

ТАТАР ФОЛЬКЛОРЫ
ТЕЛЕ

ЯЗЫК
ТАТАРСКОГО ФОЛЬКЛОРА

АКАДЕМИЯ НАУК РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ИНСТИТУТ ЯЗЫКА ЛИТЕРАТУРЫ И ИСКУССТВА
им. Г. ИБРАГИМОВА

К.Р. Галиуллин

ЯЗЫК ТАТАРСКОГО ФОЛЬКЛОРА

**ПОСЛОВИЦЫ, КРЫЛАТЫЕ ВЫРАЖЕНИЯ,
ПРИСЛОВЬЯ И ПОГОВОРКИ**

СЛОВАРЬ

Казань
2018

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ФӘННӘР АКАДЕМИЯСЕ
Г. ИБРАҺИМОВ исем.
ТЕЛ, ӘДӘБИЯТ ҺӘМ СӘНГАТЬ ИНСТИТУТЫ

К.Р. Галиуллин

ТАТАР ФОЛЬКЛОРЫ ТЕЛЕ
МӘКАЛЬЛӘР, КАНАТЛЫ ӘЙТЕЛМӘЛӘР,
ЖОР СҮЗЛӘР ҺӘМ ӘЙТЕМНӘР

СҮЗЛЕК

Казан
2018

УДК 811.512.145:398.9:81.374
ББК 81.632.3-4:82.3(2=632.3)-4
Г15

*Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе
Г. Ибраһимов исемдәге Тел, әдәбият һәм сәнгать институтының
Гыйльми советы карарына нигезләнеп басыла*

«2014–2020 елларда Татарстан Республикасы дәүләт телләре
һәм Татарстан Республикасындагы башка телләргә саклау,
өйрәнү һәм үстерү» дәүләт программасы кысаларында нәшер ителә

Фәнни редактор

филология фәннәре докторы, профессор **К.М. Миңнуллин**

Рецензентлар:

ТӘҺСИ ның лексикография бүлеге мөдире, филология фәннәре кандидаты

Р.Т. Сәфәров,

ТӘҺСИ ның халык ижаты бүлеге мөдире, филология фәннәре кандидаты

И.И. Ямалтдинов

Галиуллин К.Р.

Г15 Татар фольклоры теле: мәкальләр, канатлы әйтәлмәләр, жор сүзләр һәм әйтәлмәләр: сүзлек = Язык татарского фольклора: пословицы, крылатые выражения, присловья и поговорки: словарь / К.Р. Галиуллин; фәнни ред. К.М. Миңнуллин. – Казан: ТӘҺСИ, 2018. – 588 б.
ISBN 978-5-93091-281-4

Әлеге хезмәт – татар паремияләренә дүрт төрә (мәкальләр, канатлы әйтәлмәләр, әйтәлмәләр, жор сүзләр) материалларын системалаштырып тасвирлаучы белешмәлек, хәзерге вакытта төзелеп килә торган татар паремияләре теле белешмәлекләре комплексының мөһим компонентларынан берсе. Басманың төп өлешен конкорданс, сүз формаларының кире һәм ешлык сүзлекләре тәшкил итә.

Белешмәлек филологларга, сүзлекләр һәм уку әсбаплары төзүчеләргә, укытучыларга, студентларга, укучыларга, шулай ук татар халкының авыз ижаты, аның теле белән кызыксынучыларга тәкъдим ителә.

Данный труд представляет собой справочник, содержащий систематизированное описание материалов четырех видов татарских паремий – пословиц, крылатых выражений, поговорок и присловий, является одним из основных компонентов создаваемого в настоящее время комплекса справочников, посвященных языку татарских паремий. Основная часть издания содержит конкорданс, обратный и частотный словаря словоформ.

Справочник предназначен филологам, составителям словарей и учебных пособий, преподавателям, студентам и учащимся, а также всем интересующимся устным творчеством татарского народа, его языком.

УДК 811.512.145:398.9:81.374
ББК 81.632.3-4:82.3(2=632.3)-4

ISBN 978-5-93091-281-4

© Галиуллин К.Р., 2018

© Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият
һәм сәнгать институты, 2018

---

1. КЕРЕШ ◦ ВВЕДЕНИЕ

1.1.1. СҮЗ БАШЫ

Лингвофольклористика – хәзерге филология фәнненең актив үсештәге өлкәләреннән берсе. Бу өлкәдәге тикшеренүләр арасыннан шактый зур урынны паремияләр (мәкаль, әйтем һәм башка кече фольклор жанрлары) теленә, аның төрле аспектларына багышланган хезмәтләр алып тора (к., мәсәлән, татар тел белемендә [Нәбиуллина 2003; Мөгътәсимова 2005; Федорова, 2004; Юсупова һ. б. 2010]).

Хәзерге вакытта фольклор теле сүзлекләрен төзү перспективалы юнәлешләрдән санала [Бобунова 2004].

Әлеге китап – татар фольклор лингвографиясендә¹ халык авыз ижаты эсәрләре теленең сүзлеген тасвирлауның беренче тәҗрибәсе. Ул – төзелеп килгән татар паремияләре теленә багышланган белешмәлекләр комплексының төп компонентларынан берсе.

Белешмәлек татар паремияләренең төрле чыганақлардан алынган материалларны (шулар арасында: [Исәнбәт 2010, ТХИ 1987 һ. б.]) туплаган компьютер фонды нигезендә төзелде. Әлеге белешмәлекнең электрон текстотекасы нигезен татар фольклорының 12 томлык жыелма басмасы, паремияләргә багышланган том [ТХИ 1987] материаллары тәшкил итә. Текстотекага 174 тематик төркем составына һәм афористик фольклор эсәрләренең дүрт төренә – мәкальләр һәм канатлы әйтелмәләр, әйтемнәр һәм жор сүзләргә, караган 17 424 паремия (шул исәптән 335 вариант) керде.

Белешмәлекнең төп өлешен конкорданс, кире (инверсион) һәм ешлык сүзлекләре тәшкил итә.

Конкорданс – паремия рәвешендәге мисаллар белән китерелгән сүз формаларының алфавит күрсәткече. Конкорданс төрле типтагы текст материалларын тасвирлаган сүзлекләр арасында үзенә аерым урын били, Көнбатыш Европа һәм Төньяк Америка илләренең күбесендә ул гаять популяр [Карпова 1984]. Рус телендәге текстларның да конкорданслары шактый [Русская 2003; Шестакова 2011]. Андый белешмәлекләр

---

¹ Лингвография – тел гыйлеменең дисциплинаара өлкәсе, тел белешмәлекләре, сүзлекләр төзүнең теориясе һәм практикасы (лингвография турында к. [Компьютерная 1995: 5–9]); аның бүлекчәләре – лексикография, фразеогрфия, морфемография, паремиография һ. б.

татар лингвографиясендә дә барлыкка килде (к., мәсәлән, [Галиуллин, Кәримуллина, Минһажева 2006, 2009]). Шулай ук конкорданслар төрле фольклор жанрлары (шул исәптән мәкаль һәм әйтемнәр) телен тасвирлаганда да файдаланыла [Бобунова 2007; Галиуллин, Мартъянов 2006].

Кире сүзлектә инверсион алфавит тәртибендә урнашкан сүз формалары бирелә (статистик мәгълүматлар белән).

Ешлык сүзлегендә татар паремияләрендә 10 тапкыр һәм аннан да артыграк очраган сүз формалары китерелә.

Әлеге сүзлекләр татар паремияләренә академик басмасына [ТХИ 1987] белешмәлек-күрсәткечләр булып хезмәт итә алалар.

Автор, фәнни тикшеренүләргә дә, дидактик филологиягә дә материал бирүче әлеге белешмәлек татар фольклоры телен алга таба тагын да тирәнтерәк өйрәнәргә этәргеч бирер, дип өметләнә. Сүзлек паремияләр материалларының системалаштырылган җыентыгы сыйфатында филологларга, сүзлекләр һәм уку әсбаплары төзүчеләргә, укытучыларга, шулай ук татар халкының авыз иҗаты, аның теле белән кызыксынучыларга файдалы булчак.

Автор фонд һәм сүзлек концепциясен тикшерүдә катнашкан филолог-коллегаларга, барлык белгечләргә ярдәмнәре һәм теләктәшлекләре өчен рәхмәтле.

Материал туплауда һәм татар фольклоры фондын булдыруның төрле этапларында катнашкан Г.Д. Ибраһимова, Р.Н. Кәримуллина, Г.Н. Кәримуллина, А.Н. Кәримуллинага автор тирән рәхмәтен белдерә.

Фәнни редактор К.М. Миңнуллинга, рецензентлар Р.Т. Сәфәров һәм И.И. Ямалтдиновка аерым рәхмәт.

Татар паремияләре теле сүзлегенә фонды һәм башка компонентлары өстендә эш давам итә, аерым алганда, сүзлекнең электрон версиясе төзелә.

Автор фондын һәм сүзлекнең мәгълүмати мөмкинлекләрен арттыра һәм баета алырдай теләк-тәкъдимнәр көтеп кала. Алар комплекслы белешмәлекнең алдагы компонентларын эшлэгәндә исәпкә алыначак.

E-mail: galiullin.kamil@mail.ru

1.1.2. ПРЕДИСЛОВИЕ

Лингвофольклористика – одна из активно развивающихся областей современной филологической науки. Значительное место среди исследований в этой области занимают работы, посвященные языку паремий (пословиц, поговорок и ряда других малых фольклорных жанров), различным его аспектам (см., например, в татарском языкознании [Нәбиуллина 2003; Мөгътәсимова 2005; Фёдорова 2004; Юсупова и др. 2010]).

В настоящее время к числу перспективных относится направление, связанное с созданием словарей языка фольклора [Бобунова 2004].

Данная книга представляет собой первый в татарской фольклорной лингвографии¹ опыт словарного описания языка произведений устного народного творчества. Она является одним из основных компонентов создаваемого комплекса справочников, посвященных языку татарских паремий.

Справочник составлен на основе компьютерного фонда татарских паремий, включающего материалы различных источников (среди которых: [Исәнбәт 2010, ТХИ 1987 и др.]). В основу электронной текстотеки данного справочника легли материалы 12-томного собрания татарского фольклора, тома, посвященного паремиям [ТХИ 1987]. В текстотеку вошли 17 424 паремии (в том числе 335 вариантов), входящие в 174 тематические группы и относящиеся к четырем видам афористических фольклорных произведений: пословицы и крылатые выражения, поговорки и присловья.

Основная часть справочника содержит конкорданс, обратный (инверсионный) и частотный словари.

Конкорданс – алфавитный словоформоуказатель с примерами-паремиями. Конкорданс занимает особое место среди словарей, описывающих материалы текстов различного типа, и пользуется большой популярностью в национальных лингвографиях многих стран Западной Европы и Северной Америки [Карпова 1984]. Немало конкордансов и к русскоязычным текстам [Русская 2003; Шестакова 2011]. Появились эти справочники и в татарской лингвографии (см., например, [Галиуллин, Кәримуллина, Минһажева 2006, 2009]). Используются конкордансы также при описании языка разных жанров

---

¹ Лингвография – междисциплинарная область языкознания, теория и практика создания языковых справочников, словарей (о лингвографии см.: [Компьютерная 1995: 5–9]); ее подразделами являются лексикография, фразеография, морфемография, паремнография и др.

фольклора, включая пословицы и поговорки [Бобунова 2007; Галиуллин, Мартыянов 2006].

В обратном словаре словоформы расположены в инверсионном алфавитном порядке (со статистическими данными).

Частотный словарь включает в себя словоформы, которые встречаются в татарских паремиях 10 и более раз.

Данные словари могут использоваться как справочники-указатели к академическому изданию татарских паремий [ТХИ 1987].

Справочник содержит материал для научных исследований и для дидактической филологии, автор надеется, что он будет источником, стимулирующим дальнейшее углублённое изучение языка татарского фольклора. В качестве систематизированного собрания материалов паремий он будет полезен филологам, составителям словарей и учебных пособий, преподавателям, также всем интересующимся устным народным творчеством татарского народа, его языком.

Автор признателен коллегам-филологам, всем специалистам, принимавшим участие в обсуждении концепции фонда и словаря, за помощь и поддержку.

В сборе материала и формировании фонда татарского фольклора на разных этапах участвовали Г.Д. Ибрагимова, Р.Н. Каримуллина, Г.Н. Каримуллина, А.Н. Каримуллина, которым автор выражает свою глубокую благодарность.

Особая признательность научному редактору К.М. Миннуллину, рецензентам Р.Т. Сафарову и И.И. Ямалтдинову.

Работа над фондом и другими компонентами словаря языка татарских паремий продолжается, в частности, создается электронная версия справочника.

Автор с благодарностью примет пожелания, направленные на повышение информационного потенциала фонда и словаря, которые будут учтены в работе над последующими компонентами комплексного справочника.

E-mail: galiullin.kamil@mail.ru

1.2.1. БЕЛЕШМӘЛЕКНЕҢ ТӨЗЕЛеше

Белешмәлек кереш, сүзлекләр бүлеге һәм кушымтадан гыйбарәт.

КЕРЕШ

Керешкә (⇒ 1) ике бүлекчә керә:

- «Сүз башы» (татар телендә ⇒ 1.1.1; рус телендә ⇒ 1.1.2); биредә белешмәлеккә гомуми характеристика бирелә;
- «Белешмәлекнең төзелеше» (татар телендә ⇒ 1.2.1; рус телендә ⇒ 1.2.2); биредә белешмәлекнең бүлекләре һәм бүлекчәләре тасвирлана.

СҮЗЛЕКЛӘР БҮЛЕГЕ

Сүзлекләр бүлегенә (⇒ 2) өч бүлекчә керә:

- «Конкорданс»;
- «Кире сүзлек»;
- «Ешлык сүзлеге».

Конкорданс

Конкорданс (⇒ 2.1) – татар паремияләре рәвешендәге мисаллар белән китерелгән сүз формалары күрсәткече; ул мәкальләр, канатлы әйтемнәр, әйтемнәр һәм жор сүзләрдә теркәлгән 19 269 сүз формасын тасвирлый. Аның мәкаләләрендә шулай ук сүз формаларының ешлыгы күрсәтелә.

Сүзлек мәкаләләре конкорданста алфавит тәртибендә урнаша.

Конкорданста ике төрдәге мәкаләләр бирелә:

- а) төп мәкаләләр;
- б) башка сүзгә жибәрүче мәкаләләр (сылтамалар).

Төп мәкаләләр

Төп мәкаләләрдә биш зона бар:

- 1) баш берәмлек;
- 2) баш берәмлек ешлыгы;
- 3) баш берәмлек кулланылган паремия;
- 4) китерелгән паремиянең номеры;
- 5) баш берәмлек кулланылган башка паремияләрнең номерлары.

Мәсәлән:

- АВЫЛДАШ** (5) ■ Авылдаш атлар ерактан кешнәшер, якыннан тибешер
○ 2448 ● 6959; 11739; 14165 (2)

1) Баш берәмлек.

Баш берәмлек – паремияләрдә теркәлгән сүз формасы ул; мәсәлән:

ЮЛБАРЫС (5) <...>

Аерым баш берәмлекләр итеп сүзләрнең төрле вариантлары китерелә (к., мәсәлән, *аршин – аришын* һ. б.).

Бу белешмәлектә сүзләрнең һәм сүз формаларының омонимнары аерылмый (к., мәсәлән, *ал, бар* мәкаләләре һ. б.).

Омонимик сүзләргә һәм сүз формаларын аерырга түбәндәге контекстлар ярдәм итә:

а) конкурданста бирелгән контекстлар; сүз формаларының яртысынан артыграгы (55,3%) өчен конкурданста аларның татар паремияләрендә кулланышы бөтен мисаллары китерелә;

б) шулай ук [ТХИ 1987] дә китерелгән контекстлар; әлеге контекстлар белән оператив танышуга конкурданс мәкаләләрендә күрсәтелгән паремия номерлары булышык итә.

Контекстлар тулысы белән белешмәлекнең электрон версиясендә урын алачак.

2) Баш берәмлек ешлыгы.

Баш берәмлектән соң (түгәрәк жәяләрдә) абсолют ешлык – сүзнең кулланылыш саны (тексттагы сүзләр саны) турында мәгълүматлар китерелә; мәсәлән:

КАТЫК (16) <...>

Паремия вариантларында кулланылыш саны турындагы мәгълүматлар вертикаль сызыктан (|) соң китерелә; мәсәлән:

БӘК (2 | 3) <...>

ТУЕЗ (| 1) <...>

3) Баш берәмлекнең кулланылыш мисалы.

Кулланылыш мисалы – шушы сүз формасы булган паремия; мисал кара квадраттан (■) соң китерелә; мәсәлән:

ДОРФА (2) ■ Дорфа сүздән дорфа эш яхшы ○ 15831 (2)

4) Китерелгән паремия номеры.

Паремия номерлары татар фольклорының академик басмасындагы [ТХИ 1987] номерларга тәңгәл килә.

Паремия номеры ак түгәрәктән (○) соң бирелә; мәсәлән:

ШАУЛЫ (1) ■ Шаулы яңгыр тиз үтәр ○ 1149

Паремия вариантының санлы билгесенә әлеге вариантының номеры өстәлә (ике ноктадан соң); мәсәлән:

АЗЫКСЫЗ (1 | 1) ■ Азыклы ат армас, азыксыз ат бармас ○ 2451:1 ● 8847

Әгәр сүз формасы паремиядә яки аның вариантында ике тапкыр һәм аннан да ешрак очраса, паремия номерыннан соң түгәрәк жәяләрдә әлеге сүз формасының кулланылыш саны күрсәтелә; мәсәлән:

КОРАЛАЙ (3) ■ Коралай килми – кыш жітми, коралай китми – яз жітми
○ 859 (2) ● 2226

5) Баш берәмлек кулланылган башка паремияләрнең номерлары.

Башка паремияләрнең номерлары кара түгәрәктән (●) соң бирелә; паремия номерлары арасында – нокталы өтер, ә вариант номерлары арасында өтер куела; мәсәлән:

ЮГАРЫГА (8 | 2) ■ Йөзсән, югарыга йөз ○ 391 ● 695, :1, :2; 696; 709–712; 11311

Башка сүзгә жибәрә торган мәкаләләр (сылтамалар)

Конкорданста икенче тамыр компонентларынан парлы (дефислы) сүзләргә жибәрә торган мәкаләләр бар; мәсәлән:

эни → **эти-эни**

көчек → **мәче-көчек**

Кире сүзлек

Кире сүзлектә (⇒ 2.2) ахыргы хәрәфләре буенча алфавит тәртибендә урнашкан 19 269 сүз формасы исемлеге урын ала; мәсәлән:

(1) ■ А	(1) ■ ЯМАНЧЫЛЫК
⁴ 1/5°(5) ■ КАБА	(1) ■ ТАРЧЫЛЫК
(1) ■ САБА	(1) ■ БАГУЧЫЛЫК
⁴ 2/3°(2) ■ САВЫТ-САБА	⁴ 18/92°(44) ■ ЯХШЫЛЫК
⁴ 1/55°(55) ■ ТАБА	⁴ 1/3 ³ 153/672°(3) ■ КЫЮЛЫК
<...>	<...>

Кечкенә кара квадраттан сулда статистик мәгълүматлар китерелә:

а) түгәрәк жәяләрдә – сүз формасының ешлыгы;

б-е) өскә күтәрелгән ^{4, 3, 2, 1} саннарыннан соң – ахырлары әлеге сүз формасының 4-, 3-, 2-, 1-хәрәфле ахырына охшаш булган барлык сүз формаларының саны, шулай ук (кыск сузыктан соң) – әлеге сүз формаларының кулланылыш саны; мәсәлән:

⁴1/11³1/11²3/99¹54/381°(11) ■ ДӘРЬЯ

б с d e а

Ешлык сүзлеге

Ешлык сүзлегендә (⇒ 2.3) татар паремияләрендә 10 тапкыр һәм аннан да ешрак очрый торган 1745 сүз формасы бирелә.

Сүз формалары ешлыклары кимү тәртибендә [1259 (1230 | 29) дан 10 га кадәр] урнаша. Тиң ешлыклы сүзләр алфавит тәртибендә бирелә.

Түгәрәк жәяләр эчендә сүз формаларының абсолют ешлыгы күрсәтелә. Башта – татар паремияләренең төп өлешендәге сүз формаларының саны, аннары (вертикаль сызыктан соң) вариантлардагы саны турында мәгълүматлар китерелә; мәсәлән:

ДА (1230 | 29)
 БЕЛӘН (1197 | 20)
 БЕР (1100 | 21)
 ДӘ (893 | 19)
 ЮК (755 | 8)
 <...>

ЙОДРЫК (12)
 ЙӨРӘГЕ (12)
 КАЕНАНА (12)
 КАЙТМАС (12)
 КАЛҖА (10 | 2)
 <...>

1 дән 9 га кадәр ешлыктагы баш берәмлекләр конкорданста (⇒ 2.1) тас-
 вирлана.

КУШЫМТА

Кушымтага (⇒ 3) өч бүлекчә керә:

● «Шартлы билгеләмәләр һәм кыскартылмалар» (татар телендә ⇒ 3.1.1;
 рус телендә ⇒ 3.1.2);

● «Әдәбият» (⇒ 3.2);

● «Татар паремияләре: тематик классификация планы» (татар телендә ⇒
 3.3.1; рус телендә ⇒ 3.3.2). План 19 тематик бүлек һәм 174 тематик төркемнән
 тора һәм түбәндәге мәгълүматны алу мөмкинлеген бирә:

а) татар паремияләре керткән тематик бүлек һәм төркемнәрнең составы
 нинди;

б) теге яки бу паремияләр нинди тематик бүлек һәм төркемнәргә керә;

с) теге яки бу паремия паремияләренең кайсы төренә (мәкальләргә һәм
 канатлы әйтелмәләргә яисә әйтемнәр һәм жор сүзләргә) карый.

1.2.2. СТРУКТУРА СПРАВОЧНИКА

Справочник состоит из введения, словарной части и приложения.

ВВЕДЕНИЕ

Введение (⇒ 1) включает два подраздела:

- «Предисловие» (на татарском языке ⇒ 1.1.1; на русском языке ⇒ 1.1.2); здесь дана общая характеристика справочника;
- «Структура справочника» (на татарском языке ⇒ 1.2.1; на русском языке ⇒ 1.2.2); здесь описаны разделы и подразделы справочника.

СЛОВАРНАЯ ЧАСТЬ

Словарная часть (⇒ 2) включает три подраздела:

- «Конкорданс»;
- «Обратный словарь»;
- «Частотный словарь».

Конкорданс

Конкорданс (⇒ 2.1) представляет собой словоформоуказатель с примерами в виде татарских паремий и описывает 19 269 словоформ, зафиксированных в пословицах, крылатых выражениях, поговорках и присловьях. В статьях конкорданса также даны сведения о частоте словоформ.

Словарные статьи расположены в конкордансе в алфавитном порядке.

В конкордансе представлены статьи двух типов:

- а) основные статьи;
- б) отсылочные статьи (отсылки).

Основные статьи

Основные статьи имеют пять зон:

- 1) заголовочная единица;
- 2) частота заголовочной единицы;
- 3) паремия, в которой употребляется заголовочная единица;
- 4) номер приведённой паремии;
- 5) номера других паремий, в которых употребляется заголовочная единица.

Например:

- АВЫЛДАШ** (5) ■ Авылдаш атлар ерактан кешнәшер, якыннан тибешер
○ 2448 ● 6959; 11739; 14165 (2)

1) Заголовочная единица.

Заголовочная единица – это словоформа, зафиксированная в паремиях; например:

ЮЛБАРЫС (5) <...>

Отдельными заголовочными единицами приводятся различные варианты слов (см., например, *аршин – аришын* и др.).

Омонимы слов и форм слов в данном справочнике не разграничиваются (см., например, статьи *ал, бар* и др.).

Разграничить омонимичные слова и формы слов позволяют контексты:

а) представленные в конкордансе; для более чем половины словоформ (55,3 %) в конкордансе приведены все примеры употребления их в татарских паремиях;

б) а также представленные в [ТХИ 1987], оперативному доступу к этим контекстам помогают номера паремий, указанные в статьях конкорданса.

Вся совокупность контекстов будет приведена в электронной версии справочника.

2) Частота заголовочной единицы.

За заголовочной единицей (в круглых скобках) приводятся сведения об абсолютной частоте – количестве словоупотреблений (текстовых слов); например:

КАТЫК (16) <...>

Сведения о количестве употреблений в вариантах паремий приводятся после вертикальной линии (|); например:

БӘК (2 | 3) <...>

ТУЕЗ (| 1) <...>

3) Пример употребления заголовочной единицы.

Пример употребления – паремия, в которой представлена данная словоформа; пример приводится за черным квадратом (■); например:

ДОРФА (2) ■ Дорфа сүздән дорфа эш яхшы ○ 15831 (2)

4) Номер приведённой паремии.

Номера паремий соответствуют нумерации, представленной в академическом издании татарского фольклора [ТХИ 1987].

Номер паремии приводится за светлым кружком (○); например:

ШАУЛЫ (1) ■ Шаулы яңгыр тиз үтәр ○ 1149

У варианта паремии цифровое обозначение дополняется (после двоеточия) порядковым номером этого варианта; например:

АЗЫКСЫЗ (1 | 1) ■ Азыклы ат армас, азыксыз ат бармас ○ 2451:1
● 8847

Если словоформа встречается в паремии или в варианте паремии два раза и более, то после номера паремии в круглых скобках указывается количество употреблений данной словоформы, например:

КОРАЛАЙ (3) ■ Коралай килми – кыш житми, коралай китми – яз житми
○ 859 (2) ● 2226

5) Номера других паремий, в которых употребляется заголовочная единица.

Номера других паремии приводятся за тёмным кружком (●); между номерами паремий стоит точка с запятой, а между номерами вариантов – запятая; например:

ЮГАРЫГА (8 | 2) ■ Йёзсән, югарыга йёз ○ 391 ● 695, :1, :2; 696; 709–712; 11311

Отсылочные статьи (отсылки)

В конкордансе содержатся отсылочные статьи к сложным (дефисным) словам от их вторых корневых компонентов; например:

эни → **эти-эни**

кочек → **мэче-кочек**

Обратный словарь

Обратный словарь (⇒ 2.2) содержит 19 269 словоформ, расположенных в обратном алфавитном порядке с учётом конечных букв слова, например:

(1) ■ А	(1) ■ ЯМАНЧЫЛЫК
⁴ 1/5°(5) ■ КАБА	(1) ■ ТАРЧЫЛЫК
(1) ■ САБА	(1) ■ БАГУЧЫЛЫК
⁴ 2/3°(2) ■ САВЫТ-САБА	⁴ 18/92°(44) ■ ЯХШЫЛЫК
⁴ 1/55°(55) ■ ТАБА	⁴ 1/3 ³ 153/672°(3) ■ КЫЮЛЫК
<...>	<...>

Слева от маленького чёрного квадрата приведены статистические сведения:

а) в круглых скобках – частота словоформы;

б-е) после выносных цифр ^{4,3,2,1} – количество всех словоформ, имеющих 4-, 3-, 2-, 1-буквенную финаль, сходную с финалью данной словоформы, а также (после косой линии) – количество употреблений этих словоформ; например:

⁴1/11³1/11²3/99¹54/381°(11) ■ ДӘРҖЯ
б с d e а

Частотный словарь

Частотный словарь (⇒ 2.3) включает 1745 словоформ, которые встречаются в татарских паремиях 10 раз и более.

Словоформы расположены в порядке убывания частоты [от 1259 (1230 | 29) до 10]. Слова с одинаковой частотой располагаются в алфавитном порядке.

В круглых скобках указана абсолютная частота словоформ. Сначала приведены сведения о количестве текстовых словоформ в основной части татарских паремий, затем (после вертикальной линии) – в вариантах; например:

ДА (1230 29)	ЙОДРЫК (12)
БЕЛӘН (1197 20)	ЙӨРӘГЕ (12)
БЕР (1100 21)	КАЕНАНА (12)
ДӘ (893 19)	КАЙТМАС (12)
ЮК (755 8)	КАЛЖА (10 2)
<...>	<...>

Заголовочные единицы с частотой от 1 до 9 описаны в конкордансе (⇒ 2.1).

ПРИЛОЖЕНИЕ

Приложение (⇒ 3) включает в себя три подраздела:

- «Условные обозначения и сокращения» (на татарском языке ⇒ 3.1.1; на русском языке ⇒ 3.1.2);
- «Литература» (⇒ 3.2);
- «Татарские паремии: план тематической классификации» (на татарском языке ⇒ 3.3.1; на русском языке ⇒ 3.3.2). План включает 19 тематических разделов и 174 тематические группы и позволяет получить следующую информацию:
  - а) каков состав тематических разделов и групп, к которым отнесены татарские паремии;
  - б) к каким тематическим разделам и группам относятся те или иные паремии;
  - с) к какому виду паремий (к пословицам и крылатым выражениям или к поговоркам и присловьям) относится та или иная паремия.

---

2. СҮЗЛЕКЛӨР БҮЛЕГЕ ○ СЛОВАРНАЯ ЧАСТЬ

2.1. КОНКОРДАНС ○ КОНКОРДАНС

А

- А (1) ■ Аягыннан тотып селкесән, «а» хәрефе төшмәс ○ 16696
- АБАГА (2) ■ Абага чәчәге ут булып, атып житкәнче юк булып ○ 1247 ● 1352
- АБАЛЫЙ (1) ■ Курыкканны этләр дә абалый ○ 11190
- АБЗАР (8) ■ Ат урлангач абзар ныгытмыйлар ○ 2523 ● 2595; 3290; 5147; 5185; 8591; 8662; 11758
- АБЗАРГА (1) ■ Атны алсаң, абзарга каратып ал, казанга каратып алма ○ 2560
- АБЗАРДА (1) ■ Ат күрмәгән, ат күрсә, абзарда атланып йөрер ○ 2506
- АБЗАРЛАРЫН (1) ■ Бай булсын, абзары тулы тай булсын, ул тайларны симертсен, абзарларын жимертсен ○ 7519
- АБЗАРНЫ (1) ■ Атны урлаткач, абзарны бикләмиләр ○ 2566
- АБЗАРЫ (1) ■ Бай булсын, абзары тулы тай булсын, ул тайларны симертсен, абзарларын жи- мертсен ○ 7519
- АБЗАРЫН (1) ■ Атын алдырган абзарын бикләгән ○ 2605
- АБЗАРЫНА (3) ■ Иш – ишенә тартыр, ишәк – абзарына тартыр ○ 5443 ● 8616; 11991
- АБЗАРЫННАН (1) ■ Абзарыннан саескан оча ○ 4087
- АБЗАРЫНДА (1) ■ Иргә дә намаз, кич тә намаз, абзарында хайван калмас ○ 16919
- АБЗАРЫННЫ (1) ■ Атын югалмас борын абзарынны биклә ○ 2616
- АБЗЫЕҢНЫ (1) ■ Абзыеңның сакалы янган күрсәң, үзеңнекен суга тык ○ 14538
- АБЗЫЙ (2) ■ Нәркәм үз өендә абзый ○ 8356 ● 14539
- АБЗЫЙГА (1) ■ Өзәңгә бавы, озын булса да, жиргә житмәс; эне, яхшы булса да, олы абзыйга житмәс ○ 14575
- АБРУЕ (1) ■ Өжәле житкән бер үләр, абруе киткән көн дә үләр ○ 11336
- АБРУЕҢ (2) ■ Атың арыса – абруең китәр, карының ачса – кадерең китәр ○ 2609 ● 15754
- АБРУЕҢНЫ (1) ■ Алам дип, абруеңны жуйма ○ 8087
- АБРУЙ (1) ■ Абруй – ирнең куәте ○ 11055
- АБРУЙЛЫ (1) ■ Абруйлы егеткә өжәлле куян юлыга, ди ○ 12815
- АБСЫН (1) ■ Ага-эне тату булса, ат күп булып; абсын тату булса, аш күп булып ○ 14543
- АБЫЕҢНАН (1) ■ Абыеңнан алда тәбегә басма ○ 14540
- АБЫЗ (2) ■ Абыз – атасыннан олырак ○ 16458 ● 16459
- АБЫЗНЫ (1) ■ Балның үзе тәмле, абызның сүзе тәмле ○ 16474
- АБЫНА (2) ■ Ат дүрт аяклы, алай да абына ○ 2495 ● 2653
- АБЫНГАН (4) ■ Төптән куркып, түмгәккә абынган ○ 1995 ● 2630; 6124; 7764
- АБЫНКЫ (1) ■ Үзе салынкының аты абынкы ○ 6614
- АБЫНМА (2) ■ Янаны күреп абынма, искене күреп түңелмә ○ 628 ● 12818
- АБЫНМАССЫҢ (1) ■ Алга карасаң, абынмассың ○ 663
- АБЫНМЫЙ (1) ■ Борынын чөйгән абынмый калмас ○ 10558
- АБЫНСА (2) ■ Ат абынса да, ишәк гаепле ○ 2946 ● 6883
- АБЫНУ (1) ■ Аяк белән абынудан тел белән абыну яман ○ 15468
- АБЫНУДАН (1) ■ Аяк белән абынудан тел белән абыну яман ○ 15468
- АБЫНЫП (3) ■ Саламга абынып егылырга тору ○ 6897 ● 11808; 11857
- АБЫНЫР (1) ■ Тел белмәгән теленнән абыныр ○ 15530
- АБЫНЫРСЫҢ (3) ■ Күккә карап йөрсең абынырсың, жиргә карап йөрсең жилегерсең ○ 57

- АБЫСТАЕ** (1) ■ Өйдө табак-саыт күп булса, абыстае мактала ○ 10003
- АБЫСТАЙ** (1) ■ Абыстай бизэнгөнче туй узган ○ 16957
- АВА** (1) ■ Багана ауса, койма да ава ○ 8595
- АВАЗ** (1) ■ Урманда ни аваз кычкырсаң, шул ишетелер ○ 1872
- АВАМ-АВАМ** (1) ■ Авам-авам диген агач йөз яши ○ 1644
- АВАР** (5) ■ Таш төшкөн жиренә авар ○ 171 ● 1650; 1755; 9828; 14391
- АВАРГА** (2) ■ Тырнак белән чиртсәң аварга тора ○ 11047 ● 11111
- АВУ** (1) ■ Жил искән якка аву ○ 1239
- АВЫЗ** (54 | 2) ■ Күз өчен яз яхшы, авыз өчен көз яхшы ○ 912 ● 1850; 3701; 3889; 4722; 4808; 5027 (2); 5148; 5715; 6256; 8502; 8512; 9094; 9151; 9158 (2); 9416; 9585; 9818; 9935 (2), :1; 9942; 10530; 10531; 10545; 10546; 10563; 10565; 10566; 10571 (2); 10583; 10594; 10595; 10597; 10620; 10641; 10647; 10650; 10889; 10958; 2; 13672; 13695; 13939; 14687; 14913 (2); 15660; 15718; 16053; 16118; 16267; 16449; 16459
- АВЫЗ-БОРЫН** (1) ■ Авыз-борын кыйшаймау ○ 10596
- АВЫЗГА** (18 | 1) ■ Зәңгелә кач, идел кич, иске авызга яңа аш ○ 1845 ● 7841; 9103; 9726; 9796; 9801; 9889; 9924; 10033; 10550; 10551; 2; 10562; 10564; 10572; 10598; 15473; 15508; 15731; 16572
- АВЫЗДА** (6) ■ Тыймаган авызда бала бар ○ 10585 ● 10599; 11267; 15719; 16236 (2)
- АВЫЗДАГЫ** (1) ■ Авыздагы сүзгә син ия, авыздан чыккач сүз ия ○ 15720
- АВЫЗДАН** (15) ■ Миләш дигән жимеш авыздан – су, күздән яшь китерер, имеш ○ 1810 ● 9389; 9592; 9779; 10589; 10757; 15510; 15719–15724; 16103; 16275
- АВЫЗЛАНГАННЫҢ** (1) ■ Бал-май белән авызланганның теле татлы була ○ 9159
- АВЫЗЛЫ** (2) ■ Ут – авызлы, урак – телле ○ 8497 ● 10651
- АВЫЗЛЫГА** (1) ■ Аяклыга юл бирмәс, авызлыга сүз бирмәс ○ 10998
- АВЫЗЛЫГЫ** (2) ■ Ат башына көн килсә, авызлыгы белән су эчәр ○ 2485 ● 13465
- АВЫЗЛЫГЫН** (1) ■ Серен белмәгән атның авызлыгын салдырма ○ 2677
- АВЫЗЛЫКСЫЗ** (1) ■ Акылсыз егет – авызлыксyz ат, юньсез егет – йөгәнсез ат ○ 12820
- АВЫЗНЫ** (4) ■ Олы кабаргма авызны каплы ○ 9313 ● 10600; 15457; 15476
- АВЫЗЫ** (41 | 3) ■ Урман авызы тар булыр ○ 1854 ● 2187; 2837; 3336; 3540; 3659; 3669; 3827; 4524; 5067; 5682; 5773; 6213; 7126–7128; 7262; 8086; 9480; 9519; 9623; 9690; 10532; 10533, :1; 10555; 10601–10605; 10941; 10943; 10944; 12654; 14196; 14215, :1, :2; 14216; 15658; 15700; 16171; 16304
- АВЫЗЫ-БОРЫНЫ** (3) ■ Иртә торган карганың авызы-борыны май була ○ 3944 ● 6170; 14457
- АВЫЗЫМ** (2) ■ Кулым тулы май булды, авызым тулы тоз булды, күзем тулы яшь булды ○ 11032 ● 16263
- АВЫЗЫМА** (1) ■ Алма пеш, авызыма төш ○ 1840
- АВЫЗЫМДА** (3) ■ Эшем дә юк, кешем дә юк, авызымда тешем дә юк ○ 6324 ● 9156; 10817
- АВЫЗЫН** (14) ■ Карга баласының авызын таш белән томаламасаң, карылдаудан туктамас ○ 3953 ● 4913; 4914; 5007 (2); 5142; 10534; 10606–10608; 13340; 14073; 15266; 16707
- АВЫЗЫНА** (26 | 1) ■ Бәрәңге: «Мин патшалар авызына да керам!» – дип айтер, ди ○ 1596 ● 3079; 3340; 3451; 3541; 3542; 3543, :1; 3544; 3545; 3760; 4516; 9417; 9921; 10570; 10609–10612; 12404; 14617; 15458; 15576; 15680; 15725; 15949; 16098
- АВЫЗЫН-БОРЫНЫН** (1) ■ Эт талашыр, авызын-борынын ялашыр ○ 3632
- АВЫЗЫНДА** (11) ■ Эт авызында таш та янычелә ○ 3546 ● 3770; 9418; 10535; 10613; 10925; 10945; 11843; 12970; 13861 (2)
- АВЫЗЫНДАГЫ** (1) ■ Авызындагы тешенә бакма, кулыннан килер эшенә бак ○ 6002
- АВЫЗЫНДАГЫН** (1) ■ Акылсыз авызындагың алдырыр ○ 11476
- АВЫЗЫНДАГЫСЫН** (1) ■ Теле юк авызындагысын алдырыр ○ 15590
- АВЫЗЫННАН** (18) ■ Сарымсак ашамаганның авызыннан ис килмәс ○ 1612 ● 2047; 3450; 3547; 3771; 4027; 5766; 6047; 8550; 10614–10617; 10946; 12281; 14267; 15451; 16697
- АВЫЗЫНЫН** (1) ■ Теленә тупсасы юк, авызының туктасы юк ○ 15703
- АВЫЗЫҢ** (18 | 1) ■ Һавадагы торнага авызың ачып торма, ага! ○ 4139 ● 5284; 6089; 8517; 10536–10540; 10548; 10619; 10884; 10885; 12409, :1; 12615; 15602; 15726; 16282
- АВЫЗЫҢА** (5) ■ Күккә карама, авызыңа чәүкә кунар ○ 56 ● 9520; 9521; 9627; 16283
- АВЫЗЫҢ-БОРЫНЫҢ** (3) ■ Мал арыгын симертсәң, авызың-борының май булыр ○ 2379 ● 14213 (2)
- АВЫЗЫҢДА** (4) ■ Авызыңда ботка кайнатма ○ 10541 ● 10618; 15659; 16042

- АВЫЗЫЦНАН** (3) ■ Авызыцнан артык сүзөң чыкканчы тәңеңнән жаның чыксын ○ 15727
● 15728; 15729
- АВЫЗЫЦНЫ** (13) ■ Авызыцны ач та айны әйт, күзеңне ач та конне әйт ○ 1 ● 9128; 9922; 10439; 10440; 10542–10544; 10549; 10568; 15730; 15984; 16339
- АВЫЛ** (22) ■ Авыл башы – манара, акыл башы – замана ○ 746 ● 3431–3436; 3531; 3933; 4197; 5148–5150; 5158; 5163; 5168; 5242; 5276; 5279; 13284; 13593; 16996
- АВЫЛГА** (6) ■ Авылга житә эт узар ○ 3437 ● 3764; 5151; 7841; 15731; 15732
- АВЫЛДА** (9) ■ Этсез авылда мулла таяксыз йөрер ○ 3739 ● 5152; 5236; 5244; 13590; 14533; 16938; 16971; 17071
- АВЫЛДАГЫН** (1) ■ Савылдан килгән авылдагын куган ○ 5043
- АВЫЛДАН** (5) ■ Авылыңда ни барны башка авылдан сора, өңдә ни барны күршәдән сора ○ 5157 ● 8317; 13053; 13114; 13127
- АВЫЛДАШ** (5) ■ Авылдаш атлар ерактан кешнәшер, якыннан тибешер ○ 2448 ● 6959; 11739; 14165 (2)
- АВЫЛДАШЫЦНЫЦ** (1) ■ Агай-әннең аты узганчы авылдашыңның тае узсын ○ 14667
- АВЫЛ-КҮРШЕ** (1) ■ Агай-әне, авыл-күрше ○ 5259
- АВЫЛНЫ** (2) ■ Авылны макта, шәһәрдә тор ○ 5153 ● 8456
- АВЫЛНЫЦ** (13) ■ Күрше авылның карчыгасы – үз авылыңның каргасы ○ 4031 ● 4264; 5160–5162; 5179; 5241; 5247–5249; 5263 (2); 12837
- АВЫЛЧЫ** (1) ■ Авылчы хагының колагы озын, теле аннан да озын ○ 13591
- АВЫЛЫ** (3) ■ Авылы барның кавеме бар ○ 5154 ● 5155; 5156
- АВЫЛЫНА** (2) ■ Авыл эте авылына таба өрә ○ 3431 ● 5234
- АВЫЛЫНДА** (1) ■ Бүгән монда, иртәгә кәжә авылында ○ 3068
- АВЫЛЫЦ** (1) ■ Ат алсаң, авылың белән; хатын алсаң, кавемән белән ○ 13123
- АВЫЛЫЦДА** (1) ■ Авылыңда ни барны башка авылдан сора, өңдә ни барны күршәдән сора ○ 5157
- АВЫЛЫЦНЫЦ** (6) ■ Күрше авылның карчыгасы – үз авылыңның каргасы ○ 4031 ● 4264; 5162; 5248; 5249; 12837
- АВЫР** (56) ■ Авыр таш, кузгатсаң, жинеләя ○ 109 ● 121; 182; 233; 402; 539; 540; 641; 1910; 1921; 2117; 2449; 2464; 2697; 2785; 2913; 2927; 4655; 4795; 5158; 5180; 5358; 5395; 5826; 6003–6006; 6127; 6246; 6261; 6277; 6592; 6732; 6757; 6846; 6876; 7165 (2); 7917; 7975; 8101; 8267; 9543; 10013; 10741; 10742; 10814; 11093; 13436; 13737; 13936 (2); 14449; 14521; 14776
- АВЫРГА** (1) ■ Жинелне эзләгән авырға каба ○ 640
- АВЫРГАН** (1) ■ Күп авырган кеше үзе дә табибка әйләнә ○ 15235
- АВЫРГАНГА** (1) ■ Сары белән авырганга бар да сары күренер ○ 15245
- АВЫРГАЧ** (1) ■ Акчаның дуслыгына ышанма, авырғач та сине ташлый ○ 7712
- АВЫРЛЫГЫ** (2) ■ Күренгәннең алыслыгы юк, күтәргәннең авырлыгы юк ○ 692 ● 7931
- АВЫРЛЫК** (7) ■ Бураның аскы бүрәнәсенә иң авырлык ○ 8244 ● 10274; 12687; 14777; 14778; 14783; 16476
- АВЫРЛЫКНЫ** (1) ■ Тырышлык һәр авырлыкны жиңә ○ 6519
- АВЫРЛЫКТА** (1) ■ Дус беленер авырлыкта, ир беленер батырлыкта ○ 5353
- АВЫРМАГАН** (2) ■ Авырмаган кеше ыңгырашмас ○ 15155 ● 15156
- АВЫРМАС** (2 | 1) ■ Аз ашыйм – авырмас башым ○ 9753 ● 10229; 2; 15157
- АВЫРМАСЫН** (1) ■ Юлга чыксаң, атың арымасын; өйгә кайтсаң, хатыңны авырмасын ○ 13763
- АВЫРМЫ** (1) ■ Төядән: «Сиңа тау менү авырмы, тау төшүме?» – дип сораннар. Төя: «Арқанда йөк булгач, тигез жирне дә шайтан алсын!» – дигән, имеш ○ 2939
- АВЫРМЫЙ** (1 | 4) ■ Аңламый сойләшкән авырмый үләр ○ 15777 ● 15777:1, :2, :3, :4
- АВЫРНЫЦ** (1) ■ Авырның азы да күп ○ 541
- АВЫРРАК** (4) ■ Ач әйткән: «Тулы капчык ипидән буш корсақ авыррак» ○ 9555 ● 11304; 11689; 16157
- АВЫРСА** (7) ■ Әрекмәнәм: кызу капса – яулыгым, баш авырса – саулыгым ○ 1341 ● 5410; 13443 (2); 15201; 15233 (2)
- АВЫРСАЦ** (2) ■ Симерү белән авырсаң – такта яр ○ 10802 ● 15158
- АВЫРСЫНА** (1) ■ «Минем кызым каенанасына камыр да басып бирә, үз киленем утын ярырга да авырсына», – дип әйткән ди бер каенана ○ 14639

- АВЫРСЫНГАН** (1) ■ Авырсынган азапка очрар ○ 6441
АВЫРСЫНГАН (1) ■ Аз эшне авырсынсаң, күп эшкә тарырсың ○ 6443
АВЫРТА (12) ■ Эт өрми торса, башы авырта ○ 3668 ● 3736; 4058; 6021; 6603; 9624; 10912; 10917; 11343; 13628; 14937; 16448
АВЫРТКАН (7 | 1) ■ Башы авырткан елан юлга аркылы яткан ○ 4580 ● 10229, :1; 12663; 15159; 15160; 15345; 15625
АВЫРТКАНЫН (1) ■ Теленче тешләмичә авыртканын белмәссең ○ 15607
АВЫРТКАЧ (1) ■ Тукран башы авырткач «чукуймам, чукуймам» дисә дә, авыртуы беткәч «чу-кырмын, чукуырмын» дип әйтә, ди ○ 4146
АВЫРТМАГАН (3) ■ Уйламый эшлэгән – авыртмаган башка таяк алган ○ 6143 ● 15161; 15346
АВЫРТМАС (2 | 1) ■ Анасы типкән колынның тәне авыртмас ○ 2839 ● 5542; 10229:3
АВЫРТМАСА (2) ■ Пычакны әүвәл үзәңгә када, авыртмаса, күршәңгә када ○ 5230 ● 9951
АВЫРТМАСЫН (1) ■ Ана авыртмасын дип суга ○ 14220
АВЫРТМЫЙ (6 | 1) ■ Атка сукканда камчы авыртмый ○ 2553 ● 10398; 15534; 15867; 16182:1; 16519; 16525
АВЫРТМЫЙЧА (1) ■ Тукран, башы авыртмыйча, тукулдавын куймас ○ 4147
АВЫРТСА (7) ■ Менгәшмә, менгәштәңме – артың авыртса да эндәшмә ○ 2671 ● 5226; 10238; 10265; 10438 (2); 15227
АВЫРТТЫР (1) ■ Суксаң – авырттыр, әйтсәң – ишеттер ○ 15966
АВЫРТТЫРЫР (4) ■ Кәжәңең ашамаган өреме башын авырттырыр, имеш ○ 3049 ● 15906; 15933 (2)
АВЫРТУЫ (1) ■ Тукран башы авырткач «чукуймам, чукуймам» дисә дә, авыртуы беткәч «чукуыр-мын, чукуырмын» дип әйтә, ди ○ 4146
АВЫРТЫР (7) ■ Безгә йодрык белән суксаң, үз йодрыгың авыртыр ○ 5691 ● 6203; 10965; 12459; 14287 (2); 14438
АВЫРУ (43) ■ «Каен агачы бар жирдә авыру бар микән?» – дип әйтәләр, ди, каен агачы юк жирдәрдә ○ 1733 ● 6442; 7479; 9552; 10894; 12469; 12664; 12687; 13839; 13917; 14469; 15032; 15162–15178; 15194; 15198; 15200; 15204; 15216; 15224; 15332; 15338 (2); 15339; 15347; 15368; 15369; 17074
АВЫРУГА (12) ■ Елан кабы житмеш төрле авыруга им ○ 4599 ● 4704; 6621; 11056; 11957; 15179–15182; 15249; 15336; 16187
АВЫРУДАН (3) ■ Сары мәтрүшкә алтмыш төрле авырудан, көрән мәтрүшкә житмеш төрле авырудан дәва ○ 1302 (2) ● 13917
АВЫРУДЫР (1) ■ Наданлык – дәвасыз авырудыр ○ 16643
АВЫРУМЫН (2) ■ Жаның сау булса – авырумын димә, тәнең сау булса – ярлымын димә ○ 11352 ● 15308
АВЫРУНЫ (2) ■ Эчтә булган авыруны куптарып алып булмый ○ 15333 ● 15339
АВЫРУНЫҢ (4) ■ Авыруның иясе була, даруның киясе була, ди ○ 15183 ● 15184; 15192; 15342
АВЫРУЫ (2) ■ Һәрбер башның үз авыруы бар ○ 10321 ● 14008
АВЫРУЫН (2) ■ Байлыгын яшергән бөләр, авыруын яшергән үләр ○ 7237 ● 15209
АВЫРУЫҢ (1) ■ Авыруың булса булсын, бурычың булмасын ○ 8082
АВЫРЫ (3) ■ Кирәк ташның авыры юк ○ 134 ● 6157; 12003
АВЫРЫЙСЫ (1) ■ Авыру караудан авырыйсы жиңел ○ 15169
АВЫРЫН (1) ■ Йөк авырын нар күтәрер ○ 2925
АВЫРЫП (1) ■ Авырып яттыңмы, авыру бактыңмы? ○ 15347
АВЫШКАНЫН (1) ■ Төтеннәң кайсы якка авышканын шөйләү ○ 8575
АВЫШМАС (1) ■ Әжәл авышыр, вәгдә авышмас ○ 12623
АВЫШЧАН (1) ■ Үзе тавышчан да, изгелеккә авышчан ○ 16333
АВЫШЫР (1) ■ Әжәл авышыр, вәгдә авышмас ○ 12623
АГА (18) ■ Дингез кайда, чырылдак су шунда ага ○ 362 ● 419; 468; 1653; 4139; 4823; 5535; 11955; 12816; 14541; 14542; 14560; 14567; 14570; 14573; 14574; 14581 (2)
АГА-АГА (1) ■ Су, ага-ага, юлын табар ○ 422
АГАГЫЗНЫҢ (1) ■ Кортлар, тизрәк бал жыегыз, чебен агагызның ашыйсы килгән! ○ 4784
АГАЕНЫҢ (1) ■ Колан, кактан жирәнсә, как тапмый чүлдә үләр; үзенең башын зур тоткан, агае-ның башын хур тоткан – карендәш тапмый ят та үләр ○ 14566

- АГАЙ** (5) ■ Агай, алдан сагай ○ 14544 ● 14545; 14561; 14578; 14579
- АГАЙГА** (1) ■ Үлгән агайга югалган тай ○ 14577
- АГАЙЛАР** (1) ■ Агайлар булса – аш килер, туганнар булса – ту килер ○ 14554
- АГАЙ-ЭНЕ** (5) ■ Агай-эне, авыл-күрше ○ 5259 ● 14546–14548; 14666
- АГАЙ-ЭНЕДӘН** (2) ■ Алтын өйдән жан яхшы, агай-энедән мал яхшы ○ 11062 ● 14549
- АГАЙ-ЭНЕЛЕ** (2) ■ Кыз – алты агай-эне, кияү – жиде агай-эне ○ 13091 (2)
- АГАЙ-ЭНЕНЕҢ** (2) ■ Агай-эненең кадере аманлыкта беленми, яманлыкта беленер ○ 14550 ● 14551
- АГАЙ-ЭНЕНҢ** (1) ■ Агай-энен сау булса – әдәм тимәс, кисәвек озын булса – кулпың көймәс ○ 14552
- АГАЙ-ЭНЕЦӘ** (1) ■ Тауга карап тау булма, агай-энең яу булма ○ 14568
- АГАЙ-ЭНЕЦЕНЕ** (1) ■ Агай-энеңне яманлап, туган кайдан табарсын; аргамакны яманлап, толпар кайдан табарсың ○ 14553
- АГАЙ-ЭНЕЦЕНЕҢ** (1) ■ Агай-эненең аты узганчы авылдашыңның тае узсын ○ 14667
- АГАЛАМАГАН** (1) ■ Үз агасын агаламаган – кеше агасын якалар ○ 14576
- АГАМ** (4) ■ Энем кырлач «агам кырлачтан уздырыйм» дип тырыша, ди ○ 968 ● 969; 14555; 14585
- АГАНЫ** (1) ■ Аганы күрөп эне үсәр, апаны күрөп сеңел үсәр ○ 14556
- АГАНЫҢ** (1) ■ Эне яхшы булса, аганың бәхете; бала яхшы булса, атаның бәхете ○ 14569
- АГАР** (3) ■ Агар суның кадере юк ○ 335 ● 7144; 9386
- АГАРА** (4) ■ Кара тула юган саен карала, ак тула юган саен агара ○ 8685 ● 8728; 10936; 16608
- АГАРДЫ** (1) ■ Ике күзөм агарды ○ 10476
- АГАРМАС** (4) ■ Дегет чилөгә агармас ○ 1911 ● 3950; 4664; 14056
- АГАРМЫЙ** (2) ■ Кара ташны юсаң да агармый ○ 123 ● 3093
- АГАРТА** (4) ■ Су һәр нәрсәне агарта, йөз карасын агарта алмый ○ 439 (2) ● 11206; 14945
- АГАРТЫР** (1) ■ Акыллының чочен ахмак агартыр ○ 11469
- АГАРУ** (1) ■ Чәч агару чир түгел ○ 10314
- АГАРЫР** (1) ■ Оятлы кызарыр, оятсыз агарыр ○ 11271
- АГАСЫ** (9) ■ Каплан – песинең агасы ○ 2328 ● 11431; 12166; 14557; 14558; 14572; 14580; 15035; 15068
- АГАСЫЗ** (1) ■ Ил агасыз булмас, тун якасыз булмас ○ 4915
- АГАСЫН** (2) ■ Үз агасын агаламаган – кеше агасын якалар ○ 14576 (2)
- АГАЧ** (115 | 5) ■ Каты таш ватылыр, каты агач шарт сынар ○ 126 ● 1178; 1180; 1644; 1645 (2); 1646; 1647 (2); 1648–1660; 1678; 1681; 1685; 1686; 1687 (2); 1689; 1695; 1697; 1699; 1703; :1; 1706; 1707; 1709–1711; 1713; 1714; 1717; 1719; 1725 (3); 1727; 1732; 1740; 1757; 1774; 1780; 1781; 1804; 1822; 1831; 1834; 1869; 1870; 1879; :1; 1880; 1881; 1886; 1906; 1917; 1931; 1948; 1953; 1956:2; 1963; 1968; 1970; 2145; 2186; 2397; 2735; 3019; 3820; 3843; 3866; 3927:1; 3995; 4042; 4588; 4604; 5389; 6007; 6008; 6455; 8453; 8454 (2); 8546; 8758; 8759; 10895; 10973; 11058; 11111; 11802; 12055; 12096; 12350; 12410; 12893; 13198; 13951; 13964; 14182; 14293; 14470; 14808; 15003; 15660; 15733; :1; 16369; 16570; 17086
- АГАЧАК** (2) ■ Агачак кан тамырда тормый, чыгачак акча янчыкта тормый ○ 7653 ● 10743
- АГАЧКА** (23) ■ Яшен яшьнөгәндә зур агачка сыенма ○ 1158 ● 1180; 1660; 1661; 1674; 1682; 1700; 1714; 1716; 1778; 1832; 1835 (2); 1836; 1912; 1920; 3045; 3273; 3928; 7801; 10560; 11108; 14309
- АГАЧНЫ** (23 | 1) ■ Агачны яшьлектә бөк ○ 1662 ● 1663; 1683; 1684; 1688; 1696; 1705; 1712; 1713; 1782; 1882–1884; 1886; 1891; 1908; 1927; 1976; 3927:1; 4783; 6009; 8455; 12712; 15685
- АГАЧНЫҢ** (19 | 3) ■ Тимер – агачның патшасы ○ 295 ● 1661:1; :2; :3; 1664–1670; 1675; 1679; 1680; 1690; 1691; 1694; 1698; 1702; 1783; 4859; 13459
- АГАЧСЫЗ** (2) ■ Кәкре агачсыз урман булмас ○ 1853 ● 14779
- АГАЧТА** (6) ■ Агачта ботак бетмәс ○ 1671 ● 1676; 1677; 1784; 1814; 1951
- АГАЧТАН** (20) ■ Агачтан юкә суелмый ○ 1672 ● 1673; 1708; 1718; 1818; 1851 (2); 1919; 1924; 1928 (2); 1947; 1965; 1975; 5555; 7801; 8455; 8546; 11130; 14083
- АГАЧЫ** (11) ■ «Каен агачы бар жирдә авыру бар микән?» – дип әйтәләр, ди, каен агачы юк жирдә ○ 1733 (2) ● 1740; 1762; 1766; 1785; 1878; 1967; 6543; 11919; 12579
- АГАЧЫН** (4) ■ Алмасын ашарсың – агачын кисмә ○ 1799 ● 1907; 3825; 4551
- АГАЧЫНА** (4) ■ Теләмәгән агачына кош та оя самый ○ 3871 ● 14265; 14345; 16784
- АГАЧЫНДА** (1) ■ Усак агачында алма үсми ○ 1758
- АГАЧЫННАН** (2) ■ Алма агачынан ерак төшми ○ 1787 ● 1790

- АГАЧЫНЫҢ** (3) ■ Имән агачының иелгәне – сынганы ○ 1726 ● 1788; 13460
АГАЧЫҢ (2 | 1) ■ Хур күргән агачың гүр өстеңә күлэгә булур ○ 1704 ● 1704:1; 8465
АГАЧЫҢНЫҢ (1) ■ Тотынган агачыңның тамыры нык булсын ○ 1701
АГА-ЭНЕ (2) ■ Ага-эне тату булса, ат күп булур; абсын тату булса, аш күп булур ○ 14543 ● 14683
АГА-ЭНЕҢ (1) ■ Атың яман булса, сатып котылырсын; ага-энең яман булса, качып котылырсын; хатының яман булса, ничек котылырсың ○ 13613
АГУ (17) ■ Бер үк чәчәктән корт – бал жыя, елан – агу жыя ○ 1260 ● 1520; 1558; 3194; 4653; 4729; 6598; 9802; 9812; 10189; 11957; 12426; 15229; 15469; 15636; 15734; 16105
АГУДАН (1) ■ Агу хәтәр, агудан гайбәт хәтәр ○ 15734
АГУЛАНЫРСЫҢ (1) ■ Елан белән дус булсаң, агуланырсың ○ 4590
АГУЛЫ (1) ■ Агулы елан өчен агусыз тузбаш еланны үтерәләр ○ 4549
АГУСЫЗ (3) ■ Агулы елан өчен агусыз тузбаш еланни үтерәләр ○ 4549 ● 4673; 15185
АГУЫ (10) ■ Елан агуы еланга үтми ○ 4585 ● 4613; 4633; 4651; 12113 (2); 13921; 15480; 15663; 15857
АГЫ (4) ■ Гәрәбәнең агы да гәрәбә, сарысы да гәрәбә ○ 279 ● 4634; 5877; 8974
АГЫЗУ (1) ■ Иске хәсрәт өчен янадан күз яше агызу асыллылык түгел ○ 14871
АГЫЗЫП (1) ■ Телгә чичән телнең маен тамызып, сүзнең балын агызып сөйләр ○ 15569
АГЫЙДЕЛНЕҢ (2) ■ Агыйделнең арьягында – бер энәгә бер сыер, барып карасаң – чүп тә юк ○ 336 ● 3151
АГЫЛЫЙ (1) ■ Агыйль белән тагыйль ○ 5513
АГЫМ (5) ■ Агым судан чиста булмасың ○ 337 ● 4437–4439; 13436
АГЫМГА (2) ■ Агымга каршы йөзеп булмый ○ 338 ● 7026
АГЫМНЫ (1) ■ Балык агымны ярата, бака – тоныкны ○ 4443
АГЫМЫ (2) ■ Ил агымы белән су агымы бер ○ 4916 (2)
АГЫМЫНА (1) ■ Суньң агымына карап йөзәсең ○ 453
АГЫН (1) ■ Буяучыдан: «Кайсы төсне бигрәк сөясең?» – дигәнә, – «Алтын сарысы белән көмеш агын», – дигән ○ 565
АГЫНА (1) ■ Еланның агына тисәң, карасы коткармас ○ 4635
АГЫП (3) ■ Су агып китә, ком һаман кала ○ 423 ● 3053; 11481
АДАНАШ (2) ■ Аданаш аданашка дим бирә, карлыгач карлыгачка жим бирә ○ 14471 ● 14482
АДАНАШКА (1) ■ Аданаш аданашка дим бирә, карлыгач карлыгачка жим бирә ○ 14471
АДАШ (2) ■ Адашсан, ил белән адаш ○ 4860 ● 5098
АДАШКАН (3) ■ Адашкан кешегә эт өргән тавыш сандугач сайравыннан да ләззәтләрәк тоела ○ 6718 ● 6719; 6810
АДАШКАНДА (2) ■ Адашканда гаеп юк, кайтып өен тапкан соң; ачылганда гаеп юк, алдан үзе япкан соң ○ 6720 ● 6721
АДАШКАННЫ (2) ■ Адашканны артындагы белер, ялгышканны янындагы белер ○ 660 ● 6722
АДАШКАННЫҢ (| 2) ■ Адашканның ояты юк, кайтып килеп өен тапкан соң ○ 6720:1 ● 6720:2
АДАШМАС (2) ■ Суда балык адашмас ○ 447 ● 4507
АДАШМАСКА (1) ■ Айлы төн адашмаска яхшы ○ 753
АДАШМАСЛЫК (1) ■ Аның акылы юлдан адашмаслык кына ○ 11765
АДАШМАСНЫ (1) ■ Адашмасны томан адаштырган, кунмасын караңгы кундырган ○ 6723
АДАШМЫЙМ (2) ■ Кунмыйм дигәнне караңгы кундырыр, адашмыйм дигәнне буран адаштырыр ○ 861 ● 13437
АДАШМЫЙМЫН (1) ■ Адашмыймын дигән кеше каш белән күз арасында адашыр ○ 6724
АДАШЫР (4) ■ Йөргән адашса да барып житәр ○ 6766
АДАШСАҢ (2) ■ Айга карап адашсаң, атыңны Тимерказыкка бәйлә ○ 18 ● 4860
АДАШТЫРА (2) ■ Тамак барын да адаштыра ○ 9697 ● 13437
АДАШТЫРГАН (1) ■ Адашмасын томан адаштырган, кунмасын караңгы кундырган ○ 6723
АДАШТЫРЫР (2) ■ Кунмыйм дигәнне караңгы кундырыр, адашмыйм дигәнне буран адаштырыр ○ 861 ● 6928
АДАШУ (1) ■ Ике агач арасында адашу ○ 1719
АДАШЫР (4) ■ Кулга ойрәнгән кош далада адашыр ○ 3860 ● 6724; 12379; 15937
АДАШЫРСЫҢ (1) ■ Юлдан чыкма – адашырсың ○ 6853
АДРЕС (1) ■ Адрес була кыекчан, егет була мыекчан ○ 12817

- АДЫМ** (5) ■ Алтмыш адым атлаганчы, алты тапкыр артыңа кара ○ 672 ● 729 (2); 4754; 6729
АДЫМ-АДЫМ (1) ■ Адым-адым атласаң, озын юл да үтелә; тамчы-тамчы тамласа, каты таш та тишелә ○ 6725
- АДЫМЛЫ** (1) ■ Адымлы ат – алымлы ат ○ 2450
- АДЫМНАН** (2) ■ Ерак сәяхәтләр берәр адымнан башлана ○ 6756 ● 6805
- АДЫМЫН** (1) ■ Ат тауга житсә, адымын кызулата ○ 2517
- АДЫМЫННАН** (1) ■ Алырмын дигәннең адымыннан билгелә ○ 8103
- АЕ** (7) ■ Урак ае – тавыкларның сусыз ае, балаларның үксез ае ○ 958 (3) ● 996; 1046; 1056; 8150
- АЕК** (4) ■ Аек яшәгәннең акылы төгәл ○ 9797 ● 9830; 9835; 12818
- АЕКМАС** (1) ■ Тилемзәк жигән аекмас ○ 1314
- АЕКНЫҢ** (1) ■ Аекның күнелендә, исерекнең телендә ○ 9798
- АЕЛНЫҢ** (1) ■ Түшке аелның батканын иясә белмас, ат белер; ир егетнең кадерен ага-эне белмас, ят белер ○ 14683
- АЕМ** (2) ■ Аем туры бакканда йолдызларга йодрык ○ 2 ● 12935
- АЕНДА** (2) ■ Март аенда урамда чыпчык эчәрлек су була ○ 917 ● 13444
- АЕҢ-КӨНЕҢ** (3) ■ Аең-көнең уртак булсын, малың уртак булмасын ○ 7129 ● 11994; 13438
- АЕРА** (8) ■ Ак белән караны аера белмәү ○ 642 ● 646; 1355; 1360; 1499; 3274; 4349; 6944
- АЕРГАН** (2) ■ Каз артынан барам дип, бака ботын аерган, ди ○ 4663 ● 7141
- АЕРМАГАН** (1) ■ Нәрсә аермаган көшөдән ерак кач ○ 603
- АЕРМАС** (2) ■ Дунгыз ай белән көнне аермас ○ 2876 ● 13881
- АЕРМАСЫ** (2) ■ Әйтү белән әйтүнең аермасы бар ○ 16238 ● 16544
- АЕРМЫЙ** (1) ■ Ун белән тугызны аермый ○ 8063
- АЕРМЫЙЛАР** (1) ■ Кашык-аяк шалтыраган саен хатын аермыйлар ○ 13656
- АЕРСА** (1) ■ Байлык аерса, фәкыйрьлек кушар ○ 7239
- АЕРУ** (1) ■ Сөткә су кушсаң, аеру кыен була ○ 9335
- АЕРЫ** (2) ■ Агач аеры үссә дә тамыры бер ○ 1646 ● 3108
- АЕРЫЛА** (2) ■ Товар товар янына килгәч аерыла ○ 7978 ● 15932
- АЕРЫЛАСЫ** (1) ■ Қоры агачны сындырасы жиңел, қоры гыйшықтан аерыласы жиңел ○ 12712
- АЕРЫЛАСЫҢ** (1) ■ Дусыннан аерыласың килсә, бурычка бир ○ 5416
- АЕРЫЛГАН** (10) ■ Жирдән аерылган жилгә оча ○ 1485 ● 3104; 3314; 4229; 4376; 4861; 5003; 5041; 5127 (2)
- АЕРЫЛГАННЫ** (4) ■ Аерылганны аю ашар, бүленгәнне бүре ашар ○ 2067 ● 4862; 4863; 12509
- АЕРЫЛГАННЫҢ** (1) ■ Иленнән аерылганның канаты каерылган ○ 4977
- АЕРЫЛГАЧ** (1) ■ Туган кадерә – аерылгач, тун кадерә – ertyлгач ○ 14509
- АЕРЫЛГАЧТЫН** (1) ■ Бергә чакта талашыр, аерылгачтын ялашыр ○ 5134
- АЕРЫЛМА** (4 | 1) ■ Һавадагы торнаны тотам дип, кулыңдагы чыпчықтан аерылма ○ 4141:3 ● 5310; 7591; 10952; 12818
- АЕРЫЛМАС** (8) ■ Сөтлә куй көтүдән аерылмас ○ 3117 ● 3229; 5285; 5435; 5454; 10962; 14486 (2)
- АЕРЫЛСАГЫЗ** (1) ■ Аерылсагыз айга житәрсез, бүленсәгез көндә бетәрсез ○ 5132
- АЕРЫЛСАҢ** (1) ■ Илгә кушылсаң – ир буласың, илдән аерылсаң – хур буласың ○ 4961
- АЕРЫЛУ** (1) ■ Кушылу унай, аерылу читен ○ 13182
- АЕРЫЛУДА** (1) ■ Берөгүдә бәрәкәт, аерылуда һалакәт ○ 4878
- АЕРЫЛЫП** (2) ■ Аерылып чыккан қорт кебек ○ 4751 ● 12669
- АЕРЫЛЫР** (3) ■ Тиз сөйгән тиз аерылыр ○ 12767 ● 15100 (2)
- АЕРЫЛЫРГА** (1) ■ Аерылырга алты ишек, кайтып керер бер ишек ○ 13115
- АЕРЫЛЫРДА** (1) ■ Утыз көн ут булдың, аерылырда чүп булдың ○ 13255
- АЕРЫЛЫШКАН** (1) ■ Берләшкән узар, аерылышкан тузар ○ 4886
- АЕРЫМ** (5) ■ Ата бөркет аерым очар, бала бөркет парлап очар ○ 3918 ● 4238; 5143; 5423; 6278
- АЕРЫП** (2) ■ Араларын су белән дә, ут белән дә аерып булмас ○ 495 ● 6467
- АЕРЫРГА** (2) ■ Аерырга булган хатынның күлөгәсә дә кәкре күренер ○ 13592 ● 13593
- АЖГЫРГАН** (1) ■ Ажгырган айгырның өерен күр, мин-минләнгән егетнең өен күр ○ 11983
- АЖДАҢА** (4 | 1) ■ Акча таш астында, таш аждаһа башы астында ○ 7690 ● 9801; 16714; 16729:1; 16814
- АЖДАҢАГА** (2 | 1) ■ Еланни аждаһага әйләнгәнчә үтереп кал ○ 4626 ● 16729, :1
- АЖДАҢАНЫҢ** (1) ■ Аждаһаның эчкән саен сусыны кабарыр, ди ○ 16715

АЖАГАН (1) ■ Ажаган кайнаган урын ○ 1212

АЖАУ (1) ■ Агым суда ажау йөзәр, салкын суда бәрде йөзәр ○ 4439

АЗ (126 | 3) ■ Эш күп – күмер аз, оста күп – тимер аз ○ 334 (2) ● 542–546; 620; 743; 903; 1086; 1119; 1320; 2154; 3080; 4233; 4258; 4290; 4864; 4894; 5286; 5385; 5451; 5471; 5853; 6010–6012; 6046; 6120; 6140 (2); 6282 (2); 6346; 6443; 6444 (2); 6632; 7131; 7403; 7772; 7842; 8032; 8083; 8084; 8091; 8118, :1, :2; 8119; 8198; 8303; 8574; 8800; 9095; 9096 (2); 9097; 9098; 9419; 9522; 9523; 9524 (2); 9525–9527; 9599; 9671; 9672 (2); 9753; 10052; 10088; 10470; 11398; 11788; 12262; 12559 (2); 12856; 12934; 13439 (2); 13495; 13520; 13521; 14214:1; 14346 (2); 14780; 15369; 15735; 15736 (2); 15737–15743; 15744 (2); 15745; 15746 (2); 15797; 15924; 15927 (2); 15930; 15935; 15973; 16028; 16127; 16285; 16350; 16420; 16460; 16484; 16561; 16565; 16616 (2); 17012; 17034; 17041

АЗА (2) ■ Эт картайса аза ○ 3598 ● 12098

АЗАБЫ (3) ■ Юл азабы – гүр азабы ○ 6832 (2) ● 11487

АЗАГЫ (2) ■ Юл азагы – юл башы ○ 6833 ● 16508

АЗАГЫН (1) ■ Азагын күрсәтмәсән, башын башлама ○ 747

АЗАГЫНДА (1) ■ Яман белән көлсән, азагында еларсын ○ 12210

АЗАЙМАСАК (1) ■ Үлөп ажаймасак, туып күбәймибиз ○ 15452

АЗАК (1) ■ Азак килгән алдан китәр ○ 748

АЗАККА (1) ■ Азакка дигән эш казык башына кала ○ 6013

АЗАМАТ (4) ■ Азамат ирнең баласы өстенә яу килсә дө моңаймас ○ 5526 ● 13439; 14344; 14346

АЗАН (3) ■ Саңгырауга ике азан әйтмиләр ○ 15253 ● 16914; 16929

АЗАНЧЫ (1) ■ Ала карга – азанчы, кара карга – казанчы ○ 3930

АЗАПКА (1) ■ Авырсынган азапка очрар ○ 6441

АЗАПЛАРЫ (1) ■ Мужикның жаны – алланыкы, төнә – патшаныкы, аркасы – боярныкы, шуңан калган азаплары – бар да үзенеке ○ 5858

АЗАПНЫ (1) ■ Азапны тауга биргәннәр – күтәрмәгән, аннары кешегә биргәннәр – күтәргән ○ 14781

АЗАПСЫЗ (2) ■ Азапсыз килгән мал затсыз буда ○ 7132 ● 14782

АЗАР (10) ■ Ашык уйнаган азар, туп уйнаган тузар, куй багып койрык ашаган барыннан да узар ○ 3081 ● 3559; 4861; 6675; 6796; 11627; 12412; 12533; 15926; 16469

АЗАТ (3) ■ Эт булып кол булганчы, бүре бул да азат бул ○ 2205 ● 3837; 5754

АЗАЯ (1) ■ Кешенен, акылы камилләнгәч, сүзе азия ○ 15902

АЗГА (4) ■ Көнөм калды азга, аздан калды тазга ○ 1047 ● 3917; 11779; 11780

АЗГАН (2) ■ Азган эт үз оясына кереп өрер ○ 3438 ● 12411

АЗГАНДЫР (1) ■ Теләң табаннан азгандыр инде синен ○ 15708

АЗГАНЫ (3) ■ Үгезнең азганы бозау арасында ○ 3318 ● 4026; 4330

АЗГЫН (1) ■ Азгын мәченең авызы пешкән ○ 3336

АЗГЫНГА (1) ■ Азгынга ияргән азар, бозгынга ияргән бозылыр ○ 12412

АЗГЫНЛЫК (1) ■ Ярлылык яман китерә, азгынлык иман бетерә ○ 7487

АЗГЫННЫҢ (1) ■ Азгынның тәмгысы тәртә бую ○ 12413

АЗГЫНЫ (6) ■ Ат азгыны тайга ияер ○ 2465 ● 7138; 15010 (2); 16962 (2)

АЗДАН (7) ■ Аздан күп була, күптән юк була ○ 547 ● 599; 1047; 9108; 11057 (2); 11877

АЗДЫРА (3) ■ Байлык азыра, ярлылык туздыра ○ 7238 ● 7244; 7681

АЗДЫРЫР (2) ■ Яз берәүне азыдырыр, берәүне малдан языдырыр ○ 975 ● 10695

АЗЛАП (2) ■ Азлап капкан жиңел йотыла ○ 9528 ● 9529

АЗМАС (7) ■ Киңәшле ил азмас, киң киём тузмас ○ 5015 ● 5723; 6920 (2); 8667; 12960; 13559

АЗМЫЙ (1) ■ Туры юлдан баручы армый да, азмый да ○ 6817

АЗМЫШ (1) ■ Язымыш микән, азмыш микән ○ 14997

АЗНАГАН (1) ■ Азнаган айгырны өөрдә сына ○ 2757

АЗНЫҢ (5) ■ Азның чиген белмәгән күпнең чиген белмәс ○ 548 ● 7403; 11487; 11781; 15837

АЗРАК (1) ■ Берәү, азрак шәһәрдә торып кайткач, печән кибәннәрән: «Бу нинди чәүмәлчек-ләр?» – дип сораган, ди ○ 5164

АЗСА (7) ■ Патша азса алла булыр ○ 5861 ● 5938 (2); 7731; 15231; 16714; 17013

АЗСЫНМА (2) ■ Үз малыңны азсынма, кеше малын күпсенмә ○ 7505 ● 12257

АЗУ (1) ■ Арыслан үлгәннән соң, азу тешен тычканнар кимерә, ди ○ 2051

- АЗЫ** (8) ■ Авырның азы да күп ○ 541 ● 5334; 7489; 7862; 12266; 12498; 15788; 15935
- АЗЫГЫ** (11) ■ Бүре азыгы – борынында ○ 2126 ● 6834; 7198; 9099; 11260; 13462 (2); 16063; 16192; 16659 (2)
- АЗЫГЫҢ** (2) ■ Малың мал булсын дисәң, азыгың мул булсын ○ 2396 ● 6747
- АЗЫГЫҢНЫ** (3) ■ Яз япанчаңны, кыш азыгыңны онытма ○ 984 ● 5662; 9394
- АЗЫК** (19) ■ Көзгә катык – көмеш кашык, язгы катык – ярты азык ○ 886 ● 892; 2171; 2403; 2516; 3263; 3408; 3879; 4349; 6794; 6927; 9255; 9294 (2); 9358; 9435; 9738; 15643; 16838
- АЗЫККА** (4) ■ Аракы эчкән азыкка интеккән, тәмәке тарткан кәгазгә интеккән ○ 9810 ● 12247; 12654; 15700
- АЗЫКЛЫ** (1 | 2) ■ Азыклы ат арымас ○ 2451 ● 2451:1, :2
- АЗЫКСЫЗ** (1 | 1) ■ Азыклы ат армас, азыксыз ат бармас ○ 2451:1 ● 8847
- АЗЫН** (1) ■ Азын капмый ярлы үләр, күбән йотмый бай үләр ○ 7130
- АЙ** (81) ■ Ай белән кояш берәр генә була ○ 3 ● 4–17; 26; 41; 42; 67; 70; 74; 75; 83–87; 93; 718; 749; 750; 751 (2); 775; 896 (2); 937; 1046; 1056; 1248; 1386 (2); 2876; 2888; 5883; 6633; 6721; 7133; 7328; 8728; 9530; 9662; 9799; 10053; 10072 (2); 10113 (2); 10150; 10224 (2); 10710; 11109; 11554; 11834; 12076; 12097; 12317; 12670; 12818; 12819; 12935; 13076; 13137; 13678; 14054 (3); 15661; 15677; 16340
- АЙБАТАККА** (1) ■ Аса-көсә айбатакка жил-көн үтмәсен ○ 1208
- АЙ-ВАЙ** (2) ■ Ай-вай, эшләгән кеше нидән бай ○ 6014 ● 8028
- АЙГА** (13) ■ Айга карап адашсан, атыңны Тимерказыкка бәйлә ○ 18 ● 19; 20; 25; 2031; 2032; 2056; 2080; 3500; 3548; 5132; 6511; 11508
- АЙГА-КӨНГӘ** (1) ■ Айга-көнгә сикерү ○ 88
- АЙГЫР** (11) ■ Айгыр куйсаң өнледән куй, кучкар куйсаң йонлыдан куй ○ 2758 ● 2759; 2763; 2764; 2766–2769; 2867; 2874; 6962
- АЙГЫРЛЫК** (1) ■ Колан коега төшкәндә, гөберле бака айгырлык кылыр ○ 2231
- АЙГЫРНЫ** (4) ■ Азнаган айгырны өрдә сына ○ 2757 ● 2760; 2765; 2818
- АЙГЫРНЫҢ** (2) ■ Айгырның алдынан, ишкәңең артынан, ахмакның һәр ягыңнан сак бул ○ 11399 ● 11983
- АЙГЫРЫҢ** (2) ■ Айгырың ала булса, колының кола булыр ○ 2761 ● 2762
- АЙДА** (3) ■ Кыш кояшы айда бер күренер ○ 51 ● 10054; 11066
- АЙДАЙ** (1) ■ Жыен йолдыз жыелса да яктылыгы айдай юк ○ 78
- АЙДАН** (3) ■ Бай ярлыдан көлгән, бер айдан үзе бөлгән ○ 7196 ● 13412; 14054
- АЙКАМЫЙЛАР** (1) ■ Яу узгач, кылыч айкамыйлар ○ 5665
- АЙКЫЙ** (1) ■ Дошман теле төерле, айкый гына күңелне ○ 5325
- АЙЛАГАН** (2) ■ Айлаган кунак кунак саналмый ○ 10055 ● 11015
- АЙЛАР** (1) ■ Айлар да тигез түгел: берсе озын, берсе кыска ○ 752
- АЙЛАРЫ** (1) ■ И ураза айлары, сыза йөрәк майлары ○ 16917
- АЙЛЫ** (2) ■ Айлы төн адашмаска яхшы ○ 753 ● 12240
- АЙЛЫГЫН** (1) ■ Еллыгын уйламаган ирдән биз, айлыгын уйламаган хатыннан биз ○ 13805
- АЙЛЫК** (10 | 2) ■ Бакча – байлык бер айлык, тагы да килер гидайлык ○ 1590 ● 2466; 7242:1, :2; 7243; 7507; 9294; 11822; 12833; 14095; 14338; 15195
- АЙНӘСЕ** (1) ■ Күз – күңелнең айнәсе ○ 11197
- АЙНЫ** (3) ■ Авызыңны ач та айны әйт, күзеңне ач та көнне әйт ○ 1 ● 21; 15683
- АЙНЫГАЧ** (1) ■ Исәреккә дөнья – жәннәт, айныгач – тәмуг ○ 9833
- АЙНЫЙ** (1) ■ Исәрек айный, тиле – юк ○ 11575
- АЙНЫК** (1) ■ Исәрек кеше белән мәжлестә утырганчы айнык кеше белән чучка көткәңең артык ○ 9831
- АЙНЫМАС** (2) ■ Бал айнымас, сары май сасымас ○ 9149 ● 11402
- АЙНЫҢ** (10) ■ Айның балкуыннан элек табы күзгә төшә ○ 22 ● 23; 62; 66; 89; 754; 1024; 1248; 3548; 3609
- АЙНЫГА** (1) ■ Сүз шәраб кебек: исәртә дә, айныга да ○ 16021
- АЙСЫЗ** (3) ■ Яманга айлы төн дә бер, айсыз төн дә бер ○ 12240 ● 13594; 13878
- АЙ-НАЙ** (4) ■ Ай-най синен йөрешен, бардыр синен бер эшен ○ 6283 ● 8227; 14665; 15662
- АК** (88) ■ Кара май ак май ашата ○ 289 ● 549–554; 624; 642; 643; 650; 652; 722; 1029; 1249; 2269; 2348; 2359; 2571 (4); 2623; 2763; 2787; 3067; 3075; 3076; 3085; 3092; 3168; 3439–3441; 3489;

4437; 4438; 4479 (2); 4753; 4865; 5736; 6070; 7654; 7714; 7715; 7995; 8440; 8685; 8760; 8778; 8811; 9100; 9101; 9261; 9326; 9336; 9671; 10042; 10373; 10652; 10653; 10950; 11031; 11059; 11112; 11297; 11452; 11911; 12075; 12106; 12583; 12642; 12989; 13318; 13792; 14348; 14546; 15206; 15818 (2); 15959; 16029; 16384; 16895; 16956 (2); 17010

ак → **ап-ак**

- АКАЕП** (1) ■ Укысаң Гакаид, калырсың акаеп ○ 16939
АКАЙТЫП (1) ■ Авызын акайтып, күзен йомган ○ 10606
АКБАЙ (1) ■ Гармунга жырлыым дип, Акбай да шыңшыган ○ 3477
АКБАЙГА (1) ■ Акбайга жилдөн куркып өрү дө – эш ○ 3442
АКБҮЗ (1) ■ Акбүз атка жиз камчы ○ 2452
АКБҮЗАТ (1) ■ Акбүзат йолдыз, Күкбүзат йолдыз, Тимерказык бер ялгыз ○ 24
АККА (5) ■ Акка кара тиз йога ○ 555 ● 556; 644; 7248; 9420
АККАН (9) ■ Аккан су кире кайтмас ○ 339 ● 340; 341; 352; 390; 467; 7478; 14755; 15959
АККАНДА (1) ■ Ага акканда, жингө жиккөндө яхшы ○ 14541
АККАННЫ (1) ■ Учыннан акканны ялаучы ○ 11052
АККАНЫ (1) ■ Күе суның акканы яхшы ○ 406
АК-КАРА (1) ■ Күзенә ак-кара күренмәү ○ 10515
АККОШ (9) ■ Аккош аягына су йокмас ○ 3897 ● 3898–3902; 4120; 4423; 7655
АКЛАР (1) ■ Тиле үзен-үзе мактар, ялкау үзен-үзе аклар ○ 11650
АКЛЫГЫ (1) ■ Турылык – йөз аклыгы ○ 12561
АКМАГАН (1) ■ Акмаган күл көртлүй ○ 342
АКМАС (1) ■ Эшсез кеше – акмас су ○ 6254
АКМАСА (1) ■ Байдан акмаса да тама ○ 7223
АКМЫЙ (3) ■ Яткан таш астыннан су да акмый ○ 207 ● 935 (2)
АКНЫ (3) ■ Акны күп таушалдырсаң, карага әйлөнөр ○ 557 ● 645; 646
АКНЫҢ (2) ■ Акның аты бар, каранын таты бар ○ 558 ● 7715
АКРЫН (15) ■ Төя, акрын китсә дө, күп юл алып ○ 2933 ● 4681; 6563; 7005; 11782–11791; 11968
АКРЫН-АКРЫН (1) ■ Акрын-акрын алтмыш адым дип, бет алтмыш чакрым юл йөрөр, ди ○ 4754
АКСАГАНЫ (1) ■ Күмөк ат арасында бер атның аксаганы беленмәс ○ 2668
АКСАГЫН (1) ■ Өерле эт аксагын белдермәс ○ 3758
АКСАДЫ (1) ■ Арба күрөп аягы аксады ○ 7097
АКСАК (24 | 1) ■ Аксак булса да – үз атың ○ 2453 ● 3077–3079; 3103; 3106; 3150; 3174; 3443–3446; 3524; 3929; 5206; 6792; 12954; 13057:1; 13571; 15186–15188; 15190; 15259; 15263
АКСАКНЫ (1) ■ Аксакны чатанларга өйрөтмилөр ○ 15189
АКСАКНЫҢ (2) ■ Аксакның шөүләсә дө аксак ○ 15190 ● 15334
АКСАКТАН (1) ■ Суқыр аксактан көлмәс, аксак суқырдан көлмәс ○ 15259
АКСАМАСЫН (2) ■ Ат иясенә килгәч аксамасын ○ 2498 ● 2505
АКСАРГА (1) ■ Аксак белән йөргән аксарга өйрөнөр ○ 15186
АКСӨЯК (1) ■ Аксөяк эш сөймәс ○ 5716
АКСЫЙ (1) ■ Эт бүрене күргәнчә генә аксий ○ 3583
АКСЫРГАК (1) ■ Аксыргак бар жирдә ат үлмәс ○ 1250
АКТА (1) ■ Акта кара юк, карага чара юк ○ 559
АКТАМЫР (2) ■ Актамыр атка булган үчен сабаннан алып ○ 1251 ● 1252
АКТАМЫРНЫ (1) ■ Актамырны ат яратыр ○ 1253
АКТАР (3) ■ Яхшы күршеңнән сораганчы, яман өеңне актар ○ 5250 ● 6125; 15596
АКТАРГАН (1) ■ Алдырган – атасы куенын актарган ○ 12417
АКТАРГАНДА (1) ■ Мактанганда бар, актарганда юк ○ 12018
АКТАРСАН (1) ■ Оясын актарсаң, агусыз елан да тешләр ○ 4673
АКТЫГЫ (3) ■ Аша, аша, ашның актыгы булмас, ашавыңның актыгы булып ○ 9760 (2) ● 13680
АКТЫГЫНА (1) ■ Тон угылга тун тияр, актыгына ат тияр, уртангыга ук та юк, чук та юк ○ 14139
АКТЫГЫНДА (2) ■ Котырган эт актыгында үзен-үзе тешли, имеш ○ 3501 ● 14286
АКТЫГЫННАН (1) ■ Бәла башы бер акча, актыгыннан мең акча ○ 14812
АКТЫК (5) ■ Байдан хакымны алам дип, ярлы актык кәжәсеннән язган, ди ○ 7228 ● 7618; 8731; 13306; 17037
АКТЫКНЫ (1) ■ Артыкны сату түгел, актыкны сату ○ 8027

- АКТЫКТАН** (1) ■ Актыктан кем керә, капканы шул ябар ○ 8592
- АКЧА** (122 | 2) ■ Вақыт ачка түгел, югалтсаң таба алмассың ○ 794 ● 1466; 1628; 2075; 2386; 2417 (2); 2470; 3240 (2); 5159 (2); 5754; 6015; 6332; 6652; 6703; 6929; 7319; 7453; 7455; 7460; 7497; 7653–7655; 7656, :1, :2; 7657–7693; 7694 (2); 7695; 7696; 7777; 7778 (2); 7782; 7783; 7785–7787; 7794; 7804; 7809; 7814; 7817–7820; 7823; 7825; 7826; 7832; 7839 (2); 7843; 7971; 8020; 8050; 8601; 9210; 9802; 11400; 11422; 11582; 11796; 11915; 11927; 12098; 12853; 13116; 13532; 13595; 14133; 14466; 14767; 14812 (2); 14983; 15004; 15044; 15397; 15753; 16344; 16461; 16462; 16853
- АКЧАГА** (10) ■ Дуслыкны ачкага сатмыйлар ○ 5394 ● 7194; 7697; 7698; 7699 (2); 7812; 7828; 14851; 16555
- АКЧАДА** (1) ■ Эш ачкада, гөл бакчада ○ 7811
- АКЧАДАН** (2) ■ Вақыт ачкадан кадерлерәк ○ 795 ● 5348; 11908
- АКЧАДЫР** (3) ■ Вақыт ачкадыр: гафил була, качадыр ○ 796 ● 7789
- АКЧАЛЫ** (3) ■ Ачка – санаулы, ачкалы – танаулы ○ 7686 ● 7700; 7721
- АКЧАЛЫК** (1) ■ Атың булсын мең тәңкәлек, чыбыркын булсын дурт ачкалык ○ 2614
- АКЧАЛЫНЫҢ** (3) ■ Ачкалының кулы уйный, ачкасызның күзе уйный ○ 7701 ● 7702; 7703
- АКЧАМ** (4) ■ Алты ачкам бар – ат алырмын, жиде ачкам бар – жир алырмын ○ 7730 (2) ● 7821; 8030
- АКЧАМНЫ** (1) ■ Арзан алдым дип мактанма, ачкамны әрәм иттем дип мактан ○ 7857
- АКЧАНЫ** (15 | 2) ■ Ачка ачканы таба ○ 7656 ● 7656:1, :2; 7704–7710; 7793; 7795; 7819; 7827; 7836; 7867; 17014
- АКЧАНЫҢ** (7) ■ Ашлыкның йозагы – салам, ачканың йозагы – саран ○ 1381 ● 7711–7714; 11792; 11910
- АКЧАҢ** (13 | 1) ■ Дуслар ачкаң барда күп була ○ 5378 ● 5452; 6016; 7724–7727; 7728 (2); 7729; 7806; 7813, :1; 11060
- АКЧАҢНЫ** (1) ■ Ачкаңны югалтсаң да, ачкалыңны югалтма ○ 11401
- АКЧАРЛАК** (2) ■ Акчарлак килми яз булмый ○ 4211 ● 4212
- АКЧАСЫ** (17) ■ Тимерженең балтасы юк, сатуучының ачкасы юк ○ 315 ● 1893; 2897; 3071; 7456; 7715; 7716 (2); 7717; 7718 (2); 7784; 7815; 7998; 9206; 13271 (2)
- АКЧАСЫЗ** (6) ■ Ачкасыз торып була, икмәксез торып булмый ○ 7719 ● 7720; 7721; 7844; 9102; 12725
- АКЧАСЫЗНЫҢ** (3) ■ Ачкалының кулы уйный, ачкасызның күзе уйный ○ 7701 ● 7703; 7722
- АКЧАСЫН** (5) ■ Юк кешенең ачкасын усал товар бетерер ○ 7434 ● 7457; 7723; 7822; 9829
- АКЫЛ** (130 | 3) ■ Авыл башы – манара, акыл башы – замана ○ 746 ● 887 (2); 4874 (2); 5073; 5331; 5550:5, :6; 5664; 6159; 6176; 6235; 6334; 6395; 6590; 6824; 7240; 7242; 7279; 7673; 7698; 7739; 7759; 9581; 9630; 9838; 10756; 10934; 11400; 11402–11405; 11406 (2); 11407–11419; 11429; 11453 (2); 11464; 11480; 11482; 11491–11494; 11515; 11523 (2); 11534 (4); 11535; 11556; 11566; 11573 (2); 11593; 11596 (2); 11602; 11605; 11609; 11611; 11615; 11617; 11652–11655; 11700; 11701; 11714; 11740 (4); 11741 (2); 11742; 11748; 11755–11761; 11769; 11772; 11886; 12035; 12255; 12427; 12428; 12433 (2); 12438 (2); 12440; 12444; 12447; 12630; 13140; 13232; 13614; 14214:1; 14243; 14436; 14542 (2); 14843; 15008; 15138; 15280; 16392; 16499; 16563; 17037
- АКЫЛГА** (16) ■ Сакалга карама, акылга кара ○ 10302 ● 11419; 11420 (2); 11495; 11496; 11576; 11599; 11608; 11612; 11620; 11762; 15049 (2); 15747; 15988
- АКЫЛДА** (3) ■ Олылык гәүдәдә түгел, акылда ○ 11256 ● 11619; 14970
- АКЫЛДАН** (7) ■ Алтыңга табынган – акылдан абынган ○ 7764 ● 11421; 11535; 11753; 11766; 14341; 15526
- АКЫЛЛАШУМЫ** (1) ■ Акыллашумы бу, такылдашумы? ○ 16264
- АКЫЛЛАШЫР** (1) ■ Акылсызлар акыллашыр ○ 11484
- АКЫЛЛЫ** (85) ■ Акыллы тычкан ике тишәр ○ 3398 ● 3447; 5287–5289; 5296; 5717; 5718; 7134; 7774; 9814 (2); 10292; 11422–11451; 11509; 11536; 11537; 11539; 11540; 11542; 11545; 11586; 11618; 11632; 11648; 11668; 11675; 11679; 11698; 11702; 11721; 11722; 11729; 11744; 11770; 11771; 11775; 11806; 11984; 12681 (2); 13089; 13440; 13596; 13790; 13807; 14106; 14387; 15392; 15629; 15748–15750; 15841; 15974; 16766
- АКЫЛЛЫГА** (17) ■ Намус – акыллыга каты, юләргә – усн ○ 11246 ● 11452–11458; 11481; 11520; 11538; 11543; 11547; 11665; 12420; 14717; 15839

- АКЫЛЛЫДАН** (4) ■ Акыллыдан киңөш ал, акылсызның сүзен тыңла ○ 11459 ● 11460; 11461; 11483
- АКЫЛЛЫЛАР** (3) ■ Акыллылар бәхет артыннан, бәхет юләр артыннан чаба, ди ○ 11462 ● 11463; 12057
- АКЫЛЛЫЛЫК** (3) ■ Матурлык дәрәя кичтерми, акыллылык – кичтерә ○ 11614 ● 14871; 15738
- АКЫЛЛЫНЫ** (5) ■ Авызыңны ябып тор, акыллыны тыңдап тор ○ 10543 ● 11252; 11485; 11562; 11584
- АКЫЛЛЫНЫҢ** (8) ■ Һөнәрленең кулы алтын, акыллының акылы алтын ○ 6426 ● 11464–11469; 11521
- АКЫЛЛЫРАК** (1) ■ Бүреге башыннан акыллырак ○ 9022
- АКЫЛЛЫСЫМАН** (1) ■ Юләр дисәң – акыллысыман, акыллы дисәң – шыр юләр ○ 11775
- АКЫЛНЫ** (9) ■ Эш акылны таба, акыл – эшне ○ 6159 ● 7768; 9803; 10235; 11419; 11470–11472; 11600
- АКЫЛНЫҢ** (7) ■ Акылның кадере әдәп белән, куәтнең кадере сәләт белән ○ 11061 ● 11473–11475; 15529; 16342; 16556
- АКЫЛСЫЗ** (22) ■ Акылсыз эт көндез өрә ○ 3448 ● 5289; 5290; 7134; 7135; 10056; 10230–10233; 11425; 11430; 11431; 11476–11480; 12681 (2); 12820; 12821
- АКЫЛСЫЗГА** (6) ■ Акыллыга акыл бирсән, укып белер; акылсызга акыл бирсән, кычкырып көлөр ○ 11453 ● 11454; 11457; 11480; 11481; 15750
- АКЫЛСЫЗДАН** (2) ■ Акылсыздан акыл сорау – иблистән иман сорау ○ 11482 ● 11483
- АКЫЛСЫЗЛАР** (1) ■ Акылсызлар акыллашыр ○ 11484
- АКЫЛСЫЗЛЫК** (1) ■ Малсызлык ярлылык түгел, акылсызлык ярлылык ○ 11613
- АКЫЛСЫЗНЫ** (1) ■ Акылсызны якын итмә, акыллыны ерак итмә ○ 11485
- АКЫЛСЫЗНЫҢ** (3) ■ Акыллыдан киңөш ал, акылсызның сүзен тыңла ○ 11459 ● 11468; 11486
- АКЫЛСЫЗЫ** (1) ■ Этнең акылсызы коймакка нәфесен сузар ○ 3713
- АКЫЛЫ** (45) ■ Көз көне – яшь кияүләр акылы, яз көне – яшь килеңнәр акылы ○ 885 (2) ● 888; 4469; 5719; 6426; 7575; 9576; 9797; 10361; 10792; 11487; 11548; 11589–11591; 11598; 11639; 11690; 11695; 11748; 11764; 11765; 11766; 11774; 11778; 11999; 12025; 12322 (2); 12859; 13144; 13725; 13956; 15036; 15047; 15151; 15459; 15463; 15577; 15586; 15635; 15902; 17052; 17080
- АКЫЛЫМ** (2) ■ Акчам юк – акылым юк ○ 7821 ● 11778
- АКЫЛЫМ-БУЕМ** (1) ■ Акылым-буем таман, тик бәхетем яман ○ 14976
- АКЫЛЫН** (13) ■ Кешенең акылын үлчи торган үлчәү – аның эше ○ 6080 ● 7758; 9814 (2); 9829; 9855; 11464; 11486; 11488; 11592; 11743; 13958; 15075
- АКЫЛЫНА** (3) ■ Аю көченә ышана, кеше акылына ышана ○ 11525 ● 11694; 15106
- АКЫЛЫННАН** (2) ■ Алтын дип язган – акылынан язган ○ 7735 ● 7763
- АКЫЛЫҢ** (16) ■ Кеше киңөшен ишет, үз акылың белән эш ит ○ 5011 ● 9816; 9841; 11398; 11489; 11490; 11497; 11560; 11589; 11592; 11626; 11763; 12414; 15600; 15896; 16032
- АКЫЛЫҢА** (4) ■ Киеменә карап каршы алалар, акылыңа карап озаталар ○ 8793 ● 9800; 11491; 16779
- АКЫЛЫҢНАН** (1) ■ Акылыңнан элек авызың кычкыра ○ 10619
- АКЫЛЫҢНЫ** (6) ■ Эчсәң акылыңны эчмә ○ 9859 ● 11401; 11429; 11546; 11597; 12460
- АКЫЛЫҢ-ХОЛКЫҢ** (1) ■ Теләң-каләмең белән генә әдип булма, акылың-холкың белән дә әдип бул ○ 16412
- АКЫЛЫ-ҢУШЫ** (1) ■ Сылулыктан файда юк, акылы-һушы булмаса ○ 11625
- АКЫРА** (2) ■ Чәчкән бакыра, үзе акыра ○ 1506 ● 3326
- АКЫРГАН** (1) ■ Акырган башлык түгел, акылы бар башлык ○ 5719
- АКЫРМАГАНЫ** (1) ■ Ишәкнең акырмаганы булмас ○ 2984
- АКЫРСА** (1) ■ Күпме генә акырса да, сыер сыер инде, ал булмый ○ 3171
- АКЫРЫНГАННАН** (1) ■ Акырынганнан курыкма, эндәшмөгәннән курык ○ 15751
- АКЫРЫП** (1) ■ Усал сыер акырып уза, юаш сыер кибән боза ○ 3233
- АЛ** (95 | 3) ■ Япанга чыксаң, япанча ал ○ 204 ● 560; 624; 634; 661; 711 (2); 892 (2); 1006; 1011; 1213; 1257; 1282; 1383; 1983; 2259; 2470 (2); 2512; 2560; 2787; 3179; 3180 (2); 3181 (2); 3898 (2); 4692; 4796; 5147; 5251; 5495; 6349; 6794; 6862; 6936 (2); 6979; 6982; 7518; 7709; :1 (2); 7945; 7977; 7980; 8054; 8084; 8128; 8259; 9156; 9430; 9880 (2); 9978:2; 10110; 10138; 10223;

- 10733; 10791; 11459; 11492; 12282; 12287; 12296; 12348 (2); 12573; 13116 (2); 13125 (2); 13126 (2); 13136; 13147 (2); 13170; 13175 (2); 13210 (3); 13243; 13253; 14262; 14313 (2); 14559; 14631; 14723; 15139; 15757; 16126; 16368 (2)
- АЛА** (79 | 3) ■ Ай нурны кояштан ала ○ 8 ● 263; 811; 928; 1007; 1042; 1077; 1293; 2075; 2454; 2512; 2571:1; 2582; 2761; 3371; 3375; 3432; 3930–3935; 3980; 4009; 4316; 4415; 4625; 4797; 4866; 5550:2. :2; 5868 (2); 6733 (2); 7021; 7745; 7828 (2); 8085; 8107; 8203; 8216; 8757; 8887; 8889; 9449; 9814; 10537; 10937; 10946; 12149; 12188; 12465; 12471; 12549; 13083; 13150; 13216 (2); 13392 (2); 13605; 13783; 14170; 14398; 14413 (2); 15120; 15424 (2); 15496 (2); 15749; 16344 (2); 16958 (2); 16994; 17025 (2)
- АЛАБАЙ** (2) ■ Биредө Алабай, аргы якта ялагай ○ 3774 ● 11794
- АЛАБАЙДАН** (1) ■ Этгөн өрсөз, Алабайдан кадерсөз ○ 3801
- АЛАБУГА** (1) ■ Алабуга көчө житкөнне йотар ○ 4440
- АЛАБУТА** (6) ■ Ак алабута – ачлык елның бодае ○ 1249 ● 1254–1256; 5291; 5959
- АЛАБУТАГА** (1) ■ Серне һәркемгә сөйләү – бодайны алабугага алыштыру белән бер ○ 12547
- АЛАЙ** (9) ■ Алай диеп бодай булмый, арпа чәчеп бодай булмый ○ 1514 ● 2495; 4657; 5754; 6879; 7094; 7635; 9562; 14647
- АЛА-КОЛА** (1) ■ Ала-кола безнең кода ○ 14659
- АЛА-КОЛАСЫ** (1) ■ Ахмакның ала-коласы булмас ○ 11518
- АЛАЛАР** (4) ■ Атны камытка үлчәп алмыйлар, камытны атка үлчәп алалар ○ 2562 ● 8793; 11599; 12454
- АЛАЛМАССЫН** (1) ■ Чүп чәсәң, таза ашлык аламмасың ○ 1464
- АЛАМ** (7) ■ Бер колга: «Азат булдың», – дигәннәр. «Алай булгач, акча табам да кол сатып алам!» – дигән ○ 5754 ● 7228; 7988; 8086; 8087; 8226; 10525
- АЛАМА** (10) ■ Алама ат менгәнче, йөгөр үзән дигәнчә ○ 2455 ● 2456; 2712; 3449; 6980; 8432 (2); 12147; 13791; 16959
- АЛАМАСЫ** (1) ■ Атның аламасы кеше тибеп үтерә ○ 2569
- АЛАМЫН** (| 1) ■ Бирәмен дигән колына чыгарып куяр юлына, аламын дигән колыннан, тартып алыр кулыннан ○ 16837:1
- АЛАНДА** (1) ■ Аланда үскән балаң өчө була ○ 1786
- АЛАҢГАСАР** (1) ■ Алаңгасар алман би, алымсаклы яман би ○ 5720
- АЛАП** (1) ■ Алап сугып, ат өркетеп ○ 10021
- АЛАПЛАП** (1) ■ Үзләрә теләгәнгә алаплап, үзләрә теләмәгәнгә калаклап ○ 10014
- АЛАР** (2) ■ Алар ат булганчы, үзән эт булырсың әле ○ 2736 ● 10322
- АЛАРДАН** (1) ■ Ата-ана да бик якын, алардан да яр якын ○ 12665
- АЛАРНЫ** (1) ■ Ерганаклар Идел ясар, аларны Идел ашар ○ 380
- АЛАРНЫҢ** (3) ■ Аларның үгезләре дә бозаулаган вакыт ○ 3320 ● 4433; 8640
- АЛАРЫП** (1) ■ Кызарып тәнем күрәнгәнчә аларып ямавы күрәнгәнчә ○ 8869
- АЛАСЫ** (5) ■ Көчкәңдә аласы да, карасы да бер була ○ 3814 ● 7845; 8116; 8134; 14759
- АЛАСЫҢ** (6) ■ Ала каргада аласың булсын, курыкма ○ 3934 ● 3935; 4904; 8168; 13627; 13754
- АЛАФА** (1) ■ Алданганга алафа бирә, ди ○ 12416
- АЛАФАСЫ** (1) ■ Алафасы олы, кабыргасы коры ○ 5689
- АЛАЧА** (2) ■ Келәмгә биргесез алача бар, булышканга биргесез арача бар ○ 5583 ● 7657
- АЛАЧАГЫ** (1) ■ Байның алачагы күп, ярлының бирчәгә күп ○ 7263
- АЛАЧАГЫМ** (1) ■ Алачагым да юк, бирчәгем дә юк ○ 8212
- АЛАЧАГЫН** (1) ■ Мулла алачагын оңытмый ○ 17015
- АЛАЧАГЫНА** (1) ■ Алачагына – лачын, бирчәгә – карга ○ 8213
- АЛАЧАГЫҢ** (1) ■ Байга бирчәгәң, ярлыдан алачагын булмасын ○ 7204
- АЛАЧАК** (3) ■ Алачак белән бирчәк бетми ○ 8088 ● 8089; 8090
- АЛАЧЫГЫ** (2) ■ Кәнагатсызнен нефесе тавык алачыгы кебек ○ 11845 ● 11974
- АЛАЧЫГЫМ** (1) ■ Кабык алачыгым, туз чиләгем, үз өй генәм булса иде ○ 8269
- АЛАЧЫГЫНА** (1) ■ Ислемай кибетенә керсәң, исе йогар; тимерче алачыгына керсәң, корымы йогар ○ 285
- АЛАША** (11) ■ Алаша кибәннән өрөкмәс ○ 2770 ● 2771; 2773; 2774; 2775 (2); 2776; 2784; 6865; 9612; 9761
- АЛАШАГА** (1) ■ Каруга кару, карт алашага ябу ○ 11846

- АЛАШАМ** (1) ■ Бүз алашам арыса, Бүре ханга житалмам, энем-углым күп туды, күп туса да кол туды, ханга гарызым айталмам ○ 5785
- АЛАШАНЫ** (3) ■ Алашаны атка ламаша ○ 2772 ● 2777; 6987
- АЛАШАНЫҢ** (1) ■ Тумаган туру алашаның сөяген сындырмыйлар ○ 2778
- АЛАШАҢ** (1) ■ Бөхөтөң булса, алашаң колынлй ○ 14841
- АЛӘТ** (1) ■ Аләт барда куәт бар ○ 6335
- АЛБАСТЫГА** (1) ■ Жөннөн куркып албастыга очраган ○ 16813
- АЛГА** (20) ■ Алга бар – артыңа кара ○ 662 ● 663; 702; 729; 2072; 2600; 2773; 2952; 3103; 3256; 6726; 6748; 10878; 11134; 11223; 11423; 11878; 14839; 14857; 16148
- АЛГАН** (61) ■ Ай күргән, кояш алган, жил очырып киткән ○ 86 ● 1479; 3441; 3461; 4024; 4436; 4844; 5890; 6143; 6223 (2); 6802; 6846; 7296; 7846 (2); 7847; 7947; 7954; 8050; 8091–8093; 8098; 8115; 8117; 8141; 8143; 8155; 8211; 8395; 8578; 9452; 9496; 9531; 9802; 9843; 10153; 10187; 11496; 11825; 11871; 12415; 13117–13119; 13160; 13226; 13597 (2); 13792; 14248; 14512; 14983 (2); 15357; 15755 (2); 15938; 16463; 16469
- АЛГАНГА** (1 | 2) ■ Биргәнгә биш тә күп, алганга алты да аз ○ 8118 ● 8118:1, :2
- АЛГАНДА** (10) ■ Бозавын сатып алганда сыеры турында сораш ○ 3255 ● 5515; 5668; 7847; 7936; 8021; 8094; 8193; 8214; 13211
- АЛГАНДАГЫДАЙ** (2) ■ Ирем – алгандагыдай, көнем бәйрәмдөгөдөй ○ 13527 ● 13633
- АЛГАНЫҢ** (1) ■ Чаман атка менгәннең аягы тынмас, яман хатын алганның колагы тынмас ○ 13757
- АЛГАНЧЫ** (16) ■ Судан алганчы балтасы да жөл түгөл, судан алгач сабы да жөл ○ 1933 ● 2467; 3179; 3341; 3380; 4347; 8095; 11428; 12282; 12287; 12590; 13023; 13136; 13219; 13351; 13783
- АЛГАНЫ** (1) ■ Ир-егетнең булганы – талашкан сүзен алганы ○ 13480
- АЛГАНЫМ** (1) ■ Менгәнем чаман булды, алганым яман булды ○ 13250
- АЛГАНЫҢ** (1) ■ Сатып алганың бүлөктөн арзанга төшөр ○ 8179
- АЛГАНЫҢНЫ** (1) ■ Биргәннең аз диген, алганынны күп диген ○ 8119
- АЛГАЧ** (3) ■ Судан алганчы балтасы да жөл түгөл, судан алгач сабы да жөл ○ 1933 ● 8214; 13351
- АЛГЫ** (1) ■ Алгы көпчөк кайдан тәгәрәсә, арты шуннан тәгәридер ○ 6981
- АЛГЫСЫР** (| 1) ■ Кыдырым хатын өнөң житкөндө алгысыр ○ 13653:1
- АЛДА** (23) ■ Алда баргану урын күп ○ 664 ● 665; 723; 939; 1030; 1317; 1521; 3217; 6089; 6783; 6792; 6984; 7970; 10009; 11328; 11809; 11959; 13259; 14540; 15565; 15999; 16168; 16425
- АЛДАВЫ** (1) ■ Дус алдавы дошман ялганыннан ямаирак ○ 5349
- АЛДАГЫ** (3) ■ Дуслар – узганны, гашыйклар алдагы көнне сойлиләр ○ 5382 ● 6275; 6847
- АЛДАДЫМ** (1) ■ Син алдасаң алдадың, мин дә сине алдадым: намазыңны – укыдым, тәһарәтем алмадым ○ 16933
- АЛДАДЫҢ** (1) ■ Син алдасаң алдадың, мин дә сине алдадым: намазыңны – укыдым, тәһарәтем алмадым ○ 16933
- АЛДАКНЫҢ** (1) ■ Алдакның аягы кыска ○ 15752
- АЛДАМАС** (2) ■ Йокычан төлке тавык алдамас ○ 2287 ● 14168
- АЛДАМЫЙЛАР** (1) ■ Төлкене алдамыйлар, тотып тиресен генә туңыйлар ○ 2310
- АЛДАН** (57 | 2) ■ Азак килгән алдан китәр ○ 748 ● 755–757; 841; 1159; 1177; 1385 (2); 1525; 2247; 2347; 3134; 3619; 3931; 4009; 4043; 4057, :1, :2; 4230; 4403; 4432; 4809; 5497; 5949; 6720; 6726; 6780; 7013; 7014; 7140; 8102; 8918; 9570; 9665; 10057; 10456; 10468; 10568; 10878; 10981; 11194; 11436; 11793; 12291; 12428; 12822; 13266; 13301; 14544; 14809; 15113; 15143; 15160; 15272; 15759; 16179; 16446
- АЛДАНГАН** (1) ■ Алдан барган алланган, соңга калган алданган ○ 755
- АЛДАНГАНГА** (1) ■ Алданганга алафа бирә, ди ○ 12416
- АЛДАНМА** (1) ■ Алманың кызылына алданма ○ 1798 ● 16789
- АЛДАНМАС** (2) ■ Иртә торган белән иртә өйлөнгән алданмас ○ 13167
- АЛДАНМЫЙ** (| 1) ■ Карт чыпчык кибөккә алданмый ○ 4171:1
- АЛДАНЫП** (2) ■ Чөчкөсөнә алданып, чөнөчкөсөнә кадалма ○ 1325 ● 6688
- АЛДАНЫР** (2) ■ Акыллы бер тапкыр, акылсыз мең тапкыр алданыр ○ 11430 ● 15931
- АЛДАП** (5) ■ Төлкө арысланны тәү күргөндө куркуыннан чак жаны чыкмаган, икенче күргөндө «эссәламегаләйкем!» диген, өчөнчө күргөндө алдап киткән, ди ○ 2293 ● 12028; 16722; 16931; 16994

- АЛДАР** (2) ■ Кызыл Хозырны алдар ○ 594 ● 15925
- АЛДАСАҢ** (1) ■ Син алдасаң алдадың, мин дә сине алдадым: намазыңны – укыдым, тәһарәтәм алмадым ○ 16933
- АЛДАУ** (2) ■ Сату-алу эшенә алдау кермичә калмый, ди ○ 7956 ● 15753
- АЛДАУДАН** (1) ■ Чәчәк кыраудан курка, кыз – алдаудан ○ 13045
- АЛДАШСАҢ** (1) ■ Алдашсан – абруец китәр, тиргәшсәң – кадерен китәр ○ 15754
- АЛДАШУ** (1) ■ Алышу – алдашу ○ 7856
- АЛДЫ** (14) ■ Ай күрдә, кояш алды – безгә нәрсәсе калды? ○ 87 ● 666; 758; 1070; 1085; 3140; 5514; 6409 (2); 7264; 11885; 13706; 14760; 14823
- АЛДЫ-АРТЫ** (1) ■ Арбаның алды-арты бер эздән барса, атка жиңел була ○ 6996
- АЛДЫЙ** (4) ■ Бүрене сөяк белән алдый алмассың ○ 2183 ● 4171; 9817; 12592
- АЛДЫК** (1) ■ Ярлылыкның солын алдык – байдан артык торабыз ○ 7536
- АЛДЫМ** (14) ■ Игенне иң элек бурага салдым диген, аннары уныш алдым диген ○ 1403 ● 1977; 7857; 8021; 8022 (2); 8023; 8024; 13179; 13248; 13249; 13352; 13353; 16906
- АЛДЫМДА** (1) ■ Күз алдымда күлгәгәдәй булып торма ○ 10839
- АЛДЫМ-КАЙТТЫМ** (1) ■ «Сатсам саттым, сатмасам алдым-кайттым, аллаһе әкбар», – дип әйтте, ди, бер сатучы мулла намаз ниятлөгәндә ○ 16932
- АЛДЫН** (3) ■ Байның ишек алдын саклаучы этләр үзеннән усалрак була ○ 7282 ● 9325; 14720
- АЛДЫНА** (9) ■ Бер алдына, биш артына төшү ○ 730 ● 2782; 2898; 3824; 4396; 9421; 10076; 10137; 15725
- АЛДЫНГЫ** (1) ■ Алдынгы эшче – данлыклы кеше ○ 6017
- АЛДЫНДА** (28) ■ Елгы елын алдында ○ 1038 ● 2682; 3372 (2); 3425; 3549; 3815; 5068; 5284; 5313; 6437; 9422; 10089; 10497; 10540; 11146; 12448; 13073; 13621; 13627; 13903; 15260 (2); 15875; 15901; 15949; 16094; 17082
- АЛДЫНДАГЫ** (3) ■ Таң алдындагы тургай күк төкелдәден ○ 4159 ● 11499; 14302
- АЛДЫНДАГЫН** (2) ■ Алдындагы алты ай эзлэгән ○ 718 ● 3586
- АЛДЫННАН** (13) ■ Ишек алдыннан аккан сунның кадере юк ○ 390 ● 2288; 2457; 2686; 2710; 3681; 5934; 5935; 8420; 8604; 9721; 10155; 11399
- АЛДЫН-ЮЛДЫН** (1) ■ Алдын-юлдын ике ашар, сузылып яткан бер ашар ○ 6445
- АЛДЫН** (8) ■ Алдын – Казан өлгесе, артың – Мәскәү көзгесе ○ 719 ● 5260; 7178; 7848; 9224 (2); 13212 (2)
- АЛДЫҢА** (8) ■ Алдына бер карасаң, артыңа биш кара ○ 667 ● 668; 834; 6446; 6727; 9532; 10207; 11864
- АЛДЫҢДА** (8) ■ Алдында – ышанычын, артында таянычын булсын ○ 669 ● 670; 678; 720; 3166; 5350; 5488; 11794
- АЛДЫНДАГЫ** (1) ■ Артындагы дошманың – алдындагы дустаны ○ 5294
- АЛДЫННАН** (4) ■ Алдыннан артың матур ○ 721 ● 722; 834; 15460
- АЛДЫҢНЫ** (1) ■ Ишек алдыңны койма белән тот, теленне бәйдә тот ○ 15485
- АЛДЫҢНЫ-АРТЫҢНЫ** (2) ■ Алдыңны-артыңны белеп йөр ○ 671 ● 6728
- АЛДЫҢНЫҢ** (1) ■ Үз капка алдыңның карын күрше капкасына көрәмә ○ 5254
- АЛДЫРА** (1) ■ Яхшы ат ерактан алдыра ○ 2714
- АЛДЫРГАН** (4) ■ Атың алдырган абзарын бикләгән ○ 2605 ● 12415; 12417; 15071
- АЛДЫРМАСАҢ** (1) ■ Йөрәк белән алдырмасаң, тел генә ярдем итмәс ○ 11131
- АЛДЫРЫР** (6) ■ Яман юлдаш яуга алдырыр, яман би дауга калдырыр ○ 5969 ● 6962; 11476; 11663; 12418; 15590
- АЛЖЫТА** (2) ■ Карак урлап алжыта, мулла сорап алжыта ○ 16995 (2)
- АЛКА** (1) ■ Алка, нихәтле кыйммәт булса да, колак бәясе тормый ○ 8761
- АЛКЫШ** (3) ■ Сөйгәнәң алкыш, сөймәгәнәң каргыш ○ 12754 ● 14209; 15755
- АЛКЫШЫН** (1) ■ Кунакның алтынын алма, алкышың ал ○ 10138
- АЛЛА** (40) ■ Күк күкрәмичә «алла» димиләр ○ 1118 ● 2906; 2945; 3224; 3333; 4550; 4755; 5577 (2); 5757; 5861; 5862; 7400; 7999; 9103; 10323; 10879; 12660; 13238; 16716; 16717; 16835–16842; 16864 (2); 16879; 16884–16886; 16889; 16890; 16892; 16960; 17083
- АЛЛАГА** (15 | 1) ■ Бәндәгә бәндә булганчы, аллага бәндә бул ○ 5782 ● 16843–16846; 16847; :1; 16848; 16849; 16862; 16863; 16866; 16880; 16887; 16910; 16966

- АЛЛАДАН** (9) ■ Алладан көткөн буш калыр, үзенә ышанган яулап алып ○ 16850 ● 16851–16856; 16865; 16872
- АЛЛАЛАРНЫ** (1) ■ Алла кешеләрне түгел, кешеләр аллаларны яраткан ○ 16841
- АЛЛАМ** (1) ■ Тапкан анам түгел, яраткан аллам түгел ○ 14251
- АЛЛАНГАН** (1) ■ Алдан барган алланган, соңга калган алданган ○ 755
- АЛЛАНЫ** (1) ■ Шайтан, акыллы булса да, алланы яратмый ○ 16766
- АЛЛАНЫКЫ** (2) ■ Мужикның жаны – алланыкы, тәне – патшаныкы, аркасы – боярныкы, шуннан калган азаптары – бар да үзенеке ○ 5858 ● 5871
- АЛЛАНЫҢ** (4) ■ Улгына алланың кашка тәкәсе ○ 3149 ● 16857–16859
- АЛЛАСЫ** (1) ■ Алласы – муллага, мулласы бәндөгә сылтар ○ 16860
- АЛЛАҺЕ** (1) ■ «Сатсам саттым, сатмасам алдым-кайттым, аллаһе әкбар», – дип әйтте, ди, бер сатучы мулла намаз ниятлөгәндә ○ 16932
- АЛМА** (54 | 1) ■ Бәрәңгене буюу белән алма итеп булмый ○ 1601 ● 1731; 1758; 1787–1789; 1790 (2); 1791; 1792 (3); 1793; 1794; 1801; 1802; 1805; 1812; 1813; 1815; 1821; 1840; 1841 (2); 1844; 2560; 5147; 5216; 5251; 5430; 5495; 6600; 7029; 7895; 8142; 8190; 9280; 9723; 10138; 11492; 12521; 12573; 13121; 13127; 13157; 13170; 13196; 13220; 13839; 14288, :2; 14345; 15191; 15757; 16721
- АЛМАГАН** (31) ■ Искә алмаган түмгәк чана аудара ○ 120 ● 272; 2458; 2871; 4265; 4939; 5537; 5538; 5606; 5607; 5647; 6467; 6740; 6742 (2); 6874; 7846; 8050; 9562; 9853; 10948; 13795; 13844; 14131 (2); 14210; 14321; 14474; 14793 (2); 15798
- АЛМАГАНГА** (4) ■ Ата алмаганга аң очрар ○ 2008 ● 5607; 5644; 6740
- АЛМАГАННЫ** (4) ■ Тимер балта булдыра алмаганны кайчакта юкә чөй булдыра ○ 1942 ● 13759; 16411; 16609
- АЛМАГАННЫҢ** (1) ■ Ата алмаганның угы алты колач китәр ○ 5539
- АЛМАГАЧ** (6) ■ Имән чикләвеге алмагач төбенә тәгәрәми ○ 1730 ● 1795; 3375; 4299; 13090; 14290
- АЛМАГАЧНЫ** (1) ■ Алмагачны ашласаң, тәмле алма ашарсың ○ 1794
- АЛМАГАЧТА** (1) ■ Таза алмагачта да черек алма булгалый ○ 1815
- АЛМАГЫ** (1) ■ Бирмәкнең алмагы бар, алмакның салмагы бар ○ 8125
- АЛМАДЫМ** (2) ■ Аягым белән бармадым, кулым белән алмадым ○ 10987 ● 16933
- АЛМАЗ** (9) ■ Алмаз таш туфракта ятса да, күргән кеше алмый калмас ○ 254 ● 255–257; 293; 12419 (2); 15756 (2)
- АЛМАЗНЫ** (2) ■ Алмазны алмаз белән киселәр ○ 256 ● 257
- АЛМАК** (4) ■ Алмак бирмәк белән ярашыр ○ 8096 ● 8097; 13213; 13214
- АЛМАККА** (1) ■ Берәү бар: күрмәккә бар, үрнәккә юк; берәү бар: алмакка бар, бирмәккә юк ○ 8109
- АЛМАКНЫҢ** (1) ■ Бирмәкнең алмагы бар, алмакның салмагы бар ○ 8125
- АЛМАКЧЫ** (1) ■ Чыпчык биреп каз алмакчы була ○ 4185
- АЛМАЛАРЫ** (2) ■ Алмалары булмаса, алмагач гаепле түгел ○ 1795 ● 1842
- АЛМАЛЫДА** (1) ■ Алмалыда бер көн, салмалыда бер көн ○ 1843
- АЛМАМ** (1) ■ Көн күрмөгән көн күрсә, көндөз чыра яндырыр; мал тапмаган мал тапса, кешене күзгә алмам, дир ○ 7372
- АЛМАН** (1) ■ Алаңгасар алман би, алымсаклы яман би ○ 5720
- АЛМАНЫ** (1) ■ Алманы үстерү кыен, черетү ансат ○ 1796
- АЛМАНЫҢ** (3) ■ Алманың асылын аю ашый, чикләвекнең төшен корт ашый ○ 1797 ● 1798; 1808
- АЛМАС** (40) ■ Суны ут алмас, алтынны тут алмас ○ 451 (2) ● 1345; 2047; 2468; 2817; 2971; 3091; 3107; 3357; 3512; 3526; 3835; 4020; 4162; 4174; 4218; 5035; 5656; 5686; 6032; 6429; 6557; 6611; 7071; 7630 (2); 8149; 9587; 9988; 11509; 11540; 11542; 12592; 12823; 12913; 13094; 14239; 16713; 16948
- АЛМАСА** (4) ■ Аксак эт, йөри алмаса, ятып өрер ○ 3443 ● 4594; 12510; 15178
- АЛМАСАҢ** (8 | 2) ■ Ялына тотынып кала алмасаң, койрыгына тотынып кала алмассың ○ 2702 ● 7957, :1, :2; 8177; 9104; 10549; 11460; 12124; 13979
- АЛМАСКА** (1) ■ Жәй алмаска, кыш бирмәскә ○ 1067
- АЛМАСЛЫК** (1 | 1) ■ Кешегә чокыр казысаң, тирәнрәк казы, үзәң төшсәң, чыга алмаслык булсын ○ 12000:5 ● 12545

- АЛМАССЫҢ** (64 | 1) ■ Кояшны балчык белән сылый алмассың ○ 46 ● 47; 131; 183; 596; 775; 794; 1042; 1146; 1309; 1924; 1956. :2; 2183; 2289; 2702; 3249; 3496; 3706; 3991; 4171; 4172; 4899; 5007; 5075; 5640; 6151; 6378; 6877; 7394; 7488; 7657; 8282; 8519; 8521; 8938; 9072; 9378; 9627; 9817; 9927; 9933; 10290; 10549; 10586; 10908; 10937; 10975; 11021; 11199; 11590; 11726; 12624; 12791; 13730; 14228; 14714; 14798; 15286; 15402; 16018; 16145; 16584; 17051 (2)
- АЛМАСЫ** (7) ■ Жир алмасы жилектерми ○ 1627 ● 1783; 1785; 1788; 6149; 10498; 14265
- АЛМАСЫН** (3) ■ Алмасын ашарсың – агачын кismә ○ 1799 ● 1809; 12813
- АЛМАУ** (3) ■ Гөмбә белән шалканны аера алмау ○ 1355 ● 1360; 1499
- АЛМАУЧЫ** (1) ■ Чын кеше гаепне үзеннән эзләр, чынны күрә алмаучы гаепне күзеннән эзләр ○ 12602
- АЛМАШТЫМ** (1) ■ Хәзинә таптым – чүпкә аттым, алтын таптым – бакырга алмаштым ○ 7838
- АЛМАШТЫРЫП** (1) ■ Унны тугызга алмаштырып йөрү ○ 8065
- АЛМАШЫНА** (1) ■ Баланың кулыннан пычак алсаң, алмашына таяк бир ○ 13994
- АЛМАШЫП** (1) ■ Заманны бернинди жәүһүргә дә алмашып булмый ○ 817
- АЛМЫЙ** (60) ■ Ай яктысы, ни хәтле генә якты булса да, кояшныкына житә алмый ○ 15 ● 37; 169; 254; 439; 1426; 1494; 1545; 1900; 2199; 2229; 2376; 2804; 3274; 3926; 4071; 4213; 4349; 4423; 4747; 4807; 4812; 5406; 5729; 5951; 6094; 6987; 7073; 7197; 7617; 7795; 8225 (2); 8802; 8826; 9045 (2); 9318; 9380; 9674; 10608; 10840; 10888; 11206; 11249; 11302; 11471; 11537; 11539; 12281; 12536; 12549; 12662 (2); 15364; 15423; 15684; 15946; 16165; 16586
- АЛМЫЙДЫР** (1) ■ Байнын биек баскычы, менә алмыйдыр ач кеше ○ 7275
- АЛМЫЙЛАР** (3 | 2) ■ Атны камытка үлчәп алмыйлар, камытны атка үлчәп алалар ○ 2562 ● 10167; 10551:2; 14058:3; 15407
- АЛМЫЙМ** (4) ■ Сарык биреп сөйләтә алмыйм, сыер биреп туктата алмыйм ○ 3126 (2) ● 15633 (2)
- АЛМЫЙСЫҢ** (6) ■ Берүзән тау күчерә алмыйсың ○ 4890 ● 8025; 10751; 10824; 11149; 16220
- АЛМЫЙЧА** (2) ■ Идел суы да барып алмыйча килми ○ 386 ● 11857
- АЛПАВЫТКА** (1) ■ Алпавытка юләр тансык ○ 5721
- АЛПАРЫНА** (1) ■ Алпарына күрә тулпары ○ 5527
- АЛСА** (10) ■ Ат бер юлга күнәп алса, йоклаган килеш тә йөри ○ 2488 ● 4189; 4405; 10946; 13696; 14555; 14857; 15114; 16989; 16994
- АЛСАМ** (1) ■ Күпмегә алсам, шуңа сатам ○ 8053
- АЛСАҢ** (45) ■ Аю баласын алга алсаң да иш булмас ○ 2072 ● 2184; 2469; 2470 (2); 2560; 2850; 3180; 3181; 4414; 5295; 6047; 7176; 7924; 7925; 9046 (2); 9247; 9880; 11884; 12593; 12826; 13116 (2); 13123 (2); 13124 (2); 13125 (2); 13126 (2); 13133 (2); 13175 (2); 13215; 13217; 13344 (3); 13994; 14120; 14501 (2)
- АЛСУ** (1) ■ Алсу күзлек аша карау ○ 10469
- АЛСЫН** (5) ■ Төядән: «Сина тау менү авырмы, тау төшүме?» – дип сораганның. Төя: «Арқаңда йөк булгач, тигез жирне дә шайтан алсын!» – дигән, имеш ○ 2939 ● 6786 (2); 14316; 14598
- АЛТАУ** (3) ■ Алтау ала булса, аулаганы китә ○ 4866 ● 14107; 15392
- АЛТМЫШ** (20 | 6) ■ Алтмыш адым атлаганчы, алты тапкыр артына кара ○ 672 ● 1302; 1515; 1556; 1885; 2771; 2838; 2910; 4754 (2); 6729; 6730. :1. :2; 8897; 9611. :1. :2. :3; 12577; 13342:1; 13672; 14588; 14599; 15102; 16180
- АЛТМЫШКА** (7) ■ Алтмышка житкән кешегә ханнар нәфесе керә, ди ○ 15005 ● 15009; 15025; 15071; 15075; 15101; 15102
- АЛТМЫШНЫКЫ** (1) ■ Алтмышныкы бетә, алтыныкы кала ○ 7849
- АЛТМЫШТА** (5) ■ Алтмышта картлыгың каршы алып ○ 15006 ● 15007; 15008; 15077; 15461
- АЛТМЫШТАГЫ** (1) ■ Илләдәге ил агасы – алтмыштагы ил агасы ○ 15035
- АЛТЫ** (39 | 3) ■ Алтмыш адым атлаганчы, алты тапкыр артына кара ○ 672 ● 718; 1032; 1526; 1556; 2771; 2910; 3006; 5539; 6650; 6729; 6730. :1. :2; 7265; 7730; 7893; 7982; 8100; 8118. :2; 8215; 8982; 9145; 9726; 10058; 10072; 10113; 10224; 11332; 11511; 11700; 13091; 13115; 13441; 13598; 13599; 14266; 14320; 15101; 15436; 16697
- АЛТЫГА** (4) ■ Алтыга алып бишкә сат, атың булсын сәүдәгәр ○ 7850 ● 7961; 9390; 15075
- АЛТЫДА** (2) ■ Алтыда бер дөңгелдек, алтмышта бер дөңгелдек ○ 15007 ● 15461
- АЛТЫДАГЫ** (2) ■ Алтыдагы ақыл алтмышта ○ 15008 ● 15009
- АЛТЫЛЫ** (1) ■ Алтылы да бишле, бездә киндер ишле ○ 8732

- АЛТЫН** (158 | 1) ■ Ай – мөгөзле, алтын – канатлы ○ 7 ● 38; 188; 190; 195; 258–261; 268; 270; 272; 274; 284; 288; 297; 326; 330; 565; 1255; 1433; 1526; 2904; 2974; 3769; 3853; 3875; 4089; 4093; :1; 4868; 4945; 4951; 5114; 5165; 5291; 5528; 5627 (2); 6018; 6019; 6020 (2); 6149; 6370; 6412; 6426 (2); 6529; 6535; 6571; 6982; 7279; 7540; 7731–7741; 7744–7748; 7749 (2); 7750–7753; 7754 (2); 7755–7758; 7759 (2); 7760; 7761; 7780; 7796; 7807; 7810; 7816; 7824; 7838; 7845; 7939 (2); 7955; 8762 (2); 8842; 9144; 9391; 9996; 10091; 10232; 10234; 10292; 10695; 10744; 11062; 11063; 11088; 11402; 11406 (2); 11409; 11492–11494; 11763; 11890; 11891; 12099; 12521; 12821; 12936; 13187; 13679; 13708; 14106; 14118; 14388; 14392 (2); 14401; 14783; 14857; 15015; 15179; 15740; 15745; 15757; 15760; 15838 (2); 15977; 16033; 16226; 16248 (2); 16331 (2); 16337; 16464; 16465; 16523; 16718; 16902; 16961
- АЛТЫНГА** (14) ■ Алтынга бакыр катнаштырсаң, бозарсың ○ 262 ● 5166; 7762–7764; 7797; 11488; 11495; 11496; 11516; 11666; 12100; 12724; 14589
- АЛТЫНДА** (1) ■ Алтында тузан тормас ○ 7765
- АЛТЫН-КӨМӨШ** (4) ■ Арпа-бодай аш булды, алтын-көмөш таш булды ○ 1517 ● 4867; 7742; 7743
- АЛТЫН-КӨМӨШНӨҢ** (1) ■ Алтын-көмөшнөң искесе булмас, ата-ананың бәһасе булмас ○ 14383
- АЛТЫННАН** (7) ■ Вақытның кыйммәте алтыннан артык ○ 801 ● 5624; 9031; 9558; 9569; 12990; 15748
- АЛТЫННЫ** (12) ■ Алтынны ала белгән бүлэ дә белер ○ 263 ● 264; 451; 7738; 7749; 7766–7771; 10235
- АЛТЫННЫҢ** (3) ■ Алтынның бөтен кадере дә аның аз булуында ○ 7772 ● 7773; 11064
- АЛТЫНЧЫНЫҢ** (1) ■ Алтынчының бер органы – тимерченең мең органы ○ 265
- АЛТЫНЫ** (2) ■ Алтыны барда жүләрне дә акыллы дилер ○ 7774 ● 16886
- АЛТЫНЫКЫ** (1) ■ Алтмышныкы бета, алтыныкы кала ○ 7849
- АЛТЫНЫН** (3) ■ Алтын ияр атка тисә, алтынын ал да утка як ○ 6982 ● 10138; 11488
- АЛТЫНЫҢ** (5) ■ Бишнең башы булганчы, алтының аягы бул ○ 4892 ● 7775; 11497; 11560; 14840
- АЛТЫСЫ** (2) ■ Ирсәкнең жиде чикмәне булыр, алтысы кешедә булыр ○ 13646 ● 14122
- АЛУ** (19) ■ Торма ачуын тоздан алу ○ 1640 ● 2739; 4838; 7106; 7113; 7851; 7959; 8144; 10073; 11013; 11046; 11366; 13186 (2); 14737; 15451; 15803; 15969; 16508
- алу** → **сату-алу**
- АЛУЧЫ** (7) ■ Алучы юк – сатучы нишләсен, сатучы юк – алучы нишләсен ○ 7852 (2) ● 7853; 7881; 7886; 8004; 11838
- АЛУЧЫГА** (1) ■ Алучыга – баручы ○ 13120
- АЛУЧЫДАН** (1) ■ Базар арзан булса, алучыдан оят кача; базар кыйммәт булса, сатучыдан оят кача ○ 7868
- АЛУЧЫНЫКЫНА** (1) ■ Бурычка бирүченең хәтере алучыныкына караганда үткенрәк була ○ 8145
- АЛУЧЫНЫҢ** (1) ■ Нәрсә арзанланган саен алучының инсафы китә, нәрсә кыйммәтләнгән саен сатучының инсафы китә ○ 7943
- АЛУЫ** (1) ■ Кога таш ташлау жиңел, алуы авыр ○ 402
- АЛУЫН** (1) ■ Мулла алуын белер, бирүен белмәс ○ 17016
- АЛЧАК** (1) ■ Арык кеше – алчак, базык кеше – басымчак ○ 10745
- АЛЫ** (2) ■ Алы булды, гөле кирәк ○ 647 ● 5877
- АЛЫЙМ** (2) ■ Алийм дигәннең күзе яман, бирим дигәннең сүзе яман ○ 8099 ● 14756
- АЛЫКМАНЫ** (1) ■ Толыкманы тутыз пот, алыманы алты пот ○ 7982
- АЛЫМЛЫ** (1) ■ Адымлы ат – алымлы ат ○ 2450
- АЛЫМСАК** (1) ■ Асыл түрә сүзең карар, алымсак түрә күзең карар ○ 5726
- АЛЫМСАКЛЫ** (1) ■ Алаңгасар алман би, алымсаклы яман би ○ 5720
- АЛЫН** (2) ■ Аргамак алын бирмәс ○ 2779 ● 2806
- АЛЫНА** (1) ■ Килен кайниш туфрагынан алына ○ 13355
- АЛЫНГАН** (2) ■ Исеме телгә алынмаган егеттән исеме телгә алынган төбет артык ○ 12889 ● 16816
- АЛЫНМАГАН** (2) ■ Исеме телгә алынмаган егеттән исеме телгә алынган төбет артык ○ 12889 ● 14028

- АЛЫНМАС** (1) ■ Бүлөк һәркемнән алынмас ○ 8158
- АЛЫНМЫЙ** (1) ■ Мөхәббәт алтынга сатып алынмый ○ 12724
- АЛЫП** (58) ■ Тымзык элга көймәне алып китәр ○ 473 ● 818; 1022 (2); 1976; 2278; 3515; 3547; 3799; 3931; 3981; 4117; 4143; 4829; 5252; 5529; 5530; 5708; 6564; 6811 (2); 7394; 7400; 7850; 7854; 7936; 7967; 8035; 8100; 8135; 8142; 8184; 8197; 8333; 9063; 9476; 9641; 9805; 10643; 10785; 10888; 11470; 12634; 13156; 13237; 13252; 13427; 14219; 14382; 14851; 15333; 15434; 15706; 16223; 16567; 16657; 16778; 16858
- АЛЫПЛАР** (1) ■ Алыплар алышмый таньшмас ○ 5531
- АЛЫПТАЙ** (1) ■ Алыптай алты малайны кабыктай бер ана асрый ○ 14266
- АЛЫР** (54 | 2) ■ Югары ятсаң – жыл алыр, түбән ятсаң – сил алыр ○ 708 (2) ● 833; 1251; 1262; 2374; 2789; 2933; 3567; 4716; 5022 (2); 5668; 5920; 5968; 6617; 6647 (2); 6702; 6947; 7007; 7155 (2); :1; 7758; 7874 (2); 7879; 8170; 8189 (2); 10694 (2); 11432; 11782; 11894; 12392; 13108; 13117; 13371 (2); 13520 (2); 13521 (2); 14133; 14504; 14758; 15006; 15178; 15537; 16413; 16593; 16628; 16837:1; 16850
- АЛЫРГА** (10) ■ Дингезгә керсәң, чишмәдән су алырга онытма ○ 367 ● 3892; 7806; 7855; 8101; 10281; 10397 (2); 10645; 16118
- АЛЫРЛЫК** (3) ■ Житен чәчсән, эт ялап алырлык булсын ○ 1575 ● 6128; 10504
- АЛЫРМЫН** (5) ■ Еланни өнөнә кергәндә койрыгыннан тартып алырмын димә ○ 4631 ● 7730 (2); 8102; 8103
- АЛЫРСЫҢ** (16) ■ Алыска салырсың – якыннан алырсың ○ 674 ● 684; 697; 2275; 2760; 3450; 4420; 6047; 7578 (2); 8111; 8129; 8171; 8666; 10947; 16110
- АЛЫС** (1) ■ Алыс булса – кешнәмә, якын булса – тешләмә ○ 673
- АЛЫСКА** (3) ■ Алыска салырсың – якыннан алырсың ○ 674 ● 5843; 14085
- АЛЫСЛЫГЫ** (1) ■ Күренгәннән алыслыгы юк, күтәргәннән авырлыгы юк ○ 692
- АЛЫСНЫ** (1) ■ Ашны тәмләндергән – тоз, алысны юык иткән – кыз ○ 12943
- АЛЫСТАГЫ** (1) ■ Алыстагы дошманнан андып йөргән дус яман ○ 5292
- АЛЫСТАН** (1) ■ Алыстан арбаланганчы, якыннан дурбала ○ 675
- АЛЫЧА** (1) ■ Өвүвәл муңча, аннан алыча ○ 8636
- АЛЫШ** (1) ■ Кул сугып алыш, чыгарып салыш ○ 8051
- АЛЫШ-БИРЕШ** (3) ■ Дус белән аша, эч, итмә алыш-биреш ○ 5354 ● 8104; 11384
- АЛЫШКАН** (3) ■ Алышкан яуга арканны күрсәтмә ○ 5532 ● 11488 (2)
- АЛЫШМЫЙ** (1) ■ Алыплар алышмый таньшмас ○ 5531
- АЛЫШТЫРА** (3) ■ Ялангачка оч уяк та бер киёмне алыштыра алмый ○ 8826 ● 9380; 14239
- АЛЫШТЫРМА** (1) ■ Үзең тапкан картаны үпкәгә алыштырма ○ 9411
- АЛЫШТЫРМАС** (2) ■ Бүре йонын алыштырыр, бүрелеген алыштырмас ○ 2146 ● 4380
- АЛЫШТЫРУ** (1) ■ Серне һәркемгә сөйләү – бодайны алабутага алыштыру белән бер ○ 12547
- АЛЫШТЫРЫП** (2) ■ Ишәкнен иярән алыштырып кына холкын алыштырып булмый ○ 2986 (2)
- АЛЫШТЫРЫР** (1) ■ Бүре йонын алыштырыр, бүрелеген алыштырмас ○ 2146
- АЛЫШУ** (1) ■ Алышу – алдашу ○ 7856
- АЛЫШЫМ** (1) ■ Алты алышым юк, биш бирешем юк ○ 8215
- АЛЫШЫП** (1) ■ Бикләр белән алышып булмас, тирәк белән көрөшөп булмас ○ 5768
- АЛЫШЫР** (1) ■ Жиде атага житкәч кыз бавыры алышыр ○ 13059
- АМАН** (3) ■ Атым чаман булса да, сырты аман ○ 2603 ● 5533; 15755
- АМАНЛЫК** (1) ■ Ил теләр аманлык, дошман теләр яманлык ○ 5570
- АМАНЛЫКТА** (1) ■ Агай-әнәнәң кадере аманлыкта беленми, яманлыкта беленер ○ 14550
- АМАНЫ** (1) ■ Таңның яманы – кичнең аمانы ○ 948
- АМБАР** (3) ■ Эт амбар саклый, мәче казан саклый ○ 3550 ● 7911; 16341
- АМБАРДАГЫ** (1) ■ Кырдагы – ашлык түгел, амбардагы – ашык ○ 1422
- АМБАРЫ** (2) ■ Кырмысканың амбары буш булмый ○ 4800 ● 8663
- АМБАРЫҢ** (3) ■ Амбарың белән мактанма, ашлыгың белән мактан ○ 1370 ● 1453; 1488
- АМБАРЫҢДА** (1) ■ Амбарыңда булса, кесәңдә булыр ○ 1371
- АМБАРЫҢНЫ** (1) ■ Айгырың үлмәс борын амбарыңны биклә ○ 2762
- АМИН** (2) ■ Коры табакка амин тотмыйлар ○ 9936 ● 16921
- АНА** (73) ■ Кыш – үги ана, яз – үз ана ○ 871 (2) ● 1438 (2); 2030; 3869; 4130; 4230–4232; 4266; 4712; 4731; 4747; 5055; 13517; 14220–14222; 14223 (2); 14224–14230; 14238; 14242; 14243;

14247; 14252 (2); 14256–14259; 14266–14272; 14281; 14283; 14301; 14308; 14384 (2); 14385–14387; 14392; 14406–14415; 14461; 14462; 14570; 14645; 14703; 14802 (2); 15461

ана → **ата-ана**

АНАГА (5) ■ Атага тартып ул тумас, анага тартып кыз тумас ○ 14416 ● 14442; 14452; 14455; 14459
анага → **ата-анага**

АНАДА (2) ■ Һавада болыт бар, анада өмет бар ○ 14246 ● 14439

АНАДАН (8) ■ Алып анадан туар, аргамак биядән туар ○ 5529 ● 13914–13916; 14219; 14248; 14417; 14460

анадан → **ата-анадан**

АНАЛЫ (3) ■ Аналы баланың үзе тук, анасыз баланың күзе тук ○ 14273 ● 14274; 14419

аналы → **ата-аналы**

АНАЛЫ-АТАЛЫ (1) ■ Аналы-аталы – алтын канатлы ○ 14388

АНАМ (4) ■ Тапкан анам түгел, яраткан аллам түгел ○ 14251 ● 14420; 14463; 15487

АНАНЫ (3) ■ Имә белгән кузы ике ананы имәр, имә белмәгән кузы үз анасын имә алмас ○ 3091 ● 14279; 14421

ананы → **ата-ананы**

ананыкы → **ата-ананыкы**

АНАНЫҢ (9) ■ Ана булмыйча ананың кадерең белеп булмый ○ 14222 ● 14231; 14260; 14261; 14275; 14287; 14434; 14438; 15462

ананың → **ата-ананың**

АНАҢ (15) ■ Туган илең – туган анаң, чит ил – үги ана ○ 5055 ● 6241 (2); 7880; 13755; 14004; 14232; 14253; 14254; 14264; 14391; 14431; 14453; 14465; 14466

анаң → **атаң-анаң**

АНАҢА (1) ■ Эшләгәнәң атаң илә анаңа, өйрәнгәнәң – үзенә ○ 6388

АНАҢДА (1) ■ Анаңда булса – сорарсың, учыңда булса – яларсың ○ 14233

АНАҢНЫ (1) ■ Атаңны башыңда тот, анаңны учыңда тот ○ 14432

анаңны → **ата-анаңны**

АНАҢНЫҢ (1) ■ Чит кешенәң союе – үз анаңның йодрык төюе ○ 14241

АНАСЫ (43) ■ Жир – анасы, мал – баласы ○ 210 ● 1520; 1521; 2839; 3254; 4737; 6597; 9806; 13021; 13121; 13822; 13992; 14180 (2); 14236 (2); 14249; 14250; 14278; 14280; 14282; 14289–14292; 14296 (2); 14297 (2); 14298; 14303; 14304; 14309–14311; 14315; 14389; 14422–14425; 14810; 16450

анасы → **ата-анасы, атасы-анасы**

АНАСЫЗ (9) ■ Сусыз бакча – анасыз бала ○ 456 ● 4713–4715; 14237; 14273; 14276; 14277; 14427
АНАСЫЗНЫ (2) ■ Анасызны килән итмә, атасызны кияү итмә ○ 13122 ● 14428

АНАСЫН (9) ■ Имә белгән кузы ике ананы имәр, имә белмәгән кузы үз анасын имә алмас ○ 3091 ● 4726; 4738; 14244 (2); 14245; 14316; 14426; 14464

анасын → **ата-анасын**

АНАСЫНА (8) ■ Анасына өргән эт бүре авызына төшәр ○ 3451 ● 14265; 14286; 14313; 14314; 14317; 14390; 14444

анасына → **ата-анасына**

АНАСЫНДА (1) ■ Анасында кызы кайгысы, кызында теңе кайгысы ○ 14312

АНАСЫННАН (3) ■ Бозау анасыннан алга узып йөрсә, бүре ашар ○ 3256 ● 4036; 13065

АНАСЫНЫҢ (2) ■ Этнең баласы анасының эчендә өрә ○ 3715 ● 14288

АНДА (20) ■ Аргтан караганда алда, үзе һаман анда ○ 723 ● 1036; 2291; 2352; 2979; 4699; 5261; 6295 (2); 7823; 9252; 10324; 10890; 11006; 11205; 11209; 11833; 12744 (2); 16731

АНДЫЗЛЫ (1) ■ Иерле жирдә ир үлмәс, андызлы жирдә ат үлмәс ○ 1279

АНДЫЙ (4) ■ Андый гына хан кызында да була ○ 5985 ● 8410; 15334; 15758

АНДЫП (1) ■ Алыстагы дошманнан андып йөргән дус яман ○ 5292

АННАН (40 | 3) ■ Алырсың аннан, куяңга койрык үсә ○ 2275 ● 2412 (2); 2745; 4347; 5492; 5573; 6155; 6156; 6337; 6471:1; 6923:1, :3; 6965; 7105; 7885; 8636; 9425; 9426; 10091; 10118; 10128; 10144; 10423; 10935; 11038; 12399; 12407; 12462; 13213; 13287 (2); 13538; 13591; 15063; 15499; 15598; 15715; 16134; 16244; 16278; 16863; 17022

АННАРЫ (3) ■ Игенне иң элек бурага салдым диген, аннары уңыш алдым диген ○ 1403 ● 8321; 14781

- АНСАТ** (5) ■ Тауга менүе кыен, төшүе ансаг ○ 166 ● 1796; 7341; 8144; 15369
- АНСЫЗ** (1) ■ Кар ак булса да, аны ашап булмый; ипи кара булса да, анысиз яшөп булмый ○ 9261
- АНТ** (5) ■ Түбөгө салам япсаң, төшмөска ант итеп мене, ди ○ 8294 ● 12420; 12577; 12659; 16089
- АНТНЫ** (1) ■ Антны бирэ дэ бел, үти дэ бел ○ 12421
- АНЫ** (26) ■ Кояш бик зур да, аны капларга кечкенэ болыт та житэ ○ 36 ● 1246; 3045; 3324; 3673; 3840; 4983; 5403; 7242; 7710; 8886; 9261; 9427; 9805; 9863; 11012; 11501; 11909; 12435; 13823; 13977; 14596; 14836; 14878; 14936; 16655
- «А»НЫ** (2) ■ «А»ны эйткэч, «б»не эйтми хэл юк ○ 16466 ● 16694
- АНЫЙ** (1) ■ Аша кызыл тиз аный, зэңгэресе яхшырак ○ 563
- АНЫКЫ** (4) ■ Сыер кемнеке булса, бозау аныкы; би кемнеке булса, ил аныкы ○ 5886 (2) ● 8785; 14650
- АНЫН** (52) ■ Аның өөнэ кояшның койрыгы терэлмэгэн ○ 90 ● 288; 493; 494; 1727; 2212; 2602; 2870; 2907; 3321; 3322; 3383; 3468; 3910; 4348; 4386; 4387; 5340; 5344; 6080; 6284; 6285; 6574; 7036; 7037; 7095; 7096; 7772; 8026; 8110; 8165; 8357; 8363; 8551; 9423; 9427; 9491; 10719; 11358; 11764; 11765; 11802; 13627; 14304; 14977; 15152; 15437; 16138; 16265; 16450; 16916; 17079
- АНЫСЫ** (1) ■ Анысы шулай шулаен, тартып жибэр кураен ○ 16447
- АҢ** (1) ■ Ата алмаганга аң очрар ○ 2008
- АҢА** (25) ■ Кояшның нуры сиңа житсэ дэ, сиңең кулын аңа житмэс ○ 49 ● 223; 224; 498; 499; 1557; 1621; 1844; 2667; 3323; 3377; 3637; 3848; 3998; 5411; 5918; 6814; 8656; 9442; 11222; 11285; 13946; 14762; 15496; 16448
- АҢАР** (1 | 1) ■ Ярамаган каз ите, аңар тагын куян ите ○ 9507 ● 13679:1
- АҢАРДА** (1) ■ Аңарда каз зиһене бар ○ 4256
- АҢАРДАН** (2) ■ Кешенең яхшы эшенэ көнчелегэн килсэ, аңардан уздырып эшлэ ○ 6084 ● 7832
- АҢАРЧЫ** (2) ■ Аңарчы тигез жирлэр түмгөккэ эйлөнер эле ○ 225 ● 10621
- АҢГЫРА** (5) ■ Аңгыра тавык көшел өстендэ ач йоклый ○ 4267 ● 4268; 11526; 11527; 11704
- АҢГЫРАНЫ** (1) ■ Акыллылар янына барсаң, аңгыраны ияртмэ ○ 11463
- АҢГЫТ** (1) ■ Ил яманы – маңгыт, кош яманы – аңгыт ○ 4948
- АҢКАУ** (1) ■ Ялганга ялкау инана, я булмаса аңкау инана ○ 16160
- АҢКЫГАН** (1) ■ Гөл янында торган яфрактан гөл аңкыган ○ 1272
- АҢЛА** (1) ■ Мин аз эйтсэм, син күбен аңла ○ 16285
- АҢЛАГАН** (1) ■ Аңлаган бер кылдан да аңлар, аңламаган бүрэнэдэн дэ аңламас ○ 11528
- АҢЛАДЫМ** (2) ■ «Ишеттем» дип эйтмэ, «аңладым» дип эйт ○ 10391 ● 16672
- АҢЛАМАГАН** (2) ■ Аңлаган бер кылдан да аңлар, аңламаган бүрэнэдэн дэ аңламас ○ 11528 ● 11529
- АҢЛАМАГАНГА** (2) ■ Аңламаганга туры сүз дэ кыйшык булып күренер ○ 11530 ● 15776
- АҢЛАМАС** (3) ■ Аңлаган бер кылдан да аңлар, аңламаган бүрэнэдэн дэ аңламас ○ 11528 ● 11529; 11933
- АҢЛАМЫЙ** (2) ■ Аңламый сөйлөшкөн авырмый үлэр ○ 15777 ● 15778
- АҢЛАМЫЙМ** (1) ■ Русчаны белмим, татарчаны аңламыйм ○ 15667
- АҢЛАП** (1) ■ Кеше сүзен аңлап тыңлау сөйли белүдөн яхшырак ○ 15895
- АҢЛАР** (2) ■ Аңлаган бер кылдан да аңлар, аңламаган бүрэнэдэн дэ аңламас ○ 11528 ● 11531
- АҢЛАРЛЫК** (1) ■ Сүзең булсын аңларлык, өзелсэ дэ ялгарлык ○ 16031
- АҢЛАТА** (2) ■ Куз каравы сүздөн күбрөк аңлата ○ 10416 ● 15543
- АҢЛАТАЛМАГАННЫ** (1) ■ Тел белән аңлаталмаганны таяк белән аңлаталмассың ○ 15531
- АҢЛАТАЛМАССЫҢ** (1) ■ Тел белән аңлаталмаганны таяк белән аңлаталмассың ○ 15531
- АҢЛАТУ** (1) ■ Надаңга максатыңны аңлату дөвөнэ чокыр атлатудан кыендыр ○ 16640
- АҢЛАТЫП** (1) ■ Жүлөргэ мөкаль эйтсэң, мөгьнәсен дэ аңлатып бирергэ кирөк ○ 16443
- АҢЛЫ** (2) ■ Аңлы аңлар, ахмак таңлар ○ 11531 ● 11676
- АҢЛЫЙ** (2) ■ Бай, ярлыланса, ярлы хәлен аңлай; ярлы, баеса, сәламең дэ алмый ○ 7197 ● 14282
- АҢСЫЗЛЫК** (1) ■ Аңсызлык иясен һәлак итэ ○ 11532
- АҢЫНА** (1) ■ Акыллы аңына алганчы, юләр сөйләп бетерер ○ 11428
- АҢЫШМЫЙ** (1) ■ Үзенекен ялгышмый, кешенекен аңышмый ○ 12093
- АПАЙ** (1) ■ Сыерың булмаса, кәжгә дэ «апай» эйгерсен ○ 3061
- АП-АК** (1) ■ Кап-кара тавык та ап-ак йомырка сала ○ 4279
- АПАМ** (1) ■ Агам кемне алса, жиңгәм шул; апам кемгә барса, жинзәм шул ○ 14555

- АПАМДА (1) ■ Аямда булса ялармын, апамда булса кабармын ○ 14562
- АПАНЫ (1) ■ Аганы күрөп эне үсөр, апаны күрөп сеңел үсөр ○ 14556
- АПАРА (1) ■ Аш пешерсэ – апара, бите-кулы кап-кара ○ 9432
- АПАСЫН (1) ■ Апасын күзөт, сеңелесен ал ○ 14559
- АПАСЫНА (1) ■ Жизнәсә белән тынышмаган балдыз апасына да ят ○ 14653
- АПАСЫННАН (1) ■ Чәчен-башын туздырган, апасыннан уздырган ○ 14584
- АППАГЫМ (4 | 5) ■ Аяз-аяз көннөрдө жилөк жыяр аппагым, болыт-болыт көннөрдө урак урыр аппагым ○ 1073 (2) ● 2223, :1, :2, :3; 3985, :1, :2
- АПРЕЛЬ (3) ■ Апрель кәргәч эт биеклегә кар ява ○ 759 ● 760; 938
- АПРЕЛЬДӨ (1) ■ Мартта – шарт, апрельдө – шапырыла ○ 923
- АПТЕКАДА (1) ■ Аптекада тозның кадагы кырык тиен ○ 9105
- АПТЫРА (1) ■ Аптырасаң аптыра, мужа юкны таптыра ○ 14788
- АПТЫРАГАН (9) ■ Аптыраган үрдәк алдына да, артына да йөзәр ○ 4396 ● 4397; 4398; 4551; 14784–14786; 14787 (2)
- АПТЫРАМЫЙ (1) ■ Аптырамай ашык, юлың булыр ташлык ○ 6731
- АПТЫРАСАҢ (1) ■ Аптырасаң аптыра, мужа юкны таптыра ○ 14788
- АПТЫРАТА (1) ■ Сентябрьдә син дә бер, мин дә бер, апрель аптырата ○ 938
- АПТЫРАШ (1) ■ Аптыраш белән йөдәш кәргәннәр, ди, өйдәш ○ 14789
- АРА (6) ■ Ара өзек булса, дуслык төзөк була ○ 5293 ● 6464; 12736; 14472; 16183 (2)
- АРАГА (2) ■ Кара көндө дус булган арага кылыч чапса да аерылмас ○ 5454 ● 10460
- АРАДА (7) ■ Тау арада жил тими ○ 151 ● 735; 2999; 3164; 5521; 10930; 14625
- АРАКЫ (22) ■ Авызга кәргән аракы әрне сыгып чыгара ○ 9796 ● 9800–9815; 9826; 9827 (2); 9838; 9856
- АРАКЫГА (2) ■ Аракыга сәлам бирсән, акылың белән сабуулаш ○ 9816 ● 9822
- АРАКЫНЫ (1) ■ Аракыны алдый алмассың ○ 9817
- АРАКЫНЫҢ (2) ■ Аракының биргән көчә авыз жиңгергә ярый ○ 9818 ● 9820
- АРАКЫСЫ (1) ■ Кистем кискә, аракысы бер мичкә ○ 9865
- АРАКЫСЫН (1) ■ Шайтан үзә керә алмаган жиргә аракысын жиңбәрә, ди ○ 9853
- АРАЛАРЫН (1) ■ Араларын су белән дә, уг белән дә аерып булмас ○ 495
- АРАЛАРЫНА (1) ■ Араларына кыл да сыймый ○ 2425
- АРАЛАРЫНДА (1) ■ Араларында үлгән мәчә ята ○ 3384
- АРАЛАРЫННАН (3) ■ Араларыннан су да үтми ○ 496 ● 1207; 3385
- АРАЛАШ (2) ■ Алтын туфракка аралаш чыгар ○ 259 ● 7750
- АРАНЫ (1) ■ Ашка тәм керткән – тоз, араны бозыштырган – кыз ○ 12942
- АРАҢ (1) ■ Араң өзек булса, қардәшлек яқын була ○ 8105
- АРАСЫ (13) ■ Жир белән күк арасы ○ 107 ● 333; 604 (2); 5276 (2); 5534; 8440; 12313 (2); 13467 (2); 16544
- АРАСЫН (1) ■ Тау-ташны су бозар, ил арасын сүз бозар ○ 16067
- АРАСЫНА (21) ■ Алмазны балчык арасына ташласаң да, алмаз булыр ○ 257 ● 1306; 1546; 2437; 2688; 3125; 3512; 4688; 7118; 8252; 10895; 10919; 10922; 11025; 13814 (2); 13819; 13839; 14599; 14673; 15953
- АРАСЫНДА (23) ■ Тигәнәк арасында үскән чәчәктән саклан ○ 1307 ● 1719; 1985; 2221; 2668; 2719; 3318; 4216; 4538; 4583; 6160; 6724; 7296; 7348; 7740; 8406; 8557; 8579; 9835 (2); 11570; 14708; 15393
- АРАСЫНДАГЫ (2) ■ Күгәрчәннәр арасындагы чәүкәләр кебек ○ 4225 ● 5379
- АРАСЫННАН (5) ■ Үлән арасыннан уг йөртмәк ○ 1367 ● 1717; 10643; 11018; 16119
- АРАЧА (1) ■ Келәмгә биргесез алача бар, булышканга биргесез арача бар ○ 5583
- АРАЧЫ (1) ■ Уң қулыңа сул қулың арачы булсын ○ 10970
- АРБА (46) ■ Ерақтан арба белән китергәнчә, яқыннан қапчык белән китер ○ 686 ● 929; 1379; 2024; 2469; 2514; 2515; 2596; 2637; 2745; 3297; 3304; 3327; 3328; 5859; 6829; 6880; 6983–6990; 7005; 7009; 7014; 7018; 7039; 7060; 7061; 7063; 7083; 7087; 7094; 7097; 7098; 7111; 7631; 11816; 12207; 13124; 13600; 13810; 14259
- АРБАВЫН (1) ■ Арбавын белсән, қара елан да қарышмый ○ 4552
- АРБАГА (8 | 3) ■ Қыш рәхәт чанага, жәй рәхәт арбага ○ 867 ● 2785; 4214; 6991; 7016, :1, :2, :3; 7017; 7033; 7099

- АРБАДА** (3) ■ Бер көн арба көймөдө, бер көн көймө арбада ○ 7009 ● 7990; 16147
- АРБАДАН** (2) ■ Березе арбадан, березе чанадан сөйли ○ 7101 ● 10886
- АРБАЛАНГАНЧЫ** (1) ■ Алыстан арбаланганчы, жыкынан дурбала ○ 675
- АРБАЛЫ** (3) ■ Оренбур-Каргалы – бар да тимер арбалы ○ 5273 ● 6992; 12618
- АРБАЛЫГА** (2) ■ Арбалыга жолдаш булма, юргалыга жолдаш бул ○ 6906 ● 6993
- АРБАМ** (1) ■ Арбам сынды дип күчтөн калма, башым авырта дип эштөн калма ○ 6021
- АРБАНЫ** (2) ■ Арбаны дегет тота ○ 6994 ● 6995
- АРБАНЫҢ** (7) ■ Игеннен жаен иккэн белер, арбаның жаен жиккэн белер ○ 1405 ● 6996; 6997; 7011; 13395; 13793; 16859
- АРБАҢ** (1) ■ Урта жолда арбаң сынмасын, урта жыштө хатының үлмөсөн ○ 13691
- АРБАҢА** (1) ■ Арбаң карап йөк сал, атың карап жолга чык ○ 6999
- АРБАҢНАН** (1) ■ Утырган арбаңнан биргрэк көпчөклөрен сакла ○ 7075
- АРБАҢНЫ** (1) ■ Жай көнө чананы, кыш көнө арбаңны ээрлөп күй ○ 1010
- АРБАҢ-ЧАНАҢ** (2) ■ Аркан ишсән, бау булыр, арбаң-чанаң сау булыр ○ 7000 ● 11791
- АРБАСЫ** (4) ■ Арбасы вагылгач елаган, аты үлгач көлгөн ○ 6998 ● 7100; 7266 (2)
- АРБАСЫН** (1) ■ Ат – арбасын белми, ата – кызын белми ○ 14347
- АРБАСЫНА** (3 | 1) ■ Кем арбасына утырсаң, шуның жырын жырла, кем чанасына утырсаң, аның чаңын как ○ 7036 ● 7037; 9978:3; 14773
- АРБЫЙ** (1) ■ Яманың авызыннан елан чыгар, арбий алмый жаны чыгар ○ 12281
- АРГАМАК** (14) ■ Аттан ат тумыйча, эттэн аргамак тумас ○ 2584 ● 2779–2784; 2798; 5529; 5535; 13439; 13751; 14219; 14482
- АРГАМАККА** (1) ■ Аргамакка авыр булса, арбага жигелер ○ 2785
- АРГАМАКНЫ** (2) ■ Агай-энеңне яманлап, туган кайдан табарсың; аргамакны яманлап, толпар кайдан табарсың ○ 14553 ● 16719
- АРГАМАКНЫҢ** (4) ■ Аргамакның билгесе – эчен эчкө тартканы ○ 2786 ● 2805; 12823; 14346
- АРГАМАКТАН** (1) ■ Аргамактан ат туса, ал аягы ак булыр ○ 2787
- АРГАНЫН** (1) ■ Ишөк арганын белмөс, ир картагынын белмөс ○ 13552
- АРГЫ** (3) ■ Биредө Алабай, аргы якта ялагай ○ 3774 ● 13331; 16274
- АРГЫЛ** (1) ■ Аргыл ашкан ат яман, хатыны үлгөн карт яман ○ 13794
- АРДАКЛЫ** (4) ■ Байга мал ардаклы, ярлыга бала ардаклы ○ 7209 (2) ● 12303; 14374
- АРДАКСЫЗ** (1) ■ Сабаклы түмө салмаклы, сабаксыз түмө салмаксыз; аталы бала ардаклы, ата-сыз бала ардаксыз ○ 14374
- АРДАКСЫЗНЫҢ** (2) ■ Ардаксызның аркасы туза ○ 11065 ● 14586
- АРЗАН** (14) ■ Авызга килгөн сүз арзан, авылга килгөн бүз арзан ○ 7841 (2) ● 7857–7859; 7868; 7884; 7895; 7932; 8006 (2); 9533; 15731 (2)
- АРЗАНАЯ** (1) ■ Нәр нәрсең бөйөсө күп булган саен арзаная ○ 8016
- АРЗАНГА** (1) ■ Сагып алганың бүлөктөн арзанга төшөр ○ 8179
- АРЗАНЛАНГАН** (1) ■ Нәрсе арзанланган саен алуучының инсафы китө, нәрсе кыйммөтлөнгөн саен сатуучының инсафы китө ○ 7943
- АРЗАНЛЫ** (1) ■ Арзанлы итнең тозлыгы татылмый ○ 9106
- АРЗАНЫҢ** (4) ■ Арзаның бер сөбөбө була, кыйммөтнең бер хикмөтө була ○ 7860 ● 7861–7863
- АРКА** (6) ■ Арка иште эт бүрене жиңөр ○ 3452 ● 5625; 10818; 10819; 10821; 14414
- АРКАВЫН** (1) ■ Аркавын атсаң, буен алырсың ○ 8666
- АРКАГА** (2) ■ Аркага арка куеп яшөү ○ 10821 ● 15992
- АРКАДА** (1) ■ Көнлек азык корсакта, айлык азык аркада ○ 9294
- АРКАДАН** (1) ■ Аркадан килеп пычак кадау ○ 10822
- АРКА-ЖИЛКӨ** (1) ■ Арка-жилкө тигез килгөн, борын тия теңкөгө ○ 10820
- АРКА-ЖИЛКӨҢНЕ** (1) ■ Базар – арка-жилкөңне язар ○ 7869
- АРКАЛЫ** (1) ■ Аталы бала – аркалы, инөле бала – иркөле ○ 14418
- АРКАМ** (1) ■ Атам үлдө – аркам сынды, анам үлдө – чырагым сүндө ○ 14420
- АРКАМНЫ** (3) ■ Эшлөгөнемне эт ашый, аркамны бет ашый ○ 3802 ● 6329; 10823
- АРКАН** (12) ■ Комнан аркан ишмилөр ○ 138 ● 229; 2353; 7000; 7076; 7091; 7110; 7125; 7338; 8726; 14827; 14845
- АРКАНДА** (4) ■ Ат яхшысы – арканда, начарлары – тарханда ○ 2537 ● 2631; 13449; 16362
- АРКАНЛЫ** (2) ■ Арканлы ат казыгына уралыр ○ 2459 ● 2460

- АРКАННЫ** (1) ■ Арканны жепкэ ялгамыйлар ○ 7001
АРКАНЫ (1) ■ Сусыз мунчала белән арканы ышкыма ○ 10846
АРКАҢА (1) ■ Аркаңа уклау тыкканмы, бөкөрәя алмыйсың ○ 10824
АРКАҢДА (1) ■ Төядән: «Синә тау менү авырма, тау төшүме?» – дип сораганнар. Төя: «Аркаңда йөк булгач, тигез жирне дә шайтан алсын!» – дигән, имеш ○ 2939
АРКАҢНЫ (1) ■ Алышкан яуга аркаңны күрсәтмә ○ 5532
АРКАСЫ (10) ■ Песи аркасы белән жиргә төшми ○ 3369 ● 5858; 7028; 11065; 13463 (2); 14322 (2); 14586; 15370
АРКАСЫН (1) ■ Аркасын кеше кашыр, кутырын үзе кашыр ○ 15348
АРКАСЫНА (1) ■ Кәжәнең аркасына бакча иясе сәнәк белән суккач, ул: «Һай, хәтерләрем юклығы, шушы кеше бакчасына кермәм дип әйткән идем!» – ди инкән ○ 3048
АРКАСЫНДА (8) ■ Кәбестә аркасында суган да су эчә ○ 1610 ● 2127; 2632; 3083; 13636 (2); 16184 (2)
АРКАСЫНДАГЫ (1) ■ Кеше аркасындагы йөк башкаларга жинел тоела ○ 11992
АРКЫЛЫ (11) ■ Аркылы яткан ағачны буйга алып салмый ○ 1976 ● 2214; 4580; 5213; 7689; 9037; 9605; 10451; 10646; 11519; 13979
АРКЫЛЫГА (1) ■ Акыллы аркылыга үсә, тинтәк буйга үсә ○ 11424
АРМАС (2 | 1) ■ Азыклы ат армас, азыксыз ат бармас ○ 2451:1 ● 7752; 11059
АРМЫЙ (7) ■ Атлының аягы да армый, туны да тузмый ○ 2559 ● 6022; 6739; 6817; 11465; 12327; 16182
АРПА (14) ■ Алай диеп бодай булмый, арпа чәчеп бодай булмый ○ 1514 ● 1515; 1516; 1518; 1519; 1522; 1541; 1576; 1580; 2565; 9032; 9707; 14852; 14983
АРПА-БОДАЙ (1) ■ Арпа-бодай аш булды, алтын-көмөш таш булды ○ 1517
АРПА-КӨРПӨ (2) ■ Арпа-көрпә аш булмый ○ 9107 ● 16467
АРСА (1) ■ Аяк арса да таяк армый ○ 6739
АРТ (9) ■ Үнәре үргә тарта, арт саны түнгә тарта ○ 745 ● 4510; 6663; 6979; 8259; 8641; 10053; 12223; 16695
АРТА (2) ■ Ялкау тик ята, аның рыскалы арта ○ 6574 ● 8112
АРТЕЛЬ (1) ■ Артель ачка улми ○ 6023
АРТЕЛЬНЕҢ (1) ■ Артельнең ойрәсе куге ○ 6024
АРТКА (9) ■ Бер адым алга, ике адым артка ○ 729 ● 774 (2); 1071; 2952; 6792; 10928; 10981; 11878
АРТКАН (3) ■ Ағачта жимеш арткан саен, ботагы күтәрелми ○ 1784 ● 14601; 15090
АРТКАННЫ (1) ■ Мәчедән артканны эт жыяр ○ 3366
АРТКАНЧЫ (1) ■ Елгада су артканчы, баканың күзә мангаена менәр ○ 377
АРТКАЧ (1) ■ Бала-чага арткач, сәке тактасы тарая ○ 13949
АРТКЫ (2) ■ Көзге көн – арткы акыл, язгы көн – ярты акыл ○ 887 ● 6732
АРТЛАТЫП (1) ■ Ындыр артлатып кына йөрү ○ 1507
АРТМАЙ (1) ■ Сарымай – күп кешегә тарымай, ак май – кунаклардан артмай ○ 9326
АРТМАС (7) ■ Бер тамчыдан дингез артмас, бер тамчыдан кимемәс ○ 350 ● 413; 1624; 2828; 3742; 5873; 9596
АРТМЫЙ (4) ■ Таудан таш артмый ○ 167 ● 3829; 5738; 8070
АРТСЫН (1) ■ Олылығың арткан саен кечелегән артсын ○ 15090
АРТГА (11) ■ Алда барма, артга калма ○ 665 ● 676; 939; 5488; 7970; 10009; 10124; 11328; 11809; 11959; 15565
АРТГАГЫН (1) ■ Юлга чыксаң алдагы кешене житәргә тырыш, арттагың көтмә ○ 6847
АРТТАН (13) ■ Арттан атылган таш тубыкка тия ○ 110 ● 723; 1159; 1177; 3533; 4088; 4230; 5497; 5949; 10057; 12428; 15143; 15759
АРТТЫРА (1) ■ Дуслар белән ашау ашның ләззәтен арттыра ○ 5380
АРТТЫРУ (1) ■ Мал арттырудан акыл арттыру яхшырак ○ 11611
АРТТЫРУДАН (1) ■ Мал арттырудан акыл арттыру яхшырак ○ 11611
АРТТЫРЫР (6) ■ Эшле килер – эш арттырыр, эшсез килер – эш калдырыр ○ 6201 ● 8807; 11831 (2); 12351 (2)
АРТЫ (34) ■ Сайда йөзгәннең арты күренә ○ 421 ● 666; 758; 1070; 1935; 2188; 3273; 3277; 3351; 3631; 3915; 3946; 4135; 4317; 4397; 4408; 4477; 5185; 5514; 5973; 6981; 7201; 7210; 7264; 7950; 11885; 11946; 12026; 12047; 12429; 12572; 14760; 14823; 14876

арты → алды-арты

- АРТЫГРАК** (7) ■ Кошларга ирктә очу алтын читлектә торудан артыграк ○ 3853 ● 4498; 5625; 6109; 9138; 14936; 14958
- АРТЫГЫН** (1) ■ Чүлмәкне дингезгә чумырсаң да эченә сыйганнан артыгын алмас ○ 9988
- АРТЫК** (104) ■ Дәрҗя төбөндәге энҗедән тау башындагы таш артык ○ 283 ● 318; 363; 801; 837; 838; 2065; 2371; 2678; 2708; 2834; 3267; 4035; 4067; 4131; 4271; 4334; 4372; 4466; 4500; 4510; 4867; 5213; 5289; 5302; 5306; 5453; 5498; 5599; 5657; 5889; 6131; 6176; 6418; 7012; 7134; 7136; 7357; 7422; 7536; 7562; 7593; 7644; 7800; 7808; 7862; 8742; 8914; 9108; 9176; 9554; 9569; 9676; 9730; 9830; 9831; 9868; 10029; 10382; 10811; 11314; 11318; 11478; 11795; 12215; 12285; 12286; 12382; 12422; 12650; 12732; 12738; 12793; 12888; 12889; 12905; 13137; 13172; 13210; 13411; 13532; 13802; 13879; 13899; 14092; 14436; 14513; 14608; 14672; 14728; 14790; 15319; 15390; 15391; 15721; 15727; 15872; 15900 (2); 15983; 16237; 16409; 16751; 16956
- АРТЫКЛЫГЫ** (1) ■ Сөйгәнненң артыклығы була, кимчелеге булмый ○ 12751
- АРТЫКНЫ** (1) ■ Артыкны сату түгел, актыкны сату ○ 8027
- АРТЫМ** (1) ■ Алдым – жәннәт, артым – тәмуг ○ 16906
- АРТЫН** (10) ■ Артын кайгырткан арымас ○ 677 ● 4044; 4410; 5017; 8214; 8817; 12899; 14720; 14785; 16889
- АРТЫНА** (15) ■ Бер алдына, биш артына төшү ○ 730 ● 2070; 2077; 2895; 3453; 4116; 4306; 4396; 4399; 8552; 8553; 8805; 11423; 11867; 12062
- АРТЫНДА** (21) ■ Ай гел болыт артында гына тормый ○ 5 ● 2120; 4112; 4749; 5267; 5333; 5722; 5906; 8311; 8694; 8790; 10624; 11146; 11214; 11758; 11777; 15316; 15606; 15626; 15901; 16043
- АРТЫНДАГЫ** (4) ■ Адашканны артындагы белер, ялгышканны янындагы белер ○ 660 ● 1855; 3215; 14302
- АРТЫНДАГЫН** (1) ■ Танау астындагың күрми, тау артындагың күрә ○ 10642
- АРТЫННАН** (59 | 1) ■ Су синең артыңнан бармаса, син суның артыңнан бар ○ 429 ● 1160; 1161; 1166; 1964; 2255; 2355; 2457; 2621:3; 2681; 2686; 2710; 2851; 3551; 3619; 3772; 3784 (2); 3807; 4236; 4345; 4663; 5709; 5925; 5934; 5935; 6487; 6560; 6563; 7141; 8604; 9124; 9209 (2); 9667; 11399; 11462 (2); 11785; 11934; 11993; 12043; 12048; 12258; 12971; 13002; 13030; 13601 (2); 13796; 13978; 14820; 14938; 15048 (2); 15375 (2); 15403; 15940; 15986
- АРТЫҢ** (8) ■ Алдың – Казан өлгесе, артың – Мәскәү көзгесе ○ 719 ● 721; 722; 2671; 5260; 8282; 9965; 10012
- АРТЫҢА** (8) ■ Алга бар – артыңа кара ○ 662 ● 667; 668; 672; 3952; 6729; 9869; 11864
- АРТЫҢДА** (7) ■ Алдыңда – ышанычын, артыңда таянычын булсын ○ 669 ● 670; 678; 720; 5350; 11794; 15710
- АРТЫҢДАГЫ** (2) ■ Артыңдагы дошманың – алдыңдагы дустаның ○ 5294 ● 6722
- АРТЫҢНАН** (7) ■ Су синең артыңнан бармаса, син суның артыңнан бар ○ 429 ● 724; 3686; 8554; 9073; 14916; 15460
- АРТЫҢНЫ** (1) ■ Артыңны уйламыйча югары үрмөләмә: егылып төшсәң, башың ярылып ○ 679 артыңны → алдыңны-артыңны
- АРТЫР** (13) ■ Ай кимендә артыр, тулысында кайтыр ○ 6 ● 431; 586; 4566; 4579; 13618 (2); 13777 (2); 15102; 15771; 16589; 16603
- АРУ** (4) ■ Ару суны куерта ○ 497 ● 5104; 9150; 12840
- АРУЛАНДЫРА** (1) ■ Кешене урын аруландырмый, кеше урынны аруландыра ○ 11158
- АРУЛАНДЫРМЫЙ** (1) ■ Кешене урын аруландырмый, кеше урынны аруландыра ○ 11158
- АРУЛЫГЫМ** (1) ■ Арулыгым – байлыгым, тазалыгым – саулыгым ○ 15349
- АРУЧАН** (1) ■ Кайнар ат тиз аручан була ○ 2651
- АРЧА** (1) ■ Чәеннән Арча кыры күренә ○ 9504
- АРЧИЛЫК** (1) ■ Китәсе киленгә арчилык итмә ○ 13379
- АРЧЫЙ** (1) ■ Иртә торган чыпчык тешен арчий ○ 4169
- АРШИН** (1) ■ Дингезне аршин белән үлчәмиләр ○ 370
- АРШИНГА** (1) ■ Кәжәнен сөте агып торган болак, эче тулы ылак, ите тамагыңа бап, тиресе аягыңа кап, мөгезе пычагыңа сап, эчәгесен аршинга тарт, скрипкачыга саг ○ 3053
- АРШЫН** (1) ■ Кая барсаң да, аршын дүрт сөям ○ 7920
- АРШЫНЫ** (1) ■ Һәркем үз аршыны белән үлчи ○ 8018
- АРШЫНЫҢ** (1) ■ Үз аршының белән үлчәмә ○ 8074

- АРҢЫҢЫНДА** (2) ■ Агыйделнен арыҗында – бер энэгэ бер сыер, барып карасаң – чүп тэ юк
○ 336 ● 3151
- АРЫ** (10) ■ Кешәнле ат кирәгеннән ары йөрмәс ○ 2660 ● 2737; 3926; 9713; 10091; 10128; 10190; 12037; 12370; 16266
- АРЫҒАН** (1) ■ Арыган атка йөгән дә йөк ○ 2461
- АРЫҒЫН** (3) ■ Бүре арығын белгертмәс, этка сыртын кабартыр ○ 2128 ● 2379; 3552
- АРЫЙ** (4) ■ Жилле янғыр тиз туктый, жирән ат тиз арый ○ 1200 ● 6480; 9716; 16234
- АРЫЙМ** (1) ■ Агай эшли – мин арыйм ○ 14579
- АРЫК** (20) ■ Ай симерсә йолдызлар арык ○ 9 ● 16; 1337; 2462–2464; 2667; 3004; 3080; 3283; 4461; 8289; 9109; 9110; 10745; 10746; 10800; 10801; 13445; 15350
- АРЫКЛАСА** (1) ■ Каз арыкласа да, карга булмас ○ 4237
- АРЫКЛЫҒЫ** (1) ■ Терлекнең – арыклығы, кешенең сиземлеге гаеп ○ 10805
- АРЫКЛЫК** (1) ■ Хайванда арыклык гаеп ○ 2415
- АРЫКЛЫКТАН** (1) ■ Арыклыктан ат үлмәс, ярлылыктан ир үлмәс ○ 7137
- АРЫМА** (4) ■ Эшкә тарыма, тарысаң арыма ○ 6198 ● 11662; 12249; 13693
- АРЫМАС** (7 | 1) ■ Артын кайғырткан арымас ○ 677 ● 2451, :2; 2471; 2484; 2783; 5528; 6854
- АРЫМАСА** (1) ■ Ат арымаса, камыт арымас ○ 2471
- АРЫМАСЫН** (1) ■ Юлга чыксаң, атың арымасын; өйгә кайтсаң, хатының авырмасын ○ 13763
- АРЫМЫЙ** (1) ■ Ашаган ат арымый, күп кешегә тарымый ○ 2622
- АРЫП** (1) ■ Акрын барсаң – күп барысың, кызу барсаң – арып калырысың ○ 11789
- АРЫР** (3) ■ Ярсу ат тиз арыр ○ 2709 ● 3768; 11784
- АРЫСА** (4) ■ Атың арыса – абруң китәр, карының ачса – кадерң китәр ○ 2609 ● 2610; 5785; 9716
- АРЫСЛАҢ** (53) ■ Ана арыслан, баласы өчен, утка керер ○ 2030 ● 2031; 2032; 2033 (3); 2034; 2035; 2036 (2); 2037 (2); 2038–2051; 2054; 2057 (2); 2062–2064; 2273; 2296; 2305; 2966; 3136; 3372 (2); 3406; 3425; 3516; 6336; 7697; 11357; 12862; 12864; 13481; 13588; 13601; 15097; 15626; 16097
- АРЫСЛАНГА** (9) ■ Арыслан көчә төлкөгә хас түгел, төлкә хәйләкәрлеге арысланга төс түгел
○ 2043 ● 2052; 2053; 2061; 2121; 2306 (2); 2308; 12852
- АРЫСЛАНДАЙ** (3) ■ Дошманың кырмыскадай булса да, арысландай күр ○ 5341 ● 5343; 15108
- АРЫСЛАН-КИЕК** (1) ■ Егет булсаң, егет бул, арыслан-киек кебек бул ○ 12846
- АРЫСЛАННАН** (5) ■ Арысланнан арыслан туа ○ 2054 ● 2065; 2333; 3527; 12538
- АРЫСЛАННАР** (1) ■ Егетләрнең асылы – арысланнар нәселә ○ 12874
- АРЫСЛАҢНЫ** (4) ■ Арысланны – тырнагынан, куяны колагынан таныйлар ○ 2055 ● 2066; 2293; 2335
- АРЫСЛАҢНЫҢ** (6) ■ Арысланның, айга менәм дип, биле биртелгән ○ 2056 ● 2057–2060; 13442
- АРЫСЫ** (1) ■ Бер көннең ни арысы, ни биресе ○ 776
- АРЫШ** (27 | 2) ■ Арыш анасы – агу ○ 1520 ● 1521–1523; 1525–1529; 1530, :1; 1535; 1542; 1544 (2); 1587; 2611; 6225; 7480; 9111–9113; 9456; 9458; 11396; 11796; 13698, :1; 14431
- АРЫШНЫ** (1) ■ Арышны көлгә чөчсәң гөл булыр, солыны грәзгә чөчсәң князь булыр ○ 1531
- АРЫШНЫҢ** (3) ■ Арышның баш чыгарган жиреннән урақ йөри ○ 1532 ● 1533; 1560
- АРЫШТАН** (1) ■ Арыш анасы арыштан алда өлгерә ○ 1521
- АРЫШЫ** (2) ■ Арышы булсын, басуы табылыр ○ 1524 ● 1534
- АС** (1) ■ Кунак килсә, қазан ас, кунак ялғыз ашамас ○ 10106
- АСА** (1) ■ Күлне күккә аса ○ 516
- АСА-КӨСӘ** (1) ■ Аса-көсә айбатакка жил-көн үтмәсен ○ 1208
- АСАЛАР** (2) ■ Ак сарыкны да аягынан асалар, кара сарыкны да аягынан асалар ○ 3076 (2)
- АСАРЛАР** (1 | 3) ■ Усал булсаң асарлар, юаш булсаң басарлар, уртача булсаң, ил агасы ясарлар
○ 12166 ● 12166:1, :2, :3
- АСАРМЫН** (1) ■ Асакка куеп асармын, кискәккә куеп кисәрмен ○ 12643
- АСАРСЫҢ** (1) ■ Күк чүпрәккә тәйнәп күк читенә асарың ○ 99
- АСАУ** (1) ■ Асау ат кебек йөрисең ○ 2738
- АСКА** (4) ■ Өскә куйсаң – аз, аска куйсаң – таз ○ 743 ● 1454; 6504; 9140
- АСКАККА** (1) ■ Асакка куеп асармын, кискәккә куеп кисәрмен ○ 12643
- АСКАН** (2) ■ Песи, югары аскан итне ала алмагач, «бүген уразамын», дигән ○ 3375 ● 5690
- АСКЫ** (3) ■ Тегермәннең аскы ташы тузмый ○ 1449 ● 1664; 8244

- АСЛАМЧЫСЫЗ (2)** ■ Асламчысыз базар булмый, ясамыйча товар булмый ○ 7864 ● 13260
- АСМА (1)** ■ Эт муенына энже асма ○ 3617
- АСМАГАН (2)** ■ Атамаган куян, асмаган казан ○ 2276 ● 11413
- АСМЫЙЛАР (2)** ■ Чалмаган үгезгә казан асмыйлар ○ 3299 ● 14058
- АСРА (7)** ■ Бөлсөң килсә, айгыр асра ○ 2764 ● 2874 (2); 3154 (2); 3177; 5219
- АСРАГАН (3 | 1)** ■ Кәжә асраган каргыштан чыкмас ○ 3020 ● 3138; 3860:1; 4678
- АСРАГАНДА (2)** ■ Балалар асраганда кош та төксәрә ○ 3828 ● 14071
- АСРАГАНЧЫ (1)** ■ Сигез сыер асраганчы сизез сыер асра ○ 3177
- АСРАЛГАН (2)** ■ Йортта озак асралган кош мәңгегә очалмас ○ 3834 ● 3861
- АСРАМА (3)** ■ Аюдан курыксаң – урманга барма, бүрэдән курыксаң – сарык асрама ○ 2087 ● 2410; 8306
- АСРАМАГАН (1)** ■ Мәче асрамаган тычкан асрар ○ 3349
- АСРАМЫЙ (2)** ■ Өрмәсә, хужа этне асрамый ○ 3763 ● 14448
- АСРАП (4)** ■ Кәжә асрап ни файда, дунгызга житү кайда ○ 3021 ● 4198; 12979; 14071
- АСРАР (3)** ■ Мәче асрамаган тычкан асрар ○ 3349 ● 4059; 9206
- АСРАРГА (3)** ■ Кулыннан килмәгән күркә асрарга керешер ○ 6489 ● 13687 (2)
- АСРАСАМ (1)** ■ Сатсам – пулым, асрасам – колым ○ 5995
- АСРАСАН (4)** ■ Бүре баласын бүреккә салып асрасаң да иш булмас ○ 2133 ● 2842; 14213 (2)
- АСРАСЫН (1)** ■ Баланы кем тапкан шул асрасын ○ 13980
- АСРАУ (3)** ■ Өчтә бүре асрау ○ 2219 ● 5764; 13341
- АСРАША (1)** ■ Баланың бишесе асраша, берсе асрый ○ 13990
- АСРЫЙ (10 | 1)** ■ Иске янаны асрый ○ 573 ● 2026 (2); 3821; 4327; 4787:1; 13990; 14131 (2); 14266; 14448
- АССАҢ (3)** ■ Эт ассаң муеныңа, жиргә тимәс ○ 3785 ● 10357; 16697
- АСТА (5)** ■ Югары менү – морат, аста калу – оят ○ 705 ● 716; 8115; 11965; 14476
- АСТАГЫСЫН (1)** ■ Өстәгесен уя, астагысын суя ○ 744
- АСТАН (9)** ■ Астан кереп, өстән чыккан ○ 725 ● 726; 4517; 8555; 8883; 8949; 9429; 11797; 14105
- АСТАРЛЫ (1)** ■ Хәстәрленең оек башы да астарлы ○ 11942
- АСТРАХАНЬДА (1)** ■ Астраханьда сыер бер акча, килә-килә мең акча ○ 5159
- АСТЫ (10 | 1)** ■ Асты – тәпи, өсте – тәти ○ 727 ● 727:1; 854; 8819; 9430; 10353; 10557; 10622; 14606; 15561; 15677
- АСТЫН (13)** ■ Жиде кат жир астын күрү ○ 249 ● 1856 (2); 3733; 9008; 9904; 10553; 10591 (2); 10623; 10991 (2); 15693
- АСТЫНА (18)** ■ Тау астына көлеп чаба, үргә таба елап менә ○ 234 ● 243; 250; 375; 1720; 2435; 4044; 4331; 7069; 8509; 10336; 10836; 11045; 11046; 11395; 12373; 14705; 15273
- АСТЫНДА (51)** ■ Кара жир астында кара елан да туйган ○ 124 ● 237; 638; 1419; 1820; 2208 (2); 2269 (2); 2990; 3402; 3947; 4421; 4474; 4617 (2); 4657; 4680 (3); 4710; 4758; 5311 (2); 5666 (2); 6380; 7086; 7690 (2); 8472; 10825; 10992; 11214; 11761; 12014; 12053; 12350; 12521; 12587; 13393; 14100; 14811; 15405; 15671 (2); 16374; 16700; 16985; 17044; 17046
- АСТЫНДАГЫ (6)** ■ Урман артындагы күренә, борын астындагы күренми ○ 1855 ● 3136; 5072; 10092; 10624; 16538
- АСТЫНДАГЫН (5)** ■ Табан астындагы күргәнче танау астындагы күр ○ 10574 (2) ● 10625 (2); 10642
- АСТЫННАН (25)** ■ Яткан таш астыннан су да акмый ○ 207 ● 211; 238; 728; 1091; 3269; 3507; 3776; 3947; 6617; 6887; 8047; 8559; 8757; 8963; 10961; 11798; 11799; 12884; 13820; 14610; 14867; 15563; 15775 (2)
- АСТЫҢ (1)** ■ Астың үлән, өстең су – тагы да сиңа ни кирәк? ○ 1353
- АСТЫҢДАГЫ (1)** ■ Кеше күзендәге чүпне күргәнче борын астындагы бүрәнә күр ○ 10399
- АСТЫРМА (1)** ■ Акча казан астырма, туңганга ут яктырма ○ 9559
- АСТЫРТЫН (6)** ■ Астыртын эт өрми тешли ○ 3454 ● 3761; 11797–11799; 11945
- АСУ (1)** ■ Сакка сагайдак асу ○ 5699
- АСУЛЫ (1)** ■ Асулы казан, ягулы ут ○ 10022
- АСЫЛ (36)** ■ Асыл таш зур булмас ○ 266 ● 267; 434; 561; 1163; 1674 (2); 3821–3824; 3936; 4189; 4868; 5723; 5724 (4); 5725; 5726; 7865; 7866; 8399 (2); 8667; 8668 (3); 8886; 9522; 11930; 13602; 14382; 15719; 15760

АСЫЛЛЫҒЫ (1) ■ Егетнең асыллығы кулыннан килгән эш белән ○ 12875

АСЫЛНЫҢ (1) ■ Арзанның күбенән асылның азы артык ○ 7862

АСЫЛСАҢ (3) ■ Асылсаң асыл асыл ағачка, еғылсаң егыл мамык түшкәкә ○ 1674 ● 6634; 8399

АСЫЛСЫЗ (1) ■ Утеп киткән яңгырны ямылчы алып куармы; асыл ирнең баласы асылсыз булып туармы ○ 14382

АСЫЛТАШ (1) ■ Ышкылмайча асылташ та ялтырамай ○ 317

АСЫЛТЫ (8) ■ Боларның асылы бер, заты башка ○ 648 ● 2348; 12874; 13495; 13542; 13808 (2); 14485

АСЫЛТЫН (7 | 3) ■ Ағачка асылынсаң, асылын асылына ○ 1661 ● 1661:1, :2, :3; 1665; 1667; 1797; 1833; 5829; 12840

АСЫЛТЫНА (4 | 2) ■ Һәрнәрәс үз асылына кайта ○ 637 ● 1661, :1, :3; 3823; 14478

АСЫЛЫНҒАН (1) ■ Асылынған кеше өөндө бау турында сөйләшмиләр ○ 15761

АСЫЛЫНҒАНЧЫ (1) ■ Яман ағачка асылынғанчы, яхшы ағач үзенең басын ○ 1714

АСЫЛЫНМА (| 1) ■ Асылынсаң асылын ағачның асылына, асылынма ботаклысына ○ 1661:3

АСЫЛЫНСАҢ (1 | 3) ■ Ағачка асылынсаң, асылын асылына ○ 1661 ● 1661:1, :2, :3

АСЫЛЫРГА (1) ■ Асылырга язган суда батмас ○ 14791

АСЫЛЫРСЫҢ (1) ■ Үтә мут булсаң – муеныңнан асылырсың, үтә жыбыткы булсаң – аяк аста калырсың ○ 11965

АТ (397 | 11) ■ Күренмәс түмгәк ат өркәтә ○ 142 ● 170; 1200; 1214; 1250; 1253; 1279; 2033 (3); 2278; 2449; 2450 (2); 2451, :1 (2), :2; 2454; 2455; 2458–2460; 2462; 2463; 2465–2474; 2475 (2); 2476; 2477; 2478, :1, :2; 2479–2489; 2490 (2); 2491–2505; 2506 (2); 2507 (2); 2508–2511; 2512 (2); 2513–2517; 2518 (2); 2519–2537; 2538 (2); 2539–2546; 2552; 2564; 2571:1; 2583; 2584; 2622; 2625; 2630; 2631 (2); 2632 (2); 2634–2636; 2638; 2640; 2641; 2644–2649; 2651–2654; 2660; 2661 (2); 2664; 2666; 2667 (2); 2668–2670; 2672 (2); 2676; 2678; 2679; 2683; 2684; 2687; 2688; 2693–2696; 2703; 2704; 2708–2711; 2712 (2); 2713–2721; 2730; 2731; 2734; 2736–2741; 2742 (2); 2743–2746; 2755; 2756 (2); 2780; 2787–2789; 2800; 2815; 2838; 2840; 2842; 2847; 2849; 2852; 2853; 2855; 2859, :1; 2871; 2904; 2946–2948; 2981; 2999; 3001; 3002; 3171; 3186; 3192; 3199; 3249; 3272; 3849; 3879; 4449:1; 4553; 4756–4758; 4782; 4811; 5068; 5079; 5295; 5339; 5413; 5432; 5535; 5536; 5541; 5727; 6185; 6280; 6288; 6414; 6460; 6635 (2); 6642; 6670; 6733; 6734; 6907; 6985; 7002; 7029; 7073; 7094; 7137; 7138; 7356; 7441; 7462; 7730; 7824; 8044; 8487; 8594; 8763; 8778; 8787; 8887; 9534; 9538; 9892; 10021; 10108; 10783; 10931; 10989; 11043; 11066–11070; 11307; 11313 (2); 11325; 11359; 11415; 11790; 11839; 11945; 11953; 12019; 12101; 12153; 12208; 12387; 12460; 12644; 12796; 12820 (2); 12824–12829; 12857, :1; 12858 (2); 12868; 12876; 12903; 12924; 12925; 12937; 12938; 13014, :1; 13049; 13055; 13060; 13077; 13123–13128; 13237; 13262; 13330; 13405; 13419; 13436; 13441; 13443–13451; 13465; 13482; 13503; 13537; 13578; 13600; 13603–13606; 13615; 13704; 13779; 13794; 13810; 13876; 13891; 13901; 13908 (2); 14043 (3); 14072; 14139; 14342; 14347; 14359; 14482; 14543; 14560; 14683; 14846; 14855; 15010; 15029; 15030; 15129; 15762, :1; 15763; 16059; 16198; 16468; 16962; 16985

ат → ир-ат

АТА (67 | 2) ■ Һәр гөл үз сабагында чәчәк ата ○ 1350 ● 2008; 3918; 4230–4232; 5537–5539; 5567; 7507; 8094; 8479; 10271; 10662; 12423; 12424; 13795; 14167; 14321; 14322; 14323 (2); 14324–14328; 14338; 14340 (2); 14347–14353; 14357; 14370; 14371; 14377–14381; 14385–14387; 14392; 14406–14409; 14410 (2); 14411–14415; 14442; 14461; 14462; 14567; 14731, :1, :2; 16298

АТА-АНА (12) ■ Ата-ана да бик яқын, алардан да яр яқын ○ 12665 ● 14393–14397; 14436; 14447; 14449; 14454 (2); 14467

АТА-АНАГА (5) ■ Ир бала – ата-анага таяу ○ 14112 ● 14398; 14399; 14435; 14450

АТА-АНАДАН (2) ■ Ата-анадан калганчы башсыз кал ○ 14400 ● 14443

АТА-АНАЛЫ (2) ■ Ата-аналы казга унике бәбкә дә аз ○ 4233 ● 14401

АТА-АНАНЫ (3) ■ Ваган белән ата-ананы чит жирдә таба алмассың ○ 4899 ● 14402; 14433

АТА-АНАНЫКЫ (1) ■ Баланың гаебе – ата-ананыкы ○ 14441

АТА-АНАНЫҢ (4) ■ Алтын-көмешнең исекесе булмас, ата-ананың бәһәсе булмас ○ 14383 ● 14403; 14451 (2)

АТА-АНАҢНЫ (1) ■ Ата-анаңны тәрбия ит, үзәң дә тәрбия күрерсең ○ 14405

АТА-АНАСЫ (1) ■ Баланың ата-анасы, карга булса, «карр-карр» дияр ○ 14440

АТА-АНАСЫН (4) ■ Инкубатор чөбөшә ата-анасын танымас ○ 4273 ● 12163; 13476; 14404

- АТА-АНАСЫНА** (3) ■ Ала карга гына ата-анасына ошый ○ 3932 ● 13133; 14437
- АТА-БАБАЛЫ** (1) ■ Ата-бабалы кеше – тамырлы мөн ○ 14473
- АТА-БАБАСЫН** (1) ■ Ата-бабасын иска алмаган кеше игелек күрмөс ○ 14474
- АТАГА** (5) ■ Жиде атага житкөч кыз бавыры алышыр ○ 13059 ● 14354; 14416; 14452; 14459
- АТАГАН** (3) ■ Аюга атаган бүрөгө була ○ 2083 ● 4207; 12065
- АТАГЫ** (1) ■ Атынц атагы зур булса да, көтүөн ишөк көтөр ○ 2949
- АТАДА** (1) ■ Балага мэхэббэт анада туксан тугыз өлөш, атада бер өлөш, ди ○ 14439
- АТАДАН** (14) ■ Атадан качкан ул башсыз, хужадан качкан кол башсыз ○ 5728 ● 5729; 14107; 14341; 14355–14357; 14358 (2); 14369; 14375; 14417; 14460; 16668
- АТАЙ** (2) ■ Жэйлөгү тугай яхшы, киңөшкө атай яхшы ○ 14339 ● 15012
- АТАЙГА** (1) ■ Бабай чуманы атайга, атай чуманы малайга ○ 15012
- АТАЙДАН** (1) ■ Атайдан яшь калдык, акылдан буш калдык ○ 11766
- АТАККА** (1) ■ Атка мендем – атакка мендем ○ 2550
- АТАКЛЫ** (1) ■ Уртача акыллы булуга караганда атаклы исөр булуы кыен ○ 11698
- АТАЛАР** (4 | 2) ■ Жимешсез агачка балта чабалар, жимешле агачка таш аталар ○ 1835 ● 8408:1; :2; 14327; 14336; 16342
- АТАЛЫ** (3) ■ Сабаклы түмө салмакты, сабаксыз түмө салмаксыз; аталы бала ардакты, атасыз бала ардаксыз ○ 14374 ● 14418; 14419
- аталы → аналы-аталы**
- АТАМ** (2) ■ Атам үлде – аркам сынды, анам үлде – чырагым сүндө ○ 14420 ● 14463
- АТАМАН** (1) ■ Чыда, казак, атаман булырсын ○ 5648
- АТАН** (1) ■ Алтмыш көн атан булганчы, алты көн бура бул ○ 2910
- АТАНЫ** (1) ■ Атаны узып ул сөйлөмөс, ананы узып кыз сөйлөмөс ○ 14421
- АТАНЫҢ** (5) ■ Атадан бала туса – иге, атаның юлын куса – иге; үзөнө охшап тумаса, атасының юлын кумаса, туганнан да туманын – иге ○ 14355 ● 14384; 14434; 14438; 14569
- АТАҢ** (21) ■ Ат башы белөн уйнаганчы, атаң башы белөн уйна ○ 2483 ● 3001; 5730; 5731; 6388; 7880; 12585; 13796; 14253; 14254; 14264; 14330–14333; 14335; 14391; 14431; 14453; 14465; 14466
- АТАҢА** (1) ■ Атаңа ничек булсаң, балаңнан шуны күрөрсөң ○ 14334
- АТАҢ-АНАҢ** (2) ■ Атаң-анаң барда хөрмөт ит, үлсөлөр зиярэт ит ○ 14429 ● 14430
- АТАҢНАН** (2) ■ Эш сөймөскө эш кушсан, атаңнан артык акыл ойрөтө ○ 6176 ● 15764
- АТАҢНЫ** (4) ■ Яз башының жиле ярдай атаңны егар ○ 974 ● 2210; 14320; 14432
- АТАП** (1) ■ Атап алган бүлөкнө бүлөшмилөр ○ 8098
- АТАР** (3) ■ Балтасы суга төшкөн сабын да атар ○ 1902 ● 5645; 15117
- АТАСЫ** (18) ■ Киндер сугуның ние бар, атасы да кагасы ○ 1551 ● 8324; 12417; 14346 (2); 14359–14364; 14376; 14389; 14422–14425; 15035
- АТАСЫ-АНАСЫ** (1) ■ Бай кешенең кызын алсаң, атасы-анасы белөн мактаныр ○ 7176
- АТАСЫЗ** (3) ■ Атасыз йорт – батасыз йорт ○ 14329 ● 14374; 14427
- АТАСЫЗНЫ** (2) ■ Анасызны килен итмө, атасызны кияу итмө ○ 13122 ● 14428
- АТАСЫН** (9) ■ Атка атланган – атасын белмөс ○ 2547 ● 4869; 11477; 14342; 14365; 14366; 14373; 14426; 14464
- АТАСЫНА** (6) ■ Ата алмаган атасына үпкөлөгөн ○ 14321 ● 14345; 14367; 14368; 14390; 14444
- АТАСЫННАН** (1) ■ Абыз – атасыннан олырак ○ 16458
- АТАСЫНЫҢ** (6) ■ Явыз бала атасының авызын ябар ○ 14073 ● 14355; 14358 (2); 14372; 14784
- АТАУГА** (1) ■ Ата сүзөн тыңдамаганны атауга аталар, ди ○ 14327
- АТАЧ** (1) ■ Атач этэчнен бүксөсө да сул якта булыр ○ 4363
- АТАЧАК** (1) ■ Атачак угын аткан, жэясен чөйгө аскан ○ 5690
- АТКА** (73 | 1) ■ Актамыр атка булган үчен сабаннан алыр ○ 1251 ● 1516; 2452; 2456; 2461; 2464 (2); 2478:3; 2538; 2547–2554; 2562; 2628 (2); 2633; 2637; 2673; 2679; 2685; 2690–2692; 2697; 2705; 2706; 2722 (2); 2723; 2724; 2732; 2735; 2754; 2772; 2792–2794; 2811; 2845; 2853; 2860; 5751; 6982; 6996; 7002–7004; 7050; 7280; 7333 (2); 8211; 8460; 10218; 11363; 11477; 11500; 11832; 12055; 12198; 13225; 13466; 13757; 14289; 14450; 14578; 14628; 15319; 17085
- АТКАН** (19) ■ Баткан көнөң аткан таңы бар ○ 763 ● 1819 (2); 2235; 4400; 4401; 4917; 5351; 5540; 5690; 5960; 6573; 11512; 12255; 15505; 15765; 16111; 16215; 16216
- АТКАНГА** (2) ■ Таш белөн атканга аш белөн ат ○ 170 ● 9126

- АТКАНДА (1) ■ Абага чәчәк атканда ○ 1352
 АТКАНДАЙ (1) ■ Яхшы белән сөйләшсәң, балга шикәр каткандай; яман белән сөйләшсәң, эткә сөяк аткандай ○ 12310
 АТКАННЫҢ (2) ■ Өввәл атканның авызы канар, соң атканның чунтае тулыр ○ 5682 (2)
 АТКАНЧЫ (1) ■ Тавык төшенә тары кәргән, таң атканчы ашап бетергән ○ 4325
 АТКАЧ (2) ■ Угын аткач, жәясен яшермә ○ 5641 ● 5642
 АТЛАВЫ (1) ■ Толпарның утлавы бер булса да, атлавы башка ○ 2802
 АТЛАГАН (1) ■ Киң сөйләгән кичкә житмәс, киң атлаган ишеккә житмәс ○ 15903
 АТЛАГАНЧЫ (3) ■ Алтмыш адым атлаганчы, алты тапкыр артыңа кара ○ 672 ● 6729; 11005
 АТЛАМА (1) ■ Ашлы табактан аша атлама ○ 9136
 АТЛАМАС (1) ■ Еланнан курыккан ала жептән атламас ○ 4625
 АТЛАМЫЙ (2) ■ Аяк атламый баш йөрми ○ 10887 ● 12757
 АТЛАН (1) ■ Болан атланганчы ботак атлан ○ 2113
 АТЛАНГАН (5) ■ Қояш қуяңга атланган чак ○ 96 ● 2547; 11580; 12055; 13452
 АТЛАНГАНЧЫ (1) ■ Болан атланганчы ботак атлан ○ 2113
 АТЛАНДЫРУ (2) ■ Юкә агачка атландыру ○ 1778 ● 2735
 АТЛАНМА (3) ■ Тумаган тайга атланма, билен сындырырсын ○ 2862 ● 12019; 13608
 АТЛАНМАС (1) ■ Аты бар атланмас, жире бар атланыр ○ 1373
 АТЛАНСАН (2) ■ Арысланга атлансаң, камчың кылыч булсын ○ 2052 ● 2825
 АТЛАНЫП (7) ■ Алмаган ат, тумаган тай, атланып билен сындырма ○ 2458 ● 2506; 4601; 7008; 7791; 13535; 14359
 АТЛАНЫР (3) ■ Аты бар атланмас, жире бар атланыр ○ 1373 ● 7002; 11667
 АТЛАП (3) ■ Баскыч башына берәр атлап менеп житәрсең ○ 8596 ● 8597; 10908
 АТЛАР (4) ■ Авылдаш атлар ерактан кешнәшер, якыннан тибешер ○ 2448 ● 2555; 6469; 12927
 АТЛАС (7) ■ Ишәк, атлас кисә дә, һаман ишәк булыр ○ 2953 ● 5723; 8667; 8669–8671; 16553
 АТЛАСАҢ (2) ■ Адым-адым атласаң, озын юл да үтелә; тамчы-тамчы тамласа, каты таш та тишелә ○ 6725 ● 6735
 АТЛАТУДАН (1) ■ Наданга максатыңны аңлату дөвөнә чокыр атлатудан кыендыр ○ 16640
 АТЛЫ (6) ■ Атлы – батыр, атсыз – ятыр ○ 2556 ● 2557; 2558; 10058; 11498; 13610
 атлы → өйле-атлы
 АТЛЫГА (2) ■ Жәяүле атлыга юл бирер ○ 6875 ● 6978
 АТЛЫЙМ (1) ■ Торна күк атлыим дип, этәчнәң чаты аерылган ○ 4376
 АТЛЫЛАР (1) ■ Атлылар аттан төшеп, жәяүделәр ятып карарлык түгел ○ 2747
 АТЛЫНЫКЫ (2) ■ Сабан туге – атлыныкы, туй – тунлыныкы ○ 6671 ● 13261
 АТЛЫНЫҢ (2) ■ Атлының аягы да армый, туны да тузмый ○ 2559 ● 6736
 АТМА (10) ■ Қояшка балчык атма, пычрагы үзенә төшәр ○ 44 ● 162; 4746; 5031; 5617; 5684; 8618; 9126; 12136; 16100
 АТМАГАН (5) ■ Кешегә калган көн – таң атмаган төн ○ 856 ● 949; 2276; 15077; 15099
 АТМАГАННЫҢ (1) ■ Атасы болан атмаганның баласы колан атмас ○ 14362
 АТМАС (3) ■ Мизгеле житми таң атмас ○ 925 ● 14362; 15077
 АТМАСАҢ (1) ■ Атсаң тидерә ат, атмасаң кулың тарт ○ 5541
 АТМЫЙ (1) ■ Акчаны берәү дә суга атмый ○ 7704
 АТМЫЙЛАР (2) ■ Жимешсез агачка таш атмыйлар ○ 1836 ● 5633
 АТМЫЙМЫН (1) ■ Таң атмыймын дисә дә, көн куймый; көн батмыймын дисә дә, төн куймый ○ 947
 АТНА (5) ■ Атна кичнәң килеше чәршәмбедән билгеле ○ 761 ● 1385; 1630; 10208; 13644
 АТНАГА (1) ■ Көн дә туйсаң – бөләрсең, атнага бер туйсаң – үләрсең ○ 9668
 АТНАДА (1) ■ Атнада жиде жомга ○ 1031
 АТНАЛЫК (1) ■ Көнлек юлга чыксаң атналык азык ал ○ 6794
 АТНАНЫҢ (1) ■ Һәр айның аты башка, һәр атнаның көне башка ○ 1024
 АТНАСЫ (1) ■ Кияү атнасы айдан озын ○ 13412
 АТНАСЫНА (1) ■ Атнасына алты ял ○ 1032
 АТНЫ (37 | 2) ■ Атны макта, трактор белән эшлә ○ 1372 ● 1442; 2560–2566; 2567; :1; :2; 2568; 2626; 2634; 2650; 2657 (2); 2665; 2701; 2707; 2708; 2725 (2); 2760; 2809; 2972; 4773; 4894; 6757; 7064; 7618; 9534; 10880; 13050; 13051; 13607; 14278; 15162

- АТНЫҢ** (45) ■ Атың киеге – колан, көжөнөң киеге – коралай ○ 2226 ● 2472; 2569–2577; 2623; 2624; 2627; 2629; 2639; 2655; 2662; 2668; 2674 (2); 2677; 2680–2682; 2686 (2); 2698; 2700; 2726; 2727; 2729; 2781; 2790; 2796; 2812; 2860; 2949; 5934; 8156; 12307; 12308; 12830; 12939; 13439
- АТСА** (2) ■ Таң атса, Чулпан калкыр ○ 65 ● 5602
- АТСАЛАР** (1) ■ Бүргөн мөчөткө атсалар да кереп алмас ○ 16948
- АТСАМ** (1) ■ Бу куяңны атсам, тиресен тунап сатсам, бер тай алып кайтсам, килер көзгө ат булыр ○ 2278
- АТСАҢ** (9) ■ Кешеге таш атсаң, үз маңгаеңа тияр ○ 132 ● 3368; 3691; 3769; 5541; 8618; 8666; 12002; 16339
- АТСЫЗ** (8) ■ Атлы – батыр, атсыз – ятыр ○ 2556 ● 2558; 2578; 2579; 8766; 10059; 15192; 16844
- АТСЫН** (2) ■ Яшылгөн аныч яшен атсын, картлыгым минем чөчөк атсын ○ 15152 (2)
- АТТА** (8) ■ Атта да гаеп, төртгө да гаеп ○ 2580 ● 2581; 2675; 2699; 2748; 8289; 12044; 16861
- АТТАН** (22) ■ Арканлы аттан тышаулы ат су сорамый ○ 2460 ● 2582–2587; 2647; 2663; 2747; 2749; 2750; 2857; 2989; 2994; 3172; 3187; 9131; 11783; 13452; 14072; 14369
- АТТЫМ** (2) ■ Каргага аттым – бозауга тиде ○ 4015 ● 7838
- АТУ** (3) ■ Кеше бакчасына таш ату ○ 1846 ● 2279; 10844
- АТУЧЫ** (1) ■ Халыкны болгатучы – үзөнө ук атуучы ○ 5080
- АТЫ** (59) ■ Акның аты бар, караның таты бар ○ 558 ● 562; 1024; 1373; 2588–2600; 2658; 2751; 2752; 2804; 2870; 3983; 4826; 4859; 5160; 6614; 6737; 6998; 7406; 7441; 7492 (2); 7621; 8593; 8781; 9031; 9878; 10139; 10181; 10188; 11059; 11064; 11360; 11465; 12327; 12508; 12831; 12849; 12929; 13391; 13451; 13479; 13519; 14667; 14694; 15192; 16182; 17042
- АТЫБЫЗ** (1) ■ Атыбыз – ирле, бубебыз – ярлы ○ 13911
- АТЫЛГАН** (2) ■ Арттан атылган таш тубыкка тия ○ 110 ● 15722
- АТЫЛМА** (1) ■ Гаугага катышма, белмөгөн эшкө атылма ○ 6345
- АТЫМ** (7) ■ Атым ач торырга өйрөңгөч кенө үлөп китте ○ 2601 ● 2602–2604; 2689 (2); 13608
- АТЫН** (19) ■ Атын алдырган абзарын биклөгөн ○ 2605 ● 2606; 2656; 3909; 5280; 5495; 5530; 6600; 11244; 11425; 11426; 11498; 11806; 12005; 12282; 12899; 13872 (2); 16889
- АТЫНА** (9) ■ Атына көчө житмөгөн төртөсөн кыйнар ○ 2607 ● 2608; 2659; 2728; 2753; 9201 (2); 10085; 15766
- АТЫННАН** (2) ■ Ата алмаган атынан күрөр ○ 5537 ● 13795
- АТЫНЫҢ** (1) ■ Улың күнөлчөк булса – атының бөхөтсөзлөгө, кызың күнөлчөк булса – башының бөхөтсөзлөгө ○ 14161
- АТЫҢ** (30 | 2) ■ Атың барда арыш чөч ○ 1535 ● 2453; 2609–2617; 2621:1, :2; 2733; 2763 (2); 5124; 7030; 7850; 11071; 11072; 11314; 11653; 13594; 13609–13613; 13697; 13763; 14335
- АТЫҢА** (1) ■ Арбаң карап йөк сал, атыңа карап юлга чык ○ 6999
- АТЫҢНАН** (1) ■ Атыңнан элек йөгөнөңдө эзерлө ○ 2618
- АТЫҢНЫ** (8 | 1) ■ Айга карап адашсаң, атыңны Тимерказыкка бэйлө ○ 18 ● 2619; 2620; 2621, :3; 6727; 9264; 16862; 17037
- АТЫҢНЫҢ** (2) ■ Ерак юлга чыкмыйча, атыңнын яхшы-яманлыгын белмәссең ○ 6758 ● 7015
- АТЫП** (10) ■ Таң белән атып, көн белән батып ○ 1057 ● 1247; 1586; 2029; 2220; 3898; 5660; 5697; 14519; 16368
- АТЫР** (1) ■ Ятыр корсак ятыр, озакламый таң атыр ○ 9742
- АТЫРЫН** (1) ■ Таң атырын тавык белер, көн батырын көккүк белер ○ 4333
- АУ** (7) ■ Арыслан ау тапмый кайтмас ○ 2034 ● 2041; 3455; 3515; 13129; 15463; 16557
- АУГА** (11) ■ Аучы үзе йөрмөгөн урманны ауга бай саный ○ 2012 ● 2332; 3464; 3521; 3699; 3867; 4198; 4469; 4534; 6487; 12922
- АУГАН** (1) ■ Ауган чиләк тәгәрәп капкачын тапкан ○ 9870
- АУДА** (2) ■ Бүрө колагы ауда ○ 2151 ● 5551
- АУДАРА** (4) ■ Искә алмаган түмгәк чана аудары ○ 120 ● 146; 2291; 3371
- АУДАРУ** (1) ■ Көннекен көнгә аудары ○ 1050
- АУДАРЫП** (2) ■ Һавадагысын аударып, түбәдөгесен түнтәрәп ○ 8398 ● 10631
- АУДАРЫР** (3) ■ Актамыр сабан аударыр ○ 1252 ● 1882; 3017
- АУДЫ** (3) ■ Шәрәле имән ауды ○ 1777 ● 7100; 14333
- АУЛА** (1) ■ Һәр жирнең төлкөсөн үз тозагы белән аула ○ 2318

- АУЛАГАНЫ** (1) ■ Алтау ала булса, аулаганы кита ○ 4866
АУЛАК (4) ■ Аулак күлгә бака хужа ○ 343 ● 2901; 4918; 12940
АУЛАКТА (3) ■ Куркак кеше аулакта багыр була ○ 11169 ● 13614; 16267
АУЛАКТАГЫ (1) ■ Торлактагы мал – кулдагы мал, аулактагы мал – юлдагы мал ○ 2405
АУЛАМАС (2) ■ Аучы козгын ауламас, үрдәк аулар ○ 2010 ● 3515
АУЛАНА (1) ■ Күгәрчен күгәрчен белән аулана ○ 4051
АУЛАП (1) ■ Авыз белән кош аулап йөрү ○ 3889
АУЛАР (3) ■ Аучы козгын ауламас, үрдәк аулар ○ 2010 ● 3905; 3921
АУЛАРГА (1) ■ Үрмәкүчкә дә чебен ауларга тозак кирәк ○ 4835
АУЛАСА (2) ■ Бөркет бәрән ауласа – өлгесе, тычкан ауласа – көлкесе ○ 3920 (2)
АУЛЫЙ (1) ■ Аучы ау аулдый, яучы кыз аулдый ○ 13129
АУЛЫЙЛАР (1) ■ Кошны кош белән аулдыйлар ○ 3855
АУМАС (2) ■ Тимерле чана аумас, таш күперне су алмас ○ 7071 ● 10004
АУМАСЫН (1) ■ Уннан-сулдан балта оргач, агач ничек аумасын ○ 1953
АУМЫЙ (1) ■ Аның чанасы аумый ○ 7096
АУНАГАН (2) ■ Кичә аунаган кабак бүген капка аша баккан ○ 1608 ● 2473
АУНАР (2) ■ Боланга ияргән сачөккә аунар, дунгызга ияргән балчыкка аунар ○ 2114 (2)
АУНАСЫН (2) ■ Көнөн күрсен, көлдә аунасын ○ 1049 ● 12826
АУНАТА (1) ■ Йомшак жәйгән какка ауната белер ○ 8409
АУНЫ (1) ■ Ерактагы ауны күргәнче, якындагы ауны күр ○ 5566
АУСА (3) ■ Арба ауса жир тигез күренә ○ 6983 ● 8595; 9871
АУЧЫ (11) ■ Аучы белән балыкчы беркайчан да баемас ○ 2009 ● 2010–2013; 2026; 2029; 2272; 4166; 13129; 13221
АУЧЫГА (1) ■ Киеккә үлем сәгатә житсә, туп-туры аучыга чабар ○ 2017
АУЧЫДАН (1) ■ Дөя кошы башын комга тыгып кына аучыдан яшеренә алмый ○ 4213
АУЧЫНЫ (1) ■ Әллә аучы этен асрый, әллә эте аучыны асрый ○ 2026
АУЧЫНЫН (2) ■ Уңмаган аучының эте кыек чабар ○ 2022 ● 2025
АХ (1) ■ Былбылы да алтын читлеккә куйганнар – «Ах, Ваганым!» – дигән ○ 4093:1
АХ-ВАХ (1) ■ Кәбабен-шәрабен – өф-өф, исәбен-хисабын – ах-вах ○ 7918
АХИРӘТ (2) ■ Асты ачыткы, өсте бал, ахирәт, син карап ал ○ 9430 ● 13453
АХИРӘТЕНДӨЙ (1) ■ Кодаң кордашындай булсын, кодагыен ахирәтендәй булсын ○ 14633
АХИРӘТКӘ (3) ■ Дөнья эшен ахирәткә калдырма ○ 14734 ● 16893; 16900
АХИРӘТНЕН (1) ■ Ахирәтнен газабыннан дөньяның намусы көчле ○ 16894
АХИРӘТТӨ (1) ■ Ахирәттө Әхмәдигә ак тәкә ○ 16895
АХИРӘТТӨН (1) ■ Дөнья, кыен булса да, ахирәттан күп артык ○ 14728
АХМАК (45) ■ Акыллы дошманнан курыкма, ахмак дустан курык ○ 5288 ● 5296; 6909; 7665; 10236; 11442; 11446–11448; 11450; 11466; 11469; 11499; 11500; 11501 (3); 11502–11510; 11516; 11531; 11537; 11562; 11595; 11745; 11746; 13130; 13341; 15392; 15974; 15982; 16245 (3); 16247; 16295; 16542; 16963
АХМАККА (7) ■ Акыллыга бер сүз мая, ахмакка мең сүз зая ○ 11455 ● 11511–11515; 15839
АХМАКЛЫК (4) ■ Тапмаган малга ышанып, кулдагың бетерү ахмаклык ○ 7418 ● 11503; 11801; 16260
АХМАКЛЫКНЫ (1) ■ Бер акыллы эшлэгән ахмаклыкны ун ахмак та эшли алмый ○ 11537
АХМАКНЫ (2) ■ Ахмакны алтынга мансаң да ахмак ○ 11516 ● 11517
АХМАКНЫН (13) ■ Айгырның алдынан, ишкәнең артынан, ахмакның һәр ягынан сак бул ○ 11399 ● 11437; 11467; 11518–11522; 11539; 11606; 11746; 15725; 16247
АХМАКТАН (3) ■ Акыллыдан хикмәт чыгар, ахмактан әкәмәт чыгар ○ 11461 ● 11523; 11524
АХШАМНАН (2) ■ Ахшамнан соң көн тумас ○ 762 ● 11627
АХЫРЫ (8) ■ Башы барның соңы бар, әүвәле барның ахыры бар ○ 764 ● 6139; 6673; 7142; 12450; 12583; 15092; 16079
АХЫРЫН (3) ■ Эшне башлаганда ахырын уйла ○ 6236 ● 6245; 6279
АХЫРЫНДА (1) ■ Ир әүвәлендә жәфа күрми ахырында вафа тапмас ○ 13515
Аһ (1) ■ Аччаның башы – аһ, соңы – чаһ ○ 7711
АЧ (102 | 2) ■ Авызчыны ач та айны әйт, күзенче ач та көнне әйт ○ 1 (2) ● 881; 1490; 2068; 2121; 2122; 2129; 2601; 2835; 3137; 3204; 3337; 3456–3461; 3531; 3686; 4003; 4267; 4434; 4441; 4477;

- 4554; 5211; 5312; 5732; 5733; 6411; 6417; 6468; 6508; 6564; 7139; 7275; 7531; 7606; 8146; 8848; 9133; 9145; 9216; 9262; 9534; 9535 (2); 9536–9551; 9552, :1; 9553–9556; 9585; 9589; 9651; 9710; 9716; 9754–9757; 9771; 9772; 9795; 9922; 10095; 10110; 10130; 10440 (2); 10534; 11265; 12615; 13307; 13469; 14320; 14645; 14761; 15124; 15984; 16847, :1; 16945; 16974; 17010
- АЧА** (9) ■ Игенче орлык чачә – жирдән ризык юлын ача ○ 1406 ● 2191; 9862; 10053 (2); 14665; 15075; 15457; 16431
- АЧАЛМАГАН** (1) ■ Алтын ачкыч ачалмаган йозак юк ○ 7732
- АЧАР** (12) ■ Начар – йоқыңны ачар ○ 601 ● 3354 (2); 6663 (2); 6855 (2); 8629; 12154; 12684; 15522; 15656
- АЧАРЛАР** (1) ■ Каксаң – ачарлар, сорасаң – бирерләр ○ 8163
- АЧАСЫ** (1) ■ Ачык йөзне ачасы юк ○ 10657
- АЧКА** (24) ■ Буре ачка түзәр, коллыкка түзмәс ○ 2130 ● 2290; 3101; 3219; 3343; 5083; 5778; 5787 (2); 6023; 6709; 9519; 9557–9563; 9638; 9652; 9717; 9758; 9759
- АЧКАН** (7) ■ Көчләп ачкан чачәкнең исе булмас ○ 1289 ● 6256; 8850; 9158; 10386; 12399; 14903
- АЧКАНДА** (3) ■ Адашканда йолдыз ай кебек, карын ачканда коры талкан да май кебек ○ 6721 ● 11913; 13946
- АЧКАННАН** (1) ■ Бер көн карыны ачканнан кырык көн акыл сорама ○ 9630
- АЧКАНЧЫ** (1) ■ Ир битен ачканчы гүр битен ач ○ 13469
- АЧКҮЗ** (3) ■ Ачкүз олы кашык эләктерер ○ 9564 ● 9565; 9566
- АЧКҮЗНЕН** (1) ■ Ачкүзнең кашыгы куенында ○ 9567
- АЧКЫЧ** (4) ■ Алтын ачкыч ачалмаган йозак юк ○ 7732 ● 8228; 8233; 8241
- АЧКЫЧСЫЗ** (1) ■ Гыйшык – төтенсез ут, ачкычсыз йозак, дөвәсыз авыру, савытсыз эчемлек, йөксез авырлык, туктау урыны билгесез сәфәр ○ 12687
- АЧКЫЧЫ** (12) ■ Һәр ишекнең үз ачкычы ○ 8353 ● 10654; 11893; 13200; 15529; 15656; 16388 (2); 16496; 16498; 16576; 16646
- АЧКЫЧЫДЫР** (2) ■ Ялкаулык – ярлылыкның ачкычыдыр ○ 6599 ● 9851
- АЧЛЫГЫ** (2) ■ Миннәтле аштан карынның ачлыгы яхшы ○ 9308 ● 9536
- АЧЛЫГЫННЫ** (1) ■ Карының туймастай жирдә ачлыгынны белдермә ○ 9655
- АЧЛЫК** (11) ■ Ак алабута – ачлык елның бодае ○ 1249 ● 1254; 1557; 1863; 2499; 7250; 9101; 9134; 9568; 9746; 15133
- АЧЛЫККА** (1) ■ Ачлыкка түзеп була, суыкка – юк ○ 1072
- АЧЛЫКНЫ** (1) ■ Туклыкта ачлыкны истә тот ○ 9719
- АЧЛЫКНЫН** (1) ■ Бер ачлыкның бер туклыгы бар ○ 9628
- АЧЛЫКТА** (4) ■ Ачлыкка бай баласы алдан үләр ○ 7140 ● 9569; 9570; 10257
- АЧЛЫКТАН** (3) ■ Ачлыктан запас оның булсын, салкыннан запас туның булсын ○ 8888 ● 9571; 9572
- АЧМА** (1) ■ Авызыңны күккә ачма, карга оялар ○ 10542
- АЧМАГАН** (1) ■ Ачмаган ишеге юк, кермәгән тишеге юк ○ 8358
- АЧМАГАННЫ** (1) ■ Әйтмәгәнне кем белә, ачмаганны кем күрә ○ 16228
- АЧМЫЙ** (2) ■ Авызны пычак ачмый, тел ача ○ 15457 ● 16225
- АЧМЫЙЛАР** (1) ■ Бер алуучы өчен кибет ачмыйлар ○ 7886
- АЧМЫЙМ** (1) ■ Әйтмим – кем белә, ачмыйм – кем күрә ○ 16325
- АЧНЫ** (6) ■ Байлар ачны тук санар ○ 7229 ● 9534; 9573–9575; 9653
- АЧНЫН** (8) ■ Байның бер юклығы булыр, ачның бер туклыгы булыр ○ 7274 ● 9536; 9576–9580; 9748
- АЧСА** (3) ■ Атың арыса – абруң китәр, карының ачса – кадерң китәр ○ 2609 ● 10095; 10607
- АЧТА** (1 | 2) ■ Арыслан ачта төлке тук ○ 2035 ● 9553:1, :2
- АЧТАН** (11) ■ Туфракны жир иткән – изгелек күргән, жирне туфрак иткән – ачтан үлгән ○ 1455 ● 6517; 9460; 9581–9583; 9720; 11499; 13317; 14433; 15175
- АЧТЫР** (1) ■ Ачтыр – бүредер, ялангачтыр – шүредер ○ 9584
- АЧТЫРА** (1) ■ Акыллы сүз тимер капканы да ачтыра ала ○ 15749
- АЧУ** (36) ■ Беткә ачу итеп тунны утка якмыйлар ○ 4766 ● 4840; 5575; 7003; 8373; 8893; 8953; 12414; 12426–12429; 12430 (3); 12431–12437; 12438 (2); 12439–12442; 12462; 12516; 12576; 12582; 12615; 12637; 12645; 16909

- АЧУДАН** (2) ■ Бер ачудан коога ташланып була, аннан жиде кат ачу белән дә чыгып булмый
○ 12462 ● 13615
- АЧУЛАНГАНЫ** (1) ■ Һәр көлгәнне дусым димә, һәр ачуланганны дошманым димә ○ 5512
- АЧУЛАНДЫРЫП** (1) ■ Ачучанны ачуландырып серен алалар ○ 12454
- АЧУЛАНМА** (1) ■ Саулыкның кадерен белмәсәң, авыруга ачуланма ○ 15249
- АЧУЛАНМЫЙ** (1) ■ Ягымлы сүзгә берәү дә ачуланмый, ачулы сүзгә берәү дә куанмый ○ 16143
- АЧУЛАНУ** (1) ■ Кунак алдында кешене ачулану зур хольксызлык ○ 10089
- АЧУЛАНЫШСАҢ** (1) ■ Ачуланышсаң да, соңгысын әйтмә ○ 12443
- АЧУЛЫ** (7) ■ Ач күп ашар, ачулы күп сөйләр ○ 9547 ● 12444–12447; 12519; 16143
- АЧУЛЫНЫҢ** (2) ■ Ачулының алдында торма ○ 12448 ● 12449
- АЧУНЫ** (1) ■ Бүгенге ачуны иртәгә саклама ○ 12475
- АЧУНЫҢ** (2) ■ Ачуның башы жүләрлек, ахыры үкенеп үләрлек ○ 12450 ● 12451
- АЧУТАШ** (1) ■ Ачы сүз әйткәнче, ачуташ яла ○ 15768
- АЧУЧАН** (3) ■ Кече казан ташучан, кече кеше ачучан ○ 10763 ● 12452; 12453
- АЧУЧАННЫ** (1) ■ Ачучанны ачуландырып серен алалар ○ 12454
- АЧУЫ** (11 | 1) ■ Халыкның ачуы яман, күңеле кин ○ 5081 ● 9545; 10673, :1; 10790; 11342; 11507; 12587; 12603; 13088 (2); 14221
- АЧУЫМ** (1) ■ «Ып» дияргә ярамый, калка-чыга ачуым ○ 12658
- АЧУЫН** (10) ■ Торма ачуын тоздан алу ○ 1640 ● 2062; 2474; 2739; 3553; 4838; 12461; 13387; 13570 (2)
- АЧУЫННАН** (1) ■ Киленнең уңганын моржа ачуыннан ук белеп була ○ 13374
- АЧУЫҢ** (4) ■ Ачуың килсә, йөзгә хәтле сана ○ 12455 ● 12456–12458
- АЧУЫҢА** (2) ■ Акылыңа акыл куш, ачуыңа сабыр куш ○ 11491 ● 12433
- АЧУЫҢНАН** (1) ■ Ачуыннан ташка тип – үз аягың авыртыр ○ 12459
- АЧУЫҢНЫ** (1) ■ Ачуыңны ат ит, акылыңны тезген ит ○ 12460
- АЧЫ** (63 | 1) ■ Авыр күтәргән ачы кычкырган ○ 540 ● 1588; 1589; 4554; 4765; 4802; 5400; 7436 (2); 7547; 9094; 9111; 9114–9116; 9173; 9189; 9254; 9268; 9297 (2); 9342; 9355; 9424; 9571; 9656; 9673; 9715; 9754; 9783; 12116; 12197 (2); 12228 (2); 12441 (2); 12802; 14212; 14264; 14288:2; 14547; 15464; 15466; 15479; 15523; 15636; 15655; 15668; 15767–15769; 15770 (2); 16063; 16079; 16105; 16106; 16121; 16124; 16142 (2); 16508; 16573
- АЧЫГА** (2) ■ Ачыга төче керми ○ 9117 ● 12102
- АЧЫГАННЫҢ** (1) ■ Жаны ачыганның теле ачы ○ 15655
- АЧЫДАН** (2) ■ Берәүләрнең теше ачыдан камашканда, берәүләрнеке төчедән камашыр ○ 9183 ● 15523
- АЧЫЙ** (2) ■ Йокы көрчәмә кебек: биш сәгать эчендә ойый, алты сәгатәтә ачый ○ 6650 ● 9311
- АЧЫК** (35) ■ Казанның өсте ачык булса, эткә намус ○ 3487 ● 5393; 5941; 6850; 7954 (2); 8229–8233; 8253; 8359; 8360; 8594; 9431; 9494; 9585; 10194; 10545; 10620; 10654–10657; 10665; 10675; 10720; 10938; 11031; 11226; 12026; 12679; 15276; 15418
- АЧЫККАН** (3) ■ Бал капкан авыз япкан, ачыккан авыз ачкан ○ 9158 ● 9587; 15465
- АЧЫККАНГА** (1) ■ Ашны ачыкканга бир, кызны гашыйгына бир ○ 13131
- АЧЫКМЫЙ** (1) ■ Өч ел ачык булса да, аш остасы ачыкмый ○ 9746
- АЧЫКНЫҢ** (3) ■ Йөзе ачыкның күңеле ачык ○ 10665 ● 10938; 11226
- АЧЫКСАҢ** (1) ■ Ачыксаң да чама белән аша ○ 9586
- АЧЫЛА** (3) ■ Кәжә булса, сарыкка юл ачыла ○ 3025 ● 8637; 8651
- АЧЫЛГАН** (2) ■ Вақытсыз ачылган гөл тиз сулар ○ 1266 ● 8254
- АЧЫЛГАНДА** (1) ■ Адашканда гаеп юк, кайтып өен тапкан соң; ачылганда гаеп юк, алдан үзе япкан соң ○ 6720
- АЧЫЛГАНЫН** (1) ■ Ишегенәң кайсы якка ачылганын белмәү ○ 8368
- АЧЫЛМАГАН** (2) ■ Сыерчык теле ачылмаган балага тел алып килә ○ 4117 ● 12898
- АЧЫЛМЫЙ** (3) ■ Жил жилләми, томан ачылмый ○ 1191 ● 8270; 16410
- АЧЫЛЫР** (5) ■ Читтә йөргән ачылыр ○ 6828 ● 10684; 12111 (2); 12516
- АЧЫМАГАН** (1) ■ Ачымаган – төче, пешмәгән – чи ○ 9118
- АЧЫМЫЙ** (1) ■ Сыер жилинендә сөг ачымый ○ 3200
- АЧЫНГАН** (2) ■ Ачынган йоклар, ачыккан йоклый алмас ○ 9587 ● 15465
- АЧЫНГАННЫҢ** (1) ■ Ачынганның теле ачы ○ 15466

АЧЫНУ (1) ■ Ачу арты – ачыну ○ 12429

АЧЫНЫ (6) ■ Ачыны күрминчә төченә белмәссен ○ 9119 ● 9120–9122; 9343; 9819

АЧЫП (10) ■ Навадагы торнага авызың ачып торма, ага! ○ 4139 ● 5204; 5715; 5761; 7242; 8617; 10499; 10568; 10608; 16707

АЧЫРГАЛАНСА (1) ■ Чаян ачыргаланса, үзен үзе чагар ○ 4690

АЧЫРЫҢ (1) ■ Жан ачырың булмаса, башым авырта димә ○ 11343

АЧЫСЫ (2) ■ Ачысы булмаганның төчесе булмас ○ 9123 ● 9292

АЧЫСЫЗ (1) ■ Ачысыз тоз юк, көнчелексез кыз юк ○ 12941

АЧЫСЫН (2) ■ Тәмлене яратсаң, ачысын да ярат ○ 9361 ● 13387

АЧЫСЫН-ТӨЧЕСЕН (1) ■ Дөнъяның ачысын-төчесен татыган кеше ○ 14766

АЧЫТКЫ (1) ■ Асты ачыткы, өсте бал, ахирәт, син карап ал ○ 9430

АЧЫТУ (1) ■ Татлыны ачыту жиңел, ачыны татлы итү кыен ○ 9343

АЧЫТЫП (1) ■ Ачыны төче итеп булмый, төченә ачытып булмый ○ 9122

АЧ-ЯЛАНГАЧ (1) ■ Ач-ялангач бул, фиғылең дәрәс булсын ○ 12425

АШ (155 | 3) ■ Таш белән атканга аш белән ат ○ 170 ● 836; 1255; 1374; 1517; 1845; 2499; 3460; 3462; 3824; 5286; 5291; 5297; 5312; 5401; 5509; 5835 (2); 5946; 5959; 6111; 6117; 6138; 6257; 6286–6288; 6295; 6319; 6327; 6344; 6878; 7419; 7481; 7490; 9045; 9095; 9107; 9124–9127; 9130–9134; 9170; 9181; 9186; :1; 9203; 9205; 9221 (2); 9252; 9270; 9310; 9316 (2); 9340; 9344; 9345; 9356; 9367; 9391; 9395; 9402; 9421; 9432–9434; 9439; 9448; 9538; 9542; 9557; 9558; 9560; 9588; :1; :2; 9589; 9590 (2); 9595; 9600; 9606; 9607; 9663; 9691; 9744; 9746; 9750; 9804; 9872–9875; 9881; 9927; 9943; 10052; 10066; 10087; 10137; 10155; 10189; 10241; 10242; 10757; 11009; 11325; 11504; 11843; 12160; 12224; 12309; 12359; 12779; 12787; 13236 (2); 13261; 13262; 13346; 13371; 13509; 13670; 13772; 13868; 14050; 14118; 14194; 14195; 14198; 14199; 14543; 14548; 14554; 14597; 14621; 14625; 14655; 14780; 14782; 15163 (2); 15336; 15339; 15582; 15771; 15772; 15933; 16055; 16398; 16467; 17031

АША (56) ■ Урал таудай тау булмас, Урал аша су булмас ○ 194 ● 228; 563; 1608; 1829; 1830; 3712; 4236; 4503 (2); 5118 (2); 5151; 5354; 5978; 6025; 6224; 6276; 6735; 7119; 7877 (2); 8136; 8841; 8950; 9047; 9136; 9208; 9265; 9522; 9523 (2); 9586; 9591; 9616; 9685; 9734; 9760 (2); 9761 (2); 9774; 10223; 10225; 10228; 10469; 10579; 10626; 11171; 11854; 14587; 14710; 15732; 15900; 15950; 16057

АШАВЫ (2) ■ Атның яме – ашавы белән дә кашавы белән ○ 2577 ● 9768

АШАВЫМ (1) ■ Арзан керешермен, ашавым белән кыйммәткә төшерермен ○ 9533

АШАВЫНА (1) ■ Ашавына карап мал үсәр, ярына карап тал үсәр ○ 2349

АШАВЫННАН (1) ■ Дәрвиш – ашавыннан, бай – яшәвеннән билгеле ○ 16977

АШАВЫҢ (1) ■ Качып-посып каз ашаудан тынычлап ачы суган ашавың яхшырак ○ 9656

АШАВЫҢНЫҢ (1) ■ Аша, аша, ашның актыгы булмас, ашавыңның актыгы булып ○ 9760

АШАГАН (67 | 8) ■ Шиңгән үләнне ашаган мал шиңгәк булып ○ 1334 ● 1363; 1432 (2); 1537; 1594; 1643; 2141; 2350; 2381; 2622–2624; 3081; 3152; 3345; 3390; 3860; 2; 4001 (2); 4226; 4335; 4444; 4445; 4483; 4975; 4983; 6065; 6204; 7157; 8764; 9100; 9145 (2); 9350; 9397; 1; 9524 (2); 9525 (2); 9530 (2); 9553; :1; :2; 9592–9598; 9611; :1; :2; :3; 9626 (2); 9658; 9671 (2); 9727; 9731; 9762; 9767; 9876; 10546; 11263; 11349; 12502; 12648; 13342; 1; 14364; 14588; 14652; 15144

АШАГАН-АШАГАН (1) ■ Аю да балны ашаган-ашаган да артына сылаган ○ 2077

АШАГАНГА (4 | 2) ■ Ярлының кара бодаен күсе ашагач, ышанмаганның, байның сука тимерен ашаганга ышанганның ○ 7496 ● 9599; 9600; 9632; 14288; :1; :2

АШАГАНДА (14 | 1) ■ Үрдәк, ашаганда, хужасының өй кыегына карап ала, ди: «Ашасам, өй кыегы да бар эле», – дип ○ 4415 ● 4416; 5298; 5390; 6026; :1; 6290; 9601–9603; 9923; 10641; 12087; 14676; 17081

АШАГАННАН (3) ■ Аша, ашаганнан үлмәссен, Габдулла биясе түгелсең ○ 9591 ● 9604; 14792

АШАГАННЫ (4) ■ Ач чагында ашаганны тук чагында оныгма ○ 9553 ● 9605–9607

АШАГАННЫҢ (4) ■ Ботка ашаганның буыны нык, өйрә ашаганның буыны сыек ○ 9192 (2) ● 9298; 9608

АШАГАНЧЫ (5) ■ Тар жирдә тәгам ашаганчы, киң жирдә таяк ашаганың яхшы ○ 615 ● 2203; 3554; 8136; 9657

АШАГАНЫ (2) ■ Су янына утырып сусыз икмәк ашаганы юктыр эле аның ○ 9491 ● 15062

АШАГАНЫН (2) ■ Кол ашаганын мактар ○ 5825 ● 16547

- АШАГАНЫҢ** (2) ■ Тар жирдө төгам ашаганчы, киң жирдө таяк ашаганың яхшы ○ 615 ● 6027
- АШАГАЧ** (1) ■ Ярлының чара бодаен күсе ашагач, ышанмаганнар, байның сука тимерен ашаганга ышанганнар ○ 7496
- АШАГЫЗ** (1) ■ «Бабайныкы – илнеке, эйдө, ашагыз!» – дип эйтте, ди, бер борыңгы кияү ○ 13406
- АШАГЫНЫҢ** (1) ■ Ашагының аты узганчы, авылның эте узсын ○ 5160
- АШАДЫ** (2) ■ Аш ясаучы аш ясады, кемгө боерган, шул ашады ○ 9590 ● 13342
- АШАДЫК** (1) ■ Шулай итеп, чат май итеп, суга манып ашадык ○ 9789
- АШАДЫМ** (3) ■ Бал белән май ашадым – авызымда юк, ал белән гөл кидем – иңемдө юк ○ 9156 ● 9403; 9526
- АШАДЫҢ** (2) ■ Ит ашадың – дэрт алдың, шулпа ашадың – шифа алдың ○ 9224 (2)
- АШАК** (1) ■ Үләннән ашак, судан тонык ○ 1368
- АШАЛ** (1) ■ Сыртланнан ашалганчы арысланнан ашал ○ 2333
- АШАЛГАНЧЫ** (1) ■ Сыртланнан ашалганчы арысланнан ашал ○ 2333
- АШАЛМАС** (1) ■ Һәр кошның да ите ашалмас ○ 3886
- АШАМА** (3) ■ Өлү кагына шикәр төрөп ашама ○ 9401 ● 9682; 10129
- АШАМАГАН** (6) ■ Елына бер балгырган ашамаган кешенең эче кортлар, имеш ○ 1278 ● 2069; 3049; 7636; 9351; 13883
- АШАМАГАНДА** (1) ■ Ашамаганда турама, сорамаганда сөйләмә ○ 15773
- АШАМАГАНЫҢ** (1) ■ Сарымсак ашамаганың авызыннан ис килмәс ○ 1612
- АШАМАЙ** (1) ■ Туйга барсаң жик кашавай: чана печән ашамай ○ 13314
- АШАМАС** (14 | 2) ■ Ашамас жирдө жимеш күп ○ 1800 ● 2088 (2); 2158; 2798; 3624, :1, :2; 4604; 7947; 9120; 9121; 9464; 9478; 10106; 17059
- АШАМАСА** (8) ■ Бүренен авызы ашаса да кан, ашамаса да кан ○ 2187 ● 2899; 3063; 3736; 4324; 5956; 9609; 12012
- АШАМАСАҢ** (6) ■ Эшләмичә ашап булмый, ашамасаң яшәп булмый ○ 6214 ● 7877; 9104; 9226; 9619; 14561
- АШАМАСЛАР** (1) ■ Тавык түгөл, йолкып ашамаслар ○ 4359
- АШАМСАК** (2) ■ Атың ашамсак булса – уңдың, хатының ашамсак булса – бөлдең ○ 13609 (2)
- АШАМАЙ** (18) ■ Бер юлдан йөргән бүреләр берен бере ашамай ○ 2125 ● 3198; 3514; 3589; 3625; 3804; 4728; 5745; 6028; 6073; 6216; 6749; 9610; 9670; 9740; 10117; 10119; 12757
- АШАМАЙБЫЗ** (1) ■ Салада торсак, печән ашамайбыз ләбаса ○ 5277
- АШАМАЙЛАР** (2) ■ Тавык күкэй салмас борын чебешен ашамайлар ○ 4313 ● 5778
- АШАМАЙМ** (3 | 4) ■ Ашамайым дигән алтмыш коймак ашаган ○ 9611 ● 9611:1, :2, :3; 13342, :1; 14588
- АШАМАЙСЫҢМЫ** (1) ■ Кунакка «ашамайсыңмы?» дигәнче «ашама» диген ○ 10129
- АШАП** (24) ■ Жәй көне дип яфрак ашап булмый ○ 1012 ● 1630; 3066; 3943; 4325; 4409; 4764; 6214; 7435; 9128; 9261; 9290; 9612–9614; 9629; 9633; 9641; 9763; 10993; 11116; 13308; 13402; 14668
- АШАП-АШАП** (1) ■ Борчаклы өйрә бер чара, ашап-ашап туймас бай чура ○ 9188
- АШАП-ЭЧЕП** (1) ■ Туйга барсаң борын бар, борын барсаң – урын бар; ашап-эчеп туй да кайт, сонга калсаң – сугыш бар ○ 13305
- АШАР** (61) ■ Ерганаclar Идел ясар, аларны Идел ашар ○ 380 ● 1410; 1537; 1665; 1688; 2067 (2); 2098; 2309; 2703; 2930; 3256; 3350; 3358; 3475; 3925; 4416; 4780; 4862 (2); 5797; 5816 (2); 6205; 6445 (2); 6965 (2); 7490; 9207; 9248; 9382; 9441; 9524 (2); 9525 (2); 9547; 9615; 9616; 9618; 9678; 10120; 10124; 11486; 11847; 11954 (2); 12911 (2); 13143; 14118; 14625 (2); 14806; 15582 (2); 16384; 16987 (2); 17017
- АШАРГА** (16 | 1) ■ Эресе эре, вагы вак – ашарга нәрә юк ○ 659 ● 2774; 3586; 3627; 6410; 6413:1; 6547; 6596; 7746; 9163; 9363; 9617; 9747; 9777; 10214; 10547; 11800
- АШАРСЫН** (20) ■ Жәй эшләсәң, кыш ашарсын ○ 1015 ● 1386 (2); 1411; 1529; 1794; 1799; 2158; 5304; 5827; 6088; 6107; 6220; 6221; 9537; 9620; 9672 (2); 9677; 13645
- АШАРЧЫЛЫКТА** (1) ■ Тауда туган колынның ике күзе ташта булыр, ашарчылыкта туган баланың ике күзе ашта булыр ○ 14048
- АШАРЫНА** (2) ■ Эшләрәнә иренгән – ашарына сөрөнгән ○ 6548 ● 9618
- АШАСА** (10) ■ Бүренен авызы ашаса да кан, ашамаса да кан ○ 2187 ● 2829; 3955 (2); 4638; 7220; 7472; 14854; 17017; 17060

- АШАСАМ** (1) ■ Үрдөк, ашаганда, хужасының ой кыгына карап ала, ди: «Ашасам, ой кыгы да бар эле», – дип ○ 4415
- АШАСАҢ** (20) ■ Бер уч көнбагыш ашасаң, ике уч кабыгы чыгар ○ 1539 ● 4282; 4404; 6225; 6226; 8832; 9129; 9202; 9225–9227; 9247; 9403; 9435; 9619; 9672 (2); 9673; 9738; 9749
- АШАСЫ** (1) ■ Ашасы жирдә әш бар, эчәсе жирдә су бар ○ 9130
- АШАСЫН** (3) ■ Танымаган бүре ашаганчы, таныган эт ашасын ○ 2203 ● 2305; 3554
- АШАТ** (1) ■ «Йорт башыңны сат та мине ашат!» – дип әйтө, ди, үрдөк ○ 4406
- АШАТА** (8) ■ Кара май ак май ашата ○ 289 ● 1375; 4472; 6004; 6410; 9157; 14940; 16494
- АШАТКАН** (1) ■ Миргә ашаткан икмәк югалмый ○ 5040
- АШАТКАНГА** (1) ■ Ашаганга аз, ашатканга күп ○ 9599
- АШАТКАНДА** (1) ■ Эт тә ашатканда койрык болгар ○ 3641
- АШАТМА** (2) ■ Бүрене күпме ашатма, һаман урманга таба бага ○ 2182 ● 9622
- АШАТМАСАҢ** (1) ■ Ашатсаң ашарсың, ашатмасаң катарсың ○ 9620
- АШАТМЫЙ** (2) ■ Көтүчә эте ашамый да, ашатмый да ○ 3514 ● 3625
- АШАТМЫЙЛАР** (1) ■ Этне ауга барганда гына ашатмыйлар ○ 3699
- АШАТСА** (1) ■ Карга күкә баласын күпме ашатса да, «кәккүк» дип кычкырыр ○ 3973
- АШАТСАҢ** (3) ■ Этне күп ашатсаң, хужасын тешли ○ 3705 ● 9620; 14228
- АШАТУ** (1) ■ Талымлы дуңгызны ашату кыен ○ 2902
- АШАТЫР** (4 | 2) ■ Бал балчык ашатыр, балан камыр ашатыр ○ 9153 (2) ● 9153:1, :3; 15553 (2)
- АШАТЫРГА** (1) ■ Яз өйләнгән кеше хагынны эшләтергә ала, көз өйләнгән кеше ашатырга ала ○ 13216
- АШАУ** (16) ■ Жанни борча ашау ○ 4858 ● 5380; 5986; 6166; 6889; 9234 (2); 9674; 9676; 9709; 9764; 9766; 9776; 10491; 10506; 15725
- АШАУГА** (1) ■ «Бу ни гажәп, бу ни хикмәт: бер ашауга бөтен икмәк!» – дип әйткән, ди, бер кеше ○ 9640
- АШАУДАҢ** (4) ■ Сыер ашаудан туймас ○ 3182 ● 4412; 9656; 9676
- АШАУ-ЭЧҮ** (2) ■ Ашау-эчү байларча, өстә киём юкарак ○ 7515 ● 9765
- АШКА** (38 | 6) ■ Ат суйган көнне ашка итне күп салалар ○ 2510 ● 3271; 3540; 4837; 5297; 6213; 6289; 6325; 6328; 6505; 9135; 9186:2; 9317; 9320; 9392; 9436; 9437; 9588, :1, :2, :3; 9617; 10060; 10061; 10536; 10601; 10889; 11229; 11810; 11815; 12274; 12328; 12942; 13064; 13070; 13308; 14215, :1, :2; 15031; 15540; 15919; 16389; 16792
- АШКАЗАНЫНА** (1) ■ Татлы – тешкә дошман, ачы – ашказанына дус ○ 9342
- АШКАН** (5) ■ Тәртәдән ашкан айгыр яман ○ 2766 ● 6208; 6790; 6810; 13794
- АШКЫНГАН** (1) ■ Артык ашкынган ашсыз калыр ○ 11795
- АШКЫНГАНЫ** (1) ■ Явызның ашкынганы ялган ○ 12204
- АШЛАГАН** (2) ■ Ашлаган жир аш бирә, ашламаган жир таш бирә ○ 1374 ● 1375
- АШЛАМАГАН** (1) ■ Ашлаган жир аш бирә, ашламаган жир таш бирә ○ 1374
- АШЛАСАҢ** (1) ■ Алмагачны ашласаң, төмлә алма ашарсың ○ 1794
- АШЛЫ** (2) ■ Ашлы табактан аша атлама ○ 9136 ● 16964
- АШЛЫГЫҢ** (1) ■ Амбарың белән мактанма, ашлығың белән мактан ○ 1370
- АШЛЫК** (11 | 2) ■ Ашлык – ил байлығы ○ 1376 ● 1377; 1378; 1388; 1422 (2); 1462, :1, :3; 1464; 1488; 9434; 13797
- АШЛЫКНЫ** (2 | 2) ■ Ашлыкны арба өйгә көртә, чана базарга илтә ○ 1379 ● 1424:1, :1; 7927
- АШЛЫКНЫҢ** (3) ■ Ашлыкның да отчыгы була ○ 1380 ● 1381; 11792
- АШМА** (1) ■ Бар булсаң ашма, юк булсаң шашма ○ 7544
- АШМАЦЫ** (1) ■ Ашмацы бармак яласа да туйр ○ 9621
- АШМЫЙ** (2) ■ Күпме кыркылдаса да, тавык очып тау ашмый ○ 4291 ● 16922
- АШНЫ** (13) ■ Ашны бергә пешерсәң, куе була ○ 4870 ● 5299; 6908; 7399; 9137; 9138; 9277; 9532; 9644 (2); 9902; 12943; 13131
- АШНЫҢ** (12) ■ Дуслар белән ашау ашның ләззәтен арттыра ○ 5380 ● 9096; 9139; 9140; 9189; 9331; 9348; 9679; 9760; 9877; 10062; 15774
- АШСА** (1) ■ Шатлығың ашса да – жыр, кайгы басса да – жыр ○ 16417
- АШ-СУСЫЗ** (1) ■ Читкә ышанган – ирсең, колга ышанган – улсың, дошманга ышанган – кулсың, байга ышанган аш-сусыз калган ○ 13758
- АШ-СУЫН** (1) ■ Ир-ат булса, йорт-жирен макта; хатын-кыз булса, аш-суын макта ○ 13809

- АШСЫЗ** (3) ■ Ишөк, ашыз калса да, эшсез калмас ○ 2954 ● 9141; 11795
- АШТА** (3) ■ Аз кулны ашта күр, күр кулны эштә күр ○ 6011 ● 11167; 14048
- АШТАН** (8) ■ Аштан олы булып булмай ○ 9142 ● 9308; 9438; 11499; 14469; 14935; 15164; 15175
- АШТЫМ** (1) ■ Тырыштым – таудан аштым ○ 6624
- АШУСЫЗ** (2) ■ Ашусыз булса – таудан биз, үткелсез булса – судан биз ○ 111 ● 5811
- АШЧЫ** (1) ■ Мең кешегә бер башчы, ун кешегә бер ашчы ○ 5598
- АШЪЯУЛЫКТА** (1) ■ Кырда эзе булмаганның ашъяулыкта күзе булмас ○ 1421
- АШЫ** (46 | 1) ■ Эт ашы – кара боламык ○ 3555 ● 4448 (2); 6029; 6184 (2); 6188 (2); 6189; 6190; 6192; 6640; 7267 (2); 7304; 7466; 7702; 8126, :1; 9066; 9143; 9144; 9182; 9193 (3); 9273; 9284; 9418; 9733; 9878; 10090; 10262; 10359; 10613; 11826; 11920; 11925; 11957 (2); 12887; 13285; 14192; 14570; 14623; 16911; 16927
- АШЫГУ** (8) ■ Ашыгу – ахмаклык ○ 11801 ● 11802–11805; 11891; 11893; 11896
- АШЫГЫ** (1) ■ Ашыканның ашыгы чыккан ○ 11813
- АШЫГЫП** (3) ■ Жәй бар, кыш бар, ашыгып ни эш бар ○ 1068 ● 11806; 15191
- АШЫГЫР** (4) ■ Кичке эш кичегер, иртәнгесе ашыгыр ○ 6085 ● 6286; 14086 (2)
- АШЫГЫЧ** (1) ■ Ашыгыч эшкә шайтан катыша ○ 11807
- АШЫЙ** (75 | 1) ■ Тузык тимерне ашый ○ 316 ● 1092; 1797 (2); 1833; 2156; 2261 (2); 2360; 2527; 2631 (2); 2695; 2881; 2907; 2913; 3104; 3107; 3346; 3379; 3556; 3565; 3802 (2); 4047; 4080:1; 4425 (2); 4591; 4611; 4741 (2); 4777; 4783; 4786; 4851 (2); 6206; 6329 (2); 6768; 7361 (2); 7662; 8222 (2); 9399 (2); 9622; 9791 (2); 10024; 10530; 10823 (2); 11005; 11027; 11427; 11912; 11921; 12170 (2); 12536; 12564 (2); 13046 (2); 13073; 13486; 13532; 13875; 14919 (2); 14950 (2); 16725
- АШЫЙЛАР** (2) ■ Вақытсыз кычкырган этәчне суеп ашылар ○ 4366 ● 9945
- АШЫЙМ** (6) ■ Ат кебек ашыйм, ат кебек эшлим ○ 2742 ● 4429; 9623; 9745; 9753; 9784
- АШЫЙСЫ** (5) ■ Кортлар, тизрәк бал жыегыз, чебен агагызың ашыйсы килгән! ○ 4784 ● 7790; 9624; 9625; 14083
- АШЫЙСЫН** (1) ■ Эт ашыйсын бет ашый ○ 3556
- АШЫЙСЫҢ** (6) ■ Чикләвек ашыйсың килсә, тешәңне жәлләмә ○ 1763 ● 1828; 4446; 6114; 9264; 9793
- АШЫК** (9) ■ Ашык уйнаган азар, туп уйнаган тузар, куй багып койрык ашаган барыннан да узар ○ 3081 ● 3446; 6239; 6675; 6731; 9145; 15425; 15595; 16469
- АШЫККАН** (16) ■ Ашыккан су дингезгә житмәс ○ 344 ● 3463; 6258; 7005; 10373; 11808–11812; 12944; 12945; 12959; 13041; 15467; 16720
- АШЫККАННАН** (1) ■ Ашыкмасан тиз житәрсең, ашыкканнан узып китәрсең ○ 11817
- АШЫККАННЫҢ** (2) ■ Ашыкканның ашыгы чыккан ○ 11813 ● 11814
- АШЫКМА** (5) ■ Үгез жиксәң ашыкма, жай йөргәнгә пошыкма ○ 3312 ● 6239; 8122; 11815; 15595
- АШЫКМАГАН** (1) ■ Ашыкмаган арба белән куяңга житәр ○ 11816
- АШЫКМАС** (1) ■ Йорты яңса да ашыкмас ○ 8371
- АШЫКМАСАҢ** (1) ■ Ашыкмасан тиз житәрсең, ашыкканнан узып китәрсең ○ 11817
- АШЫКМЫЙ** (3) ■ Акрын баскан ат булган, ашыкмый йөргән ир булган ○ 11790 ● 12482; 13578
- АШЫКСА** (1) ■ Су ашыкса да, таш – ятыр ○ 424
- АШЫКСАН** (5) ■ Картаерга ашыксан, карт ит аша ○ 9265 ● 11818; 11819; 11889; 11976
- АШЫКТЫРМАСАН** (1) ■ Хәерле эшне ашыктырмасаң, шайтан катыша ○ 16762
- АШЫМ** (5) ■ Элеккедәй эшем юк, бәйрәмдәгедәй ашым юк ○ 6716 ● 9309; 9419; 9439; 9510
- АШЫН** (11) ■ Теләнченәң теләгән ашын кем бирсен ○ 5899 ● 6047; 7268; 9767; 10946; 11921; 12677; 14317; 15144; 16946; 17043
- АШЫНА** (5) ■ Туйга да шул этәч башын өзәләр, үлек ашына да ○ 4377 ● 6030; 9146; 9468; 9879
- АШЫННАН** (1) ■ Яманның биргән ашыннан яхшының биргән суы артык ○ 12286
- АШЫНЫҢ** (1) ■ Кеше ашынның тозын татыма ○ 9274
- АШЫҢ** (11) ■ Атың барда жир таны, ашың барда ир таны ○ 2613 ● 8350; 9309; 9409; 10061; 10063; 13573; 13633; 14677 (2); 16912
- АШЫҢА** (3) ■ Ашыңа ни салсаң, кашыгыңа шул чыгар ○ 9147 ● 9362; 9440
- АШЫҢНАН** (1) ■ Ашыңнан биргәк кашың булсын ○ 10064
- АШЫҢНЫ** (5) ■ Дошманга ашыңны бирсәң, башыңа менәр ○ 5326 ● 6965; 9441; 9791; 12170
- АШЫР** (1) ■ Яхшылыкны таудан ашыр, яманлыкны аяк астына яшер ○ 12373
- АШЫРА** (2) ■ Кыюлык тау ашыра, гайрат дингез кичерә ○ 11192 ● 15521

- АШЫРЫР** (2) ■ Байның арбасы таудан тауга ашырыр, ярлының арбасы тигез жирдө шашырыр
○ 7266 ● 12683
- АЮ** (51 | 3) ■ Алманың асылын аю ашый, чикләвекнең төшен корт ашый ○ 1797 ● 2011; 2067–2082; 2088; 2096–2099; 2102–2107; 2109–2111; 2223; :1, :2, :3; 4862; 5715; 6161; 6660; 6668; 11073; 11074; 11185; 11525; 12103; 12431; 12437; 13580; 13920; 14718; 15519; 15842; 16470
- АЮ-БҮРЕ** (1) ■ Агай-энедән аю-бүре курыккан ○ 14549
- АЮГА** (5) ■ Аюга атаган бүрегә була ○ 2083 ● 2084; 2100; 2101; 3809
- АЮДАН** (4) ■ Аюдан курыккан бүрегә юлыккан ○ 2085 ● 2086; 2087; 3805
- АЮНЫ** (8) ■ Аю урманны саклый, урман аюны саклай ○ 2082 ● 2088–2093; 12461
- АЮНЫКЫН** (1) ■ Аюныкын бүрегә ходей язган күрергә ○ 2094
- АЮНЫҢ** (3) ■ Аюның йөрөгән май басар, майдан йоқы басар ○ 2095 ● 2096; 2108
- АЮЧЫ** (1) ■ Безнең эги – аючы, эшләмичә баючы ○ 2112
- АЯГАН** (10) ■ Ат аяган ат менәр, тун аяган тун кияр ○ 2475 (2) ● 2476 (2); 3849; 5677; 5686; 10374; 11350; 12054
- АЯГЫ** (49) ■ Төлкенәң тәжрибәләсе капкыңга ике аягы белән эләгер ○ 2316 ● 2351; 2420; 2477; 2487; 2559; 2571 (4); 2615; 2787; 2803; 2976; 3270; 3368; 3387; 3639; 4124; 4672; 4892; 6451; 7097; 8449; 10005; 10006; 10335; 10880; 10881 (2); 10882; 10981–10985; 11004 (2); 11014; 11016; 11043; 12080; 12105; 12226; 13367; 13757; 15370; 15752; 16161
- аягы** → **башы-аягы**
- АЯГЫМ** (4) ■ Башым эчтә, аягым тышта ○ 10338 ● 10986; 10987; 16448
- АЯГЫН** (34 | 1) ■ Арыслан, айга менәмен дип, аягын сындырган ○ 2032 ● 2225; 2478; :1; 2479; 2480; 2805; 3183; 3557; 3558; 3714; 4160; 4586; 4702; 5915; 6726; 6873; 7167; 10878; 10900; 10904; 10977; 10988; 11005 (2); 11012; 11017; 11044; 11820; 11829; 12293; 15334; 16810; 17022; 17043
- АЯГЫНА** (8) ■ Колан тоягына ком терәк, кош аягына жил терәк ○ 2233 ● 2472; 3097; 3245; 3897; 4122; 8138; 10915
- АЯГЫНДА** (2) ■ Аягыңда итеге барга бөтен жир өсте күн ○ 9028 ● 9075
- АЯГЫННАН** (8) ■ Яхшы ат аягыңнан калыр ○ 2711 ● 3076 (2); 3822; 4404; 9660; 16696; 16701
- АЯГЫҢ** (14 | 2) ■ Түбән күктә булса да, аягың жирдә булыр ○ 68 ● 1661:2; 2505; 6738; 8171; 8176; 8429:1; 10883–10885; 10907; 10947; 10989; 10990; 12459; 14928
- АЯГЫҢА** (7) ■ Кәжәңең сөтә агып торган болак, эче тулы ылак, ите тамагыңа бап, тиресе аягыңа кап, мөгезе пычагыңа сап, эчәгесен аршинга тарт, скрипкачыга сат ○ 3053 ● 4799; 8899; 10274; 11054; 12209; 16476
- АЯГЫҢДАГЫ** (1) ■ Аягыңдагы итегез тар булса, дөньяның килдегендә ни файда ○ 9029
- АЯГЫҢ-КУЛЫҢ** (1) ■ Песием, «перес», аягың-кулың дөрес, тычкан тотарга кереш ○ 3392
- АЯГЫҢНАН** (1) ■ Күккә менсән – аягыңнан тартыр, жиргә керсән – колагыңнан тартыр ○ 101
- АЯГЫҢНЫ** (4) ■ Идел кичмиң аягыңны киптермә ○ 383 ● 8429; 12590; 16339
- АЯЗ** (13) ■ Алды болыт булса, арты аяз ○ 1070 ● 1074; 1209–1211; 1286; 1408; 1801; 6857; 8889; 11102; 13616; 13728
- АЯЗ-АЯЗ** (2) ■ Аяз-аяз көннәрдә жиләк жыяр аппагым, болыт-болыт көннәрдә урак урыр аппагым ○ 1073 ● 6447
- АЯЗЫ** (1) ■ Көн буран дип көенмә, аязы булыр соңында; мулла килде дип сөенмә, ниязы булыр соңында ○ 17005
- АЯК** (57 | 1) ■ Ай да килгәнәгә аяк, көн дә килгәнәгә таяк ○ 750 ● 1970; 2426; 2571:1; 3786; 4657; 6542; 6707; 6739; 8332; 8887 (2); 9040; 9047; 10054; 10222; 10233; 10244; 10261; 10325; 10708; 10886–10892; 10902; 10908; 10954 (3); 10959; 10973; 10986; 10991–10996; 11006; 11040; 11308; 11965; 12350; 12373; 12521; 12992; 13555; 14127; 14811; 14867; 15468; 15540; 15775 (2)
- аяк** → **баш-аяк, кашык-аяк**
- АЯККА** (20) ■ Көн суыгы – колакка көч, юл бозыгы – аякка көч ○ 1117 ● 1308; 4303; 4767; 5352; 5356; 6767; 8951; 9057; 9071; 10230; 10236; 10250; 10893; 10956; 10997 (2); 11007; 11312; 16682
- АЯКЛАНЫП** (1) ■ Шәп мал аякланып туа ○ 2418
- АЯКЛАРЫ** (3) ■ Бүрене аяклары туйдыра ○ 2180 ● 4133; 10332
- АЯКЛАРЫН** (1) ■ Дунгызны өстәл артына утыртсаң, аякларын өстәлгә куяр ○ 2895
- АЯКЛАРЫННАН** (1) ■ Аякларыңнан күккә ассаң да, алты хәрәф төшми авызыңнан ○ 16697
- АЯКЛЫ** (8) ■ Дүрт аяклы хайван да сөргәнә ○ 2357 ● 2495; 2641; 4272; 8411; 16152; 16180; 16181

- АЯКЛЫГА** (1) ■ Аяклыга юл бирмәс, авызлыга сүз бирмәс ○ 10998
АЯКНЫ (3) ■ Кар матур да, аякны туңдыра ○ 1095 ● 8762; 10257
АЯКНЫҢ (1) ■ Сырлы аякның сыры китсә дә сыны китми, ди ○ 9957
АЯКСЫЗ (1) ■ Елан – аяксыз, ялган – тамырсыз ○ 15856
АЯКСЫЗНЫҢ (1) ■ Аяксызның житмәгән жире юк, колаканың ишетмәгән сүзе юк ○ 15193
АЯКТА (2) ■ Дус күзе башта, дошман күзе аякта ○ 5368 ● 5582
АЯКТАН (4) ■ Ат аяктан тузмый, тамактан туза ○ 2481 ● 9144; 10894; 15194
АЯМА (3) ■ Байның малын аяма ○ 7293 ● 14051 (2)
АЯМАГАН (5) ■ Явын аямаган яуны жиңәр, малын аямаган дауны жиңәр ○ 5654 (2) ● 7388; 10716; 11350
АЯМАС (1) ■ Мал очен үз жанын аямаган – кеше жанын аямас ○ 7388
АЯМДА (1) ■ Аямда булса ялармын, апамда булса кабармын ○ 14562
АЯП (1) ■ Аяп орган авыртмас ○ 5542
АЯР (2) ■ Яудан аяр жаным юк, судан аяр туным юк ○ 5710 (2)
АЯУЛЫ (1) ■ Ай да килгән аяулы, көн дә килгән кисәүле ○ 749
АЯУЛЫЛАР (1) ■ Аяулылар аягын сузган ○ 11820
АЯУНЫ (1) ■ Балта гомер бусе баш исә дә, кискәндә аяуны белми ○ 1888

Ә

- Ә** (8) ■ Көз кычыра: «Уңдырам», – дип, ә яз әйтә: «Тукта әле, мин нәрсә әйтермен», – дип ○ 884 ● 2145; 2929; 8857; 10608; 14002; 15094; 16319
ӘБӘТ (1) ■ Тәтәй бара, мин дә барам әбәт чиләк күтәрәп ○ 14582
ӘБЖӘТКӘ (1) ■ Әлхәм белән Әбжәткә без керминбез әжәткә ○ 16955
ӘБИ (5) ■ Әби патшадан калган ○ 6001 ● 14060; 15011; 15134; 15135
ӘБИДӘЙ (1) ■ Яман киём яшь кызны әбидәй, әбине пәридәй итәр ○ 8829
ӘБИЕҢӘ (1) ■ Әбиеңә сәлам әйт, бабаң утырмага килсен ○ 15153
ӘБИЕҢНЕҢ (1) ■ Бабаңның сакалын әбиеңнең иягенә куяр хәл юк ○ 15014
ӘБИҢЕ (1) ■ Яман киём яшь кызны әбидәй, әбине пәридәй итәр ○ 8829
ӘВӘЛӘНГӘН (1) ■ Ир белән хатын икесе бер камырдан әвәләнгән ○ 13816
ӘВӘЛӘСӘҢ (1) ■ Комны күпме әвәләсәң дә берекмәс ○ 139
ӘВЕН (3) ■ Әвен сугып кайту ○ 1510 ● 6582; 16812
ӘВЕНЕ (1) ■ Әвене янган кеше сымак кылана ○ 1511
ӘВЕНЕНӘ (1) ■ Әвененә ут капканмыни ○ 8587
ӘВЕНЕҢ (1) ■ Төсең-битең жир булган, әвенең янды мәллә ○ 10736
ӘВЕРЕЛӘ (2) ■ Ләйсән суын жиде ел сакласаң, энжегә әверелә, имеш ○ 1122 ● 16729
ӘГӘР (6) ■ Әгәр тавышы булса, балык та жырлар иде ○ 4529 ● 5681; 14005; 14511; 16320 (2)
ӘГӘР-МӘГӘР (1) ■ «Әгәр-мәгәр» янында «мәгәр-тәгәр» бар ○ 16203
«ӘГӘР»НЕ (1) ■ «Әгәр»не чәчкәч, «мәгәр» үскән ○ 16202
ӘГҮЗЕ (1) ■ Әгүзе – тана күзе, бисмилла – мулла сүзе ○ 16954
ӘДӘБЕ (1) ■ Кыз кылығы белән сөйкәмле, ул әдәбе белән сөйкәмле ○ 14124
ӘДӘБИЯТЫ (1) ■ Милләтнең теле – үзенең әдәбияты ○ 16385
ӘДӘМ (84 | 5) ■ Ибне әдәм кисә торыр – урман халкы үсә торыр ○ 1914 ● 2319; 5483; 5506; 5787; 6007; 6018; 6019; 6461 (2); 6866; 8758; 8776; 9244; 9395; 9396; 9815; 10308:1; 11058; 11066; 11069; 11078; :1; 11115; 11280; 11320–11323; 11324:1; 11389; 11848 (2); 11894; 12096; 12101; 12148; 12189; 12190 (2); 12236; 12334; 12617–12619; 12786; 12918; 13149; 14085; 14086; 14402; 14454 (2); 14470; 14552; 14743; 14808; 14966–14969; 15003; 15026 (2); 15136; 15642; 15650; 15733; :1; 15762; :1; 16068; 16184 (3); 16204; 16205; 16242; 16396; 16470; 16653; 16684; 16685; 16717; 16793; 16794; 16888; 16996; 17008
ӘДӘМГӘ (4) ■ Әдәмгә кол булганчы, койрык так та эт бул ○ 5977 ● 7439; 9003; 12237
ӘДӘМЛЕКТӘН (1) ■ Үзе әдәмлектән чыкканның киеме киёмлектән чыгар ○ 11341
ӘДӘМНӘН (3) ■ Бай әдәмнән бәла дә куркыр ○ 7200 ● 11325; 11863
ӘДӘМНӘР (1) ■ Ил кадерең белмидер ил ечендә яманнар; жир кадерең белмидер жир икмәгән әдәмнәр ○ 4932
ӘДӘМНЕ (7) ■ Аракы әдәмне әдәм итмәс, әрәм итәр ○ 9815 ● 10427; 11323; 15339; 15783; 15845; 16206

- ӘДӘМНЕКЕ (1) ■ Елан ағуы тешенде, әдәмнеке – телендә ○ 15480
- ӘДӘМНЕН (6) ■ Алтын әдәмнен ақылын алыр ○ 7758 ● 11324; 11827; 14087; 14970; 16794
- ӘДӘП (10) ■ Ақылның қадере әдәп белән, куәтнен қадере сәләт белән ○ 11061 ● 11175; 11253; 11281; 11323; 11376; 11390; 11473; 13777; 15651
- ӘДӘПЛЕ (4) ■ Әдәпле қунақ китәр вақытын үзе белер ○ 10197 ● 11326; 13056; 16651
- ӘДӘПЛЕНЕН (1) ■ Әдәпленен күлмәге сәдәпле, үзе матур гадәтле ○ 11327
- ӘДӘП-НӘЗАКӘТ (1) ■ Хатын-қызны бизәктән дә бигрәк әдәп-нәзакәт бизи ○ 13724
- ӘДӘПСЕЗ (4) ■ Әдәпсез хужаға қунақ булып қилмә ○ 10198 ● 11328; 11393; 13095
- ӘДӘПСЕЗНЕН (1) ■ Әдәпле кеше солтан, әдәпсезнең бите олтан ○ 11326
- ӘДӘПТӘ (1) ■ Матурлық күлмәк белән сәдәптә түгел, оят белән әдәптә ○ 10688
- ӘДИП (2) ■ Телең-қаламәң белән генә әдип булма, ақылның-қолқың белән дә әдип бул ○ 16412 (2)
- ӘДРӘС (1) ■ Әдрәс бишмәт, теләсә нишләт ○ 8990
- ӘЖӘЛ (9) ■ Байға бөлмәк әжәл, фәқыйрғә үлмәк әжәл ○ 7205 (2) ● 12623; 15375; 15392–15396
- ӘЖӘЛГӘ (1) ■ Һәр әжәлгә бер сәбәп ○ 15435
- ӘЖӘЛДӘН (4) ■ Бурычтан қотылып булса да, әжәлдән қотылып булмы ○ 15374 ● 15397–15399
- ӘЖӘЛЕ (6) ■ Бүренең әжәле эттән булыр ○ 2189 ● 3055; 3424; 4006; 9811; 11336
- ӘЖӘЛЕН (2) ■ Егылсан нардан – әжәлең әллә қайдан ○ 2924 ● 14007
- ӘЖӘЛЕННЕ (1) ■ Әжәленне нәрсәдән табачағың маңғаеңа язылмаған ○ 15400
- ӘЖӘЛЛЕ (1) ■ Абурылы егеткә әжәлле қуян юлығы, ди ○ 12815
- ӘЖӘЛНЕН (1) ■ Әжәлнен даруы – қызыл балчык ○ 15401
- ӘЖӘЛСЕЗ (1) ■ Кеше анасыз тумас, әжәлсез үлмәс ○ 14237
- ӘЖӘТ (4) ■ Әжәт алғанда үпкә юк ○ 8193 ● 8194–8196
- ӘЖӘТКӘ (2) ■ Әжәткә алып баемассың ○ 8197 ● 16955
- ӘЖЕР (1) ■ Сабыр әдәм сансыз әжер алыр, сабырсызлық башқа қайғы салыр ○ 11894
- ӘЗ (4) ■ Күпчелек әз орса да үтерә, әз бирсә дә тутыра ○ 5037 (2) ● 6904; 8174
- ӘЗЕНӘ (1) ■ Күбенә түзгәнне әзенә түзәрсең ○ 11973
- ӘЗЕР (4) ■ Сөңгеле яуга тимер қалқаның әзер булсын ○ 5628 ● 7631; 9631; 10213
- ӘЗЕРЛӘ (4) ■ Атыңнан әлек йөгәннен әзерлә ○ 2618 ● 6916 (2); 9363
- ӘЗЕРЛӘМӘ (1) ■ Иргә барғанчы биләүсә әзерләмә ○ 13163
- ӘЗЕРЛӘН (2) ■ Қадерең барда қадерләң, қадерең беткәч үләрғә әзерләң ○ 11138 ● 15379
- ӘЗЕРЛӘНСӘН (1) ■ Йортта әкрәнләп әзерләнсән, юлда иркәнләп йөрерсең ○ 6764
- ӘЗЕРЛӘП (3) ■ Жәй көне чананың, қыш көне арбаңны әзерләп қуй ○ 1010 ● 7435; 15449
- ӘЗЕРЛИ (1) ■ Тычқан да қышқа азық әзерли ○ 3408
- ӘЗЕРЛИЛӘР (1) ■ Арбаны – қыш, чананы жәй әзерлиләр ○ 6995
- ӘЙ (4) ■ Хут мартқа: «Селәгең жый, әй селәгәй», – дип әйтә, ди ○ 961 ● 13908; 14774; 14775
- ӘЙБӘТ (1) ■ Кече қазанның өресе әйбәт була ○ 9925
- ӘЙБЕР (9) ■ Аннан әйбер алғанчы, тавықтан сәт саварсың ○ 4347 ● 7588; 7845; 7895; 8303; 8831; 11857; 12449; 12510
- ӘЙБЕРГӘ (1) ■ Әйберне әйбергә қатсаң – заты беленер, ташны ташқа қаксаң – уты беленер ○ 631
- ӘЙБЕРЕ (1) ■ Кеше әйбере шырпылы: қулға кермәсә, йөрәккә керә ○ 11997
- ӘЙБЕРЕН (1) ■ Кеше яратқан әйберен күп сөйләр ○ 15898
- ӘЙБЕРНЕ (3) ■ Әйберне тану – фәйдасың табу ○ 630 ● 631; 8831
- ӘЙБЕРНЕН (2) ■ Әйбернең яңасы яхшы, дуһның искесе яхшы ○ 5507 ● 8817
- ӘЙДӘ (4) ■ Тәкә тәкәгә: «Барыбер бүген суялар, әйдә сөзешеп қалыйк!» – дигән, ди ○ 3144 ● 5269; 6596; 13406
- ӘЙДӘГӘН (1) ■ Алланың үзе әйдәгән сарықлары юк: берәүнекен берәүгә генә алып бирә ○ 16858
- ӘЙДӘП (1) ■ Үләм дигән қодағый үгез әйдәп барадыр ○ 14649
- ӘЙДӘҮГӘ (1) ■ Бүре бәйләүгә күнмәс, дунғыз әйдәүгә күнмәс ○ 2140
- ӘЙЛӘН (2) ■ Белмәгән атның сыртыңнан әйлән ○ 2629 ● 14641
- ӘЙЛӘНӘ (19 | 2) ■ Жидегән йолдыз жиде әйләнә, Тимерқазық урынында ○ 76 ● 1391; 2306; 5178; 6586; 7115; 7787; 7974 (2); 8214; 13568 (2); 14725; 14727, :2; 14840; 15235; 15467; 16137; 16197; 16729:1
- ӘЙЛӘНӘСЕНӘ (2) ■ Икмәк әйләнәсенә тычқан да жыела ○ 3401 ● 9215
- ӘЙЛӘНГӘНДӘ (2) ■ Дүрт тәгәрмәч бергә әйләнгәндә генә яхшы ○ 7019 ● 7072

- ӘЙЛӘНГӘНЧЕ** (3) ■ Еланни аждаһага әйләнгәнче үтереп кал ○ 4626 ● 6491; 11869
- ӘЙЛӘНГЕЧТӘН** (1) ■ Әйләнгечтән юл туры, пычрактан юл коры ○ 6867
- ӘЙЛӘНДЕР** (1) ■ Шәһәрне бак, шәһәрне бак, әйләндер дә кесәңне как ○ 5245
- ӘЙЛӘНДЕРӘ** (4) ■ Вақыт комны ташка, ташны комга әйләндерә ○ 798 ● 7248; 15470; 16418
- ӘЙЛӘНДЕРГӘН** (1) ■ Әйләндергән болыт яумый куймас ○ 1173
- ӘЙЛӘНДЕРСӘН** (1) ■ Эчәкне күп әйләндерсәң исе чыгар ○ 9388
- ӘЙЛӘНЕП** (21) ■ Эчмәм дигән коедан өч әйләнеп су эчәрсең ○ 483 ● 734; 2540 (2); 2541 (2); 2776; 3748; 3933; 4828; 6815; 7837; 7855; 12481; 13450 (2); 13513 (2); 13762; 15122; 15328
- ӘЙЛӘНЕР** (3) ■ Анарчы тигез жирләр түмгәккә әйләнер әле ○ 225 ● 557; 13725
- ӘЙЛӘНЕР-ӘЙЛӘНЕР** (1) ■ Ат әйләнер-әйләнер, казыгына бәйләнер ○ 2542
- ӘЙЛӘНЕЧ** (1 | 1) ■ Әйләнеч булса да – юл ахшы, суқыр булса да – кыз ахшы ○ 13057 ● 13057:1
- ӘЙЛӘНСӘ** (4) ■ Эт, бүрегә әйләнсә, бүредән яман ○ 3581 ● 6792; 16097 (2)
- ӘЙЛӘНҮ** (2) ■ Кипкән балыкка әйләнү ○ 4541 ● 10517
- ӘЙРӘН** (10) ■ Кешегә бәйрәм, хайванга әйрән ○ 6661 ● 7349; 7547; 7642; 8191; 9269; 9397; 9400; 9509; 14636
- ӘЙРӘНЕ** (4) ■ Уты сүнгән, әйрәне түнгән ○ 8584 ● 9144; 9518; 13806
- ӘЙРӘНЕН** (1) ■ Бер кеше дә үз әйрәнен ачы димәс ○ 9173
- ӘЙРӘНЛЕ** (1) ■ Әйрәнле ашым, жылы мич башым ○ 9510
- ӘЙРӘНСЕЗ** (1) ■ Жәен әйрәнсез булма, кышын юргансыз булма ○ 9414
- ӘЙТ** (25) ■ Авызыңны ач та айны әйт, күзеңне ач та көнне әйт ○ 1 (2) ● 5508; 7213; 9427 (2); 10391; 11457; 12370 (2); 12615; 13454; 14542 (2); 15153; 15741; 15769; 15826; 16201; 16207; 16209; 16211; 16235; 16517; 16672
- ӘЙТАЛМАМ** (1) ■ Бүз алашам арыса, Бүре ханга житалмам, энем-углым күп туды, күп туса да кол туды, ханга гарызым әйталмам ○ 5785
- ӘЙТӘ** (31 | 1) ■ Көз кычкыра: «Ундырам», – дип, ә яз әйтә: «Тукта әле, мин нәрсә әйтермен», – дип ○ 884 ● 920; 922; 959; 961; 1574; 2261; 2771; 3022; 3095 (2); 3362; 3644, :1; 3952; 3986; 4073; 4146; 4179; 4406; 4429; 4460; 6696; 7994; 9607; 9805; 10608; 11479; 15552; 16236 (2); 16411
- ӘЙТӘЛӘР** (1) ■ «Каен агачы бар жирдә авыру бар микән?» – дип әйтәләр, ди, каен агачы юк жирләрдә ○ 1733
- ӘЙТӘМ** (5) ■ Акылсыз, чынны әйтәм дип, үзенең серен әйтә, ди ○ 11479 ● 12604; 13113; 16314 (2)
- ӘЙТӘСЕН** (3) ■ «Чыкмый, чыкмый дип әйтәсен, чөметеп-чөметеп саласың, сал бер уч, чыгармын нибуч!» – дип әйтте, ди, чәй ○ 9368 ● 16022; 16952
- ӘЙТЕЛМИ** (2) ■ Сылтаусыз мәкаль дә әйтелми ○ 16401 ● 16914
- ӘЙТЕЛСӘ** (1) ■ Сүз – вақытыңда әйтелсә генә сүз ○ 15996
- ӘЙТЕМ** (1) ■ Әйтәм – сүзңең бизгә, мәкаль – сүзңең жилгә ○ 16426
- ӘЙТЕП** (11) ■ Әйтмәсен кеше, әйтеп торсын эше ○ 6264 ● 12363; 12608; 13599; 13721; 14809; 15639; 16062; 16159; 16327; 16931
- ӘЙТЕР** (34 | 2) ■ Кыш көне эт тә: «Жәйгә чыксам сөяктән сарай салыр идем», – дип әйтер, ди ○ 866 ● 875 (2); 1519; 1596; 5366 (2); 5766; 6558; 7426 (2); 7486; 7541 (2); 10122; 11664; 11686; 12173 (2); 12193; 12213 (2); 13007:1, :1; 13625; 13892; 15256; 15759; 16151 (2); 16208; 16209; 16321; 16411; 16542 (2)
- ӘЙТЕРГӘ** (7) ■ Дошманына әйтергә ярамаганны дусына да әйтмә: аның иртгәгә дошман булуы бар ○ 5344 ● 10618; 15504; 15659; 15851; 16210; 16227
- ӘЙТЕРЕ** (1) ■ Аның әйтере бар, кайтыры бар ○ 16265
- ӘЙТЕРЛӘР** (3) ■ Куян тиреләре базарда: «Исэнме, менә тагын күрештек», – дип әйтерләр, ди ○ 2257 ● 12294; 15484
- ӘЙТЕРЛЕК** (2) ■ Әйтерлек булса әйт, әйтерлек булмаса чәйнә дә йот ○ 16211 (2)
- ӘЙТЕРМЕН** (2) ■ Көз кычкыра: «Ундырам», – дип, ә яз әйтә: «Тукта әле, мин нәрсә әйтермен», – дип ○ 884 ● 5508
- ӘЙТЕРСЕН** (1) ■ Сырың булмаса, кәжгәгә дә «апай» әйтерсең ○ 3061
- ӘЙТКӘН** (58) ■ Энем кырлач әйткән: «Агам кырлачны уздырам, яш киленнәрнең көянтәсен сындырам» ○ 969 ● 1599; 1600; 1605 (2); 2304; 2848; 3048; 4045; 4686; 7319; 8192; 9555; 9640; 11481 (2); 11721; 12255; 13172; 13533; 13799; 14294; 14596; 14639; 15460; 15505; 15765; 15771; 15780; 15807; 15853 (2); 15912; 15913 (2); 16094–16096; 16111; 16205; 16212–16224; 16226; 16322; 16323; 16354; 16891

- ЭЙТКЭНГЭ** (2) ■ Атасы баз эйткэнгэ, угылы кан кояр ○ 14360 ● 16324
ЭЙТКЭНЕ (1) ■ Борынгыларның эйткэне кыш китмэс ○ 16356
ЭЙТКЭННЭН (1) ■ Биткэ эйткэннэн читтэ эйткэн яман ○ 15807
ЭЙТКЭННӨР (1) ■ Куянга күптэн койрык эйткэннөр дэ, эле дэ юк ○ 2264
ЭЙТКЭННЕ (5) ■ Би эйткэнне кол эйтер, кол авызыннан ишетелмэс ○ 5766 ● 15085; 15601; 15639; 16227
ЭЙТКЭННЕЦ (2) ■ Теле кызганда эйткэннең соңыннан йөзе кызарыр ○ 15583 ● 16098
ЭЙТКЭНЧЕ (7) ■ Аңа эйткэнче бер ташка эйтсэң, таш жанлаңыр иде ○ 224 ● 6050; 15768; 15873; 15900; 16036; 16840
ЭЙТКЭЧ (1) ■ «А»ны эйткэч, «б»не эйтми хэл юк ○ 16466
ЭЙТМЭ (20) ■ Аерылмас дустына онытылмас сүз эйтмэ ○ 5285 ● 5321; 5344; 5407; 7216; 8318; 10391; 12443; 12604; 13475; 14521; 14685 (2); 15258; 15759; 15778; 16035; 16041; 16517; 16672
ЭЙТМЭГЭН (3) ■ Дунгызны жизни дип эйтмэгэн ○ 2909 ● 16226; 16227
ЭЙТМЭГЭНЕН (1) ■ Эйткэн сүзэндэ тор, эйтмэгэнен сакла ○ 16222
ЭЙТМЭГЭННЕ (1) ■ Эйтмэгэнне кем белэ, ачмаганны кем күрэ ○ 16228
ЭЙТМЭГЭННЕЦ (1) ■ Эйткэн сүзнең кайтасы юк, эйтмэгэннең хатасы юк ○ 16224
ЭЙТМӘДЕЦ (1) ■ Син эйтмәдең, мин ишетмәдем ○ 16291
ЭЙТМӘК (1) ■ Эйтмәк бар, кайтмак юк ○ 16229
ЭЙТМӘКНЕЦ (1) ■ Эйтмәкнең танмагы бар ○ 16230
ЭЙТМӘС (7) ■ Халык эйтмәс, халык эйтсэ – хата эйтмәс ○ 5078 (2) ● 13047; 13514; 15515; 16214; 16231
ЭЙТМӘСЭ (1) ■ Гаделлеге булмаса, ханы корсын, хакка борып эйтмәсэ, заңы корсын ○ 5790
ЭЙТМӘСЭЦ (3) ■ Эйтсэң – сүз, эйтмәсэң тешенне кысып түз ○ 16233 ● 16234; 16235
ЭЙТМӘСЕН (1) ■ Эйтмәсен кеше, эйттеп торсын эше ○ 6264
ЭЙТМӘСЛӘР (1) ■ Яманның тунын эйтмәсләр, үзен айтерләр ○ 12294
ЭЙТМИ (5) ■ Борыңгыны эйтми сонгы искэ төшми ○ 777 ● 5552; 9607; 16225; 16466
ЭЙТМИЛӘР (2) ■ Дуңгызны жизни дип эйтмиләр ○ 2896 ● 15253
ЭЙТМИМ (1) ■ Эйтмим – кем белэ, ачмыйм – кем күрэ ○ 16325
ЭЙТМИМЕН (1) ■ Беләмен дэ эйтмимен: әти салам астында ○ 16700
ЭЙТМИЧЭ (1) ■ Тел белән эйтмичэ бармак белән төртеп булмый ○ 15535
ЭЙТСӘ (6 | 1) ■ Халык эйтмәс, халык эйтсэ – хата эйтмәс ○ 5078 ● 5914; 10539; 13514; 15747; 15861; 16816:1
ЭЙТСӘЛӘР (1) ■ Сиңа каты сүз эйтсәләр дэ, син йомшак сүз белән җавап бир ○ 15964
ЭЙТСӘМ (1) ■ Мин аз эйтсәм, син күбән аңла ○ 16285
ЭЙТСӘН (33) ■ Аңа эйткәнче бер ташка эйтсэң, таш жанлаңыр иде ○ 224 ● 3685; 5151 (2); 5903; 10465; 11207; 11660; 11723; 11902; 11934; 12305; 14542; 15732 (2); 15770; 15966; 16038; 16041; 16082; 16101; 16109; 16174 (2); 16197; 16232–16235; 16237; 16287; 16408; 16443
ЭЙТТЕ (18) ■ Төлке дэ йөземгэ бие житмэгэч: «Пешмэгэн эле», – дип эйтте, ди ○ 2295 ● 4089; 9368; 13076; 13110; 13389; 13406; 13696; 13796; 13855; 13908; 14054; 14647; 16190 (2); 16326; 16932; 17076
ЭЙТТЕМ (3) ■ Эйтүен эйттем, аннан телем тарттым ○ 15715 ● 16327 (2)
ЭЙТТЕРЭ (1) ■ Акылыдан турысын эйттерэ алмасаң, тиледән сора ○ 11460
ЭЙТҮ (5) ■ Акны кара дип эйтү ○ 645 ● 6265; 16237–16239
ЭЙТҮДЭН (1) ■ Сүзне эйтүдән элек авызыңда чөйнәп житкер ○ 16042
ЭЙТҮЕМ (1) ■ Төлке эйткән: «Үзем өчен эйтүем түгел, әмма тавыксыз кетек утка чыксын!» – дигән, ди ○ 2304
ЭЙТҮЕН (1) ■ Эйтүен эйттем, аннан телем тарттым ○ 15715
ЭЙТҮНЕЦ (1) ■ Эйтү белән эйтүнең аермасы бар ○ 16238
ЭЙТҮЧЕ (1) ■ Эйтүче гадел булса, тыңлаучы дана булыр ○ 16240
ЭЙТҮЧЕНЕ (1) ■ Хатаңны эйтүчене атаң дип бел ○ 12585
ЭКӘЛӘ (1) ■ Үрдәк, үзенә ышанмаса, әкәлә йотмый ○ 4430
ЭКӘМӘТ (1) ■ Акылыдан хикмәт чыгар, ахмактан әкәмәт чыгар ○ 11461
ЭКБАР (1) ■ «Сатсам саттым, сатмасам алдым-кайттым, аллаһе әкбар», – дип эйтте, ди, бер сагучы мулла намаз ниятлөгәндә ○ 16932
ӘКЕМИ (1) ■ Әкеми, сиңа кызлар тәтеми ○ 13074

- ӘКИЯТ** (3) ■ Белмәгәнгә әкият, белгәнгә чын ○ 16346 ● 16384; 16427
- ӘКИЯТНЕН** (1) ■ Бу әле әкиятнен баласы, мичтә ята анын анасы ○ 6450
- ӘКМӘЛИ** (2) ■ Аяз-аяз көннәрдә өйдә торыр Әкмәли, буран-буран көннәрдә кырга чыгар Әкмәли ○ 6447 (2)
- ӘКРЕН** (3) ■ Заман әкрән бара, һәр эшен бетереп бара ○ 809 ● 1174; 13578
- ӘКРЕНЛӘП** (1) ■ Йортта әкрәнләп әзерләнсән, юлда иркәнләп йөрерсән ○ 6764
- ӘЛӘК** (4) ■ Күзгә кәргән тигәнәк яман, күз чыгарган әләк яман ○ 15923 ● 16206; 16241; 16242
- ӘЛӘКЛӘГӘН** (1) ■ Әләкче, кеше өстеннән әләклим дип, үзен әләкләгән ○ 16243
- ӘЛӘКЛӘП** (2) ■ Ләкләк, гомере үтәр әләкләп ○ 4068 ● 4081
- ӘЛӘКЛИМ** (1) ■ Әләкче, кеше өстеннән әләклим дип, үзен әләкләгән ○ 16243
- ӘЛӘКЧЕ** (1) ■ Әләкче, кеше өстеннән әләклим дип, үзен әләкләгән ○ 16243
- ӘЛӘКЧЕТӘ** (2) ■ Балачегә бер таяк, әләкчегә мең таяк ○ 15814 ● 15828
- ӘЛӘМ** (1) ■ Каләм белмәгәнгә әләм ○ 16583
- әләм** → **әтрәк-әләм**
- ӘЛБӘ** (3) ■ Үз илендә салма аша, кеше илендә әлбә аша ○ 5118 ● 7790; 9407
- ӘЛЕ** (32) ■ Анарчы тигез жирләр түмгәккә әйләнәр әле ○ 225 ● 884; 889 (2); 2264; 2277; 2295; 2309; 2736; 2905; 2929; 4010; 4350; 4409 (2); 4415; 4429; 5711; 6708; 6717; 9463; 9464; 9491; 9511; 10621; 10638; 10876; 13073; 13301; 13335; 14304; 16450
- ӘЛЕГӘ** (1) ■ Сау булып тор әлегә, сәлам диген Галигә, бара калсаң Шәлегә ○ 5278
- ӘЛЕГЕ** (3) ■ Әлегә дә баягы, шул бер каен таягы ○ 2003 ● 14664; 17088
- ӘЛИМ** (1) ■ Мулла аз бирсәң – «газабын әлим»; күп бирсәң – «Гафур-рәхим» ○ 17012
- ӘЛИФ** (2) ■ Эчен ярасаң, әлиф чыкмас ○ 10861 ● 16701
- «ӘЛИФ»КӘ** (1) ■ «Әлиф»кә бар, «би»гә юк ○ 16708
- «ӘЛИФ»НЕ** (1) ■ «Әлиф»не таяк дип, «вау»ны чукмар дип белми ○ 16709
- «ӘЛИФ»ТӘН** (2) ■ «Әлиф»тән «би»гә кадәр, йөгәрдем өйгә кадәр ○ 16710 ● 16711
- ӘЛЛӘ** (18) ■ Бүген болай, танда әллә ничек ○ 1035 ● 2026 (2); 2887; 2924; 3092; 7090 (2); 8980; 9512 (2); 11776 (2); 12088; 13643; 15453; 15709; 16320
- ӘЛҮ** (1) ■ Әлү кагына шикәр төрөп ашама ○ 9401
- ӘЛХӘМ** (2) ■ Әлхәм белән Әбжәткә без кермибез әжәткә ○ 16955 ● 16972
- ӘМАН** (2) ■ Ил әман булса, без дә әман ○ 4949 (2)
- әман** → **исән-әман**
- ӘМАНӘТ** (1) ■ Әманәт жан саклый ○ 12620
- ӘМАНӘТКӘ** (2) ■ Әманәткә хыянәт итмә ○ 12621 ● 12622
- ӘМӘК** (1) ■ Әмәк белән Жәмәк, көрәк белән сәнәк ○ 5524
- ӘМӘЛ** (4) ■ Аучы ничә әмәл белсә, аю шунча юл белә ○ 2011 ● 6674; 10776; 14758
- ӘМӘЛӘ** (2) ■ Мәленә күрә әмәлә ○ 926 ● 16545
- ӘМӘЛЕН** (1) ■ Коралын тапкан – таш кискән, әмәлен тапкан – су кичкән ○ 6354
- ӘМӘЛӘНЧЕ** (1) ■ Хутта ут итә, хәмәлдә әмәләнчә корыта ○ 964
- ӘМӘЛНЕН** (1) ■ Тол әмәләнчә башы көлкәненч, ахыры үкәненч ○ 6139
- ӘМЕР** (1) ■ Куразга «кычкыр» дип әмер бирмиләр ○ 4371
- ӘМЕРЕ** (2) ■ Патша әмере өч көн йөрер ○ 5870 ● 5880
- ӘМИР** (1) ■ Бүген – әмир, иртәгә – фәкыйрь ○ 5784
- ӘММА** (3) ■ Төлкә әйткән: «Үзем өчен әйтүем түгел, әмма тавыксыз кетәк утка чыксын!» – дигән, ди ○ 2304 ● 4764; 7165
- ӘНӘ** (4) ■ Әнә килә трактор, сука бабай карап тор ○ 1474 ● 11037; 11716; 13330
- ӘНДРИ** (1) ■ Бездә Әндри казнасы юк ○ 7528
- ӘНИ** (3) ■ Үги әни – усал үгез мөгезе ○ 14263 ● 14294; 14307
- әни** → **әти-әни**
- ӘНИГӘ** (1) ■ Корбан башы – коры баш, әти белән әнигә; чуртан башы – чур желек, хатын белән үземә ○ 14446
- ӘНИСЕ** (2) ■ Кайгысы юк – үги әнисе өчен кайгырган ○ 14255 ● 14456
- әнисен** → **әтисен-әнисен**
- ӘНКӘ** (2) ■ Ике әнкә, бер чөнкә, эләбез дә чөябез ○ 9024 ● 14455
- ӘНКӘЕМ** (1) ■ Үги ана – яфрак, үз әнкәем яхшырак ○ 14257
- ӘНКӘЙ** (1) ■ Әткәй – шикәр, әнкәй – бал ○ 14458

- ЭНКӨНӨ (1) ■ Мең нәнкә дә бер әнкәне алыштыра алмас ○ 14239
 ЭНКӨ (1) ■ Сыер – ярты әңкә ○ 3196
 ЭПӘЕМ (1) ■ Үзем райда, әпәем крайда ○ 9516
 ЭПӘЕН (1) ■ Еланның тәпиен күрмәссен, байның әпәен күрмәссен ○ 7344
 ЭПӘЙНЕ (1) ■ Ятыр қорсақ ятыр, ярты әпәйне тартыр ○ 9743
 ЭППӘР (1) ■ Балыкка әппәр итмиләр ○ 4464
 ӘР (1) ■ Әр – битәр, әрдән дә бигрәк наз битәр ○ 11963
 ӘРӘМ (9) ■ Көтүдә куйчы күп булса, куй әрәм үләр ○ 2375 ● 7793; 7857; 9815; 14402; 14454; 16052; 16184; 16588
 ӘРӘМГӘ (2) ■ Хәрәмнән жыелган әрәмгә китә ○ 12601 ● 16615
 ӘРВАК (1) ■ Ат, арық булса, тулак булыр; ир, ярлы булса, әрвак булыр ○ 13445
 ӘРВАХНЫ (1) ■ Арғамакны байтал ияртә, әрвахны шайтан ияртә, ди ○ 16719
 ӘРДӘН (1) ■ Әр – битәр, әрдән дә бигрәк наз битәр ○ 11963
 ӘРЕКМӘН (1) ■ Әдәм фәрештә булмас, әрекмән кәбестә булмас ○ 11321
 ӘРЕКМӘНЕМ (1) ■ Әрекмәнем: кызу капса – яулгыым, баш авырса – саулыгыым ○ 1341
 ӘРЕКМӘННӘН (1) ■ Тигәнәк әрекмәннән ерак китми ○ 1310
 ӘРЕМ (4) ■ Әрем төбенә гөл үсмәс ○ 1342 ● 1366; 3066; 11333
 ӘРЕМЕ (2) ■ Кәжәнең ашамаган әреме башын авырттырыр, имеш ○ 3049 ● 5880
 ӘРЕН (1) ■ Әрләннең әрен кузгатма ○ 2341
 ӘРЛӘН (1) ■ Әрлән урлап киченер, тотсан биткә сикерер ○ 2340
 ӘРЛӘННЕН (1) ■ Әрләннең әрен кузгатма ○ 2341
 ӘРЛЕ (3) ■ Әрле Мәликәгә қоры тәлинкә ○ 11329 ● 11330; 14636
 ӘРМӘК (1) ■ Кәжә қыш көне «әрмәк» кенә дип қычқыра, ди ○ 3033
 ӘРНЕ (1) ■ Авызга қергән арақы әрне сығып чығара ○ 9796
 ӘРНЕСӘ (1) ■ Туганыңа авыр сүз әйтмә, йөрәге әрнесә ят булыр ○ 14521
 ӘРНИ (1) ■ Әйтсән – тел арый, әйтмәсән – йөрәк әрни ○ 16234
 ӘРСЕЗ (4) ■ Әрсез кәжә әрем ашап та туеп қайтыр ○ 3066 ● 3801; 4274; 11331
 ӘРСЕЗГӘ (2) ■ Әрсезгә алты көн бәйрәм ○ 11332 ● 11333
 ӘРСЕЗНЕ (1) ■ Әрсезне син ишектән кусаң, ул тәрәздән керә ○ 11334
 ӘРСЕЗНЕН (1) ■ Әрле уйлап торғанчы әрсезнең улы туар ○ 11330
 ӘРЧЕР (1) ■ Суга сусаучы иске чышмане әрчер ○ 443
 ӘСӘРЕ (1) ■ Сүзнең вақытын ычкындырсаң, әсәре булмас ○ 16046
 ӘСӘРЛЕРӘК (1) ■ Қылыч көченә караганда қалам очы әсәрлерәк ○ 16611
 ӘССӘЛАМЕГАЛӘЙКЕМ (1 | 1) ■ Төлке арысланны тәү күргәндә қурқуыннан чак жаны чыкмаған, икенче күргәндә «әссәламегаләйкем!» дигән, өченче күргәндә алдап қиткән, ди ○ 2293 ● 14731:2
 ӘСТЕРХАНДА (1) ■ Әстерханда сыер бер ақча, қилә-қилә мең ақча ○ 3240
 ӘТӘЛГЕ (1) ■ Әтәлге, мақтанса, «тычқан тогтым!» дияр ○ 4221
 ӘТӘЛГЕНЕ (1) ■ Әтәлгене қуй, қарчығаны чөй ○ 4222
 ӘТӘМБИГӘ (1) ■ Язын иген икмәган әтәмбигә моң булыр ○ 1470
 ӘТӘМ-СӘТӘМ (1) ■ Әтәм-сәтәм, суган сағам ○ 8073
 ӘТӘЧ (32) ■ Қайчағында тавық та әтәч булып қычқыра ○ 4278 ● 4302; 4308; 4322; 4330; 4335; 4365; 4367; 4369; 4370; 4372; 4374; 4375; 4377–4382; 4385; 4388; 4389; 4391–4393; 4395; 4759; 6187; 11871; 16281; 16636; 17054
 ӘТӘЧЕ (5) ■ Аның әтәче дә кубыз уйный ○ 4386 ● 4387; 5247; 7177; 14850
 ӘТӘЧКӘ (3) ■ Әтәчкә дә чебеш туйдырырга туры қилә ○ 4383 ● 4394; 7791
 ӘТӘЧЛӘРЕ (1) ■ Қурше тавыгы күрекле, әтәчләре бүрекле ○ 5193
 ӘТӘЧНЕ (1) ■ Вақытсыз қычқырган әтәчне суеп ашылар ○ 4366
 ӘТӘЧНЕҢ (5) ■ Атач әтчинен бүксәсе дә сул яқта булыр ○ 4363 ● 4368; 4373; 4376; 4384
 ӘТӘЧТӘН (1) ■ Әтәч синнән зирәк булмасын, син әтәчтән зирәк бул ○ 4379
 ӘТИ (11) ■ Сентябрьдә әти дә бер, мин дә бер; мартта – әти алда, мин артта ○ 939 (2) ● 2112; 6804; 7936; 8021; 8921; 14337; 14343; 14446; 16700
 ӘТИ-ӘНИ (1) ■ Әти-әни бар булсын, авызы-борыны юк булсын ○ 14457
 ӘТИСЕ (1) ■ Әнисе юкның әтисе күптән юк ○ 14456
 ӘТИСЕН-ӘНИСЕН (1) ■ Әтисен-әнисен таппадым ○ 14468

- ӨТКӨ** (1) ■ Өнкө белән бала калса – анага көч, эткө белән бала калса – балага көч ○ 14455
ӨТКӨЙ (1) ■ Өткөй – шикәр, әнкөй – бал ○ 14458
ӨТРЭК-ӘЛӘМ (1) ■ Өтрәк-әләм, чүп салам ○ 7538
ӨТ-ТӘМӘКЕ (1) ■ Өт-тәмәке – трава, аны тартмак – рава ○ 9863
ӨТТӨХИЯТ (2) ■ Төрле авылда төрлө өттөхият ○ 5236 ● 16938
ӨҮВӘЛ (8 | 3) ■ Агач башына әүвөл нинди кош кунса, кырына шул кунар ○ 3820 ● 5230; 5682; 6923; :1; :3; 8636; 9951; 13007:1; 15918; 16244
ӨҮВӘЛГЕ (1) ■ Өвүлгә байлык – бала ○ 14088
ӨҮВӘЛГЕСЕ (1) ■ Өвүлгесе – ил йоласы, соңгысы – йөз карасы ○ 13227
ӨҮВӘЛЕ (1) ■ Башы барның соңы бар, әүвәле барның ахыры бар ○ 764
ӨҮВӘЛЕНДӨ (1) ■ Ир әүвәлендө жәфа күрми ахырында вафа тапмас ○ 13515
ӨҮКӨТӨҢ (1) ■ Өүкөтөң барда йөрөп кал, дәртең барда күрөп кал ○ 11335
ӨҮЛИЯ (4) ■ Үз өендә әүлия юк ○ 8351 ● 12078; 12396; 12936
ӨҮЛИЯДӘН (1) ■ Тотылмаган бур – әүлиядән зур ○ 12554
ӨҮЛИЯСЕ (1) ■ Өвен әүлиясе, мунча фәрештәсе ○ 16812
ӨФЛИСУН (1) ■ Жимеш юк жирдә чөгөндөрне дө әфлисун диләр ○ 1626
ӨХЛАКСЫЗЛЫГЫ (1) ■ Ананың әхлаксызлыгы – баланың бәхетсезлегә ○ 14275
ӨХМӘДИГӘ (1) ■ Ахирәттә Өхмәдигә ак тәкә ○ 16895
ӨХМӘТ (1) ■ Нәммә кеше көрт тапкан, безнең Өхмәт тик яткан ○ 6631
ӨЧӨЧКӨ (1) ■ Өчөчкө дө күз тия, ди ○ 10715
ӨЧЕ (12) ■ Аланда үскән балан өчө була ○ 1786 ● 5199; 6189; 7491; 10199; 11333; 14480; 14511; 14681; 15652 (2); 15698
ӨЧЕМЕН (1) ■ Борычтан яман өчөмен, шикәр сипсәң төчөмен ○ 9451
ӨЧЕТТЕРМИ (1) ■ Ике дөнья – бер моржа, төтенә өйгә керми, күзләрен өчеттерми ○ 14770
ӨШНӨ (2) ■ Вафасыз карендәштән вафалы әшнә яхшы ○ 14669 ● 16760

Б

- БАБАЙ** (11 | 1) ■ Өнә килә трактор, сука бабай карап тор ○ 1474 ● 10313; 13452:1; 13925; 15011; 15012; 15081 (2); 15134; 15135; 15143; 15147
БАБАЙГА (1) ■ Бабайга таяк кирәк, бәбәйгә сиртмә кирәк ○ 15013
БАБАЙНЫКЫ (1) ■ «Бабайныкы – илнеке, әйдә, ашагыз!» – дип әйтте, ди, бер борынгы кияү ○ 13406
бабалы → **ата-бабалы**
БАБАҢ (1) ■ Әбиенә сәлам әйт, бабаң утырмага килсен ○ 15153
БАБАҢНЫҢ (1) ■ Бабаңның сакалын әбиеннең иягенә куяр хәл юк ○ 15014
БАБАСЫ (| 1) ■ Бабасы яшел жимеш ашаганга оныгының теше камашкан ○ 14288:1
БАБАСЫН (1) ■ Жиде бабасын таньту ○ 14537
бабасын → **ата-бабасын**
БАВЫ (5) ■ Юлаучы – юмарт, өзәңгө бавы уника кат ○ 6842 ● 7006 (2); 13623; 14575
БАВЫН (3) ■ Суган бавын үрү ○ 1637 ● 13408 (2)
БАВЫННАН (1) ■ Кусаң тибешә, бавыннан тартсаң буыла ○ 2440
БАВЫҢ (1) ■ Атаң тырыш булса, камыт бавың каеш булыр ○ 14331
БАВЫР (11) ■ Ташта тамыр юк, түрәдә бавыр юк ○ 5887 ● 7375; 9346; 10747; 10758; 13358; 13918; 13919; 14033; 14186; 16861
БАВЫРГА (4) ■ Авыр эш бавырга төшә ○ 6003 ● 9148; 9804; 13975
БАВЫРСАК (1) ■ Үги ана – бавырсак, кой төбенә сарымсак ○ 14256
БАВЫРЫ (5) ■ Кыш бавыры бик озын ○ 862 ● 4587; 10746; 13059; 13781
бавырына → **әченә-бавырына**
БАВЫРЫҢА (1) ■ Дус хәленә керер, дошман бавырына керер ○ 5375
бавырыңны → **үпкә-бавырыңны**
БАГ (1) ■ Байның түшәгә баг мамык, ярлыныкы – кырмавик ○ 7306
БАГА (3) ■ Бүрене күпме ашатма, һаман урманга таба бага ○ 2182 ● 10099; 14581
«БА»ГА (1) ■ «Әлиф»тән үткәрмә, «ба»га житкәрмә ○ 16711
БАГАН (1) ■ Тар өйгә таган, биек өйгә баган ○ 8287
БАГАНА (8) ■ Багана ауса, койма да ава ○ 8595 ● 8631; 8645; 8658; 8660; 10631; 10852; 12697

- БАГАНАГА** (4) ■ Берүүгө берүү – баганага терүү ○ 8602 ● 8615; 8642; 10268
БАГАНАЛАРЫ (1) ■ Капка баганалары бертуган ○ 8652
БАГАНАНЫ (1) ■ Баланы кыйнаганчы багананы кыйна ○ 13981
БАГАНАСЫ (3) ■ Аларның капка баганасы белән безнең капка баганасы бер урманда үскән ○ 8640 (2) ● 8661
БАГАР (3) ■ Бай байга багар, су сайга агар ○ 7144 ● 11508; 12209
БАГАРДАЙ (1) ■ Баксаң багардай, базардагы товардай ○ 8029
БАГАСЫ (1) ■ Бармасаң – барасы була, барсаң – баласы була, баласы булгач – багасы була ○ 13134
БАГЛЫ (1) ■ Баглы күңелдә дөрт юк ○ 11075
БАГОР (1) ■ Сиңа биргән акчаны багор белән су төбөннән эзлэргә ○ 7836
БАГУ (2) ■ Бала багу – аю уйнату ○ 13920 ● 13944
БАГУЧЫ (2) ■ Димче диңгез кичерер, багучы өйдөн яздырыр ○ 13151 ● 15015
БАГУЧЫГА (1) ■ Багучыга барма, башыңа кайгы алма ○ 16721
БАГУЧЫЛЫК (1) ■ Багучылык – ялган эш, күңел алдап юаныч ○ 16722
БАГУЧЫСЫ (1) ■ Багучысы юк мал уңмас, башлыгы юк ил уңмас ○ 4871
БАГУЫ (1) ■ Бала багуы – елан агуы ○ 13921
БАГЫНДЫРА (1) ■ Бурыч багындыра, кылыч табындыра ○ 5562
БАГЫП (4 | 1) ■ Ашык уйнаган азар, туп уйнаган тузар, куй багып койрык ашаган барыннан да узар ○ 3081 ● 7957; 2; 13132 (2); 13175
БАДЫМЖАН (1) ■ Аның жаны жан да, минем жаным бадымжан ○ 11358
БАДЫРАЙГАН (1) ■ Ит кунмаган авызга пылдыр-пылдыр сүз бирә, ди; мие юк башка бадырайган күз бирә, ди ○ 10564
БАЕ (6) ■ Ялчы таба, бае каба ○ 5967 ● 5987; 13658; 14517; 16626 (2)
БАЕГАН (4) ■ Кинәт баеган кешегә күрше йорты кеткә булып күренә, ди ○ 7368 ● 7779; 7871; 8141
БАЕГАННАН (2) ■ Байның баеганнан байыйсы килә ○ 7269 ● 8190
БАЕГАНЧЫ (3) ■ Бай бөлгәнче – кырык ел, ярлы баеганчы – кырык ел ○ 7166 ● 7167; 7442
БАЕГАЧ (1) ■ Кояшның кадере баегач сизелә ○ 48
БАЕДЫМ (1) ■ Байгыш туйганчы бер ашаса да баедым дияр ○ 7220
БАЕМАС (5) ■ Аучы белән балыкчы беркайчан да баемас ○ 2009 ● 8184; 9684; 16166; 16756
БАЕМАССЫҢ (1) ■ Эжәткә алып баемассың ○ 8197
БАЕМАСЫН (| 1) ■ Бай баемасын, кояш баесың ○ 7516:1
БАЕМЫЙ (2) ■ Ир хақы иргә керми кеше баемый ○ 13508 ● 15311
БАЕН-ЯРЛЫСЫН (1) ■ Үлем баен-ярлысын тикшерми ○ 15414
БАЕР (1) ■ Бәйрәм көнне мулла баер, ярлы ач калыр ○ 16974
БАЕРАК (2) ■ Күңел – баерак, диңгез – саерак ○ 11203 ● 11858
БАЕРСЫҢ (3) ■ «Кояш, баерсың да баерсың, мин үлгәч баерсың» ○ 94 (3)
БАЕСА (4) ■ Кеше, баеса, үзеннән күрер, бөлсә – колыннан күрер ○ 5822 ● 7197; 7321; 7443
БАЕСЫН (1 | 1) ■ Яз киярен кыш кигән – ярлы каян баесың ○ 7438 ● 7516:1
БАЕСЫНГА (2) ■ Бай баесыңга түгел, кояш баесыңга ○ 7516 (2)
БАЕТКАН (1) ■ Баеткан да хатын, бөлдөргән дә хатын ○ 13617
БАЖА (7) ■ Бажа бажаның көтү көткәнән теләр ○ 14591 ● 14592; 14618 (2); 14637; 14638; 14660
БАЖАНЫ (1) ■ Жиде бажаны бер бүре ашаган ○ 14652
БАЖАНЫҢ (1) ■ Бажа бажаның көтү көткәнән теләр ○ 14591
БАЖАҢА (1) ■ Урамны жиде әйлән дә бажана кер ○ 14641
БАЖАСЫ (4) ■ Этнең бажасы күп, кодасы юк ○ 3717 ● 12283; 14590; 14618
БАЖАСЫҢ (1) ■ Бажа бажасың күрсә, теле кычыга ○ 14592
БАЖ (4 | 3) ■ Кешегә баз казыма, үзң төшәрсен; казысаң, тирәнрәк казы – чыга алмассың ○ 131 ● 12000:2, :3, :4; 14360; 15789; 17041
БАЗАР (24) ■ Асламчысыз базар булмый, ясамыйча товар булмый ○ 7864 ● 7867; 7868 (2); 7869–7873; 7883; 7887; 7889; 7965; 7966; 7994; 8028; 8031; 12832; 13064; 13260; 13598; 13641; 13969; 17035
БАЗАРГА (16) ■ Ашлыкны арба өйгә кертә, чана базарга илтә ○ 1379 ● 3228; 7844; 7874–7879; 7930; 7938; 7940; 8030; 8061; 11903; 13237

- БАЗАРДА** (13) ■ Куян тирелөре базарда: «Исәнме, менә тагын күрештек», – дип әйтерлер, ди
○ 2257 ● 2277; 7631; 7880–7882; 8001; 8025; 8327; 9196; 10245; 11404; 12828
- БАЗАРДАГЫ** (2) ■ Өөндөгө исәпне базардагы хак бозар ○ 8008 ● 8029
- БАЗАРЛЫК** (1) ■ Байныкы – базарлык, ярлыныкы – казанлык ○ 7260
- БАЗАРЫ** (3) ■ Барлының базары янында ○ 7573 ● 7981; 8026
- БАЗАРЫН** (1) ■ Буласы булган, базарын торган ○ 8036
- БАЗАРЫНА** (1) ■ Эрбет базарына китте ○ 8071
- БАЗАРЫНДА** (3) ■ Куян баласын, «куян базарында күрешербез» дип, ташлап китә, ди ○ 2249
● 8671; 15129
- БАЗАРЫҢ** (2) ■ Игенем күп булды дип куанма, базарың булсын ○ 7900 ● 7939
- БАЗГА** (5 | 1) ■ Карның базга салганы да бетә ○ 1105 ● 4558; 6798; 9463; 12000:1; 12719
- БАЗДА** (1) ■ Патша килә, патша: кесәңне капша, балаңны базда сакла ○ 5866
- БАЗЫК** (3) ■ Тирәк, ни базык булса да, пычкыдан котылмас ○ 1944 ● 10745; 11076
- БАЗЫМСЫЗ** (1) ■ Базымсыз базар бозар ○ 7883
- БАЗЫМЧАН** (1) ■ Базык булганчы базымчан бул ○ 11076
- БАЗЫНДА** (1) ■ Аю – базында батыр ○ 2071
- БАЗЫҢ** (1) ■ Кайда базың, шунда казын ○ 8609
- БАЗЫҢА** (| 1) ■ Кешегә баз казыма, казыган базына үзәң төшәрсен ○ 12000:2
- БАЙ** (179 | 4) ■ Жире байның иле бай ○ 214 ● 882 (2); 999; 2012; 4919; 4920; 4928; 5085; 5124; 5214–5217; 5231 (2); 5734–5736; 5814; 5950; 6014; 6090; 6411 (2); 6417; 7126–7128; 7130; 7134; 7139–7142; 7143 (2); 7144–7150; 7151 (2); 7152–7154; 7155, :1, :2; 7156–7165; 7166, :1; 7167; 7168; 7169 (2); 7170–7202; 7287; 7301; 7315; 7319; 7320; 7327; 7328; 7333; 7348; 7351 (2); 7354; 7360–7362; 7409; 7419; 7426; 7435; 7442; 7444; 7445; 7448; 7458; 7463; 7473–7475; 7477; 7516, :1; 7518–7521; 7530; 7533; 7671; 7874; 7919 (2); 8028; 8234 (2); 9188; 9345; 9574; 10799; 11124 (2); 11242 (2); 11420 (2); 11589; 11628; 11821; 11904; 12566; 12867; 12916; 13231; 13966; 14147 (2); 14328; 14475–14477; 15049 (2); 15174; 15371; 15527; 16320; 16471 (2); 16811; 16953; 16965; 16966; 16977
- БАЙ-БАЙ** (1) ■ Бай-бай итсен, байлар итсен, көтү көтсен, йон тетсен ○ 7517
- БАЙГА** (31) ■ Байга малай кирәк, малайга ялчы кирәк ○ 5737 ● 5960; 5987; 7138; 7144; 7145; 7193; 7203–7219; 7258; 7316; 7454; 7483; 7493; 13758; 16967
- БАЙГЫШ** (8 | 1) ■ Байгыш байгышны яklar ○ 3903 ● 3904–3906; 3907, :1; 7220; 7268; 7355
- БАЙГЫШНЫ** (1) ■ Байгыш байгышны яklar ○ 3903
- БАЙГЫШТАН** (1) ■ Байгыштан байгыш туар ○ 3906
- БАЙДА** (6) ■ Байда күрсә: «Хакы күпме?», ярлыда күрсә: «Кемнеке?» ○ 7221 ● 7222; 7230; 7349; 7484; 16968
- БАЙДАН** (19 | 2) ■ Иске дошманга сер салма, яңа байдан бурыч алма ○ 5430 ● 5738; 5811; 5986, :1, :2; 6565; 7223–7228; 7352 (2); 7374; 7414; 7422; 7536; 11858; 15444
- БАЙКАП** (1) ■ Батман алсаң сайлап ал, эчен-тышын байкап ал ○ 9880
- БАЙЛАР** (12) ■ Жәй ярлылар өчен, кыш байлар өчен ○ 1016 ● 4448; 5829; 5917; 7229–7234; 7517; 7733
- БАЙЛАРГА** (1) ■ Байларга көн дә бәйрәм, көн дә туй, ярлыга көн дә хәсрәт, көн дә уй ○ 7235
- БАЙЛАРНЫҢ** (1) ■ Байларның коймасы биек була ○ 7236
- БАЙЛАРЧА** (3) ■ Ашау-эчү байларча, өстә киём юкарак ○ 7515 ● 7537; 9765
- БАЙЛЫГЫ** (12) ■ Язың байлыгы – кояш, көзң байлыгы – уңыш ○ 992 (2) ● 1376; 4467; 7340; 10662; 11403; 12972; 13649; 14406 (2); 15527
- БАЙЛЫГЫБЫЗ** (1) ■ Байлыгыбыз бик көчле: бер көянтә, бер шөшле ○ 7522
- БАЙЛЫГЫМ** (3) ■ Байлыгым булмаса, намусым бар ○ 11361 ● 15247; 15349
- БАЙЛЫГЫН** (1) ■ Байлыгын яшергән бөләр, авыруын яшергән үләр ○ 7237
- БАЙЛЫГЫНА** (2) ■ Ярлы кеше ямана да куана, бай кеше байлыгына таяна ○ 7463 ● 13132
- БАЙЛЫГЫҢА** (1) ■ Көчәңә бийәнмә, байлыгыңа куанма ○ 7373
- БАЙЛЫК** (46 | 2) ■ Бакча – байлык бер айлык, тагы да килер гыдайлык ○ 1590 ● 4872; 6368; 7136; 7222; 7238–7241; 7242, :1, :2; 7243–7252; 7365 (2); 7451; 7523; 7524; 7615; 7964; 11077; 11403; 11421; 11822 (2); 12833; 14088; 15195; 15206 (2); 15217; 15248 (2); 15295; 16472; 16559; 16578; 16638; 16815

байлык → дәүләт-байлык

- БАЙЛЫККА** (2) ■ Байлыкка чама юк, жигэргэ чана юк ○ 7525 ● 16815
- БАЙЛЫКНЫ** (1) ■ Байлыкны жыйсаң мәшәкәт, югалтсаң үкенеч ○ 7253
- БАЙЛЫКНЫҢ** (4) ■ Ялкаулык – байлыкның кызы, ярлылыкның анасы ○ 6597 ● 7254; 11473; 15196
- БАЙЛЫКТА** (1) ■ Өдәмнөң бәхетә байлыкта түгел, акылда ○ 14970
- БАЙЛЫКТАН** (3) ■ Кадерен белмәгән байлыктан кадерен белгән ярлылык артык ○ 7357 ● 14513; 16558
- БАЙМЫН** (2) ■ Баймын диеп мактанма, ярлылык бар ○ 7255 ● 8030
- БАЙНЫ** (6) ■ Байны басып, ярлыны чөчөккөн ○ 7256 ● 7257–7259; 7355; 13867
- БАЙНЫКЫ** (3) ■ Байныкы – базарлык, ярлыныкы – казанлык ○ 7260 ● 7261; 7658
- БАЙНЫҢ** (72) ■ Жире байның иле бай ○ 214 ● 1176; 1402 (2); 5739–5741; 5937; 5999; 7198; 7262–7312; 7317; 7332; 7344; 7353 (2); 7495; 7496; 11905; 12834; 16968; 17051
- БАЙСЫМАК** (1) ■ Бары белән байсымак ○ 7579
- БАЙТАЛ** (4) ■ Байтал бия булганчы, башыңа чал иңә ○ 2816 ● 2817; 2818; 16719
- БАЙТАЛЫ** (1) ■ Безнең тавык күкәй салганны бөтен мәхәллә ишетә, күршенең байталы колын-ласа да, һич тавыш чыкмый ○ 5264
- БАЙТИРӘКНӨН** (1) ■ Байтирәкнөң чайкалуы жилдән ○ 1721
- БАЙЫЙ** (4) ■ Кара алтын – жир мас, аның белән ил байый ○ 288 ● 7348; 7663; 7968
- БАЙЫЙ-БАЙЫЙ** (1) ■ Бай бөлә-бөлә кырык ел, ярлы байый-байый кырык ел үтәр ○ 7166:1
- БАЙЫЙСЫ** (2) ■ Байның баеганнан байыйсы килә ○ 7269 ● 7527
- БАЙЫЙСЫҢ** (1) ■ Байыйсың килсә – дунгыз асра, бөлсәң килсә – айгыр асра ○ 2874
- БАК** (7) ■ Бахма төсенә, бак эченә ○ 564 ● 5245 (2); 6002; 14047; 14478; 15780
- БАКА** (53 | 3) ■ Аулак күлгә бака хужа ○ 343 ● 409; 2231; 2478; :1, :2, :3; 3209; 4090; 4443; 4550 (2); 4553; 4555–4576; 4581; 4601; 4658; 4663; 4664; 4671; 4674; 4686; 4700; 4706; 4790; 5814; 6448; 7141; 7146; 8236; 12104; 12691; 12971; 13618; 15779
- БАКАГА** (5) ■ Баткак бакага килешер ○ 113 ● 4572; 4577; 4623; 4670
- БАКАДАН** (1) ■ Черек каен бакадан да курка ○ 1761
- БАКАЛ** (1) ■ Базар күрке – бакал, егет күрке – сакал ○ 12832
- БАКАЛАРГА** (1) ■ Бакаларга чөлән – хан ○ 4578
- БАКАНЫ** (1) ■ Баканы күлгә сал, күлнең суы артыр ○ 4579
- БАКАНЫҢ** (2) ■ Елгада су артканчы, баканың күзе маңгаена менәр ○ 377 ● 4697
- БАКАСЫ** (2) ■ Колан кодкыга егылса, кыр бакасы колагына чыга, имеш ○ 2230 ● 4666
- БАКАСЫЗ** (2) ■ Күл бакасыз булмый ○ 408 ● 8890
- БАККАКАУ-БАККАКАУ** (1) ■ «Узган эшне кума, хатын, баккакау-баккакау», – дип бака да айткән, ди ○ 4686
- БАККАН** (10) ■ Кичә аунаган кабак бүген капка аша баккан ○ 1608 ● 2391; 4122; 4992; 6178; 10375; 14268 (2); 15338; 16746
- БАККАНДА** (1) ■ Аем туры бакканда йолдызларга йодрык ○ 2
- БАККАННЫ** (1) ■ Ир бакканны ил баккан, ир какканны ил каккан ○ 4992
- БАККАННЫКЫ** (1) ■ Мал – бакканныкы, ут – якканныкы ○ 2380
- БАКМА** (4) ■ Бахма төсенә, бак эченә ○ 564 ● 6002; 14478; 15780
- БАКМАС** (1) ■ Кунак кеше ут бакмас, бага торып сүндермәс ○ 10099
- БАКМАСАҢ** (1) ■ Бакмасаң – мал китәр, карамасаң – хатының китәр ○ 13619
- БАКМЫЙ** (2) ■ Капкасыннан эт бакмый, төнлегеннән жил какмый ○ 3777 ● 8653
- БАКРА** (2) ■ Бакра чөчкөн бодай урмас ○ 1536 ● 4298
- БАКРАВЫК** (3) ■ Сөтсез кәжә бакравык ○ 3062 ● 3120; 14017
- БАКРАЧ** (1) ■ Фөлән жирдә казан бар, барсаң – бакрач табылмас ○ 9973
- БАКРАЧЫ** (1) ■ Песнәкнөң үзенә күрә бизмәне, бүдөнөнөң үзенә күрә бакрачы ○ 4072
- БАКСА** (1) ■ Тавис кошы койрыгына баккан – кинангән, аягына бакса – жирәнгән, ди ○ 4122
- БАКСАМ** (2) ■ Күккә баксам – күк ерак, жиргә баксам – жир каты ○ 100 (2)
- БАКСАҢ** (4) ■ Яман атны яхшы баксаң, толпар булыр ○ 2707 ● 8029; 15143 (2)
- БАКСАЧЫ** (1) ■ Бакчачының бакчасы, утап кына баксачы ○ 1629
- БАКСЫҢ** (3) ■ Малны тапкан баксын, утының чапкан яксын ○ 2390 ● 7398; 14067
- БАКТЫМ** (1) ■ Өйттем, айттем исә кайттым, айтеп кенә бактым ○ 16327
- БАКТЫҢМЫ** (1) ■ Авырып яттыңмы, авыру бактыңмы? ○ 15347

- БАКТЫРЫР** (1) ■ Март ишектөн бактырыр, сәнәк-көрәк яктырыр ○ 918
БАҚЧА (9) ■ Сусыз бақча – анасыз бала ○ 456 ● 1590; 1591; 1628; 1802; 3022; 3048; 7825; 12725
БАҚЧАГА (4) ■ Төлке сақлы бақчага керми ○ 2299 ● 3050; 4019; 4380
БАҚЧАДА (2) ■ Ақча бақчада үсми ○ 7659 ● 7811
БАҚЧАДАГЫ (1) ■ Һәммәсә дә бердәй, бақчадагы гөлдәй ○ 1369
БАҚЧАЛЫНЫҢ (1) ■ Ақчалының эше күп, бақчалының ашы күп ○ 7702
БАҚЧАМ (1) ■ Яксам мунчам, чыксам бақчам ○ 8665
БАҚЧАНЫҢ (1) ■ Патшаның әмере – бақчаның әреме ○ 5880
БАҚЧАҢНЫ (2) ■ Былбылга бер гөл дә житәр, үгез бөтен бақчанни таптар ○ 4092 ● 4830
БАҚЧАСЫ (1) ■ Бақчачының бақчасы, утап кына бақсачы ○ 1629
БАҚЧАСЫЗ (1) ■ Бақчасыз йортка былбыл кунмас ○ 4091
БАҚЧАСЫН (1) ■ Жимешен аша, бақчасын сорама ○ 1829
БАҚЧАСЫНА (3) ■ Кеше бақчасына таш ату ○ 1846 ● 3018; 3048
БАҚЧАЧЫНЫҢ (1) ■ Бақчачының бақчасы, утап кына бақсачы ○ 1629
БАКЫЙ (1) ■ Дөнъя фани, хақыйкаты бақый ○ 14733
БАКЫЙЛЫГЫ (1) ■ Гомер бақыйлығы – балада ○ 14016
БАКЫЛДАВЫН (2) ■ Каз кақылдаудан туймас, үрдәк бақылдавын куймас ○ 4240 ● 12104
БАКЫЛДАМЫЙ (3) ■ Бака бақылдамый тормас ○ 4555 ● 4559; 15782
БАКЫЛДАП (1) ■ Бака бақылдап туймас, телчән тақылдап туймас ○ 15779
БАКЫЛДЫЙ (1) ■ Сулы жирдә үрдәк бақылдый ○ 450
БАКЫЛДЫК (1) ■ Бақылдамый торса, бақылдыкның эче поша; кеше бақылдык димиме дип, үзенәң коты оча ○ 15782
БАКЫЛДЫКНЫҢ (1) ■ Бақылдамый торса, бақылдыкның эче поша; кеше бақылдык димиме дип, үзенәң коты оча ○ 15782
БАКЫР (21) ■ Алтынга бақыр катнаштырсаң, бозарсың ○ 262 ● 268; 271; 272; 332; 418; 5165; 7270; 7540; 7660; 7733; 7762; 7807; 7839; 8907; 10091; 11763; 13708; 15740; 15753; 16337
БАКЫРА (3) ■ Кори елгага су керсә, үкерә дә бақыра ○ 405 ● 1506; 3077
БАКЫРГА (4) ■ Хәзинә таптым – чүпкә аттым, алтын таптым – бақырга алмаштым ○ 7838 ● 11488; 14840; 15977
БАКЫРГАНДА (1) ■ Ишәк бақырганда сандугач сайрамас ○ 2955
БАКЫРДАН (2) ■ Бақырдан көмеш чыкмас ○ 269 ● 6031
БАКЫРМЫЙ (1) ■ Йөк астында ишәк бақырмый ○ 2990
БАКЫРНЫ (1) ■ Бақырны ни кадәр юсаң да, алтын булмас ○ 270
БАКЫРУ (1) ■ Бақыру яғмылы булса, ишәктән кадерле хайван булмас иде ○ 15781
БАКЫРУЫ (1) ■ Ишәкнең үз бақыруы үзенә ямьле ○ 2988
БАКЫРЫ (1) ■ Өлеш гел көмеш булмый, бақыры да була ○ 8199
БАКЫРЫНЫП (1) ■ Бақырдан көмеш булмый, бақырынып эш булмый ○ 6031
БАКЫРЫР (1) ■ Кысыр сарык күп бақырыр ○ 3102
БАЛ (107 | 10) ■ Күрмәгән жирнең күле – сөт, күмәчә – бал ○ 143 ● 385; 1260; 1313; 1326; 1621 (2); 1732; 1766; 1803 (2); 2394; 3687; 3990; 4437; 4713 (2); 4716 (2); 4717–4721; 4724; 4725; 4727; 4728; 4729 (2); 4730; 4735; 4736; 4741; 4742; 4745; 4757; 4784; 4805; 5399; 6543; 6636; 6809; 7231; 7267; 7313; 7433; 7547; 7553; 7554; 7561; 7627; 7633; 7640; 7648; 7884; 9149; 9150; 9151 (2); 9152 (2); 9153, :1, :2, :3; 9154–9158; 9160; 9161, :1, :2, :3, :4; 9162, :1, :2; 9163; 9172; 9256; 9311; 9328; 9347; 9430; 9443; 9444; 9629; 9673; 9715; 11622; 12434; 12946; 12988; 13253; 13274; 13922; 13965; 14013, :1; 14069; 14458; 14547; 14674; 14695; 15041; 15042; 15469; 15553; 15572; 15612; 15677; 15702; 15783; 15882
БАЛА (202 | 2) ■ Сусыз бақча – анасыз бала ○ 456 ● 889; 2123; 2248; 3815; 3825–3827; 3857; 3918; 4101; 4115; 6502 (2); 6636; 7209; 7257; 7376; 10116; 10318; 11204; 11533; 12101; 12973–12978; 13146; 13150; 13183; 13213; 13391; 13489; 13605; 13663; 13738; 13779; 13781; 13890; 13917–13922; 13923 (3); 13924–13939; 13940 (2); 13941–13943; 13944 (2); 13945–13948; 13952; 13953 (3); 13954–13958; 13959 (2); 13960; 13999; 14000; 14003; 14012; 14013, :1, :2; 14018; 14021 (2); 14022; 14024–14028; 14029 (2); 14030; 14031; 14033; 14034; 14036; 14044–14046; 14049; 14051; 14054; 14068; 14069; 14072 (2); 14073; 14075–14078; 14082; 14084–14088; 14090; 14091; 14093; 14094; 14099; 14100 (2); 14112; 14113 (2); 14114 (2); 14115; 14116 (2); 14117; 14121 (2); 14178; 14193; 14206; 14211; 14268–14271; 14277; 14279–14283; 14294;

14299; 14301; 14345; 14348; 14350; 14355; 14358 (2); 14361; 14369; 14370; 14372; 14374 (2); 14378; 14379; 14394; 14401 (2); 14414; 14418 (2); 14434; 14435; 14437; 14438; 14444 (2); 14450; 14455 (2); 14569; 15015–15017; 15080 (2); 16629

БАЛАБАН (1) ■ Хан баласы ханга охшар, балабан шоңкарга охшар ○ 5921

БАЛАВЫЗ (6) ■ Тимерче кулында тимер балавыз кебек эрер ○ 308 ● 4714; 4750; 9445; 9488; 14194

БАЛАВЫЗЫН (1) ■ Балын им дэ балавызын ташла ○ 9168

БАЛАГА (21 | 3) ■ Сыерчык теле ачылмаган балага тел алып килэ ○ 4117 ● 13961; 13962; 14019; 14035; 14050; 14058, :1, :2, :3; 14059–14061; 14065; 14194; 14195; 14267; 14268; 14352; 14353; 14371; 14439; 14455; 15462

БАЛАГАН (1) ■ Яумаган яңгырга балаган кору ○ 1233

БАЛАГЫ (1) ■ Балалы хатынның балагы чыккан ○ 14285

БАЛАДА (2) ■ Гомер бакыйлыгы – балада ○ 14016 ● 14270

БАЛАДАН (8) ■ Бал татлы, балдан бала татлы, баладан йокы татлы ○ 6636 ● 13213; 13570; 14027; 14272; 14301; 14403; 16051

БАЛАДЫР (1) ■ Баладыр – бәладер, янган утка саладыр ○ 13963

БАЛАК (1) ■ Балак бете башка менсә, әгәч булып кычкырыр ○ 4759

БАЛАКАЕМ (1) ■ Балакаем, булыр сиңа ала таем ○ 14170

БАЛАКТАГЫ (1) ■ Балактагы бет башка үрмәли ○ 4760

БАЛАЛАГАН (1) ■ Авызында эт балалаган ○ 3770

БАЛАЛАР (6) ■ Балалар асраганда кош та төксәрә ○ 3828 ● 14387 (2); 14396; 14408; 14661

БАЛАЛАРДАН (1) ■ Бала чакта олылардан курыксаң, олайгач балалардан куркасың ○ 15016

БАЛАЛАРНЫ (1) ■ Юмартлык дошманны да дус кылыр, саранлык балаларны да дошман кылыр ○ 11956

БАЛАЛАРНЫҢ (1) ■ Урак ае – тавыкларның сусыз ае, балаларның үкәс ае ○ 958

БАЛАЛАРЫ (5) ■ Мәче әйтә ди: «Хужасы сукыр булса иде, балалары күп булса иде», – дип ○ 3362 ● 3995; 10869; 13964; 14393

БАЛАЛАРЫН (2) ■ Бүре өненә кермичә балаларын тоталмассың ○ 2168 ● 3376

БАЛАЛАРЫНА (1) ■ Иртә торган – эшенә шатланган, иртә өйләнгән – балаларына ○ 13168

БАЛАЛАРЫНЫҢ (1) ■ Атасы карлыган ашаган булса, балаларының да теше камашыр ○ 14364

БАЛАЛАРЫҢА (1) ■ Кешедән көлмә – үз башыңа килмәсә, балаларыңа килер ○ 14906

БАЛАЛАСА (1) ■ Эте жидене балаласа да, савып эчәр сөт бирмәс ○ 3683

БАЛАЛЫ (18 | 1) ■ Балалы коштан жим артмый ○ 3829 ● 3937; 4234, :1; 4269; 4402; 10065; 13965–13972; 13993; 14118; 14284; 14285

БАЛАЛЫЙ (2) ■ Елан, туган баласын ашамас өчен, агач башына менеп балалый икән ○ 4604 ● 8822

БАЛАЛЫК (2) ■ Балалык – патшалык, егетлек – солтанлык ○ 13973 ● 15062

БАЛАМ (5) ■ Балам бар дип сөенмә, сау булуыңа сөен ○ 13974 ● 14177 (2); 14180 (2)

БАЛАН (5) ■ Аланда үскән балан өче була ○ 1786 ● 1803; 1819; 1848; 9153

БАЛАНГА (1) ■ Үзе кунак чакырган, үзе баланга киткән ○ 10227

БАЛАНСЫЗ (1) ■ Балан бал белән тәмле, бал балансыз да тәмле ○ 1803

БАЛАНЫ (22) ■ Юләр белән баланы гаеп итмиләр ○ 11707 ● 12177; 12979; 12980; 12982; 13975–13987; 14067; 14105; 14213; 14278

БАЛАНЫҢ (39 | 2) ■ Кыз баланың күңеле саф су кебек ○ 12981 ● 13988–13998; 14008; 14020; 14032; 14048; 14065; 14083; 14119 (2); 14122 (2); 14178; 14179; 14196; 14197; 14204;1; 14212; 14215;2; 14273 (2); 14275; 14276; 14286; 14287; 14303; 14440–14442; 14447; 15080

БАЛАҢ (11 | 1) ■ Балаң булмыйча анаң кадерең белмәссең ○ 14004 ● 14005–14007; 14017; 14089; 14092; 14137;2; 14186–14188; 14208

БАЛАҢА (1) ■ Үзеңә ир булыр, балаңа ата булмас ○ 14381

БАЛАҢНАН (2) ■ Баланың тәүге баласы үз балаңнан татлы ○ 14179 ● 14334

БАЛАҢНЫ (2) ■ Патша килә, патша: кесәңне капша, баланың бәздә сакла ○ 5866 ● 14074

БАЛАСЫ (76) ■ Жир – анасы, мал – баласы ○ 210 ● 2030; 2036; 2123; 2283; 3559; 3715; 3824; 3831; 3839; 3840; 3951; 4036; 4041; 4049; 4417; 4636; 4637 (2); 5526; 5921; 7126; 7140; 7145; 7146; 7147 (2); 7148 (2); 7149; 7277; 12423; 13134 (2); 13822; 13999; 14010 (2); 14096; 14177–14179; 14180 (2); 14181; 14185 (2); 14186–14188; 14191; 14208; 14265; 14288–14292; 14300;

- 14302; 14304; 14344; 14346 (2); 14362; 14363; 14367; 14368; 14380; 14382; 14482 (2); 14557; 14966; 16450; 16473
- БАЛАСЫЗ** (11) ■ Нөнәрсез гомер – баласыз кеше кебек ○ 6432 ● 10065; 13744; 13745; 13965; 13968–13970; 14000; 14001; 14293
- БАЛАСЫЗЛЫК** (1) ■ Бала – бер жәфа, баласызлык – ике жәфа ○ 13926
- БАЛАСЫЗНЫҢ** (1) ■ Баласызнын жаны тыныч, ә картлыгы – куркыныч ○ 14002
- БАЛАСЫН** (32 | 5) ■ Арыслан киек баласын ау белән тоталар ○ 2041 ● 2072; 2131–2136; 2137 (2); 2222; 2223 (2); :3 (2); 2249; 2251; 3350; 3560; 3973; 3985 (2); :1 (2); :2; 4059; 4060; 4062; 4157; 4418; 4588; 4604; 4611; 4615; 10065; 14454; 16767
- БАЛАСЫНА** (6 | 2) ■ Аю да баласына апагым дияр, керпе дә баласына йомшагым дияр ○ 2223:1 (2) ● 3904; 3952; 3986; 4775; 10125; 14838
- БАЛАСЫНДА** (1) ■ Ата баласында хата була ○ 12424
- БАЛАСЫНЫҢ** (1) ■ Карга баласының авызын таш белән томаламасаң, карылдаудан туктамас ○ 3953
- БАЛА-ЧАГА** (3) ■ Бала-чага арткач, сәке тактасы тарая ○ 13949 ● 13950; 14397
- БАЛА-ЧАГАГА** (1) ■ Бала-чагага ата-ана мал биргәннән акыл биргәне артык ○ 14436
- БАЛА-ЧАГАДА** (1) ■ Ата-ана күнеле бала-чагада, бала-чага күнеле тауда-ташта ○ 14397
- БАЛА-ЧАГАДАН** (1) ■ Ата-анага кадрер күрсәткән бала-чагадан кадрер күрер ○ 14399
- БАЛА-ЧАГАЛЫ** (1) ■ Бала-чагалы кеше жимешле ағач кебек ○ 13951
- БАЛАЧЫЛГА** (1) ■ Балачылга – бала, бәләчелгә – бәлә ○ 14003
- БАЛГА** (10) ■ Бал корты янында балга батарсың, тирес корты янында тирескә батарсың ○ 4719 ● 4720; 4761; 4762; 6459; 8106; 9164; 10595; 12310; 14216
- БАЛДА** (2) ■ Колхозын алда булса, авызың балда булыр ○ 6089 ● 11008
- БАЛДАЙ** (3) ■ Ачы булсаң, тоздай бул; татлы булсаң, балдай бул ○ 9114 ● 9355; 16301
- БАЛДАК** (3) ■ Балдак бармакка күрә ○ 8765 ● 10911; 12666
- БАЛДАКНЫ** (1) ■ Балдакны атсыз бармак кия ○ 8766
- БАЛДАН** (14 | 2) ■ Тирес кондызының да чәчкә менеп балдан авыз итәсе килә ○ 4808 ● 6636; 7227; 7548; 9349; 12752; 13939; 14013; :1; :2; 14069; 14177; 14180; 16054; 16185; 16508
- БАЛДЫЗ** (2) ■ Балдыз – алтынга манган көмеш ○ 14589 ● 14653
- БАЛКУЫННАН** (1) ■ Айның балкуыннан элек табы күзгә төшә ○ 22
- БАЛКЫДЫ** (1) ■ Ай кебек калкыды, кояш кебек балкыды ○ 84
- БАЛЛЫ** (5) ■ Кабак карбызга әйткән: «Мин олы», – дигән. Карбыз әйткән: «Син олы булсаң, мин баллы», – дигән ○ 1605 ● 9165; 9935; 10199; 15470
- БАЛ-МАЙ** (1) ■ Бал-май белән авызланганның теле татлы була ○ 9159
- БАЛНЫ** (3) ■ Аю да балны ашаган-ашаган да артына сылаган ○ 2077 ● 4722; 9166
- БАЛНЫҢ** (4) ■ Балның тәмен аю да белә ○ 2097 ● 2098; 15561; 16474
- БАЛПАНДАЙ** (1) ■ Егет булсаң, балпандай талпын ○ 12845
- БАЛТА** (51 | 6) ■ Агачның тамырына балта чабып, яфрагы белән дус булма ○ 1669 ● 1835; 1886–1898; 1899; :1; :2; 1900 (2); 1912; 1923; 1931; 1932; 1933:1; 1934; 1942; 1946; 1953; 1964; 1972; 1973; 1974; :1; 1977–1979; 1990; 2001; 2006; 2441:1; 3927:1; 6364; 7081; 9068; 9154; 9681; 9926; 9930; 10895; 10915; 11519; 13906; 14332; 15660; 16584; 16723
- БАЛТАГА** (2) ■ Тимерче балтага туймас ○ 307 ● 1901
- БАЛТАДА** (1) ■ Гаеп балтада да бар, сапта да ○ 12486
- БАЛТАДАН** (2) ■ Агач үлеме балтадан ○ 1881 ● 16865
- БАЛТА-КОРЫЧ** (| 1) ■ Балта-корыч байдан, үлем ходайдан ○ 5986:1
- БАЛТАҢ** (1) ■ Чаппа ташка, балтаң ватылыр ○ 199
- БАЛТАҢНЫ** (3 | 1) ■ Кирәкмәс балтаңны чыгарып ташлама, кирәк булыр ○ 1974:2 ● 2000; 15449; 17065
- БАЛТА-ПЫЧАК** (2) ■ Тумырган да сөягән, балта-пычак тимәгән ○ 1993 ● 12645
- БАЛТАСАП** (1) ■ Кирәкмәгән балтасап жиде елдан соң кирәк була, ди ○ 1922
- БАЛТАСЫ** (9) ■ Тимерченең балтасы юк, сатучының акчасы юк ○ 315 ● 1894; 1902; 1905; 1933; 1980; 1996; 4151; 9049
- БАЛТАСЫЗ** (2) ■ Балтасыз, тактасыз кура корып булмый ○ 1903 ● 1904
- БАЛТАСЫН** (2 | 1) ■ Идел чыкканчы балтасын бирә, Идел чыккач сабын да тоттырмый ○ 511 ● 1933:2; 1979

- БАЛТАЧЫНЫҢ** (2) ■ Балтачының балтасы китек, пыялачының тәрәзәсе ватык ○ 1905 ● 8705
- БАЛТЫРГА** (1) ■ Баш жылысы балтырга ○ 10253
- БАЛТЫРГАН** (1) ■ Елына бер балтырган ашамаган кешенең эче кортлар, имеш ○ 1278
- БАЛТЫРЫН** (1) ■ Киткәннең балтырын кара, кайтканның куенын кара ○ 6788
- БАЛЧЫ** (5) ■ Малчы мал карар, балчы бал карар ○ 2394 ● 4722–4724; 4742
- БАЛЧЫК** (11 | 2) ■ Кояшка балчык атма, пычрагы үзәнә төшөр ○ 44 ● 46; 189; 257; 7313; 8361; 9153; :1; :3; 10223; 15072; 15079; 15401
- БАЛЧЫККА** (1) ■ Болаңга ияргән сачөккә аунар, дунгызга ияргән балчыкка аунар ○ 2114
- БАЛЧЫКНЫ** (| 1) ■ Бал балчыкны ярата ○ 9153:2
- БАЛЧЫКСЫЗ** (1) ■ Башмак балчыксыз булмас, арпа кылчыксыз булмас ○ 9032
- БАЛ-ШИКӘР** (1) ■ Ачу – агу, йотсаң – бал-шикәр ○ 12426
- БАЛЫ** (7) ■ Бал кортының балы бар, балга хәтле назы бар ○ 4720 ● 4733; 9167; 9314; 10199; 14178; 15663
- БАЛЫГЫ** (8) ■ Буасы булса, балыгы булыр ○ 357 ● 411; 4478; 4499; 4509; 5023; 5101; 5234
- БАЛЫГЫНА** (1) ■ Балыгына күрә кармагы ○ 4442
- БАЛЫК** (77 | 5) ■ Бер су белән генә торып булса, балык кармакка капмас иде ○ 348 ● 356; 359; 416; 447; 458; 474; 477; 1382; 1819; 3822; 4425; 4438; 4441; 4443–4448; 4449; :1; :2; 4450–4460; 4482; 4484; 4485; 4487; 4489–4495; 4497; 4501; 4502; 4504; 4505; 4507; 4508; 4510; 4529–4531; 4534–4537; 4540; 4544; 4548; 4556; 4676; 5300; 7597; 7964; 9260:2; 11078; :1; :2; 12121 (2); 12358; 12922; 12947; 13133; 15197; 15578; 16913; 16969
- БАЛЫККА** (10) ■ Балыкка – арык, тараканга – арык ○ 4461 ● 4462–4464; 4472; 4481; 4483; 4541; 16913; 16970
- БАЛЫКЛАР** (1) ■ Вак балыклар арасында йөзгән чабаклар түгел без ○ 4538
- БАЛЫКЛАРНЫҢ** (1) ■ Сай суну болгатырга вак балыкларның да көче жигә ○ 420
- БАЛЫКНЫ** (7) ■ Тимерне кызуында сук, балыкны уйнаганда тот ○ 303 ● 3316; 4465; 4466; 4502; 4513; 4545
- БАЛЫКНЫҢ** (10) ■ Балыкның байлыгы – итәк-жиңең кипкәнче ○ 4467 ● 4468–4471; 4498; 4503 (2); 12105; 13343
- БАЛЫКСЫЗ** (1) ■ Мунча пирсез булмый, күл балыксыз булмый ○ 16743
- БАЛЫКЧЫ** (12) ■ Игенче – кырда, балыкчы – суда ○ 1407 ● 1409; 2009; 4472–4476; 4492; 5742; 11828; 14361
- БАЛЫКЧЫДАН** (1) ■ Дингез турында балыкчыдан сора ○ 4486
- БАЛЫКЧЫНЫ** (1) ■ Балыкчы балыкчыны ерактан күрә ○ 4473
- БАЛЫКЧЫНЫҢ** (4) ■ Балыкчының арты юеш, тамагы ач ○ 4477 ● 4478–4480
- БАЛЫН** (3) ■ Балчы корт карар, балын корт табар ○ 4723 ● 9168; 15569
- БАЛЫНА** (3) ■ Бәрәңге балына чебен жыелмый ○ 1595 ● 9146; 9879
- БАЛЫҢ** (2) ■ Кесәдә малың булмаса, теләдә балың булсын ○ 7364 ● 15491
- БАП** (1) ■ Кәжәнә сөте агып торган болак, эче тулы ылак, ите тамагына бап, тиресе аягыңа кап, мөгезе пычагыңа сап, эчөгесен аршинга тарт, скрипкачыга сат ○ 3053
- БАПЛАГАНЫҢ** (1) ■ Иске киёмне баплаганың – яңа киёмне саклаганың ○ 8863
- БАР** (576 | 7) ■ Жирнең чиге бар, күкнең чиге юк ○ 81 ● 135 (2); 215; 219; 220; 244; 271; 272 (3); 301 (2); 373 (2); 429; 478 (2); 484 (2); 485 (2); 558 (2); 581 (2); 587 (2); 591; 621 (2); 636; 638 (5); 662; 666; 681; 693; 698; 754 (2); 758 (2); 763; 764 (2); 793; 863; 1026; 1027; 1028 (2); 1034; 1064; 1068 (3); 1087 (2); 1210; 1250; 1280; 1351; 1373 (2); 1402 (2); 1491; 1503 (2); 1551; 1733 (2); 1738 (2); 1838; 1839; 1937; 1939:1; 2027; 2124; 2204; 2268; 2284; 2324; 2350; 2355; 2454; 2502 (2); 2588; 2589 (2); 2590; 2745; 2748 (2); 2752 (2); 2867; 3023; 3088 (2); 3124; 3212 (2); 3219; 3220; 3331; 3440; 3817 (2); 3848; 3856; 3913; 3995; 4066; 4094 (2); 4183; 4184; 4256; 4298:1; 4405; 4413; 4415; 4589; 4610; 4720 (2); 4749; 4877 (2); 4882; 4889 (2); 4904; 4966; 5082; 5154; 5165; 5173; 5263; 5273; 5340; 5344; 5407; 5502; 5518 (2); 5583 (2); 5609; 5634; 5670 (2); 5719; 5775 (2); 5780; 5829; 5852; 5858; 5864; 5898; 5983 (2); 6005 (2); 6046 (2); 6183; 6335; 6351; 6357; 6365; 6404 (2); 6405; 6406 (2); 6407; 6422 (2); 6498; 6514 (2); 6621; 6744; 6871; 6879; 6913; 7006; 7156; 7255; 7265 (2); 7271; 7359; 7404; 7527; 7540–7552; 7553 (2); 7554 (2); 7555 (2); 7574; 7576; 7584; 7596; 7598; 7601; 7603 (2); 7604–7606; 7619; 7622; 7625–7627; 7629–7631; 7632 (3); 7633–7636; 7647; 7648; 7661 (2); 7730 (2); 7785; 7807; 7855; 7884; 7894; 7922 (2); 7932 (2); 7957; :1; :2; 7958; 8005; 8017; 8025; 8046; 8109 (4); 8125 (2); 8134 (2); 8178;

8200; 8237 (2); 8266; 8283; 8304; 8308 (2); 8311; 8319 (2); 8324 (2); :1; :2; 8326; 8354; 8417; 8421 (2); 8434 (2); 8475; 8491; 8571; 8598; 8619; 8627; 8880 (2); 8917; 8961; 9006; 9061; 9125 (2); 9130 (2); 9143; 9144; 9169 (2); 9178; 9287; 9340; 9385 (2); 9400; 9519; 9557; 9628; 9696; 9722; 9878 (2); 9924; 9946; 9952 (2); 9973; 10019; 10049; 10061; 10074; 10147; 10149; 10178; 10179; 10219; 10301 (2); 10321; 10324; 10411 (2); 10413; 10523 (2); 10585; 10588 (2); 10732 (2); 10768; 10775; 10817 (2); 10827; 10843 (2); 10945; 10982 (3); 11056; 11079; 11129; 11147 (2); 11292; 11347; 11348; 11361; 11365; 11410; 11505; 11544 (2); 11656; 11671; 11828; 11854; 11972 (2); 12018; 12025; 12029 (2); 12087; 12094; 12109 (2); 12284 (2); 12435; 12453; 12486; 12487 (2); 12512:1; 12540; 12572; 12761 (4); 12778; 12843; 12917 (2); 12920; 12931; 12948; 13027; 13072; 13097; 13101; 13124; 13135 (2); 13146; 13193; 13224; 13228 (2); 13231; 13305 (3); 13306 (2); 13307 (2); 13308 (2); 13309 (2); 13310 (2); 13311 (2); 13312 (2); 13328; 13331; 13372 (2); 13474; 13484 (2); 13534; 13608 (2); 13615; 13623 (3); 13668; 13672; 13695; 13806 (2); 13870; 13974; 13978; 14153 (2); 14154; 14246 (2); 14443; 14447; 14457; 14505 (2); 14508 (2); 14557 (2); 14558; 14571; 14689 (2); 14706 (2); 14715; 14724 (2); 14759 (2); 14978; 15038 (4); 15041 (2); 15042 (2); 15065; 15067 (2); 15068 (3); 15198; 15199; 15245; 15277; 15279 (2); 15299 (2); 15331; 15398; 15471; 15482; 15484; 15537 (2); 15571; 15576; 15577 (2); 15579; 15638; 15657; 15658; 15671 (2); 15774 (2); 15784; 16186; 16203; 16229; 16230; 16237 (2); 16238; 16261 (2); 16262; 16265 (2); 16341 (2); 16395; 16434; 16445; 16587; 16594 (2); 16698 (2); 16708; 16741; 16750; 16802; 16857 (2); 16867 (2); 16896; 16897; 16959 (2); 16985; 16990; 17006 (2); 17040

БАРА (36) ■ Ак белән кара – икесе ике юлдан бара ○ 549 ● 809 (2); 1772; 2291; 2740 (2); 3716; 3933; 4681 (2); 5278; 6436; 6737; 6740–6742; 6863; 7016; 8060; 8151; 9938 (2); 10982; 11285; 11586; 11590; 12869; 13796; 13833; 14582; 14793; 15009; 15995 (2); 16141

бара → **тора-бара**

БАРАБАН (9) ■ Булмаган туйга алдан барабан какмыйлар ○ 13266 ● 16343; 16344; 16365; 16374; 16409; 16446; 16455; 16484

БАРАБАНЧЫ (1) ■ Барабан таяк ала, барабанчы акча ала ○ 16344

БАРА-БАРА (3) ■ Кош бара-бара төз китәр ○ 3841 ● 6741; 7141

БАРАДЫР (1) ■ Үләм дигән кодагый үгез әйдәп барадыр ○ 14649

БАРАЛМАС (1) ■ Жилкәне юк тал каек жилгә каршы баралмас ○ 7093

БАРАЛМАССЫҢ (1) ■ Хәйлә белән ерак баралмассың ○ 12589

БАРАМ (5) ■ Каз артынан барам дип, бака ботын аерган, ди ○ 4663 ● 6742; 6821; 14582; 14793

БАРАМЫН (2) ■ – Кайгы, кая барасың? – Картайтырга барамын. – Сагыш, кая барасың? – Саргайтырга барамын ○ 14881 (2)

БАРАСЫ (2) ■ Барасы килмәгән ат төртгә тибә ○ 2625 ● 13134

БАРАСЫМ (1) ■ Синек өйләнәсез юк, минем кияүгә барасым юк ○ 13251

БАРАСЫҢ (4) ■ Печән юлы белән барасың ○ 1358 ● 7875; 14881 (2)

БАРГА (8) ■ Арыслан киек үз каршысында тау барга кайгырмас ○ 2042 ● 2956; 7556; 7557; 7637; 9028; 10568; 14794

БАРГАН (24 | 1) ■ Батып барган кояш туып килгән айга кырын карый, имеш ○ 25 ● 755; 1996; 2626; 2627; 3515; 5174; 6808; 6815 (2); 7016:1; 8511 (2); 8512; 11782 (2); 11783 (2); 11784 (2); 11785; 11786; 13226 (2); 13672

БАРГАНГА (1) ■ Алда барганга урын күп ○ 664

БАРГАНДА (15) ■ Ташу барганда гөрләвек белән дә уйнама ○ 462 ● 502; 1418; 1772; 3699; 5616; 6743; 6745; 7039; 8030; 10209; 11985; 13395; 13908; 15785

БАРГАНЧЫ (6) ■ Өшөп барганчы пешеп бар ○ 6871 ● 7844; 12241; 13163; 13328; 14565

БАРГАНЫ (2) ■ Колның куйга барганы – туйга барганы ○ 5845 (2)

БАРГАНЫҢНЫ (1) ■ Алдыңа кара – кая барганыңны белерсең, артыңа кара – кая чыкканыңны белерсең ○ 668

БАРГАЧ (2) ■ Белешен булса, баргач бөлеш ашарсың ○ 5304 ● 16950

БАРДА (59) ■ Кояш барда йолдыз күренми ○ 34 ● 485 (2); 707; 1535; 2454; 2611; 2612 (2); 2613 (2); 4882; 4921 (2); 4999; 5083; 5378; 6098 (2); 6335; 6362 (2); 7025; 7150 (2); 7558–7560; 7661; 7773; 7774; 7870; 8255; 8470; 8772; 8868; 9025 (2); 9287; 9696; 9885 (2); 10575; 10579 (2); 10580 (2); 10581 (2); 10778 (2); 11138; 11335 (2); 14384; 14429; 15379; 16541 (2)

БАРДАН (8) ■ Төсө бардан түнелмә ○ 619 ● 7561; 7562; 7603; 7625–7627; 10698

БАРДЫ (1) ■ Өтөргә дип барды, өтелеп кайтты ○ 5714

- БАРДЫК** (1) ■ Канат алырга бардык, койрыксыз кайттык ○ 3892
- БАРДЫМ** (1) ■ Иргэ арбадан яхшы – киттең дэ бардың ○ 13248
- БАРДЫҢ** (1) ■ Аяк арбадан яхшы – киттең дэ бардың ○ 10886
- БАРДЫР** (4) ■ Ай-һай синең йөрөшөң, бардыр синең бер эшең ○ 6283 ● 12057; 14977; 16138
- БАРИС** (1) ■ Бер көн Харис белән, бер көн Барис белән ○ 12800
- БАРЛАР** (2) ■ Ницэ барлар юк булган, ницэ юклар бар булган ○ 7596 ● 15578
- БАРЛЫ** (7) ■ Ялгыз кеше барлы булса да зарлы ○ 5100 ● 7314 (2); 7447; 7563; 7599; 14670
- БАРЛЫҒЫ** (2) ■ Хатын белән хатын талашса, яшьлеге белән картлыгын әйтер; бай белән ярлы талашса, барлыгы белән юклығын әйтер ○ 7426 ● 7577
- БАРЛЫДАН** (1) ■ Ат алсаң, барлыдан ал; хатын алсаң, ярлыдан ал ○ 13125
- БАРЛЫК** (9) ■ Карганы патша иткәннәр дэ, «кар-р» дип кычкыра белмәгән барлык кошларның да күзән чуқыган, ди ○ 3992 ● 7564–7570; 11601
- БАРЛЫКНЫҢ** (1) ■ Барлыкның соңы белән юклыкның соңы бер ○ 7571
- БАРЛЫКТА** (1) ■ Барлыкта тарлык юк, кинлектэ кимлек юк ○ 7572
- БАРЛЫНЫҢ** (1) ■ Барлының базары янында ○ 7573
- БАРМА** (30) ■ Биск тауның түбәсен күр дэ төбөнә барма ○ 119 ● 665; 1679; 1807; 1904; 2018; 2087; 2372; 2692; 3539; 3747; 5315; 5502; 5743 (2); 6744; 7039; 9617; 10130 (2); 12242; 13146; 13245; 13267; 13597 (2); 13611 (2); 15638; 16721
- БАРМАГАН** (2) ■ Бармаган жирдэ бақыр бар, барсаң тимер табылмас ○ 271 ● 272
- БАРМАГАНДА** (1) ■ Бармаганда барырсың, барганда калырсың ○ 6745
- БАРМАГАЧ** (1) ■ Аты бармагач, тэртөсөн кыйный ○ 2751
- БАРМАҒЫ** (5) ■ Байның бармагы үзенә көкрә ○ 7272 ● 10896; 10980; 10999; 14287
- БАРМАҒЫЛ** (1) ■ Барнағыл да барнағыл дип, Барнаулга бармағыл ○ 7776
- БАРМАҒЫН** (5 | 1) ■ Белгән белгәнән эшләр, белмәгән бармағын тешләр ○ 6338 ● 6472; 6527; 9162:1; 10611; 16477
- БАРМАҒЫНА** (1) ■ Бармағына ышанган кашыксыз калган ○ 10897
- БАРМАҒЫҢ** (2) ■ Кысқыч барда утка бармағың тыкма ○ 8470 ● 10237
- БАРМАҒЫҢНЫ** (4) ■ Бер бармағыңны бөкләсәң, бишесе бөгелер ○ 10909 ● 10964; 12404; 16773
- БАРМАДЫМ** (1) ■ Аягым белән бармадым, кулым белән алмадым ○ 10987
- БАРМАК** (35 | 1) ■ Бу чакта бияләй эчендэ бармак кыймылдатканны беләләр ○ 781 ● 1484; 6277; 8252; 8766; 9037; 9039; 9152; 9161; 9162, :2; 9166; 9444; 9621; 10895; 10898–10900; 10906; 10910; 10919; 10929 (2); 10955; 11000; 11001; 11018; 11039; 11049; 11053; 11706; 15046; 15274; 15535; 16967 (2)
- БАРМАККА** (8) ■ Балдак бармакка күрә ○ 8765 ● 10911; 10916; 11001–11003; 11767; 12666
- БАРМАКЛАР** (1) ■ Бармаklar да барысы да тигез түгел ○ 10901
- БАРМАКНЫ** (1 | 4) ■ Бал таглы дип бармакны йотмыйлар ○ 9161:1 ● 9161:2, :3, :4; 10912
- БАРМАКНЫҢ** (1) ■ Биш бармакның кайсын тешләсәң дэ тигез авырта ○ 10917
- БАРМАКСЫЗ** (1) ■ Юаш дип бармағыңны авызына тыкма, бармаксыз калырсың ○ 12404
- БАРМАКТАН** (1) ■ Ил белән киселгән бармактан кан чыкмый ○ 4923
- БАРМАМ** (4) ■ Эш дигәндэ мин бармам, аш дигәндэ мин калмам ○ 6319 ● 6328; 9395; 14795
- БАРМАС** (9 | 1) ■ Аюдан курыккан урманга бармас ○ 2086 ● 2178; 2451:1; 2515; 3737; 4232; 7876; 9889; 13094; 13319
- БАРМАСА** (2) ■ Су синең артыңнан бармаса, син суның артыңнан бар ○ 429 ● 10888
- БАРМАСАҢ** (2) ■ Чакырганга бармасаң, чакыручыга зар булырсың ○ 10180 ● 13134
- БАРМЫ** (3) ■ Ишәккә: «Сине оймакка кертәбез», – дигәннәр икән, ишәк: «Анда шайтан таягы бармы соң?» – дип сораган, ди ○ 2979 ● 16022; 16036
- БАРМЫЙ** (6) ■ Бурый буран, сый олан, бармый ат, кыйный карт ○ 1214 ● 3498; 6988; 9540; 9597; 11586
- БАРМЫЙЛАР** (4 | 1) ■ Чикләвек жыйганда жиләккә бармыйлар ○ 1764 ● 1868:1; 4463; 5623; 8540
- БАРНАҒЫЛ** (2) ■ Барнағыл да барнағыл дип, Барнаулга бармағыл ○ 7776 (2)
- БАРНАҒЫЛЫ** (1) ■ Байның бар малы ятар, ярлының барнағылы йөгөрер ○ 7271
- БАРНАХЛГА** (1) ■ Барнағыл да барнағыл дип, Барнаулга бармағыл ○ 7776
- БАРНЫ** (6) ■ Жире барны жир тартыр, жир тартмаса ил тартыр ○ 5126 ● 5157 (2); 7574; 12781; 14941

- БАРНЫҢ** (55) ■ Жире барның жиме бар ○ 215 ● 581 (2); 621 (2); 666; 758; 764 (2); 2589 (2); 2590; 3220; 4749; 5154; 5167; 5658; 6183; 7329; 7404; 7575–7578; 7622; 7716; 7958; 8200; 8308 (2); 8309; 8434 (2); 8533; 8627; 10775; 10945; 11129; 11347; 11348; 11898; 12672; 13027; 14154; 14557 (2); 14558; 14571; 14715; 15068 (3); 15318; 15482; 15579
- БАРСА** (16) ■ Ары барса – ат яны, бире барса – бия яны ○ 2737 (2) ● 4682; 4732; 5138; 5725; 6563; 6996; 7874 (2); 11012; 12289; 12944; 14376; 14555; 15296
- БАРСАҢ** (61) ■ Кая барсаң да, бер кояш ○ 30 ● 69; 271; 366; 388; 824; 2173; 2262; 4007; 5138; 5165; 5670 (2); 5671 (2); 6759 (2); 6924; 7807; 7855; 7877; 7920; 8365; 9836; 9912; 9973; 10061; 10130–10133; 10160; 10280; 11463; 11787; 11788 (2); 11789 (2); 12333; 13134; 13135; 13305 (2); 13306; 13307; 13308 (2); 13309–13314; 13329; 14798; 14895; 16913 (2); 17065 (2)
- БАРСЫН** (1 | 1) ■ Алты яшәр юлдан кайтса, алтмыш яшәр күрешә барсын ○ 6730:2 ● 12471
- БАРУ** (5) ■ Дөя кәгъбәгә бару белән хажи булмас ○ 2917 ● 7938 (2); 10183; 11007
- БАРУЧЫ** (3) ■ Туры юлдан баручы армый да, азмый да ○ 6817 ● 13120; 16512
- БАРУЫ-КАЙТУЫ** (1) ■ Ил күрүе илле сум, баруы-кайтуы йөз сум ○ 4936
- БАРЧА** (2) ■ Барына – барча, югына – юкча ○ 7581 ● 12408
- БАРЧАНЫКЫ** (1) ■ Туй – тиешленеке, бәйрәм – барчаныкы ○ 13296
- БАРЫ** (10) ■ Менә сиңа тары – хәзинәдә бары ○ 1583 ● 3124; 7315; 7576; 7579; 7580; 7638; 11726; 14517; 15076
- БАРЫБЕР** (8 | 1) ■ Ишәк, хөкүмәт казнасын ташыса да, барыбер ишәк булып калыр ○ 2969 ● 3144; 3976; 4249; 6522; 7016:2; 7017; 15598; 16317
- БАРЫБЫЗ** (1) ■ Гриш-гриш, барыбыз да бер иш ○ 5516
- БАРЫБЫЗГА** (1) ■ Бер пар салды – барыбызга да чабынырга житте ○ 8643
- БАРЫЙК** (1) ■ Ялкауга: «Әйдә эшкә барыйк», – дигәч, «Хәлем юк», – дигән. «Кил ашарга», – дигәч, «Кайда минем тәти кашык?» – дигән ○ 6596
- БАРЫМТА** (2) ■ Барымта карулы, кире кайтарулы ○ 5543 ● 7203
- БАРЫМТАГА** (| 1) ■ Барымтага – карымта ○ 5543:1
- БАРЫМТАЛЫ** (1) ■ Ярлы кеше белән кода булганчы, бай кеше белән барымталы бул ○ 7458
- БАРЫН** (17) ■ Артыңда ни барын белмәсәң – тотылырсың, алдыңда ни барын күрмәсәң – егылырсың ○ 678 (2) ● 852; 5564 (2); 6032; 6099; 7161; 7316; 7541; 7648; 9697; 9906; 9989; 11151; 14860; 16475
- БАРЫНА** (8) ■ Кояш барына да бертигез карый ○ 35 ● 7581–7583; 7641; 11823; 11824; 15425
- БАРЫНДА** (9) ■ Эт барында таяк булмый, таяк булганда эт туры килми ○ 3561 ● 7642; 8229; 9626; 13262 (2); 14294; 14335 (2)
- БАРЫННАН** (5) ■ Ашык уйнаган азар, туп уйнаган тузар, куй багып койрык ашаган барыннан да узар ○ 3081 ● 4898; 14357; 14517; 16469
- БАРЫНЧА** (4) ■ Бар – барынча, юк – хәленчә ○ 7542 ● 7599; 10066; 11970
- БАРЫН-ЮГЫН** (1) ■ Барын-югын белмидер, бал теллидер күңелем ○ 7640
- БАРЫҢ** (4) ■ Яуга барсаң – барың бар, дауга барсаң – берен бар ○ 5670 ● 5744 (2); 7163
- БАРЫҢНЫ** (1) ■ Бер югыңны бар итим дигәнче, бер барыңны юк итсәң ○ 7584
- БАРЫП** (29 | 3) ■ Агыйделлен аръягыңда – бер энәгә бер сыер, барып карасаң – чүп тә юк ○ 336 ● 386; 714; 1463; 1613; 2066; 2323; 2666; 3162; 3228; 3948; 4917; 5414 (2); :1 (2); 5700; 5715; 6766; 6899; 9318; 9406; 9657 (2); 11182; 11285; 12000:3; 13174; 13257; 14924; 15904; 16876
- БАРЫР** (17) ■ Төлке никадәр качса да, барыр жире күрекче кибетендә ○ 2298 ● 2959; 3981; 6583; 6811 (2); 7879; 8031; 9820; 11423; 11784; 12227; 13020; 14155; 14590 (2); 16148
- БАРЫРГА** (4) ■ Саламда торган ат саламга барырга гына ярый ○ 2676 ● 4708; 6989; 15538
- БАРЫРМЫН** (1) ■ Байга салам әйт, ярлыга үзем барырымн ○ 7213
- БАРЫРСЫҢ** (16) ■ Барырсың узган буш көнгә ○ 1033 ● 6745; 6759 (2); 6770 (2); 7258; 11788 (2); 11789; 11934; 14795; 16514; 16989; 17028 (2)
- БАРЫСЫ** (5) ■ Барысы да бер чыбыктан сөрелгән ○ 1981 ● 4192; 4287; 10901; 12799
- БАРЫСЫННАН** (1) ■ Акча бирсәң – аза, киём бирсәң – туза, яхшылык итсәң – барысыннан да уза ○ 12098
- БАРЫШ** (1) ■ Гаеп иткәннен өенә барыш ○ 12488
- БАРЫШКАН** (1) ■ Үзләре табышкан, үзләре барышкан ○ 13258
- БАРЫШЛЫЙ** (1) ■ Мал – үтеп барышлый ял итәргә туктаган юлчы ○ 7389
- БАРЫ-ЮГЫ** (1) ■ Бары-югы барабәр ○ 7639

- БАС** (3) ■ Еланның койрыгына басма, башына бас ○ 4647 ● 8523; 13319
- БАСА** (16 | 1) ■ Черек ағачны корт баса ○ 1705 ● 2062; 2638; 2701; 3184; 3381; 5286 (2); 6885; 8138; 9393; 14349; 14727, :1; 14872; 15335; 15874
- БАСА.ЛМАССЫҢ** (1) ■ Үпкәне – ачу белән, утны май белән басалмасын ○ 12637
- БАСАР** (31) ■ Эшлэгән тимер ялт итәр, эшләмәгәнән тут басар ○ 323 ● 1088; 1427; 1465; 1684; 1712; 2095 (2); 2335; 2480; 2847; 4422; 4428; 4756; 4863 (2); 4980; 6549 (2); 7257 (2); 7355; 7443; 8235; 12096 (2); 12855; 13143; 13446; 14780 (2)
- БАСАРГА** (1) ■ Табаны пешкән мөчә төслә кая басарга белми ○ 3395
- БАСАРЛАР** (1 | 3) ■ Усал булсаң асарлар, юаш булсаң басарлар, уртача булсаң, ил ағасы ясарлар ○ 12166 ● 12166:1, :2, :3
- БАСАСЫ** (1) ■ Бер басасы жиргә мең баса ○ 6885
- БАСАСЫҢ** (1) ■ Бәләлә жиргә басма, басысың икән качма ○ 14818
- БАСКАН** (13) ■ Баскан эздән су чыгара ○ 500 ● 787; 1354; 1692; 5059; 6528; 6884; 8556; 10883; 10983; 11790; 13578; 15268
- БАСКАНДА** (1) ■ Ана каз йомырка басканда, ата каз янында биер ○ 4231
- БАСКАННЫ** (2) ■ Ат басканны жир белә ○ 2482 ● 2847
- БАСКАНЧЫ** (4) ■ Жир безне басканчы, без жиргә басып калыйк ○ 251 ● 539; 10741; 12004
- БАСКАЧ** (2) ■ Тырмавычны белмәсән, тешенә баскач белерсең ○ 1315 ● 11054
- БАСКЫЧ** (6) ■ Баскыч башына берәр атлап менеп житарсең ○ 8596 ● 10275; 11405; 12701; 13668; 14719
- БАСКЫЧКА** (1) ■ Баскычка берәр атлап менсән, югары менәрсең ○ 8597
- БАСКЫЧНЫҢ** (1) ■ Баскычның ике башы бар ○ 8598
- БАСКЫЧТАН** (1) ■ Черек баскычтан менмә – түнәрсең, черек басмага басма – батарсың ○ 8634
- БАСКЫЧЫ** (7) ■ Күкнең баскычы юк ○ 60 ● 7275; 10654; 12480; 14688; 15529; 16496
- БАСМА** (9) ■ Кәжә киреләнсә – басма уртасында ○ 3029 ● 4647; 4654; 4661; 6812; 6827; 8634; 14540; 14818
- БАСМАГА** (2) ■ Черек басмага басма – батарсың ○ 6827 ● 8634
- БАСМАГАН** (3) ■ Аягына сыер басмаган ○ 3245 ● 13781; 14461
- БАСМАМ** (1) ■ Бәхетсез ат басмам дигән төшнәң уртасына баса ○ 2638
- БАСМАС** (7) ■ Канатлы очып житмәс жир, кайгаклы житеп басмас жир ○ 226 ● 2472; 3097; 4564; 4597; 15053; 16373
- БАСМАСА** (1 | 1) ■ Дөнъя – куласа, бер басмаса бер баса ○ 14727:1 ● 16431
- БАСМЫЙ** (4) ■ Эт аягын эт басмый ○ 3557 ● 4312; 6339; 8322
- БАСМЫЙЛАР** (1) ■ Тармадан тула басмыйлар ○ 1563
- БАСМЫЙМЫН** (1) ■ Ат басмыймын дигән жирне өч басар, ир татымыймын дигән тозны өч татыр ○ 13446
- БАСМЫЙСЫҢ** (1) ■ Үз үкчәнә үзән басмыйсың ○ 10976
- БАССА** (6 | 1) ■ Типсә тимер өзәрлек, басса бакыр өзәрлек ○ 332 ● 2335; 3184; 4405:1; 4980; 9862; 16417
- БАССАЛАР** (1) ■ Сөяленә бассалар, сөялеп тора алмасың ○ 15286
- БАССАН** (3) ■ Койрыгына бассаң, тычкан да чыелдый ○ 3403 ● 3422; 4668
- БАССЫН** (2) ■ Яман ағачка асылынганчы, яхшы ағач үзеңне басын ○ 1714 ● 12004
- БАСТЫ** (2) ■ Бүрәнәгә басты бүдәнә, бүдәнәнә басты бүрәнә: бүрәнә дә гаеплә, бүдәнә дә гаеплә ○ 3914 (2)
- БАСТЫМ** (1) ■ Бастым – киез булды, кьердем – киез итек ○ 9030
- БАСТЫРДЫМ** (1) ■ Быел итек бастырдым, ул да булды тездән үк, без бай дип үк мактанмыймын, икмәк бетте көздән үк ○ 7530
- БАСТЫРМА** (2) ■ Таш астында – кәлтә, кибән астында – тычкан, бастырма астында чыпчык үлми ○ 4680 ● 9582
- БАСТЫРУ** (1 | 3) ■ Кайнар табага бастыру ○ 10031 ● 10031:1, :2, :3
- БАСТЫРЫГЫ** (3 | 4) ■ Жир бастырыгы – тау, тау бастырыгы – таш ○ 212 (2) ● 212:1 (2), :2, :3; 8654
- БАСТЫРЫЛА** (1) ■ Ач – төшендә оча, тук – бастырыла ○ 9549
- БАСТЫРЫП** (| 1) ■ Кызган табага бастырып биетү ○ 10031:4
- БАСТЫРЫП** (2) ■ Тавык, бер күкәй салганчы, бөтен мөхәлләнә аякка бастырыр ○ 4303 ● 14279

- БАСУ** (2) ■ Сыер басу таптаган өчен чөйдөгө бозау тиресен кыйнамайлар ○ 3185 ● 16402
- БАСУГА** (1) ■ Басуга сүз чөпө булмый ○ 15786
- БАСУДА** (1) ■ Басуда балык булмас ○ 1382
- БАСУДАН** (1) ■ Данны басудан эзлэ ○ 1393
- БАСУЫ** (1) ■ Арышы булсын, басуы табылыр ○ 1524
- БАСУЫГЫЗНЫҢ** (1) ■ «Урыр идем уруын, басуыгызның жае юк», – дип эйтте, ди, бер килен ○ 13389
- БАСУЫННАН** (1) ■ Карчыганың очышынан, ир егетнең аяк басуыннан ○ 13555
- БАСЫЙМ** (1) ■ Басыйм дисәң, жир күп ○ 112
- БАСЫЛ** (1) ■ Ташкын булсаң – басыл, шашкын булсаң – асыл ○ 11930
- БАСЫЛА** (1) ■ Янгырдан соң тузан да басыла ○ 1171
- БАСЫЛДЫ** (1) ■ Кар ауды – эз басылды ○ 1098
- БАСЫЛМЫЙ** (2) ■ Жилдерми йөгөрөк басылмый ○ 2814 ● 16410
- БАСЫЛЫР** (1) ■ Каты яңгыр тиз ачылыр, каты ачу тиз басылыр ○ 12516
- БАСЫМЧАК** (1) ■ Арык кеше – алчак, базык кеше – басымчак ○ 10745
- БАСЫП** (19) ■ Жир безне басканчы, без жиргә басып калыйк ○ 251 ● 296; 2776; 2882; 3925; 4251; 4756; 5377; 5638; 5772; 7256; 9888; 10723; 11007; 11362; 13165; 14639; 14957; 15395
- БАТ** (1) ■ Батсаң, таза суга бат ○ 346
- БАТА** (3) ■ Бата торган – еланга да тотына ○ 345 ● 7751; 16123
- бата** → **ката-бата**
- БАТАЛАР** (1) ■ Турыдан барам дип, сазга баталар ○ 6821
- БАТАР** (1) ■ Хэйлэ сазы сеңгәлек: бер аягыңны алганчы икенчесе батар ○ 12590
- БАТАРСЫҢ** (4) ■ Бал корты янында балга батарсың, тирес корты янында тирескә батарсың ○ 4719 (2) ● 6827; 8634
- БАТАРЫН** (1) ■ Таң атырын тавык белер, көн батырын кәккүк белер ○ 4333
- БАТАСЫ** (1) ■ Балыкның батасы юк ○ 4468
- БАТАСЫЗ** (1) ■ Атасыз йорт – батасыз йорт ○ 14329
- БАТАСЫҢ** (1) ■ Курку төбе диңгез – батасың да китәсең, тәвәккәл төбе көймә – утырасың да кичәсең ○ 11178
- БАТКАГЫНА** (1) ■ Бака – баткагына, балык – күленә ○ 4556
- БАТКАГЫНДА** (1) ■ Бака күпме генә сикерсә дә – үз баткагында ○ 4568
- БАТКАК** (1) ■ Баткак бакага килешер ○ 113
- БАТКАКТА** (2) ■ Ишәк эзе каткакта калмый, баткакта кала ○ 2970 ● 4574
- БАТКАКТАН** (1) ■ Бака баткактан курыкмас ○ 4557
- БАТКАН** (7) ■ Баткан тайганнан көлгән ○ 114 ● 440; 763; 3214; 7117; 10902; 11280
- БАТКАНГА** (1) ■ Батканга яңгыр куркыныч түгел ○ 1075
- БАТКАНДА** (1 | 1) ■ Батканда балта бирмәкче иде, тартып чыгаргач, сабын да кызгана ○ 1933:1 ● 2568
- БАТКАННЫҢ** (1) ■ Суга батканның яңгырдан куркуы юк ○ 441
- БАТКАНЫН** (1) ■ Түшкә аелның батканын иясе белмәс, ат белер; ир егетнең кадерең ага-эне белмәс, ят белер ○ 14683
- БАТМАН** (9) ■ Идел суы илле батман ○ 510 ● 3912; 4177; 4914; 8032; 9172; 9880; 11093; 13214
- БАТМАНДАЙ** (2) ■ Кеше йодрыгын күрмәгән үз йодрыгын батмандай санар ○ 10926 ● 13942
- БАТМАНЛАП** (2) ■ Батманлап кергән авыру мыскаллап чыгар ○ 15200 ● 16039
- БАТМАНЫ** (2) ■ Нәр нәрсәнең үз батманы бар ○ 8017 ● 8078
- БАТМАНЫН** (1) ■ Йокының батманын йокласаң, почыгы кала ○ 6657
- БАТМАС** (3) ■ Атлас суга батмас ○ 8670 ● 12365; 14791
- БАТМАСТАН** (1) ■ Батмастан күбеккә тотыну ○ 501
- БАТМЫЙ** (4) ■ Суда батмый, утта янмый ○ 529 ● 6415; 8582; 11280
- БАТМЫЙМЫН** (1) ■ Таң атмыймын дисә дә, көн куймый; көн батмыймын дисә дә, төн куймый ○ 947
- БАТРАК** (1) ■ Байдан батрак артмый ○ 5738
- БАТСАҢ** (1) ■ Батсаң, таза суга бат ○ 346
- БАТСЫН** (1) ■ Кыз бала төшкән жирендә таш булып батсын ○ 13183
- БАТТЫ** (1) ■ Чулпан калыкты – ай батты ○ 70

- БАТТЫМ** (1) ■ Дингездэн чыктым, кога баттым ○ 507
- БАТУЧЫ** (1) ■ Суга батучы умарта корты саламга ябышып калган ○ 4743
- БАТУЧЫЛАР** (1) ■ Аракы стаканында батучылар дингездэ батучылардан күбрэк ○ 9808
- БАТУЧЫЛАРДАН** (1) ■ Аракы стаканында батучылар дингездэ батучылардан күбрэк ○ 9808
- БАТЫП** (7) ■ Батып барган кояш туып килгән айга кырын карый, имеш ○ 25 ● 502; 1057; 4761; 9626; 9822 (2)
- БАТЫР** (73 | 8) ■ Аю – базында батыр ○ 2071 ● 2273:1; 2556; 3127 (2); 3675; 4385; 5123; 5544–5549; 5550; :1; :2; :3; :4; :5; :6; 5551; 5578; 5586; 5601; 5620; 5649; 5650; 5655; 5661; 5664; 5676; 6522; 6638; 6977; 7181; 8113 (2); 8787; 9740; 10418; :1; 11079–11083; 11084 (3); 11085–11092; 11167 (2); 11169; 11172; 11173; 11180; 11210; 11308; 11386 (2); 11838; 12598; 12625; 12835; 12836; 12901; 13079; 13452; 13798; 15565; 15566 (2); 15644
- БАТЫРА** (1) ■ Күп куркыта, тирән батыра ○ 5028
- БАТЫРАЙТА** (1) ■ Байлык батырайта, ярлык көкрәйтә ○ 7241
- БАТЫРГА** (3) ■ Эт батырга өрер, куркакны тешләр ○ 3562 ● 11093; 11094
- БАТЫРДАН** (2) ■ Мәйданда еккан батырдан яуда еккан батыр олы ○ 5601 ● 11095
- БАТЫРЛАНМА** (1) ■ Миц башында батырланма, кырда курыкма ○ 11245
- БАТЫРЛАНЫР** (1) ■ Курыкканны күп кусаң, батырланыр ○ 11189
- БАТЫРЛАР** (1) ■ Бозылган илне батырлар төзәтер ○ 11107
- БАТЫРЛЫГЫ** (1) ■ Качканның батырлыгы аякта, сугышканның йөрәктә ○ 5582
- БАТЫРЛЫГЫНА** (1) ■ Ир батырлыгына таянса, хатын матурлыгына таяныр ○ 13811
- БАТЫРЛЫГЫҢ** (1) ■ Матурлыгың белән мактанма, батырлыгың белән мактан ○ 11243
- БАТЫРЛЫГЫҢНЫ** (2) ■ Батырлыгыңны мәйданга сынат ○ 6637 ● 11082
- БАТЫРЛЫК** (4) ■ Батырлык кыяфәттә түгел, йөрәктә ○ 11096 ● 11168; 11293; 11955
- БАТЫРЛЫККА** (1) ■ Ир-егеттә ирлек бар, батырлыкка жирлек бар ○ 13484
- БАТЫРЛЫКТА** (2) ■ Дус беленер авырлыкта, ир беленер батырлыкта ○ 5353 ● 11097
- БАТЫРМАС** (1) ■ Ата-ана догасы утка-суга батырмас ○ 14395
- БАТЫРМЫН** (2) ■ Батырмын дип кем әйтми, яу килгәндә өнө юк ○ 5552 ● 10903
- БАТЫРНЫ** (1) ■ Батырны яу тудыра ○ 5553
- БАТЫРНЫҢ** (2) ■ Батырның ризыгы киң була ○ 11098 ● 11099
- БАТЫРУ** (1) ■ Коры елгага батыру ○ 515
- БАТЫРЫ** (2) ■ Эш батыры – ил батыры ○ 6162 (2)
- БАТЫРЫМ** (1) ■ Куян да «батырым», керпе дә «йомшагым» дигән ○ 2252
- БАТЫРЫР** (2) ■ Ике койрыкчы бер көймәне батырыр ○ 7022 ● 9700
- БАУ** (12) ■ Черек бау белән кога төшмә ○ 479 ● 5534; 7000; 8824; 8919; 8979; 8989; 11657; 11762; 11791; 15761; 16557
- БАУДА** (2) ■ Арыслан, бауда торса да эт булмас, арыслан булыр ○ 2037 ● 15605
- БАУДАГЫ** (2) ■ Ирекле ат баудагы аттан жим сораган ○ 2647 ● 3464
- БАУЛАМЫЙЛАР** (1) ■ Черегән суганны бауламыйлар ○ 1622
- БАУНЫҢ** (1) ■ Бауның озыны, сүзгәң кыскасы яхшы ○ 15787
- БАҢАДИРЛАНДЫРЫР** (1) ■ Музыка жебенне баһадирландырыр, саранны юмартландырыр ○ 16386
- БАҢАДИРЛЫК** (2) ■ Куәтнең кадере баһадирлык белән ○ 10771 ● 11473
- БАШ** (165 | 2) ■ Күк бер синең баш турындагына түгел ○ 98 ● 130; 174; 198; 881; 1341; 1527; 1532; 1567; 1704:1; 1888; 2033 (2); 2308; 2324; 2352; 2368; 2369; 3016; 3310; 3311; 3549; 3786; 3796 (2); 4280; 4462; 4577; 5192; 5301; 5351; 5401; 5411; 5749; 5805; 5842; 5846; 5869; 5959; 6295; 6326; 6461; 6462; 7148; 7324; 7383; 7454; 7877; 8214; 8261; 8997; 8998; 9001; 9011; 9087; 9091; 9112; 9170; 9181; 9433; 9542; 10230; 10231; 10234; 10236; 10238–10247; 10248 (3); 10249–10253; 10256; 10258; 10267; 10269; 10276; 10278; 10287; 10288 (2); 10298; 10308; :1; 10309; 10310; 10323–10330; 10334; 10347–10349; 10366; 10372; 10376; 10521; 10556; 10757; 10887; 10890–10892; 10920; 10994; 11121; 11287; 11454; 11536; 11935; 12150; 13126; 13148; 13769; 13812; 13899 (2); 14084; 14446; 14496; 14504; 14536; 14662 (2); 14796; 14990; 15026; 15027; 15154; 15172; 15201 (2); 15202; 15284; 15302; 15470–15472; 15548; 15549; 15554; 15562; 15617; 15894; 15906; 15933; 16063; 16085; 16192; 16467; 16845
- баш** → эч-баш, башма-баш
- БАШАГЫН** (1) ■ Бодай чәчсән, башагың жый, шалкан чәчсән, тамырың жый ○ 1543

- БАШАК** (6) ■ Бер башак – башак кына, йөз башактан капчык тула ○ 1384 (2) ● 1389; 1454 (2); 1540
- БАШАККА** (2) ■ Башакка бар, башка юк ○ 1491 ● 1498
- БАШАКЛЫККА** (1) ■ Сөйлөшә-сөйлөшә кызып киттек, башаклыкка менеп киттек ○ 16297
- БАШАКСЫЗ** (1) ■ Арыш башаксыз булмас, арпа кылчыксыз булмас ○ 1522
- БАШАКТАН** (1) ■ Бер башак – башак кына, йөз башактан капчык тула ○ 1384
- БАШ-АЯК** (1) ■ Бәланнән баш-аяк ○ 14984
- БАШБАШТАК** (1) ■ Башбаштак тәкәгә болын тар ○ 3129
- БАШБАШТАККА** (1) ■ Башбаштакка закон юк ○ 5747
- БАШКА** (82 | 5) ■ Кое төптә булса да, сусаганны сугара; тау-таш өстә торса да, башка яный ○ 400 ● 562; 648; 1024 (2); 1248; 1491; 1621; 2561; 2802; 4595; 4759; 4760; 5065; 5114; 5119; 5155; 5157; 5161–5163; 5297; 5298; 5352; 5361; 6033; 6143; 6161; 6207; 6265 (2); 6316; 7136; 7534; 7872; 8317; 8725; 8951; 9135; 9588, :1, :3; 9601; 9768; 10229, :1, :2, :3; 10232; 10247; 10254; 10255; 10276; 10311; 10331; 10564; 10889; 10893; 10906; 10997 (2); 11133; 11432; 11894; 12837; 12911; 12983; 14286; 14336; 14443; 14796; 14797; 15063; 15202; 15287; 15398; 15425; 15540; 15628; 16239; 16365; 16406; 16418 (2); 16612; 16747 (2)
- БАШКАГА** (1) ■ Эт печәнгә ята да, үзе дә ашамый, башкага да ашатмый ○ 3625
- БАШКАЛАР** (4) ■ Үз кадерен белмәгән кешенең башкалар каршында да кадере булмый ○ 11340 ● 11964; 12626; 16245
- БАШКАЛАРГА** (5 | 1) ■ Тырышканга дәүләт бар, башкаларга гыйбрәт бар ○ 6514 ● 8425; 11433; 11992; 12000; 4; 12021
- БАШКАЛАРДАН** (3) ■ Аксак карга башкалардан элек очар ○ 3929 ● 6401; 14232
- БАШКАНЫ** (4) ■ Арасы башканы яу кушар, өере башканы бау кушар ○ 5534 (2) ● 12396; 12791
- БАШКАНЫҢ** (1) ■ Авылы башканың кавеме башка ○ 5155
- БАШКАРЫЛМАГАН** (1) ■ Башкарылмаган эш жир каны булып ята ○ 6034
- БАШКАСЫ** (1) ■ Өстә кесәбикә бөтен жире бизәк, күлмәк тә юк, башкасы нигә кирәк ○ 8991
- БАШЛА** (2) ■ Эшне акыл белән башла, зиһен белән тәмам ит ○ 6235 ● 8341
- БАШЛАГАН** (3) ■ Эшен яхшы башлаган кешенең ярты эше эшләнгән дип була ○ 6191 ● 6291; 7332
- БАШЛАГАНДА** (2) ■ Эшне башлаганда ахырын уйла ○ 6236 ● 6291
- БАШЛАГАНЧЫ** (4) ■ Куянга эт куа башлаганчы гына куркыныч ○ 2265 ● 6237; 8340; 16250
- БАШЛАГАЧ** (2) ■ Бака кычкыра башлагач, сандугач телдән калыр ○ 4090 ● 9058
- БАШЛАДЫ** (3) ■ Алла булып башлады, дунгыз булып очлады ○ 2906 ● 10869; 11025
- БАШЛАМА** (5) ■ Азагын күрсәтмәсәң, башын башлама ○ 747 ● 4047; 4265; 6238; 9644
- БАШЛАМАГАНЫҢ** (1) ■ Эшне ярты юлда калдырганчы башламаганың яхшы ○ 6244
- БАШЛАМЫЙ** (1) ■ Акыллы сүзен «мин» дип башламый ○ 11440
- БАШЛАНА** (3) ■ Ерак сәяхәтләр берәр адымнан башлана ○ 6756 ● 6805; 15337
- БАШЛАНГАН** (3) ■ Башланган эш – беткән эш ○ 6035 ● 6036; 11100
- БАШЛАНМАГАН** (1) ■ Башланмаган эш очланмас ○ 6037
- БАШЛАНМАС** (1) ■ Башланган гадәт ташланмас, янадан гадәт башланмас ○ 11100
- БАШЛАП** (3) ■ Юлбарыс арысланны басса, тәү башлап басар ○ 2335 ● 4722; 11181
- БАШЛАР** (12) ■ Арғамак ат юл башлар ○ 2780 ● 3246; 4039; 5535 (2); 5649 (2); 5650 (2); 10966; 15644 (2)
- БАШЛАРГА** (2) ■ Козгын юл башларга оста булыр ○ 4040 ● 6239
- БАШЛАРНЫ** (1) ■ Алтын үзе чермәсә дә күп башларны чертә ○ 7760
- БАШЛАРСЫҢ** (1) ■ Юлда тимерчегә очрасаң, сүзенне урак-пычактан башларсың ○ 6939
- БАШЛАРЫ** (2) ■ Күпер башында күчәр башлары элгешкән ○ 7108 ● 10332
- БАШЛАСА** (1) ■ Чалгы тавышы чыга башласа, яңгыр ява башлый, ди ○ 1321
- БАШЛАСАҢ** (5) ■ Егыла башласаң, жиргә ябыш ○ 1394 ● 1870; 6238; 8822; 14752
- БАШЛАУ** (4) ■ Эшне башлау яртысын эшләүгә тигез ○ 6240 ● 8651; 8738; 13286
- БАШЛАУДАН** (1) ■ Туй башлаудан кул башлау жинел ○ 13286
- БАШЛАУЧЫ** (1) ■ Башлаучы булса, кушлаучы булыр ○ 6038
- БАШЛЫ** (5) ■ Таяк ике башлы ○ 1940 ● 5748; 11863; 15880; 16814
- БАШЛЫГА** (1) ■ Башлыга баш тиресе маядыр ○ 10256
- БАШЛЫГЫ** (1) ■ Багучысы юк мал уңмас, башлыгы юк ил уңмас ○ 4871
- БАШЛЫЙ** (6) ■ Чалгы тавышы чыга башласа, яңгыр ява башлый, ди ○ 1321 ● 2412; 4252; 6039; 8107; 10672

БАШЛЫК (10) ■ Акырган башлык түгөл, акылы бар башлык ○ 5719 (2) ● 5745; 5746 (2); 5748; 5789 (2); 6040; 15121

БАШЛЫККА (1) ■ Башлыкка баш органчы, ике кулыңа башыр ○ 5749

БАШЛЫКНЫҢ (1) ■ Башлык башлыкның борынын киссә дә, башын ашамый ○ 5745

БАШМА-БАШ (1) ■ Акча белән башма-баш ○ 8020

БАШМАГЫ (1) ■ Олы килен башмагы кече киленгә ярамый ○ 13384

БАШМАК (7) ■ Эт башмак ташый, үзе яланаяк ○ 3563 ● 9031 (2); 9032; 9033; 9056; 9071

БАШМАКЧЫ (2) ■ Башыңа төшсә, башмакчы булырсың ○ 9034 ● 10272

БАШНЫ (16) ■ Йелгән башны кылыч кисмәс ○ 5568 ● 5856 (2); 7662; 8235; 9017; 10257; 10258; 10279; 11536; 14704; 14705; 14796; 15525; 15772; 16723

БАШНЫҢ (4) ■ Акылсыз башның жэзасын аяк татыр ○ 10233 ● 10321; 15788; 16559

БАШСЫЗ (11) ■ Башсыз илдә бәрәкәт булмас ○ 4873 ● 5728 (2); 5746; 5803; 8235; 8236; 8658; 14356 (2); 14400

БАШТА (21 | 1) ■ Башта бир фонтан, шуннан соң мактан ○ 273 ● 2285; 2412; 3564; 4481; 5368; 6337; 6923:2; 6965; 7672; 7885; 10140; 10259; 10345; 10513; 11418; 11494; 11986; 12444; 14476; 16080 (2)

башта → **өстә-башта**

БАШТАК (2) ■ Атасы юкта ул баштак, анасы юкта кыз баштак ○ 14425 (2)

БАШТАН (17) ■ Дингез баштан болганыр ○ 360 ● 490; 1603; 4447; 7768; 8461; 10067; 10235; 10260; 10261; 10333; 12024; 12765; 13215; 14815; 15165; 15789

БАШЧЫ (4) ■ Башчы үрдәк алдан очар ○ 4403 ● 5598; 6040; 6048

БАШЫ (129 | 4) ■ Биек тауның башы – якын, төбе ерак күренә ○ 117 ● 306; 352; 378; 454; 746 (2); 764; 1178; 1186; 1188; 1287; 1523; 1560; 1618; 1910; 2115; 2118; 2131; 2210; 2334 (2); 2483 (2); 2484; 2644; 2726; 2923; 2962; 3090; 3108; 3131; 3132; 3134; 3270; 3282 (2); 3335; 3405; 3429; 3668; 3736; 4057, :1, :3; 4058; 4106; 4146; 4147; 4293; 4294; 4448; 4498; 4544; 4580; 4581; 4638; 4644; 4891; 4892; 5163; 5226; 5490; 5613; 5804; 5819; 6139; 6213; 6246–6248; 6393; 6603; 6673; 6833; 7120; 7444; 7690; 7711; 7786; 8450; 8459; 8598; 9014; 9624; 9813; 10248; 10262–10264; 10277; 10318; 10334 (2); 10335; 10336; 10359; 10681; 10827; 10896; 10929; 11814; 11898; 11942; 12105; 12226; 12331; 12450; 12583; 12783; 13160; 13287; 13348 (2); 13635; 14137:1; 14446 (2); 14812; 14822; 14937; 15196; 15351; 15587; 15651; 15880; 15968 (2); 16043; 16044; 16182:1; 16519; 17080

башы → **очы-башы, өсте-башы**

БАШЫ-АЯГЫ (1) ■ Башы-аягы бер казан ○ 2427

БАШЫДАЙ (1) ■ Ат башыдай алтын бирсәләр дә кирәкми ○ 7824

БАШЫМ (12) ■ Тыныч башым, тыныч колагым ○ 5706 ● 6021; 7535 (2); 9419; 9510; 9753; 9784; 10317; 10337; 10338; 11343

БАШЫМА (1) ■ Башыма тай типмәгән ○ 2869

БАШЫН (71 | 2) ■ Азагын күрсәтмәсән, башын башлама ○ 747 ● 771; 785; 1092; 1377; 1383; 1389; 1577; 1666; 1753; 1869; 1901; 2570; 2703; 2727; 2877; 2985; 3049; 3092; 3565; 3716; 3720; 3876; 4044; 4157; 4195; 4213; 4377; 4380; 4410; 4482; 4503; 4639–4641; 4696; 4807; 4859; 5358; 5745; 5762; 5780; 5816 (2); 6206; 6286; 7273; 7361 (2); 7445; 7543; 8980; 9774; 10904; 11259; 11554; 11757; 11975; 12826; 13046; 13109; 13464; 13875; 14358 (2); 14566 (2); 15498; 15593; 15733 (2), :1 (2)

башын → **чәчен-башын**

БАШЫНА (53) ■ Кар башына кар житәр ○ 1093 ● 1994; 2227; 2312; 2485; 2627; 3608; 3672; 3820; 3964; 4129; 4268; 4311; 4469; 4588; 4604; 4647; 5076; 5188; 5339; 5734; 5759; 5817 (2); 5938 (2); 6013; 6163; 6544; 7392; 8312; 8596; 8648; 9051; 10275; 10339; 11670; 11922; 12283; 12660; 12783; 12812; 12961 (2); 13407 (2); 13410; 13465 (2); 13924; 15458; 16206; 16371

БАШЫНДА (44 | 1) ■ Тау башында томан күп ○ 152 ● 1327; 1332; 1497; 1611; 2145; 2186; 3356; 3995; 4042; 4474; 4633; 4694; 5599; 6112; 6185; 6277 (2); 6455; 6495; 6601; 7108; 7109; 8378 (2); 8474; 10281; 10340; 10342; 11245; 11405; 12350; 12512:1; 12937; 13321; 13639 (2); 13681; 14370 (2); 14600; 14826; 15810; 15827; 17044

БАШЫНДАГЫ (4) ■ Дәрья төбездәге энжедән тау башындагы таш артык ○ 283 ● 363; 425; 3136

БАШЫН-КҮЗЕН (1) ■ Балык бирсән, бәйләп бир, башын-күзен чәйнәп бир ○ 4451

- БАШЫННАН** (20 | 2) ■ Идел башыннан болгана, тамагыннан тона ○ 381 ● 426; 1069; 1344; 1745; 3813; 4449. :1, :2; 4450; 4642; 8475; 9022; 10319; 10341; 12895; 13381; 13823; 14808 (2); 15852; 16045
- БАШЫНЫҢ** (3) ■ Яз башының чуагы каты кыздыра ○ 973 ● 974; 14161
- БАШЫҢ** (22) ■ Артыңны уйламышча югары үрмәләмә: егылып төшсәң, башың ярылыр ○ 679 ● 5097; 5587; 5731; 6972; 7974; 10265–10269; 10292; 10318; 10342; 10343; 11101; 11102; 11989 (2); 12311; 15203; 15350
- БАШЫҢА** (33 | 2) ■ Башыңа төшсә, түмгәккә дә сәлам бирерсең ○ 115 ● 2816; 3907. :1; 4799; 5008; 5326; 6079; 6877; 7887; 8142; 8999; 9033; 9034; 10270–10273; 10344; 10587; 10949; 11667; 12582; 12627; 13241; 13620; 13839; 14479; 14731:1; 14906; 15161; 15204; 15205; 16110; 16721
- БАШЫҢДА** (3) ■ Башыңда миң булмаса, аягыңа авырлык ○ 10274 ● 14432; 16476
- БАШЫҢНАН** (1) ■ Колма күршеннән – үтәр башыңнан ○ 5184
- БАШЫҢНЫ** (13) ■ «Йорт башыңны сат та мине ашат!» – дип әйтә, ди, үрдәк ○ 4406 ● 6727; 6965; 6976; 9000; 9791; 10237; 10275; 10403; 10960; 11119; 12170; 15148
- БАШЫР** (1) ■ Башлыкка баш органчы, ике кулыңа башыр ○ 5749
- БАШЫ-ТОЯГЫ** (1) ■ Башы-тоягы бер тиен ○ 2428
- БАЮ** (2) ■ Эшләр баю гаеп түгел, көчләр баю гаеп ○ 6227 (2)
- БАЮЧЫ** (1) ■ Безнең әти – аючы, эшләмичә баючы ○ 2112
- БАЯГЫ** (3) ■ Әлеге дә баягы, шул бер каен таягы ○ 2003 ● 14664; 17088
- БАЯЛЫЧТАН** (1) ■ Баялычтан ут ал ○ 1257
- БАЯУНЫҢ** (1) ■ Даланың бие булганчы, баяуның колы бул ○ 5169
- БӘБӘГЕН** (1) ■ Тирескә ишмә, уңайга иш, бәрәп бәбәген тиш ○ 7114
- БӘБӘЙГӘ** (1) ■ Бабайга таяк кирәк, бәбәйгә сиртмә кирәк ○ 15013
- БӘБИ** (2) ■ Кунак – бәби ○ 10094 ● 14015
- БӘБИЛЕ** (1) ■ Бәбиле хатын талымсак булыр ○ 14295
- БӘБКӘ** (5) ■ Син генә кашка тәкә, мин генә аксак бәбкә түгел ○ 3150 ● 4233; 4235; 4289; 4336
- БӘБКӘСЕ** (2) ■ Үрдәк бәбкәсе, тавык астында туса да, суга тартыр ○ 4421 ● 4422
- БӘГЬРЕМ** (2) ■ Ай бәгьрем, вай бәгьрем, малың беткәч юк калдерәң ○ 7133 (2)
- БӘГЬРЕН** (1) ■ Житен башын жил кисә, егет бәгьрен кыз кисә ○ 13109
- БӘГЬРЫ** (2) ■ Бала – бәгьры жимеше ○ 13929 ● 14414
- БӘД** (1) ■ Асыл асыл булмый бәд асыл асыл булмас ○ 5724
- БӘДДОГАСЫН** (1) ■ Ананың бер догасы жиде мулланың бәддогасын жиңә ○ 14231
- БӘЕНДӘ** (1) ■ Булыр колын бәендә уйнар ○ 2841
- БӘЗ** (2) ■ Асыл асыл булмый, бәз асыл булмас ○ 8668 ● 10341
- БӘЙГЕ** (2) ■ Байтал чабып бәйге алмас ○ 2817 ● 2971
- БӘЙГЕДӘ** (1) ■ Яхшы ат бәйгедә үләр ○ 2713
- БӘЙДӘ** (2) ■ Ишәк алдыңны койма белән тот, телендә бәйдә тот ○ 15485 ● 15605
- БӘЙДӘГЕ** (1) ■ Бәйдәгә эт явыз була, хужасыннан кансыз була ○ 3472
- БӘЙДӘН** (1) ■ Сәдаканың бирмәсәң бирмә, этендә бәйдән ычкындырма ○ 8185
- БӘЙЛӘ** (3) ■ Айга карап адашсаң, атыңны Тимерказыкка байла ○ 18 ● 6522; 16863
- БӘЙЛӘМӘ** (1) ■ Авыртмаган башыңа яулык бәйләмә ○ 15161
- БӘЙЛӘМӘГӘН** (1) ■ Бәйләмәгән аю биеми ○ 2102
- БӘЙЛӘНӘ** (1) ■ Кеше – теленнән, үгез мөгезеннән бәйләнә ○ 15493
- БӘЙЛӘНГӘН** (2) ■ Койрыкка таш бәйләнгән ○ 2436 ● 3473
- БӘЙЛӘНЕР** (2 | 1) ■ Ат әйләнер-әйләнер, казыгына бәйләнер ○ 2542 ● 13014. :1
- БӘЙЛӘНМӘГӘН** (1) ■ Бай баласы байга охшар, бәйләнмәгән тайга охшар ○ 7145
- БӘЙЛӘНМӘС** (1) ■ Ике ат бер казыкка бәйләнмәс ○ 2645
- БӘЙЛӘНМИ** (1) ■ Төен бер кул белән бәйләнми дә, бер кул белән чишелми дә ○ 8709
- БӘЙЛӘНСӘН** (2) ■ Юләр бәйләнсән, үзәң юләр булырсың ○ 11708 ● 13723
- БӘЙЛӘНҮ** (1) ■ Чәчләр чәкчә бәйләнү ○ 10370
- БӘЙЛӘП** (5) ■ Тычкан пәси бәйләп куйган жепне кимерер ○ 3413 ● 4451; 5388; 10749; 13804
- БӘЙЛӘР** (2) ■ Бер тинтәк бер төен бәйләр, кырык акылы чышә алмас ○ 11540 ● 12684
- БӘЙЛӘСӘҢ** (5) ■ Ишәк янына агны бәйләсән, ишәклегә югар ○ 2972 ● 4250; 5007; 8921; 14827
- БӘЙЛӘТМӘС** (1) ■ Яман атка ял бетсә, янына турсык бәйләтмәс ○ 2706
- БӘЙЛӘҮ** (1) ■ Ярлы кешегә юлга чыгу билбавын бәйләү генә ○ 7465

- БӨЙЛӨҮГӘ** (4) ■ Сазлык жир – жайлөүгә, кыска жеп бөйлөүгә ярамый ○ 149 ● 2140; 4616; 8697
- БӨЙЛЕ** (3) ■ Бөйлө арысланга куян да ташлана ○ 2061 ● 3089; 3836
- БӨЙЛИ** (5) ■ Кап авызын бөйлөсәң дә, халык авызын бөйли алмассың ○ 5007 ● 7614; 11949; 13948 (2)
- БӨЙЛИЛӘР** (2) ■ Куй «кыркырга бөйлиләр» дип әйтә икән, кәжә «суярга бөйлиләр» дип әйтә икән ○ 3095 (2)
- БӨЙРӘМ** (33) ■ Аюга да кырык елга бер бөйрәм була, ди ○ 2084 ● 2544; 3348; 5365; 6588; 6633; 6639–6642; 6661; 6663 (2); 6700; 6708; 6711–6714; 6741; 7208; 7235; 7349; 7580; 7642; 11332; 11553; 11687; 13296; 13775; 14605; 15246; 16974
- БӨЙРӘМГӘЧӘ** (1) ■ Бөйрәм-ярәм яратмаган бөйрәмгәчә үлсен ○ 6643
- БӨЙРӘМДӘ** (6) ■ Бөйрәмдә ачка үлгән, челләдә катып үлгән ○ 6709 ● 8150; 9654; 9956; 13055; 14858
- БӨЙРӘМДӘГЕДӨЙ** (4) ■ Элеккәдәй эшем юк, бөйрәмдәгедәй ашым юк ○ 6716 ● 12787; 13527; 13633
- БӨЙРӘМЕ** (5) ■ Кеше бөйрәме чыпчык күк, үз бөйрәмең аю күк ○ 6660 ● 7494; 14205; 16783; 16942
- БӨЙРӘМЕН** (1) ■ Уразаны мин тотам, бөйрәмен бай итә ○ 16953
- БӨЙРӘМЕНЧ** (1) ■ Кеше бөйрәме чыпчык күк, үз бөйрәмең аю күк ○ 6660
- БӨЙРӘМ-ЯРӘМ** (1) ■ Бөйрәм-ярәм яратмаган бөйрәмгәчә үлсен ○ 6643
- БӨЙСӨЗ** (1) ■ Канаты бөйсөз азат кош жирдәге тозакка үзе төшәр ○ 3837
- БӘК** (2 | 3) ■ Жир бастырыгы – тау, халык бастырыгы – бәк ○ 212:1 ● 212:2, :3; 5781; 5903
- БӘКӘЛ** (1) ■ Кешегә бәхетне баш түбәсеннән биргән, безгә бәкал сөягәннән дә бирмәгән ○ 14990
- БӘКЕДӘН** (1) ■ Бәкедән күпме бу чыкса да, казан булмас ○ 358
- БӘЛА** (44) ■ Этне илчегә жиберсәң, илгә бала китерер ○ 3700 ● 5066 (2); 5228; 5806 (2); 7200; 7556; 7706 (2); 7786; 10577; 10585; 11268; 11502; 13213 (2); 14003; 14021 (2); 14075; 14479; 14679; 14682; 14689; 14794; 14796; 14808–14816; 14947; 14957; 15102; 15455; 15528; 15576; 15628; 15743
- БӘЛАГӘ** (6) ■ Акылсыз кеше бәлагә калса гына дусын хәтерли ○ 5290 ● 6645; 6839; 12555; 15860; 16001
- БӘЛАДӘН** (5) ■ Тугрылык бәладән коткарыр, хыянәт бәлагә кертер ○ 12555 ● 14817; 15796; 16516; 16975
- БӘЛАДЕР** (2) ■ Жәфаны күрмәян гашыйк сафаның кадерене белмәс; мөхәббәт бер бәладер кем, грифтар улмаян белмәс ○ 12798 ● 13963
- БӘЛАЛЕ** (1) ■ Бәлалә жиргә басма, басасың икән качма ○ 14818
- БӘЛАНЕ** (3) ■ Кактым-суктым кәжәне, таптым үземә баләне ○ 3069 ● 11931; 14819
- БӘЛАНЕЧ** (2) ■ Акыл белән эш итү – мең бәланең калканы ○ 11407 ● 13634
- БӘЛАЦНӘН** (1) ■ Бәлацнән баш-аяк ○ 14984
- БӘЛАЦНЕ** (1) ■ Бәхетле чагында бәлаңне уйла, данлы чагында хурлыгыңнан курык ○ 14844
- БӘЛАСЕ** (8) ■ Ак эт бәласе кара эткә ○ 3439 ● 4887 (2); 9820; 11431; 12134; 14680; 14820
- БӘЛАЧЕГӘ** (1) ■ Бәлачегә бер таяк, әләкчегә мең таяк ○ 15814
- БӘЛАЧЕЛГӘ** (1) ■ Балачылга – бала, бәлачелгә – бәла ○ 14003
- БӘЛӘК** (1) ■ Әдәмне әләк белән органчы, башына бәләк белән ор ○ 16206
- БӘЛӘКӘЕ** (1) ■ Бәләкәйнең зуры булганчы, зурның бәләкәе булу яхшы ○ 566
- БӘЛӘКӘЙ** (13) ■ Кое төбеннән караучыга күк бәләкәй, энә тишегеннән караучыга дөнья бәләкәй ○ 32 (2) ● 2637; 3805; 5695; 6494; 7013; 8151; 8518; 8861; 10795; 14753; 14821
- БӘЛӘКӘЙНЕЧ** (1) ■ Бәләкәйнең зуры булганчы, зурның бәләкәе булу яхшы ○ 566
- БӘЛӘШ** (14) ■ Миләштән бәләш салмыйлар ○ 1811 ● 5304; 6172; 7720; 9197; 9198; 9200; 9456; 9473; 9480; 13277; 14643; 17070; 17081
- БӘЛӘШЕ** (1) ■ Йокы – ялкауның бәләше ○ 6654
- БӘЛӘШНЕЧ** (1) ■ Бәләшнәң төбе, чананың түре ○ 9199
- БӘЛӘШТӘН** (1) ■ Тәмле бәләштән калыр идем, шыпырт сүздән калмас идем ○ 16312
- БӘНДӘ** (10) ■ Берәү алла колы, берәү бәндә колы ○ 5757 ● 5782 (2); 11108 (2); 12011; 12474; 15375 (2); 16978
- БӘНДӘГӘ** (4) ■ Бәндәгә бәндә булганчы, аллага бәндә бул ○ 5782 ● 11108; 11109; 16860
- БӘНДӘДӘН** (1) ■ Уңса – алладан, уңмаса – бәндәдән күрәләр ○ 16872

- БЭНДӨНЕКЕ** (1) ■ Тэңре эше фарман белән, бөндөнеке дәрман белән ○ 16871
- БЭНДӨНЕН** (1) ■ Бөндөнөн бөхете алга киткәндә кулына туфрак алса – алтын була ○ 14857
- БЭРАБӘР** (1) ■ Бары-югы бәрабәр ○ 7639
- БЭРӘ** (1) ■ Бәрә тәртгәгә, тия чәркәгә ○ 7103
- БЭРӘКӘТ** (24) ■ Башсыз илдә бәрәкәт булмас ○ 4873 ● 4877; 4878; 4895; 5152 (2); 5629; 5840; 6271; 6763; 6795; 6826; 6904; 7359; 7363; 7557; 7582; 8237; 8286; 9125; 11823; 13845 (2); 16959
- БЭРӘКӘТЕ** (1) ■ Ашның бәрәкәте кунак белән ○ 10062
- БЭРӘКӘТЕН** (1) ■ Бәрсәм бәрәкәтән очар ○ 5693
- БЭРӘКӘТЛЕ** (1) ■ Бала бәрәкәтле – һәркемгә дә житә ○ 13930
- БЭРӘН** (8) ■ Бүре күзе бәрәндә, бәрән күзе үләндә ○ 2153 ● 3082; 3105; 3108; 3120; 3920; 7187; 9717
- БЭРӘНДӘ** (1) ■ Бүре күзе бәрәндә, бәрән күзе үләндә ○ 2153
- БЭРӘНЕН** (2) ■ Бай, суярга бәрән тапмый, ярлының ялгыз бәрәнән соранган ○ 7187 ● 7296
- БЭРӘНЕНЕН** (1) ■ Куй үз бәрәнәнән аягына басмас ○ 3097
- БЭРӘННӘН** (1) ■ Акча тиеннән, сарык бәрәннән үсә ○ 7692
- БЭРӘННЕ** (1) ■ Бүре бәрәнне кызганган: тотып ашаган ○ 2141
- БЭРӘНЧЕК** (1) ■ Өйрәнчеккә – бәрәнчек ○ 6400
- БЭРӘНГЕ** (20) ■ Бәрәңге ашаган тук булыр, тез буыны юк булыр ○ 1594 ● 1595–1600; 1607; 1643; 1792 (3); 4346; 6166 (2); 9193; 9254; 11353; 12087; 15536
- БЭРӘНГЕГӘ** (1) ■ Ач эт ипигә дә килә, бәрәңгегә дә килә ○ 3456
- БЭРӘНГЕДӘ** (3) ■ Күз бәрәңгедә дә бар ○ 10413 ● 15815; 15850
- БЭРӘНГЕНЕ** (2) ■ Бәрәңгене буяу белән алма итеп булмый ○ 1601 ● 6332
- БЭРӘНГЕСЕ** (1) ■ Капкан саен калжа булмый, бәрәңгесе дә элгә ○ 9260
- БӘРДӘ** (1) ■ Агым суда ажау йөзәр, салкын суда бәрдә йөзәр ○ 4439
- БӘРЕЛӘ** (1) ■ Жил иссә, агачка агач та бәрелә ○ 1180
- БӘРЕЛЕР** (1 | 2) ■ Үксезнен авызы ашка тисә, борыны ташка бәрелер ○ 14215 ● 14215:1, :2
- БӘРЕЛСӘ** (4) ■ Таш чүлмәккә бәрелсә дә, чүлмәк ватыла; чүлмәк ташка бәрелсә дә, чүлмәк ватыла ○ 173 (2) ● 9986 (2)
- БӘРЕП** (2) ■ Мөгрәп килгән сьерның мөгезен бәрәп сындырма ○ 3173 ● 7114
- БӘРЕРСЕҢ** (1) ■ Башыңны бик күтәрмә, баскыч башына бәрерсең ○ 10275
- БӘРМӘЧЛЕКТӘН** (1) ■ Бәрмәчлектән йөзем булмас ○ 1723
- БӘРСӘМ** (1) ■ Бәрсәм бәрәкәтән очар ○ 5693
- БӘРҮ** (1) ■ Наданга сүз сөйләү ташка борчак бәрү белән бер ○ 15944
- БӘРҮДӘ** (1) ■ Ташка борчак бәрүдә файда юк ○ 176
- БӘС** (1) ■ Кар өстәгә бәс ○ 1215
- БӘТИ** (2) ■ Ярлының кәжәсе ялгыз бәти китерер ○ 7498 ● 9018
- БӘХӘС** (2) ■ Халык алдында ат койрыгын кисмә: кайсы «озын булды», кайсы «кыска булды» дип бәхәс чыгарырлар ○ 5068 ● 15816
- БӘХӘСЛӘШЕП** (1) ■ Бәхәсләшәп Төмәнгә киткән Теләчедән кире кайтыр ○ 15817
- БӘХӘСЛӘШҮ** (1) ■ Надан белән бәхәсләшү – үзе наданлык билгесе ○ 16631
- БӘХӘСТӘ** (1 | 2) ■ Батыр – дошман янында, юаш бәхәстә беләнә ○ 5550:3 ● 5550:4; 15818
- БӘХЕТ** (42) ■ Вәлиәхәткә – тәхет, калганнарга – бәхет ○ 5788 ● 6253; 6409; 6517; 7485; 7872; 11193; 11462 (2); 11861; 12762; 13200; 13745; 13747; 14805; 14816; 14822–14833; 14834 (2); 14835–14837; 14956; 14960; 15217 (2); 15282; 15816; 16496; 16502; 16642
- БӘХЕТЕ** (20) ■ Бәхете кире киткәннән эте карак киткәч өрер ○ 3474 ● 5990; 6585; 10104; 10116; 11090 (2); 11194; 12672; 12888; 12980; 13078; 14111; 14378; 14569 (2); 14838; 14857; 14970; 16589
- БӘХЕТЕМ** (2) ■ Акылым-буем таман, тик бәхетем яман ○ 14976 ● 14987
- БӘХЕТЕН** (1) ■ Таң йокысын йоклаган – бәхетен йоклаган ○ 6672
- БӘХЕТЕНӘ** (4) ■ Берәүнең бәхетенә таш йомшый, берәүнең бәхетенә май ката ○ 14804 (2) ● 14896; 14974
- БӘХЕТЕҢ** (10) ■ Вақытың үттә – бәхетең китте ○ 803 ● 4896; 11230; 14006; 14798; 14839–14841; 14931; 14953
- БӘХЕТЕНӘ** (2) ■ Базар барда малың сат, бәхетең күрә табыш тап ○ 7870 ● 12673
- БӘХЕТКӘ** (1) ■ Бәхеткә ышанма, бәхетсезлектән курыкма ○ 14842

- БӨХЕТЛӨРЕ** (1) ■ Кешедән кеше ким булмас, бөхетлөре тиң булмас ○ 14904
БӨХЕТЛЕ (10) ■ Бөхетле чучка борынында бер өем тизэк белән туа, ди ○ 2875 ● 11821 (2); 14444; 14843; 14844; 14958; 15057; 15478; 16497
БӨХЕТЛЕГӘ (1) ■ Бөхетлегә жил аркан ○ 14845
БӨХЕТЛЕЛӨР (2) ■ Бөхетлеләр ишәк менсә, ат булыр ○ 14846 ● 14847
БӨХЕТЛЕНЕ (1) ■ Бөхетлене сөйлиләр, бөхетсезне жаллиләр ○ 14848
БӨХЕТЛЕНЕН (3) ■ Бөхетленең кунагы да дерен-дерен булыр, ди ○ 10069 ● 14849; 14850
БӨХЕТНЕ (7) ■ Эшчән бөхетне эшендә күрер, ялкау бөхетне төшендә күрер ○ 6550 (2) ● 6551 (2); 14851; 14990; 16539
БӨХЕТНЕҢ (1) ■ Бөхетнең башы – хатыннан уңу ○ 13635
БӨХЕТСЕЗ (2 | 1) ■ Бөхетсез ат басмам дигән төшнөң уртасына баса ○ 2638 ● 14215:2; 14852
БӨХЕТСЕЗГӘ (2) ■ Бөхетсезгә – вакытсыз ○ 14853 ● 14854
БӨХЕТСЕЗЛЕГЕ (3) ■ Улын күнелчәк булса – атының бөхетсезлеге, кызың күнелчәк булса – башының бөхетсезлеге ○ 14161 (2) ● 14275
БӨХЕТСЕЗЛЕКТӘН (1) ■ Бөхеткә ышанма, бөхетсезлектән курыкма ○ 14842
БӨХЕТСЕЗНЕ (2) ■ Бөхетлене сөйлиләр, бөхетсезне жаллиләр ○ 14848 ● 14855
БӨХЕТСЕЗНЕҢ (1) ■ Бөхетсезнең итәгенә бодай салсаң, карга чүпләр ○ 14856
БӨХЕТТӘН (1) ■ Бала бөхеттән тизрәк йөри ○ 14813
БӨҺАГА (1) ■ Бодай башак биргәнче урақ бөһагә чыгар ○ 1540
БӨҺАСЕ (5) ■ Гөлнөң үскән жирендә бөһасе булмас ○ 1276 ● 1916; 2728; 6095; 14383
БӨҺАСЕН (2) ■ Алтын пычракка төшсә дәр бөһасен жуймас ○ 7747 ● 7940
БӨЯ (4) ■ Йокының поты да, мыскалы да бер бөя ○ 6658 ● 7980; 16442 (2)
БӨЯДӘ (1) ■ Йөктә жинел, бөядә авыр ○ 7917
БӨЯЛЕ (1) ■ Сүз ниһәтле очсыз булса, эш шул кадәр бөяле ○ 16004
БӨЯЛЕСЕН (1) ■ Нәрсәне танымасаң, кыйммәт бөялөсән ал ○ 7945
БӨЯНЫ (1) ■ Баласы юк хатын – тол, бөяны юк галим – тол ○ 16473
БӨЯСЕ (15) ■ Гәүһәр кечкенә булса да, бөясә зур ○ 280 ● 1624 (2); 1937 (2); 6122; 7895; 7944; 8016; 8761; 9872; 11666; 13774; 13885 (2)
БӨЯСЕН (3) ■ Бер тиеннән бөясен белмәгән бер тәңкәнә күрмәс ○ 7781 ● 7919 (2)
«БҮГ» (1) ■ «А»ны «бүг» куша белмәү ○ 16694
БЕЗ (36 | 1) ■ Жир безне басканчы, без жиргә басып калыйк ○ 251 ● 1495; 2319; 2754; 4538; 4949; 4957; 5133; 5517; 7526; 7530; 7533; 7819; 9035; :1; 9074; 10322; 10470; 10640; 10905; 11363; 12408 (2); 12799; 12805; 12950; 13067; 13069; 13246; 14979; 15648; 15790; 16698 (2); 16811; 16955; 17083
БЕЗГӘ (21) ■ Ай күрдә, кояш алды – безгә нәрсәсе калды? ○ 87 ● 3072; 4010; 5161; 5262; 5271; 5691; 7102; 7527; 7826; 9074 (2); 9509; 9732; 12700 (2); 13065; 14980; 14981; 14990; 16289
БЕЗДӘ (13) ■ Инештә су бетмәсә, бездә жыр бетмәс ○ 513 ● 7528; 7817 (2); 7818; 8732; 8958; 9077; 9446; 10345; 12646; 14097 (2)
БЕЗДӘГЕ (1) ■ Бездәге акчаны тавык та чүпләп бетермәс ○ 7827
БЕЗДӘН (2) ■ Боерман сездән, йөгөрмәк бездән ○ 5988 ● 11390
БЕЗЕ (2) ■ Кызын кырык безе булыр ○ 13025 ● 15594
БЕЗЕЛДӨВЕ (3) ■ Кыш күрәнгән чебеннен безелдәвә дәр тансык ○ 4801 ● 4824; 16484
БЕЗЕЛДӨСӘ (1) ■ Сагызак, күпме безелдәсә дәр, бал жыймас ○ 4805
БЕЗЕҢ (1) ■ Ай-һай телен, тел очыңда безең ○ 15662
БЕЗЛЕ (1) ■ Килән өчен кызылы өй – безле өй ○ 13370
БЕЗНЕ (6) ■ Жир безне басканчы, без жиргә басып калыйк ○ 251 ● 1230; 4701; 7819; 9070; 12805
БЕЗНЕКЕ (1) ■ Акча – сезнеке, мал – безнеке ○ 7843
БЕЗНЕҢ (14) ■ Безнең әти – аючы, эшләмичә баючы ○ 2112 ● 5263; 5264; 5997; 6631; 6708; 6713; 8640; 13789; 14534; 14618; 14659; 14665; 15484
БЕЛ (47) ■ Челләдә туның ташлама, кыш үзәң бел ○ 970 ● 1941; 4097; 5457; 6039 (2); 6349; 6694; 7399 (2); 7727; 8085; 8107 (2); 8617; 9521; 9714; 9721 (2); 10080; 10273; 10401; 10537; 10733; 11146; 11244; 12001; 12052; 12396; 12421 (2); 12495; 12585; 12613; 13581; 13943; 15181; 15387; 15792; 15924; 16006; 16107; 16488 (2); 16689; 16692 (2)
БЕЛӘ (51) ■ Суга якын торган кеше яхшырак йөзә белә ○ 446 ● 683; 780; 1051; 2011; 2097; 2482; 2922; 3279; 3371; 3380; 3637; 4161; 4253; 4310; 4417; 4648 (2); 4710; 4716; 4732; 5760; 6371;

- 6566 (2); 7903; 8885; 8968; 9190; 9647; 9915; 10931 (2); 11118; 11149; 11745; 12575; 13661 (2); 14053; 14250; 15032 (2); 15197; 15304; 15345; 15546; 16228; 16325; 16826 (2)
- БЕЛӨ-БЕЛӨ** (1) ■ Бела-бела боласен, бөлө-бөлө боласен ○ 16530
- БЕЛӨГЕ** (6) ■ Кыз белөге ир сыйлый, ир белөге кыз сыйлый ○ 13092 (2) ● 14438; 15064; 16525; 16531
- БЕЛӨГЕНӨ** (6) ■ Түрө – боерыгына, төлке – койрыгына, ярлы белөгенө ышаныр ○ 5907 ● 7446; 11073; 16470; 16478; 17072
- БЕЛӨГЕНДӨ** (1) ■ Йөрөгөндө барнын белөгендө бар ○ 11129
- БЕЛӨГЕНӨ** (2) ■ Белөгең таянма, йөрөгең таян ○ 11103 ● 16532
- БЕЛӨГЕҢНЕ** (1) ■ Уйламый эшләрсең – белөгеңне тешләрсең ○ 6144
- БЕЛӨЗЕГЕН** (1) ■ Белөзеген алтын, йөрөгөн салкын ○ 8842
- БЕЛӨЗЕК** (2) ■ Һөнәр – куддагы алтын белөзек ○ 6412 ● 14620
- БЕЛӨК** (7) ■ Авыр эшкә белөк бар, кыю эшкә йөрөк бар ○ 6005 ● 6199; 10906; 11354; 13813; 14407; 16533
- БЕЛӨККӨ** (4) ■ Карама белөккө, кара йөрөккө ○ 11143 ● 13709; 13936; 16495
- БЕЛӨКЛЕ** (1) ■ Белгән – белөклө, олы телөклө ○ 16480
- БЕЛӨКТӨ** (5) ■ Эш белөктә түгел, телөктә ○ 6164 ● 11195; 13489; 13545; 14832
- БЕЛӨКТӨН** (1) ■ Батыр булсаң – йөрөктөн, көчлө булсаң – белөктөн ○ 11083
- БЕЛӨЛӨР** (6) ■ Бу чакта биялай эчендә бармак кыймылдатканни белөлөр ○ 781 ● 1533; 6915; 9039; 12139; 13540
- БЕЛӨМ** (1) ■ «Жил тегермөне икәнөн беләм, суы кайдан керә?» – дим ○ 1512
- БЕЛӨМӨ** (1) ■ Үтмәснө беләмә, булмасны сөйләмә ○ 16252
- БЕЛӨМЕН** (3) ■ «Жинги чончә, мин тартам, мин дә нгыш белөмен», – дип әйтте, ди, бер кыз ○ 13110 ● 16515; 16700
- БЕЛӨН** (1197 | 20) ■ Ай белән кояш берәр генә була ○ 3 ● 21; 46; 79; 93; 107; 108; 147; 153; 170 (2); 180 (2); 201; 256; 288; 290; 293; 296; 326; 333; 348; 370; 372; 379; 407 (2); 460; 462; 464; 479; 495 (2); 503; 518; 525; 549; 565; 569; 595; 604 (2); 642; 644; 683; 686 (2); 738; 769; 770; 773; 789; 790 (2); 797 (2); 818; 823 (2); 853; 895; 983 (2); 1045; 1057 (2); 1125; 1157; 1166; 1194; 1237; 1258; 1261 (2); 1346; 1355; 1358–1360; 1364; 1366; 1370 (2); 1372; 1387 (2); 1484 (2); 1488; 1542; 1577; 1581; 1601; 1621; 1645; 1647; 1656; 1658; 1669; 1780; 1803; 1841; 1857; 1861; 1867; 1887; 1962; 2006; 2009; 2024; 2038; 2039; 2041; 2050; 2073; 2074; 2090; 2096; 2104; 2118; 2138; 2163; 2179; 2183; 2210; 2250 (2); 2262 (2); 2300 (2); 2316; 2318; 2327; 2336; 2348; 2376; 2403 (2); 2413; 2420; 2483 (2); 2485–2487; 2493 (2); 2531; 2564; 2565 (2); 2567 (2); .1 (2); .2 (2); 2577 (2); 2666; 2693; 2708; 2741; 2866 (2); 2875; 2876; 2878; 2879; 2904; 2917; 2931; 2947; 2958 (2); 2962; 2963; 2999; 3024; 3026 (2); 3048; 3157; 3221; 3273; 3334; 3369; 3370; 3423; 3430; 3434; 3512; 3566–3569; 3570 (2); .1 (2); 3571; 3572; 3573 (2); 3574; 3595; 3602; 3609; 3659; 3691; 3709; 3787–3789; 3809; 3830; 3842 (2); 3852; 3855; 3877; 3879 (2); 3889; 3936; 3953; 3954; 3967; 3970; 3971; 3978; 3983; 3990; 4006; 4029; 4044; 4051; 4077; 4082; 4109; 4119; .1 (2); 4123; 4165; 4206 (2); 4239 (2); 4302 (2); 4308; 4391; 4397; 4398; 4408; 4441; 4453; 4471; 4485; 4542 (2); 4548; 4570; 4573; 4587 (2); 4590; 4605; 4609; 4630; 4644; 4675; 4682; 4689; 4734; 4860; 4888 (2); 4899; 4913; 4916; 4922–4924; 4927 (2); 4928 (2); 4941; 4981 (2); 5008; 5011; 5021; 5023 (2); 5069; 5098; 5133; 5181; 5187; 5205; 5218; 5219; 5222; 5324; 5331 (2); 5332; 5339; 5354; 5355 (2); 5372; 5380; 5392 (2); 5437 (2); 5438 (2); 5439 (2); 5440 (2); 5449 (2); 5457; 5461 (2); 5463 (2); 5511; 5513; 5522; 5524 (2); 5525; 5565; 5633; 5657 (2); 5691; 5711; 5768 (2); 5797; 5842; 5874 (4); 5875 (2); 5888 (2); 5917; 5939; 6008 (2); 6027 (2); 6082 (2); 6091 (2); 6125 (2); 6126; 6150; 6153; 6220 (2); 6235 (2); 6280 (2); 6291; 6434; 6436 (2); 6451 (2); 6612; 6622; 6625; 6649; 6666 (2); 6724; 6755; 6836; 6837 (2); 6869; 6909; 6914; 6933; 6959 (2); 6960; 6964 (2); 6971 (2); 6972 (2); 6973 (2); 7039 (2); 7040; 7045; 7051; 7064; 7081; 7120; 7151; 7152 (2); 7153 (2); 7154 (2); 7155 (2); .1; .2 (2); 7156–7158; 7160 (2); 7163 (2); 7176; 7210; 7222; 7242 (2); 7279 (2); 7288; 7309 (2); 7314 (2); 7338 (2); 7360 (2); 7366; 7376; 7377; 7391; 7394; 7419 (2); 7426 (4); 7444 (2); 7447; 7458 (2); 7488; 7512; 7524; 7571; 7579; 7580; 7663; 7664; 7678 (2); 7724; 7766; 7777; 7787; 7814 (2); 7830 (2); 7836; 7880; 7896 (2); 7936; 7957; 7968; 7990–7992; 8018; 8020; 8021; 8063; 8074; 8088; 8092; 8096; 8104; 8137; 8171 (2); 8208; 8216 (2); 8224; 8228 (2); 8259 (2); 8277; 8282; 8336 (2); 8361 (2); 8375; 8381; 8402; 8428; 8445; 8455; 8466; 8467; 8492; 8498; 8499; 8500 (2); 8501 (2); 8515; 8519; 8521; 8540; 8547; 8558; 8569; 8579; 8601; 8640; 8641; 8644;

8655; 8696 (2); 8709 (2); 8710; 8720; 8738; 8742–8744; 8752; 8763 (2); 8769; 8776 (2); 8780; 8795 (2); 8910; 8940; 8964; 8975; 9013; 9015; 9023; 9115 (2); 9116 (2); 9126 (2); 9128; 9132; 9138; 9139 (2); 9151; 9154; 9155 (2); 9156 (2); 9157; 9159; 9163; 9172; 9179; 9228; 9275; 9299; 9319 (2); 9331 (2); 9332; 9346 (2); 9347; 9352; 9359 (2); 9464; 9481; 9533; 9586; 9594; 9643; 9674; 9676; 9679; 9707; 9709 (2); 9736; 9764; 9816; 9831 (2); 9845; 9874; 9881; 9892; 9897; 9911; 9947; 9966; 9992; 10023; 10027; 10039 (2); 10041; 10062; 10081; 10087 (2); 10104; 10116 (2); 10141 (2); 10156 (2); 10157 (2); 10205 (2); 10239; 10267; 10290; 10298; 10308:1, :1; 10324; 10352; 10354; 10367; 10384 (2); 10387; 10401; 10404 (2); 10407 (2); 10437; 10537 (2); 10565; 10592; 10602; 10603 (2); 10627; 10631; 10632 (2); 10644; 10661; 10663; 10688 (2); 10696 (2); 10702; 10704 (2); 10721; 10746; 10753; 10754 (2); 10759; 10761 (2); 10762 (2); 10771; 10775; 10779 (2); 10784 (2); 10802; 10816 (2); 10835; 10846; 10895; 10898; 10899; 10908; 10910; 10913; 10922; 10923; 10927; 10940 (2); 10947 (2); 10968; 10987 (2); 11014; 11026; 11047; 11061 (2); 11077 (2); 11109; 11131; 11147 (2); 11184; 11242 (2); 11243 (2); 11255; 11257 (2); 11293; 11313 (2); 11316 (2); 11384; 11406 (2); 11407; 11408; 11413; 11414; 11429 (2); 11433; 11448 (2); 11467 (2); 11473 (3); 11497 (2); 11502 (2); 11503; 11504 (2); 11549 (2); 11583 (2); 11589 (2); 11590; 11592; 11605 (2); 11607; 11626 (2); 11628–11630; 11631, :1, :2; 11632 (2); 11642 (2); 11654; 11675 (2); 11676 (2); 11677; 11707–11709; 11710 (2); 11711; 11739 (2); 11816; 11852; 11875; 11881 (2); 11906; 11915; 11924; 11932; 11955; 11962; 11994; 12008; 12085; 12101 (2); 12111; 12133; 12155; 12164; 12165; 12177; 12182; 12210; 12211 (2); 12212 (2); 12216; 12218; 12259 (2); 12260; 12277 (2); 12310 (2); 12311 (2); 12312 (2); 12313 (2); 12317; 12324; 12399; 12419 (2); 12432 (2); 12436; 12462; 12506; 12532 (2); 12547; 12550; 12589; 12610; 12616; 12636; 12637 (2); 12699; 12711 (2); 12713; 12726; 12728 (2); 12770 (2); 12773 (2); 12786 (2); 12800 (2); 12801 (2); 12834 (2); 12859; 12870; 12875; 12957 (2); 12991; 13006; 13038 (2); 13123 (2); 13126 (2); 13127; 13167; 13180 (2); 13221; 13238; 13278 (2); 13284 (2); 13292; 13295, :1, :2; 13300; 13337; 13357, :1, :2; 13367; 13425 (2); 13462; 13465 (2); 13466; 13467 (2); 13517; 13582; 13603; 13622 (2); 13626 (2); 13637; 13677; 13713; 13796; 13803 (2); 13814 (2); 13815–13818; 13819 (2); 13820; 13827 (2); 13880 (2); 13906–13908; 13914; 13925 (2); 13955; 13998; 14041; 14055; 14091 (2); 14098; 14124 (2); 14159; 14164 (2); 14165 (2); 14226 (2); 14236; 14240 (2); 14264 (2); 14284; 14330; 14349 (2); 14372; 14377 (2); 14379 (2); 14412 (2); 14442; 14446 (2); 14455 (2); 14492; 14539; 14548; 14603; 14617 (3); 14622; 14623; 14653; 14679; 14684 (2); 14698 (2); 14703; 14708; 14718; 14742 (2); 14752; 14784; 14789; 14823 (2); 14827 (2); 14877; 14878; 14930; 14957; 14960; 15042 (2); 15047 (2); 15058 (2); 15069; 15076; 15163 (2); 15186; 15222 (2); 15245; 15370 (2); 15384 (2); 15393; 15394; 15407; 15419; 15437; 15468 (2); 15472; 15474 (2); 15485; 15505 (2); 15511 (2); 15531 (2); 15532–15534; 15535 (2); 15580 (2); 15595 (2); 15596 (2); 15597; 15598; 15599 (2); 15600 (2); 15601 (2); 15612; 15618; 15639 (4); 15643 (2); 15664; 15673; 15681; 15682; 15683 (2); 15684–15687; 15741; 15756 (2); 15764; 15810; 15816; 15820 (2); 15832; 15867; 15879; 15882 (2); 15887; 15890; 15905; 15911; 15941; 15944; 15964; 15973; 15988 (2); 15990 (2); 15998; 16066 (2); 16145; 16147; 16198 (2); 16206 (2); 16238; 16302 (2); 16303; 16318; 16340 (2); 16347; 16353; 16355; 16363; 16399; 16403; 16404; 16412 (2); 16512; 16544 (2); 16545 (2); 16555; 16561; 16582; 16584 (2); 16595; 16599 (2); 16625 (2); 16631; 16632; 16633 (2); 16653 (2); 16665; 16683 (2); 16724; 16732 (2); 16763; 16768; 16769; 16771; 16791; 16825; 16871 (2); 16874; 16884 (2); 16936 (2); 16955; 16990; 16991; 17001; 17018–17020; 17064 (2)

БЕЛЭСЭН (1) ■ Китек пәке беләсән дә үтмәс ○ 9934

БЕЛӘСЕ (1) ■ Күп беләсе килгән кеше күп йокламый ○ 16623

БЕЛӘСЕН (11) ■ Үзек беләсен, эт күк өрәсен ○ 3803 ● 5173; 5258; 5418; 5459; 8250; 10071 (2); 13178; 14992; 16530

БЕЛӘҮДӘН (1) ■ Йомыркадан жой тапкан, беләүдән тут тапкан ○ 4351

БЕЛГӘН (57) ■ Алтынны ала белгән бүлә дә белер ○ 263 ● 1041; 1061; 1410; 2270; 2628; 2769; 3091; 3262; 3821; 5301; 6249; 6338; 6339; 6358; 6374; 6385; 6800 (2); 6835; 6854; 7026; 7357; 10443 (2); 10444; 11120; 11339; 11948; 12061; 12575; 12907; 13136; 13354; 13470; 13562; 14052; 15461; 15528; 15611 (2); 15656; 15683; 15983; 16236; 16475; 16477–16481; 16493; 16522; 16589; 16590; 16616; 16624

БЕЛГӘНГӘ (11) ■ Алла, ишәкнен кем икәнән белгәнгә, мөгез бирмәгән ○ 2945 ● 8207; 16345; 16346; 16350; 16429; 16482–16485; 16619

БЕЛГӘНЕ (3) ■ Дошманның көлгәне – серенне белгәне ○ 5335 ● 6348; 16647

- БЕЛГӨНӨН** (15) ■ Тавык белгөнөн кычкырыр ○ 4301 ● 6338; 8675 (2); 10444; 11434; 13531; 15135; 16477; 16542; 16624; 16684; 16976 (2); 17062
- БЕЛГӨНӨН** (2) ■ Белгөңөң – тутыз, белмөгөңөң – утыз ○ 16487 ● 16603
- БЕЛГӨНӨННӨ** (2) ■ Белгөнөнне сөйлөмө, ни сөйлөгөнөнне бел ○ 15792 ● 16488
- БЕЛГӨННӨН** (4) ■ Сүз белгәннән эш белү ахшырак ○ 6373 ● 16489; 16520; 16618
- БЕЛГӨННӨР** (1) ■ Тел дигән дәрья бар, төбөндө энже-мөржөн бар, белгәннөр чумып алыр, белмөгәннөр коры калыр ○ 15537
- БЕЛГӨННӨ** (5) ■ Би белгәнне кол белә, кылым дисә ирке юк ○ 5760 ● 6785; 7387; 10080; 16486
- БЕЛГӨННӨН** (2) ■ Ахмак үзе белмәс, белгәннөң сүзөнә күнмәс ○ 11510 ● 16713
- БЕЛГӨЧ** (1) ■ Ашны сөңгөч макта, юлдашны белгөч макта ○ 6908
- БЕЛГЕРТМӘС** (1) ■ Бүрө арыгын белгертмәс, эткә сыртын кабартыр ○ 2128
- БЕЛГЕРТМИ** (2) ■ Яхшы терлек тешәвен белгертми, тешәгәндә ябыкмый ○ 2421 ● 3552
- БЕЛГЕЧ** (1) ■ Беллим – ята, белгеч – ерак чаба ○ 16518
- белгечлек** → **белем-белгечлек**
- БЕЛДЕМ** (3) ■ Күрдөм белән түгел, белдем белән ○ 16625 ● 16671; 16702
- БЕЛДӨН** (2) ■ Ялгыша белдөн – төзөтә дө бел ○ 12613 ● 13943
- БЕЛДЕР** (1) ■ Белмөгәнне белдер, кулына алтын йөзөк элдер ○ 16523
- БЕЛДЕРГӘН** (1) ■ Укыткан – белдергән, тормышында юл биргән ○ 16676
- БЕЛДЕРЕР** (1) ■ Яхшы таш үзен белдерер ○ 325
- БЕЛДЕРМӨ** (2) ■ Карының туймастай жирдә ачлыгынны белдермө ○ 9655 ● 12363
- БЕЛДЕРМӘС** (3) ■ Өерле эт акагын белдермәс ○ 3758 ● 11839 (2)
- БЕЛЕГЕ** (1) ■ Картның – белеге, яшның – белеге ○ 15064
- БЕЛЕГЕЗ** (2) ■ Үзегезне белегез, сәндәрәгезгә менегез ○ 8396 ● 12092
- БЕЛЕГЕНӨ** (2) ■ Аю беләгенә, адам белегенә ышана ○ 16470 ● 16478
- БЕЛЕК** (4) ■ Кечесендә әдәп юк, олысында белек юк ○ 11376 ● 16482; 16528; 16533
- БЕЛЕКЛЕ** (2) ■ Белексез дустиңнан белекле дошман артык ○ 5302 ● 16699
- БЕЛЕКСЕЗ** (6) ■ Белексез дустиңнан белекле дошман артык ○ 5302 ● 5554; 14070; 14464; 16490; 16491
- БЕЛЕМ** (26) ■ Акча тарат, белем жый ○ 16462 ● 16465; 16469; 16472; 16476; 16493 (2); 16494–16501; 16576; 16578; 16580; 16597; 16600; 16609; 16612; 16661 (2); 16680; 16692
- БЕЛЕМ-БЕЛГЕЧЛЕК** (1) ■ Белем-белгечлек патшалыктан югары ○ 16492
- БЕЛЕМГӨ** (1) ■ Комсызлык һәр жирдә гаеп, белемгө комсызлык гаеп түгел ○ 16607
- БЕЛЕМДӨ** (1) ■ Белемдә – бәхет, белемсезгә дөнья ләхет ○ 16502
- БЕЛЕМЕ** (4) ■ Белеме ничек – сүзе шундый ○ 16503 ● 16531; 16582; 16610
- БЕЛЕМЕҢ** (2) ■ Киемең белән ис китарма, белемең белән ис китар ○ 16599 ● 16603
- БЕЛЕМЕНӨ** (1) ■ Беләгенә таянма, белеменә таян ○ 16532
- БЕЛЕМЛЕ** (6) ■ Юлдашның белемле кеше булса, юл кыска булыр ○ 6950 ● 12949; 13620; 16504–16506
- БЕЛЕМЛЕКНЕ** (1) ■ Белемлекне күтәрәп йөрмиләр ○ 16507
- БЕЛЕМНӨН** (2) ■ Белемнән зур хезинә юк, наданлыктан начар юлдаш юк ○ 16510 ● 16539
- БЕЛЕМНЕ** (1) ■ Белемне алу суганнан ачы, азагы балдан татлы ○ 16508
- БЕЛЕМНЕҢ** (2) ■ Тел – белемнең ачкычы, акылның баскычы ○ 15529 ● 16509
- БЕЛЕМСЕЗ** (4) ■ Белемле хатын башыңа карый, белемсез хатын яшенә карый ○ 13620 ● 16501; 16511; 16512
- БЕЛЕМСЕЗГӨ** (3) ■ Белемдә – бәхет, белемсезгә дөнья ләхет ○ 16502 ● 16505; 16513
- БЕЛЕН** (5 | 1) ■ Эт авызына кергән белен ергылмый чыкмас ○ 3542 ● 9180; 9611:1; 13342; 15134; 16494
- БЕЛЕНӨ** (21 | 2) ■ Суның кадере чиймә корыгач беленә ○ 455 ● 687; 5367; 5390; 5391; 5419; 5474; 5550:3, 4; 5603; 6007; 6997; 7054; 8860; 11058; 12531; 12877; 13993; 14828; 14883; 15385 (2); 16579
- БЕЛЕНӨННӨ** (1) ■ Беленөнне белеп из ○ 9171
- БЕЛЕНЕР** (28 | 2) ■ Ташны ташка чаксан, уты беленер ○ 181 ● 607; 612; 631 (2); 2343; 2810; 5108; 5353 (2); 5398; 5550 (2), :1 (2); 6734 (2); 7254; 7336; 7670; 8941; 11466; 11598; 12196 (2); 13503 (2); 14039; 14550; 15034
- БЕЛЕНМӘС** (5) ■ Күмәк ат арасында бер атның акаганы беленмәс ○ 2668 ● 3750; 8316; 13000; 14442

- БЕЛЕНМИ** (13) ■ Суда коймә эзе беленми ○ 448 ● 849; 5367; 5390; 5603; 6625; 7222; 7524; 7560; 10711; 14550; 14828; 16225
- БЕЛЕННЕ** (1) ■ Эт авызыннан беленне алып булмый ○ 3547
- БЕЛЕП** (25) ■ Нарсанен тышыннан өчен белеп булмый ○ 609 ● 671; 3467; 3773; 4788; 6081 (2); 6340 (2); 6394; 6499; 6728; 6733; 7251; 9171; 9989; 10060; 11415; 12519; 12667; 13374; 14104; 14222; 14357; 14620
- БЕЛЕР** (66) ■ Алтынны ала белгән бүлә дә белер ○ 263 ● 327; 660 (2); 1405 (2); 1724; 2391 (2); 2588 (2); 2824; 3190; 3290; 3826; 4105; 4333 (2); 4607; 4678; 5371; 6281; 6722 (2); 6755; 6785; 7301; 7671; 7744; 8409; 8524; 8894; 8931; 9116 (2); 9133 (2); 9593; 10169; 10197; 11120; 11453; 11550 (2); 12121 (2); 12358; 13341; 13488; 13686; 13755; 13931; 14052; 14280; 14303; 14410 (2); 14683 (2); 15623; 16546; 16617; 16620 (2); 16748; 17016
- БЕЛЕРГӘ** (3) ■ Акчаны юләр дә таба, аны тота белергә кирәк ○ 7710 ● 16526; 16527
- БЕЛЕРЛӘР** (2) ■ Туксан тугыз яхшылыгыңны белмәсләр, бер начарлыгыңны белерләр ○ 12161 ● 15568
- БЕЛЕРСЕН** (13) ■ Алдына кара – кая барганыңны белерсен, артына кара – каян чыкканыңны белерсен ○ 668 (2) ● 1017; 1315; 5056; 5402; 6079; 6917; 6918; 7247; 12318; 12915; 16677
- БЕЛЕШ** (3) ■ Бер күргән – белеш, ике күргән – таныш, өчөнчө күргән – кардәш ○ 5307 ● 5492; 9197
- БЕЛЕШӘ** (1) ■ Ат кешнәшәп белешә, әдәм сөйләшәп таныша ○ 15762
- БЕЛЕШЕ** (1) ■ Белешә кайда – йомышы шунда, танышы кайда – табышы шунда ○ 5303
- БЕЛЕШЕҢ** (1) ■ Белешен булса, баргач бөлеш ашарсың ○ 5304
- БЕЛЕШКӘ** (1) ■ Белгән – белешкә ярый, белмәгән ни эшкә ярый ○ 16479
- БЕЛЕШКӘНЧЕ** (1) ■ Кеше белән белешкәнче, белешләрә кем икәнән бел ○ 5457
- БЕЛЕШЛӘРЕ** (1) ■ Кеше белән белешкәнче, белешләрә кем икәнән бел ○ 5457
- БЕЛЕШМИ** (1) ■ Белешми эндәшү – сыналмаган бозга керү ○ 5305
- БЕЛМӘ** (2) ■ Ак куй күргәч тә, эче тулы май дип белмә ○ 3075 ● 12078
- БЕЛМӘГӘН** (87) ■ Алтынны коя белмәгән эретер, тирене или белмәгән черетер ○ 264 (2) ● 392; 548; 717; 1882; 2100; 2372; 2444; 2628; 2629; 2677; 3091; 3764; 3765; 3992; 4407; 4973 (2); 5301; 5622; 6338; 6342; 6343; 6345; 6372; 6380; 6385; 6386; 6402; 6435; 6776 (2); 6840; 6928; 7007; 7357; 7396; 7409; 7770; 7781; 7996; 8448; 8925; 9080; 9323; 9407; 9408; 10368; 10939; 11340; 11781; 12062–12065; 12375; 13136; 13267; 13562; 15528; 15530; 15683; 15758 (2); 15877 (2); 15971; 15983; 15987; 16008; 16016; 16017; 16236; 16351; 16436; 16456 (2); 16460; 16475; 16477–16479; 16481; 16493; 16520; 16629
- БЕЛМӘГӘНГӘ** (11 | 1) ■ Асрый белгән кешегә – асыл кош, белмәгәнгә – кара кош ○ 3821 ● 8207; 9622; 16345; 16346; 16350; 16352:1; 16482–16485; 16583
- БЕЛМӘГӘНЕ** (1) ■ Китапның белмәгәне юк ○ 16605
- БЕЛМӘГӘНЕН** (1) ■ Белмәгәнән сорاپ өйрәнгән – галим, гарьләнеп сораман – үзенә залым ○ 16521
- БЕЛМӘГӘНЕҢ** (2) ■ Белгәнәң – тугыз, белмәгәнәң – утыз ○ 16487 ● 16489
- БЕЛМӘГӘННӘН** (1) ■ Илен белмәгәннән игелек көтмә ○ 4974
- БЕЛМӘГӘННӘР** (1) ■ Тел дигән дәрәя бар, төбәндә энжә-мәржән бар, белгәннәр чумып алып, белмәгәннәр коры калыр ○ 15537
- БЕЛМӘГӘННЕ** (7) ■ Үзен-үзе белмәгәнне үгез сөзеп үтерсен ○ 12066 ● 16486; 16488; 16522–16524; 16748
- БЕЛМӘГӘННЕҢ** (3) ■ Ора белмәгәннең орысы чыгар ○ 5608 ● 11137; 16525
- БЕЛМӘДЕК** (1) ■ Кызлар безне сөйгән икән, без үзебез белмәдек ○ 12805
- БЕЛМӘДЕМ** (1) ■ Намаз-ният белмәдем – улым ул, кызым кыз ○ 16951
- БЕЛМӘС** (78 | 3) ■ Тау менмәгән тауны белмәс, тау аңында тауны күрмәс ○ 158 ● 548; 2046; 2296; 2547; 2957; 2968; 3170; 3190; 3195; 3614; 3682; 3826; 4203; :1; :2; 4531; 4612 (2); 4791; 4833; 5104; 5203; 5473; 5856; 6232; 6344; 6391; 6581 (2); 6913; 7059; 7139 (2); 7396; 7475 (2); 7606 (2); 7784; 9121; 9538 (2); 9552 (2); :1; 9574; 9593; 9877; 10169; 10285; 11154 (2); 11510; 11717; 11781; 11953 (2); 12158; 12231 (2); 12276; 12798 (2); 12819 (2); 13552 (2); 14018; 14323; 14683 (2); 15987; 16108; 16460; 16546; 16617; 16688; 16713; 16727; 17016
- БЕЛМӘСӘ** (7 | 1) ■ Песи сөт салып ала белмәсә дә, чүлмәкне аудары белә ○ 3371 ● 8204; :1; 8885; 12121; 12358; 14511; 16543

- БЕЛМӘСӘҢ** (26 | 1) ■ Артыңда ни барын белмәсәң – тотылырсың, алдыңда ни барын күрмәсәң – егылырсың ○ 678 ● 1315; 2499 (2); 6387; 6665; 6777; 7027; 7916; 7940; 8204:2; 8768; 9134; 11118; 14748; 15249; 15791; 15875 (2); 15961 (2); 16005; 16528; 16529; 16534; 16742; 16753
- БЕЛМӘСЕН** (2) ■ Дошман серемне белмәсен дисәң, дустьына да сереңне әйтмә ○ 5321 ● 10968
- БЕЛМӘСЛӘР** (1) ■ Туксан тугыз яхшылыгыңны белмәсләр, бер начарлыгыңны белерләр ○ 12161
- БЕЛМӘСНӘҢ** (1) ■ Сөйли белмәснәң сүзе – үтмәс пычакның үзе ○ 15972
- БЕЛМӘССЕН** (6) ■ Жәяү йормичә, ат кадерең белмәссен ○ 2734 ● 3730; 6758; 9119; 14004; 15607
- БЕЛМӘҮ** (5) ■ Ак белән караны аера белмәү ○ 642 ● 8368; 16526; 16527; 16694
- БЕЛМИ** (31) ■ Уңны белми, кирене куймый ○ 740 ● 1888; 2508; 3279; 3303; 3395; 3467; 4708; 6392; 6394; 8834; 9417; 9647; 10623; 11154; 11434; 12667; 14053; 14104; 14347 (2); 14396; 14462 (2); 14778; 15156; 15170; 16514; 16709; 16712; 16764
- БЕЛМИДЕР** (3) ■ Ил кадерең белмидер ил эчендә яманнар; жир кадерең белмидер жир икмәгән әдәмнәр ○ 4932 (2) ● 7640
- БЕЛМИЛӘР** (1) ■ Башлары кайда, аяклары кайда икәнән белмиләр ○ 10332
- БЕЛМИМ** (8) ■ Алдым файда итәргә, белмиң кайда итәргә ○ 8024 ● 15667; 16453; 16515–16518; 16647
- БЕЛМИМНӘҢ** (1) ■ Белмиңнәң башы авыртмый ○ 16519
- БЕЛМИЧӘ** (3) ■ Белмичә кылган эшнәң файдасыннан зарары күбрәк булыр ○ 6341 ● 16691; 16707
- БЕЛСӘ** (10) ■ Аучы ничә әмәл белсә, аю шунча юл белә ○ 2011 ● 2973; 3612; 4161; 5476; 8894; 10406; 13940; 14511; 16543
- БЕЛСӘМ** (2) ■ Кайда егыласыңны белсәм, алдан салам түшәп куяр идем ○ 6780 ● 15431
- БЕЛСӘҢ** (29 | 1) ■ Арбавың белсәң, кара елан да карышмый ○ 4552 ● 5775 (2); 6039; 6371; 6387; 6777; 7243; 8085; 8107 (2); 8153; 8204:2; 11705; 12001; 12396; 13486; 13581; 14748; 15432; 15791; 16005; 16528; 16529; 16560; 16621; 16622; 16690; 16753; 16849
- БЕЛСЕН** (11) ■ Сарыкның ничә сум торганын бүре каян белсен ○ 2200 ● 2551; 7199; 7500; 10969; 11998; 13826 (2); 13893 (2); 16873
- БЕЛҮ** (16) ■ Акны карадан аера белү ○ 646 ● 2892; 5329; 5576; 6373; 6382; 7397; 7959; 11390; 11714; 12003; 12435; 14492; 14860; 16429; 16705
- БЕЛҮДӘН** (1) ■ Кеше сүзән анлап тыңлау сөйли белүдән яхшырак ○ 15895
- БЕЛҮЕН** (1) ■ Кешегә кинәш ит, үз белүң белән эш ит ○ 16595
- БЕР** (1100 | 21) ■ Ай бер тулышканнан соң кире кайтыр ○ 4 ● 24; 26; 30; 51; 73 (2); 91; 95; 98; 116 (2); 153; 193; 195 (2); 208; 220; 224; 233; 265; 274; 336 (2); 347–349; 350 (2); 351; 382; 418; 427; 489; 503; 506; 562; 570 (2); 595; 636; 648; 667; 724; 729; 730; 735; 765–774; 775 (2); 776; 804; 865; 873; 894; 895; 936 (2); 937 (2); 938 (2); 939 (2); 954; 955; 967; 1055; 1076; 1102 (2); 1142; 1213 (2); 1217; 1258–1260; 1278; 1318; 1384; 1385 (2); 1386 (4); 1489; 1523; 1537; 1538; :1; 1539; 1558 (2); 1576; 1590; 1602; 1604; 1630; 1646; 1648; 1649; 1675–1678; 1706; 1722; 1770 (2); 1804; 1805; 1843 (2); 1851; 1869; 1873; 1885; 1906; 1916; :1; 1946; 1981; 1982; 1986; 2003; 2039 (2); 2084; 2099; 2124; 2125; 2138; 2139; 2148; 2221; 2236–2238; 2239:1; 2271; 2278; 2279; 2286; 2353–2355; 2411; 2417; 2427; 2428; 2488; 2548 (2); 2571 (2); 2612 (2); 2628; 2630; 2631 (2); 2632–2634; 2644; 2645; 2668; 2718; 2722; 2755; 2756; 2765; 2776; 2791; 2797; 2802; 2819; 2848; 2875; 2891; 2911; 2929; 2967; 3000; 3005–3007; 3050; 3051; 3082–3088; 3090; 3118; 3130–3132; 3151 (2); 3153–3155; 3156 (2); 3157–3159; 3162 (2); 3240; 3284 (2); 3285; 3386; 3399; 3405; 3465–3469; 3479; 3541; 3575; 3601; 3616; 3646; 3681; 3760; 3804; 3814; 3830; 3890; 3908 (2); 3910 (2); 3933; 3938; 3942; 3945; 3952; 3996 (2); 4011; 4018 (2); 4024; 4074; 4084; 4089; 4092; 4125; 4131; 4165; 4190; 4294; 4303; 4364; 4372; 4395; 4482; 4489; 4515; 4521; 4544; 4558; 4562 (2); 4573; 4582; 4605; 4725; 4726; 4727 (2); 4728; 4731; 4763; 4874 (2); 4907–4909; 4916; 4943; 4956; 4976; 5000; 5017; 5019; 5027 (2); 5066; 5082; 5097; 5133; 5152; 5159; 5166; 5168; 5183; 5222; 5227; 5229; 5243; 5274; 5306; 5307; 5324; 5340; 5383; 5424; 5451; 5468; 5470–5472; 5506 (2); 5516; 5544; 5555–5558; 5565; 5567; 5576; 5598 (2); 5627; 5750–5756; 5786; 5799; 5801; 5802; 5828; 5831 (2); 5837; 5844; 5856; 5881; 5891; 5893; 5898; 5936; 5941; 5961; 5983; 6040; 6041; 6042 (2); 6043; 6044; 6050; 6060; 6111; 6150; 6283; 6340; 6371; 6379; 6384; 6434; 6442; 6445; 6449; 6490; 6553; 6566; 6618; 6641; 6658; 6669; 6670; 6679; 6686; 6692; 6710; 6736; 6746–6749; 6750 (2); 6760; 6805; 6850; 6869; 6885; 6910; 6954; 6988; 6996; 7008; 7009 (2);

7022; 7181 (2); 7196; 7220; 7242:1. :2; 7243; 7274 (2); 7278; 7296; 7317–7319; 7348; 7397; 7405; 7442 (2); 7447; 7454; 7469 (2); 7507; 7522 (2); 7571; 7584 (2); 7585 (2); 7622; 7703; 7726; 7777; 7778 (2); 7779 (2); 7780; 7781 (2); 7786; 7788; 7790; 7792; 7808 (2); 7817; 7826; 7828–7835; 7837; 7840 (2); 7860 (2); 7886–7891; 7901 (2); 7902; 7904; 7905; 7954; 7990; 8015; 8033; 8038 (2); 8039–8041; 8049; 8058; 8092; 8106; 8108; 8118:1; 8123; 8160 (2); 8204. :1; 8208; 8216; 8400–8404; 8413; 8449; 8454; 8455 (2); 8456 (2); 8460 (2); 8535; 8554; 8599–8601; 8640; 8643; 8645; 8687; 8709 (2); 8727; 8733; 8734 (2); 8767; 8802; 8826; 8828; 8891; 8897 (2); 8914; 8952; 8957 (2); 9001; 9005; 9024; 9036. :1. :2; 9040–9042; 9058; 9075; 9081; 9152; 9172 (2); 9173–9175; 9176 (2); 9177–9179; 9188; 9200; 9202; 9225; 9239; 9241 (2); 9244; 9295 (2); 9366; 9368; 9374; 9385; 9409; 9427 (2); 9447; 9448 (2); 9449; 9459; 9513; 9536 (2); 9558; 9569; 9580; 9627; 9628 (2); 9629 (3); 9630; 9640 (2); 9668; 9716; 9769; 9805; 9820; 9821; 9822 (2); 9862; 9864; 9865; 9869; 9871; 9881; 9981; 9985; 9991; 10005; 10018; 10019; 10023; 10024; 10068; 10073; 10081; 10141; 10145 (2); 10170; 10222; 10276; 10292; 10306; 10346; 10377–10379; 10380 (2); 10381 (2); 10382. :1; 10383–10385; 10387; 10388; 10405; 10441; 10455; 10471; 10474; 10531 (2); 10548–10550; 10551. :1. :2. :3; 10552; 10571 (2); 10661; 10718; 10746; 10808; 10825; 10879; 10906–10914; 10920; 10921; 10927; 10953; 10964; 11000 (2); 11004 (2); 11005–11008; 11009 (2); 11010; 11016; 11017; 11019; 11080; 11104; 11105; 11123 (2); 11145; 11173; 11204; 11211; 11231; 11291 (2); 11293; 11324; 11336; 11355; 11357; 11364 (2); 11430; 11455; 11489; 11504; 11521; 11526; 11528; 11534–11539; 11540 (2); 11541; 11542; 11543 (2); 11547; 11551; 11552; 11562; 11565 (2); 11566; 11568; 11584; 11585; 11601; 11629; 11639; 11657 (2); 11677; 11711; 11718; 11735; 11751; 11802; 11822; 11857; 11861; 11864 (2); 11872 (2); 11915; 11924; 11955; 11969; 12106 (4); 12107 (2); 12108; 12109 (2); 12110 (4); 12127 (2); 12144; 12150; 12151; 12161; 12240 (2); 12244; 12259; 12262; 12265; 12285; 12291; 12299 (2); 12326; 12357; 12382; 12398; 12415; 12462–12467; 12498 (2); 12530 (2); 12544; 12546; 12547; 12568; 12590; 12636; 12670 (2); 12671; 12678; 12693; 12702; 12727; 12746; 12798; 12800 (2); 12833; 12861; 12878; 12909; 12920; 12950; 13066; 13076; 13098; 13110; 13115; 13137; 13138; 13159 (2); 13172; 13187; 13210; 13213 (2); 13343; 13344 (2); 13345 (2); 13348 (2); 13354; 13389; 13406; 13433; 13494; 13546; 13547; 13598; 13621; 13622 (2); 13623 (2); 13624 (2); 13625 (2); 13627–13629; 13645; 13696; 13739; 13761 (2); 13780 (2); 13796; 13799; 13800 (2); 13801; 13802; 13816; 13818 (2); 13821; 13843; 13846; 13855; 13908; 13909; 13926; 13944; 13948; 13961; 14008; 14021; 14054; 14108 (2); 14109; 14116; 14120; 14149; 14183; 14231; 14236; 14239; 14266; 14294; 14336; 14338; 14370; 14384; 14439; 14447; 14448; 14525 (2); 14529 (2); 14535; 14596 (2); 14598; 14604 (2); 14639; 14642; 14647; 14652; 14660; 14718; 14720 (2); 14721; 14727. :1 (2). :2; 14740; 14744; 14749; 14762; 14767–14771; 14797–14799; 14803 (2); 14812; 14823; 14839; 14862; 14865; 14921; 14931; 14934; 14939; 14973; 14982 (2); 15007 (2); 15017; 15018 (2); 15019 (2); 15020 (2); 15021; 15022 (2); 15069; 15080 (2); 15092; 15108; 15138; 15166; 15195; 15218; 15282; 15371; 15415; 15428; 15435; 15446; 15448; 15473; 15508; 15597; 15793; 15794; 15795 (2); 15796–15798; 15799 (2); 15800–15804; 15814; 15828; 15843; 15863; 15873; 15874; 15899 (2); 15917; 15920; 15936; 15938 (2); 15942; 15944; 16101; 16147; 16167; 16173:1; 16186; 16212; 16239; 16245; 16268; 16279 (2); 16287; 16321; 16347; 16348; 16350; 16362; 16399; 16461; 16463; 16511; 16512; 16515; 16526; 16534–16537; 16551; 16575; 16601; 16632; 16673; 16728; 16763; 16803; 16833 (2); 16854 (2); 16866 (2); 16868; 16898; 16907 (2); 16914; 16918 (2). :1 (2); 16932; 16942; 16949; 16958 (2); 16971; 16979. :1 (2); 16980 (2); 16988; 16993; 17001; 17076 (2)

БЕРАЗ (1) ■ Бер-берсен яратышкан кешеләр, мөхәббәтләре сүрелмәсен өчен, безаз аерылып то-
рырга тиешләр, ди ○ 12669

БЕРӘВЕН (1) ■ Ике кеше сүз әйтсә, берәвен дә ишетмә ○ 15861

БЕРӘГӘЙЛЕ (5) ■ Бергәнәке – бергәйле ○ 4875 ● 5557; 6044; 7888; 7902

БЕРӘГӘЙЛЕНЕ (1) ■ Бер сыер асра, бергәйлене асра ○ 3154

БЕРӘМ-БЕРӘМ (1) ■ Бай кунагы дәрән-дәрән, ярлы кунагы берәм-берәм ○ 7179

БЕРӘР (10) ■ Ай белән кояш берәр генә була ○ 3 ● 4304; 4305; 4956; 5129; 6756; 7514; 8596; 8597; 14183

БЕРӘҮ (79) ■ Кичәге гажәпкә бүген берәү дә гажәпләнми ○ 860 ● 1261 (2); 1387; 1700; 3160; 3286 (2); 4483; 4889; 4912; 5164; 5205; 5308 (2); 5559 (4); 5757 (2); 5904; 6046 (2); 6094; 7321; 7322 (2); 7323 (2); 7704; 7782 (2); 7783 (2); 7855; 8109 (2); 8239; 8490; 8602; 9089; 9185; 9632 (2); 9633 (2); 9634 (2); 9908; 12768; 13156; 13317 (2); 13914; 14009; 14110 (2); 14719 (2); 14800 (2); 15372 (2); 15373 (2); 15392; 15474 (2); 15489 (2); 15784; 15806; 16143 (2); 16173; 16437 (2); 16903

- БЕРӨҮГӨ** (21) ■ Берүгә торма кирәк, берүгә хөрмә кирәк ○ 1592 (2) ● 3287 (2); 5759; 7324 (2); 8110; 8602; 9181 (2); 9182 (2); 10278 (2); 14801; 14802 (2); 15023 (2); 16858
- БЕРӨҮДӨ** (2) ■ Берүдө бер кайгы, берүдө бер кайгы ○ 14803 (2)
- БЕРӨҮДӨН** (2) ■ Берүдән дәва, берүдән дога ○ 2912 (2)
- БЕРӨҮЛӨР** (4) ■ Берүләр түрә, берүләр түрә янында көн күрә ○ 5758 (2) ● 9824 (2)
- БЕРӨҮЛӨРГӨ** (2) ■ Берүлэргә көн дә бэйрәм, көн дә туй, берүлэргә көн дә сагыш, көн дә уй ○ 6639 (2)
- БЕРӨҮЛӨРНЕКЕ** (1) ■ Берүлэрнең теше ачыдан камашканда, берүлэрнеке төчөдән камашыр ○ 9183
- БЕРӨҮЛӨРНӨЦ** (3) ■ Берүлэрнең ике тун, берүлэрнең ите тун ○ 8892 (2) ● 9183
- БЕРӨҮНӨ** (2) ■ Яз берүнө азыдыр, берүнө малдан азыдыр ○ 975 (2)
- БЕРӨҮНӨКӨН** (1) ■ Алланың үзе әйдәгән сарыклары юк: берүнөкөн берүгә генә алып бирә ○ 16858
- БЕРӨҮНӨН** (24) ■ Берүнөң мең куе бар, берүнөң бер өе бар ○ 3088 (2) ● 3253; 4270; 4404; 5759; 6047; 7325; 8851 (2); 8852; 9184 (2); 9185; 9635; 9882; 10748 (2); 11244; 11544 (2); 14804 (2); 15475
- БЕР-БЕРЕБЕЗНЕ** (1) ■ Агай-эне ак мык, бер-беребезне какмык ○ 14546
- БЕР-БЕРЕҢӨ** (1) ■ Өй эчендә ничәүсең, бер-берең мичәүсең ○ 8328
- БЕР-БЕРЕҢНЕ** (1) ■ Бер-береңне яратсаң, тугызны да унга чутлыыйсың ○ 12668
- БЕР-БЕРСЕН** (3) ■ Арыслан белән юлбарыс бер-берсен ерактан күрсә кире китәр, якыннан күрсә һөжүм итәр, имеш ○ 2038 ● 10554; 12669
- БЕР-БЕРСЕНЕН** (1) ■ Ике карга бер-берсенен каралыгына гажәпләнгән ○ 3941
- БЕР-БЕРСЕННӨН** (1) ■ Туганнар, бер-берсеннән туйганнар ○ 14514
- БЕРВАКЫТ** (1) ■ Карт сьер үзенен бервакыт тана булганын белмәс ○ 3170
- БЕРВАКЫТТА** (6) ■ Көтүче белән бүре бервакытта да килешә алмый ○ 2376 ● 6127; 9526; 15855; 16686; 16688
- БЕРГӨ** (41 | 2) ■ Ике чипмәне бергә кушсаң, берсе корый, имеш ○ 389 ● 682; 852; 3576; 4238; 4747; 4820; 4864; 4870; 4889; 5134; 5781; 5917; 6909; 7019; 7638; 7894; 7906; 8034; 8035; 8498; 9674; 9845; 9881; 10393; 11414; 11632; 11737; 12713; 12911; 13195; 13388; 13599; 13641 (2); :1 (2); 13803 (2); 13998; 14483; 14866; 15879
- БЕРГӨ-БЕРГӨ** (1) ■ Бергә-бергә юл кыска ○ 6911
- БЕРГӨЛӨП** (3) ■ Бергәлөп эшләгән эш ырамлы була ○ 6045 ● 6165; 9137
- БЕРГӨНЕКЕ** (1) ■ Бергәнеке – бергәйле ○ 4875
- БЕРДӨ** (1) ■ Бердә түгел, илдә көч ○ 4876
- БЕРДӨЙ** (5) ■ Һәммәсе дә бердөй, бакчадагы гөлдәй ○ 1369 ● 2429; 11962; 12317; 12324
- БЕРДӨМ** (3) ■ Бердәм илдә бәрәкәт бар, гаугалы илдә һәлакәт бар ○ 4877 ● 8237; 14393
- БЕРДӨМЛӨК** (1) ■ Кайда бердәмлек – шунда көч ○ 5005
- БЕРДӨМСӨЗ** (1) ■ Бердәм өйдә бәрәкәт бар, бердәмсөз өйдә һәлакәт бар ○ 8237
- БЕРДӨН** (1) ■ Жиләк бердөн жыйнала ○ 1825
- БЕРЕ** (12) ■ Туксанның бере туса, тулыксаган Идел катар ○ 951 ● 955; 1983 (2); 2125; 2911; 4985 (2); 6945; 7907; 11691 (2)
- БЕРЕБЕЗ** (4) ■ Беребез путьсез, беребез юлсыз ○ 6886 (2) ● 7101 (2)
- беребезне** → **бер-беребезне**
- БЕРЕГЕР** (2) ■ Авыл эте ала булып, бүре килсә берегер ○ 3432 ● 5756
- БЕРЕГҮДӨ** (1) ■ Берөгүдә бәрәкәт, аерылуда һәлакәт ○ 4878
- БЕРЕК** (2) ■ Берек булсаң, терек булырсың ○ 4879 ● 13533
- БЕРЕККӨН** (2) ■ Береккөн көтү бүредән курыкмый ○ 2356 ● 4880
- БЕРЕККӨННӨН** (1) ■ Береккөннән яу өреккөн ○ 4881
- БЕРЕКМӨС** (4) ■ Комны күпме әвләсән дә берекмәс ○ 139 ● 3664; 12126; 12128
- БЕРЕКСӨ** (6) ■ Ике балык берексә, бер чабак чаклы булып ○ 4489 ● 4893 (2); 4911; 11563; 12126
- БЕРЕН** (6) ■ Бере тукмак, бере чөй, берен ал да берен төй ○ 1983 (2) ● 2125; 6032; 7297; 7320
- БЕРЕНДӨ** (1) ■ Дерен-дерен, дерендә, ике көннең берендә ○ 1037
- БЕРЕНӨН** (1) ■ Бер дөядә ике өркәч, бере шилсә беренөң көче юк ○ 2911
- БЕРЕНЧӨ** (9) ■ Ялкауга яңгыр ин беренчө төшә ○ 6595 ● 8933; 9180; 9823; 10091; 12480; 13021; 13630; 15206

- БЕРЕНЧЕСЕ** (1) ■ Хатынның беренчесе – күз карасы, икенчесе – йөз карасы ○ 13740
БЕРЕҢ (3) ■ Яуга барсаң – барың бар, дауга барсаң – берен бар ○ 5670 ● 8238 (2)
БЕРЕНӘ (3) ■ Икәү булсаң, береңә киңәш; берәү булсаң, бүркеңә киңәш ○ 4912 ● 9926 (2)
беренә → **бер-беренә**
беренне → **бер-беренне**
БЕРЕСЕ (1) ■ Иске дусның бересе – яңа дусның йөзесе ○ 5433
БЕРКАЙЧАН (3) ■ Аучы белән балыкчы беркайчан да баемас ○ 2009 ● 4374; 12260
БЕРКАТЛЫ (1) ■ Кәбестә кебек беркатлы инде ул ○ 1635
БЕРКЕМ (2) ■ Кәжә тәкәсен беркем дә көтү башы иткәне юк – үзе алдан ○ 3134 ● 16546
БЕРКЕМГӘ (2) ■ Котырган үгездән качу беркемгә дә оят түгел ○ 3292 ● 14946
БЕРКЕМНЕ (2) ■ Бүлөк биргән очен бер түрә дә беркемне дә төрмәгә япмый ○ 5786 ● 13941
БЕРКЕМНЕҢ (2) ■ Беркемнең дә башы ике түгел ○ 10277 ● 10915
БЕРЛӘ (1) ■ Карга карга берлә очар ○ 3961
БЕРЛӘШКӘН (1) ■ Берләшкән узар, аерылышкан тузар ○ 4886
БЕРЛЕ (1) ■ Ике кормас, берле тормас ○ 4910
БЕРЛЕК (5) ■ Байлык терәк түгел, берлек терәк ○ 4872 ● 4882–4884; 6409
БЕРЛЕКТӘ (1) ■ Берлектә – көч ○ 4885
БЕРНӘРСӘ (1) ■ «Ничава» дисән, бернәрсә булмый ○ 16286
БЕРНӘРСӘСЕ (2) ■ Бернәрсәсе юкның югалтудан кайгысы юк ○ 7586 ● 15594
БЕРНЕ (18) ■ Дошман берне биш итә ○ 5314 ● 5692; 6109; 6296; 7173; 7906; 7987; 10412; 11200; 11605; 11609; 11702; 12718; 15805; 15888; 16113; 16531; 16610
БЕРНЕҢ (4) ■ Утлавыгы бернең көтүе бер ○ 2411 ● 4887; 4888; 7405
БЕРНИ (7) ■ Янындагы чакмасын, читтән чаккан берни түгел ○ 715 ● 4032; 8462; 9736; 15328; 16365; 16475
БЕРНИНДИ (2) ■ Заманны бернинди жәүһәргә дә алмашып булмый ○ 817 ● 11206
БЕРСЕ (52) ■ Ике чишмәне бергә кушсаң, берсе корый, имеш ○ 389 ● 418; 731 (2); 752 (2); 1875 (2); 3567; 4717 (2); 4859 (2); 4908; 5298; 5385; 5569; 6644; 7367; 7587 (2); 7881 (2); 8042; 8064; 9601; 10519 (2); 10522 (2); 11006; 11008; 11828 (2); 12082 (2); 12245; 12950 (2); 13512; 13682 (2); 13731 (2); 13988; 13990; 15102; 16216; 16269 (2); 16585; 17045
берсе → **берсен-берсе, берсеннән-берсе**
БЕРСЕЗ (1) ■ Икегә ышанган – ирсез, икедән калган – берсез ○ 12703
БЕРСЕКӨНГӘ (1) ■ Бүгән бертуган, иртәгә әче суган, берсекөнгә эттән туган ○ 14480
БЕРСЕН (6) ■ Ике куян кусаң, берсен дә тотмасың ○ 2240 ● 9631 (2); 13690; 16916; 17023
берсен → **бер-берсен**
БЕРСЕН-БЕРСЕ (1) ■ Елан берсен-берсе ашый ○ 4591
БЕРСЕНЕН (1) ■ Ике бүре сугышканда берсенен карыны ача, ди ○ 2191
берсенен → **бер-берсенен**
БЕРСЕННӘН (1) ■ Үлем ике кайта килми, берсеннән качып булмый ○ 15417
берсеннән → **бер-берсеннән**
БЕРСЕННӘН-БЕРСЕ (1) ■ Ил өстендә илле, берсеннән-берсе жилле ○ 4952
БЕРТИГЕЗ (1) ■ Кош барына да бертигез карый ○ 35
БЕРТУГАН (5) ■ Бай белән бай бертуган ○ 7151 ● 8652; 12182; 14480; 14960
БЕРТУГАНДАЙ (1) ■ Туган күп тә, бертугандай булмый; таныш күп тә, кардөшендәй булмый ○ 14678
БЕРҮЗЕҢ (1) ■ Берүзең тау күчерә алмыйсың ○ 4890
БЕРЬЮЛЫ (5) ■ Ике куяны берьюлы кумыйлар ○ 2241 ● 4897; 8005; 11678; 14738
БЕТ (20) ■ Куян: «Урманга керсәм – бет ашый, кырга чыксам – эт ашый», – дип әйтә, ди ○ 2261 ● 2524; 3556; 3649; 3802; 4754; 4760; 4770; 4771; 4778; 4838; 4851; 6178; 6329; 7378; 7959; 10823; 13142; 13143; 13532
БЕТӘ (14 | 2) ■ Коеда да су бетә ○ 404 ● 853; 930; 931 (2); 1105; 4864; 5769; 7242:2; 7849; 8425; 9058; 11800 (2); 15502:1; 16170
БЕТӘР (26) ■ Аз булса житәр, күп булса бетәр ○ 542 ● 831 (2); 4922; 5110; 5420; 6259; 6545; 6845; 6972 (2); 7823; 9285; 9846; 10547; 10677; 11207; 12311 (2); 12438; 15070 (2); 15497; 15709; 16612 (2)
БЕТӘРГӘ (1) ■ Бетәргә бәхет кирәкми ○ 14805

- БЕТӨРДӨ** (1) ■ Иргө дүүлөт бетөрдө коладың салса каз алыр, ирдөн дүүлөт качарда лачын салса да аз алыр ○ 13520
- БЕТӨРСЕЗ** (1) ■ Аерылсагыз айга житөрсөз, бүлөнсөгөз көндө бетөрсөз ○ 5132
- БЕТ-БОРЧА** (1) ■ Бет-борча ашап бетерми, эмма жанны тындырмый ○ 4764
- БЕТЕ** (6) ■ Эте дө баш, бете дө баш ○ 3796 ● 4759; 4833; 4841; 7436; 12228
- БЕТЕН** (1) ■ Бетен сыгып, канын эча ○ 4839
- БЕТЕННӨН** (1) ■ Бетеннөн бигрэк ябешкөге ачы тешли ○ 4765
- БЕТЕП** (1) ■ Бетеп бирсөн, көтеп алырсың ○ 8111
- БЕТЕР** (1) ■ Үзең сөйли башлаганчы кеше сүзөн тынлап бетер ○ 16250
- БЕТЕРӨ** (10) ■ Сукыр тавыкның төшенө тары кергән, чүллөп бетерө алмагач тагы кергән ○ 4299 ● 5075; 6039; 6311; 7487; 8107; 9166; 13401 (2); 17051
- БЕТЕРӨСӨҢ** (2) ■ Үзе фурмы, үзе нурмы – ашыйсың да бетерөсөң ○ 9793 ● 11162
- БЕТЕРГӨН** (9) ■ Тавык төшенө тары кергән, таң атканчы ашап бетергөн ○ 4325 ● 6116 (2); 6260; 6475; 11648 (2); 12608; 13652
- БЕТЕРГЕСЕЗ** (1) ■ Тавык чүллөп бетергесез ○ 4360
- БЕТЕРДЕМ** (1) ■ «Жилдөн житез булдым, жиде көнгө бер ыштан тегеп бетердем», – дигән, ди, бер хатын ○ 13780
- БЕТЕРЕП** (2) ■ Заман экрен бара, һәр эшен бетереп бара ○ 809 ● 6291
- БЕТЕРЕР** (16) ■ Чирленен хәлен чебен бетерер ○ 4827 ● 5701; 6532 (2); 6572; 7434; 7457; 8002; 8456; 11298; 11428; 11444; 11513; 11968 (2); 16928
- БЕТЕРЕРГӨ** (2) ■ Малны бетерергө тәуфыйк кирәкми ○ 7393 ● 13986
- БЕТЕРМӨ** (1) ■ Бөтенлай көлеп бетермө, бәйрәмдә көлөргә дө калсын ○ 14858
- БЕТЕРМӨС** (4) ■ Чыпчык чүллөп бетермөс ○ 4187 ● 7827; 10103; 11806
- БЕТЕРМИ** (1) ■ Бет-борча ашап бетерми, эмма жанны тындырмый ○ 4764
- БЕТЕРҮ** (4) ■ Мал бетерү – бет үтерү, мал табу – борча тоту ○ 7378 ● 7418; 8738; 11162
- БЕТЕШЕ** (1) ■ Бетеше яман камышны су эчендө үрт алыр ○ 1262
- БЕТКӨ** (4) ■ Беткө ачу итеп тунны утка якмыйлар ○ 4766 ● 4840; 8893; 8953
- БЕТКӨН** (20) ■ Көне беткөн көндө үлө ○ 908 ● 1703; 3793; 4620; 6035; 6048; 6260; 7295; 7406; 9316; 9759; 10347 (2); 10348 (2); 10535; 10764; 11854; 13295; 15382
- БЕТКӨНГӨ** (5) ■ Акча беткөнгө кайгырма, эш беткөнгө кайгыр ○ 6015 (2) ● 6016 (2); 7724
- БЕТКӨННӨН** (1) ■ Авызында теше беткөннөң кулында көчө беткөн ○ 10535
- БЕТКӨНЧЕ** (1) ■ Йорт салынып беткөнчө сайлче ишектән керер ○ 5808
- БЕТКӨЧ** (20) ■ Тукран башы авырткач «чукуймам, чукуймам» дисә дө, авыртуы беткөч «чукурмын, чукурмын» дип әйтө, ди ○ 4146 ● 5419; 5620; 6699; 7133; 7254; 7336; 7665; 7670; 7728; 8001; 8486; 9375; 10220; 11138; 11508; 13288; 14071; 15034; 15379
- БЕТЛӨ** (1) ■ Үлгән сыер сөтлө була, калган сыер бетлө була ○ 3243
- БЕТМӨГӨН** (3) ■ Алда көн бетмөгөн ○ 1030 ● 6049; 7326
- БЕТМӨС** (22) ■ Инештө су бетмөсө, бездө жыр бетмөс ○ 513 ● 1671; 2794; 5110; 5420; 5740; 6052; 6083; 6259; 6323; 6589 (2); 8806; 9846; 10240; 11876; 12300; 12631; 13583; 14792; 15497; 15973
- БЕТМӨСӨ** (5) ■ Инештө су бетмөсө, бездө жыр бетмөс ○ 513 ● 4925; 6704; 10240; 13583
- БЕТМӨСӨН** (1) ■ Акчаң беткөнгө кайгырма, көчөн белән эшең бетмөсөн ○ 7724
- БЕТМИ** (10 | 1) ■ Бүгөн белән көн бетми ○ 789 ● 3718; 4925; 6179; 7882; 8088; 8466; 9594; 11840; 15300; 15502:1
- БЕТНӨ** (1) ■ Бетнө таякка жибәр – аякка менәр ○ 4767
- БЕТСӨ** (11) ■ Атың арыса чабып кал, утының бетсө ягып кал ○ 2610 ● 2706; 4925; 5509; 7823; 8536; 9402; 10547; 14677; 14701; 15300
- БЕТСӨН** (1) ■ Үлгән – бетсөн, калган – мескөн ○ 15404
- БЕТТӨН** (3) ■ Эт аууын – беттөн ○ 3553 ● 4768; 4778
- БЕТТӨ** (14) ■ Кыш бетте дип тун сатма, янө кыш бар ○ 863 ● 1354; 1508; 6315; 6316; 7530; 9872; 10349; 10576 (2); 13892; 15307 (2); 16293
- БЕТТЕМЕ** (1) ■ Акчаң киттеме дип сорамыйлар, эшең беттеме дип сорыйлар ○ 7729
- БЕТҮ** (1) ■ Оят белән алыш-биреш бетү ○ 11384
- БИ** (31) ■ Алаңгасар алман би, алымсаклы яман би ○ 5720 (2) ● 5760; 5761; 5762 (2); 5763–5766; 5791; 5792; 5817; 5827; 5831; 5835; 5853 (2); 5886; 5900; 5923; 5928; 5957; 5965; 5969; 5996 (2); 12893; 12951; 14010; 16270

- БИАГА** (1) ■ Биага – бөтөн ир, жанага – ярты ир ○ 14593
- БИАТАЙГА** (1) ■ Печкөчөм дө баш, мин дө баш, биатайга сан да юк ○ 14662
- БИБИНЕ** (1) ■ Бирдек Бибине кияуга, рәхәтләндек буяуга ○ 13247
- БИГӘ** (4) ■ Атаң колы булса да, гадел бигә башың и ○ 5731 ● 5743; 5767; 8114
- «БИ»ГӘ** (2) ■ «Әлиф»кә бар, «би»гә юк ○ 16708 ● 16710
- БИГЕ** (3) ■ Комы юк су булмас, биге юк ил булмас, якасы юк тун булмас, законы юк йорт булмас ○ 5847 ● 15614; 16574
- БИГРӘК** (16) ■ Буяучыдан: «Кайсы төснө бигрәк сөясөң?» – дигәнга, – «Алтын сарысы белән көмөш агын», – дигән ○ 565 ● 4518; 4642; 4765; 4824; 5681; 7075; 8795; 10064; 10309; 11963; 13211; 13724; 14700; 14745; 15499
- БИДӘ** (2) ■ Тугры бидә туган юк, туганлы бидә иман юк ○ 5901 (2)
- БИДӘН** (2) ■ Ханнан – казык, бидән – тукмак ○ 5933 ● 5974
- БИДӘҮ** (1) ■ Бәхете яман егеткә бидәү хатын тап булып ○ 13078
- БИЕ** (2) ■ Даланың бие булганчы, баяуның колы бул ○ 5169 ● 5170
- БИЕГӘН** (1) ■ Аргы очта туй бар дип, бирге очта биегән ○ 13331
- БИЕГЕНӘ** (1 | 1) ■ Асылынсаң агачның биегенә асылын, аягың жиргә тимәсен ○ 1661:2 ● 1667
- БИЕК** (27) ■ Биек тауның башы – якын, төбө ерак күренә ○ 117 ● 118 (2); 119; 159; 163; 222; 680; 681; 1651; 2923; 2931; 3331; 3923; 5862; 6171; 6814; 7010; 7236; 7275; 7343; 8287; 8387; 10654; 10751; 12111; 14688
- БИЕККӘ** (3) ■ Балык тирәнгә омтыла, кошлар биеккә оча ○ 4455 ● 6634; 8364
- БИЕКЛЕГЕ** (1) ■ Апрель кегрәч эт биекlege кар ява ○ 759
- БИЕКТӘН** (2) ■ Биектән дө биек бар ○ 681 ● 3919
- БИЕМ** (1) ■ Бием үлдө, тыныч булды, чынаяк чокыры чүмеч булды ○ 14594
- БИЕМӘ** (1) ■ Сукыр алдында биемә, саңгырау алдында жырлама ○ 15260
- БИЕМӘК** (1) ■ Печән чапмак – биемәк, урак урмак – уйнамак, май көбәләмәк – жан бирмәк ○ 1298
- БИЕМӘС** (1) ■ Ике биочө бер арканда биемәс ○ 16362
- БИЕМГӘ** (3) ■ Көйгән коймак – киленгә, көймөгәнә – биемгә ○ 13383 ● 14595; 14598
- БИЕМЕ** (1) ■ Үземнең киленем усал, кызымның биеме усал ○ 13399
- БИЕМЕНӘ** (1) ■ Суган исенә чыдамаган кыз биemenә чыдамас ○ 13102
- БИЕМИ** (3) ■ Ашамаган аю биemi ○ 2069 ● 2102; 2107
- БИЕННӘН** (1) ■ Баланың тинтәк булуы өеннән, егетнең тинтәк булуы биеннән ○ 13997
- БИЕП** (2) ■ Алда булачак туй өчен хәзердән биеп торма ○ 13259 ● 13301
- БИЕР** (1) ■ Ана каз йомырка басканда, ата каз янында биер ○ 4231
- БИЕРГӘ** (4) ■ Аюны да биергә өйрәтәләр ○ 2089 ● 2106; 16349; 16434
- БИЕТӘ** (3) ■ Заман кубызына биетә ○ 806 ● 15519; 16378
- БИЕТЕП** (1) ■ Жилкә биетеп йөрү ○ 10875
- БИЕТМӘГӘ** (1) ■ Куркытмага хужам юк, биетмәгә бикәм юк ○ 5993
- БИЕТМИ** (1) ■ Кубыз биетми, моны биетә ○ 16378
- БИЕТҮ** (1 | 1) ■ Кызган табага бастырып биетү ○ 10031:4
- БИЗ** (15) ■ Ашусыз булса – таудан биз, үткелсез булса – судан биз ○ 111 (2) ● 2861; 5811 (4); 7374 (2); 13805 (2); 13853 (2); 14423 (2)
- БИЗӘ** (1) ■ Битеңне бизәмә, акылыңны бизә ○ 11546
- БИЗӘГЕ** (3) ■ Егет – йортның терәгә, кызлар – йортның бизәгә ○ 13082 ● 16086; 16426
- БИЗӘК** (8) ■ Ал да – бизәк, гөл дө – бизәк ○ 560 (2) ● 655; 5548 (2); 8768; 8991; 10662
- БИЗӘККӘ** (1) ■ Яхшыга иярсәң – бизәккә, яманга иярсәң – тизәккә ○ 12341
- БИЗӘКЛЕ** (1) ■ Бизәкле күнәк кыйбат була ○ 9883
- БИЗӘКТӘН** (1) ■ Хатын-кызын бизәктән дө бигрәк әдәп-нәзакәт бизи ○ 13724
- БИЗӘМГӘ** (1) ■ Битеңне бизәмә, акылыңны бизә ○ 11546
- БИЗӘМИ** (1) ■ Исем кешенә бизәми, кеше исемне бизи ○ 11126
- БИЗӘНӘ** (1) ■ Бизәнган бит – бизәк, бизәнә белмәсәң – тизәк ○ 8768
- БИЗӘНГӘН** (3) ■ Ярлы ямаган да куанган, бай ясанган да бизәнгән ○ 7477 ● 8768; 8770
- БИЗӘНГӘНЧЕ** (2) ■ Бикә бизәнгәнче туй бегә ○ 5769 ● 16957
- БИЗӘНЕР** (2) ■ Бай бикәсе бизәнер, бизәнер дө төзәнер ○ 7159 (2)
- БИЗӘНМӘГӘНЧЕ** (1) ■ Тависнең төзәнмәгәнчө булмас, хатынның бизәнмәгәнчө булмас ○ 13674

- БИЗЭНУ** (2) ■ Бизэнү белән генә ямьсез чибәр булмый ○ 8769 ● 13622
БИЗӨР (5) ■ Бикәрдән ил бизәр ○ 6450 ● 10283 (2); 12935 (2)
БИЗӨРМЕН (1) ■ Карг куенында калач бар – калачыннан кан татыр, яшь куенында камчы бар – камчысыннан бат татыр; калачыннан бизәрмен, камчысына түзәрмен ○ 15041
БИЗЭСӘ (2) ■ Агачны яфрак бизәсә, кешене хезмәт бизи ○ 6009 ● 8786
БИЗГӘК (5) ■ Карг мәхаббат язгы бизгәк кебек ○ 12708 ● 14512; 15356; 15364; 15365
БИЗГӘКТӘН (1) ■ Бизгәктән котылган – зыяндашка тотылган ○ 15207
БИЗГӘН (2) ■ Тәкәббердән тәңре бизгән ○ 12042 ● 14512
БИЗДЕ (1) ■ Үтә изге, аннан да жан бизде ○ 12407
БИЗДЕРӘ (1) ■ Карганы каргап биздерә алмассың ○ 3991
БИЗДЕРГӘН (4) ■ Илдән биздергән дә мал, жиһан гиздергән дә мал ○ 7350 ● 8770; 9855; 15513
БИЗДЕРЕР (1) ■ Жан күк дустиңнан яланаяклы бала биздерер ○ 14094
БИЗЕП (1) ■ Жирдән бизеп күккә чыгып булмый ○ 80
БИЗИ (3) ■ Агачны яфрак бизәсә, кешене хезмәт бизи ○ 6009 ● 11126; 13724
БИЗМӘ (4) ■ Тышын күрөп, эченнән бизмә ○ 618 ● 3172 (2); 14523
БИЗМӘН (5) ■ Бизмән теле бер генә ○ 7890 ● 7891; 7892; 8094; 13803
БИЗМӘНЕ (2) ■ Песнакнең үзенә күрә бизмәне, бүдәнәң үзенә күрә бакрачы ○ 4072 ● 4184
БИИ (8 | 1) ■ Аю бии, чегән акча ала ○ 2075 ● 2100; 4048; 13040; 16350 (2); 16351; 16352:1; 16457
БИИСЕ (2) ■ Биисе килмәгән аюга көй килешми ○ 2101 ● 16352
БИЙӘНМӘ (1) ■ Көчәң бийәнмә, байлыгыңа куанма ○ 7373
БИК (54) ■ Йолдызны күз бик күрә дә, кул житми ○ 29 ● 36; 154; 352; 862; 955; 1604; 1659; 1727; 1978; 2192; 2602; 3333; 4484; 4733; 4769; 4775; 5138; 5263; 5687; 5778; 5904; 6307; 6308; 6579; 6929; 7522; 7733 (2); 8240; 8365; 8672; 8770; 8771; 10275; 10397; 10559; 10560; 10653; 10737; 10958; 11545; 11561; 12401; 12665; 14624 (2); 14626 (3); 14749; 15017; 15753; 16407
БИКӘ (1) ■ Бикә бизәнгәнче туй бета ○ 5769
БИКӘГӘ (2) ■ Билдәмәсе бикәгә, түшләре түрәгә ○ 5771 ● 5852
БИКӘЛӘР (1) ■ Бикәләр түр өчен талашыр ○ 5770
БИКӘМ (1) ■ Куркытмага хужам юк, биетмәгә бикәм юк ○ 5993
БИКӘНЕҢ (1) ■ Бер йортка ике бикәнең тавыгы сыймас ○ 8599
БИКӘҢНЕ (1) ■ Эчмәм дигән коңнан өч әйләнеп эчәрсең, коңнам дигән бикәңне үбә-үбә коңарсың ○ 13762
БИКӘРДӘН (1) ■ Бикәрдән ил бизәр ○ 6450
БИКӘСЕ (2) ■ Бай бикәсе бизәнер, бизәнер дә төзәнер ○ 7159 ● 14315
БИККӘ (1) ■ Колга кол дисәң, өлгесе килер, биккә кол дисәң, көлкесе килер ○ 5838
БИКЛӘ (3) ■ Атың югалмас борын абзарыңны биклә ○ 2616 ● 2762; 16843
БИКЛӘГӘН (2) ■ Атын алдырган абзарын бикләгән ○ 2605 ● 13710
БИКЛӘМИЛӘР (1) ■ Атны урлаткач, абзарны бикләмиләр ○ 2566
БИКЛӘНЕП (1) ■ Үз кабыгына гына бикләнеп яши ○ 12091
БИКЛӘНЕР (1) ■ Олы кешегә юл бирмәсәң, үз юлын бикләнер ○ 15083
БИКЛӘР (1) ■ Бикләр белән алышып булмас, тирәк белән көрәшеп булмас ○ 5768
БИКЛӘРЕ (1) ■ Бу дөньяның бикләре – кыямәтнең этләре ○ 5779
БИКЛӘҮДӘ (1) ■ Атын урлаткач, сараен бикләүдә файда юк ○ 2606
БИКЛЕ (6) ■ Бикле сандыкта жәүһәр ятыр ○ 275 ● 5215; 5941; 6381; 9884; 12688
БИКСЕЗ (1) ■ Биксез йозакка ачкыч кирәкми ○ 8241
БИКТИМЕР (1) ■ Биктимер байга кәргән, бае ялга кәргән ○ 5987
БИЛ (7) ■ Бил астында бер корсагы ○ 10825 ● 12992; 13456; 13804; 14068; 14113; 17009
БИЛӘГӘН (1) ■ Казиледән килеп казык каккан Биләрдән килеп биләгән ○ 5172
БИЛӘНГӘНЧЕ (1) ■ Биле биләнгәнче, бисез басып китә ○ 5772
БИЛӘНЧЕК (1) ■ Биләнчек башы биш тирәк, билге тек тә ил утырт ○ 4891
БИЛӘР (2) ■ Биргәнне биләр ярата ○ 5774 ● 15649
БИЛӘРДӘН (1) ■ Казиледән килеп казык каккан Биләрдән килеп биләгән ○ 5172
БИЛӘҮСӘ (1) ■ Иргә барганчы биләүсә эзерләмә ○ 13163
БИЛБАВЫН (1) ■ Ярлы кешегә юлга чыгу билбавын бәйләү генә ○ 7465
БИЛБАУГА (1) ■ Бүзче билбауга ялчымас ○ 8676
БИЛГӘ (2) ■ Ялангач билгә – каше бау ○ 8824 ● 8989

- БИЛГЕ** (1) ■ Билэнчек башы биш тирэк, билге тек тә ил утырт ○ 4891
- БИЛГЕЛӘ** (1) ■ Нәр эшкә аерым вакыт билгелә – шат яшәрсен ○ 6278
- БИЛГЕЛЕ** (46) ■ Атна кичнең килеше чәршәмбедән билгелә ○ 761 ● 883; 909; 910; 1271; 1388; 1395; 1806; 2015; 2059; 2539; 2799; 3345; 3483; 3846; 4740; 5501; 5799; 6363; 6457; 6533; 7078; 8103; 8309; 9940; 9976; 10450; 12825; 12827 (2); 12828 (2); 12860; 12876; 12999; 13390; 13606; 13689; 13851 (2); 14045; 14078; 14493; 15463 (2); 16977
- БИЛГЕСЕ** (20) ■ Тау билгесе таш булыр ○ 155 ● 857; 1002; 2781; 2786; 5819; 7419 (2); 9345 (2); 12272 (2); 12823 (2); 13439 (2); 13455; 14863; 15840; 16631
- БИЛГЕСЕЗ** (2) ■ Билгесез эштә тәвәккәл коткара ○ 11106 ● 12687
- БИЛДӘМӘСЕ** (1) ■ Билдәмәсе бикәгә, түшләре түрәгә ○ 5771
- БИЛДӘН** (3) ■ Алтын чыккан жирне билдән казы ○ 261 ● 466; 12657
- БИЛЕ** (8) ■ Арысланның, айга мәнәм дип, биле биртелгән ○ 2056 ● 4970; 5772; 9608; 9639; 11383; 15534; 16926
- БИЛЕГЕН** (1) ■ Би билеген бирер, кыз намусын бирмәс ○ 12951
- БИЛЕМ** (1) ■ Багыр «илем!» диеп ут кичкәндә, куркак «билем» диеп мичкә керер ○ 5547
- БИЛЕН** (2) ■ Алмаган ат, тумаган тай, атланып билен сындырма ○ 2458 ● 2862
- БИЛЕНӘ** (2) ■ Казаньна күрә учагы, биленә күрә кушагы ○ 8775 ● 14357
- БИЛЕНӘ** (3) ■ Эчәнән елан туса, ал да биленә бу ○ 4692 ● 5053; 10948
- БИЛЕЦНӘН** (1) ■ Билецнән биек сикерә алмыйсың ○ 10751
- БИЛЕЦНЕ** (3) ■ Билецне биш жирдән бәйләп йөр ○ 10749 ● 10750; 13344
- БИЛЕЦЧӘ** (1) ■ Илгә илеңчә кер, суга билеңчә кер ○ 4959
- БИЛЕТЫ** (1) ■ Кәжә билеты бирү ○ 3070
- БИЛИ** (1) ■ Житез килен жиде егет били ○ 13400
- БИЛЛЕ** (3) ■ Нечкә билле, эшкә жилле ○ 6300 ● 10841; 12931
- БИЛНЕН** (1) ■ Бала – билнең кузгә ○ 13927
- БИЛСЕЗ** (1) ■ Биемгә яраганчы билсез калырсың ○ 14595
- билтерлә** → **бишекле-билтерлә**
- БИЛЧӘН** (1) ■ Ялкауның жиренә бодай чәчсәң, билчән үсә ○ 6607
- БИНЕКЕ** (1) ■ Би сөйләсә – бинеке, кол сөйләсә – колныкы ○ 16270
- БИНЕЦ** (2) ■ Бинең авызы кыек булса да, сүзе туры ○ 5773 ● 5900
- БИР** (52) ■ Башта бир фонтан, шуннан соң мактан ○ 273 ● 354; 661; 1516; 2171; 3291; 3323; 3327 (2); 4034; 4451 (2); 4828; 5416; 5418; 5503 (2); 5948 (2); 6564; 8176; 8177; 8182; 8217; 8218; 8933 (2); 9170; 9309; 9329; 9561; 9638; 10189; 10241; 13131 (2); 13185; 13194; 13205; 13994; 14365; 14466; 15442; 15964; 15990 (2); 16875; 16881 (2); 17021; 17033; 17070
- БИРӘ** (41 | 3) ■ Идел чыкканчы балтасын бирә, Идел чыккач сабын да тоттырмый ○ 511 ● 1126; 1374 (2); 1654; 1822; 1933:2; 1939; 3232; 3321; 5775; 6467; 7630; 7673; 8085; 8107; 8167; 8216; 8225; 9103; 9490; 9588:2; 9600 (2); 9926; 10039; 10310; 10564 (2); 11539; 11661:1; 12416; 12421; 13238; 14471 (2); 14639; 15556; 16495; 16838; 16852; 16858; 16886; 16960
- БИРӘ-БИРӘ** (1) ■ Бирә-бирә бирәнгә сабышырсың ○ 8133
- БИРӘЕМ** (1) ■ Биргәнәң – бирәем, бирмәгәнәң – серәем ○ 8219
- БИРӘЕШ** (1) ■ Бирсәләр – бирәеш, бирмәсәләр – серәеш ○ 8220
- БИРӘЛӘР** (2) ■ Эткә өргән өчен, икмәк бирәләр ○ 3696 ● 8180
- БИРӘМ** (1) ■ Ялгыз тирәк өй булмас, бирәм дигән би булмас ○ 5965
- БИРӘМЕН** (1) ■ Бирәмен дигән колына чыгарып куяр юлына, аламын дигән колыннан, тартып алыр кулыннан ○ 16837:1
- БИРӘН** (1) ■ Бирән бирмәгәнәңнән өмет итәр ○ 9636
- БИРӘНГӘ** (3) ■ Бирә-бирә бирәнгә сабышырсың ○ 8133 ● 9637; 9638
- БИРӘННЕЦ** (1) ■ Бирәннең биле дә биртелми, эче дә ертлымы ○ 9639
- БИРӘСЕ** (2) ■ Бирәсе бар онытыр, аласы бар онытмас ○ 8134 ● 13070
- БИРӘСЕЦ** (4) ■ Ятсан ята бирәсең, торсаң бара бирәсең ○ 6863 (2) ● 8168; 12243
- БИРӘЧӘГЕ** (1) ■ Байның алачагы күп, ярлының бирәчәге күп ○ 7263
- БИРӘЧӘГЕМ** (1) ■ Алачагым да юк, бирәчәгем дә юк ○ 8212
- БИРӘЧӘГЕН** (1) ■ Бай бирәчәген мал белән, ярлы тир белән түли ○ 7160
- БИРӘЧӘГЕНӘ** (1) ■ Алачагына – лачын, бирәчәгенә – карга ○ 8213
- БИРӘЧӘГЕН** (1) ■ Байга бирәчәгән, ярлыдан алачагың булмасын ○ 7204

БИРЭЧЭК (3) ■ Алачак белән бирәчәк бетми ○ 8088 ● 8089; 8090

БИРГӘН (52) ■ Тәвәгә: «Муеның кәкрә», – дигәч, «Ә кай жирем төз соң әле, бер муеным гына төз булырга!» – дип жавап биргән, ди ○ 2929 ● 4419; 5625; 5786; 7294 (2); 7316; 7822; 7836; 8083 (2); 8091–8093; 8112–8117; 8123; 8141; 8143; 8157; 8160; 8166; 8189; 8192; 8210; 9554 (2); 9818; 10323; 11344; 11512; 11825; 12286 (2); 12482; 13000; 13184; 13264; 13274; 14050; 14990; 15462; 15820 (2); 16676; 16891; 16986 (2)

БИРГӘНГӘ (6 | 2) ■ Биргәнгә биш тә күп, алганга алты да аз ○ 8118 ● 8118:1, :2; 9170; 10241; 11344; 15989 (2)

БИРГӘНДӘ (2) ■ Биргәндә дус, алганда дошман ○ 5515 ● 8094

БИРГӘНЕ (2) ■ Бүләгә кыйммәт түгел, биргәне кыйммәт ○ 8154 ● 14436

БИРГӘНЕН (2) ■ Барның биргәнән алырсың, юкның ниен алырсың ○ 7578 ● 12213

БИРГӘНЕННӘН (1) ■ Ходайның биргәнәннән бирмәгәне күп ○ 16878

БИРГӘНЕН (3) ■ Бер бирмәсәң, мен биргәнәң югала ○ 8108 ● 9637; 11558

БИРГӘНЕНӘ (1) ■ Биргәнәң – бирәем, бирмәгәнәң – серәем ○ 8219

БИРГӘНЕННЕ (1) ■ Биргәнәңне аз диген, алганыңны күп диген ○ 8119

БИРГӘННӘН (2) ■ Сугышта арка биргәннән күкрәк биргән артыграк ○ 5625 ● 14436

БИРГӘННӘР (5) ■ Сарымсакны кияүгә биргәннәр, өч көн сасымаган ○ 1614 ● 2975; 5893; 14781 (2)

БИРГӘННЕ (4) ■ Биргәнне биләр ярата ○ 5774 ● 8225; 10947; 16969

БИРГӘННЕКЕ (1) ■ «Ятим, син кемнеке?» – дип сорасаң, «Аш биргәннеке», – дияр ○ 14199

БИРГӘННЕН (3) ■ Би – биргәннен тешен ачып карамас ○ 5761 ● 7723; 8120

БИРГӘНЧЕ (8) ■ Ал биргәнче жан бир ○ 661 ● 1540; 8182; 9561; 9638; 10189; 11596; 12290

БИРГӘЧ (2) ■ Кавынны бушлай биргәч алмаган, кабакны акча түләп алган ○ 8050 ● 8741

БИРГЕ (1) ■ Аргы очта туй бар дип, бирге очта биегән ○ 13331

БИРГЕСЕЗ (2) ■ Келәмгә биргесез алача бар, булышканга биргесез арача бар ○ 5583 (2)

БИРДЕ (2) ■ Ай бирде, кояш күпсенде ○ 83 ● 16885

БИРДЕК (1) ■ Бирдек Бибине кияүгә, рәхәтләндек буяуга ○ 13247

БИРДЕМ (6) ■ Бирдем бодай, килдем сорай ○ 1578 ● 8131; 8221; 10207; 11722; 13179

БИРДЕРӘ (2) ■ Корал салам бирдерә, башың жиргә идерә ○ 5587 ● 14731

«БИРДЕ»СЕН (1) ■ «Алла» дигәч тә, «бирде»сен әйткәнче орып үтермә ○ 16840

БИРЕ (4) ■ Ары барса – ат яны, бире барса – бия яны ○ 2737 ● 12037; 12370; 16266

БИРЕДӘ (1) ■ Биредә Алабай, аргы якта ялагай ○ 3774

БИРЕЛГӘН (2) ■ Бирелгән кыз килсә, өйдә бөтен савыт-саба шалтырый ○ 12952 ● 14243

БИРЕЛМӘ (1) ■ Ярдан очсаң да, яуга бирелмә ○ 5659

БИРЕЛМӘГӘН (1) ■ Тотылмаган киекнең тиресен мактыйлар, бирелмәгән кызның төсен мактыйлар ○ 13039

БИРЕЛМӘС (1) ■ Күп соралмаса, өз бирелмәс ○ 8174

БИРЕМ (1) ■ Бигә бирем яхшы ○ 5767

БИРЕП (32) ■ Балта биреп, шөшле алдым ○ 1977 ● 2871 (2); 3126 (2); 3203; 3249 (2); 4185; 4436; 6106; 7106; 7829 (2); 7980; 8121; 8124; 8135; 8222; 11346; 11523; 11597; 11604; 11773; 12268; 13254; 14983 (2); 15004; 15397; 16268 (2)

БИРЕР (17) ■ Иске янага урын бирер ○ 572 ● 1285; 3136; 3300; 5360 (2); 6875; 7032; 7400; 8083 (2); 8101; 11504; 12951; 13721; 15477; 15562

БИРЕРГӘ (2) ■ Бирергә ашыкма – пошыкмасың ○ 8122 ● 16443

БИРЕРЕННЕ (1) ■ Алганчы биреренне уйла ○ 8095

БИРЕРЛӘР (1) ■ Каксаң – ачарлар, сорасаң – бирерләр ○ 8163

БИРЕРСЕҢ (6 | 1) ■ Башыңа төшсә, түмгәккә дә сәләм бирерсең ○ 115 ● 121; 4282; 4414; 10268; 10271; 14731:1

БИРЕСЕ (1) ■ Бер көннең ни арысы, ни биресе ○ 776

биреш → алыш-биреш

БИРЕШЕМ (1) ■ Алты алышым юк, биш бирешем юк ○ 8215

БИРЕШМӘС (1) ■ Бер укымышлы кырык наданга бирешмәс ○ 16537

БИРЕШСӘ (1) ■ Батыр, бирешсә дә, көрәшми мәйданны бирмәс ○ 6638

БИРИМ (1) ■ Алым дигәннең күзе яман, бирим дигәннең сүзе яман ○ 8099

БИРКӘ (1) ■ Бирнә биргән биркә килен, бирнә бирмәгән иркә килен ○ 13264

- БИРМӨ** (9) ■ Үзөннекен бирмәсәң бирмә, күршәннекенә тимә ○ 5257 ● 5413; 5673; 6976; 8130; 8185; 10951; 12614; 15911
- БИРМӨГӘН** (13) ■ Төс бирмөгән малны асрама ○ 2410 ● 2905; 2945; 3227; 6372; 8112; 8114; 8123; 8149; 8160; 8189; 13264; 14990
- БИРМӨГӘНГӘ** (2) ■ Биргәнәңә – бирәем, бирмәгәнгә – серәем ○ 8219 ● 16836
- БИРМӨГӘНЕ** (1) ■ Ходайның биргәнәннән бирмәгәнә күп ○ 16878
- БИРМӨГӘНЕЦНӘН** (1) ■ Бирән бирмәгәнәңнән өмөт итәр ○ 9636
- БИРМӨГӘННЕ** (2) ■ Бирмәгәнне биреп оялт ○ 8124 ● 16835
- БИРМӨДЕМ** (1) ■ Сорап бирмәдем, урлап күрмәдем ○ 12652
- БИРМӨК** (9) ■ Печән чапмак – биәмәк, урак урмак – уйнамак, май көбәләмәк – жан бирмәк ○ 1298 ● 7379 (2); 8096; 8097; 12776 (2); 13468 (2)
- БИРМӨККӘ** (1) ■ Берәү бар: күрмәккә бар, үрнәккә юк; берәү бар: алмакка бар, бирмәккә юк ○ 8109
- БИРМӨКНЕЦ** (1) ■ Бирмәкнең алмагы бар, алмакның салмагы бар ○ 8125
- БИРМӨКЧЕ** (1 | 1) ■ Батканда балта бирмәкче иде, тартып чыгаргач, сабын да кызгана ○ 1933:1 ● 11480
- БИРМӨС** (33 | 1) ■ Кечкенә елга ташыса кичү бирмәс ○ 395 ● 486; 1055; 1220; 1715; 1804; 2779; 3204; 3567; 3624, :1; 3683; 4150; 4727; 5523 (2); 6638; 6927; 7161; 9794; 10232; 10236; 10645; 10998 (2); 11557; 11645; 11966; 12653; 12951; 13263; 14283; 16835; 17007
- БИРМӨСӘ** (2) ■ Бирмәсә дә бай яхшы, жимәсәң дә май яхшы ○ 7327 ● 8183
- БИРМӨСӘЛӘР** (1) ■ Бирсәләр – бирәеш, бирмәсәләр – серәеш ○ 8220
- БИРМӨСӘҢ** (7) ■ Очарга ирек бирмәсәң, яхшы карчыга да берни тотмас ○ 4032 ● 5257; 8108; 8185; 8222; 13961; 15083
- БИРМӨСКӘ** (1) ■ Жәй алмаска, кыш бирмәскә ○ 1067
- БИРМӨСНӘ** (3 | 1) ■ Бирмәснәң ашы пешмәс, казаны уттан төшмәс ○ 8126 ● 8126:1; 8127; 11826
- БИРМӨҮЧЕГӘ** (1) ■ Сораганчы сораучыга оят, сораганнан соң бирмәүчегә оят ○ 8181
- БИРМИ** (14) ■ Күк ялынып та бирми, жир соратып та тормый ○ 53 ● 941; 2416; 3224; 6106; 6274; 8121; 8167; 10230; 10959; 12795; 15179; 16303; 16638
- БИРМИЛӘР** (6) ■ Сукадан тутарып атны бирмиләр ○ 1442 ● 3265; 4371; 8720; 14019; 15965
- БИРНӘ** (2) ■ Бирнә биргән биркә килен, бирнә бирмәгән иркә килен ○ 13264 (2)
- БИРНӘЛЕ** (1) ■ Белемле кыз – бирнәле кыз ○ 12949
- БИРНӘСЕ** (1) ■ Бирнәсе булмаса, нергәсе дә булмый ○ 13265
- БИРСӘ** (15) ■ Чабышкы алын бирсә, ялын кис ○ 2806 ● 3058; 5037; 5403; 8165; 9560; 10306; 11504; 11966; 14620 (2); 15214; 16836–16838
- БИРСӘЛӘР** (3) ■ Ат башыдай алтын бирсәләр дә кирәкми ○ 7824 ● 8128; 8220
- БИРСӘҢ** (51) ■ Арпа бирсәң атка бир, катыр-котыр чәйнәсен ○ 1516 ● 2171; 3460; 4034; 4420; 4451; 5326; 5413; 5673; 5894; 5918; 5944; 5947; 6558; 6976; 8032 (3); 8111; 8129–8132; 8171; 8222; 9254 (2); 9268 (2); 9816; 10968; 11125; 11453 (2); 11653; 12098 (2); 12115; 12193; 13185; 13535; 13961; 15256; 15990 (2); 16131 (2); 16773; 17012 (2); 17041
- БИРСЕН** (10) ■ Ат кадерең белмәсәң, жәяүлек бирсен жәзәнни; аш кадерең белмәсәң, ачлык бирсен жәзәнни ○ 2499 (2) ● 3139; 4675; 5109; 5899; 6772 (2); 9134; 15214
- БИРТӘ** (1) ■ Бия колының типсә дә биртә типмәс ○ 2821
- БИРТӘЛГӘН** (1) ■ Арысланның, айга менәм дип, биле биртелгән ○ 2056
- БИРТӘЛМИ** (1) ■ Бирәннең биле дә биртелми, эче дә ertyлмый ○ 9639
- БИРТӘЛСӘ** (1) ■ Оялса – үз бите, биртелсә – үз биле ○ 11383
- БИРҮ** (17) ■ Шөшле урынына балта бирү ○ 2001 ● 3008; 3070; 6837; 6859; 7211; 8137; 8144; 8164; 8169; 8173; 8642; 11654; 11914; 13186 (2); 15969
- БИРҮДӘН** (2) ■ Күп бирүдән тизрәк бирү яхшы ○ 8173 ● 11914
- БИРҮЕН** (1) ■ Мулла алуын белер, бирүен белмәс ○ 17016
- БИРҮЧӘН** (2) ■ Үзәнә дә акылы юк кеше кешегә акыл бирүчән була ○ 11748 ● 13413
- БИРҮЧЕ** (6 | 2) ■ Таякка таяк ялгап бирүче ○ 1991 ● 7739; 14214 (2), :1 (2); 15991 (2)
- БИРҮЧЕНӘ** (1) ■ Бурьчка бирүчәнәң хәтерә алучыныкына караганда үткенрәк була ○ 8145
- БИСЕЗ** (1) ■ Биле биләнгәнче, бисез басып китә ○ 5772
- БИСМИЛЛА** (4) ■ Шайтан ризыгына бисмилла кирәк түгел ○ 16770 ● 16912; 16946; 16954

- БИСТӘ** (1) ■ Кызы – бистә бикәсе, анасы – киндер көлтәсе ○ 14315
- БИСТӘСЕ** (1) ■ Тел бистәсе, куян хастасы ○ 15672
- БИТ** (18) ■ Булса унбер сентябрь, жәйдән инде бит сыпыр ○ 782 ● 824; 1844; 2213; 6663; 6717; 8768; 9285; 10053; 10105; 10677; 10721; 12089; 14340; 14536; 14708; 16888; 17009
- БИТАРАФ** (1) ■ Ике арада битараф ○ 5521
- БИТӘР** (4) ■ Өр – битәр, әрдән дә битрәк наз битәр ○ 11963 (2) ● 12753; 13179
- БИТӘРЛӘМӘ** (1) ■ Бирсән битәрләмә, битәрләсән бирмә ○ 8130
- БИТӘРЛӘР** (1) ■ Бурычка биргән битәрләр, бурычка алган карганыр ○ 8143
- БИТӘРЛӘСӘН** (1) ■ Бирсән битәрләмә, битәрләсән бирмә ○ 8130
- БИТЕ** (8) ■ Эт дигәннең бите юк ○ 3584 ● 7276; 10201; 11277; 11326; 11383; 13583 (2)
- БИТЕ-КУЛЫ** (1) ■ Аш пешерсә – апара, бите-кулы кап-кара ○ 9432
- БИТЕН** (7) ■ Мәче битен юа – колак арты кап-кара ○ 3351 ● 10282; 10716 (2); 10719; 13469 (2)
- БИТЕНӘ** (8) ■ Битенә дунгыз тиресе каплаган ○ 2908 ● 7962; 8120; 10724; 10725; 12084; 14357; 15326
- БИТЕНДӘ** (1) ■ Битендә шайтан борчак суккан ○ 10722
- БИТЕННӘН** (1) ■ Битеннән басып керү ○ 10723
- БИТЕЦ** (2) ■ Жил алдан булса – битец тундырыр, арттан булса – туның тундырыр ○ 1177 ● 10658
- битен** → **төсөн-битен**
- БИТЕҢ** (4) ■ Кукка төкәрсән, битеңә төшәр ○ 59 ● 1192; 1193; 10590
- БИТЕҢНЕ** (3) ■ Бай булсаң, барын белән битенне сөрт, ярлы булсаң жинең белән тиренне сөрт ○ 7163 ● 10750; 11546
- БИТКӘ** (7) ■ Өрлән урлап киченер, тотсаң биткә сикерер ○ 2340 ● 5356; 9057; 9230; 15422; 15807; 15992
- БИТЛЕГЕН** (1) ■ Дус битлеген кигән дошман хәтәр ○ 5357
- БИТНЕ** (2) ■ Бер бармак белән битне каплап булмый ○ 10910 ● 10932
- битне** → **төс-битне**
- БИТТӘ** (1) ■ Биттә ут янмый, мичтә ут яна ○ 8457
- БИТТӘН** (1) ■ Суксаң үлә, сукмасаң биттән көлә ○ 5702
- БИЧАРА** (1) ■ Ни чарадан бичара ○ 14993
- БИЧАРАНЫ** (1) ■ Этнең эше – бичараны талау ○ 3734
- БИЧӘ** (2) ■ Хан йорты канчык йорты, би йорты бичә йорты ○ 5923 ● 13653
- БИЧӘСЕНЕҢ** (1) ■ Сабанының чөе юк, бичәсенең көе юк ○ 13787
- БИЧУРА** (1) ■ Бичура белән пәри дус ○ 16724
- БИШ** (41 | 2) ■ Алдыңа бер карасаң, артыңа биш кара ○ 667 ● 730; 774; 1519; 1600; 1663; 2239; 2571; 2837; 3952; 4891; 5166; 5314; 6050; 6650; 6822; 7893; 8118, :2; 8204:1; 8215; 9067; 9864; 10749; 10916; 10917; 11184; 11511; 11547; 13146; 13179; 13454; 13761; 13800 (2); 13892; 14466; 14721; 14862; 15828; 15888; 17040; 17045
- БИШӘР** (1) ■ Акыллыга ишарәт, акылсызга бишәр әйт ○ 11457
- БИШЕГЕ** (2) ■ Тату гаиләнең бишеге буш булмый ○ 13202 ● 13989
- БИШЕГЕН** (2) ■ Кол ишеген теләр, олан бишеген теләр ○ 5830 ● 14037
- БИШЕК** (11 | 3) ■ Ил эче – алтын бишек ○ 4945 ● 5114; 13170; 13408; 13953; 13992; 14010; 14058, :1, :2, :3; 14062; 14063; 14105
- БИШЕКЛЕ** (1) ■ Акыллы ирнең эчендә бишекле олан ятыр ○ 13440
- БИШЕКЛЕ-БИЛТЕРЛЕ** (1) ■ Кыз-хагынның эчендә бишекле-билтерле бала ятыр, ди ○ 13663
- БИШЕКТӘ** (1) ■ Кыз – бишектә, жиһаз – сандыкта ○ 12984
- БИШЕКТӘГЕ** (1) ■ Бишектәгә бишкә төрләнәр ○ 14011
- БИШЕКТӘН** (2) ■ Тавык – чебештән, бала бишектән билгеле ○ 14045 ● 16662
- БИШЕСЕ** (2) ■ Бер бармагыңны бөкләсән, бишесе бөгелер ○ 10909 ● 13990
- БИШКӘ** (6) ■ Бишкә урын табыла, бергә урын табылмый ○ 682 ● 7850; 7894; 8035; 14011; 14012
- БИШЛЕ** (1) ■ Алтылы да бишле, бездә киндер ишле ○ 8732
- БИШМӘТ** (5) ■ Иш янына ишмәт, тун янына бишмәт ○ 5444 ● 8894; 8990; 11257; 16553
- БИШМӘТЕНЕҢ** (1) ■ Бишмәтенең жине юк, ыштанының төбе юк ○ 8954
- БИШМӘТТӘ** (1) ■ Ачның уе икмәктә, ялангачның – бишмәттә ○ 9579
- БИШНЕ** (6) ■ Кулыңнан бер килсә, бишне кыл ○ 6490 ● 8034; 8894; 10953; 12144; 15805
- БИШНЕҢ** (1) ■ Бишнең башы булганчы, алтының аягы бул ○ 4892

- БИШТЭН** (1) ■ Кунак мунчасы кичтэн, киче – биштэн ○ 10115
БИЮ (3) ■ Бию белмэс саз сайлар, акчасы юк кыз сайлар ○ 7784 ● 16339; 16454
БИЮЕ (1) ■ Уйнавына күрә биюе ○ 16416
БИЮЧЕ (3) ■ Атасы гармунчы булса, баласы биюче булмый хале юк ○ 14363 ● 16347; 16362
БИЯ (18) ■ Октябрь кара бия, ноябрь ала бия ○ 928 (2) ● 2737; 2816; 2819–2823; 2829; 2834; 2835; 3058; 3174; 7224; 12905; 13572; 13985
БИЯДӘ (1) ■ Гаеп биядә дә бар, төртгәдә дә бар ○ 12487
БИЯДӘН (8) ■ Ат биядән туа ○ 2815 ● 2828; 2830; 2831; 2833; 2836; 5529; 14219
БИЯЛӘЙ (8) ■ Бу чакта бияләй эчендә бармак кыймылдатканны белеләр ○ 781 ● 1011; 8515; 9037–9039; 9076; 9093
БИЯНЕ (4) ■ Карт бияне төпкә жигэләр, яшь бияне кырга жигэләр ○ 2827 (2) ● 2837; 2854
БИЯСЕ (3) ■ Иясенә күрә биясе ○ 2826 ● 2832; 9591
БИЯСЕНӘ (2) ■ Биясенә атлансаң, тае үзе няреп кайтыр ○ 2825 ● 2850
БИЯСЕНЕҢ (1) ■ Биясенен серен иясе белер ○ 2824
«Б»НЕ (1) ■ «А»ны айткәч, «б»не айтми хал юк ○ 16466
БОГ (1) ■ Алла бирсә – бог дает, бирмәгәнә чүп тә юк ○ 16836
БОГАУ (1) ■ Богау булмаса да, тышау ○ 12647
БОГАУЛАГАН (1) ■ Муеныннан богаулаган эт ауга ярамый ○ 3521
БОГАУСЫЗ (1) ■ Яхшы ат богаусыз йөрмәс, алама ат тышау да күрмәс ○ 2712
БОГЫЛ (2) ■ Чүп жыйсаң – чүмәлә, чүмәлә жыйсаң – богыл ○ 1331 ● 9250
БОГЫЛДА (1) ■ Буаз сыер богылда, кысыр сыер саламда ○ 3163
БОГЫЛЫНА (1) ■ Кызын алдым, богылына ут салдым ○ 13249
БОГЫЛЫҢ (1) ■ Богылың булса, кош кунар ○ 1263
БОДАЕ (3) ■ Ак алабута – ачлык елның бодае ○ 1249 ● 4053; 7467
БОДАЕН (1) ■ Ярлының кара бодаен күсе ашагач, ышанмаганнар, байның сука тимерен ашаганга ышанганнар ○ 7496
БОДАЙ (33 | 2) ■ Тигәнәк чөчеп бодай ура алмассын ○ 1309 ● 1514 (2); 1515; 1518; 1525; 1536; 1537 (2); 1540–1543; 1544 (2); 1556; 1561; 1576; 1578–1580; 2407; 4001; 4298, :1; 6607; 9111; 10209; 12408; 13698, :1; 13862; 14852; 14856; 14983
бодай → **арпа-бодай**
БОДАЙГА (3) ■ Уңган бодайга кырау тими ○ 1569 ● 1572; 8045
БОДАЙДА (1) ■ Тиле бодайда баш булмас ○ 1567
БОДАЙНЫ (1) ■ Серне һәркемгә сөйләү – бодайны алабутага алыштыру белән бер ○ 12547
БОЕКМА (1) ■ Дәүләткә кызыкма, ярылыкка боекма ○ 7339
БОЕНДЫРЫККА (1) ■ Үгез боендырыкка муенын үзе бирер ○ 3300
БОЕРГАН (4 | 1) ■ Боерган кушкан, йөгөргән куштан ○ 5776 ● 9186, :2; 9590; 11812
БОЕРГАННЫ (1) ■ Йөгөргән боерганны ашый ○ 6768
БОЕРГАННЫКЫ (1) ■ Йөгөргәннеке түгел, боерганныкы ○ 14873
БОЕРМАГАННЫ (2) ■ Оялмаган боермаганны ашар ○ 9678 ● 11263
БОЕРМАК (1) ■ Боермак сездән, йөгөрмәк бездән ○ 5988
БОЕРСА (3) ■ Дошман боерса – барма, дус боерса – калма ○ 5315 (2) ● 5821
БОЕРТМЫЙ (1) ■ Боертып кол эшләр, боертмый ир эшләр ○ 5777
БОЕРТЫП (1) ■ Боертып кол эшләр, боертмый ир эшләр ○ 5777
БОЕРЫГЫМ (1) ■ Минем боерыгым белән, чуртанның койрыгы белән ○ 4542
БОЕРЫГЫНА (1) ■ Түрә – боерыгына, төлке – койрыгына, ярлы беләгенә ышаныр ○ 5907
БОЕРЫК (2) ■ Бирә белсәң, боерык бар, бора белсәң, койрык бар ○ 5775 ● 5809
БОЕРЫКСЫЗ (1) ■ Елан койрыксыз булмас, би боерыксыз булмас ○ 5792
БОЖЫР (1) ■ Колак чияннән божыр очар! ○ 10493
БОЗ (21) ■ Боз ватып, су бир ○ 354 ● 449; 1066; 1076; 1923; 2555; 3208; 3210; 3254; 8803 (2); 9331; 9352; 10318; 10627; 10632; 10762; 11369; 12740; 15702; 15904
БОЗА (15 | 2) ■ Усал сыер акырып уза, юаш сыер кибән боза ○ 3233 ● 5859 (2); 6169; 6919; 7615; 7696; 8704; 9222; 15542; 15558; 15845 (2), :1 (2); 16066 (2)
БОЗАВЫ (6) ■ Бозавы үлгән сыерда сөт булмас ○ 3161 ● 3169; 3253; 3254; 3266; 7277
БОЗАВЫН (1) ■ Бозавын сатып алганда сыеры турында сораш ○ 3255
БОЗАЛАР (2) ■ Ачы белән төзәтэләр, тәмле белән бозалар ○ 9115 ● 9155

- БОЗАР** (30) ■ Кыйшык агач төзне бозар ○ 1695 ● 2634; 6379; 6536 (2); 6776 (2); 7087; 7883; 8008; 9267; 11835; 11848 (2); 12207 (2); 13130; 13669 (2); 13830; 15584 (2); 15877 (2); 16067 (2); 16068 (2); 16183; 16666
- БОЗАРСЫҢ** (2) ■ Алтынга бакыр катнаштырсаң, бозарсың ○ 262 ● 7762
- БОЗАСЫҢ** (1) ■ Баланы бозасың килсә – макта ○ 13976
- БОЗАУ** (35) ■ Ат яныннан бозау эзлэгән ○ 2746 ● 3168; 3183; 3185; 3197; 3246; 3256–3258; 3260–3264; 3267–3273; 3276 (2); 3277; 3282; 3306; 3318; 5886; 11674; 11974; 12468; 13600; 15993; 15994; 17047
- БОЗАУГА** (5) ■ Мөңрәмэгән бозауга имчәк бирмиләр ○ 3265 ● 3274; 3313; 4015; 6467
- БОЗАУДАН** (1) ■ Булмаган үгезне көтеп бозаудан мөхрүм калма ○ 3288
- БОЗАУЛАГАН** (1) ■ Аларның үгезләре дә бозаулаган вакыт ○ 3320
- БОЗАУЛАГАНГА** (1) ■ Сыер бозаулаганга үгез уынып үкөргән ○ 3296
- БОЗАУЛАГАНДА** (1) ■ Тана сыер жиленлөгәндә белми, бозаулаганда белә ○ 3279
- БОЗАУЛАП** (2) ■ Жилгә жиленләп, бозга бозаулап ○ 1245 ● 3275
- БОЗАУЛАР** (3 | 1) ■ Сыерлар су эчкәндә, бозаулар боз ялый ○ 3208 ● 3210; 3238, :1
- БОЗАУЛАТУ** (1) ■ Кысыр сыерны бозаулату ○ 3248
- БОЗАУЛЫЙ** (1) ■ Аның үгезе дә тешене бозаулай ○ 3322
- БОЗАУНЫ** (2) ■ Бозауны кем сыйпаса, шуның кулын ялар ○ 3259 ● 14213
- БОЗГА** (13 | 1) ■ Саламга ышанып бозга утырма ○ 1123 ● 1245; 1424:1; 2433; 3275; 5305; 5560; 10601; 12953; 13430; 15107; 16170; 16472; 16590
- БОЗГАН** (2) ■ Башны бозган – балта, түшне бозган – шайтан ○ 16723 (2)
- БОЗГЫНГА** (1) ■ Азгынга ияргән азар, бозгынга ияргән бозылыр ○ 12412
- БОЗДАЙ** (1) ■ Сүзе балдай, күнеле боздай ○ 16301
- БОЗДАН** (2) ■ Судан боз булыр, боздан су булыр ○ 449 ● 1231
- БОЗДЫ** (2) ■ Кем бозды – мескен бозды ○ 12137 (2)
- БОЗДЫРЫР** (1) ■ Тинтәккә тиләкә биреп, ярлының учагын боздырыр ○ 11773
- БОЗЛАВЫКТА** (1) ■ Бозлавыкта бозау ташлар, жыйләүдә жилен башлар ○ 3246
- БОЗМАС** (2) ■ Оста кулын бозмас ○ 6366 ● 9296
- БОЗМЫЙ** (2) ■ Карт ат буразнаны бозмый ○ 2654 ● 6919
- БОЗНЫ** (1) ■ Язгы бозны кар ашый, кызның башын дус ашый ○ 13046
- БОЗНЫҢ** (2) ■ Көзге бозның көзге калынлыгына да ышан, язгы бозның ястык калынлыгына да ышанма ○ 1115 (2)
- БОЗУГА** (1) ■ Ахмак бозуга бар, төзүгә юк ○ 11505
- БОЗУЧЫ** (1) ■ Халык тынычлыгын бозучы үз башына йөри ○ 5076
- БОЗЫ** (2) ■ Кары эресә дә, бозы кала ○ 1107 ● 12503
- БОЗЫГЫ** (1) ■ Көн суыгы – колакка көч, юл бозыгы – аякка көч ○ 1117
- БОЗЫК** (6) ■ Замана бозык булыр, юллар төзек булыр ○ 813 ● 11300 (2); 12284; 12469; 15581
- БОЗЫКЛЫГЫ** (1) ■ Дөнъянын төзеклегә дә, бозыклыгы да хатыннардан ○ 13638
- БОЗЫКНЫҢ** (1) ■ Теле бозыкның күнеле бозык ○ 15581
- БОЗЫЛА** (1) ■ Балык башыннан бозыла ○ 4449
- БОЗЫЛГАН** (1) ■ Бозылган илне батырлар төзәтәр ○ 11107
- БОЗЫЛМАС** (1) ■ Киң киём тузмас, картлар сүзе бозылмас ○ 16377
- БОЗЫЛМЫЙ** (1) ■ Шикәр бозылмый, килен кыз булмый ○ 13394
- БОЗЫЛСА** (2) ■ Ит бозылса тоз сибәр, тоз бозылса ни сибәр ○ 9233 (2)
- БОЗЫЛЫР** (2) ■ Иртән сөрән салсаң, төш житкәнчә эш бозылыр ○ 6063 ● 12412
- БОЗЫЛЫШКАН** (1) ■ Бозылышкан дус дошманнан яман ○ 5309
- БОЗЫЛЫШЫР** (1) ■ Яман кеше иң элек туганы белән бозылышыр ○ 12218
- БОЗЫНА** (1) ■ Илнең утына ян, бозына туң ○ 4989
- БОЗЫП** (1) ■ Яхшы төзеп куаныр, яман бозып куаныр ○ 12330
- БОЗЫШТЫРГАН** (1) ■ Ашка тәм керткән – тоз, араны бозыштырган – кыз ○ 12942
- БОЛАГЫ** (2) ■ Болагы булмаса, үзән дә кибә ○ 353 ● 16661
- БОЛАЙ** (7) ■ Бүгөн болай, таңда әллә ничек ○ 1035 ● 5989; 6899; 7094; 7529; 14702; 16449
- БОЛАК** (4) ■ Болак суы эчмәгән ○ 504 ● 3053; 6750; 15968
- БОЛАКТАН** (2) ■ Суның башы болактан ○ 454 ● 16013
- БОЛАМЫГЫ** (1) ■ Изрәгән арыш боламыгы ○ 9458

- БОЛАМЫК** (5) ■ Аның дунгызы да боламык ашый ○ 2907 ● 3555; 9629; 9663; 15062
БОЛАМЫККА (3) ■ Боламыкка май кирәк, һәрнәрсәгә жай кирәк ○ 9187 ● 9191; 14807
БОЛАМЫКТАН (1) ■ Бәхетә караның боламыктан теше сынар, баласына карамык чыгар ○ 14838
БОЛАН (8) ■ Болан куган аучы тауны күрми ○ 2013 ● 2113; 10710; 14362; 14373; 14981; 15077; 16300
БОЛАНГА (1) ■ Боланга ияргән сачәккә аунар, дунгызга ияргән балчыкка аунар ○ 2114
БОЛАННЫ (2) ■ Үлгән боланның башы белән тере боланны куркытма ○ 2118 ● 2119
БОЛАННЫҢ (4) ■ Боланның – башы, филнең теше кыйммәт ○ 2115 ● 2116–2118
БОЛАР (1) ■ Яратканга ябышкан, болар каян табышкан ○ 12807
БОЛАРНЫҢ (1) ■ Боларның асылы бер, заты башка ○ 648
БОЛГАГАН (1) ■ Койрык болгаган этне сугарга кул бармый ○ 3498
БОЛГАМА (1) ■ Кеше пешергән ашны кашык тыгып болгама ○ 9277
БОЛГАМЫЙ (1) ■ Койрыклы эт тә койрыгын болгамый ○ 3779
БОЛГАНА (3) ■ Идел башыннан болгана, тамагыннан тона ○ 381 ● 417; 426
БОЛГАНГАН (1) ■ Болганган су тирән күренер ○ 355
БОЛГАНМЫЙ (2) ■ Бер болганмый су да тонмый ○ 347 ● 469
БОЛГАНЧЫК (5) ■ Болганчык суда балык тотарга яхшы ○ 356 ● 4537; 12035; 12954; 14040
БОЛГАНЫР (3) ■ Дингез баштан болганыр ○ 360 ● 5046 (2)
БОЛГАП (1) ■ Мәче баласын көлгә болгап ашар ○ 3350
БОЛГАР (6) ■ Хужасы кемне кабул итсә, эт шуна койрык болгар ○ 3538 ● 3603 (2); 3641; 4582; 10882
БОЛГАТА (1) ■ Сыер, кайда су эчсә, шунда болгата ○ 3189
БОЛГАТМА (1) ■ Кымызны эчсәң килмәсә болгатма ○ 9289
БОЛГАТУЧЫ (1) ■ Халыкны болгатучы – үзенә ук атучы ○ 5080
БОЛГАТЫП (1) ■ Дингезне шырпы белән болгатып булмый ○ 372
БОЛГАТЫР (2) ■ Булган оратор мең авызны каратыр, булмаган оратор болгатыр да таратыр ○ 15476 ● 15821
БОЛГАТЫРГА (1) ■ Сай суны болгатырга вак балыкларның да көче житә ○ 420
БОЛГЫЙ (1) ■ Этнең койрыгы башын болгый ○ 3720
БОЛДЫР (1) ■ Болдыр ягына кәрниз ясамыйлар ○ 8242
БОЛДЫРДА (1) ■ Сүзнең башы болдырда, койрыгы ындыр артында ○ 16043
БОЛТУН (1) ■ Аз сүзлә – алтын, күп сүзлә – болтун ○ 15745
БОЛЫН (1) ■ Башбаштак тәкәгә болын тар ○ 3129
БОЛЫТ (27) ■ Ай гел болыт артында гына тормый ○ 5 ● 36; 50; 1070; 1071; 1077–1079; 1109; 1145; 1173; 1183; 1184; 1216; 1217; 1246; 1834; 4893; 7502; 10329; 13726; 14246; 14477; 14878; 15808; 16538; 16554
БОЛЫТ-БОЛЫТ (1) ■ Аяз-аяз көннәрдә жиләк жыяр аппагым, болыт-болыт көннәрдә урак урыр аппагым ○ 1073
БОЛЫТЛЫ (1) ■ Аяз көнне бар, болытлы көнне юк ○ 1210
БОЛЫТНЫ (3) ■ Кара болытны кара урман тартыр ○ 1099 ● 1144; 10633
БОЛЫТНЫҢ (4) ■ Давыллы болытның явымы аз ○ 1086 ● 1119; 7328; 12917
БОЛЫТСЫЗ (1) ■ Болытсыз яңгыр булмас ○ 1080
БОЛЫТТАН (3) ■ Бер болыттан боз да явар, кар да, яңгыр да явар ○ 1076 ● 1110; 1175
БОР (1) ■ Ор, ор да койрыгын бор ○ 5605
БОРА (2) ■ Бирә белсән, боерык бар, бора белсән, койрык бар ○ 5775 ● 13589
БОРАЕ (1) ■ Төелгән микән борае ○ 9499
БОРАЙ (3) ■ Бодай буласы жиргә борай булып калган ○ 1579 ● 8221; 10212
БОРГАЛАНСА (1) ■ Елга күпме боргаланса да дингезгә төшәр ○ 376
БОРГАН (2) ■ Ялгыз агачны жил борган, күмәк агач жилне борган ○ 1713 (2)
БОРНАЙ (1) ■ Элек тә борнай иде, инде булыр сорнай ○ 11981
БОРСА (1) ■ Хужасы кай якка мыегын борса, эте шул якка койрыгын борыр ○ 3537
БОРСАН (2) ■ Юләрне унга борсан, сулга йөгерер ○ 11730 ● 16339
БОРТАК (1) ■ Бортак хатын йорт тотар ○ 13631
БОРЧА (9) ■ Бер борча өчен юрган ярмыйлар ○ 4763 ● 4770; 4858; 7378; 7959; 8140; 8400; 11803; 14806
борча → **бет-борча**

- БОРЧАГЫҢ** (1) ■ Учагында борчагың ○ 1585
БОРЧАК (16) ■ Ташка борчак бәрүдә файда юк ○ 176 ● 1545–1547; 1555; 1581; 1582; 1584; 1586; 8068; 8228; 10172; 10722; 11591; 15885; 15944
БОРЧАКЛЫ (1) ■ Борчаклы өйрә бер чара, ашап-ашап туймас бай чура ○ 9188
БОРЧАКНЫҢ (1) ■ Борчакның яхшысы читкә чәчри ○ 1548
БОРЧАНЫ (1) ■ Бик сикергән борчаны уып ташлылар ○ 4769
БОРЧАСЫ (1) ■ Бетгән күреп, борчасы талый ○ 4768
БОРЧУ (1) ■ Урынсыз ачу – үзеңә борчу ○ 12576
БОРЧУЛЫНЫ (1) ■ Борчулыны борча ашар ○ 14806
БОРЧУЫМ (1) ■ Бурычым юк – борчуым юк ○ 8223
БОРЧЫЙ (1) ■ Ирне намус борчый ○ 13539
БОРЫЛА (1) ■ Йодрык үзебезгә таба борыла ○ 11022
БОРЫЛГАНДА (1) ■ Көтү борылганда аксак сарык алга чыга ○ 3103
БОРЫЛУ (1) ■ Жил кай якка иссә, шул якка борылу ○ 1240
БОРЫЛЫР (1) ■ Жил кай якка иссә, камыш шул якка борылыр ○ 1182
БОРЫЛЫШТАН (1) ■ Арба борылыштан алда шыгырдый ○ 6984
БОРЫН (40) ■ Начарны күрмәс борын яхшының кадере юк ○ 602 ● 1855; 1856; 2092; 2468; 2616; 2762; 3277; 4014; 4047; 4312; 4313; 5835 (2); 6219; 7876; 8819; 9357; 10399; 10411; 10460; 10553–10556; 10591; 10595; 10622–10629; 10820; 13305 (2); 13984; 15149
борын → **авыз-борын, колак-борын**
БОРЫНГЫ (1) ■ «Бабайныкы – илнеке, әйдә, ашагыз!» – дип әйтте, ди, бер борынгы кияү ○ 13406
БОРЫНГЫЛАР (2) ■ Борынгылар сүзен тыңдамасаң, борының белән капланырсың ○ 16353 ● 16354
БОРЫНГЫЛАРНЫҢ (2) ■ Борынгыларның кара сүзе китап белән янәшә ○ 16355 ● 16356
БОРЫНГЫНЫ (1) ■ Борынгыны әйтми соңгы искә төшми ○ 777
БОРЫНГЫНЫҢ (3) ■ Борынгының борыны сыңан, ди ○ 778 ● 779; 15024
БОРЫНЛЫ (1) ■ Ат иренле булыр, ир борынлы булыр ○ 13447
БОРЫННЫ (1) ■ Борынны борып ташллысы килә ○ 10630
БОРЫННЫҢ (1) ■ Борынның өсте күренә, асты күренми ○ 10557
БОРЫНСЫЗ (2) ■ Кош борынсыз булмас, кыз урынсыз булмас ○ 12968 ● 14030
БОРЫНЧЫКТАГЫНЫ (1) ■ Борын астын күрмичә борынчыктагыны күрмә ○ 10553
БОРЫНЫ (18 | 2) ■ Борынгының борыны сыңан, ди ○ 778 ● 3271; 3334; 3735; 9665; 9799; 10451; 10601; 10631–10636; 12024; 14215, :1, :2; 14216; 16699
борыны → **авызы-борыны, ирене-борыны**
БОРЫНЫН (8) ■ Күл булса, бака борынын тыгар ○ 409 ● 2879; 3540; 3943; 5745; 10558; 10770; 12063
борынын → **авызын-борынын**
БОРЫНЫНА (2) ■ Фил, күперне борыны белән төртеп, тазалыгын карый: борынына чыдаса, үзеңә чыдый, ди ○ 3334 ● 9450
БОРЫНЫНДА (3) ■ Бүре азыгы – борынында ○ 2126 ● 2875; 4151
БОРЫНЫННАН (2) ■ Борыныннан кыссаң, жаны чыгарга тора ○ 10637 ● 15463
БОРЫНЫҢ (7) ■ Карга белән кунышсаң, борының тизектән котылмас ○ 3954 ● 10580; 10592; 10762; 14622; 14991; 16353
борының → **авызын-борының**
БОРЫНЫҢА (2) ■ Чөбөнне күп кусаң, борыныңа кунар ○ 4818 ● 10638
БОРЫНЫҢНЫ (4) ■ Борыныңны бик күтәрмә, егылып канатырсың ○ 10559 ● 10560; 10561; 10567
БОРЫП (2) ■ Гаделлеге булмаса, ханы корсын, хакка борып әйтмәсә, заңы корсын ○ 5790 ● 10630
БОРЫР (1 | 2) ■ Хужасы кай якка мыегын борса, эте шул якка койрыгын борыр ○ 3537 ● 15733:1 (2)
БОРЫЧ (8) ■ Бурыч ашаганчы борыч аша ○ 8136 ● 8139; 9189; 9190; 9374; 9450; 10638; 13236
БОРЫЧНЫ (1) ■ Тоз өчен борычны мактыйлар ○ 9354
БОРЫЧТАН (1) ■ Борычтан яман әчемен, шикәр сипсәң төчемен ○ 9451
БОРЫЧЫ (1) ■ Борычы күп боламыкка сипкән ○ 9191
БОТ (6) ■ Койрыкны бот арасына кыстыру ○ 2437 ● 2744; 3512; 9249; 11011; 11945
БОТАГЫ (4) ■ Кечкенә агачның ботагы зур була ○ 1691 ● 1694; 1784; 13964

- БОТАГЫН** (2) ■ Жимешен аша, ботагын сындырма ○ 1830 ● 2005
БОТАГЫННАН (1) ■ Ботагыннан чөй ясап, агачын яралар ○ 1907
БОТАК (8) ■ Агачта ботак бетмәс ○ 1671 ● 1693; 1742; 1864; 2113; 3833; 10466; 11212
БОТАККА (6 | 1) ■ Тәбәнәк агач ботакка беткән була ○ 1703 ● 1703:1; 1865; 1889; 2345; 5705; 14309
БОТАКЛАРЫ (1) ■ Агачның аскы ботаклары өскеләрән күтәрешә ○ 1664
БОТАКЛЫ (2) ■ Ботаклы агачны ышкылаудан ни файда ○ 1908 ● 1929
БОТАКЛЫСЫНА (| 1) ■ Асылынсаң асылын агачның асылына, асылыңма ботаклысына ○ 1661:3
БОТАКНЫ (2) ■ Корт баскан черек ботакны кисеп ташлыйлар ○ 1692 ● 11580
БОТАКНЫҢ (2) ■ Кулың житкән ботакның алмасын өз ○ 1809 ● 3868
БОТАКСЫЗ (4) ■ Ботаксыз агачның күлгәсенә барма ○ 1679 ● 1680; 12410; 14293
БОТАКТА (1) ■ Саескан бер ботакта озак утырмас ○ 4074
БОТАП (1) ■ Агачны екмыйча ботап булмый ○ 1883
БОТКА (30 | 1) ■ Бер тарыдан ботка булмас, ботка булса йортка булмас ○ 1538 (2) ● 1538:1; 5461; 9129; 9192–9194; 9293; 9403; 9408; 9416; 9429; 9452; 9453; 9455; 9469; 9476; 9481; 9483; 9508; 9675; 9881; 9885 (2); 10541; 11380; 11726; 13388; 16077; 16972
БОТКАЛЫДА (1) ■ Өйрәледә бер кич, боткалыда ике кич ○ 9513
БОТКАЛЫК (2) ■ Боткалык дип тора идем, өйрәлек тә калмады ○ 9454 ● 9517
БОТКАМ (1) ■ Боткам пешә май белән, эшем бара жай белән ○ 6436
БОТКАНЫ (1) ■ Май ботканы бозмас ○ 9296
БОТКАНЫҢ (1) ■ Һәр эшнең дә жас бар, ботканың да мае бар ○ 6404
БОТКАННАН (1) ■ Үзеңнең ботканнан кешенә өйрәсе тәмле ○ 9412
БОТКАСЫ (2) ■ Тансыкка тары боткасы ○ 9495 ● 16299
БОТКАСЫН (1) ■ Боткасын пешергәч маен жалләмә ○ 9195
БОТКАСЫННАН (1) ■ Кешенең боткасыннан үзеңнең өйрәң яхшы ○ 9281
ботлы → **чатлы-ботлы**
БОТЫ (4) ■ Тагы-токи, мәче боты ○ 3396 ● 4826; 9465; 11865
БОТЫН (8 | 3) ■ Ат аягын дагалатканда бака да ботын сузган ○ 2478 ● 2478:1, :2, :3; 3956; 4130; 4553; 4663; 7141; 14289; 16965
БОТЫНА (1) ■ Чуан – усалның битенә, яхшының ботына чыга, имеш ○ 15326
БОТЫННАН (1) ■ Ботыннан тотып селексан, бете юк ○ 4841
БОТЫННЫ (1) ■ Уң ботынны чөметсән, сулы да авыртыр ○ 10965
БОХАР (1) ■ Бохар ханына: «Халык бик ачка үлә», – дип хәбәр иткәч, «Нигә пылау ашамыйлар?» – дип сораган, имеш ○ 5778
БОХАРА (1) ■ Бохара жирдә алтын бар, барсаң – бакыр да юк ○ 5165
БОХАРАГА (2) ■ Бохарага барса, аны аягын жиргә тидермәсләр иде ○ 11012 ● 15296
БОХАРАДА (5) ■ Бохарада бер энгә бер сыер, барып карасаң чүп тә юк ○ 3162 ● 5166; 5167; 5275; 7329
БОХАРАДАН (1) ■ Кенәргә кайту Бохарадан кайтудан авыр ○ 5180
БОХАРДАГЫ (1) ■ Без күрмәгән аз булыр, Бохардагы таз булыр ○ 10470
БОХАРИ (1) ■ Түтәнәгә булса – бохари, булмаса – сохари ○ 9724
БОХАРЫЙ (1) ■ Булса – бохарый, булмаса – сохарый ○ 7645
БОЯР (1) ■ Бөлгән бояр эчеп үләр ○ 5783
БОЯРДАН (1) ■ Ат иярдән, кол боярдан качар ○ 5727
БОЯРНЫКЫ (1) ■ Мужикның жаны – алланыкы, тәне – патшаныкы, аркасы – боярныкы, шунан калган азаплары – бар да үзенеке ○ 5858
БӨГӘ (2 | 1) ■ Корыган агачтан дуга бөгә алмассың ○ 1924 ● 1956, :2
БӨГӘЛӘР (2) ■ Талны чыбык чагында бөгәләр ○ 1751 ● 1958
БӨГӘРМЕН (1) ■ Март эйтә, имеш: «Көндөз-көндөз көләрмен, иртә-кичән бөгәрмен» ○ 922
БӨГЕЛӘ (4) ■ Агач чыбык чакта бөгелә ○ 1655 ● 10928; 10999; 15551
БӨГЕЛӘСӘ (1) ■ Озынның бөгеләсе килми, кысканың үреләсе килми ○ 10794
БӨГЕЛЕР (2) ■ Агач яшь вакытында яхшы бөгелер ○ 1657 ● 10909
БӨГЕЛМӘ (1) ■ Иелмәгәнгә бөгелмә ○ 11988
БӨГЕЛМӘС (3) ■ Карт агач бөгелмәс ○ 1685 ● 1913; 1919
БӨГЕЛМИ (3) ■ Жил өрми, камыш бөгелми ○ 1189 ● 10928; 15046

- БӨГЕШЕ** (1) ■ Бала – йөрөк жимеше, ирлэр – итэк бөгеше ○ 13934
БӨГУ (2) ■ Байнын башын бөгу кыен ○ 7273 ● 8702
БӨДРӘ (1) ■ Күпме генә көтсән дә, тазның чәче бөдрә булмый ○ 15236
БӨЕДӘН (1) ■ Бөедән куркып дөягә менү ○ 4842
БӨЕР (1) ■ Бавыр тартмаса да, бөер тарта ○ 10747
БӨЕРЕННӘН (1) ■ Тавышы бөереннән чыга ○ 16308
БӨЕРНЕ (1) ■ Алачак ике күзне чыгарыр, бирәчәк ике бөерне чыгарыр ○ 8089
БӨЙРӘК (1) ■ Май эчендә бөйрәк кебек ○ 9477
БӨК (1) ■ Агачны яшылектә бөк ○ 1662
БӨКЕРӘЯ (1) ■ Аркаңа уклау тыкканмы, бөкерәя алмыйсың ○ 10824
БӨКЕРЕ (2) ■ Кәкре белән бөкере – икесе дә бер ○ 595 ● 8243
БӨКЕРЕҢЕ (1) ■ Бөкереңе кабер генә төзәтә ○ 15210
БӨККӘН (1 | 1) ■ Чыбык тоткан жирдән сынмый, бөккән жирдән сына ○ 1957 ● 9611:2
БӨКЛӘП (1) ■ Фәкыйрьлек ялкау кеше өендә аяк бөкләп утыра ○ 6542
БӨКЛӘСӘҢ (1) ■ Бер бармагыңны бөкләсәң, бишесе бөгелер ○ 10909
БӨКМӘСӘҢ (1 | 2) ■ Чыбык вакытында бөкмәсәң, зурайгач бөгә алмасың ○ 1956 ● 1956:1, :2
БӨКМИ (1) ■ Учыңны язсаң бер бармагыңны бөкми калдырма ○ 10964
БӨКРЕ (4) ■ Кәкре казыкка бөкре тукмак ○ 8623 ● 13632; 14014; 15355
БӨКРЕСЕН (2) ■ Дөя үз бөкресен күрмәс ○ 2920 ● 4612
БӨКСӘ (2) ■ Тимерче тимерне бөксә дә ирке, сукса да ирке ○ 311 ● 13464
БӨКСӘҢ (4) ■ Агачны кинәт бөксәң шарт сынар ○ 1884 ● 13987 (2); 15551
БӨЛ (1) ■ Дошман көлгәнче син бөл ○ 5319
БӨЛӘ (2) ■ Берәү баеса, унау бөлә ○ 7321 ● 7332
БӨЛӘ-БӨЛӘ (1 | 1) ■ Бай бөлә-бөлә кырык ел, ярлы байый-байый кырык ел үтәр ○ 7166:1 ● 16530
БӨЛӘР (7) ■ Бәк көләр, бергә көлгән бөләр ○ 5781 ● 7237; 8339; 13148; 15002; 16520; 16626
БӨЛӘРСЕН (3) ■ Көн дә туйсаң – бөләрсен, атнага бер туйсаң – үләрсең ○ 9668 ● 15875; 16677
БӨЛӘСЕ (1) ■ Бөзгә куркыныч түгел: бөләсе юк, байыйсы гына бар ○ 7527
БӨЛӘСЕҢ (3) ■ Бөләсең килсә, айгыр асра ○ 2764 ● 2874; 16530
БӨЛГӘН (10) ■ Атасын югалткан – бөлгән, илен югалткан – үлгән ○ 4869 ● 5783; 7196; 7318; 7509; 7779; 8141; 9530; 14601; 15209
БӨЛГӘНДӘ (2) ■ Дус көлгәндә беленми, бөлгәндә беленә ○ 5367 ● 7247
БӨЛГӘНЕ (1) ■ Иске байның бөлгәне, яна байның көлгәне ○ 7353
БӨЛГӘННӘН (1) ■ Без бөлгәннән кем көлгән ○ 7526
БӨЛГӘНЧЕ (4) ■ Бай бөлгәнче – кырык ел, ярлы баеганчы – кырык ел ○ 7166 ● 7167; 7442; 13673
БӨЛДӘ (1) ■ Егет бөлдә, кыз көлдә ○ 13111
БӨЛДӘҢ (1) ■ Атың ашамсак булса – уңдың, хатының ашамсак булса – бөлдәң ○ 13609
БӨЛДЕРГӘН (2) ■ Көлдөргән дә ир, бөлдөргән дә ир ○ 13560 ● 13617
БӨЛДЕРЕР (1) ■ Чәй көлдөрер, кесәнә бөлдөрер ○ 9372
БӨЛДЕРИМ (2) ■ Үрдәк ашаганда: «Бөлдөрим, бөлдөрим, өй түбәсен төшерим, драңчага калдырыйм», – дип ашар, имеш, ди ○ 4416 (2)
БӨЛЕР (1) ■ Күп йоклаган бөлөр, күп сөйләгән алдар ○ 15925
БӨЛМӘК (1) ■ Байга бөлмәк әжәл, фәкыйрьгә үлмәк әжәл ○ 7205
БӨЛМӘС (2) ■ Бер бөлгән ике бөлмәс ○ 7318 ● 16626
БӨЛСӘ (1) ■ Кеше, баеса, үзеннән күрер, бөлсә – колыннан күрер ○ 5822
БӨЛҮГӘ (1) ■ Ике күчү бер бөлүгә тора ○ 6760
БӨЛҮЕ (1) ■ Берәүнең бөлүе – икенченең көлүе ○ 7325
БӨРЕР (1) ■ Авызы зур бөрер, күзе зур сөрер ○ 10532
БӨРЕСЕНӘ (1) ■ Гөл булса, гөлгә куан, гөлә булмаса, бөресенә куан ○ 1267
БӨРЕШӘ (1) ■ Тавык симерсә, арты бөрешә ○ 4317
БӨРЕШМӘ (1) ■ Бай булдым дип кабарма, ярлы булдым дип бөрешмә ○ 7162
БӨРЕШМӘС (1) ■ Береккән бөрешмәс ○ 4880
БӨРКӘНЕР (1) ■ Шикле шикләнер, чикмәнән бөркәнер ○ 11310
БӨРКӘНҮДӘ (1) ■ Яңгырдан соң киём бөркәнүдә файда юк ○ 1170
БӨРКЕТ (11) ■ Көчсез кошның оясы бөркет янында булыр ○ 3865 ● 3917; 3918 (2); 3919–3921; 3924; 4006; 5563; 13149

- БӨРКЕТКӘ** (1) ■ Тургай котырса бөркеткә чабар, эт котырса иясен кабар ○ 4156
БӨРКЕТНЕЧ (2) ■ Бөркетнең канаты очканда ныгый ○ 3922 ● 3923
БӨРМӘ (1) ■ Иске чалбарга яңа бөрмә ○ 8960
БӨРТЕГЕ (1) ■ Энже бөртеге зур булмый ○ 319
БӨРТЕК (7) ■ Тавык берәр бөртек чүлләт тә тук тора ○ 4304 ● 5952; 7484; 8456; 8767; 9494; 10306
БӨРТЕКЛӘП (1) ■ Мал бөртекләп жыела ○ 7380
БӨРТЕКЛЕ (1) ■ Тугыз бөртекле генә булса да, тун булсын ○ 8923
БӨТЕН (53) ■ Сынык бөтен булмас ○ 614 ● 1722; 1805; 2143; 2197; 3005; 3087; 3153; 4092; 4191; 4303; 4405; 4582; 4726; 4746; 4897; 5168; 5264; 5614; 6076; 6355; 6966; 7772; 7905; 8492; 8716; 8939; 8991; 9028; 9200; 9640; 9779; 9814 (2); 10187; 10267; 10894; 10912; 11231; 12461; 12549; 12952; 13628; 13819; 13962; 14593; 14651; 15194; 15258; 15542; 15987; 16350; 16551
БӨТЕНЕГЕЗ (1) ■ Бөтенегез бердәй – иланмәгән күндәй ○ 2429
БӨТЕНЛӘЙ (4) ■ Атлы атын мактар, юләр хагынын мактар, бөтенләй юләр үзен мактар ○ 11498 ● 14858; 15211; 15819
БӨТӨРӨЛӨР (1) ■ Ирләр белгәнән мыек очына бөтөрөләр ○ 13531
БӨТЕРЕП (1) ■ Мыек бөтереп кенә тамак туймый ○ 10296
БӨЯНЕ (1) ■ Бөяне су иясе ашый ○ 16725
БӨЯСЕ (1) ■ Сүзнең иясе юк, дингезнең бөясе юк ○ 16047
БРАТ (2) ■ Брат братның көтү көткәнәнә рад ○ 14563 ● 14564
БРАТНЫҢ (2) ■ Брат братның көтү көткәнәнә рад ○ 14563 ● 14564
БРИЛЛИАНТ (1) ■ Бриллиант кара таштан чыгар ○ 276
БУ (39) ■ Бөкәдән күпме бу чыкса да, казан булмас ○ 358 ● 779–781; 1848; 2278; 2617; 4692; 5164; 5561; 5779; 5990; 6385 (2); 6717; 6887; 7319; 7785; 8258; 9039; 9511; 9640 (2); 10750; 12271; 12357; 13562 (2); 14013; 14180 (2); 14581; 14706; 14761; 15024; 15150 (2); 16264; 16450
БУА (1) ■ Кырмыскалар да буа ера ала ○ 4797
БУАЗ (4) ■ Буаз сыер богылда, кысыр сыер саламда ○ 3163 ● 4926; 13071; 14810
БУАР (2) ■ Көтүгә иялшкән бүре бөтен көтүне буар ○ 2197 ● 14068
БУАРСЫҢ (1) ■ Бер килен алсаң – билеңне бер жирдән, ике килен алсаң – ике жирдән, өч килен алсаң – өч жирдән буарсын ○ 13344
БУАСЫ (1) ■ Буасы булса, балыгы булып ○ 357
БУГАЗ (1) ■ Бугазга бугаз килү ○ 10350
БУGAZGA (2) ■ Ни бугазга, ни хуразга ○ 4390 ● 10350
БУGAZлы (1) ■ Тәртә бугазлы, салам сыйраклы ○ 10364
БУGAзын (1) ■ Юләрнең теле үз бугазын кисәрлек озын булып ○ 11736
БУGAзына (2) ■ Елан бугазына кәргән кире чыкмас ○ 4592 ● 10351
БУГАЙ (3) ■ Ала карга көз көне бер авыл жир очып бара икән дә, «ерак киттем бугай» дип, кире әйләнеп кайта, ди ○ 3933 ● 15809; 16269
«БУГАЙ»НЫ (1) ■ «Бугай»ны күпер башында кура белән чәнечкәннәр ○ 15810
БУЕ (36) ■ Кешегә кое казысаң, үзен бие казы ○ 397 ● 581 (2); 582 (2); 1678; 1888; 2079; 2295; 3303; 3353; 4565; 5707; 6901; 8048; 9148; 10549; 10748; 10843; 10849; 11548; 11638; 11695; 11979; 12270; 12413; 12979; 13137; 13156; 13362; 14583; 15477; 15615; 15688; 15711; 16764
БUEбыз (1) ■ Атыбыз – ирле, биебыз – ярлы ○ 13911
бuem → **акылым-буем**
БУЕН (6) ■ Заман сиңа буен куймас, син заманга буен куй ○ 807 ● 4160; 8666; 13958; 15094 (2)
БУЕНА (3) ■ Һәркем үз буена карап тун печә ○ 8948 ● 15995 (2)
БУЕНДА (2) ■ Юл буенда үскән орлык өлгерми ○ 1469 ● 4565
БУЕННАН (3) ■ Кәжә: «Бакча буеннан үтмәсәм, тамагым туймый», – дип әйтә, ди ○ 3022 ● 4670; 11683
БУЕНЧА (2) ■ Чуртан кушуы буенча ○ 4547 ● 13434
БУЕЧ (3) ■ Заман сиңа буен куймас, син заманга буен куй ○ 807 ● 10752; 10810
БУЕЦА (2) ■ Буена карап киём кис ○ 8673 ● 9860
БUE-сыны (1) ■ Бие-сыны килбәтсез, сөйләр сүзе хикмәтсез ○ 10826
БУЙ (13) ■ Таньган жирдә буй сыйлы, таньмаган жирдә тун сыйлы ○ 5478 ● 8695; 8946; 8992; 10753–10756; 10768; 10836; 11408; 11549; 13979
БУЙГА (6) ■ Аркылы яткан агачны буйга алып салмый ○ 1976 ● 8014; 8936; 11424; 11576; 11749

БУЙДА (1) ■ Кору буйда хикмэт юк ○ 10769

БУЙДАГЫ (1) ■ Бөлөр йортнын буйдагы баш булыр ○ 13148

БУЙДАК (3) ■ Буйдак, утызга хәтле үзе өйләнмәс, утыздан соң куркып өйләнмәс ○ 13139
● 13176; 13219

БУЙДАККА (1) ■ Буйдакка төш житкәч акыл керер, төштән соң чыгып китәр ○ 13140

БУЙДАКНЫҢ (4) ■ Буйдакның гахылы ике күз ○ 13141 ● 13142–13144

БУЙДАН (1) ■ Файдасыз буйдан файдалы бүрәнә артык ○ 10811

БУЙЛАМЫЙЛАР (1) ■ Буй белән су буйламыйлар ○ 10753

БУЙСЫНА (2) ■ Күндәм ат чыбыркы күлөгәсенә буйсына ○ 2670 ● 11608

БУЙСЫНДЫРЫР (2) ■ Явызлар куркытып буйсындырыр, изгеләр оялтып буйсындырыр
○ 12201 (2)

БУЙСЫНЫР (1) ■ Аз күпкә буйсыныр ○ 546

БУЙЫЙ (1) ■ Гайбәт күмер кебек: көйдермәсә дә буйый ○ 15822

БУКЕТ (1) ■ Сүз – чәчәк, мәкаль – букет ○ 16405

БУКЧА (2) ■ Акчан булса бер букча, жан тынычлыгы юк ла ○ 7726 ● 7817

БУКЧАСЫ (1) ■ Акчасы булса, букчасы булыр ○ 7717

БУЛ (106) ■ Заманың төлке булса, син тазы бул ○ 822 ● 882; 1006; 1256; 2205 (2); 2368; 2910; 2932; 3573; 4370; 4379; 4892; 5010; 5085; 5086; 5128; 5169; 5170; 5233 (2); 5247; 5327 (2); 5411; 5679; 5748 (2); 5782; 5810; 5823; 5977; 6417 (4); 6488; 6906; 6926 (2); 6967; 6985; 7284; 7401; 7449; 7458; 7518; 7602; 7813 (2); 8121; 8367 (4); 9114 (2); 9336 (2); 10092 (2); 10093 (2); 10204 (2); 11076; 11159; 11198; 11242; 11320; 11399; 11589; 11612; 11618; 11824; 12150; 12183 (2); 12212; 12295; 12301; 12331; 12425; 12839; 12841; 12846 (2); 12848 (2); 12986; 13639 (2); 13712; 13886; 14164 (2); 14165 (2); 14264; 15072; 15082; 15362; 15820; 16078 (2); 16412

БУЛА (373 | 2) ■ Ай белән кояш берәр генә була ○ 3 ● 27 (2), :1, :2; 31; 69; 136 (2); 191; 352; 378; 396; 471 (2); 547 (2); 685 (2); 760; 797; 917; 943; 955; 960; 979; 993; 999; 1022; 1072; 1085; 1131; 1154; 1206; 1291; 1324; 1326; 1380; 1428; 1451; 1473; 1487; 1553 (2); 1616; 1691; 1702; 1703; 1742; 1785; 1786; 1922; 2083; 2084; 2149; 2615; 2651; 2724; 2852; 2859 (2); 2868; 2926; 2967; 3023; 3054; 3106 (2); 3120; 3169; 3175; 3223; 3243 (2); 3273; 3310; 3472 (2); 3490; 3494; 3722; 3767; 3811; 3814; 3887; 3944; 3958; 4049; 4057; 4162; 4185; 4300; 4346 (2); 4369; 4423; 4494; 4505; 4515; 4581; 4583; 4762; 4781; 4802; 4831; 4870; 4909; 4927; 5129; 5161; 5189; 5231; 5293; 5378; 5386; 5916; 5940; 5953; 5985; 6045; 6081; 6115; 6120; 6136; 6138; 6191; 6247; 6261; 6312; 6378; 6499; 6601; 6682; 6690; 6732; 6924; 6929; 6996; 7073; 7091; 7132; 7170; 7175; 7222; 7234; 7236; 7278; 7282; 7345; 7351; 7406; 7479; 7514; 7664; 7697; 7719; 7791; 7798 (2); 7860 (2); 7936; 7942; 7976; 8059; 8105; 8145; 8199; 8298; 8300; 8303; 8321; 8411; 8455 (2); 8479 (2); 8485; 8487 (2); 8494; 8533; 8591 (2); 8612; 8633; 8679; 8681; 8684; 8692 (2); 8726; 8797; 8874; 8877; 9050; 9102; 9109; 9137; 9159; 9180; 9197; 9205; 9218; 9266; 9273; 9310; 9312; 9335; 9337; 9351; 9387; 9476; 9673; 9707; 9715; 9821; 9858; 9883; 9909; 9925; 9943; 9994; 10001; 10070; 10084; 10109; 10153; 10161; 10195; 10243; 10262; 10282 (2); 10306; 10315; 10552 (2); 10571; 10584; 10764; 10765; 10792; 11044; 11057; 11098; 11123; 11160 (2); 11169; 11236; 11254; 11266; 11300; 11302; 11315; 11342; 11356; 11458; 11523; 11564 (2); 11588; 11605; 11733; 11748; 11754; 11827; 11926; 11962; 12199; 12259; 12285; 12324; 12398; 12424; 12462; 12482; 12519; 12559; 12582; 12588; 12628; 12672; 12685; 12693; 12707; 12751; 12779; 12817 (2); 12866 (2); 12890; 12964; 12969; 13009 (2); 13010; 13016 (2); 13095 (2); 13134 (3); 13157 (2); 13199; 13273; 13283; 13293; 13326; 13360; 13365; 13366; 13374; 13376; 13470; 13495; 13610 (2); 13660; 13702; 13706; 13801; 13807; 13836; 13837; 13856; 14000; 14044; 14095; 14193; 14254; 14291; 14350; 14394; 14444; 14472; 14628; 14648; 14857; 14973; 15039; 15183 (2); 15238; 15288; 15294; 15399; 15490; 15883; 15904; 15929; 15978; 16028; 16044; 16054; 16127; 16180; 16227; 16236 (2); 16339 (2); 16562; 16597; 16729; 16931; 16942; 16982; 17019; 17074; 17079

БУЛАДЫР (1) ■ Кара – матур булмаса да, матур – кара буладыр ○ 583

БУЛАЛАР (3) ■ Кызлар кыланчык булалар ○ 13005 ● 13229; 13916

БУЛАЛЫМЫЙ (2) ■ Бака, күмпе өрелсә дә, үгез булалмый ○ 4569 ● 12236

БУЛАЛЫМЫЙСЫҢ (1) ■ Кеше илендә иш булалмыйсың ○ 5009

БУЛАМ (1) ■ Сәүдәгәр булам дисән, көтәргә алып бурычка сат ○ 7967

БУЛАМЫНИ (1) ■ Артында йөз эт науламаган бүре бүре буламыни? ○ 2120

- БУЛАСЫ** (12) ■ Бодай буласы жиргэ борай булып калган ○ 1579 ● 1806; 5310; 8036; 11606 (2); 12894 (2); 12914 (2); 13301; 14085
- БУЛАСЫН** (1) ■ Кырмыска кайчан яңгыр буласын белеп эш итэ ○ 4788
- БУЛАСЫНЫҢ** (1) ■ Бөхөтлө буласының теле татлы ○ 15478
- БУЛАСЫҢ** (7) ■ Илгә кушылсаң – ир буласың, илдөн аерылсаң – хур буласың ○ 4961 (2) ● 5117; 6806; 9826; 10592; 12841
- БУЛАТ** (3) ■ Булат булатны тишми ○ 277 ● 9886; 9887
- БУЛАТНЫ** (1) ■ Булат булатны тишми ○ 277
- БУЛАЧАК** (1) ■ Алда булачак туй өчен хәзердән биеп торма ○ 13259
- БУЛАЧАККА** (1) ■ Булачакка килгәндә боламыкка теш сына ○ 14807
- БУЛГАЛЫЙ** (1) ■ Таза алмагачта да черек алма булгалый ○ 1815
- БУЛГАН** (99) ■ Кич караңгы булган саен, йолдыз яктырак була ○ 31 ● 411; 459 (2); 903 (2); 953; 1251; 1304; 1326; 1357 (2); 1362; 1653; 1781; 1998; 3910; 4228; 4388; 4589; 5048 (2); 5212; 5256; 5454; 6451; 6452; 7472 (2); 7588; 7596 (2); 7625 (2); 7626 (4); 8016; 8033 (2); 8036; 8980; 9081; 10342; 10736; 11081; 11147; 11283; 11449; 11458; 11495 (4); 11744; 11790 (2); 11794; 11873; 11986; 12005 (2); 12056; 12068; 12491; 12676; 12709; 12842; 12920; 12921; 13067; 13080; 13455; 13471; 13578 (2); 13592; 13642; 13682; 13718; 13928; 14111; 14402 (2); 15293; 15333; 15476; 15578 (2); 15594; 15899; 16094; 16531; 16998 (2); 17055; 17087 (2)
- БУЛГАН-БУЛГАН** (1) ■ Булган-булган ботка булсын ○ 9455
- БУЛГАНГА** (5) ■ Үзен сарык булгач, көтүчең Сарбай булганга үпкәләмэ ○ 3121 ● 4864; 5355; 7891; 8150
- БУЛГАНДА** (12 | 1) ■ Ат яхшы булганда юл кыска булып ○ 2533 ● 3561; 3711; 4927; 5320; 7161; 7634:1; 7643; 9019; 10346; 12271; 13993; 14912
- БУЛГАННАН** (3) ■ Кырык ел тавык булганнан бер көн этәч булганың артык ○ 4372 ● 7644; 11873
- БУЛГАННЫ** (4) ■ Өстә булганны аста көт ○ 716 ● 7251; 12236; 15609
- БУЛГАННЫҢ** (2) ■ Дөясө булганның капка башы биек булып ○ 2923 ● 10262
- БУЛГАНСЫҢ** (1) ■ Суккан көлтә булгансың ○ 1502
- БУЛГАНЧЫ** (73 | 1) ■ Бөлөкәйнең зуры булганчы, зурның бөлөкәе булу яхшы ○ 566 ● 620; 1256; 2205; 2308; 2368; 2489; 2736; 2816; 2852; 2910; 3258; 3270; 3573; 3811; 4498; 4510; 4892; 5010; 5085; 5086; 5125; 5169; 5170; 5241; 5247; 5296; 5452; 5782; 5823; 5977; 6123; 6985; 7057; 7283; 7284; 7401; 7458; 7602; 7902; 7939; 8121; 8915; 10292; 10810; 10812; 11076; 11159; 11164; 11296; 11320; 11560; 11589; 11695; 12150; 12183 (2); 12189; 12212; 12295; 12301; 12843; 13137; 13571; 13886; 13899; 14136, :1; 14624; 14626; 14686; 14931; 15072; 15081
- БУЛГАНЫ** (3) ■ Кара кешенәң хан булганы – ходай булганы ○ 5818 (2) ● 13480
- БУЛГАНЫМ** (1) ■ Синең бар булганың – минем юк булганым ○ 7647
- БУЛГАНЫН** (3) ■ Кыш булганын колагы туңганнан белгән ○ 1041 ● 3170; 12819
- БУЛГАНЫҢ** (3) ■ Кырык ел тавык булганнан бер көн этәч булганың артык ○ 4372 ● 4498; 7647
- БУЛГАЧ** (29 | 3) ■ Тау булгач, чокыры булып ○ 156 ● 994; 1199; 1956:2; 2939; 3121; 4007; 4080:1; 4083; 4581; 5754; 6918; 7985; 8140; 8839; 9387; 9553:2; 9962; 10012; 10266; 10717; 13093; 13098; 13134; 13350; 13593 (2); 13953 (2); 14449; 14722; 16899
- БУЛГАЧТЫН** (1) ■ Кода-кодагыый булганчы бик эзләш тә бик сораш, кода-кодагыый булганчтын, хәлең булса бик сыйлаш ○ 14626
- БУЛДЫ** (33) ■ Ослан тавы хәтлө тау жиңел булды, бер уч туфрак авыр булды ○ 233 (2) ● 519; 527; 625; 647; 965; 1517 (2); 5068 (2); 6894; 7125; 7530; 7900; 7983 (2); 8879; 9030; 9459; 10475; 10521; 11032 (3); 13246; 13250 (2); 13433; 14054; 14172; 14594 (2)
- БУЛДЫКЛЫ** (1) ■ Булдыклы кеше таштан икмәк чыгарыр ○ 6453
- БУЛДЫКСЫЗ** (2) ■ Ямьсез – көзгәне яманлыый, булдыксыз – коралны хурлыый ○ 6609 ● 13456
- БУЛДЫКСЫЗГА** (1) ■ Тырышка эшең төшсә – «хуп» дияр, булдыксызга йомышын төшсә – «юк» дияр ○ 6506
- БУЛДЫКСЫЗДАН** (1) ■ Булдыксыздан һөнәр чыкмас, күнелсездән көлкө чыкмас ○ 6454
- БУЛДЫКСЫЗНЫ** (1) ■ Булдыксызны агач башында эт кабар ○ 6455
- БУЛДЫКСЫЗНЫҢ** (1) ■ Ямьсезнең көзгәсе начар, булдыксызның коралы начар ○ 10713
- БУЛДЫКСЫЗЫ** (2) ■ Бурның булдыксыз кәжә урлыый, ирнең булдыксыз кыз урлыый ○ 13145 (2)
- БУЛДЫМ** (12) ■ Эт булдым, койрык кына кирәк ○ 3790 ● 7162 (2); 8992 (2); 9536 (2); 9867; 13337; 13780; 14619 (2)

- БУЛДЫМЫ** (1) ■ Ләкләк тә булдымы кош: яз килер дә кыш китәр ○ 4069
БУЛДЫҢ (9) ■ Муенга тагылган таш булдың ○ 231 ● 5704; 5754; 7099; 12470 (2); 13255 (2); 15356
БУЛДЫҢМЫ (1) ■ Паңгы булдыңмы – кер кызауга ○ 1296
БУЛДЫРА (5) ■ Тимер балта булдыра алмаганны кайчакта юкә чөй булдыра ○ 1942 (2) ● 6557; 6619; 13759
БУЛДЫРГАН (1) ■ Шайтан булдыра алмаганны хатын булдырган ○ 13759
БУЛДЫРМАУ (1) ■ Янгынны сүндөргәнче булдырмау яхшырак ○ 8542
БУЛДЫРМЫЙ (1) ■ Бакча булдырмый алма булмас ○ 1802
БУЛДЫРУ (1) ■ Олылык зур эшләр булдыру белән генә табыла ○ 11255
БУЛМА (51) ■ Тауга карап, тау булма ○ 160 ● 694 (2); 796; 882; 1669; 2206; 3574; 5052 (2); 5338; 5411; 5511; 5679; 5810; 6906; 6914; 6953; 6959 (2); 9278; 9355 (2); 9414 (2); 11198; 11242; 11612; 11618; 11739 (2); 11852; 12184; 12331; 12839; 12863 (2); 14041; 14568 (2); 14573 (2); 14912; 15057; 15820; 16071; 16412; 16471 (2); 16683 (2)
БУЛМАВЫ (1) ■ Булганнан булмавы артык ○ 7644
БУЛМАГАЕ (1) ■ Үгез булмагае черт булсын, савып эчәргә сөт булсын ○ 3301
БУЛМАГАН (23) ■ Дингездә булмаган – куркыныч күрмәгән ○ 368 ● 1557 (2); 3288; 3352; 3577; 5762; 6057; 6193; 6451; 7815; 8946; 11147; 11175; 11268; 11302; 12469; 13067; 13266; 14323; 14590; 15476; 16679
БУЛМАГАНГА (2) ■ Булмаганга булышма ○ 6456 ● 10010
БУЛМАГАНДА (5 | 1) ■ Ат булмаганда ишәк тә ярый ○ 2948 ● 6317 (2); 7634:1; 7643; 16298
БУЛМАГАННЫҢ (4) ■ Кырда эзе булмаганның ашыяулыкта күзе булмас ○ 1421 ● 6457; 9123; 12609
БУЛМАГАНЧЫ (1) ■ Ич булмаганчы кич булсын ○ 1023
БУЛМАГАЧ (1) ■ Булмагач булмый икән базарда төче күмөч ○ 9196
БУЛМАГАҢЫ (2) ■ Яшьнең олы булмагы – сүзеннән, олының кече булмагы – үзеннән ○ 15131 (2)
БУЛМАДЫ (2) ■ Чакырып сыйлап булмады, тотып кыйнап булмады ○ 10226 (2)
БУЛМАК (2) ■ Галим булмак жиңелдер, әдәм булмак читендер ○ 1115 (2)
БУЛМАС (418) ■ Бер күктә ике ай булмас ○ 26 ● 128; 141; 157; 188; 189; 194 (2); 203; 206; 213 (2); 255; 266; 267 (2); 270; 286; 290; 293; 326; 358; 437; 495; 571; 578; 579 (2); 591 (2); 613; 614; 639 (2); 691; 769; 773; 897; 949; 1080; 1276; 1289; 1300; 1313 (2); 1336; 1382; 1421; 1431; 1490; 1522 (2); 1538 (2); 1567; 1606; 1625; 1676; 1694; 1709 (2); 1723; 1732 (2); 1757 (2); 1802; 1853; 1858; 1859; 1894 (2); 1897; 1918; 1949; 1968 (2); 1975; 2037; 2072; 2073; 2090; 2133; 2135; 2152; 2155; 2162; 2170; 2348; 2358 (2); 2369; 2473; 2492; 2683; 2717; 2800; 2819; 2838; 2855; 2866 (2); 2904; 2917; 2962; 2964 (2); 2984; 3058; 3161; 3241; 3268; 3412; 3436; 3571; 3658; 3723; 3912; 3968; 3974; 3975; 4077; 4082; 4218; 4237; 4245; 4275; 4308; 4495; 4524; 4602; 4715 (2); 4811; 4873; 4905 (2); 4906 (2); 4911; 4915 (2); 4921 (2); 5012; 5049 (2); 5061 (2); 5095 (2); 5150 (2); 5237 (2); 5291 (3); 5431 (2); 5434 (2); 5460; 5506; 5549 (2); 5724; 5725 (2); 5729 (2); 5750; 5768 (2); 5792 (2); 5803 (2); 5805; 5807 (2); 5834 (2); 5839; 5841; 5846 (2); 5847 (4); 5906; 5908; 5909 (2); 5932; 5957; 5964 (2); 5965 (2); 5981 (2); 6110; 6112; 6358; 6369; 6411 (2); 6419 (2); 6461; 6488; 6513; 6616 (2); 6633 (2); 6668 (2); 6706; 6809 (2); 7004; 7085; 7195 (2); 7330; 7506; 7601 (2); 7736 (2); 7829 (2); 7858 (2); 7865; 8100 (2); 8170; 8243; 8257; 8270; 8286; 8304; 8331; 8496; 8527; 8600; 8628; 8668; 8706; 8721 (2); 8778 (2); 8859; 8862; 8882; 8890 (2); 8946; 8982; 9032 (2); 9074; 9123; 9151; 9272; 9300; 9688; 9698; 9710; 9760; 9804; 9838; 9937; 10002; 10081; 10112 (2); 10249; 10659 (2); 10714 (2); 11209; 11284; 11321 (2); 11518; 11563; 11673 (2); 11734 (2); 11743; 11744; 11842; 12033; 12061; 12103 (2); 12126; 12129 (2); 12131 (2); 12172 (2); 12181 (2); 12284 (2); 12304 (2); 12388 (2); 12492; 12500 (2); 12501; 12593; 12603; 12646; 12692; 12787 (2); 12844; 12892; 12893 (2); 12968 (2); 13087 (2); 13144; 13154; 13221; 13302; 13363 (2); 13364; 13421 (2); 13472; 13499 (2); 13523; 13565; 13573 (2); 13632; 13633 (2); 13674 (2); 13714; 13748; 13835 (2); 13940; 13972; 14014; 14024; 14038 (2); 14050; 14068; 14168 (2); 14210 (2); 14253; 14272; 14381; 14383 (2); 14482 (2); 14528 (2); 14655 (2); 14874 (2); 14904 (2); 15025; 15026; 15028 (2); 15157; 15216 (2); 15303; 15416; 15505 (2); 15514 (2); 15781; 15908; 15934; 16046; 16138; 16268 (2); 16588; 16596; 16679; 16757; 16821; 16921; 16924; 16959 (2)
булмас → булыр-булмас
БУЛМАСА (75 | 1) ■ Болагы булмаса, үзән дә кибә ○ 353 ● 471; 550; 583; 1178; 1267; 1795; 1886; 2327; 2490; 3061; 3131; 3927:1; 4896; 5255; 5681; 5790; 6411; 6568; 6635; 7029; 7037; 7364;

7410; 7485; 7589; 7645; 7725; 8170; 8201; 8631; 9318; 9698; 9724; 10164; 10259; 10274; 10554; 10618; 10644; 10658; 11060; 11220; 11273; 11343; 11361; 11409; 11625; 11665; 12647; 13007; 13265; 13538; 13657; 14005; 14089; 14107; 14171; 14504; 14510; 14798; 14840; 15065; 15203; 15399; 15491; 15512; 15659; 15705; 15706; 15908; 16160; 16211; 16320; 16331; 16476

БУЛМАСАҢ (7) ■ Сарык булмасаң, бүре дә ашый алмас ○ 3107 ● 8234; 8352; 13222; 14354; 16248; 16471

булмаска → **булып-булмаска**

БУЛМАСНЫ (3) ■ Булмасны эт тә кумас ○ 3470 ● 6458; 16252

булмасныкы → **булып-булмасныкы**

БУЛМАССЫҢ (11) ■ Тауга карап, тау булмасың, түмгәккә карап, уба булмасың ○ 161 (2) ● 337; 1660; 6072; 8352; 9612; 13804 (2); 14729; 16154

БУЛМАССЫҢНЫ (1) ■ Аша, аша! – булмасыңны алаша ○ 9761

БУЛМАСТАЙ (2) ■ Булырдай кечкенәдән «мин баш» дияр, булмастай үлгәнче «мин яш» дияр ○ 6462 ● 15027

БУЛМАСТАЙГА (1) ■ Булмастайга төмсенмә дә, көрсенмә дә ○ 6051

БУЛМАСТАЙНЫ (1) ■ Булмастайны балга буясаң да эт яламас ○ 6459

БУЛМАСТАЙНЫҢ (3) ■ Булырдайның – сүзеннән, булмастайның – күзеннән ○ 6463 ● 15025; 15811

БУЛМАСЫН (21) ■ Этәч синнән зирәк булмасың, син этәчтән зирәк бул ○ 4379 ● 5815; 7129; 7174; 7204; 8082; 8168; 8201; 9800; 9962; 10063; 10979; 11337; 11548; 11704; 12164; 12243; 12656; 13438; 14232; 15437

БУЛМАСЫНА (1) ■ Житмәсенә жиң булдым, булмасына буй булдым ○ 8992

БУЛМАУ (1) ■ Гафу үтенүгә караганда гаебен булмау яхшы ○ 12493

БУЛМЫЙ (346 | 9) ■ Ай һәрвакыт тулы тормый, чокыр һәрчак сулы булмый ○ 17 ● 21; 40; 80; 296; 319; 338; 351; 372; 408; 412; 416; 452; 561; 609; 616; 634; 767; 770; 797; 817; 818; 843 (2); 847; 895; 924 (2); 935 (2); 1012; 1021; 1022; 1097; 1139; 1143; 1144; 1157; 1181; 1258; 1269; 1450 (2); 1462:1; 1463; 1514 (2); 1538:1; 1560; 1601; 1690; 1696; 1734; 1831; 1883; 1903; 1965; 2091; 2181; 2211; 2225; 2235; 2266; 2325; 2353; 2514; 2522; 2592; 2666; 2882; 2899; 2921; 2981; 2986; 3031; 3032; 3171; 3186; 3315; 3547; 3561; 3621 (2); 3694; 3723:1; 3740; 3760; 3877; 3881; 4018 (2); 4061; 4211; 4374; 4454; 4482; 4589 (2); 4735; 4800; 5090; 5252; 5324; 5446; 5493 (2); 5510 (2); 5565; 5621; 5724; 5763; 5955; 6028; 6031 (2); 6033; 6081; 6127; 6182; 6214 (2); 6291; 6343; 6377; 6378; 6823 (2); 6856; 6931; 7008; 7023; 7045; 7081; 7338; 7371 (2); 7420; 7466; 7492 (2); 7549; 7563; 7587; 7719; 7777; 7780; 7864 (2); 7897; 7914; 7936; 7986; 8006 (2); 8011; 8021; 8159; 8175; 8199; 8268; 8325; 8333; 8401; 8402; 8505; 8508; 8601; 8605; 8622; 8668; 8679; 8719; 8724; 8767; 8769; 8773; 8876; 8886 (2); 8910; 9009; 9047; 9074; 9102; 9107; 9110; 9122 (2); 9142; 9161; :2; 9169 (2); 9196; 9198; 9200; 9216; 9236; 9238; 9260; :1; :2; 9261 (2); 9275; 9293; 9300; 9314 (2); 9352; 9481; 9632; 9745; 9821; 9882; 9897; 9989; 10010; 10018; 10148; 10239; 10250; 10300; 10377; 10551; 10565; 10570; 10643; 10660; 10675; 10704 (2); 10744 (2); 10899; 10910; 10923; 10958; :1; 11079; 11134; 11149:1; 11155; 11175; 11339; 11340; 11346; 11412; 11470; 11523; 11597; 11716; 11733; 11827; 11909; 11964; 12034; 12102 (2); 12177; 12275; 12410; 12462; 12522; 12611; 12634; 12670 (2); 12690; 12717; 12726; 12751; 12777; 12908 (2); 12979; 13085 (2); 13149 (2); 13181 (2); 13201; 13202; 13260 (2); 13265; 13277; 13303; 13394; 13553; 13683; 13711 (2); 13718; 13732; 13907; 14206 (2); 14207 (2); 14222; 14271; 14363; 14678 (2); 14705; 14716; 14738; 14777; 14796; 14801; 14817; 14851; 14866; 14877; 14878; 14884; 14891; 14925; 14930; 14964; :1; 15004; 15221; 15236; 15333; 15343; 15374; 15397; 15403; 15417; 15533; 15535; 15594; 15613; 15786; 15905; 16027; 16219; 16223; 16227; 16286; 16347; 16369 (2); 16467 (2); 16567; 16743 (2); 16778; 16842; 16876

БУЛМЫЙДЫР (2) ■ Сыер сары булмыйдыр, дөя туры булмыйдыр ○ 3193 (2)

БУЛМЫЙЛАР (1) ■ Би булмый хам булмыйлар ○ 5763

БУЛМЫЙСЫҢ (1) ■ Киң булсаң, ким булмыйсың ○ 589

БУЛМЫЙЧА (5) ■ Тарчылык булмыйча, киңчелек булмый ○ 616 ● 858; 5446; 14004; 14222

БУЛСА (658 | 11) ■ Ай яктысы, ни хәтле генә якты булса да, кояшыңкына житә алмый ○ 15 ● 68; 85; 111 (2); 121; 154; 159; 208; 244; 268 (2); 280; 297; 348; 378; 385; 400; 409; 490; 542 (2); 551; 562; 588; 611 (2); 617; 633; 638; 649; 673 (2); 693; 782; 821; 822; 933; 1063 (2); 1070; 1077; 1081 (2); 1094; 1146; 1160; 1177 (2); 1263; 1267; 1320; 1371; 1487; 1488; 1523; 1534; 1538; 1618; 1650; 1651;

1754; 1785; 1879:1. :1; 1891; 1910; 1916; 1944; 1965; 2014 (2); 2033 (2); 2129; 2144; 2202; 2313; 2331; 2351; 2364; 2375; 2378; 2395; 2397; 2407 (2); 2453; 2490; 2534; 2571 (4); 2591; 2592; 2598; 2603; 2615; 2617; 2743; 2761; 2763 (2); 2785; 2797; 2802; 2822; 2885; 2897; 2901; 2918; 2938; 2941; 2949; 3012; 3025; 3042; 3080 (2); 3165; 3166; 3270; 3335 (2); 3347; 3362 (2); 3367; 3374; 3381; 3434; 3469; 3487; 3566; 3576; 3585; 3615; 3645; 3684 (2); 3729; 3840:3; 3875; 3928; 3981; 4049; 4098; 4112; 4124; 4207; 4227:1. :1; 4247; 4295; 4524; 4529; 4616; 4623; 4652; 4681; 4712; 4715; 4745 (2); 4774; 4830; 4866; 4909; 4918; 4919; 4949; 4965; 4979; 5024; 5027; 5042; 5082; 5100; 5124; 5168; 5206; 5214–5217; 5221–5223; 5231; 5284; 5293; 5304; 5318; 5324; 5340–5343; 5559 (2); 5730; 5731; 5739; 5746; 5762; 5765; 5773; 5791 (2); 5811 (4); 5852; 5863 (2); 5864; 5881; 5886 (2); 5891; 5909 (2); 5928 (2); 5941; 5959; 5974 (2); 6038; 6089; 6090; 6189; 6195; 6199; 6247; 6248; 6260; 6312; 6325 (2); 6340; 6359; 6389; 6526; 6635; 6667; 6736–6738; 6791; 6814; 6829; 6894; 6929; 6950–6952; 6954; 6969; 7045; 7126–7128; 7146; 7170; 7214; 7262; 7265; 7298; 7303; 7351; 7362; 7410; 7411 (2); 7466; 7469; 7490; 7492 (2); 7501; 7511; 7587; 7589; 7590; 7595; 7598; 7608; 7645; 7666; 7717; 7726–7728; 7737; 7746; 7775; 7791; 7868 (2); 7892; 7932 (2); 7944; 7954; 8048; 8082; 8084; 8090; 8105; 8253; 8269; 8278; 8280; 8285; 8297; 8300; 8316; 8363; 8372; 8423; 8453; 8465; 8482; 8591 (2); 8632; 8710; 8713; 8761; 8774; 8785; 8811; 8814; 8923; 8995; 9029; 9031; 9101; 9127; 9167; 9189; 9190; 9197; 9208; 9218; 9261 (2); 9284; 9297; 9314 (2); 9363; 9369; 9380; 9382; 9427; 9476; 9508; 9588; 9695; 9724; 9746; 9841 (2); 9890; 9906; 9913; 9916; 9949; 9954; 9977; 9979; 10003; 10052; 10097; 10124; 10151; 10175; 10242 (2); 10247; 10263; 10293; 10401; 10405; 10415; 10430; 10534; 10538; 10540; 10571; 10668; 10700; 10739; 10762; 10883; 10949–10951; 10960; 10960; 10979; 11043; 11101; 11102; 11122; 11123; 11130 (2); 11160 (2); 11208; 11215; 11216; 11221; 11224; 11230–11232; 11234; 11236; 11284; 11297; 11317; 11322; 11337; 11351; 11352 (2); 11353; 11398; 11410; 11489; 11490; 11704; 11716; 11763; 11770; 11918; 12074; 12235; 12259; 12409. :1; 12414; 12438; 12441 (2); 12583; 12603; 12673; 12688; 12693; 12694 (2); 12727; 12747; 12794; 12840; 12843 (2); 12844; 12886; 12890; 12893 (2); 12919; 12934 (2); 12954 (2); 13035 (2); 13057 (2); :1 (2); :2 (2); 13079 (2); 13095 (2); 13215; 13242; 13273; 13283; 13375 (2); 13409; 13413; 13438; 13445 (2); 13523; 13532; 13554 (2); 13580 (2); 13590; 13609 (2); 13610 (2); 13611 (2); 13612; 13613 (3); 13645 (2); 13679. :1; 13749; 13750 (2); 13751 (2); 13752; 13753; 13764 (2); 13791 (2); 13807; 13809 (2); 13833; 13836; 13837; 13841; 13850 (2); 13855; 13856; 13864 (2); 13870; 13887; 13892; 13956; 14005; 14007; 14017 (2); 14090; 14161 (2); 14163; 14171; 14221; 14233 (2); 14253; 14254; 14291; 14311; 14325 (2); 14331; 14332; 14336; 14350; 14361; 14363; 14364; 14393; 14394; 14435; 14437; 14440; 14472; 14500; 14520; 14543 (2); 14552 (2); 14554 (2); 14562 (2); 14569 (2); 14570 (2); 14572; 14575 (2); 14585; 14606; 14626; 14635; 14637 (2); 14675; 14677; 14728; 14824 (2); 14841; 14909; 14917; 14926–14928; 14955 (2); 15080 (2); 15110; 15116; 15142; 15198; 15202; 15223; 15308 (2); 15341; 15374; 15490; 15541; 15542; 15550; 15602–15604; 15709; 15726; 15781; 15825; 15897; 15974; 15975; 15977; 16004; 16033; 16044; 16057; 16080 (2); 16129 (2); 16186; 16211; 16240; 16263; 16393; 16399; 16573; 16766; 16774; 16818; 16824; 16912; 16922; 16988; 17000; 17007; 17010; 17024; 17026; 17056; 17067

БҮЛСАЕ (1) ■ Комагай күктө ярты ай күргөч: «Түгөрөк калач булсае», – дигөн о 9662

БҮЛСАМ (2) ■ Март: «Хут урынында булсам, сыерның мөгезен сындырып идем», – дип айта, ди о 920 ● 14585

БҮЛСАМЧЫ (1) ■ Байның килене булганчы, ярлы кызы булсамчы о 7283

БҮЛСАҢ (125 | 12) ■ Кече булсаң – зур булырсың, зур булсаң – хур булырсың о 585 (2) ● 589; 1605; 2321; 2931; 3122; 3568; 3570. :1; 3773; 4097; 4370; 4590; 4879; 4912 (2); 4957; 5117; 5295; 5338; 5358; 5468; 5744 (2); 5748; 5885; 6960; 6964 (2); 6970; 6971 (2); 6972 (2); 6973 (2); 6977; 7155 (2). :1. :2 (2); 7163 (2); 7164 (2); 7448 (2); 7449–7451; 7544 (2); 7545 (2); 7630 (2); 7813:1; 7969; 8110; 9114 (2); 9537 (2); 10092; 10093 (2); 10466; 10645; 11082; 11083 (2); 11480; 11502; 11612; 11930 (2); 11950; 11965 (2); 11990; 12166 (3). :1 (3). :2 (2). :3 (2); 12185 (2); 12211 (2); 12311 (2); 12312 (2); 12314 (2); 12315 (2); 12316; 12395 (2); 12452; 12458; 12845–12848; 12985; 12986; 13093; 13243; 13639 (2); 13712; 14264; 14334; 14475 (2); 14542; 14597 (2); 14604; 15082; 15119; 15294; 15320 (2); 15364; 15610; 16337; 17018

БҮЛСАҢЧЫ (1) ■ Юаш әдәм булганчы юкка чыккан булсаңчы о 12189

БҮЛСАЧЫ (3) ■ Жир түгөрөк булганчы ил түгөрөк булсачы о 5125 ● 8647; 14136

БҮЛСЫН (254 | 5) ■ Туфракка ябышсаң, туфрагың алтын булсын; ташка ябышсаң, ташың көмөш булсын о 190 (2) ● 222; 460; 543 (2); 550; 551; 605; 620; 669; 670 (2); 933; 1023; 1172 (2); 1493;

1523; 1524; 1546; 1575; 1661:1; 1701; 2052; 2143 (2); 2396 (2); 2614 (2); 2733; 2788 (2); 2931; 3080 (2); 3139; 3301 (2); 3302 (2); 3568; 3578; 3697; 3934; 3935; 4560; 4593 (2); 4896; 4920 (2); 5124; 5214; 5215; 5224; 5241; 5255; 5296; 5343; 5359 (2); 5426; 5427 (2); 5429; 5452; 5482 (2); 5559 (2); 5628; 6123; 6128; 6317 (2); 6318; 6693; 6738; 6747; 6791; 6849; 6850; 6937; 6969; 6977; 7030 (2); 7057; 7129; 7131; 7178; 7202; 7333; 7364; 7519 (2); 7589; 7598; 7806; 7813; :1; 7850; 7878; 7888 (2); 7900; 7902 (2); 7939; 7953 (2); 7954; 8082; 8168; 8234; 8278; 8285; 8288 (2); 8292; 8350 (2); 8355; 8814; 8837; 8888 (2); 8915; 8923; 8999; 9097 (2); 9194; 9284; 9455; 9641; 9685; 10063; 10064; 10079 (2); 10164; 10194 (2); 10265; 10269; 10292; 10315; 10457; 10700; 10810; 10903; 10970; 10979; 11060; 11071 (2); 11101; 11102; 11122; 11164; 11233; 11296; 11297; 11317; 11398; 11548; 11560; 11630; 11653; 11695; 11994; 12000:5; 12145; 12235; 12409; :1; 12425; 12529; 12766; 12783; 12843 (3); 12880; 12886; 13071 (2); 13079 (2); 13206; 13217; 13332 (2); 13338; 13359 (2); 13453 (3); 13473 (2); 13525 (2); 13533 (2); 13554 (2); 13571; 13580 (2); 13612; 13657; 13697 (2); 13723; 13749; 14005 (3); 14017 (2); 14136:1; 14140 (2); 14243; 14332; 14457 (2); 14520; 14533; 14604; 14633 (2); 14637 (2); 14686; 14876; 14931; 15057; 15101; 15223; 15350; 15388; 15512; 15635; 15726; 15917; 15974; 16031; 16032; 16248; 16298; 16463 (2); 16999; 17018

«**БУЛСЫН»ГА** (1) ■ «Көн үтсен»гә эшләмә, «булсын»га эшлә ○ 6097

БУЛУ (42) ■ Терелэй жир астына керерлек булу ○ 243 ● 253; 566; 653; 1211; 1497; 2308; 2320; 2346; 2430; 4500; 5826 (2); 6418; 6905; 7134; 7165; 9468; 10472; 10473; 10505; 10507; 10518; 10520; 10729; 10848; 10856; 10992; 11006; 11041; 11148 (2); 11364; 11371; 11374; 12375; 14735 (2); 14843; 14958; 15211; 16274

БУЛУГА (2) ■ Уртача асылы булуга караганда атаклы исәр булуы кыен ○ 11698 ● 11836

БУЛУДА (1) ■ Шәмнәр кыйбат булуда сукурның ни эше бар ○ 15331

БУЛУДАН (7) ■ Күктә Чулпан булудан суда чуртан булу артык ○ 4500 ● 5355; 6418; 7134; 11089; 14958; 15211

БУЛУЧАН (2) ■ Кызыл алманың эче кортлы булучан ○ 1808 ● 15561

БУЛУЫ (9) ■ Дошманьга әйтергә ярамаганны дусына да әйтмә: аның иртгә дошман булуы бар ○ 5344 ● 5900; 6838; 7165; 11698; 13997 (2); 14119 (2)

БУЛУЫНА (1) ■ Балам бар дип сөөнмә, сау булуына сөөн ○ 13974

БУЛУЫНДА (1) ■ Алтынның бөтен кадере дә аның аз булуында ○ 7772

БУЛУЫННАН (1) ■ Туйның булуынан «була» дигәне күңелле ○ 13326

БУЛУЫҢ (3) ■ Сыерның арт саны булганчы, балык томшыгы булуың артык ○ 4510 ● 13137; 13899

БУЛУЫҢЫЗ (1) ■ Кошпангы: «Хуш, сау булуыҗыз, мин Һиндстанга киттем», – дип очкан икән дә, тик юлда ат тизеге күргәч, шунда кунып калган, имеш ○ 4782

БУЛУЫМ (2) ■ Дус-ишле булуйым дисән, кинә тотма ○ 5364 ● 7513

БУЛУЫП (109 | 1) ■ Айның йөзе тулы булып күп тормас ○ 23 ● 620 (2); 741 (2); 1216; 1308 (2); 1366; 1528 (2); 1579; 1848; 2162; 2179; 2205; 2280 (2); 2906 (2); 2969; 3406; 3543; 3694; 3793; 3982; 4050 (2); 4079; 4278; 4281; 4292; 4322; 4330; 4335; 4392; 4393; 4759; 4848; 5194; 5278; 5318; 5411; 5827 (2); 6034; 6187; 7110; 7368; 7456; 7520 (2); 7845; 8140; 8146 (2); 8572; 8660; 8878 (2); 9084; 9142; 9445; 9652; 9758; 9801 (2); 10011; 10198; 10351; 10516; 10570; 10725; 10839; 11185; 11187; 11331; 11369; 11372; 11373; 11530; 12010; 12140; 12166:2; 12449; 12562 (2); 12566; 12717; 12843; 12855; 13112 (2); 13183; 14009; 14169 (2); 14175 (2); 14382; 14723; 15319 (2); 15390; 15447 (2); 15627; 15776; 16175; 16890

БУЛУЫР (501 | 19) ■ Түбәң күктә булса да, аягың жирдә булуйр ○ 68 ● 155; 156; 159; 257; 284; 318; 357; 403:1; 449 (2); 476; 490; 492 (2); 588; 611 (2); 617; 633; 813 (2); 990; 994; 1077; 1106; 1120; 1128 (2); 1129 (2); 1140; 1159 (2); 1199; 1247 (2); 1264; 1334; 1371; 1388; 1446; 1470; 1471; 1483 (2); 1526; 1531 (2); 1562; 1594 (2); 1618; 1651; 1668; 1704; 1729; 1760 (2); 1817; 1854; 1869 (2); 1880; 1893 (2); 1912; 1915; 1937 (4); 1956:1; 1974:2; 2033 (2); 2036; 2037; 2157; 2189; 2234; 2273:1; 2278; 2285; 2379; 2383; 2393; 2407 (2); 2533; 2575; 2646; 2688; 2698; 2707; 2730; 2761; 2787; 2798; 2813 (2); 2840 (2); 2841; 2844; 2859:1; 2923; 2953; 2993; 2994; 3016; 3105; 3119; 3122; 3140 (2); 3142 (2); 3165; 3166; 3194 (2); 3230; 3258; 3260; 3308 (2); 3374; 3432; 3434; 3674; 3677; 3707; 3723:2; 3738; 3769; 3827; 3831; 3840:3; 3865; 3875; 3907; :1; 3923; 4005; 4040; 4057:2; 4064; 4112; 4124; 4190; 4212; 4227:1; :1; 4229; 4235 (2); 4241; 4247; 4274; 4295; 4297; 4363; 4365; 4445 (2); 4476; 4489; 4496; 4512; 4565 (2); 4620; 4712; 4793; 4907; 4938; 4943 (2); 4944 (2); 5000; 5012; 5027; 5105; 5217; 5227; 5400; 5417; 5472 (2);

5489; 5501; 5652; 5664 (2); 5681; 5819 (2); 5839; 5855 (2); 5861; 5885; 5906; 5959; 5979; 6038; 6064; 6089; 6090; 6102; 6106 (2); 6189; 6195; 6226; 6248; 6306; 6341; 6358; 6389; 6402; 6461 (3); 6477; 6479; 6492; 6531 (2); 6600; 6613; 6708; 6717; 6731; 6763; 6769; 6784; 6792; 6829; 6950; 6956; 6966 (2); 6986; 7000 (2); 7082; 7149; 7274 (2); 7354; 7411 (2); 7452 (2); 7469 (2); 7472; 7474; 7580; 7603 (2); 7619; 7627 (2); 7717; 7731; 7933 (2); 7949; 7985; 8032 (2); 8248; 8279; 8280; 8423; 8493; 8541; 8674 (2); 8901; 8920; 8927; 9031; 9099; 9145 (2); 9167; 9249 (2); 9251; 9297; 9341; 9344; 9345 (2); 9536 (2); 9760; 9804; 9836 (2); 9838; 10000; 10052 (2); 10069; 10151; 10190 (2); 10409; 10420; 10430; 10450; 10470 (2); 11043; 11091 (2); 11180; 11215; 11230; 11234; 11353; 11636; 11693 (2); 11736; 11791 (2); 11794; 11943 (2); 11981; 11999; 12027; 12030; 12050; 12056; 12068; 12142; 12190 (2); 12271; 12502; 12514; 12544 (2); 12633; 12732; 12788; 12816 (2); 12826 (2); 12860; 12861; 12888; 12894 (2); 12914 (2); 12916; 12918 (2); 12987; 13024; 13025; 13032; 13078; 13128 (2); 13148; 13234 (2); 13263; 13346 (2); 13393; 13396; 13398 (2); 13409; 13413; 13443 (2); 13447 (2); 13472; 13479; 13481; 13507; 13516; 13517 (2); 13547; 13579; 13629; 13642; 13646 (2); 13664; 13690; 13705; 13792; 13873 (2); 13887; 14032; 14046; 14048 (2); 14111; 14137:2; 14160 (2); 14170; 14171 (2); 14183; 14196; 14204:1; 14212; 14214:1; :1; 14218; 14276; 14284; 14295; 14300; 14311; 14331; 14381; 14387 (2); 14404; 14437; 14504; 14510; 14521; 14543 (2); 14570 (2); 14572; 14744; 14774; 14846; 14895; 14909 (2); 15026 (3); 15029 (2); 15080 (2); 15081; 15102; 15116; 15142; 15198; 15239; 15292; 15412; 15465 (2); 15506 (2); 15603; 15631; 15737; 15746; 15798; 15887; 15893; 15920; 15989 (2); 15991 (2); 16040 (2); 16070:1. :1 (2); 16079 (2); 16097; 16121; 16131 (2); 16164 (2); 16240; 16255; 16320; 16358; 16420; 16540 (2); 16685; 16761; 16794; 16800; 16823; 16962 (2); 16988; 17005 (2); 17010; 17024; 17033; 17047. :1

БУЛЫР-БУЛМАС (4) ■ Булыр-булмас ат кеше үтерер ○ 2635 ● 6460; 6912; 15477

БУЛЫР-БУЛМАСКА (1) ■ Булыр-булмаска ышанма, кулына төшкөннөн аерылма ○ 7591

БУЛЫР-БУЛМАСНЫКЫ (1) ■ Булыр-булмасныкы тулыр-тулмас калыр ○ 7592

БУЛЫР-БУЛЫР (1) ■ Булыр-булыр – «булыр»ның уңган елы быел ○ 7646

БУЛЫРБЫЗ (2) ■ Без дә кеше булырбыз: атка кешән салырбыз ○ 2754 ● 11363

БУЛЫРГА (14) ■ Тәвәгә: «Муеның кәкрә», – дигәч, «Ә кай жирем төз соң әле, бер муеным гына төз булырга!» – дип жавап биргән, ди ○ 2929 ● 3111; 3133; 5468; 5519 (2); 5688; 7453; 10286; 11577; 14074; 15174 (2); 15899

БУЛЫРДАЙ (2) ■ Булырдай кечкенәдән «мин баш» дияр, булмастай үлгәнче «мин яшь» дияр ○ 6462 ● 15027

БУЛЫРДАЙНЫҢ (2) ■ Булырдайның – сүзәннән, булмастайның – күзәннән ○ 6463 ● 15811

«БУЛЫР»ДАН (1) ■ «Булыр»дан «юк» артык ○ 7593

БУЛЫРЛЫК (1) ■ Ярсаң ике, томырсаң өч булырлык ○ 8072

БУЛЫРМЫН (2) ■ Усалның узаманы мин булырмын ○ 12402 ● 13696

«БУЛЫР»НЫҢ (1) ■ Булыр-булыр – «булыр»ның уңган елы быел ○ 7646

БУЛЫРСЫҢ (29) ■ Кече булсаң – зур булырсың, зур булсаң – хур булырсың ○ 585 (2) ● 2736; 4879; 5648; 5744 (2); 6105; 6129; 7925; 8110; 8330; 9034; 9225; 9529; 10160; 10180; 10272; 11655; 11708; 12216; 12333; 13722; 13959; 14354; 15119; 15124; 15819; 16271

БУЛЫШКАНГА (1) ■ Келәмгә биргесез алача бар, булышканга биргесез арача бар ○ 5583

БУЛЫШКАЧ (1) ■ Бүре булышкач, черки дә атны жингән ○ 4773

БУЛЫШЛЫК (1) ■ Эт, үзенә булышлык тойса, бүрене ергыр ○ 3678

БУЛЫШМА (1) ■ Булмаганга булышма ○ 6456

БУЛЫШТЫК (1) ■ Кода-кодагый булыштык, балалар туасы гына калды ○ 14661

БУЛЫШЧЫ (1) ■ Сукага балта булышчы ○ 1934

БУЛЫШЫР (3) ■ Бай бай өчен тырышыр, ярлы ярлыга булышыр ○ 7143 ● 14459 (2)

БУМЫЙ (1) ■ Озын тел авызга сыймас, бер көн иясенен муенын бумый куймас ○ 15508

БУР (7) ■ Саскан, үзе бур булгач, оясының түбәсен каплаган ○ 4083 ● 12470; 12471; 12553; 12554; 13128; 13971

БУРА (3) ■ Алтмыш көн атан булганчы, алты көн бура бул ○ 2910 ● 7278; 8591

БУРАГА (1) ■ Игенне иң элек бурага салдым диген, анары уңыш алдым диген ○ 1403

БУРАДАН (1) ■ Куйны курадан, ашлыкны бурадан сат ○ 7927

БУРАЗНАДАН (1) ■ Аягы буразнадан чыкты ○ 10984

БУРАЗНАНЫ (1) ■ Карт ат буразнаны бозмый ○ 2654

- БУРАЗНАСЫ** (1) ■ Иртө чөчкөн уңар, буразнасы тулар ○ 835
- БУРАН** (15) ■ Кунмыйм дигәнне караңгы кундырыр, адашмыйм дигәнне буран адаштырыр
○ 861 ● 870; 1081; 1143 (2); 1214; 1229; 1429; 2014; 2165; 4297; 4863; 4894; 4950; 17005
- БУРАН-БУРАН** (1) ■ Аяз-аяз көннөрдө өйдө торыр Экмәли, буран-буран көннөрдө кырга чыгар
Экмәли ○ 6447
- БУРАНГА** (1) ■ Тыштагы буран буран түгел, өйдөгө буранга чыдап булмый ○ 1143
- БУРАНДА** (3) ■ Үгезем юк урамда, кайгым юк буранда ○ 3329 ● 14174; 17069
- БУРАНЛЫ** (2) ■ Томанлы көн төлкө узар, буранлы көн бүрө узар ○ 2292 ● 3579
- БУРАННАРЫ** (1) ■ Сафура бураннары кубару ○ 1225
- БУРАНЫ** (1) ■ Жиле булгач, бураны булыр ○ 1199
- БУРАНЫҢ** (1) ■ Бураның аскы бүрөнәсенә иң авырлык ○ 8244
- БУРАСЫНА** (1) ■ Бурасына күрә түбәсе ○ 8245
- БУРАТКАН** (1) ■ Теләвен телөткән, келатен бураткан ○ 16806
- БУРГА** (1) ■ Урланып иргә чыкканчы, урланмыйча бурга чык ○ 13209
- БУРДА** (1) ■ Урланган мал бурда торма, урланган кыз ирдә торма ○ 13208
- БУРДАН** (1) ■ Уттан калмый, бурдан кала ○ 8530
- БУРЗАЙ** (1) ■ Куян тотасың килсә, бурзай ал ○ 2259
- БУРЛАККА** (1) ■ Буракка башын кояштан яшерергә зурап бар ○ 5780
- БУРЛЫКНЫҢ** (1) ■ Бурыкның төбө – хурлык ○ 12472
- БУРНЫ** (1) ■ Буры йөккә жибәрмә, мулланы йортка жибәрмә ○ 16973
- БУРНЫКЫН** (1) ■ Бурыкын карак урлаган ○ 12473
- БУРНЫҢ** (1) ■ Бурың булдыксыз кәжә урлы, ирнең булдыксыз кыз урлы ○ 13145
- БУРСЫК** (1) ■ Төлкө үз өнен тизәкләгәч, бурсык оясына күчә ○ 2307
- БУРЫЙ** (1) ■ Бурый буран, елый олан, бармый ат, кыйный карт ○ 1214
- БУРЫЙ-БУРЫЙ** (1) ■ Бурый-бурый кар яуса, буран атны үтерер; аз кешене күп кеше ничек тә
жайга китерер ○ 4894
- БУРЫЧ** (14) ■ Дусынның кем икәнән беләсең килсә, бурыч бир ○ 5418 ● 5430; 5562; 6837;
8135 (2); 8136–8140; 8147; 8150; 13502
- БУРЫЧКА** (14) ■ Ишәк ишәккә бурычка кашыр ○ 2960 ● 5416; 7967; 8141 (2); 8142; 8143 (2);
8144; 8145; 8190; 9825; 11470; 13147
- БУРЫЧЛЫ** (3) ■ Берәүгә бурычлы булсаң, аның колы булырсың ○ 8110 ● 8146; 15208
- БУРЫЧЛЫК** (1) ■ Сәүдәдә дуслык юк, саламдә бурычлык юк ○ 7973
- БУРЫЧЛЫНЫҢ** (1) ■ Бурыччы бурычлының исәнлеген тели ○ 8148
- БУРЫЧНЫ** (1) ■ Бурычны үтәү – үзе бурыч ○ 8147
- БУРЫЧТАН** (1) ■ Бурычтан котылып булса да, әжәлдән котылып булмый ○ 15374
- БУРЫЧЧЫ** (1) ■ Бурыччы бурычлының исәнлеген тели ○ 8148
- БУРЫЧЫ** (3) ■ Итек кисәң – кунычы кала, сату итсәң – бурычы кала ○ 7915 ● 9046; 9247
- БУРЫЧЫМ** (1) ■ Бурычым юк – борчуым юк ○ 8223
- БУРЫЧЫН** (2) ■ Бурычын бирмәгән икенче алмас ○ 8149 ● 15209
- БУРЫЧЫН** (1) ■ Авыруын булса булсын, бурычын булмасын ○ 8082
- БУРЫЧЫННЫ** (2) ■ Эт тә куяны «бурычынны түлә!» дип куған ○ 3643 ● 13147
- БУСА** (1) ■ Атадан ул туса – иге, ата юлын куса – иге, биленә садак буса – иге, битенә килер
оятны үзе белеп юса – иге, шушыларны кылмаса, барыннан да югы – иге ○ 14357
- БУСАГА** (1) ■ Усалга – уша, явызга – бусага ○ 12175
- БУСАГАМНЫ** (1) ■ Бусагамны төшерде инде керә-чыга ○ 8362
- БУСАГАСЫ** (1 | 1) ■ Тол хатынга, бусагасы алтын булса да, садака тия ○ 13679 ● 13679:1
- БУСАГАСЫННАН** (1) ■ Кешедә ашаган – бусагасыннан чыкканчы ○ 9658
- БУТАГАННЫ** (2) ■ Шайтан бутаганны алла чишәр, бухгалтер бутаганны кем чишәр ○ 7999 (2)
- БУТАУ** (1) ■ Бутау мунчаласы ясау ○ 1984
- БУТЫЙ** (2) ■ Агач башын жил бутый, әдәм башын сүз бутый ○ 15733 (2)
- БУ-У** (1) ■ Күгәрчен күгәрченне «гөлдөр бу-у» дип мактаган ○ 4052
- БУХГАЛТЕР** (1) ■ Шайтан бутаганны алла чишәр, бухгалтер бутаганны кем чишәр ○ 7999
- БУШ** (58 | 2) ■ Изге урын буш булмас ○ 691 ● 1033; 1389–1391; 1453; 1454; 1593; 2159; 2441:1;
2636; 3471; 4034; 4800; 6133; 7011; 7043; 7077; 7425; 8043; 8055; 8628; 9421; 9555; 9843; 9882;
9888–9892; 10046; 10137; 10148; 10266; 10918; 11160; 11262; 11337 (2); 11741; 11766; 12022;

- 12548; 12928; 13202; 14341; 14764; 14772; 15812; 15813; 16138; 16307; 16369; 16847:1; 16850; 16893; 16896; 17014; 17045
- БУШАГАНЧЫ** (1) ■ Кесә дусы – кесә бушаганчы ○ 5455
- БУШАМАС** (1) ■ Ятыр корсак бушамас, бушаса да сорамас ○ 9739
- БУШАМЫЙ** (3) ■ Кулы эштән бушамый, эше эшкә охшамый ○ 6297 ● 14880; 16304
- БУШАСА** (1) ■ Ятыр корсак бушамас, бушаса да сорамас ○ 9739
- БУШАТКАЧ** (1) ■ Мамыгын бушаткач, юрганым бар дип хыялланма ○ 8417
- БУШАТУ** (1) ■ Юкны бушка бушату ○ 7650
- БУШКА** (8) ■ Бия эштә тирли, колын бушка тирли ○ 2823 ● 3297; 3895; 4771; 5617; 7650; 8603; 14711
- БУШЛАЙ** (4) ■ Бушлай килгән мал булмас ○ 7330 ● 7331 (2); 8050
- БУШЛЫК** (1) ■ Байлык, бушлык, ялгызлык кешене аздыра, юлдан яздыра, тормышын туздыра ○ 7244
- БУЫЛА** (1) ■ Кусаң тибешә, бавыннан тартсаң буыла ○ 2440
- БУЫНСЫЗ** (1) ■ Буынсыз жиргә пычак салу ○ 10025
- БУЫНЫ** (4) ■ Бәрәңге ашаган тук булып, тез буыны юк булып ○ 1594 ● 4445; 9192 (2)
- БУЯВЫ** (1) ■ Арзанның буявы тиз уңа ○ 7861
- БУЯЛА** (1) ■ Тел май кебек буяла, тигәнәк кебек иярә ○ 15547
- БУЯЛГАН** (1) ■ Әй донья, буялган йонга, буялса иде мамыкка, рәхәт булып иде халыкка ○ 14774
- БУЯЛСА** (1) ■ Әй донья, буялган йонга, буялса иде мамыкка, рәхәт булып иде халыкка ○ 14774
- БУЯНЫП** (1) ■ Акыл өләшкәндә кершән буянып калган ○ 11760
- БУЯР** (1) ■ Иркә бала итәкне буяр ○ 14025
- БУЯСАҢ** (1) ■ Булмастайны балга буясаң да эт яламас ○ 6459
- БУЯУ** (3) ■ Бәрәңгене буяу белән алма итеп булмый ○ 1601 ● 7766; 10687
- БУЯУГА** (2) ■ Асыл буяуга төшкән белән карга каргалыктан чыкмас ○ 3936 ● 13247
- БУЯУДЫР** (1) ■ Яңадыр да буяудыр, искедер дә силпедер ○ 627
- БУЯУЛЫ** (1) ■ Буяулы ишкәктән чыпта жилкән артык ○ 7012
- БУЯУЧЫДАН** (1) ■ Буяучыдан: «Кайсы төсне бигрәк сөясен?» – дигәнгә, – «Алтын сарысы белән көмеш агын», – дигән ○ 565
- БҮГЕН** (27) ■ Бүген белән көн бетми ○ 789 ● 790; 791; 860; 1034–1036; 1392; 1608; 1925; 3068; 3072; 3144; 3375; 3580; 4352; 5784; 6062; 6292; 6475; 7245; 9148; 9643; 11987; 14480; 14859; 15438
- БҮГЕНГЕ** (11) ■ Бүгенге хисап иртәгә ярамый ○ 792 ● 837; 838; 840; 858; 4334; 4772; 6052; 6053; 9346; 12475
- БҮГЕНГЕНЕКЕ** (1) ■ Бер бүгенгенеке ике иртәгенекенән яхшы ○ 765
- БҮГЕНГЕСЕ** (1) ■ Үткән эшкә салават, бүгенгесе виноват ○ 1003
- БҮГЕННЕН** (1) ■ Бүгеннен иртәгесе бар ○ 793
- БҮДӘНӘ** (7) ■ Бер елны бүдәнә симерсә, икенче елны тартар симерә ○ 768 ● 3908; 3912; 3914 (2); 8207; 11187
- БҮДӘНӘДӘН** (1) ■ Ябалактан – йон, бүдәнәдән – май ○ 4204
- БҮДӘНӘНЕ** (1) ■ Бүрәнәгә басты бүдәнә, бүдәнәне басты бүрәнә: бүрәнә дә гаепле, бүдәнә дә гаепле ○ 3914
- БҮДӘНӘНЕН** (2) ■ Бүдәнәнән уника пот мае бар ○ 3913 ● 4072
- БҮЗ** (19) ■ Бүтәгәгә бүз тургай ияләнер ○ 1265 ● 5434; 5510; 5785; 7841; 8227; 8674; 11916; 12074; 13150; 13533; 14206; 14377; 15731; 15820; 15979; 15989 (2); 15991
- БҮЗДӘН** (1) ■ Иске бүздән комач чыкмый ○ 8680
- БҮЗЕН** (1) ■ Яманның бүзен алганчы, яхшының сүзен ал ○ 12287
- БҮЗЕН** (1) ■ Атлас кисәң, бүзең онытма ○ 8669
- БҮЗЛӘМИ** (1) ■ Тана бозау тумас борын арты бүзләми ○ 3277
- БҮЗЧЕ** (3) ■ Бүзче белгәнән тукый, мулла белгәнән укый ○ 8675 ● 8676; 16976
- БҮКӘН** (3) ■ Бакча иясенә түтәл юк, өй иясенә бүкән юк ○ 1591 ● 8796; 10466
- БҮКӘНГӘ** (1) ■ Типсәң типкәнгә тип, юкса бүкәнгә тип ○ 5632
- БҮКӘННЕ** (1) ■ Ак бүкәнне чатыр димә, күчмәлегә утыр димә ○ 4865
- БҮКСӘСЕ** (1) ■ Атач этәчнең бүксәсе дә сул якта булып ○ 4363
- БҮЛӘ** (2 | 1) ■ Алтынны ала белгән бүлә дә белер ○ 263 ● 8153; 8204:1

- БҮЛӨГӨ** (8) ■ Бүлөгө кыйммэт түгел, биргәне кыйммэт ○ 8154 ● 8188; 12674; 12729; 14551; 14620; 15462; 16943
- БҮЛӨК** (15) ■ Бүлөк атның тешенә карамыйлар ○ 2639 ● 5786; 8151; 8153; 8155; 8156; 8157 (2); 8158; 8166; 8186; 8187 (2); 12392; 15843
- БҮЛӨККӨ** (1) ■ Ат бүлөккө чабар, эт сөяккө чабар ○ 2491
- БҮЛӨКНЕ** (3) ■ Атап алган бүлөкне бүлешмиләр ○ 8098 ● 8151; 8166
- БҮЛӨКНЕЦ** (1) ■ Бүлөкнец кечкенәсе булмый ○ 8159
- БҮЛӨКТЭН** (1) ■ Сатып алганың бүлөктән арзанга төшәр ○ 8179
- БҮЛДЕРМӨ** (1) ■ Олы сүзен бүлдермә ○ 15951
- БҮЛЕНГЭН** (1) ■ Бүленгән тавыктан бүленмөгән күкэй артык ○ 4271
- БҮЛЕНГЭННЕ** (3) ■ Аерылганы аю ашар, бүленгәнне бүре ашар ○ 2067 ● 4862; 4863
- БҮЛЕНМӨГЭН** (1) ■ Бүленгән тавыктан бүленмөгән күкэй артык ○ 4271
- БҮЛЕНСӨГӨЗ** (1) ■ Аерылсагыз айга житәрсез, бүленсөгөз көндө бетәрсез ○ 5132
- БҮЛӨП** (1) ■ Бер балык башын кырыкка бүлөп булмый ○ 4482
- БҮЛӨШКӨНДӨ** (1) ■ Өлөшкөндө тартынасың, бүлөшкөндө ярынасың ○ 8205
- БҮЛӨШКӨНЧӨ** (1) ■ Бүлөшкөнчө килешкән яхшы ○ 8152
- БҮЛӨШМӨ** (1 | 1) ■ Тиле белән тапма да, бүлөшмө дө ○ 11631:1 ● 12165
- БҮЛӨШМИЛӨР** (1) ■ Атап алган бүлөкне бүлешмиләр ○ 8098
- БҮЛӨШҮ** (1) ■ Өлөшү белән бүлөшү бер түгел ○ 8208
- БҮЛМӨ** (2) ■ Кызыл өйдө нур була, тар бүлмө дө киң була ○ 13016 ● 16606
- БҮЛМИЛӨР** (1) ■ Эшлэмәс борын табыш бүлмиләр ○ 6219
- БҮРӨНӨ** (13) ■ Кеше өстендө бурәнә дө жинел, үз өстендө кура да авыр ○ 1921 ● 2208; 2214; 2215; 3914 (2); 4583; 5978; 8751; 10811; 11187; 13003; 16379
- БҮРӨНӨДӨ** (3) ■ Коры борчак бурәнәгә ябышмый ○ 1555 ● 1943; 3914
- БҮРӨНӨДӨ** (1) ■ Коры буй бурәнәдө дө бар ○ 10768
- БҮРӨНӨДӨН** (1) ■ Андаган бер кылдан да аңлар, аңламаган бурәнәдөн дө аңламас ○ 11528
- БҮРӨНӨНӨ** (5) ■ Бурәнәнә ургасыннан тотма – сындырырсың ○ 1909 ● 8750; 10399; 10411; 10624
- БҮРӨНӨНӨЦ** (3) ■ Бурәнәнөц юан башы кем жылкәсендө булса, шуңа авыр ○ 1910 ● 1926; 5358
- БҮРӨНӨСЕНӨ** (1) ■ Бураның аскы бурәнәсенә иң авырлык ○ 8244
- БҮРӨ** (145) ■ Аерылганы аю ашар, бүленгәнне бүре ашар ○ 2067 ● 2073; 2088; 2091; 2109; 2120 (2); 2121; 2122 (2); 2123; 2124; 2126–2156; 2157 (2); 2158–2161; 2162 (2); 2163–2170; 2179; 2191; 2193; 2195–2200; 2201 (2); 2202–2206; 2208; 2209; 2211; 2214; 2215; 2218–2221; 2292; 2374; 2376; 2691; 2854; 3026; 3101; 3104; 3107; 3111; 3123–3125; 3236; 3256; 3354; 3432–3434; 3451; 3475; 3513; 3554; 3566; 3595; 3666; 3679; 3707; 3764; 4773; 4862; 5022; 5311; 5330; 5666; 5785; 5787; 5978; 6167; 6168; 6749; 6913; 6953; 7152; 7195; 7296; 7634; 10040; 10867; 11081; 11087; 13153; 13462; 13510; 13860; 14185; 14191; 14316; 14652; 16384; 16408
- бүре** → **аю-бүре**
- БҮРӨГӨ** (19) ■ Аюга атаган бүрөгө була ○ 2083 ● 2085; 2094; 2171–2175; 3008; 3010; 3099; 3105; 3263; 3552; 3581; 3596; 3597; 3751; 16838
- БҮРӨГӨ** (4) ■ Тазның гаебен бүрөгө капый ○ 9016 ● 9022; 11733; 12512
- БҮРӨГЕН** (2) ■ Карақ, урларга эйбер таба алмаса, үз бүрөгөн үзе урлай, имеш ○ 12510 ● 16948
- БҮРӨГЕНӨЦ** (1) ■ Яманның, кая барса да, урыны – ишек, бүрөгөнөн түбәсе тишек ○ 12289
- БҮРӨГЕН** (2) ■ Ярык юк димә бурәнә астында, бүре юк димә бүрөгөң астында ○ 2208 ● 10339
- БҮРӨГЕННЕ** (1) ■ Диңгезгә барсаң, бүрөгөңне онытма ○ 366
- БҮРӨДӨЙ** (| 1) ■ Булганда бүрөдөй, булмаганда шүрөдөй ○ 7634:1
- БҮРӨДӨН** (16) ■ Аюдан курыксаң – урманга барма, бүрөдөн курыксаң – сарык асрама ○ 2087 ● 2176–2178; 2194; 2195; 2294; 2356; 3110; 3141; 3264; 3421; 3581; 3582; 12023; 13590
- БҮРӨДӨР** (1) ■ Ачтыр – бүрөдөр, ялангачтыр – шүрөдөр ○ 9584
- БҮРӨК** (30) ■ Кантарда калфак кимә, яз көнө бүрөк кимә ○ 844 ● 2172; 2176; 5311; 5666; 7521; 8951; 8997; 8998; 9002; 9003; 9008; 9011; 9012; 9017; 9018; 9019 (2); 9023; 10232; 10247; 10251; 10311; 10323; 13415; 13584; 13924; 14337; 15202; 15298
- БҮРӨККӨ** (8) ■ Бүре баласын бүрөккө салсаң, башы тәгәрәр ○ 2131 ● 2132–2134; 9001; 9020; 12349; 14185
- БҮРӨКЛӨ** (4) ■ Күрше тавыгы күрөклө, этәчләрө бүрөклө ○ 5193 ● 9000; 9014; 10681
- БҮРӨКЛӨНӨН** (1) ■ Бүрөклөнөн сүзе бер ○ 9005

- БҮРЕКНЕ** (3) ■ Башынны бүрекле йөрт, бүрекле күрекле йөрт ○ 9000 ● 9018; 9020
БҮРЕКНЕН (1) ■ Бүрекле күрекле тунның гаебен каплай ○ 9004
БҮРЕКЧЕНЕН (2) ■ Бүрекле ирке бар кайдан колак чыгарса ○ 9006 ● 9007
БҮРЕЛӘР (5) ■ Бер юлдан йөргән бүреләр берен бере ашамый ○ 2125 ● 2179; 2216; 2291; 3122
БҮРЕЛЕГЕН (1) ■ Бүре йонын алыштырып, бүрелеген алыштырмас ○ 2146
БҮРЕНЕ (13) ■ Аюны аю ашамас, бүрене бүре ашамас ○ 2088 ● 2180–2185; 2217; 2286; 3452; 3583; 3615; 3678
БҮРЕНЕКЕ (2) ■ Бүренеке уртак, козгынныкы агач башында ○ 2186 ● 15692
БҮРЕНЕҢ (10) ■ Бүре тире суя, бүренең дә тиресен суялар ○ 2160 ● 2187–2190; 2192; 2210; 2213; 3567; 6054
БҮРЕСЕ (2) ■ Ялан жирнең бүресе күп ○ 2207 ● 2212
БҮРЕСЕЗ (2) ■ Урман бүресез, тау куянсыз булмас ○ 1858 ● 5049
БҮРКЕ (2) ■ Ике кешенен берсе өстен, бер кешенен бүрке өстен ○ 4908 ● 16857
БҮРКЕМ (3) ■ Үз бүркем үз күземә төшә ○ 9021 ● 9025 (2)
БҮРКЕН (1) ■ Онытчак бүркем югалтып, куркак башын югалтып ○ 11259
БҮРКЕНӘ (1) ■ Бүркеңә карама, бүрке астың кара ○ 9008
БҮРКЕН (1) ■ Башыңа кигән бүркең өстең кигәнненнән яхшы булсын ○ 8999
БҮРКЕНӘ (1) ■ Икәү булсаң, беренә киңәш; берәү булсаң, бүркеңә киңәш ○ 4912
БҮРКЕННЕ (1) ■ Заманың ничек булса, бүркеңне шулай ки ○ 821
БҮСЕРЕ (1) ■ Спекулянт – кытлык елның бүсере ○ 7963
БҮСЕРЕМ (1) ■ Эшкә кушсаң – бүсерем дә касыгым, аш дигәнә – кая минем кашыгым ○ 6327
БҮТӘГӘГӘ (1) ■ Бүтәгәгә бүз тургай ияләнер ○ 1265
БҮТӘН (5) ■ Син бер эшне яхшы белсәң, икенче кеше бүтән эшне яхшырак белә ○ 6371 ● 8372; 12919; 15095 (2)
БЫЕЛ (10) ■ Былтыр кыскаңга быел кычкырмыйлар ○ 783 ● 784; 785; 3400; 3939; 4195; 4196; 7530; 7646; 8458
БЫЕЛГА (1) ■ Былтыргы кар былелга калмас ○ 1082
БЫЛАЗАУ (2) ■ Былазау кузгалганчы эшлекле эшләп ара ○ 6464 ● 6622
БЫЛАМЫТТАН (1) ■ Быламыттан чәй булып ○ 1264
БЫЛБЫЛ (8) ■ Төлкә – тиресе белән, былбыл өне белән кадерле ○ 2300 ● 3898; 3899; 4041; 4091; 4206; 11550; 16544
БЫЛБЫЛГА (1) ■ Былбылга бер гөл дә житәр, үгез бөтен бакчаны таптар ○ 4092
БЫЛБЫЛДАН (1) ■ Кеше үз кадерене белми кадирун кадерене белмәс, былбылдан үзгә кошлар гөлстан кадерене белмәс ○ 11154
БЫЛБЫЛНЫ (1 | 1) ■ Былбылны алтын чилеккә япсаң да, үз тал-тирәген сагынып сайрар ○ 4093 ● 4093:1
БЫЛБЫЛНЫҢ (2) ■ Былбылның өне бар, тургайның тубыр теле бар ○ 4094 ● 4095
БЫЛТЫР (9) ■ Былтыр кыскаңга быел кычкырмыйлар ○ 783 ● 784; 785; 3400; 3939; 4195; 4196; 8458; 13067
БЫЛТЫРГЫ (2) ■ Былтыргы эш – үткән эш ○ 786 ● 1082
БЫЛТЫРГЫНЫ (1) ■ Былтыргыны кар баскан ○ 787
БЫЛТЫРНЫ (1) ■ Былтырны шүрәле дә эзләп тапмаган ○ 788
БЫЛЧЫРАК (3) ■ Бер былчырак сыер бөтен көтүне былчырата ○ 3153 ● 10883; 11762
БЫЛЧЫРАТА (1) ■ Бер былчырак сыер бөтен көтүне былчырата ○ 3153
бырдый → ырдый-бырдый
БЫТБЫЛДЫК (4) ■ Бытбылдык үз атын үзе сатар ○ 3909 ● 3911; 3915; 3916
БЫТБЫЛДЫКНЫҢ (1) ■ Бытбылдыкның төне юк, һәрвакытта: «бытбылдык» ○ 3911
БЫТБЫЛДЫКТАН (1) ■ Бытбылдыктан бер пот май чыккан да, аның да үзенә күрә бер үлчәве булган, ди ○ 3910

В

- ВАГЫ** (1) ■ Эссе эре, вагы вак – ашарга нәрсә юк ○ 659
ВАЕМ (1) ■ Яшь картайтмый, ваем картапта ○ 15105
ВАЕМСЫЗ (2) ■ Давылсыз көнне дау барын онытма, ваемсыз көндә яу барын онытма ○ 5564 ● 12838

ВАЙ (10) ■ Ат белән юлга чыккан ишәкнең вай хәленә ○ 2947 ● 7133; 7142; 7448 (2); 9502; 9986; 13299 (2); 15677

вай → **ай-вай**

ВАК (10) ■ Дингез вак елганы да кире какмый ○ 361 ● 420; 659; 1083; 1084; 4485; 4538; 5736; 9190; 12648

ВАКТАН (1) ■ Вақтан эре жыела ○ 567

ВАКЫТ (11) ■ Вақыт ачка түгел, югалтсаң таба алмассың ○ 794 ● 795; 796; 797 (2); 798; 1681; 3320; 6278; 6701; 10326

ВАКЫТЛЫ (1) ■ Вақытлы эш вақытында яхшы ○ 799

ВАКЫТНЫ (2) ■ Жәүһәрне сатып алып була, вақытны сатып алып булмый ○ 1022 ● 10133

ВАКЫТНЫҢ (2) ■ Вақытның дилбегәсе юк ○ 800 ● 801

ВАКЫТСЫЗ (8) ■ Вақытсыз ачылган гөл тиз сулар ○ 1266 ● 4366; 10070; 11936; 12051; 14853; 16271; 16636

ВАКЫТТА (12 | 1) ■ Үзең эчәсе коға бер вақытта да чүп салма ○ 489 ● 1819 (2); 2039; 7546 (2); 7954 (2); 9553:1; 10385; 13739; 13936; 16035

ВАКЫТЫ (4) ■ Һәр нәрсәнең вақыты бар ○ 1027 ● 1807; 6579; 10184

ВАКЫТЫМ (1) ■ Вақытым узган, туным тузган ○ 8955

ВАКЫТЫН (3) ■ Вақытын югалткан – малын югалткан ○ 802 ● 10197; 16046

ВАКЫТЫНДА (14 | 2) ■ Вақытлы эш вақытында яхшы ○ 799 ● 1329; 1424:3; 1657; 1827; 1956; :1; 3015; 5391; 6276 (2); 6587; 12519; 15191; 15996; 17046

ВАКЫТЫҢ (1) ■ Вақытың үтте – бәхетең китте ○ 803

ВАТ (2) ■ Көндөз таш ват, төнлә тыныч йокла ○ 905 ● 5265

ВАТА (4) ■ Су тегермәнне дә вата ○ 433 ● 1545; 3304; 4812

ВАТАЛАР (1) ■ Ташны таш белән ваталар, тимерне тимер белән игиләр ○ 180

ВАТАН (5) ■ Ватан барыннан да газиз ○ 4898 ● 4899–4901; 5002

ВАТАНГА (1) ■ Ватанга хезмәт – үзеңә хезмәт ○ 4902

ВАТАНЫ (1) ■ Ватаны юк – жыры юк сандугач ○ 4903

ВАТАНЫМ (| 1) ■ Былбылны да алтын читлеккә куйганнар – «Ах, Ватаным!» – дигән ○ 4093:1

ВАТАР (2) ■ Яшь мэхәббәт келәт ватар, карт мэхәббәт пулат ватар ○ 12784 (2)

ВАТКАН (1) ■ Тегермәнне эшләткән дә су, ваткан да су ○ 465

ВАТМАС (1) ■ Баланы чүлмәкне ватмас борын кыйна ○ 13984

ВАТМАСТАН (1) ■ Чүлмәкне ватмастан элек сакла ○ 9987

ВАТСА (2) ■ Би ватса – каза, асрау ватса – жәза ○ 5764 (2)

ВАТУ (1) ■ Үзең ясаган чүлмәкне вату авыр түгел ○ 10013

ВАТУДАН (1) ■ Ялган сүзне дөресләү таш ватудан авыррак ○ 16157

ВАТЫК (4) ■ Ватык гәрәбәдән туфрақ яхшы ○ 278 ● 1905; 8363; 9893

ВАТЫЛА (8 | 1) ■ Таш чүлмәккә бәрелсә дә, чүлмәк ватыла; чүлмәк ташка бәрелсә дә, чүлмәк ватыла ○ 173 (2) ● 7016:2; 7017; 7083; 7094; 9974; 9985; 14831

ВАТЫЛАСЫ (1) ■ Ватыласы арба кырык көн алдан шыгырдый ○ 7014

ВАТЫЛГАЧ (2) ■ Арба ватылгач, юл күрсәтүче күп булыр ○ 6986 ● 6998

ВАТЫЛМЫЙ (2) ■ Ватылмый торган чикләвек ○ 1769 ● 9985

ВАТЫЛСА (2) ■ Күңел пыяла сарай кебек – ватылса төзәлми ○ 11213 ● 13600

ВАТЫЛЫР (4) ■ Каты таш ватылыр, каты агач шарт сынар ○ 126 ● 175; 199; 3297

ВАТЫП (4) ■ Боз ватып, су бир ○ 354 ● 3327; 8232; 9745

«ВАУ»НЫ (1) ■ «Әлиф»не таяк дип, «вау»ны чукмар дип белми ○ 16709

«ВАУ»Ы (| 1) ■ Вөгдәнең «вау»ы кырылу ○ 12648:1

«ВАУ»ЫН (1) ■ Вөгдәнең «вау»ын вак таракан ашаган ○ 12648

ВАФА (2) ■ Яхшыдан вафа, яманнан жәфа ○ 12345 ● 13515

ВАФАЛЫ (1) ■ Вафасыз карендәштән вафалы эшнә яхшы ○ 14669

ВАФАСЫ (2) ■ Малы юкның вафасы юк ○ 7408 ● 14741

ВАФАСЫЗ (1) ■ Вафасыз карендәштән вафалы эшнә яхшы ○ 14669

вах → **ах-вах**

ВӘ (1) ■ Бүре дә юлдашына касд кылмас, яхшы вә яман булса да, ялгыз ташламас ○ 2144

ВӘБАЛ (1) ■ Мал калса – вәбал кала, гыйлем калса – мал кала ○ 16627

ВӘГАЗЬ (1) ■ Ач карынга вәгазь сөйләмә ○ 9539

- ВӨГЪДӨ** (6) ■ Аз вөгдө, күп эш ○ 6010 ● 12476–12479; 12623
ВӨГЪДӨДӨ (1) ■ Вөгдөдө тормау – ышанычсызлыкның беренче баскычы ○ 12480
ВӨГЪДӨЛЕ (1) ■ Вөгдөлө үрдөк өч елдан эйлөнөп кайтыр ○ 12481
ВӨГЪДӨНЕН (1 | 1) ■ Вөгдөнөн «вау»ын вак таракан ашаган ○ 12648 ● 12648:1
ВӨГЪДӨСЕН (1) ■ Вөгдөсен ашыкмый биргән кеше вөгдөсендө торучан була ○ 12482
ВӨГЪДӨСЕНДӨ (1) ■ Вөгдөсен ашыкмый биргән кеше вөгдөсендө торучан була ○ 12482
ВӨЗИР (1) ■ Урманда вөзир юк ○ 1871
ВӨЗИРЕҢ (1) ■ Суда солтан булсаң, вөзирең чуртан булыр ○ 5885
ВӨЙРАНЫ (1) ■ Ике сьерлының эйрәне бар, ике хатынлының вөйраны бар ○ 13806
ВӨЛИ (2) ■ Гали үз эшендө, Вәли үз эшендө ○ 6293 ● 12083
ВӨЛИӘХЕТКӨ (1) ■ Вәлиәхеткө – төхөт, калганнарға – бәхөт ○ 5788
ВИНОВАТ (1) ■ Үткөн эшкә салават, бүтгөнгөсө виноват ○ 1003
ВЛАСТЬ (1) ■ Фәрештәгә власть бирсәң, аңа да мөгөз үсә, ди ○ 5918
ВОЙНА (1) ■ Кемгә – война, кемгә – фәйда ○ 5584
ВӨЖДАН (2) ■ Вөждан хасталыгы тән хасталыгыннан куркынычрак ○ 11110 ● 14243
ВӨЖДАНСЫЗ (1) ■ Вөждансыз кеше үзәксез агач шикелле: үзлегеннән аварга тора ○ 11111
ВӨЖДАНЫ (2) ■ Ярлының дәрманы юк, байның вөжданы юк ○ 7495 ● 11112
ВӨЖДАНЫН (1) ■ Түрә вөжданын сатар, мулла иманын сатар ○ 17063
ВӨЖДАНЫН (1) ■ Акчаң булмаса да, вөжданың булсын ○ 11060
ВӨЖДАНЫННЫ (1) ■ Күнеләң рәхәт булсын дисәң, вөжданыңны саф тот ○ 11233
ВРАЧ (1) ■ Кояш кермәгән өйгә врач керер ○ 39
ВЫРЫХЫН (1) ■ Кеше вырыхын суыра, үзенеңкән жил алмый ○ 1494

Г

- ГАБДРАХМАН** (1) ■ Куй кытлыгы вакытында кәжәгә Габдрахман патша диерләр ○ 3015
ГАБДУЛЛА (1) ■ Аша, ашаганнан үлмәсәң, Габдулла биясе түгелсәң ○ 9591
ГАДӘТ (7) ■ Башланган гадәт ташланмас, яңадан гадәт башланмас ○ 11100 (2) ● 11113; 11253; 11315; 11338; 13952
ГАДӘТЕ (3) ■ Кабарыну – күркә гадәте ○ 4259 ● 8354; 16273
гадәте → гөрөф-гадәте
ГАДӘТЕН (1) ■ Тегермән ташы яларга өйрәнгән эт шул гадәтен ташлый алмас ○ 3526
ГАДӘТЛЕ (1) ■ Әдәплөнөп күлмәгә сәдәплә, үзе матур гадәтле ○ 11327
ГАДӘТСЕЗ (1) ■ Кыз тыйнак булса, егет жыйнак була; кыз әдәпсез булса, егет гадәтсез була ○ 13095
ГАДЕЛ (8) ■ Гадел сакчылыкны эттән өйрән ○ 3476 ● 5299; 5731; 5789; 5853; 12483; 16240; 16540
ГАДЕЛЛЕГЕ (1) ■ Гаделлеге булмаса, ханы корсын, хакка борып айтмәсә, заңы корсын ○ 5790
ГАДЕЛЛЕГЕНӨ (1) ■ Күселәр гаделлегенә калганчы песинен золымы яхшырак ○ 3404
ГАДЕЛЛЕК (2) ■ Патшалык – гаскәр белән, гаскәр – мал белән, мал – рәгыять белән, рәгыять – гаделлек белән ○ 5874 ● 7896
ГАДЕЛСЕЗ (1) ■ Гаделсез булса, би унмас, хатынсыз булса, өй унмас ○ 5791
ГАЕБЕ (9 | 1) ■ Дус тотсаң, гаебе белән тот ○ 5372 ● 5828; 6720:2; 8314; 10718; 11735 (2); 12745; 14441; 15746
ГАЕБЕН (12) ■ Юлның гаебен ир ачар, итек гаебен су ачар ○ 6855 (2) ● 7156; 9004; 9016; 12484; 12520; 12523; 12625; 13457; 15298; 15864
ГАЕБЕНӨ (1) ■ Гаебенә күрә жәзасы ○ 12485
ГАЕБЕҢ (1) ■ Гафу үтенүгә караганда гаебең булмау яхшы ○ 12493
ГАЕБЕННЕ (2) ■ Кешенәң тоймәдәй гаебен күргәнчә үзеңнең дөядәй гаебенне күр ○ 12523 ● 15864
ГАЕП (40 | 1) ■ Хайванда арыклык гаеп ○ 2415 ● 2580 (2); 3455 (2); 5913 (2); 6227 (2); 6231 (2); 6610 (2); 6720 (2); 7423 (2); 9077; 10170 (2); 10805; 11359; 11707; 12486–12489; 12646; 13432; 13452:1; 15850; 15970 (2); 16393; 16526 (2); 16527 (2); 16607 (2); 16916
ГАЕПКӨ (1) ■ Гаепкә кермәсә, хисапка кермәс ○ 12490
ГАЕП-КЫЕК (1) ■ Мәкальдә гаеп-кыек юк, гаеп булса – үзәңдә ○ 16393
ГАЕПЛӨГӨН (1) ■ Үз котырыгына ияргән шайтанны гаеплөгән ○ 16797
ГАЕПЛӨМӨ (1) ■ Йөзөң кыек булса, көзгөнә гаепләмә ○ 10668
ГАЕПЛӨР (3) ■ Юньсез итекче безне гаепләр ○ 9070 ● 11451; 15261

- ГАЕПЛЕ** (12) ■ Алмалары булмаса, алмагаз гаепле түгөл ○ 1795 ● 2301; 2339; 2514; 2946; 3914 (2); 4200; 5644; 12491; 12527; 13600
- ГАЕПЛИ** (1) ■ Ике ахмак бер акыллыны жүләрлектә гаепли ○ 11562
- ГАЕПНЕ** (4) ■ Байлык белән акыл теләсә ни гаепне каплай, ярлылык белән наданлык аны ачып ташлай ○ 7242 ● 10686; 12602 (2)
- ГАЕПСЕЗ** (5) ■ Гаепсез аш эзләмә – ач калырсын, гаепсез дус эзләмә – ялгыз калырсын ○ 5312 (2) ● 10070; 12492; 12675
- ГАЕТ** (4 | 1) ■ Яман кеше гаёт көнне дә яман ○ 12217 ● 16913; 16916; 16918, :1
- ГАЕТКӘ** (1) ■ Балыкка барсаң – гаёт кала, гаёткә барсаң – балык кала ○ 16913
- ГАЕТТӨ** (2) ■ Ярлы булсаң, туецны гаёттә яса ○ 7450 ● 9642
- ГАЖӘП** (2) ■ Бер ярлы кеше әйткән: «Бу ни гажәп, бай кесәсенә акча жырлап керә, минем кесәгә елап керә дә, шундук дулап чыга», – дигән, ди ○ 7319 ● 9640
- ГАЖӘПКӘ** (1) ■ Кичәгә гажәпкә бүген берәү дә гажәпләнми ○ 860
- ГАЖӘПЛӘНГӘН** (1) ■ Ике карга бер-берсенә каралыгына гажәпләнгән ○ 3941
- ГАЖӘПЛӘНМИ** (1) ■ Кичәгә гажәпкә бүген берәү дә гажәпләнми ○ 860
- ГАЖИЗ** (1) ■ Арыслан сунар тапмактан гажиз калмас, карчыга чыпчык авызыннан жим алмас ○ 2047
- ГАЗАБЫН** (1) ■ Мулла аз бирсәң – «газабын әлим»; күп бирсәң – «Гафур-рәхим» ○ 17012
- ГАЗАБЫННАН** (1) ■ Ахирәтнең газабыннан дөньяның намусы көчле ○ 16894
- ГАЗАП** (1) ■ Сөю – бөхет, дошманлык – газап ○ 12762
- ГАЗИЗ** (4) ■ Ватан барыннан да газиз ○ 4898 ● 5131; 7512; 14272
- ГАЗИЗРӘК** (1) ■ Анаң кем генә булмасын, ул башкалардан газизрәк ○ 14232
- ГАЗРАИЛ** (2) ■ Мал малга житкәнчә газраил жанга житор ○ 7384 ● 16739
- ГАИЛӘНЕЦ** (1) ■ Тату гаиләнең бишегә буш булмый ○ 13202
- ГАЙБӘТ** (9) ■ Балалы өйдә гайбәт булмас ○ 13972 ● 15734; 15821–15825; 16152; 16272
- ГАЙБӘТЕ** (1) ■ Гайбәте түгел, гадәте ○ 16273
- ГАЙБӘТЕННЕ** (1) ■ Начар кеше түрәндә ята, түрәнен төшә – гайбәтенне сата ○ 12156
- ГАЙБӘТЕНЕ** (1) ■ Гайбәтне әйт колакка, ишетелер еракка ○ 15826
- ГАЙБӘТНЕН** (2) ■ Бер гайбәтнең гомере – икенчесе чыкканчы ○ 15793 ● 15827
- ГАЙБӘТТӘН** (1) ■ Намуслы кеше гайбәттән курыкмый ○ 15945
- ГАЙБӘТЧЕГӘ** (1) ■ Гайбәтчегә бер таяк, әләкчегә биш таяк ○ 15828
- ГАЙБӘТЧЕНЕЦ** (2) ■ Гайбәтченең теле мең колач ○ 15829 ● 16142
- ГАЙРӘТ** (2) ■ Гайрәт иткән – таулар тишкән ○ 11114 ● 11192
- ГАЙРӘТЕ** (3) ■ Кызыл күрсә, күркәнәң гайрәте килер ○ 4260 ● 13713; 14113
- ГАЙРӘТЕН** (1) ■ Чибәрлеккә бик чибәр, күрсәң гайрәтен чигәр ○ 10737
- ГАЙРӘТЛЕ** (6) ■ Ана корт гайрәтле булса, умарта куәтле булыр ○ 4712 ● 13887; 14350; 14394; 14572; 14889
- ГАЙШӘ** (1) ■ Гайшә ризыгы – атына, Фатыйма ризыгы – атына ○ 9201
- ГАКАИД** (1) ■ Укысаң Гакаид, калырсың акаеп ○ 16939
- ГАКЫЛ** (2) ■ Калага барган кешедән өч көнгәчә гакыл сорама ○ 5174 ● 7666
- ГАКЫЛДАН** (1) ■ Карыйлыктан яман нәрсә юк – алтмышка килсә гакылдан талдырган; ярлы-лыктан яман нәрсә юк – эчке серен дошманга алдырган ○ 15071
- ГАКЫЛЛЫ** (| 1) ■ Юләр юкә суяр, гакыллы тәкә суяр ○ 11442:1
- ГАКЫЛЫ** (1) ■ Буйдакның гакылы ике күз ○ 13141
- ГАЛӘМӘТЕ** (3) ■ Тәкәбберлек – юләрлек галәмәте ○ 12046 ● 15738 (2)
- ГАЛӘМГӘ** (2) ■ Ай шәүләсе – галәмгә, шәм шәүләсе – төбенә ○ 12 ● 16014
- ГАЛИ** (2) ■ Гали үз эшендә, Вәли үз эшендә ○ 6293 ● 12083
- ГАЛИГӘ** (1) ■ Сау булып тор әлегә, сәлам диген Галигә, бара калсаң Шәлегә ○ 5278
- ГАЛИМ** (25) ■ Патша залым булса – йорт тузар, патша галим булса – йорт узар ○ 5863 ● 7718; 11115; 16464; 16473; 16521; 16535; 16541–16545; 16546 (2); 16547–16550; 16570; 16633; 16639; 16650 (2); 16685; 16698
- ГАЛИМГӘ** (1) ■ Бер яхшыга бер яман, бер галимгә бер надан ○ 12110
- ГАЛИМНӘР** (1) ■ Картлар сүзен янчыкка жый, галимнәр сүзен кәгазьгә теркә ○ 16591
- ГАЛИМНӘРГӘ** (1) ■ Галимнәргә иярсәң, атлас бишмәт киярсәң; наданнарга иярсәң, көрән чикмәң киярсәң ○ 16553

- ГАЛИМНЕҢ** (4) ■ Юләрнең мең гаебе дә кичелә, галимнең бер гаебе дә кичелми ○ 11735
 ● 16551; 16552; 16592
- ГАМӘЛ** (2) ■ Үтә гомер, гамәл юк, тартып алып әмәл юк ○ 14758 ● 16561
- ГАМӘЛЕ** (2) ■ һәркем үзенә гамәле өчен жәзасын табар ○ 12641 ● 16545
- ГАМӘЛЕНӘ** (1) ■ Гарипнең гамәленә каршы ○ 14985
- ГАМӘЛЕННӘН** (1) ■ Мөселманның нияте кылган гамәленнән изге, имеш ○ 16828
- ГАМӘЛСЕЗ** (1) ■ Гамәлсез гыйлем – яңгырсыз болыт ○ 16554
- ГАМЕ** (1) ■ Малы азың game аз ○ 7403
- ГАМЕН** (2) ■ Кышның гамен жәй уйла ○ 877 ● 12109
- ГАМЬ** (3) ■ Бетен дөньяны су алса, үрдәккә ни гамь бар ○ 4405 ● 10303; 14908
- ГАРИП** (6) ■ Гарип кошның баласы күп булып ○ 3831 ● 3832; 5146; 15168; 15306; 15368
- ГАРИПКӘ** (2) ■ Мал гарипкә тансык ○ 7381 ● 7667
- ГАРИПНЕН** (1) ■ Гарипнен гамәленә каршы ○ 14985
- ГАРИПСЕЗ** (1) ■ Семья гарипсез булмый ○ 13201
- ГАРИПТӘН** (1) ■ Тәне гариптән көләннен жаны гарип ○ 15306
- ГАРМУН** (2) ■ Начар гармун көй бозар, начар хатын өй бозар ○ 13669 ● 16399
- ГАРМУНГА** (1) ■ Гармунга жырлыым дип, Акбай да шыңшыган ○ 3477
- ГАРМУНЧЫ** (3) ■ Атасы гармунчы булса, баласы биюче булмый хәле юк ○ 14363 ● 16357; 16358
- ГАРМУНЧЫНЫ** (1) ■ Гармунчы гармунчыны күрсә, кулы тетри ○ 16357
- ГАРЫЗЫМ** (1) ■ Бүз алашам арыса, Бүре ханга житалмам, энем-углым күп туды, күп туса да кол туды, ханга гарызым ыйталмам ○ 5785
- ГАРЬЛӘНЕП** (1) ■ Белмагәнә сорап ойрәнгән – галим, гарьләнеп сораман – үзенә залим ○ 16521
- ГАРЬЛӘНЕР** (| 1) ■ Бай белән кода булсаң – гарьләнер, ярлы белән кода булсаң – зарланьер ○ 7155:2
- ГАРЬЛЕ** (2) ■ Ярлы булсаң да гарьле бул ○ 7449 ● 7535
- ГАРЬЛЕК** (2) ■ Арысланга тимер зыңжыр гарьлек түгел ○ 2053 ● 16687
- ГАРЬЛЕЛӘР** (1) ■ Гарьлеләр торып торганчы гарьселәр ашап туяр ○ 11116
- ГАРЬСЕЗ** (1) ■ Аталы ятим – гарьсез ятим, аналы ятим – иркә ятим ○ 14419
- ГАРЬСЕЗЛӘР** (1) ■ Гарьлеләр торып торганчы гарьселәр ашап туяр ○ 11116
- ГАРЬЧЕЛ** (1) ■ Ятим бала гарьчел була ○ 14193
- ГАСКӘР** (2) ■ Патшалык – гаскәр белән, гаскәр – мал белән, мал – рәгыять белән, рәгыять – гаделлек белән ○ 5874 (2)
- ГАСКӘРДӘ** (| 2) ■ Батыр – гаскәрдә, акыл иясе кыенда таныла ○ 5550:5 ● 5550:6
- ГАУГА** (2) ■ Йортотмас ауга чыкса – артыннан гауга чыгар ○ 6487 ● 7908
- ГАУТАГА** (1) ■ Гаугага катышма, белмәгән эшкә атылма ○ 6345
- ГАУГАЛАМА** (1) ■ Ашаганда гаугалама ○ 9602
- ГАУГАЛЫ** (2) ■ Балалы тавык – гаугалы халык ○ 4269 ● 4877
- ГАУГАСЫЗ** (1) ■ Аз гына ашым, гаугасыз башым ○ 9419
- ГАФИЛ** (1) ■ Вақыт ачкадыр: гафил булма, качадыр ○ 796
- ГАФЛӘТ** (1) ■ Тырышмау – гафләт ○ 6521
- ГАФУ** (2) ■ Гафу үтенүгә караганда гаебәң булмау яхшы ○ 12493 ● 15830
- ГАФУР-РӘХИМ** (1) ■ Мулла аз бирсән – «газабын элим»; күп бирсән – «Гафур-рәхим» ○ 17012
- ГАШЫЙГЫНА** (1) ■ Ашны ачыкканга бир, кызны гашыйгына бир ○ 13131
- ГАШЫЙК** (5) ■ Колак күздән элетрәк гашыйк булып ○ 10409 ● 11634; 12676; 12677; 12798
- ГАШЫЙКЛАР** (2) ■ Дуслар – узанны, гашыйклар алдагы көнне сойлиләр ○ 5382 ● 12774
- ГАШЫЙКЛЫК** (1) ■ Гашыйклык бер уттыр, кабынса сүндөрү юктыр ○ 12678
- ГАШЫЙКНЫҢ** (1) ■ Гашыйкның маңгай күзе суык, күнел күзе ачык ○ 12679
- ГӘПКӘ** (2) ■ Яхшы килер һәр гәпкә, яман килмәс бер гәпкә ○ 12326 (2)
- ГӘРӘБӘ** (2) ■ Гәрәбәнең агы да гәрәбә, сарысы да гәрәбә ○ 279 (2)
- ГӘРӘБӘДӘН** (2) ■ Ватык гәрәбәдән туфрак яхшы ○ 278 ● 8767
- ГӘРӘБӘНЕН** (1) ■ Гәрәбәнең агы да гәрәбә, сарысы да гәрәбә ○ 279
- ГӘРӘЙ** (1) ■ Жиде Гәрәй жиде төштә, жидесе дә жинел эштә ○ 8079
- ГӘРӘНКӘ** (1) ■ Кавын утырттым, гәрәнкә үсте ○ 1631
- ГӘҮДӘГӘ** (1) ■ Жан гәүдәгә йөк түгел ○ 11345
- ГӘҮДӘДӘ** (2) ■ Олылык гәүдәдә түгел, акылда ○ 11256 ● 11619

- ГӘҮДӘДӘН** (1) ■ Гәүдәдән баш китмәс, авыздан аш китмәс ○ 10757
ГӘҮДӘСЕ (1) ■ Гәүдәсә бар, башы юк ○ 10827
ГӘҮҮҺӘР (4) ■ Гәүһәр кечкенә булса да, бәясә зур ○ 280 ● 281; 6422; 13562
ГӘҮҮҺӘРЛЕ (1) ■ Һөнәрле булу гәүһәрле булудан мең артык ○ 6418
ГӘҮҮҺӘРНЕ (1) ■ Гәүһәрне мыскаллап үлчиләр ○ 282
ГЕЛ (13) ■ Ай гел болыт артында гына тормый ○ 5 ● 1537; 7479; 8199; 9202; 9941; 11085; 13346 (2); 14427; 14723; 14860; 17074
ГЕНӘ (94) ■ Ай белән кояш берәр генә була ○ 3 ● 15; 348; 804; 1130; 1467; 1545; 1651; 1890; 2310; 2403; 3014; 3150 (2); 3171; 3583; 3872; 3967; 4055; 4142; 4261; 4568; 4699; 4821; 4975; 5405; 5619; 5891 (2); 6074; 6165; 6291; 6299; 6625; 6988; 7019; 7021; 7465; 7488; 7524; 7771; 7890; 7891; 8021; 8769; 8923; 8975; 8985; 9002; 9202; 9371; 9670; 9821; 9838; 9844; 9985; 10513; 11026; 11034; 11050; 11131; 11255; 11646; 11726; 11994; 12069; 12133; 12437; 12546; 12799; 13076; 13240; 13690; 14232; 14277; 14723; 14939; 14943; 15210; 15236; 15542; 15673; 15753; 15954; 15996; 16186; 16330; 16412; 16567; 16650; 16852; 16858; 17021; 17076
ГЕНӘМ (1) ■ Кабык алачыгым, туз чиләгем, үз өй генәм булса иде ○ 8269
ГЕНЕРАЛ (1) ■ Һәр солдат генерал булырга тырыша ○ 5688
ГЕР (1) ■ Бизмән белән гер бергә, хагын белән ир бергә ○ 13803
ГЕРОЙ (2) ■ Фил колагында черки дә герой ○ 4810 ● 14119
ГИДАЙ (4) ■ Чит илдә бай булганчы, үз илендә гитай бул ○ 5085 ● 7333–7335
ГИДАЙЛЫК (1) ■ Бақча – байлык бер айлык, тагы да килер гитайлык ○ 1590
ГИДАЙМЫН (1) ■ Базарга барганда мин баймын, ақчам санасам – гитаймын ○ 8030
ГИЗӘ (1) ■ Теле белән донья гизә ○ 15681
ГИЗӘР (2) ■ Елан бавыры белән ил гизәр, койрыгы белән кое казыр ○ 4587 ● 15928
ГИЗӘРСЕН (1) ■ Ялган белән донья гизәрсен, кире кайта алмассың ○ 16145
ГИЗДЕРГӘН (1) ■ Илдән биздергән дә мал, жиһан гиздергән дә мал ○ 7350
ГЛАЗА (1) ■ Ураза – три глаза ○ 16941
ГОМЕР (49) ■ Заман үтми, гомер үтә ○ 812 ● 1678; 1888; 5345; 5493; 6318; 6432; 6434; 7442 (2); 7734; 9854; 10381; 11117; 11214; 11701; 12814; 12979; 13137; 13156; 13528 (2); 14016; 14704; 14707–14714; 14716; 14746; 14754–14758; 15104; 15214; 15380; 15427; 15676; 16216; 16552; 16565; 16661; 16764
ГОМЕРГӘ (6) ■ Аю белән бүре гомергә дус булмас ○ 2073 ● 2076; 4922; 6496; 11168; 13952
ГОМЕРДӘ (1) ■ Гомердә бер тилелек терсәгенне тешләтәр ○ 11551
ГОМЕРДӘН (2) ■ Төбәнә кадәр чөмергән мәхрүм калган гомердән ○ 9850 ● 14743
ГОМЕРЕ (17) ■ Умырзаяның гомере бер көн ○ 1318 ● 1698; 3303; 4068; 4127; 4565; 4693; 5798; 7191; 7208; 13884 (2); 14447; 14715; 15793; 16158; 16419
ГОМЕРЕМ (1) ■ «Гомерем үтте, ирем бер үпте, аны да каенанам күрөп мине сүктө», – дип әйткән бер хатын ○ 14596
ГОМЕРЕНӘ (2) ■ Үз-үзен аяган – үз гомеренә яраган ○ 12054 ● 16551
ГОМЕРЕННӘН (1) ■ Шигыйрь гомере шагыйрь гомереннән озын ○ 16419
ГОМЕРЕҢ (6) ■ Үткән эшкә үкенмә, гомерең зая үтәр ○ 6272 ● 6526; 9363; 13242; 14763; 15603
ГОМЕРЕҢ (1) ■ Тугыз көнлек гомереңә ун көнлек азык жый ○ 9358
ГОМЕРЛЕК (4 | 1) ■ Матурлык – бер көнлек, дуслык – гомерлек ○ 5470 ● 7242:1; 12833; 15195; 16461
ГОМЕРНЕ (6) ■ Ялкаулык – гомерне кыскарта торган агу ○ 6598 ● 9809; 12539; 14942; 15004; 15509
ГОМЕРНЕҢ (2) ■ Күркәм хольк – гомернең чәчәге ○ 11202 ● 16574
ГОМЕРСЕЗГӘ (1) ■ Гомерсезгә гомер ялгап булмый ○ 14716
ГОРЕФ-ГАДӘТЕ (1) ■ Һәр заманның үз гореф-гадәте ○ 1025
ГОРЯЧИЙ (1) ■ Горячий, үзе кара, үзе чи ○ 9457
ГӨБЕРЛЕ (1) ■ Колан коега төшкәндә, гөберле бака айгырлык кылыр ○ 2231
ГӨБЕСЕНӘ (1) ■ Көймәсенә күрә ишкәге, гөбесенә күрә пешкәге ○ 7055
ГӨЛ (39) ■ Ал да – бизәк, гөл дә – бизәк ○ 560 ● 624; 634; 656; 1213; 1266–1271; 1272 (2); 1273; 1291; 1308; 1313; 1324; 1342; 1350; 1357; 1483; 1531; 3899; 4092; 7811; 9156; 10659; 10733; 11034; 11146; 11550; 12115 (2); 12692; 12955; 13009 (2); 14723
ГӨЛГӘ (3) ■ Гөл булса, гөлгә куан, гөле булмаса, бөресенә куан ○ 1267 ● 1268; 13099

- ГӨЛДӨЙ** (2) ■ Һәммәсә дә бердәй, бакчадагы гөлдәй ○ 1369 ● 3213
ГӨЛДӘН (2) ■ Гөлдән – тигәнәк, тигәнәктән гөл чыкмас ○ 1273 ● 1357
ГӨЛДЕР (1) ■ Күгәрчен күгәрченне «гөлдөр бу-у» дип мактаган ○ 4052
ГӨЛЕ (2) ■ Алы булды, гөле кирәк ○ 647 ● 1267
ГӨЛЕМ (1) ■ Туган телем – иркә гөлем, киндер сиңа күнел түрөм ○ 15630
ГӨЛЕН (3) ■ Гөлән яраткач, тикәнән дә ярат ○ 1274 ● 1323; 1793
ГӨЛЕНӘ (1) ■ Гөләнә карама, төбәнә кара ○ 1275
ГӨЛЛӘР (2) ■ Кызлар, чәчен тарап битен юса, гөлләр күк була, хатыннар – кызлар күк була
 ○ 10282 ● 13866
ГӨЛНЕҢ (2) ■ Гөлнең үскән жирендә бәһәсә булмас ○ 1276 ● 1351
ГӨЛСТАН (3) ■ Үз илен – гөлстан, кеше иле – гүрстан ○ 5116 ● 11154; 13970
ГӨЛЧӨЧӨГЕ (1) ■ Кунак – хужаның гөлчөчөгә ○ 10123
ГӨМАН (1) ■ Гөнаһлы эшне гуаһ табар, гөнаһсыз эшне гөман табар ○ 12497
ГӨМБӘ (5) ■ Кардан гөмбә эзләмә ○ 1104 ● 1277; 1343; 1355; 1801
ГӨНАҺ (5) ■ Балта ни гөнаһ эшләсә, сабы да шуны эшли ○ 1892 ● 5834; 12494; 12495; 12616
ГӨНАҺЛЫ (2) ■ Гөнаһлы кеше күп дога кыла ○ 12496 ● 12497
ГӨНАҺНЫҢ (2) ■ Аракы – гөнаһның анасы ○ 9806 ● 12498
ГӨНАҺСЫЗ (3) ■ Агач – ботаксыз, кеше гөнаһсыз булмый ○ 12410 ● 12497; 12617
ГӨНАҺТАН (1) ■ Бер гөнаһтан йөз туа ○ 12463
ГӨНАҺЫ (1) ■ Телнең бие кече, гөнаһы олы ○ 15615
ГӨНАҺЫН (1) ■ Гөнаһын танган – янган ○ 12499
ГӨНАҺЫНА (1) ■ Кешенең гөнаһына кереп булмый ○ 12522
ГӨНАҺЫҢ (1) ■ Үз гөнаһың үзеңә, ике инегең үзеңә ○ 12661
ГӨНАҺЫСЫНА (1) ■ Хатын-кызга бәйләнсәң, «гөнаһысына» торырылык булсын ○ 13723
ГӨРЛӨВЕК (1) ■ Ташу барганда гөрлөвек белән дә уйнама ○ 462
ГӨРЛӨШЕП (1) ■ Пар күгәрченнәрдәй гөрлөшөп торалар ○ 4056
ГРАММ (1) ■ Эшләмәсәң план белән, ашарсың грамм белән ○ 6220
ГРЭЗГӘ (1) ■ Арышны көлгә чәчсәң гөл булып, солыны грезгә чәчсәң князь булып ○ 1531
ГРИФТАР (1) ■ Жәфаны күрмәян гашыйк сафаның кадерене белмәс; мөхәббәт бер баладер кем,
 грифтар улмаян белмәс ○ 12798
ГРИШ-ГРИШ (1) ■ Гриш-гриш, барыбыз да бер иш ○ 5516
ГУАҺ (2) ■ Гөнаһлы эшне гуаһ табар, гөнаһсыз эшне гөман табар ○ 12497 ● 15847
ГУБЕРНАТОР (2) ■ Кызлы көтөп ятыр, уллы – губернатор ○ 14129 ● 14296
ГУБЕРНАТОРЫННАН (1) ■ Патшадан курыкма, губернаторыннан курык ○ 5872
ГУЖ (1) ■ Гуж тамак гаеттә үләр ○ 9642
ГУРИНЧАСЫ (1) ■ Гуринчасы биеккә карама, үрәсә сыек ○ 8364
ГҮЗӘЛ (6) ■ Бер гүзәл эш мең гүзәл сүздән яхшырак ○ 6041 (2) ● 8786; 10659; 10660; 12721
ГҮЛӘВЕННӘН (1) ■ Көчле умарта – гүләвеннән билгеле ○ 4740
ГҮР (13) ■ Хур күргән агачын гүр өстенә күлгә булып ○ 1704 ● 5022; 6832; 8277; 8835; 9699;
 13453; 13469; 13498; 13597; 14062; 15413; 15439
ГҮРГӘ (9) ■ Акчасыз базарга барганчы, кәфенсез гүргә кер ○ 7844 ● 13164; 13328; 13597; 14925;
 15125; 15376; 16493; 16667
ГҮРДӘ (5) ■ Гүрдә ятканчы түрдә ят ○ 8246 ● 11004; 15377; 15438; 15447
ГҮРДӘН (1) ■ Ирдән иргә йөргәнче гүрдән гүргә йөрсәңче ○ 13164
ГҮРӘ (1) ■ Изге хатын – олма хуры, яман хатын – дөнья гүрә ○ 13640
ГҮРЕНӘ (1) ■ Кеше гүренә кеше керми ○ 15378
ГҮРЕНДӘ (3) ■ Байның түрендә, ярлының гүрендә ○ 7305 ● 12288; 12295
ГҮРЭС (1) ■ Байга бармак янама – эшсез калырсың; муллага бармак янама – гүрсез калырсын
 ○ 16967
ГҮРСТАН (2) ■ Үз илен – гөлстан, кеше иле – гүрстан ○ 5116 ● 13970
ГҮЙБАДӘТ (3) ■ Ахмакка гыйбадәт кылырга кушсан, маңгаен тишәп бетерер ○ 11513 ● 16536;
 16820
ГҮЙБРӘТ (9) ■ Югарыга карап үрнәк ал, түбәнгә карап гыйбрәт ал ○ 711 ● 1006; 4796; 4904;
 6514; 11432; 11520; 12348; 16272
ГҮЙБРӘТЛЕ (2) ■ Ата гайрәтле булса, бала гыйбрәтле була ○ 14350 ● 14394

- ГҮЙЛЕМ** (27) ■ Акча, мал – бер көнлек, гүйлем, һөнәр – гомерлек ○ 16461 ● 16536; 16540; 16554–16568; 16577; 16582; 16598; 16615; 16626; 16627; 16660; 16675; 16681
- ГҮЙЛЕМГӘ** (1) ■ Гүйлемгә тотынган югалмас ○ 16569
- ГҮЙЛЕМДӘ** (1) ■ Тирәнлек – дингездә, зирәклек – гүйлемдә ○ 16656
- ГҮЙЛЕМЕ** (2) ■ Кешенең акылы – эшенән, гүйлеме сүзеннән беленер ○ 11598 ● 14330
- ГҮЙЛЕМЕН** (1) ■ Гүйлемен файдаланмаган галим жимешсез ағач шикелле ○ 16570
- ГҮЙЛЕМЛЕ** (1) ■ Гүйлемсез бер яши, гүйлемле мең яши ○ 16575
- ГҮЙЛЕМЛЕК** (3) ■ Гүйлемлек – нур, наданлык – хур ○ 16571 ● 16572; 16628
- ГҮЙЛЕМЛЕКНЕҢ** (1) ■ Гүйлемлекнең тамыры ачы булса да, жимеше татлы ○ 16573
- ГҮЙЛЕМНӘН** (1) ■ Гүйлемнән яхшы дус юк, чирдән яман дошман юк ○ 15212
- ГҮЙЛЕМНЕН** (2) ■ Болыт астындагы кояшның жылысы юк, халыкка төшмөгән гүйлемнен файдасы юк ○ 16538 ● 16574
- ГҮЙЛЕМСЕЗ** (2) ■ Гүйлемсез бер яши, гүйлемле мең яши ○ 16575 ● 16675
- ГҮЙЛЕМ-ҺӨНӨРГӘ** (1) ■ Бай булмасаң бай булма, гүйлем-һөнөргә сай булма ○ 16471
- ГҮЙЛЬЛӘТЕ** (1) ■ Кыйммәт булса хикмәте бар, арзан булса гүйльләте бар ○ 7932
- ГҮЙРАКТАН** (1) ■ Гүйрактан тирьяк килгәнче, елан чаккан ир үләр ○ 15213
- ГҮЙШКЫ** (1) ■ Гүйшкы юк – ишәк, дәрте юк – күсәк ○ 12680
- ГҮЙШЫГЫН** (1) ■ Гүйшыгын гүйшкы, йөрөргә ката кыйшкы ○ 12809
- ГҮЙШЫК** (16) ■ Күке гүйшкы тога, баласын карга карый ○ 4060 ● 12664; 12681–12687; 12689; 12704; 12706; 12707; 12772; 12809; 12811
- ГҮЙШЫККА** (1) ■ Гүйшкыка ишәк бикле булса, тәрәздән керер ○ 12688
- ГҮЙШЫКНЫ** (1) ■ Гүйшкыны гүйшкы китәрер ○ 12689
- ГҮЙШЫКНЫҢ** (1) ■ Гүйшкының карты-яше булмый ○ 12690
- ГҮЙШЫКСЫЗ** (1) ■ Дәртсез – дивана, гүйшкысыз – багана ○ 12697
- ГҮЙШЫКТАН** (3) ■ Ашыйсы килү – гүйшкыктан яман ○ 9625 ● 12691; 12712
- ГЫНА** (52 | 2) ■ Ай гел болыт артында гына тормый ○ 5 ● 95; 98; 168; 274; 1508; 2265; 2412; 2441:1; 2676; 2929; 3116; 3149; 3699; 3932; 3949; 4002; 4107; 4115; 4300; 4318; 4350; 5290; 5325; 5985; 6246; 6315; 7232; 7527; 7575; 7651; 7880; 8321; 9059; 9064; 9270; 9419; 9974; 10494; 10634; 10641; 11803; 12089; 12091; 12166:2; 12401; 12906; 13720; 13958; 14398; 14661; 15360; 16648; 17046
- ГЫНАМ** (1) ■ Кәрпе баласын «йомры гынам, йомшак кынам» дип сөя, имеш ○ 2222

Д

- ДА** (1230 | 29) ■ Ай якты да, жылытмый ○ 13 ● 15; 30; 35; 36; 42; 63; 68; 73 (2); 75; 78; 93; 94; 118; 121; 123; 124; 129; 140; 154; 159; 179; 187; 207; 208; 211; 219; 223; 244; 254; 255; 257; 268 (2); 270; 279 (2); 280; 286; 297; 306; 311; 318; 345; 347; 358; 361; 373; 376; 378; 385; 386; 400 (2); 404; 420; 424; 427; 458; 461; 465; 489; 490; 496; 511; 538; 541; 550; 551; 560; 562; 578; 583; 624; 627; 634; 649; 690 (2); 693; 739 (2); 749; 750; 752; 852; 869; 896; 933; 952; 993; 994; 999; 1076 (3); 1095; 1096; 1105; 1112 (2); 1115 (2); 1132; 1142; 1146; 1151; 1156; 1160; 1171; 1213; 1226; 1238; 1241; 1268; 1280; 1327; 1337; 1339; 1347; 1353; 1380; 1383; 1426; 1551; 1557; 1562; 1590; 1596; 1604; 1610; 1613; 1615; 1621; 1651; 1727; 1743; 1754; 1761; 1785; 1803; 1815; 1889–1892; 1902; 1916; 1921; 1929; 1933 (2); :1; :2; 1944; 1965; 1981; 1983; 1993; 2009; 2037; 2039; 2061; 2062; 2066; 2072; 2077 (2); 2084; 2089; 2097; 2103; 2123; 2129; 2133; 2134; 2143; 2144; 2148; 2156; 2167; 2187 (2); 2188; 2192; 2205; 2213; 2223:1; 2245; 2251; 2252; 2258; 2268; 2270; 2298; 2313; 2324; 2357; 2359 (2); 2376; 2381; 2425; 2434; 2441; :1; 2453; 2478; 2495; 2508; 2509; 2548 (2); 2559 (2); 2580; 2582 (2); 2598; 2602; 2603; 2671; 2704; 2712; 2716; 2723; 2745; 2748; 2763; 2771; 2773; 2797; 2802; 2820; 2829; 2847; 2848; 2880; 2897; 2940; 2907; 2946; 2949; 2954; 2956; 2969; 2974; 2975; 3042; 3043; 3050; 3076 (2); 3080 (2); 3081; 3085; 3093; 3112; 3152; 3156 (2); 3168; 3171; 3178; 3290; 3313; 3323; 3335 (2); 3363; 3367; 3368; 3374; 3401; 3403; 3408; 3414; 3425; 3440; 3446; 3477; 3514 (2); 3566; 3578; 3586; 3619; 3625 (2); 3660; 3663 (2); 3683; 3721; 3730 (2); 3772; 3814 (2); 3839; 3845; 3848; 3852; 3856; 3875; 3886; 3910 (2); 3928; 3950; 3952; 3955 (2); 3959; 3973–3975; 3990; 3992; 4000; 4001; 4007; 4032; 4036; 4041; 4045; 4049; 4080; :1; 4093; :1; 4097; 4098; 4106; 4120; 4124; 4132; 4133; 4152; 4153; 4180; 4183; 4184; 4192; 4197 (2); 4207; 4214; 4223; 4227:1; :1; 4237; 4244; 4247; 4249; 4250; 4287; 4291; 4298; :1; 4307; 4370; 4374; 4377 (2); 4396 (2); 4410; 4415; 4421; 4423; 4462; 4515; 4524; 4527; 4552; 4559–4561; 4577; 4593 (2); 4600; 4616; 4619; 4624; 4630; 4634 (2); 4636; 4651; 4652; 4657; 4668;

4673; 4676; 4681; 4682; 4686; 4692; 4710; 4713; 4715; 4732; 4733; 4739; 4745 (2); 4775; 4785; 4787; :1; 4797; 4808; 4830; 4832; 4864; 4898; 5035; 5037; 5042; 5046 (2); 5072; 5082; 5087; 5100; 5106; 5113; 5117; 5119; 5124; 5165; 5206; 5214; 5246; 5249; 5264; 5272; 5273; 5284; 5313; 5321; 5328; 5334; 5338; 5340; 5341; 5343; 5344; 5381; 5386; 5403; 5407; 5454; 5468 (2); 5473; 5479; 5482; 5489; 5516; 5519; 5577 (2); 5580 (2); 5588; 5602; 5605; 5659; 5703; 5722; 5725; 5730; 5731; 5746; 5754; 5755; 5773; 5785; 5837; 5851; 5852; 5858; 5877 (2); 5892; 5897; 5904; 5913; 5918; 5936; 5946; 5985; 5989; 6032; 6058; 6099; 6127; 6253; 6260; 6266; 6304 (2); 6364; 6395 (2); 6404; 6411; 6459; 6501; 6504; 6557; 6563; 6568; 6576; 6585; 6606; 6611; 6626 (2); 6658 (2); 6663; 6680; 6694; 6695; 6708; 6718; 6721; 6725; 6737–6739; 6766; 6781 (2); 6791; 6804; 6814 (2); 6817 (2); 6865; 6879; 6894; 6951; 6977; 6982; 6987; 7016; 7018; 7042; 7045; 7079; 7085; 7102; 7126–7128; 7146; 7220; 7223; 7226; 7262; 7265; 7298; 7302; 7312; 7315; 7338; 7394; 7396; 7410; 7448 (2); 7449; 7463; :1; 7468; 7469; 7477 (2); 7481; 7482 (2); 7485; 7489; 7511; 7529; 7530; 7576; 7598; 7608; 7631; 7633 (2); 7635; 7655; 7661 (2); 7664; 7696; 7709; :1; 7734; 7737; 7746; 7776; 7780; 7785; 7795; 7813; :1; 7828; 7832; 7855; 7892; 7902; 7920; 7928; 7936; 7941; 7954; 7957; :1; :2; 8005; 8033; 8048; 8084; 8118; :1; :2; 8199; 8212; 8253; 8278; 8285; 8324; :2; 8342; 8363; 8371; 8372; 8392; 8453; 8454; 8459; 8467; 8471; 8479; 8482; 8494; 8533; 8552; 8595; 8618; 8626; 8631; 8643; 8650; 8656; 8657; 8684; 8713; 8732; 8761; 8797; 8811; 8814; 8816; 8832; 8860 (2); 8867; 8921; 8923; 8958; 8995; 9031; 9039; 9072; 9083; 9104 (2); 9160; 9189; 9190; 9202; 9215; 9261 (2); 9271; 9284; 9297; 9299; 9311; 9330; 9340; 9353; 9361; 9365; 9379; 9380; 9387; 9391; 9403; 9413; 9425; 9426 (2); 9443; 9446; 9476; 9526; 9530; 9562; 9586; 9621; 9629; 9664; 9673; 9675; 9681; 9697; 9715; 9717; 9735; 9738–9740; 9744; 9746; 9793; 9799; 9803; 9805; 9845; 9871; 9890; 9899; 9906 (2); 9914; 9916; 9949; 9952 (2); 9954; 9965; 9981; 9982; 9988; 9992; 10006; 10018; 10029; 10033 (2); 10052; 10053; 10069; 10084; 10122; 10139; 10150; 10195; 10209 (2); 10248; 10271; 10280; 10322; 10326; 10356; 10359; 10396; 10405; 10410; 10423; 10451; 10509; 10533; 10540; 10563; 10567; 10611; 10645; 10666; 10679; :1; :2; 10682 (2); 10700; 10701; 10718; 10733; 10739; 10747; 10762; 10892; 10900 (2); 10901 (2); 10905; 10941; 10958; 10965; 10988; 11015; 11024; 11044; 11060; 11084 (2); 11093; 11094; 11101; 11102; 11117; 11122; 11130; 11178 (2); 11185; 11206; 11252; 11273; 11297; 11317; 11337; 11340; 11358; 11398; 11401; 11465 (2); 11509; 11516; 11519; 11528; 11553; 11566; 11616; 11631; :1; :2 (2); 11657 (2); 11704; 11726; 11763; 11770; 11857; 11903; 11910; 11918; 11942; 11956 (2); 12001; 12010; 12012; 12013; 12034; 12057; 12073–12075; 12090 (2); 12098; 12139; 12165; 12171; 12177; 12220; 12244 (2); 12260; 12262 (2); 12266; 12284 (2); 12289; 12331; 12357; 12362; 12371; 12374; 12407; 12437; 12441 (2); 12443; 12471; 12486 (2); 12498; 12508; 12521; 12531; 12538; 12551; 12559; 12569 (2); 12575; 12579; 12583; 12603; 12647; 12653; 12665 (2); 12668; 12673; 12677; 12691; 12725; 12727; 12731; 12747; 12752; 12760 (2); 12778; 12794; 12799; 12808 (2); 12851 (2); 12853; 12863 (2); 12886; 12893 (2); 12895; 12913; 12919; 12931; 12934 (2); 12944; 12948; 12954 (2); 12971; 12982; 13003; 13012; 13035 (2); 13050 (2); 13057 (2); :1 (2); :2 (2); 13071 (2); 13097; 13124; 13147; 13189; 13210; 13228; 13231; 13299 (2); 13304; 13305; 13318; 13375 (2); 13422 (2); 13438; 13439; 13454; 13520; 13521 (2); 13544; 13554 (2); 13580 (2); 13589; 13591; 13612; 13617; 13623; 13630; 13638; 13649; 13652; 13657; 13679; :1; 13685; 13696; 13712; 13739; 13791 (2); 13822; 13823; 13838; 13841; 13844; 13869; 13882; 13895 (2); 13915; 13940; 13956; 13958; 13996; 14005; 14013; 14017 (2); 14069; 14100; 14104 (2); 14107; 14145 (2); 14146 (2); 14162; 14172; 14173 (3); 14180 (2); 14183; 14185 (2); 14194; 14198; 14201; 14221; 14228; 14250; 14252; 14261; 14264; 14320; 14325 (2); 14336; 14346; 14355; 14357; 14361; 14364; 14417; 14435; 14443; 14493; 14500; 14520; 14561 (2); 14575 (2); 14581; 14585 (2); 14596; 14609; 14637 (2); 14639 (2); 14647; 14653; 14662; 14689; 14718; 14723; 14724; 14726; 14728; 14731; :1; 14735; 14796; 14798; 14827; 14839; 14840; 14854; 14895; 14912; 14920; 14953; 14955 (2); 14956; 14994 (2); 15042 (2); 15063; 15086; 15110; 15114; 15145; 15162; 15172; 15178; 15197–15199; 15223; 15245; 15271; 15296; 15341; 15371 (2); 15374; 15399; 15425; 15429; 15446 (2); 15454; 15469; 15476; 15496; 15520; 15523 (2); 15538; 15539 (2); 15541; 15542; 15550; 15560 (2); 15563; 15571–15573; 15585; 15677 (2); 15684; 15698; 15726; 15749; 15784; 15825; 15833; 15835; 15842; 15855; 15878; 15894; 15897; 15929; 15938 (2); 15952; 15953; 15960; 15975; 15977; 16021; 16054; 16057; 16080 (2); 16186; 16199; 16210; 16236 (2); 16248; 16257; 16331; 16333; 16337; 16349; 16350; 16354; 16387; 16399; 16417 (2); 16431; 16451; 16469; 16475; 16484; 16562; 16573; 16650; 16686; 16688; 16697; 16698 (2); 16735; 16759; 16766; 16769; 16818; 16829; 16839; 16845; 16852; 16854 (2); 16862; 16864 (2); 16869; 16880 (2); 16896–

16898; 16905; 16916; 16918; 16922; 16931; 16948; 16958 (2); 16975; 16982; 16990; 17006 (2); 17026; 17061; 17079; 17083

ДАВЫЛ (11) ■ Давыл алды тын була ○ 1085 ● 1108; 1187; 4126; 4897; 7054; 10742; 13284; 13761; 15813; 16915

давыл → **жил-давыл**

ДАВЫЛГА (1) ■ Жинкеке – давылга ○ 1202

ДАВЫЛДА (1) ■ Игенче явымда тынар, балыкчы давылда тынар ○ 1409

ДАВЫЛДАН (2) ■ Күмөк агач давылдан курыкмас ○ 1697 ● 1699

ДАВЫЛЛЫ (2) ■ Давыллы болытның явымы аз ○ 1086 ● 1087

ДАВЫЛНЫ (1) ■ Давылны явым басар ○ 1088

ДАВЫЛСЫЗ (1) ■ Давылсыз көнне дау барын онытма, ваемсыз көндө яу барын онытма ○ 5564

ДАВЫЛЫНА (1) ■ Явым теләсәң, давылына да чыда ○ 1151

ДАГА (2 | 1) ■ Атка дага какканда бака ботын кыстыра ○ 2478:3 ● 2502; 2889

ДАГАЛАГАНДА (1 | 2) ■ Ат аягын дагалаганда бака ботын кыстырган ○ 2478:1 ● 2478:2; 4553

ДАГАЛАСАН (1) ■ Чучканы алтын белән дагаласаң да, ат булмас ○ 2904

ДАГАЛАТКАНДА (1) ■ Ат аягын дагалатканда бака да ботын сузган ○ 2478

ДАГАЛАУ (1) ■ Тумаган тайны дагалалау ○ 2873

ДАГАЛЫ (2) ■ Дагалы ат таймас ○ 2640 ● 2653

ДАГАСЫЗ (1) ■ Ат дагасыз булмас ○ 2492

ДАГАСЫНЫҢ (1) ■ Дагасының көмөшөнә мактанма, атыңның йөрөшөнә мактан ○ 7015

ДАЕТ (1) ■ Алла бирсә – бог дает, бирмәгәнгә чүп тә юк ○ 16836

ДАЛА (3) ■ Йөгөрөк атка дала кадерле ○ 2792 ● 5405; 14450

ДАЛАГА (4) ■ Шәһәргә килсә – дустан танымый, далага чыкса – атын танымый ○ 5280 ● 11512; 12255; 13913

ДАЛАДА (4) ■ Кулга өйрәнгән кош далада адашыр ○ 3860 ● 8454; 14270; 14504

ДАЛАНЫҢ (2) ■ Даланың бие булганчы, баяуның колы бул ○ 5169 ● 5170

ДАН (13 | 2) ■ Арыслан айга менмәсә дә, сикерүе дан ○ 2031 ● 2789; 4104; 5550:2; :2; 5657; 5920; 6674; 11068; 11070; 11118; 11282; 12834; 13765; 15496

ДАНА (3) ■ Күп картның эчендә бер бала булса, дана булыр; күп баланың эчендә бер карт булса, бала булыр ○ 15080 ● 15528; 16240

ДАНГА (1) ■ Улы данга чыкса, анасы яшәрер ○ 14298

ДАНЛЫ (3) ■ Күл – балыгы белән данлы, ил – халыгы белән данлы ○ 5023 (2) ● 14844

ДАНЛЫГЫ (1) ■ Маллыгыннан данлыгы ○ 2389

ДАНЛЫКЛЫ (1) ■ Алдынгы эшче – данлыклы кеше ○ 6017

ДАНЫ (2) ■ Данни басудан эзлә ○ 1393 ● 6055

ДАНЫҢ (1) ■ Даның төбө – хөрмәт, хөрмәтнең төбө – хезмәт ○ 6056

ДАНСЫЗ (1) ■ Яхшы ат йөгәнсез йөрмәс, яхшы кыз дансыз йөрмәс ○ 13049

ДАНЫ (17) ■ Атның даны егет кулында ○ 2572 ● 2573; 6515; 7279; 7632; 11069; 11085; 11671; 12829; 12830 (2); 12858; 14349 (2); 14377 (2); 16425

ДАНЫҢ (2) ■ Яхшы ат ирнең данын тарата ○ 2715 ● 4501

ДАНЫҢ (2) ■ Зур эштә, жаның чыкса да, даның калыр ○ 6058 ● 12314

ДАНЫҢНЫ (1) ■ Даныңны жуйганчы башыңны жуй ○ 11119

ДАР (1) ■ Шайтанның дуслыгы дар агачына хәтле ○ 16784

ДАРУ (15) ■ Мәкнең бер сабагы дару, бер сабагы агу ○ 1558 ● 1766; 3729; 4624; 4704; 6612; 9150; 9189; 11957; 12701; 14603; 15185; 15216; 15636; 16105

ДАРУГА (1) ■ Имгә эстәсәң, даруга юк ○ 15220

ДАРУНЫҢ (1) ■ Авыруның нясе була, даруның киясе була, ди ○ 15183

ДАРУСЫЗ (1) ■ Агусыз дару юк, дарусыз шифа юк ○ 15185

ДАРУЫ (3) ■ Дуракка доктор даруы дәрман бирмәс ○ 11557 ● 15401; 15936

ДАРЫ (3) ■ Дары белән ут бер жирдә булмый ○ 5565 ● 8498; 16726

ДАРЫМ-ШАРЫМ (1) ■ Дарым-шарым, тәңкә ярым ○ 8037

ДАУ (19) ■ Монда бүреләр өчен дау бара, анда төлке иркенләп кетәк аудара ○ 2291 ● 5546; 5564; 5572; 5664; 5756 (2); 5765; 5928; 5982; 6125; 6966; 7752; 8604; 12185; 12836; 14469; 15164; 15596

ДАУГА (7) ■ Яуга барсаң – барын бар, дауга барсаң – берен бар ○ 5670 ● 5671; 5969; 6962; 6976; 12922; 13996

ДАУДА (3 | 2) ■ Батыр яуда беленер, телчән дауда беленер ○ 5550 ● 5550:1, :2; 5551; 12901

ДАУДАН (1) ■ Егылган көрөштән туймас, яман даудан туймас ○ 12112

ДАУЛАРЫ (1) ■ Бай ике булса, даулары дүрт була ○ 7170

ДАУЛАШМА (4) ■ Бай белән даулашма, бүре белән галашма ○ 7152 ● 7153; 7391; 10784

ДАУЛЫ (1 | 1) ■ Үләнле жирдә мал симерә, даулы жирдә түрә симерә ○ 5980 ● 17077:1

ДАУНЫ (1) ■ Явын аймаган яуны жиңәр, малын аймаган дауны жиңәр ○ 5654

ДӘ (893 | 19) ■ Йолдызны күз бик күрә дә, кул житми ○ 29 ● 33; 49; 52; 115; 119; 128; 139; 173 (2); 209; 250; 258; 263; 291; 298; 311; 353; 373; 405; 417; 433; 462; 463; 465; 481; 495 (2); 560; 595; 597; 600 (2); 627; 681; 696; 749; 750; 766; 788; 817; 860; 872; 879; 890; 896; 936 (2); 937 (2); 938 (2); 939 (2); 947 (2); 955 (3); 959; 986; 1052; 1091; 1107; 1207; 1217 (2); 1226; 1238; 1274; 1303; 1343; 1369; 1391; 1413; 1414 (2); 1424:3; 1428; 1471; 1545; 1553; 1574; 1626; 1646; 1652; 1654; 1661:1; 1700; 1702; 1759; 1888; 1901; 1921; 1926; 1986; 2003; 2031; 2057 (2); 2124; 2135; 2142–2144; 2157; 2160; 2223:1; 2236; 2240; 2252; 2254; 2256; 2260; 2264 (2); 2271; 2284; 2288; 2295; 2303; 2343; 2403; 2461; 2508; 2577; 2580; 2587; 2593; 2665; 2748; 2749; 2754; 2788; 2791; 2821; 2887; 2892; 2933; 2939; 2941; 2953; 2966; 2973 (2); 3009; 3027; 3028; 3058; 3061; 3065; 3107; 3110; 3112; 3134; 3232; 3264 (2); 3292; 3293; 3320–3322; 3332; 3371; 3378; 3379; 3381; 3383; 3406; 3417; 3442; 3456 (2); 3495; 3587; 3611; 3625; 3630; 3633; 3671; 3723, :2; 3781; 3789; 3796 (2); 3813; 3848; 3878; 3914 (2); 3933; 3982; 3992; 3994; 4001; 4010; 4069; 4092; 4116; 4120; 4146; 4177; 4233; 4234:1; 4245; 4363; 4383; 4384; 4386; 4387; 4433; 4460; 4525; 4533; 4544; 4562; 4568; 4569; 4603; 4610; 4613; 4645; 4656; 4721; 4773; 4776; 4782; 4791; 4801; 4805; 4810; 4826; 4833; 4835; 4852; 4911; 4925; 4949; 4958; 4984; 4988; 4997; 5007; 5037; 5050; 5057; 5070; 5071; 5113; 5120; 5163; 5168; 5198; 5204; 5205; 5220; 5245; 5271; 5298; 5317 (2); 5385 (2); 5387; 5410; 5423; 5482; 5526; 5576; 5673; 5676; 5703; 5711; 5745; 5786 (2); 5797; 5893; 5898; 5902; 5904; 5913; 5984; 5990; 5996 (2); 5997; 6032; 6046 (2); 6051 (2); 6065; 6094; 6111; 6151; 6166; 6173; 6225; 6248; 6273; 6282; 6291; 6302 (3); 6310; 6324 (3); 6327; 6346; 6404; 6430; 6431; 6442; 6461; 6488; 6493; 6522; 6579; 6588; 6592; 6603; 6605; 6615; 6619; 6620; 6638; 6639 (4); 6663; 6698; 6698; 6700; 6711 (4); 6713 (4); 6727; 6750; 6784; 6843; 6860; 6877; 6927; 6955; 6976; 6988; 7016:1, :2, :3; 7017; 7056; 7076; 7078; 7148; 7156; 7159; 7169; 7177; 7197; 7200; 7208; 7230; 7233 (2); 7235 (4); 7242:2; 7278; 7281 (2); 7299; 7319; 7327 (2); 7332; 7338; 7350 (2); 7409; 7480; 7504; 7509 (2); 7510 (2); 7576; 7609 (2); 7663; 7697; 7704; 7710; 7747; 7749; 7755–7757; 7760; 7772; 7774; 7790; 7824; 7828; 7835; 7855; 7903; 7936; 7942; 7954; 8021; 8077; 8079; 8080; 8085; 8118:1; 8126:1; 8131; 8170; 8187 (2); 8204, :1; 8212; 8218; 8279; 8320; 8321; 8324, :1; 8357 (2); 8360; 8366; 8443; 8445; 8454; 8475; 8490; 8534; 8622; 8637; 8645; 8656; 8692; 8697; 8709 (2); 8742; 8785; 8786; 8792; 8796; 8817; 8831; 8856; 8885; 8895; 8898; 8913; 8930; 8952 (2); 8968; 8982; 8997; 9024; 9061; 9064; 9096; 9163; 9168; 9173; 9256; 9260; 9312; 9319 (2); 9381; 9473 (2); 9483; 9502; 9530; 9601; 9639 (2); 9668; 9688; 9707; 9713; 9717; 9722; 9770 (2); 9799; 9821; 9827 (2); 9834; 9852 (2); 9871; 9882; 9894; 9934; 9956; 9957; 9978:1; 9986 (2); 9993; 9998; 10053; 10054; 10100; 10150; 10216; 10218 (2); 10277; 10301 (2); 10328; 10343; 10369; 10406; 10410; 10413; 10432:1; 10453; 10454; 10500; 10502; 10512; 10536; 10628; 10660; 10691; 10702; 10703; 10706 (2); 10707; 10715; 10768; 10844; 10876; 10886; 10915; 10917; 10937; 10958:2, :3; 11021; 11079; 11087; 11087; 11095; 11118; 11146; 11170; 11182; 11186; 11190; 11196; 11208; 11221; 11222; 11285; 11291 (2); 11300; 11333; 11336; 11353; 11363; 11413; 11441; 11514; 11526; 11528–11530; 11552; 11586 (2); 11615; 11629; 11631, :1; 11639; 11656; 11671; 11686; 11687; 11705; 11706; 11714; 11726; 11727; 11735 (2); 11748; 11752; 11764; 11769; 11772; 11860; 11902; 11919; 11933; 11936; 11938; 11947; 11963; 11966; 12040; 12069; 12079; 12087–12089; 12126; 12165; 12217; 12220; 12240 (2); 12245; 12248 (2); 12264; 12329; 12335; 12391; 12395 (2); 12397; 12421 (2); 12427; 12435; 12439; 12446; 12449; 12453; 12462; 12468; 12487 (2); 12491; 12498; 12503; 12504; 12511; 12529; 12580; 12613; 12628; 12631; 12635; 12639; 12677; 12723; 12728 (2); 12730; 12753; 12755; 12766; 12768; 12796 (2); 12806; 12812; 12856; 12869; 12993; 13004; 13016; 13060 (2); 13076 (2); 13110; 13179; 13195; 13214; 13228; 13265; 13277 (2); 13364; 13372 (2); 13439; 13464; 13470; 13517 (2); 13519; 13545; 13560 (2); 13592; 13617; 13638; 13652; 13665; 13724; 13756; 13778 (2); 13818; 13822; 13849; 13860; 13869; 13871 (2); 13904 (2); 13905; 13914; 13930; 13941; 13943; 13960; 13985; 13986; 13995; 14009; 14018; 14100; 14186; 14187 (2); 14188 (2); 14195; 14239; 14307 (2); 14344; 14346; 14365; 14384; 14405; 14433; 14454 (2); 14529; 14582; 14622; 14641; 14642 (2); 14643; 14648;

- 14662 (2); 14664; 14675; 14725–14727; 14823 (2); 14827; 14830 (2); 14850; 14858; 14933; 14944; 14946; 14949; 14959; 14990; 14992; 15025; 15026; 15056; 15166; 15180; 15190; 15191; 15235; 15236; 15246; 15275; 15285; 15293; 15300; 15304; 15324; 15409; 15454; 15456 (2); 15479 (2); 15513 (2); 15549 (2); 15552; 15572; 15594; 15653 (2); 15673; 15747; 15769; 15776; 15784; 15801; 15822; 15832; 15841; 15851; 15861; 15899; 15946; 15964; 16006; 16021; 16031; 16082; 16117; 16122; 16126; 16141; 16143 (2); 16163; 16169; 16172; 16173; :1; 16186; 16197; 16211; 16216; 16253; 16287; 16320; 16350; 16354; 16365; 16366; 16395; 16401; 16412; 16429; 16443; 16475; 16484; 16543 (2); 16548 (2); 16561; 16562; 16603; 16616; 16654; 16655; 16690; 16700; 16758; 16763; 16875; 16892 (2); 16901 (2); 16903; 16907; 16919; 16925 (2); 16933; 16993 (2); 16999; 17001; 17023; 17025 (2); 17034 (2); 17041; 17076; 17081 (2); 17083; 17085 (2); 17088
- ДӘВА** (13) ■ Сары мәтрүшкә алтмыш төрлө авырудан, көрөн мәтрүшкә житмеш төрлө авырудан дәва ○ 1302 ● 2690; 2912; 6621 (2); 11056 (2); 12696 (2); 14947; 15250; 15394; 16187
- ДӘВАЛАУ** (1) ■ Холькны дөвалау жәрэхәтне дөвалаудан авыррак ○ 11304
- ДӘВАЛАУДАН** (1) ■ Холькны дөвалау жәрэхәтне дөвалаудан авыррак ○ 11304
- ДӘВАСЫ** (4) ■ Эч пошуның дәвасы – эш ○ 6158 ● 12451; 12469; 15278
- ДӘВАСЫЗ** (5) ■ Батыр ярасыз булмас, ярасы дәвасыз булмас ○ 5549 ● 12687; 15028; 15216; 16643
- ДӘВӘНӘ** (1) ■ Надаңга максатыңны аңлату дөвәне чокыр атлатудан кыендыр ○ 16640
- ДӘВЕР** (2) ■ Картлык дөвер кышка охшар, яшылек дөвер язга охшар ○ 15059 (2)
- ДӘГЪВӘКӘР** (1) ■ Түрә дөгъвәкәр булса, йөгәнен булмас, түбә тайгак булса, чыгып булмас ○ 5909
- ДӘЛИЛ** (1) ■ Шайтанга кирәк булса, корьәннән дәлил китерә ○ 16774
- ДӘЛИЛЕ** (1) ■ Дәлиле азың сүзе озын ○ 15837
- ДӘМӘН** (1) ■ Аргамакның баласы аз утлар да күп юшар, атасы тарлауның дәмән татканга; азамат ирнең баласы аз сөйләр дә күп тыңлар, атасы йортка кинәш иткәнгә ○ 14346
- ДӘРӘЖӘ** (1) ■ Мәхәббат дәрәжә белән дә, тәрәзә белән дә исәлләшми ○ 12728
- ДӘРӘЖӘГӘ** (2) ■ Мактанчык кеше дәрәжәгә менсә, баштан борыны уза, ди ○ 12024 ● 16639
- ДӘРӘЖӘНЕҢ** (1) ■ Белем – бәхет ачкычы, дәрәжәнен баскычы ○ 16496
- ДӘРӘЖӘСӘ** (2) ■ Эш көне күпнән дәрәжәсә биес, эш көне юкнән һич ние юк ○ 6171 ● 8363
- ДӘРӘЖӘСЕН** (1) ■ Үз дәрәжәсен үзе белгән хур булмый ○ 11339
- ДӘРӘЖӘСЕНӘ** (1) ■ Тәрәзәсенә карама, дәрәжәсенә кара ○ 11294
- ДӘРВИШ** (2 | 1) ■ Дәрвиш – ашавыннан, бай – яшәвеннән билгеле ○ 16977 ● 16979; :1
- ДӘРВИШКӘ** (1) ■ Зәгыфь бәндә, шул очәүнен кулына төшмә: муллага, казыйга, дәрвишкә ○ 16978
- ДӘРМАН** (6) ■ Аш дигәндә – жан-фарман, эш дигәндә – юк дарман ○ 6287 ● 7309; 11365; 11366; 11557; 16871
- ДӘРМАНЫ** (1) ■ Ярлының дәрманы юк, байның вөжданы юк ○ 7495
- ДӘРМАНЫН** (1) ■ Дәртен белгән дәрманын белер ○ 11120
- ДӘРМАНЫНЧА** (1) ■ Хәллә – хәленчә, юк – дәрманынча ○ 7600
- ДӘРТ** (10) ■ Март чыкмый дәрт чыкмас ○ 921 ● 9224; 11075; 11365; 12671; 12693; 12804; 12811; 12892; 15028
- ДӘРТЕ** (8) ■ Аты бар – чанасы юк, дәрте бар – чарасы юк ○ 2752 ● 7622 (2); 11355 (2); 12680; 12694; 12696
- дәртем** → **исем-дәртем**
- ДӘРТЕН** (1) ■ Дәртен белгән дәрманын белер ○ 11120
- ДӘРТЕНӘ** (1) ■ Янган үз дәртенә янар ○ 12775
- ДӘРТЕҢ** (1) ■ Өзүкәтең барда йөрөп кал, дәртен барда күрөп кал ○ 11335
- ДӘРТЕҢНӘН** (1) ■ Минә күр дә дәртеңнән үл ○ 12806
- ДӘРТКӘ** (1) ■ Дәрткә дарман алу ○ 11366
- ДӘРТЛЕ** (1) ■ Дәртле – ялыкын, дәртсез – салкын ○ 12695
- ДӘРТЛЕГӘ** (1) ■ Дәртлегә дәрте төшкәннән дәва, дәртсезгә ни дәва ○ 12696
- ДӘРТСӘЗ** (4) ■ Дәртсез баш карга куркылыгына ярый ○ 11121 ● 12695; 12697; 12698
- ДӘРТСӘЗГӘ** (2) ■ Авыруга дәва бар, дәртсезгә дәва юк ○ 11056 ● 12696
- ДӘРЬЯ** (11) ■ Дәрья төбендәгә энжедан тау башындагы таш артык ○ 283 ● 7168; 10414; 11196; 11209; 11411; 11614; 14269; 14730; 15537; 16613
- ДӘРЬЯГА** (3) ■ Дәрьяга яңгыр яуганнан ни файда ○ 1089 ● 1169; 12358
- ДӘРЬЯДАГЫ** (2) ■ Дәрьядагы балык сатылмас ○ 359 ● 4487
- ДӘРЬЯНЫ** (1) ■ Төкереп дәрьяны таштыра алмассың ○ 10586

- ДӘРЯНЫҢ** (1) ■ һәр эшнәң чамасы бар, һәр дәрьяның көймәсе бар ○ 6406
- ДӘРЯҢ** (1) ■ Аңан үлсә, дәрьяң кибрә; аңан үлсә тавың авар ○ 14391
- ДӘУЛӘТ** (17) ■ Иртәгә аш калса – дәүләт, эш калса – миһнәт ○ 836 ● 5244; 5419; 6514; 7336–7338; 7508; 7534; 7597; 11319; 12351; 13520 (2); 13521 (2); 14494
- ДӘУЛӘТ-БАЙЛЫК** (1) ■ Дәүләт-байлык дус-ниш аркасында, яхши исем хатын аркасында ○ 13636
- ДӘУЛӘТЕ** (5) ■ Кешенен иң зур дәүләте – чын дусы ○ 5458 ● 13773 (2); 14451 (2)
- ДӘУЛӘТКӘ** (1) ■ Дәүләткә кызыкма, ярлылыкка боекма ○ 7339
- ДӘШ** (1) ■ Ары дәш дисән, бире ○ 16266
- ДӘШМӘУ** (4) ■ Ачуның дөвасы – дәшмәу ○ 12451 ● 15838–15840
- ДӘШМИ** (4) ■ Аңгыра сөйләгәндә хәким дәшми торыр ○ 11527 ● 15841; 15842; 15963
- ДЕГЕТ** (7 | 3) ■ Дегет чиләге агармас ○ 1911 ● 6994; 7016, :1, :2, :3; 7017; 7099; 9834; 12839
- ДЕГЕТКӘ** (1) ■ Дегеткә тамагы туймаса арба да шыңшый ○ 7018
- ДЕГЕТЛӘР** (1) ■ Итеге юк егетләр чабатасын дегетләр ○ 12891
- ДЕГЕТТӘН** (1) ■ Арбаның шыгырдавы дегеттән, хатынның лыгырдавы ирдән ○ 13793
- ДЕНСЕЗ** (1) ■ Идел төпсез, ирләр «денсез» ○ 13458
- ДЕРЕЛДИ** (1) ■ Ярык чүлмәк дерелди ○ 9999
- ДЕРЕНДӘ** (1) ■ Дерен-дерен, дерендә, ике көннәң берендә ○ 1037
- ДЕРЕН-ДЕРЕН** (3) ■ Дерен-дерен, дерендә, ике көннәң берендә ○ 1037 ● 7179; 10069
- ДЕРТ** (1) ■ Утлы кисәү элкан эт яшен ышьнәгән саен дерт итәр, ди ○ 3535
- ДИ** (235 | 5) ■ һәркем үз менгән тавын, биек булсын, ди ○ 222 ● 610; 778; 866; 920; 955; 959; 961; 968; 978; 1321; 1564; 1574; 1596; 1645; 1733; 1922; 2051; 2084; 2184; 2191; 2223:2, :2; 2249; 2251; 2257; 2261; 2263; 2293; 2295; 2304; 2306; 2309; 2324; 2655; 2771; 2776; 2875; 2881; 2929; 2979; 3022; 3023; 3033; 3048; 3060; 3144; 3147; 3184; 3188; 3334; 3362; 3535; 3543; 3612; 3642; 3644, :1, :2; 3669; 3677; 3718; 3910; 3933; 3946; 3952; 3959; 3986; 3992; 4045; 4049; 4073; 4089; 4101; 4106 (2); 4122; 4146; 4152; 4178; 4181 (2); 4217; 4219; 4322; 4406; 4409; 4415; 4416; 4427; 4429; 4460; 4561; 4565; 4588; 4663; 4686; 4754; 4775; 4814; 4831; 5164; 5324; 5545 (2); 5567; 5577; 5751; 5842; 5918; 6467; 6558; 7016:1; 7189; 7228; 7276; 7319; 7368; 7455; 7497; 7643 (2); 7685; 7815; 7956; 8195; 8239; 8258; 8294; 8711; 9062; 9368; 9486; 9640; 9652; 9726; 9843; 9844; 9853; 9957; 9958; 10001; 10069; 10564 (2); 10715; 11462; 11479; 12015; 12024; 12149; 12193; 12403 (2); 12406 (2); 12416; 12610; 12669; 12691; 12693; 12698; 12732; 12815; 12936; 13011; 13020; 13076 (3); 13110; 13156; 13172; 13289; 13377; 13389; 13395; 13406; 13494; 13532; 13599; 13625; 13662; 13663; 13667; 13696; 13725; 13761; 13780; 13796; 13823; 13841; 13855; 13908; 14044; 14054; 14116 (2); 14294; 14327; 14439; 14444; 14447; 14599; 14609; 14639; 14647; 14789; 15003; 15005; 15102 (2); 15120; 15183; 15256; 15316; 15422; 15484 (2); 15794; 15832; 15835 (2); 15920; 15956; 16197; 16436; 16715; 16719; 16767; 16852; 16864; 16874; 16898; 16905; 16932; 16960; 17019; 17039; 17076
- ДИВАНА** (4) ■ Дивана бер дә юкка куана ○ 11552 ● 12028; 12682; 12697
- ДИВАНАГА** (2) ■ Башың диванага калса, баганага салам бирерсең ○ 10268 ● 11553
- ДИВАНАДАН** (1) ■ Диванадан ай башын сорама ○ 11554
- ДИГӘН** (95 | 8) ■ Әчмәм дигән коедан өч әйләнәп су эчәрсең ○ 483 ● 565; 1001; 1599; 1600; 1605 (2); 1621; 1644; 1810; 2158; 2198; 2252; 2268; 2293; 2304; 2309; 2446; 2638; 2848; 2939; 3001; 3044; 3144; 3225; 3289; 3375; 3644:2; 4093:1; 4308; 4559–4561; 4684; 4755; 4775; 5498; 5754; 5893; 5965; 6013; 6032; 6318 (2); 6439; 6596 (2); 6724; 6742 (2); 7034; 7319; 7547 (2); 7632; 8102; 8310; 9385; 9543; 9611, :1, :2, :3; 9643; 9662; 9712; 9898; 9958; 11638; 12030; 12037 (2); 12059; 12397; 12794; 13065; 13073; 13342, :1; 13437; 13446 (2); 13537; 13762 (2); 13780; 14588; 14649; 14793 (2); 14795; 14960; 14980; 15537; 15626 (2); 15809; 15960; 16138; 16516; 16816; 16837:1 (2)
- ДИГӘНГӘ** (5) ■ Буяучыдан: «Кайсы төсне бигрәк сөясең?» – дигәнгә, – «Алтын сарысы белән көмеш ағын», – дигән ○ 565 ● 8106; 8320; 15430 (2)
- ДИГӘНДӘ** (19) ■ Карга «кар-кар» дигәндә, тартар да «тар-тар» ди ○ 3959 ● 6286 (2); 6287 (2); 6319 (2); 6327; 8177; 9131; 11040; 11397; 12094; 13289; 13290; 14545; 16319; 16449; 17076
- ДИГӘНЕ** (3) ■ Карганың «карык» дигәне үзенә ямь ○ 3997 ● 4466; 13326
- ДИГӘНЕБЕЗНЕҢ** (1) ■ Хажы дигәнбездән куеныннан хачы чыкты ○ 16944
- ДИГӘНЕН** (1) ■ Чокырны икене казы, үзенә дигәнән – тирәнрәк ○ 202
- ДИГӘНЕНӘ** (2) ■ Байның «юкмын» дигәнәнә, ярлының «тукмын» дигәнәнә ышанма ○ 7311 (2)

- ДИГЭНЭЦ** (1) ■ Жен дигэнэн сангырау сазлыкта оялйи ул ○ 16798
ДИГЭННЭН (1) ■ Ут дигэннэн авыз кыймэс ○ 8502
ДИГЭННЭР (5) ■ Кургашны көмөш дигэннэр, эрегэн дэ төшкөн ○ 291 ● 2309; 2979; 5754; 15477
ДИГЭННЕ (10) ■ Кунмыйм дигэнне карагы кундырыр, адашмыйм дигэнне буран адаштырыр
 ○ 861 (2) ● 7668; 8217 (2); 10701; 12152; 15289; 17021 (2)
ДИГЭННЕЦ (10) ■ Эт дигэннец бите юк ○ 3584 ● 8086; 8099 (2); 8103; 8178; 9623; 12031;
 13474; 13538
ДИГЭНЧЭ (1) ■ Алама ат менгэнче, йөгөр үзөн дигэнчэ ○ 2455
ДИГЭНЧЕ (4) ■ Балта сабын тотам дигэнче, балтасын суга төшергэн ○ 1979 ● 7584; 10129;
 12910
ДИГЭЧ (18 | 1) ■ Торма: «Мин бал белән тәмле», – дигэч, бал ана: «Мин синнән башка да
 тәмле!» – дигэн ○ 1621 ● 2271; 2929; 3001; 3065; 3520; 6596 (2); 9227; 10082; 10213 (2); 10594;
 11875; 12512:1; 13272 (2); 13315; 16840
ДИГЕН (10) ■ Янгыры булсын димэ, шифасы булсын диген ○ 1172 ● 1403 (2); 5278; 8119 (2);
 9403; 10129; 16671; 16702
ДИДЕРМЭС (2) ■ Байлык ни дидермэс, ачлык ни жидермэс ○ 7250 ● 9568
ДИ-ДИ (2) ■ «Өй-өй» ди-ди өянэкле булырсың ○ 8330 ● 13923
ДИЕП (9) ■ Алай диеп бодай булмый, арпа чэчеп бодай булмый ○ 1514 ● 1848; 5547 (2); 7255;
 8491; 10071 (2); 11880
ДИЕР (1) ■ Арпа әйтер: «Кырык биш көндө тишелеп чыгармын», – диер ○ 1519
ДИЕРЛӨР (2) ■ Куй кытлыгы вакытында кәжәгә Габдрахман патша диерлөр ○ 3015 ● 13685
ДИЛӨР (13 | 1) ■ Жимеш юк жирдә чөгөндөрне дэ әфлисун дилөр ○ 1626 ● 3711; 4158:1;
 7202 (2); 7774; 9268 (2); 9947; 11252; 12185; 14015; 15982 (2)
ДИЛБЕГӘ (4) ■ Яхшы атка дилбегә кагу да житә ○ 2723 ● 15477; 15688; 16296
ДИЛБЕГӘНЕ (1) ■ Дилбегәне үз кулыңа алу ○ 11013
ДИЛБЕГӘННЕ (1) ■ Дилбегәнне тыя төш ○ 7104
ДИЛБЕГӘСЕ (1) ■ Вакытның дилбегәсе юк ○ 800
ДИЛБЕГӘСЕЗ (1) ■ Юрга атны дилбегәсез йортмиләр ○ 2809
ДИЛБЕГӘСЕН (1) ■ Атыңны аллага тапшырсаң да, дилбегәсен үзөн тот ○ 16862
ДИМ (4) ■ «Жил тегермене икәнән беләм, суы кайдан керә?» – дим ○ 1512 ● 2535; 13222; 14471
ДИМӨ (32) ■ Янгыры булсын димэ, шифасы булсын диген ○ 1172 ● 2208 (2); 2519 (2); 4631;
 4865 (2); 5311 (2); 5413; 5512 (2); 5666 (2); 7545 (2); 7952; 8131 (2); 8311; 10313; 11343;
 11352 (2); 13194; 13979; 14184 (2); 15308 (2); 16671
ДИМӨГЕЗ (4) ■ Тай ябага димөгез, язга чыкса – ат була, кабык моржа димөгез, төгөн чыгарса
 була ○ 2859 (2) ● 8487 (2)
ДИМӘДЕЛӨР (1) ■ Шуну тот дисәләр, йот димәделәр ич ○ 9790
ДИМӨК (4) ■ Солтан көнне төн дисә, кояшны ай димәк кирәк ○ 5883 ● 9151; 10074 (2)
ДИМӘС (3 | 1) ■ Төшкә ни кермәс, дошман ни димәс ○ 5486 ● 9173; 10121, :1
ДИМӨҮ (2) ■ Ак димөү, кара димөү ○ 643 (2)
ДИМИ (1) ■ Аю кыш бие йоклйи, «йокым туйды» дими ○ 2079
ДИМИЛӨР (1) ■ Күк күкрәмичә «алла» димиләр ○ 1118
ДИМИМЕ (1) ■ Бакылдамый торса, бакылдыкның эче поша; кеше бакылдык димиме дип, үзе-
 нең коты оча ○ 15782
ДИМЛӨВЕ (1) ■ Кыз димлөве бер алтын ○ 13187
ДИМЧЕ (5) ■ Димче диңгез кичерер, багучы өйдән яздырыр ○ 13151 ● 13152; 13153; 13191;
 16793
ДИМЧЕНЕЦ (2) ■ Димченец дөрөс сүзе булмас ○ 13154 ● 13155
ДИН (4 | 2) ■ Байлык – дингә терәк, дин – байлыкка терәк ○ 16815 ● 16816, :1 (2); 16817; 16818
ДИНГӘ (2) ■ Байлык – дингә терәк, дин – байлыкка терәк ○ 16815 ● 16824
ДИНГЕ (1 | 1) ■ Дин, дин дип күп әйтсә, динге соравы түгелме? ○ 16816:1
«ДИНГЕ»ДӘН (1) ■ Дин дигән сүз «динге»дән алынган ○ 16816
ДИНДӘ (1) ■ Көннән якты нәрсә юк, көндөз бар да төнлө юк; меллалыктан яхшы нәрсә юк,
 телдә бар да диндә юк ○ 17006
«ДИ»НЕ (1) ■ «Дыр» белән «ди»не икәннәр дэ, чыкмаган, ди ○ 15832
ДИНЕ (2) ■ Дине – Мөхәмәт дине, көне – эт көне ○ 16819 (2)

ДИНЕМ (1) ■ Динем өчен түгел, көнем өчен ○ 16832

ДИНЧЕЛӘР (1) ■ Динчеләр, жинаять кылмыйлар, гыйбадәт кылмыйлар ○ 16820

ДИҢГЕЗ (34) ■ Бер тамчыдан диңгез артмас, бер тамчыдан кимемәс ○ 350 ● 351; 360–365; 393; 463; 498; 505; 1139; 4116; 4486; 4523; 4937; 4983; 7020; 7158; 9832; 10411; 11153; 11178; 11192; 11203; 11411; 11658; 11860; 13151; 13152; 14227; 14765; 16081

ДИҢГЕЗГӘ (13) ■ Ашыккан су диңгезгә житмәс ○ 344 ● 349; 366; 367; 376; 1132; 1145; 7211; 9988; 12121; 12371; 12701; 13174

ДИҢГЕЗДӘ (4) ■ Диңгездә булмаган – куркыныч күрмәгән ○ 368 ● 369; 9808; 16656

ДИҢГЕЗДӘН (3) ■ Диңгездән бер тамчы ○ 506 ● 507; 14409

ДИҢГЕЗНЕ (6) ■ Диңгезне аршин белән үлчәмиләр ○ 370 ● 371; 372; 4071; 4666; 11827

ДИҢГЕЗНЕЧ (4) ■ Диңгезнең дә чиге бар, елганың да яры бар ○ 373 ● 374; 431; 16047

ДИП (296 | 13) ■ Ярканат яратмый дип, кояш чыкмый тормый ○ 72 ● 174; 460; 625; 645; 863; 866; 884 (2); 920; 959; 961; 968; 978; 1008; 1012; 1400; 1574; 1596; 1733; 2032; 2048; 2056; 2159; 2165; 2222; 2223:3; 2249; 2251; 2257; 2261; 2263; 2295; 2338; 2445; 2503; 2524 (2); 2530; 2604; 2771; 2848; 2859:1; 2867; 2896; 2909; 2929; 2939; 2979; 2982; 3022; 3028; 3030; 3033; 3048; 3060; 3075; 3095 (2); 3172 (2); 3184; 3333; 3343; 3356; 3362; 3477; 3635; 3643; 3644. :1; 3649; 3670; 3904; 3933; 3946; 3952; 3956; 3973; 3977; 3985 (2). :2; 3986; 3992; 4000; 4037; 4044; 4052; 4073; 4079; 4089; 4106; 4127; 4141. :1. :2. :3; 4146; 4179; 4216 (2); 4244; 4371; 4375; 4376; 4406; 4409; 4415; 4416; 4425; 4429; 4452 (2); 4460; 4565; 4663; 4674; 4686; 4754; 4777; 4782; 4821; 4868 (2); 5068; 5164; 5330 (2); 5402; 5407; 5552; 5580; 5662 (2); 5672; 5714; 5778 (2); 5793 (2); 5829; 6021 (2); 6079; 6191; 6332; 6558; 6781; 6821; 6862; 7034; 7069; 7162 (2); 7217; 7228; 7454; 7493; 7530; 7603 (2); 7604 (2); 7705; 7729 (2); 7735; 7776; 7857 (2); 7895; 7900; 7988; 8087; 8258; 8395; 8417; 8576; 8588; 8607; 8844; 8879; 9048; 9057; 9161. :1. :2. :3. :4; 9368 (2); 9394 (2); 9454; 9526; 9536 (2); 9640; 9745; 9805; 10111 (2); 10391 (2); 10394; 10525; 10608; 10618; 10678; 10838; 11232; 11440; 11479; 11506; 12007; 12019; 12034; 12078; 12173 (2); 12193; 12318; 12396 (2); 12404; 12585; 12604; 12915; 13076; 13077 (2); 13084 (2); 13110; 13172; 13252; 13331; 13341; 13389; 13406; 13428 (4); 13454; 13475; 13563 (2); 13608 (2); 13625; 13696; 13761; 13766; 13796; 13855; 13884 (2); 13892; 13908; 13974; 14054; 14199; 14220; 14294; 14484; 14596; 14639; 14647; 14764; 14796; 14964. :1; 14992; 15113; 15256; 15312 (2); 15316; 15440; 15484 (2); 15504; 15659; 15782; 15838; 16190 (2); 16243; 16269 (2); 16319; 16376; 16517 (2); 16672 (2); 16709 (2); 16767; 16816:1; 16903; 16932; 17005 (2); 17039; 17054; 17076

ДИР (1) ■ Көн күрмәгән көн күрсә, көндөз чыра яндырыр; мал тапмаган мал тапса, кешене күзгә алмам, дир ○ 7372

ДИРБИЯСЫ (1) ■ Дирбиясы төзек, кайдан тотсаң аннан өзек ○ 7105

ДИСӘ (10) ■ Кеше «ак» дисә, ул «кара» дияр ○ 650 ● 947 (2); 1222; 4146; 5760; 5883; 8513; 13625; 15093

ДИСӘЛӘР (5) ■ Шуны тот дисәләр, йот димәделәр ич ○ 9790 ● 12238 (2); 13668; 16702

ДИСӘҢ (49) ■ Басыйм дисәң, жир күп ○ 112 ● 2109 (2); 2396; 3111; 3253; 3339; 3686; 3791 (2); 3792 (2); 3948 (2); 4219 (2); 5219; 5321; 5364; 5411; 5838 (2); 5843; 6289 (2); 7513; 7605 (2); 7967; 9152; 10712 (2); 10903; 11233; 11285; 11389 (2); 11683; 11775 (2); 11831 (2); 12268; 14756; 15057; 16266; 16286; 16960; 17033

ДИСӘҢЧЕ (1) ■ Чаман егет дигәнче, яман егет дисәңче ○ 12910

ДИСБЕ (1) ■ Хаж бүләге – сакалсызга тарак, намазсызга – дисбе, исереккә – зәмзәм ○ 16943

ДИСЕҢ (3) ■ Күперне чыкканчы шайтанга да эти дисең ○ 6804 ● 16295 (2)

ДИЮ (3) ■ Юләрден дию пәриә дә качкан ○ 11727 ● 13694; 16760

ДИЮГӘ (1) ■ Диюгә тәмуг юлын күрсәтмәсәң, ождам юлын белмәс ○ 16727

ДИЮЛӘР (1) ■ Сөләйман үлдә, диюләр котылды ○ 16752

ДИЯ (3) ■ Мөгәзсез кәжә үзен: «Мин – куй!» – дия икән ○ 3059 ● 8052; 13418

ДИЯР (25 | 5) ■ Кеше «ак» дисә, ул «кара» дияр ○ 650 ● 2223 (2). :1 (2); 3353; 3422; 3985:1. :1; 4221; 4378; 6462 (2); 6478; 6506 (2); 7193 (2); 7220; 9148; 10121. :1; 11163; 11722 (2); 12254; 14199; 14440; 15027 (2)

ДИЯРГӘ (2) ■ «Мә» дигәндә алмасаң, соңыннан «бир» дияргә туры килә ○ 8177 ● 12658

ДИЯРЛӘР (3) ■ Ярлы ат менсә: «Кем аты?», тун кисә: «Кем киеме?» – диярләр ○ 7441 ● 11716; 12049

ДИЯРСЕҢ (3) ■ Заманасына күрә дунгызны жизни диярсен ○ 816 ● 2900; 3012

- ДОГА** (9) ■ Ат дога белән йөрми, дуга белән йөри ○ 2493 ● 2912; 12496; 16742; 16915; 16924; 16936; 16949; 17038
- ДОГАГА** (1) ■ Кабул булмас догага амин тотма ○ 16921
- ДОГАҢ** (1) ■ Кесәң сай булса, догаң да ашмый ○ 16922
- ДОГАСЫ** (3) ■ Эт догасы кабул булса, күктән сөяк явар иде ○ 3585 ● 14231; 14395
- ДОКТОР** (1) ■ Дуракка доктор даруы дарман бирмәс ○ 11557
- ДОРБА** (3) ■ Ат дорба төбен искәми туймас ○ 2494 ● 7006 (2)
- ДОРФА** (2) ■ Дорфа сүздән дорфа эш яхшы ○ 15831 (2)
- ДОХОД** (1) ■ Халык надан булса, муллага доход ○ 17067
- ДОШМАН** (72 | 2) ■ Дошман тегермәнә су кою ○ 1492 ● 3478; 3566; 5284; 5287; 5289; 5291; 5302; 5311; 5313–5325; 5329; 5344; 5349; 5350; 5352; 5355–5357; 5363; 5366; 5368; 5375; 5376; 5383; 5384; 5420; 5421; 5425; 5431; 5434; 5451; 5456; 5460; 5468; 5471; 5475; 5477; 5486; 5494; 5510; 5514; 5515; 5517; 5518; 5520; 5545; 5550:3, :4; 5570; 5586; 5596; 8135; 9342; 9830; 11956; 12433; 12630; 14526; 15212; 16568; 16635; 16742
- ДОШМАНГА** (9) ■ Дошманга ашыңны бирсәң, башыңа менәр ○ 5326 ● 5327; 5377; 5408; 5430; 5476; 13758; 14245; 15071
- дошманга** → **дус-дошманга**
- ДОШМАНЛЫҒЫ** (1) ■ Эт белән бүренең дошманлыгы: берсе алып өчен, икенчесе бирмәс өчен ○ 3567
- ДОШМАНЛЫК** (2) ■ Зәңгелә тән жимерә, дошманлык ой жимерә ○ 5422 ● 12762
- ДОШМАНЛЫКНЫҢ** (2) ■ Ызгыш – дошманлыкның башы ○ 5490 ● 12524
- ДОШМАННАН** (8) ■ Акыллы дошманнан курыкма, ахмак дустан курык ○ 5288 ● 5292; 5309; 5328; 5464; 5498; 6922; 14245
- ДОШМАННЫ** (8) ■ Дошманны дус итә белү – һөнәр, дусын дошман ясаган – үләр ○ 5329 ● 5330–5333; 5397; 5466; 11956
- ДОШМАННЫҢ** (8) ■ Дошманның азы да күп ○ 5334 ● 5335–5339; 5385; 5423
- ДОШМАНСЫЗ** (1) ■ Әдәм бер дуссыз, бер дошмансыз булмас ○ 5506
- ДОШМАНЫ** (3) ■ Тырышлыкның иң зур дошманы – ялкәулык ○ 6520 ● 11853; 15622
- ДОШМАНЫМ** (2) ■ Һәр колгәнне дусым димә, һәр ачуланганны дошманым димә ○ 5512 ● 15592
- ДОШМАНЫҢ** (3) ■ Елан, дошманың жинә алмаса, үзен чагар ○ 4594 ● 4732; 14324
- ДОШМАНЫҢ** (8) ■ Еланның башын дошманың өзсән ○ 4640 ● 5294; 5296; 5340–5343; 5473
- ДОШМАНЫҢА** (7 | 1) ■ Еланны үтерергә дошманыңа куш ○ 4632 ● 5344; 5345; 5414, :1; 5415; 5465; 8933
- ДОШМАНЫҢНЫ** (1) ■ Дошманыңны сөендермә, дусыңны көендермә ○ 5346
- ДОШМАНЫҢНЫҢ** (1) ■ Дошманыңның женазасын күреп сөенмә ○ 5347
- ДӨГЕ** (1) ■ Бәләш! – эче дөгә, тышы арыш ○ 9456
- ДӨГЕСЕ-МАЕ** (1) ■ Коры сүздән пылау булмас, дөгесе-мае булмаса ○ 15908
- ДӨМБЕРГӘ** (| 1) ■ Туй узгач дөмбергә ○ 13322:1
- ДӨНЬЯ** (79 | 2) ■ Көе төбеннән караучыга күк бәләкәй, энә тишегеннән караучыга дөнья бәләкәй ○ 32 ● 4125; 4931; 5420; 6385 (2); 7340–7342; 7376; 7787; 8316; 8492; 9833; 11122; 11881; 12436; 12500; 12596; 12699; 12700; 13562 (2); 13640; 13764; 13774; 14022; 14717–14726; 14727, :1, :2; 14728; 14729 (2); 14730–14734; 14742; 14744; 14745; 14747 (2); 14753; 14760–14762; 14764; 14765; 14767–14771; 14774; 14775; 14779; 15048 (2); 15258; 15375; 15455; 15681; 15821; 15843; 16145; 16502; 16576; 16577; 16728; 16907
- ДӨНЬЯГА** (6) ■ Ике ерткыч бер яланга сыяр, ике патша дөньяга сыймас ○ 5801 ● 7394; 9200; 11014; 15541; 16903
- ДӨНЬЯДА** (23) ■ Мәче, теге дөньяда хужасының хөрмәтен танар өчен, күзен йомып ашар, имеш ○ 3358 ● 5487; 6057; 6465; 7340; 7343; 9203; 9826; 11828; 12701; 13637; 14005; 14013; 14443; 14735–14737; 15063; 15217; 15479; 15844; 16578; 16750
- ДӨНЬЯДАН** (3) ■ Башны мендәр астына тыгып кына дөньядан качып булмый ○ 14705 ● 14772; 16893
- ДӨНЬЯЛАР** (2) ■ Бу дөньялар үтәр-китәр, татулыкка ни житәр ○ 5561 ● 14938
- ДӨНЬЯНЫ** (9 | 1) ■ Бөтен дөньяны су алса, үрдәккә ни гамь бар ○ 4405 ● 4405:1; 8716; 14738; 14739; 15029; 15076; 15542; 15845; 16418

- ДӨНЬЯНЫҢ** (13) ■ Атың – яхшы булса – бу дөньяның пырагы ○ 2617 ● 5779; 7785; 9029; 13638; 13750; 14706; 14737; 14740; 14741; 14766; 15538; 16894
- ДӨНЬЯСЫ** (1) ■ Карганың бар дөньясы ағач башында, балалары тирәдә ○ 3995
- ДӨНЬЯСЫН** (1) ■ Тора белсәң – тормыш, тора белмәсәң – дөньясын жөн ормыш ○ 14748
- ДӨҢГЕЛДЕК** (2) ■ Алтыда бер дөңгелдек, алтмышта бер дөңгелдек ○ 15007 (2)
- ДӨРЕС** (23 | 1) ■ Таш яңлыш тияр, чүлмәк дәрәс ватылыр ○ 175 ● 3387; 3392; 5359; 7312; 12425; 13154; 15266; 15767; 15846–15852; 15897; 15953; 15954; 16155; 16173:1; 16253; 16290 (2)
- ДӨРЕСЕН** (1) ■ Дөресен әйткән котылыр, ялган әйткән тотылыр ○ 15853
- ДӨРЕСЕНӘ** (1) ■ Бер ялган сөйләсәң тугыз дөресенә дә ышанмалар ○ 15801
- ДӨРЕСЛӘУ** (1) ■ Ялган сүзне дөресләү таш ватудан авыррак ○ 16157
- ДӨРЕСЛЕК** (4) ■ Алмаз алмаз белән киселә, ялган дөреслек белән чишелә ○ 15756 ● 15803; 15854; 16153
- ДӨРЕСНЕ** (1) ■ Дөресне ялган бервакытта да жинмәс ○ 15855
- ДӨРЕСНЕҢ** (1) ■ Дөреснең аргы ягында булу ○ 16274
- ДӨЯ** (25) ■ Ат – айлык юлын, дөя – еллык юлын уйлый ○ 2466 ● 2496; 2585; 2913–2920; 2926; 2943; 2944; 3035; 3193; 4213; 4214; 5166; 8140; 8714; 8986; 12605; 14281; 15102
- ДӨЯГӘ** (2) ■ Бөдән куркып дөягә менү ○ 4842 ● 7828
- ДӨЯДӘ** (1) ■ Бер дөядә ике өркәч, бере шилсә беренең көче юк ○ 2911
- ДӨЯДӘЙ** (2) ■ Дөядәй алтының булганчы төймәдәй акылын булсын ○ 11560 ● 12523
- ДӨЯДӘН** (2) ■ Аттан егылганга – ырым, дөядән егылганга – кабер ○ 2586 ● 3331
- ДӨЯ-ДӨЯ** (2) ■ Ерак жиргә кода булсаң, дөя-дөя аш килер, якын жиргә кода булсаң, дөя-дөя сүз килер ○ 14597 (2)
- ДӨЯНЕ** (4) ■ Дөяне кесәгә яшереп куеп булмый ○ 2921 ● 4804; 10453; 11514
- ДӨЯНЕҢ** (4) ■ Атың даны зур, дөянең табаны зур ○ 2573 ● 2922; 2927; 3112
- ДӨЯСЕ** (1) ■ Дөясе булганның капка башы биек булыр ○ 2923
- ДРАНЧАГА** (1) ■ Үрдәк ашаганда: «Бөддерим, бөддерим, өй түбәсен төшерим, дранчага калдырыйм», – дип ашар, имеш, ди ○ 4416
- ДУАМАЛ** (1) ■ Дурак дуамал күтәрер ○ 11555
- ДУАМАЛЧЫГА** (1) ■ Тел юмалаучыга да корал, дуамалчыга да корал ○ 15560
- ДУГА** (10) ■ Берәү печәнне чалгы белән чаба, берәү дуга белән чаба ○ 1261 ● 1913; 1924; 2493; 2502 (2); 7068; 8702; 10141; 17038
- ДУГАҢА** (1) ■ Ояна карап канат как, дугаңа карап кыңгырау так ○ 7067
- ДУГАСЫ** (2) ■ Ханның да бер дугасы житмәгән ○ 5936 ● 12628
- ДУЕНЫ** (2) ■ Уен кебек жинел эштән соң дуены була ○ 6682 ● 6717
- ДУЛАП** (10) ■ Койрык дулап баш булмас ○ 2369 ● 2855; 2914; 3186; 4174; 4807; 4811; 4812; 7073; 7319
- ДУЛАСА** (4) ■ Сыер дуласа аттан яман ○ 3187 ● 3257; 3304; 6987
- ДУЛКЫН** (2) ■ Дулкын жил астына ята ○ 375 ● 7066
- ДУЛКЫННАН** (1) ■ Биек көймә дулкыннан курыкмас ○ 7010
- ДУЛКЫНЫ** (1) ■ Ил сүзе – дингез дулкыны ○ 4937
- ДУЛЫЙ** (1) ■ Ярлы кесәсенә кәргән акча шешәгә кәргән чебен кебек дулуй, ди ○ 7455
- ДУМБРА** (1) ■ Туйдан соң – думбра ○ 13322
- ДУМБРАЧЫ** (1) ■ Яучы телен саклай, думбрачы кылын саклай ○ 13223
- ДУМБРАЧЫГА** (1) ■ Кызың үз иркәнә куйсаң, думбрачыга барыр, ди ○ 13020
- ДУМБЫРА** (3) ■ Думбыра туй төшкән өйгә килешер ○ 16359 ● 16451; 16456
- ДУМБЫРАЧЫ** (1) ■ Яучы телен саклай, думбырачы кылын саклай ○ 16424
- ДУҢГЫЗ** (28) ■ Эт еланың игенен дунгыз елны урырсың ○ 972 ● 2140; 2874; 2876–2887; 2901; 2906; 2908; 2958; 3258; 3586; 3917; 4612; 4918; 4983; 5437; 9206; 15215
- ДУҢГЫЗГА** (6) ■ Боланга ияргән сачәккә аунар, дунгызга ияргән балчыкка аунар ○ 2114 ● 2888–2890; 2905; 3021
- ДУҢГЫЗДАН** (2) ■ Дунгыздан бер кыл ○ 2891 ● 2892
- ДУҢГЫЗНЫ** (9) ■ Заманасына күрә дунгызны жини диярсәң ○ 816 ● 2880; 2893–2896; 2900; 2902; 2909
- ДУҢГЫЗНЫҢ** (4) ■ Дунгызның ите харам булса да, акасы хәләл ○ 2897 ● 2898; 2899; 3727
- ДУҢГЫЗЫ** (1) ■ Аның дунгызы да боламык ашый ○ 2907

- ДУРАК (2)** ■ Дурак дуамал күтөрөп ○ 11555 ● 11771
- ДУРАККА (3)** ■ Дуракка акыл кирәкми ○ 11556 ● 11557; 11558
- ДУРАКТАГЫ (1)** ■ Дурактагы мал – илөктөгө су ○ 11559
- ДУРБАЛА (1)** ■ Алыстан арбаланганчы, якыннан дурбала ○ 675
- ДУС (106)** ■ Агачның тамырына балта чабып, яфрагы белән дус булма ○ 1669 ● 2073; 3024; 3434; 3568; 3571; 4029; 4590; 5225; 5286; 5292; 5295; 5297; 5298; 5306; 5309; 5312; 5315; 5329; 5348–5354; 5355 (3); 5356–5358; 5359 (2); 5360 (2); 5361–5363; 5365–5370; 5371 (2); 5372–5376; 5411; 5419; 5424; 5431; 5432; 5434; 5435; 5451; 5454; 5460; 5464; 5467–5469; 5471; 5474; 5481; 5485; 5487; 5488; 5489 (2); 5496; 5497; 5499; 5501; 5511; 5515; 5518; 5519; 5675; 7219; 7661; 9342; 9352; 9601; 10380; 11832; 11956; 12129; 12433; 12630; 13046; 13262; 13918; 14324; 14668; 14780; 15212; 16078; 16568; 16724; 17014; 17018
- ДУС-ДОШМАНГА (1)** ■ Һөнәрле ир хур булмас, дус-дошманга зар булмас ○ 6419
- ДУС-ИШ (1)** ■ Дәүләт-байлык дус-иш аркасында, яхшы исем хатын аркасында ○ 13636
- ДУС-ИШЛӨРӨҢ (1)** ■ Атаң-анаң – чын дустиң, дус-ишлөрөң – юлдашың ○ 14430
- ДУС-ИШЛЕ (1)** ■ Дус-ишле булйым дисәң, кинә тотма ○ 5364
- ДУСКА (3)** ■ Буласы дуска ышанып иске дустан аерылма ○ 5310 ● 5377; 7486
- ДУСЛАНМА (1)** ■ Ут белән шаярма, су белән дусланма, жилгә ышанма ○ 8501
- ДУСЛАР (12)** ■ Дуслар акчаң барда күп була ○ 5378 ● 5379–5384; 5436; 5505; 5509; 9402; 14677
- ДУСЛАРНЫҢ (2)** ■ Дусларның йөзө дә аз, дошманның берсе дә күп ○ 5385 ● 5386
- ДУСЛАРЫ (2)** ■ Дошманың бер булса, унга сана: аның да дуслары бар ○ 5340 ● 11303
- ДУСЛАРЫҢ (2)** ■ Дусларын онытканның үзен дә онытырлар ○ 5387 ● 5388
- ДУСЛАРЫҢ (1)** ■ Хатының матур булса, дусларың сукыр булсын ○ 13749
- ДУСЛАШМА (1)** ■ Бай белән дулашма, көчле белән судлашма ○ 7154
- ДУСЛАШСАҢ (1)** ■ Эт белән дулашсаң, таягыңны ташлама ○ 3569
- ДУСЛЫГЫ (3)** ■ Эт белән мәче дуслыгы кебек ○ 3787 ● 5398; 16784
- ДУСЛЫГЫНА (2)** ■ Дуслыгың хатасын яшергән – дуслыгына тап төшөргән ○ 5409 ● 7712
- ДУСЛЫГЫҢНЫ (1)** ■ Дус булсаң, дуслыгыңны күрсәт: бүрәнәң авыр башын күтәр ○ 5358
- ДУСЛЫК (16)** ■ Ара өзөк булса, дуслык төзөк була ○ 5293 ● 5361 (2); 5389–5393; 5461; 5463; 5470; 5484; 7973; 8135; 8194; 14670
- ДУСЛЫКНЫ (2)** ■ Дуслар арасындагы шөптөлөшү дуслыкны яңарта ○ 5379 ● 5394
- ДУСНЫ (5)** ■ Ашны күрсәң кадер тот, дусны күрсәң гадел тот ○ 5299 ● 5395–5397; 5485
- ДУСНЫҢ (7)** ■ Дусның дуслыгы өч көннән түгел, өч елдан соң беленер ○ 5398 ● 5399; 5400; 5433 (2); 5504; 5507
- ДУССЫЗ (6)** ■ Балык сусыз торалмый, кеше дуссыз торалмый ○ 5300 ● 5401; 5467; 5481; 5493; 5506
- ДУСТАН (13)** ■ Акыллы дошман надан дустан яхшырак ○ 5287 ● 5288; 5289; 5310; 5316; 5373; 5424; 5425; 5431; 5462; 5500; 5520; 9830
- ДУСТЫ (3)** ■ Фәкыйрьнең дусти кояш ○ 7424 ● 12383; 12559
- ДУСТЫМ (1)** ■ Дустым күп дип йөрөрсөң, эшең төшкәч белерсөң ○ 5402
- ДУСТЫҢ (2)** ■ Шәһәргә килсә – дустиң танымый, далага чыкса – атың танымый ○ 5280 ● 11451
- ДУСТЫҢ (9)** ■ Артындагы дошманың – алдындагы дустиң ○ 5294 ● 5296; 5403; 5404; 5426; 5427 (2); 5452; 14430
- ДУСТЫҢА (4)** ■ Аерылмас дустиңа онытылмас сүз әйтмә ○ 5285 ● 5321; 5502; 5503
- ДУСТЫҢНАН (2)** ■ Белекsez дустиңнан белекле дошман артык ○ 5302 ● 14094
- ДУСТЫҢНЫҢ (1)** ■ Якын күргән дустиңның атын алма, таен ал ○ 5495
- ДУСЫ (12)** ■ Этнең дусы бетми, ди ○ 3718 ● 5405 (2); 5406; 5407; 5455; 5458; 5472; 5494; 9836; 12544; 15588
- ДУСЫМ (2)** ■ Дусым дип сереңне әйтмә, дустиңның да дусы бар ○ 5407 ● 5512
- ДУСЫҢ (3)** ■ Акылсыз кеше балагә калса гына дусың хәтерли ○ 5290 ● 5329; 5408
- ДУСЫНА (1)** ■ Дусның суы – дусына бал ○ 5399
- ДУСЫНЫҢ (2)** ■ Дус – дусының көзгесе ○ 5362 ● 5409
- ДУСЫҢ (6)** ■ Берәү жан дусың, берәү мал дусың ○ 5308 (2) ● 5410–5412; 5498
- ДУСЫҢА (5 | 1)** ■ Дошманыңа әйтергә ярамаганны дусыңа да әйтмә: аның иртәгә дошман булуы бар ○ 5344 ● 5413; 5414, :1; 5415; 5491
- ДУСЫҢНАН (2)** ■ Дусыңнан аерыласың килсә, бурычка бир ○ 5416 ● 5473

- ДУСЫҢНЫ** (3) ■ Дошмаңыңны сөөндөрмә, дусыңны көендөрмә ○ 5346 ● 5417; 5508
ДУСЫҢНЫҢ (2) ■ Дусым дини сереңне әйтмә, дусыңның да дусы бар ○ 5407 ● 5418
ДҮКӘЛӘГӘ (1) ■ Дүкәләгә хатын алып гомер бусе торган, ди, берәү ○ 13156
ДҮНДЕРЕР (1) ■ Яхшы юлдаш юлга күндерер, яман юлдаш юлдан дүндерер ○ 6974
ДҮҢ (1) ■ Тәкә булыр кузының мангай алды дүң булыр ○ 3140
ДҮРТ (26) ■ Дүрт ягың – кыйбла ○ 732 ● 2357; 2495; 2571; 2614; 2641; 3368; 3387; 4272; 5337; 6822; 7019; 7170; 7920; 7942; 8411; 8644; 10004; 10377; 10472; 10473; 11020; 12449; 13454; 16236; 16287
ДҮРТӘҮ (2) ■ Би икәү булса, дау дүртәү ○ 5765 ● 16149
ДҮРТЕНЧЕ (1) ■ Кунакныкы – ике кич, өченче кич – сәдака, дүртенче кич – оятсызлык ○ 10136
ДҮРТЕСЕ (1) ■ Бер эт белеп өргән, дүртесе белми өргән ○ 3467
ДҮРТКӘ (1) ■ Кунакның иң кадерлесе бер кич – ике кич, өңкә китсә – хужага көч, дүрткә китсә – дуга белән ыңгырчак, суган белән сарымсак ○ 10141
ДУШӘМБЕГӘ (1) ■ Күзләре берсе чәршәмбегә, берсе дүшәмбегә караган ○ 10519
ДЫМ (1) ■ Тал ком ярата, усақ дым ярата ○ 1749
ДЫМЫ (1) ■ Яңгырсыз болытның жиле бар, дымы юк; унмаган егетнең теле бар, юне юк ○ 12917
ДЫҢГЫРЫ (1) ■ Буш арбаның дыңгыры күп ○ 7011
ДЫР (2) ■ «Дыр» белән «дине иккәннәр дә, чыкмаган, ди ○ 15832 ● 16345
«ДЫР»ГА (2) ■ «Дыр»га чыпчык та кунмый, дырылтый да очып төшә ○ 15833 ● 15834
«ДЫР»НЫ (2) ■ «Дыр»ны чәчкәнгә илле ел, ди, һаман да тишелмәгән, ди ○ 15835 ● 15836
ДЫРЫЛТЫЙ (1) ■ «Дыр»га чыпчык та кунмый, дырылтый да очып төшә ○ 15833

Е

- ЕГА** (10) ■ Агачны ега белмәгән үз өстенә аударып ○ 1882 ● 1891; 5842; 10785 (2); 11443; 11644; 12222; 14911; 15162
ЕГАЛАР (1) ■ Көч белән көрәшәләр, сол белән егалар ○ 6666
ЕГАР (3) ■ Яз башының жиле ярдай атаңны егар ○ 974 ● 16531 (2)
ЕГӘРЛЕ (1) ■ Егет чак – егәрле чак, арыслан тотып жигәрлек чак ○ 12864
ЕГЕРМЕ (2) ■ Атның бер аягы ак булса – бер йөз сум, ике аягы ак булса – ике йөз сум, өч аягы ак булса – өч йөз сум, дүрт аягы ак булса – егерме биш сум ○ 2571 ● 13690
ЕГЕРМЕДӨ (1) ■ Егермедө тай менмәгән кырыкта ат менмәс ○ 15030
ЕГЕТ (130 | 1) ■ Атның даны егет кулында ○ 2572 ● 4906; 4909; 4993; 5535; 5536; 5546 (2); 5571; 5829; 6326; 6346; 6962; 7923; 8708:1; 10093; 12053; 12817; 12819; 12820 (2); 12822–12830; 12832; 12834; 12835; 12836 (2); 12838–12842; 12843 (2); 12844 (2); 12845; 12846 (2); 12847–12865; 12866 (2); 12867–12870; 12884; 12890; 12893; 12894 (2); 12895; 12898; 12901 (2); 12902–12904; 12907 (2); 12908; 12909; 12910 (2); 12911–12913; 12914 (2); 12915; 12922; 12924; 12926–12933; 13077; 13079–13084; 13089 (2); 13090; 13094; 13095 (2); 13105; 13106; 13108; 13109; 13111; 13158; 13400; 13499; 13553; 14884; 15031; 15070
егет → ир-егет
ЕГЕТЕ (4) ■ Башка авылның егете – үз авылдың эте ○ 12837 ● 12886; 12896; 12919
ЕГЕТЕНӨ (3) ■ Читнең егетенә булганчы, авылның этенә булсын ○ 5241 ● 12923; 13104
ЕГЕТКӘ (12 | 1) ■ Эткә типсәң, егеткә тия ○ 3693 ● 6720:2; 6956; 12815; 12818; 12821; 12885; 12906; 12920; 12925; 13078; 13100; 13189
ЕГЕТЛӨР (6) ■ Икмәк илә су – егетләр ашы ○ 12887 ● 12891; 13076 (2); 13229; 15052
ЕГЕТЛӨРНЕКЕН (1) ■ Картлар сүзен капчыкка сал, ашы егетләрнекен янчыкка сал ○ 16372
ЕГЕТЛӨРНЕҢ (1) ■ Егетләрнең асылы – арысланнар нәселе ○ 12874
ЕГЕТЛЕ (2) ■ Егетле өйнең утыны булмый, кызы өйнең суы булмый ○ 13085 ● 13191
ЕГЕТЛЕГЕ (2) ■ Егетнең егетлеге ат жигүеннән билгеле ○ 12876 ● 12877
ЕГЕТЛЕГЕН (1) ■ Егет егетлеген итмәсә, аты корысын ○ 12849
ЕГЕТЛЕГЕҢНЕ (1) ■ Егет булсаң, егетлегенне эштә күрсәт ○ 12847
ЕГЕТЛЕК (6) ■ Байлык – бер айлык, егетлек – гомерлек ○ 12833 ● 12871; 12872; 13973; 15032; 15033
ЕГЕТЛЕККӘ (1) ■ Егетлеккә этлек итмиләр ○ 12873
ЕГЕТМЕН (1) ■ Сиксәндөгә егетмен дисә, сызгырып күрсәтсән ○ 15093

- ЕГЕТНЕ** (4) ■ Мин-минлэнгэн егетне яу килгэндэ күрербез ○ 12900 ● 12916; 13086; 13135
ЕГЕТНЕҢ (27 | 1) ■ Ажгырган айгырның өерен күр, мин-минлэнгэн егетнең өен күр ○ 11983
● 12816; 12830; 12831; 12850; 12857:1; 12875–12883; 12888; 12899 (2); 12917; 12918; 12921;
13103; 13459; 13460; 13537; 13555; 13997; 14683
егетнең → **ир-егетнең**
ЕГЕТТӨ (1) ■ Йокычан егеттә дэрт булмас ○ 12892
егеттә → **ир-егеттә**
ЕГЕТТӨН (4) ■ Ай егеткә абынма, аек егеттэн аерылма ○ 12818 ● 12889; 12897; 12905
ЕГЬЛАМА (1) ■ Ач булдым дип егылама, күп ачның бер туклыгы булып; тук булдым дип куан-
ма, күп тукның бер ачлыгы булып ○ 9536
ЕГЫЛ (1) ■ Асылсаң асыл асыл агачка, егылсаң егыл мамык түшәккә ○ 1674
ЕГЫЛА (3) ■ Егыла башласаң, жиргә ябыш ○ 1394 ● 1659; 6258
ЕГЫЛА-ЕГЫЛА (1) ■ Бала егыла-егыла егылмаска белер ○ 13931
ЕГЫЛАСЫМНЫ (1) ■ Кайда егыласымны белсәм, алдан салам түшәп куяр идем ○ 6780
ЕГЫЛГАН (11) ■ Югарыдан егылган сау калмый ○ 713 ● 1912; 2691; 3159; 6751; 6872; 11808;
12112; 13485; 14093; 15952
ЕГЫЛГАНГА (4) ■ Аттан егылганга дөя кирәк ○ 2585 ● 2586 (2); 6752
ЕГЫЛГАНДА (1) ■ Туган, йыгырганда кирәк булмаса, егылганда кирәк булып ○ 14510
ЕГЫЛГАННЫ (2) ■ Егылганны елан чагар ○ 4584 ● 6753
ЕГЫЛГАНЫ (2) ■ Сарыкның егылганы да күренми, дөянең сөрөнгәне дә күренә ○ 3112 ● 7280
ЕГЫЛГАЧ (1) ■ Аттан егылгач: «Мин үзем дә төшә идем!» ○ 2587
ЕГЫЛМАС (1) ■ Бер чабуда агач егылмас ○ 1906
ЕГЫЛМАСКА (1) ■ Бала егыла-егыла егылмаска белер ○ 13931
ЕГЫЛМЫЙ (1) ■ Ялганга егылмый, чынга кагылмый ○ 16316
ЕГЫЛСА (9) ■ Колан кодыкка егылса, кыр бакасы колагына чыга, имеш ○ 2230 ● 2496 (2); 2782;
2843; 3587; 11857; 12853; 15261
ЕГЫЛСАҢ (4) ■ Асылсаң асыл асыл агачка, егылсаң егыл мамык түшәккә ○ 1674 ● 2924; 6634;
16349
ЕГЫЛУ (1) ■ Ишәктән егылу аттан егылудан яманрак ○ 2989
ЕГЫЛУДАН (2) ■ Биек күтәрелгән егылудан курка ○ 680 ● 2989
ЕГЫЛУНЫ (1) ■ Атка менмәгән егылуны каян белсен ○ 2551
ЕГЫЛЫП (9) ■ Айга сикермә, егылып төшәрсен ○ 20 ● 679; 6754; 6883; 8399; 8475; 10559;
11712; 16148
ЕГЫЛЫР (2) ■ Аргамак егылса алдына егылып ○ 2782 ● 6644
ЕГЫЛЫРГА (2) ■ Саламга абынып егылырга тору ○ 6897 ● 10857
ЕГЫЛЫРСЫҢ (2) ■ Артыңда ни барын белмәсәң – тотылырсың, алдыңда ни барын күрмәсәң –
егылырсың ○ 678 ● 6964
ЕККАН (3) ■ Мәйданда еккан батырдан яуда еккан батыр олы ○ 5601 (2) ● 11288
ЕКМАГАН (1) ■ Ишәккә мөгез чыкса, екмаган затын калдырмас иде ○ 2977
ЕКМЫЙ (1) ■ Үзенекә этеп екмый ○ 14530
ЕКМЫЙЧА (1) ■ Агачны екмыйча ботап булмый ○ 1883
ЕКСА (1) ■ Бүре екса – эт тә туя, кош тә туя, э козгынныкы агач башында ○ 2145
ЕЛ (55 | 4) ■ Кырык ел яңгыр яуса да, мәрмәр ташка су үтмәс ○ 140 ● 696; 736; 751; 790; 823 (2);
987; 1001; 1046; 1056; 1122; 1386; 1557; 1615; 1663; 1687; 1768; 1915; 2306; 2444; 3908 (2);
3982; 4372; 4942; 5127; 6309; 6663; 7166 (2), :1 (2); 7167; 7390; 8306; 9080; 9145 (2); 9178;
9746; 9975; 10549; 11616; 12368; 12476; 13721; 13743; 14447; 14599; 15021; 15095; 15835;
16536 (2); 16581 (2); 16729:1 (2)
ЕЛА (2) ■ Чыдасаң чыда, чыдамасаң ела ○ 11980 ● 16875
ЕЛАВЫК (1) ■ Елавык булса да, балаң булсын; бакравык булса да, кәжәң булсын ○ 14017
ЕЛАВЫҢ (1) ■ Уеңыңны кайда уйнасаң, елавың шунда булсын ○ 6693
ЕЛАГАН (10) ■ Арбасы вагылгач елаган, аты үлгәч көлгән ○ 6998 ● 14032; 14035; 14145 (2);
14149 (2); 14290 (2); 14913
ЕЛАГАНГА (1) ■ Ашаганга аш бирә, елаганга яшь бирә ○ 9600
ЕЛАГАНДА (1) ■ Ярлы башын тырнап елаганда, бай корсагын сыйпап жырлар ○ 7445
ЕЛАГАННАН (1) ■ Елаганнан сорама, елмайганнан сора ○ 14861

- ЕЛАГАННЫ** (1) ■ Сук – елаганны, орыш – тыңлаганны ○ 5626
ЕЛАГАННЫҢ (1) ■ Елаганның бер кайгысы, көлгөнөң – биш ○ 14862
ЕЛАГАЧ (2) ■ Чын күнөлдөн елагач сукыр күздөн яшь чыгар ○ 11309 ● 14959
ЕЛАК (3) ■ Хатыннарның кайгысы – елак бала, чи утын ○ 13738 ● 14046; 14291
ЕЛАККА (1) ■ Елакка елан сөлтөре ○ 14986
ЕЛАМА (1) ■ Тапканыңа куанма, жуйганыңа елама ○ 7417
ЕЛАМАГАН (2) ■ Еламаган бала көлө дө белмәс ○ 14018 ● 14019
ЕЛАМАС (3) ■ Эт үлгәнгә бүре еламас ○ 3679 ● 6872; 14093
ЕЛАМАСА (1) ■ Бала еламаса, ана сөт бирмәс ○ 14283
ЕЛАМЫЙ (2) ■ Теш чыккач бала еламый ○ 14049 ● 15001
ЕЛАН (97 | 1) ■ Кара жир астында кара елан да туйган ○ 124 ● 1260; 2280; 2995; 3194; 4549; 4552; 4562; 4567; 4573; 4580; 4583–4588; 4589 (2); 4590–4599; 4600 (2); 4601–4606; 4607 (2); 4608–4618; 4634 (2); 4636; 4637; 4648; 4662; 4665; 4667; 4668; 4673; 4675; 4685; 4687–4689; 4692; 4694; 4695; 4699; 4701–4703; 4708; 4709; 4711; 4729; 5421; 5792; 5815; 10862; 11349; 12155; 12281; 12842; 13921; 14180; 14366; 14986; 15180; 15213; 15480; 15510; 15856; 16178; 16257; 16300; 16729; :1
ЕЛАНГА (8) ■ Бага торган – еланга да тотына ○ 345 ● 4585; 4619–4623; 4698
ЕЛАНДАЙ (1) ■ Жордай юртак, еландай елдам булу ○ 2346
ЕЛАННАН (7) ■ Елан еланнан башка ни тудырсын ○ 4595 ● 4624; 4625; 4704; 11863; 15775; 16146
ЕЛАННЫ (17) ■ Жир астыннан йөргөн еланни да сизэләр ○ 211 ● 4549; 4596; 4626–4632; 4659; 4660; 4662; 4710; 5072; 14082; 15520
ЕЛАННЫҢ (38) ■ Карлыгачның койрыгы жөплө, еланның – теле ○ 4021 ● 4597; 4633–4657; 4661; 4672; 4693; 4696; 4707; 5915; 7344; 11829; 12113; 15857; 17043
ЕЛАНЫ (1) ■ Мечкәйнең эчендө еланы бар ○ 16741
ЕЛАП (10) ■ Тау астына көлеп чаба, үргә таба елап менә ○ 234 ● 5032; 6840; 6892; 7319; 8195; 13932; 14020; 14989; 16360
ЕЛАП-СЫКТАП (1) ■ Яшь чактагы нужалар уйнап-көлеп узалар, карт чактагы нужалар елап-сыктап узалар ○ 15112
ЕЛАР (10) ■ Чөчкөн – жыяр, чөчмөгән – елар ○ 1461 ● 5127 (2); 6669; 13599; 13655; 13961 (2); 14787; 14921
ЕЛАРСЫҢ (2) ■ Яман белән көлсән, азагында еларсың ○ 12210 ● 14859
ЕЛАСА (1) ■ Дошман алдында, эчең еласа да, тышың көлсөн ○ 5313
ЕЛАСАҢ (3) ■ Иген чөчкөндө еласаң, сукканда шатланырсың ○ 1398 ● 15329; 15858
ЕЛАТА (4) ■ Кунак «китәм-китәм» дип сыйлата, хаста «үлөм-үлөм» дип елата ○ 10111 ● 14721; 15312; 15539
ЕЛАТМА (1) ■ Ятимне елатма ○ 14203
ЕЛАТЫР (2) ■ Авыру елатыр, гыйшык сайратыр ○ 12664 ● 14159
ЕЛАУ (1) ■ Елау – көчсөзлек билгесе ○ 14863
ЕЛАУСЫЗ (1) ■ Үлем – елаусыз, туй үпкәсез булмас ○ 15416
ЕЛАШМА (1) ■ Тереклектә сыйлашмасаң, үлгәннән соң елашма ○ 15386
ЕЛАШЫП (1) ■ Орышмый аерылган елашып күрешер ○ 5041
ЕЛАШЫРГА (1) ■ Елашырга үз яхшы, сыйлашырга ят яхшы ○ 14671
ЕЛГА (21 | 1) ■ Елга күлме боргаланса да дингезгә төшәр ○ 376 ● 395; 419 (2); 468; 473; 486; 766; 2084; 2236; 2271; 2967; 5567; 5586; 6043; 9820; 11214; 12107; 13496; 13648; 16918; :1
ЕЛГАГА (2 | 1) ■ Коры елгага су керсә, үкерә дө бакыра ○ 405 ● 515; 1868:2
ЕЛГАДА (1) ■ Елгада су арканчы, баканың күзе мангаена менәр ○ 377
ЕЛГАДАН (1) ■ Күп елгдан Идел дө болгана ○ 417
ЕЛГАЛАР (1) ■ Кечкенә чишмәләрдән зур елгалар була ○ 396
ЕЛГАНЫ (2) ■ Дингез вак елганы да кире какмый ○ 361 ● 7045
ЕЛГАНЫҢ (3) ■ Дингезнең дө чиге бар, елганың да яры бар ○ 373 ● 378; 508
ЕЛГЫР (2) ■ Песи уңган булса, тычкан да елгыр булыр ○ 3374 ● 11830
ЕЛДА (4 | 1) ■ Бер елда ике яз булмый ○ 767 ● 999; 11066; 12015; 14727:2
ЕЛДАМ (2) ■ Жордай юртак, еландай елдам булу ○ 2346 ● 13837
ЕЛДАМЛАНА (1) ■ Кайтыр юлга чыккач ат та елдамлана ○ 2652

- ЕЛДАН** (8) ■ Арыш саламы алты елдан алтын булыр ○ 1526 ● 1922; 2935; 5398; 5489; 5799; 12481; 12531
- ЕЛКЫ** (5) ■ Елкы елың алдында ○ 1038 ● 2642; 2643; 2844; 6646
- ЕЛЛАГАН** (1) ■ Еллаган, айлаган да табанын майлаган ○ 11015
- ЕЛЛЫГЫ** (1) ■ Сагызакның жиде еллыгы, чакса, кеше үтерә ○ 4806
- ЕЛЛЫГЫН** (1) ■ Еллыгын уйламаган ирдән биз, айлыгын уйламаган хатыннан биз ○ 13805
- ЕЛЛЫК** (4) ■ Ат – айлык юлын, дөя – еллык юлын уйлый ○ 2466 ● 13315; 13414 (2)
- ЕЛМАГАЙ** (1) ■ Ялагай дус елмагай ○ 5496
- ЕЛМАЕП** (3) ■ Чырай сыгып аш биргәнче елмаеп агу бир ○ 10189 ● 12869; 13494
- ЕЛМАЙГАННАН** (1) ■ Елаганнан сорама, елмайганнан сора ○ 14861
- ЕЛМАЮ** (1) ■ Йөз матурлыгы – елмаю белән ○ 10663
- ЕЛНЫ** (11) ■ Бер елны бүдөнә симерсә, икенче елны тартар симерә ○ 768 (2) ● 972; 1801 (2); 2246; 4104; 8933 (3); 13229
- ЕЛНЫҢ** (3) ■ Ак алабута – ачлык елның бодае ○ 1249 ● 1254; 7963
- ЕЛСЫЗ** (1) ■ Айсыз атың мактама, елсыз хатының мактама ○ 13594
- ЕЛТЫРАГЫНА** (1) ■ Еланның елтырагына ышанма ○ 4643
- ЕЛТЫРАТЫР** (1) ■ Зыянчы песи күзен елтыратыр ○ 3338
- ЕЛЫ** (2) ■ Безнең авылның көне бик озын, кечкенә авылның елы хәтле бар ○ 5263 ● 7646
- ЕЛЫЙ** (9) ■ Бурый буран, елый олан, бармый ат, кыйный карт ○ 1214 ● 1639; 4199; 5696; 13256; 13897; 14800 (2); 14996
- ЕЛЫЙМ** (1) ■ Үзем алам, үзем елйым ○ 8226
- ЕЛЫЙСЫ** (1) ■ Елйысы килгән бала атасының сакалы белән уйнар ○ 14372
- ЕЛЫМНЫҢ** (1) ■ Елымның төбе суда ○ 4488
- ЕЛЫНА** (5) ■ Елына күрә жылы шулпа ○ 1039 ● 1278; 3188; 9204; 16916
- ЕЛЫНДА** (1) ■ Ат аенда сыналыр, ир елында сыналыр ○ 13444
- ЕЛЫНЫҢ** (1) ■ Эт елының игенен дунгыз елны урырсың ○ 972
- ЕЛЫҢ** (1) ■ Елкы елың алдында ○ 1038
- ЕЛЫП** (1) ■ Елан елып керер, чагып чыгар ○ 4598
- ЕРА** (4) ■ Карт бүре көрт ера ○ 2193 ● 4130; 4797; 9935
- ЕРАГРАК** (1) ■ Югары менгән саен, алга ераграк карарга кирәк ○ 702
- ЕРАГЫ** (1) ■ Усалның ерагы яхшы ○ 12179
- ЕРАК** (59 | 2) ■ Күккә баксам – күк ерак, жиргә баксам – жир каты ○ 100 ● 117; 141; 487; 603; 608; 683; 1310; 1652; 1659; 1698; 1787; 2666; 3860:1, :2; 3861; 3933; 4332; 5171; 5793; 5795; 5849; 5862; 6755–6759; 6952; 6967; 6993; 7345; 8529; 9063; 9116; 9924; 10079; 10204; 10211; 10423 (2); 10430 (2); 10431; 10908; 11135; 11236; 11485; 11590; 11787; 11832 (2); 12203; 12267; 12375; 12589; 13407; 14597; 14712; 14902; 16518
- ЕРАККА** (5) ■ Еракка куйсаң, якыннан алырсың ○ 684 ● 1783; 4917; 13018; 15826
- ЕРАКЛЫГЫ** (1) ■ Мәхәббәтне ара ераклыгы сыный ○ 12736
- ЕРАКТА** (5 | 1) ■ Еракта – чап, якында – чак ○ 685:1 ● 733; 10605; 10793; 14898; 16144
- ЕРАКТАГЫ** (6 | 4) ■ Ерактагы қояш жылы була, якынга килгәч чак була ○ 27 ● 27:1, :2, :3; 379; 685, :2; 5566; 14672; 16579
- ЕРАКТАГЫСЫН** (1) ■ Якындагы хәтәр ерактагысын ышыкмый ○ 14965
- ЕРАКТАН** (16 | 1) ■ Ерактан арба белән китергәнче, якыннан капчык белән китер ○ 686 ● 687–689; 714; 734; 1285; 1661:1; 2038; 2448; 2714; 3775; 4473; 12505; 16343; 16361; 16452
- ЕРАКТЫР** (1) ■ Ерактыр да – якындыр, якындыр да – якындыр ○ 690
- ЕРГАН** (1) ■ Телен тилчә ерган ○ 15701
- ЕРГАНАКЛАР** (1) ■ Ерганаклар Идел ясар, аларны Идел ашар ○ 380
- ЕРТА** (4 | 1) ■ Ямый белмәсә дә, ерта белә ○ 8885 ● 9935, :1; 11275; 14687
- ЕРТКАН** (1) ■ Ачкан ябар, ерткан ямар ○ 8850
- ЕРТКАННЫ** (1) ■ Жир ертканны ярата ○ 1478
- ЕРТКЫЧ** (4) ■ Ерткыч тырнагынан билгеле ○ 2015 ● 2023; 3417; 5801
- ЕРТКЫЧЫНА** (1) ■ Ерткычына күрә капканы ○ 2016
- ЕРТЛАЧ** (1) ■ Юаш әдәм оялчан булыр, ертлач әдәм соранчак булыр ○ 12190
- ЕРТМА** (1) ■ Йөзәүнең йөзен ертма ○ 5004
- ЕРТМЫЙ** (1) ■ Майлы кашык авыз ертмый ○ 9942

- ЕРТЫ** (1) ■ Эт этлеген итте, тун чабуын ертыгы ○ 3654:2
ЕРТЫГЫ (5) ■ Йомырканың жөе юк, жырынң ертыгы юк ○ 16367 ● 16438–16441
ЕРТЫГЫННАН (1) ■ Теләнче оятын кесасенә салган, ул да ертыгынан төшөп калган ○ 5892
ЕРТЫК (15) ■ Суык төлке тунлы кешегә салам бира, ертык тунлы кешенең куенына керә, имеш
 ○ 1126 ● 7169; 8705; 8853–8859; 8895; 8896; 12298; 12382; 15859
ЕРТЫККА (2) ■ Тишеккә – тыгын, ертыкка – ямау ○ 8871 ● 8880
ЕРТЫКЛЫГЫННАН (1) ■ Акчаң булмаса, кесәң ертыклығыннан ни зыян ○ 7725
ЕРТЫКНЫ (2) ■ Ертыкны япсаң да күренә, ямасаң да беленә ○ 8860 ● 8861
ЕРТЫЛА (3) ■ Куян туны эт өрсә дә ертыла, имеш ○ 2260 ● 8865; 8898
ЕРТЫЛГАН (2) ■ Каз кебек кычкырамын дип, карганың арты ертылган, ди ○ 3946 ● 4135
ЕРТЫЛГАЧ (1) ■ Туган кадере – аерылгач, тун кадере – ертылгач ○ 14509
ЕРТЫЛМАС (2) ■ Эт сөяк йотар, арты ертылмас ○ 3631 ● 3634
ЕРТЫЛМЫЙ (2) ■ Эт авызына кәргән белен ертылмый чыкмас ○ 3542 ● 9639
ЕРТЫЛСА (1) ■ Жырынң ертыгы юк, ертылса ямавы юк ○ 16438
ЕРТЫЛСЫН (1) ■ «Ир» дип айтма, ирене-борыны ертылсын ○ 13475
ЕРТЫЛЫР (3) ■ Киң киңәшөп ертылыр, тар тартышып ертылыр ○ 590 (2) ● 8913
ЕРТЫП (1) ■ Эт этлеген итәр – итәкне ертып китәр ○ 3654
ЕРТЫР (2) ■ Тай бияне тыңламаса, бүре ертыр ○ 2854 ● 3678
ЕРТЫШЫ (1) ■ Агай-әненең тартышы – туй бүлөгә ертышы ○ 14551
ЕРЫК (2) ■ Шапырыкның арты ерык ○ 12047 ● 14913
ЕФӨГЕННӨН (1) ■ Кычыткан чыпчыгы: «Үз өем, үз илем!» – дип сайрый икән. Моңың өе кай-
 да дип карап торсалар, кычыткан арасында кычыткан ефөгеннөн үргән оясына кереп киткәнөн
 күргәннөр ○ 4216
ЕФӨК (9) ■ Тышы ефөк, эче кибәк ○ 657 ● 4124; 7817; 8677; 8684; 12337; 12989; 13318; 15120
ЕФӨККӘ (1) ■ Шалканны ефөккә төргәннән бәясә артмас, энжене ыштырга төргәннән бәясә
 кимемәс ○ 1624
ЕФӨКНЕ (1) ■ Ефөкне утка якын куярга ярамый ○ 8678
ЕФӨКТӘЙ (1) ■ Ирнең күңеле ефөктәй, бер тәйнәлсә чишелмәс ○ 13546
ЕШ (4) ■ Йоны бик еш коелса да, бүренең холкы үзгәрми ○ 2192 ● 5225; 13002; 16369
ЕШЫП (1) ■ Яманның утырган жирен ешып ал ○ 12296

Ж

- ЖАР** (1) ■ Жил дә тими, жар да тими ○ 1238
ЖӘЛ (6) ■ Жилдән килгән жәл түгел ○ 1197 ● 1933 (2); 4246; 10318 (2)
ЖӘЛКЕ (1) ■ Болак күперен чыкканчы – теләнчегә бер тәңкә, чыккач – бер тиен дә жәлкә ○ 6750
ЖӘЛЛӘМӨ (2) ■ Чикләвек ашыйсың килсә, тешенне жәлләмә ○ 1763 ● 9195
ЖӘЛЛӘМИ (1) ■ Үлем койтысын ирәми, яхшысын жәлләми ○ 15420
ЖӘЛЛИЛӨР (1) ■ Бәхетлене сөйләләр, бәхетсезне жәллиләр ○ 14848

Ж

- ЖАВАБЫ** (4) ■ Тупка каршы тупның жавабы бар ○ 5634 ● 5991; 16030; 16935
ЖАВАБЫН (1) ■ Тылмач үз жавабын үзе табар ○ 15634
ЖАВАБЫНА (1) ■ Сүзенә күрә жавабы, жавабына күрә савабы ○ 16030
ЖАВАП (16) ■ Тәвәгә: «Муеның кәкрә», – дигәч, «Ә кай жирем төз соң әле, бер муеным гына
 төз булырга!» – дип жавап биргән, ди ○ 2929 ● 10310; 10759; 11539; 11686; 12660; 13241;
 15562; 15815; 15848; 15964; 15965; 16156; 16261; 16641; 16934
ЖАЕ (8) ■ Эшне эшләргә кем белми, тик жае туры килми ○ 6392 ● 6404; 11348; 11982; 13389;
 14742; 15774; 16306
ЖАЕК (3) ■ Жаек баштан жил иссә, яз булса да кыш булыр ○ 490 ● 3940 (2)
ЖАЕН (4) ■ Игеннең жаен иккән белер, арбаның жаен жиккән белер ○ 1405 (2) ● 2391 (2)
ЖАЕНА (3) ■ Жаена сыпырсаң – юрга булыр, кирегә сыпырсаң – чыгымчы булыр ○ 2813
 ● 3940; 13959
ЖАЕНДА (1) ■ Күңел урынында булса, жан жаенда ○ 11216
ЖАЕҢНЫ (1) ■ Кашың кара, күзең кара, үз жаенны үзең кара ○ 10478

ЖАЙ (9) ■ Үгез жиксәң ашыкма, жай йөргәнгә пошыкма ○ 3312 ● 4920; 5413; 6090; 6408; 6436; 9187; 9300; 13987

жай → **ип-жай**

ЖАЙГА (2) ■ Бурый-бурый кар яуса, буран атны үтерер; аз кешене күп кеше ничек тә жайга китерер ○ 4894 ● 6359

ЖАЙЛАМЫЙЧА (1) ■ Майламыйча – арба, жайламыйча чана йөрми ○ 7063

ЖАЙЛАП (1) ■ Атны сыйлап, хатынны жайлап өйрәтәләр ○ 13607

ЖАЙЛЫ (2) ■ Бака лайлы жир эзли, ялкау жайлы жир эзли ○ 6448 ● 16256

ЖАЙНЫ (2) ■ Кышкы көннәр жәйне әйтер, жәйге көннәр жайны әйтер ○ 875 ● 4533

ЖАЙСЫЗЛАНСА (1) ■ Жәе килсә – күгәрчен, жайсызланса – ябалак ○ 11982

ЖАН (74 | 1) ■ Яна чакта жан күк ○ 626 ● 661; 986; 1019; 1176; 1298; 1899:1; 2365; 2373; 2649; 2699; 4901; 5308; 5360; 5968; 5982; 6440; 7287; 7379; 7511; 7512; 7726; 7831; 8093; 8345; 9787; 10238; 10317; 10506; 10800; 10816; 11062; 11123; 11141; 11201; 11216; 11342–11345; 11358; 11364; 11378; 11395; 11914; 12369; 12407; 12620; 12639; 12772; 12776; 12793; 13186 (2); 13468; 13687; 13815; 13991 (2); 14094; 14531; 14532; 14650; 15178; 15201; 15406; 15849; 16063; 16090; 16192; 16194; 16195; 16256; 16659; 16660

ЖАНАГА (1) ■ Биага – бөтен ир, жанага – ярты ир ○ 14593

ЖАНАГАЙ (2) ■ Жан сөйгәнем жанагай, ярты жаным аныкы ○ 14650 ● 14651

ЖАНГА (10) ■ Мал малга житкәнче газраил жанга житәр ○ 7384 ● 10959; 12280; 12411; 13647; 16178; 16193 (2); 16254; 16739

ЖАНДАЙ (1) ■ Ярлылык, сине кайтаен, жандай дуска ят иттең; карыйлык, сине кайтаен, әйтер сүзгә мат иттең ○ 7486

ЖАНЛАНЫР (1) ■ Аңа әйткәнче бер ташка әйтсәң, таш жанланыр иде ○ 224

ЖАНЛЫ (1) ■ Жанлы мал – ярты мал ○ 2424

ЖАННАН (7) ■ Шаулап яуган яңгыр яннан үтәр, сибәләп яуган яңгыр – жаннан ○ 1148 ● 7326; 7512; 11247; 12738; 12793; 15177

ЖАНЫ (7) ■ Жылы сөек сындырмый, салкын жанны тындырмый ○ 1205 ● 4764; 4858; 7183; 15424; 15960; 17068

ЖАНЫҢ (4) ■ Байлык кадерен бөлгәндә, жанның кадерен үлгәндә белерсең ○ 7247 ● 10664; 12334; 14034

ЖАНСЫЗ (5) ■ Малсыз кеше – жансыз кеше ○ 2392 ● 7401; 7892; 11346; 11350

ЖАН-ФӨРМАН (1) ■ Аш дигәндә – жан-фөрман, эш дигәндә – юк дәрман ○ 6287

ЖАНЫ (39 | 1) ■ Аю артына чуан чыккан, ялый-ялый жаны чыккан ○ 2070 ● 2293; 2674; 3043; 5658 (2); 5858; 6323; 6515; 6523; 7050 (2); 7185; 7291; 7404 (2); 7405; 7703; 8451; 9376; 10637; 10673; :1; 10809; 11347–11349; 11358; 12281; 12303; 12323; 12640; 12716; 12782; 12802; 13883; 14002; 15275; 15306; 15655

ЖАНЫЙ (1) ■ Жаның бирми жаный юк ○ 12795

ЖАНЫМ (10) ■ Ярма арыш, жаным тыныч ○ 1587 ● 5710; 10363; 11033; 11358; 11396; 12406; 12794; 13784; 14650

ЖАНЫМНЫ (1) ■ Тамагымны сыйламыйм, жанымны кыйнамайым ○ 9778

ЖАНЫН (6) ■ Жанын аяган яу жиңә алмас ○ 5686 ● 7388 (2); 11350 (2); 15364

ЖАНЫННАН (1) ■ Аз биргән жаныннан бирер, күп биргән малыннан бирер ○ 8083

ЖАНЫҢ (16) ■ Күршең яхшы булса, жаның тыныч ○ 5223 ● 6058; 8280; 11072; 11316; 11317; 11351–11353; 12314; 12795; 13119; 13203; 13624; 15308; 15727

ЖАНЫҢА (2) ■ Өйләнү – жаныңа жавап, башыңа – савап ○ 13241 ● 17007

ЖАНЫҢНЫ (3) ■ Яуга, жаныңны бирсәң дә, сереңне бирмә ○ 5673 ● 11346; 12978

ЖАНЫҢНЫҢ (1) ■ Эшнең очы – жаныңның тынычы ○ 6250

ЖӘЕЛ (1) ■ Жәй көне жәел ○ 1014

ЖӘЕЛӨ (3) ■ Авыздан чыккан сүз – һавага жәелә, түз ○ 15724 ● 16014; 16120

ЖӘЕЛМӘСӘ (1) ■ Табын жәелмәсә бер гаеп, жәелсә – ун гаеп ○ 10170

ЖӘЕЛСӘ (2) ■ Табын жәелмәсә бер гаеп, жәелсә – ун гаеп ○ 10170 ● 10963

ЖӘЕМ (1) ■ Бер жәем токмач белән туй үтми ○ 9179

ЖӘЕН (8) ■ Жәен өйдә боз киптереп, кышын суган сагалар ○ 1066 ● 4498; 4503; 4528; 4532; 4533; 7440; 9414

ЖӘЕННӘН (1) ■ Көз килеше жәеннән билгеле ○ 883

- ЖӘЕННЕ** (1) ■ Йөр инде: тотарсын қоры жирдән жәенне ○ 4539
ЖӘЕН (1) ■ Қыйбладан жыл торса – қарын китәр, тәңьяктан жыл иссә – жәән китәр ○ 1113
ЖӘЕП (2) ■ Йошак жәеп қатыға ятқыра ○ 8437 ● 11134
ЖӘЗА (3) ■ Би ватса – каза, асрау ватса – жәза ○ 5764 ● 6200; 12464
ЖӘЗАҢНЫ (3) ■ Ат қадерен белмәсәң, жәяүлек бирсен жәзаның; аш қадерен белмәсәң, ачлық бирсен жәзаның ○ 2499 (2) ● 9134
ЖӘЗАСЫ (3) ■ Патша жәзасы қичекмәс, алланықы қичегер ○ 5871 ● 12485; 13575
ЖӘЗАСЫН (3) ■ Яманға юлдаш булсаң, жәзасын үзән күрерсең ○ 6970 ● 10233; 12641
ЖӘЙ (27) ■ Яшел төс – яз күрке, сары төс – көз күрке, ал да гөл – жәй күрке, ак төс – қыш күрке ○ 624 ● 823; 843; 867; 868; 870; 877; 924; 950 (2); 1008–1016; 1021; 1067–1069; 6995; 7531; 11322; 15079
ЖӘЙГӘ (6 | 1) ■ Қыш көне эт тә: «Жәйгә чықсам сәяктән сарай салыр идем», – дип әйтер, ди ○ 866 ● 1019; 1020; 3644, :2; 3915; 8996
ЖӘЙГӘН (2) ■ Йомшак жәйгән қакка ауната белер ○ 8409 ● 8687
ЖӘЙГӘНДӘ (1) ■ Қиленне – қилгәндә, келәмне жәйгәндә макта ○ 13373
ЖӘЙГЕ (5) ■ Қышқы көннәр жәйне әйтер, жәйге көннәр жайны әйтер ○ 875 ● 1017; 1018; 1206; 15324
ЖӘЙДӘ (1) ■ Былтыр жәйдә без булмаған, қызлар өч тәңкә булған ○ 13067
ЖӘЙДӘН (1) ■ Булса үнбер сентябрь, жәйдән инде бит сыпыр ○ 782
ЖӘЙЛӘДЕМ (1) ■ Жәй жәйләдем, қыш қышладым, мич башыннан төшмәдем ○ 1069
ЖӘЙЛӘМӘС (1) ■ Бүре утлағында ишәк жәйләмәс ○ 2166
ЖӘЙЛӘР (1) ■ Ничә жәйләр, ничә қышлар ○ 1053
ЖӘЙЛӘҮГӘ (2) ■ Сазлық жир – жәйләүгә, қысқа жеп бәйләүгә ярамый ○ 149 ● 14339
ЖӘЙЛӘҮДӘ (1) ■ Бозлавыкта бозау ташлар, жәйләүдә жилен башлар ○ 3246
ЖӘЙМӘ (4) ■ Алдыңнан артын яхшы – юлларыңа ак жәймә ○ 722 ● 8452; 9506; 11134
ЖӘЙМӘГӘ (1) ■ Қоры жәймәгә доға булмас ○ 16924
ЖӘЙМӘЛЕ (1) ■ Ак жәймәле көн туу ○ 1029
ЖӘЙМӘҢНЕ (1) ■ Жәяүлек юлга чықсаң, аш жәймәңне қалдырма ○ 6878
ЖӘЙНЕ (3) ■ Қышқы көннәр жәйне әйтер, жәйге көннәр жайны әйтер ○ 875 ● 1020; 11322
ЖӘЙНЕКЕН (1) ■ Қышылық қиемне тектергәнче боз китә, жәйнекен тектергәнче боз тота ○ 8803
ЖӘЙНЕН (4) ■ Жәйнен күрке яр булыр, ярын күрке тал булыр ○ 492 ● 930; 4061; 13401
ЖӘЙСӘҢ (1) ■ Ишәккә түшәк жәйсәң, тәгәрәп төшәр ○ 2980
ЖӘЛ (3) ■ Яңғыр яуса бала жәл, таш яуса баш жәл ○ 14084 (2) ● 14343
ЖӘМАЛ (1) ■ Мәхәббәт жәмал теләмәс ○ 12734
ЖӘМӘК (1) ■ Әмәк белән Жәмәк, көрәк белән сәнәк ○ 5524
ЖӘМИЛӘ (1) ■ Життек, Жәмилә, Қазанға ○ 5283
ЖӘНЖАЛ (1) ■ Ишәктән көндәш керсә, тишәктән жәнжал керә ○ 13651
ЖӘНЛЕККӘ (1) ■ Һәр жәнлеккә тозақ бар ○ 2027
ЖӘННӘТ (8) ■ Қыш – қыямәт, яз – жәннәт ○ 864 ● 5058; 5244; 9833; 12639; 16630; 16906; 16909
ЖӘННӘТТӘ (2) ■ Яман белән жәннәттә булғанчы, яхшы белән жәһәннәмдә бул ○ 12212 ● 16897
ЖӘННӘТТӘЙ (1) ■ Яқты дөнья жәннәттәй – яхшы булса хатының; тормыш тәмуғ утыдай – яман булса хатының ○ 13764
ЖӘПЛӘКӘСЕ (1) ■ Сәнәге қыйбат түгел, жәпләкәсе қыйбат ○ 1305
ЖӘПЛЕ (2) ■ Қарлығачның қойрығы жәпле, еланның – телә ○ 4021 ● 8639
ЖӘРӘХӘТ (2) ■ Жәрәхәт урыны жәйсез булмай ○ 15343 ● 16193
ЖӘРӘХӘТЕ (4) ■ Ачу китсә дә, ясаған жәрәхәте қалыр ○ 12439 ● 15516 (2); 15564
ЖӘРӘХӘТЕН (1) ■ Бер яхшы сүз мең күңелнен жәрәхәтен төзәтә ○ 15804
ЖӘРӘХӘТЕННӘН (1) ■ Тел жәрәхәте сәңге жәрәхәтеннән яман ○ 15564
ЖӘРӘХӘТКӘ (1) ■ Жәрәхәткә тоз сибү ○ 15367
ЖӘРӘХӘТЛӘМИ (1) ■ Уң кул сул кулны жәрәхәтләми ○ 10967
ЖӘРӘХӘТНЕ (1) ■ Холықны дәвалау жәрәхәтне дәвалаудан авыррак ○ 11304
ЖӘҮЗА (2) ■ Кавәс тумый қыш булмай, жәүза тумый жәй булмай ○ 843 ● 1021
ЖӘҮҺӘР (5) ■ Бикле сандықта жәүһәр ятыр ○ 275 ● 327; 6936; 9884; 15283
ЖӘҮҺӘРГӘ (1) ■ Заманны бернинди жәүһәргә дә алмашып булмай ○ 817
ЖӘҮҺӘРНЕ (3) ■ Жәүһәрне искегә төрмиләр ○ 328 ● 1022; 7767

- ЖӘҮҮҒӘРНЕЦ** (1) ■ Жәуһәрнең кыйммәте зур, үгетнең кыйммәте юк ○ 329
- ЖӘҮҮҒӘРЧЕ** (1) ■ Жәуһәр кадерең жәуһәрче белер ○ 327
- ЖӘФА** (5) ■ Яхшыдан вафа, яманнан жәфа ○ 12345 ● 13515; 13926 (2); 14495
- ЖӘФАМНЫ** (2) ■ Үтмәс пычак, яман ат икеләттә жәфамны; яман хагын, яшь бала жиделәттә жәфамны ○ 13779 (2)
- ЖӘФАНЫ** (1) ■ Жәфаны күрмәян гашыйк сафаның кадереңе белмәс; мәхәббәт бер бәладер кем, грифтар улмаян белмәс ○ 12798
- ЖӘФАСЫ** (1) ■ Дөньяның жәфасы жөп, вафасы так ○ 14741
- ЖӘҢНӘМ** (1) ■ Бар да оҗмахка керсә, жәһәннәм буш калыр иде ○ 16896
- ЖӘҢНӘМДӨ** (1) ■ Яман белән жәннәттә булганчы, яхшы белән жәһәннәмдә бул ○ 12212
- ЖӘҢӘТРӘК** (1) ■ Кулың менә терәк, эшенә энә терәк, тотын жәһәтрәк ○ 11037
- ЖӘЯ** (6) ■ Төз агачтан ук чыгар, кәкрәдән – жәя ○ 1947 ● 5538; 5635; 5713; 9506; 12270
- ЖӘЯДӘН** (1) ■ Кәкрә жәядән туры ук ○ 5595
- ЖӘЯҢНЕ** (1) ■ Жәяңне бик киермә – сындырырсың ○ 5687
- ЖӘЯР** (1) ■ Яраусыз кешегә сүз әйтсәң, ярыла-ярыла йортка жәяр ○ 12305
- ЖӘЯРГӘ** (1) ■ Жәймә түгел жәяргә, ука түгел чукарга ○ 8452
- ЖӘЯСЕ** (1) ■ Ялгзының жәясе дә югалыр, күмәкнең угы да югалмас ○ 5113
- ЖӘЯСЕН** (3) ■ Угын аткач, жәясен яшермә ○ 5641 ● 5690; 7616
- ЖӘЯҮ** (6) ■ Яман атка менгәнче, жәяү йөрә талганчы ○ 2705 ● 2734; 9538; 12044; 15319; 16856
- ЖӘЯҮГӘ** (3) ■ Карт атын мактаган кеше кара жәяүгә калган ○ 2656 ● 2750; 6891
- ЖӘЯҮЛЕ** (3) ■ Жәяүле атлыга юл бирер ○ 6875 ● 6978; 10058
- ЖӘЯҮЛЕГӘ** (2) ■ Жәяүлегә янчык авыр ○ 6876 ● 6905
- ЖӘЯҮЛЕК** (3) ■ Ат кадерең белмәсәң, жәяүлек бирсен жәзаның; аш кадерең белмәсәң, ачлык бирсен жәзаның ○ 2499 ● 6877; 6878
- ЖӘЯҮЛЕКТӘН** (1) ■ Ат аягын кызганган жәяүлектән котылмас ○ 2479
- ЖӘЯҮЛЕЛӘР** (1) ■ Атлылар аттан төшөп, жәяүделәр ятып карарлык түгел ○ 2747
- ЖӘЯҮЛЕНЕЦ** (2) ■ Ялгзының сүзе үтми, жәяүленең туфрагы тузмый ○ 5111 ● 6736
- ЖӘЯҮНЕЦ** (3) ■ Жәяүнең сукмагы тар, алай да турылыгы бар ○ 6879 ● 6880; 6881
- ЖЕБЕ** (4) ■ Дуслык жебе – ачык йөз ○ 5393 ● 8188; 8722; 13104
- ЖЕБЕГӘН** (2) ■ Алдан жилкенгән – соңыннан жебегән ○ 11793 ● 12843
- ЖЕБЕГӘНГӘ** (1) ■ Житезгә йөз өлеш, жебегәнгә бер өлеш ○ 6618
- ЖЕБЕДӘЙ** (1) ■ Килгән жире киләп жебедәй, килмәгән жире киле сабыдай ○ 8690
- ЖЕБЕМИ** (1) ■ Суга төшкән жебеми чыкмас ○ 445
- ЖЕБЕН** (4) ■ Тана күзен сөзсә, үгез жебен өзә ○ 3278 ● 8194; 8756; 9822
- ЖЕБЕНӨ** (1) ■ Энәсеннән жебенә кадәр ○ 8753
- ЖЕБЕНГӘН** (1) ■ Алдан жилкенгән – соңыннан жебенгән ○ 757
- ЖЕБЕНЛЕК** (1) ■ Жебенлек белән саранлык – яман хольк ирләргә ○ 13582
- ЖЕБЕННЕ** (1) ■ Музыка жебенне баһадирландырыр, саранны юмартландырыр ○ 16386
- жебенне** → **энә-жебенне**
- ЖЕБЕП** (2) ■ Егет булса, жебеп тормас; жебеп торса, егет булмас ○ 12844 (2)
- ЖЕГӘРЛӘ** (1) ■ Жеп жегәрлә, киндер сук, шуннан башка нәрә юк ○ 8725
- ЖЕГЕРЛӘР** (1) ■ Ата күргән ук юнар, ана күргән жеп жегерләр ○ 14411
- ЖЕККӘ** (1) ■ Юлга чыкканда жеккә йөрмә ○ 6934
- ЖЕЛЕГЕН** (1) ■ Канын эчеп, желеген суырган ○ 10834
- ЖЕЛЕК** (4) ■ Хайван башта желек тутыра, аннан ит жыя, аннан соң гына май жыя башлый ○ 2412 ● 12848; 12865; 14446
- ЖЕЛЕККӘ** (1) ■ Жил желеккә үтәр ○ 1190
- ЖЕЛЕКЛЕ** (1) ■ Белекле – борыны желекле ○ 16699
- ЖЕЛЕКСЕЗ** (1) ■ Ылак – желексез, олан – белексез ○ 14070
- ЖЕМ** (1) ■ Алтын жем итә, табыннаны жем итә ○ 7761
- ЖЕМЕЛДӘГӘН** (1) ■ Йолдыз жемелдәгән саен күз йоммыйлар ○ 28
- ЖЕН** (8) ■ Алтын жем итә, табыннаны жем итә ○ 7761 ● 12411; 14748; 16746; 16747; 16782; 16798; 16799
- ЖЕНАЗА** (1) ■ Кеше туй сөйләгәндә ул женаза сөйләгән ○ 16280
- ЖЕНАЗАНЫ** (1) ■ Женазаны зираттан кире алып кайтмыйлар ○ 15434

- ЖЕНАЗАСЫН** (1) ■ Дошманыңның женазасын күрөп сөөнмө ○ 5347
ЖЕНГЭ (2) ■ Төшкө ышанган – тиле, женгэ ышанган – жүлөр ○ 16754 ● 16799
ЖЕНЕ (1) ■ Һәр пәринең жене бар ○ 16802
ЖЕНЕСЕН (1) ■ Дунгыз котырса, үз женесен ашый, ди ○ 2881
ЖЕНЛЕГЭ (1) ■ Женлегэ якын торма ○ 11750
ЖЕННӨН (3) ■ Түшөктөн тәгәрәмәскә түмгәк, женнән курыкмаска иптәш ○ 8441 ● 16808; 16813
ЖЕННӨР (2) ■ Тыныч күлдә женнәр күп үрчи ○ 475 ● 16801
ЖЕННЕ (1) ■ Женне күрөп шаккатмасаң, шундук күздөн юк булыр ○ 16800
ЖЕП (24) ■ Сазлык жир – жәйләүгә, кыска жеп бәйләүгә ярамый ○ 149 ● 4616; 4956; 5129; 7338; 7514; 8586; 8672; 8694; 8697; 8711; 8712; 8723–8725; 8730; 8744; 9515; 13500; 14183; 14411; 14827; 15947; 16040
ЖЕПКӘ (3) ■ Арканны жепкә ялгамыйлар ○ 7001 ● 13910 (2)
ЖЕПНЕ (3) ■ Тычкан пәси бәйләп куйган жепне кимерер ○ 3413 ● 7091; 8726
ЖЕПТӘ (3) ■ Ике тирәк бер төптә, ике тәймә бер жептә ○ 1770 ● 8734; 8897
ЖЕПТӘН (1) ■ Еланнан курыккан ала жептән атламас ○ 4625
ЖЕТЕ (3) ■ Жете кызыл тиз уңа ○ 632 ● 9351; 11967
ЖЕТЕРЕР (2) ■ Юньле юнең жетерер, исе исең китәрер ○ 8003 ● 16928
ЖИБӘР (3) ■ Бетне таякка жибәр – аякка менәр ○ 4767 ● 15052; 16447
ЖИБӘРӘ (2) ■ Шайтан үзе керә алмаган жиргә аракысын жибәрә, ди ○ 9853 ● 17046
ЖИБӘРЕП (1) ■ Астан ут жибәрәп яту ○ 8555
ЖИБӘРЕРМЕН (2) ■ Кызыл үгез жибәрермен ○ 3325 ● 9092
ЖИБӘРМӘ (4) ■ Һавадагы торнаны тотам дип, кулындагы чыпчыкны жибәрмә ○ 4141 ● 8710; 16973 (2)
ЖИБӘРМӘС (3) ■ Куркак эт тотканын жибәрмәс ○ 3510 ● 14200; 14902
ЖИБӘРМИ (3) ■ Күнел ни теләми, ызык жибәрми ○ 12541 ● 12639; 14223
ЖИБӘРМИЛӘР (1) ■ Яхшы кызны авылдан жибәрмиләр ○ 13053
ЖИБӘРСӘ (1) ■ Йорт эте куянын куып жибәрсә, тоттыга сана ○ 3485
ЖИБӘРСӘҢ (4 | 1) ■ Этне илчегә жибәрсәң, илгә бала китерер ○ 3700 ● 4110; 7016:3; 13978; 15120
ЖИБӘРҮ (2) ■ Кызыл әтәч жибәрү ○ 4389 ● 10510
ЖИГӘ (2) ■ Аты бар жигә белер, жиккәч китә белер ○ 2588 ● 2769
ЖИГӘЛӘР (3) ■ Карт бияне төпкә жигәләр, яшь бияне кырга жигәләр ○ 2827 (2) ● 4214
ЖИГӘН (3) ■ Тилемзәк жигән аекмас ○ 1314 ● 4532; 11940
ЖИГӘР (3) ■ Жигә белгән айгыр жигәр ○ 2769 ● 10783 (2)
ЖИГӘРГӘ (1) ■ Байлыкка чама юк, жигәргә чана юк ○ 7525
ЖИГӘРЕНӘ (1) ■ Күршәң бай булса да, жигәренә тай булсын ○ 5214
ЖИГӘРЛЕК (1) ■ Егет чак – егәрле чак, арыслан тотып жигәрлек чак ○ 12864
ЖИГЕЛӘ (1) ■ Күндәм ат күп жигелә ○ 2669
ЖИГЕЛЕР (1) ■ Аргамакка авыр булса, арбага жигелер ○ 2785
ЖИГЕЛҮ (1) ■ Тормыш арбасына жигелү ○ 14773
ЖИГУГӘ (1) ■ Тал дуга талдырып жигүгә яхшы ○ 7068
ЖИГУЕННӨН (1) ■ Егетнең егетлеге ат жигуеннән билгелә ○ 12876
ЖИГУЛӘ (1) ■ Тилегә акыл бирсәң, атың жигүлә булсын ○ 11653
ЖИДӘУ (2) ■ Берәү – сука белән, жидәү – кашык белән ○ 1387 ● 9908
ЖИДЕ (73 | 1) ■ Жидегән йолдыз жиде әйләнә, Тимерказык урынында ○ 76 ● 249; 250; 865; 1031; 1065; 1122; 1348; 1557; 1565; 1765; 1915; 1922; 2286; 2973; 3376; 4364; 4806; 5127; 6736; 6917; 7730; 8015; 8079 (2); 8100; 8590; 8727; 8947; 8982; 9062; 9208; 10072; 10113; 10224; 10874; 11700; 11751; 12227; 12377; 12462; 12693; 12732; 13059; 13091; 13159; 13400; 13441; 13623 (2); 13646; 13725; 13780; 14054; 14095; 14109; 14204, :1; 14231; 14533 (2); 14537; 14641; 14652; 14702; 15094; 15436; 15563; 16294; 16692 (2); 16791; 16814; 16909
ЖИДЕГӘ (1) ■ Жинел-жинел жидегә тәйим дә, тугызарлап тырмалыйм ○ 8080
ЖИДЕГӘН (2) ■ Жидегән йолдыз жиде әйләнә, Тимерказык урынында ○ 76 ● 77
ЖИДЕЛӘТТЕ (1) ■ Үтмәс пычак, яман ат икеләтте әжафамны; яман хатын, яшь бала жиделәтте әжафамны ○ 13779
ЖИДЕНЕ (1) ■ Эте жидене балаласа да, савып эчәр сөт бирмәс ○ 3683

- ЖИДЕНЧЕ** (1) ■ Жиденче кат күктә хис итү ○ 106
ЖИДЕРЕП (1) ■ Татлы жидереп, ачы костыру ○ 9783
ЖИДЕРМӘС (2) ■ Байлык ни дидермәс, ачылык ни жидермәс ○ 7250 ● 9568
ЖИДЕСЕ (1) ■ Жиде Гәрәй жиде төштә, жидесе дә жинел эштә ○ 8079
ЖИДЕСЕН (1) ■ Ишәк жиде төрле йөзә белсә дә, су янына килгәч, жидесен дә онытыр ○ 2973
ЖИДЕСЕНДӨ (1) ■ Жидесендә ни булса, житмешендә шул булыр ○ 15142
ЖИДЕШӘР (1) ■ Мулла белән ишанның корсакалары жидешәр тиредән тегелгән була, ди ○ 17019
ЖИЗ (11) ■ Эшлэгән жиз ялтырар, эшләмәгән – черер ○ 324 ● 2452; 6617; 7731; 7756; 7770; 8757; 11053; 12821; 13158; 14657
ЖИЗНӨ (1) ■ Ата – жизнө, ана – казна ○ 14415
ЖИЗНӘМ (2) ■ Агам кемне алса, жингәм шул; апам кемгә барса, жиннәм шул ○ 14555 ● 14654
ЖИЗНӘСЕ (2) ■ Этнең жиннәсе күп булыр ○ 3738 ● 14653
ЖИЗНЕ (2) ■ Жинне ялтырату белән алтын булмас ○ 326 ● 7749
ЖИЗНЕЦ (1) ■ Тилеләргә кынгырау таксалар, жиннең бәясе алтынга чыгар иде ○ 11666
ЖИЗНИ (6) ■ Заманасына күрә дунгызны жинни диярсен ○ 816 ● 2896; 2909; 3012; 4646; 14254
ЖИК (4) ■ Атның кечкенәсен макта, зурсың жик ○ 2574 ● 2657; 2725; 13314
ЖИКӘН (3) ■ Жирле – жирендә, жикән – күлендә ○ 218 ● 4175; 4981
ЖИКЕРМӨ (1) ■ Жилгә каршы төкөрмә – кире битенә кайтачак; жилгә каршы жикермә – сүзен жилгә китәчәк ○ 1193
ЖИККӘН (6) ■ Игеннен жаен иккән белер, арбаның жаен жиккән белер ○ 1405 ● 2733; 5124; 6470; 11144; 12924
ЖИККӘНДӨ (1) ■ Ага акканда, жингә жиккәндә яхшы ○ 14541
ЖИККӘННӨН (1) ■ Яман атны жиккәннән яхшы ат белән үлгәнәң артык ○ 2708
ЖИККӘНЧЕ (1) ■ Атасы ат жиккәнче улы атланып чапкан ○ 14359
ЖИККӘЧ (1) ■ Аты бар жигә белер, жиккәч китә белер ○ 2588
ЖИКМӨ (1) ■ Ат янына сыер жикмә ○ 2532
ЖИКМӘСӘН (2) ■ Жикмәсән дә ат яхшы, сөймәсән дә яр яхшы ○ 12796 ● 13060
ЖИКСӘН (2) ■ Сыер жиксән, ат йөрешен көтмә ○ 3199 ● 3312
ЖИКСЕНСӘН (1) ■ Кара ипине жиксенсән, кара көнгә калырсың ○ 9263
ЖИКСЕТӨ (1) ■ Эш бәрәңгә ашау түгел, кайчак бәрәңгә дә жиксетә ○ 6166
ЖИЛ (87) (2) ■ Ай күргән, кояш алган, жил очырып киткән ○ 86 ● 151; 375; 490; 641; 708; 1084; 1113 (2); 1154; 1157; 1177–1191; 1201; 1207; 1226; 1237–1243; 1429; 1494; 1512; 1713; 2233; 2536; 3079; 3142; 3667; 3777; 3967; 5442; 5854; 5949; 5952; 5976; 7007; 7021; 7092; 8057; 8290; 8509; 8570; 8637; 8638 (2); 8653; 8854; 8924; 8971; 10340; 10725; 11471; 12797; 12851; 13109; 13284; 13564; 13623; 13725; 13761; 14190; 14574; 14845; 14878; 15120; 15718; 15733, :1; 15845. :1; 15859; 16068
ЖИЛӨГЕ (4) ■ Кыш уртасында – кура жилөгә ○ 1043 ● 1807; 14195; 16426
ЖИЛӨК (6) ■ Аяз-аяз көннәрдә жилөк жыяр аппагым, болыт-болыт көннәрдә урак урыр аппагым ○ 1073 ● 1772; 1825; 1826; 5128; 8474
ЖИЛӨККӨ (2) ■ Чикләвек жыйганда жилөккә бармыйлар ○ 1764 ● 1826
ЖИЛӨКНЕ (1) ■ Жилөкне вакытында жыялар ○ 1827
ЖИЛӨН (2) ■ Кыш көне жиде жилән кигәнче бер тун ки ○ 865 ● 8947
ЖИЛӨНЕ (1) ■ Егет жилле, жиләне кыскарак ○ 12932
ЖИЛӨННӨН (1) ■ Жәйгә чыкса – чикмәннән, кышка керсә – жиләннән ○ 8996
ЖИЛӨР (1) ■ Житкән егеткә ни кирәк – менеп жиләр ат кирәк ○ 12925
ЖИЛӨТӨ (1) ■ Гел бер ипи генә ашасан, ул да жиләтә ○ 9202
ЖИЛГӘ (19) ■ Болыт жилгә каршы йөрми ○ 1079 ● 1192; 1193 (3); 1194–1196; 1198; 1245; 1485; 3275; 4263; 7093; 8501; 8637; 12792; 15040; 15052
ЖИЛГӘНДӨ (2) ■ Юрганың кадере жилгәндә беленер ○ 2810 ● 12196
ЖИЛГӘРЕРСЕН (1) ■ Ничек чөчсән шулай жилгәрерсен ○ 1430
ЖИЛ-ДАВЫЛ (1) ■ Бер караганда ал да гөл, бер караганда жил-давыл ○ 1213
ЖИЛДӨ (1) ■ Ялгыз агач жилдә тиз сына ○ 1711
ЖИЛДӨЙ (1) ■ Жиккән атың жилдөй булсын ○ 2733
ЖИЛДӨН (7) ■ Жилдән килгән жәл түгел ○ 1197 ● 1198; 1721; 3442; 5900; 13780; 16365
ЖИЛДЕРМИ (1) ■ Жилдерми йөгәрек басылмый ○ 2814

- ЖИЛЕ** (4) ■ Яз башының жиле ярдай атаңны егар ○ 974 ● 1199; 12917; 13880
ЖИЛЕГЕРСЕН (1) ■ Күккә карап йөрсәң абынырсың, жиргә карап йөрсәң жилегерсен ○ 57
ЖИЛЕК (2) ■ Эттән калган сөяктән жилек көтмә ○ 3741 ● 11602
ЖИЛЕККӘ (1) ■ Ит – иткә, мае – жилеккә ○ 9229
ЖИЛЕКТЕРМИ (1) ■ Жир алмасы жилектерми ○ 1627
ЖИЛЕМ (1) ■ Кайчы белән жилем – белеме сайга гыйлем ○ 16582
ЖИЛЕН (2) ■ Бозлавыкта бозау ташлар, жәйләүдә жилен башлар ○ 3246 ● 14655
ЖИЛЕНЕНДӘ (3) ■ Сыер жиленендә сөт ачымый ○ 3200 ● 3216; 3217
ЖИЛЕНЕННӘН (1) ■ Сыерның сөтө жиленендә, жилененнән алда телендә ○ 3217
ЖИЛЕНЛӘГӘНДӘ (1) ■ Тана сыер жиленләгәндә белми, бозаулаганда белә ○ 3279
ЖИЛЕНЛӘП (2) ■ Жилгә жиленләп, бозга бозаулап ○ 1245 ● 3275
ЖИЛЕП (1) ■ Егетлек жилеп үтә, картлык чабып житә ○ 15033
ЖИЛКӘ (7) ■ Йорт жилкә өстендә ○ 8264 ● 10856; 10875; 10876; 14434; 15474; 16559
жилкә → арка-жилкә
ЖИЛКӘГӘ (1) ■ Көянтә суга бара, жилкәгә суга бара ○ 9938
ЖИЛКӘМ (1) ■ Кияү-кияү дия жилкәм жиргә тия ○ 13418
ЖИЛКӘН (2) ■ Бузулы ишкәктән чыпта жилкән артык ○ 7012 ● 12851
ЖИЛКӘНГӘ (2) ■ Жилкәнгә карап жил исми ○ 7092 ● 12851
ЖИЛКӘНЕ (1) ■ Жилкәне юк тал каек жилгә каршы баралмас ○ 7093
ЖИЛКӘННЕ (1) ■ Зур жилкәнне каты жил генә өрөп тутыра ала ○ 7021
ЖИЛКӘҢӘ (1) ■ Эшең калса иртөгә, чуан чыгыр жилкәңә ○ 6194
жилкәңне → арка-жилкәңне
ЖИЛКӘСЕ (4) ■ Яз житкәнне жилкәсе жылынганч белгән ○ 1061 ● 7308; 10835; 10877
ЖИЛКӘСЕН (2) ■ Бүрә, ач булса да, жилкәсен көдрәйтер ○ 2129 ● 13875
ЖИЛКӘСЕНӘ (1) ■ Уракчының жилкәсенә карама, көлтәсенә кара ○ 1457
ЖИЛКӘСЕНДӘ (2) ■ Бүрәнәңең юан башы кем жилкәсендә булса, шуна авыр ○ 1910 ● 12445
ЖИЛКӘСЕННӘН (1) ■ Эт этне, жиңсә, жилкәсеннән талар ○ 3657
ЖИЛКЕНӘ (1) ■ Шомырт чәчәк аткан вакытта кызлар жилкәнә, балан чәчәк аткан вакытта балык сикерә ○ 1819
ЖИЛКЕНГӘН (2) ■ Алдан жилкенгән – соңыннан жебенгән ○ 757 ● 11793
ЖИЛКЕНЕП (1) ■ Ашаганда колагың селкенеп торсын, эшләгәндә йөрөгән жилкенеп торсын ○ 6026
ЖИЛКЕНСӘ (1) ■ Тиле жилкәнсә тирәк селкенә ○ 11651
ЖИЛКЕНСЕН (| 1) ■ Эшләгәндә йөрөгән жилкәнсен, ашаганда колагың селкәнсен ○ 6026:1
ЖИЛ-КӨН (1) ■ Аса-көсә айбатакка жил-көн үтмәсен ○ 1208
ЖИЛЛӘМИ (1) ■ Жил жилләми, томан ачылмый ○ 1191
ЖИЛЛӘР (1) ■ Нинди жилләр ташлады? ○ 1223
ЖИЛЛӘТӘ (1) ■ Жәйге эшләпә жилләтә, кышкы эшләпә тирләтә ○ 1018
ЖИЛЛЕ (7) ■ Жилле яңгыр тиз туктый, жирән ат тиз арый ○ 1200 ● 4952; 6300; 10841; 12890; 12931; 12932
ЖИЛЛЕЛЕК (1) ■ Егетлек – жиллелек, яшылек – тилелек ○ 12871
ЖИЛЛЕРӘК (1) ■ Карын тирәсендә май жиллерәк була ○ 9266
ЖИЛНЕ (3) ■ Яландагы жилне кем тоткан ○ 1153 ● 1201; 1713
ЖИЛНЕКЕ (1) ■ Жилнеке – давылга ○ 1202
ЖИЛНЕҢ (1) ■ Жилнең эше суырмак, утның эше куырмак ○ 1203
ЖИЛСЕЗ (4) ■ Сусыз юа, жилсез киптерә ○ 532 ● 1204; 1391; 1759
ЖИЛ-ЯҢГЫР (1) ■ Жил-яңгыр тидермәү ○ 1244
ЖИМ (17 | 3) ■ Арыслан сунар тапмактан гажиз калмас, карчыга чыпчык авызыннан жим алмас ○ 2047 ● 2366; 2535 (2); 2647; 3829; 3879; 3942; 4190; 4229, :1; 4234, :1 (2); 4452; 4715; 12870; 14471; 17008 (2)
ЖИМӘДЕМ (1) ■ Төядәй кыз биреп, төймәдәй ит жимәдем ○ 13254
ЖИМӘС (7) ■ Эттән калганны арыслан жимәс ○ 2064 ● 3824; 5835 (2); 9185; 9750; 9794
ЖИМӘСӘН (1) ■ Бирмәсә дә бай яхшы, жимәсәң дә май яхшы ○ 7327
ЖИМӘСЛӘР (1) ■ Зәхмәтсез бал жимәсләр ○ 4730
ЖИМГӘ (1) ■ Карга жимгә төшмәс борын ○ 4014
ЖИМЕ (2) ■ Күкнең кошын жирнең жиме һәлак итә ○ 61 ● 215

- ЖИМЕН** (3) ■ Тозакчы күренмәс, жимен күрсәтер ○ 2020 ● 2703; 3872
- ЖИМЕРӨ** (7) ■ Тауны тәкә сөзеп жимерә алмый ○ 169 ● 4174; 4807; 5422 (2); 10290; 13844
- ЖИМЕРГӘН** (2) ■ Бер кортлы кәжә бөтен читәнне жимергән ○ 3005 ● 13844
- ЖИМЕРГӘННЕҢ** (1) ■ Өй жимергәннен өе булмас ○ 8331
- ЖИМЕРЕК** (1) ■ Балта остасының үз йорт тирәсе һаман жимерек ○ 1895
- ЖИМЕРЕЛЕР** (1) ■ Бер тай әйткән: «Тагын да ныграк чабар идем, жир жимерелер дип куркам!» – дигән ○ 2848
- ЖИМЕРЕЛСӘ** (2) ■ Яр жимерелсә, жәен үлө ○ 4528 ● 7440
- ЖИМЕРЕП** (| 1) ■ Насып аш теш жимереп керә ○ 9186:1
- ЖИМЕРЕРГӘ** (1) ■ Аракының биргән көче авыз жимерергә ярый ○ 9818
- ЖИМЕРСЕН** (1) ■ Кәжәсе тал кимерсен, егете идән жимерсен ○ 12896
- ЖИМЕРТСЕН** (1) ■ Бай булсын, абзары тулы тай булсын, ул тайларны симертсен, абзарларын жимертсен ○ 7519
- ЖИМЕРҮ** (1) ■ Арт белән киртә жимерү ○ 8641
- ЖИМЕТЕНӘ** (1) ■ Жиметенә карама, егетенә кара ○ 12923
- ЖИМЕШ** (17 | 1) ■ Жимеш юк жирдә чөгөндерне дә әфлисун диләр ○ 1626 ● 1782; 1784; 1800; 1804; 1806; 1810; 1814; 1816; 1818; 1820; 1822; 1828; 1847; 1850; 6049; 7491; 14288:1
- ЖИМЕШЕ** (21) ■ Жиренә күрә жимеше ○ 217 ● 1628 (2); 1780; 1781; 1817; 1837; 5389; 6008; 6148; 7825 (2); 11802; 11919; 12441 (2); 13929; 13934; 14087; 15866; 16573
- ЖИМЕШЕН** (2) ■ Жимешен аша, бакчасын сорама ○ 1829 ● 1830
- ЖИМЕШЕННӘН** (2) ■ Агач беленә жимешеннән, әдәм – кылынмышыннан ○ 6007 ● 11058
- ЖИМЕШЕНЧӘ** (1) ■ Ире – жиренчә, жире – жимешенчә ○ 13526
- ЖИМЕШЛӘР** (1) ■ Томан төшә – жимешләр пешә ○ 1141
- ЖИМЕШЛЕ** (4) ■ Жимешле агач зур булмый ○ 1831 ● 1832; 1835; 13951
- ЖИМЕШНЕ** (1) ■ Жимешне вакытында аша, эшне вакытында эшлә ○ 6276
- ЖИМЕШНЕҢ** (3) ■ Жимешнең асылын эт ашыы ○ 1833 ● 1838; 1839
- ЖИМЕШСЕЗ** (4) ■ Жимешсез агач – утын, яңгырсыз болыт – төтен ○ 1834 ● 1835; 1836; 16570
- ЖИМЕШТӘН** (2) ■ Тирәк, башын югары күтәргән өчен, жимештән коры калган ○ 1753 ● 1849
- ЖИМИ** (2) ■ Берен жими ярлы үләр, меңен жими бай үләр ○ 7320 ● 7320
- ЖИМНЕ** (1) ■ Ач балык жимне кармагы белән йотар ○ 4441
- ЖИНАЯТЬ** (2) ■ Нәфес – жинаять жигәкчесе ○ 11883 ● 16820
- ЖИНАЯТЬЧЕНЕҢ** (1) ■ Жинаятьченең жаны уч төбөндә ○ 12640
- ЖИЦ** (9) ■ Байның кулы сынса – жиң эчендә ○ 7285 ● 8900; 8901; 8946; 8965; 8992; 8994; 10251; 14875
- ЖИЦӨ** (15) ■ Эт күп булса, бүрене жиңә ○ 3615 ● 4594; 5686; 6519; 7795; 11354; 11838; 14231; 14290; 14889; 15339 (2); 15946; 16610 (2)
- ЖИЦӘР** (12) ■ Арка ишле эт бүрене жиңәр ○ 3452 ● 3511; 4100 (2); 4794; 4822; 4836; 5654 (2); 6394; 12442; 16533
- ЖИЦГӘ** (7) ■ Итәктән тартсаң – жиңгә, жиңнән тартсаң итәккә житми ○ 8967 ● 13157 (2); 13413; 13424; 14541; 14658
- ЖИЦГӘДӘ** (1) ■ Каз ачуы каргада, кыз ачуы жиңгәдә ○ 13088
- ЖИЦГӘМ** (1) ■ Агам кемне алса, жингәм шул; апам кемгә барса, жингәм шул ○ 14555
- ЖИЦГӘН** (9) ■ Бүре булышкач, черки дә атны жиңгән ○ 4773 ● 5556; 6006; 10448; 11180; 11350; 12461 (2); 16674
- ЖИЦГӘНЕН** (1) ■ Галим белгәнән әйтер, ахмак жингәнән әйтер ○ 16542
- ЖИЦГӘСЕ** (1) ■ Кызы бар өйнең жингәсе сөйкемле ○ 13101
- ЖИЦГӘСЕЗНЕҢ** (1) ■ Ардаксызның аркасы туза, жингәсезнең жиңе туза ○ 14586
- ЖИЦГӘСЕН** (1) ■ Ахмак килен жингәсен асрау дип белер ○ 13341
- ЖИЦГИ** (7) ■ Кирәк булса – кәжәне жинги, тәкәне жини диярсен ○ 3012 ● 13110; 14560; 14636 (2); 14656; 14657
- ЖИЦДЕМ** (2) ■ Юләр «жиндем» дияр, акыллы «юл бирдем» дияр ○ 11722 ● 12173
- ЖИЦДЕРМӘС** (1) ■ Батыр ир яуда жиңелмәс, матур хатын ирдән жиндермәс ○ 13798
- ЖИЦЕ** (12) ■ Бишмәтенен жиңе юк, ыштаньның төбе юк ○ 8954 ● 8961; 8976; 8982; 8993; 8994; 9045; 10849; 11642; 11673; 12770; 14586
- жине** → **итәге-жине, итәк-жине**

ЖИҢЕЛ (35) ■ Ташны ташлыысы жиңел, күтәрәсе авыр ○ 182 ● 233; 402; 539; 1682; 1921; 2464; 3473; 5395; 5826; 5931; 6190 (2); 6277; 6682; 6996; 7046; 7917; 7975; 8079; 9343; 9528; 9737; 10428; 10741; 11914; 11992; 12712 (2); 13286; 14628; 14776; 15110; 15169; 16407

ЖИҢЕЛӘЯ (1) ■ Авыр таш, кузгатсаң, жинеләя ○ 109

ЖИҢЕЛГӘН (1) ■ Песине жиңеп, тычканнан жиңелгән ○ 3428

ЖИҢЕЛДЕР (1) ■ Галим булмак жиңелдер, әдәм булмак читендер ○ 11115

ЖИҢЕЛЕН (1) ■ Элек жиңелен эшләсән, соңыннан авыры кала ○ 6157

ЖИҢЕЛЕР (2) ■ Сөзешкәндә мөгезсез төкә жиңелер ○ 3135 ● 6394

ЖИҢЕЛ-ЖИҢЕЛ (1) ■ Жиңел-жиңел жидегә тәйим дә, тугызарлап тырмалыйм ○ 8080

ЖИҢЕЛЛЕК (2) ■ Күршенә бала килү сиңа жиңеллек түгел ○ 5228 ● 14777

ЖИҢЕЛМӘС (1) ■ Багыр ир яуда жиңелмәс, матур хатын ирдән жиндермәс ○ 13798

ЖИҢЕЛНЕ (4) ■ Жиңелне эзләгән авырга каба ○ 640 ● 641; 6619; 14972

ЖИҢЕЛПРӘК (2) ■ Кәкре агачны төзәйтүдән төзен кәкрәйтү жинелпәрәк ○ 1927 ● 5715

ЖИҢЕМ (2) ■ Жиңем яман булса да, якам яхшы ○ 8995 ● 14585

ЖИҢЕН (2) ■ Үз илендә йөри жиңен салып, чит илдә – мескен, гарип ○ 5146 ● 14654

ЖИҢЕННӘН (2) ■ Егет булган кеше жиңеннән елан чыгарып ○ 12842 ● 13851

ЖИҢЕҢ (2) ■ Бай булсаң, барың белән битеңне сөрт, ярлы булсаң жиңең белән тиреңне сөрт ○ 7163 ● 10979

жиңеп → **итәк-жиңеп**

ЖИҢЕП (4) ■ Песине жиңеп, тычканнан жиңелгән ○ 3428 ● 5324; 11605; 12177

ЖИҢМӘГӘННЕ (1) ■ Беләк жиңмәгәнне белек жиңәр ○ 16533

ЖИҢМӘС (4) ■ Кичүсез елга юк, багыр жиммәс дошман юк ○ 5586 ● 12442; 15855; 16294

ЖИҢМИ (1) ■ Жиңми беләк, жиңә теләк ○ 11354

ЖИҢМИЛӘР (1) ■ Бәлане кайгыгып жинмиләр ○ 14819

ЖИҢНӘН (2) ■ Итәктән тартсаң – жиңгә, жиңнән тартсаң итәккә житми ○ 8967 ● 11010

жиңне → **итәк-жиңне**

ЖИҢСӘ (1) ■ Эт этне, жиңсә, жылкәсеннән талар ○ 3657

ЖИҢҮ (1) ■ Дошманны көч белән жиңүгә караганда акыл белән жиңү файдалырак ○ 5331

ЖИҢҮГӘ (2) ■ Дошманны көч белән жиңүгә караганда акыл белән жиңү файдалырак ○ 5331 ● 5575

ЖИР (112 | 3) ■ Күк ялынып та бирми, жир соратып та тормый ○ 53 ● 55; 63; 79; 100; 107; 112; 124; 149; 210; 211; 212; :1; :2; :3; 213; 226 (2); 243; 249–252; 253 (2); 288; 459; 604; 1348; 1374 (2); 1375; 1404; 1425; 1438; 1451; 1455; 1478–1481; 1627; 2283; 2462; 2482; 2511; 2552; 2613; 2788; 2848; 3848; 3933; 4046 (2); 4531; 4617; 4701; 4710; 4888; 4893; 4932 (2); 4935; 4967; 5042; 5048; 5061; 5062; 5072; 5125; 5126 (2); 5981; 5982; 6034; 6448 (2); 6617; 6866; 6874; 6887; 6901; 6983; 7502; 7730; 7814; 8439; 8447; 8507; 8757; 9028; 10367; 10721; 10736; 11090; 11236; 12269; 12313; 12884; 12886; 13467; 13525; 13583; 13871; 14335; 14470; 14622; 15160; 15224; 15405; 15428; 15563; 15671; 16979; 17078

жир → **йорт-жир**

ЖИРӘН (3) ■ Жилле янгыр тиз туктый, жирән ат тиз арып ○ 1200 ● 6430; 12347

ЖИРӘНӘ (1) ■ Кичә йомыркадан чыкты, бүген кабыгыннан жирәнә ○ 4352

ЖИРӘНГӘН (6) ■ Чиләктән жирәнгән бия ач калыр ○ 2835 ● 3295; 4122; 12269; 13572 (2)

ЖИРӘНЕР (2) ■ Үгез судан жирәнәр, су үгездән жирәнәр ○ 3305 (2)

ЖИРӘНСӘ (2) ■ Колан кактан жирәнсә, как таба алмый чүлдә үләр ○ 2229 ● 14566

ЖИРӘНЧӘК (1) ■ Жирәнчәк аш жимәс ○ 9750

ЖИРГӘ (100 | 1) ■ Күк үзенен яхшылыгын жиргә төшерә ○ 54 ● 55; 57; 100; 101; 127; 128; 227; 251; 436; 457 (2); 1102; 1150; 1165; 1228; 1284; 1394; 1463; 1472; 1482; 1483; 1566; 1579; 1661:2; 1728; 1936; 1989; 2476; 2502; 2552; 2703; 2940; 3035; 3369; 3785; 3849; 4084; 4779; 4816; 5024; 5047 (2); 5060; 5063; 5587; 5642; 5643; 5919; 6877; 6885; 7447; 7604; 8284; 8463; 8608; 8625; 8632; 8639; 8870; 9853; 10025; 10178; 10237; 10325; 10357; 10595; 10648; 10765; 10787; 10847; 10978; 10985; 10994; 11012; 11070; 11208; 11268; 11280; 11989; 13075; 13190 (2); 13418; 13888; 14079; 14083; 14575; 14597 (2); 14795; 14818; 14920; 15050; 15625; 15922; 15967 (2); 16100; 16468; 17059

ЖИРДӘ (141 | 8) ■ Түбән күктә булса да, аягың жирдә булыр ○ 68 ● 129; 135; 168:2; 184; 185; 193; 255; 271; 272 (3); 281; 450; 458; 478; 484 (2); 521; 592 (2); 615 (2); 653; 654; 694 (2);

741; 1250; 1279 (2); 1326; 1462:1, :2; 1626; 1648; 1651; 1733; 1800; 1898; 1949; 1969; 2204; 2473; 2502; 3023; 3282; 3298; 3352; 3577; 3640; 3817; 3844; 4314; 4413; 4460; 4508; 4589 (2); 4676; 4711; 4817; 4884; 4899; 5073; 5087; 5165; 5301 (2); 5478 (2); 5480 (2); 5565; 5609; 5614; 5649 (2); 5980 (2); 6120; 6249; 6397; 7006; 7048; 7266; 7597 (2); 7742; 7743; 7805; 7807; 7922; 7942; 7964; 8319; 8352; 8813; 8922; 9130 (2); 9655; 9973; 10090; 10168; 10766; 11004; 11063; 11175; 11458; 11561; 11656; 11849; 12099; 12239 (2); 12271 (2); 12365; 12389 (2), :1 (2); 12761 (2); 12872; 13267; 13491; 13557; 14508; 14795; 14927; 15447; 15544 (2); 15963; 16049; 16231; 16607; 16959 (2); 16998 (2); 17058; 17077 (2), :1 (3)

ЖИРДӨГЕ (1) ■ Канаты бэйсез азат кош жирдөгө тозакка үзе төшөр ○ 3837

ЖИРДӨГЕН (1) ■ Жирдөгөн – бармак белән, судагын – кармак белән ○ 1484

ЖИРДӘЙ (1) ■ Туган жирдәй жир булмас, туган илдәй ил булмас ○ 5061

ЖИРДӘН (48 | 1) ■ Жирдән бизеп күккә чыгып булмый ○ 80 ● 102; 299; 1102; 1400; 1406; 1485; 1513; 1649; 1945; 1952; 1957 (2); 2767; 2878; 4539; 4687; 4867; 5029; 5062; 5707; 5717; 6582; 7345; 7709:1; 8444; 8528; 8538; 8556; 8723; 9384; 10178; 10223; 10428; 10472; 10749; 12663; 13344 (3); 13563; 13797; 14837; 16109; 16464; 16465; 16512; 16877; 16885

ЖИРЕ (21) ■ Жире байның иле бай ○ 214 ● 215; 216; 459; 1373; 1486; 2298; 4972; 5058; 5126; 6997; 8031 (2); 8690 (2); 8961; 8991; 13526; 14590; 15193; 15227

ЖИРЕМ (4) ■ Тәвәгә: «Муеның кәкрә», – дигәч, «Ө кай жирем төз соң әле, бер муеным гына төз булырга!» – дип жавап биргән, ди ○ 2929 ● 4089; 4106; 13574

ЖИРЕМӨ (1) ■ Хода күгөн белсен, минем жиремә тимәсен ○ 16873

ЖИРЕН (8) ■ Куян бала тапкан, куяр жирен тапмаган ○ 2248 ● 2253; 2388; 5038; 8484; 8506; 12296; 15345

жирен → илен-жирен, йорт-жирен

ЖИРЕНӘ (14) ■ Таш төшкән жиренә авар ○ 171 ● 217; 491; 1837; 2381; 3152; 3418; 3850; 4132; 4814; 6039; 6607; 6997; 11967

ЖИРЕНДӨ (14) ■ Таш төшкән жирендө мүкләнсен ○ 172 ● 218; 1276; 2164; 3089; 3214; 4168; 5012 (2); 6528; 7753; 7884; 13183; 16549

ЖИРЕННӘН (4) ■ Арышның баш чыгарган жиреннән урак йөри ○ 1532 ● 5127; 13485; 14749

ЖИРЕНЧӨ (1) ■ Ире – жиренчө, жире – жимешенчө ○ 13526

ЖИРЕНЧ (4) ■ Үз жирен бер карыш булса да яхшы ○ 208 ● 1487; 1488; 5124

ЖИРЕҢӨ (2) ■ Баскан жиреңә үлән бетте ○ 1354 ● 1452

ЖИРЕҢДӨ (3) ■ Үз жирендә теләсә ни эшләсәң дә ирекле ○ 209 ● 5120; 5128

ЖИРЕҢНӘН (1) ■ Зыян күргән жиреңнән файда көтмә ○ 7899

жиренне → йортыңны-жиренне

ЖИРЕҢНЕҢ (1) ■ Игенче булсаң, жиреңнең башында бул; хатын булсаң, өеңнең башында бул ○ 13639

ЖИРЛӘР (1) ■ Анарчы тигез жирләр түмгәккә әйләнер әле ○ 225

ЖИРЛӘРДӨ (1) ■ «Каен агачы бар жирдә авыру бар микән?» – дип әйтәләр, ди, каен агачы юк жирләрдә ○ 1733

ЖИРЛӘРЕ (1) ■ Өргенә белми өргенгән – ят жирләре күренгән ○ 8834

ЖИРЛЕ (4) ■ Жирле – жирендә, жикән – күлендә ○ 218 ● 2119; 2274 (2)

ЖИРЛЕК (1) ■ Ир-егеттә ирлек бар, батырлыкка жирлек бар ○ 13484

ЖИРНЕ (19 | 2) ■ Күккә карап, жирне уйла ○ 58 ● 245; 261; 1102; 1345; 1427; 1445; 1455; 1489; 1490; 2939; 8436; 10107; 10899; 10983; 11078:2, :2; 13446; 15232; 15354; 15699

ЖИРНЕҢ (13) ■ Күкнең кошын жирнең жиме һәлак итә ○ 61 ● 81; 125; 143; 144; 219; 221; 2207; 2318; 3319; 5983; 8759; 12955

ЖИРСИ (1) ■ Чит жирдә мал да жирси ○ 5087

ЖИСӘН (1) ■ Берәүнең түшен жисән, үзеңнең очаңны сайла ○ 9635

ЖИСЕМЕ (1) ■ Жисеме булса, исеме булып ○ 633

ЖИСЕМЕНӘ (1) ■ Нәрсәнең исеме жисемәнә муафыйк булсын ○ 605

ЖИСЕМСЕЗ (1) ■ Исемсез, жисемсез нәрсә булмас ○ 571

ЖИТ (2) ■ Өйт тә сүзеңә жит, меңгәш тә өеңә жит ○ 16207 (2)

ЖИТАЛМАМ (1) ■ Бүз алашам арыса, Бүре ханга житалмам, энем-углым күп туды, күп туса да кол туды, ханга гарызым әйталмам ○ 5785

- ЖИТӨ** (30) ■ Ай яктысы, ни хәтле генә якты булса да, кояшныкына житә алмый ○ 15 ● 36; 420; 696; 775; 2655; 2723; 3437; 3945; 4795; 4864 (2); 5809; 5817 (2); 6874; 6877; 7617; 7818; 11231; 11566; 12020; 12368; 13653; 13930; 15033; 15428; 15999; 16350; 16918
- ЖИТӘК** (2) ■ Житәк белән Тотак ○ 5525 ● 8964
- ЖИТӘККӘ** (1) ■ Баланың берсе итәктән житәккә күчкәнче, икенчесе итәккә менеп утыра ○ 13988
- ЖИТӘКЛӘП** (1) ■ Куй күрмәгән куй күрсә, житакләп йөрөп утлатыр ○ 3096
- ЖИТӘКЛИ** (1) ■ Бер төлке жиде бүрене житәкли ○ 2286
- ЖИТӘКТӘ** (1) ■ Бала житмештә дә житәктә ○ 13960
- ЖИТӘКЧЕДӘН** (1) ■ Начар житәкчедән яхшыга рәхмәт, яманга нәләт юк ○ 5860
- ЖИТӘКЧЕҢ** (1) ■ Алдында житәкчәң булсын, артында терәкчәң булсын ○ 670
- ЖИТӘКЧЕСЕ** (1) ■ Нәфес – жинаят житәкчесе ○ 11883
- ЖИТӘР** (26 | 2) ■ Аз булса житәр, күп булса бетәр ○ 542 ● 1093; 2546; 3284; 4092; 4129; 5361; 5561; 5734; 5793 (2); 6563; 6766; 7384; 9186:2; :2; 11070; 11786; 11812; 11816; 11967; 12961 (2); 15458; 15922; 16186; 16468; 16739
- ЖИТӘРГӘ** (1) ■ Юлга чыксаң алдагы кешене житәргә тырыш, арттагың көтмә ○ 6847
- ЖИТӘРДӘ** (1) ■ Иргә дәүләт житәрдә карга салса да каз алып, ирдән дәүләт китәрдә лачын салса да аз алып ○ 13521
- ЖИТӘРЛЕК** (3) ■ Көчәң житәрлек эшнә барын да кылма ○ 6099 ● 9194; 10356
- ЖИТӘРСЕЗ** (1) ■ Аерылсагыз айга житәрсез, бүленсәгез көндә бетәрсез ○ 5132
- ЖИТӘРСЕҢ** (5) ■ Яхшы белән юлдаш булсан житәрсен син моратка, яман белән юлдаш булсан калырсын син оятка ○ 6973 ● 8596; 11817; 12211; 12312
- ЖИТӘСЕМӘ** (1) ■ Тегеләй иттем, болай иттем – житәсемә барып життем ○ 6899
- ЖИТӘЧӘК** (1) ■ Көтәчәк – житәчәк, узган кайтмый ○ 911
- ЖИТЕЗ** (8) ■ Житез кеше жир астыннан жиз энә табып алып ○ 6617 ● 11968; 13400; 13623; 13780; 14095; 14136; 14387
- ЖИТЕЗГӘ** (2) ■ Житезгә йөз өлеш, жебегәңгә бер өлеш ○ 6618 ● 11969
- ЖИТЕЗЛЕК** (1) ■ Гаделлек белән сәүдә ит, житезлек белән файда ит ○ 7896
- ЖИТЕН** (5) ■ Житен талкымыйча йомшармас ○ 1573 ● 1574; 1575; 8728; 13109
- ЖИТЕП** (1) ■ Канатлы очып житмәс жир, кайгаклы житеп басмас жир ○ 226
- ЖИТЕШКӘН** (2) ■ Житешкән жиде жилән кияр ○ 8947 ● 11999
- ЖИТИМ** (1) ■ Теләгенә барып житим дисәң, аңа бара торган күперне дә үзәң сал ○ 11285
- ЖИТКӘН** (26) ■ Кулын житкән ботакның алмасын өз ○ 1809 ● 3424; 3850; 4006; 6333 (2); 6486; 6873; 10347; 10348; 10977; 11144; 11336; 11785; 11808; 11888; 11899; 12924; 12925; 13061–13063; 13333; 15000; 15005; 15694
- ЖИТКӘНГӘ** (1) ■ Көчәң житкәңгә көчәк тә ябыша ○ 3808
- ЖИТКӘНДӘ** (1 | 1) ■ Кыдырым хатын өенә житкәндә алгысыр ○ 13653:1 ● 15101
- ЖИТКӘНЕН** (3) ■ Төянен койрыгы жиргә житкәнән кем күргән? ○ 2940 ● 3146; 3613
- ЖИТКӘННЕ** (3) ■ Яз житкәнне жилкәсе жылынганч белгән ○ 1061 ● 4440; 15639
- ЖИТКӘНЧЕ** (8) ■ Абага чөчәге ут булып, атып житкәнчә юк булып ○ 1247 ● 3506; 6063; 6299; 7041; 7384; 11989; 16739
- ЖИТКӘЧ** (7) ■ Вақыт житкәч агаң та чери ○ 1681 ● 4306; 6476; 8480; 13059; 13140; 15141
- ЖИТКЕЗМӘ** (1) ■ Ишектә утырып түргә теләң житкәзмә ○ 15486
- ЖИТКЕЗМӘС** (1) ■ Үткән эшкә үкенмә, үкенсәң дә житкәзмәс ○ 6273
- ЖИТКЕР** (2) ■ Ат алганчы сарай житкер ○ 2467 ● 16042
- ЖИТКЕРӘ** (2) ■ Башлы й белсәң бетерә бел, эшеңне жиренә житкерә бел ○ 6039 ● 13826
- ЖИТКЕРГӘНЧЕ** (1) ■ Юк әзерләп житкергәнчә бай ашап туя ○ 7435
- ЖИТКЕРЕР** (5) ■ Тай атка житкерер, ат моратка житкерер ○ 2853 (2) ● 6334 (2); 16130
- ЖИТКЕРМӘ** (1) ■ «Әлиф»тән үткәрмә, «ба»га житкәрмә ○ 16711
- ЖИТКЕРҮ** (1) ■ Йорт житкерү йон теттерү түгел ○ 8265
- ЖИТМӘВЕ** (1) ■ Күз күрә торып кул житмәве яман ○ 10424
- ЖИТМӘГӘН** (14) ■ Атына көчәң житмәгән тәртәсен кыйнар ○ 2607 ● 3540; 4393; 5936; 6873; 9085; 9148; 10295; 10777; 10977; 14247; 15085; 15193; 15922
- ЖИТМӘГӘНГӘ** (1) ■ Көчәң житмәгәңгә көчәнмә ○ 10780
- ЖИТМӘГӘНЕНӘ** (1) ■ Хәзрәтең хәзәр акча, житмәгәнәнә бакыр акча ○ 7839
- ЖИТМӘГӘННЕҢ** (1) ■ Авызына көчәң житмәгәннен теле башына житәр ○ 15458

- ЖИТМЭГЭЧ** (2) ■ Төлкө дө йөзөмгө буге житмэгэч: «Пешмэгэн элө», – дип эйтте, ди ○ 2295
● 3353
- ЖИТМӨДЕ** (1) ■ Олы телдөн үтмөдө, кече телгэ житмөдө ○ 15666
- ЖИТМЭС** (38) ■ Кояшнын нуры сина житсэ дө, синең кулын ана житмэс ○ 49 ● 226; 344; 385; 538; 2546; 3035; 3596; 5643; 5890; 6484; 6593; 8320; 8697; 8806; 8853; 9637; 9664; 9738; 9998; 10369; 10467; 10978; 11070; 11752; 11812; 12959; 13649; 14406 (2); 14575 (2); 14792; 15433; 15903 (2); 15973; 16468
- ЖИТМЭСӨ** (3 | 1) ■ Боерган ашка теш житәр, яз житмэсэ кыш житәр ○ 9186:2 ● 10776; 12540; 15433
- ЖИТМЭСЕНӨ** (1) ■ Житмэсенө жиң булдым, булмасына буй булдым ○ 8992
- ЖИТМЭСЕНӨ** (2) ■ Житмэсенең үзенө дө житмэс ○ 11752 ● 14654
- ЖИТМЭСТӨЙГӨ** (1) ■ Буөң житмэстөйгө сузылма ○ 10752
- ЖИТМЕШ** (12) ■ Сары мәтрүшкө алтмыш төрлө авырудан, көрөн мәтрүшкэ житмеш төрлө авырудан дөва ○ 1302 ● 1565; 4599; 4665; 4935; 6346; 9150; 11728; 12856; 13342; 14116; 15140
- ЖИТМЕШЕНДӨ** (1) ■ Жидесендө ни булса, житмешендө шул булыр ○ 15142
- ЖИТМЕШКӨ** (1) ■ Житмешкө житкөч китмеш ○ 15141
- ЖИТМЕШТӨ** (1) ■ Бала житмештө дө житөктө ○ 13960
- ЖИТМИ** (22 | 2) ■ Йолдызны күз бик күрө дө, кул житми ○ 29 ● 505; 859 (2); 924 (2); 925; 2247; 3071; 3466; 4515; 5809; 6202; 6234; 8805; 8967; 9811; 10502; 10958:2, :3; 11003; 11967; 12264; 13452
- ЖИТМИЧӨ** (1) ■ Сөтле сыер базарга барып житмичө кала ○ 3228
- ЖИТСӨ** (24) ■ Кояшнын нуры сина житсэ дө, синең кулын ана житмэс ○ 49 ● 870 (2); 986; 1062 (2); 2017; 2517; 3055; 3592; 6461; 6642; 7148 (2); 8697; 9998; 11322; 14165 (2); 14875; 15025; 15026; 15102; 15103
- ЖИТСӨМ** (2) ■ Бай, ханга житсөм, дияр; ярлы, байга житсөм, дияр ○ 7193 (2)
- ЖИТТЕ** (4) ■ Покрау үтте – кыш житте ○ 932 ● 6893; 8643; 14631
- ЖИТТЕК** (1) ■ Життек, Жәмилә, Казанга ○ 5283
- ЖИТТЕМ** (2) ■ Тегелай иттем, болай иттем – житсөмө барып життем ○ 6899 ● 15037
- ЖИТҮ** (3) ■ Көжө асрап ни файда, дуңгызга житү кайда ○ 3021 ● 10597; 11380
- ЖИҺАЗ** (1) ■ Кыз – бишкектө, жиһаз – сандыкта ○ 12984
- ЖИҺАЗЫН** (1) ■ Өөнө күрө жиһазын кыл, заманына күрө рөвешен кыл ○ 1000
- ЖИҺАН** (1) ■ Илдөн биздергөн дө мал, жиһан гиздергөн дө мал ○ 7350
- ЖИҺАНДА** (1) ■ Ач жиһанда нан юк санар ○ 9556
- ЖИЯН** (1) ■ Жиян кардәш булмас, жилен аш булмас ○ 14655
- ЖИЯННЕКЕ** (1) ■ Жинги хатын жияннеке ○ 14656
- ЖИЯР** (6) ■ Яман сыер ябуын жияр ○ 3237 ● 9946 (2); 11870; 13142 (2)
- ЖИЯРСӨҢ** (1) ■ Саяк йөрсөң, таяк жиярсөң ○ 5044
- ЖОМГА** (2 | 1) ■ Атнада жиде жомга ○ 1031 ● 16918, :1
- ЖОН** (1) ■ Көтөсенө жон тетөм ○ 8739
- ЖОНЫ** (1) ■ Аю дисөң өнө юк, бүре дисөң жоны юк ○ 2109
- ЖОРДАЙ** (1) ■ Жордай юртак, еландай елдам булу ○ 2346
- ЖОРЛАНМА** (1) ■ Улың белән жорланма, жорлансаң улың сине елатыр ○ 14159
- ЖОРЛАНСАҢ** (1) ■ Улың белән жорланма, жорлансаң улың сине елатыр ○ 14159
- ЖОТ** (2) ■ Жот йортсыз калыр ○ 9751 ● 9752
- ЖОФАРНЫ** (1) ■ Жофарны яшерсөң дө исеннөн беленер ○ 2343
- ЖӨӨ** (3) ■ Жөө күшнөң көө күп ○ 8881 ● 16367; 16441
- ЖӨӨН** (1) ■ Жөйчө жөөн жөйлөгөндө көйчө көөн көйлөр ○ 8729
- ЖӨӨНӨ** (1) ■ Жөөнө чөй кагу ○ 2007
- ЖӨЙ** (4) ■ Йомыркадан жөй эзләмө ○ 4277 ● 4351; 8721; 14646
- ЖӨЙЛӨГӨНДӨ** (1) ■ Жөйчө жөөн жөйлөгөндө көйчө көөн көйлөр ○ 8729
- ЖӨЙЛӨП** (1) ■ Авызынны жөйлөп куй ○ 10544
- ЖӨЙЛӨСӨН** (1) ■ Ертык күлмөкнө никадәр жөйлөсөң дө эзе кала ○ 8895
- ЖӨЙСӨЗ** (3) ■ Жөйсөз йомырка була, сөяксөз бәрәңге була ○ 4346 ● 8882; 15343
- ЖӨЙЧӨ** (1) ■ Жөйчө жөөн жөйлөгөндө көйчө көөн көйлөр ○ 8729
- ЖӨЙЧӨДӨН** (1) ■ Жөйчөдөн жөп сорама, тимерчөдөн тимер сорама ○ 8730

- ЖӨП (1) ■ Дөнъяннң жәфасы жөп, вафасы так ○ 14741
- ЖӨЯЛЕ (1) ■ Жөяле сүз жөясен табар, жөясез сүз иясен табар ○ 16258
- ЖӨЯСЕЗ (1) ■ Жөяле сүз жөясен табар, жөясез сүз иясен табар ○ 16258
- ЖӨЯСЕН (1) ■ Жөяле сүз жөясен табар, жөясез сүз иясен табар ○ 16258
- ЖУЕЛГАН (1) ■ Утка барган уелган, суга барган жуелган ○ 8511
- ЖУЕЛМАС (1) ■ Хисаплы мал жуелмас ○ 7427
- ЖУЕЛМЫЙ (1) ■ Хатка язган жуелмый ○ 16678
- ЖУЕЛЫР (1) ■ Ишленең мең хатасы жуелыр, ялгызның бер хатасы мең булыр ○ 5000
- ЖҮЙ (1) ■ Данынны жуйганчы башынны жуй ○ 11119
- ЖҮЙГАНЧЫ (1) ■ Данынны жуйганчы башынны жуй ○ 11119
- ЖҮЙГАНЫҢА (1) ■ Тапканыңа куанма, жуйганыңа елама ○ 7417
- ЖҮЙМА (1) ■ Алам дип, абруеңны жуйма ○ 8087
- ЖҮЙМАС (1) ■ Алтын пычракка төшең дә бәһасен жуймас ○ 7747
- ЖҮЮ (1) ■ Астан уеп, өстән жую ○ 726
- ЖУЯ (1) ■ Тиен тәңкәне жыя, тәңкә тиенне жуя ○ 7803
- ЖУЯР (1) ■ Яхшы жыяр, яман жуяр ○ 12336
- ЖУЯРСЫҢ (1) ■ Акыллы белән эш йөртсәң – акыл жыярсың, юләр белән эш йөртсәң – үз акылнынны жуярсың ○ 11429
- ЖҮЛӘР (7) ■ Акча белән жүләр дә байый ○ 7663 ● 11252; 11565; 11833; 14484; 15841; 16754
- ЖҮЛӘРГӘ (3) ■ Ант – акыллыга каты, жүләргә уен ○ 12420 ● 14717; 16443
- ЖҮЛӘРДӘ (1) ■ Егет күңеле жүләрдә, кыз күңеле көләрдә ○ 13081
- ЖҮЛӘРЛЕК (2) ■ Ачуннң башы жүләрлек, ахыры үкенеп үләрлек ○ 12450 ● 12785
- ЖҮЛӘРЛЕКТӘ (1) ■ Ике ахмак бер акыллыны жүләрлектә гаепли ○ 11562
- ЖҮЛӘРНЕ (1) ■ Алтынны барда жүләрне дә акыллы диләр ○ 7774
- ЖҮН (1) ■ Жан биргәнгә жүн биргән ○ 11344
- ЖҮПЛӘР (1) ■ Тиле үз сүзен үзе жүпләр ○ 11647
- ЖЫБЫТКЫ (4) ■ Жыбыткының эше дә жыбыткы ○ 6620 ● 9453; 11965; 13753
- ЖЫБЫТКЫНЫҢ (1) ■ Жыбыткының эше дә жыбыткы ○ 6620
- ЖЫЕГЫЗ (1) ■ Кортлар, тизрәк бал жыегыз, чебен агагызның ашыйсы килгән! ○ 4784
- ЖЫЕЛА (8) ■ Күл тамчыдан жыела ○ 410 ● 567; 1297; 2477; 3401; 4814; 7380; 9215
- ЖЫЕЛГАН (1) ■ Хәрәмнән жыелган эрәмгә китә ○ 12601
- ЖЫЕЛМАС (1) ■ Кардәш-ырулы хатыннын түшәге жыелмас ○ 14491
- ЖЫЕЛМЫЙ (3) ■ Печән чабып жыелмый, тарап жыела ○ 1297 ● 1595; 14640
- ЖЫЕЛСА (3) ■ Жыен йолдыз жыелса да яктылыгы айдай юк ○ 78 ● 136 (2)
- ЖЫЕЛУ (1) ■ Баш очына болыт жыелу ○ 10329
- ЖЫЕЛЫП (3) ■ Бүре жыелып мең булмас ○ 2170 ● 5846 (2)
- ЖЫЕЛЫР (2) ■ Су чокыр жиргә жыелыр ○ 436 ● 3418
- ЖЫЕН (8) ■ Жыен йолдыз жыелса да яктылыгы айдай юк ○ 78 ● 2221; 4395; 4836; 5016; 6536; 11848; 13304
- ЖЫЕНДА (4 | 1) ■ Батыр – гаскәрдә, акыл иясе жыенда таныла ○ 5550:5 ● 6689; 6706; 12243; 16267
- ЖЫЕП (5) ■ Алып алты булмас, жыеп жиде булмас ○ 8100 ● 8795; 9026; 10537; 15730
- ЖЫЕРЫЛМАС (1) ■ Башлык булсаң башлы бул, жыерылмас кашлы бул ○ 5748
- ЖЫЕШТЫРЫП (1) ■ Итәк-жинне жыештырып йөрү ○ 8966
- ЖЫЙ (9) ■ Хут мартка: «Селәгәң жый, әй селәгәй», – дип әйтә, ди ○ 961 ● 1339; 1543 (2); 3924; 9358; 16462; 16591; 16592
- ЖЫЙГАН (4) ■ Чәчәк жыйган чәнечкәдән курыкмый ○ 1328 ● 11578; 12359 (2)
- ЖЫЙГАНДА (2) ■ Чикләвек жыйганда жиләккә бармыйлар ○ 1764 ● 11772
- ЖЫЙМАК (1) ■ Дөнъяда мал жыймак – олы ташны биек тауга мендермәк ○ 7343
- ЖЫЙМАС (11) ■ Аргамак атның билгесе – казылык жыймас, ял жыяр ○ 2781 ● 3532; 3771; 4713 (2); 4805; 7421; 10617; 12823; 13650; 16323
- ЖЫЙМАСАҢ (1) ■ Итәгенне жыймасаң, аягыңа уралыр ○ 8899
- ЖЫЙМАСЛАР (1) ■ Зәхмәтсез мал жыймалар ○ 7347
- ЖЫЙМЫЙ (2) ■ Корт үзенә бал жыймый ○ 4736 ● 4757
- ЖЫЙМЫМ (1) ■ Мәкаль жыймыйм – акыл жыям ○ 16392

- ЖҮЙНА** (1) ■ Һалак булйым дисәң, я мал жыйна, я надан кал ○ 7513
ЖҮЙНАК (2) ■ Кунак булсаң, тыйнак бул, егет булсаң, жыйнак бул ○ 10093 ● 13095
ЖҮЙНАКСЫЗ (1) ■ Тыйнаксызның эше дә жыйнаксыз ○ 12040
ЖҮЙНАЛА (1) ■ Жиләк бердән жыйнала ○ 1825
ЖҮЙСА (1) ■ Анасыз корт бал жыймас, бал жыйса да, мул жыймас ○ 4713
ЖҮЙСАҢ (8) ■ Чүп жыйсаң – чүмәлә, чүмәлә жыйсаң – богыл ○ 1331 (2) ● 3924; 7091; 7253; 7394; 8726; 14183
ЖЫЛАВЫ (1) ■ Көзгә көннөң көлүе, көлүе дә жылавы ○ 890
ЖЫЛАП (1) ■ Ялган көлөп килер, жылап китәр ○ 16150
ЖЫЛЫ (15 | 2) ■ Ерактагы кояш жылы була, якынга килгәч чак була ○ 27 ● 27:1, :2; 69; 950; 1039; 1205; 2363; 3606; 8877; 9204; 9510; 9744; 10063; 11830; 14775; 15960
ЖЫЛЫГА (2) ■ Елан жылыга ияләшә ○ 4618 ● 8937
ЖЫЛЫДА (1) ■ Башны – салкында, корсакны – ачылыкта, аякны жылыда сакла ○ 10257
ЖЫЛЫ-ЖЫЛЫ (1) ■ Жылы-жылы сөйләсәң, елан да өнөннән чыга ○ 16257
ЖЫЛЫЙ (2) ■ Көзгә көн ул бала кебек: әле көлә, әле жылый ○ 889 ● 11892
ЖЫЛЫЛЫК (2) ■ Бүрек күрек өчен генә түгел, жылылык өчен ○ 9002 ● 14238
ЖЫЛЫЛЫККА (1) ■ Тун матурлыкка түгел, жылылыкка ○ 8929
ЖЫЛЫНГАНЧЫ (1) ■ Олы казанның төбә жылынганчы, кече казанда пешереп ашылар ○ 9945
ЖЫЛЫНГАЧ (1) ■ Яз житкәнне жылкәсе жылынганч белгән ○ 1061
ЖЫЛЫНМАС (1) ■ Ялгыз утын янмас, ялгыз куен жылынмас ○ 13218
ЖЫЛЫНУЫНА (1) ■ Кышкы көннөң жылынуына ышанма ○ 874
ЖЫЛЫНЫ (1) ■ Суыкка тунмаган жылыны кимәс ○ 1127
ЖЫЛЫНЫП (1) ■ Тун кадерен белмәгән утка жылынып утырыр ○ 8925
ЖЫЛЫНЫРСЫН (2) ■ Кыш тунсаң, жәй жылынырсың ○ 868 ● 8549
ЖЫЛЫРАК (1) ■ Ана куены туннан жылырак ○ 14224
ЖЫЛЫСЫ (7) ■ Өйнең жылысы нигезендә ○ 8343 ● 8577; 8864; 10253; 14230 (2); 16538
ЖЫЛЫСЫН (1) ■ Тун жылысын иясе белер ○ 8931
ЖЫЛЫГА (2) ■ Тун югында чикмән дә жылыга ○ 8930 ● 15960
ЖЫЛЫТМАСА (1) ■ «Рәхмәт» дигән жылы сүз тәнне жылытмаса да, жанны жылыга ○ 15960
ЖЫЛЫТМЫЙ (3) ■ Ай якты да, жылытмый ○ 13 ● 5195; 7232
ЖЫР (23) ■ Инештә су бетмәсә, бездә жыр бетмәс ○ 513 ● 13340; 14629; 16340; 16345; 16348; 16361; 16363; 16402; 16411; 16417 (2); 16421; 16428; 16429 (3); 16430–16433; 16449; 16949
ЖЫРГА (1) ■ Эчка сыймаган жырга чыга ○ 16422
ЖЫРЛА (1) ■ Кем арбасына утырсаң, шуның жырын жырла, кем чанасына утырсаң, аның чаңын как ○ 7036
ЖЫРЛАГАН (1) ■ Ерактан жырлаган жыр матур ишетелә ○ 16361
ЖЫРЛАГАННЫҢ (1) ■ Жырлаганның биергә исәбе бар ○ 16434
ЖЫРЛАМА (2) ■ Сукур алдында биәмә, саңгырау алдында жырлама ○ 15260 ● 16435
ЖЫРЛАМЫЙЛАР (1) ■ Иң яхшы көйнә дә рәттән өч кат жырламыйлар ○ 16366
ЖЫРЛАМЫЙЧА (1) ■ Тамчы төшми чәчәк ачылмый, жырламыйча йөрәк басылмый ○ 16410
ЖЫРЛАП (3) ■ Кем дә кем иген игә – ул жырлап яши, кем дә кем сату итә – ул чирләп яши ○ 1414 ● 7319; 16360
ЖЫРЛАР (3) ■ Өгәр тавышы булса, балык та жырлар иде ○ 4529 ● 7445; 13340
ЖЫРЛАРГА (1) ■ Ана жырларга кушалар, ул: «Аягым авырта» ○ 16448
ЖЫРЛАРЛАР (1) ■ Жырлама кеше жыруын, үз жыруын жырларлар ○ 16435
ЖЫРЛАРСЫҢ (1) ■ Кем арбасына утырсаң, шуның жырын жырларсың, һич булмаса аның көнә сызгырырсың ○ 7037
ЖЫРЛАСАҢ (1) ■ Кемнөң жырын жырласаң, шуның көн көйләрсең ○ 16375
ЖЫРЛАШЫП (1) ■ Ярлының кесәсенә ачка ыңгырашып керә, жырлашып чыга, ди ○ 7497
ЖЫРЛЫЙ (8) ■ Мәче: «Мич башында калаем, сәндәрәдә сараем», – дип жырлай, имеш ○ 3356 ● 3878; 12691; 13256; 16436; 16437; 16452; 16457
ЖЫРЛЫЙЛАР (1) ■ Яхшы атны сыйпылар да сыйлылар, яхшы кызны жырлылар да сөйләр ○ 13050
ЖЫРЛЫЙМ (2) ■ Гармунга жырлайым дип, Акбай да шыңшыган ○ 3477 ● 16376
ЖЫРНЫ (1) ■ Жырны берәү шатлыктан, берәү кайгыдан жырлай ○ 16437

- ЖЫРНЫҢ** (6) ■ Йомырканың жөө юк, жырның ертыгы юк ○ 16367 ● 16425; 16438–16441
- ЖЫРУ** (1) ■ Авызыңны борсаң жыру була, аягыңны атсаң био була ○ 16339
- ЖЫРУУН** (1) ■ Жырылама кеше жыруун, үз жыруун жырларлар ○ 16435
- ЖЫРУУҢ** (1) ■ Жырлама кеше жыруун, үз жырууң жырларлар ○ 16435
- ЖЫРЫ** (3) ■ Ватаны юк – жыры юк сандугач ○ 4903 ● 16442; 16445
- ЖЫРЫН** (4) ■ Кем арбасына утырсаң, шуның жырын жырла, кем чанасына утырсаң, анын чаңын как ○ 7036 ● 7037; 16375; 16376
- ЖЫРЫҢНЫ** (1) ■ Кеше жырын жырлым дип, үз жырыңны онытма ○ 16376
- ЖЫЮДА** (1) ■ Байлык хэзинэ жыюда түгел, булганны белеп тотуда ○ 7251
- ЖЫЯ** (14) ■ Караңгылык барын да бергэ жыя ○ 852 ● 872; 1260 (2); 2412 (2); 7322; 7783; 7803; 10549; 10623; 11422 (2); 11927
- ЖЫЯЛАР** (3) ■ Чэчөкне вакытында жыялар ○ 1329 ● 1827; 6824
- ЖЫЯМ** (1) ■ Мөкаль жыймыйм – акыл жыям ○ 16392
- ЖЫЯР** (11) ■ Аяз-аяз көннөрдө жилөк жыяр аппагым, болыт-болыт көннөрдө урак урыр аппагым ○ 1073 ● 1461; 2781; 3366; 11635; 11939; 12232; 12336; 12823 (2); 13827
- ЖЫЯРГА** (5) ■ Кеше чиклөвөк жыярга барганда ул жилөк жыярга бара ○ 1772 (2) ● 1807; 3645; 7390
- ЖЫЯРСЫҢ** (4) ■ Яңгырда чапсаң, корыда печән жыярсың ○ 1168 ● 1340; 1458; 11429
- ЖЫЯСЫ** (2) ■ Эш бетте, көлтө жыясы гына калды ○ 1508 ● 6315

3

- ЗАИГЪ** (1) ■ Утерекче кешенең чын сүзе заигъ булыр ○ 16255
- ЗАКОН** (6) ■ Башбаштакка закон юк ○ 5747 ● 5794; 5888; 5905; 10923; 11607
- ЗАКОНЫ** (3) ■ Комы юк су булмас, биге юк ил булмас, якасы юк тун булмас, законы юк йорт булмас ○ 5847 ● 5964; 5991
- ЗАЛИМ** (8) ■ Гадел башлык – халык өчен, залим башлык – тамак өчен ○ 5789 ● 5795; 5853; 5863; 6914; 7718; 12114; 16521
- ЗАЛИМНӨРНЕҢ** (1) ■ Яманнарның кулыннан, залимнөрнең теленнән сакласын ○ 12273
- ЗАЛИМНЫҢ** (1) ■ Залимның – зольмыннан, патшаның хөкөмөннән саклан ○ 5796
- ЗАМАН** (11) ■ Заман бер төслө генә тормый ○ 804 ● 805–812; 818; 16396
- ЗАМАНА** (3) ■ Авыл башы – манара, акыл башы – замана ○ 746 ● 813; 814
- ЗАМАНАГА** (1) ■ Заманага оемый хәлең юк ○ 815
- ЗАМАНАСЫНА** (4) ■ Заманасына күрә дунгызны жизни диярсең ○ 816 ● 2900; 8247; 13947
- ЗАМАНГА** (3) ■ Заман сиңа буен куймас, син заманга буен куй ○ 807 ● 808; 9012
- ЗАМАНДА** (1) ■ Элекке заманда бер хатын: «Яшь чакта жил идем, давыл идем, бер көнгө биш көлтө ура торган идем», – дип мактанган, ди ○ 13761
- ЗАМАННЫ** (2) ■ Заманны беринди жәүһөргә дә алмашып булмый ○ 817 ● 818
- ЗАМАННЫҢ** (3) ■ Заманның ялына ябыш ○ 819 ● 1025; 16444
- ЗАМАНЫ** (2) ■ Сакла саламны – килер заманы ○ 1439 ● 9894
- ЗАМАНЫНА** (3) ■ Заманына күрә заңы ○ 820 ● 946; 1000
- ЗАМАНЫНДАГЫЛАРНЫ** (1) ■ Мамай заманындагыларны белә ○ 1051
- ЗАМАНЫННАН** (1 | 1) ■ Нух пәйгамбәр заманыннан ○ 1054 ● 6001:1
- ЗАМАНЫҢ** (2) ■ Заманың ничек булса, бүркөңне шулай ки ○ 821 ● 822
- ЗАҢЫ** (2) ■ Заманына күрә заңы ○ 820 ● 5790
- ЗАПАС** (5) ■ Кышка каршы тиен дә запас жыя ○ 872 ● 7346; 7594; 8888 (2)
- ЗАР** (4) ■ Һөнәрле ир хур булмас, дус-дошманга зар булмас ○ 6419 ● 7925; 10180; 12709
- ЗАРАР** (8) ■ Зарар күрмичә файда күрөп булмый ○ 7897 ● 7898; 7928; 7990; 7991; 11751; 12432; 16159
- ЗАРАРСЫЗ** (1) ■ Арзан зарарсыз булмас, кыйммәт файдасыз булмас ○ 7858
- ЗАРАРЫ** (4) ■ Белмичә кылган эшнең файдасыннан зарары күбрәк булыр ○ 6341 ● 7970; 12108; 12227
- ЗАРИФ** (1) ■ Карга үзенең баласына: «Зариф зирәктән туган», – дип әйтә, ди ○ 3986
- ЗАРЛАНА** (1) ■ Карак – каргана, мулла – зарлана ○ 16992
- ЗАРЛАНЫР** (| 1) ■ Бай белән кода булсаң – гарьләнер, ярлы белән кода булсаң – зарланыр ○ 7155:2

- ЗАРЛЫ** (2) ■ Ялгыз кеше барлы булса да зарлы ○ 5100 ● 7459
 зарлы → **моңлы-зарлы**
- ЗАРЫН** (3) ■ Бар барын әйтер, юк зарын әйтер ○ 7541 ● 14280; 14303
- ЗАРЫҢ** (1) ■ Патша – ерак, алла – биек, кемгә зарың сөйләрсен ○ 5862
- ЗАТ** (4) ■ Зат затына тарта ○ 568 ● 9243; 14481; 14485
- ЗАТЛЫ** (4) ■ Кәжә үзе затсыз булса да, күне затлы ○ 3042 ● 7953; 7993; 16064
- ЗАТЛЫДАН** (1) ■ Татлыдан татлы – яхшы сүз, затлыдан затлы – якты йөз ○ 16064
- ЗАТНЫ** (1) ■ Тауны-ташны жил бозар, әдәм затны сүз бозар ○ 16068
- ЗАТСЫЗ** (2) ■ Кәжә үзе затсыз булса да, күне затлы ○ 3042 ● 7132
- ЗАТЫ** (5) ■ Аты бер булса да, заты башка ○ 562 ● 631; 648; 11064; 16506
- ЗАТЫН** (1) ■ Ишәккә мөгез чыкса, ермаган затын калдырмас иде ○ 2977
- ЗАТЫНА** (4) ■ Зат затына тарта ○ 568 ● 9243; 14481; 14485
- ЗАЯ** (4) ■ Үткән эшкә үкенмә, гомерен зая үтәр ○ 6272 ● 11455; 12352; 16172
- ЗӘБИДӘ** (1) ■ Ашка дисәң – Зәбидә, эшкә дисәң – юк өйдә ○ 6289
- ЗӘВАЛ** (| 1) ■ Илчегә зәвал юк ○ 4991:1
- ЗӘВАЛЫ** (1) ■ һәр кәмальнең бер зәвалы бар ○ 636
- ЗӘВЫК** (2) ■ Кара жиргә кар яуса, карны күрү бер зәвык; кара жирдән кар китсә, жирне күрү бер зәвык ○ 1102 (2)
- ЗӘҖФРАН** (1) ■ Ишәк зәҗфран кадерең белмәс ○ 2957
- ЗӘҖҖЙФЬ** (2) ■ Дошман зәҗҖйфь күренсә дә хур тотма, көчле күренсә дә курыкма ○ 5317 ● 16978
- ЗӘМЗӘМ** (1) ■ Хаж бүләге – сакалсызга тарак, намазсызга – дисбе, исереккә – зәмзәм ○ 16943
- ЗӘҢГӘР** (2 | 1) ■ Зәңгәр бака үз сазын танымас ○ 4658 ● 8956, :1
- ЗӘҢГӘРҖСЕ** (1) ■ Аша кызыл тиз аңый, зәңгәрҖсе яхшырак ○ 563
- ЗӘҢГЕЛӘ** (2) ■ Зәңгелә кач, идел кич, иске авызга яңа аш ○ 1845 ● 5422
- ЗӘҢКИ** (1) ■ Зәңки кешегә гөл бирсәң, гөл корыр ○ 12115
- ЗӘХМӘТСЕЗ** (2) ■ Зәхмәтсез бал жимәсләр ○ 4730 ● 7347
- ЗӘҺӘР** (8) ■ Еланның тышы йомшак булса да, эче зәһәр ○ 4652 ● 12116; 13562; 15464; 15481; 15572; 16080 (2)
- ЗӘҺӘРЕ** (2) ■ Еланны сөт белән туендырсаң да, зәһәре кимемәс ○ 4630 ● 16092
- ЗӘҺӘРЕННӘН** (1) ■ Еланга төкерсәң, зәһәрәннән үләр ○ 4621
- ЗӘҺӘРСЕЗ** (1) ■ Тикәнсез гөл булмас, зәһәрсез бал булмас ○ 1313
- ЗИМАГУР** (1) ■ Зимагур белән тавык икесе дә, кайда ни тибенеп тапса, шуны ашар ○ 5797
- ЗИМАГУРНЫҢ** (2) ■ Зимагурның гомере кәркешен урап үтәр ○ 5798 ● 5799
- ЗИНДАНЫ** (1) ■ Имам йорты – хатыннар зинданы ○ 16981
- ЗИННӘТ** (2) ■ Иргә корал, хатынга зиннәт йөк түгел ○ 13847 ● 15839
- ЗИННӘТЕ** (7) ■ Мал белән бала – донья зиннәте ○ 7376 ● 8759; 11201 (2); 12976; 15616; 16598
- ЗИННӘТЛӘҮ** (1) ■ Киемне зиннәтләүгә караганда акылны зиннәтләү файдалы ○ 11600
- ЗИННӘТЛӘҮГӘ** (1) ■ Киемне зиннәтләүгә караганда акылны зиннәтләү файдалы ○ 11600
- ЗИР** (1) ■ Гөл кадерең былбыл белер, зир кадерең зирәкләр белер ○ 11550
- ЗИРАТ** (1) ■ Сиңа да бер зират капкасы, миңа да ○ 15446
- ЗИРАТТАН** (1) ■ Женазаны зираттан кире алып кайтмыйлар ○ 15434
- ЗИРӘК** (6) ■ Өтәч синнән зирәк булмасын, син өтәчтән зирәк бул ○ 4379 (2) ● 11561 (2); 12884; 12956
- ЗИРӘКЛӘР** (1) ■ Гөл кадерең былбыл белер, зир кадерең зирәкләр белер ○ 11550
- ЗИРӘКЛЕК** (1) ■ Тирәнлек – дингездә, зирәклек – гыйлемдә ○ 16656
- ЗИРӘКТӘН** (1) ■ Карга үзенәң баласына: «Зариф зирәктән туган», – дип әйтә, ди ○ 3986
- ЗИРЕК** (4) ■ Зирек хәлен зирек белер ○ 1724 (2) ● 13157 (2)
- ЗИРЕКТӘН** (2) ■ Зиректән дуга бөгелмәс ○ 1913 ● 7074
- ЗИҖЕН** (3) ■ Эшне акыл белән башла, зиҖен белән тәмам ит ○ 6235 ● 6427; 16388
- ЗИҖЕНЕ** (1) ■ Аңарда каз зиҖене бар ○ 4256
- ЗИЯРӘТ** (2) ■ һәм зиярәт, һәм тижарәт ○ 8081 ● 14429
- ЗОЛОТНИГЫ** (1) ■ Көзен купынасы бер тиен, азын золотнигы золотой ○ 894
- ЗОЛОТОЙ** (1) ■ Көзен купынасы бер тиен, азын золотнигы золотой ○ 894
- ЗОЛЫМ** (1) ■ Бүрегә мәрхәмәт итсәң, сарыкка золым итәрсең ○ 2174
- ЗОЛЫМЛЫК** (1) ■ Өгәр кылыч булмаса, золымлык бигрәк күп булыр иде ○ 5681

ЗОЛЫМНЫҢ (1) ■ Золымның кылычы озын ○ 5800

ЗОЛЫМЫ (1) ■ Күселәр гаделлегенә калганчы пөсинең золымы яхшырак ○ 3404

ЗОЛЫМЫННАН (1) ■ Залимның – золымыннан, патшаның хөкеменнән саклан ○ 5796

ЗУР (102) ■ Кояш бик зур да, аны капларга кечкенә болыт та житә ○ 36 ● 154; 266; 268; 280; 319; 329; 396; 561; 569; 585 (2); 1158; 1426; 1604; 1691; 1757; 1831; 1891; 1916; 2397; 2573 (2); 2949; 3119; 3332; 3417; 3488; 3827; 4491; 4494; 4745; 4798; 5002; 5456; 5458; 5695; 5725; 5979; 6058; 6074; 6200; 6368; 6520; 7020; 7021; 7523; 7733; 7736; 7737; 7865; 8591 (2); 8632; 8773; 8861; 8886; 9198; 9276; 9529; 10089; 10188 (2); 10532 (2); 10744; 10777; 10881; 11255; 11421 (3); 11490; 11495; 11503; 11545; 11680; 11693; 11822; 11853; 11986; 12006; 12070; 12554; 12625; 13068; 13263; 14196; 14217; 14566; 14578; 15217; 15248; 15462; 15860; 15870; 16429; 16510; 16540; 16578; 17024; 17055

ЗУРАЕП (1) ■ Ямьсезгә матур дисән – зураеп китәр, матурга ямьсез дисән – черәеп китәр ○ 10712

ЗУРАЕР (1) ■ Күп сөйләмә, авызың зураер ○ 16282

ЗУРАЙГАЧ (1 | 1) ■ Чыбык вакытында бөкмәсән, зурайгач бөгә алмассың ○ 1956 ● 1956:1

ЗУРАЙСА (1) ■ Ертгык зурайса, ямаулык житмәс ○ 8853

ЗУРАЙТЫРГА (1) ■ Үз хатасын оныткан кеше башкалар хатасын зурайтырга маташыр ○ 12626

ЗУРАТ (2) ■ Бурлакка башын кояштан яшерергә зураг бар ○ 5780 ● 11771

ЗУРАТЛАРЫ (1) ■ Урақлары урылган, зураатлары куелган ○ 1504

ЗУРЛАГАН (1) ■ Үз анасын зурлаган кеше анасын хурламас ○ 14244

ЗУРЛАР (2) ■ Үзенне зур тотма, кешене хур тотма – үзеннән зурлар чыкса, ике күзән шунда чыгар ○ 12070 ● 15860

ЗУРЛЫГЫ (1) ■ Өем дигән – өй зурлығы таш күтәрә ○ 8310

ЗУРЛЫЙЛАР (1) ■ Яхшы атны урлыйлар, яхшы кызны зурлыйлар ○ 13051

ЗУРЛЫЙМ (1) ■ Ажчаны зурлуйм дип үзенне хурлама ○ 7705

ЗУРЛЫК (3) ■ Тырышлык – зурлык, ялкаулык – хурлык ○ 6518 ● 7246; 16025

ЗУРНЫҢ (1) ■ Бәләкәйнең зуры булганчы, зурның бәләкәе булу яхшы ○ 566

ЗУРЫ (1) ■ Бәләкәйнең зуры булганчы, зурның бәләкәе булу яхшы ○ 566

ЗУРЫНА (1) ■ Аз ялкаулык күпкә китәр, аз кимчелек зурына илтәр ○ 6444

ЗУРЫСЫН (1) ■ Атның кечкенәсен макта, зурысын жик ○ 2574

ЗУРЫСЫНА (1) ■ Бәләкәй мәшәкәтән качкан – зурысына капкан ○ 14821

ЗЫНЖЫР (1) ■ Арысланга тимер зынжыр гарылек түгел ○ 2053

ЗЫЯН (9 | 2) ■ Биш тиенлек куян, ун тиенлек зыян, ун тиенлек зыян ○ 2239 ● 2239:1, :2; 3050; 3294; 7725; 7842; 7899; 7921; 10254; 16779

ЗЫЯНДАШКА (1) ■ Бизгәктән котылган – зыяндашка тотылган ○ 15207

ЗЫЯНЧЫ (1) ■ Зыянчы пөси күзән елгыратыр ○ 3338

ЗЫЯНЫ (2) ■ Бар нәрәсенң зыяны булмый ○ 7549 ● 8066

И

И (7) ■ Атаң колы булса да, гадел бигә башың и ○ 5731 ● 6727; 11768; 16881–16883; 16917

ИБЕН (1) ■ Ибен тапкан егеткә таңка мая ○ 12885

ИБЕНӘ (1) ■ Идел каргасы Идел ибенә, Жаек каргасы Жаек жаена очар ○ 3940

ИБЛИС (2) ■ Кайда ил – шунда иблис ○ 5006 ● 16731

ИБЛИСНЕ (1) ■ Иблисне иманга өндәү ○ 16804

ИБЛИСТӘН (1) ■ Акылсыздан акыл сорау – иблистән иман сорау ○ 11482

ИБНЕ (1) ■ Ибне әдәм кисә торыр – урман халкы үсә торыр ○ 1914

ИГӘ (5) ■ Игә белгән иген ашар ○ 1410 ● 1414; 6466; 12118; 16491

ИГӘН (3) ■ Балтага имән дә башын игән ○ 1901 ● 11935; 13823

ИГӘРТЧЕЛЕК (1) ■ Игәчем өенә барганчы игәртчелек он иләрмен ○ 14565

ИГӘЧЕМ (1) ■ Игәчем өенә барганчы игәртчелек он иләрмен ○ 14565

ИГЕ (8) ■ Атадан бала туса – иге, атаның юлын куса – иге; үзенә охшап тумаса, атасының юлын кумаса, туганнан да туманы – иге ○ 14355 (3) ● 14357 (5)

ИГЕЗ (4) ■ Сарык игез бәрән тапса, үлән башы аеры үсә, имеш ○ 3108 ● 5363; 13477; 13481

ИГЕЗӘК (1) ■ Ир белән хатын – игезәк жан ○ 13815

ИГЕЗНЕ (1) ■ Уңган хатын ул табар, игзе хатын игезне табар ○ 13701

ИГЕЗНЕН (1) ■ Икенең бере – игезнен сыңары ○ 7907

- ИГЕЛЕК** (10) ■ Синнән игелек күргәнче, еланның тәпиен күрерсәң ○ 4707 ● 4974; 10101; 10656; 12394 (2); 14235; 14474; 15074; 15087
- ИГЕЛЕКЛЕ** (2) ■ Игелекле эшнәң иртә-киче юк ○ 6059 ● 12117
- ИГЕЛЕКСЕЗ** (4) ■ Илен белмәгән – игелексез, халкын белмәгән – холыксыз ○ 4973 ● 6466; 6467; 12118
- ИГЕН** (21 | 1) ■ Кар күп булса, иген уңар ○ 1094 ● 1395–1400; 1410; 1411; 1414; 1444; 1460; 1462:2; 1470; 2177; 3421; 4825; 4905; 13563; 14864 (2); 16580
- ИГЕНГӘ** (1) ■ Тирес түксән жиренә, ыңдырың тулыр игенгә ○ 1452
- ИГЕНЕ** (2) ■ Начар чәчүченәң игене дә начар була ○ 1428 ● 1471
- ИГЕНЕМ** (1) ■ Игенем күп булды дип куанма, базарың булсын ○ 7900
- ИГЕНЕН** (1) ■ Эт ельның игенен дунгыз елны урырсын ○ 972
- ИГЕНЕҢНЕ** (1) ■ Игенеңне яшел урма, урагыңның теше сынар ○ 1401
- ИГЕНЛЕ** (1) ■ Игенле байның исе бар, игенсез байның нисе бар ○ 1402
- ИГЕННЕ** (3) ■ Игенне иң әлек бурага салдым диген, аннары уңыш алдым диген ○ 1403 ● 1404; 1459
- ИГЕННЕҢ** (1) ■ Игеннең жаен иккән белер, арбаның жаен жиккән белер ○ 1405
- ИГЕНСЕЗ** (1) ■ Игенле байның исе бар, игенсез байның нисе бар ○ 1402
- ИГЕНЧЕ** (7) ■ Игенче орлык чәчә – жирдән ризык юлын ача ○ 1406 ● 1407–1409; 1509; 6857; 13639
- ИГЕНЧЕДӘН** (1) ■ Иренчәк игенчедән илгәзәк мәзәкче узган ○ 1412
- ИГИЛӘР** (1) ■ Ташны таш белән ваталар, тимерне тимер белән игиләр ○ 180
- ИГЪТИБАРСЫЗ** (1) ■ Телгә ихтыярсыз – илдә игътибарсыз ○ 15567
- ИДӘН** (6) ■ Иске себерке идән себерергә ярый ○ 8407 ● 8412; 8448; 12896; 16350 (2)
- ИДӘНДӘ** (1) ■ Син дигәндә аяк идәндә ○ 11040
- ИДӘНДӘГЕ** (1) ■ Идәндәгә чүп түргә чыгар ○ 8405
- ИДӘНЕ** (2) ■ Идәне жир булса да егете ир булсын ○ 12886 ● 13525
- ИДЕ** (44 | 2) ■ Ай – кояш булса, кеше өстенә чыгып карамас иде ○ 85 ● 93; 224; 348; 1886; 1933:1; 2885; 2977; 3347; 3362 (2); 3585; 3927:1; 4529; 5681; 5891; 6579; 7983 (2); 8269; 9382; 9698; 10618; 11012; 11043; 11666; 11716; 11981; 13076; 13094 (2); 13940; 14102; 14223; 14744; 14774 (2); 15440; 15659; 15705; 15706; 15709; 15781; 15884; 16097; 16896
- ИДЕК** (1) ■ Тәян фарсит итәр идек, туры килми чамага ○ 6676
- ИДЕЛ** (29 | 2) ■ Ерганаклар Идел ясар, аларны Идел ашар ○ 380 ● 380–388; 417; 509; 510; 511 (2); 514; 951; 1845; 1933:2, :2; 3940 (2); 4236; 4478; 4906; 4962; 11578; 12119; 13458; 13858; 14743
- ИДЕЛГӘ** (4) ■ Чишмәне Иделгә түккән ○ 536 ● 2554; 11993; 13522
- ИДЕМ** (33 | 1) ■ Кыш көне эт тә: «Жәйгә чыксаң сөяктән сарай салыр идем», – дип әйтер, ди ○ 866 ● 920; 959; 1505; 1574; 1848; 2158; 2159; 2446; 2587; 2771 (2); 2848; 3048; 3644, :1; 6291; 6780; 9454; 9476; 9508; 12087; 13389; 13623 (2); 13761 (3); 15431; 15440; 16312 (2); 16320; 16321
- ИДЕН** (3 | 1) ■ Теш корты булсаң, сулыш алырга да ирек бирмәс иден ○ 10645 ● 10958:2; 15364; 15432
- ИДЕНМЕ** (1) ■ Төлкегә: «Кыздырган тавык ашар иденме?» – дигәннәр. «Кешенең көләсен китермәгез әле», – дигән, ди ○ 2309
- ИДЕРӘ** (1) ■ Корал салам бирдерә, башың жиргә идерә ○ 5587
- ИДЕРГӘН** (1) ■ Авыру – патшаны да баш идергән ○ 15172
- ИЕЛӘ** (1) ■ Тук башак аска иелә, буш башак оскә үрелә ○ 1454
- ИЕЛГӘН** (5) ■ Иелгән агачка үрмәләү жиңел ○ 1682 ● 1683; 1955; 5568; 10279
- ИЕЛГӘННЕ** (2) ■ Имән агачының иелгәне – сынганы ○ 1726 ● 13459
- ИЕЛЕР** (1) ■ Агач, жимеше күп булган саен, ныграк иелер ○ 1781
- ИЕЛМӘГӘНГӘ** (1) ■ Иелмәгәнгә бөгелмә ○ 11988
- ИЕЛСӘ** (3) ■ Халык иелсә дә сынмый ○ 5070 ● 12580; 16122
- ИЕЛҮЕ** (1) ■ Имән агачының иелүе – сыну шикелле, ир егетнең ике сойләве – үлү шикелле ○ 13460
- ИЕРЛЕ** (1) ■ Иерле жирдә ир үлмәс, андызлы жирдә ат үлмәс ○ 1279
- ИЖТИҖАД** (1) ■ ИжтиҖад иткән – морадна житкән ○ 6486
- ИЗ** (2) ■ Көчсез калып изелгәнче, көчәнеп из дошманны ○ 5466 ● 9171
- ИЗӘЛӘР** (1) ■ Хатыннар камырын изәләр кичтән, уңмаса, күрәләр мичтән ○ 13734
- ИЗӘР** (1) ■ Күп сөйләгән изәр, күп кыдырган гизәр ○ 15928

- ИЗГЕ** (14) ■ Изге урын буш булмас ○ 691 ● 3270; 11145; 11295; 11324; 12119; 12167; 12407; 12893; 13640; 13700; 13701; 13768; 16828
- ИЗГЕГӨ** (1) ■ Каләм өйрән, каләм изгега тартыр, каләм белгән кешенең бәхете артыр ○ 16589
- ИЗГЕЛӨР** (2) ■ Явызлар куркытып буйсындырыр, изгеләр оялтып буйсындырыр ○ 12201 ● 16730
- ИЗГЕЛЕГЕН** (1) ■ Изгелеген тигән кешенең явызлыгынан сақлан ○ 12120
- ИЗГЕЛЕК** (12) ■ Туфракны жир иткән – изгелек күргән, жирне туфрақ иткән – ачтан үлгән ○ 1455 ● 12121; 12122; 12123 (2); 12124; 12125; 12132; 12162; 12258; 14238; 16777
- ИЗГЕЛЕККӨ** (1) ■ Үзе тавышчан да, изгелеккә авышчан ○ 16333
- ИЗГЕСЕ** (1) ■ Баланың изгесе – жан сөөнече, явызы – жан көөнече ○ 13991
- ИЗЕЛГӨНЧЕ** (1) ■ Көчсез калып изелгәнче, көчәнөп из дошманны ○ 5466
- ИЗЕЛМИ** (1) ■ Тел бәрәңге түгел, изелми, теләсе ни сөйли ○ 15536
- ИЗРӨГӘН** (1) ■ Изрәгән арыш боламыгы ○ 9458
- ИКӘН** (34) ■ Чулманда икән чурагай ○ 537 ● 967; 978; 1255 (2); 1779; 2268; 2397; 2979; 3048; 3059; 3095 (2); 3933; 4216; 4219; 4604; 4782; 4968; 5893; 9089; 9196; 9514 (2); 9805; 10342; 10343; 12805; 13333; 14818; 14978 (2); 15443; 15838
- ИКӘНЕН** (10) ■ «Җил тегермәне икәнөн беләм, суы кайдан керә?» – дим ○ 1512 ● 2945; 3380; 4833; 5418; 5457; 6917; 7500; 10332; 15546
- ИКӘНЕНЧЕ** (2) ■ Юләр икәнәнче яшерә белү дә акыл ○ 11714 ● 13178
- ИКӘНЛЕГЕНЧЕ** (1) ■ Өйт дусыңны – эйтермен кем икәнлегенче ○ 5508
- ИКӘННЕ** (2) ■ Ике сизез уналты икәнне кем дә белә ○ 7903 ● 15197
- ИКӘНСЕҢ** (1) ■ Үзең гөмбә икәнсең, туз чиләккә кер дә ят ○ 1343
- ИКАҮ** (6) ■ Икаү булсан, беренә кинәш; берәү булсан, бүркенә кинәш ○ 4912 ● 5765; 6437; 7008; 16149; 16670
- ИКЕ** (353 | 6) ■ Бер күктә ике ай булмас ○ 26 ● 306; 389; 512; 549; 570; 729; 735; 737; 765; 767; 829; 1037; 1539; 1602; 1630; 1676; 1706; 1719; 1770 (2); 1804; 1940; 1946; 1985; 2099; 2191; 2234; 2238; 2240–2242; 2279; 2316; 2430; 2525; 2571 (2); 2633; 2644; 2645; 2730; 2755; 2765; 2812; 2818; 2911; 2915 (2); 2999; 3007; 3090; 3091; 3131; 3132; 3164; 3262; 3274; 3386; 3398; 3466; 3479; 3480; 3804; 3890; 3941; 3942; 4025; 4064; 4142; 4190; 4349; 4367; 4489; 4558; 4563; 4731; 4747; 4907–4911; 4975; 4984; 5227; 5307; 5423; 5424; 5521; 5558; 5569; 5749; 5750; 5752; 5801 (2); 5802; 5806 (2); 5844; 5932; 6060; 6353; 6445; 6467; 6469; 6470; 6471. :1. :2. 6472; 6644; 6679; 6692; 6710; 6760; 6954; 7022–7024; 7170; 7218; 7230; 7317; 7318; 7348; 7397; 7703; 7706; 7759; 7778; 7788; 7826; 7829; 7832; 7881; 7901–7905; 7942 (2); 7954; 8038 (2); 8039–8041; 8072; 8089 (2); 8106; 8160; 8248; 8406; 8454; 8459; 8460 (2); 8557; 8558; 8598; 8599; 8734 (2); 8892; 8897; 8957; 8975; 9001; 9024; 9040–9042; 9163; 9205; 9356; 9371; 9421; 9427; 9513; 9627; 9769; 9825; 10026; 10136; 10137; 10141; 10201; 10259; 10276; 10277; 10346; 10383–10385; 10405; 10460; 10472–10476; 10531 (2); 10554; 10828; 10911; 10919–10921; 10930; 10932; 10971; 11010; 11016–11021; 11043; 11104; 11123 (2); 11478; 11534; 11535; 11538; 11541; 11562; 11563; 11564 (2); 11565 (2); 11566; 11678; 11713; 11828; 11863; 12070; 12126; 12127 (2); 12128 (2); 12129 (2); 12245; 12262; 12464; 12466; 12661; 12670 (2); 12671; 12702; 12727; 12765 (2); 12843; 12854; 12878; 12909; 12950; 13066; 13103; 13130; 13141; 13159; 13160; 13161 (2); 13257; 13343; 13344 (2); 13346; 13347; 13348 (2); 13460; 13641. :1. 13642; 13682; 13806 (2); 13843; 13926; 13948; 13961; 14005; 14021; 14022; 14048 (2); 14108; 14384; 14482–14484; 14535; 14598; 14599; 14660; 14673; 14674; 14724; 14762; 14767–14772; 14797; 14865; 14866; 15034; 15104; 15218; 15253; 15254; 15277; 15417; 15473; 15797; 15861–15863; 15880; 16268; 16287; 16362; 16399; 16483; 16515; 16536; 16585; 16673; 16701; 16821; 16868; 16907; 16914; 16916; 16918. :1. 16923; 16949; 16979 (2). :1 (2); 16980
- ИКЕБЕЗ** (1) ■ Син дә эштә, мин дә эштә, икебез дә фәрештә ○ 6302
- ИКЕГӨ** (2) ■ Берне сугып икегә тию ○ 5692 ● 12703
- ИКЕДӘН** (1) ■ Икегә ышанган – ирсез, икедән калган – берсез ○ 12703
- ИКЕДЕР** (1) ■ Мөселманлык икедер: комган белән пөкөдер ○ 16825
- ИКЕЙӨЗЛЕ** (1) ■ Икейөзле дустан дошман яхшы ○ 5425
- ИКЕЛӨТӨ** (3) ■ Эшкә киткән көч икелөтә кайтыр ○ 6196 ● 6449; 14954
- ИКЕЛӨТТЕ** (1) ■ Үтмәс пычак, яман ат икелөттә жәфамны; яман хатын, яшь бала жиделөттә жәфамны ○ 13779

- ИКЕЛЕ** (1) ■ Ни акыллы, ни тиле, ни булса да икеле ○ 11770
- ИКЕЛЕНЕҢ** (1) ■ Икеленең шикелле, өчленеке тамаша ○ 14023
- ИКЕНДЕ** (1) ■ Иренчәк икенде житкәч эшкә тотына ○ 6476
- ИКЕНДЕДӘ** (1) ■ Икендәдә ил ташлама ○ 6761
- ИКЕНЕ** (3) ■ Чокырны икене казы, үзеңә дигәнән – тирәнрәк ○ 202 ● 7173; 7906
- ИКЕНЕҢ** (2) ■ Агачның башын киссән, төбе калыр; икенең берсе үлсә, берсе калыр; ялгызның үзе үлсә, кеме калыр? Менгән аты, кигән туны ятка калыр ○ 4859 ● 7907
- ИКЕНЧЕ** (24 | 3) ■ Бер елны бүдәнә симерсә, икенче елны тартар симерә ○ 768 ● 2293; 6371; 8149; 8933; 9036:2; 9152; 9447; 9449; 10091; 10379; 10471; 10548; 10551:2; 10879; 11005; 11504; 11861; 13621; 13627; 13992; 14567; 15206; 16173:1; 16534; 16601; 16803
- ИКЕНЧЕГӘ** (2) ■ Бер өйнең лампасы икенчегә яктыртмый ○ 8404 ● 14801
- ИКЕНЧЕЛӘР** (1) ■ Берәү мөгез тота, икенчеләр сыер сава ○ 3160
- ИКЕНЧЕНЕ** (1) ■ Кулы берне эшли, теле икенчене сөйли ○ 6296
- ИКЕНЧЕНЕҢ** (2) ■ Берәүнең бөлүе – икенченең көлүе ○ 7325 ● 15475
- ИКЕНЧЕСЕ** (15) ■ Кәжәнең бер исеме кәжә, икенчесе – каза ○ 3051 ● 3082; 3468; 3567; 7367; 8216; 9823; 10378; 12590; 13512; 13625; 13630; 13740; 13988; 15793
- ИКЕНЧЕСЕНӘ** (1) ■ Бер чебеш алган карчыга икенчесенә янә кайтыр ○ 4024
- ИКЕНЧЕСЕНДӘ** (1) ■ Бер аягында ката, икенчесендә чабата ○ 9075
- ИКЕНЧЕСЕННӘН** (1) ■ Тыңдаусызга сүз әйтсән, бер колагыңнан керде, икенчесеннән чыкты ○ 16101
- ИКЕҢӘ** (1) ■ Юлдашыңның югын табыш, табылса икең дә яхшы ○ 6955
- ИКЕСЕ** (17) ■ Ак белән кара – икесе ике юлдан бара ○ 549 ● 595; 1986; 4562; 5266; 5797; 6111; 8645; 9674; 10005; 11629; 11955; 13816; 16399; 16632; 16763; 17001
- ИКЕСЕНӘ** (1) ■ Ике бажа, икесенә бер кәжә ○ 14660
- ИКЕСЕННӘН** (3) ■ Бер иске дус яңаның икесеннән артык ○ 5306 ● 8856; 16907
- ИККӘН** (3) ■ Игеннең жаен иккән белер, арбаның жаен жиккән белер ○ 1405 ● 1518; 14852
- ИККӘНГӘ** (1) ■ Иген – иген иккәнгә, рәхәт – михнәт чиккәнгә ○ 14864
- ИККӘННӘР** (1) ■ «Дыр» белән «диһне» иккәннәр дә, чыкмаган, ди ○ 15832
- ИКМӘ** (1) ■ Тургайдан курыксаң, тары икмә ○ 1568
- ИКМӘГӘН** (3) ■ Язын иген икмәгән әтәмбигә моң булыр ○ 1470 ● 3421; 4932
- ИКМӘГЕ** (13) ■ Алабута – ачлык елның икмәге ○ 1254 ● 1480; 4971 (2); 6468; 7480; 8421; 9112; 9206; 9207; 9275; 9707; 13486
- ИКМӘГЕН** (2) ■ Берәү судагы балыкка карап ярты икмәген ашаган ○ 4483 ● 12149
- ИКМӘГЕНӘ** (1) ■ Эштән качкан – кеше икмәгенә авыз ачкан ○ 6256
- ИКМӘГЕНӘ** (5) ■ Жирең нинди булса, икмәгең шундый була ○ 1487 ● 9208; 9282; 9405; 11317
- ИКМӘГЕНЧЕ** (1) ■ Үз икмәгенче үзеңнән урлап ашарга калма ○ 9747
- ИКМӘК** (44 | 2) ■ Ашлаган жир икмәк ашата ○ 1375 ● 1598; 3401; 3696; 5040; 5135; 6112; 6453; 6846; 7530; 9111 (2); 9128; 9174; 9176; 9209 (2); 9210; 9212–9215; 9228; 9292; 9459; 9491; 9580; 9582; 9640; 10898; 12887; 12965; 13010; 13165; 13471; 13524; 13643; 13698:1; 13892 (2); 14214:1; 15950; 16219; 16303; 16341; 16659
- Икмәк → тоз-икмәк**
- ИКМӘККӘ** (2) ■ Иренгәннең ирене икмәккә тимәс ○ 6473 ● 9262
- ИКМӘКЛЕ** (1) ■ Хикмәтле сүз икмәкле ○ 16125
- ИКМӘКЛЕК** (1) ■ Байның бура төбөндә дә бер икмәклек он була ○ 7278
- ИКМӘКНЕ** (2) ■ Икмәкне катыкка манган ач булмый ○ 9216 ● 9380
- ИКМӘКСЕЗ** (6) ■ Су янына икмәксез утырганы юк ○ 522 ● 7719; 9102; 9217; 13507; 13873
- ИКМӘКСЕЗНЕҢ** (1) ■ Икмәксезнең иманы юк ○ 16822
- ИКМӘКТӘ** (2) ■ Ачның күзе икмәктә, тукның күзе хикмәттә ○ 9577 ● 9579
- ИКМӘК-ТОЗ** (2) ■ Икмәк-тоз – карулы ○ 9211 ● 11948
- ИКМӘС** (4) ■ Чикергәдән курыккан иген икмәс ○ 1460 ● 2177; 4138; 4825
- ИКМИ** (1) ■ Икми иген шытмас, өйрәнми белем йокмас ○ 16580
- ИКСӘН** (2) ■ Иксән иген, ашарсың тиген ○ 1411 ● 8129
- ИЛ** (153 | 6) ■ Кара алтын – жир мае, аның белән ил байый ○ 288 ● 457; 1376; 1481; 2901; 3481; 4167; 4587; 4715 (2); 4860; 4861 (2); 4867; 4871; 4888; 4891; 4895; 4905; 4906; 4911; 4913–4920; 4921 (2); 4922–4924; 4925 (2); 4926–4931; 4932 (2); 4933–4958; 4967; 4992 (2);

- :1 (2), :2 (2), :3 (2); 4994; 5006; 5015; 5022; 5023; 5042; 5045–5047; 5049; 5051; 5055; 5061; 5063; 5064; 5066; 5082; 5093–5095; 5123 (2); 5125; 5126; 5133; 5136; 5137; 5149; 5426; 5570; 5662; 5803; 5804; 5847; 5859; 5886; 5938; 5964; 5981; 5982; 6162; 6175; 6367; 6450; 6507; 6761; 6801 (2); 8249; 8903; 9394; 11085; 11090; 11127; 11431 (2); 11563; 11567; 12126; 12166; 12207; 12483; 12501; 12835; 13121; 13227; 14335; 14470; 15035 (2); 15098; 15656; 15864; 16067; 16094; 16363; 16666 (2); 16731; 17020
- ИЛАУ** (1) ■ Иртэн көлгөн бала кичен илау сала ○ 14026
- ИЛӘ** (9) ■ Аю илә сьер туган түгөл ○ 2078 ● 6388; 7626 (2); 10393; 11027 (2); 12887; 13604
- ИЛӘГЕ** (2) ■ Иләченең иләге юк, чиләченең – чиләге ○ 9900 ● 13107
- ИЛӘГЕНӘ** (1) ■ Иләгенә күрә кысасы ○ 9896
- ИЛӘГЕННӘН** (2) ■ Син иләсәң он иләгеннән, сине иләрләр кыл иләгеннән ○ 9955 (2)
- ИЛӘК** (16) ■ Ил авызын иләк белән япмасың ○ 4913 ● 7678; 9897; 9898; 9956 (2); 10000; 10027; 10562; 10563; 11654; 11875; 13398; 14724; 15045; 16263
- ИЛӘККӘ** (1) ■ Иләктәген чиләккә, чиләкнекен иләккә ○ 10028:1
- ИЛӘКНЕЦ** (2) ■ Илдә йөргән иләкнең төбө тиз төшәр ○ 9895 ● 9899
- ИЛӘКТӘ** (3 | 1) ■ Иләктә су тормас, чәчмәгән ашлык үсмәс ○ 1462:3 ● 9901; 11572; 15865
- ИЛӘКТӘГЕ** (1) ■ Дурактагы мал – иләктәге су ○ 11559
- ИЛӘКТӘГЕН** (1 | 3) ■ Иләктәген чиләккә, чиләктәген чүлмәккә ○ 10028 ● 10028:1, :2, :3
- ИЛӘКТӘН** (5) ■ Кешене син койсаң чиләктән, кеше сине иләр иләктән ○ 9928 ● 10040; 13153; 13158 (2)
- ИЛӘКЧЕНЕЦ** (1) ■ Иләкченең иләге юк, чиләкченең – чиләге ○ 9900
- ИЛӘК-ЧҮМЕЧ** (1) ■ Он-тоз өйдә, иләк-чүмеч чөйдә ○ 9484
- ИЛӘМӘН** (3) ■ Ил иләк белән булганда, иләмән үзе белән була ○ 4927 ● 4954; 5137
- ИЛӘМИ** (1) ■ Иләми күн булмас, тиресез тун булмас ○ 2358
- ИЛӘНМӘГӘН** (2) ■ Бөтенгез бердәй – иләнмәгән күндәй ○ 2429 ● 5996
- ИЛӘП** (1) ■ Бодай иләп арпа төшмәс ○ 1541
- ИЛӘР** (2) ■ Кешене син койсаң чиләктән, кеше сине иләр иләктән ○ 9928 ● 13158
- ИЛӘРЛӘР** (1) ■ Син иләсәң он иләгеннән, сине иләрләр кыл иләгеннән ○ 9955
- ИЛӘРМЕН** (1) ■ Игәчем өнә барганчы игәртчелек он иләрмен ○ 14565
- ИЛӘСӘ** (1) ■ Егет ягы жиз иләктән иләсә, кыз ягы кыл иләктән иләр ○ 13158
- ИЛӘСӘҢ** (3) ■ Каз тиресен иләсәң дә, каш булмас ○ 4245 ● 9955; 11943
- ИЛӘТЕ** (1) ■ Ил – иләте белән, бай – келәте белән ○ 4928
- ИЛГӘ** (31) ■ Идел суы, бал булса да, илгә житмәс ○ 385 ● 1675; 3700; 4904; 4929; 4959–4964; 4994; 4996; 5051; 5052; 5138; 5805; 8249; 8365; 8397; 11231; 11567; 12385; 13842; 13882; 14077; 14079; 14709; 15568; 15864; 15876
- ИЛГӘЗӘК** (4) ■ Иренчәк игенчедән илгәзәк мазәкче узган ○ 1412 ● 5138; 6481; 8365
- ИЛДӘ** (28) ■ Эт юк илдә песиләр өрә ○ 3661 ● 4873; 4876; 4877 (2); 4965–4968; 5085; 5086; 5108; 5117; 5139; 5146; 5427; 6713 (2); 7349; 8448; 9895; 11063; 11367; 11568; 11569; 13644; 13799; 15567
- ИЛДӘЙ** (1) ■ Туган жирдәй жир булмас, туган илдәй ил булмас ○ 5061
- ИЛДӘН** (11) ■ Бәхетен, ирдән булмаса, илдән булсын ○ 4896 ● 4961; 4997; 5054; 5135; 5140; 5143; 5900; 7350; 14183; 16464
- ИЛДӘН-КӨННӘН** (1) ■ Илдән-көннән иртәрәк ○ 5141
- ИЛДӘТНӘ** (2) ■ Илдән кайтмас илдәтнә ○ 5140 ● 13644
- ИЛЕ** (17) ■ Жире байның иле бай ○ 214 ● 216; 3726; 4734; 4738; 4748; 4927; 4969–4972; 4981; 4993; 5048; 5116; 5131; 15482
- ИЛЕКМӘС** (2) ■ Кеше баласы кештәккә тыксаң да илекмәс, бүре баласы бүреккә салсаң да илекмәс ○ 14185 (2)
- ИЛЕМ** (5) ■ Сандугачлар да, – тигәнәк башы, ди, йортлары – «үз илем, үз жирем» дип сайрыйлар, ди ○ 4106 ● 4216; 5114; 5115; 5547
- ИЛЕН** (11 | 1) ■ Атасын югалткан – бөлгән, илен югалткан – үлгән ○ 4869 ● 4973–4975; 4976 (2); 5038; 5091; 5121 (2); 5805; 6720:2
- ИЛЕНӘ** (2) ■ Иленә кайтканның ояты юк ○ 4978 ● 5806
- ИЛЕНДӘ** (7) ■ Чыпчык – илендә, жикән – күлендә ○ 4175 ● 4995; 5009; 5118; 5146; 11744; 16650
- ИЛЕН-ЖИРЕН** (1) ■ Илен-жирен сөйгән чыпчык үз жирендә үлмәс ○ 4168

- ИЛЕННӨН** (3) ■ Иленнөн аерылганнын канаты каерылган ○ 4977 ● 5127; 6347
ИЛЕҢ (3) ■ Туган илең – туган анаң, чит ил – үги ана ○ 5055 ● 5116; 5122
ИЛЕҢӨ (3) ■ Илдә яшисең икән – илеңә хезмәт ит ○ 4968 ● 4999; 5053
ИЛЕҢДӘ (6) ■ Илендә булса, ирененә тия ○ 4979 ● 5085; 5086; 5089; 5117; 5118
ИЛЕҢНӨН (1) ■ Чакмы-чокмы, үз илеңнөн чыкма ○ 5084
ИЛЕҢНЕ (2) ■ Иленне яу басса, йортыңны кар басар ○ 4980 ● 11663
ИЛЕҢНЕҢ (1) ■ Чит илеңең карчыгасын үз илеңнең каргасы талый ○ 4033
ИЛЕҢЧӘ (1) ■ Илгә илеңчә кер, суга билеңчә кер ○ 4959
ИЛЕРТКӘН (1) ■ Илерткән дә аракы, тилерткән дә аракы ○ 9827
ИЛИ (1) ■ Алтынны коя белмәгән эретер, тирене или белмәгән черетер ○ 264
ИЛЛА (1) ■ Көчкә илла алла белән, кырык-илле мулла белән ○ 16884
ИЛЛӘР (1) ■ Телләр белгән – илләр белгән ○ 15611
ИЛЛЕ (26) ■ Идел суы илле батман ○ 510 ● 1467; 1663; 4515; 4909; 4914; 4935; 4936; 4942; 4951–4953; 4966; 4981; 4984; 4986; 5142; 5426; 5427; 7941; 10550 (2); 11570; 11571; 11696; 15835
илле → **кырык-илле**
ИЛЛЕГӘ (2) ■ Иллегә берсе тулмаган ○ 8042 ● 8052
ИЛЛЕДӘГЕ (1) ■ Илледәге ил агасы – алтмыштагы ил атасы ○ 15035
ИЛЛЕДӘГЕНЕҢ (1) ■ Илледәгенәң акылы үзәндә, тезгенә телендә ○ 15036
ИЛЛЕЛЕК (1) ■ Кем бирсә иллек – аның сүзе иң элек ○ 8165
ИЛЛЕНЕ (2) ■ Илгә чыккан илләне кунган ○ 4963 ● 4964
ИЛНЕ (5) ■ Бер каенның күлагәсе бөтен илне капламас ○ 1722 ● 4982; 5003; 11107; 11541
ИЛНЕКЕ (2) ■ Илнеке – дингез, аны ашаган – дунгыз ○ 4983 ● 13406
ИЛНЕКЕННӨН (1) ■ Илнекеннөн ике илле дә калма ○ 4984
ИЛНЕН (23) ■ Чит илен карчыгасын үз илеңнең каргасы талый ○ 4033 ● 4888; 4985–4989; 4990 (2); 5056–5058; 5114; 5142; 5144 (2); 11086; 12109 (2); 12334; 12955; 15656; 16738
ИЛСЕЗ (1) ■ Илдә булса – үлмәссен, илсез көн күрмәссен ○ 4965
ИЛТ (1) ■ Ишәк йөккә килмәсә, йөкне ишәккә илт ○ 2961
ИЛТӘ (3) ■ Ашлыкны арба ойгә кертә, чана базарга илтә ○ 1379 ● 8519; 15559
ИЛТӘР (1) ■ Аз ялкаулык күпкә китәр, аз кимчелек зурына илтәр ○ 6444
ИЛТЕР (2) ■ Сабырлык куанычка илтер, ашыгу көенечкә илтер ○ 11896 (2)
ИЛТЕРМЕН (1) ■ Бәрәңгә айткән: «Илтүен илтермен, кайтуыңны үзәң кайгырт», – дигән ○ 1599
ИЛТИФАТ (1) ■ Хан хақына этенә илтифат ○ 5930
ИЛТМИЛӘР (2) ■ Урманга ботак илтмиләр ○ 1864 ● 9237
ИЛТҮЕН (1) ■ Бәрәңгә айткән: «Илтүен илтермен, кайтуыңны үзәң кайгырт», – дигән ○ 1599
ИЛЧЕГӘ (3 | 2) ■ Этне илчегә жибәрсәң, илгә бала китерер ○ 3700 ● 4991, :1, :2; 15629
ИЛЧЕДӘН (1) ■ Ияләштерү илчедән, ялыктыру ялчыдан ○ 5001
ИЛЧЕМЕН (1) ■ Ир малына илчәмен, ул малына ялчымын ○ 13585
ИЛЧЕСЕ (1) ■ Малчының илчәсе булып, патшаның илчәсе булып ○ 5855
ИМ (6) ■ Тәка ите им булып, кәжә ите жил булып ○ 3142 ● 4599; 9168; 12306; 12343; 14234
ИМАМ (1) ■ Имам йорты – хатыннар зинданы ○ 16981
ИМАМДА (1) ■ Алтын – имамда, хатын – ишанда ○ 16961
ИМАМНЫҢ (1) ■ Имамның да имансызы була ○ 16982
ИМАН (10) ■ Эткә иман юк, койрыгы кәкре ○ 3688 ● 5901; 7487; 11269; 11482; 12477; 16778; 16779; 16833; 16930
ИМАНА (1) ■ Сарыктан – йон, кешедән – имана ○ 5882
ИМАНГА (1) ■ Иблисе иманга өндәү ○ 16804
ИМАНЫ (1) ■ Үзем күптән иманы, күршеләрәм өчен кайгырам ○ 16834
ИМАНСЫЗЫ (1) ■ Имамның да имансызы була ○ 16982
ИМАНЫ (3) ■ Сәүдәгәрнең иманы акча ○ 7971 ● 16821; 16822
ИМАНЫН (1) ■ Түрә вөжданын сатар, мулла иманын сатар ○ 17063
ИМӘ (6) ■ Имә белгән кузы ике ананы имәр, имә белмәгән кузы үз анасын имә алмас ○ 3091 (3) ● 3262; 6852 (2)
ИМӘН (20) ■ Имән агач – каты агач, каен агач – чырагач ○ 1725 ● 1726–1730; 1735; 1745; 1748; 1777; 1901; 1915; 5450; 8734; 13459; 13460; 13823; 13862; 13863; 14473
ИМӘНДӘ (2) ■ Имәндә алма үсмәс ○ 1731 ● 1742

- ИМӘНДӘЙ** (1) ■ Эшлэгән кеше имәндәй, ялкау кеше яфрактай ○ 6546
ИМӘННӘН (1) ■ Имәннән чикләвек, мулладан кешелек көтмә ○ 16983
ИМӘННЕҢ (3) ■ Агачның биегенә, имәннең ныгына асылын ○ 1667 ● 1737; 1739
ИМӘР (3) ■ Авызы йомшак колын биш бияне имәр ○ 2837 ● 3082; 3091
ИМГӘ (4) ■ Кара елан каны житмеш төрле имгә ярый ○ 4665 ● 12168; 15219; 15220
ИМГӘК (12) ■ Эш эшләнгәч – ирмәк, бетми калса – имгәк ○ 6179 ● 6704; 7136; 8674; 11581; 13248; 14867; 14960; 15887; 15989; 16005; 16753
ИМГӘККӘ (1) ■ Ил телен алмаган имгәккә калыр ○ 4939
ИМГӘКЛЕ (2) ■ Уен төбә – имгәкле ○ 6684 ● 13477
ИМГӘКЛЕК (1) ■ Имгә калган – имгәклек ○ 15219
ИМГӘКНЕҢ (1) ■ Имгәкнең имен эзләми булмый ○ 15221
ИМГӘКСЕЗ (1) ■ Имгән бозау имгәксез булыр ○ 3260
ИМГӘН (3 | 1) ■ Имгән бозау имгәксез булыр ○ 3260 ● 3261; 3262; 11324:1
ИМГӘНСӘН (1) ■ Бер имгәнсән, бер кинәнәрсән ○ 6042
ИМЕЗӘ (2) ■ Сыер үги бозау имезә ○ 3197 ● 15994
ИМЕЗЕР (1) ■ Сүз бозау имезер, сыртка таяк тигезер ○ 15993
ИМЕН (2) ■ Алла сакласын, бака чакмасын: бака чакса, имен тапмасың ○ 4550 ● 15221
ИМЕП (1) ■ Сөтен имеп туйган, күкрәген тешлэгән ○ 14306
ИМЕШ (76 | 3) ■ Батып барган кояш туып килгән айга кырын карый, имеш ○ 25 ● 352; 389; 922; 959; 1122; 1126; 1278; 1810; 2038; 2149; 2161; 2222; 2230; 2260; 2384; 2939; 3036; 3040; 3049; 3108; 3333; 3353; 3356; 3358; 3416; 3501; 3716; 3901; 3977; 3985:2; 4054; 4181; 4217; 4281; 4378; 4416; 4425; 4427; 4777; 4782; 4786; 4809; 4821; 5778; 7069; 7348; 7454; 8728; 8913; 10389; 10792; 12367 (2); 12449; 12510; 12574; 13516; 13623; 14032; 14211; 14282; 14610; 15094; 15326; 15334; 16137; 16180; 16408; 16484 (2); 16726; 16729; :1; 16828; 16838; 17021; 17047; :1
ИМЕШЕН (2) ■ Үз имешен сөйләгән ахмак – бер ахмак, башкалар имешен сөйләгән – йөз ахмак ○ 16245 (2)
«ИМЕШ»НЕҢ (1) ■ «Имеш»нең жимеше юк ○ 15866
ИМИЛӘР (1) ■ Эт алдында баш имиләр ○ 3549
ИМИН (1) ■ Телә татлының башы хәтәрдән имин ○ 15587
ИММӘС (1) ■ Сөлөк сау канны иммәс ○ 4677
ИМЧӘГЕН (1) ■ Бер бәрән – сарыкның имчәген, икенчесе койрыгын имәр ○ 3082
ИМЧӘК (2) ■ Мөңрәмәгән бозауга имчәк бирмиләр ○ 3265 ● 14019
ИМЧЕ (1) ■ Авырсан, имче күбәр ○ 15158
ИНАНА (2) ■ Ялганга ялкау инана, я булмаса аңкау инана ○ 16160 (2)
ИНАНМА (1) ■ Байга инанма, суга таянма ○ 7206
ИНАНЫЧ (1) ■ Ялганчының киртәсенә дә инаныч юк ○ 16169
ИНӘ (3) ■ Инә күзеннән дөя күрү ○ 2943 ● 14234; 14235
ИНӘГЕ (1) ■ Инәге булса, чиләге булыр ○ 3165
ИНӘГЕҢ (1) ■ Үз гәнаһың үзәң, ике инәгәң үзәң ○ 12661
ИНӘДӘН (1) ■ Инәдән дөя ясау ○ 2944
ИНӘЙНЕҢ (1) ■ Үги инәйнең үтен ал ○ 14262
ИНӘЛЕ (2) ■ Кинәле кеше – инәле кеше ○ 12525 ● 14418
ИНӘНЕН (1) ■ Йөрмәгән-тормаган кеше – инәнен карыныннан тумакан кеше ○ 6779
ИНӘСЕЗ (1) ■ Инәсез торып була, энәсез торып булмый ○ 8679
ИНДЕ (22) ■ Булса унбер сентябрь, жәйдән инде бит сыпыр ○ 782 ● 1635; 2432; 3171; 4539; 5704; 6622; 6623; 7099; 8362; 8985; 9774; 10029; 10214; 10636; 10650; 11756; 11981; 13072 (2); 14340; 15708
ИНДЕРЕР (1) ■ Юньле бала ат мендерер, юньсез бала аттан индерер ○ 14072
ИНЕШ (1) ■ Шешә суы түгел инеш суы да житмәс ○ 538
ИНЕШТӘ (1) ■ Инештә су бетмәсә, бездә жыр бетмәс ○ 513
ИНКУБАТОР (2) ■ Инкубатор чебеше ата-анасын таньмасы ○ 4273 ● 4274
ИННЕК-КЕРШӘННӘН (1) ■ Ир хатынын сөймәсә, иннек-кершәннән ни файда ○ 13840
ИНСАФ (1) ■ Мөселманлык – туклыкта, инсаф китәр юклыкта ○ 16827
ИНСАФЛЫ (1) ■ Уйнашчы хатын – күзеннән, инсафлы хатын сүзеннән билгеле ○ 13689
ИНСАФЛЫНЫҢ (1) ■ Инсафлының теле саф ○ 15483

- ИНСАФЫ** (2) ■ Нәрсә арзанланган саен алушының инсафы китә, нәрсә кыйммәтләнгән саен сатушының инсафы китә ○ 7943 (2)
- ИНТЕККӘН** (2) ■ Аракы эчкән азыкка интеккән, тәмәке тарткан кәгазьгә интеккән ○ 9810 (2)
- ИНТЕКМӘС** (1) ■ Эш эшләнгән интекмәс, эшләнмәгән көн итмәс ○ 6180
- ИНЧЕК** (1) ■ Ирләр менгән инчек бүз ир менәргә туп булсын; ирдән ирнең нисе ким, әйткән сүзә берек булсын ○ 13533
- ИНЧЕСЕ** (1) ■ Малчының инчесе булып, патшаның илчесе булып ○ 5855
- «ИНШАЛЛА»НЫҢ** (1) ■ «Ләхәүлә»нең биле сынган, «иншалла»ның таягы сынган ○ 16926
- ИҢ** (42 | 1) ■ Игенне иң элек бурага салдым диген, аннары уңыш алдым диген ○ 1403 ● 2313; 4158:1; 4491; 4628; 4629; 4900; 5002; 5458; 5573; 6200; 6368; 6465; 6520; 6595; 8165; 8244; 9248; 10141; 11087; 11838; 11853; 12003; 12067; 12218; 13171 (2); 13737; 14261; 14371; 14609; 15217 (2); 15462; 15479 (2); 15487; 15870; 16365; 16366; 16578; 16681; 17022
- ИҢӘ** (2) ■ Арыш унике көн баш чыгара, унике көн серкәдә утыра, унике көн эч иңә ○ 1527 ● 2816
- ИҢӘР** (3) ■ Көчлө күккә менгәндә көчсез жиргә иңәр ○ 10787 ● 14719; 16493
- ИҢЕ** (6) ■ Ине барның буе бар, буе барның сыны бар ○ 581 ● 582 (2); 8048; 10940; 15580
- ИҢЕМДӘ** (1) ■ Бал белән май ашадым – авызымда юк, ал белән гөл кидем – инемдә юк ○ 9156
- ИҢЕН** (1) ■ Житмәснәң иңен тотканчы жизнәм жиңен тотсамчы ○ 14654
- ИҢЕННӘН** (1) ■ Ире яманның иңеннән билгеле, хатыны яманның жиңеннән билгеле ○ 13851
- ИҢЕҢ** (1) ■ Кулың белән тукуганны иңең белән күтәрерсең ○ 8696
- ИҢЕП** (1) ■ Аттан иңеп, жәяүгә калу ○ 2750
- ИҢКӘЙ** (1) ■ Иңкәйгәңгә иңкәй башың жиргә тигәнче, чалкайганга чалкай башың күккә житкәнче ○ 11989
- ИҢКӘЙГӘНГӘ** (1) ■ Иңкәйгәңгә иңкәй башың жиргә тигәнче, чалкайганга чалкай башың күккә житкәнче ○ 11989
- ИҢМИ** (3) ■ Төшкә ни иңми, күңелгә ни килми ○ 6677 ● 9319 (2)
- ИҢСӘНЕ** (1) ■ Белгән һөнәр иңсәне басмый ○ 6339
- ИҢСӘСЕ** (1) ■ Маңгае киңнән түңелмә, иңсәсе киңгә үрелмә ○ 10289
- ИП** (2) ■ Ип белән сөйләгәннәң ирене авыртмый ○ 15867 ● 16040
- ИП-ЖАЙ** (1) ■ Ип-жай булса, ит-май була ○ 9218
- ИПИ** (20) ■ Арыш чәчсәң, ипи ашарсың ○ 1529 ● 6065; 9202; 9219; 9220; 9256; 9261; 9410 (2); 9460; 9563; 9667; 9770; 10017; 10119; 10225; 12957; 13454; 15900; 16409
- ИПИГӘ** (1) ■ Ач эт ипигә дә килә, бәрәңгегә дә килә ○ 3456
- ИПИДӘ** (1) ■ Минем күнелем Микидә, Мики күнеле ипидә ○ 9479
- ИПИДӘН** (2) ■ Ач әйткән: «Тулы капчык ипидән буш корсак авыррак» ○ 9555 ● 11325
- ИПИЕ** (1) ■ Ир булсын, ипие булсын ○ 13473
- ИПИЕНЕҢ** (1) ■ Арыш ипиенең көче күп ○ 9113
- ИПИЕННӘН** (1) ■ Эшләп ашасан, арыш ипиеннән дә күмәч тәме килә ○ 6225
- ИПИЕН** (2) ■ Сука тотып кулың кабармыйча, мичкә ягып ипиен кабармас ○ 1441 ● 13645
- ИПИНЕ** (2) ■ Кара ипине жиксенсәң, кара көнгә калырсың ○ 9263 ● 13556
- ИПИСЕЗ** (1) ■ Иписез, тозсыз аш – ярты аш ○ 9221
- ИПИ-ТОЗ** (2) ■ Ипи-тоз, якты йөз ○ 9461 ● 10118
- ИПКӘ** (1) ■ Ипкә тартсаң, кушка килми ○ 11971
- ИПЛӘГӘН** (1) ■ Ипләгән дә сипләгән ○ 8366
- ИПЛӘП** (1) ■ Искене ипләп ки ○ 8866
- ИПЛЕ** (7) ■ Ипле кеше иленнән китми ○ 6347 ● 6381; 11564; 11831; 12964; 14111; 15868
- ИПЛЕГӘ** (2) ■ Эш иплегә ипле, ипсезгә юлы бикле ○ 6381 ● 11831
- ИПЛЕЛЕГЕН** (1) ■ Иплегә «ипле» дисәң – иплелеген арттырыр, тилегә «тиле» дисәң – тилелеген арттырыр ○ 11831
- ИПСЕЗ** (1) ■ Ипсез кыз үзенә ир тапмас ○ 12958
- ИПСЕЗГӘ** (1) ■ Эш иплегә ипле, ипсезгә юлы бикле ○ 6381
- ИПТӘШ** (7 | 1) ■ Иптәш иптәш өчен утка керер ○ 5428 (2) ● 6916; 6923:2; 8441; 9984; 12838; 16808
- ИПТӘШЕ** (1) ■ Бәхетә барның иптәше үзенә тиң була ○ 12672
- ИПТӘШЕМ** (1) ■ Аракы бер стакан эчкәч әйтә икән: «Иптәшем калды, аны да алып кер!» – дип ○ 9805
- ИПТӘШЕН** (3) ■ Иптәшен үзеңнән яхшы булсын ○ 5429 ● 13206; 14686

ИПТӘШЕҢНЕ (1) ■ Юлга чыксаң янып чык, иптәшеңне танып чык ○ 6938

ИПТӘШКӘ (1) ■ Иптәшкә ярамаган ирдән эт яхшы ○ 13461

ИПТӘШЛӘРЕНӘ (1) ■ Кешенен кемлеген беләсәң килсә, иптәшләрәнә кара ○ 5459

ИПТӘШЛЕ (1) ■ Эт иярткән – иптәшле ○ 3590

ИР (256 | 6) ■ Суы булган жир кадерле, жире булган ир кадерле ○ 459 ● 1279; 2578; 2613; 2646; 4906; 4920; 4921 (2); 4925 (2); 4929; 4938; 4940 (2); 4941; 4947 (2); 4961; 4992 (2); :1 (2); :2 (2); :3 (2); 4993–4995; 5038; 5048; 5353; 5530; 5571; 5777; 5806; 5938; 6419; 6567; 6734; 6855; 6910; 6920; 7025; 7137; 7693; 7814; 9270; 11124; 11431 (2); 11790; 11806; 12367; 12461 (2); 12886; 12958; 13092 (2); 13162; 13436; 13441; 13443–13453; 13456; 13457; 13459; 13460; 13462–13466; 13467 (2); 13468–13475; 13477; 13485–13487; 13488 (2); 13489–13516; 13517 (2); 13518; 13519; 13525; 13533; 13544; 13552–13555; 13558; 13559; 13560 (2); 13561; 13564–13570; 13572; 13576–13579; 13581; 13583–13586; 13602; 13790; 13791; 13798; 13799; 13802–13804; 13807; 13808; 13810–13821; 13822 (2); 13823–13830; 13831 (2); 13832–13837; 13840–13846; 13871; 13881; 13884–13890; 13891 (2); 13893; 13894; 13895 (2); 13896; 13897; 13899; 13900; 13906–13909; 13919; 14024; 14112–14119; 14121; 14122; 14381; 14444; 14528; 14593 (2); 14600; 14601 (2); 14643; 14644; 14651 (3); 14683; 14884; 15097; 15098; 15213; 16962

ИР-АТ (1) ■ Ир-ат булса, йорт-жирен макта; хатын-кыз булса, аш-суын макта ○ 13809

ИРӘМИ (1) ■ Үлем койтысын ирәми, яхшысын жәлләми ○ 15420

ИРӘН (1) ■ Туры әйткән ил алдында ирән булган ○ 16094

ИРГӘ (26) ■ Ил – иргә, ир – илгә таяна ○ 4929 ● 4994; 4996; 12959; 13068; 13163–13166; 13174; 13209; 13248; 13454; 13508; 13520–13522; 13842; 13847–13849; 13854; 13882; 13888; 13894; 14125

ИРДӘ (5) ■ Урланган мал бурда тормас, урланган кыз ирдә тормас ○ 13208 ● 13523; 13541; 13557; 13835

ИРДӘН (18) ■ Бәхетен, ирдән булмаса, илдән булсын ○ 4896 ● 4997; 11087; 13164–13166; 13461; 13520; 13521; 13524; 13533; 13563; 13793; 13797; 13798; 13805; 13853; 13896

ИРДӘҮКӘ (1) ■ Ирдәүкә булса хатының – яу, катынша булса ирең – яу ○ 13850

ИРЕ (10) ■ Ире ир булсын, идәнә жир булсын ○ 13525 ● 13526; 13543; 13792; 13796; 13801; 13851; 13880; 13912 (2)

ИР-ЕГЕТ (3) ■ Ир-егет ата-анасын ташламас ○ 13476 ● 13477; 13478

ИР-ЕГЕТНЕЦ (5) ■ Ир-егетнең аты – чапкын, пычагы – үткен, хатыны уңган булыр ○ 13479 ● 13480–13483

ИР-ЕГЕТТӘ (1) ■ Ир-егеттә ирлек бар, батырлыкка жирлек бар ○ 13484

ИРЕК (8 | 1) ■ Эт печән ашамас, сарыкка ирек бирмәс ○ 3624 ● 3624:1; 3782; 4032; 8348; 10645; 11125; 13535; 14337

ИРЕККӘ (1) ■ Атаң булса да кол, син иреkkә омтыл ○ 5730

ИРЕКЛЕ (8) ■ Үз жирендә теләсәң ни эшләсәң дә ирекле ○ 209 ● 2647; 3676; 3885; 4576; 5120; 8461; 13486

ИРЕКМӘС (1) ■ Ике яхшы ирекмәс, ике яман берекмәс ○ 12128

ИРЕКСЕЗДӘН (1) ■ Ирекседән – табиб ○ 15352

ИРЕКСЕЗЛӘП (1) ■ Ирекsezләп ачкан күзнен нуры юк ○ 10386

ИРЕКТӘ (4) ■ Кошларга иректә очу алтын читлектә торудан артыграк ○ 3853 ● 3876; 4102; 4215

ИРЕМ (6) ■ Ирем – алгандагыдай, көнем бәйрәмдәгедәй ○ 13527 ● 13574; 13800 (2); 13913; 14596

ИРЕН (7) ■ Кабык ирен, без танау ○ 10640 ● 13544; 13852; 13853; 13901; 13903; 14602

ИРЕНӘ (4) ■ Ялкау уйларга да иренә ○ 6576 ● 13892; 13904; 14613

ИРЕНГӘН (6 | 1) ■ Иренгән ике атлар ○ 6469 ● 6470; 6471; :1; 6472; 6547; 6548

ИРЕНГӘННЕЦ (3) ■ Иренгәннең ирене икмәккә тимәс ○ 6473 ● 6474; 6515

ИРЕНЕ (6) ■ Иренгәннең ирене икмәккә тимәс ○ 6473 ● 6483; 12801; 12802; 13685; 15867

ИРЕНЕ-БОРЫНЫ (1) ■ «Ир» дип әйтмә, ирене-борыны сартылсын ○ 13475

ИРЕНЕН (1 | 1) ■ Эшләмәгән иренен тешләгән ○ 6217 ● 6471:1

ИРЕНЕННӘН (1) ■ Ирененнән сөте кипмәгән ○ 10639

ИРЕНЕЦ (1) ■ Иркә хатын иренең сакалына тотыныр ○ 13857

ИРЕНЕЦ (1) ■ Илендә булса, иренең тия ○ 4979

ИРЕНЕР (1) ■ Иренчәкне эшкә күндерсәң, туктарга иренер ○ 6482

ИРЕНЛЕ (1) ■ Ат иренле булыр, ир борынлы булыр ○ 13447

ИРЕНМӘ (2) ■ Авызыңа кергәнне чәйнәргә иренмә ○ 9520 ● 10202

- ИРЕНМӨГӨН** (1) ■ Иренмөгөн – иртөгесе эшен бүтөн бетергөн ○ 6475
- ИРЕНМИ** (1) ■ Эт түнгөккө чылатырга иренми ○ 3647
- ИРЕННӨН** (1) ■ Чиста хатын иреннөн күрөнө ○ 13898
- ИРЕНЧӨК** (15 | 1) ■ Иренчөк игенчедан илгээк мөзөкчө узган ○ 1412 ● 6442; 6471:2; 6476–6481; 6562; 11832; 12894; 12914; 13854; 15166; 16164
- ИРЕНЧӨКНӨ** (1) ■ Иренчөкнө эшкө күндөрсөн, туктарга иренер ○ 6482
- ИРЕНЧӨКНӨЦ** (2) ■ Иренчөкнөц ирене коры ○ 6483 ● 6484
- ИРЕЦ** (9 | 1) ■ Аен-көңөц уртак булса да, ирец уртак булмасын ○ 13438 ● 13571; 13573; 13580; 13850; 13855; 13856; 14136, :1; 15320
- ИРЕЦӨ** (1) ■ Каткан ишине иреңө күрсөтмө ○ 13556
- ИРЕШЕР** (2) ■ Омтылган ирешер, омтылмаган черешер ○ 11258 ● 13569
- ИРКӨ** (12) ■ Иренчөк иркө булыр ○ 6477 ● 7290 (2); 11833; 13264; 13528; 13857; 14024; 14025; 14027; 14419; 15630
- ИРКӨГӨ** (1) ■ Иркөгө ай эссе, көн суык ○ 11834
- ИРКӨГӨ** (1) ■ Арысланның иркөгө дө арыслан, тешесе дө арыслан ○ 2057
- ИРКӨЛӨГӨННӨ** (1) ■ Карт мөчө иркөлөгөннө яратмый ○ 3342
- ИРКӨЛӨСӨЦ** (2) ■ Этне иркөлөсөц, авыз ялар ○ 3701 ● 11667
- ИРКӨЛӨҮ** (1) ■ Баланы иркөлөү аны типкөлөүдөн яман ○ 13977
- ИРКӨЛӨҮЧӨ** (1) ■ Ир булыр, иркөлөүчө булмас ○ 13472
- ИРКӨЛӨ** (1) ■ Аталы бала – аркалы, инәле бала – иркөле ○ 14418
- ИРКӨЛӨК** (2) ■ Иркөлөк бозар, катылык төзөр ○ 11835 ● 11836
- ИРКӨНӨЦ** (1) ■ Иркөнөн күзе кипмәс, юрганың тире кипмәс ○ 11837
- ИРКӨСӨ** (1) ■ Кыз иркөсө тиле булыр ○ 12987
- ИРКӨ** (8) ■ Тимерче тимерне бөксө дө ирке, сукса да ирке ○ 311 (2) ● 4697; 5760; 9006; 13870; 16786; 16857
- ИРКӨН** (4) ■ Иле иркеннең көнө иркен ○ 4969 ● 5018; 11230; 12829
- ИРКӨНӨ** (1) ■ Кызны үз иркенө куйсан, думбрачыга барыр, ди ○ 13020
- ИРКӨНДӨ** (1) ■ Йөгәнсез ат үз иркендө ○ 2648
- ИРКӨНЛӨП** (3) ■ Монда бүрөлөр өчен дау бара, анда төлке иркенлөп кетек аудара ○ 2291 ● 6764; 14115
- ИРКӨНЛӨК** (1) ■ Ир табыла, иркенлек табылмый ○ 13504
- ИРКӨННӨЦ** (1) ■ Иле иркеннең көнө иркен ○ 4969
- ИРКӨЦ** (1) ■ Үз түрөндө үз иркөц ○ 8346
- ИРЛӨР** (17) ■ Эт ирлөр янында, мөчө хатыннар янында ○ 3588 ● 13458; 13531–13534; 13861–13869; 13910; 13934
- ИРЛӨРГӨ** (4) ■ Ирлөргө ирек бирсән, атланып чабарлар ○ 13535 ● 13562 (2); 13582
- ИРЛӨРДӨ** (1) ■ Дөрт, ирлөрдө бер өлөш булса, хатыннарда жиде өлөш була, ди ○ 12693
- ИРЛӨРНӨ** (1) ■ Наваны – йолдыз, ирлөрнө – сакал, хатын-кызны чөч нурлуй ○ 10320
- ИРЛӨРНӨЦ** (2) ■ Ирлөрнөц нүжә камытын салдырырга ярамый ○ 13536 ● 13870
- ИРЛӨ** (6) ■ Ирлө гомер – иркө гомер ○ 13528 ● 13529; 13858–13860; 13911
- ИРЛӨК** (3) ■ Ынәр алды – ирлек, бөхөт алды – берлек ○ 6409 ● 13484; 13530
- ИРЛӨКСӨЗ** (1) ■ Ир үзөннөн күрер, ирлексез юлдашынан күрер ○ 13518
- ИРМӨК** (5) ■ Күмөк эш – ирмөк эш ○ 6103 ● 6179; 6645; 6704; 16005
- ИРМӨН** (2) ■ Ирмен дигән егетнең өчендө иярле ат ятыр ○ 13537 ● 13538
- ИРНӨ** (16 | 1) ■ Алаша да эйтө ди: «Алтымыш ирне тартыр идем, алты хатынны тартмас идем», – дии ○ 2771 ● 5022; 5094; 5793; 6757; 6915; 10283; 12681; 13086; 13437; 13539; 13540; 13558:1; 13871; 13902; 14879 (2)
- ИРНӨКӨ** (1) ■ Ирнеке ирдө югалмый ○ 13541
- ИРНӨЦ** (33) ■ Яхшы ат ирнең данын тарата ○ 2715 ● 4990 (2); 5526; 6260; 7614; 8759; 11055; 12684 (2); 13145; 13439; 13440; 13442; 13455; 13533; 13542–13549; 13741; 13872–13875; 13883; 14344; 14346; 14382
- ИРСӨК** (1) ■ Ирсөк иргө китмәс, ашыккан өнө житмәс ○ 12959
- ИРСӨКНӨЦ** (1) ■ Ирсөкнөц жиде чикмөнө булыр, алтысы кешедө булыр ○ 13646
- ИРСӨЗ** (11) ■ Икөгө ышанган – ирсөз, икөдөн калган – берсөз ○ 12703 ● 12945; 13041; 13550; 13551; 13688; 13758; 13858; 13876–13878

- ИРТӨ** (33 | 1) ■ Иртэ барсаң ит пешэр, сонга калсаң бит пешэр ○ 824 ● 825–835; 3943; 3944; 4057;3; 4058; 4169; 4368; 5190; 5960; 6604; 6759; 10071; 12888; 13167 (2); 13168 (2); 13169; 14899; 15484; 16919; 16920; 16971
- ИРТӨГӨ** (30) ■ Бүгөнгө хисап иртөгө ярамый ○ 792 ● 836; 1034; 1036; 1392; 1925; 3068; 3252; 3289; 5344; 5784; 6061; 6194; 6292; 6478; 7245; 8693; 9232; 9502; 9643; 11987; 12475; 14480; 14859; 14868; 14869; 15438; 15440; 16888; 16899
- ИРТӨГӨГӨ** (2) ■ Иртөгөгө ышанып, бүгөнгө көнөнө кулдан ычкындырма ○ 840 ● 2243
- ИРТӨГӨГӨ** (4) ■ Иртөгөгө койрыктан бүгөнгө үпкә артык ○ 837 ● 838; 839; 6062
- ИРТӨГӨНӨ** (1) ■ Иртөгөнө алдан киртэлә ○ 841
- ИРТӨГӨСЕН** (1) ■ Иртөгөсөн исәпләмәгән – тәүбәсез үлгән ○ 842
- ИРТӨГӨ** (2) ■ Иртөгө очен ишәк кайгырыр ○ 2950 ● 3580
- ИРТӨГЕНЕКЕННӨН** (1) ■ Бер бүгөнгөнеке ике иртөгөненән яхшы ○ 765
- ИРТӨГЕСЕ** (2) ■ Бүгөннөң иртөгөсө бар ○ 793 ● 6475
- ИРТӨГЕСЕН** (1) ■ Бүгөн монда, иртөгө анда, иртөгөсөн күрөрбөз таңда ○ 1036
- ИРТӨДӨН** (1) ■ Яхшы көн иртөдөн үк күрөнә ○ 997
- ИРТӨ-КИЧЕ** (1) ■ Игелекле эшнен иртө-киче юк ○ 6059
- ИРТӨ-КИЧЕН** (1) ■ Март әйтә, имеш: «Көндөз-көндөз көләрмен, иртө-кичен бөгәрмен» ○ 922
- ИРТӨН** (4) ■ Тукран кич тәүбә итәр, иртөн оныгыр ○ 4148 ● 6063; 14026; 14870
- ИРТӨНГӨ** (1) ■ Бүгөнгө эшен иртөнгә калдырган кешенен эше һич бетмәс ○ 6052
- ИРТӨНГӨ** (5) ■ Иртөнгө чыпчык тешен казыр, соңгы чыпчык күзен казыр ○ 4170 ● 4998; 7908; 9644; 11573
- ИРТӨНГЕСЕ** (2) ■ Кичке эш кичегер, иртөгөсө ашыгыр ○ 6085 ● 9659
- ИРТӨНЧӨК** (1) ■ Ир белән хатын иртөнчөк кышалар, кичтән сөешәләр ○ 13817
- ИРТӨНГӨ** (1) ■ Иртөнгө яңгыр төшкә хәтлө ○ 1090
- ИРТӨРӨК** (1) ■ Илдән-көннән иртөрөк ○ 5141
- ИРТӨСЕН-КИЧЕ** (1) ■ Игелекле эшнен иртөсө-киче юк ○ 12117
- ИРТӨСЕННӨН** (1) ■ Көннөң киче иртөсеннән билгелә ○ 910
- ИР-ХАТЫН** (1) ■ Ир-хатын талашыр, талашыр да ярашыр ○ 13838
- ИР-ХАТЫННЫҢ** (1) ■ Ир-хатынның арасына сүз салма, башыңа авыру алма ○ 13839
- ИС** (5) ■ Сарымсак ашамаганның авызыннан ис килмәс ○ 1612 ● 5572; 8538; 16599 (2)
- ИСӨ** (5) ■ Жил кайсы яктан исә, ул да шул яктан исә ○ 1241 ● 1888; 9782; 13179; 16327
- ИСӘБЕ** (2) ■ Кисәгә булса, исәбә булыр ○ 588 ● 16434
- ИСӘБЕНӨ** (2) ■ Ул комның исәбенә чыга ○ 247 ● 7910
- ИСӘБЕН-ХИСАБЫН** (1) ■ Кәбабен-шәрабен – өф-өф, исәбен-хисабын – ах-вах ○ 7918
- ИСӘН** (8) ■ Иске кибәнәм исән булсын ○ 1493 ● 3124; 4409; 6762; 8367; 15223; 15436; 15441
- ИСӘН-ӘМАН** (1) ■ Туганың яман булса да, исән-әман булсын ○ 14520
- ИСӘНДӨ** (1) ■ Баш исәндө мал татлы, баш авырса жан татлы ○ 15201
- ИСӘНЛӘШКӨНӨ** (1) ■ Этнөң ырылдашканы – исәнләшкөнө ○ 3731
- ИСӘНЛЕГЕН** (1) ■ Бурычы бурычлының исәнлеген телә ○ 8148
- ИСӘНМЕ** (2) ■ Куян тиреләре базарда: «Исәнме, менә тагың күрештек», – дип әйтеләр, ди ○ 2257 ● 9763
- ИСӨП** (13) ■ Өйдәгә исәп кырга ярамый ○ 1475 ● 6870; 7688; 7909; 7935; 8038; 8043–8045; 11577; 14872; 14942; 15222
- ИСӨПКӨ** (3) ■ Өсәккә кермәсә, исәпкә кермәс ○ 1476 ● 7912; 8046
- ИСӨПЛӨ** (1) ■ Уйна да көл, исәплә дө бел ○ 6694
- ИСӨПЛӘМӨГӨН** (2) ■ Иртөгөсөн исәпләмәгән – тәүбәсез үлгән ○ 842 ● 3833
- ИСӨПЛӘМИ** (1 | 1) ■ Исәпләми сөйләсәң, авырмый үләрсең ○ 15777:1 ● 16109
- ИСӨПЛӘСӨҢ** (1) ■ Яшьлек – юләрлек, исәпләсәң, үләрлек ○ 15123
- ИСӨПЛӘШКӨН** (1) ■ Исәпләшкөн дуслар орышышмас ○ 5436
- ИСӨПЛӘШМИ** (1) ■ Мәхәббәт дәрәжә белән дә, тәрәзә белән дә исәпләшми ○ 12728
- ИСӨПЛЕ** (3) ■ Исәплә дус аерылмас ○ 5435 ● 7428; 13650
- ИСӨПЛЕНӨ** (1) ■ Исәпләнөң малы төгәл ○ 7913
- ИСӨПНӨ** (2) ■ Өендәгә исәпне базардагы хак бозар ○ 8008 ● 14872
- ИСӨПСӨЗ** (2) ■ Михнәтсөз тапкан мал исәпсөз китәр ○ 7412 ● 7964
- ИСӨП-ХИСАПСЫЗ** (1) ■ Исәп-хисапсыз колхоз – йозаксыз амбар ○ 7911

- ИСӘР** (12) ■ Ил эчендә исәр үлмәс ○ 4946 ● 11569; 11576–11580; 11607; 11698; 11749; 14027; 15223
- ИСӘРГӘ** (2) ■ Исәргә иш юк, ялкауга эш юк ○ 6485 ● 11581
- ИСӘРЛӘР** (1) ■ Чибәрләр дә күп, исәрләр дә күп ○ 10706
- ИСӘРНЕ** (1) ■ Юләр белән исәрне чәчеп үстөрмиләр ○ 11709
- ИСӘРНЕҢ** (1) ■ Исәрнең ачка түлгәч исенә төшәр ○ 11582
- ИСЕ** (16) ■ Иселмай кибетенә керсән, исе йогар; тимерче алачыгына керсән, корымы йогар ○ 285 ● 576; 784; 1289; 1351; 1402; 3400; 5130; 7763; 8458; 9388; 9544; 9650; 9679; 9838 (2)
- ИСЕМ** (9) ■ Байгыш та үз баласына лачын дип исем кушкан ○ 3904 ● 6067; 8611 (2); 11063; 11126; 11318; 13636; 14059
- ИСЕМДӘ** (1) ■ Иртгәгә үлсәм исемдә иде, мондый хәлне күрермен дип уйламаган идем ○ 15440
- ИСЕМ-ДӘРТЕМ** (1) ■ Исем-дәртём – Искәндәр ○ 12803
- ИСЕМЕ** (8) ■ Нәрсәнең исеме жисеменә муафыйк булсын ○ 605 ● 633; 3051; 3493; 6294; 12889 (2); 16167
- ИСЕМЕМ** (3) ■ Эт, өрмәсә, исемем югалыр дип курка ○ 3670 ● 11367; 14987
- ИСЕМЕҢНЕ** (1) ■ Исемеңне ташка язма, ил йөрәгенә яз ○ 11127
- ИСЕМНЕ** (1) ■ Исем кешене бизәми, кеше исемне бизи ○ 11126
- ИСЕМСЕЗ** (1) ■ Исемсез, жисемсез нәрсә булмас ○ 571
- ИСЕН** (4) ■ Сарымсакны серкәгә салып тотсаң да, сигез ел исен саклый ○ 1615 ● 4043; 4196; 11578
- ИСЕНӘ** (4) ■ Исенә төшкәч, Идел кичәр ○ 514 ● 6844; 11582; 13102
- ИСЕНДӘ** (1) ■ Куян тауга үпкәләгән, тауның исендә дә юк ○ 2256
- ИСЕННӘН** (4) ■ Жофарны яшерсәң дә исеннән беленер ○ 2343 ● 9544; 12380; 16726
- ИСЕҢ** (6) ■ Исегә тисәң, исең китәр ○ 575 ● 3391; 4999; 8003; 8958; 9227
- ИСЕҢДӘ** (1) ■ Яхшылыкны онытма, яманлыкны исендә тотма ○ 12372
- ИСЕП** (1) ■ Мал – исеп китә торган жыл, түрәлек – күчә торган күлгә ○ 5854
- ИСЕРГӘН** (3) ■ Бурьчка эчкән – ике исергән ○ 9825 ● 9855; 9864
- ИСЕРГӘННЕ** (1) ■ Исергәнне төрттәсе юк – үзе авар ○ 9828
- ИСЕРЕК** (6) ■ Исерек ачкасын эчми, акылын эчә ○ 9829 ● 9830; 9831; 9843; 9866; 11575
- ИСЕРЕККӘ** (5) ■ Исереккә дингез тубыктан ○ 9832 ● 9833; 9834; 9842; 16943
- ИСЕРЕКЛӘР** (1) ■ Исерекләр арасында аек – үлекләр арасында терек кебектер ○ 9835
- ИСЕРЕКНЕҢ** (3) ■ Аекның күңелендә, исерекнең телендә ○ 9798 ● 9836; 9837
- ИСЕРЕКТӘ** (1) ■ Исеректә акыл исе булмас, аракы исе генә булыр ○ 9838
- ИСЕРЕРСЕН** (1) ■ Исегә тисәң исерерсен ○ 574
- ИСЕРТӘ** (1) ■ Сүз шәраб кебек: исертә дә, айныта да ○ 16021
- ИСЕРТКЕЧ** (1) ■ Исерткеч яман түгел, исерү яман ○ 9839
- ИСЕРҮ** (1) ■ Исерткеч яман түгел, исерү яман ○ 9839
- ИСКӘ** (4) ■ Искә алмаган түмгәк чана аудара ○ 120 ● 777; 14474; 15407
- ИСКӘМИ** (1) ■ Ат дорба төбен искәми туймас ○ 2494
- ИСКӘН** (1) ■ Жил искән якка аву ○ 1239
- ИСКӘНДӘР** (1) ■ Исем-дәртём – Искәндәр ○ 12803
- ИСКӘРМӘГӘН** (1) ■ Ис китмәгән яу яман, искәрмәгән дау яман ○ 5572
- ИСКӘРМӘС** (1) ■ Искәрмәс эт кагы тешили ○ 3482
- ИСКЕ** (68 | 2) ■ Иске тимерне сакласаң, алтын булыр ○ 284 ● 443; 476; 572; 573; 1493; 1845; 1850; 1971; 5249; 5306; 5310; 5424; 5430–5433; 5434 (2); 5510; 5867; 5994; 7076; 7351–7353; 7833; 7834; 7962; 8003; 8250; 8273; 8367; 8407; 8408, :1, :2; 8646 (2); 8680; 8862–8865; 8867; 8878; 8898; 8958–8960; 9019; 9020; 9043; 9073; 9078; 9222; 9299; 9902; 9903; 10604; 11579; 12649; 12804; 13431; 13647; 14206; 14725; 14871; 16275; 16453
- ИСКЕГӘ** (6) ■ Жәүһәрне искегә төрмиләр ○ 328 ● 574–577; 12130
- ИСКЕДЕР** (1) ■ Яңадыр да буяудыр, искедер дә сиппелер ○ 627
- ИСКЕНЕ** (5) ■ Яңа булды дип, искене ташлама ○ 625 ● 628; 8866; 8867; 8879
- ИСКЕҢ** (3) ■ Яхшы күргән дустаның яхшы күргән малың бир: күрә-күрә сөенсен; яман күргән кешенә яман күргән искең бир: кия-кия көенсен ○ 5503 ● 8852; 8868
- ИСКЕРГӘН** (1) ■ Скрипка искергән саен яхшырыр ○ 16400
- ИСКЕСЕ** (4) ■ Искесе юкның яңасы да булмас ○ 578 ● 5507; 8851; 14383
- ИСКЕСЕЗ** (2) ■ Искесез яңа булмас, ямансыз яхшы булмас ○ 579 ● 12131

- ИСКЕСЕН** (2) ■ Яңа дуслар тап, искесен ташлама ○ 5505 ● 8305
ИСКЛӘНӘ (1) ■ Торган су исләнә ○ 472
ИСЛӘНГӘН (1) ■ Исләнгән итне чебен табар ○ 9223
ИСЛЕ (5) ■ Иман күмере исле булыр ○ 1729 ● 4775; 11574; 11606; 15862
ИСЛЕМАЙ (1) ■ Ислемай кибетенә керсәң, исе йогар; тимерче алачыгына керсәң, корымы йогар ○ 285
ИСМИ (2) ■ Жил исми яфрак селкенми ○ 1179 ● 7092
ИСНӘГӘН (1) ■ Эт иснәгән судан арыслан эчмәс ○ 2063
ИСНӘМИ (1) ■ Эт этне туктатып иснәми китмәс ○ 3656
ИСНӘР (1) ■ Ялкау төшкә кадәр йоклар, кичкә хәтле иснәр ○ 6575
ИСНӘРГӘ (1) ■ Ишәккә иснәргә мөтрүшкә биргәннәр – капкан да чөйнәгән ○ 2975
ИСНӘШЕП (1) ■ Әдәм сөйләшеп, хайван иснәшеп таныша ○ 16204
ИСНӘШЕР (1) ■ Эт талашыр-талашыр, иснәшер дә ярашыр ○ 3633
ИСРАФЧАН (1) ■ Исрафчан бай ярлы булыр ○ 7354
ИСРАФЧЫ (2) ■ Исрафчы хагын елга утыз пот май чыгарып түгәр ○ 13648 ● 13649
ИСРАФЧЫНЫКЫ (1) ■ Саранның чыгымы исрафчыныкы белән бер ○ 11924
ИССӘ (7) ■ Жаккә баштан жил иссә, яз булса да кыш булыр ○ 490 ● 1113; 1180; 1182; 1184; 1240; 5976
ИСТӘ (1) ■ Туклыкта ачлыкны истә тот ○ 9719
ИСТӘН (1) ■ Куян төстән чыга, айткән сүз стән чыга ○ 15912
ИТ (102 | 4) ■ Тулган ай – тураган ит ○ 67 ● 600 (2); 695 (2); :1 (2); :2 (2); 824; 903; 2154; 2412; 3308; 3328; 3640; 3642; 3955; 4027; 4444; 4536; 4968; 5011; 6235; 6698; 7098; 7583; 7855; 7896 (2); 7914; 9046; 9169; 9175; 9224–9247; 9265; 9285; 9286; 9337; 9425; 9606; 10105 (2); 10404; 10564; 10677; 10919; 10922; 11489; 11543 (2); 11547; 11592; 11824; 12121; 12123; 12132; 12278 (2); 12353; 12354; 12361; 12378 (2); 12460 (2); 12546; 12659; 12890; 13214; 13254; 13650; 14320; 14405; 14429 (2); 14485; 14486; 14515; 16595 (2); 16690; 16855
ИТӘ (49 | 2) ■ Күкнең кошын жирнең жиме һалак итә ○ 61 ● 964; 1414; 1899; :2; 1925; 3145; 3524; 3654:3; 3706; 3931; 4186; 4722; 4788; 5314; 5329; 6232; 7607; 7674; 7761 (2); 7916; 8787 (2); 9391; 9991; 10343; 11532; 11705; 12020; 12124; 12495; 12681 (2); 12682; 13203; 13543; 13968 (2); 15168 (2); 15302; 15322; 15368 (2); 16497; 16663; 16883; 16953; 16997; 17009
ИТӘГЕ (6) ■ Итәге бар, жине юк, сөяп куяр жире юк ○ 8961 ● 8976; 8982; 8993; 8994; 11642
ИТӘГЕ-ЖИНЕ (2) ■ Итәге-жине тулган ○ 8962 ● 12180
ИТӘГЕН (3 | 1) ■ Тик торганчы тун итәген уа тор ○ 6134 ● 6471:2; 6554; 12214
ИТӘГЕНӘ (3) ■ Ярлы кешенәң итәгенә салсаң бодае чәчелә ○ 7467 ● 8464; 14856
ИТӘГЕНЧЕ (3) ■ Искен барда итәгенче яп ○ 8868 ● 8899; 12223
ИТӘК (14) ■ Айны итәк белән каплап булмый ○ 21 ● 4490; 4926; 8047; 8519; 8559; 8900; 8901; 8963–8965; 8994; 13827; 13934
ИТӘК-ЖИНЕ (2) ■ Ага булыр егетнең итәк-жине мул булыр ○ 12816 ● 12918
ИТӘК-ЖИҢЕН (1) ■ Балыкның байлыгы – итәк-жиңен кипканче ○ 4467
ИТӘК-ЖИҢНЕ (1) ■ Итәк-жинне жыештырып йөрү ○ 8966
ИТӘККӘ (4) ■ Яман эт итәккә ябыша ○ 3752 ● 8967; 12233; 13988
ИТӘКНЕ (2) ■ Эт этлеген итәр – итәкне ertyп китәр ○ 3654 ● 14025
ИТӘКТӘ (| 1) ■ Итәктә чакта сөендерә, итәктән төшкәч көендерә ○ 13945:1
ИТӘКТӘН (4 | 1) ■ Дошман якадан тотса, эт итәктән тота ○ 3478 ● 5668; 8967; 13945:1; 13988
ИТӘЛӘР (1) ■ Угрыны урлаган өчен түгел, тотылган өчен көкөм итәләр ○ 12567
ИТӘЛСӘ (1) ■ Башчы башлык итәлсә, ун көнлек эш бер көндә эшләнәр ○ 6040
ИТӘМ (1) ■ Ахмак кеше ярдәм итәм дип ярдан этәр ○ 11506
ИТӘР (45 | 5) ■ Күктән ни яуса да, жир кабул итәр ○ 63 ● 323; 2038; 2893; 3364; 3535; 3570; 3654; :1; 3924; 4148; 4149; 4854; :1 (2); 5039; 5361; 5483; 5966; 6529; 6583; 6676; 7214; 7335; 7770; 8829; 9636; 9815; 10392; 10884; 11328; 11668; 13224; 13506; 13698 (2); :1 (2); 13902; 13903; 14131 (2); 14213 (2); 14602; 15176; 15527 (2); 16788; 17073
ИТӘРГӘ (9) ■ Ялкауга ял итәргә дә авыр ○ 6592 ● 7389; 8024 (2); 12262 (2); 12264; 12357; 13206
ИТӘРМЕН (1) ■ Олтырагың булып хезмәт итәрмен ○ 9084
ИТӘРСЕН (5) ■ Бүрегә мәрхәмәт итсәң, сарыкка золым итәрсен ○ 2174 ● 2273; 12191; 15488 (2)
ИТӘСЕ (1) ■ Тирес кондызының да чөчкәкә менеп балдан авыз итәсе килә ○ 4808

- ИТЭСЕҢ** (1) ■ Бер югыңны бар итим дигәнче, бер барыңны юк итәсен ○ 7584
- ИТЕ** (25) ■ Дунгызың ите харам булса да, ачасы халәл ○ 2897 ● 2987; 3053; 3142 (2); 3886; 4011; 4777; 6065; 7276; 7375; 8892; 9507 (2); 10829; 10855; 11277; 11349; 11940; 13919 (2); 14033 (2); 14414; 15180
- ИТЕГЕ** (9) ■ Ят авылның яна итеге үз авылдыңныц иске чабатасына да тормый ○ 5249 ● 6554; 9028; 9044; 9045; 9049; 12214; 12891; 13465
- ИТЕГЕН** (5) ■ Юньсез итеген майлар, итеге итәген майлар ○ 6554 ● 9051; 9052; 11682; 12214
- ИТЕГЕҢ** (2) ■ Аягыңдагы итегең тар булса, дөньяның кинлегендә ни файда ○ 9029 ● 13750
- ИТЕГЕҢНЕ** (2) ■ Су күрмичә, итегеңне салма ○ 428 ● 9055
- ИТЕК** (14) ■ Идел күрми итек чышмиләр ○ 384 ● 388; 2882; 6855; 7530; 7915; 8762; 9030; 9046–9048; 9063; 9247; 13069
- ИТЕКТӘ** (1) ■ Кулак белән мулла икесе дә бер итектә ○ 17001
- ИТЕКЧЕ** (1) ■ Юньсез итекче безне гаепләр ○ 9070
- ИТЕКЧЕНЕҢ** (1) ■ Итекченең итеге сүтек, тимерченең балтасы китек ○ 9049
- ИТЕЛГӘН** (1) ■ Вагъдә ителгән хәлвәдән кулга кәргән серкә яхшы ○ 12478
- ИТЕЛЕРСЕН** (1) ■ Кешене хөкем итсәң, үзең хөкем ителерсең ○ 5824
- ИТЕЛМИ** (1) ■ Бер кул белән чәбәкәй ителми ○ 10913
- ИТЕМНЕ** (1) ■ Аяк итемне ашап кына йөрдем ○ 10993
- ИТЕН** (6) ■ Эт итен эт ашамый ○ 3589 ● 4777; 9145 (2); 9777; 10491
- ИТЕНӘ** (2) ■ Йөрәк итенә ябышып үсү ○ 11368 ● 12084
- ИТЕНЕШМЕ** (1) ■ Итенешме итенә, төкермиләр битенә ○ 12084
- ИТЕНМЕШЕН** (1) ■ Итенмешен илдан аерым ○ 5143
- ИТЕП** (26) ■ Бәрәңгене буяу белән алма итеп булмый ○ 1601 ● 1696; 1987; 2091; 2981; 4766; 4840; 5493; 7003; 8084; 8294; 8425; 8893; 8953; 9122; 9789 (2); 10315; 10487; 13171 (2); 13855 (2); 15148; 15888; 16144
- ИТИМ** (4) ■ Алла һәлак итим дигән кырмыскасына канат үстөрер ○ 4755 ● 7584; 9501 (2)
- ИТКӘ** (5) ■ Сөт бирмәгән сьерны иткә суялар ○ 3227 ● 3353; 6372; 9229; 9230
- ИТКӘН** (28 | 1) ■ Туфракны жир иткән – изгелек күргән, жирне туфрак иткән – ачтан үлгән ○ 1455 (2) ● 4229:1; 6096; 6486; 7566 (2); 7929; 8957 (2); 11114; 11144; 11253; 11323; 11433; 11808; 11888; 11964; 12122; 12261; 12560; 12943; 13282; 13871 (2); 14454 (2); 14972; 16144
- ИТКӘНГӘ** (2) ■ Кәсеп иткәнгә насыйп иткән ○ 6096 ● 14346
- ИТКӘНДӘ** (2) ■ Нәрсенәң нәрсәлегә эш иткәндә беленер ○ 607 ● 4186
- ИТКӘНЕ** (1) ■ Кәжә тәкәсен беркем дә көтү башы иткәне юк – үзе алдан ○ 3134
- ИТКӘНЕМ** (1) ■ Иткәнем – коллык, күргәнем – хурлык ○ 5992
- ИТКӘННӘР** (1) ■ Карганы патша иткәन्नәр дә, «кар-р» дип кычкыра белмәгән барлык кошларның да күзен чукыган, ди ○ 3992
- ИТКӘННЕҢ** (2) ■ Гаеп иткәннең өенә барыш ○ 12488 ● 12577
- ИТКӘЧ** (1) ■ Бохар ханына: «Халык бик ачка үл», – дип хәбәр иткәч, «Нигә пылау ашамыйлар?» – дип сораган, имеш ○ 5778
- ИТ-МАЙ** (1) ■ Ип-жай булса, ит-май була ○ 9218
- ИТМӘ** (24) ■ Тузандыны тубалдай итмә ○ 186 ● 5354; 5469; 7793; 8166; 8789; 9384; 9606; 11485 (2); 11547; 12124; 12357; 12381 (2); 12621; 12781; 13122 (2); 13379; 14428 (2); 16052; 16855
- ИТМӘГӘН** (4) ■ Азга канәгәт итмәгән күбән күрмәс ○ 11779 ● 13939; 15085; 16035
- ИТМӘС** (14 | 1) ■ Үшән атка камчы кяр итмәс ○ 2732 ● 4034; 6180; 7574; 7929; 8786; 9815; 10299; 10311; 11131; 11574; 12352; 13432; 13452:1; 14700
- ИТМӘСӘ** (4) ■ Эт, тешләргә итмәсә, тешен күрсәтми ○ 3638 ● 3653; 12849; 14700
- ИТМӘСЕН** (1) ■ Алла бер кулны икенче кулга мохтаж итмәсен ○ 10879
- ИТМИ** (5) ■ Сау үгезгә черек салам зыян итми ○ 3294 ● 3652; 5752; 6398; 15303
- ИТМИЛӘР** (3) ■ Балыкка эшпәр итмиләр ○ 4464 ● 11707; 12873
- ИТМИСЕҢ** (1) ■ Гөнәһ кылмый тәүбә итмисең ○ 12494
- ИТНЕ** (5) ■ Ат суйган көнне ашка итне күп салалар ○ 2510 ● 3375; 9223; 9231 (2)
- ИТНЕҢ** (5) ■ Итче итнең муеның үзе ашый ○ 2360 ● 9106; 9109; 9248; 9249
- ИТНӘ** (4) ■ Хужасы кемне кабул итсә, эт шуна койрык болгар ○ 3538 ● 8056; 10884; 12916
- ИТСӘҢ** (17) ■ Челләдә черем итсәң, кыш рәхәт йокларсың ○ 971 ● 2174; 3707; 4622; 5824; 5842; 6145; 6763; 7619; 7915; 11877; 11889; 12098; 12123; 12142; 12355; 12356

- ИТСЕН** (3) ■ Бай-бай итсен, байлар итсен, көгү көтсен, йон тетсен ○ 7517 (2) ● 8789
ИТТЭН (6) ■ Арык иттен сизем котлеш пешереп булмый ○ 9110 ● 9250; 9304; 10962; 15869; 16009
ИТТЕ (1 | 1) ■ Эт эллеген итте, тун чабуын ертгы ○ 3654:2 ● 8056
ИТТЕМ (3) ■ Тегелэй иттем, болай иттем – житәсемә барып життем ○ 6899 (2) ● 7857
ИТТЕҢ (2) ■ Ярлылык, сине кайтаен, жандай дуска ят иттең; карыйлык, сине кайтаен, әйтер сүзгә мат иттең ○ 7486 (2)
ИТҮ (14) ■ Жиденче кат күктә хис итү ○ 106 ● 236; 245; 1399; 6434; 7648 (2); 8751; 9343; 11397; 11407; 14709 (2); 14710
ИТҮДӨ (3) ■ Күп бәрәкәт – күп хәрәкәт итүдә ○ 6795 ● 8000 (2)
ИТЧЕ (4) ■ Итче ак сарыкны да суя, кара сарыкны да суя ○ 2359 ● 2360; 2409; 3483
ИТЧЕГӨ (1) ■ Ит сөяген итчегә кире илтмиләр ○ 9237
ИТЧЕДӨ (1) ■ Көжәдә жан кайгысы, итчедә май кайгысы ○ 2373
ИХ (1) ■ Их, татар мунчасы, пары кызу булсачы ○ 8647
ИХАТАСЫЗ (1) ■ Йорт ихатасыз булмый ○ 8605
ИХТЫЯРСЫЗ (1) ■ Телгә ихтыярсыз – илдә игътибарсыз ○ 15567
ИХТЫЯРЫ (1) ■ Агач үз ихтыяры белән урманын ташламый ○ 1658
ИЧ (1) ■ Шуны тот дисәләр, йот димәделәр ич ○ 9790
ИШ (19) ■ Аю баласын алга алсаң да иш булмас ○ 2072 ● 2133; 5009; 5291; 5411; 5437–5445; 5516; 6485; 7114; 13159; 14487
иш → **дус-иш**
ИШАН (4) ■ Бәладән ишан да кача ○ 16975 ● 16984; 16985; 17075
ИШАНГА (1) ■ Ишанга кул биргән, шайтанга юл биргән ○ 16986
ИШАНДА (1) ■ Алтын – имамда, хатын – ишанда ○ 16961
ИШАННЫ (1) ■ Салават, тәкбир әйтәп ишанны да алдап була ○ 16931
ИШАННЫҢ (1) ■ Мулла белән ишанның корсақлары жидешәр тиредән тегелгән була, ди ○ 17019
ИШАРӘ (1) ■ Акыллыга – ишарә, сукырга – таяк ○ 11456
ИШАРӘТ (1) ■ Акыллыга ишарәт, акылсызга бишәр әйт ○ 11457
ИШАРӘТКӘ (1) ■ Нәр ишарәткә чапкан эт тиз арыр ○ 3768
ИШӘ (4) ■ Берсе уңга ишә, берсе сулга ишә ○ 731 (2) ● 7026; 7027
ИШӘГЕ (2) ■ Иш – ише белән, Хужа – ишәге белән ○ 5440 ● 10126
ИШӘГЕНӘ (1) ■ Ишәгенә күрә тышавы ○ 2951
ИШӘЙ (1) ■ Ишәй белән кушай ○ 5522
ИШӘК (52) ■ Иртгәгә өчен ишәк кайгырган ○ 839 ● 2166; 2486; 2946; 2948–2950; 2952; 2953 (2); 2954–2968; 2969 (2); 2970–2974; 2979; 2990; 2991; 2994–2999; 3002; 3706; 5443; 7996; 11583; 12680; 13552; 13566; 13829; 14846; 16732
ИШӘККӘ (13) ■ Кассапчыга мал кайгы, карт ишәккә жан кайгы ○ 2365 ● 2961; 2974–2980; 2992; 5807; 9288; 12838
ИШӘКЛЕГЕ (1) ■ Ишәк янына атны бәйләсән, ишәклегә йогар ○ 2972
ИШӘКЛЕГЕНӘ (1) ■ Ишәк ишәклегенә барыр ○ 2959
ИШӘКНЕ (5) ■ Ишәк ишәкне бурычка кашыр ○ 2960 ● 2981–2983; 16863
ИШӘКНЕҢ (9) ■ Алла, ишәкнең кем икәннән белгәнгә, мөгез бирмәгән ○ 2945 ● 2947; 2984–2988; 2993; 11399
ИШӘКТӘН (2) ■ Ишәктән егылу аттан егылудан яманрак ○ 2989 ● 15781
ИШӘР (1) ■ Иш ишәр, тап табар ○ 14487
ИШӘРГӘ (1) ■ Ярдан торып ишәргә өйрәтмә ○ 7088
ИШЕ (15) ■ Ише килмәсә, төсә килми ○ 580 ● 2958; 5437–5440; 5446–5449; 11583; 11734; 13192; 14081; 16732
ИШЕГЕ (5) ■ Нәрсенән ишеге ябык, эче караңгы ○ 606 ● 8251; 8358; 13989; 15418
ИШЕГЕМ (1) ■ Өем читтә, ишегем чыпта ○ 8389
ИШЕГЕН (5) ■ Кол ишеген теләр, олан бишеген теләр ○ 5830 ● 9862; 11907; 14037; 16909
ИШЕГЕНЕҢ (1) ■ Ишегенең кайсы якка ачылганын белмәү ○ 8368
ИШЕГЕННӘН (5) ■ Ярлылык тырыш кешенең, тәрзәсеннән караса да, ишегеннән керә алмас ○ 6611 ● 7281; 8357; 8570; 12380
ИШЕГЕНҢЕ (3) ■ Кайтып керер ишегенңе каты япма ○ 8272 ● 10095; 16843
ИШЕГЕ-ТҮРЕ (1) ■ Кечкенә өйнең ишеге-түре юк ○ 8276

- ИШЕДӨН** (1) ■ Көлмә кешедән, көлсәң көл үзсәң ишедән ○ 14918
- ИШЕК** (32) ■ Ишек алдынан аккан суның кадере юк ○ 390 ● 1365; 3166; 7282; 7789; 8229; 8252–8258; 8270; 8271; 8355; 8359; 8360; 8369; 8604; 10522; 11250; 12289; 12688; 13115 (2); 13170; 13408; 13411; 14600; 14644; 15485
- ИШЕККӘ** (7) ■ Арбалы кеше ишеккә сыймас ○ 6992 ● 8230; 8231; 8370; 12187; 14358; 15903
- ИШЕКЛӘР** (1) ■ Ачык йөз – ишеклар ачыкчы, биек таулар баскычы ○ 10654
- ИШЕКЛӘРНЕҢ** (1) ■ Стеналарның – колаклары, ишекләренең күзләре бар ○ 8283
- ИШЕКНЕ** (2) ■ – Ялкау, ач ишекне! – Кисәүне алып бир! ○ 6564 ● 8232
- ИШЕКНЕҢ** (1) ■ Һәр ишекнең үз ачыкчы ○ 8353
- ИШЕКСӨЗ** (1) ■ Учетсыз оешма – ишексөз өй ○ 7989
- ИШЕКТӘ** (3) ■ Бер ишектә ике теләнче булмас ○ 5750 ● 10529; 15486
- ИШЕКТӨГЕ** (2) ■ Ишектөгә песигә «перес!» диссәң, түрдөгә песигә тияр ○ 3339 ● 14358
- ИШЕКТӨН** (16) ■ Март ишектән бактырыр, сәнәк-көрәк яктырыр ○ 918 ● 5808; 8140; 8259; 8260; 9270; 11128; 11334; 11861 (2); 13651; 14825; 14833; 15167; 16552; 16648
- ИШЕЛЕР** (1) ■ Өен яхшы өймәгәннән өе башына ишелер ○ 8312
- ИШЕЛҮ** (1) ■ Жирдә елан кебек ишелү ○ 4711
- ИШЕН** (3) ■ Иш – ишен табар, су – тишеген табар ○ 5441 ● 5442; 5450
- ИШЕНӘ** (1) ■ Иш – ишенә тартыр, ишәк – абзарына тартыр ○ 5443
- ИШЕП** (1) ■ Бер кылдан аркан ишеп булмый ○ 2353
- ИШЕТ** (6) ■ Кеше кинәшен ишет, үз акылың белән эш ит ○ 5011 ● 5267; 10404; 10455; 11592; 16051
- ИШЕТӘ** (4) ■ Безнең тавык күкәй салганны бөтен мэхәллә ишетә, күршенең байталы колынласа да, лич тавыш чыкмый ○ 5264 ● 6797; 7668; 15252
- ИШЕТӘСЕН** (1) ■ Колагыңны саңгыраулатып, күземне сукурайтып, ишетәсен ишетми, күрәсен күрми яшим ○ 10486
- ИШЕТӘСЕН** (2) ■ Яхшыны ишетәсен килсә, яман сөйләмә ○ 16200 ● 16249
- ИШЕТЕЛӘ** (2) ■ Күңелсез хәбәр тау артынан ишетелә ○ 15940 ● 16361
- ИШЕТЕЛЕР** (5) ■ Урмайда ни аваз кычкырсаң, шул ишетелер ○ 1872 ● 2887; 11183; 15826; 16144
- ИШЕТЕЛЕРЛЕК** (1) ■ Чөбен очканы ишетелерлек ○ 4853
- ИШЕТЕЛМӘС** (1) ■ Би әйткәнне кол әйтер, кол авызыңнан ишетелмәс ○ 5766
- ИШЕТЕП** (1) ■ Ерактан – ишетеп беленә, якынан – күренә ○ 687
- ИШЕТЕР** (15) ■ Жирнең колагы бар: ялгыз калганда да сөйләмә, ишетер ○ 219 ● 5175; 8217; 10405; 10456; 10465; 10539; 12167 (2); 13832; 14909; 15258; 15272; 16072; 17021
- ИШЕТЕРСЕН** (2) ■ Аз сөйләсәң, күп ишетерсән ○ 15739 ● 15770
- ИШЕТКӘН** (5) ■ Ишеткән белән күргән бер түгел ○ 10387 ● 10388–10390; 10448
- ИШЕТКӘНГӘ** (1) ■ Чукрак ишетмәс, ишеткәнгә салыңыр ○ 15327
- ИШЕТКӘНЕҢ** (1) ■ Һәр ишеткәнең ышанма, һәр ышанганыңны сөйләмә ○ 16259
- ИШЕТКӘННӘН** (| 1) ■ Ун кат ишеткәннән бер кат күргән яхшы ○ 10382:1
- ИШЕТКӘННӘРНЕ** (1) ■ Ишеткәннәрне ияк кагу белән уздыру ○ 10352
- ИШЕТКӘНЧЕ** (1) ■ Бай рәхмәтен ишеткәнче арлының жаны чыгар ○ 7185
- ИШЕТМӘ** (1) ■ Ике кеше сүз әйтсә, берәвен дә ишетмә ○ 15861
- ИШЕТМӘГӘН** (2) ■ Колак ишетмәгән, күз күрмәгән ○ 10492 ● 15193
- ИШЕТМӘДЕМ** (1) ■ Син әйтмәдән, мин ишетмәдем ○ 16291
- ИШЕТМӘС** (5) ■ Каладагы ишетмәс, саладагы ишетер ○ 5175 ● 8217; 10458; 14909; 15327
- ИШЕТМӘСЭН** (2) ■ Ишетмәсәң ишет: Кышкар артында Кишет ○ 5267 ● 15920
- ИШЕТМӘССЕН** (1) ■ «Мин яман» дигәнне һичберәүдән ишетмәссән ○ 12152
- ИШЕТМИ** (4) ■ Колагыңны саңгыраулатып, күземне сукурайтып, ишетәсен ишетми, күрәсен күрми яшим ○ 10486 ● 15443; 15784; 17021
- ИШЕТСӘН** (1) ■ Тугый кош кебек, ни ишетсәң шуны сөйләмә ○ 16099
- ИШЕТТЕМ** (1) ■ «Ишеттем» дип әйтмә, «аңладым» дип әйт ○ 10391
- ИШЕТТЕР** (1) ■ Суксаң – авырттыр, әйтсәң – ишеттер ○ 15966
- ИШЕТҮ** (2) ■ Сөйгәннен битәр ишетү дә татлы ○ 12753 ● 15997
- ИШЕТҮГӘ** (1) ■ Күз күрүгә туймас, колак ишетүгә туймас ○ 10422
- ИШЕТҮДӘН** (1) ■ Бер тапкыр күрү йөз тапкыр ишетүдән артык ○ 10382
- ИШКӘГЕ** (1) ■ Көймәсенә күрә ишкәге, гөбесенә күрә пешкәге ○ 7055

- ИШКӨК** (1) ■ Ишө белгөн агымга каршы ишкөк салыр ○ 7026
ИШКӨКНЕ (1) ■ Олы дулкын күргөч тә ишкөкне кулыңнан ташлама ○ 7066
ИШКӨКТӨН (1) ■ Буяулы ишкөктөн чыпта жылкөн артык ○ 7012
ИШКӨН (1) ■ Сөйләсеннәр – сүтелмәбез: ишкән дилбегә түгөл ○ 16296
ИШКӨННЕ (1) ■ Көймә ишкөнне ярдан карап тору жиңел ○ 7046
ишләрән → **дус-ишләрән**
ИШЛЕ (6) ■ Арка ишле эт бүрене жиңәр ○ 3452 ● 5449; 5450; 7355; 8732; 14816
ишле → **дус-ишле**
ИШЛЕНЕҢ (1) ■ Ишленең мең хатасы жуелыр, ялгызның бер хатасы мең булыр ○ 5000
ИШМӘ (1) ■ Тирескә ишмә, уңайга иш, бәрәп бәбәгән тиш ○ 7114
ИШМӘТ (1) ■ Иш янына ишмәт, тун янына бишмәт ○ 5444
ИШМИЛӘР (1) ■ Комнан аркан ишмиләр ○ 138
ИШСӨН (2) ■ Аркан ишсөн, бау булыр, арбаң-чанаң сау булыр ○ 7000 ● 11791
ИШТЕҢ (1) ■ Иштең ишәк чумарын ○ 2997
ИШҮ (1) ■ Комнан аркан ишү ○ 229
ИЯ (13) ■ Хахим халыкка ия, халык жиргә ия ○ 5919 (2) ● 7415; 8214; 11495 (2); 12056 (2); 12068 (2); 13052; 15720 (2)
ИЯГЕНӘ (2) ■ Анасыз калган бала үз иягенә генә таяна ○ 14277 ● 15014
ИЯГЕННӨН (1) ■ Асыл кош иягеннән асылына ○ 3823
ИЯК (4) ■ Ишеткәннәрне ияк кагу белән уздыру ○ 10352 ● 10353; 16364; 16397
ИЯЛӘНДЕ (1) ■ Килә дә ява, килә дә ява, ияләнде бер болыт ○ 1217
ИЯЛӘНДЕРЕП (1) ■ Бүрене кулга ияләндереп булмый ○ 2181
ИЯЛӘНЕР (2) ■ Бүтәгәгә бүз тургай ияләнер ○ 1265 ● 15323
ИЯЛӘШӘ (2) ■ Кеше түгел аю да кулга ияләшә ○ 2103 ● 4618
ИЯЛӘШЕР (1) ■ Талашлы табынга шайтан ияләшер ○ 9339
ИЯЛӘШКӘН (1) ■ Көтүгә ияләшкән бүре бөтен көтүне буар ○ 2197
ИЯЛӘШТЕРӘ (1) ■ Бал – чебенне, яхшы сүз әдәмне ияләштерә ○ 15783
ИЯЛӘШТЕРҮ (1) ■ Ияләштерү илчедән, ялыктыру ялчыдан ○ 5001
ИЯР (14) ■ Заман сиңа иярмәсә, сиң заманга ияр ○ 808 ● 1377; 2513; 2664; 2974; 3201; 3251; 6982; 7002; 7004; 7028; 8896; 12338; 15989
ИЯРӘ (12) ■ Карлыгач сандугачка иярә алмас ○ 4020 ● 7138 (2); 8698; 10683 (2); 10956; 13946; 14820; 15010 (2); 15547
ИЯРГӘ (1) ■ Бер ияргә икәү атланып булмый ○ 7008
ИЯРГӘН (12) ■ Боланга ияргән сачөккә аунар, дунгызга ияргән балчыкка аунар ○ 2114 (2) ● 12246; 12247 (2); 12339 (2); 12340 (2); 12412 (2); 16797
ИЯРДӘН (1) ■ Ат иярдән, кол боярдан качар ○ 5727
ИЯРЕ (2) ■ Ат үлсә, ияре калыр ○ 2545 ● 11069
ИЯРЕН (2) ■ Ишкөннең иярен алыштырып кына холкын алыштырып булмый ○ 2986 ● 12826
ИЯРЕП (4) ■ Житен: «Тырмага ияреп тишелеп чыгар идем дә, кешедән оялам», – дип әйтә, ди ○ 1574 ● 2825; 12048; 14836
ИЯРЕР (15) ■ Жилгә тузан иярер ○ 1195 ● 2465; 2538 (2); 2679; 2845; 2860 (2); 3725; 4039; 10680 (2); 13316; 15503 (2)
ИЯРЛӘГӘН (1) ■ Иске дус – иярләгән ат ○ 5432
ИЯРЛЕ (3) ■ Ат тапканчы ияр тап – иярле атка атланыр ○ 7002 ● 12387; 13537
ИЯРЛЕ-ЙӨГӘНЛЕ (2 | 1) ■ Егет кешенең эчендә иярле-йөгәнле ат ятыр ○ 12857 ● 12857:1; 13482
ИЯРМӘ (1) ■ Сүз биргәнә иярмә, бүз биргәнә ияр: сүз иймәк булыр, бүз күлмәк булыр ○ 15989
ИЯРМӘСӘ (1) ■ Заман сиңа иярмәсә, сиң заманга ияр ○ 808
ИЯРМИ (1) ■ Тигәнәк арасына кермәгәнә тигәнәк иярми ○ 1306
ИЯРСӨҢ (4) ■ Яхшыга иярсөң – бизәккә, яманга иярсөң – тизәккә ○ 12341 (2) ● 16553 (2)
ИЯРСЕЗ (1) ■ Таныксыз сүз – иярсез ат кебек ○ 16059
ИЯРТӘ (4) ■ Күрекле – берне, холькы менне ияртә ○ 11200 ● 11702; 16719 (2)
ИЯРТКӘН (1) ■ Эт иярткән – иптәшле ○ 3590
ИЯРТМӘ (3) ■ Этне ияртмә, ияртсәң сукма ○ 3702 ● 8431; 11463
ИЯРТМӘС (1) ■ Бер сәфәр ир картайтмас, яман юлдашын ияртмәс ○ 6910
ИЯРТСӘН (2) ■ Этне ияртмә, ияртсәң сукма ○ 3702 ● 3703

ИЯСЕ (22 | 2) ■ Мал иясе – таз торна ○ 2382 ● 2789; 2824; 2832; 2852; 3048; 3258; 3682; 3722; 5550;5.; :6; 6146 (2); 6411; 7382; 7432; 8931; 9132; 14278; 14683; 15183; 15998; 16047; 16725
ИЯСЕЗ (3) ■ Иясез мал – йөгәнсез ат ○ 7356 ● 8261; 12926
ИЯСЕН (17 | 2) ■ Туар иясен таба ○ 2408 ● 2497; 2965; 3484; 3502; 3591; 3607; 3628; :2; :3; 4156; 7377; 8322; 11532; 12612; 13901; 15654; 16162; 16258
ИЯСЕНӨ (15) ■ Бакча иясенө түтөл юк, өй иясенө бүкан юк ○ 1591 (2) ● 2383; 2384; 2498; 2684; 2826; 6299; 7413; 8902; 10144; 12939; 15553; 16568 (2)
ИЯСЕНЕН (2) ■ Кунак өй иясенен ишгө ○ 10126 ● 15508
ИЯСЕННӨ (3) ■ Эт үлсә, иясеннөн сөйрәтәләр ○ 3680 ● 10231; 15999

Й

ЙӘ (3) ■ Тешлэгән эткә йә таяк, йә сояк кирәк ○ 3528 (2) ● 16319
ЙӘТ (1) ■ Акрын барсан – күп барырсың, йәт барсан – аз барырсың ○ 11788
ЙЕГ (1) ■ һавадагы торнадан кулындагы чыпчык йег ○ 4140
ЙЕТЕРМӘС (1) ■ Ашыгып эшен бетермәс, акыллы ир атын йетермәс ○ 11806
ЙОГА (1) ■ Акка кара тиз йога ○ 555
ЙОГАР (11) ■ Ислемай кибетенә керсән, исе йогар; тимерче алачыгына керсән, корымы йогар ○ 285 (2) ● 2972; 5462 (2); 6951; 8469; 9912; 12134 (2); 12250
ЙОГЫШЛЫ (3) ■ Яман гадәт йогышлы була ○ 11315 ● 15224; 15238
ЙОДРЫГЫН (2) ■ Кеше йодрыгын күрмәгән үз йодрыгын батмандай санар ○ 10926 (2)
ЙОДРЫГЫНДА (1) ■ Законы йодрыгында, жавабы кулында ○ 5991
ЙОДРЫГЫН (1) ■ Безгә йодрык белән суксан, үз йодрыгын авыртыр ○ 5691
ЙОДРЫК (12) ■ Аем туры бакканда йолдызларга йодрык ○ 2 ● 5691; 5709; 5935; 8972; 9076; 10923; 10963; 11022; 11181; 14241; 16012
ЙОДРЫКНЫ (1) ■ Йодрыкны кесәдә йөртү ○ 11023
ЙОДЫРЫК (1) ■ Егылганга – йодырык ○ 6752
ЙОЗАГЫ (6) ■ Ашлыкның йозагы – салам, ачканың йозагы – саран ○ 1381 (2) ● 8228; 11792 (2); 15073
ЙОЗАК (5) ■ Алтын ачкыч ачалмаган йозак юк ○ 7732 ● 12687; 13824; 16498; 16576
ЙОЗАККА (2) ■ Ачык йозакка ачкыч орма ○ 8233 ● 8241
ЙОЗАКЛЫ (2) ■ Ясаклы – йозаклы ○ 5971 ● 15664
ЙОЗАКСЫЗ (1) ■ Исәп-хисапсыз колхоз – йозаксыз амбар ○ 7911
ЙОКЛА (3) ■ Көндөз таш ват, төнлә тыныч йокла ○ 905 ● 6632; 12241
ЙОКЛАГАН (13) ■ Ат бер юлга күнөп алса, йоклаган килеш тә йөри ○ 2488 ● 3344; 4659–4661; 6646; 6647; 6659; 6672 (2); 6702; 8450; 15925
ЙОКЛАГАНГА (1) ■ Йоклаганга өлеш юк ○ 6648
ЙОКЛАГАНДА (3) ■ Ул йоклаганда хет туй уйна ○ 6715 ● 6850; 12401
ЙОКЛАМА (2) ■ Көн күрәсәң килсә, көндөз йоклама ○ 899 ● 1013
ЙОКЛАМАГАН (2) ■ Йоклаган йокы тапкан, йокламаган елгы тапкан ○ 6646 ● 6647
ЙОКЛАМАГАННЫН (1) ■ Иртә торганның эше үрчи, төн йокламаганның юлы үрчи ○ 830
ЙОКЛАМАС (1) ■ Елан йоклар, дошман йокламас ○ 5421
ЙОКЛАМАСА (1) ■ Ашамаса тамак яман, йокламаса кабак яман ○ 9609
ЙОКЛАМЫЙ (3) ■ Күршеләр төн йокламый чыкканны туйчылар белмәс ○ 5203 ● 6585; 16623
ЙОКЛАП (2) ■ Йоклап яткан мәче авызына тычкан үзе килеп керми ○ 3340 ● 6707
ЙОКЛАР (5) ■ Төлкә төнлә йөрер, көндөз йоклар ○ 2302 ● 5421; 6575; 9587; 10059
ЙОКЛАРГА (2) ■ Көн – эшләргә, төн – йокларга ○ 6664 ● 16888
ЙОКЛАРСЫН (1) ■ Челләдә черем итсән, кыш рәхәт йокларсың ○ 971
ЙОКЛАСА (2) ■ Мәче, үзе йокласа да, күсенә күрә ○ 3363 ● 6585
ЙОКЛАСАҢ (1) ■ Йокының батманын йокласаң, почыгы кала ○ 6657
ЙОКЛАСЫН (2) ■ Бер колагың йокласын, икенчесе тыңласын ○ 10378 ● 12826
ЙОКЛАТА (1) ■ Татлы сүз тыңлата, мөгһәнсез сүз йоклата ○ 16060
ЙОКЛАТМЫЙ (1) ■ Кайгы күзгә күрәнми, ләкин тыныч йоклатмый ○ 14882
ЙОКЛАТУ (1) ■ Аяк үрә йоклату ○ 10996
ЙОКЛЫЙ (8) ■ Аю кыш бус йоклый, «йокым туйды» дими ○ 2079 ● 2138; 4199; 4267; 6577; 9562; 9587; 13906

- ЙОКЛЫЙСЫ** (1) ■ Өй салуның ние бар, мүклице дә чутлайсы; өйлөнүңең ние бар, кочаклайсы да йоклайсы ○ 13228
- ЙОКМАС** (5) ■ Аккош аягына су йокмас ○ 3897 ● 4242; 9727; 12147; 16580
- ЙОКМЫЙ** (2) ■ Кулы кулга йокмый ○ 11028 ● 15697
- ЙОКЫ** (19 | 2) ■ Аюның йөрөгөн май басар, майдан йокы басар ○ 2095 ● 6549; 6636; 6646; 6649–6654; 6655, :1, :2; 6656; 6659; 9546; 9674; 12704; 12705; 15127; 15994
- ЙОКЫГА** (2) ■ Акчасыз ялга туймас, акчалы йокыга туймас ○ 7721 ● 8146
- ЙОКЫДАН** (2) ■ «Тор-тор!» дан хәбәр килсә, йокыдан эмәл китәр ○ 6674 ● 8146
- ЙОКЫМ** (2) ■ Аю кыш бие йоклый, «йокым туйды» дими ○ 2079 ● 4113
- ЙОКЫНЫҢ** (2) ■ Йокының батманын йокласаң, почыгы кала ○ 6657 ● 6658
- ЙОКЫҢ** (1) ■ Көндөз сөйләшсәң – эшен кала, кич сөйләшсәң – йокың кала ○ 15921
- ЙОКЫҢНЫ** (2) ■ Начар – йокыңны ачар ○ 601 ● 12154
- ЙОКЫСЫ** (5) ■ Давыллы көннең ышыгы бар, явымлы көннең йокысы бар ○ 1087 ● 4113; 7501; 9624; 14286
- ЙОКЫСЫЗ** (1) ■ Аракы эчү, карта уйнау, йокысыз төн – өч агу ○ 9812
- ЙОКЫСЫН** (1) ■ Таң йокысын йоклаган – бәхетен йоклаган ○ 6672
- ЙОКЫЧАН** (4) ■ Йокычан төлке тавык алдамас ○ 2287 ● 6479; 12892; 16164
- ЙОЛ** (1) ■ Иртә кычкырган этәчнәң түбә чәчен йол ○ 4368
- ЙОЛАСЫ** (2) ■ Өвүлгесе – ил йоласы, соңгысы – йөз карасы ○ 13227 ● 13487
- ЙОЛДЫЗ** (16) ■ Ай яктыртканда, йолдыз күренми ○ 14 ● 24 (2); 28; 31; 33; 34; 76; 78; 92; 953; 2883; 6721; 10283; 10320; 13106
- ЙОЛДЫЗГА** (1) ■ Тол хатын – тулган ай, толлыгын сакламаса, йолдызга турала ○ 13678
- ЙОЛДЫЗЛАР** (2) ■ Ай симерсә йолдызлар арык ○ 9 ● 11
- ЙОЛДЫЗЛАРГА** (1) ■ Аем туры бакканда йолдызларга йодрык ○ 2
- ЙОЛДЫЗЛАРДАН** (1) ■ Кояш йолдызлардан нур алмый ○ 37
- ЙОЛДЫЗНЫ** (1) ■ Йолдызны күз бик күрә дә, кул житми ○ 29
- ЙОЛДЫЗНЫҢ** (1) ■ Жидегән йолдызның койрыгы таңга сызылыр ○ 77
- ЙОЛДЫЗЫ** (2) ■ Таң йолдызы сүнә, дан йолдызы сүнми ○ 11282 (2)
- ЙОЛДЫZYHA** (1) ■ Нигезен кыек салсаң, түбәсен Тимерказык йолдызына хәтле меңгерсәң дә кыек булыр ○ 8279
- ЙОЛКА** (4) ■ Дунгыздан кыл йолка белү дә һөнәр ○ 2892 ● 7171; 11394; 17030
- ЙОЛКЫМЫЛАР** (1) ■ Тотылмаган киекнең йонын йолкымылар ○ 2021
- ЙОЛКЫП** (1) ■ Тавык түгел, йолкып ашамаслар ○ 4359
- ЙОЛЫКСАҢ** (1) ■ Дошманнан төк йолыксаң да файда ○ 5328
- ЙОМ** (5) ■ Бөтен авыл сукуыр булса, син дә бер күзенне йом ○ 5168 ● 5221; 5403; 10439; 16459
- ЙОМАКЛАП** (1) ■ Йомры телен йомаклап, ясмак телен тасмалап сөйләү ○ 15665
- ЙОМАРЛАГАН** (1) ■ Байның кызы бай кебек, өйрәнмәгән тай кебек, ярлы кызы, жан кисәгем, йомарлаган май кебек ○ 7287
- ЙОМАРЛАМА** (1) ■ Юмарт булсаң, учыңа йомарлама ○ 11950
- ЙОМГАКНЫҢ** (3) ■ Йомгакның очы була ○ 8681 ● 8735; 8736
- ЙОМГАН** (1) ■ Авызын акайттып, күзен йомган ○ 10606
- ЙОМГАНЧЫ** (1) ■ Күз ачып йомганчы ○ 10499
- ЙОМДЫРА** (1) ■ Күрәсе – күз йомдыра ○ 14923
- ЙОММА** (1) ■ Күзенне йомма, авызыңны йом ○ 10439
- ЙОММЫЛАР** (1) ■ Йолдыз жемелдәгән саен күз йоммыйлар ○ 28
- ЙОМРАН** (2) ■ Йомран койрыксыз булмый ○ 2325 ● 2344
- ЙОМРЫ** (5) ■ Керпе баласын «йомры гынам, йомшак кынам» дип сөя, имеш ○ 2222 ● 8043; 15488; 15665; 16236
- ЙОМШАГЫМ** (3 | 4) ■ Керпе баласын «йомшагым» дияр, аю баласын «аппагым» дияр ○ 2223 ● 2223:1, :2, :3; 2252; 3985, :1
- ЙОМШАГЫН** (2) ■ Агач йомшагын корт басар, әдәм йомшагын сүз басар ○ 12096 (2)
- ЙОМШАК** (24) ■ Йомшак агачны корт басар ○ 1684 ● 1688; 2222; 2837; 4652; 5386; 5916; 6195; 6568; 7677; 8298; 8399; 8409; 8677; 9717; 15582; 15825; 15871 (2); 15872; 15886; 15964; 16087; 16141
- ЙОМШАККА** (1) ■ Житезгә йөз өлеш, йомшакка бер өлеш ○ 11969

- ЙОМШАКЛЫГЫ** (1) ■ Курку – йөрәкнең йомшаклыгы ○ 11176
ЙОМШАРМАС (1) ■ Житен талкымыйча йомшармас ○ 1573
ЙОМШАРТА (1) ■ Ут кына тимерне йомшарта ○ 8503
ЙОМШАРТАЛАР (1) ■ Сугып тимерне генә йомшарталар ○ 5619
ЙОМШЫЙ (1) ■ Берәуңең бәхетенә таш йомшый, берәуңең бәхетенә май ката ○ 14804
ЙОМЫК (2) ■ Йомык авыз белән чебен тотып булмый ○ 10565 ● 10620
ЙОМЫЛСА (1) ■ Уч жәелсә – юмартлык, уч йомылса – йодрык ○ 10963
ЙОМЫЛЫР (1) ■ Ике күз бер вакытта йомылыр ○ 10385
ЙОМЫП (2) ■ Мәче, теге дөньяда хужасының хөрмәтен танар өчен, күзен йомып ашар, имеш ○ 3358 ● 6954
ЙОМЫРКА (21 | 2) ■ Бу чакта йомырка тавыктан күп белә ○ 780 ● 838; 4007; 4231; 4252; 4265; 4268; 4275; 4276; 4279; 4285, :1, :2; 4305; 4318; 4334; 4338; 4339; 4346; 4356; 4365; 12593; 16236
ЙОМЫРКАДАН (8) ■ Йомыркадан жөй эзләмә ○ 4277 ● 4296; 4336; 4350–4352; 4388; 14646
ЙОМЫРКАНЫ (1) ■ Күп кытлактаган тавык йомырканы аз сала ○ 4290
ЙОМЫРКАНЫҢ (1) ■ Йомырканың жөе юк, жырынның ертыгы юк ○ 16367
ЙОМЫРКАСЫ (4) ■ Кеше тавыгы каз кебек, йомыркасы баш кебек ○ 4280 ● 4306; 5137; 5192
ЙОМЫРКАСЫН (1) ■ Үрдәк йомыркасын тавык басар, бәбкәсә суга качар ○ 4422
ЙОМЫЧКА (2) ■ Балта чапкан чакта йомычка чәчрәми булмас ○ 1897 ● 16236
ЙОМЫЧКАНЫ (1) ■ Йомычканы йомыш итеп йөри ○ 1987
ЙОМЫЧКАСЫ (2) ■ Балта остасының йомычкасы күп булыр, тимерченең акчасы күп булыр ○ 1893 ● 5161
ЙОМЫЧКАСЫЗ (1) ■ Урман кискән жирдә йомычкасыз булмас ○ 1949
ЙОМЫШ (3) ■ Йомычканы йомыш итеп йөри ○ 1987 ● 3689; 4930
ЙОМЫШКА (1) ■ Баланы йомышка жибәрсәң, артынан үзгән бар ○ 13978
ЙОМЫШЛЫГА (1) ■ Ясаклыга ятыш юк, йомышлыга йөреш юк ○ 5972
ЙОМЫШЫ (5) ■ Ил йомышы – олы йомыш ○ 4930 ● 5303; 5922; 6844; 9007
ЙОМЫШЫҢ (1) ■ Тырышка эшең төшсә – «хуп» дияр, булдыксызга йомышың төшсә – «юк» дияр ○ 6506
ЙОН (24) ■ Көн узсын, йон тузсын ○ 1044 ● 1058; 2361; 2404; 3009; 3419; 4025; 4064; 4188; 4204; 4572; 5882; 7086; 7517; 8172; 8262; 8265; 8698; 8721; 9425; 11370; 11927; 14137; 16283
ЙОНГА (2) ■ Әй дөнья, буялган йонга, буялса иде мамыкка, рәхәт булыр иде халыкка ○ 14774 ● 16040
ЙОНЛЫ (1) ■ Сакаллы сабий, йонлы куку ○ 10360
ЙОНЛЫДАН (1) ■ Айгыр куйсаң өнледән куй, кучкар куйсаң йонлыдан куй ○ 2758
ЙОННЫ (3) ■ Йонны ятышына таба сыпырган яхшы ○ 2362 ● 2431; 16040
ЙОНСЫЗ (3) ■ Йонсыз жылы табылмас ○ 2363 ● 8438; 13576
ЙОНЫ (7) ■ Бүре тиресе анында сарык тиресенең йоны коелыр, имеш ○ 2161 ● 2192; 3592; 3791; 3927; 4206; 11389
ЙОНЫН (4) ■ Тотылмаган киекнең йонын йолкымыйлар ○ 2021 ● 2146; 3719; 10818
ЙОНЫҢ (1) ■ Бала, бала ди-ди, бала йоның коела ○ 13923
ЙОРТ (43 | 1) ■ Сусыз жиргә йорт корма, утсыз жиргә ил корма ○ 457 ● 1895; 3198; 3455; 3485; 3531; 4406; 4790; 5020; 5150; 5808; 5847; 5863 (2); 6916; 7352; 7828; 8261–8265; 8487; 8605; 10134 (2); 11163; 12008; 13013 (2); 13429; 13631; 13642; 13652 (2); 13743; 13877; 13900; 14137, :1; 14138; 14236; 14329 (2)
ЙОРТ-ЖИР (1) ■ Уңмаган ат тәртә сындыра, уңмаган хатын йорт-жир туздыра ○ 13704
ЙОРТ-ЖИРЕН (1) ■ Ир-ат булса, йорт-жирен макта; хатын-кыз булса, аш-суын макта ○ 13809
ЙОРТКА (21) ■ Бер тарыдан ботка булмас, ботка булса йортка булмас ○ 1538 ● 3236; 4019; 4091; 5954; 8243; 8274; 8281 (2); 8599; 10101; 12227; 12305; 13172; 13173; 13632; 13682; 14014; 14346; 15150; 16973
ЙОРТЛАРЫ (1) ■ Сандугачлар да, – тигәнәк башы, ди, йортлары – «үз илем, үз жирем» дип сайрыйлар, ди ○ 4106
ЙОРТЛЫ (1) ■ Йортлы еланни йортсыз елан куалаган ○ 4662
ЙОРТНЫ (1) ■ Бик йортны тога ○ 8240
ЙОРТНЫН (10) ■ Иске йортның кадерең яңасында беләсәң ○ 8250 ● 8266; 8267; 12983; 13082 (2); 13148; 14408 (2); 16692

- ЙОРТСЫЗ** (3) ■ Йортлы сланны йортсыз елан куалаган ○ 4662 ● 4790; 9751
ЙОРТСЫЗ-СЕМЬЯСЫЗ (1) ■ Бөркет булмый таусыз-кыясыз, әдәм булмый йортсыз-семьясыз ○ 13149
ЙОРТТА (9 | 1) ■ Терлек-туарның йортта кунганы яхшы ○ 2402 ● 3834; 3860:1; 6764; 7964; 8268; 8286; 10147; 13718; 13928
ЙОРТТАГЫ (1) ■ Ерак кияүнең башына чатыр корыр, йорттагы кияүнең башына таяк орыр ○ 13407
ЙОРТТАН (2) ■ Йорттан аерылган илне яу чабар ○ 5003 ● 13682
ЙОРТТОТМАС (1) ■ Йорттотмас ауга чыкса – артынан гауга чыгар ○ 6487
ЙОРТЫ (14) ■ Халыкның бер йорты бар, ул да булса – туган ил ○ 5082 ● 5923 (4); 7265; 7368; 8371; 8378; 11122; 14325 (2); 15002; 16981
ЙОРТЫГЫЗДА (1) ■ Йортыгызда очкан кош та күренми ○ 3891
ЙОРТЫМ (1) ■ Йортым читән булса да, сортым бүтән ○ 8372
ЙОРТЫН (2) ■ Берәү, патша йортын күрөп кайткач, үз өенә үт төрткән, ди ○ 8239 ● 9646
ЙОРТЫНДА (2) ■ Кеше йортында йөрөп солтан булганчы, үз йортында йөрөп олтан бул ○ 5010 ● 7317
ЙОРТЫҢ (5) ■ Начар булса да, үз йортың булсын ○ 8278 ● 8288; 8292; 13750; 15388
ЙОРТЫҢА (2 | 1) ■ Яхшы дустиңа барма, яман йортыңа бар ○ 5502 ● 5940; 14137:2
ЙОРТЫҢДА (2) ■ Кеше йортында йөрөп солтан булганчы, үз йортында йөрөп олтан бул ○ 5010 ● 16925
ЙОРТЫҢНЫ (1) ■ Илеңне яу басса, йортыңны кар басар ○ 4980
ЙОРТЫҢНЫ-ЖИРЕҢНЕ (2) ■ Читка китсән, йортыңны-жиреңне торгызып кит ○ 5088 ● 8301
ЙОТ (5) ■ Берсен кап, берсен йот, өченчәсен әзер тот ○ 9631 ● 9790; 13345; 14971; 16211
ЙОТА (5) ■ Малны тота бел, ашны йота бел ○ 7399 ● 8750; 9417; 9521; 12435
ЙОТАР (11) ■ Кабып йотар алдынан төлке дә тавыкны мактый ○ 2288 ● 2296; 3631; 4440; 4441; 4502; 9615; 11286; 12109 (2); 16791
ЙОТАРЛЫК (3) ■ Бер кашык су белән йотарлык ○ 503 ● 10023; 10041
ЙОТАРСЫҢ (1) ■ Бал белән балта йотарсың ○ 9154
ЙОТКАН (5 | 1) ■ Бал тоткан – бармак йоткан ○ 9162:2 ● 9645; 9729; 10566; 12517; 16851
ЙОТКАНГА (1) ■ Янган белән йотканга берни төтмәс ○ 9736
ЙОТКАНДА (1) ■ Май ашаганда ят яхшы, кан йотканда – карендәш ○ 14676
ЙОТКАНДАЙ (1) ■ Уклау йоткандай төз каткан ○ 10047
ЙОТКАНЫҢ (1) ■ Чәйнәгәннен йотканың артык ○ 9730
ЙОТКЫЛЫК (2) ■ Ашар – тамак, йотар – йоткылык ○ 9615 ● 9645
ЙОТЛЫК (1) ■ Бай мактанса – бер йотлык, батыр мактанса – бер уклык ○ 7181
ЙОТЛЫККАН (1) ■ Йотлыккан йортын мактый ○ 9646
ЙОТЛЫКМАС (1) ■ Жәен койрыгы жигән йотлыкмас ○ 4532
ЙОТМА (2) ■ Эндәән куркып лом йотма ○ 8717 ● 15778
ЙОТМАС (2) ■ Тарлан жирне саз йотмас ○ 1445 ● 4522
ЙОТМЫЙ (2) ■ Үрдәк, үзенә ышанмаса, әкәлә йотмый ○ 4430 ● 7130
ЙОТМЫЙЛАР (| 2) ■ Бал татлы дип бармакны йотмыйлар ○ 9161:1 ● 10551:1
ЙОТНЫҢ (1) ■ Итнең төбе бот булып, йотның төбе юк булып ○ 9249
ЙОТСА (1) ■ Эт башта сөяк йотса, соныннан кайгыра ○ 3564
ЙОТСАҢ (1) ■ Ачу – агу, йотсаң – бал-шикәр ○ 12426
ЙОТТЫҢ (1) ■ Алдың – оттың, саттың – йоттың ○ 7848
ЙОТТЫРА (1) ■ Май уклау йоттыра ○ 9302
ЙОТТЫРМА (1) ■ Ашаганны аркылы йоттырма ○ 9605
ЙОТТЫРЫР (| 1) ■ Бал балчык ашатыр, май чабата йоттырыр ○ 9153:3
ЙОТУ (3) ■ Ике кабып бер йоту ○ 9769 ● 12434; 12686
ЙОТЫЛА (1) ■ Азлап капкан жиңел йотыла ○ 9528
ЙОТЫЛМАС (| 1) ■ Бер төкөргән төкөрек кире йотылмас ○ 10551:3
ЙОТЫМ (2) ■ Ачлыкта алтыннан бер йотым ярма артык ○ 9569 ● 9820
ЙОТЫП (6) ■ Жил йотып торып булмый ○ 1181 ● 9161; 10551; 12434; 16223; 16567
ЙОШАК (1) ■ Йошак жәеп катыга яткыра ○ 8437
ЙӨГӘН (5) ■ Арыган атка йөгән дә йөк ○ 2461 ● 2468; 2872; 5807; 16985
ЙӨГӘНЕ (1) ■ Аты булса, йөгәне табыллыр ○ 2591

- ЙӨГӘНЕН** (1 | 1) ■ Атыңны урласалар, йөгәнен чыгарып ташла ○ 2621 ● 2621:1
- ЙӨГӘНЕННӨН** (1) ■ Атны йөгәненнән башка сатмыйлар ○ 2561
- ЙӨГӘНЕҢ** (2) ■ Ат югалтсаң, йөгәнең ташла ○ 2529 ● 7029
- ЙӨГӘНЕҢНЕ** (1 | 1) ■ Атыңнан элек йөгәнеңне эзерлә ○ 2618 ● 2621:3
- йөгәнле** → **ярле-йөгәнле**
- ЙӨГӘНСЕЗ** (7) ■ Йөгәнсең аз үт иркендә ○ 2648 ● 7356; 12820; 12903; 13049; 13876; 15121
- ЙӨГЕ** (5) ■ Соңгы дөянең йөгә авыр ○ 2927 ● 2941; 6732; 8186; 16559
- ЙӨГЕНЕП** (2) ■ Куба тал шарт сынар, сары тал йөгәнеп калыр ○ 1744 ● 5909
- ЙӨГЕҢ** (1) ■ Йөгәң авыр булса, комлы тауга да сәлам бирерсең ○ 121
- ЙӨГЕР** (4) ■ Алама ат менгәнче, йөгәр үзең дигәнчә ○ 2455 ● 2456; 5580; 6781
- ЙӨГЕРӘ** (3) ■ Ир кешегә бер елмаеп карасаң, кар өстеннән яланаяк йөгәрә, ди ○ 13494 ● 13653; 15048
- ЙӨГЕРГӘН** (2) ■ Боергаң кушкан, йөгәргән куштан ○ 5776 ● 11875
- ЙӨГЕРГӘННЕКЕ** (1) ■ Йөгәргәннеке түгел, боерганныкы ○ 14873
- ЙӨГЕРГӘНЧЕ** (1) ■ Йөгәргәнче үрмәләп йөгәргә өйрән ○ 6765
- ЙӨГЕРДЕМ** (1) ■ «Әлиф»тән «би»гә кадәр, йөгәрдәм өйгә кадәр ○ 16710
- ЙӨГЕРЕГЕ** (2) ■ Тел йөгәреге – башка, аяк йөгәреге – ашка ○ 15540 (2)
- ЙӨГЕРЕГЕН** (2) ■ Эт йөгәреген төлке сөйми ○ 3593 ● 15332
- ЙӨГЕРЕК** (13) ■ Ат та йөгәрек булсын, жир дә тигез булсын ○ 2788 ● 2792–2794; 2814; 2994; 3784; 5809; 7617; 11067 (2); 11839; 11953
- ЙӨГЕРЕККӘ** (1) ■ Камчылатып чапкан атың йөгәреkkә саны юк ○ 2796
- ЙӨГЕРЕП** (3) ■ Угырып акыл жыялар, йөгәреп куян куалар ○ 6824 ● 11782; 11783
- ЙӨГЕРЕР** (5) ■ Уңмаганның эте кырын карап йөгәреп ○ 6540 ● 7271; 10336; 11683; 11730
- ЙӨГЕРМӘК** (1) ■ Боермак сездән, йөгәрмак бездән ○ 5988
- ЙӨГЕРМИЛӘР** (1) ■ Яңгыр үткәч, артыннан ябынча белән йөгәрмиләр ○ 1166
- ЙӨГЕРСӘ** (3) ■ Кем боерса, шул солтан; кем йөгәрсә, шул куштан ○ 5821 ● 10889 (2)
- ЙӨДӘГӘН** (1) ■ Аптыраган, йөдәгән, мичкә артын терәгән ○ 14785
- ЙӨДӘТӘ** (1) ■ Барлык өйрәтә, юклык йөдәтә ○ 7570
- ЙӨДӘТЕР** (1) ■ Эшли белсәң – эш үзәнне өйрәтер, эшли белмәсәң – йөдәтер ○ 6387
- ЙӨДӘШ** (1) ■ Аптыраш белән йөдәш кәргәннәр, ди, өйдәш ○ 14789
- ЙӨЗ** (75 | 3) ■ Элпә йөз кат ялтыраса да, якут нуры артык булыр ○ 318 ● 391; 439; 638; 955 (2); 1384; 1644; 2120; 2571 (3); 2756 (2); 3945; 3982; 4131; 4909; 4936; 5393; 5451; 5452 (2); 5453 (2); 5489; 6618; 6888; 7030; 7217; 7390; 7493; 7791; 7933; 7983; 8044; 8884; 9461; 9975; 10118; 10382; 10654; 10655; 10661 (2); 10662–10664; 10669; 10686; 10726; 10727; 11248; 11275; 11542; 11584; 11969; 12133; 12463; 12561; 12858; 13227; 13414; 13740; 13968; 14202; 15021; 15095; 15873; 15874; 16064; 16070:1; 16245; 16581 (2); 16729; :1 (2)
- ЙӨЗӘ** (8) ■ Йөзә белмәгән – суга китәр ○ 392 ● 446; 2973; 4399; 4407; 7300; 15875; 16849
- ЙӨЗӘР** (4) ■ Аптыраган үрдәк алдына да, артына да йөзәр ○ 4396 ● 4439 (2); 6425
- ЙӨЗӘРГӘ** (4) ■ Суга кәргәнче йөзәргә өйрән ○ 442 ● 3316; 4418; 4465
- ЙӨЗӘСЕҢ** (1) ■ Сунуң агымына карап йөзәсең ○ 453
- ЙӨЗӘҮНЕҢ** (1) ■ Йөзәүнең йөзен ертма ○ 5004
- ЙӨЗГӘ** (6) ■ Йөзгә бер тулмаган ○ 8049 ● 10687; 10729; 12455; 15037; 15806
- ЙӨЗГӘН** (2) ■ Вак балыклар арасында йөзгән чабаклар түгел без ○ 4538 ● 12848
- ЙӨЗГӘННЕҢ** (1) ■ Сайда йөзгәннен арты күренә ○ 421
- ЙӨЗДӘ** (1) ■ Туксанда теш төшәр, йөздә янадан тешәр ○ 15096
- ЙӨЗДӘН** (3) ■ Йөздән юрга чыгар, меңнән толлар чыгар ○ 2795 ● 14883; 15489
- ЙӨЗЕ** (21) ■ Айнның йөзе тулы булып күп тормас ○ 23 ● 638; 888; 4479; 5385; 7539; 7715; 7995; 8077; 8224; 10665–10667; 10676; 11112; 11157; 11264; 12880; 13889; 15583; 16029
- ЙӨЗЕГЕ** (2) ■ Йөзеге барда Сәләйман, йөзеге юкта сөмәйгән ○ 8772 (2)
- ЙӨЗЕК** (8) ■ Йөзек кашы зур булмый ○ 8773 ● 8774; 8843; 9011; 10609; 13004; 14620; 16523
- ЙӨЗЕКТӘН** (1) ■ Йөзгә життем – йөзектән үттем ○ 15037
- ЙӨЗЕМ** (6) ■ Бәрмәчлектән йөзем булмас ○ 1723 ● 9861; 10728; 11031; 11296; 14195
- ЙӨЗЕМГӘ** (1) ■ Төлкә дә йөземгә бусе житмәгәч: «Пешмәгән әле», – дип әйтте, ди ○ 2295
- ЙӨЗЕН** (2) ■ Йөзәүнең йөзен ертма ○ 5004 ● 9854
- ЙӨЗЕНӘ** (2) ■ Бакма кешенең йөзенә, бак син әйткән сүзенә ○ 15780 ● 16979

- ЙӨЗЕНДӨ** (1) ■ Батыр йөзөндө яра – бизэк өстөнө бизэк ○ 5548
- ЙӨЗЕННӨН** (1) ■ Булырдайнын – сүзөңнөн, булмастайнын – йөзөңнөн ○ 15811
- ЙӨЗӨҢ** (4) ■ Эчәрсең йөзөм суын, түгәрсең йөзөң суын ○ 9861 ● 10063; 10668; 10950
- ЙӨЗӨҢӨ** (2 | 1) ■ Күккө төкерсең, йөзөңө төшөр ○ 59:1 ● 4654; 12209
- ЙӨЗӨҢҮ** (1) ■ Кунак ишегенче ачса, син йөзөңнө ач ○ 10095
- ЙӨЗӨП** (3) ■ Агымга каршы йөзөп булмый ○ 338 ● 13174; 14620
- ЙӨЗӨСӨ** (1) ■ Иске дусның бересе – яңа дусның йөзөсө ○ 5433
- ЙӨЗЛӨ** (5) ■ Ачык йөзлө кешедән игелек көт ○ 10656 ● 11863; 12909 (2); 14074
- ЙӨЗЛӨК** (1) ■ Йөзлөк белән туу ○ 14098
- ЙӨЗМИ** (1) ■ Эт койрыгына су тими йөзми ○ 3604
- ЙӨЗНӨ** (4) ■ Ачык йөзнө ачасы юк ○ 10657 ● 10669; 10670; 14945
- ЙӨЗНӨҢ** (1 | 1) ■ Никадәр санасаң да, йөзнөң яргысы илле ○ 7941 ● 16070:1
- ЙӨЗСӨҢ** (1) ■ Йөзсөң, югарыга йөз ○ 391
- ЙӨЗСӨЗ** (1) ■ Үзе йөзсөз, сүзе тозсыз ○ 11392
- ЙӨЗТҮБӘН** (1) ■ Ачуың килсә, йөзтүбән ятып тор ○ 12456
- ЙӨЗҮ** (2) ■ Алтын өчендө йөзү ○ 330 ● 9443
- ЙӨК** (21) ■ Йөк өстендө куян тотмыйлар ○ 2244 ● 2461; 2697; 2913; 2918; 2919; 2925; 2939; 2990; 3098; 4219; 6843; 6999; 7004; 8045; 9214; 11345; 11992; 13629; 13796; 13847
- ЙӨККӨ** (3) ■ Ишәк йөккә килмәсә, йөкнө ишәккә илт ○ 2961 ● 8161; 16973
- ЙӨКЛӨГӘН** (1) ■ Аз йөклөгән күп ташыр ○ 544
- ЙӨКЛӘМӨГӘН** (1) ■ Йөкләмөгән ишәк урыныннан кузгалмый ○ 2991
- ЙӨКЛӨП** (1) ■ Учлап чачсәң, йөклөп жыарсың ○ 1458
- ЙӨКЛӨР** (1) ■ Кул теккәнән буй йөклөр ○ 8695
- ЙӨКЛӨТ** (1) ■ Атынны көчөнә күрә йөклөт ○ 2620
- ЙӨКНӨ** (4) ■ Бер черек алма бөтөн йөкнө черетә ○ 1805 ● 2449; 2685; 2961
- ЙӨКСӨЗ** (1) ■ Гыйшык – төтөнсөз ут, ачкычсыз йөзак, дөвәсыз авыру, савытсыз эчемлек, йөксөз авырлык, туктау урыны билгесез сәфәр ○ 12687
- ЙӨКТӨ** (1) ■ Йөктә жиңел, баядә авыр ○ 7917
- ЙӨКТӘН** (2) ■ Төя качып йөктән котылмас ○ 2934 ● 7031
- ЙӨҢДӘҮГӨ** (2) ■ Өндөгүгә килмәсә, йөңдәүгә килер ○ 2419 ● 3235
- ЙӨР** (8) ■ Алдыңны-артыңны белеп йөр ○ 671 ● 4539; 5413; 6728; 6836; 10210; 10749; 13219
- ЙӨРӨГӨ** (12) ■ Куян, үз койрыгын күргәч, «кудылар, тотгылар!» дип, йөрөгә ярылып үлгән, ди ○ 2263 ● 4186; 9298; 11142; 11388; 12851; 14269; 14287; 14409 (2); 14438; 14521
- ЙӨРӨГЕН** (4) ■ Жан тынычы яңгыр, байның йөрөгән яндыр ○ 1176 ● 2095; 4600; 13532
- ЙӨРӨГЕНӨ** (4) ■ Иренгәннең йөрөгөнә мук үсәр ○ 6474 ● 10685; 11073; 11127
- ЙӨРӨГЕНДӨ** (3) ■ Йөрөгөндө барның беләгендө бар ○ 11129 ● 11467; 15702
- ЙӨРӨГЕНЕН** (1) ■ Ата-ана йөрөгөнең тирәнлеген балалар белми ○ 14396
- ЙӨРӨГЕНҢ** (5 | 1) ■ Ашаганда колагың селкенеп торсын, эшлөгөндө йөрөгөн жилкенеп торсын ○ 6026 ● 6026:1; 8842; 11071; 11101; 11130
- ЙӨРӨГЕНӨ** (2) ■ Иң элек йөрөгөнө ышан, аннан коралына ышан ○ 5573 ● 11103
- ЙӨРӨГЕНЧӨ** (1) ■ Йөрөгөнчө югары тотсаң да, борыңның түбән тот ○ 10567
- ЙӨРӨК** (28) ■ Авыр эшкә беләк бар, кыю эшкә йөрөк бар ○ 6005 ● 6277; 7050; 10513; 10709; 11131–11134; 11145 (2); 11368; 12548; 12581; 12804; 13919; 13934; 13965 (4); 14033; 14113; 14407; 14434; 16234; 16410; 16917
- ЙӨРӨККӨ** (21) ■ Казгансаң – мал табыла, йөрөккә кан савыла ○ 7358 ● 9332; 11125; 11136; 11143; 11369–11375; 11997; 12666; 13709; 13936; 15878; 15904; 16011; 16175; 16430
- ЙӨРӨКЛӨ** (3) ■ Йөрөгән йөрөклө булыр ○ 6769 ● 13859; 15109
- ЙӨРӨКНӨ** (4) ■ Жиргә карар, йөрөкнө ягар ○ 13075 ● 14950; 15481; 16348
- ЙӨРӨКНӨҢ** (2) ■ Йөрөкнөң серен күзөңнүң нуры фаш итәр ○ 10392 ● 11176
- ЙӨРӨКСӨЗДӨН** (1) ■ Йөрөксөздөн ырак кач ○ 11135
- ЙӨРӨКТӨ** (13) ■ Качканның батырлыгы аякта, сугышканның йөрөктә ○ 5582 ● 10793; 11096; 11195; 12727; 13489; 13530; 13545; 13937; 14832; 14874; 14898; 16348
- ЙӨРӨКТӨН** (5) ■ Суык колактан алыр, сылуу йөрөктән алыр ○ 10694 ● 11083; 11136; 15878 (2)
- ЙӨРГӘН** (41) ■ Йөргән таш шомарыр, яткан таш мүкләнәр ○ 122 ● 211; 683; 1970; 2125; 2851; 3430; 4672; 4710; 4931; 4967 (2); 5091; 5292; 6749; 6755; 6766–6771; 6796; 6797; 6800; 6828;

6868; 9116; 9895; 9909; 10155; 10956; 10973; 11790; 12258; 13578; 14625; 15186; 15926; 16549; 16617

ЙӨРГЭНГЭ (3) ■ Үгез жиксэң ашыкма, жай йөргөнгө пошыкма ○ 3312 ● 6772; 6773

ЙӨРГЭНДӨ (1) ■ Мыекка үпкөлөп йөргөндө сакал чыкты ○ 10297

ЙӨРГЭНЕНЧ (1) ■ Чирле булып атка утырып йөргөнче, таза булып жэяү йөргөнөң артык ○ 15319

ЙӨРГЭННЭН (2) ■ Күп торганнан сорама, күп йөргөннөн сора ○ 6799 ● 16618

ЙӨРГЭННЕЧ (2) ■ Йөргөннөң юлы үтө, утырганнң көнө үтө ○ 6774 ● 6813

ЙӨРГЭНЧЕ (2) ■ Ирдән иргә йөргөнче гүрдән гүргә йөрсәнче ○ 13164 ● 15319

ЙӨРГЕЗӨ (2) ■ Һөнәрле – ком өстеннән көймә йөргөзө ○ 6420 ● 11798

ЙӨРДЕМ (1) ■ Аяк итемне ашап кына йөрдем ○ 10993

ЙӨРЕ (2) ■ Яман атка менгәнче, жэяү йөре талганчы ○ 2705 ● 13601

ЙӨРЕМ (1) ■ Йөргөнгә йөрем бирсен, калганга түзем бирсен ○ 6772

ЙӨРЕМНЭН (2) ■ Яман йөремнән яхшы үлем артык ○ 12215 ● 15391

ЙӨРЕМСЕЗ (2) ■ Йөремсез ат жан кыйнар ○ 2649 ● 6600

ЙӨРЕМТӘК (1) ■ Йөрөмтәк атны кешәнлиләр ○ 2650

ЙӨРЕМЧӨН (1) ■ Малы беткән кешенөң эте өрүчән, аты йөрөмчән була ○ 7406

ЙӨРЕП (15) ■ Атыңны йөрөп торганда камчыла ○ 2619 ● 3096; 3979; 4780; 5010 (2); 5098 (2); 6733; 6762; 6775; 6952; 8171; 11335; 13105

ЙӨРЕР (30) ■ Бүре бер эздән йөрер ○ 2139 ● 2302; 2506; 3531; 3577; 3666; 3739; 4344; 4601; 4609; 4718; 4754; 5870; 6831; 6979; 7060; 7898; 11194; 11436; 12048; 12870; 13002; 14620 (2); 15108; 15263; 15366; 15431; 16771; 17071

ЙӨРЕРГӘ (4) ■ Йөгөргәнче үрмөлөп йөрөргә өйрән ○ 6765 ● 9422; 12809; 13933

ЙӨРЕРСЕН (5) ■ Дуслык күп дип йөрөрсен, эшен төшкәч белерсен ○ 5402 ● 6079; 6764; 12318; 12915

ЙӨРЕТӨ (1) ■ Теле белән күктөгө айны йөрөтө белгән, кулы белән казандагы майны эретә белмәгән ○ 15683

ЙӨРЕШ (1) ■ Ясаклыга ятыш юк, йомышлыга йөрөш юк ○ 5972

ЙӨРЕШЕ (2) ■ Кешенөң йөрөшө нинди – эше дә шундый булыр ○ 6784 ● 12307

ЙӨРЕШЕМ (1) ■ Юлыма күрә йөрөшөм, үземә күрә өлөшөм ○ 6903

ЙӨРЕШЕН (4) ■ Яхшы ат, картайса да, йөрөшөн куймас ○ 2716 ● 3199; 3979 (2)

ЙӨРЕШЕНӨ (1) ■ Дагасының көмөшенә мактанма, атыңның йөрөшөнә мактан ○ 7015

ЙӨРЕШЕЧ (2) ■ Ай-һай сиңең йөрөшөң, бардыр сиңең бер эшен ○ 6283 ● 15876

ЙӨРЕШКЭНГӘ (1) ■ Танышканга тел бирмәс, йөрөшкәңгә юл бирмәс ○ 5523

ЙӨРИ (49) ■ Яз көнө ут: «Кая сикереп төшим икән?» – дип кенә йөри, ди ○ 978 ● 1532; 1987; 2413; 2422; 2488; 2493; 3443; 3807; 4409; 4485; 4675; 5076; 5146; 5423; 6776; 6887; 7291; 7990; 8238; 8444; 8649; 9059; 9209; 9758; 10158 (2); 10631; 12171; 12291; 12428 (2); 13933; 14377 (2); 14808; 14811; 14813; 14815; 14849; 14957; 15160; 15395; 15626; 15877; 16198; 16425; 16436

ЙӨРИ-ЙӨРИ (1 | 1) ■ Дегет чилөгө арбага тагылып йөри-йөри дә барыбер ватыла ○ 7016:2 ● 7017

ЙӨРИЛӘР (2) ■ Ялган белән яла бер арбада йөриләр ○ 16147 ● 16801

ЙӨРИМ (1) ■ Карга, саскан йөрүен йөрөм дип, үз йөрүен оныткан, имеш ○ 3977

ЙӨРИСЕ (1) ■ Һөнәрне күтәрөп йөрисе юк ○ 6428

ЙӨРИСЕЧ (1) ■ Асау ат кебек йөрисең ○ 2738

ЙӨРМӘ (10) ■ Һавага карап йөрмә – абынырсың ○ 82 ● 1586; 6767; 6773; 6934; 7110; 8255; 9279; 13601; 15148

ЙӨРМӘГЭН (2) ■ Аучы үзе йөрмәгән урманны ауга бай саный ○ 2012 ● 9538

ЙӨРМӘГЭНГӘ (1) ■ Йөргөнгә йөрмә элөгә, йөрмәгәңгә юкә элөгә ○ 6773

ЙӨРМӘГЭН-КҮРМӘГЭН (1) ■ Йөрмәгән-күрмәгән – энә күзен үтмәгән ○ 6778

ЙӨРМӘГЭН-ТОРМАГАН (1) ■ Йөрмәгән-тормаган кеше – иненөң карыныннан тумаган кеше ○ 6779

ЙӨРМӘС (9) ■ Мондый көндө яхшы кешенөң эте дә йөрмәс ○ 1052 ● 2660; 2712; 2720; 6880; 9576; 10261; 13049 (2)

ЙӨРМӘСЭЧ (1) ■ Тик йөрмәсәң, тук булырсың ○ 6129

ЙӨРМӘСЕН (1) ■ Безне чаккан елан жир өстендә йөрмәсен ○ 4701

ЙӨРМИ (20) ■ Болыт жилгә каршы йөрми ○ 1079 ● 2336; 2493; 2579; 4345; 6413; 6866; 7063; 7077; 9209; 10312; 10887; 14379; 14808; 14815; 14816; 14836; 15395; 15998; 16427

- ЙӨРМИЛӘР** (1) ■ Белемлекне күтәрәп йөрмиләр ○ 16507
ЙӨРМИЧӘ (1) ■ Жәяү йөрмичә, ат кадерен белмәссен ○ 2734
ЙӨРСӘ (16) ■ Бозау анасыннан алга узып йөрсә, бүре ашар ○ 3256 ● 3297 (2); 3594; 4603; 6860; 6979; 7291; 8238; 8982; 10981; 12446; 13517; 13869; 16198; 16548
ЙӨРСӘҢ (14) ■ Күккә карап йөрсәң абынырсын, жиргә карап йөрсәң жилегерсең ○ 57 (2) ● 904 (2); 5044; 5056; 6488; 6836 (2); 11993; 12529; 13006; 13030; 15124
ЙӨРСӘҢЧЕ (1) ■ Ирдән иргә йөргәнче гүрдән гүргә йөрсәңче ○ 13164
ЙӨРТ (4) ■ Башынны бүрекле йөрт, бүрекле күрекле йөрт ○ 9000 (2) ● 11626; 15600
ЙӨРТӘ (4) ■ Атны камчы йөртми, капчык йөртә ○ 2563 ● 11799; 15707; 16629
ЙӨРТӘДЕР (1) ■ Куян да баласын «Кушколак пәһлеван» дип йөртәдер, ди ○ 2251
ЙӨРТӘК (1) ■ Йөртәк бичә өснә житә йөгәрә ○ 13653
ЙӨРТЕР (3) ■ Чебеннан курыккан чыбылдыгын бергә йөртөр ○ 4820 ● 5717; 15078
ЙӨРТЕРГӘ (1) ■ Унмаглан хатын сүз йөртөргә унган булыр ○ 13705
ЙӨРТЕРЛЕК (1) ■ Уч төбөндә генә йөртөрлек ○ 11050
ЙӨРТКӘН (2) ■ Ишек йөрткән тупсадыр, эшне йөрткән акчадыр ○ 7789 (2)
ЙӨРТКӘННЕҢ (1) ■ Хисабын хак йөрткәннең йөзә ак ○ 7995
ЙӨРТМӘ (2) ■ Теләң белән фикер йөртмә, акылың белән фикер йөрт ○ 11626 ● 15600
ЙӨРТМӘК (1) ■ Үлән арасынан уг йөртмәк ○ 1367
ЙӨРТМИ (1) ■ Атны камчы йөртми, капчык йөртә ○ 2563
ЙӨРТМИЛӘР (2) ■ Юрга атны дилбегәсез йөртмиләр ○ 2809 ● 10697
ЙӨРТСӘҢ (2) ■ Акылың белән эш йөртсәң – акыл кыярысың, юләр белән эш йөртсәң – үз акылыңны жуярысың ○ 11429 (2)
ЙӨРТҮ (3) ■ Итәк астынан уг йөртү ○ 8559 ● 8963; 11023
ЙӨРҮ (20) ■ Кара болыт булып йөрү ○ 1216 ● 1227; 1507; 2439; 3393; 3795; 3797; 3889; 6707; 6837; 6889; 8065; 8737; 8966; 9088; 10043; 10875; 13165; 13166 (2)
ЙӨРҮЕН (4) ■ Карга, саескан йөрүен йөрим дип, үз йөрүен оныткан, имеш ○ 3977 (2) ● 4075 (2)
ЙӨРҮНЕ (1) ■ Ялкау өмәгә йөрүне ярата ○ 6584
ЙӨРҮЧӘН (1) ■ Княү бирүчән булса, жингә йөрүчән булыр ○ 13413
ЙӨРҮЧЕ (1) ■ Кызлар артынан йөрүче коемчыга еш йөрер ○ 13002
ЙӨТКЕРӘСЕН (1) ■ Йөткерәсәң барга алдан авызыңны ачып куйма ○ 10568
ЙӨТКЕРЕКНЕ (1) ■ Ютәл йөткерекне баса ○ 15335
ЙЫГЫРГАНДА (1) ■ Туган, йыгырганда кирәк булмаса, егылганда кирәк булыр ○ 14510

К

- КАБА** (5) ■ Жиңелне эзләгән авырга каба ○ 640 ● 1946; 4452; 5967; 11133
КАБАГА (2) ■ Туй килде капкага, кыз утырды кабага ○ 13291 ● 14630
КАБАГАНГА (1) ■ Тибәгәнгә тибәрмә, кабаганга кабарма ○ 5630
КАБАГЫН (1) ■ Бир дә тизрәк кабагын тык ○ 8218
КАБАК (6) ■ Кабак баштан ярылыр ○ 1603 ● 1604; 1605; 1608; 9609; 10110
КАБАККА (2) ■ Ачы кабакка эт тә тими ○ 1588 ● 14630
КАБАКНЫ (1) ■ Кавынны бушлай биргәч алмаган, кабакны акча түләп алган ○ 8050
КАБАЛАНА (1) ■ Син ашыксаң, ул кабалана ○ 11976
КАБАЛАНГАН (1) ■ Ашыккан ашка пешәр, кабаланган сазга төшәр ○ 11810
КАБАЛАНУ (1) ■ Кече моржасына уг капкандай кабалану ○ 8561
КАБАМ (3) ■ Балык кармакны кавам дип капмый, жим кавам дип каба ○ 4452 (2) ● 14617
кавам → **орчык-кавам**
КАБАН (1) ■ Кабан кабанның карынын ярмас ○ 2326
КАБАНЫҢ (1) ■ Кабан кабанның карынын ярмас ○ 2326
кабаны → **орчык-кабаны**
КАБАР (10) ■ Усал эт арттан килеп өрми кабар ○ 3533 ● 3607; 3628; 3762; 4156; 4499; 6455; 8791; 12153; 15266
КАБАРА (5) ■ Эт өрмәсә, авызы кабара, ди ○ 3669 ● 5813; 9379; 11507; 14885
КАБАРГАН (1) ■ Хан кызының кубыз тотып кулы кабарган ○ 5927
КАБАРМА (2) ■ Тибәгәнгә тибәрмә, кабаганга кабарма ○ 5630 ● 7162
КАБАРМАС (1) ■ Сука тотып кулың кабармыйча, мичкә ягып ипиң кабармас ○ 1441

- КАБАРМЫЙ** (1) ■ Утсыз юка да кабармый ○ 9365
КАБАРМЫЙЧА (1) ■ Сука тотып кулың кабармыйча, мичкә ягып ипиңе кабармас ○ 1441
КАБАРМЫН (1) ■ Аямда булса ялармын, апамда булса кабармын ○ 14562
КАБАРСЫҢ (3) ■ Ни эзлесең – шуны табарсың, ни тапсаң – шуны кабарсың ○ 6113 ● 10536; 10548
КАБАРТА (1) ■ Эт арыгын белгертми, бүрегә каршы сырттын кабарта ○ 3552
КАБАРТКАН (1) ■ Хатын-кыз мамык түшәк: кабарткан да ир, калжайткан да ир ○ 13895
КАБАРТМА (2) ■ Коймак кунак яклы, кабартма хажәен яклы ○ 9283 ● 9313
КАБАРТУ (1) ■ Арка йонын кабарту ○ 10818
КАБАРТЫР (1) ■ Бүре арыгын белгертмәс, эткә сыртын кабартыр ○ 2128
КАБАРУ (1) ■ Ачы катык кебек кабару ○ 9424
КАБАРЫНСАҢ (1) ■ Кабарынсаң чөпчәрсең, камыр булсаң күпчәрсең ○ 11990
КАБАРЫНУ (1) ■ Кабарыну – күркә гадәте ○ 4259
КАБАРЫР (1) ■ Аждаһаның эчкән саен сусыны кабарыр, ди ○ 16715
КАБАСЫ (1) ■ Кабасы кайда, орчыгы шунда ○ 8682
КАБАТ (1) ■ Кабат эшләнгән эш сабак булыр ○ 6064
КАБАХӘТЛЕК (1) ■ Иң зур кабахәтлек – ялганчылык ○ 15870
КАБЕР (3 | 1) ■ Яратмаган агачың, үлгәч, кабер баш очыңа үсәр ○ 1704:1 ● 2586; 15210; 15432
КАБЕРГӘ (5) ■ Күз – хайванны казанга, әдәмне кабергә кертә ○ 10427 ● 12384; 12403; 14490; 16657
КАБЕРДӨ (1) ■ Ялчы кабердә ял итәр ○ 5966
КАБЕРЕН (1) ■ Теренең өен таны, үленең каберен бел ○ 15387
КАБЕРЕНДӨ (1) ■ Житмеш яшендә курай уйнарга өйрәнгән курайны каберендә уйнар ○ 15140
КАБЕРЕНСӘ (5) ■ Бай кешегә каберен якын булмасын ○ 7174 ● 8292; 12164; 15388; 15437
КАБУ (1) ■ Авызга су кабу ○ 10598
КАБУЛ (6) ■ Күктән ни яуса да, жир кабул итәр ○ 63 ● 3538; 3585; 12033; 16035; 16921
КАБУЛЫМ (1) ■ Кайтсаң – кабулым бар, кайтмасаң – сабырым бар ○ 11972
КАБЫ (4 | 1) ■ Елан кабы житмеш төрле авыруга им ○ 4599 ● 10679, :1; 10682 (2)
КАБЫГЫ (6 | 1) ■ Бер уч көнбагыш ашасаң, ике уч кабыгы чыгар ○ 1539 ● 1617; 1632; 1642; 1766; 1967; 10679:2
КАБЫГЫН (5) ■ Елан, кабыгын салса да, елан йөрәген үзенә калдыра ○ 4600 ● 4703; 17059–17061
КАБЫГЫНА (1) ■ Үз кабыгына гына бикләнеп яши ○ 12091
КАБЫГЫННАН (2) ■ Карам кабыгыннан как ясап булмас ○ 1918 ● 4352
КАБЫЗСА (1) ■ Түрәгә ут төртсә дә гаеп юк, кара кешегә шәм кабызса да гаеп ○ 5913
КАБЫЗЫР (1) ■ Койрыгыннан ныграк кыссаң, куян да шырпы кабызыр ○ 2245
КАБЫК (14 | 1) ■ Тышы мамык, эче кабык ○ 658 ● 1242; 1916, :1; 1937; 1988; 2859; 8269; 8388; 8487; 10640; 10734; 13782; 14325; 15134
КАБЫКТАЙ (1) ■ Альптай алты малайны кабыктай бер ана асрый ○ 14266
КАБЫН (1) ■ Каты серкә кабын бозар ○ 9267
КАБЫНА (3) ■ Сүнәр алдыннан шәм нык кабына ○ 8420 ● 8546; 12694
КАБЫНСА (1) ■ Гашыйкчылык бер утгыр, кабынс сүндерү юктыр ○ 12678
КАБЫНУ (1) ■ Күкерт кебек кабыну ○ 8564
КАБЫП (8) ■ Кабып йотар алдыннан төлке дә тавыкны мактый ○ 2288 ● 3180; 6292; 7876; 9769; 12321; 13441 (2)
КАБЫРГА (1) ■ Казанга сыймас кабырга ○ 9462
КАБЫРГАЛАРЫ (1) ■ Кабыргалары күренеп тора ○ 10830
КАБЫРГАЛЫ (1) ■ Көкрә кабыргалы ○ 10837
КАБЫРГАНЫ (1) ■ Болай да ярлы, өстенә кабырганы сындырдым ○ 7529
КАБЫРГАСЫ (2) ■ Алафасы олы, кабыргасы коры ○ 5689 ● 11360
КАБЫРГАСЫН (1) ■ Белмәгән эшнең кабыргасын ярып булдым ○ 6343
КАБЫРЧЫГЫНА (1) ■ Ташбака үз кабырчыгына карап: «Үз оем, үз ташпулатым!» – дигән ○ 4684
КАБЫШ (2) ■ Ит – табыш, тураганда бер кабыш ○ 9239 ● 9241
КАВӘС (1) ■ Кавәс тумый кыш булмый, жәүза тумый жәй булмый ○ 843

- КАВЕМЕ** (2) ■ Авылы барның кавеме бар ○ 5154 ● 5155
КАВЕМЕҢ (1) ■ Ат алсаң, авылың белән; хатын алсаң, кавемең белән ○ 13123
КАВЫЗЫ (1) ■ Авызы – иске тегермән кавызы ○ 10604
КАВЫН (1) ■ Кавын утырттым, гәрәнкә үсте ○ 1631
КАВЫННЫ (1) ■ Кавынны бушлай биргәч алмаган, кабакны ақча түләп алган ○ 8050
КАВЫШКАН (1) ■ Ат белән ишәк кавышкан, ике арада качар туган ○ 2999
КАГА (4 | 2) ■ Күзмә күпер суга, Микула кадак кага ○ 914 ● 4933; 4992:1, :2; 6516; 13490
КАГА-КАГА (2) ■ Ат менмәгән ат менсә чаба-чаба үтерер, тун күрмәгән тун күрсә кага-кага туздырыр ○ 2507 ● 8928
КАГАЛАР (1) ■ Казыкны кәргән жиргә кагалар ○ 8608
КАГАР (1) ■ Тырышкан табар, ташка кадак кагар ○ 6510
КАГАРГА (1) ■ Шымчы шына кагарга оста булыр ○ 5652
КАГАРЛАР (2) ■ Какма кеше капкасын, кагарлар үз капкаңны ○ 8610 ● 8611
КАГАСЫ (2) ■ Киндер сугуның ние бар, атасы да кагасы ○ 1551 ● 8324
КАГУ (6) ■ Сыймаган жиргә чөй кагу ○ 1989 ● 2002; 2007; 2723; 7124; 10352
КАГУГА (1) ■ Ашны кире кагуга караганда таш белән ору артыграк ○ 9138
КАГАЙДӘСЕ (1) ■ Картның, куәте булмаса, кагайдәсе бар ○ 15065
КАГЫЛГАН (1) ■ Кагылган ишәк ачылмый булмас ○ 8270
КАГЫЛМЫЙ (2) ■ Тик торган пияшкә берәү дә кагылмый ○ 8490 ● 16316
КАГЫНА (1) ■ Өлү кагына шикәр төрөп ашама ○ 9401
КАГЫП (4) ■ Ил өстенә энә какмакчы булсаң, үз өстенә без кагып кара ○ 4957 ● 13175; 16409; 16446
КАДА (4) ■ Пычакны әүвөл үзәң када, авыртмаса, күршенә када ○ 5230 (2) ● 9951 (2)
КАДАГЫ (1) ■ Аптекада тозның кадагы кырык тиен ○ 9105
КАДАК (4) ■ Күзмә күпер суга, Микула кадак кага ○ 914 ● 6510; 8633; 16217
КАДАККА (1) ■ Бер кадакка күп элөп булмый ○ 8401
КАДАКЛЫ (1) ■ Ясаклының арты кадаклы ○ 5973
КАДАЛ (1) ■ Тигәнәк булып аякка кадалганчы, гөл булып ягага кадал ○ 1308
КАДАЛА (1) ■ Дөрөслөк күзгә кадала ○ 15854
КАДАЛГАНДАЙ (1) ■ Йөрәккә тигәнәк кадалгандай булу ○ 11374
КАДАЛГАНЧЫ (1) ■ Тигәнәк булып аякка кадалганчы, гөл булып ягага кадал ○ 1308
КАДАЛМА (2) ■ Чөчкәсенә алданып, чөнечкәсенә кадалма ○ 1325 ● 1865
КАДАЛУ (2) ■ Талпан булып кадалу ○ 4848 ● 10351
КАДАЛЫП (1) ■ Илгә каза теләгән кадалып үләр ○ 4960
КАДАУ (1) ■ Аркадан килеп пычак кадау ○ 10822
КАДӘР (27) ■ Бакырың ни кадәр юсаң да, алтын булмас ○ 270 ● 4394; 6575; 8753; 8782; 9850; 10843; 11646; 11974; 13681; 14012; 14490; 15075 (2); 15076; 15091; 15147; 15717 (2); 16004; 16657; 16710 (2); 16729 (2); 17010 (2)
КАДӘРЕ (| 1) ■ Таудагы таш чоқырга кадәре тәгәри ○ 168:1
КАДӘРЛЕ (| 1) ■ Дегет чылөгән арбага тагып жибәрсәң, кая кадәрле дә өстерәлә ○ 7016:3
КАДЕР (8) ■ Ашны күрсәң кадер тот, дусны күрсәң гадел тот ○ 5299 ● 8807; 11137; 14399 (2); 14492; 14605; 17055
КАДЕРЕ (49) ■ Кояшның кадере баегач сизелә ○ 48 ● 322; 335; 390; 455; 602; 2810; 5419 (2); 7025; 7254; 7328 (2); 7336; 7420; 7506; 7550; 7629; 7670; 7737; 7766; 7772; 7773; 7986; 8480; 8941; 9043; 10096; 10771; 11061 (2); 11137; 11340; 11466; 11473 (3); 12196 (2); 13993; 14065; 14156; 14509 (2); 14550; 15034; 15385 (2); 16038
КАДЕРЕН (51 | 1) ■ Жәүһәр кадерен жәүһәрчә белер ○ 327 ● 2499 (2); 2734; 2957; 2968; 3462; 4105; 4932 (2); 5056; 6249; 7139 (2); 7247 (2); 7357 (2); 7606 (2); 7671; 8250; 8925; 9121; 9133 (2); 9134; 9538 (2); 9552:1; 11340; 11550 (2); 11781 (2); 11948; 12158; 12276; 12375; 13488; 14004; 14222; 14323; 14683; 15032 (2); 15156; 15170; 15181; 15249; 16546 (2)
КАДЕРЕҢЕ (5) ■ Кеше үз кадерене белми кадирун кадерене белмәс, былбылдан үзгә кошлар гөлстан кадерене белмәс ○ 11154 (3) ● 12798; 14511
КАДЕРҢ (8) ■ Атың арыса – абурең китәр, карының ачса – кадерең китәр ○ 2609 ● 5404; 7133; 11138 (2); 15379 (2); 15754
КАДЕРҢНЕ (2) ■ Ашка килсәң элек кил, үз кадереңне белеп кил ○ 10060 ● 13267

- КАДЕРЛӨГӨН** (1) ■ Туган телне кадерлөгөн халык кадерле булыр ○ 15631
- КАДЕРЛӨН** (2) ■ Кадерен барда кадерлэн, кадерен беткөч үлгэргэ эзерлан ○ 11138 ● 15379
- КАДЕРЛЕ** (29) ■ Суы булган жир кадерле, жире булган ир кадерле ○ 459 (2) ● 1324; 2300; 2792; 3169; 4065; 4577; 4995; 5048 (2); 5115; 5301 (2); 7277; 7345; 7753; 9923; 10097; 10153; 10161; 11247; 12960; 14450 (2); 14572; 15631; 15781; 16500
- КАДЕРЛЕРӨК** (2) ■ Вақыт акчадан кадерлерөк ○ 795 ● 10319
- КАДЕРЛЕСЕ** (1) ■ Кунакның иң кадерлесе бер кич – ике кич, өчкө китсә – хужага көч, дүрткө китсә – дуга белән ыңгырчак, суган белән сарымсак ○ 10141
- КАДЕРСЕЗ** (1) ■ Этгән әрсез, Алабайдан кадерсез ○ 3801
- КАДИРУН** (1) ■ Кеше үз кадерене белми кадирун кадерене белмәс, былбылдан үзгө кошлар гөлстан кадерене белмәс ○ 11154
- КАДЫЙЛАР** (1) ■ Бакыр зур булса да, комган төбе ямыйлар, алтын кечкенә булса да, күкрәккә кадыйлар ○ 268
- КАЕК** (4) ■ Акыллы карачы кара жирдән каек йөртер ○ 5717 ● 7033; 7047; 7093
- КАЕКЛЫ** (1) ■ Көймәле килсә, каеклы качар ○ 7052
- КАЕКЧЫ** (1) ■ Каекчы көймәчегә юл бирер ○ 7032
- КАЕМЫ** (1) ■ Каемы килсә, каек арбага менә ○ 7033
- КАЕН** (14) ■ Жил өрмәгәнче каен башы кыймылдамый ○ 1188 ● 1725; 1732 (2); 1733 (2); 1734–1736; 1761; 1768; 2003; 8606; 14614
- КАЕНАНА** (12) ■ Ир үз сүзе белән йөрсә, үзе дә ир булыр, каенана – ана, килән дә хатын булыр ○ 13517 ● 14603–14607; 14619–14621; 14639; 14646; 14886
- КАЕНАНАГА** (4) ■ Килән булдым – каенанага ярамадым, каенана булдым – киленгә ярамадым ○ 14619 ● 14622; 14642; 14647
- КАЕНАНАДАГЫ** (1) ■ Каенанадагы кияүдән карганылган эт артык ○ 14608
- КАЕНАНАМ** (1) ■ «Гомерем үттә, ирем бер үптә, аны да каенанам күрәп мине сүктә», – дип әйткән бер хатын ○ 14596
- КАЕНАНАМНЫҢ** (1) ■ Кайгы юкта кайгыдыр каенанамның кайгысы ○ 14615
- КАЕНАНАНЫҢ** (4) ■ Каенананың иң яхшысыннан да козгын тавышы килә, ди ○ 14609 ● 14610; 14611; 14648
- КАЕНАНАСЫ** (3) ■ Каенанасы нинди – килене шундый ○ 14612 ● 14616; 14634
- КАЕНАНАСЫН** (1) ■ Ирен сөйгән хатын каенанасын хөрмәт итәр ○ 14602
- КАЕНАНАСЫНА** (2) ■ Каенанасына яраган – иренә яраган ○ 14613 ● 14639
- КАЕНАТА** (1) ■ Ата йорты салам булса да сарай, каената йорты кабык булса да тәмуг ○ 14325
- КАЕНАТАНЫҢ** (1) ■ Әлеге дә багыт, каенатаның таягы ○ 14664
- КАЕНГА** (4) ■ Ялгыз каенга кош кунмас ○ 1767 ● 1768; 1773; 12147
- КАЕННЫҢ** (2) ■ Бер каенның күлгәсә бөтен илне капламас ○ 1722 ● 1737
- КАЕНСАР** (1) ■ Каенсар төбәндә кар булмас, кайгылы йөрәктә май булмас ○ 14874
- КАЕНСАРДАН** (1) ■ Казанга каенсардан юл туры ○ 6890
- КАЕНСЕҢЕЛ** (1) ■ Каенсенел – каен шыры ○ 14614
- КАЕНЫ** (2) ■ Тимере бар тилмермәс, каены бар кайгырмас ○ 301 ● 1738
- КАЕНЫМ** (1) ■ Чыпчык «чыбыгым» ди, карга «каеным» ди, имеш ○ 4181
- КАЕРА** (1) ■ Борыны болытны каера ○ 10633
- КАЕРГАН** (1) ■ Карга, казга охшыйм дип, ботын каерган ○ 3956
- КАЕРМА** (1) ■ Тәртәнге зиректән каерма – тиз сынар ○ 7074
- КАЕРМАС** (1) ■ Кош канатын үзе каермас, яхшы ир хатын аермас ○ 13881
- КАЕРЫЛГАН** (1) ■ Иленнән аерылганның канаты каерылган ○ 4977
- КАЕРЫЛЫП** (2) ■ Каракошка ут тигән, каерылып караса үз йоны ○ 3927 ● 15728
- КАЕРЫМСЫЗ** (1) ■ Каерымсыз булса – ханнан биз, үткелсез булса – судан биз, ашусыз булса – таудан биз, файдасыз булса – байдан биз ○ 5811
- КАЕРЫП** (1) ■ Теш арасынан каерып та алып булмый ○ 10643
- КАЕШ** (10) ■ Тумаган тайга – каеш камыт ○ 2864 ● 4245; 7062; 7084; 7085; 7090; 7106; 8824; 8989; 14331
- КАЕШКА** (1) ■ Майлаган каешка эт үч ○ 3518
- КАЕШТАН** (1) ■ Каештан: «Ничә ышкә тикле чыдыйсын?» – дип сорагач: «Минем яшемне майдан сора», – дигән ○ 7034

- КАЕШЫ** (1) ■ Эт каешы булып беткөн ○ 3793
- КАЕШЫН** (1) ■ Кешенең юкәсен өзсән, каешын да өзәрсең ○ 7042
- КАЗ** (66 | 4) ■ Бер каз килү белән яз булмас ○ 769 ● 845; 3080; 3946; 3966; 3968; 4012; 4185; 4189; 4218; 4227:1, :1; 4229; 4230 (2); 4231 (2); 4232 (2); 4235–4238; 4239 (2); 4240; 4241, :1; 4242–4248; 4251–4253; 4255–4258; 4280; 4414; 4419; 4420; 4424; 4433; 4435; 4436; 4663; 4777; 5093; 5192; 6065; 8203; 8210; 9507; 9656; 10205; 10231; 10610; 12010; 13061; 13088; 13278; 13520; 13521; 13863; 14731:2
- КАЗА** (15) ■ Кәжә бар жирдә каза була, ди ○ 3023 ● 3051; 4960; 5391; 5764; 7392; 10058 (2); 10102; 10254; 11922; 13729; 14792; 14875; 14909
- КАЗАГА** (1) ■ Бер казага ике жәза юк ○ 12464
- КАЗАДАН** (2) ■ Ашыкканның башы казадан чыкмас ○ 11814 ● 14869
- КАЗАК** (1) ■ Чыда, казак, атаман булырсың ○ 5648
- КАЗАЛЫ** (2) ■ Ярлы булыр кешегә казалы мал тап булыр ○ 7452 ● 12502
- КАЗАН** (40) ■ Бәкдөн күпме бу чыкса да, казан булмас ○ 358 ● 719; 2276; 2427; 3299; 3550; 5260; 8524; 9127; 9559; 9902; 9904–9909; 9918; 9920; 9967; 9973; 9992; 10007; 10022; 10030; 10072; 10097; 10098; 10106; 10242; 10671; 10763; 11140; 13008; 13175; 13699; 13713; 14617; 14732; 16929
- КАЗАНГА** (23) ■ Атны алсаң, абзарга каратып ал, казанга каратып алма ○ 2560 ● 2644; 3090; 3131; 3132; 4249; 4493; 5283; 6890; 9462; 9651; 9910–9912; 9958; 9984; 10029; 10427; 11446; 12134; 12403; 13796; 14488
- КАЗАНДА** (8) ■ Бар да эзер: камыт Казанда, арба базарда ○ 7631 ● 9881; 9913; 9914; 9943–9945; 11150
- КАЗАНДАГЫ** (2) ■ Казандагы хәлләрне чүмеч яхшы белә ○ 9915 ● 15683
- КАЗАНЛЫК** (1) ■ Байныкы – базарлык, ярлыныкы – казанлык ○ 7260
- КАЗАННЫҢ** (7) ■ Казанның капкачы китсә, этнең ояты китә ○ 3486 ● 3487; 9916; 9917; 9925; 9945; 9997
- КАЗАНЧЫ** (2) ■ Ала карга – азанчы, кара карга – казанчы ○ 3930 ● 9918
- КАЗАНЫ** (6) ■ Бирмәсенең ашы пешмәс, казаны уттан төшмәс ○ 8126 ● 8378; 9919; 11254; 11826; 13349
- КАЗАНЫНА** (2) ■ Казанына күрә учагы, биленә күрә кушагы ○ 8775 ● 14313
- КАЗАНЫНДА** (2) ■ Кеше казанында аш кайната алмасың ○ 9927 ● 10008
- КАЗАНЫННАН** (1) ■ Байның бакыр казаныннан үзеннең чуен казаның яхшырак ○ 7270
- КАЗАНЫҢ** (2) ■ Байның бакыр казаныннан үзеннең чуен казаның яхшырак ○ 7270 ● 14876
- КАЗАНЫҢА** (1) ■ Ашка барсаң, казаныңа ашың салып бар ○ 10061
- КАЗАНЫҢНЫ** (2) ■ Кунакка барсаң, казаныңны юып кит ○ 10131 ● 13309
- КАЗАСЫ** (6) ■ Мал казасы эткә яхшы ○ 2385 ● 3519; 10288 (2); 13575; 14820
- КАЗАСЫНА** (1) ■ Кеше казасына көлмә, үзеннеке түтәлдә ○ 14897
- КАЗГА** (6 | 2) ■ Карга, казга охшыйм дип, ботын каерган ○ 3956 ● 4233; 4234, :1; 4249; 10271; 14731, :1
- КАЗГАНГАН** (1) ■ Казганган каз ите ашаган, казганмаган кара ипи дә тапмаган ○ 6065
- КАЗГАНМАГАН** (1) ■ Казганган каз ите ашаган, казганмаган кара ипи дә тапмаган ○ 6065
- КАЗГАНСАҢ** (1) ■ Казгансаң – мал табыла, йөрәккә кан савыла ○ 7358
- КАЗГАНЫР** (1) ■ Карга казганыр, тилгән кинәнер ○ 3957
- КАЗДА** (1) ■ Кайсы сарыкта, кайсы казда, әле төшмәгән базга ○ 9463
- КАЗДАЙ** (1) ■ Күршенең тавыгы – каздай, хатыны – кыздай ○ 5208
- КАЗИЛЕДҮӨН** (1) ■ Казиледән килеп казык каккан Биләрдән килеп биләгән ○ 5172
- КАЗНА** (6) ■ Казыгнан казна табар ○ 6066 ● 6659; 12502; 12995; 13729; 14415
- КАЗНАГА** (3) ■ Иркәк куған – бәлага, хезмәт куған – казнага ○ 6645 ● 6839; 16001
- КАЗНАДАН** (1) ■ Михнәт чигеп тапкан бер тәңкә тиген килгән казнадан яхшырак ○ 14934
- КАЗНАСЫ** (2) ■ Бездә Әндри казнасы юк ○ 7528 ● 14225
- КАЗНАСЫН** (1) ■ Ишәк, хөкүмәт казнасын ташыса да, барыбер ишәк булып калыр ○ 2969
- КАЗНАСЫНДА** (1) ■ Патша казнасында ни юк булса, хәерче капчыгында шул бар ○ 5864
- КАЗНЫ** (2 | 1) ■ Таркалган казны тупланган карга жим иткән ○ 4229:1 ● 4250; 16987
- КАЗНЫҢ** (2) ■ Ялгыз казның тавышы чыкмый ○ 4254 ● 13048
- КАЗУ** (2) ■ Су чыкмаган жирдә кое казу ○ 521 ● 16665

- КАЗУСЫЗ** (1) ■ Чақырусыз туйга барганчы казусыз гүргө бар ○ 13328
- КАЗЫ** (9 | 1) ■ Кешегө баз казыма, үзең төшөрсөң; казысан, тирәнрәк казы – чыга алмассың ○ 131 ● 202; 261; 397; 2565; 4458; 9169; 9346; 9657; 12000:5
- КАЗЫГА** (1) ■ Казыга туйгач, карта сасы булыр ○ 9251
- КАЗЫГАН** (3 | 2) ■ Чүлгә кое казыган – бер саваплы, сазга күпер салган – ике саваплы, юлга агач утырткан – өч саваплы ○ 1706 ● 6801; 6803; 12000:1, :2
- КАЗЫГЫ** (6) ■ Чыбыгы тисә иелгән казыгы тисә калкыр ○ 1955 ● 7198; 8650; 11086; 16063; 16192
- КАЗЫГЫЗ** (1) ■ Сүз булмаганда сүз булсын: «Ата казыгыз күкәй саламы?» ○ 16298
- КАЗЫГЫН** (1) ■ Ат әйләнеп казыгын табар, су әйләнеп ярыгын табар ○ 2540
- КАЗЫГЫНА** (2) ■ Арканлы ат казыгына уралыр ○ 2459 ● 2542
- КАЗЫГЫҢ** (2) ■ Иртә намаз, кич намаз, каккан казыгың калмас ○ 16920 ● 16925
- КАЗЫДЫҢМЫ** (1) ■ Суы чыксын, суы тәмле булсын! – «Энә белән казыдыңмы?» – дип сорамастар ○ 460
- КАЗЫЙ** (6) ■ Энә белән кое казий ○ 8743 ● 12012; 16987–16989; 17028
- КАЗЫЙГА** (2) ■ Зәгыйф бәндә, шул өчәүнең кулына төшмә: муллага, казийга, дәрвишкә ○ 16978 ● 17028
- КАЗЫЙЛАР** (1) ■ Кайда су чыкса, коены шунда казийлар ○ 394
- КАЗЫЙСЫ** (1) ■ Төкөрмә иске коега, янасын казийсы булыр ○ 476
- КАЗЫК** (19) ■ Каты жиргә казык кермәс ○ 127 ● 5024; 5172; 5933; 6013; 8378; 8607; 8621; 8625; 8630; 8632; 8639; 8644; 8648; 8649; 8658; 10342; 12660; 14826
- КАЗЫККА** (4) ■ Ике ат бер казыкка бәйләнмәс ○ 2645 ● 8623; 8626; 8635
- КАЗЫКНЫ** (2) ■ Казык какмаган кеше казыкны үзе үсеп чыккан дип уйлый ○ 8607 ● 8608
- КАЗЫКСЫЗ** (1) ■ Куш казыксыз читән дә булмый ○ 8622
- КАЗЫЛЫК** (3) ■ Аргамак атың билгесе – казылык жыймас, ял жыяр ○ 2781 ● 3343; 12823
- КАЗЫМА** (1 | 2) ■ Кешегә баз казыма, үзең төшөрсөң; казысан, тирәнрәк казы – чыга алмассың ○ 131 ● 12000:2, :4
- КАЗЫМАС** (2) ■ Күп аю өн казымас ○ 2105 ● 2342
- КАЗЫМЫЙЛАР** (1) ■ Диңгез янында кое казымыйлар ○ 365
- КАЗЫН** (1) ■ Кайда базың, шунда казын ○ 8609
- КАЗЫНА** (1) ■ Тычкан, казына торгач, мөчене китереп чыгарган ○ 3409
- КАЗЫНГАН** (3) ■ Казынган карга кар астыннан калжа тапкан, казынмаган – кар астында катып үлгән ○ 3947 ● 6066; 6659
- КАЗЫНМАГАН** (1) ■ Казынган карга кар астыннан калжа тапкан, казынмаган – кар астында катып үлгән ○ 3947
- казынып** → **тырнап-казынып**
- КАЗЫҢ** (1) ■ Туйга барсаң туеп бар, актык казың суеп бар ○ 13306
- КАЗЫҢНЫ** (1) ■ Кешенең чебешен ашасаң, казыңны бирерсең ○ 4282
- КАЗЫҢНЫҢ** (1) ■ Берәүнең үрдөгән ашасаң, казыңнын аягыннан тотып тор ○ 4404
- КАЗЫП** (3) ■ Арык ат, симерсә, жир казып чабар ○ 2462 ● 10899; 15432
- КАЗЫР** (4) ■ Иртәнге чыпчык тешен казыр, сонгы чыпчык күзен казыр ○ 4170 (2) ● 4587; 11768
- КАЗЫРГА** (2) ■ Ут чыккач кое казырга тотынмыйлар ○ 8510 ● 9689
- КАЗЫСАҢ** (4 | 2) ■ Кешегә баз казыма, үзең төшөрсөң; казысан, тирәнрәк казы – чыга алмассың ○ 131 ● 397; 398; 12000, :3, :5
- КАЙ** (6) ■ Жил кай якка иссә, камыш шул якка борылыр ○ 1182 ● 1240; 2929; 3537; 12797; 15227
- КАЙВАКЫТ** (1) ■ Кайвакыт юлөрнең бер сүзе ярап куя ○ 11585
- КАЙГАКЛЫ** (1) ■ Канатлы очып житмәс жир, кайгаклы житеп басмас жир ○ 226
- КАЙГЫ** (52 | 1) ■ Кассапчыга мал кайгы, карт ишәккә жан кайгы ○ 2365 (2) ● 4405:1; 5008; 7324 (2); 8142; 9181 (2); 10278 (2); 11553; 11894; 12465; 13098 (2); 13553; 13775; 14029 (2); 14370 (2); 14615; 14803 (2); 14833; 14868; 14877–14879; 14880 (2); 14881–14888; 14890; 14903 (2); 14915 (2); 14954 (2); 14960; 14961; 14983; 14988; 16417; 16721
- КАЙГЫГА** (1) ■ Кайгы кайгыга охшамый, кайгы урны бушамый ○ 14880
- КАЙГЫДАН** (4) ■ Берәүләр кайгыдан саргая, берәүләр – тәмәкедән ○ 9824 ● 14800; 14888; 16437
- КАЙГЫДЫР** (2) ■ Кайгы юкта кайгыдыр каенанамның кайгысы ○ 14615 ● 14886
- КАЙГЫЛЫ** (2) ■ Ашап эчкәндә дус яхшы, кайгылы көндә үз яхшы ○ 14668 ● 14874

- КАЙГЫМ** (4) ■ Сыерым юк киртәдә, кайгым юк иртәгә ○ 3252 ● 3329; 12808; 14174
КАЙГЫНЫ (10) ■ Аз кайгыны аш баса, күп кайгыны дус баса ○ 5286 (2) ● 9862; 14780 (2); 14865; 14889–14891; 16431
КАЙГЫНЫҢ (2) ■ Эчү бер кайгыны басса, ун кайгының ишеген ача ○ 9862 ● 14948
КАЙГЫҢ (2) ■ Ялгыз башың – бер кайгың ○ 5097 ● 14898
КАЙГЫҢНЫ (1) ■ Үз кайгыңны үзең йот ○ 14971
КАЙГЫР (2) ■ Атың айгыр булса, ят та кайгыр, атың ак та булса, утыр да макта ○ 2763 ● 6015
КАЙГЫРА (2) ■ Эт башта сояк йотса, соңыннан кайгыра ○ 3564 ● 11570
КАЙГЫРАМ (2) ■ Үзем күптән оймахлы, күршем өчен кайгырам ○ 5281 ● 16834
КАЙГЫРГАН (3) ■ Иртәгәге өчен ишәк кайгырган ○ 839 ● 14255; 14616
КАЙГЫРМА (3) ■ Акча беткәнгә кайгырма, эш беткәнгә кайгыр ○ 6015 ● 6016; 7724
КАЙГЫРМАС (3) ■ Тимере бар тилмермас, каены бар кайгырмас ○ 301 ● 1738; 2042
КАЙГЫРМЫЙ (1) ■ Өй почмагына уг капса да кайгырмый ○ 8392
КАЙГЫРТ (3) ■ Яз кайгысын кыш кайгырт, кыш кайгысын яз кайгырт ○ 976 (2) ● 1599
КАЙГЫРТА (2) ■ Чирле – жанны кайгырта, мулла малны кайгырта ○ 17068 (2)
КАЙГЫРТКАН (1) ■ Артын кайгырткан арымас ○ 677
КАЙГЫРУДА (1) ■ Чарасы юк эш өчен кайгыруда мөгәнә юк ○ 6376
КАЙГЫРЫП (2) ■ Бәлане кайгырып жиңдиләр ○ 14819 ● 14892
КАЙГЫРЫР (2) ■ Иртәгә өчен ишәк кайгырыр ○ 2950 ● 4425
КАЙГЫСЫ (26) ■ Киләсе көннең билгесе юк, үткән көннең кайгысы юк ○ 857 ● 2373 (2); 5831 (2); 7586; 9776 (2); 13489 (2); 13738; 14255; 14312 (2); 14318 (2); 14615; 14616; 14862; 14886; 14898–14900; 14975 (2); 15226
КАЙГЫСЫЗ (2) ■ Кайгысыз кара суга симерер ○ 14893 ● 14894
КАЙГЫСЫН (4) ■ Яз кайгысын кыш кайгырт, кыш кайгысын яз кайгырт ○ 976 (2) ● 5924 (2)
КАЙГЫ-ХЭСРӘТ (1) ■ Яшь чакта кайгы-хәсрәт, булса да, жиңел үтә ○ 15110
КАЙДА (62 | 3) ■ Дингез кайда, чырылдак су шунда ага ○ 362 ● 393; 394; 1960; 2228; 3021; 3189; 3726; 3958; 4216; 4257; 4492; 4705; 4774; 4883; 5005; 5006; 5036; 5156; 5303 (2); 5797; 6067; 6295 (2); 6488; 6569; 6596; 6693; 6780; 7215; 7230; 8024; 8067; 8162; 8271; 8609; 8682; 8683; 8708, :1; 9252; 9253; 10098 (2); 10332 (2); 10337; 10415; 10671 (2); 10890; 11078:1, :1; 11139; 11205; 11833; 12095; 12744 (2); 13333; 14190 (2); 16731; 16829
КАЙДАН (14) ■ Жил кайдан – болыт шуннан ○ 1183 ● 1512; 2924; 4331; 6771; 6979; 6981; 7105; 7333; 9006; 13097; 14553 (2); 16010
КАЙКАЕП (1) ■ Каенана кайкаеп тормас, килен киерелеп тормас ○ 14607
КАЙМАК (7) ■ Тәүфыйклы песи дә каймак ашыы ○ 3379 ● 3388; 9162; 9254; 9268; 9333; 9334
КАЙМАКТАН (1) ■ Авыз күнгән ачы катык күнмәгән каймактан яхшырак ○ 9094
КАЙНА (1) ■ Утыр, кунагым, алты ай; кайна, самоварым, жиде ай ○ 10224
КАЙНАГАН (5) ■ Ажаган кайнаган урын ○ 1212 ● 9310; 9943; 9944; 10030
КАЙНАГАНЧЫ (1) ■ Сөт кайнаганчы түзгән, суынганчы түзмәгән ○ 9493
КАЙНАМАС (3) ■ Казан капкачын япмыйча кайнамас ○ 9905 ● 9918; 13713
КАЙНАМАСА (1) ■ Казанчы кайнамаса, казан кайнамас ○ 9918
КАЙНАМЫЙ (1) ■ Үзең бер кайнап чыкмыйча ашың кайнамай ○ 9409
КАЙНАП (3) ■ Үзең бер кайнап чыкмыйча ашың кайнамай ○ 9409 ● 9916; 11150
КАЙНАР (6) ■ Кайнар ат тиз аручан була ○ 2651 ● 9431; 10031; 10113; 10720; 12962
КАЙНАРГА (1) ■ Салкынга өшетми, кайнарга пешерми ○ 1224
КАЙНАСА (1) ■ Казанда коры су кайнаса да ямь ○ 9914
КАЙНАТА (4) ■ Үз өендә селте кайната белмәгән – кеше өендә элбә пешергән ○ 9407 ● 9927; 13699; 14258
КАЙНАТМА (1) ■ Авызыңда ботка кайнатма ○ 10541
КАЙНАТСАҢ (2) ■ Үпкәне күпме кайнатсаң да, өресе чыкмас ○ 9413 ● 10029
КАЙНАШАСЫҢ (1) ■ Кайнаган казан шикелле кайнашасың ○ 10030
КАЙНИШ (1) ■ Килен кайниш туфрагыңнан алына ○ 13355
КАЙНИЙ (5) ■ Саескан сагыз чэйни, карганың күзе кайний ○ 4076 ● 10007; 10072; 10097; 14732
КАЙРАГАН (1) ■ Тары чалгы кайраган тавышка үсә, ди ○ 1564
КАЙРАК (1) ■ Озак ятса, камыр өсте дә кайрак була ○ 9312

- КАЙРАУ** (2) ■ Кара тимер кайрау белөн корыч булмас ○ 290 ● 293
КАЙРЫ (1) ■ Бер агачта ике кайры булмас ○ 1676
КАЙРЫСЫНДА (1) ■ Кайрысында кипкән агач чатнамый ○ 1917
КАЙСЫ (14) ■ Буяучыдан: «Кайсы төснә биргәк сөясен?» – дигәнгә, – «Алтын сарысы белән көмөш ағын», – дигән ○ 565 ● 1184; 1241; 1650; 4249; 5068 (2); 5812 (2); 8368; 8575; 9381; 9463 (2)
КАЙСЫН (2) ■ Ике чабата бер киём, теләсәң кайсын киен ○ 9042 ● 10917
КАЙТ (8) ■ Исең барда иленә кайт ○ 4999 ● 5674; 10178; 12635; 13305; 13319; 16201; 16209
КАЙТА (23) ■ Ташыган дингез дә кайта ○ 463 ● 637; 2381; 2420; 3152; 3933; 4116; 4132; 4137; 5574; 6892; 7413; 7429; 10428; 10888; 12015 (2); 12044; 12595; 14989; 15381; 15417; 16145
КАЙТАДАН (1) ■ Бер ташлаган чабатаны кайтадан кимиләр ○ 9036:1
КАЙТАЕН (2) ■ Ярлылык, сине кайтаен, жандай дуска ят иттең; карыйлык, сине кайтаен, әйтер сүзгә мат иттең ○ 7486 (2)
КАЙТА-КАЙТА (1) ■ Сөйләгән сүзен татлы булса да, кайта-кайта сөйләмә ○ 15975
КАЙТАР (1) ■ Чабатаны кайтаруын гына кайтар, тезүен кем дә тезәр ○ 9064
КАЙТАРА (3) ■ Тау, бик зур булса да, үзенә кычкырганни яратмый: тавышны кире кайтара ○ 154 ● 14228; 14725
КАЙТАРГАН (4) ■ Күмәкләшкән – яу кайтарган ○ 5026 ● 13279 (2); 16189
КАЙТАРМЫЙ (1) ■ Аның моржасы төтен кайтармый ○ 8551
КАЙТАРУ (2) ■ Йөзә белән кайтару ○ 8224 ● 15314
КАЙТАРУЛЫ (1) ■ Барымта карулы, кире кайтарулы ○ 5543
КАЙТАРУЫН (1) ■ Чабатаны кайтаруын гына кайтар, тезүен кем дә тезәр ○ 9064
КАЙТАРЫП (5) ■ Чабата кайтарып йөрү ○ 9088 ● 15803; 16038; 16223; 16227
КАЙТАСЫ (1) ■ Әйткән сүзнен кайтасы юк, әйтмәгәннен хатасы юк ○ 16224
КАЙТАСЫҢ (1) ■ Базарга барасың куанып, кайтасың юанып ○ 7875
КАЙТАЧАК (1) ■ Жилгә каршы төкөрмә – кире битенә кайтачак; жилгә каршы жикермә – сүзен жилгә китәчәк ○ 1193
КАЙТКАН (8) ■ Куян табыш артынан киткән, койрыксыз кайткан ○ 2255 ● 2332; 3242; 7345; 7359; 13252; 13257; 13427
КАЙТКАНДА (4) ■ Кырга барганда мактанма, кайтканда мактан ○ 1418 ● 6743; 11985; 15785
КАЙТКАННЫҢ (3) ■ Иленә кайтканның ояты юк ○ 4978 ● 6788; 8314
КАЙТКАНЧЫ (1) ■ Яудан коры кайтканчы, яралы кайт ○ 5674
КАЙТКАЧ (3) ■ Берәү, азрак шәһәрдә торып кайткач, печән кибәннәрен: «Бу нинди чәүмәлчеләр?» – дип сораган, ди ○ 5164 ● 8239; 13297
КАЙТКАЧ-СУККАЧ (1) ■ Кырдагы бодай – алтмыш пот, кайткач-суккач – алты пот ○ 1556
КАЙТМА (1) ■ Сүзнә әйтмә, әйтсәң – кайтма ○ 16041
КАЙТМАК (2) ■ Килмәк – күңел, кайтмак – рәхәт ○ 10078 ● 16229
КАЙТМАС (12) ■ Аккан су кире кайтмас ○ 339 ● 2034; 5140; 5383; 5540; 7966; 11967; 12862; 13514; 15370; 15765; 16216
КАЙТМАСА (3) ■ Ала каргада аласың булсын, кыш кайтмаса, яз кайтыр ○ 3935 ● 12015; 14769
КАЙТМАСАҢ (1) ■ Кайтсаң – кабулым бар, кайтмасаң – сабырым бар ○ 11972
КАЙТМАССЫҢ (1) ■ Күзең бакага төшсә, күл буеннан кайтмасың ○ 4670
КАЙТМАСЫН (1) ■ Әдәм шул: әйткән сүзеннән кайтмасын ○ 16205
КАЙТМЫЙ (7) ■ Заман кош кебек: очып киткәч кире кайтмый ○ 805 ● 911; 6269; 12550; 15122; 15381; 16218
КАЙТМЫЙЛАР (1) ■ Женазаны зираттан кире алып кайтмыйлар ○ 15434
КАЙТСА (5 | 2) ■ Ташкыны кайтса да, юшкыны калыр ○ 461 ● 1613; 6730; :1; :2; 10208; 13912
КАЙТСАМ (1) ■ Бу куяны атсам, тиресен тунап сатсам, бер тай алып кайтсам, килер көзгә ат булыр ○ 2278
КАЙТСАҢ (2) ■ Кайтсаң – кабулым бар, кайтмасаң – сабырым бар ○ 11972 ● 13763
КАЙТСЫН (2) ■ Сөягем тиягемә кайтсын ○ 5145 ● 10803
КАЙТТЫ (1) ■ Өтәргә дип барды, өтелеп кайтты ○ 5714
КАЙТТЫК (1) ■ Канат алырга бардык, койрыксыз кайттык ○ 3892
КАЙТТЫМ (1) ■ Әйттем, әйттем исә кайттым, әйтпә кенә бактым ○ 16327
кайттым → алдым-кайттым
КАЙТУ (6) ■ Әвен сугып кайту ○ 1510 ● 2280; 5180; 7837; 13237; 16237

КАЙТУДАН (1) ■ Кенэргэ кайту Бохарадан кайтудан авыр ○ 5180

КАЙТУЫ (2) ■ Кимнен ташуы бар, ташуның кайтуы бар ○ 587 ● 1002

кайтуы → **баруы-кайтуы**

КАЙТУЫҢНЫ (1) ■ Бэрэнгэ эйткэн: «Илтүен илтермен, кайтуыңны үзең кайгырт», – дигән ○ 1599

КАЙТЫП (9 | 1) ■ Коега төкөрмә, кайтып су эчәрсең ○ 403 ● 5574; 6720, :1; 8259; 8272; 13115; 13697; 13795; 15729

КАЙТЫР (22) ■ Ай бер тулышканнан соң кире кайтыр ○ 4 ● 6; 586; 2652; 2825; 3066; 3935; 4024; 5383; 6196; 8302 (2); 10071; 10133; 12356; 12371; 12481; 13174 (2); 13832; 15370; 15817

КАЙТЫРСЫҢ (2) ■ Куян эзе белән барсаң, тычкан эзе белән кайтырсың ○ 2262 ● 9318

КАЙТЫРЫ (1) ■ Аның өйтерә бар, кайтыры бар ○ 16265

КАЙТЫРЫП (1) ■ Акча биреп яшь гомерне кире кайтырып булмый ○ 15004

КАЙЧАГЫНДА (2) ■ Кайчагында тавык та эгәч булып кычкыра ○ 4278 ● 5575

КАЙЧАК (3) ■ Эш бэрэнгә ашау түгел, кайчак бэрэнгә дә жиксетә ○ 6166 ● 11586 (2)

КАЙЧАКТА (2) ■ Тимер балта булдыра алмаганны кайчакта юкә чөй булдыра ○ 1942 ● 2653

КАЙЧАН (6) ■ Дунгыз эллә кайчан үлсә дә, «хор-хоры» ишетелер ○ 2887 ● 4788; 5837; 7102; 15709; 16320

КАЙЧАН-КАЙЧАН (1) ■ Капкан саен бал капмыйлар, кайчан-кайчан кара ипи дә ярый ○ 9256

КАЙЧЫ (1) ■ Кайчы белән жилем – белеме сайга гыйлем ○ 16582

КАЙЧЫМ (1) ■ Мыяу-мыяу мәчем бар, колак кисәр кайчым бар ○ 10523

КАЙЧЫСЫ (1) ■ Эжәт кайчысы дуслык жебен кисәр ○ 8194

КАК (10) ■ Пешмәгән жимештән катмаган как ○ 1849 ● 1918; 2229; 5245; 7036; 7067; 10831; 11849; 13557; 14566

КАККА (2) ■ Йомшак жэйгән какка ауната белер ○ 8409 ● 13356

КАККАН (8) ■ Тавыкка күз салып, сарыктан колак каккан ○ 4361 ● 4992; 5172; 8644; 8650; 9903; 16217; 16920

КАККАНДА (| 1) ■ Атка дага какканда бака ботын кыстыра ○ 2478:3

КАККАННЫ (2 | 2) ■ Ир бакканны ил баккан, ир какканны ил каккан ○ 4992 ● 4992:1, :2; 13490

КАКЛЫ (1) ■ Каклы чөкчәк каклы ○ 13268

КАКМА (4) ■ Сыймас жиргә чөй какма ○ 1936 ● 5186; 8610; 8611

КАКМАГАН (1) ■ Казык какмаган кеше казыкны үзе үсеп чыккан дип уйлый ○ 8607

КАКМАКЧЫ (1) ■ Ил өстенә энә какмакчы булсаң, үз өстенә без кагып кара ○ 4957

КАКМАС (1) ■ Саран ишеген кунак какмас ○ 11907

КАКМАСАҢ (1) ■ Минем капкам кыңгыраулы, какмасаң да шалтырый ○ 8657

КАКМЫЕК (1) ■ Агай-эне ак мыек, бер-беребезне какмыек ○ 14546

КАКМЫЙ (4) ■ Диңгез вак елганы да кире какмый ○ 361 ● 3777; 5188; 8653

КАКМЫЙЛАР (6) ■ Дунгызга дага какмыйлар ○ 2889 ● 4038; 13266; 15254; 15344; 16374

КАКСА (3) ■ Тавык канат какса да очалмас ○ 4307 ● 4843; 4933

КАКСАҢ (2) ■ Каксаң – ачарлар, сорасаң – бирерләр ○ 8163 ● 16451

КАКСЫК (1) ■ Барда – каксык, юкта – таксык ○ 7558

КАКТАН (2) ■ Колан кактан жирәнсә, как таба алмый чүлдә үләр ○ 2229 ● 14566

КАКТЫК (1) ■ Төрттек-тарттык – баш саптык, кактык-суктык – олтан кактык ○ 9087

КАКТЫК-СУКТЫК (1) ■ Төрттек-тарттык – баш саптык, кактык-суктык – олтан кактык ○ 9087

КАКТЫМ-СУКТЫМ (1) ■ Кактым-суктым кәжәне, таптым үземә баләне ○ 3069

КАКТЫҢ (1) ■ Өй салуның ние бар: өйдең – өй, кактың – чөй ○ 8326

КАКШАГАН (3) ■ Эшләгән – ашаган, эшләмәгән – какшаган ○ 6204 ● 7035; 10569

КАКЫЛДАУДАН (1) ■ Каз какылдаудан туймас, үрдәк бакылдавын куймас ○ 4240

КАЛ (16 | 2) ■ Яңгыр яуганда чиләгенче тотып кал ○ 1164 ● 2610 (2); 4626; 5660; 6762 (2); 6941; 7513; 7957, :1, :2; 8229; 10267; 11335 (2); 14400; 16015

КАЛА (72) ■ Ялгыз таш – кала булмас ○ 203 ● 423; 1107; 1303; 1898; 1954; 1968; 1972; 2148; 2702 (2); 2970; 3137; 3228; 3980; 4153; 4515; 4651; 5173; 5231; 5232; 6013; 6157; 6657; 6741; 6742; 7079; 7669; 7847; 7849; 7915 (2); 8462; 8530; 8534; 8626; 8895; 9046 (2); 9247 (2); 9633; 9899; 9982; 10118; 10577; 11057; 12224; 12346 (2); 12945; 13041; 13083; 13463; 13756; 14028; 14322; 14460 (2); 14574; 14793; 14892; 15114; 15310; 15455; 15921 (2); 16294; 16627 (2); 16913 (2)

КАЛАГА (2) ■ Калага барган кешедән өч көнгәчә гакыл сорама ○ 5174 ● 13913

- КАЛАГЫ (2) ■ Ашына күрө табагы, балына күрө калагы ○ 9146 ● 9879
 КАЛАДА (3) ■ Салада бул салача, калада бул калача ○ 5233 ● 5268; 7669
 КАЛАДАГЫ (1) ■ Каладагы ишетмөс, саладагы иштер ○ 5175
 КАЛАДЫР (1) ■ Син уйлысың алтыга, ул каладыр яртыга ○ 7961
 КАЛАЕМ (1) ■ Мөчө: «Мич башында калаем, сөндөрөдө сараем», – дип жырлай, имеш ○ 3356
 КАЛАЙ (3) ■ Түбөң калай – яңгыр үтми ○ 8382 ● 12013; 16281
 КАЛАЙНЫ (1) ■ Калайны күпмө шомартсаң да, көмөш булмас ○ 286
 КАЛАК (1) ■ Калак тотса, хан кызының кулы кабара ○ 5813
 КАЛАКЛАП (1) ■ Үзлөрө телөгөнгө алап, үзлөрө телөмөнгө калаклар ○ 10014
 КАЛАМ (4) ■ Барам диген бара алмаган, калам диген кала алмаган ○ 6742 ● 14793; 16903; 17076
 КАЛАНЫ (1) ■ Каланы макта, салада тор ○ 5176
 КАЛАНЫҢ (4) ■ Даланың бие булганчы, каланың эте бул ○ 5170 ● 5177–5179
 КАЛАСЫН (1) ■ Ваг каласын, юл өстенө салмасын ○ 5265
 КАЛАСЫҢ (1) ■ Ашыккан, сонга каласың ○ 11819
 КАЛАЧ (9) ■ Авыр эш калач аштага ○ 6004 ● 9410 (2); 9427; 9662; 10085; 11511; 15041; 15042
 КАЛАЧА (1) ■ Салада бул салача, калада бул калача ○ 5233
 КАЛАЧТАН (1) ■ Ач чагында биргөн көлчө тук чагында биргөн калачтан артык ○ 9554
 КАЛАЧЫ (3) ■ Ярлының ярты калачы булса, ятып йокысы килмөс ○ 7501 ● 14217; 15042
 КАЛАЧЫННАН (3) ■ Үз икмөгөң кеше калачыннан таттырак ○ 9405 ● 15041 (2)
 КАЛӘМ (15) ■ Каз канаты каләм булур ○ 4241 ● 10521; 16583–16588; 16589 (3); 16611; 16613; 16654; 16655

каләмөң → телен-каләмөн

- КАЛӘМФЕР (1) ■ Каләмфер дө үтми, ярты ипи дө төтми ○ 9770
 КАЛҒАН (98 | 3) ■ Артта калган – чаба-чаба талган ○ 676 ● 737; 755; 825; 856; 941; 1059; 1071; 1419; 1579; 1753; 1996; 2324; 2432 (2); 2656; 2745; 2935; 3026; 3060; 3105; 3243; 3263; 3741; 4079; 4081; 4133; 4155; 4296; 4382; 4546; 4743; 4782; 5032; 5099; 5579; 5814; 5858; 5892; 6001; :1; 6043; 6049; 6061; 6068; 6069; 6678; 6786; 6823; 7521; 8557; 9089; 9255; 9850; 10005; 10046; 10215; 10634; 10836; 10897; 11141; 11261; 11288; 11350; 11758–11761; 11783; 12064; 12503; 12703; 13011; 13117; 13118; 13160; 13688; 13758; 13858; 14103; 14277; 14518 (2); 14658; 14756; 14772; 14869; 14980; 15219; 15342; 15404; 15405; 15436; 15938; 16137; 16380; 16844; 16847; :1 (2); 16893

калган → төшкөн-калган

- КАЛҒАНГА (3) ■ Сонга калганга сумала ○ 942 ● 6772; 6787
 КАЛҒАНДА (1) ■ Жирнең колагы бар: ялгыз калганда да сөйлөмө, иштер ○ 219
 КАЛҒАНДЫР (1) ■ Монысы эле аның баласы, пичтө калгандыр анасы ○ 14304
 КАЛҒАННАН (1) ■ Дөнъя кама кигәннән дө үтө, карап калганнан да үтө ○ 14726
 КАЛҒАННАРГА (1) ■ Вәлиэхеткө – тахет, калганнарга – бөхет ○ 5788
 КАЛҒАННЫ (3) ■ Эттөн калганны арыслан жимөс ○ 2064 ● 6782; 16278
 КАЛҒАНЧЫ (5) ■ Күселәр гаделлегенө калганчы песинең золымы яхшырак ○ 3404 ● 4429; 5660; 14400; 14453
 КАЛҒАНЫ (1) ■ Рәхмөт сезгө, калганы безгө ○ 16289
 КАЛҒАНЫМ (2) ■ Ике туыш бер калганым түгөл ○ 14535 ● 15448
 КАЛҒАНЫН (2) ■ Булсын ашап туярлык, калганын алып куярлык ○ 9641 ● 10479
 КАЛҒАНЫНА (1) ■ Үткөн эшкө салават, калганына бәрөкөт ○ 6271
 КАЛҒАНЫҢ (1) ■ Акылсыз калудан ике күзсөз калганың артык ○ 11478
 КАЛДЫ (13 | 1) ■ Ай күрдө, кояш алды – безгө нөрсөсө калды? ○ 87 ● 1047 (2); 1508; 2915; 6315; 9805; 10349; 10363; 14337 (2); 14661; 16755; :1
 КАЛДЫГЫН (1) ■ Акчаны тоту рөхөт, калдыгын санау кыен ○ 7707
 КАЛДЫК (2) ■ Атайдан яш калдык, акылдан буш калдык ○ 11766 (2)
 КАЛДЫМ (2) ■ Атадан яш калдым, акылдан буш калдым ○ 14341 (2)
 КАЛДЫР (4) ■ Күпмө дошман булсаң да, дус булурга да бер юл калдыр ○ 5468 ● 9732; 13313; 16058
 КАЛДЫРА (3) ■ Елан, кабыгын салса да, елан йөрөгөн үзенө калдыра ○ 4600 ● 9322; 10709
 КАЛДЫРГАН (4) ■ Иртөгөгө калдырган өчен куянынң койрыгы үсмөгөн ○ 2243 ● 6052; 9177; 16601

- КАЛДЫРГАНЧЫ** (1) ■ Эшне ярты юлда калдырганчы башламаганың яхшы ○ 6244
- КАЛДЫРМА** (10) ■ Жэй дип колакчын калдырма ○ 1008 ● 1017; 2074; 2173; 5631; 6053; 6848; 6878; 10964; 14734
- КАЛДЫРМАС** (4) ■ Ишэккә мөгез чыкса, елмаган затын калдырмас иде ○ 2977 ● 5762; 10708; 14386
- КАЛДЫРМЫЙЛАР** (1) ■ Алган сыныкны калдырмыйлар ○ 9531
- КАЛДЫРСАҢ** (1) ■ Дуслар хәтерен калдырсаң, дошман хәтерен табарсың ○ 5383
- КАЛДЫРЫЙМ** (1) ■ Үрдәк ашаганда: «Бөлдерим, бөлдерим, өй түбәсен төшерим, дранчага калдырыйм», – дип ашар, имеш, ди ○ 4416
- КАЛДЫРЫР** (4) ■ Яман юлдаш яуга алдырыр, яман би дауга калдырыр ○ 5969 ● 6201; 6255; 6962
- КАЛДЫРЫРЫК** (1) ■ Төлкене көлкегә калдырырлык ○ 2322
- КАЛҖА** (10 | 2) ■ Казынган карга кар астыннан калҗа тапкан, казынмаган – кар астында катып үлгән ○ 3947 ● 9175; 9260, :1, :2; 9276; 9295 (2); 9366 (2); 9384; 16972
- КАЛҖАЙГАН** (1) ■ Картайган да калҗайган ○ 15145
- КАЛҖАЙТКАН** (1) ■ Хатын-кыз мамык түшәк: кабарткан да ир, калҗайткан да ир ○ 13895
- КАЛҖАСЫ** (1) ■ Һәр кашыкның да калҗасы бер булмый ○ 10018
- КАЛҖАСЫН** (1) ■ Ала карга алдан кычкырып харап итә, калҗасын төлке алып китә ○ 3931
- КАЛКА** (2) ■ Алтын төпкә бата, тирес өскә калка ○ 7751 ● 16123
- КАЛКАДЫР** (1) ■ Авыр басканчы, жиңел калкадыр ○ 539
- КАЛКАН** (1) ■ Яхшының күкрәге илгә калкан ○ 12385
- КАЛКАНЫ** (2) ■ Акыл белән эш итү – мең баланец калканы ○ 11407 ● 12364
- КАЛКАНЫҢ** (1) ■ Сөңгеле яуга тимер калканың әзер булсын ○ 5628
- КАЛКА-ЧЫГА** (1) ■ «Ып» дияргә ярамый, калка-чыга ачуу ○ 12658
- КАЛКУНЫҢ** (1) ■ Һәр калкуның бер чокыры бар ○ 220
- КАЛКЫДЫ** (1) ■ Ай кебек калкыды, кояш кебек балкыды ○ 84
- КАЛКЫР** (5) ■ Таң атса, Чулпан калкыр ○ 65 ● 1955; 6522; 10741; 13485
- КАЛКЫТМА** (1) ■ Үлгән еланның башын калкытма ○ 4696
- КАЛЛАП** (1) ■ Халыкта барда каллап ачка үлмәс ○ 5083
- КАЛМА** (17 | 1) ■ Алда барма, артта калма ○ 665 ● 3288; 4141:2; 4984; 5315; 6021 (2); 6266; 6688; 6782; 6941; 8406; 9747; 10844; 12242; 13245; 13659; 14417
- КАЛМАГАН** (2) ■ Ач калмаган аш кадерен белмәс, жәяү йөрмәгән ат кадерен белмәс ○ 9538 ● 15389
- КАЛМАДЫ** (1) ■ Боткалык дип тора идем, өйрәлек тә калмады ○ 9454
- КАЛМАК** (2) ■ Күнел тапмак бер калҗа, күнел калмак бер калҗа ○ 9295 ● 9366
- КАЛМАМ** (3) ■ Эш дигәндә мин бармам, аш дигәндә мин калмам ○ 6319 ● 6328; 9395
- КАЛМАС** (37) ■ Алмаз таш туфракта ятса да, күргән кеше алмый калмас ○ 254 ● 1082; 1096; 1453; 2047; 2919; 2954; 3652; 3870; 4003; 4456; 4493; 6092; 6268; 6397; 6504; 6508; 6746; 7352 (2); 9585; 9887; 10090; 10280; 10558; 10573; 10990; 11338; 11755; 12099; 12122; 12355; 12872; 16312; 16919; 16920; 16925
- КАЛМАСА** (2) ■ Ябу астында ял калыр, ял калмаса йон калыр ○ 7086 ● 8855
- КАЛМАССЫҢ** (1) ■ Ир белән хатын – ут белән төтен, арасына керсәң, калмассың бөтен ○ 13819
- КАЛМАССЫН** (5) ■ Этенне, артыңнан калмасын дисәң, ач тот ○ 3686 ● 4828; 9734; 12813; 14764
- КАЛМАУ** (2) ■ Таш өстендә таш калмау ○ 239 ● 8747
- КАЛМЫЙ** (21) ■ Югарыдан егылган сау калмый ○ 713 ● 2473; 2970; 3551; 3937; 4732; 6036; 6813; 6841; 7956; 8462; 8530; 9944; 10813; 12710; 13323; 13736; 14152 (2); 15389; 16991
- КАЛПАГЫ** (1) ■ Купайның калпагы да калай ○ 12013
- КАЛСА** (17) ■ Иртгә аш калса – дөүләт, эш калса – миһнәт ○ 836 (2) ● 2954; 3901; 5290; 6179; 6194; 8875; 9232; 10268; 10347; 13890 (2); 14455 (2); 16627 (2)
- КАЛСАК** (1) ■ Кеше алдында мин оста, икәү калсақ ул оста ○ 6437
- КАЛСАҢ** (8) ■ Бер көн артка калсаң, биш көн артка калырсың ○ 774 ● 824; 831; 5278; 6266; 13305; 14320; 14417
- КАЛСЫН** (9) ■ Дусың дус булып калсын дисәң, аңа баш булма, иш бул ○ 5411 ● 9502; 9920; 10445 (2); 10907; 14453; 14736; 14858
- КАЛТАК** (1) ■ Ир көнләмәгән ишәк, хатын көнләмәгән калтак ○ 13829
- КАЛТАҢНЫ** (1) ■ Урманга барсаң – балтаңны, муллага барсаң калтаңны онытма ○ 17065

- КАЛТЫРА** (1) ■ Караңгыда ялтыраганчы, яктыда калтыра ○ 851
КАЛТЫРАВЫК (1) ■ Еланга төк беткөн саен, калтыравык булыр ○ 4620
КАЛТЫРАР (4) ■ Эт йоны житсә калтырар ○ 3592 ● 8804; 8819; 8820
КАЛТЫРЫЙ (3) ■ Куйны кырыкканда тәкә калтырый ○ 3100 ● 10854; 15054
КАЛУ (16) ■ Югары менү – морат, аста калу – оят ○ 705 ● 735; 1040; 1985; 2434; 2442; 2750; 6891; 7797; 8579; 9026; 10051; 10073; 10183; 10831; 15441
КАЛУДАН (2) ■ Батыр ялгыз калудан курыкмас ○ 11092 ● 11478
КАЛУШНЫҢ (1) ■ Иске калушның кадере юк ○ 9043
КАЛУЫ (1) ■ Сүзнец сөйләнгән жирдә калуы яхшы ○ 16049
КАЛФАК (1) ■ Кантарда калфак кимә, яз көне бүрек кимә ○ 844
КАЛФАКНЫ (2) ■ Калфакны кантарда киеп булмый ○ 9009 ● 9013
КАЛЫБЫ (2) ■ Закон кирпеч калыбы: һәркемне үз үлчөвенә суга ○ 5794 ● 15766
КАЛЫЙК (3) ■ Жүр безне басканчы, без жиргә басып калыйк ○ 251 ● 3144; 13402
КАЛЫКТЫ (1) ■ Чулпан калыкты – ай батты ○ 70
КАЛЫМ (3) ■ Кызыңа тиң кияү килсә, калым димә, тиген бир ○ 13194 ● 13269; 13273
КАЛЫН (6) ■ Калын сандал чүкөктән курыкмас ○ 287 ● 1106 (2); 1453; 11672; 14505
КАЛЫНЛЫГЫ (2) ■ Энә калынлығы ут, жеп калынлығы төтен ○ 8586 (2)
КАЛЫНЛЫгыНА (2) ■ Көзгә бозның көзгә калынлығына да ышан, язгы бозның ястык калынлығына да ышанма ○ 1115 (2)
КАЛЫН-ЮАН (1) ■ Калын-юан булса да, ялгыз агач өй булмас; күпме изге булса да, ялгыз егет би булмас ○ 12893
КАЛЫП (4) ■ Сыерга тозлы су күрсәтмә: ач калып, сөт бирмас ○ 3204 ● 5466; 9092; 15397
КАЛЫР (98) ■ Кояшка күп караган – күзсез калыр ○ 45 ● 75; 461; 599; 641; 717; 1666; 1744; 2545; 2711; 2801; 2807; 2835; 2969; 3493; 4090; 4424; 4521; 4613; 4688; 4859 (4); 4939; 4985 (2); 5020 (2); 5034; 5467; 5635; 6043; 6058; 6702; 6793; 6949; 7006; 7028; 7086 (2); 7340; 7400; 7592; 8812 (2); 8875; 9269 (2); 9285; 9661; 9751; 10171; 10406; 10677; 10883; 11069 (2); 11262; 11782; 11795; 11996; 12059; 12302; 12390 (2); 12439; 12632; 12675; 12738 (2); 12764; 12829 (2); 13117; 13147; 13369; 13451 (2); 13710; 13952; 14504; 14680; 14948 (2); 15537; 15977; 16148; 16312; 16506 (2); 16549 (2); 16593; 16628; 16850; 16896; 16974
КАЛЫРСЫН (27) ■ Бер көн артка калсаң, биш көн артка калырсың ○ 774 ● 881; 5312 (2); 5481; 5912; 6745; 6960; 6973; 9263; 9589; 11265; 11480; 11789; 11877; 11965; 12211; 12312; 12404; 12720; 14595; 14795; 16514; 16773; 16939; 16967 (2)
КАМА (2) ■ Өйнең яме бала белән, күлнең яме кама белән ○ 14091 ● 14726
КАМАГАННЫ (| 1) ■ Ир камаганны ил камый, ир какканны ил кага ○ 4992:2
КАМАР (1) ■ Камар ағасы юк, куркыр хужасы юк ○ 14580
КАМАУГА (1) ■ Табышлы бүре өненә керә, табышсыз бүре камауга элгә ○ 2201
КАМАША (1) ■ Килдем тау аша, күп сөйләшмим – тешем камаша ○ 228
КАМАШКАН (1 | 2) ■ Баласы алма капканга анасының теше камашкан ○ 14288 ● 14288:1, :2
КАМАШКАНДА (1) ■ Берәүләрнең теше ачыдан камашканда, берәүләрнеке төчедән камашыр ○ 9183
КАМАШЫР (2) ■ Берәүләрнең теше ачыдан камашканда, берәүләрнеке төчедән камашыр ○ 9183 ● 14364
КАМИЛЛӘНГӘЧ (1) ■ Кешенең, акылы камилләнгәч, сүзе азая ○ 15902
КАМИЛЛӘШКӘЧ (1) ■ Ир кешенең асылы камилләшкәч сүзе аз була ○ 13495
КАМИЛЛЕККӘ (1) ■ Надан дәрәжәгә омтыла, галим – камиллеккә ○ 16639
КАМКА (1) ■ Киём кисәң, камка ки: эче тузмый тышы уңмас ○ 8689
КАМЧАТ (2) ■ Кияү – камчат бүрек ○ 13415 ● 16368
КАМЧЫ (21 | 2) ■ Акбүз атка жиз камчы ○ 2452 ● 2464; 2553; 2563; 2567:1; 2628 (2); 2693; 2721; 2722 (2); 2732; 2793; 3000; 5986:2; 7360; 8289; 10989; 13225; 15041; 15042; 15582; 16793
КАМЧЫДЫР (1) ■ Ир коралы камчыдыр, кулда барда кадере юк ○ 7025
КАМЧЫЛА (1) ■ Атыңны йөрөп торганда камчыла ○ 2619
КАМЧЫЛАСАҢ (1) ■ Яман ат, камчыласаң да, үргә чапмас ○ 2704
КАМЧЫЛАТЫП (1) ■ Камчылатып чапкан атың йөгереккә саны юк ○ 2796
КАМЧЫҢ (1) ■ Арысланга атласаң, камчың кылыч булсын ○ 2052
КАМЧЫСЫ (3) ■ Яман хатын – шайтан камчысы ○ 13767 ● 14385; 15042

- КАМЧЫСЫНА** (1) ■ Карт куенында калач бар – калачыннан кан татыр, яшь куенында камчы бар – камчысыннан бал татыр; калачыннан бизэрмен, камчысына түзэрмен ○ 15041
- КАМЧЫСЫННАН** (1) ■ Карт куенында калач бар – калачыннан кан татыр, яшь куенында камчы бар – камчысыннан бал татыр; калачыннан бизэрмен, камчысына түзэрмен ○ 15041
- КАМЫЙ** (| 1) ■ Ир камаганны ил камый, ир какканны ил кага ○ 4992:2
- КАМЫЛЫННАН** (1) ■ Иген камылыннан билгеле ○ 1395
- КАМЫР** (16) ■ Тимер белән камыр басып булмый ○ 296 ● 9153; 9254; 9257; 9258; 9312; 9315; 9427; 9464; 9482; 9582; 9772; 11990; 13165; 14639; 14771
- КАМЫРГА** (1) ■ Камырга – чүпрә, катыкка – оеткы ○ 9259
- КАМЫРДАН** (2) ■ Бер пешкән икмәк бер күөшнә камырдан артык ○ 9176 ● 13816
- КАМЫРНЫ** (1) ■ Хатыннар камырны изәләр кичтән, уңмаса, күрәләр мичтән ○ 13734
- КАМЫРЫ** (1) ■ Ирләр имән тамыры, кызлар бодай камыры ○ 13862
- КАМЫТ** (11) ■ Мөгезең зур булса, ағач камыт кидерәләр икән ○ 2397 ● 2471; 2503; 2633; 2777; 2864; 3202; 7631; 10293; 10355; 14331
- КАМЫТКА** (2) ■ Ат камытка муенын үзе суза ○ 2500 ● 2562
- КАМЫТНЫ** (1) ■ Атны камытка үлчәп алмыйлар, камытны атка үлчәп алалар ○ 2562
- КАМЫТЫ** (3) ■ Агы булса, камыты булмый ○ 2592 ● 9878; 15766
- КАМЫТЫН** (1) ■ Ирләрнең нужда камытын салдырырга ярамый ○ 13536
- КАМЫШ** (6 | 1) ■ Жил кай якка иссә, камыш шул якка борылыр ○ 1182 ● 1189; 1280; 1281; 1285; 13558:1; 13654
- КАМЫШНЫ** (2) ■ Бетеше яман камышны су эчендә үрт алыр ○ 1262 ● 1282
- КАМЫШТАН** (1) ■ Куян үлеме камыштан, ир үлеме намустан ○ 13558
- КАМЫШЫ** (2) ■ Камышы күренсә, чишмәсе табылыр ○ 1283 ● 12181
- КАН** (34) ■ Бүре туге кан белән ○ 2163 ● 2187 (2); 4776; 4923; 5284; 5657; 5815; 5920; 5925; 6852; 7358; 7653; 8548; 10540; 10743; 10758–10761; 10815; 13510; 13965; 14213; 14360; 14515; 14532; 14676; 14695; 14999; 15041; 15042; 15882; 16195
- КАНАР** (3) ■ Үксез бозау ашка тисә, борыны канар ○ 3271 ● 5682; 10844
- КАНАТ** (18) ■ Караңгының канат асты киң ○ 854 ● 2327; 3830; 3877; 3890; 3892; 4307; 4755; 5463; 7067; 13880; 13957; 14127; 14392; 14414; 15015; 16563; 16958
- КАНАТЛАНЫП** (2) ■ Тулпар, аягы кызса, канатланып очар ○ 2803 ● 12263
- КАНАТЛЫ** (6) ■ Ай – мөгезле, алтын – канатлы ○ 7 ● 226; 3148; 3347; 14388; 14401
- КАНАТСЫЗ** (5) ■ Атсыз ир – канатсыз кош ○ 2578 ● 3835; 3893; 7402; 16000
- КАНАТЫ** (15 | 1) ■ Милчәнең канаты зур да – оча алмый ○ 1426 ● 2589; 2646; 3836; 3837; 3842; 3854; 3922; 4241, :1; 4977; 13180; 13771; 13891 (2); 16597
- КАНАТЫН** (3) ■ Карга, ни хәтле канатын кыеп очса да, карчыга булмас ○ 3975 ● 4189; 13881
- КАНАТЫНА** (3) ■ Һәр кош канатына күрә оча ○ 3880 ● 3887; 4242
- КАНАТЫННАН** (1) ■ Казны канатыннан бәйләсәң, күпме талпынса да очалмас ○ 4250
- КАНАТЫРСЫҢ** (1) ■ Борыныңны бик күтәрмә, егылып канатырсың ○ 10559
- КАНӘГАТЬ** (5) ■ Барына канәгат кыл, югына сабыр ит ○ 7583 ● 11779; 11780; 11840; 11841
- КАНӘГАТЬЛЕ** (2) ■ Канәгатъле кешедә көнчелек булмас ○ 11842 ● 11858
- КАНӘГАТЬЛЕК** (1) ■ Байлык – бер айлык, канәгатълек – зур байлык ○ 11822
- КАНӘГАТЬСЕЗЛЕК** (1) ■ Канәгатъ карын туйдырыр, канәгатъсезлек ялгыз тавыкны суйдырыр ○ 11841
- КАНӘГАТЬСЕЗНЕҢ** (3) ■ Канәгатъсезнең авызында аш, күзендә яшь ○ 11843 ● 11844; 11845
- КАНӘФЕР** (1) ■ Түтәнәгә алма – шалкан, ком – талкан, чыпчык тизәгә – канәфер ○ 9723
- КАНГА** (6) ■ Асыл шоңкар, каз алса, канатын канга тигезмәс ○ 4189 ● 5653; 5865; 10759; 10760; 10833
- КАНГАНЧЫ** (2) ■ Ак кандала кызарганчы эчәр, кызыл кандала канганчы эчәр ○ 4753 ● 13023
- КАНДАЛА** (5) ■ Ак кандала кызарганчы эчәр, кызыл кандала канганчы эчәр ○ 4753 (2) ● 4775–4777
- КАНДАЛАГА** (1) ■ Каенана белән кандалага дару юк ○ 14603
- КАНДАЛАДАН** (1) ■ Кандаладан бет туа, беттән – эт ○ 4778
- КАНДАЛАНЫ** (1) ■ Кырмыска кандаланы кырыр ○ 4789
- КАНДАЛАСЫ** (1) ■ Яңа өйнең кандаласы очлы була, ди ○ 4831
- КАНДЫР** (1) ■ Ачны туйдыр, сусаганны кандыр ○ 9573

- КАНДЫРА** (1) ■ Чык суу матур булса да, сусын кандыра алмасын ○ 1146
- КАНЖЫГАҢНЫ** (1) ■ Чөймөгө бирсәң, карчыга бир – канжыганы буш итмәс ○ 4034
- КАНҖЫ** (3) ■ Канлы булма, кануңлы бул ○ 5810 ● 7304; 14670
- КАНМАС** (1) ■ Учлап эчкәннең сусыны канмас ○ 9728
- КАНМЫЙ** (1) ■ Ерактагы су белән сусын канмый ○ 379
- КАННЫ** (3) ■ Сөлөк сау канны иммәс ○ 4677 ● 5812; 10761
- КАНСЫЗ** (1) ■ Бәйдәге эт явыз була, хужасыннан кансыз була ○ 3472
- КАНСЫЗГА** (1) ■ Кансызга кот кунмас, умартасында корт тормас ○ 12135
- КАНТАРДА** (2) ■ Кантарда калфак кимә, яз көне бүрөк кимә ○ 844 ● 9009
- КАНУН** (| 1) ■ Каз канаты канун язар ○ 4241:1
- КАНУНҖЫ** (1) ■ Канлы булма, кануңлы бул ○ 5810
- КАНУНЫҢ** (1) ■ Кануның кан булмасын, күңелдә елан тормасын ○ 5815
- КАНЧЫК** (1) ■ Хан йорты канчык йорты, би йорты бичә йорты ○ 5923
- КАНЫ** (5) ■ Кара елан каны житмеш төрлө имгә ярый ○ 4665 ● 6034; 7292; 10766; 10858
- КАНЫЙ** (1) ■ Үкһезнең авызы балга тисә, борыны каный ○ 14216
- КАНЫККАН** (1) ■ Ачу белән каныккан зарар белән утырыр ○ 12432
- КАНЫККАННАН** (1) ■ Ашыккан каныкканнан яман ○ 11811
- КАНЫМ** (1) ■ Яхшыга «жаным» ди, яманга «каным» ди ○ 12406
- КАНЫҢ** (2) ■ Бетен сыгып, каның эчә ○ 4839 ● 10834
- КАНЫҢ** (1) ■ Сыек булса да, үз каның ○ 14500
- КАНЫ-СҮЛӘ** (1) ■ Яшь йөрәге үзәндә, каны-сүлө эчәндә ○ 11388
- КАҢҖЫДА** (1) ■ Кыз бала – каңҗыда яткан ук ○ 12973
- КАҢҖЫЙДАН** (1) ■ Бүз бала каңҗыйдан кыз ала ○ 13150
- КАҢҖЫЛДАМАСА** (1) ■ Ана каз каңҗылдамаса, ата каз бармаса ○ 4232
- КАҢҖЫЛДАП** (1) ■ Карга каңҗылдап каз булмас ○ 3968
- КАҢҖЫЛДАСА** (1) ■ Карга карылдаса кышны чакырыр, каз каңҗылдаса язны чакырыр ○ 3966
- КАҢҖЫРА** (1) ■ Аңгыра бер дә юкка каңгыра ○ 11526
- КАҢҖЫРЫР** (1) ■ Яман хатын үлсә, түшәк яңарыр; яхшы хатын үлсә, баш каңгырыр ○ 13769
- КАП** (9) ■ Кәжәнең сөтө агып торган болак, эче тулы ылак, ите тамагына бап, тиресе аягыңа кап, мөгезе пычагыңа сап, эчәгесен аршинга тарт, скрипкачыга сат ○ 3053 ● 5007; 9098 (2); 9527; 9631; 9683; 9886; 16231
- КАПИТАЛ** (1) ■ Дин капитал сақлый, мулла-поп шуны яқлый ○ 16817
- КАПКА** (24) ■ Кичә аунаган кабак бүген капка аша баккан ○ 1608 ● 2923; 3507; 3776; 5067; 5254; 5941; 8612; 8637; 8640 (2); 8651; 8652; 10570; 11854; 13683; 14099; 14617; 14631; 14645; 15052; 15718; 16371; 16592
- КАПКАГА** (3) ■ Туй килде капкага, кыз утырды кабага ○ 13291 ● 13333; 17042
- КАПКАДА** (1) ■ Жил капкада жил тормый ○ 8638
- КАПКАДАН** (1) ■ Ачык капкадан ат та керә ○ 8594
- КАПКАК** (1) ■ Бер илле авызга илле капкак ○ 10550
- КАПКАМ** (1) ■ Минем капкам кыңгыраулы, какмасаң да шалтырый ○ 8657
- КАПКАН** (24 | 3) ■ Ташына ут капкан ○ 242 ● 1848; 2028 (2); 2975; 5499; 5736; 6809; 6815 (2); 8393; 8567; 9158; 9256; 9260, :1, :2; 9528; 9647; 10533:1; 10610; 10611; 14674 (2); 14821; 15771; 16856
- КАПКАНГА** (1) ■ Баласы алма капканга анасының теше камашкан ○ 14288
- КАПКАНДАЙ** (1) ■ Кече моржасына ут капкандай кабану ○ 8561
- КАПКАНМЫНИ** (1) ■ Әвененә ут капканмыни ○ 8587
- КАПКАННЫ** (1) ■ Ашаган үтми, капканны көтми ○ 9762
- КАПКАНЫ** (6) ■ Ертқычына күрә капканы ○ 2016 ● 8592; 8629 (2); 15522; 15749
- КАПКАҢ** (3) ■ Тәвәңе белән күрше булсаң, капкаң биек булсын ○ 2931 ● 5204; 5215
- КАПКАҢНЫ** (2) ■ Какма кеше капкасын, кагарлар үз капканы ○ 8610 ● 8611
- КАП-КАРА** (3) ■ Мәче битен юа – колак арты кап-кара ○ 3351 ● 4279; 9432
- КАПКАСЫ** (4 | 1) ■ Каланың капкасы кырык ○ 5177 ● 7171; 8391; 9978:3; 15446
- КАПКАСЫҢ** (4) ■ Күрше капкасын какма, үзеңнең сыйдырырлар ○ 5186 ● 8610; 8611; 8617
- КАПКАСЫНА** (5) ■ Үз капка алдыңның карын күрше капкасына көрәмә ○ 5254 ● 8618; 9978; 11142; 13014

- КАПКАСЫННАН** (2) ■ Капкасыннан эт бакмый, төнлегеннен жил какмый ○ 3777 ● 8653
КАПКАЧ (3 | 1) ■ Такта чиләкне такта капкач белән каплмыйлар ○ 9966 ● 9978;2; 10019; 12701
КАПКАЧЫ (5 | 2) ■ Казанның капкачы китсә, этнең ояты китә ○ 3486 ● 7998; 8391; 9977; 9978, :1, :3
КАПКАЧЫН (2) ■ Ауған чиләк тәгәрәп капкачын тапкан ○ 9870 ● 9905
КАПКЫНГА (2) ■ Төлкенен тәжрибәләсе капкынга ике аягы белән элгәр ○ 2316 ● 3857
КАПЛА (1) ■ Иләк авызга чиләк капла ○ 10562
КАПЛАГАН (5) ■ Битенә дунгыз тиресе каплаган ○ 2908 ● 4083; 4123; 7962; 10729
КАПЛАМАС (1) ■ Бер каенның күлгәсә бөтен илне капламас ○ 1722
КАПЛАМЫЙ (1) ■ Зур ертыкны бәләкәй ямау капламый ○ 8861
КАПЛАН (1) ■ Каплан – пәсинең агасы ○ 2328
КАПЛАНЫРСЫҢ (2) ■ Кеше сүзе белән кога капланырсың ○ 15890 ● 16353
КАПЛАП (2) ■ Айны итәк белән каплап булмый ○ 21 ● 10910
КАПЛАРГА (2) ■ Кош бик зур да, аны капларга кечкенә болыт та житә ○ 36 ● 15802
КАПЛАУЛЫ (2) ■ Каплаулы казан каплаулы калсын ○ 9920 (2)
КАПЛЫЙ (11) ■ Кызырып чыккан кояшны болыт каплый ○ 50 ● 7156; 7242; 7488; 9004; 9016; 9313; 10401; 10686; 12151; 15298
КАПЛЫЙЛАР (1) ■ Такта чиләкне такта капкач белән каплмыйлар ○ 9966
КАПМА (2) ■ Капма тамлене, телеңне тешләрсен ○ 9648 ● 9683
КАПМАС (3) ■ Бер су белән генә торып булса, балык кармакка капмас иде ○ 348 ● 2519; 6860
КАПМАСЫН (1) ■ Елан булсын да чакмасын, эт булсын да капмасын! ○ 4593
КАПМЫЙ (4 | 1) ■ Балык кармакны кабам дип капмый, жим кабам дип каба ○ 4452 ● 4497; 7130; 9260;2; 12772
КАПМЫЙЛАР (1) ■ Капкан саен бал капмыйлар, кайчан-кайчан кара ипи дә ярый ○ 9256
КАПРОН (1) ■ Картлар күңеле пыяла – жиргә төшсә уала; яшьләр күңеле капрон – чарт та чорт ○ 15050
КАПСА (5) ■ Әрекмәнем: кызу капса – жулыгым, баш авырса – саулыгым ○ 1341 ● 3772; 5701; 8392; 8552
КАПСАҢ (2) ■ Азлап капсаң тук булырсың, зур капсаң тыгылдырсың ○ 9529 (2)
КАПТЫ (1) ■ Ни тапты – шуны капты ○ 7532
КАПТЫМ (1) ■ Таптым исә каптым ○ 9782
КАПТЫРА (1) ■ Ана балага авызыннан өзеп каптыра ○ 14267
КАПТЫРГАНДА (1) ■ Бал каптырганда бармак тешли ○ 9444
КАПТЫРМЫЙЛАР (1) ■ Малың булса, утыртырлар уртага, малың булмаса, каптырмыйлар шура да ○ 7410
КАПЧЫГЫ (3) ■ Патшаның капчыгы тулмас ○ 5878 ● 5897; 11844
КАПЧЫГЫН (3) ■ Хәерчегә капчыгын яшереп торасы юк ○ 5942 ● 9903; 11759
КАПЧЫГЫНДА (2) ■ Патша казнасында ни юк булса, хәерче капчыгында шул бар ○ 5864 ● 7733
КАПЧЫГЫҢ (1) ■ Үз капчыгың артта, кешенеке алда ○ 10009
КАПЧЫК (19 | 2) ■ Ерактан арба белән китергәнче, якыннан капчык белән китер ○ 686 ● 1384; 1486; 2563; 2567;1; 5895; 5944; 7322; 7559; 7783; 8684; 8878; 9035;1; 9319; 9555; 9888; 10032; 10545; 11413; 12548; 13375
КАПЧЫККА (2) ■ Буш сүз капчыкка керми ○ 15812 ● 16372
КАПЧЫКНЫҢ (1) ■ Капчыкның авызына карама, төбенә кара ○ 9921
КАПЧЫКТА (2) ■ Без капчыкта ятмас ○ 9035 ● 15790
КАПША (1) ■ Патша килә, патша: кесәңне капша, балаңны базда сакла ○ 5866
КАПШАР (1) ■ Күзенә ышанмаган кулы белән капшар ○ 10437
КАР (68) ■ Апрель кәргәч эт биелеге кар ява ○ 759 ● 787; 1042; 1055; 1076; 1082; 1091; 1092 (2); 1093 (2); 1094–1096; 1097 (2); 1098; 1100; 1102 (2); 1103; 1162; 1215; 1218–1220; 1419; 1425; 1712; 3191; 3947 (2); 3948; 3960; 3969; 3978; 4044; 4155; 4863; 4894; 4980; 5816 (2); 5817 (2); 6069; 7361 (2); 7500; 8273; 9261; 10632; 10762; 12147; 12667; 12961 (2); 13046; 13087; 13269; 13494; 13699; 13703; 14221; 14599; 14874; 15053; 16373
КАРА (183 | 1) ■ Бер тауга кара, бер ташка кара ○ 116 (2) ● 123; 124 (2); 125; 227; 276; 288–290; 549; 555; 556; 559; 583 (2); 584; 639; 643–645; 650; 662; 667; 668 (2); 672; 771; 846; 928; 953; 1040; 1099 (2); 1100; 1101; 1102 (2); 1216; 1275; 1457; 1852; 1866; 2211; 2320; 2348; 2359;

2656; 2850; 3076; 3085; 3092; 3093; 3167; 3168; 3247; 3385; 3439–3441; 3488; 3489; 3555; 3821; 3930; 3949; 3950; 3952; 4007; 4037; 4552; 4664; 4665; 4709; 4774; 4779; 4843; 4957; 5295 (2); 5454; 5459; 5501; 5717; 5818; 5913; 6065; 6070; 6071; 6141; 6727; 6729; 6788 (2); 6891; 6926; 7049; 7496; 7618:1; 7654; 7796; 7885; 7919; 8067; 8685; 9008; 9255; 9256; 9261; 9262; 9263 (2); 9325; 9457; 9652; 9663; 9906; 9921; 10065 (2); 10100; 10209; 10280; 10302; 10477; 10478 (3); 10479 (2); 10482; 10540; 10652; 10653; 10672; 10673; 10674 (2); 10728; 10796; 10862; 10866; 10904; 11054; 11143; 11151; 11294; 11297; 11314; 11387; 11674; 11694; 12504; 12609; 12642; 12879; 12923; 13133 (2); 13325; 13714; 13792; 13866; 14032; 14056; 14180; 14297; 14426 (2); 14489; 14501 (2); 14893; 14905; 14999; 15049; 15818 (2); 16022; 16036; 16355; 16644; 17050

кара → **кап-кара, кеше-кара, ак-кара**

КАРАБОДАЙ (1) ■ Башын карабодай белән яккан ○ 577

КАРАВАТ (2) ■ Кечкенә карават та дүрт аяклы була ○ 8411 ● 15179

КАРАВАТТА (1) ■ Баланы караватта аркылы ятканда тыңлата алмасаң, буй яткач тыңлатармын димә ○ 13979

КАРАВЫ (2) ■ Хужаның каравы атка дэва ○ 2690 ● 10416

КАРАВЫЛ (5) ■ Кәбестә бакчасына кәжәне каравыл куймыйлар ○ 3018 ● 3364; 5712; 10457; 10570

КАРАВЫЛГА (1) ■ Сукурны каравылга куйсаң, өстең яу китерер ○ 15270

КАРАВЫНДА (1) ■ Егет шул егет була – каравында өмет була ○ 12866

КАРАГА (3) ■ Акны күп таушалдырсаң, карага әйләнер ○ 557 ● 559; 12106

КАРАГАЙ (1) ■ Карагай башы ку булыр, хан билгесе ту булыр ○ 5819

КАРАГАЙНЫҢ (1) ■ Карагайның көле күп, имәннең күмере күп ○ 1739

КАРАГАН (5 | 1) ■ Кояшка күп караган – күзсез калыр ○ 45 ● 688; 6865; 10519; 12512:1; 14488

КАРАГАНДА (16) ■ Арттан караганда алда, үзе һаман анда ○ 723 ● 1213 (2); 5063; 5331; 8145; 8146; 9138; 9172; 10276; 11600; 11698; 12493; 13983; 15930; 16611

КАРАГЫЗ (1) ■ Карагыз сүземә, карамагыз үземә ○ 16276

КАРАДАН (2) ■ Акны карадан асра белү ○ 646 ● 5820

КАРАДЫ (2) ■ Хагын иргә карады, ир жиргә карады ○ 13888 (2)

КАРАК (27) ■ Карак мәче син таяк алганчы сизенеп качар ○ 3341 ● 3474; 8462; 11471; 12473; 12505; 12506 (2); 12507; 12508 (2); 12509–12511; 12513; 12569 (2); 13655; 14505; 15311; 16990–16996

КАРА-КАРШЫ (2) ■ Бәйрәм ашы – кара-каршы ○ 6640 ● 10936

КАРАККА (2) ■ Хан йомышы каракка төшкән ○ 5922 ● 12507

КАРАКЛЫГЫН (1) ■ Карак караклыгын куйса да, карак аты онытылмас ○ 12508

КАРАКЛЫК (1) ■ Хезмәтсез яшәү – караклык белән бер ○ 6150

КАРАКНЫ (2) ■ Каракны яшергән кеше үзе дә карак ○ 12511 ● 16997

КАРАКНЫҢ (1) ■ Каракның бүреге яна ○ 12512

КАРАКОШ (2) ■ Каракош басып ашар ○ 3925 ● 3926

КАРАКОШКА (1) ■ Каракошка ут тигән, каерылып караса үз йоны ○ 3927

КАРАКОШНЫҢ (1) ■ Каракошның күзләре үткән булса да, тамыры черегән агачка оя ясый ○ 3928

КАРАКТАН (1) ■ Бай – көндөз уттан, төнлә карактан куркыр ○ 7180

КАРАКУРА (1) ■ Каргалган йортка каракура үсәр ○ 8274

КАРАЛА (1) ■ Кара тула юган саен карала, ак тула юган саен агара ○ 8685

КАРАЛАМАС (2) ■ Кояш каралмас, алтын тутыкмас ○ 38 ● 2680

КАРАЛТА (2) ■ Бай үзе эшне ярата, шикәрне вак тарата, шатырдатып капкан чакта ак чыраен каралта ○ 5736 ● 12220

КАРАЛТЫ (3) ■ Каралты салудан элек түбәсен хәзерлә ○ 8613 ● 8614; 8776

КАРАЛЫГЫ (1) ■ Йөз каралыгы китерү ○ 10726

КАРАЛЫГЫН (1) ■ Күңел каралыгын бернинди сабын да агарта алмый ○ 11206

КАРАЛЫГЫНА (1) ■ Ике карга бер-берсенә каралыгына гажәпләнгән ○ 3941

КАРАМА (34) ■ Күккә карама, авызыңа чәүкә кунар ○ 56 ● 703; 1275; 1457; 1740; 1760; 1771; 1918; 5449; 6071; 6141; 7049; 7876; 8120; 8364; 8560; 8889; 9008; 9921; 10133; 10302; 10796; 10904; 11143; 11294; 11694; 12308; 12789; 12879; 12923; 13935; 14489; 16369; 17050

КАРАМАГЫЗ (1) ■ Карагыз сүземә, карамагыз үземә ○ 16276

КАРАМАНЫ (1) ■ Карышып үскән караманы турайталмассың ○ 1741

- КАРАМАС** (7) ■ Ай – кояш булса, кеше өстенә чыгып карамас иде ○ 85 ● 2227; 5669; 5761; 6958; 11312; 12071
- КАРАМАСАН** (3) ■ Карасаң – каралты, карамасаң – таралды ○ 8614 ● 12071; 13619
- КАРАМАСЛАР** (1) ■ Тиленен башына чиртеп карамаслар, кылган эшенә карарлар ○ 11670
- КАРАМЫЙ** (5) ■ Арыслан бер вакытта да юлбарыс белән күсегә бер төсле карамый ○ 2039 ● 7855; 14829; 14847; 15001
- КАРАМЫЙЛАР** (2) ■ Бүләк атның тешенә карамыйлар ○ 2639 ● 8156
- КАРАМЫК** (1) ■ Бөхетә караның боламыктан теше сынар, баласына карамык чыгар ○ 14838
- КАРАНА** (1) ■ Таба ялаган мәче шикелле карана ○ 3394
- КАРАНЫ** (1) ■ Ак белән караны аера белмәү ○ 642
- КАРАНЫҢ** (2 | 1) ■ Акның аты бар, караның таты бар ○ 558 ● 10673:1; 14838
- КАРАҢГЫ** (18) ■ Кич караңгы булган саен, йолдыз яктырак була ○ 31 ● 584; 606; 847; 848; 861; 879; 6573; 6723; 10152; 10675; 11152; 12248 (2); 13437; 13491; 13710; 16485
- КАРАҢГЫДА** (12) ■ Караңгыда күз кысқан беленми ○ 849 ● 850; 851; 3290; 6860; 8414; 12504; 12506; 12609; 13428; 14493; 15225
- КАРАҢГЫЛЫК** (2) ■ Караңгылык барын да бергә жыя ○ 852 ● 853
- КАРАҢГЫЛЫКТАН** (1) ■ Наданлык караңгылыктан түбән ○ 16645
- КАРАҢГЫНЫ** (1) ■ Бүре караңгыны ярата ○ 2147
- КАРАҢГЫНЫҢ** (2) ■ Караңгының канат асты киң ○ 854 ● 855
- КАРАП** (87 | 7) ■ Айга карап алашсан, атыңны Тимерказыкка бәйлә ○ 18 ● 57 (2); 58; 82; 160; 161 (2); 162; 414; 453; 695 (2); :1 (2); :2 (2); 709 (2); 710 (2); 711 (2); 1474; 1557; 1660; 1746; 1821; 1826; 2134; 2349 (2); 2667; 3505; 3884; 4216; 4321; 4415; 4483; 4684; 5052; 6072; 6077; 6540; 6915; 6999 (2); 7046; 7067 (2); 7092; 7161; 7709:1; 7957; :1; 8429; 8673; 8686; 8793 (2); 8794; 8936; 8948; 9054; 9242; 9430; 9649; 9922; 10085 (2); 10312; 10506; 10791; 11149:1; 11238; 11599 (2); 13253; 13540; 13586; 13897; 14313 (2); 14317 (2); 14367; 14390 (2); 14568; 14726; 15094; 15423; 16108; 16330
- КАРАР** (26) ■ Бүре баласын бүрөккә салсан, урманга карар ○ 2132 ● 2394 (2); 2476 (2); 3849 (2); 4723; 4742 (2); 5356 (2); 5726 (2); 6511; 9651; 10417; 11144; 11312; 11423; 11751; 12209; 13075; 14085; 14142 (2)
- КАРАРАГЫ** (1) ■ Ак көжә синекә, карарагы минекә ○ 3067
- КАРАРГА** (2) ■ Югары менгән саен, алга ераграк карарга кирәк ○ 702 ● 13999
- КАРАРЛАР** (1) ■ Тиленең башына чиртеп карамаслар, кылган эшенә карарлар ○ 11670
- КАРАРЛЫ** (1) ■ Хатын булсаң да, карарлы бул ○ 13712
- КАРАРЛЫК** (1) ■ Атлылар аттан төшөп, жәяүлеләр ятып карарлык түгел ○ 2747
- КАРАСА** (6) ■ Югары менми менгән – түбән караса түнгән ○ 704 ● 3927; 6611; 12403 (2); 15328
- КАРАСАН** (17) ■ Тауга карасаң, тау биек ○ 163 ● 336; 663; 667; 3162; 5943; 8614; 9447 (2); 10339; 11182; 13494; 13586; 14982 (2); 16803 (2)
- КАРАСЫ** (12) ■ Көчекнен аласы да, карасы да бер була ○ 3814 ● 4634; 4635; 9912; 11140 (2); 11278; 12133; 12134; 13227; 13740 (2)
- КАРАСЫН** (1) ■ Су һәр нәрсәне агарта, йөз карасын агарта алмый ○ 439
- КАРАСЫҢ** (1) ■ Таба казанга: «Син карасың», – дигән, ди ○ 9958
- КАРАТЫП** (2) ■ Атны алсан, абзарга каратып ал, казанга каратып алма ○ 2560 (2)
- КАРАТЫР** (1) ■ Булган оратор мең авызын каратыр, булмаган оратор болгатыр да таратыр ○ 15476
- КАРАУ** (3) ■ Жебен таргып карау ○ 8756 ● 10469; 10626
- КАРАУГА** (1) ■ Чатнаган чынак чиртеп карауга билгеле ○ 9976
- КАРАУДА** (1) ■ Бер карауда кесәң дә керә, эченә дә керә ○ 8952
- КАРАУДАН** (1) ■ Авыру караудан авырыйсы жинел ○ 15169
- КАРАУЛЫ** (1) ■ Тик торган караулы тирәккә тимиләр ○ 1752
- КАРАУЧЫГА** (3) ■ Көе төбеннән караучыга күк бәләкәй, энә тишегеннән караучыга дөнья бәләкәй ○ 32 (2) ● 14753
- КАРАЧМАН** (1) ■ Карачман кыз – кайнар кыз, сары кыз – салкын кыз ○ 12962
- КАРАЧЫ** (1) ■ Акыллы карачы кара жирдән каек йөртөр ○ 5717
- КАРАЧЫГА** (1) ■ Ханның эше карачыга, байның эше уракчыга төшәр ○ 5937
- КАРБЫЗ** (5 | 1) ■ Ике карбыз бер култкыкка сыймас ○ 1602 ● 1605; 1632; 1634; 11149; :1

- КАРБЫЗГА** (1) ■ Кабак карбызга өйткөн: «Мин олы», – дигән. Карбыз өйткөн: «Син олы булсаң, мин баллы», – дигән ○ 1605
- КАРБЫЗДА** (2) ■ Буш карбызда орлык күп ○ 1593 ● 1625
- КАРГА** (115 | 6) ■ Кар астыннан карга тизәге дә табылмас ○ 1091 ● 1103; 2964; 3929; 3930 (2); 3931–3933; 3936; 3938; 3939; 3941–3943; 3947; 3949; 3951–3960; 3961 (2); 3962; 3963; :1 (2); 3964–3981; 3982 (2); 3983; 3984; 3985; :1; :2; 3986–3988; 3999–4004; 4006–4008; 4010–4014; 4016; 4017; 4039; 4050; 4059; 4060; 4100; 4102; 4104; 4126; 4181; 4220; 4229:1; 4237; 4244; 4316; 4340; 4745; 4953; 5117; 8213; 8649; 8844; 10334; 10542; 10618; 10855; 11121; 12005; 12513; 13521; 14398; 14440; 14856; 15504; 15659; 15705; 15706; 15818 (2); 16544; 16958; 16998; 17066; :1; 17087
- КАРГАГА** (9) ■ Йөз каргага бер таш житә ○ 3945 ● 3948; 4015; 4062; 4182; 4190; 4229; 11587; 12136
- КАРГАДА** (3) ■ Ала каргада аласың булсын, курыкма ○ 3934 ● 3935; 13088
- КАРГАДАЙ** (1) ■ Ала каргадай алдан олы кычкыру ○ 4009
- КАРГАДАН** (4 | 1) ■ Балалы каргадан чүп тә калмый ○ 3937 ● 3988; 3989; :1; 4028
- КАРГАЛАР** (1) ■ Ирләр – мунчадагы пирләр, хатыннар – кара каргалар, кызлар – кызыл гөлләр ○ 13866
- КАРГАЛАН** (1) ■ Каргалган йортка каракура үсәр ○ 8274
- КАРГАЛЫ** (1) ■ Арбалыга Каргалы ерак түгел ○ 6993
- Каргалы → Оренбур-Каргалы**
- КАРГАЛЫКТАН** (1) ■ Асыл буяуга төшкөн белән карга каргалыктан чыкмас ○ 3936
- КАРГАМЫНИ** (1) ■ Сина алла булып, миңа каргамыни ○ 16890
- КАРГАНА** (1) ■ Карак – каргана, мулла – зарлана ○ 16992
- КАРГАНЫ** (6 | 1) ■ Кара карганы сабынлап юсаң да агармас ○ 3950 ● 3987:1; 3990–3993; 4037
- КАРГАНЫКЫ** (3) ■ Карганыкы көн дә каркылдау ○ 3994 ● 4042; 4111
- КАРГАНЫЛГАН** (1) ■ Каенанадагы княдән карганылган эт артык ○ 14608
- КАРГАНЫҢ** (10 | 1) ■ Иртә торган карганың авызы-борыны май була ○ 3944 ● 3946; 3963; 3995; 3996; 3997; :1; 3998; 4005; 4076; 4135
- КАРГАНЫП** (2) ■ Карга карганып ышандыра ○ 3962 ● 12513
- КАРГАНЫР** (2) ■ Бурычка биргән битәрләр, бурычка алган карганыр ○ 8143 ● 13655
- КАРГАП** (1) ■ Карганы каргап биздерә алмассың ○ 3991
- КАРГАСА** (4) ■ Карга каргаса – үз башына ○ 3964 ● 5066 (2); 16277
- КАРГАСЫ** (4) ■ Идел каргасы Идел ибенә, Жаек каргасы Жаек жаена очар ○ 3940 (2) ● 4031; 4033
- КАРГАУ** (1) ■ Усал каргау ишетер, изге мактау ишетер ○ 12167
- КАРГЫ** (1) ■ Каргы – карчыганың азганы ○ 4026
- КАРГЫШ** (9) ■ Эткә каргыш төшми ○ 3690 ● 12754; 15755; 15879; 15880; 15881 (2); 15882; 15883
- КАРГЫШТАН** (2) ■ Көжә асраган каргыштан чыкмас ○ 3020 ● 15884
- КАРГЫШЫ** (9) ■ Тычкан каргышы мәчегә төшми ○ 3410 ● 3595; 3596; 3597 (2); 7172; 14223; 14386 (2)
- КАРДАН** (5) ■ Кара суык кардан яман ○ 1101 ● 1104; 3965; 12143; 15959
- КАРДӘШ** (9) ■ Бер күргән – белеш, ике күргән – таныш, өченче күргән – кардәш ○ 5307 ● 14490; 14496 (2); 14638; 14655; 14670; 16818 (2)
- КАРДӘШЕ** (8) ■ Ашыгу – үкенечнең кыз кардәше ○ 11805 ● 14531 (2); 14600; 14643 (2); 14644 (2)
- КАРДӘШЕҢ** (1) ■ Жиде авылда жиде кардәшең булсын ○ 14533
- КАРДӘШЕНДӘЙ** (1) ■ Туган күп тә, бертугандай булмый; таныш күп тә, кардәшендәй булмый ○ 14678
- КАРДӘШЛӘР** (1) ■ Файда белән зарар – кардәшләр ○ 7991
- КАРДӘШЛӘШ** (1) ■ Якын белән ярдәмләш, ят белән кардәшләш ○ 14684
- КАРДӘШЛЕК** (3) ■ Дуслык – фикердәшлек белән, туганлык – кардәшлек белән ○ 5392 ● 8105; 14492
- КАРДӘШЛЕКТӘН** (1) ■ Күршелек кардәшлектән якын ○ 5201
- КАРДӘШНЕ** (1) ■ Кардәш кардәшне кабергә кадәр ташламый ○ 14490
- КАРДӘШНЕҢ** (2) ■ Кардәшенең бае яхшы, хатынның савы яхшы ○ 13658 ● 14493

- КАРДӨШСӨЗГӨ** (1) ■ Кардөшсөзгө куёт юк, угылсызга дүүлөт юк ○ 14494
КАРДӨШТӨН (2) ■ Ерак кардөштөн тату күрше яхшы ○ 5171 ● 15164
КАРДӨШ-ЫРУУЛЫ (1) ■ Кардөш-ыруулы хатыннын түшөгө жылмас ○ 14491
КАРЕНДӨШ (9) ■ Жан карендөш булса да, мал карендөш түгөл ○ 7511 (2) ● 9560; 14488; 14495; 14504; 14536; 14566; 14676
КАРЕНДӨШЕ (1) ■ Йокы – үлөм карендөшө ○ 6656
КАРЕНДӨШӨН (1) ■ Тауда булыр таргыл таш, тарыкса күздөн чыгар яшь, тар култыктан ук тиса, тартып алыр карендөш, карендөшөң булмаса, далада калыр ялгыз баш ○ 14504
КАРЕНДӨШКӨ (1) ■ Карендөш карендөшкө жэфа кылмас ○ 14495
КАРЕНДӨШЛЕК (1) ■ Ара өзөк булса, карендөшлек якын була ○ 14472
КАРЕНДӨШТӨН (2) ■ Авыру аштан, дау карендөштөн ○ 14469 ● 14669
КАР-КАР (1) ■ Карга «кар-кар» дигенде, тартар да «тар-тар» ди ○ 3959
КАРКЫЛДАГАН (1) ■ Козгын каркылдаган саен кауга какмыйлар ○ 4038
КАРКЫЛДАП (1) ■ Ялгыз карга каркылдап яу китермас ○ 4004
КАРКЫЛДАУ (1) ■ Карганыкы көн дэ каркылдау ○ 3994
КАРЛЫГАН (1) ■ Атасы карлыган ашаган булса, балаларының да теше камашыр ○ 14364
КАРЛЫГАЧ (7) ■ Бер карлыгач белән яз булмый ○ 770 ● 4018–4020; 4023; 5117; 14471
КАРЛЫГАЧКА (1) ■ Аданаш аданашка дим бирэ, карлыгач карлыгачка жим бирэ ○ 14471
КАРЛЫГАЧНЫҢ (1) ■ Карлыгачның койрыгы жэпле, еланның – теле ○ 4021
КАРЛЫГАЧТАН (1) ■ Карлыгачтан көнне сора, сандугачтан төнне сора ○ 4022
КАРМАГЫ (2) ■ Ач балык жимне кармагы белән йотар ○ 4441 ● 4442
КАРМАК (4) ■ Жирдөгөн – бармак белән, судагын – кармак белән ○ 1484 ● 5832; 11603; 11859
КАРМАККА (5) ■ Бер суу белән генэ торып булса, балык кармакка капмас иде ○ 348 ● 4493; 4497; 4499; 4504
КАРМАКНЫ (1) ■ Балык кармакны кабам дип капмый, жим кабам дип каба ○ 4452
КАРМАКСЫЗ (1) ■ Балыкка кармаксыз бармыйлар ○ 4463
КАРМАКТА (1) ■ Балыкчының күзе кармакта ○ 4480
КАРМАЛА (1) ■ Ятка ялынганчы, ят та яныңны кармала ○ 14692
КАРМАН (2) ■ Яманга ялынганчы, ят та яныңны карман ○ 12252 ● 12405
КАРНЫ (1) ■ Кара жиргэ кар яуса, карны күрү бер зэвык; кара жирдөн кар китсэ, жирне күрү бер зэвык ○ 1102
КАРНЫҢ (1) ■ Карның базга салганы да бетэ ○ 1105
КАР-Р (1) ■ Карганы патша иткэннэр дэ, «кар-р» дип кычкыра белмөгөн барлык кошларның да күзен чукуган, ди ○ 3992
КАРР-КАРР (1) ■ Баланың ата-анасы, карга булса, «карр-карр» дияр ○ 14440
КАРСАК (1) ■ Карсак ишкөккэ һәркем менэ ○ 2992
КАРТ (55 | 1) ■ Бурый буран, елый олан, бармый ат, кыйный карт ○ 1214 ● 1685; 1686; 1768; 1919; 2193; 2194; 2289; 2365; 2654–2656; 2774–2777; 2827; 3169; 3170; 3290; 3342; 3406; 3490; 3811; 4171, :1; 4369; 9265; 11101; 11588; 11846; 12706–12708; 12784; 12785; 13176; 13554; 13794; 15010; 15022; 15028; 15029; 15031; 15038; 15040–15043; 15045; 15080; 15106; 15107; 15111; 15112; 16748
КАРТА (4) ■ Атны туйдыр арпа белән, сине туйдырыр казы, карта белән ○ 2565 ● 9251; 9264; 9812
КАРТАДАН (1) ■ Таңдагы казы белән картадан бүгенге үпкэ белән бавыр яхшы ○ 9346
КАРТАДЫР (2) ■ Ит яманы картадыр, зат затына тартадыр ○ 9243 ● 14485
КАРТАЕР (2) ■ Ат тоз дип картаер, егет кыз дип картаер ○ 13077 (2)
КАРТАЕРГА (2) ■ Картаерга ашыксаң, карт ит аша ○ 9265 ● 15044
КАРТАЕРСЫҢ (4) ■ Яхшы белән юлдаш булсаң шатланырсың, яман белән юлдаш булсаң картаерсың ○ 6971 ● 8418; 15056; 16622
КАРТАЙГАН (6 | 1) ■ Көкрэ үсеп картайган агачны төз итеп булмый ○ 1696 ● 2962; 3491; 12340; 13190; 1; 15145; 15149
КАРТАЙГАННАН (1) ■ Өйләнми картайганнан акыл сорама ○ 13232
КАРТАЙГАНЧЫ (3) ■ Кече этнең картайганчы көчөк исеме калыр ○ 3493 ● 12709; 13219
КАРТАЙГАНЫН (2) ■ Күсэ картайганын белмас ○ 10285 ● 13552
КАРТАЙГАЧ (2) ■ Картайгач бармак бөгөлми ○ 15046 ● 16590
КАРТАЙМАС (3) ■ Гомер картайса да, күңел картаймаз ○ 11117 ● 12946; 13036

- КАРТАЙМЫЙ** (3) ■ Бер алтын гына картаймый ○ 274 ● 3949; 12988
КАРТАЙМЫШ (1) ■ Төпчегең – картаймыш көнөндө ярдөмчө ○ 14066
КАРТАЙСА (12) ■ Арыслан, картайса, тычкан өнөн күзөтөр ○ 2040 ● 2148; 2149; 2716; 3598; 3921; 4601; 11117; 12514; 13492 (2); 15136
КАРТАЙТА (5) ■ Ит күп ашау картайта, катык күп ашау картылыкны туктата ○ 9234 ● 13086; 14879; 14908; 15105
КАРТАЙТМАС (1) ■ Бер сәфәр ир картайтмас, яман юлдашын ияртмәс ○ 6910
КАРТАЙТМЫЙ (2) ■ Кешене эш картайтмый, гамь картайта ○ 14908 ● 15105
КАРТАЙТЫР (3) ■ Яхшы юлдаш ярпайтыр, яман юлдаш картайтыр ○ 6975 ● 13901 (2)
КАРТАЙТЫРГА (1) ■ – Кайгы, кая барасың? – Картайтырга барамын. – Сагыш, кая барасың? – Саргайтырга барамын ○ 14881
КАРТАМАН (1) ■ Картаман картайса ялганчы булыр ○ 12514
КАРТАНЫ (1) ■ Үзөң тапкан картаны үпкөгө алыштырма ○ 9411
КАРТАНЫҢ (1) ■ Карын туйганда картаның исе чыга ○ 9650
КАРТАҢ (1) ■ Теләп алган картаң ○ 9496
КАРТАСЫННАН (2) ■ Аша, кода, картасыннан, картасыннан, үзөң чыгып тартырсың төртөсөннөн ○ 14587 (2)
КАРТАЯ (5 | 1) ■ Тимер дө картая ○ 298 ● 3665; 13105; 13190. :2; 15003
КАРТ-КАРЧЫК (1) ■ Карт-карчык сыйлы була ○ 15039
КАРТЛАР (21) ■ Бала якланса бер төрлө, картлар якланса бик көлкө ○ 15017 ● 15032; 15047–15055; 15125; 15127; 16341; 16369–16373; 16377; 16591
КАРТЛАРГА (1) ■ Картларга юл куй, үзөң дө картаерсың ○ 15056
КАРТЛЫГЫ (1) ■ Баласызның жаны тыныч, э картлыгы – куркыныч ○ 14002
КАРТЛЫГЫМ (1) ■ Яшьлеген аның яшен атсын, картлыгым минем чәчөк атсын ○ 15152
КАРТЛЫГЫН (1) ■ Хатын белән хатын талашса, яшьлеге белән картлыгын әйтер; бай белән ярлы талашса, барлыгы белән юктыгын әйтер ○ 7426
КАРТЛЫГЫНДА (2) ■ Яшьлегендә яшнәмөгән картлыгында кала алса да танылмас ○ 15114 ● 15115
КАРТЛЫГЫҢ (5) ■ Алтмышта картлыгың каршы алыр ○ 15006 ● 15057; 15116–15118
КАРТЛЫГЫҢДА (1) ■ Яшьлегендә мээкчө булсаң, картлыгыңда такмакчы булырсың ○ 15119
КАРТЛЫГЫҢНЫ (1) ■ Яшьлегемне кызык уздырам, дип картлыгыңны алдан туздырма ○ 15113
КАРТЛЫК (9) ■ Егетлек жилеп үтө, картлык чабып житө ○ 15033 ● 15058–15063; 15133; 16560
КАРТЛЫКНЫ (1) ■ Ит күп ашау картайта, катык күп ашау картылыкны туктата ○ 9234
КАРТЛЫКТА (3) ■ Бер картлыкта, бер яшьлектө ○ 15018 ● 15023; 15124
КАРТНЫ (1) ■ Яшьне яшьлек яхшырта, картны киём яхшырта ○ 15130
КАРТНЫҢ (6) ■ Бер картның, бер яшьнең сүзөн тот ○ 15019 ● 15064–15066; 15080; 16592
КАРТЫ (2) ■ Карты бар өйнең китабы бар ○ 15067 ● 15068
КАРТЫМ (1) ■ Картым – убырга тартым ○ 13587
КАРТЫ-ЯШЕ (1) ■ Гыйшыкның карты-яше булмый ○ 12690
КАРУ (2) ■ Каруга кару, карт алашага ябу ○ 11846 ● 15957
КАРУГА (1) ■ Каруга кару, карт алашага ябу ○ 11846
КАРУЛЫ (2) ■ Барымта карулы, кире кайтарулы ○ 5543 ● 9211
КАРУЛЫНЫҢ (1) ■ Карулының тозагы корулы ○ 12515
КАРУН (1) ■ Карун малын күсе ашар ○ 11847
КАРУЫ (2) ■ Жил каруы – яңгыр ○ 1185 ● 5793
КАРЧЫГА (15) ■ Арыслан сунар тапмактан гажиз калмас, карчыга чыпчык авызыннан жим алмас ○ 2047 ● 3975; 3989; 4024; 4025; 4027–4030; 4032; 4034; 4067; 4201; 4205; 8093
КАРЧЫГАДАН (2) ■ Бүрө карчыгадан качмас ○ 2150 ● 4035
КАРЧЫГАНЫ (1) ■ Этәлгене куй, карчыганы чөй ○ 4222
КАРЧЫГАНЫҢ (2 | 1) ■ Каргы – карчыганың азганы ○ 4026 ● 4203;2; 13555
КАРЧЫГАСЫ (2) ■ Күрше авылның карчыгасы – үз авылдыңның каргасы ○ 4031 ● 5248
КАРЧЫГАСЫН (1) ■ Чит илнең карчыгасын үз илнең каргасы талый ○ 4033
КАРЧЫК (6) ■ Хатын – алтын, кыз – көмөш, карчык – бакыр ○ 13708 ● 15015; 15038; 15072; 15079; 15094
карчык → **карт-карчык**

КАРЧЫККА (1) ■ Карт күзе карчыкка төшәр ○ 15043

КАРЧЫКЛАР (1) ■ Карчыклар – өй йозагы ○ 15073

КАРШЫ (30) ■ Тауга каршы сикеру ○ 235 ● 338; 872; 1079; 1192; 1193 (2); 1194; 1740; 1920; 2536; 2692; 3552; 5052; 5634; 5949; 6285; 7026; 7093; 8793; 9777; 10073; 11599; 11848; 12264; 12636; 12851; 12855; 14985; 15006

каршы → кара-каршы

КАРШЫДА (1) ■ Каршыда бай булса, язгы ярлыга ○ 7362

КАРШЫДАГЫ (1) ■ Каршыдагы чөй күзне андый ○ 8410

КАРШЫЛА (1) ■ Кырмыскандан гыйбрэт ал – яздан кышны каршыла ○ 4796

КАРШЫНА (1) ■ Язык казык башына, жавап алла каршына ○ 12660

КАРШЫНДА (1) ■ Үз кадерең белмәгән кешенең башкалар каршында да кадерең булмый ○ 11340

КАРШЫҢА (2) ■ Бүрене телгә алсаң, каршыңа чыгар, ди ○ 2184 ● 9362

КАРШЫСЫНА (1) ■ Яхшылык ит, каршысына яхшылык көтмә ○ 12353

КАРШЫСЫНДА (1) ■ Арыслан киек үз каршысында тау барга кайгырмас ○ 2042

КАРЫ (4) ■ Кара көзнәң кары ятмас ○ 846 ● 1106; 1107; 12503

КАРЫЗ (1) ■ Карыз, карызны бирү – фарыз ○ 8164

КАРЫЗНЫ (1) ■ Карыз, карызны бирү – фарыз ○ 8164

КАРЫЙ (19) ■ Батып барган кояш туып килгән айга кырын карый, имеш ○ 25 ● 35; 104; 248;

3334; 4060; 4533 (2); 7665; 10524; 11446 (2); 13620 (2); 14361; 14833; 15069; 15070; 16866

КАРЫЙ-КАРЫЙ (1) ■ Тынлаусызга сүз әйтсәң, карый-карий артыңнан барырың ○ 11934

КАРЫЙЛЫК (1) ■ Ярлылык, сине кайтаен, жандай дуска ят иттең; карыйлык, сине кайтаен, әйтер сүзгә мат иттең ○ 7486

КАРЫЙЛЫКТАН (1) ■ Карыйлыктан яман нәрсә юк – алтмышка килсә гакулдан талдырган; ярлылыктан яман нәрсә юк – эчке серен дошманга алдырган ○ 15071

КАРЫЙМЫН (1) ■ Мин карыймын кояшка, кояш карый Кодашка ○ 104

КАРЫК (1) ■ Карганың «карык» дигәнә үзенә ямь ○ 3997

КАРЫЛДАП (1) ■ Карга – карылдап, карак карганып котылыр ○ 12513

КАРЫЛДАСА (2) ■ Карга карылдаса кышны чакырыр, каз кангылдаса язны чакырыр ○ 3966 ● 3974

КАРЫЛДАУ (1) ■ Карга карылдау белән генә жил килмәс ○ 3967

КАРЫЛДАУДАН (1) ■ Карга баласының авызын таш белән томаламасаң, карылдаудан туктамас ○ 3953

КАРЫМТА (1 | 1) ■ Барымтага – карымта ○ 5543:1 ● 7203

КАРЫН (10) ■ Үз капка алдыңның карын күрше капкасына көрәмә ○ 5254 ● 6681; 6721; 8844; 9266; 9367; 9649; 9650; 9659; 11841

КАРЫНГА (5) ■ Ач карынга вәгазь сөйләмә ○ 9539 ● 9540; 9754–9756

КАРЫНДА (1) ■ Сау карында балта сабы да сеңә ○ 9681

КАРЫНДАГЫ (1) ■ Карындагы бала – алынмаган кала ○ 14028

КАРЫННЫН (1) ■ Миннәтле аштан карынның ачлыгы яхшы ○ 9308

КАРЫНЫ (20) ■ Кара жирнең карыны киң ○ 125 ● 954; 1852; 2191; 3113; 3530; 5167; 5939; 7329; 9630; 9651–9654; 9771; 9799; 10632; 11862; 14204; 17045

КАРЫНЫМ (1) ■ Кулым камыр, карыным ач ○ 9772

КАРЫНЫН (1) ■ Кабан кабанның карынын ярмас ○ 2326

КАРЫНЫНА (1) ■ Җир карынына көл салган, көленнән күмәч алган ○ 1479

КАРЫНЫННАН (1) ■ Йөрмәгән-тормаган кеше – инәнең карыныннан тумаган кеше ○ 6779

КАРЫНЫҢ (4) ■ Атың арыса – абруең китәр, карының ачса – кадерең китәр ○ 2609 ● 6025; 9655; 10762

КАРЫНЫҢА (1) ■ Бәрәңге әйткән: «Кырык биш көндә карынына керермен», – дигән ○ 1600

КАРЫҢ (1) ■ Кыйбладан жил торса – карың китәр, төньяктан жил иссә – жең китәр ○ 1113

КАРЫШ (4) ■ Үз жирең бер карыш булса да яхшы ○ 208 ● 873; 1523; 8041

КАРЫШЛАВЫК (1) ■ Карышлавыйк карышлап йөрәп ашар ○ 4780

КАРЫШЛАП (1) ■ Карышлавыйк карышлап йөрәп ашар ○ 4780

КАРЫШЛАР (1) ■ Тегүче – карчык буен карап та чамалый, ә кыз буен жиде карышлар, имеш ○ 15094

КАРЫШМА (1) ■ Халык белән хаклыкка карышма ○ 5069

- КАРЫШМЫЙ** (3) ■ Арбадын белсән, кара елан да карышмый ○ 4552 ● 6233; 10933
- КАРЫШЫП** (1) ■ Карышып үскән караманы турайталмасын ○ 1741
- КАС** (4) ■ Шырпылы агач кулга кас ○ 1963 ● 5653 (2); 12129
- КАСД** (1) ■ Бүре да юлдашына касд кылмас, яхшы вә яман булса да, ялгыз ташламас ○ 2144
- КАССАП** (1) ■ Кассап күп булса, хайван мордар китәр ○ 2364
- КАССАПТАН** (1) ■ Сарыкның үлеме кассаптан ○ 3114
- КАССАПЧЫГА** (1) ■ Кассапчыга мал кайгы, карт ишәккә жан кайгы ○ 2365
- КАСТЫ** (1) ■ Яхшының дусти күп, яманның касты күп ○ 12383
- КАСЫГЫМ** (1) ■ Эшкә кушсаң – бүсерем дә касыгым, аш дигәндә – кая минем кашыгым ○ 6327
- КАТ** (25 | 4) ■ Жиденче кат күктә хис итү ○ 106 ● 249; 250; 318; 1489 (2); 1617; 1873; 2238; 3376; 4795; 6842; 8727 (2); 8914; 8975; 9036:2; 9712; 10382:1, :1; 10551:2; 10874; 12462; 15563; 15800; 15873 (2); 16366; 16923
- КАТА** (4) ■ Бер аягында ката, икенчесендә чабата ○ 9075 ● 12809; 14804; 16195
- КАТА-БАТА** (2) ■ Ката-бата, елап кайта ○ 6892 ● 14989
- КАТАР** (1) ■ Туксанның бере туса, тулыксаган Идел катар ○ 951
- КАТАРГЫ** (1) ■ Көймә килсә – кәск качар, катаргы килсә – көймә качар ○ 7047
- КАТАРСЫҢ** (1) ■ Ашатсаң ашарсың, ашатмасаң катарсың ○ 9620
- КАТАУ** (1) ■ Мал – кырау, баш – катау ○ 7383
- КАТКАКТА** (1) ■ Ишәк эзе каткакта калмый, баткакта кала ○ 2970
- КАТКАН** (7) ■ Койрыгы бозга каткан ○ 2433 ● 9282; 9509; 10047; 10899; 12922; 13556
- КАТКАНДАЙ** (1) ■ Яхшы белән сөйләшсәң, балга шикәр каткандай; яман белән сөйләшсәң, эткә сөяк аткандай ○ 12310
- КАТКАН-КОТКАН** (1) ■ Бар дигән даны бар, каткан-коткан туны бар ○ 7632
- КАТ-КАТ** (2) ■ Кат-кат кигән катып үлгән ○ 8777 ● 13785
- КАТЛАВЫ** (1) ■ Алган сабагың бер булсын, катлавы мең булсын ○ 16463
- КАТЛАП** (1) ■ Катлап кигән чабата нык була ○ 9050
- КАТЛАСАҢ** (2) ■ Чабатаны катласаң ныгыр, сүзне катласаң сүтелер ○ 16128 (2)
- КАТЛЫ** (1) ■ Кырык катлы чикмәнең булганчы кырык төкле туның булсын ○ 8915
- КАТМА** (4) ■ Юлдашың яман булса, ерак йөрөп төн катма ○ 6952 ● 9317; 12136; 16100
- КАТМАҖАН** (1) ■ Пешмәгән жимештән катмаган как ○ 1849
- КАТНАШСАҢ** (1) ■ Яман кеше белән катнашсаң, яман булырсың ○ 12216
- КАТНАШТЫРСАҢ** (1) ■ Алтынга бакыр катнаштырсаң, бозарсың ○ 262
- КАТСА** (1) ■ Сыны катса да, серен бирмәс ○ 12653
- КАТСАҢ** (1) ■ Әйберне әйбергә катсаң – заты беленер, ташны ташка чаксаң – уты беленер ○ 631
- КАТУ** (3) ■ Итә белмәсәң сату – чыгар эчеңә кату ○ 7916 ● 8660; 15182
- КАТУЫ** (1) ■ Сатуы барның катуы бар ○ 7958
- КАТЫ** (62) ■ Күккә баксам – күк ерак, жиргә баксам – жир каты ○ 100 ● 126 (2); 127; 973; 1108; 1133; 1338; 1473; 1687; 1688; 1725; 1727; 1728; 1920; 2698; 3457; 3482; 3492; 3775; 5106; 5386; 6148; 6195; 6725; 7021; 7443; 7523; 7613; 8272; 8672; 9203 (2); 9267; 9717; 9755; 9847; 9891; 10309 (2); 11145; 11246; 11270; 11849; 12420; 12516 (2); 13087; 13217; 13557; 13630; 14184; 14218; 15582; 15695; 15885 (2); 15886; 15964; 16044; 16177; 16843
- КАТЫГА** (2) ■ Ялкау йомшак урын булмаса катыга ятарга да риза ○ 6568 ● 8437
- КАТЫГЫ-СӨТЕ** (1) ■ Катыгы-сөте миңа, сыегы-саркыты сиңа ○ 9466
- КАТЫК** (16) ■ Көзгә катык – көмеш кашык, язгы катык – ярты азык ○ 886 (2) ● 990; 3778; 9094; 9234; 9268; 9269; 9278; 9332; 9424; 9468; 10724; 13425 (2); 13671
- КАТЫККА** (2) ■ Икмәкне катыкка манган ач булмый ○ 9216 ● 9259
- КАТЫКЛЫ** (1) ■ Катыклы аш ир кешегә ишектән чыкканчы гына ○ 9270
- КАТЫКНЫ** (1) ■ Көзгә катыкны кияүдән кызганмыйлар ○ 13426
- КАТЫ-КОТЫ** (4) ■ Икмәк югы ямандыр, каты-коты кимертер ○ 9212 ● 9446; 9465; 13643
- КАТЫКТАН** (1) ■ Эңнә катыктан тотып булмый ○ 8719
- КАТЫЛЫГЫН** (1) ■ Жирнең катылыгын үгез үгездән күрә ○ 3319
- КАТЫЛЫК** (1) ■ Иркәлек бозар, катылык тәзәр ○ 11835
- КАТЫМША** (1) ■ Хатын-кыз эшенә катышма, катымша булырсың ○ 13722
- КАТЫНДА** (4) ■ Бүре катында үскән эт куй ашар ○ 3475 ● 7328 (2); 14600
- КАТЫНША** (1) ■ Ирдәүкә булса хатының – яу, катынша булса ирең – яу ○ 13850

- КАТЫНШАДАН (1) ■ Катыншадан хатын артык ○ 13879
 КАТЫП (6) ■ Челлэ чагында катып үлгэн ○ 1060 ● 3947; 4790; 6709; 8777; 11288
 КАТЫРА (1) ■ Катыра торган таракан оятсыз була ○ 4781
 КАТЫРАК (2) ■ Тычканга йон чыккан саен катырак чиный ○ 3419 ● 10397
 КАТЫР-КОТЫР (1) ■ Арпа бирсэц атка бир, катыр-котыр чэйнэсен ○ 1516
 КАТЫРЫРЛЫК (1) ■ Таракан катырырлык суык ○ 4849
 КАТЫСЫЗ (1) ■ Ипи катысыз пешми ○ 9219
 КАТЫША (2) ■ Ашыгыч эшкэ шайтан катыша ○ 11807 ● 16762
 КАТЫШМА (3) ■ Ике эт талашканда, өченче эт, син катышма ○ 3480 ● 6345; 13722
 КАТЫШМАСАН (1) ■ Муллаларга катышмасаң, дога белмэсэң – шайтан сиңа дошман түгел ○ 16742
 КАТЫШМЫЙЧА (1) ■ Туфракка су катышмыйча, балчык булмас ○ 189
 КАТЫШТЫРСАН (1) ■ Алтынга бакыр катыштырсаң бозарсың ○ 7762
 КАТЫШЫР (1) ■ Ашыккан эшкэ шайтан катышыр ○ 16720
 КАУГА (1) ■ Козгын каркылдаган саен кауга какмыйлар ○ 4038
 КАУГАСЫ (1) ■ Авылы кайда – каугасы шунда ○ 5156
 КАУДАН (2) ■ Каудан жиргэ үрт салма ○ 1284 ● 8463
 КАУЛАНГА (1) ■ Кауланга кошың төшмэсен, наданга эшең төшмэсен: кошың табылмый калыр, надан яқаңнан алыр ○ 16593
 КАУЛАУ (1) ■ Барган атны каулау яхшы ○ 2626
 КАУРЫЕ (1 | 1) ■ Тавис – каурые белэн матур ○ 4119 ● 4119:1
 КАУРЫЕН (1) ■ Торна каурыен салган – аяклары да томшыгы калган ○ 4133
 КАУРЫЕНА (1) ■ Тутый кош каурыена төрөнгөн карга ○ 4017
 КАУРЫЙ (1) ■ Каурий тоткан хур булмас ○ 16596
 КАУРЫЙЛАРЫ (1) ■ Тавис каурийлары таккан карга ○ 4016
 КАУШАМЫЙ (1) ■ Түбөгэ чыксаң каушамый чык ○ 8295
 КАУШАР (1) ■ Эшлэгэн ашар, эшлэмэгэн каушар ○ 6205
 КАФ (2) ■ Карар иткэн – үгез жиккэн, Каф тавына житкэн ○ 11144 ● 17040
 КАҺӘР (1) ■ Кайгы – күздэн, каһәр – йөздэн беленэ ○ 14883
 КАҺӘРЕН (1) ■ Каһәрен йоткан – пәһлеван ○ 12517
 КАЧ (16 | 1) ■ Нәрсә аермаган кешедән ерак кач ○ 603 ● 1845; 2621:2; 3698; 5795; 5849; 8128; 9535; 10179; 10435; 10534; 11135; 12176; 12223; 12267; 12344; 14645
 КАЧА (9) ■ Кача белү дэ бер һөнәр ○ 5576 ● 5954; 7332; 7868 (2); 11087; 15552; 16726; 16975
 КАЧАГАН (2) ■ Качаган мал кашкырга жим ○ 2366 ● 3010
 КАЧАДЫР (1) ■ Вақыт акадыр: гафил булма, качадыр ○ 796
 КАЧАР (15) ■ Карак мәче син таяк алганчы сизенеп качар ○ 3341 ● 4422; 4427; 5475; 5727; 7047 (2); 7052; 8419; 9338; 9807; 11303; 14739; 15971; 16744
 КАЧАРГА (2) ■ Бүре баласын тотарга өйрәтсә, сарык баласын качарга өйрәтэ ○ 2137 ● 11084
 КАЧАРДА (1) ■ Иргэ дүүлөт бегәрдэ коладың салса каз алыр, ирдән дүүлөт качарда лачын салса да аз алыр ○ 13520
 КАЧАСЫ (1) ■ Күрмэгәннен күрәсе килер, күргәннен качасы килер ○ 10452
 КАЧАСЫМ (1) ■ «Кыз» дигәч качасым килә, «мал» дигәч качасым килә ○ 13272
 КАЧКАН (24) ■ Тамчыдан качкан явымга юлыгыр ○ 1137 ● 1715; 4136; 4494; 5034; 5577–5579; 5728 (2); 6061; 6256; 11524; 11727; 12399 (2); 12963; 13694; 14356 (2); 14821; 16780; 16856; 16864
 КАЧКАНДА (2) ■ Качканда да, куганда да «тота» дип йөгөр ○ 5580 ● 6781
 КАЧКАННЫ (1) ■ Качканны кума ○ 5581
 КАЧКАННЫҢ (1) ■ Качканның батырлыгы аякта, сугышканның йөрәктэ ○ 5582
 КАЧКЫН (1) ■ Атың качкын булсын, йөрәгән ялкын булсын ○ 11071
 КАЧМА (3) ■ Тәвөгэ менеп чоқырга качма ○ 2928 ● 8509; 14818
 КАЧМАК (1) ■ Кол кайгысы бер качмак, би кайгысы бер чапмак ○ 5831
 КАЧМАС (5) ■ Арыслан юлбарыстан качмас ○ 2049 ● 2150; 3373; 4427; 6168
 КАЧСА (2) ■ Төлке никадәр качса да, барыр жире күрекче кибетендэ ○ 2298 ● 5661
 КАЧСАМ (1) ■ Урман чытырман, качсам тоттырмам ○ 1876
 КАЧСАҢ (1) ■ Доньяны кусаң – качар, качсаң – куар ○ 14739
 КАЧУ (3) ■ Төлкенен уены күп булса да, иң яхшысы – качу ○ 2313 ● 3292; 5575

- КАЧУДА** (1) ■ Дошман күп булганда качуда файда юк ○ 5320
КАЧЫНЫР (1) ■ Матур ачылыр, ямьсез качыныр ○ 10684
КАЧЫП (9) ■ Янгырдан качып, дәрьяга төшкән ○ 1169 ● 1232; 1413; 2934; 5035; 10836; 13613; 14705; 15417
КАЧЫП-ПОСЫП (1) ■ Качып-посып каз ашаудан тынычлап ачы суган ашавың яхшырак ○ 9656
КАЧЫР (2) ■ Ат белән ишәк кавышкан, ике арада качыр туган ○ 2999 ● 5807
КАЧЫРА (1) ■ Кырау янгырны качыра ○ 1114
КАЧЫРГА (1) ■ Качырга: «атаң кем?» дигәч, «ат» дигән ○ 3001
КАЧЫРДАН (1) ■ Качырдан ат та тумас, ишәк тә тумас ○ 3002
КАЧЫРНЫ (1) ■ Бер камчы мең качырны өркеткән ○ 3000
КАЧЫРНЫҢ (1) ■ Качырның фамилиясе юк ○ 3003
КАШ (13) ■ Адашмыймын дигән кеше каш белән күз арасында адашыр ○ 6724 ● 8812; 10066; 10087; 10393; 10394; 10500; 10503; 10505; 10521; 13126; 14708; 15393
КАШАВАЙ (1) ■ Туйга барсаң жик кашавай: чана печән ашамай ○ 13314
КАШАВЫ (1) ■ Атның яме – ашавы белән дә кашавы белән ○ 2577
КАШКА (6) ■ Яхшы атның башы кашка ○ 2726 ● 3149; 3150; 6668; 7534; 12103
КАШКЫРГА (1) ■ Качаган мал кашкырга жим ○ 2366
КАШЛЫ (1) ■ Башлык булсаң башлы бул, жыерылмас кашлы бул ○ 5748
КАШТА (1) ■ Күздә, кашта, йөрәк башта, эшем синдә генә ○ 10513
КАШЫ (3) ■ Йөзек кашы зур булмый ○ 8773 ● 10960; 12320
КАШЫГЫ (4) ■ Ашы бар, кашыгы юк ○ 9143 ● 9567; 10020; 14687
КАШЫГЫМ (1) ■ Эшкә кушсаң – бүсерем дә касыгым, аш дигәндә – кая минем кашыгым ○ 6327
КАШЫГЫН (3) ■ Бака кашыгын тут басмас ○ 4564 ● 9565; 15266
КАШЫГЫНА (1) ■ Кашыгына тигән май сабына да тияр ○ 9271
КАШЫГЫНДА (1) ■ Сабында да бар, кашыгында да бар ○ 9952
КАШЫГЫҢА (2) ■ Ашыңа ни салсаң, кашыгыңа шул чыгар ○ 9147 ● 9922
КАШЫГЫҢНЫ (1) ■ Туяр алдынан туя бел, кашыгыңны куя бел ○ 9721
КАШЫЙ (3) ■ Эшләгән ашый, эшләмәгән башын кашый ○ 6206 ● 15199; 15354
КАШЫК (37 | 1) ■ Бер кашык су белән йотарлык ○ 503 ● 886; 967; 1387; 1975; 6596; 7168; 7503 (2); 9162; 9163; 9277; 9558; 9564; 9627; 9868; 9873; 9877; 9885 (2); 9889; 9908; 9911; 9923; 9935 (2); :1; 9942; 10023; 10041; 10042; 10223; 10572; 12224; 12319 (2); 13425 (2)
КАШЫК-АЯК (3) ■ Йортта кашык-аяк шалтырамый булмый ○ 8268 ● 13656; 14722
КАШЫККА (1) ■ Кашыкка да эләкми, авызга да тими ○ 10033
КАШЫКНЫ (1) ■ Яхшы аш начар кашыкны да алтын итә ○ 9391
КАШЫКНЫҢ (2) ■ Аш бетте – кашыкның бәясе төштә ○ 9872 ● 10018
КАШЫКСЫЗ (1) ■ Бармагына ышанган кашыксыз калган ○ 10897
КАШЫКТАН (1) ■ Кашыктан авызга хәтле ерак юл бар ○ 9924
КАШЫМА (1) ■ Үз кутырыңны үзеш кашыма ○ 15340
КАШЫМАГА (1) ■ Кашымага тырнак кирәк ○ 10924
КАШЫМЫЙЛАР (1) ■ Кычтырмаган жирне кашымыйлар ○ 15232
КАШЫНА (1) ■ Егетнең кашына карама, эшенә кара ○ 12879
КАШЫНСА (1) ■ Ярлы кашынса, мулла сәдака өмет итәр ○ 17073
КАШЫНЫР (1) ■ Кыш хәстәрән күрмәгән кысылыр да кашыныр ○ 869
КАШЫҢ (5) ■ Үз өендә ашың булсын, кеше өендә кашың булсын ○ 8350 ● 10064; 10395; 10478; 10480
КАШЫҢ-КҮЗЕҢ (1) ■ Кашың-күзең кара, калганың үзең кара ○ 10479
КАШЫР (4) ■ Ишәк ишәкне бурычка кашыр ○ 2960 ● 6286; 15348 (2)
КАШЫРГА (1) ■ Баш кашырга да вакыт юк ○ 10326
КАШЫСА (1) ■ Бай ботын кашыса, мулла кулын суза ○ 16965
КАШЫТЫРЛЫК (1) ■ Хәле жилкә кашытырлык булу ○ 10856
КАЮЛЫ (2) ■ Каюлы ағач озак чыдый ○ 1689 ● 1690
КАЮЫ (1) ■ Каюлы ағачның каюы чыкмый булмый ○ 1690
КАЯ (32 | 1) ■ Кая барсаң да, бер кояш ○ 30 ● 668; 978; 1791; 2352; 3092; 3395; 3848; 4007; 4257; 4682; 4708; 4737; 5725; 6327; 6893; 7016:3; 7078; 7478; 7920; 8302; 8712; 8980; 10243; 10280; 12289; 13177; 14063; 14775; 14881 (2); 14895; 15551

- КАЯН** (10) ■ Алдына кара – кая барганыңны белерсең, артына кара – каян чыкканыңны белерсең
○ 668 ● 2200; 2551; 2820; 7178; 7438; 7500; 9990; 11094; 12807
- КЭБАБЕН-ШӨРАБЕН** (1) ■ Кэбабен-шөрабен – өф-өф, исэбен-хисабын – ах-вах ○ 7918
- КЭБАП** (1) ■ Уңган хатын арыш онын кэбап итэр, умдаган хатын бодай онын харап итэр ○ 13698
- КЭБЕСТӘ** (10) ■ Кэбестә аркасында суган да су эчә ○ 1610 ● 1635; 3011; 3018; 3024; 3032; 3034; 3073; 11321; 16370
- КЭВЕШКӘ** (1) ■ Ике аяк бер кэвешкә сыймас ○ 9040
- КЭВЕШЛӘРЕ** (1) ■ Кэвешләре бер магазинда булган ○ 9081
- КЭГАЗЬ** (1) ■ Кэгазь – дәрья, каләм – көймә ○ 16613
- КЭГАЗЬГӘ** (4) ■ Аракы эчкән азыкка интеккән, тәмәке тарткан кэгазьгә интеккән ○ 9810
● 16591; 16614; 16615
- КЭГАЗЬДӘ** (1) ■ Белемле үлсә, кэгазьдә хаты калыр; оста үлсә, эшлэгән заты калыр ○ 16506
- КЭГЬБӨГӘ** (1) ■ Дөя кэгьбөгә бару белән хажи булмас ○ 2917
- КЭЕФСЕЗ** (1) ■ Яшьлегең үтсә тэртипсез, картлыгың үтәр кэефсез ○ 15118
- КЭЖӘ** (69 | 1) ■ Дунгызны кыйнап кэжә ясамыйлар ○ 2894 ● 3004–3010; 3013; 3014; 3016; 3017; 3019–3043; 3051; 3058–3060; 3062; 3065–3068; 3070; 3074; 3095; 3115; 3130; 3133; 3134; 3142; 3310; 5219; 6434; 7224; 7934; 11607; 12512:1; 13145; 13330; 13884; 14102; 14618; 14637; 14638; 14660; 16852
- КЭЖӘГӘ** (7) ■ Кемгә нәстә, кэжәгә кэбестә ○ 3011 ● 3015; 3044; 3045; 3061; 3071; 3072
- КЭЖӘДӘ** (3) ■ Кэжәдә жан кайгысы, итчедә май кайгысы ○ 2373 ● 3046; 10301
- КЭЖӘДӘН** (1) ■ Сарыктан кэжә тумый, кэжәдән сарык тумый ○ 3115
- КЭЖӘЛӘР** (1) ■ Тәкәләр сөзешкәндә кэжәләр ял итә ○ 3145
- КЭЖӘЛӘРЕ** (1) ■ Ике дошманның кэжәләре дә аерым йөри ○ 5423
- КЭЖӘНӘ** (6) ■ Кирәк булса – кэжәне жиңги, тәкәне жизни диярсең ○ 3012 ● 3018; 3047; 3069; 3073; 12280
- КЭЖӘНӘҢ** (10) ■ Атың киеге – колан, кэжәнен киеге – коралай ○ 2226 ● 3048–3055; 3063
- КЭЖӘҢ** (1) ■ Елавык булса да, балаң булсын; бакравык булса да, кэжәң булсын ○ 14017
- КЭЖӘҢНЕ** (1) ■ Бер калжа ит өчен кэжәңне суйма ○ 9175
- КЭЖӘСЕ** (3) ■ Кэжәсе кыйбат түгел, мәжәсе кыйбат ○ 3056 ● 7498; 12896
- КЭЖӘСЕН** (1) ■ Тинтәк ике кэжәсен берьюлы суяр ○ 11678
- КЭЖӘСЕНӘ** (1) ■ Кэжәсенә күрә сакалы ○ 3057
- КЭЖӘСЕНДӘ** (1) ■ Хикмәт мөгезендә түгел, кэжәсендә ○ 3064
- КЭЖӘСЕННӘН** (1) ■ Байдан хакымны алам дип, ярлы актык кэжәсеннән язган, ди ○ 7228
- КӘЙЛӘ** (1) ■ Кәйлә белән түгел, хәйлә белән ○ 12532
- КӘЙЛӘМ** (1) ■ Кәйләм үтмәсә, хәйләм үтәр ○ 12651
- КӘКЕРЕ** (1) ■ Һәркемнең бармагы үзенә таба кәкере ○ 10980
- КӘКЕРЕГӘ** (1) ■ Туп-турыдан туп пошел, кәкерегә не ходи ○ 6900
- КӘКЕРЧЕК** (1) ■ Кәкре агачтан кәкерчек, чатлы агачтан чата ○ 1928
- КӘККҮК** (2) ■ Карга күке баласын күпме ашатса да, «кәккүк» дип кычкырыр ○ 3973 ● 4333
- КӘККҮКНЕҢ** (| 2) ■ Алдан кычкырган кәккүкнең башы ярыла ○ 4057:1 ● 4057:3
- КӘКРӘЙГӘН** (1) ■ Юкка кәпрәйгән – вақытсыз кәкрәйгән ○ 12051
- КӘКРӘЙТӘ** (1) ■ Байлык багырайта, ярлылык кәкрәйтә ○ 7241
- КӘКРӘЙТҮ** (1) ■ Кәкре агачны төзәйтүдән төзен кәкрәйтү жиңелрәк ○ 1927
- КӘКРЕ** (29 | 1) ■ Кәкре белән бөкере – икесе дә бер ○ 595 ● 597; 1696; 1773; 1853; 1927; 1928; 2929; 3688; 3721; 4603; 5595; 5602; 5635; 5893; 6968; 7044; 7272; 8453; 8471; 8623; 8633; 10837; 10954; 10955; 12147; 12533; 12628; 13057:2; 13592
- КӘКРЕГӘ** (1) ■ Кәкрегә бөкре килү ○ 15355
- КӘКРЕДӘН** (2) ■ Төз агачтан ук чыгар, кәкредән – жәя ○ 1947 ● 6820
- КӘКРЕМЕ** (1) ■ Кәкреме, төзме – бер сүз булсын ○ 15917
- КӘКРЕНЕ** (2) ■ Кәкрене турайта алмассың ○ 596 ● 651
- КӘКРЕНЕҢ** (1) ■ Кәкренен шәүләсе дә кәкре ○ 597
- КӘКРЕСЕН** (1) ■ Елан үз кәкресен белмәс, дунгыз үз бөкресен белмәс ○ 4612
- КӘЛӘШЕН** (1) ■ Көйсез кияү кияүләп ятканчы көйле кияү кәләшен алып кайткан ○ 13427
- КӘЛТӘ** (2) ■ Елан теле белән кәлтә теле бер ○ 4605 ● 4680
- КӘЛТӘНЕҢ** (1) ■ Кәлтәнәң койрыгын киссәң, янадан үсәр ○ 4669

- КӘЛЯМ** (1) ■ Әүвәл сәлам, аннан кәлям ○ 16244
КӘЛЯМНӘН (1) ■ Кәлямнән әүвәл сәлам кирәк ○ 15918
КӘМАЛЬНЕҢ (1) ■ Һәр кәмальнең бер завалы бар ○ 636
КӘНДИ (1) ■ Ана ике донья – бер кәнди ○ 14762
КӘНФИТ (3) ■ Бай белән күрше тору сызлаган тешкә кәңфит ашаган кебек ○ 7157 ● 9290; 9291
КӘПӘРЕНҮ (1) ■ Кәпәренү күркәгә килешә ○ 12017
КӘПРӘЙГӘН (1) ■ Юкка кәпрәйгән – вакытсыз кәкрәйгән ○ 12051
КӘПРӘЙГӘННЕҢ (1) ■ Мактанчыкның оенә бар, кәпрәйгәннең туена бар ○ 12029
КӘРВАН (4) ■ Кәрван кичәр – ут калыр, халык кичәр – йорт калыр ○ 5020 ● 6792; 6793; 6831
КӘРВАНГА (2) ■ Этнең табаны кычытса, кәрванга иярер ○ 3725 ● 6835
КӘРВАНЧЫ (1) ■ Дөянең телен кәрванчы белә ○ 2922
КӘРЗИН (1) ■ Алтмыш талдан бер кәрзин ○ 1885
КӘРКЕШЕН (2) ■ Зимагурның гомере кәркешен урап үтәр ○ 5798 ● 6573
КӘРЛӘ (1) ■ Киберлек – кәрлә сыйфаты, кечелек – бәндә сыйфаты ○ 12011
КӘРНИЗ (1) ■ Болдыр ягына кәрниз ясамыйлар ○ 8242
КӘРЧЕМӘ (1) ■ Йокы кәрчемә кебек: биш сәгатъ эчендә ойый, алты сәгатътә ачий ○ 6650
КӘРЧЕ-МӨРЧЕ (1) ■ Кәрче-мөрче, орлык пәрәмәче ○ 9472
КӘСАСЕ (1) ■ Күңел кәсасе бер түгелсә тулмас ○ 11211
КӘСАФӘТЕ (3) ■ Яманның кәсафәте бер чакырым алдан йөри ○ 12291 ● 12386; 12389
КӘСӘРТКЕЛЕК (1) ■ Елан өчкә өзәлсә дә, кәсәрткелек хәле бар ○ 4610
КӘСЕП (2) ■ Кәсеп иткәнгә насыйп иткән ○ 6096 ● 12916
КӘСЕПНЕҢ (1) ■ Халәл кәсепнең яманы юк ○ 12597
КӘФЕН (2) ■ Күлмәк кигән бер кайтыр, кәфен кигән кайтмас ○ 5383 ● 15444
КӘФЕНЕМНЕ (1) ■ Үләсемне белсәм, кәфенемне муеныма урап йөрер идем ○ 15431
КӘФЕНСЕЗ (2) ■ Акчасыз базарга барганчы, кәфенсез гүргә кер ○ 7844 ● 7938
КӘШӘМИР (1) ■ Башың буш булгач кәшәмир яулыктан ни файда ○ 10266
КВАС (1) ■ Коры квас, сай чүмеч ○ 9470
КЕБЕК (139) ■ Ай кебек калкыды, кояш кебек балкыды ○ 84 (2) ● 89; 308; 512; 519; 524; 656 (2); 805; 889; 1046 (2); 1211; 1635; 1776; 1841; 2277; 2738; 2742 (2); 2776; 3128; 3388–3390; 3393; 3783; 3787; 3800; 3946; 4079; 4225; 4280 (2); 4353–4355; 4433; 4535; 4616; 4711; 4751; 4752; 4844; 5401; 5405; 5499; 5998; 6088 (2); 6137; 6288 (2); 6432; 6570; 6650; 6682; 6697 (2); 6721 (2); 7111; 7157; 7186 (2); 7287 (3); 7455; 7833; 7837; 8261; 8564; 8577; 8661; 8738; 8744; 9424; 9477; 9488; 10498; 10518; 10710 (2); 10859; 11048; 11204; 11213; 11481 (2); 11512; 11742; 11845; 12220; 12263; 12434 (2); 12469; 12708; 12846; 12904; 12981; 13063; 13087; 13236 (2); 13588 (2); 13670; 13719; 13743; 13877; 13951; 14178; 14719; 14750; 14782; 14786; 14831; 15510; 15547 (2); 15640 (2); 15648 (2); 15696; 15753; 15822; 15885; 15919; 16021; 16059; 16061; 16099; 16170; 16397; 16636
КЕБЕКТЕР (1) ■ Исерекләр арасында аек – үлекләр арасында терек кебектер ○ 9835
КЕЗ (1) ■ Яман тел без кебек, яхшы тел кез кебек ○ 15648
КЕЛӘМ (1) ■ Келәм астында барабан какмыйлар ○ 16374
КЕЛӘМГӘ (1) ■ Келәмгә биргесез алача бар, булышканга биргесез арача бар ○ 5583
КЕЛӘМНЕ (1) ■ Киленне – килгәндә, келәмне жәйгәндә макта ○ 13373
КЕЛӘТ (3) ■ Акыл келәт түгел, янадан салып булмый ○ 11412 ● 12784; 13824
КЕЛӘТЕ (1) ■ Ил – иләте белән, бай – келәте белән ○ 4928
КЕЛӘТЕН (1) ■ Теләвен теләткән, келәтен бураткан ○ 16806
КЕЛӘТЕННӘН (1) ■ Келәтәннән озын бастырыгы ○ 8654
КЕЛӘТТӘ (1) ■ Келәттә оның булмаса да, хатының унган булсын ○ 13657
КЕЛИНДЕР (1) ■ Аның өчен ике калач бер тиен, бер келиндер өч тиен ○ 9427
КЕМ (97) ■ Яренгә кем бар, кем юк ○ 1064 (2) ● 1153; 1414 (4); 1415; 1782; 1910; 2940; 2945; 3001; 3146; 3259; 3453; 3587; 3673; 3704; 3722; 3998; 4310; 4627; 4646; 4667; 4748; 4791; 5418; 5457; 5508; 5552; 5676; 5821 (2); 5899; 5924; 5997; 6073; 6230; 6392; 6917; 7036 (2); 7037; 7059; 7441 (2); 7526; 7608; 7903; 7999; 8165; 8513; 8520; 8592; 8615; 8857; 8903; 8968; 9064; 9560; 10218; 10707; 11146; 12088; 12137; 12139; 12200; 12518; 12710 (3); 12798; 13178; 13281; 13980; 14232; 14578; 14581; 14598; 14979; 14992; 15226; 15442; 15747; 16228 (2); 16305; 16325 (2); 16702; 16901; 16993 (2); 16999; 17039; 17085

- КЕМӨННӨН** (1) ■ Кызның кемлеге кемөөнөн күрөнө ○ 13022
- КЕМГӘ** (18) ■ Таякның кемгә тошасен бел ○ 1941 ● 3011; 3599; 5218; 5584 (2); 5862; 8615; 9056; 9590; 11413; 12710; 13094; 14465; 14555; 16141; 16989; 17028
- КЕМДӘ** (1) ■ Ачу кемдә дә бар, аны йота белү кирәк ○ 12435
- КЕМДӘДЕР** (1) ■ Зәнгәр тәймәм кемдәдер, минем күнелем шундадыр ○ 8956
- КЕМЕ** (3) ■ Агачның башын киссәң, төбө калыр; икенәң берсе үлсә, берсе калыр; ялгызның үзе үлсә, кеме калыр? Менгән аты, кигән туны ятка калыр ○ 4859 ● 4985; 16859
- КЕМЛЕГЕ** (1) ■ Кызның кемлеге кемөөнөн күрөнө ○ 13022
- КЕМЛЕГЕН** (4) ■ Кешенәң кемлеген беләсәң килсә, иптәшләренә кара ○ 5459 ● 6081; 12519; 15543
- КЕМЛЕГЕҢНЕ** (1) ■ Үзеңнең кемлегенә беләсәң килсә, курышкан сора ○ 5258
- КЕМНӘН** (1) ■ Кемнән туган – шуны куган ○ 14445
- КЕМНЕ** (7) ■ Хужасы кемне кабул итсә, эт шуңа койрык болгар ○ 3538 ● 12721; 13094; 13643; 14160 (2); 14555
- КЕМНЕКЕ** (10) ■ Жир кемнеке – икмәге шуныкы ○ 1480 ● 2501 (2); 5886 (2); 7202; 7221; 8297; 8785; 14199
- КЕМНЕҢ** (13) ■ Кемнең тарысы – шуның тавыгы ○ 1549 ● 6917; 6918; 7038; 8275; 8464; 8774; 10925; 12519; 15227; 15490; 16375; 16594
- КЕНӘ** (17 | 1) ■ Кечкенә булса да, эче төш кенә ○ 649 ● 978; 2601; 3033; 3188; 3723:1; 3807; 4399; 4469; 4546; 10296; 10315; 12034; 13804; 16319; 16327; 16409; 17079
- КЕНӘРГӘ** (1) ■ Кенәргә кайту Бохарадан кайтудан авыр ○ 5180
- КЕНӘРИ** (1) ■ Кенәри үзе читлектә, күнелә иректә ○ 4215
- КЕНДЕГЕН** (2) ■ Кыз бала үз кендеген үзе кисә ○ 12977 ● 14211
- КЕНДЕГЕН** (1) ■ Син дә коры калма, ату кендегән канар ○ 10844
- КЕНДЕК** (1) ■ Тумаган балага кендек әби кирәкми ○ 14060
- КЕР** (23) ■ Пычрак суда кер юа ○ 517 ● 553; 772; 1296; 1343; 1865; 4959 (2); 7207; 7844; 8161; 8253; 8760; 8822; 8823; 9805; 10362; 10481; 10961; 13173; 13814; 13910; 14641
- КЕРӘ** (57 | 3) ■ Яз житсә чебенгә дә жан керә ○ 986 ● 1126; 1512; 2201; 2423; 2502; 3357; 3619; 4324 (2); .1; 6611; 6710; 7210; 7242:2; 7281 (2); 7319 (2); 7497; 8140; 8231; 8357 (2); 8592; 8594; 8828; 8952 (2); 9186; .1; 9226 (2); 9801; 9853; 9913; 9953; 10374; 10896; 11025; 11199; 11276; 11334; 11952; 11997; 13375; 13651; 13841; 14470 (2); 14833; 14899; 15005; 15163; 15167; 15173; 15633; 15878; 16104 (2)
- КЕРӘЛӨР** (2) ■ Бер тиен белән керәләр, ярты тиен белән чыгалар ○ 7830 ● 8230
- КЕРӘЛЕ** (1) ■ Аның акылы керәле дә чыгалы ○ 11764
- КЕРӘМ** (2) ■ Бәрәңге: «Мин патшалар авызына да керәм!» – дип әйтер, ди ○ 1596 ● 15316
- КЕРӘН** (4) ■ Керән тормадан татлы булмас ○ 1606 ● 1607; 1630; 9272
- КЕРӘСӘ** (1) ■ Чыгасы мал чыкмыйча, керәсә мал керми ○ 7431
- КЕРӘСЕН** (1) ■ Күрәсегә үзәң барып керәсәң ○ 14924
- КЕРӘСЕННЕ** (1) ■ Ишектән арт белән чыгып киткәндә ал белән кайтып керәсәнне онытма ○ 8259
- КЕРӘ-ЧЫГА** (1) ■ Бусагамны төшерде инде керә-чыга ○ 8362
- КЕРГӘН** (47) ■ Жир тишегенә кергән ○ 252 ● 528; 1154; 1950; 2447; 2502; 3125; 3542; 3543; 3776; 4299 (2); 4325; 4560; 4592; 5199; 5987 (2); 6746; 6829; 6921; 7455 (2); 7779; 7921; 8102; 8514; 8608; 8624; 9796; 10507; 10894; 10957; 12478; 13172; 13952; 14240; 15194; 15200; 15376 (2); 15439; 15575; 15904; 15923; 15970; 16118
- КЕРГӘНГӘ** (1) ■ Туганнан алып кабергә кергәнгә кадәр өйрән ○ 16657
- КЕРГӘНДӨ** (1) ■ Еланни өненә кергәндә койрыгыңнан тартып алырмың димә ○ 4631
- КЕРГӘННӨР** (1) ■ Аптыраш белән йөдәш кергәннөр, ди, өйдәш ○ 14789
- КЕРГӘННЕ** (1) ■ Авызыңа кергәнне чәйнәргә иренмә ○ 9520
- КЕРГӘНЧЕ** (7) ■ Суга кергәнче йөзәргә өйрән ○ 442 ● 1866; 5213; 7207; 8161; 13173; 13814
- КЕРГӘЧ** (8) ■ Апрель кергәч эт биеклегә кар ява ○ 759 ● 2688; 4399; 5954; 8332; 11128; 12384; 13796
- КЕРДЕ** (6) ■ Кибәнгә тычкан керде ○ 3427 ● 8477 (2); 10471; 16101; 16940
- КЕРЕ** (3) ■ Керне юган саен кере чыга ○ 8779 ● 11207 (2)
- КЕРЕМ** (1) ■ Керем бар жирдә чыгым бар ○ 7922
- КЕРЕН** (1) ■ Кнемдәге керне юып бетерәсәң, күнел керен бетерү читен ○ 11162

- КЕРЕП** (19 | 1) ■ Суга кереп коры чыгар ○ 523 ● 725; 1546; 3438; 4216; 5270; 5282; 5904; 6856; 8229; 8260; 9791; 12170; 12522; 14925; 14964; .1; 15552; 15679; 16948
- КЕРЕР** (30) ■ Кош кермаган өйгө врач керер ○ 39 ● 1496; 2030; 2196; 4598; 4603; 4609; 4738; 4819; 4834; 5024; 5375 (2); 5428; 5476; 5547; 5808; 6386; 8272; 8463; 8632; 9910; 10365; 12335; 12688; 13115; 13140; 14099; 15549; 16279
- КЕРЕРГӨ** (2) ■ Юктан бар булган кеше менэргэ тау тапмас, бардан юк булган кеше керергэ тишек тапмас ○ 7625 ● 8370
- КЕРЕРЛЕК** (3) ■ Терелэй жир астына керерлек булу ○ 243 ● 253; 10516
- КЕРЕРМЕН** (1) ■ Бэрэнге айткэн: «Кырык биш көндө карынына керермен», – дигэн ○ 1600
- КЕРЕРСЕН** (2) ■ Күршегэ, онга кермэсэн дэ, көлгэ керерсен ○ 5198 ● 5218
- КЕРЕШ** (1) ■ Песнем, «перес», аягың-кулың дөрес, тычкан тотарга кереш ○ 3392
- КЕРЕШӨ** (1) ■ Кунак килгәнне күрсэ, мулла намазга керешө ○ 17002
- КЕРЕШЕН** (1) ■ Өлөшөң булмаса, керешөң булмасын ○ 8201
- КЕРЕШЕР** (2) ■ Кулыннан килмэгән күркэ асарга керешер ○ 6489 ● 14621
- КЕРЕШЕРМЕН** (1) ■ Арзан керешермен, ашавым белән кыймматкэ төшерермен ○ 9533
- КЕРЕШМӨ** (1) ■ Юкөнне хазерләмичэ чабатага керешмө ○ 9069
- КЕРЕШМИЛӨР** (1) ■ Сусагач кына кое казырга керешмилөр ○ 9689
- КЕРЛӨНӨР** (1) ■ Күлмэк якасы алдан керлөнөр ○ 8918
- КЕРЛӨНМЭСЛЕК** (1) ■ Керлөнмөслөк ак булмас, сөрөнмөслөк ат булмас ○ 8778
- КЕРМӨ** (7) ■ Урманга себерке белән кермө ○ 1867 ● 2856; 7027; 7604; 10922; 15875; 17000
- КЕРМӨГӨН** (11) ■ Кош кермаган өйгө врач керер ○ 39 ● 5199; 8277; 8358; 9450; 10335; 10420; 10638; 13682; 14226; 15051
- КЕРМӨГӨНГӨ** (1) ■ Тигәнэк арасына кермөгөнгө тигәнэк иярми ○ 1306
- КЕРМӨГӨННЕ** (1) ■ Ана сөтө белән кермөгөнне тормыш кертө ○ 14703
- КЕРМӨМ** (1) ■ Кэжөнөң аркасына бакча иясе сәнэк белән суккач, ул: «Най, хәтерләрөм юклығы, шушы кеше бакчасына кермөм дип айткән идем!» – ди икән ○ 3048
- КЕРМӨС** (21) ■ Каты жиргэ казык кермөс ○ 127 ● 1476; 4407; 5486; 6466; 7788; 7912; 8625; 8639; 9220; 9546; 9969; 10325; 10994; 11902; 12490; 14226; 14673; 16075; 16313; 16904
- КЕРМӨСӨ** (5) ■ Өсаккэ кермөсө, исәпкэ кермөс ○ 1476 ● 7912; 11997; 12335; 12490
- КЕРМӨСӨҢ** (1) ■ Күршегэ, онга кермэсэн дэ, көлгэ керерсен ○ 5198
- КЕРМӨССӨҢ** (1) ■ Белеп өрсөн, эт булсаң, урамнан кермөссөң ○ 3773
- КЕРМИ** (27) ■ Төлкө саклы бакчага керми ○ 2299 ● 3280; 3340; 4493; 5197; 5209; 5323; 7431; 7694; 7893; 7960; 8570; 8616; 8630; 9117; 10419; 10774; 11136; 11362; 11991; 13508; 14770; 14896; 15378; 15812; 15878; 15915
- КЕРМИБЕЗ** (1) ■ Өлхәм белән Өбжөткэ без кермибез әжәткэ ○ 16955
- КЕРМИЛӨР** (2) ■ Ачык ишекне ватып кермилөр ○ 8232 ● 8461
- КЕРМИЧӨ** (3) ■ Пәжи килегэ кермичө, мае чыкмас ○ 1559 ● 2168; 7956
- КЕРНЕ** (3) ■ Керне юган саен керө чыга ○ 8779 ● 8809; 11162
- КЕРОСИН** (1) ■ Утка керосин сибү ○ 8581
- КЕРПӨ** (4 | 4) ■ Керпө баласын «йомры гынам, йомшак кынам» дип сөя, имеш ○ 2222 ● 2223; .1; .2; .3; 2252; 3985; .1
- КЕРПЕНЕКӨ** (1) ■ Керпенеке шырпылы ○ 2224
- КЕРПЕНӨҢ** (1) ■ Керпенең аягын күрөп булмый ○ 2225
- КЕРСӨ** (23 | 1) ■ Жиде кат жир астына керсө дэ, эзлөп табу ○ 250 ● 405; 3644; 1; 7460; 7820; 8337 (2); 8462; 8616; 8996; 9807; 10243; 10335; 10896; 11044; 11861; 13386 (2); 13534; 13651; 14133; 14825; 16896; 17014
- КЕРСӨМ** (2) ■ Куян: «Урманга керсөм – бет ашый, кырга чыксам – эт ашый», – дип айтө, ди ○ 2261 ● 8662
- КЕРСӨҢ** (12 | 1) ■ Күккэ менсөн – аягыңнан тартыр, жиргэ керсөн – колагыңнан тартыр ○ 101 ● 285 (2); 367; 1020; 5377 (2); 6377; 8617; 13697; 13819; 14964; 1; 15568
- КЕРТ** (1) ■ Килгәнне өеңгэ керт, алдына тоз-икмэк куй ○ 10076
- КЕРТӨ** (4) ■ Ашлыкны арба өйгө кертө, чана базарга илтө ○ 1379 ● 4163; 10427; 14703
- КЕРТӨБӨЗ** (1) ■ Ишакка: «Сине ождакка кертөбөз», – дигәннәр икән, ишәк: «Анда шайтан таягы бармы соң?» – дип сораган, ди ○ 2979
- КЕРТӨМ** (2) ■ Хайванга караса – казанга кертөм, ди, кешегэ караса – кабергө кертөм, ди ○ 12403 (2)

- КЕРТЕП** (2) ■ Акча белән шайтанны да мәчеткә кертеп була ○ 7664 ● 10923
КЕРТЕР (3) ■ Бер кәжә тәкәсе мең сарыкны суйгакка кертер ○ 3130 ● 9703; 12555
КЕРТЕРСЕН (1) ■ Көрсенмә – дошманыңа көч кертерсен ○ 5465
КЕРТКӘН (2) ■ Базар керткән – баеган ○ 7871 ● 12942
КЕРТМӘКЧЕ (1) ■ Таягы керсә, аягын да кертмәкче була ○ 11044
КЕРТҮ (2) ■ Тавык кетәгенә кертү ○ 4357 ● 7118
КЕРҮ (11) ■ Яфрак астына керү ○ 1720 ● 2435; 4845; 5305; 10325; 10723; 10865; 10866; 10994; 11382; 15314
КЕРҮЕН (2) ■ Күршен аркылы оймакка кергәнче, туры тәмугка керүен артык ○ 5213 ● 6894
КЕРҮЕННӨН (1) ■ Керүеннән алда чыгуыңны уйла ○ 6783
КЕРФЕГЕ (1) ■ Керфеге кер күтәрми ○ 10481
КЕРФЕК (1) ■ Керфек күзгә терәлеп торса да, күз күрми ○ 10396
КЕРЧӘН (2) ■ Кеше аты тирчән, кеше киеме керчән ○ 2658 ● 8781
КЕРШӘН (1) ■ Акыл өләшкәндә кершән буянып калган ○ 11760
кершәннән → **иннек-кершәннән**
КЕСӘ (16) ■ Ындыр тулы кибән – кесә тулы акча ○ 1466 ● 5455 (2); 6020; 6822 (2); 7135; 7809; 8028; 8905; 8906; 8969; 11219; 12928; 16307; 16947
КЕСӘБИКӘ (1) ■ Өстә кесәбикә бөтен жире бизәк, күлмәк тә юк, башкасы нигә кирәк ○ 8991
КЕСӘГӘ (4) ■ Дөяне кесәгә яшереп куеп булмый ○ 2921 ● 7319; 7363; 8970
КЕСӘДӘ (5) ■ Кырдагы – кырда, өсәктәге – кесәдә ○ 1423 ● 7672; 7790; 8971; 11023
КЕСӘДӘГЕ (1) ■ Куендагы – юлдагы, кесәдәге – кулдагы ○ 8911
КЕСӘДӘН (1) ■ Кесәдән йодрык күрсәтү ○ 8972
КЕСӘЛЕ (1) ■ Кесәле өйдә, сүгә тышта ○ 9467
КЕСӘМДӘ (1) ■ Чабата кесәмдә берәү калган икән ○ 9089
КЕСӘНЕ (1) ■ Чәй көлдерер, кесәне бөлдерер ○ 9372
КЕСӘҢ (4) ■ Акчаң булмаса, кесәң ertyклыгыңнан ни зыян ○ 7725 ● 8907; 16922; 17000
КЕСӘҢӘ (2) ■ Бер карауда кесәң дә керә, эчәң дә керә ○ 8952 ● 10270
КЕСӘҢДӘ (5) ■ Амбарында булса, кесәңдә булыр ○ 1371 ● 7364; 7791; 15491; 17018
КЕСӘҢНЕ (3) ■ Шәһәрне бак, шәһәрне бак, әйләндер дә кесәңне как ○ 5245 ● 5866; 7885
КЕСӘСЕ (3) ■ Фәкыйрьнең күңеле тулы, кесәсе буш ○ 7425 ● 7444; 9852
КЕСӘСЕН (1) ■ Акча беткәч, ахмак та кесәсен карый ○ 7665
КЕСӘСЕНӘ (4) ■ Теләнче оятын кесәсенә салган, ул да ertyгыңнан төшөп калган ○ 5892 ● 7319; 7455; 7497
КЕСӘСЕНДӘ (1) ■ Кунак килсә бетермәс, кесәсендә китермәс ○ 10103
КЕСӘСЕНДӘГЕ (3) ■ Хәерче кесәсендәге шикәр кебек шомарган ○ 5998 ● 7454; 8785
КЕСӘСЕНДӘГЕН (1) ■ Үз акасы булмаган кеше кесәсендәген санар, ди ○ 7815
КЕТӘГЕН (1) ■ Тавык үз кетәген мактый ○ 4328
КЕТӘГЕНӘ (1) ■ Тавык кетәгенә кертү ○ 4357
КЕТӘК (4) ■ Монда бүреләр өчен дау бара, анда төлке иркәнләп кетәк аудара ○ 2291 ● 2304; 2315; 7368
КЕЧЕ (21) ■ Олы ташны кече таш белән оралар ○ 147 ● 585; 2674; 3493; 4502; 6712; 8281; 8561; 9925; 9945; 10763 (2); 13384; 13385; 14029 (2); 15082; 15131; 15148; 15615; 15666
КЕЧЕГӘ (1) ■ Үзеңнән олыга барма, үзеңнән кечегә калма ○ 13245
КЕЧЕЛӘРГӘ (1) ■ Олыларга хөрмәт кыл, кечеләргә шәфкать кыл ○ 15088
КЕЧЕЛЕГЕН (1) ■ Олылыгың арткан саен кечелегән артың ○ 15090
КЕЧЕЛЕК (1) ■ Кибәрлек – кәрлә сыйфаты, кечелек – бәндә сыйфаты ○ 12011
КЕЧЕНЕКЕН (1) ■ Бер олыныкын, бер кеченекен тыңла ○ 15020
КЕЧЕНЕҢ (1) ■ Бер олының сүзен тот, бер кеченек сүзен тот ○ 15795
КЕЧЕСЕ (3) ■ Борыңгының кешесе – бу көнгенең кечесе ○ 779 ● 11159; 15024
кечесе → **олысы-кечесе**
КЕЧЕСЕНДӘ (1) ■ Кечесендә эдәп юк, олысында белек юк ○ 11376
КЕЧКЕНӘ (40) ■ Кошак бик зур да, аны капларга кечкенә болыт та житә ○ 36 ● 130; 268; 280; 395; 396; 569; 649; 1130; 1691; 1742; 1891; 2367; 2657; 3332; 3494; 3806; 4098; 4370; 4745; 5263; 5456; 6074; 7733; 7737; 8276; 8411; 8713; 10744; 10764; 10765; 10881; 13361; 13936; 15074; 15217; 15337; 15541; 15542; 15753

КЕЧКЕНӨДӨН (2) ■ Булырдай кечкенэдөн «мин баш» дияр, булмастай үлгөнчө «мин яшь» дияр
○ 6462 • 14078

КЕЧКЕНӘНЕ (1) ■ Өлкәнне сакла, кечкенәне макта ○ 15137

КЕЧКЕНӘСЕ (2) ■ Бүрөнөң өлкәнә уламыйча кечкенәсе уламый ○ 2190 • 8159

КЕЧКЕНӘСЕН (1) ■ Атның кечкенәсен макта, зурысын жик ○ 2574

КЕШ (1) ■ Кайда эш – анда кеш, кайда аш – анда баш ○ 6295

КЕШӨН (3) ■ Без дә кеше булырбыз: атка кешөн салырбыз ○ 2754 • 11363; 14186

КЕШӨНДӨ (1) ■ Кирәкле ат көтүдә, сөекле ат кешәндә ○ 2661

КЕШӨНЛӘСӘН (1) ■ Кеше баласы кешәнләсәң дә тормас, үз балаң типкәләсәң дә китмәс ○ 14187

КЕШӨНЛЕ (1) ■ Кешәңдә ат кирәгеннән ары йөрмәс ○ 2660

КЕШӨНЛИЛӘР (1) ■ Йөрөмтәк атны кешәнлиләр ○ 2650

КЕШЕ (632 | 11) ■ Ай – кояш булса, кеше остенә чыгып карамас иде ○ 85 • 93; 254; 446; 534; 650; 904; 1432 (2); 1494; 1495; 1511; 1772; 1776; 1846; 1921; 2103; 2195; 2330; 2392 (2); 2456; 2569; 2635; 2656; 2658 (2); 2659; 2754; 3048; 3211 (2); 3807; 4075; 4162; 4280; 4281; 4364; 4606; 4688; 4806; 4868; 4894; 4907; 4958; 4966; 5008–5012; 5019; 5021; 5100; 5101; 5102 (2); 5116; 5118; 5290; 5300; 5384; 5405 (2); 5457; 5463; 5597; 5656; 5751 (2); 5822; 5823; 5850 (2); 5963; 6008; 6014; 6017; 6075–6078; 6163; 6242; 6254; 6256; 6264; 6318 (2); 6347; 6348; 6371; 6389; 6432; 6433 (2); 6437; 6439; 6453; 6460; 6465; 6468; 6480; 6481 (2); 6488; 6492; 6508; 6509; 6528–6531; 6542; 6546 (2); 6570; 6571 (4); 6615; 6617; 6631; 6660; 6696; 6706; 6724; 6733; 6748; 6779 (2); 6786 (2); 6808; 6851 (2); 6907; 6909; 6913; 6927; 6950; 6992; 7024; 7039; 7040; 7161; 7173; 7275; 7319; 7365 (2); 7366; 7388; 7402; 7433; 7456; 7457; 7458 (2); 7459 (2); 7460; 7461 (2); 7462 (2); 7463 (2); 7464; 7505; 7599 (2); 7625 (2); 7718 (2); 7738; 7771; 7815; 7889; 8166; 8167; 8184; 8209; 8231; 8277; 8311; 8323; 8350; 8403; 8412; 8413; 8548; 8570; 8580; 8607; 8610; 8611; 8616 (2); 8617; 8618; 8755; 8757; 8763; 8780; 8781 (2); 10785; 10795; 10798; 10807; 8917; 8939; 9165 (4); 9173; 9205; 9207; 9273–9280; 9405; 9407; 9408; 9468; 9469; 9490; 9541; 9595; 9640; 9679; 9709; 9710; 9716 (2); 9821 (2); 9831 (2); 9858; 9909; 9926–9928; 10011; 10034; 10099; 10125; 10281; 10304 (2); 10397; :1; 10398–10400; 10483; 10540; 10652 (10); 10672 (2); 10674; 10716; 10744; 10745 (2); 10763–10766; 10770; 10772 (2); 10785; 10795; 10798; 10807; 10815; 10835; 10838; 10926; 11073; 11078:2; 11079; 11111; 11126; 11146 (2); 11147 (4); 11148; 11149; :1; 11150–11156; 11158; 11169; 11170; 11220; 11250; 11264; 11302 (2); 11305; 11307; 11312; 11326; 11331; 11363; 11377; 11379 (2); 11432; 11433; 11434 (2); 11435; 11506; 11525; 11545; 11570 (2); 11571 (2); 11574; 11578; 11589–11595; 11679; 11696 (2); 11729; 11748; 11778; 11798; 11818; 11836; 11838; 11850; 11872 (2); 11875; 11908; 11909; 11928 (2); 11943; 11967; 11984; 11991 (2); 11992–11999; 12024; 12036; 12050; 12060; 12067 (2); 12071; 12072; 12085; 12097; 12114; 12119; 12138; 12143; 12155 (2); 12156; 12168; 12169 (4); 12170; 12186; 12207; 12208; 12216–12222; 12233; 12317; 12318; 12319 (2); 12320 (2); 12321 (2); 12395 (2); 12401; 12410; 12445; 12469; 12482; 12491; 12492; 12496; 12511; 12520; 12521; 12525 (2); 12530 (2); 12534; 12535; 12537 (2); 12552; 12557; 12586 (2); 12588; 12602; 12607; 12625; 12626; 12700; 12711 (2); 12715; 12759; 12789; 12842; 12852 (2); 12853–12855; 12980; 12989; 13014; 13159 (2); 13171; 13181; 13216 (2); 13233 (2); 13244; 13351; 13357 (3); :1 (3); :2 (3); 13358; 13452; 13470; 13471; 13493; 13508; 13529 (2); 13659; 13690; 13715; 13756; 13782; 13783; 13892; 13893 (2); 13902; 13903; 13941; 13951; 13954; 13964; 13966 (2); 13967 (2); 14128 (4); 14147 (2); 14182; 14184–14188; 14208; 14237; 14244; 14371; 14473; 14474; 14576; 14701 (2); 14744 (2); 14766; 14783; 14786; 14896 (2); 14897–14902; 14904; 14914; 14937; 15040; 15075; 15155; 15170; 15222; 15235; 15241; 15288; 15303; 15332; 15348; 15378 (2); 15405 (2); 15419; 15463; 15492–15494; 15620 (2); 15761; 15764; 15782; 15791; 15798; 15861; 15862 (2); 15884; 15887–15890; 15891 (2); 15892–15899; 15945; 15952; 15974 (2); 16066; 16070:1; 16133; 16243; 16250; 16278–16280; 16315; 16376; 16435; 16436; 16454; 16467; 16475 (2); 16504; 16547 (2); 16548 (2); 16623; 16634; 16635; 16651; 16824; 16959; 16980 (2); 16988 (2); 17029; 17066; :1

КЕШЕГӘ (118 | 5) ■ Кешегә бәз казыма, үзән төшәрсең; казысаң, тирәнрәк казы – чыга алмассың
○ 131 • 132; 397; 398; 856; 1126; 1467 (2); 2451:2; 2503; 2622; 2756; 3821; 4608; 5598 (2); 5913; 6075; 6173; 6200; 6344 (2); 6346; 6385 (2); 6661; 6700; 6718; 7174; 7368; 7452; 7465; 7673; 7674; 7698; 8166–8169; 8611; 8686; 8711; 8830; 9270; 9326; 9406; 9542 (2); 9543; 9544; 9629; 9657; 9752; 9794; 10306; 10682 (2); 10808; 10836; 10951; 11346; 11378; 11591; 11596; 11597; 11607; 11748; 11769; 11832; 11851; 11941; 11957; 12000; :1; :2; :3; :5; 12001–12003; 12079;

- 12115; 12140–12142; 12157; 12305; 12397; 12403; 12446; 12453; 12545; 12546 (2); 12622; 12856; 13193; 13494; 14198; 14781; 14899; 14903; 14990; 15005; 15083; 15246; 15321; 15380; 15477; 15638 (2); 15892; 15900; 16036; 16078; 16120; 16186; 16187; 16249; 16287; 16595; 16682; 16690
- КЕШЕДӨ** (13) ■ Бер кешедө бер акыл, халыкта мең акыл ○ 4874 ● 7175; 8078; 8390; 9658; 10377; 10675; 11842; 12147; 13646; 14939; 15576; 16135
- КЕШЕДӨН** (49) ■ Нәрсә аермаган кешедән ерак кач ○ 603 ● 1574; 2195; 4173; 5129; 5174; 5715; 5882; 5958 (2); 6349; 6552; 6719; 6912; 7514; 9476; 9485; 9517; 10656; 10786; 11157; 11235; 11948; 11964; 12138; 12159; 12203; 12223–12225; 12234; 12375; 12394; 12447; 12663; 14870; 14901; 14904–14907; 14918; 14991; 15084; 15943; 15983; 16688; 16689; 16712
- КЕШЕ-КАРА** (1) ■ Кеше-кара күргәнче, кара көчек өргәнче ○ 10482
- КЕШЕЛӨР** (3) ■ Бер табактан ашый торган кешеләр ○ 10024 ● 12669; 16841
- КЕШЕЛӨРНЕ** (3) ■ Кешеләрне көймәдә чыгарсан, ярга житкәнче чыгар ○ 7041 ● 12069; 16841
- КЕШЕЛЕГЕ** (2) ■ Кешенң кешелеге сүз белән түгел, эш белән ○ 6082 ● 8833
- КЕШЕЛЕГЕН** (2) ■ Эш көнөндә кешелеген кигән ял көнөндә эш киemen кияр ○ 8821 ● 8833
- КЕШЕЛЕК** (3) ■ Ике кеше тартылса, бер кешелек урын булыр ○ 4907 ● 12920; 16983
- КЕШЕЛЕКЛЕ** (1) ■ Кеше булу кыен түгел, кешелекле булу кыен ○ 11148
- КЕШЕМ** (1) ■ Эшем дә юк, кешем дә юк, авызымда тешем дә юк ○ 6324
- КЕШЕМЕН** (1) ■ Кешемен дип йөрөрсен, башыңа эш төпсә белерсен ○ 6079
- КЕШЕ-МЕШЕ** (1) ■ Кеше-меше, эш белгәне – кеше ○ 6348
- КЕШЕНЕ** (61 | 1) ■ Бурый-бурый кар яуса, буран аты үтерер; аз кешене күп кеше ничек тә жайга китерер ○ 4894 ● 5205; 5558; 5637; 5824; 6009; 6169; 6337; 6372; 6402; 6630; 6749; 6823 (2); 6847; 6860; 6919; 7048; 7244; 7372; 7674; 7675; 7738; 8783; 8786; 9371; 9928; 10089; 10299; 10702; 10880; 11126; 11158; 12004–12007; 12036; 12070; 12153; 12564; 12662; 12682; 13999; 14744 (2); 14745; 14776 (2); 14908; 14919; 15450; 15511; 15643; 15845:1; 15901; 15910; 16006; 16066; 16384; 16663; 16691
- КЕШЕНЕКЕ** (7) ■ Икесе кешенеке, өчесе күршенеке ○ 5266 ● 8076; 10009; 11852; 12008; 12077; 12082
- КЕШЕНЕКЕН** (3) ■ Өйлөгө юк кешелеген кияр, кешелеге юк кешенекен кияр ○ 8833 ● 12009; 12093
- КЕШЕНЕҢ** (142 | 1) ■ Мондый көндә яхшы кешенең эте дә йөрмәс ○ 1052 ● 1126; 1278; 2309; 2549; 2870; 4282; 4786; 4908 (2); 5458; 5459; 5818; 6052; 6054; 6071; 6080–6084; 6091; 6191; 6197; 6351; 6452; 6533; 6555; 6611; 6784; 6887; 7042; 7176; 7177; 7248; 7367; 7406; 7434; 7436; 7466–7468; 7792; 8077; 9281; 9282; 9351; 9412; 9518; 9545; 9705; 9768; 9814 (2); 10148; 10570; 10673 (2); 10676; 10792; 10805; 11147 (2); 11157; 11159–11161; 11254; 11260; 11266; 11300; 11340; 11355; 11356; 11432; 11436; 11437; 11507; 11586; 11598; 11602; 11853; 11870; 11876; 11910; 11951; 11962; 12010; 12025; 12116; 12120; 12149; 12171; 12197; 12226–12229; 12307; 12308; 12322–12325; 12367 (2); 12512:1; 12522; 12523; 12559; 12628; 12745; 12857; 13495; 13577 (2); 14111; 14241; 14618; 14688; 14817; 14860; 15385; 15495; 15496; 15543; 15594; 15737; 15780; 15902; 15929; 16016; 16028; 16253; 16255; 16260; 16432; 16445; 16589; 16597; 16636; 16637; 16733
- КЕШЕҢ** (1) ■ Сөймәгән кешен ашамый – чапылдый, атламый – тапылдый ○ 12757
- КЕШЕҢӨ** (1) ■ Яхшы күргән дустанга яхшы күргән малың бир: күрә-күрә сөнсен; яман күргән кешенә яман күргән исең бир: кия-кия көнсен ○ 5503
- КЕШЕСЕ** (5) ■ Борынгының кешесе – бу көнгенң кешесе ○ 779 ● 5823; 11377; 14729; 15024
- КЕШЕСЕН** (2) ■ Тунган елан эреткән кешесен чагар ○ 4685 ● 14245
- КЕШЕСЕНӨ** (3) ■ Киemen кешесенә карап киселәр ○ 8794 ● 11142; 16108
- КЕШЕСЕНЕҢ** (1) ■ Юл кешесенң юлда булуы яхшы ○ 6838
- КЕШНӨГӘН** (1) ■ Эшлөгән – тешлөгән, эшләмәгән – кешнәгән ○ 6210
- КЕШНӨМӨ** (1) ■ Алыс булса – кешнәмә, якын булса – тешләмә ○ 673
- КЕШНӨП** (2) ■ Эшлөп түгел, кешнәп ярый ○ 6330 ● 13848
- КЕШНӨШӨП** (1 | 1) ■ Ат кешнәшөп белешә, әдәм сөйләшөп таныша ○ 15762 ● 15762:1
- КЕШНӨШӨР** (2) ■ Еракта – кешнәшөр, якында – тешләшөр ○ 733 ● 2448
- КЕШНИ** (1) ■ Язгы айгыр яткан жирдән кешни ○ 2767

- КЕШТӘККӘ** (1) ■ Кеше баласы кештәккә тыксаң да илекмәс, бүре баласы бүреккә салсаң да илекмәс ○ 14185
- КЕШТӘКТӨ** (2) ■ Үзәннеке үзәктә, кешенеке кештәктә ○ 12077 ● 14208
- КИ** (12) ■ Заманың ничек булса, бүркенне шулай ки ○ 821 ● 865; 4073; 5996; 6228 (2); 8689; 8830; 8841; 8866; 8933; 9054
- КИБӘ** (2) ■ Болагы булмаса, үзән дә кибә ○ 353 ● 15858
- КИБӘГЕ** (2) ■ Арыш кибәге алдан оча, бодай кибәге төпкә төшә ○ 1525 (2)
- КИБӘГЕҢНЕ** (1) ■ Кибәгеңне туздырма, күзгә керер ○ 1496
- КИБӘК** (7 | 1) ■ Тышы ефәк, эче кибәк ○ 657 ● 1392; 3274; 6467; 9471; 10508; 13698:1; 15689
- КИБӘККӘ** (1 | 1) ■ Карт чыпчыкны кибәккә алдый алмассың ○ 4171 ● 4171:1
- КИБӘКЛЕККӘ** (1) ■ Килен алдым – кинәндем, кибәклеккә сөйләдем ○ 13352
- КИБӘКСЕЗ** (3) ■ Орлык кибәксез булмас ○ 1431 ● 4905; 15934
- КИБӘН** (9) ■ Күбәдән чүмәлә, чүмәләдән кибән ○ 1290 ● 1466; 3233; 3402; 4680; 5268; 9645; 10454; 17034
- КИБӘНГӘ** (3) ■ Чүмәлә көенә кибәнгә үрелмә ○ 1330 ● 1416; 3427
- КИБӘНЕМ** (1) ■ Иске кибәнәм исән булсын ○ 1493
- КИБӘНЕН** (1) ■ Бодай кибәнән арыш саламы белән ябалар ○ 1542
- КИБӘНЕНӘ** (1) ■ Күрше кибәнәнә сәнәк белән күрсәтмә ○ 5187
- КИБӘННӘН** (2) ■ Алаша кибәннән өрөкмәс ○ 2770 ● 3411
- КИБӘННӨРЕН** (1) ■ Берәү, азрак шәһәрдә торып кайткач, печән кибәннөрән: «Бу нинди чәү-мәлчәкләр?» – дип сораган, ди ○ 5164
- КИБӘР** (1) ■ Анаң үлсә, дәрҗән кибәр; атаң үлсә тавың авар ○ 14391
- КИБӘРСЕҢ** (1) ■ Хатының яхшы булса, аргамак менәрсен; хатының яман булса, саргаеп кибәрсең ○ 13751
- КИБЕРЛЕК** (1) ■ Киберлек – кәрлә сыйфаты, кечелек – бәндә сыйфаты ○ 12011
- КИБЕТ** (3) ■ «Көмеш кармакка» кибет балыгы кабар ○ 4499 ● 7886; 7923
- КИБЕТЕНӘ** (1) ■ Ислемай кибетенә керсәң, исе йогар; тимерче алачыгына керсәң, корымы йогар ○ 285
- КИБЕТЕНДӘ** (1) ■ Төлке никадәр качса да, барыр жире күрекче кибетендә ○ 2298
- КИГӘВЕН** (1) ■ Күзен алган кигәвен кебек ○ 4844
- КИГӘВЕНЕ** (1) ■ Ат кигәвене корт түгел, бал жыймый ○ 4757
- КИГӘН** (23) ■ Агачның башын киссәң, төбе калыр; икенең берсе үлсә, берсе калыр; ялгызның үзе үлсә, кеме калыр? Менгән аты, кигән туны ятка калыр ○ 4859 ● 5357; 5383 (2); 7438; 8764; 8777; 8808 (2); 8821; 8836; 8876; 8894 (2); 8903; 8920; 8926 (2); 8999; 9050; 9051; 13339; 13584
- КИГӘНДӘ** (3) ■ Ярлының бәйрәме яна күлмәк кигәндә ○ 7494 ● 14205; 14928
- КИГӘНЕҢНӘН** (1) ■ Башыңа кигән бүркең өстенә кигәнеңнән яхшы булсын ○ 8999
- КИГӘННӘН** (1) ■ Дөнья кама кигәннән дә үтә, карап калганнан да үтә ○ 14726
- КИГӘННӨР** (1) ■ Кимәгәнне киярсен, кигәннөр өстендән төшмәсен ○ 8799
- КИГӘННЕКЕ** (1) ■ Ат кемнеке – менгәннеке, тун кемнеке – кигәннеке ○ 2501
- КИГӘНЧЕ** (1) ■ Кыш көне жиде жилән кигәнче бер тун ки ○ 865
- КИГЕЗӘ** (1) ■ Сүз бозау имезә, йокы козау кигезә ○ 15994
- КИГЕЗМИЛӘР** (1) ■ Бер атка ике камыт кигезмиләр ○ 2633
- КИГИЛӨРЕ** (1) ■ Көпчәк суга кем белмәс – кигиләре килешмәс ○ 7059
- КИДЕ** (3) ■ Бай киде – котлы булсын! Ярлы киде – каян алдың? ○ 7178 (2) ● 8988
- КИДЕМ** (2) ■ Итек кидем дип, чабатаны чыгарып ташлама ○ 9048 ● 9156
- КИДЕРӘЛӘР** (1) ■ Мөгезең зур булса, агач камыт кидерәләр икән ○ 2397
- КИДЕРГӘЧ** (1) ■ Тун кидергәч, түнгәк тә туй кодасы булыр ○ 8927
- КИДЕРЕП** (1) ■ Ишәккә йөгән орып качыр булмас, куравычка тун кидереп хатын булмас ○ 5807
- КИДЕРЕР** (1) ■ Һөнәр: туйдырыр, ат мендерер, тун кидерер ○ 6414
- КИДЕРМИЛӘР** (2) ■ Бүрегә бүрек кидермиләр ○ 2172 ● 3202
- КИДЕРСӘҢ** (1) ■ Сарыкка эт тиресе кидерсәң дә, бүредән куркыр ○ 3110
- КИДЕРТМИ** (1) ■ Сүз күлмәк кидертми ○ 16002
- КИЕГЕ** (3) ■ Атның киеге – колан, кәжәнең киеге – коралай ○ 2226 (2) ● 11320
- КИЕЗ** (9 | 1) ■ Дуңгыз кылыннан киез итек басып булмый ○ 2882 ● 5024; 8632; 8687; 9030 (2); 10397, :1; 10484; 14120

- КИЕЗДЕР** (1) ■ Оятсызның бите – киездер ите ○ 11277
КИЕК (5) ■ Ышанган тауда киек юк ○ 197 ● 2041; 2042; 4400; 13061
киек → **арыслан-киек**
- КИЕККӘ** (1) ■ Кiekкә үлем сәгатә житсә, туп-туры аучыга чабар ○ 2017
КИЕКНЕҢ (2) ■ Тотылмаган киекнең йонын йолкымыйлар ○ 2021 ● 13039
КИЕКСЕЗ (3) ■ Жир чокырсыз булмас, урман киексез булмас ○ 213 ● 1859; 12501
КИЕКТӘН (1) ■ Кiekтән курыксаң, урманга барма ○ 2018
КИЕКЧЕГӘ (1) ■ Ике карчыга сугышкан, киекчегә йон файда ○ 4025
КИЕЛМӘГӘН (1) ■ Киелмәгән кием тузмый ○ 8784
КИЕМ (46 | 1) ■ Көзгә юлга кием ал, язгы юлга азык ал ○ 892 ● 1170; 4991:2; 5015; 6320; 7202; 7515; 8432; 8673; 8686; 8688; 8689; 8711; 8759; 8760; 8763; 8776; 8780; 8783–8789; 8807; 8816; 8829; 8862; 8877; 8879; 9041; 9042; 9583; 9765; 11201; 11565; 12098; 12711; 13559; 13773; 15130; 15285; 16377; 16598; 16682; 16899
КИЕМГӘ (3) ■ Киемгә хезмәт итмә, кием сиңа хезмәт итсен ○ 8789 ● 11599; 15317
КИЕМДӘ (1) ■ Килбәт – киемдә ○ 8798
КИЕМДӨГЕ (1) ■ Киемдөгә керне юып бетерәсәң, күнел керен бетерү читен ○ 11162
КИЕМЕ (12) ■ Кеше аты тирчән, кеше киеме керчән ○ 2658 ● 7441; 7469; 8434; 8781; 8782; 8790; 8791; 8800; 11341; 11393; 15313
КИЕМЕН (2) ■ Киемен күр дә хәлен күр ○ 8792 ● 8821
КИЕМЕНҢ (3) ■ Киемен киң булганчы күңелен киң булсын ○ 11164 ● 11379; 16599
КИЕМЕҢ (1) ■ Киеменә карап каршы алалар, акылыңа карап озаталар ○ 8793
КИЕМЕҢНЕ (3) ■ Юлга чыксаң, кышкы киемеңне калдырма ○ 6848 ● 11165; 12176
КИЕМЛЕГӘ (1) ■ Ялангачка яз яхшы, киемлегә көз яхшы ○ 995
КИЕМЛЕГЕН (1) ■ Өскә – киемлеген, тамакка – туемлыгың булсын ○ 8837
КИЕМЛЕКТӘН (1) ■ Үзе әдәмлектән чыкканның киеме киемлектән чыгар ○ 11341
КИЕМНЕ (14) ■ Бай капкасы тимерле, өзә, йолка киемне ○ 7171 ● 8783; 8794; 8795; 8803; 8826; 8830; 8838; 8854; 8863 (2); 8873; 11600; 14919
КИЕМНЕҢ (2) ■ Ертгык киемнең ямарлыгы калмаса, үзе ямауга китәр ○ 8855 ● 8864
КИЕМСЕЗ (1) ■ Эчтән азыксыз, тыштан киемсез ○ 8847
КИЕН (1) ■ Ике чабата бер кием, теләсәң кайсын киен ○ 9042
КИЕНӘ (1) ■ Көтүче хатыны кич киенә, ди ○ 13667
КИЕНГӘН (2) ■ Алдан аягын киенгән алга чыгар ○ 6726 ● 10878
КИЕНГӘНГӘ (1) ■ Шәһәр кызы киенгәнгә авыл кызы сөенгән ○ 5242
КИЕНДЕРӘ (3) ■ Киндер ыстаны киендерә, чүпләмә күзгә сөендерә ○ 1550 ● 8691; 8716
КИЕНДЕРСӘН (2) ■ Киендерсән, бүкән төбә дә чибәрләнә ○ 8796 ● 8797
КИЕНДЕРҮ (1) ■ Кыл чабата киендерү ○ 9079
КИЕНЕР (2) ■ Тавис киенер дә ясаныр, аккош коеныр да сыйпаныр ○ 4120 ● 13912
КИЕНСӘ (3) ■ Бай, ертгык киенсә дә, – бай ○ 7169 ● 13099 (2)
КИЕП (5) ■ Калфакны кантарда киеп булмый ○ 9009 ● 9052; 10043; 13311; 13924
КИЕРГЕ (1) ■ Кирәкмәгән киерге иртәгә кирәгер ○ 8693
КИЕРДЕМ (1) ■ Бастым – киез булды, киердем – киез итек ○ 9030
КИЕРЛЕП (1) ■ Каенана кайкаеп тормас, килен киерлеп тормас ○ 14607
КИЕРЕП (1) ■ Үз өен үзәң ирек, утыр түшенне киереп ○ 8348
КИЕРМӘ (1) ■ Жәянне бик киермә – сындырырсың ○ 5687
КИЕРТМӘ (1) ■ Кипкән киемкә кыршау киертмә ○ 9931
КИЕРТМИЛӘР (3) ■ Айга құлмак киертмиләр ○ 19 ● 10911; 11240
КИЕРТҮ (2) ■ Чабак колакчын киертү ○ 9027 ● 10487
КИЗӘК (1) ■ Турбы тулганда кизәк табылды ○ 9968
КИЗӘНГӘЧ (1) ■ Кизәнгәч – сук ○ 5585
КИЗӘНСӘН (1) ■ Бер бал коргына кизәнсәң, унысы сиңа ташланыр ○ 4725
КИКЕРГӘН (1) ■ Бер керән ашап, ике атна кикергән ○ 1630
КИКРЕГЕ (1) ■ Этәчнен күрке – кикреге дә койрыгы ○ 4384
КИКРИКҮК (2) ■ Тавык «кикрикүк» дигән белән этәч булмас ○ 4308 ● 4393
КИЛ (5) ■ Ялкауга: «Әйдә эшкә барыйк», – дигәч, «Хәлем юк», – дигән. «Кил ашарга», – дигәч, «Кайда минем тәти кашык?» – дигән ○ 6596 ● 8293; 10060 (2); 10074

КИЛӨ (79) ■ Каз килсә – яз килә ○ 845 ● 848; 1217 (2); 1474; 2521; 3456 (2); 3520; 3600; 4117; 4243; 4383; 4808; 5662; 5866; 5910; 5925 (3); 6225; 6604; 6785; 7269; 7338; 7678; 7790; 7818; 7930; 8116; 8177; 8195; 8937; 9394; 9674; 10080; 10116; 10155; 10169; 10196; 10630; 11118; 11223; 11224; 11268; 11716; 11947; 12322 (2); 12851 (2); 12963; 13191 (2); 13193; 13272 (2); 13361 (3); 13362 (3); 13405 (2); 14083; 14261; 14606; 14609; 14750; 14814; 14823; 14827; 15191; 15309; 15422; 16555; 16845; 17011

килә → **чаба-килә**

КИЛӨ-КИЛӨ (5) ■ Ерактагы чап була, килә-килә чак була ○ 685 ● 2417; 3118; 3240; 5159

КИЛӨП (2) ■ Килгән жире киләп жебедәй, килмәгән жире киле сабыдай ○ 8690 ● 8737

КИЛӨСЕ (4) ■ Киләсе көннең билгесе юк, үткән көннең кайгысы юк ○ 857 ● 7369; 10255; 14909

КИЛӨЧӘГЕНӘ (1) ■ Байлыгына багып чыкма, киләчәгенә багып чык ○ 13132

КИЛӨЧӘК (1) ■ Киләчәк тавыкстан килгән күкәй яхшы ○ 4283

КИЛӨЧӘККӘ (1) ■ Үткәннәрдән гыйбрәт ал, киләчәккә үрнәк бул ○ 1006

КИЛБӘТ (1) ■ Килбәт – киёмдә ○ 8798

КИЛБӘТЕ (1) ■ Килбәте нинди – күлгәсә шундый ○ 10767

КИЛБӘТЕН (1) ■ Килбәтен күргәч, өрәк өркер ○ 10730

КИЛБӘТЛЕ (2) ■ Килбәтле кыз килен булгач күренер ○ 13350 ● 13359

КИЛБӘТСЕЗ (2) ■ Бүе-сыны килбәтсез, сөйләр сүзе хикмәтсез ○ 10826 ● 13360

КИЛГӘН (74 | 1) ■ Багып барган кояш туып килгән айга кырын карый, имеш ○ 25 ● 748; 749 (2); 756 (2); 825; 896 (2); 1197; 1198; 3037; 3173; 3313; 3907:1; 4155; 4283; 4344; 4784; 4922 (2); 5043; 5096; 5365; 5464 (2); 5574; 6401; 6895; 7132; 7330; 7331; 7508; 7800; 7841 (2); 8629 (2); 8690; 9712; 10057 (2); 10071 (2); 10075; 10081; 10150 (2); 10161; 10185–10187; 10212; 10820; 11014; 11223; 12436; 12645; 12875; 13097; 13695; 14372; 14782; 14934; 15150; 15573; 15731 (2); 16381; 16505; 16623; 16736 (2); 16916; 16945

КИЛГӘНГӘ (4) ■ Ай да килгәнгә аяк, көн дә килгәнгә таяк ○ 750 (2) ● 10054 (2)

КИЛГӘНДӘ (17) ■ Дус дус өчен мал бирер, яу килгәндә жан бирер ○ 5360 ● 5552; 5667; 6446; 6997; 7338; 8318; 9735; 10145; 10210; 12437; 12900; 13373; 14783; 14807; 14827; 16015

КИЛГӘННӘР (1) ■ Ялғазау белән этләр – пар килгәннәр инде ○ 6622

КИЛГӘННЕ (6) ■ Тилгә буш килгәнне исерек түләр алган, ди ○ 9843 ● 10076; 15609; 15725 (2); 17002

КИЛГӘННЕҢ (5) ■ Төстан килгәннең төсә башка ○ 5065 ● 9624 (2); 10188 (2)

КИЛГӘНСЕҢ (1) ■ Әйрән сорап килгәнсең – чилгәңне яшермә ○ 8191

КИЛГӘНЧЕ (5) ■ Ишек алдынан дау килгәнче өй артынан яу килсен ○ 8604 ● 10077; 10673; 13402; 15213

КИЛГӘЧ (7 | 1) ■ Ерактагы кояш жылы була, якынга килгәч чак була ○ 27 ● 685:2; 2498; 2973; 7978; 10077; 13404; 13416

КИЛДЕ (13) ■ Ялгауга ял килде ○ 6629 ● 8055 (2); 12230 (2); 13291; 13417 (2); 14627 (2); 14630; 14796; 17005

КИЛДЕМ (6) ■ Килдем тау аша, күп сөйләшмим – тешем камаша ○ 228 ● 1578; 8131; 8221; 13428 (2)

КИЛЕ (6) ■ Килгән жире киләп жебедәй, килмәгән жире киле сабыдай ○ 8690 ● 9930; 11639; 13800 (2); 15717

КИЛЕГӘ (5) ■ Килгә салып су төймиләр ○ 399 ● 1559; 9929; 9971; 11668

КИЛЕН (63 | 3) ■ Көзгә көн – кияү акылы, язгы көн – яшь килен йөзә ○ 888 ● 13096; 13112; 13122; 13264 (2); 13341; 13342; :1; 13344 (3); 13345 (2); 13346; 13350; 13351 (2); 13352–13356; 13357; :1; :2; 13358–13360; 13361 (2); 13362 (2); 13363–13371; 13381; 13384; 13386; 13387; 13389; 13390; 13392; 13394–13398; 13400; 13401; 13421; 13517; 13942; 14428; 14598; 14605; 14607; 14619; 14642; 14647

КИЛЕНГӘ (6) ■ Китек салма – киленгә ○ 13378 ● 13379; 13383; 13384; 14619; 14620

КИЛЕНДӘ (1) ■ Килендә дә бар, кимпердә дә бар ○ 13372

КИЛЕНДӘШ (1) ■ Китап – якын сердәш, ялкаулык – яман килендәш ○ 16604

КИЛЕНДӘШНЕҢ (1) ■ Ике көндәшнең башы бер мөндәргә сыя, ике килендәшнең башы бер мөндәргә сыймый ○ 13348

КИЛЕНЕ (5) ■ Байның килене булганчы, ярлы кызы булсамчы ○ 7283 ● 13349; 13377; 14612; 14648

- КИЛЕНЕМ** (8) ■ Кызым, сиңа эйтәм, киленем, син тыңда ○ 13113 ● 13385 (2); 13399; 13425; 14138; 14634; 14639
- КИЛЕНЕН** (1) ■ Киленен яратмаган каенана аш утыртканда намазга керешер ○ 14621
- КИЛЕНЕҢ** (2) ■ Заманы үтсә, таш киленең дә төбө төшә ○ 9894 ● 14160
- КИЛЕНЕҢНЕҢ** (1) ■ Кияүнең начарлыгын кызыннан күр, киленеңнең начарлыгын үзеңнән күр ○ 13423
- КИЛЕН-КИРТӘ** (2) ■ Ашап калыйк үлгәнче, килен-киртә килгәнче ○ 13402 ● 13403
- КИЛЕННӘР** (3) ■ Көз көнө – яшь кияүләр акылы, яз көнө – яшь киленнәр акылы ○ 885 ● 13375; 13376
- КИЛЕННӘРНЕҢ** (1) ■ Энем кырлач эйткән: «Агам кырлачны уздырам, яшь киленнәрнең көян-тәсен сындырам» ○ 969
- КИЛЕННЕ** (2) ■ Киленне – килгәндә, келәмне жәйгәндә макта ○ 13373 ● 13404
- КИЛЕННЕКЕ** (2) ■ Килен таянып төшкән мал киленнеке була ○ 13366 ● 13382
- КИЛЕННЕҢ** (6) ■ Балыкның – ике күзе, киленнең бер күзе кыкыр ○ 13343 ● 13347; 13374; 13380; 13393; 14570
- КИЛЕНЧӨК** (1) ■ Хатын бала тапмыйча, киленчөк аты китмәс ○ 13391
- КИЛЕП** (21 | 1) ■ Бер кара тургай килеп, яз башын китерми ○ 771 ● 1700; 3340; 3533; 3838; 4018 (2); 4266; 5172 (2); 6255; 6720:1; 10822; 11003; 11163; 11601; 13795; 14631; 15460; 15943; 15999; 16856
- КИЛЕР** (41) ■ Язган булса язга килер, язмаган булса көзгә килер ○ 1063 (2) ● 1184; 1439; 1590; 2278; 2419; 2898; 3313; 4069; 4260; 4469; 4517; 5743 (2); 5838 (2); 6002; 6201 (2); 6730; 9374; 10100; 10452 (2); 10966; 12043; 12326; 13281; 14357; 14451; 14554 (2); 14597 (2); 14906; 14916 (2); 16150; 16637; 16779
- КИЛЕРМЕН** (1) ■ Рәхмәт сыйга-хөрмәткә, кич килермен калган үрдәккә ○ 10215
- КИЛЕСЕ** (2) ■ Өй артында килесе, килесе янында тилесе ○ 11777 (2)
- КИЛЕСЕНӘ** (1) ■ Исәбенә күрә хисабы, килесенә күрә кисабы ○ 7910
- КИЛЕШ** (2) ■ Ат бер юлга күнәп алса, йоклаган килеш тә йори ○ 2488 ● 10406
- КИЛЕШӘ** (15 | 2) ■ Көтүче белән бүре бервакытта да килешә алмый ○ 2376 ● 4261; 5591; 9010; 9057; 10679; :1. :2; 10682 (2); 12017; 12906; 13001; 15182 (2); 16056; 16790
- КИЛЕШЕ** (3) ■ Атна кичнең килеше чәршәмбедән билгеле ○ 761 ● 883; 909
- КИЛЕШЕН** (1) ■ Ләкләкнең килешен сорама, китешен сора ○ 4070
- КИЛЕШЕР** (4) ■ Баткак бакага килешер ○ 113 ● 1609; 9548; 16359
- КИЛЕШЕРГӘ** (1) ■ Талашсаң килешергә юл калдыр ○ 16058
- КИЛЕШКӘН** (2) ■ Сабанда килешкән ындырда сугышмас ○ 1434 ● 8152
- КИЛЕШКӘНДӘ** (1) ■ Үткәндә аша, килешкәндә ки ○ 8841
- КИЛЕШМӘГӘН** (1) ■ Килешмәгән каенанага борының белән жир сөрсәң дә ярамассың ○ 14622
- КИЛЕШМӘГӘННЕҢ** (1) ■ Төсә килешмәгәннен эше килешми ○ 10699
- КИЛЕШМӘС** (5) ■ Сьерга ияр килешмәс ○ 3201 ● 3605; 7059; 9691; 16352
- КИЛЕШМИ** (5 | 1) ■ Биесе килмәгән аюга кой килешми ○ 2101 ● 3205; 8919; 9015; 10699; 16352:1
- КИЛЕШТЕРҮЧЕ** (1) ■ Илне килештерүче – тунга тоймә тегүче ○ 4982
- КИЛМӘ** (1) ■ Әдәпсез хужага кунак булып килмә ○ 10198
- КИЛМӘГӘН** (12) ■ Килмәгән болыт, яумаган яңгырга чиләк тотмыйлар ○ 1109 ● 1110; 2101; 2625; 5694; 6356; 6489; 8690; 10101; 15988; 16249; 16945
- КИЛМӘГӘНГӘ** (2) ■ Кулыңнан килмәгәнгә телең белән сүз бирмә ○ 15911 ● 16352
- КИЛМӘГӘНДӘ** (2) ■ Күрәсең килмәгәндә кибән дә күренми ○ 10454 ● 16052
- КИЛМӘГӘННӘН** (1) ■ Бер кеше килмәгәннен базар тукталмый ○ 7889
- КИЛМӘГӘННЕҢ** (1) ■ Эшлисе килмәгәннен эче авыртыр ○ 6203
- КИЛМӘК** (3) ■ Килмәк – күнел, кайтмак – рәхәт ○ 10078 ● 14907; 15384
- КИЛМӘКЧЕ** (1) ■ Чүпрәкчедән күрмәкче чүлмәкче дә килмәкче ○ 9993
- КИЛМӘС** (17) ■ Сарымсак ашамаганның авызыннан ис килмәс ○ 1612 ● 2636; 3967; 3970; 6033; 6466; 7369; 7501; 11720; 12031; 12118 (2); 12326; 14635; 15988; 16491; 16637
- КИЛМӘСӘ** (13) ■ Ише килмәсә, төсә килми ○ 580 ● 2419; 2961; 5447; 6604; 7930; 9289; 9930; 10254; 11947; 12145; 12357; 14906
- КИЛМӘСӘҢ** (1) ■ Син килмәсәң, эчем күгәрә ○ 10845

- КИЛМӘСЕН** (1) ■ Кунак килсен, каза килмәсен ○ 10102
КИЛМӘҮ (1) ■ Чама чамага туры килмәү ○ 8069
КИЛМӨШӨК (2) ■ Килмөшөк эткә хәерчә дә хужа ○ 3495 ● 11163
КИЛМИ (30) ■ Идел суы да барып алмыйча килми ○ 386 ● 580; 582 (2); 859; 3561; 4177; 4211; 5447; 6392; 6676; 6677; 7102; 10254; 10794 (2); 10915; 11385; 11971; 12505; 13066; 14809; 14816; 14836; 14887; 15104; 15417; 15419; 15421; 16555
КИЛСӘ (113 | 2) ■ Иңе килсә – буге килми, буге килсә – иңе килми ○ 582 (2) ● 845; 899; 1103; 1763; 1828; 2259; 2485; 2764; 2874 (2); 3423; 3432; 3433; 3600; 3610; 3969; 4243; 4446; 4458; 4904; 5161; 5173; 5204; 5258; 5280; 5416; 5418; 5459; 5526; 5637; 5756 (2); 6084; 6303 (2); 6326; 6490; 6674; 7033; 7047 (2); 7052; 7056; 7683; 8301; 8419; 9264; 9374; 9826; 9930; 10065 (2); 10079; 10084; 10103–10110; 10195; 10953; 11982; 12144; 12361; 12438; 12455–12458; 12673; 12841; 12952; 13178; 13194; 13205; 13388; 13599; 13627; 13641 (2); :1 (2); 13754; 13777; 13976; 14344; 14483; 14526; 14617 (2); 14643 (2); 14645 (2); 14697 (2); 14792; 14814; 14823; 15031 (2); 15070 (2); 15071; 15678 (2); 15862; 16022; 16200; 17011
КИЛСӘМ (1) ■ Килсәм кунак, килсәм ерак ○ 10211
КИЛСӘҢ (5 | 1) ■ Ерактагы кояш жылы була, якын килсәң пешерә ○ 27:2 ● 2457 (2); 10060; 12134 (2)
КИЛСЕН (6 | 1) ■ Тавыкның астына күкәй куймасаң, чебеш кайдан килсен ○ 4331 ● 6730:1; 8604; 10102; 10255; 15153; 15573
КИЛҮ (8) ■ Бер каз килү белән яз булмас ○ 769 ● 4143; 5228; 9625; 10038; 10350; 15355; 16704
КИЛҮЕ (1) ■ Кунакның килүе үзеннән, китүе хужадан ○ 10142
КИМ (10 | 2) ■ Ким артыр, тулы кайтыр ○ 586 ● 589; 1937; 9400; 13357; :1; :2; 13375; 13533; 14276; 14904; 16251
КИМӘ (8) ■ Кантарда калфак кимә, яз көне бүрек кимә ○ 844 (2) ● 8780; 8873; 9057; 12711; 13375 (2)
КИМӘГӘН (1) ■ Тун кимәгән тун кисә, кага-кага туздырыр ○ 8928
КИМӘГӘННЕ (1) ■ Кимәгәнне киярсен, кигәннәр өстеңнән төшмәсен ○ 8799
КИМӘС (1) ■ Суыкка тунмаган жылыны кимәс ○ 1127
КИМЕ (1) ■ Яман-яхшы булса да, беткән эшнең моңы юк, бетергән ирнең киме юк ○ 6260
КИМЕК (| 1) ■ Кирәкмәс балта кимек чабарга ярыш ○ 1974:1
КИМЕКЛЕ (1) ■ Ир икмәге – ирекле, ашый белсән – кимекле ○ 13486
КИМЕКНЕҢ (1) ■ Кимекнең матурлыгы – жилек, кешенең матурлыгы – акыл ○ 11602
КИМЕМӘС (4) ■ Бер тамчыдан дингез артмас, бер тамчыдан кимемәс ○ 350 ● 1624; 3609; 4630
КИМЕМИ (1) ■ Өмет үлмәсә, ризык кимеми ○ 9404
КИМЕНДӘ (1) ■ Ай кимендә артыр, тулысында кайтыр ○ 6
КИМЕР (1) ■ Аш – капкан саен кимер, сүз – әйткән саен артыр ○ 15771
КИМЕРӘ (3) ■ Арыслан үлгәннән соң, азу тешен тычканнар кимерә, ди ○ 2051 ● 3019; 11273
КИМЕРЕП (1) ■ Комсыз тау кимереп дингез суын эчсә дә туймас ○ 11860
КИМЕРЕР (2) ■ Тычкан песи бәйләп куйган жепне кимерер ○ 3413 ● 3415
КИМЕРСӘҢ (1) ■ Шикәрне кайсы ягыңнан кимерсәң дә тәмле ○ 9381
КИМЕРСЕН (1) ■ Көжәсе тал кимерсен, егете идән жимерсен ○ 12896
КИМЕРТӘ (1) ■ Икмәк югы ямандыр, каты-коты кимертә; хатын югы ямандыр, әллә кемне сөйдөртә ○ 13643
КИМЕРТЕР (1) ■ Икмәк югы ямандыр, каты-коты кимертер ○ 9212
КИМИ (5) ■ Сыерның тубыгына су тисә, сөте кими ○ 3218 ● 6837; 9137; 9152 (2)
КИМИЛӘР (1 | 2) ■ Бер ташлаган чабатаны яңадан кимиләр ○ 9036 ● 9036:1; :2
КИМЛЕК (2) ■ Барлыкта тарлык юк, киндлектә кимлек юк ○ 7572 ● 12032
КИМНЕҢ (1) ■ Кимнең ташуы бар, ташуның кайтуы бар ○ 587
КИМПЕРДӘ (1) ■ Килендә дә бар, кимпердә дә бар ○ 13372
КИМСЕНМӘ (1) ■ Тимтенсәң дә кимсенмә ○ 14949
КИМҮДӘН (1) ■ Яшь ай кимүдән курыкмас ○ 74
КИМЧЕЛЕГЕ (1) ■ Сөйгәннен артыклыгы була, кимчелеге булмый ○ 12751
КИМЧЕЛЕГЕН (2) ■ Хатыныңның кимчелеген анаң яхшы белер ○ 13755 ● 13825
КИМЧЕЛЕК (1) ■ Аз ялкаулык күпкә китәр, аз кимчелек зурына илтәр ○ 6444
КИМЧЕЛЕКСЕЗ (1) ■ Гүзәл дә кимчелексез булмый ○ 10660

- КИНӨ** (5) ■ Доя кинә саклар ○ 2916 ● 5364; 12272; 12524; 12608
- КИНӘЛЕ** (1) ■ Кинәле кеше – инәле кеше ○ 12525
- КИНӘНГӘН** (4) ■ Тавис кошы койрыгына баккан – кинәнгән, аягына бакса – жирәнгән, ди ○ 4122 ● 4220; 9240; 13169
- КИНӘНДЕМ** (2) ■ «Кинәндем дә куандым, тиле улыма кыз алдым». – «Бирдем исә котылдым синекеннән биш битәр» ○ 13179 ● 13352
- КИНӘНДЕРГӘН** (1) ■ Белмәгән эше юк, кинәндергән төше юк ○ 6435
- КИНӘНЕП** (1) ■ «Атаң кинәнеп йөк артыннан бара», – дип әйтте, ди, бер хатын, ире төнлә печән белән Казанга киткәч, үзе тышка чыгып туңып кәргәч ○ 13796
- КИНӘНЕР** (2) ■ Карга казганыр, тилгән кинәнер ○ 3957 ● 5376
- КИНӘНЕРСЕН** (1) ■ Бер имгәнсен, бер кинәнерсен ○ 6042
- КИНӘНЕЧ** (1) ■ Иген төбе – кинәнеч ○ 1397
- КИНӘСЕ** (3) ■ Әнәсе белән кинәсе тел очында ○ 8752 ● 12384 (2)
- КИНӘТ** (3) ■ Агачны кинәт бөксәң шарт сынар ○ 1884 ● 7368; 13987
- КИНӘЧЕЛ** (1) ■ Яман кеше – кинәчел ○ 12219
- КИНДЕР** (18) ■ Бер кояшта киндер киптергәннәр ○ 91 ● 1550–1553; 8324; 8691; 8692; 8725; 8728; 8732; 8733; 8797; 8828; 8904; 8908; 12074; 14315
- КИНДЕРАШ** (3) ■ Киндердән киндер дә була, киндераш та була ○ 1553 ● 8692; 12786
- КИНДЕРӘ** (1) ■ Иске чабатага яңа киндерә үргән ○ 9078
- КИНДЕРӘДӨН** (1) ■ Елан чаккан кеше киндерәдөн куркыр ○ 4606
- КИНДЕРӘСЕ** (1) ■ Чабатасына күрә киндерәсе ○ 9065
- КИНДЕРӘСЕН** (1) ■ Ялкау киндерәсен ураганчы, тырыш эшен бетерер ○ 6572
- КИНДЕРДӨН** (4) ■ Киндердән киндер дә була, киндераш та була ○ 1553 ● 1554; 8692; 16026
- КИНДЕРЕ** (1) ■ Акка тук, печмәгә киндере юк ○ 9420
- КИНДЕРНЕ** (1) ■ Киндерне башлау белән бетерү кебек ○ 8738
- КИҢ** (54) ■ Кара жирнең карыны киң ○ 125 ● 589–591; 592 (2); 615; 694; 854; 878; 1852; 1937; 4926; 5015; 5081; 5405; 5480; 5879; 6943; 7020; 7057 (2); 7110; 7264; 7334; 7422; 7601; 8227; 8238; 8292; 8688; 8909; 9708; 11098; 11122; 11164 (2); 11208; 11209; 11230–11232; 11237; 11301; 11958; 12918; 13016; 13376; 13559; 14747; 15388; 15903 (2); 16377
- КИҢӘШ** (18) ■ Ике киңәш бер булса, илле егет йөз була ○ 4909 ● 4912 (2); 4998; 5013; 5671 (2); 8910; 9561; 11459; 11512; 11543 (2); 11547 (2); 14346; 16595; 16690
- КИҢӘШЕ** (1) ■ Хатын киңәше ханга ярый ○ 13716
- КИҢӘШЕН** (1) ■ Кеше киңәшен ишет, үз акылың белән эш ит ○ 5011
- КИҢӘШЕННЕ** (1) ■ Серенне бер генә кешегә сөйлә, киңәшенне мең кешегә ит ○ 12546
- КИҢӘШЕП** (2) ■ Киң киңәшеп ертылыр, тар тартышып ертылыр ○ 590 ● 15419
- КИҢӘШКӘ** (2) ■ Халык күплегә эшкә ярар, киңәшкә ярамас ○ 5074 ● 14339
- КИҢӘШКӘН** (1) ■ Киңәшкән үкенмәс ○ 5014
- КИҢӘШЛЕ** (5) ■ Киңәшле ил азмас, киң киём тузмас ○ 5015 ● 5016; 12960; 13270; 13559
- КИҢӘШМӘ** (1) ■ Ерактан киңәшмә, якыннан сөйләшмә ○ 689
- КИҢӘШСЕЗ** (1) ■ Киңәшсез эш тарыкмый ○ 6087
- КИҢӘШТӘ** (1) ■ Симез – табакта, дус киңәштә беләнә ○ 5474
- КИҢӘШТӘН** (1) ■ Акылдан зур байлык, наданлыктан зур ярлылык, киңәштән зур таяныч юк ○ 11421
- КИҢӘШҮ** (1) ■ Бүрек белән киңәшү ○ 9023
- КИҢГӘ** (2) ■ Маңгае киңнән түңелмә, иңсәсе киңгә үрелмә ○ 10289 ● 14747
- КИҢДЕР** (1) ■ Туган телем – иркә гөлем, киңдер сиңа күнел түрөм ○ 15630
- КИҢЛЕГЕ** (1) ■ Өең тар булса, дөнья киңлегә беләнмәс ○ 8316
- КИҢЛЕГЕНДӘ** (1) ■ Аягыңдагы итегең тар булса, дөньяның киңлегендә ни файда ○ 9029
- КИҢЛЕГЕННӨН** (1) ■ Хатының яман булса, йортың тынычлыгыңнан ни файда; итегең тар булса, дөньяның киңлегеннән ни файда ○ 13750
- КИҢЛЕКТӘ** (2) ■ Киңлектә тарлык юк ○ 593 ● 7572
- КИҢНӨН** (1) ■ Маңгае киңнән түңелмә, иңсәсе киңгә үрелмә ○ 10289
- КИҢНЕҢ** (1) ■ Холкы киңнең тереклеге киң ○ 11301
- КИҢЧЕЛЕК** (2) ■ Тарчылык булмыйча, киңчелек булмый ○ 616 ● 7371
- КИПКӘН** (6) ■ Кипкән жимеш күк куырылган ○ 1847 ● 1917; 4541; 5101; 9931; 13964

- КИПКӘНЧЕ** (2) ■ Балыкның байлыгы – итәк-жиңец кипкәнче ○ 4467 ● 12384
- КИПМӨГӘН** (2) ■ Борын асты кипмөгән ○ 10622 ● 10639
- КИПМӨС** (4) ■ Унганнан тир кипмөс, ялкаудан чир китмәс ○ 6534 ● 6561; 11837 (2)
- КИПМИ** (3) ■ Бер тамчы су, дингезгә төшсә, кипми ○ 349 ● 6524; 14920
- КИПТЕРӘ** (3) ■ Сусыз юа, жилсез киптерә ○ 532 ● 7476; 9085
- КИПТЕРГӘН** (2) ■ Күп типтергән – үзен киптергән ○ 9840 ● 10859
- КИПТЕРГӘННӨР** (1) ■ Бер кояшта киндер киптергәннөр ○ 91
- КИПТЕРДЕК** (1) ■ Чыландык та киптердек, янгыр безне нишләтсән ○ 1230
- КИПТЕРЕП** (1) ■ Жәен өйдә боз киптереп, кышын суган сатарал ○ 1066
- КИПТЕРМӘ** (1) ■ Идел кичмичә аягыңны киптермә ○ 383
- КИПТЕРҮ** (1) ■ Бер кояшта киндер киптерү ○ 8733
- КИРӘГӘГӘ** (1) ■ Кәжә тиресен кирәгәгә тарт, күнчегә сат ○ 3039
- КИРӘГЕН** (3) ■ Базарга һәркем барыр, үзенә кирәген алыр ○ 7879 ● 12471; 16565
- КИРӘГЕНӘ** (2) ■ Акча бездә күп түгел, кирәгенә юк түгел, килә тора, китә тора, кирәгенә житә тора ○ 7818 (2)
- КИРӘГЕННӘН** (1) ■ Кешәнле ат кирәгеннән ары йөрмәс ○ 2660
- КИРӘГЕНӘ** (1) ■ Кирәкмәснә алсаң, кирәгенә зар булырсың ○ 7925
- КИРӘГЕНЧЕ** (2) ■ Кирәгенчә тырнап-казынып табарга тавыктан өйрән ○ 4284 ● 7924
- КИРӘГЕР** (1) ■ Кирәкмәгән киреге иртәгә кирәгер ○ 8693
- КИРӘК** (130 | 4) ■ Кирәк таш кулга эләкми ○ 133 ● 134; 165 (2); 403:1; 638; 647; 702; 1353; 1392; 1592 (2); 1663; 1922; 1974:2; 2019 (2); 2469; 2585; 2938; 3012; 3111; 3528; 3790; 4462; 4835; 4914; 5189; 5487; 5639; 5737 (2); 5883; 6395 (2); 6403; 6408 (2); 6431; 6493 (2); 6496; 6497; 7214; 7504; 7510 (2); 7618, :1, :2; 7710; 7935; 8044 (3); 8045 (3); 8273 (2); 8281 (2); 8521; 8620; 8633; 8991; 8994; 9187 (2); 9288 (2); 9442 (2); 9542 (2); 9695; 9956 (2); 10286; 10563; 10641; 10691 (2); 10776; 10924; 11281 (2); 11464; 11493 (2); 11503; 11561; 11596; 11615 (2); 12034; 12271; 12368; 12435; 12723 (2); 12925 (2); 13124 (2); 13204; 13214 (2); 14172; 14510 (2); 14737; 14799 (2); 14843; 14910; 14911; 14943; 15013 (2); 15079 (2); 15360; 15609; 15618; 15629; 15802; 15803; 15851; 15918; 16443; 16770; 16774; 17035
- КИРӘКЛЕ** (4) ■ Кирәкле кишер яфрагы ○ 1633 ● 2661; 8303; 11082
- КИРӘКМӨГӘН** (4) ■ Кирәкмөгән балтасап жиде елдан соң кирәк була, ди ○ 1922 ● 1923; 7895; 8693
- КИРӘКМӨГӘННЕ** (1) ■ Кирәкмөгәнне алсаң, кирәгенчә сатарсың ○ 7924
- КИРӘКМӨС** (2 | 2) ■ Кирәкмәс балта кимек чабарга ярый ○ 1974:1 ● 1974:2; 2534; 15884
- КИРӘКМӨСЧЕ** (1) ■ Кирәкмәснә алсаң, кирәгенә зар булырсың ○ 7925
- КИРӘКМИ** (36) ■ Кош чыккач ай кирәкми ○ 41 ● 2175; 2793; 2808; 4063; 4925; 7393; 7453; 7824; 8241; 8486; 9360; 9392; 11556; 11577; 11652; 12178; 12202; 13225 (2); 13590; 13747 (2); 13752; 14060; 14805; 14824 (2); 15044; 15297; 15847; 16089; 16116; 16776; 16912; 17036
- КИРӘКНЕЦ** (1) ■ Кирәкнең кыйммәте юк ○ 7926
- КИРӘМӘТКӘ** (1) ■ Тәңрегә айткән, кирәмәткә биргән ○ 16891
- КИРЕ** (39 | 2) ■ Ай бер тулышканнан соң кире кайтыр ○ 4 ● 154; 339; 361; 805; 1193; 2038; 2420; 3474; 3933; 4027; 4408; 4592; 5540; 5543; 6068; 6269; 7429; 8023; 8332; 9138; 9237; 9389; 10551, :1, :3; 11854; 11855; 12015; 14972; 15004; 15376; 15434; 15729; 15765; 15817; 15885; 16145; 16216; 16218; 16219
- КИРЕГӘ** (5) ■ Жаена сыпырсаң – юрга булыр, кирегә сыпырсаң – чыгымчы булыр ○ 2813 ● 3361; 6163; 13377; 16749
- КИРЕЛӘНСӘ** (2) ■ Яз киреләнсә кыштан яман ○ 977 ● 3029
- КИРЕЛЕК** (1) ■ Һәр кешенең сүзенә ышану – ахмаклык, ничкемгә ышанмау – кирелек ○ 16260
- КИРЕНЕ** (1) ■ Уңны белми, кирене куймый ○ 740
- КИРЕНЕЦ** (1) ■ Күнелләре киренең туннары тире ○ 11879
- КИРЕРӘК** (1) ■ Карт юләр яшь юләрден кирерәк була ○ 11588
- КИРПЕЧ** (2) ■ Ялгыз ағач урман булмас, ялгыз кирпеч курган булмас ○ 1709 ● 5794
- КИРТӘ** (8) ■ Озын булса – киртә булыр, кыска булса – тәртә булыр ○ 611 ● 2558; 4174; 8593; 8641; 11855; 13377; 16642
- киртә** → **килен-киртә**
- КИРТӘДӘ** (2) ■ Сыерым юк киртәдә, кайгым юк иртәгә ○ 3252 ● 8908

- КИРТӘДӘН** (1) ■ Иртәгә калган эш – киртәдән качкан мал ○ 6061
КИРТӘЛӘ (1) ■ Иртәгәне алдан киртәлә ○ 841
КИРТӘЛӘГӘН (1) ■ Аты юк абзар киртәләгән ○ 2595
КИРТӘЛӘ (1) ■ Киртәлә кибәнгә мал тими ○ 1416
КИРТӘЛӘК (1) ■ Иркәлек – кеше булуга киртәлек ○ 11836
КИРТӘНЕ (1) ■ Куш казык киртәне тота ○ 8621
КИРТӘСЕ (1) ■ Китәсе малның киртәсе юк ○ 7370
КИРТӘСЕНӘ (1) ■ Ялганчының киртәсенә дә инаныч юк ○ 16169
КИРТЕП (| 1) ■ Колакка киртеп кую ○ 10487:2
КИРТҮ (| 1) ■ Колакка киртү ○ 10487:1
КИС (9 | 3) ■ Агач киссәң озын кис, чаба-килә кыскарыр ○ 1879 ● 1879:1, :1; 2806; 5414, :1; 8015; 8673; 8688; 8727; 9667; 10085
КИСАБЫ (1) ■ Исәбенә күрә хисабы, килесенә күрә кисабы ○ 7910
КИСАП (5) ■ Кыл да сыймый, кисап та тукрамый ○ 2441 ● 8038; 9971; 13362; 15717
КИСӘ (16) ■ Жил кайсы яктан исә, ул да шул яктан кисә ○ 1241 ● 1900 (2); 1914; 2157; 2953; 6452; 7441; 8928; 9406; 11797; 12977; 13109 (2); 14211; 14410
КИСӘВЕ (1) ■ Уты сүнсә дә кисәве кала ○ 8534
КИСӘВЕҢ (1) ■ Агай-әнәң сау булса – әдәм тимәс, кисәвең озын булса – кулың көймәс ○ 14552
КИСӘГЕ (1) ■ Кисәге булса, исәбе булыр ○ 588
КИСӘГЕМ (1) ■ Байның кызы бай кебек, өйрәнмәгән тай кебек, ярлы кызы, жан кисәгем, йомарлаган май кебек ○ 7287
КИСӘК (4) ■ Күпкә кисәк атма ○ 5031 ● 7909; 8828; 9580
КИСӘ-КИСӘ (1) ■ Кием киссәң, киң кис – кисә-кисә тараер ○ 8688
КИСӘККӘ (1) ■ Тары ярмасы сөттә житмеш жиде кисәккә ярыла ○ 1565
КИСӘЛӘР (6) ■ Алмазны алмаз белән кисәләр ○ 256 ● 5888; 8794; 9347; 10868; 15612
КИСӘҢ (5) ■ Кышның күзе караңгы: ни кисәң дә ярый ○ 879 ● 7915; 8669; 8689; 8831
КИСӘР (12) ■ Атның башын нукта кисәр ○ 2570 ● 2727; 5590; 5685; 8194; 10016; 10523; 11579; 11580; 15654 (2); 16087
КИСӘРГӘ (2 | 1) ■ Агачны үстерергә илле ел, кисәргә биш минут кирәк ○ 1663 ● 10017; 10397:1
КИСӘРЛӘР (2) ■ Үзең ипи киссәң ипи кисәрләр, калач киссәң калач кисәрләр ○ 9410 (2)
КИСӘРЛЕК (1) ■ Юларнең теле үз бугазын кисәрлек озын булыр ○ 11736
КИСӘРМЕН (2) ■ Үңәченән күмәч кисәрмен ○ 10873 ● 12643
КИСӘҮ (7) ■ Утлы кисәү эләккән эт яшен яшьнәгән саен дерт итәр, ди ○ 3535 ● 8459; 8460; 8465; 8466; 9961; 13735
КИСӘҮЛЕ (1) ■ Ай да килгән аяулы, көн дә килгән кисәүле ○ 749
КИСӘҮНЕ (1) ■ – Ялкау, ач ишекне! – Кисәүне алып бир! ○ 6564
КИСЕК (1) ■ Колагың кисек булса, чәчәң белән каплы ит бул ○ 10401
КИСЕЛӘ (3) ■ Чикмән буйга карап киселә ○ 8936 ● 15756; 15794
КИСЕЛГӘН (2) ■ Ил белән киселгән бармактан кан чыкмый ○ 4923 ● 12965
КИСЕЛЕР (1) ■ Алмаз алмаз белән киселер, угыры угыры белән тотылыр ○ 12419
КИСЕП (12 | 1) ■ Астыннан кисеп, өстеннән ямый ○ 728 ● 1692; 3496; 3723:1; 8883; 8900; 8965; 10300; 10397 (2); 10489; 11024; 12223
КИСКАС (1) ■ Кечкенә көчөк һаман кискас ○ 3806
КИСКӘ (2 | 1) ■ Балта чапканчы кискә ял итә ○ 1899 ● 1899:1; 9865
КИСКӘККӘ (1) ■ Аскакка куеп асармын, кискәккә куеп кисәрмен ○ 12643
КИСКӘН (19) ■ Урманда агач күп булыр, башын кискән бер булыр ○ 1869 ● 1949; 1986; 4353; 4702; 5282; 5856; 6354; 8369; 8755; 8909; 8910; 9174; 10341; 10490; 14786; 16213; 16219; 16767
КИСКӘНГӘ (1) ■ Яман эт койрыгын кискәнгә ялыныр ○ 3753
КИСКӘНДӘ (3) ■ Балта гомер бие баш исә дә, кискәндә аяуны белми ○ 1888 ● 9220; 10398
КИСКӘННӘР (1) ■ Бер урманда утын кискәннәр ○ 1982
КИСКӘННЕ (3) ■ Койрыгын кем кискәнне елан онытмас ○ 4667 ● 8707; 14366
КИСКӘНЧЕ (1) ■ Кызыл ит кыя кискәнче ○ 9286
КИСМӘ (2) ■ Алмасын ашарсың – агачын кисмә ○ 1799 ● 5068
КИСМӘГӘН (2) ■ Урманы үсмәгән, агачы кисмәгән ○ 1878 ● 8755
КИСМӘГЕНӘ (1) ■ Кисмәгенә күрә кыршавы ○ 9932

- КИСМӘК** (2) ■ Баш кисмәк бар, тел кисмәк юк ○ 15471 (2)
- КИСМӘККӘ** (2) ■ Кипкән кисмәккә кыршау киертмә ○ 9931 ● 10044
- КИСМӘКНЕҢ** (1) ■ Кисмәкнең ярыгын томалый алмассың ○ 9933
- КИСМӘС** (5 | 1) ■ Балта агачны кисмәс иде, агач сабы булмаса ○ 1886 ● 3927:1; 5568; 7741; 9948; 10279
- КИСМӘСЕН** (1) ■ Теленне теш артында тот, колагынны кисмәсен ○ 15606
- КИСМИ** (2) ■ Балта да чапкан төштән генә кисми ○ 1890 ● 8677
- КИСМИЛӘР** (7) ■ Караңгыда тырнак кисмиләр ○ 850 ● 1683; 1887; 1952; 8686; 10898; 14061
- КИССӘ** (3) ■ Этнең койрыгын кем киссә, иясе шул була ○ 3722 ● 4646; 5745
- КИССӘҢ** (11 | 1) ■ Агачның башын киссәң төбә калыр ○ 1666 ● 1879; 3723, :2; 4639; 4669; 4859; 8688; 8700; 9410 (2); 11529
- КИСТЕМ** (1) ■ Кистем кискә, аракысы бер мичкә ○ 9865
- КИСТЕРӘ** (1) ■ Акча таш кистерә ○ 7691
- КИСТЕРМӘ** (4) ■ Ачтан камыр бастырма, туктан икмәк кистермә ○ 9582 ● 9583; 9720; 10403
- КИСУ** (1) ■ Туйда түр башында утыру утын кисү түгел ○ 13321
- КИСУДӘН** (1) ■ Тинтәкне укытуы таш кисүдән авыррак ○ 11689
- КИСУЧЕ** (1) ■ Үзе утырган ботагын кисүче ○ 2005
- КИСУЧЕГӘ** (1) ■ Агач хәтта үзен кисүчегә дә күлгә бирә ○ 1654
- КИТ** (8) ■ Качып китсәң дә, чәчеп кит ○ 1413 ● 5088; 8301; 10074; 10131; 10738; 12270; 13410
- КИТАБЫ** (1) ■ Карты бар өйнең китабы бар ○ 15067
- КИТАП** (10) ■ Борынгыларның кара сүзе китап белән янәшә ○ 16355 ● 16469; 16600–16604; 16608; 16658; 16693
- КИТАПКА** (1) ■ Картлар сүзе китапка кермәгән, китаптан чыкмаган ○ 15051
- КИТАПНЫҢ** (3) ■ Борынгылар әйткән сүз китапның эчендә дә түгел, тышында да түгел ○ 16354 ● 16562; 16605
- КИТАПСЫЗ** (1) ■ Китапсыз өй – тәрәзәсез бүлмә ○ 16606
- КИТАПТАН** (2) ■ Картлар сүзе китапка кермәгән, китаптан чыкмаган ○ 15051 ● 16465
- КИТӘ** (45 | 1) ■ Яраксыз табылган таш өй почмагына китә ○ 205 ● 423; 598; 966; 2249; 2588; 3486; 3654:3; 3931; 4244; 4491; 4866; 5772; 5854; 6748; 6785; 7331; 7394; 7677; 7678; 7818; 7943 (2); 8010; 8195; 8803; 9227 (2); 10037; 10080; 10169; 10908; 11118; 11140; 11278; 11861; 12044; 12148; 12384 (2); 12601; 14349 (2); 15055; 16038; 17076
- КИТӘМ** (4) ■ Ярлы кеесендәге бер тиен «байга китәм!» дип, баш күтәргән, имеш ○ 7454 ● 10082; 15312; 15449
- КИТӘМ-КИТӘМ** (1) ■ Кунак «китәм-китәм» дип сыйлата, хаста «үләм-үләм» дип елата ○ 10111
- КИТӘН** (2) ■ Иске китән бүз булмас, иске дошман дус булмас ○ 5434 ● 8908
- КИТӘР** (74) ■ Йөзә белмәгән – суга китәр ○ 392 ● 473; 575; 748; 1103; 1113 (2); 1932; 2038; 2355; 2364; 2609 (2); 2662; 3654; 3841; 3969; 4069; 4149; 4517; 4922; 5509; 5539; 6163; 6444; 6491; 6539; 6674; 6816; 6882; 7024; 7335; 7412; 7508; 7683; 8812 (2); 8855; 9402; 10100; 10197; 10618; 10687; 10712 (2); 11113; 11207; 11686; 11804; 11869; 12025; 12438; 12967; 13054 (2); 13140; 13619 (2); 14451; 14752; 15103; 15125; 15516; 15659; 15706; 15754 (2); 15808 (2); 16150; 16381; 16599; 16788; 16827
- китәр** → **үтәр-китәр**
- КИТӘРГӘ** (1) ■ Чакырмый килгән кунакка рөхсәтсез китәргә ярый ○ 10185
- КИТӘРДӘ** (1) ■ Иргә дөүләт житәрдә карга салса да каз алыр, ирдән дөүләт китәрдә лагын салса да аз алыр ○ 13521
- КИТӘРЕР** (2) ■ Юньле юнең жетерер, иске исең китәрер ○ 8003 ● 12689
- КИТӘРЛЕК** (1) ■ Өрсәң очып китәрлек ○ 10870
- КИТӘРМӘ** (1) ■ Киемең белән ис китәрмә, белемең белән ис китәр ○ 16599
- КИТӘРНЕҢ** (1) ■ Кирегә китәрнең килене киртә сүтәр, ди ○ 13377
- КИТӘРСЕҢ** (4) ■ Тик утырып, китәрсен котырып ○ 6135 ● 9129; 11787; 11817
- КИТӘРТЕР** (1) ■ Ачу акыл китәртер, көн дә күсәк күтәртер ○ 12427
- КИТӘСЕ** (5) ■ Китәсе мал китмичә, киләсе мал килмәс ○ 7369 ● 7370; 13069; 13379; 13380
- КИТӘСЕҢ** (2) ■ Читкә китәсең килсә, йортыңны-жиреңне торгызып кит ○ 8301 ● 11178
- КИТӘЧӘК** (1) ■ Жилгә каршы төкермә – кире битенә кайтачак; жилгә каршы жикермә – сүзең жилгә китәчәк ○ 1193

- КИТЕГЕ** (1) ■ Жырның ертыгы юк, көйнең китеге юк ○ 16439
- КИТЕК** (7) ■ Балтачының балтасы китек, пыялачының тәрәзәсе ватык ○ 1905 ● 1923; 5092; 9049; 9934; 12319; 13378
- КИТЕЛӘ** (4) ■ Ай – тулгач кителә ○ 10 ● 1973; 10015; 14749
- КИТЕП** (4) ■ Үзе китеп үзе кайткан сьер – солтан ○ 3242 ● 3757; 10832; 15875
- КИТЕР** (4) ■ Ерактан арба белән китергәнче, якыннан капчык белән китер ○ 686 ● 6325; 13754; 16882
- КИТЕРӘ** (14) ■ Өрә белмәгән эт авылга бүре китерә ○ 3764 ● 6262; 7342; 7487; 10154; 11594 (2); 12465; 13826; 15496 (2); 15628; 16017; 16774
- КИТЕРӘЧӘК** (1) ■ Иртгә кайгы китерәчәк шатлыкның мәгънәсе юк ○ 14868
- КИТЕРГӘН** (1) ■ Карга теләген теләшкән тартай үзенә давыл китергән ○ 4126
- КИТЕРГӘНЧЕ** (1) ■ Ерактан арба белән китергәнче, якыннан капчык белән китер ○ 686
- КИТЕРЕП** (4) ■ Тора-тора да, тагын бер китереп ора ○ 1142 ● 1943; 3409; 12222
- КИТЕРЕР** (18) ■ Миләш дигән жимеш авыздан – су, күздән яшь китерер, имеш ○ 1810 ● 3689; 3700; 3765; 4894; 5456; 6517; 7498; 12430 (2); 13700 (2); 14790; 15270; 15758; 15987; 16153 (2)
- КИТЕРМӘГЕЗ** (1) ■ Төлкөгә: «Кыздырган тавык ашар иденме?» – дигәннәр. «Кешенең көләсен китермәгез әле», – дигән, ди ○ 2309
- КИТЕРМӘС** (2) ■ Ялгыз карга каркылдап яу китермәс ○ 4004 ● 10103
- КИТЕРМИ** (1) ■ Бер кара тургай килеп, яз башын китерми ○ 771
- КИТЕРМИЛӘР** (1) ■ Чәй эчеп беткәч, шикәр китермиләр ○ 9375
- КИТЕРСӘН** (2) ■ Аз китерсән сүгәрләр, күп китерсән түгәрләр ○ 545 (2)
- КИТЕРҮ** (2) ■ Йөз каралыгы китерү ○ 10726 ● 14248
- КИТЕРҮНЕ** (1) ■ Жир тиресләүне, мулла китерүне ярата ○ 17078
- КИТЕШЕН** (1) ■ Ләкләкнең килешен сорама, китешен сора ○ 4070
- КИТКӘЛИ** (1) ■ Килгәндә киткәли йөр ○ 10210
- КИТКӘН** (37 | 2) ■ Ай күргән, қояш алган, жил очырып киткән ○ 86 ● 700 (2); 1002; 1198; 1875; 2255; 2293; 2332; 4244; 4408; 6115; 6196; 6786; 7763 (2); 8836; 8958; 9598; 9759; 10081; 10227; 11336; 11481; 11855; 12964–12966; 13252; 13327; 13660; 14142:2, :2; 14382; 14972; 15370 (2); 15381; 15817
- КИТКӘНГӘ** (1) ■ Киткәнгә юл яхшы, қалганга өй яхшы ○ 6787
- КИТКӘНДӘ** (7) ■ Кар яуганда салкын булмый, кар киткәндә суыта ○ 1097 ● 2773; 7338; 8259; 10145; 14827; 14857
- КИТКӘНЕН** (1) ■ Кычытқан чыпчыгы: «Үз өем, үз илем!» – дип сайрый икән. Моның өе кайда дип қарап торсалар, кычытқан арасында кычытқан ефәгеннән үргән оясына қереп киткәнән күргәннәр ○ 4216
- КИТКӘННЕҢ** (2) ■ Бәхете қире киткәннең эте қарак киткәч өрер ○ 3474 ● 6788
- КИТКӘНЧЕ** (1) ■ Миннән киткәнче, иясенә житкәнче генә эшләү ○ 6299
- КИТКӘЧ** (11) ■ Заман қош кебек: очып киткәч қире қайтмый ○ 805 ● 3474; 3513; 5663; 7739; 8010; 9675; 10429; 13416; 13796; 14294
- КИТМӘ** (6) ■ Килеп қунмыйча, очып китмә ○ 3838 ● 3893; 4997; 6820; 13563 (2)
- КИТМӘГӘН** (1) ■ Ис китмәгән яу яман, искәрмәгән дау яман ○ 5572
- КИТМӘНДӘЙ** (1) ■ Бала сүзе батмандай, қилән сүзе китмәндәй ○ 13942
- КИТМӘНЛӘГӘН** (1) ■ Киткән қайта, китмәнләгән қайтмый ○ 15381
- КИТМӘС** (24) ■ Күктәге айның нуры китмәс ○ 62 ● 3548; 3656; 4402; 4843 (2); 6534; 6561; 7070; 7766; 8823; 10006; 10757 (2); 11113; 12133; 12352; 12959; 13391; 14187; 14188; 15364; 15516; 16356
- КИТМӘСЕН** (3) ■ Мәче төчкергән саен исең китмәсен ○ 3391 ● 8844; 15526
- КИТМӘШ** (1) ■ Житмешкә житкәч китмеш ○ 15141
- КИТМИ** (16) ■ Қоралай қилми – қыш житми, қоралай қитми – яз житми ○ 859 ● 1310; 6347; 6524; 9292; 9957; 10449; 11140; 11278; 11385; 12148; 12380 (2); 12503; 12663 (2)
- КИТМИЧӘ** (1) ■ Китәсе мал қитмичә, қиләсе мал қилмәс ○ 7369
- КИТСӘ** (17) ■ Күпкә қитсә, чүпкә қитә ○ 598 ● 1102; 2933; 3486; 4116; 7078; 9957; 10079; 10141 (2); 10244; 10261; 12439; 12503; 14605 (2); 14839
- КИТСӘМ** (1) ■ Қилсәм қунақ, қитсәм ерак ○ 10211

- КИТСӘН** (3) ■ Качып китсән дә, чәчеп кит ○ 1413 ● 4997; 5088
КИТСЕН (| 1) ■ Углың – Румга, кызың Кырымга китсен ○ 14142:1
КИТТЕ (13 | 1) ■ Вақытын үтте – бәхетсә китте ○ 803 ● 1361; 2601; 6901 (3); 8056; 8071; 13076; 13913; 14125 (2); 16755. :1
КИТТЕК (3) ■ Киттек әйдә Чиләбегә, ничу монда чиләнергә ○ 5269 ● 16297 (2)
КИТТЕМ (3) ■ Ала карга көз көне бер авыл жир очып бара икән дә, «ерак киттем бугай» дип, кире әйләнәп кайта, ди ○ 3933 ● 4782; 13913
КИТТЕМЕ (1) ■ Акчаң киттеме дип сорамыйлар, эшен беттеме дип сорыйлар ○ 7729
КИТТЕҢ (1) ■ Аяк арбадан яхшы – киттең дә бардың ○ 10886
КИТУ (1) ■ Куян булып киту, елан булып кайту ○ 2280
КИТҮЕ (2) ■ Кунакның килүе үзеннән, китүе хужадан ○ 10142 ● 15325
КИЧ (31) ■ Кич караңгы булган саен, йолдыз яктырак була ○ 31 ● 832 (2); 834; 858; 1023; 1845; 4148; 4934; 6604; 8479; 8514; 9513 (2); 10071; 10136 (3); 10141 (2); 10215; 11166; 13667; 14605 (2); 14870; 14899; 15921; 16767; 16919; 16920
КИЧӘ (4) ■ Кичә аунаган кабак бүген капка аша баккан ○ 1608 ● 4352; 14015; 15443
КИЧӘГЕ (3) ■ Кичәгә гажәпкә бүген берәү дә гажәпләнми ○ 860 ● 4772; 5460
КИЧӘНЕҢ (1) ■ Һәр кичәнәң көндә бар ○ 1026
КИЧӘР (13) ■ Исәнә төшкәч, Идел кичәр ○ 514 ● 2672; 4962; 5020 (2); 6509; 6793; 6803; 11299; 13436 (2); 13465; 13703
КИЧӘРГӘ (1) ■ Суы юк эчәргә, күпере юк кичәргә ○ 533
КИЧӘСӘ (2) ■ Айның ундуртенче кичәсе кебек ○ 89 ● 10048
КИЧӘСӘҢ (1) ■ Курку төбе диңгез – батасың да китәсәң, тәвәккәл төбе көймә – утырасың да кичәсәң ○ 11178
КИЧЕ (3) ■ Көннең киче иртәсеннән билгеле ○ 910 ● 1028; 10115
киче → **иртәсе-киче, иртә-киче**
КИЧЕГЕР (2) ■ Патша жәзасы кичекмәс, алланыкы кичегер ○ 5871 ● 6085
КИЧЕКМӘС (1) ■ Патша жәзасы кичекмәс, алланыкы кичегер ○ 5871
КИЧЕКСӘ (1) ■ Бурыч кичексә, аягына баса ○ 8138
КИЧЕКСӘҢ (1) ■ Бер көнгә кичексәң, бер ай куып житә алмассың ○ 775
КИЧЕЛӘ (2) ■ Юләрнен мең гаебе дә кичелә, галимнең бер гаебе дә кичелми ○ 11735 ● 12778
КИЧЕЛЕР (1) ■ Ялгыш әйтсәң кичелер, ялган әйтсәң кичелмәс ○ 16174
КИЧЕЛМӘС (2) ■ Дингезнен суы ни эчелмәс, ни кичелмәс ○ 374 ● 16174
КИЧЕЛМИ (1) ■ Юләрнен мең гаебе дә кичелә, галимнең бер гаебе дә кичелми ○ 11735
КИЧЕН (5) ■ Көндәз чыра яндырган кичен караңгыда утырыр ○ 8414 ● 11508; 13775 (2); 14026
кичен → **иртә-кичен**
КИЧЕНӘ (1) ■ Кунак килгән киченә борай салган миченә ○ 10212
КИЧЕНЕР (1) ■ Әрлән урлап киченер, тотсаң биткә сикерер ○ 2340
КИЧЕП (1) ■ Көймә белән елганы кичеп булса да, туктатып булмый ○ 7045
КИЧЕРӘ (2) ■ Кыюлык тау ашыра, гайрәт диңгез кичерә ○ 11192 ● 16081
КИЧЕРГӘН (1) ■ Күпер салган – ил кичергән, кое казыган – ил эчәргән ○ 6801
КИЧЕРЕЛСӘ (1) ■ Үпкә кичерелсә дә, күңелдәге эзе бетмәс ○ 12631
КИЧЕРЕР (5) ■ Кичке карын кичерер, иртәнгесе кичермәс ○ 9659 ● 13151; 13152; 14358 (2)
КИЧЕРМӘС (1) ■ Кичке карын кичерер, иртәнгесе кичермәс ○ 9659
КИЧКӘ (8) ■ Бер кичкә кер мичкә ○ 772 ● 4998; 6575; 6759; 8782; 11573; 12526; 15903
КИЧКӘН (4) ■ Ил кичкән күпердән кич, ул эчкән чишмәдән эч ○ 4934 ● 6354; 12119; 13858
КИЧКӘНДӘ (2) ■ Күшләр көлеп күл кичкәндә ялгыз елап ярда калган ○ 5032 ● 5547
КИЧКӘЧ (2) ■ Кичүне кичкәч макта ○ 6789 ● 11578
КИЧКЕ (6) ■ Көндәзге эш кичке эшлән көләр ○ 907 ● 6085; 6086; 7908; 9644; 9659
КИЧЛЕК (2) ■ Төшлек гомерең булса, кичлек тырыш ○ 6526 ● 9363
КИЧМӘСЛЕК (1) ■ Ир кичмәслек елга юк ○ 13496
КИЧМИ (1) ■ Идел кичми ил булмас, куркак егет ир булмас ○ 4906
КИЧМИЛӘР (1) ■ Чулманны чуманга утырып кичмиләр ○ 480
КИЧМИЧӘ (1) ■ Идел кичмичә аягыңны киптермә ○ 383
КИЧНЕҢ (3) ■ Атна кичнен килеше чәршәмбедән билгеле ○ 761 ● 948; 1028

- КИЧТӨ** (1) ■ Караңгы кичтө күлөгә булмый ○ 847
КИЧТӨГЕСЕ (1) ■ Иртэнге киңәш кичкә ярамый, кичтөгесе һич тә ярамый ○ 4998
КИЧТӘН (4) ■ Иртә кичтән хәерлерәк ○ 826 ● 10115; 13734; 13817
КИЧТЕРӨ (1) ■ Матурлык дәрәя кичтерми, акыллылык – кичтерә ○ 11614
КИЧТЕРМИ (1) ■ Матурлык дәрәя кичтерми, акыллылык – кичтерә ○ 11614
КИЧҮ (4) ■ Кечкенә елга ташыса кичү бирмәс ○ 395 ● 486; 6898; 14710
КИЧҮГӨ (1) ■ Көймәнеке – кичүгә ○ 7053
КИЧҮЕ (1) ■ Тау нихәтле биек булса да, кичүе булыр ○ 159
КИЧҮНЕ (1) ■ Кичүне кичкәч макта ○ 6789
КИЧҮСЕЗ (1) ■ Кичүсез елга юк, батыр жиңмәс дошман юк ○ 5586
КИШЕР (2) ■ Кишер – эченә килешер ○ 1609 ● 1633
КИШЕТ (1) ■ Ишетмәсәң ишет: Кышкар артында Кишет ○ 5267
КИШТӨ (1) ■ Киштә артында жеп чермәс ○ 8694
КИШТӘДӘ (2) ■ Китән күлмәк киштәдә, киндер күлмәк киртәдә ○ 8908 ● 13435
КИШТӘДӘГЕ (1) ■ Киштәдәгә казылык өзелеп төшә дип, пәси ачка үлгән ○ 3343
КИЮ (6) ■ Шалкан кабыгы кию ○ 1642 ● 6231; 8795; 8987; 9013; 10355
КИЮДӘН (1) ■ Киемне кию белән, киюдән биргәк жыеп кую белән ○ 8795
КИЯ (2) ■ Балдакны атсыз бармак кия ○ 8766 ● 13662
КИЯВЕ (1) ■ Өнә күрә илгә, кызына күрә кияве ○ 13107
КИЯВЕМ (2) ■ Көзгә катык, көмеш кашык киявем белән кызыма; язгы катык, ярк кашык киле-
нем белән улыма ○ 13425 ● 14617
КИЯВЕЦ (4) ■ Киявец куса, ишек бавын тот, улың куса, бишек бавын тот ○ 13408 ● 13409;
13410; 14160
КИЯВЕЦНӘЦ (1) ■ Киявеннән түрәннән улыңнын ишек төбә артык ○ 13411
КИЯ-КИЯ (1) ■ Яхшы күргән дустаның яхшы күргән малың бир: күрә-күрә сөенсен; яман күргән
кешенә яман күргән исең бир: кия-кия көенсен ○ 5503
КИЯЛЕГЕ (1) ■ Кызны еракка юллатма – киялеге тияр ○ 13018
КИЯР (11) ■ Ат аяган ат мөнәр, тун аяган тун кияр ○ 2475 ● 7334; 8801 (2); 8821; 8833 (2); 8947;
9618; 10881 (2)
КИЯРЕН (1) ■ Яз киярен кыш кигән – ярлы каян баасын ○ 7438
КИЯРЕНӨ (1) ■ Ашарына юк тәмле ашар, кияренә юк яхшы кияр ○ 9618
КИЯРСЕН (8) ■ Киндер чөчсәң, күлмәк киярсен ○ 1552 ● 8799; 8831; 8872; 9063; 9537; 16553 (2)
КИЯСЕ (2) ■ Үзән киясе киемне үзән сайла ○ 8838 ● 15183
КИЯҮ (38) ■ Көзгә көн – кияү акылы, язгы көн – яшь килән йөзе ○ 888 ● 5206; 7127; 8797; 13091;
13122; 13194; 13252; 13371; 13397; 13405; 13406; 13412–13415; 13416 (2); 13417; 13419–13421;
13427 (2); 13428; 13429; 13431 (2); 13432–13435; 14132; 14314; 14318; 14319; 14428; 14642
КИЯҮГӨ (11) ■ Сарымсакны кияүгә биргәннәр, өч көн сасымаган ○ 1614 ● 12944; 13069; 13070;
13138; 13242; 13247; 13251; 13422; 13424; 13430
КИЯҮДӘН (4) ■ Житкән кыз кияүдән курыкмас ○ 13062 ● 13172; 13426; 14608
КИЯҮ-КИЯҮ (1) ■ Кияү-кияү дия жилкәм жиргә тия ○ 13418
КИЯҮЛӘП (1) ■ Көйсез кияү кияүләп ятканчы көйле кияү кәләшен алып кайткан ○ 13427
КИЯҮЛӘР (1) ■ Көз көне – яшь кияүләр акылы, яз көне – яшь киләннәр акылы ○ 885
КИЯҮНӘЦ (3) ■ Ерак кияүнәц башына чатыр корыр, йорттагы кияүнәц башына таяк орыр
○ 13407 (2) ● 13423
КЛАДИ (1) ■ Яхшы-яман – клади карман ○ 12405
КНЯЗЬ (1) ■ Арышны колгә чәчсән гөл булыр, солыны грезгә чәчсән князь булыр ○ 1531
КОБА (1) ■ Кодагыгга коба жыр ○ 14629
КОДА (17 | 4) ■ Эт белән кода булсаң, сөяк белән кунак итәр ○ 3570 ● 3570:1; 7155 (2); :1; :2 (2);
7458; 9258; 9763; 11502; 13414; 14587; 14597 (2); 14617; 14623; 14624; 14635; 14659; 14663
КОДАГЫЕЦ (1) ■ Кодан кордашындай булсын, кодагыен ахирәтәңдәй булсын ○ 14633
КОДАГЫЙ (6) ■ Эт белән эт булганчы, мәче белән кодагыый бул ○ 3573 ● 7651; 14623; 14627;
14628; 14649
кодагыый → **кода-кодагыый**
КОДАГЫЙГА (1) ■ Кодагыыйга коба жыр ○ 14629
КОДАГЫЙНЫЦ (1) ■ Ике кодагыыйның арасына алтмыш ел элек кар тавы үсеп куя, ди ○ 14599

- КОДА-КОДАГЫЙ** (4) ■ Кода-кодагый аш ашар, арада йөргөн ни ашар ○ 14625 ● 14626 (2); 14661
КОДАЛАР (2) ■ Кодалар килде бабакка, кыз тералде кабага ○ 14630 ● 14631
КОДАЛАШКАЧ (1) ■ Кода булганчы бик сынаш, кодалашкач бик сыйлаш ○ 14624
КОДАНЫКЫ (1) ■ Кодача – коданыкы, такьдир – ходаныкы ○ 14632
КОДАҢ (1) ■ Кодаң кордашындай булсын, кодагың ахирәтөңдәй булсын ○ 14633
КОДАСЫ (5) ■ Эт кодасы бер ыңдыр ○ 3601 ● 3717; 8927; 9857; 13301
КОДАЧА (3) ■ Ашамыйм дигән кодача ашаган алтмыш юача ○ 14588 ● 14632; 14665
КОДАШКА (1) ■ Мин карыймын кояшка, кояш карый Кодашка ○ 104
КОДЫККА (1) ■ Колан кодыкка егылса, кыр бакасы колагына чыга, имеш ○ 2230
КОЕ (20) ■ Кое төбеннән караучыга күк бәләкәй, энә тишегеннән караучыга дөнья бәләкәй ○ 32
● 365; 397; 398; 400; 521; 1706; 2422; 2828; 4344; 4587; 4666; 6801; 6803; 8510; 8743; 9664;
9689; 14894; 16665
КОЕГА (17 | 2) ■ Коega су салмыйлар ○ 401 ● 402; 403, :1, :2; 476; 479; 489; 507; 535; 1868; 2231;
3729; 5832; 11603; 11859; 12462; 15890; 16212
КОЕДА (3) ■ Коeда да су бeтә ○ 404 ● 4495; 7823
КОЕДАН (1) ■ Эчмәм дигән коeдан өч әйләнeп су эчәрceң ○ 483
КОЕЛА (2) ■ Матур чәчәк тиз коeла ○ 1292 ● 13923
КОЕЛГАЧ (1) ■ Чәчәгe коeлгач, жимешe булыр ○ 1817
КОЕЛМЫЙ (2) ■ Аш түгeл – суынымый, ашлык түгeл – коeлмый ○ 9434 ● 16572
КОЕЛСА (1) ■ Йоны бик eш коeлса да, бүрeнeң холкы үзгәрми ○ 2192
КОЕЛЫП (1) ■ Алма ничек пeшкән – эргәсeнә шулай коeлып төшкән ○ 1789
КОЕЛЫР (2) ■ Бүрe тиресe янында сарык тиресeнeң йоны коeлып, имеш ○ 2161 ● 11088
КОЕМЧЫ (1) ■ Туй башы сугымчы, аннан коeмчы, аннан уенчы ○ 13287
КОЕМЧЫГА (1) ■ Кызлар артынан йөрүчe коeмчыга eш йөрер ○ 13002
КОЕМЧЫДАН (1) ■ Алтынны саррафтан сора, жәүһәрнe – коeмчыдан ○ 7767
КОЕНЫ (1) ■ Кайда су чыкса, коeны шунда казылар ○ 394
КОЕНЫҢ (1) ■ Коeның суы салкын, саранның күзe салкын ○ 11856
КОЕНЫР (1) ■ Тавис киeнeр дe ясаныр, аккош коeныр да сыйпаныр ○ 4120
КОЕҢА (| 1) ■ Су эчкән коeңа төкeрмә ○ 403:3
КОЕҢНАН (1) ■ Эчмәм дигән коeңнан өч әйләнeп эчәрceң, кочмам дигән бикeңнe үбә-үбә
кочарсын ○ 13762
КОЕП (1) ■ Коeп куйган кургашын ○ 331
КОЕСЫННАН (1) ■ Күршeң бай булса, коeсыннан су алма ○ 5216
КОЗАУ (2) ■ Үзeн-үзe белмәгән – артына козау әлмәгән ○ 12062 ● 15994
КОЗГЫН (12) ■ Аучы козгын ауламас, үрдәк аулар ○ 2010 ● 3988; 4036–4040; 4043; 4238; 7534;
14261; 14609
КОЗГЫНГА (3) ■ Икe карга талашса, бeр козгынга жим төшәр ○ 3942 ● 4041; 17008
КОЗГЫННАН (1) ■ Каргадан карга туа, козгыннан козгын туа ○ 3988
КОЗГЫННЫКЫ (3) ■ Бүрe екса – эт тә туя, кош та туя, э козгынныкы агач башында ○ 2145
● 2186; 4042
КОЙ (1) ■ Үги ана – бавырсақ, кой төбeнә сарымсақ ○ 14256
КОЙГАН (2) ■ Үз утына кан койган, кeшe утына май коймас ○ 8548 ● 10815
КОЙГАННАР (1) ■ Тату туганнар таштан койма койганнар ○ 14503
КОЙКАҢНЫ (| 1) ■ Ачта ашаган койкаңны тук булгач та оныгма ○ 9553:2
КОЙМА (8) ■ Багана ауса, койма да ава ○ 8595 ● 8600; 11854; 14503; 14574; 14760; 15485; 15626
КОЙМАК (17 | 1) ■ Этнeң тeшeн майлы коймак сындыра ○ 3728 ● 6641; 6691; 9253; 9283; 9305;
9307; 9611; 9667; 9676; 9726; 10157; 10225; 13342:1; 13383; 14314; 14742; 15638
КОЙМАККА (1) ■ Этнeң ақылсызы коймакка нәфесeн сузар ○ 3713
КОЙМАНЫ (1) ■ Маңгаeң белән таш койманы жимeрә алмасың ○ 10290
КОЙМАНЫҢ (1) ■ Койманың колагы бар ○ 8619
КОЙМАС (2) ■ Үз утына кан койган, кeшe утына май коймас ○ 8548 ● 10815
КОЙМАССЫҢ (1) ■ Кайгырып кала коймасың ○ 14892
КОЙМАСЫ (1) ■ Байларның коймасы биек була ○ 7236
КОЙРЫГЫ (53) ■ Жидегән йолдызның койрыгы таңга сызылыр ○ 77 ● 90; 2243; 2270; 2311; 2321;
2327; 2433; 2940; 2952; 3035; 3119; 3158; 3389; 3435; 3494; 3522; 3602; 3603; 3688; 3720; 3721;

- 3759; 3767; 3792; 3842; 3887; 4021; 4085; 4123; 4257; 4353; 4384; 4398; 4453; 4498; 4532; 4542; 4587; 4638; 4639; 4642; 4644; 4645; 4656; 5485; 9717; 11184; 11866; 12331; 16043; 17004; 17046
- КОЙРЫГЫМ** (1) ■ Сиртмә койрык: «Минем койрыгым сиксән пот», – ди, имеш ○ 4217
- КОЙРЫГЫН** (46 | 2) ■ Ике куянын койрыгын тоталмасын ○ 2242 ● 2253; 2263; 2284; 2434; 2776; 3009; 3027; 3030 (2); 3043; 3082; 3424; 3426; 3461; 3468; 3469; 3496; 3497; 3504; 3506; 3512; 3534; 3537; 3603; 3610; 3673; 3722; 3723, :1, :2; 3745; 3753; 3775; 3779; 3815; 4503; 4641; 4646; 4667; 4669; 5068; 7023; 7024; 10770; 13492; 14366; 16768
- КОЙРЫГЫНА** (15) ■ Төлке койрыгына ышаныр ○ 2297 ● 2702; 3031; 3403; 3416; 3422; 3536; 3604; 4121; 4122; 4597; 4647; 4661; 4668; 5907
- КОЙРЫГЫНДАГЫ** (1) ■ Су башындагы – саф су эчәр, койрыгындагы – куерык су эчәр ○ 425
- КОЙРЫГЫННАН** (5) ■ Койрыгынан ныграк кыссаң, куяң да шырпы кабызыр ○ 2245 ● 2317; 3036; 4631; 7188
- КОЙРЫГЫҢ** (1) ■ Ор, ор да койрыгың бор ○ 5605
- КОЙРЫГЫ-ЯЛЫ** (1) ■ Балык башы – байлар ашы, койрыгы-ялы – ялчы ашы ○ 4448
- КОЙРЫК** (27) ■ Кызыл кар яуса, куяңга койрык үссә ○ 1219 ● 2264; 2275; 2308; 2329; 2352; 2368; 2369; 2435; 3081; 3098; 3498; 3538; 3551; 3641; 3733; 3782; 3784; 3790; 3890; 4217; 5775; 5977; 6321; 7156; 11937; 12446
- КОЙРЫККА** (5) ■ Орды бүрене койрыкка ○ 2217 ● 2436; 3449; 3651; 3754
- КОЙРЫКЛЫ** (3) ■ Койрыклы йолдыз көн дә тумый ○ 33 ● 2430; 3779
- КОЙРЫКНЫ** (3) ■ Койрыкны бот арасына кыстыру ○ 2437 ● 2438; 2439
- КОЙРЫКСЫЗ** (7) ■ Урманда урынсыз, кырда койрыксыз ○ 1877 ● 2255; 2325; 3892; 4602; 5792; 11305
- КОЙРЫКТАН** (2) ■ Иртәгәге койрыктан бүгенге үпкә артык ○ 837 ● 4447
- КОЙРЫКЧЫ** (1) ■ Ике койрыкчы бер көймәне батырыр ○ 7022
- КОЙСА** (1) ■ Бүре, ябагасын койса да, холкын үзгәртми ○ 2167
- КОЙСАҢ** (1) ■ Кешене син койсаң чиләктән, кеше сине иләр иләктән ○ 9928
- КОЙТЫ** (4 | 1) ■ Үзән койты булгач, көзгене хурлама ○ 8839 ● 10717; 13190;2; 13611 (2)
- КОЙТЫСЫН** (1) ■ Үлем койтысын ирәми, яхшысын жалләми ○ 15420
- КОЛ** (50) ■ Эт булып кол булганчы, бүре бул да азат бул ○ 2205 ● 5483; 5727–5730; 5734; 5744; 5752; 5753 (2); 5754; 5760; 5766 (2); 5777; 5785; 5817; 5825–5836; 5838 (2); 5839 (2); 5846; 5977; 5984; 6088; 6920; 12894; 13424; 13455; 14037; 14131; 14210; 14354; 14356; 14427; 16270; 16761
- КОЛА** (2) ■ Аттан ала да туар, кола да туар ○ 2582 ● 2761
- кола → ала-кола
- КОЛАГЫ** (16 | 1) ■ Жирнең колагы бар: ялгыз калганда да сөйләмә, иштер ○ 219 ● 955; 1041; 2151; 2963; 4986; 7623; 8619; 10143; 10397, :1; 10605; 11467; 13591; 13757; 15184; 15272
- КОЛАГЫМ** (3) ■ Тыныч башым, тыныч колагым ○ 5706 ● 9757; 10484
- КОЛАГЫМА** (1) ■ Колагыма эш ясама ○ 10485
- КОЛАГЫМНАН** (2) ■ Кеше сүзе бер колагымнан керер, бер колагымнан чыгар ○ 16279 (2)
- КОЛАГЫМНЫ** (1) ■ Колагымны саңгыраулатып, күземне суқырайтып, ишетәсен ишетми, күрәсен күрми яшим ○ 10486
- КОЛАГЫН** (7) ■ Колагын ятқырган аттан саклан ○ 2663 ● 2687; 5651; 10398; 11529; 13589; 14786
- КОЛАГЫНА** (7) ■ Колан кодыкка егылса, кыр бакасы колагына чыга, имеш ○ 2230 ● 2843; 3250; 3506; 10487; 10488; 11902
- КОЛАГЫНДА** (1) ■ Фил колагында черки дә герой ○ 4810
- КОЛАГЫННАН** (4) ■ Арысланны – тырнагынан, куянын колагыннан таныллар ○ 2055 ● 2445; 3060; 16101
- КОЛАГЫҢ** (12 | 1) ■ Туздырма тузны – колагың чуқракланыр ○ 1316 ● 6026, :1; 10378; 10397; 10401; 10407; 10465; 10539; 13217; 14604; 14909; 15920
- КОЛАГЫҢА** (2) ■ Колагыңа ышанма, күзеңә ышан ○ 10402 ● 10528
- КОЛАГЫҢНАН** (1) ■ Күккә менсәң – аягыңнан тартыр, жиргә керсәң – колагыңнан тартыр ○ 101
- КОЛАГЫҢНЫ** (4) ■ Колагыңны кызганып, башыңны кистермә ○ 10403 ● 10472; 10489; 15606
- КОЛАДЫН** (1) ■ Иргә дәүләт бетәрдә коладың салса каз алыр, ирдән дәүләт качарда лачын салса да аз алыр ○ 13520

КОЛАК (26) ■ Урман – колак, кыр – күз ○ 1860 ● 3351; 4361; 5148; 8761; 9006; 10260; 10383; 10404; 10405; 10406 (2); 10408; 10409; 10422; 10456; 10458; 10491–10494; 10522; 10523; 10531; 14207; 15968

КОЛАКАЙНЫҢ (1) ■ Аяксызның житмәгән жире юк, колакайның ишетмәгән сүзе юк ○ 15193

КОЛАК-БОРЫН (1) ■ Колак-борын кискән күк ○ 10490

КОЛАККА (5 | 2) ■ Көн суыгы – колакка көч, юл бозыгы – аякка көч ○ 1117 ● 10487:1, :2; 10496; 10597; 15826; 15878

КОЛАКЛАР (1) ■ Колаklar үрә тору ○ 10495

КОЛАКЛАРЫ (2) ■ Стеналарның – колаklары, ишекләрнең күзләре бар ○ 8283 ● 10324

КОЛАКЛАРЫҢ (1) ■ Башың түгәрәк икән дә, колаklарың мишәйт итә ○ 10343

КОЛАКЛЫ (2) ■ Ялган озын аяклы, гайбәт озын колаклы ○ 16152 ● 16181

КОЛАКНЫ (2) ■ Алтын сырга колакны уяр, алтын итек аякны уяр ○ 8762 ● 10459

колакны → күз-колакны

КОЛАКНЫҢ (1) ■ Ишеткән колакның языгы юк ○ 10390

КОЛАКСЫЗ (1) ■ Урам күзсез булмас, урман колаксыз булмас ○ 5237

КОЛАКТА (1) ■ Авызы – колакta, колагы – еракta ○ 10605

КОЛАКТАН (11) ■ Алдан чыккан колактан соң чыккан мөгез узар ○ 2347 ● 2370; 2915; 10471 (2); 10694; 14039; 15165; 15885; 15904; 16013

КОЛАКЧЫН (2) ■ Жәй дип колакчын калдырма ○ 1008 ● 9027

КОЛАН (12) ■ Жирле боланны тирле колан куалаган ○ 2119 ● 2226–2233; 4648; 14362; 14566

КОЛАННЫҢ (2) ■ Тауда туган коланның ике күзе ташта булур ○ 2234 ● 4648

коласы → ала-коласы

КОЛАЧ (10) ■ Төн карыны бер колач ○ 954 ● 5539; 5828; 10921; 10927 (2); 11274; 15428; 15524; 15829

КОЛГА (5) ■ Бер колга: «Азат булдың», – дигәннәр. «Алай булгач, ачча табам да кол сатып алам!» – дигән ○ 5754 ● 5837; 5838; 8620; 13758

КОЛДАН (3) ■ Колдан туган кол булмас, яман туган кол булур ○ 5839 ● 5840; 5974

КОЛЛАУЧЫГА (1) ■ Коллаучыга кыз ошатып булмас ○ 5841

КОЛЛЫК (1) ■ Иткәнем – коллык, күргәнем – хурлык ○ 5992

КОЛЛЫККА (3) ■ Бүре ачка түзәр, коллыкка түзмәс ○ 2130 ● 5787 (2)

КОЛМАК (1) ■ Ир – имән, хагын – колмак, аны сарган да башыннан игән, ди ○ 13823

КОЛНЫ (2) ■ Колны баш итсән, тавышы белән таш манара ега, ди ○ 5842 ● 5843

КОЛНЫКЫ (1) ■ Би сөйләсә – бинеке, кол сөйләсә – колныкы ○ 16270

КОЛНЫҢ (2) ■ Колның – бер күзе, ялчының ике күзе сукур ○ 5844 ● 5845

КОЛХОЗ (1) ■ Исәп-хисапсыз колхоз – йозаксыз амбар ○ 7911

КОЛХОЗЫҢ (2) ■ Колхозың алда булса, авызың балда булур ○ 6089 ● 6090

КОЛЫ (8) ■ Даланың бие булганчы, баяуның колы бул ○ 5169 ● 5731; 5757 (2); 5939; 7284; 8110; 13501

КОЛЫМ (1) ■ Сатсам – пулым, асрасам – колым ○ 5995

КОЛЫН (11) ■ Ат эзен колын таптар ○ 2526 ● 2820; 2822; 2823; 2831; 2837; 2838; 2841–2843; 2846

КОЛЫНА (2 | 1) ■ Кол дип егет асылын хур тотма, колына тормас байлар бар ○ 5829 ● 16837, :1

КОЛЫНЛАГАН (1) ■ Табышсыз егеттән колынлаган бия артык ○ 12905

КОЛЫНЛАСА (1) ■ Безнең тавык күкәй салганны бөтен мөхәллә ишетә, күршенең байталы колынласа да, һич тавыш чыкмый ○ 5264

КОЛЫНЛЫ (1) ■ Колынлы биядән кое суы артмас ○ 2828

КОЛЫНЛЫЙ (1) ■ Бәхетсез булса, алашаң колынлыый ○ 14841

КОЛЫННАН (5 | 1) ■ Мал – колыннан, ачча – тиеннән ○ 2386 ● 2642; 2844; 5822; 7794; 16837:1

КОЛЫННЫҢ (4) ■ Анасы типкән колынның төне авыртмас ○ 2839 ● 2840; 2845; 14048

КОЛЫНЧАККА (1) ■ Кыз – курчакка, малай – колынчакка ○ 14123

КОЛЫНЫН (1) ■ Бия колыннын типсә дә биртә типмәс ○ 2821

КОЛЫНЫНА (1) ■ Колан башына эш төшсә, колыннына карамас ○ 2227

КОЛЫНЫҢ (1) ■ Айгырың ала булса, колынның кола булур ○ 2761

КОМ (17) ■ Ком бар жирдә тал бар ○ 135 ● 136; 387; 423; 724; 1749; 1844; 2233; 5403; 5846; 6284; 6420; 7740; 9723; 10496; 11623; 13543

- КОМАГАЙ** (4) ■ Ачлыкта комагай алдан үлөр ○ 9570 ● 9660–9662
КОМАГАЙГА (2) ■ Комагайга кара боламык та аш ○ 9663 ● 9664
КОМАГАЙЛЫГЫМ (1) ■ Тэмлеге талымым юк, тэмсезге комагайлыгым юк ○ 9788
КОМАГАЙНЫҢ (1) ■ Комагайның борыны кырык көн алдан кычытыр ○ 9665
КОМАЧ (3) ■ Иске бүздөн комач чыкмый ○ 8680 ● 8848; 12974
КОМГА (7) ■ Комга су төтми ○ 137 ● 798; 4213; 4540; 7107; 12253; 13000
КОМГАН (3) ■ Бакыр зур булса да, комган төбө ямыйлар, алтын кечкенә булса да, күкрәккә кадыйлар ○ 268 ● 16825; 16833
КОМГАНГА (1) ■ Комсыз комганга тыгылыр ○ 9666
КОМКОРСАК (1) ■ Комкорсак комлы суда булыр ○ 4496
КОМЛЫ (4) ■ Йөгөң авыр булса, комлы тауга да салам бирерсең ○ 121 ● 378 (2); 4496
КОМНАН (2) ■ Комнан аркан ишмиләр ○ 138 ● 229
КОМНЫ (2) ■ Комны күпме әвәләсәң дә берекмәс ○ 139 ● 798
КОМНЫҢ (1) ■ Ул комның исәбенә чыга ○ 247
КОМСЫЗ (6) ■ Комсыз ту бия ашаса да туймас ○ 2829 ● 9666; 11857–11860
КОМСЫЗГА (1) ■ Комсызга коймак артынан ипи кис ○ 9667
КОМСЫЗЛЫГЫН (1) ■ Дингезне күмеп була, әдәмнең комсызлыгын күмеп булмый ○ 11827
КОМСЫЗЛЫК (3) ■ Комсызлык бер ишектән керсә, бәхет икенче ишектән чыгып китә ○ 11861 ● 16607 (2)
КОМСЫЗНЫҢ (1) ■ Комсызның карыны туяр, күзе туймас ○ 11862
КОМЫ (2) ■ Комы юк су булмас, биге юк ил булмас, якасы юк тун булмас, законы юк йорт булмас ○ 5847 ● 14948
КОМЫРЫГЫМ (1) ■ Бака да: «Комырыгым, томырыгым – ожда», – дигән, ди ○ 4561
КОНДЫЗ (4) ■ Колан – кырда, кондыз – суда ○ 2232 ● 2893; 2900; 13106
КОНДЫЗГА (1) ■ Кондызга койрык ялганып тора ○ 2329
КОНДЫЗЫНЫҢ (1) ■ Тирес кондызының да чәчәккә менеп балдан авыз итәсе килә ○ 4808
КОНФЕТ (1) ■ И хоодаем, тәүфикъ бир, чәй эчәргә конфет бир ○ 16881
КОНЫ (1) ■ Әдәм дисәң – коны юк, хайван дисәң – йоны юк ○ 11389
КОҢГЫЗ (1) ■ Күчле корт бал ашый, күчмә коңгыз үләксә ашый ○ 4741
КОПШАНГЫ (1) ■ Копшангы: «Хуш, сау булыгыз, мин һиндстанга киттем», – дип очкан икән да, тик юлда ат тизәге күргәч, шунда кунуп калган, имеш ○ 4782
КОР (1) ■ Кызамыкка кызыл кор ○ 15230
КОРАБКА (1) ■ Зур корабка – киң дингез ○ 7020
КОРАЛ (8) ■ Корал салам бирдерә, башың жиргә идерә ○ 5587 ● 6350; 6355; 6393; 6396; 13847; 15560 (2)
КОРАЛАЙ (3) ■ Коралай килми – кыш житми, коралай китми – яз житми ○ 859 (2) ● 2226
КОРАЛДА (1) ■ Коралда кырык кешенең көче бар ○ 6351
КОРАЛЛЫ (1) ■ Бер кораллы мең коралсызны жингән ○ 5556
КОРАЛЛЫНЫҢ (1) ■ Коралсызның кулы ике, кораллының уника ○ 6353
КОРАЛНЫ (1) ■ Ямьсез – көзгәне яманлы, булдыксыз – коралны хурлы ○ 6609
КОРАЛСЫЗ (1) ■ Коралсыз кул – сапсыз сәнәк ○ 6352
КОРАЛСЫЗНЫ (1) ■ Бер кораллы мең коралсызны жингән ○ 5556
КОРАЛСЫЗНЫҢ (1) ■ Коралсызның кулы ике, кораллының уника ○ 6353
КОРАЛЫ (4) ■ Начар останың коралы үтми ○ 6361 ● 7025; 10713; 10929
КОРАЛЫН (1) ■ Коралын тапкан – таш кискән, әмәлен тапкан – су кичкән ○ 6354
КОРАЛЫННАН (1) ■ Оста коралынан билгеле ○ 6363
КОРАЛЫҢА (1) ■ Ин элек йөрөгәң ышан, аннан коралыңа ышан ○ 5573
КОРАМА (1) ■ Кырык корама, йөз ялгау ○ 8884
КОРБАН (3) ■ Баш өчен сакал корбан ○ 10252 ● 12369; 14446
КОРБАНДА (1) ■ Эт буранда котыра, мулла корбанда тутыра ○ 17069
КОРБАНЫ (1) ■ Корбаны ике кат чалмыйлар ○ 16923
КОРБАНСЫЗ (1) ■ Сугыш корбансыз булмый ○ 5621
КОРГАК (1) ■ Сабанчы яңгыр тели, юлаучы – коргак ○ 1437
КОРГАКСЫК (1) ■ Жире – коргаксык, кулы – коры капчык ○ 1486
КОРГАН (2) ■ Корган капкан, үзе капкан ○ 2028 ● 8323

- КОРГАННАР** (1) ■ Тәмугны да яхшы нияттән корганнар, ди ○ 16905
- КОРДАШ** (1) ■ Кордаш тапкан кол азмас, юлдаш тапкан ир азмас ○ 6920
- КОРДАШЫННАН** (2) ■ Юрга менгән юлдашыннан аерылып, күп яшәгән кордашыннан аерылып ○ 15100 ● 15932
- КОРДАШЫНДАЙ** (1) ■ Кодаң кордашындай булсын, кодагың ахирәтөңдәй булсын ○ 14633
- КОРМА** (7) ■ Сусыз жиргә йортorma, утсыз жиргә илorma ○ 457 (2) ● 1155; 5047 (2); 7887; 15598
- КОРМАГАН** (2) ■ Үзеңormaган мылтыкны атма ○ 5684 ● 8397
- КОРМАС** (5) ■ Тозагынormас борын көртлеген ашый башлама ○ 4047 ● 4166; 4910; 13197 (2)
- КОРМЫЙЛАР** (1) ■ Килмәгән болыттан куркып чатырormыйлар ○ 1110
- КОРСАГЫ** (7|2) ■ Кышныңormсагы киң ○ 878 ● 10825; 11027; 13375 (2); 13376; 14204:1; 17047; :1
- КОРСАГЫМ** (1) ■ Колагым киез,ormсагым тигез ○ 10484
- КОРСАГЫН** (1) ■ Ярлы башын тырнап елаганда, байormсагын сыйпап жырлар ○ 7445
- КОРСАГЫНА** (2) ■ Этormсагына сары май килешмәс ○ 3605 ● 3606
- КОРСАГЫҢ** (1) ■ Корсагың белән тыңлама,ormсагың белән тыңла ○ 10407
- КОРСАК** (11) ■ Икмәкormсак артыннан йөрми,ormсак икмәк артыннан йөри ○ 9209 (2) ● 9555; 9572; 9707; 9737; 9739–9743
- КОРСАККА** (1) ■ Ятырormсакка жылы су да аш ○ 9744
- КОРСАКЛАРЫ** (1) ■ Мулла белән ишанныңormсаклары жидешәр тиредән тегелгән була, ди ○ 17019
- КОРСАКНЫ** (1) ■ Башны – салкында,ormсакны – ачлыкта, аякны жылыдаormсакла ○ 10257
- КОРСАКТА** (2) ■ Корсакта бүреләр улау ○ 2216 ● 9294
- КОРСЫН** (4) ■ Гаделлегеormсаксы, ханыormсаксы, хакка борып айтмәсә, заңыormсаксы ○ 5790 (2) ● 7589; 15192
- КОРТ** (46) ■ ТынORMсакдаormсак күп була ○ 191 ● 267; 470; 471 (2); 481; 1260; 1665; 1684; 1688; 1692; 1705; 1797; 4194; 4712–4715; 4721; 4723 (2); 4726–4728; 4731–4736; 4741; 4744; 4748; 4750; 4751; 4757; 4783; 6631; 7433; 8440; 11371; 12096; 12135; 12527; 14236; 14627
- КОРТКА** (1) ■ ТәменORMсакгәнORMсак буORMсак, тагынORMсакгәнORMсак буORMсакка ○ 15150
- КОРТЛАГАН** (1) ■ ҮзеORMсакгыпORMсаклаганORMсак,ORMсаккеORMсак башыORMсаклаганORMсак ○ 8450
- КОРТЛАР** (2|1) ■ ЕлынаORMсак берORMсак балтырганORMсак ашамаганORMсак кешенәORMсак эчORMсак кортларORMсак,ORMсак имешORMсак ○ 1278 ● 4449:1; 4784
- КОРТЛЫ** (4) ■ КызылORMсак алманыңORMсак эчORMсак кортлыORMсак булущанORMсак ○ 1808 ● 3005; 3013; 15674
- КОРТЛЫЙ** (2) ■ АкмаганORMсак күлORMсак кортлыORMсак ○ 342 ● 9246
- КОРТНЫҢ** (4) ■ КортныңORMсак анасыORMсак каяORMсак кунсаORMсак,ORMсак күчORMсак шундаORMсак сарыORMсак ○ 4737 ● 4738; 4739; 14178
- КОРТЫ** (14) ■ АгачныңORMсак кортыORMсак эченнәнORMсак булыORMсак ○ 1668 ● 1838; 4716–4718; 4719 (2); 4729; 4743; 4746; 4749; 4830; 8266; 10645
- КОРТЫНА** (1) ■ БерORMсак балORMсак кортгынаORMсак кизәнсәңORMсак,ORMсак унысыORMсак сиңаORMсак ташланьORMсак ○ 4725
- КОРТЫНЫҢ** (1) ■ БалORMсак кортгыныңORMсак балыORMсак барORMсак,ORMсак балгаORMсак хәтлеORMсак назыORMсак барORMсак ○ 4720
- КОРУ** (2) ■ ЯумаганORMсак яңгыргаORMсак балаганORMсак коруORMсак ○ 1233 ● 4846
- КОРУЛЫ** (1) ■ КарулыныңORMсак тозагыORMсак корулыORMсак ○ 12515
- КОРЧАҢГЫ** (8) ■ БерORMсак корчаңгыORMсак ат унORMсак атныORMсак бозарORMсак ○ 2634 ● 2664; 2665; 2830; 3006; 3014; 3677; 15231
- КОРЧАҢГЫНЫ** (1) ■ КорчаңгыныORMсак кырчыңORMсак күрәлмөйORMсак ○ 15228
- КОРЧАҢГЫНЫҢ** (1) ■ КемORMсак кайгысыORMсак нәрсәдәORMсак,ORMсак корчаңгыныңORMсак – мунчадаORMсак ○ 15226
- КОРЬӘНЕН** (1) ■ ХәлвәORMсак күрсәORMсак,ORMсак муллаORMсак корьәнәнORMсак оныгаORMсак ○ 9398
- КОРЬӘННӘН** (1) ■ ШайтангаORMсак кирәкORMсак булсаORMсак,ORMсак корьәннәнORMсак дәлилORMсак китерәORMсак ○ 16774
- КОРЬӘННЕ** (1) ■ МуллаORMсак,ORMсак хәлвәORMсак күрсәORMсак,ORMсак корьәннеORMсак онытыORMсак ○ 17027
- КОРЫ** (66|2) ■ КорыORMсак жиргәORMсак никадәрORMсак суORMсак сипсәңORMсак дәORMсак,ORMсак юешORMсак булмәсORMсак ○ 128 ● 129; 405; 494; 515; 523; 599; 1486; 1555; 1693; 1753; 2246; 2564; 2915; 2935; 3060; 3203; 3446; 4141:2; 4460; 4497; 4539; 5461 (2); 5674; 5689; 6294; 6483; 6721; 6867; 7048; 8467; 8468; 8546; 8655; 8663; 8800; 9470; 9471; 9914; 9935; :1; 9936; 10083; 10768; 10769; 10844; 11329; 11360; 11877; 12143; 12632; 12712 (2); 13659; 13742; 14446; 15376; 15537; 15905; 15906; 15907 (2); 15908; 15909; 16455; 16773; 16924
- КОРЫГА** (1) ■ КуркакORMсак этORMсак корыгаORMсак өрәORMсак ○ 3508
- КОРЫГАН** (3) ■ КорыганORMсак камышORMсак ерактанORMсак тавышORMсак бирерORMсак ○ 1285 ● 1743; 1924

- КОРЫГАЧ** (2) ■ Суның кадере чишмә корыгач беленә ○ 455 ● 15385
КОРЫГЫ (1) ■ Патшаның култыгы кин, корыгы озын ○ 5879
КОРЫДА (2) ■ Янгырда чапсаң, корыда печән жыярсың ○ 1168 ● 1340
КОРЫДАН (2) ■ Барма турыдан, бар корыдан ○ 6744 ● 14849
КОРЫЙ (4) ■ Ике чишмәне бергә кушсаң, берсе корый, имеш ○ 389 ● 1280; 1745; 2564
КОРЫКЧЫ (1) ■ Тар жирдә тамаша булма, кин жирдә корыкчы булма ○ 694
КОРЫЛМАГАН (2) ■ Мәскәү бер көндә корылмаган ○ 5229 ● 5567
КОРЫМ (2) ■ Корымнан корым йогар, начар дустан сөрөм йогар ○ 5462 ● 8469
КОРЫМАС (1) ■ Аягың калмас, кулың корымас ○ 10990
КОРЫМНАН (3) ■ Корымнан корым йогар, начар дустан сөрөм йогар ○ 5462 ● 8469; 9907
КОРЫМЫ (2) ■ Ислемай кибетенә керсәң, исе йогар; тимерче алачыгына керсәң, корымы йогар ○ 285 ● 5246
КОРЫМЫЙ (2) ■ Хаклык агачы ташка утыртсаң да корымый ○ 12579 ● 15518
КОРЫНЫ (1) ■ Диңгезне макта, корыны тапта ○ 371
КОРЫП (1) ■ Балтасыз, тактасыз кура корып булмый ○ 1903
КОРЫР (8) ■ Үлән – башыннан корыр ○ 1344 ● 1686; 3883; 12115; 12577; 13235; 13407; 14523
КОРЫРГА (2) ■ Үзенә өй кормаган, илгә шәһәр корырга тотынган ○ 8397 ● 8620
КОРЫРЫН (1) ■ Хатын кеше ул табар – торырын белсен; ир кеше мал табар – корырын белсен ○ 13893
КОРЫСА (1) ■ Агач корыса, утын булыр ○ 1880
КОРЫСЫН (1) ■ Егет егетлеген итмәсә, аты корысын ○ 12849
КОРЫТА (1) ■ Хутта ут итә, хәмәлдә әмәләнне корыта ○ 964
КОРЫТКАН (1) ■ Корыткан да күз, терелткән дә күз ○ 10410
КОРЫТЫР (3) ■ Яфрақ корты, ямыктай булса да, бакчанны корытыр ○ 4830 ● 15685; 16946
КОРЫЧ (1) ■ Кара тимер кайрау белән корыч булмас ○ 290
корыч → **балта-корыч**
КОРЫЧТАН (| 1) ■ Тел корычтан үткән ○ 15545:1
КОРЫЧЫ (1) ■ Ит – әдәм корычы, читән төбендә бер очы ○ 9244
КОСАР (1) ■ Төя хужасына үчексә, өстенә косар ○ 2937
КОСТЫРА (1) ■ Төлке йотар, арыслан костыра белмас ○ 2296
КОСТЫРУ (1) ■ Татлы жидереп, ачы костыру ○ 9783
КОСТЫРЫР (1) ■ Ир хурламак постырыр, аш хурламак костырыр ○ 13509
КОТ (11) ■ Миçкә ут керде – өйгә кот керде ○ 8477 ● 9752; 10098; 10135; 11380; 12135; 13345; 14001; 14079 (2); 15038
КОТАЙМАС (3) ■ Тимерче пычакка котаймас ○ 310 ● 4198; 12565
коткан → **каткан-коткан**
КОТКАР (2) ■ Коткар судан этне, үзеңне тешләсен ○ 3499 ● 5417
КОТКАРА (3) ■ Хыял коткармый, эш коткара ○ 6152 ● 11106; 15796
КОТКАРМАС (1) ■ Еланның агына тисәң, карасы коткармас ○ 4635
КОТКАРМЫЙ (2) ■ Хыял коткармый, эш коткара ○ 6152 ● 11179
КОТКАРСАН (2) ■ Еланны коткарсаң, иң элек сине чагар ○ 4628 ● 4629
КОТКАРЫР (1) ■ Тугрылык баладән коткарыр, хыянәт балагә кертер ○ 12555
КОТЛЕТ (1) ■ Арық иттән симез котлет пешереп булмый ○ 9110
КОТЛЫ (3) ■ Бай киде – котлы булсын! Ярлы киде – каян алдың? ○ 7178 ● 7333; 10084
КОТЛЫК (1) ■ Кыз үссә – кытлык, ул үссә – котлык ○ 14126
КОТСЫЗ (1) ■ Кошсыз куак – котсыз куак ○ 3858
КОТЫ (4) ■ Өй артында корты барның өй эчендә коты бар ○ 4749 ● 12014; 12023; 15782
коты → **каты-коты**
КОТЫЛ (1) ■ Яманнан тыныйм дисәң, сораганын биреп котыл ○ 12268
КОТЫЛА (1) ■ Күптән куян да качып котыла алмас ○ 5035
КОТЫЛАМ (1) ■ Төтеннән котылам дип утка төшү ○ 8576
КОТЫЛГАН (5 | 1) ■ Эттән котылган куян кебек ○ 3800 ● 9397; :1; 11604; 15207; 16516
КОТЫЛДЫ (1) ■ Сөләйман үлдә, диоләр котылды ○ 16752
КОТЫЛДЫМ (1) ■ «Кинәндәм дә куандым, тиле улыма кыз алдым». – «Бирдем исә котылдым синекеннән биш битәр» ○ 13179

- КОТЫЛМАС** (8) ■ Тирәк, ни юан булса да, пычкыдан котылмас ○ 1754 ● 1944; 2122; 2479; 2934; 3337; 3954; 10244
- КОТЫЛМЫЙЛАР** (1) ■ Бүрөдән бүрек ташлап котылмыйлар ○ 2176
- КОТЫЛУ** (1) ■ Уттан котылу, суга төшү ○ 8583
- КОТЫЛЫП** (3) ■ Бурычтан котылып булса да, әжәлдән котылып булмый ○ 15374 (2) ● 15399
- КОТЫЛЫР** (5) ■ Олы юлдан барган кеше таюдан котылыр ○ 6808 ● 12513; 15853; 15913; 16095
- КОТЫЛЫРСЫҢ** (4) ■ Атың яман булса, сатып котылырсың; ага-энең яман булса, качып котылырсың; хатының яман булса, ничек котылырсың ○ 13613 (3) ● 16155
- котыр → катыр-котыр**
- КОТЫРА** (4) ■ Эт үз башына котыра ○ 3672 ● 3681; 14294; 17069
- КОТЫРАМ** (1) ■ Бер бала әйткән, ди: «Кунак барында мин котырам, кунак киткәч әни котыра», – дип ○ 14294
- КОТЫРГАН** (16) ■ Котырган бүре утка керер ○ 2196 ● 3291; 3292; 3500–3506; 3711; 3772; 6132; 11603; 11629; 15842
- КОТЫРГАННАН** (1) ■ Котырганнан – ята биреп котылган ○ 11604
- КОТЫРСА** (7) ■ Дунгыз котырса, үз женесен ашый, ди ○ 2881 ● 3607; 3608; 4156 (2); 5832; 11859
- КОТЫРТА** (1) ■ Биргән арта, бирмәгән тарта, соңыннан котырта ○ 8112
- КОТЫРТКАН** (2) ■ Тай биреп котырткан, ат биреп туктата алмаган ○ 2871 ● 11501
- КОТЫРТУ** (1) ■ Бәйләнгән этне котырту жинел ○ 3473
- КОТЫРЫГЫНА** (1) ■ Үз котырыгына ияргән шайтанны гаепләгән ○ 16797
- КОТЫРЫП** (2) ■ Эт котырып өрү белән айның яктылыгы кимемәс ○ 3609 ● 6135
- КОТЫРЫР** (2) ■ Эт буранлы көндә котырыр ○ 3579 ● 11660
- КОЧ** (3) ■ Табагына карап ашын эч, анасына карап кызын коч ○ 14317 ● 14426 (2)
- КОЧА** (1) ■ Үзе ача, үзе коча, ай-һай безнең кодача ○ 14665
- КОЧАГЫН** (1) ■ Хатын ал да утын ал, бер кочагын артык ал ○ 13210
- КОЧАГЫҢА** (1) ■ Хатын алдың, кочагыңа утын алдың ○ 13212
- КОЧАК** (1) ■ Тимерчедә пычак – унике кочак ○ 314
- КОЧАККА** (1) ■ Тимерче – пычакка, хатыннар кочакка туймас ○ 13676
- КОЧАКЛАП** (2) ■ Дөньяны берьюлы кочаклап булмый ○ 14738 ● 14891
- КОЧАКЛАТА** (1) ■ Мәхәббәт тәпәнне дә кочаклата ○ 12730
- КОЧАКЛЫЙСЫ** (1) ■ Өй салуның ние бар, мүклисе дә чутлыйсы; өйләнүңең ние бар, кочаклайсы да йоклайсы ○ 13228
- КОЧАРГА** (1) ■ Кош түгелсәң очарга, яшь түгелсәң кочарга ○ 15146
- КОЧАРСЫҢ** (1) ■ Әчмәм дигән коңнан өч әйләнәп эчәрсәң, кочмам дигән бикәңне үбә-үбә кочарсың ○ 13762
- КОЧАСЫМ** (1) ■ «Кыз» дигәч кочасым килә, «мал» дигәч кочасым килә ○ 13272
- кочан → үпкән-кочан**
- КОЧМАГАН** (1) ■ Кыз кочмаган ирнең жаны тыныч, кузгалак ашамаган кузый тыныч ○ 13883
- КОЧМАМ** (1) ■ Әчмәм дигән коңнан өч әйләнәп эчәрсәң, кочмам дигән бикәңне үбә-үбә кочарсың ○ 13762
- КОЧМЫЙЛАР** (1) ■ Күрекле дип күбәләкне кочмыйлар ○ 10678
- КОЧЫП** (1) ■ Карг буйдак мөндәр кочып яши ○ 13176
- КОШ** (101 | 4) ■ Заман кош кебек: очып киткәч кире кайтмый ○ 805 ● 1163; 1263; 1767; 2127; 2145; 2233; 2476; 2578; 3695; 3743; 3820; 3821 (2); 3822; 3823; 3825; 3826; 3828; 3833; 3834; 3836; 3837; 3839; 3840, :1; 3841–3851; 3855; 3860, :1, :2; 3861; 3863; 3864; 3866–3871; 3873 (2); 3874; 3876; 3878–3885; 3889; 3891; 3896; 3907:1; 3979; 3984; 4017; 4050; 4069; 4098; 4165; 4178; 4194; 4198; 4218; 4219; 4309; 4948; 5463; 10602; 10603; 10614; 11035; 11481; 12968; 13171; 13180; 13497; 13513; 13661 (2); 13771; 13880; 13881; 14030; 14297 (2); 15122; 15146; 15682; 15723; 16099; 16563
- КОШКА** (3) ■ Эткә эт ямьле, кошка кош ямьле ○ 3695 ● 3895; 4065
- КОШЛАР** (5) ■ Питраудан соң кошлар сайравы бәтә, жәйнене яртысы үтә ○ 930 ● 3852; 4455; 11154; 13181
- КОШЛАРГА** (1) ■ Кошларга ирәктә очу алтын читлектә торудан артыграк ○ 3853
- КОШЛАРНЫ** (1) ■ Кошларны жыйсаң бөркет жый, кышкы туның төлке итәр ○ 3924

- КОШЛАРНЫҢ** (1) ■ Карганы патша иткәннәр дә, «кар-р» дип кычкыра белмәгән барлык кошларнын да күзен чукуган, ди ○ 3992
- КОШЛЫ** (1) ■ Акчаны чөйгән саен кошлы ягы төшмәс ○ 7708
- КОШНЫ** (6) ■ Үзәнә качкан кошны куак та бирмәс ○ 1715 ● 3854; 3855; 3862; 10624; 15910
- КОШНЫҢ** (12) ■ Асыл кошның баласы алдына куймый аш жимәс ○ 3824 ● 3827; 3831; 3832; 3856; 3857; 3865; 3886–3888; 4192; 6091
- КОШСЫЗ** (2) ■ Кошсыз куак – котсыз куак ○ 3858 ● 10249
- КОШТА** (1) ■ Атта үт юк, кошта сөт юк ○ 2581
- КОШТАН** (2) ■ Этгән эт туа, коштан кош туа ○ 3743 ● 3829
- КОШЫ** (8) ■ Кошның кошы бала өчен капкынга элгә ○ 3857 ● 4073; 4122; 4213; 4219; 7676; 14828; 15463
- КОШЫН** (2) ■ Күкнең кошын жирнең жиме һәлак итә ○ 61 ● 4214
- КОШЫНА** (1) ■ Кошына күрә тозагы ○ 3859
- КОШЫҢ** (2) ■ Кауланга кошың төшмәсен, наданга эшең төшмәсен: кошың табылмый калыр, надан яканнан алыр ○ 16593 (2)
- КОЮ** (3) ■ Дошман тегермәнә су кою ○ 1492 ● 8385; 9498
- КОЯ** (4) ■ Алтынны коя белмәгән эретер, тирене или белмәгән черетер ○ 264 ● 5812; 11051; 13756
- КОЯЛМАССЫҢ** (1) ■ Тимер сынса эретеп коярың, дуслык сынса коялмасың ○ 5484
- КОЯР** (1) ■ Атасы баз айткәнгә, угылы кан кояр ○ 14360
- КОЯРМЫН** (1) ■ Сиздем эшене, коярмын тешене ○ 6301
- КОЯРСЫҢ** (1) ■ Тимер сынса эретеп коярың, дуслык сынса коялмасың ○ 5484
- КОЯШ** (48 | 4) ■ Ай белән кояш берәр генә була ○ 3 ● 25; 27; :1; :2; :3; 30; 34–43; 69; 72; 73 (2); 83–87; 94–96; 104; 105; 870; 897; 992; 1136; 1396; 2338; 2339; 4200; 5963; 6587; 7424; 7516; :1; 11109; 12244; 13289; 14230; 14238; 14242; 16608; 16888
- КОЯШКА** (5) ■ Кояшка балчык атма, пычрагы үзәнә төшәр ○ 44 ● 45; 71; 104; 4521
- КОЯШЛАП** (2) ■ Кояшлап яуган яңгырдан түчел ○ 1111 ● 12897
- КОЯШЛЫ** (1) ■ Кыз чак – кояшлы көн ○ 12997
- КОЯШНЫ** (5) ■ Кояшны балчык белән сыйлы алмасың ○ 46 ● 47; 50; 93; 5883
- КОЯШНЫКЫНА** (1) ■ Ай яктысы, ни хәтле генә якты булса да, кояшныкына житә алмый ○ 15
- КОЯШНЫҢ** (4) ■ Кояшның кадере баегач сизелә ○ 48 ● 49; 90; 16538
- КОЯШТА** (3) ■ Бер кояшта киндер киптергәннәр ○ 91 ● 8481; 8733
- КОЯШТАН** (5) ■ Ай нурны кояштан ала ○ 8 ● 3926; 4515; 5780; 16564
- КОЯШЫ** (2) ■ Кыш кояшы айда бер күренер ○ 51 ● 7232
- КОЯШЫНДА** (1) ■ Кояшында мин кызынмадым ○ 97
- КӨБӘЛӘМӘК** (1) ■ Печән чапмак – биәмәк, урак урмак – уйнамак, май көбәләмәк – жан бир-мәк ○ 1298
- КӨДРӘЙТЕР** (1) ■ Бүрә, ач булса да, жылкәсен көдрәйтер ○ 2129
- КӨЕ** (16 | 1) ■ Уракны күп урадыр идем, кырыгызның көе юк ○ 1505 ● 8247; 8308 (2); 8434; 8881; 13006; 13787; 14132 (4); 14706; 16352:1; 16399; 16442; 16444
- КӨЕГЕ** (4) ■ Кисәү белән төрткәннән көеге бетми ○ 8466 ● 10497; 11320; 13937
- КӨЕКЛЕ** (1) ■ Сөекле бала көекле була, ди ○ 14044
- КӨЕЛТЕ** (1) ■ Һәрбер көелте үз сазлыгын мактый ○ 4224
- КӨЕН** (5) ■ Кырык мирнең көен көйләгәнче бер сабанның артын чөйләрсең ○ 5017 ● 5412; 8729; 14598; 16375
- КӨЕНӘ** (2) ■ Чүмәлә көенә кибәнгә үрелмә ○ 1330 ● 7037
- КӨЕНДӘ** (2) ■ Кемнең көймәсендә – шуның көендә ○ 7038 ● 8275
- КӨЕНДЕРӘ** (1 | 1) ■ Язгы көн көендерә, көзгә көн сөендерә ○ 988 ● 13945:1
- КӨЕНДЕРМӘ** (1) ■ Дошманыңны сөендермә, дусяңны сөендермә ○ 5346
- КӨЕНЕР** (2) ■ Ташкан түгелер, шашкан көенер ○ 11929 ● 13912
- КӨЕНЕЧ** (2) ■ Төндөшле өйдә көн дә көенеч ○ 13665 ● 14919
- КӨЕНЕЧЕ** (1) ■ Баланың изгесе – жан сөенече, явызы – жан көенече ○ 13991
- КӨЕНЕЧКӘ** (2) ■ Ашыгу көенечкә китәр ○ 11804 ● 11896
- КӨЕНМӘ** (3) ■ Юк дип көенмә, бар дип сөенмә: бардан юк булыр, юктан бар булыр ○ 7603 ● 16190; 17005
- КӨЕНМИ** (1) ■ Барга сөенми, юкка көенми ○ 7637

- КӨЕНСЕН** (1) ■ Яхшы күргән дустыңа яхшы күргән малың бир: күрә-күрә сөенсен; яман күргән кешенә яман күргән исең бир: кия-кия көенсен ○ 5503
- КӨЕҢ** (1) ■ Өең нинди, көең шундый ○ 8315
- КӨЕШ** (1) ■ Көеш эчендә сөеш ○ 12714
- КӨЗ** (19) ■ Яшел төс – яз күрке, сары төс – көз күрке, ал да гөл – жөй күрке, ак төс – кыш күрке ○ 624 ● 823; 882–885; 912; 980; 981; 983; 985; 1424; 1425; 3933; 4341; 4342; 13216; 13968
- КӨЗГӘ** (3) ■ Көзгә – хәл үзгә ○ 893 ● 1063; 2278
- КӨЗГЕ** (20 | 2) ■ Көзгә катык – көмеш кашык, язгы катык – ярты азык ○ 886 ● 887–892; 988; 989; 1115 (2); 1116; 1424:1; 4802; 7957:1; 8817; 8840; 11961; 12107; 13425; 13426; 13726
- КӨЗГЕГӘ** (2) ■ Авызың кыек булса, көзгегә үпкәләмә ○ 10538 ● 10658
- КӨЗГЕДӘН** (1) ■ Кешедән көлгәнче, үзеңне көзгедән кара ○ 14905
- КӨЗГЕНЕ** (5) ■ Ямьсез – көзгене яманлы, булдыксыз – коралны хурлы ○ 6609 ● 8839; 10667; 10668; 10717
- КӨЗГЕСЕ** (10) ■ Алдың – Казан өлгесе, артың – Мәскәү көзгесе ○ 719 ● 5362; 10425; 10664; 10713; 12479; 12850; 16003; 16550; 16602
- КӨЗДӘН** (1) ■ Быел итек бастырдым, ул да булды тездән үк, без бай дип үк мактанмыймын, икмәк бетте көздән үк ○ 7530
- КӨЗЕН** (1) ■ Көзен купынасы бер тиен, язын золотнигы золотой ○ 894
- КӨЗНЕҢ** (2) ■ Кара көзнең кары ятмас ○ 846 ● 992
- КӨЗСЕЗ** (1) ■ Әйтер идем бер сүз, онытмассың көзсез ○ 16321
- КӨЙ** (9) ■ Биесе килмәгән аюга көй килешми ○ 2101 ● 5240; 5274; 8526; 13669; 16340; 16352; 16379; 16382
- КӨЙГӘН** (4) ■ Былтыр көйгән, быел исе чыккан ○ 8458 ● 8538; 9292; 13383
- КӨЙГӘНЧЕ** (1) ■ Утның тышында көйгәнче эчендә көй ○ 8526
- КӨЙДЕРӘ** (6) ■ Барлык сөйдерә, юклык көйдерә ○ 7564 ● 8506; 10429; 12220; 13945; 16302
- КӨЙДЕРЕП** (2) ■ Дус көйдереп әйтер, дошман көлдереп әйтер ○ 5366 ● 13783
- КӨЙДЕРМӘСӘ** (1) ■ Гайбәт күмер кебек: көйдермәсә дә буйы ○ 15822
- КӨЙДЕРСӘ** (1) ■ Көйдерсә дә, көн яхшы ○ 52
- КӨЙЛӘГӘНЧЕ** (1) ■ Кырык мирнең көен көйләгәнче бер сабанның артын чөйләрсең ○ 5017
- КӨЙЛӘНҮ** (1) ■ Өйләнү – көйләнү ○ 13239
- КӨЙЛӘП** (1) ■ Баланы кыйнап юатма, көйләп юат ○ 13982
- КӨЙЛӘР** (3) ■ Жөйче жөен жөйләгәндә көйче көен көйләр ○ 8729 ● 15577; 16453
- КӨЙЛӘРСЕҢ** (1) ■ Кемнең жырын жырласаң, шуның көен көйләрсең ○ 16375
- КӨЙЛЕ** (2) ■ Тиле өйләгә кадәр генә көйле ○ 11646 ● 13427
- КӨЙЛЕДЕР** (1) ■ Эшен белгән кешегә көйледер лә бу дөнья, эшен белмәгән кешегә кыендыр лә бу дөнья ○ 6385
- КӨЙЛИ** (2) ■ Ике биемгә бер килен, көйли алсын кем көен ○ 14598 ● 14967
- КӨЙЛӘ** (18) ■ Суда көймә эзе беленми ○ 448 ● 6420; 7009; 7010; 7023; 7024; 7044–7046; 7047 (2); 7048; 7049; 7089; 7102; 11178; 15256; 16613
- КӨЙМӘГӘ** (4) ■ Ишә белмәсән, көймәгә кермә ○ 7027 ● 7050; 7122; 11305
- КӨЙМӘГӘНЕ** (1) ■ Көйгән коймак – киленгә, көймәгәне – биемгә ○ 13383
- КӨЙМӘДӘ** (3) ■ Бер көн арба көймәдә, бер көн көймә арбада ○ 7009 ● 7041; 7051
- КӨЙМӘЛЕ** (1) ■ Көймәле килсә, каеклы качар ○ 7052
- КӨЙМӘНЕ** (3) ■ Тымызык елга көймәне алып китәр ○ 473 ● 7007; 7022
- КӨЙМӘНЕКЕ** (1) ■ Көймәнеке – кичүгә ○ 7053
- КӨЙМӘНЕН** (1) ■ Көймәнең ныклыгы давыл чыккач беленә ○ 7054
- КӨЙМӘН** (1) ■ Көймәң киң булганчы, күңлең киң булсын ○ 7057
- КӨЙМӘС** (3) ■ Балыкның сыргы көнгә көймәс ○ 4470 ● 8502; 14552
- КӨЙМӘСЕ** (3) ■ Һәр эшненә чамасы бар, һәр дәрьяның көймәсе бар ○ 6406 ● 7107; 14849
- КӨЙМӘСЕНӘ** (1) ■ Көймәсенә күрә ишкәгә, гөбәсенә күрә пешкәгә ○ 7055
- КӨЙМӘСЕНДӘ** (1) ■ Кемнең көймәсендә – шуның көендә ○ 7038
- КӨЙМӘЧЕ** (2) ■ Көймәдә көймәче белән орышышма ○ 7051 ● 7056
- КӨЙМӘЧЕГӘ** (1) ■ Каскчы көймәчегә юл бирер ○ 7032
- КӨЙНЕ** (2) ■ Иң яхшы көйне дә рәттән өч кат жырламыйлар ○ 16366 ● 16383
- КӨЙНЕҢ** (1) ■ Жырынның сартыгы юк, көйнең китеге юк ○ 16439

- КӨЙРӨТӨ** (1) ■ Тормыш өйрөтө, өйрөмөсөң көйрөтө ○ 14751
КӨЙСӨЗ (4) ■ Өйлөмөгөн өйсөз булур, тормышы көйсөз булур ○ 13234 ● 13409; 13427; 13433
КӨЙЧЕ (1) ■ Жөйчө жөнө жөйлөгөндө көйчө көөн көйлөр ○ 8729
КӨЛ (17) ■ Тышы гөл кебек, эче көл кебек ○ 656 ● 896; 1048; 1357; 1479; 1483; 4311; 6608; 6694; 6698; 8472; 8554; 9991; 10150; 10581; 13009; 14918
КӨЛӨ (12) ■ Көзгө көн ул бала кебек: эле көлө, эле жылый ○ 889 ● 2048; 2194; 3036; 5702; 8256; 8258; 11706; 14018; 14916; 14996; 15001
КӨЛӨЛӨР (2) ■ Ат егылса көлмилөр, дөя егылса көлөлөр ○ 2496 ● 13003
КӨЛӨР (17) ■ Көндөзгө эш кичке эштэн көлөр ○ 907 ● 5781; 6751; 8339; 8856 (2); 8858; 10286; 11104; 11747; 12880; 14787; 14901; 14968; 15002; 15691; 16520
КӨЛӨРГӨ (1) ■ Бөтөнлөй көлөп бетермө, бэйрөмдө көлөргө дө калсын ○ 14858
КӨЛӨРДӨ (1) ■ Егет күчөлө жүлөрдө, кыз күчөлө көлөрдө ○ 13081
КӨЛӨРЛӨР (1) ■ Иртен көлсөн кешедөн, кич көлөрлөр үзөннөн ○ 14870
КӨЛӨРМЕН (1) ■ Март эйтө, имеш: «Көндөз-көндөз көлөрмен, иртө-кичен бөгөрмен» ○ 922
КӨЛӨРСӨН (2) ■ Барганда мактанмасаң, кайтканда көлөрсөн ○ 11985 ● 14859
КӨЛӨСӨН (1) ■ Төлкөгө: «Кыздырган тавык ашар идеңме?» – дигәннөр. «Көшөнөң көлөсөн китермөгөз эле», – дигән, ди ○ 2309
КӨЛӨСӨН (2) ■ Көлөсөн дө көлөсөн, үзөннө кем дөп белөсөн ○ 14992 (2)
КӨЛӨЧ (2) ■ Мактанчык егетнөң атын күр, көлөч егетнөң артын күр ○ 12899 ● 14031
КӨЛГӨ (10 | 4) ■ Көз чөчсөн көлгө чөч, яз чөчсөн сазга чөч ○ 1424 ● 1424-1.: 2, :3; 1530, :1; 1531; 3350; 5198; 5199; 8544; 9474; 12536; 13195
КӨЛГӨН (14) ■ Баткан тайганнан көлгөн ○ 114 ● 3028; 5781; 5849; 6222; 6998; 7196; 7526; 9530; 11290; 14026; 14860; 14913; 14921
КӨЛГӨНДӨ (1) ■ Дус көлгөндө беленми, бөлгөндө беленө ○ 5367
КӨЛГӨНӨ (2) ■ Дошманнның көлгөнө – серөңнө белгөнө ○ 5335 ● 7353
КӨЛГӨНӨНӨ (1) ■ Дошманнның көлгөнөнө ышанма ○ 5336
КӨЛГӨННӨ (1) ■ Һәр көлгөннө дусым димө, һәр ачуланганнө дошманым димө ○ 5512
КӨЛГӨННӨНӨ (2) ■ Елаганнның бер кайгысы, көлгөннөң – биш ○ 14862 ● 15306
КӨЛГӨНЧӨ (2) ■ Дошман көлгөнчө син бөл ○ 5319 ● 14905
КӨЛДӨ (1) ■ Көнөн күрсөн, көлдө аунасын ○ 1049
КӨЛДӨЙ (1) ■ Сыерлынын төсө гөлдөй, сыерсызнын төсө көлдөй ○ 3213
КӨЛДӨН (4) ■ Көлдөн гөл булган, гөлдөн көл булган ○ 1357 ● 1582; 8562; 14914
КӨЛДӨ (1) ■ Егет бөлдө, кыз көлдө ○ 13111
КӨЛДӨРӨ (1) ■ Сүзө белөн көлдөрө, күзө белөн көйдөрө ○ 16302
КӨЛДӨРГӨН (1) ■ Көлдөргөн дө ир, бөлдөргөн дө ир ○ 13560
КӨЛДӨРӨП (1) ■ Дус көйдөрөп эйтөр, дошман көлдөрөп эйтөр ○ 5366
КӨЛДӨРӨР (1) ■ Чэй көлдөрөр, кесәнө бөлдөрөр ○ 9372
КӨЛДӨРӨРСӨН (1) ■ Ашыксаң, кешө көлдөрөрсөн ○ 11818
КӨЛДӨРСӨ (1) ■ Дөнъя, бер көлдөрсө, биш елата ○ 14721
КӨЛӨ (1) ■ Карагайнын көлө күп, имәннөң күмерө күп ○ 1739
КӨЛӨК (1) ■ Белсәң – белек, белмәсәң чыгар көлөк ○ 16528
КӨЛӨНӨ (2) ■ Карама көлөнө утырту ○ 1771 ● 8560
КӨЛӨННӨН (1) ■ Жир карынына көл салган, көлөннөн күмөч алган ○ 1479
КӨЛӨННӨ (1) ■ Көлөңнө күккө очырырмын ○ 8563
КӨЛӨП (11) ■ Тау астына көлөп чаба, үргө таба елап менө ○ 234 ● 5032; 5464; 5943; 7521; 8195; 12897; 13105; 14858; 16150; 16151
көлөп → **уйнап-көлөп**
КӨЛӨР (1) ■ Акыллыга акыл бирсөн, укып белер; акылсызга акыл бирсөн, кычкырып көлөр ○ 11453
КӨЛӨШКӨН (1) ■ Үбөшкөн дө көлөшкөн, соңыннан башына уй төшкөн ○ 12812
КӨЛКӨ (18) ■ Тычканга үлөм, мәчөгө көлкө ○ 3420 ● 6086; 6106; 6454; 6647; 11241; 11594; 14914; 14915 (2); 14916; 14917; 14922; 14929; 15017; 15332; 15919; 16109
көлкө → **уен-көлкө**
КӨЛКӨГӨ (2) ■ Төлкөнө көлкөгө калдырырлык ○ 2322 ● 12064
КӨЛКӨНӨЧ (2) ■ Тол әмәлнөң башы көлкөнөч, ахыры үкөнөч ○ 6139 ● 6673

КӨЛКЕСЕ (9) ■ Тавына күрә төлкесе, заманына күрә көлкесе ○ 946 ● 2149; 2285; 2319; 3920; 5838; 11379; 14901; 16996

КӨЛМӘ (7) ■ Көлмә күршәннән – үтәр башыннан ○ 5184 ● 6608; 13244; 14897; 14906; 14918; 14991

КӨЛМӘК (1) ■ Кешедән көлмәк – үзең килмәк ○ 14907

КӨЛМӘС (3) ■ Сукыр аксактан көлмәс, аксак сукурдан көлмәс ○ 15259 (2) ● 16781

КӨЛМӘСЕН (2) ■ Улы бар улдан көлмәсен, кызы бар кыздан көлмәсен ○ 14153 (2)

КӨЛМИЛӘР (1) ■ Ат егылса көлмиләр, доя егылса көлөләр ○ 2496

КӨЛНЕ (2) ■ Көлне үз күмәчөң өстенә тартма ○ 8473 ● 8515

КӨЛСӘҢ (3) ■ Яман белән көлсәң, азагыңда еларсың ○ 12210 ● 14870; 14918

КӨЛСЕН (1) ■ Дошман алдында, эчең еласа да, тышың көлсен ○ 5313

КӨЛТӘ (7) ■ Яз яме чәчкә белән, көз яме көлтә белән ○ 983 ● 1502; 1508; 6315; 13761; 14647; 17034

КӨЛТӘНЕ (1) ■ Буш көлтәне сукмыйлар ○ 1390

КӨЛТӘСЕ (1) ■ Кызы – бистә бикәсе, анасы – киндер көлтәсе ○ 14315

КӨЛТӘСЕНӘ (1) ■ Уракчының жылкәсенә карама, көлтәсенә кара ○ 1457

КӨЛҮЕ (3) ■ Көзге көннең көлүе, көлүе дә жылавы ○ 890 (2) ● 7325

КӨЛҮЧЕ (1) ■ Күп көлүче үзе көлке ○ 14922

КӨЛЧӘ (1) ■ Ач чагында биргән көлчә тук чагында биргән калачтан артык ○ 9554

КӨМЕШ (25) ■ Туфракка ябышсан, туфрагын алтын булсын; ташка ябышсан, ташың көмеш булсын ○ 190 ● 269; 272; 286; 291; 418; 565; 886; 4499; 5852; 5962; 6018; 6031; 6070; 8199; 9011; 10091; 10389; 11039; 12319; 13425; 13708; 14589; 16033; 16226

көмеш → **алтын-көмеш**

КӨМЕШЕ (1) ■ Һәркемнең тормыштан өлеше бар, аласы көмеше бар ○ 14759

КӨМЕШЕНӘ (2) ■ Дагасының көмешенә мактанма, атыңның йөрешенә мактан ○ 7015 ● 8209

КӨМЕШЕН (3) ■ Алтының булса, көмешен табылур ○ 7775 ● 8162; 8202

көмешен → **алтын-көмешен**

КӨМЕШТӨН (| 1) ■ Тол хатынның бусагасы көмештөн булса да, аңар хәр тиешле ○ 13679:1

КӨН (244) ■ Койрыклы йолдыз көн дә тумый ○ 33 ● 43 (2); 52; 237; 696; 749–751; 762; 774 (2); 789; 790; 834; 848; 856; 873; 887 (2); 888 (2); 889; 895 (2); 896; 897 (2); 898 (2); 899–903; 934; 947 (2); 967; 987; 988 (2); 997; 1001; 1029; 1030; 1044; 1057; 1117; 1152; 1221; 1286; 1318; 1385; 1386; 1527 (3); 1614; 1824; 1843 (2); 2237; 2292 (2); 2323; 2485; 2655; 2797; 2888; 2910 (2); 3313; 3347; 3465; 3994; 4155; 4288; 4333; 4372; 4965; 4975; 4976; 5021; 5365 (2); 5755; 5758; 5850; 5851; 5870; 5940; 5975; 5984; 5999; 6097; 6173; 6180; 6202 (2); 6212; 6379; 6424; 6442; 6491; 6493; 6496 (2); 6553 (2); 6588; 6603; 6633; 6639 (4); 6663; 6664; 6700; 6711 (4); 6713 (4); 6901; 7009 (2); 7014; 7208; 7235 (4); 7372 (2); 7390; 7409; 7504; 7654; 8535; 8831; 9082; 9225; 9293; 9385; 9473 (2); 9530; 9630 (2); 9665; 9668; 9799; 9956; 9985 (2); 9991; 10053; 10054; 10068 (2); 10096; 10128; 10150; 10204; 10216; 10691; 10872; 11163; 11173; 11291; 11332; 11336; 11489; 11615; 11687; 11701; 11834; 11869; 12097; 12148; 12248; 12306; 12342; 12418; 12427; 12534; 12723; 12800 (2); 12997; 13214; 13255; 13277 (2); 13453; 13465 (2); 13561; 13645; 13665; 13666; 13904 (2); 14000; 14143; 14157; 14320; 14379; 14583; 14643; 14697 (2); 14746; 15092; 15138; 15166; 15246; 15372; 15405; 15430; 15456; 15508; 15794 (2); 15920; 16061; 16340; 16505; 16669; 16925 (2); 16942 (2); 16971; 16998 (2); 17005; 17009; 17020

көн → **жил-көн**

КӨНБАГЫШ (1) ■ Бер уч көнбагыш ашасаң, ике уч кабыгы чыгар ○ 1539

КӨНБАТЫШКА (1) ■ Баланың хәле көнчыгыштан көнбатышка таралур – ата белән анага беләнмәс ○ 14442

КӨНГӘ (14) ■ Бер көнгә кичексәң, бер ай куып житә алмассың ○ 775 ● 897; 998 (2); 1033; 1040; 1050; 4470; 6714; 8889; 9263; 13294; 13761; 13780

көнгә → **айга-көнгә**

КӨНГӘЧӘ (2) ■ Калага барган кешедән өч көнгәчә гакул сорама ○ 5174 ● 16414

КӨНГЕНЕ (2) ■ Борынгының кешесе – бу көнгенә кешесе ○ 779 ● 15024

КӨНДӘ (24) ■ Көне беткән көндә үлә ○ 908 ● 1052; 1209; 1339; 1515 (2); 1519; 1600; 1759; 3579; 5132; 5229; 5454; 5501; 5564; 5636; 6040; 12015 (2); 13428; 13623; 14668; 14670 (2)

КӨНДӘЙ (1) ■ Яхшы кеше ай белән көндәй: яхшылыгы һәркемгә бердәй ○ 12317

- КӨНДӨШ** (9) ■ Өйдөш белән торганчы көндөш белән тор ○ 8336 ● 8338; 13146; 13196; 13595; 13651; 13664; 13801; 14121
- КӨНДӨШЕ** (1) ■ Явызның юлдашы күп, яхшының көндөшө күп ○ 12206
- КӨНДӨШЛЕ** (2) ■ Усак яфрагы көндөшлө хатыннар шикелле: жилсез көндө дә кыймылдап тора ○ 1759 ● 13665
- КӨНДӨШЛЕГӘ** (1) ■ Көнлекчегә көн озын, көндөшлөгә төн озын ○ 13666
- КӨНДӨШНЕҢ** (1) ■ Ике көндөшнөң башы бер мөндөргә сыя, ике килендөшнөң башы бер мөндөргә сыймый ○ 13348
- КӨНДЕЗ** (27) ■ Көн күрмәгән көн күрсә, көндез чыра яндырыр ○ 898 ● 899; 904–906; 913; 1045; 2302; 2339; 3448; 3755; 4821; 7180; 7372; 8414; 9866; 11166; 11508; 12898; 12933; 13775 (2); 15234; 15921; 16384; 16408; 17006
- көндез** → **көп-көндез**
- КӨНДЕЗГЕ** (1) ■ Көндезгә эш кичкә эштән көләр ○ 907
- КӨНДЕЗГЕНЕҢ** (1) ■ Карангының күзө юк, көндезгенен күзө юк ○ 855
- КӨНДЕЗЕ** (1) ■ Һәр кичәнә көндезе бар ○ 1026
- КӨНДЕЗ-КӨНДЕЗ** (1) ■ Март әйтә, имеш: «Көндез-көндез көләрмен, иртә-кичән бөгәрмен» ○ 922
- КӨНЕ** (59) ■ Айның утыз көнө бар, утыз төнө бар ○ 754 ● 844; 865; 866; 885 (2); 908; 919; 952; 963 (2); 978; 996; 1009; 1010 (2); 1011 (2); 1012; 1013 (2); 1014; 1024; 1042; 1046; 1220; 3033; 3933; 4657; 4888 (2); 4969; 5263; 5953; 6105 (2); 6170; 6171 (2); 6221 (2); 6531; 6545; 6774; 7288; 7470; 8932; 10144; 12271; 12297; 15079 (2); 15382; 15433; 15591; 16551; 16819 (2); 16869
- КӨНЕМ** (5) ■ Февральдә суык: «Сыерның мөгезен сындырыр идем дә, көнем кыска», – дип әйтә, ди, имеш ○ 959 ● 1047; 1048; 13527; 16832
- КӨНЕН** (3) ■ Көнөн күрсен, көлдә аунасын ○ 1049 ● 5742; 7294
- КӨНЕНДӨ** (5 | 1) ■ Көлгә чәч – көнөндө чәч ○ 1424:2 ● 3315; 4285; 8821 (2); 9334
- КӨНЕНЕҢ** (1) ■ Яз көнөнән суыгы яман була ○ 979
- КӨНЕННӨН** (1) ■ Хәерченәң көнө ялчы көнөнән яхшырак була ○ 5953
- КӨНЕҢ** (10) ■ Көнең бер көн булса да, юрга менеп үт ○ 2797 ● 3221; 3222 (2); 11238; 11851; 13195; 13610; 15307; 16675
- көнең** → **аең-көнең**
- КӨНЕҢДӨ** (2) ■ Төпчеген – картаймаш көнеңдә ярдәмчәң ○ 14066 ● 15133
- КӨНЕҢНЕ** (1) ■ Иртәгәгә ышанып, бүгенгә көнеңне күлдән ычкындырма ○ 840
- КӨНЛӘМӘГӘН** (2) ■ Ир көнләмәгән ишәк, хатын көнләмәгән калтак ○ 13829 (2)
- КӨНЛӘСӘ** (2) ■ Ир көнләсә өй төзәр, хатын көнләсә өй бозар ○ 13830 (2)
- КӨНЛЕ** (1) ■ Атлы – көнле ○ 2557
- КӨНЛЕК** (13) ■ Матурлык – бер көнлек, дуслык – гомерлек ○ 5470 ● 6040; 6747 (2); 6794; 6917; 9294; 9358 (2); 13242; 13623; 13892; 16461
- КӨНЛЕКЛЕ** (1) ■ Көнлеккә кеше үлмәс, көнсез кеше көн күрмәс ○ 5850
- КӨНЛЕКЧЕ** (1) ■ Балыкчы күлән мактый, көнлекчә көнән мактый ○ 5742
- КӨНЛЕКЧЕГӘ** (2) ■ Көнлекчегә көн узсын да, чабатасы тузсын ○ 5851 ● 13666
- КӨНЛИ** (1) ■ Тамак тамакның көнли ○ 9701
- КӨННӨН** (8) ■ Көзгә көннән язгы төн яхшы ○ 891 ● 4202; 5398; 10204; 13436; 14746 (2); 17006
- көннән** → **илдән-көннән**
- КӨННӨР** (2) ■ Кышкы көннәр жәйнә әйтер, жәйгә көннәр жайны әйтер ○ 875 (2)
- КӨННӨРДӨ** (4) ■ Аяз-аяз көннөрдә жиләк жыяр аппагым, болыт-болыт көннөрдә урақ урыр аппагым ○ 1073 (2) ● 6447 (2)
- КӨННӨРЕҢ** (1) ■ Күнелен саф булса, көннөрең шат булыр ○ 11234
- КӨННӨРНЕҢ** (1) ■ Яманнар яхшыны эттәй талар һәр жирдә, көннөрең көнө булганда шул яманга бу яхшы кирәк булыр тар жирдә ○ 12271
- КӨННЕ** (19) ■ Авызыңны ач та айны әйт, күзеңне ач та көнне әйт ○ 1 ● 858; 1210 (2); 1211; 2510; 2876; 4022; 5382; 5564; 5883; 6641; 9255; 9460; 10091 (3); 12217; 16974
- КӨННЕКЕН** (1) ■ Көннекен көнгә аудару ○ 1050
- КӨННЕҢ** (17) ■ Баткан көннең аткан таңы бар ○ 763 ● 776; 857 (2); 874; 890; 909; 910; 957; 1002 (2); 1037; 1074; 1087 (2); 13616; 13728
- КӨНСЕЗ** (2) ■ Көнлеккә кеше үлмәс, көнсез кеше көн күрмәс ○ 5850 ● 13878

- КӨН-ТӨН** (1) ■ Ике яхшы өйлөнөшсә – уңыш, ике яман өйлөнөшсә – көн-төн сугыш ○ 13161
КӨНЧЕ (5) ■ Язгы ябалак, көнчө күбәләк ○ 4210 ● 12534–12536; 12715
КӨНЧЕГӘ (1) ■ Илчегә үлем юк, көнчегә киём юк ○ 4991:2
КӨНЧЕЛ (1) ■ Көнчел кеше – «мин»чел кеше ○ 12537
КӨНЧЕЛЕГЕН (1) ■ Кешенең яхшы эшенә көнчелеген килсә, анардан уздырып эшлә ○ 6084
КӨНЧЕЛЕК (5) ■ Көчсезлек көнчелек тудыра ○ 10789 ● 11842; 12539; 12716; 12733
КӨНЧЕЛЕКСЕЗ (2) ■ Гөл – чәнечкесез, мәхәббәт көнчелекsez булмас ○ 12692 ● 12941
КӨНЧЕЛЕКТӘН (1) ■ Тимер – күгәрүдән, кеше көнчелектән чери ○ 12552
КӨНЧЕЛЛЕК (1) ■ Көнчеллек арысланнан да яманрак ○ 12538
КӨНЧЫГЫШТАН (1) ■ Баланың хәле көнчыгыштан көнбатышка таралыр – ата белән анага беленмәс ○ 14442
КӨҢ (3) ■ Көң кулында көмеш бар, ул да булса биккәгә ○ 5852 ● 13424; 14131
КӨПӘ-КӨНДӨЗ (1) ■ Көпә-көндөз фонарь яндырмыйлар ○ 8415
КӨПЧӨГЕ (1) ■ Арба көпчөгә дә бер эздән генә бармый ○ 6988
КӨПЧӘК (5) ■ Алама көпчәк күп шыгырдый ○ 6980 ● 6981; 7059; 7065; 7069
КӨПЧӘККӘ (2) ■ Арбага утыр, көпчәккә уралма ○ 6991 ● 7035
КӨПЧӘКЛӘРЕН (1) ■ Утырган арбаннан бигрәк көпчәкләрен сакла ○ 7075
КӨПЧӘКНЕ (1) ■ Күчәрдәгә көпчәкне тәртәгә такмыйлар ○ 7058
КӨР (4) ■ Арык атка камчы авыр, көр атка таш та жиңел ○ 2464 ● 2667; 8849; 10772
КӨРӘГЕ (2) ■ Булган кешенең көрәгә утын кисә ○ 6452 ● 10151
КӨРӘК (10) ■ Раштуада бер көрәк кар бирмәс ○ 1055 ● 1362; 1896; 5524; 6500; 7186; 8022; 8273; 15546; 15689
көрәк → **сәнәк-көрәк**
КӨРӘККӘ (1) ■ Ирек бирсән йөрәккә – утырысың көрәккә ○ 11125
КӨРӘКНЕ (1) ■ Сәнәк белән көрәкне аера алмау ○ 1360
КӨРӘМӘ (1) ■ Үз капка алдыңның карын күрше капкасына көрәмә ○ 5254
КӨРӘН (2) ■ Сары мәтрүшкә алтмыш төрле авырудан, көрән мәтрүшкә житмеш төрле авырудан дава ○ 1302 ● 16553
КӨРӘП (1) ■ Тимерне тимер көрәп чыгара ○ 304
КӨРӘШӘ (1) ■ Көрәшә белмәсәң көрмәкләшмә ○ 6665
КӨРӘШӘЛӘР (1) ■ Көч белән көрәшәләр, сол белән егалар ○ 6666
КӨРӘШЕП (1) ■ Бикләр белән алышып булмас, тирәк белән көрәшеп булмас ○ 5768
КӨРӘШКӘННЕҢ (1) ■ Ике көрәшкәннең берсе егылыр ○ 6644
КӨРӘШМӘ (2) ■ Бай белән даулашма, көчле белән көрәшмә ○ 7153 ● 10784
КӨРӘШМИ (1) ■ Батыр, бирешсә дә, көрәшми мөйданны бирмәс ○ 6638
КӨРӘШТӘН (1) ■ Егылган көрәштән туймас, яман даудан туймас ○ 12112
КӨРИ (1) ■ Кеше кулы белән ут көри ○ 12085
КӨРЛЕГЕ (1) ■ Мал көрлеге көтүчедән ○ 2387
КӨРЛЕГЕННӘН (1) ■ Көр ат көрлегеннән чапса, арык ат ана карап чаба ○ 2667
КӨРЛЕК (1) ■ Берлек юк жирдә көрлек юк ○ 4884
КӨРЛЕККӘ (1) ■ Көрлеккә түзмәсән, хурлыкка түзәрсен ○ 10773
КӨРМӘКЛӘШМӘ (1) ■ Көрәшә белмәсәң көрмәкләшмә ○ 6665
КӨРМӘКЛЕГӘ (2) ■ Күреклегә күз ияер, көрмәклегә сүз ияер ○ 10680 ● 15503
КӨРПӘ (2) ■ Күркәмгә күз иярә, көрпә тунга чүп иярә ○ 10683 ● 15503
көрпә → **арпа-көрпә**
КӨРСЕНМӘ (2) ■ Көрсенмә – дошманыңа көч кертерсең ○ 5465 ● 6051
КӨРТ (1) ■ Карт бүре көрт ера ○ 2193
КӨРТКӘ (1) ■ Көртлек әйткән ди: «Көрткә чумсам да, кышын чыгармын» ○ 4045
КӨРТЛӘГӘН (1) ■ Балалы хатын белән көртлөгән тавык усал булыр ○ 14284
КӨРТЛЕГЕН (1) ■ Тозагын кормас борын көртлеген ашый башлама ○ 4047
КӨРТЛЕК (4) ■ Карга кардан курыкмас, көртлек көрттән курыкмас ○ 3965 ● 4044; 4045; 4048
КӨРТТӘН (1) ■ Карга кардан курыкмас, көртлек көрттән курыкмас ○ 3965
көсә → **аса-көсә**
КӨСӘНГӘН (1) ■ Эшләргә иренгән – ашарга көсәнгән ○ 6547
КӨТ (7) ■ Өстә булганны аста көт ○ 716 ● 3744; 9543; 10132; 10656; 12132; 16865

- КӨТӨ** (16) ■ Ярканат төнне көтө, сандугач таңны көтө ○ 2337 (2) ● 3444; 4474 (2); 8157; 8160 (2); 9517; 10072; 12476; 13562 (2); 15055; 16831 (2)
- КӨТӨ-КӨТӨ** (1) ■ Үлем көтө-көтө, үлем хәтле оят килә, ди, биткә ○ 15422
- КӨТӨЛӘР** (1) ■ Кызлар көтәләр санатны, булмаса соялар солдатны ○ 13007
- КӨТӨМЕН** (1) ■ Мин көтөмен алтыны, алла бирә яртыны ○ 16886
- КӨТӘР** (6) ■ Бүрә: «Сарыкларны буш көтәр идем», – дип сораган ○ 2159 ● 2378; 2949; 4419; 8210; 10113
- КӨТӘРГӘ** (1) ■ Сәүдәгәр булам дисәң, көтәргә алып бурычка сат ○ 7967
- КӨТӘСЕНӘ** (2) ■ Көтәсенә йон тетмиләр ○ 8172 ● 8739
- КӨТӘСЕН** (1) ■ Бер сыерны да бер көтәсен, мең сыерны да ○ 3156
- КӨТӘЧӘК** (1) ■ Көтәчәк – житәчәк, узган кайтмый ○ 911
- КӨТЕЛМӘГӘН** (1) ■ Көтелмәгән кунак – караңгы төн ○ 10152
- КӨТЕЛМӘС** (1) ■ Чәчәк күрсәтмәгән агачтан жимеш көтелмәс ○ 1818
- КӨТЕП** (8) ■ Кырык ел көтү көтеп, чыбыркы шартлата белмәгән ○ 2444 ● 3288; 6782; 6823; 8111; 10153; 11964; 14129
- КӨТКӘН** (8) ■ Күктән көткән, жирдән тапкан ○ 102 ● 599; 1001; 9775; 10154; 14036; 16850; 16851
- КӨТКӘНЕН** (1) ■ Бажа бажаның көтү көткәнән теләр ○ 14591
- КӨТКӘНЕНӘ** (1) ■ Брат братның көтү көткәнәнә рад ○ 14563
- КӨТКӘНЕҢ** (1) ■ Исерек кеше белән мәжлестә утырганчы айнык кеше белән чучка көткәнән артык ○ 9831
- КӨТМӘ** (17) ■ Үткән болыттан яңгыр көтмә ○ 1175 ● 1708; 2398; 3199; 3203; 3741; 4974; 6847; 7899; 11887; 12162; 12353; 12394; 12447; 16777; 16865; 16983
- КӨТМӘГӘН** (1) ■ Тычканнан курыккан иген икмәгән, бүрдән курыккан көтү көтмәгән ○ 3421
- КӨТМӘС** (2) ■ Бүрдән курыккан көтү көтмәс, тычканнан курыккан иген икмәс ○ 2177 ● 11686
- КӨТМИ** (1) ■ Ашаган үтми, капканны көтми ○ 9762
- КӨТМИЛӘР** (4) ■ Кулга чалгы тотып аяз көн көтмиләр ○ 1286 ● 1561; 5333; 8254
- КӨТСӘҢ** (3) ■ Яңгыр көтсәң, кар явар ○ 1162 ● 15236; 16779
- КӨТСЕН** (1) ■ Бай-бай итсен, байлар итсен, көтү көтсен, йон тетсен ○ 7517
- КӨТТЕРЕР** (1) ■ Акылыз баш иясеннән каз көттерер ○ 10231
- КӨТҮ** (14) ■ Бүрдән курыккан көтү көтмәс, тычканнан курыккан иген икмәс ○ 2177 ● 2356; 2374; 2377; 2432; 2444; 2962; 3103; 3134; 3421; 5022; 7517; 14563; 14591
- КӨТҮГӘ** (2) ■ Көтүгә ияләшкән бүрә бөтен көтүне буар ○ 2197 ● 3311
- КӨТҮДӘ** (3) ■ Көтүдә куйчы күп булса, куй әрәм үләр ○ 2375 ● 2661; 11081
- КӨТҮДӘН** (6) ■ Көтүдән аерылган куйны бүрә ашый ○ 3104 ● 3105; 3117; 3229; 3263; 12509
- КӨТҮЕ** (4) ■ Утлавыгы бернең көтүе бер ○ 2411 ● 3971; 4485; 8699
- КӨТҮЕН** (1) ■ Атның атагы зур булса да, көтүен ишәк көтәр ○ 2949
- КӨТҮЕНДӘ** (1) ■ Һәр кош үз көтүендә яхшы ○ 3882
- КӨТҮНЕ** (4) ■ Көтүгә ияләшкән бүрә бөтен көтүне буар ○ 2197 ● 2378; 3087; 3153
- КӨТҮЧЕ** (9) ■ Бүрә көтүче булмас ○ 2152 ● 2376–2378; 2395; 3109 (2); 3514; 13667
- КӨТҮЧЕДӘН** (1) ■ Мал көрлеге көтүчедән ○ 2387
- КӨТҮЧЕНЕҢ** (2) ■ Кәжә, тынычлыктан туйса, көтүченең чыбыркысын чәйни, имеш ○ 3040 ● 3055
- КӨТҮЧЕН** (1) ■ Үзәң сарык булгач, көтүчән Сарбай булганга үпкәләмә ○ 3121
- КӨТҮЧЕСЕН** (1) ■ Сыер көтүчесен белер, хужасын белмәс ○ 3190
- КӨФЕРЛЕК** (1) ■ Шөкерлек килмәсә дә, көферлек килә ○ 11947
- КӨЧ** (38) ■ Көч түкми нефть чыкмый ○ 292 ● 831; 1117 (2); 4876; 4883; 4885; 5005; 5036; 5331; 5465; 5476 (2); 6196; 6243; 6666; 7072; 7682; 8009; 8011; 8012; 9220; 10141; 10144; 10190; 10259; 10576; 10774 (2); 10776; 10838; 11195; 11608; 11800; 12540; 14455 (2); 16495
- КӨЧӘНӘ** (1) ■ Көчсез көчәнә, көчле күтәрә ○ 10788
- КӨЧӘНЕП** (2) ■ Жәйгә чыкса, бытбылдык күкәй сала, тартайның көчәнеп арты тала ○ 3915 ● 5466
- КӨЧӘНМӘ** (1) ■ Көчәң житмәгәнгә көчәнмә ○ 10780
- КӨЧЕ** (37 | 1) ■ Сай суны болгатырга вак балыкларның да көчә житә ○ 420 ● 1939; :1; 2043; 2050; 2148; 2607; 2729; 2911; 2987; 3613; 3808; 4440; 4795; 5024; 5110; 5448; 6054 (2); 6153;

6183; 6188; 6259; 6351; 7310; 7512; 7787; 9113; 9818; 10535; 10775; 10777; 11292; 12094; 13545; 13717; 15458; 16587

КӨЧЕГЕ (3) ■ Эте тик тора, көчеге өрө ○ 3819 ● 5823; 11159

КӨЧЕК (18 | 1) ■ Кече этнең картайганчы көчек исеме калыр ○ 3493 ● 3646; 3804–3812; 3816–3818; 10482; 10724; 12437; 13357:1; 14133

көчек → **мөче-көчек**

КӨЧЕКЛӘРЕ (1) ■ Ашыккан этнең көчөкләре суқыр туган ○ 3463

КӨЧЕКНЕ (1) ■ Көчөкне дә башыннан сыйпыйлар ○ 3813

КӨЧЕКНЕҢ (1) ■ Көчөкнең аласы да, карасы да бер була ○ 3814

КӨЧЕКТӘН (1) ■ Мөгөзсез бозау бүредән дә курыкмый, мөгөз чыккач көчөктән дә курка ○ 3264

КӨЧЕМ (1) ■ Авызымда тешем бар, күкрәгемдә көчем бар ○ 10817

КӨЧЕН (2) ■ Очлап чыккан – эшен бетергән, очламаган – көчен бетергән ○ 6116 ● 8524

КӨЧЕНӘ (4) ■ Атынны көчөнә күрә йөкләт ○ 2620 ● 11525; 15106; 16611

КӨЧЕНДӘ (1) ■ Ил язмышы ир өстендә, ир язмышы күкрәк көчөндә ○ 4947

КӨЧЕҢ (11) ■ Дошманың тычкан булса да, көчөн арысландай булсын ○ 5343 ● 6098; 6099; 7724; 10547; 10579; 10581; 10732; 10778–10780

КӨЧЕҢӘ (1) ■ Көчөңә бийәнмә, байлыгыңа куанма ○ 7373

КӨЧЕҢНЕ (1) ■ Көчөңне сынамыйча сәнәк күтәрмә ○ 10781

КӨЧКӘ (5) ■ Өчкә киткәч, көчкә китә ○ 8010 ● 10782; 11420 (2); 16884

КӨЧЛӘМӘК (1) ■ Кыстамак бар, көчләмәк юк ○ 10149

КӨЧЛӘП (5) ■ Көчлөп ачкан чәчөкнең исе булмас ○ 1289 ● 3515; 6100; 6227; 12717

КӨЧЛЕ (29) ■ Эт – оясында көчле ○ 3623 ● 4740; 5317; 5463; 5812; 7153; 7154; 7175; 7522; 9994; 10783–10788; 10790; 11074 (2); 11083; 13180; 13564 (2); 13707; 15844; 16610 (2); 16769; 16894

КӨЧЛЕНЕКЕ (1) ■ Замана – көчленеке ○ 814

КӨЧСЕЗ (8) ■ Көчсез аю тавышы белән куркытыр ○ 2104 ● 3865; 5466; 6500; 10783; 10787; 10788; 16900

КӨЧСЕЗГӘ (1) ■ Акча – көчсезгә көч, телсезгә – тылмач ○ 7682

КӨЧСЕЗЛЕК (2) ■ Көчсезлек көччөлек тудыра ○ 10789 ● 14863

КӨЧСЕЗНЕҢ (1) ■ Көчсезнең ачуы көчле ○ 10790

КӨШ (3) ■ Авызыңда «көш!» дип әйтсәң телсиз булмаса, карга күтәрәп китәр иде ○ 10618 ● 15504; 15659

КӨШЕЛ (1) ■ Аңгыра тавык көшел өстендә ач йөклый ○ 4267

КӨЮ (1) ■ Сою бар жирдә көю бар, курку бар жирдә кырку бар ○ 12761

КӨЯ (6) ■ Тимергә көя төшми ○ 302 ● 8520; 14281 (3); 14919

КӨЯЗ (3) ■ Көя көяз – киеме аз ○ 8800 ● 8804; 10772

КӨЯЗНЕҢ (2) ■ Көязнең артына кулы житми ○ 8805 ● 8806

КӨЯНТӘ (2) ■ Байлыгыбыз бик көчле: бер көянтә, бер шөшле ○ 7522 ● 9938

КӨЯНТӘСЕН (1) ■ Энем кырлач әйткән: «Агам кырлачны уздырам, яшь киленнәрнең көян-тәсен сындырам» ○ 969

КӨЯР (4) ■ Халык яндырган чыракны сүндергә өргәннең сакалы көяр ○ 5077 ● 8513; 9245; 16093

КӨЯРСЕҢ (2) ■ Куян белән уйнама – чарчарсың, ут белән уйнама – көярсөң ○ 2250 ● 8500

КРАЙДА (1) ■ Үзем райда, әпәем крайда ○ 9516

КУ (4) ■ Ку үләнгә үрт салу ○ 1356 ● 2567; 5744; 5819

КУА (4) ■ Жилне төген кумый, жил төтенне куа ○ 1201 ● 2265; 14916; 15048

КУАГЫҢ (1) ■ Өй артыңда куагың булса, сандугач куагың булыр ○ 4112

КУАК (5) ■ Үзенә качкан кошны куак та бирмәс ○ 1715 ● 2269; 3858 (2); 5311

КУАККА (1) ■ Кош та сайламыйча куакка кунмый ○ 3847

КУАКТАН (1) ■ Курыккан кош куактан өркер ○ 3864

КУАЛА (1 | 1) ■ Атны сугу белән түгел, солы белән куала ○ 2567:2 ● 6727

КУАЛАГАН (2) ■ Жирле боланны тирле колан куалаган ○ 2119 ● 4662

КУАЛАР (2) ■ Сөт бирмәгән сьерны иткә суялар, эш белмәгән кешене эштән куалар ○ 6372 ● 6824

КУАН (3) ■ Югарыга карап куан, түбәнгә карап юан ○ 709 ● 1267 (2)

КУАНА (2) ■ Ярлы кеше ямана да куана, бай кеше байлыгына таяна ○ 7463 ● 11552

КУАНГАН (3) ■ Иртә торган эшеннән куанган ○ 827 ● 5802; 7477

- КУАНДЫМ** (1) ■ «Кинәндем дә куандым, тиле улыма кыз алдым». – «Бирдем исә котылдым синекеннән биш битәр» ○ 13179
- КУАНМА** (4) ■ Көчөдә бийәнмә, байлыгыңа куанма ○ 7373 ● 7417; 7900; 9536
- КУАНМЫЙ** (1) ■ Ягымлы сүзгә берәү дә ачуланмый, ачулы сүзгә берәү дә куанмый ○ 16143
- КУАНУДАН** (1) ■ Кеше белән күргән кайгы ялгыз башыңа куанудан хәерле ○ 5008
- КУАНЫП** (1) ■ Базарга барасың куанып, кайтасың юанып ○ 7875
- КУАНЫР** (2 | 1) ■ Ярлы яманыр, яманыр да куаныр ○ 7463:1 ● 12330 (2)
- КУАНЫЧ** (3) ■ Яратып эшлэгән эш куаныч китерә ○ 6262 ● 14888; 16433
- КУАНЫЧКА** (1) ■ Сабырлык куанычка илтер, ашыгу көенчәк илтер ○ 11896
- КУАНЫЧТАН** (1) ■ Кайгыдан соң куаныч яхшы, куанычтан соң кайгы яман ○ 14888
- КУАНЫЧЫ** (1) ■ Төннең тынычлыгы – көннең куанычы ○ 957
- КУАНЫЧЫҢ** (1) ■ Аз малың, күп куанычың булсын ○ 7131
- КУАР** (2) ■ Мәчедән мәче туар, ул да булса сычкан куар ○ 3367 ● 14739
- КУАРМЫ** (1) ■ Үтеп киткән янгырны ямылчы алып куармы; асыл ирнең баласы асылсыз булып туармы ○ 14382
- КУАРСЫҢ** (2) ■ Ни өйрәнсәң, шуны куарсың ○ 6360 ● 16649
- КУӘТ** (5) ■ Ала ат барда куәт бар ○ 2454 ● 6335; 13835; 14494; 16153
- КУӘТЕ** (5) ■ Абрый – ирнең куәте ○ 11055 ● 12264; 13927; 14113; 15065
- КУӘТЛЕ** (6) ■ Тәкә бүредән куәтле түгел, тәкә менгән тау куәтле ○ 3141 (2) ● 4712; 7524; 9709; 14371
- КУӘТНЕҢ** (3) ■ Куәтнең кадере баһадирлык белән ○ 10771 ● 11061; 11473
- КУБА** (2) ■ Куба тал шарт сынар, сары тал йөгөнеп калыр ○ 1744 ● 11633
- КУБАР** (5) ■ Бер сарык курыкса, мең сарык кубар ○ 3086 ● 4897; 4950; 10742; 11680
- КУБАРУ** (1) ■ Сафура бураннары кубару ○ 1225
- КУБАСЫ** (1) ■ Иртәгә кыямәт кубасы булгач, киём ни эшкә ○ 16899
- КУБЫЗ** (6) ■ Аның әтәче дә кубыз уйный ○ 4386 ● 5927; 7177; 14132; 16378; 16734
- КУБЫЗДАГЫ** (1) ■ Кубыздагы кыл моңлы, үксез үскән кыз моңлы ○ 14189
- КУБЫЗЫНА** (2) ■ Заман кубызына биетә ○ 806 ● 16454
- КУГАН** (18) ■ Болан куган аучы тауны күрми ○ 2013 ● 2214; 3643; 4197 (2); 5043; 5577; 6645 (2); 6839 (2); 10178; 11876; 14445; 14519; 16001 (2); 16864
- КУГАНДА** (2) ■ Качканда да, куганда да «тота» дип йөгер ○ 5580 ● 6781
- КУДЫЛАР** (1) ■ Куян, үз койрыгын күргәч, «кудылар, тоттылар!» дип, йөрәге ярылып үлгән, ди ○ 2263
- КУЕ** (9) ■ Куе суның акканы яхшы ○ 406 ● 3088; 4870; 6024; 8494 (2); 9137; 11544; 11951
- КУЕЛГАН** (1) ■ Ураклары урылган, зуратлары куелган ○ 1504
- КУЕЛМЫЙ** (1) ■ Яхшылык күзгә күрәнми, яманлык күмеп куелмый ○ 12360
- КУЕЛСА** (1) ■ Эш башына юньсез кеше куелса, эш кирегә китәр ○ 6163
- КУЕМ** (1) ■ Суймыйм дигән уем юк, суяр идем – куем юк ○ 2446
- КУЕН** (1) ■ Ялгыз утын янмас, ялгыз куен жылынмас ○ 13218
- КУЕНДА** (1) ■ Патша эше баш өстендә, үзеңнеке куенда ○ 5869
- КУЕНДАГЫ** (1) ■ Куендагы – юлдагы, кесәдәге – кулдагы ○ 8911
- КУЕННАН** (1) ■ Куеннан түгелсә – кунычка ○ 8912
- КУЕНЫ** (1) ■ Ана куены туннан жылырак ○ 14224
- КУЕНЫМДА** (1) ■ Орыр сүзем күчеләмдә, орыр ташым куенымда ○ 16288
- КУЕНЫН** (2) ■ Киткәннең балтырын кара, кайтканның куенын кара ○ 6788 ● 12417
- КУЕНЫНА** (1) ■ Суык төлке тунлы кешегә сәлам бира, ертык тунлы кешенең куенына керә, имеш ○ 1126
- КУЕНЫНДА** (7) ■ Куенында таш саклау ○ 230 ● 7261; 9567; 15041 (2); 15042 (2)
- КУЕНЫННАН** (4) ■ Ялкауның кулы куеныннан чыкмас ○ 6602 ● 9563; 14247; 16944
- КУЕНЫҢА** (1) ■ Туйга барсаң туеп бар, куеныңа күмәч куеп бар ○ 13310
- КУЕП** (7) ■ Дөяне кесәгә яшереп куеп булмый ○ 2921 ● 10821; 12643 (2); 13307; 13310; 13312
- КУЕРТА** (1) ■ Ару суны куерта ○ 497
- КУЕРТУ** (1) ■ Сүз боткасы куерту ○ 16299
- КУЕРЫК** (2) ■ Су башындагы – саф су эчәр, койрыгындагы – куерык су эчәр ○ 425 ● 3244
- КУЕСЫ** (1) ■ Берәүнең куесы, берәүнең сыегы ○ 9184

- КУЗАГЫ** (1) ■ Ачкыч – йозагы белән, борчак – кузагы белән ○ 8228
КУЗАГЫН (1) ■ Борчак үз кузагын оныга ○ 1547
КУЗГАЛА (1) ■ Авыр кузгалса, авыл кузгала ○ 5158
КУЗГАЛАК (2) ■ Ярлылыкта яр табылса, кузгалак та аш була ○ 12779 ● 13883
КУЗГАЛГАНЧЫ (1) ■ Былазау кузгалганчы эшлекле эшлөп ара ○ 6464
КУЗГАЛМЫЙ (1) ■ Йөкләмәгән ишәк урыныннан кузгалмый ○ 2991
КУЗГАЛСА (1) ■ Авыр кузгалса, авыл кузгала ○ 5158
КУЗГАТА (1) ■ Бер йөрәктә туган жыр мең йөрәкне кузгата ○ 16348
КУЗГАТМА (1) ■ Әрләннәң әрен кузгатма ○ 2341
КУЗГАТСАҢ (1) ■ Авыр таш, кузгатсаң, жиңеләя ○ 109
КУЗЫ (2) ■ Имә белгән кузы ике ананы нмәр, имә белмәгән кузы үз анасын имә алмас ○ 3091 (2)
КУЗЫДАН (1) ■ Куй кузыдан үсә ○ 3094
КУЗЫЙ (1) ■ Кыз кошмаган ирнән жаны тыныч, кузгалак ашамаган кузый тыныч ○ 13883
КУЗЫНЫҢ (1) ■ Тәкә булыр кузының мангай алды дүң булыр ○ 3140
КУЗЫСЫ (1) ■ Күршенең кузысы кучкар хәтле ○ 5207
КУЙ (44) ■ Заман сиңа буен куймас, син заманга буен куй ○ 807 ● 1010; 2135; 2143; 2375; 2758 (2); 3015; 3016; 3059; 3075; 3081; 3083 (2); 3084 (2); 3094; 3095; 3096 (2); 3097; 3116–3118; 3475; 3723; 4222; 5204; 5330; 6711; 8189; 8830; 10076; 10137 (2); 10544; 10770; 12895; 13381; 15056; 15449; 15750 (2); 16371
КУЙГА (3) ■ Куйга койрык йөк түгел ○ 3098 ● 5845; 7195
КУЙГАН (11) ■ Коеп куйган кургашын ○ 331 ● 3092; 3413; 8170; 8980; 9421 (2); 9486; 9532; 9766; 13301
КУЙГАННАР (| 1) ■ Былбылны да алтын читлеккә куйганнар – «Ах, Ватаным!» – дигән ○ 4093:1
КУЙГАННЫ (1) ■ Сукыр куйганны күзле табалмас ○ 15262
КУЙГАНЫН (1) ■ Кунак теләгәннен түгел, куйганын ашар ○ 10120
КУЙГАЧ (1) ■ Ачу йоту – тау кебек, йотып куйгач бал кебек ○ 12434
КУЙДА (1) ■ Күп куйда акасак та була, туксак та була ○ 3106
КУЙДАН (3) ■ Бер куйдан ак та туа, кара да ○ 3085 ● 3092; 11387
КУЙДЫ (1) ■ «Яман үлдә» дисәләр – ышан, «яманлыгын куйды» дисәләр – ышанма ○ 12238
КУЙДЫК (1) ■ Туйдык, яманлыкны куйдык ○ 9786
КУЙДЫМ (4) ■ Алдым көрәк, куйдым терәп; алдым сәнәк, куйдым сөяп ○ 8022 (2) ● 10207; 12173
КУЙЛЫК (1) ■ Бүре картайса да, бер куйлык көче кала ○ 2148
КУЙМА (5) ■ Атым яхшы дип, чыбыркынны куйма ○ 2604 ● 2867; 4615; 8463; 10568
КУЙМАС (11 | 1) ■ Заман сиңа буен куймас, син заманга буен куй ○ 807 ● 1173; 2134; 2716; 3624:2; 4147; 4240; 9565; 12104 (2); 15508; 17061
КУЙМАСАҢ (1) ■ Тавыкның астына күкәй куймасаң, чебеш кайдан килсен ○ 4331
КУЙМЫЙ (4) ■ Уңны белми, кирене куймый ○ 740 ● 947 (2); 3824
КУЙМЫЙЛАР (5) ■ Кәбестә бакчасына кәжәне каравыл куймыйлар ○ 3018 ● 9250 (2); 10082; 10670
КУЙНЫ (4 | 1) ■ Куйны бүрегә ышанмыйлар ○ 3099 ● 3100; 3104; 7618:1; 7927
КУЙНЫН (4) ■ Ике куйнын башы бер казанга сыймас ○ 3090 ● 3101; 3119; 7156
КУЙСА (2) ■ Ярлы ярма тапкан, кая куйса шунда аккан ○ 7478 ● 12508
КУЙСАҢ (11) ■ Еракка куйсаң, якыннан алырсың ○ 684 ● 697; 701 (2); 743 (2); 2758 (2); 11663; 13020; 15270
КУЙЧЫ (1) ■ Көтүдә куйчы күп булса, куй әрәм үләр ○ 2375
КУК (2) ■ Әни дә кук, мин дә кук ○ 14307 (2)
КУКЫ (1) ■ Сакаллы сабий, йонлы кукы ○ 10360
КУЛ (76) ■ Йолдызны күз бик күрә дә, кул житми ○ 29 ● 407; 1925; 2076; 2403; 3498; 5535; 5588; 5590; 5645 (3); 5649; 5650; 6006; 6092 (2); 6350; 6352; 6421; 7230; 8051; 8115 (2); 8695; 8709 (2); 8710; 8905; 9011; 10016; 10067; 10251; 10417; 10418; 10424; 10467; 10502; 10755; 10888; 10913; 10920; 10928–10931; 10932 (2); 10933; 10934; 10966 (2); 10967; 10972; 10978; 10986; 11010; 11025; 11210; 11605; 11697; 12262 (2); 12663; 13286; 13827; 14106; 14875; 15497; 15574; 15644; 15750; 16482; 16609; 16826; 16986
КУЛАВЫЗ (2) ■ Явыздан явыз кем явыз – ят явына кулавыз ○ 12200 ● 16734

КУЛАВЫЗСЫЗ (1) ■ Кулавызсыз юлга кeргeн юлдан язар ○ 6921

КУЛАК (1) ■ Кулак белeн мулла икесе дe бер итектe ○ 17001

КУЛАЛМАШКА (1) ■ Кулалмашка кул талмас, эшлeгeннeн кул калмас ○ 6092

КУЛАСА (1 | 2) ■ Дoнья – куласасы, эйлeнe дe бер баса ○ 14727 ● 14727:1, :2

КУЛАСАСЫ (1) ■ Дoнья куласасы акча кeчe белeн эйлeнe ○ 7787

КУЛГА (23) ■ Кирак таш кулга элeкми ○ 133 ● 1286; 1963; 2103; 2181; 3860; 5653; 6101; 6386; 6413; 10259; 10511; 10879; 10930; 10935; 11019; 11020; 11028; 11481; 11952; 11997; 12478; 13513

кулга → кулдан-кулга

КУЛДА (18) ■ Кулда асралган кош ерак очмас ○ 3861 ● 5635; 6355; 6357; 6364; 6365; 6396; 6422 (2); 6498; 7025; 7773; 8192; 11849; 12645; 15054; 15566; 15571

КУЛДАГЫ (3) ■ Торлактагы мал – кулдагы мал, аулактагы мал – юлдагы мал ○ 2405 ● 6412; 8911

КУЛДАГЫН (1) ■ Тапмаган малга ышанып, кулдагын бетеру ахмаклык ○ 7418

КУЛДАН (11 | 1) ■ Иртeгeгe ышанып, бeгeнгe кeнeнцe кулдан ычкындырма ○ 840 ● 1361; 3860:2; 4172; 4527; 7112; 7676; 10935; 10971; 15120; 15573; 15574

КУЛДАН-КУЛГА (2) ■ Акча кошы кулдан тoшми, кулдан-кулга оча ○ 7676 ● 7801

КУЛДАШЫ (1) ■ Юлдашы кyпнeн кулдашы кyп ○ 6946

КУЛКУБЫЗ (1) ■ Кулкубыз тартсаң – кoй чыга, бyрeнe тартсаң – oй чыга ○ 16379

КУЛНЫ (15) ■ Буш кулны эт тe яламый ○ 3471 ● 4622; 6011 (2); 7741; 10879; 10918; 10931; 10932; 10936; 10937; 10967; 14945; 16826; 16831

КУЛНЫЦ (1) ■ Биргeн кулныц аласы кила ○ 8116

КУЛСЫЗ (2) ■ Heнeрсез кeшe – кулсыз кeшe ○ 6433 ● 13758

КУЛТЫГЫ (1) ■ Патшаныц култыгы кин, корыгы озын ○ 5879

КУЛТЫГЫҢА (1) ■ Кояшны култыгына яшерe алмасын ○ 47

КУЛТЫК (2) ■ Башы oзелсe, култык астына кыстырып йoгeрeр ○ 10336 ● 12014

КУЛТЫККА (1) ■ Ике карбыз бер култыкка сыймас ○ 1602

КУЛТЫКТАН (1) ■ Тауда булыр тaргыл таш, тарыкса кyздeн чыгар яшь, тар култыктан ук тисe, тартып алыр карeндoш, карeндoшeн булмаса, далада калыр ялгыз баш ○ 14504

КУЛЫ (65) ■ Жире – коргаксык, кулы – коры капчык ○ 1486 ● 2393; 4479; 5793; 5813; 5927; 6296; 6297; 6336; 6353; 6426; 6484; 6535 (2); 6602; 7230; 7285; 7286; 7701; 7722; 8216; 8515; 8520; 8805; 8806; 10213; 10437; 10880; 10938–10942; 10943 (2); 10944; 10981; 10982; 11008; 11026–11030; 11274; 11474; 11504 (2); 11692; 12039; 12085; 12155; 14154; 14234; 15433; 15475; 15584; 15585; 15645; 15683; 15684; 15690; 16357; 16610; 17048

кулы → бите-кулы

КУЛЫМ (7) ■ Кулым камыр, карыным ач ○ 9772 ● 10986; 10987; 11031–11033; 12810

КУЛЫМНЫ (2) ■ Hавадагы торнага кулымны тотып тормага ○ 4144 ● 11038

КУЛЫН (15) ■ Бозауны кем сыйпаса, шуныц кулын ялар ○ 3259 ● 6366; 7214; 7614; 9421; 10067; 10137; 10900 (2); 11949; 13948 (2); 15498 (2); 16965

КУЛЫНА (12) ■ Кyзeттe кyзeц эленсe, дошман кулына yзeн элeгeсeн ○ 5596 ● 5926; 6529; 7460; 10570; 12290; 14133; 14857; 15273; 16523; 16978; 17014

КУЛЫНДА (24) ■ Тимeрчe кулында тимeр балавыз кeбeк эрeр ○ 308 ● 2572; 5852; 5991; 6858; 8774; 9448 (2); 10535; 10925; 10945; 11009 (2); 11161; 11617; 11886; 11910; 12830 (2); 13403; 13532; 14447; 14689; 15594

КУЛЫНДАГЫ (3) ■ Акылысыз кулындагы мал тишeк кeсe шикеллe ○ 7135 ● 9276; 9974

КУЛЫНДАГЫГА (1) ■ Кeшe кулындагыга ымсынган – yз кулындагысы ычкынган ○ 11850

КУЛЫНДАГЫН (1) ■ Акылы кeшe – кулындагын саклар ○ 11435

КУЛЫНДАГЫСЫ (1) ■ Кeшe кулындагыга ымсынган – yз кулындагысы ычкынган ○ 11850

КУЛЫННАН (19 | 1) ■ Кыш кeнe кулынан кар ала алмасын ○ 1042 ● 4724 (2); 5753; 6002; 6047; 6489; 10703; 10946; 11034–11036; 11088; 12031; 12149; 12273; 12875; 13497; 13994; 16837:1

КУЛЫЦ (34 | 3) ■ Кояшнын нуры сина житсe дe, синец кулыц ана житмeс ○ 49 ● 1441; 1809; 5541; 6126; 6362; 8171; 8465; 8696; 10537; 10912; 10921; 10947–10951; 10968 (2), :1 (2); 10969; 10970; 10979; 10989; 10990; 11037; 12409, :1; 12452; 14552; 15233; 15599; 15601; 15639; 16541; 16936

кулыц → аягыц-кулыц

- КУЛЫҢА** (14) ■ Урман – ярты тун, кулыңа тукмак тотсаң – толып ○ 1862 ● 5749; 7113; 7218; 7591; 7793; 8038; 10110; 10207; 10489; 10952; 10970; 11013; 11021
- КУЛЫҢДА** (3 | 1) ■ Юк бул, ярлы бул, кулыңда акчаң булсын ○ 7813 ● 7813:1; 11630; 14332
- КУЛЫҢДАГЫ** (4 | 3) ■ Кулыңдагы кошны очырып, хавадагы торнаны эзләмә ○ 3862 ● 4140; 4141; :1; :2; :3; 15229
- КУЛЫҢДАГЫН** (1) ■ Кулыңдагынын нык тот, күршән белән тату тор ○ 5181
- КУЛЫҢНАН** (10) ■ Кулыңнан килмәгән эшкә тотынма ○ 6356 ● 6401; 6490; 7066; 10953; 12144; 12145; 12357; 15911; 16773
- КУЛЫҢНЫ** (5) ■ Күзән авыртса – кулыңны тый, эчең авыртса – тамагыңны ○ 10438 ● 10974; 12452; 15499; 15507
- КУМА** (5) ■ Атны чыбыркы белән кума, солы белән ку ○ 2567 ● 4686; 5581; 6538; 6825
- КУМАС** (2) ■ Булмасны эт тә кумас ○ 3470 ● 6458
- КУМАСА** (1) ■ Атадан бала туса – иге, атаның юлын куса – иге; үзенә охшап тумаса, атасының юлын кумаса, туганнан да туманы – иге ○ 14355
- КУМЫЙ** (1) ■ Жилне төтен кумый, жил төтенне куа ○ 1201
- КУМЫЙЛАР** (1) ■ Ике куянын берьюлы кумыйлар ○ 2241
- КУНА** (4) ■ Тавык очса – тамга куна, лачын очса – тауга куна ○ 4315 (2) ● 10135; 10939
- КУНАГЫ** (5) ■ Бай кунагы дерен-дерен, ярлы кунагы берәм-берәм ○ 7179 (2) ● 10069; 10176; 17004
- КУНАГЫМ** (2) ■ Тамагым – кунагым ○ 9694 ● 10224
- КУНАГЫНА** (3) ■ Этенә әйтсәң, кунагына тия ○ 3685 ● 10085; 10086
- КУНАГЫҢ** (1) ■ Өй артында куагың булса, сандугач кунагың булыр ○ 4112
- КУНАГЫҢНЫ** (1) ■ Кунагыңны аш белән сыйлама, каш белән сыйла ○ 10087
- КУНАК** (122 | 1) ■ Жәй кунак – Симән көне озата ○ 1009 ● 1420; 3570; 3765; 4777; 6137; 7245; 8254; 9253; 9283; 10052; 10053 (2); 10055 (2); 10056; 10058 (2); 10059; 10062; 10065; 10067; 10070; 10072; 10077; 10079; 10083; 10084; 10088–10105; 10106 (2); 10107–10120; 10121; :1; 10122–10126; 10127 (2); 10128 (2); 10132; 10139; 10147; 10152–10158; 10161; 10166; 10168; 10169; 10171; 10174; 10175; 10182; 10186; 10187 (4); 10193; 10195–10198; 10200 (2); 10203; 10204; 10211; 10212; 10218 (2); 10225; 10227; 10228; 11907; 13292; 13443; 13470; 14294 (2); 14320; 14735; 15312; 16499; 17002
- КУНАККА** (14) ■ Бүрегә кунакка барсаң, этенне калдырма ○ 2173 ● 3610; 7190; 10129–10133; 10172; 10185; 10192; 10199; 10209; 10213
- КУНАК-КУНАК** (1) ■ Дус булырга теләсәң, кунак-кунак уйнарбыз; эт булырга теләсәң, тотарбыз да тукмарбыз ○ 5519
- КУНАКЛАРДАН** (1) ■ Сарымай – күп кешегә тарымай, ак май – кунаклардан артмай ○ 9326
- КУНАКЛАУ** (1) ■ Кунаклау өчен элек колга корырга кирәк ○ 8620
- КУНАКЛЫ** (2) ■ Кунаклы йорт – хөрмәтле йорт ○ 10134 ● 10135
- КУНАКНЫ** (4) ■ Иртә килгән кунакны кайтыр диеп беләсәң, кич килгән кунакны кунар диеп беләсәң ○ 10071 (2) ● 10173; 10214
- КУНАКНЫКЫ** (1) ■ Кунакныкы – ике кич, өченче кич – сәдака, дүртенче кич – оятсызлык ○ 10136
- КУНАКНЫҢ** (13) ■ Каршы алу, озатып калу – кунакның бер хөрмәте ○ 10073 ● 10075; 10137–10145; 10151; 10184
- КУНАКТА** (1) ■ Кунакта яхшы, өйдә яхшырак ○ 10146
- КУНАКЧЫЛ** (2) ■ Кунакчыл йортта кунак бар ○ 10147 ● 10148
- КУНАР** (17) ■ Күккә карама, авызыңа чәүкә кунар ○ 56 ● 706; 1263; 3820; 3825; 3842; 3850; 3868; 3873 (2); 3976; 4019; 4774; 4818; 10071; 14116 (2)
- КУНАРГА** (3) ■ Кош баласы, күп очса да, кунарга оя тапмас ○ 3839 ● 3866; 3874
- КУНАРЫН** (1) ■ Бала кош очарын белер, кунарын белмәс ○ 3826
- КУНАЧАСЫ** (1) ■ Куначасы да юк, аңа чебен дә кунмый ○ 8656
- КУНГАН** (7) ■ Азга бөркет кунган, күпкә дунгыз туйган ○ 3917 ● 4963; 5211; 7557 (2); 8514; 11481
- КУНГАНДА** (2) ■ Саескан жиргә бер кунганда кырык сикерер ○ 4084 ● 14828
- КУНГАНЫ** (1) ■ Терлек-туарның йортта кунганы яхшы ○ 2402
- КУНДЫР** (1) ■ Кырмысканы аягыңа кундыр – ул синең башыңа менәр ○ 4799

- КУНДЫРГАН** (1) ■ Адашмасны томан адаштырган, кунмасны караңгы кундырган ○ 6723
КУНДЫРМА (1) ■ Сакалыма кер кундырма ○ 10362
КУНДЫРМАС (1) ■ Уңган эт койрыгына чебен кундырмас ○ 3536
КУНДЫРМЫЙ (1) ■ Чебен тазны тындырмый, таз чебенне кундырмый ○ 15315
КУНДЫРЫР (1) ■ Кунмыйм дигәнне караңгы кундырыр, адашмыйм дигәнне буран адаштырыр ○ 861
КУНМАГАН (2) ■ Кош кунмаган ағач юк ○ 3843 ● 10564
КУНМАС (7) ■ Яңгыр явып яр тулмас, асыл кош талга кунмас ○ 1163 ● 1767; 3999; 4091; 9752; 12100; 12135
КУНМАСНЫ (1) ■ Адашмасны томан адаштырган, кунмасны караңгы кундырган ○ 6723
КУНМЫЙ (3) ■ Кош та сайламыйча куакка кунмый ○ 3847 ● 8656; 15833
КУНМЫЙМ (1) ■ Кунмыйм дигәнне караңгы кундырыр, адашмыйм дигәнне буран адаштырыр ○ 861
КУНМЫЙЧА (1) ■ Килеп кунмыйча, очып китмә ○ 3838
КУНСА (4 | 1) ■ Ағач башына әвәл нинди кош кунса, кырына шул кунар ○ 3820 ● 3907, :1; 3971; 4737
КУНЫ (1) ■ Егет куны – йөз ат хақы, даны – мең ат хақы ○ 12858
КУНЫП (1) ■ Копшангы: «Хуш, сау булыгыз, мин Һиндстанга киттем», – дип очкан икән дә, тик юлда ат тизәге күргәч, шунда кунып калган, имеш ○ 4782
КУНЫЧКА (2) ■ Куеннан түгелсә – кунычка ○ 8912 ● 11017
КУНЫЧЫ (3) ■ Итек кисәң – кунычы кала, сагу итсәң – бурычы кала ○ 7915 ● 9046; 9247
КУНЫШСАН (1) ■ Карга белән кунышсан, борының тизәктән котылмас ○ 3954
КУҢЕЛ (| 1) ■ Куз куркак, кунел батыр ○ 10418:1
КУПАЙ (3) ■ Үз урманьында чупай да купай ○ 4223 ● 8913; 12012
КУПАЙГАННЫҢ (1) ■ Купайганның коты култык астында ○ 12014
КУПАЙНЫҢ (1) ■ Купайның калпагы да калай ○ 12013
КУПМАС (1) ■ Майсыз таба купмас ○ 9306
КУПМЫЙ (1) ■ Майсыз табадан коймак купмый ○ 9307
КУПСА (6) ■ Халык купса, син дә тор ○ 5071 ● 10742; 11633; 11680; 15808 (2)
КУПСЫН (1) ■ Мин үлгәч, теләсә кыямәт купсын ○ 16908
КУПТАРГАНЧЫ (1) ■ Теләң белән дау куптарганчы, эшен белән тау актар ○ 6125
КУПТАРМА (2) ■ Чаңсыз чакта чаң куптарма ○ 200 ● 15596
КУПТАРЫП (1) ■ Эчтә булган авыруны куптарып алып булмый ○ 15333
КУПЫНАСЫ (1) ■ Көзен купынасы бер тиен, язын золотнигы золотой ○ 894
КУПЫҢ (1) ■ Купың яман булса да, эчендә ашы булсын ○ 9284
КУРА (9) ■ Кыш уртасында – кура жиләге ○ 1043 ● 1204; 1807; 1903; 1921; 8361; 8591; 15810; 16322
КУРАВЫЧКА (1) ■ Ишәккә йөгән орып качыр булмас, куравычка тун кидереп хатын булмас ○ 5807
КУРАДА (1) ■ Үгез үлгән курада кутырлы кәжә баш була ○ 3310
КУРАДАН (1) ■ Куйны курадан, ашлыкны бурадан сат ○ 7927
КУРАЕН (2) ■ Кураен югалткан – сыбызгыга калган ○ 16380 ● 16447
КУРАЗ (1) ■ Курыкканга кураз күренә, барып карасаң, чеби дә юк ○ 11182
КУРАЗГА (1) ■ Куразга «кычкыр» дип әмер бирмиләр ○ 4371
КУРАЗНЫ (1) ■ Бер куразны жиде кеше суймый ○ 4364
КУРАЙ (2) ■ Житмеш яшендә курай уйнарга өйрәнгән курайны каберендә уйнар ○ 15140 ● 16423
КУРАЙДАН (1) ■ Курайдан килгән сорнайга китәр ○ 16381
КУРАЙНЫ (1) ■ Житмеш яшендә курай уйнарга өйрәнгән курайны каберендә уйнар ○ 15140
КУРГАН (1) ■ Ялгыз ағач урман булмас, ялгыз кирпеч курган булмас ○ 1709
КУРГАШНЫ (2) ■ Кургашны көмеш дигәннәр, эрегән дә төшкән ○ 291 ● 12146
КУРГАШЫН (1) ■ Коеп куйган кургашын ○ 331
КУРКА (25) ■ Биек күтәрелгән егылудан курка ○ 680 ● 1761; 2833; 3264; 3332; 3670; 4343; 6383; 8750; 8973; 10238; 11089; 11095; 11170; 11394; 11439 (2); 12491; 12527; 12895; 12966; 13045; 14146 (2); 17030

- КУРКАК** (30 | 1) ■ Куркак эт капка астыннан өрөр ○ 3507 ● 3508–3511; 3863; 4906; 5544; 5545; 5547; 6922; 7928; 10092; 10418, :1; 11074; 11080; 11085; 11089; 11091; 11167–11173; 11210; 11259; 12895; 13887
- КУРКАККА** (1) ■ Куркакка һәркем хужа ○ 11174
- КУРКАКЛАНГАН** (1) ■ Куркакланган карга күлөгөгә кунмас ○ 3999
- КУРКАКНЫ** (1 | 1) ■ Куркакны күп кусан, батыр булыр ○ 2273:1 ● 3562
- КУРКАМ** (2) ■ Бер тай әйткән: «Тагын да ныграк чабар идем, жир жимерелер дип куркам!» – дигән ○ 2848 ● 9777
- КУРКАСЫҢ** (2) ■ Эч шурпасын, ник куркасын ○ 9505 ● 15016
- КУРКУ** (8) ■ Килмәгән аудан курку ○ 5694 ● 11175–11179; 12713; 12761
- КУРКУЧАН** (1) ■ Хыянәтле кеше куркучан була ○ 12588
- КУРКУЧЫ** (1) ■ «Мин куяннан да куркучы бар икән!» – дигән куян ○ 2268
- КУРКУУ** (1) ■ Суга батканның яңгырдан куркуу юк ○ 441
- КУРКУУЫН** (1) ■ Куркууын жиңгән батыр булыр ○ 11180
- КУРКУУЫННАН** (2) ■ Төлке арысланны тәү күргәндә куркууыннан чак жаны чыкмаган, икенче күргәндә «әссаламегаләйкәм!» дигән, өченче күргәндә алдап киткән, ди ○ 2293 ● 3611
- КУРКЫЛЫГЫНА** (1) ■ Дәртсез баш карга куркылыгына ярый ○ 11121
- КУРКЫНЫЧ** (12) ■ Дингездә булмаган – куркыныч күрмәгән ○ 368 ● 1075; 2265; 2691; 4761; 5945; 7056; 7527; 7797; 11081; 11139; 14002
- КУРКЫНЫЧРАК** (2) ■ Вөждан хасталыгы тән хасталыгынан куркынычрак ○ 11110 ● 15647
- КУРКЫНЫЧЫ** (1) ■ Үлгән сарыкка бүре куркынычы юк ○ 3123
- КУРКЫП** (10) ■ Килмәгән болыттан куркып чатыр кормыйлар ○ 1110 ● 1995; 3442; 4842; 7929; 8717; 11362; 13139; 14936; 16813
- КУРКЫР** (12) ■ Куян – күләткәсеннән дә куркыр ○ 2254 ● 3110; 3582; 4194 (2); 4606; 7180; 7200; 7226; 12060; 13381; 14580
- КУРКЫТА** (1) ■ Күп куркыта, тирән батыра ○ 5028
- КУРКЫТМА** (3) ■ Үлгән боланның башы белән тере боланны куркытма ○ 2118 ● 2209; 2210
- КУРКЫТМАГА** (1) ■ Куркытмага хужам юк, биетмәгә бикәм юк ○ 5993
- КУРКЫТУЧЫ** (1) ■ Куркытманы куркытучы күп ○ 11188
- КУРКЫТЫП** (1) ■ Явызлар куркытып буйсындырыр, изгеләр оялтып буйсындырыр ○ 12201
- КУРКЫТЫР** (2) ■ Көчсез аю тавышы белән куркытыр ○ 2104 ● 8809
- КУРКЫТЫРГА** (1) ■ Ат куркытырга тибә, тай үтерергә тибә ○ 2504
- КУРМЫ** (1) ■ Майдан соң курмы уртак ○ 915
- КУРЧАК** (1) ■ Баласыз көн – курчак уены, бала тугач була кыны ○ 14000
- КУРЧАККА** (1) ■ Кыз – курчакка, малай – колычакка ○ 14123
- КУРЫК** (10) ■ Шаулаган судан курыкма, шым судан курык ○ 482 ● 1074; 3525; 5288; 5872; 11863; 12528; 13616; 14844; 15751
- КУРЫККАН** (29) ■ Чикерткәдән курыккан иген икмәс ○ 1460 ● 2085; 2086; 2177 (2); 2178; 2237; 3101; 3421 (2); 3465; 3512; 3864; 4138; 4410; 4625; 4820; 4825; 5675; 8531; 10786; 11084; 11166; 11181; 11279; 11391; 14549; 14817; 16214
- КУРЫККАНГА** (6) ■ Курыкканга кураз күренә, барып карасаң, чеби дә юк ○ 11182 ● 11183–11187
- КУРЫККАННЫ** (3) ■ Курыкканны куркытучы күп ○ 11188 ● 11189; 11190
- КУРЫККАНЫМ** (1) ■ Синнән курыкканым – кара куйдан өреккәнем ○ 11387
- КУРЫККАНЫҢНЫ** (1) ■ Эт, курыкканыңны белсә, ныграк өрөр, ди ○ 3612
- КУРЫКМА** (15) ■ Шаулаган судан курыкма, шым судан курык ○ 482 ● 2093; 3934; 4446; 5288; 5317; 5872; 11191; 11232; 11245; 11863; 12528; 14842; 14869; 15751
- КУРЫКМАГАН** (1) ■ Мактанчык – бүредән курыкмаган, тычканнан коты очкан ○ 12023
- КУРЫКМАС** (26) ■ Яшь ай кимүдән курыкмас ○ 74 ● 287; 1167; 1697; 1699; 2936; 3407; 3458; 3582; 3919; 3965 (2); 4028; 4118; 4459; 4557; 5876; 7010; 7226; 9907; 11092; 11641; 12557; 13062; 13381; 16214
- КУРЫКМАСАҢ** (1) ■ Син курыкмасаң, дошман качар ○ 5475
- КУРЫКМАСКА** (2) ■ Түшәктән тәгәрәмәскә түмгәк, женнән курыкмаска иптәш ○ 8441 ● 16808
- КУРЫКМАСЛЫК** (1) ■ Ат курыкмаслык булса ярый ○ 2743
- КУРЫКМЫЙ** (10) ■ Чәчәк жыйган чәнечкәдән курыкмый ○ 1328 ● 2356; 3264; 3411; 3529; 3805; 7810; 11250; 15945; 16903

- КУРЫКМЫЙЛАР** (1) ■ Сугышканда чыпчыклар кешедән курыкмыйлар ○ 4173
КУРЫКСА (1) ■ Бер сарык курыкса, мен сарык кубар ○ 3086
КУРЫКСАҢ (10) ■ Тегермән ташыннан курыксаң, онсыз утыр ○ 1447 ● 1568; 2018; 2087 (2); 2206; 11191; 11199; 15016; 15426
КУРЫКСЫН (1) ■ Сарыклар курыксын дисәң, бүре булырга кирәк ○ 3111
КУРЫКТЫ (1) ■ Яманга яхшылык кылсаң, «миннән курыкты» дияр ○ 12254
КУРЫНА (1) ■ Камыр курына күрә ○ 9257
КУСА (4) ■ Киявең куса, ишек бавын тот, улың куса, бишек бавын тот ○ 13408 (2) ● 14355; 14357
КУСАҢ (7 | 1) ■ Ике куян кусаң, берсен дә тотмассың ○ 2240 ● 2273:1; 2440; 2564; 4818; 11189; 11334; 14739
КУТАНДА (1) ■ Кутанда куй кырылса, кутыр кәжә баш булыр ○ 3016
КУТЫР (6) ■ Суқыр атка кутыр ат ияер ○ 2679 ● 3016; 3674; 4774; 10127; 15353
КУТЫРГА (1) ■ Чепен кутырга ябыша ○ 4813
КУТЫРЛАР (1) ■ Утка төкермә, авызың кутырлар ○ 8517
КУТЫРЛЫ (2) ■ Үгез үлгән курада кутырлы кәжә баш була ○ 3310 ● 13293
КУТЫРЫН (2) ■ Бар да үз кутырын кашый ○ 15199 ● 15348
КУТЫРЫҢНЫ (1) ■ Үз кутырыңны үзең кашыма ○ 15340
КУУ (1) ■ Ат белән чыпчык куу ○ 2741
КУЧАТ (1) ■ Акыллыга ақ кучат, тилегә тирмән орчыгы ○ 11452
КУЧКАР (4) ■ Айгыр куйсаң өнледән куй, кучкар куйсаң йонлыдан куй ○ 2758 ● 3148; 5207; 5417
КУШ (16) ■ Еланни үтерергә дошманына куш ○ 4632 ● 5445; 5487; 5589; 6560; 8621; 8622; 11183; 11184; 11491 (2); 11866; 12150; 12194; 12433; 13818
КУША (3) ■ Авылга әйтсәң – аша, күршегә әйтсәң – куша ○ 5151 ● 15732; 16694
КУШАГЫ (1) ■ Казанына күрә учагы, биленә күрә кушагы ○ 8775
КУШАЙ (1) ■ Ишәй белән кушай ○ 5522
КУШАЛАР (1) ■ Аңа жырларга кушалар, ул: «Аягым авырта» ○ 16448
КУШАР (7) ■ Арасы башканы яу кушар, өере башканы бау кушар ○ 5534 (2) ● 6494; 7239; 15406; 15954; 17057
КУШБАШ (1) ■ Кушбаш балыкның башы булганчы, жәен койрыгы булганың артыграк ○ 4498
КУШКА (1) ■ Ипкә тартсаң, кушка килми ○ 11971
КУШКАН (2) ■ Байгыш та үз баласына лачын дип исем кушкан ○ 3904 ● 5776
КУШКАННАР (1) ■ Юкны юкка кушканнар, тагын юк чыккан ○ 7620
КУШКАЧ (1) ■ Акылга акылны кушкач чын акыл туа ○ 11419
КУШКОЛАК (1) ■ Куян да баласын «Кушколак пәһлеван» дип йөртәдер, ди ○ 2251
КУШЛАУЧЫ (1) ■ Башлаучы булса, кушлаучы булыр ○ 6038
КУШМА (1) ■ Баласы юк кешене бала карарга кушма ○ 13999
КУШМЫЙЛАР (1) ■ Тумаган балага исем кушмыйлар ○ 14059
КУШСА (1) ■ Петербург ни кушса, мулла шуны кушар ○ 17057
КУШСАҢ (12) ■ Ике чишмәне бергә кушсаң, берсе корый, имеш ○ 389 ● 3249; 3689; 5696; 6176; 6326; 6327; 6590; 9335; 11513; 11515; 13068
КУШТАН (10) ■ Куштан эт бүре киткәч өрә ○ 3513 ● 5324; 5776; 5821; 11864; 12969; 13882; 14424 (2); 17003
КУШТАНГА (1) ■ Куштанга таракан боты ○ 11865
КУШТАННЫҢ (1) ■ Куштанның койрыгы куш ○ 11866
КУШТАНСЫЗ (1) ■ Түрә куштансыз булмас ○ 5908
КУШТАНЫ (2) ■ Хатын куштаны иргә яраган, ир куштаны миргә яраган ○ 13894 (2)
КУШУ (1) ■ Бергә бишне кушу ○ 8034
КУШУЫ (1) ■ Чурган кушуы буенча ○ 4547
КУШЫ (2) ■ Кошлар да кушы белән ○ 3852 ● 5446
КУШЫЛА (3) ■ Су суга кушыла, май майга кушыла ○ 430 (2) ● 967
КУШЫЛГАН (2) ■ Аерылган ил азар, кушылган ил узар ○ 4861 ● 6940
КУШЫЛМАС (2) ■ Тау тауга кушылмас, ил илгә кушылыр ○ 5051 ● 6835
КУШЫЛСА (3) ■ Ярлылыкка дару юк, алкаулык белән кушылса ○ 6612 ● 11564 (2)
КУШЫЛСАН (1) ■ Илгә кушылсаң – ир буласың, илдән аерылсаң – хур буласың ○ 4961

- КУШЫЛУ** (1) ■ Кушылу унай, аерылу чиген ○ 13182
КУШЫЛЫР (2) ■ Тау тауга кушылмас, ил илгә кушылыр ○ 5051 ● 6956
КУШЫН (1) ■ Ишле ишен табар, имән – кушын табар ○ 5450
КУШЫП (1) ■ Итек аша аяк кушып булмый ○ 9047
КУЫГЫ (2) ■ Сабын куыгы тиз шартлый ○ 8810 ● 8845
КУЫК (1) ■ Коры куык, ярлык барабан ○ 16455
КУЫП (8) ■ Кара жиргә куып чыгару ○ 227 ● 775; 2110; 2247; 2266; 2289; 3485; 14878
КУЫРГАН (1) ■ Тешсез кунакка куырган борчак ○ 10172
КУЫРДЫК (1) ■ Куянны тотканчы куырдык ○ 2282
КУЫРМА (1) ■ Юашны күп куырма, усал итәрсең ○ 12191
КУЫРМАК (1) ■ Жилнең эше суырмак, утның эше куырмак ○ 1203
КУЫРУ (1) ■ Майсыз табада куыру ○ 10036
КУЫРЫЛГАН (1) ■ Кипкән жимеш күк куырылган ○ 1847
КУЫРЫП (1) ■ Ана хакын уч төбөндө тәбә куырып ашатсаң да кайтара алмассың ○ 14228
КУЫШ (4) ■ Куыш карбыз тибү ○ 1634 ● 5848; 8463; 9994
КУЫШЫ (1) ■ Ишле – ише белән, карама – куышы белән ○ 5449
КУЫШЫННАН (1) ■ Бала карама куышыннан төшми ○ 13935
КУЫШЫҢ (1) ■ Үз куышың – жан тынычың ○ 8345
КУЫШЫҢА (1) ■ Ышанма дуьсыңа, ут ягар куышыңа ○ 5491
КУЮ (4 | 1) ■ Жил ягына кабык сөяп кую ○ 1242 ● 3073; 4435; 8795; 10487:2
КУЮБЫ (1) ■ Йөз чыпчык чырылдавыннан бер торнаның торылдап куюы артык ○ 4131
КУЯ (6) ■ Карт алаша әйләнөп үз койрыгын күргәч, тай кебек бер тып басып куя, ди ○ 2776
● 5812; 9721; 11585; 12607; 14599
КУЯЛАР (1) ■ Жимешле агачка терәк куялар ○ 1832
КУЯН (70 | 2) ■ Ай ярыкта куян арык ○ 16 ● 766; 2024; 2061; 2066; 2110; 2235–2237; 2239; :1;
:2; 2240; 2244–2248; 2249 (2); 2250–2263; 2268; 2269 (2); 2270–2272; 2276; 2277; 2280; 2281;
2283; 2334; 3383; 3496; 3660; 3740; 3800; 3894; 4203; 5035; 5493; 6824; 7226; 7299; 7930; 8500;
9507; 10679; 11185; 11785; 12815; 13172 (2); 13558; 14340; 15077; 15672; 15912
КУЯНГА (7) ■ Кояш куянга атланган чак ○ 96 ● 1219; 2264; 2265; 2275; 3698; 11816
КУЯННАН (1) ■ «Мин куяннан да куркучы бар икән!» – дигән куян ○ 2268
КУЯННЫ (13 | 1) ■ Арысланны – тырнагынан, куянны колагынан танылар ○ 2055 ● 2238;
2241; 2258; 2266; 2273; 2274; 2278; 2279; 2282; 3485; 3643; 4683; 13558:1
КУЯННЫҢ (4) ■ Ике куяның койрыгын тоталмасың ○ 2242 ● 2243; 2267; 17004
КУЯНСЫЗ (1) ■ Урман бүресез, тау куяңсыз булмас ○ 1858
КУЯНЫННАН (1) ■ Туры юлны кыр куяныннан сорамайлар ○ 6819
КУЯР (8 | 1) ■ Куян бала тапкан, куяр жирен тапмаган ○ 2248 ● 2253; 2895; 6780; 8961; 15014;
15432; 16837; :1
КУЯРБЫЗ (1) ■ Тумаганга ту бишек, туса кая куярбыз ○ 14063
КУЯРГА (2) ■ Ефәкне утка якын куярга ярамый ○ 8678 ● 12089
КУЯРЛАР (1) ■ Борыныңны күккә чөймә, чиләк элөп куярлар ○ 10561
КУЯРЛЫК (1) ■ Булсын ашап туярлык, калганын алып куярлык ○ 9641
КҮӘСКӘ (1) ■ Ашка түгел, күәскә ○ 9437
КҮӘШНӘ (1) ■ Бер пешкән икмәк бер күәшнә камырдан артык ○ 9176
КҮБӘДӘН (1) ■ Күбәдән чүмәлә, чүмәләдән кибән ○ 1290
КҮБӘЕР (2) ■ Туй беткәч сүз күбәер ○ 13288 ● 15158
КҮБӘЙМИБЕЗ (1) ■ Үлөп азаймасак, туып күбәймибез ○ 15452
КҮБӘЙТМӘ (1) ■ Бурыч алып дуслык югалтма, бурыч биреп дошман күбәйтмә ○ 8135
КҮБӘЛӘК (3) ■ Язгы ябалак, көнче күбәләк ○ 4210 ● 4803; 4834
КҮБӘЛӘКНЕ (2) ■ Шәм, үзе янмаса, күбәләкне яндырмый ○ 8427 ● 10678
КҮБӘЯ (3) ■ Урманга кәргән саен утын күбәя ○ 1950 ● 5620; 5661
КҮБЕ (3) ■ Юлдашың күбә яхшы, күбәнән бере яхшы ○ 6945 ● 11873; 12498
КҮБЕК (2) ■ Сакаллы юләрнең сакалы чүбек, мие – күбек ○ 10305 ● 13063
КҮБЕККӘ (1) ■ Батмастан күбеккә тотыну ○ 501
КҮБЕН (3) ■ Азын капмый ярлы үләр, күбән йотмый бай үләр ○ 7130 ● 11779; 16285
КҮБЕНӘ (1) ■ Күбәнә түзгәнне эзәнә түзәрсең ○ 11973

- КҮБЕННӨН** (2) ■ Юлдашның күбе яхшы, күбөннөн бере яхшы ○ 6945 ● 7862
- КҮБӨРӨГӨ** (1) ■ Бәланец күбрөгө явыз хатыннан ○ 13634
- КҮБӨРӨК** (13) ■ Ерактан караган күбрәк күрә ○ 688 ● 2331; 2685; 3231; 3346; 6341; 7065; 9172; 9808; 10416; 11952; 14035; 16801
- КҮГӘЛ** (1) ■ Күгәл күленә күрә чумар ○ 4411
- КҮГӘРӨ** (3) ■ Эт этлеген итмәсә, эче күгәрә ○ 3653 ● 6868; 10845
- КҮГӘРЕР** (1) ■ Явым белән жир күгәрер, акча белән ир үнгәрер ○ 7814
- КҮГӘРМИ** (1) ■ Ташка янгыр яуса да, күгәрми ○ 179
- КҮГӘРҮДӨН** (1) ■ Тимер – күгәрүдән, кеше көнчелектән чери ○ 12552
- КҮГӘРЧЕН** (12 | 1) ■ Тизәк ашаган карга да кыш чыга, бодай ашаган күгәрчән дә кыш чыга
○ 4001 ● 4029; 4049 (2); 4050; 4051 (2); 4052; 4054; 4055; 4203:2; 7337; 11982
- КҮГӘРЧЕННӨР** (1) ■ Күгәрчәннәр арасындагы чәүкәләр кебек ○ 4225
- КҮГӘРЧЕННӨРДӘЙ** (1) ■ Пар күгәрчәннәрдәй гөрләшеп торалар ○ 4056
- КҮГӘРЧЕННЕ** (1) ■ Күгәрчән күгәрчәнне «гөлдөр бу-у» дип мактаган ○ 4052
- КҮГӘРЧЕННЕЦ** (1) ■ Күгәрчәннең бодае һәркайда ○ 4053
- КҮГЕН** (1) ■ Хоҗа күгән белсен, минем жиремә тимәсен ○ 16873
- КҮЗ** (109 | 2) ■ Йолдыз жемелдәгән саен күз йоммыйлар ○ 28 ● 29; 849; 912; 1311; 1790; 1860; 2019; 2409; 3050; 3101; 4361; 5148; 5415; 5876; 6724; 6862; 7796; 7828; 7954; 8521; 9669; 10101; 10328; 10330; 10377; 10384 (2); 10385; 10393; 10394; 10396; 10408; 10410 (2); 10411 (2); 10412–10417; 10418, :1; 10419–10428; 10460; 10461; 10473; 10492; 10497 (2); 10498–10500; 10502–10505; 10520; 10530; 10554; 10564; 10566; 10620; 10671; 10680; 10683; 10715; 10839; 11196; 11197; 11205; 11217; 11225; 11609; 12663; 12718; 12722; 12744; 13103; 13126; 13141; 13717; 13740; 14207; 14708; 14871; 14920; 14923; 15277; 15341; 15922; 15923; 15980; 15986; 16070:1; 16140; 16232; 16284; 16287; 16326
- КҮЗӘННӨН** (1) ■ «Күзәннең моржасы исән әле, менеп ашап төшим әле», – дип йөри, ди, үрдәк ○ 4409
- КҮЗӘМИ** (1) ■ Күзәми очкан кош кунарга аҗап тапмас ○ 3866
- КҮЗӘТ** (2) ■ Кеше холкын күзәт, үзәңнекен төзәт ○ 11156 ● 14559
- КҮЗӘТӨР** (1) ■ Арыслан, каргайса, тычкан өнен күзәтөр ○ 2040
- КҮЗӘТТӨ** (1) ■ Күзәттә күзән эленсә, дошман кылдына үзәң элгәсәң ○ 5596
- КҮЗГӨ** (36) ■ Айның балкубыннан элек табы күзгә төшә ○ 22 ● 1496; 4819; 5209; 5323; 7372; 8416 (2); 9509; 10373–10375; 10379; 10396; 10408 (2); 10451; 10474; 10506–10512; 11177; 11276; 11312; 12360; 14882; 15203; 15854; 15923; 16104; 16313; 16579
- КҮЗДӨ** (3) ■ Күздә чакта сөйдөрә, күздән киткәч көйдөрә ○ 10429 ● 10513; 11267
- КҮЗДӨН** (17 | 1) ■ Миләш дигән жимеш авыздан – су, күздән яшь китерер, имеш ○ 1810 ● 10040; 10379; 10409; 10429–10431; 10432, :1; 10462; 11309; 13153; 13606; 14504; 14883; 14959; 15329; 16800
- КҮЗЕ** (95 | 2) ■ Елгада су артканчы, баканың күзе маңгаена менер ○ 377 ● 855; 879; 956; 1421; 1951; 2138; 2153 (2); 2234; 2883; 3113; 3234; 3614; 3724; 3972; 3996 (2); 4059; 4076; 4111; 4134; 4227:1, :1; 4247; 4382; 4480; 4575; 4649; 5072; 5210; 5337; 5368 (2); 5844 (2); 5897; 6667 (2); 6954; 7286; 7701; 7713; 8099; 8970; 9351; 9577 (2); 9771; 9792; 10376; 10423; 10433–10435; 10436 (2); 10464; 10475; 10514; 10532; 10943; 10983; 11198; 11212 (2); 11837; 11856; 11862; 11961; 12679 (2); 12737; 12843; 12898; 12937; 13026; 13343 (2); 14005; 14032; 14048 (2); 14273; 14384 (2); 14534; 15043; 15274–15276; 16302; 16738; 16758; 16759; 16954; 17041
- КҮЗЕМ** (3) ■ Ике күзем агарды ○ 10476 ● 10529; 11032
- КҮЗЕМӨ** (1) ■ Үз бүркөм үз күземә төшә ○ 9021
- КҮЗЕМНЕ** (1) ■ Колагымны саңгыраулатып, күземне сукурайтып, ишетәсен ишетми, күрәсен күрми яшим ○ 10486
- КҮЗЕН** (16 | 1) ■ Тана күзән сөзсә, үгез жебен өзә ○ 3278 ● 3338; 3358; 3963, :1; 3992; 3998; 4170; 4779; 4844; 6778; 7248; 10525; 10606; 11966; 12399; 15504
- күзән** → **башын-күзән**
- КҮЗЕНӨ** (10) ■ Чурган күзәнә чүп төшми ○ 4519 ● 4834; 7462; 7714; 9546; 10400; 10437; 10515; 12449; 16764
- КҮЗЕНДӨ** (5) ■ Дошманның күңелендә булсаң да, күзәндә булма ○ 5338 ● 9418; 10613; 11467; 11843

- КҮЗЕНДӨГӨ** (2) ■ Кеше күзөндөгө чүпнө күргөнчө борын астындагы бүрөнөнө күр ○ 10399
● 10483
- КҮЗЕНЕН** (1) ■ Сүзөнен жае юк, күзөнен мае юк ○ 16306
- КҮЗЕННӨН** (11) ■ Инө күзөненнө дөя күрү ○ 2943 ● 6463; 8714; 8715; 8745; 8746; 10376; 12602; 13689; 15646; 17031
- КҮЗЕҢ** (23) ■ Карга үстөрсөн, күзөң чукыр ○ 3987 ● 4670; 5596; 6850; 7679; 7878; 7954; 10380; 10395; 10404; 10438; 10457; 10461; 10463; 10466; 10478; 10480; 11314; 12070; 12111; 14604; 14909; 15233
- күзөң** → кашың-күзөң
- КҮЗӨҢ** (13) ■ Асыл түрө сүзөңө карар, алымсак түрө күзөңө карар ○ 5726 ● 7835; 10380; 10395; 10402; 10457; 10480; 10516; 10526; 10527; 12076; 16075; 16133
- КҮЗӨҢҢӨ** (11 | 1) ■ Авызыңны ач та айны өйт, күзөңнө ач та көңнө өйт ○ 1 ● 3987:1; 4326; 5168; 5221; 5881; 6954; 9441; 10439; 10440; 14761; 15705
- КҮЗКӨЛӨКНӨҢ** (1) ■ Күзкөлөкнөң күзө юк, күзө булса үзө юк ○ 6667
- КҮЗ-КОЛАКНЫ** (1) ■ Күз-колакны үткөн тоту ○ 10501
- КҮЗЛӨР** (2) ■ Күзлөр күмөргө айлануу ○ 10517 ● 10518
- КҮЗЛӨРӨ** (3) ■ Каракошнын күзлөрө үткөн булса да, тамыры черегөн агачка оя ясый ○ 3928
● 8283; 10519
- КҮЗЛӨРӨН** (1) ■ Ике дөңья – бер моржа, төтенө өйгө керми, күзлөрөн эчеттерми ○ 14770
- КҮЗЛӨРНӨ** (1) ■ Май ашаган мөчө кебек күзлөрнө уйнатуу ○ 3390
- КҮЗЛӨ** (6) ■ Байнын улы сыңар күзлө булса, ялчысы тома күзсөз ○ 5739 ● 12535; 15234; 15262; 16329; 16663
- КҮЗЛӨГӨН** (1) ■ Урамдагы ташны күзлөгөн салып карый ○ 248
- КҮЗЛӨК** (3) ■ Һәр нөрсөнө алдан күрөрлөк күзлөк ясалмаган ○ 10468 ● 10469; 15251
- КҮЗЛӨКТӨН** (1) ■ Кара күзлөктөн үткөрү ○ 10477
- КҮЗЛӨНӨ** (1) ■ Укымаган күзлөнө укыган сукуыр жингөн ○ 16674
- КҮЗЛӨ** (1) ■ Кыз акыллы егет эзли, егет матур кыз күзлө ○ 13089
- КҮЗМӨ** (1) ■ Күзмө күпөр сууга, Микула кадак кага ○ 914
- КҮЗНӨ** (9) ■ Үтө якты күзөнө ала ○ 1007 ● 1550; 8089; 8410; 8691; 12556; 15958; 16012; 16084
- КҮЗНӨҢ** (6) ■ Алтын күзөнөң явын ала ○ 7745 ● 10386; 10392; 10441; 10450; 11490
- КҮЗСӨЗ** (6) ■ Кошша күп караган – күзсөз калыр ○ 45 ● 5034; 5237; 5739; 11478; 15304
- КҮЗСӨЗДӨР** (1) ■ Гашыйк булган күзсөздөр ○ 12676
- КҮЗСӨНӨРСӨҢ** (1) ■ Күпнө белсөн күзсөнөрсөн, күп сөйлөсөн өзлөгөрсөн ○ 16621
- КҮК** (57) ■ Көе төбөнөннө караучыга күк бөлөкөй, энө тишегеннөн караучыга дөңья бөлөкөй ○ 32
● 53–55; 98; 99 (2); 100; 103; 107; 293; 527; 604; 626; 1056; 1118; 1847; 2218; 3326; 3407; 3529; 3794 (2); 3803; 4114; 4159; 4228; 4376; 4546; 4706; 4893; 5960 (2); 6660 (2); 7158; 7547 (2); 7634 (2); 8447; 8644; 8974 (2); 10282 (2); 10490; 12313; 13467; 14094; 14618 (2); 14732; 15255; 15723; 16767; 17079
- КҮКӨӨ** (1) ■ Торна күкөө сымак ике генө ○ 4142
- КҮКӨЙ** (22) ■ Жайгө чыкса, бытбылдык күкөй сала, тартайнын көчөнөп арты тала ○ 3915
● 4130; 4135; 4271; 4283; 4287; 4288; 4294; 4295; 4300; 4303; 4310; 4312; 4313; 4329; 4331; 4354; 4362; 4387; 5264; 14850; 16298
- КҮКӨЙДӨ** (2) ■ Өметле кош күкөйдө дө жырлый ○ 3878 ● 4417
- КҮКӨЙДӨГӨ** (1) ■ Күкөйдөгө бөбкө су сорый ○ 4289
- КҮКӨЙНӨ** (1) ■ Күкө күкөйнө үзө салган, баласын каргага тапшырган ○ 4062
- КҮКБҮЗАТ** (1) ■ Акбузат йолдыз, Күкбүзат йолдыз, Тимерказык бер ялгыз ○ 24
- КҮКӨ** (7) ■ Карга күкө баласын күпнө ашатса да, «көккүк» дип кычкырыр ○ 3973 ● 4059–4062; 11610; 13197
- КҮКӨГӨ** (1) ■ Күкөгө оя кирәкми ○ 4063
- КҮКӨНӨҢ** (2 | 1) ■ Алдан кычкырган күкөнөң башы таз була ○ 4057 ● 4057:2; 4058
- КҮКӨРТ** (1) ■ Күкөрт кебек кабыну ○ 8564
- КҮКӨСӨ** (1) ■ Вақытсыз сөйлөмө, Питрау күкөсө булырсын ○ 16271
- КҮККӨ** (25 | 1) ■ Күк жиргө яхшылык яудырса, жир күккө тузан туздыра ○ 55 ● 56–58; 59; :1; 80; 100; 101; 516; 2476; 2914; 3035; 3849; 6208; 6334; 7604; 8563; 10327; 10542; 10561; 10787; 11989; 12063; 12701; 16697

- КҮКНЕ** (3) ■ Дунгыз борынын чөйгән белән күкне чөймәс ○ 2879 ● 10283; 10635
КҮКНЕҢ (4) ■ Күкнең баскычы юк ○ 60 ● 61; 79; 81
КҮКРӘ (1) ■ Яумасаң да, күкрә ○ 1156
КҮКРӘВЕ (2) ■ Яшене алдан булыр, күкрәве арттан булыр ○ 1159 ● 1160
КҮКРӘГӘН (1) ■ Күкрәгән болытның явымы аз ○ 1119
КҮКРӘГӘННӘН (1) ■ Тегермәндә туган тычкан күк күкрәгәннән курыкмас ○ 3407
КҮКРӘГЕ (1) ■ Яхшының күкрәге илгә калкан ○ 12385
КҮКРӘГЕМДӘ (1) ■ Авызымда тешем бар, күкрәгемдә көчем бар ○ 10817
КҮКРӘГЕН (1) ■ Сөтен имеп туйган, күкрәген тешлөгән ○ 14306
КҮКРӘК (3) ■ Ил язмышы ир өстендә, ир язмышы күкрәк көчөндә ○ 4947 ● 5625; 6153
КҮКРӘККӘ (1) ■ Бакыр зур булса да, комган төбә ямыйлар, алтын кечкенә булса да, күкрәккә кадыйлар ○ 268
КҮКРӘМИ (1) ■ Саңгырауга күк күкрәми, суырга яшен яшьнәми ○ 15255
КҮКРӘМИЧӘ (1) ■ Күк күкрәмичә «алла» димиләр ○ 1118
КҮКРӘР (1) ■ Болыт берексә – күк күкрәр, халык берексә – жир тетрәр ○ 4893
КҮКРӘҮ (1) ■ Тәэсирсез сүз – яңгырсыз күкрәү ○ 16102
КҮКРӘҮДӨН (1) ■ Тимерче тимерлегендә үскән эт күк күкрәүдән курыкмый ○ 3529
КҮКТӘ (9 | 1) ■ Бер күктә ике ай булмас ○ 26 ● 68; 106; 741; 3844; 4227:1; 4500; 9662; 12670; 13668
КҮКТӘГЕ (4) ■ Күктәге айның нуры китмәс ○ 62 ● 9670; 10710; 15683
КҮКТӘН (11) ■ Күктән ни яуса да, жир кабул итәр ○ 63 ● 102; 103; 3585; 9319; 12041; 12080; 13364; 16877; 16885; 16934
КҮЛ (29) ■ Ком жыелса – чүл була, су жыелса – күл була ○ 136 ● 342; 408–412; 1120; 1128; 1129; 1131; 2833; 3899; 4565; 4670; 4943; 4944; 5023; 5029; 5032; 5039; 5101; 7798; 8890; 10552; 11875; 13568; 15937; 16743
КҮЛӘГӘ (4) ■ Караңгы кичтә күлгә булмый ○ 847 ● 1654; 1704; 5854
КҮЛӘГӘГӘ (2) ■ Куркакланган карга күлгәгә кунмас ○ 3999 ● 8978
КҮЛӘГӘДӘ (1) ■ Күлгәдә таш та мүкләнә ○ 64
КҮЛӘГӘДӨЙ (1) ■ Күз алдымда күлгәдөй булып торма ○ 10839
КҮЛӘГӘДӨН (1) ■ Гаепле булган кеше күлгәдөн дә курка ○ 12491
КҮЛӘГӘҢ (1) ■ Үз күлгәң үлгәнче үзәннән калмый ○ 10813
КҮЛӘГӘҢӘ (1) ■ Күлгәңә карап күчергеч ал ○ 10791
КҮЛӘГӘҢНӘН (1) ■ Күлгәңнән курыксаң, күлгә керә алмассың ○ 11199
КҮЛӘГӘСЕ (9) ■ Туры агачның күлгәсә дә туры була ○ 1702 ● 1722; 1747; 3635; 7374; 10767; 10832; 11958; 13592
КҮЛӘГӘСЕНӘ (3) ■ Болыт күлгәсенә таяныч юк ○ 1078 ● 1679; 2670
КҮЛӘГӘСЕНДӘ (2) ■ Арыслан күлгәсендә тиен туеныр ○ 2044 ● 3635
КҮЛӘГӘСЕННӘН (2) ■ Куркак кеше үз күлгәсеннән дә курка ○ 11170 ● 11391
КҮЛӘСӘСЕ (1) ■ Каланың күлсәсә саладан әйләнә ○ 5178
КҮЛӘТКӘСЕННӘН (1) ■ Куян – күләткәсеннән дә куркыр ○ 2254
КҮЛГӘ (16) ■ Аулак күлгә бака хужа ○ 343 ● 413; 414; 3902; 4397; 4408; 4566; 4571; 4579; 4671; 5814; 11199; 13006; 13618; 16100; 16714
КҮЛДӘ (10 | 1) ■ Томырык күлдә корт уйнар ○ 470 ● 471; 474; 475; 477; 481; 4227:1; 4247; 4514; 4562; 4575
КҮЛДӘН (2) ■ Балалы үрдәк күлдән китмәс ○ 4402 ● 5135
КҮЛӘ (3) ■ Күрмәгән жирнең күлө – сөт, күмәчә – бал ○ 143 ● 493; 4981
КҮЛЕМ (1) ■ Бака да: «Көргән күлем тиранрәк булсын», – дигән ○ 4560
КҮЛЕН (3) ■ Балыкчы күлен мактый ○ 4475 ● 4706; 5742
КҮЛЕНӘ (3) ■ Күгәл күленә күрә чумар ○ 4411 ● 4556; 4567
КҮЛЕНДӘ (5) ■ Жирле – жирендә, жикән – күлендә ○ 218 ● 4175; 4576; 4697; 16786
КҮЛЕНӘ (1) ■ Күләнә күрә чумарсың ○ 415
КҮЛЕННӘН (1) ■ Камышны үз күләннән ал ○ 1282
КҮЛМӘГЕ (3) ■ Тависның күлмәге ефәк булса да, аягы ыштыр булыр ○ 4124 ● 8975; 11327
КҮЛМӘГЕМ (2) ■ Бер күлмәгем биш киле, ирем сөя, нишләрсең; биш күлмәгем бер киле, ирем сөйми, нишләрсең ○ 13800 (2)

- КҮЛМӨГЕМНЕЦ** (1) ■ Күлмөгемнец итәге юк, жиңе юк, рәхәтемнец чиге юк ○ 8976
КҮЛМӨГЕН (1) ■ Ярлы юеш күлмәген өстендә киптерә ○ 7476
КҮЛМӨГЕНӘ (1) ■ Хәерчегә көлөп карасаң, күлмәгенә ямаулык сорар ○ 5943
КҮЛМӨГЕЦ (2) ■ Үз күлмәген үз таненә якын ○ 8945 ● 14763
КҮЛМӨК (30) ■ Айга күлмәк киертмиләр ○ 19 ● 201; 1552; 5129; 5383; 5510; 7494; 7514; 8674; 8908 (2); 8917; 8918; 8973; 8977; 8987; 8991; 10688; 11207; 11240; 13339; 13647; 13662; 13914; 14061; 14205; 14206; 14707; 15989; 16002
КҮЛМӨККӘ (2) ■ Киндер күлмәккә туйган ялангач түгел ○ 8904 ● 8978
КҮЛМӨКЛЕ (2) ■ Күлмәксездән күлмәкле булган, башын әллә кая куйган ○ 8980 ● 13916
КҮЛМӨКЛЕК (2) ■ Ил өстеннән берәр жеп – бер ятимгә күлмәклек ○ 4956 ● 14183
КҮЛМӨКНЕ (3) ■ Ертык күлмәкне никадәр жойләсәң дә эзе кала ○ 8895 ● 8957 (2)
КҮЛМӨКСЕЗ (2) ■ Ирнең уцмаганы икмәксез булып, хатынның уцмаганы күлмәксез булып ○ 13873 ● 13916
КҮЛМӨКСЕЗГӘ (2) ■ Күлмәксезгә чуклы бау килешми ○ 8919 ● 8979
КҮЛМӨКСЕЗДӘН (1) ■ Күлмәксездән күлмәкле булган, башын әллә кая куйган ○ 8980
КҮЛМӨКТӘН (1) ■ Күлмәктән тирлегем якын, тирлегемнән тирем якын ○ 8981
КҮЛМӨК-ЫШТАННЫ (1) ■ Күлмәк-ыштанны өйдә юган яхшы ○ 8916
КҮЛНЕ (3) ■ Күлне күккә аса ○ 516 ● 4582; 5025
КҮЛНЕЦ (5) ■ Яңа күлнең суы суык ○ 488 ● 4501; 4579; 13278; 14091
КҮЛСЕЗ (1) ■ Күлсез балык булмый ○ 416
КҮМӨГЕ (1) ■ Шайтан да күмөгә белән көчле ○ 16769
КҮМӨК (14) ■ Күмөк агач давылдан курыкмас ○ 1697 ● 1713; 2668; 3516; 4804; 5024; 5025; 5104; 6006; 6101–6104; 11740
КҮМӨКЛӘШКӘН (2) ■ Күмөкләшкән – яу кайтарган ○ 5026 ● 13279
КҮМӨКЛӘШКӘЧ (1) ■ Кырмыскалар зур түгел, күмөкләшкәч тау өя ○ 4798
КҮМӨКНЕЦ (1) ■ Ялгызның жәясе дә югалыр, күмөкнең угы да югалмас ○ 5113
КҮМӨР (3) ■ Мәче күмәр – эт ачар, бүре күмәр – төлке ачар ○ 3354 (2) ● 11768
КҮМӨЧ (9) ■ Жир карынына көл салган, көленнән күмөч алган ○ 1479 ● 6225; 9196; 9280; 9561; 10873; 12536; 13310; 14914
КҮМӨЧЕ (2) ■ Күрмәгән жирнең күле – сөт, күмөчә – бал ○ 143 ● 9474
КҮМӨЧЕН (1) ■ Көлне үз күмөчән өстенә тартма ○ 8473
КҮМЕЛӘ (1) ■ Яшь чактагы күмелә, карт чактагы күрәнә ○ 15111
КҮМЕЛӘП (1) ■ Китеп күлгәсә күмеләп тормады ○ 10832
КҮМЕЛСӘН (1) ■ Көлгә күмелсәң дә, бергә көнөң күр ○ 13195
КҮМЕП (3) ■ Дингезне күмеп була, әдәмнең комсызлыгын күмеп булмый ○ 11827 (2) ● 12360
КҮМЕР (17 | 1) ■ Эш күп – күмер аз, оста күп – тимер аз ○ 334 ● 1396; 8488 (2); 8544; 9671; 9939; 10245; 10679; 1; 10682; 11218; 12220; 13073; 14713; 14754; 14757; 15427; 15822
КҮМЕРГӘ (1) ■ Күзләр күмергә әйләнү ○ 10517
КҮМЕРДӘ (1) ■ Май чүлмөгә майда уалыр, күмер чүлмөгә күмердә уалыр ○ 9939
КҮМЕРЕ (2) ■ Имән күмере исле булып ○ 1729 ● 1739
КҮМЕРНЕ (1) ■ Тимер эретсән, күмерне аяма; бала үстерсән, ризыкны аяма ○ 14051
КҮМЕРЧЕ (1) ■ Тимерчегә күмерче юлдаш ○ 313
КҮМЕРЧЕГӘ (1) ■ Тимерче күмерчегә оер ○ 309
КҮН (6 | 1) ■ Асты – тапи, өсте – күн ○ 727:1 ● 2358; 7678; 9028; 9051; 9052; 14724
КҮНӘ (1) ■ Йөргән саен күрә барырсың, күргән саен күнә барырсың ○ 6770
КҮНӘК (1) ■ Бизәкле күнәк кыйбат була ○ 9883
КҮНГӘН (1) ■ Авыз күнгән ачы катык күнмәгән каймактан яхшырак ○ 9094
КҮНДӘЙ (1) ■ Бөтенегез бердәй – иланмәгән күндәй ○ 2429
КҮНДӘМ (5) ■ Күндәм ат күп жигелә ○ 2669 ● 2670; 3490; 11874; 13807
КҮНДЕРӘСЕН (1) ■ Баланы жай бөксәң – күндерәсән, кинәт бөксәң – сындырасың ○ 13987
КҮНДЕРЕР (2) ■ Яхшы юлдаш юлга күндерер, яман юлдаш юлдан дүндерер ○ 6974 ● 12332
КҮНДЕРСӘН (1) ■ Ирәнчәкне эшкә күндерсән, туктарга иренер ○ 6482
КҮНЕ (2) ■ Кәжә үзе загсыз булса да, күне затлы ○ 3042 ● 11875
КҮНЕГӘЛӘР (1) ■ Бер өйрәнгәч, тәмугка да күнегәләр, ди ○ 16898
КҮНЕККӘН (1) ■ Күнеккән кулда һөнәр бар ○ 6357

- КҮНӨП** (2) ■ Ат бер юлга күнөп алса, йоклаган килеш тә йөри ○ 2488 ● 16324
- КҮНМӘГӘН** (1) ■ Авыз күнгән ачы катык күнмәгән каймактан яхшырак ○ 9094
- КҮНМӘС** (4) ■ Бүрө бәйләүгә күнмәс, дунгыз әйдәүгә күнмәс ○ 2140 (2) ● 11510; 16491
- КҮНЧЕГӘ** (1) ■ Кажә тиресен кирәгәгә тарт, күнчегә сат ○ 3039
- КҮНЧЕЛ** (65) ■ Күнел биреп эшләгән эш өлгә булыр, күнел бирми эшләгән эш көлкә булыр ○ 6106 (2) ● 7681; 9295 (2); 9702; 10078; 10376; 10412; 10415; 10419; 10421; 10423; 10428; 10695; 11057; 11067; 11117; 11124; 11141; 11162; 11196; 11203–11222; 11381; 11878; 12037; 12541; 12581; 12679; 12718; 12721; 12722; 12780; 14675; 14843; 14917; 15630; 15938 (2); 15939; 16003; 16132; 16388; 16608; 16658; 16722
- КҮНЧЕЛГӘ** (13) ■ Ак – күнчелгә як ○ 552 ● 4845; 5469; 6677; 10303; 10431; 10692; 11223; 11227; 11382; 12671; 12702; 16104
- КҮНЧЕЛДӨ** (7) ■ Дус хисабы күнчелдө ○ 5374 ● 11075; 11224; 11225; 11475; 12670; 12777
- КҮНЧЕЛДӨГӘ** (1) ■ Үпкә кичерелсә да, күнчелдөгә эзе бетмәс ○ 12631
- КҮНЧЕЛДӨН** (5) ■ Көйгән икмәк ачысы күнчелдөн китми ○ 9292 ● 10430; 10432; 11227; 11309
- КҮНЧЕЛЕ** (61 | 1) ■ Тулган айның күнчеле һәрвакыт шат ○ 66 ● 2899; 3616; 4080; 4215; 5081; 5386; 5563 (2); 5999; 6132; 7289; 7425; 7624; 8849; 9479; 9566; 10052; 10151; 10433; 10665; 11150–11153; 11198; 11226; 11228; 11229 (2); 11302; 11468; 11873; 12611; 12981; 13008; 13081 (2); 13546; 13719; 13726; 13869 (2); 14197; 14270 (2); 14308 (2); 14397 (2); 15050 (2); 15066; 15276; 15351; 15495; 15581; 15695; 15737; 16301; 16758; 16968
- КҮНЧЕЛЕМ** (3) ■ Барын-югын белмидер, бал телидер күнчелем ○ 7640 ● 8956; 9479
- КҮНЧЕЛМДӨ** (1) ■ Орыр сүзем күнчелемдә, орыр ташым куенымда ○ 16288
- КҮНЧЕЛЕН** (4) ■ Байлык кешенә күнчелен ташка, күзен акка әйләндерә ○ 7248 ● 9578; 10145; 13253
- КҮНЧЕЛЕНДӨ** (9) ■ Дошманның күнчелендө булса да, күзендө булма ○ 5338 ● 7261; 9798; 11357; 11468; 12113; 13727; 15490; 15663
- КҮНЧЕЛЕНДӨГЕН** (1) ■ Кеше күнчелендөгән тукмаклап булмый ○ 11155
- КҮНЧЕЛЕННӨН** (1) ■ Күргәннеч күнчеленнөн китми ○ 10449
- КҮНЧЕЛЕЦ** (17) ■ Күнчелец булса, һәр эш жайга салына ○ 6359 ● 7057; 11102; 11122; 11164; 11230–11236; 11242; 11297; 11337; 12111; 16540
- КҮНЧЕЛЕЦӘ** (2) ■ Күнчелецә карап – көнчә ○ 11238 ● 12789
- КҮНЧЕЛЕНДӨ** (2) ■ Кануның кан булмасын, күнчелендә елан тормасын ○ 5815 ● 12145
- КҮНЧЕЛЕЦНЕ** (2) ■ Күнчелецне киң тот ○ 11237 ● 15597
- КҮНЧЕЛЛӘРӘ** (1) ■ Күнчелләре киренең туннары тире ○ 11879
- КҮНЧЕЛЛЕ** (5) ■ Файдасы юк байдан киң күнчелле ярлы артык ○ 7422 ● 12557; 13326; 14134 (2)
- КҮНЧЕЛЛЕГӘ** (1) ■ Жыр – күнчеллегә куаныч, күнчелсезгә юаныч ○ 16433
- КҮНЧЕЛЛЕК** (1 | 1) ■ Күнчеллек түгел, туемлык ○ 9773 ● 9785:1
- КҮНЧЕЛЛЕНЕҢ** (2) ■ Ак күнчелленең аты армас, туны тузмас ○ 11059 ● 12327
- КҮНЧЕЛЛЕРӨК** (1) ■ Ат су янында сызгырмасаң да эчәдер, ләкин сызгырсаң, күнчеллерәк эчәдер ○ 2509
- КҮНЧЕЛНЕ** (5) ■ Дошман теле төерле, айкый гына күнчелне ○ 5325 ● 5370; 11239; 12146; 16431
- КҮНЧЕЛНЕҢ** (6) ■ Куз – күнчелнең көзгесе ○ 10425 ● 11197; 15342; 15804; 16382; 16598
- КҮНЧЕЛСЕЗ** (2) ■ Хужа күнчелсез булса, кунак өйгә сыймас ○ 10175 ● 15940
- КҮНЧЕЛСЕЗГӘ** (2) ■ Күнчелсезгә күлмәк киертмиләр ○ 11240 ● 16433
- КҮНЧЕЛСЕЗДӨН** (3) ■ Буддыксыздан һөнәр чыкмас, күнчелсездән көлкә чыкмас ○ 6454 ● 11241; 14929
- КҮНЧЕЛЧӨК** (5) ■ Иренчәк кеше – чигенчәк, илгәзәк кеше – күнчелчәк ○ 6481 ● 6562; 12894; 14161 (2)
- КҮП** (373 | 7) ■ Айның йөзе тулы булып күп тормас ○ 23 ● 45; 112; 144; 152; 191; 196; 228; 334 (2); 411; 417; 475; 477; 541; 542; 544; 545; 547; 557; 620; 664; 780; 952; 1094; 1096; 1120; 1505; 1593; 1739 (2); 1742; 1781; 1800; 1801 (2); 1869; 1870; 1893 (2); 1912; 1929; 2105; 2154; 2207; 2246; 2273:1; 2313; 2315; 2364; 2375; 2451:2; 2510; 2622; 2662; 2669; 2724; 2822 (2); 2918; 2933; 3102; 3106; 3344; 3362; 3523; 3615; 3629; 3705; 3717; 3738; 3831; 3839; 4234:1; 4286; 4290; 4314 (2); 4378; 4672; 4728; 4818; 4864; 4894; 5027–5030; 5073 (2); 5098; 5105; 5286; 5298; 5320; 5334; 5342; 5378; 5385; 5402; 5405; 5448; 5451; 5467; 5471; 5472; 5520; 5667; 5681; 5756; 5785 (2); 5853; 5928 (4); 6010–6012; 6046; 6048; 6105; 6120; 6140 (2); 6184; 6224; 6258 (3); 6282; 6318; 6358; 6379;

- 6443; 6601; 6632; 6668; 6669; 6795 (2); 6796 (2); 6797 (2); 6798 (2); 6799 (2); 6800 (2); 6825; 6896; 6904; 6946; 6980; 6986; 7011; 7131; 7222; 7263 (2); 7407; 7415; 7489; 7702 (2); 7718; 7736; 7739; 7742; 7746; 7760; 7778; 7818; 7842; 7900; 7944; 8004; 8016; 8032; 8083; 8084; 8090 (2); 8091; 8118; :1. :2; 8119; 8127; 8173–8175; 8198; 8401; 8418; 8483; 8541; 8574; 8577; 8844; 8881; 9095; 9113; 9191; 9206 (2); 9234 (2); 9304; 9326; 9388; 9446; 9524 (2); 9525; 9527; 9536 (2); 9547 (2); 9589; 9599; 9601; 9604; 9671; 9672 (2); 9673; 9674; 9682; 9836; 9840; 10003; 10088; 10114; 10442 (2); 10443; 10552; 10571; 10706 (2); 10956; 11188; 11189; 11377; 11487; 11788; 11789; 12191; 12206 (2); 12262; 12266; 12283; 12316; 12383 (2); 12438; 12496; 12544; 12719 (2); 12720; 12967; 13024; 13236; 13273; 13439 (2); 13516; 13718; 13864 (2); 14032; 14214. :1; 14221; 14346 (2); 14543 (2); 14570 (2); 14678 (2); 14728; 14780; 14917; 14921; 14922; 15080 (2); 15100; 15151; 15235; 15243; 15252 (2); 15263 (2); 15505 (2); 15588; 15735; 15738–15740; 15742; 15743; 15745; 15797; 15798; 15875; 15893; 15898; 15924; 15925 (2); 15926 (2); 15927 (2); 15928 (2); 15929 (2); 15930; 15931 (2); 15932; 15933 (2); 15934–15936; 15937 (2); 15939; 15977; 15978; 15986; 15991; 16016; 16020; 16028; 16131; 16197; 16282–16284; 16420; 16460; 16489; 16565; 16616; 16617 (4); 16618 (2); 16619 (2); 16620 (2); 16621; 16623 (2); 16816:1; 16869; 16878; 16912; 16971; 17012; 17058 (2)
- КҮПЕР** (12) ■ Күзмә күпер суга, Микула кадак кага ○ 914 ● 1706; 6185; 6801–6803; 6807; 6812; 7108; 7109; 10451; 15810
- КҮПЕРӘ** (2) ■ Чүпрә – кабара да күперә ○ 9379 ● 16020
- КҮПЕРДӘ** (2) ■ Чыгымчы ат күпердә таяк ашый ○ 2695 ● 2930
- КҮПЕРДӘН** (1) ■ Ил кичкән күпердән кич, ул эчкән чишмәдән эч ○ 4934
- КҮПЕРЕ** (1) ■ Суы юк эчәргә, күпере юк кичәргә ○ 533
- КҮПЕРЕН** (2) ■ Болак күперен чыкканчы – теләнчегә бер тәңкә, чыккач – бер тиен дә жәлкә ○ 6750 ● 14015
- КҮПЕРЕННӘН** (2) ■ Саран күпереннән чыкканчы суда ак ○ 11911 ● 12292
- КҮПЕРЕНҮ** (1) ■ Күперенү күркәгә генә килешә ○ 4261
- КҮПЕРЕҢНЕ** (1) ■ Үз сүзенне үзең өз, күпереңне үзең төз ○ 16246
- КҮПЕРЕП** (1) ■ Хатын-кыз – мамык мендәр: сылап-сыйпап торсаң гына күпереп тора ○ 13720
- КҮПЕРНЕ** (6) ■ Фил, күперне борыны белән төртеп, тазалыгын карый: борынына чыдаса, үзене чыдый, ди ○ 3334 ● 6804; 6896; 7071; 11285; 16735
- КҮПКӘ** (9) ■ Аз күпкә буйсыныр ○ 546 ● 598; 3917; 5031; 6334; 6444; 9675; 11780; 13319
- КҮПЛӘР** (1) ■ Күпләр көлеп күл кичкәндә ялгыз елап ярда калган ○ 5032
- КҮПЛЕГЕ** (3) ■ Халык күплеге эшкә ярар, кинәшкә ярамас ○ 5074 ● 7279 (2)
- КҮПМЕ** (28 | 1) ■ Комны күпме әваләсән дә берекмәс ○ 139 ● 286; 358; 376; 1545; 1562; 2134; 2182; 3058; 3093; 3171; 3973; 4250; 4291; 4568; 4569; 4805; 5468; 6501; 7221; 7394; 7780; 8867; 8997; 9413; 9965; 10958:3; 12893; 15236
- КҮПМЕГӘ** (1) ■ Күпмегә алсам, шуна сатам ○ 8053
- КҮПНЕ** (10) ■ Күпне көткән аздан коры калыр ○ 599 ● 600; 5406; 10406; 10443; 11876; 11877; 15741; 16621; 16622
- КҮПНЕҢ** (11) ■ Азың чиген белмәгән күпнең чиген белмәс ○ 548 ● 5033; 5448; 6170; 6171; 6184; 6946; 7407; 8495; 8881; 11781
- КҮПСЕНДЕ** (1) ■ Ай бирде, кояш күпсенде ○ 83
- КҮПСЕНМӘ** (2) ■ Үз малыңны азынма, кеше малын күпсенмә ○ 7505 ● 12257
- КҮПТӘН** (8) ■ Аздан күп була, күптән юк була ○ 547 ● 2264; 5034; 5035; 5281; 14456; 15706; 16834
- КҮПТЕ** (1) ■ Сукты да, күпте дә ○ 5703
- КҮПЧЕК** (1) ■ Кунак күп ятса, күпчек урланыр ○ 10114
- КҮПЧЕЛЕК** (2) ■ Күпчелек кайда – көч шунда ○ 5036 ● 5037
- КҮПЧЕРСЕҢ** (1) ■ Кабарыңсаң чәпчерең, камыр булсаң күпчерең ○ 11990
- КҮР** (27) ■ Биек тауның түбәсен күр дә төбенә барма ○ 119 ● 600 (2); 1856; 5341; 5342; 5566; 6011 (2); 8792 (2); 10399; 10574; 11983 (2); 12081; 12520; 12523; 12806; 12899 (2); 13195; 13423 (2); 14163; 14365; 14696
- КҮРАЛМЫЙ** (3) ■ Үзе кыялмый, кылган кешене күрәлмый ○ 6630 ● 12236; 15228
- КҮРАЛМЫЙСЫҢ** (1) ■ Кеше күнеле – кара урман, күрәлмыйсың ни барын ○ 11151
- КҮРӘ** (138 | 5) ■ Йолдызны күз бик күрә дә, кул житми ○ 29 ● 217; 415; 491; 688; 816; 820; 904; 926; 946 (2); 1000 (2); 1039; 1837; 1961; 2016; 2215; 2608; 2620; 2728 (2); 2826; 2900; 2951; 3057;

- 3311; 3319; 3363; 3859; 3880; 3887; 3910; 4072 (2); 4183; 4184; 4411; 4442; 4473; 4509; 5072; 5191; 5234 (2); 5527; 5758; 5951; 5978; 5997; 6030 (2); 6095; 6122 (2); 6192; 6770; 6820; 6882; 6903 (2); 7055 (2); 7080; 7409; 7630; 7870; 7910 (2); 7981; 7998 (2); 8225; 8245; 8247 (2); 8391 (2); 8429; 1: 8765; 8775 (2); 8902; 8903 (2); 9065; 9066; 9146 (2); 9204; 9257; 9879 (2); 9896; 9932; 9964; 9978 (2); :1, :2, :3 (2); 9983; 10086; 10307 (2); 10412; 10424; 10524; 10624; 10625; 10642; 10676; 11142 (2); 11609; 12485; 12602; 12662; 12666 (2); 13104 (2); 13107 (2); 13138; 14265 (2); 15225; 15252; 15278; 15405; 15617; 15766 (2); 16030 (2); 16228; 16325; 16416; 16935 (2); 17020
- КҮРЭЗӨГӨ** (2) ■ Күрээзөгө ышанма, күргөнеңө ышан ○ 16737 ● 16761
- КҮРЭЗӨЛӨ** (1) ■ Күрээзөле илнең күзе тар ○ 16738
- КҮРӨ-КҮРӨ** (2) ■ Яхшы күргән дустыңа яхшы күргән малың бир: күрө-күрө сөөнсен; яман күргән кешенә яман күргән искең бир: кия-кия көөнсен ○ 5503 ● 15506
- КҮРӨЛӨР** (2) ■ Хатыннар камырны изәләр кичтән, уңмаса, күрөләр мичтән ○ 13734 ● 16872
- КҮРӨЛӨГӨ** (1 | 1) ■ Язмыш дип күрәлэгә утка кереп булмый ○ 14964 ● 14964:1
- КҮРӨСӨ** (3) ■ Күрмәгәннең күрәсе килер, күргәннең качасы килер ○ 10452 ● 12963; 14923
- КҮРӨСӨГӨ** (1) ■ Күрәсөгә үзөң барып керәсен ○ 14924
- КҮРӨСЕМ** (1) ■ Бар икән күрәсем, юк икән үләсем ○ 14978
- КҮРӨСЕН** (2) ■ Колагымны саңгыраулатып, күземне сукурайтып, ишетәсен ишетми, күрәсен күрми яшим ○ 10486 ● 14979
- КҮРӨСЕНЕ** (1) ■ Күрәсенә күрми, күргә кереп булмый ○ 14925
- КҮРӨСӨҢ** (8) ■ Көн күрәсөң килсә, көндөз йоклама ○ 899 ● 4964; 10454; 12361; 14926; 14927; 14955 (2)
- КҮРӨЧӨГӨҢ** (1) ■ Күрөчөгөң булса, пима кигәндә аягың сынар ○ 14928
- КҮРГӘЙ** (1) ■ Кош баласы, оясында ни күрсә, очканында аны күргәй ○ 3840
- КҮРГӘН** (44 | 1) ■ Ай күргән, кояш алган, жил очырып киткән ○ 86 ● 254; 528 (2); 913; 1455; 1704; 2940; 3146; 4924; 4931; 5008; 5307 (3); 5495; 5503 (4); 5876; 6770; 7749; 7899; 9051–9053; 9854; 10381; 10382:1; 10387; 10389; 10443–10445; 10527; 10566; 11204; 12138; 14410 (2); 14411 (2); 16221; 16624
- КҮРГӘНГӨ** (2) ■ Һәр күргәнгә кул житмәс ○ 10467 ● 14890
- КҮРГӘНДӨ** (4) ■ Төлкә арысланны тәү күргәндә куркуыннан чак жаны чыкмаган, икенчә күргәндә «әссаламегаләйкөм!» дигән, өченчә күргәндә алдап киткән, ди ○ 2293 (3) ● 16505
- КҮРГӘНӨ** (2) ■ Күзң күргәнә бер, күрмәгәнә мең ○ 10441 ● 14403
- КҮРГӘНЕМ** (3) ■ Иткәнәм – коллык, күргәнәм – хурлык ○ 5992 ● 7520; 15445
- КҮРГӘНЕН** (8) ■ Күргән күргәнән сөйләр, белгән белгәнән сөйләр ○ 10444 ● 12213; 13938; 15135; 16547; 16624; 16684; 17062
- КҮРГӘНЕНӨ** (2) ■ Күргәнән – күрешкәнән ○ 10446 ● 10447
- КҮРГӘНЕНӘ** (1) ■ Күрээзөгө ышанма, күргәнәңө ышан ○ 16737
- КҮРГӘНМЕ** (1) ■ Минем кызым кияү күргәнме ○ 14319
- КҮРГӘННӨН** (2) ■ Дус күргәннән түнәлмә ○ 5369 ● 10442
- КҮРГӘННӨР** (1) ■ Кычыткан чыпчыгы: «Үз өем, үз илем!» – дип сайрый икән. Моның өе кайда дип карап торсалар, кычыткан арасында кычыткан ефөгәннән үргән оясына кереп киткәнән күргәннәр ○ 4216
- КҮРГӘННӨ** (5) ■ Ил күргәнне күрербез ○ 5136 ● 10448; 10461; 13170 (2)
- КҮРГӘННЕН** (4) ■ Күршесен яман күргәннең күзе чыгар ○ 5210 ● 10449; 10452; 13196
- КҮРГӘНЧӨ** (8) ■ Алама атка менгәнчө, йөгөр кеше күргәнчө ○ 2456 ● 3583; 4707; 5566; 10399; 10482; 10574; 12523
- КҮРГӨЧ** (14) ■ Куян, үз койрыгын күргөч, «кудылар, тоттылар!» дип, йөрөгә ярылып үлгән, ди ○ 2263 ● 2776; 3075; 4123; 4782; 7066; 7679; 8491; 8522; 9662; 10669; 10730; 12936 (2)
- КҮРДӨ** (2) ■ Ай күрдө, кояш алды – безгә нәрәсә калды? ○ 87 ● 8451
- КҮРДӨМ** (2) ■ Батыр: «Дошман күрдөм», – ди, куркак: «Нигә тудым», – ди ○ 5545 ● 16625
- КҮРӨГӨ** (1) ■ Гомере барның күрөгө бар ○ 14715
- КҮРӨК** (5) ■ Янгына күрөк белән бармыйлар ○ 8540 ● 9002; 9003; 11128; 11267
- КҮРӨКЛӨ** (8) ■ Күршө тавыгы күрөклө, этәчләре бүрөклө ○ 5193 ● 9000; 10678; 11200; 14111; 14451 (2); 14913
- КҮРӨКЛӨГӨ** (2 | 2) ■ Күрөклөгә куян кабы да килешә ○ 10679 ● 10679:1, :2; 10680
- КҮРӨКЛӨНӨН** (2) ■ Күрөклөнән башы бүрөклө ○ 9014 ● 10681

- КҮРЕКСЕЗ** (3) ■ Күгөрчөн баласы, күрексез булса да, үскөч күгөрчөн була, ди ○ 4049 ● 14451 (2)
- КҮРЕКЧЕ** (1) ■ Төлкө никадөр качса да, барыр жире күрекче кибетендө ○ 2298
- КҮРЕМЛЕК** (1) ■ Туемлык түгөл, күремлек ○ 9785
- КҮРЕНӨ** (37) ■ Биек таунын башы – якын, төбө ерак күренө ○ 117 ● 232; 421; 687; 997; 1855; 2729; 3112; 3406; 4281; 4292; 5185; 5194; 6983; 7368; 8764; 8836; 8860; 9504; 9965; 10555; 10557; 10607; 10872; 11182; 11185; 11187; 12010; 12437; 12449; 12721; 12790; 13022; 13898; 15111; 15776; 16579
- КҮРЕНӘСӨ** (1) ■ Читкөрөк кит: читтэн матур күренәсө ○ 10738
- КҮРЕНГӨН** (5) ■ Күрөнгөн тау ерак булмас ○ 141 ● 4801; 8834; 9652; 13189
- КҮРЕНГӨННӨ** (1) ■ Күрөнгөннө алыслыгы юк, күтэргөннө авырлыгы юк ○ 692
- КҮРЕНГӨНЧӨ** (1) ■ Кызарып тәнем күрөнгөнчө аларып ямавы күрөнгөнчө ○ 8869
- КҮРЕНДӨ** (1) ■ Күзгө күрөндө, кулга тимдө ○ 10511
- КҮРЕНЕП** (2 | 1) ■ Асылынсан агачнын асылына асылын, үлсөң дө ерактан күрөнеп торырылык булсын ○ 1661:1 ● 10830; 16736
- КҮРЕНЕР** (27 | 2) ■ Кыш кояшы айда бер күрөнер ○ 51 ● 355; 2637; 3848; 4041; 4672; 5318; 7233 (2); 7462; 7845; 9276; 9735; 10011; 11530; 11640; 11729; 12076; 12743, :1, :2; 12760 (2); 12821; 13350; 13592; 14217; 15245; 16407
- КҮРЕНМӨ** (1) ■ Өндөүлөгө – иренмө, өндөүсөзгө – күрөnmө ○ 10202
- КҮРЕНМӨГӨН** (1) ■ Төбө күрөnmөгөн чиләктән су эчмө ○ 9970
- КҮРЕНМӨС** (8 | 2) ■ Күрөnmөс түмгөк ат өркөтө ○ 142 ● 2020; 3872; 7556; 12253; 12743, :1, :2; 13000; 14794
- КҮРЕНМӨСӨ** (1) ■ Моржаң күрөnmөсө, мөсафир буласың ○ 6806
- КҮРЕНМӨҮ** (2) ■ Күзгө төртсөң дө күрөnmөү ○ 10512 ● 10515
- КҮРЕНМИ** (19) ■ Ай яктыртканда, йолдыз күрөnmи ○ 14 ● 34; 1855; 3112; 3891; 8764; 8836; 9324; 9603; 10454; 10557; 10711; 12073; 12360; 12745; 14882; 15203; 16225; 16736
- КҮРЕНСӨ** (4) ■ Камышы күрөнсө, чишмәсө табылыр ○ 1283 ● 5163; 5317 (2)
- КҮРЕНСӨН** (1) ■ Кызарып тәнем күрөнгөнчө аларып ямавы күрөнгөнчө ○ 8869
- КҮРЕП** (28 | 1) ■ Идел күрөп суусыз үлгөн ○ 509 ● 618; 628 (2); 2225; 2505; 3468 (2); 3840:1; 3899 (2); 4160 (2); 4768; 5347; 6762; 7097; 7897; 8239; 10313; 10445; 11335; 12378 (2); 14556 (2); 14596; 15889; 16800
- КҮРЕР** (25) ■ Таш астында көн күрер ○ 237 ● 5537; 5822 (2); 6550 (2); 6552 (2); 7301; 10411; 10450; 10520; 12234; 12718; 13518 (2); 13795 (2); 14110 (2); 14399; 14909; 14969; 15263; 15549
- КҮРЕРБЕЗ** (4) ■ Бүгөн монда, иртәгә анда, иртәгесен күрербез танда ○ 1036 ● 5136; 12900; 13404
- КҮРЕРГӨ** (3) ■ Аюныкын бүрөгө хөдай язган күрөргө ○ 2094 ● 10731; 13453
- КҮРЕРЛӨР** (2) ■ Байнын меңен күрмәсләр, ярлынын берен күрерләр ○ 7297 ● 15568
- КҮРЕРЛЕК** (1) ■ Һәр нәрәсәне алдан күрерлек күзлек ясалмаган ○ 10468
- КҮРЕРМӨН** (1) ■ Иртәгә үлсәм исемдә иде, мондый хәлне күрермен дөп уйламаган идем ○ 15440
- КҮРЕРСӨ** (9 | 1) ■ Ояда ни күрөсөң, очканда шуны күрөрсөң ○ 3840:2 ● 4707; 6145; 6970; 12239 (2); 14334; 14405; 14963; 15453
- КҮРЕШ** (2) ■ Элек күрөш, аннан белеш ○ 5492 ● 16134
- КҮРЕШӨ** (1 | 2) ■ Алты яшәр юлдан кайтса, алтмыш яшәр күрөшө килер ○ 6730 ● 6730:1, :2
- КҮРЕШӨМ** (1) ■ Улым – көн күрөшөм, кызым – сәелөм ○ 14157
- КҮРЕШӨР** (2) ■ Орышмый аерылган елашып күрөшөр ○ 5041 ● 5480
- КҮРЕШӨРБЕЗ** (1) ■ Куян баласын, «куян базарында күрөшөрбез» дөп, ташлап китө, ди ○ 2249
- КҮРЕШКӨНӨ** (1) ■ Күргөнөң – күрөшкөнөң ○ 10446
- КҮРЕШТӨК** (1) ■ Куян тиреләрө базарда: «Исәнмө, менә тагын күрөштөк», – дөп әйтөрләр, ди ○ 2257
- КҮРЕШӨҮ** (1) ■ Дуслык – агач, күрөшө – жимешө ○ 5389
- КҮРКӨ** (9 | 1) ■ Тутый сөйлө белсә, күркө тик тора белө ○ 4161 ● 4259; 4262; 4263; 4281; 4292; 5194; 6489; 10679:2; 14926
- КҮРКӨГӨ** (2) ■ Күперенү күркөгә генә килешө ○ 4261 ● 12017
- КҮРКӨМ** (12) ■ Күрүк кигән күркөм булыр ○ 8920 ● 10666; 10682; 10799; 11160; 11201 (2); 11202; 11302; 12972; 13292; 14393
- КҮРКӨМГӨ** (1) ■ Күркөмгә күз иярө, көрпә тунга чүп иярө ○ 10683

- КҮРКӘМЛӘМИ** (1) ■ Кешене киём күркәмләми, киёмне кеше күркәмли ○ 8783
- КҮРКӘМЛЕК** (1) ■ Саламәтлек – күркәмлек ○ 15281
- КҮРКӘМЛИ** (1) ■ Кешене киём күркәмләми, киёмне кеше күркәмли ○ 8783
- КҮРКӘМНЕҢ** (1) ■ Йөзә күркәмнен холкы да күркәм ○ 10666
- КҮРКӘНЕҢ** (1) ■ Кызыл күрсә, күркәнең гайрәте килер ○ 4260
- КҮРКӘСЕ** (1) ■ Күрше авылынң күркәсе – үз авылынңн үрдәге ○ 4264
- КҮРКЕ** (47 | 5) ■ Жәйнең күрке яр булыр, ярның күрке тал булыр ○ 492 (2) ● 624 (4); 1335; 1680; 1857; 2575; 4384; 4987; 5546 (2); 6683; 8097; 8758 (2); 9004; 9011 (2); 10308 (2). :1 (2); 11593; 12699; 12824 (2); 12832 (2); 12834 (2); 12835; 12836 (2); 12859; 12955 (2); 13037 (2); 13831 (2); 13900 (2); 15098; 16070. :1 (3); 16364 (2)
- КҮРКЕМ** (2) ■ Күркем барда бүркем юк, бүркем барда күркем юк ○ 9025 (2)
- КҮРКЕСЕ** (1) ■ Киёмең кеше күркесе, фиғылең кеше көлкесе ○ 11379
- КҮРМӘ** (7) ■ Урма, мине күрмә ○ 1236 ● 1856; 8879; 10553; 12831; 13498; 14696
- КҮРМӘВЕНӘ** (1) ■ Яркәнатның көндөз күрмәвенә кояш гаепле түгел ○ 2339
- КҮРМӘГӘН** (29) ■ Күрмәгән жирнең күле – сөт, күмәче – бал ○ 143 ● 144; 272; 368; 869; 898; 1717; 1997; 2506; 2507; 3096; 6429; 7372; 9121; 10445; 10451; 10470; 10492; 10591; 10926; 12158; 12276; 13939; 14235; 14778; 14933; 15074; 15170; 16950
- күрмәгән** → **йөрмәгән-күрмәгән**
- КҮРМӘГӘНГӘ** (4) ■ Ябалак күрмәгәнгә кояш гаепле түгел ○ 4200 ● 9235 (2); 10284
- КҮРМӘГӘНЕ** (1) ■ Күзнең күргәне бер, күрмәгәне мең ○ 10441
- КҮРМӘГӘНЕҢ** (1) ■ Күргәнең сигез, күрмәгәнең туғыз ○ 10447
- КҮРМӘГӘННЕҢ** (1) ■ Күрмәгәннең күрсә килер, күргәннең качасы килер ○ 10452
- КҮРМӘДЕМ** (1) ■ Сорәп бирмәдем, урлап күрмәдем ○ 12652
- КҮРМӘК** (2) ■ Көн күрмәк кеше белән ○ 5021 ● 5200
- КҮРМӘККӘ** (1) ■ Берәү бар: күрмәккә бар, үрнәккә юк; берәү бар: алмакка бар, бирмәккә юк ○ 8109
- КҮРМӘКЧЕ** (3) ■ Үрмәкчедән күрмәкче ○ 4857 ● 9993; 10050
- КҮРМӘМЕШКӘ** (1) ■ Күрмәмешкә салынсаң, дөяне дә күрмәссең ○ 10453
- КҮРМӘС** (31) ■ Тау менмәгән тауны белмәс, тау янында тауны күрмәс ○ 158 ● 602; 1863; 2712; 2883; 2920; 3347; 4526; 5104; 5850; 5984; 6212; 6424; 7781; 7928 (2); 9574; 9854; 10411; 10451; 10520; 11779; 12234; 12534; 12722; 12898; 13904; 14474; 14909; 16669; 16781
- КҮРМӘСӘ** (5) ■ Баш күзеннән ни фәйда, күнел күзе күрмәсә ○ 10376 ● 10421; 11212; 15275; 16758
- КҮРМӘСӘҢ** (1) ■ Артыңда ни барын белмәсәң – тотылырсың, алдыңда ни барын күрмәсәң – егылырсың ○ 678
- КҮРМӘСЕН** (1) ■ Уң күзең күргәнне сул күз күрмәсен ○ 10461
- КҮРМӘСЛӘР** (1) ■ Байның менен күрмәсләр, арлының берен күрерләр ○ 7297
- КҮРМӘСЕНЕҢ** (1) ■ Күзе күрмәсенең күнеле сизмәс ○ 10433
- КҮРМӘССЕҢ** (14) ■ Илдә булса – үлмәссең, илсез көн күрмәссең ○ 4965 ● 5915 (2); 7344 (2); 9604; 10453; 11829 (2); 15087; 15133; 15456; 17043 (2)
- КҮРМӘЯН** (1) ■ Жәфаны күрмәян гашыйк сафаның кадереңе белмәс; мөхәббәт бер бәладер кем, грифтар улмаян белмәс ○ 12798
- КҮРМИ** (32) ■ Идел күрми итек чишмиләр ○ 384 ● 913; 2013; 2434; 3587; 4666; 7749; 8616; 9051–9053; 10396; 10486; 10624; 10625; 10642; 10876 (2); 10983; 11225; 12114; 12992 (2); 13498; 13515; 13553; 14379; 14729; 14777; 14884; 14925; 15372
- КҮРМИЕНЧӘ** (2) ■ Аю күрмиенчә айга сикермиләр ○ 2080 ● 9119
- КҮРМИЛӘР** (1) ■ Көртлек, кар астына башын яшергән белән, артын күрмиләр дип уйлый ○ 4044
- КҮРМИЧӘ** (5) ■ Су күрмичә, итегенне салма ○ 428 ● 520; 7897; 10553; 12275
- КҮРСӘ** (28) ■ Көн күрмәгән көн күрсә, көндөз чыра яндырыр ○ 898 ● 2038 (2); 2506; 2507; 3096; 3840; 3845; 4260; 7221 (2); 7372; 7680; 9398; 10412; 10502; 11609; 13865 (2); 14484; 14592; 15549; 16357; 16718; 16972; 17002; 17027; 17061
- КҮРСӘЛӘР** (2) ■ Бай өстендә яна киём күрсәләр «мөбарәк булсын!» диләр, арлы өстендә күрсәләр «кемнеке?» диләр ○ 7202 (2)
- КҮРСӘҢ** (11 | 1) ■ Ояда ни күрсәң, очканда шуны күрерсең ○ 3840:2 ● 3898 (2); 5299 (2); 10737; 12123; 14538; 14961 (2); 16126; 16368

- КҮРСӘТ** (10) ■ Дус булсаң, дуслыгыңны күрсәт: бүрәнәнән авыр башын күтәр ○ 5358 ● 5415; 6119; 11082; 12847; 14202; 15601; 15639 (2); 15873
- КҮРСӘТӘ** (1) ■ Донъя бер алдын, бер артын күрсәтә ○ 14720
- КҮРСӘТЕП** (4) ■ Бодай күрсәтеп арпа саткан ○ 1580 ● 7914; 7937; 9236
- КҮРСӘТЕР** (8) ■ Умырзая, яфрагыңнан алда, чәчәген күрсәтер ○ 1317 ● 2020; 3872; 6154 (2); 10133; 17022 (2)
- КҮРСӘТКӘН** (6) ■ Сыерны яхшы күрсәткән – артындагы танасы ○ 3215 ● 5094; 14302 (2); 14399; 17039
- КҮРСӘТКӘНЧЕ** (1) ■ Сөйләп күрсәткәнче, эшләп күрсәт ○ 6119
- КҮРСӘТКӘЧ** (1) ■ Товарны күрсәткәч мактыйлар ○ 7979
- КҮРСӘТМӘ** (11) ■ Сыерга тозлы су күрсәтмә: ач калып, сөт бирмәс ○ 3204 ● 5187; 5532; 10162 (2); 11624 (2); 12160 (2); 13556; 16251
- КҮРСӘТМӘГӘН** (2) ■ Чәчәк күрсәтмәгән агачтан жимеш көтелмәс ○ 1818 ● 12394
- КҮРСӘТМӘС** (4) ■ Котырган эт тешен күрсәтмәс ○ 3503 ● 4586; 11984; 13904
- КҮРСӘТМӘСӘН** (2) ■ Азагың күрсәтмәсәң, башын башлама ○ 747 ● 16727
- КҮРСӘТМИ** (3) ■ Эт, тешләргә итмәсә, тешен күрсәтми ○ 3638 ● 3756; 8817
- КҮРСӘТСӘ** (2) ■ Арыслан тешен күрсәтсә, көлә дип уйлама ○ 2048 ● 6927
- КҮРСӘТСӘН** (1) ■ Юләр бармак күрсәтсәң дә көлә ○ 11706
- КҮРСӘТСЕН** (1) ■ Сиксәндәге егетмен дисә, сызгырып күрсәтсен ○ 15093
- КҮРСӘТҮ** (5) ■ Аю хезмәте күрсәтү ○ 2111 ● 4705; 6109; 8972; 9076
- КҮРСӘТҮЧЕ** (1) ■ Арба ватылгач, юл күрсәтүче күп булыр ○ 6986
- КҮРСӘТҮЧЕГӘ** (1) ■ Юл күрсәтүчегә акча булса, юл бик тигез була ○ 6929
- КҮРСЕН** (2) ■ Көнөн күрсен, көлдә аунасын ○ 1049 ● 14979
- КҮРҮ** (9) ■ Жиле каг жир астын күрү ○ 249 ● 1102 (2); 2943; 10382; 10384; 10483; 10500; 12329
- КҮРҮГӘ** (2) ■ Ике күз белән күрү бер күз белән күрүгә тиң түгел ○ 10384 ● 10422
- КҮРҮЕ** (4) ■ Ил күрүе илле тиен, жир күрүе житмеш тиен ○ 4935 (2) ● 4936; 10423
- КҮРҮК** (1) ■ Күрүк кигән күркәм булыр ○ 8920
- КҮРҮКЧЕГӘ** (1) ■ Бүрекченең йомышы күрүкчегә төшәр ○ 9007
- КҮРШЕ** (29) ■ Тәвәче белән күрше булсаң, капкаң биек булсын ○ 2931 ● 3017; 3517; 4031; 4264; 4292; 5147; 5171; 5185–5187; 5188 (2); 5189–5197; 5238; 5251; 5254; 6916; 7157; 7368; 11925
- күрше → авыл-күрше
- КҮРШЕГӘ** (13) ■ Күрше эте күршегә өрми ○ 3517 ● 4292; 5151; 5185; 5189; 5194; 5197–5199; 5270; 7636; 15679; 15732
- КҮРШЕДӘ** (1) ■ Күршедә пешәр, безгә дә төшәр ○ 5271
- КҮРШЕДӘН** (5) ■ Авылыңда ни барны башка авылдан сора, өендә ни барны күршедән сора ○ 5157 ● 5190; 5200; 9485; 11470
- КҮРШЕЛӘР** (3) ■ Күршеләр төн йокламый чыкканны туйчылар белмәс ○ 5203 ● 5240; 5272
- КҮРШЕЛӘРГӘ** (1) ■ Күршеләргә туй килсә, син дә капкаң ачып куй ○ 5204
- КҮРШЕЛӘРЕ** (2) ■ Күршеләре белән тату яшәмәгән кешене берәү дә хөрмәтләми ○ 5205 ● 5206
- КҮРШЕЛӘРЕМ** (1) ■ Үзем күптән иманлы, күршеләрем өчен кайгырам ○ 16834
- КҮРШЕЛЕК** (2) ■ Күршелек кардәшлектән якын ○ 5201 ● 5202
- КҮРШЕМ** (1) ■ Үзем күптән ождахлы, күршем өчен кайгырам ○ 5281
- КҮРШЕНЕ** (1) ■ Бер кәжә ике күршене сугыштырыр ○ 3007
- КҮРШЕНЕКЕ** (2) ■ Икесе кешенекә, өчесе күршенекә ○ 5266 ● 12082
- КҮРШЕНЕҢ** (4) ■ Күршенең кузысы кучкар хәтле ○ 5207 ● 5208; 5209; 5264
- КҮРШЕҢ** (13) ■ Кулыңдагың нык тот, күршең белән тату тор ○ 5181 ● 5213–5224
- КҮРШЕНӘ** (6) ■ Күршенә бер сыер теләсәң, үзеңнеке ике булыр ○ 5227 ● 5228; 5230; 5235; 5239; 9951
- КҮРШЕНДӘ** (2) ■ Үзендә булмаса, күршәңдә булсын ○ 5255 ● 17007
- КҮРШЕНДӘГЕ** (1) ■ Өендәгә хәлне күршәңнән сора, күршәңдәгә хәлне башка авылдан сора ○ 8317
- КҮРШӘННӘН** (6) ■ Көлмә күршәңнән – үтәр башыңнан ○ 5184 ● 5250; 5253; 5256; 5258; 8317
- КҮРШӘННЕ** (2) ■ Күршәңне дус тот, читәңнең еш тот ○ 5225 ● 6935
- КҮРШӘННЕКЕНӘ** (1) ■ Үзеңнекең бирмәсәң бирмә, күршәңнекенә тимә ○ 5257
- КҮРШӘННЕҢ** (1) ■ Күршәңнең башы авыртса, син эчеңне тот ○ 5226

- КҮРШЕСЕ** (1) ■ Кинә – дошманлыкның күршесе ○ 12524
КҮРШЕСЕН (2) ■ Үзен таныган илен таныр, илен таныган күршесен таныр ○ 5121 ● 5210
КҮРШЕСЕНӘ (4) ■ Бүре дә күршесенә тими ○ 2142 ● 5211; 5212; 5282
КҮСӘ (2) ■ Күрмәгәнгә күсә таң, күсәләргә сакал таң ○ 10284 ● 10285
КҮСӘДӘН (1) ■ Күсәдән көләр өчен үз сакалын яхшы булырга кирәк ○ 10286
КҮСӘК (5) ■ Чебенгә күсәк күтәрү ○ 4855 ● 5606; 9288; 12427; 12680
КҮСӘЛӘРГӘ (1) ■ Күрмәгәнгә күсә таң, күсәләргә сакал таң ○ 10284
КҮСӘМ (2) ■ Йөздән берәү чичән, меннән берәү күсәм ○ 15489 ● 15506
КҮСЕ (5) ■ Былтыр үлгән күсе – быел чыккан исе ○ 784 ● 3400; 3426; 7496; 11847
КҮСЕГӘ (1) ■ Арыслан бер вакытта да юлбарыс белән күсегә бер төсле карамый ○ 2039
КҮСЕЛӘР (1) ■ Күселәр гаделлегенә калганчы песинң зольмы яхшырак ○ 3404
КҮСЕНЕ (1) ■ Мәче, үзе йокласа да, күсене күрә ○ 3363
КҮТӘР (1) ■ Дус булсан, дуслыгың күрсәт: бүрәнәнән авыр башын күтәр ○ 5358
КҮТӘРӘ (21) ■ Ат типкәнне ат күтәрә, тай типкәнне тай күтәрә ○ 2518 (2) ● 3027; 5370 (2); 7048; 7259; 8310; 9373; 10770 (2); 10788; 10948; 11118; 11181; 12545; 13765; 15289; 15641; 15798; 16107
КҮТӘРӘЛӘР (1) ■ Баланы бавырга кысып күтәрәләр ○ 13975
КҮТӘРӘМ (1) ■ Күтәрәм дип сыердан бизмә, тибешкәк дип аттан бизмә ○ 3172
КҮТӘРӘМНӘН (1) ■ Аксак – күтәрәмнән яхшырак ○ 15187
КҮТӘРӘСЕ (1) ■ Ташны ташлайсы жиңел, күтәрәсе авыр ○ 182
КҮТӘРГӘН (12) ■ Су күрмичә чабуын күтәргән ○ 520 ● 540; 785; 1753; 3030 (2); 4195; 5593; 5709; 7454; 14781; 15358
КҮТӘРГӘННЕН (1) ■ Күрәнгәннен алыслыгы юк, күтәргәннен авырлыгы юк ○ 692
КҮТӘРӘЛӘ (3) ■ Каракош та кояштан ары күтәрәлә алмый ○ 3926 ● 4671; 15585
КҮТӘРӘЛГӘН (1) ■ Биек күтәрәлгән егылудан курка ○ 680
КҮТӘРӘЛГӘННЕН (1) ■ Теле күтәрәлгәннен кулы да күтәрәлә ○ 15585
КҮТӘРӘЛМӘСЕН (1) ■ Карга, ни хәтле югары күтәрәлмәсен, барыбер үлкәсәгә кунар ○ 3976
КҮТӘРӘЛМИ (1) ■ Агачта жимеш арктан саен, ботагы күтәрәлми ○ 1784
КҮТӘРӘП (12) ■ Чөмәгән жиргә урак күтәрәп барып булмый ○ 1463 ● 5695; 6428; 8844; 8921; 10618; 11011; 12446; 14582; 15659; 15706; 16507
КҮТӘРӘР (11) ■ Жиңелне жил күтәрер, авыр урынында калыр ○ 641 ● 2925; 3469; 3673; 5606; 10777; 10940; 11555; 11945 (2); 15580
КҮТӘРӘРГӘ (1) ■ Бер сүз күтәрә алмаган кеше күп сүз күтәрәргә мәжбүр булыр ○ 15798
КҮТӘРӘРСЕН (1) ■ Кулын белән тукыганны иңен белән күтәрәрсен ○ 8696
КҮТӘРӘШӘ (1) ■ Агачның аскы ботаклары өскеләрен күтәрешә ○ 1664
КҮТӘРМӘ (5) ■ Чебенгә чукмар күтәрмә ○ 4815 ● 10275; 10559; 10560; 10781
КҮТӘРМӘГӘН (1) ■ Азапны тауга биргәннәр – күтәрмәгән, аннары кешегә биргәннәр – күтәр-
гән ○ 14781
КҮТӘРМӘГӘННЕ (1) ■ Фил күтәрмәгәнне тел күтәрә ○ 15641
КҮТӘРМӘС (1) ■ Безгә язганны болан күтәрмәс ○ 14981
КҮТӘРМӘСӘ (1) ■ Эт үз койрыгын үзе күтәрмәсә, аны кем күтәрер ○ 3673
КҮТӘРМИ (4) ■ Ак нәрсә кер күтәрми ○ 553 ● 9489; 10481; 15289
КҮТӘРСӘ (1) ■ Күмәк, күтәрсә, күлне күчерер ○ 5025
КҮТӘРТЕР (1) ■ Ачу акыл китәрттер, көн дә күсәк күтәрттер ○ 12427
КҮТӘРҮ (2) ■ Чебенгә күсәк күтәрү ○ 4855 ● 10835
КҮТӘРҮНЕН (1) ■ Өй күтәрүнең ние бар, мүклисә дә чултыйсы; киндер сугуның ние бар, ата-
сы да кагасы ○ 8324
КҮЧӘ (8) ■ Нәрсәнәң төсә янындагы нәрсәгә күчә, ди ○ 610 ● 2307; 4809; 5239; 5662; 5854; 9394; 15987
КҮЧӘР (1) ■ Күпер башында күчәр башлары элөгешкән ○ 7108
КҮЧӘРГӘ (1) ■ Аерырга булгач хатын яман, күчәргә булгач авыл яман ○ 13593
КҮЧӘРДӘГЕ (1) ■ Күчәрдәгә көпчәкне тәртәгә такмыйлар ○ 7058
КҮЧӘРЕ (1) ■ Кызыл телнең күчәре сынмый ○ 15501
КҮЧӘРЕНӘ (1) ■ Тәгәрмәч әйләнгәндә күчәренә көч төшә ○ 7072
КҮЧЕ (1) ■ Кортның анасы кая кунса, күчә шунда сарыр ○ 4737
КҮЧЕН (1) ■ Бер корт анасын тоткан бөтен күчән тотар ○ 4726

- КҮЧЕНСӘ** (1) ■ Сүз белмәгән сөйләсә, сүзнә үзенә китерер, күчә белмәс күчәнсә, бөтен малын үтерер ○ 15987
- КҮЧЕРӘ** (1) ■ Берүзәң тау күчәрә алмыйсың ○ 4890
- КҮЧЕРГЕЧ** (2) ■ Кешедән күчәргеч ал, эшенне үзәң бел ○ 6349 ● 10791
- КҮЧЕРЕР** (1) ■ Күмәк, күтәрсә, күлне күчәреп ○ 5025
- КҮЧЕРМӘК** (1) ■ Күршәдән күрмәк – күчәрмәк ○ 5200
- КҮЧКӘНЧЕ** (1) ■ Баланың берсә итәктән житәккә күчкәнче, икенчесә итәккә менеп утыра ○ 13988
- КҮЧЛЕ** (1) ■ Күчлө корт бал ашый, күчмә коңгыз үләнсә ашый ○ 4741
- КҮЧМӘ** (1) ■ Күчлө корт бал ашый, күчмә коңгыз үләнсә ашый ○ 4741
- КҮЧМӘЛЕГӘ** (1) ■ Ак бүкәнне чатыр димә, күчмәлегә утыр димә ○ 4865
- КҮЧМИ** (1) ■ Тау күчсә дә, халык күчми ○ 5050
- КҮЧСӘ** (2) ■ Корт күчсә – илеләң ○ 4734 ● 5050
- КҮЧТӘН** (1) ■ Арбам сынды дип күчтән калма, башым авырта дип эштән калма ○ 6021
- КҮЧТӘНӘЧ** (1) ■ Күчтәнәч күп булмый ○ 8175
- КҮЧҮ** (1) ■ Ике күчү бер бөлүгә тора ○ 6760
- КҮШӘГӘНЧЕ** (1) ■ Кигән ыштанны кем күрә, күшәгәне ил күрә ○ 8903
- КҮШӘНЕР** (1) ■ Түшәгә бар түшәнер, икмәгә бар күшәнер ○ 8421
- КҮШӘҮДӘН** (1) ■ Ахмак сөйләүдән, сыер күшәүдән, мулла сораудан туймас ○ 16963
- КЫБА** (1) ■ Кыз биргән кыба ялангач ○ 13184
- КЫБЫРДАГАН** (1) ■ Кыбырдаган кыр ашкан ○ 6790
- КЫБЫРДАМЫЙ** (1) ■ Чыпчык кыбырдамый торалмый ○ 4176
- КЫБЫРДАТА** (1) ■ Телә белән тегермән тарттыра, кулы кыл да кыбырдата алмый ○ 15684
- КЫБЫРСЫГАН** (2) ■ Кыбырсыган тик тормас, артына сукмый утырмас ○ 11867 ● 13662
- КЫБЫРСЫК** (3) ■ Кыбырсык әйләнгәнчә көн узып китер ○ 6491 ● 11868; 11869
- КЫДЫРГАН** (1) ■ Күп сөйләгән изер, күп кыдырган гизер ○ 15928
- КЫДЫРМА** (1) ■ Комагай кылкыннан яза, кыдырма аягынан яза ○ 9660
- КЫДЫРЫМ** (1) ■ Кыдырым хатын оенә житкәндә алгысыр ○ 13653:1
- КЫЕГЫ** (2) ■ Үрдәк, ашаганда, хужасының өй кыегына карап ала, ди: «Ашасам, өй кыегы да бар әле», – дип ○ 4415 ● 13044
- КЫЕГЫНА** (1) ■ Үрдәк, ашаганда, хужасының өй кыегына карап ала, ди: «Ашасам, өй кыегы да бар әле», – дип ○ 4415
- КЫЕК** (31 | 1) ■ Агач кайсы якка кыек булса, шул якка авар ○ 1650 ● 1785; 2022; 2029; 4080; :1; 4619; 5697; 5773; 6539; 6738; 7126–7128; 7233 (2); 7262; 7298; 8279 (2); 8482; 8573; 9514; 10538; 10668; 12171; 13365; 13554; 14912; 15726; 15913; 16171
- кыек** → гаеп-кыек
- КЫЕККА** (1) ■ Кәкрәне кыекка саплау ○ 651
- КЫЕКЛЫ** (1) ■ Алар нигә мыеклы да, без нигә кыеклы ○ 10322
- КЫЕКТАН** (1) ■ Туры сүз, кыектан әйтсәң дә, туры тия ○ 16082
- КЫЕКЧАҢ** (1) ■ Адрес була кыекчаң, егет була мыекчаң ○ 12817
- КЫЕН** (21) ■ Тауга менүе кыен, төшүе ансаг ○ 166 ● 1796; 2902; 3365; 7273; 7397 (2); 7707; 8144; 9335; 9343; 10298; 11148 (2); 11514; 11698; 13944 (2); 13983; 14728; 14912
- КЫЕНДЫР** (2) ■ Эшен белгән кешегә көйләдер лә бу дөнья, эшен белмәгән кешегә кыендыр ла бу дөнья ○ 6385 ● 16640
- КЫЕНЛЫК** (1) ■ Ирдә кыюлык булса, эштә кыенлык булмас ○ 13523
- КЫЕНРАК** (1) ■ Бала авыру үзәң авырудан кыенрак ○ 13917
- КЫЕНЫ** (1) ■ Баласың көн – курчак уены, бала тугач була кыены ○ 14000
- КЫЕП** (2) ■ Карга, ни хәтлө канатын кыеп очса да, карчыга булмас ○ 3975 ● 12634
- КЫЕРСЫТСАҢ** (1) ■ Кыерсытсаң, кырмыска да тешли ○ 4785
- КЫЕШ** (3) ■ Кыеш агачның ботагы туры булмас ○ 1694 ● 1948; 16356
- КЫЕШАЛАР** (1) ■ Ир белән хатын иртәнчәк кыешалар, кичтән сөешәләр ○ 13817
- КЫЖРАГАНДА** (1) ■ Чын батыр яу кыйраганда кул башлар, чын чичән теш кыжраганда сүз башлар ○ 5650
- КЫЗ** (218 | 2) ■ Күршеләре яхшы булса, аксак кыз да кияү табар ○ 5206 ● 5574; 5841; 7784; 11624; 11805; 12709; 12740; 12760 (2); 12934; 12936; 12938; 12940–12946; 12948; 12949 (2);

12950–12952; 12954; 12955; 12957; 12958; 12960; 12961 (2); 12962 (4); 12964; 12965; 12968–12999; 13032; 13033 (2); 13034 (2); 13035; 13036; 13038; 13040; 13041 (2); 13042; 13045; 13047; 13049; 13055; 13056; 13057; :1, :2; 13058–13065; 13068 (2); 13069–13071; 13076; 13077; 13079–13081; 13083; 13086–13088; 13089 (2); 13090; 13091; 13092 (2); 13093; 13094; 13095 (2); 13096–13098; 13102; 13103; 13105; 13106; 13109–13112; 13114; 13128; 13129; 13138 (2); 13145; 13150; 13158; 13178; 13179; 13183–13185; 13186 (2); 13187; 13188; 13189 (2); 13190; 13208; 13254; 13271–13273; 13276; 13278; 13282; 13291; 13350; 13363; 13368; 13385; 13394; 13421; 13700; 13708; 13786; 13791; 13808; 13861 (2); 13883; 13884; 14109; 14113; 14114; 14116; 14119; 14121–14126; 14135; 14142; 14166; 14168; 14169; 14171–14173; 14175; 14189; 14296; 14297; 14349; 14365; 14377; 14389; 14412; 14413; 14416; 14421; 14424; 14425; 14444; 14447; 14451 (2); 14459; 14630; 15094; 16734; 16951

кыз → **хатын-кыз**

КЫЗАМ (1) ■ Яз житсә кызам, кыш житсә сызам ○ 1062

КЫЗАМЫККА (1) ■ Кызамыкка кызыл кор ○ 15230

КЫЗАР (1) ■ Тиле тиккә кызар ○ 11637

КЫЗАРГАНЧЫ (1) ■ Ак кандала кызарганчы эчәр, кызыл кандала канганчы эчәр ○ 4753

КЫЗАРЫП (2) ■ Кызарып чыккан кояшны болыт калпый ○ 50 ● 8869

КЫЗАРЫР (3) ■ Оялмаган кеше өчен оятлының йөзе кызарыр ○ 11264 ● 11271; 15583

КЫЗАРЫРСЫҢ (1) ■ Кызың артынан йөрсәң, кызарырсың ○ 13030

КЫЗАУ (1) ■ Кыз урлаган егеткә кызау да кыз күрүнгән ○ 13189

КЫЗАУГА (1) ■ Паңгы булдыңмы – кер кызауга ○ 1296

КЫЗГА (13) ■ Кызыл жулык кызга килешә ○ 9010 ● 12953; 13000; 13001; 13052; 13099; 13274; 13275; 13405; 14144; 14209; 14314; 14406

кызга → **хатын-кызга**

КЫЗГАН (3 | 4) ■ Кызыл йомырка кызган чакта кыйммәт ○ 4285:1 ● 10031:1, :4, :5; 13008; 13010; 13011

КЫЗГАНА (1 | 1) ■ Батканда балта бирмәкче иде, тартып чыгаргач, сабын да кызгана ○ 1933:1 ● 3630

КЫЗГАНГАН (4) ■ Бүре бәрәнне кызганган: тотып ашаган ○ 2141 ● 2479; 7268; 11870

КЫЗГАНГАНДА (1) ■ Бай малны кызганганда, ярлы жанны кызганмый ○ 7183

КЫЗГАНГАННАН (1) ■ Кызганганнан кызыл этәч алган ○ 11871

КЫЗГАНДА (1) ■ Телә кызганда әйткәннең соңыннан йөзе кызарыр ○ 15583

КЫЗГАНМЫЙ (1) ■ Бай малны кызганганда, ярлы жанны кызганмый ○ 7183

КЫЗГАНМЫЙЛАР (1) ■ Көзгә катыкны кияүдән кызганмыйлар ○ 13426

КЫЗГАНЧАК (1) ■ Иске бай кызганчак булса, яңа бай мактанчык була ○ 7351

КЫЗГАНЧЫ (2) ■ Табаны кызганчы тай узар, табаны кызгач ат узар ○ 2849 ● 10672

КЫЗГАНЫП (1) ■ Колагыңны кызганып, башыңны кистермә ○ 10403

КЫЗГАНЫР (1) ■ Тәңре малын шайтан кызганыр ○ 16870

КЫЗГАНЫЧ (1) ■ Дөньяда иң кызганыч – эшкә ялкау кеше ○ 6465

КЫЗГАЧ (1) ■ Табаны кызганчы тай узар, табаны кызгач ат узар ○ 2849

КЫЗДАЙ (1) ■ Куршенең тавыгы – каздай, хатыны – кыздай ○ 5208

КЫЗДАН (5) ■ Аем кыздан ай бизәр, яман кыздан яу бизәр ○ 12935 (2) ● 12966; 13387; 14153

КЫЗДЫРА (2) ■ Читтәге кояш жылы була, уртасына барсаң, кыздыра ○ 69 ● 973

КЫЗДЫРГАН (1) ■ Төлкәгә: «Кыздырган тавык ашар идеңме?» – дигәннәр. «Кешенең көләсен китермәгез әле», – дигән, ди ○ 2309

КЫЗДЫРЫП (1) ■ Кыз булсаң, кыздырып сөйлә ○ 12985

КЫЗДЫРЫР (2) ■ Кыш житсә, буран туздырыр; жәй житсә, кояш кыздырыр ○ 870 ● 12978

КЫЗ-КЫЗ (1) ■ Егет үләр кыз-кыз дип, төвә үләр тоз-тоз дип ○ 13084

КЫЗЛАР (25 | 2) ■ Шомырт чәчәк аткан вакытта кызлар жилкенә, балан чәчәк аткан вакытта балык сикерә ○ 1819 ● 8708:1; 10282 (2); 12774; 12805; 12937; 12947; 12956; 13002–13006; 13007, :1; 13008; 13009; 13067; 13072–13074; 13082; 13099; 13375; 13862; 13866

КЫЗЛАРГА (3) ■ Кызларга кызган икмәк тә сый була ○ 13010 ● 13011; 14127

КЫЗЛАРНЫҢ (1) ■ Кызларның кыркмышы да кырык сум ○ 13012

КЫЗЛЫ (16 | 1) ■ Кызлы йорт – нурлы йорт ○ 13013 ● 13014, :1; 13015–13017; 13085; 13191; 13370; 13897; 14128–14130; 14146–14148; 14150

КЫЗНЫ (15) ■ Яман киём яшь кызны әбидәй, әбине пәридәй итәр ○ 8829 ● 12963; 13018–13020; 13050; 13051; 13053; 13108; 13127; 13131; 14131; 14134; 14390; 14462

кызы → хатын-кызын

КЫЗНЫҢ (22) ■ Атның сере иясенә мәғлүм, кызның сере оенә мәғлүм ○ 12939 ● 12967; 13021–13026; 13037; 13039; 13043; 13044; 13046; 13048; 13054 (2); 13100; 13192; 13263; 13276; 14308; 14452

кызның → хатын-кызның

КЫЗСА (1) ■ Тулпар, аягы кызса, канатланып очар ○ 2803

КЫЗСЫЗ (2) ■ Кызлы кызын кыстырганда, кызсыз үзен кыстыра ○ 13015 ● 14151

КЫЗСЫЗГА (1) ■ Улсызга ул булып, кызсызга кыз булып ○ 14175

КЫЗСЫЗЛАР (1) ■ Улсызлар урамда калмый, кызсызлар кырда калмый ○ 14152

КЫЗУ (5) ■ Тимернең ике башы да кызу ○ 306 ● 1341; 5559; 8647; 11789

КЫЗУЛАТА (1) ■ Ат тауга житсә, адымын кызулата ○ 2517

КЫЗУРАК (| 1) ■ Ерактагы кояш якындагыдан кызурак ○ 27:3

КЫЗУЫ (2) ■ Кызуы да пешерә, суыгы да пешерә ○ 1112 ● 8495

КЫЗУЫНДА (2 | 1) ■ Суык тимер сузылмый: тимерне кызуында сугалар ○ 294 ● 303; 4285:2

КЫЗ-ХАТЫННЫҢ (1) ■ Кыз-хатынның эчендә бишкеле-билтерле бала ятыр, ди ○ 13663

КЫЗЫ (25 | 1) ■ Шәһәр кызы киенгәнә авыл кызы сөенгән ○ 5242 (2) ● 5926; 6597; 7127; 7283; 7287 (2); 13027; 13101; 13104; 13193; 13318; 14111; 14142:2; 14153; 14155; 14156; 14165; 14309–14312; 14315; 14316; 14423

кызы → улы-кызы

КЫЗЫГА (1) ■ Күз кызыга, күнел керми ○ 10419

КЫЗЫГУ (1) ■ Кешенең голдан чыгуы: берсе – малга кызыгу, икенчесе – теленә салыну ○ 7367

КЫЗЫГЫ (3) ■ Кызның кызыгы алганчы, суның кызыгы канганчы ○ 13023 (2) ● 13294

КЫЗЫГЫН (1) ■ Ат, әйләнәп, кызыгын табар; ир, әйләнәп, языгын табар ○ 13450

КЫЗЫГЫР (1) ■ Кол кызылга кызыгыр ○ 5833

КЫЗЫДАЙ (1) ■ Үз сөйгәнәң үзенә хур кызыдай күренә ○ 12790

КЫЗЫК (2) ■ Кымыз барда кызык бар ○ 9287 ● 15113

КЫЗЫКМА (2) ■ Һәр кызылга кызыкма ○ 635 ● 7339

КЫЗЫКНЫҢ (1) ■ Кызыкның төбе сызык ○ 6662

КЫЗЫКСЫЗ (1) ■ Улсыз тормыш уңайсыз, кызсыз тормыш кызыксыз ○ 14151

КЫЗЫЛ (37 | 2) ■ Аша кызыл тиз анай, зәңгәресе яхшырак ○ 563 ● 594; 632; 1218; 1219; 1808; 2314; 3324; 3325; 4260; 4285; .1; .2; 4389; 4753; 8801; 9010; 9285 (2); 9286; 10652; 10677 (2); 11870; 11871; 12948; 12970; 12974; 12990; 13001; 13662; 13866; 14147; 14158; 14337; 15230; 15401; 15500; 15501

КЫЗЫЛГА (4) ■ Һәр кызылга кызыкма ○ 635 ● 4262; 5833; 11634

КЫЗЫЛДА (2) ■ Кызның күзе кызылда ○ 13026 ● 14308

КЫЗЫЛТЫГЫ (1) ■ Төлкенә кызылтыгы үз башына ○ 2312

КЫЗЫЛЫНА (1) ■ Алманың кызылына алданма ○ 1798

КЫЗЫМ (11) ■ Кызым, сина әйтәм, киленем, син тыңла ○ 13113 ● 14157; 14158; 14176; 14181; 14318; 14319; 14617; 14631; 14639; 16951

КЫЗЫМА (1) ■ Көзгә катык, көмеш кашык киявем белән кызыма; язгы катык, ярлык кашык киленем белән улыма ○ 13425

КЫЗЫМДА (1) ■ Миндә кызым кайгысы, кызымда кияү кайгысы ○ 14318

КЫЗЫМНЫҢ (2) ■ Үземнең киленем усал, кызымның биеме усал ○ 13399 ● 14634

КЫЗЫН (14) ■ Чыпчык та тутый кош кызын сораган, ди ○ 4178 ● 7176; 8606; 13015; 13028; 13029; 13196; 13249; 14313; 14317; 14347; 14426; 16960; 17003

кызын → улын-кызын

КЫЗЫНА (2) ■ Өенә күрә илгә, кызына күрә киявә ○ 13107 ● 14209

кызына → улына-кызына

КЫЗЫНДА (4) ■ Андый гына хан кызында да була ○ 5985 ● 14308; 14312; 17079

КЫЗЫНМА (1) ■ Чыкмаган кояшка кызынма ○ 71

КЫЗЫНМАДЫМ (1) ■ Кояшында мин кызынмадым ○ 97

КЫЗЫННАН (1) ■ Берәү улыннан күрер, берәү кызыннан күрер ○ 14110

КЫЗЫНЫҢ (2) ■ Калак тотса, хан кызының кулы кабара ○ 5813 ● 5927

КЫЗЫҢ (7 | 1) ■ Кызың артынан йөрсәң, кызарырсың ○ 13030 ● 13364; 14142:1; 14160–14162; 14164; 14165

кызың → **улың-кызың**

КЫЗЫҢА (2) ■ Кызына тиң кияү килсә, калым димә, тиген бир ○ 13194 ● 14166

КЫЗЫҢНАН (2) ■ Яхшы килен үз кызыңнан яхшы, яхшы кияү үз улыңнан яхшы ○ 13397 ● 13423

КЫЗЫҢНЫҢ (1) ■ Кызыңның төсен мактама, эшен макта ○ 13031

КЫЗЫП (1) ■ Сөйләшә-сөйләшә кызып киттек, башаклыкка менеп киттек ○ 16297

КЫЙ (2) ■ Мал кый белән, кунак сый белән ○ 10156 ● 15544

КЫЙБАТ (17) ■ Диңгездә су кыйбат ○ 369 ● 1305 (2); 3056 (2); 3287 (2); 5624; 7560; 7931; 7980; 9883; 10234; 11454 (2); 15331; 15748

КЫЙБЛА (1) ■ Дүрт ягың – кыйбла ○ 732

КЫЙБЛАГА (1) ■ Ике кыйблага оеганның иманы булмас ○ 16821

КЫЙБЛАДАН (1) ■ Кыйбладан жил торса – карың китәр, төньяктан жил иссә – жәен китәр ○ 1113

КЫЙБЛАНЫ (1) ■ Торна да кыйбланы ташлап туган жиренә кайта ○ 4132

КЫЙБЛАСЫ (1) ■ Сәүдәгәрнең кыйбласы Мәкәржә ○ 7972

КЫЙГЫРЫШЫ (1) ■ Аның кыйгырышы бардыр ○ 14977

КЫЙММӘТ (29 | 2) ■ Аю тора торган урын кыйммәт түгел, тавык тырмаша торган урын кыйммәт ○ 2081 (2) ● 2115; 2116; 4285; :1; :2; 4518; 5348; 6375; 6382 (2); 7858; 7868; 7932; 7945; 8154 (2); 8671; 8761; 9210; 9558; 9873; 9875; 10287 (2); 12674 (2); 12990; 16680 (2)

КЫЙММӘТЕ (5) ■ Жәүһәрнең кыйммәте зур, үгетнең кыйммәте юк ○ 329 (2) ● 801; 7926; 10450

КЫЙММӘТЕН (1) ■ Алтын кыйммәтен сарраф белер ○ 7744

КЫЙММӘТКӘ (2) ■ Арзан товар кыйммәткә төшә ○ 7859 ● 9533

КЫЙММӘТЛӘНГӘН (1) ■ Нәрсә арзанланган саен алучының инсафы китә, нәрсә кыйммәтләнгән саен сатучының инсафы китә ○ 7943

КЫЙММӘТЛЕ (1) ■ Ир асылы – ниммәтле, кыз асылы – кыйммәтле ○ 13808

КЫЙММӘТНЕН (1) ■ Арзанның бер сәбәбе була, кыйммәтнен бер хикмәте була ○ 7860

КЫЙМЫЙСЫҢМЫ (1) ■ Ишеккә сыймыйсыңмы, керергә кыймыйсыңмы? ○ 8370

КЫЙМЫЛДАВЫ (1) ■ Ирнең ирен кыймылдавы да – ир ○ 13544

КЫЙМЫЛДАГАН (1) ■ Кыймылдаган кыл ярыр ○ 6093

КЫЙМЫЛДАГАННЫҢ (1) ■ Кулы кыймылдаганның авызы да кыймылдар ○ 10941

КЫЙМЫЛДАМАЙ (1) ■ Жил өрмәгәнче каен башы кыймылдамай ○ 1188

КЫЙМЫЛДАП (1) ■ Усақ яфрагы көндәшле хатыннар шикелле: жилсез көндә дә кыймылдап тора ○ 1759

КЫЙМЫЛДАР (1) ■ Кулы кыймылдаганның авызы да кыймылдар ○ 10941

КЫЙМЫЛДАТКАН (1) ■ Тигенгә тел кыймылдаткан – тиле булып саналган ○ 15627

КЫЙМЫЛДАТКАННЫ (2) ■ Бу чакта бияләй эчендә бармак кыймылдатканны белеләр ○ 781 ● 9039

КЫЙМЫЛДЫЙ (1) ■ Артына ут капса да кыймылдый торган түгел ○ 8552

КЫЙНА (2 | 1) ■ Атны камчы белән кыйнама, капчык белән кыйна ○ 2567:1 ● 13981; 13984

КЫЙНАГАН (1) ■ Ябалак кыйнаган нәрсә ○ 4208

КЫЙНАГАНЧЫ (1) ■ Баланы кыйнаганчы багананы кыйна ○ 13981

КЫЙНАЛГАН (2) ■ Читтә кыйналган өенә кайтыр, өендә кыйналган кая кайтыр ○ 8302 (2)

КЫЙНАЛМЫЙ (1) ■ Кыйналмый берәү дә сый алмый ○ 6094

КЫЙНАМА (1 | 1) ■ Атны камчы белән кыйнама, капчык белән кыйна ○ 2567:1 ● 12279

КЫЙНАМАГАН (1) ■ Кызын кыйнамаган тезен кыйнар ○ 13028

КЫЙНАМАЙЛАР (2) ■ Атны ярга батканда кыйнамайлар ○ 2568 ● 3185

КЫЙНАМАЙМ (1) ■ Тамагымны сыйламайым, жанымны кыйнамайым ○ 9778

КЫЙНАП (7) ■ Дунгызны кыйнап кәжә ясамыйлар ○ 2894 ● 2981; 3032; 3706; 10226; 13982; 15687

КЫЙНАР (4) ■ Атына көче житмәгән төртәсен кыйнар ○ 2607 ● 2649; 5569; 13028

КЫЙНАУ (2) ■ Ачудан ат кыйнау бар, хатын кыйнау юк ○ 13615 (2)

КЫЙНЫЙ (3) ■ Бурый буран, елйй олан, бармый ат, кыйный карт ○ 1214 ● 2751; 15687

КЫЙНЫЙЛАР (3) ■ Сьерны баткан жирендә кыйныйлар ○ 3214 ● 3812; 7064

- КЫЙРАГАНДА** (1) ■ Чын батыр яу кыйраганда кул башлар, чын чичән теш кызраганда суз башлар ○ 5650
- КЫЙШАЙМАУ** (1) ■ Авыз-борын кыйшаймау ○ 10596
- КЫЙШЫК** (7) ■ Кыйшык агач төзөне бозар ○ 1695 ● 11530; 12809; 13382; 13915; 14056; 15776
- КЫЛ** (23 | 1) ■ Өөнө күрө жиһазын кыл, заманына күрә рәвешен кыл ○ 1000 (2) ● 2425; 2441, :1; 2442; 2891; 2892; 6093; 6490; 7583; 9079; 9955; 10953; 12144; 12358; 12998; 13158; 13500; 14189; 15088 (2); 15684; 16936
- КЫЛА** (8) ■ Кош, оясында ни күрсә, очканда да шуны кыла ○ 3845 ● 8390; 12496; 12662; 14932; 16586; 16609 (2)
- КЫЛАЛМАГАН** (1) ■ Тәдбирен кылалмаган тәкъдиргә сълтар ○ 14951
- КЫЛАЛМЫЙ** (1) ■ Үзе кылалмый, кылган кешене күралмый ○ 6630
- КЫЛАМ** (1) ■ Мин кылам утыз, язмыш кыла тугыз ○ 14932
- КЫЛАНА** (1) ■ Өвене янган кеше сымал кылана ○ 1511
- КЫЛАНГАН** (2) ■ Кыланган кызыл кияр, яранган яшел кияр ○ 8801 ● 12015
- КЫЛАНМАС** (2) ■ Языксыз кыз ни кыланмас, сөясез тел ни әйтмәс ○ 13047 ● 14702
- КЫЛАНМЫШ** (1) ■ Кыланган кыланмыш кырык көндә кире кайта, кырык көндә кайтмаса – кырык елда кайта, ди ○ 12015
- КЫЛАНСА** (1) ■ Баш маймыл ни кыланса, калган маймыллар бар да шуны кыланыр, ди ○ 2324
- КЫЛАНЧЫК** (2) ■ Акыллы атын мактар, кыланчык үзен мактар ○ 11426 ● 13005
- КЫЛАНЫГЫЗ** (1) ■ Рәхмәт, сыйладыгыз, көн дә шулай кылаңыгыз ○ 10216
- КЫЛАНЫР** (3) ■ Баш маймыл ни кыланса, калган маймыллар бар да шуны кыланыр, ди ○ 2324 ● 2331; 5191
- КЫЛАНЫРСЫҢ** (1) ■ Тамагыңа кирәк булса, тамаша төрле кылаңырың ○ 9695
- КЫЛАНЫШТАН** (1) ■ Кылаңыштан кылмыш чыга ○ 12016
- КЫЛАНЫШЫ** (1) ■ Кылаңышы кырга сыймый ○ 12086
- КЫЛГАН** (12) ■ Кылган башы юкка кышпанмый ○ 1287 ● 6341; 6630; 11520; 11670; 12058; 12359 (2); 12662; 16522; 16828; 16945
- КЫЛГАННЫ** (1) ■ Каләм кылганны кылыч кыла алмый ○ 16586
- КЫЛГАНЫ** (1) ■ Мулланың сөйлөгәннен тыңла, кылганын кылма ○ 17049
- КЫЛГАНЫҢ** (1) ■ Кырда чалыш йорсәң дә, кылганың туры булсын ○ 12529
- КЫЛДАН** (4) ■ Бер кылдан аркан ишеп булмый ○ 2353 ● 11528; 12998; 16428
- КЫЛКЫННАН** (1) ■ Комагай кылкыннан яза, кыдырма аягыңнан яза ○ 9660
- КЫЛМА** (3) ■ Көчөң житәрлек эшнә барын да кылма ○ 6099 ● 12397; 17049
- КЫЛМАС** (2) ■ Бүрә дә юлдашына касд кылмас, яхшы вә яман булса да, ялгыз ташламас ○ 2144 ● 14495
- КЫЛМАСА** (1) ■ Атадан ул туса – иге, ата юлын куса – иге, биленә садак буса – иге, битенә килер оягны үзе белеп юса – иге, шушыларны кылмаса, барыннан да югы – иге ○ 14357
- КЫЛМЫЙ** (2) ■ Гөнаһ кылмый тәүбә итмисең ○ 12494 ● 13736
- КЫЛМЫЙЛАР** (1) ■ Динчеләр, жинаят кылмыйча, гыйбадәт кылмыйлар ○ 16820
- КЫЛМЫЙЧА** (1) ■ Динчеләр, жинаят кылмыйча, гыйбадәт кылмыйлар ○ 16820
- КЫЛМЫШ** (1) ■ Кылаңыштан кылмыш чыга ○ 12016
- КЫЛМЫШЫНА** (1) ■ Кылмышына күрә бәһасе ○ 6095
- КЫЛНЫ** (3) ■ Кылны артык нечкәртсән өзелә ○ 2371 ● 2443; 6530
- КЫЛСАҢ** (2) ■ Яманга яхшылык кылсаң, «миннән курыкты» дияр ○ 12254 ● 12495
- КЫЛТАМАККА** (1) ■ Комагай кылтамакка калыр ○ 9661
- КЫЛТЫР-КЫЛТЫР** (1) ■ Кылтыр-кылтыр кычкырыр, калай этәч шул торыр ○ 16281
- КЫЛУДАН** (1) ■ Бер ел гыйлем өйрәнү ике ел гыйбадәт кылудан хәерле ○ 16536
- КЫЛЧЫК** (2) ■ Бал – балчык, мал – кылчык ○ 7313 ● 14854
- КЫЛЧЫКСЫЗ** (2) ■ Арыш башаксыз булмас, арпа кылчыксыз булмас ○ 1522 ● 9032
- КЫЛЫГЫ** (5) ■ Кыз кылыгы белән сөйдерер ○ 12991 ● 13024; 13038; 14124; 14135
- КЫЛЫГЫН** (1) ■ Кылыгын белмәгән малга яқын барма ○ 2372
- КЫЛЫЙ** (1) ■ Бөтенләй суқыр булудан кылый булу яхшырак ○ 15211
- КЫЛЫЙМ** (1) ■ Би белгәнне кол белә, кылайым дисә ирке юк ○ 5760
- КЫЛЫКЛЫ** (2) ■ Улың үссә, өлгелә белән таныш бул; кызың үссә, кылыклы белән таныш бул ○ 14164 ● 14169

- КЫЛЫКТАН** (1) ■ Кыз яхшысы кылыктан билгеле ○ 12999
КЫЛЫН (2) ■ Яучи телен саклай, думбрачы кылын саклай ○ 13223 ● 16424
КЫЛЫНМЫШЫННАН (2) ■ Агач белең жимешеннән, адәм – кылынмышыннан ○ 6007 ● 11058
КЫЛЫННАН (1) ■ Дунгыз кылыннан киез итек басып булмай ○ 2882
КЫЛЫП (1) ■ Яхшылыкны кылып диңгезгә ташласаң да кайтыр ○ 12371
КЫЛЫР (6) ■ Колан коега төшкәндә, гөберле бака айгырлык кылыр ○ 2231 ● 10716; 11956 (2); 13874 (2)
КЫЛЫРГА (2) ■ Ахмакка гыйбадәт кылырга кушсан, маңгаен тишеп бетерер ○ 11513 ● 16210
КЫЛЫЧ (28) ■ Арысланга атлансаң, камчын кылыч булсын ○ 2052 ● 5454; 5533; 5559; 5562; 5568; 5589–5593; 5611; 5643; 5653; 5665; 5681; 5685; 8677; 10279; 13814 (2); 15099; 15502; 15544; 15654; 16586; 16587; 16611
КЫЛЫЧНЫ (1) ■ Туры сүз тимерне тишәр, йомшак сүз кылычны кисәр ○ 16087
КЫЛЫЧТАН (4) ■ Кылыч күтәргән – кылычтан үтәр ○ 5593 ● 15545; 16083; 16654
КЫЛЫЧЫ (2) ■ Золымның кылычы озын ○ 5800 ● 13739
КЫЛЫЧЫҢА (1) ■ Солах турында сүз барганда сугыш кылычыңа таянма ○ 5616
КЫЛЫЧЫҢНЫ (1) ■ Яу киткәч, кылычыңны төпкә чап ○ 5663
КЫМШАН (1) ■ Аллага ышан, үзең кымшан ○ 16846
КЫМШАНМЫЙ (1) ■ Кылган башы юкка кымшанмый ○ 1287
КЫМЫЗ (4) ■ Күпме кымыз бирсә дә, кәжә бия булмас ○ 3058 ● 9287; 14636; 16734
КЫМЫЗГА (1) ■ Кымызга пешкәк кирәк, ишәккә күсәк кирәк ○ 9288
КЫМЫЗНЫ (1) ■ Кымызны эчәсең килмәсә болгатма ○ 9289
КЫМЫЗЫН (1) ■ Үзенә әйрәнә юк, кешенә кымызын эзли ○ 9518
КЫН (1) ■ Берәү кылыч булса, берәү кын булсын, берәү кызу булса, берәү тын булсын ○ 5559
КЫНА (26) ■ Яңгырдан ышык кына ○ 1235 ● 1384; 1507; 1629; 1718; 2981; 2986; 3790; 4213; 4807; 7866; 8184; 8440 (2); 8503; 8815; 9689; 10217; 10602; 10993; 11765; 13804; 14705; 14957; 16383; 16612
КЫНАМ (1) ■ Керпе баласын «йомры гынам, йомшак кынам» дип сөя, имеш ○ 2222
КЫНГА (2) ■ Куш кылыч кынга сыймас ○ 5589 ● 16254
КЫНДА (2) ■ Кылыч кында килешә ○ 5591 ● 5592
КЫНСЫЗ (1) ■ Булат пычак кынсыз калмас ○ 9887
КЫНЫ (4) ■ Казаны нинди – кыны шундый ○ 9919 ● 9948; 10002; 15990
КЫНЫН (1) ■ Казанына карап кынын ал, анасына карап кызын ал ○ 14313
КЫНЫСЫН (2) ■ Үткен кылыч кынысын кисәр ○ 5685 ● 15654
КЫНГЫР (9) ■ Кыңгыр булса да юл булсын ○ 6791 ● 9012; 9013; 11872; 12530; 12531; 12650; 14435; 15916
КЫНГЫРАУ (6) ■ Начар атка кыңгырау такмыйлар ○ 2673 ● 2724; 2753; 7067; 11666; 15251
КЫНГЫРАУЛЫ (1) ■ Минем капкам кыңгыраулы, какмасаң да шалтырый ○ 8657
КЫНГЫРАУНЫҢ (1) ■ Кыңгырауның эче буш ○ 7043
КЫНГЫРАУСЫЗ (1) ■ Яхшы ат кыңгыраусыз булмас ○ 2717
КЫПТЫР (1) ■ Кырык кат чабадан бер кыптыр тун артык ○ 8914
КЫР (6) ■ Кыр эшне ярата ○ 1417 ● 1860; 2230; 5148; 6790; 6819
КЫРА (1) ■ Иргә торган карга ашап туя, соң торганы борынын кыра ○ 3943
КЫРАЕҢ (1) ■ Ярты булсын кыраең, ачык булсын чыраең ○ 10194
КЫРАСЫ (1) ■ Урак та урасы бар, тамак та кырасы бар ○ 1503
КЫРАУ (8) ■ Кырау яңгырны качыра ○ 1114 ● 1293; 1333; 1569; 7383; 10270; 10662; 15205
КЫРАУДАН (1) ■ Чәчәк кыраудан курка, кыз – алдаудан ○ 13045
КЫРГА (10) ■ Кырга барганда мактанма, кайтканда мактан ○ 1418 ● 1444; 1475; 2261; 2827; 3509; 6447; 10435; 12086; 14125
КЫРГАВЫЛ (1) ■ Кызым баласы – кыргавыл ○ 14181
КЫРГАН (1) ■ Тик торган да юк, эш кырган да юк ○ 6304
КЫРГАЯК (1) ■ Кыргаяк кешенә миен ашый, имеш ○ 4786
КЫРГЫН (2) ■ Түрә симерсә, кыргын килә ○ 5910 ● 14635
КЫРДА (15) ■ Игенче – кырда, балыкчы – суда ○ 1407 ● 1419–1421; 1423; 1877; 2232; 2305; 4967; 5427; 8459; 11245; 12529; 14148; 14152
КЫРДАГЫ (4 | 1) ■ Кырдагы – ашлык түгел, амбардагы – ашлык ○ 1422 ● 1423; 1556; 3894; 4158:1

- КЫРКУ** (1) ■ Сөю бар жирдә көю бар, курку бар жирдә кырку бар ○ 12761
- КЫРКЫЛДАСА** (1) ■ Күпме кыркылдаса да, тавык очып тау ашмый ○ 4291
- КЫРКЫРГА** (1) ■ Куй «кыркырга бэйлиләр» дип әйтә икән, кәжә «суярга бэйлиләр» дип әйтә икән ○ 3095
- КЫРЛАЧ** (2) ■ Энем кырлач «агам кырлачтан уздырыйм» дип тырыша, ди ○ 968 ● 969
- КЫРЛАЧНЫ** (1) ■ Энем кырлач әйткән: «Агам кырлачны уздырам, яшь киленнәрнең көянтәсен сындырам» ○ 969
- КЫРЛАЧТАН** (1) ■ Энем кырлач «агам кырлачтан уздырыйм» дип тырыша, ди ○ 968
- КЫРЛЫ** (3) ■ Йомырка кырлы булмас ○ 4275 ● 12449; 16236
- КЫРЛЫК** (1) ■ Чүплә орлык чәчкәннең кырын кырлык басар ○ 1465
- КЫРМА** (1) ■ Кырма бүрек – баш күрке, көмеш йөзек – кул күрке ○ 9011
- КЫРМАВЫК** (3) ■ Кырмавык үзенә тигән һәркемгә ябыша ○ 1288 ● 3031; 7306
- КЫРМАЗИН** (1) ■ Дөнья кырмазин, диңгез тубыктан ○ 14765
- КЫРМЫЙЛАР** (1) ■ Өйгә кергәч, кире чыгып аяк кырмыйлар ○ 8332
- КЫРМЫЙМ** (1) ■ Тик тә тормыйм, бик тә кырмыйм ○ 6308
- КЫРМЫСКА** (18 | 1) ■ Колын егылса, колагына кырымска өелер ○ 2843 ● 4756; 4758; 4785; 4787, :1; 4788–4795; 4804; 4832; 4836; 5318; 13318
- КЫРМЫСКАДАЙ** (2) ■ Дошманың кырымскадай булса да, арысландай күр ○ 5341 ● 13828
- КЫРМЫСКАДАН** (1) ■ Кырымскадан гыйбрәт ал – яздан кышны каршыла ○ 4796
- КЫРМЫСКАЛАР** (2) ■ Кырымскалар да буа ера ала ○ 4797 ● 4798
- КЫРМЫСКАНЫ** (1) ■ Кырымсканы аягыңа кундыр – ул сиңең башыңа менәр ○ 4799
- КЫРМЫСКАНЫҢ** (1) ■ Кырымсканың амбары буш булмый ○ 4800
- КЫРМЫСКАСЫНА** (1) ■ Алла һалак итим дигән кырымскасына канат үстерер ○ 4755
- КЫРНЫҢ** (1) ■ Урман белән су – кырның күрке ○ 1857
- КЫРПАК** (1) ■ Бер кырпак белән кыш булмас ○ 773
- КЫРПУЛЫК** (1) ■ Кырык өйдән кырпулык ○ 5182
- КЫРТ-КЫРТ** (1) ■ Ана тавык «кырт-кырт» килеп торыр ○ 4266
- КЫРТЫЙ** (1) ■ Кыртый ат белән ерак барып булмый ○ 2666
- КЫРТЫШ** (1) ■ Әле дә яхшы сукмады, кыртыш белән тукмады ○ 5711
- КЫРТЫШЫ** (1) ■ Кыртышы чергән бүрәнәнең үзеге дә тиз черүчән ○ 1926
- КЫРЧЫН** (2) ■ Дунгыз сазны яратыр, кырчын тазны яратыр ○ 15215 ● 15228
- КЫРЧЫНЫ** (1) ■ Тазы табылды, тагын кырчыны гына кирәк ○ 15360
- КЫРШАВЫ** (1) ■ Кисмәгенә күрә кыршавы ○ 9932
- КЫРШАУ** (1) ■ Кипкән кисмәккә кыршау киертмә ○ 9931
- КЫРШАУСЫЗ** (1) ■ Кыршаусыз мичкә булмас ○ 9937
- КЫРШЫЛГАН** (1) ■ Борчак саламы белән кыршылган ○ 1581
- КЫРЫ** (2) ■ Кырыккының кыры иркен ○ 5018 ● 9504
- КЫРЫГЫЗНЫҢ** (1) ■ Уракны күп урадыр идем, кырыгызның көе юк ○ 1505
- КЫРЫГЫНА** (1) ■ Кырыгына бер иман, утызына бер комган ○ 16833
- КЫРЫГЫНДА** (1) ■ Утызында ук атмаган кырыгында кылыч чапмас ○ 15099
- КЫРЫЕНА** (1) ■ Озын илнең очына, кыска илнең кырыена ○ 5144
- КЫРЫЕНДА** (1) ■ Үләсе килгән чебеш кое кырыенда йөрер ○ 4344
- КЫРЫК** (85 | 5) ■ Кырык ел яңгыр яуса да, мәрмәр ташка су үтмәс ○ 140 ● 736; 1519; 1600; 1687; 1768; 2084; 2237; 2239:2; 2444; 2655; 2967; 3575; 4084; 4372; 5017; 5019; 5177; 5182; 5183 (2); 5202; 5427; 5751; 5753; 5954; 6043; 6298; 6351; 6641; 7014; 7048; 7166 (2), :1 (2); 7909; 7933; 8373; 8403; 8413; 8802; 8884; 8914; 8915 (2); 9080; 9105; 9178; 9630; 9665; 9820; 10068; 11274; 11540; 11616; 11872; 12015 (3); 12530; 12531; 13012; 13014, :1; 13021 (2); 13025; 13108; 13138; 13193; 13375; 13629; 13721; 13801; 13802; 13821; 13909; 14099; 14144; 14176; 14447; 14635; 14706; 14727:2; 14744; 15794; 15800; 15803; 16537
- КЫРЫК-ИЛЛӘ** (1) ■ Көчкә илла алла белән, кырык-иллә мулла белән ○ 16884
- КЫРЫККА** (8) ■ Кылың кырыкка яру ○ 2443 ● 4482; 6461; 6530; 15026; 15076; 15103; 15147
- КЫРЫККАНДА** (1) ■ Куйны кырыкканда тәкә калтырды ○ 3100
- КЫРЫК-КЫРЫК** (1) ■ Кырык-кырык дия иллөгә тутырды ○ 8052
- КЫРЫКЛЫНЫҢ** (1) ■ Кырыккының кыры иркен ○ 5018
- КЫРЫКМЫШЫ** (1) ■ Кызларның кырыкмышы да кырык сум ○ 13012

- КЫРЫКСаң** (1) ■ Иткөл, кырыксаң, жиң булыр ○ 8901
КЫРЫКТА (2) ■ Егермедө тай менмөгөн кырыкта ат менмас ○ 15030 ● 15077
КЫРЫКТАГЫ (1) ■ Кырыктагы эшен кырып йөртер ○ 15078
КЫРЫКТАН (3) ■ Кырыктан артык кыңгыр як ○ 12650 ● 15076; 15147
КЫРЫКТЫР (1) ■ Кызның яры кырыктыр, ише чыкса юлыктыр ○ 13192
КЫРЫЛГАН (1) ■ Чакырусуз туйга барсаң, кырылган табак-савыт хақын түләрсең ○ 13329
КЫРЫЛМАС (1) ■ Теленә хужа булсаң, тешен кырылмас ○ 15610
КЫРЫЛМАСА (1) ■ Кырылмаса – кырык булыр, өзелмасә – йөз булыр ○ 7933
КЫРЫЛСА (1) ■ Кутанда куй кырылса, кутыр кәжә баш булыр ○ 3016
КЫРЫЛУ (| 1) ■ Вәгдәненең «вау»ы кырылу ○ 12648:1
КЫРЫЛЫП (1) ■ Кырык эш кырылып ята ○ 6298
КЫРЫМ (1) ■ Кырым чирүе хәтле ○ 5698
КЫРЫМГА (1 | 2) ■ Угыл туса, уйга карар; кыз туса, Кырымга карар ○ 14142 ● 14142:1, :2
КЫРЫН (9) ■ Батып барган кояш туып килгән айга кырын карый, имеш ○ 25 ● 1465; 4149; 6540; 7335; 9012; 12558 (2); 16788
КЫРЫНА (1) ■ Агач башына әүвәл нинди кош кунса, кырына шул кунар ○ 3820
КЫРЫНДА (1) ■ Аулак өйдә кыз сайлама, урак кырында сайла ○ 12940
КЫРЫНДАГЫН (1) ■ Кырындагын кырык ел эзләгән ○ 736
КЫРЫН-КЫРЫН (2) ■ Кырын-кырын ятсаң, кырык кеше бер сәкөгә сыя ○ 5019 ● 8413
КЫРЫП (4) ■ Күзенә кырып салырга сукыр бер тиен дә юк ○ 7835 ● 10509; 12471; 15078
КЫРЫР (1) ■ Кырымска кандаланы кырыр ○ 4789
КЫРЫРМЫН (1) ■ Кырыкка кадр дөнъяны кырырмын, кырыктан соң бары белән торырмын ○ 15076
КЫРЫС (1) ■ Кырыс жинги кымыз пешәр, әрле жинги әйрән пешәр ○ 14636
КЫСА (3) ■ Ерактан каты өрә, якыннан койрыгын кыса ○ 3775 ● 3815; 14289
КЫСАР (2) ■ Тар бүрек башны кысар ○ 9017 ● 11913
КЫСАСЫ (4) ■ Чананың, табаны тузса да, кысасы кала ○ 7079 ● 9896; 9899; 9982
КЫСКА (43 | 1) ■ Сазлык жир – жәйләүгә, кыска жеп бәйләүгә ярамый ○ 149 ● 611–613; 752; 959; 996 (2); 1879:1; 1978; 2270; 2533; 2811; 4693; 5068; 5144; 5594; 6911; 6950; 7095; 7722; 8150; 8697; 8905; 8993; 9099; 10361; 10728; 10748 (2); 10979; 13246; 13380; 13603; 14711; 15293; 15586; 15603; 15690; 15752; 15947; 16032; 16158; 16161
КЫСКАЛЫКТА (1) ■ Кыскалыкта – осталык ○ 15914
КЫСКАН (2) ■ Караңгыда күз кысқан беленми ○ 849 ● 3497
КЫСКАНГА (1) ■ Былтыр кысқанга быел кычкырмыйлар ○ 783
КЫСКАНЫКЫ (1) ■ Озынныкы еракта, кысканыкы йөрәктә ○ 10793
КЫСКАНЫН (3) ■ Озынның бөгеләсе килми, кысканың үреләсе килми ○ 10794 ● 11606; 15459
КЫСКАРАК (1) ■ Егет жилле, жиләнә кыскарак ○ 12932
КЫСКАРМАС (1) ■ Көн озаймый, төн кыскармас ○ 900
КЫСКАРТА (4) ■ Ялкаулык – гомерне кыскарта торган агу ○ 6598 ● 9809; 12539; 14942
КЫСКАРТЫР (1) ■ Озын тел гомерне кыскартыр ○ 15509
КЫСКАРЫР (1 | 1) ■ Агач киссәң озын кис, чаба-килә кыскарыр ○ 1879 ● 1879:1
КЫСКАСЫ (2) ■ Бауның озыны, сүзенң кыскасы яхшы ○ 15787 ● 16048
КЫСҚЫЧ (1) ■ Кысқыч барда утка бармагың тыкма ○ 8470
КЫСЛА (3) ■ Сусыз жирдә кысла да – балык ○ 458 ● 4582; 4676
КЫСЛАНЫН (1) ■ Кысланың кайда кышлаганын күрсәтү ○ 4705
КЫСМАГАН (1) ■ Ана басмаган, ата кысмаган ○ 14461
КЫСРАК (1) ■ Тумаган тайдан кысрак бия артык ○ 2834
КЫССА (1) ■ Яшь бала кысса, еланни үтерә ○ 14082
КЫССАң (2) ■ Койрыгынын ныграк кыссаң, куян да шырпы кабызыр ○ 2245 ● 10637
КЫСТАГАН (1) ■ Ач теләнченә тук теләнчә кыстаган ○ 5732
КЫСТАМАК (1) ■ Кыстамак бар, көчләмәк юк ○ 10149
КЫСТАМЫЙ (1) ■ Кунак кыстатмый булмас, хужа кыстамый булмас ○ 10112
КЫСТАР (3) ■ Икмәк юкта теләнчә кыстар ○ 9213 ● 9575; 10056
КЫСТАТМЫЙ (1) ■ Кунак кыстатмый булмас, хужа кыстамый булмас ○ 10112
КЫСТАУ (1) ■ Яхшы ашка кыстау кирәкми ○ 9392

- КЫСТЫР** (1) ■ Теленне тик тоталмасаң, тешенә кыстыр ○ 15608
- КЫСТЫРА** (2 | 1) ■ Атка дага какканда бака ботын кыстыра ○ 2478:3 ● 13015; 15953
- КЫСТЫРАЛАР** (1) ■ Сантыйның салпы ягына салам кыстыралар ○ 11621
- КЫСТЫРГАН** (1 | 1) ■ Ат аягын дагалалганда бака ботын кыстырган ○ 2478:1 ● 4553
- КЫСТЫРГАНДА** (1) ■ Кызлы кызын кыстырганда, кызсыз үзен кыстыра ○ 13015
- КЫСТЫРМЫЙ** (1) ■ Ат дагалалганда бака ботын кыстырмый ○ 2478:2
- КЫСТЫРУ** (3) ■ Жил ягына салам кыстыру ○ 1243 ● 1500; 2437
- КЫСТЫРЫП** (1) ■ Башы өзелсә, култык астына кыстырып йөгөрер ○ 10336
- КЫСЫК** (1) ■ Мосафир этнең койрыгы кысык ○ 3522
- КЫСЫЛ** (2) ■ Яз – ызыл, кыш – кысыл ○ 982 ● 13093
- КЫСЫЛМА** (1) ■ Ясамаган юсыкка кысылма ○ 5970
- КЫСЫЛЫР** (1) ■ Кыш хәстәрен күрмәгән кысылыр да кашыныр ○ 869
- КЫСЫП** (4) ■ Патшаң суык булса, бер күзенне кысып үт ○ 5881 ● 7677; 13975; 16233
- КЫСЫР** (6) ■ Кысыр биядән колын төшертмә ○ 2831 ● 3102; 3163; 3248; 4286; 13786
- КЫТАЙГА** (2) ■ Рызыгын булмаса, Кытайга барып та чәй эчә алмый кайтырсың ○ 9318 ● 14798
- КЫТАКЛАГАН** (2) ■ Күп кытаклаган тавык йомырканы аз сала ○ 4290 ● 4375
- КЫТАКЛАМАСА** (1) ■ Тавык кытакламаса, күкәй саласын кем белә ○ 4310
- КЫТАКЛАР** (1) ■ Ике этәч сугышканда тавыклары кытаклар ○ 4367
- КЫТАКЛЫЙ** (4) ■ Йомырка салган тавык үзе кытаклый ○ 4276 ● 4286; 4288; 4375
- КЫТКЫЛДАГАН** (1) ■ Кыткылдаган тавыкның барысы да күкәй салмас ○ 4287
- КЫТЛЫГЫ** (1) ■ Куй кытлыгы вакытында кәжгә Габдрахман патша диерләр ○ 3015
- КЫТЛЫК** (2) ■ Спекулянт – кытлык елның бүсере ○ 7963 ● 14126
- КЫТЛЫКТА** (1) ■ Руза, намаз туклыкта, иман начар кытлыкта ○ 16930
- КЫТНЫЙ** (1) ■ Тавык та йомырка салганчы гына кытный ○ 4318
- КЫТЫ** (1) ■ Бар чагында – бал да май, юк чагында – кыты да мыты ○ 7633
- КЫТЫКЛАП** (1) ■ Тел очын кытыклап тору ○ 15675
- КЫТЫРЧЫК** (2) ■ Киленнәр корсагы – кимә, кимә булса да ким керә; кызлар корсагы – кытырчык, кытырчык булса да – кырык капчык ○ 13375 (2)
- КЫЧКЫР** (2) ■ Куразга «кычкыр» дип әмер бирмиләр ○ 4371 ● 15852
- КЫЧКЫРА** (13) ■ Көз кычкыра: «Ундырам», – дип, ә яз әйтә: «Тукта әле, мин нәрсә әйтермен», – дип ○ 884 ● 3033; 3955 (2); 3983; 3992; 4090; 4278; 4565; 7456; 10619; 15316; 15421
- КЫЧКЫРАМЫН** (1) ■ Каз кебек кычкырамын дип, карганьң арты ertyлган, ди ○ 3946
- КЫЧКЫРГАН** (13 | 3) ■ Авыр күтәргән ачы кычкырган ○ 540 ● 4000; 4057, :1, :2, :3; 4058; 4322; 4366; 4368; 4373; 4674; 5712; 8588; 11571; 16636
- КЫЧКЫРГАНГА** (1) ■ Аман кычкырганга кылыч юк ○ 5533
- КЫЧКЫРГАННЫ** (1) ■ Тау, бик зур булса да, үзенә кычкырганны яратмый: тавышны кире кайтара ○ 154
- КЫЧКЫРМЫЙ** (1) ■ Күке кычкырмый жәйнең яме булмый ○ 4061
- КЫЧКЫРМЫЙЛАР** (1) ■ Былтыр кыскаңга быел кычкырмыйлар ○ 783
- КЫЧКЫРСА** (3) ■ Карга кайда кычкырса, оясы шунда була ○ 3958 ● 4378; 14493
- КЫЧКЫРСАҢ** (1) ■ Урманда ни аваз кычкырсаң, шул ишетелер ○ 1872
- КЫЧКЫРУ** (5) ■ Этчә мәче кычкыру ○ 3397 ● 3970; 4009; 4392; 16446
- КЫЧКЫРУЧАН** (1) ■ Карт этәч кычкыручан була ○ 4369
- КЫЧКЫРЫП** (6) ■ Ала карга алдан кычкырып харап итә, калжасын төлке алып китә ○ 3931 ● 4100; 5464; 7508; 11453; 15395
- КЫЧКЫРЫР** (8) ■ Карга күке баласын күпме ашатса да, «кәккүк» дип кычкырыр ○ 3973 ● 4301; 4330; 4335; 4365; 4759; 6187; 16281
- КЫЧКЫРЫШКА** (1) ■ Кычкырышка яхшы сүз керми ○ 15915
- КЫЧУ** (1) ■ Кычу азса – корчангы ○ 15231
- КЫЧЫЙ** (1) ■ Тәкәнең, тауга менмәсә, тоягы кычый, ди ○ 3147
- КЫЧЫНГАН** (3) ■ Кычынган кәжә күрше читәнен аударыр ○ 3017 ● 6303; 15678
- КЫЧЫТА** (2) ■ Бажа бажасын күрсә, теле кычыта ○ 14592 ● 15956
- КЫЧЫТКАН** (7) ■ Гөл төбенә кычыткан үсми ○ 1270 ● 4216 (3); 10942; 15584 (2)
- КЫЧЫТКАНГА** (1) ■ Олы сүзен тотмаган – орылган да сугылган, кеше сүзен тотмаган – кычытканга егылган ○ 15952

- КЫЧЫТМАГАН** (2) ■ Кычытмаган жирне кашымыйлар ○ 15232 ● 15354
КЫЧЫТСА (1) ■ Этнең табаны кычытса, кәрванга иярер ○ 3725
КЫЧЫТЫР (1) ■ Комагайның борыны кырык көн алдан кычытыр ○ 9665
КЫШ (61 | 1) ■ Кыш кояшы айда бер күренер ○ 51 ● 490; 624; 773; 843; 859; 862; 863 (2); 864–871; 924; 932; 935; 970; 971; 976 (2); 982; 984; 1010; 1011; 1013; 1015; 1016; 1041–1043; 1062; 1067–1069; 1220; 1425; 1509; 2079; 3033; 3935; 3938; 4001 (2); 4018; 4069; 4801; 6105; 6221; 6495; 6995; 7438; 7531; 8480; 9186:2; 11322; 15079; 15640; 16277
КЫШКА (6 | 1) ■ Кышка каршы тиен дә запас жыя ○ 872 ● 990; 1020; 3408; 3644:1; 8996; 15059
КЫШКАР (1) ■ Ишетмәсәң ишет: Кышкар артында Кишет ○ 5267
КЫШКЫ (7) ■ Кышкы көн – бер карыш ○ 873 ● 874; 875; 1017; 1018; 3924; 6848
КЫШКЫСЫ (1) ■ Берәүнең икесе – берәүнең кышкысы ○ 8851
КЫШЛАГАН (1) ■ Мышнаган – ничә кышны кышлаган ○ 15237
КЫШЛАГАНЫН (1) ■ Кысланың кайда кышлаганын күрсәт ○ 4705
КЫШЛАДЫМ (1) ■ Жәй жәйләдем, кыш кышладым, мич башынан төшмәдем ○ 1069
КЫШЛАР (1) ■ Ничә жәйләр, ничә кышлар ○ 1053
КЫШЛАСЫН (1) ■ Үзеңне чакмаган елан мич башында кышласын ○ 4694
КЫШЛЫК (2) ■ Кырмыска кышлык йорт салыр, йортсыз бака катыш үләр ○ 4790 ● 8803
КЫШНЫ (8) ■ Кышны кышсынмаган язны язсынмас ○ 876 ● 1020; 3966; 4045; 4796; 6862; 11322; 15237
КЫШНЫҢ (5) ■ Кышның гамен жәй уйла ○ 877 ● 878–880; 1106
КЫШСЫНМАГАН (1) ■ Кышны кышсынмаган язны язсынмас ○ 876
КЫШТАН (2) ■ Кыштан баш тартсаң, ач калырсың ○ 881 ● 977
КЫШТЫРДАГАН (1) ■ Яфрак кыштырдаган белән жил булмый ○ 1157
КЫШЫ (1) ■ Азыгы мул хужаның кышы кыска булыр ○ 9099
КЫШЫН (2) ■ Жәен өйдә боз киптереп, кышын суган саталар ○ 1066 ● 9414
КЫЮ (3) ■ Авыр эшкә беләк бар, кыю эшкә йөрәк бар ○ 6005 ● 11167; 13080
КЫЮЛЫК (3) ■ Кыюлык тау ашыра, гайрәт диңгез кичерә ○ 11192 ● 11193; 13523
КЫЮНЫҢ (1) ■ Кыюның бәхете алдан йөрер ○ 11194
КЫЮСЫЗ (1) ■ Кыюсыз төлке ачка үләр ○ 2290
КЫЯ (1) ■ Кызыл ит кыя кискәнчә ○ 9286
КЫЯГА (1) ■ Аккош, ярынан калса, үзен таш кыяга оры, имеш ○ 3901
КЫЯГЫ (1) ■ Кыягы бөтен шонкар юк ○ 4191
КЫЯК (1) ■ Толпардан – тояк, шонкардан кыяк калыр ○ 2801
КЫЯМӘТ (4) ■ Кыш – кыямәт, яз – жәннәт ○ 864 ● 12622; 16899; 16908
КЫЯМӘТЛЕК (1) ■ Кыямәтлек ата-ана ○ 14467
КЫЯМӘТНЕҢ (1) ■ Бу дөньяның бикләре – кыямәтнең этләре ○ 5779
КЫЯР (2) ■ Теләнчегә бер кыяр биргәннәр дә, «кәкре икән» дигән ○ 5893 ● 14768
КЫЯСЫ (1) ■ Атласан – тау кыясы аша үтәрсен, утырсаң – таудан тәгәрәрсен ○ 6735
КЫЯСЫЗ (1) ■ Тау кыясыз булмас ○ 157
кыясыз → таусыз-кыясыз
КЫЯФӘТТӘ (1) ■ Батырлык кыяфәттә түгел, йөрәктә ○ 11096
КЯР (1) ■ Үшән атка камчы кяр итмәс ○ 2732
КЯФЕРНЕҢ (1) ■ Кяфернең ялкавы – монах, мөселманның ялкавы суфи булыр ○ 16823

Л

- ЛА** (2) ■ Эшен белгән кешегә көйледер лә бу донья, эшен белмәгән кешегә кыендыр ла бу донья ○ 6385 ● 7726
ЛАГУНЫН (1) ■ Дегет лагунын арбага таксаң хажга да бара ○ 7016
ЛАЕКЛЫ (1) ■ Мин дә языклы, син дә языклы: ул оймакка кем лаеклы? ○ 16901
ЛАЕШ (1) ■ Лаеш шулпасы эчмәгән ○ 9475
ЛАЙ (2) ■ Туры барган лай капкан, әйләнәп барган май капкан ○ 6815 ● 9525
ЛАЙЛАДАЙ (1) ■ Бай баласы лайладай, ярлы баласы яркадай ○ 7147
ЛАЙЛАСЫ (1) ■ Жир маеның лайласы жиде төрле сызлауга шифа ○ 1348
ЛАЙЛЫ (1) ■ Бака лайлы жир эзли, ялкау жайлы жир эзли ○ 6448
ЛАЙНЫ (1) ■ Һәркем үзенә жайны карый – жәен дә лайны карый ○ 4533

- ЛАКЕЕ** (1) ■ Хэерченең лакее булмый ○ 5955
ЛАМПАСЫ (1) ■ Бер өйнең лампасы икенчегә яктыртмый ○ 8404
ЛАПШЫК (1) ■ Симез ат, артык туйса, лапшык булыр ○ 2678
ЛАФ (1) ■ Лаф белән пылау пешмәс ○ 15941
ЛАЧЫН (10) ■ һәр кош очып лачын булмый ○ 3881 ● 3904; 4064; 4065; 4207; 4315; 7402; 8213; 13520; 13521
ЛАЧЫННАН (2) ■ Лачыннан ни файда бар очалмаса ○ 4066 ● 4067
ЛАШМАН (2) ■ Лашман үгезе күк акыра ○ 3326 ● 6309
ЛӘ (1) ■ Эшен белгән кешегә көйледер лә бу дөнья, эшен белмәгән кешегә кыендыр ла бу дөнья ○ 6385
ЛӘБАСА (1) ■ Салада торсак, печән ашамыйбыз ләбаса ○ 5277
ЛӘГӘННЕКЕ (1) ■ Ауса да, тәгәрәсә дә – ләгәннеке бер тавыш ○ 9871
ЛӘЗЗӘТ (1) ■ Ватан ләззәте – иң татлы ләззәт ○ 4900
ЛӘЗЗӘТЕ (1) ■ Ватан ләззәте – иң татлы ләззәт ○ 4900
ЛӘЗЗӘТЕН (1) ■ Дуслар белән ашау ашның ләззәтен арттыра ○ 5380
ЛӘЗЗӘТЛЕРӘК (1) ■ Адашкан кешегә эт өргән тавыш сандугач сайравыннан да ләззәтләрәк тоела ○ 6718
ЛӘЗЗӘТЛЕСЕ (1) ■ Эшнең иң ләззәтлесе – гыйлем эстәү ○ 16681
ЛӘЙСӘН (2) ■ Ләйсән – рәхмәт янгыры ○ 1121 ● 1122
ЛӘКИН (8) ■ Ат су анында сызгырмасаң да эчәдер, ләкин сызгырсаң, күңелләрәк эчәдер ○ 2509 ● 12401; 12563; 13213; 14882; 15283; 15836; 16000
ЛӘКЛӘК (2) ■ Ләкләк, гомере үтәр әләкләп ○ 4068 ● 4069
ЛӘКЛӘКНЕҢ (1) ■ Ләкләкнең килешен сорама, китешен сора ○ 4070
ЛӘП (1) ■ Аягың «ләп» итсә, авызың «чәп» итәр ○ 10884
ЛӘПЕЛДӘМӘСӘ (1) ■ Аягың ләпелдәмәсә, авызың чәпелдәмәс ○ 10885
«ЛӘХӘҮЛӘ»НЕҢ (1) ■ «Ләхәүлә»нең биле сынган, «иншалла»ның таягы сынган ○ 16926
ЛӘХЕТ (4) ■ Я тәхет, я ләхет ○ 6000 ● 13747; 15449; 16502
ЛӘХЕТКӘ (1) ■ Уку – бишкәтән ләхеткә чаклы ○ 16662
ЛЕБЕРДӘП (1) ■ Хатын-кыз күңеле усак яфрагы кебек лебердәп тора ○ 13719
ЛОМ (1) ■ Энәдән куркып лом йотма ○ 8717
ЛЫГЫРДАВЫ (1) ■ Арбаның шыгырдавы дегеттән, хатынның лыгырдавы ирдән ○ 13793
ЛЫП (1) ■ Янып торган улты күмер, көлгә салсаң, «лып» сүнар ○ 8544

М

- МАВЫККАН** (1) ■ Эшкә мавыккан кешенең эче пошмый ○ 6197
МАГАЗИНДА (1) ■ Кәвешләре бер магазинда булган ○ 9081
МАЕ (15) ■ Кара алтын – жир мае, аның белән ил байый ○ 288 ● 1559; 2096; 3074; 3913; 6404; 8844; 9229; 9314 (2); 10610; 11508; 14742; 15774; 16306
мае → **дөгесе-мае**
МАЕМ (1) ■ Черки: «Көндөз маем эри», – дип, төнлә генә чыга, имеш ○ 4821
МАЕН (3) ■ Боткасын пешергәч маен жәлләмә ○ 9195 ● 15569; 15981
маен → **сөтен-маен**
МАЕНА (1) ■ Маена чыдый алмый ○ 10840
МАЕНЫҢ (1) ■ Жир маеның лайласы жиде төрле сызлауга шифа ○ 1348
МАЕҢ (2) ■ Ишек алдында сыерың булса, табынында маең булыр ○ 3166 ● 9194
МАЗАҢНЫ (3 | 1) ■ Бай белән кода булсаң, телләнеп мазанчы алыр; ярлы белән кода булсаң, теләнеп мазанчы алыр ○ 7155 (2) ● 7155:1; 16413
МАЗАР (3) ■ Сәүдәгәр – базар, мулла мазар эзләр ○ 7965 ● 13969; 17035
МАЗАРГА (1) ■ Малсыз базарга бару – кәфенсез мазарга бару ○ 7938
МАЗАСЫ (1) ■ Су мазасы боз белән, ашның тәме тоз белән ○ 9331
МАЙ (99 | 3) ■ Кара май ак май ашата ○ 289 (2) ● 430; 438; 937; 1165; 1298; 1571; 2095; 2373; 2379; 2412; 3075; 3157; 3207; 3345; 3390; 3543; 3605; :1; 3692; 3910; 3944; 4086; 4204; 4437; 6022; 6170; 6408; 6436; 6492; 6721; 6815; 6852; 7156; 7225; 7230; 7287; 7327; 7553; 7554; 7633; 8548; 8763; 9098; 9104; 9149; 9153:3; 9156; 9157; 9187; 9231; 9266; 9271; 9296–9302; 9321; 9326; 9330; 9386; 9397:1; 9423; 9442; 9443; 9476; 9477; 9488; 9502 (2); 9508; 9525; 9652; 9686;

9789; 9939; 9940; 9941 (2); 10011; 10034; 10815; 11032; 11353; 11372; 12637; 12934; 13648; 14213; 14561; 14676; 14804; 14874; 14946; 15547; 15677; 16196; 16231

май → **ит-май, бал-май**

МАЙГА (1) ■ Су суга кушыла, май майга кушыла ○ 430

МАЙДА (6) ■ Малчы кулы майда булыр ○ 2393 ● 7230; 7300; 7992; 9939; 11008

МАЙДАН (3) ■ Майдан соң курмы уртак ○ 915 ● 2095; 7034

МАЙКА (1) ■ Жэй көне бияләй, кыш көне майка сатып ал ○ 1011

МАЙЛА (2) ■ Тауга таба – майла, тау астына – хет майлама, хет майла – көпчөк шулай дип шыгырдый, имеш ○ 7069 (2)

МАЙЛАГАН (4) ■ Майлаган каешка эт үч ○ 3518 ● 7060; 9959; 11015

МАЙЛАМА (1) ■ Тауга таба – майла, тау астына – хет майлама, хет майла – көпчөк шулай дип шыгырдый, имеш ○ 7069

МАЙЛАМАГАН (1) ■ Майламаган арба шыгырдый ○ 7061

МАЙЛАМАСАҢ (2) ■ Майламасаң каеш та өзелә ○ 7062 ● 9383

МАЙЛАМЫЙ (1) ■ Майламый пәрәмәч пешми ○ 9303

МАЙЛАМЫЙЧА (1) ■ Майламыйча – арба, жайламыйча чана йөрми ○ 7063

МАЙЛАП (3) ■ Юньсезгә майлап бирсәң, «юеш» дип әйтер, ди ○ 6558 ● 9478; 12193

МАЙЛАР (4) ■ Юньсез итеген майлар, итеге итәген майлар ○ 6554 (2) ● 12214 (2)

МАЙЛАРЫ (1) ■ И ураза айлары, сыза йөрәк майлары ○ 16917

МАЙЛАСАҢ (1) ■ Юкәне нихәтле майласаң да, каеш булмас ○ 7085

МАЙЛАУ (1) ■ Салкын су белән майлау ○ 518

МАЙЛЫ (13) ■ Көзгә янгыр – майлы янгыр ○ 1116 ● 3728; 6172; 9282; 9293; 9304; 9509; 9675; 9942; 10035; 10949; 14314; 16055

МАЙЛЫЙЛАР (1) ■ Аюның үзен аю мае белән майлылар ○ 2096

МАЙМЫЛ (3) ■ Баш маймыл ни кыланса, калган маймыллар бар да шуны кыланыр, ди ○ 2324 ● 2330; 2331

МАЙМЫЛЛАР (1) ■ Баш маймыл ни кыланса, калган маймыллар бар да шуны кыланыр, ди ○ 2324

МАЙНЫ (4) ■ Мыштым мәче майны күбрәк ашый ○ 3346 ● 3355; 9417; 15683

МАЙСЫЗ (6) ■ Майсыз чәчәк ярылмас ○ 916 ● 9305–9307; 10036; 12731

МАКЛЕРГА (1) ■ Телнең озыны яучы белән маклерга кирәк ○ 15618

МАКСАТЫҢНЫ (1) ■ Наданга максатыңны аңлату дөвәне чокыр атлатудан кыендыр ○ 16640

МАКТА (25) ■ Дингезне макта, корыны тапта ○ 371 ● 1372; 1737 (2); 2367; 2574; 2657; 2725; 2763; 3047; 5089; 5153; 5176; 6789; 6908 (2); 7387; 12009; 13031; 13373; 13627; 13809 (2); 13976; 15137

МАКТАВЫННАН (1) ■ Акыллы кешенең яманлавы ахмакның мактавыннан яхшырак ○ 11437

МАКТАГАН (4) ■ Карт атын мактаган кеше кара жәяүгә калган ○ 2656 ● 4052; 12055; 16130

МАКТАГАННЫ (3 | 1) ■ Ир хурлаганны ил хурлар, ир мактаганны ил мактар ○ 4992:3 ● 11715; 13121 (2)

МАКТАЛА (1) ■ Өйдә табак-савыт күп булса, абыстае мактала ○ 10003

МАКТАЛАНЧЫ (1) ■ Акылсыздан макталганчы акыллыдан тиргәл ○ 11483

МАКТАМА (10) ■ Кич булмыйча бүгенге көнне мактама ○ 858 ● 7387; 9055; 12057; 12072; 13031; 13594 (2); 13621; 14390

МАКТАМАС (1) ■ Чын дус алдында мактамас, артта мактар ○ 5488

МАКТАН (12) ■ Башта бир фонтан, шуннан соң мактан ○ 273 ● 1370; 1418; 6027; 6121; 6698; 6743; 7015; 7857; 10779; 11243; 11497

МАКТАНА (4) ■ Эт койрыгы белән мактана ○ 3602 ● 3660; 8940; 13623

МАКТАНГАН (1) ■ Элекке заманда бер хагын: «Яш чакта жил идем, давыл идем, бер көнгә биш көлтә ура торган идем», – дип мактанган, ди ○ 13761

МАКТАНГАНДА (1) ■ Мактанганда бар, актарганда юк ○ 12018

МАКТАНМА (16) ■ Амбарың белән мактанма, ашлыгың белән мактан ○ 1370 ● 1418; 4258; 6027; 6121; 6743; 7015; 7255; 7366; 7857; 10779; 11243; 11497; 12019; 12087; 13608

МАКТАНМАС (1) ■ Акыллы кеше башкаларга иткән ярдәме белән мактанмас ○ 11433

МАКТАНМАСАҢ (1) ■ Барганда мактанмасаң, кайтканда көләрсең ○ 11985

МАКТАНМЫЙМЫН (1) ■ Быел итек бастырдым, ул да булды тездән үк, без бай дип үк мактанмыймын, икмәк бетте көздән үк ○ 7530

- МАКТАНСА** (5) ■ Өтөлгө, мактанса, «тычкан тоттым!» дияр ○ 4221 ● 7181 (2); 7182 (2)
- МАКТАНСЫН** (1) ■ Колны, мактансын дисэң, алыска сат ○ 5843
- МАКТАНУ** (1) ■ Мактану хур итэ, тыйнаклыкка ни житэ ○ 12020
- МАКТАНУГА** (1) ■ Мактанчык кешенең бар акылы мактануга китэр ○ 12025
- МАКТАНЧЫК** (12) ■ Иске бай кызганчак булса, яңа бай мактанчык була ○ 7351 ● 12021–12028; 12035; 12050; 12899
- МАКТАНЧЫКНЫҢ** (3) ■ Мактанчык, мактанчыкның арты ачык ○ 12026 ● 12029; 12039
- МАКТАНЫП** (2) ■ Ишәк мактанып толпар булмас, карга мактанып шонкар булмас ○ 2964 (2)
- МАКТАНЫР** (7) ■ Ишәк колагы белән мактаныр ○ 2963 ● 5590; 6350; 6556; 7176; 13766; 13880
- МАКТАП** (1) ■ Мактап йөргөн кунак аш алдыннан килә ○ 10155
- МАКТАР** (20 | 1) ■ Бар төлке дә үз койрыгын мактар ○ 2284 ● 4992:3; 5350 (2); 5488; 5825; 10220; 11328; 11425 (2); 11426 (2); 11498 (3); 11649; 11650; 11682; 11703 (2); 11959
- МАКТАСАҢ** (2) ■ Яхшыны мактасаң ярашыр, яманны мактасаң адашыр ○ 12379 (2)
- МАКТАСЫН** (1) ■ Үзеңне үзен мактама, кеше сине мактасын ○ 12072
- МАКТАУ** (5) ■ Аргамак сыйпау соймас, алаша мактау соймас ○ 2784 ● 2866; 12167; 12277; 12422
- МАКТАУЛЫ** (5) ■ Сандугач, кечкенә булса да, мактаулы кош ○ 4098 ● 12067; 12829; 13032; 13451
- МАКТАУНЫ** (1) ■ Алла да үзен мактауны ярата ○ 16839
- МАКТЫЙ** (13) ■ Кабып йотар алдыннан төлке дә тавыкны мактый ○ 2288 ● 3916; 4224; 4328; 4475; 5742 (2); 6263; 8007; 9646; 11719; 12563; 16964
- МАКТЫЙЛАР** (5) ■ Товарны күрсәткәч мактыйлар ○ 7979 ● 9354; 12089; 13039 (2)
- МАЛ** (175) ■ Татыр, татырда мал ятыр ○ 150 ● 210; 1334; 1337; 1416; 1970; 2349; 2365; 2366; 2379–2388; 2394; 2396; 2401; 2405 (4); 2416–2418; 2420; 2422; 2423; 2424 (2); 3519; 4293; 4742; 4871; 5038; 5087; 5308; 5360; 5370; 5854; 5874 (2); 5875; 5980; 6061; 6549; 6589; 7132; 7135; 7160; 7209–7211; 7257; 7313; 7322–7324; 7330; 7331; 7343; 7345–7347; 7350 (2); 7356; 7358; 7369 (2); 7372 (2); 7375–7377; 7378 (2); 7379–7385; 7386 (2); 7387–7390; 7395; 7412; 7413; 7416; 7427; 7429; 7431 (2); 7433; 7439; 7452; 7504; 7510 (2); 7511–7513; 7794; 7806; 7843; 7874; 7935; 8054; 8325; 9594; 10156; 10240; 10242; 10278; 10287; 10288 (2); 10816; 10973; 11062; 11242; 11454; 11559; 11611; 11675; 11849; 11880; 11914; 11952; 12237; 12570; 12700; 12823; 12824; 12834; 13208; 13272; 13274; 13366; 13557; 13563; 13618; 13619; 13687; 13890; 13893; 14033; 14034; 14343; 14436; 14496; 14531; 14638; 14792 (2); 15178; 15201; 15203; 16461; 16568; 16626; 16627 (2); 16739; 16818; 17008
- МАЛАЙ** (14) ■ Байга малай кирәк, малайга ялчы кирәк ○ 5737 ● 14108 (4); 14123; 14132; 14133; 14168; 14459; 15081 (2); 15143; 15147
- МАЛАЙГА** (3) ■ Байга малай кирәк, малайга ялчы кирәк ○ 5737 ● 15010; 15012
- МАЛАЙЛАРГА** (1) ■ Кызларга канат, малайларга аяк ○ 14127
- МАЛАЙНЫ** (2) ■ Малайны табу күңелле, кызны үстерү күңелле ○ 14134 ● 14266
- МАЛГА** (17) ■ Кылыгын белмөгән малга якын барма ○ 2372 ● 2956; 5743; 6964; 7363; 7367; 7384; 7415; 7418; 7432; 7934; 10254; 10255; 11612; 12280; 12565; 16739
- МАЛДА** (4) ■ Ашаган малда өмет бар ○ 2350 ● 7289; 7359; 16968
- МАЛДАН** (5) ■ Яз берәүне аздырыр, берәүне малдан яздырыр ○ 975 ● 7326; 11318; 15177; 16500
- МАЛЛАР** (1) ■ Чабата маллар таба ○ 9060
- МАЛЛАРЫ** (1) ■ Кем маллары кемгә калмый, кем ярларын кем сойми ○ 12710
- МАЛЛЫ** (5) ■ Маллы кеше – тупланда ○ 5597 ● 7391; 9165; 10784; 13859
- МАЛЛЫҒЫ** (1) ■ Көжәнең маллыгы юк ○ 3052
- МАЛЛЫГЫННАН** (1) ■ Маллыгыннан данлыгы ○ 2389
- МАЛЛЫНЫҢ** (1) ■ Маллының малына каза, малсызның – башына ○ 7392
- МАЛНЫ** (24) ■ Санаган малны бүре алмый ○ 2199 ● 2367; 2374; 2390; 2410; 3532; 5022; 7183; 7393–7400; 7421; 7936; 7937; 8004; 12571; 15424; 16628; 17068
- МАЛНЫҢ** (7) ■ Малның жаен баккан белер, утынның жаен яккан белер ○ 2391 ● 2643; 7370; 7420; 7430; 7506; 7986
- МАЛСЫЗ** (6) ■ Малсыз кеше – жансыз кеше ○ 2392 ● 7401; 7402; 7938; 12863; 13499
- МАЛСЫЗЛЫК** (1) ■ Малсызлык ярлылык түгел, акылсызлык ярлылык ○ 11613
- МАЛСЫЗНЫҢ** (1) ■ Маллының малына каза, малсызның – башына ○ 7392
- МАЛТАБАР** (1) ■ Малтабар, мал диеп, юлдан язар ○ 11880
- МАЛЧЫ** (3) ■ Малчы кулы майда булдыр ○ 2393 ● 2394; 4742

- МАЛЧЫНЫҢ** (2) ■ Балыччының кулы ак, малчының йөзе ак ○ 4479 ● 5855
- МАЛЫ** (38) ■ Бохарада малы барның карыны тук ○ 5167 ● 7138; 7271; 7290–7292; 7329; 7341; 7342; 7366; 7403; 7404 (2); 7405–7408; 7428; 7471; 7507; 7913; 10264; 11905; 11922; 11954; 12700; 12930; 13269; 13273; 13276; 14326; 14338; 14379; 14412 (2); 14570; 14658; 15409
- МАЛЫДАЙ** (1) ■ Алганда ата малыдай, биргөндө бизмән юк ○ 8094
- МАЛЫН** (17) ■ Вақытын югалткан – малын югалткан ○ 802 ● 5654; 7184; 7293–7295; 7505; 7969; 8005; 11847; 11870; 11954; 12109; 13142; 13143; 15987; 16870
- МАЛЫНА** (4) ■ Маллының малына каза, малсызнын – башына ○ 7392 ● 13585 (2); 15171
- МАЛЫННАН** (1) ■ Аз биргөн жаныннан бирер, күп биргөн малыннан бирер ○ 8083
- МАЛЫНЫҢ** (1) ■ Малының рәхәтен күрә белмөгөн бай көн дө ярлы ○ 7409
- МАЛЫҢ** (17) ■ Малың булса, көтүче табыла ○ 2395 ● 2396; 5503; 7129; 7131; 7133; 7364; 7410 (2); 7411 (2); 7870; 7939; 13624; 14637; 14931; 15491
- МАЛЫҢА** (1) ■ Башыңа авыру тисә, малыңа талау тияр ○ 15204
- МАЛЫҢНЫ** (2) ■ Төнеңне бет ашый, малыңны эт ашый ○ 4851 ● 7505
- МАЛЫҢНЫҢ** (1) ■ Малыңның бәһасен белмәсән, базарга чыгарма ○ 7940
- МАМАЙ** (1) ■ Мамай заманындагыларны белә ○ 1051
- МАМЫГЫ** (1) ■ Кәжә – тауда, мамыгы – сыртында ○ 3038
- МАМЫГЫН** (1) ■ Мамыгын бушаткач, юрганым бар дип хыялланма ○ 8417
- МАМЫК** (10) ■ Тышы мамык, эче кабык ○ 658 ● 1674; 6553; 7192; 7306; 8388; 10734; 13720; 13782; 13895
- МАМЫККА** (2) ■ Исәп кирәк, хисап кирәк: йөз пот мамыкка ничә ат кирәк ○ 8044 ● 14774
- МАМЫКТАН** (2) ■ Утны күргәч, мамыктан төтен чыга ○ 8522 ● 14385
- МАН** (1) ■ Суга ман, сынык аша – үзенекә булсын ○ 9685
- МАНАРА** (3) ■ Авыл башы – манара, акыл башы – замана ○ 746 ● 5842; 10704
- МАНАРАГА** (1) ■ Мәзин, манарага менсә, үзен этәч, халыкны тавык дип уйлар ○ 17054
- МАНГАН** (2) ■ Икмәкне катыкка манган ач булмый ○ 9216 ● 14589
- МАНДЫРЫП** (1) ■ Чибәрлек белән чиркәү салдырып булмый, матурлык белән манара мандырып булмый ○ 10704
- МАНСАҢ** (1) ■ Ахмакны алтыңга мансаң да ахмак ○ 11516
- МАНТЫМАС** (2) ■ Белексез яу мантымас ○ 5554 ● 12944
- МАНТЫМЫЙ** (1) ■ Урлаган мал мантымый ○ 12570
- МАНЫП** (1) ■ Шулай итеп, чат май итеп, суга манып ашадык ○ 9789
- МАҢГАЕ** (1) ■ Маңгае киңнән түңелмә, инсәсе кингә урелмә ○ 10289
- МАҢГАЕН** (1) ■ Ахмакка гыйбадәт кылырга кушсаң, маңгаен тишәп бетерер ○ 11513
- МАҢГАЕНА** (2) ■ Елгада су артканчы, баканың күзе маңгаена мөнәр ○ 377 ● 2998
- МАҢГАЕҢ** (1) ■ Маңгаең белән таш койманы жимерә алмассың ○ 10290
- МАҢГАЕҢА** (3) ■ Кешегә таш атсаң, үз маңгаеңа тияр ○ 132 ● 12002; 15400
- МАҢГАЙ** (6) ■ Тәкә булып кузының маңгай алды дүң булып ○ 3140 ● 6108; 10291; 10354; 11212; 12679
- МАҢГАЙГА** (1) ■ Маңгайга язылган язмышыңны тир белән сыпырып төшереп булмый ○ 14930
- МАҢГЫТ** (1) ■ Ил яманы – маңгыт, кош яманы – аңгыт ○ 4948
- МАҢЫ** (1) ■ Бер хатын маңтана, имеш: «Житез идем, жыл идем, жиде көндө бер ыштан тектем, бавы бар да маңы бар, жиде көнлек тагы бар» ○ 13623
- МАРТ** (7) ■ Март аенда урамда чыпчык эчәрлек су була ○ 917 ● 918–922; 12811
- МАРТКА** (1) ■ Хут мартка: «Селәгәң жый, әй селәгәй», – дип әйтә, ди ○ 961
- МАРТНЫҢ** (1) ■ Март, мартның көне шарт ○ 919
- МАРТТА** (2) ■ Мартта – шарт, апрельдә – шапырыла ○ 923 ● 939
- мартта → шартта-мартта**
- МАРТЫ** (1) ■ Алды барның арты бар, февральнең марты бар ○ 758
- МАСАЕР** (2) ■ Каен тузына масаер, имән үзенә масаер ○ 1735 (2)
- МАСАЙ** (1) ■ Тышкы матурлык белән масайма, эчкә матурлык белән масай ○ 10696
- МАСАЙМА** (1) ■ Тышкы матурлык белән масайма, эчкә матурлык белән масай ○ 10696
- МАСАЙМАСЫН** (1) ■ Фил бик масаймасын дип, алла тычканны яраткан, имеш ○ 3333
- МАТ** (1) ■ Ярлылык, сине кайтаен, жандай дуска ят иттен; карыйлык, сине кайтаен, әйтер сүзгә мат иттен ○ 7486

- МАТАШЫР** (1) ■ Үз хатасын оныткан кеше башкалар хатасын зурайтырга маташыр ○ 12626
МАТУР (44 | 5) ■ Кара – матур булмаса да, матур – кара булалдыр ○ 583 (2) ● 721; 1095; 1146; 1291–1293; 1339; 1656; 1780; 4119; :1 (2); 6107 (2); 8787; 8808; 10652; 10653 (4); 10658; 10684; 10685; 10700; 10708; 10712; 10738; 11327; 12704; 12743:1, :1 (2); 12969; 13079; 13089; 13103; 13171 (2); 13660; 13749; 13798; 15264; 15285; 16361; 16403; 16452
- МАТУРГА** (1) ■ Ямьсезгә матур дисәң – зураеп китәр, матурга ямьсез дисәң – черәеп китәр ○ 10712
- МАТУРЛАМЫЙ** (1) ■ Бер чәчкә яланни матурламый ○ 1259
- МАТУРЛЫГЫ** (7) ■ Кошнь матурлыгы төсе белән, кешенең матурлыгы эше белән ○ 6091 (2) ● 10662; 10663; 11602 (2); 15047
- МАТУРЛЫГЫНА** (1) ■ Ир батырлыгына таянса, хатын матурлыгына таяныр ○ 13811
- МАТУРЛЫГЫҢ** (1) ■ Матурлыгың белән мактанма, батырлыгың белән мактан ○ 11243
- МАТУРЛЫК** (18) ■ Матурлык – бер көнлек, дуслык – гомерлек ○ 5470 ● 6493; 10686–10691; 10696 (2); 10704; 10710 (2); 11097; 11614; 11615; 12723; 14824
- МАТУРЛЫККА** (2) ■ Тун матурлыкка түгел, жылылыкка ○ 8929 ● 14829
- МАТУРНЫ** (3) ■ Күз – матурны, тамак тәмлене ярата ○ 9669 ● 10426; 10692
- МАТУРНЫҢ** (1) ■ Һәр матурның да бер гаебе табыла ○ 10718
- МАТЧА** (2) ■ Исән бул, иске өеңә түшәм бул, яна өеңә матча бул, тараканга патша бул ○ 8367 ● 16176
- МАТЧАСЫ** (1) ■ Ата – йортның матчасы, ана – йортның өрлеге, балалар – стенасы ○ 14408
- МАҢ** (1) ■ «Маһ!» дигәч эт тә килә ○ 3520
- МАЯ** (5) ■ Мая башы – бер күкәй ○ 4294 ● 4295; 8906; 11455; 12885
- МАЯДЫР** (1) ■ Башлыга баш тиресе маядыр ○ 10256
- МАЯК** (1) ■ Таяксызга таяк бул кара төндә, маяксызга маяк бул олы юлда ○ 6926
- МАЯКСЫЗГА** (1) ■ Таяксызга таяк бул кара төндә, маяксызга маяк бул олы юлда ○ 6926
- МАЯСЫЗ** (1) ■ Тавык та маясыз салмый ○ 4319
- МӘ** (6) ■ Мә аягъң, бир табагың ○ 8176 ● 8177; 8178; 8217; 9309; 17021
- МӘГӘР** (1) ■ «Әгәр»не чәчкәч, «мәгәр» үскән ○ 16202
- мәгәр** → **әгәр-мәгәр**
- МӘГӘР-ТӘГӘРЕ** (1) ■ «Әгәр-мәгәр» янында «мәгәр-тәгәр» бар ○ 16203
- МӘГЪКУЛЬ** (2) ■ Ага булсаң – акыл әйт, акыл әйтсәң – мәгъкуль әйт ○ 14542 ● 16391
- МӘГЪЛҮМ** (2) ■ Атның сере иясенә мәгълүм, кызның сере өенә мәгълүм ○ 12939 (2)
- МӘГЪНӘ** (5) ■ Чарасы юк эш өчен кайгыруда мәгънә юк ○ 6376 ● 10852; 14089; 15743; 16420
- МӘГЪНӘСЕ** (2) ■ «Мә» дигәннең мәгънәсе бар ○ 8178 ● 14868
- МӘГЪНӘСЕЗ** (1) ■ Татлы сүз тыңлата, мәгънәсез сүз йоклата ○ 16060
- МӘГЪНӘСЕН** (3) ■ Эшнең мәгънәсен белеп эшләгән жиңәр, сүзнең мәгънәсен белми сойлагән жиңелер ○ 6394 (2) ● 16443
- МӘГЪРИФӘТСЕЗ** (1) ■ Мәгърифәтсез халык үз-үзен йөртә белмәгән бала шикелле ○ 16629
- МӘЕЛЕ** (1) ■ Хайван мәеле белән йөри ○ 2413
- МӘЕЛЕҢ** (1) ■ Мәелең булса – мөйханә, акылың булса – чөйханә ○ 9841
- МӘЕЛЛЕ** (3) ■ Мәелле ат су эчәр, мәелсез ат су кичәр ○ 2672 ● 12328 (2)
- МӘЕЛСЕЗ** (1) ■ Мәелле ат су эчәр, мәелсез ат су кичәр ○ 2672
- МӘЕТ** (1) ■ Ялкау кеше тере мәет кебек ○ 6570
- МӘЖӘСЕ** (1) ■ Кәжәсе кыйбат түгел, мәжәсе кыйбат ○ 3056
- МӘЖБҮР** (1) ■ Бер сүз күтәрә алмаган кеше күп сүз күтәрергә мәжбүр булыр ○ 15798
- МӘЖЛЕС** (2) ■ Ашның тәме тоз белән, мәжлес яме сүз белән ○ 9139 ● 10157
- МӘЖЛЕСЕНДӘ** (1) ■ Юләрләр мәжлесендә акыллы кеше мазәк күренер ○ 11729
- МӘЖЛЕСТӘ** (2 | 1) ■ Батыр – гаскәрдә, акыл иясә мәжлестә таныла ○ 5550:6 ● 9831; 15507
- МӘЗӘК** (6) ■ Илгә барса – илгәзәк, өенә барсаң бик мазәк ○ 5138 ● 6679; 8365; 11729; 16388; 16389
- МӘЗӘКЧЕ** (2) ■ Иренчәк игенчедән илгәзәк мазәкче узган ○ 1412 ● 15119
- МӘЗИН** (3) ■ Бер авылда мәзин күп – иртә намазын көн чыккач укыганнар ○ 16971 ● 17054; 17086
- МӘЗИНГӘ** (2) ■ Кем үлсә дә үлсен – мәзингә фидия булсын ○ 16999 ● 17039
- МӘЗИННЕҢ** (1) ■ Мулланың кулы озын, мәзиннең муены озын ○ 17048

- МӘЙДАН** (7) ■ Ат булса – мейдан табыла, ат булмаса – мейдан жыбыла ○ 2490 (2) ● 4193; 4791; 6635 (2); 7349
- МӘЙДАНГА** (2) ■ Асылсаң – биеккә, егылсаң – мейданга ○ 6634 ● 6637
- МӘЙДАНДА** (3) ■ Мейданда еккан батырдан яуда еккан батыр олы ○ 5601 ● 6670; 12860
- МӘЙДАННЫ** (1) ■ Батыр, бирешсә дә, көрәшми мейданни бирмәс ○ 6638
- МӘЙДАНЫ** (1) ■ Ат үләр – иркен мейданы калыр; егет үләр – мактаулы даны калыр ○ 12829
- МӘЙЛЕ** (1) ■ Мәйле яман кешене ат өстендә эт кабар ○ 12153
- МӘЙХАНӘ** (1) ■ Мәелең булса – мейханә, акылың булса – чәйханә ○ 9841
- МӘК** (1) ■ Мәк жиде ел булмаган да, аңа карап ачлык булмаган ○ 1557
- МӘКАЛЬ** (10) ■ Ияк күрке – сакал, сүз күрке – мәкаль ○ 16364 ● 16368; 16390–16392; 16401; 16403; 16405; 16426; 16443
- МӘКАЛЬДӘ** (3) ■ Мәкальдә гаеп-кыек юк, гаеп булса – үзендә ○ 16393 ● 16394; 16395
- МӘКАЛЬНЕ** (1) ■ Мәкальне әдәм чыгармый, заман чыгара ○ 16396
- МӘКАЛЬСЕЗ** (2) ■ Мәкальсез сүз – сакалсыз ияк кебек ○ 16397 ● 16398
- МӘКӘРЖӘ** (1) ■ Сәүдәгәрнең кыйбласы Мәкәржә ○ 7972
- МӘКӘРЖӘГӘ** (1) ■ Ничек итсә итте, Мәкәржәгә китте ○ 8056
- МӘКЕР** (1) ■ Хәйләкәрнең сүзе мәкер ○ 12594
- МӘКНЕЦ** (1) ■ Мәкнең бер сабагы дару, бер сабагы агу ○ 1558
- МӘКТӘП** (1) ■ Мәктәп юлы – жәннәт юлы ○ 16630
- МӘЛЕНӘ** (1) ■ Мәленә күрә эмәле ○ 926
- МӘЛЖЕРЕК** (1) ■ Төңлә исерек, көндөз мәлжерек ○ 9866
- МӘЛИКӘГӘ** (1) ■ Әрле Мәликәгә коры тәлинкә ○ 11329
- МӘЛЛӘ** (1) ■ Төсән-битенч жир булган, әвенеч янды мәллә ○ 10736
- МӘЛСЕЗ** (1) ■ Мәлсез чәчәк ярылмас ○ 1294
- МӘМӘТ** (1 | 1) ■ Үзен-үзе белмәгән, үзен Мәмәт атаган ○ 12065 ● 14288:2
- МӘНДИ** (1) ■ Мәнди анасы да белә ○ 14250
- МӘЦГӘР** (1) ■ Анда түгел, монда эш, Мәцгәр янында Мөндеш ○ 5261
- МӘҢГЕ** (3) ■ Илен сойгән мәңге яшәр, илен саткан бер көн яшәр ○ 4976 ● 9275; 16628
- МӘҢГЕГӘ** (2) ■ Йортта озак асралган кош мәңгегә очалмас ○ 3834 ● 12354
- МӘҢГЕЛЕК** (2) ■ Байлык – бер айлык, ярлылык, «тота белсәң», – мәңгелек ○ 7243 ● 12465
- МӘРӘЙГӘ** (1) ■ Төзәмичә мәрәйгә тидерә алмасың ○ 5640
- МӘРГӘН** (3) ■ Батыр – яуда, мәргән – ауда, телчән – дауда ○ 5551 ● 5602; 15505
- МӘРГӘННЕЦ** (1) ■ Мәргәннең угыннан беленми, тидерүеннән беленә ○ 5603
- мәржән** → **әнже-мәржән**
- МӘРЖӘННЕ** (1) ■ Күз бар – дингез төбөндәгә мәржәнне күрер, күз бар – борын төбөндәгә бүрәнәнә күрмәс ○ 10411
- МӘРМӘР** (2) ■ Кырык ел яңгыр яуса да, мәрмәр ташка су үтмәс ○ 140 ● 145
- МӘРТӘБӘ** (1) ■ Үзен-үзе белмәгән утыз мәртәбә көлгегә калган ○ 12064
- МӘРХӘМӘТ** (1) ■ Бүрегә мәрхәмәт итсәң, сарыкка золым итәрсәң ○ 2174
- мәрче** → **кәрче-мәрче**
- МӘСКӘҮ** (3) ■ Алдың – Казан өлгесе, артың – Мәскәү көзгесе ○ 719 ● 5229; 5260
- МӘТРҮШКӘ** (3) ■ Сары мәтрүшкә алтмыш төрле авырудан, көрән мәтрүшкә житмеш төрле авырудан дөва ○ 1302 (2) ● 2975
- МӘҮЛӘДӘН** (1) ■ Колдан хәрәкәт, мәүләдән бәрәкәт ○ 5840
- МӘХӘББӘТ** (28) ■ Чулпы чылтыравы – мөхәббәт тавышы ○ 8818 ● 12670; 12692; 12705; 12708; 12713; 12723–12734; 12765; 12773; 12784 (2); 12785 (2); 12797; 12798; 14439; 14824
- МӘХӘББӘТЕН** (1) ■ Хатын-кыз мөхәббәтен кырык ел саклар, соймәгәннен сәгатендә әйтәп бирер ○ 13721
- МӘХӘББӘТКӘ** (3) ■ Дөньяда өч нәрсә юк: дингезгә – капкач, күккә – баскыч, мөхәббәткә – дару ○ 12701 ● 12735; 12763
- МӘХӘББӘТЛӘРЕ** (1) ■ Бер-берсен яратышкан кешеләр, мөхәббәтләре сүрелмәсен очен, без аз аерылып торырга тиешләр, ди ○ 12669
- МӘХӘББӘТНЕ** (1) ■ Мөхәббәтне ара ераклыгы сыный ○ 12736
- МӘХӘББӘТНЕЦ** (2) ■ Көнчелек – мөхәббәтнең жаны ○ 12716 ● 12737
- МӘХӘББӘТСЕЗ** (1) ■ Мөхәббәтсез семья – тамырсыз агач ○ 13198

- МӘХӘББӘТТӨ** (1) ■ Димченең мөхәббәттә эше юк ○ 13155
- МӘХӘЛЛӘ** (2) ■ Безнең тавык күкәй салганны бөтен мөхәллә ишетә, күршенең байталы колын-ласа да, һич тавыш чыкмый ○ 5264 ● 17055
- МӘХӘЛЛӘГӘ** (1) ■ Мулла азса, мөхәлләгә ни сан ○ 17013
- МӘХӘЛЛӘНЕ** (1) ■ Тавык, бер күкәй салганчы, бөтен мөхәлләне аякка бастырыр ○ 4303
- МӘХӘЛЛӘСЕ** (1) ■ Мулласы һинди, мөхәлләсе шундый ○ 17053
- МӘХЛУК** (| 1) ■ Тургай иң юаш мөхлук диләр, ул хакта кырдагы чебеннәрдән сора ○ 4158:1
- МӘХРҮМ** (2) ■ Булмаган үгезне көтеп бозаудан мөхрүм калма ○ 3288 ● 9850
- МӘҺӘР** (1) ■ Шәһәр – үзе бер мөһәр ○ 5243
- МӘҺӘРЕ** (1) ■ Бирмәс кызның мөһәре зур булыр ○ 13263
- МӘҺӘРЛЕК** (1) ■ Кызга мөһәрлек – туена чәй-шикәрлек ○ 13275
- МӘЧЕ** (52) ■ Йоклап яткан мәче авызына тычкан үзе килеп керми ○ 3340 ● 3341; 3342; 3346; 3349–3364; 3367; 3381; 3382; 3384; 3385; 3387–3391; 3394–3397; 3417; 3423; 3424; 3550; 3571; 3573; 3588; 3599; 3784; 3787; 3788; 3794; 5497; 9465; 10866; 11768; 11828; 13908
- МӘЧЕГӘ** (6) ■ Мәчегә уен, тычканга кыен ○ 3365 ● 3386; 3410; 3420; 3597; 6651
- МӘЧЕДӘ** (1) ■ Сакал көжәдә дә бар, мыек мәчедә дә бар ○ 10301
- МӘЧЕДӘН** (2) ■ Мәчедән артканны эт жыяр ○ 3366 ● 3367
- МӘЧЕ-КӨЧЕК** (1) ■ Бала булган йортта мәче-көчек шатлана ○ 13928
- МӘЧЕМ** (1) ■ Мыяу-мыяу мәчем бар, колак кисәр кайчымы бар ○ 10523
- МӘЧЕНЕ** (2) ■ Мәчене түбәдән атсаң да, дүрт аягы өстенә төшәр ○ 3368 ● 3409
- МӘЧЕНЕҢ** (2) ■ Куянын өе – урманда, мәченең өе – өйдә ○ 2267 ● 3336
- МӘЧЕННЕ** (1) ■ Сандугачны өйгә жиберсәң, мәченне читлеккә яп ○ 4110
- МӘЧЕСЕ** (2) ■ Аның мәчесе дә куян тота ○ 3383 ● 7299
- МӘЧЕТ** (2) ■ Жөннәр күбрәк мәчет тирәсендә йориләр ○ 16801 ● 17036
- МӘЧЕТКӘ** (4) ■ Акча белән шайтанны да мәчеткә кертеп була ○ 7664 ● 16948; 16950; 17086
- МӘШӘКАТ** (1) ■ Байлыкны жыйсаң мөшәкәт, югалтсаң үкенеч ○ 7253
- МӘШӘКАТБҮГӘН** (1) ■ Бәләкәй мөшәкәтбүгән качкан – зурысына капкан ○ 14821
- МЕЛЛАЛЫКТАН** (1) ■ Көннән якты нәрсә юк, көндез бар да төнлә юк; меллалыктан яхшы нәрсә юк, телдә бар да диндә юк ○ 17006
- МЕН** (1) ■ Бер менсәң дә юрга мен ○ 2791
- МЕНӨ** (16) ■ Тау астына көлеп чаба, үргә таба елап менә ○ 234 ● 940; 1583; 2257; 2992; 5751; 6814; 7033; 7275; 8054; 8282; 8294; 9774; 11037; 13330; 14054
- МЕНӘЛӘР** (1) ■ Түбәннән югарыга ун ел менәләр, югарыдан түбәнгә ун көн дә житә ○ 696
- МЕНӘМ** (1) ■ Арысланның, айга менәм дип, биле биртелгән ○ 2056
- МЕНӘМЕН** (1) ■ Арыслан, айга менәмен дип, аягын сындырган ○ 2032
- МЕНӘР** (11) ■ Елгада су артканчы, баканың күзе маңгаена менәр ○ 377 ● 2272; 2475; 4767; 4799; 5326; 9566; 14309; 14719; 15125; 16493
- МЕНӘРГӘ** (4) ■ Тауга менәргә сәләт кирәк, төшәр өчен сәбәп кирәк ○ 165 ● 6544; 7625; 13533
- МЕНӘРСЕҢ** (3) ■ Колын асрасаң, ат менәрсен ○ 2842 ● 8597; 13751
- МЕНГӘН** (14) ■ Һәркем үз менгән тавын, биек булсын, ди ○ 222 ● 702; 704; 2549; 2659; 2783; 3141; 4859; 6958; 7984; 8211; 10556; 13533; 15100
- МЕНГӘНДӘ** (2) ■ Бозау агачка арты белән менгәндә була ○ 3273 ● 10787
- МЕНГӘНЕ** (1) ■ Байның егылганы – ярлының атка менгәне ○ 7280
- МЕНГӘНЕМ** (1) ■ Менгәнем чаман булды, алганым яман булды ○ 13250
- МЕНГӘННЕКЕ** (1) ■ Ат кемнеке – менгәннеке, тун кемнеке – кигәннеке ○ 2501
- МЕНГӘННЕҢ** (4) ■ Ишәккә менгәннең аягы тынмас ○ 2976 ● 7050 (2); 13757
- МЕНГӘНЧЕ** (4) ■ Алама ат менгәнче, йөгәр үзең дигәнчә ○ 2455 ● 2456; 2525; 2705
- МЕНГӘЧ** (6) ■ Тауга менгәч, сусавыңнан ни файда ○ 164 ● 703; 4322; 6844; 11128; 14342
- МЕНГӘШМӘ** (1) ■ Менгәшмә, менгәштәме – артын авыртса да эндәшмә ○ 2671
- МЕНГӘШТӘМЕ** (1) ■ Менгәшмә, менгәштәме – артын авыртса да эндәшмә ○ 2671
- МЕНДӘР** (6 | 1) ■ Йокы мендәр сорамый ○ 6655:1 ● 8297; 10201 (2); 13176; 13720; 14705
- МЕНДӘРГӘ** (3) ■ Йонсыз мендәргә яткыра ○ 8438 ● 13348 (2)
- МЕНДӘРНЕ** (1) ■ Мендәрне күп салма, картаерсың ○ 8418
- МЕНДЕМ** (2) ■ Атка мендем – атакка мендем ○ 2550 (2)
- МЕНДЕҢ** (1) ■ Гидай атка менсә: «Кайдан мендең?», бай атка менсә: «Котлы булсын!» ○ 7333

- МЕНДЕРЭ** (1) ■ Бөхөт тәхеткә мендерә, бөхөт тәхөттән төшөрә ○ 14834
МЕНДЕРЕР (2) ■ Нөнәр: туйдырыр, ат мендерер, тун кидерер ○ 6414 ● 14072
МЕНДЕРМӘК (1) ■ Дөнъяда мал жыймак – олы ташны биек тауга мендермәк ○ 7343
МЕНЕГЕЗ (2) ■ Үзегезне белегез, сәндерәгезгә менегез ○ 8396 ● 12092
МЕНЕП (18) ■ Атка менгән кешенәң тай менеп такымы тулмас ○ 2549 ● 2797; 2928; 3776; 4393; 4409; 4588; 4604; 4808; 8394; 8596; 9487; 11667; 12925; 13282; 13410; 13988; 16297
МЕНМӘ (1) ■ Черек баскычтан менмә – түнәрсең, черек басмага басма – батарсың ○ 8634
МЕНМӘГӘН (5) ■ Тау менмәгән тауны белмәс, тау янында тауны күрмәс ○ 158 ● 2507; 2551; 5762; 15030
МЕНМӘС (3) ■ Дөя дулап күккә менмәс ○ 2914 ● 15030; 16139
МЕНМӘСӘ (2) ■ Арыслан айга менмәсә дә, сикерүе дан ○ 2031 ● 3147
МЕНМИ (1) ■ Югары менми менгән – түбән караса түнгән ○ 704
МЕНМИЛӘР (1) ■ Ат юк дип, сыер менмиләр ○ 2530
МЕНСӘ (14) ■ Ат менмәгән ат менсә чаба-чаба үтерер, тун күрмәгән тун күрсә кага-кага туздырыр ○ 2507 ● 4759; 5751; 5963; 7333 (2); 7441; 11477; 11500; 12024; 14289; 14309; 14846; 17054
МЕНСӘҢ (7) ■ Күккә менсәң – аягыңнан тартыр, жиргә керсәң – колагыңнан тартыр ○ 101 ● 2552; 2730; 2791; 2856; 8597; 12111
МЕНҮ (3) ■ Югары менү – морат, аста калу – оят ○ 705 ● 2939; 4842
МЕНҮЕ (1) ■ Тауга менүе кыен, төшүе ансат ○ 166
МЕН (115 | 1) ■ Алтынчының бер органы – тимерченең мең органы ○ 265 ● 382; 1528; 1677; 2170; 2239; 1; 2417; 2614; 2628; 2632; 2722; 3000; 3083; 3084; 3086; 3088; 3130; 3156; 3158; 3240; 3285; 3335; 3405; 3769; 3974; 4657; 4695; 4874; 5000 (2); 5066; 5159; 5471; 5544; 5556; 5598; 5627; 5856; 5898; 6041; 6340; 6370; 6384; 6418; 6531; 6805; 6885; 6888; 7030; 7064; 7296; 7622; 7706 (2); 7791; 7792; 7955; 8108; 8123; 8455 (2); 9366; 9985; 10292; 10441; 10455; 11080; 11105; 11145; 11407; 11430; 11455; 11521; 11536; 11544 (2); 11728; 11735; 12107 (2); 12108; 12150; 12151; 12259; 12265; 12415; 12546; 12568; 12858; 13052; 13213; 13414; 13944; 14075; 14239; 14370; 14448; 14812; 14931; 15289; 15476; 15524; 15796; 15802; 15804; 15814; 15829; 15942; 16348; 16463; 16516; 16535; 16575; 16577; 16729; 16988
МЕҢӘҮ (1) ■ Берәү бар – меңгә торыр, меңәү бар – бергә тормас ○ 4889
МЕҢГӘ (2) ■ Бернең бәласе меңгә, меңнең бәласе төмәнгә ○ 4887 ● 4889
МЕҢГӘШ (1) ■ Әйт тә сүзәнә жит, меңгәш тә өеңә жит ○ 16207
МЕҢГЕРСӘҢ (1) ■ Нигезен кыек салсаң, түбәсен Тимерказык йолдызына хәтле менгерсәң дә кыек булыр ○ 8279
МЕҢЕН (2) ■ Байның меңен күрмәсләр, ярлының берен күрерләр ○ 7297 ● 7320
МЕҢНӘН (2) ■ Йөздән юрга чыгар, меңнән толпар чыгар ○ 2795 ● 15489
МЕҢНЕ (10) ■ Меңне сөйләгәннән берне эшләп күрсәтү артыграк ○ 6109 ● 10412; 11200; 11605; 11609; 11702; 12718; 16113; 16531; 16610
МЕҢНЕҢ (2) ■ Бернең бәласе меңгә, меңнең бәласе төмәнгә ○ 4887 ● 11244
МЕСКЕН (5) ■ Үз илендә йөри жинен салып, чит илдә – мескен, гарип ○ 5146 ● 9858; 12137; 12149; 15404
МЕЧКӘЙ (2) ■ Мечкәй – тәдренең убыры ○ 16740 ● 16792
МЕЧКӘЙНЕҢ (1) ■ Мечкәйнең эчендә еланы бар ○ 16741
меше → **кеше-меше**
МИ (2) ■ Башта ми булмаса, ике кулга көч төшә ○ 10259 ● 10345
МИДӘ (1) ■ Акылның урыны мидә, нуры күңелдә ○ 11475
МИЕ (7) ■ Карга мие эчкән ○ 4013 ● 4226; 4227; 4358; 10305; 10564; 11467
МИЕН (1) ■ Кыргызак кешенең миен ашый, имеш ○ 4786
МИЕҢ (1) ■ Башында миең булмаса, аягыңа авырлык ○ 10274
МИЗГЕЛЕ (2) ■ Мизгеле житми таң атмас ○ 925 ● 1839
МИЗГЕЛСЕЗ (2) ■ Торлаксыз үскән колын мизгелсез юшап, мизгелсез утлар ○ 2846 (2)
МИКӘН (11) ■ «Каен агачы бар жирдә авыру бар микән?» – дип әйтәләр, ди, каен агачы юк жирләрдә ○ 1733 ● 8449; 9499; 9501 (2); 12811 (4); 14997 (2)
МИКИ (1) ■ Минем күңелем Микидә, Мики күңеле ипидә ○ 9479
МИКИДӘ (1) ■ Минем күңелем Микидә, Мики күңеле ипидә ○ 9479
МИКУЛА (3) ■ Күзмә күпер суга, Микүла кадак кага ○ 914 ● 924 (2)

- МИЛЭШ** (2) ■ Милэш дигэн жимеш авыздан – су, күздөн яшь китерер, имеш ○ 1810 ● 1848
- МИЛЭШТЭН** (1) ■ Милэштен бөлөш салмыйлар ○ 1811
- МИЛЕГЭ** (1) ■ Бөхөт милегэ дэ тия, тилегэ дэ тия ○ 14830
- МИЛЛЭТНЕН** (1) ■ Миллэтнен теле – үзөнөң әдәбияты ○ 16385
- МИЛЧӨНӨҢ** (1) ■ Милчөнөң канаты зур да – оча алмый ○ 1426
- МИН** (82) ■ «Кояш, баерсын да баерсын, мин үлгәч баерсын» ○ 94 ● 97; 104; 884; 936–938; 939 (2); 1596; 1605 (2); 1621 (2); 2158; 2198; 2268; 2321; 2587; 3059; 3150; 3618; 4219 (2); 4782; 5996; 5997; 6290 (2); 6302; 6319 (2); 6437; 6462 (2); 7609; 8030; 9018; 9148; 10037; 10218; 10521; 11038; 11440; 11772; 12004; 12030; 12087; 12088; 12152; 12402; 13068 (2); 13110 (2); 13172; 13696; 13785; 13913; 14294; 14307; 14578; 14579; 14581; 14582; 14662; 14932; 15027 (2); 16278; 16285; 16290; 16291; 16320; 16886; 16901; 16908; 16933; 16953; 17076; 17081; 17085
- МИНДӘ** (4) ■ Кул пычкысы бүгөн миндә, иртәгә синдә хезмәт итә ○ 1925 ● 7245; 9776; 14318
- МИНЕ** (8) ■ Үрмә, мине күрмә ○ 1236 ● 2158; 3780; 3781; 4406; 10524; 12806; 14596
- МИНЕКЕ** (5) ■ Ак кәжә синеке, карагагы минеке ○ 3067 ● 11163; 12038; 13782; 16290
- минеке** → **синеке-минеке**
- МИНЕКЕНДӨ** (1) ■ Синеке – минеке, минекендә синең эшең юк ○ 12038
- МИНЕМ** (25) ■ Бүренәң туны яхшы да бит, минем өчен тегелмәгән ○ 2213 ● 4217; 4542; 6327; 6596; 7034; 7319; 7647; 8227; 8568; 8657; 8956; 9479; 10522; 10527; 11358; 13251; 13783; 14319; 14539; 14639; 15152; 15362; 15445; 16873
- минләнгән** → **мин-минләнгән**
- минлек** → **мин-минлек**
- МИН-МИН** (1) ■ «Мин-мин» дигәннен кулыннан эше килмәс ○ 12031
- МИН-МИНЛӘНГӘН** (2) ■ Ажгырган айгырның өерен күр, мин-минләнгән егетнең өен күр ○ 11983 ● 12900
- МИН-МИНЛЕК** (1) ■ Мин-минлек – кимлек ○ 12032
- «МИН-МИН»НЕН** (1) ■ «Мин-мин»нен тәүбәсе кабул булмас ○ 12033
- МИННӘН** (3) ■ Миннән ирек, этгән койрык ○ 3782 ● 6299; 12254
- МИННӘТ** (1) ■ Миннәт белән коймак ашаудан миннәтсез таяк ашау артык ○ 9676
- МИННӘТЛЕ** (1) ■ Миннәтле ашган карынның ачлыгы яхшы ○ 9308
- МИННӘТСЕЗ** (1) ■ Миннәт белән коймак ашаудан миннәтсез таяк ашау артык ○ 9676
- миннең** → **«мин-мин»нен**
- МИНУТ** (1) ■ Агачны үстерергә илле ел, кисәргә биш минут кирәк ○ 1663
- МИНУТЛЫК** (1) ■ Бер минутлык ялгыш мөңгелек кайгы китерә ала ○ 12465
- МИНУТЫНДА** (1) ■ Минутында тотмасан, сәгатендә тоталмасың ○ 927
- «МИН»ЧЕЛ** (1) ■ Көнчел кеше – «мин»чел кеше ○ 12537
- МИҢ** (1) ■ Кешене «мин» басканчы миң бассын ○ 12004
- МИҢА** (17) ■ Миңа дисә: ни эссе түгел, ни суык түгел ○ 1222 ● 9442; 9466; 9768; 10521; 10829; 11987; 12034; 13332; 14316; 14466 (3); 14536; 15446; 16292; 16890
- МИР** (3) ■ Ил какса, мир кага ○ 4933 ● 5039; 13490
- МИРАС** (3) ■ Ата һөнәре – балага мирас ○ 14353 ● 14560 (2)
- МИРАСЧЫЛАР** (1) ■ Үлем жанны ала, мирасчылар малны ала ○ 15424
- МИРАСЫ** (1) ■ Китап – бер нәселнең икенче нәселгә калдырган мирасы ○ 16601
- МИРГӘ** (6) ■ Миргә ашаткан икмәк югалмый ○ 5040 ● 13166; 13849; 13894; 15575; 15876
- МИРДӘН** (1) ■ Ирдән иргә йөрү, мирдән миргә йөрү ○ 13166
- МИРЗА** (1) ■ Мирза үлеме тамактан, суфи үлеме шәһвәттән ○ 5857
- МИРНЕҢ** (1) ■ Кызык мирнең коен койләнчә бер сабанның артын чөйләрсең ○ 5017
- МИСЕЗ** (2) ■ Иясез йорт мисез баш кебек ○ 8261 ● 12030
- МИХНӘТ** (7) ■ Иртгә аш калса – дөүләт, эш калса – михнәт ○ 836 ● 11458; 12351; 14071; 14864; 14933; 14934
- МИХНӘТЕ** (2) ■ Килән чакның рәхәте – кыз чакның михнәте ○ 13368 ● 16016
- МИХНӘТЕН** (1) ■ Телнең михнәтен баш күрә ○ 15617
- МИХНӘТЕНӘ** (2) ■ Дөньяның ун михнәтенә бер шатлык ○ 14740 ● 14944
- МИХНӘТКӘ** (1) ■ Өдәм баласы михнәткә түзә, рәхәткә түзми ○ 14966
- МИХНӘТЛЕ** (1) ■ Эшнең башы михнәтле булса, төбә хикмәтле була ○ 6247
- МИХНӘТНЕҢ** (1) ■ Һәр михнәтнең бер рәхәте була ○ 14973

- МИХНӨТСӨЗ** (5) ■ Михнөтсөз эш булмас ○ 6110 ● 6111; 7412; 14935; 14956
МИХНӨТТЭ (2) ■ Михнөтсөз тапкан аштан михнөттэ тапкан таш яхшы ○ 14935 ● 14982
МИХНӨТТЭН (1) ■ Михнөттэн куркып торудан аны тату артыграк ○ 14936
МИЧ (23) ■ Жай жэйлөдөм, кыш кышладым, мич башыннан төшмөдөм ○ 1069 ● 1611; 3356; 4694; 4807; 5599; 6112; 6495; 6567; 8474–8476; 8479; 9510; 10836; 11245; 11761; 12742; 13073; 13410; 14100 (2); 14225
МИЧӨҮ (1) ■ Ике учакка бер кисөү, ике атка бер мичөү ○ 8460
МИЧӨҮСӨН (1) ■ Өй эчендө ничөүсөн, бер-берең мичөүсөн ○ 8328
МИЧЕН (1) ■ Мичен яккан, үзө яткан ○ 8565
МИЧЕНӨ (1) ■ Кунак килгән киченө борай салган миченө ○ 10212
МИЧКӨ (11) ■ Бер кичкө кер мичкө ○ 772 ● 1441; 5547; 8477–8479; 9020; 9865; 9937; 11909; 14785
МИЧКӨНӨН (1) ■ Буш мичкөнөң тавышы шап булса да, файдасы юк ○ 9890
МИЧНӨН (1) ■ Мичнен кадере кыш житкөч ○ 8480
МИЧСӨЗ (1) ■ Ирсеэ өй – мичсеэ өй ○ 13551
МИЧТӨ (6) ■ Бер агач мичтө дө янмас, ике агач далада да сүнмөс ○ 8454 ● 8457; 8481; 9480; 13347; 16450
МИЧТӨН (1) ■ Хатыннар камырны изэлэр кичтөн, уңмаса, күрөлэр мичтөн ○ 13734
МИШӨЙТ (1) ■ Башың түгэрэк икән дө, колакларың мишөйт итө ○ 10343
МИЯУ (1) ■ Булгаңда «мияу» ди, булмагаңда «сийау» ди ○ 7643
МОКЫТ (1) ■ Моқытны хет кырык ел укыт – һаман да моқыт ○ 11616
МОКЫТНЫ (1) ■ Моқытны хет кырык ел укыт – һаман да моқыт ○ 11616
МОНАХ (1) ■ Кяфернең ялкавы – монах, мөселманның ялкавы суфи булып ○ 16823
МОНДА (7) ■ Бүгөн монда, иртөгө анда, иртөгөсөн күрербез таңда ○ 1036 ● 2291; 3068; 5261; 5269; 11006; 13072
МОНДЫЙ (2) ■ Мондый көндө яхшы кешенөң эте дө йөрмөс ○ 1052 ● 15440
МОННАН (2) ■ Моннан элөкмөсө, тегеннен элөгө ○ 4543 ● 12399
МОНТАР (1) ■ Аккан суга монтар юк ○ 341
МОНЫ (1) ■ Аны эйт, моны эйт, камыр булса салма сал ○ 9427
МОНЫҢ (2) ■ Кычыткан чыпчыгы: «Үз өөм, үз илем!» – дип сайрый икән. Моның өө кайда дип карап торсалар, кычыткан арасында кычыткан өфөгөннен үргән оясына кереп киткән күргәннөр ○ 4216 ● 9481
МОНЫСЫ (1) ■ Монысы эле аның баласы, пичтө калгандыр анасы ○ 14304
МОҢ (2) ■ Язын иген икмөгөн этәмбигө моң булып ○ 1470 ● 2798
МОҢАЙМАС (2) ■ Азамат ирнең баласы өстенө яу килсө дө моңаймас ○ 5526 ● 14344
МОҢДАШ (1) ■ Бай ярлыга моңдаш булмас, бүрө куйга юлдаш булмас ○ 7195
МОҢЛЫ (3) ■ Кубыздагы кыл моңлы, үксез үскән кыз моңлы ○ 14189 (2) ● 14937
МОҢЛЫ-ЗАРЛЫ (1) ■ Барысы да парлы-парлы, без генө моңлы-зарлы ○ 12799
МОҢСЫЗНЫҢ (1) ■ Моңлы кеше моңын сөйлөгөндө, моңсызның башы авырта ○ 14937
МОҢЫ (6) ■ Чыпчыкның да үзенө күрө моңы бар ○ 4183 ● 6260; 13048; 14948; 16378; 16382
МОҢЫН (3) ■ Бай малын сөйлөр, ярлы моңын сөйлөр ○ 7184 ● 13599; 14937
МОРАДЫНА (6) ■ Ижтиһад иткән – морадына житкән ○ 6486 ● 11808; 11888; 13452; 13569; 15085
МОРАТ (4) ■ Югары менү – морат, аста калу – оят ○ 705 ● 7249; 10689; 13118
МОРАТКА (4) ■ Тай атка житкерер, ат моратка житкерер ○ 2853 ● 6973; 12211; 12312
МОРДАР (1) ■ Кассап күп булса, хайван мордар китер ○ 2364
МОРЖА (9) ■ Суга төшсө – тау күргән, өйгө кергән – моржа күргән ○ 528 ● 2859; 8487; 8496; 13374; 14725; 14769; 14770; 16907
МОРЖАДАН (4) ■ Мич янмаса, моржадан төтен чыкмый ○ 8476 ● 8545; 8566; 14825
МОРЖАН (1) ■ Моржан күрөнмөсө, мөсафир буласың ○ 6806
МОРЖАСЫ (4) ■ «Күзөөннен моржасы исән эле, менеп ашап төшим эле», – дип йөри, ди, үрдөк ○ 4409 ● 7298; 8482; 8551
МОРЖАСЫНА (1) ■ Кече моржасына ут капкандай кабалану ○ 8561
МОРЖАСЫННАН (2) ■ Моржасыннан чыгып төнлегенө капкан ○ 8567 ● 11951
МОРЗА (1) ■ Булган ирнең билгесе – тышга морза, өйдө кол ○ 13455
МОСАФИР (2) ■ Мөсафир этнең койрыгы кысык ○ 3522 ● 6806

- МОХТАЖ** (4) ■ Бай ярлыга мохтаж, ярлы акчага мохтаж ○ 7194 (2) ● 7698; 10879
- МОБАРӘК** (1) ■ Бай өстендә яна киём күрсәләр «мобарәк булсын!» диләр, ярлы өстендә күрсәләр «кемнеке?» диләр ○ 7202
- МӨГЕЗ** (17 | 2) ■ Алдан чыккан колактан соң чыккан мөгез узар ○ 2347 ● 2370; 2399 (2), :1 (2); 2406; 2905; 2915; 2945; 2977; 3060; 3160; 3224; 3264; 3307; 3377; 3637; 5918
- МӨГЕЗГӘ** (1) ■ Үгез үгезгә сылтый, үгез мөгезгә сылтый ○ 3309
- МӨГЕЗЕ** (17) ■ Боланның мөгезе кыйммәт ○ 2116 ● 2117; 2447; 3026; 3035; 3053; 3131; 3225; 3287; 3289; 3792; 4655; 4699; 9717; 12747; 14038; 14263
- МӨГЕЗЕМ** (1) ■ Суда чакта – үгезем, судан чыккач – мөгезем ○ 530
- МӨГЕЗЕН** (8) ■ Март: «Хут урынында булсам, сыерның мөгезен сындырыр идем», – дип әйтә, ди ○ 920 ● 959; 960; 2445; 3146; 3173; 3286; 14373
- МӨГЕЗЕНӘ** (2) ■ Сыер мөгезенә кар эләкми ○ 3191 ● 3285
- МӨГЕЗЕНДӘ** (1) ■ Хикмәт мөгезендә түгел, кәжәсендә ○ 3064
- МӨГЕЗЕННӘН** (4) ■ Хайван мөгезеннән табар ○ 2414 ● 3330; 15493; 15650
- МӨГЕЗЕҢ** (1) ■ Мөгезең зур булса, агач камыт кидерәләр икән ○ 2397
- МӨГЕЗЛЕ** (10) ■ Ай – мөгезле, алтын – канатлы ○ 7 ● 2885; 3148; 3241; 3412; 6616; 11716 (2); 12172; 14009
- МӨГЕЗНЕ** (1) ■ Чүлмәкче мөгезне теләсә каян чыгара ○ 9990
- МӨГЕЗСЕЗ** (4) ■ Мөгезсез кәжә үзен: «Мин – куй!» – дия икән ○ 3059 ● 3135; 3264; 12904
- МӨГРӘМИ** (1) ■ Имгән бозау мөгрәми ○ 3261
- МӨГРӘП** (2) ■ Мөгрәп килгән сыерның мөгезен бәрәп сындырма ○ 3173 ● 3236
- МӨГРИ** (1) ■ Сөтсез сыер күбрәк мөгри ○ 3231
- МӨЛКӘТ** (1) ■ Ыланшак – асаганда мөлкәт, асрап беткәч – миһнәт ○ 14071
- МӨМКИН** (1) ■ Дөньяда мөмкин булмаган эш юк ○ 6057
- МӨНДЕШ** (1) ■ Анда түгел, монда эш, Мөңгәр янында Мөндеш ○ 5261
- МӨНРӘМӘГӘН** (1) ■ Мөңрәмәгән бозауга имчәк бирмиләр ○ 3265
- МӨРИТЕ** (1) ■ Ишан очмас, мөрите очырыр ○ 16984
- МӨРИТЛӘР** (1) ■ Мөритләр булса, мөришләр табыла ○ 17056
- МӨРШИТЛӘР** (1) ■ Мөришләр булса, мөришләр табыла ○ 17056
- МӨСЕЛМАНЛЫК** (2) ■ Мөселманлык икедер: комган белән пәкәдер ○ 16825 ● 16827
- МӨСЕЛМАННЫҢ** (2) ■ Кяфернең ялкауы – монах, мөселманның ялкауы суфи булыр ○ 16823 ● 16828
- МӨСТӘКЫЙ** (1) ■ Ике Сәкыйм – бер Мөстәкыйм ○ 8040
- МӨХӘММӘДИ** (1) ■ Хикмәти хода, Мөхәммәди кода ○ 14663
- МӨХӘММӘТ** (1) ■ Дине – Мөхәммәт дине, көне – эт көне ○ 16819
- МӨШКӘ** (1) ■ Мөшкә башында булу ○ 1497
- МУАФЫЙК** (1) ■ Нәрсәнең исеме жисеменә муафыйк булсын ○ 605
- МУЕН** (4 | 1) ■ Муен булса, камыт табыла ○ 10293 ● 10347; 10349; 13812; 14731:2
- МУЕНГА** (5) ■ Муенга тагылган таш булдың ○ 231 ● 6687; 10294; 10355; 15510
- МУЕННАН** (2) ■ Чыпчыкка – муеннан, каргага – тездән ○ 4182 ● 7158
- МУЕНСА** (2) ■ Бер бөртек гәрәбәдән муенса булмый ○ 8767 ● 12320
- МУЕНЫ** (3) ■ Арысланның уеннан төлкенең муены өзәлә ○ 2058 ● 10246; 17048
- МУЕНЫМ** (1) ■ Тәвәгә: «Муеның кәкрә», – дигәч, «Ә кай жирем төз соң әле, бер муеным гына төз булырга!» – дип җавап биргән, ди ○ 2929
- МУЕНЫМА** (1) ■ Үләсемне белсәм, кәфенемне муеныма урап йөрер идем ○ 15431
- МУЕНЫН** (9) ■ Итче итнең муенын үзе ашый ○ 2360 ● 2500; 2630; 2938; 3300; 7655; 13142; 13143; 15508
- МУЕНЫНА** (7) ■ Әнжене эт муенына такмыйлар ○ 321 ● 2503; 2884; 2935; 3617; 10356; 10357
- МУЕНЫНДА** (4) ■ Әнженең эт муенында кадере юк ○ 322 ● 4990 (2); 13500
- МУЕНЫНДАГЫ** (1) ■ Әчке матурлык күктәге ай кебек, тышкы матурлык болан муенындагы энже кебек ○ 10710
- МУЕНЫННАН** (1) ■ Муеныннан богаулаган эт ауга ярамый ○ 3521
- МУЕНЫҢ** (1) ■ Тәвәгә: «Муеның кәкрә», – дигәч, «Ә кай жирем төз соң әле, бер муеным гына төз булырга!» – дип җавап биргән, ди ○ 2929
- МУЕНЫҢА** (1) ■ Эт ассаң муеныңа, жиргә тимәс ○ 3785

- МУЕНЫННАН** (2) ■ Муеныннан кәжә мае чыгарырман ○ 3074 ● 11965
- МУЖИК** (3) ■ Мужик бил сындырып, мулла бит сыпырып көн итә ○ 17009 ● 17010; 17076
- МУЖИККА** (1) ■ Мужикка үлем килсә, муллага торым килә ○ 17011
- МУЖИКНЫҢ** (1) ■ Мужикның жаны – алланыкы, тәне – патшаныкы, аркасы – боярныкы, шуннан калган азаплары – бар да үзенеке ○ 5858
- МУЖИКТАН** (1) ■ Мулладан – дога, мужиктан – дуга ○ 17038
- МУЗЫКА** (1) ■ Музыка жебенне баһадирландырып, саранны юмартландырып ○ 16386
- МУЗЫКАНЫ** (1) ■ Музыканы хайваннар да яраталар ○ 16387
- МУЙНАК** (1) ■ Кунак өч көн кунак, аннан ары муйнак ○ 10128
- МУЛ** (8) ■ Бер тиредән тун тек – мул тек ○ 2354 ● 2396; 4713; 7469; 9099; 11693; 12816; 17018
- МУЛЛА** (83 | 1) ■ Ат мулла да, песи дә түгел: яшерә белми ○ 2508 ● 3739; 7479; 7696; 7965; 8675; 9398; 16835; 16884; 16932; 16954; 16958–16960; 16962–16966; 16969; 16970; 16974; 16976; 16980 (2); 16992–16996; 16998; 17001–17003; 17005; 17007; 17009; 17010; 17012–17032; 17057; 17062–17064; 17066; 17068; 17069; 17071–17074; 17076; 17077, :1; 17078; 17079; 17081 (2); 17082 (2); 17083; 17084; 17085 (2); 17087
- МУЛЛАГА** (21 | 2) ■ Аллага тапшырсаң, муллага да баш орырга туры килә ○ 16845 ● 16847:1; 16856; 16860; 16880; 16910; 16966; 16967; 16978; 16990; 17000; 17008; 17011; 17033–17036; 17055; 17065; 17066:1; 17067; 17070; 17089
- МУЛЛАДАН** (6) ■ Ак чалмалы мулладан ак аулыклы хатын артык ○ 16956 ● 16983; 16991; 17037–17039
- МУЛЛАЛАР** (2) ■ Ботка – муллалар ашы, үрә – түрөләр ашы, чумара – чуртлар ашы, бәрәңге – мылтык ташы ○ 9193 ● 16972
- МУЛЛАЛАРГА** (1) ■ Муллаларга катышмасаң, дога белмәсәң – шайтан сиңа дошман түгел ○ 16742
- МУЛЛАЛАРНЫҢ** (2) ■ Муллаларның бар яратканы биш «каф» ○ 17040 ● 17041
- МУЛЛАНЫ** (4) ■ Мәчеткә баргач, мулланы күрмәгән ○ 16950 ● 16973; 16997; 17023
- МУЛЛАНЫКЫ** (1) ■ Байның күңеле малда, мулланыкы байда ○ 16968
- МУЛЛАНЫҢ** (14 | 1) ■ Ананың бер догасы жиде мулланың бәддогасын жиңә ○ 14231 ● 16857; 17004; 17042–17046; 17047, :1; 17048–17052
- МУЛЛА-ПОП** (1) ■ Дин капитал саклый, мулла-поп шуны яклай ○ 16817
- МУЛЛАСЫ** (2) ■ Алласы – муллага, мулласы бәндәгә сылтгар ○ 16860 ● 17053
- МУНЧА** (11) ■ Бер тиен акча белән мунча салып булмый ○ 7777 ● 8601; 8624; 8636; 8646; 8659; 8664; 12320; 12912; 16743; 16812
- МУНЧАДА** (1) ■ Кем кайгысы нәрсәдә, корчаңгының – мунчада ○ 15226
- МУНЧАДАГЫ** (1) ■ Ирләр – мунчадагы пирләр, хатыннар – кара каргалар, кызлар – кызыл гөлләр ○ 13866
- МУНЧАК** (2) ■ Бер үзегә бер юкә мунчак житәр ○ 3284 ● 8813
- МУНЧАЛА** (3) ■ Акча бездә бер букча, ефәк бездә мунчала ○ 7817 ● 8655; 10846
- МУНЧАЛАСЫ** (1) ■ Бугау мунчаласы ясау ○ 1984
- МУНЧАЛАСЫН** (1) ■ Ташаяк мунчаласын үзән сүт ○ 1938
- МУНЧАМ** (1) ■ Яксам мунчам, чыксам бақчам ○ 8665
- МУНЧАНЫҢ** (1) ■ Тол хатынга мунчаның актыгы, түшәкнең ястыгы ○ 13680
- МУНЧАСЫ** (2) ■ Их, татар мунчасы, пары кызу булсачы ○ 8647 ● 10115
- МУРДА** (1) ■ Балыкка – мурда, халыкка – мулла ○ 16970
- МУРДАГА** (1) ■ Үрләгән балык – мурдага ○ 4530
- МУРДАН** (1) ■ Тугыз мурдан үткән ○ 15361
- МУРТ** (1) ■ Зирек утын якма, жиңгә хатын алма: жиңгә хатын мут була, зирек утын мурт була ○ 13157
- МУТ** (5) ■ Тышы мут, эче ут ○ 10735 ● 10853; 11965; 12843; 13157
- МУК** (1) ■ Иренгәннен йөрәгенә мук үсәр ○ 6474
- МУКЛӘК** (6) ■ Мукләк кәжә мөгез сорыйм дип, колагыннан коры калган, ди ○ 3060 ● 3174–3176; 3223; 3293
- МУКЛӘНӨ** (1) ■ Күләгәдә таш та мукләнә ○ 64
- МУКЛӘНЕР** (1) ■ Йөргән таш шомарып, яткан таш мукләнер ○ 122
- МУКЛӘНСЕН** (1) ■ Таш төшкән жирендә мукләнсән ○ 172

- МҮКЛӨСӨ** (| 1) ■ Өй салууң ние бар, мүклөсө дө чутласы ○ 8324:1
МҮКЛИСЕ (2) ■ Өй күтөрүң ние бар, мүклисе дө чутлүйсы; киндер сугуң ние бар, атасы да кагасы ○ 8324 ● 13228
МЫЕГЫ (1) ■ Мыегы житмэгэн сакалыннан урлар ○ 10295
мыегы → **сакал-мыегы**
МЫЕГЫМ (1) ■ Түбөн төкерсэм – сакалым бар, югары төкерсэм – мыегым бар ○ 10588
МЫЕГЫН (1) ■ Хужасы кай якка мыегын борса, эте шул якка койрыгын борыр ○ 3537
МЫЕК (6) ■ Мыек бөтереп кенә тамак туймый ○ 10296 ● 10300; 10301; 10358; 13531; 14546
МЫЕККА (2) ■ Мыекка үпкөлөп йөргөндө сакал чыкты ○ 10297 ● 12607
МЫЕКЛЫ (1) ■ Алар нигә мыеклы да, без нигә кыеклы ○ 10322
МЫЕКЧАН (1) ■ Адрес була кыекчаң, егет була мыекчан ○ 12817
МЫЛТЫГЫ (1) ■ Яхшы аучының мылтыгы тутыкмый ○ 2025
МЫЛТЫГЫҢНЫ (1) ■ Аю белән танышсаң, мылтыгыңны калдырма ○ 2074
МЫЛТЫК (2) ■ Елга бер тапкыр корылмаган мылтык та ата, ди ○ 5567 ● 9193
МЫЛТЫКНЫ (1) ■ Үзең кормаган мылтыкны атма ○ 5684
МЫЛТЫКНЫҢ (2) ■ Кыска мылтыкның шартлавы яман ○ 5594 ● 5600
МЫЛТЫКТАН (1) ■ Явыз тел мылтыктан куркынычрак ○ 15647
МЫРАУЛЫЙ (1) ■ Эт кемгә өрә, мәче шуңарга мыраулий ○ 3599
МЫРЛЫЙ (1) ■ Мәче уңайга сыпырсаң мырлий, кирегә сыпырсаң тырный ○ 3361
МЫРЫЛДАРГА (1) ■ Атам юк ырылдарга, анам юк мырылдарга ○ 14463
МЫСКАЛ (1) ■ Алыш-биреш мыскал белән ○ 8104
МЫСКАЛГА (1) ■ Кыз кеше – мыскалга салынмаган ак ефәк ○ 12989
МЫСКАЛЛАП (5) ■ Гәүһәрне мыскаллап үчлиләр ○ 282 ● 7866; 15173; 15200; 16039
МЫСКАЛЫ (2) ■ Һәр эткә таш атсаң, ташның мыскалы мең алтын булыр ○ 3769 ● 6658
МЫТЫ (1) ■ Бар чагында – бал да май, юк чагында – кыты да мыты ○ 7633
МЫШ-МЫШ (1) ■ Мыш-мыш килеп сөйләгән кешедән өмет өз ○ 15943
МЫШНАГАН (1) ■ Мышнаган – ничә кышны кышлаган ○ 15237
МЫШНЫЙ (1) ■ Ялкау бер эш эшли белә – чалкан ятып мышный белә ○ 6566
МЫШТЫМ (1) ■ Мыштым мәче майны күбрәк ашый ○ 3346
МЫШЫК (3) ■ Күп йоклаган мышык тычкан тотмый ○ 3344 ● 3347; 3348
МЫЯУ-МЫЯУ (1) ■ Мыяу-мыяу мәчем бар, колак кисәр кайчымы бар ○ 10523

Н

- НАДАН** (31) ■ Акыллы дошман надан дустан яхшырак ○ 5287 ● 7513; 11438; 11451; 12110; 16467; 16543–16548; 16552; 16593; 16631–16639; 16682; 16683; 16698; 16824; 17024; 17026; 17055; 17067
НАДАНГА (6) ■ Наданга сүз сөйләү ташка борчак бәрү белән бер ○ 15944 ● 16535; 16537; 16593; 16640; 16641
НАДАНЛЫК (9) ■ Байлык белән акыл теләсә ни гаепне каплай, ярлылык белән наданлык аны ачып ташлай ○ 7242 ● 15738; 16571; 16631; 16642–16646
НАДАНЛЫКТАН (2) ■ Акылдан зур байлык, наданлыктан зур ярлылык, кинәштән зур таяныч юк ○ 11421 ● 16510
НАДАННАН (1) ■ Сараннан бүз сорама, наданнан сүз сорама ○ 11916
НАДАННАРГА (1) ■ Галимнәргә иярсәң, атлас бишмәт киярсен; наданнарга иярсәң, көрән чикмән киярсен ○ 16553
НАДАНЫҢ (3) ■ Галимнең бер көне наданның бөтен гомеренә тора ○ 16551 ● 16647; 16648
НАЗ (4) ■ Әр – битәр, әрдән дө бигрәк наз битәр ○ 11963 ● 12691; 12773; 15351
НАЗАД (1) ■ Әжәт – назад ○ 8196
НАЗЛАҢУ (1) ■ Ялыну – гашыйклар эше, назлану – кызлар сыйфаты ○ 12774
НАЗЛАНЫП (1 | 1) ■ Бай белән кода булсаң, назланып мазанни алыр ○ 7155:1 ● 16413
НАЗЛАНЫР (1) ■ Уенчыга ялынсаң, өч көнгәчә назланыр ○ 16414
НАЗЛЫ (3) ■ Нар дөя назлы була ○ 2926 ● 14128; 16358
НАЗЛЫНЫ (1) ■ Көязнең кулы житмәс, назлының эше бетмәс ○ 8806
НАЗСЫЗ (1) ■ Гөл чөнечкесез булмас, гүзәл назсыз булмас ○ 10659
НАЗЫ (2) ■ Бал кортының балы бар, балга хәтле назы бар ○ 4720 ● 13027

- НАМАЗ** (14) ■ Акча өчен мулла да намаз боза ○ 7696 ● 16911; 16919 (2); 16920 (2); 16925 (2); 16927; 16928; 16930; 16932; 16940; 17046
- НАМАЗГА** (4) ■ Киленен яратмаган каенана аш утыртканда намазга керешер ○ 14621 ● 16914; 16929; 17002
- НАМАЗ-НИЯТ** (1) ■ Намаз-ният белмәдем – улым ул, кызым кыз ○ 16951
- НАМАЗНЫ** (1) ■ Намаз эшне бетерер, эш намазны жетерер ○ 16928
- НАМАЗСЫЗГА** (1) ■ Хаж бүлгә – сакалсызга тарак, намазсызга – дисбе, исереккә – зәмзәм ○ 16943
- НАМАЗЫН** (1) ■ Бер авылда мәзин күп – иртә намазын көн чыккач укуганнар ○ 16971
- НАМАЗЫҢНЫ** (1) ■ Син алдасаң алдадың, мин дә сине алдадым: намазыңны – укыдым, тәһарәтем алмадым ○ 16933
- НАМУС** (9 | 1) ■ Казанның өсте ачык булса, эткә намус ○ 3487 ● 11140; 11146; 11246; 11247; 11278; 12479; 12867; 13539; 13558:1
- НАМУСЛЫ** (4) ■ Намуслы йөз ояла ○ 11248 ● 13565; 15390; 15945
- НАМУСНЫ** (1) ■ Намусны су юа алмый ○ 11249
- НАМУССЫЗ** (1) ■ Намуссыз ир – ишәк ○ 13566
- НАМУСТАН** (1) ■ Куян үлеме камыштан, ир үлеме намустан ○ 13558
- НАМУСЫ** (4) ■ Намусы таза кеше ишек шакудан курыкмый ○ 11250 ● 12181; 13474; 16894
- НАМУСЫМ** (1) ■ Байлыгым булмаса, намусым бар ○ 11361
- НАМУСЫН** (2) ■ Саран, базарга чыкса, намусын да сатачак ○ 11903 ● 12951
- НАМУСЫНА** (1) ■ Чибәр кызың үлгәне – намусына тап төшкәне ○ 13043
- НАМУСЫНЫҢ** (1) ■ Ир – намусының колы ○ 13501
- НАМУСЫҢНЫ** (2) ■ Киемеңне – яңа чагында, намусыңны яштән сакла ○ 11165 ● 11251
- НАМЫҢ** (1) ■ Яманлык белән намың чыкканчы яхшылык белән жаның чыксын ○ 11316
- НАН** (1) ■ Ач жиһанда нан юк санар ○ 9556
- НАР** (2) ■ Йөк авырын нар күтәрер ○ 2925 ● 2926
- НАРАТ** (3) ■ Нарат – башыннан, имән – төбәннән корый ○ 1745 ● 1746; 1774
- НАРДАН** (1) ■ Егылсаң нардан – эжәлең әллә кайдан ○ 2924
- НАСОС** (1) ■ Пожар беткәч насос кирәкми ○ 8486
- НАСЫЙБЫ** (2) ■ Яңгыр явып жил иссә, ялчыларның насыйбы ○ 5976 ● 15794
- НАСЫЙП** (2 | 1) ■ Кәсеп иткангә насыйп иткән ○ 6096 ● 7413; 9186:1
- НАХАК** (1) ■ Хак булса да күрәсең, нахак булса да күрәсең ○ 14955
- НАХАКТАН** (1) ■ Нахактан тиргәлгәнчә хактан тиргәл ○ 12542
- НАЧАР** (41 | 1) ■ Начар – йокыңны ачар ○ 601 ● 1320; 1427; 1428 (2); 1444; 1703:1; 2398; 2538; 2673; 4623; 5462; 5793; 5859 (2); 5860; 6361; 6951; 7065; 8278; 8698; 9391; 10713 (2); 11252; 12154–12157; 12321; 12395 (2); 12398; 12901; 13612; 13669 (2); 14642; 15238; 16510; 16744; 16930
- НАЧАРДАН** (2) ■ Холкы начардан дуслары качар ○ 11303 ● 16744
- НАЧАРЛАРЫ** (1) ■ Ат яхшысы – арканда, начарлары – тарканда ○ 2537
- НАЧАРЛАРЫН** (1) ■ Яхшыларын бүреккә, начарларын чүбеккә ○ 12349
- НАЧАРЛЫГЫН** (2) ■ Кияүнең начарлығын кызыңнан күр, килеңнең начарлығын үзеңнән күр ○ 13423 (2)
- НАЧАРЛЫГЫҢНЫ** (1) ■ Туксан тугыз яхшылығыңны белмәсләр, бер начарлығыңны белерләр ○ 12161
- НАЧАРЛЫКТАН** (1) ■ Начарлыктан тыйган – әдәп, һәлак иткән – гадәт ○ 11253
- НАЧАРНЫ** (3) ■ Начарны күрмәс борын яхшының кадере юк ○ 602 ● 9121; 12158
- НАЧАРРАК** (1) ■ Күңел ярлылыгы кесә ярлылыгыңнан начаррак ○ 11219
- НАЧАРЫ** (1) ■ Тайның яхшысы атка иярер, атның начары тайга иярер ○ 2860
- НӘГЫШ** (1) ■ «Жиңги чәнчә, мин тартам, мин дә нәгыш беләмен», – дип әйтте, ди, бер кыз ○ 13110
- НӘГЫШЛЕ** (1) ■ Нәгышле кыз – ягышлы кыз ○ 13033
- нәзакәт** → **әдәп-нәзакәт**
- НӘЗЕК** (2) ■ Нәзек сөяк түгел ул ○ 10842 ● 10871
- НӘКЪ** (1) ■ Ул нәкъ усақ утыны кебек: төтене күп, жылысы юк ○ 8577
- НӘКЫШ** (2) ■ Килен белгән – бер нәкыш ○ 13354 ● 13865

- НӨЛӨТ** (1) ■ Начар житэкчедэн яхшыга рэхмэт, яманга нөлөт юк ○ 5860
- НЭНКЭ** (1) ■ Мец нэнкэ дэ бер энкэне алыштыра алмас ○ 14239
- НӨРСӨ** (38) ■ Ак нэрсэ кер күтарми ○ 553 ● 561; 571; 603; 604 (2); 639; 659; 884; 2211; 4208; 7490; 7548; 7846 (2); 7847; 7943 (2); 7944; 7993 (2); 8725; 8785; 9571; 10649; 11222; 12325; 12453; 12701; 14272; 15071 (2); 15479 (2); 15546; 15844; 17006 (2)
- НӨРСӨГӨ** (4) ■ Нэрсөнөн төсө янындагы нэрсөгө күчэ, ди ○ 610 ● 3637; 15284; 15398
- НӨРСӨДӨ** (1) ■ Кем кайгысы нэрсэдэ, корчаңгынын – мунчада ○ 15226
- НӨРСӨДЭН** (1) ■ Эжэленце нэрсэдэн табачагың маңгаена язылмаган ○ 15400
- НӨРСӨЛӨГӨ** (1) ■ Нэрсэнең нэрсэлегэ эш иткэндэ беленер ○ 607
- НӨРСӨНӨ** (7) ■ Су һэр нэрсэне агарта, йөз карасын агарта алмый ○ 439 ● 569; 5256; 7945; 10468; 11204; 12329
- НӨРСӨНӨЦ** (15) ■ Нэрсэнең исемең жисеменә муафыйк булсын ○ 605 ● 606–610; 1027; 7549; 7550; 7629; 8016; 8017; 9415; 9994; 15034
- НӨРСӨН** (2) ■ Куйган нэрсөн булмаса, алыр нэрсэн дэ булмас ○ 8170 (2)
- НӨРСӨСӨ** (1 | 1) ■ Ай күрдэ, кояш алды – безгэ нэрсэсе калды? ○ 87 ● 8324:2
- НӨСЕЛ** (3) ■ Начар токымнан яхшы нәсел көтмө ○ 2398 ● 14336; 14497
- НӨСЕЛГӨ** (2) ■ Нәсел – нәселгә, тилчә – тамырга ○ 14497 ● 16601
- НӨСЕЛДӨ** (2) ■ Тирән нәселдә тинтэк бар, калын нәселдә карак бар ○ 14505 (2)
- НӨСЕЛӨ** (3) ■ Егетлэрнең асылы – арысланнар нәселе ○ 12874 ● 14470 (2)
- НӨСЕЛӨН** (1) ■ Үзе булган егетнең нәселен сорама ○ 12921
- НӨСЕЛӨНӨ** (2) ■ Бакма асылына, бак нәселенә ○ 14478 ● 14489
- НӨСЕЛӨЦ** (2) ■ Туганыңнан бизмә, нәселең корыр ○ 14523 ● 14637
- НӨСЕЛЛӨНӨЦ** (1) ■ Нәселленең сүзе өскә чыгар ○ 14498
- НӨСЕЛНӨЦ** (2) ■ Безнең нәселнең күзе яшел ○ 14534 ● 16601
- НӨСЕЛСӨЗГӨ** (1) ■ Нәселсөзгә сер сөйләмә ○ 14499
- НӨСТӨ** (1) ■ Кемгә нәстә, кәжгәгә кәбестә ○ 3011
- НӨҮРӨПКӨ** (1) ■ Ачкүз өйдә утырыр, күңеле нәүрәпкә төшөп менәр ○ 9566
- НӨФЕС** (7) ■ Нәфес тезгене – акыл кулында ○ 11617 ● 11800; 11878; 11881–11884
- НӨФЕСӨ** (4) ■ Канәгатсезнең нәфесе тавык алачыгы кебек ○ 11845 ● 11853; 11974; 15005
- НӨФЕСӨН** (3) ■ Этең акылсызы коймакка нәфесен сузар ○ 3713 ● 11838; 11943
- НӨФЕСӨНӨЦ** (1) ■ Нәфесенең башын япмаган ○ 11975
- НӨФЕСӨНӨ** (1) ■ Нәфесне тыя алсаң, нәфес юаш ○ 11884
- НӨФЕСӨНӨЦ** (3) ■ Акылың кулы нәфеснең тезгенен тотар ○ 11474 ● 11885; 11886
- НӨФИС** (1) ■ Нәфеснең алды нәфис, арты фахиш ○ 11885
- НӨФСӨ** (1) ■ Бай кешедә нәфес көчлө була ○ 7175
- НӨ** (2) ■ Туп-турыдан туп пошел, кәкерөгә не ходи ○ 6900 ● 14564
- НӨРГӨСӨ** (1) ■ Бирнәсә булмаса, нөргөсә дэ булмый ○ 13265
- НӨФТЬ** (1) ■ Көч түкми нефть чыкмый ○ 292
- НЕЧКӨ** (11) ■ Тимер нечкә жирдөн сына ○ 299 ● 623; 6300; 7082; 8683; 8699; 8723; 9956; 10812 (2); 10841
- НЕЧКӨРТСӨН** (1) ■ Кылны артык нечкәртсән өзелә ○ 2371
- НИ** (187 | 3) ■ Ай яктысы, ни хәтле генә якты булса да, кояшныкына житә алмый ○ 15 ● 63; 164; 209; 270; 374 (2); 407; 481; 678 (2); 737 (2); 776 (2); 879; 901; 929 (2); 1068; 1089; 1222 (2); 1353; 1429; 1754; 1872; 1892; 1908; 1944; 2324; 2330; 2331; 2888 (2); 2978 (2); 3021; 3377; 3380; 3840; .2; .3; 3845; 3975; 3976; 4066; 4390 (2); 4405; .1; 4595; 4826 (2); 4864; 4943; 5120; 5157 (2); 5220; 5262 (2); 5486 (2); 5561; 5797; 5864; 5914; 5990 (2); 6113 (2); 6114; 6221; 6360; 6677 (2); 6800; 7199; 7242; 7250 (2); 7319; 7532; 7595; 7725; 8025; 8055; 8160; 8189; 8281; 8827; 8994; 9029; 9147; 9233; 9482 (2); 9483 (2); 9540; 9568 (2); 9597; 9640 (2); 9677; 9834 (2); 9910; 9949; 9954; 9989; 10266; 10345; 10359 (2); 10376; 10443; 10458; 10465; 10539; 10775; 11147; 11151; 11209; 11409; 11434; 11628; 11665; 11681 (2); 11770 (3); 11771 (4); 11868 (2); 12020; 12541; 12696; 12925; 13047 (2); 13214; 13727; 13750 (2); 13840; 13995 (2); 14089; 14090; 14171; 14466 (2); 14625; 14860; 14993; 14998; 15142; 15331; 15484; 15490; 15500; 15515; 15536; 15549; 15713; 15792; 15957; 16099; 16456 (2); 16479; 16620; 16824; 16887 (2); 16899; 17010; 17013; 17024; 17041; 17057; 17084 (2)
- НИБАР** (1) ■ Нибар ут минем өскә ○ 8568

- НИБУЧ** (1) ■ «Чыкмый, чыкмый дип әйтәсең, чеметеп-чеметеп саласың, сал бер уч, чыгармын нибуч!» – дип әйтте, ди, чәй ○ 9368
- НИГӘ** (7) ■ Батыр: «Дошман күрдем», – ди, курак: «Нигә тудым», – ди ○ 5545 ● 5778; 8114; 8991; 10322 (2); 16649
- НИГЕЗДӘН** (1) ■ Өйне салганда нигездән башла, сүткәндә – түбәдән ○ 8341
- НИГЕЗЕ** (3) ■ Ашлык – хужалыкның нигезе ○ 1378 ● 15295 (2)
- НИГЕЗЕН** (3) ■ Нигезен кыек салсаң, түбәсен Тимерказык йолдызына хәтле менгерсәң дә кыек булыр ○ 8279 ● 8340; 14167
- НИГЕЗЕНДӨ** (1) ■ Өйнең жылысы нигезендә ○ 8343
- НИГЕЗЕН** (1) ■ Нигезең нык булса, жаның тыныч булыр ○ 8280
- НИДӘН** (2) ■ Айгырны нидән салсаң, атны шуннан алырсың ○ 2760 ● 6014
- НИЕ** (9 | 1) ■ Киндер сугуның ние бар, атасы да кагасы ○ 1551 ● 3212; 6171; 8324 (2), :1; 8326; 13228 (2); 15299
- НИЕН** (1) ■ Барның биргәнән алырсың, юкның ниен алырсың ○ 7578
- НИК** (6) ■ Үгез гомере буге сабан сөрә, ник сөргәнән белми ○ 3303 ● 3618; 9505; 14101; 14960; 16952
- НИКАДӘР** (6) ■ Коры жиргә никадәр су сипсәң дә, юеш булмас ○ 128 ● 2298; 7941; 8895; 8982; 16020
- НИКАХ** (1) ■ Никах хөкеме – олы хөкем ○ 13280
- НИКЯХ** (1) ■ Әжәл белән никях – каш арасында ○ 15393
- НИКЯХЫ** (1) ■ Хәерле булсын Хәмидәнең никяхы ○ 13338
- НИЛӘР** (1) ■ Үлмәсәң, әллә ниләр күрерсең ○ 15453
- НИНДИ** (23) ■ Нинди жыллар ташлады? ○ 1223 ● 1487; 1651; 2377; 2832; 2941; 3266; 3820; 5164; 5404; 6784; 6807; 8258; 8300; 8315; 8840; 9919; 10767; 13283; 13349; 14064; 14612; 17053
- НИСЕ** (4) ■ Игенле байның исе бар, игенсез байның нисе бар ○ 1402 ● 9269; 12390; 13533
- НИХӘТЛЕ** (7) ■ Тау нихәтле биек булса да, кичүе булыр ○ 159 ● 1096; 3619; 6814; 7085; 8761; 16004
- НИЧАВА** (1) ■ «Ничава» дисәң, бернәрәсә булмый ○ 16286
- НИЧАКЛЫ** (1) ■ Үрдәк, ничаклы ыспайланса да, аккош була алмый ○ 4423
- НИЧӘ** (13) ■ Ничә жәйләр, ничә кышлар ○ 1053 (2) ● 2011; 2200; 4544; 4795; 7034; 7596 (2); 8044; 8045; 15237; 16287
- НИЧӘҮСЕҢ** (1) ■ Өй эчендә ничәүсең, бер-берең мичәүсең ○ 8328
- НИЧЕК** (17) ■ Заманың ничек булса, бүркенне шулай ки ○ 821 ● 1035; 1430; 1789; 1953; 2135; 3818; 4894; 6775; 7683; 8056; 8700; 9962; 13613; 14334; 14752; 16503
- НИЧУ** (1) ■ Киттек әйдә Чиләбегә, ничу монда чиләнергә ○ 5269
- НИШЛӘ** (1) ■ Теләң белән теләсәң нишлә, кулын белән уйнама ○ 15599
- НИШЛӘГӘННЕ** (1) ■ Уң кулың нишләгәнне сулың белсен ○ 10969
- НИШЛӘР** (2) ■ Шундый-шундый эшләр, тора-бара нишләр ○ 6314 ● 6512
- НИШЛӘРСЕН** (4) ■ Теккәнне сүтәрсен, кискәнне нишләрсен ○ 8707 ● 13645; 13800 (2)
- НИШЛӘСЕН** (3) ■ Төлкә белгән хәйләгә куян да оста, тик нишләсен: койрыгы кыска ○ 2270 ● 7852 (2)
- НИШЛӘТ** (1) ■ Әдрәс бишмәт, теләсә нишләт ○ 8990
- НИШЛӘТСӘН** (1) ■ Нишләтсәң дә, ике жирдә ике дүрт була ○ 7942
- НИШЛӘТСЕН** (2) ■ Чыландык та киптердек, яңгыр безне нишләтсен ○ 1230 ● 16782
- НИЯЗЫ** (1) ■ Көн буран дип көенмә, аязы булыр соңында; мулла килде дип сөенмә, ниязы булыр соңында ○ 17005
- НИЯТ** (2) ■ Аз аш, күп ният ○ 9095 ● 11319
- НИЯТ** → намаз-ният
- НИЯТЕ** (2) ■ Нияте яман кешенең казаны тишек була ○ 11254 ● 16828
- НИЯТЕН** (1) ■ Кулыңнан яхшы эш килмәсә, күнелендә ниятәң яхшы булсын ○ 12145
- НИЯТЛӘГӘНДӨ** (1) ■ «Сатсам саттым, сатмасам алдым-кайттым, аллаһе әкбар», – дип әйтте, ди, бер сатучы мулла намаз ниятләгәндә ○ 16932
- НИЯТТӘН** (1) ■ Тәмуғны да яхшы нияттән корганнар, ди ○ 16905
- НОКРАТНЫҢ** (2) ■ Нократның бер ташы көмеш, берсе бакыр ○ 418 ● 7799
- НОРМАСЫ** (1) ■ Егет жилле, чикмәне билле, формасы бар да, нормасы юк ○ 12931

- НОЯБРЬ** (1) ■ Октябрь кара бия, ноябрь ала бия ○ 928
НОКТӘСЕ (1) ■ «Эдем» дигән буш булмас, бардыр аның ноктәсе ○ 16138
НӨРКИНЕКЕ (1) ■ Нөркинеке бер көй ○ 5274
НУЖА (8) ■ Ирләрнең нужа камыгын салдырырга ярамый ○ 13536 ● 13875; 14788; 14938 (2); 14939–14941
НУЖАГА (1) ■ Егетнең яхшысы төрле нужага ярый ○ 12883
НУЖАЛАР (2) ■ Яш чактагы нужалар уйнап-көлеп узалар, карт чактагы нужалар елап-сыктап узалар ○ 15112 (2)
НУЖАСЫЗ (1) ■ Агачсыз урман юк, нужасыз дөнья юк ○ 14779
НУКТА (4) ■ Атың башын нукта кисәр ○ 2570 ● 2727; 2863; 12937
НУКТАДА (| 1) ■ Авызың үпкәдә булса, кулың нуктада булсын ○ 12409:1
НУКТАСЫ (2) ■ Телләнең тизгене юк, нократның нуктасы юк ○ 7799 ● 17044
НУКТАСЫН (| 1) ■ Атың югалса, нуктасын ташлап кач ○ 2621:2
НУР (9) ■ Кояш йолдызлардан нур алмый ○ 37 ● 8835; 9699; 10655 (2); 13016; 13852; 16540; 16571
НУРЛЫ (1) ■ Кызлы йорт – нурлы йорт ○ 13013
НУРЛЫЙ (1) ■ һаваны – йолдыз, ирләрне – сакал, хатын-кызны чөч нурлый ○ 10320
НУРМЫ (1) ■ Үзе фурмы, үзе нурмы – ашыйсың да бетерсең ○ 9793
НУРНЫ (1) ■ Ай нурны кояштан ала ○ 8
НУРСЫЗ (1) ■ Ирсең тормыш – нурсыз тормыш ○ 13550
НУРЫ (7) ■ Кояшның нуры сина житсә дә, синең кулың ана житмәс ○ 49 ● 62; 318; 3548; 10386; 10392; 11475
НУХ (1) ■ Нух пәйгамбәр заманыннан ○ 1054
НЫГРАК (6) ■ Агач, жимеше күп булган саен, ныграк иелер ○ 1781 ● 2245; 2848; 3612; 7756; 14035
НЫГЫГАН (1) ■ Эшләп үскән – ныгыган, эшләмичә кем уңган ○ 6230
НЫГЫЙ (1) ■ Бөркетнең канаты очканда ныгый ○ 3922
НЫГЫНА (1) ■ Агачның биенә, имәннең ныгына асылың ○ 1667
НЫГЫР (1) ■ Чабатаны катласаң ныгыр, сүзне катласаң сүтелер ○ 16128
НЫГЫТ (1) ■ Өйне сала башлаганчы нигезен ныгыт ○ 8340
НЫГЫТМЫЙЛАР (1) ■ Ат урлангач абзар ныгытмыйлар ○ 2523
НЫК (22) ■ Тамыры нык агач давылдан курыкмас ○ 1699 ● 1701; 2858; 3176; 4970; 5181; 8280; 8420; 8701; 8713; 9050; 9192; 9608; 10871; 10903; 11643; 11684 (2); 12738; 15265 (2); 15946
НЫКЛЫГЫ (1) ■ Көймәннең ныклыгы давыл чыккач беләнә ○ 7054
НЫКНЫЦ (1) ■ Иле ныкның биле нык ○ 4970

О

- ОЕГАННЫЦ** (1) ■ Ике кыйблага оеганның иманы булмас ○ 16821
ОЕГЫЦНЫ (1) ■ Оегыцны карап ки: өчендә чаян ятмасын ○ 9054
ОЕК (1) ■ Хәстәрленең оек башы да астарлы ○ 11942
ОЕМЫЙ (1) ■ Заманага оемый хәлең юк ○ 815
ОЕР (2) ■ Тимерче күмерчегә оер ○ 309 ● 10798
ОЕТКЫ (1) ■ Камырга – чүпрә, катыкка – оеткы ○ 9259
ОЕТКЫСЫ (1) ■ Катык түгелсә, оеткысы калыр, әйрән түгелсә, нисе калыр ○ 9269
ОЕШМА (1) ■ Учетсыз оешма – ишексез өй ○ 7989
ОЖМАХ (5) ■ Кош читлектән кая очса да, бар жир дә ана ожмах күренер ○ 3848 ● 4561; 13640; 13752; 16727
ОЖМАХКА (5) ■ Ишкәк: «Сине ожмахка кертәбез», – дигәннәр икән, ишәк: «Анда шайтан таягы бармы соң?» – дип сораган, ди ○ 2979 ● 5213; 16896; 16901; 16904
ОЖМАХЛЫ (1) ■ Үзем күптән ожмахлы, күршем өчен кайгырам ○ 5281
ОЖМАХТАН (1) ■ Кәжәгә дигән таяк ожмахтан чыккан ○ 3044
ОЗАЕР (| 1) ■ Тимер булса, кыска кис, агач булса, озын кис: суга-суга озаер, юна-юна кыскарыр ○ 1879:1
ОЗАЙГАЧ (1) ■ Бәрәңге төн озайгач үсә ○ 1597
ОЗАЙМЫЙ (1) ■ Көн озаимый, төн кыскармас ○ 900
ОЗАЙТА (1) ■ Аракы сүзне озайт, гомерне кыскарта ○ 9809

- ОЗАЙТЫР** (1) ■ Төягө ут кирәк булса, муенын озайтыр ○ 2938
ОЗАК (15) ■ Каюлы ағач озак чыдый ○ 1689 ● 1698; 1707; 3834; 4074; 6961; 8699; 9310–9312; 9916; 14036; 14712; 15063; 15325
ОЗАККА (4) ■ Этнең үпкәсе озакка бармас ○ 3737 ● 6115; 12125; 16427
ОЗАКЛАМЫЙ (1) ■ Ятыр корсак ятыр, озакламый таң атыр ○ 9742
ОЗАНЛЫ (1) ■ Озанлы жир – үләнле жир ○ 4046
ОЗАТА (2) ■ Жәй кунак – Симән көнө озата ○ 1009 ● 16303
ОЗАТАЛАР (2) ■ Киеменә карап каршы алалар, акылыңа карап озаталар ○ 8793 ● 11599
ОЗАТТЫК (1) ■ Кунакны озаттык, инде ашарга утырыйк ○ 10214
ОЗАТЫП (1) ■ Каршы алу, озатып калу – кунакның бер хөрмәте ○ 10073
ОЗАЯ (1) ■ Пычак белән уйнама, пычак озая, диләр ○ 9947
ОЗЫН (62 | 1) ■ Озын түмгәк чана аудар ○ 146 ● 611; 612; 752; 862; 880; 950; 1747; 1879, :1; 3494; 3767; 5068; 5144; 5263; 5800; 5879; 6578; 6725; 7110; 8048; 8465; 8654; 8993; 10143; 10361; 10456; 10792; 10979; 11606; 11736; 13412; 13448; 13591 (2); 13666 (2); 14552; 14575; 14942; 15459; 15508–15510; 15602–15604; 15635; 15690; 15691; 15837; 15947; 15948; 16032; 16129 (2); 16152 (2); 16181 (2); 16419; 17048 (2)
ОЗЫННЫКЫ (1) ■ Озынныкы еракта, кысканыкы йөрәктә ○ 10793
ОЗЫННЫҢ (2) ■ Озынның бөгеләсе килми, кысканың үреләсе килми ○ 10794 ● 15586
ОЗЫНСЫЗ (1) ■ Озынсыз кыска булмас ○ 613
ОЗЫНЫ (3) ■ Телнең озыны яучыга кирәк ○ 13204 ● 15618; 15787
ОЙЫЙ (1) ■ Йокы карчәмә кебек: биш сәгать эчендә ойый, алты сәгатьтә ачый ○ 6650
ОКТЯБРЬ (2) ■ Октябрь кара бия, ноябрь ала бия ○ 928 ● 929
ОЛАВЫ (1) ■ Алдында пылавы, йөрергә олавы ○ 9422
ОЛАЙГАЧ (2) ■ Бала чакта олылардан курыксаң, олайгач балалардан куркасың ○ 15016 ● 15074
ОЛАКСА (1) ■ Эт олакса – төнгә таба ○ 3620
ОЛАН (13) ■ Бурый буран, елый олан, бармый ат, кыйный карт ○ 1214 ● 5830; 6537; 12993; 13440; 13953 (3); 14037–14039; 14070; 14366
ОЛАНЧЫКНЫҢ (1) ■ Оланчыкның эше болганчык ○ 14040
ОЛАНЫҢ (1) ■ Хагын алсаң баштан тый, оланың булса яштың тый ○ 13215
ОЛАУ (3) ■ Йөрү – олау, ашау – пылау ○ 6889 ● 8045; 16116
ОЛАУНЫҢ (1) ■ Арткы олауның йөгә авыр була ○ 6732
ОЛАУЧЫДА (1) ■ Төяүчедә дүрт кесә, олаучыда биш кесә ○ 6822
ОЛАЧЫКТА (1) ■ Тар жирдә тана башы, олачыкта бозау башы ○ 3282
ОЛГАЙГАНЧЫ (1) ■ Олылар сүзен тотмасаң, олгайганчы игелек күрмәссең ○ 15087
ОЛТАН (8) ■ Кеше йортында йөрөп солтан булганчы, үз йортында йөрөп олтан бул ○ 5010 ● 7523; 9080; 9087; 11157; 11326; 11943; 13096
ОЛТАНЫМ (1) ■ Падишаһым, солтаным, иске чабата олтаным ○ 5994
ОЛТЫРАГЫНА (1) ■ Олтырагына да тормау ○ 9083
ОЛТЫРАГЫҢ (1) ■ Олтырагың булып хезмәт итәрмен ○ 9084
ОЛТЫРАК (1) ■ Өлтерәк ир олтырак булыр ○ 13579
ОЛЫ (80 | 2) ■ Олы ташны кече таш белән оралар ○ 147 ● 1295; 1605 (2); 1618; 1916:1; 2657; 2674; 3812; 3815; 3863; 4009; 4502; 4930; 5601; 5604; 5606; 5689; 6294; 6494; 6712; 6808; 6818; 6894; 6926; 7066; 7343; 8151; 8281; 8363; 8483; 8663; 9142; 9313; 9438; 9564; 9943–9945; 10181 (2); 10298; 10572 (2); 10795; 10935; 11325 (2); 11351 (2); 11360; 11618; 12166:2; 13280; 13384; 13385; 14029 (2); 14158; 14301 (2); 14375; 14567; 14575; 14578; 15082; 15083; 15084 (2); 15085; 15131; 15148; 15615; 15666; 15764; 15949; 15950 (2); 15951; 15952; 16480; 16668
ОЛЫГА (1) ■ Үзеңнән олыга барма, үзеңнән кечегә калма ○ 13245
ОЛЫГАЙГАНЧЫ (1) ■ Инә сүзен тотмаган олыгайганчы игелек күрмәгән ○ 14235
ОЛЫДАН (1) ■ Үзеңнән олыдан сабак ал ○ 15139
ОЛЫЛАР (3) ■ Бала тел ачканда олылар аңа иярә ○ 13946 ● 15086; 15087
ОЛЫЛАРГА (1) ■ Олыларга хөрмәт кыл, кечеләргә шәфкать кыл ○ 15088
ОЛЫЛАРДАН (1) ■ Бала чакта олылардан курыксаң, олайгач балалардан куркасың ○ 15016
ОЛЫЛАРЛАР (1) ■ Олыласаң олыны, олыларлар үзеңе ○ 15089
ОЛЫЛАРНЫҢ (1) ■ Кечкенә чагында олыларның сүзен тотмаган – олайгач игелек күрмәгән ○ 15074

- ОЛЫЛАСАҢ** (1) ■ Олыласаң олыны, олыларлар үзенне ○ 15089
ОЛЫЛЫҒЫҢ (1) ■ Олылығың артқан саен кечелеген артсын ○ 15090
ОЛЫЛЫК (4) ■ Олылык зур эшләр булдыру белән генә табыла ○ 11255 ● 11256; 11257; 11619
ОЛЫНЫ (1) ■ Олыласаң олыны, олыларлар үзенне ○ 15089
ОЛЫНЫКЫН (1) ■ Бер олыныкын, бер кеченекен тыңла ○ 15020
ОЛЫНЫҢ (2) ■ Яшьнең олы булмагы – сүзеннән, олының кече булмагы – үзеннән ○ 15131
● 15795
ОЛЫРАК (2) ■ Мәкаль сакалдан олырак ○ 16390 ● 16458
ОЛЫС (1) ■ Ил – башсыз булмас, олыс – хансыз булмас ○ 5803
ОЛЫСЫ-КЕЧЕСЕ (1) ■ Ахмакның олысы-кечесе юк ○ 11522
ОЛЫСЫНДА (1) ■ Кечесендә әдәп юк, олысында белек юк ○ 11376
ОМТЫЛ (1) ■ Атаң булса да кол, син иреккә омтыл ○ 5730
ОМТЫЛА (2) ■ Балык тирангә омтыла, кошлар биеккә оча ○ 4455 ● 16639
ОМТЫЛҒАН (3) ■ Омтылған ирешер, омтылмаған чәрешер ○ 11258 ● 11496 (2)
ОМТЫЛМАҒАН (1) ■ Омтылған ирешер, омтылмаған чәрешер ○ 11258
ОН (14) ■ Тегермән ташына эләккән он булыр ○ 1446 ● 1450; 2407; 5944; 7278; 8057; 9341; 9385;
9426; 9482; 9903; 9955; 14565; 15598
ОНГА (1) ■ Күршегә, онга кермәсән дә, көлгә керерсең ○ 5198
ОННЫ (1) ■ Бай бул, тегермән сал, онны сатып ал ○ 7518
ОНСЫЗ (1) ■ Тегермән ташыннан курыксаң, онсыз утыр ○ 1447
ОН-ТОЗ (1) ■ Он-тоз өйдә, илэк-чүмеч чөйдә ○ 9484
ОНЫ (2) ■ Оны булса, мае булмый, мае булса, балы булмый ○ 9314 ● 9485
ОНЫҒЫНЫҢ (| 1) ■ Бабасы яшел жимеш ашаганга онығының теше камашкан ○ 14288:1
ОНЫҒЫҢ (1) ■ Яшең алмышка житкәндә алты яшьлек онығың булсын ○ 15101
ОНЫН (3 | 2) ■ Хәрчегә жил каршы: арттан онын туздыра, алдан тезен тундыра ○ 5949
● 13698 (2), :1 (2)
ОНЫҢ (2) ■ Ачлыктан запас оның булсын, салкыннан запас туның булсын ○ 8888 ● 13657
ОНЫТ (2) ■ Навада болыт, син аны оныт ○ 1246 ● 12354
ОНЫТА (2) ■ Борчак үз кузағын оныта ○ 1547 ● 9398
ОНЫТКАН (6 | 1) ■ Эт язга чыксаң, сөяктән сарай салырмын дигән, жәйгә чыккач оныткан, ди
○ 3644:2 ● 3977; 3979; 4075; 5700; 12626; 14342
ОНЫТКАННЫҢ (1) ■ Дусларын онытканның үзен дә онытырлар ○ 5387
ОНЫТМА (13 | 2) ■ Диңгезгә барсаң, бүрегеңне онытма ○ 366 ● 367; 984; 5564 (2); 5636; 8259;
8669; 9553, :1, :2; 9687; 12372; 16376; 17065
ОНЫТМАК (1) ■ Яманнарның билгесе – кинә тотмак, яхшыларның билгесе – сүз онытмак
○ 12272
ОНЫТМАС (10) ■ Мал торган жирен онытмас ○ 2388 ● 4667; 5038; 5094; 8134; 12138; 14366 (2);
14373 (2)
ОНЫТМАССЫҢ (1) ■ Әйтер идем бер сүз, онытмассың көзсез ○ 16321
ОНЫТМЫЙ (4) ■ Куян тозакны онытса да, тозак куянны онытмый ○ 2258 ● 3453; 12374; 17015
ОНЫТСА (1) ■ Куян тозакны онытса да, тозак куянны онытмый ○ 2258
ОНЫТТЫК (1) ■ Өйрәндек чәй эчәргә, оныттык жеп эрләргә ○ 9515
ОНЫТЧАК (1) ■ Онытчак бүркен югалтыр, курчак башын югалтыр ○ 11259
ОНЫТЫЛА (1) ■ Сүз онытыла, язма онытылмый ○ 16652
ОНЫТЫЛМАС (5) ■ Аерылмас дустиңа онытылмас сүз әйтмә ○ 5285 ● 12100; 12489; 12508;
15461
ОНЫТЫЛМЫЙ (1) ■ Сүз онытыла, язма онытылмый ○ 16652
ОНЫТЫЛЫР (2) ■ Гаеп онытылыр, сабагы онытылмас ○ 12489 ● 16603
ОНЫТЫР (8) ■ Ишәк жиде төрле йөзә белсә дә, су янына килгәч, жидесен дә онытыр ○ 2973
● 4148; 8134; 9541; 12138; 12677 (2); 17027
ОНЫТЫРЛАР (1) ■ Дусларын онытканның үзен дә онытырлар ○ 5387
ОР (4) ■ Кул тигәндә ор да сук ○ 5588 ● 5605 (2); 16206
ОРА (5) ■ Тора-тора да, тагын бер китереп ора ○ 1142 ● 5606–5608; 5647
ОРАЛАР (1) ■ Олы ташны кече таш белән оралар ○ 147
ОРАТОР (2) ■ Булган оратор мең авызны каратыр, булмаган оратор болгатыр да таратыр ○ 15476 (2)

- ОРГАН** (1) ■ Аяп орган авыртмас ○ 5542
ОРГАНГА (1) ■ Балга органга – бер өлеш, «һуп!» дигәнгә – ике өлеш ○ 8106
ОРГАННЫ (1) ■ Ходай органны пәйгамбәр таягы белән төртә, ди ○ 16874
ОРГАННЫҢ (1) ■ Баш органның муены сынмас ○ 10246
ОРГАНЧЫ (2) ■ Башлыкка баш органчы, ике кулыңа башыр ○ 5749 ● 16206
ОРГАНЫ (2) ■ Алтынчының бер органы – тимерченең мең органы ○ 265 (2)
ОРГАЧ (1) ■ Уңнан-сулдан балта оргач, агач ничек аумасын ○ 1953
ОРДЫ (1) ■ Орды бүрене койрыкка ○ 2217
ОРЕНБУР-КАРГАЛЫ (1) ■ Оренбур-Каргалы – бар да тимер арбалы ○ 5273
ОРЛЫГЫ (5) ■ Алабута орлыгы булганчы солының саламы бул ○ 1256 ● 1363; 5013; 5275; 9190
ОРЛЫГЫН (1) ■ Орлыгын ашаган кеше – өметен ашаган кеше ○ 1432
ОРЛЫК (11) ■ Игенче орлык чәчә – жирдән ризык юлын ача ○ 1406 ● 1431; 1444 (2); 1465; 1469; 1472; 1593; 3972; 9472; 15910
ОРЛЫКНЫҢ (1) ■ Яхшы орлыкның игене дә яхшы булыр ○ 1471
ОРМА (1) ■ Ачык йозакка ачыкч орма ○ 8233
ОРМАС (1) ■ Олы ташка тотынган ормас ○ 5604
ОРМЫЙ (1) ■ Тик тормый, бик ормый ○ 6307
ОРМЫШ (2) ■ Ялгыз тормыш – шайтан ормыш ○ 5103 ● 14748
ОРСА (1) ■ Күпчелек аз орса да үтерә, аз бирсә дә тутыра ○ 5037
ОРСАҢ (3) ■ Орсаң, таштан ут чыга ○ 148 ● 10258; 14796
ОРУ (1) ■ Ашны кире кагуга караганда таш белән ору артыграк ○ 9138
ОРЧЫГЫ (2) ■ Кабасы кайда, орчыгы шунда ○ 8682 ● 11452
ОРЧЫГЫМ (1) ■ Капка авызына кода килсә – кабам белән орчыгым, киявем белән кызым килсә – казан белән турсыгым ○ 14617
ОРЧЫК (1) ■ Карг бар өйдә кот бар, карчык бар өйдә орчык бар ○ 15038
ОРЧЫК-КАБАМ (1) ■ Туем капкага житкән, орчык-кабам кайда икән ○ 13333
ОРЧЫК-КАБАҢНЫ (1) ■ Кодалар капка төбенә килеп житте, орчык-кабаңны ал, кызым ○ 14631
ОРЫЛГАН (2) ■ Олылар сүзен тотмаган – орылган да сугылган ○ 15086 ● 15952
ОРЫМГА (1) ■ Улы киткән Орымга, кызы киткән Кырымга ○ 14142:2
ОРЫНГАН (1) ■ Күпер башында тәртә очлары орынган ○ 7109
ОРЫНМЫЙ (1) ■ Тик торган агачка берәү дә килеп орынмый ○ 1700
ОРЫНУ (1) ■ Тәртә башы белән орыну ○ 7120
ОРЫНЧАК (1) ■ Орынчак атта ял юк ○ 2675
ОРЫП (4) ■ Орып – мөгез чыкмый, торып – мөгез чыга ○ 2399 ● 5807; 14796; 16840
ОРЫР (4) ■ Аккош, яриннан калса, үзен таш кыяга орыр, имеш ○ 3901 ● 13407; 16288 (2)
ОРЫРГА (1) ■ Аллага тапшырсаң, муллага да баш орырга туры килә ○ 16845
ОРЫСЫ (1) ■ Ора белмәгәннең орысы чыгар ○ 5608
ОРЫШ (2) ■ Орыш бар жирдә ырыс тормый ○ 5609 ● 5626
ОРЫШКА (2) ■ Күнеле яхшы – ашка, күнеле яман – орышка ○ 11229 ● 12328
ОРЫШКАК (1) ■ Бар тырышкак, юк орышкак ○ 7552
ОРЫШМЫЙ (1) ■ Орышмый аерылган елашып күрешер ○ 5041
ОРЫШСА (2) ■ Киявең орышса, өеннән чыгып кит; улың орышса, мич башына менеп утыр ○ 13410 (2)
ОРЫШТЫРЫР (1) ■ Барлык тырыштырыр, юклык орыштырыр ○ 7567
ОРЫШУ (1) ■ Нәфес белән орышу дөнья белән сугышудан читенрәк ○ 11881
ОРЫШЫШМА (1) ■ Көймәдә көймәче белән орышышма ○ 7051
ОРЫШЫШМАС (1) ■ Исәпләшкән дуслар орышышмас ○ 5436
ОСЛАН (2) ■ Ослан тавы күренә ○ 232 ● 233
ОСТА (24) ■ Эш күп – күмер аз, оста күп – тимер аз ○ 334 ● 2270; 3034; 4040; 4750 (2); 5652; 6358 (2); 6362–6366; 6378; 6402; 6437 (2); 7946; 15953; 15954; 16161; 16506; 16541
ОСТАБИКӘ (1) ■ Мулла хатыны, надан булса да, – остабикә ○ 17026
ОСТАГА (1) ■ Эшчегә унбиш тиен, остага бер тәңкә ○ 5961
ОСТАДАН (4) ■ Шәкерт эшнә күп бозар, бер көн остадан узар ○ 6379 ● 6383; 6399; 6429
ОСТАЗ (2) ■ Оста барда кулың тый, остаз барда телең тый ○ 6362 ● 16679

- ОСТАЛЫ** (1) ■ Осталы ил узар ○ 6367
ОСТАЛЫК (2) ■ Осталык – иң зур байлык ○ 6368 ● 15914
ОСТАНЫҢ (5) ■ Арыслан – тешеннән, останың кулы – эшеннән ○ 6336 ● 6361; 6369; 6370; 6375
ОСТАСЫ (3) ■ Балта үзе кисә алмый, балта остасы кисә ○ 1900 ● 6407; 9746
ОСТАСЫННАН (1) ■ Эшне остасыннан өйрәнмәгән яхшы белмәс ○ 6391
ОСТАСЫНЫҢ (3) ■ Балта остасының йомычкасы күп булыр, тимерченең акчасы күп булыр ○ 1893 ● 1894; 1895
ОТ (1) ■ Унны тот, берне от ○ 7987
ОТАЛМЫЙМ (1) ■ Иске көйләр белмим, яңаларын оталмыйм ○ 16453
ОТТЫҢ (1) ■ Алдың – отгың, саттың – йоттың ○ 7848
ОТЧЫГЫ (1) ■ Ашлыкның да отчыгы була ○ 1380
ОТЫЛЫР (1) ■ Үз анасын яманлаган ят дошманга тотылыр; үз кешесен яманлаган ят дошманнан отылыр ○ 14245
ОТЫП (2) ■ Эшләп алган – отып алган ○ 6223 ● 16368
ОХШАГАН (1) ■ Атаң яхшы, анаң яхшы, кемгә охшаган син шакшы ○ 14465
ОХШАМАСА (1) ■ Мал, иясенә охшамаса, харам булыр ○ 2383
ОХШАМЫЙ (2) ■ Кулы эштән бушамый, эше эшкә охшамый ○ 6297 ● 14880
ОХШАП (2) ■ Көн көнгә охшап тумас, көн саен қояш булмас ○ 897 ● 14355
ОХШАР (9) ■ Мал иясенә охшар, имеш ○ 2384 ● 5921 (2); 7145 (2); 13947; 14345; 15059 (2)
ОХШАСА (1) ■ Ир бала – анасына, қыз бала атасына охшаса, бәхетле була, ди ○ 14444
ОХШЫЙ (4) ■ Холыксыз кеше койрыксыз көймәгә охшый ○ 11305 ● 13099 (2); 14398
ОХШЫЙМ (1) ■ Карга, казга охшыйм дип, ботын каерган ○ 3956
ОЧ (2) ■ Тәвә кошы, «оч» дисәң – «мин тәвә», «йөк тарт» дисән, «мин кош» ди икән ○ 4219 ● 12292
ОЧА (16 | 1) ■ Милчәнең канаты зур да – оча алмый ○ 1426 ● 1485; 1525; 2327; 3835; 3840:1; 3880; 3884; 4002; 4087; 4455; 7655; 7676; 9549; 12263; 15782; 16000
ОЧАЛМАГАН (1) ■ Очалмаган убыр өндөгән убыр ○ 16745
ОЧАЛМАС (3) ■ Йортта озак асралган кош мөңгегә очалмас ○ 3834 ● 4250; 4307
ОЧАЛМАСА (1) ■ Лачыннан ни файда бар очалмаса ○ 4066
ОЧАҢНЫ (1) ■ Берәүнең түшен жисәң, үзеннең очаңны сайла ○ 9635
ОЧАР (20) ■ Тулпар, аягы қызса, канатланып очар ○ 2803 ● 3825; 3842; 3867; 3879; 3899 (2); 3918 (2); 3929; 3940; 3961; 4238; 4239; 4403; 4432; 5693; 7471; 10493; 16597
ОЧАРГА (2) ■ Очарга ирек бирмәсән, яхшы карчыга да берни тотмас ○ 4032 ● 15146
ОЧАРЫН (1) ■ Бала кош очарын белер, қунарын белмәс ○ 3826
ОЧАСЫ (1) ■ Очасы кош ботакның очына қунар ○ 3868
ОЧКАН (17) ■ Югары очкан түбән қунар ○ 706 ● 3866; 3873 (2); 3874; 3891; 4086; 4192; 4230 (2); 4782; 10624; 12023; 12792; 13318; 15122; 15723
ОЧКАНДА (4 | 1) ■ Ояда ни күрсән, очканда шуны күрерсең ○ 3840:2 ● 3845; 3922; 4023; 14828
ОЧКАНЫ (1) ■ Чебен очканы ишетелерлек ○ 4853
ОЧКАНЫНДА (1 | 1) ■ Кош баласы, оясында ни күрсә, очканында аны күргәй ○ 3840 ● 3840:3
ОЧКЫН (2) ■ Очкын – төшкән жирен ягар ○ 8484 ● 8523
ОЧКЫННАН (1) ■ Очкыннан пожар була ○ 8485
ОЧКЫР (1) ■ Торымгайдан очкыр кош булмас, тургай ташлап қаз алмас ○ 4218
ОЧЛАДЫ (1) ■ Алла булып башлады, дүңгыз булып очлады ○ 2906
ОЧЛАМАГАН (1) ■ Очлап чыққан – эшен бетергән, очламаган – көчен бетергән ○ 6116
ОЧЛАНМАС (1) ■ Башланмаган эш очланмас ○ 6037
ОЧЛАП (2) ■ Очлап чыққан – эшен бетергән, очламаган – көчен бетергән ○ 6116 ● 12194
ОЧЛАРЫ (1) ■ Күпер башында тәртә очлары орыңган ○ 7109
ОЧЛЫ (3) ■ Яңа өйнең кандаласы очлы була, ди ○ 4831 ● 8720; 15545
ОЧМА (2) ■ Яуга төшмим дип ярдан очма ○ 5672 ● 7604
ОЧМАС (5 | 2) ■ Канаты бәйле кош очмас ○ 3836 ● 3860:1, :2; 3861; 4236; 6670; 16984
ОЧМЫЙ (1) ■ Талпынган кош очмый қалмас ○ 3870
ОЧРАГАН (2) ■ Сайлаган – сазга, очраган – тазга ○ 12741 ● 16813
ОЧРАГАНДА (2) ■ Эт очраганда таш булмый, таш очраганда эт булмый ○ 3621 (2)

- ОЧРАМАСА** (1) ■ Төлкө өч ел арысланга очрамаса, арысланга эйлөнө, ди ○ 2306
ОЧРАР (4) ■ Ата алмаганга аң очрар ○ 2008 ● 6441; 6839 (2)
ОЧРАСАҢ (1) ■ Юлда тимерчеге очрасаң, сүзөңнө урак-пычактан башларсың ○ 6939
ОЧРАТМАС (1) ■ Ошатмаса очратмас ○ 12739
ОЧРАШКАН (2) ■ Агач агач белән очрашкан, ди ○ 1645 ● 2277
ОЧРАШЫРБЫЗ (1) ■ Базарда очрашкан куян тиреларе кебек очрашырбыз эле ○ 2277
ОЧРЫЙ (2) ■ Балта да ботакка очрый ○ 1889 ● 16408
ОЧСА (7 | 1) ■ Кош баласы, күп очса да, кунарга оя тапмас ○ 3839 ● 3848; 3975; 4080, :1; 4315 (2); 4424
ОЦСАҢ (1) ■ Ярдан очсаң да, яуга бирелмә ○ 5659
ОЧСЫЗ (7) ■ Очсыз алган тәмле ашамас ○ 7947 ● 7948; 7949; 8625; 8658; 8724; 16004
ОЧСЫЗНЫҢ (2) ■ Очсызның арты тынычсыз ○ 7950 ● 7951
ОЧТА (2) ■ Аргы очта туй бар дип, бирге очта биегән ○ 13331 (2)
ОЧТАН (1) ■ Икесе дә бер очтан кискән ○ 1986
ОЧУ (2) ■ Кошларга иректә очу алтын читлектә торудан артыграк ○ 3853 ● 8572
ОЧУЫННАН (1) ■ Карчыга очуыннан танулы ○ 4030
ОЧЫ (13) ■ Эшнен очы – жаныңның тынычы ○ 6250 ● 6692 (2); 7082; 8681; 8711; 8735; 9244; 12387; 14713; 15674; 15956; 16611
ОЧЫ-БАШЫ (1) ■ Эт эчөгесенен очы-башы булмас ○ 1336
ОЧЫЛМЫЙ (1) ■ Бер канат белән очылмый ○ 3830
ОЧЫН (2) ■ Йомгакның очын югалту ○ 8736 ● 15675
ОЧЫНА (4) ■ Очасы кош ботакның очына кунар ○ 3868 ● 5144; 10329; 13531
ОЧЫНГАН (2) ■ Телгә килсә очынган, эшкә килсә кычынган ○ 6303 ● 15678
ОЧЫНДА (4) ■ Уен-уен унике, уен очында бер пики ○ 6686 ● 8752; 15274; 16587
ОЧЫНМА (1) ■ Шатлык күрсәң очынма, кайгы күрсәң пошынма ○ 14961
ОЧЫННАН (2) ■ Пычак очыннан сынар ○ 9950 ● 15003
ОЧЫНЫП (1) ■ Карга чебеш ала, тавык очынып кала ○ 3980
ОЧЫҢА (| 1) ■ Яратмаган агачың, үлгәч, кабер баш очыңа үсәр ○ 1704:1
ОЧЫНДА (1) ■ Ай-һай телен, тел очыңда безең ○ 15662
ОЧЫП (12) ■ Канатлы очып житмәс жир, кайгаклы житеп басмас жир ○ 226 ● 805; 3838; 3877; 3881; 3893; 3933; 4291; 7677; 7791; 10870; 15833
ОЧЫРА (3) ■ Кошны канаты очыра ○ 3854 ● 5952; 10614
ОЧЫРАЕМ (1) ■ Такта чәем – ачык чыраем, бөртек чәем – төртеп очыраем ○ 9494
ОЧЫРМА (| 1) ■ Навадагы торнаны тотам дип, кулындагы чыпчыкны очырма ○ 4141:1
ОЧЫРМАУ (1) ■ Өстеннән кош та очырмау ○ 3896
ОЧЫРСАҢ (1) ■ Сүз чыпчык түгел, очырсаң тога алмассың ○ 16018
ОЧЫРТМАСКА (1) ■ Очырырга жил көчле, очыртмаска ир көчле ○ 13564
ОЧЫРУ (3) ■ Кабык сугып, чәүкә очыру ○ 1988 ● 4088; 8845
ОЧЫРЫП (3) ■ Ай күргән, кояш алган, жил очырып киткән ○ 86 ● 3862; 8649
ОЧЫРЫР (2) ■ Эт өрөр, жил очырыр ○ 3667 ● 16984
ОЧЫРЫРГА (1) ■ Очырырга жил көчле, очыртмаска ир көчле ○ 13564
ОЧЫРЫРМЫН (1) ■ Көлеңне күккә очырырмын ○ 8563
ОЧЫШЫННАН (1) ■ Карчыганың очышыннан, ир егетнең аяк басуыннан ○ 13555
ОШАГАЧ (1) ■ Үз күңеленә ошагач, кеше сүзенә карама ○ 12789
ОШАК (2) ■ Ошак сөйлөгәннең пычагы телендә ○ 15955 ● 15956
ОШАКЧЫНЫҢ (1) ■ Ошакчының ошак сөйләмәи торса тел очы кычыта, ди ○ 15956
ОШАМАСА (1) ■ Баланың анасына башка төше ошамаса, актыгында йокысы ошый ○ 14286
ОШАМАЙ (1) ■ Сүзе сүзгә ошамый, авызы сүздән бушамый ○ 16304
ОШАСА (1) ■ Халыкка ошаса, тәкмәч ат ○ 5079
ОШАСЫН (2) ■ Йөрөшөң илгә ошасын, сөйлөгән сүзөң миргә ошасын ○ 15876 (2)
ОШАТМАСА (1) ■ Ошатмаса очратмас ○ 12739
ОШАТЫП (1) ■ Коллаучыга кыз ошатып булмас ○ 5841
ОШЫЙ (4) ■ Ала карга гына ата-анасына ошый ○ 3932 ● 8615 (2); 14286
ОЯ (9) ■ Кош баласы, күп очса да, кунарга оя тапмас ○ 3839 ● 3871; 3928; 4063; 4312; 11261; 11610; 13197; 14775

- ОЯГА** (1) ■ Сыерчык, диңгез артына китсә дә, үзе туган ояга кайта ○ 4116
ОЯДА (| 1) ■ Ояда ни күрсән, очкандә шуны күрерсән ○ 3840:2
ОЯЛА (7) ■ Ябалак оятыннан карчыга ояла ○ 4201 ● 10077 (2); 10530; 10546; 10669; 11248
ОЯЛАМ (1) ■ Житен: «Тырмага ияреп тишелеп чыгар идем дә, кешедән оялам», – дип әйтә, ди ○ 1574
ОЯЛАР (1) ■ Авызыңны күккә ачма, карга оялар ○ 10542
ОЯЛАН (3) ■ Оялан кешенең азыгы тар ○ 11260 ● 11261; 11262
ОЯЛАННЫҢ (1) ■ Хатыныннан ояланның улы-кызы булмас ○ 13748
ОЯЛГАНЫ (1) ■ Имән агачның иелгәне – сынганы, ир егетнең оялганы – үлгәне ○ 13459
ОЯЛМАГАН (5) ■ Оялмаган боермаганны ашар ○ 9678 ● 11157; 11263; 11264; 16210
ОЯЛМАС (2) ■ Төкәнмәс хәзинәм булганчы оялмас йөзем булсын ○ 11296 ● 16210
ОЯЛСА (1) ■ Оялса – үз бите, биртелсә – үз биле ○ 11383
ОЯЛСАҢ (1) ■ Оялсаң, ач калырсың ○ 11265
ОЯЛТ (1) ■ Бирмәгәнне биреп оялт ○ 8124
ОЯЛТЫП (1) ■ Явызлар куркытып буйсындырыр, изгеләр оялтып буйсындырыр ○ 12201
ОЯЛЧАН (6) ■ Оялчан кешенең ризыгы тар була ○ 11266 ● 12190; 12902; 13034; 13885 (2)
ОЯЛЫ (1) ■ Ырулы ил – оялы каз ○ 5093
ОЯЛЫЙ (2) ■ Чебенле жиргә черки оялый ○ 4816 ● 16798
ОЯЛЫР (1) ■ Аз сүзле аз оялыр ○ 15744
ОЯЛЫШ (1) ■ Оялыш – күздә, күрек – авызда ○ 11267
ОЯМ (1) ■ «Алтын оям, үз жирем!» – дип әйтте, ди, бер сандугач ○ 4089
ОЯНЫ (1) ■ Ояны ана кош ясый ○ 3869
ОЯҢА (1) ■ Ояңа карап канат как, дугаңа карап кыңгырау так ○ 7067
ОЯСЫ (11) ■ Бүре оясы сөяксез булмас ○ 2155 ● 3425; 3832; 3856; 3865; 3923; 3958; 4752; 4846; 8285; 10334
ОЯСЫЗ (2) ■ Оясыз сандугач сайрамай ○ 4096 ● 13181
ОЯСЫН (7) ■ Куркак кош оясын олы юл өстенә ясый ○ 3863 ● 3883; 4251; 4255; 4428; 4673; 4829
ОЯСЫНА (9) ■ Төлкә үз өнен тизәкләгәч, бурсык оясына күчә ○ 2307 ● 3357; 3438; 3622; 3674; 3884; 4216; 4792; 14481
ОЯСЫНДА (8 | 2) ■ Арыслан оясында яткан сарыктан саклан ○ 2045 ● 3623; 3675; 3676; 3766; 3840; :1; :3; 3845; 3885
ОЯСЫНЫҢ (2) ■ Саескан, үзе бур булгач, оясының түбәсен каплаган ○ 4083 ● 4650
ОЯТ (26) ■ Югары мену – морат, аста калу – оят ○ 705 ● 3292; 7249; 7485; 7868 (2); 8181 (2); 9315; 9807; 10688; 10689; 11268–11270; 11359; 11384; 11594; 12043; 13118; 13835; 14437; 15422; 16091; 16153; 16830
ОЯТКА (4) ■ Яхшы белән юлдаш булсаң житәрсең син моратка, яман белән юлдаш булсаң калырсың син оятка ○ 6973 ● 12211; 12312; 16514
ОЯТЛАП (1) ■ Торна оятын оятлап, ябалак урман түренә качкан ○ 4136
ОЯТЛЫ (2) ■ Оятлы кызарыр, оятсыз агарыр ○ 11271 ● 11272
ОЯТЛЫНЫҢ (1) ■ Оялмаган кеше өчен оятлының йөзе кызарыр ○ 11264
ОЯТНЫ (1) ■ Атадан ул туса – иге, ата юлын куса – иге, биленә садак буса – иге, битенә килер оятны үзе белеп юса – иге, шушыларны кылмаса, барыннан да югы – иге ○ 14357
ОЯТНЫҢ (1) ■ Оятның теше булмаса да кимерә ○ 11273
ОЯТСЫЗ (6 | 1) ■ Катыра торган тарақан оятсыз була ○ 4781 ● 5550:4; 11271; 11274; 12903; 12904; 13670
ОЯТСЫЗЛЫК (3) ■ Кунакныкы – ике кич, өченче кич – садака, дүртенче кич – оятсызлык ○ 10136 ● 11275; 11276
ОЯТСЫЗНЫҢ (1) ■ Оятсызның бите – киездер ите ○ 11277
ОЯТЫ (11 | 1) ■ Казанның капкачы китсә, этнең ояты китә ○ 3486 ● 3489; 4978; 5954; 6251; 6720:1; 11356; 12388; 14135; 14452 (2); 16524
ОЯТЫН (3) ■ Торна оятын оятлап, ябалак урман түренә качкан ○ 4136 ● 5892; 13940
ОЯТЫННАН (1) ■ Ябалак оятыннан карчыга ояла ○ 4201
ОЯТЫҢА (1) ■ Эшне эшләп чыксаң – эш, эшләнмәсә – оятыңа көч ○ 6243

Ө

- ӨЕ** (20) ■ Куянынң өе – урманда, мәченең өе – өйдө ○ 2267 (2) ● 3088; 4216; 5898; 7265; 7576; 8247; 8308 (2); 8309; 8312; 8331; 8387; 8388; 8434; 8705; 11228; 12919; 16173
- ӨЕЛЕР** (1) ■ Колын егылса, колагына кырмакка өелер ○ 2843
- ӨЕМ** (9) ■ Бәхетле чучка борынында бер өем тизек белән туа, ди ○ 2875 ● 4216; 4684; 8227 (2); 8310; 8311; 8389; 11232
- ӨЕМГӘ** (1) ■ «Өч өемгә өчәр-өчәр көлтә урдым, алай да каенанага ярамадым», – дип әйтте, ди, бер килән ○ 14647
- ӨЕМЕН** (1) ■ Ирнең ире ком өөмен тау итә ○ 13543
- ӨЕН** (6 | 1) ■ Адашканда гаеп юк, кайтып өөн тапкан соң; ачылганда гаеп юк, алдан үзе япкан соң ○ 6720 ● 6720:1; 8312; 11307; 11983; 12831; 15387
- ӨЕНӘ** (21 | 1) ■ Аның өөнә кояшның койрыгы тералмәгән ○ 90 ● 1000; 3765; 5138; 8239; 8247; 8302; 8314; 8365; 8391; 9836; 10208; 12029; 12488; 12939; 12959; 13107; 13653, :1; 13852; 14565; 14590
- ӨЕНДӨ** (25) ■ Үз өөндө кырмакка да – Сөләйман ○ 4832 ● 6542; 8275; 8302; 8313; 8350; 8356; 8390; 8412; 8755 (2); 9406; 9407 (2); 9408 (2); 9469; 10011; 10034 (2); 10166; 11074; 13470; 14449; 15761
- ӨЕНДӨГЕН** (1) ■ Очалмаган убый өөндөгөн убый ○ 16745
- ӨЕННӨН** (2) ■ Баланың тинтәк булуы өөन्नән, егетнең тинтәк булуы биеннән ○ 13997 ● 17031
- ӨЕҢ** (8) ■ Бай булмасаң, бай төшәрлек өөң булсын ○ 8234 ● 8285; 8315; 8316; 8348; 8349; 11337; 13580
- ӨЕҢӘ** (10) ■ Эшләгәнәң – өөңә, өйрәнгәнәң – үзәңә ○ 6390 ● 8318; 8367 (2); 9657; 9791; 10076; 12170; 14116; 16207
- ӨЕҢДӨ** (10) ■ Авылыңда ни барны башка авылдан сора, өөңдә ни барны күршәдән сора ○ 5157 ● 5509; 8350–8352; 8832; 9402; 14007; 14089; 14090
- ӨЕҢДӨГЕ** (5) ■ Өөңдөгә хәлне күршәңнән сора ○ 5253 ● 8008; 8317; 8435; 10011
- ӨЕҢНӨН** (1) ■ Киявең орышса, өөңнән чыгып кит; улың орышса, мич башына менеп утыр ○ 13410
- ӨЕҢНЕ** (1) ■ Яхшы күршәңнән сораганчы, яман өөңне актар ○ 5250
- ӨЕҢНЕҢ** (1) ■ Игенче булсаң, жиреңнең башында бул; хатын булсаң, өөңнең башында бул ○ 13639
- ӨЕРДӨ** (1) ■ Азнаган айгырны өөрдә сына ○ 2757
- ӨЕРЕ** (5) ■ Арыслан ат өөрөнә баш булса, арыслан өөре булып, арыслан өөрөнә ат баш булса, ат өөре булып ○ 2033 (2) ● 3664; 4609; 5534
- ӨЕРЕН** (3) ■ Айгыр өөрен ташламас ○ 2759 ● 6962; 11983
- ӨЕРЕНӘ** (2) ■ Арыслан ат өөрөнә баш булса, арыслан өөре булып, арыслан өөрөнә ат баш булса, ат өөре булып ○ 2033 (2)
- ӨЕРЕННӨН** (1) ■ Өө барның өөрөннән билгеле ○ 8309
- ӨЕРЛЕ** (2) ■ Өөрле суыр өн казымас ○ 2342 ● 3758
- ӨЕРМӘ** (1) ■ Өөрмә – шайтан туе ○ 16795
- ӨЗ** (5) ■ Кулынң житкан ботакның алмасын өз ○ 1809 ● 10582; 13538; 15943; 16246
- ӨЗӘ** (4) ■ Тана күзен сөзсә, үгез жебен өзә ○ 3278 ● 7171; 9378; 9578
- ӨЗӘЛӘР** (2) ■ Котырган этнең койрыгын колагына житкәнче өзәләр ○ 3506 ● 4377
- ӨЗӘҢГЕ** (2) ■ Юлаучы – юмарт, өзәңгә бавы унике кат ○ 6842 ● 14575
- ӨЗӘҢГЕДӨН** (1) ■ Аттан төшсә дә, өзәңгедән төшми ○ 2749
- ӨЗӘР** (3) ■ Тинтәк, тиссә, тимер өзәр ○ 11685 ● 12698; 12801
- ӨЗӘРГӘ** (1) ■ Ай, телен тартып өзәргә ○ 15661
- ӨЗӘРЛЕК** (2) ■ Тиссә тимер өзәрлек, басса бакыр өзәрлек ○ 332 (2)
- ӨЗӘРСЕН** (2) ■ Чәнечкесенә түзсәң, гөлән өзәрсен ○ 1323 ● 7042
- ӨЗГӘН** (1) ■ Түзгән – тимерне дә өзгән ○ 11938
- ӨЗДЕРЕР** (1) ■ Усал эт теленнән язар, хәйләкәр төлке койрыгын өздерер ○ 3534
- ӨЗДЕРМӘ** (1) ■ Туктан токмач кистермә, ачтан салма өздермә ○ 9720
- ӨЗЕГЕ** (1) ■ Хужалыкта иске аркан өзеге дә эшкә ярый ○ 7076
- ӨЗЕК** (5) ■ Ара өзек булса, дуслык төзек була ○ 5293 ● 7105; 8105; 14472; 16428

- ӨЗЕЛӨ** (8) ■ Арысланнын уеннан төлкөнөң муены өзелө ○ 2058 ● 2371; 7062; 7090 (2); 8672; 8683; 10812
- ӨЗЕЛГӨН** (1) ■ Өзелгөн кылдан өзек жыр чыга ○ 16428
- ӨЗЕЛЕП** (4) ■ Пешкөн алма үзе өзелеп төшө ○ 1812 ● 3343; 14083; 14698
- ӨЗЕЛЕР** (4) ■ Юан сузылганчы, нечкө өзелер ○ 623 ● 8723; 11068; 15126
- ӨЗЕЛМӘС** (3) ■ Өзелмәс аркан, сүтелмәс төөн булды ○ 7125 ● 8013; 11068
- ӨЗЕЛМӘСӨ** (1) ■ Кырылмаса – кырык булыр, өзелмәсә – йөз булыр ○ 7933
- ӨЗЕЛСӘ** (4) ■ Елан өчкө өзөлсә дә, кәсәрткелек хәле бар ○ 4610 ● 4645; 10336; 16031
- ӨЗЕЛСЕН** (1) ■ Тәмәкә тартсаң, каты тарт: тизрәк өзөлсөн ○ 9847
- ӨЗЕП** (3) ■ Ач этнең койрыгын тук эт өзеп алган ○ 3461 ● 14267; 16151
- ӨЗЛЕГЕРСЕҢ** (1) ■ Күпнә белсәң күзсенерсең, күп сойләсәң өзлегерсең ○ 16621
- ӨЗМӨ** (1) ■ Жимеш ашыйсың килсә, чәчөгөн өзмө ○ 1828
- ӨЗМӨГӘННЕ** (1) ■ Үз өндә салма өзмөгәнне, кешегә барып токмач кисә ○ 9406
- ӨЗМӘС** (1) ■ Учагынанн ут өзмәс, улын-кызын туйгызмас ○ 14305
- ӨЗМӘСӨҢ** (1) ■ Еланның башын өзмәсән, койрыгын өзүдән файда юк ○ 4641
- ӨЗМИЛӘР** (1) ■ Бер абынган өчен ат муенын өзмиләр ○ 2630
- ӨЗСӨҢ** (3) ■ Сырланнның, үзен өзсөң дә, тамыры кала ○ 1303 ● 7042; 7084
- ӨЗСЕН** (1) ■ Еланның башын дошманың өзсөн ○ 4640
- ӨЗҮДӨН** (1) ■ Еланның башын өзмәсәң, койрыгын өзүдән файда юк ○ 4641
- ӨЙ** (103 | 2) ■ Яраксыз табылган таш ой почмагына китә ○ 205 ● 1591; 1757; 1965; 1968; 4112; 4415 (2); 4416; 4749 (2); 5047; 5251; 5422; 5791; 5965; 6787; 6902; 6935; 7989; 8235; 8249; 8269; 8277; 8284; 8299; 8305; 8306; 8310; 8311; 8319; 8320; 8321 (3); 8322; 8323; 8324. :1. :2; 8325; 8326 (2); 8327–8329; 8331; 8344; 8376; 8392–8394; 8397; 8591; 8604; 8662; 10002; 10056; 10109; 10126; 10144; 10150; 11610; 11777; 12893; 12976; 13220; 13228; 13238; 13370 (2); 13505; 13516; 13551 (2); 13554; 13669; 13710; 13711; 13715; 13773; 13830 (2); 13844 (2); 13878 (4); 13962; 13969 (2); 13970 (2); 14089; 14117; 14635; 15073; 15316; 15413; 15852; 16191 (2); 16379; 16606
- ӨЙГӘ** (30 | 1) ■ Кояш кермәгән өйгә врач керер ○ 39 ● 528; 1379; 3619; 4110; 5743; 8140; 8249; 8273; 8287 (2); 8293; 8332; 8477; 9551; 9953; 10135; 10175; 10193; 13014:1; 13191 (2); 13361; 13534; 13763; 13897; 14077; 14770; 15376; 16359; 16710
- ӨЙГӘН** (1) ■ Синең урагын урган, печәнең өйгән ○ 1501
- ӨЙГӘННӨН** (1) ■ Өендә балаң булмаса, өй өйгәннән ни мәгънә ○ 14089
- ӨЙГӘЧӨ** (1) ■ Күршелек хақы кырык өйгәчө ○ 5202
- ӨЙДӨ** (60) ■ Жаен өйдә боз киптереп, кышын суган саталар ○ 1066 ● 2209; 2267; 3268; 4165; 5252; 5571; 5978; 6289; 6447; 6868; 7201; 7657; 8236; 8237 (2); 8248; 8289; 8291; 8304; 8333; 8448; 8916; 8934; 9125; 9467; 9484; 9566; 10003; 10146; 10907; 12940; 12950; 12952; 13016; 13313; 13340; 13398; 13455; 13478; 13493; 13516; 13588; 13597 (2); 13665; 13777; 13845; 13869 (2); 13971; 13972; 14001; 14130 (2); 14606; 15015; 15038 (2); 15566
- ӨЙДӘГЕ** (8) ■ Тыштагы буран буран түгел, өйдәге буранга чыдап булмый ○ 1143 ● 1475; 4427; 6851; 6869; 6870; 8334; 12624
- ӨЙДӘГЕЛӘР** (1) ■ Юлдагылар май имә, өйдәгеләр кан имә ○ 6852
- ӨЙДӘГЕСЕН** (1) ■ Үрдәк: «Рызыгымның өйдәгесен тавык ашый, судагысын балык ашый», – дип кайгырыр, имеш ○ 4425
- ӨЙДӘЙ** (1) ■ Өеңә килгәндә өйдәй үпкәнне әйтмә ○ 8318
- ӨЙДӨН** (12) ■ Кырык өйдән кырпулык ○ 5182 ● 5183; 5848; 8335; 10234; 11062; 13058; 13151; 13845; 14077; 14144 (2)
- ӨЙДӨШ** (4) ■ Өйдөш белән торганчы көндөш белән тор ○ 8336 ● 8337; 8338; 14789
- ӨЙДӨҢ** (1) ■ Өй салуның ние бар: өйдөң – өй, кактың – чой ○ 8326
- ӨЙЛӨГӘ** (1) ■ Тиле өйлөгә кадәр генә көйлө ○ 11646
- ӨЙЛӨДӨН** (1) ■ Өйлөдөн калсаң да, өмөдөн калма ○ 6266
- ӨЙЛӨНӘСӨҢ** (1) ■ Синең өйләнәсөң юк, минем кияүгә барасым юк ○ 13251
- ӨЙЛӨНГӘН** (8) ■ Иргә торган белән иргә өйлөнгән алданмас ○ 13167 ● 13168; 13169; 13216 (2); 13229; 13230; 15293
- ӨЙЛӨНГӘНДӨ** (2) ■ Өйлөнгәндә бар да бай ○ 13231 ● 13256
- ӨЙЛӨНГӘНЧӨ** (1) ■ Акыллы өйлөнгәнчө тиленең улы булган ○ 11449
- ӨЙЛӨНГӘЧ** (2) ■ Без өйлөнгәч төн кыска булды ○ 13246 ● 13256

- ӨЙЛЭНДЕРГЭН** (1) ■ Акыллы уйлап торганчы, тиле улын өйлөндөргөн ○ 11445
- ӨЙЛӨНӨШСӨ** (2) ■ Ике яхшы өйлөнөшсө – уңыш, ике яман өйлөнөшсө – көн-төн сугыш ○ 13161 (2)
- ӨЙЛӨНМӨГӨН** (5) ■ Өйлөнмөгөн егет кызык кызын алыр ○ 13108 ● 13137; 13230; 13233; 13234
- ӨЙЛӨНМӨГӨННӨН** (1) ■ Өйлөнмөгөннөң тамыры корыр ○ 13235
- ӨЙЛӨНМӨС** (1) ■ Буйдак, утызга хөтлө үзө өйлөнмөсө, утыздан соң куркып өйлөнмөс ○ 13139
- ӨЙЛӨНМӨСӨ** (1) ■ Буйдак, утызга хөтлө үзө өйлөнмөсө, утыздан соң куркып өйлөнмөс ○ 13139
- ӨЙЛӨНМӨҮ** (1) ■ Өйлөнмөү – тозсыз аш кебек, өйлөнү – күп борыч салган аш кебек ○ 13236
- ӨЙЛӨНМИ** (2) ■ Ир өйлөнми тәүфыйк тапмый ○ 13162 ● 13232
- ӨЙЛӨНМИЧӨ** (1) ■ Үзөң өйлөнмичө торып, кеше хатыныннан көлмө ○ 13244
- ӨЙЛӨНҮ** (6) ■ Өйлөнмөү – тозсыз аш кебек, өйлөнү – күп борыч салган аш кебек ○ 13236 ● 13237–13241
- ӨЙЛӨНҮНӨҢ** (1) ■ Өй салуның ние бар, мүклице дә чутлайсы; өйлөнүңнөң ние бар, качаклайсы да йоклайсы ○ 13228
- ӨЙЛӨ** (1) ■ Өйлө көлөр, өйсөз бөлөр ○ 8339
- ӨЙЛӨ-АТЛЫ** (1) ■ Оятлы – өйлө-атлы ○ 11272
- ӨЙЛӨГӨ** (1) ■ Өйлөгө юк кешелеген кияр, кешелеге юк кешенекен кияр ○ 8833
- ӨЙЛӨК** (1) ■ Өйлөк дип чөйлөк алган ○ 8395
- ӨЙМӨГӨННӨҢ** (1) ■ Өен яхшы өймөгөннөң өө башына ишелер ○ 8312
- ӨЙНӨ** (10) ■ Өйне эшлөгөн балта тышга кала ○ 1972 ● 8290; 8307; 8340–8342; 9141; 11541; 13909; 16964
- ӨЙНӨҢ** (20) ■ Ут чыгасы өйнөң тараканы алдан күчә, имеш ○ 4809 ● 4831; 8276; 8296; 8343; 8354; 8373; 8377; 8404; 12957; 13017; 13085 (2); 13101; 13401; 13846; 14091; 14229; 14606; 15067
- ӨЙ-ӨЙ** (1) ■ «Өй-өй» ди-ди өянәклө булырсың ○ 8330
- ӨЙРӨ** (8) ■ Борчаклы өйрө бер чара, ашап-ашап туймас бай чура ○ 9188 ● 9192; 9403; 9408; 9429; 9483; 9904; 11726
- ӨЙРӨЛӨРӨ** (1) ■ Өйрөлөрө сыек икән, түбөлөрө кыек икән ○ 9514
- ӨЙРӨЛӨДӨ** (1) ■ Өйрөлөдө бер кич, боткалыда ике кич ○ 9513
- ӨЙРӨЛӨК** (3) ■ Өендә юк өйрөлөк, кешедә кыла түрөлөк ○ 8390 ● 9454; 9517
- ӨЙРӨН** (14) ■ Суга кереңче йөзөргө өйрөн ○ 442 ● 3476; 4284; 6337; 6430 (2); 6765; 11472; 12347; 16540; 16565; 16581; 16589; 16657
- ӨЙРӨНӘ** (5) ■ Тотылган аю биергә өйрөнә ○ 2106 ● 5190; 6429; 12619; 13962
- ӨЙРӨНӘЛӘР** (1) ■ Кеше башында чөч алырга өйрөнәләр ○ 10281
- ӨЙРӨНӘСӨ** (1) ■ Надан кешенөң өйрөнәсө килмәс, өйрөтәсө килер ○ 16637
- ӨЙРӨНГӘН** (10) ■ Тегермән ташы яларга өйрөнгән эт шул гадәтен ташлай алмас ○ 3526 ● 3860; 3876; 5683; 6397; 8101; 11338; 15140; 16521; 16904
- ӨЙРӨНГӘНДӨ** (1) ■ Биергә өйрөнгөндө сгылысан да ярый ○ 16349
- ӨЙРӨНГӘНӨҢ** (3) ■ Эшлөгөнчө атаң илә анаң, өйрөнгөнчө – үзөң ○ 6388 ● 6389; 6390
- ӨЙРӨНГӘНЧӨ** (1) ■ Бала, йорергә өйрөнгөнчө, үрмөлөп йөри ○ 13933
- ӨЙРӨНГӘЧ** (2) ■ Атым ач торырга өйрөнгәч кенә үлөп китте ○ 2601 ● 16898
- ӨЙРӨНДӨК** (1) ■ Өйрөндөк чөй эчәргә, оныттык жеп эрлөргә ○ 9515
- ӨЙРӨНӨП** (3) ■ Ачка өйрөнөп тә беткән, үлөп тә киткән ○ 9759 ● 11523; 16409
- ӨЙРӨНӨР** (4) ■ Тутый сөйлөшөргә өйрөнөр, кеше була алмас ○ 4162 ● 6431; 11450; 15186
- ӨЙРӨНӨРГӘ** (1) ■ Яхшылыкка өйрөнөргә өч ел кирәк, яманлыкка – өч сәгәт тә житә ○ 12368
- ӨЙРӨНӨРСӨН** (2) ■ Өйрөнөрсөн, аягыңа кара сыер баскач ○ 11054 ● 16534
- ӨЙРӨНМӨГӨН** (4) ■ Эшлөргә өйрөнмөгөн хужалык итә белмәс ○ 6232 ● 6391; 7287; 11742
- ӨЙРӨНМӨСӨН** (1) ■ Тормыш өйрөтә, өйрөнмөсөң көйрөтә ○ 14751
- ӨЙРӨНМИ** (1) ■ Икми иген шытмас, өйрөнми белем йокмас ○ 16580
- ӨЙРӨНМИЧӨ** (2) ■ Өйрөнмичө хөзмәт юк, хөзмәт итми хөрмәт юк ○ 6398 ● 9617
- ӨЙРӨНСӨН** (3) ■ Ни өйрөнсөн, шуны куарсың ○ 6360 ● 15133; 16649
- ӨЙРӨНҮ** (2) ■ Бер ел гыйләм өйрөнү ике ел гыйбадәт кылудан хәерлө ○ 16536 ● 16686
- ӨЙРӨНҮДӨ** (1) ■ Өйрөнүдә гарылек юк ○ 16687
- ӨЙРӨНҮӨҢ** (1) ■ Эшөң торса бер тәңкә, өйрөнүң – мең тәңкә ○ 6384
- ӨЙРӨНЧЕК** (1) ■ Өйрөнчөк остадан узган ○ 6399
- ӨЙРӨНЧЕККӘ** (1) ■ Өйрөнчөккә – бәрәнчөк ○ 6400

- ӨЙРЭЦ** (1) ■ Кешенең боткасыннан үзәннең өйрәң яхшы ○ 9281
ӨЙРӘСЕ (4) ■ Артельнең өйрәсе куче ○ 6024 ● 8387; 9412; 11926
ӨЙРӘСЕН (1) ■ Кеше өйрәсен суытып йөрмә ○ 9279
ӨЙРӘТ (4) ■ Башта үзән өйрән, аннан кешене өйрәт ○ 6337 ● 13986 (2); 14074
ӨЙРӘТӘ (14) ■ Заман үзе өйрәтә ○ 810 ● 2137; 4362; 6176; 6427; 7565 (2); 7570; 7615; 7851; 14744; 14745 (2); 14751
ӨЙРӘТӘЛӘР (4) ■ Аюны да биергә өйрәтәләр ○ 2089 ● 13607; 15643; 16486
ӨЙРӘТӘСЕ (1) ■ Надан кешенең өйрәнәсе килмәс, өйрәтәсе килер ○ 16637
ӨЙРӘТЕЛМӘГӘН (1) ■ Өйрәтелмәгән аю биеси ○ 2107
ӨЙРӘТЕР (5) ■ Эшли белсәң – эш үзәнне өйрәтер, эшли белмәсәң – йөдәтер ○ 6387 ● 6590; 9848; 11450; 11515
ӨЙРӘТЕРГӘ (3) ■ Үзе эш белмәгән кешене өйрәтергә оста булыр ○ 6402 ● 14744; 17036
ӨЙРӘТКӘН (2) ■ Бүгенге чикерткә кичәге чикерткәне чыкылдарга өйрәткән ○ 4772 ● 12203
ӨЙРӘТМӘ (4) ■ Ярдан торып ишәргә өйрәтмә ○ 7088 ● 7698; 11655; 16691
ӨЙРӘТМИ (2) ■ Тавыкны күкәй өйрәтми ○ 4329 ● 7851
ӨЙРӘТМИЛӘР (5) ■ Үгезне сөзәргә, балыкны йөзәргә өйрәтмиләр ○ 3316 ● 4108; 4418; 4465; 15189
ӨЙРӘТСӘ (4) ■ Бүре баласын тотарга өйрәтсә, сарык баласын качарга өйрәтә ○ 2137 ● 14387 (2); 14744
ӨЙРӘТТЕ (1) ■ Кем өйрәтте дисәләр, үзем белдем диген ○ 16702
ӨЙРӘТҮ (1) ■ Ахмакны өйрәтү – үлгәнне терелтү ○ 11517
ӨЙСӘҢ (2) ■ Өйсәң – күп, өләшсәң – аз ○ 8198 ● 8320
ӨЙСЕЗ (3) ■ Өй корган уңар, өйсез кеше туңар ○ 8323 ● 8339; 13234
ӨКЕ (1) ■ Өке – йоны белән, былбыл – өне белән ○ 4206
ӨЛӘШЧЕ (2 | 2) ■ Өлешчегә өч өлеш, өлөшә белмәсә бер дә юк ○ 8204 ● 8204:2, :2; 8207
ӨЛӘШКӘНДӘ (6) ■ Өлешкәндә тартынасың, бүлешкәндә ярсынасың ○ 8205 ● 10836; 11758–11761
ӨЛӘШКӘНЧЕ (1) ■ Өлешкәнче үлешмә ○ 8206
ӨЛӘШМӘ (2) ■ Тиле белән тапма да, өлешмә дә ○ 11631 ● 11769
ӨЛӘШСӘН (1) ■ Өйсәң – күп, өләшсәң – аз ○ 8198
ӨЛӘШҮ (1) ■ Өлөшү белән бүлөшү бер түгел ○ 8208
ӨЛГЕ (2) ■ Күчел биреп эшлэгән эш өлге булыр, күчел бирми эшлэгән эш көлке булыр ○ 6106 ● 12107
ӨЛГЕЛЕ (2) ■ Өлгергән эш өлгеле ○ 6267 ● 14164
ӨЛГЕРӘ (3) ■ Арпа алтмыш көндә өлгерә, бодай туксан көндә өлгерә ○ 1515 (2) ● 1521
ӨЛГЕРГӘН (2) ■ Өлгергән өрек сабагында тормый ○ 1823 ● 6267
ӨЛГЕРРСЕН (1) ■ Жәй көне йоклама, кыш көне өлгеррсен ○ 1013
ӨЛГЕРМИ (1) ■ Юл буенда үскән орлык өлгерми ○ 1469
ӨЛГЕРСӘ (1) ■ Алма вакытында өлгерсә дә, чир ашыгып килә ○ 15191
ӨЛГЕСЕ (5) ■ Алдың – Казан өлгесе, артың – Мәскәү көзгесе ○ 719 ● 3920; 5260; 5838; 14528
ӨЛЕШ (16) ■ Ирә торганга ике өлеш ○ 829 ● 6618 (2); 6648; 8106 (2); 8199; 8204; 11969 (2); 12693 (2); 12732; 14439 (2); 16395
ӨЛЕШЕ (5) ■ Өлеше барның өметте бар ○ 8200 ● 9315; 12633; 13369; 14759
ӨЛЕШЕМ (1) ■ Юлыма күрә йөрешем, үземә күрә өлешем ○ 6903
ӨЛЕШЕННӘН (1) ■ Үпкәлгән өлешеннән коры калыр ○ 12632
ӨЛЕШЕН (2) ■ Кайда өлешен, шунда көмешен ○ 8162 ● 8201
ӨЛЕШЕНӘ (1) ■ Өлешенә чыккан көмешен ○ 8202
ӨЛЕШЕНЧЕ (1) ■ Үз өлешенче ташлап кеше көмешенә үрелмә ○ 8209
ӨЛЕШЛЕ (1) ■ Жәйге яңгыр өлешле була ○ 1206
ӨЛЕШТӘН (1) ■ Яманга ике өлештән берсе дә тими ○ 12245
ӨЛЕШЧЕГӘ (2 | 1) ■ Өлешчегә ала каз ○ 8203 ● 8204, :1
ӨЛКӘН (1) ■ Ата йөрәге таудан өлкән, ана йөрәге дингездән тирән ○ 14409
ӨЛКӘНЕ (2) ■ Бүренәң өлкәне уламыйча кечкенәсе уламый ○ 2190 ● 2930
ӨЛКӘННЕ (2) ■ Кечкенә малын макта, өлкәнне сакла ○ 2367 ● 15137
ӨЛКӘННЕКЕНӘ (1) ■ Бер баланың авыруы ун өлкәннекенә тора ○ 14008
ӨЛТЕРӘК (1) ■ Өлтерәк ир олтырак булыр ○ 13579
ӨМӨ (2) ■ Башлаганда эшне үзем генә башлаган идем, өмә белән дә бетереп булмый ○ 6291 ● 6583

- ӨМӨГӨ** (2) ■ Ялкау өмө итэр, тэмле тамак өмөгө барыр ○ 6583 ● 6584
- ӨМӨДЭН** (1) ■ Өйлэдэн калсаң да, өмөдөн калма ○ 6266
- ӨМӨЛӨ** (1) ■ Өмөлө этнең койрыгы өрө ○ 3759
- ӨМӨТ** (19) ■ Ашаган малда өмөт бар ○ 2350 ● 3497; 3524; 7326 (2); 9384; 9404; 9636; 11877; 12866; 13538; 14246; 14972; 15177 (2); 15943; 16855 (2); 17073
- ӨМӨТЕ** (4) ■ Күршесенә өмөте булган шәмсез ятыр ○ 5212 ● 8200; 10434; 11347
- ӨМӨТӨН** (1) ■ Орлыгын ашаган кеше – өмөтөн ашаган кеше ○ 1432
- ӨМӨТӨНӨ** (1) ■ Акыллы хезмәтенә таяныр, ахмак – өмөтөнә ○ 11447
- ӨМӨТЛӨ** (1) ■ Өмөтлө кош күкәйдә дә жырлый ○ 3878
- ӨМӨТСӨЗ** (1) ■ Өмөтсөз – шайтан ○ 16796
- ӨН** (2) ■ Күп аю өн казымас ○ 2105 ● 2342
- ӨНӨМЛӨ** (1) ■ Сөйгән ярның өнө өнөмлө ○ 12748
- ӨНӨМСӨЗ** (1) ■ Өндөүсөз кунак өнөмсөз ○ 10203
- ӨНГӨ** (1) ■ Бер өнгө ике аю сыймас ○ 2099
- ӨНДӨГӨ** (1) ■ Өндөгө төштә ○ 6705
- ӨНДӨЛМӨГӨН** (1) ■ Өндөлмөгөн кунак энә өстенә утырыр, чакырылмаган кунак чәнечкегә утырыр ○ 10200
- ӨНДӨМСӨЗ** (1) ■ Күндәм өндөмсөз эшләр ○ 11874
- ӨНДӨСӨН** (1) ■ Ишәкне утка өндөсөн, тирескә чабар ○ 2983
- ӨНДӨҮ** (1) ■ Иблисне иманга өндөү ○ 16804
- ӨНДӨҮГӨ** (1) ■ Өндөүгә килмәсә, йөндөүгә килер ○ 2419
- ӨНДӨҮЛӨГӨ** (2) ■ Өндөүлөгө ике мендәр, өндөүсөзгә бите мендәр ○ 10201 ● 10202
- ӨНДӨҮСӨЗ** (1) ■ Өндөүсөз кунак өнөмсөз ○ 10203
- ӨНДӨҮСӨЗГӨ** (2) ■ Өндөүлөгө ике мендәр, өндөүсөзгә бите мендәр ○ 10201 ● 10202
- ӨНӨ** (11) ■ Аю дисән өнө юк, бүре дисән жоны юк ○ 2109 ● 2300; 4094; 4095; 4206; 5112; 5552; 6881; 12748; 13048; 14493
- ӨНӨН** (2) ■ Арыслан, картайса, тычкан өнөн күзәтер ○ 2040 ● 2307
- ӨНӨНӨ** (6) ■ Бүре өнөнә кермичә балаларын тоталмассың ○ 2168 ● 2201; 4603; 4609; 4631; 4654
- ӨНӨНДӨ** (2) ■ Төлкө өнөндө ятканчы, кырда сине арыслан ашасын ○ 2305 ● 11074
- ӨНӨННӨН** (2) ■ Татлы тел еланны да өнөннөн чыгарыр ○ 15520 ● 16257
- ӨНӨЛӨДӨН** (1) ■ Айгыр куйсаң өнөлдөн куй, кучкар куйсаң йонлыдан куй ○ 2758
- ӨНӨСӨЗ** (1) ■ Ашаганда мин телсөз, эшлөгөндө мин өнсөз ○ 6290
- ӨҢ** (1) ■ Өң булса да үз өң булсын, аю булса да үз ирәң булсын ○ 13580
- ӨРӨ** (24) ■ Көндөз йөрсән кеше күрә, төнлө йөрсән эт өрө ○ 904 ● 3431; 3448; 3468; 3508; 3513; 3576; 3599; 3611; 3661; 3663 (2); 3671 (2); 3715; 3759; 3764; 3765; 3775; 3812; 3818; 3819; 10869; 15983
- ӨРӨК** (1) ■ Килбәтен күргәч, өрөк өркөр ○ 10730
- ӨРӨМ** (1) ■ – Эт, ник өрөсөң? – Син өргәнгә мин өрөм ○ 3618
- ӨРӨ-ӨРӨ** (1) ■ Этнең, өрә-өрә, борыны шешәр ○ 3735
- ӨРӨСӨН** (3) ■ – Эт, ник өрөсөң? – Син өргәнгә мин өрөм ○ 3618 ● 3773; 3803
- ӨРГӨН** (9) ■ Анасына өргән эт бүре авызына төшәр ○ 3451 ● 3467 (2); 3492; 3696; 3760; 3761; 3776; 6718
- ӨРГӨНГӨ** (1) ■ – Эт, ник өрөсөң? – Син өргәнгә мин өрөм ○ 3618
- ӨРГӨНӨ** (2) ■ Ау этнең өргәнә гаеп, йорт этнең өрмөгәнә гаеп ○ 3455 ● 3750
- ӨРГӨННӨН** (1) ■ Халык яндырган чыракны сүндерергә өргөннөң сакалы көяр ○ 5077
- ӨРГӨНЧӨ** (2) ■ Кеше-кара күргәнчө, кара көчөк өргәнчө ○ 10482 ● 13725
- ӨРӨК** (1) ■ Өлгөргөн өрөк сабагында тормый ○ 1823
- ӨРӨККӨН** (1) ■ Береккөннән яу өрөккөн ○ 4881
- ӨРӨККӨНӨМ** (1) ■ Синнән курыкканым – кара куйдан өрөккөнөм ○ 11387
- ӨРӨКМӘС** (1) ■ Алаша кибәннән өрөкмәс ○ 2770
- ӨРӨЛМӨ** (1) ■ Бай булсаң өрөлмә, ярлы булсаң ярылма ○ 7164
- ӨРӨЛСӨ** (1) ■ Бака, күпчө өрөлсә дә, үгөз булалмый ○ 4569
- ӨРӨП** (11 | 1) ■ Куркак эт өрөп жинәр ○ 3511 ● 3665; 3694; 7021; 9688; 9690; 10533, :1; 10536; 10548; 11595; 13105
- ӨРӨР** (18) ■ Азган эт үз оясына кереп өрөр ○ 3438 ● 3443; 3445; 3465; 3474; 3505; 3507; 3548; 3562; 3612; 3648; 3666; 3667; 3749; 3751; 3755; 6831; 13675

- ӨРЕРСЕН** (1) ■ Эт белән уйнасаң өрерсең ○ 3572
ӨРЕСЕ (3) ■ Ашның өресе аска төшми ○ 9140 ● 9413; 9925
ӨРКӘЧ (1) ■ Бер дөядә ике өркәч, бере шилсә беренен көче юк ○ 2911
ӨРКЕП (1) ■ Ахмак, алдындагы аштан өркөп, ачтан үлгән ○ 11499
ӨРКЕР (3) ■ Яман эт бүрегә өрер, пөсидән өркер ○ 3751 ● 3864; 10730
ӨРКЕТ (1) ■ Күренмәс түмгәк ат өркөтә ○ 142
ӨРКЕТЕП (1) ■ Алап сугып, ат өркөтөп ○ 10021
ӨРКЕТКӘН (2) ■ Бер камчы мең качырыны өркөткән ○ 3000 ● 6185
ӨРКЕТМӘ (1) ■ Өркөтмә куяны, арыслан итәрсең ○ 2273
ӨРЛЕГЕ (2) ■ Ана – ойнаң өрлеге ○ 14229 ● 14408
ӨРЛЕКСЕЗ (1) ■ Өрлексез ой салмыйлар ○ 8344
ӨРМӘГӘН (2) ■ Өрмәгән урынга утыртмас ○ 742 ● 3762
ӨРМӘГӘНЕ (1) ■ Ау этенен өргәне гаеп, йорт этенен өрмәгәне гаеп ○ 3455
ӨРМӘГӘНЧЕ (1) ■ Жил өрмәгәнче каен башы кыймылдамый ○ 1188
ӨРМӘС (5) ■ Ач эт тук эткә өрмәс ○ 3459 ● 3523; 3622; 3629; 8335
ӨРМӘСӘ (3) ■ Эт өрмәсә, авызы кабара, ди ○ 3669 ● 3670; 3763
ӨРМӘСЕН (1) ■ Эт булсын да өрмәсен! ○ 3578
ӨРМИ (9) ■ Жил өрми, камыш бөгөлми ○ 1189 ● 3454; 3491; 3517; 3533; 3668; 3746; 5499; 8570
ӨРСӘ (7) ■ Куян туны эт өрсә дә ертыла, имеш ○ 2260 ● 3468; 3674; 3818; 4950; 8898; 8913
ӨРСӘҢ (2) ■ Шүре белән өрсәң дә, шуннан артык тазармый ○ 8742 ● 10870
ӨРТ (1) ■ Кеше гаебен өрт, үзенекен күр ○ 12520
ӨРТЕНӘ (1) ■ Өртенә белми өртенгән – ят жирләре күренгән ○ 8834
ӨРТЕНГӘН (1) ■ Өртенә белми өртенгән – ят жирләре күренгән ○ 8834
ӨРҮ (3) ■ Акбайга жилдән куркып өрү дә – эш ○ 3442 ● 3609; 5279
ӨРҮЧӘН (1) ■ Малы беткән кешенен эте өрүчән, аты йөрөмчән була ○ 7406
ӨС (3) ■ Өс – нур, тамак – гүр ○ 8835 ● 9699; 9779
ӨСӘККӘ (1) ■ Өсәккә кермәсә, исәпкә кермәс ○ 1476
ӨСӘКТӘГЕ (1) ■ Кырдагы – кырда, өсәктәге – кесәдә ○ 1423
ӨСКӘ (9) ■ Өскә куйсаң – аз, аска куйсаң – таз ○ 743 ● 1454; 7751; 8568; 8836; 8837; 14498; 14606; 16123
ӨСКЕЛӘРЕН (1) ■ Агачның аскы ботакалары өскеләрен күтәрешә ○ 1664
ӨСЛӘТЕРГӘ (1) ■ Эткә өсләтергә этең булсын ○ 3697
ӨССИ (1) ■ Эткә – өсси, куяңга – кач! ○ 3698
ӨСТӘ (6) ■ Кое төптә булса да, сусаганны сугара; тау-таш өстә торса да, башка яный ○ 400 ● 716; 7515; 8115; 8991; 9765
ӨСТӘ-БАШТА (1) ■ Ятыш-торыш байларча, өстә-башта юкарак ○ 7537
ӨСТӘВЕНӘ (1) ■ Болай да хәерче, өстәвенә эт тә тешләде ○ 5989
ӨСТӘГЕСЕН (1) ■ Өстәгесен уя, астагысын суя ○ 744
ӨСТӘЛ (1) ■ Дунгызны өстәл артына утыртсаң, аякларын өстәлгә куяр ○ 2895
ӨСТӘЛГӘ (1) ■ Дунгызны өстәл артына утыртсаң, аякларын өстәлгә куяр ○ 2895
ӨСТӘЛЛӘРЕНӘ (1) ■ Өстәлләренен бер аягы түндә микән ○ 8449
ӨСТӘН (8) ■ Астан кереп, өстан чыккан ○ 725 ● 726; 4517; 8883; 8949; 9429; 11797; 14105
ӨСТЕ (12 | 1) ■ Асты – тәпи, өсте – тәти ○ 727 ● 727:1; 3487; 6173; 6707; 8848; 8849; 9028; 9312; 9430; 10557; 15561; 15677
ӨСТЕ-БАШЫ (1) ■ Кара бака судан чыкмас, өсте-башы агармас ○ 4664
ӨСТЕМӘ (1) ■ Үз өстемә тел сөйләү ○ 15716
ӨСТЕН (3) ■ Ике кешенен берсе өстен, бер кешенен бүрке өстен ○ 4908 (2) ● 8997
ӨСТЕНӘ (43) ■ Ай – кояш булса, кеше өстенә чыгып карамас иде ○ 85 ● 93; 105; 1005; 1215; 1641; 1882; 1999; 2004; 2272; 2323; 2535; 2937; 3368; 3863; 4601; 4957; 5265; 5526; 5548; 6242; 6270; 7529; 7554 (2); 7555; 7759; 8424; 8473; 10127 (2); 10200; 10655; 10905 (2); 11854; 12309 (2); 13330; 14344; 14988; 15353; 15363
ӨСТЕНДӘ (39) ■ Таш өстендә таш калмау ○ 239 ● 1921; 2244; 2283; 2442; 4167; 4267; 4701; 4947; 4951-4953; 4954 (2); 4955; 5137; 5426; 5869; 5891; 6902; 6932; 7202 (2); 7476; 8264; 8749; 9423; 10505; 10804; 12153; 12998 (2); 13040; 13699; 14100; 14201; 14855; 17029 (2)
ӨСТЕНДӘГЕ (2) ■ Печән өстендәгә эт кебек ○ 3783 ● 13063

ӨСТЕННЭН (8) ■ Астыннан кисеп, өстеннөн ямый ○ 728 ● 3896; 4956; 6420; 13146 (2); 13494; 16243

ӨСТЕҢ (1) ■ Астың үлән, өстең су – тагы да сиңа ни кирәк? ○ 1353

ӨСТЕҢД (4) ■ Хур күргән агачын гүр өстең күләгә булыр ○ 1704 ● 4957; 8999; 15270

ӨСТЕНДӨ (1) ■ Кеше өстендә бүрәнә дә жиңел, үз өстендә кура да авыр ○ 1921

ӨСТЕҢНЭН (1) ■ Кимәгәнне киярсен, кигәннәр өстеннөн төшмәсен ○ 8799

ӨСТЕРӘЛӘ (| 1) ■ Дегет чиләгән арбага тагып жибәрсән, кая кадәрле дә өстерәлә ○ 7016:3

ӨСТЕРИ (1) ■ Чуртанны диггез өстери ○ 4523

ӨТӘРГӘ (1) ■ Өтәргә дип барды, өтелеп кайтты ○ 5714

ӨТЕЛЕП (1) ■ Өтәргә дип барды, өтелеп кайтты ○ 5714

ӨТЕРГЕ (1) ■ Өтерге белән балык тоту ○ 4548

ӨФ-ӨФ (1) ■ Кәбабен-шәрабен – өф-өф, исәбен-хисабын – ах-вах ○ 7918

ӨЧ (66 | 2) ■ Эчмәм дигән коедан өч әйләнеп су эчәрсен ○ 483 ● 1001 (2); 1614; 1706; 1824; 2306; 2571 (2); 3188; 3405; 3465; 3982; 5174; 5398 (2); 5870; 5940; 6332; 6553; 6747; 7064; 7504; 8009; 8072; 8204, :2; 8207; 8306; 8826; 8958; 9067; 9427; 9746; 9812; 10004; 10006; 10096; 10128; 10144; 10190; 10204 (2); 11163; 12368 (2); 12467; 12481; 12701; 13067; 13242; 13257; 13294; 13344 (2); 13446 (2); 13641, :1; 13762; 13846; 13962; 14459 (2); 14647; 16366; 16414; 16734

ӨЧАЯКНЫҢ (2) ■ Өчаякның бер аягы сынса, калган икесе сынмавыннан файда юк ○ 10005 ● 10006

ӨЧӘРЛӘГӘН (1) ■ Өчәрләгән өзәлмәс ○ 8013

ӨЧӘР-ӨЧӘР (1) ■ «Өч өемгә өчәр-өчәр көлтә урдым, алай да каенанага ярамадым», – дип әйтте, ди, бер килен ○ 14647

ӨЧӘҮНЕҢ (1) ■ Зәгыйфь бәндә, шул өчәүнең кулына төшмә: муллага, казыйга, дәрвишкә ○ 16978

ӨЧЕН (140) ■ Тауга менәргә сәләт кирәк, төшәр өчен сәбәп кирәк ○ 165 ● 756 (2); 825 (2); 839; 902 (2); 912 (2); 1016 (2); 1048; 1753; 2030; 2213; 2243; 2291; 2301; 2304; 2630; 2950; 3109 (2); 3185; 3358; 3380; 3417; 3567 (2); 3580; 3696; 3857; 4103; 4246; 4472; 4549; 4604; 4717; 4763; 4770; 4776; 4901; 4958 (2); 4993 (2); 5281; 5360; 5412 (2); 5428; 5770; 5786; 5789 (2); 6376; 6389 (2); 6431; 6615 (2); 7143; 7365 (2); 7388; 7654; 7696; 7796; 7831; 7886; 8400; 8620; 9002 (2); 9175; 9245; 9280; 9354; 9427; 9616 (2); 10057 (2); 10252; 10286; 10310; 10383; 10405; 10920; 11252; 11264; 11503; 11571; 11701 (2); 11964 (2); 12567 (2); 12641; 12669; 12740; 12980; 13174 (2); 13259; 13370; 13624 (2); 13737; 13954; 14243; 14255; 14269; 14272; 14438; 14616; 14737; 14843; 14871; 14943; 15063; 15218; 15344; 15362 (2); 15392 (2); 15562; 15803; 16140 (2); 16529; 16750; 16832 (2); 16834; 16867 (2)

ӨЧЕНЧЕ (7) ■ Төлкә арысланны тәү күргәндә куруыннан чак жаны чыкмаган, икенче күргәндә «әссәламегаләйкем!» дигән, өченче күргәндә алдап киткән, ди ○ 2293 ● 3480; 4394; 5307; 8933; 10091; 10136

ӨЧЕНЧЕСЕ (1) ■ Беренче хатын – тимер, икенчесе – чуен, өченчесе – пияла, каты тотсаң да уала ○ 13630

ӨЧЕНЧЕСЕН (1) ■ Берсен кап, берсен йот, өченчесен әзер тот ○ 9631

ӨЧЕНЧЕСЕНДӨ (2) ■ Бака бер сикерер, ике сикерер, өченчесендә базга төшәр ○ 4558 ● 4563

ӨЧЕСЕ (1) ■ Икесе кешенеке, өчесе күрешенеке ○ 5266

ӨЧКӘ (5) ■ Елан өчкә өзәлсә дә, кәсәрткелек хәле бар ○ 4610 ● 8010; 8011; 10141; 13487

ӨЧЛЕНЕКЕ (1) ■ Икеленең шикелле, өчленеке тамаша ○ 14023

ӨЧТӘ (1) ■ Өчтә көч ○ 8012

ӨЧТӘН (2) ■ Өч, өчтән соң көч ○ 8009 ● 10190

ӨШЕГӘН (1) ■ Көlmә кешедән, борының өшегән ○ 14991

ӨШЕП (2) ■ Өшөп барганчы пешөп бар ○ 6871 ● 13317

ӨШЕТМИ (1) ■ Салкынга өшетми, кайнарға пешерми ○ 1224

ӨШИМЕН (1) ■ Туңамын туңым юкка, өшимен эшем юкка ○ 8984

ӨЯ (1) ■ Кырмыскалар зур түгел, күмәкләшкәч тау өя ○ 4798

ӨЯЛӘП (1) ■ Нарат төз карап үсәр, өянке өялөп үсәр ○ 1746

ӨЯЛӘР (1) ■ Эшне эшлэгән кеше өстенә өяләр ○ 6242

ӨЯНӘКЛЕ (1) ■ «Өй-өй» ди-ди өянәкле булырсың ○ 8330

ӨЯНКЕ (1) ■ Нарат төз карап үсәр, өянке өялөп үсәр ○ 1746

П

- ПАДИШАҢЫМ** (1) ■ Падишаһым, солтаным, иске чабата олтаным ○ 5994
- ПАЕН** (1) ■ Күршеләр паен да салгансың ○ 5272
- ПАЙГА** (1) ■ Байга кәргәнче пайга кер ○ 7207
- ПАЙЛАШМЫЙ** (1) ■ Ике эт бер сөякне пайлашмый ○ 3479
- ПАЙТӘХЕТКӘ** (| 1) ■ Ике дәрвиш бер паласка сыяр, ике патша бер пайтәхеткә сыймас ○ 16979:1
- ПАКИЗӘ** (1) ■ Кыз булсаң, пакизә бул ○ 12986
- ПАКЬ** (7) ■ Ак булмаса да, пакь булсын ○ 550 ● 652; 8807; 9336; 10950; 11112; 15959
- ПАКЬЛЕК** (1) ■ Пақылек сөйгән сау булыр ○ 15239
- ПАКЬЛЫЙ** (1) ■ Сабын – тышны, турылык – эчне пақылый ○ 12543
- ПАЛАСКА** (| | 1) ■ Ике дәрвиш бер паласка сыяр, ике патша жир йөзәнә сыймас ○ 16979 ● 16979:1
- ПАЛЫТО** (1) ■ Пальто белән чалма килешми ○ 9015
- ПАҢГЫ** (1) ■ Паңгы булдыңмы – кер кызауга ○ 1296
- ПАР** (5) ■ Пар күгәрченнәрдәй гөрләшәп торалар ○ 4056 ● 6622; 7566; 7904; 8643
- ПАРЛАП** (2) ■ Ата бөркет аерым очар, бала бөркет парлап очар ○ 3918 ● 9059
- ПАРЛАШКАЧ** (1) ■ Парлашу парлашкач була ○ 13199
- ПАРЛАШУ** (1) ■ Парлашу парлашкач була ○ 13199
- ПАРЛЫ** (1) ■ Салам да парлы казыкка элөгеп кала ○ 8626
- ПАРЛЫ-ПАРЛЫ** (1) ■ Барысы да парлы-парлы, без генә моңлы-зарлы ○ 12799
- ПАРОХОД** (1) ■ Телең пароход йөртә ○ 15707
- ПАРСЫЗ** (1) ■ Ярсыз егет – парсыз мунча ○ 12912
- ПАРЫ** (2) ■ Их, татар мунчасы, пары кызу булсачы ○ 8647 ● 12786
- ПАТША** (27 | 1) ■ Куй кытлыгы вакытында кәжәгә Габдрахман патша диерләр ○ 3015 ● 3992; 4381; 5801; 5861; 5862; 5863 (2); 5864; 5865; 5866 (2); 5867–5871; 5877 (2); 7795; 8239; 8367; 13649; 14012; 16650 (2); 16979, :1
- ПАТШАГА** (3) ■ Шайтанга туры кешедән файда юк, патшага ярлы кешедән файда юк ○ 5958 ● 16876; 16887
- ПАТШАДАН** (3) ■ Патшадан курыкма, губернаторыннан курык ○ 5872 ● 5873; 6001
- ПАТШАЛАР** (1) ■ Бәрәңге: «Мин патшалар авызына да керәм!» – дип әйтер, ди ○ 1596
- ПАТШАЛЫК** (5) ■ Бер көн патшалык – ул да патшалык ○ 5755 (2) ● 5874; 5875; 13973
- ПАТШАЛЫКТАН** (1) ■ Белем-белгечлек патшалыктан югары ○ 16492
- ПАТШАНЫ** (3) ■ Артында патшаны да сүгәләр ○ 5722 ● 5876; 15172
- ПАТШАНЫКЫ** (1) ■ Мужикның жаны – алланыкы, тәне – патшаныкы, аркасы – боярныкы, шуннан калган азаплары – бар да үзенекә ○ 5858
- ПАТШАНЫҢ** (8) ■ Байның – ызгышы, патшаның сугышы бетмәс ○ 5740 ● 5796; 5855; 5877–5880; 5990
- ПАТШАҢ** (1) ■ Патшаң суқыр булса, бер күзеңне кысып үт ○ 5881
- ПАТШАСЫ** (3) ■ Тимер – агачның патшасы ○ 295 ● 2643; 7822
- ПАТШАСЫННАН** (1) ■ Кол хужасыннан борын аш жимәс, би патшасыннан борын аш жимәс ○ 5835
- ПӘЖИ** (1) ■ Пәжи килегә кермичә, мае чыкмас ○ 1559
- ПӘЙГАМБӘР** (2) ■ Нух пәйгамбәр заманыннан ○ 1054 ● 16874
- ПӘКЕ** (3) ■ Оста кулда балга да – пәкә ○ 6364 ● 9934; 10015
- ПӘКЕДЕР** (1) ■ Мөселманлык икедер: комган белән пәкәдер ○ 16825
- ПӘКЕҢ** (2) ■ Яман юлдашың булса, янында пәкәң булсын ○ 6969 ● 12235
- ПӘРӘВЕЗ** (2) ■ Үрмәкүч пәрәвез сузарга оста, корт балавыз сузарга оста ○ 4750 ● 4846
- ПӘРӘВЕЗГӘ** (1) ■ Пәрәвезгә эләккән чебендәй ○ 4847
- ПӘРӘМӘЧ** (1) ■ Майламый пәрәмәч пешми ○ 9303
- ПӘРӘМӘЧЕ** (1) ■ Кәрчә-мәрчә, орлык пәрәмәче ○ 9472
- ПӘРДӘ** (1) ■ Дәшмәү – акылыга зиннәт, ахмакка – пәрдә ○ 15839
- ПӘРДӘЛЕ** (1) ■ Яфрақ астында пәрдәле жимеш торыр ○ 1820
- ПӘРИ** (6) ■ Килен кила, килен килә – кечкенә өйгә пәри килә ○ 13361 ● 16724; 16746–16748; 16757
- ПӘРИДӘЙ** (1) ■ Яман киём яшь кызны әбидәй, әбине пәридәй итәр ○ 8829
- ПӘРИЕ** (2) ■ Юләрән дию пәрие дә качкан ○ 11727 ● 13694

- ПӘРИЛЕ** (1) ■ Ир өйдә күп утырса, өй пәриле булыр, имеш ○ 13516
- ПӘРИНЕЦ** (1) ■ һәр пәринец жене бар ○ 16802
- ПӘХЛЕВАН** (2) ■ Куян да баласын «Кушколак пәхлеван» дип йөртәдер, ди ○ 2251 ● 12517
- ПЕЛӘМӘННИК** (1) ■ Пеләмәнник, ярык баш, син бит миңа карендәш ○ 14536
- ПЕЛӘШ** (2) ■ Мин теләдем каләм каш, миңа булды пеләш баш ○ 10521 ● 15240
- ПЕЛЕНӘ** (1) ■ Пеленә карама, фиғыленә кара ○ 10796
- ПЕЛЛӘНМӘГӘН** (1) ■ Пелләнмәгән – телләнгән ○ 10797
- ПЕРЕС** (2) ■ Ишектәге песигә «перес!» дисәң, түрдәге песигә тияр ○ 3339 ● 3392
- ПЕСИ** (20) ■ Ат мулла да, песи дә түгел: яшерә белми ○ 2508 ● 3338; 3343; 3345; 3369–3376; 3378–3380; 3393; 3406; 3413; 12446; 14786
- ПЕСИГӘ** (2) ■ Ишектәге песигә «перес!» дисәң, түрдәге песигә тияр ○ 3339 (2)
- ПЕСИДӘН** (3) ■ Ач песидән тычкан котылмас ○ 3337 ● 3582; 3751
- ПЕСИЕ** (1) ■ Унган хагынынң эте симез була, ялгау хагынынң – песие ○ 13702
- ПЕСИЕМ** (1) ■ Песием, «перес», аягың-кулың дөрес, тычкан тотарга кереш ○ 3392
- ПЕСИЛӘР** (1) ■ Эт юк илдә песиләр өрә ○ 3661
- ПЕСИНЕ** (1) ■ Песине жиңеп, тычканнан жиңелгән ○ 3428
- ПЕСИНЕЦ** (3 | 1) ■ Каплан – песинец ағасы ○ 2328 ● 3377; 3404; 4203:1
- ПЕСНӘК** (1) ■ Песнәк диңгезне яндыра алмый ○ 4071
- ПЕСНӘКНЕЦ** (1) ■ Песнәкнең үзенә күрә бизмәне, бүдәнәнәң үзенә күрә бакрачы ○ 4072
- ПЕТЕРБУРГ** (1) ■ Петербург ни кушса, мулла шуны кушар ○ 17057
- ПЕЧӘ** (1) ■ Һәркем үз буена карап тун печә ○ 8948
- ПЕЧӘН** (20 | 2) ■ Яңгырда чапсаң, корыда печән жыйарсың ○ 1168 ● 1297; 1298; 1320; 1322; 1340; 1349; 1358; 1364; 3624; :1, :2; 3783; 3797; 5164; 5277; 10218; 13314; 13796; 14578; 14940; 17085
- ПЕЧӘНГӘ** (1) ■ Эт печәнгә ята да, үзе дә ашамый, башкага да ашатмый ○ 3625
- ПЕЧӘНЕ** (3) ■ Сөймәгән печәне атның алдында торыр ○ 2682 ● 7492 (2)
- печәне** → **урак-печәне**
- ПЕЧӘНЕНЦ** (1) ■ Синен урагың урган, печәнәң өйгән ○ 1501
- ПЕЧӘННӘН** (1) ■ Саламны печәннән асра алмау ○ 1499
- ПЕЧӘННЕ** (2) ■ Берәү печәнне чалгы белән чаба, берәү дуга белән чаба ○ 1261 ● 16952
- ПЕЧКӘЧӘМ** (1) ■ Печкәчәм дә баш, мин дә баш, биатайга сан да юк ○ 14662
- ПЕЧМӘГӘ** (1) ■ Акка тук, печмәгә киндере юк ○ 9420
- ПЕШ** (2) ■ Алма пеш, авызыма тош ○ 1840 ● 6326
- ПЕШӘ** (6) ■ Югары куйсаң – пешә, түбән куйсаң – төшә ○ 701 ● 1141; 1826; 6436; 10105 (2)
- ПЕШӘР** (8) ■ Иргә барсаң ит пешәр, сонга калсаң бит пешәр ○ 824 (2) ● 4257; 5271; 11810; 14192; 14636 (2)
- ПЕШӘРСЕНЦ** (1) ■ Әле чисәң, пешәрсең, бу хәлеңнән төшәрсең ○ 9511
- ПЕШЕ** (1) ■ Чыбыкны пеше чакта бөгәләр ○ 1958
- ПЕШЕП** (1) ■ Өшеп барганчы пешеп бар ○ 6871
- ПЕШЕР** (2) ■ Илдә юкны пешер, хатын ○ 5139 ● 13799
- ПЕШЕРӘ** (12 | 1) ■ Ерактагы кояш жылы була, якын килсәң пешерә ○ 27:2 ● 1112 (2); 9408; 9469; 9902; 10008; 11726; 11978 (2); 13868 (2); 15134
- ПЕШЕРӘЛӘР** (1) ■ Тудык, тудыка, бергә килсә, сүздән пешерәләр ботка ○ 13388
- ПЕШЕРГӘН** (7) ■ Ике кеше пешергән аш я тозсыз, я тач тоз була ○ 9205 ● 9277; 9407; 9679; 12536; 13346; 15638
- ПЕШЕРГӘЧ** (1) ■ Боткасын пешергәч маен жәлләмә ○ 9195
- ПЕШЕРЕП** (7) ■ Арык иттән симез котлет пешереп булмый ○ 9110 ● 9200; 9452; 9481; 9486; 9945; 13783
- ПЕШЕРЕР** (6) ■ Үз өндә өйрә пешерә белмәгән – кеше өндә ботка пешерер ○ 9408 ● 9476; 9503; 9508; 14914; 16177
- ПЕШЕРМӘ** (1) ■ Ут якмыйча юача пешермә ○ 9364
- ПЕШЕРМИ** (2) ■ Суга төшерми, утка пешерми ○ 526 ● 1224
- ПЕШЕРСӘ** (1) ■ Аш пешерсә – апара, бите-кулы кап-кара ○ 9432
- ПЕШЕРСӘҢ** (4) ■ Ашны бергә пешерсәң, куе була ○ 4870 ● 9137; 9194; 9677
- ПЕШЕРТМӘ** (1) ■ Ачтан тагам пешертмә, ялангачтан киём кистермә ○ 9583
- ПЕШЕРҮ** (3) ■ Юктан юкамыш пешерү ○ 7652 ● 9258; 9416

- ПЕШЕРҮЕ** (1) ■ Казанның, кайнап чыгуы озак булса да, пешерүе тиз ○ 9916
ПЕШКӨГӨ (2) ■ Көймәсенә күрә ишкәге, гөбесенә күрә пешкәге ○ 7055 ● 10307
ПЕШКӨК (1) ■ Кымызга пешкәк кирәк, ишәккә күсәк кирәк ○ 9288
ПЕШКӨН (13 | 1) ■ Пешкән шалкан, төшкән-калган ○ 1636 ● 1789; 1812; 1816; 3336; 3389; 3395; 8515; 9176; 9316; 9317; 9690; 10533, :1
ПЕШКӨНГӘ (1) ■ Үзең таба булгач, артың пешкәнгә үпкәләмә ○ 10012
ПЕШКӨНДӘ (1) ■ Аш пешкәндә – кашык, сусаганда чүмеч кыйммәт ○ 9873
ПЕШКӨНЧЕ (1) ■ Пешкәнче көткән, суынганчы үлгән ○ 9775
ПЕШКӨЧ (1) ■ Бер авызың пешкәч икенче өрөп кабарсың ○ 10548
ПЕШМӘГӘН (6) ■ Пешмәгән жимештән катмаган как ○ 1849 ● 2295; 6471; 8481; 9118; 9512
пешмәдем → **тирләмәдем-пешмәдем**
ПЕШМӘС (7 | 1) ■ Сусыз агачта сусыл жимеш пешмәс ○ 1814 ● 8126, :1; 8481; 11826; 11919; 11920; 15941
ПЕШМӘСӘ (1) ■ Кунак килсә ит пешә, ит пешмәсә бит пешә ○ 10105
ПЕШМИ (10) ■ Миң башында шалкан пешми ○ 1611 ● 6049; 7720 (2); 8465; 8474; 9219; 9303; 9881; 15532
ПЕШСӘ (1 | 1) ■ Бирмәсенә ашы пешмәс, пешә дә чүмечкә чыкмас ○ 8126:1 ● 10536
ПЕШТЕН (1) ■ Кая пештен – шунда төш ○ 13177
ПЕШҮЕ (1) ■ Чәй – түгел борыч, чәйне салсаң сал бер уч, төшүе килсә, пешүе килер ○ 9374
ПИКЕ (2) ■ Уен-уен уника, уен очында бер пике ○ 6686 ● 6692
ПИМА (1) ■ Күрәчәгән булса, пима кигәндә аягың сынар ○ 14928
ПИРЕ (1) ■ Син сөйләсәң пирегә, пире сөйли кирегә ○ 16749
ПИРЕГӘ (1) ■ Син сөйләсәң пирегә, пире сөйли кирегә ○ 16749
ПИРЕСЕ (1) ■ Файдасың фәрештәдән әшнә дию пиресе яхшы ○ 16760
ПИРЛӘР (1) ■ Ирләр – мунчадагы пирләр, хатыннар – кара каргалар, кызлар – кызыл гөлләр ○ 13866
ПИРСЕЗ (1) ■ Мунча пирсез булмый, күл балыксыз булмый ○ 16743
ПИТРАУ (1) ■ Вакытсыз сөйләмә, Питрау күкесе Булырсың ○ 16271
ПИТРАУГА (1) ■ Питрауга чаклы үләннең шифасы чәчәктә, питраудан соң – тамырда ○ 1299
ПИТРАУДАН (3) ■ Питраудан соң кошлар сайравы бегә, жәйнең яртысы үтә ○ 930 ● 931; 1299
ПИЧ (2) ■ Кунак булсан, куркак бул, пич астындагы үрдәк бул ○ 10092 ● 13706
ПИЧТӘ (1) ■ Моньсы әле аның баласы, пичтә калгандыр анасы ○ 14304
ПИЯШКӘ (1) ■ Тик торган пияшкә берәү дә кагылмый ○ 8490
ПЛАН (3) ■ Эшләмәсәң план белән, ашарсың грамм белән ○ 6220 ● 6280; 6601
ПЛАНСЫЗ (1) ■ Плансыз эш – тозсыз аш ○ 6117
ПЛАНЫН (1 | 2) ■ Ябалакның планын куян белмәс ○ 4203 ● 4203:1, :2
ПОДАУКА (1) ■ Батман бирсәң – күп булыр, подаука бирсәң аз булыр, почык бирсәң тамандыр ○ 8032
ПОДАУКАГА (| 1) ■ Иләктәгән чиләккә, чиләкнекен подаукага ○ 10028:2
ПОЕЗД (1) ■ Яхшы хәбәр ат белән йөрсә, яман хәбәр поезд белән йөри ○ 16198
ПОЖАР (4) ■ Хәерчегә пожар куркыныч түгел ○ 5945 ● 8485; 8486; 8588
ПОКРАУ (1) ■ Покрау үтте – кыш житте ○ 932
ПОЛНЫЙ (| 1) ■ Ике хатын бергә килсә – сход, өч хатын бергә килсә – полный суд ○ 13641:1
поп → **мулла-поп**
ПОРАМ (1) ■ Бар чагында – порам, юк чагында – алай да торам ○ 7635
ПОРСАЛАНУ (1) ■ Койрыгы пешкән мәче кебек порсалану ○ 3389
ПОСКЫН (1) ■ Поскын яуны постырыр ○ 5610
ПОСТАУГА (1) ■ Начар постауга йон иярә ○ 8698
ПОСТЫРЫР (2) ■ Поскын яуны постырыр ○ 5610 ● 13509
ПОСЫП (1) ■ Ул анасы – губернатор, кыз анасы посып ятыр ○ 14296
посып → **качып-посып**
ПОТ (12) ■ Кырдагы бодай – алтмыш пот, кайткач-суккач – алты пот ○ 1556 (2) ● 3910; 3913; 4217; 4727; 7982 (2); 8044; 8045; 8068; 13648
ПОТЛАП (1) ■ Авыру потлап керә, мыскаллап чыга ○ 15173
ПОТЫ (2) ■ Кабак бик зур да, поты бер тиен ○ 1604 ● 6658

ПОТЫҢ (1) ■ Потын бер тиен ○ 8058

ПОЧМАГЫНА (3) ■ Яраксыз табылган таш өй почмагына китэ ○ 205 ● 8392; 8687

ПОЧМАК (1) ■ Чэйиңең төмен чебен ала, почмак ямен килен ала ○ 13392

ПОЧЫГЫ (2) ■ Йокының батманын йокласаң, почыгы кала ○ 6657 ● 8078

ПОЧЫК (1) ■ Батман бирсәң – күп булып, подаука бирсәң аз булып, почык бирсәң тамандыр ○ 8032

ПОША (1) ■ Бакылдамый торса, бакылдыкның эче поша; кеше бакылдык димиме дип, үзенен коты оча ○ 15782

ПОШАРСЫҢ (1) ■ Бала белән уйнама – чәчәрсен, бабай белән уйнама – пошарсың ○ 13925

ПОШЕЛ (1) ■ Туп-турыдан туп пошел, кәкәрегә не ходи ○ 6900

ПОШКАННАН (1) ■ Эч пошканнан жыр файда ○ 16421

ПОШМАҢ (2) ■ Кечкенә дошман зур пошман китерер ○ 5456 ● 5514

ПОШМЫЙ (1) ■ Эшкә мавыккан кешенең эче пошмый ○ 6197

ПОШСА (1) ■ Этнең эче пошса, койрык астын ялар ○ 3733

ПОШУНЫҢ (1) ■ Эч пошунуң дөвасы – эш ○ 6158

ПОШЫКМА (2) ■ Үгез жиксәң ашыкма, жай йөргәңә пошыкма ○ 3312 ● 12174

ПОШЫКМАССЫҢ (1) ■ Бирергә ашыкма – пошыкмасың ○ 8122

ПОШЫНМА (1) ■ Шатлык күрсәң очынма, кайгы күрсәң пошынма ○ 14961

ПОШЫРА (1) ■ Йон тамакка тормый, эчне пошыра ○ 2361

ПӨФ (1) ■ Утка кем «пөф» дисә, шунуң сакалы көяр ○ 8513

ПӨХТӘ (1) ■ Пөхтә киган – матур кеше, шапшак кигән – шапшак кеше ○ 8808

ПРИКАЗ (2) ■ Эт, түрә булса, сөяк жыярга приказ чыгарыр ○ 3645 ● 17064

ПРОПАЛ (1) ■ Яңа кияү – яңарал, иске кияү пропал ○ 13431

ПУЛАТ (2) ■ Ашаган тамакка таш пулат киткән ○ 9598 ● 12784

ПУЛЫМ (1) ■ Сагсам – пулым, асрасам – колым ○ 5995

ПУМАЛА (1) ■ Киткән кыздан пумала курка ○ 12966

ПУТАЛАК (1) ■ Путалак тактасы тулмый ○ 8374

ПУТАЛЫГЫ (1) ■ Путалыгы сары инде – монда кызлар бар инде ○ 13072

ПУТЬСЕЗ (1) ■ Беребез путьсез, беребез юлсыз ○ 6886

ПЫЖЛАМЫЙ (1) ■ Артыннан котырган эт капса да пыжламый ○ 3772

ПЫЖЫТКАН (1) ■ Кулы кычыткан – эшне пыжыткан ○ 10942

ПЫЛАВЫ (1) ■ Алдында пылавы, йөрергә олавы ○ 9422

ПЫЛАВЫННАН (2) ■ Туй пылавыннан эт карыны туймас ○ 3530 ● 9282

ПЫЛАУ (9) ■ Бохар ханына: «Халык бик ачка үлә», – дип хәбәр иткәч, «Нигә пылау ашамыйлар?» – дип сораган, имеш ○ 5778 ● 5946; 6889; 7481; 9297; 14198; 15532; 15908; 15941

ПЫЛДЫР-ПЫЛДЫР (1) ■ Ит куймаган авызга пылдыр-пылдыр сүз бирә, ди; мие юк башка бадырайган күз бирә, ди ○ 10564

ПЫЛТАРА (1) ■ Ни ылтара, ни пылтара – калган ике уртада ○ 737

ПЫР (1) ■ Чыпчык пыр иткәндә, йөрәге шыр итә ○ 4186

ПЫРАГЫ (1) ■ Атын – яхшы булса – бу дөньяның пырагы ○ 2617

ПЫЧАГЫ (8) ■ Останың пычагы булмас ○ 6369 ● 7300; 9423; 9946 (2); 13479; 13905; 15955

ПЫЧАГЫНЫҢ (1) ■ Өй пычагының кыны булмас ○ 10002

ПЫЧАГЫҢА (1) ■ Кәжәңең сөте агып торган болак, эче тулы ылак, ите тамагыңа бап, тиресе аягыңа кап, мөгезе пычагыңа сап, эчәгесен аршинга тарт, скрипкачыга саг ○ 3053

ПЫЧАК (28 | 2) ■ Тимерчедә пычак – унике кочак ○ 314 ● 3283; 5888; 7741; 9886; 9887; 9926; 9947 (2); 9948–9950; 10016; 10017; 10025; 10026; 10038; 10207; 10822; 10843; 11278; 12440; 13779; 13961; 13994; 15457; 15502:1, :2; 15990; 16254

пычак → **балта-пычак**

ПЫЧАККА (3) ■ Тимерче пычакка котаймас ○ 310 ● 10038; 13676

ПЫЧАКНЫ (3) ■ Пычакны әүвәл үзенә када, авыртмаса, күршенә када ○ 5230 ● 9160; 9951

ПЫЧАКНЫҢ (2) ■ Югалган пычакның сабы алтын ○ 9996 ● 15972

пычактан → **урак-пычактан**

ПЫЧКЫ (2) ■ Пычки сораганга – ышкы, ышкы сораганга пычки тоттырмыйлар ○ 1930 (2)

ПЫЧКЫДАН (2) ■ Тирәк, ни юан булса да, пычкыдан котылмас ○ 1754 ● 1944

ПЫЧКЫСЫ (1) ■ Кул пычкысы бүген миндә, иртәгә синдә хезмәт итә ○ 1925

ПЫЧРАГЫ (3) ■ Кошшка балчык атма, пычрагы үзенә төшәр ○ 44 ● 993; 6252

- ПЫЧРАК** (3) ■ Пычрак суда кер юа ○ 517 ● 6472; 15224
ПЫЧРАККА (2) ■ Алтын пычракка төшсә дә бәһасен жуймас ○ 7747 ● 7766
ПЫЧРАКНЫ (1) ■ Су бөтен пычракны юа ала, тик хыянәтне юа алмый ○ 12549
ПЫЧРАКТАН (1) ■ Әйләнгәчтән юл туры, пычрактан юл коры ○ 6867
ПЫЧРАНСА (2) ■ Кул пычранса, су белән юарсың, су пычранса, ни белән юарсың? ○ 407 (2)
ПЫЧРАТКАН (1) ■ Оясын пычраткан каз басып торы ○ 4251
ПЫЧРАТМА (1) ■ Кеше капкасына ук атма, ук атсаң да пычратма ○ 8618
ПЫЧРАТМАС (2) ■ Бер сьер тугай пычратмас ○ 3155 ● 4255
ПЫЧРАТЫР (1) ■ Бер сьерның койрыгы мең сьерны пычратыр ○ 3158
ПЫЧРАТЫРСЫҢ (1) ■ Юләрден ботка да, өйрә дә пешерә алмассың, бары чүлмәгенне генә пычратырсың ○ 11726
ПЫШЛЫККАН (1) ■ Пышлыккан – мич башында кыш чыккан ○ 6495
ПЫШТ (1) ■ Якында «пышт» иткән еракта «шарт» итеп ишетелер ○ 16144
ПЫЯЛА (8) ■ Пыяла белән түбә ябу ○ 8375 ● 11039; 11196; 11213; 12993; 13630; 14831; 15050
ПЫЯЛАЧЫНЫҢ (1) ■ Балтачының балтасы китек, пыялачының тәрәзәсе ватык ○ 1905

Р

- РАВА** (1) ■ Эт-тәмәке – трава, аны тартмак – рава ○ 9863
РАД (2) ■ Брат братның көтү көткәнәнә рад ○ 14563 ● 14564
РАЗЫЙ (1) ■ Барына разый бул, югына сабыр ит ○ 11824
РАЙДА (1) ■ Үзем райда, әпәем крайда ○ 9516
РАС (1) ■ Рас сүзгә ни кару ○ 15957
РАСЛЫК (2) ■ Раслык күзне төртә ○ 15958 ● 15959
РАСЛЫККА (1) ■ Яманлыкка мең юл, раслыкка бер юл ○ 12265
РАСХОДЫННЫ (1) ■ Килеп чыкса бер юләр, барлык расходынны түләр ○ 11601
РАШКЫ (1) ■ Тургай, яңгыр тисә, баласын яшерә, рашкы тисә, үз башын яшерә ○ 4157
РАШТУАДА (1) ■ Раштуада бер көрәк кар бирмәс ○ 1055
РӘВЕШЕН (1) ■ Өенә күрә жиһазын кыл, заманына күрә рәвешен кыл ○ 1000
РӘГЫЯТЬ (2) ■ Патшалык – гаскәр белән, гаскәр – мал белән, мал – рәгыять белән, рәгыять – гаделлек белән ○ 5874 (2)
РӘТЕ (3) ■ Нәр эшнән рәте бар ○ 6405 ● 8475; 9061
РӘТЛЕСЕ (1) ■ Рәтлесе килми, рәтсезе китми ○ 11385
РӘТСЕЗЕ (1) ■ Рәтлесе килми, рәтсезе китми ○ 11385
РӘТТӘН (1) ■ Иң яхшы койне дә рәттән өч кат жырламыйлар ○ 16366
РӘХӘТ (21) ■ Кыш рәхәт чанага, жәй рәхәт арбага ○ 867 (2) ● 971; 1459; 5042; 7707; 8313; 10078; 11233; 11458; 12114; 13745; 14774; 14782; 14864; 14866; 14943; 16061; 16187; 16193; 16959
РӘХӘТЕ (10) ■ Бака рәхәте су белән ○ 4570 ● 10816 (2); 13368; 13637; 14817; 14973; 16540; 16660 (2)
РӘХӘТЕМНЕҢ (1) ■ Күлмәгемнең итәге юк, жине юк, рәхәтемнең чиге юк ○ 8976
РӘХӘТЕН (2) ■ Малының рәхәтен күрә белмәгән бай көн дә ярлы ○ 7409 ● 14944
РӘХӘТЕНӘ (1) ■ Эш сөйгән – сөөнгән, рәхәтенә тиенгән ○ 6174
РӘХӘТКӘ (1) ■ Әдәм баласы михнәткә түзә, рәхәткә түзми ○ 14966
РӘХӘТЛӘНДЕК (1) ■ Бирдек Бибине кияүгә, рәхәтләндек буюга ○ 13247
РӘХӘТЛӘНЕН (1) ■ Эшләп акча тап, рәхәтләнәп ят ○ 6703
РӘХӘТНЕ (2) ■ Авырлык күрмәгән рәхәтне белми ○ 14778 ● 14933
РӘХӘТТӘ (1) ■ Бер карасаң рәхәттә, бер карасаң михнәттә ○ 14982
РӘХӘТ-ТЫНЫЧ (1) ■ Ярым да юк, кайгым да юк, рәхәт-тыныч яшимен ○ 12808
РӘХИМ (2) ■ Алырга барсаң, бар да «рәхим ит», сагканда берәү дә әйләнәп карамый ○ 7855 ● 11887
рәхим → **гафур-рәхим**
РӘХИМЛЕ (1) ■ Рәхимсез кешедән рәхимле эт яхшы ○ 12159
РӘХИМСЕЗ (1) ■ Рәхимсез кешедән рәхимле эт яхшы ○ 12159
РӘХМӘТ (12) ■ Ләйсән – рәхмәт яңгыры ○ 1121 ● 5860; 6439; 10122; 10215–10217; 15757; 15796; 15905; 15960; 16289
РӘХМӘТЕН (1) ■ Бай рәхмәтен ишеткәнче ярлының жаны чыгар ○ 7185
РИЗА (2) ■ Канда, кан эчәр өчен, ырыкта яшәргә дә риза ○ 4776 ● 6568
РИЗАЛЫК (1) ■ Дөшмәү – ризалык билгесе ○ 15840

- РИЗЫГЫ** (9) ■ Дуңгызның сөймөгөн ризыгы алдына килер ○ 2898 ● 9201 (2); 9396; 10116; 11098; 11266; 13955; 17029
- РИЗЫГЫМНЫҢ** (1) ■ Үрдәк: «Ризыгымның өйдөгесен тавык ашый, судагысын балык ашый», – дип кайгырыр, имеш ○ 4425
- РИЗЫГЫН** (2) ■ Бүрө үз ризыгын үзе табар ○ 2169 ● 9185
- РИЗЫГЫНА** (1) ■ Шайтан ризыгына бисмилла кирәк түгел ○ 16770
- РИЗЫГЫҢ** (1) ■ Ризыгын булмаса, Кытайга барып та чэй эчә алмый кайтырсың ○ 9318
- РИЗЫК** (8) ■ Игенче орлык чәчә – жирдән ризык юлын ача ○ 1406 ● 6028; 6153; 9319; 9327; 9389; 9393; 9404
- РИЗЫКЛЫ** (1) ■ Ризыклы – ашка, язуды – яшкә ○ 9320
- РИЗЫКНЫ** (2) ■ Алла ризыкны бирә, авызга үзе салмый ○ 9103 ● 14051
- РИЗЫКСЫЗ** (1) ■ Кош борынсыз тумас, бала ризыксыз тумас ○ 14030
- РИЯЛЫДАН** (1) ■ Риялыдан рәхим кәтмә ○ 11887
- РОЗА** (1) ■ Роза чәнечкесез булмас ○ 1300
- РӨХСӘТСЕЗ** (2) ■ Чакырмый килгән кунакка рөхсәтсез китәргә ярый ○ 10185 ● 15970
- РУЗА** (2) ■ Ашы юк руза тотар, эше юк намаз укыр ○ 16911 ● 16930
- РУМГА** (| 1) ■ Углың – Румга, кызың Кыргызга китсен ○ 14142:1
- РУСЧАГА** (1) ■ Татарчага – таман, русчага – яман ○ 15669
- РУСЧАНЫ** (1) ■ Русчаны белмим, татарчаны аңламыйм ○ 15667
- РЫСКАЛЫ** (1) ■ Ялкау тик ята, аның рыскалы арта ○ 6574

С

- САБА** (1) ■ Ялгыз биядән саба тулмас ○ 2836
- саба** → **савыт-саба**
- САБАГЫ** (3) ■ Мәкнең бер сабагы дару, бер сабагы агу ○ 1558 (2) ● 12489
- САБАГЫН** (2) ■ Гөл сабагын терәшкән чыра да гөлгә төренә ○ 1268 ● 16695
- САБАГЫНДА** (2) ■ Һәр гөл үз сабагында чәчәк ата ○ 1350 ● 1823
- САБАГЫҢ** (1) ■ Алган сабагың бер булсын, катлавы мең булсын ○ 16463
- САБАК** (3) ■ Кабат эшләнгән эш сабак булыр ○ 6064 ● 14737; 15139
- САБАККА** (1) ■ Тиле суган сабакка унар ○ 1620
- САБАКЛЫ** (1) ■ Сабаклы түмә салмаклы, сабаксыз түмә салмаксыз; аталы бала ардаклы, атасыз бала ардаксыз ○ 14374
- САБАКСЫЗ** (1) ■ Сабаклы түмә салмаклы, сабаксыз түмә салмаксыз; аталы бала ардаклы, атасыз бала ардаксыз ○ 14374
- САБАН** (6 | 1) ■ Ақтамыр сабан аударыр ○ 1252 ● 1433; 1530:1; 2807; 3303; 4300; 6671
- САБАНДА** (4) ■ Сабанда килешкән ындырда сугышмас ○ 1434 ● 1435; 1436; 2729
- САБАННАН** (1) ■ Ақтамыр атка булган үчен сабаннан алыр ○ 1251
- САБАННЫҢ** (1) ■ Кырык мирнең көен койлөгәнче бер сабаннын артын чөйләрсең ○ 5017
- САБАНЧЫ** (1) ■ Сабанчы яңгыр тели, юлаучы – коргак ○ 1437
- САБАНЧЫГА** (1) ■ Сабанчыга жир – ана, ялкауга – үги ана ○ 1438
- САБАНЫНЫҢ** (1) ■ Сабанының чөе юк, бичәсенәң көе юк ○ 13787
- САБАСЫНА** (1) ■ Сакалына күрә эскәге, сабасына күрә пешкәге ○ 10307
- САБЫ** (8 | 2) ■ Балта агачны кismәс иде, агач сабы булмаса ○ 1886 ● 1892; 1933; 1978; 2441:1; 3927:1; 9681; 9996; 10039; 11519
- САБЫДАЙ** (1) ■ Килгән жире киләп жебедәй, килмәгән жире киле сабыдай ○ 8690
- САБЫЙ** (5) ■ Сакаллы сабий, йонлы куку ○ 10360 ● 14041 (2); 14042; 15069
- САБЫЙГА** (2) ■ Эт сабийга тимәс ○ 3626 ● 14043
- САБЫН** (15 | 2) ■ Идел чыкканчы балтасын бирә, Идел чыккач сабын да тоттырмый ○ 511 ● 1902; 1933:1, :2; 1979; 7081; 8809–8811; 8845; 8846; 9652; 9949; 11206; 11587; 12543; 14945
- САБЫНА** (2) ■ Кашыгына тигән май сабына да тияр ○ 9271 ● 13906
- САБЫНДА** (1) ■ Сабында да бар, кашыгында да бар ○ 9952
- САБЫНЛАП** (2) ■ Кара карганы сабынлап юсаң да агармас ○ 3950 ● 14056
- САБЫННАН** (1) ■ Гомер саплайк түгел, сабыннан тота алмасың ○ 14714
- САБЫР** (13) ■ Барына канәгать кыл, югына сабыр ит ○ 7583 ● 11491; 11808; 11824; 11888–11894; 11977; 16902

- САБЫРЛЫ** (2) ■ Донъяда ике сабырлы бар: берсе балыкчы, берсе мәче ○ 11828 ● 11895
- САБЫРЛЫК** (1) ■ Сабырлык куанычка илтер, ашыгу көеичкә илтер ○ 11896
- САБЫРСЫЗ** (2) ■ Сабыр чыдый, сабырсыз жылый ○ 11892 ● 11895
- САБЫРСЫЗЛЫК** (1) ■ Сабыр әдәм сансыз әжер алыр, сабырсызлык башка кайгы салыр ○ 11894
- САБЫРСЫЗНЫҢ** (1) ■ Сабырсызның эше тамырсыз ○ 11897
- САБЫРЫМ** (1) ■ Кайтсаң – кабулым бар, кайтмасаң – сабырым бар ○ 11972
- САБЫШТЫРА** (1) ■ Алтын сарысы сарыга сабыштыра ○ 7748
- САБЫШЫРСЫҢ** (1) ■ Бирә-бирә бирәнгә сабышырсың ○ 8133
- САВА** (1) ■ Берәү мөгез тота, икенчеләр сыер сава ○ 3160
- САВАБЫ** (2) ■ Сүзенә күрә жавабы, жавабына күрә савабы ○ 16030 ● 16935
- САВАП** (5) ■ Еланны кем үтерсә, шуңа савап ○ 4627 ● 6802; 13241; 16156; 16261
- САВАПЛЫ** (3) ■ Чүлгә кое казыган – бер саваплы, сагза күпер салган – ике саваплы, юлга агач утырткан – өч саваплы ○ 1706 (3)
- САВАРЛАР** (1) ■ Син туганчы кәжә туса, сөтен саварлар иде ○ 14102
- САВАРСЫҢ** (1) ■ Аннан әйбер алганчы, тавыктан сөт саварсың ○ 4347
- САВУ** (1) ■ Сараннан акча сорау – үгез саву белән бер ○ 11915
- САВЫ** (1) ■ Кардәшнәң бае яхшы, хатынның савы яхшы ○ 13658
- САВЫГЫР** (1) ■ Эшлөгән савыгыр, эшләмәгән ябыгыр ○ 6209
- САВЫЛ** (1) ■ Савыл арасы түгел, авыл арасы ○ 5276
- САВЫЛА** (1) ■ Казгансаң – мал табыла, йөрәккә кан савыла ○ 7358
- САВЫЛДАН** (1) ■ Савылдан килгән авылдагын кутан ○ 5043
- САВЫМ** (2) ■ Сәвердәге явым – савып торган савым ○ 944 ● 3232
- САВЫМСЫЗ** (1) ■ Савымсыз туйга кем килер ○ 13281
- САВЫН** (1) ■ Кырмыска да савын эчкән ○ 4787
- САВЫНГА** (1) ■ Сыер савынга ярый, ат сугымга ярый ○ 3192
- САВЫНЧЫ** (1) ■ Балчы кулыннан бал тамар, савынчы кулыннан сөт тамар ○ 4724
- САВЫП** (6) ■ Сәвердәге явым – савып торган савым ○ 944 ● 3180; 3301; 3327; 3683; 6434
- САВЫР** (1) ■ Ат үлсә, савыр мирас; ага үлсә, жинги мирас ○ 14560
- САВЫТ** (2) ■ Соңгы тамчыдан савыт тулар ○ 1124 ● 9891
- савыт** → **табак-савыт**
- САВЫТКА** (1 | 1) ■ Һәр савытка бер капкач бар ○ 10019 ● 10028:3
- САВЫТНЫ** (1) ■ Иске серкә савытны боза ○ 9222
- САВЫТ-САБА** (2) ■ Савыт-саба шалтыраса, өйгә тәртип керә ○ 9953 ● 12952
- САВЫТСЫЗ** (1) ■ Гыйшык – төтенсез ут, ачкычсыз йозак, дөвәсыз авыру, савытсыз эчемлек, йөксез авырлык, туктау урыны билгесез сәфәр ○ 12687
- САВЫТЫ** (3) ■ Ярлы кешенәң ашы булса, салырга савыты булмый ○ 7466 ● 9878; 9954
- САВЫТЫМ** (1) ■ Тулды сабыр савытым ○ 11977
- САВЫТЫНА** (1) ■ Өенә күрә капкасы, савытына күрә капкачы ○ 8391
- САВЫТЫНДА** (1) ■ Үз савытында булмаганга салып булмый ○ 10010
- САВЫТЫҢА** (1) ■ Салма савытыңа менеп төшәрмен ○ 9487
- САГАЙ** (2) ■ Агай, алдан сагай ○ 14544 ● 14545
- САГАЙДАК** (1) ■ Сакка сагайдак асу ○ 5699
- САГЫ** (5) ■ Саклының сагы ятыр, саксызның башы юлда ятыр ○ 5613 ● 11898 (3); 14557
- САГЫЗ** (4) ■ Саскан сагыз чәйни, карганың күзе кайный ○ 4076 ● 9321; 9322; 15824
- САГЫЗАК** (1) ■ Сагызак, күпме безелдәсә дә, бал жыймас ○ 4805
- САГЫЗАКНЫҢ** (1) ■ Сагызакның жиде еллыгы, чакса, кеше үтерә ○ 4806
- САГЫЗНЫ** (3) ■ Сагызны чәйни белмәгән черетер ○ 9323 ● 9378; 15961
- САГЫНГАН** (1) ■ Сагынган белән килмәк юк, саргайган белән үлмәк юк ○ 15384
- САГЫНГАНДА** (2) ■ Ярлы тапканда, бай сагынганда ○ 7473 ● 12740
- САГЫНДЫРА** (1) ■ Рәхәт булса да торган жир, сагындыра туган ил ○ 5042
- САГЫНУГА** (1) ■ Әжәл белән сагынуга дөвә юк ○ 15394
- САГЫНЫП** (3) ■ Былбылны алтын читлеккә япсаң да, үз тал-тирәген сагынып сайгар ○ 4093 ● 4101; 10158
- САГЫНЫР** (1) ■ Читтә йөргән тарыгыр, туган илен сагыныр ○ 5091

- САГЫШ** (9) ■ Иң зур сагыш – Ватан сагышы ○ 5002 ● 6639; 6713; 14790; 14879; 14881; 14945; 14946; 15879
- САГЫШЫ** (2) ■ Иң зур сагыш – Ватан сагышы ○ 5002 ● 8627
- САДАК** (2) ■ Атадан ул туса – иге, ата юлын куса – иге, биленә садак буса – иге, битенә килер оятны үзе белеп юса – иге, шушыларны кылмаса, барыннан да югы – иге ○ 14357 ● 14392
- САДАКАДАН** (1) ■ Йомшак сүз садакадан артык ○ 15872
- САЕН** (58 | 3) ■ Йолдыз жемелдэгән саен күз йоммыйлар ○ 28 ● 31; 411; 702; 897; 953; 1377; 1781; 1784; 1950; 2235; 3391; 3419; 3535; 4038; 4400; 4401; 4504; 4620; 4649; 6633 (2); 6770 (2); 6809; 7342; 7708; 7943 (2); 8016; 8254; 8685 (2); 8779; 8865; 9256; 9260, :1, :2 (2); 9293; 9596; 9903; 9959; 10556; 10883; 11638; 13656; 14750; 15090; 15095 (2); 15268; 15771 (2); 15920; 15962 (2); 16400; 16715; 17055
- САЕРАК** (1) ■ Күңел – баерак, дингез – саерак ○ 11203
- САЕСКАН** (17 | 1) ■ Карга, саескан йөрүен йөрим дип, үз йөрүен оныткан, имеш ○ 3977 ● 4018; 4035; 4074–4079; 4080, :1; 4081–4084; 4086–4088
- САЕСКАННАН** (1) ■ Дошманга саесканнан сак бул, ябалактан уяу бул ○ 5327
- САЕСКАННЫҢ** (1) ■ Саесканның койрыгы үзеннән шәп ○ 4085
- САЗ** (8) ■ Алтын саз төбөндә дә ялтырый ○ 258 ● 933; 1445; 7784; 13035; 16351; 16484; 16616
- САЗАН** (1) ■ Сазан балыкның башын аша, жән балыкның койрыгын аша ○ 4503
- САЗГА** (8 | 1) ■ Көз чәчсәң колга чәч, яз чәчсәң сазга чәч ○ 1424 ● 1530:1; 1706; 2423; 6821; 11810; 12741; 13568; 15242
- САЗДА** (1) ■ Тын сазда көрт күп була ○ 191
- САЗЛЫГЫН** (1) ■ Һәрбер көелте үз сазлыгын мактый ○ 4224
- САЗЛЫК** (1) ■ Сазлык жир – жәйләүгә, кыска жеп бәйләүгә ярамый ○ 149
- САЗЛЫКТА** (1) ■ Жән дигәнән сангырау сазлыкта оялй ул ○ 16798
- САЗНЫ** (1) ■ Дуңгыз сазны яратыр, кырчын тазны яратыр ○ 15215
- САЗЫ** (2) ■ Язы булгаң, сазы да булыр ○ 994 ● 12590
- САЗЫН** (2) ■ Һәр бытбылдык үз сазын мактый ○ 3916 ● 4658
- САИЛЧЕ** (1) ■ Йорт салынып белкәнче саилче ишектән керер ○ 5808
- САЙ** (12) ■ Сай елга шалтырап ага, тирән елга – тавышсыз ○ 419 ● 420; 8905; 9470; 9680; 11420 (2); 12035 (2); 16471; 16922; 17000
- САЙГА** (2) ■ Бай байга багар, су сайга агар ○ 7144 ● 16582
- САЙГАКТАН** (2) ■ Берен тар сайгактан йөрсә, берен киң сайгактан йөри ○ 8238 (2)
- САЙДА** (1) ■ Сайда йөзгәннен арты күренә ○ 421
- САЙЛА** (4) ■ Урын сайлама, күрше сайла ○ 5238 ● 8838; 9635; 12940
- САЙЛАГАН** (5) ■ Кулы белмәгән куна сайлаган ○ 10939 ● 12709; 12719; 12741; 15242
- САЙЛАМА** (4) ■ Урын сайлама, күрше сайла ○ 5238 ● 12940; 13055 (2)
- САЙЛАМЫЙ** (1) ■ Кол үзенә хужа сайламый, хужасы сайлыи ○ 5836
- САЙЛАМЫЙЧА** (1) ■ Кош та сайламыйча куакка кунмый ○ 3847
- САЙЛАНЧЫККА** (1) ■ Сайланчыкка сай тустак ○ 9680
- САЙЛАНЫР** (1) ■ Акчалы сайланыр ○ 7700
- САЙЛАП** (3) ■ Менә сиңа мал – үзен сайлап ал ○ 8054 ● 9880; 13243
- САЙЛАР** (5) ■ Ата алмаган жәя сайлар ○ 5538 ● 7127; 7784 (2); 15251
- САЙЛАСАҢ** (1) ■ Күп сайласаң, хатынсыз калырсың ○ 12720
- САЙЛЫЙ** (2) ■ Урманда агач күп, сайлыи башласаң яраклысы юк ○ 1870 ● 5836
- САЙРАВЫ** (1) ■ Питраудан соң кошлар сайравы бетә, жәйнең яртигы үтә ○ 930
- САЙРАВЫННАН** (2) ■ Кош сайравыннан билгеле ○ 3846 ● 6718
- САЙРАГАН** (1) ■ Сандугач шәп сайраган өчен читлеккә элгә ○ 4103
- САЙРАГАНДА** (2) ■ Очканда карлыгач узар, сайраганда сандугач узар ○ 4023 ● 4099
- САЙРАМАС** (2) ■ Ишәк бакырганда сандугач сайрамас ○ 2955 ● 3359
- САЙРАМЫЙ** (1) ■ Оясыз сандугач сайрамый ○ 4096
- САЙРАП** (1) ■ Сандугач сайрап жинәр, карга кычкырып жинәр ○ 4100
- САЙРАР** (1) ■ Былбылны алтын читлеккә япсаң да, үз тал-тирәген сагынып сайрап ○ 4093
- САЙРАРГА** (1) ■ Сандугачны сайрага өйрәтмиләр ○ 4108
- САЙРАРМЫН** (1) ■ Саескан, сандугач кебек сайрармын дип, шыкырдык булып калган ○ 4079
- САЙРАТЫР** (1) ■ Авыру елатыр, гыйшык сайратыр ○ 12664

- САЙРАУ** (1) ■ Саескан сайрау белән сандугач булмас ○ 4077
- САЙРАУЧЫ** (1) ■ Иң матур итеп сайраучы кош – сандугач; иң матур итеп сөйләүче кеше – яучы ○ 13171
- САЙРАШМАСАҢ** (1) ■ Сабанда сайрашмасаң, уракта ыңгырашырсың ○ 1435
- САЙРАШЫР** (1) ■ Ике туган, бергә килсә, сандугачтай сайрашыр ○ 14483
- САЙРЫЙ** (7) ■ Сандугач сайрый дип карга да кычкырган ○ 4000 ● 4097; 4101; 4114; 4115; 4216; 4674
- САЙРЫЙЛАР** (2) ■ Сандугачлар да, – тигәнәк башы, ди, йортлары – «үз илем, үз жирем» дип сайрыйлар, ди ○ 4106 ● 4107
- САК** (6) ■ Асыл кош – аягыңнан, сак балык – саңагыңнан ○ 3822 ● 5327; 7623; 11399; 15184; 16078
- САКАЛ** (12) ■ Баш өчен сакал корбан ○ 10252 ● 10283; 10284; 10297; 10299–10301; 10320; 11414; 12832; 14055; 16364
- САКАЛГА** (4) ■ Сакалга карама, акылга кара ○ 10302 ● 10303; 10312; 11620
- САКАЛДАН** (1) ■ Мәкаль сакалдан олырак ○ 16390
- САКАЛЛЫ** (4) ■ Сакаллы кеше – санлы кеше ○ 10304 ● 10305; 10306; 10360
- САКАЛ-МЫЕГЫ** (1) ■ Арысланның ялы, ирнең сакал-мыегы ○ 13442
- САКАЛСЫЗ** (2) ■ Сакалсыз кешегә һәркем үз сакалыңнан бер бөртек бирсә, ул сакаллы була ○ 10306 ● 16397
- САКАЛСЫЗГА** (1) ■ Хаж бүлгә – сакалсызга тарак, намазсызга – дисбе, исереккә – зәмзәм ○ 16943
- САКАЛЫ** (11) ■ Көжәнен туганда ук сакалы була ○ 3054 ● 3057; 5077; 7186 (2); 8513; 10305; 10361; 14372; 14538; 14784
- САКАЛЫМ** (1) ■ Түбән төкерсәм – сакалым бар, югары төкерсәм – мыегым бар ○ 10588
- САКАЛЫМА** (1) ■ Сакалыма кер кундырма ○ 10362
- САКАЛЫМДА** (1) ■ Сакалымда жаным калды ○ 10363
- САКАЛЫН** (2) ■ Юньсез бер көн мамык тазартса, өч көн сакалын тазартыр ○ 6553 ● 15014
- САКАЛЫНА** (2) ■ Сакалына күрә эскөгә, сабасына күрә пешкөгә ○ 10307 ● 13857
- САКАЛЫННАН** (2) ■ Мыегы житмәгән сакалыңнан урлар ○ 10295 ● 10306
- САКАЛЫҢ** (2) ■ Кара сакалың кая барсаң да калмас ○ 10280 ● 10286
- САКАУ** (3 | 1) ■ Алдан кычкырган күкенең теле сакау булыр ○ 4057:2 ● 4081; 15188; 15243
- САККА** (1) ■ Сакка сагайдак асу ○ 5699
- САКЛА** (13) ■ Сакла саламны – килер заманы ○ 1439 ● 1793; 2367; 5866; 7075; 9987; 10257; 11165; 11251; 12009; 12994; 15137; 16222
- САКЛАВЫ** (2) ■ Дусны табу жинел, саклавы авыр ○ 5395 ● 7706
- САКЛАГАНЧЫ** (2) ■ Яшерен ачу саклаганчы, авызың ач та үпкәңне әйт ○ 12615 ● 12994
- САКЛАГАНЫҢ** (1) ■ Иске киёмне баплаганың – яңа киёмне саклаганың ○ 8863
- САКЛАМА** (3) ■ Акылың булса, ачу саклама ○ 12414 ● 12475; 12526
- САКЛАМАГАН** (1) ■ Дусын сакламаган дошманга элгәр ○ 5408
- САКЛАМАСА** (1) ■ Тол хатын – тулган ай, толлыгын сакламаса, йолдызга турала ○ 13678
- САКЛАМАСАҢ** (2) ■ Күз – дәрья, күңел – пыяла: сакламасаң төшә дә уала ○ 11196 ● 14831
- САКЛАМЫЙ** (2) ■ Мөчә майны сакلامый ○ 3355 ● 12563
- САКЛАН** (12) ■ Тигәнәк арасында үскән чәчәктән саклан ○ 1307 ● 2045; 2663; 3761; 5355; 5504; 5796; 12120; 15775 (2); 15907; 16117
- САКЛАНА** (2) ■ Кеше бүредән саклана, бүре – кешедән ○ 2195 ● 12624
- САКЛАНГАН** (3) ■ Ашыккан – алда, сакланган – артта ○ 11809 ● 11899; 15244
- САКЛАНГАНГА** (1) ■ Сакланганга бәла юк, сакланмаса дөва юк ○ 14947
- САКЛАНМАСКА** (1) ■ Сакланганга бәла юк, сакланмаса дөва юк ○ 14947
- САКЛАНМЫЙЧА** (| 1) ■ Сакланмыйча сөйләсән, авырмый үләрсең ○ 15777:2
- САКЛАНУДА** (1) ■ Саклануда хурлык юк ○ 11900
- САКЛАНЫР** (2) ■ Юньсез мактаныр, юньле сакланыр ○ 6556 ● 8531
- САКЛАП** (3) ■ Суны учта саклап булмый ○ 452 ● 8831; 10498
- САКЛАР** (8) ■ Дөя кинә саклар ○ 2916 ● 3531; 11435; 13721; 15498 (2); 15593; 16655
- САКЛАРГА** (1) ■ Көжәне кабестә сакларга кую ○ 3073
- САКЛАСАҢ** (4) ■ Иске тимерне сакласаң, алтын булыр ○ 284 ● 1122; 5473; 11996
- САКЛАСЫН** (2) ■ Алла сакласын, бака чакмасын: бака чакса, имен тапмасың ○ 4550 ● 12273
- САКЛАУ** (4) ■ Куенында таш саклау ○ 230 ● 12995 (2); 13737

- САКЛАУЧЫ** (2) ■ Байның ишек алдын саклаучы этлэр үзеннән усалрак була ○ 7282 ● 12571
- САКЛЫ** (1) ■ Төлкө саклы бакчага керми ○ 2299
- САКЛЫГЫННАН** (1) ■ Саескан саклыгынан үлми, соклыгынан үлө ○ 4078
- САКЛЫЙ** (18) ■ Сарымсакны серкәгә салып тотсаң да, сизгез ел исен саклый ○ 1615 ● 2082 (2); 2311; 3462; 3550 (2); 7802; 9534 (2); 11536; 11699; 12620; 13223 (2); 16424 (2); 16817
- САКЛЫЙМ** (1) ■ Мөгезен саклыым дип, колагынан язган ○ 2445
- САКЛЫНЫҢ** (1) ■ Саклының сагы ятыр, саксызның башы юлда ятыр ○ 5613
- САКСЫЗНЫҢ** (1) ■ Саклының сагы ятыр, саксызның башы юлда ятыр ○ 5613
- САКЧЫЛЫКНЫ** (1) ■ Гадел сакчылыкны этгән өйрән ○ 3476
- САЛ** (17) ■ Иясен сыйлаганның этенә сөжк сал ○ 3484 ● 4579; 5388; 6999; 7518; 9368; 9370; 9374; 9427; 10085; 11285; 12121; 12358; 15052; 16372 (2); 16592
- САЛА** (19) ■ Жәйгә чыкса, бытбылдык күкәй сала, тартайның көчөнөп арты тала ○ 3915 ● 4252; 4279; 4290; 4305; 4316; 4387; 5231; 5232; 7689; 7828; 8340; 9080; 9449; 10218; 14026; 14850; 16764; 17085
- САЛАВАТ** (3) ■ Үткән эшкә салават, бүгенгесе виноват ○ 1003 ● 6271; 16931
- САЛАГА** (1) ■ Кала хәлен беләсен килсә, салага бар ○ 5173
- САЛАДА** (4) ■ Каланы макта, салада тор ○ 5176 ● 5233; 5268; 5277
- САЛАДАГЫ** (1) ■ Каладагы ишетмәс, саладагы ишетер ○ 5175
- САЛАДАН** (1) ■ Каланың күләсәсе саладан әйләнә ○ 5178
- САЛАДЫР** (1) ■ Баладыр – бәладер, янган утка саладыр ○ 13963
- САЛАЛАР** (1) ■ Ат суйган көнне ашка итне күп салалар ○ 2510
- САЛАМ** (21) ■ Жил ягына салам кыстыру ○ 1243 ● 1381; 1500; 1513; 3294; 6780; 7538; 8294; 8376; 8381; 8626; 8832; 10364; 11187; 11621; 11792; 11798; 12408; 13625; 14325; 16700
- САЛАМГА** (9) ■ Суга баткан – саламга ябышкан ○ 440 ● 502; 1123; 1498; 1560; 2676; 4429; 4743; 6897
- САЛАМДА** (3) ■ Саламда торган ат саламга барырга гына ярый ○ 2676 ● 3163; 11796
- САЛАМНЫ** (2) ■ Сакла саламны – килер заманы ○ 1439 ● 1499
- САЛАМДА** (5) ■ Алабуга орлыгы булганчы солының саламы бул ○ 1256 ● 1526; 1542; 1581; 16298
- САЛАМЫНА** (1) ■ Башын ал да, саламына уг төрт ○ 1383
- САЛАСЫ** (2) ■ Ашка саласы тоз түгел, базар торасы кыз түгел ○ 13064 ● 13070
- САЛАСЫН** (1) ■ Тавык кытакламаса, күкәй саласын кем белә ○ 4310
- САЛАСЫҢ** (2) ■ Үзең карга булгач, кая барсаң да кара йомырка саласың ○ 4007 ● 9368
- САЛАЧА** (1) ■ Салада бул салача, калада бул калача ○ 5233
- САЛГАН** (22 | 1) ■ Ташка тамга салган ○ 240 ● 524; 1479; 1706; 3798; 4062; 4133; 4276; 4504; 5892; 6801–6803; 7521; 9260; 2; 9324; 9417; 9460; 10212; 11696; 13236; 13844 (2)
- САЛГАНДА** (3) ■ Ана торна күкәй салганда, торылык ботын ера ○ 4130 ● 4135; 8341
- САЛГАННЫ** (2) ■ Безнең тавык күкәй салганны бөтен мөхәллә ишетә, күршенең байталы колынласа да, нич тавыш чыкмый ○ 5264 ● 9521
- САЛГАНСЫҢ** (1) ■ Күршеләр паен дал салгансың ○ 5272
- САЛГАНЧЫ** (4) ■ Тавык, бер күкәй салганчы, бөтен мөхәлләне аякка бастырыр ○ 4303 ● 4318; 6916; 6935
- САЛГАНЫ** (1) ■ Карның базга салганы да бетә ○ 1105
- САЛГАНЫҢ** (1) ■ Тик торганнан ямау салганың артык ○ 6131
- САЛГАЧ** (1) ■ Йомран тишегенә су салгач чыккан шикелле ○ 2344
- САЛДЫ** (1) ■ Бер пар салды – барыбызга да чабынырга житте ○ 8643
- САЛДЫМ** (2) ■ Игенне иң элек бурага салдым диген, аннары уныш алдым диген ○ 1403 ● 13249
- САЛДЫРА** (1) ■ Яхшы сүз өй салдыра, яман сүз өй туздыра ○ 16191
- САЛДЫРМА** (1) ■ Серен белмәгән атның авызлыгын салдырма ○ 2677
- САЛДЫРМАС** (1) ■ Корчангы ат ияр салдырмас ○ 2664
- САЛДЫРЫП** (1) ■ Чибәрлек белән чиркәү салдырып булмый, матурлык белән манара мандырып булмый ○ 10704
- САЛДЫРЫРГА** (1) ■ Ирләрнең мужа камытын салдырырга ярамый ○ 13536
- САЛКЫН** (22) ■ Аның тирәсендә талкан коры, су салкын ○ 494 ● 518; 519; 967; 1097; 1205; 1228; 4439; 5926; 6535; 8376; 8842; 10001; 10533; 11856 (2); 11923; 12695; 12742; 12962; 15356; 15904
- салкын** → **сап-салкын**

- САЛКЫНГА** (1) ■ Салкынга өшетми, кайнарга пешерми ○ 1224
САЛКЫНДА (1) ■ Башны – салкында, корсакны – ачлыкта, аякны жылыда сакла ○ 10257
САЛКЫННАН (1) ■ Ачлыктан запас оның булсын, салкыннан запас туның булсын ○ 8888
САЛМА (18) ■ Су күрмича, итегенне салма ○ 428 ● 489; 1284; 5118; 5430; 8284; 8418; 9254; 9406; 9427; 9487; 9692; 9720; 12008; 13121; 13220; 13378; 13839
САЛМАГАН (2) ■ Алмаган тавык, салмаган йомырка, чебешлерне сата башлама ○ 4265 ● 4356
САЛМАГАННЫ (1) ■ Казанга салмаганны кашык белән эзләмә ○ 9911
САЛМАГЫ (1) ■ Бирмәкнең алмагы бар, алмакның салмагы бар ○ 8125
САЛМАК (1) ■ Мәзәк сөйләшмәк – ашка тоз салмак ○ 16389
САЛМАКЛЫ (1) ■ Сабаклы түмә салмаклы, сабаксыз түмә салмаксыз; аталы бала ардаклы, атасыз бала ардаксыз ○ 14374
САЛМАКСЫЗ (1) ■ Сабаклы түмә салмаклы, сабаксыз түмә салмаксыз; аталы бала ардаклы, атасыз бала ардаксыз ○ 14374
САЛМАЛЫДА (1) ■ Алмалыда бер көн, салмалыда бер көн ○ 1843
САЛМАЛЫК (1) ■ Шөкер дигән көн бар: бер салмалык он бар ○ 9385
САЛМАС (6) ■ Тәкә симергәнче итче күз салмас ○ 2409 ● 4287; 4288; 4312; 4313; 4779
САЛМАСАҢ (2) ■ Эченә салмасаң, тышына чыкмас ○ 622 ● 9995
САЛМАСЫ (1) ■ Килен салмасы кыек була ○ 13365
САЛМАСЫН (2) ■ Ваг каласын, юл өстенә салмасын ○ 5265 ● 9734
САЛМАСЫНА (2) ■ Кеше салмасына катык булма ○ 9278 ● 13353
САЛМЫЙ (7) ■ Аркылы яткан агачны буйга алып салмый ○ 1976 ● 4319; 8005; 8934; 9103; 10101; 10400
САЛМЫЙЛАР (7) ■ Кога су салмыйлар ○ 401 ● 1811; 7997; 8344; 8603; 8870; 13524
САЛМЫЙЧА (2) ■ Яңа өй салмыйча, исексен сүтмә ○ 8305 ● 8325
САЛПЫ (2) ■ Салпы ягына салам кыстыру ○ 1500 ● 11621
САЛСА (6) ■ Елан, кабыгын салса да, елан йөрәген үзенә калдыра ○ 4600 ● 12826; 13520 (2); 13521 (2)
САЛСАЛАР (1) ■ Казга кайсы казанга салсалар да барыбер ○ 4249
САЛСАҢ (29) ■ Буре баласын бүреккә салсан, башы тәгәрәр ○ 2131 ● 2132; 2134; 2136; 2760; 2877; 2974; 2985; 6063; 6807; 7467; 8279; 8306; 8516; 8544; 8582 (2); 9147; 9374; 9910; 10451; 12982; 13454; 13915; 14056; 14185; 14856; 15271; 16020
САЛУ (13) ■ Ку үлөнгә үрт салу ○ 1356 ● 2438; 3251; 3799; 4703; 5708; 8589; 10025; 10833; 11375; 11762; 13165; 15919
САЛУГА (1) ■ Өйләнү белән өй салуга алла юнь бирә ○ 13238
САЛУДАН (1) ■ Каралты салудан элек түбәсен хәзерлә ○ 8613
САЛУНЫҢ (2 | 2) ■ Өй салуның ние бар, мүкләсе дә чутласы ○ 8324:1 ● 8324:2; 8326; 13228
САЛУСЫЗ (1) ■ Чакырусыз килгән кунак салусыз урынга утырыр ○ 10186
САЛУЫ (1) ■ Кәжәнең бакчага бер күз салуы да зыян ○ 3050
САЛЫНА (1) ■ Күңелен булса, һәр эш жайга салына ○ 6359
САЛЫНГАН (1) ■ Теленә салынган – эшендә абынган ○ 6124
САЛЫНКЫ (1) ■ Аты салынкының үзе дә салынкы ○ 2593
САЛЫНКЫНЫҢ (2) ■ Аты салынкының үзе дә салынкы ○ 2593 ● 6614
САЛЫНМАГАН (1) ■ Кыз кеше – мыскалга салынмаган ак ефәк ○ 12989
САЛЫНМЫЙ (1) ■ Урманга утын ташылмый, кога су салынмый ○ 1868
САЛЫНСА (1) ■ Үзеңнеке салынса да күренми ○ 12073
САЛЫНСАҢ (1) ■ Күрмәмешкә салынсаң, дөяне дә күрмәссең ○ 10453
САЛЫНУ (1) ■ Кешенең юлдан чыгуы: берсе – малга кызыгу, икенчесе – теленә салыну ○ 7367
САЛЫНЫП (2) ■ Йорт салынып беткәнче сайлче ишкәтән керер ○ 5808 ● 9592
САЛЫНЫР (1) ■ Чукрак ишетмәс, ишеткәнгә салыныр ○ 15327
САЛЫП (21) ■ Урамдагы ташны күзлеген салып карый ○ 248 ● 305; 399; 1615; 2133; 3371; 4361; 5146; 7777; 8601; 9092; 9929; 10010; 10029; 10061; 10697; 11051; 11412; 11668; 13019; 16322
САЛЫР (12) ■ Кыш көне эт тә: «Жәйгә чыксаң сөяктән сарай салыр идем», – дип әйтер, ди ○ 866 ● 3364; 3644; 4268; 4790; 5832; 7026; 9206; 11603; 11859; 11894; 14578
САЛЫРБЫЗ (2) ■ Без дә кеше булырбыз: атка кешән салырбыз ○ 2754 ● 11363
САЛЫРГА (4) ■ Ярлы кешенең ашы булса, салырга савыты булмый ○ 7466 ● 7835; 10509; 10847

- САЛЫРЛАР** (1) ■ Май чүлмөгөнә гел май салырлар ○ 9941
САЛЫРЫК (1) ■ Уймакка салырык та акылы юк ○ 11774
САЛЫРМЫН (| 1) ■ Эт язга чыксам, сөяктөн сарай салырым дигән, жэйгә чыккач оныткан, ди ○ 3644:2
САЛЫРСЫҢ (1) ■ Алыска салырсың – якыннан алырсың ○ 674
САЛЫШ (1) ■ Кул сугып алыш, чыгарып салыш ○ 8051
САМАР (1) ■ Бер хатын: «Салам яна», – дисә, икенчесе: «Самар яна!» – дип әйтер, ди ○ 13625
САМОВАР (3) ■ Самовар чәйнен алдын эч, кара чәйнең төбөн эч ○ 9325 ● 10082; 10113
САМОВАРЫ (1) ■ Хужасы ыжламый самовары чыжламый ○ 10177
САМОВАРЫМ (1) ■ Утыр, кунагым, алты ай; кайна, самоварым, жиде ай ○ 10224
САН (9) ■ Көчлөп эшлөттергән – эшкә сан түгел ○ 6100 ● 7316; 11378; 11665; 11901; 11902; 14662; 15092; 17013
САНА (7) ■ Ай үткән соң көн сана, ел үткән соң ай сана ○ 751 (2) ● 3485; 5340; 7906 (2); 12455
САНАВЫ (1) ■ Сәүдәгәр санавы белән байый ○ 7968
САНАГАН (2) ■ Түбән жирдә бер түбә үзен тауга санаган ○ 193 ● 2199
САНАГАННЫ (1) ■ Акча санаганны ярата ○ 7684
САНАЛГАН (1) ■ Тигенгә тел кыймылдаткан – тиле булып саналган ○ 15627
САНАЛМЫЙ (2) ■ Ишәк, барга саналса да, малга саналмый ○ 2956 ● 10055
САНАЛСА (1) ■ Ишәк, барга саналса да, малга саналмый ○ 2956
САНАМА (6) ■ Яфракка карап, алма санама ○ 1821 ● 2772; 12198 (2); 12280 (2)
САНАМАДЫМ (1) ■ Син акыл жыйганда мин дә таш санамадым ○ 11772
САНАМАС (1) ■ Тимерче шакылдауны тавышка санамас ○ 312
САНАМАУ (1) ■ Чүпкә дә санамау ○ 8443
САНАМАЙ (1) ■ Эт, туенда аягы сынмаса, ул туйны туйга санамый ○ 3639
САНАМАЙЛАР (1) ■ Чебешне яз санамыйлар, көз саныйлар ○ 4342
САНАМАЙЧА (1) ■ Санамыйча сигез димә ○ 7952
САНАП (6 | 1) ■ Аг алсаң сынап ал, акча алсаң санап ал ○ 2470 ● 4850; 5678; 7709, :1; 8379; 13116
САНАР (11) ■ Эт тау күлөгесендә чабар, тауны үз күлөгәсе дип санар ○ 3635 ● 3984; 7229; 7749; 7815; 9328; 9556; 10926; 11500; 11622 (2)
САНАРГА (2) ■ Акча бакыр, санарга такыр ○ 7660 ● 7953
САНАСАМ (1) ■ Базарга барганда мин баймын, акчам санасам – гидаймын ○ 8030
САНАСАҢ (2) ■ Никадәр санасаң да, йөзнең яртысы илле ○ 7941 ● 11623
САНАТКА (| 1) ■ Кызлар әйтер әүвәл – санатка, соңыннан әйтер – солдатка ○ 13007:1
САНАТНЫ (1) ■ Кызлар көтәләр санатны, булмаса сөяләр солдатны ○ 13007
САНАТЫННАН (1) ■ Патшаны күргән күз санатыннан курыкмас ○ 5876
САНАУ (4) ■ Йолдыз санау ○ 92 ● 4145; 7707; 8384
САНАУДАН (2) ■ Акча санаудан туймый, ди ○ 7685 ● 13595
САНАУЛЫ (3) ■ Санаулы көн тиз үтә ○ 934 ● 2156; 7686
САНГА (1) ■ Исәпкә бар, санга юк ○ 8046
САНДАЛ (2) ■ Калын сандал чүкечтән курыкмас ○ 287 ● 333
САНДУГАЧ (31 | 2) ■ Агачтан сандугач кына ясамый ○ 1718 ● 2337; 2955; 3359; 3989:1; 4000; 4019; 4023; 4077; 4079; 4089; 4090; 4096–4105; 4112–4114; 4119:1; 4674; 4903; 6331; 6718; 12005; 13090; 13171
САНДУГАЧКА (1) ■ Карлыгач сандугачка иярә алмас ○ 4020
САНДУГАЧЛАР (2) ■ Сандугачлар да, – тигәнәк башы, ди, йортлары – «үз илем, үз жирем» дип сайрыйлар, ди ○ 4106 ● 4107
САНДУГАЧНЫ (3) ■ Сандугачны сайрарга өйрәтмиләр ○ 4108 ● 4109; 4110
САНДУГАЧНЫҢ (2) ■ Питраудан соң сандугачның теле бетә, үләннән тәме бетә ○ 931 ● 4111
САНДУГАЧТАЙ (1) ■ Ике туған, бергә килсә, сандугачтай сайрашыр ○ 14483
САНДУГАЧТАН (1) ■ Карлыгачтан көнне сора, сандугачтан төнне сора ○ 4022
САНДЫГЫ (1) ■ Берәүнен дә сандыгы буш булмый ○ 9882
САНДЫГЫН (1) ■ Яза-яза сандыгын туйтырган, укый белмичә авызын ачып утырган ○ 16707
САНДЫКТА (3) ■ Бикле сандыкта жәүһәр ятыр ○ 275 ● 9884; 12984
сандырак → **сөяк-сандырак**
САНЛАГАН (2) ■ Кешене санлаган – сандугач булган, үз атын санлаган – карга булган ○ 12005 (2)

- САНЛЫ** (2) ■ Санарга санлы булсын, сыйфатка затлы булсын ○ 7953 ● 10304
- САНЛЫГА** (1) ■ Сансызга сан юк, санлыга юл юк ○ 11901
- САНСЫЗ** (2) ■ Ялгыз кеше – сансыз кеше ○ 5102 ● 11894
- САНСЫЗГА** (2) ■ Сансызга сан юк, санлыга юл юк ○ 11901 ● 11902
- САНТЫЙНЫҢ** (1) ■ Сантыйның салпы ягына салам кыстыралар ○ 11621
- САНЫ** (6) ■ Һәрнәрсәнең йөзе бар, йөз астында үзе бар, үлчәве бар, саны бар, кирәк булса тагы бар ○ 638 ● 745; 2796; 4510; 6555; 12229
- САНИЙ** (3) ■ Аучы үзе йөрмәгән урманны ауга бай саний ○ 2012 ● 2303; 11623
- САНИЙЛАР** (2) ■ Чебешне көз санийлар ○ 4341 ● 4342
- САНИЙМ** (1) ■ Санийм утыз, була тугыз ○ 8059
- САНИЙ-САНИЙ** (1) ■ Байның малын саний-саний ярлының шөме янып беткән ○ 7295
- САҢАГЫНА** (1) ■ Балык алсаң саңагына кара, хатын алсаң ата-анасына кара ○ 13133
- САҢАГЫННАН** (1) ■ Асыл кош – аягынан, сак балык – саңагынан ○ 3822
- САҢГЫРАУ** (8) ■ Бай – саңгырау, түрә – суқыр ○ 5735 ● 13243; 15251; 15252; 15260; 15344; 16798; 17033
- САҢГЫРАУГА** (6) ■ Саңгырауга ике азан әйтмиләр ○ 15253 ● 15254–15258
- САҢГЫРАУЛАТЫП** (1) ■ Колагымны саңгыраулатып, күземне суқырайтып, ишетәсен ишетми, күрәсен күрми яшим ○ 10486
- САҢГЫРАУНЫҢ** (1) ■ Суқырның кулына төшмә, саңгырауның астына төшмә ○ 15273
- САП** (5) ■ Кәжәнең сөте агып торган болак, эче тулы ылак, ите тамагына бап, тиресе аягына кап, мөгезе пычагыңа сап, эчөгесен аршинга тарт, скрипкачыга сап ○ 3053 ● 9930 (2); 12440; 14038
- САПЛАМЫ** (1) ■ Кышның сапламы озын ○ 880
- САПЛАР** (1) ■ Ялкау энәне озын саплар ○ 6578
- САПЛАУ** (1) ■ Кәкрене кыекка саплау ○ 651
- САПЛАЯГЫ** (1) ■ Саплаягы белән бирә, сабы белән төртә ○ 10039
- САПЛАЯК** (1) ■ Гомер саплаяк түгел, сабыннан тота алмасың ○ 14714
- САПЛЫ** (1) ■ Сапсыз сөңгедән саплы сәнәк яхшырак ○ 5612
- САПЛЫЙ** (1) ■ Ипле сүз энә саплай ○ 15868
- САПЛЫК** (1) ■ Бер агачтан уклык та чыгар, сөңге саплык та чыгар ○ 5555
- САПМА** (1) ■ Чабатага баш сапма ○ 9091
- САП-САЛКЫН** (2) ■ Сабыр төбе – саф алтын, ашыгу төбе сап-салкын ○ 11891 ● 16902
- САПСЫЗ** (5) ■ Сапсыз балта агач чабарга ярамас ○ 1931 ● 1932; 5611; 5612; 6352
- САПТА** (1) ■ Гаеп балтада да бар, сапта да ○ 12486
- САПТАН** (1) ■ Сау алма саптан төшми ○ 1813
- САПТЫК** (1) ■ Төрттек-тарттык – баш саптык, кактык-суктык – олтан кактык ○ 9087
- САПТЫРЫР** (1) ■ Юл юлдашны таптырыр, юлдаш юлдан саптырыр ○ 6930
- САРАЕ** (3) ■ Ташбака кая барса да, сарае үзе белән ○ 4682 ● 8627; 11923
- САРАЕМ** (3) ■ Мәче: «Мич башында калаем, сәндәрәдә сараем», – дип жырлый, имеш ○ 3356 ● 8227; 10337
- САРАЕН** (1) ■ Атын урлаткач, сараен бикләүдә файда юк ○ 2606
- САРАЕНЫҢ** (1) ■ Патша сараеның яна хәбәре – урамның иске хәбәре ○ 5867
- САРАЙ** (7 | 2) ■ Кыш көне эт тә: «Жәйгә чыксам сөяктән сарай салыр идем», – дип әйтер, ди ○ 866 ● 2467; 3644, :1, :2; 8603; 8628; 11213; 14325
- САРАЙГА** (2) ■ Ике айгырны бер сарайга япмыйлар ○ 2765 ● 14865
- САРАЙЛЫДА** (1) ■ Яуга барсаң – Тамьянда киңәш тот, дауга барсаң – Сарайлыда киңәш тот ○ 5671
- САРАН** (21) ■ Ашлыкның йозагы – салам, акчаның йозагы – саран ○ 1381 ● 5950; 11792; 11832; 11849; 11903–11913; 11927; 11954; 11964; 13557; 16024
- САРАНА** (1) ■ Сарана төбендә суган ятыр ○ 1301
- САРАНАГА** (2) ■ Кешегә көнәң төшмәсен, саранга эшен төшмәсен ○ 11851 ● 11914
- САРАНДА** (1) ■ Арыш тора саламда, акча тора саранда ○ 11796
- САРАНЛЫК** (2) ■ Юмартлык дошманны да дус кылыр, саранлык балаларны да дошман кылыр ○ 11956 ● 13582
- САРАННАН** (2) ■ Сараннан акча сорау – үтез саву белән бер ○ 11915 ● 11916
- САРАННЫ** (2) ■ Акча саранны таный ○ 7687 ● 16386
- САРАННЫКЫ** (2) ■ Саранлыкы – тәләфкә ○ 11917 ● 11918

- САРАННЫҢ** (12) ■ Еланның аягын күрмәссен, саранның сыен күрмәссен ○ 11829 ■ 11856; 11919–11926; 11954; 11957
- САРАНЫ** (1) ■ Хатынның – сараны, ирнең юмарты яхшы ○ 13741
- САРБАЙ** (1) ■ Үзәң сарык булгач, көтүчен Сарбай булганга үпкәләмә ○ 3121
- САРГАЕП** (1) ■ Хатынның яхшы булса, аргамак менәрсен; хатынның яман булса, саргаеп кибәрсен ○ 13751
- САРГАЕР** (1) ■ Анарчы тешләрен саргаер әле ○ 10621
- САРГАЙГАН** (1) ■ Сагынган белән килмәк юк, саргайган белән үлмәк юк ○ 15384
- САРГАЙМЫЙ** (1) ■ Тирәкнең, тамыры черемичә, яфрагы саргаймый ○ 1756
- САРГАЙТА** (2) ■ Кайгы ирне картапта, сагыш ирне саргапта ○ 14879 ■ 14945
- САРГАЙТЫРГА** (1) ■ – Кайгы, кая барасың? – Картайтырга барамын. – Сагыш, кая барасың? – Саргайтырга барамын ○ 14881
- САРГАН** (2) ■ Читтә сарган корт иле кем тапса – шуныкы ○ 4748 ■ 13823
- САРГАЯ** (2) ■ Имән бик каты агач та, аның да яфрагы саргая ○ 1727 ■ 9824
- САРКЫТЫ** (1) ■ Эркетте булгач, саркыты да була ○ 9387
- саркыты** → **сыегы-саркыты**
- САРАФ** (1) ■ Алтын кыйммәтен сарраф белер ○ 7744
- САРАФТАН** (1) ■ Алтынны саррафтан сора, жәүһәрне – коемчыдан ○ 7767
- САРЫ** (25 | 1) ■ Яшел төс – яз күрке, сары төс – көз күрке, ал да гөл – жәй күрке, ак төс – кыш күрке ○ 624 ■ 935; 1302; 1433; 1744; 3193; 3605, :1; 3692; 4354; 6022; 7796; 8811; 9149; 9330; 9417; 9488; 10652; 10672; 10673; 11890; 12962; 13072; 14946; 15245 (2)
- САРЫГА** (1) ■ Алтын сарысы сарыга сабыштыра ○ 7748
- САРЫГЫ** (1) ■ Байның мең сарыгы арасында ярлының бер ятим бәрәнән бүре алган ○ 7296
- САРЫК** (37 | 1) ■ Борчак чәчсән, арасына сарык кереп ятарлык булсын ○ 1546 ■ 2087; 2137; 2157; 2161; 2198; 2218; 2221; 3030; 3036; 3077; 3078; 3080; 3086 (2); 3087; 3089; 3102; 3103; 3107; 3108; 3109 (2); 3115; 3121; 3122; 3124–3126; 3127 (2); 3128; 3723:1; 7692; 11386 (2); 11927; 13297
- САРЫККА** (7) ■ Бүре сарыкка: «Мин сине ашамас идем, син мине ашарсын», – дигән ○ 2158 ■ 2174; 3025; 3110; 3123; 3624; 4153
- САРЫКЛАР** (1) ■ Сарыклар курыксын дисәң, бүре булырга кирәк ○ 3111
- САРЫКЛАРГА** (| 1) ■ Эт печән ашамас, сарыкларга юл куймас ○ 3624:2
- САРЫКЛАРНЫ** (1) ■ Бүре: «Сарыкларны буш көтәр идем», – дип сораган ○ 2159
- САРЫКЛАРЫ** (1) ■ Алланың үзе әйдәгән сарыклары юк: берәүнекен берәүгә генә алып бирә ○ 16858
- САРЫКНЫ** (7) ■ Бүре санаулы сарыкны да ашый ○ 2156 ■ 2359 (2); 3076 (2); 3093; 3130
- САРЫКНЫКЫ** (1) ■ Телә сарыкныкы, теше бүренеке ○ 15692
- САРЫКНЫҢ** (6) ■ Сарыкның ничә сум торганын бүре каян белсен ○ 2200 ■ 3079; 3082; 3112–3114
- САРЫКТА** (1) ■ Кайсы сарыкта, кайсы казда, әле төшмәгән базга ○ 9463
- САРЫКТАН** (4) ■ Арыслан оясында яткан сарыктан саклан ○ 2045 ■ 3115; 4361; 5882
- САРЫЛМА** (1) ■ Ач утыр, теләнчелеккә сарылма ○ 5733
- САРЫМАЙ** (1) ■ Сарымай – күп кешегә тарымай, ак май – кунаклардан артмай ○ 9326
- САРЫМСАК** (4) ■ Сарымсак ашамаганның авызыннан ис килмәс ○ 1612 ■ 1613; 10141; 14256
- САРЫМСАКНЫ** (2) ■ Сарымсакны кияүгә биргәннәр, өч көн сасымаган ○ 1614 ■ 1615
- САРЫНЫҢ** (| 1) ■ Караның ачуы чыкканчы сарының жаны чыгар ○ 10673:1
- САРЫП** (1) ■ Киләп сарып йөрү ○ 8737
- САРЫП** (1) ■ Кортның анасы кая кунса, күче шунда сарып ○ 4737
- САРЫСЫ** (4) ■ Гәрәбәң агы да гәрәбә, сарысы да гәрәбә ○ 279 ■ 565; 7748; 12593
- САСЫ** (2) ■ Эт тә, ит эләмәгәч, «сасы» ди ○ 3642 ■ 9251
- САСЫГАН** (2) ■ Былтыр үлгән карга быел сасыган ○ 3939 ■ 9774
- САСЫМАГАН** (1) ■ Сарымсакны кияүгә биргәннәр, өч көн сасымаган ○ 1614
- САСЫМАС** (2) ■ Бал айнымас, сары май сасымас ○ 9149 ■ 12946
- САСЫР** (3) ■ Балыкның башы сасыр, яманның аягы сасыр ○ 12105 (2) ■ 15937
- САСЫТМА** (1) ■ Черегән суганны сасытма ○ 1623
- САТ** (10) ■ Кәжә тиресен кирәгәгә тарт, күнчегә сат ○ 3039 ■ 3053; 4406; 5843; 7699; 7850; 7870; 7927; 7967; 14120

- САТА (7) ■ Язга чыккач чегэн тунын сата ○ 991 ● 4265; 7831; 7923; 7959; 8047; 12156
 САТАЛААР (3) ■ Жәән өйдө боз киптереп, кышын суган саталар ○ 1066 ● 7866; 7937
 САТАМ (2) ■ Күлмегә алсам, шуңа сагам ○ 8053 ● 8073
 САТАР (4) ■ Бытбылдык үз атын үзе сатар ○ 3909 ● 7948; 17063 (2)
 САТАРГА (1) ■ Тавыгы йомырка салмаган, чебешләрне сатарга уйлый ○ 4356
 САТАРСЫҢ (1) ■ Кирәкмәгәнне алсан, кирәгеңне сатарсын ○ 7924
 САТАЧАК (1) ■ Саран, базарга чыкса, намусын да сатачак ○ 11903
 САТАШТЫРЫР (1) ■ Йөз акыллыны бер тинтәк саташтырыр ○ 11584
 САТКАН (4) ■ Бодай күрсәтеп арпа саткан ○ 1580 ● 4976; 7948; 7954
 САТКАНДА (3) ■ Алырга барсаң, бар да «рәхим ит», сатканда берәү дә әйләнеп карамый ○ 7855
 ● 7936; 8021
 САТКАННЫ (1) ■ Дусларын сатканны таш бәйләп суга сал ○ 5388
 САТМА (2) ■ Кыш бетте дип тун сатма, янә кыш бар ○ 863 ● 11755
 САТМАС (1) ■ Сатмас товар – мең алтын ○ 7955
 САТМАСАМ (1) ■ «Сатсам саттым, сатмасам алдым-кайттым, аллаһе әкбар», – дип әйтте, ди, бер сатучы мулла намаз ниятләгәндә ○ 16932
 САТМЫЙ (1) ■ Кибет сатмый, егет сата ○ 7923
 САТМЫЙЛАР (4) ■ Аюны үтермәс борын тиресен сатмыйлар ○ 2092 ● 2561; 4513; 5394
 САТМЫЙСЫҢ (1) ■ Алмыйсың, сатмыйсың – базарда ни эшең бар? ○ 8025
 САТСАМ (5) ■ Бу куянын атсам, тиресен тунап сатсам, бер тай алып кайтсам, килер көзгә ат булыр ○ 2278 ● 5995; 8057 (2); 16932
 САТТЫМ (2) ■ Алдың тире, саттым кире ○ 8023 ● 16932
 САТТЫҢ (1) ■ Алдың – оттың, саттың – йоттың ○ 7848
 САТТЫРА (3 | 2) ■ Юкны кирәк таптыра, актык атны саттыра ○ 7618 ● 7618:1, :2; 10107; 14941
 САТТЫРЫР (1) ■ Юклык жәясен саттырыр ○ 7616
 САТУ (7) ■ Кем дә кем иген игә – ул жырлап яши, кем дә кем сату игә – ул чирләп яши ○ 1414
 ● 7851; 7915; 7916; 8027 (2); 8035
 САТУ-АЛУ (1) ■ Сату-алу эшенә алдау кермичә калмый, ди ○ 7956
 САТУЛАШ (1) ■ Башта кесәңне кара, аннан сатулаш ○ 7885
 САТУЛАША (1) ■ Кәжәгә акчасы житми, сыер сатулаша ○ 3071
 САТУЛАШЫР (1) ■ Таз тарак сатулашыр ○ 15290
 САТУЧЫ (7) ■ Иген сугучы кояш сорый, күмер сатучы яңгыр тели ○ 1396 ● 7852 (2); 7881; 7946; 16693; 16932
 САТУЧЫДА (1 | 1) ■ Сатучыда тарак бар – алмасаң да карап кал ○ 7957 ● 7957:2
 САТУЧЫДАН (1) ■ Базар арзан булса, алуычдан оят кача; базар кыйммәт булса, сатучыдан оят кача ○ 7868
 САТУЧЫНЫҢ (2) ■ Тимерченең балтасы юк, сатучының акчасы юк ○ 315 ● 7943
 САТУЫ (1) ■ Сатуы барның катуы бар ○ 7958
 САТЫЛМА (1) ■ Акчага сат, акчага сатылма ○ 7699
 САТЫЛМАС (2) ■ Дәръядагы балык сатылмас ○ 359 ● 4487
 САТЫЛМЫЙ (2) ■ Баш күмер чүлмәге түгел, базарда сатылмый ○ 10245 ● 11404
 САТЫП (30) ■ Заманның заман белән сатып алып булмый ○ 818 ● 1011; 1022 (2); 3255; 3898; 4975; 5147 (2); 5251 (2); 5729; 5754; 7518; 7854; 7914; 7936; 7959; 8021; 8179; 9236; 9280; 9626; 12724; 13613; 14133; 14210; 14756; 14851; 15357
 САУ (39) ■ Югарыдан сгылган сау калмый ○ 713 ● 1813; 3047; 3294; 3323; 3444; 4153; 4677; 4688; 4779; 4782; 5278; 7000; 7475; 8288; 9552; 9681; 10247; 10809; 11352 (2); 11622; 11791; 13974; 14552; 15174; 15198; 15202; 15203; 15239; 15241; 15246; 15308 (2); 15310; 15350; 15366; 16187; 16757
 САУБУЛЛАШ (1) ■ Аракыга сәлам бирсәң, акылың белән саубуллаш ○ 9816
 САУГА (2) ■ Аксак эт сау этгән сауга көтә ○ 3444 ● 9327
 САУГАН (3) ■ Кәжә сауганнан сыер сауган сөт сорап килгән ○ 3037 ● 3157; 15959
 САУГАННАН (1) ■ Кәжә сауганнан сыер сауган сөт сорап килгән ○ 3037
 САУЛЫГЫМ (3) ■ Әрекмәнем: кызу капса – яулыгым, баш авырса – саулыгым ○ 1341 ● 15247; 15349
 САУЛЫГЫН (1) ■ Хастаның хәленә керү – ярты саулыгын кайтару ○ 15314

- САУЛЫГЫННАН** (1) ■ Төнгә тән саулыгыннан да яхшырак киём юк ○ 8816
САУЛЫК (10) ■ Саулык теләсән, күп ашама ○ 9682 ● 15156; 15195; 15206; 15214; 15217; 15248 (2); 15295 (2)
САУЛЫККА (2) ■ Сакланган саулыкка житкән ○ 11899 ● 15244
САУЛЫКНЫҢ (2) ■ Авыруга чыдамасан, саулыкның кадерең бел ○ 15181 ● 15249
САУМЫЛЛАР (1) ■ Сыердан май саумыйлар ○ 3207
САУНЫ (2) ■ Ирләр сөяр сауны, хатыннар сөяр байны ○ 13867 ● 15358
САУНЫҢ (2) ■ Башы сауның малы төгәл ○ 10264 ● 10809
САФ (12) ■ Су башындагы – саф су эчәр, койрыгындагы – куерык су эчәр ○ 425 ● 3014; 7797; 11233; 11234; 11284; 11891; 12981; 14843; 15250; 15483; 16902
САФАНЫҢ (1) ■ Жәфаны күрмәян гашыйк сафаның кадереңе белмәс; мэхәббәт бер бәладер кем, грифтар улмаян белмәс ○ 12798
САФУРА (1) ■ Сафура бураннары кубару ○ 1225
САЧӘККӘ (1) ■ Боланга ияргән сачәккә аунар, дунгызга ияргән балчыкка аунар ○ 2114
САЯК (1) ■ Саяк йөрәң, таяк жиярсәң ○ 5044
СӘБӘБЕ (2) ■ Сәбәбе булган – сәңгә сынган ○ 1304 ● 7860
СӘБӘП (4) ■ Тауга менәргә сәләт кирәк, төшәр өчен сәбәп кирәк ○ 165 ● 6497; 14974; 15435
СӘБӘПСЕЗ (1) ■ Эш сәбәпсез булмас, ил сәләтсез булмас ○ 5095
СӘВӘТЕ (1) ■ Кемнең сәвәте бар, шуның сәләте бар ○ 16594
СӘВӘТЛЕ (1) ■ Сәвәтле кеше әдәпле ○ 16651
СӘВЕРДӘ (1) ■ Сәвердә сулар сәер була ○ 943
СӘВЕРДӘГЕ (1) ■ Сәвердәге явым – савып торган савым ○ 944
СӘГАТЕ (3) ■ Сәгәте ай, ае ел күк ○ 1056 ● 2017; 5322
СӘГАТЕН (1) ■ Бәла алдан сәгатен әйтеп килми ○ 14809
СӘГАТЕНДӘ (2) ■ Минутында тотмасаң, сәгатендә тоталмасың ○ 927 ● 13721
СӘГАТЕН (1) ■ Дошман сәгәте сукканчы үз сәгәтең суксын ○ 5322
СӘГАТЬ (6) ■ Унжиде сәгәт суккач, үләннең шифасы тамырга төшәр ○ 1319 ● 4252; 6498; 6650; 6701; 12368
СӘГАТЬКӘ (2) ■ Кунакка барсаң, сәгәтькә карама: кайтыр вакытны хужаның чырае күрсәтер ○ 10133 ● 14847
СӘГАТЬТӘ (1) ■ Йокы кәрчәмә кебек: биш сәгәт эчендә ойый, алты сәгәтьтә ачий ○ 6650
СӘДАКА (5 | 1) ■ Сәдака алып кына кеше баемас ○ 8184 ● 10136; 13679; 16937, :1; 17073
СӘДАКАҢ (1) ■ Мулла белән дус булсаң, сәдаканың кесәңдә мул булсын ○ 17018
СӘДАКАҢНЫ (2) ■ Сәдаканың бирмәсәң бирмә, этеңне бәйдән ычкындырма ○ 8185 ● 16875
СӘДАКАСЫНА (1) ■ Сәдакасына күрә савабы, соравына күрә жавабы ○ 16935
СӘДӘПЛЕ (2) ■ Әдәплең күлмәге сәдәпле, үзе матур гадәтле ○ 11327 ● 13056
СӘДӘПСЕЗ (1) ■ Үзе әдәпсез, киеме сәдәпсез ○ 11393
СӘДӘПТӘ (1) ■ Матурлык күлмәк белән сәдәптә түгел, оят белән әдәптә ○ 10688
СӘЕЛЕМ (1) ■ Улым – көн күрешем, кызым – сәелем ○ 14157
СӘЕР (1) ■ Сәвердә сулар сәер була ○ 943
СӘЖДА (1) ■ Ханның алдынан сәжда, артынан йодрык ○ 5935
СӘЙРАН (1) ■ Йөри белсәң – сәйран, белмәсәң – сәргердан ○ 6777
СӘКЕ (5) ■ Сәкеләре ак кына, сәке арасы корт кына ○ 8440 ● 8442; 8450; 10221; 13949
СӘКЕГӘ (3) ■ Кырын-кырын ятсаң, кырык кеше бер сәкегә сыя ○ 5019 ● 8413; 12127
СӘКЕДӘ (1) ■ Тугыз балта бер сәкедә ятыр, ике каба ятмас ○ 1946
СӘКЕЛӘРЕ (1) ■ Сәкеләре ак кына, сәке арасы корт кына ○ 8440
СӘКЫЙМ (1) ■ Ике Сәкыйм – бер Мөстәкыйм ○ 8040
СӘЛАМ (20 | 1) ■ Башыңа төшсә, түмгәккә дә сәлам бирерсәң ○ 115 ● 121; 1126; 3008; 3136; 4828; 5278; 5587; 7213; 8642; 9816; 10068; 10268; 10271; 14731, :1; 15153; 15256; 15918; 15969; 16244
СӘЛАМӘТ (2) ■ Сәламәт тәндә сәламәт акыл ○ 15280 (2)
СӘЛАМӘТЛЕГЕ (1) ■ Фикер сәламәтлеге тән сәламәтлегеннән килә ○ 15309
СӘЛАМӘТЛЕГЕННӘН (1) ■ Фикер сәламәтлеге тән сәламәтлегеннән килә ○ 15309
СӘЛАМӘТЛЕК (10) ■ Сәламәтлек бер алтын, тынычлык мең алтын ○ 5627 ● 14843; 15032; 15034; 15170; 15281–15284; 16660
СӘЛАМӘТЛЕКТӘН (1) ■ Сәламәтлектән дә матур киём юк ○ 15285

- СЭЛАМДӨ** (1) ■ Сәүдәдә дуслык юк, сәламдә бурычлык юк ○ 7973
СЭЛАМЕН (1) ■ Бай, ярлыланса, ярлы хәлен аңлый; ярлы, баесса, сәламен дә алмый ○ 7197
СЭЛАМСЕЗ (1) ■ Сәламсез кәргән гаеп, рөхсәтсез чыккан гаеп ○ 15970
СЭЛӘМӘГӘ (1) ■ Суык белән эт сәләмәгә үч ○ 1125
СЭЛӘМӘСЕ (1) ■ Сөйгәннен сәләмәсе дә чәчәк ○ 12755
СЭЛӘТ (2) ■ Тауга менәргә сәләт кирәк, төшәр өчен сәбәп кирәк ○ 165 ● 11061
СЭЛӘТЕ (1) ■ Кемнен сәвәте бар, шуның сәләте бар ○ 16594
СЭЛӘТКӘ (1) ■ Сәләткә сәбәп кирәк ○ 6497
СЭЛӘТЛЕ (1) ■ Сәләтле кулда сәгать бар ○ 6498
СЭЛӘТЛЕНЕ (1) ■ Сәләтлене сәнәк тотуыннан ук белеп була ○ 6499
СЭЛӘТСЕЗ (2) ■ Эш сәбәпсез булмас, ил сәләтсез булмас ○ 5095 ● 6500
СӘМЕР (| 1) ■ Читән килгән байгыш, башына кунса, сәмер кош булыр ○ 3907:1
СӘМРУГ (1) ■ Башына кунса, байгыш та сәмруг булыр ○ 3907
СӘНӘГЕ (2) ■ Сәбәбе булган – сәнәге сынган ○ 1304 ● 1305
СӘНӘК (13) ■ Суга сәнәк белән ызылган ○ 525 ● 1194; 1359; 1360; 3048; 5187; 5524; 5612; 6352; 6499; 6500; 8022; 10781
СӘНӘК-КӨРӘК (2) ■ Март ишектән бактырыр, сәнәк-көрәк яктырыр ○ 918 ● 1361
СӘНӘКТӘН (1) ■ Сәнәктән көрәк булган ○ 1362
СӘНДЕРӘГЕЗГӘ (2) ■ Үзегезне белегез, сәндерәгезгә менегез ○ 8396 ● 12092
СӘНДЕРӘДӨ (1) ■ Мәче: «Мич башында калаем, сәндерәдә сараем», – дип жырылмый, имеш ○ 3356
СӘНДЕРӘДӨН (1) ■ Кулны сузмасаң, сәндерәдөн дә ала алмасың ○ 10937
СӘНИ (2) ■ Сәни килдем кияү дип, яманлык көндә сөяр дип; сәни килдем тамыр дип, караңгыда таныр дип ○ 13428 (2)
СӘРГЕРДАН (1) ■ Йөри белсәң – сәйран, белмәсәң – сәргердан ○ 6777
сәтәм → этәм-сәтәм
СӘҮДӘ (6) ■ Гаделлек белән сәүдә ит, житезлек белән файда ит ○ 7896 ● 7908 (3); 7929; 8000
СӘҮДӘГӘР (8) ■ Алтыга алып бишкә сат, атын булсын сәүдәгәр ○ 7850 ● 7928; 7934; 7965–7968; 8005
СӘҮДӘГӘРГӘ (2) ■ Сәүдәгәргә юлдаш булсаң, малың сөйләр ○ 7969 ● 17035
СӘҮДӘГӘРНЕҢ (3) ■ Сәүдәгәрнең зарары алда, файдасы-табышы артта ○ 7970 ● 7971; 7972
СӘҮДӘДӨ (2) ■ Сәүдәдә дуслык юк, сәламдә бурычлык юк ○ 7973 ● 7974
СӘҮДӘСЕНӘ (1) ■ Чиләгенә күрә капкачы, сәүдәсенә күрә акчасы ○ 7998
СӘФӘР (3) ■ Бер сәфәр ир картайтмас, яман юлдашын ияртмәс ○ 6910 ● 7044; 12687
СӘФӘРГӘ (1 | 1) ■ Сәфәргә чыксаң, әүвәл юлдаш тап ○ 6923 ● 6923:1
СӘФӘРДӨ (2) ■ Ат чанада беленер, ир сәфәрдә беленер ○ 6734 ● 13503
СӘФӘРЕ (1) ■ Тавыкның ерак сәфәре – ыңдыр ○ 4332
СӘЯХӘТЛӘР (1) ■ Ерак сәяхәтләр берәр адымнан башлана ○ 6756
СДАЧА (1) ■ Ике тиен – бер акча, анардан да сдача ○ 7832
СЕБЕР (2) ■ Бөзгә Себер ни, Сембер ни ○ 5262 ● 8436
СЕБЕРӨ (5) ■ һәркем үз ишек төбен себерә ○ 8355 ● 8433; 8448; 10367; 12471
СЕБЕРГӘН (2) ■ Өйдә идән себерә белмәгән илдә түшәм себергән ○ 8448 ● 15962
СЕБЕРРГӘ (1) ■ Иске себерке идән себерергә ярый ○ 8407
СЕБЕРКЕ (4) ■ Урманга себерке белән кәрмә ○ 1867 ● 8407; 8419; 8433
СЕБЕРКЕНЕ (1 | 2) ■ Иске себеркене чыгарып ташлыйлар ○ 8408 ● 8408:1, :2
СЕБЕРКЕСЕ (4) ■ Чүбе булса, себеркесе булыр ○ 8423 ● 8439; 8606; 13393
СЕБЕРКЕСЕЗ (1) ■ Себеркесез мунча чабындыру ○ 8659
СЕБЕРМӘ (1) ■ Кеше өндә идән себермә ○ 8412
СЕБЕРМИ (1) ■ Себеркесе жир себерми ○ 8439
СЕБЕРҮ (1) ■ Бит белән жир себерү ○ 10721
СЕЗГӘ (3) ■ Сөзгә авыз ашаганда гына кирәк шул ○ 10641 ● 16289; 16888
СЕЗДӨ (1) ■ Бездә күп кагы-коты, сездә ул да такы-токы ○ 9446
СЕЗДӨН (1) ■ Боермак сездән, йөгөрмәк бездән ○ 5988
СЕЗНЕКЕ (1) ■ Акча – сезнеке, мал – безнеке ○ 7843
СЕЗНЕҢ (2) ■ Чикләвегемнең төше юк, сезнең кебек кеше юк ○ 1776 ● 6713
СЕЛӘГӘҢ (1) ■ Хут мартка: «Селәгәң жый, әй селәгәй», – дип әйтә, ди ○ 961

- СЕЛЭГЭЙ** (1) ■ Хут мартка: «Селэгээн жый, ай селэгэй», – дип эйтэ, ди ○ 961
СЕЛЕК (1) ■ Белгэнгэ – белек, белмэгэнгэ кул селек ○ 16482
СЕЛЕКСЭН (2) ■ Ботыннан тотып селексэн, бете юк ○ 4841 ● 16701
СЕЛЕКТЕМ (1) ■ Мин аннан сул кулымны селектем ○ 11038
СЕЛКЕНЭ (1) ■ Тиле жилкенэ тирэк селкенэ ○ 11651
СЕЛКЕНГЭН (1) ■ Селкенгэн теш төшми калмас ○ 10573
СЕЛКЕНЕП (1) ■ Ашаганда колагың селкенеп торсын, эшлэгэндэ йөрөгөн жилкенеп торсын ○ 6026
СЕЛКЕНЕР (1) ■ Еланның башын киссэң, койрыгы селкелер ○ 4639
СЕЛКЕНМЭС (1) ■ Жил тими, үлән башы селкенмэс ○ 1186
СЕЛКЕНМИ (2) ■ Жил булмаса, агач башы селкенми ○ 1178 ● 1179
СЕЛКЕНСЕН (1) ■ Эшлэгэндэ йөрөгөн жилкенсен, ашаганда колагың селкенсен ○ 6026:1
СЕЛКЕП (1) ■ Элеп алып, селкеп салу ○ 5708
СЕЛКЕСЭН (1) ■ Аягынан тотып селкесэн, «а» хәрефе төшмәс ○ 16696
СЕЛКЕТЭ (1) ■ Йон унаена сыпырсаң, кәжә дә койрыгын селкетэ ○ 3009
СЕЛКЕТМӘУ (1) ■ Мыек та селкетмәү ○ 10358
СЕЛКЕТМИ (1) ■ Жирдән салам селкетми ○ 1513
СЕЛКҮ (1) ■ Капчык төбөн селкү ○ 10032
СЕЛТЕ (1) ■ Үз өндә селте кайната белмәгән – кеше өндә элбә пешергән ○ 9407
СЕМБЕР (1) ■ Безгә Себер ни, Сембер ни ○ 5262
СЕМЬЯ (7) ■ Чэй яны – семья жаны ○ 9376 ● 13159; 13180; 13197; 13198; 13200; 13201
СЕМЬЯДА (1) ■ Тату семьяда жаның ял итэ ○ 13203
СЕМЬЯСЫЗ (1) ■ Кошлар оясыз булмый, кеше семьясыз булмый ○ 13181
семьясыз → йортсыз-семьясыз
СЕНТЯБРЬ (1) ■ Булса унбер сентябрь, жәйдән инде бит сыпыр ○ 782
СЕНТЯБРЬДӘ (4) ■ Сентябрьдә син дә бер, мин дә бер ○ 936 ● 937–939
СЕНТЯБРЬНЕЦ (1) ■ Сентябрьнец ундүртендә чикмән төшә, тун менә ○ 940
СЕНӘ (1) ■ Сау карында балта сабы да сенә ○ 9681
СЕНӘР (1) ■ Суны – сенәр жиргә, сүзне – сыяр жиргә ○ 15967
СЕНГӘЛЕК (1) ■ Хәйлә сазы сенгәлек: бер аягыңны алганчы икенчесе батар ○ 12590
СЕНГӘЧ (1) ■ Ашны сенгәч макта, юлдашны белгәч макта ○ 6908
СЕНДЕР (1) ■ Эчсән буца сендер ○ 9860
СЕНЕЛ (1) ■ Аганы күрәп эне үсәр, апаны күрәп сенел үсәр ○ 14556
СЕНЕЛЕСЕН (1) ■ Апасын күзәт, сенелесен ал ○ 14559
СЕНМИ (1) ■ Шәп яуган яңгыр жиргә сенми ○ 1150
СЕР (10) ■ Иске дошманга сер салма, яңа байдан бурыч алма ○ 5430 ● 5472; 11123; 12544; 12545 (2); 12614; 13737; 14499; 15258
СЕРӘЕМ (1) ■ Биргәнәң – бирәем, бирмәгәнәң – серәем ○ 8219
СЕРӘЕШ (1) ■ Бирәләр – бирәеш, бирмәсәләр – серәеш ○ 8220
СЕРДӘШ (3) ■ Кыз бала – сердәш, ир бала – көндәш ○ 14121 ● 16604; 16683
СЕРДӘШЕНДӘЙ (1) ■ Яхшы килен сердәшендәй булыр ○ 13396
СЕРЕ (2) ■ Атның сере иясенә мәгълүм, кызның сере өенә мәгълүм ○ 12939 (2)
СЕРЕМНЕ (1) ■ Дошман серемне белмәсен дисән, дустыңа да серемне айтмә ○ 5321
СЕРЕН (11) ■ Арыслан серен юлбарыс белмәс ○ 2046 ● 2677; 2824; 4648 (2); 5371; 10392; 11479; 12454; 12653; 15071
СЕРЕҢ (2) ■ Тешәң сынса да, серең сынмасын ○ 12551 ● 15858
СЕРЕҢНЕ (7) ■ Дошман серемне белмәсен дисән, дустыңа да серемне айтмә ○ 5321 ● 5335; 5407; 5473; 5673; 12546; 12604
СЕРКӘ (6) ■ Иске серкә савытны боза ○ 9222 ● 9267; 9328; 9349; 11622; 12478
СЕРКӘГӘ (2) ■ Сарымсакны серкәгә салып тотсаң да, сигез ел исен саклай ○ 1615 ● 9172
СЕРКӘДӘ (1) ■ Арыш унике көн баш чыгара, унике көн серкәдә утыра, унике көн эч иңә ○ 1527
СЕРКӘСЕ (1) ■ Серкәсе су күтәрми ○ 9489
СЕРЛӘШЕРГӘ (1) ■ Ят – сыйлашырга, якын серләшәргә яхшы ○ 14690
СЕРЛӘШМӘ (1) ■ Юләр белән серләшмә, усал белән телләшмә ○ 11710
СЕРНЕ (4) ■ Сер дусы күп булыр, серне тоткан бер булыр ○ 5472 ● 8329; 12544; 12547
СЕРСЕЗ (1) ■ Серсез йөрәк – буш капчык ○ 12548

- СИБӘЛӘП** (1) ■ Шаулап яуган яңгыр яннан үтәр, сибәләп яуган яңгыр – жаннан ○ 1148
СИБӘР (4) ■ Тавык көл тибәр – үз башына сибәр ○ 4311 ● 9233 (2); 11042
СИБҮ (3) ■ Утка керосин сибү ○ 8581 ● 11381; 15367
СИГЕЗ (20) ■ Сарымсакны серкага салып тотсаң да, сигез ел исен саклый ○ 1615 ● 1617; 2615; 3177; 3387; 5363; 5517; 6496; 6714; 7903; 7909; 7952; 8039; 9683; 10447; 11691; 12226; 12746; 14136; 15091
СИГЕЗГӘ (1) ■ Тугызга менгән сигезгә төшмәс ○ 7984
СИГЕЗЕНЧЕ (1) ■ Жиде уйдан бер карар, сигезенче уй зарар ○ 11751
СИГЕЗНЕ (1) ■ Сигезне суйганчы сиезне суй ○ 2400
СИЗӘ (1) ■ Суқырның, күзе күрмәсә дә, жаны сизә ○ 15275
СИЗӘЛӘР (1) ■ Жир астыннан йөргән еланны да сизәләр ○ 211
СИЗӘР (1) ■ Үлөксә исен козгын алдан сизәр ○ 4043
СИЗГӘН (1) ■ Тәмен сизгән бу кортка, тагын килгән бу йортка ○ 15150
СИЗГЕР (1) ■ Сизгер кеше – тизгер кеше ○ 11928
СИЗДЕМ (1) ■ Сиздем эшенче, коярмын тешенче ○ 6301
СИЗДЕРМӘСТӘН (1) ■ Өрмәгән эт сиздермәстән кабар ○ 3762
СИЗДЕРМИЧӘ (1) ■ Зирәк кызлар сиздермичә сөйдөртә ○ 12956
СИЗЕЛӘ (2) ■ Кояшның кадере баегач сизелә ○ 48 ● 5419
СИЗЕЛМӘС (1) ■ Ил бай булса, ярлылыгың сизелмәс ○ 4919
СИЗЕНЕП (1) ■ Карак мәче син таяк алганчы сизенеп качар ○ 3341
СИЗМӘС (2) ■ Тозның тәмен борын сизмәс ○ 9357 ● 10433
СИЗМӘСЕН (1) ■ Уң кулың эшләгән эшне сул кулың сизмәсен ○ 10968:1
СИЗМИСЕН (1) ■ Чабатаң тишек – сизмисен, кеше хәлен сөйләсиз ○ 16315
СИЙАУ (1) ■ Булганда «мияу» ди, булмаганда «сийау» ди ○ 7643
СИКӘЛТӘСЕЗ (1) ■ Сикәлтәсез юл булмас, капкан саен бал булмас ○ 6809
СИКЕРӘ (8) ■ Шомырт чәчәк аткан вакытта кызлар жилкенә, балан чәчәк аткан вакытта балык сикерә ○ 1819 ● 3500; 7460; 7801; 9634 (2); 10751; 13320
СИКЕРГӘН (3) ■ Бик сикергән борчаны уып ташлылар ○ 4769 ● 6798; 12971
СИКЕРЕП (3) ■ Яз көне ут: «Кая сикереп төшим икән?» – дип кенә йөри, ди ○ 978 ● 4515; 4521
СИКЕРЕР (7) ■ Тукмак тисә – тик торыр, чыбык тисә – сикерер ○ 1992 ● 2340; 4084; 4558 (2); 11638; 15885
СИКЕРМӘ (1) ■ Айга сикермә, егылып төшәрсең ○ 20
СИКЕРМӘС (1) ■ Эш аю түгел, башка сикермәс ○ 6161
СИКЕРМИЛӘР (1) ■ Аю күрмиенчә айга сикермиләр ○ 2080
СИКЕРСӘ (5) ■ Борчак, күпме генә сикерсә дә, табаны вата алмый ○ 1545 ● 4516; 4563; 4568; 4671
СИКЕРТӘ (1) ■ Акча кешене сикертә ○ 7675
СИКЕРҮ (3) ■ Айга-көнгә сикерү ○ 88 ● 235; 7119
СИКЕРҮЕ (1) ■ Арыслан айга менмәсә дә, сикерүе дан ○ 2031
СИКСӘН (7) ■ Сиртмә койрык: «Минем койрыгым сиксән пот», – ди, имеш ○ 4217 ● 7960; 8076; 8077; 13076; 15091; 15092
СИКСӘНДӘГЕ (1) ■ Сиксәндәге егетмен дисә, сызгырып күрсәтсен ○ 15093
СИЛ (1) ■ Югары ятсаң – жил алыр, түбән ятсаң – сил алыр ○ 708
СИМӘН (1) ■ Жәй кунак – Симән көне озата ○ 1009
СИМЕЗ (16) ■ Атың сиез булса, аягы сиез була ○ 2615 ● 2678; 3177; 3523; 3627; 4374; 4535; 5474; 7156; 9110; 9683; 10798–10801; 13702
СИМЕЗЛЕГЕ (1) ■ Терлекнең – арыклығы, кешенең сиезлеге гаеп ○ 10805
СИМЕЗЛЕККӘ (1) ■ Сиезлеккә куй гына түзә ○ 3116
СИМЕЗНЕ (1) ■ Сиезне суйганчы сиезне суй ○ 2400
СИМЕЗНЕЦ (2) ■ Аты сиезнец юлы тигез ○ 2594 ● 10746
СИМЕРӘ (12 | 3) ■ Бер елны бүдәнә симерсә, икенче елны тартар симерә ○ 768 ● 3019; 3234; 3908 (2); 4263; 5980 (2); 14917; 16194; 17077 (2); :1 (3)
СИМЕРГӘН (1 | 1) ■ Симергән эт ясен тешли ○ 3628:3 ● 4649
СИМЕРГӘНЧЕ (1) ■ Тәкә симергәнче итче күз салмас ○ 2409
СИМЕРЕП (1) ■ Бүдәнә симереп батман булмас ○ 3912
СИМЕРЕР (3) ■ Аксак сарык ятып симерер ○ 3078 ● 3298; 14893

- СИМЕРМӘС** (2) ■ Сох симермәс, угыры баемас ○ 9684 ● 16756
- СИМЕРСӘ** (12 | 2) ■ Ай симерсә йолдызлар арык ○ 9 ● 768; 2228; 2462; 2965; 3628; :1; :2; 3629; 4177; 4317; 5910; 10770 (2)
- СИМЕРТӘ** (1) ■ Йокы – симертә, акча – тилертә ○ 6652
- СИМЕРТЕП** (1) ■ Үгезне көнөндә симертеп булмый ○ 3315
- СИМЕРТЕРГӘ** (1) ■ Симертергә абылган үрдәк ашаудан туймый ○ 4412
- СИМЕРТСӘН** (1) ■ Мал арыгын симертсән, авызың-борының май булыр ○ 2379
- СИМЕРТСЕН** (1) ■ Бай булсын, абзары тулы тай булсын, ул тайларны симертсен, абзарларын жимертсен ○ 7519
- СИМЕРТҮ** (1) ■ Жил белән симертү ○ 1237
- СИМЕРҮ** (1) ■ Симерү белән авырсаң – такта яр ○ 10802
- СИН** (78) ■ Су сиңә артыңнан бармаса, син суның артыңнан бар ○ 429 ● 807; 808; 822; 936–938; 1246; 1605; 2158; 2321; 3150; 3341; 3380; 3480; 3618; 4379; 4775; 5045; 5071; 5168; 5204; 5220; 5226; 5319; 5410; 5475; 5730; 5996; 5997; 6118; 6302; 6371; 6559; 6973 (2); 7039; 7609; 7961; 9430; 9823; 9928; 9955; 9958; 10095; 10218; 10844; 10845; 11040; 11334; 11623; 11772; 11976; 12036; 12087; 12088; 12312 (2); 13113; 14102; 14199; 14465; 14536; 14539; 14581; 15484; 15720; 15780; 15964; 16285; 16290; 16291; 16749; 16889; 16901; 16933; 17081; 17085
- СИНДӘ** (4) ■ Кул пычкысы бүген миндә, иртәгә синдә хезмәт итә ○ 1925 ● 7245; 9776; 10513
- СИНЕ** (22) ■ Жирне бер кат туйдырсаң, ул сине ун кат туйдырыр ○ 1489 ● 2158; 2305; 2565; 2979; 4628; 5195; 6118; 7486 (2); 7712; 9823; 9928; 9955; 10876; 12036; 12071; 12072; 12089; 14159; 15963; 16933
- СИНЕКЕ** (5) ■ Ак кәжә синеке, карагагы минеке ○ 3067 ● 9729 (2); 12038; 16290
- СИНЕКЕ-МИНЕКЕ** (1) ■ «Синеке-минеке» дигән – күнел тарлыгы, «ары ят, бире ят» дигән – түшәк тарлыгы ○ 12037
- СИНЕКЕННӘН** (1) ■ «Кинәндем дә куандым, тиле улыма кыз алдым». – «Бирдем исә котылдым синекәннән биш битәр» ○ 13179
- СИҢӘ** (15) ■ Кояшның нуры сиңа житсә дә, сиңә кулың ана житмәс ○ 49 ● 98; 429; 1501; 4799; 6283 (2); 7647; 9898; 12038; 13251; 15362; 15445; 15708; 15864
- СИННӘН** (6) ■ Торма: «Мин бал белән тәмле», – дигәч, бал аңа: «Мин синнән башка да тәмле!» – дигән ○ 1621 ● 4379; 4707; 5476; 11387; 12057
- СИҢА** (35) ■ Кояшның нуры сиңа житсә дә, сиңә кулың ана житмәс ○ 49 ● 95; 807; 808; 1226; 1353; 1583; 2939; 4675; 4725; 5228; 5417; 6590; 6951; 7836; 8054; 8754; 8789; 9466; 9486; 10524; 10829; 11515; 11987; 13073; 13074; 13113; 14170; 15446; 15630; 15864; 15964; 16292; 16742; 16890
- «СИҢА»СЫ** (1) ■ «Миңа» дип кенә булмый, «сиңа»сы да кирәк ○ 12034
- СИПКӘН** (3) ■ Салкын су сипкән кебек булды ○ 519 ● 9191; 13000
- СИПКӘНӘН** (1) ■ Яманга – ярдәмчә, комга – сипкәнә күрәнмәс ○ 12253
- СИПКӘЧ** (1) ■ Тоз сипкәч, торма да төчерә ○ 9353
- СИПКЕЛЕ** (1) ■ Ягымлының шадрасы күрәнми, сөйкемләнең сипкеле беләнми ○ 10711
- СИПКЕЛЛЕ** (1) ■ Сипкелле – сөйкемле ○ 10693
- СИПЛӘГӘН** (1) ■ Ипләгән дә сипләгән ○ 8366
- СИПЛЕДЕР** (1) ■ Яңадыр да буяудыр, искедер да сипледер ○ 627
- СИПМИЛӘР** (1) ■ Балга тоз сипмиләр ○ 9164
- СИПСӘН** (2) ■ Коры жиргә никадәр су сипсән дә, юеш булмас ○ 128 ● 9451
- СИРАТ** (1) ■ Бәби табучы хагын сират күперен кичә, диләр ○ 14015
- СИРӘГЕ** (1 | 1) ■ Ачы торманың сирәге яхшы ○ 1589 ● 1589:1
- СИРӘК** (11) ■ Сирәк торма төпле була ○ 1616 ● 1618; 9956; 10040; 10160; 10161; 10647; 11561; 13153; 14744; 16263
- СИРТМӘ** (2) ■ Сиртмә койрык: «Минем койрыгым сиксән пот», – ди, имеш ○ 4217 ● 15013
- СИСӘ** (1) ■ Бака сисә, кулгә файда ○ 4571
- СИЯ** (1) ■ Ир чынласа, бүре кан сия ○ 13510
- СКРИПКА** (2) ■ Скрипка белән гармун икесе ике төрле булса да, көе бер ○ 16399 ● 16400
- СКРИПКАЧЫГА** (1) ■ Кәжәнең сөте агып торган болак, эче тулы ылак, ите тамагыңа бап, тиресе аягыңа кап, мөгезе пычагыңа сап, эчөгесен аршинга тарт, скрипкачыга сат ○ 3053
- СОКЛЫГЫННАН** (1) ■ Саескан саклыгыннан үлми, соклыгыннан үлә ○ 4078
- СОЛ** (1) ■ Көч белән корәшәләр, сол белән егалар ○ 6666

- СОЛДАТ** (3) ■ Бөрөкт күнеле тауда, солдат күнеле яуда ○ 5563 ● 5688; 5873
СОЛДАТКА (| 1) ■ Кызлар эйтер эүвэл – санатка, соңыннан эйтер – солдатка ○ 13007:1
СОЛДАТНЫ (1) ■ Кызлар көтөлөр санатны, булмаса сөйлөр солдатны ○ 13007
СОЛДАТНЫҢ (2) ■ Солдатның ятыр ястыгы бөтен жирдә түшәүле ○ 5614 ● 5615
СОЛТАН (13) ■ Сулда солтан булса да, уңга бар ○ 693 ● 3242; 4152; 4520; 5010; 5821; 5883–5885; 11326; 11895; 11943; 13096
СОЛТАНЛЫК (1) ■ Балалык – патшалык, егетлек – солтанлык ○ 13973
СОЛТАНЫ (1) ■ Атның солтаны юрга ○ 2790
СОЛТАНЫМ (1) ■ Падишаһым, солтаным, иске чабата олтаным ○ 5994
СОЛЫ (7 | 1) ■ Арыш чәчсәң көлгә чәч, солы чәчсәң суга чәч ○ 1530 ● 1561; 2567, :2; 2798; 10085; 10682; 10795
СОЛЫН (2) ■ Күп эшлэгән оста булмас, солын белгән оста булыр ○ 6358 ● 7536
СОЛЫНЫ (1) ■ Арышны көлгә чәчсәң гөл булыр, солыны грәзгә чәчсәң князь булыр ○ 1531
СОЛЫНЫҢ (1) ■ Алабута орлыгы булганчы солының саламы бул ○ 1256
СОЛЫХ (1) ■ Соых турында сүз барганда сугыш кылычына таянма ○ 5616
СОҢ (65 | 3) ■ Ай бер тулышканнан соң кире кайтыр ○ 4 ● 273; 751 (2); 762; 848; 915; 930; 931; 1170; 1171; 1299; 1440 (2); 1922; 1956:1; 2051; 2347; 2412; 2929; 2979; 3077; 3445; 3943; 4373; 5398; 5489; 5676; 5682; 5713; 5799; 5905; 6682; 6704; 6717; 6720 (2), :1; 7716; 7898; 8009; 8181; 8541; 8629; 10144; 10166; 10204; 11627; 11690; 12531; 12629; 13139; 13140; 13144; 13322, :2; 14104; 14775; 14888 (2); 14900; 15076; 15147; 15257; 15386; 15408; 15813; 16686
СОҢГА (11) ■ Алдан барган алланган, соңга калган алданган ○ 755 ● 824; 825; 831; 941; 942; 1059; 4296; 11819; 13305; 16903
СОҢГЫ (9) ■ Борынгыны эйтми соңгы искә төшми ○ 777 ● 1124; 2927; 4170; 5617; 13567; 13671; 13687; 14240
СОҢГЫСЫ (1) ■ Эүвәлгесе – ил йоласы, соңгысы – йөз карасы ○ 13227
СОҢГЫСЫН (1) ■ Ачуланышсаң да, соңгысын эйтмә ○ 12443
СОҢГЫСЫНЫҢ (1) ■ Элеккесенең казасы – соңгысының жәзасы ○ 13575
СОҢҒЫ (8) ■ Башы барның соңы бар, эүвәле барның ахыры бар ○ 764 ● 5979; 7571 (2); 7711; 16044; 16080 (2)
СОҢЫНДА (2) ■ Көн буран дип көенмә, аязы булыр соңында; мулла килде дип соенмә, ниязы булыр соңында ○ 17005 (2)
СОҢЫННАН (16 | 2) ■ Алдан килгән урын өчен, соңыннан килгән тамак өчен ○ 756 ● 757; 2285; 3564; 4481; 6157; 6923:2; 8112; 8177; 11793; 11986; 12322; 12595; 12812; 13007:1; 14065; 15583; 16159
СОРА (23 | 1) ■ Якындагың ерактан барып сора ○ 714 ● 4022 (2); 4070; 4158, :1; 4486; 5157 (2); 5253; 5258; 6799; 7034; 7414; 7767; 8317 (2); 10442; 11460; 11738; 14861; 15138; 16618; 16689
СОРАВЫ (| 1) ■ Дин, дин дип күп эйтсә, динге соравы түгелме? ○ 16816:1
СОРАВЫНА (2) ■ Бер ахмакның соравына унике акыллы жавап бирә алмый ○ 11539 ● 16935
СОРАГАН (9) ■ Бүрә: «Сарыкларны буш көтәр идем», – дип сораган ○ 2159 ● 2647; 2979; 2982; 4178; 5164; 5778; 7187; 8113
СОРАГАНГА (6) ■ Балта сораганга көрөк тоттырмыйлар ○ 1896 ● 1930 (2); 8180; 9068; 9500
СОРАГАННАН (1) ■ Сораганчы сораучыга оят, сораганнан соң бирмәүчегә оят ○ 8181
СОРАГАННАР (1) ■ Төядән: «Синә тау менү авырмы, тау төшүме?» – дип сораганнар. Төя: «Арқанда йөк булгач, тигез жирне дә шайтан алсын!» – дигән, имеш ○ 2939
СОРАГАНЧЫ (2) ■ Яхшы күршеңнән сораганчы, яман өенде актар ○ 5250 ● 8181
СОРАГАНЫН (1) ■ Яманнан тыныйм дисәң, сораганын биреп котыл ○ 12268
СОРАГАЧ (2) ■ Каештан: «Ничә яшыкә тикле чыдыйсың?» – дип сорагач: «Минем яшемне майдан сора», – дигән ○ 7034 ● 17039
СОРАДЫ (1) ■ Дөя ике мөгез сорады, ике колактан қоры қалды ○ 2915
СОРАЙ (2) ■ Бирдем бодай, қилдем сорай ○ 1578 ● 8221
СОРАЛМАСА (1) ■ Күп соралмаса, өз бирелмәс ○ 8174
СОРАМА (30) ■ Жимешен аша, бақчасын сорама ○ 1829 ● 4070; 5174; 5256; 5895; 6215; 6401; 6799; 6912; 7414; 8730 (2); 9581; 9630; 10442; 11235; 11554; 11664; 11738; 11916 (2); 12308; 12840; 12921; 13232; 14861; 15442; 16618; 16853 (2)
СОРАМАГАН (2) ■ Сорамаган сүзгә жавап бирмиләр ○ 15965 ● 16521

- СОРАМАГАНДА** (1) ■ Ашамаганда турама, сорамаганда сөйлөмө ○ 15773
СОРАМАС (2 | 1) ■ Йокы түшөк сорамас ○ 6655:2 ● 9739; 16688
СОРАМАСЛАР (1) ■ Суу чыксын, суу төмөлө булсын! – «Энэ белән казыдыңмы?» – дип сорамастар ○ 460
СОРАМЫЙ (11 | 2) ■ Арканлы аттан тышаулы ат су сорамый ○ 2460 ● 6410; 6413; :1; 6655:1; 7588; 8230; 9960; 10119; 12705 (2); 16543; 16712
СОРАМЫЙЛАР (3) ■ Адашкан кешедән юл сорамыйлар ○ 6719 ● 6819; 7729
СОРАНЧАК (1) ■ Юаш әдәм оялчан булыр, ертлач әдәм соранчак булыр ○ 12190
СОРАП (11) ■ Кәжә сауганнан сыер сауган сөт сорап килгән ○ 3037 ● 8182; 8191; 8253; 10117; 10159; 10167; 12573; 12652; 16521; 16995
СОРАР (7) ■ Теләнчегә якты чырай бирсән, ямаулык сорар ○ 5894 ● 5943; 5944; 12243; 13668; 15484; 17037
СОРАРГА (2) ■ Бирсән дә бирдем димә, сорарга килдем димә ○ 8131 ● 10563
СОРАРСЫҢ (1) ■ Анаңда булса – сорарсың, учыңда булса – яларсың ○ 14233
СОРАСАҢ (9) ■ Каксаң – ачарлар, сорасаң – бирерләр ○ 8163 ● 9490; 14199; 14464 (2); 16852; 16854 (2); 17037
СОРАТ (1) ■ Кем икәнненнә беләсең килсә, кыз сорат ○ 13178
СОРАТУГА (2) ■ Бер соратуга килми, ике соратуга тормый ○ 13066 (2)
СОРАТЫП (1) ■ Күк ялынып та бирми, жир соратып та тормый ○ 53
СОРАУ (7) ■ Еланнан авыруга дару сорау ○ 4704 ● 8183; 11482 (2); 11915; 16498; 16934
СОРАУДАН (1) ■ Ахмак сөйләүдән, сыер күшәүдән, мулла сораудан туймас ○ 16963
СОРАУНЫҢ (1) ■ Белмәгәннә сорауның ояты юк ○ 16524
СОРАУЧЫГА (1) ■ Сораганчы сораучыга оят, сораганнан соң бирмәүчегә оят ○ 8181
СОРАШ (5) ■ Бозавын сатып алганда сыеры турында сораш ○ 3255 ● 6935 (2); 14626; 16134
СОРАШКАН (1) ■ Сорашкан тауны ашкан, сорашмаган юлны адашкан ○ 6810
СОРАШМАГАН (1) ■ Сорашкан тауны ашкан, сорашмаган юлны адашкан ○ 6810
СОРАШЫП (| 1) ■ Ат кешнәшәп табышыр, әдәм сорашып танышыр ○ 15762:1
СОРНАЙ (1) ■ Элек тә борнай иде, инде булыр сорнай ○ 11981
СОРНАЙГА (1) ■ Курайдан килгән сорнайга китәр ○ 16381
СОРТЫМ (1) ■ Йортым читән булса да, сортым бүтән ○ 8372
СОРЫ (1) ■ Соры куян таш астында, ак куян куак астында ○ 2269
СОРЫЙ (8) ■ Иген сугучы кояш сорый, күмер сатучы янгыр тели ○ 1396 ● 4289; 5947; 7853; 8741; 9686; 14090; 16543
СОРЫЙЛАР (3) ■ Дус турында дустан сорыйлар ○ 5373 ● 7729; 15129
СОРЫЙМ (1) ■ Мүкләк кәжә мөгез сорыйм дип, колагыннан коры калган, ди ○ 3060
СОСКАН (1) ■ Казан соскан берәү, кашык тоткан жидәү ○ 9908
СОСҚЫ (1) ■ Байга ут кирәк булса, ярлының кулын сосқы итәр ○ 7214
СОСҚЫДАН (1) ■ Чиләкчә суны сосқыдан эчә ○ 9980
СОХ (1) ■ Сох симермәс, угыры баемас ○ 9684
СОХАРИ (2) ■ Кырык өйдән кырык бер сохари ○ 5183 ● 9724
СОХАРЫЙ (1) ■ Булса – бохарый, булмаса – сохарый ○ 7645
СӨБХАНАЛЛАНЫ (1) ■ Сөбханалланы әйтәсең, ник печәнне тартасың ○ 16952
СӨЕКЛЕ (4) ■ Кирәкле ат көтүдә, сөекле ат кешәндә ○ 2661 ● 10160; 12702; 14044
СӨЕН (3) ■ Дусың өчен сөен, үзең өчен көен ○ 5412 ● 13974; 14057
СӨЕНГӘН (2) ■ Шәһәр кызы киенгәнә авыл кызы сөенгән ○ 5242 ● 6174
СӨЕНДЕМ (1) ■ Килән алдым – сөендем, салмасына төелдем ○ 13353
СӨЕНДЕРӘ (3 | 1) ■ Язгы көн көендерә, көзгә көн сөендерә ○ 988 ● 1550; 8691; 13945:1
СӨЕНДЕРМӘ (1) ■ Дошманыңны сөендермә, дусыңны көендермә ○ 5346
СӨЕНЕП (| 1) ■ Чиләгәнә күрә капкач, сөенеп ал эзләп тапкач ○ 9978:2
СӨЕНЕР (1) ■ Бер түрәгә дау килсә – түрәләр сөенер, күп түрәгә дау килсә – түрәләр берер ○ 5756
СӨЕНЕЧЕ (2) ■ Баланың изгесе – жан сөенече, явызы – жан көенече ○ 13991 ● 15454
СӨЕНМӘ (6) ■ Дошманыңның женазасын күрәп сөенмә ○ 5347 ● 7603; 13974; 14057; 16190; 17005
СӨЕНМИ (1) ■ Барга сөенми, юкка көенми ○ 7637
СӨЕНСЕН (1) ■ Яхшы күргән дустыңа яхшы күргән малың бир: күрә-күрә сөенсен; яман күргән кешенә яман күргән исең бир: кия-кия көенсен ○ 5503

- СӨЕП** (1) ■ Чақырып килгәннең аты зур, сөеп килгәннең хақы зур ○ 10188
СӨЕШ (1) ■ Көеш эчендә сөеш ○ 12714
СӨЕШӘЛӘР (1) ■ Ир белән хатын иртәнчәк кышалар, кичтән сөешәләр ○ 13817
СӨЕШТЕРЕР (1) ■ Бар сөештерер, юк төештерер ○ 7551
СӨЗӘ (1) ■ Сөзә торган сыерга алла мөгез бирми ○ 3224
СӨЗӘМ (1) ■ Сөзәм дигән сыерның мөгезе сынган ○ 3225
СӨЗӘР (2) ■ Дунгыз мөгезле булса, һәркемне сөзәр иде ○ 2885 ● 3176
СӨЗӘРГӘ (1) ■ Үгезне сөзәргә, балыкны йөзәргә өйрәтмиләр ○ 3316
СӨЗӘСЕ (1) ■ Песинен тычкан сөзәсе юк; аңа мөгез ни эшкә? ○ 3377
СӨЗГӘН (1) ■ Кызыл үгез аны сөзгән ○ 3324
СӨЗГЕЧ (1) ■ Сөзгеч сыер мүкләк була ○ 3223
СӨЗЕП (3) ■ Тауны тәкә сөзеп жимера алмый ○ 169 ● 3143; 12066
СӨЗЕШЕП (1) ■ Тәкә тәкәгә: «Барыбер бүген суялар, айдә сөзешеп калыйк!» – дигән, ди ○ 3144
СӨЗЕШЕРЛӘР (1) ■ Ике тәкә башы бер казанга сыймас – сөзешерләр ○ 3132
СӨЗЕШКӘК (1) ■ Мүкләк сыер сөзешкәк, аксак бия тиешкәк ○ 3174
СӨЗЕШКӘНДӘ (2) ■ Сөзешкәндә мөгезсез тәкә жинелер ○ 3135 ● 3145
СӨЗЕШТЕРЕР (1) ■ Бер корчаңгы кәжә алты тәкәне сөзештерер ○ 3006
СӨЗМӘСЕ (1) ■ Сүзнең кыскасы яхшы, сөтнең сөзмәсе яхшы ○ 16048
СӨЗМИ (1) ■ Сөйгән – мөгезе булса да сөзми ○ 12747
СӨЗСӘ (2) ■ Мүкләк сөзсә нык сөзәр ○ 3176 ● 3278
СӨЙ (1) ■ Терлекне кул белән генә сөймә, азык белән дә сөй ○ 2403
СӨЙГӘН (23 | 2) ■ Жирне сөйгән ач булмас ○ 1490 ● 4168; 4976; 6173–6175; 12663; 12699; 12738 (2); 12743; :1, :2; 12744–12748; 12767; 12805; 13852; 13953; 14137; 14602; 15239
СӨЙГӘНГӘ (3) ■ Сөйгәнгә – сөяк, сөймәгәнгә – сыйрак ○ 12749 ● 12750; 12810
СӨЙГӘНЕ (1) ■ Ит тураганга – сөйгәне, карап торганга – тигәне ○ 9242
СӨЙГӘНЕМ (1) ■ Жан сөйгәнем жанагай, ярты жаным аныкы ○ 14650
СӨЙГӘНЕН (2) ■ Пычагы бар сөйгәнен жияр, пычагы юк тигәнен жияр ○ 9946 ● 10881
СӨЙГӘНЕНӘ (1) ■ Көнче кеше төшләнәр, сөйгәнәнә үчләнәр ○ 12715
СӨЙГӘНЕНӘ (2) ■ Үз сөйгәнән үзенә хур кызыдай күренә ○ 12790 ● 12793
СӨЙГӘНЕНӘ (1) ■ Сөйгәнәнә алкыш, сөймәгәнәнә каргыш ○ 12754
СӨЙГӘНЕНӘН (1) ■ Сөйгәнәнән битәр ишетү дә таглы ○ 12753
СӨЙГӘНЕНӘН (2) ■ Сөйгәнәнән артыклыгы була, кимчелеге булмый ○ 12751 ● 12752
СӨЙГӘННӘ (3) ■ Эш сөйгәннә ил сөйгән ○ 6175 ● 12578; 12947
СӨЙГӘННӘ (1) ■ Сөйгәннән сәләмәсе дә чәчәк ○ 12755
СӨЙДЕРӘ (3) ■ Барлык сөйдерә, юклык көйдерә ○ 7564 ● 10429; 13945
СӨЙДЕРГӘН (1) ■ Сөйдергән дә тел, биздергән дә тел ○ 15513
СӨЙДЕРЕР (1) ■ Кыз кылыгы белән сөйдерер ○ 12991
СӨЙДЕРТӘ (2) ■ Зирәк кызлар сиздермичә сөйдертә ○ 12956 ● 13643
СӨЙКӘНМӘ (1) ■ Сөймәгәнгә сөйкәнмә ○ 12758
СӨЙКЕМЛЕ (11) ■ Бала чагында бүре баласы да сөйкемле ○ 2123 ● 7126; 10674; 10693; 10848; 13034; 13101; 14031; 14124 (2); 14435
СӨЙКЕМЛЕНӘ (1) ■ Ягымлының шадрасы күренми, сөйкемленә сипкеле беләнми ○ 10711
СӨЙЛӘ (19) ■ Аз сөйлә, күп эшлә ○ 6012 ● 10455; 10531; 12546; 12985; 14698; 14890; 15609; 15735; 15791; 15863; 15889; 15901; 15916; 15924; 16007; 16037; 16108; 16112
СӨЙЛӘВЕ (1) ■ Имән агачының иелдүе – сыну шикелле, ир егетнең ике сөйләве – үлү шикелле ○ 13460
СӨЙЛӘГӘН (26) ■ Эшнән мәгънәсен белеп эшләгән жинәр, сүзнен мәгънәсен белми сөйләгән жинелер ○ 6394 ● 15580; 15736; 15737; 15846; 15864; 15871; 15876; 15903; 15925; 15927 (2); 15928; 15929; 15937; 15943; 15962; 15973–15976; 16118; 16245 (2); 16280; 16384
СӨЙЛӘГӘНГӘ (1) ■ Базарда һәркем үзенең сөйләгәнгә, тавыш бетми ○ 7882
СӨЙЛӘГӘНДӘ (8) ■ Бай тавышын сөйләгәндә ярлы төшен сөйли ди ○ 7189 ● 11527; 12322; 14937; 15784; 15805; 16280; 16459
СӨЙЛӘГӘНЕ (1) ■ Егетнең ике сөйләгәне – бер үлгәне ○ 12878
СӨЙЛӘГӘНЕН (2) ■ Акыллы кеше белгәнән сөйләми, тиле кеше ни сөйләгәнән белми ○ 11434
● 17049

- СӨЙЛӨГЭННӨН** (1) ■ Белгәнөнне сөйләмә, ни сөйлөгәннөң бел ○ 15792
- СӨЙЛӨГЭННӨН** (3) ■ Меңне сөйлөгәннөн берне эшләп күрсәтү артыграк ○ 6109 ● 14423 (2)
- СӨЙЛӨГЭННЕ** (4) ■ Телен сөйлөгәнне кулың белән эшлә ○ 6126 ● 15791; 15823; 15889
- СӨЙЛӨГЭННЕЦ** (2) ■ Ип белән сөйлөгәннең ирене авыртмый ○ 15867 ● 15955
- СӨЙЛӨГЭНЧЕ** (3) ■ Анасы сөйлөгәнче кызы тәмамлар ○ 14310 ● 14698; 15950
- СӨЙЛӨГӘЧ** (1) ■ Сөйләр сүзең алтын булса да, күп сөйлөгәч бакырга калыр ○ 15977
- СӨЙЛӘМӘ** (27) ■ Ташка язмаганны сөйләмә ○ 178 ● 219; 8329; 9539; 12545; 13222; 14499; 15609; 15773; 15785; 15789; 15792; 15800; 15875; 15889; 15897; 15901; 15975; 16069; 16099; 16112; 16200; 16249; 16252; 16259; 16271; 16282
- СӨЙЛӘМӘК** (2) ■ Аз сөйләмәк – акыллылык галәмәте, күп сөйләмәк – наданлык галәмәте ○ 15738 (2)
- СӨЙЛӘМӘС** (4) ■ Акыллы сөйләмәс, надан сөйләтмәс ○ 11438 ● 14421 (2); 15500
- СӨЙЛӘМӘСӘМ** (1) ■ Сөйләсәм «так-так» дисен, сөйләмәсәм «ахмак» дисен ○ 16295
- СӨЙЛӘМӘСӘН** (4) ■ Сөйләсән – сүз, сөйләмәсән – бүз ○ 15979 ● 15982; 16010; 16154
- СӨЙЛӘМИ** (5) ■ Акыллы кеше белгәнән сөйләми, тиле кеше ни сөйлөгәнән белми ○ 11434 ● 12581; 12854; 15040; 15956
- СӨЙЛӘМИЛӘР** (1) ■ Ир кимчелеген хатын янында сөйләмиләр ○ 13825
- СӨЙЛӘНГӘН** (1) ■ Сүзнең сөйләнгән жирдә калуы яхшы ○ 16049
- СӨЙЛӘНҮ** (1) ■ Сөйләнү – сөйләнү генә түгел ○ 13240
- СӨЙЛӘП** (3) ■ Сөйләп күрсәткәнче, эшләп күрсәт ○ 6119 ● 11428; 15487
- СӨЙЛӘР** (34) ■ Бай малын сөйләр, ярлы моңын сөйләр ○ 7184 (2) ● 7919; 7969; 9547; 10444 (2); 10826; 11168; 11747; 12321 (2); 13188 (2); 13439; 13492; 14346; 14968; 15136; 15227; 15549; 15569; 15577; 15668; 15806; 15864; 15898; 15977; 16547; 16616 (2); 16624 (2); 16655
- СӨЙЛӘРГӘ** (4) ■ Эч шулпасын – тик хурласын, аша салмасын – сөйләргә калмасын ○ 9734 ● 13785; 16006; 16294
- СӨЙЛӘРСЕН** (3) ■ Патша – ерак, алла – биек, кемгә зарың сөйләрсен ○ 5862 ● 6156; 15785
- СӨЙЛӘСӘ** (9) ■ Ир ике сөйләсә – үзенә бала, хан ике сөйләсә – иленә бала ○ 5806 (2) ● 7233 (2); 14351; 15987; 16270 (2); 16616
- СӨЙЛӘСӘМ** (2) ■ Син сөйләсән синекә дәрәс, мин сөйләсәм минекә дәрәс ○ 16290 ● 16295
- СӨЙЛӘСӘН** (16 | 4) ■ Аш янында күп сөйләсән, ач калырың ○ 9589 ● 15739; 15777:1, :2, :3, :4; 15801; 15978–15982; 15986; 16007; 16110; 16155 (2); 16257; 16290; 16621
- СӨЙЛӘСЕННӘР** (1) ■ Сөйләсеннәр – сүтелмәбез: ишкән дилбегә түгел ○ 16296
- СӨЙЛӘТӘ** (1) ■ Сарык биреп сөйләтә алмыйм, сыер биреп туктата алмыйм ○ 3126
- СӨЙЛӘТЕП** (2) ■ Бер тиен биреп сөйләтеп булмас, ике тиен биреп туктатып булмас ○ 7829 ● 16268
- СӨЙЛӘТМӘС** (1) ■ Акыллы сөйләмәс, надан сөйләтмәс ○ 11438
- СӨЙЛӘҮ** (10) ■ Серне һәркемгә сөйләү – бодайны алабутага алыштыру белән бер ○ 12547 ● 12822; 15665; 15716; 15725; 15939; 15944; 16008; 16073; 16311
- СӨЙЛӘҮГӘ** (2) ■ Күп сөйләүгә караганда аз эш яхшы ○ 15930 ● 15973
- СӨЙЛӘҮДӘ** (1) ■ Белеп сөйләүдә бер хикмәт булса, белеп эшләүдә мең хикмәт ○ 6340
- СӨЙЛӘҮДӘН** (1) ■ Ахмак сөйләүдән, сыер күшәүдән, мулла сораудан туймас ○ 16963
- СӨЙЛӘҮЧЕ** (6) ■ Иң матур итеп сайраучы кош – сандугач; иң матур итеп сөйләүче кеше – яучы ○ 13171 ● 15931; 15932; 15985; 16072; 16181
- СӨЙЛӘШ** (1) ■ Авызыңны жыеп сөйләш ○ 15730
- СӨЙЛӘШӘ** (2) ■ Сакау күп сөйләшә ○ 15243 ● 15983
- СӨЙЛӘШӘ-СӨЙЛӘШӘ** (1) ■ Сөйләшә-сөйләшә кызып киттек, башаклыкка менеп киттек ○ 16297
- СӨЙЛӘШЕП** (4) ■ Сөйләшеп барсаң, юл ырамлы була ○ 6924 ● 11503; 15762; 16204
- СӨЙЛӘШЕРБЕЗ** (1) ■ Утыр урынча, сөйләшербез урысча ○ 15714
- СӨЙЛӘШЕРГӘ** (2) ■ Тутый сөйләшергә өйрәнәр, кеше була алмас ○ 4162 ● 13962
- СӨЙЛӘШКӘН** (5) ■ Күп йоргән азар, күп сөйләшкән язар ○ 6796 ● 8512; 12897; 15777; 15926
- СӨЙЛӘШКӘНДӘ** (1) ■ Сөйләшкәндә авызыңны үлчәп ач ○ 15984
- СӨЙЛӘШМӘ** (4) ■ Ерактан киңәшмә, якыннан сөйләшмә ○ 689 ● 15764; 16283; 16284
- СӨЙЛӘШМӘК** (1) ■ Мәзәк сөйләшмәк – ашка тоз салмак ○ 16389
- СӨЙЛӘШМӘСӘН** (2) ■ Бөтенләй сөйләшмәсән, телсез булырың ○ 15819 ● 15887
- СӨЙЛӘШМИЛӘР** (2) ■ Пеләш янында тарак турында сөйләшмиләр ○ 15240 ● 15761
- СӨЙЛӘШМИМ** (1) ■ Килдем тау аша, күп сөйләштим – тешем камаша ○ 228

- СӨЙЛӘШСЭН** (7) ■ Тиле белән сөйләшсән, кулында тимер булсын ○ 11630 ● 12111; 12310 (2); 15858; 15921 (2)
- СӨЙЛӘШСЕН** (1) ■ Авызы кыек булса да, бай сөйләшсен ○ 7128
- СӨЙЛӘШҮ** (2) ■ Чыгымчы ат белән камчы телендә сөйләшү яхшырак ○ 2693 ● 15919
- СӨЙЛИ** (32) ■ Тузга язмаганны сөйли ○ 1775 ● 4161; 6296; 6776; 7101; 7189; 12581; 14967; 15011; 15135; 15536; 15548; 15758; 15877; 15888; 15895; 15961; 15971; 15972; 16005 (2); 16008; 16131; 16250; 16269 (2); 16278; 16330; 16332; 16693 (2); 16749
- СӨЙЛИДЕР** (2) ■ Күп сөйлидер залым би, аз сөйлидер гадел би ○ 5853 (2)
- СӨЙЛИЛӘР** (4) ■ Дуслар – узганны, гашыйклар алдагы көнне сөйлиләр ○ 5382 ● 5905; 13050; 14848
- СӨЙЛИМ** (1) ■ Кеше сөйли ялганны, мин сөйлим аннан калганны ○ 16278
- СӨЙЛИСЕҢ** (2) ■ Чабатаң тишек – сизмисең, кеше хәлен сөйлисез ○ 16315 ● 16749
- СӨЙЛИ-СӨЙЛИ** (2) ■ Күрә-күрә күсәм булыр, сөйли-сөйли чичән булыр ○ 15506 ● 16293
- СӨЙМӘ** (3) ■ Терлекне кул белән генә сөймә, азык белән дә сөй ○ 2403 ● 12711; 12756
- СӨЙМӘГӘН** (9) ■ Сөймәгән печәнне атның алдында торыр ○ 2682 ● 2898; 4650; 5119; 9120; 11235; 12744; 12757; 13941
- СӨЙМӘГӘНГӘ** (3) ■ Сөйгәнгә – сөяк, сөймәгәнгә – сыйрак ○ 12749 ● 12750; 12758
- СӨЙМӘГӘНЕН** (1) ■ Хатын-кыз мэхәббәттен кырык ел саклар, сөймәгәннен сәгатендә әйтпә бирер ○ 13721
- СӨЙМӘГӘНЕНӘ** (1) ■ Сөйгәнәнә алкыш, сөймәгәнәнә каргыш ○ 12754
- СӨЙМӘДЕҢ** (| 1) ■ Кунак туймадым димәс, сөймәдең дияр ○ 10121:1
- СӨЙМӘС** (18 | 2) ■ Аргамак сыйпау сөймәс, алаша мактау сөймәс ○ 2784 (2) ● 5119; 5268 (2); 5716; 12759; 12768; 14137, :1, :2; 14138 (2); 15320 (2); 15332 (2); 17023 (2); 17061
- СӨЙМӘСӘ** (2) ■ Күңел сөймәсә, күз күрмәс ○ 12722 ● 13840
- СӨЙМӘСӘН** (6) ■ Эш сөймәсәң, суган суы суырырсың ○ 6177 ● 6241; 12756; 12760; 12796; 13060
- СӨЙМӘСКӘ** (1) ■ Эш сөймәскә эш кушсаң, атаңнан артык акыл өйрәтә ○ 6176
- СӨЙМИ** (5) ■ Эт йөгереген төлке сөйми ○ 3593 ● 10421; 12710; 13800; 17060
- СӨЙРӘЛЕР** (1) ■ Баш тел белән сөйрәләр ○ 15472
- СӨЙРӘП** (1) ■ Эткә йомыш кушсаң, сөяк сөйрәп китерер ○ 3689
- СӨЙРӘР** (2) ■ Чыдамлы – чана сөйрәр ○ 11944 ● 13492
- СӨЙРӘТӘЛӘР** (1) ■ Эт үлсә, иясеннән сөйрәтәләр ○ 3680
- СӨЙРИ** (1) ■ Һәрбер күсә үз койрыгын үзә сөйри ○ 3426
- СӨЙСӘ** (5) ■ Күңел кемне сөйсә, шул гүзәл күрәнә ○ 12721 ● 13083 (2); 14160 (2)
- СӨЙСӘҢ** (5) ■ Син эшне сөйсәң, эш тә сине сөяр ○ 6118 ● 6241; 12667 (2); 12760
- СӨЛӘЙМАН** (5) ■ Үз өендә кырмыска да – Сөләйман ○ 4832 ● 5704; 8772; 8774; 16752
- СӨЛГЕСЕ** (1) ■ Алдың – Казан өлгесе, артың – Мәскәү сөлгесе ○ 5260
- СӨЛЕК** (4) ■ Апытыраган сөлек юкә агачын тешләр ○ 4551 ● 4554; 4677; 12848
- СӨЛЕКНЕҢ** (1) ■ Сөлекнең телен асраган белер ○ 4678
- СӨЛЕКТӘ** (1) ■ Сөлектә сөяк юк ○ 4679
- СӨЛТӘРЕ** (1) ■ Елакка елан сөлтәре ○ 14986
- СӨМӘЙГӘН** (1) ■ Йөзеге барда Сөләйман, йөзеге юкта сөмәйгән ○ 8772
- СӨМБЕЛӘ** (1) ■ Сөмбелә туса, су суыныр ○ 945
- СӨМСЕЗ** (2) ■ Сөмсез сыер үз ыруын танымас ○ 3226 ● 10169
- СӨМСЕЗГӘ** (1) ■ Сыерга су күрсәтмә, сөмсезгә сый күрсәтмә ○ 10162
- СӨННӘТ** (1) ■ Сәлам бирү – сөннәт, алу – фарыз ○ 15969
- СӨҢГЕ** (4) ■ Бер агачтан уклык та чыгар, сөңге саплык та чыгар ○ 5555 ● 5707; 15516; 15564
- СӨҢГЕДӘН** (1) ■ Сапсыз сөңгедән саплы сәнәк яхшырак ○ 5612
- СӨҢГЕЛЕ** (2) ■ Сөңгеле яуга тимер калканың эзер булсын ○ 5628 ● 5704
- СӨР** (2) ■ Көз жир сөр, кыш кар сөр ○ 1425 (2)
- СӨРӘ** (1) ■ Үзгә гомере бие сабан сөрә, ник сөргәннен белми ○ 3303
- СӨРӘН** (1) ■ Иртән сөрән салсаң, төш житкәнчә эш бозылыр ○ 6063
- СӨРГӘН** (1) ■ Начар сөргән жирне чүп басар ○ 1427
- СӨРГӘНЕН** (1) ■ Үзгә гомере бие сабан сөрә, ник сөргәннен белми ○ 3303
- СӨРДЕРӘ** (1) ■ Ерактан әйләнәп сөрдәрә ○ 734

- СӨРЕЛГЭН (1) ■ Барысы да бер чыбыктан сөрөлгөн ○ 1981
 СӨРЕЛМЭГЭН (1) ■ Сөрөлмөгөн жир өстендө тумаган куян баласы ○ 2283
 СӨРЕМ (2) ■ Корымнан корым йогар, начар дустан сөрөм йогар ○ 5462 ● 10333
 СӨРЕНГЭН (1) ■ Эшләрөнә иренгән – ашарына сөрөнгән ○ 6548
 СӨРЕНГЭНДӨ (1) ■ Эт бер сөрөнгөндө кырык сөрөнөр ○ 3575
 СӨРЕНГӨНӨ (1) ■ Сарыкның егылганы да күреними, дөяңч сөрөнгөнө дө күрөнө ○ 3112
 СӨРЕНГЭННӨН (1) ■ Егылган сөрөнгөннөн көлөр ○ 6751
 СӨРЕНЕП (1) ■ Су сөрөнөп юл таба ○ 432
 СӨРЕНЕР (2) ■ Яхшы ат алдыннан сөрөнмәс, артынан сөрөнөр ○ 2710 ● 3575
 СӨРЕНМӘС (3) ■ Сөрөнмәс ат булмас ○ 2683 ● 2710; 10714
 СӨРЕНМӘСЛЕК (1) ■ Керләнмәслек ак булмас, сөрөнмәслек ат булмас ○ 8778
 СӨРЕНМИ (1) ■ Ат сөрөнми жир танымас ○ 2511
 СӨРЕР (1) ■ Авызы зур бөрөр, күзө зур сөрөр ○ 10532
 СӨРЛЕГӨ (1) ■ Яхшы ат та бер сөрлөгө ○ 2718
 СӨРМӘ (1) ■ Су китәр, таш калыр; сөрмә китәр, каш калыр ○ 8812
 СӨРСӨН (2) ■ Яз сөрсөн, көз урырсын ○ 980 ● 14622
 СӨРСӨГӨН (1) ■ Мөчө иткә бую житмөгөч, «сөрсөгөн» дияр, имеш ○ 3353
 СӨРТ (3) ■ Бай булсаң, барың белән битенне сөрт, ярлы булсаң жиңчө белән тиренне сөрт ○ 7163 (2) ● 10949
 СӨРТӨНӨ (2) ■ Дүрт аяклы хайван да сөртөнө ○ 2357 ● 2641
 СӨРТӨНМӘС (1) ■ Сөртөнмәс тояк булмас, аңылмас тел булмас ○ 15514
 СӨРТКӨЧ (1) ■ Бал сөрткөч пычакны да алылар ○ 9160
 СӨРТМӨ (1) ■ Ашап туйгач икмәк белән авызыңны сөртмө ○ 9128
 СӨРТМӨГӨН (1) ■ Сөртмөгөн арба кебек шыгырдый ○ 7111
 СӨРТСӨ (1) ■ Байлар байда, ике кулы майда, ярлыларга май кайда, кул ярыгына сөртсө дө файда ○ 7230
 СӨРТСӨН (2) ■ Катгык сөртсөн, эт яламас ○ 3778 ● 10724
 СӨРҮ (1) ■ Этгөч белән сука сөрү ○ 4391
 СӨТ (31 | 1) ■ Күрмөгөн жирнең күлө – сөт, күмөчө – бал ○ 143 ● 2581; 3037; 3139; 3161; 3194; 3200; 3203; 3204; 3227; 3301; 3308; 3321; 3323; 3327; 3371; 3683; 4347; 4630; 4724; 6372; 9101; 9254; 9329; 9332; 9333; 9490; 9493; 11324:1; 14035; 14240; 14283
 СӨТӨ (14) ■ Көжөнөң сөтө агып торган болак, эчө тулы ылак, ите тамагыңа бап, тиресе аягыңа кап, мөгезе пычагыңа сап, эчөгөсөн аршинга тарт, скрипкачыга сат ○ 3053 ● 3216–3218; 3241; 3247; 3302; 4055; 7697; 10639; 14223; 14226 (2); 14703
 сөтө → катыгы-сөтө
 СӨТӨН (3) ■ Май булса, сөтөн кешедән алып була да, ботка пешерер идем, ярма юк ○ 9476 ● 14102; 14306
 СӨТӨН-МАЕН (1) ■ Сыер алсаң савып ал, сөтөн-маен кабып ал ○ 3180
 СӨТКӨ (4) ■ Сөткө каймак көнөндө утырмый ○ 9334 ● 9335; 9690; 10042
 СӨТЛӨРӨН (1) ■ Анадан алган сөтлөрөн китерү ○ 14248
 СӨТЛӨ (7) ■ Сөтлө куй көтүдөн аерылмас ○ 3117 ● 3175; 3228–3230; 3243; 9509
 СӨТНӨ (1) ■ Авызың ашка пешсә, сөтнө дө өрөп кабарсын ○ 10536
 СӨТНӨН (1) ■ Сүзңөң кыскасы яхшы, сөтнөң сөзмәсө яхшы ○ 16048
 СӨТСӨЗ (3) ■ Сөтсөз көжө бакравык ○ 3062 ● 3231; 5150
 СӨТТӨ (2) ■ Тары ярмасы сөттө житмеш жиде кисәккә арлы ○ 1565 ● 9390
 СӨТТӨН (3) ■ Сөттөн ак, судан пакь ○ 652 ● 9336; 15959
 СӨЮ (3) ■ Сөю бар жирдө көю бар, курку бар жирдө кырку бар ○ 12761 ● 12762; 14943
 СӨЮДӨН (1) ■ Акча – санаудан, көндөш сөюдөн туймас ○ 13595
 СӨЮӨ (1) ■ Чит кешенөң сөюө – үз ананңың йодрык төюө ○ 14241
 СӨЯ (3) ■ Көпчө баласын «йомры гынам, йомшак кынам» дип сөя, имеш ○ 2222 ● 13800; 16767
 СӨЯГЭН (2) ■ Тумырган да сөягән, балта-пычак тымөгөн ○ 1993 ● 15871
 СӨЯГӨ (2) ■ Ите сина, сөягө миңа ○ 10829 ● 15619
 СӨЯГЕМ (3) ■ Сөягем тиягемә кайтсын ○ 5145 ● 10803; 14138
 СӨЯГЕН (5) ■ Тумаган туры алашаның сөяген сындырмыйлар ○ 2778 ● 3630; 3756; 5884; 9237
 СӨЯГЕНӨ (1) ■ Тиресе сөягөнө абышкан ○ 10850

- СӨЯГЕННӨН** (1) ■ Кешегә бәхетне баш түбәсеннән биргән, безгә бәкәл сөягәннән дә бирмәгән
○ 14990
- СӨЯГЕЦ** (2) ■ Үз сөягец үзәң авыр түгөл ○ 10814 ● 10848
- СӨЯК** (38 | 2) ■ Жылы сөяк сындырмый, салкын жанны тындырмый ○ 1205 ● 1974; 2183; 3450; 3466; 3484; 3488; 3528; 3541; 3543; :1; 3564; 3570; :1; 3585; 3594; 3600; 3616; 3631; 3645; 3662; 3689; 3691; 3692; 3742; 4679; 5725; 9337; 10351; 10842; 12310; 12706; 12749; 13114; 15157; 15799 (2); 15815; 15850; 17070
- СӨЯККӘ** (2) ■ Ат бүләккә чабар, эт сөяккә чабар ○ 2491 ● 10831
- СӨЯКЛӘР** (1) ■ Иргә торгач тел сөякләрдән: «Ни хәлегез бар?» – дип сорар, ди. Сөякләр: «Син тик торсаң, безнең хәл яхшы», – дип әйтерләр, ди ○ 15484
- СӨЯКЛӘРДӨН** (1) ■ Иргә торгач тел сөякләрдән: «Ни хәлегез бар?» – дип сорар, ди. Сөякләр: «Син тик торсаң, безнең хәл яхшы», – дип әйтерләр, ди ○ 15484
- СӨЯКЛӘРЕ** (1) ■ Көяз тунмас – калтырар, сөякләре шалтырар ○ 8804
- СӨЯКНЕ** (2) ■ Ике эт бер сөякне пайлашмый ○ 3479 ● 15550
- СӨЯК-САНДЫРАК** (1) ■ Ике сөяк-сандырак ○ 10828
- СӨЯКСЕЗ** (9) ■ Бүре оясы сөяксез булмас ○ 2155 ● 4346; 4454; 9238; 13047; 15515; 15550–15552
- СӨЯКТӘЙ** (1) ■ Эткә салган сөяктәй ○ 3798
- СӨЯКТӘН** (6 | 2) ■ Кыш көне эт тә: «Жыйгә чыксам сөяктән сарай салыр идем», – дип әйтер, ди
○ 866 ● 3644; :1; :2; 3741; 9250; 15869; 16009
- СӨЯЛ** (1) ■ Сөйгәнгә сөял, сөймәгәнгә сырпаланма ○ 12750
- СӨЯЛӘР** (1) ■ Кызлар көтәләр санатны, булмаса сөяләр солдатны ○ 13007
- СӨЯЛДЕМ** (1) ■ Килен алдым – кинәндем, кибәклеккә сөялдем ○ 13352
- СӨЯЛЕНӘ** (1) ■ Сөяленә бассалар, сөялеп тора алмассың ○ 15286
- СӨЯЛЕП** (1) ■ Сөяленә бассалар, сөялеп тора алмассың ○ 15286
- СӨЯЛМӘ** (1) ■ Суга сөялмә ○ 444
- СӨЯМ** (2) ■ Кая барсаң да, аршын дүрт сөям ○ 7920 ● 8041
- СӨЯН** (1) ■ Юкәңең чәчәге – бал, кабыгы – юкә, череге – дару, агачы – сөян ○ 1766
- СӨЯНМӘ** (1) ■ Бозга сөянмә, яуга сыенма ○ 5560
- СӨЯП** (3) ■ Жил ягына кабык сөяп кую ○ 1242 ● 8022; 8961
- СӨЯР** (14 | 2) ■ Аю баласын – апагаым, керпе баласын йомшагым дип сөяр ○ 2223:3 ● 3560; 3985 (2); :2; 6118; 10707; 12483; 12578; 12718; 12740; 13428; 13760; 13867 (2); 16093
- СӨЯРКӘ** (1) ■ Сөяркә – бөлгәнче, хатын – үлгәнче ○ 13673
- СӨЯРЛӘР** (2) ■ Акчаң булса сөярләр, акчаң беткәч төярләр ○ 7728 ● 12315
- СӨЯРСЕЦ** (1) ■ Бәхетенә туры килсә, таз булса да сөярсең ○ 12673
- СӨЯРСЕЦ** (1) ■ Буяучыдан: «Кайсы төсне биргәк сөярсен?» – дигәнә, – «Алтын сарысы белән көмеш агын», – дигән ○ 565
- СПЕКУЛЯНТ** (2) ■ Спекулянт битенә иске ыштыр каплаган ○ 7962 ● 7963
- СТАКАН** (3) ■ Бер стакан чэй ыргы юлдан калдырган ○ 9177 ● 9805; 9822
- СТАКАННЫ** (1) ■ Беренче стаканны син эчсән, икенчесе сине эчә ○ 9823
- СТАКАНЫНДА** (1) ■ Аракы стаканында батучылар дингездә батучылардан күбрәк ○ 9808
- СТАНЫ** (1) ■ Киндер станы киендерә, чүпләмә күзне сөендерә ○ 8691
- СТЕНАГА** (1) ■ Стенага артың белән менә алмассың ○ 8282
- СТЕНАЛАР** (1) ■ Карак керсә стеналар кала, уттан берни калмый ○ 8462
- СТЕНАЛАРНЫЦ** (1) ■ Стеналарның – колакалары, ишекләреннән күзләре бар ○ 8283
- СТЕНАСЫ** (1) ■ Ата – йортның магчасы, ана – йортның өрлеге, балалар – стенасы ○ 14408
- СУ** (227 | 4) ■ Коры жиргә никадәр су силсән дә, юеш булмас ○ 128 ● 136; 137; 140; 189; 194; 207; 339; 340; 344; 347–349; 354; 355; 362; 367; 369; 377; 379; 394; 399; 401; 403; :3; 404; 405; 407 (2); 422–424; 425 (3); 426–433; 434 (2); 435–439; 449; 464; 465 (2); 472; 478; 483; 484; 494–496; 500; 503; 512; 513; 518–522; 917; 945; 1132; 1262; 1346; 1353; 1462:3; 1492; 1610; 1743; 1810; 1857; 1868; :2; 1887; 2344; 2435; 2460; 2477; 2485; 2509; 2540; 2541; 2555; 2632; 2672 (2); 2973; 2982; 3014; 3083; 3178; 3189; 3194 (2); 3203; 3204; 3208; 3209; 3218; 3244; 3305; 3604; 3606; 3897; 4054; 4220; 4242; 4289; 4321; 4399; 4405; :1; 4428; 4437; 4471; 4505; 4506; 4566; 4570; 4671; 4916; 5046; 5135; 5216; 5441; 5461; 5477; 5847; 6254; 6354; 6855; 7056; 7071; 7144; 7211; 7231; 7307; 7342; 7823; 7836; 8319; 8380; 8499; 8501; 8508; 8521; 8539; 8541; 8579; 8812; 9130; 9317; 9329; 9331; 9335; 9350; 9433; 9439; 9489–9491; 9657; 9708; 9709; 9735; 9744; 9756;

9897; 9901; 9914; 9929; 9969; 9970; 9972; 10011; 10023; 10027; 10044; 10162; 10163; 10598; 10703; 10753; 10761; 11150; 11171; 11249; 11355; 11481; 11559; 11572; 11654; 11723; 11798; 12035; 12160; 12445; 12457; 12549; 12887; 12954; 12981; 12992; 13063; 13465 (2); 13618; 13718; 13777; 13864; 14130; 14750; 14755; 14975; 15865; 16013; 16066; 16067; 16725; 16866

СУАЛЧАН (1) ■ Балык тотасын килсә, суалчан казы ○ 4458

СУАЛЧАННЫ (1) ■ Балыкчы балыкка суалчанны файда өчен ашата ○ 4472

СУГА (71) ■ Аккан суга монтар юк ○ 341 ● 346; 392; 430; 431; 440–446; 466; 499; 523–528; 914; 967; 1100; 1359; 1530; 1842; 1902; 1932; 1979; 1980; 3393; 4355; 4407; 4421; 4422; 4743; 4959; 5388; 5794; 7024; 7059; 7100; 7117; 7206; 7657; 7704; 8511; 8582; 8583; 8670; 9685; 9789; 9822; 9842; 9938 (2); 10125; 12157; 13152; 13252; 13672; 14150; 14220; 14292; 14361; 14538; 14893; 15271; 15875 (2); 16849

суга → **утка-суга**

СУГАЛАР (1) ■ Суык тимер сузылмый: тимерне кызуында сугалар ○ 294

СУГАН (22) ■ Жәен өйдә боз киптереп, кышын суган саталар ○ 1066 ● 1301; 1610; 1617; 1618; 1620; 1637–1639; 6177; 8073; 9492; 9656; 9754; 10141; 13102; 14475; 14480; 14511; 17059–17061

СУГАННАН (1) ■ Белемне алу суганнан ачы, азагы балдан татлы ○ 16508

СУГАННЫ (2) ■ Черегән суганны бауламыйлар ○ 1622 ● 1623

СУГАННЫҢ (1) ■ Суганның татлысы юк ○ 1619

СУГАР (4 | 1) ■ Аяз көндә яшен сугар ○ 1209 ● 3644:1; 6582; 11684; 15265

СУГАРА (1) ■ Кое төптә булса да, сусоганны сугара; тау-таш өстә торса да, башка яный ○ 400

СУГАРГА (1) ■ Койрык болгаган этне сугарга кул бармый ○ 3498

СУГАРСЫҢ (1) ■ Яхшы сугарсың – яман тияр ○ 5680

СУГАРЫП (1) ■ Эт сугарып йөрү ○ 3795

СУГА-СУГА (| 1) ■ Тимер булса, кыска кис, агач булса, озын кис: суга-суга озаер, юна-юна кыскарыр ○ 1879:1

СУГУ (1 | 1) ■ Атны сугу белән түгел, солы белән куала ○ 2567:2 ● 11045

СУГУГА (1) ■ Бер янау өч сугуга тора ○ 12467

СУГУДА (1) ■ Чүдмәкче ун көн ясаганны таяк бер сугуда көл итә ○ 9991

СУГУДАН (1) ■ Сугудан төргү яман ○ 5618

СУГУНЫҢ (2) ■ Киндер сугуның ние бар, атасы да кагасы ○ 1551 ● 8324

СУГУЧЫ (1) ■ Иген сугучы кояш сорый, күмер сатучы янгыр тели ○ 1396

СУГЫЛГАН (2) ■ Олылар сүзен тотмаган – орылган да суылган ○ 15086 ● 15952

СУГЫМГА (1) ■ Сыер савынга ярый, ат сугымга ярый ○ 3192

СУГЫМЧЫ (1) ■ Туй башы сугымчы, аннан коемчы, аннан уенчы ○ 13287

СУГЫП (13) ■ Өвен сугып кайту ○ 1510 ● 1988; 3760; 5619; 5692; 5712; 8051; 8182; 8649; 10021; 10159; 11443; 15971

СУГЫШ (8) ■ Соьх турында сүз барганда сугыш кылычына таянма ○ 5616 ● 5620; 5621; 5636; 13161; 13305; 13832; 15758

СУГЫША (5) ■ Көчек аюга ябыша, чеби төлке белән сугыша ○ 3809 ● 4453; 5622; 9992; 13347

СУГЫШКА (2) ■ Сугышка чукмарсыз бармыйлар ○ 5623 ● 5700

СУГЫШКАН (1) ■ Ике карчыга сугышкан, киекчегә йон файда ○ 4025

СУГЫШКАНДА (3) ■ Ике бүре сугышканда берсенен карыны ача, ди ○ 2191 ● 4173; 4367

СУГЫШКАННЫҢ (1) ■ Качканның батырлыгы аякта, сугышканның йөрәктә ○ 5582

СУГЫШМА (1) ■ Ике таяк тотып сугышма, берсе үзеңде кыйнар ○ 5569

СУГЫШМАС (1) ■ Сабанда килешкән ындырда сугышмас ○ 1434

СУГЫШМЫЛЛАР (1) ■ Яуны санап сугышмыйлар ○ 5678

СУГЫШСА (1) ■ Ике лачын сугышса, ябалакка йон булыр ○ 4064

СУГЫШТА (3) ■ Миң башында үлүдән сугышта үлү артык ○ 5599 ● 5624; 5625

СУГЫШТАН (1) ■ Ир сугыштан кайтыр, сугыш хәлен хатыныннан иштерер ○ 13832

СУГЫШТЫРЫР (1) ■ Бер кәжә ике күршене сугыштырыр ○ 3007

СУГЫШУДАН (1) ■ Нәфес белән орышу дөнья белән сугышудан читенрәк ○ 11881

СУГЫШЧАН (1) ■ Сугышчан этәч беркайчан да сизез булмый ○ 4374

СУГЫШЫ (1) ■ Байның – ызгышы, патшаның сугышы бетмас ○ 5740

СУГЫШЫР (2) ■ Ач сугышыр, тук килешер ○ 9548 ● 14484

СУГЫШЫРГА (1) ■ Өйрәнган яу сугышырга уңай ○ 5683

- СУД** (3 | 1) ■ Юкка суд та юк ○ 7610 ● 11724; 13641:1; 15269
- СУДА** (31) ■ Болганчык суда балык тотарга яхшы ○ 356 ● 447; 448; 517; 529; 530; 1280; 1407; 1915; 2232; 4212; 4418; 4426; 4438; 4439 (2); 4476; 4488; 4496; 4500; 4507; 4512; 4537; 5885; 6415; 8582; 9390; 11911; 12365; 12848; 14791
- СУДАГЫ** (3) ■ Үрдөк: «Судагы качмас, өйдөгө качар», – ди, имеш ○ 4427 ● 4483; 4545
- СУДАГЫН** (1) ■ Жирдөгөн – бармак белән, судагын – кармак белән ○ 1484
- СУДАГЫСЫН** (1) ■ Үрдөк: «Рызыгымның өйдөгесен тавык ашый, судагысын балык ашый», – дип кайгырыр, имеш ○ 4425
- СУДАЙ** (1) ■ Ир кырмаккадай ташыр, яман хатын судай чәчәр ○ 13828
- СУДАН** (34) ■ Ашусыз булса – таудан биз, үткелсез булса – судан биз ○ 111 ● 337; 449; 482 (2); 530; 531; 652; 1281; 1368; 1750; 1933 (2); 2063; 3295; 3305; 3499; 4446; 4506; 4572; 4664; 5710; 5811; 6151; 8825; 9085; 9336; 11279; 13436; 13654; 14743; 15959; 16787; 16805
- СУДЛАШМА** (1) ■ Бай белән дулашма, көчле белән судлашма ○ 7154
- СУЕЛМЫЙ** (2) ■ Агачтан юкә суелмый ○ 1672 ● 15670
- СУЕП** (2) ■ Вақытсыз кычкырган этәчне суеп ашыйлар ○ 4366 ● 13306
- СУЗ** (1) ■ Юрганыңа карап аягыңны суз ○ 8429
- СУЗА** (3) ■ Ат камытка муеның үзе суза ○ 2500 ● 7655; 16965
- СУЗАЛМЫЙ** (1) ■ Анасыз корт балавыз сузалмый ○ 4714
- СУЗАР** (3) ■ Эт – авызы житмөгән ашка борынын сузар ○ 3540 ● 3713; 7167
- СУЗАРГА** (3) ■ Үрмәкүч пәрәвез сузарга оста, корт балавыз сузарга оста ○ 4750 (2) ● 12125
- СУЗАРСЫҢ** (| 1) ■ Түшөгөңә күрә аягың сузарсың ○ 8429:1
- СУЗГАН** (2) ■ Ат аягын дагалатканда бака да ботын сузган ○ 2478 ● 11820
- СУЗМА** (5) ■ Сыер колагына телефон сузма ○ 3250 ● 5643; 10978; 11979; 15711
- СУЗМАСАҢ** (1) ■ Кулны сузмасаң, сәндәрәдән дә ала алмассың ○ 10937
- СУЗМЫЙ** (1) ■ Баштан кул узмый, кунак кулын сузмый ○ 10067
- СУЗСАҢ** (3) ■ Бик каты сузсаң, жеп тә өзелә ○ 8672 ● 9330; 16829
- СУЗЫЛА** (1) ■ Сузсаң, сары май да сузыла ○ 9330
- СУЗЫЛГАНЧЫ** (1) ■ Юан сузылганчы, нечкә өзелер ○ 623
- СУЗЫЛМА** (1) ■ Буен житмәстәйгә сузылма ○ 10752
- СУЗЫЛМЫЙ** (1) ■ Суык тимер сузылмый: тимерне кызуында сугалар ○ 294
- СУЗЫЛЫП** (2) ■ Алдын-юлдын ике ашар, сузылып яткан бер ашар ○ 6445 ● 10349
- СУЙ** (4) ■ Сигезне суйганчы симезне суй ○ 2400 ● 9264; 13297; 13330
- СУЙГАККА** (1) ■ Бер кәжә тәкәсе мен сарыкны суйгакка кертер ○ 3130
- СУЙГАН** (2) ■ Тиресен суйган йон үемәс ○ 2404 ● 2510
- СУЙГАНЧЫ** (1) ■ Сигезне суйганчы симезне суй ○ 2400
- СУЙДЫРЫР** (1) ■ Канәгать карын туйдырыр, канәгатьсезлек ялгыз тавыкны суйдырыр ○ 11841
- СУЙМА** (1) ■ Бер калжа ит өчен кәжәңне суйма ○ 9175
- СУЙМАДЫ** (1) ■ Кунак туймадым димәс, суймады дияр ○ 10121
- СУЙМАДЫГЫЗ** (1) ■ Рәхмәт, сыйладыгыз, тавык кына суймадыгыз ○ 10217
- СУЙМЫЙ** (1) ■ Бер куразны жиде кеше суймый ○ 4364
- СУЙМЫЙМ** (1) ■ Суймыйм дигән уем юк, суяр идем – куем юк ○ 2446
- СУЙСА** (1) ■ Бай кеше берне суйса, ярлы икене суяр ○ 7173
- СУК** (7) ■ Тимерне кызуында сук, балыкны уйнаганда тот ○ 303 ● 5557 (2); 5585; 5588; 5626; 8725
- СУКА** (7) ■ Берәү – сука белән, жидәү – кашык белән ○ 1387 ● 1441; 1474; 3306; 4391; 7496; 11048
- СУКАГА** (1) ■ Сукага балта булышчы ○ 1934
- СУКАДАН** (1) ■ Сукадан тугарып атны бирмиләр ○ 1442
- СУКАЛЫЙ** (3) ■ Үгез сука сукалый, бозау тырма тырмалый ○ 3306 ● 6280; 10635
- СУКАСЫ** (1) ■ Усал кешенең сукасы да кыек йөри ○ 12171
- СУККАН** (10) ■ Аяз көнне яшен суккан кебек булу ○ 1211 ● 1502; 2942; 4708; 5695; 10722; 12550; 14422 (2); 16757
- СУККАНДА** (3) ■ Иген чөчкәндә еласан, сукканда шатланырсың ○ 1398 ● 2553; 10930
- СУККАНЧЫ** (1) ■ Дошман сәгатә сукканчы үз сәгатәң суксын ○ 5322
- СУККАЧ** (5) ■ Унжиде сәгатә суккач, үләннең шифасы тамырга төшәр ○ 1319 ● 1533; 3048; 4252; 10893
- суккач** → **кайткач-суккач**

СУКМА (1) ■ Этне ияртмә, ияртсәң сукма ○ 3702

сукмаган → **эрлэмәгән-сукмаган**

СУКМАГЫ (2 | 1) ■ Атлының юлы бер булса, жәяүленең сукмагы – жиде ○ 6736 ● 6879; 8708:1

СУКМАГЫННАН (1) ■ Жәяүнең сукмагынан арба йөрмәс ○ 6880

СУКМАГЫҢ (1) ■ Тукмагың кайда, сукмагың шунда ○ 8708

СУКМАДЫ (1) ■ Әле дә яхшы сукмады, кыргыш белән тукмады ○ 5711

СУКМАК (1) ■ Сукмак юлга алып барыр, юл халыкка алып барыр ○ 6811

СУКМАКЧЫЛ (2) ■ Яман сыер сукмакчыл ○ 3239 ● 12208

СУКМАСАҢ (1) ■ Суксаң үлә, сукмасаң биттән көлә ○ 5702

СУКМАУ (1) ■ Бармакка бармак сукмау ○ 11001

СУКМЫЙ (2) ■ Карт алашаны камыт сукмый ○ 2777 ● 11867

СУКМЫЙЛАР (3) ■ Буш көлтәне сукмыйлар ○ 1390 ● 2627; 16098

СУКСА (5) ■ Тимерче тимерне бөксә дә ирке, сукса да ирке ○ 311 ● 4843; 5701; 11684; 15265

СУКСАЛАР (1) ■ Бирсәләр ал, суксалар кач ○ 8128

СУКСАҢ (7) ■ Бер үгезнең мөгезенә суксаң, мең үгезнең тоягы шакылдар ○ 3285 ● 5691; 5696; 5702; 8132; 10192; 15966

СУКСЫН (2) ■ Дошман сәгәте сукканчы үз сәгәтең суксын ○ 5322 ● 13855

СУКТЫ (1) ■ Сукты да, күпте дә ○ 5703

суктык → **кактык-суктык**

суктым → **кактым-суктым**

СУКТЫРСА (1) ■ Патша акчаны үзе суктырса да жиңә алмый ○ 7795

СУКЫР (57 | 1) ■ Сукыр аучы кыек атып туры тидерган төсле ○ 2029 ● 2679; 3362; 3405; 3406;

3446; 3463; 3524; 4296; 4297; 4298, :1; 4299; 5168; 5221; 5735; 5844; 5881; 6954; 7835; 9686;

10450; 11309; 11490; 12679; 12737; 13035; 13057; 13343; 13749; 13784; 13791; 13833; 14036;

14384 (2); 14604; 14959; 15197; 15211; 15225; 15234; 15251; 15252; 15259–15267; 15329;

15341; 16632; 16674; 17088

СУКЫРАЙТЫП (1) ■ Колагымы саңгыраулатып, күземне сукурайтып, ишетәсен ишетми, күрәсен күрми яшим ○ 10486

СУКЫРГА (8) ■ Күзе сукурга юлдаш бул, күнеле сукурга юлдаш булма ○ 11198 (2) ● 11456; 15255; 15268; 15269; 15359; 16664

СУКЫРДАН (3) ■ Сукыр аксактан көлмәс, аксак сукурдан көлмәс ○ 15259 ● 16634; 16781

СУКЫРНЫ (2) ■ Сукырны каравылга куйсаң, өстеңә яу китерер ○ 15270 ● 15271

СУКЫРНЫҢ (8) ■ Сукырның теләгәнә ике күз, егетнең теләгәнә матур кыз ○ 13103 ● 15272–15277; 15331

СУКЫРЫ (1) ■ Чөбенең сукуры күзгә керер ○ 4819

СУЛ (13 | 1) ■ Сул ягы белән торган ○ 738 ● 4363; 5645; 10457; 10459; 10461; 10966; 10967; 10968, :1; 10970; 11038; 12452; 12810

СУЛАГАЙ (1) ■ Унагайга – сулагай ○ 699

СУЛАР (5) ■ Тирән сулар болганмый ○ 469 ● 935 (2); 943; 1266

СУЛАСА (1) ■ Бөтен халык берьюлы суласа, давыл кубар ○ 4897

СУЛГА (4) ■ Уңга киткән уңар, сулга киткән туңар ○ 700 ● 731; 739; 11730

СУЛДА (2) ■ Сулда солтан булса да, уңга бар ○ 693 ● 7482

сулдан → **уңнан-сулдан**

СУЛДЫРУ (1) ■ Күңелне сындыру тиз, чөчәкне сулдыру тиз ○ 11239

СУЛУ (2) ■ Киткән кеше юл алсын, калган кеше сулу алсын ○ 6786 ● 14414

СУЛЫ (3) ■ Ай һәрвакыт тулы тормый, чокыр һәрчак сулы булмый ○ 17 ● 450; 10965

СУЛЫН (1) ■ Уң күз сулын яратмаганга ике арага борын үсеп чыккан ○ 10460

СУЛЫҢ (1) ■ Уң қулың нишләгәнне сулың белсен ○ 10969

СУЛЫШ (2) ■ Теш корты булсаң, сулыш алырга да ирек бирмәс иден ○ 10645 ● 14240

СУМ (13) ■ Сарыкның ничә сум торганын бүре каян белсен ○ 2200 ● 2571 (4); 3118 (2); 4936 (2); 5452; 7798; 13012; 14466

СУМАЛА (3) ■ Соңга калганга сумала ○ 942 ● 10612; 11331

СУМАЛАГА (2) ■ Сумалага утырганның арты сумалага ябышыр ○ 1935 (2)

СУМЛЫК (2) ■ Байга ялынам дип, ярлының йөз сумлык хақы чыккан ○ 7217 ● 7493

СУНА (1) ■ Янтыклы жирдә суна бар ○ 4413

- СУНАР** (3) ■ Буран булса, сунар юк, яңгыр булса тузан юк ○ 1081 ● 2014; 2047
- СУНАРЧЫ** (1) ■ Юньсез сунарчы арба белән куян тотар ○ 2024
- СУНАРЧЫГА** (1) ■ Сунарчыга эз кирәк, эз танырга күз кирәк ○ 2019
- СУНЫ** (14) ■ Сай суны болгатырга вак балыкларның да көчә житә ○ 420 ● 451; 452; 487; 497; 4417; 4457; 9687; 9688; 9690; 9980; 10533; 15511; 15967
- СУНЫН** (10) ■ Агар суның кадере юк ○ 335 ● 390; 406; 429; 453–455; 13023; 15385; 15968
- СУР** (1) ■ Сур мөгезе кәргән ○ 2447
- СУРӘТКӘ** (2) ■ Турылык сурәткә әйләнсә – арыслан, ялган, сурәткә әйләнсә, төлке булыр иде ○ 16097 (2)
- СУСАВЫЦНАН** (1) ■ Тауга менгәч, сусавыцнан ни файда ○ 164
- СУСАГАНДА** (1) ■ Аш пешкәндә – кашык, сусаганда чүмеч кыйммәт ○ 9873
- СУСАГАННЫ** (2) ■ Кое төптә булса да, сусаганны сугара; тау-таш өстә торса да, башка яный ○ 400 ● 9573
- СУСАГАЧ** (1) ■ Сусагач кына кое казырга керешмиләр ○ 9689
- СУСАП** (1) ■ Судан жирәнгән үгез сусап үләр ○ 3295
- СУСАР** (1) ■ Сусар ауга киткән, тиресе кайткан ○ 2332
- СУСАУЧЫ** (1) ■ Суга сусаучы иске нишмәне әрчәр ○ 443
- СУСЫЗ** (18) ■ Сусыз бакча – анасыз бала ○ 456 ● 457; 458; 509; 532; 958; 1443; 1814; 4508; 4676; 5047; 5300; 7597; 7964; 8284; 9491; 10041; 10846
- сусыз → аш-сусыз**
- СУСЫЛ** (1) ■ Сусыз агачта сусыл жимеш пешмәс ○ 1814
- СУСЫН** (3) ■ Ерактагы су белән сусын канмый ○ 379 ● 1146; 6859
- СУСЫНЫ** (2) ■ Учлап эчкәннең сусыны канмас ○ 9728 ● 16715
- СУФИ** (7) ■ Мирза үлеме тамактан, суфи үлеме шәһвәттән ○ 5857 ● 16823; 17058–17061; 17088
- СУЫ** (43) ■ Дингезнең суы ни эчелмәс, ни кичелмәс ○ 374 ● 385; 386; 413; 431; 459; 460 (2); 488; 504; 510; 533; 534; 538 (2); 1146; 1468; 1512; 1607; 1638; 1732; 2828; 4579; 5048; 5058; 5399; 6177; 8533; 9426 (2); 9492; 9664; 9954; 9979; 10001; 10727; 11856; 12286; 12752; 13085; 13087; 13269; 14894
- СУЫГЫ** (3) ■ Яз көненең суыгы яман була ○ 979 ● 1112; 1117
- СУЫК** (20) ■ Суык тимер сузылмый: тимерне кызуында сугалар ○ 294 ● 488; 959; 1101; 1125; 1126; 1222; 1227; 4849; 5926; 8664; 8771; 9756; 10694; 11834; 12143; 12457; 13671; 15324; 15412
- СУЫККА** (2) ■ Ачлыкка түзеп була, суыкка – юк ○ 1072 ● 1127
- СУЫКЛАР** (1) ■ Февральдә сыер мөгезен сындырырлык суыклар була ○ 960
- СУЫМ** (1) ■ Ашым аш, суым су түгел ○ 9439
- СУЫН** (4 | 2) ■ Кога төкермә, суын эчәргә кирәк булыр ○ 403:1 ● 403:2; 1122; 9861 (2); 11860
- суын → аш-суын**
- СУЫНА** (4) ■ Торна торган суына кайта ○ 4137 ● 4509; 5234; 8846
- СУЫНГАНЧЫ** (2) ■ Сөт кайнаганчы түзгән, суынганчы түзмәгән ○ 9493 ● 9775
- СУЫНМЫЙ** (2) ■ Туган туфракка баскан эз суынмый ○ 5059 ● 9434
- СУЫНЫР** (1) ■ Сөмбелә туса, су суыныр ○ 945
- СУЫР** (2) ■ Өерле суыр өн казымас ○ 2342 ● 4629
- СУЫРА** (1) ■ Кеше ырыкын суыра, үзенекен жил алмый ○ 1494
- СУЫРГАН** (1) ■ Канын эчеп, желеген суырган ○ 10834
- СУЫРМАК** (1) ■ Жилнең эше суырмак, утның эше куырмак ○ 1203
- СУЫРУ** (1) ■ Суган суы суыру ○ 1638
- СУЫРЫЛЫП** (1) ■ Кыз бала суырылып үсәр, ятка төшәр ○ 12975
- СУЫРЫП** (1) ■ Сусыз кашык белән суырып йотарлык ○ 10041
- СУЫРЫРСЫН** (1) ■ Эш сөймәсәң, суган суы суырырсың ○ 6177
- СУЫТА** (1) ■ Кар яуганда салкын булмый, кар киткәндә суыта ○ 1097
- СУЫТЫП** (1) ■ Кеше өйрәсен суытып йөрмә ○ 9279
- СУЫТЫР** (1) ■ Үле туфрагы суытыр ○ 15410
- СУЮ** (1) ■ Таштан юкә сую ○ 241
- СУЯ** (6) ■ Таштан юкә сую алмассың ○ 183 ● 744; 2160; 2359 (2); 3286
- СУЯЛАР** (4) ■ Бүре тире сую, бүренең дә тиресен суюлар ○ 2160 ● 3144; 3227; 6372
- СУЯР** (5 | 2) ■ Суймыйм дигән уем юк, суяр идем – куем юк ○ 2446 ● 7173; 11442 (2); :1 (2); 11678

СУЯРГА (3) ■ Куй «кыркырга бэйилер» дип эйтэ икэн, кэжэ «суярга бэйилер» дип эйтэ икэн
 ○ 3095 ● 7187; 9777

СУЯСЫ (1 | 1) ■ Суясы сыерга да су эчер ○ 3178 ● 8324:2

СҮГӘЛӨР (1) ■ Артында патшаны да сүгәлөр ○ 5722

СҮГӨР (1) ■ Ялагай алда мактар, артта сүгөр ○ 11959

СҮГӨЛҮӨР (1) ■ Аз китерсән сүгөрлөр, күп китерсән түгөрлөр ○ 545

СҮГЕ (1) ■ Кесәле өйдә, сүге тышта ○ 9467

СҮЗ (297 | 3) ■ Сандугачны сүз белән туйдырмыйлар ○ 4109 ● 5285; 5461; 5616; 5649; 5650; 5914; 6082; 6120; 6317 (2); 6373; 6501; 6569; 6776; 6839; 7188; 7547 (2); 7841; 8337; 8512; 8674; 9139; 9543; 10118; 10564; 10589; 10671; 10680; 10998; 11455 (2); 11481 (2); 11514; 11530; 11572; 11723; 11916; 11934; 12096; 12136; 12147; 12272; 12305; 12309; 12334; 12387; 12744; 12794 (2); 13288; 13386; 13681; 13705; 13839; 14190; 14521; 14522; 14597; 15040; 15070; 15084; 15095; 15503; 15584; 15616; 15644; 15718–15724; 15731; 15733; :1; 15740 (2); 15741; 15742 (4); 15748; 15749; 15760; 15763; 15765; 15768; 15771; 15776; 15783; 15786; 15790; 15797 (2); 15798 (2); 15799 (2); 15804; 15808; 15812; 15820; 15845; :1; 15861; 15865; 15868; 15869; 15872; 15875; 15877; 15878; 15885; 15900; 15904; 15906; 15910–15912; 15915; 15917; 15919; 15920; 15922; 15933; 15934; 15936; 15938 (2); 15942; 15944; 15953; 15954; 15960; 15962; 15964 (2); 15973; 15978–15980; 15986 (2); 15987; 15988; 15989 (2); 15990–15994; 15995 (2); 15996 (2); 15997–16010; 16011 (2); 16012–16016; 16017 (2); 16018–16023; 16026; 16059; 16060 (2); 16061; 16062; 16063 (2); 16064; 16066–16069; 16070; :1; 16079; 16080 (2); 16081–16084; 16085 (2); 16086; 16087 (2); 16088; 16100–16103; 16105 (2); 16111; 16113–16115; 16118; 16120; 16121; 16125; 16127; 16129; 16137; 16139; 16140 (2); 16141; 16175–16178; 16183 (2); 16184 (2); 16185–16187; 16188 (2); 16189; 16190 (2); 16191 (2); 16192 (2); 16193 (2); 16215–16220; 16226 (2); 16232; 16233; 16254; 16256; 16258 (2); 16267; 16275; 16287; 16298 (2); 16299; 16310; 16321; 16326; 16328; 16354; 16364; 16391 (2); 16397; 16398; 16402–16405; 16515 (2); 16652; 16682; 16816

СҮЗГӘ (30) ■ Ярлылык, сине кайтаен, жандай дуска ят иттең; карыйлык, сине кайтаен, әйтер сүзгә мат иттең ○ 7486 ● 10388; 15720; 15750; 15815; 15847–15849; 15862; 15886 (2); 15957; 15965; 16024; 16040; 16089; 16090; 16116; 16143 (2); 16156 (2); 16194; 16195; 16212; 16221; 16261; 16304; 16322; 16929

СҮЗДӨ (8) ■ Сүздө мактанма, эштә мактан ○ 6121 ● 6331; 13530; 15850; 16025 (2); 16091; 16300

СҮЗДӨН (27) ■ Бер гүзәл эш мен гүзәл сүздән яхшырак ○ 6041 ● 10416; 11439; 12827; 13388; 15518; 15743 (2); 15813; 15831; 15844; 15907–15909; 15942; 15947; 15948; 16010; 16026; 16027; 16077; 16117; 16195; 16196; 16209; 16304; 16312

СҮЗДЕР (1) ■ «Бугай» дигән юк сүздер ○ 15809

СҮЗЕ (92) ■ Караңгының күзе юк, көндөзгөң сүзе юк ○ 855 ● 4937; 5033; 5111; 5323; 5773; 5914; 7188; 7262; 7716 (2); 8099; 8165; 8188; 9005; 10199; 10826; 11392; 11436; 11448; 11521 (2); 11585; 11586; 11746; 12323; 12390; 12391; 12594; 12861; 12881; 12882; 13154; 13359; 13495; 13517; 13533; 13538; 13547; 13548; 13672; 13695; 13709; 13942 (2); 13995; 13996; 14385; 14498; 15051; 15193; 15541; 15689; 15837; 15843; 15890–15894; 15899; 15902; 15972; 16028; 16029; 16170–16172; 16247; 16255; 16279; 16301–16304; 16328; 16331; 16334; 16335; 16342; 16355; 16369; 16370; 16377; 16474; 16503; 16549; 16552 (2); 16636; 16648; 16954

СҮЗЕМ (4) ■ Авызым иләк булса, сүзем сирәк ○ 16263 ● 16288; 16305; 16336

СҮЗЕМӨ (2) ■ Ышанма күргән күзәнә, ышан минем сүземә ○ 10527 ● 16276

СҮЗЕН (35) ■ Ил сүзен тоткан ир булыр ○ 4938 ● 5075; 11440; 11459; 11647; 11966; 12287; 13480; 14235; 14327; 15019; 15052 (2); 15053; 15074; 15086; 15087; 15795 (2); 15860; 15895; 15896; 15951; 15952 (2); 16250; 16323; 16353; 16371–16373; 16591 (2); 16592 (2)

СҮЗЕНӘ (12) ■ Карама кешенә сүзенә, кара эшенә ○ 6071 ● 9819; 11510; 11686; 12789; 15766; 15780; 16030; 16133; 16253; 16260; 17050

СҮЗЕНДӨ (2) ■ Амбар төбөндә икмәк бар, картлар сүзендә хикмәт бар ○ 16341 ● 16420

СҮЗЕНЕН (1) ■ Сүзенәң жае юк, күзенәң мае юк ○ 16306

СҮЗЕННӘН (9) ■ Булырдайның – сүзеннән, булмастайның – күзеннән ○ 6463 ● 11598; 12862; 13689; 15131; 15646; 15691; 15811; 16205

СҮЗЕН (18) ■ Жилгә каршы төкермә – кире битеңә кайтачак; жилгә каршы жикермә – сүзән жилгә китәчәк ○ 1193 ● 8907; 15726–15728; 15838; 15876; 15975–15977; 16031–16034; 16208; 16248; 16337; 16338

- СҮЗЕҢӨ** (2 | 1) ■ Асыл түрә сүзеңә қарар, алымсак түрә күзеңә қарар ○ 5726 ● 16173:1; 16207
СҮЗЕНДӨ (1) ■ Әйткән сүзеңдә тор, әйтмәгәнән сакла ○ 16222
СҮЗЕҢҢӘН (1) ■ Үзеңне сүзеңнән ким күрсәтмә ○ 16251
СҮЗЕҢНЕ (7) ■ Юлда тимерчегә очрасаң, сүзеңне урақ-пычактан башларсың ○ 6939 ● 15759; 16035–16037; 16052; 16246
СҮЗЛӨМӘ (1) ■ Гайбәт сүзне сүзләмә, сөйләгәнне тыңлама ○ 15823
СҮЗЛӘР (1) ■ Сүзләр хуш, кесә буш ○ 16307
СҮЗЛӘРЕ (1) ■ Төтен түгел, сүзләре күзгә кермәс ○ 16313
СҮЗЛЕ (7) ■ Ир бер сүзле, хатын кырык сүзле ○ 13821 (2) ● 14074; 15744; 15745 (2); 16329
СҮЗЛЕНЕН (1) ■ Аз сүзленең гаебе аз булыр ○ 15746
СҮЗНЕ (34) ■ Арақы сүзне озайта, гомерне кыскарта ○ 9809 ● 10383; 10405; 12608; 15289; 15747; 15800; 15823; 15851; 15852; 15859; 15897; 15946; 15961; 15967; 15987; 16011; 16012; 16038–16042; 16107; 16108; 16126; 16128; 16157; 16197; 16209; 16223; 16227; 16249; 16368
СҮЗНЕҢ (29) ■ Эшнәң мәгънәсен белеп эшләгән жинәр, сүзнәң мәгънәсен белми сөйләгән жинелер ○ 6394 ● 15569; 15774; 15787; 15788; 15935 (2); 15936; 15968; 15981; 16043–16054; 16092; 16158; 16224; 16262; 16426 (2); 16440
СҮЗСЕЗ (1) ■ Судан сүзсез, тигәнәктән тәбәнәк ○ 531
СҮЗЧӘН (1) ■ Батыр егет – яу күрке, сүзчән егет – дау күрке ○ 12836
СҮККӘН (1) ■ Сүккән белән суккан кайтмый ○ 12550
СҮКТЕ (1) ■ «Гомерем үтте, ирем бер үптә, аны да каенанам күреп мине сүкте», – дип әйткән бер хатын ○ 14596
СҮКТЕРЕР (1) ■ Усал – ата-анасын сүктерер ○ 12163
сүле → **каны-сүле**
СҮЛЛЕ (1) ■ Ит сүлле булса, егет жилле була ○ 12890
СҮНӨ (3) ■ Утка тисәң – сүнә, күршеңә тисәң – күчә ○ 5239 ● 8536; 11282
СҮНӨР (2) ■ Сүнәр алдыннан шәм нык кабына ○ 8420 ● 8544
СҮНГӘН (4) ■ Тиз янган тиз сүнгән ○ 8489 ● 8584; 10434; 14757
СҮНГӘННЕҢ (1) ■ Күзе сүнгәннең өметә сүнгән ○ 10434
СҮНГӘЧ (1) ■ Ярма тарттырганда жырлый, ут сүнгәч бии ○ 16457
СҮНДЕ (1) ■ Атам үлде – аркам сынды, амам үлде – чырагым сүнде ○ 14420
СҮНДЕРӘ (1) ■ Утны күз яше белән сүндерә алмассың – су кирәк ○ 8521
СҮНДЕРӘЛӘР (1) ■ Утны бәләкәй чагында сүндерәләр ○ 8518
СҮНДЕРГӘНЧЕ (1) ■ Янгынны сүндергәнче булдырмау яхшырак ○ 8542
СҮНДЕРЕР (1) ■ Кеше яндырган чыраны ахмак өреп сүндерер ○ 11595
СҮНДЕРЕРГӘ (3) ■ Халык яндырган чыракны сүндерергә өргәннең сакалы көяр ○ 5077 ● 8539; 11875
СҮНДЕРМӘС (1) ■ Кунак кеше ут бакмас, бага торып сүндермәс ○ 10099
СҮНДЕРҮ (1) ■ Гашыйклык бер уттыр, кабынса сүндерү юктыр ○ 12678
СҮНМӘС (4) ■ Уты сүнмәс, эше үрчемәс ○ 6313 ● 8454; 8547; 8585
СҮНМИ (2) ■ Таң йолдызы сүнә, дан йолдызы сүнми ○ 11282 ● 15427
СҮНСӨ (2) ■ Уты сүнсә дә кисәве кала ○ 8534 ● 13512
СҮРЕЛМӘСЕН (1) ■ Бер-берсен яратышкан кешеләр, мәхәббәтләре сүрелмәсен очен, без аерылып торырга тиешләр, ди ○ 12669
СҮС (7) ■ Киндердән сүс чыгар, сүс чыкмаса чүбек чыгар ○ 1554 (2) ● 8740; 14349; 16019; 16026; 16027
СҮТ (3) ■ Ташаяк мунчаласын үзең сүт ○ 1938 ● 13416 (2)
СҮТӘР (1) ■ Кирегә китәрнең килене киргә сүтәр, ди ○ 13377
СҮТӘРСЕҢ (1) ■ Теккәнне сүтәрсен, кискәнне нишләрсен ○ 8707
СҮТЕГЕ (1) ■ Жырынң ертыгы юк, сүзнең сүтеге юк ○ 16440
СҮТЕГЕННЕ (1) ■ Сүз уңае килгәндә сүтегенне ямап кал ○ 16015
СҮТЕК (1) ■ Итекченең итеге сүтек, тимерченең балтасы китек ○ 9049
СҮТЕККӘ (1) ■ Һәр ертыкка ямау бар, һәр сүтеккә сылтау бар ○ 8880
СҮТЕКТӘН (1) ■ Ертык сүтектән көләр, тишек икесеннән дә көләр ○ 8856
СҮТЕЛЕР (1) ■ Чабатаны катласаң ныгыр, сүзне катласаң сүтелер ○ 16128
СҮТЕЛМӘБЕЗ (1) ■ Сөйләсеннәр – сүтелмәбез: ишкән дилбегә түгел ○ 16296

- СҮТЕЛМЭС** (1) ■ Өзелмәс аркан, сүтелмәс төен булды ○ 7125
СҮТЕП (2) ■ Сүтеп теккән нык торыр ○ 8701 ● 13732
СҮТКӘН (2) ■ Үткәндәге сүткән – өстенә үлән үскән ○ 1005 ● 11855
СҮТКӘНДӘ (1) ■ Өйне салганда нигездән башла, сүткәндә – түбәдән ○ 8341
СҮТМӘ (1) ■ Яна ой салмыйча, искесен сүтмә ○ 8305
СХОД (1) ■ Ике хатын бергә килсә – сход, өч хатын бергә килсә – полный суд ○ 13641:1
СЧЕТ (1) ■ Счет төймәсеннән төшөп бара ○ 8060
СЫБЫЗГЫГА (1) ■ Кураен югалткан – сыбызгыга калган ○ 16380
СЫБЫЗГЫСЫ (1) ■ Акчасын биргәннән сыбызгысы уйнар ○ 7723
СЫГУ (1) ■ Яшь урынына кара кан сыгу ○ 14999
СЫГЫЛА (1) ■ Агач урманнан ерак үссә дә, шунда таба сыгыла ○ 1652
СЫГЫЛГАННЫ (1) ■ Кулыннан сыгылганны ялаучы ○ 11036
СЫГЫЛМАЛЫ (2) ■ Сыгылмалы тал сынмас, сыгылмас имән сынар ○ 1748 ● 6812
СЫГЫЛМАС (2) ■ Сыгылмалы тал сынмас, сыгылмас имән сынар ○ 1748 ● 6812
СЫГЫП (2) ■ Бетен сыгып, канын эчә ○ 4839 ● 9796
СЫЕ (6) ■ Аты барның канаты бар, сыеры барның сые бар ○ 2589 ● 3212; 3220; 10086; 10118; 10219
СЫЕГАЯ (1) ■ Ай тулса, йолдызлар сыегая ○ 11
СЫЕГЫ (2) ■ Берәүнен куесе, берәүнен сыегы ○ 9184 ● 13044
СЫЕГЫ-САРКЫТЫ (1) ■ Катъгы-сөте миңа, сыегы-саркыты сиңа ○ 9466
СЫЕК (7) ■ Гуриңчасы биеккә карама, үрәсе сыек ○ 8364 ● 8387; 9192; 9514; 10652; 11926; 14500
СЫЕН (3) ■ Байның сыен бай күрер, ярлы хәлен ярлы белер ○ 7301 ● 11829; 16843
СЫЕНГАН (1) ■ Сарыкка сыенган тургай да сау кала ○ 4153
СЫЕНДА (2) ■ Сыйлы кунак сыенда, сыеннан соң өендә ○ 10166 ● 13336
СЫЕНМА (4) ■ Яшен яшьнәгәндә зур агачка сыенма ○ 1158 ● 5560; 7212; 7483
СЫЕНМАС (1) ■ Бәндә бәндәгә сыенмыйча бәндә агачка сыенмас ○ 11108
СЫЕНМЫЙЧА (1) ■ Бәндә бәндәгә сыенмыйча бәндә агачка сыенмас ○ 11108
СЫЕННАН (1) ■ Сыйлы кунак сыенда, сыеннан соң өендә ○ 10166
СЫЕНСАҢ (1) ■ Аллага сыенсаң сыен, ишегеңне каты биклә ○ 16843
СЫЕҢ (3) ■ Сыйларга сыең булмаса, сыйларга телең булсын ○ 10164 ● 10220; 15512
СЫЕР (93 | 2) ■ Агыйделнең аръягында – бер энәгә бер сыер, барып карасан – чүп тә юк ○ 336 ● 960; 2078; 2090; 2527; 2530; 2532; 2740; 3037; 3071; 3126; 3151–3155; 3159; 3160; 3162; 3163 (2); 3164; 3167; 3169; 3170; 3171 (2); 3174; 3175; 3177 (2); 3179–3200; 3221; 3223; 3226; 3228–3232; 3233 (2); 3234–3237; 3238, :1; 3239; 3240; 3242; 3243 (2); 3244; 3245; 3249; 3250; 3279; 3280; 3296; 3786; 3792; 4787:1; 5159; 5227; 5886; 7828; 8067; 11054; 11280; 12231; 14501; 16852; 16963
СЫЕРГА (15) ■ Атка да бер улак, сыерга да бер улак ○ 2548 ● 3178; 3201–3206; 3224; 3251; 6589; 10162; 11624; 12019; 12160
СЫЕРДА (1) ■ Бозавы үлгән сыерда сөт булмас ○ 3161
СЫЕРДАН (4) ■ Кара сыердан да ак бозау туган ○ 3168 ● 3172; 3207; 4118
СЫЕРЛАР (3) ■ Сыерлар су эчкәндә, бозаулар боз ялйы ○ 3208 ● 3209; 3210
СЫЕРЛЫ (3) ■ Сыерлы кеше – сыйлы кеше ○ 3211 ● 3222; 9165
СЫЕРЛЫНЫҢ (3) ■ Сыерлының сые бар, сыерсызның ние бар ○ 3212 ● 3213; 13806
СЫЕРНЫ (13) ■ Кәжәне макта, сыерны сау ○ 3047 ● 3156 (2); 3157; 3158; 3214; 3215; 3227; 3248; 3262; 6372; 14302; 14581
СЫЕРНЫҢ (12) ■ Март: «Хут урынында булсам, сыерның мөгезен сындырыр идем», – дип әйтә, ди ○ 920 ● 959; 3158; 3159; 3173; 3216–3218; 3225; 3241; 3247; 4510
СЫЕРСЫЗНЫҢ (2) ■ Сыерлының сые бар, сыерсызның ние бар ○ 3212 ● 3213
СЫЕРЧЫК (4) ■ Сыерчык бала чыгарганчы гына сайрый ○ 4115 ● 4116–4118
СЫЕРЫ (7) ■ Аты барның канаты бар, сыеры барның сые бар ○ 2589 ● 3041; 3219; 3220; 3255; 3266; 13682
СЫЕРЫМ (1) ■ Сыерым юк киртәдә, кайгым юк иртәгә ○ 3252
СЫЕРЫҢ (2) ■ Сыерың булмаса, кәжәгә дә «апай» әйтерсең ○ 3061 ● 3166
СЫЕШМЫЙ (2) ■ Ярлы белән барлы бер жиргә сыешмый ○ 7447 ● 12713
СЫЗА (1) ■ И ураза айлары, сыза йөрәк майлары ○ 16917

- СЫЗАМ** (1) ■ Яз житсә кызам, кыш житсә сызам ○ 1062
- СЫЗГЫР** (1) ■ Тешен барда сызгыр, борынын барда төчкер ○ 10580
- СЫЗГЫРА** (1) ■ Ни думбыра белмәгән, ни сызгыра белмәгән ○ 16456
- СЫЗГЫРМАСАҢ** (1) ■ Ат су янында сызгырмасаң да эчәдер, ләкин сызгырсаң, күнелләрәк эчәдер ○ 2509
- СЫЗГЫРСАҢ** (1) ■ Ат су янында сызгырмасаң да эчәдер, ләкин сызгырсаң, күнелләрәк эчәдер ○ 2509
- СЫЗГЫРЫШ** (2) ■ Сиксәндәге егетмен дисә, сызгырып күрсәтсен ○ 15093 ● 16436
- СЫЗГЫРЫРСЫҢ** (1) ■ Кем арбасына утырсаң, шуның жырын жырларсың, нич булмаса аның көенә сызгырырсың ○ 7037
- СЫЗЛАВЫК** (1) ■ Кәжәгә сызлавывк чыкса, ул аны агачка ышкый ○ 3045
- СЫЗЛАВЫННАН** (1) ■ Киявең көйсез булса, теш сызлавывннан яман булыр ○ 13409
- СЫЗЛАГАН** (1) ■ Бай белән күрше тору сызлаган тешка кәңфит ашаган кебек ○ 7157
- СЫЗЛАУ** (1) ■ Күршен яман булса, теш сызлау белән бер ○ 5222
- СЫЗЛАУГА** (1) ■ Жир маеның лайласы жиде төрле сызлауга шифа ○ 1348
- СЫЗМА** (1) ■ Бай барда ызан сызма, түрә барда түргә узма ○ 7150
- СЫЗЫК** (1) ■ Кызыкның төбе сызык ○ 6662
- СЫЗЫЛЫР** (1) ■ Жидегән йолдызның койрыгы танга сызылыр ○ 77
- СЫЙ** (10) ■ Эткә бал сый түгел, үлксә сый ○ 3687 (2) ● 6094; 10119; 10156; 10162; 10191; 13010; 13304; 13332
- СЫЙГА** (1) ■ Чөйгә – чөй, сыйга – сый ○ 10191
- СЫЙГАН** (1) ■ Уймак хәтле авызга алты таба коймак сыйган, ди ○ 9726
- СЫЙГАННАН** (1) ■ Чүлмәкне дингезгә чумырсаң да эченә сыйганнан артыгын алмас ○ 9988
- СЫЙГАНЫН** (1) ■ Аягы зур сыйганын кияр, аягы кечкенә сөйгәннен кияр ○ 10881
- СЫЙГА-ХӨРМӨТКӨ** (1) ■ Рәхмәт сыйга-хөрмәткә, кич килермен калган үрдәккә ○ 10215
- СЫЙЛА** (3) ■ Кунагыңны аш белән сыйлама, каш белән сыйла ○ 10087 ● 10159; 10205
- СЫЙЛАГАНГА** (1) ■ Бер көн сыйлаганга кырык көн сәлам ○ 10068
- СЫЙЛАГАНДА** (2) ■ Сыйлаганда су эч ○ 10163 ● 10220
- СЫЙЛАГАННЫ** (2) ■ Үрдәк белән сыйлаганни каз белән сыйла ○ 10205 ● 12231
- СЫЙЛАГАННЫҢ** (1) ■ Иясен сыйлаганның этенә сөяк сал ○ 3484
- СЫЙЛАДЫГЫЗ** (2) ■ Рәхмәт, сыйладыгыз, көн дә шулай кыланыгыз ○ 10216 ● 10217
- СЫЙЛАДЫК** (1) ■ Тел дә яңак белән генә сыйладык ○ 15673
- СЫЙЛАМА** (3) ■ Кунагыңны аш белән сыйлама, каш белән сыйла ○ 10087 ● 10159; 12279
- СЫЙЛАМАС** (1) ■ Токымы яман туганын сыйламас ○ 14507
- СЫЙЛАМЫЙЛАР** (1) ■ Кырда кунак сыйламыйлар ○ 1420
- СЫЙЛАМЫЙМ** (1) ■ Тамагыңны сыйламыйм, жанымны кыйнамыйм ○ 9778
- СЫЙЛАНГАН** (1) ■ Сыйланган атның теше каралмас ○ 2680
- СЫЙЛАНЫРСЫҢ** (1) ■ Сыйласаң сыйланырсың ○ 10165
- СЫЙЛАП** (2) ■ Чакырып сыйлап булмады, тотып кыйнап булмады ○ 10226 ● 13607
- СЫЙЛАРГА** (3) ■ Сыйларга сыең булмаса, сыйпарга телен булсын ○ 10164 ● 10173; 15512
- СЫЙЛАСАҢ** (2) ■ Карганы бал белән сыйласаң да, тизәк чукымый туймас ○ 3990 ● 10165
- СЫЙЛАТА** (2) ■ Кунак «китәм-китәм» дип сыйлата, хаста «үләм-үләм» дип елата ○ 10111 ● 15312
- СЫЙЛАШ** (2) ■ Кода булганчы бик сынаш, кодалашкач бик сыйлаш ○ 14624 ● 14626
- СЫЙЛАШКАН** (1) ■ Кода ашы белән кодагый сыйлашкан ○ 14623
- СЫЙЛАШМАСАҢ** (1) ■ Тереклектә сыйлашмасаң, үлгәннән соң елашма ○ 15386
- СЫЙЛАШЫРГА** (2) ■ Елашырга үз яхшы, сыйлашырга ят яхшы ○ 14671 ● 14690
- СЫЙЛЫ** (9) ■ Сыерлы кеше – сыйлы кеше ○ 3211 ● 3221; 3222; 5478 (2); 9165; 10109; 10166; 15039
- СЫЙЛЫЙ** (3) ■ Бар башын сыйлый, юк – яшен ○ 7543 ● 13092 (2)
- СЫЙЛЫЙЛАР** (3) ■ Этне хужасы хакына сыйлыйлар ○ 3708 ● 10140; 13050
- СЫЙМАГАН** (6) ■ Сыймаган жиргә чөй кагу ○ 1989 ● 10237; 15576; 15747; 15949; 16422
- СЫЙМАС** (26 | 1) ■ Ике карбыз бер култыкка сыймас ○ 1602 ● 1936; 2099; 2644; 3090; 3132; 4731; 5589; 5801; 6992; 8249; 8599; 9001; 9040; 9462; 10175; 10193; 12187; 12671; 12702; 12759; 14077 (2); 15508; 16714; 16979, :1

- СЫЙМАСА** (1) ■ Тычкан, тишегенә сыймаса, койрыгына тубал тага, имеш ○ 3416
- СЫЙМАССЫН** (1) ■ Этне ияртсән, үзән сыймассын ○ 3703
- СЫЙМЫЙ** (9 | 1) ■ Араларына кыл да сыймый ○ 2425 ● 2441, :1; 2918; 12086; 12127; 13348; 14376; 15541; 15680
- СЫЙМЫЙСЫҢМЫ** (1) ■ Ишеккә сыймыйсыңмы, керергә кыймыйсыңмы? ○ 8370
- СЫЙНЫ** (2) ■ Яхшы сыйны кешегә куй, яхшы киемне үзән ки ○ 8830 ● 10167
- СЫЙПА** (1) ■ Этнең йонын уңайга сыйпа ○ 3719
- СЫЙПАГАН** (1) ■ Аюны сыйпаган белән сыер булмас ○ 2090
- СЫЙПАГАННЫ** (4) ■ Сыер сыйпаганны белмәс ○ 3195 ● 3378; 11717; 12231
- СЫЙПАНЫР** (1) ■ Тавис киенер дә ясаныр, аккош коеныр да сыйпаныр ○ 4120
- СЫЙПАП** (1) ■ Ярлы башын тырнап елаганда, бай корсагын сыйпап жырлар ○ 7445
- сыйпап → сылап-сыйпап**
- СЫЙПАРГА** (2) ■ Сыйларга сыен булмаса, сыйпарга телен булсын ○ 10164 ● 15512
- СЫЙПАСА** (1) ■ Бозауны кем сыйпаса, шуның кулын ялар ○ 3259
- СЫЙПАСАҢ** (2) ■ Яхшыны сыйпасаң, исеннән китми; яманны сыйпасаң, ишегеннән китми ○ 12380 (2)
- СЫЙПАУ** (3) ■ Йонны тискәре якка сыйпау ○ 2431 ● 2784; 2866
- СЫЙПЫЙЛАР** (2) ■ Көчекне дә башыннан сыйпыйлар ○ 3813 ● 13050
- СЫЙРАГЫН** (1) ■ Сыерлар су эчкәндә, бака сыйрагын тыга ○ 3209
- СЫЙРАК** (2) ■ Аш та су, баш та сыйрак ○ 9433 ● 12749
- СЫЙРАКЛЫ** (1) ■ Тәртә бутазлы, салам сыйраклы ○ 10364
- СЫЙСА** (1) ■ Аяк сыйса, баш сыяр ○ 10891
- СЫЙСЫЗ** (1) ■ Сыйсыз жирдә кунак тормас ○ 10168
- СЫЙФАТКА** (1) ■ Санарга санлы булсын, сыйфатка затлы булсын ○ 7953
- СЫЙФАТЫ** (4) ■ Киберлек – кәрлә сыйфаты, кечелек – бәндә сыйфаты ○ 12011 (2) ● 12045; 12774
- СЫЙФАТЫН** (2) ■ Маңгай тире эшнең сыйфатын яхшырта ○ 6108 ● 10291
- СЫККАН** (1) ■ Тасылын белгән таш сыккан ○ 6374
- СЫКРЫЙ** (1) ■ Атасына тисәң – баласы сыкрый, үгезенә тисәң – танасы ○ 14368
- сыктап → елап-сыктап**
- СЫЛАГАН** (3) ■ Хәтерне буран сылаган ○ 1229 ● 2077; 8361
- СЫЛАМАГАН** (1) ■ Камыр белән сыламаган – эт ашамас эле ○ 9464
- СЫЛАНЫР** (1) ■ Әрсең кеше сумала булып сыланыр ○ 11331
- СЫЛАП-СЫЙПАП** (1) ■ Хатын-кыз – мамык мөндәр: сылап-сыйпап торсаң гына күпереп тора ○ 13720
- СЫЛТАВЫ** (4 | 2) ■ Бирмәсең сылтавы күп ○ 8127 ● 13295, :1, :2; 13337; 14299
- СЫЛТАР** (3) ■ Уракчының уңмаганы уракка сылтар ○ 1456 ● 14951; 16860
- СЫЛТАУ** (4) ■ Уңмаганга олан сылтау ○ 6537 ● 8880; 16750; 16867
- СЫЛТАУСЫЗ** (1) ■ Сылтаусыз мәкаль дә әйтелми ○ 16401
- СЫЛТЫЙ** (4) ■ Үгез үгезгә сылтый, үгез мөгезгә сылтый ○ 3309 (2) ● 16966 (2)
- СЫЛУ** (11) ■ Казан кайда – сүз шунда, сылу кайда – күз шунда ○ 10671 ● 10682; 10694; 10695; 12743 (3); 12760 (2); 13080; 14119
- СЫЛУЛЫКТАН** (1) ■ Сылулыктан файда юк, акылы-һушы булмаса ○ 11625
- СЫЛЫЙ** (1) ■ Кояшны балчык белән сылдый алмассын ○ 46
- СЫМАК** (4) ■ Әвене янган кеше сымак кылана ○ 1511 ● 4142; 4540; 4708
- СЫМАН** (1) ■ Язгы бизгәк сыман ябышып тора ○ 15365
- СЫНА** (8) ■ Тимер нечкә жирдән сына ○ 299 ● 1711; 1957; 2757; 14807; 15646 (2); 15886
- СЫНАГАННЫ** (2) ■ Бер сынаганны ике сынасаң, шайтан көләр ○ 11104 ● 11105
- СЫНАЛА** (4) ■ Кош вагада сынала ○ 3851 ● 5536; 6907; 14783
- СЫНАЛГАН** (1) ■ Сыналмаган фәрештәдән сыналган шайтан артык ○ 16751
- СЫНАЛМАГАН** (4) ■ Сыналмаган атның артынан үтмә ○ 2681 ● 5305; 13419; 16751
- СЫНАЛЫР** (6) ■ Алтын утта сыналыр, әдәм эштә сыналыр ○ 6019 (2) ● 11066 (2); 13444 (2)
- СЫНАМАК** (1) ■ Ир сынамак – бурыч ○ 13502
- СЫНАМЫЙЛАР** (1) ■ Бер сынаганны мең сынамыйлар ○ 11105
- СЫНАМЫЙЧА** (1) ■ Көчөңне сынамыйча сәңкә күтәрмә ○ 10781

- СЫНАП** (2) ■ Ат алсаң сынап ал, акча алсаң санап ал ○ 2470 ● 13116
- СЫНАР** (17) ■ Каты таш ватылыр, каты ағач шарт сынар ○ 126 ● 1401; 1687; 1693; 1707; 1744; 1748; 1884; 2487; 6812; 7074; 8715; 9950; 10088; 14838; 14875; 14928
- СЫНАСАҢ** (1) ■ Бер сынаганны ике сынасаң, шайтан көләр ○ 11104
- СЫНАТ** (1) ■ Батырлыгыңны майданга сынат ○ 6637
- СЫНАШ** (1) ■ Кода булганчы бик сынаш, кодалашкак бик сыйлаш ○ 14624
- СЫНГАН** (6) ■ Борынғының борыны сынган, ди ○ 778 ● 1304; 3225; 13771; 16926 (2)
- СЫНГАНЫ** (2) ■ Имән ағачының иелгәне – сынғаны ○ 1726 ● 13459
- СЫНДЫ** (2) ■ Арбам сынды дип күчтән калма, башым авырта дип эштән калма ○ 6021 ● 14420
- СЫНДЫРА** (7) ■ Чыгымчы ат төртә сындыра ○ 2694 ● 3728; 13704; 15550; 15799; 15825; 16176
- СЫНДЫРАМ** (1) ■ Энем кырлач әйткән: «Агам кырлачны уздырам, ашь киленнәрнең көятәсен сындырам» ○ 969
- СЫНДЫРАСЫ** (1) ■ Қоры ағачны сындырасы жиңел, қоры гыйшықтан аерыласы жиңел ○ 12712
- СЫНДЫРАСЫҢ** (1) ■ Баланы жай бөксәң – күндерәсен, кинәт бөксәң – сындырасың ○ 13987
- СЫНДЫРГАН** (1) ■ Арыслан, айга менәмен дип, аяғын сындырган ○ 2032
- СЫНДЫРГАНЫ** (1) ■ Мөгезен сындырганны болан онытмас, атасын хурлаганны утлан онытмас ○ 14373
- СЫНДЫРДЫМ** (1) ■ Болай да ярлы, өстенә кабырганы сындырдым ○ 7529
- СЫНДЫРМА** (3) ■ Жимешен аша, ботағын сындырма ○ 1830 ● 2458; 3173
- СЫНДЫРМЫЙ** (1) ■ Жылы сөяк сындырмый, салкын жанны тындырмый ○ 1205
- СЫНДЫРМЫЙЛАР** (3) ■ Тумаган туры алашаның сөяген сындырмыйлар ○ 2778 ● 3714; 7003
- СЫНДЫРСАҢ** (1) ■ Еланның тешен сындырсаң да, агуы кала ○ 4651
- СЫНДИРУ** (1) ■ Күңелне сындыру тиз, чәчәкне сулдыру тиз ○ 11239
- СЫНДЫРЫП** (5) ■ Бүрегә азык бирсәң, тешен сындырып бир ○ 2171 ● 7081; 9186; 16838; 17009
- СЫНДЫРЫП** (5) ■ Март: «Хут урынында булсам, сыерның мөгезен сындырып идем», – дип әйтә, ди ○ 920 ● 959; 6500 (2); 11307
- СЫНДЫРЫЛАР** (1) ■ Күрше капкасын казма, үзеңнекен сындырырлар ○ 5186
- СЫНДЫРЫРЛЫК** (2) ■ Февральдә сыер мөгезен сындырырлык суықлар була ○ 960 ● 16810
- СЫНДЫРЫРСЫҢ** (3) ■ Бүрәнәне ургасыннан тотма – сындырырсың ○ 1909 ● 2862; 5687
- СЫНМАВЫННАН** (1) ■ Өчаякның бер аягы сынса, калган икесе сынмавыннан файда юк ○ 10005
- СЫНМАС** (4) ■ Сыгылмалы тал сынмаса, сыгылмаса имән сынар ○ 1748 ● 6812; 10246; 16062
- СЫНМАСА** (1) ■ Эт, туенда аягы сынмаса, ул туйны туйга санамый ○ 3639
- СЫНМАСЫН** (2) ■ Тешен сынса да, серен сынмасын ○ 12551 ● 13691
- СЫНМЫЙ** (6) ■ Тоткан жирдән чыбык сынмый ○ 1945 ● 1957; 5070; 12580; 15501; 16122
- СЫНСА** (6) ■ Тимер сынса эртеп коярсың, дуслык сынса коялмасың ○ 5484 (2) ● 7285; 10005; 10251; 12551
- СЫНУ** (4) ■ Имән ағачының иелүе – сыну шикелле, ир егетнең ике сөйләве – үлү шикелле ○ 13460 ● 13957; 14414 (2)
- СЫНЫ** (4) ■ Ине барның бую бар, бую барның сыны бар ○ 581 ● 3791; 9957; 12653
- сыны** → **бую-сыны**
- СЫНЫЙ** (3) ■ Ерак юл атны сыный, авыр юл ирне сыный ○ 6757 (2) ● 12736
- СЫНЫЙМ** (1) ■ Көч сыныйм дип кеше үтергән ○ 10838
- СЫНЫК** (4) ■ Сынык бөтен булмас ○ 614 ● 9685; 9971; 14197
- СЫНЫКНЫ** (1) ■ Алган сыныкны калдырмыйлар ○ 9531
- СЫҢАР** (5) ■ Күршең сукыр булса, сыңар күзеңне йом ○ 5221 ● 5739; 7904; 9041; 11217
- СЫҢАРЫ** (1) ■ Икенең бере – игезең сыңары ○ 7907
- СЫПЫР** (1) ■ Булса унбер сентябрь, жәйдән инде бит сыпыр ○ 782
- СЫПЫРГАН** (1) ■ Йонны ятышына таба сыпырган яхшы ○ 2362
- СЫПЫРСАҢ** (5) ■ Жаена сыпырсаң – юрга булыр, кирегә сыпырсаң – чыгымчы булыр ○ 2813 (2) ● 3009; 3361 (2)
- СЫПЫРЫП** (2) ■ Маңгайга ызылган язмышыңны тир белән сыпырып төшереп булмый ○ 14930 ● 17009
- СЫРА** (1) ■ Гыйлемлек сыра түгел, авызга коелмый ○ 16572
- СЫРГА** (1) ■ Алтын сырға колакны уяр, алтын итек аякны уяр ○ 8762
- СЫРЛАНДЫ** (1) ■ Тутый аяғын күрөп хурланды, буюн күрөп сырланды ○ 4160

- СЫРЛАНЫҢ** (1) ■ Сырланның, үзен өзсән дә, тамыры кала ○ 1303
СЫРЛЫ (2) ■ Сырлы күкәй сабан туенда гына була ○ 4300 ● 9957
СЫРПАЛАНМА (1) ■ Сөйгәнгә сөял, сөймәгәнгә сырпаланма ○ 12750
СЫРТКА (2) ■ Койрыкны сыртка салу ○ 2438 ● 15993
СЫРТЛАНАН (1) ■ Сыртланан ашалганчы арысланнан ашал ○ 2333
СЫРТНЫ (1) ■ Сыртны жиргә салырга теләмәү ○ 10847
СЫРТТА (1) ■ Эш хутта, койрык сыртта ○ 6321
СЫРТЫ (2) ■ Атым чаман булса да, сырты аман ○ 2603 ● 4470
СЫРТЫН (2) ■ Бүре арыгын белгертмәс, эткә сыртын кабартыр ○ 2128 ● 3552
СЫРТЫНДА (1) ■ Көжә – тауда, мамыгы – сыртында ○ 3038
СЫРТЫННАН (1) ■ Белмәгән атның сыртынан әйлән ○ 2629
СЫРХАВЫ (1) ■ Күңел сырхавы – күп сөйләү ○ 15939
СЫРХАВЫНА (1) ■ Сырхавына күрә дәвасы ○ 15278
СЫРХАУ (4) ■ Сорау – сырхау, бирмәсә – үлем ○ 8183 ● 10270; 15357; 15366
СЫРХАУГА (1) ■ Бал – ару, житмеш төрле сырхауга дару ○ 9150
СЫРХАУНЫҢ (1) ■ Сырхауның бар тазасы, тазаның бар үлеме ○ 15279
СЫРЫ (1) ■ Сырлы аякның сыры китсә дә сыны китми, ди ○ 9957
СЫРЫШЫР (1) ■ Тырыш эшкә тырышыр, ялкау ашка сырышыр ○ 6505
СЫТАМ (1) ■ Сыер, басса, сытам дип баса, ди ○ 3184
СЫТЫЛМЫЙ (1) ■ Ут эчендә тоткан йомырка сытылмый ○ 4339
СЫТЫП (1) ■ Чырай сытып аш биргәнче елмаеп агу бир ○ 10189
СЫЧКАН (3) ■ Мәче сычкан оясына керә алмас ○ 3357 ● 3367; 3597
СЫЯ (8) ■ Ике тәкә башы бер казанга, мөгезе булмаса, сыя ○ 3131 ● 5019; 5445; 8413; 12127; 13348; 15473; 15858
СЫЯР (6 | 1) ■ Ике ерткыч бер яланга сыяр, ике патша дөньяга сыймас ○ 5801 ● 7555; 8249; 10891; 15967; 16979; :1
СЫЯСЫН (1) ■ Күңел кин булса, тар жиргә дә сыясын ○ 11208

Т

- ТА** (137 | 1) ■ Авызыңны ач та айны әйт, күзеңне ач та көнне әйт ○ 1 (2) ● 36; 40; 53 (2); 64; 317; 1133; 1180; 1221; 1230; 1503 (2); 1553; 1681; 1715; 1727; 1959; 2023; 2145; 2441; 2464; 2641; 2652; 2653; 2688; 2718; 2763 (2); 2788; 3002; 3030; 3066; 3085; 3106 (2); 3546; 3828; 3847; 3871; 3891; 3896; 3904; 3907; 3926; 4101; 4178; 4179; 4278; 4279; 4318–4321; 4406; 4529; 4536; 5555 (2); 5567; 5667; 5977; 6480; 6587; 6725; 6925; 7062; 7565 (2); 7610; 7661; 7665; 7668; 7712; 7827; 7828; 8360; 8411; 8516; 8594; 8617; 8633; 8692; 8826; 9318; 9433 (2); 9553; 2; 9557; 9604; 9629; 9663; 9844; 10130 (2); 10248; 10328; 10358; 10643; 10725; 10785 (2); 10855; 11000 (2); 11002; 11109; 11471; 11524; 11537; 11745; 11767; 11774; 12241; 12252; 12615; 12779; 13319; 13320; 13323; 13906; 14043 (2); 14047; 14139 (2); 14566; 14692; 14702; 15050; 15094; 15179; 15294; 15496; 15833; 16947 (2)
ТАБА (55) ■ Тау астына көлөп чаба, үргә таба елап менә ○ 234 ● 432; 794; 1652; 2182; 2229; 2362; 2408; 3394; 3431; 3594; 3620; 3655; 4588; 4803; 4899; 5967; 6055; 6159; 6771 (2); 7069; 7395; 7396; 7585; 7656; 7710; 7769; 7782; 8290; 9060; 9182; 9306; 9726; 9958; 9959; 10012; 10035; 10980; 11021; 11022; 11542; 12510; 12853; 12884; 13041; 13614; 13943; 14839; 15538; 15563; 16023; 16545; 16667 (2)
ТАБАБЫЗ (1) ■ Акча безне тапмый, без акчаны табабыз ○ 7819
ТАБАГА (3 | 5) ■ Майсыз коймак табага ябыша ○ 9305 ● 10031, :1, :2, :3, :4, :5; 10697
ТАБАГАЧ (2) ■ Табагач урын сорамай ○ 9960 ● 10110
ТАБАГАЧКА (1) ■ Табагачка кисәү такма ○ 9961
ТАБАГАЧЫ (1) ■ Берәүгә – таба ашы, берәүгә – табагачы ○ 9182
ТАБАГАЧЫҢ (1) ■ Табагачың булгач, табаң ничек булмасын ○ 9962
ТАБАГЫ (7) ■ Көн дә килгән – көл чүмече, ай да килгән – ай табагы ○ 896 ● 6030; 9146; 9874; 9879; 9998; 10150
ТАБАГЫМ (2) ■ Эшкә булса – уф табаным, ашка булса – китер табагым ○ 6325 ● 8176
ТАБАГЫН (2) ■ Шулласын эч, табагын безгә калдыр ○ 9732 ● 9748
ТАБАГЫНА (1) ■ Табагына карап ашын эч, анасына карап кызын коч ○ 14317

- ТАБАГЫҢА** (1) ■ Ашаган табагына төкөрмә ○ 9876
ТАБАГЫҢДА (2) ■ Табагында ашың булса, дуслар яхшы; табагында ашың бетсә, туганнар яхшы ○ 14677 (2)
- ТАБАДА** (4) ■ Оят өлеше – табада камыр ○ 9315 ● 10036; 13369; 14643
ТАБАДАН (4) ■ Уеннан – уймак, табадан – коймак ○ 6691 ● 9198; 9307; 13570
- ТАБАК** (1) ■ Алдыңа табак куйдым, кулыңа пычак бирдем ○ 10207
- ТАБАККА** (10) ■ Бүре баласын салсаң табакка, тәгәрәп төшә тагаракка ○ 2136 ● 2877; 2985; 3716; 6559; 9700; 9936; 10037; 10670; 12195
- ТАБАКНЫКЫН** (| 1) ■ Илөктәген чилөккә, табакныкын савытка ○ 10028:3
ТАБАК-САВЫТ (3) ■ Табак-савыт шалтырамый тормый ○ 9963 ● 10003; 13329
- ТАБАКТА** (2) ■ Симез – табакта, дус киңәштә беленә ○ 5474 ● 9588
- ТАБАКТАН** (3) ■ Ашлы табактан аша атлама ○ 9136 ● 10024; 14118
- ТАБАЛАР** (1) ■ Бәхет үзе килми, ияреп тә йөрми – аны эзләп табалар ○ 14836
- ТАБАЛМАС** (1) ■ Сукыр куйганны күзлө табалмас ○ 15262
- ТАБАМ** (1) ■ Бер колга: «Азат булдың», – дигәннәр. «Алай булгач, акча табам да кол сатып алам!» – дигән ○ 5754
- ТАБАН** (6) ■ Этнен койрыгы да үзенә табан көкрә ○ 3721 ● 4514; 10574; 11395; 14610; 15693
- ТАБАҢНАН** (3) ■ Тәбәнәк кеше – табаннан тузган ○ 10807 ● 10957; 15708
- ТАБАҢНАР** (1) ■ Табаннар таш булу ○ 11041
- ТАБАҢЫ** (7) ■ Борчак, күпме генә сикерсә дә, табаны вата алмый ○ 1545 ● 2573; 2849 (2); 3395; 3725; 7079
- ТАБАҢЫМ** (1) ■ Эшкә булса – уф табаным, ашка булса – китер табакым ○ 6325
- ТАБАҢЫН** (3) ■ Акча керсә, уч табанын үбүчән ○ 7820 ● 10995; 11015
- ТАБАҢЫНА** (1) ■ Теле табанына житкән ○ 15694
- ТАБАҢЫҢА** (1) ■ Ат чаманына менгәнче ике табаныңа ялын ○ 2525
- ТАБАҢЫҢНАН** (1) ■ Түбәннән керер, табаныңнан чыгар ○ 10365
- ТАБАҢЫҢНЫ** (1) ■ Табаныңны ярып тоз сибәр ○ 11042
- ТАБАҢ** (1) ■ Табагачың булгач, табаң ничек булмасын ○ 9962
- ТАБАР** (57) ■ Су, ага-ага, юлын табар ○ 422 ● 1970 (2); 2169; 2414; 2540 (2); 2541 (2); 4128; 4723; 4729; 5206; 5441 (2); 5450 (2); 6066; 6510; 6511; 6659 (2); 6830; 7377; 7433 (2); 8854; 9223; 10973 (2); 11172; 12261; 12497 (2); 12560; 12612; 12641; 13450 (2); 13701 (2); 13890 (2); 13893 (2); 14487; 14646; 15234; 15266; 15624; 15634; 15650; 15859 (2); 16258 (2); 17003
- ТАБАРГА** (3) ■ Кирәгенне тырнап-казынып табарга тавыктан өйрән ○ 4284 ● 11596; 15802
- ТАБАРЛЫК** (1) ■ Эт белән эзләсәң дә табарлык түгел ○ 3789
- ТАБАРСЫҢ** (7) ■ Дуслар хәтерен калдырсаң, дошман хәтерен табарсың ○ 5383 ● 6113; 6503; 14553 (2); 16159; 16877
- ТАБАРЫ** (1) ■ Ашына күрә табагы, эшенә күрә табары ○ 6030
- ТАБАСЫНА** (2) ■ Табасына күрә тәбәсә, хезмәтенә күрә бәясә ○ 6122 ● 9964
- ТАБАЧАГЫҢ** (1) ■ Әжәленне нәрсәдән табачагың мангаңа язылмаган ○ 15400
- ТАБИБ** (2) ■ Бар да сау булса, табиб авыру булыр ○ 15198 ● 15352
- ТАБИБКА** (1) ■ Күп авырган кеше үзе дә табибка әйләнә ○ 15235
- ТАБИГАТЕ** (1) ■ Чаян явызлыктан чакмый, табигате шулайга чага ○ 4691
- ТАБИГАТЬ** (2) ■ Мәхәббәт – табигать бүләге ○ 12729 ● 16608
- ТАБУ** (6) ■ Жиде кат жир астына керсә дә, эзләп табу ○ 250 ● 630; 5395; 7378; 13944; 14134
- ТАБУГА** (1) ■ Баланы табуга караганда тәрбияләү кыен ○ 13983
- ТАБУЧЫ** (2) ■ Ир – табуучы, хатын – туздыручы ○ 13834 ● 14015
- ТАБУЫ** (2) ■ Малны табуы бер кыен, тотта белү – ике кыен ○ 7397 ● 7706
- ТАБЫ** (2) ■ Айның балкуыннан элек табы күзгә төшә ○ 22 ● 15300
- ТАБЫЛА** (25) ■ Тимер булса, алтын да табыла ○ 297 ● 682; 1467; 2395; 2490; 2513; 6153; 6591; 6635; 7358; 7575; 9127; 9327; 10288; 10293; 10718; 11255; 11406; 11538; 11568; 12694; 13504; 14443; 16465; 17056
- ТАБЫЛГАН** (2) ■ Яраксыз табылган таш өй почмагына китә ○ 205 ● 16407
- ТАБЫЛДЫ** (2) ■ Турбы тулганда кизәк табылды ○ 9968 ● 15360
- ТАБЫЛДЫК** (1) ■ Табылдык малга ия күп ○ 7415
- ТАБЫЛМАГАН** (1) ■ Табылмаган мал тау чаклы ○ 7416

- ТАБЫЛМАС** (14) ■ Бармаган жирдө бакыр бар, барсаң тимер табылмас ○ 271 ● 1091; 2363; 5667; 7385; 7807; 8873; 9973; 14081 (2); 14141; 14756; 15816; 16757
- ТАБЫЛМЫЙ** (12) ■ Бишке урын табыла, бергә урын табылмый ○ 682 ● 1467; 6253; 7341; 7385; 7560; 7804; 10288; 11406; 13504; 14956; 16593
- ТАБЫЛСА** (5) ■ Эшсез бәхет табылмый, табылса да тагылмый ○ 6253 ● 6955; 12779; 13505; 14956
- ТАБЫЛЫР** (22) ■ Камышы күренсе, чишмәсе табылыр ○ 1283 ● 1524; 1534; 2351; 2591; 4698; 5030; 7182; 7666; 7775; 7806; 7935; 9369; 9977; 10242; 10247; 13505; 14141; 14682; 15202; 15413 (2)
- ТАБЫН** (5) ■ Яхшы айгыр табын ташламас ○ 2768 ● 10157; 10170; 10221; 14644
- ТАБЫНГА** (2) ■ Талашлы табынга шайтан ияләшер ○ 9339 ● 10083
- ТАБЫНГАН** (1) ■ Алтынга табынган – акылдан абынган ○ 7764
- ТАБЫНГАННЫ** (1) ■ Алтын жем итә, табынганны жен итә ○ 7761
- ТАБЫНДА** (3) ■ Тар табында чәй эчкәнче, киң табында су эч ○ 9708 (2) ● 15507
- ТАБЫНДАШ** (1) ■ Һәр табындаш тугандаш түгел ○ 10206
- ТАБЫНДЫРА** (1) ■ Бурыч багындыра, кылыч табындыра ○ 5562
- ТАБЫННАН** (2) ■ Тавышлы табыннан фәрештә качар ○ 9338 ● 13114
- ТАБЫНЫ** (1) ■ Кунакчыл кешенең табыны буш булмый ○ 10148
- ТАБЫНЫНДА** (1) ■ Ишек алдында сыерың булса, табынында маең булыр ○ 3166
- ТАБЫП** (8) ■ Вақыт белән якут табып була, якут белән вақыт табып булмый ○ 797 (2) ● 6292; 6617; 7697; 8757; 12321; 13135
- ТАБЫР** (1) ■ Туган туганны табыр, ятка бәласе калыр ○ 14680
- ТАБЫШ** (6) ■ Куян табыш артыннан киткән, койрыксыз кайткан ○ 2255 ● 6219; 6955; 7870; 9239; 9241
- ТАБЫШКАН** (2) ■ Яратканга ябышкан, болар каян табышкан ○ 12807 ● 13258
- ТАБЫШЛЫ** (1) ■ Табышлы бүре өненә керә, табышсыз бүре камауга элгә ○ 2201
- ТАБЫШМАК** (3) ■ Мәзәк – күнел ачкычы, табышмак – зиһен ачкычы ○ 16388 ● 16406; 16407
- ТАБЫШМАКНЫ** (1) ■ Табышмакны көндөз әйтсәң, бүре очрый, имеш ○ 16408
- ТАБЫШСЫЗ** (2) ■ Табышлы бүре өненә керә, табышсыз бүре камауга элгә ○ 2201 ● 12905
- ТАБЫШТАН** (1) ■ Йөз табыштан йөз таныш артык ○ 5453
- ТАБЫШЫ** (1) ■ Белеше кайда – йомышы шунда, танышы кайда – табышы шунда ○ 5303
- табышы → файдасы-табышы**
- ТАБЫШЫН** (1) ■ Бай табышын сөйләгәндә ярлы төшен сөйли ди ○ 7189
- ТАБЫШЫР** (1 | 1) ■ Туган туган белән табышыр, ятка бәла ябышыр ○ 14679 ● 15762:1
- ТАВИС** (6 | 1) ■ Тавис каурыйлары таккан карга ○ 4016 ● 4119, :1; 4120–4123
- ТАВИСНЕҢ** (1) ■ Тависнең төзәнмәгәнә булмас, хатынның бизәнмәгәнә булмас ○ 13674
- ТАВИСНЫҢ** (1) ■ Тависның күлмәге ефәк булса да, аягы ыштыр булыр ○ 4124
- ТАВЫ** (5) ■ Ослан тавы күренә ○ 232 ● 233; 246; 9738; 14599
- ТАВЫГЫ** (14) ■ Кемнен тарысы – шуның тавыгы ○ 1549 ● 4280; 4281; 4292; 4348; 4356; 5192–5194; 5208; 5247; 7302; 8599; 12010
- ТАВЫГЫҢ** (1) ■ Күршең бай булса, тавыгың түк булыр ○ 5217
- ТАВЫК** (88 | 1) ■ Аю тора торган урын кыйммәт түгел, тавык тырмаша торган урын кыйммәт ○ 2081 ● 2287; 2303; 2309; 3980; 4236; 4246; 4265–4270; 4272; 4276; 4278; 4279; 4286; 4288; 4290; 4291; 4293; 4297; 4301–4323; 4324, :1; 4325–4328; 4333; 4335; 4343; 4345; 4353; 4357–4360; 4372; 4375; 4421; 4422; 4425; 5264; 5797; 7472 (2); 7827; 8285; 8306; 8337; 9774; 9844; 10217; 11845; 12644; 13386; 14045; 14284; 15011; 16406; 16653; 16684; 16866; 17054; 17062
- ТАВЫККА** (5 | 1) ■ Сукур тавыкка бакра да бодай ○ 4298 ● 4298:1; 4349; 4361; 4395; 16998
- ТАВЫКЛАРНЫҢ** (1) ■ Урак ае – тавыкларның сусыз ае, балаларның үксез ае ○ 958
- ТАВЫКЛАРЫ** (1) ■ Ике этәч сугышканда тавыклары кытактар ○ 4367
- ТАВЫКНЫ** (6) ■ Кабып йотар алдыннан төлке дө тавыкны мактый ○ 2288 ● 4248; 4329; 4362; 9777; 11841
- ТАВЫКНЫҢ** (8) ■ Кыткылдаган тавыкның барысы да күкәй салмас ○ 4287 ● 4299; 4330–4332; 4337; 4340; 4428
- ТАВЫКСЫЗ** (1) ■ Төлке әйткән: «Үзем өчен әйтүем түгел, әмма тавыксыз кетәк утка чыксын!» – дигән, ди ○ 2304
- ТАВЫКТАН** (8) ■ Бу чакта йомырка тавыктан күп белә ○ 780 ● 838; 4271; 4283; 4284; 4334; 4338; 4347

- ТАВЫМ** (1) ■ Тәбәнәк булса да, тавым бар ○ 244
- ТАВЫН** (1) ■ Һәркем үз менгән тавын, биек булсын, ди ○ 222
- ТАВЫНА** (2) ■ Тавына күрә төлкесе, заманына күрә көлкесе ○ 946 ● 11144
- ТАВЫҢ** (2) ■ Атаң үлде – таянган тавың ауды ○ 14333 ● 14391
- ТАВЫШ** (8) ■ Кориған камыш ерактан тавыш бирер ○ 1285 ● 5264; 6718; 7882; 9871; 10914; 14643; 15808
- ТАВЫШКА** (2) ■ Тимерче шакылдауны тавышка санамас ○ 312 ● 1564
- ТАВЫШЛЫ** (5) ■ Тавышлы йортта бәрәкәт булмас ○ 8286 ● 9338; 13835 (2); 16365
- ТАВЫШНЫ** (2) ■ Тау, бик зур булса да, үзенә кычкырганны яратмый: тавышны кире кайтара ○ 154 ● 8334
- ТАВЫШСЫЗ** (3) ■ Сай елга шалтырап ага, тирән елга – тавышсыз ○ 419 ● 468; 13683
- ТАВЫШЧАН** (1) ■ Үзе тавышчан да, изгелеккә авышчан ○ 16333
- ТАВЫШЫ** (17 | 2) ■ Чалгы тавышы чыга башласа, янгыр ява башлый, ди ○ 1321 ● 2104; 3888; 3997:1; 4005; 4119:1; 4254; 4373; 4529; 5842; 8818; 9890; 9994; 13820; 14261; 14609; 16308; 16309; 16343
- ТАГ** (1) ■ Яхшы тел таг биләр ○ 15649
- ТАГА** (2) ■ Тычкан, тишегенә сыймаса, койрыгына тубал тага, имеш ○ 3416 ● 7782
- ТАГАН** (3) ■ Тар өйгә таган, биек өйгә баган ○ 8287 ● 10004 (2)
- ТАГАР** (1) ■ Куштан үзенә үзе табар, уңганга мулла кызын тагар ○ 17003
- ТАГАРАГЫНДА** (1) ■ Сьерның сөте жиленендә түгел, тагарагында ○ 3216
- ТАГАРАК** (1) ■ Ярык тагарак янында калу ○ 10051
- ТАГАРАККА** (7) ■ Бүре баласын салсаң табакка, тәгәрәп төшә тагаракка ○ 2136 ● 3716; 6559; 9965; 10037; 11279; 12195
- ТАГАРЛАР** (1) ■ Какма кеше капкасын – үз капкаңны кагарлар; такма кешегә исем – үзенә исем тагарлар ○ 8611
- ТАГУ** (2) ■ Ана тау да тагу түгел ○ 223 ● 653
- ТАГУЧЫ** (1) ■ Яхшы атка кыңгырау тагучы күп була ○ 2724
- ТАГЫ** (7) ■ Һәрнәрсенәң йөзө бар, йөз астында үзе бар, үлчәве бар, саны бар, кирәк булса тагы бар ○ 638 ● 1353; 1590; 4299; 4324; 13623; 14735
- ТАГЫЛГАН** (1) ■ Муенга тагылган таш булдың ○ 231
- ТАГЫЛГАЧ** (1) ■ Артыңа бер тубал тагылгач, тартмый хәләң юк ○ 9869
- ТАГЫЛМЫЙ** (2) ■ Эшсез бәхет табылмый, табылса да тагылмый ○ 6253 ● 14956
- ТАГЫЛСА** (2) ■ Ат тагылса өзелер, дан тагылса өзелмәс ○ 11068 (2)
- ТАГЫЛЫЙ** (1) ■ Агыйль белән тагыйль ○ 5513
- ТАГЫЛЫП** (1 | 1) ■ Дегет чиләге арбага тагыйль йөри-йөри дә барыбер ватыла ○ 7016:2 ● 7017
- ТАГЫН** (13) ■ Тора-тора да, тагын бер китереп ора ○ 1142 ● 2257; 2848; 7620; 8994; 9507; 11043; 11718; 12584; 14799; 15150; 15360; 15802
- ТАГЫП** (| 1) ■ Дегет чиләген арбага тагып жибәрсән, кая кадәрле дә өстерәлә ○ 7016:3
- ТАЕ** (3) ■ Биясенә атлансаң, тае үзе ияреп кайтыр ○ 2825 ● 2870; 14667
- ТАЕМ** (1) ■ Балакаем, булыр сиңа ала таем ○ 14170
- ТАЕН** (2) ■ Якын күргән дустаның атын алма, таен ал ○ 5495 ● 12282
- ТАЕЦ** (1) ■ Ятның аты узганчы үзенң таец узсын ○ 14694
- ТАЕП** (3) ■ Хәлдән таеп егылган атка бүре куркыныч түгел ○ 2691 ● 3159; 12646
- ТАЖ** (2) ■ Берәүнең башына – таж, берәүгә – таш ○ 5759 ● 13768
- ТАЖЫ** (1) ■ Гыйлем – башның тажы, байлык – жилкә йөгө ○ 16559
- ТАЗ** (20) ■ Өскә куйсаң – аз, аска куйсаң – таз ○ 743 ● 2382; 4057; 7382; 8646; 10470; 11102; 12673; 15218; 15287; 15288; 15289 (2); 15290–15293; 15305; 15315; 15351
- ТАЗА** (17) ■ Батсаң, таза суга бат ○ 346 ● 1444 (2); 1464; 1815; 5904; 6860; 8031; 8539; 9207; 9208; 9523; 10652; 11250; 15288; 15294; 15319
- ТАЗАЛЫГЫМ** (1) ■ Арулыгым – байлыгым, тазалыгым – саулыгым ○ 15349
- ТАЗАЛЫГЫН** (1) ■ Фил, күперне борыны белән төртеп, тазалыгын карый: борынына чыдаса, үзенә чыдый, ди ○ 3334
- ТАЗАЛЫК** (2) ■ Байлыкның башы – тазалык ○ 15196 ● 15295
- ТАЗАНЫҢ** (1) ■ Сырхауның бар тазасы, тазаның бар үлеме ○ 15279
- ТАЗАРА** (1) ■ Кайгысыз – кое суы эчеп тә тазара ○ 14894

- ТАЗАРМЫЙ** (2) ■ Шүре белән өрсәң дә, шуннан артык тазармый ○ 8742 ● 10029
- ТАЗАРТА** (1) ■ Теле табан астын тазарта ○ 15693
- ТАЗАРТСА** (1) ■ Юньсез бер көн мамык тазартса, өч көн сакалын тазартыр ○ 6553
- ТАЗАРТЫР** (1) ■ Юньсез бер көн мамык тазартса, өч көн сакалын тазартыр ○ 6553
- ТАЗАСЫ** (1) ■ Сырхаунын бар тазасы, тазаның бар үлеме ○ 15279
- ТАЗГА** (9) ■ Көнөм калды азга, аздан калды тазга ○ 1047 ● 6798; 12719; 12741; 12764; 13568; 15242; 15296; 15297
- ТАЗНЫ** (2) ■ Дуңгыз сазны яратыр, кырчын тазны яратыр ○ 15215 ● 15315
- ТАЗНЫҢ** (5) ■ Тазның гаебен бүреге капллы ○ 9016 ● 15236; 15298–15300
- ТАЗЫ** (5) ■ Заманың төлке булса, син тазы бул ○ 822 ● 9169; 15300; 15360; 15788
- ТАЙ** (40 | 2) ■ Таяк бирә тай көче ○ 1939 ● 1939:1; 2278; 2458; 2480; 2489; 2504; 2518 (2); 2531; 2549; 2774; 2776; 2847–2858; 2859; :1; 2868; 2869; 2871; 5124; 5214; 7287; 7437; 7519; 8487; 10331; 11742; 12101; 14369; 14577; 15030
- ТАЙГА** (11) ■ Ат азгыны тайга яяер ○ 2465 ● 2538; 2860; 2862–2865; 2872; 7138; 7145; 15010
- ТАЙГАК** (2) ■ Түрә дөгвьәкәр булса, йөгөнөп булмас, түбә тайгак булса, чыгып булмас ○ 5909 ● 6898
- ТАЙГАКТА** (1) ■ Тайгакта таяк та юлдаш ○ 6925
- ТАЙГАН** (2) ■ Эштә ашыккан күп тая, күп тайган күп егыла ○ 6258 ● 10649
- ТАЙГАННАН** (1) ■ Баткан тайганнан көлгән ○ 114
- ТАЙДАН** (3) ■ Тумаган тайдан кысрак бия артык ○ 2834 ● 2861; 11783
- ТАЙКАЛЫ** (1) ■ Тайкалы чакны яхшы ата-ана өендә торырга, тастарлы булгач авыр ○ 14449
- ТАЙЛАР** (1) ■ Атлар су эчкөндә тайлар боз ялы ○ 2555
- ТАЙЛАРНЫ** (1) ■ Бай булсын, абзары тулы тай булсын, ул тайларны симертсен, абзарларын жимертсен ○ 7519
- ТАЙЛЫ** (2) ■ Тайлы биядән күл курка ○ 2833 ● 13337
- ТАЙЛЫЙ** (1) ■ Алга киткөндә алаша да тайлы ○ 2773
- ТАЙЛЫККАН** (1) ■ Тай артынан йөргән – тайлыккан ○ 2851
- ТАЙМАС** (2) ■ Дагалы ат таймас ○ 2640 ● 10004
- ТАЙМАСЫН** (1) ■ Аяк тайса да, баш таймасын ○ 10892
- ТАЙНЫ** (2) ■ Тумаган тайны дагалуа ○ 2873 ● 3257
- ТАЙНЫКЫ** (1) ■ Акча байныкы, янчык тайныкы ○ 7658
- ТАЙНЫҢ** (5) ■ Ат белән тибешкән тайның аягы сынар ○ 2487 ● 2860; 7436; 12197; 16142
- ТАЙПА** (2) ■ Ир бала – тайпа тармагы, кыз бала – тайпа чөчөгә ○ 14114 (2)
- ТАЙСА** (1) ■ Аяк тайса да, баш таймасын ○ 10892
- ТАЙТ** (1) ■ «һайт» дигөндә тайт итү ○ 11397
- ТАЙЧАНМАС** (1) ■ Ялангач судан тайчанмас ○ 8825
- ТАК** (4) ■ Әдәмгә кол булганчы, койрык так та эт бул ○ 5977 ● 7067; 12771; 14741
- ТАККА** (1) ■ Талымсыз кунак такка калыр ○ 10171
- ТАККАН** (6) ■ Ат, кешегә ярымип диг, муенына камыт таккан ○ 2503 ● 2753; 4016; 7099; 8886; 16746
- ТАККАЧ** (| 1) ■ Арбага таккач, дегет чилөгә дә хажга барган, ди ○ 7016:1
- ТАКМА** (3) ■ Какма кеше капкасын – үз капкаңны кагарлар; такма кешегә исем – үзеңә исем тагарлар ○ 8611 ● 9961; 10948
- ТАКМАК** (2) ■ Сөйләсәң – такмак диләр, сөйләмәсәң – ахмак диләр ○ 15982 ● 16409
- ТАКМАКЧЫ** (1) ■ Яшьлегөндә мезәкче булсаң, картлыгыңда такмакчы булырсың ○ 15119
- ТАКМЫЙ** (1) ■ Яманның яла такмый көне юк ○ 12297
- ТАКМЫЙЛАР** (4) ■ Энжене эт муенына такмыйлар ○ 321 ● 2673; 2884; 7058
- ТАКСАЛАР** (1) ■ Тилеләргә кыңгырау таксалар, жизнең бәясе алтынга чыгар иде ○ 11666
- ТАКСАН** (1) ■ Дегет лагунын арбага таксаң хажга да бара ○ 7016
- ТАКСЫК** (1) ■ Барда – каксык, юкта – таксык ○ 7558
- ТАКТА** (9) ■ Такта тар булыр, бәясе бар булыр; кабык киң булыр, бәясе ким булыр ○ 1937 ● 1985; 4429; 7484; 8422; 9494; 9966 (2); 10802
- ТАК-ТАК** (1) ■ Сөйләсәм «так-так» дисең, сөйләмәсәм «ахмак» дисең ○ 16295
- ТАКТАСЫ** (5) ■ Путалак тактасы тулмый ○ 8374 ● 8379; 9978; 13949; 16350
- ТАКТАСЫЗ** (1) ■ Балтасыз, тактасыз кура корып булмый ○ 1903

- ТАКЫЛ** (1) ■ Эштә акыл да кирәк, такыл да кирәк ○ 6395
- ТАКЫЛДАВЫН** (1) ■ Бака бакылдавын куймас, яман такылдавын куймас ○ 12104
- ТАКЫЛДАП** (1) ■ Бака бакылдап туймас, телчән такылдап туймас ○ 15779
- ТАКЫЛДАШУМЫ** (1) ■ Акыллашумы бу, такылдашумы? ○ 16264
- ТАКЫЛДЫКТА** (1) ■ Иләктә су тормас, такылдыкта сүз тормас ○ 15865
- ТАКЫМЫ** (1) ■ Атка менгән кешенәң тай менеп такымы тулмас ○ 2549
- ТАКЫР** (9) ■ Такыр юлдан йөргәннәң эзе калмый ○ 6813 ● 7660; 8612; 8907; 10091; 10221; 11094; 11725; 14352
- такыр** → **тап-такыр**
- ТАКЫ-ТОКЫ** (2) ■ Такы-тоқы, мәче боты ○ 3396 ● 9446
- ТАЛ** (15) ■ Ком бар жирдә тал бар ○ 135 ● 492; 1732; 1736; 1744 (2); 1748–1750; 2349; 3874; 7068; 7093; 12896; 15886
- ТАЛА** (1) ■ Жәйгә чыкса, бытбылдык күкәй сала, тартайның көчөнәп арты тала ○ 3915
- ТАЛАВЫННАН** (1) ■ Черкинең талавыннан бигрәк безелдәвә яман ○ 4824
- ТАЛАМА** (1) ■ Этне үзең талама, эттән талат ○ 3710
- ТАЛАМАЙ** (1) ■ Эт иясен таламай ○ 3591
- ТАЛАН** (1) ■ Ялан-ялан ни талан ○ 14998
- ТАЛАНТСЫЗНЫ** (1) ■ Талантсызны күпмә талкысаң да сүз чыкмас ○ 6501
- ТАЛАП** (2) ■ Патша талап ала, хәерче теләнеп ала ○ 5868 ● 14926
- ТАЛАР** (3) ■ Эт этне, жиңсә, жылкәсеннән талар ○ 3657 ● 12271; 14855
- ТАЛАТ** (1) ■ Этне үзең талама, эттән талат ○ 3710
- ТАЛАТАЛАР** (1) ■ Этне эт белән талаталар ○ 3709
- ТАЛАУ** (7) ■ Ташка талау тими ○ 177 ● 2890; 3734; 14658; 15171; 15204; 16188
- ТАЛАУЛАГАН** (1) ■ Талаулаган тайдан биз ○ 2861
- ТАЛАУЛЫ** (1) ■ Талаулы ат – иясенә яу ○ 2684
- ТАЛАШ** (2) ■ Талаш – майлы аш түгел ○ 16055 ● 16056
- ТАЛАША** (1) ■ Эт күк талаша, мәче күк ялаша ○ 3794
- ТАЛАШКАН** (2) ■ Ир-егетнең булганы – талашкан сүзен алганы ○ 13480 ● 15218
- ТАЛАШКАНГА** (1) ■ Ике эт талашканга бер теләнче куанган ○ 5802
- ТАЛАШКАНДА** (1) ■ Ике эт талашканда, өченче эт, син катышма ○ 3480
- ТАЛАШКАННЫ** (1) ■ Талашканны тамырлык аша булса да урап уз ○ 16057
- ТАЛАШКАННЫҢ** (1) ■ Бер көн талашканның кырык көн насыйбы киселә, ди ○ 15794
- ТАЛАШКАНЧЫ** (1) ■ Дунгыз белән талашканчы, тамырлык жирдән урап үткәнәң хәерлерәк ○ 2878
- ТАЛАШЛЫ** (1) ■ Талашлы табынга шайтан ияләшер ○ 9339
- ТАЛАШМА** (1) ■ Бай белән даулашма, бүре белән талашма ○ 7152
- ТАЛАШСА** (5) ■ Ике карга талашса, бер козгынга жим төшәр ○ 3942 ● 4190; 7426 (2); 14666
- ТАЛАШСАЛАР** (1) ■ Дуслар талашсалар да ялашалар ○ 5381
- ТАЛАШСАҢ** (1) ■ Талашсаң килешергә юл калдыр ○ 16058
- ТАЛАШТЫРА** (1) ■ Байлык яраштыра, ярлылык талаштыра ○ 7252
- ТАЛАШТЫРЫР** (1) ■ Барлык яраштырыр, юклык талаштырыр ○ 7568
- ТАЛАШЧЫ** (2) ■ Авылда талашчы хатын булса, бүредән эт кирәкми ○ 13590 ● 13675
- ТАЛАШЧЫГА** (1) ■ Тиргәшчегә тиңләшмә, талашчыга таңланма ○ 16076
- ТАЛАШЫР** (9) ■ Авыл эте талашыр, бүре килсә ярашыр ○ 3433 ● 3632; 3634; 5134; 5770; 7317; 13838 (2); 14526
- ТАЛАШЫР-ТАЛАШЫР** (1) ■ Эт талашыр-талашыр, иснәшер дә ярашыр ○ 3633
- ТАЛӘБЕҢ** (1) ■ Таудай таләбең булганчы, түмгәктәй эшең булсын ○ 6123
- ТАЛӘП** (1) ■ Таләп кирәк, таләптән элгәре әдәп кирәк ○ 11281
- ТАЛӘПТӘН** (1) ■ Таләп кирәк, таләптән элгәре әдәп кирәк ○ 11281
- ТАЛГА** (2) ■ Яңгыр явып яр тулмас, асыл кош талга кунмас ○ 1163 ● 7934
- ТАЛГАН** (1) ■ Аргта калган – чаба-чаба талган ○ 676
- ТАЛГАНЧЫ** (1) ■ Яман атка менгәнче, жәяү йөрә талганчы ○ 2705
- ТАЛДАН** (1) ■ Алтмыш талдан бер кәрзин ○ 1885
- ТАЛДЫРА** (1) ■ Сагыз янак талдыра, цикләвек эш калдыра ○ 9322
- ТАЛДЫРГАН** (1) ■ Карыйлыктан яман нәрсә юк – алтмышка килсә гакулдан талдырган; ярлы-лыктан яман нәрсә юк – эчке серен дошманга алдырган ○ 15071

- ТАЛДЫРМАС** (1) ■ Читек аяк талдырмас, матур хәтер калдырмас ○ 10708
ТАЛДЫРЫП (1) ■ Тал дуга талдырып жигүгә яхшы ○ 7068
ТАЛИГЪ (1) ■ Бәхет булса, талигъ кирәкми; мөхәббәт булса, матурлык кирәкми ○ 14824
ТАЛКАН (7) ■ Тауны талкан итү ○ 236 ● 494; 1844; 6721; 9723; 9725; 13506
ТАЛКЫ (1) ■ Күпнең сүзе – тимер талкы ○ 5033
ТАЛКЫМЫЙЧА (1) ■ Житен талкымыйча йомшармас ○ 1573
ТАЛКЫП (1) ■ Сүздән сүс талкып булмый ○ 16027
ТАЛКЫСАҢ (2) ■ Талкышны күпме талкысаң да, талкыш булыр ○ 1562 ● 6501
ТАЛКЫШ (2) ■ Талкышны күпме талкысаң да, талкыш булыр ○ 1562 ● 14209
ТАЛКЫШНЫ (1) ■ Талкышны күпме талкысаң да, талкыш булыр ○ 1562
ТАЛМА (1) ■ Талымсызга салма тия, талымлыга талма тия ○ 9692
ТАЛМАС (2) ■ Кулалмашка кул талмас, эшлэгәннән кул калмас ○ 6092 ● 6504
ТАЛМЫЙ (1) ■ Май ашаганның йөрөгә талмый ○ 9298
ТАЛНЫ (1) ■ Талны чыбык чагында бөгәләр ○ 1751
ТАЛПАҢ (1) ■ Талпаң булып кадалу ○ 4848
ТАЛПЫҢ (1) ■ Егет булсаң, балпандай талпың ○ 12845
ТАЛПЫҢҢАН (1) ■ Талпыңган кош очмый калмас ○ 3870
ТАЛПЫҢСА (1) ■ Казны канатыннан бәйләсәң, күпме талпыңса да очалмас ○ 4250
ТАЛПЫНУЫННАН (1) ■ Толпар – тарбануыннан, шоңкар талпынуыннан билгелә ○ 2799
ТАЛСА (1) ■ Тырыш талмас, талса да аска калмас ○ 6504
ТАЛ-ТИРӘГЕН (1) ■ Былбылны алтын читлеккә япсаң да, үз тал-тирәген сагынып сайрап ○ 4093
ТАЛЫЙ (7 | 1) ■ Корчангы атны чебен дә талый ○ 2665 ● 3613; 3628:1; 4033; 4248 (2); 4768; 4829
ТАЛЫМ (2) ■ Тәмлегә талым кирәкми ○ 9360 ● 9722
ТАЛЫМЛЫ (2) ■ Талымлы дуңгызны ашату кыен ○ 2902 ● 13036
ТАЛЫМЛЫГА (2) ■ Талымлыга аш килешмәс ○ 9691 ● 9692
ТАЛЫМЛЫЛЫК (1) ■ Талымлылык егеткә туйда ғына килешә ○ 12906
ТАЛЫМСАК (1) ■ Бәбилә хатын талымсак булыр ○ 14295
ТАЛЫМСЫЗ (1) ■ Талымсыз кунак такка калыр ○ 10171
ТАЛЫМСЫЗГА (3) ■ Талымсызга салма тия, талымлыга талма тия ○ 9692 ● 9693; 12763
ТАЛЫМЫМ (1) ■ Тәмлегә талымым юк, тәмсезгә комагайлыгың юк ○ 9788
ТАМА (1) ■ Байдан акмаса да тама ○ 7223
ТАМАГЫ (15) ■ Елганың башы комлы булса, тамагы да комлы була ○ 378 ● 2576; 3063; 3281; 3726; 4337; 4477; 5741; 5956; 7018; 7468; 8848; 9705; 9998; 16415
ТАМАГЫМ (3) ■ Кәжә: «Бакча буеннан үтмәсәм, тамагым туймый», – дип әйтә, ди ○ 3022 ● 9694; 9757
ТАМАГЫМНЫ (1) ■ Тамагымны сыйламыйм, жанымны кыйнамайым ○ 9778
ТАМАГЫҢ (1) ■ Мулланың тамагын туйдыра алмассың, байның эшен бетерә алмассың ○ 17051
ТАМАГЫНА (3) ■ Һөнәр тамагына сорамый, кулга ябышып йөрми ○ 6413 ● 7588; 8504
ТАМАГЫННАН (1) ■ Идел башыннан болгана, тамагыннан тона ○ 381
ТАМАГЫҢ (1) ■ Туйга барсаң туеп бар, ач тамагың куеп бар ○ 13307
ТАМАГЫҢА (2) ■ Кәжәнең сөте агып торган болак, эче тулы ылак, ите тамагыңа бап, тиресе аягыңа кап, мөгезе пычагыңа сап, эчегесен аршинга тарт, скрипкачыга саг ○ 3053 ● 9695
ТАМАГЫҢНЫ (2) ■ Күзәң авыртса – кулыңны тый, эчәң авыртса – тамагыңны ○ 10438 ● 15233
ТАМАК (37) ■ Алдан килгән урын өчен, соңыннан килгән тамак өчен ○ 756 ● 825; 1503; 2202; 4327; 5789; 6028; 6077; 6583; 6653; 8835; 9291; 9609; 9610; 9615; 9642; 9643; 9669; 9686; 9696–9704; 9711; 9779; 9787; 10057; 10296; 10426; 13420; 15687; 16997
ТАМАККА (11) ■ Йон тамакка тормый, эчне пошыра ○ 2361 ● 7190; 8836; 8837; 9301; 9588; 9597; 9598; 9780; 9868; 13332
ТАМАКНЫ (1) ■ Тамак тамакны көнли ○ 9701
ТАМАКСАУ (1) ■ Тамаксау кешенең тамагы шешәр ○ 9705
ТАМАКСАУНЫҢ (1) ■ Тамаксауның үлеме – тамактан, угрыныкы – таяктан ○ 9706
ТАМАКТАҢ (5) ■ Ат аяктан тузмый, тамактан туза ○ 2481 ● 2807; 5857; 9340; 9706
ТАМАН (5) ■ Ат булганчы тай таман ○ 2489 ● 8921; 9071; 14976; 15669
ТАМАНДЫР (1) ■ Батман бирсәң – күп булыр, подаука бирсәң аз булыр, почык бирсәң тамандыр ○ 8032

- ТАМАР** (10) ■ Балчы кулыннан бал тамар, савынчы кулыннан сөт тамар ○ 4724 (2) ● 6525 (2); 7225; 7227; 7561; 15469; 15572 (2)
- ТАМА-ТАМА** (3) ■ Тама-тама күл булыр, тузан-тузан тау булыр ○ 1128 ● 1129; 1131
- ТАМАША** (3) ■ Тар жирдө тамаша булма, киң жирдө корыкчы булма ○ 694 ● 9695; 14023
- ТАМГА** (4) ■ Ташка тамга салган ○ 240 ● 3441; 4315; 10487
- ТАМГАЛЫ** (1) ■ Тамгалы мал югалмас ○ 2401
- ТАМГАН** (2) ■ Тир тамган жир ундырышлы була ○ 1451 ● 15469
- ТАМГАНЧЫ** (1) ■ Аша карының туйганчы, эшлө тирең тамганчы ○ 6025
- ТАМЛАСА** (2) ■ Тамчы-тамчы тамласа, кагы таш та тишелә ○ 1133 ● 6725
- ТАММЫЙ** (2) ■ Тама-тама күл булыр, таммый торса чүл булыр ○ 1129 ● 11034
- ТАМСА** (3) ■ Тамчы тамса да, дингезгә су файда ○ 1132 ● 7225; 14920
- ТАМЧЫ** (11) ■ Бер тамчы су, дингезгә төшсә, кипми ○ 349 ● 506; 512; 1130–1132; 1134; 8289; 9172; 9822; 16410
- ТАМЧЫГА** (1) ■ Тамчыга таш чыдамас ○ 1135
- ТАМЧЫДА** (1) ■ Тамчыда кояш чагыла ○ 1136
- ТАМЧЫДАН** (10) ■ Бер тамчыдан дингез артмас, бер тамчыдан кимемас ○ 350 (2) ● 351; 410; 1120; 1124; 1137; 1138; 1152; 1167
- ТАМЧЫСЫЗ** (1) ■ Тамчысыз дингез булмый ○ 1139
- ТАМЧЫ-ТАМЧЫ** (3) ■ Тамчы-тамчы тамласа, кагы таш та тишелә ○ 1133 ● 6725; 7798
- ТАМЫЗЫП** (1) ■ Телгә чичөн телнен маен тамызып, сүзнен балын агызып сөйләр ○ 15569
- ТАМЫП** (1) ■ Тамчы тамып таш тишә ○ 1134
- ТАМЫР** (5) ■ Ташта тамыр юк, түрдә бавыр юк ○ 5887 ● 9254; 13428; 13918; 14502
- ТАМЫРГА** (2) ■ Унжиде сөгәт суккач, үләннен шифасы тамырға төшәр ○ 1319 ● 14497
- ТАМЫРДА** (3) ■ Питрауга чаклы үләннен шифасы чөчөктә, питраудан соң – тамырда ○ 1299 ● 7653; 10743
- ТАМЫРЛЫ** (1) ■ Ата-бабалы кеше – тамырлы имән ○ 14473
- ТАМЫРЛЫК** (2) ■ Дуңгыз белән талашканчы, тамырлык жирдән урап үткәнчә хәерлерәк ○ 2878 ● 16057
- ТАМЫРСЫЗ** (4) ■ Сабырсызның эше тамырсыз ○ 11897 ● 13198; 14182; 15856
- ТАМЫРЫ** (17) ■ Сырланьң, үзен өзсән дә, тамыры кала ○ 1303 ● 1646; 1651; 1698; 1699; 1701; 1756; 3928; 6628; 9781; 11324; 12577; 13235; 13818; 13862; 13863; 16573
- ТАМЫРЫН** (1) ■ Бодай чөчсән, башагын жый, шалкан чөчсән, тамырын жый ○ 1543
- ТАМЫРЫНА** (2) ■ Агачның тамырына балта чабып, яфрагы белән дус булма ○ 1669 ● 1990
- ТАМЫРЫННАН** (2) ■ Бала – ананың йөрәк тамырыннан, атаның жилкә тамырыннан ○ 14434 (2)
- ТАМЬЯНДА** (1) ■ Яуга барсаң – Тамьянда киңәш тот, дауга барсаң – Сарайлыда киңәш тот ○ 5671
- ТАНА** (10) ■ Карт сьер үзенең бервакыт тана булганын белмәс ○ 3170 ● 3276–3280; 3282; 3308; 14226; 16954
- ТАНАГА** (1) ■ Ана балага баккан, бала танага баккан ○ 14268
- ТАНАЛЫНЫҢ** (1) ■ Таналының тамагы тук ○ 3281
- ТАНАР** (1) ■ Мәче, теге дөньяда хужасының хөрмәтен танар өчен, күзен йомып ашар, имеш ○ 3358
- ТАНАСЫ** (3) ■ Сыерны яхшы күрсәткән – артындагы танасы ○ 3215 ● 14302; 14368
- ТАНАУ** (4) ■ Табан астындагы күргәнче танау астындагы күр ○ 10574 ● 10640; 10642; 12587
- ТАНАУЛЫ** (1) ■ Акча – санаулы, акчалы – танаулы ○ 7686
- ТАНГАН** (1) ■ Гөнаһын танган – янган ○ 12499
- ТАНМАГЫ** (1) ■ Әйтмәкнең танмагы бар ○ 16230
- ТАНСЫК** (16) ■ Качаган кәжә бүрегә тансык ○ 3010 ● 4005; 4801; 5721; 6651; 7381; 7559; 7595; 7667; 8878; 9235 (2); 10020; 11567; 14046; 15892
- ТАНСЫККА** (1) ■ Тансыкка тары боткасы ○ 9495
- ТАНУ** (1) ■ Әйберне тану – файдасын табу ○ 630
- ТАНУЛЫ** (1) ■ Карчыга очуыннан танулы ○ 4030
- ТАНЫ** (5) ■ Атың барда жир таны, ашың барда ир таны ○ 2613 (2) ● 14335 (2); 15387
- ТАНЫГАН** (8) ■ Танымаган бүре ашаганчы, таныган эт ашасы ○ 2203 ● 5121 (2); 5478; 12067; 12625; 15029 (2)
- ТАНЫГАНЧЫ** (1) ■ Меңнең төсен таныганчы берәүнен атын бел ○ 11244

- ТАНЫГЫ** (2) ■ Ялганчының таныгы алда ○ 16168 ● 16879
ТАНЫЙ (3) ■ Ат иясен таный ○ 2497 ● 7687; 7771
ТАНЫЙЛАР (2) ■ Арысланны – тырнагынан, куянын колагыннан таныйлар ○ 2055 ● 10702
ТАНЫК (2) ■ Ике күзгә бер танык ○ 10474 ● 16867
ТАНЫКСЫЗ (2) ■ Атасын сораһан – таныксыз, анасын сораһан – белекһез ○ 14464 ● 16059
ТАНЫЛА (2 | 2) ■ Батыр – гаскәрдә, ақыл ияһе жьендә таныла ○ 5550:5 ● 5550:6; 6018; 15495
ТАНЫЛМАС (1) ■ Яшьлегендә яшьнәмәгән картлығында кала алһа да танылһас ○ 15114
ТАНЫЛЫР (3) ■ Начар егет дауда танылыр, батыр егет юда танылыр ○ 12901 (2) ● 13542
ТАНЫМАГАН (5) ■ Танымаған бүре ашағанчы, таныған эт аһасын ○ 2203 ● 4706; 5478; 5805; 12584
ТАНЫМАС (14) ■ Ат сөрәнһи жири таньһас ○ 2511 ● 3167; 3226; 4273; 4658; 5479 (2); 6866; 7439; 9653; 11477; 12237; 16490; 17075
ТАНЫМАСАҢ (3) ■ Ат таньһасаң, ала ат ал ○ 2512 ● 3181; 7945
ТАНЫМЫЙ (4 | 1) ■ Эт һиһерһе ияһен таньһиһи ○ 3628:2 ● 5280 (2); 7695; 14933
ТАНЫП (5) ■ Сыер алһаң таньһп ал, таньһасаң тарғылын ал ○ 3181 ● 6938; 12275; 13135; 14877
ТАНЫР (9) ■ Илдә йөргән ил таньһр, кьрда йөргән жири таньһр ○ 4967 (2) ● 5121 (2); 7386; 7749; 13428; 14278 (2)
ТАНЫРГА (1) ■ Сунарчыға эз кирәк, эз таньһрга күз кирәк ○ 2019
ТАНЫРСЫҢ (1) ■ Башьһа бәлә төшкәндә туганьһһи таньһрһиң ○ 14479
ТАНЫСА (1) ■ Кешә үзән үзә таньһса, ақьһы житешкән булыр ○ 11999
ТАНЫСАҢ (1) ■ Товарһи таньһсаң, кьйбат бәя биреп ал ○ 7980
ТАНЫТА (1) ■ Борьч орлығы, вак булһа да, үзән таньһта белә ○ 9190
ТАНЫТУ (1) ■ Жидә баһасын таньһту ○ 14537
ТАНЫШ (5) ■ Бер күргән – белеш, ике күргән – таньһш, өченчә күргән – кардәш ○ 5307 ● 5453; 14164 (2); 14678
ТАНЫША (3) ■ Карак карак белән караңгыда таньһша ○ 12506 ● 15762; 16204
ТАНЫШКАН (1) ■ Тар жиридә таньһшкан киң жиридә күрешер ○ 5480
ТАНЫШКАНГА (1) ■ Таньһшканға тел бирһмәһ, йөрешкәнгә юл бирһмәһ ○ 5523
ТАНЫШМАС (2) ■ Эт ыраһшһи таньһшһас ○ 3650 ● 5531
ТАНЫШМЫЙ (1) ■ Кайғы белән таньһшһи торьһп шатлыкһи таньһп булһиһи ○ 14877
ТАНЫШСАҢ (1) ■ Аю белән таньһшһаң, мылтығыңһи калдырма ○ 2074
ТАНЫШЫ (1) ■ Белешә кайда – йомьһи шунда, таньһиһи кайда – табыһи шунда ○ 5303
ТАНЫШЫН (1) ■ Таньһһас – таньһшһи да таньһһас ○ 5479
ТАНЫШЫР (| 1) ■ Ат кешнәһеп табыһшһр, әдәм сорашьһп таньһшһр ○ 15762:1
ТАҢ (16) ■ Таң атһа, Чулпан калкьһр ○ 65 ● 856; 925; 947; 1057; 4159; 4325; 4333; 5814; 6573; 6672; 8479; 9742; 10284 (2); 11282
ТАҢГА (4) ■ Жидегән йолдызһиң кыйрығы таңға сызылыр ○ 77 ● 6053; 6086; 12107
ТАҢДА (4) ■ Бүгән белән көн узһиһи, таңда белән ел узһиһи ○ 790 ● 791; 1035; 1036
ТАҢДАГЫ (2) ■ Таңдағы тавьһктан бүгәнге йомьһрка артык ○ 4334 ● 9346
ТАҢЛАГАН (1) ■ Таңлаган таңға кальһр ○ 12764
ТАҢЛАНМА (1) ■ Тиргәшчегә тиңләшмә, талашчыға таңланһа ○ 16076
ТАҢЛАР (1) ■ Аңлы аңлар, аһмак таңлар ○ 11531
ТАҢЛЫЙ (1) ■ Биһи белмәгән саз таңльиһи ○ 16351
ТАҢНАН (1) ■ Таңнан торған этгән курык ○ 3525
ТАҢНЫ (1) ■ Ярканаг төннә көтә, сандугач таңһи көтә ○ 2337
ТАҢНЫҢ (2) ■ Таңһиң яһаны – кичнәң аһаны ○ 948 ● 1028
ТАҢЫ (3) ■ Батқан көннәң атқан таңы бар ○ 763 ● 949; 1028
ТАП (20 | 1) ■ Көтүдән калған бәрән бүрегә тап булыр ○ 3105 ● 5409; 5505; 6703; 6923, :1; 7002; 7452; 7688; 7870; 10145 (2); 10762; 11284; 12583; 13043; 13078; 14047; 14115; 14487; 16071
ТАПКАН (46 | 2) ■ Күктән көткән, жиридән тапқан ○ 102 ● 145; 300; 2248; 2253; 2390; 3947; 4351 (2); 4729; 6354 (2); 6543; 6631; 6646 (2); 6720, :1, :2; 6920 (2); 7386; 7398; 7412; 7478; 7512; 9411; 9647; 9870; 12885; 12907; 13142; 13143; 13385 (2); 13789; 13980; 14067; 14099; 14251; 14343 (2); 14840; 14934; 14935 (2); 14962; 16851
ТАПКАНДА (1) ■ Ярлы тапканда, бай сағынганда ○ 7473
ТАПКАННИ (1) ■ Мал тапканһи мақтама, тотә белгәһи мақта ○ 7387

- ТАПКАНЧЫ** (4) ■ Ялгыз йөрөп юл тапканчы, күп белән йөрөп адаш ○ 5098 ● 7002; 7688; 11675
ТАПКАНЫ (1) ■ Юлаучыны тапканы юлда бетәр ○ 6845
ТАПКАНЫҢ (1) ■ Такмак өйрәнеп кенә шигыр язганчы, барабан кагып ипи тапканың артык ○ 16409
ТАПКАНЫҢА (1) ■ Тапканыңа куанма, жуйганыңа елама ○ 7417
ТАПКАЧ (1 | 1) ■ Чиләгенә күрә капкач, сөенеп ал эзләп тапкач ○ 9978:2 ● 14054
ТАПҚЫР (14 | 1) ■ Алтмыш адым атлаганчы, алты тапқыр артыңа кара ○ 672 ● 5567; 6729; 8015 (2); 10382 (2); 11173; 11430 (2); 12466; 13257 (2); 15254; 16173:1
ТАПМА (2 | 2) ■ Тиле белән тапма да, өлшәмә дә ○ 11631 ● 11631:1, :2; 12165
ТАПМАГАН (13) ■ Былтырны шүрәле дә эзләп тапмаган ○ 788 ● 2248; 2253; 6065; 6178; 6942; 7372; 7418; 7506; 8313; 9240; 13340; 14099
ТАПМАГАННЫ (1) ■ Күзле көндөз тапмаганны сукыр төнлә табар ○ 15234
ТАПМАДЫМ (1) ■ Әтисен-әннисен тапмадым ○ 14468
ТАПМАК (2) ■ Күнел тапмак бер калжа, күнел калмак бер калжа ○ 9295 ● 9366
ТАПМАКТАН (1) ■ Арыслан сунар тапмактан гажиз калмас, карчыга чыпчык авызыннан жим алмас ○ 2047
ТАПМАС (20) ■ Бала кош очар, кунар агачын тапмас ○ 3825 ● 3833; 3839; 3866; 3874; 7625 (2); 8313; 10208 (2); 12258; 12780; 12902; 12913; 12958; 13515; 13563; 16162; 16267; 16449
ТАПМАСА (1) ■ Эт, эш тапмаса, авызы белән чебен тотар ○ 3659
ТАПМАСАҢ (2) ■ Үзөң тырышып тапмасаң, ата малы – бер айлык ○ 7507 ● 14338
ТАПМАССЫҢ (3) ■ Алла сакласын, бака чакмасын: бака чакса, имен тапмассың ○ 4550 ● 8445; 8463
ТАПМЫЙ (7) ■ Арыслан ау тапмый кайтмас ○ 2034 ● 7187; 7323; 7819; 13162; 14566 (2)
ТАПМЫЙЛАР (1) ■ Сине бит тегеләр дә мактыйлар, куярга урын гына тапмыйлар ○ 12089
ТАПМЫЙЧА (1) ■ Хатын бала тапмыйча, киленчәк аты китмәс ○ 13391
ТАПСА (10) ■ Сарык игез бәрән тапса, үлән башы аеры үсә, имен ○ 3108 ● 4748; 5797; 7190 (2); 7372; 11912; 12911 (2); 12913
ТАПСАҢ (4 | 1) ■ Ат тапсаң, ияр табыла ○ 2513 ● 6113; 7709, :1; 16159
ТАПСЫЗ (1) ■ Кояш та тапсыз булмый ○ 40
ТАПТА (1) ■ Дингезне макта, корыны тапта ○ 371
ТАПТАГАН (1) ■ Сыер басу таптаган өчен чөйдәге бозау тиресен кыйнамыллар ○ 3185
ТАП-ТАҚЫР (3) ■ Килгән юлың тап-тақыр ○ 6895 ● 8969; 16947
ТАПТАМЫЙ (1) ■ Сыер аягын бозау таптамый ○ 3183
ТАПТАР (3) ■ Ат эзен колын таптар ○ 2526 ● 4092; 10220
ТАПТАУ (1) ■ Яманны мактау белән, тимерне таптау белән ○ 12277
ТАПТАУДА (1) ■ Үсәсе чәчәк таптауда да үсә ○ 1347
ТАПТЫ (1) ■ Ни тапты – шуны капты ○ 7532
ТАПТЫЙ (1) ■ Икесе дә бер багана төбен таптый ○ 8645
ТАПТЫЙЛАР (1) ■ Тимерне тимергә салып таптыйлар ○ 305
ТАПТЫМ (4) ■ Кактым-суктым кәжәне, таптым үземә бәлане ○ 3069 ● 7838 (2); 9782
ТАПТЫРА (5 | 2) ■ Юкны кирәк таптыра, актык атны саттыра ○ 7618 ● 7618:1, :2; 10107; 14788; 14910; 14941
ТАПТЫРМАС (1) ■ Әжәл хәйлә таптырмас ○ 15396
ТАПТЫРЫР (5) ■ Юк кеше тәхәткә менсә, төнлә кояш таптырыр, ташка тары чөчтерер ○ 5963 ● 6642; 6930; 10108; 13786
ТАПШЫР (1) ■ Ишәкне элек бәйлә, аннан аллага тапшыр ○ 16863
ТАПШЫРА (1) ■ Көчсез эшен ахирәткә тапшыра ○ 16900
ТАПШЫРГАН (2) ■ Күке күкәйне үзе салган, баласын каргага тапшырган ○ 4062 ● 16844
ТАПШЫРСАН (2) ■ Аллага тапшырсаң, муллага да баш орырга туры килә ○ 16845 ● 16862
ТАПЫЛДЫЙ (1) ■ Сөймәгән кеңеш ашамый – чапылды, атламый – чапылды ○ 12757
ТАР (50 | 1) ■ Киң киңәшәп ертылып, тар тартышып ертылып ○ 590 ● 591; 592 (2); 615; 653; 694; 1854; 1937; 2100; 2637; 3129; 3282; 4125; 5480; 5649 (2); 6879; 6898; 7264; 7265; 7566; 7576; 7598; 7601; 8048; 8238; 8287; 8316; 8910; 9017; 9029; 9707; 9708; 9837; 9967; 10221; 11122; 11208; 11228; 11232; 11260; 11266; 12271; 12389, :1; 13016; 13750; 14504; 14747; 16738
ТАРА (1 | 1) ■ Дусыңа барып чөч тара, дошманыңа барып тырнак кис ○ 5414 ● 5414:1

- ТАРАВЫН** (1) ■ Чәч кенә булсын, таравын төрлечә итеп була ○ 10315
- ТАРАГЫ** (1) ■ – Тазның ние бар? – Тимер тарагы бар ○ 15299
- ТАРАЕР** (1) ■ Киём киссәң, киң кис – кисә-кисә тараер ○ 8688
- ТАРАЗЫГА** (1) ■ Таразыга – жинел, түлүгә – авыр ○ 7975
- ТАРАК** (8 | 2) ■ Сатучыда тарак бар – алмасач да карап кал ○ 7957 ● 7957:1; 10229:1; 14704; 15218; 15240; 15287; 15290; 15297; 16943
- ТАРАКАН** (11) ■ Катыра торган таракан оятысыз була ○ 4781 ● 4807; 4837; 4845; 4849; 4850; 8384; 9436; 11382; 11865; 12648
- ТАРАКАНГА** (2) ■ Балыкка – арык, тараканга – арык ○ 4461 ● 8367
- ТАРАКАННАР** (1) ■ Шапшак хатынны тараканнар сөяр ○ 13760
- ТАРАКАНЫ** (1) ■ Ут чыгасы өйнең тараканы алдан күчә, имеш ○ 4809
- ТАРАЛГАН** (1) ■ Таз таранганчы туй таралган ○ 15291
- ТАРАЛДЫ** (1) ■ Карасаң – каралты, карамасаң – таралды ○ 8614
- ТАРАЛЫР** (3) ■ Аяктан кәргән авыру бөтен тәңгә таралыр ○ 10894 ● 14442; 15194
- ТАРАМЫШЫ** (1) ■ Карт атның тарамышы кырык көн чөйнәргә житә, ди ○ 2655
- ТАРАНГАН** (1) ■ Сайлаган – сазга, таранган – тазга ○ 15242
- ТАРАНГАНЧЫ** (1) ■ Таз таранганчы туй таралган ○ 15291
- ТАРАП** (4) ■ Печән чабып жыелмый, тарап жыела ○ 1297 ● 10282; 10368; 13804
- ТАРАТ** (1) ■ Акча тарап, белем жый ○ 16462
- ТАРАТА** (3) ■ Яхшы ат ирнең данын тарата ○ 2715 ● 3087; 5736
- ТАРАТЫР** (2) ■ Хәерсез ул ата нигезен таратыр ○ 14167 ● 15476
- ТАРАТЫРГА** (1) ■ Мал жыярга – йөз ел, таратырга – ырту көн ○ 7390
- ТАРАЮ** (1) ■ Борын яфрактары тараю ○ 10629
- ТАРАЯ** (1) ■ Бала-чага арткач, сәке тактасы тараю ○ 13949
- ТАРБУНУЙННАН** (1) ■ Толпар – тарбунуйннан, шоңкар талпынуйннан билгеле ○ 2799
- ТАРГА** (1) ■ Тарга тар дөнья, киңгә киң дөнья ○ 14747
- ТАРГЫЛ** (1) ■ Тауда булыр таргыл таш, тарыкса күздән чыгар яшь, тар култыктан ук тисә, тартып алып карендәш, карендәшен булмаса, далада калыр ялгыз баш ○ 14504
- ТАРГЫЛЫН** (1) ■ Сыер алсаң танып ал, танымасаң таргылдын ал ○ 3181
- ТАРКАЛГАН** (1) ■ Таркалган казны тупланган карга жим иткән ○ 4229:1
- ТАРКАЛМАС** (2) ■ Кинәшле жыен таркалмас ○ 5016 ● 13270
- ТАРКАЛЫР** (1) ■ Хужасыз өй таркалыр ○ 8299
- ТАРКАУ** (1) ■ Ялкауның эше дә таркау ○ 6605
- ТАРЛАН** (1) ■ Тарлан жирне саз йотмас ○ 1445
- ТАРЛАНДАГЫ** (1) ■ Тарландагы тартай, кырдагы куян ○ 3894
- ТАРЛАУДА** (1) ■ Тана бозау тарлауда, үгез бозау үләндә ○ 3276
- ТАРЛАУНЫҢ** (1) ■ Аргамакның баласы аз утлар да күп юшар, атасы тарлауның дөмен татканга; азамат ирнең баласы аз сөйләр дә күп тыңлар, атасы йортка кинәш иткәнгә ○ 14346
- ТАРЛЫГЫ** (3) ■ Барның барлыгы тияр, юкның тарлыгы тияр ○ 7577 ● 12037 (2)
- ТАРЛЫК** (2) ■ Кинлекгә тарлык юк ○ 593 ● 7572
- ТАРЛЫКТАН** (2) ■ Ызгыш төбе урын тарлыктан түгел, күнел тарлыктан ○ 16132 (2)
- ТАРМАГЫ** (1) ■ Ир бала – тайпа тармагы, кыз бала – тайпа чәчегә ○ 14114
- ТАРМАДАН** (1) ■ Тармадан тула басмыйлар ○ 1563
- ТАРМАККА** (1) ■ Асылсаң асыл асыл тармакка, егылып төшәрсәң йомшак түшәккә ○ 8399
- ТАРНЫҢ** (1) ■ Күчелә тарның өе тар ○ 11228
- ТАРСЫНМЫЙ** (1) ■ Эт дунгыз алдындагы ашарга да тарсынмый ○ 3586
- ТАРСЫНСА** (1) ■ Хужасы тарсынса, кунагы тартыныр ○ 10176
- ТАРТ** (7) ■ Карт алаша – тарт алаша ○ 2775 ● 3039; 3053; 4219; 5541; 9847; 11415
- ТАРТА** (23 | 2) ■ Дингез чырылдакны тарта ○ 364 ● 568; 745 (2); 1899:1; 2516; 2952 (2); 4992:1; 7201; 8112; 9341; 10747; 10955; 12655 (2); 14481 (2); 14506; 14515; 14529; 14532; 15442; 16011; 16764
- ТАРТАДЫР** (2) ■ Ит яманы картадыр, зат затына тартадыр ○ 9243 ● 14485
- ТАРТАЙ** (3) ■ Тарландагы тартай, кырдагы куян ○ 3894 ● 3908; 4126
- ТАРТАЙНЫҢ** (1) ■ Жәйгә чыкса, бытбылдық күкәй сала, тартайның көчәнен арты тала ○ 3915
- ТАРТАЛМАГАНГА** (1) ■ Ат тарталмаганга арба гаепле булмый ○ 2514

- ТАРТАЛМЫЙ** (1) ■ Егет фартавий, атлар тарталмый ○ 12927
ТАРТАМ (2) ■ Мин тартам табакка, ул китэ тагаракка ○ 10037 ● 13110
ТАРТАМЫН (1) ■ Көнем өчен кол тартамын ○ 1048
ТАРТАР (4) ■ Бер елны бүдөнә симерсә, икенче елны тартар симерә ○ 768 ● 3959; 4127; 4128
ТАР-ТАР (1) ■ Карга «кар-кар» дигәндә, тартар да «тар-тар» ди ○ 3959
ТАРТАРГА (1) ■ Бер тартарга дөнья тар ○ 4125
ТАРТАРНЫҢ (1) ■ Тартарның теле башына житәр ○ 4129
ТАРТАСЫҢ (1) ■ Собханалланы әйтсәң, ник печәнне тартасың ○ 16952
ТАРТКАН (5) ■ Тарткан атка йөкне күбрәк төйләр ○ 2685 ● 8843; 9810; 14502; 14601
ТАРТКАННЫ (| 1) ■ Ир какканны ил кага, ир тартканны ил тарта ○ 4992:1
ТАРТКАНЫ (1) ■ Аргамакның билгесе – эчен эчкә тартканы ○ 2786
ТАРТКАНЫНА (1) ■ Брат братның тегермән тартканына не рад ○ 14564
ТАРТКАЧ (1) ■ Уң колакны сул яктан тарткач яхшырак ○ 10459
ТАРТМА (1) ■ Көлне үз күмәчә өстенә тартма ○ 8473
ТАРТМАК (1) ■ Эт-тәмәкә – трава, аны тартмак – рава ○ 9863
ТАРТМАС (1) ■ Алаша да әйтә ди: «Алтмыш ирне тартыр идем, алты хатынны тартмас идем», – дип ○ 2771
ТАРТМАСА (6) ■ Ат тартмаса, арба бармас ○ 2515 ● 5126; 10747; 10758; 14515; 14532
ТАРТМАСЛЫК (2) ■ Ат тартмаслык оят, үгез тартмаслык гаеп ○ 11359 (2)
ТАРТМЫЙ (4) ■ Ташыган су белән тегермән тартмый ○ 464 ● 1443; 2516; 9869
ТАРТСАҢ (16) ■ Кыштан баш тартсаң, ач калырсың ○ 881 ● 2440; 3716; 6559; 7094 (2); 7338; 8967 (2); 9847; 10997 (2); 11971; 14827; 16379 (2)
ТАРТСЫН (1) ■ Сөзгә бит: ходай тегермән тартсын, әдәм йокларга ятсын, иртгәгә кояш чыксын ○ 16888
ТАРТ-ТАРТ (1) ■ Тартар гомере «тарт-тарт!» дип үтәр ○ 4127
тарттык → **төрттек-тарттык**
ТАРТТЫМ (1) ■ Әйтүен әйттем, аннан телем тарттым ○ 15715
ТАРТТЫРА (2) ■ Тел – тегермән: тарттыра бирә ○ 15556 ● 15684
ТАРТТЫРГАНДА (1) ■ Ярма тарттырганда жырлый, уг сүнгәч бии ○ 16457
ТАРТУЧЫ (2) ■ Тәмәкә белән бергә тартучы да яна ○ 9845 ● 9846
ТАРТЫЛСА (1) ■ Ике кеше тартылса, бер кешелек урын булып ○ 4907
ТАРТЫЛУ (1) ■ Жәя соң чиккәчә тартылу ○ 5713
ТАРТЫЛЫР (1) ■ Ике кеше сүзгә килсә, исле кеше читкә тартылыр ○ 15862
ТАРТЫМ (1) ■ Картым – убырга тартым ○ 13587
ТАРТЫНАСЫҢ (1) ■ Өлөшкәндә тартынасың, бүлешкәндә ярсынасың ○ 8205
ТАРТЫНЫР (1) ■ Хужасы тарсынса, кунагы тартыныр ○ 10176
ТАРТЫП (13 | 2) ■ Багканда балта бирмәкче иде, тартып чыгаргач, сабын да кызгана ○ 1933:1 ● 4631; 7946; 8222; 8756; 12149; 14416 (2); 14504; 14758; 15451; 15533; 15661; 16447; 16837:1
ТАРТЫР (18) ■ Күккә менсәң – аягыңнан тартыр, жиргә керсәң – колагыңнан тартыр ○ 101 (2) ● 431; 1099; 2449; 2771; 4421; 5126 (2); 5443 (2); 6559; 9743; 10758; 11878; 12195; 12598; 16589
ТАРТЫРГА (1) ■ Ашарга карт алаша, тартырга – тай ○ 2774
ТАРТЫРСЫҢ (1) ■ Аша, кода, картасыннан, картасыннан, үзәң чыгып тартырсың тәртәсеннән ○ 14587
ТАРТЫШКАК (1) ■ Арык кәжә тартышкак ○ 3004
ТАРТЫШКАН (2) ■ Кәжә бүре белән тартышкан: мөгезе белән тоягы калган ○ 3026 ● 9100
ТАРТЫШЫ (1) ■ Агай-эненәң тартышы – туй бүлгә ертышы ○ 14551
ТАРТЫШЫП (1) ■ Киң киңәшәп ертылыр, тар тартышып ертылыр ○ 590
ТАРХАНДА (3) ■ Ат яхшысы – арканда, начарлары – тарханда ○ 2537 ● 2631; 13449
ТАРЧЫЛЫК (1) ■ Тарчылык булмыйча, киңчелек булмый ○ 616
ТАРЫ (16 | 1) ■ Арыш унса ун булып, тары уңар мен булып ○ 1528 ● 1564–1566; 1568; 1583; 4138; 4299; 4324, :1; 4325; 5963; 9495; 12786; 14039; 15165; 16073
ТАРЫГА (1) ■ Торна күзе тарыга төшкән ○ 4134
ТАРЫГЫР (2) ■ Читтә йөргән тарыгыр, туган илен сагыныр ○ 5091 ● 8291
ТАРЫДАН (3 | 1) ■ Тәңре көне тарыдан да күп ○ 952 ● 1538, :1; 16869
ТАРЫКМЫЙ (2) ■ Киңәшсез эш тарыкмый ○ 6087 ● 14502

- ТАРЫКСА** (1) ■ Тауда булыр таргыл таш, тарыкса күздөн чыгар яшь, тар култыктан ук тисә, тартып алып карендәш, карендәшчә булмаса, далада калыр ялгыз баш ○ 14504
- ТАРЫМА** (4) ■ Эшкә тарыма, тарысаң арыма ○ 6198 ● 11662; 12249; 13693
- ТАРЫМАЙ** (1) ■ Сарымай – күп кешегә тарымай, ак май – кунактардан артмай ○ 9326
- ТАРЫМАС** (1) ■ Азыклы ат арымас, күп кешегә тарымас ○ 2451:2
- ТАРЫМЫЙ** (1) ■ Ашаган ат арымый, күп кешегә тарымый ○ 2622
- ТАРЫНЫ** (1) ■ Чәчелгән тарыны чүпләү читен ○ 1570
- ТАРЫР** (1) ■ Зурлар сүзен тыңламаган зур балага тарыр ○ 15860
- ТАРЫРСЫҢ** (1) ■ Аз эшнә авырсынсаң, күп эшкә тарырсың ○ 6443
- ТАРЫСАҢ** (4) ■ Эшкә тарыма, тарысаң арыма ○ 6198 ● 11662; 12249; 13693
- ТАРЫСЫ** (1) ■ Кемнеч тарысы – шуның тавыгы ○ 1549
- ТАСМА** (2) ■ Йомры телеңне ясы итәрсен, ясы телеңне тасма итәрсен ○ 15488 ● 15517
- ТАСМАЛАП** (1) ■ Йомры телен йомаклап, ясмак телен тасмалап сөйләү ○ 15665
- ТАСТАРЛЫ** (3) ■ Хәстәрле кыз тастарлы ○ 13042 ● 13856; 14449
- ТАСЫЛ** (1) ■ һәр эшкә тасыл кирәк ○ 6403
- ТАСЫЛЫН** (1) ■ Тасылын белгән таш сыккан ○ 6374
- ТАТАР** (1) ■ Их, татар мунчасы, пары кызу булсачы ○ 8647
- ТАТАРЧАГА** (1) ■ Тагарчага – таман, русчага – яман ○ 15669
- ТАТАРЧАНЫ** (1) ■ Русчаны белмим, татарчаны аңламыйм ○ 15667
- ТАТКАНГА** (1) ■ Аргамакның баласы аз утлар да күп юшар, атасы тарлауның дөмөн татканга; азамат ирнең баласы аз сөйләр дө күп тыңлар, атасы йортка киңәш иткәнгә ○ 14346
- ТАТЛЫ** (64 | 7) ■ Керән тормадан татлы булмас ○ 1606 ● 4095 (2); 4900; 6148; 6636 (3); 7547; 7548; 9114; 9151; 9159; 9161, :1, :2, :3, :4; 9342–9344; 9349; 9355; 9783; 9874; 12323 (2); 12441 (2); 12633; 12753; 12794; 12802; 13420; 14013 (2); :1 (2), :2; 14069 (2); 14177; 14179; 14180; 14548; 15201 (2); 15464; 15478; 15487; 15518–15523; 15674; 15695; 15767; 15975; 16044; 16054; 16060–16064; 16124; 16185; 16508; 16573
- ТАТЛЫДАН** (2) ■ Татлыдан татлы да тел, ачыдан ачы да тел ○ 15523 ● 16064
- ТАТЛЫЛАНМАС** (1) ■ Сарымсак хажга барып кайтса да татлыланмас ○ 1613
- ТАТЛЫНЫ** (3) ■ Ачыны сөймәгән татлыны ашамас ○ 9120 ● 9121; 9343
- ТАТЛЫНЫҢ** (2) ■ Телә татлының башы хәтәрдән имин ○ 15587 ● 15588
- ТАТЛЫРАК** (2) ■ Үз икмәгәң кеше калачыннан татлырак ○ 9405 ● 12752
- ТАТЛЫСЫ** (2) ■ Суганның татлысы юк ○ 1619 ● 15553
- ТАТСЫЗНЫҢ** (1) ■ Татсызның теле мең колач ○ 15524
- ТАТСЫЗЫ** (1) ■ Тел татлысы иясенә бал ашатыр, татсызы таяк ашатыр ○ 15553
- ТАТУ** (10) ■ Ерак кардәштән тату күрше яхшы ○ 5171 ● 5181; 5205; 9344; 13202; 13203; 14503; 14543 (2); 14936
- ТАТУЛЫГЫ** (2) ■ Кош – канаты белән, семья татулыгы белән көчле ○ 13180 ● 14513
- ТАТУЛЫК** (1) ■ Матурлык туйда кирәк, татулык көн дә кирәк ○ 10691
- ТАТУЛЫККА** (1) ■ Бу дөньялар үтәр-китәр, татулыкка ни житәр ○ 5561
- ТАТУЛЫКТА** (1) ■ Татулыкта бәрәкәт ○ 5629
- ТАТЫ** (5) ■ Акның аты бар, караның таты бар ○ 558 ● 14695 (4)
- ТАТЫГАН** (2) ■ Ачы белән төченә татыган белер, ерак белән якынны йөргән белер ○ 9116 ● 14766
- ТАТЫЛДЫККА** (1) ■ Татылдыкка тышау юк ○ 16065
- ТАТЫЛМЫЙ** (1) ■ Арзанлы итнең тозлыгы татылмый ○ 9106
- ТАТЫМ** (1) ■ Бала – бал татым ○ 13922
- ТАТЫМА** (1) ■ Кеше ашының тозын татыма ○ 9274
- ТАТЫМАГАН** (1) ■ Ачыны татымаган татлыны ашамас, начарны күрмәгән яхшының кадерең белмәс ○ 9121
- ТАТЫМАС** (2) ■ Арзанның шурпасы татымас ○ 7863 ● 7951
- ТАТЫМЫЙМЫН** (1) ■ Ат басмыймын дигән жирне өч басар, ир татымыймын дигән тозны өч татыр ○ 13446
- ТАТЫР** (7) ■ Татыр, татырда мал ятыр ○ 150 ● 4437 (2); 10233; 13446; 15041 (2)
- ТАТЫРДА** (1) ■ Татыр, татырда мал ятыр ○ 150
- ТАУ** (75 | 3) ■ Күрәнгән тау ерак булмас ○ 141 ● 151; 152; 153 (2); 154–157; 158 (2); 159–161; 163; 187; 194; 212 (2), :1, :2, :3; 223; 228; 233; 234; 283; 363; 528; 1128; 1858; 2042; 2939 (2);

- 3136 (2); 3137; 3141; 3143; 3635; 4291; 4798; 4890; 5049–5052; 5982; 6125; 6509; 6735; 6814; 6844; 7069; 7226; 7416; 7419; 7625; 7689; 9345; 10308; 10642; 10786; 11192; 11214; 11292; 11564; 11657; 11860; 11935; 12434; 12855; 13543; 14568; 15521; 15596; 15940; 16066
- ТАУГА** (26) ■ Бер тауга кара, бер ташка кара ○ 116 ● 121; 160–166; 193; 235; 2256; 2517; 3147; 4315; 4322; 5051; 5052; 5715; 6285; 7069; 7266; 7343; 14568; 14781; 14839
- ТАУДА** (7) ■ Ышанган тауда киек юк ○ 197 ● 2234; 3038; 5536; 5563; 14048; 14504
- ТАУДАГЫ** (| 1) ■ Таудагы таш чокырга кадәре тәгәри ○ 168:1
- ТАУДАЙ** (2) ■ Урал таудай тау булмас, Урал аша су булмас ○ 194 ● 6123
- ТАУДАН** (10) ■ Ашусыз булса – таудан биз, үткелсез булса – судан биз ○ 111 ● 167; 168; 5811; 6624; 6735; 7266; 7374; 12373; 14409
- ТАУДА-ТАШТА** (1) ■ Ата-ана күңеле бала-чагада, бала-чага күңеле тауда-ташта ○ 14397
- ТАУЛАР** (3) ■ Ачык йөз – ишеклар ачыкчы, биек таулар баскычы ○ 10654 ● 11114; 12683
- ТАУЛЫ** (1) ■ Таулы жирдә бүре бар ○ 2204
- ТАУНЫ** (10) ■ Тау менмәгән тауны белмәс, тау янында тауны күрмәс ○ 158 (2) ● 169; 236; 2013; 3414; 3635; 6810; 13506; 13511
- ТАУНЫҢ** (6 | 1) ■ Биек тауның башы – якын, төбә ерак күрәнә ○ 117 ● 118; 119; 2256; 5762; 10308:1; 13037
- ТАУНЫ-ТАШНЫ** (1) ■ Тауны-ташны жыл бозар, әдәм затны сүз бозар ○ 16068
- ТАУСЫЗ-КЫЯСЫЗ** (1) ■ Бөркет булмый таусыз-кыясыз, әдәм булмый йортсыз-семьясыз ○ 13149
- ТАУ-ТАШ** (1) ■ Кое төптә булса да, сусаганны сугара; тау-таш остә торса да, башка яный ○ 400
- ТАУ-ТАШНЫ** (1) ■ Тау-ташны су бозар, ил арасын сүз бозар ○ 16067
- ТАУШАЛДЫРСАН** (1) ■ Акны күп таушалдырсан, карага йләнәр ○ 557
- ТАХИЛГӘ** (1) ■ Тахилгә генә тавык та эчкән, ди ○ 9844
- ТАЧ** (1) ■ Ике кеше пешергән аш я тозсыз, я тач тоз була ○ 9205
- ТАЧКА** (2) ■ Ипиң тачка булса, бер кен ашарсын; хатының тачка булса, нишләрсең ○ 13645 (2)
- ТАШ** (155 | 3) ■ Күлгәдә таш та мүкләнә ○ 64 ● 109; 110; 122 (2); 126; 130; 132; 133; 147; 155; 162; 167; 168; :1, :2; 170–175; 180; 184; 198; 203; 205–207; 212; 224; 230; 231; 237; 238; 239 (2); 254; 266; 283; 325; 363; 402; 424; 434; 629; 905; 1130; 1133–1135; 1255; 1374; 1517; 1659; 1835; 1836; 1846; 1915; 1968; 2269; 2436; 2464; 3414; 3546; 3621 (2); 3769; 3901; 3945; 3953; 4008; 4617; 4680; 4746; 4917; 5291; 5351; 5388; 5759; 5842; 5846; 6354; 6374; 6522; 6725; 6936; 7071; 7419; 7690 (2); 7691; 7877; 8310; 8516; 8664; 8812; 9126; 9138; 9203; 9345; 9448; 9598; 9606; 9780; 9804; 9894; 9986; 10239; 10258; 10290; 10308; :1; 10309; 10354; 10462; 10581; 11009; 11041; 11132; 11286; 11287; 11373; 11422; 11504; 11623; 11635; 11676; 11689; 11772; 12002; 12232; 12359; 13037; 13183; 13371; 13768; 14084; 14504; 14796; 14804; 14935; 15294; 15334; 15494; 15525; 15554 (2); 15632; 15886; 15894; 16085; 16100; 16157; 16175; 16309; 16633; 17086
- таш → тау-таш**
- ТАША** (1) ■ Су да бер тулгач таша ○ 427
- ТАШАЯК** (1) ■ Ташаяк мунчаласын үзең сүт ○ 1938
- ТАШБАКА** (5) ■ Ташбака акрын бара, шулай булса да бара ○ 4681 ● 4682–4684; 12263
- ТАШБАШ** (1) ■ Ташлы суда ташбаш булыр ○ 4512
- ТАШБАШНЫҢ** (1) ■ Ташбашның томшыгы ташта ○ 4511
- ТАШКА** (36 | 2) ■ Бер тауга кара, бер ташка кара ○ 116 ● 140; 173; 176–179; 181; 190; 192; 199; 224; 240; 631; 798; 4456; 5604; 5963; 6213; 6510; 6516; 7248; 8630; 9986; 10258; 11127; 12459; 12579; 14215; :1, :2; 14796; 15107; 15944; 16069; 16073; 16472; 16612
- ТАШКАЛАК** (1) ■ Тар казан – ташкалак ○ 9967
- ТАШКАН** (1) ■ Ташкан түгелер, шашкан көенер ○ 11929
- ТАШКАНДА** (1) ■ Су ташканда балык тәкәббер була ○ 4505
- ТАШКЫН** (1) ■ Ташкын булсаң – басыл, шашкын булсаң – асыл ○ 11930
- ТАШКЫННЫҢ** (1) ■ Ташкынның комы калыр, кайгынның моңы калыр ○ 14948
- ТАШКЫНЫ** (1) ■ Ташкыны кайтса да, юшкыны калыр ○ 461
- ТАШЛА** (4 | 1) ■ Ат югалтсаң, йөгәнәң ташла ○ 2529 ● 2621, :1; 9168; 12290
- ТАШЛАГАН** (8 | 2) ■ Көтү ташлаган малны бүре алыр ○ 2374 ● 4540; 5022 (2); 6949; 9036; :1, :2; 11024; 11757
- ТАШЛАДЫ** (1) ■ Нинди жыллар ташлады? ○ 1223

- ТАШЛАМА** (14 | 1) ■ Яңа булды дип, искене ташлама ○ 625 ● 970; 1974:2; 3545; 3569; 5505; 6238; 6761; 7066; 9048; 9063; 9394 (2); 9644; 14433
- ТАШЛАМАС** (5) ■ Бүре дә юлдашына касд кылмас, яхшы вә яман булса да, ялгыз ташламас ○ 2144 ● 2759; 2768; 13476; 17059
- ТАШЛАМЫЙ** (2) ■ Ағач үз ихтыяры белән урманьн ташламый ○ 1658 ● 14490
- ТАШЛАНА** (1) ■ Бәйле арысланга куян да ташлана ○ 2061
- ТАШЛАНМАС** (1) ■ Башланган гадэт ташланмас, янадан гадэт башланмас ○ 11100
- ТАШЛАНЫП** (1) ■ Бер ачудан коега ташланып була, аннан жиде кат ачу белән дә чыгып булмый ○ 12462
- ТАШЛАНЫР** (2) ■ Ач бүре арысланга ташланыр ○ 2121 ● 4725
- ТАШЛАП** (7 | 1) ■ Бүредән бүрек ташлап котылмыйлар ○ 2176 ● 2249; 2621:2; 4132; 4218; 8209; 12176; 13732
- ТАШЛАР** (2) ■ Бозлавыкта бозау ташлар, жәйләүдә жилен башлар ○ 3246 ● 4410
- ТАШЛАСАҢ** (4) ■ Алмазны балчык арасына ташласаң да, алмаз булыр ○ 257 ● 9435; 9478; 12371
- ТАШЛАУ** (3) ■ Когега таш ташлау жинел, алуы авыр ○ 402 ● 1632; 12636
- ТАШЛЫ** (1) ■ Ташлы суда ташбаш булыр ○ 4512
- ТАШЛЫЙ** (4) ■ Тегермән ташы яларга өйрәнгән эт шул гадәтен ташлый алмас ○ 3526 ● 7242; 7712; 13730
- ТАШЛЫЙЛАР** (3) ■ Корт баскан черек ботакны кисеп ташлайлар ○ 1692 ● 4769; 8408
- ТАШЛЫЙСЫ** (2) ■ Ташны ташлайсы жиңел, күтәрәсе авыр ○ 182 ● 10630
- ТАШЛЫК** (2) ■ Ташлык жиргә тары чәч ○ 1566 ● 6731
- ТАШНЫ** (15) ■ Кара ташны юсаң да агармый ○ 123 ● 147; 180–182; 248; 631; 798; 7343; 9203; 12362; 15525; 15555; 15772; 16066
- ташны → тауны-ташны, тау-ташны
- ТАШНЫҢ** (3) ■ Кирәк ташның авыры юк ○ 134 ● 3769; 7931
- ТАШПУЛАТЫМ** (1) ■ Ташбака үз кабырчыгына карап: «Үз өем, үз ташпулатым!» – дигән ○ 4684
- ТАШСЫЗ** (1) ■ Тешсез авыз – ташсыз тегермән ○ 10583
- ТАШТА** (8) ■ Асыл ташта корт булмас, уч төбөндә төк булмас ○ 267 ● 1584; 2234; 3923; 4511; 5887; 11494; 14048
- ташта → тауда-ташта
- ТАШТАН** (16) ■ Орсан, таштан ут чыга ○ 148 ● 183; 241; 276; 5106; 6453; 7613; 7768; 8600; 10235; 10309; 12765; 13471; 14503; 14815; 15670
- ТАШТЫРА** (1) ■ Төкереп дәрьяны таштыра алмассың ○ 10586
- ТАШУ** (3) ■ Ташу барганда гөрләвек белән дә уйнама ○ 462 ● 11654; 16633
- ТАШУНЫҢ** (1) ■ Кимнең ташуы бар, ташуның кайтуы бар ○ 587
- ТАШУЧАН** (1) ■ Кече казан ташучан, кече кеше ачучан ○ 10763
- ТАШУЫ** (2) ■ Кимнең ташуы бар, ташуның кайтуы бар ○ 587 ● 9997
- ТАШЫ** (12) ■ Уралның бер ташы тимер, бер ташы алтын ○ 195 (2) ● 418; 1448; 1449; 3526; 5339; 9193; 11676; 12320; 13562 (2)
- ТАШЫГАН** (2 | 2) ■ Ташыган диңгез дә кайта ○ 463 ● 464; 1868:2 (2)
- ТАШЫГАНДА** (1) ■ Аш ташыганда чүмеч кыйммәт ○ 9875
- ТАШЫЙ** (8) ■ Дөя авыр йөк ташый, үзе чәнечке ашый ○ 2913 ● 3563; 4054 (2); 4745 (2); 10027; 11427
- ТАШЫЙЛАР** (1) ■ Ачулы кеше жилкәсендә су ташыйлар ○ 12445
- ТАШЫЛМЫЙ** (1) ■ Урманга утын ташылмый, когега су салынмый ○ 1868
- ТАШЫМ** (1) ■ Орыр сүзем күңелемдә, орыр ташым куенымда ○ 16288
- ТАШЫМЫЙ** (1) ■ Идел ташымый ком утырмый ○ 387
- ТАШЫН** (1) ■ Чәй тегермән ташын күтәрә ○ 9373
- ТАШЫНА** (2) ■ Ташына ут капкан ○ 242 ● 1446
- ТАШЫННАН** (1) ■ Тегермән ташыннан курыксаң, онсыз утыр ○ 1447
- ТАШЫҢ** (2) ■ Туфракка ябышсаң, туфрагың алтын булсын; ташка ябышсаң, ташың көмеш булсын ○ 190 ● 10292
- ТАШЫП** (1) ■ Иләк белән су ташып булмый ○ 9897
- ТАШЫР** (3) ■ Аз йөкләгән күп ташыр ○ 544 ● 4340; 13828

- ТАШЫРГАМЫ** (2) ■ Ишәкне туйга чакырганнар. Ул: «Утын ташыргамы, су ташыргамы?» – дип сораган ○ 2982 (2)
- ТАШЫСА** (4) ■ Кечкенә елга ташыса кичү бирмәс ○ 395 ● 486; 505; 2969
- ТАШЫТУ** (1) ■ Төпсез кismәккә су ташыту ○ 10044
- ТАЮДАН** (1) ■ Олы юлдан барган кеше таюдан котылыр ○ 6808
- ТАЯ** (1) ■ Эштә ашыккан күп тая, күп тайган күп егыла ○ 6258
- ТАЯГЫ** (16) ■ Шайтан таягы чүплек башында ○ 1332 ● 2003; 2979; 3684 (2); 5400; 6451; 6858; 8797; 11044; 11691; 14664; 16771; 16874; 16926; 17088
- ТАЯГЫН** (7) ■ Тик торганга шайтан таягын тоттырган ○ 6130 ● 6873; 10977; 10988; 15261; 16809; 17022
- ТАЯГЫНА** (2) ■ Шайтан таягына кырау тими ○ 1333 ● 3055
- ТАЯГЫҢ** (2) ■ Эт белән дус булсаң, янында таягың булсын ○ 3568 ● 6849
- ТАЯГЫҢНЫ** (2) ■ Эт белән дуслашсаң, таягыңны ташлама ○ 3569 ● 10273
- ТАЯК** (55 | 2) ■ Тар жирдә тәгам ашаганчы, киң жирдә таяк ашаганың яхшы ○ 615 ● 750; 1939; 1940; 1991; 2695; 2930; 3044; 3341; 3380; 3430; 3528; 3544; 3561 (2); 4698; 4792; 5044; 5569; 5667; 6143; 6207; 6739; 6905; 6925; 6926; 6968; 7116; 9676; 9991; 10054; 10182; 10229; :2, :3; 10954; 11000; 11287; 11456; 13407; 13994; 14043; 15013; 15359; 15511; 15531; 15553; 15814 (2); 15828 (2); 15988; 15993; 16009; 16344; 16664; 16709
- ТАЯККА** (2) ■ Таякка таяк ялгап бирүче ○ 1991 ● 4767
- ТАЯКНЫ** (2) ■ Хәлвәне хаким ашый, таякны ятим ашый ○ 9399 ● 16987
- ТАЯКНЫҢ** (1) ■ Таякның кемгә төшәсен бел ○ 1941
- ТАЯКСЫЗ** (3) ■ Этсез авылда мулла таяксыз йөрер ○ 3739 ● 3747; 17071
- ТАЯКСЫЗГА** (1) ■ Таяксызга таяк бул кара төндә, маяксызга маяк бул олы юлда ○ 6926
- ТАЯКТА** (| 1) ■ Таякта тай көче бар ○ 1939; 1
- ТАЯКТАН** (4) ■ Ач эт таяктан курыкмас ○ 3458 ● 9706; 11439; 15869
- ТАЯН** (7) ■ Аңа ышан – суга таян ○ 499 ● 4996; 5053; 11103; 12157; 16532; 16619
- ТАЯНА** (5) ■ Ил – иргә, ир – илгә таяна ○ 4929 ● 4994; 7463; 14277; 15106
- ТАЯНГАН** (2) ■ Илгә таянган Идел кичәр ○ 4962 ● 14333
- ТАЯНГАНЧЫ** (1) ■ Начар кешегә таянганчы суга таян ○ 12157
- ТАЯНМА** (12) ■ Атка ышанма, иделгә таянма ○ 2554 ● 4996; 5053; 5616; 7206; 9842; 11103; 12953; 13430; 13522; 16532; 16619
- ТАЯНСА** (1) ■ Ир батырлыгына таянса, хатын матурлыгына таяныр ○ 13811
- ТАЯНЫЛМАС** (1) ■ Һәр агачка таянылмас ○ 1716
- ТАЯНЫП** (2) ■ Эт хужасына таянып өрер ○ 3648 ● 13366
- ТАЯНЫР** (2) ■ Акылы хезмәтенә таяныр, ахмак – өметенә ○ 11447 ● 13811
- ТАЯНЫЧ** (3) ■ Болыт күлгәсенә таяныч юк ○ 1078 ● 11421; 14952
- ТАЯНЫЧЫН** (1) ■ Алдында – ышанычың, артыңда таянычың булсын ○ 669
- ТАЯР** (1) ■ Акча күрсә, фәрештә юлдан таяр ○ 7680
- ТАЯУ** (1) ■ Ир бала – ата-анага таяу ○ 14112
- ТӘ** (91 | 3) ■ Агыйделнен арьягында – бер энәгә бер сыер, барып карасаң – чүп тә юк ○ 336 ● 866; 1588; 2145; 2194; 2488; 2948; 3002; 3075; 3162; 3249; 3453; 3462; 3470; 3471; 3520; 3641–3643; 3644; :1; 3744; 3766; 3779; 3808; 3816; 3937; 4048; 4069; 4304; 4375; 4385; 4536; 4803; 4864; 4891; 4894; 4998; 5896; 5989; 6118; 6308 (2); 6458; 6680; 6698; 7066; 7617; 8118; :2; 8204; 2; 8491; 8672; 8747; 8927; 8974; 8991; 8998; 9141; 9169 (2); 9425; 9454; 9725; 9759 (2); 10101; 10366; 10918; 11581; 11981; 12121; 12354; 12368; 13010; 13290; 13416 (2); 13783; 13985; 14186; 14626; 14678 (2); 14836; 14894; 15151; 16207 (2); 16460; 16511; 16836; 16840; 16919
- ТӘБӘ** (1) ■ Ана хакын уч төбендә тәбә куырып ашатсаң да кайтара алмассың ○ 14228
- ТӘБӘНӘК** (5) ■ Тәбәнәк булса да, тавым бар ○ 244 ● 531; 1703; 10807; 10808
- ТӘБӘСЕ** (2) ■ Табасына күрә тәбәсе, хезмәтенә күрә бәясә ○ 6122 ● 9964
- ТӘБӘГӘ** (1) ■ Абыеннан алда тәбәгә басма ○ 14540
- ТӘБИКМӘККӘ** (1) ■ Һәрбер эшкә жай кирәк, тәбикмәккә май кирәк ○ 6408
- ТӘВӘ** (5) ■ Тәвә кошы, «оч» дисәң – «мин тәвә», «йөк тарт» дисәң, «мин кош» ди икән ○ 4219 (2) ● 11186; 11288; 13084
- ТӘВӘГӘ** (2) ■ Тәвәгә менеп чокырга качма ○ 2928 ● 2929
- ТӘВӘДӘЙ** (2) ■ Төймәдәйдән тәвәдәй бул ○ 2932 ● 8935

- ТӘВӘКӘЛЛӘ** (1) ■ Эшне башлаганчы тәвәкәллә ○ 6237
ТӘВӘККӘЛ (12) ■ Кырмыска тәвәккәл булыр ○ 4793 ● 11106; 11171; 11178; 11286–11290; 11298; 11299; 13483
ТӘВӘККӘЛГӘ (1) ■ Тәвәккәлгә көн дә бер, төн дә бер ○ 11291
ТӘВӘККӘЛДӘ (1) ■ Тәвәккәлдә тау көче бар ○ 11292
ТӘВӘККӘЛЛЕК (2) ■ Батырның ярты һөнәре – тәвәккәллек ○ 11099 ● 11293
ТӘВӘККӘЛСЕЗ (1) ■ Тәвәккәл тәвә еккан, тәвәккәлсез катып калган ○ 11288
ТӘВӘНЕҢ (1) ■ Тәвәнең өлкәне күпердә таяк ашар ○ 2930
ТӘВӘЧЕ (1) ■ Тәвәче белән күрше булсаң, капкаң биек булсын ○ 2931
ТӘГАМ (4) ■ Тар жирдә төгам ашаганчы, киң жирдә таяк ашаганың аяшы ○ 615 ● 9359; 9583; 16658
ТӘГӘРӘГӘН (2 | 1) ■ Таудан тәгәрәгән таш чокырда гына тукталыр ○ 168 ● 168:2; 192
ТӘГӘРӘМӘСКӘ (2) ■ Түшәктән тәгәрәмәскә түмгәк, женнен курыкмаска иптәш ○ 8441 ● 16808
ТӘГӘРӘМИ (1) ■ Имән цикләвеге алмагач төбенә тәгәрәми ○ 1730
ТӘГӘРӘП (5) ■ Бүре баласын салсаң табакка, тәгәрәп төшә тагаракка ○ 2136 ● 2877; 2980; 2985; 9870
ТӘГӘРӘР (1) ■ Бүре баласын бүреккә салсаң, башы тәгәрәр ○ 2131
ТӘГӘРӘРСЕҢ (1) ■ Атласаң – тау кыясы аша үтәрсең, утырсаң – таудан тәгәрәрсен ○ 6735
ТӘГӘРӘСӘ (2) ■ Алгы көпчәк кайдан тәгәрәсә, арты шуннан тәгәрәдер ○ 6981 ● 9871
ТӘГӘРӘТСӘҢ (| 1) ■ Чиләгенә күрә капкачы, тәгәрәтсәң дә түгелмас ○ 9978:1
тәгәре → **мәгәр-тәгәре**
ТӘГӘРИ (5 | 1) ■ Таудагы таш чокырга кадәрә тәгәри ○ 168:1 ● 1659; 6285; 7005; 7013; 14839
ТӘГӘРИДЕР (1) ■ Алгы көпчәк кайдан тәгәрәсә, арты шуннан тәгәрәдер ○ 6981
ТӘГӘРИЛӘР (2) ■ Югарыга үрмәлиләр, түбәнгә тәгәриләр ○ 712 ● 11311
ТӘГӘРМӘЧ (5) ■ Ал тәгәрмәч кайдан йөрсә, арт тәгәрмәч шуннан йөрер ○ 6979 (2) ● 7013; 7019; 7072
ТӘГӘРМӘЧЕ (1) ■ Тәгәрмәче шәп әйләнә ○ 7115
ТӘГӘРМӘЧКӘ (1) ■ Тәгәрмәчкә таяк тыгу ○ 7116
ТӘГӘРМӘЧЛӘРЕ (1) ■ Тәгәрмәчләре суга баткан ○ 7117
ТӘГЪЗЫЙМ (2) ■ Кияүгә – торса да тәгъзыйм, утырса да тәгъзыйм ○ 13422 (2)
ТӘДБИРЕН (1) ■ Тәдбирен кылалмаган тәкъдиргә сылттар ○ 14951
ТӘЖРИБӘ (1) ■ Акыл төбе – тәжрибә ○ 11416
ТӘЖРИБӘЛЕСЕ (1) ■ Төлкенен тәжрибәлесе капкынга ике аягы белән элгәр ○ 2316
ТӘК (1) ■ «Әй ат, ат, ята мәче белән хатын тәк», – дип әйтте, ди, бер ир юлда барганда ○ 13908
ТӘКАТЬЛЕГӘ (1) ■ Тәкатълегә тау баш игән ○ 11935
ТӘКАТЬСЕЗНЕҢ (1) ■ Тәкатъсезнең үлеме дә вакытсыз ○ 11936
ТӘКӘ (22 | 1) ■ Тауны тәкә сөзеп жимерә алмый ○ 169 ● 2378; 2409; 3100; 3131; 3132; 3135; 3138–3140; 3141 (2); 3142–3144; 3150; 3311; 9717; 11442, :1; 12904; 13885; 16895
ТӘКӘББЕР (2 | 1) ■ Су ташканда балык тәкәббер була ○ 4505 ● 12041; 16937:1
ТӘКӘББЕРГӘ (| 1) ■ Тәкәббергә тәкәббер садака ○ 16937:1
ТӘКӘББЕРДӘН (1) ■ Тәкәббердән тәңре бизгән ○ 12042
ТӘКӘББЕРЛЕК (4) ■ Тәкәбберлек артыннан оят килер ○ 12043 ● 12044–12046
ТӘКӘГӘ (3) ■ Башбаштак тәкәгә болын тар ○ 3129 ● 3136; 3144
ТӘКӘЛӘР (1) ■ Тәкәләр сөзешкәндә кәжәләр ял итә ○ 3145
ТӘКӘНЕ (2) ■ Бер корчаңгы кәжә алты тәкәне сөзештерер ○ 3006 ● 3012
ТӘКӘНЕҢ (2) ■ Тәкәнең мөгезен тәңрегә житкәнен кем күргән? ○ 3146 ● 3147
ТӘКӘСЕ (4) ■ Бер кәжә тәкәсе мең сарыкны суйгакка кертер ○ 3130 ● 3133; 3137; 3149
ТӘКӘСЕН (1) ■ Кәжә тәкәсен беркем дә көтү башы иткәне юк – үзе алдан ○ 3134
ТӘКБИР (2) ■ Салават, тәкбир әйтпеш ишанны да алдап була ○ 16931 ● 16937
ТӘКБИРГӘ (1) ■ Тәкбиргә тәкбир – садака ○ 16937
ТӘКЕ (1) ■ Туеңа тәке төзәләр әле ○ 13335
ТӘКЕЛДӘДЕН (1) ■ Таң алдындагы тургай күк тәкелдәдең ○ 4159
ТӘКМӘЧ (1) ■ Халыкка ошаса, тәкмәч ат ○ 5079
ТӘКЪДИР (2) ■ Кодача – коданыкы, тәкъдир – ходаныкы ○ 14632 ● 14968
ТӘКЪДИРГӘ (2) ■ Тәдбирен кылалмаган тәкъдиргә сылттар ○ 14951 ● 14952

- ТӘКЪДИРЕННӘН** (1) ■ Әдәм уңса – үзеннән, уңмаса – тәкъдиреннән күрер ○ 14969
ТӘКЪЛИТ (1) ■ Яманны тәнкыйть ит, яхшыга тәкълит ит ○ 12278
ТӘЛӘФКӘ (1) ■ Саранныкы – тәләфкә ○ 11917
ТӘЛИНКӘ (1) ■ Әрле Мәликәгә коры тәлинкә ○ 11329
ТӘМ (3) ■ Ярык карбызда тәм булмас ○ 1625 ● 9442; 12942
ТӘМӘМ (3) ■ Эшне ақыл белән башла, зиһен белән тәмам ит ○ 6235 ● 9849; 15755
ТӘМАМЛАДЫК (J 1) ■ Ике гаёт, бер жомга, тәмамладык бер елга ○ 16918:1
ТӘМАМЛАНМЫЙ (1) ■ Яманлык беркайчан да яхшылык белән тәмамланмый ○ 12260
ТӘМАМЛАР (1) ■ Анасы сөйләгәнче кызы тәмамлар ○ 14310
ТӘМАМЛАРГА (1) ■ Эшне башларга ашыкма, тәмамларга ашык ○ 6239
ТӘМӘЙТКӘН (2) ■ Алма янында яткан бәрәңге алма тәмәйткән, бәрәңге янында яткан алма бәрәңге тәмәйткән ○ 1792 (2)
ТӘМӘКЕ (6) ■ Аракы эчкән азыкка интеккән, тәмәке тарткан кәгазьгә интеккән ○ 9810 ● 9845–9849
тәмәке → **әт-тәмәке**
ТӘМӘКЕДӘН (1) ■ Берәүләр кайгыдан саргая, берәүләр – тәмәкедән ○ 9824
ТӘМГЫННЫ (1) ■ Тәмгынны тәртә бус сузма ○ 11979
ТӘМГЫСЫ (1) ■ Азгынның тәмгысы тәртә бус ○ 12413
ТӘМЕ (5) ■ Питраудан соң сандугачның теле бетә, үләннең тәме бетә ○ 931 ● 6225; 9139; 9331; 12957
ТӘМЕККӘ (1) ■ Туры ук тәмәккә тияр, кәкре жәя кулда калыр ○ 5635
ТӘМЕН (5) ■ Балның тәмен аю да белә ○ 2097 ● 9357; 9877; 13392; 15150
ТӘМЕНӘ (1) ■ Борыч, ачы булса да, ашның тәменә дару ○ 9189
ТӘМЛӘНДЕРГӘН (1) ■ Ашны тәмләндергән – тоз, алысны юык иткән – кыз ○ 12943
ТӘМЛЕ (39) ■ Суы чыксын, суы тәмле булсын! – «Энә белән казыдыңмы?» – дип сорамастар ○ 460 ● 1621 (2); 1785; 1794; 1803 (2); 4721; 4733; 4988; 6138; 6189; 6226; 6583; 7304; 7736; 7947; 9097; 9115; 9132; 9163; 9273; 9310; 9337; 9380; 9381; 9412; 9530 (2); 9557; 9618; 9943; 10118; 14069; 15546; 15636; 16312; 16474 (2)
ТӘМЛЕГӘ (3) ■ Тәмлегә талым кирәкми ○ 9360 ● 9722; 9788
ТӘМЛЕНЕ (4) ■ Тәмлене яратсаң, ачысын да ярат ○ 9361 ● 9648; 9669; 10426
ТӘМЛЕРӘК (3) ■ Ач кешегә чәчәк исеннән чәлпәк исе тәмләрәк ○ 9544 ● 9902; 16077
ТӘМЛЕСЕН (1) ■ Итнең иң тәмлесен тураучы ашар ○ 9248
ТӘММӘТ (1) ■ Тәммәт тәмам, тәмәке – хәрәм ○ 9849
ТӘМСЕЗ (5) ■ Арык итнең шулпасы тәмсез була ○ 9109 ● 11693; 12453; 12763; 16334
ТӘМСЕЗГӘ (1) ■ Тәмлегә талымым юк, тәмсезгә комагайлыгым юк ○ 9788
ТӘМУГ (11) ■ Тамак барда тәмуғ бар ○ 9696 ● 9698; 9833; 12732; 13764; 14260; 14325; 14611; 16727; 16902; 16906
ТӘМУГКА (4) ■ Күршең аркылы оймакка кәргәнче, туры тәмуғка керүең артык ○ 5213 ● 9703; 16898; 16904
ТӘМУГНЫ (1) ■ Тәмуғны да яхшы нияттән корганнар, ди ○ 16905
ТӘМУГТЫР (1) ■ Тамак түгел, тәмуғтыр ○ 9704
ТӘН (16) ■ Зәңгелә тән жимерә, дошманлык өй жимерә ○ 5422 ● 8788; 8816; 10243; 10800; 10816 (2); 11110; 11201; 11364; 15206; 15248; 15309; 16658–16660
ТӘНГӘ (6) ■ Тәнгә тән саулығыннан да яхшырак киём юк ○ 8816 ● 10851; 10894; 13647; 15194; 15250
ТӘНДӘ (1) ■ Сәләмәт тәндә сәләмәт ақыл ○ 15280
ТӘНЕ (4) ■ Анасы типкән колынның тәне авыртмас ○ 2839 ● 5858; 10809; 15306
ТӘНЕМ (1) ■ Кызарып тәнем күренгәнче аларып ямавы күренсен ○ 8869
ТӘНЕНДӘ (1) ■ Тәнендә карга чукарлык та ите юк ○ 10855
ТӘНЕҢ (2) ■ Жаның сау булса – авырумын димә, тәнең сау булса – арлымын димә ○ 11352 ● 15308
ТӘНЕҢӘ (1) ■ Үз күлмәгәң үз тәнеңә яқын ○ 8945
ТӘНЕҢНӘН (1) ■ Авызыңнан артык сүзгә чыкканчы тәнеңнән жаның чыксын ○ 15727
ТӘНЕҢНЕ (1) ■ Тәнеңне бет ашый, малыңны эт ашый ○ 4851
ТӘНКЫЙТЬ (1) ■ Яманны тәнкыйть ит, яхшыга тәкълит ит ○ 12278

- ТӘННЕ** (1) ■ «Рәхмәт» дигән жылы сүз тәнне жылытмаса да, жанны жылыта ○ 15960
- ТӘННЕҢ** (3) ■ Тере тәннең ямаулыгы үз өстендә ○ 10804 ● 14034; 16598
- ТӘҢКӘ** (16) ■ Филлен башы – тере булса да, үле булса да – мең тәңкә ○ 3335 ● 5961; 6384 (2); 6750; 7803; 7805; 8037; 8958; 9067 (2); 12885; 13067; 14934; 16577 (2)
- ТӘҢКӘГӘ** (1) ■ Бер тәңкәгә бия булмас ○ 2819
- ТӘҢКӘДӘН** (2) ■ Тиген килгән тәңкәдән тир чыгарган тиен артык ○ 7800 ● 7808
- ТӘҢКӘЛЕК** (6) ■ Атың булсын мең тәңкәлек, чыбыркың булсын дүрт ачкалык ○ 2614 ● 7030 (2); 7064; 14931 (2)
- ТӘҢКӘНЕ** (3) ■ Бер тиеннең баясен белмәгән бер тәңкәне күрмәс ○ 7781 ● 7802; 7803
- ТӘҢКӘСЕННӘН** (1) ■ Кешенең мең тәңкәсеннән үз бер тиенен яхшы ○ 7792
- ТӘҢРЕ** (8) ■ Тәңре көне тарыдан да күп ○ 952 ● 5196; 7626; 12042; 16868–16871
- ТӘҢРЕГӘ** (2) ■ Тәкәнең мөгезен тәңрегә житкәнән кем күргән? ○ 3146 ● 16891
- ТӘҢРЕНЕҢ** (1) ■ Мечкәй – тәңренең убыры ○ 16740
- ТӘПӘН** (1) ■ Тәбәнәк кешегә бер тәпән чумар ○ 10808
- ТӘПӘНДӘЙ** (1) ■ Байның эче тәпәндәй, жылкәсе тумардай ○ 7308
- ТӘПӘННЕ** (1) ■ Мәхәббәт тәпәнне дә чокаклата ○ 12730
- ТӘПИ** (2 | 1) ■ Асты – тәпи, өсте – тәти ○ 727 ● 727:1; 4143
- ТӘПИЕ** (1) ■ Тавис, тәпие ямьсезлеген күргәч, койрыгы белән каплаган ○ 4123
- ТӘПИЕН** (2) ■ Синнән игелек күргәнче, еланның тәпиен күрерсең ○ 4707 ● 7344
- ТӘРӘЗӘ** (4) ■ Чебен дулап тәрәзә вата алмый ○ 4812 ● 8360; 8369; 12728
- ТӘРӘЗӘДӘН** (6) ■ Ишек барда тәрәзәдән йөрмә ○ 8255 ● 8258; 8260; 11334; 12688; 14833
- ТӘРӘЗӘСЕ** (2) ■ Балтачының балтасы китек, пыялачының тәрәзәсе ватык ○ 1905 ● 8363
- ТӘРӘЗӘСЕЗ** (1) ■ Китапсыз өй – тәрәзәсез бүлмә ○ 16606
- ТӘРӘЗӘСЕНӘ** (1) ■ Тәрәзәсенә карама, дәрәжәсенә кара ○ 11294
- ТӘРӘЗӘСЕННӘН** (1) ■ Ярлылык тырыш кешенең, тәрәзәсеннән караса да, ишегеннән керә алмас ○ 6611
- ТӘРӘШЛЕСЕНӘ** (1) ■ Актык тәрәшлесенә ябышкан ○ 8731
- ТӘРБИЯ** (2) ■ Ата-анаңны тәрбия ит, үзең дә тәрбия күрерсең ○ 14405 (2)
- ТӘРБИЯДӘ** (1) ■ Баланы эт тә ярата, бия дә, хикмәт – тәрбиядә ○ 13985
- ТӘРБИЯЛӘСӘН** (1) ■ Бүре баласын ничек тәрбияләсәң дә, куй булмас ○ 2135
- ТӘРБИЯЛӘУ** (1) ■ Баланы табуга караганда тәрбияләү кыен ○ 13983
- ТӘРБИЯСЕ** (1) ■ Анасыз баланың тәрбиясе ким булыр ○ 14276
- ТӘРЕМ** (1) ■ Әрем белән тәрәм булып яшиләр ○ 1366
- ТӘРИЛКӘ** (1) ■ Кәжәгә тәрилкә, бүген безгә ярминкә ○ 3072
- ТӘРТӘ** (18) ■ Озын булса – киртә булыр, кыска булса – тәртә булыр ○ 611 ● 2558; 2688; 2694; 2719; 6901; 7073; 7109; 7118–7121; 10364; 11307; 11979; 12413; 13704; 15711
- ТӘРТӘГӘ** (4) ■ Барасы килмәгән ат тәртәгә тибә ○ 2625 ● 7058; 7103; 10731
- ТӘРТӘДӘ** (4) ■ Агта да гаеп, тәртәдә дә гаеп ○ 2580 ● 2748; 11677; 12487
- ТӘРТӘДӘН** (3) ■ Ат ачуын – тәртәдән ○ 2474 ● 2739; 2766
- ТӘРТӘНЕ** (1) ■ Атка ачу итеп тәртәне сындырмыйлар ○ 7003
- ТӘРТӘННЕ** (1) ■ Тәртәнне зиректән каерма – тиз сынар ○ 7074
- ТӘРТӘСЕ** (4) ■ Атына күрә тәртәсе ○ 2608 ● 7080; 7095; 13380
- ТӘРТӘСЕН** (2) ■ Атына көче житмәгән тәртәсен кыйнар ○ 2607 ● 2751
- ТӘРТӘСЕННӘН** (1) ■ Аша, кода, картасыннан, картасыннан, үзең чыгып тартырсың тәртәсеннән ○ 14587
- ТӘРТИП** (1) ■ Савыт-саба шалтыраса, өйгә тәртип керә ○ 9953
- ТӘРТИПСЕЗ** (1) ■ Яшьлеген үтсә тәртипсез, картлыгың үтәр кәефсез ○ 15118
- ТӘСБИХЕННЕ** (1) ■ Кем үлгәнне сорама, тәсбихеңне тарта бир ○ 15442
- ТӘТӘЙ** (1) ■ Тәтәй бара, мин дә барам әбәт чиләк күтәрәп ○ 14582
- ТӘТӘҢ** (1) ■ Тәтәң туге көн буге ○ 14583
- ТӘТЕМИ** (1) ■ Әкеми, сиңа кызлар тәтеми ○ 13074
- ТӘТИ** (4) ■ Асты – тәпи, өсте – тәти ○ 727 ● 6596; 9018; 10852
- ТӘТИЕМ** (1) ■ Кандала да үз баласына: «Тәтием, син бик хуш исле», – дигән, ди ○ 4775
- ТӘУ** (2) ■ Төлкә арысланны тәү күргәндә куркуыннан чак жаны чыкмаган, икенче күргәндә «әссаламгәләйкәм!» дигән, өченче күргәндә алдап киткән, ди ○ 2293 ● 2335

- ТӨҮБӘ** (10) ■ Тездән суга билдән тәүбә ○ 466 ● 4148; 4149; 12494; 12495; 12526; 12629; 12642 (2); 15408
- ТӨҮБӘҢ** (1) ■ Тәүбәң тукран тәүбәсе булмасын ○ 12656
- ТӨҮБӘСЕ** (5) ■ Тукран тәүбә итәр, тәүбәсе кырын китәр ○ 4149 ● 4150; 12033; 12656; 12657
- ТӨҮБӘСЕЗ** (2) ■ Иртәгәсен исәпләмәгән – тәүбәсез үлгән ○ 842 ● 5834
- ТӨҮГЕ** (3) ■ Тәүге хатын – мал асарга, сонгы хатын – жан асарга ○ 13687 ● 14065; 14179
- ТӨҮГЕДӘГЕДӘЙ** (1) ■ Бәйрәмдәгедәй аш булмас, тәүгедәгедәй яр булмас ○ 12787
- ТӨҮДӘ** (1) ■ Тәвәккәл тәүдә чыгар ○ 11289
- ТӨҮФИКЬ** (2) ■ Алладан тәүфикь сорама, хатыныңнан акча сорама ○ 16853 ● 16881
- ТӨҮФЫЙК** (4) ■ Малны бетерергә тәүфыйк кирәкми ○ 7393 ● 11295; 13162; 14822
- ТӨҮФЫЙКЛЫ** (1) ■ Тәүфыйклы пәси дә каймак ашый ○ 3379
- ТӘХЕТ** (2) ■ Вәлихәткә – тәхет, калганнарга – бәхет ○ 5788 ● 6000
- ТӘХЕТЕ** (1) ■ Бу патшаның тәхете ни дә, бәхете ни ○ 5990
- ТӘХЕТЕҢ** (1) ■ Тәхетең югалса да, бәхетең югалмасын ○ 14953
- ТӘХЕТКӘ** (3) ■ Бер кеше тәхеткә мәнә, кырык кеше атка мәнә, ди ○ 5751 ● 5963; 14834
- ТӘХЕТТӘ** (1) ■ Бәхет тәхеттә түгел ○ 14835
- ТӘХЕТТӘН** (1) ■ Бәхет тәхеткә мөндәрә, бәхет тәхеттән төшәрә ○ 14834
- ТӘҺАРӘТ** (1) ■ Явызлыкка тәһарәт кирәкми ○ 12202
- ТӘҺАРӘТЕМ** (1) ■ Син алдасаң алдадың, мин дә сине алдадым: намазыңны – укыдым, тәһарәтем алмадым ○ 16933
- ТӘЭСИРСЕЗ** (1) ■ Тәэсирсез сүз – яңгырсыз күкрәү ○ 16102
- ТӘЯН** (1) ■ Таян фарсит итәр идек, туры килми чамага ○ 6676
- ТЕГӘ** (4) ■ Берәү мал жыя, берәү капчык тегә ○ 7322 ● 7783; 8938; 10972
- ТЕГӘРСЕН** (1) ■ Ничек киссән, шулай тегәрсең ○ 8700
- ТЕГӘСЕ** (1) ■ Итек тегәсе без түгел, кияүгә китәсе кыз түгел ○ 13069
- ТЕГЕ** (3) ■ Мәче, теге дөньяда хужасының хөрмәтен танар өчен, күзен йомып ашар, имеш ○ 3358 ● 7394; 16903
- ТЕГЕЛӘ** (1) ■ Туй сылтавы белән тун тегелә ○ 13295:1
- ТЕГЕЛӘЙ** (1) ■ Тегеләй иттем, болай иттем – житәсемә барып життем ○ 6899
- ТЕГЕЛӘР** (1) ■ Сине бит тегеләр дә мактыйлар, куярга урын гына тапмыйлар ○ 12089
- ТЕГЕЛГӘН** (1) ■ Мулла белән ишанның корсакалары жидешәр тиредән тегелгән була, ди ○ 17019
- ТЕГЕЛМӘГӘН** (3) ■ Бүренәң туны яхшы да бит, минем өчен тегелмәгән ○ 2213 ● 9055; 11682
- ТЕГЕЛМИ** (1) ■ Бер тиредән тун тегелми ○ 8891
- ТЕГЕМ** (1) ■ Тегем тегү дуга бөгү түгел ○ 8702
- ТЕГЕННӘН** (1) ■ Моннан эләкмәсә, тегеннән элгә ○ 4543
- ТЕГЕНЧЕ** (1) ■ Тегенче үзенә текмәс ○ 8703
- ТЕГЕП** (2) ■ «Жилдән житез булдым, жиде көнгә бер ыштан тегеп бетердем», – дигән, ди, бер хатын ○ 13780 ● 15613
- ТЕГЕРМӘН** (21) ■ Ташыган су белән тегермән тартмый ○ 464 ● 1391; 1443; 1446–1448; 3526; 7518; 9206; 9373; 9709; 10583; 10604; 12765; 14564; 15533; 15556; 15598; 15684; 16764; 16888
- ТЕГЕРМӘНДӘ** (1) ■ Тегермәндә туган тычкан күк күкрәгәннән курыкмас ○ 3407
- ТЕГЕРМӘНЕ** (1) ■ «Жил тегермәне иканен беләм, суы кайдан керә?» – дим ○ 1512
- ТЕГЕРМӘНЕНӘ** (1) ■ Дошман тегермәнәнә су кою ○ 1492
- ТЕГЕРМӘННӘН** (1) ■ Сорау күктән, җавап тегермәннән ○ 16934
- ТЕГЕРМӘННЕ** (2) ■ Су тегермәнне дә вата ○ 433 ● 465
- ТЕГЕРМӘННЕҢ** (2) ■ Тегермәннең аскы ташы тузмый ○ 1449 ● 1468
- ТЕГЕРМӘНСЕЗ** (1) ■ Тегермәнсез он булмый, яргычсыз ярма булмый ○ 1450
- ТЕГЕРМӘНЧЕДӘ** (1) ■ Һәр кешенә бер дәрте, тегермәнчедә су дәрте ○ 11355
- ТЕГЕРМӘНЧЕНЕҢ** (1) ■ Һәркемнең үз кайгысы, тегермәнченең су кайгысы ○ 14975
- ТЕГҮ** (1) ■ Тегем тегү дуга бөгү түгел ○ 8702
- ТЕГҮЧЕ** (3) ■ Илне килештерүче – тунга тәймә тегүче ○ 4982 ● 8704; 15094
- ТЕГҮЧЕНЕҢ** (2) ■ Тегүченең туны ertyк, балтачының өе тишек ○ 8705 ● 8706
- ТЕЗ** (5) ■ Барәңгә ашаган тук булыр, тез буыны юк булыр ○ 1594 ● 4445; 5638; 10905; 11045
- ТЕЗӘР** (1) ■ Чабатаны кайтаруын гына кайтар, тезүсән кем дә тезәр ○ 9064
- ТЕЗГӘ** (3) ■ Теләнәп алган тезгә житмәс ○ 5890 ● 13915; 14056

- ТЕЗГЕН** (2) ■ Акыл – тезген, холык – ат, тезгенеңне белеп тарт ○ 11415 ● 12460
- ТЕЗГЕНЕ** (8) ■ Телләнен тезгене юк, нократнын нуктасы юк ○ 7799 ● 8525; 11467 (2); 11617; 11886; 13448; 15036
- ТЕЗГЕНЕН** (2) ■ Акылның кулы нәфесең тезгенен тотар ○ 11474 ● 13603
- ТЕЗГЕНЕННӨН** (2) ■ Кеше – теленнән, хайван тезгененнән элгә ○ 15492 ● 15642
- ТЕЗГЕНЕҢНЕ** (1) ■ Акыл – тезген, холык – ат, тезгенеңне белеп тарт ○ 11415
- ТЕЗГЕННЕ** (2) ■ Тезгенне кулдан ычкындыру ○ 7112 ● 7113
- ТЕЗДӨ** (1) ■ Бала тездә чакта сөйдерә, тездән төшкәч көйдерә ○ 13945
- ТЕЗДӨН** (12) ■ Тездән суга билдән тәүбә ○ 466 ● 2539; 4182; 6322; 7530; 8066; 8248; 10849; 12657; 12827; 13606; 13945
- ТЕЗЕ** (1) ■ Анасында кызы кайгысы, кызында тезе кайгысы ○ 14312
- ТЕЗЕМӨ** (1) ■ Үз эшем үземә житкән, ычкырым теземә житкән ○ 6333
- ТЕЗЕМДӨ** (1) ■ Үз акылым үземдә, кеше акылы теземдә ○ 11778
- ТЕЗЕН** (3) ■ Хәерчегә жил каршы: арттан онын туздыра, алдан тезен тундыра ○ 5949 ● 13028; 13464
- ТЕЗЕН** (2) ■ Батырмын дисәң, тең нык булсын ○ 10903 ● 15728
- ТЕЗЕНӨ** (1) ■ Чабу, озын булса, теңең урала; сүз, озын булса, үзең урала ○ 16129
- ТЕЗҮЕН** (1) ■ Чабатаны кайтаруын гына кайтар, тезүен кем дә тезәр ○ 9064
- ТЕК** (6) ■ Бер тиредән тун тек – мул тек ○ 2354 (2) ● 4891; 5060; 13416 (2)
- ТЕККӘН** (4 | 1) ■ Сүтеп теккән нык торыр ○ 8701 ● 10323; 16851; 17047. :1
- ТЕККӘНДӨ** (1) ■ Холыксыз кешегә киём теккәндә жеп очы чуалыр, ди ○ 8711
- ТЕККӘНЕН** (1) ■ Кул теккәнән буй йөкләр ○ 8695
- ТЕККӘННЕ** (1) ■ Теккәнне сүтәрсең, кискәнне нишләрсең ○ 8707
- ТЕКМӨ** (1) ■ Юк акчага янчык текмә ○ 7812
- ТЕКМӨС** (1) ■ Тегенче үзенә текмәс ○ 8703
- ТЕКМИ** (1) ■ Энә текми, кул тегә ○ 10972
- ТЕКТЕМ** (1) ■ Бер хатын мактана, имеш: «Житез идем, жил идем, жиде көндә бер ыштан тектем, бабы бар да маңы бар, жиде көнлек тагы бар» ○ 13623
- ТЕКТЕРГӘНЧЕ** (2) ■ Кышлык киёмне тектергәнче боз китә, жәйнекен тектергәнче боз тота ○ 8803 (2)
- ТЕЛ** (137 | 3) ■ Сыерчык теле ачылмаган балага тел алып килә ○ 4117 ● 5523; 5793; 5912; 8752; 10310; 10569; 10577; 11131; 11937; 12581; 12970; 12998; 13047; 13946; 15159; 15457; 15462; 15464 (2); 15467; 15468; 15470–15473; 15477; 15479 (2); 15481; 15484; 15487 (3); 15497; 15500; 15502, :1, :2; 15508–15511; 15513 (2); 15514–15516; 15518–15522; 15523 (2); 15525; 15526; 15527 (2); 15528 (2); 15529–15544; 15545, :1; 15546–15557; 15558 (2); 15559; 15560; 15561 (2); 15562–15564; 15574; 15625–15628; 15636 (2); 15637; 15640 (2); 15641; 15643; 15647; 15648 (2); 15649; 15651; 15653 (2); 15654; 15656; 15660; 15662; 15664; 15671–15676; 15677 (2); 15716; 15948; 15956; 16070; 16234; 16411; 16654; 16655
- ТЕЛӨ** (4) ■ Теләмә озын жәй, телә жылы жәй ○ 950 ● 5345; 12141; 15380
- ТЕЛӨВЕН** (1) ■ Теләвен теләкән, келәтен бураткан ○ 16806
- ТЕЛӨГӘН** (8) ■ Игенче явым теләгән, чүлмәкче аяз теләгән ○ 1408 (2) ● 4960; 5899; 11349; 12746; 13736; 14379
- ТЕЛӨГӘНГӨ** (1) ■ Үзләре теләгәнгә алаплап, үзләре теләмәгәнгә калаклап ○ 10014
- ТЕЛӨГӘНДӨ** (1) ■ Үгез теләгәндә мөгез элгә ○ 3307
- ТЕЛӨГӘНЕ** (2) ■ Сукирның теләгәне ике күз, егетнең теләгәне матур кыз ○ 13103 (2)
- ТЕЛӨГӘНЕН** (2) ■ Кунак теләгәнән түгел, куйганын ашар ○ 10120 ● 16072
- ТЕЛӨГӘНЕН** (1) ■ Алтын чикмән – теләгәнән, алтын кесә – эшләнән ○ 6020
- ТЕЛӨГӘНЧӨ** (3) ■ Ыштаны бөтен кеше теләгәнчә чүгәли ○ 8939 ● 16892 (2);
- ТЕЛӨГӘНЧЕ** (3) ■ Дошманыңа үлем теләгәнче, үзәң гомер телә ○ 5345 ● 12141; 15380
- ТЕЛӨГӘЧ** (1) ■ Рәхәтен теләгәч, миһнәтенә дә түз ○ 14944
- ТЕЛӨГЕ** (6) ■ Ярканат теләге белән төн йөрми ○ 2336 ● 3978; 11283; 12655; 14227; 15277
- ТЕЛӨГЕН** (2) ■ Карга теләген теләшкән тартай үзәң давил китергән ○ 4126 ● 4428
- ТЕЛӨГЕНӨ** (1) ■ Ярлы – беләгенә, мулла теләгенә ышаныр ○ 17072
- ТЕЛӨГЕН** (1) ■ Теләгең саф булса, тормышыңда тап булмас ○ 11284
- ТЕЛӨГЕНӨ** (1) ■ Теләгенә барып житим дисәң, ана бара торган күперне дә үзең сал ○ 11285

- ТЕЛӘДЕМ** (1) ■ Мин теләдем каләм каш, миңа булды пеләш баш ○ 10521
ТЕЛӘК (4) ■ Эшкә теләк булса, беләк чыдар ○ 6199 ● 11354; 15882; 16753
ТЕЛӘКЛЕ (1) ■ Белгән – беләкле, олы теләкле ○ 16480
ТЕЛӘКТӘ (2) ■ Эш беләктә түгел, теләктә ○ 6164 ● 14832
ТЕЛӘМӘ (1) ■ Теләмә озын жәй, телә жылы жәй ○ 950
ТЕЛӘМӘГӘН (1) ■ Теләмәгән агачына кош та оя ясамый ○ 3871
ТЕЛӘМӘГӘНГӘ (1) ■ Үзләре теләгәнгә алаплап, үзләре теләмәгәнгә калаклап ○ 10014
ТЕЛӘМӘГӘНЕН (1) ■ Теләгәнән сөйләүче теләмәгәнән ишетер ○ 16072
ТЕЛӘМӘС (3) ■ Йокы ястык теләмәс, гыйшык матур теләмәс ○ 12704 (2) ● 12734
ТЕЛӘМӘҮ (1) ■ Сыртны жиргә салырга теләмәү ○ 10847
ТЕЛӘМИ (3) ■ Төрмә бик таза да, берәү дә кереп ятарга теләми ○ 5904 ● 6655; 12541
ТЕЛӘМИМ (1) ■ Белми дип әйтмә, теләми дип әйт ○ 16517
ТЕЛӘНГӘННӘН (2) ■ Авыз ачып кешедән теләнгәннән тауга барып тере аю тоту жинелрәк ○ 5715 ● 5889
ТЕЛӘНЕП (4) ■ Патша талап ала, хәрче теләнеп ала ○ 5868 ● 5890; 5956; 7155
ТЕЛӘНЕРГӘ (1) ■ Тәмәке теләнергә өйрәтер ○ 9848
ТЕЛӘНЧЕ (8) ■ Яз – игенче, кыш – теләнче ○ 1509 ● 5732; 5750; 5802; 5891; 5892; 5951; 9213
ТЕЛӘНЧЕГӘ (4) ■ Теләнчегә бер кыяр биргәннәр дә, «кәкре икән» дигән ○ 5893 ● 5894; 5948; 6750
ТЕЛӘНЧЕДӘН (1) ■ Теләнчедән капчык сорама ○ 5895
ТЕЛӘНЧЕЛЕККӘ (1) ■ Ач утыр, теләнчелеккә сарылма ○ 5733
ТЕЛӘНЧЕНЕ (2) ■ Ач теләнчене тук теләнче кыстаган ○ 5732 ● 5896
ТЕЛӘНЧЕНЕҢ (3) ■ Теләнченен, капчыгы тулса да, күзе туймас ○ 5897 ● 5898; 5899
ТЕЛӘП (3) ■ Теләп эшләнгән эш бервакытта да авыр булмый ○ 6127 ● 9496; 9821
ТЕЛӘР (8) ■ Ил теләр аманлык, дошман теләр яманлык ○ 5570 (2) ● 5830 (2); 7624; 14037; 14591; 16050
ТЕЛӘСӘ (8) ■ Үз жирендә теләсә ни эшләсәң дә ирекле ○ 209 ● 3960; 7242; 8990; 9990; 11628; 15536; 16908
ТЕЛӘСӘҢ (9) ■ Явым теләсәң, давылына да чыда ○ 1151 ● 1790; 5227; 5519 (2); 9042; 9682; 10732; 15599
ТЕЛӘТКӘН (1) ■ Теләвен теләткән, келәтен бураткан ○ 16806
ТЕЛӘҮЛЕККӘ (1) ■ Теләүлеккә терәүлек ○ 16807
ТЕЛӘҮЧЕ (1) ■ Сүз әйтсәң килсә, элек кара: тыңларга теләүче бармы ○ 16022
ТЕЛӘЧЕДӘН (1) ■ Бәхәсләшпә Төмәнгә киткән Теләчедән кире кайтыр ○ 15817
ТЕЛӘШКӘН (2) ■ Карга теләген теләшкән тартай үзенә давыл китергән ○ 4126 ● 4428
ТЕЛӘГӘ (19) ■ Бүренә телгә алсаң, каршына чыгар, ди ○ 2184 ● 6128; 6303; 10764; 11224; 12889 (2); 15517; 15565 (2); 15566–15570; 15666; 15678; 15679; 15697
ТЕЛГӘЧ (1) ■ Ялагайның күзе – көзгә, теле – телгәч ○ 11961
ТЕЛГЕЧ (1) ■ Теле телгеч кебек ○ 15696
ТЕЛДӘ (4) ■ Бака, елан бер телдә, икесе дә бер телдә ○ 4562 ● 15054; 15571; 17006
ТЕЛДӘН (13 | 1) ■ Бака кычкыра башлагач, сандугач телдән калыр ○ 4090 ● 10432 (2), :1; 12738; 15469; 15557; 15572–15575; 15666; 15760; 16654
ТЕЛДӘР (1) ■ Ачыккан – угры булыр, ачынган – телдәр булыр ○ 15465
ТЕЛЕ (111 | 1) ■ Питраудан соң сандугачның теле бета, үләннең төмә бета ○ 931 ● 4021; 4057; 2; 4094; 4095; 4117; 4129; 4163; 4524; 4573 (2); 4605 (2); 5324 (2); 5325; 5386; 6296; 7436; 7890; 9159; 10584; 10603; 11029; 11468; 11692; 11736; 11946; 11961; 12039; 12116; 12197; 12228; 12293; 12654; 12801; 12917; 13253; 13362; 13591; 13735; 13905; 14212; 14592; 14610; 15301; 15458; 15459; 15466; 15474; 15475; 15478; 15482; 15483; 15496; 15504; 15524; 15576; 15577; 15578 (2); 15579–15581; 15582 (2); 15583–15591; 15645; 15655; 15658; 15668 (2); 15670; 15671; 15680–15700; 15717; 15829; 15949; 16142; 16146; 16161; 16385; 16670; 16791
ТЕЛЕМ (7) ■ Йөзем – кара, телем – кыска ○ 10728 ● 15592; 15630; 15632; 15715; 15900; 15950
ТЕЛЕМДӘ (2) ■ Тилемдәгә – телемдә ○ 15712 ● 16293
ТЕЛЕМНЕ (1) ■ Тугры телемне тыя алмыйм, туганыма керә алмыйм ○ 15633
ТЕЛЕН (26) ■ Ат эшләр – тирен чыгарыр, эт ятыр – телен чыгарыр ○ 2528 ● 2922; 4081; 4678; 4939; 12684 (2); 13223; 13661 (2); 14282; 14413 (2); 15075; 15498; 15593; 15623; 15656; 15661; 15665 (2); 15701; 15949; 16424; 16692; 16713

- ТЕЛЕНӨ** (5) ■ Теленө салынган – эшендө абынган ○ 6124 ● 7367; 15494; 15704; 16789
- ТЕЛЕНГӨН** (1) ■ Телэнгәннән теленгән артык ○ 5889
- ТЕЛЕНДӨ** (16) ■ Чыгымчы ат белән камчы телендө сойләшү яхшырак ○ 2693 ● 3217; 9798; 11085; 11468; 12113; 13727; 15036; 15480; 15490; 15594; 15663; 15702; 15713; 15857; 15955
- ТЕЛЕНЕҢ** (1) ■ Теленең тупсасы юк, авызының туктасы юк ○ 15703
- ТЕЛЕННӨН** (15) ■ Усал эт теленнән язар, хәйләкәр төлке койрыгын өздөрер ○ 3534 ● 3677; 4128; 11738; 12273; 15301; 15463; 15492; 15493; 15495; 15530; 15624; 15635; 15642; 15650
- ТЕЛЕҢ** (34) ■ Телен белән дау куптарганчы, эшең белән тау ақтар ○ 6125 ● 6126; 6362; 10164; 10618; 11626; 15460; 15461; 15486; 15512; 15595–15604; 15639 (2); 15652; 15659; 15662; 15705–15709; 15911; 16062; 16541; 16936
- ТЕЛЕҢӨ** (3) ■ Эшең каты булса, телеңө йомшак булып ○ 6195 ● 15609; 15610
- ТЕЛЕҢДӨ** (2) ■ Кесәндө малың булмаса, телеңдө балың булсын ○ 7364 ● 15491
- ТЕЛЕҢ-КАЛӘМЕҢ** (1) ■ Телен-каләмен белән генә әдип булма, акылың-холкың белән дә әдип бул ○ 16412
- ТЕЛЕҢНЕ** (13) ■ Капма тәмлене, теленне тешләрсен ○ 9648 ● 10593; 15485; 15488 (2); 15499; 15507; 15605–15608; 15710; 15711
- ТЕЛЕФОН** (1) ■ Сыер колагына телефон сузма ○ 3250
- ТЕЛИ** (11) ■ Иген сугучы кояш сорый, күмер сагучы яңгыр тели ○ 1396 ● 1437; 6857 (2); 8148; 11204; 11322 (2); 12639; 16753 (2)
- ТЕЛИДЕР** (1) ■ Барын-югын белмидер, бал телидер күнелем ○ 7640
- ТЕЛЛӨ** (3) ■ Хәерчегә хөллә бир, теләнчегә теллә бир ○ 5948 ● 7919 (2)
- ТЕЛЛӘНГӨН** (1) ■ Пелләнмәгән – телләнгән ○ 10797
- ТЕЛЛӘНЕҢ** (1) ■ Телләнеч тезгене юк, нократның нуктасы юк ○ 7799
- ТЕЛЛӘНЕП** (1) ■ Бай белән кода булсаң, телләнеп мазанңы алып; ярлы белән кода булсаң, теләнеп мазанңы алып ○ 7155
- ТЕЛЛӘР** (1) ■ Телләр белгән – илләр белгән ○ 15611
- ТЕЛЛӘШМӨ** (1) ■ Юләр белән серләшмә, усал белән телләшмә ○ 11710
- ТЕЛЛЕ** (6) ■ Бизмән туры булганга бер генә телле ○ 7891 ● 8497; 10651; 15638; 16673 (2)
- ТЕЛМӘКЕРГӘ** (1) ■ Телмәкәргә тап булма ○ 16071
- ТЕЛМӘРЧЕ** (1) ■ Тиле телмәрче булып ○ 11636
- ТЕЛНЕ** (6) ■ Телне, пычак белән түгел, закон белән кисәләр ○ 5888 ● 9347; 10578; 15612; 15613; 15631
- ТЕЛНЕҢ** (12 | 1) ■ Телнең озыны яучыга кирәк ○ 13204 ● 15501; 15569; 15614–15619; 15657; 16070:1; 16086; 16585
- ТЕЛСЕЗ** (10) ■ Телсез дус эзләсәң, дуссыз калырысың ○ 5481 ● 5912; 6290; 8499; 12684; 13243; 13833; 15620; 15623; 15819
- ТЕЛСЕЗГӘ** (1) ■ Акча – көчсезгә көч, телсезгә – тылмач ○ 7682
- ТЕЛСЕЗЛЕК** (1) ■ Телсезлек ялганчылыктан хәерлерәк ○ 15621
- ТЕЛСЕЗНЕҢ** (3) ■ Телсезнең теле ялганчы теленнән яхшырак ○ 15301 ● 15622; 15623
- ТЕЛЧӘН** (5 | 1) ■ Батыр яуда беленер, телчән дауда беленер ○ 5550 ● 5550:2; 5551; 12684; 15624; 15779
- ТЕҢКӨГӘ** (1) ■ Арка-жилкә тигез килгән, борын тия теңкәгә ○ 10820
- ТЕРӨГӘН** (3) ■ Балчык белән сылаган, кура белән терөгән ○ 8361 ● 12063; 14785
- ТЕРӨГЕ** (5 | 1) ■ Жир терөгә – тау, халык бастырыгы – бәк ○ 212:3 ● 4940 (2); 4941; 11142; 13082
- ТЕРӨК** (11) ■ Жимешле агачка терәк куялар ○ 1832 ● 2233 (2); 4872 (2); 8273; 11037 (2); 13813; 16815 (2)
- ТЕРӨКЛЕ** (1) ■ Ирле хагын терөкле, маллы хагын йөрөкле ○ 13859
- ТЕРӨКЧЕН** (1) ■ Алдында житәкчен булсын, артында терөкчен булсын ○ 670
- ТЕРӨЛӨ** (1) ■ Артык кашык тамакка терәлә ○ 9868
- ТЕРӨЛГӘН** (1) ■ Көймәсе комга терәлгән ○ 7107
- ТЕРӨЛДЕ** (1) ■ Кодалар килде кабакка, кыз терәлде кабага ○ 14630
- ТЕРӨЛЕП** (2) ■ Яшь каенга терәлеп, карт каен кырык ел яшәгән ○ 1768 ● 10396
- ТЕРӨЛМӨГӘН** (1) ■ Аның өенә кояшның койрыгы терәлмәгән ○ 90
- ТЕРӨП** (1) ■ Алдым көрәк, куйдым терәп; алдым сәнәк, куйдым сөяп ○ 8022
- ТЕРӨТҮ** (1) ■ Кәкре каенга терөтү ○ 1773

- ТЕРӘУ** (3) ■ Берәүгә берәү – баганага терәү ○ 8602 ● 8615; 8631
ТЕРӘҮЛЕГЕНӘ (1) ■ Ялкау ир мич терәүлегенә яра ○ 6567
ТЕРӘҮЛЕК (1) ■ Теләүлеккә терәүлек ○ 16807
ТЕРӘШКӘН (1) ■ Гөл сабагын терәшкән чыра да гөлгә төрөнә ○ 1268
ТЕРГЕЗӘ (2) ■ Үз күзүң үлек тергезә ○ 10463 ● 15402
ТЕРГЕЗГӘН (2) ■ Үтергән дә хатын, тергезгән дә хатын ○ 13778 ● 15653
ТЕРГЕЗЕРЛЕК (1) ■ Үлгән кешене тергезерлек ○ 15450
ТЕРЕ (19) ■ Үлгән арысланнан тере тычкан артык ○ 2065 ● 2118; 2210; 3335; 3527; 4035; 4067; 4088; 4164; 5715; 6416; 6570; 8488; 9710; 10804; 15302; 15303; 15447; 15685
ТЕРЕГӘ (1) ■ Үлегә дә мал кирәк, терегә дә мал кирәк ○ 7510
ТЕРЕГЕ (1) ■ Арысланның үлегә – тычканның терегә ○ 2060
ТЕРЕДӘ (1) ■ Ыру-туган бер үледә, бер тередә ○ 14525
ТЕРЕК (3) ■ Берек булсаң, терек булырсың ○ 4879 ● 9835; 16548
ТЕРЕККӘ (1) ■ Үлеккә гүр табылып, тереккә өй табылып ○ 15413
ТЕРЕКЛЕГЕ (5) ■ Үсемлекнең тереклеге су белән ○ 1346 ● 4471; 11160 (2); 11301
ТЕРЕКЛЕК (3) ■ Кошак юк – көн юк, көн юк – тереклек юк ○ 43 ● 4882; 15302
ТЕРЕКЛЕКНЕҢ (1) ■ Дөньяда тереклекнең рәхәте – яхшы хатын белән ○ 13637
ТЕРЕКЛЕКТӘ (1) ■ Тереклектә сыйлашмасаң, үлгәннән соң елашма ○ 15386
ТЕРЕКТӘН (1) ■ Мулла теректән дә ала, үлектән дә ала ○ 17025
ТЕРЕЛӘЙ (2) ■ Тереләй жир астына керерлек булу ○ 243 ● 8589
ТЕРЕЛГӘН (1) ■ Туйга дигәч, тугыз еллык хәстә терелгән ○ 13315
ТЕРЕЛТКӘН (2) ■ Каен себеркесе хан кызын терелткән ○ 8606 ● 10410
ТЕРЕЛТҮ (1) ■ Ахмакны өйрәтү – үлгәнне терелтү ○ 11517
ТЕРЕНЕҢ (1) ■ Теренең өен таны, үленең каберен бел ○ 15387
ТЕРКӘ (1) ■ Картлар сүзен янчыкка жый, галимнәр сүзен кәгазьгә теркә ○ 16591
ТЕРЛЕК (2) ■ Яхшы терлек тешәвен белгертми, тешәгәндә ябыкмый ○ 2421 ● 7919
ТЕРЛЕКНЕ (1) ■ Терлекне кул белән генә сөймә, азык белән дә сөй ○ 2403
ТЕРЛЕКНЕҢ (1) ■ Терлекнең – арыкылыгы, кешенең симезлеге гаеп ○ 10805
ТЕРЛЕК-ТУАРНЫҢ (1) ■ Терлек-туарның йортта кунганы яхшы ○ 2402
ТЕРНӘГЕН (1) ■ Тернәгәң дә булсын, тырнагаң да булсын ○ 5482
ТЕРНӘКЛЕ (3) ■ Тернәкле әдәм түрәнә кол итәр ○ 5483 ● 10004 (2)
ТЕРПЕ (1) ■ Терпә өстенә тукмак ○ 2004
ТЕРСӘГЕН (1) ■ Теләгә булган терсәген тешләр ○ 11283
ТЕРСӘГЕННЕ (2) ■ Үз терсәгенне үзгә тешли алмасың ○ 10975 ● 11551
ТЕРСӘК (1) ■ Терсәк бик якын да, тешләр булмый ○ 10958
ТЕРСӘКНЕ (1 | 3) ■ Эш үткәч, терсәкне тешләр булмый ○ 6182 ● 10958:1, :2, :3
ТЕРСӘКТӘН (1) ■ Тездән бусе, терсәктән жине ○ 10849
ТЕРТ (1) ■ Терә кеше терт итми булмас ○ 15303
ТЕТӘМ (1) ■ Көтәсенә жон тетәм ○ 8739
ТЕТӘР (1) ■ Сөймәс улым йорт тотар, сөйгән улым йон тетәр ○ 14137
ТЕТМИЛӘР (1) ■ Көтәсенә йон тетмиләр ○ 8172
ТЕТРӘР (1) ■ Болыт берексә – күк күкрәр, халык берексә – жир тетрәр ○ 4893
ТЕТРИ (1) ■ Гармунчы гармунчыны күрсә, кулы тетри ○ 16357
ТЕТСЕН (1) ■ Бай-бай итсен, байлар итсен, көтү көтсен, йон тетсен ○ 7517
ТЕТТЕРҮ (1) ■ Йорт житкерү йон теттерү түгел ○ 8265
ТЕТҮЕ (1) ■ Йорт тогуы – йон тетүе түгел ○ 8262
ТЕШ (25 | 2) ■ Күршәң яман булса, теш сызлау белән бер ○ 5222 ● 5650; 9186, :1, :2; 9290; 9607; 10573; 10575–10578; 10643–10645; 10647; 11800; 13409; 14049; 14807; 15096; 15606; 15614; 15625; 15626; 15710; 16119
ТЕШӘВЕН (1) ■ Яхшы терлек тешәвен белгертми, тешәгәндә ябыкмый ○ 2421
ТЕШӘГӘНДӘ (1) ■ Яхшы терлек тешәвен белгертми, тешәгәндә ябыкмый ○ 2421
ТЕШӘР (1) ■ Туксанда теш төшәр, йөздә янадан тешәр ○ 15096
ТЕШЕ (23 | 2) ■ Игененне яшел урма, урагының теше сынар ○ 1401 ● 2115; 2185; 2623; 2680; 3415; 3636; 3727; 4525; 6375; 9183; 9382; 10534; 10535; 11273; 11674; 11756; 14050; 14288, :1, :2; 14364; 14838; 15692; 16178

- ТЕШЕМ** (3) ■ Килдем тау аша, күп сөйлөшүм – тешем камаша ○ 228 ● 6324; 10817
ТЕШЕН (16) ■ Арыслан тешен күрсөтсө, колө дип уйлама ○ 2048 ● 2051; 2171; 3503; 3638; 3728; 4169; 4170; 4629; 4651; 5295; 5761; 11913; 12012; 12308; 16838
ТЕШЕНӨ (5) ■ Тырмавычны белмасөң, тешенө баскач белерсен ○ 1315 ● 2639; 3636; 6002; 8156
ТЕШЕНДӨ (3) ■ Бүрөңө көчө тешендө, кешенө көчө эшендө ○ 6054 ● 15480; 15857
ТЕШЕНЕ (1) ■ Аның үгезе да тешене бозаулый ○ 3322
ТЕШЕННӨН (2) ■ Арыслан – тешеннөн, останың кулы – эшеннөн ○ 6336 ● 12825
ТЕШЕҢ (9) ■ Көчө барда эшлө, тешөң барда тешлө ○ 6098 ● 6128; 10547; 10579–10581; 10778; 12551; 15610
ТЕШЕҢӨ (1) ■ Телөңне тик тоталмасаң, тешөң кыстыр ○ 15608
ТЕШЕҢНЕ (4) ■ Чиклөвөк ашыйсын килсө, тешөңне жөллөмө ○ 1763 ● 5415; 6301; 16233
ТЕШЕСЕ (1) ■ Арысланның иркөгө дө арыслан, тешесе дө арыслан ○ 2057
ТЕШКӨ (8) ■ Яңа урак тешкө каты була ○ 1473 ● 7157; 9226; 9342; 10569; 15159; 15423; 15637
ТЕШЛӨ (3) ■ Армый эшлө, сары май тешлө ○ 6022 ● 6098; 10778
ТЕШЛӨВЕ (1) ■ Үз тешлөрөң үз телөңне тешлөвө яман ○ 10593
ТЕШЛӨГӨН (5 | 1) ■ Тешлөгөң эткө йө таяк, йө сөяк кирөк ○ 3528 ● 6210; 6217; 6332; 6471:1; 14306
ТЕШЛӨДЕ (1) ■ Болай да хөерчө, өстөвенө эт тө тешлөдө ○ 5989
ТЕШЛӨМӨ (1) ■ Алыс булса – кешнөмө, якын булса – тешлөмө ○ 673
ТЕШЛӨМӨС (3) ■ Кагы өргөң эт тешлөмөс ○ 3492 ● 6167; 6218
ТЕШЛӨМИ (3) ■ Акыллы эт юккө тешлөми ○ 3447 ● 3761; 10611
ТЕШЛӨМИЧӨ (1) ■ Телөңне тешлөмичө авыртканың белмөссөң ○ 15607
ТЕШЛӨНЕР (1) ■ Көңчө кешө тешлөнөр, сөйгөнөнө үчлөнөр ○ 12715
ТЕШЛӨП (4 | 2) ■ Эш үткөч, терсөкнө тешлөп булмый ○ 6182 ● 9161:2; 10646; 10958; :1; 12698
ТЕШЛӨР (18 | 2) ■ Алдыннан килсөң тешлөр, артыннан килсөң тибөр ○ 2457 ● 2687; 3424; 3457; 3502; 3562; 3746; 4551; 4554; 4673; 6338; 6472; 6512; 6527; 9161:3; 10578; 10944; 10958:2; 11283; 16477
ТЕШЛӨРГӨ (2) ■ Эт, тешлөргө итмөсө, тешен күрсөтми ○ 3638 ● 10575
ТЕШЛӨРЕ (1) ■ И хөдайның эшлөрө, шак-шок итө тешлөрө ○ 16883
ТЕШЛӨРЕҢ (2) ■ Үз тешлөрөң үз телөңне тешлөвө яман ○ 10593 ● 10621
ТЕШЛӨРСӨҢ (2) ■ Уйламый эшлөрсөң – белөгөңне тешлөрсөң ○ 6144 ● 9648
ТЕШЛӨСӨҢ (3 | 1) ■ Тешлөсөң, өз ○ 10582 ● 10912; 10917; 10958:3
ТЕШЛӨСӨН (1) ■ Коткар судан этне, үзөңне тешлөсөң ○ 3499
ТЕШЛӨТӨР (1) ■ Гөмердө бер тилелөк терсөгөңне тешлөтөр ○ 11551
ТЕШЛӨҮЧӨН (1) ■ Көзгө чебен ачы тешлөүчөң була ○ 4802
ТЕШЛӨШӨР (1) ■ Еракта – кешнөшөр, якында – тешлөшөр ○ 733
ТЕШЛӨШКӨН (1) ■ Тешлөшкөң атның артыннан үт, тибөшкөң атның алдыннан үт ○ 2686
ТЕШЛИ (11 | 1) ■ Арык ат тешли ○ 2463 ● 3454; 3482; 3501; 3628:3; 3637; 3705; 4765; 4785; 6282; 9444; 10975
ТЕШНЕ (3) ■ Төенне кул белөң чишөп булса, тешне хөдкө жибөрмө ○ 8710 ● 10646; 15825
ТЕШСЕЗ (2) ■ Тешсөз кунаккө куырған борчак ○ 10172 ● 10583
ТЕШСЕЗГӨ (1) ■ Тавык башкө – табышмак, тешсөзгө – чиклөвөк ○ 16406
ТЕШСЕЗНЕҢ (1) ■ Тешсөзнең теле чыгучан була ○ 10584
ТЕШТӨ (1) ■ Ашасаң – тештө, ашамасаң – төштө ○ 9619
ТЕШТӨН (2) ■ Сүз утыз тештөң чыга, утыз галәмгө жөелө ○ 16014 ● 16120
ТИ (1) ■ Тисөң ти тингө, тимөсөң – читөнгө ○ 12769
ТИБӨ (4) ■ Ат куркытырга тибө, тай үтерөргө тибө ○ 2504 (2) ● 2625; 6284
ТИБӨӨНГӨ (1) ■ Тибөгөңгө тибөрмө, кабаганга кабарма ○ 5630
ТИБӨР (8) ■ Алдыннан килсөң тешлөр, артыннан килсөң тибөр ○ 2457 ● 2858; 2965; 2995; 4311; 10731; 11684; 12338
ТИБӨРМӨ (1) ■ Тибөгөңгө тибөрмө, кабаганга кабарма ○ 5630
ТИБЕНГӨДӨН (1) ■ Тибөңгөдөң тир китмөс ○ 7070
ТИБЕНӨП (1) ■ Зимагур белөң тавык икесө дө, кайда ни тибөңөп тапса, шуны ашар ○ 5797
ТИБЕНСӨ (1) ■ Тавык тибөңсө, чүп чыга ○ 4323
ТИБӨП (1) ■ Атның аламасы кешө тибөп үтөрө ○ 2569

- ТИБЕШӨ** (1) ■ Кусаң тибешө, бавыннан тартсаң буыла ○ 2440
ТИБЕШЕР (1) ■ Авылдаш атлар ерактан кешнөшер, якыннан тибешер ○ 2448
ТИБЕШКӘК (2) ■ Күтәрәм дип сыердан бизмә, тибешкәк дип аттан бизмә ○ 3172 ● 3174
ТИБЕШКӘН (2) ■ Ат белән тибешкән тайның аягы сынар ○ 2487 ● 2686
ТИБЕШСӘҢ (1) ■ Тибешсәң дә, тиң булсын ○ 12766
ТИБЕШТЕРЕР (1) ■ Байтал яманы ике айгырны тибештерер ○ 2818
ТИБРӘНӨ (1) ■ Туй дигәндә түмгәк тә тибрәнә ○ 13290
ТИБҮ (1) ■ Куыш карбыз тибү ○ 1634
ТИБҮЕ (1) ■ Юаш атның тибүе каты булыр ○ 2698
ТИБҮЧӘН (1) ■ Яшь тай тибүчән була ○ 2868
ТИГӘН (5) ■ Кырмавик үзенә тигән һәркемгә ябыша ○ 1288 ● 3927; 9271; 12120; 12225
ТИГӘНӘДӘН (1) ■ Бер тигәнәдән ике көчөк ашамый ○ 3804
ТИГӘНӘК (16 | 1) ■ Гөлдән – тигәнәк, тигәнәктән гөл чыкмас ○ 1273 ● 1306 (2); 1307–1310; 4106; 7192; 11374; 11638; 11683; 12337; 13357; 2; 15547; 15923; 16074
ТИГӘНӘККӘ (1) ■ Тигәнәккә күз тими ○ 1311
ТИГӘНӘКЛЕ (1) ■ Тигән тигәнәкле була ○ 7976
ТИГӘНӘКТӘН (2) ■ Судан сүзсез, тигәнәктән тәбәнәк ○ 531 ● 1273
ТИГӘНӘЛЕГЕН (1) ■ Сандугач та үзе бала чыгарган тигәнәлеген сагынып сайрый, ди ○ 4101
ТИГӘНГӘ (1) ■ Тигәнгә – тиен башы, тимәгәнгә – куян башы ○ 2334
ТИГӘНДӘ (3) ■ Кул тигәндә ор да сук ○ 5588 ● 10595; 10601
ТИГӘНЕ (1) ■ Ит тураганга – сөйгәнә, карап торганга – тигәнә ○ 9242
ТИГӘНЕН (1) ■ Пычагы бар сөйгәнән жияр, пычагы юк тигәнән жияр ○ 9946
ТИГӘННЕ (1) ■ Тимәгәнгә тимә, тигәнне тигән калдырма ○ 5631
ТИГӘНЧЕ (1) ■ Иңкайгәнгә иңкәй башың жиргә тигәнчә, чалкайганга чалкай башың күккә житкәнчә ○ 11989
ТИГЕЗ (19 | 1) ■ Төгәрәгән таш тигез жирдә туктый ○ 168; 2 ● 225; 752; 2594; 2788; 2939; 6240; 6929; 6983; 7266; 7315; 8039; 10484; 10820; 10901; 10917; 12307 (2); 14927; 16897
ТИГЕЗЕР (2) ■ Чукмарны ора алмаган үзенә тигезер ○ 5647 ● 15993
ТИГЕЗЛӘНМИ (1) ■ Ачу килгән белән дөнья тигезләнми ○ 12436
ТИГЕЗЛӘНСӘ (1) ■ Тормыш, бик тигезләнсә, бер жиреннән кителә ○ 14749
ТИГЕЗЛЕК (1) ■ Тилегә бар жирдә дә тигезлек ○ 11656
ТИГЕЗМӘС (1) ■ Асыл шонкар, каз алса, канатын канга тигезмәс ○ 4189
ТИГЕН (10) ■ Иксәң иген, ашарсың тиген ○ 1411 ● 5631; 6306; 7800; 7976; 9348; 9349; 13194; 13205; 14934
ТИГЕНГӘ (1) ■ Тигенгә тел кыймылдаткан – тиле булып саналган ○ 15627
ТИГЕННЕ (1) ■ Тигенне яратмасаң, хакын түләп ал ○ 7977
ТИДЕ (2) ■ Каргага аттым – бозауга тиде ○ 4015 ● 10595
ТИДЕРӘ (3) ■ Атсаң тидерә ат, атмасаң кулың тарт ○ 5541 ● 5640; 5644
ТИДЕРГӘН (2) ■ Сукур аучы кыек атып туры тидергән төсле ○ 2029 ● 5926
ТИДЕРДЕМ (1) ■ Кыек атып туры тидердем ○ 5697
ТИДЕРЕР (1) ■ Мәргән, көкрә атса да, туры тидерер ○ 5602
ТИДЕРМӘ (2) ■ Ерак дип ханга тел тидермә, кулы житәр; начар дип ирне тиргәмә, каруы житәр ○ 5793 ● 5912
ТИДЕРМӘС (1) ■ Яхшы ат үзенә камчы тидермәс ○ 2721
ТИДЕРМӘСЛӘР (1) ■ Бохарага барса, аны аягын жиргә тидермәсләр иде ○ 11012
ТИДЕРМӘҮ (1) ■ Жил-яңгыр тидермәү ○ 1244
ТИДЕРҮ (1) ■ Күлмәккә төзәп, күлгәгә тидерү ○ 8978
ТИДЕРҮЕННӘН (1) ■ Мәргәннең уыгыннан беленми, тидерүеннән беленә ○ 5603
ТИЕН (52 | 3) ■ Кышка каршы тиен дә запас жыя ○ 872 ● 894; 1604; 1916, :1; 2044; 2239; 2, :2; 2327; 2334; 2428; 2755; 4935 (2); 5961; 6332; 6641; 6750; 7064; 7454; 7777; 7778 (2); 7779 (2); 7788 (2); 7790; 7800; 7801 (2); 7802; 7803; 7808; 7826; 7829 (2); 7830 (2); 7831–7833; 7835; 7837; 7840; 8058; 8601; 9105; 9427 (2); 10760; 11511; 11565; 16268 (2)
ТИЕНГӘ (2) ■ Тисә – тиенгә, тимәсә – ботакка ○ 2345 ● 10760
ТИЕНГӘН (1) ■ Эш сөйгән – сөенгән, рәхәтенә тиенгән ○ 6174
ТИЕНДӘЙ (1) ■ Иске бер тиендәй чәчрәп чыгу ○ 7834

- ТИЕНЕ** (1) ■ Үз бер тиене бер тиен ○ 7840
- ТИЕНЕҢ** (1) ■ Кешенең мең таңкәсеннән үз бер тиенең яхшы ○ 7792
- ТИЕНЛЕК** (4 | 2) ■ Биш тиенлек куян, ун тиенлек зыян ○ 2239 (2) ● 2239:1 (2); 9864 (2)
- ТИЕННӘН** (3) ■ Мал – колыннан, акча – тиеннән ○ 2386 ● 7692; 7794
- ТИЕННЕ** (2) ■ Бер тиенне күпме шомартсаң да алтын булмый ○ 7780 ● 7803
- ТИЕННЕҢ** (1) ■ Бер тиеннең бәясен белмәгән бер таңкәне күрмәс ○ 7781
- ТИЕН-ТИЕН** (1) ■ Тамчы-тамчы күл була, тиен-тиен сум була ○ 7798
- ТИЕП** (1) ■ Карап торуга – ир, тиеп карасаң – чир ○ 13586
- ТИЕШ** (2) ■ Ир белән хатынның тавышы юрган астыннан чыкмаска тиеш ○ 13820 ● 15899
- ТИЕШЛӘР** (1) ■ Бер-берсен яратышкан кешеләр, мәхәббәتلәр сурелмәсен өчен, берәз аерылып торырга тиешләр, ди ○ 12669
- ТИЕШЛЕ** (1 | 1) ■ Тол хатынның бусагасы көмештән булса да, аңар хәер тиешле ○ 13679:1 ● 15544
- ТИЕШЛЕНЕКЕ** (1) ■ Туй – тиешленеке, бәйрәм – барчаныкы ○ 13296
- ТИЕШСЕЗ** (2) ■ Тел – кылыч: тиешсез жирдә тый, тиешле жирдә кый ○ 15544 ● 16100
- ТИЕШСЕЗГӘ** (1) ■ Тиешсезгә сөйләү – ташка тары чачу ○ 16073
- ТИЖАРӘТ** (1) ■ Һәм зиярәт, һәм тижарәт ○ 8081
- ТИЗ** (68) ■ Тиз аккан тиз туктар ○ 467 (2) ● 555; 563; 632; 934; 1108; 1149; 1200 (2); 1266; 1292; 1293; 1693; 1707; 1711; 1816 (2); 1926; 1973; 2651; 2659; 2709; 2731; 3297; 3399; 3768; 6029; 6563; 7060; 7074; 7861; 7948; 8211; 8489 (2); 8810; 9503; 9895; 9916; 10015; 10097; 10397; 10428; 10440; 10687; 10690; 11239 (2); 11507; 11786; 11817; 11920; 11978; 12148 (2); 12516 (2); 12767 (2); 14221; 14326; 14831; 15283; 15325; 16170; 16567; 16622
- ТИЗӘГЕ** (4) ■ Кар астыннан карга тизәгә дә табылмас ○ 1091 ● 3729; 4782; 9723
- ТИЗӘГЕНӘ** (1) ■ Бер сыерның тизәгенә ун сыер таеп егылган ○ 3159
- ТИЗӘК** (8) ■ Тышы бизәк, эче тизәк ○ 655 ● 2875; 2899; 3955; 3990; 4001; 4817; 8768
- ТИЗӘККӘ** (3) ■ Тирес эзләгән чучка тизәккә юлыгыр ○ 2903 ● 3724; 12341
- ТИЗӘКЛӘГӘЧ** (1) ■ Төлке үз өнен тизәкләгәч, бурсык оясына күчә ○ 2307
- ТИЗӘКТӨ** (1) ■ Сандугачның күзе тизәктә, карганыкы – тизәктә ○ 4111
- ТИЗӘКТӘН** (1) ■ Карга белән кунышсаң, борының тизәктән котылмас ○ 3954
- ТИЗГЕР** (1) ■ Сизгер кеше – тизгер кеше ○ 11928
- ТИЗЛӘГӘН** (1) ■ Тизләгән – балане үзе эзләгән ○ 11931
- ТИЗНӘН** (1) ■ Ашы тизнән эше тиз ○ 6029
- ТИЗРӘК** (9) ■ Кортлар, тизрәк бал жыгыз, чебен агагызың ашыйсы килгән! ○ 4784 ● 8173; 8218; 8546; 9535; 9847; 10555; 14813; 15426
- ТИК** (52 | 1) ■ Тик торганнан чыкан чакмый ○ 1312 ● 1448; 1700; 1752; 1992; 2270; 3137; 3819; 4099; 4161; 4180; 4744; 4782; 4854; 6129; :1; 6130–6136; 6200; 6234; 6304–6308; 6392; 6438; 6574; 6631; 8490; 9711; 9734; 10687; 11561; 11867; 12518; 12549; 13789; 14976; 15124; 15188; 15484; 15608; 15628; 16033; 16235; 16310; 16641
- ТИКӘНЕН** (1) ■ Гөлән яраткач, тикәнән дә ярат ○ 1274
- ТИКӘНСЕЗ** (2) ■ Гөл тикәнсез булмый ○ 1269 ● 1313
- ТИККӘ** (1) ■ Тиле тиккә кызар ○ 11637
- ТИКЛЕ** (2) ■ Каештан: «Ничә яшыкә тикле чыдыйсың?» – дип сорагач: «Минем яшемне майдан сора», – дигән ○ 7034 ● 13766
- ТИКМӘГӘ** (1) ■ Этнең аягын тикмәгә сындырмыйлар ○ 3714
- ТИКШЕР** (1) ■ Хатын алганда төсеннән бигрәк холкын тикшер ○ 13211
- ТИКШЕРӘ** (3) ■ Ергык тишекне тикшерә, ә үзен кем тикшерә ○ 8857 (2) ● 10991
- ТИКШЕРЕЛМӘГӘН** (1) ■ Кияү сыналмаган ат, тикшерелмәгән товар шикелле ○ 13419
- ТИКШЕРЕР** (1) ■ Үз борын астын күрмәгән урман астын тикшерер ○ 10591
- ТИКШЕРМӘ** (1) ■ Син кешене тикшермә, кеше сине тикшерсен ○ 12036
- ТИКШЕРМИ** (1) ■ Үлем баен-ярлысын тикшерми ○ 15414
- ТИКШЕРМИЧӘ** (1) ■ Аяк астын тикшермичә урман астын тикшерә ○ 10991
- ТИКШЕРСЕН** (1) ■ Син кешене тикшермә, кеше сине тикшерсен ○ 12036
- ТИЛӘКӘ** (1) ■ Тинтәккә тиләкә биреп, ярлының учагын боздырыр ○ 11773
- ТИЛГӘН** (2) ■ Карга казганыр, тилгән кинәнер ○ 3957 ● 4226
- ТИЛГӘННӘН** (1) ■ Чебиле тавык тилгәннән курка ○ 4343

- ТИЛЕ** (61 | 3) ■ Ындырда илле кешегэ эш табыла, тиле кешегэ генэ эш табылмый ○ 1467 ● 1567; 1620; 3816; 6136; 7222; 7881; 8488; 9821; 10311; 11427; 11434; 11439; 11443; 11445; 11533; 11570; 11571; 11575; 11610; 11627–11630; 11631, :1, :2; 11632–11637; 11638 (2); 11639 (2); 11640–11651; 11655; 11661:1; 11696; 11705; 11753; 11770; 11831; 12987; 13179; 13197; 13282; 15627; 15629; 16310; 16754
- ТИЛЕБӨРӨН** (1) ■ Тилебөрөн орлыгы ашаган ○ 1363
- ТИЛЕГЭ** (17) ■ Бай белән тилегэ күк – муеннан, диңгез – тубыктан ○ 7158 ● 9843; 11452; 11587; 11640; 11652–11660; 11662; 11831; 14830
- ТИЛЕДӘН** (5) ■ Акыллыдан турысын эйттерә алмасаң, тиледән сора ○ 11460 ● 11641; 11661; 11663; 11664
- ТИЛЕЛӘР** (1) ■ Тилеләр булмаса, акыллыга ни сан ○ 11665
- ТИЛЕЛӘРГЭ** (1) ■ Тилеләргә кыңгырау таксалар, жизнең бәясе алтынга чыгар иде ○ 11666
- ТИЛЕЛҮГЕН** (1) ■ Иплегә «ипле» дисең – иплелеген арттырыр, тилегә «тиле» дисең – тилелеген арттырыр ○ 11831
- ТИЛЕЛЕК** (2) ■ Гомердә бер тилелек терсәгенче тешләтер ○ 11551 ● 12871
- ТИЛЕМДӘГЕ** (1) ■ Тилемдәге – телемдә ○ 15712
- ТИЛЕМЗӘК** (1) ■ Тилемзәк жигән аекмас ○ 1314
- ТИЛЕНЕ** (2) ■ Тилене иркәләсәң, башыңа менеп атланыр ○ 11667 ● 11668
- ТИЛЕНЕКЕ** (1) ■ Тиленеке тишек ○ 11669
- ТИЛЕНЕҢ** (6) ■ Акыллы өйләнгәнче тиленең улы булган ○ 11449 ● 11670–11674
- ТИЛЕҢ** (1) ■ Кеше тилесе көлке китерә, үз тилең оят китерә ○ 11594
- ТИЛЕРМИЧӘ** (1) ■ Көчөк тилермичә үлми ○ 3810
- ТИЛЕРТӘ** (2) ■ Йоки – симертә, акча – тилертә ○ 6652 ● 14776
- ТИЛЕРТКӘН** (1) ■ Илерткән дә араки, тилерткән дә араки ○ 9827
- ТИЛЕСЕ** (4) ■ Ил тилесе илгә тансык ○ 11567 ● 11594; 11754; 11777
- ТИЛЕСЕН** (1) ■ Халык үз тилесен үзе саклый ○ 11699
- ТИЛМЕРМӘС** (4) ■ Мәрмәр тапкан тилмермәс ○ 145 ● 300; 301; 1738
- ТИЛМЕРТӘ** (1) ■ Авыр тормыш кешене тилмертә, жиңел тормыш кешене тилертә ○ 14776
- ТИЛЧӘ** (2) ■ Нәсел – нәселгә, тилчә – тамырга ○ 14497 ● 15701
- ТИЛЧӘҢ** (1) ■ Эшләп ки, эшләмәсәң тилчәң ки ○ 6228
- ТИМӘ** (6) ■ Искегә тимә, исе чыгар ○ 576 ● 5257; 5631; 10725; 12756; 15322
- ТИМӘГӘН** (5) ■ Тимәгән бүрәнагә китереп чапмалар ○ 1943 ● 1993; 4675; 4695; 5504
- ТИМӘГӘНГӘ** (3) ■ Тигәнгә – тиен башы, тимәгәнгә – куян башы ○ 2334 ● 3816; 5631
- ТИМӘДЕ** (1) ■ Күзгә күренде, кулга тимәде ○ 10511
- ТИМӘС** (11 | 2) ■ Кәжә мөгезе күккә тимәс, дөя койрыгы жиргә житмәс ○ 3035 ● 3626; 3785; 4234, :1 (2); 5045; 6473; 9384; 10357; 10893; 11581; 14552
- ТИМӘСӘ** (7) ■ Тисә – тиенгә, тимәсә – ботакка ○ 2345 ● 3895; 4942; 5705; 10851; 11691; 12299
- ТИМӘСӘҢ** (2) ■ Син тимәсәң, ил тимәс ○ 5045 ● 12769
- ТИМӘСЕН** (1 | 1) ■ Асылынсаң агачның биегенә асылын, аягың жиргә тимәсен ○ 1661:2 ● 16873
- ТИМӘСНЕ** (1) ■ Тимәсне берәү дә сөймәс ○ 12768
- ТИМЕР** (41 | 4) ■ Ташны таш белән ваталар, тимерне тимер белән игиләр ○ 180 ● 195; 260; 271; 290; 293–300; 304; 308; 323; 332; 334; 1879:1; 1942; 2053; 2865; 5033; 5273; 5484; 5624; 5628; 7757; 7769; 8730; 10229, :1, :2, :3; 11630; 11685; 12552; 13630; 14051; 15126; 15287; 15299; 15522; 15749; 15946
- ТИМЕРГӘ** (2) ■ Тимергә көя төшми ○ 302 ● 305
- ТИМЕРДӘН** (2) ■ Йөрәгәң тимердән булса, хәнжәрәң агачтан булса да ярыи ○ 11130 ● 14385
- ТИМЕРЕ** (2) ■ Тимере бар тилмермәс, каены бар кайгырмәс ○ 301 ● 1738
- ТИМЕРЕН** (1) ■ Ярлының кара бодаен күсе ашагач, ышанмаганнар, байның сука тимерен ашаганга ышанганнар ○ 7496
- ТИМЕРКАЗЫК** (3) ■ Акбүзат йолдыз, Күкбүзат йолдыз, Тимерказык бер ялгыз ○ 24 ● 76; 8279
- ТИМЕРКАЗЫККА** (1) ■ Айга карап адашсан, атыңны Тимерказыкка бәйлә ○ 18
- ТИМЕРЛЕ** (2) ■ Тимерле чана аумас, таш күперне су алмас ○ 7071 ● 7171
- ТИМЕРЛЕГЕНДӨ** (1) ■ Тимерче тимерлегендә үскән эт күк күкрәүдән курыкмый ○ 3529
- ТИМЕРНЕ** (16) ■ Ташны таш белән ваталар, тимерне тимер белән игиләр ○ 180 ● 284; 294; 303–305; 311; 316; 5619; 8503; 11938; 12277; 12564; 14950; 16050; 16087

- ТИМЕРНЕЦ** (2) ■ Тимернең ике башы да кызу ○ 306 ● 12881
- ТИМЕРЧЕ** (9) ■ Ислемай кибетенә керсәң, исе йогар; тимерче алачыгына керсәң, корымы йогар ○ 285 ● 307–312; 3529; 13676
- ТИМЕРЧЕГӘ** (2) ■ Тимерчегә күмерче юлдаш ○ 313 ● 6939
- ТИМЕРЧЕДӘ** (1) ■ Тимерчедә пычак – уника кочак ○ 314
- ТИМЕРЧЕДӘН** (1) ■ Жөйчедән жеп сорама, тимерчедән тимер сорама ○ 8730
- ТИМЕРЧЕНЕН** (4) ■ Алтынчының бер органы – тимерченең мең органы ○ 265 ● 315; 1893; 9049
- ТИМИ** (24) ■ Тау арада жил тими ○ 151 ● 177; 1186; 1238 (2); 1311; 1333; 1416; 1569; 1588; 2142; 2890; 3604; 3816; 4401; 4456; 4608; 6207; 10033; 10985; 12245; 13860; 15317; 16799
- ТИМИЛӘР** (1) ■ Тик торган караулы тирәккә тимиләр ○ 1752
- ТИМИЧӘ** (1) ■ Кыз олан – пыяла, тимичә дә уала ○ 12993
- ТИМТЕНСӘН** (1) ■ Тимтенсәң дә кимсенмә ○ 14949
- ТИНТӘК** (34) ■ Ике тинтәк, берексә дә, ил булмас ○ 4911 ● 6536; 6959; 11424; 11444; 11538; 11540; 11541 (2); 11563; 11564; 11583; 11584; 11586; 11622; 11675–11682; 11683 (2); 11684–11686; 11732; 11739; 11848; 13997 (2); 14505
- ТИНТӘККӘ** (5) ■ Илдәр бер тинтәккә урын табыла ○ 11568 ● 11624; 11687; 11688; 11773
- ТИНТӘКНЕ** (1) ■ Тинтәкне укытуы таш кисүдән авыррак ○ 11689
- ТИНТӘКНЕЦ** (3) ■ Тинтәкнең акылы төштән соң төшәр ○ 11690 ● 11691; 11692
- ТИНТӘКСЕЗ** (1) ■ Иген кибәксез булмас, ил тинтәксез булмас ○ 4905
- ТИНТЕРӘРСЕН** (1) ■ Тинтәккә эләксәң, тинтерәрсен ○ 11688
- ТИНТЕРӘТӘ** (2) ■ Бер тинтәк оине тинтерәтә, ике тинтәк илне тинтерәтә ○ 11541 (2)
- ТИЦ** (17 | 2) ■ Агач белән агач тиң түгел ○ 1647 ● 2800; 6649; 7626 (2); 8277; 10384; 12343; 12672; 12766; 12770; 12783; 12852; 13194; 13357; :1, :2; 13677; 14904
- ТИЦГӘ** (1) ■ Тисәң ти тингә, тимәсәң – читәнгә ○ 12769
- ТИЦЕ** (6) ■ Ишәк – ише белән, тинтәк – тиңе белән ○ 11583 ● 11642; 11673; 12770; 13205; 14081
- ТИЦЛӘШМӘ** (1) ■ Тиргәшчегә тиңләшмә, талашчыга таңланма ○ 16076
- ТИЦЧЕЛЕК** (1) ■ Киңчелек булмый тиңчелек булмый ○ 7371
- ТИП** (3) ■ Тисәң типкәнгә тип, юкса бүкәнгә тип ○ 5632 (2) ● 12459
- ТИПКӘЛӘСӘН** (1) ■ Кеше баласы кешәнләсәң дә тормас, үз балаң типкәләсәң дә китмәс ○ 14187
- ТИПКӘЛӘҮДӘН** (1) ■ Баланы иркәләү аны типкәләүдән яман ○ 13977
- ТИПКӘН** (3) ■ Үлгән арысланны куян да барып типкән ○ 2066 ● 2839; 5029
- ТИПКӘНГӘ** (1) ■ Тисәң типкәнгә тип, юкса бүкәнгә тип ○ 5632
- ТИПКӘННЕ** (3) ■ Ат типкәнне ат күтәрә, тай типкәнне тай күтәрә ○ 2518 (2) ● 3453
- ТИПМӘГӘН** (4) ■ Башыма тай типмәгән ○ 2869 ● 2993; 2998; 10331
- ТИПМӘС** (2) ■ Ат типмәс димә, эт капмас димә ○ 2519 ● 2821
- ТИПСӘ** (8) ■ Тисә тимер өзәрлек, басса бакыр өзәрлек ○ 332 ● 2821; 2857; 2858; 3232; 11684; 11685; 15126
- ТИПСӘН** (3) ■ Эткә тиссәң, егеткә тия ○ 3693 ● 5632; 14188
- ТИПСЕН** (1) ■ Тиссә дә, чиләк тутырып савым бирә торган сыер тиссен ○ 3232
- ТИПТЕРГӘН** (2) ■ Күп типтергән – үзен киптергән ○ 9840 ● 15115
- ТИПТЕРГӘНЧЕ** (1) ■ Тинтәк белән типтергәнче аңлы белән таш ташы ○ 11676
- ТИПТЕРЕП** (1) ■ Типтереп яшәүнең башы көлкенеч, ахыры үкенеч ○ 6673
- ТИР** (15) ■ Игенне жир уддырмый, тир уддыра ○ 1404 ● 1451; 6137; 6149; 6524; 6525; 6534; 6561; 7070; 7160; 7693; 7800; 10806; 11441; 14930
- ТИРАГЫ** (1) ■ Ялкауның тирагы иртә килмәсә кич килә ○ 6604
- тирәген → тал-тирәген**
- ТИРӘДӘ** (1) ■ Карганың бар дөнәясы агач башында, балалары тирәдә ○ 3995
- ТИРӘК** (18) ■ Корыган тирәк су янында да яшәрмәс ○ 1743 ● 1753–1755; 1770; 1944; 4450; 4891; 5487; 5768; 5900; 5965; 8897; 11644; 11651; 13818; 14348; 16868
- ТИРӘККӘ** (1) ■ Тик торган караулы тирәккә тимиләр ○ 1752
- ТИРӘКНЕ** (1) ■ Кирәк тирәкне ега ○ 14911
- ТИРӘКНЕЦ** (2) ■ Озын тирәкнең күләгәсе төбенә төшмәс ○ 1747 ● 1756
- ТИРӘКТӘ** (1) ■ Сандугачның күзе тирәктә, карганыкы – тизәктә ○ 4111
- ТИРӘЛӘП** (2) ■ Кыз тирәләп яучы сөйләр, эш тирәләп ялчы сөйләр ○ 13188 (2)

- ТИРЭН** (10 | 2) ■ Болганган су тирэн күрөнер ○ 355 ● 411; 419; 468; 469; 493; 5028; 11078:2; 12000:3; 14409; 14505; 15248
- ТИРЭНГӨ** (1) ■ Балык тирэнгө омтыла, кошлар биеккө оча ○ 4455
- ТИРЭНДӨ** (1) ■ Чуртан – тирэндө солтан ○ 4520
- ТИРЭНЛЕГЕН** (1) ■ Ата-ана йөрөгөнөң тирэнлеген балалар белми ○ 14396
- ТИРЭНЛЕК** (1) ■ Тирэнлек – дингездө, зирөклек – гыйлемдө ○ 16656
- ТИРЭННЕ** (3) ■ Балык тирэнне эзли, адам яхшыны эзли ○ 11078 ● 12947; 16969
- ТИРЭНРЭК** (3 | 2) ■ Кешегә баз казыма, үзөң төшәрсең; казысан, тирэнрэк казы – чыга алмас-сың ○ 131 ● 202; 4560; 11078:1; 12000:5
- ТИРӘСЕ** (1) ■ Балта остасының үз йорт тирәсе һаман жимерек ○ 1895
- ТИРӘСЕНДӨ** (5) ■ Аның тирәсендө талкан коры, су салкын ○ 494 ● 2422; 4718; 9266; 16801
- ТИРӘСЕНДӨГЕ** (1) ■ Сыер үз йорт тирәсендөгө чирәмне ашамый ○ 3198
- ТИРӘСЕННӨН** (1) ■ Төлкөнөң хәйләкәрлегә кетәк тирәсеннән күп узмый ○ 2315
- ТИРӘ-ЯГЫҢ** (1) ■ Тирә-ягың яу булсын, йортың эче сау булсын ○ 8288
- ТИРБӘНМӘС** (1) ■ Жилсез кура тирбәнмәс ○ 1204
- ТИРБӘТӨ** (1) ■ Өстән бишек тирбәтө, астан баланы чөмөтө ○ 14105
- ТИРГӘВЕЧ** (1) ■ Ир тиргәвеч булса, хагын үрлөвеч була ○ 13836
- ТИРГӘЛ** (2) ■ Акылсыздан макталганчы акыллыдан тиргәл ○ 11483 ● 12542
- ТИРГӘЛГӨНЧЕ** (1) ■ Нахактан тиргәлгөнчө хактан тиргәл ○ 12542
- ТИРГӘМӨ** (1) ■ Ерак дип ханга тел тидермә, кулы житәр; начар дип ирне тиргәмә, каруы житәр ○ 5793
- ТИРГӘСӨ** (1) ■ Акыллы, тиргәсә дә, тир чыгармас ○ 11441
- ТИРГӘҮДӨН** (1) ■ Артык мактау тиргәүдөн яман ○ 12422
- ТИРГӨШ** (1) ■ Төтөн күзгә керә, тиргөш күнелгә керә ○ 16104
- ТИРГӨШСӨҢ** (1) ■ Алдашсаң – абруең китәр, тиргөшсәң – кадерең китәр ○ 15754
- ТИРГӨШЧЕГӨ** (1) ■ Тиргөшчегә тинлөшмә, талашчыга таңланма ○ 16076
- ТИРГӨШ** (2) ■ Тиргөш тигәнәк түгел – ябышмас ○ 16074 ● 16075
- ТИРДӨН** (1) ■ Бөхөт жирдөн чыкмас, тирдөн чыгар ○ 14837
- ТИРЕ** (15) ■ Бүре тире суя, бүренең дә тиресен суялар ○ 2160 ● 2674; 5996; 6108; 6523; 7693; 7992; 8023; 10291; 10806; 11837; 11879; 12197; 16142; 16829
- ТИРЕДӨН** (3) ■ Бер тиредөн тун тек – мул тек ○ 2354 ● 8891; 17019
- ТИРЕЛӘРЕ** (2) ■ Куяң тиреләре базарда: «Исәнме, менә тагын күрештек», – дип әйтерләр, ди ○ 2257 ● 2277
- ТИРЕМ** (1) ■ Күлмәктән тирлегем якын, тирлегемнән тирем якын ○ 8981
- ТИРЕН** (1) ■ Ат эшләр – тирен чыгарыр, эт ятыр – телен чыгарыр ○ 2528
- ТИРЕНЕ** (3) ■ Алтынны коя белмәгән эретер, тирене или белмәгән черетер ○ 264 ● 2348; 11943
- ТИРЕҢ** (3) ■ Аша карының туйганчы, эшлө тирең тамганчы ○ 6025 ● 8061; 15652
- ТИРЕҢНЕ** (1) ■ Бай булсаң, барың белән битенне сөрт, ярлы булсаң жинең белән тиреңне сөрт ○ 7163
- ТИРЕС** (8) ■ Тирес түксәң жиренә, ындырың тулыр игенгә ○ 1452 ● 2903; 4719; 4745; 4808; 7751; 9086; 11932
- ТИРЕСЕ** (17) ■ Бер елга куяң тиресе дә чыдый ○ 766 ● 2161; 2218; 2236; 2271; 2300; 2301; 2332; 2908; 3053; 3110; 3634; 3727; 7930; 10256; 10850; 11672
- ТИРЕСЕЗ** (2) ■ Иләми күн булмас, тиресез тун булмас ○ 2358 ● 8721
- ТИРЕСЕН** (15) ■ Аюны үтермәс борын тиресен сатмыйлар ○ 2092 ● 2108; 2160; 2162; 2278; 2310; 2404; 2966; 3039; 3185; 3704; 4245; 10819; 10874; 13039
- ТИРЕСЕНЕН** (1) ■ Бүре тиресе анында сарык тиресенен йоны коелыр, имеш ○ 2161
- ТИРЕСЕННӨН** (1 | 1) ■ Мулланың корсагы туугыз бозау тиресеннән теккән булыр, имеш ○ 17047 ● 17047:1
- ТИРЕСКӨ** (3) ■ Ишәкне утка өндәсәң, тирескә чабар ○ 2983 ● 4719; 7114
- ТИРЕСЛӘҮНЕ** (1) ■ Жир тиресләүне, мулла китерүне ярата ○ 17078
- ТИРЕСЛЕ** (2) ■ Кунак килсә – таптыра, тиресле жирне саттыра ○ 10107 ● 13574
- ТИРЕСНЕ** (1) ■ Тиресне калын түшәсән, амбарың буш калмас ○ 1453
- ТИРЛӘМӘДЕМ-ПЕШМӘДЕМ** (2) ■ Тирләмәдем-пешмәдем, утыз ел лашман эшләдем ○ 6309 ● 6310

- ТИРЛӘМӘСӘН** (1) ■ Сабанда тирләмәсән, ындырда чирләрсең ○ 1436
- ТИРЛӘМИ** (1) ■ Мунча кәргән тирләми чыкмас ○ 8624
- ТИРЛӘМИЧӘ** (1) ■ Тирләмичә акча табылмый ○ 7804
- ТИРЛӘП** (1) ■ Тирләп эшләсән, аш тәмле була ○ 6138
- ТИРЛӘСЕН** (1) ■ Ат тирләсен, чирләмәсен ○ 2520
- ТИРЛӘТӘ** (1) ■ Жәйге эшләпә жилләтә, кышкы эшләпә тирләтә ○ 1018
- ТИРЛЕ** (2) ■ Жирле боланны тирле колан куалаган ○ 2119 ● 10951
- ТИРЛЕГЕМ** (1) ■ Күлмәктән тирлегем якын, тирлегемнән тирем якын ○ 8981
- ТИРЛЕГЕМНӨН** (1) ■ Күлмәктән тирлегем якын, тирлегемнән тирем якын ○ 8981
- ТИРЛЕКНЕҢ** (1) ■ Тиленең тине булмас, тирлекнең жиңе булмас ○ 11673
- ТИРЛИ** (3) ■ Үшән ат тиз тирли ○ 2731 ● 2823 (2)
- ТИРМӘН** (2) ■ Бай өйдә ята, арты тирмән тарта ○ 7201 ● 11452
- ТИРЧӨН** (2) ■ Кеше аты тирчән, кеше киеме керчән ○ 2658 ● 8781
- ТИРЬЯК** (1) ■ Гыйрактан тирьяк килгәнче, елан чаккан ир үләр ○ 15213
- ТИРЬЯККА** (1) ■ Кулындагы тирьякка ышанып агу эчмә ○ 15229
- ТИСӘ** (24 | 5) ■ Чыбыгы тисә исләгән казыгы тисә калкыр ○ 1955 (2) ● 1992 (2); 2345; 3218; 3271; 3895; 4157 (2); 4234:1; 4854 (2), :1 (2); 5705; 6982; 9152; 10851; 14215, :1, :2; 14216; 14504; 15204; 15205; 15769; 17028 (2)
- ТИСӘҢ** (8) ■ Исегә тисәң исерерсең ○ 574 ● 575; 4635; 5239 (2); 12769; 14368 (2)
- ТИСКӘРЕ** (2) ■ Йонны тискәре якка сыйпау ○ 2431 ● 11932
- ТИШ** (1) ■ Тирескә ишмә, уңайга иш, бәрәп бәбәгән тиш ○ 7114
- ТИШӨ** (7) ■ Тамчы кечкенә генә – таш тишә ○ 1130 ● 1134; 3414; 7809; 10636; 12600; 16084
- ТИШӘР** (3) ■ Акылы тычкан ике тишек тишәр ○ 3398 ● 9441; 16087
- ТИШӘРЛЕК** (1) ■ Теле туң жирне тишәрлек ○ 15699
- ТИШЕГЕ** (5) ■ Иш – ише белән, тычкан – тишеге белән ○ 5438 ● 8358; 10466; 10545; 11212
- ТИШЕГЕН** (2) ■ Иш – ишен табар, су – тишеген табар ○ 5441 ● 5442
- ТИШЕГЕНӘ** (5) ■ Жир тишегенә кәргән ○ 252 ● 253; 2344; 3416; 15439
- ТИШЕГЕННӨН** (5) ■ Кое төбеннән караучыга күк бәләкәй, энә тишегеннән караучыга дөнья бәләкәй ○ 32 ● 7281; 8357; 14753; 15167
- ТИШЕГЕҢ** (1) ■ Иләк чулпыга: «Синең тишегең тугыз», – дигән ○ 9898
- ТИШЕК** (30) ■ Акылы тычкан ике тишек тишәр ○ 3398 ● 3405; 5114; 7123; 7135; 7625; 8258; 8271; 8289; 8290; 8360; 8380; 8705; 8813; 8856; 8870; 9044; 9056; 9711; 10353; 10458; 10522; 10647; 11254; 11669; 12289; 14062; 14190; 15045; 16315
- ТИШЕККӘ** (2) ■ Бер тишеккә ышанган тычкан тиз тотылыр ○ 3399 ● 8871
- ТИШЕКЛЕ** (4) ■ Тишекле таш жирдә ятмас ○ 184 ● 7805; 7837; 8922
- ТИШЕКНЕ** (1) ■ Ертгык тишекне тикшерә, ә үзен кем тикшерә ○ 8857
- ТИШЕКНЕҢ** (1) ■ Итеге тишекнең чабатасы тишек ○ 9044
- ТИШЕКТӨН** (3) ■ Ишек тишектән көлә ○ 8256 ● 8858; 13651
- ТИШЕЛӘ** (4) ■ Тамчы-тамчы тамласа, каты таш та тишелә ○ 1133 ● 6725; 9981; 15330
- ТИШЕЛЕП** (2) ■ Арпа әйтер: «Кырык биш көндә тишелеп чыгармын», – диер ○ 1519 ● 1574
- ТИШЕЛМӨГӘН** (1) ■ «Дыр»ны чөчкәнгә илле ел, ди, һаман да тишелмәгән, ди ○ 15835
- ТИШЕЛСӘ** (1) ■ Ат тоягы чабата түгел, тишелсә ямап булмый ○ 2522
- ТИШЕП** (1) ■ Ахмакка гыйбадәт кылдырса кушсаң, маңгаен тишеп бетерер ○ 11513
- ТИШКӘН** (2) ■ Ишек кискән, тәрәзә тишкән ○ 8369 ● 11114
- ТИШМИ** (3) ■ Булат булатны тишми ○ 277 ● 7346; 7594
- ТИШҮ** (2) ■ Маңгай белән таш тишү ○ 10354 ● 10627
- ТИШҮЧЕ** (1) ■ Тугыз өйнең түбәсен тишүче ○ 8377
- ТИЮ** (2) ■ Берне сугып икегә тию ○ 5692 ● 10327
- ТИЮЕ** (2) ■ Мылтыкның шартлавы шарт түгел, тиюе шарт ○ 5600 ● 15325
- ТИЯ** (24) ■ Арттан атылган таш тубыкка тия ○ 110 ● 3489; 3685; 3693; 3948; 4979; 7103; 9692 (2); 10192; 10601; 10715; 10820; 13418; 13679; 14830 (2); 15159; 15171; 15318; 15321; 15637; 16082; 16775
- ТИЯГЕМӘ** (2) ■ Сөягем тиягемә кайтсын ○ 5145 ● 10803
- ТИЯГЕН** (1) ■ Ат әйләнәп тияген табар, су әйләнәп улагын табар ○ 2541
- ТИЯККӘ** (2) ■ Тисә тияккә, тимәсә ботакка ○ 5705 ● 10294

- ТИЯР** (27 | 2) ■ Кешегә таш атсаң, үз маңгаена тияр ○ 132 ● 175; 3339; 5635; 5680; 6213 (2); 6687; 7227; 7577 (2); 8771; 9271; 11691; 12002; 12108; 12299; 12386; 12389 (2), :1 (2); 13018; 14139 (2); 15204; 15205; 16115; 16284
- ТОВАР** (14 | 1) ■ Мал белән товар иясен табар ○ 7377 ● 7434; 7457; 7859; 7864; 7865; 7955; 7957-2; 7978 (2); 8006 (2); 8007; 10674; 13419
- ТОВАРДАЙ** (1) ■ Баксан багардай, базардагы товардай ○ 8029
- ТОВАРНЫ** (3) ■ Асыл товарны мыскаллап кына саталар ○ 7866 ● 7979; 7980
- ТОВАРЫНА** (1) ■ Товарына күрә базары ○ 7981
- ТЮЕЛА** (2) ■ Адашкан кешегә эт өргән тавыш сандугач сайравыннан да ләззәтләрәк тюела ○ 6718 ● 11992
- ТЮЕЛМЫЙ** (1) ■ Яна ай, тотылса да, тюелмый калыр ○ 75
- ТЮЕЛСА** (1) ■ Дусларның теле каты тюелса да, күнеле йомшак була ○ 5386
- ТЮЕЛЫР** (1) ■ Бик зур акыллы кеше юләрсымак тюелыр ○ 11545
- ТОЗ** (49) ■ Суга салган тоз кебек югалган ○ 524 ● 1641; 3210; 4335; 7225; 8057; 8660; 9139; 9155; 9164; 9205; 9233 (2); 9331; 9350–9354; 9359 (2); 9426; 9497; 9498; 10833; 11032; 11042; 11381; 11624; 12941–12943; 12957; 12994; 13038; 13064; 13070; 13077; 13086; 13271; 13346; 13363; 13861 (2); 13884; 15367; 15561; 15919; 16389
- тоз** → **икмәк-тоз, ипи-тоз, он-тоз**
- ТОЗАГЫ** (4) ■ Һәр жирнең үз тозагы белән тоталар ○ 221 ● 2318; 3859; 12515
- ТОЗАГЫН** (1) ■ Тозагын кормас борын көртлеген ашый башлама ○ 4047
- ТОЗАГЫНА** (1) ■ Үрмәкүч тозагына үрдәк элөкмәс ○ 4431
- ТОЗАК** (5) ■ Һәр жәнлеккә тозак бар ○ 2027 ● 2258; 3844; 4166; 4835
- ТОЗАККА** (4) ■ Канаты байсез азат кош жирдәге тозакка үзе төшәр ○ 3837 ● 6342; 12339; 15910
- ТОЗАКНЫ** (1) ■ Куян тозакны онытса да, тозак куяны онытмый ○ 2258
- ТОЗАКЧЫ** (2) ■ Тозакчы күрәнмәс, жимен күрсәтер ○ 2020 ● 3872
- ТОЗГА** (2) ■ Ат тозга килә ○ 2521 ● 13405
- ТОЗДАЙ** (2) ■ Ачы булсаң, тоздай бул; татлы булсаң, балдай бул ○ 9114 ● 9355
- ТОЗДАН** (3) ■ Торма ачуын тоздан алу ○ 1640 ● 13387; 15698
- ТОЗ-ИКМӘК** (1) ■ Килгәнне өеңә керт, алдына тоз-икмәк куй ○ 10076
- ТОЗЛАМЫЙЛАР** (1) ■ Кызны чапчакка салып тозламыйлар ○ 13019
- ТОЗЛАУ** (1) ■ Артык тозлау аздан яман ○ 9108
- ТОЗЛЫ** (7) ■ Тозлы жирдә чүп үсми ○ 185 ● 3204; 7342; 9356; 14750; 15197; 16077
- ТОЗЛЫГЫ** (2) ■ Арзанлы итнең тозлыгы татылмый ○ 9106 ● 9348
- ТОЗЛЫК** (1) ■ Ашыңа тозлык түгелмен ○ 9440
- ТОЗНЫ** (1) ■ Ат басмыймын дигән жирне өч басар, ир татымыймын дигән тозны өч татыр ○ 13446
- ТОЗНЫҢ** (2) ■ Аптекада тозның кадагы кырык тиен ○ 9105 ● 9357
- ТОЗСЫЗ** (15) ■ Дусыз баш – тозсыз аш кебек ○ 5401 ● 6111; 6117; 9205; 9221; 9693; 11392; 13236; 13346; 13670; 13772; 14782; 15728; 16077; 16398
- ТОЗСЫЗНЫ** (1) ■ Тозсызны күзсез дә белә ○ 15304
- ТОЗ-ТОЗ** (1) ■ Егет үләр кыз-кыз дип, тәвә үләр тоз-тоз дип ○ 13084
- ТОЗЫ** (3) ■ Очсызның тозы татымас ○ 7951 ● 9485; 16036
- ТОЗЫН** (1) ■ Кеше ашының тозын татыма ○ 9274
- ТОЙДЫР** (1) ■ Бирсәң – туйдыр, суксаң – тойдыр ○ 8132
- ТОЙМАС** (2) ■ Акча чыкканни ир тоймас, тир чыкканни тире тоймас ○ 7693 (2)
- ТОЙМЫЙ** (1) ■ Тир чыкканни тире тоймый ○ 10806
- ТОЙСА** (1) ■ Эт, үзенә булышлык тойса, бүрене ертыр ○ 3678
- ТОКМАЧ** (6) ■ Үзендә умач умаган, күршесенә кереп токмач кискән ○ 5282 ● 9179; 9406; 9500; 9720; 13382
- ТОКМАЧЫННАН** (1) ■ Унган килен – токмачынан билгеле ○ 13390
- ТОКМАЧЫҢНЫ** (1) ■ Туйда туйган күпкә бармас, кайт та токмачыңны бас ○ 13319
- токы** → **такы-токы**
- ТОКЫМ** (1) ■ Токым токымга тарта ○ 14506
- ТОКЫМГА** (1) ■ Токым токымга тарта ○ 14506
- ТОКЫМНАН** (1) ■ Начар токымнан яхшы нәсел көтмә ○ 2398
- ТОКЫМЫ** (5) ■ Токымы яман туганын сыйламас ○ 14507 ● 14645 (2); 16013 (2)

- ТОЛ** (14 | 1) ■ Тол әмәлнең башы көккенеч, ахыры үкенеч ○ 6139 ● 12709; 13137; 13677; 13678; 13679; ;1; 13680–13684; 13686; 16473 (2)
- ТОЛЛЫГЫН** (1) ■ Тол хатын – тулган ай, толлыгын сакламаса, йолдызга турала ○ 13678
- ТОЛНЫҢ** (2) ■ Толның ирене чабырса да, «шайтан үпкән» диерләр ○ 13685 ● 13686
- ТОЛПАР** (5) ■ Яман атны яхшы баксаң, толпар булыр ○ 2707 ● 2795; 2799; 2964; 14553
- ТОЛПАРГА** (1) ■ Толпарга тиң ат булмас ○ 2800
- ТОЛПАРДАН** (1) ■ Толпардан – тояк, шоңкардан кыяк калыр ○ 2801
- ТОЛПАРНЫҢ** (1) ■ Толпарның утлавы бер булса да, атлавы башка ○ 2802
- ТОЛЫБЫ** (1) ■ Бүре толыбы бар кеше юлдашының тунганын белмәс ○ 6913
- ТОЛЫГЫ** (1) ■ Тоз – толыгы белән, кыз – кылыгы белән ○ 13038
- ТОЛЫКМАНЫ** (1) ■ Толыкманы тугыз пот, алыкманы алты пот ○ 7982
- ТОЛЫП** (5) ■ Урман – ярты тун, кулыңа тукмак тотсаң – толып ○ 1862 ● 8934; 8949; 13677; 13681
- ТОЛЫПТАН** (1) ■ Толыптан тун чыкты ○ 8983
- ТОМА** (1) ■ Байның улы сыңар күзле булса, ялчысы тома күзсез ○ 5739
- ТОМАЛАМАСАҢ** (1) ■ Карга баласының авызын таш белән томаламасаң, карылдаудан туктамас ○ 3953
- ТОМАЛАНА** (1) ■ Туй дигәндә кояш томалана, ди ○ 13289
- ТОМАЛЫЙ** (1) ■ Кисмәкнең ярыгын томалый алмассың ○ 9933
- ТОМАН** (6) ■ Тау башында томан күп ○ 152 ● 1140; 1141; 1191; 6723; 13437
- ТОМАНЛЫ** (1) ■ Томанлы көн төлке узар, буранлы көн бүре узар ○ 2292
- ТОМАНЫ** (1) ■ Биек тауның томаны да биек ○ 118
- ТОМАУ** (1) ■ Мәхәббәткә томау тыгызламый ○ 12735
- ТОМШЫГЫ** (4) ■ Торна каурыен салган – аяклары да томшыгы калган ○ 4133 ● 4456; 4510; 4511
- ТОМЫРСАҢ** (1) ■ Ярсан ике, томырсаң өч булырлык ○ 8072
- ТОМЫРЫГЫМ** (1) ■ Бака да: «Комырыгым, томырыгым – оймак», – дигән, ди ○ 4561
- ТОМЫРЫК** (2) ■ Томырык күлдә корт уйнар ○ 470 ● 8291
- ТОН** (1) ■ Тон угылга тун тияр, актыгына ат тияр, уртанчыга ук та юк, чук та юк ○ 14139
- ТОНА** (1) ■ Идел башыннан болгана, тамагынан тона ○ 381
- ТОНАР** (1) ■ Су болганыр да тонар, ил болганыр да тынар ○ 5046
- ТОНГАН** (1) ■ Тонган йомыркадан бәбкә чыкмас ○ 4336
- ТОНМАСЫН** (1) ■ Акча күргәч күзең тонмасын ○ 7679
- ТОНМЫЙ** (1) ■ Бер болганмый су да тонмый ○ 347
- ТОНЫК** (2) ■ Тонык күлдә корт була, корт булмаса, чурт була ○ 471 ● 1368
- ТОНЫКНЫ** (1) ■ Балык агымны ярата, бака – тоныкны ○ 4443
- ТОПОЛЬ** (| 1) ■ Балык – башыннан, тополь үзегеннән чери ○ 4449:2
- ТОР** (26) ■ Өнә килә трактор, сука бабай карап тор ○ 1474 ● 3744; 3948; 4302; 4404; 5071; 5089; 5153; 5176; 5179; 5181; 5278; 6134; 6954; 8336; 10543 (2); 12140; 12203; 12456; 15429 (2); 16222; 16235; 16947 (2)
- ТОРА** (43 | 2) ■ Усак яфрагы көндәшле хатыннар шикелле: жилсез көндә дә кыймылдап тора ○ 1759 ● 2081; 2294; 2329; 2399:1; 2441:1; 3559; 3819; 4099; 4161; 4304; 4747; 5607; 6581; 6740; 6760; 7818 (3); 9454; 9975; 10213; 10516; 10637; 10830; 11047; 11111; 11796 (2); 12467; 12913; 13719; 13720; 14008; 14052; 14053; 14109; 14748 (2); 15286; 15365; 16535; 16551; 16577 (2)
- ТОРА-БАРА** (2) ■ Шундый-шундый эшләр, тора-бара нишләр ○ 6314 ● 13568
- ТОРАБЫЗ** (1) ■ Ярлылыкның солын алдык – байдан артык торабыз ○ 7536
- ТОРАЛАР** (2) ■ Пар күгәрченнәрдәй гөрләшеп торалар ○ 4056 ● 9670
- ТОРАЛМЫЙ** (4) ■ Кортлы кәжә ышкынмыйча торалмый ○ 3013 ● 4176; 5300 (2)
- ТОРАМ** (3) ■ Бар чагында – порам, юк чагында – алай да торам ○ 7635 ● 10876; 15430
- ТОРАСЫ** (4) ■ Күршегә кереп торасы түгел ○ 5270 ● 5942; 8436; 13064
- ТОРАСЫҢ** (1) ■ Тыныч торасың килсә, кешене тыныч тот ○ 5637
- ТОРА-ТОРА** (2) ■ Тора-тора да, тагын бер китереп ора ○ 1142 ● 13589
- ТОРБА** (1) ■ Буш торба белән ат тотылмас ○ 9892
- ТОРГАН** (63 | 1) ■ Бага торган – еланга да тотына ○ 345 ● 446; 472; 738; 827; 828; 944; 1272; 1700; 1752; 1769; 2081 (2); 2323; 2388; 2676; 3053; 3224; 3232; 3525; 3943; 3944; 4137; 4169; 4608; 4781; 5042; 5124; 5854 (2); 6080; 6129:1; 6304; 6377; 6415; 6438; 6598; 8036; 8490; 8529;

- 8544; 8552; 8580; 8757; 8973; 9490; 10024; 10690; 10982; 11150; 11285; 11840; 12888; 13156; 13167; 13168; 13761; 15427 (2); 15487; 15937; 16418; 16566; 16945
- ТОРГАНГА** (4) ■ Иртә торганга ике өлеш ○ 829 ● 6130; 9242; 16619
- ТОРГАНДА** (4) ■ Атыңны йөрөп торганда камчыла ○ 2619 ● 4744; 6305; 15841
- ТОРГАННАН** (6) ■ Тик торганнан чыкан чакмый ○ 1312 ● 6131; 6799; 10442; 11313; 16310
- ТОРГАННЫҢ** (2) ■ Иртә торганның эше үрчи, төн йокламаганның юлы үрчи ○ 830 ● 6132
- ТОРГАНЧЫ** (8) ■ Тик торганчы буш эшлә ○ 6133 ● 6134; 6306; 8336; 11116; 11298; 11330; 11445
- ТОРГАНЫ** (2) ■ Иртә торган карга ашап туя, соң торганы борынын кыра ○ 3943 ● 5906
- ТОРГАНЫН** (1) ■ Сарыкның ничә сум торганын бүре каян белсен ○ 2200
- ТОРГАНЫНА** (1) ■ Туганына сөөнмә, торганына сөөн ○ 14057
- ТОРГАНЫННЫҢ** (1) ■ Дөньяда торсаң, торганыңның эзе калсын ○ 14736
- ТОРГАЧ** (5) ■ Тычкан, казына торгач, мәчене китереп чыгарган ○ 3409 ● 8432; 9311; 9341; 15484
- ТОРГЫЗЫП** (2) ■ Читкә китсәң, йортыңны-жиреңне торгызып кит ○ 5088 ● 8301
- ТОРЛАКСЫЗ** (1) ■ Торлаксыз үскән колын мизгелсез юшап, мизгелсез утлар ○ 2846
- ТОРЛАКТАГЫ** (1) ■ Торлактагы мал – кулдагы мал, аулактагы мал – юлдагы мал ○ 2405
- ТОРМА** (13) ■ Берәүгә торма кирәк, берәүгә хөрмә кирәк ○ 1592 ● 1616; 1621; 1640; 1641; 4139; 8001; 9353; 10839; 11750; 12448; 13259; 13387
- ТОРМАГА** (1) ■ Хавадагы торнага кулымны тотып тормага ○ 4144
- ТОРМАГАН** (2 | 1) ■ Тик тормаган тук торган ○ 6129:1 ● 7064; 15628
- тормаган** → **йөрмәгән-тормаган**
- ТОРМАДАН** (2) ■ Керән тормадан татлы булмас ○ 1606 ● 9272
- ТОРМАДЫ** (1) ■ Китеп күлгәсә күмелеп тормады ○ 10832
- ТОРМАНЫҢ** (1 | 1) ■ Ачы торманың сирәге яхшы ○ 1589 ● 1589:1
- ТОРМАС** (36 | 1) ■ Айның йөзә тулы булып күп тормас ○ 23 ● 1462:3; 4180; 4508; 4555; 4889; 4910; 5829; 7161; 7597 (2); 7765; 7964 (2); 8504; 9588; 9972; 10168; 10743; 11681; 11857; 11867; 12135; 12147; 12844; 13208 (2); 14097; 14173; 14187; 14188; 14607 (2); 15188; 15602; 15865 (2)
- ТОРМАСА** (1) ■ Ябулы атта ял торыр, ял тормаса, жан торыр ○ 2699
- ТОРМАСЫН** (1) ■ Кауңуң кан булмасын, күңелендә елан тормасын ○ 5815
- ТОРМАУ** (4) ■ Олтырагына да тормау ○ 9083 ● 11024; 12480; 16025
- ТОРМЫЙ** (38) ■ Ай гел болыт артында гына тормый ○ 5 ● 17; 53; 72; 804; 1673; 1823; 2338; 2361; 3046; 5197; 5249; 5609; 6307; 7653 (2); 8631; 8638; 8761; 9592; 9711; 9888; 9901; 9963; 11362; 11572 (2); 12325; 12566; 13066; 14412 (2); 14722; 14723; 14826; 14827; 14939; 15679
- ТОРМЫЙЛАР** (2) ■ Жилгә сәнәк белән каршы тормыйлар ○ 1194 ● 15058
- ТОРМЫЙМ** (1) ■ Тик тә тормыйм, бик тә кырмыйм ○ 6308
- ТОРМЫШ** (20) ■ Ялгыз тормыш – шайтан ормыш ○ 5103 ● 8304; 13206; 13550 (2); 13744 (2); 13764; 13833; 14151 (2); 14703; 14748–14751; 14773; 14776 (2); 16602
- ТОРМЫШЛАНГАН** (1) ■ Тормышланган – төлләнгән ○ 13207
- ТОРМЫШНЫ** (1) ■ Тормышны ничек башласаң, шул ил белән китәр ○ 14752
- ТОРМЫШНЫҢ** (1) ■ Баланың бишеге – тормышның ишеге ○ 13989
- ТОРМЫШТАН** (1) ■ Һәркемнең тормыштан өлеше бар, аласы көмеше бар ○ 14759
- ТОРМЫШЫ** (3) ■ Өйләнмәгән өйсез булыр, тормышы көйсез булыр ○ 13234 ● 14064; 14972
- ТОРМЫШЫН** (2) ■ Жир тормышын балык белмәс ○ 4531 ● 7244
- ТОРМЫШЫНДА** (1) ■ Укыткан – белдергән, тормышында юл биргән ○ 16676
- ТОРМЫШЫНЫҢ** (1) ■ Иле юкның жире юк, тормышының юне юк ○ 4972
- ТОРМЫШЫҢ** (2) ■ Колхозың бай булса, тормышың жай булыр ○ 6090 ● 13610
- ТОРМЫШЫҢДА** (1) ■ Теләгән саф булса, тормышыңда тап булмас ○ 11284
- ТОРНА** (14) ■ Мал иясе – таз торна ○ 2382 ● 4130; 4132–4137; 4142; 4143; 4145; 4376; 7382; 7456
- ТОРНАГА** (3) ■ «Кар» дисәң каргага барып тия, «тор» дисәң – торнага ○ 3948 ● 4139; 4144
- ТОРНАДАН** (3) ■ Кәжә дө торнадан «ыштаның юк» дип көлгән ○ 3028 ● 4138; 4140
- ТОРНАНЫ** (2 | 3) ■ Кулындагы кошы очырып, хавадагы торнаны эзләмә ○ 3862 ● 4141; :1; :2; :3
- ТОРНАНЫҢ** (1) ■ Йөз чыпчык чырыдавыннан бер торнаның торылдап куюы артык ○ 4131
- ТОРСА** (23 | 2) ■ Кос төптә булса да, сусаганны сугара; тау-таш өстә торса да, башка яный ○ 400 ● 1113; 1129; 1448; 2037; 2807; 3137; 3668; 5592; 5940; 6384; 7734; 10208; 10396; 11163; 12611; 12844; 13422; 13845; 13846; 15454; 15782; 15956; 16729:1 (2)
- ТОРСАК** (1) ■ Салада торсак, печән ашамыйбыз ләбаса ○ 5277

- ТОРСАЛАР** (1) ■ Кычыткан чыпчыгы: «Үз өөм, үз илем!» – дип сайрый икән. Моңың өе кайда дип карап торсалар, кычыткан арасында кычыткан ефәгеннән үргән оясына кереп киткәнән күргәннәр ○ 4216
- ТОРСАМ** (2) ■ Бака да: «Бакылдамай торсам, ярылам», – дигән ○ 4559 ● 9784
- ТОРСАН** (10 | 1) ■ Иртә торсаң эш бетәр, соңга калсаң көч бетәр ○ 831 ● 6863; 8292; 12166:2; 13720; 13959; 14736; 15021; 15388; 15484; 15842
- ТОРСЫН** (4) ■ Ашаганда колагың селкенеп торсын, эшлөгәндә йөрөгән жилкенеп торсын ○ 6026 (2) ● 6264; 16208
- ТОР-ТОР** (1) ■ «Тор-тор!» дан хәбәр килсә, йокыдан эмәл китәр ○ 6674
- ТОРУ** (15) ■ Нава белән туенып тору ○ 108 ● 6200; 6897; 7046; 7157; 10333; 10371; 10495; 10857; 14737; 15675; 16025; 16319; 16322; 16641
- ТОРУГА** (3) ■ Эшләсәң эш төтми, тик торуға житми ○ 6234 ● 8146; 13586
- ТОРУДАН** (2) ■ Кошларга иректә очу алтын читлектә торудан артыграк ○ 3853 ● 14936
- ТОРУЧАН** (1) ■ Вәгдәсән ашыкмый биргән кеше вәгдәсендә торучан була ○ 12482
- ТОРУЫ** (1) ■ Ялкауның ятып торуы да эш ○ 6606
- ТОРУЫҢ** (1) ■ Сүзәң көмеш булса, тик торуың – алтын ○ 16033
- ТОРЫЙМ** (1) ■ Күршәң белән яман торыйм дисәң, кәжә асра ○ 5219
- ТОРЫЛА** (1) ■ Байлык белән торылмый, холык белән торыла ○ 11077
- ТОРЫЛДАП** (1) ■ Йөз чыпчык чырылдавыннан бер торнаның торылдап куюы артык ○ 4131
- ТОРЫЛЛЫК** (1) ■ Ана торна күкәй салганда, торыллык богын ера ○ 4130
- ТОРЫЛМЫЙ** (1) ■ Байлык белән торылмый, холык белән торыла ○ 11077
- ТОРЫМ** (2) ■ Яманга үлем юк, яхшыга торым юк ○ 12256 ● 17011
- ТОРЫМТАЙДАН** (1) ■ Торымтайдан очкыр кош булмас, тургай ташлап каз алмас ○ 4218
- ТОРЫП** (30) ■ Бер су белән генә торып булса, балык кармакка капмас иде ○ 348 ● 1181; 2209; 2399; 4732; 4756; 5164; 6072; 6775 (2); 6820; 7088; 7719 (2); 8679 (2); 9102 (2); 9275; 9649; 10099; 10424; 10445; 11116; 13244; 14351; 14423 (2); 14877; 14891
- ТОРЫР** (26) ■ Яфрак астында пәрдале жимеш торыр ○ 1820 ● 1914 (2); 1992; 2682; 2699 (2); 4251; 4266; 4854; 4889; 4942; 6447; 8472; 8701; 8790; 11299; 11527; 11849 (2); 13557 (2); 13846; 15565 (2); 16281
- ТОРЫРГА** (6) ■ Атым ач торырга өйрәнгәч кенә үлеп китте ○ 2601 ● 5190; 12669; 13220 (2); 14449
- ТОРЫРЛАР** (1) ■ Каш илә күз бергә торырлар ○ 10393
- ТОРЫРЛЫК** (1 | 1) ■ Асылынсаң агачның асылына асылын, үлсәң дә ерактан күренеп торырлык булсын ○ 1661:1 ● 13723
- ТОРЫРМЫН** (2) ■ Жилкә чокырымны күрми торам, сине дә күрми торырымн әле ○ 10876 ● 15076
- ТОРЫРСЫҢ** (1) ■ Бер төрле торсаң, йөз ел торырсың ○ 15021
- ТОРЫРЫН** (1) ■ Хатын кеше ул табар – торырын белсен; ир кеше мал табар – корырын белсен ○ 13893
- торыш** → **ятыш-торыш**
- ТОТ** (35) ■ Тимерне кызуында сук, балыкны уйнаганда тот ○ 303 ● 3686; 5181; 5225 (2); 5226; 5299 (2); 5372; 5637; 5671 (2); 7987; 9631; 9719; 9790; 10567; 11233; 11237; 13408 (2); 13603; 14432 (2); 15019; 15485 (2); 15597; 15605 (2); 15606; 15795 (2); 15896; 16862
- ТОТА** (33) ■ Буш башак башын югары тога ○ 1389 ● 3160; 3286; 3383; 3478; 4060; 4172; 4527; 4537; 5580; 6151; 6781; 6994; 7243; 7299; 7387; 7396; 7397; 7399; 7710; 7727; 7770; 8240; 8621; 8803; 10603; 12907; 13742; 14714; 14718; 15682; 16018; 16220
- ТОТАК** (1) ■ Житәк белән Тотак ○ 5525
- ТОТАЛАР** (4) ■ Һәр жирнен үз тозагы белән тоталар ○ 221 ● 2041; 9172; 12139
- ТОТАЛМАГАН** (1) ■ Балык тоталмаган суны яманлаган ○ 4457
- ТОТАЛМАСАН** (1) ■ Теләңне тик тоталмасаң, тешенә кыстыр ○ 15608
- ТОТАЛМАССЫҢ** (3) ■ Минутында тотмасаң, сәгатендә тоталмасың ○ 927 ● 2168; 2242
- ТОТАМ** (4 | 3) ■ Балта сабын тотам дигәнче, балтасын суга төшергән ○ 1979 ● 4141, :1, :2, :3; 4466; 16953
- ТОТАР** (16) ■ Юньсез сунарчы арба белән куян тотар ○ 2024 ● 2274; 3043; 3659; 4104; 4193; 4726; 4791; 11474; 11643; 13631; 14137; 14138 (2); 15265; 16911
- ТОТАРБЫЗ** (1) ■ Дус булырга теләсәң, кунак-кунак уйнарыбыз; эт булырга теләсәң, тотарбыз да тукмарбыз ○ 5519

- ТОТАРГА** (6) ■ Болганчык суда балык тотарга яхшы ○ 356 ● 2137; 3392; 3524; 7806; 12155
- ТОТАРЛАР** (1) ■ Теләнче бер генә булса, шикәр өстендә генә тотарлар иде ○ 5891
- ТОТАРСЫҢ** (2) ■ Йөр инде: тотарсың коры жирдән жәенне ○ 4539 ● 13753
- ТОТАСЫҢ** (2) ■ Куян тотасың килсә, бурзай ал ○ 2259 ● 4458
- ТОТАШКАНЫ** (1) ■ Жир белән күкнең тоташканы юк ○ 79
- ТОТАШТЫРСАҢ** (2) ■ Сүзне сүзгә тоташтырсаң, ип булыр; йонны йонга тоташтырсаң, жеп булыр ○ 16040 (2)
- ТОТКАДА** (1) ■ Авызың үпкәдә булса, кулың тоткада булсын ○ 12409
- ТОТКАН** (26 | 2) ■ Яландагы жилне кем тоткан ○ 1153 ● 1945; 1957; 2110; 2484; 4228; 4339; 4726; 4938; 5472; 5979; 7749; 7771; 8515; 9162 (2), :1, :2; 9333; 9908; 11986; 12544; 13652; 14328; 14566 (2); 16588; 16596
- ТОТКАНДА** (1) ■ Ашыгу борча тотканда гына ярый ○ 11803
- ТОТКАНЧЫ** (3) ■ Куянын тотканчы куырдык ○ 2282 ● 4521; 14654
- ТОТКАНЫН** (1) ■ Куркак эт тотканын жибәрмәс ○ 3510
- ТОТКАСЫ** (1) ■ Ике дөнья тоткасы – бала ○ 14022
- ТОТКАЧ** (1) ■ Иң зур балык һәрвакыт тоткач китә ○ 4491
- ТОТЛЫГЫР** (1) ■ Озын сүздән тел тотлыгыр ○ 15948
- ТОТМА** (11) ■ Бүрәнәне уртасыннан тотма – сындырырсың ○ 1909 ● 5317; 5364; 5829; 12006 (2); 12070 (2); 12372; 14324; 16921
- ТОТМАГАН** (6) ■ Тотмаган балыкны сатмыйлар ○ 4513 ● 14235; 15074; 15086; 15952 (2)
- ТОТМАК** (3) ■ Яманнарның билгесе – кинә тотмак, яхшыларның билгесе – сүз онытмак ○ 12272 ● 12996 (2)
- ТОТМАС** (4) ■ Очарга ирек бирмәсәң, яхшы карчыга да берни тотмас ○ 4032 ● 8422; 8924; 13429
- ТОТМАСАҢ** (2) ■ Минутында тотмасаң, сәгатендә тоталмасың ○ 927 ● 15087
- ТОТМАССЫҢ** (1) ■ Ике куян кусаң, берсен дә тотмасың ○ 2240
- ТОТМАСЫН** (1) ■ Алдыңнан айткан телең артыңнан килеп тотмасын ○ 15460
- ТОТМЫЙ** (5) ■ Күп йоклаган мышык тычкан тотмый ○ 3344 ● 8760; 10602; 17014 (2)
- ТОТМЫЙЛАР** (3) ■ Килмәгән болыт, яумаган яңгырга чиләк тотмыйлар ○ 1109 ● 2244; 9936
- ТОТРЫГЫ** (| 1) ■ Жир тотрыгы – тау, халык бастырыгы – бәк ○ 212:2
- ТОТСА** (6) ■ Дошман якадан тота, эт итәктән тота ○ 3478 ● 5813; 8520; 11643; 13628; 15265
- ТОТСАМЧЫ** (1) ■ Житмәснәң инен тотканчы жизнам жиңен тотсамчы ○ 14654
- ТОТСАҢ** (10) ■ Сарымсакны серкәгә салып тотаң да, сигез ел исен саклый ○ 1615 ● 1862; 2340; 5372; 5903; 7105; 7677 (2); 10567; 13630
- ТОТСЫН** (1) ■ Ачучан булсаң, сул кулың уң кулыңны тотсын ○ 12452
- ТОТТЫГА** (1) ■ Йорт эте куянын куып жибәрсә, тоттыга сана ○ 3485
- ТОТТЫЛАР** (1) ■ Куян, үз койрыгын күргәч, «кудылар, тоттылар!» дип, йөрәге ярылып үлгән, ди ○ 2263
- ТОТТЫМ** (1) ■ Этәлге, мактанса, «тычкан тоттым!» дияр ○ 4221
- ТОТТЫРГАН** (3) ■ Тик торганга шайтан таягын тоттырган ○ 6130 ● 9500; 15359
- ТОТТЫРМАМ** (1) ■ Урман чытырман, качсам тоттырмам ○ 1876
- ТОТТЫРМЫЙ** (1 | 1) ■ Идел чыкканчы балтасын бирә, Идел чыккач сабын да тоттырмый ○ 511 ● 1933:2
- ТОТТЫРМЫЙЛАР** (3) ■ Балта сораганга көрәк тоттырмыйлар ○ 1896 ● 1930; 9068
- ТОТТЫРУ** (2 | 2) ■ Төтен тавы тоттыру ○ 246 ● 8956:1, :2; 16664
- ТОТТЫРЫР** (2) ■ Очар кош үзен ауга тоттырыр ○ 3867 ● 10489
- ТОТУ** (12) ■ Тере тутый тоту ○ 4164 ● 4165; 4548; 5715; 7378; 7707; 7959; 10498; 10501; 12685; 12686; 15710
- ТОТУДА** (1) ■ Байлык хәзинә жыюда түгел, булганны белеп тотуда ○ 7251
- ТОТУДАН** (1) ■ Этәт кинә тотудан үпкә сүзне айтп бетергән яхшы ○ 12608
- ТОТУЫ** (1) ■ Йорт тотуы – йон тетүе түгел ○ 8262
- ТОТУЫННАН** (2) ■ Балыкны тотуыннан тотам дигәнә артык ○ 4466 ● 6499
- ТОТЫЛГАН** (4 | 1) ■ Тотылган аю биергә өйрәнә ○ 2106 ● 9397, :1; 12567; 15207
- ТОТЫЛДЫ** (2) ■ Дуңгызга ай тотылды ни, көн тотылды ни ○ 2888 (2)
- ТОТЫЛДЫК** (1) ■ Ат урладык – тотылмадык, тавык урлап тотылдык ○ 12644
- ТОТЫЛМАГАН** (4) ■ Тотылмаган киекнең йонын йолкымыйлар ○ 2021 ● 12553; 12554; 13039

- ТОТЫЛМАДЫК** (1) ■ Ат урладык – тотылмадык, тавык урлап тотылдык ○ 12644
ТОТЫЛМАС (3) ■ Ач бүре тотылмас, тук бүре котылмас ○ 2122 ● 9892; 15763
ТОТЫЛМЫЙ (1) ■ Итэк чыланмый балык тотылмый ○ 4490
ТОТЫЛСА (1) ■ Яңа ай, тотылса да, тоелмый калыр ○ 75
ТОТЫЛЫР (8) ■ Бер тишеккә ышанган тычкан тиз тотылыр ○ 3399 ● 12419; 14245; 15642; 15763; 15853; 15913; 16095
ТОТЫЛЫРСЫҢ (2) ■ Артында ни барын белмәсәң – тотылырсын, алдында ни барын күрмәсәң – егылырсын ○ 678 ● 16155
ТОТЫН (1) ■ Кулың менә терәк, эшең энә терәк, тотын жәһәтрәк ○ 11037
ТОТЫНА (3) ■ Бата торган – еланга да тотына ○ 345 ● 6476; 11723
ТОТЫНГАН (4) ■ Тотынган агачыңның тамыры нык булсын ○ 1701 ● 5604; 8397; 16569
ТОТЫНМА (1) ■ Кулыңнан килмәгән эшкә тотынма ○ 6356
ТОТЫНМЫЙЛАР (1) ■ Ут чыккач кое казырга тотынмыйлар ○ 8510
ТОТЫНСА (2) ■ Кул тотынса, эш карышмый ○ 10933 ● 11644
ТОТЫНСАҢ (1) ■ Үзәнә ышанып эшкә тотынсаң, эшең юлда калмас ○ 6268
ТОТЫНУ (2) ■ Батмастан күбеккә тотыну ○ 501 ● 502
ТОТЫНЫП (2) ■ Ялына тотынып кала алмасаң, койрыгына тотынып кала алмасың ○ 2702 (2)
ТОТЫНЫР (1) ■ Иркә хагын иренең сакалына тотыныр ○ 13857
ТОТЫП (29 | 1) ■ Узган болытны тотып булмый ○ 1144 ● 1164; 1286; 1441; 2141; 2310; 3740; 4144; 4404; 4841; 5493; 5569; 5926; 5927; 6823; 7023; 7338; 8719; 10226; 10565; 11021; 11759; 12512:1; 12864; 13846 (2); 14453 (2); 16696; 16701
ТОЯ (1) ■ Убырның күзе күрмәсә дә күнеле тоя ○ 16758
ТОЯГЫ (10) ■ Аягы булса, тоягы табылыр ○ 2351 ● 2522; 2576; 2624; 2812; 3026; 3147; 3285; 4758; 13448
тоягы → башы-тоягы
ТОЯГЫНА (2) ■ Колан тоягына ком терәк, кош аягына жил терәк ○ 2233 ● 14501
ТОЯК (7) ■ Тояк суы эчкән кеше ○ 534 ● 2406; 2426; 2801; 10714; 13451; 15514
ТӨБӘГӘННЕН (1) ■ Төбәгәннен төбөн төшерергә кирәк ○ 5639
ТӨБЕ (58) ■ Биек тауның башы – якын, төбе ерак күренә ○ 117 ● 268; 1140; 1397; 1433; 1666; 4488; 4859; 5114; 5405; 6056 (2); 6147; 6247; 6248; 6662; 6684; 6685; 7077; 7123; 7156; 8043; 8493; 8612; 8796; 8906; 8954; 8969; 9199; 9249 (2); 9894; 9895; 9899; 9945; 9970; 9982; 10049; 11178 (2); 11416; 11890; 11891 (2); 12472; 12788; 13411; 13683; 13818; 15674; 15882 (2); 16132; 16241; 16859; 16902 (2); 16947
ТӨБЕН (8) ■ Ат дорба төбен исками туймас ○ 2494 ● 5639; 8355; 8645; 9325; 9854; 10032; 16045
ТӨБЕНӘ (18 | 1) ■ Ай шәүләсе – галәмгә, шәм шәүләсе – төбәнә ○ 12 ● 119; 1270; 1275; 1342; 1670; 1730; 1736; 1747; 1788; 1791; 3654:3; 4650; 8426; 9498; 9850; 9921; 14256; 14631
ТӨБЕНДӘ (18) ■ Алтын саз төбөндә дә ялтырый ○ 258 ● 267; 434; 1301; 4478; 7050 (2); 7278; 9244; 9886; 11050; 11261; 12640; 14228; 14644; 14874; 15537; 16341
ТӨБЕНДӘГЕ (4) ■ Дәръя төбөндәгә энжедән тау башындагы таш артык ○ 283 ● 363; 10411 (2)
ТӨБЕННӘН (5) ■ Кое төбәннән караучыга күк бөләкәй, энә тишегеннән караучыга дөнья бөләкәй ○ 32 ● 1745; 7836; 10555; 14227
ТӨБЕТ (2) ■ Исеме телгә алынмаган егеттән исеме телгә алынган төбет артык ○ 12889 ● 12926
ТӨГӘЛ (4) ■ Тулы булса, төгәл булыр ○ 617 ● 7913; 9797; 10264
ТӨГӘНМӘ (1) ■ Төсә бардан төгәнмә ○ 10698
ТӨГӘТМӘ (2) ■ Яу килә дип азыгыңны төгәтмә, ил күчә дип утыңыңны төгәтмә ○ 5662 (2)
ТӨГЕН (1) ■ Колан кайда симерсә, төген шунда түгәр ○ 2228
ТӨГЕННӘН (2) ■ Май ашаган пәси төгеннән билгеле ○ 3345 ● 3483
ТӨГЕҢ (1) ■ Белсәң – үзәң өчен, белмәсәң – төгәң үчсән ○ 16529
ТӨЕЛГӘН (1) ■ Төелгән микән борае ○ 9499
ТӨЕЛДЕМ (1) ■ Килгән алдым – сөендем, салмасына төелдем ○ 13353
ТӨЕН (3) ■ Өзелмәс аркан, сүтелмәс төен булды ○ 7125 ● 8709; 11540
ТӨЕННЕ (2) ■ Төенне кул белән чишеп булса, тешне ходка жибәрмә ○ 8710 ● 11509
ТӨЕП (1) ■ Тилене килгәң салып төеп акыллы итәр хәл юк ○ 11668
ТӨЕР (1) ■ Сөйли-сөйли теләмдә төер бетте ○ 16293
ТӨЕРЛЕ (3) ■ Дошман теле төерле, айкыйгына күнелне ○ 5325 ● 9180; 15637

- ТӨЕРЧЕКТӨН** (1) ■ Яман чир кечкенә төерчектән башлана ○ 15337
ТӨЕШТЕРЕР (1) ■ Бар сөештерер, юк төештерер ○ 7551
ТӨЗ (15) ■ Төз жирне түмгәк итү ○ 245 ● 1696; 1746; 1947; 1948; 2929 (2); 3841; 4603; 5914; 7188; 10047; 13538 (2); 16246
ТӨЗӘ (1) ■ Тел төзә, тел боза ○ 15558
ТӨЗӘЙТҮДӨН (1) ■ Кәкре агачны төзәйтүдән төзен кәкрәйтү жинелрәк ○ 1927
ТӨЗӘЛЕР (2 | 1) ■ Туеңа төке төзәлер әле ○ 13335 ● 13561; 15502:2
ТӨЗӘЛМӘС (2 | 1) ■ Көн яманы төзәлер, ир яманы төзәлмәс ○ 13561 ● 14056; 15502:2
ТӨЗӘЛМИ (1) ■ Күңел пыяла сарай кебек – ватылса төзәлми ○ 11213
ТӨЗӘМИЧӘ (2) ■ Төзәмичә мәрәйгә тидерә алмассың ○ 5640 ● 16111
ТӨЗӘНЕР (1) ■ Бай бикәсе бизәнер, бизәнер дә төзәнер ○ 7159
ТӨЗӘНМӘГӘНЕ (1) ■ Тависнең төзәнмәгәне булмас, хатының бизәнмәгәне булмас ○ 13674
ТӨЗӘНҮ (1) ■ Бер хатын – бизәнү белән, бер хатын – төзәнү белән ○ 13622
ТӨЗӘП (1) ■ Күлмәккә төзәп, күлгәгә тидерү ○ 8978
ТӨЗӘР (3) ■ Иркәлек бозар, кагылык төзәр ○ 11835 ● 13830; 16666
ТӨЗӘТ (1) ■ Кеше холкын күзәт, үзәңнең төзәт ○ 11156
ТӨЗӘТӘ (5) ■ Эш кешене төзәтә, ялкаулык боза ○ 6169 ● 8704; 12613; 15210; 15804
ТӨЗӘТӘЛӘР (2) ■ Ачы белән төзәтәләр, тәмле белән бозалар ○ 9115 ● 9155
ТӨЗӘТӘМ (1) ■ Каш төзәтәм дип күз чыгарма ○ 10394
ТӨЗӘТЕР (3) ■ Атлы төртә төзәтер, атсыз киртә төзәтер ○ 2558 (2) ● 11107
ТӨЗӘТКӘН (1) ■ Аты юк киртә төзәткән ○ 8593
ТӨЗЕК (6) ■ Замана бозык булып, юллар төзек булып ○ 813 ● 5293; 7105; 11215 (2); 12284
ТӨЗЕКЛЕГЕ (1) ■ Дөнъяның төзеклеге дә, бозыклығы да хатыннардан ○ 13638
ТӨЗЕН (1) ■ Кәкре агачны төзәйтүдән төзен кәкрәйтү жинелрәк ○ 1927
ТӨЗЕП (1) ■ Яхшы төзеп куаныр, яман бозып куаныр ○ 12330
ТӨЗЕР (1) ■ Яхшы сүз ара төзәр, яман сүз ара бозар ○ 16183
ТӨЗМЕ (1) ■ Кәкреме, төзме – бер сүз булсын ○ 15917
ТӨЗНЕ (1) ■ Кыйшык агач төзне бозар ○ 1695
ТӨЗҮГӘ (1) ■ Ахмак бозуга бар, төзүгә юк ○ 11505
ТӨЙ (1) ■ Бере тукмак, бере чөй, берен ал да берен төй ○ 1983
ТӨЙЛЛӘР (1) ■ Тарткан атка йөкне күбрәк төйлләр ○ 2685
ТӨЙИМ (1) ■ Жинел-жинел жидегә төйим дә, тугызарлап тырмалыйм ○ 8080
ТӨЙМӘ (15 | 2) ■ Күктән төшкән күк төймә ○ 103 ● 1770; 4982; 8187; 8562; 8886; 8897; 8922; 8956:1, :2; 8959; 8985; 9713; 10603; 10744; 11026; 11186
ТӨЙМӘДӘЙ (7) ■ Төймәдәй бүлүк – төя йөгә хөрмәт ○ 8186 ● 10810; 11560; 11695; 12162; 12523; 13254
ТӨЙМӘДӘЙДӘН (1) ■ Төймәдәйдән төвәдәй бул ○ 2932
ТӨЙМӘДӘН (2) ■ Төймәдән төвәдәй файда юк ○ 8935 ● 8986
ТӨЙМӘМ (1) ■ Зәңгәр төймәм кемдәдер, минем күңелем шундадыр ○ 8956
ТӨЙМӘН (1) ■ Күк төймәң күк тә, агы юк ○ 8974
ТӨЙМӘСЕ (1) ■ Тегүченәң төймәсе булмас ○ 8706
ТӨЙМӘСЕННӘН (1) ■ Счет төймәсеннән төшәп бара ○ 8060
ТӨЙМИ (2) ■ Төймә генә төйми инде ○ 8985 ● 11026
ТӨЙМИЛӘР (2) ■ Килегә салып су төймиләр ○ 399 ● 9929
ТӨЙНӘГӘН (1) ■ Ахмак төйнәгән төенне акыллы да чишә алмас ○ 11509
ТӨЙНӘЛСӘ (1) ■ Ирнең күңеле эффектәй, бер төйнәлсә чишелмәс ○ 13546
ТӨЙНӘП (1) ■ Күк чүпрәккә төйнәп күк читенә асарсың ○ 99
ТӨК (5) ■ Асыл ташта корт булмас, уч төбендә төк булмас ○ 267 ● 2473; 4620; 5328; 8402
ТӨКӘНЕР (1) ■ Ата малы тиз төкәнер ○ 14326
ТӨКӘНМӘС (2) ■ Әдәм үлмичә ризыгы төкәнмәс ○ 9396 ● 11296
ТӨКЕР (1) ■ Барына шөкер, югына төкер ○ 7641
ТӨКЕРГӘН (4 | 3) ■ Жилгә төкергән – үзәнә төкергән ○ 1196 (2) ● 10551, :1, :2, :3; 15704
ТӨКЕРЕК (5 | 1) ■ Төкерек жиргә төшмәслек салкын ○ 1228 ● 6311; 10551:3; 10552 (2); 10648
ТӨКЕРЕККӘ (1) ■ Төкереккә тайган нәрсе ○ 10649
ТӨКЕРЕКНЕ (1 | 2) ■ Бер төкергән төкерекне кире йотып булмый ○ 10551 ● 10551:1, :2

- ТӨКЕРЕП** (3) ■ Күлгө төкереп суу артмас ○ 413 ● 8383; 10586
ТӨКЕРМӨ (9 | 3) ■ Коёга төкермө, кайтып су эчөрсөң ○ 403 ● 403:1, :2, :3; 476; 1192; 1193; 5284; 8517; 9876; 10540; 10587
- ТӨКЕРМӘСӨ** (1) ■ Ил төкөрсә – күл булып, төкөрмәсә – чүл булып ○ 4944
ТӨКЕРМИЛӨР (1) ■ Итенешме итенә, төкермиләр битенә ○ 12084
- ТӨКЕРСӨ** (4) ■ Ил төкөрсә – күл булып, бер төкөрсә – ни булып? ○ 4943 (2) ● 4944; 5039
ТӨКЕРСӨМ (2) ■ Түбән төкөрсөм – сакалым бар, югары төкөрсөм – мыегым бар ○ 10588 (2)
ТӨКЕРСӨН (4 | 1) ■ Күккә төкөрсөң, битенә төшөр ○ 59 ● 59:1; 4621; 9362; 10590
ТӨКЛӨ (2) ■ Кырык катлы чикмөнөн булганчы кырык төклө туның булсын ○ 8915 ● 13367
ТӨКСӨРӨ (1) ■ Балалар асраганда кош та төксөрө ○ 3828
- ТӨЛКӨ** (44) ■ Заманың төлкө булса, син тазы бул ○ 822 ● 1126; 2035; 2043; 2270; 2284; 2286–2288; 2290–2307; 2317; 2320; 2321; 3354; 3534; 3577; 3593; 3809; 3924; 3931; 5907; 6647; 8887; 15332; 16097; 16109; 16854
- ТӨЛКӨГӨ** (3) ■ Арыслан көчө төлкөгө хас түгөл, төлкө хәйләкәрлеге арысланга төс түгөл ○ 2043 ● 2308; 2309
- ТӨЛКӨДӨ** (1) ■ Төлкөдө – койрык, юхада – тел ○ 11937
- ТӨЛКӨНӨ** (6) ■ Карт төлкөнө урманнан куып чыгара алмассың ○ 2289 ● 2310; 2311; 2322; 3524; 5485
- ТӨЛКӨНӨН** (7) ■ Арысланның уеннан төлкөнөң муены өзөлө ○ 2058 ● 2312–2316; 2323
ТӨЛКӨСӨ (3) ■ Тавына күрө төлкөсө, заманына күрө көлкөсө ○ 946 ● 2285; 16996
ТӨЛКӨСӨН (1) ■ Һәр жирнең төлкөсөн үз тозагы белән аула ○ 2318
ТӨЛКӨЧӨ (1) ■ Без үзөбөз төлкөчө, түлкө адам көлкөсө ○ 2319
- ТӨМӨНГӨ** (3) ■ Бернең баласе менгә, меннең баласе төмөнгә ○ 4887 ● 15559; 15817
ТӨМСӨНМӨ (1) ■ Булмастайга төмсөнмө дө, көрсөнмө дө ○ 6051
- ТӨН** (34) ■ Айлы төн адашмаска яхшы ○ 753 ● 830; 834; 856; 891; 900; 902; 947; 949; 953; 954; 1058; 1065; 1597; 2336; 4202; 5203; 5883; 6573; 6664; 6901; 6952; 9812; 10152; 11152; 11291; 12240 (2); 12248; 13246; 13666; 14379; 15293; 16505
- төн** → **көн-төн**
- ТӨНГӨ** (1) ■ Эт олакса – төнгө таба ○ 3620
ТӨНГӨ (1) ■ Төнгө кунак төндөк ябуы ○ 10174
ТӨНДӨ (1) ■ Таяксызга таяк бул кара төндө, маяксызга маяк бул олы юлда ○ 6926
ТӨНӨ (2) ■ Айның утыз көнө бар, утыз төнө бар ○ 754 ● 3911
ТӨНЛӨ (12) ■ Көндөз йөрсөң кеше күрә, төнлө йөрсөң эт өрә ○ 904 ● 905; 2302; 4821; 5963; 7180; 9866; 12933; 13796; 15234; 15382; 17006
- ТӨНЛӨГӨНӨ** (1) ■ Моржасыннан чыгып төнлөгөнә капкан ○ 8567
ТӨНЛӨГӨННӨН (4) ■ Капкасыннан эт бакмый, төнлөгөннөн жил какмый ○ 3777 ● 8570; 8653; 16330
- ТӨНЛӨК** (1) ■ Төнгө кунак төндөк ябуы ○ 10174
ТӨННӨН (2) ■ Караңгы төннөн соң якты көн килә ○ 848 ● 16644
ТӨННӨ (2) ■ Ярканың төннө көтә, сандугач таңны көтә ○ 2337 ● 4022
ТӨННӨН (3) ■ Төннөң колагы йөз дө бер, йөз дө бере дө бик үткөн була, ди ○ 955 ● 956; 957
- ТӨНЬЯКТАН** (1) ■ Кыйбладан жил торса – карың китәр, төньяктан жил иссә – жәң китәр ○ 1113
- ТӨП** (3) ■ Төп башына утырту ○ 1994 ● 3951; 8378
ТӨПКӨ (5) ■ Арыш кибәге алдан оча, бодай кибәге төпкө төшә ○ 1525 ● 2827; 5663; 7751; 16123
ТӨПЛӨНӨ (1) ■ Агач бер жирдөн төплөнә ○ 1649
ТӨПЛӨНГӨН (1) ■ Тормышланган – төплөнгөн ○ 13207
ТӨПЛӨНӨР (1) ■ Имән каты жиргә төплөнөр ○ 1728
ТӨПЛӨ (2) ■ Сирәк торма төплө була ○ 1616 ● 16691
ТӨПСӨЗ (13) ■ Төпсөз коёга төшерү ○ 535 ● 7122; 7949; 9971; 9972; 10044; 10045; 11153; 11909; 13006; 13458; 14730; 16212
- ТӨПТӨ** (5) ■ Кое төптө булса да, сусаганны сугара; тау-таш өстө торса да, башка яный ○ 400 ● 1770; 8571; 8734; 8897
- ТӨПТӨН** (3) ■ Тирәк төптөн авар ○ 1755 ● 1995; 11633
ТӨПЧӨГӨН (1) ■ Төпчөгөн – картаймаш көнөңдә ярдәмчөн ○ 14066

- ТӨРГЭННЭН** (2) ■ Шалканны ефәккә төргәннән бәясә артмас, энжене ыштырга төргәннән бәясә киммәс ○ 1624 (2)
- ТӨРЕН** (1) ■ Ишәк тиресен төрен дә арыслан эшен эшлә ○ 2966
- ТӨРЕНӨ** (1) ■ Гөл сабагын терәшкән чыра да гөлгә төренә ○ 1268
- ТӨРЕНГЭН** (1) ■ Тутый кош каурьена төренгән карга ○ 4017
- ТӨРЕП** (1) ■ Әлү кагына шикәр төреп ашама ○ 9401
- ТӨРКЕМ** (1) ■ Карак кем дә, мулла кем – һәммәсә дә бер төркем ○ 16993
- ТӨРКЕНЕ** (1) ■ Төркене якын хатынның түшәге жыелмый ○ 14640
- ТӨРКСТАНДА** (1) ■ Төркстанда куй бер сум, килә-килә унбер сум ○ 3118
- ТӨРЛӘНӨ** (1) ■ Утыз теш арасыннан чыккан утызга төрләнә ○ 16119
- ТӨРЛӘНЕР** (1) ■ Бишектәге бишкә төрләнәр ○ 14011
- ТӨРЛЕ** (27) (1) ■ Сары мәтрүшкә алтмыш төрле авырудан, көрән мәтрүшкә житмеш төрле авырудан дәва ○ 1302 (2) ● 1348; 1804; 2973; 4599; 4665; 5236 (2); 6346; 9150; 9588; 9695; 10843; 11728; 12856; 12883; 14706; 15017; 15021; 15102; 16103 (2); 16399; 16692; 16938 (2)
- ТӨРЛЕГӘ** (1) ■ Хатын-кызның акылы жил өргәнче жиде төрлегә әйләнәр ди ○ 13725
- ТӨРЛЕНЕ** (1) ■ Шайтан төрлене уйлата ○ 16772
- ТӨРЛЕЧӨ** (1) ■ Чөч кенә булсын, таравын төрлечә итеп була ○ 10315
- ТӨРМӘ** (1) ■ Төрмә бик таза да, берәү дә кереп ятарга теләми ○ 5904
- ТӨРМӘГӘ** (1) ■ Бүләк биргән өчен бер түрә дә беркемне дә төрмәгә япмый ○ 5786
- ТӨРМӘДӘ** (1) ■ Төрмәдә төшкә хәтле төш, төштән соң закон сойлиләр ○ 5905
- ТӨРМӘСЕ** (1) ■ һәр жирнең бер түрәсә бар, һәр түрәнең төрмәсә бар ○ 5983
- ТӨРМИЛӘР** (1) ■ Жәүһәрне искегә төрмиләр ○ 328
- ТӨРПӘЙГЭН** (1) ■ Яманга ияргән төрпәйгән ○ 12246
- ТӨРСӘҢ** (1) ■ Кеше баласы тунга төрсәң дә тормас, үз балаң үзегенә типсәң дә китмәс ○ 14188
- ТӨРТ** (1) ■ Башын ал да, саламына ут төрт ○ 1383
- ТӨРТӘ** (4) ■ Саплайгы белән бирә, сабы белән төртә ○ 10039 ● 12556; 15958; 16874
- ТӨРТӘСЕ** (1) ■ Иссәргәнне төртәсә юк – үзе авар ○ 9828
- ТӨРТЕЛӨ** (1) ■ Какшаган тешкә тел төртелә ○ 10569
- ТӨРТЕЛЕР** (1) ■ Теш авырткан жиргә тел төртеләр ○ 15625
- ТӨРТЕП** (6) ■ Фил, күперне борыны белән төртеп, тазалыгын карый: борынына чыдаса, үзенә чыдый, ди ○ 3334 ● 7484; 8588; 9494; 13152; 15535
- ТӨРТЕРГӘ** (1) ■ Борын төртөргә дә урын юк ○ 10628
- ТӨРТЕРЛЕК** (1) ■ Энә төртөрлек тә урын калмау ○ 8747
- ТӨРТКӘН** (2) ■ Берәү, патша йортын күрәп кайткач, үз өенә уг төрткән, ди ○ 8239 ● 14601
- ТӨРТКӘНГӘ** (1) ■ Әйткәнгә күнәп, төрткәнгә түнәп ○ 16324
- ТӨРТКӘННЕҢ** (1) ■ Кисәү белән төрткәннең көеге бетми ○ 8466
- ТӨРТМӘ** (1) ■ Кырмыска оясына таяк төртмә ○ 4792
- ТӨРТСӘ** (1) ■ Түрәгә уг төртсә дә гаеп юк, кара кешегә шәм кабызса да гаеп ○ 5913
- ТӨРТСӘҢ** (6) ■ Тәртә төртсәң, үсеп чыгарлык ○ 7121 ● 10379; 10512; 12195; 15980; 16232
- ТӨРТТЕК-ТАРТТЫК** (1) ■ Төрттек-тарттык – баш саптык, кактык-суктык – олтан кактык ○ 9087
- ТӨРТҮ** (1) ■ Сугудан төртү яман ○ 5618
- ТӨС** (11) ■ Ак төс – шат төс ○ 554 (2) ● 584 (2); 624 (3); 2043; 2410; 2416; 13841
- ТӨС-БИТНЕ** (1) ■ Төс-битне табага салып йөртмиләр ○ 10697
- ТӨСЕ** (12) ■ Ише килмәсә, төсә килми ○ 580 ● 610; 619; 621; 3213 (2); 5065; 5130; 5447; 6091; 10698; 10699
- ТӨСЕН** (4) ■ Алтын гомәр торса да төсен югалтмый ○ 7734 ● 11244; 13031; 13039
- ТӨСЕНӘ** (2) ■ Бакма төсенә, бак эченә ○ 564 ● 11694
- ТӨСЕННӘН** (3) ■ Бер курыккан куян кырык көн төсеннән чыкмас ○ 2237 ● 6081; 13211
- ТӨСЕҢ** (2) ■ Теләсән – төсең бар, эшләсән – көчең бар ○ 10732 ● 11297
- ТӨСЕҢ-БИТЕҢ** (1) ■ Төсең-битең жир булган, әвенәң янды малла ○ 10736
- ТӨСЛЕ** (7) ■ Заман бер төслә генә тормаы ○ 804 ● 2029; 2039; 2124; 3395; 11356; 11371
- ТӨСНЕ** (1) ■ Бууачыдан: «Кайсы төснә биргәң сөясәң?» – дигәнә, – «Алтын сарысы белән көмеш агын», – дигән ○ 565
- ТӨСТӘН** (2) ■ Төстән килгәннең төсә башка ○ 5065 ● 15912
- ТӨТӘМӘГЭН** (1) ■ Төтәмәгән моржа булмас ○ 8496

- ТӨТЕН** (27) ■ Төтен тавы тоттыру ○ 246 ● 1201; 1834; 2859; 3614; 5323; 8476; 8478; 8487; 8492; 8493; 8522; 8528; 8551; 8566; 8572; 8586; 9779; 10510; 10615; 11276; 13819; 14725; 16075; 16104; 16313; 16907
- ТӨТЕНЕ** (13) ■ Илнең төтене дә тәмле ○ 4988 ● 6140; 7298; 8482; 8494; 8495; 8573; 8574; 8577; 11133; 11951; 14769; 14770
- ТӨТЕНЛӘНӘ** (1) ■ Ике кисәү башы кырда да төтенләнә ○ 8459
- ТӨТЕННӘН** (3) ■ Уттан курыккан төтеннән сакланыр ○ 8531 ● 8576; 12527
- ТӨТЕННЕ** (1) ■ Жилне төтен кумый, жил төтенне куа ○ 1201
- ТӨТЕННЕҢ** (1) ■ Төтеннең кайсы якка авышканын шәйләү ○ 8575
- ТӨТЕНСЕЗ** (3) ■ Ут төтенсез булмый ○ 8505 ● 12687; 12908
- ТӨТИ** (1) ■ Тол хатынның учагы төти ○ 13684
- ТӨТМӘС** (3) ■ Күмәк кулга эш төтмәс ○ 6101 ● 6593; 9736
- ТӨТМИ** (4) ■ Комга су төтми ○ 137 ● 6234; 9766; 9770
- ТӨҺМӘТТӘН** (1) ■ Коры сүздән, коры төһмәттән саклан ○ 15907
- ТӨЧЕ** (19) ■ Арыш – ачы икмәк, бодай – төче икмәк ○ 9111 ● 9117; 9118; 9122; 9196; 9254; 9268; 9272; 9819; 12102; 14264; 14547; 14681; 15479; 15638 (2); 15668; 16105; 16106
- ТӨЧЕДӘН** (1) ■ Берәүләрнең теше ачыдан камашканда, берәүләрнеке төчедән камашыр ○ 9183
- ТӨЧЕМЕН** (1) ■ Борычтан яман әчemen, шикәр сипсәң төчemen ○ 9451
- ТӨЧЕНЕ** (3) ■ Ачы белән төчене татыган белер, ерак белән якынны йөргән белер ○ 9116 ● 9119; 9122
- ТӨЧЕРӘ** (1) ■ Тоз сипкәч, торма да төчерә ○ 9353
- ТӨЧЕСЕ** (1) ■ Ачысы булмаганның төчесе булмас ○ 9123
- төчесен** → **ачысын-төчесен**
- ТӨЧКЕР** (1) ■ Тешен барда сызгыр, борынын барда төчкер ○ 10580
- ТӨЧКЕРГӘН** (1) ■ Мәче төчкөргән саен исең китмәсен ○ 3391
- ТӨЧКЕРГӘНДӨ** (1) ■ Ишәк төчкөргәндә туу ○ 2996
- ТӨШ** (14) ■ Кечкенә булса да, эче төш кенә ○ 649 ● 1840; 5905; 6063; 6142; 7104; 7611; 9131; 12239 (2); 13138; 13140; 13177; 16849
- ТӨШӘ** (25 | 1) ■ Айның балкуыннан элек табы күзгә төшә ○ 22 ● 701; 940; 1141; 1525; 1670; 1788; 1812; 2136; 2587; 3343; 5642; 6003; 6595; 7072; 7859; 9021; 9894; 10259; 10270; 10373; 10432:1; 11196; 12156; 15833; 15880
- ТӨШӘР** (50 | 1) ■ Кояшка балчык атма, пычрагы үзәң төшәр ○ 44 ● 59; :1; 165; 376; 1192; 1319; 2406; 2659; 2877; 2980; 2985; 3079; 3368; 3451; 3724; 3837; 3942; 4257; 4558; 4917; 5271; 5937; 6844; 7944; 8179; 8211; 8416; 9007; 9389; 9895; 10432 (2); 10556; 10590; 11582; 11690; 11718; 11810; 11864 (2); 12584; 12975; 13513 (2); 13954; 14223; 14292 (2); 15043; 15096
- ТӨШӘРЛЕК** (2) ■ Бай булмасаң, бай төшәрлек өң булсын ○ 8234 ● 10339
- ТӨШӘРМЕН** (1) ■ Салма савытыңа менеп төшәрмен ○ 9487
- ТӨШӘРСЕН** (10 | 4) ■ Айга сикермә, егылып төшәрсен ○ 20 ● 131; 398; 8399; 9511; 11815; 11993; 12000; :1; :2; :3; :4; 13006; 16212
- ТӨШӘСЕ** (1) ■ Башыңа төшәсе таягыңны үзәң бел ○ 10273
- ТӨШӘСЕН** (1) ■ Таякның кемгә төшәсен бел ○ 1941
- ТӨШЕ** (7) ■ Чикләвегемнең төше юк, сезнең кебек кеше юк ○ 1776 ● 6435; 6438; 6440; 10795 (2); 14286
- ТӨШЕМӘ** (1) ■ Ике ятып бер төшемә керә ○ 6710
- ТӨШЕН** (2) ■ Алманың асылын аю ашый, чикләвекнең төшен корт ашый ○ 1797 ● 7189
- ТӨШЕНӘ** (4 | 1) ■ Суқыр тавыкның төшенә тары кәргән, чүпләп бетерә алмагач тагы кәргән ○ 4299 ● 4324; :1; 4325; 8828
- ТӨШЕНДӘ** (4) ■ Төлке төшендә дә тавык саный ○ 2303 ● 6550; 9549; 16163
- ТӨШЕН** (9) ■ Атлылар аттан төшеп, жәяүлеләр ятып карарлык түгел ○ 2747 ● 4086; 5892; 6678; 7797; 8060; 9566; 10046; 11279
- ТӨШЕРӘ** (5) ■ Күк үзәң ахшылыгын жиргә төшерә ○ 54 ● 11177; 14834; 15134; 15910
- ТӨШЕРГӘН** (3) ■ Балта сабын тотам дигәнче, балтасын суга төшөргән ○ 1979 ● 5409; 12536
- ТӨШЕРДЕ** (1) ■ Бусагамны төшерде инде керә-чыга ○ 8362
- ТӨШЕРЕП** (1) ■ Маңгайга язылган азымышыңны тир белән сыпырып төшереп булмый ○ 14930
- ТӨШЕРЕР** (2) ■ Чи пешерер, тиз төшерер ○ 9503 ● 13152

- ТӨШЕРЕРГЭ** (1) ■ Төбөгөннөң төбөн төшерергэ кирэк ○ 5639
ТӨШЕРЕРМЕН (1) ■ Арзан керешермен, ашавым белән кыймматкэ төшерермен ○ 9533
ТӨШЕРИМ (1) ■ Урдэк ашаганда: «Бөлдерим, бөлдерим, өй түбәсен төшерим, драңчага калдырйым», – дип ашар, имеш, ди ○ 4416
ТӨШЕРМИ (1) ■ Суга төшерми, утка пешерми ○ 526
ТӨШЕРТМӘ (1) ■ Кысыр биядән колын төшертмә ○ 2831
ТӨШЕРҮ (2) ■ Төпсез коега төшерү ○ 535 ● 9258
ТӨШИМ (2) ■ Яз көне ут: «Кая сикереп төшим икән?» – дип кенә йори, ди ○ 978 ● 4409
ТӨШКӘ (10) ■ Иртәңге яңгыр төшкә хәтле ○ 1090 ● 5486; 5905; 6575; 6677; 6678; 9226; 11573; 13766; 16754
ТӨШКӘН (41 | 4) ■ Күктән төшкән күк төймә ○ 103 ● 171; 172; 291; 445; 527; 1169; 1472; 1482 (2); 1483; 1789; 1902; 1980; 3393; 3543:1; 3936; 3972; 4134; 4355; 4567; 4688; 5922; 5960; 7031; 7714; 8484; 8506; 9474; 10428; 10432 (2), :1; 11371; 11718; 12812; 13183; 13190:1, :1; 13366; 13395; 14980; 15575; 16359; 16614
ТӨШКӘНДӘ (2) ■ Колан коега төшкәндә, гөберле бака айгырлык кылыр ○ 2231 ● 14479
ТӨШКӘНЕ (1) ■ Чибәр кызның үлгәне – намусына тап төшкәне ○ 13043
ТӨШКӘН-КАЛГАН (1) ■ Пешкән шалкан, төшкән-калган ○ 1636
ТӨШКӘННӘН (3) ■ Булыр-булмаска ышанма, кулыңа төшкәннән аерылма ○ 7591 ● 10952; 12696
ТӨШКӘНЧЕ (5) ■ Тешән төшкәнче телгә алырлык эшен булсын ○ 6128 ● 6311; 7611; 7793; 14083
ТӨШКӘЧ (6 | 1) ■ Исенә төшкәч, Идел кичәр ○ 514 ● 5402; 6877; 9033; 12998; 13945, :1
ТӨШКЕ (1) ■ Иртәңге акыл төшкә ярамый, төшке акыл кичкә ярамый ○ 11573
ТӨШЛЕК (2) ■ Төшлек гомерең булса, кичлек тырыш ○ 6526 ● 9363
ТӨШМӘ (6) ■ Черек бау белән коега төшмә ○ 479 ● 13174; 15273 (2); 16849; 16978
ТӨШМӘГӘН (3) ■ Кайсы сарыкта, кайсы казда, әле төшмәгән базга ○ 9463 ● 9512; 16538
ТӨШМӘДЕМ (2) ■ Жәй жәйләдем, кыш кышладым, мич башыннан төшмәдем ○ 1069 ● 13112
ТӨШМӘС (18) ■ Су ызып май төшмәс ○ 438 ● 1541; 1747; 1783; 3597 (2); 3902; 4014; 7172; 7708; 7984; 8126; 8426; 11826; 13356; 13452; 16696; 16701
ТӨШМӘСЕН (6) ■ Кимәгәнне киярсен, кигәннәр өстеннән төшмәсен ○ 8799 ● 10587; 11851 (2); 16593 (2)
ТӨШМӘСКӘ (1) ■ Түбәгә салам япсаң, төшмәскә ант итеп менә, ди ○ 8294
ТӨШМӘСЛЕК (2) ■ Төкерек жиргә төшмәслек салкын ○ 1228 ● 10648
ТӨШМИ (17) ■ Тимергә көя төшми ○ 302 ● 777; 1673; 1787; 1791; 1813; 2749; 3369; 3410; 3690; 4519; 7676; 9140; 10573; 13935; 16410; 16697
ТӨШМИМ (1) ■ Яуга төшмим дип ярдан очма ○ 5672
ТӨШНЕН (1) ■ Бәхетсез ат басмам дигән төшнең уртасына баса ○ 2638
ТӨШСӘ (32 | 1) ■ Башыңа төшсә, түмгәккә дә салам бирерсен ○ 115 ● 349; 528; 556; 2227; 2749; 3234; 4566; 4670; 5298; 6079; 6506 (2); 7439; 7747; 8464; 9034; 9601; 10270–10272; 12237; 12318; 12915; 13190 (2); 13364; 13367; 13618 (2); 14701; 14731:1; 15050
ТӨШСӘН (2 | 1) ■ Артыңны уйламыйча югары үрмәләмә: егылып төшсән, башың ярылыр ○ 679 ● 2552; 12000:5
ТӨШСЕН (2) ■ Алма – төбәнә төшми кая төшсән ○ 1791 ● 13367
ТӨШТӘ (4 | 2) ■ Өндәге төштә ○ 6705 ● 8079; 9619; 12329; 13190:2 (2)
ТӨШТӘН (11) ■ Төштән соңга калган ○ 1059 ● 1890; 3077; 3445; 5905; 6068; 11690; 13140; 13144; 14900; 15257
ТӨШТЕ (6) ■ Аның базары төште ○ 8026 ● 8569; 9436; 9872; 10303 (2)
ТӨШҮ (6) ■ Бер алдына, биш артына төшү ○ 730 ● 4837; 8394; 8576; 8583; 11395
ТӨШҮЕ (2) ■ Тауга менүе кыен, төшүе ансат ○ 166 ● 9374
ТӨШҮМЕ (1) ■ Төядән: «Сина тау менү авырма, тау төшүме?» – дип сораганнар. Төя: «Арканда йөк булгач, тигез жирне дә шайтан алысын!» – дигән, имеш ○ 2939
ТӨШҮНЕН (1) ■ Мич башыннан егылып төшүнең дә рәте бар ○ 8475
ТӨЮ (1) ■ Көлдән төймә төю ○ 8562
ТӨЮЕ (1) ■ Чит кешенең сөею – үз аңаңның йодрык төею ○ 14241
ТӨЯ (9) ■ Төя, акрын китсә дә, күп юл алыр ○ 2933 ● 2934–2937; 2939; 8186; 8187; 10603
ТӨЯГӘ (3) ■ Төягә ут кирәк булса, муеның озайтыр ○ 2938 ● 2942; 13629

- ТӨЯГЭННӨН** (1) ■ Төя төягэннэн курыкмас ○ 2936
- ТӨЯДЭЙ** (4) ■ Төядэй буен булганч, төймэдэй уец булсын ○ 10810 ● 11695; 12162; 13254
- ТӨЯДЭН** (1) ■ Төядэн: «Сина тау мену авырмы, тау төшүмө?» – дип сораганныр. Төя: «Аркаңда йөк булгач, тигез жирне дэ шайтан алсын!» – дигэн, имеш ○ 2939
- ТӨЯНЕЦ** (2) ■ Төянец койрыгы жиргэ житкэнэн кем күргэн? ○ 2940 ● 2941
- ТӨЯП** (1) ■ Урманга утын төяп бармыйлар ○ 1868:1
- ТӨЯРЛЭР** (2) ■ Акчаң булса сөярлэр, акчаң беткөч төярлэр ○ 7728 ● 12315
- ТӨЯҮЧЕДЭ** (1) ■ Төяүчедэ дүрт кесэ, олаучыда биш кесэ ○ 6822
- ТРАВА** (1) ■ Эт-гэмәкэ – трава, аны тартмак – рава ○ 9863
- ТРАКТОР** (2) ■ Атны макта, трактор белән эшлэ ○ 1372 ● 1474
- ТРИ** (1) ■ Ураза – три глаза ○ 16941
- ТУ** (5) ■ Комсыз ту бия ашаса да туймас ○ 2829 ● 5819; 14062; 14063; 14554
- ТУА** (26) (2) ■ Тузаннан да тау туа ○ 187 ● 2054; 2399:1; 2418; 2583 (2); 2815; 2875; 3085; 3743 (2); 3988 (2); 4778; 4993; 6690:2; 8718 (2); 10116; 11419; 11932; 12463; 13955; 14036; 14052; 14053; 14143; 15373
- ТУАЛАР** (1) ■ Анадан күлмәксез туалар, күлмәкле булалар ○ 13916
- ТУАР** (19) ■ Туар булса – тун булыр, бодай булса – он булыр ○ 2407 ● 2408; 2582 (2); 2830; 3367; 3906; 5529 (2); 5571; 6565 (2); 11330; 13478; 14219 (2); 16781 (3)
- ТУАРГА** (1) ■ Эдәм үлэргэ ашыгыр, бала туарга ашыгыр ○ 14086
- ТУАРМЫ** (1) ■ Үтөп киткән яңгырны ямылчы алып куармы; асыл ирнең баласы асылсыз булып туармы ○ 14382
- туарның** → **терлек-туарның**
- ТУАСЫ** (2) ■ «Туган ай, туасы ай – менә булды тугыз ай», – дип әйтте, ди, бер хатын жиде айдан бала тапкач ○ 14054 ● 14661
- ТУБАЛ** (4) ■ Тычкан, тишегенә сыймаса, койрыгына тубал тага, имеш ○ 3416 ● 8569; 9869; 10043
- ТУБАЛАК** (1) ■ Туй ашы тубалак ○ 13285
- ТУБАЛГА** (2) ■ Кортның анасын элөктер, иле тубалга үзе керер ○ 4738 ● 14518
- ТУБАЛДА** (1) ■ Туганныкы – тубалда ○ 14516
- ТУБАЛДАЙ** (1) ■ Тузандайны тубалдай итмә ○ 186
- ТУБЫГЫНА** (2) ■ Дингез ташыса, тубыгына житми ○ 505 ● 3218
- ТУБЫГЫНДА** (1) ■ Озын кешенә акылы тубыгында була, имеш ○ 10792
- ТУБЫК** (2) ■ Ашык итен ашаган алты ел ач булыр, тубык итен ашаган тугыз ел тук булыр ○ 9145 ● 13567
- ТУБЫККА** (1) ■ Арттан атылган таш тубыкка тия ○ 110
- ТУБЫКТАН** (5) ■ Аңа дингез тубыктан ○ 498 ● 7158; 9832; 11658; 14765
- ТУБЫЛГЫ** (1) ■ Тубылгы агач зур булмас, тубылгыдан өй булмас ○ 1757
- ТУБЫЛГЫДАН** (1) ■ Тубылгы агач зур булмас, тубылгыдан өй булмас ○ 1757
- ТУБЫР** (1) ■ Былбылның өнө бар, тургайның тубыр теле бар ○ 4094
- ТУГАЙ** (3) ■ Бер сыер тугай пычратмас ○ 3155 ● 14339; 16269
- ТУГАЙГА** (1) ■ Берсе урманга, берсе тугайга киткән ○ 1875
- ТУГАН** (81) ■ Аю илэ сыер туган түгел ○ 2078 ● 2234; 2999; 3092; 3168; 3407; 3463; 3566; 3835; 3856; 3986; 4050; 4116; 4132; 4604; 5012; 5038; 5042; 5054; 5055 (2); 5056–5060; 5061 (2); 5062; 5082; 5091; 5839 (2); 5901; 8293; 8977; 14014; 14048 (2); 14054; 14055; 14065; 14080 (2); 14104 (4); 14141; 14445; 14475; 14476 (2); 14480; 14483; 14484; 14486; 14508–14511; 14539 (2); 14553; 14673; 14674; 14678; 14679 (2); 14680–14682; 14691; 14695; 14764; 14960; 15487; 15630; 15631; 15719; 16348
- туган** → **ыру-туган**
- ТУГАНГА** (2) ■ Ул туганга көн туа ○ 14143 ● 14682
- ТУГАНДА** (2) ■ Кәжәнең туганда ук сакалы була ○ 3054 ● 14056
- ТУГАНДАШ** (1) ■ Нәр табындаш тугандаш түгел ○ 10206
- ТУГАНЛЫ** (1) ■ Тугры бидә туган юк, туганлы бидә иман юк ○ 5901
- ТУГАНЛЫК** (2) ■ Дуслык – фикердәшлек белән, туганлык – кардәшлек белән ○ 5392 ● 14511
- ТУГАННАН** (9) ■ Саран белән угыры – туганнан тумача ○ 11906 ● 14355; 14477; 14486; 14512; 14519; 14672; 15138; 16657
- ТУГАННАР** (5) ■ Тату туганнар таштан койма койганнар ○ 14503 ● 14513; 14514; 14554; 14677

- ТУГАНЫ** (5) ■ Анадан кыйшык туганын тезгә салсаң да тураймас ○ 13915 ● 14056 (2); 14515; 14680
- ТУГАНЫКЫ** (1) ■ Туганныкы – тубалда ○ 14516
- ТУГАНЫҢ** (1) ■ Туганың бары яхшы, барыннан бае яхшы ○ 14517
- ТУГАН-ҮСКӘН** (2) ■ Алтын-көмеш яуган жирдөн туган-үскән ил артык ○ 4867 ● 5063
- ТУГАНЧЫ** (2) ■ Көн туганчы ни тумас ○ 901 ● 14102
- ТУГАНЫ** (1) ■ Яман кеше иң элек туганы белән бозылышыр ○ 12218
- ТУГАНЫМА** (1) ■ Тугры телемне тыя алмыйм, туганыма керә алмыйм ○ 15633
- ТУГАНЫН** (3) ■ Кара сьер туганын танымас ○ 3167 ● 12393; 14507
- ТУГАНЫНА** (5) ■ Туганына сөөнмә, торганына сөөн ○ 14057 ● 14062; 14101; 14518; 16096
- ТУГАНЫҢ** (3) ■ Туганың яман булса да, исән-эман булсын ○ 14520 ● 14686; 15320
- ТУГАНЫҢА** (4) ■ Туганыңа чапмыйсың, күршенә чабасың ○ 5235 ● 14521; 14522; 16088
- ТУГАНЫҢНАН** (1) ■ Туганыңнан бизмә, нәселен корыр ○ 14523
- ТУГАНЫҢНЫ** (1) ■ Башыңа бәла төшкәндә туганыңны танырсың ○ 14479
- ТУГАР** (2) ■ Хатын алмак бер бәла, ләкин аннан тугар бер бала, баладан тугар мең бәла ○ 13213 (2)
- ТУГАРЫП** (1) ■ Сукадан тугарып атны бирмиләр ○ 1442
- ТУГАЧ** (2) ■ Баласыз көн – курчак уены, бала тугач була кыены ○ 14000 ● 14282
- ТУГРАК** (1) ■ Төлке бүредән туграк тора ○ 2294
- ТУГРЫ** (4) ■ Тугры бидә туган юк, туганлы бидә иман юк ○ 5901 ● 15616; 15632; 15633
- ТУГРЫЛЫК** (2) ■ Тугрылык бәладән коткарыр, хыянәт бәлагә кертер ○ 12555 ● 12556
- ТУГЫЗ** (32 | 1) ■ Тугыз балга бер сәкәдә ятыр, ике каба ятмас ○ 1946 ● 4155; 5152; 6496; 6714; 7982; 7983; 8019; 8059; 8062; 8076; 8293; 8377; 8923; 9145; 9358; 9562; 9712; 9898; 10447; 11863; 12161; 12226; 13315; 14054; 14065; 14136:1; 14439; 14932; 15361; 15801; 16487; 17047
- ТУГЫЗАРЛАП** (1) ■ Җиңел-жиңел жидегә тәйим дә, тугызарлап тырмалыйм ○ 8080
- ТУГЫЗГА** (2) ■ Тугызга менгән сизегә төшмәс ○ 7984 ● 8065
- ТУГЫЗДАН** (1) ■ Тугыздан калган тукаби ○ 14103
- ТУГЫЗЛАУ** (1) ■ Үз тугызын тугызлау ○ 8075
- ТУГЫЗНЫ** (3) ■ Ун белән тугызны аермый ○ 8063 ● 8894; 12668
- ТУГЫЗЫ** (2) ■ Тугызы булгач, уны булыр ○ 7985 ● 8019
- ТУГЫЗЫН** (2) ■ Үз тугызын тугызлау ○ 8075 ● 13690
- ТУГЫМ** (1) ■ Карт агачтан тугым бөгелмәс ○ 1919
- ТУДЫ** (5) ■ Хут туды – ут туды ○ 962 (2) ● 965; 5785 (2)
- ТУДЫК** (1) ■ Тудык, тудыка, бергә килсә, сүздән пешерәләр ботка ○ 13388
- ТУДЫКА** (1) ■ Тудык, тудыка, бергә килсә, сүздән пешерәләр ботка ○ 13388
- ТУДЫМ** (1) ■ Батыр: «Дошман күрдем», – ди, курчак: «Нигә тудым», – ди ○ 5545
- ТУДЫРА** (3 | 1) ■ Батырны яу тудыра ○ 5553 ● 7240; 7656:1; 10789
- ТУДЫРДЫМ** (2) ■ Кыз тудырдым – иргә китте, ул тудырдым – кырга китте ○ 14125 (2)
- ТУДЫРСЫН** (1) ■ Елан еланнан башка ни тудырсын ○ 4595
- ТУДЫРЫП** (4) ■ Үсәр ил батыр тудырыр, үчәр ил тузан тудырыр ○ 5123 ● 14915 (2); 15881
- ТУЕ** (10) ■ Бүре туге кан белән ○ 2163 ● 2967; 4574; 4700; 6671; 7234; 7303; 13283; 14583; 16795
- ТУЕЗ** (| 1) ■ Кеше қолагы – кисәргә киез, үзеңнеке – туге ○ 10397:1
- ТУЕМ** (1) ■ Туге капкага житкен, орчык-кабам кайда икән ○ 13333
- ТУЕМЛЫҒЫҢ** (1) ■ Өскә – киемлегең, тамакка – тугемлыгың булсын ○ 8837
- ТУЕМЛЫК** (2 | 1) ■ Күңеллек түгел, тугемлык ○ 9773 ● 9785; :1
- ТУЕМНАН** (1) ■ Уенга алданып, тугемнан калма ○ 6688
- ТУЕНА** (3) ■ Тавык та тырнап туена ○ 4320 ● 12029; 13275
- ТУЕНГАН** (1) ■ Алмалары суга туенган ○ 1842
- ТУЕНДА** (4) ■ Чабышкы, сабан туенда чапмый торса, тамактан калыр ○ 2807 ● 3639; 4048; 4300
- ТУЕНДЫРСАҢ** (1) ■ Еланны сөг белән туендырсаң да, зәһәрә кимемәс ○ 4630
- ТУЕНЫП** (1) ■ һава белән туенып тору ○ 108
- ТУЕНЫР** (2) ■ Арыслан күлөгәсендә тиен туеныр ○ 2044 ● 4771
- ТУЕҢ** (1) ■ Тугең узган, тугың тузган ○ 13334
- ТУЕҢА** (1) ■ Тугеңа тәке төзәләр әле ○ 13335
- ТУЕҢНЫ** (1) ■ Ярлы булсаң, тугеңны гаеттә яса ○ 7450

- ТУЕП** (9) ■ Өрсөз кәжә әрем ашап та тупей кайтыр ○ 3066 ● 9634; 13306–13312
- ТУЗ** (2) ■ Үзең гөмбә икәнсең, туз чиләккә кер дә ят ○ 1343 ● 8269
- ТУЗА** (7) ■ Ат аяктан тузмый, тамактан туза ○ 2481 ● 11065; 12098; 14586 (2); 14707; 16136
- ТУЗАН** (9) ■ Күк жиргә яхшылык яудырса, жир күккә тузан туздыра ○ 55 ● 1081; 1171; 1195; 2014; 5123; 5188; 7765; 9903
- ТУЗАНДАЙНЫ** (1) ■ Тузандайны тубалдай итмә ○ 186
- ТУЗАННАН** (1) ■ Тузаннан да тау туа ○ 187
- ТУЗАН-ТУЗАН** (1) ■ Тама-тама күл булыр, тузан-тузан тау булыр ○ 1128
- ТУЗАНЫ** (3) ■ Ялгыз атның тузаны чыкмый ○ 2700 ● 5209; 6670
- ТУЗАР** (9) ■ Ашык уйнаган азар, туп уйнаган тузар, куй багып койрык ашаган барыннан да узар ○ 3081 ● 4886; 5064; 5863; 6507; 6675; 7303; 9903; 16469
- ТУЗА-ТУЗА** (1) ■ Бай туза-туза, ярлының гомере уза ○ 7191
- ТУЗБАШ** (1) ■ Агулы елан өчен агусыз тузбаш еланны үтерәләр ○ 4549
- ТУЗГА** (3) ■ Тузга язмаганны сөйли ○ 1775 ● 15305; 16311
- ТУЗГАН** (8) ■ Эш узган, киём тузган ○ 6320 ● 8814; 8924; 8955; 8973; 10807; 13334; 14763
- ТУЗДЫРА** (6) ■ Күк жиргә яхшылык яудырса, жир күккә тузан туздыра ○ 55 ● 5949; 7238; 7244; 13704; 16191
- ТУЗДЫРГАН** (1) ■ Чәчен-башын туздырган, апасыннан уздырган ○ 14584
- ТУЗДЫРМА** (3) ■ Туздырма тузны – колагың чукракланьр ○ 1316 ● 1496; 15113
- ТУЗДЫРСАН** (1) ■ Шөпшөнәң оясын туздырсаң, уртага алып талый ○ 4829
- ТУЗДЫРУЧЫ** (1) ■ Ир – табучы, хагын – туздыручы ○ 13834
- ТУЗДЫРЫП** (2) ■ Көн уздырып, чабата туздырып ○ 9082 ● 15676
- ТУЗДЫРЫР** (6) ■ Кыш житсә, буран туздырыр; жәй житсә, кояш кыздырыр ○ 870 ● 1177; 2507; 5123; 8928; 11307
- ТУЗМАС** (9) ■ Алтын черемәс, тимер тузмас ○ 260 ● 5015; 5723; 8667; 11059; 11403; 12960; 13559; 16377
- ТУЗМЫЙ** (12 | 1) ■ Тегермәннең аскы ташы тузмый ○ 1449 ● 2481; 2559; 2576; 2624; 5111; 8689; 8784; 8909; 11465; 12327; 15313; 16182:2
- ТУЗНЫ** (1) ■ Туздырма тузны – колагың чукракланьр ○ 1316
- ТУЗСА** (6) ■ Чананың, табаны тузса да, кысасы кала ○ 7079 ● 8684 (2); 9063; 9899; 9982
- ТУЗСЫН** (3) ■ Көн узсын, йон тузсын ○ 1044 ● 5851; 8788
- ТУЗЫ** (1) ■ Каен тузы юеш булмый ○ 1734
- ТУЗЫН** (1) ■ Каенның тузын макта, имәннең үзен макта ○ 1737
- ТУЗЫНА** (1) ■ Каен тузына масаер, имән үзенә масаер ○ 1735
- ТУЗЫП** (1) ■ Телен чыптадан булса, әллә кайчан тузып бетәр иде ○ 15709
- ТУЙ** (71 | 4) ■ Иген чөчү – туй итү түгел ○ 1399 ● 3530; 3570:1; 4924; 5204; 5769; 6633; 6639; 6671; 6711–6713; 6715; 7235; 8815; 8927; 9179; 9473; 11502; 11697; 13259–13262; 13270; 13277; 13279; 13282; 13284–13294; 13295, :1, :2; 13296–13298; 13299 (2); 13300–13305; 13322:1; 13324; 13325; 13330 (2); 13331; 13332; 13336; 13337; 13597; 13668; 13773; 13775; 14551; 14717; 15291; 15416; 16280; 16347; 16359; 16449; 16957
- ТУЙГА** (26) ■ Ишәкне туйга чакырганнар. Ул: «Утын ташыргамы, су ташыргамы?» – дип соранган ○ 2982 ● 3639; 4377; 5845; 12938; 13266; 13267; 13281; 13305–13316; 13327–13329; 13339; 13597; 13611
- ТУЙГАН** (20) ■ Кара жир астында кара елан да туйган ○ 124 ● 1377; 2164; 3640; 3917; 5012; 5038; 5054; 5062; 5063; 5753; 8904; 9262; 9629; 9712; 9792; 13319; 14306; 14519; 15244
- ТУЙГАНДА** (1) ■ Карын туйганда картанын исе чыга ○ 9650
- ТУЙГАННАН** (1) ■ Туйганнан ары тоймә хәтле дә үтми ○ 9713
- ТУЙГАННАР** (1) ■ Туганнар, бер-берсеннән туйганнар ○ 14514
- ТУЙГАНЧЫ** (4) ■ Аша карының туйганчы, эшлә тирен тамганчы ○ 6025 ● 7220; 9714; 9781
- ТУЙГАНЫЦНЫ** (1) ■ Туйганыцны туйганчы бел ○ 9714
- ТУЙГАЧ** (4) ■ Ашап туйгач икмәк белән авызыңны сөртмә ○ 9128 ● 9251; 9715; 9763
- ТУЙГЫЗМАС** (1) ■ Учагынан ут өзмәс, улын-кызын туйгызмас ○ 14305
- ТУЙДА** (13) ■ Магурлык туйда кирәк, эшчәнлек көн дә кирәк ○ 6493 ● 10691; 11615; 12243; 12723; 12906; 13032; 13317–13321; 13340
- ТУЙДАН** (5 | 1) ■ Оялган – туйдан буш калыр ○ 11262 ● 13297; 13322, :2; 13323; 13654

- ТУЙДЫ** (1) ■ Аю кыш бусе йоклык, «йоккым туйды» дими ○ 2079
- ТУЙДЫК** (1) ■ Туйдык, яманлыкны куйдык ○ 9786
- ТУЙДЫР** (3) ■ Атны туйдыр арпа белән, сине туйдырыр казы, карта белән ○ 2565 ● 8132; 9573
- ТУЙДЫРА** (10) ■ Язгы көн ел туйдыра ○ 987 ● 2180; 2185; 2543; 9675; 9906; 10880 (2); 13298; 17051
- ТУЙДЫРАЛМЫЙ** (1) ■ Күке баласын карга асрар, туйдыралмый күзе чыгар ○ 4059
- ТУЙДЫРМАС** (1) ■ Уен карын туйдырмас ○ 6681
- ТУЙДЫРМЫЙ** (2) ■ Йокы тамак туйдырмый ○ 6653 ● 9291
- ТУЙДЫРМЫЙЛАР** (1) ■ Сандугачны сүз белән туйдырмыйлар ○ 4109
- ТУЙДЫРСАҢ** (1) ■ Жирне бер кат туйдырсаң, ул сине ун кат туйдырыр ○ 1489
- ТУЙДЫРЫР** (5) ■ Жирне бер кат туйдырсаң, ул сине ун кат туйдырыр ○ 1489 ● 2565; 6414; 9356; 11841
- ТУЙДЫРЫРГА** (1) ■ Өтәчкә дә чебеш туйдырырга туры килә ○ 4383
- ТУЙЛАГАНГА** (1) ■ Туйлаганга – туй, ясаганга – уй ○ 13324
- ТУЙМАГАН** (1) ■ Үзе туйган, күзе туймаган ○ 9792
- ТУЙМАГАННЫ** (1) ■ Ашап туймаганны ялап туймасың ○ 9613
- ТУЙМАДЫМ** (1 | 1) ■ Кунак туймадым димәс, суймады дияр ○ 10121 ● 10121:1
- ТУЙМАК** (1) ■ Хәлләдән туймак юк ○ 12599
- ТУЙМАС** (49) ■ Тимерче балтага туймас ○ 307 ● 1277; 1281; 1481; 1750; 2494; 2829; 2886; 3113; 3182; 3530; 3990; 4240; 4506; 5865; 5897; 6580 (2); 7721 (2); 7934 (2); 8507; 9188; 9787; 10422 (2); 11860; 11862; 11882; 11908; 12112 (2); 12654 (2); 13595; 13654 (2); 13676; 14743 (2); 15700 (2); 15779 (2); 16759; 16792 (2); 16963
- ТУЙМАСА** (3) ■ Жир туймаса ил туймас ○ 1481 ● 7018; 10122
- ТУЙМАССЫҢ** (2) ■ Янмаган чыраның яктысына туймасың ○ 8430 ● 9613
- ТУЙМАСТАЙ** (1) ■ Карының туймастай жирдә ачлыгыңны белдермә ○ 9655
- ТУЙМЫЙ** (16) ■ Кәжә: «Бакча буеннан үтмәсәм, тамагым туймый», – дип әйтә, ди ○ 3022 ● 3063; 3558; 4337; 4412; 5956; 6028; 6077; 7685; 9610; 9643; 9649; 10296; 11035; 13497; 15687
- ТУЙНЫ** (2) ■ Эт, туенда аягы сынмаса, ул туйны туйга санамый ○ 3639 ● 13325
- ТУЙНЫҢ** (2) ■ Күлнең яме каз белән, туйның яме кыз белән ○ 13278 ● 13326
- ТУЙСА** (7) ■ Атның, тамагы туйса, тоягы тузмый ○ 2576 ● 2678; 3040; 3254; 3726; 7334; 16759
- ТУЙСАҢ** (2) ■ Көн дә туйсаң – бөләрсен, атнага бер туйсаң – үләрсен ○ 9668 (2)
- ТУЙСЫҢ** (2) ■ Алты кабып ат туйсын, жиде кабып ир туйсын ○ 13441 (2)
- ТУЙЧЫ** (1) ■ Барың чарва булсаң, кол булырсың, барың туйчы булсаң, ку булырсың ○ 5744
- ТУЙЧЫЛАР** (1) ■ Күршеләр төн йокламый чыкканы туйчылар белмәс ○ 5203
- ТУК** (69 | 5) ■ Тук башак аска иелә, буш башак өскә үрелә ○ 1454 ● 1498; 1594; 2035; 2122; 2143; 2202; 3124; 3281; 3459–3461; 3531; 3580; 4082; 4304; 4434; 4445; 4638; 4854:1; 5167; 5217; 5732; 5939; 6072; 6105; 6129; :1; 7139; 7165; 7229; 7329; 7590; 7606; 7608; 7609 (2); 7649; 9145; 9225; 9420; 9529; 9536; 9542; 9548; 9549; 9552; :1; 9553; :1; :2; 9554; 9574; 9578; 9632; 9653; 9707; 9716; 9758; 9771; 9779; 9795; 10084; 10130; 10173; 10195; 10228 (2); 10592; 11918; 11970; 14273 (2); 16415
- ТУКАБИ** (1) ■ Тугыздан калган тукаби ○ 14103
- ТУККА** (1) ■ Тукка бәрән койрыгы да каты, ачка тәкә мөгезе дә йомшак ○ 9717
- ТУКЛЫГЫ** (3) ■ Байның бер юклыгы булыр, ачның бер туклыгы булыр ○ 7274 ● 9536; 9628
- ТУКЛЫГЫН** (1) ■ Йөгерек ат туклыгын белдермәс, юмарт юктыгын белдермәс ○ 11839
- ТУКЛЫК** (4) ■ Тукран тәүбәсе туклык бирмәс ○ 4150 ● 9568; 9702; 9768
- ТУКЛЫККА** (1) ■ Туклыкка түзмәсәң, хурлыкка түзәрсен ○ 9718
- ТУКЛЫКТА** (3) ■ Туклыкта ачлыкны истә тот ○ 9719 ● 16827; 16930
- ТУКМАГЫ** (4 | 1) ■ Чөе кайда, тукмагы шунда ○ 1960 ● 1961; 6516; 8632; 8708:1
- ТУКМАГЫҢ** (1) ■ Тукмагың кайда, сукмагың шунда ○ 8708
- ТУКМАДЫ** (1) ■ Өле дә яхшы сукмады, кыртыш белән тукмады ○ 5711
- ТУКМАК** (14 | 1) ■ Урман – яргы тун, кулына тукмак тотсаң – толып ○ 1862 ● 1983; 1992; 1999; 2004; 4854; :1; 5933; 8623; 9135; 13316; 13320; 13323; 14519; 16110
- ТУКМАККА** (| 1) ■ Туйдан соң тукмакка ○ 13322:2
- ТУКМАКЛАП** (1) ■ Кеше күңелендәген тукмаклап булмый ○ 11155
- ТУКМАКТАН** (1) ■ Дуңгыз тукмактан туймас ○ 2886

- ТУКМАКЧЫЛ** (1) ■ Яман ат – сукмакчыл, яман кеше – тукумакчыл ○ 12208
ТУКМАП (1) ■ Аюны тукумап бүре итеп булмый ○ 2091
ТУКМАРБЫЗ (1) ■ Дус булырга телесэн, кунак-кунак уйнарбыз; эт булырга телесэн, тотарбыз да тукумарбыз ○ 5519
ТУКМАСАҢ (1) ■ Күп тукумасаң, ботаклы утын да ярыла ○ 1929
ТУКМЫН (2) ■ Байның «юкмын» дигәнәнә, ярлының «тукумын» дигәнәнә ышанма ○ 7311 ● 7545
ТУКНЫҢ (2) ■ Ач булдым дип егълама, күп ачның бер тукулыгы булыр; туку булдым дип куанма, күп тукуның бер ачлыгы булыр ○ 9536 ● 9577
ТУКРАМЫЙ (1) ■ Кыл да сыймый, кисап та тукурамый ○ 2441
ТУКРАН (7) ■ Тукуран башы авырткач «чукуымам, чукуымам» дисә дә, авыртуы беткәч «чукуырын, чукуырын» дип әйтә, ди ○ 4146 ● 4147–4150; 4152; 12656
ТУКРАННЫҢ (1) ■ Тукуранның балтасы борынында ○ 4151
ТУКСАК (1) ■ Күп куйда аксақ та була, тукусақ та була ○ 3106
ТУКСАН (10) ■ Арпа алтмыш көндә өлгерә, бодай тукусан көндә өлгерә ○ 1515 ● 7960; 7983; 8062; 8076; 8077; 10843; 12161; 14439; 15092
ТУКСАНДА (1) ■ Тукусанда теш төшәр, йөздә яңадан тешәр ○ 15096
ТУКСАННЫҢ (1) ■ Тукусанның бере туса, тукулыксаган Идел катар ○ 951
ТУКСАНСЫЗ (1) ■ Тукусансыз тургай чырама ○ 4154
ТУКСАНЫ (2) ■ Үз тукусаны тукусан, кешенекә сиксән тукуыз ○ 8076 ● 8077
ТУКТА (1) ■ Көз кычыра: «Уңдырам», – дип, ә яз әйтә: «Тукта әле, мин нәрәсә әйтермен», – дип ○ 884
ТУКТАВЫН (1) ■ Юмарт юклығын белмәс, йөгәрек ат тукутавын белмәс ○ 11953
ТУКТАГАН (1) ■ Мал – үтеп барышлы йәл итәргә тукутаган юлчы ○ 7389
ТУКТАЛЫМЫЙ (1) ■ Бер кеше килмәгәннән базар тукуталмый ○ 7889
ТУКТАЛЫР (1) ■ Таудан тәгәрәгән таш чокырда гына тукуталыр ○ 168
ТУКТАМАС (3) ■ Карга баласының авызын таш белән томаламасаң, карылдаудан тукутамас ○ 3953 ● 5477; 16915
ТУКТАМЫЙ (1) ■ Бүре улый дип буран тукутамый ○ 2165
ТУКТАН (2) ■ Ачтан камыр бастырма, тукутан икмәк кистермә ○ 9582 ● 9720
ТУКТАП (| 1) ■ Эт әтлеген итә, түмгәк төбенә тукутап кита ○ 3654:3
ТУКТАР (4) ■ Тиз аккан тиз тукутар ○ 467 ● 1108; 5477; 6893
ТУКТАРГА (1) ■ Иренчәкне эшкә күндәрсән, тукутарга иренер ○ 6482
ТУКТАСЫ (1) ■ Теленә тукутасы юк, авызының тукутасы юк ○ 15703
ТУКТАТА (4) ■ Тай биреп котырткан, ат биреп тукутата алмаган ○ 2871 ● 3126; 3249; 9234
ТУКТАТЫП (5) ■ Эт этне тукутатып иснәми китмәс ○ 3656 ● 7045; 7829; 13675; 16268
ТУКТАТЫР (1) ■ Вак яңгырны жил тукутатыр ○ 1084
ТУКТАУ (1) ■ Гыйшык – төтенсез ут, ачкычсыз йозак, дәвасыз авыру, савытсыз эчәмлек, йөксез авырлык, тукутау урыны билгесез сәфәр ○ 12687
ТУКТЫЙ (4 | 1) ■ Тәгәрәгән таш тигез жирдә тукутый ○ 168:2 ● 1200; 2696; 3671; 17042
ТУКУ (1) ■ Тирес чабата туку ○ 9086
ТУКУГАННЫ (1) ■ Кулың белән тукуганны иңә белән күтәрерсең ○ 8696
ТУКУЙ (4) ■ Бүчә белгәнән тукуй, мулла белгәнән укый ○ 8675 ● 9072; 16703; 16976
ТУКУЛДАВЫН (1) ■ Тукуран, башы авыртмыйча, тукулдавын куймас ○ 4147
ТУКУР (2) ■ Сукур үзенекән тукур ○ 15267 ● 16481
ТУКУРСЫҢ (1) ■ Башыңа төшкәч, башмак тукурсың ○ 9033
ТУЛА (4) ■ Бер башак – башак кына, йөз башактан капчык тула ○ 1384 ● 1563; 8685 (2)
ТУЛАК (2) ■ Ат, авырса – тулак; ир, авырса – кунак ○ 13443 ● 13445
ТУЛАР (3) ■ Ирә чөчкән уңар, буразнасы тулар ○ 835 ● 1124; 1138
ТУЛГАК (1) ■ Бер хагынын тулгак тотса, бөтен хагынарның эчләре авырта ○ 13628
ТУЛГАН (6) ■ Тулган айның күнелә һәрвакыт шат ○ 66 ● 67; 508; 8962; 13040; 13678
ТУЛГАНДА (2) ■ Турбы тулганда кизәк табылды ○ 9968 ● 13962
ТУЛГАНЫН (1) ■ Ай тулганын белмәс, егет булганын белмәс ○ 12819
ТУЛГАЧ (3) ■ Ай – тулгач кителә ○ 10 ● 427; 15330
ТУЛДЫ (1) ■ Тулды сабыр савытым ○ 11977
ТУЛКСЫЗ (| 1) ■ Тугуз улын булганчы тулксыз ирең булсын ○ 14136:1

- ТУЛКЫТСАҢ** (1) ■ Су төбөндө асыл таш, су тулкытсаң чыгадыр ○ 434
ТУЛМАҒАН (2) ■ Иллөгө берсе тулмаган ○ 8042 ● 8049
ТУЛМАС (5) ■ Яңгыр жып яр тулмас, асыл кош талга куммас ○ 1163 ● 2549; 2836; 5878; 11211
 тулмас → **тулыр-тулмас**
ТУЛМЫЙ (3) ■ Өчкө тулмый көч булмый ○ 8011 ● 8374; 11844
ТУЛПАР (2) ■ Тулпар, аягы кызса, канатланып очар ○ 2803 ● 2866
ТУЛПАРЫ (1) ■ Алпарына күрө тулпары ○ 5527
ТУЛСА (2) ■ Ай тулса, йолдызлар сыегая ○ 11 ● 5897
ТУЛЫ (22) ■ Ай һәрвакыт тулы тормый, чокыр һәрчак сулы булмый ○ 17 ● 23; 586; 617; 1466 (2); 3053; 3075; 5284; 7425; 7519; 9555; 9969; 9979; 10540; 11032 (3); 11534; 11740; 13706; 16728
ТУЛЫКСАҒАН (1) ■ Туксанның бере туса, тулыксаган Идел катар ○ 951
ТУЛЫР (3) ■ Тирес түксәң жирең, ындырың тулыр игенгә ○ 1452 ● 1488; 5682
ТУЛЫР-ТУЛМАС (1) ■ Булыр-булмасныкы тулыр-тулмас калыр ○ 7592
ТУЛЫСЫНДА (1) ■ Ай кимендә артыр, тулысында кайтыр ○ 6
ТУЛЫШКАННАН (1) ■ Ай бер тулышканнан соң кире кайтыр ○ 4
ТУМА (1) ■ Эт белән бүре, туган булса да, тума дошман ○ 3566
ТУМАҒАН (19 | 3) ■ Сөрөлмөгән жир өстендә тумаган куян баласы ○ 2283 ● 2458; 2778; 2834; 2862–2865; 2872; 2873; 6779; 13065; 13914; 14058, :1, :2, :3; 14059–14061; 14097; 14210
ТУМАҒАНГА (2) ■ Тумаганга ту бишек, туганына гүр тишек ○ 14062 ● 14063
ТУМАГАНЫ (1) ■ Атадан бала туса – иге, атаның юлын куса – иге; үзәнә охшап тумаса, атасының юлын кумаса, туганнан да тумаганы – иге ○ 14355
ТУМАРДАЙ (1) ■ Байның эче тәпәндәй, жылкәсе тумардай ○ 7308
ТУМАС (16 | 1) ■ Ахшамнан соң көн тумас ○ 762 ● 897; 901; 2584; 3002 (2); 3277; 3989, :1; 14030 (2); 14173 (2); 14237; 14416 (2); 15149
ТУМАСА (1) ■ Атадан бала туса – иге, атаның юлын куса – иге; үзәнә охшап тумаса, атасының юлын кумаса, туганнан да тумаганы – иге ○ 14355
ТУМАЧА (1) ■ Саран белән угыры – туганнан тумача ○ 11906
ТУМАЧАДАН (1) ■ Тумачадан туры хәбәр ○ 14524
ТУМРАН (2) ■ Юкә чөй тумран яра ○ 1966 ● 16141
ТУМЫЙ (10) ■ Койрыклы йолдыз көн дә тумый ○ 33 ● 843 (2); 1021; 3115 (2); 4205; 5729; 13924; 14009
ТУМЫЙЛАР (1) ■ Туган чакта сакал белән тумыйлар ○ 14055
ТУМЫЙЧА (1) ■ Аттан ат тумыйча, эттән аргамак тумас ○ 2584
ТУМЫРҒАН (1) ■ ТумырҒан да сөягән, балта-пычак тимигән ○ 1993
ТУМЫШЫ (1) ■ Тумышы нинди – тормышы шундый ○ 14064
ТУМЫШЫННАН (1) ■ Көннөң килеше тумышыннан билгеле ○ 909
ТУН (60 | 3) ■ Кыш бетте дип тун сатма, янә кыш бар ○ 863 ● 865; 940; 1862; 1873; 2354; 2358; 2407; 2475 (2); 2501; 2507 (2); 3654; 2; 4915; 5301; 5444; 5478; 5807; 5847; 5964; 6134; 6414; 7441; 8671; 8887; 8890; 8891; 8892 (2); 8894; 8898; 8909; 8910; 8914; 8923–8927; 8928 (2); 8929–8931; 8937; 8942; 8948; 8949; 8959; 8983; 9133; 12960; 13295, :1, :2; 14139; 14410; 14509; 14528; 15905; 16851; 16854
ТУНАЛҒАН (2) ■ «Йортка кәргән кияүдән туналған куян – мин артык!» – дип әйткән, ди, бер туналған куян ○ 13172 (2)
ТУНАМЫЙЛАР (2) ■ Үтермөгән аюның тиресен тунамыйлар ○ 2108 ● 2238
ТУНАП (1) ■ Бу куянын атсам, тиресен тунап сатсам, бер тай алып кайтсам, килер көзгә ат булыр ○ 2278
ТУНАУ (2) ■ Арка тиресен тунау ○ 10819 ● 10874
ТУНГА (5) ■ Илне килештерүче – тунга тоймә тегүче ○ 4982 ● 10683; 14188; 14573; 15503
ТУНЛЫ (2) ■ Суык төлке тунлы кешегә сәлам бирә, ертык тунлы кешенәң куенына керә, имеш ○ 1126 (2)
ТУНЛЫНЫКЫ (2) ■ Сабан туге – атлыныкы, туй – тунлыныкы ○ 6671 ● 13261
ТУННАН (3) ■ Бет ачуын туннан алу ○ 4838 ● 8896; 14224
ТУННАРЫ (1) ■ Күңелләре киренен туннары тире ○ 11879
ТУННЫ (4) ■ Беткә ачу итеп тунны утка якмыйлар ○ 4766 ● 8893; 14184; 15859
ТУННЫҢ (3) ■ Бүрекнәң күрке тунның гаебен каплый ○ 9004 ● 12228; 14380

- ТУНЫ** (16 | 1) ■ Бүре, сарык туны кисә дә, бүре булыр ○ 2157 ● 2213; 2260; 2314; 2559; 4859; 7303; 7632; 8705; 8913; 8921; 8932; 11059; 11465; 12327; 13283; 16755:1
- ТУНЫЙ** (1) ■ Этне кем үтерсә, тиресен шул туный ○ 3704
- ТУНЫЙЛАР** (1) ■ Төлкене алдамыйлар, тотып тиресен генә туныйлар ○ 2310
- ТУНЫМ** (6) ■ Яудан аяр жаным юк, судан аяр туным юк ○ 5710 ● 8950; 8955; 8984; 10228; 14184
- ТУНЫН** (7) ■ Язга чыккач чегән тунын сата ○ 991 ● 4840; 8953; 8988; 11579 (2); 12294
- ТУНЫЦ** (8) ■ Челләдә туның ташлама, кыш үзәң бел ○ 970 ● 1017; 1177; 3924; 8888; 8915; 13311; 13334
- ТУНЫЦНЫ** (1) ■ Туныцны беренче елны үзәң ки, икенче елны улыңа бир, өченче елны дошманьыңа бир ○ 8933
- ТУЦ** (4) ■ Илнең утына ян, бозына туң ○ 4989 ● 12564 (2); 15699
- ТУЦАМЫН** (1) ■ Туңамын туным юкка, өшмен эшем юкка ○ 8984
- ТУЦАР** (2) ■ Уңга киткән уңар, сулга киткән туңар ○ 700 ● 8323
- ТУЦАРМЫН** (1) ■ Уңсам уңармын, уңсамас туңармын ○ 14995
- ТУЦАСЫЦ** (1) ■ Я уңасың, я туңасың ○ 6627
- ТУЦАЯККА** (1) ■ Туңаякка бер аяк ○ 10222
- ТУЦАН** (4) ■ Туңан елан эреткән кешесен чагар ○ 4685 ● 7276; 8926; 8934
- ТУЦАНГА** (1) ■ Ачка казан астырма, туңанга ут яктырма ○ 9559
- ТУЦАННАН** (1) ■ Кыш булганын колагы туңаннан белгән ○ 1041
- ТУЦАНЧЫ** (1) ■ Байның бите туңанчы, арлының «ите» туңан, ди ○ 7276
- ТУЦАНЫН** (1) ■ Бүре толыбы бар кеше юлдашының туңанын белмәс ○ 6913
- ТУЦДЫРА** (2) ■ Кар матур да, аякны туңдыра ○ 1095 ● 5949
- ТУЦДЫРЫП** (1) ■ Суык туңдырып йөрү ○ 1227
- ТУЦДЫРЫР** (1) ■ Жил алдан булса – битең туңдырыр, арттан булса – туның туңдырыр ○ 1177
- ТУЦМАГАН** (1) ■ Суыкка туңмаган жылыны кимәс ○ 1127
- ТУЦМАС** (3) ■ Эшләгән туңмас, эшләмәгән уңмас ○ 6211 ● 8804; 8819
- ТУЦМЫЙ** (1) ■ Эшләгән тегермәннең суы туңмый ○ 1468
- ТУЦСА** (3) ■ Уңса да үзе, туңса да үзе ○ 6626 ● 12090; 14994
- ТУЦСАЦ** (1) ■ Кыш туңсаң, жәй жылыңырың ○ 868
- ТУЦЫП** (2) ■ Берәү туеп сикерә, берәү туңып сикерә ○ 9634 ● 13796
- ТУП** (5) ■ Ашык уйнаган азар, туп уйнаган тузар, куй багып койрык ашаган барыннан да узар ○ 3081 ● 5633; 6675; 6900; 13533
- ТУПКА** (1) ■ Тупка каршы тупның жавабы бар ○ 5634
- ТУПЛАНГА** (1) ■ Тай менсәң, тупланга кермә ○ 2856
- ТУПЛАНГАН** (1 | 1) ■ Аерылган каз тупланган каргага жим булыр ○ 4229 ● 4229:1
- ТУПЛАНДА** (1) ■ Маллы кеше – тупланда ○ 5597
- ТУПНЫЦ** (1) ■ Тупка каршы тупның жавабы бар ○ 5634
- ТУПСАДЫР** (1) ■ Ишек йөрткән тупсадыр, эшне йөрткән акчадыр ○ 7789
- ТУПСАСЫ** (1) ■ Теленең тупсасы юк, авызының туктасы юк ○ 15703
- ТУПСАСЫЗ** (1) ■ Ишек тупсасыз булмас ○ 8257
- ТУП-ТУРЫ** (1) ■ Киеккә үлем сәгатә житсә, туп-туры аучыга чабар ○ 2017
- ТУП-ТУРЫДАН** (1) ■ Туп-турыдан туп пошел, кәкерегә не ходи ○ 6900
- ТУРАВЫ** (1) ■ Ит туравы бер табыш, ун турамга бер кабыш ○ 9241
- ТУРАГАН** (2) ■ Тулган ай – тураган ит ○ 67 ● 9593
- ТУРАГАНГА** (1) ■ Ит тураганга – сөйгәнә, карап торганга – тигәнә ○ 9242
- ТУРАГАНДА** (2) ■ Суган тураганда елый ○ 1639 ● 9239
- ТУРАЙМАС** (1) ■ Анадан кыйшык туғанны тегзә салсаң да тураймас ○ 13915
- ТУРАЙТА** (1) ■ Кәкрене турайта алмасың ○ 596
- ТУРАЙТАЛМАССЫЦ** (1) ■ Карышып үскән караманы турайталмасың ○ 1741
- ТУРАЛА** (1) ■ Тол хатын – тулган ай, толлыгын сакламаса, йолдызга турала ○ 13678
- ТУРАМА** (1) ■ Ашамаганда турама, сорамаганда сөйләмә ○ 15773
- ТУРАМГА** (1) ■ Ит туравы бер табыш, ун турамга бер кабыш ○ 9241
- ТУРАП** (1) ■ Кәжә агач кимерә, тычкан турап симерә ○ 3019
- ТУРАР** (1) ■ Уң кул урар, сул кул турар, урта кул ук атар ○ 5645

- ТУРАРГА** (1) ■ Кәжә кәбестә турарга оста ○ 3034
ТУРАУЧЫ (1) ■ Итнең иң тәмлесен тураучы ашар ○ 9248
ТУРАЯ (1) ■ Елан үлгәч турая ○ 4614
ТУРБЫ (1) ■ Турбы тулганда кизәк табылды ○ 9968
ТУРГА (1) ■ Ир әйләнеп кулга төшәр, кош әйләнеп турга төшәр ○ 13513
ТУРГАЙ (12 | 1) ■ Бер кара тургай килеп, яз башын китерми ○ 771 ● 1265; 3347; 4099; 4153–4157; 4158:1; 4159; 4218; 16220
ТУРГАЙДАН (2) ■ Тургайдан курыксаң, тары икмә ○ 1568 ● 4194
ТУРГАЙНЫҢ (2) ■ Былбылның өне бар, тургайның тубыр теле бар ○ 4094 ● 4158
ТУРКА (1) ■ Туйга барсаң туеп бар, турка туньң киеп бар ○ 13311
ТУРПЫШАГА (1) ■ Буш турпышага ат килмәс ○ 2636
ТУРСЫГЫМ (1) ■ Капка авызына кода килсә – кабам белән орчыгым, киявем белән кызым килсә – казан белән турсыгым ○ 14617
ТУРСЫК (1) ■ Яман атка ял бетсә, янына турсык бәйләтмәс ○ 2706
ТУРТЫЙДАН (| 1) ■ Туртыйдан туры хәбәр ○ 11661:2
ТУРУНСЫЗ (1) ■ Турунсыз кеше – тамырсыз агач ○ 14182
ТУРЫ (87 | 3) ■ Аем туры бакканда йолдызларга йодрык ○ 2 ● 1694; 1702 (2); 2029; 2778; 3193; 3561; 4080. :1; 4086; 4383; 5213; 5595; 5602; 5635; 5697; 5773; 5902; 5903; 5958; 6392; 6676; 6738; 6815–6820; 6867; 6890; 6997; 7044; 7233 (2); 7262; 7298; 7891; 8069; 8177; 8453; 8471; 8482; 9674; 10954; 11227; 11530; 11661. :1. :2; 12529; 12533; 12557; 12558 (2); 12628; 12673; 14524; 15726; 15776; 15815; 15913; 15916; 16078–16081; 16082 (2); 16083–16096; 16148; 16156; 16235; 16522; 16704; 16845
туры → **туп-туры**
ТУРЫДА (1) ■ Ике арада, бер турыда калу ○ 735
ТУРЫДАН (5) ■ Турыдан карга гына оча ○ 4002 ● 6744; 6816; 6821; 16093
турыдан → **туп-турыдан**
ТУРЫЛЫГЫ (2) ■ Жәяүнең сукмагы тар, алай да турылығы бар ○ 6879 ● 12559
ТУРЫЛЫГЫНА (2) ■ Койма турылығына карама, юл турылығына кара ○ 7049 (2)
ТУРЫЛЫГЫҢ (1) ■ Ярлы булсаң, турылығың – байлык ○ 7451
ТУРЫЛЫК (5) ■ Сабын – тышны, турылык – эчне пакый ○ 12543 ● 12560 (2); 12561; 16097
ТУРЫЛЫКЛЫ (1) ■ Турылыклы булып үлү ялганчы булып яшәүдән яхшырак ○ 12562
ТУРЫЛЫКНЫ (1) ■ Турылыкны һәркем мактый, ләкин сакламый ○ 12563
ТУРЫНДА (13) ■ Күк бер синең баш турында гына түгел ○ 98 ● 3255; 4486; 5122 (2); 5373; 5616; 6695; 11168; 15011 (2); 15240; 15761
ТУРЫНЫ (1) ■ Туры турыны сөяр, ялган турыдан көяр ○ 16093
ТУРЫСЫ (1) ■ Сүзнәң турысы тимерне теләр ○ 16050
ТУРЫСЫН (4) ■ Акыллыдан турысын әйттерә алмасаң, тиледән сора ○ 11460 ● 15769; 16051; 16098
ТУСА (27) ■ Апрель туса, яз була ○ 760 ● 945; 951; 2787; 3308 (2); 4421; 4692; 5785; 11090; 13465 (2); 13947; 14063; 14079; 14081 (2); 14102; 14116 (2); 14142 (2); 14173; 14355; 14357; 14358 (2)
ТУСАҢ (1) ■ Атадан алтау тусаң да, үз улың булмаса ялгызың ○ 14107
ТУСТАГАНГА (1) ■ Тулы тустаганга су кермәс ○ 9969
ТУСТАК (2) ■ Ашы юк алтын аяктан әйрәне бар тустак яхшы ○ 9144 ● 9680
ТУТ (6) ■ Эшләгән тимер ялт итәр, эшләмәгәнән тут басар ○ 323 ● 451; 4351; 4564; 12100; 12564
ТУТАҢ (1) ■ Синдә ашау кайгысы, миндә тутаң кайгысы ○ 9776
ТУТЫГА (1) ■ Кылыч кында торса тутьга ○ 5592
ТУТЫЙ (11) ■ Карга, тутый кош йөрешен йөрөп, үз йөрешен оныткан ○ 3979 ● 4017; 4081; 4160–4162; 4164; 4165; 4178; 14297; 16099
ТУТЫЙНЫ (2) ■ Тутыйны читлекка теле кертә ○ 4163 ● 14718
ТУТЫЙНЫҢ (1) ■ Былбылның өне татлы, тутыйның теле татлы ○ 4095
ТУТЫК (2) ■ Тутык тимерне ашый ○ 316 ● 14950
ТУТЫКМАС (1) ■ Кояш каралмас, алтын тутыкмас ○ 38
ТУТЫКМЫЙ (2) ■ Яхшы аучының мылтыгы тутыкмый ○ 2025 ● 13739
ТУТЫРА (5) ■ Хайван башта желек тутыра, аннан ит жыя, аннан соң гына май жыя башлый ○ 2412 ● 5037; 7021; 13909; 17069

- ТУТЫРГАН** (1) ■ Яза-яза сандыгын тутырган, укый белмичэ авызын ачып утырган ○ 16707
- ТУТЫРДЫ** (1) ■ Кырык-кырык дия иллөгө тутырды ○ 8052
- ТУТЫРМЫЙ** (1) ■ Өйне кырык ир тутырмый, бер хатын тутыра ○ 13909
- ТУТЫРУ** (2) ■ Колакка ком тутыру ○ 10496 ● 10508
- ТУТЫРЫП** (2) ■ Типсэ дэ, члөк тутырып савым бирэ торган сыер типсен ○ 3232 ● 11909
- ТУТЫРЫР** (1) ■ Таза орлык таза иген үстерер, начар орлык кырга чүп-чар тутырыр ○ 1444
- ТУТЫРЫРГА** (1) ■ Ил авызын тутырырга илле батман кирэк ○ 4914
- ТУУ** (3) ■ Ак жэймөле көн туу ○ 1029 ● 2996; 14098
- ТУФРАГЫ** (2) ■ Ялгызнын сүзе үтми, жэяүленең туфрагы тузмый ○ 5111 ● 15410
- ТУФРАГЫННАН** (1) ■ Килен кайниш туфрагынан алына ○ 13355
- ТУФРАГЫҢ** (1) ■ Туфракка ябышсаң, туфрагың алтын булсын; ташка ябышсаң, ташың көмөш булсын ○ 190
- ТУФРАК** (10) ■ Туфрак алтын булмас ○ 188 ● 233; 278; 1455; 6529; 8385; 8446; 10992; 11222; 14857
- ТУФРАККА** (5) ■ Туфракка су кагышмыйча, балчык булмас ○ 189 ● 190; 259; 5059; 7750
- ТУФРАКНЫ** (1) ■ Туфракны жир иткөн – изгелек күргөн, жирне туфрак иткөн – ачтан үлгөн ○ 1455
- ТУФРАКТА** (1) ■ Алмаз таш туфракта ятса да, күргөн кеше алмый калмас ○ 254
- ТУФРАКТАН** (1) ■ Алачак яфрактан күп булса, бирэчак туфрактан күп ○ 8090
- ТУШЫ** (1) ■ Ишэк – ише белән, дунгыз – тушы белән ○ 2958
- ТУЫМНАН** (1) ■ Туымнан калмаган үлемән калмый ○ 15389
- ТУЫҢ** (1) ■ Туган жиргэ туың тек ○ 5060
- ТУЫП** (3) ■ Батып барган кояш туып килгөн айга кырын карый, имеш ○ 25 ● 14535; 15452
- ТУЯ** (10) ■ Бүрө аркасында кош туя ○ 2127 ● 2145 (2); 3188; 3254; 3943; 7435; 9633; 9679; 9721
- ТУЯР** (9) ■ Арыслан үз көчө белән туяр ○ 2050 ● 3084; 3113; 3879; 9565; 9621; 9721; 11116; 11862
- ТУЯРЛЫК** (2) ■ Бер карга туярлык ите юк ○ 4011 ● 9641
- ТУЯРСЫҢ** (1) ■ Яласаң туярсың, ямасаң киярсең ○ 8872
- ТҮБӨ** (7) ■ Түбөн жирдө бер түбө үзен тауга санаган ○ 193 ● 4368; 5909; 8375; 8379; 8776; 16318
- ТҮБӨГЭ** (5 | 1) ■ Ил аулак булса, дунгыз түбөгэ чыгар ○ 2901 ● 4918; 8294; 8295; 8408:1; 12111
- ТҮБӨДӨГӨСЕН** (1) ■ Навадагысын аударып, түбөдөгөсөн түнтөрөп ○ 8398
- ТҮБӨДӨН** (3) ■ Мөчөнө түбөдөн атсаң да, дүрт аягы өстенө төшөр ○ 3368 ● 8341; 10957
- ТҮБӨЛӨМИЛӘР** (1) ■ Егылганны түбөлөмиләр ○ 6753
- ТҮБӨЛӨРӨ** (1) ■ Өйрөлөрө сыек икән, түбөлөрө кыек икән ○ 9514
- ТҮБӨН** (18) ■ Түбөн жирдө бер түбө үзен тауга санаган ○ 193 ● 701; 703; 704; 706–708; 741; 1377; 3873 (2); 5279; 8386; 10556; 10567; 10588; 12007; 16645
- ТҮБӨНГЭ** (8 | 2) ■ Түбөнгэ карап шөкер ит, югарыга карап фикер ит ○ 695 ● 695:1, :2; 696; 709–712; 11311; 13185
- ТҮБӨННӘН** (1) ■ Түбөннән югарыга ун ел менэләр, югарыдан түбөнгэ ун көн дэ житә ○ 696
- ТҮБӨҢ** (2) ■ Түбөң күктгэ булса да, аягың жирдө булур ○ 68 ● 8382
- ТҮБӨҢНӘН** (1) ■ Түбөңнән керер, табаныннан чыгар ○ 10365
- ТҮБӨСӨ** (6) ■ Үрдөк: «Хужанын түбөсө такта, саламга калганчы ашыйм әле», – дип әйтә, ди ○ 4429 ● 8245; 8380; 8381; 8393; 12289
- ТҮБӨСӨЗ** (2) ■ Жир түбөсөз булмас, ил түрәсөз булмас ○ 5981 ● 13877
- ТҮБӨСӨН** (8) ■ Биек тауның түбөсөн күр дэ төбөнә барма ○ 119 ● 4083; 4416; 8279; 8342; 8373; 8377; 8613
- ТҮБӨСӨНӨ** (1) ■ Өй түбөсөнө менеп төшү ○ 8394
- ТҮБӨСӨННӘН** (1) ■ Кешегә бәхетне баш түбөсөннән биргән, безгә бәкәл сөягөннән дэ бирмәгән ○ 14990
- ТҮБӨТӘЙ** (1) ■ Түбөтәй жыеп калу ○ 9026
- ТҮГӘР** (3) ■ Колан кайда симерсә, төген шунда түгәр ○ 2228 ● 5920; 13648
- ТҮГӘРӘК** (8) ■ Түгәрәк күлдө балык күп ○ 477 ● 5125 (2); 8296; 9662; 10343; 12449; 16171
- ТҮГӘРЛӘР** (1) ■ Аз китерсән сүгәрләр, күп китерсән түгәрләр ○ 545
- ТҮГӘРСӨН** (1) ■ Эчәрсөң йөзем суын, түгәрсөң йөзөн суын ○ 9861
- ТҮГЕЛ** (321 | 3) ■ Кояш бер синагына түгел ○ 95 ● 98; 153; 223; 320; 538; 715; 752; 794; 823 (2); 1075; 1143; 1197; 1222 (2); 1305; 1399; 1422; 1628; 1647; 1795; 1933; 1967; 2043 (2); 2053; 2078; 2081; 2103; 2117; 2304; 2339; 2508; 2522; 2535; 2567:2; 2691; 2747; 2753; 3008; 3024; 3056; 3064; 3098; 3109; 3141; 3148 (2); 3150; 3216; 3292; 3687; 3789; 4029; 4192; 4200; 4246; 4309;

4359; 4447; 4536 (2); 4538; 4655; 4757; 4761; 4798; 4852; 4872; 4876; 5133; 5149; 5228; 5261; 5270; 5275; 5276; 5323; 5398; 5600; 5644; 5655; 5719; 5888; 5945; 6055; 6082; 6100; 6161; 6164; 6166–6168; 6172; 6227; 6231; 6330; 6382; 6610; 6846; 6869; 6940; 6978; 6993; 7056; 7165; 7219; 7246 (2); 7249 (2); 7251; 7279; 7365; 7423; 7485; 7511; 7516; 7527; 7657; 7672; 7695; 7797; 7816; 7818 (2); 7825; 8000; 8027; 8031 (2); 8092; 8113; 8117; 8154; 8169; 8208; 8262; 8263; 8265; 8452 (2); 8552; 8702; 8740; 8870; 8878 (2); 8904; 8929; 9002; 9077; 9214; 9262; 9374; 9400; 9434 (2); 9435 (2); 9437; 9439; 9452; 9453; 9482 (2); 9704; 9729; 9768; 9773; 9777; 9785; :1; 9839; 9984; 10013; 10120; 10206; 10245; 10277; 10287; 10288; 10314; 10334; 10356; 10380; 10384; 10387; 10661; 10688; 10689 (2); 10754; 10814; 10842; 10901; 10927; 11067; 11081; 11093; 11096; 11124; 11132; 11134; 11148; 11149; :1; 11195; 11220; 11256; 11257; 11333; 11345; 11412; 11418; 11490; 11493; 11501; 11549; 11613; 11619; 11821; 11825; 12088 (2); 12180; 12474; 12532; 12553; 12567; 12617 (2); 12674; 12700 (2); 12822; 12907; 12948; 13064 (2); 13069 (2); 13070 (2); 13118 (2); 13165; 13237; 13240; 13321; 13457; 13530; 13584; 13730; 13732; 13785; 13847; 13848; 13950; 13956; 13958; 14092; 14251 (2); 14343 (2); 14488; 14496; 14531; 14535; 14539; 14638 (2); 14710; 14714; 14832; 14835; 14871; 14873; 14878; 14887; 14946; 14970; 15060; 15063; 15122; 15241; 15338; 15366 (2); 15536; 15546; 16018; 16055; 16074; 16075; 16117; 16132; 16220; 16272; 16273; 16296; 16313; 16354 (2); 16383; 16442; 16527; 16567; 16572; 16607; 16625; 16680; 16686; 16742; 16770; 16818; 16832; 16841; 16892 (2); 17083 (2)

ТҮГЕЛЕР (1) ■ Ташкан түгелер, шашкан көенер ○ 11929

ТҮГЕЛМЭС (1) ■ Чиләгенә күрә капкачы, тәгәрәтсән дә түгелмәс ○ 9978:1

ТҮГЕЛМЕ (1) ■ Дин, дин дип күп әйтсә, динге соравы түгелме? ○ 16816:1

ТҮГЕЛМЕН (1) ■ Ашыңа тозлык түгелмен ○ 9440

ТҮГЕЛСӘ (4) ■ Куеннан түгелсә – кунычка ○ 8912 ● 9269 (2); 11211

ТҮГЕЛСЕН (5) ■ Аштан олы түгелсен ○ 9438 ● 9497; 9591; 15146 (2)

ТҮГЕП (1) ■ Тир түгеп эшлә, кунак кебек яшә ○ 6137

ТҮГҮ (2) ■ Байга мал бирү – дингезгә су түгү ○ 7211 ● 10727

ТҮЗ (3) ■ Рәхәтен теләгәч, миһнәтенә дә түз ○ 14944 ● 15724; 16233

ТҮЗӨ (3) ■ Чабыш агы чапмый түзә алмый ○ 2804 ● 3116; 14966

ТҮЗӨР (3) ■ Бүрә ачка түзәр, коллыкка түзмәс ○ 2130 ● 5787 (2)

ТҮЗӨРЛЕК (1) ■ Яшь мөхәббәт – жүләрлек, карт мөхәббәт – түзәрлек ○ 12785

ТҮЗӨРМЕН (1) ■ Карт куенында калач бар – калачыннан кан татыр, яшь куенында камчы бар – камчысынан бал татыр; калачыннан бизәрмен, камчысына түзәрмен ○ 15041

ТҮЗӨРСЕН (3) ■ Туклыкка түзмәсән, хурлыкка түзәрсән ○ 9718 ● 10773; 11973

ТҮЗГӘН (4) ■ Сөт кайнаганчы түзгән, суынганчы түзмәгән ○ 9493 ● 11938–11940

ТҮЗГӘННЕ (1) ■ Күбәнә түзгәнне әзенә түзәрсен ○ 11973

ТҮЗЕ (1) ■ Картлар сүзе – кәбестә түзе ○ 16370

ТҮЗЕМ (1) ■ Йөргәнгә йөрәм бирсен, калганга түзем бирсен ○ 6772

ТҮЗЕП (1) ■ Ачлыкка түзеп була, суыкка – юк ○ 1072

ТҮЗМӘГӘН (2) ■ Яхшы көнгә түзмәгән яман көнгә түзмәс ○ 998 ● 9493

ТҮЗМӘС (4) ■ Яхшы көнгә түзмәгән яман көнгә түзмәс ○ 998 ● 2130; 5787 (2)

ТҮЗМӘСӘН (2) ■ Туклыкка түзмәсән, хурлыкка түзәрсән ○ 9718 ● 10773

ТҮЗМИ (1) ■ Әдәм баласы миһнәткә түзә, рәхәткә түзми ○ 14966

ТҮЗСӘН (1) ■ Чәнечкесенә түзсән, гөлән өзәрсән ○ 1323

ТҮЗСЕН (2) ■ Песи белән уйнаган тырнавына түзсен ○ 3370 ● 8788

ТҮЗҮ (1) ■ Тешне аркылы тешләп түзү ○ 10646

ТҮККӘН (1) ■ Чишмәне Иделгә түккән ○ 536

ТҮКМИ (1) ■ Көч түкми нефть чыкмый ○ 292

ТҮКМИЛӘР (1) ■ Яхшы суны ерак түкмиләр ○ 487

ТҮКСӘН (1) ■ Тирес түксән жиренә, ындырың тулыр игенгә ○ 1452

ТҮЛ (1) ■ Түзгән түл жыяр ○ 11939

ТҮЛӘ (1) ■ Эт тә куянын «бурычынны түлә!» дип куған ○ 3643

ТҮЛӘВЕ (1) ■ Эт түләве – бер көчек ○ 3646

ТҮЛӘГӘЧ (1) ■ Исәрнең ачка түләгәч исенә төшәр ○ 11582

ТҮЛӘП (4) ■ Тигенне яратмасан, хакын түләп ал ○ 7977 ● 8050; 9802; 9843

ТҮЛӘР (4) ■ Мәче урлар, эт түләр ○ 3360 ● 11601; 11713; 16305

- ТҮЛӨРСӨН** (5) ■ Берүүнөң чебешен үтөрсөн, тавык түлөрсөн ○ 4270 ● 7084; 12605; 13147; 13329
ТҮЛӨҮҮГӨ (1) ■ Таразыга – жинел, түлөүгө – авыр ○ 7975
ТҮЛӨҮСӨЗ (2) ■ Түлөүсөз малнын кадере булмый ○ 7420 ● 7986
ТҮЛҮ (1) ■ Бай бирөчөгөн мал белән, ярлы тир белән түлү ○ 7160
ТҮЛҮСЕ (1) ■ Бэйрэмдә бурыч түлүсө булганга ураза ае кыска ○ 8150
ТҮЛКЕ (1) ■ Без үзөбөз төлкөчө, түлкө адам көлкөсө ○ 2319
ТҮМӨ (2) ■ Сабаклы түмө салмакы, сабаксыз түмө салмаксыз; аталы бала ардакы, атасыз бала ардаксыз ○ 14374 (2)
ТҮМӨР (1) ■ Яраклы түмөр жирдө ятмас ○ 1969
ТҮМГӘК (7 | 2) ■ Искә алмаган түмгәк чана аудара ○ 120 ● 142; 146; 245; 1899:2; 3654:3; 8441; 13290; 16808
ТҮМГӘККӨ (5) ■ Башыңа төшсә, түмгәккө дө сәлам бирерсең ○ 115 ● 161; 225; 1995; 3611
ТҮМГӘКТӨЙ (1) ■ Таудай талөбөң булганчы, түмгәктөй өшөң булсын ○ 6123
ТҮНӨРСӨН (1) ■ Черек баскычтан менмө – түнөрсөн, черек басмага басма – батарсын ○ 8634
ТҮНГӘ (2) ■ Үнәре үргә тарта, арт саны түнгә тарта ○ 745 ● 12655
ТҮНГӘК (1) ■ Тун кидергәч, түнгәк тә туй кодасы булыр ○ 8927
ТҮНГӘККӨ (1) ■ Эт түнгәккө чылатырга иренми ○ 3647
ТҮНГӘН (2) ■ Югары менми менгән – түбән караса түнгән ○ 704 ● 8584
ТҮНГӘНДӨ (2) ■ Яку түнгәндө батыр булыр, дау түнгәндө акыл булыр ○ 5664 (2)
ТҮНДЕ (1) ■ Өстөллөрөнөң бер аягы түнде микән ○ 8449
ТҮНДЕРЕР (1) ■ Яхшы юлга күндерер яман, юлдан түндерер ○ 12332
ТҮНЕП (1) ■ Өйткәнгә күнеп, төрткәнгә түнеп ○ 16324
ТҮНТӨРӨ (1) ■ Ир чынласа, тауны түнтәрә ○ 13511
ТҮНТӨРГӘН (1) ■ Аксак сарыкның авызына жил түнтөргән түңгәлек төшәр ○ 3079
ТҮНТӨРӨП (1) ■ Навадагысын аударып, түбәдөгөсөн түнтөрөп ○ 8398
ТҮНТӨРМӨС (1) ■ Төкө сөзөп тау түнтөрмөс ○ 3143
ТҮҢГӘЛӘК (1) ■ Аксак сарыкның авызына жил түнтөргән түңгәлек төшәр ○ 3079
ТҮҢЦӘ (3) ■ Кояшлап яуган яңгырдан түңцә ○ 1111 ● 12897 (2)
ТҮҢЦӘЛМӨ (5) ■ Төсө бардан түңцәлмө ○ 619 ● 628; 1400; 5369; 10289
ТҮП (1) ■ Түтәнөгө түп тә талкан ○ 9725
ТҮР (5) ■ Бикәләр түр өчөн талашыр ○ 5770 ● 5804; 8297; 13321; 14600
ТҮРӨ (36 | 2) ■ Көжө төкөсө түрө булырга яратыр ○ 3133 ● 3469; 3645; 3707; 5086; 5726 (2); 5735; 5758 (2); 5786; 5859; 5906 (2); 5907–5911; 5938; 5968; 5978; 5980; 5997 (2); 7150; 8347; 9800; 10299; 10782; 11500; 11659; 11663; 12166:2; 17020; 17063; 17064; 17077:1
ТҮРӨГӨ (6) ■ Бер түрөгө дау килсә – түрөләр сөөнер, күп түрөгө дау килсә – түрөләр берегер ○ 5756 (2) ● 5771; 5902; 5912; 5913
ТҮРӨДӨ (1) ■ Ташта тамыр юк, түрэдө бавыр юк ○ 5887
ТҮРӨДӨН (2) ■ Залим түрөдөн ерак кач ○ 5795 ● 5849
ТҮРӨЛӨР (3) ■ Бер түрөгө дау килсә – түрөләр сөөнер, күп түрөгө дау килсә – түрөләр берегер ○ 5756 (2) ● 9193
ТҮРӨЛЕК (2) ■ Мал – исең китә торган жил, түрөлек – күчә торган күлөгө ○ 5854 ● 8390
ТҮРӨНЕ (2) ■ Тернөклө адам түрәне кол итәр ○ 5483 ● 5911
ТҮРӨНЕКЕ (1) ■ Ил түр башы – түрөнеке ○ 5804
ТҮРӨНЕҢ (6) ■ Түрөнөң сүзө сүз, ни айтсә – шул төз ○ 5914 ● 5915–5917; 5979; 5983
ТҮРӨСЕ (1) ■ Һәр жирнең бер түрәсө бар, һәр түрөнөң төрмәсө бар ○ 5983
ТҮРӨСӨЗ (1) ■ Жир түбәсөз булмас, ил түрәсөз булмас ○ 5981
ТҮРГӘ (10) ■ Капка астыннан кергән, түргә менеп өргән ○ 3776 ● 7150; 8405; 9045; 9053; 11128; 14358; 15125; 15486; 16667
ТҮРДӨ (8) ■ Түрдә утырганы түрә булмас, артында торганы түрә булыр ○ 5906 ● 5917; 8246; 11367; 15377; 15411; 15438; 16336
ТҮРДӨГӨ (2) ■ Ишектөгө пөсигә «перес!» дисәң, түрдөгө пөсигә тияр ○ 3339 ● 14358
ТҮРДӨН (2) ■ Уз түрдөн, утыр түбән ○ 8386 ● 10223
ТҮРӨ (3) ■ Түгәрәк өйнең түрө юк ○ 8296 ● 9199; 13788
түрө → **ишеге-түрө**
ТҮРӨМ (1) ■ Туған телем – иркә гөлем, киндер сина күнел түрөм ○ 15630

- ТҮРЕН** (2) ■ Түрөнөң түрөн күрмәссен, еланнның аягын күрмәссен ○ 5915 ● 11645
ТҮРЕНӨ (2) ■ Торна оятын оятлап, ябалак урман түрөнә качкан ○ 4136 ● 13282
ТҮРЕНДӨ (4) ■ Байнның түрендә, арлынның түрендә ○ 7305 ● 8251; 12295; 17020
ТҮРЕННӘН (2) ■ Утыр урыннан – сәке түрәннән ○ 8442 ● 13411
ТҮРЕНДӘ (3) ■ Үз түрендә үз иркең ○ 8346 ● 8347; 12156
ТҮРЕННӨН (1) ■ Начар кеше түрендә ята, түрәннөн төшә – гайбәтенең сата ○ 12156
ТҮРНЕ (1) ■ Аягы яман түрне болгар ○ 10882
ТҮРНЕЦ (1) ■ Түрнең урыны йомшак була ○ 8298
ТҮТӘЙ (1) ■ Тычканның койрыгына бассаң, «түтәй!» дияр ○ 3422
ТҮТӘЛ (1) ■ Бакча иясенә түтәл юк, өй иясенә бүкән юк ○ 1591
ТҮТӘЛДӨ (1) ■ Кеше казасына колмә, үзеңнеке түтәлдә ○ 14897
ТҮТӘНӘГӘ (3) ■ Түтәнәгә алма – шалкан, ком – талкан, чыпчык тизгәге – канәфер ○ 9723
 ● 9724; 9725
ТҮШ (3) ■ Үзе баш, үзе түш ○ 10372 ● 11940; 13126
ТҮШӘГЕ (7) ■ Иле юкнның икмәге юк, икмәге юкнның түшәге юк ○ 4971 ● 5615; 7192; 7306;
 8421; 14491; 14640
ТҮШӘГЕМ (1) ■ Өтәч кычкырсә: «Хатыным күп, түшәгем юк», – дияр, имеш ○ 4378
ТҮШӘГЕЦ (1) ■ Үз өң, үлән түшәгән ○ 8349
ТҮШӘГЕЦӘ (| 1) ■ Түшәгәңә күрә аягын сузарсың ○ 8429:1
ТҮШӘК (9 | 1) ■ Ишәк түшәк кадерен белмәс ○ 2968 ● 2978; 2980; 6655:2; 8376; 8402; 8431;
 12037; 13769; 13895
ТҮШӘККӘ (3) ■ Жиргә төшкән үсәр, түшәккә төшкән үчәр ○ 1482 ● 1674; 8399
ТҮШӘКНЕЦ (1) ■ Тол хатынга мунчаның актыгы, түшәкнең ястыгы ○ 13680
ТҮШӘКТӘН (3) ■ Түшәктән тәгәрәмәскә түмгәк, женнән курыкмаска иптәш ○ 8441 ● 13572;
 16808
ТҮШӘМ (3) ■ Исән бул, иске өңә түшәм бул, яңа өңә матча бул, таракаңга патша бул ○ 8367
 ● 8448; 9603
ТҮШӘМГӘ (2) ■ Түшәмгә төкереп ята ○ 8383 ● 10587
ТҮШӘМДӨ (1) ■ Түшәмдә таракаң санау ○ 8384
ТҮШӘМНӘН (1) ■ Түшәмнән туфрақ кою ○ 8385
ТҮШӘМНЕ (1) ■ Борыны түшәмне тишә инде ○ 10636
ТҮШӘНГӘНӘЦ (1) ■ Ястанганың яфрақ, түшәнгәңең туфрақ ○ 8446
ТҮШӘНЕР (2) ■ Солдатның ятыр ястыгы юк, түшәнер түшәге юк ○ 5615 ● 8421
ТҮШӘП (1) ■ Кайда егыласымны белсәм, алдан салам түшәп куяр идем ○ 6780
ТҮШӘСӘЦ (1) ■ Тиресне калын түшәсәң, амбарың буш калмас ○ 1453
ТҮШӘҮЛЕ (1) ■ Солдатның ятыр ястыгы бөтен жирдә түшәүле ○ 5614
ТҮШЕ (3) ■ Ат булыр колынның түше ясы булыр ○ 2840 ● 4653; 5437
ТҮШЕН (1) ■ Берәүнең түшен жисәң, үзеңнең оңаңны сайла ○ 9635
ТҮШЕНӨ (1) ■ Түшенә карама, эшенә кара ○ 6141
ТҮШЕННӘН (1) ■ Ат – тешеннән, егет түшеннән билгеле ○ 12825
ТҮШЕННЕ (1) ■ Үз өң үзең ирек, утыр түшенне киереп ○ 8348
ТҮШКЕ (1) ■ Түшке аелның батканын иясә белмәс, ат белер; ир егетнең кадерен ага-эне белмәс,
 ят белер ○ 14683
ТҮШЛӨРЕ (1) ■ Билдәмәсе бикәгә, түшләрә түрәгә ○ 5771
ТҮШНЕ (1) ■ Башны бозган – балта, түшне бозган – шайтан ○ 16723
ТЫБЫРСЫКНЫЦ (1) ■ Шаталакның теле уйный, тыбырсыкның арты уйный ○ 11946
ТЫГА (2) ■ Сьерлар су эчкәндә, бака сыйрагын тыга ○ 3209 ● 9627
ТЫГАР (7) ■ Күл булса, бака борынын тыгар ○ 409 ● 6873 (2); 10900 (2); 10977 (2)
ТЫГАРГА (1) ■ Илнең авызын тыгарга илле ыштаным юк ○ 5142
ТЫГАРЛЫК (1) ■ Ике колагыңны дүрт жирдән тыгарлык булу ○ 10472
ТЫГАСЫ (1) ■ Аягын тыккач, таягын да тыгасы ○ 10988
ТЫГУ (2) ■ Тәгәрмәчкә таяк тыгу ○ 7116 ● 11017
ТЫГЫЗ (1) ■ Тыгыз жирдә тыгынчык ○ 654
ТЫГЫЗЛАМЫЙ (1) ■ Мәхәббәткә томау тыгызламый ○ 12735
ТЫГЫЛМА (1) ■ Эшең булмаган эшкә тыгылма ○ 6193

- ТЫГЫЛЫП** (1) ■ Егылып үлгәнче тыгылып үл ○ 6754
ТЫГЫЛЫР (1) ■ Комсыз комганга тыгылыр ○ 9666
ТЫГЫЛЫРСЫҢ (1) ■ Азлап капсаң тук булырсың, зур капсаң тыгылырсың ○ 9529
ТЫГЫН (1) ■ Тишкәкә – тыгын, ертыкка – ямау ○ 8871
ТЫГЫНЧЫК (1) ■ Тыгыз жирдә тыгынчык ○ 654
ТЫГЫП (3) ■ Дөя кошы башын комга тыгып кына аучудан яшеренә алмый ○ 4213 ● 9277; 14705
ТЫЙ (12) ■ Оста барда кулың тый, остаз барда телең тый ○ 6362 (2) ● 10438; 13215 (2); 15233 (2); 15499; 15507; 15544; 16541 (2)
ТЫЙГАН (5) ■ Начарлыктан тыйган – әдәп, һәлак иткән – гадәт ○ 11253 ● 11943; 15498 (2); 15593
ТЫЙМАГАН (2) ■ Тыймаган авызда бәла бар ○ 10585 ● 15949
ТЫЙНАК (2) ■ Кунак булсаң, тыйнак бул, егет булсаң, жыйнак бул ○ 10093 ● 13095
ТЫЙНАКЛЫККА (1) ■ Мактану хур итә, тыйнаклыкка ни житә ○ 12020
ТЫЙНАКНЫҢ (1) ■ Тыйнакның кулы эшләр, мактанчыкның теле эшләр ○ 12039
ТЫЙНАКСЫЗНЫҢ (1) ■ Тыйнаксызның эше дә жыйнаксыз ○ 12040
ТЫК (2) ■ Бир дә тизрәк кабагын тык ○ 8218 ● 14538
ТЫККАН (4) ■ Колагына чүбек тыккан ○ 10488 ● 10900 (2); 16809
ТЫККАНМЫ (1) ■ Аркаңа уклау тыкканмы, бөкәрәя алмыйсың ○ 10824
ТЫККАЧ (1) ■ Аягын тыккач, таягын да тыгасы ○ 10988
ТЫКМА (6) ■ Эт авызына таяк тыкма ○ 3544 ● 8252; 8470; 10237; 10895; 12404
ТЫКМАГАН (2) ■ Кесәгә тыкмаган, күзе чыкмаган ○ 8970 ● 10042
ТЫКСАҢ (1) ■ Кеше баласы кештәккә тыксаң да илекмәс, бүре баласы бүреккә салсаң да илекмәс ○ 14185
ТЫЛМАЧ (3) ■ Акча – көчсезгә көч, телсезгә – тылмач ○ 7682 ● 15629; 15634
ТЫЛМАЧНЫҢ (1) ■ Тылмачның акылы теленнән озын булсын ○ 15635
ТЫМЫЗЫК (4) ■ Тымызык елга көймәне алып китәр ○ 473 ● 474; 481; 4514
ТЫН (4) ■ Тын сазда корт күп була ○ 191 ● 1085; 5559; 8291
ТЫНАР (3) ■ Игенче явымда тынар, балыкчы давылда тынар ○ 1409 (2) ● 5046
ТЫНГАНЫ (1) ■ Үләр авыруның үлгәнә яхшы, калган күңелнең тынганы яхшы ○ 15342
ТЫНГЫ (1) ■ Ахмак баш аякка тынгы бирмәс ○ 10236
ТЫНГЫСЫЗ (1) ■ Тынгысыз аяк жанга тынычлык бирми ○ 10959
ТЫНДЫРГАН (1) ■ Эшләмәгән эше юк, жан тындырган төше юк ○ 6440
ТЫНДЫРМЫЙ (3) ■ Жылы сөяк сындырмый, салкын жанны тындырмый ○ 1205 ● 4764; 15315
ТЫНМАС (8) ■ Ишәккә менгәннен аягы тынмас ○ 2976 ● 3481; 6323; 11692 (2); 11868; 13757 (2)
ТЫНМЫЙ (1) ■ Кулым тынса, жаным тынмый ○ 11033
ТЫНСА (1) ■ Кулым тынса, жаным тынмый ○ 11033
ТЫНЧЫМАС (1) ■ Аккан су тынчымас ○ 340
ТЫНЫГА (3) ■ Йөрөп чәчәгән торып тыныга, торып чәчәгән утырып тыныга, утырып чәчәгән ничек тыныга? ○ 6775 (3)
ТЫНЫЙМ (1) ■ Яманнан тынийм дисәң, сораганын биреп котыл ○ 12268
ТЫНЫҢ (1) ■ Тының бетте – көнең бетте ○ 15307
ТЫНЫСЫ (1) ■ Карты барның хаты бар, агасы барның ырысы бар, энесе барның тынысы бар ○ 15068
ТЫНЫЧ (26) ■ Тыныч күлдә женнәр күп үрчи ○ 475 ● 905; 1587; 5223; 5636; 5637 (2); 5706 (2); 5718; 8280; 9674; 9757; 10059; 11317; 11353; 11396; 13784; 13883 (2); 14002; 14594; 14882; 15116; 15737; 16100
тыныч → **рәхәт-тыныч**
ТЫНЫЧЛАП (2) ■ Чәенңе сал учлап, эчәрсең тынычлап ○ 9370 ● 9656
ТЫНЫЧЛЫГЫ (2) ■ Төннең тынычлыгы – көннең куанычы ○ 957 ● 7726
ТЫНЫЧЛЫГУЧЫ (1) ■ Халык тынычлыгын бозучы үз башына йөрү ○ 5076
ТЫНЫЧЛЫГЫННАН (1) ■ Хагының яман булса, йортың тынычлыгыңнан ни файда; итегән тар булса, дөньяның кидлегеннән ни файда ○ 13750
ТЫНЫЧЛЫК (5) ■ Илнең күрке – тынычлык ○ 4987 ● 5627; 10230; 10959; 17007
ТЫНЫЧЛЫКТАН (1) ■ Кәжә, тынычлыктан туйса, көтүченең чыбыркысын чәйни, имеш ○ 3040
ТЫНЫЧСЫЗ (1) ■ Очсызның арты тынычсыз ○ 7950
ТЫНЫЧЫ (4) ■ Жан тынычы яңгыр, байның йөрәген яндыр ○ 1176 ● 6250; 12334; 14571

- ТЫНЫЧЫМ** (1) ■ Ялгыз башым – жан тынычым ○ 10317
ТЫНЫЧЫҢ (1) ■ Үз куышын – жан тынычың ○ 8345
ТЫНЫШМАГАН (1) ■ Жизнәсе белән тынышмаган балдыз апасына да ят ○ 14653
ТЫҢЛА (9) ■ Корсагың белән тыңлама, колагың белән тыңла ○ 10407 ● 10531; 11459; 13113; 15020; 15735; 15791; 15896; 17049
ТЫҢЛАГАН (2) ■ Ата-ананы тыңлаган әдәм булган, тыңламаган – әрәм булган ○ 14402 ● 15974
ТЫҢЛАГАНДА (1) ■ Ерактан тыңлаганда матур жырлай ○ 16452
ТЫҢЛАГАННЫ (1) ■ Сук – елаганны, орыш – тыңлаганны ○ 5626
ТЫҢЛАМА (2) ■ Корсагың белән тыңлама, колагың белән тыңла ○ 10407 ● 15823
ТЫҢЛАМАГАН (3) ■ Ата-ананы тыңлаган әдәм булган, тыңламаган – әрәм булган ○ 14402 ● 15860; 15963
ТЫҢЛАМАГАННЫ (1) ■ Ата сүзен тыңламаганны атауга аталар, ди ○ 14327
ТЫҢЛАМАС (1) ■ Тыңламас үтерсән дә аңламас ○ 11933
ТЫҢЛАМАСА (1) ■ Тай бияне тыңламаса, бүре ертыр ○ 2854
ТЫҢЛАМАСАҢ (1) ■ Борынғылар сүзен тыңламасаң, борының белән капланырсың ○ 16353
ТЫҢЛАП (3) ■ Халык сүзен тыңлап бетерә алмассың ○ 5075 ● 10543; 16250
ТЫҢЛАР (3) ■ Ике колак бер сүзгә тыңлар өчен ○ 10383 ● 13439; 14346
ТЫҢЛАРГА (1) ■ Сүз әйтсәң килсә, элек кара: тыңларга теләүче бармы ○ 16022
ТЫҢЛАСЫН (1) ■ Бер колагың йокласын, икенчесе тыңласын ○ 10378
ТЫҢЛАТА (2) ■ Баланы караватта аркылы ятканда тыңлата алмасаң, буй ятқач тыңлатырмын димә ○ 13979 ● 16060
ТЫҢЛАТУ (1) ■ Ахмакка сүз тыңлату дөяне чокырдан үткәрүдән дә кыен ○ 11514
ТЫҢЛАТЫРМЫН (1) ■ Баланы караватта аркылы ятканда тыңлата алмасаң, буй ятқач тыңлатырмын димә ○ 13979
ТЫҢЛАУ (1) ■ Кеше сүзен аңлап тыңлау сөйли белүдән яхшырак ○ 15895
ТЫҢЛАУСЫЗ (1) ■ Уңмаган хагынның баласы тыңлаусыз булыр ○ 14300
ТЫҢЛАУСЫЗГА (2) ■ Тыңлаусызга сүз әйтсәң, карый-карий артынан барырсың ○ 11934 ● 16101
ТЫҢЛАУЧЫ (2) ■ Сөйләүче чәчә, тыңлаучы ура ○ 15985 ● 16240
ТЫҢЛАУЧЫСЫН (1) ■ Сүз үзенсәң тыңлаучысын таба ○ 16023
ТЫҢЛЫЙ (2) ■ Кушсаң тыңлай, суһсаң елһй ○ 5696 ● 16006
ТЫП (1) ■ Карт алаша әйләнәп үз койрыгын күргәч, тай кебек бер тып басып куя, ди ○ 2776
ТЫРАКАЙ (1) ■ Тик торганда тыракай ○ 6305
ТЫРМА (1) ■ Үгез сука сукалай, бозау тырма тырмалый ○ 3306
ТЫРМАВЫЧНЫ (1) ■ Тырмавычны белмәсәң, тешенә баскач белерсәң ○ 1315
ТЫРМАГА (1) ■ Житен: «Тырмага ияреп тишеләп чыгар идем дә, кешедән оялам», – дип әйтә, ди ○ 1574
ТЫРМАЛЫЙ (1) ■ Үгез сука сукалай, бозау тырма тырмалый ○ 3306
ТЫРМАЛЫЙМ (1) ■ Жиңел-жиңел жидегә тәйим дә, тугызарлап тырмалыйм ○ 8080
ТЫРМАША (1) ■ Аю тора торган урын кыйммәт түгел, тавык тырмаша торган урын кыйммәт ○ 2081
ТЫРНАВЫНА (1) ■ Песи белән уйнаган тырнавына түзсән ○ 3370
ТЫРНАГЫ (1) ■ Дөрөс, мәче: дүрт аягы, сигез тырнагы ○ 3387
ТЫРНАГЫНА (1) ■ Кисеп ташлаган тырнагына да тормау ○ 11024
ТЫРНАГЫНДА (1) ■ Мәче тырнагында сандугач сайрамаc ○ 3359
ТЫРНАГЫННАН (2) ■ Ерткыч тырнагынан билгелә ○ 2015 ● 2055
ТЫРНАГЫҢ (2) ■ Тернәгән дә булсын, тырнагың да булсын ○ 5482 ● 10960
ТЫРНАК (12 | 1) ■ Караңгыда тырнак кисмиләр ○ 850 ● 5414. :1; 10922; 10924; 10929; 10961; 10962; 11039; 11046; 11047; 11053; 16767
ТЫРНАКЛАРЫ (1) ■ Тырнаклары сука кебек ○ 11048
ТЫРНАКТАН (1) ■ Ит тырнактан аерылмас, туган туганнан аерылмас ○ 14486
ТЫРНАНМАГАН (1) ■ Тырнанмаган тавыкның тамагы туймый ○ 4337
ТЫРНАП (2) ■ Тавык та тырнап туена ○ 4320 ● 7445
ТЫРНАП-КАЗЫНЫП (1) ■ Кирәгендә тырнап-казынып табарга тавыктан өйрән ○ 4284
ТЫРНАР (1) ■ Житә алмаган жир тырнар ○ 6874

- ТЫРНАШЫР** (1) ■ Сугыша белмәгән тырнашыр ○ 5622
ТЫРНЫЙ (2) ■ Мәче унайга сыпырсаң мырлый, кирегә сыпырсаң тырный ○ 3361 ● 5497
ТЫРЫСТАН (1) ■ Безгә дигән ырыскал төшкән калган тырыстан ○ 14980
ТЫРЫШ (13) ■ Кайда йөрсәң дә тырыш бул, тырыш кеше хур булмас ○ 6488 (2) ● 6502–6505; 6526; 6572; 6611; 6623; 6847; 14331; 15116
ТЫРЫША (2) ■ Әнем кырлач «агам кырлачтан уздырым» дип тырыша, ди ○ 968 ● 5688
ТЫРЫШКА (1) ■ Тырышка эшәң төшсә – «хуп» дияр, булдыксызга йомышың төшсә – «юк» дияр ○ 6506
ТЫРЫШКАК (1) ■ Бар тырышкак, юк орышкак ○ 7552
ТЫРЫШКАН (10) ■ Тырышкан ил узар, тырышмаган – тузар ○ 5064 ● 6507–6513; 6615; 13569
ТЫРЫШКАНГА (1) ■ Тырышканга дәүләт бар, башкаларга гыйбрәт бар ○ 6514
ТЫРЫШКАННЫҢ (2) ■ Тырышканның даны чыга, иренгәннең жаны чыга ○ 6515 ● 6516
ТЫРЫШЛЫК (6) ■ Бер тырышлык – икеләтә уныш ○ 6449 ● 6496; 6517–6519; 16555
ТЫРЫШЛЫКНЫҢ (1) ■ Тырышлыкның иң зур дошманы – ялкаулык ○ 6520
ТЫРЫШМАГАН (4) ■ Тырышкан ил узар, тырышмаган – тузар ○ 5064 ● 6507; 6512; 6544
ТЫРЫШМАУ (3) ■ Тырышмау – гафләт ○ 6521 ● 16526; 16527
ТЫРЫШНЫ (1) ■ Тырышны таш бәйлә дә батыр – ул барыбер калкыр ○ 6522
ТЫРЫШНЫҢ (2) ■ Тырышның тире чыкканчы ялкауның жаны чыгар ○ 6523 ● 6623
ТЫРЫШТАН (2) ■ Тырыштан тир кипми, ялкаудан чир китми ○ 6524 ● 6525
ТЫРЫШТЫМ (1) ■ Тырыштым – таудан аштым ○ 6624
ТЫРЫШТЫРЫР (1) ■ Барлык тырыштырыр, юклык орыштырыр ○ 7567
ТЫРЫШЫП (4) ■ Күмәк эшләр тырышып, ялгыз эшләр чәрәшәп ○ 6104 ● 6527; 7507; 14338
ТЫРЫШЫР (6) ■ Тырыш эшкә тырышыр, ялкау ашка сырышыр ○ 6505 ● 6544; 6615; 7143; 15174 (2)
ТЫЧКАН (53 | 1) ■ Арыслан, картайса, тычкан өнен күзәтер ○ 2040 ● 2065; 2262; 3019; 3337; 3340; 3344; 3349; 3372 (2); 3374; 3377; 3392; 3398; 3399; 3401–3403; 3405; 3407–3418; 3424; 3425; 3427; 3429; 3430; 3920; 3921; 4203:1; 4221; 4589 (2); 4680; 5343; 5438; 6470; 6616; 6829; 6894; 7317; 8491; 9215; 12172; 13588
ТЫЧКАНГА (5) ■ Мышык югында – тычканга бәйрәм ○ 3348 ● 3365; 3406; 3419; 3420
ТЫЧКАННАН (6) ■ Бүрәдән курыккан көтү көтмәс, тычканнан курыккан иген икмәс ○ 2177 ● 3332; 3373; 3421; 3428; 12023
ТЫЧКАННАР (3) ■ Арыслан үлгәннән соң, азу тешен тычканнар кимерә, ди ○ 2051 ● 3352; 3382
ТЫЧКАННЫ (1) ■ Фил бик масаймасын дип, алла тычканны яраткан, имеш ○ 3333
ТЫЧКАННЫҢ (3) ■ Арысланның үлеге – тычканның тереге ○ 2060 ● 3422; 3423
ТЫШАВЫ (1) ■ Ишәгенә күрә тышавы ○ 2951
ТЫШАУ (6) ■ Яхшы ат богаусыз йөрмәс, алама ат тышау да күрмәс ○ 2712 ● 7110; 10356; 12647; 14186; 16065
ТЫШАУЛАМЫЙЛАР (1) ■ Чабышка чыккан аргамакның аягын тышауламыйлар ○ 2805
ТЫШАУЛЫ (1) ■ Арканлы аттан тышаулы ат су сорамый ○ 2460
ТЫШКА (5) ■ Әтнән тизгәе дару булса, коега тышка чыгар ○ 3729 ● 8334; 8832; 12598; 13796
ТЫШКАРЫ (1) ■ Өйдән чыккан кыз чидән тышкары ○ 13058
ТЫШКЫ (2) ■ Тышкы матурлык белән масайма, эчкә матурлык белән масай ○ 10696 ● 10710
ТЫШЛАП (1) ■ Кору рәхмәт белән тун тышлап булмый ○ 15905
ТЫШЛАТКАН (| 1) ■ Туй сылтавы белән тун тышлаткан ○ 13295:2
ТЫШЛЫ (1) ■ Өти үлдә, ирек калды, кызыл тышлы бүрек калды ○ 14337
тышлы → **эчле-тышлы**
ТЫШЛЫК (1) ■ Тышлык биргәч, эчлеген сорый ○ 8741
ТЫШНЫ (1) ■ Сабын – тышны, турлык – эчне пакыйлы ○ 12543
ТЫШТА (7) ■ Өйне эшлэгән балта тышта кала ○ 1972 ● 8934; 9467; 10338; 13455; 13869 (2)
ТЫШТАГЫ (1) ■ Тыштагы буран буран түгел, өйдәге буранга чыдап булмый ○ 1143
ТЫШТАН (4) ■ Эчтән азыксыз, тыштан киёмсез ○ 8847 ● 9506; 10733; 12400
ТЫШЫ (17) ■ Нәрсәнең тышы якын, эче ерак ○ 608 ● 621 (2); 655–658; 4652; 8689; 9456; 10734; 10735; 10852–10854; 11962; 12324
ТЫШЫККАЧ (1) ■ Усалга тышыкма, тышыккач пошыкма ○ 12174
ТЫШЫКМА (1) ■ Усалга тышыкма, тышыккач пошыкма ○ 12174

ТЫШЫМ (1) ■ Эчем елый, тышым көлө ○ 14996

ТЫШЫН (1) ■ Тышын күрөп, эчененн бизмэ ○ 618

тышын → эчен-тышын

ТЫШЫНА (2) ■ Эченэ салмасаң, тышына чыкмас ○ 622 ● 9995

ТЫШЫНДА (5) ■ Якуң тышында булма, эчендэ бул ○ 5679 ● 8526; 10863; 16354; 16562

ТЫШЫННАН (3) ■ Нэрсенэң тышыннан эчен белеп булмый ○ 609 ● 6492; 9940

ТЫШЫҢ (1) ■ Дошман алдында, эчең еласа да, тышың көлсөн ○ 5313

ТЮО (3) ■ Баккан күзгэ тыю юк ○ 10375 ● 14144 (2)

ТЯЯ (4) ■ Дилбегәнне тья төш ○ 7104 ● 10549; 11884; 15633

ТЯЯРЫ (1) ■ Тьяры юк туйга киткән ○ 13327

У

УА (2) ■ Тик торганчы тун итэген уа тор ○ 6134 ● 9506

УАЛА (4) ■ Күз – дэрья, күнел – пияла: сакламасаң төшө дэ уала ○ 11196 ● 12993; 13630; 15050

УАЛСА (2) ■ Үгез улса – ит, арба улса – утын ○ 3328 ● 7098

УАЛЫР (2) ■ Май чүлмэге майда уалыр, күмер чүлмэге күмердэ уалыр ○ 9939 (2)

УБА (1) ■ Тауга карап, тау булмасың, түмгәккэ карап, уба булмасың ○ 161

УБЫР (6 | 1) ■ Убыр булсын – улың булсын ○ 14140 ● 16745 (2); 16755, :1; 16756; 16757

УБЫРГА (1) ■ Картым – убырга тартым ○ 13587

УБЫРНЫҢ (2) ■ Убырның күзе күрмәсэ дэ күнеле тоя ○ 16758 ● 16759

УБЫРЫ (1) ■ Мечкэй – тэңренэң убыры ○ 16740

УГЛАН (1) ■ Мөгезен сындырганни болан онытмас, атасын хурлаганни улан онытмас ○ 14373

углан → энем-углым

УГЛЫҢ (| 1) ■ Углың – Румга, кызың Кырымга китсен ○ 14142:1

УГРЫ (6) ■ Угры малга котаймас ○ 12565 ● 12566; 15465; 16164; 16166; 16756

УГРЫДАН (1) ■ Урлаган малны саклаучы угрыдан яман ○ 12571

УГРЫЛЫК (1) ■ Ирнең яманы угрылык кылып, хатынның яманы уйнаш кылып ○ 13874

УГРЫНЫ (1) ■ Угрыны урлаган өчен түгел, тотылган өчен хокем ителэр ○ 12567

УГРЫНЫКЫ (1) ■ Тамаксауның үлеме – тамактан, угрыныкы – таяктан ○ 9706

УГРЫСЫЗ (2) ■ Тау бүресез булмас, ил угрысыз булмас ○ 5049 ● 12501

УГЪРЫ (1) ■ Бай – дэрья, угъры – кашык ○ 7168

УГЫ (4) ■ Ялгызның жэясе дэ югалыр, күмәкнең угы да югалмас ○ 5113 ● 5539; 6539; 14527

УГЫЛ (4) ■ Угыл табылып, туган табылмас ○ 14141 ● 14142; 14375; 16668

УГЫЛГА (3) ■ Ияр аркасы угылга калыр ○ 7028 ● 14139; 16638

УГЫЛСЫЗГА (1) ■ Кардәшсезгэ куэт юк, угылсызга дэүлэт юк ○ 14494

УГЫЛЫ (1) ■ Атасы баз айткэнгэ, угылы кан кояр ○ 14360

УГЫН (2) ■ Угын аткач, жэясен яшермэ ○ 5641 ● 5690

УГЫНДА (1) ■ Ярагы барның жаны урынында, ярагы юкның жаны угында ○ 5658

УГЫННАН (1) ■ Мэргәннең угыннан беленми, тидерүеннән беленэ ○ 5603

УГЫҢНЫ (1) ■ Сонгы угыңны бушка атма ○ 5617

УГЫРЫ (4) ■ Сох симермэс, угыры баемас ○ 9684 ● 11906; 12419 (2)

УГЫРЫДАН (1) ■ Өйдөгө угырыдан саклана алмасың ○ 12624

УГЫЧЫННАН (1) ■ Керән угычыннан бэрәңгэ суы чыкмый ○ 1607

УДАРНИК (1) ■ Ударник тырышып эшлэр, ялкау бармагың тешлэр ○ 6527

УЕ (6) ■ Эт бүген тук, иртэгэ өчен уе юк ○ 3580 ● 9579; 10748; 10843; 11085; 11544

УЕЛ (1) ■ Уйчы уйлый торыр, тэвәккәл уел кичэр ○ 11299

УЕЛГАН (1) ■ Утка барган уелган, суга барган жуелган ○ 8511

УЕМ (1) ■ Суймыйм дигән уем юк, суяр идем – куем юк ○ 2446

УЕМДАГЫН (1) ■ Уйнап айтәм – кемдагың айтәм ○ 16314

УЕН (24) ■ Мәчегэ уен, тычканга кыен ○ 3365 ● 6536; 6668; 6679; 6680 (3); 6681; 6682; 6684–6686; 6687 (2); 6697; 11246; 11848; 12420; 13304; 14042; 15127; 16107; 16108; 16469

УЕНГА (3) ■ Уен уенга, уен тияр муенга ○ 6687 ● 6688; 6701

УЕНДА (2) ■ Уенда узган жыенда узар ○ 6689 ● 15713

УЕНДАГЫН (1) ■ Уйнаган кеше уендагың айтэ ○ 6696

УЕН-КӨЛКЕ (2) ■ Уен-көлке – яшьлек күрке ○ 6683 ● 13300

- УЕННАН** (3 | 2) ■ Арысланның уеннан төлкенең муены өзелә ○ 2058 ● 6690; ,1; ;2; 6691
УЕННЫҢ (1) ■ Уенның очы – ике, бер очы – пике ○ 6692
УЕН-УЕН (1) ■ Уен-уен унике, уен очында бер пике ○ 6686
УЕНЧЫ (2) ■ Туй башы сугымчы, аннан коемчы, аннан уенчы ○ 13287 ● 16413
УЕНЧЫГА (1) ■ Уенчыга ялынсаң, өч көнгәчә назланыр ○ 16414
УЕНЧЫК (1) ■ Мактанчык – башкаларга уенчык ○ 12021
УЕНЧЫНЫҢ (1) ■ Уенчының тамагы тук ○ 16415
УЕНЧЫСЫЗ (1) ■ Асламчысыз базар булмый, уенчысыз туй булмый ○ 13260
УЕНЫ (4) ■ Төлкенең уены күп булса да, иң яхшысы – качу ○ 2313 ● 6717; 8527; 14000
УЕНЫН (1) ■ Ач кеше уенын оныгыр ○ 9541
УЕНЫННЫ (1) ■ Уеныңны кайда уйнасаң, елавың шунда булсын ○ 6693
УЕНЫ-ЧЫНЫ (1) ■ Юләрнең уены-чыны бергә ○ 11737
УЕҢ (2) ■ Төядәй буең булганчы, төймәдәй уең булсын ○ 10810 ● 15639
УЕП (1) ■ Астан уеп, өстән жую ○ 726
УЗ (3) ■ Уз түрдән, утыр түбән ○ 8386 ● 10223; 16057
УЗА (15) ■ Колактан уза мөгөз үсәр ○ 2370 ● 3233; 3257; 6987; 7191; 11128 (2); 12024; 12098; 14707; 14938; 15557; 15574 (2); 16136
УЗАЛАР (2) ■ Яшь чактагы нужалар уйнап-көлеп узалар, карт чактагы нужалар елап-сыктап узалар ○ 15112 (2)
УЗАМАНЫ (2) ■ Усалның узаманы мин булырмын ○ 12402 ● 13696
УЗАР (25) ■ Томанлы көн төлке узар, буранлы көн бүре узар ○ 2292 (2) ● 2347; 2849 (2); 3081; 3437; 4023 (2); 4861; 4886; 5064; 5863; 6367; 6379; 6507; 6689; 7167; 9550; 12533; 14369 (2); 14527; 15047; 16469
УЗГАН (19) ■ Көтәчәк – житәчәк, узган кайтмый ○ 911 ● 1033; 1144; 1412; 2870; 4036; 4683; 4686; 6142; 6320; 6399; 6689; 6823; 8955; 11783; 13334; 14763; 16216; 16957
УЗГАНДА (3) ■ Кешенең аты узганда, аның тае узган ○ 2870 ● 7521 (2)
УЗГАННЫ (1) ■ Дуслар – узганны, гашыйклар алдагы көнне сөйлиләр ○ 5382
УЗГАНЧЫ (4) ■ Ашагының аты узганчы, авылның эте узсын ○ 5160 ● 13299; 14667; 14694
УЗГАЧ (1 | 1) ■ Яу узгач, кылыч айкамыйлар ○ 5665 ● 13322:1
УЗГАЧТЫН (1) ■ Туй узганчы һай да һай, туй узгачтын вай да вай ○ 13299
УЗДЫРАМ (2) ■ Энем кырлач әйткән: «Агам кырлачны уздырам, яшь киленнәрнең көянтәсен сындырам» ○ 969 ● 15113
УЗДЫРГАН (1) ■ Чәчен-башын туздырган, апасыннан уздырган ○ 14584
УЗДЫРМА (1) ■ Үз кулыңны үзеңнән уздырма ○ 10974
УЗДЫРУ (2) ■ Ишеткәннәрне ияк кагу белән уздыру ○ 10352 ● 10494
УЗДЫРЫЙМ (1) ■ Энем кырлач «агам кырлачтан уздырыйм» дип тырыша, ди ○ 968
УЗДЫРЫП (3) ■ Кешенең яхшы эшенә көнчелегең килсә, анардан уздырып эшлә ○ 6084 ● 9082; 15676
УЗДЫРЫП (1) ■ Күренми килгән шайтаннан күренеп килгән шайтан уздырыр ○ 16736
УЗДЫРЫРСЫҢ (1) ■ Ахмак белән кода булсаң, бала белән туй уздырырсың ○ 11502
УЗМА (2) ■ Ханның алдыннан, атның артыннан узма ○ 5934 ● 7150
УЗМАС (2) ■ Ач узар, ялангач узмас ○ 9550 ● 10260
УЗМЫЙ (4) ■ Бүген белән көн узмый, таңда белән ел узмый ○ 790 (2) ● 2315; 10067
УЗСЫН (5) ■ Көн узсын, йон тузсын ○ 1044 ● 5160; 5851; 14667; 14694
УЗЫП (8) ■ Бозау анасыннан алга узып йөрсә, бүре ашар ○ 3256 ● 6491; 11817; 11869; 14421 (2); 15526; 16876
УЙ (14) ■ Уй бар жирдә су бар ○ 478 ● 6639; 6713; 7235; 8045; 9643; 10754; 11411; 11549; 11751; 12812; 13324; 13775; 14717
УЙГА (2) ■ Ярлы уйга бай булыр ○ 7474 ● 14142
УЙДАН (1) ■ Жиде уйдан бер карар, сигезенче уй зарар ○ 11751
УЙЛА (17) ■ Күккә карап, жирне уйла ○ 58 ● 710; 877; 1020 (2); 5122; 5330; 6060; 6236; 6695; 6783; 8095; 12558; 14844; 15805; 15863; 16045
УЙЛАГАН (3) ■ Күп сикергән – базга, күп уйлаган – тазга ○ 6798 ● 11696; 11697
УЙЛАГАНЧЫ (4) ■ Куркак уйлаганчы тәвәккәл су аша үтәр ○ 11171 ● 11443; 11444; 12558
УЙЛАМА (5) ■ Арыслан тешен күрсәтсә, көлә дип уйлама ○ 2048 ● 5122; 5330; 8491; 12007

- УЙЛАМАГАН** (7) ■ Уйламаган жирдөн слан чагар ○ 4687 ● 11697; 13805 (2); 14795; 15440; 16109
УЙЛАМЫЙ (5 | 1) ■ Уйламый очкан кош кунарга тал тапмас ○ 3874 ● 6143; 6144; 11574; 15777;3; 16110
- УЙЛАМЫЙЧА** (2) ■ Артынны уйламыйча югары үрмөлөмө: егылып төшсөн, башын ярылып ○ 679 ● 16111
- УЙЛАП** (9) ■ Нэр эшнec ахырын уйлап эшлө ○ 6279 ● 10267; 11298; 11330; 11445; 15851; 16007; 16112; 16383
- УЙЛАР** (3) ■ Тинтөк кеше улар, акыллы уйлар ○ 11679 ● 14484; 17054
- УЙЛАРГА** (1) ■ Ялкау уйларга да иренэ ○ 6576
- УЙЛАТА** (1) ■ Шайтан төрлене уйлата ○ 16772
- УЙЛАУ** (1) ■ Бер хатын – уйнау белөн хатын, бер хатын – уйлау белөн хатын ○ 13626
- УЙЛАУЧЫ** (1) ■ Эшнec ахырын уйлаучы үкенмас ○ 6245
- УЙЛЫ** (1) ■ Уйлы уйлап торганчы тэвөккөл эшен бетерер ○ 11298
- УЙЛЫЙ** (6) ■ Ат – айлык юлын, дөя – еллык юлын уйлый ○ 2466 ● 4044; 4356; 7444; 8607; 11299
- УЙЛЫЙСЫН** (1) ■ Син уйлайсың алтыга, ул каладыр яртыга ○ 7961
- УЙМАК** (5 | 2) ■ Уен төбө – уймак ○ 6685 ● 6690, :1, :2; 6691; 9726; 14453
- УЙМАККА** (1) ■ Уймакка салырлык та акылы юк ○ 11774
- УЙНА** (4) ■ Ат башы белөн уйнаганчы, атаң башы белөн уйна ○ 2483 ● 6694; 6695; 6715
- УЙНАВЫН** (1) ■ Уйнавын уйна, эшч турунда да уйла ○ 6695
- УЙНАВЫНА** (1) ■ Уйнавына күрө биюс ○ 16416
- УЙНАГАН** (9) ■ Ашык уйнаган азар, туп уйнаган тузар, куй багып койрык ашаган барыннан да узар ○ 3081 (2) ● 3370; 6669; 6675 (2); 6696; 16469 (2)
- УЙНАГАНДА** (1) ■ Тимерне кызуында сук, балыкны уйнаганда тот ○ 303
- УЙНАГАННЫН** (1) ■ Кулы уйнаганнын авызы уйнар, кулы уйнамаганнын күзе уйнар ○ 10943
- УЙНАГАНЧЫ** (1) ■ Ат башы белөн уйнаганчы, атаң башы белөн уйна ○ 2483
- УЙНАКЛЫЙ** (1) ■ Яшь үлөндө арык мал да уйнаклай ○ 1337
- УЙНАМА** (10) ■ Ташу барганда гөрлөвек белөн дө уйнама ○ 462 ● 2250 (2); 4689; 8500 (2); 9947; 13925 (2); 15599
- УЙНАМАГАННЫН** (1) ■ Кулы уйнаганнын авызы уйнар, кулы уйнамаганнын күзе уйнар ○ 10943
- УЙНАМАК** (1) ■ Печен чапмак – биомөк, урак урмак – уйнамак, май көбөлөмөк – жан бирмөк ○ 1298
- УЙНАМАС** (3) ■ Ач аю уйнамас ○ 2068 ● 8498; 16423
- УЙНАП** (5) ■ Хезмөт ит тэ мактан, уйнап көл дө шатлан ○ 6698 ● 15764; 16112; 16314; 16383
- УЙНАП-КӨЛӨП** (1) ■ Яшь чактагы нужалар уйнап-көлөп узалар, карт чактагы нужалар елап-сыктап узалар ○ 15112
- УЙНАР** (15) ■ Томырык күлдө корт уйнар ○ 470 ● 474; 2531; 2841; 3382; 4644; 7723; 9856; 10943 (2); 12101 (2); 14372; 14784; 15140
- УЙНАРБЫЗ** (1) ■ Дус булырга телөсөн, кунак-кунак уйнарбыз; эт булырга телөсөн, тотарбыз да тукмарбыз ○ 5519
- УЙНАРГА** (2) ■ Эш беткөч, уйнарга ярый ○ 6699 ● 15140
- УЙНАРСЫН** (1) ■ Уйнарсын – уен кебек, утырырсын – чүен кебек ○ 6697
- УЙНАСАН** (2) ■ Эт белөн уйнасаң өрөрсөң ○ 3572 ● 6693
- УЙНАТА** (1) ■ Ут уйната торган кеше ○ 8580
- УЙНАТУ** (3) ■ Май ашаган мөчө кебек күзлөрне уйнату ○ 3390 ● 10599; 13920
- УЙНАУ** (4) ■ Ике ут белөн уйнау ○ 8558 ● 8971; 9812; 13626
- УЙНАШ** (2) ■ Мөчө үзе уйнаш итэр, үзе каравыл салыр ○ 3364 ● 13874
- УЙНАШКА** (1) ■ Уйнашка ышанган – ирсең калган ○ 13688
- УЙНАШЧЫ** (2) ■ Карак карганыр, уйнашчы елар ○ 13655 ● 13689
- УЙНАШЧЫНЫН** (1) ■ Уйнашчынын юрганы утыз булыр, берсен генэ үзе ябыныр, егерме тугызын кеше ябар ○ 13690
- УЙНЫЙ** (17) ■ Шартта-мартта ни дө юк, тымызык күлдө корт уйный ○ 481 ● 3423; 4006; 4386; 4642; 7177; 7286 (2); 7701 (2); 8236; 8289 (2); 10340; 10514; 11946 (2)
- УЙСЫН** (| 1) ■ Үстер карганы, күзеңне уйсын ○ 3987:1
- УЙЧЫ** (1) ■ Уйчы уйлай торыр, тэвөккөл уел кичөр ○ 11299

- УК** (37) ■ Төз агачтан ук чыгар, көкрөдөн – жая ○ 1947 ● 3054; 3122; 3380; 5080; 5540; 5558; 5595; 5635; 5642–5645; 5960; 6499; 8618 (2); 11512; 12136; 12255; 12973; 13374; 13576; 14139; 14282; 14410; 14411; 14504; 15099; 15722; 15765; 16111; 16113; 16114; 16215; 16216; 16446
- УКА** (1) ■ Жәймә түгөл жаяргә, ука түгөл чуқларга ○ 8452
- УКАЗ** (1) ■ Түрә – приказ белән, мулла – указ белән ○ 17064
- УКЛАУ** (3) ■ Май уклау йотгыра ○ 9302 ● 10047; 10824
- УКЛЫК** (2) ■ Бер агачтан уклык та чыгар, сөңге саплык та чыгар ○ 5555 ● 7181
- УКТА** (1) ■ Карганың бер күзе укта, бер күзе чүптә ○ 3996
- УКУ** (6) ■ Тавык – чуку белән, әдәм – уку белән ○ 16653 ● 16661–16665
- УКЧЫ** (1) ■ Укчы тидерә алмаганга ук гаепле түгөл ○ 5644
- УКЫГАН** (9) ■ Укыган угыл атадан олы ○ 14375 ● 16617; 16620; 16666–16669; 16673; 16674
- УКЫГАННАР** (1) ■ Бер авылда мәзин күп – иртә намазын көн чыккач укыганнар ○ 16971
- УКЫГАННЫҢ** (1) ■ Укыганның теле икәү ○ 16670
- УКЫДЫМ** (3) ■ Укыдым димә, белдем диген ○ 16671 ● 16672; 16933
- УКЫЙ** (6) ■ Бүзче белгәнән тукый, мулла белгәнән укый ○ 8675 ● 15135; 16703; 16707; 16972; 16976
- УКЫМАГАН** (5) ■ Укыган – ил төзәр, укымаган – ил бозар ○ 16666 ● 16667; 16669; 16673; 16674
- УКЫМАСАҢ** (3) ■ Китап укысаң белемең артыр, укымасаң – белгәнең дә онытылыр ○ 16603 ● 16677; 16916
- УКЫМЫЙ** (1) ■ Укымый мулла булган, чукумый карга булган ○ 17087
- УКЫМЫЙЧА** (1) ■ Укымыйча гыйлем юк, гыйлемсез көнең юк ○ 16675
- УКЫМЫШЛЫ** (1) ■ Бер укымышлы кырык наданга бирешмә ○ 16537
- УКЫП** (5) ■ Акыллыга акыл бирсәң, укып белер; акылсызга акыл бирсәң, кычкырып көлер ○ 11453 ● 16469; 16488; 16579; 16915
- УКЫР** (6) ■ Сукурны суга салсаң да, үзенекен укыр ○ 15271 ● 15305; 16481; 16684; 16911; 17062
- УКЫСАҢ** (4) ■ Китап укысаң белемең артыр, укымасаң – белгәнең дә онытылыр ○ 16603 ● 16608; 16677; 16939
- УКЫТ** (1) ■ Мокытны хет кырык ел укыт – һаман да мокыт ○ 11616
- УКЫТКАН** (1) ■ Укыткан – белдергән, тормышында юл биргән ○ 16676
- УКЫТУ** (1) ■ Арт сабагың укыту ○ 16695
- УКЫТУЧЫ** (2) ■ Усаллыкка укытучы кирәкми ○ 12178 ● 16693
- УКЫТУЫ** (1) ■ Тинтәкне укытуы таш кисүдән авыррак ○ 11689
- УЛ** (105 | 1) ■ Ул комның исәбенә чыга ○ 247 ● 650; 889; 1241; 1414 (2); 1489; 1635; 1772; 2982; 3045; 3048; 3149; 3367; 3446; 3639; 3716; 4158:1; 4799; 4934; 5066; 5082; 5417; 5728; 5729; 5755; 5852; 5892; 6312; 6437; 6522; 6559; 6590; 6715; 7519; 7530; 7961; 8577; 8746; 9202; 9383 (3); 9446; 10037; 10306; 10650; 10842; 11334; 11515; 11664; 11731; 11882; 11976; 12401; 12622; 13385; 13421; 13585; 13700; 13701; 13789; 13893; 14106; 14124–14126; 14135; 14143; 14166; 14167; 14169; 14171 (2); 14172; 14173; 14175; 14210; 14232; 14296; 14297; 14340; 14354; 14356; 14357; 14389; 14412; 14413; 14416; 14421; 14422 (2); 14424; 14425; 14451 (2); 14511 (2); 14708; 14731; 16280; 16448; 16798; 16901; 16918; 16951
- УЛАВЫН** (1) ■ Бүре баласын күпмә бүреккә салсаң да, урманга карап улавын куймас ○ 2134
- УЛАГЫН** (1) ■ Ат әйләнеп тияген табар, су әйләнеп улагын табар ○ 2541
- УЛАК** (2) ■ Атка да бер улак, сьерга да бер улак ○ 2548 (2)
- УЛАМЫЙ** (2) ■ Бүренең өлкәне уламыйча кечкенәсе уламый ○ 2190 ● 2202
- УЛАМЫЙЧА** (1) ■ Бүренең өлкәне уламыйча кечкенәсе уламый ○ 2190
- УЛАР** (1) ■ Тинтәк кеше улар, акыллы уйлар ○ 11679
- УЛАРСЫҢ** (1) ■ Бүреләр белән яшәсәң, бүре булып уларсың ○ 2179
- УЛАУ** (2) ■ Корсакта бүреләр улау ○ 2216 ● 10867
- УЛГА** (3) ■ Бер яхшы кыз жиде улга тора ○ 14109 ● 14144; 14406
- УЛДАН** (1) ■ Улы бар улдан көлмәсен, кызы бар кыздан көлмәсен ○ 14153
- УЛЖАСЫ** (2) ■ Качкан яуның улжасы яуда калган ○ 5579 ● 6948
- УЛЛЫ** (9) ■ Кызлы кеше – назлы кеше, уллы кеше – юллы кеше ○ 14128 ● 14129; 14130; 14145–14150
- УЛМАЯН** (1) ■ Жәфаны күрмәян гашыйк сафаның кадерене белмәс; мәхәббәт бер баладер кем, грифтар улмаян белмәс ○ 12798

- УЛНЫ** (3) ■ Кызны асрый алмаган кыз итәр, улны асрый алмаган кол итәр ○ 14131 ● 14390; 14462
- УЛНЫҢ** (1) ■ Улның ояты атага, көңүл ояты анага ○ 14452
- УЛСЫЗ** (4) ■ Читкә ышанган – ирсез, колга ышанган – улсыз, дошманга ышанган – кулсыз, байга ышанган аш-суусыз калган ○ 13758 ● 14145; 14149; 14151
- УЛСЫЗГА** (1) ■ Улсызга ул булып, кызсызга кыз булып ○ 14175
- УЛСЫЗЛАР** (1) ■ Улсызлар урамда калмый, кызсызлар кырда калмый ○ 14152
- УЛЫ** (17 | 1) ■ Байның улы сынар күзле булса, ялчысы тома күзсез ○ 5739 ● 7284; 7290; 11330; 11449; 13351; 14111; 14142:2; 14153–14156; 14165; 14298; 14351; 14359; 14376; 14423
- УЛЫЙ** (4) ■ Бар бүре дә бер төсле улый ○ 2124 ● 2165; 2188; 2212
- УЛЫ-КЫЗЫ** (1) ■ Хатыныннан оялганның улы-кызы булмас ○ 13748
- УЛЫМ** (9 | 1) ■ Сөймәс улым йорт тотар, сөйгән улым йон тетәр ○ 14137 (2) ● 14137:1; 14138; 14157; 14158; 14174; 14176; 14184; 16951
- УЛЫМА** (2) ■ «Кинәндәм дә куандым, тиле улыма кыз алдым». – «Бирдем исә котылдым синекеннән биш битәр» ○ 13179 ● 13425
- УЛЫН** (3) ■ Акылы уйлап торганчы, тиле улын өйләндергән ○ 11445 ● 14184; 14426
- УЛЫНА** (1) ■ Атасын күр дә, улына кыз бир ○ 14365
- УЛЫНА-КЫЗЫНА** (1) ■ Иргә өйләнгән улына-кызына кинәнгән ○ 13169
- УЛЫН-КЫЗЫН** (1) ■ Учагыннан үт өзмәс, улын-кызын туйгызмас ○ 14305
- УЛЫННАН** (1) ■ Берәү улыннан күрер, берәү кызыннан күрер ○ 14110
- УЛЫН** (15 | 1) ■ Килен алганчы – үз улын, килен алгач – кеше улы ○ 13351 ● 13408; 13410; 13571; 14107; 14136; :1; 14140; 14159 (2); 14160–14165
- УЛЫҢА** (3) ■ Туынның беренче елны үзән ки, икенче елны улына бир, өченче елны дошманыңа бир ○ 8933 ● 14120; 14166
- УЛЫҢ-КЫЗЫҢ** (1) ■ Туйга барсаң туп бар, улын-кызың куеп бар ○ 13312
- УЛЫҢНАН** (1) ■ Яхшы килен үз кызыңнан яхшы, яхшы кияү үз улыңнан яхшы ○ 13397
- УЛЫҢНЫҢ** (1) ■ Киявенең түреннән улының ишек төбә артык ○ 13411
- УМАГАН** (1) ■ Үзәндә умач умаган, күршесенә кереп токмач кискән ○ 5282
- УМАРТА** (5) ■ Ана корт гайрәтле булса, умарта куәтле булыр ○ 4712 ● 4740; 4743; 4745; 4752
- УМАРТАГА** (2) ■ Ике ана корт бер умартага сыймас ○ 4731 ● 4746
- УМАРТАДА** (1) ■ Умартада ике ана бергә тора алмый ○ 4747
- УМАРТАСЫНДА** (1) ■ Кансызга кот кунмас, умартасында корт тормас ○ 12135
- УМАЧ** (5) ■ Үзәндә умач умаган, күршесенә кереп токмач кискән ○ 5282 ● 9500; 9506; 9509; 9693
- УМАЧ-УРТ** (1) ■ Умач-урт итим микән, чумар-чурт итим микән ○ 9501
- УМЫРЗАЯ** (1) ■ Умырзая, яфрагыннан алда, чәчәген күрсәтер ○ 1317
- УМЫРЗАЯНЫҢ** (1) ■ Умырзаяның гомере бер көн ○ 1318
- УН** (33 | 3) ■ Түбәннән югарыга ун ел менәләр, югарыдан түбәнгә ун көн дә житә ○ 696 (2) ● 1489; 1528; 1851; 2239; :2; 2634; 3159; 3469; 4688; 5598; 6040; 6461; 7167; 7636; 7983; 8063; 8118:1; 9241; 9358; 9716; 9862; 9991; 10170; 10382:1; 11537; 13098; 14008; 14021; 14642; 14740; 15026; 15095; 16526; 16577
- УНАЛТЫ** (3) ■ Ике сизгә уналты икәнне кем дә белә ○ 7903 ● 8045; 13040
- УНАУ** (3) ■ Бер агачтан унау үскән, ун агачтан урман үскән ○ 1851 ● 7321; 15806
- УНБЕР** (2) ■ Булса унбер сентябрь, жәйдән инде бит сыпыр ○ 782 ● 3118
- УНБИШ** (1) ■ Эшчегә унбиш тиен, остага бер тәңкә ○ 5961
- УНБИШКӘ** (1) ■ Бай баласы унбишкә житсә – баш, яры баласы утызга житсә дә яш ○ 7148
- УНБИШТӘ** (1) ■ Ир бала унбиштә – өй хужасы ○ 14117
- УНГА** (3) ■ Дошманың бер булса, унга сана: аның да дуслары бар ○ 5340 ● 12668; 15806
- УНДҮРТЕНДӨ** (1) ■ Сентябрьнең ундүртендә чикмән төшә, тун менә ○ 940
- УНДҮРТЕНЧЕ** (2) ■ Айның ундүртенче кичәсе кебек ○ 89 ● 10048
- УНЖИДЕ** (1) ■ Унжиде сәгать суккач, үләннең шифасы тамырга төшәр ○ 1319
- УНИКЕ** (16) ■ Тимерчедә пычак – унике кочак ○ 314 ● 1527 (3); 3913; 4233; 5517; 6353; 6686; 6842; 11539; 12535; 13512; 13731; 15448; 16483
- УНИКЕГӘ** (1) ■ Ярма суда – алтыга, сөттә уникегә ярыла ○ 9390
- УНИКЕДӘН** (1) ■ Уникедән берсе юк ○ 8064
- УНИКЕНЕ** (1) ■ Сәгать уникене суккач, каз йомырка сала башлый ○ 4252
- УННЫ** (3) ■ Унны тот, берне от ○ 7987 ● 7988; 8065

- УНЫ (1) ■ Тугызы булгач, уны булыр ○ 7985
- УНЫСЫ (2) ■ Бер бал кортына кизэнсэн, унысы сиңа ташланыр ○ 4725 ● 5941
- УҢ (15 | 1) ■ Уң кул урар, сул кул турар, урта кул ук атар ○ 5645 ● 6861; 7716; 10457; 10459–10461; 10965–10967; 10968, :1; 10969; 10970; 12452; 15095
- УҢА (2) ■ Жете кызыл тиз уна ○ 632 ● 7861
- УҢАГАЙГА (1) ■ Уңагайга – сулагай ○ 699
- УҢАДЫР (1) ■ Урынында бар уңадыр, урынында юк югалыр ○ 698
- УҢАЕ (1) ■ Сүз уңае килгәндә сүтегенне ямап кал ○ 16015
- УҢАЕН (1) ■ Йи ходаем, үзең китер уңаен ○ 16882
- УҢАЕНА (1) ■ Йон унаена сыпырсаң, кәжә дө койрыгын селкетә ○ 3009
- УҢАЙ (3) ■ Өйрәнгән яу сугышырга уңай ○ 5683 ● 12851; 13182
- УҢАЙГА (3) ■ Мәче уңайга сыпырсаң мырлый, кирегә сыпырсаң тырный ○ 3361 ● 3719; 7114
- УҢАЙСЫЗ (1) ■ Улсыз тормыш уңайсыз, кызсыз тормыш кызыксыз ○ 14151
- УҢАЙСЫЗЛЫК (1) ■ Урмансызлык – уңайсызлык ○ 1874
- УҢАЛАСЫҢ (1) ■ «Юк» дисәң югаласың, «бар» дисәң уңаласың ○ 7605
- УҢАЛМАС (1) ■ Кылыч ярасы уңалыр, тел ярасы уңалмас ○ 15502
- УҢАЛЫР (1) ■ Кылыч ярасы уңалыр, тел ярасы уңалмас ○ 15502
- УҢАР (7) ■ Уңга киткән уңар, сулга киткән туңар ○ 700 ● 835; 1094; 1528; 1620; 8323; 14422
- УҢАРМЫН (1) ■ Уңсам уңармын, уңмасам туңармын ○ 14995
- УҢАСЫҢ (1) ■ Я уңасың, я туңасың ○ 6627
- УҢГА (5) ■ Сулда солтан булса да, уңга бар ○ 693 ● 700; 731; 739; 11730
- УҢГАН (27) ■ Уңган игенне уруу рәхәт ○ 1459 ● 1569; 2994; 3374; 3536; 6230; 6528–6533; 6571; 7646; 8926; 13390; 13479; 13657; 13698–13703; 13705; 13837; 13948
- УҢГАНГА (1) ■ Куштан үзәнә үзе табар, уңганга мулла кызын тагар ○ 17003
- УҢГАНЛЫГЫ (1) ■ Уңганлыгы ялкаулыгы белән генә беленми ○ 6625
- УҢГАННАН (1) ■ Уңганнан тир кипмәс, ялкаудан чир китмәс ○ 6534
- УҢГАННЫҢ (1) ■ Уңганның кулы алтын, юньсезнең кулы салкын ○ 6535
- УҢГАНЫ (1) ■ Хатынның уңганы чыраны коры тота ○ 13742
- УҢГАНЫН (1) ■ Киленнен уңганын моржа ачуыннан ук белеп була ○ 13374
- УҢДА (1) ■ Ярлыга уңда да яр, сулда да яр ○ 7482
- УҢДЫҢ (1) ■ Атың ашамсак булса – уңдың, хатының ашамсак булса – бөлдең ○ 13609
- УҢДЫРА (1) ■ Игенне жир уңдырмай, тир уңдыра ○ 1404
- УҢДЫРАМ (1) ■ Көз кычкыра: «Уңдырам», – дип, ә яз әйтә: «Тукта әле, мин нәрсә әйтермен», – дип ○ 884
- УҢДЫРМЫЙ (1) ■ Игенне жир уңдырмай, тир уңдыра ○ 1404
- УҢДЫРЫШЛЫ (1) ■ Тир тамган жир уңдырышлы була ○ 1451
- УҢМАГАН (14) ■ Иртә уңмаган кич уңмас, кич уңмаган һич уңмас ○ 832 (2) ● 981; 2022; 6536; 12917; 13698; 13704 (2); 13705; 13706; 13948; 14299; 14300
- УҢМАГАНГА (1) ■ Уңмаганга олан сылтау ○ 6537
- УҢМАГАННЫ (1) ■ Уңмаганни кума ○ 6538
- УҢМАГАННЫҢ (2) ■ Уңмаганның угы кыек китәр ○ 6539 ● 6540
- УҢМАГАНЫ (4) ■ Уракчының уңмаганы уракка сылтар ○ 1456 ● 13507; 13873 (2)
- УҢМАС (14) ■ Иртә уңмаган кич уңмас, кич уңмаган һич уңмас ○ 832 (2) ● 981; 4871 (2); 5791 (2); 6211; 8689; 12484; 13572 (2); 14068; 14422
- УҢМАСА (5) ■ Алган хатының уңса, туйга барма – ойдә туй; алган хатының уңмаса, гүргә барма – ойдә гүр ○ 13597 ● 13729; 13734; 14969; 16872
- УҢМАСАМ (1) ■ Уңсам уңармын, уңмасам туңармын ○ 14995
- УҢМАСНЫҢ (1) ■ Уңмасың уты янмас ○ 6541
- УҢНАН-СУЛДАН (1) ■ Уңнан-сулдан балта оргач, агач ничек аумасын ○ 1953
- УҢНЫ (1) ■ Уңны белми, кирене куймый ○ 740
- УҢНЫҢ (1) ■ Юлы уңның эше ун ○ 6861
- УҢСА (12) ■ Арыш уңса ун булып, тары уңар мең булып ○ 1528 ● 6626; 12090; 13597; 13729; 13797 (2); 13896 (2); 14969; 14994; 16872
- УҢСАМ (1) ■ Уңсам уңармын, уңмасам туңармын ○ 14995
- УҢУ (1) ■ Бөхетнен башы – хатыннан уңу ○ 13635

- УҢЫЛҒАН** (1) ■ Уңылған юлны күп кума ○ 6825
УҢЫНА (1) ■ Яз дип юлга чыксаң, кышны күз уңына ал ○ 6862
УҢЫШ (4) ■ Язның байлығы – кояш, көзнец байлығы – уңыш ○ 992 ● 1403; 6449; 13161
УПКАН (1) ■ Убыр упкан табылмас, пәри суккан сау булмас ○ 16757
УР (1) ■ Үз чәчкәненне үзең ур ○ 1477
УРА (3) ■ Тигәнәк чәчеп бодай ура алмассың ○ 1309 ● 13761; 15985
УРАВЫ (1) ■ Уралның уравы күп ○ 196
УРАВЫН (1) ■ Юл уравын белмәгән юлда елап утырыр ○ 6840
УРАГАНЧЫ (2) ■ Ялкау киндерәсен ураганчы, тырыш эшен бетерер ○ 6572 ● 6573
УРАГЫҢ (1) ■ Синең урагың урган, печәнәң өйгән ○ 1501
УРАГЫҢНЫҢ (1) ■ Игенеңне яшел урма, урагыңның теше сынар ○ 1401
УРАДЫР (1) ■ Уракны күп урадыр идем, кырыгызның көе юк ○ 1505
УРАЗА (7) ■ Бәйрәмдә бурыч түлисе булганга ураза ае кыска ○ 8150 ● 9148; 16917; 16927; 16940 (2); 16941
УРАЗАМЫН (1) ■ Песи, югары аскан итне ала алмагач, «бүген уразамын», дигән ○ 3375
УРАЗАНЫ (1) ■ Уразаны мин тотам, бәйрәмен бай итә ○ 16953
УРАЗАНЫҢ (1) ■ Утыз көн уразаның бер көн бәйрәме була ○ 16942
УРАК (16) ■ Урак ае – тавыкларның сусыз ае, балаларның үксез ае ○ 958 ● 1073; 1298; 1364; 1463; 1473; 1503; 1532; 1540; 1572; 6173; 8497; 10651; 12940; 14431; 15534
УРАККА (2) ■ Уракчының уңмаганы уракка сылтар ○ 1456 ● 10213
УРАКЛАРЫ (1) ■ Ураклары урылган, зуратлары куелган ○ 1504
УРАКНЫ (1) ■ Уракны күп урадыр идем, кырыгызның көе юк ○ 1505
УРАК-ПЕЧӘНЕ (1) ■ Шайтанның урак-печәнә юк ○ 16785
УРАК-ПЫЧАКТАН (1) ■ Юлда тимерчегә очрасаң, сүзенне урак-пычактан башларсың ○ 6939
УРАКТА (2) ■ Сабанда сайрашмасаң, уракта ыңгырашырсың ○ 1435 ● 1495
УРАКЧЫГА (1) ■ Ханның эше карачыга, байның эше уракчыга тошар ○ 5937
УРАКЧЫНЫҢ (2) ■ Уракчының уңмаганы уракка сылтар ○ 1456 ● 1457
УРАЛ (2) ■ Урал таудай тау булмас, Урал аша су булмас ○ 194 (2)
УРАЛА (3) ■ Озын тел елан кебек: авыздан чыкса, муенга урала ○ 15510 ● 16129 (2)
УРАЛАР (1) ■ Яшьләр яшелли уралар ○ 15128
УРАЛМА (1) ■ Арбага утыр, көпчәккә уралма ○ 6991
УРАЛНЫҢ (2) ■ Уралның бер ташы тимер, бер ташы алтын ○ 195 ● 196
УРАЛЫР (2) ■ Арканлы ат казыгына уралыр ○ 2459 ● 8899
УРАМ (5) ■ Биң белмәгән аюга урам тар ○ 2100 ● 5237; 10650; 11016; 14710
УРАМГА (4) ■ Ач урамга чабар, ялангач өйгә чабар ○ 9551 ● 9791; 13588; 14376
УРАМДА (7) ■ Март аенда урамда чыпчык эчәрлек су була ○ 917 ● 3329; 6708; 8313; 9207; 14152; 14174
УРАМДАГЫ (1) ■ Урамдагы ташны күзлеген салып карый ○ 248
УРАМНАН (1) ■ Белеп өрсәң, эт булсаң, урамнан кермәсәң ○ 3773
УРАМНЫ (1) ■ Урамны жиде әйлән дә бажаңа кер ○ 14641
УРАМНЫҢ (1) ■ Патша сараеның яңа хәбәре – урамның иске хәбәре ○ 5867
УРАП (5) ■ Дунгыз белән талашканчы, тамырлык жирдән урап үткәнәң хәерлерәк ○ 2878 ● 5798; 12607; 15431; 16057
УРАР (1) ■ Уң кул урар, сул кул турар, урта кул ук атар ○ 5645
УРАРЛЫК (1) ■ Бармакка урарлык та юк ○ 11002
УРАСАҢ (1) ■ Бармакка урасаң килеп житми ○ 11003
УРАСЫ (1) ■ Урак та урасы бар, тамак та кырасы бар ○ 1503
УРАУГА (1) ■ Кыска жеп, урауга житсә дә, бәйләүгә житмәс ○ 8697
УРГАҢ (1) ■ Синең урагың урган, печәнәң өйгән ○ 1501
УРГАҢНЫҢ (1) ■ Тел белән урак ургангың биле авыртмый ○ 15534
УРДАЛЫ (1) ■ Урдалы елан белән уйнама ○ 4689
УРДАН (1) ■ Урдан урлау хәләл, имеш ○ 12574
УРДЫКТА (1) ■ Үзем урдыкта, күзем ишектә ○ 10529
УРДЫМ (1) ■ «Өч өсмгә өчәр-өчәр көлтә урдым, алай да каенанага ярамадым», – дип әйтте, ди, бер килен ○ 14647

- УРЛАГАН** (13 | 1) ■ Ак эт урлаган, кара эт тамга алган ○ 3441 ● 12468; 12473; 12512:1; 12567–12571; 13114 (2); 13128 (2); 13189
- УРЛАГАННЫҢ** (1) ■ Урлаганның арты бар ○ 12572
- УРЛАДЫҚ** (1) ■ Ат урладық – тотылмадық, тавық урлап тотылдық ○ 12644
- УРЛАМЫЙ** (1) ■ Акылы жиі алмай, карак та урламай ○ 11471
- УРЛАНГАН** (2) ■ Урланган мал бурда тормас, урланган кыз ирдә тормас ○ 13208 (2)
- УРЛАНГАЧ** (1) ■ Ат урлангач абзар ныгытмыйлар ○ 2523
- УРЛАНМЫЙ** (1) ■ Гыйлем урланмый торган хәзинә ○ 16566
- УРЛАНМЫЙЧА** (1) ■ Урланып иргә чыкканчы, урланмыйча бурга чык ○ 13209
- УРЛАНЫП** (1) ■ Урланып иргә чыкканчы, урланмыйча бурга чык ○ 13209
- УРЛАНЫР** (1) ■ Кунак күп ятса, күпчек урланыр ○ 10114
- УРЛАП** (10 | 1) ■ Әрлән урлап киченер, тотсаң биткә сикерер ○ 2340 ● 3063; 4080:1; 4086; 9727; 9747; 12573; 12644; 12652; 16994; 16995
- УРЛАР** (3) ■ Мәче урлар, эт түләр ○ 3360 ● 10295; 12468
- УРЛАРГА** (2) ■ Карак, урларга әйбер таба алмаса, үз бүреген үзе урлый, имеш ○ 12510 ● 16985
- УРЛАСАЛАР** (1) ■ Атыңны урласалар, йөгәнөн чыгарып ташла ○ 2621
- УРЛАСАН** (1) ■ Энә урласаң, дөя түләрсең ○ 12605
- УРЛАТКАН** (1) ■ Урлаган бер языклы, урлаткан мең языклы ○ 12568
- УРЛАТКАЧ** (2) ■ Атны урлаткач, абзарны бикләмиләр ○ 2566 ● 2606
- УРЛАТСАҢ** (| 1) ■ Атыңны урлатсаң, йөгәнәңне артыңнан ыргыт ○ 2621:3
- УРЛАУ** (1) ■ Урдан урлау хәлэл, имеш ○ 12574
- УРЛАША** (1) ■ Урлаша белгән хурлаша да белә ○ 12575
- УРЛАШКАН** (2) ■ Урлашкан пәси син таяк алганчы ук ни өчен икәнән белә ○ 3380 ● 12569
- УРЛАШУ** (1) ■ Хан анында урлашу жинел ○ 5931
- УРЛЫЙ** (6) ■ Хан урлый, халык юллый ○ 5929 ● 12510; 12566; 13145 (2); 17032
- УРЛЫЙЛАР** (1) ■ Яхшы атны урлыйлар, яхшы кызны зурыйлар ○ 13051
- УРМА** (1) ■ Игенәңне яшел урма, урагыңның теше сынар ○ 1401
- УРМАК** (1) ■ Печән чапмак – биәмәк, урақ урмак – уйнамак, май көбәләмәк – жан бирмәк ○ 1298
- УРМАН** (36) ■ Жир чокырсыз булмас, урман киексез булмас ○ 213 ● 1099; 1709; 1717; 1851; 1853–1863; 1876; 1914; 1949; 2082; 4136; 4197; 4199; 4833; 5148; 5237; 10249; 10555; 10591; 10624; 10625; 10991; 11151; 11320; 12501; 14779
- УРМАНГА** (22 | 2) ■ Урманга ботак илтмиләр ○ 1864 ● 1865–1867; 1868, :1, :2; 1875; 1904; 1950; 1996; 2018; 2086; 2087; 2132; 2134; 2178; 2182; 2261; 6168; 6856; 11524; 14376; 17065
- УРМАНДА** (12) ■ Урманда агач күп булыр, башын кискән бер булыр ○ 1869 ● 1870–1872; 1877; 1982; 2267; 3833; 4152; 5487; 8640; 14148
- УРМАНЛЫ** (1) ■ Урманлы юл – бер кат тун ○ 1873
- УРМАННАН** (2) ■ Агач урманнан ерак үссә дә, шунда таба сыгыла ○ 1652 ● 2289
- УРМАННЫ** (3) ■ Урманны үтеп, утын күрмәгән ○ 1997 ● 2012; 2082
- УРМАННЫҢ** (1) ■ Кара урманның карыны киң ○ 1852
- УРМАНСЫЗЛЫК** (1) ■ Урмансызлык – уңайсызлык ○ 1874
- УРМАНЫ** (1) ■ Урманы үсмәгән, агачы кисмәгән ○ 1878
- УРМАНЫН** (1) ■ Агач үз ихтыяры белән урманын ташламый ○ 1658
- УРМАНЫНДА** (2) ■ Нарат урманында үскән агач ○ 1774 ● 4223
- УРМАС** (3) ■ Арпа иккән бодай урмас ○ 1518 ● 1536; 14431
- УРСЫН** (1) ■ Кем чәчкән, шул урсын ○ 1415
- УРТ** (1) ■ Теш булмаса, урт белән чәйнәрбез ○ 10644
- урт** → **умач-урт**
- УРТА** (6 | 1) ■ Уң кул урар, сул кул турар, урта кул ук атар ○ 5645 ● 11049; 11703; 12166:2; 13691 (2); 14147
- УРТАГА** (2) ■ Шөпшәңең оясын туздырсаң, уртага алып талый ○ 4829 ● 7410
- УРТАДА** (1) ■ Ни ылтара, ни пылтара – калган ике уртада ○ 737
- УРТАК** (27) ■ Майдан соң курмы уртақ ○ 915 ● 2186; 3267; 3532; 4042; 4338; 7129 (2); 7421; 7638; 7872; 8780; 9135; 11994; 12097 (3); 12685; 12711 (2); 13438 (2); 15645 (2); 15883; 16340 (2)
- УРТАКЛАШКАН** (2) ■ Уртаклашкан шатлык – икеләтә шатлык, уртаклашкан кайгы – ярты кайгы ○ 14954 (2)

- УРТАКТАН** (1) ■ Угезе үлгөн уртактан аерылган ○ 3314
УРТАЛАЙ (1) ■ Урталай суккан елан сымак кая барырга белми ○ 4708
УРТАНЧЫГА (1) ■ Тон угылга тун тияр, актыгына ат тияр, уртанчыга ук та юк, чук та юк ○ 14139
УРТАСЫ (3) ■ Жиде төн уртасы ○ 1065 ● 13506; 14771
УРТАСЫНА (3) ■ Читтеге кояш жылы була, уртасына барсаң, кыздыра ○ 69 ● 2638; 5090
УРТАСЫНДА (4) ■ Кыш уртасында – кура жыләге ○ 1043 ● 3029; 4895; 5179
УРТАСЫННАН (1) ■ Бүрәнәне уртасыннан тотма – сындырырсын ○ 1909
УРТАЧА (2 | 1) ■ Уртача акыллы булуга караганда атаклы исең булуы кыен ○ 11698 ● 12166; :1
УРТЫНА (1) ■ Учына салып, уртына коя ○ 11051
УРУЫ (1) ■ Уңган игенне уруы рәхәт ○ 1459
УРУЫН (1) ■ «Урыр идем уруын, басуыгызның жае юк», – дип әйтте, ди, бер килен ○ 13389
УРЫЛГАН (1) ■ Ураклары урылган, зуратлары куелган ○ 1504
УРЫН (32 | 2) ■ Иске янага урын бирер ○ 572 ● 664; 682 (2); 691; 707; 756; 825; 1212; 2081 (2); 4306; 4803; 4907; 5238; 6568; 7894 (2); 8432; 8747; 8748; 9588:2; :3; 9960; 10057; 10628; 11158; 11568; 12089; 12920; 13041; 13305; 14214; 16132
УРЫНГА (2) ■ Өрмәгән урынга утыртмас ○ 742 ● 10186
УРЫНДА (2) ■ Багыр булсаң, багырлыгыңны кирәкле урында күрсәт ○ 11082 ● 11830
УРЫННАН (1) ■ Утыр урыннан – сәке түрәннән ○ 8442
УРЫННЫ (1) ■ Кешене урын аруландырмый, кеше урынны аруландыра ○ 11158
УРЫНСЫЗ (5) ■ Үз урынның белмәгән урынсыз калыр ○ 717 ● 1877; 12576; 12968; 16115
УРЫНСЫЗГА (1) ■ Урынсызга ант иткәннең алтмыш тамыры корыр ○ 12577
УРЫНЧА (2) ■ Утыр, кияү, урынча, эскөмия буенча ○ 13434 ● 15714
УРЫНЫ (14 | 1) ■ Түрәнән урыны йомшак була ○ 5916 ● 5917; 8298; 9588; :1; 11475; 12289; 12687; 14156; 14880; 15343; 15827; 16052; 16262; 16755
УРЫНЫМ (1) ■ Исемем илдә, урыным түрдә ○ 11367
УРЫНЫН (3) ■ Үз урынын белмәгән урынсыз калыр ○ 717 ● 4253; 8578
УРЫНЫНА (10) ■ Урынына куйсаң, урыныннан алырсың ○ 697 ● 1659; 2001; 2426; 4012; 6642; 10108; 10500; 14910; 14999
УРЫНЫНДА (13) ■ Жидегән йолдыз жиде әйләнә, Тимерказык урынында ○ 76 ● 570 (2); 641; 698 (2); 920; 5658; 7901 (2); 10798; 11030; 11216
УРЫНЫННАН (2) ■ Урынына куйсаң, урыныннан алырсың ○ 697 ● 2991
УРЫНЫҢ (1) ■ Ботка пешереп алган урының түгел ○ 9452
УРЫНЫҢНЫ (| 1) ■ Ачта ашаган урыныңны тук вакытта онытма ○ 9553:1
УРЫР (3) ■ Аяз-аяз көннәрдә жиләк кыяр аппагым, болыт-болыт көннәрдә урақ урыр аппагым ○ 1073 ● 1440; 13389
УРЫРСЫҢ (11) ■ Эт елынның игенен дунгыз елны урырсың ○ 972 ● 980; 1187; 1385; 1429 (2); 1544 (2); 7754; 8129; 14963
УРЫСЧА (1) ■ Утыр урынча, сөйләшербез урысча ○ 15714
УСАК (6) ■ Тал ком ярата, усақ дым ярата ○ 1749 ● 1758–1760; 8577; 13719
УСАЛ (41 | 3) ■ Ярыктан кертган жил усал була ○ 1154 ● 2689; 3233; 3533; 3534; 7434; 11087; 11710; 12103; 12140; 12163–12165; 12166; :1; :2; :3; 12167–12173; 12180 (2); 12185; 12191; 13399 (2); 13692–13694; 13886; 14263; 14284; 14634 (2); 14642; 15640; 16116; 16117 (2); 16192
УСАЛГА (2) ■ Усалга тышыкма, тышыккач пошыкма ○ 12174 ● 12175
УСАЛДАН (2) ■ Күзе усалдан кырга кач ○ 10435 ● 12176
УСАЛЛЫК (2) ■ Усаллык белән баланы да жиңеп булмый ○ 12177 ● 12357
УСАЛЛЫККА (1) ■ Усаллыкка укытучы кирәкми ○ 12178
УСАЛНЫҢ (4) ■ Усалның ерагы яхшы ○ 12179 ● 12180; 12402; 15326
УСАЛПРАК (1) ■ Байның ишек алдын саклаучы этләр үзеннән усалпрак була ○ 7282
УСАЛЫ (1) ■ Хатын-кызның усалы – аяз көннең яшене ○ 13728
УСАЛЫННАН (1) ■ Аяз көннең яшеннән, хатын-кызның усалыннан курык ○ 13616
УТ (118) ■ Орсаң, таштан ут чыга ○ 148 ● 242; 451; 484; 495; 906; 962–964; 978; 1247; 1257; 1367; 1383; 2250; 2380; 2938; 3927; 4054; 4339; 4809; 5020; 5491; 5547; 5565; 5913; 6528; 6793; 6884; 7214; 7267; 8239; 8392; 8393; 8457 (2); 8463; 8464; 8468; 8472; 8477; 8491; 8493; 8497–8510; 8536; 8537; 8545; 8547; 8550; 8552; 8553; 8555–8559; 8561; 8568; 8569; 8578–8580; 8586–8588; 8590; 9362; 9364; 9559; 10022; 10098; 10099; 10475; 10514; 10651; 10735; 10853; 11091; 11132;

- 11375; 11799; 11875; 12085; 12288; 12471; 12564; 12686; 12687; 12772; 12788; 12843; 12908; 12996; 13249; 13255; 13570; 13819; 14005; 14158 (2); 14305; 15604; 16118; 16457; 16851
- УТАП** (1) ■ Бақчаның бақчасы, утап кына бақсачы ○ 1629
- УТКА** (38 | 1) ■ Суга төшөрми, утка пешерми ○ 526 ● 1483; 2030; 2196; 2304; 2983; 4766; 4840; 5239; 5428; 6982; 7611; 8461; 8470; 8511–8517; 8576; 8581; 8582; 8589; 8678; 8893; 8925; 8953; 11446; 12636; 12982; 13173; 13695; 13963; 14279; 14292; 14964; :1
- УТКА-СУГА** (2) ■ Бала өчен кеше утка-суга төшөр ○ 13954 ● 14395
- УТЛАВЫ** (1) ■ Толпарның утлавы бер булса да, атлавы башка ○ 2802
- УТЛАВЫГЫ** (1) ■ Утлавыгы бернең көтүе бер ○ 2411
- УТЛАГЫНДА** (1) ■ Бүре утлагында ишәк жәйләмәс ○ 2166
- УТЛАК** (1) ■ Утлак жирдә үгез симерер ○ 3298
- УТЛАР** (5) ■ Торлаксыз үскән колын мизгелсез юшап, мизгелсез утлар ○ 2846 ● 3089; 10616; 13439; 14346
- УТЛАТЫР** (1) ■ Куй күрмәгән куй күрсә, житәкләп йөрөп утлатыр ○ 3096
- УТЛЫ** (5 | 1) ■ Утлы кисәү эләккән эт яшен ашынагән саен дерт итәр, ди ○ 3535 ● 8544; 8987; 10031:3; 12220; 13735
- УТНЫ** (8) ■ Су утны үчерер ○ 435 ● 8518–8523; 12637
- УТНЫҢ** (6) ■ Жилнең эше суырмак, утның эше куырмак ○ 1203 ● 4834; 8524–8527
- УТСЫЗ** (8) ■ Сусыз жиргә йорт корма, утсыз жиргә ил корма ○ 457 ● 5047; 5240 (2); 8528; 9365; 9803; 14754
- УТТА** (6) ■ Суда батмый, утта янмый ○ 529 ● 6019; 6415; 6851; 8582; 14783
- УТТАН** (12) ■ Бай – көндөз уттан, төнлө карактан куркыр ○ 7180 ● 7810; 8126; 8462; 8529–8532; 8583; 10006; 11826; 16177
- УТТЫР** (1) ■ Гашийклык бер уттыр, кабынса сүндөрү юктыр ○ 12678
- УТЫ** (16) ■ Ташны ташка чаксаң, уты беленер ○ 181 ● 631; 5195; 5240; 6140; 6313; 6541; 7499; 8483; 8533; 8534; 8571; 8584; 8585; 12731; 12732
- УТЫДАЙ** (1) ■ Якты дөнья жәннәттәй – яхшы булса хатының; тормыш тәмуг утыдай – яман булса хатының ○ 13764
- УТЫЗ** (26 | 1) ■ Айның утыз көне бар, утыз төне бар ○ 754 (2) ● 6309; 8059; 8512; 12064; 13255; 13571; 13648; 13690; 13695; 13843 (2); 14144; 14149; 14176; 14932; 16014 (2); 16118; 16119; 16120 (2); 16483; 16487; 16942; 17047:1
- УТЫЗГА** (3) ■ Бай баласы унбишкә житсә – баш, ярлы баласы утызга житсә дә яшь ○ 7148 ● 13139; 16119
- УТЫЗДА** (2) ■ Утызда ир – арыслан ○ 15097 ● 15098
- УТЫЗДАН** (1) ■ Буйдак, утызга хәтле үзе өйләнмәсә, утыздан соң куркып өйләнмәс ○ 13139
- УТЫЗНЫ** (2) ■ Утызны алам дип, утны ычкындырма ○ 7988 ● 13696
- УТЫЗЫНА** (1) ■ Кыргыгна бер иман, утызына бер комган ○ 16833
- УТЫЗЫНДА** (1) ■ Утызында ук атмаган кыргыгнда кылыч чапмас ○ 15099
- УТЫН** (36 | 2) ■ Жимешсез агач – утын, яңгырсыз болыт – төтен ○ 1834 ● 1868, :1, :2; 1880; 1929; 1950; 1952; 1982; 1997; 2982; 3327; 3328; 5161; 6452; 7098; 8467 (2); 8471; 8491; 8504; 8536; 8543; 10868; 12636; 13157 (2); 13210; 13212; 13218; 13321; 13738; 13754; 13770; 13864; 13872; 14130; 14639
- УТЫНА** (5) ■ Илнең утына ян, бозына туң ○ 4989 ● 8548 (2); 10815 (2)
- УТЫНГА** (4) ■ Арба утынга барырга ярамаса, үзе утынга ярый ○ 6989 (2) ● 8307; 14150
- УТЫННАН** (2) ■ Ут утыннан туймас, жир – яңгырдан ○ 8507 ● 12732
- УТЫННЫ** (3) ■ Малны тапкан баксын, утынны чапкан яксын ○ 2390 ● 7398; 14067
- УТЫННЫҢ** (2) ■ Малның жаен баккан белер, утынның жаен яккан белер ○ 2391 ● 8483
- УТЫНЧЫ** (1) ■ Атаң утынчы булса, кулыңда балта булсын ○ 14332
- УТЫНЧЫНЫҢ** (1) ■ Утынчының күзе агачта ○ 1951
- УТЫНЫ** (3) ■ Ярлының утыны юк икәнән кар каян белсен ○ 7500 ● 8577; 13085
- УТЫНЫҢ** (4) ■ Атың арыса чабып кал, утының бетсә ягып кал ○ 2610 ● 2612; 14260; 14611
- УТЫНЫҢНЫ** (2) ■ Ау килә дип азыгыңны төгәтмә, ил күчә дип утыңның төгәтмә ○ 5662 ● 9394
- УТЫҢА** (1) ■ Үзеннән яккан утыңа үзең жылынырсын ○ 8549
- УТЫР** (17) ■ Тегермән ташыннан курыксаң, онсыз утыр ○ 1447 ● 2763; 4865; 5733; 6991; 8348; 8386; 8442; 10223–10225; 12458; 13410; 13434; 15714; 15916; 15963

- УТЫРА** (4) ■ Арыш уника көн баш чыгара, уника көн серкәдә утыра, уника көн эч иңә ○ 1527
● 6542; 8403; 13988
- УТЫРАСЫҢ** (1) ■ Күрку төбә диңгез – батасың да китәсен, тәвәккәл төбә көймә – утырасың да кичәсен ○ 11178
- УТЫРГАН** (13) ■ Утырган жирдән утын кисмиләр ○ 1952 ● 2005; 4253; 5978; 6771; 7075; 8934; 10798; 12296; 12458; 13041; 13282; 16707
- УТЫРГАННЫҢ** (2) ■ Сумалага утырганнның арты сумалага ябышыр ○ 1935 ● 6774
- УТЫРГАНЧЫ** (2) ■ Исерек кеше белән мәждестә утырганчы айнык кеше белән чучка көткәнән артык ○ 9831 ● 13403
- УТЫРГАНЫ** (2) ■ Су янына икмәксез утырганы юк ○ 522 ● 5906
- УТЫРГЫЧ** (1) ■ Ике утыргыч арасында утырып калма ○ 8406
- УТЫРДЫ** (1) ■ Туй килдә капкага, кыз утырды кабага ○ 13291
- УТЫРМА** (4) ■ Югары урын барда түбән утырма ○ 707 ● 1123; 8251; 10905
- УТЫРМАГА** (1) ■ Әбиенә сәлам әйт, бабаң утырмага килсен ○ 15153
- УТЫРМАС** (6) ■ Саескан бер ботақта озақ утырмас ○ 4074 ● 4180; 11681; 11867; 11868; 15188
- УТЫРМАСА** (1) ■ Кодагыый утырмаса, атка жиңел була ○ 14628
- УТЫРМЫЙ** (3) ■ Идел ташымый ком утырмый ○ 387 ● 9301; 9334
- УТЫРСА** (5) ■ Камыш, суда утырса да, бар үләннән элек корый ○ 1280 ● 4180; 13422; 13516; 13869
- УТЫРСАҢ** (6) ■ Киң жирдә тар утырсаң, тар жирдә киң утырырсың ○ 592 ● 6735; 7036 (2); 7037; 10905
- УТЫРТ** (1) ■ Биләнчек башы биш тирәк, билге тек тә ил утырт ○ 4891
- УТЫРТКАН** (2) ■ Агач утырткан ага булган ○ 1653 ● 1706
- УТЫРТКАНДА** (1) ■ Киленен яратмаган каенана аш утыртканда намазга керешер ○ 14621
- УТЫРТМАС** (1) ■ Өрмәгән урынга утыртмас ○ 742
- УТЫРТМЫЙЛАР** (1) ■ Коры табынга кунак утыртмыйлар ○ 10083
- УТЫРТСА** (1) ■ Агачны кем утыртса, жимеш шуныкы ○ 1782
- УТЫРТСАҢ** (2) ■ Дунгызын өстәл артына утыртсаң, аякларын өстәлгә куяр ○ 2895 ● 12579
- УТЫРТТЫМ** (1) ■ Кавын утырттым, гәрәнкә үсте ○ 1631
- УТЫРТУ** (6 | 1) ■ Карама көленә утырту ○ 1771 ● 1994; 7122; 8648; 8846; 10031:5; 10045
- УТЫРТЫЛАР** (1) ■ Малың булса, утырттырлар уртага, малың булмаса, каптырмыйлар шурпа да ○ 7410
- УТЫРУ** (6) ■ Карама көленә утыру ○ 8560 ● 8749; 9780; 11369; 11373; 13321
- УТЫРЫЙК** (1) ■ Кунакны озаттык, инде ашарга утырыйк ○ 10214
- УТЫРЫП** (19) ■ Чулманны чуманга утырып кичмиләр ○ 480 ● 5252; 5377; 6135; 6480; 6577; 6775 (2); 6824; 8333; 8406; 9491; 10634; 12558 (2); 13697; 13858; 15319; 15486
- УТЫРЫР** (14) ■ Безгә дә карга утырыр әле ○ 4010 ● 6840; 8414; 8687; 8925; 9566; 10088; 10186; 10200 (2); 11503; 11660; 12432; 16175
- УТЫРЫРСЫҢ** (3) ■ Киң жирдә тар утырсаң, тар жирдә киң утырырсың ○ 592 ● 6697; 11125
- УТЫРЫШУДАН** (1) ■ Надан белән утырышудан галим белән таш ташу яхшырак ○ 16633
- УТЫ-ЯЛКЫНЫ** (1) ■ Уты-ялкыны бер көн булсын ○ 8535
- УФ** (1) ■ Эшкә булса – уф табаным, ашка булса – китер табагым ○ 6325
- УЧ** (15) ■ Ослан тавы хәтле тау жиңел булды, бер уч туфрак авыр булды ○ 233 ● 267; 1539 (2); 5405; 7050; 7820; 8043; 9368; 9374; 10963 (2); 11050; 12640; 14228
- УЧАГЫ** (2) ■ Казанына күрә учагы, биленә күрә кушагы ○ 8775 ● 13684
- УЧАГЫН** (1) ■ Тинтәккә тиләкә биреп, ярлының учагын боздырыр ○ 11773
- УЧАГЫННАН** (1) ■ Учагыннан ут өзмәс, улын-кызын туйгызмас ○ 14305
- УЧАГЫҢДА** (1) ■ Учагыңда борчагың ○ 1585
- УЧАК** (1) ■ Ялангачка өч уцак та бер киёмне алыштыра алмый ○ 8826
- УЧАККА** (1) ■ Ике уцакка бер кисәү, ике атка бер мичәү ○ 8460
- УЧАКТАН** (1) ■ Усал хатын уцактан чыга ○ 13692
- УЧЕТСЫЗ** (1) ■ Учетсыз оешма – ишексез өй ○ 7989
- УЧЛАГАН** (1) ■ Ике көймә койрыгын учлаган кеше суга китәр ○ 7024
- УЧЛАП** (4) ■ Учлап чәчсәң, йөкләп жыярсың ○ 1458 ● 9370; 9728; 11857
- УЧЛАСА** (1) ■ Уңган кеше кулына туфрак учласа алтын итәр ○ 6529
- УЧТА** (1) ■ Сунуы учта саклап булмый ○ 452

УЧТАН (1) ■ Бер учтан тавыш чыкмый ○ 10914
УЧЫН (1) ■ Саран учын ачканда тешен кысар ○ 11913
УЧЫНА (1) ■ Учына салып, ургына коя ○ 11051
УЧЫННАН (1) ■ Учыннан акканны ялаучы ○ 11052
УЧЫҢА (2) ■ Дустың бирсә ком, аны да учыңа йом ○ 5403 ● 11950
УЧЫҢДА (2) ■ Ананда булса – сорарсың, учыңда булса – яларсың ○ 14233 ● 14432
УЧЫҢНЫ (1) ■ Учыңны язсаң бер бармагыңны бөкмә калдырма ○ 10964
УША (1) ■ Усалга – уша, явызга – бусага ○ 12175
УЫНЫП (1) ■ Сыер бозаулаганга үгез уынып үкөргән ○ 3296
УЫП (1) ■ Бик сикөргән борчаны уып ташлылар ○ 4769
УЯ (1) ■ Өстөгөсен уя, астагысын суя ○ 744
УЯНМАС (1) ■ Думбыра каксаң да уянмас ○ 16451
УЯР (2) ■ Алтын сырга колакны уяр, алтын итек аякны уяр ○ 8762 (2)
УЯСЫ (| 1) ■ Өй салуның нәрсәсе бар, уясы да суясы ○ 8324:2
УЯТМА (1) ■ Йоклаган еланни уятма ○ 4659
УЯУ (2) ■ Дошманга саесканнан сак бул, ябалактан уяу бул ○ 5327 ● 11941

Ү

ҮБӘЛӘР (1) ■ Кем юашны беләләр, тоталар да үбәләр ○ 12139
ҮБӘР (1) ■ Ирене белән үбәр, теле белән өзәр ○ 12801
ҮБӘ-ҮБӘ (1) ■ Эчмәм дигән коеннан өч әйләнеп эчәрсең, кочмам дигән бикәнне үбә-үбә кочарсың ○ 13762
ҮБЕШ (2) ■ Уен да уен, юкә үбеш тә уен ○ 6680 ● 12788
ҮБЕШКӘН (1) ■ Үбешкән дә көлешкән, соңыннан башына уй төшкән ○ 12812
ҮБҮЧӘН (1) ■ Акча керсә, уч табанын үбүчән ○ 7820
ҮГЕЗ (49 | 2) ■ Үгез мөгезле сьерның сөте булмас ○ 3241 ● 3258; 3268–3270; 3276; 3278; 3286; 3290; 3295–3298; 3300–3308; 3309 (2); 3310–3312; 3319; 3323–3325; 3327; 3328; 4092; 4569; 7098; 11144; 11359; 11915; 12066; 12468; 14132; 14263; 14649; 14887; 15493; 15758; 16329; 17047:1; 17077. :1
ҮГЕЗГӘ (7 | 1) ■ Арык үгезгә пычак юк ○ 3283 ● 3284; 3291; 3294; 3299; 3309; 3313; 3624:1
ҮГЕЗДҮЙ (1) ■ Үзенә дигәндә үгездәй көчә бар ○ 12094
ҮГЕЗДӘН (4) ■ Уртак үгездән ялгыз бозау артык ○ 3267 ● 3292; 3305; 3319
ҮГЕЗЕ (5) ■ Берәүгә үгезе кыйбат, берәүгә мөгезе кыйбат ○ 3287 ● 3314; 3321; 3322; 3326
ҮГЕЗЕМ (2) ■ Суда чакта – үгезем, судан чыккач – мөгезем ○ 530 ● 3329
ҮГЕЗЕНӨ (1) ■ Атасына тисәң – баласы сыйрый, үгезенә тисәң – танасы ○ 14368
ҮГЕЗЕН (1) ■ Берәүнең бозавы үлсән дисәң, үзеннең үгезен үләр ○ 3253
ҮГЕЗЛӘР (1) ■ Аларның үгезләре дә бозаулаган вакыт ○ 3320
ҮГЕЗНЕ (6) ■ Булмаган үгезне көтеп бозадан мәхрүм калма ○ 3288 ● 3293; 3315–3317; 3330
ҮГЕЗНЕҢ (4) ■ Бер үгезнең мөгезенә суксаң, мең үгезнең тоягы шакылдар ○ 3285 (2) ● 3289; 3318
ҮГЕТ (8) ■ Үгет белән ут сүнмәс ○ 8547 ● 9834; 11390; 11587; 12335 (2); 12441; 14214
ҮГЕТЕ (1) ■ Хатын үгете хатынга ярый ○ 13733
ҮГЕТЛӘМӘГӘН (1) ■ Кызын үгетләмәгән үкөнөр ○ 13029
ҮГЕТНЕҢ (1) ■ Жәүһәрнең кыйммәте зур, үгетнең кыйммәте юк ○ 329
ҮГИ (24) ■ Кыш – үги ана, яз – үз ана ○ 871 ● 1438; 3197; 5055; 5510; 6241; 10007; 14206; 14207; 14209; 14252–14264; 14802
ҮГИЕ (1) ■ Ирнең үгие юк ○ 13549
ҮГИЛӘГӘН (1) ■ Үгиләгән сарык кебек ○ 3128
ҮЖӘТ (1) ■ Үжәт, күзен бирсә дә, сүзен бирмәс ○ 11966
ҮЖӘТЛЕК (1) ■ Әллә юләрлек, әллә үжәтлек ○ 11776
ҮЗ (370 | 1) ■ Кешегә таш атсаң, үз маңгаңа тияр ○ 132 ● 208; 209; 221; 222; 620; 637; 717; 871; 1025; 1282; 1350; 1351; 1477; 1547; 1658; 1659; 1838; 1839; 1882; 1895; 1921; 2042; 2050; 2117; 2169; 2263; 2284; 2307; 2312; 2318; 2420; 2453; 2648; 2689; 2776; 2881; 2920; 2988; 3091; 3097; 3198; 3226; 3376; 3425; 3426; 3438; 3504; 3608; 3635; 3672–3677; 3749; 3766; 3882–3885; 3888; 3904; 3909; 3916; 3927; 3964; 3977; 3979; 3983; 3997:1; 4031; 4033; 4041; 4048; 4075; 4089; 4093; 4105; 4106 (2); 4157; 4168; 4179; 4216 (2); 4223; 4224; 4264; 4311; 4328; 4381; 4385;

4568; 4576; 4611; 4612 (2); 4655; 4658; 4675; 4684 (3); 4697 (2); 4775; 4832; 4957; 5010; 5011; 5076; 5084–5086; 5114–5120; 5130 (2); 5131; 5146; 5162; 5248; 5249; 5254; 5322; 5339 (2); 5510; 5691; 5794; 5884; 6046; 6076; 6241; 6281; 6293 (2); 6333; 6401; 6407; 6660; 6976; 7113; 7388; 7505; 7546; 7792; 7815; 7840; 8017–8019; 8074–8077; 8209; 8227; 8239; 8269; 8278; 8285; 8345; 8346 (2); 8347–8351; 8352 (3); 8353–8356; 8473; 8548; 8610; 8611; 8755; 8945 (2); 8948; 9021 (2); 9173; 9405–9408; 9415; 9747; 9949; 10008–10011; 10020; 10034; 10060; 10286; 10306; 10318; 10321; 10397; 10400; 10463; 10478; 10528; 10587; 10591; 10592; 10593 (2); 10716; 10804; 10813–10815; 10915; 10926; 10928; 10974–10976; 10999; 11013; 11030; 11154; 11161; 11170; 11221; 11339; 11340; 11346; 11383 (2); 11391; 11398; 11429; 11589; 11592; 11594; 11597; 11647; 11699; 11736; 11743–11745; 11754; 11778; 11838; 11850; 11954; 11995; 11996; 11998; 12002; 12005; 12052–12054; 12074; 12091; 12293; 12459; 12510; 12582; 12610; 12625; 12626; 12627 (2); 12661; 12775; 12789; 12790; 12830; 12837; 12977; 13020; 13351; 13397 (2); 13470; 13517; 13580 (2); 13599; 13647; 13659; 13955; 14092; 14096; 14107; 14177; 14179; 14186–14188; 14206–14209; 14211; 14241; 14244; 14245 (2); 14257; 14264; 14277; 14500; 14576; 14639; 14668; 14671; 14675; 14697–14699; 14700 (2); 14701; 14898; 14906; 14971; 14974; 14975; 15000; 15083; 15199; 15266; 15340; 15341; 15345; 15634; 15657; 15716; 15721; 15742; 15896; 16133; 16245; 16246; 16328–16330; 16376; 16435; 16444; 16445; 16550; 16568 (2); 16595; 16650; 16693; 16786 (2); 16797

ҮЗӨГЕ (3) ■ Кыртышы чергән бүрәнәнән үзәге дә тиз черүчән ○ 1926 ● 4008; 10871

ҮЗӨГЕН (1) ■ Үзем тук, үзәгем ач ○ 9795

ҮЗӨГЕНӨ (1) ■ Кеше баласы тунга төрсән дә тормас, үз балаң үзәгенә тиспән дә китмәс ○ 14188

ҮЗӨГЕННӨН (1 | 2) ■ Балык – башыннан, ат үзәгеннән кортлар ○ 4449:1 ● 4449:2; 4450

ҮЗӨК (1) ■ Кеше баласы – кешән дә тышау, үз балаң – үзәк тә бавыр ○ 14186

ҮЗӨКСЕЗ (2) ■ Вөждансыз кеше үзәксез агач шикелле: үзлегеннән аварга тора ○ 11111 ● 12059

ҮЗӨКТӨ (2) ■ Үзеннеке үзәктә, кешенекә кештәктә ○ 12077 ● 14208

ҮЗӨКТӘН (2) ■ Ятныкы яннан үтәр, үзеннеке үзәктән үтәр ○ 14693 ● 16114

ҮЗӘН (1) ■ Болагы булмаса, үзән дә кибә ○ 353

ҮЗГӘ (4) ■ Көзгә – хал үзгә ○ 893 ● 5397; 8352; 11154

ҮЗГӘГӘ (1) ■ Үзенә буй булмаган үзгәгә жиң булмас ○ 8946

ҮЗГӘДӘ (1) ■ Үзендә юк – үзгәдә юк ○ 7628

ҮЗГӘНӘ (2) ■ Үзеннән үзгәнә әүлия дип белмә ○ 12078 ● 13581

ҮЗГӘРМИ (1) ■ Йоны бик еш коелса да, бүренән холкы үзгәрми ○ 2192

ҮЗГӘРТМИ (1) ■ Бүре, ябагасын койса да, холкын үзгәртми ○ 2167

ҮЗДӘН (1) ■ Яттан күрмә, үздән күр ○ 14696

ҮЗЕ (230 | 2) ■ Һәрнәрсәнән йөзе бар, йөз астында үзе бар, үлчәве бар, саны бар, кирәк булса тагы бар ○ 638 ● 723; 810; 1506; 1812; 1900; 2005; 2012; 2028; 2169; 2360; 2500; 2543; 2593; 2825; 2913; 2941; 3027; 3042; 3134; 3242 (2); 3300; 3340; 3363; 3364 (2); 3426; 3504; 3563; 3625; 3673; 3837; 3872; 3883; 3909; 4062; 4083; 4101; 4105; 4116; 4207; 4215; 4227:1. :1; 4247; 4276; 4525; 4611; 4613; 4645; 4656; 4682; 4690; 4738; 4859; 4927; 4958; 4985; 4993; 5243; 5712 (2); 5736; 5743 (2); 6281; 6402; 6410; 6585; 6614; 6615; 6626 (2); 6630; 6667; 6720; 6803 (2); 6872; 6989; 7196; 7472; 7539; 7760; 7795; 7930; 8147; 8225; 8425; 8427; 8450; 8565; 8588 (2); 8607; 8687; 8716; 8722; 8855; 9038; 9058; 9103; 9382; 9457 (2); 9792; 9793 (2); 9794; 9821; 9828; 9853; 9949; 10197; 10227 (2); 10372 (2); 10400; 10464; 10871; 10915; 11327; 11339; 11341; 11356; 11391–11393; 11394 (2); 11510; 11580 (2); 11647; 11664; 11699; 11731; 11733; 11746; 11747 (2); 11931; 11954; 11964; 11999; 12058; 12090 (2); 12180; 12236; 12302; 12384; 12390 (2); 12391; 12393; 12423; 12510; 12511; 12628; 12662; 12881; 12882; 12920; 12921; 12977; 13076; 13139; 13276; 13282; 13517; 13548; 13602 (2); 13675; 13690; 13788; 13796; 13881; 13904; 13995; 13998; 14093; 14211; 14273; 14357; 14648; 14665 (2); 14744; 14836; 14922; 14974; 14994 (2); 15001; 15002; 15154 (2); 15235; 15282; 15348; 15589; 15634; 15717; 15899; 15935; 15972; 16247; 16331; 16332 (2); 16333–16335; 16342; 16474; 16631; 16635; 16688; 16712; 16713; 16716; 16759; 16858; 17003; 17030 (2); 17032 (2)

үзе → үзеннән-үзе, үзен-үзе

ҮЗЕБЕЗ (2) ■ Без үзәбез төлкече, түлке әдәм көлкесе ○ 2319 ● 12805

ҮЗЕБЕЗГӘ (1) ■ Йодрык үзәбезгә таба борыла ○ 11022

ҮЗЕБЕЗНЕКЕ (1 | 1) ■ Кияү үзәбезнеке, гаеп итмәс ○ 13432 ● 13452:1

ҮЗЕГЕЗДӘН (1) ■ Бездә булмас гаеп, үзәгездән чыкмасын гаеп ○ 12646

ҮЗЕГЕЗНЕ (2) ■ Үзәгезне беләгез, сәндәрәгезгә менәгез ○ 8396 ● 12092

ҮЗЕМ (20) ■ Төлке айткән: «Үзем өчен айтүем түгел, әмма тавыксыз кетәк утка чыксын!» – дигән, ди ○ 2304 ● 2587; 4434; 5281; 6291; 7213; 8021; 8226 (2); 9516; 9795; 10228; 10529; 10594; 12059; 14343; 14585; 16336; 16702; 16834

ҮЗЕМӘ (9) ■ Кактым-суктым кәжәне, таптым үземә бәлане ○ 3069 ● 5115; 6333; 6903; 10526; 11378; 14446; 15000; 16276

ҮЗЕМДӘ (1) ■ Үз акылым үземдә, кеше акылы теземдә ○ 11778

ҮЗЕМНӘН (1) ■ Үз эшләпәм астында үземнән шәп егет юк ○ 12053

ҮЗЕМНЕКЕ (1) ■ Өем үземнеке, димә – өй артында кеше бар ○ 8311

ҮЗЕМНЕҢ (2) ■ Үземнең киленем усал, кызымның биеме усал ○ 13399 ● 14634

ҮЗЕМЧЕ (1) ■ Үземче кеше үлемнән куркыр ○ 12060

ҮЗЕН (47) ■ Түбән жирдә бер түбә үзен тауга санаган ○ 193 ● 325; 1303; 1654; 1737; 2096; 2543; 3059; 3512; 3867; 3901; 3984; 4207; 4594; 4690; 5121; 5387; 5979; 8857; 9190; 9328; 9382; 9840; 10065; 11426; 11451; 11498; 11500; 11622 (2); 11648; 11649; 11703; 11954; 11968; 11986; 11999; 12003; 12061; 12065; 12294; 13015; 14404; 16243; 16294; 16839; 17054

үзен → **үз-үзен**

ҮЗЕНӘ (61 | 1) ■ Тау, бик зур булса да, үзенә кычкырганны яратмый: тавышны кире кайтара ○ 154 ● 1196; 1288; 1715; 1735; 2117; 2721; 2988; 3334; 3678; 3721; 3888; 3910; 3997; :1; 4072 (2); 4126; 4183; 4184; 4430; 4533; 4600; 4655; 4736; 5080; 5384; 5647; 5806; 5836; 7272; 8167; 8397; 8703; 8946; 10020; 10676; 10955; 10980; 11523; 11748; 11752; 12068; 12083 (2); 12094; 12394; 12471; 12595; 12672; 12958; 14096; 14355; 14489; 15987; 16017; 16521; 16635; 16850; 17003; 17050; 17089

үзенә → **үз-үзенә**

ҮЗЕНДӘ (6) ■ Үзендә умач умаган, күршесенә кереп токмач кискән ○ 5282 ● 8078; 9517; 11388; 15036; 16733

ҮЗЕНЕКЕ (1) ■ Мужикның жаны – алланыкы, тәне – патшаныкы, аркасы – боярныкы, шуннан калган азаплары – бар да үзенекә ○ 5858

ҮЗЕНЕКЕН (7) ■ Заман үзенекен ала ○ 811 ● 1494; 7882; 12093; 15267; 15271; 16703

ҮЗЕНЕН (15 | 1) ■ Күк үзенәң ихшылыгын жиргә төшәрә ○ 54 ● 3170; 3985 (2); :2; 3986; 4833; 7879; 9518; 11479; 11853; 12641; 14566; 15782; 16023; 16385

ҮЗЕННӘН (16) ■ Үгезне үзеннән чыгарма ○ 3317 ● 4085; 4518; 4795; 5822; 6552; 7282; 10142; 11738; 12602; 13518; 14737; 14969; 15131; 15691; 16425

ҮЗЕННӘН-ҮЗЕ (2) ■ Карт агач үзеннән-үзе корыр ○ 1686 ● 9246

ҮЗЕН-ҮЗЕ (11) ■ Котырган эт актыгында үзен-үзе тешли, имеш ○ 3501 ● 8007; 11650 (2); 12028; 12062–12067

ҮЗЕНЧӘ (2) ■ Үз казанында үзенчә пешерә ○ 10008 ● 11753

ҮЗЕҢ (105 | 6) ■ Кешегә баз казыма, үзән төшәрсең; казысан, тирәнрәк казы – чыга алмассың ○ 131 ● 397; 398; 489; 970; 1017; 1343; 1477; 1599; 1938; 2455; 2736; 3121; 3122; 3703; 3710; 3803; 4007; 5412; 5596; 5684; 5824; 6337; 6349; 6389; 6560; 6970; 6977; 7394; 7506; 7507; 7813;1; 8054; 8347; 8436 (2); 8549; 8830; 8838 (2); 8839; 8840; 8933; 9409–9411; 10012; 10013; 10273; 10465; 10466; 10478; 10479; 10528; 10717; 10733; 10975; 10976; 11285; 11480; 11655; 11708; 11763; 12000; :1; :2; :3; :4; :5; 12052; 12071; 12072; 12081; 12095; 12194; 12363; 12395 (2); 12659; 12791; 13243; 13244; 13753; 13917; 13978; 14338; 14405; 14539; 14587; 14918; 14924; 14971; 15056; 15340; 15889; 16034; 16036; 16246 (2); 16248–16250; 16337; 16338; 16529; 16689–16691; 16846; 16862; 16882

ҮЗЕНӘ (44) ■ Кояшка балчык атма, пычрагы үзенә төшәр ○ 44 ● 202; 4695; 4902; 4922; 5230; 5345; 6268; 6388; 6390; 8348; 8611; 9951; 10269; 10395; 10480; 10814; 11596; 11755; 11769; 12075; 12076; 12079; 12140–12142; 12356; 12397; 12576; 12661 (2); 12790; 14324; 14381; 14895 (2); 14907; 15380; 15719; 15880; 15976; 16115; 16129; 16848

ҮЗЕНДӘ (6) ■ Үзендә булмаса, күршәндә булсын ○ 5255 ● 5256; 7628; 7878; 16208; 16393

ҮЗЕННӘН (26 | 2) ■ Үзеннән түбәнгә карап шөкер ит, үзеннән югарыга карап фикер ит ○ 695:1 (2) ● 5224; 5342; 5429; 5511; 6937; 9747; 9748; 10813; 10974; 11390; 12007; 12070; 12078; 13185; 13206; 13245 (2); 13423; 14092; 14163; 14210; 14870; 15138; 15139; 16338; 16855

ҮЗЕННЕ (22) ■ Яман агачка асылынганчы, яхшы агач үзенне бассын ○ 1714 ● 3499; 4694; 4746; 5569; 6387; 7705; 8589; 10100; 12001; 12006; 12069–12072; 12396; 13581; 14905; 14992; 15089; 15729; 16251

үзенне → **үз-үзенне**

- ҮЗЕҢНЕКЕ** (18 | 1) ■ Күршең бер сыер теләсән, үзеңнеке ике булыр ○ 5227 ● 5869; 9685; 10397:1; 10398; 12073–12077; 13956 (2); 14253; 14529; 14530; 14693; 14700; 14897; 15341
- ҮЗЕҢНЕКЕН** (6) ■ Күрше капкасын казма, үзеңнекен сындырырлар ○ 5186 ● 5257; 11156; 12009; 12520; 14538
- ҮЗЕҢНЕҢ** (12) ■ Берәүнен бозавы үлсен дисәң, үзеңнен үгеңең үләр ○ 3253 ● 5258; 7270; 8549; 8852; 9281; 9282; 9412; 9635; 10319; 12523; 14694
- ҮЗЛӨРЕ** (4) ■ Үзләре теләгәнә алаплап, үзләре теләмәгәнә калаклар ○ 10014 (2) ● 13258 (2)
- ҮЗЛЕГЕННӨН** (1) ■ Вөждансыз кеше үзәксез ағач шикелле: үзлегеннән аварга тора ○ 11111
- ҮЗ-ҮЗЕН** (4) ■ Яхшы эш үз-үзен мактый ○ 6263 ● 12054; 12055; 16629
- ҮЗ-ҮЗЕНӘ** (1) ■ Үз-үзенә ия булган һөммөгә ия булыр ○ 12056
- ҮЗ-ҮЗЕҢНЕ** (1) ■ Үз-үзеңне мактама, синнән акыллылар да бардыр ○ 12057
- ҮК** (10) ■ Яхшы көн иртәдән үк күренә ○ 997 ● 1260; 4365; 4417; 4650; 7530 (3); 11251; 15027
- ҮКЕН** (2) ■ Алып үкенгәнче, сатып үкен ○ 7854 ● 12635
- ҮКЕНӘ** (1) ■ Ник туганына үкенә ○ 14101
- ҮКЕНГӘН** (1) ■ Яшьлегендә типтергән – картлыгында үкенгән ○ 15115
- ҮКЕНГӘНЧЕ** (1) ■ Алып үкенгәнче, сатып үкен ○ 7854
- ҮКЕНЕП** (2) ■ Үткәнгә үкенеп файда юк ○ 1004 ● 12450
- ҮКЕНЕР** (1) ■ Кызын үгетләмәгән үкәнер ○ 13029
- ҮКЕНЕРСЕН** (2) ■ Сабыр итсәң шатланырсың, ашыксаң үкәнерсең ○ 11889 ● 12814
- ҮКЕНЕЧ** (3) ■ Тол эмәлнең башы көлкенеч, ахыры үкәненч ○ 6139 ● 6673; 7253
- ҮКЕНЕЧЕ** (1) ■ Үлсә дә үкәненче юк, торса да сөнәненче юк ○ 15454
- ҮКЕНЕЧНЕҢ** (2) ■ Ашыгу – үкәненчнән кыз кардәше ○ 11805 ● 11893
- ҮКЕНЕЧСЕЗ** (1) ■ Туй – үпкәсез, үлем үкәненчсез булмый ○ 13303
- ҮКЕНЕЧТӘ** (1) ■ Ялган сөйләмәсәң үкәненчтә булмасың ○ 16154
- ҮКЕНМӘ** (3) ■ Башта эләкмәгән балыкка соңыннан үкәнмә ○ 4481 ● 6272; 6273
- ҮКЕНМӘС** (4) ■ Иртә торган үкәнмәс ○ 828 ● 5014; 6245; 12058
- ҮКЕНМӘССЕН** (1) ■ Аз ашадым дип бервакытта да үкәнмәссең ○ 9526
- ҮКЕНСӘҢ** (1) ■ Үткән эшкә үкәнмә, үкәнсәң дә житкәзмәс ○ 6273
- ҮКЕНҮ** (3) ■ Соңга калган үкәнү файда бирми ○ 941 ● 6274; 11802
- ҮКЕРӘ** (1) ■ Коры елгага су керсә, үкерә дә бакыра ○ 405
- ҮКЕРГӘН** (1) ■ Сыер бозаулаганга үгез уынып үкергән ○ 3296
- ҮКЕРЕП** (2) ■ Үкереп килгән дәүләт кычкырып китәр ○ 7508 ● 14887
- ҮКСЕЗ** (7 | 1) ■ Урак ае – тавыкларның сусыз ае, балаларның үксез ае ○ 958 ● 3271; 14189; 14204:1; 14211; 14212; 14213 (2)
- ҮКСЕЗГӘ** (1 | 1) ■ Үксезгә үгет бирүче күп, урын бирүче юк ○ 14214 ● 14214:1
- ҮКСЕЗНЕҢ** (4) ■ Үксезнең авызы ашка тишә, борыны ташка бәрелер ○ 14215 ● 14216–14218
- ҮКСЕП** (1) ■ Үксеп, үлекне тергезә алмасың ○ 15402
- ҮКТӘМНЕҢ** (1) ■ Үктәмнең аягы күктән ○ 12080
- ҮКЧӘҢ** (1) ■ Үшән ат менсән, ике үкчәң чи булыр ○ 2730
- ҮКЧӘҢӘ** (2) ■ Үз үкчәнә үзәң басмыйсың ○ 10976 ● 15395
- ҮЛ** (6) ■ Бүгән үлгәнче таңда үл ○ 791 ● 6754; 11632; 12806; 16034; 16360
- ҮЛӘ** (20) ■ Көнә беткән көндә үлә ○ 908 ● 2719; 3164; 4078; 4528; 4770; 4993; 5702; 5778; 6423; 7094; 7677; 11173 (2); 15022 (2); 15222; 15310; 15373; 15429
- ҮЛӘКСӘ** (4) ■ Эткә бал сый түгел, үләксә сый ○ 3687 ● 3736; 4043; 4741
- ҮЛӘКСӘГӘ** (2) ■ Карга, ни хәтле югары күтәрелмәсен, барыбер үләксәгә кунар ○ 3976 ● 3981
- ҮЛӘКСӘСЕННӨН** (1) ■ Аюны үтерсән, үләксәсеннән курыкма ○ 2093
- ҮЛӘЛӘР** (1) ■ Ашап үлмиләр, чирләп үләр ○ 9614
- ҮЛӘМ** (6) ■ Үләм дигән кодагый үгез әйдәп барадыр ○ 14649 ● 15312; 15430; 15443; 17076 (2)
- ҮЛӘМ-ҮЛӘМ** (1) ■ Кунак «китәм-китәм» дип сыйлата, хаста «үләм-үләм» дип елата ○ 10111
- ҮЛӘН** (14) ■ Тәгәрәгән ташка үлән үсмәс ○ 192 ● 1005; 1147; 1186; 1295; 1344; 1353; 1354; 1367; 3108; 6270; 7873; 8349; 11799
- ҮЛӘНГӘ** (1) ■ Ку үләнә үрт салу ○ 1356
- ҮЛӘНДӘ** (3) ■ Яшь үләнә арык мал да уйнакый ○ 1337 ● 2153; 3276
- ҮЛӘНЕ** (4) ■ Кары калын кышның үләне калын булыр ○ 1106 ● 1248; 4650; 13863
- ҮЛӘНЛӘ** (4 | 1) ■ Үләнләр жирне үрт алмас ○ 1345 ● 4046; 5980; 17077. :1

- ҮЛЭННЭН** (2) ■ Камыш, суда утырса да, бар үлэннэн элек корый ○ 1280 ● 1368
- ҮЛЭННЕ** (1) ■ Шингэн үлэнне ашаган мал шингэк булыр ○ 1334
- ҮЛЭННЕЦ** (3) ■ Питраудан соң саидугачның теле бета, үлэннец таме бета ○ 931 ● 1299; 1319
- ҮЛӨР** (68) ■ Колан кактан жирәнса, как таба алмый чүлдә үлөр ○ 2229 ● 2290; 2375; 2422; 2713; 3101; 3253; 3295; 3297; 3681; 3757; 3982; 4621; 4717; 4790; 4814; 4868; 4960; 5329; 5544; 5571; 5783; 6380; 6442 (2); 6562 (2); 7130 (2); 7140; 7237; 7320 (2); 7440 (2); 9570; 9642; 9654; 9811; 9822 (2); 10801; 10930; 11069 (2); 11080 (2); 11336 (2); 11712; 12221; 12829 (2); 13084 (2); 13478; 14566 (2); 15166 (2); 15208; 15213; 15342; 15371; 15777; 16008; 16305; 16549
- ҮЛӨРГӨ** (4) ■ Кадерең барда кадэрлән, кадерең беткәч үлөргә эзерлән ○ 11138 ● 14086; 15379; 15456
- ҮЛӨРЛЕК** (2) ■ Ачуның башы жүләрлек, ахыры үкенеп үләрлек ○ 12450 ● 15123
- ҮЛӨРСЕҢ** (3 | 4) ■ Эшләп үлмәссен, чирләп үләрсең ○ 6229 ● 9668; 15777:1, :2, :3, :4; 15875
- ҮЛӘСЕ** (4) ■ Үләсе мал сазга керә ○ 2423 ● 3423; 4344; 4834
- ҮЛӘСЕМ** (2) ■ Бар икән күрәсем, юк икән үләсем ○ 14978 ● 15440
- ҮЛӘСЕМНЕ** (1) ■ Үләсемне белсәм, кәфенемне муеныма урап йөрер идем ○ 15431
- ҮЛӘСЕҢ** (1) ■ Үлемнән курыксаң, тизрәк үләсең ○ 15426
- ҮЛӘСЕҢНЕ** (1) ■ Үләсеңне белсәң, кабер казып куяр идең ○ 15432
- ҮЛГӘН** (60) ■ Идел күрөп сусыз үлгән ○ 509 ● 784; 785; 842; 1060; 1455; 2065; 2066; 2118; 2263; 2995 (2); 3123; 3161; 3243; 3310; 3314; 3343; 3384; 3400; 3418; 3527; 3595; 3939; 3947; 4035; 4067; 4195; 4196; 4382; 4696; 4869; 6709 (2); 7509 (3); 7822; 8777; 9052; 9460; 9731; 9775; 11279; 11313; 11499; 12930; 13317 (2); 13794; 13897; 14460 (2); 14577; 15209; 15382; 15403–15405; 15450
- ҮЛГӘНГӨ** (2) ■ Эт үлгәнгә бүре еламас ○ 3679 ● 15406
- ҮЛГӘНДӨ** (5) ■ Байлык кадерең бөлгәндә, жанның кадерең үлгәндә белерсең ○ 7247 ● 7479; 12196; 14691; 17074
- ҮЛГӘНЕ** (6) ■ Зимагурның үлгәне бер елдан соң билгеле ○ 5799 ● 12878; 13043; 13459; 14403; 15342
- ҮЛГӘНЕМ** (1) ■ Бай булып күргәнем юк, ярлы булып үлгәнем юк ○ 7520
- ҮЛГӘНЕЦ** (3) ■ Яман атны жиккәннән яхшы ат белән үлгәнен артык ○ 2708 ● 5657; 15445
- ҮЛГӘННӘН** (4) ■ Арыслан үлгәннән соң, азу тешен тычканнар кимерә, ди ○ 2051 ● 12629; 15386; 15408
- ҮЛГӘННЕ** (3) ■ Ахмакны өйрәтү – үлгәнне терелтү ○ 11517 ● 15407; 15442
- ҮЛГӘННЕЦ** (1) ■ Ачка үлгәннен куеныннан ипи эзләмә ○ 9563
- ҮЛГӘНЧЕ** (15) ■ Бүген үлгәнче таңда үл ○ 791 ● 5127; 5544; 5657; 6462; 6754; 10813; 12882; 13402; 13548; 13673; 15027; 15177 (2); 16034
- ҮЛГӘЧ** (7 | 1) ■ «Кояш, баерсың да баерсың, мин үлгәч баерсың» ○ 94 ● 1704:1; 2198; 4614; 5419; 6998; 15385; 16908
- ҮЛДЕ** (8) ■ «Яман үлдә» дисәләр – ышан, «яманлыгын куйды» дисәләр – ышанма ○ 12238 ● 13076; 14333; 14337; 14420 (2); 14594; 16752
- ҮЛЕ** (6) ■ Үле бүренең башы белән тере атаңны куркытма ○ 2210 ● 3335; 15409–15411; 15447
- ҮЛЕГӨ** (1) ■ Үлегә дә мал кирәк, терегә дә мал кирәк ○ 7510
- ҮЛЕГЕ** (1) ■ Арысланның үлеге – тычканның тереге ○ 2060
- ҮЛЕДӨ** (1) ■ Ыру-туган бер үледә, бер тередә ○ 14525
- ҮЛЕК** (7) ■ Туйга да шул этәч башын өзәләр, үлек ашына да ○ 4377 ● 6416; 10463; 12933; 15412; 16548; 17031
- ҮЛЕККӨ** (1) ■ Үлеккә гүр табылып, тереккә өй табылып ○ 15413
- ҮЛЕКЛӨР** (1) ■ Исерекләр арасында аек – үлекләр арасында терек кебектер ○ 9835
- ҮЛЕКЛЕ** (1 | 1) ■ Үләнле жирдә үгез симерә, үлекле жирдә мулла симерә ○ 17077 ● 17077:1
- ҮЛЕКНЕ** (1) ■ Үксеп, үлекне тергезә алмассың ○ 15402
- ҮЛЕКТӨН** (1) ■ Мулла теректән дә ала, үлектән дә ала ○ 17025
- ҮЛЕМ** (43 | 3) ■ Киеккә үлем сәгатә житсә, туп-туры аучыга чабар ○ 2017 ● 3420; 4474; 4991, :2; 5122; 5345; 5646; 5837; 5986, :1, :2; 6649; 6656; 7360; 7626; 8183; 11095; 12215; 12256; 12342; 13303; 15055; 15168; 15176; 15368; 15369; 15380; 15390; 15391; 15414–15421; 15422 (2); 15423; 15424; 15430; 15444; 15451; 17011
- ҮЛЕМГӨ** (2) ■ Корт, белә торып үлемгә барса да, дошманын чакмый калмый ○ 4732 ● 12869

- ҮЛЕМДӨ** (1) ■ Батыр даны ил телендө, куркак уе гел үлемдө ○ 11085
- ҮЛЕМЕ** (12) ■ Агач үлеме балтадан ○ 1881 ● 2544; 2993; 3114; 5857 (2); 9706; 11936; 12610; 13558 (2); 15279
- ҮЛЕМНЭН** (9) ■ Курку үлемнэн коткармый ○ 11179 ● 11270; 11290; 11306; 12060; 12528; 15389; 15425; 15426
- ҮЛЕМНЕ** (1) ■ Дус күнелне күтәрә, мал үлемне күтәрә ○ 5370
- ҮЛЕНЕҢ** (1) ■ Теренең өн таны, үленең каберен бел ○ 15387
- ҮЛЕП** (9) ■ Атым ач торырга өйрәнгәч кенә үлеп китте ○ 2601 ● 9759; 15055; 15403; 15436; 15441; 15448; 15452; 17076
- ҮЛЕШ** (1) ■ Ул эш булса, үлеш була ○ 6312
- ҮЛЕШМӘ** (1) ■ Өләшкәнче үлешмә ○ 8206
- ҮЛИЕМ** (1) ■ Хаста бул минем өчен, үлием сиңең өчен ○ 15362
- ҮЛМӨК** (2) ■ Байга бөлмәк әжәл, фәкыйрьгә үлмәк әжәл ○ 7205 ● 15384
- ҮЛМӨС** (30) ■ Яз үлмәсә, көз үлмәс ○ 985 ● 1019; 1250; 1279 (2); 2762; 3219; 4168; 4525; 4758; 4868; 4946; 5083; 5850; 5984; 6212; 6421; 6424; 7137 (2); 9519; 9787; 11569; 13452; 14148 (2); 14237; 15208; 16669; 16781
- ҮЛМӨСӨ** (3) ■ Яз үлмәсә, көз үлмәс ○ 985 ● 5984; 9404
- ҮЛМӨСӨҢ** (2) ■ Үлмәсәң, әллә ниләр күрерсең ○ 15453 ● 15455
- ҮЛМӨСЕН** (1) ■ Урта юлда арбаң сынмасын, урта яшьтә хатының үлмәсен ○ 13691
- ҮЛМӨССЕН** (5) ■ Илдә булса – үлмәссен, илсез көн күрмәссен ○ 4965 ● 6229; 9591; 9604; 15456
- ҮЛМИ** (19) ■ Кибан астында тычкан үлми ○ 3402 ● 3810; 4050; 4078; 4167; 4426; 4645; 4656; 4680; 4955; 6023; 6423; 12391; 12610; 13519; 15222; 15311; 15372; 15427
- ҮЛМИЛӘР** (2) ■ Ашап үлмиләр, чирләп үлеләр ○ 9614 ● 15058
- ҮЛМИЧӨ** (1) ■ Әдәм үлмичә ризыгы төкәнмәс ○ 9396
- ҮЛСӨ** (39 | 2) ■ Ат үлсә, ияре калыр ○ 2545 ● 2887; 3328; 3680; 4525; 4613; 4656; 4859 (2); 4985 (2); 7098; 12302; 12390 (2); 12391; 13451 (2); 13519; 13600; 13769 (2); 13801; 14391 (2); 14466 (2); 14560 (2); 15454; 15884; 16506 (2); 16548; 16999; 17008 (2); 17066 (2); :1 (2)
- ҮЛСӨЛӘР** (1) ■ Атаң-анаң барда хөрмәт ит, үлсөләр зиярәт ит ○ 14429
- ҮЛСӨМ** (2) ■ Балык әйтә, ди: «Үлсәм дә коры жирдә ятмам», – дип ○ 4460 ● 15443
- ҮЛСӨҢ** (5 | 1) ■ Асылыңсаң агачның асылына асылын, үлсәң дә ерактан күренеп торырлык булсын ○ 1661:1 ● 8292; 14433; 15388; 15428; 15455
- ҮЛСЕН** (5) ■ Берәүнең бозавы үлсән дисән, үзеннең үгеңең үләр ○ 3253 ● 6643; 12882; 13548; 16999
- ҮЛҮ** (9) ■ Балга батып үлү чебенгә куркыныч түгел ○ 4761 ● 5599; 5638; 12562; 13460; 13957; 14414 (3)
- ҮЛҮГӘ** (2) ■ Бер үлүгә карт үлә, бер үлүгә яшь үлә ○ 15022 (2)
- ҮЛҮДӘН** (1) ■ Мич башында үлүдән сугышта үлү артык ○ 5599
- ҮЛҮЧЕНЕҢ** (1) ■ Үлүченең көне житмәсә, үтерүченең кулы житмәс ○ 15433
- ҮЛЧӨ** (3) ■ Жиде тапкыр үлчә, бер тапкыр кис ○ 8015 ● 8727; 16039
- ҮЛЧӨВЕ** (3) ■ Һәрнәрсәнең йөзө бар, йөз астында үзө бар, үлчөвө бар, саны бар, кирәк булса тагы бар ○ 638 ● 1534; 3910
- ҮЛЧӨВЕНӘ** (1) ■ Закон кирпеч калыбы: һәркемне үз үлчөвенә суга ○ 5794
- ҮЛЧӨВЕЧ** (4) ■ Искегә яна үлчөвеч, яманга яхшы үлчөвеч ○ 577 (2) ● 12130 (2)
- ҮЛЧӨМӘ** (1) ■ Үз аршының белән үлчәмә ○ 8074
- ҮЛЧӨМИЛӘР** (1) ■ Диңгезне аршин белән үлчәмиләр ○ 370
- ҮЛЧӨМИЧӨ** (| 1) ■ Үлчәмичә сөйләсәң, авырмый үләрсең ○ 15777:4
- ҮЛЧӘНМИ** (1) ■ Акыл буй белән үлчәнми ○ 11408
- ҮЛЧӘП** (4) ■ Атны камытка үлчәп алмыйлар, камытны атка үлчәп алалар ○ 2562 (2) ● 15984; 16037
- ҮЛЧӘР** (1) ■ Оста сатучы тартып үлчәр ○ 7946
- ҮЛЧӘРГӘ** (1) ■ Акыллының акылын үлчәргә акыл кирәк ○ 11464
- ҮЛЧӘҮ** (2) ■ Кешенең акылын үлчи торган үлчәү – аның эше ○ 6080 ● 9359
- ҮЛЧӘҮСЕЗ** (1) ■ Үлчәүсез чабага да тукый алмассың ○ 9072
- ҮЛЧИ** (2) ■ Кешенең акылын үлчи торган үлчәү – аның эше ○ 6080 ● 8018
- ҮЛЧИЛӘР** (3) ■ Гауһарне мыскаллап үлчиләр ○ 282 ● 569; 15511

- ҮНӨРЕ** (1) ■ Үнөре үргө тарта, арт саны түнгө тарта ○ 745
ҮНӨРСЕЗ (1) ■ Үнөрсөз этнең койрыгы озын була ○ 3767
ҮҢӨЧЕЦННН (1) ■ Үңөчөцннн күмөч кисәрмен ○ 10873
ҮҢГӨРЕР (1) ■ Явым белән жир күгәрер, акча белән ир үңгәрер ○ 7814
ҮП (1) ■ Үп алмасын, хәтере калмасын ○ 12813
ҮПКӘ (11) ■ Иртәгәге койрыктан бүгенге үпкә артык ○ 837 ● 7914; 8193; 9235 (2); 9236; 9346; 12608; 12630; 12631; 12649
ҮПКӘ-БАВЫРЫҢНЫ (1) ■ Туйга барсаң, үпкә-бавырыңны өйдә калдыр ○ 13313
ҮПКӘГӘ (2) ■ Ит тапмаган үпкәгә кинәнгән ○ 9240 ● 9411
ҮПКӘДӘ (1 | 1) ■ Авызың үпкәдә булса, кулың тоткада булсын ○ 12409 ● 12409:1
ҮПКӘЛӘГӘН (3) ■ Куян тауга үпкәләгән, тауның исендә дә юк ○ 2256 ● 12632; 14321
ҮПКӘЛӘГӘННЕЦ (2) ■ Үпкәләгәннең өлөшө татлы булыр ○ 12633 ● 12634
ҮПКӘЛӘМӘ (5) ■ Үзөң сарык булгач, көтүчөң Сарбай булганга үпкәләмә ○ 3121 ● 10012; 10538; 10658; 12814
ҮПКӘЛӘП (3) ■ Мыекка үпкәләп йөргәндә сакал чыкты ○ 10297 ● 13371 (2)
ҮПКӘЛӘР (1) ■ Эт үпкәләр, иясе белмәс ○ 3682
ҮПКӘЛӘСӘ (1) ■ Дус үпкәләсә, дошман кинәнер ○ 5376
ҮПКӘЛӘСӘҢ (1) ■ Үпкәләсәң үкән дә кайт ○ 12635
ҮПКӘЛӘҮ (1) ■ Үпкәләүгә каршы үпкәләү – янган утка утын ташлау белән бер ○ 12636
ҮПКӘЛӘҮГӘ (1) ■ Үпкәләүгә каршы үпкәләү – янган утка утын ташлау белән бер ○ 12636
ҮПКӘН (1) ■ Толлың ирене чабырса да, «шайтан үпкән» диерләр ○ 13685
ҮПКӘНГӘ (1) ■ Үпкәләмә үпкәнгә, үкәнерсең гомер үткәнгә ○ 12814
ҮПКӘНЕ (2) ■ Үпкәне күпме кайнатсаң да, өрсөсө чыкмас ○ 9413 ● 12637
ҮПКӘН-КОЧКАН (1) ■ Үпкән-кочкан жылга очкан ○ 12792
ҮПКӘҢНЕ (2) ■ Өеңә килгәндә өйдәй үпкәңне әйтмә ○ 8318 ● 12615
ҮПКӘСӘ (5) ■ Этнең үпкәсә озакка бармас ○ 3737 ● 10607; 12603; 12638; 14218
ҮПКӘСӘЗ (3) ■ Туй үпкәсез булмас ○ 13302 ● 13303; 15416
ҮПКӘГӘННЕН (1) ■ Үпкәләгәннең үпкәсен эттән кыеп алып булмый ○ 12634
ҮПКӘЧӘН (1) ■ Кыз үпкәчән булса, калым малы күп була ○ 13273
ҮПКӘЧӘННЕЦ (1) ■ Үпкәчәннең үпкәсә үсәр ○ 12638
ҮПСӘ (1) ■ Дәртсез, үпсә, тешләп өзәр, ди ○ 12698
ҮПСЕН (1) ■ «Ирең булса «чалт» итеп суксын, «чут» итеп үпсен!» – дип әйтте, ди, бер хагын ○ 13855
ҮПТЕ (1) ■ «Гомерем үпте, ирем бер үпте, аны да каенанам күрөп мине сүктө», – дип әйткән бер хагын ○ 14596
ҮРӘ (9) ■ Кәжә, жаны чыкса да, койрыгын үрә тотар ○ 3043 ● 9066; 9193; 10368; 10371; 10495; 10996; 12922; 15429
ҮРӘЛЕ (2) ■ Бер карасаң үрәле, икенче карасаң шүрәле ○ 9447 ● 16803
ҮРӘСЕ (1) ■ Гуриначасы биеккә карама, үрәсе сыек ○ 8364
ҮРӘЧӘСӘЗ (1) ■ Үги ана – үрәчәсез арба ○ 14259
ҮРГӘ (8) ■ Тау астына көлөп чаба, үргә таба елап менә ○ 234 ● 745; 2704; 4321; 6425; 10007; 12655; 14258
ҮРГӘН (2) ■ Кычыткан чыпчыгы: «Үз өем, үз илем!» – дип сайрый икән. Моның өе кайда дип карап торсалар, кычыткан арасында кычыткан ефөгәннән үргән оясына кереп киткәнән күргәннәр ○ 4216 ● 9078
ҮРДӘ (2) ■ Чыгымчы ат үрдә туктый ○ 2696 ● 16336
ҮРДӘГЕ (2) ■ Күрше авылының күркәсә – үз авылыңның үрдәге ○ 4264 ● 4433
ҮРДӘГЕМ (1) ■ Үзем тук, үрдәгем ач ○ 4434
ҮРДӘГЕН (1) ■ Берәүнең үрдәген ашасаң, казыңның аягыңнан тотып тор ○ 4404
ҮРДӘГЕНӘ (1) ■ Үрдәгенә каз кую ○ 4435
ҮРДӘК (45 | 2) ■ Сулы жирдә үрдәк бакылдый ○ 450 ● 2010; 4239 (2); 4240; 4248; 4396–4400; 4402; 4403; 4406–4410; 4412; 4414–4432; 4436; 8204:1, :2; 8207; 8210; 10092; 10205; 12481; 15011
ҮРДӘККӘ (3 | 1) ■ Аткаң саен үрдәккә тими ○ 4401 ● 4405, :1; 10215
ҮРДӘКНЕ (1) ■ Каз үрдәкне талый, үрдәк тавыкны талый ○ 4248
ҮРЕЛӘ (2) ■ Тук башак аска иелә, буш башак өскә үрелә ○ 1454 ● 9062
ҮРЕЛӘСЕ (1) ■ Озынның бөгөләсә килми, кысканың үреләсә килми ○ 10794

- ҮРЕЛЕП** (2) ■ Белмәгән эшкә үрелмә, үрелеп тозакка эленмә ○ 6342 ● 9058
ҮРЕЛИМӘ (4) ■ Чүмәлә көенә кибәнгә үрелмә ○ 1330 ● 6342; 8209; 10289
ҮРЕЛИМИ (1) ■ Коры сүздән читән үрелми ○ 15909
ҮРЛӘВЕЧ (1) ■ Ир тиргәвеч булса, хатын үрләвеч була ○ 13836
ҮРЛӘГӘН (3) ■ Бик югары үрләгән балык чышмәгә эләгер ○ 4484 ● 4530; 12922
ҮРМӘ (1) ■ Үрмә, мине күрмә ○ 1236
ҮРМӘКҮЧ (2) ■ Үрмәкүч тозагына үрдәк эләкмәс ○ 4431 ● 4750
ҮРМӘКҮЧКӘ (1) ■ Үрмәкүчкә дә чебен ауларга тозак кирәк ○ 4835
ҮРМӘКЧЕДӘН (1) ■ Үрмәкчедән күрмәкче ○ 4857
ҮРМӘЛӘМӘ (1) ■ Артыңны уйламыйча югары үрмәләмә: егылып төшсәң, башың ярылыр ○ 679
ҮРМӘЛӘП (2) ■ Йөгәргәнче үрмәләп йөрәргә өйрән ○ 6765 ● 13933
ҮРМӘЛӘҮ (1) ■ Иелгән агачка үрмәләү жиңел ○ 1682
ҮРМӘЛИ (1) ■ Балактагы бет башка үрмәли ○ 4760
ҮРМӘЛИЛӘР (2) ■ Югарыга үрмәлиләр, түбәнгә тәгәриләр ○ 712 ● 11311
ҮРМИЛӘР (2) ■ Тумаган тайга нукта үрмиләр ○ 2863 ● 8635
ҮРНӘК (3) ■ Югарыга карап үрнәк ал, түбәнгә карап гыйбрәт ал ○ 711 ● 1006; 12348
ҮРНӘККӘ (1) ■ Берәү бар: күрмәккә бар, үрнәккә юк; берәү бар: алмакка бар, бирмәккә юк ○ 8109
ҮРТ (5) ■ Су эчендә үрт булмас ○ 437 ● 1262; 1284; 1345; 1356
ҮРТӘП (1) ■ Саескан, кеше йөрүен үртәп, үз йөрүен оныткан ○ 4075
ҮРТӘСӘҢ (1) ■ Үле малы үртәсәң дә үрчемәс ○ 15409
ҮРҮ (1) ■ Суган бавын үрү ○ 1637
ҮРҮНЕҢ (1) ■ Чабата үрүнең дә рәте бар ○ 9061
ҮРЧЕМӘС (3) ■ Уты сүнмәс, эше үрчемәс ○ 6313 ● 8585; 15409
ҮРЧЕМЛЕ (1) ■ Күмәк эш үрчемле булыр ○ 6102
ҮРЧИ (4) ■ Тыныч күлдә женнәр күп үрчи ○ 475 ● 830 (2); 16730
ҮСӘ (24 | 1) ■ Чәчәк чүплек башында да үсә ○ 1327 ● 1347; 1564; 1597; 1677; 1703:1; 1914; 3094; 3108; 3754; 4447; 5918; 6607; 7692; 7794; 8998; 11222; 11424 (2); 11731; 11800; 13009; 13932; 13998; 14393
ҮСӘР (24 | 1) ■ Жиргә төшкән үсәр, түшәккә төшкән үчәр ○ 1482 ● 1704:1; 1710; 1746 (2); 2349 (2); 2370; 2406; 2642; 3449; 4650; 4669; 5123; 6474; 8274; 10263; 11533; 11576; 11749; 12638; 12975; 13230; 14556 (2)
ҮСӘСЕ (1) ■ Үсәсе чәчәк таптауда да үсә ○ 1347
ҮСЕМЛЕКНЕҢ (1) ■ Үсемлекнең тереклеге су белән ○ 1346
ҮСЕП (6) ■ Кәкрә үсеп картайган агачны төз итеп булмый ○ 1696 ● 7121; 8140; 8607; 10460; 14599
ҮСКӘН (22) ■ Үткәндәге сүткән – өстенә үлән үскән ○ 1005 ● 1276; 1307; 1469; 1560; 1741; 1774; 1786; 1851 (2); 2846; 3268; 3475; 3529; 4345; 6230; 6270; 8640; 11732; 14189; 15836; 16202
үскән → туған-үскән
ҮСКӘЧ (2) ■ Күгәрчен баласы, күрескөз булса да, үскәч күгәрчен була, ди ○ 4049 ● 13936
ҮСМӘГӘН (3) ■ Үсмәгән бодайга үтмәгән урак ○ 1572 ● 1878; 2243
ҮСМӘДЕМ (1) ■ Кыз булып үсмәдем, килән булып төшмәдем ○ 13112
ҮСМӘС (9 | 1) ■ Тәгәрәгән ташка үлән үсмәс ○ 192 ● 1342; 1400; 1462:3; 1731; 2404; 3206; 7873; 11919; 13563
ҮСМӘСЕН (1) ■ «Мин үлгәч, сарык үсмәсен», – дигән бүре ○ 2198
ҮСМИ (9 | 1) ■ Тозлы жирдә чүп үсми ○ 185 ● 1270; 1295; 1462; :2; 1758; 7659; 10919; 11405; 11414
ҮСМИДЕР (1) ■ Чыксыз үлән үсмидер ○ 1147
ҮССӘ (13) ■ Кызыл кар яуса, куяңга койрык үсса ○ 1219 ● 1646; 1652; 2275; 8997; 8998; 11919; 12955 (2); 14126 (2); 14164 (2)
ҮССЕН (3) ■ Ыгыр-шыгыр көн үтсән, байның күңеле үссен ○ 5999 ● 14169 (2)
ҮСТЕ (1) ■ Кавын утырттым, гәрәнкә үсте ○ 1631
ҮСТЕР (2 | 1) ■ Үстер карганы, күзеңне уйсын ○ 3987:1 ● 10756; 13958
ҮСТЕРӘ (4) ■ Сарык йон үстерә, саран акча жыя ○ 11927 ● 13943; 16658 (2)
ҮСТЕРӘСЕН (1) ■ Кыз баланы кеше бәхете өчен үстерәсән ○ 12980
ҮСТЕРГӘН (1) ■ Урман үстергән ачылык күрмәс ○ 1863
ҮСТЕРГӘНЧЕ (1) ■ Буй үстергәнче акыл үстер ○ 10756
ҮСТЕРЕП (1) ■ Кәжә кыйнап кәбестә үстөрөп булмый ○ 3032

- УСТЕРЕР** (3) ■ Таза орлык таза иген үстерер, начар орлык кырга чүп-чар тутурыр ○ 1444
● 4755; 9231
- УСТЕРЕРГӨ** (1) ■ Агачны үстерергө илле ел, кисэргө биш минут кирәк ○ 1663
- УСТЕРМӘС** (1) ■ Ит итне үстерер, май итне үстермәс ○ 9231
- УСТЕРМИЛӘР** (2) ■ Юлар белән исәрне чөчөп үстермиләр ○ 11709 ● 11731
- УСТЕРСӨН** (3) ■ Карга үстерсән, күзен чукыр ○ 3987 ● 13958; 14051
- УСТЕРҮ** (5) ■ Ташта борчак үстерү ○ 1584 ● 1796; 13950 (2); 14134
- УСУ** (2) ■ Йөрәк игенә ябышып үсү ○ 11368 ● 11370
- УТ** (7) ■ Атта үт юк, кошта сөт юк ○ 2581 ● 2686 (2); 2797; 3748; 5881; 16861
- УТӨ** (29) ■ Заман үтми, гомер үтә ○ 812 ● 930; 934; 1007; 1174; 6774 (2); 8380; 8843; 9299; 9595; 11749; 11965 (2); 12407; 13004; 13884 (2); 14470 (2); 14522; 14726 (2); 14746 (2); 14758; 14787; 15033; 15110
- УТӨР** (26 | 1) ■ Артка калган болыт яумый үтөр ○ 1071 ● 1148; 1149; 1160; 1190; 4068; 4127; 4756; 5184; 5593; 5798; 6272; 6545; 7166:1; 8188 (2); 8671; 11171; 12651; 13905; 14693 (2); 15118; 16009 (2); 16114; 16655
- УТӨР-КИТӨР** (1) ■ Бу дөньялар үтөр-китөр, татулыкка ни житөр ○ 5561
- УТӨРЛЕК** (3) ■ Чепен дә үтәрлек түгел ○ 4852 ● 8746; 10864
- УТӨРСЕН** (2) ■ Атласан – тау кыясы аша үтөрсен, утырсаң – таудан тәгәрәрсен ○ 6735 ● 6807
- УТӨСЕ** (1) ■ Олы баш белән ырыктан үтәсе кыен ○ 10298
- УТӨСЕННӨН** (1) ■ Үтәсеннөн көн күрәнә ○ 10872
- УТӨҮ** (1) ■ Бурычны үтәү – үзе бурыч ○ 8147
- УТӨЛӨ** (1) ■ Адым-адым атласаң, озын юл да үтөлә; тамчы-тамчы тамласа, каты таш та тишелә ○ 6725
- УТӨМЛЕ** (1) ■ Кара товар үтөмлө, кара кеше сөйкөмлө ○ 10674
- УТӨН** (1) ■ Үги инәйнең үтөн ал ○ 14262
- УТӨНГӨНЧЕ** (1) ■ Гафу үтөнгөнчө ызгышмау яхшырак ○ 15830
- УТӨНҮГӨ** (1) ■ Гафу үтөнүгә караганда гаебең булмау яхшы ○ 12493
- УТӨП** (3) ■ Урманны үтөп, утын күрмөгән ○ 1997 ● 7389; 14382
- УТӨР** (1) ■ Дошманни шикәр белән үтөр ○ 5332
- УТӨРӨ** (11 | 2) ■ Атып бүрө үтөрә ○ 2220 ● 2569; 2995 (2); 3516; 4806; 5037; 13558:1, :1; 14082; 15891; 16113; 16335
- УТӨРӨЛӨР** (1) ■ Агулы елан өчен агусыз тузбаш еланни үтөрөлөр ○ 4549
- УТӨРӨСЕ** (1) ■ Этне үтөрәсе булганда «котырган» диләр ○ 3711
- УТӨРГӨН** (3) ■ Көч сыныйм дип кеше үтөргән ○ 10838 ● 13778; 15653
- УТӨРГӨННЕ** (1) ■ Атасын үтөргөнне олан онытмас, койрыгын кискөнне елан онытмас ○ 14366
- УТӨРЕК** (2) ■ Үтөрөк кешенең дөрөс сүзенә дә ышанма ○ 16253 ● 16254
- УТӨРЕКЧЕ** (1) ■ Үтөрөкчө кешенең чын сүзе заигъ булыр ○ 16255
- УТӨРЕП** (1) ■ Еланни аждаһага әйләнгәнчө үтөрөп кал ○ 4626
- УТӨРЕР** (13) ■ Ат менмөгән ат менсә чаба-чаба үтөрер, тун күрмөгән тун күрсә кага-кага туздырыр ○ 2507 ● 2635; 4804; 4894; 5701; 6186; 6460; 6517; 14926; 15758; 15987; 16130; 16242
- УТӨРЕРГӨ** (2) ■ Ат куркытырга тибә, тай үтөргә тибә ○ 2504 ● 4632
- УТӨРМӨ** (1) ■ «Алла» дигәч тә, «бирде»сен айткәнчө орып үтөрмә ○ 16840
- УТӨРМӨГӨН** (1) ■ Үтөрмөгән аюның тиресен тунамыйлар ○ 2108
- УТӨРМӘС** (4) ■ Аюны үтөрмәс борын тиресен сатмыйлар ○ 2092 ● 6181; 14386; 14699
- УТӨРМИ** (2) ■ Бер ук ике кешенә үтөрми ○ 5558 ● 16335
- УТӨРМИЛӨР** (1) ■ Йоклаган еланни үтөрмилөр ○ 4660
- УТӨРСӨ** (3) ■ Этне кем үтөрсә, тиресен шул туный ○ 3704 ● 4627; 16113
- УТӨРСӨН** (4) ■ Аюны үтөрсәң, үлөксәсеннөн курыкма ○ 2093 ● 4270; 4615; 11933
- УТӨРСЕН** (1) ■ Үзен-үзе белмәгәнне үгез сөзеп үтөрсен ○ 12066
- УТӨРҮ** (2) ■ Мал бетерү – бет үтөрү, мал табу – борча тогу ○ 7378 ● 7959
- УТӨРҮЧЕНЕҢ** (1) ■ Үлүчненең көнө житмәсә, үтөрүчненең кулы житмәс ○ 15433
- УТӨЧКӨ** (1) ■ Үтөчкә алган атка менгән тиз төшөр ○ 8211
- УТИ** (1) ■ Антны бирә дә бел, үти дә бел ○ 12421
- УТКӨН** (23) ■ Ай үткән соң көн сана, ел үткән соң ай сана ○ 751 (2) ● 786; 857; 1002; 1003; 1175; 3385; 6269; 6270 (2); 6271–6275; 9340; 14755–14757; 15361; 15869 (2)

- УТКЭНГЭ** (2) ■ Уткэнгэ үкенеп файда юк ○ 1004 ● 12814
УТКЭНДЭ (1) ■ Уткэндэ аша, килешкэндэ ки ○ 8841
УТКЭНДЭГЭ (1) ■ Уткэндэге сүткэн – өстенэ үлэн үскэн ○ 1005
УТКЭНЕН (1) ■ Ир, картайса, үткэнен сөйлэр; эт, картайса, койрыгын сөйрэр ○ 13492
УТКЭНЕНЦ (1) ■ Дуңгыз белэн талашканчы, тамырлык жирден урап үткэнен хэерлерэк ○ 2878
УТКЭННӨРДӨН (1) ■ Уткэннөрдөн гыйбрэт ал, килчөккө үрнэк бул ○ 1006
УТКЭННЕ (1) ■ Тычкан теше үткэнне кимерер ○ 3415
УТКЭННЕЦ (2) ■ Энэсе үткэннең жебе үтэр, бүлөгө үткэннең сүзе үтэр ○ 8188 (2)
УТКЭНЧЕ (2) ■ Яманның күпереннэн үткэнче ярдан оч ○ 12292 ● 16552
УТКӘРӘ (1) ■ Димче сирэк иләктән үтмөгәнне бүре күздән үткәрә ○ 13153
УТКӘРМӘ (2) ■ Гомер кыска – үткәрмә бушка ○ 14711 ● 16711
УТКӘРҮ (3) ■ Энә күзеннән үткәрү ○ 8745 ● 10040; 10477
УТКӘРҮДӨН (1) ■ Ахмакка сүз тынлату дөяне чокырдан үткәрүдән дә кыен ○ 11514
УТКӘЧ (4) ■ Янгыр үткәч, артыннан ябынча белән йөгермиләр ○ 1166 ● 1807; 6182; 8815
УТКЕЛСЕЗ (2) ■ Ашусыз булса – таудан биз, үткелсез булса – судан биз ○ 111 ● 5811
УТКЕН (16 | 1) ■ Төннең колагы йөз дә бер, йөз дә бере дә бик үткен була, ди ○ 955 ● 1973; 3928; 5685; 9949; 10015; 10501; 13479; 15463; 15545; :1; 15654 (2); 16083; 16254; 16654 (2)
УТКЕНРӘК (1) ■ Бурычка бирүченең хәтерә алучыныкына караганда үткенрәк була ○ 8145
УТЛӘРСЕЦ (1) ■ Утмөгәнне ашасан үтләрсең ○ 9749
УТМӘ (1) ■ Сыналмаган атның артыннан үтмә ○ 2681
УТМӘГӘН (2) ■ Үсмөгән бодайга үтмөгән урак ○ 1572 ● 6778
УТМӘГӘННЕ (3) ■ Утмөгәнне ашасан үтләрсең ○ 9749 ● 10040; 13153
УТМӘДЕ (1) ■ Олы телдән үтмәде, кече телгә житмәде ○ 15666
УТМӘС (10) ■ Кырык ел янгыр яуса да, мәрмәр ташка су үтмәс ○ 140 ● 1974; 2006; 8014; 9934; 10016; 10017; 13779; 15972; 16114
УТМӘСӘ (2) ■ Кәйләм үтмәсә, хәйләм үтәр ○ 12651 ● 13905
УТМӘСӘМ (1) ■ Кәжә: «Бакча буснан үтмәсәм, тамагым туймый», – дип әйтә, ди ○ 3022
УТМӘСЕН (1) ■ Аса-көсә айбатакка жил-көн үтмәсен ○ 1208
УТМӘСНЕ (1) ■ Утмәснә беләмә, булмасны сөйләмә ○ 16252
УТМИ (15) ■ Араларыннан су да утми ○ 496 ● 812; 1207; 4585; 5111; 6202; 6361; 8382; 8714; 9179; 9713; 9762; 9766; 9770; 10184
УТСӘ (2) ■ Заманы үтсә, таш киленең дә төбе төшә ○ 9894 ● 15118
УТСЕН (2) ■ Ыгыр-шыгыр көн үтсен, байның күңеле үссен ○ 5999 ● 6318
УТСЕНГӘ (1) ■ «Көн үтсен»гә эшләмә, «булсын»га эшлә ○ 6097
УТТЕ (4) ■ Вақытың үтте – бәхетең китте ○ 803 ● 932; 1824; 14596
УТТЕМ (1) ■ Йөзгә життем – йөзектән үттем ○ 15037
УТУ (1) ■ Күперне күп үтү ○ 6896
УТҮК (1) ■ Тегүче боза, үтүк төзәтә ○ 8704
ҮЧ (8) ■ Суык белән эт сәләмәгә үч ○ 1125 ● 3518; 4262; 12346; 13627; 13754; 16254 (2)
ҮЧӘР (3) ■ Жиргә төшкән үсәр, түшәккә төшкән үчәр ○ 1482 ● 5123; 13230
ҮЧЕКСӘ (1) ■ Тоя хужасына үчексә, өстенә косар ○ 2937
ҮЧЕКТЕРЕРГӘ (1) ■ Мүкләк үгезне дә үчектерергә ярамый ○ 3293
ҮЧЕН (1) ■ Актамыр атка булган үчен сабаннан алыр ○ 1251
ҮЧЕРЕР (1) ■ Су утны үчерер ○ 435
ҮЧЛӘНЕР (1) ■ Көнче кеше тешләнер, сөйгәнәнә үчләнер ○ 12715
ҮЧЛЕ (1) ■ Кайсы ыру көчле – ханны шул куя, кайсы ыру үчле – канны шул коя ○ 5812
ҮЧСЕН (1) ■ Белсәң – үзең өчен, белмәсәң – төгөң үчсен ○ 16529
ҮШӘН (6) ■ Үшән ат менсәң, ике үкчәң чи булыр ○ 2730 ● 2731; 2732; 3244; 4432; 6616
ҮШӘНГӘ (2) ■ Үгез үшәнгә күрә көтүгә тәкә баш ○ 3311 ● 6586

Ф

- ФАБРИК** (1) ■ Фабрик даны белән бүз йөри, ата даны белән кыз йөри ○ 14377
ФАЙДА (56) ■ Тауга менгәч, сусавыннан ни файда ○ 164 ● 176; 941; 1004; 1089; 1132; 1170; 1908; 2606; 3021; 4025; 4066; 4472; 4571; 4641; 5320; 5328; 5431; 5584; 5958 (2); 6274; 7215; 7230; 7896; 7897; 7899; 7921; 7928; 7929; 7990–7992; 8000; 8024; 8067; 8935; 9029; 10005;

- 10232; 10266; 10311; 10376; 10703; 11625; 12142; 12162; 12225; 12352; 13750 (2); 13840; 15179; 16159; 16421; 16638
- ФАЙДАГА** (1) ■ Кортның чагуы да файдага ○ 4739
- ФАЙДАДАН** (2) ■ Аз файдадан күп зыян ○ 7842 ● 7898
- ФАЙДАЛАНМАГАН** (1) ■ Гыйлемен файдаланмаган галим жимешез агач шикелле ○ 16570
- ФАЙДАЛЫ** (3) ■ Файдасыз буйдан файдалы бүрөнә артык ○ 10811 ● 11600; 16561
- ФАЙДАЛЫРАК** (1) ■ Дошманны көч белән жиңүгә караганда акыл белән жиңү файдалырак ○ 5331
- ФАЙДАСЫ** (7) ■ Күлгәсә юк таудан биз, файдасы юк байдан биз ○ 7374 ● 7422; 8066; 9890; 11490; 12283; 16538
- ФАЙДАСЫЗ** (6) ■ Каерымсыз булса – ханнан биз, үткелсез булса – судан биз, ашусыз булса – таудан биз, файдасыз булса – байдан биз ○ 5811 ● 7858; 10811; 12500; 12596; 16760
- ФАЙДАСЫН** (3) ■ Әйберне тану – файдасын табу ○ 630 ● 8067; 11745
- ФАЙДАСЫННАН** (1) ■ Белмичә кылган эшнең файдасыннан зарары күбрәк булыр ○ 6341
- ФАЙДАСЫ-ТАБЫШЫ** (1) ■ Сәүдәгәрнең зарары алда, файдасы-табышы артта ○ 7970
- ФАКЫР** (1) ■ Телгә батыр алда торыр, телгә факыр артта торыр ○ 15565
- ФАЛГА** (1) ■ Фалга ышанган күрәзәгә кол булыр ○ 16761
- ФАМИЛИЯСЕ** (1) ■ Качырның фамилиясе юк ○ 3003
- ФАНИ** (2) ■ Дөнья фани, казан күк кайный ○ 14732 ● 14733
- ФАРСИТ** (1) ■ Тәян фарсит итәр идек, туры килми чамага ○ 6676
- ФАРТАВЫЙ** (1) ■ Егет фартавый, атлар тарталмый ○ 12927
- ФАРУШ** (1) ■ Егет фаруш, кесә буш ○ 12928
- ФАРЫЗ** (2) ■ Карыз, карызны бирү – фарыз ○ 8164 ● 15969
- ФАСОНЫННЫ** (1) ■ Өңдә салам ашасан да, тышка чыкканда фасонынны югалтма ○ 8832
- ФАТЫЙМА** (1) ■ Гайшә ризыгы – атына, Фатыйма ризыгы – атына ○ 9201
- ФАХИШ** (1) ■ Нәфеснең алды нәфис, арты фахиш ○ 11885
- ФАШ** (3) ■ Йөрәкнең серен күзнең нуры фаш итәр ○ 10392 ● 12123; 15176
- ФӘКЫЙРЬ** (2) ■ Бүген – эмир, иртәгә – фәкыйрь ○ 5784 ● 10700
- ФӘКЫЙРЬГӘ** (3) ■ Һәр кешедән берәр жеп – фәкыйрьгә күлмәк була ○ 5129 ● 7205; 7514
- ФӘКЫЙРЬЛЕГЕМ** (1) ■ Саулыгым – байлыгым, хәстәлегем – фәкыйрьлегем ○ 15247
- ФӘКЫЙРЬЛЕК** (4) ■ Фәкыйрьлек ялкау кеше өендә аяк бөкләп утыра ○ 6542 ● 7239; 7423; 7524
- ФӘКЫЙРЬНЕҢ** (5) ■ Байның малы – фәкыйрьнең каны ○ 7292 ● 7304; 7328; 7424; 7425
- ФӘЛӘН** (2) ■ Фәлән жирдә алтын бар, барсаң бакыр табылмас ○ 7807 ● 9973
- ФӘЛӘНЕ** (2) ■ Егет ахшы, малы юк, фәләне үлгән, фәләне юк ○ 12930 (2)
- ФӘРЕШТӘ** (10) ■ Син да эштә, мин дә эштә, икебез дә фәрештә ○ 6302 ● 7680; 9338; 11321; 12617; 12936; 14116 (2); 16718; 16728
- ФӘРЕШТӘГӘ** (1) ■ Фәрештәгә власть бирсән, аңа да мөгез үсә, ди ○ 5918
- ФӘРЕШТӘДӘН** (2) ■ Сыналмаган фәрештәдән сыналган шайтан артык ○ 16751 ● 16760
- ФӘРЕШТӘЛӘР** (1) ■ Күктәгә фәрештәләр генә ашамый торалар ○ 9670
- ФӘРЕШТӘСЕ** (2) ■ Хатын кеше – өй фәрештәсе ○ 13715 ● 16812
- ФӘРМАН** (2) ■ Байның эше фәрман белән, юкның эше дәрман белән ○ 7309 ● 16871
- фәрман → жан-фәрман
- ФЕВРАЛЬ** (1) ■ Февраль микән, март микән – гыйшык микән, дөрт микән ○ 12811
- ФЕВРАЛЬДӘ** (2) ■ Февральдә суык: «Сьерның мөгезен сындырыр идем дә, көнем кыска», – дип әйтә, ди, имеш ○ 959 ● 960
- ФЕВРАЛЬНЕҢ** (2) ■ Алды барның арты бар, февральнең марты бар ○ 758 ● 996
- ФЕТНӘ** (1) ■ Алтын-көмеш күп жирдә фетнә чыга ○ 7742
- ФИГЫЛЕН** (1) ■ Шөгильлә – шөгильен күрсәтер, шөгильсез – фигылен күрсәтер ○ 6154
- ФИГЫЛЕНӘ** (1) ■ Пеленә карама, фигыленә кара ○ 10796
- ФИГЫЛЕҢ** (2) ■ Киемең кеше күркесе, фигылең кеше көлкесе ○ 11379 ● 12425
- ФИДА** (3) ■ Ваган өчен жан фида ○ 4901 ● 15849; 16090
- ФИДИЯ** (1) ■ Кем үлсә дә үлсен – мәзингә фидия булсын ○ 16999
- ФИКЕР** (8 | 2) ■ Күпне күр дә фикер ит, юкны күр дә шөкер ит ○ 600 ● 695, :1, :2; 11626 (2); 12378; 15309; 15600 (2)
- ФИКЕРДӘШЛЕК** (1) ■ Дуслык – фикердәшлек белән, туганлык – кардәшлек белән ○ 5392

- ФИКЕРЕ** (1) ■ Холкы бозык кешенең фикере дә бозык була ○ 11300
ФИЛ (8) ■ Дөядән биек фил бар ○ 3331 ● 3332–3334; 4810; 4856; 5318; 15641
ФИЛГӘ (1) ■ Белем белгән филгә менәр, белем белмәгән гүргә иңәр ○ 16493
ФИЛНЕН (3) ■ Боланның – башы, филнең теше кыйммәт ○ 2115 ● 3335; 6375
ФОНАРЬ (1) ■ Көпә-көндөз фонарь яндырмыйлар ○ 8415
ФОНТАН (1) ■ Башта бир фонтан, шуннан соң мактан ○ 273
ФОРМАЛЫ (2) ■ Савыгты ни формалы булса, суы да шул формалы ○ 9954 (2)
ФОРМАСЫ (1) ■ Егет жилле, чикмәне билле, формасы бар да, нормасы юк ○ 12931
ФУ (1) ■ Тырыш бала – эх, яхшы; ялкау бала – фу, шакшы ○ 6502
ФУРМЫ (1) ■ Үзе фурмы, үзе нурмы – ашыйсың да бетересең ○ 9793
ФЫРТ (1) ■ Егет фырт, аты хөрт ○ 12929
ФЫТЫР (1) ■ Аллага – шөкер, муллага – фытыр ○ 16910

X

- ХАЖ** (2) ■ Хаж бүлгә – сакалсызга тарак, намазсызга – дисбе, исереккә – зәмзәм ○ 16943
 ● 16945
ХАЖӘЕН (1) ■ Коймак кунак яклы, кабартма хажәен яклы ○ 9283
ХАЖӘТ (1) ■ Тишек башмак кемгә хажәт ○ 9056
ХАЖӘТЕҢНЕ (1) ■ Байга хажәтеңне әйтмә ○ 7216
ХАЖГА (2 | 1) ■ Сарымсак хажга барып кайтса да татлыланмаса ○ 1613 ● 7016, :1
ХАЖИ (2) ■ Дөя көгбөгә бару белән хажи булмаса ○ 2917 ● 16944
ХАЖТАРХАНДА (1) ■ Хажтарханда мал бер акча, килә-килә мең акча ○ 2417
ХАЙВАН (18 | 1) ■ Бер хайван артыннан бар хайван китәр ○ 2355 (2) ● 2357; 2364; 2412–2414;
 3791; 11389; 12374; 15492; 15642; 15650; 15781; 16204; 16919; 17066, :1; 17083
ХАЙВАНГА (2) ■ Кешегә бәйрәм, хайванга әйрән ○ 6661 ● 12403
ХАЙВАНДА (1) ■ Хайванда арыклык гаеп ○ 2415
ХАЙВАННАР (1) ■ Музыканы хайваннар да яраталар ○ 16387
ХАЙВАННЫ (2) ■ Күз – хайванны казанга, әдәмне кабергә кертә ○ 10427 ● 15643
ХАЙВАННЫҢ (1) ■ Авызына килгәнне сөйләү ахмакның эше, алдына килгәнне ашау
 хайванның эше ○ 15725
ХАЙВАНЫ (2) ■ Кеше абзарына кеше хайваны керми, керсә – яхшылык күрми ○ 8616
 ● 11991
ХАК (11) ■ Эшләмичә хак сорама ○ 6215 ● 7995; 8008; 8068 (2); 12578; 14955; 15415; 15942;
 16121; 16682
ХАКИМ (2) ■ Хаким халыкка ия, халык жиргә ия ○ 5919 ● 9399
ХАККА (1) ■ Гаделлеге булмаса, ханы корсын, хакка борып әйтмәсә, заңы корсын ○ 5790
ХАКЛАРЛАР (1) ■ Кеше хакын хакласаң, үз хакыңны хакларлар ○ 11995
ХАКЛАСАҢ (1) ■ Кеше хакын хакласаң, үз хакыңны хакларлар ○ 11995
ХАКЛЫ (2) ■ Хаклы нәрсә – затлы нәрсә ○ 7993 ● 13268
ХАКЛЫК (5) ■ Ачу жинмәс, хаклык жинәр ○ 12442 ● 12579; 12580; 16122; 16123
ХАКЛЫККА (1) ■ Халык белән хаклыкка карышма ○ 5069
ХАКЛЫКНЫ (1) ■ Хаклыкны тел сөйләми – күңел һәм йөрәк сөйли ○ 12581
ХАКНЫ (1) ■ Хакны базар әйтә ○ 7994
ХАКНЫҢ (1) ■ Сүзе хакның йөзәк ○ 16029
ХАКСЫЗ (1) ■ Хаксыз ачу үз башыңа була ○ 12582
ХАКТА (1) ■ Тургай иң юаши мэхлук диләр, ул хакта кырдагы чебеннәрдән сора ○ 4158:1
ХАКТАН (1) ■ Нахактан тиргәлгәнче хактан тиргәл ○ 12542
ХАКЫ (13 | 1) ■ Кабык олы, хакы бер тиен ○ 1916:1 ● 5196 (2); 5202; 7217; 7221; 7493; 10181;
 10188; 12376; 12858 (2); 13508; 14200
ХАКЫЙКАТЬ (3) ■ Дөнья фани, хакыйкәт бакий ○ 14733 ● 16106; 16124
ХАКЫЙКАТЬНЕЦ (1) ■ Хакыйкәтнең, башы тап булса да, ахыры ак ○ 12583
ХАКЫМНЫ (1) ■ Байдан хакымны алам дип, ярлы актык көжәсеннән язган, ди ○ 7228
ХАКЫН (5) ■ Тигенне яратмасаң, хакын түләп ал ○ 7977 ● 8155; 11995; 13329; 14228
ХАКЫНА (2) ■ Этне хужасы хакына сыйлыйлар ○ 3708 ● 5930
ХАКЫНДА (1) ■ Бер куй хакында мең куй туяр ○ 3084

- ХАКЫҢНЫ** (1) ■ Кеше хакын хакласаң, үз хакыңны хакларлар ○ 11995
ХАЛИ (1) ■ Бөндө хагадан хали түгөл ○ 12474
ХАЛКЫ (1) ■ Ибне әдәм кисә торыр – урман халкы үсә торыр ○ 1914
ХАЛКЫМ (1) ■ Асыл кеше алтын дип үлмәс, халкым дип үләр ○ 4868
ХАЛКЫН (2) ■ Илен белмәгән – игелексез, халкын белмәгән – хольксыз ○ 4973 ● 5119
ХАЛЫГЫ (2) ■ Күл – балыгы белән данлы, ил – халыгы белән данлы ○ 5023 ● 5234
ХАЛЫЙК (1) ■ Яхшылык кыл, дәрьяга сал: балык белмәсә, халыйк белер ○ 12358
ХАЛЫК (35 | 3) ■ Жир бастырыгы – тау, халык бастырыгы – бәк ○ 212:1 ● 212:2, :3; 4269; 4893; 4897; 5007; 5020; 5050; 5067–5077; 5078 (2); 5718; 5778; 5789; 5919; 5920; 5924 (2); 5929; 11699; 12121; 12578; 15578; 15631; 16629; 17023; 17067
ХАЛЫККА (8) ■ Халыкка ошаса, тәкмәч ат ○ 5079 ● 5919; 6811; 14774; 15455; 16538; 16970; 16998
ХАЛЫКНЫ (3) ■ Халыкны болгатучы – үзенә ук атучы ○ 5080 ● 5119; 17054
ХАЛЫКНЫҢ (3) ■ Халыкның ачуы яман, күнеле киң ○ 5081 ● 5082; 5130
ХАЛЫКТА (2) ■ Бер кешедә бер акыл, халыкта мең акыл ○ 4874 ● 5083
ХАН (31 | 2) ■ Бакаларга чөлән – хан ○ 4578 ● 5763; 5806; 5813; 5814; 5816 (2); 5818–5820; 5920–5924; 5925 (3); 5926–5932; 5982; 5985; 6001:1; 6088; 8606; 12166:1; 13417; 13707
ХАНГА (7) ■ Барма ханга, үзе килер малга, барма бигә, үзе килер өйгә ○ 5743 ● 5785 (2); 5793; 5921; 7193; 13716
ХАННАН (3) ■ Каерымсыз булса – ханнан биз, үткелсез булса – судан биз, ашусыз булса – таудан биз, файдасыз булса – байдан биз ○ 5811 ● 5933; 14301
ХАННАР (1) ■ Алтмышка житкән кешегә ханнар нәфесе керә, ди ○ 15005
ХАННЫ (1) ■ Кайсы ыру көчле – ханны шул куя, кайсы ыру үчле – канны шул коя ○ 5812
ХАННЫҢ (4) ■ Ханның алдыннан, атның артыннан узма ○ 5934 ● 5935–5937
ХАНСЫЗ (1) ■ Ил – башсыз булмас, олыс – хансыз булмас ○ 5803
ХАНЫ (1) ■ Гаделлеге булмаса, ханы корсын, хакка борып әйтмәсә, заңы корсын ○ 5790
ХАНЫНА (1) ■ Бохар ханына: «Халык бик ачка үлә», – дип хәбәр иткәч, «Нигә пылау ашамыйлар?» – дип сораган, имеш ○ 5778
ХАНЫШ (1) ■ Куыш өйдән ханыш чыгар ○ 5848
ХАРАМ (4) ■ Мал, иясенә ошамаса, харам булыр ○ 2383 ● 2416; 2897; 2987
ХАРАП (3) ■ Ала карга алдан кычкырып харап итә, калжасын төлке алып китә ○ 3931 ● 9867; 13698
ХАРИС (1) ■ Бер көн Харис белән, бер көн Барис белән ○ 12800
ХАС (1) ■ Арыслан көчә төлкегә хас түгел, төлке хәйләкәрлеге арысланга төс түгел ○ 2043
ХАСИЯТ (1) ■ Юкәдә жиде хасият ○ 1765
ХАСТА (7) ■ Эшләки, эшләки, эшләмәсәң хаста ки, дип әйтә ди эшләки кошы ○ 4073 ● 10111; 15310–15312; 15358; 15362
ХАСТАЛЫГЫ (1) ■ Вөждан хасталыгы тән хасталыгынан куркынычрак ○ 11110
ХАСТАЛЫГЫННАН (1) ■ Вөждан хасталыгы тән хасталыгынан куркынычрак ○ 11110
ХАСТАНЫҢ (2) ■ Хастаның киеме тузмый ○ 15313 ● 15314
ХАСТАСЫ (1) ■ Тел бистәсә, куян хастасы ○ 15672
ХАТ (1) ■ Ат житмәс жиргә хат жигәр ○ 16468
ХАТА (4) ■ Халык әйтмәс, халык әйтсә – хата әйтмәс ○ 5078 ● 6888; 12424; 13744
ХАТАГА (1) ■ Хатасын танымаган тагын шул хатага төшәр ○ 12584
ХАТАДАН (1) ■ Бөндө хатадан хали түгөл ○ 12474
ХАТАҢНЫ (1) ■ Хатаңны әйтүченә атаң дип бел ○ 12585
ХАТАСЫ (5) ■ Ишленең мең хатасы жуелыр, ялгызның бер хатасы мең булыр ○ 5000 (2) ● 12657; 15929; 16224
ХАТАСЫЗ (2) ■ Кол хатасыз булмас, гөнаһ тәүбәсез булмас ○ 5834 ● 12586
ХАТАСЫН (5) ■ Дусының хатасын яшергән – дуслыгына тап төшөргән ○ 5409 ● 12423; 12584; 12626 (2)
ХАТАСЫННАН (1) ■ Акыллы кеше башка кешенә хатасыннан гыйбрәт алыр ○ 11432
ХАТКА (1) ■ Хатка язган жуелмый ○ 16678
ХАТЫ (2) ■ Каргы барның хагы бар, агасы барның ырысы бар, энесә барның тынысы бар ○ 15068 ● 16506

ХАТЫН (258 | 5) ■ «Узган эшне кума, хатын, баккакау-баккакау», – дип бака да эйткән, ди
 ○ 4686 ● 4940; 4941; 5139; 5578; 5807; 5938; 7426 (2); 12823; 13078; 13087; 13093; 13097;
 13098; 13116; 13123–13126; 13133; 13147; 13156; 13157 (2); 13160; 13175; 13210–13215;
 13217; 13219; 13220; 13243; 13391; 13517; 13590; 13593; 13596; 13598–13601; 13602 (2);
 13605; 13606; 13614; 13615; 13617 (2); 13618; 13620 (2); 13621; 13622 (2); 13623; 13624 (4);
 13625; 13626 (4); 13630–13632; 13636; 13637; 13639; 13640 (2); 13641 (2); :1 (2); 13642–13644;
 13648; 13650; 13652 (2); 13653:1; 13656; 13660; 13661 (2); 13662; 13664; 13669–13671; 13673;
 13675; 13677; 13678; 13687 (2); 13689 (2); 13692; 13696; 13698 (2); :1 (2); 13699; 13700 (2);
 13701 (2); 13703 (2); 13704; 13705; 13707–13716; 13729–13733; 13756; 13757; 13759; 13761;
 13765–13767; 13768 (2); 13769 (2); 13770–13774; 13775 (2); 13776; 13777; 13778 (2); 13779;
 13780; 13783; 13789 (2); 13792; 13796–13799; 13803; 13804; 13807; 13810–13819; 13821;
 13822 (2); 13823–13830; 13831 (2); 13833–13837; 13842; 13843; 13844 (2); 13846; 13849; 13854;
 13855; 13857; 13858 (2); 13859 (2); 13872; 13875–13877; 13879–13882; 13885; 13887–13894;
 13896; 13898–13904; 13906–13909; 13968 (2); 14015; 14054; 14284; 14293; 14295; 14446;
 14501; 14596; 14602; 14643–14645; 14656; 14658; 15264; 16473; 16956; 16961; 16980

хатын → ир-хатын

ХАТЫНГА (14) ■ Картайганчы кыз сайлаган – тол хатынга зар булган ○ 12709 ● 13604; 13649;
 13679; 13680; 13693; 13733; 13801; 13841; 13847; 13860; 13886; 14299; 14354

ХАТЫНДА (1) ■ Ир тавышлы хатында оят булмас, хатын тавышлы ирдә куат булмас ○ 13835

ХАТЫНДЫР (2) ■ Ирне ир иткән дә хатындыр, жир иткән дә хатындыр ○ 13871 (2)

ХАТЫН-КЫЗ (10) ■ Хатын-кыз көче – күз яшендә ○ 13717 ● 13718–13722; 13809; 13845; 13869;
 13895

ХАТЫН-КЫЗГА (1) ■ Хатын-кызга байләнсән, «гонаһысына» торырлык булсын ○ 13723

ХАТЫН-КЫЗНЫ (2) ■ Хаваны – йолдыз, ирләрне – сакал, хатын-кызны чәч нурлы ○ 10320
 ● 13724

ХАТЫН-КЫЗНЫҢ (5) ■ Аяз көннең яшененән, хатын-кызның усалыннан курык ○ 13616
 ● 13725–13728

ХАТЫНЛЫНЫҢ (1) ■ Ике сьерлының әйрәне бар, ике хатынлының вәйраны бар ○ 13806

ХАТЫННАН (7) ■ Бер хатыннан үч аласың килсә, аның алдында икенче хатынны макта ○ 13627
 ● 13634; 13635; 13694; 13786; 13805; 13853

ХАТЫННАР (21) ■ Усак яфрагы көндәшле хатыннар шикелле: жилсез көндә дә кыймылдап тора
 ○ 1759 ● 3588; 10282; 13099; 13654; 13668; 13676; 13734–13737; 13785; 13861; 13863–13868;
 13910; 16981

ХАТЫННАРГА (1) ■ Яхшы ана булсын өчен хатыннарга акыл һәм вөждан бирелгән ○ 14243

ХАТЫННАРДА (1) ■ Дәрт, ирләрдә бер өлеш булса, хатыннарда жиде өлеш була, ди ○ 12693

ХАТЫННАРДАН (1) ■ Дөнъяның төзеклеге дә, бозыклыгы да хатыннардан ○ 13638

ХАТЫННАРНЫҢ (4) ■ Бер хатынны тулгак тотса, бөтен хатыннарынның эчләрә авырта ○ 13628
 ● 13738; 13739; 13870

ХАТЫННЫ (9) ■ Алаша да эйтә ди: «Алтмыш ирне тартыр идем, алты хатынны тартмас идем»,
 – дип ○ 2771 ● 12681; 13216; 13607; 13621; 13627; 13628; 13760; 14302

ХАТЫННЫКЫ (1) ■ Ир кардәше – ишек катында, хатынныкы – түр башында ○ 14600

ХАТЫННЫҢ (34 | 1) ■ Тора-тора да хатынның колагын бора ○ 13589 ● 13591; 13592;
 13603; 13629; 13658; 13672; 13674; 13679:1; 13681–13684; 13695; 13702 (2); 13706; 13740–
 13742; 13793; 13801; 13802; 13820; 13852; 13872–13874; 13905; 13948 (2); 14285; 14300;
 14491; 14640

хатынның → ир-хатынның, кыз-хатынның

ХАТЫНСЫЗ (7) ■ Гаделсез булса, би уңмас, хатынсыз булса, өй уңмас ○ 5791 ● 12720; 13011;
 13743–13745; 13878

ХАТЫНЫ (12) ■ Күршенең тавыгы – каздай, хатыны – кыздай ○ 5208 ● 13479; 13667; 13746;
 13747 (2); 13782; 13783; 13794; 13851; 13897; 17026

ХАТЫНЫМ (3) ■ Этәч кычкырсә: «Хатыным күп, түшәгем юк», – дияр, имеш ○ 4378 ● 13608;
 13784

ХАТЫНЫН (6) ■ Акыллы атын мактар, акылсыз хатынын мактар ○ 11425 ● 11498; 11703;
 13790; 13840; 13853

ХАТЫНЫНА (2) ■ Калган күлгә – бака хан, бай хатынына – ялчы таң ○ 5814 ● 13659

- ХАТЫНЫННАН** (4) ■ Үзөң өйлөнмичэ торып, кеше хатыныннан көлмэ ○ 13244 ● 13748; 13795; 13832
- ХАТЫНЫҢ** (27) ■ Бурычка ал да хатын ал, бурычынны түләрсең, хатының янында калыр
○ 13147 ● 13594; 13597 (2); 13609–13613; 13619; 13633; 13645; 13647; 13657; 13691; 13697; 13749; 13750; 13751 (2); 13752; 13753; 13763; 13764 (2); 13850; 13856
- ХАТЫНЫҢНАН** (3) ■ Кеше хатынына ышанып, үз хатыныннан коры калма ○ 13659 ● 13754; 16853
- ХАТЫНЫҢНЫ** (1) ■ Казый хатынынны алса, хөкөм эзлэп кемгэ барырсың? ○ 16989
- ХАТЫНЫҢНЫҢ** (1) ■ Хатынынның кимчелеген анаң яхшы белер ○ 13755
- ХАФА** (1) ■ Хатынсыз тормыш хата, баласыз тормыш хафа ○ 13744
- ХАФАСЫЗ** (1) ■ Хафасыз кеше – хатасыз кеше ○ 12586
- ХАЧЫ** (1) ■ Хажидигэнебезнең куеныннан хачы чыкты ○ 16944
- ХӘБӘР** (10 | 2) ■ Бохар ханына: «Халык бик ачка үлө», – дип хәбәр иткәч, «Нигә пылау ашамыйлар?» – дип сораган, имеш ○ 5778 ● 6674; 11661, :1, :2; 14524; 15940; 16179–16181; 16198 (2)
- ХӘБӘРЭ** (3) ■ Патша саранын яна хәбәрә – урамның иске хәбәрә ○ 5867 (2) ● 8327
- ХӘӨР** (1 | 1) ■ Хэйлэле эштә хәер юк ○ 12591 ● 13679:1
- ХӘӨРЭ** (1) ■ Хәрәм малның хәерә юк ○ 7430
- ХӘӨРЛЭ** (11) ■ Кеше белән күргән кайгы ялгыз башыңа куанудан хәерлэ ○ 5008 ● 6115; 6248 (2); 7808; 8529; 13338; 14876; 16127; 16536; 16762
- ХӘӨРЛЕРӘК** (4) ■ Иртә кичтән хәерләрәк ○ 826 ● 2308; 2878; 15621
- ХӘӨРЛЕРӘКТЕР** (1) ■ Ялгызлык яман юлдаштан хәерләрәктер ○ 5107
- ХӘӨРСЕЗ** (3) ■ Хәерсез болыт дингезгә явар ○ 1145 ● 7808; 14167
- ХӘӨРЧЕ** (8) ■ Килмешәк эткә хәерчә дә хужа ○ 3495 ● 5864; 5868; 5940; 5989; 5998; 6565; 9575
- ХӘӨРЧЕГӘ** (9) ■ Хәерчегә бер капка биклә булса, унысы ачык ○ 5941 ● 5942–5949
- ХӘӨРЧЕДӨН** (1) ■ Саран бай хәерчедөн ярлырак ○ 11904
- ХӘӨРЧЕЛӨР** (1) ■ Алтын бик кечкенә – байлар янчыгында, бакыр бик зур – хәерчеләр капчыгында ○ 7733
- ХӘӨРЧЕЛӨРНЕҢ** (1) ■ Хәерчеләрнең ярлысы – саран бай ○ 5950
- ХӘӨРЧЕНЕ** (1) ■ Хәерчене теләнчә күрә алмый ○ 5951
- ХӘӨРЧЕНЕҢ** (5) ■ Хәерченең бөртек чаен жил очыра ○ 5952 ● 5953–5956
- ХӘӨРЭ** (3) ■ Хәзрәтенә хәер ачка, житмәгенә бакыр ачка ○ 7839 ● 9774; 13756
- ХӘӨРДӨН** (1) ■ Алда булачак туй өчен хәзрәдөн биеп торма ○ 13259
- ХӘӨРЛӘ** (1 | 1) ■ Башта иптәш хәзрлә, соңыннан юлга чыгарсын ○ 6923:2 ● 8613
- ХӘӨРЛӘМИЧӘ** (1) ■ Юкәңне хәзрләмичә чабатага керешмә ○ 9069
- ХӘЗИНӘ** (8) ■ Хезмәт төбә – хәзинә ○ 6147 ● 6415; 7251; 7838; 11840; 13596; 16510; 16566
- ХӘЗИНӘДӘ** (1) ■ Менә сиңа тары – хәзинәдә бары ○ 1583
- ХӘЗИНӘМ** (1) ■ Төкәнмәс хәзинәм булганчы оялмас йөзем булсын ○ 11296
- ХӘЗРӘТЕНӘ** (1) ■ Хәзрәтенә хәер ачка, житмәгенә бакыр ачка ○ 7839
- ХӘЙЛӘ** (8) ■ Төлкенең хэйлэ туны кызыл ○ 2314 ● 11700; 12500; 12532; 12540; 12589; 12590; 15396
- ХӘЙЛӘГӘ** (1) ■ Төлкә белгән хэйлөгә куян да оста, тик нишләсен: койрыгы кыска ○ 2270
- ХӘЙЛӘКӘР** (4) ■ Хэйләкәр төлкә койрыгынан элгә ○ 2317 ● 3534; 12592; 15292
- ХӘЙЛӘКӘРДӨН** (1) ■ Хэйләкәрдөн йомырка алсаң, эчендә сарысы булмас ○ 12593
- ХӘЙЛӘКӘРЛЕГЕ** (2) ■ Арыслан көчә төлкөгә хас түгел, төлкә хэйләкәрлеге арысланга төс түгел ○ 2043 ● 2315
- ХӘЙЛӘКӘРНЕ** (1) ■ Хэйләкәр хэйләкәрне алдый алмас ○ 12592
- ХӘЙЛӘКӘРНЕҢ** (2) ■ Хэйләкәрнең сүзә мөкәр ○ 12594 ● 12595
- ХӘЙЛӘЛЭ** (1) ■ Хэйлэле эштә хәер юк ○ 12591
- ХӘЙЛӘМ** (1) ■ Кэйләм үтмәсә, хэйләм үтәр ○ 12651
- ХӘЙЛӘСЭ** (4) ■ Хэйләкәрнең хэйләсә соңыннан үзәнә кайта ○ 12595 ● 13629; 13802; 13870
- ХӘЙЛӘСЕЗ** (3) ■ Хэйләсез би булмас ○ 5957 ● 12500; 12596
- ХӘЙЛӘСЕН** (1) ■ Сүз хэйләсен белмәгән үзәнә сүз китерә ○ 16017
- ХӘЙЛӘСЕННӨН** (1) ■ Бер хатынның хэйләсә кырык ир хэйләсеннән артык ○ 13802
- ХӘЙРАН** (2) ■ Кеше эше кешегә хэйран ○ 6075 ● 7208
- ХӘКАРӘТ** (1) ■ Өдәлсез алда мактар, артта хәкарәт итәр ○ 11328

- ХӘКИМ** (1) ■ Аңгыра сөйлөгөндө хәким дәшми торыр ○ 11527
ХӘЛ (10 | 1) ■ Көзгә – хал үзгә ○ 893 ● 965; 966; 2893; 9161.3; 10261; 11668; 15014; 15406; 15484; 16466
ХӘЛӘЛ (9) ■ Дунгызның ите харам булса да, акчасы хәләл ○ 2897 ● 2987; 6153; 7429; 12574; 12597; 12598; 15180; 16990
ХӘЛӘЛДӘН (1) ■ Хәләлдән туймак юк ○ 12599
ХӘЛВӘ (2) ■ Хәлвә күрсә, мулла корьенен оныта ○ 9398 ● 17027
ХӘЛВӘДӘН (1) ■ Вәгьдә ителгән хәлвәдән кулга кәргән сәркә яхшы ○ 12478
ХӘЛВӘНЕ (1) ■ Хәлвәне хахим ашый, таякны ятим ашый ○ 9399
ХӘЛВӘСЕН (1) ■ Базарга бармас борын хәлвәсен кабып карама ○ 7876
ХӘЛДӘН (1) ■ Хәлдән таеп егылган атка бүре куркыныч түгөл ○ 2691
ХӘЛӘ (4) ■ Елан өчкә өзөлсә дә, кәсәрткелек хәлә бар ○ 4610 ● 10856; 14363; 14442
ХӘЛӘГЕЗ (1) ■ Иртә торгач тел сөякләрдән: «Ни хәләгез бар?» – дип сорар, ди. Сөякләр: «Син тик торсаң, безнен хәл яхшы», – дип әйтерләр, ди ○ 15484
ХӘЛӘМ (2) ■ Ялкауга: «Әйдә эшкә барыйк», – дигәч, «Хәләм юк», – дигән. «Кил ашарга», – дигәч, «Кайда минем тәти кашык?» – дигән ○ 6596 ● 16892
ХӘЛӘН (11) ■ Зирек хәлән зирек белер ○ 1724 ● 4827; 5173; 7197; 7301; 7475 (2); 8792; 13686; 13832; 16315
ХӘЛӘНӘ (2) ■ Ат белән юлга чыккан ишәкнең вай хәләнә ○ 2947 ● 15314
ХӘЛӘННӘН (3) ■ Бай арлының хәләннән ни белсен ○ 7199 ● 16945 (2)
ХӘЛӘНЧӘ (3) ■ Бар – барынча, юк – хәләнчә ○ 7542 ● 7599; 7600
ХӘЛӘҢ (5) ■ Заманага оемый хәләң юк ○ 815 ● 7411 (2); 9869; 14626
ХӘЛӘҢӘ (1) ■ Дус хәләң керер, дошман бавырыңа керер ○ 5375
ХӘЛӘҢНӘН (1) ■ Әле чисен, пешәрсен, бу хәләңнән төшәрсен ○ 9511
ХӘЛЛӘРНӘ (1) ■ Казандагы хәлләрнә чүмеч яхшы белә ○ 9915
ХӘЛЛӘ (2) ■ Хәллә кеше – хәләнчә, барлы кеше – барынча ○ 7599 ● 7600
ХӘЛНӘ (4) ■ Өендәге хәлнә күршәңнән сора ○ 5253 ● 8317 (2); 15440
ХӘЛФӘ (1) ■ Кешене хәлфә өйрәтә, хәлфәдән бигрәк донья өйрәтә ○ 14745
ХӘЛФӘДӘН (1) ■ Кешене хәлфә өйрәтә, хәлфәдән бигрәк донья өйрәтә ○ 14745
ХӘМӘЛ (1) ■ Хәмәл туды – хәл булды ○ 965
ХӘМӘЛДӘ (2) ■ Хутта ут итә, хәмәлдә әмәләңне корыта ○ 964 ● 966
ХӘМЕР (1) ■ Хәмер әчмәк – һәрбер явызлыкның ачкычдыр ○ 9851
ХӘМИДӘНӘ (1) ■ Хәерле булсын Хәמידәнә никяхы ○ 13338
ХӘНЖӘР (1) ■ Хәнжәр – ике йөзлө, егет – бер йөзлө ○ 12909
ХӘНЖӘРЕН (1) ■ Йөрәген тимердән булса, хәнжәрәң агачтан булса да ярый ○ 11130
ХӘРАМ (3) ■ Хәрам акча кесә тишә ○ 7809 ● 9367; 9849
ХӘРӘКӘТ (7) ■ Колдан хәрәкәт, мәүләдән бәрәкәт ○ 5840 ● 6763; 6795; 6904; 7363; 11489; 11823
ХӘРӘКӘТТӘ (1) ■ Хәрәкәттә – бәрәкәт ○ 6826
ХӘРӘМ (3) ■ Хәрам малның хәерә юк ○ 7430 ● 12598; 12600
ХӘРӘМНӘН (1) ■ Хәрәмнән кыялган әрәмгә китә ○ 12601
ХӘРЕФ (2) ■ Аякларыннан күккә ассаң да, алты хәрәф төшми авызыңнан ○ 16697 ● 16704
ХӘРЕФӘ (1) ■ Аягыңнан тотып селкесән, «а» хәрәфе төшмәс ○ 16696
ХӘРЕФКӘ (3) ■ Хәрәфкә хәрәф туры килү ○ 16704 ● 16705; 16706
ХӘРЕФНӘ (1) ■ Хәрәфкә хәрәфнә ялгый белү ○ 16705
ХӘСРӘТ (5) ■ Байларга көн дә бәйрәм, көн дә туй, ярлыга көн дә хәсрәт, көн дә уй ○ 7235
 ● 14871; 14950; 14957; 14988
хәсрәт → **кайгы-хәсрәт**
ХӘСРӘТӘ (2) ■ Аз ашның хәсрәте дә аз ○ 9096 ● 13998
ХӘСРӘТЕМ (1) ■ Үз хәсрәтем үземә житкән ○ 15000
ХӘСРӘТНӘ (1) ■ Яхшы рызык яман хәсрәтне баса ○ 9393
ХӘСТӘ (3) ■ Ярлы тавык ашаса – яки тавык хәстә булган, яки үзе хәстә булган булып ○ 7472 (2)
 ● 13315
ХӘСТӘЛЕГЕМ (1) ■ Саулыгым – байлыгым, хәстәлегем – фәкыйрьлегем ○ 15247
ХӘСТӘРЕН (1) ■ Кыш хәстәрен күрмәгән кысылыр да кашыңыр ○ 869
ХӘСТӘРЛӘ (2) ■ Хәстәрлә кыз тастарлы ○ 13042 ● 13856

- ХӘСТӘРЛЕНЕҢ** (1) ■ Хәстәрленең оек башы да астарлы ○ 11942
ХӘТӘР (7) ■ Яшене хәтәр булса да үтәр, артыннан күкрәве яман ○ 1160 ● 5357; 6422; 11941; 14965; 15734 (2)
ХӘТӘРЛӘН (1) ■ Теле татлының башы хәтәрдән имин ○ 15587
ХӘТӘРЕН (1) ■ Тыныч көндә сугыш хәтәрен онытма ○ 5636
ХӘТӘР (10) ■ Хәтәр калмак бер калжа, хәтәр тапмак мең калжа ○ 9366 (2) ● 10708; 10709; 11057; 12649; 14756; 15045; 15107 (2)
ХӘТӘРЕ (3) ■ Бурычка бирүченең хәтере алучыныкына караганда үткенрәк була ○ 8145 ● 9178; 12813
ХӘТӘРЕН (5) ■ Дуслар хәтерен калдырсаң, дошман хәтерен табарсың ○ 5383 (2) ● 9552 (2); 11996
ХӘТӘРЕН (1) ■ Кеше хәтерен сакласаң, үз хәтерең калыр ○ 11996
ХӘТӘРЛӘРЕМ (1) ■ Кәжәнең аркасына бакча иясе сәнәк белән суккач, ул: «Һай, хәтерләрем юклығы, шушы кеше бакчасына кермәм дип әйткән идем!» – ди икән ○ 3048
ХӘТӘРЛИ (1) ■ Акылсыз кеше балагә калса гына дусын хәтерли ○ 5290
ХӘТӘРНЕ (1) ■ Хәтерне буран сылаган ○ 1229
ХӘТӘРЕН (1) ■ Калган хәтернең, кары китсә дә, бозы китми ○ 12503
ХӘТӘРСЕЗ (1) ■ Хәтерсез тавыкның чебиләрен карга ташыр ○ 4340
ХӘТИФӘ (1) ■ Алла биргән баш, Хәтифә теккән бүрек ○ 10323
ХӘТЛИ (35) ■ Ай ягтысы, ни хәтле генә якты булса да, кояшыныкына житә алмый ○ 15 ● 233; 1090; 2331 (2); 3975; 3976; 4720; 5192 (2); 5207; 5263; 5698; 5905; 6575; 8279; 8285; 9713; 9726; 9924; 9949; 12387; 12437; 12455; 13139; 14177; 14281 (2); 15102; 15422; 16784; 16824 (2); 17024 (2)
ХӘТТА (2) ■ Агач хәтта үзен кисүчегә дә күлгә бирә ○ 1654 ● 8817
ХЕЗМӘТ (22) ■ Язгы хезмәт – көзгә хөрмәт ○ 989 ● 1925; 4902 (2); 4968; 5752; 6009; 6056; 6145–6147; 6155; 6398 (2); 6531; 6645; 6698; 8425; 8789 (2); 9084; 14709
ХЕЗМӘТЕ (2) ■ Аю хезмәте күрсәтү ○ 2111 ● 6148
ХЕЗМӘТЕНӘ (2) ■ Табасына күрә тәбәсе, хезмәтенә күрә бәйсе ○ 6122 ● 11447
ХЕЗМӘТНЕН (1) ■ Хезмәтнең яңгыры – тир, алмасы – алтын ○ 6149
ХЕЗМӘТСЕЗ (2) ■ Хезмәтсез яшәү – караклык белән бер ○ 6150 ● 14956
ХЕТ (4) ■ Ул йоклаганда хет туй уйна ○ 6715 ● 7069 (2); 11616
ХИКМӘТ (11) ■ Хикмәт мөгезендә түгел, кәжәсендә ○ 3064 ● 6340 (2); 9640; 10312; 10769; 11461; 13985; 16341; 16404; 16659
ХИКМӘТЕ (3) ■ Арзанның бер сәбәбе була, кыйммәтнең бер хикмәте була ○ 7860 ● 7932; 15657
ХИКМӘТЕН (1) ■ Сүз хикмәтен белмәгән кешенең миһнәте күп ○ 16016
ХИКМӘТИ (1) ■ Хикмәти хода, Мөхәммәди кода ○ 14663
ХИКМӘТЛЕ (3) ■ Эшнең башы миһнәтле булса, төбе хикмәтле була ○ 6247 ● 16125; 16126
ХИКМӘТСЕЗ (2) ■ Икмәксез эскәтер – хикмәтсез чүпрак ○ 9217 ● 10826
ХИКМӘТТӘ (1) ■ Ачның күзе икмәктә, тукның күзе хикмәттә ○ 9577
ХИС (1) ■ Жиденче кат күктә хис итү ○ 106
ХИСАБЫ (3) ■ Дус хисабы күңелдә ○ 5374 ● 7407; 7910
ХИСАБЫН (2) ■ Арышның хисабын суккач беләләр ○ 1533 ● 7995
хисабын → исәбен-хисабын
ХИСАБЫҢ (1) ■ Дус дус булсын, хисабың дәрәс булсын ○ 5359
ХИСАП (5) ■ Бүгенге хисап иртәгә ярамый ○ 792 ● 7996; 8038; 8044; 16693
ХИСАПКА (2) ■ Исәпкә кермәсә, хисапка кермәс ○ 7912 ● 12490
ХИСАПЛЫ (1) ■ Хисаплы мал жуелмас ○ 7427
ХИСАПЛЫНЫҢ (1) ■ Хисаплының малы исәпле ○ 7428
хисапсыз → исәп-хисапсыз
ХИСЕ (1) ■ Сүзе күп кешенең хисе аз була ○ 16028
ХИШ (1) ■ Иш – ише белән, хиш – хише белән ○ 5439
ХИШЕ (1) ■ Иш – ише белән, хиш – хише белән ○ 5439
ХОДА (2) ■ Хикмәти хода, Мөхәммәди кода ○ 14663 ● 16873
ХОДАЕМ (2) ■ И ходаем, тәүфикъ бир, чәй эчәргә конфет бир ○ 16881 ● 16882
ХОДАЙ (8) ■ Аюныкын бүрегә ходай язган күрергә ○ 2094 ● 2905; 5818; 7360; 10775; 16867; 16874; 16888

- ХОДАЙГА** (1) ■ Ходайга сәдаканны бир дэ ела ○ 16875
ХОДАЙДА (1) ■ Атта үт юк, ходайда бавыр юк ○ 16861
ХОДАЙДАН (3 | 2) ■ Ашау байдан, үлем ходайдан ○ 5986 ● 5986:1, :2; 15444; 16876
ХОДАЙНЫ (1) ■ Ходайны күктән эзләмә, жирдән табарсың ○ 16877
ХОДАЙНЫҢ (2) ■ Ходайнын биргәнәннән бирмәгәнә күп ○ 16878 ● 16883
ХОДАНЫКЫ (1) ■ Кодача – коданыкы, тәкъдир – ходаныкы ○ 14632
ХОДАСЫ (1) ■ Ачнын ходасы – бер кисәк икмәк ○ 9580
ХОДИ (1) ■ Туп-турыдан туп пошел, кәкерегә не ходи ○ 6900
ХОДКА (2) ■ Төенне кул белән чишеп булса, тешне ходка жибермә ○ 8710 ● 9129
ХОЗЫР (1) ■ Хозыр таягын тыккан ○ 16809
ХОЗЫРНЫ (1) ■ Кызыл Хозырны алдар ○ 594
ХОЛКЫ (10) ■ Йоны бик еш коелса да, бүренең холкы үзгәрми ○ 2192 ● 10666; 11160 (2); 11300–11303; 12307; 12382
ХОЛКЫН (4) ■ Бүре, ябагасын койса да, холкын үзгәрми ○ 2167 ● 2986; 11156; 13211
 холкың → **акылың-холкың**
ХОЛЫК (11) ■ Караңгы чырайлы кешедә ачык холык булмый ○ 10675 ● 11077; 11128; 11201; 11202; 11252; 11415; 12972; 13582; 15009; 15091
ХОЛЫКЛЫ (1) ■ Күрекле – берне, холыклы меңне ияртә ○ 11200
ХОЛЫКНЫ (1) ■ Холыкны дөвалау жәрәхәтне дөвалаудан авыррак ○ 11304
ХОЛЫКСЫЗ (4) ■ Илен белмәгән – игелексез, халкын белмәгән – холыксыз ○ 4973 ● 8711; 11305; 11307
ХОЛЫКСЫЗЛЫК (1) ■ Кунак алдында кешене ачулану зур холыксызлык ○ 10089
ХОЛЫКСЫЗНЫҢ (1) ■ Холыксызның ачуы танау астында ○ 12587
ХОР-ХОРЫ (1) ■ Дунгыз әллә кайчан үлсә дә, «хор-хоры» ишетелер ○ 2887
 хоры → **хор-хоры**
ХӨКЕМ (6) ■ Кешене хөкөм итсән, үзең хөкөм ителерсең ○ 5824 (2) ● 5975; 12567; 13280; 16989
ХӨКЕМГӘ (1) ■ Баланың сүзе, хөкөмгә ярамаса да, дауга ярый ○ 13996
ХӨКЕМДАРДА (1) ■ Акылы хөкөмдарда халык тыныч яшәр ○ 5718
ХӨКЕМДӘ (1) ■ Карый белән сабий бер хөкөмдә ○ 15069
ХӨКЕМЕ (2) ■ Никах хөкөме – олы хөкөм ○ 13280 ● 14042
ХӨКЕМЕННӘН (1) ■ Залимның – зольмыннан, патшаның хөкөменнән саклан ○ 5796
ХӨКЕМНӘН (1) ■ Корт – төтеннән, гаепле – хөкөмнән курка ○ 12527
ХӨКҮМӘТ (1) ■ Ишәк, хөкүмәт казнасын ташыса да, барыбер ишәк булып калыр ○ 2969
ХӨЛЛӘ (1) ■ Хәерчегә хөллә бир, теләнчегә теллә бир ○ 5948
ХӨР (1) ■ Кол булу жиңел, хөр булу авыр ○ 5826
ХӨРМӘ (1) ■ Берәүгә торма кирәк, берәүгә хөрмә кирәк ○ 1592
ХӨРМӘТ (10) ■ Язгы хезмәт – көзгә хөрмәт ○ 989 ● 6056; 6145; 6146; 6155; 6398; 8186; 14429; 14602; 15088
ХӨРМӘТЕ (2) ■ Каршы алу, озатып калу – кунакның бер хөрмәте ○ 10073 ● 10219
ХӨРМӘТЕН (1) ■ Мәче, теге дөньяда хужасының хөрмәтен танар очен, күзен йомып ашар, имеш ○ 3358
 хөрмәткә → **сыйга-хөрмәткә**
ХӨРМӘТЛӘМИ (1) ■ Күршеләре белән тату яшәмәгән кешене берәү дә хөрмәтләми ○ 5205
ХӨРМӘТЛЕ (1) ■ Кунаклы йорт – хөрмәтле йорт ○ 10134
ХӨРМӘТЛЕЛЕГЕ (1) ■ Кешенең хөрмәтлелеге үз кулында ○ 11161
ХӨРМӘТНЕҢ (1) ■ Данның төбе – хөрмәт, хөрмәтнең төбе – хезмәт ○ 6056
ХӨРТ (1) ■ Егет фырт, агы хөрт ○ 12929
ХУДТА (1) ■ Юлдагы кеше – худта, өйдәге кеше – утта ○ 6851
ХУЖА (19 | 1) ■ Аулак күлгә бака хужа ○ 343 ● 3352; 3495; 3763; 5440; 5836; 5940; 9974; 10077; 10084; 10112; 10124; 10175; 10195; 11174; 14137:2; 14735; 15610; 15976; 16499
ХУЖАГА (6) ■ Бер кол ике хужага хезмәт итми ○ 5752 ● 5962; 10141; 10190; 10198; 10199
ХУЖАДАН (3) ■ Атадан качкан ул башсыз, хужадан качкан кол башсыз ○ 5728 ● 10142; 14356
ХУЖАЛЫ (1) ■ Ике хужалы өйдә чүп тездән булыр ○ 8248
ХУЖАЛЫГЫ (1) ■ Йорт хужалыгы чабата ясау түгел ○ 8263
ХУЖАЛЫК (1) ■ Эшләргә өйрәнмәгән хужалык итә белмәс ○ 6232

- ХУЖАЛЫКНЫҢ** (1) ■ Ашлык – хужалыкның нигезе ○ 1378
ХУЖАЛЫКТА (2) ■ Хужалыкта иске аркан өзеге дә эшкә ярый ○ 7076 ● 8633
ХУЖАМ (1) ■ Куркытмага хужам юк, биетмәгә бикәм юк ○ 5993
ХУЖАНЫ (1) ■ Акча эт түгел – хужаны танымый ○ 7695
ХУЖАНЫҢ (7) ■ Хужаның каравы атка дөва ○ 2690 ● 3234; 4429; 5939; 9099; 10123; 10133
ХУЖАСЫ (14) ■ Мәче әйтә ди: «Хужасы сукур булса иде, балалары күп булса иде», – дип
 ○ 3362 ● 3381; 3537; 3538; 3619; 3708; 5836; 10109; 10176; 10177; 13886; 14117; 14580; 16053
ХУЖАСЫЗ (1) ■ Хужасыз өй таркалыр ○ 8299
ХУЖАСЫН (3 | 1) ■ Сыер көтүчесен белер, хужасын белмәс ○ 3190 ● 3628:1; 3705; 10056
ХУЖАСЫНА (3) ■ Төя хужасына үчексә, өстенә косар ○ 2937 ● 3648; 3749
ХУЖАСЫННАН (2) ■ Бөйдөгә эт явыз була, хужасыннан кансыз була ○ 3472 ● 5835
ХУЖАСЫНЫҢ (2) ■ Мәче, теге дөньяда хужасының хөрмәтен танар өчен, күзен йомып ашар,
 имеш ○ 3358 ● 4415
ХУП (1) ■ Тырышка эшен төшсә – «хуп» дияр, булдыксызга йомышын төшсә – «юк» дияр ○ 6506
ХУР (37) ■ Алмаз жирдә ятмас, ятса да хур булмас ○ 255 ● 585; 1704; 4921 (2); 4961; 5317; 5725;
 5829; 5979; 6419; 6488; 6513; 8879; 8886; 9826; 10744; 11339; 11495; 11743; 11986; 12006;
 12020; 12061; 12070; 12470; 12790; 13032; 13128; 13565; 13903; 13907; 14566; 15390; 16571;
 16596; 16997
ХУРАЗГА (1) ■ Ни бугазга, ни хуразга ○ 4390
ХУРЛАГАН (3) ■ Козгын карганы «кара» дип хурлаган ○ 4037 ● 14404 (2)
ХУРЛАГАННЫ (1 | 1) ■ Ир хурлаганны ил хурлар, ир мактаганны ил мактар ○ 4992:3 ● 14373
ХУРЛАМА (5 | 1) ■ Ябага тай дип хурлама, язга чыкса ат булыр ○ 2859:1 ● 7705; 8839; 9532;
 10717; 12916
ХУРЛАМАК (2) ■ Ир хурламак постырыр, аш хурламак костырыр ○ 13509 (2)
ХУРЛАМАС (2) ■ Солтан үз сөяген хурламас ○ 5884 ● 14244
ХУРЛАНДЫ (1) ■ Тутый аягын күрөп хурланды, буен күрөп сырланды ○ 4160
ХУРЛАР (| 1) ■ Ир хурлаганны ил хурлар, ир мактаганны ил мактар ○ 4992:3
ХУРЛАСЫН (1) ■ Эч шулласын – тик хурласын, аша салмасын – сөйләргә калмасын ○ 9734
ХУРЛАША (1) ■ Урлаша белгән хурлаша да белә ○ 12575
ХУРЛЫГЫ (1) ■ Бу дөнъяның хурлыгы – бар да акча юклығы ○ 7785
ХУРЛЫГЫҢНАН (1) ■ Бәхетле чагында бәлаңне уйла, данлы чагында хурлыгыңнан курык
 ○ 14844
ХУРЛЫЙ (1) ■ Ямьсез – көзгене яманлый, булдыксыз – коралны хурлый ○ 6609
ХУРЛЫК (11) ■ Иткәнем – коллык, күргәнем – хурлык ○ 5992 ● 6518; 7246; 8014; 11306; 11900;
 12048; 12472; 14403; 15496; 16025
ХУРЛЫККА (2) ■ Туклыкка түзмәсән, хурлыкка түзәрсең ○ 9718 ● 10773
ХУРЛЫКЛЫ (1) ■ Чигенү – хурлыклы үлем ○ 5646
ХУРЫ (1) ■ Изге хатын – олма хуры, яман хатын – дөнья гүре ○ 13640
ХУТ (4) ■ Март: «Хут урынында булсам, сыерның мөгезен сындырыр идем», – дип әйтә, ди
 ○ 920 ● 961–963
ХУТТА (2) ■ Хутта ут итә, хәмәлдә әмәлцене корыта ○ 964 ● 6321
ХУТЫ (1) ■ Аты барның хуты бар ○ 2590
ХУШ (5 | 1) ■ һәр кошның үз тавышы үзенә хуш ○ 3888 ● 3997:1; 4775; 4782; 11160; 16307
ХУШЛЫК (1) ■ Тамак туклык – күңел хушлык ○ 9702
ХЫЙТЛАНМЫЙЧА (1) ■ Хыйтланмыйча судан этлэй дә тотта алмассың ○ 6151
ХЫЯЛ (1) ■ Хыял коткармый, эш коткара ○ 6152
ХЫЯЛЛАНМА (1) ■ Мамыгын бушаткач, юрганым бар дип хыялланма ○ 8417
ХЫЯНӘТ (3) ■ Тутрылык бәладән коткарыр, хыянәт бәлагә кертер ○ 12555 ● 12621; 12622
ХЫЯНӘТЛЕ (1) ■ Хыянәтле кеше кукучан була ○ 12588
ХЫЯНӘТНЕ (1) ■ Су бөтен пычракны юа ала, тик хыянәтне юа алмый ○ 12549

Һ

- ҺАВА** (5) ■ һава белән туенып тору ○ 108 ● 4065; 15250; 15687 (2)
ҺАВАГА (3) ■ һавага карап йөрмә – абынырсың ○ 82 ● 3505; 15724
ҺАВАДА (3) ■ һавада болыт, син аны оныт ○ 1246 ● 3851; 14246

- ҺАВАДАГЫ** (6 | 3) ■ Кулыңдагы кошны очырып, хавадагы торнаны эзләмә ○ 3862 ● 4139; 4140; 4141, :1, :2, :3; 4144; 13106
- ҺАВАДАГЫСЫН** (1) ■ Хавадагысын аударып, түбәдәгесен түнтәрәп ○ 8398
- ҺАВАДАН** (2) ■ Хавадан печән чапма ○ 1349 ● 4145
- ҺАВАЛАНМА** (1) ■ Атаң гыйлемә белән хаваланма ○ 14330
- ҺАВАНЫ** (1 | 1) ■ Һаваны – йолдыз, ирләрне – сакал, хатын-кызны чәч нурлый ○ 10320 ● 15845:1
- ҺАЙ** (3) ■ Кәжәңең аркасына бакча иясе сәнәк белән суккач, ул: «Һай, хәтерләрем юклығы, шушы кеше бакчасына кермәм дип әйткән идем!» – ди икән ○ 3048 ● 13299 (2)
- Һай** → ай-Һай
- ҺАЙТ** (1) ■ «Һайт» дигәндә тайт итү ○ 11397
- ҺАМАН** (16) ■ Су агып китә, ком һаман кала ○ 423 ● 634; 723; 1895; 2182; 2953; 2974; 3806; 6471; 6748; 9031; 11616; 11800; 11918; 11918; 15835; 17076
- ҺАУЛАМАГАН** (1) ■ Артында йөз эт һауламаган бүре бүре буламыни? ○ 2120
- ҺӘВӘССЕЗ** (1) ■ Дәвәсыз дәрт булмас, һәвәссез карт булмас ○ 15028
- ҺӘЛАК** (6) ■ Күкнең кошын жирнең жимә һәлак итә ○ 61 ● 4755; 7513; 11253; 11532; 16241
- ҺӘЛАКӘТ** (3) ■ Бердәм илдә бәрәкәт бар, гаугалы илдә һәлакәт бар ○ 4877 ● 4878; 8237
- ҺӘМ** (5) ■ Һәм зиярәт, һәм тижарәт ○ 8081 (2) ● 12581; 14243; 14832
- ҺӘММӘ** (2) ■ Һәммә кеше корт тапкан, безнең Әхмәт тик яткан ○ 6631 ● 13789
- ҺӘММӘГӘ** (2) ■ Үз-үзенә ия булган һәммәгә ия булыр ○ 12056 ● 12068
- ҺӘММӘСӘ** (3) ■ Һәммәсә дә бердәй, бакчадагы гөлдәй ○ 1369 ● 12408; 16993
- ҺӘР** (109 | 1) ■ Һәр калкуның бер чокыры бар ○ 220 ● 221; 439; 635; 636; 809; 1024 (2); 1025–1027; 1028 (2); 1350; 1351; 1716; 1838; 1839; 1975; 2027; 2211; 2318; 3148 (2); 3768; 3769; 3880–3888; 3902; 3916; 4657; 4697; 4698; 5129; 5130 (2); 5512 (2); 5688; 5983 (2); 6278; 6279; 6359; 6403–6405; 6406 (2); 6407; 6519; 6621; 7514; 7629; 7816; 8016; 8017; 8353; 8354; 8880 (2); 9071; 9415; 10018; 10019; 10206; 10467; 10468; 10718; 11173; 11351; 11355; 11356; 11399; 11561; 11753; 11754; 12271; 12326; 12367; 12389; :1; 12398; 12617; 13577; 13584; 14973; 15284; 15398; 15435; 15656; 15657; 16259 (2); 16260; 16261 (2); 16444; 16445; 16607; 16682 (2); 16802
- ҺӘРБЕР** (11) ■ Һәрбер кара нәрәә шакшы булмас, һәрбер ялтгыраган яхшы булмас ○ 639 (2) ● 3426; 4224; 6280; 6408; 9851; 10321; 14012; 15344; 16262
- ҺӘРБЕРСӘ** (1) ■ Дөнья тулы фәрештә, һәрберсә бер эштә ○ 16728
- ҺӘРВАКЫТ** (7) ■ Ай һәрвакыт тулы тормый, чокыр һәрчак сулы булмый ○ 17 ● 66; 4491; 5189; 11132; 15412; 17045
- ҺӘРВАКЫТТА** (1) ■ Бытбылдыкның төне юк, һәрвакытта: «бытбылдык» ○ 3911
- ҺӘРКАЙДА** (3) ■ Гарип кошның оясы һәркайда ○ 3832 ● 4053; 16650
- ҺӘРКАЙСЫ** (1) ■ Алты хагын бергә килсә, һәркайсы үз моңын әйтәп елар ди ○ 13599
- ҺӘРКЕМ** (21) ■ Һәркәм үз менгән тавын, биек булсын, ди ○ 222 ● 2992; 4533; 6281; 6882; 7590; 7612; 7879; 7882; 8018; 8355; 8356; 8948; 10306; 11174; 12563; 12641; 14974; 15345; 16108; 16693
- ҺӘРКЕМГӘ** (7) ■ Кырмавык үзенә тигән һәркәмгә ябыша ○ 1288 ● 5131; 12317; 12547; 13930; 15418; 16395
- ҺӘРКЕМНӘН** (1) ■ Бүләк һәркәмнән алынмас ○ 8158
- ҺӘРКЕМНЕ** (4) ■ Дунгыз мөгезлә булса, һәркәмне сөзәр иде ○ 2885 ● 5794; 7892; 12081
- ҺӘРКЕМНЕҢ** (9) ■ Һәркәмнең үз тугызы тугыз ○ 8019 ● 10020; 10685; 10980; 11357; 12264; 14096; 14759; 14975
- ҺӘРНӘРСӘ** (1) ■ Һәрнәрәсә үз асылына кайта ○ 637
- ҺӘРНӘРСӘГӘ** (2) ■ Арыш икмәге һәрнәрәсәгә баш ○ 9112 ● 9187
- ҺӘРНӘРСӘНЕҢ** (1) ■ Һәрнәрәсәнең йөзә бар, йөз астында үзә бар, үлчәвә бар, саны бар, кирәк булса тагы бар ○ 638
- ҺӘРЧАК** (1) ■ Ай һәрвакыт тулы тормый, чокыр һәрчак сулы булмый ○ 17
- ҺИММӘТ** (1) ■ Олылык бишмәт белән түгел, һиммәт белән ○ 11257
- ҺИММӘТЛЕ** (1) ■ Ир асылы – һиммәтле, кыз асылы – кыйммәтле ○ 13808
- ҺИНДСТАҢГА** (1) ■ Кошангы: «Хуш, сау булыгыз, мин Һиндстанга киттем», – дип очкан икән дә, тик юлда ат тизәгә күргәч, шунда кунып калган, имеш ○ 4782
- ҺИЧ** (12) ■ Иртә уңмаган кич уңмас, кич уңмаган һич уңмас ○ 832 ● 1023; 4998; 5199; 5264; 6052; 6083; 6171; 7037; 8189; 11876; 11909

ҺИЧБЕРӨҮДӨН (1) ■ «Мин яман» дигәнне һичберәүдән ишетмәссәң ○ 12152
ҺИЧКЕМГӘ (1) ■ Һәр кешенәң сүзенә ышану – ахмаклык, һичкемгә ышанмау – кирелек ○ 16260
ҺӨДҺӨД (1) ■ Һөдһөд тоткан күк булган ○ 4228
ҺӨЖҮМ (1) ■ Арыслан белән юлбарыс бер-берсен ерактан күрсә кире китәр, якыннан күрсә һөжүм итәр, имеш ○ 2038
ҺӨНӨР (23 | 1) ■ Дуңгыздан кыл йолка белү дә һөнәр ○ 2892 ● 5329; 5576; 6334; 6339; 6346; 6357; 6365; 6409–6412; 6413, :1; 6414; 6415; 6431; 6454; 7575; 12856; 16008; 16429 (2); 16461
һөнәргә → **гыйлем-һөнәргә**
ҺӨНӨРЕ (4) ■ Һөнәре юк – тере үлек ○ 6416 ● 11099; 12285; 14353
ҺӨНӨРЕН (1) ■ Ата һөнәрен тоткан – бай ○ 14328
ҺӨНӨРЕНӨ (1) ■ Чабатачының ашы үрә, ярый һөнәренә күрә ○ 9066
ҺӨНӨРЕҢ (1) ■ Мактанма, каз, – һөнәрен аз ○ 4258
ҺӨНӨРЛЕ (11) ■ Һөнәрле кол үлмәсә, үлмәсә дә көн күрмәс ○ 5984 ● 6417–6425; 14169
ҺӨНӨРЛЕНЕН (1) ■ Һөнәрленең кулы алтын, акылының акылы алтын ○ 6426
ҺӨНӨРНЕ (5) ■ Һөнәренә зиһен өйрәтә ○ 6427 ● 6428–6431
ҺӨНӨРСЕЗ (7) ■ Һөнәрле бул – бай бул, һөнәрсез бул – ач бул ○ 6417 ● 6422; 6424; 6432–6434; 12926
ҺУП (1) ■ Балга органга – бер өлеш, «һуп!» дигәнгә – ике өлеш ○ 8106
ҺУШЛАНМАС (1) ■ Бала үсәр, тиле һушланмас ○ 11533
һушы → **акылы-һушы**

Ц

ЦӨБЕР (1) ■ Өсте цөбер, күнеле көр ○ 8849

Ч

ЧАБА (14) ■ Тау астына көлеп чаба, үргә таба елап менә ○ 234 ● 1261 (2); 1338; 2524 (4); 2598; 2667; 3649 (2); 11462; 16518
ЧАБАГЫ (2) ■ Агым су бал татыр, ак чабагы май татыр ○ 4437 ● 4506
ЧАБАДАН (1) ■ Кырык кат чабадан бер кыптыр тун артык ○ 8914
ЧАБАК (7) ■ Ике балык берексә, бер чабак чаклы булыр ○ 4489 ● 4515–4517; 4521; 4546; 9027
ЧАБА-КИЛӘ (1) ■ Агач киссәң озын кис, чаба-килә кыскарыр ○ 1879
ЧАБАКЛАР (1) ■ Вак балыклар арасында йөзгән чабаклар түгел без ○ 4538
ЧАБАКНЫҢ (1) ■ Чабакның үзеннән бигрәк чупырдавы кыйммәт ○ 4518
ЧАБАЛАР (1) ■ Жимешсез агачка балта чабалар, жимешле агачка таш аталар ○ 1835
ЧАБАН (1) ■ Чит илдә яшәп түрә булганчы, үз илендә яшәп чабан бул ○ 5086
ЧАБАР (15) ■ Киеккә үлем сагате житсә, туп-туры аучыга чабар ○ 2017 ● 2022; 2462; 2491 (2); 2597; 2600; 2848; 2983; 3635; 4156; 5003; 9551 (2); 16179
ЧАБАРГА (4 | 1) ■ Кирәкмәгән китек балта боз чабарга яраган ○ 1923 ● 1931; 1974, :1; 5611
ЧАБАРЛАР (1) ■ Ирләргә ирек бирсәң, атланып чабарлар ○ 13535
ЧАБАСЫ (1) ■ Беркемнең дә үз аягына үзе балта чабасы килми ○ 10915
ЧАБАСЫҢ (1) ■ Туганыңа чапмыйсың, күршенәң чабасың ○ 5235
ЧАБАТА (27 | 1) ■ Балта остасының юнле балтасы булмас, чабата ясаучының юнле чабатасы булмас ○ 1894 ● 2522; 5994; 7874; 8263; 9042; 9050; 9057–9062; 9072; 9073; 9075; 9079; 9080; 9082; 9086; 9088–9090; 9153; 3; 9157; 9299; 11565; 13730
ЧАБАТАГА (5) ■ Юкәңне хәзерләмичә чабатага керешмә ○ 9069 ● 9078; 9080; 9091; 9092
ЧАБАТАНЫ (5 | 2) ■ Бер ташлаган чабатаны яңадан кимиләр ○ 9036 ● 9036:1, :2; 9048; 9063; 9064; 16128
ЧАБАТАҢ (1) ■ Чабатаң тишек – сизмисең, кеше хәлен сөйлисең ○ 16315
ЧАБАТАСЫ (4 | 1) ■ Балта остасының юнле балтасы булмас, чабата ясаучының юнле чабатасы булмас ○ 1894 ● 5851; 9044; 13347; 16182:2
ЧАБАТАСЫН (3) ■ Күрми күргән чабатасын түргә элгән ○ 9053 ● 9085; 12891
ЧАБАТАСЫНА (2) ■ Ят авылның яңа итеге үз авылыңның иске чабатасына да тормый ○ 5249 ● 9065
ЧАБАТАЧЫНЫҢ (1) ■ Чабатачының ашы үрә, ярый һөнәренә күрә ○ 9066
ЧАБА-ЧАБА (2) ■ Артта калган – чаба-чаба талган ○ 676 ● 2507

- ЧАБА-ЮБИНА** (1) ■ Чабә-юбина чакка кала ○ 1954
ЧАБУ (3) ■ Урак белән печән чабу ○ 1364 ● 1990; 16129
ЧАБУДА (1) ■ Бер чабуда агач егылмас ○ 1906
ЧАБУЧЫ (1) ■ Егылган агачка балта чабучы күп булыр ○ 1912
ЧАБУЧЫЛАР (1) ■ Чабучылар начар булса, печән аз чыга ○ 1320
ЧАБУЫН (1 | 1) ■ Су күрмичә чабуын күтәргән ○ 520 ● 3654:2
ЧАБЫ (1) ■ Яхшы кызның чабы китәр, яман кызның яманаты китәр ○ 13054
ЧАБЫЛМЫЙ (1) ■ Чалгысыз печән чабылмый ○ 1322
ЧАБЫЛЫР (1) ■ Бай мактанса табыллыр, юк мактанса чабыллыр ○ 7182
ЧАБЫНДЫРУ (1) ■ Себеркесез мунча чабындыру ○ 8659
ЧАБЫНЫРГА (1) ■ Бер пар салды – барыбызга да чабынырга жите ○ 8643
ЧАБЫП (7) ■ Печән чабып жыелмый, тарап жыела ○ 1297 ● 1669; 2610; 2817; 3797; 6670; 15033
ЧАБЫРСА (1) ■ Толныч ирене чабырса да, «шайтан үпкән» диерләр ○ 13685
ЧАБЫШ (1) ■ Чабыш аты чапмый түзә алмый ○ 2804
ЧАБЫШКА (1) ■ Чабышка чыккан аргамакның аягын тышауламыйлар ○ 2805
ЧАБЫШКЫ (3) ■ Чабышкы алын бирсә, ялын кис ○ 2806 ● 2807; 2808
ЧАБЫШКЫГА (1) ■ Чабышкыга чабышкы янында чыбыркы кирәкми ○ 2808
ЧАГА (3) ■ Чаян явызлыктан чакмый, табигате шулайга чага ○ 4691 ● 4721; 4733
чага → **бала-чага**
чагага → **бала-чагага**
чагада → **бала-чагада**
чагадан → **бала-чагадан**
чагалы → **бала-чагалы**
ЧАГАР (11) ■ Үлгән ишәк үтерә тибәр, үлгән елан үтерә чагар ○ 2995 ● 4584; 4594; 4622; 4628; 4644; 4685; 4687; 4690; 4746; 15729
ЧАГАСЫ (1) ■ Ят баласы – бүре чагасы ○ 14191
ЧАГУУЫ (1) ■ Кортның чагуы да айдага ○ 4739
ЧАГЫЛА (1) ■ Тамчыда кояш чагыла ○ 1136
ЧАГЫМ (2) ■ Кыз чагым – солтан чак, килән чагым – олтан чак ○ 13096 (2)
ЧАГЫНДА (25) ■ Челлә чагында катып үлгән ○ 1060 ● 1751; 2123; 7629; 7633 (2); 7634 (2); 7635 (2); 7636 (2); 8518; 8523; 9553 (2); 9554 (2); 10267; 11165; 13097; 13098; 14844 (2); 15074
ЧАГЫНДА (1) ■ Егет чагында малсыз да булма, ярсыз да булма ○ 12863
ЧАГЫП (1) ■ Елан елып керер, чагып чыгар ○ 4598
ЧАЙКАЛСА (1) ■ Тирәк чайкалса – жилдән, бинең би булуы – илдән ○ 5900
ЧАЙКАЛУЫ (1) ■ Байтирәкнең чайкалуы жилдән ○ 1721
ЧАЙКАП (1) ■ Яман ат башын чайкап ашар, ярты жимен жиргә чәчәр ○ 2703
ЧАК (26 | 2) ■ Ерактагы кояш жылы була, якынга килгәч чак була ○ 27 ● 96; 551; 685; :1; :2; 2293; 3430; 4188; 10652; 10653; 12106; 12645; 12771; 12864 (3); 12865 (2); 12997; 13096 (2); 15108 (3); 15109 (2); 16682
ЧАККА (1) ■ Чабә-юбина чакка кала ○ 1954
ЧАККАН (5) ■ Янындагы чакмасын, читтән чаккан берни түгел ○ 715 ● 4606; 4701; 15213; 16130
ЧАККАННАН (1) ■ Чакырганга бар, чакканнан кач ○ 10179
ЧАКЛЫ (6) ■ Питрауга чаклы үләннең шифасы чәчәктә, питраудан соң – тамырда ○ 1299 ● 4489; 7416; 13487; 13610; 16662
ЧАКЛЫК (1) ■ Картлык – чаклык ○ 15061
ЧАКМА (3) ■ Чакма чакмый ут чыкмас ○ 8537 ● 11132; 12772
ЧАКМАГАН (1) ■ Үзеңне чакмаган елан миң башында кышласын ○ 4694
ЧАКМАКТАН (1) ■ Кору чакмактан ут чыгар ○ 8468
ЧАКМАСЫН (3) ■ Янындагы чакмасын, читтән чаккан берни түгел ○ 715 ● 4550; 4593
ЧАКМЫЙ (7) ■ Тик торганнан чыкан чакмый ○ 1312 ● 4596; 4691; 4732; 4744; 8537; 12772
ЧАКМЫЙЧА (1) ■ Корт чакмыйча бал булмый ○ 4735
ЧАКМЫ-ЧОКМЫ (1) ■ Чакмы-чокмы, үз илеңнән чыкма ○ 5084
ЧАКНЫ (1) ■ Тайкалы чакны яхшы ата-ана өендә торырга, тастарлы булгач авыр ○ 14449
ЧАКНЫН (2) ■ Килән чакның рәхәте – кыз чакның миһнәте ○ 13368 (2)

- ЧАКРЫМ** (1) ■ Акрын-акрын алтмыш адым дип, бет алтмыш чакрым юл йөрөр, ди ○ 4754
ЧАКРЫМНАН (1) ■ Ялмавыз жиде чакрымнан теле белән ялмап йотар ○ 16791
ЧАКСА (2) ■ Алла сакласын, бака чакмасын: бака чакса, имен тагмассың ○ 4550 ● 4806
ЧАКСАҢ (2) ■ Ташны ташка чаксаң, уты беленер ○ 181 ● 631
ЧАКТА (2 | 3) ■ Чаңсыз чакта чаң куптарма ○ 200 ● 530; 626; 780; 781; 1655; 1897; 1956:2; 1958; 4285:1; 5134; 5736; 6762; 8093 (2); 9039; 10429; 13761; 13945, :1; 14055; 15016; 15110; 15441; 16449
ЧАКТАГЫ (4) ■ Яшь чактагы күмелә, карт чактагы күренә ○ 15111 (2) ● 15112 (2)
ЧАКТАН (1) ■ Бала чактан кERGән гадәт гомергә калыр ○ 13952
ЧАКЫР (1) ■ Яманны ашка чакырсаң чакыр, эшкә чакырма ○ 12274
ЧАКЫРА (2) ■ Яман сыер мөгрәп йортка бүре чакыра ○ 3236 ● 8151
ЧАКЫРГАН (2) ■ Чакырган жиргә бар, куган жирдән кайт ○ 10178 ● 10227
ЧАКЫРГАНГА (2) ■ Чакырганга бар, чакканнан кач ○ 10179 ● 10180
ЧАКЫРГАННАН (1) ■ Чакырмаса бару юк, чакырганнан калу юк ○ 10183
ЧАКЫРГАННАР (1) ■ Ишәкне туйга чакырганнар. Ул: «Утын ташыргамы, су ташыргамы?» – дип сораган ○ 2982
ЧАКЫРГАНЫҢ (1) ■ Чакырганның аты олы, чакырмаганның хақы олы ○ 10181
ЧАКЫРГАНЧЫ (1) ■ Яхшы кунак чакырганчы килә ○ 10196
ЧАКЫРМА (1) ■ Яманны ашка чакырсаң чакыр, эшкә чакырма ○ 12274
ЧАКЫРМАГАН (2) ■ Чакырмаган кунак – юынмаган таяк ○ 10182 ● 13339
ЧАКЫРМАГАНЫҢ (1) ■ Чакырганның аты олы, чакырмаганның хақы олы ○ 10181
ЧАКЫРМАСА (1) ■ Чакырмаса бару юк, чакырганнан калу юк ○ 10183
ЧАКЫРМЫЙ (2) ■ Чакырмый килгән кунакка рөхсәтсез китәргә ярыш ○ 10185 ● 10187
ЧАКЫРСА (4) ■ Эшкә чакырса – бармам, ашка чакырса – калмам ○ 6328 (2) ● 9395 (2)
ЧАКЫРСАҢ (1) ■ Яманны ашка чакырсаң чакыр, эшкә чакырма ○ 12274
ЧАКЫРУСЫЗ (3) ■ Чакырусыз килгән кунак салусыз урынга утырыр ○ 10186 ● 13328; 13329
ЧАКЫРУЧЫГА (1) ■ Чакырганга бармасаң, чакыручыга зар булырсың ○ 10180
ЧАКЫРЫЛМАГАН (2) ■ Чакырылмаган кунакның вакыты үтми ○ 10184 ● 10200
ЧАКЫРЫМ (1) ■ Яманның кәсафәте бер чакырым алдан йөри ○ 12291
ЧАКЫРЫМЛЫК (1) ■ Мең чакырымлык юл бер адымнан башлана ○ 6805
ЧАКЫРЫП (4) ■ Сагынып кунак йөри, чакырып эт йөри ○ 10158 ● 10187; 10188; 10226
ЧАКЫРЫР (2) ■ Карга карылдаса кышны чакырыр, каз кангылдаса язны чакырыр ○ 3966 (2)
ЧАЛ (2) ■ Байтал бия булганчы, башыңа чал иңә ○ 2816 ● 10303
ЧАЛА (1) ■ Болыг ала булса, яңгыр чала булыр ○ 1077
ЧАЛБАР (1) ■ Очсыз чалбар төпсез булыр ○ 7949
ЧАЛБАРГА (1) ■ Иске чалбарга яңа бөрмә ○ 8960
ЧАЛГЫ (5) ■ Берәү печәнне чалгы белән чаба, берәү дуга белән чаба ○ 1261 ● 1286; 1321; 1338; 1564
ЧАЛГЫСЫЗ (1) ■ Чалгысыз печән чабылмый ○ 1322
ЧАЛКАЙ (1) ■ Иңкәйгәңгә иңкәй башың жиргә тигәнче, чалкайганга чалкай башың күккә житкәнче ○ 11989
ЧАЛКАЙГАҢГА (1) ■ Иңкәйгәңгә иңкәй башың жиргә тигәнче, чалкайганга чалкай башың күккә житкәнче ○ 11989
ЧАЛКАН (1) ■ Ялкау бер эш эшли белә – чалкан ятып мышный белә ○ 6566
ЧАЛМА (3) ■ Пальто белән чалма килешми ○ 9015 ● 17044; 17046
ЧАЛМАГАН (1) ■ Чалмаган үгезгә казан асмыйлар ○ 3299
ЧАЛМАЛЫ (2) ■ Ак чалмалы мулладан ак яулыклы хатын артык ○ 16956 ● 17080
ЧАЛМАСЫ (4) ■ Ишан чалмасы астында ат урларга йөгән бар ○ 16985 ● 17024; 17044; 17052
ЧАЛМЫЙ (1) ■ Чын батыр аяк чалмый ○ 11308
ЧАЛМЫЙЛАР (1) ■ Корбанны ике кат чалмыйлар ○ 16923
ЧАЛНЫ (1) ■ Чалны күрәп бабай димә ○ 10313
ЧАЛПАЯ (1) ■ Кыз яхшы жиргә төшсә чалпая, яман жиргә төшсә картая ○ 13190
ЧАЛТ (1) ■ «Ирен булса «чалт» итеп суксын, «чут» итеп үпсен!» – дип әйтте, ди, бер хатын ○ 13855
ЧАЛЫНГАН (1) ■ Мулланың чалмасы чалынган, акылы чуалган ○ 17052
ЧАЛЫП (1) ■ Көчле кеше алып та ега, чалып та ега ○ 10785
ЧАЛЫР (1) ■ Яманның теле үз аягың чалыр ○ 12293

- ЧАЛЫШ** (2) ■ Мичтә бөлеш, авызы чалыш ○ 9480 ● 12529
- ЧАМА** (4) ■ Байлыкка чамә юк, жигәргә чана юк ○ 7525 ● 8069; 8070; 9586
- ЧАМАГА** (2) ■ Тәян фарсит итәр идек, туры килми чамәга ○ 6676 ● 8069
- ЧАМАДАН** (1) ■ Чамә чамәдан артмый ○ 8070
- ЧАМАЛАГАН** (1) ■ Үз акылын чамалаган хур булмас ○ 11743
- ЧАМАЛАП** (1) ■ Күзәнне тиз ач, авызыңны чамалап ач ○ 10440
- ЧАМАЛЫ** (1) ■ Башы чалмалы, акылы чамалы ○ 17080
- ЧАМАЛЫЙ** (1) ■ Тегүче – карчык буен карап та чамалый, ә кыз буен жиде карышлар, имеш ○ 15094
- ЧАМАН** (10) ■ Аты чаман – чабар юлы яман ○ 2597 ● 2598 (2); 2602; 2603; 6737 (2); 12910; 13250; 13757
- ЧАМАННЫ** (1) ■ Яманны сыйлама, чаманны кыйнама ○ 12279
- ЧАМАНЫ** (1) ■ Чаманы чанага салмыйлар ○ 7997
- ЧАМАНЫНА** (1) ■ Ат чаманына менгәнче ике табаныңа ялын ○ 2525
- ЧАМАСЫ** (1) ■ Һәр эшнен чамасы бар, һәр дәрәжәнең көймәсе бар ○ 6406
- ЧАНА** (13) ■ Искә алмаган түмгәк чана аударә ○ 120 ● 129; 146; 929; 1379; 2579; 7039; 7063; 7071; 7077; 7525; 11944; 13314
- ЧАНАГА** (2) ■ Кыш рәхәт чанага, жәй рәхәт арбага ○ 867 ● 7997
- ЧАНАДА** (3) ■ Ат чанада беленер, ир сәфәрдә беленер ○ 6734 ● 12828; 13503
- ЧАНАДАН** (1) ■ Берез арбадан, берез чанадан сойла ○ 7101
- ЧАНАНЫ** (1) ■ Арбаны – кыш, чананы жәй эзерлиләр ○ 6995
- ЧАНАНЫҢ** (3) ■ Чананың, кая китсә дә, эзе билгеле ○ 7078 ● 7079; 9199
- чанаң → арбаң-чанаң**
- ЧАНАҢНЫ** (1) ■ Жәй көне чанаңны, кыш көне арбаңны эзерләп куй ○ 1010
- ЧАНАСЫ** (4) ■ Яшенә күрә бәһәсе, атына күрә чанасы ○ 2728 ● 2752; 7040; 7096
- ЧАНАСЫНА** (3) ■ Атына түгел, чанасына кыңгырау таккан ○ 2753 ● 7036; 7080
- ЧАНАСЫНЫҢ** (1) ■ Чанасының төбе тишек ○ 7123
- ЧАҢ** (3) ■ Чаңсыз чакта чаң куптарма ○ 200 ● 15254; 15344
- ЧАҢСЫЗ** (1) ■ Чаңсыз чакта чаң куптарма ○ 200
- ЧАҢЫ** (1) ■ Жәяүнең чаңы чыкмый, ялгызның өне чыкмый ○ 6881
- ЧАҢЫН** (1) ■ Кем арбасына утырсаң, шуның жырын жырла, кем чанасына утырсаң, аның чаңын как ○ 7036
- ЧАП** (3 | 2) ■ Ерактагы чап була, килә-килә чак була ○ 685 ● 685:1, :2; 2612; 5663
- ЧАПАН** (1) ■ Ала канат карга да бер, ала чапан мулла да бер ○ 16958
- ЧАПКАН** (14) ■ Балта да чапкан төштән генә кисми ○ 1890 ● 1897; 1898; 2390; 2692; 2744; 2796; 3768; 5574; 7398; 10612; 14067; 14359; 14450
- ЧАПКАНГА** (1) ■ Ат чапканга бот чапкан ○ 2744
- ЧАПКАНЧЫ** (1 | 2) ■ Балта чапканчы кискә ял итә ○ 1899 ● 1899:1, :2
- ЧАПКАНЫН** (1) ■ Этнең чапканын да, юыртканын да белмәссең ○ 3730
- ЧАПКЫН** (1) ■ Ир-егетнен аты – чапкын, пычагы – үткен, хатыны унган булып ○ 13479
- ЧАПМА** (3) ■ Чапма ташка, балтаң ватылып ○ 199 ● 1349; 2000
- ЧАПМАК** (2) ■ Печән чапмак – биемәк, урак урамак – уйнамак, май көбәләмәк – жан бирмәк ○ 1298 ● 5831
- ЧАПМАС** (3) ■ Яман ат, камчыласаң да, үргә чапмас ○ 2704 ● 11868; 15099
- ЧАПМАСЛАР** (1) ■ Тимәгән бүрәнәгә китереп чапмаслар ○ 1943
- ЧАПМЫЙ** (2) ■ Чабыш аты чапмый түзә алмый ○ 2804 ● 2807
- ЧАПМЫЙСЫҢ** (1) ■ Туганыңа чапмыйсың, күршенә чабасың ○ 5235
- ЧАПСА** (3) ■ Көр ат көрленгән чапса, арык ат ана карап чаба ○ 2667 ● 3619; 5454
- ЧАПСАҢ** (3) ■ Яңгырда чапсаң, корыда печән жыйрсың ○ 1168 ● 1339; 1340
- ЧАПТЫРА** (1) ■ Кирәк таптыра, эт урынына чаптыра ○ 14910
- ЧАПТЫРЫР** (2) ■ Бәйрәм житсә таптырыр, ат урынына чаптырыр ○ 6642 ● 10108
- ЧАПЧАККА** (1) ■ Кызны чапчакка салып тозламыйлар ○ 13019
- ЧАПЫЛДЫЙ** (1) ■ Сөймәгән кешең ашамый – чапылды, атламый – тапылды ○ 12757
- чар → чүп-чар**
- ЧАРА** (5) ■ Акта кара юк, карага чара юк ○ 559 ● 7590; 9188; 15063; 15398

- ЧАРАДАН** (1) ■ Ни чарадан бичара ○ 14993
ЧАРАСЫ (2) ■ Аты бар – чанасы юк, дөрте бар – чарасы юк ○ 2752 ● 6376
ЧАРАСЫНА (1) ■ Чарасына керсәң, булмый торган эш юк ○ 6377
ЧАРВА (1) ■ Барың чарва булсаң, кол булырсың, барың туйчы булсаң, ку булырсың ○ 5744
ЧАРТ (1) ■ Картлар күңеле паяла – жиргә төшсә уала; яшьләр күңеле капрон – чарт та чорт ○ 15050
ЧАРЧАРСЫҢ (2) ■ Куян белән уйнама – чарчарсың, ут белән уйнама – көярсең ○ 2250 ● 8500
ЧАТ (1) ■ Шулай итеп, чат май итеп, суга манып ашадык ○ 9789
ЧАТА (1) ■ Кәкре агачтан кәкерчек, чатлы агачтан чата ○ 1928
ЧАТАНЛАРГА (1) ■ Аксакны чатанларга өйрәтмиләр ○ 15189
ЧАТКЫ (1) ■ Дөрте булса, шарты табыла; чаткы булса, ялкын кабына ○ 12694
ЧАТКЫСЫ (2) ■ Үги ананың яхшысы – тәмуг утының чаткысы ○ 14260 ● 14611
ЧАТЛЫ (1) ■ Көкре агачтан кәкерчек, чатлы агачтан чата ○ 1928
ЧАТЛЫ-БОТЛЫ (1) ■ Чатлы-ботлы – карама булыр, шарт-шорт янган – усак булыр ○ 1760
ЧАТНАГАН (2) ■ Чатнаган чынаяк йөз ел тора ○ 9975 ● 9976
ЧАТНАМЫЙ (1) ■ Кайрысында кипкән агач чатнамай ○ 1917
ЧАТНЫЙ (2) ■ Яман күздән таш чатный ○ 10462 ● 15494
ЧАТЫ (1) ■ Торна күк атлыым дип, этәчнәң чаты аерылган ○ 4376
ЧАТЫН (2) ■ Ир өйнең бер чатын тотып торса, хатын өч чатын тотып торы ○ 13846 (2)
ЧАТЫНА (1) ■ Икмәгәң таза булса, жиде юл чатына чыгып аша ○ 9208
ЧАТЫР (3) ■ Килмәгән болыттан куркып чатыр кормыйлар ○ 1110 ● 4865; 13407
ЧАТЫРЫ (1) ■ Чатыры нинди булса, ятыры шундый була ○ 8300
ЧАҺ (1) ■ Акчаның башы – аһ, соңы – чаһ ○ 7711
ЧАЯН (6) ■ Елан жир астында, чаян таш астында ○ 4617 ● 4637; 4690; 4691; 9054; 15729
ЧАЯННЫ (1) ■ Жыен кырмыска чаянны жиңәр ○ 4836
ЧАЯННЫҢ (1) ■ Еланның баласы – елан, чаянның баласы – чаян ○ 4637
ЧӘБӘК (1) ■ Чәбәк ике кулдан чыга ○ 10971
ЧӘБЕКӘЙ (1) ■ Бер кул белән чәбекәй ителми ○ 10913
ЧӘЕ (1) ■ Чәе булса, шикәрә табылыр ○ 9369
ЧӘЕМ (4) ■ Ярлыда: «Такта чәем, якты чыраем», байда: «Бөртек чәем, төртеп эчерәем» ○ 7484 (2) ● 9494 (2)
ЧӘЕН (1) ■ Хәерченәң бөртек чәен жил очыра ○ 5952
ЧӘЕННӘН (1) ■ Чәеннән Арча кыры күренә ○ 9504
ЧӘЕҢНЕ (1) ■ Чәеңне сал учлап, чәерсәң тынычлап ○ 9370
ЧӘЙ (22) ■ Быламыттан чәй булыр ○ 1264 ● 9104; 9124; 9177; 9318; 9368; 9371–9376; 9400; 9431; 9515; 9708; 9755; 10190; 10720; 14798; 16567; 16881
ЧӘЙНӘ (5) ■ Аз кап, күп чәйнә ○ 9527 ● 10581 (2); 15824; 16211
ЧӘЙНӘГӘН (2) ■ Ишәккә иснәргә мәтрүшкә биргәннәр – капкан да чәйнәгән ○ 2975 ● 9729
ЧӘЙНӘГӘНЕНӘН (1) ■ Чәйнәгәнненән йотканың артык ○ 9730
ЧӘЙНӘГӘНЧЕ (1) ■ Гайбәт чәйнәгәнче сагыз чәйнә ○ 15824
ЧӘЙНӘМӘ (1) ■ Чәйнәмә сагызны, өзә алмассың ○ 9378
ЧӘЙНӘМӘГӘ (1) ■ Гайбәт, чәйнәмәгә йомшак булса да, тешне сындыра ○ 15825
ЧӘЙНӘМИ (2) ■ Чәйнәми ашаган – чәчәләп үлгән ○ 9731 ● 15778
ЧӘЙНӘМИЛӘР (1) ■ Бал татлы дип бармакны чәйнәмиләр ○ 9161:4
ЧӘЙНӘП (7) ■ Чүбөк чәйнәп май чыкмас ○ 1571 ● 4451; 9321; 10344; 14050; 16036; 16042
ЧӘЙНӘРБЕЗ (1) ■ Теш булмаса, урт белән чәйнәрбез ○ 10644
ЧӘЙНӘРГӘ (2) ■ Карт атның тарамышы кырык кон чәйнәргә житә, ди ○ 2655 ● 9520
ЧӘЙНӘСӘҢ (1) ■ Ничә чәйнәсәң дә, бер балык башы ○ 4544
ЧӘЙНӘСЕН (1) ■ Арпа бирсәң атка бир, катыр-котыр чәйнәсен ○ 1516
ЧӘЙНЕ (2) ■ Чәй – түгел борыч, чәйне салсаң сал бер уч, төшүе килсә, пешүе килер ○ 9374 ● 9377
ЧӘЙНЕҢ (5) ■ Бер чынаяк чәйнең кырык ел хәтере бар ○ 9178 ● 9325 (2); 13044; 13392
ЧӘЙНИ (5) ■ Кәжә, тынычлыктан туйса, көтүченәң чыбыркысын чәйни, имеш ○ 3040 ● 3504; 4076; 9323; 15961
ЧӘЙНИСЕ (1) ■ Чәйне чәйнисе юк ○ 9377

- ЧӨЙХАНӨ** (1) ■ Мөелең булса – мөйханә, акылың булса – чөйханә ○ 9841
ЧӨЙ-ШИКӘРЛЕК (1) ■ Кызга мөһәрлек – туена чөй-шикәрлек ○ 13275
ЧӨКӨШТЕРӘ (1) ■ Барлык ярәштерә, юклык чөкәштерә ○ 7569
ЧӨКҮШКӨСЕ (1) ■ Юлда барганда, килен ягыннан арбаның чөкүшкәсе төшкән, ди ○ 13395
ЧӨКЧӨГЕНӨ (1) ■ Кызга биргән мал – чөкчөгәнә яккан бал ○ 13274
ЧӨКЧӨК (1) ■ Каклы чөкчөк каклы ○ 13268
ЧӨЛЕР (1) ■ Карак көтүдән аерылганны чөлөр ○ 12509
ЧӨЛПӨК (1) ■ Ач кешегә чөчөк исеннән чөлпөк исе тәмлерәк ○ 9544
ЧӨНЕЧКӘН (1) ■ Байны басып, ярлыны чөнечкән ○ 7256
ЧӨНЕЧКӘННӨР (1) ■ «Бугай»ны күпер башында кура белән чөнечкәннөр ○ 15810
ЧӨНЕЧКЕ (1) ■ Дөя авыр йөк ташый, үзе чөнечке ашый ○ 2913
ЧӨНЕЧКЕГӘ (1) ■ Өндәлмәгән кунак энә өстенә утырып, чакырылмаган кунак чөнечкәгә утырып ○ 10200
ЧӨНЕЧКЕДӨН (1) ■ Чөчөк жыйган чөнечкәдән курыкмый ○ 1328
ЧӨНЕЧКЕЛЕ (1) ■ Матур гөл чөнечкеле була ○ 1291
ЧӨНЕЧКЕСЕЗ (3) ■ Роза чөнечкесез булмас ○ 1300 ● 10659; 12692
ЧӨНЕЧКЕСЕН (1) ■ Мәхәббәт чөчөк эзли, көнчелек чөнечкесен эзли ○ 12733
ЧӨНЕЧКЕСЕНӘ (2) ■ Чөнечкесенә түзсәң, гөлән өзәрсәң ○ 1323 ● 1325
ЧӨНЧӨ (2) ■ Энә, кечкенә булса да, нык чөнчә ○ 8713 ● 13110
ЧӨНЧЕР (1) ■ Энә чөнчер урын юк ○ 8748
ЧӨП (1) ■ Аягың «ләп» итсә, авызың «чөп» итәр ○ 10884
ЧӨПЕЛДӘМӘС (1) ■ Аягың ләпелдәмәсә, авызың чөпелдәмәс ○ 10885
ЧӨПЧЕМӘС (1) ■ Чиләк ыргылай булса суы чөпчөр, тулы чиләк чөпчәмәс ○ 9979
ЧӨПЧЕР (1) ■ Чиләк ыргылай булса суы чөпчөр, тулы чиләк чөпчәмәс ○ 9979
ЧӨПЧЕРСЕҢ (1) ■ Кабарынсаң чөпчөрсен, камыр булсаң күпчөрсен ○ 11990
ЧӨРКӘГӘ (1) ■ Бәрә тәртәгә, тия чөркәгә ○ 7103
ЧӨРШӘМБЕГӘ (1) ■ Күзләре берсе чөршәмбегә, берсе дүшәмбегә караган ○ 10519
ЧӨРШӘМБЕДӨН (1) ■ Атна кичнең килеше чөршәмбедөн билгеле ○ 761
ЧӨҮКӘ (3) ■ Күккә карама, авызыңа чөүкә кунар ○ 56 ● 1988; 4227
ЧӨҮКӘЛӨР (1) ■ Күгәрченнәр арасындагы чөүкәләр кебек ○ 4225
ЧӨҮМӘЛЧЕКЛӨР (1) ■ Берәү, азрак шөһәрдә торып кайткач, печән кибәннөрән: «Бу нинди чөүмәлчөклөр?» – дип сораган, ди ○ 5164
ЧӨЧ (18 | 8) ■ Көз чөчсәң көлгә чөч, яз чөчсәң сазга чөч ○ 1424 (2) ● 1424:1 (2), :2 (2), :3; 1530 (2), :1 (2); 1535; 1566; 2611; 5414, :1; 10281; 10308; 10314; 10315; 10320; 10366; 13037; 13804; 15296; 16019
ЧӨЧӘ (4) ■ Игенчә орлык чөчә – жирдән ризык юлын ача ○ 1406 ● 8550; 10616; 15985
ЧӨЧӘГӘН (3) ■ Йөрөп чөчөгән торып тыныга, торып чөчөгән утырып тыныга, утырып чөчөгән ничек тыныга? ○ 6775 (3)
ЧӨЧӘГЕ (6) ■ Абага чөчәге ут булып, атып житкәнчә юк булып ○ 1247 ● 1766; 1817; 1824; 11202; 14114
ЧӨЧӨГЕН (3) ■ Умырзая, яфрагыңнан алда, чөчөгән күрсәтер ○ 1317 ● 1828; 4716
ЧӨЧӨГЕННӨН (1) ■ Буласы жимеш чөчөгәннән билгеле ○ 1806
ЧӨЧӨК (25) ■ Майсыз чөчөк ырылмас ○ 916 ● 1292; 1294; 1326–1328; 1347; 1350; 1352; 1677; 1818; 1819 (2); 4718; 9544; 10690; 12733; 12755; 12773; 13045; 15117; 15152; 16402; 16405; 16410
ЧӨЧӨККӘ (2) ■ Тирес кондызының да чөчөккә менеп балдан авыз итсә килә ○ 4808 ● 12339
ЧӨЧӨКНЕ (3) ■ Матур чөчөкне кырау тиз ала ○ 1293 ● 1329; 11239
ЧӨЧӨКНЕҢ (2) ■ Көчлөп ачкан чөчөкнең исе булмас ○ 1289 ● 5130
ЧӨЧӨКТӘ (1) ■ Питрауга чаклы үләннең шифасы чөчөктә, питраудан соң – тамырда ○ 1299
ЧӨЧӨКТӨН (2) ■ Бер үк чөчөктән корт – бал жыя, елан – агу жыя ○ 1260 ● 1307
ЧӨЧӨЛӨП (1) ■ Чөйнәми ашаган – чөчөлөп үлгән ○ 9731
ЧӨЧӨР (2) ■ Яман ат башын чайкап ашар, ыргы жимен жиргә чөчөр ○ 2703 ● 13828
ЧӨЧӨРСЕҢ (1) ■ Бала белән уйнама – чөчөрсен, бабай белән уйнама – пошарсың ○ 13925
ЧӨЧЕ (3) ■ Башы булса, чөчә үсәр ○ 10263 ● 10367; 15236
ЧӨЧЕЛӘ (1) ■ Ярлы кешенең итәгенә салсаң бодае чөчелә ○ 7467
ЧӨЧЕЛГӘН (1) ■ Чөчөлгән тарыны чүпләү читен ○ 1570

- ЧӨЧЕЛЕП** (1) ■ Акыл юлда чөчелеп ятмый ○ 11417
- ЧӨЧЕН** (4) ■ Иртә кычкырган этәчнөң түбә чөчен йол ○ 4368 ● 10282; 10368; 11469
- ЧӨЧЕН-БАШЫН** (1) ■ Чөчен-башын туздырган, апасыннан уздырган ○ 14584
- ЧӨЧЕЦ** (4) ■ Үзәңнең чөчен ятның башынан кадерлерәк ○ 10319 ● 10346; 10369; 10401
- ЧӨЧЕП** (8) ■ Тигәнәк чөчөп бодай ура алмассың ○ 1309 ● 1413; 1514; 1561; 10043; 11709; 11731; 15786
- ЧӨЧКӘ** (4) ■ Яз яме чөчкә белән, көз яме көлтә белән ○ 983 ● 1258; 1259; 10370
- ЧӨЧКӘДӘН** (1) ■ Елан агу тапкан чөчкәдән бал корты бал табар ○ 4729
- ЧӨЧКӘЛЕ** (1) ■ Чөчкәле гөл кадерле була ○ 1324
- ЧӨЧКӘН** (7) ■ Иртә чөчкән уңар, буразнасы тулар ○ 835 ● 1415; 1440; 1461; 1483; 1506; 1536
- ЧӨЧКӘНГӘ** (1) ■ «Дыр»ны чөчкәнгә илле ел, ди, һаман да тишелмәгән, ди ○ 15835
- ЧӨЧКӘНДӘ** (1) ■ Иген чөчкәндә еласаң, сукканда шатланырсың ○ 1398
- ЧӨЧКӘНӨҢ** (1) ■ Үз чөчкәңнең үзәң үр ○ 1477
- ЧӨЧКӘННӘР** (1) ■ Юләрне чөчкәңнәр, тинтәк үскән ○ 11732
- ЧӨЧКӘННЕ** (2) ■ Авызың белән чөчкәңне кулың белән жыеп ала бел ○ 10537 ● 14963
- ЧӨЧКӘННЕЦ** (1) ■ Чүплә орлык чөчкәңнең кырын кырлык басар ○ 1465
- ЧӨЧКӘНЧЕ** (1) ■ Сүз чөчкәңче сүс чөч ○ 16019
- ЧӨЧКӘСЕНӘ** (1) ■ Чөчкәсенә алданып, чәнечкесенә кадалма ○ 1325
- ЧӨЧКӘСЕННӘН** (1) ■ Гөл чөчкәсеннән билгеле ○ 1271
- ЧӨЧКӘЧ** (2) ■ «Дыр»ны чөчкәч, «ләкин» үскән ○ 15836 ● 16202
- ЧӨЧЛӘР** (2) ■ Чөчләр чөчкә бәйләну ○ 10370 ● 10371
- ЧӨЧЛӘРЕ** (1) ■ Акыл чөчләрә башын ташлаган ○ 11757
- ЧӨЧМӘГӘН** (3 | 3) ■ Чөчкән – жыяр, чөчмәгән – елар ○ 1461 ● 1462; :1; :2; :3; 1463
- ЧӨЧМӘСӘ** (1) ■ Атаң арыш чөчмәсә, анаң урак урмас ○ 14431
- ЧӨЧМИЛӘР** (2) ■ Телгә шалкан чөчмиләр ○ 15570 ● 15834
- ЧӨЧРӘМИ** (1) ■ Балта чапкан чакта йомычка чөчрәми булмас ○ 1897
- ЧӨЧРӘП** (1) ■ Иске бер тиендәй чөчрәп чыгу ○ 7834
- ЧӨЧРИ** (1) ■ Борчакның яхшысы читкә чөчри ○ 1548
- ЧӨЧСӘН** (24 | 3) ■ Жил чөчсән, давил урырсың ○ 1187 ● 1385; 1424 (2); :3; 1429 (2); 1430; 1458; 1464; 1529; 1530 (2); :1 (2); 1531 (2); 1543 (2); 1544 (2); 1546; 1552; 1575; 6607; 7754; 11222
- ЧӨЧСЕЗ** (2) ■ Баш – чөчсез, урман кошсыз булмас ○ 10249 ● 13160
- ЧӨЧТЕРЕР** (1) ■ Юк кеше тәхеткә менсә, төнлә кояш таптырыр, ташка тары чөчтерер ○ 5963
- ЧӨЧҮ** (3) ■ Иген чөчү – туй итү түгөл ○ 1399 ● 8590; 16073
- ЧӨЧҮЛЕКНЕ** (| 1) ■ Юкны кирәк таптыра, чөчүлекне саттыра ○ 7618:2
- ЧӨЧҮЧЕНЕЦ** (1) ■ Начар чөчүченең игене дә начар була ○ 1428
- ЧЕБЕН** (39 | 1) ■ Югын барда чебен бар, чебен барда чирем бар ○ 485 (2) ● 1595; 2665; 3164; 3536; 3659; 4762; 4774; 4779; 4784; 4802; 4811–4814; 4827; 4835; 4843 (2); 4852; 4853; 4854; :1; 5633; 6186; 7455; 7557; 8656; 9172; 9223; 9822; 10565; 10599; 10930; 13392; 13401; 15315; 15323; 16484
- ЧЕБЕНГӘ** (4) ■ Яз житсә чебенгә дә жан керә ○ 986 ● 4761; 4815; 4855
- ЧЕБЕНДӘЙ** (1) ■ Пәрәвезгә элэккән чебендәй ○ 4847
- ЧЕБЕНЕ** (1) ■ Балы булса чебене булыр ○ 9167
- ЧЕБЕНЕНӘ** (1) ■ Чүпләк чебененә салам бир, чүпкә әйләнәп калмасын ○ 4828
- ЧЕБЕНЛЕ** (2) ■ Чебенле жиргә черки оялмый ○ 4816 ● 4817
- ЧЕБЕННӘН** (4) ■ Типмәгән ишәкнең үлемә чебеннән булыр ○ 2993 ● 3630; 4820; 4856
- ЧЕБЕННӘРДӘН** (1 | 1) ■ Тургайның юаушлыгын чебеннәрдән сора ○ 4158 ● 4158:1
- ЧЕБЕННЕ** (3) ■ Чебенне күп куһан, борыныца куһан ○ 4818 ● 15315; 15783
- ЧЕБЕННЕЦ** (2) ■ Кыш күрәнгән чебеннең безсәлдәвә дә тансык ○ 4801 ● 4819
- ЧЕБЕШ** (9) ■ Карга чебеш ала, тавык очынып кала ○ 3980 ● 4024; 4296; 4331; 4344; 4345; 4355; 4383; 13950
- ЧЕБЕШЕ** (2) ■ Инкубатор чебеше ата-анасын танымас ○ 4273 ● 4274
- ЧЕБЕШЕН** (3) ■ Берәүнең чебешен үтерсәң, тавык түләрсең ○ 4270 ● 4282; 4313
- ЧЕБЕШЛӘРНЕ** (2) ■ Алмаган тавык, салмаган йомырка, чебешләрне сата башлама ○ 4265 ● 4356
- ЧЕБЕШНЕ** (2) ■ Чебешне көз саныйлар ○ 4341 ● 4342
- ЧЕБЕШТӘН** (1) ■ Тавык – чебештән, бала бишәктән билгеле ○ 14045

- ЧЕБИ** (2) ■ Көчөк аюга ябыша, чеби төлке белән сугыша ○ 3809 ● 11182
- ЧЕБИЛӘРЕН** (1) ■ Хәтерсез тавыкның чебиләрен карга ташыр ○ 4340
- ЧЕБИЛЕ** (1) ■ Чебиле тавык тилгәннән курка ○ 4343
- ЧЕГӘН** (2) ■ Язга чыккач чегән тунын сата ○ 991 ● 2075
- ЧЕЛӘН** (1) ■ Бакаларга челән – хан ○ 4578
- ЧЕЛЕМЧЕНЕЦ** (1) ■ Челемченең эче дә яна, кесәсе дә яна ○ 9852
- ЧЕЛЛӘ** (1) ■ Челлә чагында катып үлгән ○ 1060
- ЧЕЛЛӘДӘ** (7) ■ Челләдә туның ташлама, кыш үзән бел ○ 970 ● 971; 1017 (2); 6709; 13317; 15324
- ЧЕМЕТӘ** (1) ■ Өстән бишек тирбәтә, астан баланы чеметә ○ 14105
- ЧЕМЕТЕП-ЧЕМЕТЕП** (1) ■ «Чыкмый, чыкмый дип әйтсәң, чеметеп-чеметеп саласың, сал бер уч, чыгармын нибуч!» – дип әйтте, ди, чәй ○ 9368
- ЧЕМЕТСӘң** (1) ■ Уң ботыңны чеметсәң, сулы да авыргыр ○ 10965
- ЧЕПЕРЕ** (1) ■ Чепере май, чирек май, иртәгә дә калсын, вай ○ 9502
- ЧЕР** (2 | 1) ■ Чебен тисә чер итәр, тукмак тисә тик торыр ○ 4854 ● 4854:1; 15322
- ЧЕРӘП** (1) ■ Ямьсезгә матур дисәң – зураеп китәр, матурга ямьсез дисәң – черәеп китәр ○ 10712
- ЧЕРӘШЕП** (1) ■ Күмәк эшләр тырышып, ялгыз эшләр черәшөп ○ 6104
- ЧЕРӘШЕР** (1) ■ Омтылган ирешер, омтылмаган черәшөр ○ 11258
- ЧЕРГӘН** (3) ■ Чергән борчак атып йөрмә ○ 1586 ● 1926; 10589
- ЧЕРЕГӘН** (4) ■ Черегән суганны бауламыйлар ○ 1622 ● 1623; 1687; 3928
- ЧЕРЕГЕ** (1) ■ Юкәнәң чәчөгә – бал, кабыгы – юкә, череге – дару, агачы – сояң ○ 1766
- ЧЕРЕК** (11) ■ Черек бау белән кога төшмә ○ 479 ● 1692; 1705; 1761; 1805; 1815; 3294; 6827; 8422; 8634 (2)
- ЧЕРЕЛДӨП** (1) ■ Черки черелдәп жинәр ○ 4822
- ЧЕРЕМ** (1) ■ Челләдә черем итсәң, кыш рәхәт йокларсың ○ 971
- ЧЕРЕМӘС** (4) ■ Алтын черемәс, тимер тузмас ○ 260 ● 5528; 11402; 13500
- ЧЕРЕМИ** (1) ■ Кыз картаймый, бал череми ○ 12988
- ЧЕРЕМИЧӘ** (1) ■ Тирәкнең, тамыры черемичә, яфрагы саргаймый ○ 1756
- ЧЕРЕП** (1) ■ Эшлэгән жиз ялтырар, эшләмәгән – черөп ○ 324
- ЧЕРЕТӘ** (2) ■ Бер черек алма бөтен йөкне черетә ○ 1805 ● 15772
- ЧЕРЕТЕР** (2) ■ Алтынны коя белмәгән эретер, тирене или белмәгән черетер ○ 264 ● 9323
- ЧЕРЕТКЕЧ** (1) ■ Икмәк череткеч булды бер ○ 9459
- ЧЕРЕТМӘ** (1) ■ Эчендәгән эчендә черетмә ○ 12606
- ЧЕРЕТҮ** (1) ■ Алманы үстерү кыен, черетү ансат ○ 1796
- ЧЕРИ** (7 | 1) ■ Вақыт житкәч агач та чери ○ 1681 ● 1762; 1816; 4449:2; 4450; 11905; 12552; 15961
- ЧЕРКЕНЛЕГЕ** (1) ■ Ата торып улы сөйләсә – черкенлеге ○ 14351
- ЧЕРКИ** (6) ■ Бүре булышкач, черки дә атны жиңгән ○ 4773 ● 4810; 4816; 4821; 4822; 9801
- ЧЕРКИГӘ** (1) ■ Черкигә ага юк ○ 4823
- ЧЕРКИНЕЦ** (1) ■ Черкинең талавыннан бигрәк безелдәве яман ○ 4824
- ЧЕРМӘС** (2) ■ Алтын чермәс, дау армас ○ 7752 ● 8694
- ЧЕРМӘСӘ** (1) ■ Алтын үзе чермәсә дә күп башларны чертә ○ 7760
- ЧЕРТ** (1) ■ Үгез булмагае черт булсын, савып эчәргә сөт булсын ○ 3301
- ЧЕРТӘ** (1) ■ Алтын үзе чермәсә дә күп башларны чертә ○ 7760
- ЧЕРҮЧӘН** (1) ■ Кыртышы чергән бүрәнәнәң үзөгә дә тиз черүчән ○ 1926
- ЧИ** (11 | 1) ■ Үшән ат менсәң, ике үкчән чи булыр ○ 2730 ● 8467; 9118; 9457; 9503; 9944; 11324:1; 11943; 11978; 13738; 13754; 16829
- ЧИБӘР** (11 | 3) ■ Бизәнү белән генә ямьсез чибәр булмый ○ 8769 ● 10701–10703; 10731; 10737; 11702; 12743:2; :2 (2); 13043; 14958; 15589; 17042
- ЧИБӘРГӘ** (1) ■ Жил кай яктан – чибәргә мөхәббәт шул яктан ○ 12797
- ЧИБӘРЕ** (1) ■ Кызның чибәре – ярау егеткә ○ 13100
- ЧИБӘРЛӘНӘ** (1) ■ Киеңдерсән, бүкән төбә дә чибәрләнә ○ 8796
- ЧИБӘРЛӘР** (1) ■ Чибәрләр дә күп, исәрләр дә күп ○ 10706
- ЧИБӘРЛЕК** (2) ■ Чибәрлек белән чиркәү салдырып булмый, матурлык белән манара мандырып булмый ○ 10704 ● 11701
- ЧИБӘРЛЕККӘ** (1) ■ Чибәрлеккә бик чибәр, күрсәң гайрәтең чигәр ○ 10737

- ЧИБӘРЛЕКНЕҢ** (1) ■ Чибәрлекнең чиге юк ○ 10705
ЧИБӘРНЕ (2) ■ Чибәрне кем дә сояр ○ 10707 ● 13136
ЧИБӘРНЕҢ (2) ■ Төле чибәрнең үзе чибәр ○ 15589 ● 15645
ЧИГӘ (1) ■ Чигә чөй кагу ○ 7124
ЧИГӘР (3) ■ Хан кайгысын халык чигәр, халык кайгысын кем чигәр ○ 5924 (2) ● 10737
ЧИГӘСЕ (3) ■ Жир чигәсе – тау, ил чигәсе – хан, дау чигәсе – жан ○ 5982 (3)
ЧИГӘСЕНӘ (1) ■ Чире барның чигәсенә тия ○ 15318
ЧИГЕ (8) ■ Жирнең чиге бар, күкнең чиге юк ○ 81 (2) ● 373; 8976; 10705; 15062; 16509; 16574
ЧИГЕН (3) ■ Азның чиген белмәгән күпнең чиген белмәс ○ 548 (2) ● 11998
ЧИГЕНҮ (1) ■ Чигенү – хурлыклы үлем ○ 5646
ЧИГЕНЧӘК (3) ■ Иренчәк кеше – чигенчәк, илгәзәк кеше – күңелчәк ○ 6481 ● 12914; 13854
ЧИГЕҢНЕ (1) ■ Үз чигеңне үзең бел ○ 12052
ЧИГЕП (1) ■ Михнәт чигеп тапкан бер тәңкә тиген килгән казнадан яхшырак ○ 14934
ЧИГЕРЕП (1) ■ Әжәлдән котылып булмаса да, чигереп була ○ 15399
ЧИГЕШЕДЕР (1) ■ Читегедер өч тәңкә, чигешедер биш тәңкә ○ 9067
ЧИДӘН (1) ■ Өйдән чыккан кыз чидән тышкары ○ 13058
ЧИКЕРТКӘ (1) ■ Бүгенге чикерткә кичәге чикерткәне чыкылдарга өйрәткән ○ 4772
ЧИКЕРТКӘДӘН (2) ■ Чикерткәдән курыккан иген икмәс ○ 1460 ● 4825
ЧИКЕРТКӘНӘ (2) ■ Бүгенге чикерткә кичәге чикерткәне чыкылдарга өйрәткән ○ 4772 ● 4794
ЧИКЕРТКӘНЕН (1) ■ Чикерткәнең аты ни дә боты ни ○ 4826
ЧИККӘНГӘ (1) ■ Иген – иген иккәнгә, рәхәт – михнәт чиккәнгә ○ 14864
ЧИККӘЧӘ (1) ■ Жәя соң чиккәчә тартылу ○ 5713
ЧИКЛӘВЕГЕ (1) ■ Имән чикләвеге алмагач төбенә тәгәрәми ○ 1730
ЧИКЛӘВЕГЕМНЕН (1) ■ Чикләвегемнең төше юк, сезнең кебек кеше юк ○ 1776
ЧИКЛӘВЕК (11) ■ Чикләвек агачы эчтән чери ○ 1762 ● 1763; 1764; 1769; 1772; 1779; 9322; 10795; 12049; 16406; 16983
ЧИКЛӘВЕКНЕҢ (1) ■ Алманың асылын аю ашый, чикләвекнең төшен корт ашый ○ 1797
ЧИКМӘН (14) ■ Сентябрьнең ундүртендә чикмән төшә, тун менә ○ 940 ● 6020; 8755; 8926; 8930; 8936; 8938; 8943; 8944; 8968; 10702; 12770; 16553; 16854
ЧИКМӘНГӘ (1) ■ Исең киткән иске чикмәнгә, яңасы да бездә өч тәңкә ○ 8958
ЧИКМӘНӘ (3) ■ Иясенә күрә чикмәнә ○ 8902 ● 12931; 13646
ЧИКМӘНЕН (1) ■ Шикле шикләнәр, чикмәнән бөркәнәр ○ 11310
ЧИКМӘНЕНӘ (1) ■ Кырык каплы чикмәнән булганчы кырык төкле туның булсын ○ 8915
ЧИКМӘННӘН (1) ■ Жәйгә чыкса – чикмәннән, кышка керсә – жиләннән ○ 8996
ЧИКЫЛДАРГА (1) ■ Бүгенге чикерткә кичәге чикерткәне чыкылдарга өйрәткән ○ 4772
ЧИЛӘБЕГӘ (1) ■ Киттек әйдә Чиләбегә, ничу монда чиләнергә ○ 5269
ЧИЛӘГЕ (6 | 2) ■ Дегет чиләге агармас ○ 1911 ● 3165; 7016:1, :2; 7017; 7099; 9900; 9977
ЧИЛӘГЕМ (1) ■ Кабык алачыгым, туз чиләгем, үз өй генәм булса иде ○ 8269
ЧИЛӘГЕН (| 1) ■ Дегет чиләген арбага тагып жибәрсәң, кая кадәрле дә өстерлә ○ 7016:3
ЧИЛӘГЕНӘ (2 | 3) ■ Чиләгенә күрә капкачы, сәүдәсенә күрә акчасы ○ 7998 ● 9978, :1, :2, :3
ЧИЛӘГЕҢНЕ (2) ■ Яңгыр яуганда чиләгеңне тотып кал ○ 1164 ● 8191
ЧИЛӘК (12) ■ Артыңнан бер чиләк ком ○ 724 ● 1109; 1138; 3232; 8554; 9397; 9870; 9979 (2); 10561; 10562; 14582
ЧИЛӘККӘ (2 | 3) ■ Үзең гөмбә икәнсең, туз чиләккә кер дә ят ○ 1343 ● 10028, :1, :2, :3
ЧИЛӘКНЕ (1) ■ Такта чиләкне такта капкач белән каплылар ○ 9966
ЧИЛӘКНЕКЕН (| 2) ■ Иләктәгән чиләккә, чиләкнекен иләккә ○ 10028:1 ● 10028:2
ЧИЛӘКНЕҢ (1) ■ Яңа чиләкнең суы салкын була, ди ○ 10001
ЧИЛӘКТӘ (1) ■ Төпсез чиләктә су тормас ○ 9972
ЧИЛӘКТӘГЕН (1) ■ Иләктәгән чиләккә, чиләктәгән чүлмәккә ○ 10028
ЧИЛӘКТӘН (4) ■ Чиләктән жирәнгән бия ач калыр ○ 2835 ● 9928; 9970; 13572
ЧИЛӘКЧЕ (1) ■ Чиләкче суны соскыдан эчә ○ 9980
ЧИЛӘКЧЕНЕҢ (1) ■ Иләкченең иләге юк, чиләкченең – чиләге ○ 9900
ЧИЛӘНЕРГӘ (1) ■ Киттек әйдә Чиләбегә, ничу монда чиләнергә ○ 5269
ЧИНЛЫ (1) ■ Ирле кеше – чинлы кеше ○ 13529
ЧИНЫЙ (1) ■ Тычканга йон чыккан саен катырак чиный ○ 3419

- ЧИР** (13) ■ Тырышган тир кипми, ялкаудан чир китми ○ 6524 ● 6534; 6561; 10314; 11113; 13586; 15191; 15205; 15222; 15238; 15316; 15317; 15337
- ЧИРАК** (2) ■ Үзе чиракның жебе чирак ○ 8722 ● 14291
- ЧИРАКНЫҢ** (1) ■ Үзе чиракның жебе чирак ○ 8722
- ЧИРӘ** (1) ■ Какса китмәс кара чебен, сукса китмәс чирә чебен ○ 4843
- ЧИРӘМНЕ** (1) ■ Сыер үз йорт тирәсендәге чирәмне ашамый ○ 3198
- ЧИРӘПТӘН** (1) ■ Чирәптән – чүлмәк, чүпрәктән – күлмәк ○ 201
- ЧИРДӘН** (3) ■ Хатын уңса – ирдән, ир уңса – чирдән ○ 13896 ● 15212; 15997
- ЧИРЕ** (1) ■ Чире барның чигәсенә тия ○ 15318
- ЧИРЕК** (1) ■ Чепере май, чирек май, иртәгә дә калсын, вай ○ 9502
- ЧИРЕМ** (1) ■ Югын барда чебен бар, чебен барда чирем бар ○ 485
- ЧИРКӘҮ** (1) ■ Чибәрлек белән чиркәү салдырып булмый, матурлык белән манара мандырып булмый ○ 10704
- ЧИРЛӘМӘСЕН** (1) ■ Ат тирләсен, чирләмәсен ○ 2520
- ЧИРЛӘП** (3) ■ Кем дә кем иген игә – ул жырлап яши, кем дә кем сату итә – ул чирләп яши ○ 1414 ● 6229; 9614
- ЧИРЛӘРСЕН** (1) ■ Сабанда тирләмәсәң, ыңдырда чирләрсәң ○ 1436
- ЧИРЛЕ** (8) ■ Һөнәрле үлми, чирле үлә ○ 6423 ● 7461; 7475; 15208; 15319–15321; 17068
- ЧИРЛЕГӘ** (3) ■ Чирлегә тимә – чер итә ○ 15322 ● 15323; 15324
- ЧИРЛЕНӘ** (1) ■ Чирленә хәлән чебен бетерер ○ 4827
- ЧИРНЕҢ** (1) ■ Чирнең тиюе тиз, китүе озақ ○ 15325
- ЧИРТЕП** (3) ■ Чатнаган чынаяк чиртеп карауга билгеле ○ 9976 ● 11149; 11670
- ЧИРТСӘН** (3) ■ Чиртсәң егылырга тору ○ 10857 ● 10858; 11047
- ЧИРҮГӘ** (1) ■ Улы юкның кызы чирүгә бары ○ 14155
- ЧИРҮЕ** (1) ■ Кырым чирүе хәтле ○ 5698
- ЧИСЕҢ** (1) ■ Әле чисең, пешәрсен, бу хәләннән төшәрсен ○ 9511
- ЧИСТА** (3) ■ Агым судан чиста булмасың ○ 337 ● 8433; 13898
- ЧИТ** (12) ■ Чит илнең карчыгасын үз илеңнең каргасы талый ○ 4033 ● 4899; 4904; 5055; 5085–5087; 5117; 5146; 6927; 13358; 14241
- ЧИТӘН** (6) ■ Йортым читән булса да, сортым бүтән ○ 8372 ● 8622; 8635; 9244; 12919; 15909
- ЧИТӘНГӘ** (3) ■ Этәч булып житмәгән, читәнгә менеп: «Кикрикүк!» ○ 4393 ● 10851; 12769
- ЧИТӘНЕН** (1) ■ Кычынган кәжә күрше читәнән аудары ○ 3017
- ЧИТӘНЕЦНЕ** (1) ■ Күршенең дус тот, читәненең еш тот ○ 5225
- ЧИТӘННЕ** (1) ■ Бер кортлы кәжә бөтен читәнне жимергән ○ 3005
- ЧИТЕ** (4) ■ Читнең чите юк – уртасына чыгып булмый ○ 5090 ● 5092; 5149 (2)
- ЧИТЕГЕДЕР** (1) ■ Читегедер өч тәңкә, чигешедер биш тәңкә ○ 9067
- ЧИТЕК** (1) ■ Читек аяк талдырмас, матур хәтер калдырмас ○ 10708
- ЧИТЕН** (5) ■ Чәчелгән тарыны чүпләү читен ○ 1570 ● 11162; 13182; 14120; 14860
- ЧИТЕНӘ** (2) ■ Күк чүпрәккә тейнәп күк читенә асарсың ○ 99 ● 15538
- ЧИТЕНДЕР** (1) ■ Каланың уртасында, авылның читендә тор ○ 5179
- ЧИТЕНДЕР** (1) ■ Галим булмак жинелдер, әдәм булмак читендер ○ 11115
- ЧИТЕНРӘК** (1) ■ Нәфес белән орышу дөнья белән сугышудан читенрәк ○ 11881
- ЧИТКӘ** (11) ■ Борчакның яхшысы читкә чәчри ○ 1548 ● 3757; 5088; 7763; 8301; 8329; 8435; 12170; 13758; 14685; 15862
- ЧИТКӘРӘК** (1) ■ Читкәрәк кит: читтән матур күренәсәң ○ 10738
- ЧИТЛЕК** (2) ■ Читлек, алтын булса да, читлек булыр ○ 3875 (2)
- ЧИТЛЕККӘ** (8 | 1) ■ Читлеккә эләккәч, ерткыч та юа шлана ○ 2023 ● 3876; 3993; 4093, :1; 4103; 4110; 4163; 14718
- ЧИТЛЕКТӘ** (4) ■ Читлектә арыслан да ачуын баса ○ 2062 ● 3853; 4102; 4215
- ЧИТЛЕКТӘН** (1) ■ Кош читлектән кая очса да, бар жир дә ана оймак күренер ○ 3848
- ЧИТНЕ** (1) ■ Читне макта, илендә тор ○ 5089
- ЧИТНӘ** (2) ■ Читнең чите юк – уртасына чыгып булмый ○ 5090 ● 5241
- ЧИТТӘ** (9) ■ Читтә сарган корт иле кем тапса – шуныкы ○ 4748 ● 5056; 5091; 6828; 6868; 8302; 8389; 11744; 15807
- ЧИТТӘГЕ** (1) ■ Читтәгә кояш жылы була, уртасына барсаң, кыздыра ○ 69

- ЧИТТӨГӨЛӨР** (1) ■ Ике туган бал капкан, читтөгөлөр чүп капкан ○ 14674
- ЧИТТӨГӨНӨН** (1) ■ Читтөгөнөң чите китек ○ 5092
- ЧИТТӨН** (3 | 1) ■ Янындагы чакмасын, читтөн чаккан берни түгөл ○ 715 ● 3907:1; 6551; 10738
- ЧИЧӨН** (10 | 1) ■ Батыр егет – яу күрке, чичөн егет – дау күрке ○ 5546 ● 5550:1; 5649; 5650; 10799; 15489; 15505; 15506; 15569; 15644; 15646
- ЧИЧӨННӨН** (1) ■ Чичөннөң теле уртак, чибәрнөң кулы уртак ○ 15645
- ЧИШӨ** (2) ■ Ахмак төйнөгөн төенне акыллы да чишө алмас ○ 11509 ● 11540
- ЧИШӨР** (2) ■ Шайтан бутаганны алла чишөр, бухгалтер бутаганны кем чишөр ○ 7999 (2)
- ЧИШЕЛӨ** (1) ■ Алмаз алмаз белән киселә, ялган дөрөслөк белән чишелә ○ 15756
- ЧИШЕЛМӨС** (1) ■ Ирнең күңелә ефәктәй, бер төйнәлсә чишелмәс ○ 13546
- ЧИШЕЛМИ** (1) ■ Төен бер кул белән бәйләнми дә, бер кул белән чишелми дә ○ 8709
- ЧИШЕЛСӨҢ** (1) ■ Бик чишелсәң, суык тияр ○ 8771
- ЧИШЕНДЕРӨ** (1) ■ Кырык юлбасар бер ялангачны чишәндерә алмый ○ 8802
- ЧИШЕП** (1) ■ Төенне кул белән чишәп булса, тешне ходка жибәрмә ○ 8710
- ЧИШМӨ** (4) ■ Суның кадере чишмә корыгач беләнә ○ 455 ● 12992 (2); 15385
- ЧИШМӨГӨ** (1) ■ Бик югары үрлөгән балык чишмөгә элөгөр ○ 4484
- ЧИШМӨДӨН** (5) ■ Дингезгә керсәң, чишмөдөн су алырга онытма ○ 367 ● 3014; 4934; 11293; 11955
- ЧИШМӨЛӨРДӨН** (1) ■ Кечкенә чишмәлөрдөн зур елгалар була ○ 396
- ЧИШМӨНӨ** (3) ■ Ике чишмөне бергә кушсаң, берсе корый, имеш ○ 389 ● 443; 536
- ЧИШМӨНӨН** (1) ■ Бик шөп аккан чишмөнен башы якын була, имеш ○ 352
- ЧИШМӨСӨ** (4) ■ Идел бер, чишмөсө мен ○ 382 ● 491; 1283; 16600
- ЧИШМӨСӨН** (1) ■ Суны эчкөндө чишмөсөн онытма ○ 9687
- ЧИШМӨСӨННӨН** (1) ■ Байның чишмөсөннөн су эчмә ○ 7307
- ЧИШМИЛӨР** (1) ■ Идел күрми итек чишмилөр ○ 384
- ЧИЯ** (1) ■ Өч көн үттө – чия чөчөгө шиңдө ○ 1824
- ЧИЯДӨЙ** (1) ■ Үз битен аямаган кеше битен чиядөй кылыр ○ 10716
- ЧИЯҢНӨН** (1) ■ Колак чияңнөн боҗыр очар! ○ 10493
- ЧОБАР** (1) ■ Күңел чобар, күз сыңар ○ 11217
- чокмы** → **чакмы-чокмы**
- ЧОКЫР** (5 | 1) ■ Ай һәрвакыт тулы тормый, чокыр һәрчак сулы булмый ○ 17 ● 436; 12000, :5; 15268; 16640
- ЧОКЫРГА** (3 | 1) ■ Таудагы таш чокырга кадәрә тәгәри ○ 168:1 ● 2928; 4563; 11718
- ЧОКЫРДА** (1) ■ Таудан тәгәрәгән таш чокырда гына тукталыр ○ 168
- ЧОКЫРДАН** (1) ■ Ахмакка сүз тыңлату дөяне чокырдан үткөрүдөн дә кыен ○ 11514
- ЧОКЫРЛЫ** (1) ■ Жилкәсе чокырлы ○ 10877
- ЧОКЫРНЫ** (1) ■ Чокырны икене казы, үзеңдө дигәнөн – тирәнрәк ○ 202
- ЧОКЫРСЫЗ** (1) ■ Жир чокырсыз булмас, урман киексез булмас ○ 213
- ЧОКЫРЫ** (4) ■ Күрмәгән жирнең чокыры күп ○ 144 ● 156; 220; 14594
- ЧОКЫРЫМНЫ** (1) ■ Жилкә чокырымны күрми торам, сине да күрми торырымнәле ○ 10876
- ЧОРМАГА** (1) ■ Яңа бүрек булганда, иске бүрек – чормага ○ 9019
- ЧОРМАДА** (1) ■ Чормада кирәкле әйбер аз була ○ 8303
- ЧОРМАЛМА** (1) ■ Бер языкка ике тапкыр чормалма ○ 12466
- ЧОРНАРЛЫК** (1) ■ Бармакка чорнарлык та акылы юк ○ 11767
- ЧОРТ** (2) ■ Карглар күңелә пияла – жиргә төшсә уала; яшьләр күңелә капрон – чарт та чорт ○ 15050 ● 16775
- ЧОРТКА** (1) ■ Шайтаннан качкан – чортка элөккөн ○ 16780
- ЧОРЫНЫН** (1) ■ Галим – үз чорының көзгесә ○ 16550
- ЧӨГЕНДЕРНӨ** (1) ■ Жимеш юк жирдө чөгөндөрнө дә әфлисун дилөр ○ 1626
- ЧӨӨ** (4) ■ Чөө кайда, тукмагы шуңда ○ 1960 ● 8434; 13787; 14706
- ЧӨӨНӨ** (1) ■ Чөөнө күрә тукмагы ○ 1961
- ЧӨЙ** (21) ■ Ботагыңнан чөй ясап, агачын яралар ○ 1907 ● 1920; 1936; 1942; 1962; 1966; 1971; 1983; 1989; 1999; 2002; 2007; 4222; 6516; 7124; 7186; 8326; 8410; 8422; 10191; 16141
- ЧӨЙГӨ** (3) ■ Атачак угын аткан, жәясен чөйгә аскан ○ 5690 ● 10191; 10600
- ЧӨЙГӨН** (4) ■ Дунгыз борынын чөйгөн белән күкнө чөймәс ○ 2879 ● 4198; 7708; 10558

- ЧӨЙДӨ** (3) ■ Он-тоз өйдө, илэк-чүмөч чөйдө ○ 9484 ● 10000; 13398
- ЧӨЙДӨГЕ** (1) ■ Сыер басу таптаган өчөн чөйдөгө бозау тиресен кыйнамылдар ○ 3185
- ЧӨЙЛӨРСӨҢ** (1) ■ Кырык мирнең көөн көйлөгөнчө бер сабанның артын чөйлөрсөң ○ 5017
- ЧӨЙЛӨК** (1) ■ Өйлөк дип чөйлөк алган ○ 8395
- ЧӨЙЛИ** (1) ■ Үзө сөйли, үзө чөйли ○ 16332
- ЧӨЙМӨ** (1) ■ Борыныңны күккө чөймө, чилэк элеп куярлар ○ 10561
- ЧӨЙМӨГӨ** (1) ■ Чөймөгө бирсән, карчыга бир – канжыганны буш итмөс ○ 4034
- ЧӨЙМӨС** (1) ■ Дуңгыз борынын чөйгөн белән күкне чөймөс ○ 2879
- ЧӨЙМИ** (1) ■ Суфи суган сөйми, ашаса кабыгын якка чөйми ○ 17060
- ЧӨЙНЕ** (2) ■ Чөйне чөй белән чыгаралар ○ 1962 ● 1971
- ЧӨМӨРГЭН** (2) ■ Ябалак шулпасы чөмөргөн ○ 4209 ● 9850
- ЧӨНКӨ** (1) ■ Ике әнкә, бер чөнкә, эләбөз дө чөябөз ○ 9024
- ЧӨЯБӨЗ** (1) ■ Ике әнкә, бер чөнкә, эләбөз дө чөябөз ○ 9024
- ЧУАГЫ** (1) ■ Яз башының чуагы каты кыздыра ○ 973
- ЧУАЛГАН** (1) ■ Мулланың чалмасы чалынган, акылы чуалган ○ 17052
- ЧУАЛЫР** (1) ■ Холыксыз кешегә киём теккөндө жеп очу чуалыр, ди ○ 8711
- ЧУАН** (6) ■ Аю артына чуан чыккан, ялай-ялай жаны чыккан ○ 2070 ● 3046; 6194; 10127; 15326; 15353
- ЧУАР** (1) ■ Ак кеше – чак кеше, кара кеше – таза кеше, сары кеше – сыек кеше, кызыл кеше – матур кеше, чуар кеше – ямьсез кеше ○ 10652
- ЧУЕН** (4) ■ Уйнарсың – уен кебек, утырырсың – чуен кебек ○ 6697 ● 7270; 9981; 13630
- ЧУЕННЫҢ** (1) ■ Чуенның ундүртенче кичәсе ○ 10048
- ЧУЕР** (1) ■ Кеше теленә чуер таш чатный ○ 15494
- ЧУК** (2) ■ Тон угылга тун тияр, актыгына ат тияр, уртанчыга ук та юк, чук та юк ○ 14139 ● 15328
- ЧУКЛАРГА** (1) ■ Жәймө түгөл жәяргө, ука түгөл чукларга ○ 8452
- ЧУКЛЫ** (3) ■ Күлмәксезгә чуклы бау килешми ○ 8919 ● 8979; 13788
- ЧУКМАР** (2) ■ Чебенгә чукмар күтәрмә ○ 4815 ● 16709
- ЧУКМАРНЫ** (2) ■ Чукмарны ора алмаган үзенә тигезер ○ 5647 ● 10948
- ЧУКМАРСЫЗ** (1) ■ Сугышка чукмарсыз бармыйлар ○ 5623
- ЧУКМАРЫН** (1) ■ Сугышка барып чукмарын оныткан ○ 5700
- ЧУКНЫ** (1) ■ Үзенә юкны, муллага чукны ○ 17089
- ЧУКРАК** (4) ■ «Акча» дигәнне чукрак та ишетә ○ 7668 ● 14604; 15327; 15920
- ЧУКРАККА** (1) ■ Чукракка чук, әйлөнөп караса – берни юк ○ 15328
- ЧУКРАКЛАНЫР** (1) ■ Туздырма тузны – колагың чукракланыр ○ 1316
- ЧУКРАКТАН** (1) ■ Шайтаннан үлмөс туар, чукрактан көлмөс туар, суырдан күрмөс туар ○ 16781
- ЧУКТА** (1) ■ Ат башында – нукта, кызлар күзү – чукта ○ 12937
- ЧУКУ** (1) ■ Тавык – чуку белән, әдәм – уку белән ○ 16653
- ЧУКЫ** (1) ■ Карга баласына: «Бер чуку да, биш артына кара», – дип әйтә, ди ○ 3952
- ЧУКЫГАН** (4) ■ Карганы патша иткәннәр дө, «кар-р» дип кычкыра белмөгөн барлык кошларның да күзөн чукуган, ди ○ 3992 ● 3998; 4003; 4082
- ЧУКЫМАМ** (2) ■ Туқран башы авырткач «чукумам, чукумам» дисә дө, авыртуы беткөч «чу-кырмын, чукурмын» дип әйтә, ди ○ 4146 (2)
- ЧУКЫМАС** (| 1) ■ Карга күзөн карга чукумас ○ 3963:1
- ЧУКЫМЫЙ** (2) ■ Карганы бал белән сыйласан да, тизәк чукумый туймас ○ 3990 ● 17087
- ЧУКЫП** (1) ■ Белгәнәңне укып бел, белмөгәнне чукуп бел ○ 16488
- ЧУКУР** (8) ■ Карга баласы төп чукур ○ 3951 ● 3987; 4008; 10554; 15504; 15705; 16684; 17062
- ЧУКУРЛЫК** (1) ■ Тәнәндә карга чукурлык та ите юк ○ 10855
- ЧУКУРМЫН** (2) ■ Туқран башы авырткач «чукумам, чукумам» дисә дө, авыртуы беткөч «чу-кырмын, чукурмын» дип әйтә, ди ○ 4146 (2)
- ЧУЛАК** (3) ■ Кунакка дигөч эзер тора, уракка дигөч кулы чулак ○ 10213 ● 15265; 16501
- ЧУЛМАНДА** (1) ■ Чулманда икән чурагай ○ 537
- ЧУЛМАННЫ** (1) ■ Чулманны чуманга утырып кичмиләр ○ 480
- ЧУЛПАН** (4) ■ Таң атса, Чулпан калкыр ○ 65 ● 70; 4500; 12107
- ЧУЛПЫ** (1) ■ Чулпы чылтыравы – мөхәббәт тавышы ○ 8818
- ЧУЛПЫГА** (1) ■ Илак чулпыга: «Синең тишегөң тугыз», – дигән ○ 9898

- ЧУМ** (2) ■ Күлгө чумсаң, карап чум ○ 414 ● 9983
ЧУМА (1) ■ Кире киткөн үрдөк күлгө арты белән чума ○ 4408
ЧУМАНГА (2) ■ Чулманны чуманга утырып кичмиләр ○ 480 ● 10045
ЧУМАННЫҢ (1) ■ Чуманның, төбө тузса да, кысасы кала ○ 9982
ЧУМАНЫ (3) ■ Чуманы бар – төбө юк ○ 10049 ● 15012 (2)
ЧУМАНЫҢА (1) ■ Чуманыңа күрә чум ○ 9983
ЧУМАР (3 | 1) ■ Аптыраган үрдөк күлгө арты белән чумар ○ 4397 ● 4411; 9611:3; 10808
ЧУМАРА (1) ■ Ботка – муллалар ашы, үрә – түрөләр ашы, чумара – чуртлар ашы, бәрәңге – мылтык ташы ○ 9193
ЧУМАРСЫҢ (1) ■ Күлең күрә чумарсың ○ 415
ЧУМАР-ЧУРТ (1) ■ Умач-урт итим микән, чумар-чурт итим микән ○ 9501
ЧУМАРЫН (1) ■ Иштең ишәк чумарын ○ 2997
ЧУМСАМ (1) ■ Көртлек әйткән ди: «Көрткә чумсам да, кышны чыгармын» ○ 4045
ЧУМСАҢ (2) ■ Күлгө чумсаң, карап чум ○ 414 ● 9965
ЧУМЫП (1) ■ Тел дигән дарья бар, төбөндә энже-мәржән бар, белгәннәр чумып алып, белмәгәннәр коры калыр ○ 15537
ЧУМЫРСАҢ (1) ■ Чулмәкне дингезгә чумырсаң да эченә сыйганнан артыгын алмас ○ 9988
ЧУНТАЕ (1) ■ Әүвәл атканның авызы канар, соң атканның чунтае тулып ○ 5682
ЧУПАЙ (1) ■ Үз урманыңда чупай да купай ○ 4223
ЧУПЫРДАВЫ (1) ■ Чабакның үзеннән бигрәк чупырдавы кыйммәт ○ 4518
ЧУР (1) ■ Корбан башы – коры баш, эти белән энигә; чуртан башы – чур желек, хатын белән үземә ○ 14446
ЧУРА (1) ■ Борчаклы өйрә бер чара, ашап-ашап туймас бай чура ○ 9188
ЧУРАГАЙ (1) ■ Чулманда икән чурагай ○ 537
ЧУРАГАЙНЫ (1) ■ Чуртан чурагайны йотмас ○ 4522
ЧУРТ (3) ■ Тоньк күлдә корт була, корт булмаса, чурт була ○ 471 ● 16763; 16764
чурт → **чумар-чурт**
ЧУРТАН (11) ■ Күктә Чулпан булудан суда чуртан булу артык ○ 4500 ● 4516; 4517; 4519–4522; 4526; 4547; 5885; 14446
ЧУРТАННЫ (1) ■ Чуртанны дингез өстери ○ 4523
ЧУРТАННЫҢ (3) ■ Чуртанның, авызы булса да, теле булмас ○ 4524 ● 4525; 4542
ЧУРТЛАР (1) ■ Ботка – муллалар ашы, үрә – түрөләр ашы, чумара – чуртлар ашы, бәрәңге – мылтык ташы ○ 9193
ЧУРТНЫҢ (1) ■ Чуртның юлыннан юырт ○ 16765
ЧУТ (1) ■ «Ирен булса «чалт» итеп суксын, «чут» итеп үпсен!» – дип әйтте, ди, бер хатын ○ 13855
ЧУТАЙ (1) ■ Өйне чутай да чутлый, түбәсен ябалмый ○ 8342
ЧУТЛАСАН (1) ■ Син чутласаң атын, алла чутлый артын ○ 16889
ЧУТЛАСЫ (| 1) ■ Өй салуның ние бар, мүкләсе дә чутласы ○ 8324:1
ЧУТЛЫЙ (2) ■ Өйне чутай да чутлый, түбәсен ябалмый ○ 8342 ● 16889
ЧУТЛЫЙСЫ (2) ■ Өй күтәрүңең ние бар, мүклисе дә чутлайсы; киндер сугуның ние бар, атасы да кагасы ○ 8324 ● 13228
ЧУТЛЫЙСЫҢ (1) ■ Бер-беренә яратсаң, тугызны да унга чутлайсың ○ 12668
ЧУТЫР (1) ■ Аз булса да май яхшы, чутыр булса да кыз яхшы ○ 12934
ЧУЧКА (3) ■ Бәхетле чучка борынында бер өем тизәк белән туа, ди ○ 2875 ● 2903; 9831
ЧУЧКАНЫ (1) ■ Чучканы алтын белән дагаласаң да, ат булмас ○ 2904
ЧҮБЕ (1) ■ Чүбә булса, себеркесе булып ○ 8423
ЧҮБЕК (6) ■ Киндердән сүс чыгар, сүс чыкмаса чүбек чыгар ○ 1554 ● 1571; 8740; 10305; 10488; 13899
ЧҮБЕККӘ (1) ■ Яхшыларын бүреккә, начарларын чүбеккә ○ 12349
ЧҮГӘЛИ (1) ■ Ыштаны бөтен кеше теләгәнчә чүгәли ○ 8939
ЧҮГЕП (1) ■ Тез чүгеп яшәүдән басып үлү яхшырак ○ 5638
ЧҮКЕЧ (1) ■ Чүкеч белән сандал арасы ○ 333
ЧҮКЕЧЕ (1) ■ Останың чүкече мең алтын ○ 6370
ЧҮКЕЧТӘН (1) ■ Калын сандал чүкечтән курыкмас ○ 287

- ЧҮККӘН** (1) ■ Чүккән төягә суккан юк ○ 2942
- ЧҮКМӘС** (1) ■ Ир, башын бөксә дә, тезен чүкмәс ○ 13464
- ЧҮЛ** (3) ■ Ком жыелса – чүл була, су жыелса – күл була ○ 136 ● 1129; 4944
- ЧҮЛГӘ** (1) ■ Чүлгә кое казыган – бер саваплы, сазга күпер салган – ике саваплы, юлга агач утырткан – өч саваплы ○ 1706
- ЧҮЛДӘ** (4 | 1) ■ Колан кактан жирәнсә, как таба алмый чүлдә үләр ○ 2229 ● 4227:1; 4247; 4575; 14566
- ЧҮЛМӘГЕ** (9) ■ Май чүлмәге – тышыннан, булыр кеше – эшеннән ○ 6492 ● 9939 (2); 9940; 10011 (2); 10034 (2); 10245
- ЧҮЛМӘГЕНӘ** (1) ■ Май чүлмәгенә гел май салырлар ○ 9941
- ЧҮЛМӘГЕННЕ** (1) ■ Юләрден ботка да, өйрә дә пешерә алмассың, бары чүлмәгенне генә пычратырсың ○ 11726
- ЧҮЛМӘК** (13 | 1) ■ Таш чүлмәккә бәрелсә дә, чүлмәк ватыла; чүлмәк ташка бәрелсә дә, чүлмәк ватыла ○ 173 (3) ● 175; 201; 3179; 7464; 9397:1; 9893; 9974; 9984–9986; 9999
- ЧҮЛМӘККӘ** (4) ■ Таш чүлмәккә бәрелсә дә, чүлмәк ватыла; чүлмәк ташка бәрелсә дә, чүлмәк ватыла ○ 173 ● 9986 (2); 10028
- ЧҮЛМӘКНЕ** (5) ■ Песи сөт салып ала белмәсә дә, чүлмәкне аудара белә ○ 3371 ● 9987; 9988; 10013; 13984
- ЧҮЛМӘКНЕҢ** (1) ■ Чүлмәкнең эчендә ни барын белеп булмый ○ 9989
- ЧҮЛМӘКЧЕ** (4) ■ Игенче явым теләгән, чүлмәкче аяз теләгән ○ 1408 ● 9990; 9991; 9993
- ЧҮЛМӘКЧЕДӘН** (1) ■ Чүлмәкчедән күрмәкче ○ 10050
- ЧҮЛНЕҢ** (1) ■ Чүлнең камышы булмас, яманның намусы булмас ○ 12181
- ЧҮМӘКЛӘШКӘН** (1) ■ Күмәкләшкән – яу кайтарган, чүмәкләшкән – туй кайтарган ○ 13279
- ЧҮМӘЛӘ** (6) ■ Күбәдән чүмәлә, чүмәләдән кибән ○ 1290 ● 1330; 1331 (2); 8424; 11771
- ЧҮМӘЛӘДӘН** (1) ■ Күбәдән чүмәлә, чүмәләдән кибән ○ 1290
- ЧҮМЕЧ** (7) ■ Коры квас, сай чүмеч ○ 9470 ● 9873; 9875; 9915; 9917; 9992; 14594
- чүмеч** → **иләк-чүмеч**
- ЧҮМЕЧЕ** (2) ■ Көн дә килгән – көл чүмече, ай да килгән – ай табагы ○ 896 ● 10150
- ЧҮМЕЧКӘ** (2 | 1) ■ Бирмәсенең ашы пешмәс, пешсә дә чүмечкә чыкмас ○ 8126:1 ● 9910; 9913
- ЧҮМКЕ** (1) ■ Чүмке балтанны чаппа ○ 2000
- ЧҮП** (44 | 2) ■ Тозлы жирдә чүп үсми ○ 185 ● 336; 489; 620; 1331; 1427; 1464; 3162; 3937; 4054; 4314; 4323; 4519; 6046; 7352; 7538; 7602; 8204:2; 8248; 8337; 8405; 8416; 8419; 8424; 8444; 10034; 10374; 10400; 10507; 10683; 10956; 11177; 12183 (2); 12512:1; 13255; 13386; 13393; 13706; 14674; 15321; 15503; 15742; 15962; 16131; 16836
- ЧҮПКӘ** (4) ■ Күпкә китсә, чүпкә китә ○ 598 ● 4828; 7838; 8443
- ЧҮПЛӘМЕ** (2) ■ Киндер ыстаны киендерә, чүпләмә күзнә сөендерә ○ 1550 ● 8691
- ЧҮПЛӘНЕП** (1) ■ Тавык чүпләнеп тамак асрый ○ 4327
- ЧҮПЛӘП** (5) ■ Чыпчык чүпләп бетермәс ○ 4187 ● 4299; 4304; 4360; 7827
- ЧҮПЛӘР** (1) ■ Бәхетсезнең итәгенә бодай салсаң, карга чүпләр ○ 14856
- ЧҮПЛӘУ** (1) ■ Чәчелгән тарыны чүпләү читен ○ 1570
- ЧҮПЛЕ** (3) ■ Чүпле орлык чәчкәннен кырын кырлык басар ○ 1465 ● 13642; 13788
- ЧҮПЛЕГЕНДӘ** (2) ■ Өтәч – үз чүплегендә патша ○ 4381 ● 4385
- ЧҮПЛЕК** (6) ■ Чәчәк чүплек башында да үсә ○ 1327 ● 1332; 4268; 4380; 4828; 15827
- ЧҮПЛЕККӘ** (1) ■ Иске себеркене чүплеккә аталар ○ 8408:2
- ЧҮПЛЕКТӘ** (3) ■ Өтәч үлгән, күзә чүплектә калган ○ 4382 ● 7755; 16126
- ЧҮПЛИ** (2) ■ Көлдән борчак чүпли ○ 1582 ● 16131
- ЧҮПЛИ-ЧҮПЛИ** (1) ■ Тавык чүпли-чүпли күзенне чыгарыр ○ 4326
- ЧҮПНЕ** (3) ■ Өендәгә чүпне читкә чыгарма ○ 8435 ● 10399; 10483
- ЧҮПРӘ** (3) ■ Камырга – чүпрә, катыкка – оетки ○ 9259 ● 9379; 16020
- ЧҮПРӘК** (3) ■ Агач күрке – яфрак, әдәм күрке – чүпрәк ○ 8758 ● 9217; 13899
- ЧҮПРӘККӘ** (2) ■ Күк чүпрәккә тәйнәп күк читенә асарсын ○ 99 ● 15467
- ЧҮПРӘКТӘН** (1) ■ Чирәптән – чүлмәк, чүпрәктән – күлмәк ○ 201
- ЧҮПРӘКЧЕДӘН** (1) ■ Чүпрәкчедән күрмәкче чүлмәкчә дә килмәкчә ○ 9993
- ЧҮПРӘСЕЗ** (1) ■ Кайгы чүпрәсез кабары ○ 14885
- ЧҮПСЕЗ** (1) ■ Чүпсез жирдән чүп чыгарып йөри ○ 8444

- ЧҮПТӨ** (1 | 1) ■ Карганың бер күзе укта, бер күзе чүптө ○ 3996 ● 4227:1
- ЧҮП-ЧАР** (1) ■ Таза орлык таса иген үстөрер, начар орлык кырга чүп-чар тутырыр ○ 1444
- ЧЫБЫГЫ** (1) ■ Чыбыгы тизе иелгән казыгы тисә калкыр ○ 1955
- ЧЫБЫГЫМ** (1) ■ Чыпчык «чыбыгым» ди, карга «каеным» ди, имеш ○ 4181
- ЧЫБЫК** (10 | 1) ■ Агач чыбык чакта бөгелә ○ 1655 ● 1751; 1945; 1956; :2; 1957; 1959; 1992; 2564; 5903; 13021
- ЧЫБЫККА** (1) ■ Кырмыска үзеннән ничә кат авыр чыбыкка көче житә ○ 4795
- ЧЫБЫКЛАГАН** (1) ■ Чыбыклаган тун жылыга килә ○ 8937
- ЧЫБЫКНЫ** (1 | 1) ■ Чыбыкны вакытында бөкмәсәң, зурайгач соң булыр ○ 1956:1 ● 1958
- ЧЫБЫКТАН** (2) ■ Барысы да бер чыбыктан сөрелгән ○ 1981 ● 1998
- ЧЫБЫЛДЫГЫН** (1) ■ Чөбеннән курыккан чыбылдыгын бергә йөртер ○ 4820
- ЧЫБЫРКЫ** (10) ■ Чыбыркы юктан чыбык та ярый ○ 1959 ● 1998; 2444; 2534; 2567; 2670; 2808; 7064; 7081; 15992
- ЧЫБЫРКЫНЫҢ** (1) ■ Чыбыркының очы нечкә булыр ○ 7082
- ЧЫБЫРКЫҢ** (2) ■ Атың булсын мен тәңкәлек, чыбыркың булсын дүрт ачкалык ○ 2614 ● 7030
- ЧЫБЫРКЫҢНЫ** (1) ■ Атым яхшы дип, чыбыркыңны куйма ○ 2604
- ЧЫБЫРКЫСЫН** (1) ■ Кәжә, тынычлыктан туйса, көтүченә чыбыркысын чәйни, имеш ○ 3040
- ЧЫГА** (72 | 3) ■ Кешегә баз казыма, үзең төшәрсен; казысан, тирәнрәк казы – чыга алмасын ○ 131 ● 148; 247; 834 (2); 1320; 1321; 2230; 2323; 2399; :1; 2674; 3103; 4001 (2); 4323; 4821; 6515 (2); 6690:1; 6884; 7319; 7497; 7742; 8057; 8093; 8337 (2); 8522; 8617; 8779; 9045; 9304; 9367; 9650; 9779; 9801; 10589; 10615; 10971; 12000:5; 12016; 12185; 12376; 12504; 12706; 13692; 14899; 14959; 15163; 15167; 15173; 15326; 15652; 15912 (2); 15962 (2); 15980 (2); 15986 (2); 16014; 16140 (2); 16232 (2); 16257; 16308; 16379 (2); 16422; 16428; 16464; 16907
- чыга** → **көрә-чыга, калка-чыга**
- ЧЫГАДЫР** (1) ■ Су төбөндә асыл таш, су тулкытсаң чыгадыр ○ 434
- ЧЫГАЛАР** (1) ■ Бер тиен белән керәләр, ярты тиен белән чыгалар ○ 7830
- ЧЫГАЛМЫЙ** (1) ■ Бурыч өйгә борча булып керә, үсеп дөя булгач, ишкәтән чыгалмый ○ 8140
- ЧЫГАЛЫ** (1) ■ Аның акылы керәле дә чыгалы ○ 11764
- ЧЫГАР** (88 | 1) ■ Алтын туфракка аралаш чыгар ○ 259 ● 276; 523; 576; 1539; 1540; 1554 (2); 1574; 1866; 1947; 2184; 2285; 2795 (2); 2901; 3729; 4059; 4296; 4598; 4599; 5029; 5210; 5555 (2); 5608; 5848; 6447; 6487; 6523; 6726; 7041; 7185; 7750; 7916; 8031; 8061; 8405; 8468; 8896; 9147; 9362; 9388; 10365; 10379; 10673; :1; 10878; 10957; 11289; 11293; 11309; 11341; 11461 (2); 11666; 11854; 11951; 12070; 12192; 12251; 12281 (2); 12314 (2); 14240; 14498; 14504; 14825; 14837; 14838; 14867; 15200; 15329; 15743 (2); 15813; 15981; 16010 (2); 16103; 16109 (2); 16196; 16279; 16283; 16383; 16404; 16528
- ЧЫГАРА** (15) ■ Тимерне тимер көрәп чыгара ○ 304 ● 500; 1527; 2289; 6528; 9796; 9990; 13386 (2); 13471; 13872 (2); 16012 (2); 16396
- ЧЫГАРАЛАР** (1) ■ Чөйне чөй белән чыгаралар ○ 1962
- ЧЫГАРГА** (1) ■ Борыныннан кыссаң, жаны чыгарга тора ○ 10637
- ЧЫГАРГАН** (8) ■ Арышның баш чыгарган жиреннән урак йөри ○ 1532 ● 3409; 4101; 4220; 7574; 7800; 10525; 15923
- ЧЫГАРГАНЧЫ** (1) ■ Сыерчык бала чыгарганчы гына сайрый ○ 4115
- ЧЫГАРГАЧ** (1 | 1) ■ Батканда балта бирмөчкә иде, тартып чыгаргач, сабын да кызгана ○ 1933:1
- ЧЫГАРЛЫК** (2) ■ Тәртә төртсәң, үсеп чыгарлык ○ 7121 ● 10858
- ЧЫГАРМА** (6) ■ Үгезне үзеннән чыгарма ○ 3317 ● 4196; 7940; 8334; 8435; 10394
- ЧЫГАРМАС** (4) ■ Кеше өстенә ай белән кояшны да чыгармас иде ○ 93 ● 3963; 11132; 11441
- ЧЫГАРМЫЙ** (3) ■ Өстенә кояш чыгармый ○ 105 ● 7788; 16396
- ЧЫГАРМЫН** (3) ■ Арпа әйтер: «Кырык биш көндә тишелеп чыгармын», – диер ○ 1519 ● 4045; 9368
- ЧЫГАРСА** (2) ■ Тай ябага димәгез, язга чыкса – ат була, кабык моржа димәгез, төтен чыгарса була ○ 2859 ● 9006
- ЧЫГАРСАҢ** (1) ■ Кешеләрне көймәдә чыгарсаң, ярга житкәнче чыгар ○ 7041
- ЧЫГАРСЫҢ** (1 | 1) ■ Башта иптәш хәзерлә, соңыннан юлга чыгарсың ○ 6923:2 ● 12184
- ЧЫГАРУ** (4) ■ Кара жиргә куып чыгару ○ 227 ● 8556; 8566; 11018

- ЧЫГАРЫП** (10 | 2) ■ Кирәкмәс балтанны чыгарып ташлама, кирәк булып ○ 1974:2 ● 2621; 8005; 8051; 8408; 8444; 9048; 10503; 11010; 13648; 16837; :1
- ЧЫГАРЫР** (12) ■ Ат эшләр – тирен чыгарыр, эт ятыр – телен чыгарыр ○ 2528 (2) ● 3645; 4326; 4501; 6453; 8089 (2); 12842; 14227; 15520; 16805
- ЧЫГАРЫРЛАР** (1) ■ Халык алдында ат койрыгын кисмә: кайсы «озын булды», кайсы «кыска булды» дип бәхәс чыгарырлар ○ 5068
- ЧЫГАРЫРЛЫК** (1) ■ Судагы балыкны чыгарырлык ○ 4545
- ЧЫГАРЫРМЫН** (1) ■ Муеныңнан кәжә мае чыгарырман ○ 3074
- ЧЫГАСЫ** (3) ■ Ут чыгасы өйнең тараканы алдан күчә, имеш ○ 4809 ● 7431; 7432
- ЧЫПАСЫНДА** (1) ■ Иргә чыгасында – мин зур кыз, эшкә кушсаң – мин яшь кыз ○ 13068
- ЧЫГАЧАК** (1) ■ Агачак кан тамырда тормый, чыгачак акча янчыкта тормый ○ 7653
- ЧЫГУ** (4) ■ Ярлы кешегә юлга чыгу билбавын бәйләү генә ○ 7465 ● 7834; 8573; 8735
- ЧЫГУЧАН** (1) ■ Тешсезнең теле гуычан була ○ 10584
- ЧЫГУЫ** (2) ■ Кешенең юлдан чыгуы: берсе – малга кызыгу, икенчесе – теленә салыну ○ 7367 ● 9916
- ЧЫГУЫҢ** (1) ■ Керүең олы юл булса да, чыгуың тычкан юлы булды ○ 6894
- ЧЫГУЫҢНЫ** (1) ■ Керүеңнен алда чыгуыңны уйла ○ 6783
- ЧЫГЫМ** (1) ■ Керем бар жирдә чыгым бар ○ 7922
- ЧЫГЫМЧЫ** (8) ■ Тәртә арасына кергәч, чыгымчы ат та юашлана ○ 2688 ● 2693–2697; 2813; 11307
- ЧЫГЫМЫ** (1) ■ Саранның чыгымы исафчыныкы белән бер ○ 11924
- ЧЫГЫП** (25) ■ Жирдән бизеп күккә чыгып булмый ○ 80 ● 85; 4198; 4746; 5090; 5909; 7332; 8259; 8332; 8567; 9085; 9208; 9791; 10333; 11660; 11861; 12170; 12462; 13140; 13237; 13410; 13796; 14247; 14587; 14645
- ЧЫГЫР** (2) ■ Эшен калса иртәгә, чуан чыгыр жылкәнә ○ 6194 ● 16418
- ЧЫДА** (4) ■ Явым теләсән, давылына да чыда ○ 1151 ● 3065; 5648; 11980
- ЧЫДАГАН** (1) ■ Бер елга куян тиресе дә чыдаган ○ 2236
- ЧЫДАМ** (1) ■ Этнең – теше, дуңгызның тиресе чыдам ○ 3727
- ЧЫДАМАГАН** (1) ■ Суган исенә чыдамаган кыз биененә чыдамас ○ 13102
- ЧЫДАМАС** (2) ■ Тамчыга таш чыдамас ○ 1135 ● 13102
- ЧЫДАМАСАН** (2) ■ Чыдасаң чыда, чыдамасаң ела ○ 11980 ● 15181
- ЧЫДАМЛЫ** (1) ■ Чыдамлы – чана сөйрәр ○ 11944
- ЧЫДАП** (1) ■ Тыштагы буран буран түгел, өйдөгә буранга чыдап булмый ○ 1143
- ЧЫДАР** (3) ■ Каты агач шарт сынар, черегән агач кырык ел чыдар ○ 1687 ● 1707; 6199
- ЧЫДАСА** (1) ■ Фил, күперне борыны белән төртөп, тазалыгын карый: борынына чыдаса, үзенә чыдый, ди ○ 3334
- ЧЫДАСАҢ** (1) ■ Чыдасаң чыда, чыдамасаң ела ○ 11980
- ЧЫДА-ЧЫДА** (1) ■ Чыда-чыда дигәч, бер елга куян тиресе дә чыдый ○ 2271
- ЧЫДЫЙ** (7) ■ Бер елга куян тиресе дә чыдый ○ 766 ● 1689; 2271; 3065; 3334; 10840; 11892
- ЧЫДЫЙСЫҢ** (1) ■ Каштан: «Ничә яшыкә тикле чыдыйсың?» – дип сорагач: «Минем яшемне майдан сора», – дигән ○ 7034
- ЧЫЕЛДЫЙ** (1) ■ Койрыгына бассаң, тычкан да чыелдый ○ 3403
- ЧЫЖЛАМЫЙ** (1) ■ Хужасы ыжламый самовары чыжламый ○ 10177
- ЧЫЖЫМ** (1) ■ Чыжым баганасы кебек ○ 8661
- ЧЫК** (15 | 1) ■ Томан төбе чык булып ○ 1140 ● 1146; 5377 (2); 5960; 6923:1; 6933; 6938 (2); 6999; 8295; 8889; 12194; 13132; 13209; 13242
- ЧЫКАН** (1) ■ Тик торганнан чыкан чакмый ○ 1312
- ЧЫККАН** (59) ■ Кызарып чыккан кояшны болыт каплай ○ 50 ● 238; 261; 725; 784; 833; 1019; 2070 (2); 2344; 2347 (2); 2805; 2947; 3044; 3400; 3419; 3910; 4188; 4350; 4751; 4963; 5707; 5820; 6116; 6495; 6829; 7217; 7620; 7753; 7779; 7796; 7921; 8202; 8458; 8607; 9220; 10460; 11141; 11314; 11756; 11813; 12189; 12831; 13058; 14050; 14285; 14852; 15721–15724; 15760; 15775 (2); 15878; 15970; 16119; 16120
- ЧЫККАНГА** (1) ■ Өйдән чыкканга эт өрмәс ○ 8335
- ЧЫККАНДА** (5) ■ Юлга чыкканда юлдаш белән чык ○ 6933 ● 6934; 8508; 8509; 8832
- ЧЫККАННЫ** (7) ■ Авызыңнан чыкканның эт жыймас ○ 3771 ● 5203; 5476; 7693 (2); 10617; 10806

- ЧЫККАННЫҢ** (2) ■ Төтөнө куе чыкканның шурпасы да куе була ○ 8494 ● 11341
- ЧЫККАНЧЫ** (22 | 2) ■ Идел чыкканчы балтасын бирэ, Идел чыккач сабын да тоттырмый ○ 111
● 1058; 1933:2; 2674; 4388; 6523; 6750; 6804; 6916; 6935; 9270; 9658; 10673:1; 11072; 11314;
11316; 11911; 13209; 15727; 15728; 15793; 16552; 16648; 16735
- ЧЫККАНЫҢНЫ** (1) ■ Алдына кара – кая барганыңны белерсең, артыңа кара – каяң
чыкканыңны белерсең ○ 668
- ЧЫККАЧ** (16 | 2) ■ Кояш чыккач ай кирәкми ○ 41 ● 511; 530; 991; 1933:2; 2652; 3264; 3644:2;
6748; 6750; 6917; 7054; 8510; 14049; 15719; 15720; 16971; 17082
- ЧЫКМА** (6) ■ Чакомы-чокмы, үз илеңнән чыкма ○ 5084 ● 6853; 6909; 7035; 13132; 13174
- ЧЫКМАГАН** (14) ■ Чыкмаган кояшқа кызынма ○ 71 ● 521; 2293; 3289; 3877; 7326; 7636; 8970;
10330; 11136; 13682; 15051; 15832; 15878
- ЧЫКМАКЧЫ** (1) ■ Чабак кояштан сикереп чыкмакчы була да, бер илле житми кала ○ 4515
- ЧЫКМАС** (41 | 1) ■ Бақырдан көмеш чыкмас ○ 269 ● 445; 622; 921; 1058; 1273; 1559; 1571;
2237; 3020; 3157; 3509; 3542; 3936; 4336; 4572 (2); 4592; 4664; 5112; 6454 (2); 6501; 6602;
6990; 8126:1; 8537; 8624; 9290; 9321; 9413; 9995; 10861; 11241; 11814; 13048 (2); 14837; 14929;
15376 (2); 15598
- ЧЫКМАСА** (1) ■ Киндердән сүс чыгар, сүс чыкмаса чүбек чыгар ○ 1554
- ЧЫКМАСКА** (1) ■ Ир белән хатынның тавышы юрган астыннан чыкмаса тиеш ○ 13820
- ЧЫКМАСЫН** (1) ■ Бездә булмас гаеп, үзегездән чыкмасын таеп ○ 12646
- ЧЫКМЫЙ** (33 | 2) ■ Ярканат яратмый дип, кояш чыкмый тормый ○ 72 ● 292; 921; 1607; 1690;
1736; 2338; 2399, :1; 2700; 3280; 3543:1; 4027; 4254; 4923; 5264; 6587; 6746; 6881 (2); 7694;
7893; 8476; 8478; 8528; 8545; 8680; 9368 (2); 10914; 12772 (2); 14020; 15296; 16511
- ЧЫКМЫЙЛАР** (1) ■ Ишектән кереп тәрәзәдән чыкмыйлар ○ 8260
- ЧЫКМЫЙЧА** (5) ■ Ерак юлга чыкмыйча, атыңның яхшы-яманлығын белмәссең ○ 6758 ● 7431;
7960; 9409; 10774
- ЧЫКСА** (34 | 1) ■ Бәкедән күпме бу чыкса да, казан булмас ○ 358 ● 394; 2859, :1; 2977; 3043;
3045; 3915; 4054; 4235; 4297; 5240; 5280; 6058; 6487; 6613; 8365; 8487 (2); 8996; 11601;
11903; 12070; 13138; 13192; 13534; 13588; 13845; 13912; 14077; 14298; 15510; 15652;
15729; 16608
- ЧЫКСАМ** (5 | 1) ■ Кыш көне эт тә: «Жәйгә чыксам сөяктән сарай салыр идем», – дип әйтер, ди
○ 866 ● 2261; 3644, :2; 8662; 8665
- ЧЫКСАҢ** (23) ■ Япанга чыксаң, япанча ал ○ 204 ● 834 (2); 1020; 4964; 6243; 6747; 6794; 6847–
6849; 6862; 6878; 6923; 6936–6938; 7878; 8295; 13697; 13763; 15568; 16768
- ЧЫКСЫЗ** (1) ■ Чыксыз үлән үсмидер ○ 1147
- ЧЫКСЫН** (8) ■ Суы чыксын, суы тәмле булсын! – «Энә белән каздыңмы?» – дип сорамастар
○ 460 ● 2304; 8482; 11072; 11316; 15727; 15728; 16888
- ЧЫКТЫ** (10) ■ Миләш диеп капкан идем, балаң булып чыкты бу ○ 1848 ● 4352; 7493; 8983;
10297; 10471; 10984; 16101; 16940; 16944
- ЧЫКТЫМ** (1) ■ Дингездән чыктым, коға баттым ○ 507
- ЧЫЛАНА** (1) ■ Идел анына барсаң, итек чылана ○ 388
- ЧЫЛАНГАН** (2) ■ Яңгырга чыланган тамчыдан курыкмас ○ 1167 ● 10902
- ЧЫЛАНДЫК** (1) ■ Чыландык та килтердек, яңгыр безне нишләтсән ○ 1230
- ЧЫЛАНМЫЙ** (1) ■ Итәк чыланмый балык тотылмый ○ 4490
- ЧЫЛАТА** (2) ■ Вак яңгыр чылата ○ 1083 ● 1174
- ЧЫЛАТЫРГА** (1) ■ Эт түнгәккә чылатырга иренми ○ 3647
- ЧЫЛПЫҒЫН** (1) ■ Чылпығын алам дип күзен чыгарган ○ 10525
- ЧЫЛТЫРАВЫ** (1) ■ Чулпы чылтыравы – мөхәббәт тавышы ○ 8818
- ЧЫМЫРДАП** (1) ■ Озак торгач бал да чымырдап ачы ○ 9311
- ЧЫМЫРТКЫСЫ** (1) ■ Һәр нәрәсең үз чымырткысы ○ 9415
- ЧЫН** (26 | 1) ■ Кешенең ин зур дәүләте – чын дусы ○ 5458 ● 5488; 5489; 5649 (2); 5650 (2); 7810;
11302; 11308; 11309; 11419; 11561; 11703; 12602; 12603; 12857:1; 14430; 14484; 15859; 15874;
16149; 16151; 16172; 16255; 16292; 16346
- ЧЫНАЯГЫ** (1) ■ Чэй чынаягы өч булыр, өчтән ары хужага көч булыр ○ 10190
- ЧЫНАЯК** (4) ■ Бер чынаяк чайнең кырык ел хәтере бар ○ 9178 ● 9975; 9976; 14594
- ЧЫНГА** (1) ■ Яланга егылмый, чынга кагылмый ○ 16316

- ЧЫНЛАП** (1) ■ Чынлап елагач, сукур күздөн дә яшь чыга ○ 14959
ЧЫНЛАП-ЧЫНЛАП (1) ■ Чынлап-чынлап еласан, сукур күздөн яшь чыгар ○ 15329
ЧЫНЛАР (1) ■ Эчкече уйнар, аракы чынлар ○ 9856
ЧЫНЛАСА (2) ■ Ир чынласа, бүре кан сия ○ 13510 ● 13511
ЧЫННЫ (1) ■ Чын кеше гаепне үзеннән эзләр, чынны күрә алмаучы гаепне күзеннән эзләр ○ 12602
ЧЫНЫ (1) ■ Сүз бирсәң – чыны белән бир, пычак бирсәң – кыны белән бир ○ 15990
чыны → **уены-чыны**
ЧЫНЫН (1) ■ Акылсыз, чынын әйтәм дип, үзенең серен әйтә, ди ○ 11479
ЧЫНЫҢНЫ (2) ■ Чынының әйтәм дип серенә әйтмә ○ 12604 ● 14685
ЧЫПТА (2) ■ Буяуды ишкәктән чыпта жилкән артык ○ 7012 ● 8389
ЧЫПТАДАН (2) ■ Чыптадан чикмән тегә алмассың ○ 8938 ● 15709
ЧЫПЧЫГЫ (2) ■ Кычыткан чыпчыгы: «Үз өем, үз илем!» – дип сайрый икән. Моңың өе кайда дип карап торсалар, кычыткан арасында кычыткан ефөгәннән үргән оясына кереп киткәнән күргәннәр ○ 4216 ● 5248
ЧЫПЧЫК (30 | 1) ■ Март аенда урамда чыпчык эчәрлек су була ○ 917 ● 2047; 2741; 3905; 4054; 4131; 4140; 4167–4169; 4170 (2); 4171:1; 4174–4181; 4185–4187; 4680; 4955; 6660; 9723; 11187; 15833; 16018
ЧЫПЧЫККА (3) ■ Аучы чыпчыкка тозақ қормас ○ 4166 ● 4182; 4188
ЧЫПЧЫКЛАР (1) ■ Сугышканда чыпчыклар кешедән курыкмыйлар ○ 4173
ЧЫПЧЫКНЫ (4 | 1) ■ Навадагы торнаны тотам дип, кулындагы чыпчыкны жибәрмә ○ 4141 ● 4141:1; 4165; 4171; 4172
ЧЫПЧЫКНЫҢ (2) ■ Чыпчыкның да үзенә күрә моңы бар ○ 4183 ● 4184
ЧЫПЧЫКТАН (| 2) ■ Навадагы торнаны тотам дип, кулындагы чыпчыктан қоры қалма ○ 4141:2 ● 4141:3
ЧЫР (2) ■ Майлы иттән чыр күп чыга ○ 9304 ● 12898
ЧЫРА (6) ■ Көн күрмәгән көн күрсә, көндөз чыра яндырыр ○ 898 ● 913; 1268; 7372; 8414; 11166
ЧЫРАГАЧ (1) ■ Имән агач – каты агач, каен агач – чырагач ○ 1725
ЧЫРАГЫ (4) ■ Кыз – башка йортың чырагы ○ 12983 ● 13512; 13731; 16661
ЧЫРАГЫМ (1) ■ Атам үлдә – аркам сынды, анам үлдә – чырагым сүндә ○ 14420
ЧЫРАЕ (1) ■ Кунакка барсаң, сөгәткә карама: кайтыр вакытны хужаның чырае күрсәтер ○ 10133
ЧЫРАЕМ (3) ■ Ярлыда: «Такта чәем, якты чыраем», байда: «Бөртек чәем, төртеп эчерәем» ○ 7484 ● 9494; 10739
ЧЫРАЕН (1) ■ Бай үзе эшне ярата, шикәрне вак тарата, шатырдатып капкан чакта ак чыраен қаралта ○ 5736
ЧЫРАЕҢ (1) ■ Ярты булсын қыраен, ачык булсын чыраең ○ 10194
ЧЫРАЙ (5) ■ Теләнчегә якты чырай бирсәң, ямаулык сорар ○ 5894 ● 8359; 9431; 10189; 10720
ЧЫРАЙЛЫ (1) ■ Қараңгы чырайлы кешедә ачык хольк булмый ○ 10675
ЧЫРАЙСЫЗ (1) ■ Чырайсыз ябалакны ұрман да қуған, авыл да қуған ○ 4197
ЧЫРАК (1) ■ Белем – чырак, белемсез – чулак ○ 16501
ЧЫРАКНЫ (2) ■ Халык яндырган чыракны сүндерергә өргәннең сақалы көяр ○ 5077 ● 14162
ЧЫРАКЧЫНЫ (1) ■ Чыракчыны чуртан күрмәс ○ 4526
ЧЫРАНЫ (2) ■ Кеше яндырган чыраны ахмак өрөп сүндерер ○ 11595 ● 13742
ЧЫРАНЫҢ (2) ■ Бер чыраның яктысына қырык кеше утыра ○ 8403 ● 8430
ЧЫРЛАМАС (1) ■ Туксансыз тургай чырламас ○ 4154
ЧЫРСЫЗ (1) ■ Чибәр дигәнне чырсыз да яратыр ○ 10701
ЧЫРЫЛДАВЫННАН (1) ■ Йөз чыпчык чырылдавыннан бер торнаның торылдап қуюы артык ○ 4131
ЧЫРЫЛДАК (1) ■ Дингез қайда, чырылдак су шунда ага ○ 362
ЧЫРЫЛДАКНЫ (1) ■ Дингез чырылдакны тарта ○ 364
ЧЫТЫРМАН (1) ■ Урман чытырман, қачсам тоттырмам ○ 1876
ЧЫТЫРЫ (1) ■ Урман чытыры белән ямьле ○ 1861
ЧЫТЫРЫМ (1) ■ Чыпчык та әйтә «үз чытырым» дип ○ 4179

Ш

- ШАБАЗ** (1) ■ Ураза керде – намаз, ураза чыкты – шабаз ○ 16940
- ШАГЫЙРЬ** (1) ■ Шигырь гомере шагыйрь гомереннэн озын ○ 16419
- ШАГЫЙРЬЛӨРДӨН** (1) ■ Сүз чыгар шагыйрьлөрдөн хикмөт белөн ○ 16404
- ШАДРА** (2 | 1) ■ Шадра йөрөк яндыра, шома хәтер калдыра ○ 10709 ● 11704; 13057:2
- ШАДРАСЫ** (1) ■ Ягымлының шадрасы күренми, сөйкемленен сипкеле беленми ○ 10711
- ШАЕ** (1) ■ Ишәк ише белән, шайтан шае белән ○ 16732
- ШАЙ** (1) ■ Ел белән ел шай түгел, яз белән көз – жәй түгел ○ 823
- ШАЙТАН** (55) ■ Шайтан таягы чүплек башында ○ 1332 ● 1333; 2939; 2979; 5103; 6130; 6222; 7400; 7533; 7999; 9339; 9853; 10722; 11104; 11807; 11882; 11895; 12045; 12430; 13685; 13759; 13767; 13844; 15691; 15704; 16628; 16719; 16720; 16723; 16726; 16730; 16732; 16736; 16742; 16744; 16750; 16751; 16762; 16763; 16766–16772; 16793; 16795; 16796; 16810; 16811; 16867; 16870; 16892; 17058
- ШАЙТАНГА** (11) ■ Шайтанга туры кешедән файда юк, патшага ярлы кешедән файда юк ○ 5958 ● 6804; 12400; 16734; 16735; 16773–16776; 16790; 16986
- ШАЙТАННАН** (6) ■ Күренми килгән шайтаннан күренеп килгән шайтан уздырыр ○ 16736 ● 16777–16781
- ШАЙТАННЫ** (4) ■ Акча белән шайтанны да мәчеткә кертеп була ○ 7664 ● 16716; 16782; 16797
- ШАЙТАННЫҢ** (4) ■ Шайтанның бәйрәме юк ○ 16783 ● 16784–16786
- ШАЙТАНСЫЗ** (2) ■ Күл шайтансыз булмый ○ 412 ● 16842
- ШАЙТАНЫ** (3) ■ Алла шайтаныннан әдәм шайтаны яман ○ 16717 ● 16733; 16794
- ШАЙТАНЫННАН** (1) ■ Алла шайтаныннан әдәм шайтаны яман ○ 16717
- ШАЙТАНЫҢНЫ** (1) ■ Судан шайтанынны чыгарыр ○ 16805
- ШАККАТМАСАҢ** (1) ■ Женне күрөп шаккатмасан, шундук күздән юк булыр ○ 16800
- ШАКМАК** (1) ■ Әйтте сүз, шакмак күз ○ 16326
- ШАКУДАН** (1) ■ Намусы таза кеше ишек шакудан курыкмый ○ 11250
- ШАК-ШОК** (1) ■ И ходайның эшләре, шак-шок итә эшләре ○ 16883
- ШАКШЫ** (4) ■ Һәрбер кара нәрсә шакшы булмас, һәрбер ялтыраган яхшы булмас ○ 639 ● 6502; 12169; 14465
- ШАКШЫСЫ** (1) ■ Башка авылның яхшысы – үз авылының шакшысы ○ 5162
- ШАКЫЛДАР** (1) ■ Бер үгезнән мөгезенә суксаң, мен үгезнән тоягы шакылдар ○ 3285
- ШАКЫЛДАУНЫ** (1) ■ Тимерче шакылдауны тавышка санамас ○ 312
- ШАЛКАН** (9) ■ Бодай чәчсән, башагын жый, шалкан чәчсән, тамырын жый ○ 1543 ● 1611; 1636; 1642; 1844; 9723; 10248; 15570; 15834
- ШАЛКАННЫ** (2) ■ Гөмбә белән шалканни аера алмау ○ 1355 ● 1624
- ШАЛТЫРАГАН** (1) ■ Кашык-аяк шалтыраган саен хатын аермыйлар ○ 13656
- ШАЛТЫРАМАЙ** (3) ■ Йортта кашык-аяк шалтырамай булмый ○ 8268 ● 9963; 14722
- ШАЛТЫРАП** (1) ■ Сай елга шалтырап ага, тирән елга – тавышсыз ○ 419
- ШАЛТЫРАП** (1) ■ Көз туңмас – калтырап, сөякләре шалтырап ○ 8804
- ШАЛТЫРАСА** (1) ■ Савыт-саба шалтыраса, өйгә тәртип керә ○ 9953
- ШАЛТЫРЫЙ** (4) ■ Алдында – ялтырый, артында – шалтырый ○ 720 ● 8657; 9891; 12952
- ШАМБЫ** (1) ■ Шамбы шома, кулдан тотта да шуа ○ 4527
- ШАПШАК** (4) ■ Пөхтә кигән – матур кеше, шапшак кигән – шапшак кеше ○ 8808 (2) ● 13393; 13760
- ШАПЫЛДАМАЙ** (1) ■ Бияләй үзе шапылдамай ○ 9038
- ШАПЫРЫКНЫҢ** (1) ■ Шапырыкның арты ерык ○ 12047
- ШАПЫРЫЛА** (1) ■ Мартта – шарт, апрельдә – шапырыла ○ 923
- ШАПЫРЫЛЫП** (1) ■ Бөла килсә шапырылып килә ○ 14814
- ШАР** (1) ■ Күзләр шар кебек булу ○ 10518
- ШАРТ** (10) ■ Каты таш ватылыр, каты агач шарт сынар ○ 126 ● 919; 923; 1687; 1744; 1884; 5600 (2); 15066; 16144
- ШАРТЛАВЫ** (2) ■ Кыска мылтыкның шартлавы яман ○ 5594 ● 5600
- ШАРТЛАТА** (1) ■ Кырык ел көтү көтеп, чыбыркы шартлата белмәгән ○ 2444
- ШАРТЛЫЙ** (2) ■ Утка салсан, таш та шартлый ○ 8516 ● 8810

- ШАРТТА-МАРТТА** (1) ■ Шартта-мартта ни дө юк, тымызык күлдө корт уйный ○ 481
ШАРТ-ШОРТ (1) ■ Чатгы-ботлы – карама булып, шарт-шорт янган – усак булып ○ 1760
ШАРТЫ (1) ■ Дөрте булса, шарты табыла; чаткы булса, якын кабына ○ 12694
ШАРТЫННАН (1) ■ Аш артынан – чөй шартынан ○ 9124
шарым → **дарым-шарым**
ШАТ (7 | 1) ■ Тулган айның күнеле һәрвакыт шат ○ 66 ● 554; 6278; 10052; 11234; 17066 (2), :1
ШАТАЛАК (1) ■ Шаталак – ат күтәрер, астыртын бот күтәрер ○ 11945
ШАТАЛАКНЫҢ (1) ■ Шаталакның теле уйный, тыбырсыкның арты уйный ○ 11946
ШАТЛАН (3) ■ Дус белән дус булганга шатлан, дошман белән дус булудан саклан ○ 5355
 ● 6016; 6698
ШАТЛАНА (1) ■ Бала булган йортта мәче-көчөк шатлана ○ 13928
ШАТЛАНГАН (1) ■ Иртә торган – эшенә шатланган, иртә өйләнгән – балаларына ○ 13168
ШАТЛАНЫРСЫҢ (3) ■ Иген чәчкәндә еласаң, сукканда шатланырсың ○ 1398 ● 6971; 11889
ШАТЛЫГЫҢ (1) ■ Шатлыгың ашса да – жыр, кайгы басса да – жыр ○ 16417
ШАТЛЫК (8) ■ Көткән кунак шатлык китерә ○ 10154 ● 14740; 14790; 14954 (2); 14960; 14961; 15060
ШАТЛЫКНЫ (1) ■ Кайгы белән танышмый торып шатлыкны танып булмый ○ 14877
ШАТЛЫКНЫҢ (2) ■ Сабыр – шатлыкның, ашыгу үкенечнең ачыкчы ○ 11893 ● 14868
ШАТЛЫКТАН (2) ■ Берәү елйи кайгыдан, берәү елйи шатлыктан ○ 14800 ● 16437
ШАТЫРДАТЫП (1) ■ Бай үзе эшне ярата, шикәрне вак тарата, шатырдатып капкан чакта ак чыраен каралта ○ 5736
ШАУ (1) ■ Коры ярма, шау кибәк ○ 9471
ШАУЛАВЫ (1) ■ Бер агачның шаулавы илгә яңгыр яудырмас ○ 1675
ШАУЛАГАН (1) ■ Шаулаган судан курыкма, шым судан курык ○ 482
ШАУЛАП (1) ■ Шаулап яуган яңгыр яннан үтәр, сибәләп яуган яңгыр – жаннан ○ 1148
ШАУЛЫ (1) ■ Шаулы яңгыр тиз үтәр ○ 1149
ШАУЛЫЙ (1) ■ Умарта оясы кебек шаулый ○ 4752
ШАУ-ШУЫ (2) ■ Төтенә күп – уты аз, шау-шуы күп – эше аз ○ 6140 ● 8663
ШАҢИ (1) ■ Эрләмәгән-сукмаган, Шаһи сиңа ыштанлык ○ 8754
ШАҢИТЕҢ (1) ■ Мулладан: «Шаһитең кем?» – дип сорогач, мәзингә күрсәткән, ди ○ 17039
ШАҢИТЫ (1) ■ Казанның шаһиты чүмеч ○ 9917
ШАШКАН (1) ■ Ташкан түгелер, шашкан көенер ○ 11929
ШАШКЫН (1) ■ Ташкын булсаң – басыл, шашкын булсаң – асыл ○ 11930
ШАШМА (1) ■ Бар булсаң ашма, юк булсаң шашма ○ 7544
ШАШЫНГАН (1) ■ Шашынган куян аучы өстенә мәнәр ○ 2272
ШАШЫРЫР (1) ■ Байның арбасы таудан тауга ашырыр, ярлының арбасы тигез жирдә шашырыр ○ 7266
ШАЯРМА (1) ■ Ут белән шаярма, су белән дусланма, жилгә ышанма ○ 8501
ШАЯРМАС (1) ■ Шаярмас малай булмас, алдамас кыз булмас ○ 14168
ШӘЙЛӘУ (1) ■ Төтеннән кайсы якка авышканын шәйләү ○ 8575
ШӘКЕРТ (3) ■ Шәкерт булмый оста була алмасың ○ 6378 ● 6379; 16679
ШӘЛЛЕГӘ (1) ■ Сау булып тор әлегә, салам диген Галигә, бара калсаң Шәлегә ○ 5278
ШӘМ (10) ■ Ай шәүләсе – галәмгә, шәм шәүләсе – төбенә ○ 12 ● 5396; 5913; 8420; 8425–8427; 8445; 11021; 11508
ШӘМӘТНЕҢ (| 1) ■ Мәмәт ачы алма ашаганга Шәмәтнең теше камашкан ○ 14288:2
ШӘМДӘЛ (1) ■ Шәмнең яме шәмдәл белән ○ 8428
ШӘМЕ (1) ■ Байның малын саный-саный ярлының шәме янып беткән ○ 7295
ШӘМНӘР (1) ■ Шәмнәр кыйбат булуда сукуының ни эше бар ○ 15331
ШӘМНЕҢ (1) ■ Шәмнең яме шәмдәл белән ○ 8428
ШӘМСЕЗ (1) ■ Күршесенә өметә булган шәмсез ятыр ○ 5212
ШӘП (10 | 1) ■ Бик шәп аккан чишмәнең башы якын була, имеш ○ 352 ● 1150; 2418; 4085; 4103; 7115; 9890; 11784; 12053; 15225; 17066:1
ШӘРАБ (1) ■ Сүз шәраб кебек: исертә дө, айныта да ○ 16021
шәрабен → **кәбабен-шәрабен**
ШӘРАП (1) ■ Эчтем шәрап, булдым харап ○ 9867

- ШӘРАФӘТЕ** (1) ■ Яхшының шәрафәте, яманның кәсафәте тияр ○ 12386
ШӘРӘ (1) ■ Шәрә ағачтан шык көтмә ○ 1708
ШӘРӘЛЕ (1) ■ Шәрәле имән ауды ○ 1777
ШӘРИГАТЬ (3) ■ Кул кулны белә, шәригать юлны белә ○ 16826 ● 16829; 16831
ШӘРИГАТЬӘТ (1) ■ Шәригатьтә оят юк ○ 16830
ШӘҮЛӘСЕ (4) ■ Ай шәүләсе – галәмгә, шәм шәүләсе – төбәнә ○ 12 (2) ● 597; 15190
ШӘҮЛӘГӘН (1) ■ Шәүләгән су чыгарган, карга кинәнгән ○ 4220
ШӘҮҖӘТ (1) ■ Олыларга хөрмәт кыл, кечеләргә шәҖҗәт кыл ○ 15088
ШӘҖҖӘТЛӘДӘН (1) ■ Сорама байдан, сора шәҖҗәтләдән ○ 7414
ШӘҺӘР (6) ■ Шәһәр кызы киенгәнгә авыл кызы сөөнгән ○ 5242 ● 5243; 5252; 8333; 8397; 13885
ШӘҺӘРГӘ (2) ■ Шәһәргә килсә – дустан танымый, далага чыкса – атын танымый ○ 5280 ● 12127
ШӘҺӘРДӘ (4) ■ Авылда бер бәрәкәт, шәһәрдә тугыз бәрәкәт ○ 5152 ● 5153; 5164; 5244
ШӘҺӘРНЕ (2) ■ Шәһәрне бак, шәһәрне бак, әйләндер дә кесәнне как ○ 5245 (2)
ШӘҺӘРНЕҢ (2) ■ Шәһәрнең корымы да – шикәр ○ 5246 ● 5247
ШӘҺВӘТТӘН (1) ■ Мирза үлеме тамактан, суфи үлеме шәһвәттән ○ 5857
ШЕЛТӘЛӘШҮ (1) ■ Дуслар арасындагы шелтәләшү дуслыкны янарга ○ 5379
ШЕШ (6) ■ Ит өчен шеш көяр ○ 9245 ● 9799 (2); 15330; 15363 (2)
ШЕШӘ (3) ■ Шешә суы түгел инеш суы да житмәс ○ 538 ● 9854; 10046
ШЕШӘГӘ (1) ■ Ярлы кесәсенә кәргән ачка шешәгә кәргән чебен кебек дулуй, ди ○ 7455
ШЕШӘР (2) ■ Этнең, өрә-өрә, борыны шешәр ○ 3735 ● 9705
ШЕШКӘ (1) ■ Этчә калган сүз шешкә әйләнә имеш ○ 16137
ШИГЫРЬ (3) ■ Такмак өйрәнәп кенә шигырь язганчы, барабан кагып ипи тапканың артык ○ 16409 ● 16418; 16419
ШИГЫРЬНЕҢ (1) ■ Шигырьнең аз сүзендә күп мәгънә булыр ○ 16420
ШИК (1) ■ Кайда шик – шунда куркыныч ○ 11139
ШИКӘР (21) ■ Шәһәрнең корымы да – шикәр ○ 5246 ● 5332; 5891; 5998; 6332; 7480; 9324; 9375; 9380; 9401; 9451; 12310; 13363; 13394; 13435; 14069; 14177; 14458; 15464; 16080 (2)
шикәр → **бал-шикәр**
ШИКӘРЕ (1) ■ Чәе булса, шикәрә табылыр ○ 9369
шикәрлек → **чәй-шикәрлек**
ШИКӘРНЕ (2) ■ Бай үзе эшнә ярата, шикәрне вак тарата, шатырдатып капкан чакта ак чыраен каралта ○ 5736 ● 9381
ШИКӘРНЕҢ (1) ■ Шикәрнең теше булса, үзен үзе ашар иде ○ 9382
ШИКЕЛЛЕ (24) ■ Усак яфрагы көндәшле хатыннар шикелле: жилсез көндә дә кыймылдап тора ○ 1759 ● 2344; 3394; 3788; 4534; 7135; 7402; 10030; 10690; 11049; 11111; 11150; 11222; 11276; 11909; 12081; 13419; 13460 (2); 13726; 14023; 15899; 16570; 16629
ШИКЛӘНЕР (1) ■ Шикле шикләнер, чикмәнән бөркәнәр ○ 11310
ШИКЛЕ (1) ■ Шикле шикләнер, чикмәнән бөркәнәр ○ 11310
ШИЛСӘ (1) ■ Бер дөядә ике өркәч, берә шилсә беренеч көчә юк ○ 2911
ШИҢӘ (1) ■ Матурлык – тиз шиңә торган чәчәк шикелле ○ 10690
ШИҢГӘК (1) ■ Шиңгән үләнне ашаган мал шиңгәк булыр ○ 1334
ШИҢГӘН (1) ■ Шиңгән үләнне ашаган мал шиңгәк булыр ○ 1334
ШИҢДЕ (1) ■ Өч көн үттә – чия чәчәгә шинде ○ 1824
ШИР (1) ■ Үзеңне ир белсән, үзгәнә шир бел ○ 13581
ШИРБӘТ (3) ■ Туган илнең жире – жәннәт, суы – ширбәт ○ 5058 ● 6711; 9735
ШИРБӘТЛЕ (1) ■ Килен килбәтле булсын, сүзе ширбәтле булсын ○ 13359
ШИФА (3) ■ Жир маеның лайласы жиде төрле сызлауга шифа ○ 1348 ● 9224; 15185
ШИФАСЫ (3) ■ Яңгыры булсын димә, шифасы булсын дигән ○ 1172 ● 1299; 1319
ШИФАСЫЗ (1) ■ Дәвәсыз авыру булмас, шифасыз дару булмас ○ 15216
шок → **шак-шок**
ШОМА (4) ■ Шома боздан шуу ○ 1231 ● 4527; 4653; 10709
ШОМАРА (2) ■ Өйдә яткан күгәрә, читтә йөргән шомара ○ 6868 ● 9959
ШОМАРГАН (1) ■ Хәерчә кесәсендәгә шикәр кебек шомарган ○ 5998
ШОМАРТА (1) ■ Башны тарак шомартмый, гомер шомарта ○ 14704
ШОМАРТМЫЙ (1) ■ Башны тарак шомартмый, гомер шомарта ○ 14704

- ШОМАРТСАН** (2) ■ Калайны күпме шомартсаң да, көмөш булмас ○ 286 ● 7780
- ШОМАРТЫР** (1) ■ Тешләр ат колагын шомартыр ○ 2687
- ШОМАРЫР** (2) ■ Йөргән таш шомарыр, яткан таш мүклөнөр ○ 122 ● 11910
- ШОМБАЙ** (1) ■ Исемем Шомбай, бәхетем шундай ○ 14987
- ШОМЫРТ** (1) ■ Шомырт чәчәк аткан вакытта кызлар жилкенә, балаң чәчәк аткан вакытта ба-
лык сикерә ○ 1819
- ШОҢҚАР** (9) ■ Толпар – тарбануыннан, шоңкар талпынуыннан билгеле ○ 2799 ● 2866; 2964;
3148; 4189–4193
- ШОҢҚАРГА** (1) ■ Хан баласы ханга охшар, балабаң шоңкарга охшар ○ 5921
- ШОҢҚАРДАН** (2) ■ Толпардан – тояк, шоңкардан кыяк калыр ○ 2801 ● 4194
- шорт** → **шарт-шорт**
- ШӨГЫЛЕН** (1) ■ Шөгыллө – шөгылен күрсәтер, шөгыллөсөз – фыгылен күрсәтер ○ 6154
- ШӨГЫЛЫЛЕ** (1) ■ Шөгыллө – шөгылен күрсәтер, шөгыллөсөз – фыгылен күрсәтер ○ 6154
- ШӨГЫЛЫСӨЗ** (1) ■ Шөгыллө – шөгылен күрсәтер, шөгыллөсөз – фыгылен күрсәтер ○ 6154
- ШӨКЕР** (8 | 2) ■ Күпне күр дә фикер ит, юкны күр дә шөкер ит ○ 600 ● 695; :1; :2; 7641; 7649;
9385; 11780; 12378; 16910
- ШӨКЕРГӘ** (1) ■ Юк шөкөргә тук шөкер ○ 7649
- ШӨКЕРЛЕК** (1) ■ Шөкерлек килмәсә дә, көферлек килә ○ 11947
- ШӨКРАНАСЫЗ** (1) ■ Шөкранасыз кешедән икмәк-тоз кадерең белгән эт яхшы ○ 11948
- ШӨПШӘНӨҢ** (1) ■ Шөпшәнөң оясын туздырсаң, уртага алып талый ○ 4829
- ШӨШМӨ** (6) ■ Балта биреп, шөшлө алдым ○ 1977 ● 2001; 7522; 8718; 9068; 9074
- ШӨШЛӨДӨ** (1) ■ Гаеп бездә түгел, шөшлөдө ○ 9077
- ШӨШЛӨДӘН** (1) ■ Энәдән энә туа, шөшлөдән шөшлө туа ○ 8718
- ШУА** (2) ■ Аптыраган үрдәк койрыгы белән шуа ○ 4398 ● 4527
- ШУАРГА** (1) ■ Кеше чанасы белән шуарга яхшы ○ 7040
- ШУК** (1) ■ Балаң булса шук булсын, ике күзә ут булсын; әгәр шулай булмаса, дөньяда да юк
булсын ○ 14005
- ШУЛ** (65 | 1) ■ Жил кай якка иссә, камыш шул якка борылыр ○ 1182 ● 1184; 1240; 1241; 1415;
1650; 1872; 2003; 2331; 3526; 3537; 3704; 3722; 3820; 3840:3; 3998; 4377; 4646; 5812 (2);
5821 (2); 5864; 5914; 6073; 6531; 6800; 7595; 8281; 8464; 8592; 8774; 9147; 9560; 9590; 9910;
9954; 10443; 10641; 11718; 12271; 12518; 12584; 12721; 12797; 12826 (2); 12866; 13727; 13980;
14160 (2); 14555 (2); 14752; 15142; 15490; 15713; 16004; 16205; 16281; 16620; 16824; 16978;
17010; 17024
- ШУЛАЕН** (1) ■ Анысы шулай шулаен, тартып жибәр кураен ○ 16447
- ШУЛАЙ** (16) ■ Заманың ничек булса, бүркеңе шулай ки ○ 821 ● 1430; 1789; 3818; 4681; 7069;
7683; 8700; 9383 (2); 9789; 10216; 14005; 14938; 15063; 16447
- ШУЛАЙГА** (1) ■ Чаян явызлыктан чакмый, табигате шулайга чага ○ 4691
- ШУЛДЫР** (1) ■ Үзә сөйләр, үзә көләр – шулдыр юләр ○ 11747
- ШУЛКАДӨР** (1) ■ Сүз – чүпрә: никадәр күп салсаң, шулкадәр күперә ○ 16020
- ШУЛПА** (8) ■ Елына күрә жылы шулпа ○ 1039 ● 3138; 9204; 9224; 9230; 9235; 9384; 9688
- ШУЛПАСЫ** (4) ■ Куян шулпасының шулпасы ○ 2281 ● 4209; 9109; 9475
- ШУЛПАСЫН** (2) ■ Шулпасын эч, табагын безгә калдыр ○ 9732 ● 9734
- ШУЛПАСЫНЫҢ** (1) ■ Куян шулпасының шулпасы ○ 2281
- ШУМАЙ** (1) ■ Шулай ул, шулай ул, майламасаң шумай ул ○ 9383
- ШУМЫЙ** (1) ■ Кори жирдә чана да шумый ○ 129
- ШУНДА** (46 | 1) ■ Дингез кайда, чырылдак су шунда ага ○ 362 ● 393; 394; 1652; 1960; 2228;
2820; 3189; 3726; 3958; 4492; 4737; 4774; 4782; 4883; 5005; 5006; 5036; 5156; 5303 (2); 6067;
6569; 6693; 6893; 7478; 8162; 8609; 8682; 8708; :1; 8712; 9253; 10098 (2); 10243; 10337; 10415;
10671 (2); 11139; 12070; 12095; 13177; 14190 (2); 15551
- ШУНДАДЫР** (1) ■ Зәңгәр төймәм кемдәдер, минем күнелем шундадыр ○ 8956
- ШУНДАЙ** (1) ■ Исемем Шомбай, бәхетем шундай ○ 14987
- ШУНДУК** (2) ■ Бер ярлы кеше айткән: «Бу ни гажәп, бай кесәсенә акча жырлап керә, минем
кесәгә елап керә дә, шундук дулап чыга», – дигән, ди ○ 7319 ● 16800
- ШУНДЫЙ** (18) ■ Жирең нинди булса, икмәгең шундый була ○ 1487 ● 2377; 2832; 2941; 3266;
5404; 6784; 8300; 8315; 8840; 9919; 10767; 13283; 13349; 14064; 14612; 16503; 17053

- ШУНДЫЙДАН** (1) ■ Нинди күпер салсаң, шундыйдан үтәрсең ○ 6807
ШУНДЫЙ-ШУНДЫЙ (1) ■ Шундый-шундый эшләр, тора-бара нишләр ○ 6314
ШУННАН (12) ■ Башта бир фонтан, шуннан соң мактан ○ 273 ● 1183; 2760; 5858; 6717; 6979; 6981; 8271; 8683; 8725; 8742; 10029
ШУНЧА (1) ■ Аучы ничә эмәл белсә, аю шунча юл белә ○ 2011
ШУНЫ (24 | 1) ■ Ни чәчсәң шуны урырсың, жил чәчсәң буран урырсың ○ 1429 ● 1892; 2324; 2330; 3840; 3845; 5220; 5797; 6113 (2); 6114; 6360; 7532; 9677; 9790; 10465; 10539; 14090; 14334; 14445; 15227; 16099; 16649; 16817; 17057
ШУНЫКЫ (4) ■ Жир кемнеке – икмәге шуныкы ○ 1480 ● 1782; 4748; 8297
ШУНЫҢ (11) ■ Кемнең тарысы – шуның тавыгы ○ 1549 ● 3259; 7036–7038; 8275; 8513; 8520; 10925; 16375; 16594
ШУҢА (4) ■ Бүрәнәң юан башы кем жилкәсендә булса, шуңа авыр ○ 1910 ● 3538; 4627; 8053
ШУҢАРГА (1) ■ Эт кемгә өрә, мәче шуңарга мыраулай ○ 3599
ШУРПА (1) ■ Малың булса, угыртырлар уртага, малың булмаса, каптырмыйлар шурпа да ○ 7410
ШУРПАСЫ (3) ■ Арзанның шурпасы татымас ○ 7863 ● 8494; 11925
ШУРПАСЫН (1) ■ Эч шурпасын, ник куркасын ○ 9505
ШУУ (1) ■ Шома боздан шуу ○ 1231
ШУШЫ (1) ■ Кәжәң аркасына бакча иясе сәнәк белән суккач, ул: «Һай, хәтерләрем юклығы, шушы кеше бакчасына кермәм дип әйткән идем!» – ди икән ○ 3048
ШУШЫЛАРНЫ (1) ■ Атадан ул туса – иге, ата юлын куса – иге, биленә садак буса – иге, битенә килер оятны үзе белеп юса – иге, шушыларны кылмаса, барыннан да югы – иге ○ 14357
шуы → **шау-шуы**
ШУЫША (1) ■ Яманлык канатланып оча, яхшылык ташбака кебек шуыша ○ 12263
ШҮРӘЛЕ (5) ■ Былтырны шүрәле дә эзләп тапмаган ○ 788 ● 9447; 11053; 16787; 16803
ШҮРӘ (3) ■ Бар чагында бүре күк, юк чагында шүре күк ○ 7634 ● 8742; 8988
ШҮРӘДӘЙ (1) ■ Булганда бүрәдәй, булмаганда шүрәдәй ○ 7634:1
ШҮРӘДЕР (1) ■ Ачтыр – бүредер, ялангачтыр – шүредер ○ 9584
ШҮРЛИ (1) ■ Шүрәле судан шүрли ○ 16787
ШЫБЫРДАП (1) ■ Түбәсе тишек – шыбырдап су үтә ○ 8380
шыгыр → **ыгыр-шыгыр**
ШЫГЫРДАВЫ (1) ■ Арбаның шыгырдавы дегеттән, хатынның лыгырдавы ирдән ○ 13793
ШЫГЫРДАВЫКЛЫ (1) ■ Шыгырдавыклы ағач озак чыдар, шыгырдамаган тиз сынар ○ 1707
ШЫГЫРДАГАН (1) ■ Бер шыгырдаган ағач гомер буге шыгырды ○ 1678
ШЫГЫРДАМАГАН (1) ■ Шыгырдавыклы ағач озак чыдар, шыгырдамаган тиз сынар ○ 1707
ШЫГЫРДЫЙ (8) ■ Бер шыгырдаган ағач гомер буге шыгырды ○ 1678 ● 6980; 6984; 7014; 7061; 7065; 7069; 7111
ШЫК (1) ■ Шәрә ағачтан шык көтмә ○ 1708
ШЫКСЫЗ (1) ■ Маймыл ни хәтле шыксыз булса, шул хәтле күбрәк кыланыр ○ 2331
ШЫКЫРДЫК (1) ■ Саескан, сандугач кебек сайрармын дип, шыкырдык булып калган ○ 4079
ШЫМ (1) ■ Шаулаган судан курыкма, шым судан курык ○ 482
ШЫМЧЫ (3) ■ Шымчы колагын шыңкайтыр ○ 5651 ● 5652; 13664
ШЫНА (1) ■ Шымчы шына кагарга оста булыр ○ 5652
ШЫҢКАЙТЫР (1) ■ Шымчы колагын шыңкайтыр ○ 5651
ШЫҢРАМЫЙ (1) ■ Хужа кулындагы чүлмәк шыңрамый гына ватыла ○ 9974
ШЫҢШЫГАН (1) ■ Гармунга жырлыым дип, Акбай да шыңшыган ○ 3477
ШЫҢШЫЙ (2) ■ Ач эткә аш бирсәң, тук эт шыңшый ○ 3460 ● 7018
ШЫҢШЫМАС (1) ■ Эткә сөяк белән атсаң шыңшымас ○ 3691
ШЫПЫРТ (1) ■ Тәмле бәлештән калыр идем, шыпырт сүздән калмас идем ○ 16312
ШЫР (3) ■ Чыпчык пыр иткәндә, йөрәге пыр итә ○ 4186 ● 8033; 11775
ШЫРПЫ (10) ■ Дингезне шырпы белән болгатып булмый ○ 372 ● 1045; 2245; 5653; 6386; 8455 (2); 8456; 11231; 14614
ШЫРПЫЛЫ (3) ■ Шырпылы ағач кулга кас ○ 1963 ● 2224; 11997
ШЫРЫККА (1) ■ Яшең житсә кырыкка, эшең китәр шырыкка ○ 15103
ШЫТМАС (2) ■ Карга күзе төшкән орлык шытмас ○ 3972 ● 16580
ШЫТЫМЫННАН (1) ■ Булыр ашлык шытымыннан билгеле ○ 1388

Ы

- ЫГЫР-ШЫГЫР** (1) ■ Ыгыр-шыгыр көн үтсен, байның күчеле үссен ○ 5999
- ЫЖЛАМЫЙ** (1) ■ Хужасы ыжламый самовары чыжламый ○ 10177
- ЫЗАН** (2) ■ Һәрбер эш план белән, ат сукалый ызан белән ○ 6280 ● 7150
- ЫЗБА** (2) ■ Иттән богыл куймыйлар, сөяктән ызба куймыйлар ○ 9250 ● 13900
- ЫЗГЫТ** (1) ■ Мине ызгытканчы этне ызгыт ○ 3780
- ЫЗГЫТКАНЧЫ** (1) ■ Мине ызгытканчы этне ызгыт ○ 3780
- ЫЗГЫШ** (3) ■ Ызгыш – дошманлыкның башы ○ 5490 ● 8304; 16132
- ЫЗГЫШМАУ** (1) ■ Гафу үтенгәнче ызгышмау яхшырак ○ 15830
- ЫЗГЫШСАҢ** (1) ■ Күршен белән ызгышсаң, кемгә керерсең? ○ 5218
- ЫЗГЫШЫ** (1) ■ Байның – ызгышы, патшаның сугышы бетмәс ○ 5740
- ЫЛАК** (3) ■ Кәжәң сөте агып торган болак, эче тулы ылак, ите тамагыңа бап, тиресе аягыңа кап, мөгезе пычагыңа сап, эчәгесен аршинга тарт, скрипкачыга сат ○ 3053 ● 14038; 14070
- ЫЛАНШАК** (1) ■ Ыланшак – асраганда мөлкәт, асрап беткәч – михнәт ○ 14071
- ЫЛТАРА** (1) ■ Ни ылтара, ни пылтара – калган ике уртада ○ 737
- ЫМСЫН** (1) ■ Ымсынганга ымсын ашы ○ 9733
- ЫМСЫНГАН** (1) ■ Кеше кулындагыга ымсынган – үз кулындагысы ычкынган ○ 11850
- ЫМСЫНГАНГА** (1) ■ Ымсынганга ымсын ашы ○ 9733
- ЫНДЫР** (6) ■ Ындыр тулы кибән – кесә тулы акча ○ 1466 ● 1507; 3601; 4332; 5333; 16043
- ЫНДЫРДА** (3) ■ Сабаңда килешкән ындырда сугышмас ○ 1434 ● 1436; 1467
- ЫНДЫРЫҢ** (1) ■ Тирес түксәң жиренә, ындырың тулыр игенгә ○ 1452
- ЫҢГЫРАШ** (1) ■ Дусың авырса, син дә ыңгыраш ○ 5410
- ЫҢГЫРАШМАС** (1) ■ Авырмаган кеше ыңгырашмас ○ 15155
- ЫҢГЫРАШЫП** (1) ■ Ярлының кесәсенә акча ыңгырашып керә, жырлашып чыга, ди ○ 7497
- ЫҢГЫРАШЫРСЫҢ** (1) ■ Сабаңда сайрашмасаң, уракта ыңгырашырсың ○ 1435
- ЫҢГЫРЧАГЫМ** (1) ■ Абзый, син минем белән үзең туган, ыңгырчагым туган түгел ○ 14539
- ЫҢГЫРЧАК** (2) ■ Тумаган тайга – тимер ыңгырчак ○ 2865 ● 10141
- ЫП** (1) ■ «Ып» дияргә ярамый, калка-чыга ачуым ○ 12658
- ЫРАЕМ** (1) ■ Чыраем яман булса да, ыраем яхшы ○ 10739
- ЫРАМАС** (1) ■ Үзе белмәс, кешедән сорамас – бервакытта да ырамас ○ 16688
- ЫРАМЛЫ** (2) ■ Бергәләп эшләгән эш ырамлы була ○ 6045 ● 6924
- ЫРАР** (1) ■ Юл белән йөрсәң юртып йөр, юртып йөрсәң юл ырап ○ 6836
- ЫРГАК** (1) ■ Ыргак тотып атаң калганчы, уймак тотып анан калсын ○ 14453
- ЫРГЫЛЫР** (1) ■ Еланның өненә басма, йөзөнә ыргылыр ○ 4654
- ЫРГЫТ** (| 1) ■ Атыңны урлатсаң, йөгәнәңне артыннан ыргыт ○ 2621:3
- ЫРГЫТЫП** (1) ■ Хатын чабата түгел, ыргытып ташлый алмасың ○ 13730
- ЫРДЫЙ-ЫРДЫЙ** (1) ■ Ырдый-ырдый баш булса, алабута аш булыр ○ 5959
- ЫРЛАШМЫЙ** (1) ■ Эт ырлашмый танышмас ○ 3650
- ЫРУ** (2) ■ Кайсы ыру көчле – ханны шул куя, кайсы ыру үчле – канны шул коя ○ 5812 (2)
- ЫРУЛЫ** (1) ■ Ырулы ил – оялы каз ○ 5093
- ырулы** → кардәш-ырулы
- ЫРУЛЫНЫҢ** (1) ■ Ырулының угы узар ○ 14527
- ЫРУ-ТУГАН** (2) ■ Ыру-туган бер үледә, бер тередә ○ 14525 ● 14526
- ЫРУЫ** (2) ■ Этнең ыруы юк ○ 3732 ● 14528
- ЫРУЫН** (1) ■ Сөмсез сьер үз ыруын танымас ○ 3226
- ЫРУЫНА** (1) ■ Сьер алсаң – тоягына кара, хатын алсаң – ыруына кара ○ 14501
- ЫРЫЙ** (1) ■ Эш бергәләп эшләгәндә генә ырый ○ 6165
- ЫРЫЛДАГАН** (1) ■ Ырылдаган этнең янына барма ○ 3539
- ЫРЫЛДАП** (1) ■ Эт баласын ырылдап сөяр ○ 3560
- ЫРЫЛДАРГА** (1) ■ Атам юк ырылдарга, анам юк мырылдарга ○ 14463
- ЫРЫЛДАШКАНЫ** (1) ■ Этнең ырылдашканы – исәнлошкәне ○ 3731
- ЫРЫМ** (3) ■ Агтан егылганга – ырым, дөядән егылганга – кабер ○ 2586 ● 7335; 16788
- ЫРЫМЧЫ** (1) ■ Ырымчы ырым итәр, ырымы кырын китәр ○ 16788
- ЫРЫМЫ** (2) ■ Гидай ырым итәр, ырымы кырын китәр ○ 7335 ● 16788

- ЫРЫС** (2) ■ Орыш бар жирдә ырыс тормый ○ 5609 ● 13776
- ЫРЫСКАЛ** (1) ■ Безгә дигән ырыскал төшкән калган тырыстан ○ 14980
- ЫРЫСЫ** (2) ■ Яхшы әдәм – илнең ырысы, яхшы сүз – жанның тынычы ○ 12334 ● 15068
- ЫСПАЙ** (2) ■ Ыспай тунмас – калтырар, борын асты ялтырар ○ 8819 ● 8820
- ЫСПАЙЛАНСА** (1) ■ Үрдәк, ничаклы ыспайланса да, аккош була алмый ○ 4423
- ЫСТАНЫ** (1) ■ Киндер ыстаны киендерә, чүпләмә күзгә сөөндерә ○ 1550
- ЫСЫЛДЫЙ** (1) ■ Койрыгына бассаң, елан да ысылдый ○ 4668
- ЫЧКЫНГАН** (2) ■ Кулдан ычкынган чыпчыкны яңадан тоталмасың ○ 4172 ● 11850
- ЫЧКЫНДЫРМА** (4) ■ Иртәгә ышанып, бүгенгә көнөңне кулдан ычкындырма ○ 840 ● 7988; 8185; 16768
- ЫЧКЫНДЫРСАН** (1) ■ Сүзгәң вакытын ычкындырсаң, әсәрә булмас ○ 16046
- ЫЧКЫНДЫРУ** (1) ■ Тезгәнне кулдан ычкындыру ○ 7112
- ЫЧКЫНМЫЙ** (1) ■ Биш бармакка элэккан ычкынмый ○ 10916
- ЫЧКЫНСА** (3) ■ Куян алдан ычкынса, эт куып житми ○ 2247 ● 15763 (2)
- ЫЧКЫРЫ** (1) ■ Ыштаны юк ычкыры белән мактана ○ 8940
- ЫЧКЫРЫМ** (1) ■ Үз эшем үземә житкән, ычкырым теземә житкән ○ 6333
- ЫШАН** (14) ■ Аңа ышан – суга таян ○ 499 ● 1115; 5573 (2); 10402; 10526; 10527; 11620; 12238; 16133; 16221; 16737; 16846; 16848
- ЫШАНА** (4) ■ Аю көчөнә ышана, кеше акылына ышана ○ 11525 (2) ● 16470; 16824
- ЫШАНГАН** (19 | 2) ■ Ышанган тауда киек юк ○ 197 ● 198; 3399; 5211; 6678; 10897; 11721; 12703; 13688; 13758 (4); 16754 (2); 16761; 16847, :1 (2); 16850; 16893
- ЫШАНГАННАР** (1) ■ Ярлының кара бодаен күсе ашагач, ышанмаганнар, байның сука тимерен ашаганга ышанганнар ○ 7496
- ЫШАНГАНЫҢНЫ** (1) ■ Һәр ишеткәнәңә ышанма, һәр ышанганыңны сөйләмә ○ 16259
- ЫШАНДЫРА** (3) ■ Карга карганып ышандыра ○ 3962 ● 7892; 16165
- ЫШАНМА** (31) ■ Кышкы көннең жылынуына ышанма ○ 874 ● 1115; 2554; 4643; 5336; 5491; 7311; 7591; 7712; 8501; 9819; 9842; 10402; 10526; 10527; 11620; 12238; 12953; 13430; 13466; 13522; 13604; 14842; 15517; 15747; 16133; 16221; 16253; 16259; 16737; 16848
- ЫШАНМАГАН** (2) ■ Күзәнә ышанмаган кулы белән капшар ○ 10437 ● 16173
- ЫШАНМАГАННАР** (1) ■ Ярлының кара бодаен күсе ашагач, ышанмаганнар, байның сука тимерен ашаганга ышанганнар ○ 7496
- ЫШАНМАСА** (1) ■ Үрдәк, үзәнә ышанмаса, әкәлә йотмый ○ 4430
- ЫШАНМАСАҢ** (1) ■ Ышанмасаң, үзең ант ит ○ 12659
- ЫШАНМАСЛАР** (1 | 1) ■ Бер ялган сөйләсәң тугыз дәресең дә ышанмалар ○ 15801 ● 16173:1
- ЫШАНМАСТАЙ** (1) ■ Кеше ышанмастай сүзгә дәрәс булса да сөйләмә ○ 15897
- ЫШАНМАУ** (2) ■ Үз колагыңа үзең ышанмау ○ 10528 ● 16260
- ЫШАНМЫЙЛАР** (1) ■ Куйны бүрегә ышанмыйлар ○ 3099
- ЫШАНСА** (1) ■ Колак күзгә ышанса, күз күзгә ышаныр ○ 10408
- ЫШАНСАҢ** (1) ■ Әйткән бер сүзгә ышансаң, төпсез кога төшәрсең ○ 16212
- ЫШАНУ** (1) ■ Һәр кешенәң сүзәнә ышану – ахмаклык, һичкемгә ышанмау – кирелек ○ 16260
- ЫШАНУЧЫ** (1) ■ Ишеткән бер сүзгә ышанучы – ялганчы ○ 10388
- ЫШАНЫП** (11) ■ Иртәгә ышанып, бүгенгә көнөңне кулдан ычкындырма ○ 840 ● 1123; 2935; 5310; 6268; 7035; 7418; 9020; 13659; 15229; 16849
- ЫШАНЫР** (10) ■ Төлкә койрыгына ышаныр ○ 2297 ● 4121; 5907; 7446; 10408; 11073 (2); 16478 (2); 17072
- ЫШАНЫЧСЫЗЛЫКНЫҢ** (1) ■ Вәгъдәдә тормау – ышанычсызлыкның беренче баскычы ○ 12480
- ЫШАНЫЧЫҢ** (1) ■ Алдында – ышанычын, артында таянычың булсын ○ 669
- ЫШКЫ** (3) ■ Пычкы сораганга – ышкы, ышкы сораганга пычкы тоттырмыйлар ○ 1930 (2) ● 1964
- ЫШКЫЙ** (1) ■ Кәжәгә сызлавлык чыкса, ул аны агачка ышкый ○ 3045
- ЫШКЫЛАУДАН** (1) ■ Ботаклы агачны ышкылаудан ни файда ○ 1908
- ЫШКЫЛМЫЙЧА** (1) ■ Ышкылмыйча асылташ та ялтырамый ○ 317
- ЫШКЫМА** (1) ■ Сусыз мунчала белән арканы ышкыма ○ 10846
- ЫШКЫНМЫЙЧА** (1) ■ Кортлы кәжә ышкынмыйча торалмый ○ 3013
- ЫШКЫНСА** (1) ■ Ике сыер ышкынса, арада чебен үлә ○ 3164

ЫШКЫНЫР (1) ■ Көжөнөң өкөлө житсә, көтүченең таягына ышкыныр ○ 3055
ЫШТАН (5) ■ Эш эздөн, ыштан тездөн ○ 6322 ● 8755; 8951; 13623; 13780
ЫШТАНЛЫК (1) ■ Эрлэмәгән-сукмаган, Шаһи сиңа ыштанлык ○ 8754
ЫШТАННЫ (1) ■ Кигән ыштанны кем күрә, күшәгәнә ил күрә ○ 8903
ыштанны → **күлмәк-ыштанны**
ЫШТАНСЫЗ (1) ■ Ыштансыз билгә каеш бау ○ 8989
ЫШТАНЫ (2) ■ Ыштаны бөтен кеше теләгәнчә чүгәли ○ 8939 ● 8940
ЫШТАНЫМ (1) ■ Илнең авызын тыгарга илле ыштаным юк ○ 5142
ЫШТАНЫННАН (1) ■ Эш тапмаган ыштаныннан бет баккан ○ 6178
ЫШТАНЫНЫҢ (1) ■ Бишмәтенен жиңе юк, ыштанының төбө юк ○ 8954
ЫШТАНЫҢ (1) ■ Көжә дә торнадан «ыштаның юк» дип көлгән ○ 3028
ЫШТЫР (3) ■ Тависның күлмәге ефәк булса да, аягы ыштыр булыр ○ 4124 ● 7962; 10729
ЫШТЫРГА (1) ■ Шалканны ефәккә төргәннән бәясә артмас, әнжене ыштырга төргәннән бәясә кимемәс ○ 1624
ЫШЫГЫ (1) ■ Давыллы көннөң ышыгы бар, явымлы көннөң йокысы бар ○ 1087
ЫШЫК (2) ■ Яңгырдан ышык кына ○ 1235 ● 14574
ЫШЫКЛЫЙ (1) ■ Якындагы хәтәр ерактагысын ышыклыый ○ 14965

Э

ЭЗ (7) ■ Кар яуды – эз басылды ○ 1098 ● 1898; 2019 (2); 5059; 6830; 10883
ЭЗГӘ (1) ■ Дусны – үзгә, дошманны ялган эзгә юлыктыр ○ 5397
ЭЗДӘН (6) ■ Баскан эздән су чыгара ○ 500 ● 2139; 6322; 6988; 6996; 8066
ЭЗЕ (11) ■ Суда көймә эзе беленми ○ 448 ● 1421; 2262 (2); 2970; 6813; 7078; 8895; 12631; 14736; 16549
ЭЗЕН (2) ■ Ат эзен колын таптар ○ 2526 ● 4607
ЭЗЕНӘ (1) ■ Ат аягы эзенә су жыела ○ 2477
ЭЗЕННӘН (2) ■ Баскан эзеннән ут чыга ○ 6884 ● 12862
ЭЗЕНӨ (1) ■ Хәсрәт белән бала эзеңә басып кына йори ○ 14957
ЭЗЛӘ (9) ■ Данни басудан эзлә ○ 1393 ● 5396; 7768 (2); 10235 (2); 10692; 14166; 16539
ЭЗЛӘГӘН (16) ■ Жиңелне эзләгән авырга каба ○ 640 ● 718; 736; 2746; 2903; 3272; 3849; 5467; 6543; 6830; 7433; 11931; 12675; 12719; 12938 (2)
ЭЗЛӘГӘННЕ (1) ■ Күктән эзләгәнне алла жирдән бирде ○ 16885
ЭЗЛӘГӘНЧЕ (1) ■ Улыңа кыз эзләгәнче кызыңа ул эзлә ○ 14166
ЭЗЛӘМӘ (12) ■ Кардан гөмбә эзләмә ○ 1104 ● 2468; 3862; 4277; 5312 (2); 9563; 9911; 10692; 10961; 16539; 16877
ЭЗЛӘМӘГӘН (1) ■ Дуслар эзләмәгән кеше үзенә дошман ○ 5384
ЭЗЛӘМИ (2) ■ Алтын кешене эзләми, кеше алтынны эзли ○ 7738 ● 15221
ЭЗЛӘМИЛӘР (2) ■ Үгез астыннан бозау эзләмиләр ○ 3269 ● 8539
ЭЗЛӘП (5 | 1) ■ Жиде кат жир астына керсә дә, эзләп табу ○ 250 ● 788; 7560; 9978:2; 14836; 16989
ЭЗЛӘР (6 | 3) ■ Эшчән бөхәтне эштән эзләр, ялкау бөхәтне читтән эзләр ○ 6551 (2) ● 7965; 11078:1; :1; :2; 12602 (2); 15251
ЭЗЛӘРГӘ (1) ■ Сиңа биргән акчаны багор белән су төбәннән эзләргә ○ 7836
ЭЗЛӘСӘ (1) ■ Күп эзләсә, юк табылыр ○ 5030
ЭЗЛӘСӘН (5) ■ Эт белән эзләсән дә табарлык түгел ○ 3789 ● 5481; 6113; 8445; 11021
ЭЗЛӘҮ (2) ■ Көндөз шырпы белән эзләү ○ 1045 ● 1365
ЭЗЛӘҮЧЕ (1) ■ Данни эзләүче түгел, эшләүче таба ○ 6055
ЭЗЛӘШ (1) ■ Кода-кодагың булганчы бик эзләш тә бик сораш, кода-кодагың булганчың, хәлң булса бик сыйлаш ○ 14626
ЭЗЛИ (14) ■ Тавык, йомыркасы артына житкәч, урын эзли ○ 4306 ● 5442 (2); 6448 (2); 7738; 9518; 11078 (2); 12733 (2); 13089; 15224; 15264
ЭЛӘБЕЗ (1) ■ Икә әнкә, бер чөнкә, эләбездә чөябездә ○ 9024
ЭЛӘГӘ (15) ■ Табышлы бүре өнөнә керә, табышсыз бүре камауга элгә ○ 2201 ● 2317; 3307; 3857; 4103; 4543; 4563; 6767; 6773 (2); 9260; 14035; 14065; 14854; 15492
ЭЛӘГӘСЕН (1) ■ Күзәттә күзәң эленсә, дошман кулыңа үзәң элгәсән ○ 5596
ЭЛӘГЕП (1) ■ Салам да парлы казыкка элгәп кала ○ 8626

- ЭЛЭГЕР** (3) ■ Төлкөнөң тэжрибэлесе капкынга ике аягы белән элэгер ○ 2316 ● 4484; 5408
ЭЛЭГЕШКӘН (1) ■ Күпер башында күчәр башлары элэгешкән ○ 7108
ЭЛӘККӘН (7) ■ Тегермән ташына эләккән он булыр ○ 1446 ● 3535; 4493; 4534; 4847; 10916; 16780
ЭЛӘККӘЧ (2) ■ Читлеккә эләккәч, ерткыч та юашлана ○ 2023 ● 4469
ЭЛӘКМӘГӘН (1) ■ Башта эләкмәгән балыкка соңыннан үкенмә ○ 4481
ЭЛӘКМӘГӘЧ (1) ■ Эт тә, ит эләкмәгәч, «сасы» ди ○ 3642
ЭЛӘКМӘДЕ (1) ■ Тәти бүрек эләкмәде, бәти бүрекне мин яратмыйм ○ 9018
ЭЛӘКМӘС (1) ■ Үрмәкүч тозагына үрдәк эләкмәс ○ 4431
ЭЛӘКМӘСӘ (1) ■ Моннан эләкмәсә, тегеннән элэгә ○ 4543
ЭЛӘКМӘСЕН (1) ■ Борыныңны бик күтәрмә, эләкмәсен агачка ○ 10560
ЭЛӘКМИ (5) ■ Кирәк таш кулга эләкми ○ 133 ● 3191; 4400; 4504; 10033
ЭЛӘКСӘҢ (1) ■ Тинтәккә эләксәң, тинтерәрсең ○ 11688
ЭЛӘКТЕК (1) ■ Явымнан качып, яшенгә эләктек ○ 1232
ЭЛӘКТЕР (1) ■ Кортның анасын эләктер, иле тубалга үзе керер ○ 4738
ЭЛӘКТЕРЕР (1) ■ Ачкүз олы кашык эләктерер ○ 9564
ЭЛӘКТЕРҮ (1) ■ Үгезне мөгезеннән эләктерү ○ 3330
ЭЛГӘН (1) ■ Күрми күргән чабатасын түргә элгән ○ 9053
ЭЛГӘРЕ (2) ■ Күкәй салмас тавык көн элгәре кытаклыы ○ 4288 ● 11281
ЭЛГӘРЕДӘЙ (1) ■ Элгәрәдәй ирен булмас, яшәтгәдәй ашың булмас ○ 13573
ЭЛДЕР (1) ■ Белмәгәнне белдер, кулына алтын йөзек элдер ○ 16523
ЭЛЕГРӘК (1) ■ Колак күздән элегрәк гашыйк булыр ○ 10409
ЭЛЕК (31) ■ Айның балкуыннан элек табы күзгә төшә ○ 22 ● 1280; 1403; 2618; 3929; 4628; 4629; 5492; 5573; 6155–6157; 8165; 8613; 8620; 8629; 9987; 10060; 10619; 11489; 11981; 12218; 14104; 14599; 15138; 16022; 16042; 16045; 16134; 16863; 17022
ЭЛЕККЕ (2) ■ Элекке ирем – тиресле жирем ○ 13574 ● 13761
ЭЛЕККЕДӘЙ (1) ■ Элеккедәй эшем юк, бәйрәмдәгәдәй ашың юк ○ 6716
ЭЛЕККЕСЕНЕҢ (1) ■ Элеккесенең казасы – соңгысының жазасы ○ 13575
ЭЛЕНЕП (1) ■ Бөхет казык башында эленеп тормый ○ 14826
ЭЛЕНЕР (1) ■ Бавы бар дорба эленер, бавы юк дорба жирдә ятып калыр ○ 7006
ЭЛЕНМӘ (1) ■ Белмәгән эшкә үрелмә, үрелеп тозакка эленмә ○ 6342
ЭЛЕНСӘ (1) ■ Күзәтгә күзән эленсә, дошман кулына үзән элэгәсен ○ 5596
ЭЛЕП (4) ■ Элеп алып, селкеп салу ○ 5708 ● 8401; 10561; 10859
ЭЛЖЕН (1) ■ Элжен көн суга бер кашык салкын кушыла икән ○ 967
ЭЛМӘГӘН (2) ■ Күзгә элмәгән чүп күзгә төшәр ○ 8416 ● 12062
ЭЛМӘК (2) ■ Муенга элмәк – тияккә ялау ○ 10294 ● 13910
ЭЛМИЛӘР (| 1) ■ Тумаган балага бишек элмиләр ○ 14058:1
ЭЛПӘ (1) ■ Элпә йөз кат ялтыраса да, якут нуры артык булыр ○ 318
ЭЛҮ (2) ■ Авызны чөйгә элү ○ 10600 ● 13910
ЭНӘ (39) ■ Кое тобеннан караучыга күк бәләкәй, энә тишегеннән караучыга донья бәләкәй ○ 32 ● 320; 460; 4957; 5926; 5947; 6316; 6617; 6778; 6843; 8586; 8712–8716; 8718; 8734; 8743–8749; 8757; 10200; 10864; 10972; 12387; 12605; 12950; 13040; 14657; 14753; 15167; 15646; 15868; 16665
ЭНӘГӘ (3) ■ Агыйделнең арьягында – бер энәгә бер сыер, барып карасаң – чүп тә юк ○ 336 ● 3151; 3162
ЭНӘДӘН (4) ■ Энәдән куркып лом йотма ○ 8717 ● 8718; 8750; 15545
ЭНӘ-ЖЕБЕҢНЕ (1) ■ Хатының жыбыткы булса, энә-жебеңне үзән тотарсың ○ 13753
ЭНӘНЕ (4) ■ Ялкау энәне озын саплар ○ 6578 ● 8719; 8720; 8751
ЭНӘСЕ (2) ■ Энәсе үткәннең жебе үтәр, бүләге үткәннең сүзе үтәр ○ 8188 ● 8752
ЭНӘСЕЗ (2) ■ Инәсез торып була, энәсез торып булмый ○ 8679 ● 8721
ЭНӘСЕНӘ (1) ■ Энәсенә күрә жебе, егетенә күрә кызы ○ 13104
ЭНӘСЕННӘН (1) ■ Энәсеннән жебенә кадәр ○ 8753
ЭНДӘШМӘ (1) ■ Менгәшмә, менгәштәңме – артың авыртса да эндәшмә ○ 2671
ЭНДӘШМӘГӘН (1) ■ Эндәшмәгән кешедә ябәлә юк ○ 16135
ЭНДӘШМӘГӘННӘН (1) ■ Акырыганның курыкма, эндәшмәгәннән курык ○ 15751
ЭНДӘШМӘСӘН (1) ■ Эндәшмәсәң – уза, эндәшсәң – туза ○ 16136

- ЭНДЭШСЭН (1) ■ Эндэшмэсэң – уза, эндэшсэң – туза ○ 16136
 ЭНДЭШҮ (1) ■ Бөлөшми эндэшү – сыналмаган бозга керү ○ 5305
 ЭНЕ (3) ■ Аганы күрөп эне үсэр, апаны күрөп сенел үсэр ○ 14556 ● 14569; 14575
 эне → ага-эне, агай-эне
 ЭНЕГЭ (1) ■ Яман энегэ ага булма, яман тунга яга булма ○ 14573
 энэдэн → агай-энэдэн
 энеле → агай-энеле
 ЭНЕМ (2) ■ Энем кырлач «агам кырлачтан уздырым» дип тырыша, ди ○ 968 ● 969
 ЭНЕМ-УГЛЫМ (1) ■ Бүз алашам арыса, Бүрө ханга житалмам, энем-углым күп туды, күп туса
 да кол туды, ханга гарызым айталмам ○ 5785
 ЭНЕНЕҢ (1) ■ Эненең малы күп булса, ага булып; киленнең ашы күп булса, ана булып ○ 14570
 эненең → агай-эненең
 энең → ага-энең, агай-энең
 эненэ → агай-эненэ
 эненне → агай-эненне
 эненнең → агай-эненнең
 ЭНЕСЕ (3) ■ Энесе барның тынычы бар ○ 14571 ● 14572; 15068
 ЭНЖЕ (7) ■ Энже бөртеге зур булмый ○ 319 ● 320; 2884; 3545; 3617; 10710; 13768
 ЭНЖЕГӨ (1) ■ Лэйсөн суын жиде ел сакласаң, энжегө әверелә, имеш ○ 1122
 ЭНЖЕДӨН (2) ■ Дәрәя төбөндөгө энжедөн тау башындагы таш артык ○ 283 ● 363
 ЭНЖЕ-МӘРЖӘН (1) ■ Тел дигән дәрәя бар, төбөндө энже-мәржән бар, белгәннәр чумып алып,
 белмагәннәр коры калыр ○ 15537
 ЭНЖЕНЕ (2) ■ Энжене эт муенына такмыйлар ○ 321 ● 1624
 ЭНЖЕНЕҢ (1) ■ Энженең эт муенында кадере юк ○ 322
 ЭРБЕТ (1) ■ Эрбет базарына китте ○ 8071
 ЭРБЕТКӨ (1) ■ Эрбеткө китәм, ләхет балтаңны әзерләп куй ○ 15449
 ЭРГӘЗЕМБАЙ (1) ■ Эргәзембай – яз күрке ○ 1335
 ЭРГӘСЕ (1) ■ Йортның эргәсе авыр ○ 8267
 ЭРГӘСЕНӨ (1) ■ Алма ничек пешкән – эргәсенә шулай коелып төшкән ○ 1789
 ЭРЕ (4) ■ Вақтан эре жыыла ○ 567 ● 659; 1643; 12049
 ЭРЕГӨН (3) ■ Кургашны көмөш дигәннәр, эрегән дә төшкән ○ 291 ● 9386; 10589
 ЭРЕЛӘНМӨ (1) ■ Эреләнмө – эре чикләвек диярләр ○ 12049
 ЭРЕЛЕК (2) ■ Акыллы кеше эрелек күрсәтмәс ○ 11984 ● 12048
 ЭРЕМӘССЕҢ (1) ■ Төз түгелсең – эремәссең ○ 9497
 ЭРЕМЧЕК (1) ■ Бәхетсезгә, эремчек ашаса да, кылчык элөгө ○ 14854
 ЭРЕР (1) ■ Тимерче кулында тимер балавыз кебек эрер ○ 308
 ЭРЕСӨ (1) ■ Кары эресә дә, бозы кала ○ 1107
 ЭРЕСЕ (1) ■ Эресе эре, вагы вак – ашарга нәрсә юк ○ 659
 ЭРЕТӨ (7) ■ Кургашны ялкын эретә, күнелне яхшылык эретә ○ 12146 (2) ● 12362; 15555; 15683;
 15772; 16256
 ЭРЕТЕП (1) ■ Тимер сынса эретеп коярсың, дуслык сынса коялмасың ○ 5484
 ЭРЕТЕР (1) ■ Алтынны коя белмәгән эретер, тирене или белмәгән черетер ○ 264
 ЭРЕТКӘН (2) ■ Туңган елан эреткән кешесен чагар ○ 4685 ● 9203
 ЭРЕТСӨН (1) ■ Тимер эретсәң, күмерне аяма; бала үстерсәң, ризыкны аяма ○ 14051
 ЭРИ (6) ■ Эт авызына кергән сөяк май булып эри, ди ○ 3543 ● 4821; 14221; 15886; 15961; 16195
 ЭРКЕТЕ (1) ■ Эркете булгач, саркыты да була ○ 9387
 ЭРЛӘГӘННЕ (1) ■ Нечкә эрләгәнне көтүе озак ○ 8699
 ЭРЛӘМӘГӘН-СУКМАГАН (1) ■ Эрләмәгән-сукмаган, Шаһи сиңа ыштанлык ○ 8754
 ЭРЛӘРГӨ (1) ■ Өйрәндөк чэй эчәргә, оныттык жеп эрләргә ○ 9515
 ЭРҮ (1) ■ Балавыз булып эрү ○ 9445
 ЭСКӨГӨ (1) ■ Сакалына күрә эскөгө, сабасына күрә пешкөгө ○ 10307
 ЭСКӨМИЯ (1) ■ Утыр, кияү, урынча, эскөмия буенча ○ 13434
 ЭСКӨТЕР (1) ■ Икмәксез эскөтер – хикмәтсез чүпрәк ○ 9217
 ЭСКЕРТТӨН (1) ■ Эскерттән ишек эзләү ○ 1365
 ЭССЕ (4 | 1) ■ Миңа дисә: ни эссе түгел, ни суык түгел ○ 1222 ● 8664; 10031:2; 11834; 12742

ЭСТЭМЭС (1) ■ Балык ашаган – ит эстэмэс ○ 4444

ЭСТЭСӨН (1) ■ Имгэ эстэсэн, даруга юк ○ 15220

ЭСТЭҮ (1) ■ Эшнec иң лэззэтлесе – гыйлем эстэү ○ 16681

ЭТ (384 | 14) ■ Энжене эт муенына такмыйлар ○ 321 ● 322; 759; 866; 904; 972; 1125; 1336; 1575; 1588; 1833; 2037; 2063; 2120; 2145; 2194; 2203; 2205; 2247; 2260; 2261; 2265; 2274; 2491; 2519; 2524 (2); 2528; 2546; 2583; 2736; 2852; 3110; 3354; 3360; 3366; 3381; 3386; 3437–3439; 3440 (3); 3441 (2); 3443–3445; 3447–3454; 3456–3462; 3464; 3465; 3467; 3468; 3469 (2); 3470–3472; 3475; 3478; 3479; 3480 (2); 3481; 3482; 3490–3492; 3500–3505; 3507–3513; 3515; 3516; 3518; 3520; 3521; 3523; 3524; 3526; 3527; 3529; 3530; 3531 (2); 3532–3536; 3538; 3540–3542; 3543; :1; 3544–3556; 3557 (2); 3558–3560; 3561 (2); 3562–3564; 3565 (2); 3566–3569; 3570; :1; 3571; 3572; 3573 (2); 3574 (2); 3575–3588; 3589 (2); 3590–3604; 3605; :1; 3606–3620; 3621 (2); 3622; 3623; 3624; :1; :2; 3625–3627; 3628; :1; :2; :3; 3629–3635; 3636 (2); 3637–3643; 3644; :1; :2; 3645–3650; 3651 (2); 3652; 3653; 3654; :1; :2; :3; 3655–3682; 3694; 3695; 3709; 3723;2; 3743; 3745; 3746; 3748; 3749; 3751–3758; 3761; 3762; 3764–3766; 3768; 3770–3773; 3777–3779; 3783–3795; 3802; 3803; 3811 (2); 3815 (2); 3817; 3818; 4156; 4593; 4778; 4851; 5499; 5519; 5668; 5802; 5896; 5903; 5977; 5989; 6288; 6329; 6455; 6458; 6459; 6718; 6831; 6860; 7188; 7421; 7695; 8335; 8653; 8791; 8898; 8913; 9141; 9169; 9464; 9478; 10158; 10357; 10617; 10783; 10823; 10869; 10918; 11005; 11486; 11768; 11870; 11921; 11948; 12149; 12153; 12159; 12233; 12911; 13105; 13142; 13143; 13461; 13492; 13590; 13886; 13985; 14481; 14608; 14855; 14910; 15332; 15983; 16323; 16819; 17069

ЭТӨР (1) ■ Ахмак кеше ярдам итэм дип ярдан этөр ○ 11506

ЭТӨРӨ (1) ■ Яңа чөй иске чөйне этөрө ○ 1971

ЭТЕ (28) ■ Мондый көндө яхшы кешенеч эте дө йөрмөс ○ 1052 ● 2022; 2026; 3431–3434; 3474; 3483; 3485; 3514; 3517; 3537; 3683; 3684 (2); 3796; 3819; 5057; 5160; 5170; 6540; 7332; 7406; 12837; 13017; 13702; 16988

ЭТЕМНЕ (1) ■ Мине яратсаң, этемне дө ярат ○ 3781

ЭТЕН (2) ■ Өйлө аучы этен асрый, өллө эте аучыны асрый ○ 2026 ● 10140

ЭТЕНӨ (4) ■ Иясен сыйлаганның этенө сөяк сал ○ 3484 ● 3685; 5241; 5930

ЭТЕНЕЧ (3) ■ Авыл этенең койрыгы югары ○ 3435 ● 3455 (2)

ЭТЕҢ (1) ■ Эткө өсләтергә этең булсын ○ 3697

ЭТЕҢНЕ (4) ■ Бүрөгө кунакка барсаң, этеңне калдырма ○ 2173 ● 3686; 8185; 15605

ЭТЕП (1) ■ Үзеңнеке этеп екмый ○ 14530

ЭТКӨ (37) ■ Бүре арыгын белгертмәс, эткө сыртын кабартыр ○ 2128 ● 2385; 2544; 3439; 3446 (2); 3459; 3460; 3466; 3487–3489; 3495; 3519; 3528; 3651; 3687–3698; 3747; 3769; 3797–3799; 10192; 12310; 16056; 17070

ЭТЛӘЙ (1) ■ Хыйтланмыйча судан этлэй дө тота алмассың ○ 6151

ЭТЛӘНМИЧӨ (1) ■ Берәү этләнмичө берәү мал тапмый ○ 7323

ЭТЛӨР (3) ■ Бүре картайса, этләр көлкөсө була, имеш ○ 2149 ● 7282; 11190

ЭТЛӨРЕ (2) ■ Түбән авыл этләрө өрү ○ 5279 ● 5779

ЭТЛӨЧ (1) ■ Былазау белән этлөч – пар килгәннөр инде ○ 6622

ЭТЛЕ (1) ■ Этле кунак өйгә сыймас ○ 10193

ЭТЛЕГЕН (3 | 3) ■ Эт этлеген итми калмас ○ 3652 ● 3653; 3654; :1; :2; :3

ЭТЛЕК (2) ■ Этгән этлек көт тә тор ○ 3744 ● 12873

ЭТНЕ (24) ■ Бәйләнгән этне котырту жиңел ○ 3473 ● 3498; 3499; 3603; 3655–3657; 3699–3711; 3763; 3780; 3812; 13675

ЭТНЕКЕН (1) ■ Этнекен этчө аша ○ 3712

ЭТНЕҢ (41 | 2) ■ Ач этнең койрыгын тук эт өзөп алган ○ 3461 ● 3463; 3486; 3489; 3493; 3494; 3506; 3522; 3539; 3713–3722; 3723; :1; :2; 3724–3738; 3750; 3759; 3760; 3767; 5823; 11159

ЭТСӨ (1) ■ Үзеңнеке бер этсө дө бер тарта ○ 14529

ЭТСЕЗ (8) ■ Куянын этсез куып булмый ○ 2266 ● 3436; 3658; 3739; 3740; 5150; 5493; 17071

ЭТТӨ (1) ■ Койрыгын кысқан эттө өмет юк ○ 3497

ЭТТӨЙ (1) ■ Яманнар яхшыны эттөй талар һәр жирдә, көннәрнең көне булганда шул аманга бу яхшы кирәк булыр тар жирдә ○ 12271

ЭТТӨН (20) ■ Эттөн калганны арыслан жимәс ○ 2064 ● 2189; 2206; 2583; 2584; 3444; 3476; 3496; 3525; 3710; 3741–3744; 3761; 3782; 3799–3801; 14480

ЭТЧӨ (1) ■ Этнекен этчө аша ○ 3712

- ЭХ** (1) ■ Тырыш бала – эх, яхшы; ялкау бала – фу, шакшы ○ 6502
- ЭҖЕМ** (1) ■ «Эжем» дигән буш булмас, бардыр аның нөктәсе ○ 16138
- ЭЧ** (19) ■ Арыш уника көн баш чыгара, уника көн серкәдә утыра, уника көн эч иңә ○ 1527
● 4934; 5354; 6158; 9325 (2); 9505; 9657; 9708; 9732; 9734; 9826; 10163; 12457; 13435 (2); 14317; 15933; 16421
- ЭЧӘ** (11) ■ Кәбестә аркасында суган да су эчә ○ 1610 ● 3083; 4321; 4839; 9045; 9318; 9823; 9829; 9980; 14798; 16866
- ЭЧӘГЕ** (1) ■ Эчәге биргән куй алып, һич бирмәгән ни алып ○ 8189
- ЭЧӘГЕСЕН** (1) ■ Кәжәнен сөте агып торган болак, эче тулы ылак, ите тамагыңа бап, тиресе аягыңа кап, мөгезе пычагыңа сап, эчәгесен аршинга тарт, скрипкачыга саг ○ 3053
- ЭЧӘГЕСЕНЕН** (1) ■ Эт эчәгесенен очы-башы булмас ○ 1336
- ЭЧӘДЕР** (2) ■ Ат су янында сызгырмасаң да эчәдер, ләкин сызгырсаң, күнеллерәк эчәдер ○ 2509 (2)
- ЭЧӘКНЕ** (1) ■ Эчәкне күп әйләндерсәң исе чыгар ○ 9388
- ЭЧӘР** (17) ■ Су башындагы – саф су эчәр, койрыгындагы – куерык су эчәр ○ 425 (2) ● 2485; 2672; 3014; 3138; 3194 (2); 3244; 3683; 4753 (2); 4776; 6803; 9350; 13465; 13703
- ЭЧӘРГӘ** (5 | 1) ■ Кога төкермә, суын эчәргә кирәк булып ○ 403:1 ● 533; 3301; 9515; 11723; 16881
- ЭЧӘРЛЕК** (1) ■ Март аенда урамда чыпчык эчәрлек су була ○ 917
- ЭЧӘРСЕН** (5 | 1) ■ Кога төкермә, кайтып су эчәрсен ○ 403 ● 403:2; 483; 9370; 9861; 13762
- ЭЧӘСЕ** (5) ■ Үзәң эчәсе кога бер вакытта да чүп салма ○ 489 ● 7056; 9130; 9735; 14750
- ЭЧӘСЕНЕ** (1) ■ Дөнья малы – тозлы су: эчкән саен эчәсене китерә ○ 7342
- ЭЧӘСЕҢ** (1) ■ Кымызны эчәсең килмәсә болгатма ○ 9289
- ЭЧ-БАШ** (1) ■ Эшкә кушсаң – эч-баш, егет килсә – пеш баш ○ 6326
- ЭЧЕ** (40) ■ Нәрсәнен ишеге ябык, эче караңгы ○ 606 ● 608; 621; 649; 655–658; 1278; 1808; 3053; 3075; 3653; 3733; 4652; 4653; 4945; 6197; 6203; 7043; 7308; 8139; 8288; 8388; 8628; 8689; 9456; 9624; 9639; 9852; 9994; 10734; 10735; 10853; 10854; 10860; 11962; 12324; 14020; 15782
- ЭЧЕЛМӘС** (1) ■ Диңгезнен суы ни эчелмәс, ни кичелмәс ○ 374
- ЭЧЕМ** (2) ■ Син килмәсәң, эчем күгәрә ○ 10845 ● 14996
- ЭЧЕМЛЕК** (1) ■ Гыйшык – төтенсез ут, акчыксыз йозак, дөвәсыз авыру, савытсыз эчемлек, йөкөз авырлык, туктау урыны билгесез сәфәр ○ 12687
- ЭЧЕН** (3 | 1) ■ Нәрсәнен тышынан эчен белеп булмый ○ 609 ● 2786; 10861; 11149:1
- ЭЧЕНӘ** (6 | 1) ■ Бакма төсенә, бак эченә ○ 564 ● 622; 3605:1; 8393; 9988; 9995; 15954
- ЭЧЕНӘ-БАВЫРЫНА** (1) ■ Эченә-бавырына керү ○ 10865
- ЭЧЕНДӘ** (53 | 2) ■ Алтын эчендә йөзү ○ 330 ● 437; 781; 1262; 1576; 3715; 4339; 4365; 4709; 4749; 4932; 4946; 5679; 6650; 7285; 8328; 8526; 8917; 8977; 9035:1; 9039; 9054; 9284; 9416; 9443; 9477; 9948; 9989; 10251 (2); 10265; 10852; 10862; 11388; 12325; 12387 (2); 12593; 12714; 12857; :1; 13440; 13481; 13482; 13537; 13663; 14860; 14875; 15080 (2); 16354; 16365; 16562; 16741; 16972
- ЭЧЕНДӘГЕ** (4) ■ Күкәй эчендәге сары кебек ○ 4354 ● 8329; 9488; 10863
- ЭЧЕНДӘГЕН** (1) ■ Тыштан ал да гөл, эчендәген үзәң бел ○ 10733
- ЭЧЕННӘН** (6) ■ Тышын күрүп, эченнән бизмә ○ 618 ● 1668; 9076; 10864; 13004; 15003
- ЭЧЕН-ТЫШЫН** (1) ■ Батман алсаң сайлап ал, эчен-тышын байкап ал ○ 9880
- ЭЧЕҢ** (4) ■ Дошман алдында, эчең еласа да, тышың көлсен ○ 5313 ● 9227; 10438; 15233
- ЭЧЕҢӘ** (4) ■ Кишер – эчеңә килешер ○ 1609 ● 7916; 8952; 15887
- ЭЧЕНДӘ** (1) ■ Эчендәген эчендә черетмә ○ 12606
- ЭЧЕНДӘГЕН** (1) ■ Эчендәген эчендә черетмә ○ 12606
- ЭЧЕҢНӘН** (1) ■ Эчеңнән елан туса, ал да биленә бу ○ 4692
- ЭЧЕҢНЕ** (1) ■ Күршеңнең башы авыртса, син эчеңне тот ○ 5226
- ЭЧЕП** (6) ■ Бөлгән бояр эчеп үләр ○ 5783 ● 9375; 9855; 9864; 10834; 14894
- эчеп → ашап-эчеп
- ЭЧЕР** (1) ■ Суясы сыерга да су эчер ○ 3178
- ЭЧЕРӘЕМ** (1) ■ Ярлыда: «Такта чәем, якты чыраем», байда: «Бөртек чәем, төртеп эчерәем» ○ 7484
- ЭЧЕРГӘН** (1) ■ Күпер салган – ил кичергән, кое казыган – ил эчергән ○ 6801
- ЭЧЕРМӘСКӘ** (1) ■ Су эчермәскә сөт бир ○ 9329

- ЭЧКӘ** (6) ■ Аргамакның билгесе – эчен эчкә тартканы ○ 2786 ● 10860; 10866; 12598; 16223; 16422
- ЭЧКӘН** (23 | 1) ■ Су эчкән коеңа төкөрмә ○ 403:3 ● 534; 2632; 3388; 4013; 4086; 4227; 4358; 4787; 4934; 7231; 7342; 9397; 9400; 9690; 9810; 9811; 9821; 9825; 9844; 9858; 10533; 14750; 16715
- ЭЧКӘНДӘ** (6) ■ Атлар су эчкәндә тайлар боз ялый ○ 2555 ● 3208; 3209; 7231; 9687; 14668
- ЭЧКӘННӘН** (1) ■ Әйрән эчкән ярлы бар, чәй эчкәннән ким түгел ○ 9400
- ЭЧКӘННЕН** (4) ■ Учлап эчкәннән сусыны канмас ○ 9728 ● 9799 (2); 9819
- ЭЧКӘНЧЕ** (1) ■ Тар табында чәй эчкәнче, киң табында су эч ○ 9708
- ЭЧКӘЧ** (1) ■ Аракы бер стакан эчкәч әйтә икән: «Иптәшем калды, аны да алып кер!» – дип ○ 9805
- ЭЧКЕ** (5) ■ Эчке дузы – эчке дошман ○ 5494 (2) ● 10696; 10710; 15071
- ЭЧКЕЧЕ** (2) ■ Эчкече уйнар, аракы чынлар ○ 9856 ● 9857
- ЭЧКЕЧЕНЕН** (1) ■ Эчкече – эчкеченең кодасы ○ 9857
- ЭЧЛӘРЕ** (1) ■ Бер хатынны тулгак тотса, бөтен хатыннарның эчләре авырта ○ 13628
- ЭЧЛЕ** (1) ■ Эчле кеше мыкка урап куя ○ 12607
- ЭЧЛЕГЕН** (1) ■ Тышлык биргәч, эчлеген сорый ○ 8741
- ЭЧЛЕ-ТЫШЛЫ** (1) ■ Эчле-тышлы бияләй ○ 9093
- ЭЧМӘ** (4) ■ Байның чишмәсеннән су эчмә ○ 7307 ● 9859; 9970; 15229
- ЭЧМӘГӘН** (3) ■ Болак суы эчмәгән ○ 504 ● 9475; 9492
- ЭЧМӘК** (1) ■ Хәмер эчмәк – һәрбер ывызлыкның ачкычыдыр ○ 9851
- ЭЧМӘМ** (2) ■ Эчмәм дигән коедан өч әйләнеп су эчәрсен ○ 483 ● 13762
- ЭЧМӘС** (2) ■ Эчмәс жирдә су бар, якмас жирдә ут бар ○ 484 ● 2063
- ЭЧМИ** (1) ■ Исерек акчасын эчми, акылын эчә ○ 9829
- ЭЧНЕ** (5) ■ Йон тамакка тормый, эчне пошыра ○ 2361 ● 7346; 7594; 12543; 12600
- ЭЧСӘ** (2) ■ Сыер, кайда су эчсә, шунда болгата ○ 3189 ● 11860
- ЭЧСӘҢ** (5) ■ Суны өрөп эчсәң дә, шулла булмас ○ 9688 ● 9823; 9859; 9860; 10703
- ЭЧТӘ** (10) ■ Эчтә бүре асрау ○ 2219 ● 3397; 10338; 10867–10869; 12608; 15333; 15765; 16137
- ЭЧТӘН** (7) ■ Чикләвек агачы эчтән чери ○ 1762 ● 4783; 8820; 8847; 9506; 12400; 12634
- ЭЧТЕМ** (1) ■ Эчтем шәрап, булдым харап ○ 9867
- ЭЧТИН** (1) ■ Туганда кара туганны сабынлап юсаң агармас, эчтин кыйшык туганны тезгә салсаң төзәлмәс ○ 14056
- ЭЧҮ** (3) ■ Тамыры туйганчы эчү ○ 9781 ● 9812; 9862
- эчү** → **ашау-эчү**
- ЭШ** (207) ■ Эш күп – күмер аз, оста күп – тимер аз ○ 334 ● 607; 786 (2); 799; 831; 836; 902; 907; 1068; 1467 (2); 1508; 2227; 3442; 3659; 4788; 5011; 5094; 5095; 5261; 5268; 5716; 5962; 6003; 6004; 6010; 6013; 6015; 6018; 6031; 6033; 6034; 6035 (2); 6036; 6037; 6040; 6041; 6043; 6045; 6049; 6057; 6061; 6063; 6064; 6067; 6068; 6074; 6076 (2); 6079; 6082; 6085–6087; 6101; 6102; 6103 (2); 6105; 6106 (2); 6110; 6111; 6115; 6117; 6118; 6120; 6127; 6152; 6158; 6159; 6160 (2); 6161; 6162; 6163 (2); 6164–6170; 6171 (2); 6172–6175; 6176 (2); 6177–6182; 6201 (2); 6221; 6233; 6234; 6243; 6261–6263; 6267; 6269; 6270; 6275; 6277 (2); 6280; 6284; 6286–6288; 6295; 6298; 6304; 6306; 6312; 6315; 6316; 6317 (2); 6318–6322; 6344; 6348; 6355 (2); 6359; 6372; 6373; 6376; 6377; 6380 (2); 6381–6383; 6387; 6402; 6446; 6485; 6544; 6566; 6590; 6593; 6606; 6699; 6704; 7720; 7811; 8000; 8821 (2); 8963; 9322; 10404; 10485; 10835; 10933; 11019; 11020; 11215; 11407; 11429 (2); 11515; 11574; 11592; 11705; 12145; 12194; 12259 (2); 12346; 12531; 12875; 13188; 13737; 13868; 14038; 14908; 15063; 15070; 15584; 15831; 15930; 15995 (2); 16004; 16511; 16513; 16595; 16680; 16722; 16831; 16928
- ЭШЕ** (95) ■ Иртә торганның эше үрчи, төн йокламаганның юлы үрчи ○ 830 ● 1203 (2); 3008; 3734; 4990 (2); 5110; 5741; 5869; 5937 (2); 5939; 6008; 6029; 6052; 6075; 6076; 6080; 6083; 6091; 6140; 6183; 6184 (2); 6185–6191; 6259; 6264; 6285; 6294; 6297; 6313; 6323; 6375; 6435; 6438–6440; 6471; 6532; 6545; 6605; 6620; 6700; 6784; 6861; 6966; 7309 (2); 7310; 7702; 8585; 8806; 10699; 10775; 11147 (2); 11448; 11520; 11674; 11734; 11876; 11897; 12031; 12040; 12367 (2); 12609 (2); 12774; 12822; 12967; 13155; 13910 (2); 14038; 14040; 14701 (2); 15054 (2); 15331; 15725 (2); 16427; 16871; 16911; 16927; 17029
- ЭШЕДЕР** (2) ■ Яхшылыкка яхшылык – һәр кешенең эшедер, яманлыкка яхшылык – ир кешенең эшедер ○ 13577 (2)

- ЭШЕМ** (6) ■ Эшем дэ юк, кешем дэ юк, авызымда тешем дэ юк ○ 6324 ● 6333; 6436; 6716; 8984; 10513
- ЭШЕН** (29) ■ Заман экрен бара, һәр эшен бетереп бара ○ 809 ● 2966; 5295; 6047; 6052; 6078; 6116; 6191; 6255; 6281; 6385 (2); 6475; 6532; 6572; 10946; 11298; 11444; 11648; 11806; 11968; 12125; 12677; 13031; 13986; 14734; 15078; 16900; 17051
- ЭШЕНӨ** (12) ■ Авызындагы тешенә бакма, кулыннан килер эшенә бак ○ 6002 ● 6030; 6071; 6077; 6084; 6141; 6192; 7956; 11670; 12879; 13168; 13722
- ЭШЕНДӨ** (5) ■ Бүренең көче тешендә, кешенең көче эшендә ○ 6054 ● 6124; 6293 (2); 6550
- ЭШЕННӨН** (7) ■ Иртә торган эшеннән куанган ○ 827 ● 6081; 6336; 6492; 6533; 11598; 12234
- ЭШЕН** (34) ■ Дустым күп дип йөрерсең, эшең төшкәч белерсең ○ 5402 ● 6016; 6027; 6076; 6123; 6125; 6128; 6193–6195; 6268; 6283; 6384; 6506; 6695; 6972; 7724; 7729; 7974; 8001; 8025; 10779; 11037; 11351; 11851; 12038; 12311; 12318; 12915; 15103; 15595; 15596; 15921; 16593
- ЭШЕННЕ** (4) ■ Башлыгый белсән бетерә бел, эшенне жиренә житкәрә бел ○ 6039 ● 6062; 6301; 6349
- ЭШКӘ** (63) ■ Үткән эшкә салават, бүгенгесе виноват ○ 1003 ● 3377; 5074; 6005 (2); 6048; 6069; 6070; 6100; 6193; 6196–6199; 6268; 6271–6274; 6278; 6289; 6297; 6300; 6303; 6325–6328; 6342; 6345; 6356; 6403; 6408; 6443; 6465; 6476; 6482; 6494; 6505; 6544; 6555; 6560; 6596; 6701; 7076; 9893; 10841; 11409; 11586; 11705; 11807; 12229; 12274; 13068; 13986; 14068; 15031; 15133; 15678; 16221; 16479; 16720; 16899
- ЭШЛӨ** (26) ■ Югарыга карап уйла, түбәнгә карап эшлә ○ 710 ● 1372; 2966; 5220; 6012; 6022; 6025; 6044 (2); 6050; 6060; 6062; 6084; 6097; 6098; 6126; 6133; 6137; 6156; 6276; 6279; 6560; 6632; 10579; 10778; 16936
- ЭШЛӘГӘН** (36 | 2) ■ Эшләгән тимер ялт итәр, эшләмәгәннен тут басар ○ 323 ● 324; 1468; 1972; 6014; 6045; 6106 (2); 6143; 6180; 6204–6212; 6242; 6262; 6332; 6358; 6394; 6438; 6471, :1; 6546; 6702; 7083; 7433; 10940; 10968:1; 11537; 12392; 15927 (2); 16506
- ЭШЛӘГӘНДӨ** (4 | 1) ■ Дуслык ашаганда беленми, эшләгәндә беленә ○ 5390 ● 6026, :1; 6165; 6290
- ЭШЛӘГӘНЕМНЕ** (2) ■ Эшләгәннемне эт ашый, аркамны бет ашый ○ 3802 ● 10823
- ЭШЛӘГӘНЕН** (4) ■ Алтын чикмән – теләгәннен, алтын кеса – эшләгәннен ○ 6020 ● 6388–6390
- ЭШЛӘГӘНЕННЕ** (1) ■ Яхшылык эшләгәнненне үзең әйтпелдермә ○ 12363
- ЭШЛӘГӘННӨН** (1) ■ Кулалмашка кул талмас, эшләгәннен кул калмас ○ 6092
- ЭШЛӘГӘННЕ** (1) ■ Эшләгәнне эт ашый, аркамны бет ашый ○ 6329
- ЭШЛӘГӘННЕЦ** (1) ■ Эшләгәннен авызы ашка тияр, эшләмәгәннен башы ташка тияр ○ 6213
- ЭШЛӘДЕМ** (3) ■ Тирләмәдем-пешмәдем, утыз ел лашман эшләдем ○ 6309 ● 6310 (2)
- ЭШЛӘКИ** (4) ■ Эшләки, эшләки, эшләмәсән хаста ки, дип әйтә ди эшләки кошы ○ 4073 (3) ● 6331
- ЭШЛӘМӨ** (2) ■ «Көн үтсен»гә эшләмә, «булсын»га эшлә ○ 6097 ● 11191
- ЭШЛӘМӘГӘН** (14) ■ Эшләгән жиз ялтырар, эшләмәгән – черер ○ 324 ● 6180; 6204–6206; 6209–6212; 6216–6218; 6439; 6440
- ЭШЛӘМӘГӘНЕН** (1) ■ Эшләгән тимер ялт итәр, эшләмәгәннен тут басар ○ 323
- ЭШЛӘМӘГӘННЕН** (1) ■ Эшләгәннен авызы ашка тияр, эшләмәгәннен башы ташка тияр ○ 6213
- ЭШЛӘМӘС** (1) ■ Эшләмәс борын табыш бүлмиләр ○ 6219
- ЭШЛӘМӘСӨ** (2) ■ Сала эшләмәсә, кала эшләми ○ 5232 ● 10250
- ЭШЛӘМӘСӘН** (4) ■ Эшләки, эшләки, эшләмәсән хаста ки, дип әйтә ди эшләки кошы ○ 4073 ● 6220; 6221; 6228
- ЭШЛӘМӘҮ** (1) ■ Эшләпә кию гаеп түгел, эшләмәү гаеп ○ 6231
- ЭШЛӘМИ** (4) ■ Сала эшләмәсә, кала эшләми ○ 5232 ● 6028; 6073; 10755
- ЭШЛӘМИЧӨ** (4) ■ Безнең эти – аючы, эшләмичө баючы ○ 2112 ● 6214; 6215; 6230
- ЭШЛӘНГӘН** (3) ■ Кабат эшләнгән эш сабак булыр ○ 6064 ● 6127; 6191
- ЭШЛӘНГӘЧ** (1) ■ Эш эшләнгәч – ирмәк, бетми калса – имгәк ○ 6179
- ЭШЛӘНЕР** (2) ■ Башчы башлык итәлсә, ун көнлек эш бер көндә эшләнәр ○ 6040 ● 6160
- ЭШЛӘНМӘГӘН** (1) ■ Эшләнмәгән эштән шайтан көлгән ○ 6222
- ЭШЛӘНМӘСӨ** (1) ■ Эшне эшләп чыксаң – эш, эшләнмәсә – оятыңа көч ○ 6243
- ЭШЛӘП** (20) ■ Менне сөйләгәннен берне эшләп күрсәтү артыграк ○ 6109 ● 6119; 6223–6230; 6243; 6311; 6330; 6464; 6703; 13848; 15601; 15639; 15873; 16851
- ЭШЛӘПӨ** (3) ■ Жәйгә эшләпә жилләтә, кышкы эшләпә тирләтә ○ 1018 (2) ● 6231

- ЭШЛЭПӨМ** (1) ■ Үз эшлэпэм астында үземнэн шәп егет юк ○ 12053
- ЭШЛӨР** (18 | 1) ■ Ат эшләр – тирен чыгарыр, эт ятыр – телен чыгарыр ○ 2528 ● 5777 (2); 6104 (2); 6314; 6338; 6350; 6471.2; 6472; 6527; 6579; 10417; 11255; 11874; 12039 (2); 13938; 16477
- ЭШЛӨРГӘ** (8) ■ Эшләргә ойранмәгән хужалык итә белмәс ○ 6232 ● 6392; 6547; 6664; 10547; 11800; 15753; 15803
- ЭШЛӨРЕ** (1) ■ И ходайның эшләре, шак-шок итә тешләре ○ 16883
- ЭШЛӨРЕН** (1) ■ Хатыннар теләгән эшләрән кылмый калмый ○ 13736
- ЭШЛӨРЕНӘ** (1) ■ Эшләрәнә иренгән – ашарына сөрөнгән ○ 6548
- ЭШЛӨРНЕҢ** (1) ■ Кулы эшләрнең авызы тешләр ○ 10944
- ЭШЛӨРСЕҢ** (1) ■ Уйламый эшләрсең – беләгенне тешләрсең ○ 6144
- ЭШЛӘСӘ** (4) ■ Балта ни гонаһ эшләсә, сабы да шуны эшли ○ 1892 ● 2330; 5220; 6282
- ЭШЛӘСӘҢ** (20) ■ Үз жирендә теләсә ни эшләсәң дә ирекле ○ 209 ● 1015; 1386 (2); 5120; 5827; 5902; 6088; 6105; 6107; 6114; 6138; 6157; 6233; 6234; 6355; 10732; 11191; 12162; 12504
- ЭШЛӘТӘ** (1) ■ Кул эшли, акыл эшлэтә ○ 10934
- ЭШЛӘТЕРГӘ** (1) ■ Яз өйләнгән кеше хатынны эшләтергә ала, көз өйләнгән кеше ашатырга ала ○ 13216
- ЭШЛӘТКӘН** (1) ■ Тегермәнне эшләткән дә су, ваткан да су ○ 465
- ЭШЛӘТТЕРГӘН** (1) ■ Көчләп эшләттергән – эшкә сан түгел ○ 6100
- ЭШЛӘҮ** (5) ■ Эшнен кадерең белгән жирдә эшләү яхшы ○ 6249 ● 6265; 6299; 11010; 16239
- ЭШЛӘҮГӘ** (1) ■ Эшне башлау яргысын эшләүгә тигез ○ 6240
- ЭШЛӘҮДӘ** (1) ■ Белеп сөйләүдә бер хикмәт булса, белеп эшләүдә мең хикмәт ○ 6340
- ЭШЛӘҮЧЕ** (2) ■ Данны эзләүче түгел, эшләүче таба ○ 6055 ● 16512
- ЭШЛЕ** (2) ■ Эшле кешегә иң зур җәза – тик тору ○ 6200 ● 6201
- ЭШЛЕГӘ** (1) ■ Эшлөгә көн житми, эшсезгә көн үтми ○ 6202
- ЭШЛЕКЛЕ** (1) ■ Былауау кузгалганчы эшлекле эшләп ара ○ 6464
- ЭШЛЕКЛЕНЕ** (1) ■ Эшлеклене мал басар, эшлексезне йокы басар ○ 6549
- ЭШЛЕКЛЕНЕҢ** (1) ■ Эшлекленең эше бәтәр, эшлексезнең көне үтәр ○ 6545
- ЭШЛЕКСЕЗ** (1) ■ Эшлексез кеше мактанчык булыр ○ 12050
- ЭШЛЕКСЕЗНЕ** (1) ■ Эшлеклене мал басар, эшлексезне йокы басар ○ 6549
- ЭШЛЕКСЕЗНЕҢ** (1) ■ Эшлекленең эше бәтәр, эшлексезнең көне үтәр ○ 6545
- ЭШЛЕНЕҢ** (1) ■ Эшсез килеп эшленең эшен калдырыр ○ 6255
- ЭШЛИ** (28) ■ Балта ни гонаһ эшләсә, сабы да шуны эшли ○ 1892 ● 2330; 2527; 5960; 6032; 6046 (4); 6078; 6282; 6296; 6386; 6387 (2); 6396; 6566; 6577; 10755; 10934; 11027; 11029; 11537; 11628; 14579; 15475 (2); 15548
- ЭШЛИМ** (3) ■ Ат кебек ашыйм, ат кебек эшлим ○ 2742 ● 6032; 6478
- ЭШЛИСЕ** (1) ■ Эшлисе килмәгәннең эче авыртыр ○ 6203
- ЭШНЕ** (40 | 1) ■ Кыр эшне ярата ○ 1417 ● 4686; 5736; 5997; 6006; 6053; 6099; 6118; 6159; 6235–6244; 6276; 6291; 6371 (2); 6379; 6382; 6391; 6392; 6443; 6579; 7789; 10942; 10968.1; 12397; 12497 (2); 12504; 14943; 16039; 16522; 16762; 16928
- ЭШНЕН** (27) ■ Киңәш – эшнен орлыгы ○ 5013 ● 6059; 6108; 6245–6252; 6260; 6279; 6341; 6343; 6393; 6394; 6404–6407; 10291; 11754; 12117; 12331 (2); 16681
- ЭШСЕЗ** (10) ■ Ишәк, ашсыз калса да, эшсез калмас ○ 2954 ● 3745; 6201; 6253–6255; 6344; 13714; 14754; 16967
- ЭШСЕЗГӘ** (2) ■ Эшлөгә көн житми, эшсезгә көн үтми ○ 6202 ● 6257
- ЭШСЕЗЛЕКТӘН** (1) ■ Кечкенә генә эш зур эшсезлектән яхшырак ○ 6074
- ЭШТӘ** (22) ■ Кеше уракта, без эштә ○ 1495 ● 2823; 6011; 6019; 6058; 6121; 6258; 6302 (2); 6331; 6395; 6401; 8079; 11106; 11167; 12591; 12617; 12847; 13523; 13542; 16300; 16728
- ЭШТӘН** (14) ■ Көндөзгә эш кичке эштән көләр ○ 907 ● 6021; 6142; 6222; 6256; 6275; 6297; 6372; 6551; 6580; 6682; 6704; 12528; 16117
- ЭШЧӘН** (3) ■ Эшчән бәхетне эшендә күрер, ялкау бәхетне төшендә күрер ○ 6550 ● 6551; 6580
- ЭШЧӘНГӘ** (1) ■ Ялкауга ял житмәс, эшчәнгә эш төтмәс ○ 6593
- ЭШЧӘНЛЕК** (1) ■ Матурлык туйда кирәк, эшчәнлек көн дә кирәк ○ 6493
- ЭШЧЕ** (2) ■ Эшче эшли аткан ук күк, байга иртә төшкән чык күк ○ 5960 ● 6017
- ЭШЧЕГӘ** (2) ■ Эшчегә унбиш тиен, остага бер тәңкә ○ 5961 ● 5962

Ю

Ю (1) ■ Билеңне бу, битеңне ю ○ 10750

ЮА (10) ■ Пычрак суда кер юа ○ 517 ● 532; 3351; 8811; 8822; 11029; 11249; 12549 (2); 15686

ЮАЛАР (1) ■ Канны кан белән юмыйлар, су белән юалар ○ 10761

ЮАН (10) ■ Юан сузылганчы, нечкә өзелер ○ 623 ● 709; 1754; 1910; 1965; 9909; 10812; 12192; 15880; 16531

юан → калын-юан

ЮАНА (1) ■ Мактанчык – ярты дивана, үзен-үзе алдап юана ○ 12028

ЮАНАЙГАН (2) ■ Ялкау тамыры юанайган ○ 6628 ● 14962

ЮАНАЙСА (1) ■ Юаш юанайса, ишеккә сыймас ○ 12187

ЮАНЫП (1) ■ Базарга барасың куанып, кайтасың юанып ○ 7875

ЮАНЫЧ (4) ■ Яңгыр артынан юаныч ○ 1161 ● 14962; 16433; 16722

ЮАР (3) ■ Кул кулны юар, ике кул битне юар ○ 10932 (2) ● 12423

ЮАРСЫҢ (2) ■ Кул пычранса, су белән юарсың, су пычранса, ни белән юарсың? ○ 407 (2)

ЮАТ (1) ■ Баланы кыйнап юатма, көйләп юат ○ 13982

ЮАТА (3) ■ Ялган дус – мәче: алдан юата, арттан тырный ○ 5497 ● 15539; 16303

ЮАТМА (1) ■ Баланы кыйнап юатма, көйләп юат ○ 13982

ЮАЧА (3) ■ Юл азыгы юача ○ 6834 ● 9364; 14588

ЮАШ (24 | 5) ■ Юаш атның тибүе каты булыр ○ 2698 ● 3233; 3235; 3746; 3747; 4158:1; 5550:3; 6977; 11677; 11711; 11884; 12140; 12166, :1, :2, :3; 12182–12184; 12185 (2); 12186–12190; 12400; 12404; 14378

ЮАШЛАНА (3) ■ Читлеккә элэккәч, ерткыч та юашлана ○ 2023 ● 2688; 15842

ЮАШЛЫГЫН (1) ■ Тургайның юашлыгын чебеннәрдән сора ○ 4158

ЮАШНЫ (2) ■ Кем юашны беләләр, тоталар да үбәләр ○ 12139 ● 12191

ЮАШТАН (1) ■ Юаштан юан чыгар ○ 12192

ЮБАЛГЫДАН (1) ■ Юртактан тир кипмәс, юбалгыдан чир китмәс ○ 6561

ЮГАЛА (3) ■ Бер бирмәсәң, мең биргәнәң югала ○ 8108 ● 15283; 16615

ЮГАЛАСЫҢ (1) ■ «Юк» дисәң югаласың, «бар» дисәң уңаласың ○ 7605

ЮГАЛГАН (7) ■ Суга салган тоз кебек югалган ○ 524 ● 3119; 7031; 9996; 11496; 13226; 14577

ЮГАЛМАС (7) ■ Эңже энә түгел – югалмас ○ 320 ● 1472; 2401; 2616; 5113; 16504; 16569

ЮГАЛМАСЫН (1) ■ Тәхетәң югалса да, бәхетәң югалмасын ○ 14953

ЮГАЛМЫЙ (5) ■ Акка кара төшсә югалмый ○ 556 ● 5040; 11064; 13541; 16614

ЮГАЛСА (1 | 2) ■ Атың югалса, йөгәнәң ташла ○ 2621:1 ● 2621:2; 14953

ЮГАЛТ (1) ■ Тинтәк белән мал тапканчы, акыллы белән югалт ○ 11675

ЮГАЛТКАН (5) ■ Вақытын югалткан – малын югалткан ○ 802 (2) ● 4869 (2); 16380

ЮГАЛТКАННЫ (2) ■ Куркак югалтканны батыр табар ○ 11172 ● 11542

ЮГАЛТМА (3 | 1) ■ Бурыч алып дуслык югалтма, бурыч биреп дошман күбәйтмә ○ 8135 ● 8832; 11401; 11631:2

ЮГАЛТМЫЙ (1) ■ Алтын гомер торса да төсен югалтмый ○ 7734

ЮГАЛТСАҢ (4) ■ Вақыт акча түгел, югалтсаң таба алмасың ○ 794 ● 2529; 7253; 11401

ЮГАЛТУ (2) ■ Кешегә бирү – югалту түгел ○ 8169 ● 8736

ЮГАЛТУДАН (1) ■ Биһәрәсәе юкның югалтудан кайгысы юк ○ 7586

ЮГАЛТЫР (4) ■ Читлеккә өйрәнгән кош иректә башын югалтыр ○ 3876 ● 8155; 11259 (2)

ЮГАЛЫР (3) ■ Урынында бар уңадыр, урынында юк югалыр ○ 698 ● 3670; 5113

ЮГАН (6) ■ Асылы кара тирене юган белән ак булмас ○ 2348 ● 8685 (2); 8779; 8814; 8916

ЮГАРЫ (26) ■ Артыңны уйламыйча югары үрмәләмә: егылып төшсәң, башың ярылыр ○ 679 ● 701–708; 741; 1389; 1753; 3375; 3435; 3873 (2); 3976; 4484; 8597; 10556; 10567; 10588; 10590; 12041; 16139; 16492

ЮГАРЫГА (8 | 2) ■ Йөзсәң, югарыга йөз ○ 391 ● 695, :1, :2; 696; 709–712; 11311

ЮГАРЫДАН (2) ■ Түбәннән югарыга ун ел менәләр, югарыдан түбәнгә ун көн дә житә ○ 696 ● 713

ЮГЫ (7) ■ Атым бик чаман, аның да югы яман ○ 2602 ● 3124; 7638; 9212; 13643 (2); 14357

югы → бары-югы

ЮГЫН (3) ■ Югын барда чебен бар, чебен барда чирем бар ○ 485 ● 6955; 7648

югын → **барын-югын**

ЮГЫНА (5) ■ Барына – барча, югына – юкча ○ 7581 ● 7583; 7641; 11823; 11824

ЮГЫНДА (8) ■ Кояш югында ай да яктырта ○ 42 ● 3348; 3660; 7642; 7790; 8930; 9626; 14651

ЮГЫННАН (1) ■ Булмаганның югыннан билгеле ○ 6457

ЮГЫНЧА (2) ■ Барынча аш, югынча каш ○ 10066 ● 11970

ЮГЫҢ (1) ■ Яучы югың бар итәр ○ 13224

ЮГЫҢНЫ (1) ■ Бер югыңны бар итим дигәнче, бер барыңны юк итәсең ○ 7584

ЮГЫЧ (1) ■ Капчык тузса югыч була, ефәк тузса югычка да ярамый ○ 8684

ЮГЫЧКА (1) ■ Капчык тузса югыч була, ефәк тузса югычка да ярамый ○ 8684

ЮЕШ (6) ■ Кору жиргә никадәр су сипсәң дә, юеш булмас ○ 128 ● 1734; 4477; 6558; 7476; 12193

ЮЕШЛӘР (| 1) ■ Иреччәк ике эшләр, итәген юешләр ○ 6471:2

ЮК (755 | 8) ■ Кояш юк – көн юк, көн юк – тереклек юк ○ 43 (4) ● 60; 78; 79; 81; 134; 176; 197; 216; 315 (2); 322; 329; 335; 336; 341; 390; 441; 481; 522; 533 (2); 547; 559 (2); 570; 591; 593; 602; 659; 692 (2); 698; 739 (2); 741 (2); 800; 815; 855 (2); 857 (2); 956; 1002 (2); 1004; 1034; 1064; 1072; 1078; 1081 (2); 1170; 1210; 1226 (2); 1247; 1491; 1498; 1505; 1591 (2); 1594; 1619; 1626; 1680; 1733; 1776 (2); 1870; 1871; 2014 (2); 2109 (2); 2208 (2); 2256; 2264; 2446 (2); 2530; 2581 (2); 2595; 2596; 2599; 2606; 2675; 2745 (3); 2752 (2); 2796; 2893; 2911; 2942; 3003; 3028; 3052; 3123; 3124; 3134; 3162; 3252 (2); 3283; 3329 (2); 3377; 3446; 3497; 3580; 3584; 3661; 3684 (2); 3688; 3717; 3732; 3791 (2); 3792 (2); 3843; 3911; 4011; 4055; 4104; 4191; 4272; 4378; 4445; 4468; 4641; 4679; 4823; 4833; 4841; 4871 (2); 4884 (2); 4903 (2); 4971 (2); 4972 (2); 4978; 4991; .1; .2 (2); 5027; 5030; 5054; 5090; 5142; 5165; 5298; 5311 (2); 5320; 5405; 5533; 5552; 5586 (2); 5615 (2); 5666 (2); 5710 (2); 5747; 5760; 5847 (4); 5860; 5864; 5887 (2); 5901 (2); 5913; 5939; 5942; 5958 (2); 5963; 5964 (2); 5972 (2); 5975 (2); 5993 (2); 6057; 6059; 6171; 6184–6187; 6188 (2); 6251; 6252; 6257; 6260 (2); 6287; 6289; 6304 (2); 6318; 6324 (3); 6344 (2); 6376 (2); 6377; 6398 (2); 6416; 6428; 6435 (2); 6438 (2); 6439 (2); 6440 (2); 6468; 6485 (2); 6506; 6555; 6579; 6596; 6612; 6621; 6648; 6667 (2); 6700; 6716 (2); 6720 (2); .1; .2; 7006; 7025; 7093; 7133; 7182; 7203 (2); 7315; 7328 (2); 7370; 7374 (2); 7404; 7408; 7422; 7430; 7434; 7435; 7490; 7491; 7495 (2); 7500; 7520 (2); 7525 (2); 7527; 7528; 7540–7547; 7550–7552; 7572 (2); 7575; 7584–7586; 7590; 7593; 7595; 7596; 7600–7602; 7603 (2); 7604–7607; 7610; 7619–7621; 7625; 7626 (2); 7629; 7630; 7633–7636; 7647; 7649; 7713; 7718; 7726; 7732; 7773; 7784; 7799 (2); 7812; 7813; 7818; 7821 (2); 7835; 7852 (2); 7880; 7894; 7901; 7926; 7931; 7973 (2); 8046; 8064; 8094; 8109 (2); 8193; 8204; .1; .2; 8212 (2); 8215 (2); 8223 (2); 8276; 8296; 8314; 8351; 8358 (2); 8390; 8495; 8525; 8577; 8593; 8650; 8656; 8725; 8748; 8816; 8833 (2); 8864; 8932; 8935; 8940; 8954 (2); 8957; 8961 (2); 8974; 8976 (3); 8991; 9025 (2); 9043; 9101; 9143; 9144; 9156 (2); 9161:3; 9249; 9348; 9377; 9420; 9425 (2); 9426; 9476; 9508; 9517; 9518; 9556; 9571; 9601; 9618 (2); 9788 (2); 9828; 9836; 9869; 9878 (2); 9885 (2); 9890; 9900; 9904; 9946; 10005; 10049; 10074; 10075; 10149; 10183 (2); 10219; 10225; 10316; 10326; 10345 (2); 10375; 10386; 10390; 10436 (2); 10464; 10509; 10552; 10564; 10571; 10575; 10628; 10657; 10705; 10769; 10782; 10827; 10852; 10855; 10997 (2); 11002; 11056; 11075; 11091; 11137; 11182; 11218; 11269; 11325 (2); 11365; 11376 (2); 11377; 11389 (2); 11421; 11505; 11522; 11575; 11576; 11606 (2); 11607; 11625; 11659; 11668; 11724; 11748; 11767; 11769; 11774; 11900; 11901 (2); 11918 (2); 11941; 11960; 12018; 12038; 12053; 12117; 12183; 12229; 12256 (2); 12283; 12297; 12306 (2); 12342 (2); 12343 (2); 12444; 12464; 12591; 12597; 12599; 12609; 12629; 12680 (2); 12701; 12763 (2); 12782; 12795; 12808 (2); 12843; 12891; 12917 (2); 12930 (2); 12931; 12941 (2); 13044 (2); 13155; 13251 (2); 13262 (2); 13327; 13389; 13496; 13534; 13549; 13615; 13745 (2); 13746; 13787 (2); 13864 (2); 13953 (4); 13964; 13999; 14001; 14005; 14090; 14108; 14130 (2); 14135 (2); 14139 (2); 14156 (2); 14174 (2); 14176 (2); 14214; 14255; 14363; 14389 (2); 14424 (2); 14456; 14457; 14463 (2); 14494 (2); 14528 (2); 14580 (2); 14603; 14616; 14662; 14758 (2); 14763 (2); 14779 (2); 14797; 14868; 14947 (2); 14952; 14978; 15014; 15063; 15071 (2); 15092; 15132; 15151; 15168; 15185 (2); 15193 (2); 15212 (2); 15220; 15269; 15285; 15328; 15368; 15384 (2); 15394; 15406; 15408; 15427 (2); 15430 (2); 15445 (2); 15447 (2); 15454 (2); 15471; 15527; 15566 (2); 15571; 15590; 15619; 15622; 15658; 15703 (2); 15809; 15815 (2); 15844; 15848; 15850 (2); 15866; 15991; 16047 (2); 16065; 16091; 16092; 16135; 16139; 16140; 16156 (2); 16169; 16224 (2); 16229; 16306 (2); 16365; 16367 (2); 16393; 16394 (2); 16438 (2); 16439 (2); 16440 (2);

16441 (2); 16466; 16473 (2); 16475 (2); 16509; 16510 (2); 16513; 16524; 16538 (2); 16560; 16574 (2); 16605; 16675 (2); 16687; 16708; 16783; 16785; 16800; 16822; 16830; 16836; 16858; 16859 (2); 16861 (2); 16880 (2); 16911 (2); 16998 (2); 17004 (2); 17006 (4)

ЮКА (1) ■ Утсыз юка да кабармый ○ 9365

ЮКАМЫШ (1) ■ Юктан юкамыш пешеру ○ 7652

ЮКАРАК (3) ■ Ашау-эчү байларча, өстә киём юкарак ○ 7515 ● 7537; 9765

ЮКӘ (20 | 1) ■ Таштан юкә суя алмассын ○ 183 ● 241; 1672; 1766; 1778; 1942; 1966; 1967 (2); 2002; 3284; 4551; 6680; 6773; 6902; 7084; 7090; 7106; 11442, :1; 16141

ЮКӘДӘ (2) ■ Юкәдә жиде хасият ○ 1765 ● 1779

ЮКӘДӘН (1) ■ Чабата жиде юкәдән үрелә, ди ○ 9062

ЮКӘНЕ (1) ■ Юкәне нихәтле майласан да, каш булмас ○ 7085

ЮКӘНЕН (2) ■ Юкәнен чәчәге – бал, кабыгы – юкә, череге – дару, агачы – сөян ○ 1766 ● 1967

ЮКӘННЕ (1) ■ Юкәненн хәзерләмичә чабатага керешмә ○ 9069

ЮКӘСЕН (1) ■ Кешенен юкәсен өзсәң, кашын да өзәрсен ○ 7042

ЮККА (25) ■ Кылган башы юкка кымшанмый ○ 1287 ● 3447; 3491; 7557; 7559; 7574; 7575; 7590; 7608–7612; 7620; 7637; 7906; 8161; 8984 (2); 11218; 11526; 11552; 12051; 12184; 12189

ЮКЛАР (2) ■ Ницә барлар юк булган, ницә юклар бар булган ○ 7596 ● 15578

ЮКЛЫГЫ (4) ■ Кәжәнен аркасына бакча иясә сәнәк белән суккач, ул: «Һай, хәтерләрем юклығы, шушы кеше бакчасына кермәм дип әйткән идем!» – ди икән ○ 3048 ● 7274; 7785; 15527

ЮКЛЫГЫН (3) ■ Хатын белән хатын талашса, яшьлеге белән картлыгын әйтер; бай белән ярлы талашса, барлығы белән юклығын әйтер ○ 7426 ● 11839; 11953

ЮКЛЫК (14 | 1) ■ Байлык бер айлык, юклык гомерлек ○ 7242:1 ● 7246; 7564–7570; 7613–7616; 11949; 14825

ЮКЛЫККА (1) ■ Юклыкка йөгәрек тә житә алмый ○ 7617

ЮКЛЫКНЫҢ (1) ■ Барлыкның соңы белән юклыкның соңы бер ○ 7571

ЮКЛЫКТА (1) ■ Мөселманлык – туклыкта, инсаф китар юклыкта ○ 16827

ЮКМЫ (1) ■ Кесәндә малың булмаса, теләндә балың юкмы ○ 15491

ЮКМЫН (2) ■ Байның «юкмын» дигәнәне, ярлының «тукмын» дигәнәне ышанма ○ 7311 ● 7545

ЮКНЫ (13 | 2) ■ Күпне күр дә фикер ит, юкны күр дә шөкер ит ○ 600 ● 5139; 7574; 7585; 7618, :1, :2; 7619; 7620; 7650; 11225; 13799; 14788; 14941; 17089

ЮКНЫКЫ (2) ■ Намаз – эше юкныкы, ураза – ашы юкныкы ○ 16927 (2)

ЮКНЫҢ (36) ■ Жире юкның иле юк ○ 216 ● 578; 2599; 4971 (2); 4972; 5658; 6171; 6184; 6188 (2); 7294; 7309; 7404; 7408; 7576–7578; 7586; 7621–7624; 7716; 8932; 10436 (2); 10464; 11898; 12782; 13746; 14155; 14156 (2); 14456; 15504

ЮКСА (1) ■ Типсәң типкәнгә тип, юкса бүкәнгә тип ○ 5632

ЮКСЫЗ (1) ■ Сусыз жирдә балык тормас, юксыз жирдә дәүләт тормас ○ 7597

ЮКТА (16) ■ Шоңкар юкта ябалак майдан тотар ○ 4193 ● 5667; 7558; 7560; 7756; 8772; 9210; 9213; 11269; 13953 (2); 14252; 14384; 14425 (2); 14615

ЮКТАН (9) ■ Чыбыркы юктан чыбык та ярый ○ 1959 ● 4833; 7603; 7625–7627; 7651; 7652; 14886

ЮКТЫР (3) ■ Анда слан мөгезе генә юктыр ○ 4699 ● 9491; 12678

ЮКЧА (1) ■ Барына – барча, югына – юкча ○ 7581

ЮЛ (110 | 4) ■ Су сөрәнен юл таба ○ 432 ● 833; 1117; 1469; 1873; 2011; 2533; 2780; 2811; 2933; 3025; 3291; 3624:2; 3863; 4040; 4619; 4754; 4954; 5098; 5265; 5468; 5523; 5535; 5575; 5859; 6719; 6725; 6733 (2); 6757 (2); 6776; 6786; 6787; 6791; 6805; 6809; 6811; 6814; 6818; 6832; 6833 (2); 6834; 6835; 6836 (2); 6837–6840; 6864 (2); 6867 (2); 6875; 6888; 6890; 6894; 6898; 6902; 6911; 6912; 6919; 6923:3; 6924; 6927; 6928; 6929 (2); 6930–6932; 6944; 6950; 6961; 6986; 7032; 7049; 7087; 7689; 9208; 9924; 10208; 10998; 11094; 11227; 11410; 11496; 11558; 11722; 11725; 11832; 11901; 12173; 12207; 12265 (2); 12884; 13057, :1, :2; 13226; 14712; 14752; 15056; 15083; 15538; 15750; 15877; 16001; 16058; 16676; 16986

ЮЛАМАН (1) ■ Ил өстендә иләмән, юл өстендә юламан ○ 4954

ЮЛАМАНЫҢ (1) ■ Юламаның юл өстендә ○ 6932

ЮЛАУЧЫ (3) ■ Сабанчы яңгыр тели, юлаучы – коргак ○ 1437 ● 6841; 6842

ЮЛАУЧЫГА (1) ■ Юлаучыга энә дә йөк ○ 6843

ЮЛАУЧЫНЫҢ (2) ■ Юлаучының йомшы тау менгәч исенә төшәр ○ 6844 ● 6845

- ЮЛӨР** (43 | 1) ■ Алпавытка юлөр тансык ○ 5721 ● 7710; 11422; 11428; 11429; 11442:1; 11462; 11498 (2); 11542; 11588; 11601; 11623; 11684; 11693; 11703 (2); 11706; 11707; 11708 (2); 11709–11722; 11733 (2); 11744; 11747; 11768 (2); 11775 (2); 12182
- ЮЛӨРГӨ** (9) ■ Намус – акыллыга каты, юлөргө – уен ○ 11246 ● 11458; 11543; 11547; 11566; 11723–11725; 12186
- ЮЛӨРДӨ** (1) ■ Илэктө су тормый, юлөрдө сүз тормый ○ 11572
- ЮЛӨРДӨН** (4) ■ Акылны юлөрдөн өйрөн ○ 11472 ● 11588; 11726; 11727
- ЮЛӨРЛӨР** (1) ■ Юлөрлөр мәжлесендө акыллы кеше мээк күрөнөр ○ 11729
- ЮЛӨРЛЕК** (4) ■ Юлөрлек житмеш мең төрлө ○ 11728 ● 11776; 12046; 15123
- ЮЛӨРНЕ** (4) ■ Юлөр юлөрне мактый ○ 11719 ● 11730–11732
- ЮЛӨРНЕҢ** (8) ■ Сакаллы юлөрнең сакалы чүбек, мие – күбек ○ 10305 ● 11585; 11733–11738
- ЮЛӨРСЫМАК** (1) ■ Бик зур акыллы кеше юлөрсымак тоельр ○ 11545
- ЮЛБАРЫС** (5) ■ Арыслан белан юлбарыс бер-берсен ерактан күрө кире китәр, якыннан күрөс һөжүм итәр, имеш ○ 2038 ● 2039; 2046; 2335; 3766
- ЮЛБАРЫСКА** (1) ■ Эт, бергә булса, юлбарыска өрә ○ 3576
- ЮЛБАРЫСТАН** (1) ■ Арыслан юлбарыстан качмас ○ 2049
- ЮЛБАСАР** (2) ■ Кырык юлбасар бер ялангачны чишендерә алмый ○ 8802 ● 12205
- ЮЛБАШЧЫ** (1) ■ Карга, юлбашчы булса, үлөксөгә алып барыр ○ 3981
- ЮЛГА** (42 | 1) ■ Көзгө юлга киём ал, язгы юлга азык ал ○ 892 (2) ● 1295; 1706; 2488; 2652; 2947; 4297; 4580; 6747; 6748; 6758; 6794; 6811; 6846–6849; 6862; 6870; 6878; 6909; 6916; 6917; 6921; 6923:2; 6933–6938; 6974; 6999; 7035; 7465; 10348; 10935; 11660; 12332; 13611; 13763; 16768
- ЮЛДА** (31) ■ Юлда яткан еланның гомере кыска ○ 4693 ● 4782; 5613; 6036; 6244; 6268; 6749; 6764; 6838; 6840; 6841; 6845; 6850; 6865; 6907; 6926; 6939; 6940; 6949; 6960; 8192; 9214; 11417; 12099; 12122; 12355; 13395; 13462; 13691; 13908; 14311
- ЮЛДАГЫ** (5) ■ Торлактагы мал – кулдагы мал, аулактагы мал – юлдагы мал ○ 2405 ● 6851; 6869; 8911; 15334
- ЮЛДАГЫЛАР** (1) ■ Юлдагылар май имә, өйдөгеләр кан имә ○ 6852
- ЮЛДАН** (27 | 2) ■ Ак белән кара – икесе ике юлдан бара ○ 549 ● 2125; 6730, :1, :2; 6771; 6782; 6808; 6813; 6817; 6818; 6853; 6921; 6930; 6941; 6956; 6974; 7244; 7367; 7680; 7709; 9177; 10695; 11765; 11880; 12332; 12936; 16539; 16718
- ЮЛДАШ** (56 | 2) ■ Тимерчегә күмерчә юлдаш ○ 313 ● 2175; 5969; 6906 (2); 6914; 6918–6920; 6922; 6923, :1, :3; 6925; 6930; 6933; 6935; 6936; 6940; 6942; 6956; 6957; 6959; 6960; 6964 (2); 6965; 6966; 6970; 6971 (2); 6972 (2); 6973 (2); 6974 (2); 6975 (2); 6978; 7195; 7969; 11198 (2); 11295; 11739; 12211 (2); 12311 (2); 12312 (2); 12400; 12411; 12507; 13491; 16510; 16683
- ЮЛДАШЛЫКТА** (1) ■ Ат – юлда, кеше юлдашлыкта сынала ○ 6907
- ЮЛДАШЛЫНЫҢ** (1) ■ Юлдашлының юлы киң ○ 6943
- ЮЛДАШНЫ** (3) ■ Ашны сенгәч макта, юлдашны белгәч макта ○ 6908 ● 6930; 6944
- ЮЛДАШНЫҢ** (1) ■ Юлдашның күбе яхшы, күбәнән бере яхшы ○ 6945
- ЮЛДАШСЫЗ** (1) ■ Юл юлдашсыз булмый ○ 6931
- ЮЛДАШТАН** (5) ■ Ялгызлык яман юлдаштан хәерлерәктер ○ 5107 ● 6941; 6963; 6967; 6968
- ЮЛДАШЫ** (6) ■ Юлдашы күннең кулдашы күп ○ 6946 ● 6947; 6948; 12206; 13483; 16432
- ЮЛДАШЫН** (4) ■ Бер сәфәр ир картайтмас, яман юлдашын ияртмәс ○ 6910 ● 6928; 6949; 6962
- ЮЛДАШЫНА** (4) ■ Бүрә дө юлдашына касд кылмас, яхшы вә яман булса да, ялгыз ташламас ○ 2144 ● 6915; 6958; 13540
- ЮЛДАШЫННАН** (3) ■ Ир үзеннән күрер, ирлексез юлдашыннан күрер ○ 13518 ● 15100; 15932
- ЮЛДАШЫНЫН** (1) ■ Бүрә толыбы бар кеше юлдашынның туңганын белмәс ○ 6913
- ЮЛДАШЫҢ** (8) ■ Юлга чыксаң, юлдашың үзеннән яхшы булсын ○ 6937 ● 6950–6952; 6969; 6977; 12235; 14430
- ЮЛДАШЫҢА** (1) ■ Юлдашыңа бүрә булма ○ 6953
- ЮЛДАШЫҢНЫ** (1) ■ Үз башыңны дауга бирсәң дә, юлдашыңны яуга бирмә ○ 6976
- ЮЛДАШЫҢНЫҢ** (2) ■ Юлдашыңның бер күзе сукыр булса, ике күзенең йомып тор ○ 6954 ● 6955
- юлдын** → **алдын-юлдын**
- ЮЛЛАМЫЙ** (1) ■ Юлтыйның, юлламый торса, күңелә булмый ○ 12611
- ЮЛЛАП** (1) ■ Мулла, ашаса, юллап ашар ○ 17017

- ЮЛЛАР** (1) ■ Замана бозык булыр, юллар төзөк булыр ○ 813
ЮЛЛАРЫҢА (1) ■ Алдыңнан артың яхшы – юлларына ак жаймә ○ 722
ЮЛЛАТМА (1) ■ Кызны еракка юллатма – киялеге тияр ○ 13018
ЮЛЛЫ (1) ■ Кызлы кеше – назлы кеше, уллы кеше – юллы кеше ○ 14128
ЮЛЛЫЙ (2) ■ Хан урлый, халык юллый ○ 5929 ● 17032
ЮЛНЫ (11) ■ Ерак юлны барсаң – иртә барырсың, якын юлны барсаң – кичкә барырсың
 ○ 6759 (2) ● 6810; 6819; 6820; 6825; 6854; 10931; 15029; 16826; 16831
ЮЛНЫҢ (2) ■ Юлның гаебен ир ачар, итек гаебен су ачар ○ 6855 ● 6997
ЮЛСЫЗ (4) ■ Юлсыз урманга кереп булмый ○ 6856 ● 6886; 6957; 16512
ЮЛТЫЙ (1) ■ Юлтый үз үдеме белән үлми, ди ○ 12610
ЮЛТЫЙНЫҢ (1) ■ Юлтыйның, юлلامый торса, күнеле булмый ○ 12611
ЮЛЧЫ (3) ■ Юлчы аяз тели, игенче яңгыр тели ○ 6857 ● 6858; 7389
ЮЛЧЫГА (1) ■ Юлчыга сусын бирү – юсын ○ 6859
ЮЛЫ (35) ■ Иртә торганның эше үрчи, төн йокламаганның юлы үрчи ○ 830 ● 1358; 2279; 2594;
 2597–2599; 2637; 2662; 4675; 6381; 6736; 6737; 6774; 6829 (2); 6860; 6861; 6887; 6894; 6943;
 6956; 9837; 10091; 10436 (2); 10938; 10982; 11226; 12377; 1452; 15579; 15671; 16630 (2)
ЮЛЫГА (1) ■ Абруйлы егеткә әжәлле куян юлыга, ди ○ 12815
ЮЛЫГЫР (6) ■ Тамчыдан качкан явымга юлыгыр ○ 1137 ● 2903; 12938 (2); 16001 (2)
ЮЛЫГЫРСЫҢ (1) ■ Яман белән юлдаш булсаң – ярга егылырсың, яхшы белән юлдаш булсаң
 – малга юлыгырсың ○ 6964
ЮЛЫККАН (1) ■ Аюдан курыккан бүрегә юлыккан ○ 2085
ЮЛЫКСАН (1) ■ Яманга юлыксан, яласы йогар ○ 12250
ЮЛЫКТЫР (2) ■ Дусны – үзгә, дошманны ялган эзгә юлыктыр ○ 5397 ● 13192
ЮЛЫМА (1) ■ Юлыма күрә йөрешем, үзәмә күрә өлешем ○ 6903
ЮЛЫН (11) ■ Су, ага-ага, юлын табар ○ 422 ● 1406; 2466 (2); 3290; 14355 (2); 14357; 16727 (2);
 17036
ЮЛЫНА (4 | 1) ■ Һәркем юлына күрә китәр ○ 6882 ● 7873; 12290; 16837, :1
ЮЛЫНДА (4) ■ Доя юлында йөк калмас ○ 2919 ● 6858; 16642; 16693
ЮЛЫННАН (5) ■ Юлдаш тапмаган юлыннан язар ○ 6942 ● 6990; 7966; 12333; 16765
ЮЛЫҢ (6) ■ Аптырамый ашык, юлың булыр ташлык ○ 6731 ● 6738; 6829 (2); 6895; 15083
ЮЛЫҢДА (1) ■ Юлында эт ятса, әйләнәп үт ○ 3748
ЮЛЫҢНЫ (2) ■ Урманга кергәнче чыгар юлыңны кара ○ 1866 ● 10762
ЮМАГАН (1) ■ Аның битен юмаган ○ 10719
ЮМАЛАУЧЫГА (1) ■ Тел юмалаучыга да корал, дуамалчыга да корал ○ 15560
ЮМАРТ (20) ■ Юлаучы – юмарт, өзәңгә бавы уника кат ○ 6842 ● 7612; 7614; 8117 (2); 11821;
 11825 (2); 11839; 11852; 11918; 11950–11954; 11970; 12841; 13229; 16024
ЮМАРТЛАНДЫРЫР (1) ■ Музыка жебенне баһадирландырыр, саранны юмартландырыр
 ○ 16386
ЮМАРТЛЫК (5) ■ Уч жәелсә – юмартлык, уч йомылса – йодрык ○ 10963 ● 11473; 11955;
 11956; 11964
ЮМАРТЛЫККА (1) ■ Сүзгә юмарт – юмартлыкка саран ○ 16024
ЮМАРТНЫҢ (3) ■ Юклык юмартның кулын бәйли ○ 11949 ● 11957; 11958
ЮМАРТЫ (1) ■ Хатынның – сараны, ирнең юмарты яхшы ○ 13741
ЮМАС (1) ■ Аю гомергә кул юмас ○ 2076
ЮМАСАҢ (1) ■ Үзеңнеке үзеңә юмасаң да ак ○ 12075
ЮМЫЙЛАР (1) ■ Канны кан белән юмыйлар, су белән юалар ○ 10761
ЮМЫЙЧА (1) ■ Юмыйча кер китмәс ○ 8823
ЮНА (1) ■ Каләм белән язганны балта белән юна алмасың ○ 16584
ЮНАР (1) ■ Ата күргән ук юнар, ана күргән жеп жегерләр ○ 14411
ЮНА-ЮНА (| 1) ■ Тимер булса, кыска кис, агач булса, озын кис: суга-суга озаер, юна-юна
 кыскарыр ○ 1879:1
ЮНГАН (1) ■ Үтмәс балта белән юнган ○ 2006
ЮНГЫСЫ (2) ■ Мал – жанның юнгысы, бала – тәннең юнгысы ○ 14034 (2)
ЮНЕ (2) ■ Иле юкның жире юк, тормышының юне юк ○ 4972 ● 12917
ЮНЕҢ (2) ■ Юнь юнең бетерер ○ 8002 ● 8003

- ЮНМЫЙ** (1) ■ Пычак, ни хэтле үткен булса да, үз сабын үзе юнмый ○ 9949
- ЮНЫП** (1) ■ Юаш нып ала ○ 12188
- ЮНЬ** (2) ■ Юнь юнең бетерер ○ 8002 ● 13238
- ЮНЬГӘ** (4) ■ Игелексез ига килмәс, юньсез юньгә кермәс ○ 6466 ● 11720; 12118; 16491
- ЮНЬЛЕ** (6) ■ Балта остасының юньле балтасы булмас, чабата ясаучының юньле чабатасы булмас ○ 1894 (2) ● 6552; 6556; 8003; 14072
- ЮНЬСЕЗ** (18) ■ Юньсез сунарчы арба белән куян тотар ○ 2024 ● 3087; 3749; 6163; 6466; 6552–6557; 6619; 9070; 12118; 12820; 13429; 13576; 14072
- ЮНЬСЕЗГӘ** (4) ■ Юньсезгә майлап бирсәң, «юеш» дип әйтер, ди ○ 6558 ● 6957; 12193; 12194
- ЮНЬСЕЗНЕ** (4) ■ Уңган эшен бетерер, юньсезне эше бетерер ○ 6532 ● 6559; 6560; 12195
- ЮНЬСЕЗНЕҢ** (1) ■ Уңганның кулы алтын, юньсезнең кулы салкын ○ 6535
- ЮНЬЧЕЛ** (2) ■ Ил терәге – яучыл ир белән юньчел хатын ○ 4941 ● 7562
- ЮРСАҢ** (1) ■ Яманга юрасаң, яхшы чыгар ○ 12251
- ЮРГА** (15) ■ Атның солтаны юрга ○ 2790 ● 2791; 2795; 2797; 2809; 2813; 2830; 6958; 7302; 7624; 14311; 15100; 16962; 17082; 17084
- ЮРГАЛАП** (2) ■ Ишәк юргалап бәйге алмас ○ 2971 ● 6865
- ЮРГАЛАР** (1) ■ Ат юргалар, иксе дан алыр ○ 2789
- ЮРГАЛЫ** (3) ■ Юргалы белән юлдаш булма, тинтәк белән авылдаш булма ○ 6959 ● 6960; 11739
- ЮРГАЛЫГА** (1) ■ Арбалыга юлдаш булма, юргалыга юлдаш бул ○ 6906
- ЮРГАЛЫЙ** (1) ■ Аның тавыгы юргалый ○ 4348
- ЮРГАН** (4) ■ Бер борча өчен юрган ярмыйлар ○ 4763 ● 8400; 9562; 13820
- ЮРГАНСЫЗ** (1) ■ Жәен әйрәнсез булма, кышын юргансыз булма ○ 9414
- ЮРГАНЫ** (2) ■ Ярлының ястыгы жир, юрганы болыт ○ 7502 ● 13690
- ЮРГАНЫМ** (2) ■ Мамыгын бушаткач, юрганым бар дип кыялланма ○ 8417 ● 8447
- ЮРГАНЫҢ** (4) ■ Көн явым – ят та юрганың ябын ○ 1221 ● 2810; 11837; 12196
- ЮРГАНЫҢА** (1) ■ Юрганыңа карап аягыңны суз ○ 8429
- ЮРТАК** (3) ■ Жордай юртак, еландай елдам булу ○ 2346 ● 2811; 2812
- ЮРТАКТАН** (1) ■ Юртактан тир килмәс, юбалгыдан чир китмәс ○ 6561
- ЮРТСА** (1) ■ Бия каян юртса, колын да шунда ○ 2820
- ЮРТЫП** (2) ■ Юл белән йөрсәң юртып йөр, юртып йөрсәң юл ырап ○ 6836 (2)
- ЮСА** (2) ■ Кызлар, чәчен тарап битен юса, гөлләр күк була, хатыннар – кызлар күк була ○ 10282 ● 14357
- ЮСАҢ** (7) ■ Кара ташны юсаң да агармый ○ 123 ● 270; 3093; 3950; 10936; 11207; 14056
- ЮСЫК** (1) ■ Юсык кеше аякка карамас, күзгә карар ○ 11312
- ЮСЫККА** (1) ■ Ясамаган юсыкка кысылма ○ 5970
- ЮСЫН** (1) ■ Юлчыга сусын бирү – юсын ○ 6859
- ЮТӘЛ** (2) ■ Ютәл йөткерекне баса ○ 15335 ● 16997
- ЮТӘЛНЕ** (1) ■ Мәхәббәт белән ютәлне яшереп булмый ○ 12726
- ЮУ** (2) ■ Коры мунчала белән юу ○ 8655 ● 12133
- ЮХА** (1) ■ Елан, йөз яшенә кадәр яшәсә, аждаһага әверелә, мең яшыкә кадәр яшәсә, юха була, имеш ○ 16729
- ЮХАГА** (1) ■ Елан йөз ел торса – аждаһага, аждаһа йөз ел торса – юхага әйләнә, имеш ○ 16729; 1
- ЮХАДА** (1) ■ Төлкедә – койрык, юхада – тел ○ 11937
- ЮХАЛЫКНЫ** (1) ■ Юньсез юхалыкны да буддыра алмас ○ 6557
- ЮХАНЫҢ** (1) ■ Юханың теленә алданма ○ 16789
- ЮШАП** (1) ■ Торлаксыз үскән колын мизгелсез юшап, мизгелсез утлар ○ 2846
- ЮШАР** (2) ■ Аргамак атның билгесе – аз утлар да күп юшар, азамат ирнең билгесе – аз сөйләр дө күп тыңлар ○ 13439 ● 14346
- ЮШКЫНЫ** (1) ■ Ташкыны кайтса да, юшкыны калыр ○ 461
- ЮЫК** (1) ■ Ашны тәмләндергән – тоз, алысны юык иткән – кыз ○ 12943
- ЮЫЛМЫЙ** (1) ■ Яшь белән гөнаһ юылмый ○ 12616
- юына → чаба-юына**
- ЮЫНМАГАН** (1) ■ Чакырмаган кунак – юынмаган таяк ○ 10182
- ЮЫНСАҢ** (1) ■ Күп юынсаң, карын мае дип, карга күтәрәп китмәсен ○ 8844
- ЮЫНТЫК** (1) ■ Язгы юынтык кышка катык булыр ○ 990

ЮЫП (4) ■ Кунакка барсаң, казаныңны юып кит ○ 10131 ● 11162; 13309; 13910

ЮЫРТ (1) ■ Чуртның юлыннан юырт ○ 16765

ЮЫРТКАНЫН (1) ■ Этнең чапканын да, юыртканын да белмәссең ○ 3730

Я

Я (25) ■ Я тәхет, я ләхет ○ 6000 (2) ● 6562 (2); 6627 (2); 7513 (2); 7534 (2); 7974 (2); 9205 (2); 11692 (2); 12243 (2); 13346 (2); 15175 (2); 15932 (2); 16160

ЯБА (1) ■ Донъя аю белән тутыйны бер читлеккә тота да яба ○ 14718

ЯБАГА (7 | 1) ■ Тай ябага димәгез, язга чыкса – ат була, кабык моржа димәгез, төтен чыгарса була ○ 2859 ● 2859:1; 7436; 7437; 7462; 8487; 12197; 16142

ЯБАГАДАН (1) ■ Ялы бар дип ябагадан айгыр куйма ○ 2867

ЯБАГАЙГА (1) ■ Ябагайга ябага тай ○ 7437

ЯБАГАНЫ (2) ■ Ябаганы мактау белән тулпар булмас, ябалакны сыйпау белән шоңкар булмас ○ 2866 ● 12198

ЯБАГАСЫН (1) ■ Бүре, ябагасын койса да, холкын үзгәртми ○ 2167

ЯБАЛАК (14) ■ Былтыр үлгән ябалак быел башын күтәргән ○ 785 ● 4136; 4193; 4195; 4198–4201; 4207–4210; 11524; 11982

ЯБАЛАККА (2) ■ Ике лачын сугышса, ябалакка йон булыр ○ 4064 ● 4202

ЯБАЛАКНЫ (2) ■ Ябаганы мактау белән тулпар булмас, ябалакны сыйпау белән шоңкар булмас ○ 2866 ● 4197

ЯБАЛАКНЫҢ (2) ■ Былтыр үлгән ябалакның быел исен чыгарма ○ 4196 ● 4203

ЯБАЛАКТАН (3) ■ Ябалактан – йон, бүдәндән – май ○ 4204 ● 4205; 5327

ЯБАЛАР (1) ■ Бодай кибәнән арыш саламы белән ябалар ○ 1542

ЯБАЛМЫЙ (1) ■ Өйне чутай да чутый, түбәсен ябалмый ○ 8342

ЯБАР (6) ■ Актыктан кем керә, капканы шул ябар ○ 8592 ● 8629; 8850; 13690; 14073; 15668

ЯБӘЛӘ (1) ■ Эндәшмәгән кешедә ябәлә юк ○ 16135

ЯБЕШКӘГЕ (1) ■ Бетенән бигрәк ябешкәге ачы тешли ○ 4765

ЯБУ (4) ■ Сыерга ябу килешми ○ 3205 ● 7086; 8375; 11846

ЯБУЛЫ (2) ■ Ябулы атта ял торыр, ял тормага, жан торыр ○ 2699 ● 9997

ЯБУСЫЗ (1) ■ Яхшы ат ябусыз йөрмәс ○ 2720

ЯБУЧЫ (1) ■ «Ярар» белән түбә ябучы ○ 16318

ЯБУЫ (1) ■ Төнге кунак төнлек ябуы ○ 10174

ЯБУЫН (1) ■ Яман сыер ябуын жияр ○ 3237

ЯБЫГЫР (1) ■ Эшләгән савыгыр, эшләмәгән ябыгыр ○ 6209

ЯБЫК (4) ■ Нәрсәңең ишеге ябык, эче караңгы ○ 606 ● 3230; 15276; 15602

ЯБЫККАНЧЫ (1) ■ Симез ябыкканчы арык үләр ○ 10801

ЯБЫКМЫЙ (1) ■ Яхшы терлек тешәвен белгертми, тешәгәндә ябыкмый ○ 2421

ЯБЫЛА (3) ■ Ат булса – майдан табыла, ат булмаса – майдан ябыла ○ 2490 ● 6635; 10594

ЯБЫЛГАН (2) ■ Симертергә ябылган үрдәк ашаудан туймый ○ 4412 ● 8381

ЯБЫЛСА (1) ■ Яр жимерелсә жәен үләр, яла ябылса арлы үләр ○ 7440

ЯБЫН (1) ■ Көн явым – ят та юрганың ябын ○ 1221

ЯБЫНГАН (1) ■ Сарык тиресе ябынган бүре күк ○ 2218

ЯБЫНМА (1) ■ Яумаган яңгырга чикмән ябынма ○ 8944

ЯБЫНЧА (2) ■ Яңгыр үткәч, артынан ябынча белән йөгәрмиләр ○ 1166 ● 8941

ЯБЫНЧЫК (2) ■ Яумаган яңгырга ябынчык корма ○ 1155 ● 1234

ЯБЫНЫП (4) ■ Бүре тиресен ябынып бүре булып булмас ○ 2162 ● 8968; 13318; 14120

ЯБЫНЫР (1) ■ Уйнашчының юрганы утыз булыр, берсен генә үзе ябыныр, егерме тугызын кеше ябар ○ 13690

ЯБЫНЫРГА (| 1) ■ Убыр китте, ябынырга туны калды ○ 16755:1

ЯБЫП (2) ■ Кеше капкасын ачып керсәң, ябып та чыга бел ○ 8617 ● 10543

ЯБЫШ (2) ■ Заманның ялына ябыш ○ 819 ● 1394

ЯБЫША (8) ■ Кырмавык үзенә тигән һәркемгә ябыша ○ 1288 ● 3752; 3808; 3809; 4813; 9305; 12233 (2)

ЯБЫШКАН (9) ■ Суга баткан – саламга ябышкан ○ 440 ● 3386; 5607; 6740; 8731; 10740; 10850; 10860; 12807

- ЯБЫШМАС** (2) ■ Бер кискән икмәк ябышмас ○ 9174 ● 16074
ЯБЫШМЫЙ (2) ■ Кору борчак бүрәнгә ябышмый ○ 1555 ● 3031
ЯБЫШСАН (2) ■ Туфракка ябышсаң, туфрагың алтын булсын; ташка ябышсаң, ташың көмеш булсын ○ 190 (2)
ЯБЫШТЫРЫП (1) ■ Өйткән сүз – кискән икмәк: кире ябыштырып булмый ○ 16219
ЯБЫШУЧАН (1) ■ Балга чебен ябышучан була ○ 4762
ЯБЫШЫП (5) ■ Суга батучы умарта корты саламга ябышып калган ○ 4743 ● 6413; 11368; 15365; 16706
ЯБЫШЫР (4) ■ Сумалага утырганнан арты сумалага ябышыр ○ 1935 ● 12337; 14679; 15721
ЯВА (5) ■ Апрель кәргәч эт биеклеге кар ява ○ 759 ● 1217 (2); 1321; 8057
ЯВАР (8) ■ Бер болыттан боз да явар, кар да, янгыр да явар ○ 1076 (2) ● 1145; 1162; 3585; 3960; 6069; 13852
ЯВЫЗ (9) ■ Бәйдәге эт явыз була, хужасыннан кансыз була ○ 3472 ● 11160; 12199; 12200 (2); 13634; 14073; 14646; 15647
ЯВЫЗГА (1) ■ Усалга – уша, явызга – бусага ○ 12175
ЯВЫЗДАН (1) ■ Явыздан явыз кем явыз – ят явына кулавыз ○ 12200
ЯВЫЗЛАР (1) ■ Явызлар куркытып буйсындырыр, изгеләр оялтып буйсындырыр ○ 12201
ЯВЫЗЛЫГЫННАН (1) ■ Изгелегә тигән кешенә явызлыгынан саклан ○ 12120
ЯВЫЗЛЫК (1) ■ Ит изгелек, көт явызлык ○ 12132
ЯВЫЗЛЫККА (2) ■ Явызлыкка тәһарәт кирәкми ○ 12202 ● 12203
ЯВЫЗЛЫКНЫҢ (2) ■ Аракы – явызлыкның башы ○ 9813 ● 9851
ЯВЫЗЛЫКТАН (1) ■ Чаян явызлыктан чакмый, табигатә шулайга чага ○ 4691
ЯВЫЗНЫҢ (3) ■ Явызның ашкынганы ялган ○ 12204 ● 12205; 12206
ЯВЫЗЫ (1) ■ Баланың изгесе – жан сөөнече, явызы – жан сөөнече ○ 13991
ЯВЫМ (7) ■ Сәвердәге явым – савып торган савым ○ 944 ● 1088; 1151; 1221; 1408; 1801; 7814
ЯВЫМГА (1) ■ Тамчыдан качкан явымга юлыгыр ○ 1137
ЯВЫМДА (1) ■ Игенче явымда тынар, балыкчы давилда тынар ○ 1409
ЯВЫМЛЫ (2) ■ Давыллы көннең ышыгы бар, явымлы көннең йокысы бар ○ 1087 ● 1152
ЯВЫМНАН (1) ■ Явымнан качып, яшенгә эләктек ○ 1232
ЯВЫМЫ (2) ■ Давыллы болытның явымы аз ○ 1086 ● 1119
ЯВЫН (3) ■ Явын аямаган жуны жинәр, малын аямаган дауны жинәр ○ 5654 ● 7745; 10504
ЯВЫНА (1) ■ Явыздан явыз кем явыз – ят явына кулавыз ○ 12200
ЯВЫП (2) ■ Янгыр явып яр тулмас, асыл кош талга кунмас ○ 1163 ● 5976
ЯГА (1) ■ Яман энәгә ага булма, яман тунга яга булма ○ 14573
ЯГАДА (1) ■ Елан ягада торган кешегә тими ○ 4608
ЯГАДАН (1) ■ Ягадан килгән яңалыкта яхшы ○ 5096
ЯГАЛМАСА (1) ■ Янамаса – утын яман, ягалмаса – хатын яман ○ 13770
ЯГАМ (1) ■ Жинем яман булса да, ягам яхшы; үзем яман булсам да, агам яхшы ○ 14585
ЯГАР (5) ■ Ышанма дусыңа, ут ягар куышыңа ○ 5491 ● 8484; 11508; 13075; 14162
ЯГАСЫ (1) ■ Агасы барның ягасы бар ○ 14558
ЯГУЛЫ (1) ■ Асулы казан, ягулы ут ○ 10022
ЯГУЧЫГА (1) ■ Казан астын ягучыга өйрә юк ○ 9904
ЯГЫ (14) ■ Сул ягы белән торган ○ 738 ● 7678 (2); 7708; 8028; 8720; 11932; 12398; 13158 (2); 14601 (2); 14724 (2)
ЯГЫЛЫР (1) ■ Туганга туған табылыр, ятка бәла ягылыр ○ 14682
ЯГЫМЛЫ (2) ■ Бакыру ягымлы булса, ишәктән кадрлә хайван булмас иде ○ 15781 ● 16143
ЯГЫМЛЫНЫҢ (1) ■ Ягымлының шадрасы күренми, сойкемләнең сипкеле беленми ○ 10711
ЯГЫМСЫЗ (1) ■ Соң кычкырган этәчнәң тавышы ягымсыз ○ 4373
ЯГЫНА (6) ■ Жил ягына кабык сөяп кую ○ 1242 ● 1243; 1500; 8242; 10999; 11621
ЯГЫНДА (1) ■ Дөрсенәң аргы ягында булу ○ 16274
ЯГЫННАН (3) ■ Шикәрне кайсы ягынан кимерсәң дә тәмле ○ 9381 ● 11399; 13395
ЯГЫҢ (1) ■ Дүрт ягың – кыйбла ○ 732
ягың → тирә-ягың
ЯГЫҢА (4) ■ Кул артка бөгелми, үз ягыңа бөгелә ○ 10928 ● 14574 (2); 15346
ягыңа → як-ягыңа

- ЯГЫШ** (2) ■ Сука тотып кулың кабармыйча, мичкә ягып ипиңе кабармас ○ 1441 ● 2610
- ЯГЫШЛЫ** (1) ■ Нәгышле кыз – ягышлы кыз ○ 13033
- ЯЗ** (59 | 1) ■ Жакк баштан жил иссә, яз булса да кыш булыр ○ 490 ● 624; 760; 767; 769–771; 823; 844; 845; 859; 864; 871; 882; 884; 885; 903; 912; 933; 935; 973–975; 976 (2); 977–986; 995; 1061; 1062; 1258; 1335; 1424; 1509; 3935; 3974; 4018; 4069; 4211; 4235; 4243; 4342; 6862; 7234; 7438; 9186; 2; 11127; 12773; 13035; 13216; 15640; 16277
- ЯЗА** (3) ■ Комагай кылкыннан яза, кыдырма аягыннан яза ○ 9660 (2) ● 11753
- ЯЗАР** (8 | 1) ■ Усал эт теленнән язар, хәйләкәр төлке койрыгын өздерер ○ 3534 ● 4241:1; 6796; 6921; 6942; 7869; 11880; 15926; 16718
- ЯЗА-ЯЗА** (1) ■ Яза-яза сандыгын тутырган, укый белмичә авызын ачып утырган ○ 16707
- ЯЗГА** (6 | 2) ■ Язга чыккач чегән тунын сата ○ 991 ● 1063; 1096; 2859, :1; 3644:2; 8487; 15059
- ЯЗГАН** (19) ■ Язган булса язга килер, язмаган булса көзгә килер ○ 1063 ● 1359; 2094; 2420; 2445; 7228; 7735 (2); 12936; 14801; 14895; 15107 (2); 16170; 16472 (2); 16590; 16678
- ЯЗГАННЫ** (3) ■ Язганны күрерсең, чөчкәнне урырсың ○ 14963 ● 14981; 16584
- ЯЗГАНЧЫ** (1) ■ Такмак ойрәпне кенә шигърь язганчы, барабан кагып ипи тапканың артык ○ 16409
- ЯЗГЫ** (20 | 1) ■ Көзгә катык – көмеш кашык, язгы катык – ярты азык ○ 886 ● 887; 888; 891; 892; 987–990; 1115; 1424:1; 2767; 4210; 12708; 13046; 13425; 13430; 14221; 15364; 15365; 16061
- ЯЗДА** (1 | 1) ■ Яман сыер язда бозаулар ○ 3238:1 ● 4107
- ЯЗДАН** (1) ■ Кырмыскадан гыйбрәт ал – яздан кышны каршыла ○ 4796
- ЯЗДЫРА** (1) ■ Байлык, бушлык, ялгызлык кешене азыдра, юлдан азыдра, тормышын туздыра ○ 7244
- ЯЗДЫРМАС** (1) ■ Будлыксыз ир бил азыдрмас ○ 13456
- ЯЗДЫРЫР** (4) ■ Яз берәүне азыдырыр, берәүне малдан азыдырыр ○ 975 ● 10695; 12418; 13151
- ЯЗМА** (2) ■ Исемеңне ташка язма, ил йөрәгенә яз ○ 11127 ● 16652
- ЯЗМАГАН** (2) ■ Язган булса язга килер, язмаган булса көзгә килер ○ 1063 ● 9389
- ЯЗМАГАННЫ** (4) ■ Ташка язмаганны сөйләмә ○ 178 ● 1775; 15305; 16311
- ЯЗМАК** (1) ■ Гыйлем – ау, язмак – бау ○ 16557
- ЯЗМАС** (1) ■ Ташка язмас сүз сөйләмә ○ 16069
- ЯЗМЫШ** (6 | 1) ■ Бер башка ике язмыш юк ○ 14797 ● 14802; 14932; 14964, :1; 14967; 14997
- ЯЗМЫШЫ** (3) ■ Ил язмышы ир өстендә, ир язмышы күкрәк көчөндә ○ 4947 (2) ● 12998
- ЯЗМЫШЫҢНЫ** (1) ■ Маңгайга язылган язмышыңны тир белән сыпырып төшереп булмый ○ 14930
- ЯЗНЫ** (2) ■ Кышны кыпсынмаган язны язсынмас ○ 876 ● 3966
- ЯЗНЫҢ** (2) ■ Язның байлыгы – кояш, көзгәң байлыгы – уңыш ○ 992 ● 993
- ЯЗСАҢ** (1) ■ Учыңны язсаң бер бармагыңны бөкмә калдырма ○ 10964
- ЯЗСЫЗ** (1) ■ Хатынсыз йорт – язсыз ел кебек ○ 13743
- ЯЗСЫНМАС** (1) ■ Кышны кыпсынмаган язны язсынмас ○ 876
- ЯЗУЛЫ** (1) ■ Ризыклы – ашка, язуды – яшыкә ○ 9320
- ЯЗУЫ** (1) ■ Саран кешенең кулында акчаның язуды да шомарыр ○ 11910
- ЯЗЫ** (1) ■ Язы булгач, сазы да булыр ○ 994
- ЯЗЫГЫ** (6) ■ Каршыда бай булса, язгыгы ярлыга ○ 7362 ● 10075; 10316; 10390; 12618; 12655
- ЯЗЫГЫН** (1) ■ Ат, әйләнәп, кызыгын табар; ир, әйләнәп, язгыгын табар ○ 13450
- ЯЗЫГЫҢ** (1) ■ Үз язгыгың – үз башыңа ○ 12627
- ЯЗЫК** (5) ■ Ашасаң азык түгел, ташласаң азык түгел ○ 9435 ● 12541; 12612; 12639; 12660
- ЯЗЫККА** (4) ■ Яманга ияргән азыкка, яхшыга ияргән азыкка ○ 12247 ● 12466; 12654; 15700
- ЯЗЫКЛЫ** (6) ■ Алган бер азыклы, алдырган мең азыклы ○ 12415 (2) ● 12568 (2); 16901 (2)
- ЯЗЫКСЫЗ** (2) ■ Ут төтенсез булмый, егет азыксыз булмый ○ 12908 ● 13047
- ЯЗЫЛ** (1) ■ Яз – языл, кыш – кысыл ○ 982
- ЯЗЫЛГАН** (3) ■ Суга сәнәк белән язылган ○ 525 ● 644; 14930
- ЯЗЫЛГАНЧЫ** (1 | 1) ■ Муен язылганчы – әссаламегаләйкөм, ата каз! ○ 14731:2
- ЯЗЫЛМАГАН** (2) ■ Әжәлендә нәрәсәдән табакагың маңгага язылмаган ○ 15400 ● 16615
- ЯЗЫЛЫРСЫН** (1) ■ Кыз булсаң – кысыл, хатын булгач азылырсың ○ 13093
- ЯЗЫН** (2) ■ Көзен купынасы бер тиен, азын золотнигы золотой ○ 894 ● 1470
- ЯЗЫП** (3) ■ Су азып май төшмәс ○ 438 ● 16371; 16655
- ЯК** (4) ■ Ак – күңелгә як ○ 552 ● 2612; 6982; 12650
- ЯКАГА** (2) ■ Тигәнәк булып аякка кадалганчы, гөл булып якага кадал ○ 1308 ● 12233

- ЯКАДАГЫ** (1) ■ Яхшы кыз – якадагы кондыз, яхшы егет – хавадагы йолдыз ○ 13106
ЯКАДАН (2) ■ Дошман якадан тотса, эт итәктән тота ○ 3478 ● 5668
ЯКАЛАР (1) ■ Үз агасын агаламаган – кеше агасын аякалар ○ 14576
ЯКАЛЫ (1) ■ Якалы тун ямарга яхшы ○ 8942
ЯКАМ (1) ■ Жиңем яман булса да, якам яхшы ○ 8995
ЯКАҢА (1) ■ Авыздан чыккан артык сүз үз яқаңа ябышыр ○ 15721
ЯКАҢНАН (1) ■ Кауланга кошың төшмәсен, наданга эшең төшмәсен: кошың табылмый калыр, надан яқаңнан алыр ○ 16593
ЯКАСЫ (7) ■ Комы юк су булмас, биге юк ил булмас, якасы юк тун булмас, законы юк йорт булмас ○ 5847 ● 5964; 8918; 12298; 12382; 13889; 14380
ЯКАСЫЗ (2) ■ Ил агасыз булмас, тун якасыз булмас ○ 4915 ● 8890
ЯКАСЫН (1) ■ Кем дә белә ятасын ябынып чикмән акасын ○ 8968
ЯКИ (2) ■ Ярлы тавык ашаса – яки тавык хәстә булган, яки үзе хәстә булган булыр ○ 7472 (2)
ЯККА (15) ■ Жил кай яка иссә, камыш шул яка борылыр ○ 1182 (2) ● 1239; 1240 (2); 1650 (2); 2431; 3537 (2); 8368; 8575; 8590; 16199; 17060
ЯККАН (8) ■ Малның жаен баккан белер, утынның жаен яккан белер ○ 2391 ● 4840; 8549; 8565; 8953; 10687; 13274; 14162
ЯККАННАРМЫНИ (1) ■ Артына ут якканнармыни ○ 8553
ЯККАННЫКЫ (1) ■ Мал – бакканныкы, ут – якканныкы ○ 2380
ЯКЛАНСА (2) ■ Бала якланса бер төрле, картлар якланса бик көлке ○ 15017 (2)
ЯКЛАР (2) ■ Байгыш байгышны яklar ○ 3903 ● 5911
ЯКЛЫ (4) ■ Коймак кунак яклы, каbartма хажәен яклы ○ 9283 (2) ● 10026; 14724
ЯКЛЫЙ (4) ■ Төлкене койрыгы яклий, дусны дус яклий ○ 5485 (2) ● 12001; 16817
ЯКМА (3) ■ Беткә ачу итеп тунны утка якма ○ 8893 ● 9020; 13157
ЯКМАС (1) ■ Эчмәс жирдә су бар, якмас жирдә ут бар ○ 484
ЯКМЫЙ (1) ■ Мичкә якмый төтен чыкмый ○ 8478
ЯКМЫЙЛАР (3) ■ Беткә ачу итеп тунны утка якмыйлар ○ 4766 ● 8307; 8815
ЯКМЫЙЧА (1) ■ Ут якмыйча юача пешермә ○ 9364
ЯКНЫ (1) ■ Ахмак яучы ике якны бозар ○ 13130
ЯКСАМ (1) ■ Яксам мунчам, чыксам бақчам ○ 8665
ЯКСаҢ (1) ■ Мичкә яксаң, мич була, таң ата да кич була ○ 8479
ЯКСЫН (3) ■ Малны тапкан баксын, утынны чапкан яксын ○ 2390 ● 7398; 14067
ЯКТА (6) ■ Биредә Алабай, аргы якта ялагай ○ 3774 ● 4363; 11872 (2); 12530 (2)
ЯКТАН (9) ■ Жил кайсы яктан иссә, болыт шул яктан килер ○ 1184 (2) ● 1241 (2); 9449 (2); 10459; 12797 (2)
ЯКТЫ (20) ■ Ай якты да, жылытмый ○ 13 ● 15; 848; 1007; 4202; 5894; 7484; 7499; 7539; 8359; 8426; 9461; 10118; 13610; 13764; 14074; 14202; 16064; 16485; 17006
ЯКТЫГА (1) ■ Кара эшне караңгыда эшләсәң дә яктыга чыга ○ 12504
ЯКТЫДА (2) ■ Караңгыда ялтыраганчы, яктыда калтыра ○ 851 ● 12392
ЯКТЫЛЫГЫ (2) ■ Жыен йолдыз жыелса да яктылыгы айдай юк ○ 78 ● 3609
ЯКТЫЛЫК (2) ■ Караңгылык яктылык белән бетә ○ 853 ● 14242
ЯКТЫРАК (3) ■ Кич караңгы булган саен, йолдыз яктырак була ○ 31 ● 953; 16564
ЯКТЫРМА (1) ■ Ачка казан астырма, туңганга ут яктырма ○ 9559
ЯКТЫРТА (3) ■ Кояш югында ай да яктырта ○ 42 ● 9255; 12244
ЯКТЫРТКАНДА (1) ■ Ай яктыртканда, йолдыз күренми ○ 14
ЯКТЫРТМЫЙ (1) ■ Бер өйнең лампасы икенчегә яктыртмый ○ 8404
ЯКТЫРЫР (1) ■ Март ишектән бактырыр, сәнәк-көрәк яктырыр ○ 918
ЯКТЫСЫ (1) ■ Ай яктысы, ни хәтле генә якты булса да, кошшыкына житә алмый ○ 15
ЯКТЫСЫНА (2) ■ Бер чыраның яктысына кырык кеше утыра ○ 8403 ● 8430
ЯКТЫСЫНДА (1) ■ Житен киндер ай яктысында агара, имеш ○ 8728
ЯКУТ (3) ■ Элпә йөз кат ялтыраса да, якут нуры артык булыр ○ 318 ● 797 (2)
ЯКЫН (45 | 2) ■ Ерактагы кояш жылы була, якын килсәң пешерә ○ 27:2 ● 117; 352; 446; 608; 673; 685:2; 2372; 3747; 5057; 5063; 5201; 5495; 6759; 6877; 7174; 8105; 8678; 8945; 8981 (2); 9912; 10431; 10765; 10958; 11236 (2); 11485; 11750; 12134 (2); 12164; 12186; 12316; 12381; 12665 (2); 13647 (2); 14096; 14472; 14477; 14597; 14640; 14684; 14690; 16604

- ЯКЫНГА** (2) ■ Ерактагы кояш жылы була, якынга килгәч чак була ○ 27 ● 14685
- ЯКЫНДА** (2 | 1) ■ Еракта – чап, якында – чак ○ 685:1 ● 733; 16144
- ЯКЫНДАГЫ** (4) ■ Ерактагы ауны күргәнче, якындагы ауны күр ○ 5566 ● 14672; 14965; 16579
- ЯКЫНДАГЫДАН** (| 1) ■ Ерактагы кояш якындагыдан кызурак ○ 27:3
- ЯКЫНДАГЫН** (1) ■ Якындагын ерактан барып сора ○ 714
- ЯКЫНДЫР** (2) ■ Ерактыр да – якындыр, якындыр да – якындыр ○ 690 (2)
- ЯКЫННАН** (10) ■ Алыска салырсың – якыннан алырсың ○ 674 ● 675; 684; 686; 687; 689; 2038; 2448; 3775; 13217
- ЯКЫННЫ** (3) ■ Ерак белән якынны йөргән белә ○ 683 ● 6755; 9116
- ЯКЫНЫ** (1) ■ Хатыны юкның якыны юк ○ 13746
- ЯКЫНЫН** (2) ■ Яман әдәмгә мал төшсә, якынын танымас ○ 7439 ● 12237
- ЯК-ЯГЫҢА** (| 1) ■ Жирдән тапсаң да санап ал, як-ягыңа карап ал ○ 7709:1
- ЯЛА** (35 | 1) ■ Көн – эш өчен, төн – ял өчен ○ 902 ● 1032; 1899; :2; 1970; 2575; 2675; 2699 (2); 2701; 2706; 2781; 2794; 3145; 3206; 5104; 5966; 6589; 6591–6593; 6629; 7086 (2); 7385; 7389; 8821; 10250; 10973; 12780; 12823; 12824; 13203; 13968 (2); 16430
- ЯЛА** (8) ■ Ялгызга яла күп булыр ○ 5105 ● 7440; 12297; 14689; 15604; 15768; 16146; 16147
- ЯЛАГАЙ** (4) ■ Биредә Алабай, аргы якта ялагай ○ 3774 ● 5496; 11794; 11959
- ЯЛАГАЙНЫ** (1) ■ Ялагайны яллыйсы юк ○ 11960
- ЯЛАГАЙНЫҢ** (1) ■ Ялагайның күзе – көзге, теле – телгәч ○ 11961
- ЯЛАГАН** (2 | 1) ■ Таба ялаган мәче шикелле карана ○ 3394 ● 9397; :1
- ЯЛАГАНДА** (1) ■ Сыерлар тоз ялаганда, бозаулар боз ялай ○ 3210
- ЯЛАДАН** (1) ■ Аяк астыннан чыккан еланнан саклан, аяк астыннан чыккан яладан саклан ○ 15775
- ЯЛАМА** (1) ■ Үзеңнән ачның табагын ялама ○ 9748
- ЯЛАМАГАН** (1) ■ Анасы яламаган ○ 14249
- ЯЛАМАС** (3) ■ Катгык сөртсәң, эт яламас ○ 3778 ● 6459; 10724
- ЯЛАМЫЙ** (3) ■ Буш кулны эт тә яламый ○ 3471 ● 3558; 10918
- ЯЛАН** (2) ■ Ялан жирнең бүресе күп ○ 2207 ● 16682
- ЯЛАНАЯК** (2) ■ Эт башмак ташый, үзе яланаек ○ 3563 ● 13494
- ЯЛАНАЯКЛЫ** (1) ■ Жан күк дустиңнан яланаеклы бала биздерер ○ 14094
- ЯЛАНБАШНЫҢ** (1) ■ Яланбашның ызыгы юк ○ 10316
- ЯЛАНГА** (1) ■ Ике ерткыч бер яланга сыяр, ике патша доньяга сыймас ○ 5801
- ЯЛАНГАНДА** (1) ■ Ят – яланганда, туган – үлгәндә ○ 14691
- ЯЛАНГАЧ** (12) ■ Икмәге юк ач, ялкау кеше ялангач ○ 6468 ● 7531; 8716; 8824; 8825; 8904; 9071; 9133; 9537; 9550; 9551; 13184
- ялангач** → **ач-ялангач**
- ЯЛАНГАЧКА** (3) ■ Ялангачка яз яхшы, киемлегә көз яхшы ○ 995 ● 8826; 8827
- ЯЛАНГАЧНЫ** (1) ■ Кырык юлбасар бер ялангачны чишендерә алмый ○ 8802
- ЯЛАНГАЧНЫҢ** (2) ■ Ялангачның төшенә бер кисәк киндер керә ○ 8828 ● 9579
- ЯЛАНГАЧТАН** (1) ■ Ачтан тәгам пешертмә, ялангачтан киём кистермә ○ 9583
- ЯЛАНГАЧТЫР** (1) ■ Ачтыр – бүредер, ялангачтыр – шүредер ○ 9584
- ЯЛАНДА** (1) ■ Өйдә үскән бозау яланда үгез булмас ○ 3268
- ЯЛАНДАГЫ** (1) ■ Яландыгы жилне кем тоткан ○ 1153
- ЯЛАННЫ** (1) ■ Бер чәчкә яланни матурламый ○ 1259
- ЯЛАНЫП** (1) ■ Берәү ашап туя, берәү яланып кала ○ 9633
- ЯЛАН-ЯЛАН** (1) ■ Ялан-ялан ни талан ○ 14998
- ЯЛАП** (3) ■ Житен чәчсәң, эт ялап алырлык булсын ○ 1575 ● 3254; 9613
- ЯЛАР** (4 | 1) ■ Бозауны кем сыйпаса, шунның кулын ялар ○ 3259 ● 3701; 3733; 9162:1; 9333
- ЯЛАРГА** (1) ■ Тегермән ташы яларга өйрәнгән эт шул гадәттен ташый алмас ○ 3526
- ЯЛАРМЫН** (1) ■ Аямда булса ялармын, апамда булса кабармын ○ 14562
- ЯЛАРСЫҢ** (1) ■ Ананда булса – сорарсың, учында булса – яларсың ○ 14233
- ЯЛАСА** (1) ■ Ашмацы бармак яласа да туяр ○ 9621
- ЯЛАСАН** (2) ■ Яласаң туярсың, ямасаң киярсең ○ 8872 ● 14689
- ЯЛАСЫ** (1) ■ Яманга юлыксаң, яласы йогар ○ 12250
- ЯЛАУ** (3) ■ Муенга элмәк – тияккә ялау ○ 10294 ● 10995; 16188
- ЯЛАУЧЫ** (2) ■ Кулыннан сыгылганны ялаучы ○ 11036 ● 11052

- ЯЛАЧЫ** (1) ■ Ялганчының бер исеме ялачы ○ 16167
ЯЛАЧЫНЫҢ (1) ■ Еланьның агуы тешендә, ялачының – телендә ○ 15857
ЯЛАША (1) ■ Эт күк талаша, мәче күк ялаша ○ 3794
ЯЛАШАЛАР (1) ■ Дуслар талашсалар да ялашалар ○ 5381
ЯЛАШЫР (2) ■ Эт талашыр, авызын-борынын ялашыр ○ 3632 ● 5134
ЯЛВАРГАНЫҢА (1) ■ Ю ялварганына карамас ○ 5669
ЯЛГА (3) ■ Биктимер байга кергән, бае ялга кергән ○ 5987 ● 6580; 7721
ЯЛГАМА (1) ■ Итәк кисеп жиң ялгاما ○ 8900
ЯЛГАМЫЙЛАР (1) ■ Арканны жепкә ялгамыйлар ○ 7001
ЯЛГАН (41) ■ Дусны – үзгә, дошманны ялган эзгә юлыктыр ○ 5397 ● 5497; 7846; 12204; 12777; 15756; 15772; 15801; 15802; 15853; 15855; 15856; 15859; 15953; 15954; 16080; 16085; 16093; 16097; 16123; 16124; 16145; 16147–16159; 16174; 16181; 16199; 16292; 16394; 16722
ЯЛГАНГА (2) ■ Ялганга ялкау инана, я булмаса аңкау инана ○ 16160 ● 16316
ЯЛГАНЛАГАН (1) ■ Туры эйткән котылыр, ялганлаган тотылыр ○ 16095
ЯЛГАНЛАСАН (| 1) ■ Бер тапкыр ялганласан, икенче дәрәс сүзәң дә ышанмаслар ○ 16173:1
ЯЛГАНЛЫЙ (1) ■ Ялганчы төшендә дә ялганлай ○ 16163
ЯЛГАННАН (2) ■ Ачы дәрәс татлы ялганнан яхшырак ○ 15767 ● 16106
ЯЛГАННЫ (3) ■ Бер ялганны капларга тагын мең ялган табарга кирәк ○ 15802 ● 15874; 16278
ЯЛГАННЫҢ (1) ■ Ялганның теле оста, аягы кыска ○ 16161
ЯЛГАНСЫЗ (1) ■ Яучы белән аучы ялгансыз булмас ○ 13221
ЯЛГАНЧЫ (13) ■ Юк ялганчы итә ○ 7607 ● 10388; 12027; 12514; 12562; 15301; 15953; 15954; 16162–16166
ЯЛГАНЧЫДАН (1) ■ Туры кешегә дус бул, ялганчыдан сак бул ○ 16078
ЯЛГАНЧЫЛЫК (1) ■ Иң зур кабахәтлек – ялганчылык ○ 15870
ЯЛГАНЧЫЛЫКТАН (1) ■ Телсезлек ялганчылыктан хәерлерәк ○ 15621
ЯЛГАНЧЫНЫ (1) ■ Ялганчы ялганчыны ышандыра алмый ○ 16165
ЯЛГАНЧЫНЫҢ (8) ■ Ялганчының бер исеме ялачы ○ 16167 ● 16168–16173; 16879
ЯЛГАНЫ (1) ■ Байның ялганы да дәрәс ○ 7312
ЯЛГАНЫННАН (1) ■ Дус алдавы дошман ялганьннан яманрак ○ 5349
ЯЛГАНЫҢНЫ (2) ■ Якынга ялганьңны эйтмә, читкә чыныңны эйтмә ○ 14685 ● 15803
ЯЛГАНЫП (1) ■ Кондызга койрык ялганьп тора ○ 2329
ЯЛГАП (3) ■ Таякка таяк ялгап бирүче ○ 1991 ● 10300; 14716
ЯЛГАРЛЫК (1) ■ Сүзәң булсын аңларлык, өзәлсә дә ялгарлык ○ 16031
ЯЛГАУ (2) ■ Кырык корама, йөз ялгау ○ 8884 ● 8965
ЯЛГЫЗ (62) ■ Акбузат йолдыз, Күкбузат йолдыз, Тимерказык бер ялгыз ○ 24 ● 203; 219; 1709 (2); 1710–1713; 1767; 1965; 1968 (2); 2144; 2700; 2836; 3120; 3267; 3750; 3900; 4004; 4254; 4338; 4609; 5008; 5032; 5097–5104; 5312; 5655; 5656; 5965; 6104; 7187; 7498; 7936; 8635; 10106; 10317; 11092; 11740; 11841; 12221; 12893 (2); 13048 (2); 13218 (2); 13477; 13765; 14021; 14075; 14076; 14504; 14816
ЯЛГЫЗГА (2) ■ Ялгызга яла күп булыр ○ 5105 ● 6961
ЯЛГЫЗЛЫК (7) ■ Ялгызлык таштан да каты ○ 5106 ● 5107; 5108; 5500; 6963; 7244; 16790
ЯЛГЫЗЛЫКНЫ (1) ■ Ялгызлыкны яуга бирсен ○ 5109
ЯЛГЫЗНЫҢ (10) ■ Агачның башын киссәң, төбә калыр; икенәң берсе үлсә, берсе калыр; ялгызның үзе үлсә, кеме калыр? Менгән аты, кигән туны ятка калыр ○ 4859 ● 4985; 5000; 5110–5113; 6259; 6881; 9998
ЯЛГЫЗСЫҢ (1) ■ Атадан алтау тусаң да, үз улың булмаса ялгызсың ○ 14107
ЯЛГЫЗЫМА (1) ■ Йөз кешегә – йөз ат, ялгызыма – бер ат ○ 2756
ЯЛГЫЙ (3) ■ Мең башны кискән бер башны ялгий белмәс ○ 5856 ● 15799; 16705
ЯЛГЫШ (3) ■ Бер минутлык ялгыш мөнгелек кайгы китерә ала ○ 12465 ● 16174; 16209
ЯЛГЫША (1) ■ Ялгыша белден – төзәтә дә бел ○ 12613
ЯЛГЫША-ЯЛГЫША (1) ■ Әдәм ялгыша-ялгыша галим булыр ○ 16685
ЯЛГЫШКАННЫ (2) ■ Адашканны артындагы белер, ялгышканны анындагы белер ○ 660 ● 6722
ЯЛГЫШМЫЙ (3) ■ Үзенекен ялгышмый, кешенекен аңышмый ○ 12093 ● 12518; 15846
ЯЛКАВЫ (2) ■ Кяфернең ялкавы – монах, мөселманның ялкавы суфи булыр ○ 16823 (2)

- ЯЛКАУ** (50) ■ Көтүчө ялкау булса, көтүнө тәкә көтөр ○ 2378 ● 2701; 3382; 6448; 6465; 6468; 6494; 6502; 6505; 6511; 6527; 6542; 6546; 6550; 6551; 6563; 6564; 6565 (2); 6566–6586; 6628; 11650; 12913; 13702; 13703; 14163; 14648 (2); 15057; 16160
- ЯЛКАУГА** (13) ■ Сабанчыга жир – ана, ялкауга – үги ана ○ 1438 ● 6485; 6587–6596; 6629
- ЯЛКАУДАН** (4) ■ Тырыштан тир кипми, ялкаудан чир китми ○ 6524 ● 6525; 6534; 6608
- ЯЛКАУЛАНМА** (1) ■ Алдына эш килгәндә ялкауланма ○ 6446
- ЯЛКАУЛЫГЫ** (1) ■ Уңганлыгы ялкаулыгы белән генә беленми ○ 6625
- ЯЛКАУЛЫК** (12) ■ Эш кешене төзәтә, ялкаулык боза ○ 6169 ● 6444; 6517; 6518; 6520; 6597–6599; 6610; 6612; 7423; 16604
- ЯЛКАУЛЫККА** (1) ■ Һәр авыруга дөва бар, ялкаулыкка дөва юк ○ 6621
- ЯЛКАУНЫ** (1) ■ Олы ялкау бөлөкөй ялкауны эшкә кушар ○ 6494
- ЯЛКАУНЫҢ** (11) ■ Тырышның тире чыкканчы ялкауның жаны чыгар ○ 6523 ● 6600–6607; 6654; 11734
- ЯЛКЫН** (4) ■ Атын качкын булсын, йөрөгән ялкын булсын ○ 11071 ● 12146; 12694; 12695
- ЯЛКЫНГА** (1) ■ Уттан – ялкынга ○ 8532
- ЯЛКЫНДЫР** (1) ■ Ерактыр да – якындыр, якындыр да – ялкындыр ○ 690
- ЯЛКЫНСЫЗ** (1) ■ Ялгыз калган – ялкынсыз янган ○ 5099
- ЯЛКЫНЫ** (1) ■ Төгөнө күп, ялкыны аз ○ 8574
- ялкыны** → **уты-ялкыны**
- ЯЛЛЫЙСЫ** (1) ■ Ялагайны яллийсы юк ○ 11960
- ЯЛМАВЫЗ** (1) ■ Ялмавыз жиде чакрымнан теле белән ялмап йотар ○ 16791
- ЯЛМАКАЙ** (1) ■ Явыз ялмакай була ○ 12199
- ЯЛМАП** (1) ■ Ялмавыз жиде чакрымнан теле белән ялмап йотар ○ 16791
- ЯЛСЫЗ** (1) ■ Егет ярсыз – ат ялсыз ○ 12868
- ЯЛТ** (1) ■ Эшлэгән тимер ялт итәр, эшләмәгән тут басар ○ 323
- ЯЛТЫРАГАН** (2) ■ Һәрбер кара нәрсе шакшы булмас, һәрбер ялтыраган ахшы булмас ○ 639 ● 7816
- ЯЛТЫРАГАНЧЫ** (1) ■ Караңгыда ялтыраганч, яктыда калтыра ○ 851
- ЯЛТЫРАМЫЙ** (1) ■ Ышкылымыйча асылташ та ялтырамый ○ 317
- ЯЛТЫРАР** (3) ■ Эшлэгән жиз ялтырар, эшләмәгән – черер ○ 324 ● 8819; 8820
- ЯЛТЫРАСА** (1) ■ Элпә йөз кат ялтыраса да, якут нуры артык булыр ○ 318
- ЯЛТЫРАТУ** (1) ■ Жизне ялтырату белән алтын булмас ○ 326
- ЯЛТЫРАУ** (1) ■ Иске бер тиен кебек ялтырау ○ 7833
- ЯЛТЫРЫЙ** (8) ■ Алтын саз төбөндә дө ялтырый ○ 258 ● 720; 4649; 7755–7757; 10854; 15054
- ЯЛЧЫ** (9) ■ Балык башы – байлар ашы, койрыгы-ялы – ялчы ашы ○ 4448 ● 5737; 5814; 5953; 5966; 5967; 13188; 13357; 16776
- ЯЛЧЫДАН** (1) ■ Ияләштерү илчедән, ялыктыру ялчыдан ○ 5001
- ЯЛЧЫЛАРНЫҢ** (1) ■ Яңгыр явып жил иссә, ялчыларның насыйбы ○ 5976
- ЯЛЧЫМАС** (4) ■ Бүзчә билбауга ялчымас ○ 8676 ● 14150 (2); 16166
- ЯЛЧЫМЫН** (1) ■ Ир малына илчәмен, ул малына ялчымын ○ 13585
- ЯЛЧЫНЫҢ** (2) ■ Байның эше, ялчының тамагы ○ 5741 ● 5844
- ЯЛЧЫСЫ** (1) ■ Байның улы сыңар күзлә булса, ялчысы тома күзсез ○ 5739
- ЯЛЫ** (2) ■ Ялы бар дип ябагадан айгыр куйма ○ 2867 ● 13442
- ялы** → **койрыгы-ялы**
- ЯЛЫЙ** (6) ■ Атлар су эчкәндә тайлар боз ялый ○ 2555 ● 3208; 3210; 3745; 9162 (2)
- ЯЛЫЙЛАР** (1) ■ Бал сөрткәч пычакны да ялайлар ○ 9160
- ЯЛЫЙ-ЯЛЫЙ** (1) ■ Аю артына чуан чыккан, ялай-ялай жаны чыккан ○ 2070
- ЯЛЫКТЫРУ** (1) ■ Ияләштерү илчедән, ялыктыру ялчыдан ○ 5001
- ЯЛЫН** (3) ■ Ат чаманына менгәнче ике табаныңа ялын ○ 2525 ● 2806; 7218
- ЯЛЫНА** (2) ■ Заманның ялына ябыш ○ 819 ● 2702
- ЯЛЫНАЛАР** (1) ■ Күперне чыкканчы шайтанга да ялыналар ○ 16735
- ЯЛЫНАМ** (2) ■ Байга ялынам дип, ярлының йөз сумлык хакы чыккан ○ 7217 ● 7493
- ЯЛЫНГАНЧЫ** (3) ■ Байга ялынганчы ике кулыңа ялын ○ 7218 ● 12252; 14692
- ЯЛЫНМА** (1) ■ Ярлыга ялынма, байга сыезма ○ 7483
- ЯЛЫНСАҢ** (1) ■ Уенчыга ялынсаң, өч көнгәчә назланыр ○ 16414
- ЯЛЫНУ** (1) ■ Ялыну – гашыйклар эше, назлану – кызлар сыйфаты ○ 12774

ЯЛЫНЫП (1) ■ Күк ялынып та бирми, жир соратып та тормый ○ 53

ЯЛЫНЫР (1) ■ Яман эт койрыгын кискэнгә ялыныр ○ 3753

ЯЛЫНЫЧ (1) ■ Ярлы коне – ялыныч ○ 7470

ЯМАВЫ (5) ■ Кызарып тәнем күрүнгәнче аларып ямавы күрүнсән ○ 8869 ● 8873; 13567; 14201; 16438

ЯМАГАН (2) ■ Ярлы ямаган да куанган, бай ясанган да бизәнгән ○ 7477 ● 8865

ЯМАН (315 | 2) ■ Яман елга ташыса кичү бирмәс ○ 486 ● 977; 979; 998; 1101; 1160; 1262; 1714; 2144; 2597; 2598; 2600; 2602; 2703–2708; 2722; 2725; 2766; 2857; 3187; 3236; 3237; 3238; :1; 3239; 3434; 3581; 3751–3755; 4824; 5081; 5107; 5210; 5219; 5222; 5250; 5292; 5309; 5464; 5498–5500; 5502; 5503 (2); 5511; 5572 (2); 5574 (2); 5594; 5618; 5657; 5680; 5720; 5839; 5968; 5969 (2); 5974; 6737; 6910; 6919; 6922; 6952; 6962 (2); 6963–6969; 6971–6975; 6997 (2); 7087; 7439; 7457; 7487; 8086; 8099 (2); 8121 (2); 8123 (2); 8790; 8829; 8995; 9045 (2); 9108; 9284; 9393; 9451; 9545; 9609 (2); 9623; 9625; 9654; 9839 (2); 9997; 10124; 10424; 10462; 10593; 10739; 10882; 11229; 11254; 11306; 11313–11315; 11342; 11400; 11811; 12104; 12109; 12110; 12112; 12126–12129; 12143 (3); 12152; 12153; 12197; 12207 (2); 12208 (2); 12209–12215; 12216 (2); 12217 (2); 12218–12227; 12228 (2); 12229–12232; 12233 (2); 12234–12238; 12239 (2); 12304; 12309–12315; 12319; 12320; 12325; 12326; 12328; 12330–12332; 12335; 12336; 12393; 12397; 12408; 12422; 12528; 12571; 12707; 12823; 12910; 12914; 12935; 13054; 13078; 13097; 13161; 13190; 13219; 13250; 13409; 13582; 13593 (2); 13613 (3); 13640; 13698:1; 13750; 13751; 13757; 13764; 13766; 13767; 13768 (2); 13769; 13770 (2); 13775; 13779 (2); 13794 (2); 13828; 13901 (2); 13902–13905; 13977; 14007; 14027; 14076; 14077; 14080; 14081; 14135 (2); 14358; 14437; 14507; 14520; 14573 (2); 14585 (2); 14686; 14697; 14888; 14976; 15071 (2); 15212; 15336; 15337; 15391; 15468; 15525; 15564; 15591; 15648; 15669; 15807; 15869; 15923 (2); 15997; 16146; 16175–16181; 16183; 16184; 16188; 16190; 16191; 16193; 16195; 16198; 16200; 16394; 16604; 16634; 16644; 16683; 16698; 16717; 16792

яман → **яхшы-яман**

ЯМАНА (1) ■ Ярлы кеше ямана да куана, бай кеше байлыгына таяна ○ 7463

ЯМАННЫЧ (2) ■ Яманның үзе үлсә яманаты калыр ○ 12302 ● 13054

ЯМАНГА (42 | 1) ■ Яхшыга да бер кояш, яманга да бер кояш ○ 73 ● 577; 3663; 5860; 5975; 6970; 8875; 12102; 12130; 12134; 12136; 12150; 12160; 12240–12256; 12271; 12306; 12337; 12339–12343; 12406; 13190:1; 13226; 13747; 16197

ЯМАНДЫР (3) ■ Икмәк югы ямандыр, каты-коты кимертер ○ 9212 ● 13643 (2)

ЯМАНЛАВЫ (1) ■ Акыллы кешенә яманлавы ахмакның мактавыннан яхшырак ○ 11437

ЯМАНЛАГАН (5) ■ Балык тоталмаган суны яманлаган ○ 4457 ● 13853 (2); 14245 (2)

ЯМАНЛАМАС (1) ■ Акыллы ир хатынын яманламас ○ 13790

ЯМАНЛАП (2) ■ Агай-энене яманлап, туган кайдан табарсың; аргамакны яманлап, толпар кайдан табарсың ○ 14553 (2)

ЯМАНЛАР (2) ■ Йөзә ямьсез көзгәне яманлар ○ 10667 ● 12393

ЯМАНЛАРСЫҢ (1) ■ Байны яманларсың, байга барырсың ○ 7258

ЯМАНЛАСАҢ (2) ■ Туйны яманласаң, туй ясап кара ○ 13325 ● 14561

ЯМАНЛЫГЫ (1 | 1) ■ Яманның яманлыгы бер тимәсә бер тияр ○ 12299 ● 12389:1

ЯМАНЛЫГЫН (2) ■ Кеше кешедән күргән яхшылыгын оныгыр, яманлыгын оныгмас ○ 12138 ● 12238

яманлыгын → **яхшы-яманлыгын**

ЯМАНЛЫГЫННАН (1) ■ Яхшылыгы тимәгән дусның яманлыгынан саклан ○ 5504

ЯМАНЛЫГЫҢНЫ (1) ■ Яманлыгыңны азсынма, яхшылыгыңны күпсенмә ○ 12257

ЯМАНЛЫЙ (1) ■ Ямьсез – көзгәне яманлай, булдыксыз – коралны хурлай ○ 6609

ЯМАНЛЫК (22) ■ Ил теләр аманлык, дошман теләр яманлык ○ 5570 ● 11316; 12124; 12133; 12141; 12151; 12258–12260; 12261 (2); 12262; 12263; 12350–12352; 12359; 12360; 12365; 12366; 13428; 15407

ЯМАНЛЫККА (6) ■ Яманлыкка каршы яхшылык итәрәг һәркемнең дә куәте житми ○ 12264 ● 12265; 12366–12368; 13577

ЯМАНЛЫКНЫ (4) ■ Туйдык, яманлыкны куйдык ○ 9786 ● 12370; 12372; 12373

ЯМАНЛЫКНЫҢ (2) ■ Яманлыкның азы да күп ○ 12266 ● 12364

ЯМАНЛЫКТА (1) ■ Агай-эненең кадере аманлыкта беленми, яманлыкта беленер ○ 14550

ЯМАННАН (12) ■ Яманнан ерак кач ○ 12267 ● 12268–12270; 12344–12348; 14080; 14081; 16201

- ЯМАННАР** (2) ■ Ил кадерен белмидер ил эчэндә яманнар; жир кадерен белмидер жир икмәгән әдәмнәр ○ 4932 ● 12271
- ЯМАННАРНЫҢ** (2) ■ Яманнарның билгесе – кинә тотмак, яхшыларның билгесе – сүз онытмак ○ 12272 ● 12273
- ЯМАННЫ** (14) ■ Юлдашы яманны яу алып ○ 6947 ● 8791; 12274–12280; 12338; 12378–12381
- ЯМАННЫҢ** (41 | 1) ■ Ишеге яманның түрендә утырма ○ 8251 ● 12105; 12108; 12113; 12181; 12281–12303; 12322; 12323; 12382–12384; 12386–12388; 12389; :1; 12390; 13851 (2); 15591
- ЯМАНРАК** (3) ■ Ишәктән егылу аттан егылудан яманрак ○ 2989 ● 5349; 12538
- ЯМАНСЫЗ** (3) ■ Исесез яңа булмас, ямансыз яхшы булмас ○ 579 ● 12131; 12304
- ЯМАНЧЫЛЫК** (1) ■ Аннан качкан, моннан качкан, яманчылык белән күзен ачкан ○ 12399
- ЯМАНЫ** (18) ■ Таңның яманы – кичнең аманы ○ 948 ● 2531; 2818; 4948 (2); 9243; 12101 (2); 12148 (2); 12301; 12597; 13561 (2); 13605 (2); 13874 (2)
- ямаын** → **яхшы-яманын**
- ЯМАНЫР** (| 2) ■ Ярлы ямапыр, ямапыр да куаныр ○ 7463:1 (2)
- ЯМАН-ЯХШЫ** (1) ■ Яман-яхшы булса да, беткән эшнең моңы юк, бетергән ирнең киме юк ○ 6260
- ЯМАП** (2) ■ Ат тоягы чабата түгел, тишелсә ямап булмый ○ 2522 ● 16015
- ЯМАР** (2) ■ Ачкан ябар, ерткан ямар ○ 8850 ● 11579
- ЯМАРГА** (1) ■ Якалы тун ямарга яхшы ○ 8942
- ЯМАРЛЫГЫ** (1) ■ Ертгык киёмнең ямарлығы калмаса, үзе ямауга китәр ○ 8855
- ЯМАСАҢ** (5) ■ Ертгыкны япсаң да күренә, ямасаң да беленә ○ 8860 ● 8867; 8872; 8874; 16441
- ЯМАУ** (9) ■ Тик торганнан ямау салганың артык ○ 6131 ● 7488; 8861; 8870; 8871; 8880; 8882; 13732; 14658
- ЯМАУГА** (2) ■ Ертгык киёмнең ямарлығы калмаса, үзе ямауга китәр ○ 8855 ● 8875
- ЯМАУДАН** (1) ■ Ямаудан көлмә, ялкаудан көл ○ 6608
- ЯМАУЛЫ** (3) ■ Ямаулы кигән ярлы булмый ○ 8876 ● 8877; 8943
- ЯМАУЛЫГЫ** (1) ■ Тере тәннен ямаулығы үз өстөндә ○ 10804
- ЯМАУЛЫК** (4) ■ Теләнчегә якты чырай бирсәң, ямаулык сорар ○ 5894 ● 5943; 5947; 8853
- ЯМАУСЫЗ** (2) ■ Ертгык ямаусыз булмас ○ 8859 ● 8862
- ЯМЕ** (15) ■ Яз яме чөчкә белән, көз яме көлтә белән ○ 983 (2) ● 2577; 4061; 8428; 9139; 10157 (2); 12957; 13278 (2); 13300; 14091 (2); 14557
- ЯМЕН** (3) ■ Чәйнең тәмен чебен ала, почмак ямен килен ала ○ 13392 ● 13401 (2)
- ЯМЕҢ** (1) ■ Үзең кайда, ямең шунда ○ 12095
- ЯМЫЙ** (4) ■ Астыннан кисеп, өстеннән ямый ○ 728 ● 8883; 8885; 11797
- ЯМЫЙЛАР** (1) ■ Бакыр зур булса да, комган төбә ямыйлар, алтын кечкенә булса да, күкрәккә кадыйлар ○ 268
- ЯМЫЙМ** (1) ■ Саңгырауга салам бирсәң, «көймә ямыйм», дип әйтер, ди ○ 15256
- ЯМЫЛЧЫ** (1) ■ Үтеп киткән яңгырны ямылчы алып куармы; асыл ирнең баласы асылсыз булып туармы ○ 14382
- ЯМЬ** (4) ■ Карганың «карык» дигәне үзенә ямь ○ 3997 ● 9914; 10208; 14666
- ЯМЬЛЕ** (6) ■ Язының пычрагы да ямьле була ○ 993 ● 1861; 2988; 3695 (2); 11640
- ЯМЬСЕЗ** (12) ■ Ямьсез – көзгәне яманлы, буддыксыз – коралны хурлый ○ 6609 ● 7462; 8769; 10652; 10667; 10684; 10712; 12760 (2); 12763; 13841; 16334
- ЯМЬСЕЗГӘ** (1) ■ Ямьсезгә матур дисәң – зураеп китәр, матурга ямьсез дисәң – черәеп китәр ○ 10712
- ЯМЬСЕЗЛЕГЕН** (1) ■ Тавис, тәпие ямьсезлеген күргәч, койрыгы белән кашлаган ○ 4123
- ЯМЬСЕЗЛЕК** (1) ■ Матурлык морат түгел, ямьсезлек оят түгел ○ 10689
- ЯМЬСЕЗНЕ** (1) ■ Белмәгән чибәрне алганчы белгән ямьсезне ал ○ 13136
- ЯМЬСЕЗНЕҢ** (1) ■ Ямьсезнең көзгәсе начар, буддыксызның коралы начар ○ 10713
- ЯН** (2) ■ Илнең утына ян, бозына туң ○ 4989 ● 5240
- ЯНА** (16) ■ Биттә ут янмый, мичтә ут яна ○ 8457 ● 8464; 8467; 8471; 9845; 9852 (2); 10672; 11133; 11875; 12512; 12731; 12982; 13625 (2); 13731
- ЯНАМА** (3) ■ Бияләй аркылы бармак янама ○ 9037 ● 16967 (2)
- ЯНАР** (7) ■ Утсыз ян, утсыз кой: уты чыкса – күршеләр янар ○ 5240 ● 7499; 8453; 12288; 12775; 13512; 16317
- ЯНАРАЛ** (1) ■ Яңа кияү – янарал, иске кияү пропал ○ 13431
- ЯНАСЫҢ** (| 1) ■ Язымыш дип күрәләтә утка кереп булмый, керсәң, янасын ○ 14964:1

- ЯНАУ** (1) ■ Бер янау өч сугуга тора ○ 12467
ЯНӘ (2) ■ Кыш бетте дил тун сатма, янә кыш бар ○ 863 ● 4024
ЯНӘШӘ (2) ■ Аның белән каберен янәшә булмасын ○ 15437 ● 16355
ЯНВАРЬНЫҢ (1) ■ Январьның көне кыска, февральнең ае кыска ○ 996
ЯНГАН (12) ■ Әвене янган кеше сымак кылана ○ 1511 ● 1760; 4008; 5099; 8489; 8538; 9736; 12499; 12636; 12775; 13963; 16173
ЯНГАНЫН (1) ■ Абзыецның сакалы янганын күрсәң, үзенең суга тык ○ 14538
ЯНГЫН (1) ■ Янгын сүндергә таза су эзләмиләр ○ 8539
ЯНГЫНГА (1) ■ Янгынга күрек белән бармыйлар ○ 8540
ЯНГЫННАН (1) ■ Янгыннан соң су күп булыр ○ 8541
ЯНГЫННЫ (1) ■ Янгынны сүндергәнче булдырмау яхшырак ○ 8542
ЯНДЫ (1) ■ Төсең-битең жир булган, әвенең янды мөллә ○ 10736
ЯНДЫМЫ (1) ■ Кызлар үсә – гөл була, гөл яндымы – көл була ○ 13009
ЯНДЫР (1) ■ Жан тынычы яңгыр, байның йөрөгән яндыр ○ 1176
ЯНДЫРА (5) ■ Песнәк дингезне яндыра алмый ○ 4071 ● 7232; 9803; 10709; 12791
ЯНДЫРГАН (3) ■ Халык яндырган чыракны сүндергә өргәннең сакалы көяр ○ 5077 ● 8414; 11595
ЯНДЫРМАСАҢ (1) ■ Яндырмасаң утын янмас ○ 8543
ЯНДЫРМЫЙ (1) ■ Шәм, үзе янмаса, күбәләкне яндырмый ○ 8427
ЯНДЫРМЫЙЛАР (2) ■ Көндөз ут яндырмыйлар ○ 906 ● 8415
ЯНДЫРЫП (2) ■ Дусны шәм яндырып эзлә ○ 5396 ● 8455
ЯНДЫРЫР (4) ■ Көн күрмәгән көн күрсә, көндөз чыра яндырыр ○ 898 ● 913; 7372; 11166
ЯНМАГАН (1) ■ Янмаган чыраның ягысына туймасың ○ 8430
ЯНМАС (4) ■ Уңмасың уты янмас ○ 6541 ● 8454; 8543; 13218
ЯНМАСА (4) ■ Шәм, үзе янмаса, күбәләкне яндырмый ○ 8427 ● 8476; 13731; 13770
ЯНМАСАҢ (1) ■ Үзән янмасаң, башканы яндыра алмасың ○ 12791
ЯНМЫЙ (4) ■ Суда батмый, утта янмый ○ 529 ● 6415; 8457; 8582
ЯННАН (2) ■ Шаулап яуган яңгыр яннан үтәр, сибәләп яуган яңгыр – жаннан ○ 1148 ● 14693
ЯНСА (1) ■ Йорты янса да ашыкмас ○ 8371
ЯНТАЙМАС (1) ■ Ятыр корсақ янтаймас ○ 9741
ЯНТАУ (1) ■ Ялкауга – янтау ○ 6594
ЯНТЫК (1) ■ Ялгыз ағач янтык үсәр ○ 1710
ЯНТЫКЛЫ (1) ■ Янтыклы жирдә суна бар ○ 4413
ЯНЧЫГЫ (1) ■ Ярлы кешенең тамагы да янчыгы ○ 7468
ЯНЧЫГЫНДА (1) ■ Алтын бик кечкенә – байлар янчыгында, бакыр бик зур – хәерчеләр капчыгында ○ 7733
ЯНЧЫГЫҢА (1) ■ Башыңа чир тисә, янчыгыңа кырау тияр ○ 15205
ЯНЧЫК (6) ■ Жәяүлөгә янчык авыр ○ 6876 ● 7658; 7782; 7812; 9319; 12022
ЯНЧЫККА (3) ■ Картлар сүзен капчыкка сал, яшь егетләренекен янчыкка сал ○ 16372 ● 16591; 16592
ЯНЧЫКТА (2) ■ Агачак кан тамырда тормый, чыгачак акча янчыкта тормый ○ 7653 ● 15790
ЯНЫ (3) ■ Ары барса – ат яны, бире барса – бия яны ○ 2737 (2) ● 9376
ЯНЫЙ (2) ■ Кое төптә булса да, сусаганны сугара; тау-таш өстә торса да, башка яный ○ 400 ● 12001
ЯНЫНА (13) ■ Идел янына барсаң, итек чылана ○ 388 ● 522; 2532; 2706; 2972; 2973; 3539; 5444 (2); 5445; 7978; 9491; 11463
ЯНЫНДА (52 | 2) ■ Тау менмәгән тауны белмәс, тау янында тауны күрмәс ○ 158 ● 365; 612; 1272; 1743; 1792 (2); 1948; 2161; 2509; 2808; 3127 (2); 3381; 3382; 3588 (2); 3662; 3865; 4231; 4719 (2); 5261; 5550-3; :4; 5758; 5931; 6018 (2); 6288 (2); 7553 (2); 7573; 7757; 9589; 9595; 9909; 10051; 10450; 11386 (2); 11466; 11777; 13825; 14238 (2); 14242 (2); 14271; 14644; 15240; 16203; 16730
ЯНЫНДАГЫ (3) ■ Нәрсәң төсә янындагы нәрсәгә күчә, ди ○ 610 ● 660; 9337
ЯНЫННАН (4) ■ Ат яныннан бозау эзләгән ○ 2746 ● 3272; 9535; 10494
ЯНЫҢА (1) ■ Юлга чыксаң, юлдаш ал, яныңа жәүһәр таш ал ○ 6936
ЯНЫНДА (5) ■ Үзән сарык булсаң, бүреләр янында ук булыр ○ 3122 ● 3568; 6969; 12235; 13147
ЯНЫНДАГЫ (2) ■ Янындагы чакмасын, читтән чаккан берни түгел ○ 715 ● 6722
ЯНЫҢНАН (2) ■ Өңдә аш бетсә, яныңнан дуслар китәр ○ 5509 ● 9402

- ЯНЫЦНЫ** (2) ■ Яманга алынганчы, ят та яныцны карман ○ 12252 ● 14692
- ЯНЫП** (4) ■ Юлга чыксаң янып чык, иптәшеңне танып чык ○ 6938 ● 7295; 8425; 8544
- ЯНЫР** (1) ■ Төн кара булган саен йолдыз яктырак яныр ○ 953
- ЯНЫЧЕЛӘ** (1) ■ Эт авызында таш та янычелә ○ 3546
- ЯНЫЧЕЛДЕ** (1) ■ Эш бетте, энә башка янычелде ○ 6316
- ЯНЫЧЕЛМИ** (| 1) ■ Эт авызына төшкән сөяк янычелми чыкмый ○ 3543;1
- ЯҢА** (59) ■ Яңа ай, тотылса да, тоелмый калыр ○ 75 ● 488; 577; 579; 625; 626; 999; 1338; 1473; 1845; 1850; 1971; 2729; 4350; 4831; 5249; 5424; 5430; 5431; 5433; 5505; 5867; 7202; 7351–7353; 7494; 8190; 8305–8307; 8367; 8433; 8831; 8863; 8874; 8878; 8879; 8959; 8960; 9019; 9020; 9078; 10000; 10001; 11165; 11579; 12130; 12131; 12649; 12804; 13398 (2); 13431; 14205; 14380; 15049; 15920; 16275
- ЯҢАГА** (1) ■ Иске янага урын бирер ○ 572
- ЯҢАГЫ** (1) ■ Янагы яңакка ябышкан ○ 10740
- ЯҢАДАН** (7) ■ Кулдан ычкынган чыпчыкны яңадан тота алмассың ○ 4172 ● 4669; 9036; 11100; 11412; 14871; 15096
- ЯҢАДЫР** (1) ■ Яңадыр да буаудыр, искедер дә сипледер ○ 627
- ЯҢАК** (5) ■ Сагыз яңак талдыра, чикләвек эш калдыра ○ 9322 ● 9745 (2); 10714; 15673
- ЯҢАККА** (1) ■ Янагы яңакка ябышкан ○ 10740
- ЯҢАЛАРЫН** (1) ■ Иске көйләр белдим, яңаларын оталмыйм ○ 16453
- ЯҢАЛЫК** (1) ■ Яңалык таш яра ○ 629
- ЯҢАЛЫКТА** (1) ■ Ягадан килгән яңалыкта яхшы ○ 5096
- ЯҢАНЫ** (2) ■ Иске яңаны асрый ○ 573 ● 628
- ЯҢАНЫН** (1) ■ Бер иске дус яңанын икесеннән артык ○ 5306
- ЯҢАРА** (1) ■ Кояш чыкса – табигать яңара, китап укысаң – күнел агара ○ 16608
- ЯҢАРТА** (1) ■ Дуслар арасындагы шелтәләшү дуслыкны яңарта ○ 5379
- ЯҢАРЫР** (1) ■ Яман хагын үлсә, түшәк яңарыр; яхшы хагын үлсә, баш каңгырыр ○ 13769
- ЯҢАСЫ** (3) ■ Искесе юкның яңасы да булмас ○ 578 ● 5507; 8958
- ЯҢАСЫН** (1) ■ Төкөрмә иске коега, яңасын казыйсы булыр ○ 476
- ЯҢАСЫНДА** (1) ■ Иске йортның кадерең яңасында беләсең ○ 8250
- ЯҢАСЫННАН** (1) ■ Берәүнең яңасыннан үзеңнең исең яхшы ○ 8852
- ЯҢГЫР** (56) ■ Кырык ел яңгыр яуса да, мәрмәр ташка су үтмәс ○ 140 ● 179; 393; 935; 1075–1077; 1080; 1081; 1083; 1089; 1090; 1116 (2); 1148 (2); 1149; 1150; 1161–1166; 1174–1176; 1185; 1200; 1206; 1226; 1230; 1321; 1339; 1396; 1437; 1675; 2014; 3960; 3970; 4157; 4235; 4788; 5976; 6595; 6857; 8057; 8382; 8827; 10318; 11090; 12516; 13777; 14079; 14084; 15808
- яңгыр** → **жил-яңгыр**
- ЯҢГЫРАГАН** (| 1) ■ Иртә кычкырган кәккүкнең башы яңгыраган ○ 4057;3
- ЯҢГЫРГА** (6) ■ Килмәгән болыт, думаган яңгырга чиләк тотмыйлар ○ 1109 ● 1155; 1167; 1233; 1234; 8944
- ЯҢГЫРДА** (5) ■ Яңгырда чапсаң, корыда печән жыйарсың ○ 1168 ● 1340; 8941; 8943; 13055
- ЯҢГЫРДАН** (10) ■ Суга батканның яңгырдан куркуы юк ○ 441 ● 1111; 1169–1171; 1235; 1277; 4459; 8507; 12897
- ЯҢГЫРНЫ** (3) ■ Вак яңгырны жил туктатыр ○ 1084 ● 1114; 14382
- ЯҢГЫРСЫЗ** (4) ■ Жимешсез агач – утын, яңгырсыз болыт – төтен ○ 1834 ● 12917; 16102; 16554
- ЯҢГЫРЫ** (3) ■ Ләйсән – рәхмәт яңгыры ○ 1121 ● 1172; 6149
- ЯҢЛЫШ** (2) ■ Таш яңлыш тияр, чүлмәк дәрәс ватылыр ○ 175 ● 13865
- ЯҢЛЫША-ЯҢЛЫША** (1) ■ Әдәм яңлыша-яңлыша ойрәнә ○ 12619
- ЯҢЛЫШЫР** (1) ■ Аз сөйләгән аз яңлышыр ○ 15736
- ЯҢЫЛМАС** (2) ■ Яңылмас яңак булмас, сөрәнмәс тояк булмас ○ 10714 ● 15514
- ЯП** (3) ■ Сандугачны өйгә жиберсән, мәчеңне читлеккә яп ○ 4110 ● 8868; 10344
- ЯПАНГА** (1) ■ Япанга чыксаң, япанча ал ○ 204
- ЯПАНЧА** (1) ■ Япанга чыксаң, япанча ал ○ 204
- ЯПАНЧАҢНЫ** (2) ■ Яз япанчаңны, кыш азыгыңны онытма ○ 984 ● 8889
- ЯПКАН** (5) ■ Башың карабодай белән япкан ○ 1577 ● 6720; 8393; 8644; 9158
- ЯПКАННАР** (1) ■ Ачка тугыз юрган япканнар, алай да йоклый алмаган ○ 9562
- ЯПМА** (1) ■ Кайтып керер ишегеңне каты япма ○ 8272

- ЯПМАГАН** (2) ■ Нәфесенен башын япмаган ○ 11975 ● 13340
ЯПМАС (2) ■ Аулакта авыз япмас, жыенда сүз тапмас ○ 16267 ● 16449
ЯПМАССЫҢ (1) ■ Ил авызын илэк белән япмасың ○ 4913
ЯПМЫЙ (1) ■ Булак биргән өчен бер түрә дә беркемне дә төрмәгә япмый ○ 5786
ЯПМЫЙЛАР (3) ■ Ике айгырны бер сарайга япмыйлар ○ 2765 ● 3993; 14865
ЯПМЫЙЧА (1) ■ Казан капкачын япмыйча кайнамас ○ 9905
ЯПСАҢ (3) ■ Былбылны алтын читлеккә япсаң да, үз тал-тирәген сагынып сайрап ○ 4093
 ● 8294; 8860
ЯР (26) ■ Жәйнең күрке яр булыр, ярның күрке тал булыр ○ 492 ● 1163; 4474 (2); 4528; 5666;
 7440; 7482 (2); 7661; 10802; 12665–12667; 12675; 12699; 12700; 12711; 12717; 12776; 12779;
 12781; 12787; 12796; 12902; 12913
ЯРА (14) ■ Ышанган таш баш яра ○ 198 ● 629; 1966; 5548; 10632 (2); 11287 (2); 15554 (2);
 16085 (2); 16141; 16309
ЯРАГАН (9) ■ Кирәкмәгән китек балта боз чабарга яраган ○ 1923 ● 8114 (2); 12054; 13849;
 13894 (2); 14613 (2)
ЯРАГАНЧЫ (1) ■ Биемгә яраганчы билсез калырсың ○ 14595
ЯРАГЫ (2) ■ Ярагы барның жаны урынында, ярагы юкның жаны угында ○ 5658 (2)
ЯРАК (2) ■ Яу юкта ярак күп, яу килгәндә таяк та табылмас ○ 5667 ● 15884
ЯРАКЛЫ (1) ■ Яраклы түмәр жирдә ятмас ○ 1969
ЯРАКЛЫСЫ (1) ■ Урманда агач күп, сайлый башласаң яраклысы юк ○ 1870
ЯРАКСЫЗ (1) ■ Яраксыз табылган таш өй почмагына китә ○ 205
ЯРАЛ (1) ■ Чак яралсаң ярал, так яралма ○ 12771
ЯРАЛА (1) ■ Дошман дустан ярала ○ 5316
ЯРАЛАГАН (1) ■ Уйлаган туй ясаган, уйламаган кул яралаган ○ 11697
ЯРАЛАР (1) ■ Ботагынанн чөй ясап, агачын яралар ○ 1907
ЯРАЛМА (1) ■ Чак яралсаң ярал, так яралма ○ 12771
ЯРАЛСАН (1) ■ Чак яралсаң ярал, так яралма ○ 12771
ЯРАЛЫ (2) ■ Яудан коры кайтканчы, яралы кайт ○ 5674 ● 5677
ЯРАЛЫЙ (1) ■ Зәһәр тел йөрәкне яралый ○ 15481
ЯРАМ (1) ■ Таш ярам дип, баш ярма ○ 174
ЯРАМАГАН (3) ■ Ярамаган каз ите, анар тагын куян ите ○ 9507 ● 13461; 16096
ЯРАМАГАННЫ (1) ■ Дошманына әйтергә ярамаганны дусына да әйтмә: аның иртөгә дошман
 булуы бар ○ 5344
ЯРАМАДЫМ (3) ■ Килен булдым – каенанага ярамадым, каенана булдым – киленгә ярамадым
 ○ 14619 (2) ● 14647
ЯРАМАС (6) ■ Сапсыз балта агач чабарга ярамас ○ 1931 ● 3464; 5074; 5611; 13882; 16088
ЯРАМАСА (2) ■ Арба утынга барырга ярамаса, үзе утынга ярый ○ 6989 ● 13996
ЯРАМАССЫҢ (2) ■ Туры эшләнсәң дә, түрөгә ярамасың ○ 5902 ● 14622
ЯРАМЫЙ (23 | 1) ■ Сазлык жир – жәйләүгә, кыска жеп бәйләүгә ярамый ○ 149 ● 792; 1475;
 3293; 3521; 3605:1; 3627; 4616; 4998 (2); 6870; 7746; 8678; 8684; 9163; 9893; 11109; 11573 (2);
 12125; 12446; 12658; 13384; 13536
ЯРАНГАН (1) ■ Кыланган кызыл кияр, яранган яшел кияр ○ 8801
ЯРАП (3) ■ Кайвакыт юләрнең бер сүзе ярап куя ○ 11585 ● 13220 (2)
ЯРАР (5) ■ Халык күплеге эшкә ярар, киңәшкә ярамас ○ 5074 ● 6567; 13849; 16317; 16318
«ЯРАР»НЫҢ (1 | 2) ■ «Ярар»ның аты армый ○ 16182 ● 16182:1, :2
ЯРАСА (2) ■ Куштан хатын, иргә яраса да, илгә ярамас ○ 13882 ● 14316
ЯРАСЫ (7 | 4) ■ Батыр ярасыз булмас, ярасы дәвасыз булмас ○ 5549 ● 11278; 12300; 15497 (2);
 15502 (2), :1 (2), :2 (2)
ЯРАСЫЗ (1) ■ Батыр ярасыз булмас, ярасы дәвасыз булмас ○ 5549
ЯРАСЫНА (1) ■ Күңел ярасына тоз сибү ○ 11381
ЯРАСЫНЫҢ (1) ■ Ятим ярасының ямавы да өстендә ○ 14201
ЯРАТ (4) ■ Гөлән яраткач, тикәнән дә ярат ○ 1274 ● 3781; 9361; 12069
ЯРАТА (24 | 2) ■ Кыр эшне ярата ○ 1417 ● 1478; 1749 (2); 2147; 3378; 4443; 5736; 5774; 6584; 7656:2;
 7684; 7867; 9153:2; 9371; 9669; 10426; 11715; 12155; 12947; 13985; 15127 (2); 16839; 16969; 17078
ЯРАТАЛАР (2) ■ Музыканы хайваннар да яраталар ○ 16387 ● 16486

- ЯРАТКАН** (9) ■ Фил бик масаймасын дип, алла тычканны яраткан, имеш ○ 3333 ● 6078; 11925; 12777; 14251; 15898; 16445; 16716; 16841
- ЯРАТКАНГА** (2) ■ Яратканга бар да кичелә ○ 12778 ● 12807
- ЯРАТКАНЫ** (1) ■ Муллаларның бар яратканы биш «каф» ○ 17040
- ЯРАТКАЧ** (1) ■ Гөлән яраткач, тикәнән дә ярат ○ 1274
- ЯРАТМА** (2) ■ Үзеңне генә яратма, кешеләрне дә ярат ○ 12069 ● 12079
- ЯРАТМАГАН** (4 | 1) ■ Яратмаган агачын, үлгәч, кабер баш очына үсәр ○ 1704:1 ● 6261; 6643; 10125; 14621
- ЯРАТМАГАНГА** (1) ■ Уң күз сулын яратмаганга ике арага борын үсеп чыккан ○ 10460
- ЯРАТМАГАННЫ** (1) ■ Үзең яратмаганны кешегә дә яратма ○ 12079
- ЯРАТМАСАН** (1) ■ Тигенне яратмасаң, хакын түләп ал ○ 7977
- ЯРАТМЫЙ** (9) ■ Ярканат яратмый дип, кояш чыкмый тормый ○ 72 ● 154; 2338; 2880; 3342; 5896; 9141; 13941; 16766
- ЯРАТМЫЙМ** (1) ■ Тәти бүрек эләкмәде, бәти бүректә мин яратмыйм ○ 9018
- ЯРАТСА** (1) ■ Алган ире яратса, кара хатын ак булыр ○ 13792
- ЯРАТСАҢ** (5) ■ Алма яратсаң, гөлән сакла ○ 1793 ● 3781; 9361; 12668; 16006
- ЯРАТУ** (1) ■ Майлы таба ярату ○ 10035
- ЯРАТУЫ** (1) ■ Бүләге кыйммәт түгел, яратуы кыйммәт ○ 12674
- ЯРАТЫП** (1) ■ Яратып эшләгән эш куаныч китерә ○ 6262
- ЯРАТЫР** (5) ■ Актамырны ат яратыр ○ 1253 ● 3133; 10701; 15215 (2)
- ЯРАТЫШКАН** (2) ■ Бер-берсен яратышкан кешеләр, мэхәббәтләре сүрелмәсен өчен, бер аз аерылып торырга тиешләр, ди ○ 12669 ● 13906
- ЯРАУ** (1) ■ Кызның чибәрә – ярау егеткә ○ 13100
- ЯРАУСЫЗ** (1) ■ Яраусыз кешегә сүз айтсаң, ярыла-ярыла йортка жәяр ○ 12305
- ЯРАШ** (2) ■ Кайда аш, анда яраш ○ 9252 ● 12344
- ЯРАШКАН** (1) ■ Аты юк арба ярашкан ○ 2596
- ЯРАШТЫРА** (1) ■ Байлык яраштыра, ярлылык талаштыра ○ 7252
- ЯРАШТЫРЫР** (1) ■ Барлык яраштырыр, юклык талаштырыр ○ 7568
- ЯРАШЫР** (9) ■ Авыл эте талашыр, бүре килсә ярашыр ○ 3433 ● 3633; 8096; 9228; 12379; 13838; 14526; 16929 (2)
- ярәм** → **байрәм-ярәм**
- ЯРӘШТЕРӘ** (1) ■ Барлык ярәштерә, юклык чәкәштерә ○ 7569
- ЯРГА** (5) ■ Атны ярга батканда кыйнамайлар ○ 2568 ● 6964; 7041; 12222; 13225
- ЯРГАНДА** (1) ■ Кара бодай ярганда да, кунакка барганда да ○ 10209
- ЯРГЫЧСЫЗ** (1) ■ Тегермәнсез он булмый, яргычсыз ярма булмый ○ 1450
- ЯРДА** (3) ■ Яман сыер ярда бозаулар ○ 3238 ● 5032; 7089
- ЯРДАЙ** (1) ■ Яз башының жиле ярдай атаңны егар ○ 974
- ЯРДАН** (9) ■ Ярдан очсаң да, яуга бирелмә ○ 5659 ● 5672; 7046; 7088; 7460; 7471; 11506; 12292; 12742
- ЯРДӘМ** (7) ■ Еланга ярдәм итсәң – кулны чагар ○ 4622 ● 6401; 10968; 11131; 11235; 11506; 14508
- ЯРДӘМГӘ** (1) ■ Уң кул башлар, сул кул ярдәмгә килер ○ 10966
- ЯРДӘМЕ** (1) ■ Акыллы кеше башкаларга иткән ярдәме белән мактанмас ○ 11433
- ЯРДӘМЕҢ** (1) ■ Яманга – ярдәмең, комга – сипкәнең күрәнмәс ○ 12253
- ЯРДӘМЛӘШ** (1) ■ Якын белән ярдәмләш, ят белән кардәшләш ○ 14684
- ЯРДӘМЧЕҢ** (1) ■ Төпчегең – каргаймыш көңөндә ярдәмчең ○ 14066
- ЯРДӘМЧЕСЕ** (1) ■ Явызның ярдәмчесе юлбасар ○ 12205
- ЯРЕНГӘ** (1) ■ Яренгә кем бар, кем юк ○ 1064
- ЯРКА** (1) ■ Бай баласы бака булса да ярка ○ 7146
- ЯРКАДАЙ** (1) ■ Бай баласы лайладай, ярлы баласы яркадай ○ 7147
- ЯРКАНАТ** (5) ■ Ярканат яратмый дип, кояш чыкмый тормый ○ 72 ● 2336–2338; 14379
- ЯРКАНАТКА** (1) ■ Ярканатка көн юк, яманга им юк ○ 12306
- ЯРКАНАТНЫҢ** (1) ■ Ярканатның көндә күрмәвенә кояш гаепле түгел ○ 2339
- ЯРЛАРЫН** (1) ■ Кем маллары кемгә калмый, кем ярларын кем сөйми ○ 12710
- ЯРЛЫ** (128 | 4) ■ Яңа елда ярлы да бай була ○ 999 ● 5907; 5958; 6565; 7130; 7134; 7138; 7139; 7143; 7147–7149; 7155, :2; 7160–7164; 7166, :1; 7167; 7173; 7178; 7179; 7183; 7184; 7186;

- 7189; 7190; 7193; 7194; 7197 (2); 7198; 7202; 7219; 7228; 7231; 7233; 7259; 7283; 7287; 7288; 7301 (2); 7314 (2); 7319; 7320; 7348; 7354; 7361; 7409; 7422; 7426; 7436; 7438; 7440–7462; 7463, :1; 7464–7479; 7520; 7521; 7529; 7533; 7535; 7539; 7563; 7813, :1; 7874; 8876; 9400; 11589; 11612 (2); 11858; 12867; 12894; 12914; 13445; 13911; 14475; 14476; 15174; 15177; 15241; 15320; 15371; 16811; 16974; 17072–17074
- ЯРЛЫГА** (15) ■ Бай бай өчен тырышыр, ярлы ярлыга булышыр ○ 7143 ● 7172; 7194; 7195; 7203; 7209; 7213; 7215; 7235; 7362; 7480–7483; 7503
- ЯРЛЫГЫ** (2) ■ Хан ярлыгы ике булмас ○ 5932 ● 13707
- ЯРЛЫГЫННАН** (1) ■ Хан ярлыгынан хатын ярлыгы көчле ○ 13707
- ЯРЛЫДА** (3) ■ Байда күрсә: «Хақы күпме?», ярлыда күрсә: «Кемнеке?» ○ 7221 ● 7349; 7484
- ЯРЛЫДАН** (7) ■ Ялкау байдан ярлы туар, ялкау ярлыдан хәерче туар ○ 6565 ● 7196; 7204; 7224–7226; 13125
- ЯРЛЫК** (1) ■ Үтмәс ярлык буйга хурлык ○ 8014
- ЯРЛЫКАМАС** (1) ■ Үз үтәрмәс, ят ярлыкамас ○ 14699
- ЯРЛЫКАСА** (1) ■ Каргаса – кыш, ярлыкаса – яз ○ 16277
- ЯРЛЫЛАНСА** (1) ■ Бай, ярлыланса, ярлы хәлен аңлый; ярлы, баеса, сәламен дә алмый ○ 7197
- ЯРЛЫЛАР** (2) ■ Жәй ярлылар өчен, кыш байлар өчен ○ 1016 ● 14460
- ЯРЛЫЛАРГА** (1) ■ Байлар байда, ике кулы майда, ярлыларга май кайда, кул ярыгына сөртсә дә файда ○ 7230
- ЯРЛЫЛЫГЫ** (1) ■ Күнел ярлылыгы кесә ярлылыгынан начаррак ○ 11219
- ЯРЛЫЛЫГЫННАН** (1) ■ Күнел ярлылыгы кесә ярлылыгынан начаррак ○ 11219
- ЯРЛЫЛЫГЫН** (1) ■ Ил бай булса, ярлылыгың сизелмәс ○ 4919
- ЯРЛЫЛЫК** (16) ■ Ярлылык гаеп түгел, ялкаулык гаеп ○ 6610 ● 6611; 7238; 7241–7243; 7249; 7252; 7255; 7357; 7485–7487; 11421; 11613 (2)
- ЯРЛЫЛЫККА** (2) ■ Ярлылыкка дару юк, ялкаулык белән кушылса ○ 6612 ● 7339
- ЯРЛЫЛЫКНЫ** (1) ■ Ярлылыкны ямау белән генә каплай алмасың ○ 7488
- ЯРЛЫЛЫКНЫН** (6) ■ Ялкау акрын барса да, ярлылыкның артынан тиз житәр ○ 6563 ● 6597; 6599; 7489; 7536; 16646
- ЯРЛЫЛЫКТА** (1) ■ Ярлылыкта яр табылса, кузгалак та аш була ○ 12779
- ЯРЛЫЛЫКТАН** (4) ■ Арыклыктан ат үлмәс, ярлылыктан ир үлмәс ○ 7137 ● 7490; 7491; 15071
- ЯРЛЫМЫН** (2) ■ Жаның сау булса – авырумын димә, тәнен сау булса – ярлымын димә ○ 11352 ● 15308
- ЯРЛЫНЫ** (4) ■ Байны басып, ярлыны чәнечкән ○ 7256 ● 7257; 9574; 17075
- ЯРЛЫНЫКЫ** (4) ■ Бай түшәге – тигәнәк, ярлыныкы – мамык ○ 7192 ● 7260; 7261; 7306
- ЯРЛЫНЫҢ** (40) ■ Кәжә – ярлының сыеры ○ 3041 ● 7185; 7187; 7191; 7198; 7199; 7208; 7214; 7217; 7263; 7266; 7267; 7271; 7276; 7277; 7280; 7284; 7286; 7290; 7291; 7295–7297; 7303; 7305; 7310; 7311; 7492–7502; 11773; 16946
- ЯРЛЫРАК** (1) ■ Саран бай хәерчедән ярлырак ○ 11904
- ЯРЛЫСЫ** (3) ■ Хәерчеләрнең ярлысы – саран бай ○ 5950 ● 11400; 15132
- ярлысын → баен-ярлысын**
- ЯРЛЫСЫННАН** (1) ■ Акча ярлысынан акыл ярлысы яман ○ 11400
- ЯРМА** (9) ■ Таш ярам дип, баш ярма ○ 174 ● 1450; 7478; 9390; 9471; 9476; 9508; 9569; 16457
- ЯРМАМ** (2) ■ Ярмам арыш, жаным тыныч ○ 1587 ● 11396
- ЯРМАС** (1) ■ Кабан кабанның карынын ярмас ○ 2326
- ЯРМАСА** (2) ■ Тел таш яра, таш ярмаса баш яра ○ 15554 ● 15894
- ЯРМАСЫ** (1) ■ Тары ярмасы сөттә житмеш жиде кисәккә ярыла ○ 1565
- ЯРМАСЫЗ** (1) ■ Акчасыз эш пешми, ярмасыз бөлеш пешми ○ 7720
- ЯРМИНКӘ** (2) ■ Кәжәгә тәрликә, бүген безгә ярминкә ○ 3072 ● 13641
- ЯРМИНКӘСЕ** (1) ■ Чабата ярминкәсе ясау ○ 9090
- ЯРМЫЙ** (1) ■ Дус аткан таш баш ярмый ○ 5351
- ЯРМЫЙЛАР** (2) ■ Бер борча өчен юрган ярмыйлар ○ 4763 ● 8400
- ЯРНЫҢ** (2) ■ Жәйнең күрке яр булыр, ярның күрке тал булыр ○ 492 ● 12748
- ЯРПАЙГАН** (1 | 1) ■ Яхшыга ияргән ярпайган, яманга ияргән картапган ○ 12340 ● 13190:1
- ЯРПАЙТЫР** (1) ■ Яхшы юлдаш ярпайтыр, яман юлдаш картаптыр ○ 6975
- ЯРПАЯ** (| 1) ■ Яхшы төштә ярая, койты төштә картая ○ 13190:2

- ЯРСАҢ** (2) ■ Ярсаң ике, томырсаң өч булырлык ○ 8072 ● 10861
- ЯРСАҢ** (1) ■ Ярсу ат тиз арыр ○ 2709
- ЯРСЫЗ** (6) ■ Гаепсез яр эзлэгән ярысыз калыр ○ 12675 ● 12780; 12863; 12868; 12912; 13499
- ЯРСЫЙ** (2) ■ Туры айтсаң бәк ярсый, чыбык тотсаң эт ярсый ○ 5903 (2)
- ЯРСЫНАСЫҢ** (1) ■ Өләшкәндә тартынасың, бүләшкәндә ярсынасың ○ 8205
- ЯРТЫ** (52) ■ Көзгә катык – көмеш кашык, язгы катык – ярты азык ○ 886 ● 887; 1598; 1862; 2424; 2703; 3196; 4483; 6076; 6191; 6244; 6355; 6571; 6864; 7390; 7501; 7503; 7830; 9177; 9221; 9662; 9737; 9743; 9770; 9814 (2); 10058; 10187; 10194; 10348; 11099; 11193; 11317; 11534; 11740; 12028; 12224; 12461; 12794 (2); 13233; 13776; 13967; 14192; 14274; 14593; 14650; 14651; 14903; 14954; 15314; 15620
- ЯРТЫГА** (1) ■ Син уйлысың алтыга, ул каладыр яртыга ○ 7961
- ЯРТЫЛАЙ** (1) ■ Чиләк яртылай булса суы чәпчәр, тулы чиләк чәпчәмәс ○ 9979
- ЯРТЫНЫ** (1) ■ Мин көтәмен алтыны, алла бирә яртыны ○ 16886
- ЯРТЫСЫ** (4) ■ Питраудан соң кошлар сайравы бетә, жәйнең яртысы үтә ○ 930 ● 7941; 14122; 16556
- ЯРТЫСЫН** (1) ■ Эшне башлау яртысын эшләүгә тигез ○ 6240
- ЯРУ** (1) ■ Кылни кырыкка яру ○ 2443
- ЯРЫ** (6) ■ Дингезнең дә чиге бар, елганың да яры бар ○ 373 ● 508; 12700; 12781; 12782; 13192
- ЯРЫГЫН** (2) ■ Ат әйләнәп казыгын табар, су әйләнәп ярыгын табар ○ 2540 ● 9933
- ЯРЫГЫНА** (1) ■ Байлар байда, ике кулы майда, ярлыларга май кайда, кул ярыгына сөртсә дә файда ○ 7230
- ЯРЫГЫННАН** (2) ■ Бүрәнә ярыгыннан бүре күрә ○ 2215 ● 13003
- ЯРЫЙ** (44 | 1) ■ Кышнын күзә караңгы: ни кисәң дә ярий ○ 879 ● 1959; 1974; :1; 2676; 2743; 2905; 2948; 3192 (2); 4665; 6330; 6699; 6989; 7076; 7954; 8407; 9066; 9232; 9256; 9509; 9818; 10017; 10185; 11121; 11130; 11705; 11803; 12168; 12883; 13716; 13733; 13842 (2); 13996; 14769; 15474 (2); 15753; 16199; 16349; 16479 (2); 16648; 16829
- ЯРЫЙМ** (1) ■ Ат, кешегә ярийм дип, муенына камыт таккан ○ 2503
- ЯРЫЙСЫН** (1) ■ Иргә, эшләп түгел, кешнәп ярийсын ○ 13848
- ЯРЫК** (12) ■ Ярык карбызда тәм булмас ○ 1625 ● 2208; 4461; 7089; 7464; 7503; 9999; 10051; 13425; 14536; 16423; 16455
- ЯРЫКТА** (2) ■ Ай ярыкта куян арык ○ 16 ● 4776
- ЯРЫКТАН** (2) ■ Ярыктан кәргән жил усал була ○ 1154 ● 10298
- ЯРЫЛА** (6 | 1) ■ Тегермән тик торса, ташы ярыла ○ 1448 ● 1565; 1929; 4057:1; 9390; 10258; 14796
- ЯРЫЛАМ** (1) ■ Бака да: «Бакылдамый торсам, ярылам», – дигән ○ 4559
- ЯРЫЛА-ЯРЫЛА** (1) ■ Яраусыз кешегә сүз әйтсәң, ярыла-ярыла йортка жәяр ○ 12305
- ЯРЫЛМА** (1) ■ Бай булсаң өрелмә, ярлы булсаң ярылма ○ 7164
- ЯРЫЛМАГАН** (1) ■ Ярылмаган таш булмас ○ 206
- ЯРЫЛМАС** (2) ■ Майсыз чәчәк ярылмас ○ 916 ● 1294
- ЯРЫЛМАЙ** (3) ■ Ачлыктан корсак ярылмай ○ 9572 ● 10258; 14796
- ЯРЫЛСА** (2) ■ Жир ярылса, жир тишегенә керерлек булу ○ 253 ● 10251
- ЯРЫЛЫП** (2) ■ Куян, үз койрыгын күргәч, «кудылар, тоттылар!» дип, йөрөгә ярылып үлгән, ди ○ 2263 ● 10330
- ЯРЫЛЫР** (2) ■ Артыңны уйламыйча югары үрмәләмә: егылып төшсәң, башың ярылыр ○ 679 ● 1603
- ЯРЫЛЫРЛЫК** (1) ■ Тычкан башы ярылырлык ○ 3429
- ЯРЫМ** (7) ■ Ярлы кеше, кулына ярым акча керсә, ярдан сикерә ○ 7460 ● 7905; 8037; 8068 (2); 11319; 12808
- ЯРЫМЛЫ** (1) ■ Туксан тугыз ярымлы ○ 8062
- ЯРЫНА** (1) ■ Ашавына карап мал үсәр, ярына карап тал үсәр ○ 2349
- ЯРЫННАН** (1) ■ Аккош, ярыннан калса, үзен таш кыяга орыр, имеш ○ 3901
- ЯРЫҢ** (1) ■ Алган ярың – жаның ○ 13119
- ЯРЫП** (9 | 1) ■ Белмәгән эшнең кабыргасын ярып булмай ○ 6343 ● 9367; 10239; 10762 (2); 11042; 11149:1; 11696; 12706; 15294
- ЯРЫР** (8) ■ Кечкенә таш баш ярыр ○ 130 ● 4410; 6093; 6530; 15525 (2); 15632; 15894
- ЯРЫРГА** (1) ■ «Минем кызым кастанасына камыр да басып бирә, үз киленем утын ярырга да авырсына», – дип әйткән ди бер каенана ○ 14639

- ЯРЫШМАС** (1) ■ Ат белән ишәк ярышмас ○ 2486
ЯСА (1) ■ Ярлы булсаң, туенны гаэттә яса ○ 7450
ЯСАГАН (4) ■ Дошманны дус итә белү – һөнәр, дусын дошман ясаган – үләр ○ 5329 ● 10013; 11697; 12439
ЯСАГАНГА (1) ■ Туйлаганга – туй, ясаганга – уй ○ 13324
ЯСАГАННЫ (1) ■ Чүлмәкче ун көн ясаганны таяк бер сугуда көл итә ○ 9991
ЯСАДЫ (1) ■ Аш ясаучы аш ясады, кемгә боерган, шул ашады ○ 9590
ЯСАКЛЫ (1) ■ Ясаклы – йозаклы ○ 5971
ЯСАКЛЫГА (1) ■ Ясаклыга ятыш юк, йомышлыга йөреш юк ○ 5972
ЯСАКЛЫНЫҢ (1) ■ Ясаклының арты кадаклы ○ 5973
ЯСАЛМАГАН (1) ■ Һәр нәрсәне алдан күрерлек күзлек ясалмаган ○ 10468
ЯСАМА (1) ■ Колагыма эш ясама ○ 10485
ЯСАМАГАН (1) ■ Ясамаган юсыкка кысылма ○ 5970
ЯСАМАС (3) ■ Бер карга кыш ясамас ○ 3938 ● 11610 (2)
ЯСАМЫЙ (2) ■ Агачтан сандугач кына ясамый ○ 1718 ● 3871
ЯСАМЫЙЛАР (2 | 1) ■ Дунгызны кыйнап кәжә ясамыйлар ○ 2894 ● 8242; 14058:2
ЯСАМЫЙЧА (1) ■ Асламчысыз базар булмый, ясамыйча товар булмый ○ 7864
ЯСАНГАН (1) ■ Ярлы ямаган да куанган, бай ясанган да бизәнгән ○ 7477
ЯСАНЬЫР (1) ■ Тавис киенер дә ясаньыр, аккош коеныр да сыйпаньыр ○ 4120
ЯСАП (5) ■ Ботагыңнан чөй ясап, агачың яралар ○ 1907 ● 1918; 8455; 9080; 13325
ЯСАР (2) ■ Ерганаглар Идел ясар, аларны Идел ашар ○ 380 ● 3405
ЯСАРЛАР (1 | 2) ■ Усал булсаң асарлар, юаш булсаң басарлар, уртача булсаң, ил агасы ясарлар ○ 12166 ● 12166:1, :2
ЯСАРСЫҢ (| 1) ■ Эт белән кода булсаң, сөяк белән туй ясарсың ○ 3570:1
ЯСАУ (10) ■ Бутау мунчаласы ясау ○ 1984 ● 2872; 2944; 4700; 4856; 8263; 8986; 9090; 10503; 13910
ЯСАУЧЫ (1) ■ Аш ясаучы аш ясады, кемгә боерган, шул ашады ○ 9590
ЯСАУЧЫНЫҢ (1) ■ Балта остасының юньле балтасы булмас, чабата ясаучының юньле чабаты булмас ○ 1894
ЯСМАК (1) ■ Йомры телен йомаклап, ясмак телен тасмалап сөйләү ○ 15665
ЯСМЫКТАЙ (1) ■ Яфрак корты, ясмыктай булса да, бакчанны корытыр ○ 4830
ЯССЫ (4) ■ Ат булыр калының түше ясси булыр ○ 2840 ● 13448; 15488 (2)
ЯСТАНГАНЫҢ (1) ■ Ястанганың яфрак, түшәнгәнән туфрак ○ 8446
ЯСТЫГЫ (4) ■ Солдатның ятыр ястыгы бөтен жирдә түшәүле ○ 5614 ● 5615; 7502; 13680
ЯСТЫГЫМ (1) ■ Ястыгым жир, юрганым күк ○ 8447
ЯСТЫК (6) ■ Көзге бозның көзге калынлыгына да ышан, язгы бозның ястык калынлыгына да ышанма ○ 1115 ● 2978; 6655; 8451; 12704; 12705
ЯСТЫККА (1) ■ Ястыкка түшәк ияртмә ○ 8431
ЯСЫЙ (5) ■ Койрыгын кисеп эттән куян ясый алмассың ○ 3496 ● 3863; 3869; 3928; 12725
ЯСЫЙЛАР (1) ■ Еланнан да дару ясыйлар ○ 4624
ЯТ (62) ■ Көн явым – ят та юрганың ябын ○ 1221 ● 1343; 2763; 4005; 4302; 5108; 5248; 5249; 6703; 6706; 7486; 7486; 7674; 8246; 8834; 10420; 11220 (2); 11221 (2); 12037 (2); 12200; 12241; 12252; 12381; 12458; 13772; 14115; 14120; 14191; 14245 (2); 14482; 14521; 14566; 14653; 14671–14673; 14675 (2); 14676; 14681; 14683; 14684; 14687–14692; 14697–14699; 14701; 14702; 15346; 15377; 15719; 16947 (2)
ЯТА (20) ■ Дулкын жил астына ята ○ 375 ● 3384; 3625; 4709; 6034; 6298; 6574; 6581; 6863; 7201; 8383; 10862; 11011; 11604; 12156; 12518; 13908; 16011; 16450; 16518
ЯТАГАН (1) ■ Ятаган чыкса яу булыр ○ 6613
ЯТАМ (1) ■ Яман хатын мактаньыр, төшкә тикле ятам, дип ○ 13766
ЯТАР (1) ■ Байның бар малы ятар, ярлының барнагылы йөгерер ○ 7271
ЯТАРГА (2) ■ Төрмә бик таза да, берәү дә кереп ятарга теләми ○ 5904 ● 6568
ЯТАРЛЫК (1) ■ Борчак чәчсәң, арасына сарык кереп ятарлык булсын ○ 1546
ЯТАСЫН (1) ■ Кем дә белә ятасын ябынып чикмән якасын ○ 8968
ЯТИМ (28) ■ Байның мең сарыгы арасында ярлының бер ятим бәрәнән бүре алган ○ 7296 ● 9399; 13771; 14190; 14192–14201; 14271; 14274 (2); 14389 (2); 14419 (4); 14427 (4); 16987

- ЯТИМГЭ** (4) ■ Ил өстөннөн берер жеп – бер ятимгэ күлмөклек ○ 4956 ● 7503; 14183; 14202
- ЯТИМНӨР** (1) ■ Үлгөн атадан ярлылар кала, үлгөн анадан ятимнөр кала ○ 14460
- ЯТИМНӨРНЕЦ** (1) ■ Ятимнөрнөц бэйрәме – яна күлмөк кигөндө ○ 14205
- ЯТИМНЕ** (1) ■ Ятимне слатма ○ 14203
- ЯТИМНЕЦ** (1 | 1) ■ Ятимнең карыны жиде ○ 14204 ● 14215:1
- ЯТКА** (8) ■ Агачның башын киссәң, төбе калыр; икенең берсе үлсә, берсе калыр; ялгызның үзе үлсә, кеме калыр? Менгән аты, кигән туны ятка калыр ○ 4859 ● 12198; 12975; 14666; 14679; 14680; 14682; 14692
- ЯТКАН** (21) ■ Йөргән таш шомарыр, яткан таш мүклөнөр ○ 122 ● 207; 1792 (2); 1970; 1976; 2045; 2767; 3340; 4580; 4693; 6136; 6445; 6582; 6631; 6868; 8565; 10973; 12973; 13789; 15338
- ЯТКАНДА** (1) ■ Баланы караватга аркылы ятканда тыңлата алмасаң, буй яткан тыңлатырмын димә ○ 13979
- ЯТКАНЧЫ** (4) ■ Төлке өнөндө ятканчы, кырда сине арыслан ашасын ○ 2305 ● 8246; 13427; 15377
- ЯТКАНЫННАН** (1) ■ Арысланның ятканыннан билгеле ○ 2059
- ЯТКАЧ** (2) ■ Яткач – урын алама, торгач – киём алама ○ 8432 ● 13979
- ЯТКЫРА** (2) ■ Йошак жәеп катыга яткыра ○ 8437 ● 8438
- ЯТКЫРГАН** (1) ■ Колагын яткырган аттан саклан ○ 2663
- ЯТЛАР** (1) ■ Үзеңнеке үз итмәсә, ятлар бигрәк үз итмәс ○ 14700
- ЯТЛАРГА** (1) ■ Ятларга сер бирмә ○ 12614
- ЯТМАГАННЫ** (1) ■ Күңелгә ятмаганны дус итмә ○ 5469
- ЯТМАМ** (1) ■ Балык әйтә, ди: «Үлсәм дә коры жирдә ятмам», – дип ○ 4460
- ЯТМАС** (23) ■ Тишөккө таш жирдә ятмас ○ 184 ● 255; 281; 846; 1100; 1946; 1948; 1969; 3662; 4817; 7743; 7805; 8813; 9035; 10766; 11063 (2); 12099; 12365; 12387; 13493; 13971; 15765
- ЯТМАСЫН** (1) ■ Оегынны карап ки: эчендә чаян ятмасын ○ 9054
- ЯТМЫЙ** (9 | 1) ■ Бүре туйган жирендә ятмый ○ 2164 ● 3481; 8922; 9035:1; 9886; 11417; 13017; 15411; 15790 (2)
- ЯТНЫКЫ** (1) ■ Ятныкы яннан үтәр, үзеңнеке үзәктән үтәр ○ 14693
- ЯТНЫН** (3) ■ Үзеңнен чәңең ятның башыннан кадерлерәк ○ 10319 ● 14694; 14695
- ЯТСА** (8) ■ Алмаз таш туфракта ятса да, күргән кеше алмый калмас ○ 254 ● 255; 1915; 3748; 6581; 9312; 10114; 12521
- ЯТСАМ** (1) ■ Торсам ашыйм, ятсам башым ○ 9784
- ЯТСАҢ** (7) ■ Югары ятсаң – жил алыр, түбән ятсаң – сил алыр ○ 708 (2) ● 5019; 6863; 8413; 12239 (2)
- ЯТСЫН** (1) ■ Сөзгә бит: ходай тегермән тартсын, әдәм йокларга ятсын, иртгәгә кояш чыксын ○ 16888
- ЯТТАН** (1) ■ Яттан күрмә, үздән күр ○ 14696
- ЯТТЫҢМЫ** (1) ■ Авырып яттыңмы, авыру бактыңмы? ○ 15347
- ЯТУ** (6) ■ Тарақан санап яту ○ 4850 ● 8146; 8379; 8555; 11372; 15182
- ЯТУГА** (1) ■ Авыруга яту килешә, ятуга кату килешә ○ 15182
- ЯТУЧЫ** (1) ■ Хәрәфкә ябышып ятучы ○ 16706
- ЯТЫ** (1) ■ Яхшының яты булмас, яманның ояты булмас ○ 12388
- ЯТЫК** (1) ■ Сөт белән катык – йөрөккә ятык ○ 9332
- ЯТЫШ** (18) ■ Атлылар аттан төшеп, жәяүлеләр ятып карарлык түгел ○ 2747 ● 3078; 3443; 4771; 5660; 6112; 6566; 6577; 6606; 6710; 7006; 7490; 7501; 8450; 9738; 12456; 13906; 14698
- ЯТЫР** (42 | 1) ■ Татыр, татырда мал ятыр ○ 150 ● 275; 424; 1301; 1946; 2528; 2556; 3640; 4514; 5212; 5613 (2); 5614; 5615; 6883; 7089; 7740; 9739; 9740 (2); 9741; 9742 (2); 9743 (2); 9744; 9884; 10685; 11357; 11898 (2); 12387; 12857, :1; 13440; 13482; 13537; 13663; 13709 (2); 14129; 14296; 15366
- ЯТЫРГА** (1) ■ Ярты корсақ ятырга жиңел ○ 9737
- ЯТЫРНЫ** (1) ■ Матурны эзләмә, күңелгә ятырны эзлә ○ 10692
- ЯТЫРЫ** (1) ■ Чатыры нинди булса, ятыры шундый була ○ 8300
- ЯТЫШ** (1) ■ Ясақлыга ятыш юк, йомышлыга йөреш юк ○ 5972
- ЯТЫШ-ТОРЫШ** (1) ■ Ятыш-торыш байларча, өстә-башта юкарак ○ 7537
- ЯТЫШЫНА** (1) ■ Йонны ятышына таба сыпырган яхшы ○ 2362
- ЯУ** (61) ■ Талаулы ат – иясенә яу ○ 2684 ● 4004; 4039; 4881; 4980; 5003; 5026; 5052; 5360; 5406; 5526; 5528; 5534; 5546; 5552–5554; 5564; 5572; 5574; 5650; 5655; 5656; 5661–5666; 5667 (2);

- 5668; 5669; 5683; 5686; 5709; 5875 (2); 5928; 6613; 6947; 6966; 8288; 8499; 8604; 9394; 11350; 11564; 12230; 12836; 12900; 12935; 13279; 13703; 13850 (2); 14344; 14568; 15270; 16189; 16490
- ЯУГА** (19) ■ Козгын яу башлар, яуга карга ияер ○ 4039 ● 5109; 5532; 5560; 5578; 5628; 5659; 5670–5673; 5675; 5969; 6962; 6976; 11663; 12225; 12855; 12938
- ЯУГАН** (7) ■ Кояшлап яуган янгьрдан түнөл ○ 1111 ● 1148 (2); 1150; 4867; 12897; 15959
- ЯУГАНДА** (6) ■ Кар яуганда салкын булмый, кар киткэндә суыта ○ 1097 ● 1164; 1218; 1339; 10318 (2)
- ЯУГАННАН** (1) ■ Дәрьяга янгыр яуганнан ни файда ○ 1089
- ЯУГАЧ** (1) ■ Кар яугач көрөк кирәк, иске өйгә терәк кирәк ○ 8273
- ЯУДА** (14 | 2) ■ Алтын – таш булмас, алабута – аш булмас, дошман яуда иш булмас ○ 5291 ● 5536; 5550; :1; :2; 5551; 5563; 5571; 5579; 5601; 5657; 12877; 12901; 13478; 13798; 15566
- ЯУДАН** (7) ■ Яудан қоры кайтқанчы, яралы кайт ○ 5674 ● 5675; 5676; 5694; 5710; 12143; 14076
- ЯУДЫ** (1) ■ Кар яуды – өз басылды ○ 1098
- ЯУДЫРА** (1) ■ Тәңре бер яудырса, тирәк ике яудыра ○ 16868
- ЯУДЫРМАС** (1) ■ Бер агачның шаулавы илгә янгыр яудырмас ○ 1675
- ЯУДЫРСА** (2) ■ Күк жиргә яхшылык яудырса, жир күккә тузан туздыра ○ 55 ● 16868
- ЯУЛАП** (1) ■ Алладан көткән буш калыр, үзенә ышанган яулап алыр ○ 16850
- ЯУЛЫГЫМ** (1) ■ Әрекмәнем: кызу капса – яулыгым, баш авырса – саулыгым ○ 1341
- ЯУЛЫЙ** (1) ■ Аучы ау аулуй, яучы кыз яудый ○ 13129
- ЯУЛЫК** (5) ■ Кызыл яулык кызга килешә ○ 9010 ● 10265; 12384; 15161; 15206
- ЯУЛЫКЛЫ** (1) ■ Ак чалмалы мулладан ак яулыклы хатын артык ○ 16956
- ЯУЛЫКТАН** (1) ■ Башың буш булгач кәшәмир яулыктан ни файда ○ 10266
- ЯУМАГАН** (5) ■ Килмәгән болыт, яумаган яңгырга чиләк тотмыйлар ○ 1109 ● 1155; 1233; 1234; 8944
- ЯУМАСАҢ** (1) ■ Яумасан да, күкрә ○ 1156
- ЯУМЫЙ** (3) ■ Артка калган болыт яумый үтәр ○ 1071 ● 1173; 3978
- ЯУНЫ** (5) ■ Ерактагы ауны күргәнчә, якындагы ауны күр ○ 5566 ● 5610; 5654; 5677; 5678
- ЯУНЫҢ** (2) ■ Качкан ауның улжасы яуда калган ○ 5579 ● 5679
- ЯУСА** (14) ■ Күктән ни яуса да, жир кабул итәр ○ 63 ● 140; 179; 1096; 1102; 1165; 1219; 4235; 4894; 11090; 13777; 14079; 14084 (2)
- ЯУЧЫ** (14) ■ Чыгасы малга иясе яучы ○ 7432 ● 13129; 13130; 13171; 13188; 13191; 13193; 13221–13225; 15618; 16424
- ЯУЧЫГА** (1) ■ Телнең озыны яучыга кирәк ○ 13204
- ЯУЧЫЛ** (1) ■ Ил терәге – яучыл ир белән юньчел хатын ○ 4941
- ЯФРАГЫ** (8) ■ Кирәкле кишер яфрагы ○ 1633 ● 1656; 1669; 1670; 1727; 1756; 1759; 13719
- ЯФРАГЫННАН** (1) ■ Умырзая, яфрагынан алда, чәчөгән күрсәтәр ○ 1317
- ЯФРАК** (13) ■ Жәй көне дип яфрак ашап булмый ○ 1012 ● 1157; 1179; 1673; 1720; 1820; 4830; 6009; 8446; 8758; 14083; 14257; 14348
- ЯФРАККА** (2) ■ Яфракка карап, алма санама ○ 1821 ● 2798
- ЯФРАКЛАРЫ** (1) ■ Борын яфрақлары тараю ○ 10629
- ЯФРАКТАЙ** (1) ■ Эшлэгән кеше имәндай, ялкау кеше яфрактай ○ 6546
- ЯФРАКТАН** (2) ■ Гөл янында торган яфрактан гөл аңкыган ○ 1272 ● 8090
- ЯФЫРАК** (1) ■ Кеше қолагы киез, кисеп алырга бик тиз, үз қолагың яфырак, кисеп алырга катырак ○ 10397
- ЯХШЫ** (453 | 9) ■ Көйдәрсә дә, көн яхшы ○ 52 ● 208; 278; 325; 356; 406; 487; 543; 566; 577; 579; 615; 639; 722; 753; 765; 799; 891; 912 (2); 995 (2); 997; 998; 1052; 1471 (2); 1472; 1488; 1589; :1; 1657; 1714; 1822 (2); 2025; 2144; 2213; 2362; 2385; 2398; 2402; 2421; 2533; 2534; 2535 (3); 2536; 2552 (2); 2604; 2617; 2626; 2697; 2707; 2708; 2710–2727; 2768; 3215; 3235; 3519; 3756; 3757; 3882; 3998; 4032; 4255; 4283; 4338; 4623; 5062; 5096; 5171; 5206; 5223; 5224; 5250; 5425; 5429; 5498; 5500–5502; 5503 (2); 5507 (2); 5680; 5711; 5767; 5820; 5974; 6067 (2); 6078; 6084; 6142; 6191; 6244; 6249; 6263; 6371; 6391; 6396; 6502; 6616; 6668; 6787 (2); 6818; 6838; 6854; 6864; 6865; 6937; 6945 (2); 6948; 6955; 6963; 6964; 6971–6975; 7019; 7040; 7068; 7327 (2); 7490; 7546 (2); 7553 (2); 7792; 8004; 8005; 8006 (2); 8007; 8152; 8173; 8312; 8545; 8817; 8830 (2); 8852; 8916; 8942; 8943; 8995; 8999; 9104 (2); 9144; 9281; 9282; 9308; 9346; 9391–9393; 9537 (2); 9618; 9915; 10146; 10173; 10195; 10196; 10286; 10382:1; 10739; 10886; 11062 (2); 11063; 11078:2; 11222; 11229; 11302; 11313; 11318; 11319; 11873; 11948; 11962; 12097; 12102; 12103; 12109;

12111; 12127–12131; 12145 (2); 12159; 12169 (2); 12172; 12173; 12179; 12209; 12211–12213; 12215; 12239 (2); 12251; 12271; 12304; 12307 (2); 12308 (2); 12309–12328; 12329 (2); 12330–12332; 12333 (2); 12334 (2); 12335; 12336; 12375; 12395 (2); 12396; 12401; 12408; 12478; 12493; 12608; 12740 (2); 12742; 12796 (2); 12915; 12930; 12934 (2); 12954 (2); 13035 (2); 13049 (2); 13050 (2); 13051 (2); 13052–13054; 13057 (2), :1 (2), :2 (2); 13060 (2); 13080; 13097; 13106 (2); 13161; 13190, :2; 13206; 13225 (2); 13396; 13397 (4); 13461; 13610; 13612; 13618; 13636; 13637; 13658 (2); 13697 (2); 13698:1; 13741; 13751; 13752; 13755; 13764; 13769; 13773 (2); 13774–13777; 13791 (2); 13833; 13841; 13881; 13902; 13907; 14074; 14078–14081; 14109; 14165 (2); 14243; 14252; 14302 (2); 14339 (2); 14358; 14380; 14449; 14465 (2); 14517 (2); 14541; 14561 (2); 14569 (2); 14574; 14575; 14585 (2); 14642; 14668 (2); 14669; 14671 (2); 14676; 14677 (2); 14686; 14690; 14697 (3); 14735; 14888; 14935; 15063; 15212; 15336; 15342 (2); 15391; 15441; 15456; 15484; 15640; 15648; 15649; 15783; 15787; 15788 (2); 15804; 15831; 15915; 15930; 15935 (2); 15942; 15947; 16011; 16048 (2); 16049; 16052; 16064; 16079; 16106; 16183–16199; 16338 (2); 16343; 16366; 16425; 16522 (2); 16698; 16760; 16905; 17006

яхшы → **яман-яхшы**

ЯХШЫГА (24 | 1) ■ Яхшыга да бер кояш, яманга да бер кояш ○ 73 ● 3663; 5860; 5975; 12106; 12108; 12110; 12150; 12244; 12247; 12256; 12278; 12337–12344; 12406; 13190:1; 13226; 13747; 16261

ЯХШЫДА (1) ■ Мөкальде ялган юк, яхшыда яман юк ○ 16394

ЯХШЫДАН (7) ■ Яманга барма, яхшыдан калма ○ 12242 ● 12345–12348; 14080; 14081

ЯХШЫЛАРНЫ (1) ■ Исән чакта йөрөп кал, яхшыларны күрөп кал ○ 6762

ЯХШЫЛАРНЫҢ (1) ■ Яманнарның билгесе – кинә тотмак, яхшыларның билгесе – сүз онытмак ○ 12272

ЯХШЫЛАРЫН (1) ■ Яхшыларын бүрөккә, начарларын чүбөккә ○ 12349

ЯХШЫЛЫГЫ (3 | 1) ■ Яхшылыгы тимөгән дусның яманлыгынан саклан ○ 5504 ● 12317; 12389, :1

ЯХШЫЛЫГЫН (2) ■ Күк үзенең яхшылыгын жиргә төшерә ○ 54 ● 12138

ЯХШЫЛЫГЫҢНЫ (2) ■ Туксан тугыз яхшылыгыңны белмәсләр, бер начарлыгыңны белерләр ○ 12161 ● 12257

ЯХШЫЛЫК (44) ■ Күк жиргә яхшылык яудырса, жир күккә тузан туздыра ○ 55 ● 8616; 9604; 11316; 12098–12100; 12107; 12141; 12142; 12144; 12146; 12254; 12259; 12260; 12262–12264; 12350–12352; 12353 (2); 12354–12356; 12357 (2); 12358–12360; 12361 (2); 12362–12366; 12367 (2); 12392; 13577 (2); 14242

ЯХШЫЛЫККА (5) ■ Яхшылыкка – яхшылык, яманлыкка – яманлык ○ 12366 ● 12367–12369; 13577

ЯХШЫЛЫКНЫ (6) ■ Мең яхшылыкны бер яманлык каплай ○ 12151 ● 12370–12374

ЯХШЫЛЫКНЫҢ (3) ■ Яхшылыкның кадерен белмәгән кешедән ерак булу яхшы ○ 12375 ● 12376; 12377

ЯХШЫНЫ (11) ■ Алучы яхшыны сорый ○ 7853 ● 11078; 12198; 12271; 12275; 12378–12381; 16200; 16201

ЯХШЫНЫҢ (28 | 1) ■ Начарны күрмәс борын яхшының кадере юк ○ 602 ● 6948; 9121; 11064; 12158; 12196; 12206; 12276; 12282; 12284; 12286; 12287; 12290; 12295; 12301; 12382–12388; 12389, :1; 12390; 12391; 12398; 12603; 15326

ЯХШЫРАК (42 | 1) ■ Суга якын торган кеше яхшырак йөзә белә ○ 446 ● 563; 2693; 3404; 3527; 5287; 5424; 5612; 5638; 5953; 6041; 6074; 6275; 6371; 6373; 6968; 7270; 8146; 8542; 8816; 9094; 9656; 10146; 10276; 10459; 11078:1; 11313; 11437; 11535; 11558; 11611; 12562; 14257; 14735; 14934; 15187; 15211; 15301; 15767; 15830; 15895; 16558; 16633

ЯХШЫРТА (4) ■ Маңгай тире эшнең сыйфатын яхшырта ○ 6108 ● 10291; 15130 (2)

ЯХШЫРЫП (1) ■ Скрипка искергән саен яхшырыр ○ 16400

ЯХШЫСЫ (26 | 1) ■ Борчакның яхшысы читкә чөчри ○ 1548 ● 2313; 2537–2539; 2571:1; 2845; 2860; 5162; 8887 (2); 12301; 12827 (2); 12828 (2); 12883; 12999; 13449 (2); 13606 (2); 13842 (2); 14260; 14611; 16054

ЯХШЫСЫЗ (1) ■ Ямансыз яхшы булмас, яхшысыз яман булмас ○ 12304

ЯХШЫСЫН (2) ■ Балның яхшысын аю ашар ○ 2098 ● 15420

ЯХШЫСЫННАН (2) ■ Үги ананың иң яхшысынан да козгын тавышы килә ○ 14261 ● 14609

- ЯХШЫ-ЯМАН** (1) ■ Яхшы-яман – клади карман ○ 12405
- ЯХШЫ-ЯМАНЛЫГЫН** (1) ■ Ерак юлга чыкмыйча, атыңның яхшы-яманлыгын белмәссен ○ 6758
- ЯХШЫ-ЯМАНЫН** (1) ■ Кемнең яхшы-яманын юлдаш булгач белерсең ○ 6918
- ЯШӘ** (5) ■ Тир түгеп эшлә, кунак кебек яшә ○ 6137 ● 6224; 9522; 16540; 16581
- ЯШӘВЕ** (1) ■ Ил яшәве – жыр белән ○ 16363
- ЯШӘВЕННӘН** (1) ■ Дәрвиш – ашавыннан, бай – яшәвеннән билгеле ○ 16977
- ЯШӘГӘН** (10) ■ Яшь каенга терәлөп, карт каен кырык ел яшәгән ○ 1768 ● 4975; 6800; 9671 (2); 9767; 10443; 15100; 15144; 16620
- ЯШӘГӘННЕҢ** (1) ■ Ак яшәгәннең акылы төгәл ○ 9797
- ЯШӘГӘНЧЕ** (2) ■ Тиле белән яшәгәнче акыллы белән бергә үл ○ 11632 ● 16360
- ЯШӘМӘ** (1) ■ Ашар өчен яшәмә, яшәр өчен аша ○ 9616
- ЯШӘМӘГӘН** (2) ■ Ил өчен яшәмәгән кеше үзе өчен дә яшәми ○ 4958 ● 5205
- ЯШӘМӘС** (1) ■ Аккош ялгыз яшәмәс ○ 3900
- ЯШӘМИ** (1) ■ Ил өчен яшәмәгән кеше үзе өчен дә яшәми ○ 4958
- ЯШӘП** (4) ■ Чит илдә яшәп түрә булганчы, үз илендә яшәп чабан бул ○ 5086 (2) ● 6214; 9261
- ЯШӘР** (9 | 4) ■ Саескан, туры очса да, кыек яшәр ○ 4080 ● 4976 (2); 5718; 6730 (2), :1 (2), :2 (2); 9616; 11145; 14943
- ЯШӘРӘ** (1) ■ Агач бер жирдә яшәрә ○ 1648
- ЯШӘРГӘ** (1) ■ Кандада, кан эчәр өчен, ярыкта яшәргә дә риза ○ 4776
- ЯШӘРЕР** (1) ■ Улы данга чыкса, анасы яшәрер ○ 14298
- ЯШӘРМӘС** (1) ■ Корыган тирәк су анында да яшәрмәс ○ 1743
- ЯШӘРСЕҢ** (1) ■ һәр эшкә аерым вакыт билгелә – шат яшәрсен ○ 6278
- ЯШӘСӘ** (4) ■ Карга өч йөз ел яшәсә дә, карга булып үләр ○ 3982 ● 11145; 16729 (2)
- ЯШӘСӘН** (3) ■ Бүреләр белән яшәсән, бүре булып уларсың ○ 2179 ● 7504; 12483
- ЯШӘСЕН** (1) ■ Үзәң тимәгән елан мең яшәсен ○ 4695
- ЯШӘҮ** (7) ■ Алма белән алма кебек яшәү ○ 1841 ● 6150; 6434; 9764; 10821; 15063; 15664
- ЯШӘҮДӘН** (3) ■ Тез чүгеп яшәүдән басып үлү яхшырак ○ 5638 ● 12562; 15390
- ЯШӘҮНЕҢ** (1) ■ Типтереп яшәүнең башы көлкөнеч, ахыры үкөнеч ○ 6673
- ЯШЕ** (12) ■ Байның тәмле ашы – фәкыйрьнең канлы яше ○ 7304 ● 8521; 9418; 10613; 12783; 13040; 13843 (2); 14871; 14902; 14920; 15151
- яше** → **карты-яше**
- ЯШЕЛ** (4 | 2) ■ Яшел төс – яз күрке, сары төс – көз күрке, ал да гөл – жәй күрке, ак төс – кыш күрке ○ 624 ● 1401; 8801; 8956:2; 14288:1; 14534
- ЯШЕЛЛИ** (1) ■ Яшьләр яшелли уралар ○ 15128
- ЯШЕМНЕ** (1) ■ Каештан: «Ничә яшыкә тикле чыдыйсың?» – дип сорагач: «Минем яшемне майдан сора», – дигән ○ 7034
- ЯШЕН** (11) ■ Яшен яшыңгәндә зур агачка сыеңма ○ 1158 ● 1209; 1211; 3535; 7543; 9767; 12308; 15117; 15144; 15152; 15255
- ЯШЕНӘ** (3) ■ Яшенә күрә бәһасе, атына күрә чанасы ○ 2728 ● 12783; 16729
- ЯШЕНГӘ** (1) ■ Явымнан качып, яшенгә электек ○ 1232
- ЯШЕНДӘ** (2) ■ Булыр әдәм ун яшендә баш булыр, булмас әдәм кырыкка житсә дә яшь булыр ○ 6461 ● 13717
- ЯШЕНЕ** (3) ■ Яшене алдан булыр, күкрәве арттан булыр ○ 1159 ● 1160; 13728
- ЯШЕНЕННӘН** (2) ■ Аяз көннең яшененнән курык ○ 1074 ● 13616
- ЯШЕННӘН** (3) ■ Куйның күз яшеннән курыккан бүре ачка үләр ○ 3101 ● 12557; 15026
- ЯШЕН** (4) ■ Яшең алтмышка житкәндә алты яшьлек оныгың булсын ○ 15101 ● 15102; 15103; 15858
- ЯШЕҢ** (1) ■ Белемле хатын башыңа карый, белемсез хатын яшенә карый ○ 13620
- ЯШЕНДӨ** (1) ■ Житмеш яшендә курай уйнарга өйрәнгән кураини каберендә уйнар ○ 15140
- ЯШЕҢНЕ** (1) ■ Дусыңа – күз яшенне, дошманыңа тешенне күрсәт ○ 5415
- ЯШЕР** (2) ■ Изгелек итсәң яшер, изгелек күрсәң фаш ит ○ 12123 ● 12373
- ЯШЕРӘ** (8) ■ Кошның култыгына яшерә алмасың ○ 47 ● 2508; 3376; 3512; 3610; 4157 (2); 11714
- ЯШЕРГӘН** (10) ■ Көртлек, кар астына башын яшергән белән, артын күрмиләр дип уйлый ○ 4044 ● 5409; 7237 (2); 10609; 12484; 12511; 13457; 15209 (2)
- ЯШЕРЕЛСӘ** (1) ■ Авыру яшерелсә, үлем фаш итәр ○ 15176

- ЯШЕРЕН** (2) ■ Яшерен эшлэгэн яхшылык яктыда бүлэк алыр ○ 12392 ● 12615
- ЯШЕРЕНӘ** (1) ■ Дөя кошы башын комга тыгып кына аучыдан яшеренә алмый ○ 4213
- ЯШЕРЕНЕР** (1) ■ Күбэләк тә яшеренер урын таба ○ 4803
- ЯШЕРЕП** (5) ■ Койрыкны яшереп йөрү ○ 2439 ● 2921; 5942; 11912; 12726
- ЯШЕРЕРГӘ** (1) ■ Бурлакка башын қояштан яшерергә зураг бар ○ 5780
- ЯШЕРМӘ** (3) ■ Угын аткач, жәясен яшермә ○ 5641 ● 8191; 15838
- ЯШЕРМӘС** (1) ■ Алып ир атын яшермәс ○ 5530
- ЯШЕРСӘҢ** (1) ■ Жофарны яшерсәң дә исеннән беленер ○ 2343
- ЯШЕРҮ** (1) ■ Курыккан эт койрыгын бот арасына яшерү белән үзен яшерә алмас ○ 3512
- ЯШИ** (9) ■ Кем дә кем иген игә – ул жырлап яши, кем дә кем сату итә – ул чирләп яши ○ 1414 (2)
● 1644; 4657; 12091; 12727; 13176; 16575 (2)
- ЯШИБЕЗ** (1) ■ Туй сыенда яшибез ○ 13336
- ЯШИЛӘР** (1) ■ Әрем белән тәрәм булып яшиләр ○ 1366
- ЯШИМ** (1) ■ Колагымны сангыраулатып, күземе суқырайтып, ишетәсен ишетми, күрәсен күрми яшим ○ 10486
- ЯШИМЕН** (1) ■ Ярым да юк, кайгым да юк, рәхәт-тыныч яшимен ○ 12808
- ЯШИСЕН** (1) ■ Илдә яшисең икән – иленә хезмәт ит ○ 4968
- ЯШЬ** (66) ■ Яшь ай күмүдән курыкмас ○ 74 ● 885 (2); 888; 969; 1337; 1657; 1768; 1810; 2827; 2868; 6461; 6462; 6525; 7148; 8546; 8829; 9600; 10379; 11032; 11101; 11309; 11388; 11588; 11741; 11742; 11766; 11843; 12616; 12705; 12784; 12785; 12916; 13068; 13430; 13761; 13779; 13962; 14082; 14083; 14303; 14341; 14504; 14959; 14999; 15004; 15022; 15026; 15027; 15041; 15042; 15095; 15104–15112; 15146; 15154; 15329; 16372; 17031
- ЯШЬКӘ** (5) ■ Каештан: «Ничә яшькә тикле чыдыйсың?» – дип сорагач: «Минем яшеме майдан сора», – дигән ○ 7034 ● 9320; 15091; 16729; 16792
- ЯШЬЛӘР** (10) ■ Картлар – акылы белән, яшьләр матурлыгы белән узар ○ 15047 ● 15048–15050; 15054; 15055; 15125–15128
- ЯШЬЛЕГЕ** (1) ■ Хатын белән хатын талашса, яшьлеге белән картлыгын әйтер; бай белән ярлы талашса, барлыгы белән юклыгын әйтер ○ 7426
- ЯШЬЛЕГЕМНЕ** (1) ■ Яшьлегемне кызык уздырам, дип картлыгынны алдан туздырма ○ 15113
- ЯШЬЛЕГЕН** (2) ■ Әдәм картайса яшьлеген сөйләр ○ 15136 ● 15152
- ЯШЬЛЕГЕНДӘ** (2) ■ Яшьлегендә яшьнәмәгән картлыгында кала алса да танылмас ○ 15114 ● 15115
- ЯШЬЛЕГЕН** (3) ■ Яшьлегең тырыш булса, картлыгын тыныч булыр ○ 15116 ● 15117; 15118
- ЯШЬЛЕГЕНДӘ** (2) ■ Картлыгың бәхетле булсын дисәң, яшьлегендә ялкау булмас ○ 15057 ● 15119
- ЯШЬЛЕК** (13) ■ Уен-көлкә – яшьлек күрке ○ 6683 ● 12871; 14459 (2); 15034; 15058; 15059; 15101; 15120–15123; 15130
- ЯШЬЛЕКТӘ** (4) ■ Агачны яшьлектә бөк ○ 1662 ● 15018; 15023; 15124
- ЯШЬНӘГӘН** (1) ■ Утлы кисәү эләккән эт яшен яшьнәгән сәен дерт итәр, ди ○ 3535
- ЯШЬНӘГӘНДӘ** (1) ■ Яшен яшьнәгәндә зур агачка сыенма ○ 1158
- ЯШЬНӘМӘГӘН** (1) ■ Яшьлегендә яшьнәмәгән картлыгында кала алса да танылмас ○ 15114
- ЯШЬНӘМИ** (1) ■ Саңгырауга күк күкрәми, суқырга яшен яшьнәми ○ 15255
- ЯШЬНӘТСӘ** (1) ■ Яшьлегең яшен яшьнәтсә, картлыгың чөчөк атар ○ 15117
- ЯШЬНЕ** (2) ■ Яшьне ат базарында сорыйлар ○ 15129 ● 15130
- ЯШЬНЕН** (4) ■ Бер картның, бер яшьнең сүзен тот ○ 15019 ● 15064; 15131; 15132
- ЯШЬТӘ** (3) ■ Акыл яшьтә түгел, башта ○ 11418 ● 13076; 13691
- ЯШЬТӘГЕ** (1) ■ Сигез яшьтәге хольк сиксэн яшькә кадәр ○ 15091
- ЯШЬТӘГЕДӘЙ** (1) ■ Элгәрәдәй ирәң булмас, яшьтәгедәй ашың булмас ○ 13573
- ЯШЬТӘН** (6) ■ Киемеңне – яңа чагында, намусыңны яштән сакла ○ 11165 ● 11251; 13215; 14039; 15027; 15133

2.2. КИРЕ СУЗЛЕК ○ ОБРАТНЫЙ СЛОВАРЬ

...А	⁴ 1/1°(1) • БИАГА	(2) • ТАГА	(1) • ЙОЛДЫЗГА
(1) • А	(4 2) • КАГА	(5) • АТАГА	(1) • КОНДЫЗГА
⁴ 1/5°(5) • КАБА	(5) • БАКАГА	(5) • ЧАБАТАГА	(13) • КЫЗГА
(1) • САБА	(2) • КАГА-КАГА	(1) • ХАТАГА	(1) • ХАТЫН-КЫЗГА
⁴ 2/3°(2) • САВЫТ-САБА	(3) • КАПКАГА	(2) • БАЛТАГА	(1) • КЫМЫЗГА
⁴ 1/55°(55) • ТАБА	(2) • АРКАГА	(1) • БАРЫМТАГА	(1) • НАМАЗСЫЗГА
(14) • ЧАБА	(1) • ПОДАУКАГА	(2) • УМАРТАГА	(1) • КЫЗСЫЗГА
² 16 ⁶ /79°(2) •	(1) • СУКАГА	(2) • УРТАГА	(1) • БУЛДЫКСЫЗГА
ЧАБА-ЧАБА	(1) • БАШКАГА	(1) • ОСТАГА	(1) • МАЯКСЫЗГА
⁴ 1/2 ¹ /2°(2) • ЫЗБА	⁹ 23°(2) • ЯКАГА	⁴ 10/22°(1) •	(1) • ТАЯКСЫЗГА
⁴ 1/1 ³ /1°(1) • КОБА	(2 3) • БАЛАГА	АЛАБУТАГА	(1) • САКАЛСЫЗГА
⁴ 1/46°(46) • АРБА	(4) • ДАЛАГА	⁴ 1/1°(1) • ЮХАГА	(1) • УЛСЫЗГА
(3) • ДОРБА	(1) • КАНДАЛАГА	⁴ 1/3°(2 1) •	(1) • УГЫЛСЫЗГА
⁴ 2/4 ³ /50°(1) • ТОРБА	(2) • КАЛАГА	АЖДАҢАГА	(6) • АКЫЛСЫЗГА
(1) • УБА	(2) • СУМАЛАГА	(3) • ЧАГА	(1) • КОМСЫЗГА
⁴ 1/2 ² /3°(2) • КУБА	(1) • САЛАГА	(3) • БАЛА-ЧАГА	(3) • ТАЛЫМСЫЗГА
⁴ 1/1 ³ /1°(1) • КЫБА	(1) • КЫЙБЛАГА	(10) • АКЧАГА	(1) • КАНСЫЗГА
³ 1/1 ² /15/137°(1) • ЯБА	(15 1) • АЛЛАГА	(4) • БАКЧАГА	(2) • САНСЫЗГА
(1) • АВА	⁴ 9/74°(21 2) •	(1) • ДРАНЧАГА	(1) • УРЫНСЫЗГА
(1) • РАВА	МУЛЛАГА	(1) • ТАТАРЧАГА	(2) • ТЫҢЛАУСЫЗГА
⁴ 2/2°(1) • ТРАВА	(2) • ЧАМАГА	⁴ 7/23°(1) • РУСЧАГА	⁴ 28/76°(3) • УТЫЗГА
⁴ 1/1°(1) • САВА	(1) • ТОРМАГА	(1) • АЛАШАГА	⁴ 1/8 ³ 41/147°(6 2) •
⁴ 1/5°(5) • ЫАВА	(1) • ЧОРМАГА	(3) • ПАТШАГА	ЯЗГА
⁴ 1/1 ³ 6/10°(1) • НИЧАВА	(1) • ТЫРМАГА	⁴ 3/5 ⁹ 0/291°(1) •	(13) • АЙГА
⁴ 1/13 ³ /13°(13) • ДЭВА	(1) • УТЫРМАГА	ТУРПЫШАГА	(31) • БАЙГА
⁴ 1/1 ³ /1°(1) • ЧАРВА	(2) • БАСМАГА	(10) • ЕГА	(1) • ЯБАЙГА
³ 1/5 ⁹ 29°(5) • ЯВА	(1) • КУРКЫТМАГА	⁴ 1/19 ² /29°(17 2) •	(1) • АКБАЙГА
(18) • АГА	⁴ 8/10°(1) • КАШЫМАГА	КОЕГА	(1) • АГАЙГА
⁴ 1/1°(1) • АГА-АГА	(5) • АНАГА	⁴ 1/3 ³ 1/3°(2 1) • ХАЖГА	(1) • ЯБАГАЙГА
(3) • БАГА	(5) • АТА-АНАГА	(4) • АЗГА	(2) • КОМАГАЙГА
(1) • БАГА	(2) • ДИВАНАГА	(5 1) • БАЗГА	(1) • УҢАГАЙГА
(2) • АБАГА	(4) • БАГАНАГА	(2) • БУГАЗГА	(1) • МАҢГАЙГА
(2) • КАБАГА	(1) • ЖАНАГА	(6 2) • КАЗГА	(1) • ТУГАЙГА
(3 5) • ТАБАГА	(1) • ЗАМАНАГА	(4) • НАМАЗГА	(3) • БОДАЙГА
(8 3) • АРБАГА	(4) • КАЕНАНАГА	(1) • КУРАЗГА	(1) • ХОДАЙГА
⁴ 7/35°(7 1) • ЯБАГА	(1) • ТАНАГА	(1) • ХУРАЗГА	(2) • ЖАЙГА
⁴ 1/3°(3) • ЫАВАГА	(2) • ЧАНАГА	(8 1) • САЗГА	(3) • МАЛАЙГА
(1) • БАЛА-ЧАГАГА	(1) • СТЕНАГА	⁴ 9/44°(9) • ТАЗГА	(1) • ШУЛАЙГА
(2 1) • ЕЛГАГА	(3) • КАЗНАГА	(13 1) • БОЗГА	(1) • МАЙГА
(1) • ДОГАГА	(3) • ТОРНАГА	⁴ 2/16°(2) • ТОЗГА	(1) • СОРНАЙГА
(9) • КАРГАГА	⁴ 13/33°(1) • АТНАГА	⁴ 1/3°(3) • ТУЗГА	(3) • УҢАЙГА
⁴ 5/15°(1) • ГАУГАГА	⁴ 1/1°(1) • ЯҢАГА	(1) • КАРЫЗГА	(1) • ПАЙГА
(2 1) • ДАГА	(2) • АРАГА	(1) • БАРЫБЫЗГА	(2) • САРАЙГА
(1) • ФАЙДАГА	(3) • КАРАГА	(18 1) • АВЫЗГА	(2) • САЙГА
⁴ 3/5°(1) • МУРДАГА	(1) • МАНАРАГА	(1) • ЯВЫЗГА	(11) • ТАЙГА
⁴ 1/1°(1) • НУЖАГА	(2) • БОХАРАГА	(2) • ЯЛГЫЗГА	(1) • АТАЙГА
⁴ 1/6°(6) • ХУЖАГА	⁴ 5/9°(1) • БУРАГА	(6) • ДУҢГЫЗГА	(1) • БИАТАЙГА
⁴ 1/1°(1) • КАЗАГА	⁴ 1/1°(1) • БУСАГА	(2) • ТУТЫЗГА	(1) • БУЛМАСТАЙГА

- ⁴26/89°(2) • КЫТАЙГА (1) • СЫЙЛАГАНГА (1) • БУЛЫШКАНГА (1) • ТАҢШКАНГА
(2) • УЙГА (1) • ИОКЛАШКАНГА (1) • ТАҢЫШКАНГА
(6) • БУЙГА (1) • БОЗАУЛАГАНГА (1) • ТЫРЫШКАНГА
(3) • КУЙГА (2) • АҢЛАМАГАНГА (1) • БАЛАНГА
⁴4/37°(26) • ТУЙГА (4) • АЛМАГАНГА (8) • ЕЛАНГА
(2) • САБЫЙГА (1) • ТАРТАЛМАГАНГА (1) • БОЛАНГА
(1) • КОДАГЫЙГА (2) • БУЛМАГАНГА (1) • ТУПЛАНГА
(2) • КАЗЫЙГА (1) • УҢМАГАНГА (9) • АРЫСЛАНГА
(1) • АБЗЫЙГА (1) • ЯРАТМАГАНГА (1) • КАУЛАНГА
⁴5/7³35/133°(1) • СЫЙГА (1) • ЯЛАНГА
(20) • АЛГА (6) • СОРАГАНГА (3) • ЗАМАНГА
(10) • БАЛГА (1) • ТУРАГАНГА (1) • ИМАНГА
(2) • ТУБАЛГА (1) • ЯСАГАНГА (22 | 2) • УРМАНГА
(4) • САКАЛГА (1) • ТУСТАГАНГА (2) • ЧУМАНГА
(1) • МЫСКАЛГА (4 | 2) • АШАГАНГА (9) • ДОШМАНГА
(17) • МАЛГА (1) • ЧАЛКАЙГАНГА (1) • ДУС-ДОШМАНГА
(2) • УСАЛГА (1 | 2) • АЛГАНГА (1 | 2) • АЛАНГА (42 | 1) • ЯМАНГА
(2) • ТАЛГА (3) • КАЛГАНГА (1) • ЯПАНГА
⁴9/59°(1) • ФАЛГА (4) • ЕГЫЛГАНГА (1) • БУРАНГА
(21 | 1) • ЕЛГА (2) • ЯЛГАНГА (1) • САНГА
⁴2/23°(1) • БЫЕЛГА (1) • КОМГАНГА (1) • ВАТАНГА
⁴1/5°(5) • КОЛГА (1) • АЛДАНГАНГА (11) • ШАЙТАНГА
(3) • УЛГА (1) • САКЛАНГАНГА (1) • ЫЙНДЫСТАНГА
(1) • БАРНАУЛГА (1) • ЫМСЫНГАНГА (1) • КУШТАНГА
(23) • КУЛГА (1) • УҢГАНГА (7) • ХАНГА
(2) • КУЛДАН-КУЛГА (1) • ТУҢГАНГА (1) • ИШАНГА
⁴5/33°(4) • СУЛГА (1) • БАРГАНГА (4) • КАЕНГА
(1) • БЫЛЫБЫЛГА (1) • ОРТАНГА (4) • УЕНГА
(6) • АВЫЛГА (4) • ТОРГАНГА (4) • МУЕНГА
(1) • ДАВЫЛГА (1) • АВЫРГАНГА (1) • АРЫНГА
(1) • КАРАВЫЛГА (2) • ЧАКЫРГАНГА (1) • ОНГА
(3) • УГЫЛГА (1) • ҚЫЧҚЫРГАНГА (1) • КЫЧҚЫРГАНГА
(4) • КЫЗЫЛГА (2) • ТУАНГА (2) • ДАНГА (3) • УНГА
(16) • АКЫЛГА (1) • ДАНГА (6) • НАДАНГА (6) • ГАРМУНГА
⁴8/33°(1) • БАЛАЧЫЛГА (6) • НАДАНГА (6) • ТАРАКАНГА
⁴1/43°(42 | 1) • ЮЛГА (2) • МӘЙДАНГА (2) • ТАБЫНГА
⁴1/3²7/199°(3) • ЯЛГА (10) • ЖАНГА (1) • САВЫНГА
(9) • САЛАМГА (23) • КАЗАНГА (1) • АЗГЫНГА
(4) • УРАМГА (1) • АРЗАНГА (1) • БОЗГЫНГА
(1) • ТУРАМГА (6) • КАНГА (3) • КОЗГЫНГА
⁴4/18°(4) • ТАМГА (2) • ТАРАКАНГА (2) • ЯНГЫНГА
(2 | 1) • ЖОМГА (6) • КУРЫККАНГА (2) • КЫНГА
⁴2/10°(7) • КОМГА (1) • ЧЫККАНГА (1) • САЛЖЫНГА
⁴1/1°(1) • РУМГА (1) • АЧЫККАНГА (1) • ЯЛЖЫНГА
(1) • ЯВЫМГА (1) • КАПКАНГА (2) • КАПКЫНГА
(2) • АГЫМГА (1) • ЧАПКАНГА (2) • ЯКЫНГА
(1) • СУГЫМГА (1) • ҚЫСКАНГА (5) • КАРЫНГА
(1) • ТОКЫМГА (2) • АТКАНГА (2) • УРЫНГА
(1 | 1) • ОРЫМГА (1) • БАТКАНГА (2) • БАЕСЫНГА
⁴6/9¹13/38°(1 | 2) • КЫРЫМГА (1) • ЯРАТКАНГА (1) • БУЛСЫНГА
(2) • ХАЙВАНГА (1) • ТАРТАКАНГА (1) • ХАТЫНГА
(1) • КӨРВАНГА (1) • ЙОТКАНГА (1) • ХАТЫНГА
(1) • КАБАГАНГА (1) • КЫЧЫТКАНГА (1) • ХАТЫНГА
(1) • ЕЛАГАНГА (5) • ТЫЧКАНГА (4) • УТЫНГА
(1) • ТУЙЛАГАНГА (1) • ТАЛАШКАНГА (1) • КУЯНГА
- ⁴1/4°(4) • ТАҢГА
⁴1/11°(11) • СОҢГА
⁴1/5³3/20°(5) • УҢГА
⁴1/9°(9) • ДОГА
⁴1/1²2/10°(1) • ЙОГА
(8) • БАРГА
(3) • ТАБАРГА
(4 | 1) • ЧАБАРГА
(1) • ЧАЛБАРГА
(2) • АВАРГА
(1) • КАТАРГА
(1) • СУГАРГА
(1) • ТЫГАРГА
(1) • ЧЫГАРГА
(1) • ЧИКЫЛДАРГА
(1) • БЫРЫЛДАРГА
(1) • МЫРЫЛДАРГА
(16) • БАЗАРГА
(1) • МАЗАРГА
(1) • АБЗАРГА
(3) • СУЗАРГА
(115 | 6) • КАРГА
(1) • ШОҢКАРГА
(1) • БАКАЛАРГА
(5 | 1) • БАШКАЛАРГА
(1) • МУЛЛАЛАРГА
(1) • ЙОЛДЫЗЛАРГА
(3) • ҚЫЗЛАРГА
(1) • БАЙЛАРГА
(1) • МАЛАЙЛАРГА
(1) • УЙЛАРГА
(3) • СЫЙЛАРГА
(1) • САКЛАРГА
(2) • ЙОКЛАРГА
(1) • ЧУКЛАРГА
(1) • САРЫКЛАРГА
(1) • ТӨМАМЛАРГА
(1) • ЧАТАНЛАРГА
(1) • ТЫҢЛАРГА
(2) • КАПЛАРГА
(2) • УРЛАРГА
(1) • ЖЫРЛАРГА
(1) • КАРТЛАРГА
(1) • ЯТЛАРГА
(1) • АУЛАРГА
(2) • БАШЛАРГА
(1) • КОШЛАРГА
(1) • ОЛЫЛАРГА
(1) • ЯРЫЛАРГА
(1) • ЯЛАРГА
(1) • ЯМАРГА
(2) • САНАРГА
(1) • КАЙНАРГА
(2) • УЙНАРГА
(1) • КАЛГАННАРГА
(1) • НАДАННАРГА
(1) • ХАТЫННАРГА

- (3) • КУНАРГА (2) • АЕРЫРГА (1) • АЛАБУГА (4) • АЛТЫГА
 (1) • ШУҢАРГА (1) • ОРЫРГА ⁴2/2°(1) • ТАБУГА (1) • ЯРТЫГА
 (2) • СЫЙПАРГА (2) • КОРЫРГА (1) • КАГУГА (1) • АЛБАСТЫГА
 (1) • ТОЛПАРГА (6) • ТОРЫРГА ⁴2/2°(1) • СУГУГА (1) • ТОТТЫГА
 (2) • КАРАРГА (1) • ТУЙДЫРЫРГА ⁴1/10°(10) • ДУГА ⁴8/13°(1) • ТУТЫГА
 (1) • САЙРАРГА (1) • САЛДЫРЫРГА ⁴1/1°(1) • БОЗУГА (72 | 3) • ЧЫГА
 (2) • СОРАРГА (1) • ТУТЫРЫРГА (1) • САЛУГА (2) • АЧЫГА
 (3) • АСРАРГА (1) • ОЧЫРЫРГА ⁴2/3°(2) • БУЛУГА (1) • КАЛКА-ЧЫГА (1) • КАРГА
 (1) • ТУРАРГА (1) • ЯРЫРГА (1) • МАКТАНУГА (1) • СКРИПКАЧЫГА (1) • СКРИПКАЧЫГА
 (1) • БАСАРГА (1) • СЫРГА ⁴2/2°(1) • САГЫНУГА (1) • КАРАЧЫГА (1) • КАРГА
 (1) • АКСАРГА (3) • БАТЫРГА (1) • ДАРУГА (1) • ДУМБРАЧЫГА (1) • ДУМАЛАЧЫГА
 (1) • ТАРГА (1) • БОЛГАТЫРГА (1) • КАРУГА (1) • КЕРӨ-ЧЫГА (1) • КЕРӨ-ЧЫГА
 (1) • САТАРГА (1) • ЧЫЛАТЫРГА (3) • ТОРУГА (1) • УРАКЧЫГА (1) • УРАКЧЫГА
 (1) • ТУКТАРГА (1) • ТАРАТЫРГА ⁴4/17°(12) • АВЫРУГА (1) • ДУАМАЛЧЫГА (1) • ДУАМАЛЧЫГА
 (6) • ТОТАРГА (1) • АШАТЫРГА (71) • СУГА (1) • ЮЛЧЫГА (1) • ЮЛЧЫГА
 (1) • ТАРТАРГА (1) • САГАЙТЫРГА (1) • БАСУГА (1) • ТАМЧЫГА (1) • ТАМЧЫГА
 (2) • ЯТАРГА (1) • ЗУРАЙТЫРГА (1) • СУГА-СУГА (1) • КОЕМЧЫГА (1) • КОЕМЧЫГА
 (1) • ТУАРГА (1) • КАРТАЙТЫРГА ⁴4/75°(2) • УТКА-СУГА (1) • САБАНЧЫГА (1) • САБАНЧЫГА
 (1) • ШУАРГА (1) • БАЛТЫРГА (2) • СОРАТУГА (1) • УРТАНЧЫГА (1) • УРТАНЧЫГА
 (2) • КАЧАРГА (1) • ТАРТЫРГА ⁴2/3°(1) • ЯТУГА (1) • УЕНЧЫГА (1) • УЕНЧЫГА
 (2) • ОЧАРГА (1) • КУТЫРГА (19) • ЯУГА (1) • КАССАПЧЫГА (1) • КАССАПЧЫГА
 (1) • КОЧАРГА (1) • ЫШТЫРГА ⁴2/21°43/222°(2) • (15) • КАРЧЫГА (1) • КАРЧЫГА
⁴75/272°(16 | 1) • (1) • СУНАРЧЫГА (1) • СУНАРЧЫГА
 АШАРГА (1) • ЯТЫРГА (1) • АУЧЫГА (1) • АУЧЫГА
 (2) • КАРТАЕРГА (1) • КАЧЫРГА (1) • СЫБЫЗЫГА (1) • ЮМАЛАУЧЫГА (1) • ЮМАЛАУЧЫГА
 (1) • МАКЛЕРГА (1) • КАШЫРГА ⁴3/3°(1) • КАЙГЫГА (1) • КОЛЛАУЧЫГА (1) • КОЛЛАУЧЫГА
⁴3/18°(15) • СЫЕРГА (1) • ЕЛАШЫРГА (1) • КАЗЫГА (1) • ЮЛАУЧЫГА (1) • ЮЛАУЧЫГА
 (1) • БУРГА (2) • СЫЙЛАШЫРГА (1) • ТАРАЗЫГА (3) • КАРАУЧЫГА (3) • КАРАУЧЫГА
 (1) • ТУРГА ⁴56/129°(1) • ⁴3/3°(1) • КЫЗЫГА (1) • СОРАУЧЫГА (1) • СОРАУЧЫГА
⁴3/3°(1) • МАТУРГА СУГЫШЫРГА (2) • АРАКЫГА (1) • БАГУЧЫГА (1) • БАГУЧЫГА
 (1) • КАБЫРГА ⁴1/15°(15) • ЮРГА (2) • ЙОКЫГА (1) • ЯГУЧЫГА (1) • ЯГУЧЫГА
 (1) • УБЫРГА (5) • ЯРГА ⁴3/5°(1) • ЧАБЫШКЫГА (1) • АЛУЧЫГА (1) • АЛУЧЫГА
 (1) • АВЫРГА (2) • КУЯРГА (2) • АРБАЛЫГА (2) • ЧАКЫРУЧЫГА (1) • ЧАКЫРУЧЫГА
 (4) • БАВЫРГА (3) • СУЯРГА (1) • ЮРГАЛЫГА (1) • ЯУЧЫГА (1) • ЯУЧЫГА
 (6) • ЯНГЫРГА ⁴4/15°142/452°(5) • (1) • АВЫЗЛЫГА (1) • АВЫЗЛЫГА
 (2) • ДЫРГА (1) • ЖЫЯРГА (1) • ЯСАКЛЫГА (1) • ЯСАКЛЫГА
 (1) • ЖЫРГА (11) • АУГА (1) • АЯКЛЫГА ⁴1/25°70/237°(24 | 1) • (1) • АЯКЛЫГА
 (2) • КАЗЫРГА (1) • БИЛБАУГА (17) • АКЫЛЛЫГА (17) • АХШЫГА (1) • АХШЫГА
 (10) • КЫРГА (2) • ГАУГА (2) • ТАЛЫМЛЫГА ⁴1/5°1/5°(5) • АЮГА (1) • АЮГА
 (4) • БАКЫРГА (7) • ДАУГА (1) • САНЫГА (1) • ЯГА (1) • ЯГА
 (3 | 1) • ЧОКЫРГА (5) • БОЗАУГА (1) • ОЛЫГА ⁴1/1°(1) • ОЯГА (1) • ОЯГА
 (1) • КЫРКЫРГА (1) • КЫЗАУГА (15) • ЯРЛЫГА ⁴1/1°(1) • КЫЯГА (1) • КЫЯГА
 (8) • СУКЫРГА (1) • КАУГА (2) • АТЛЫГА (6) • ДӨНЬЯГА (6) • ДӨНЬЯГА
 (1) • КАШКЫРГА (13) • ЯЛКАУГА (1) • БАШЛЫГА ⁴2/9°5/12°593/2176°(3) • (3) • БАШЛЫГА
 (10) • АЛЫРГА (1) • СЫЗЛАУГА (1) • ЙОМЫШЛЫГА (1) • ЙОМЫШЛЫГА
 (4) • САЛЫРГА (1) • КАМАУГА (2) • ЖЫЛЫГА (1230 | 29) • ДА (1230 | 29) • ДА
 (14) • БУЛЫРГА (2) • ЯМАУГА (1) • АРКЫЛЫГА (1) • АРКЫЛЫГА (4) • ТАБАДА (4) • ТАБАДА
 (2) • ЕГЫЛЫРГА (1) • КАРАУГА ⁴16/50°(1) • ЮЛЫГА ⁴2/7°(3) • АРБАДА (1) • АРБАДА
 (2) • КЫЛЫРГА (1) • ПИТРАУГА ⁴1/3°(3) • ТЫНЫГА ⁴1/3°(3) • ЫВАДА (1) • ЫВАДА
 (1) • АЕРЫЛЫРГА (1) • УРАУГА ⁴1/1°(1) • ЧУЛПЫГА (1) • БАЛА-ЧАГАДА (1) • БАЛА-ЧАГАДА
 (1) • АСЫЛЫРГА (6) • САҢГЫРАУГА (8 | 2) • ЮГАРЫГА (1) • ЕЛГАДА (1) • ЕЛГАДА
 (1) • КАМЫРГА (2) • САУГА (1) • САУГА (1) • САУГА (3) • КАРГАДА (3) • КАРГАДА
 (2) • ТАМЫРГА (26) • ТАУГА (1) • ТАРЫГА (1) • ТАРЫГА (4) • ЯГАДА (4) • ЯГАДА
 (1) • ТАНЫРГА (1) • АТАУГА ⁴4/13°(1) • КОРЫГА (1) • КОРЫГА (4) • КАДА (4) • КАДА
 (1) • ЧАБЫНЫРГА (1) • ПОСТАУГА (2) • ТЫГА (1) • АПТЕКАДА (1) • АПТЕКАДА
 (1) • ЯБЫНЫРГА (1) • СЫРХАУГА (2) • КАТЫГА (1) • КАПКАДА (1) • КАПКАДА
 (4) • БАРЫРГА ⁴21/86°(1) • АШАУГА (1) • ЖКТЫГА (1) • АРКАДА (1) • АРКАДА

- ⁴5/8°(1) • ТОТКАДА (9) • АВЫЛДА (1) • ЯЛАНГАНДА (1) • КУТАНДА (2) • БАЛАДА (1) • ДАВЫЛДА (1) • МАКТАНГАНДА (3) • ТАРХАНДА (4) • ДАЛАДА (1) • БОГЫЛДА (2) • КУНГАНДА (3) • ТАРХАНДА (3) • КАЛАДА (2) • КЫЗЫЛДА (2) • САГЫНГАНДА (1) • ӨСТЕРХАНДА (4/13°(4) • САЛАДА ⁴5/16°(3) • АКЫЛДА (15) • БАРГАНДА (1) • ЖИҺАНДА ⁴1/1°(1) • ЧОРМАДА ⁴1/31°14/103°(31) • ЮЛДА (4) • ТОРГАНДА (1) • ИЙЫГЫРГАНДА (1) • АЕНДА (3) • ЧАНАДА (3) • САЛАМДА (1) • БАКЫРГАНДА (1) • АТНАДА (1) • ИМАМДА (1) • БАКЫРГАНДА (1) • АРАДА (1) • АПАМДА (1) • КАПТЫРГАНДА (1) • БОХАРАДА ⁴4/12°(7) • УРАМДА (1) • КЫСТЫРГАНДА (1) • КУРАДА (1) • ЯВЫМДА (1) • ТАРТТЫРГАНДА (1) • АТАДА (1) • ЯРГАНДА (1) • АТАДА (1) • АЛДЫМДА (1) • ЯРГАНДА (1) • НУКТАДА (1) • АБЫЗЫМДА (3) • АБЫЗЫМДА (2) • КУТАНДА (4 | 1) • ЖЫЕНДА (1) • БАЛГАДА (1) • КЫЗЫМДА (2) • ТУГАНДА (1) • КЫРЫЕНДА (1) • УМАРТАДА (1) • САКАЛЫМДА (6) • ЯУГАНДА ⁴9/20°(2) • СЫЕНДА ⁴1/1°(1) • РАШТУАДА ⁴6/8°(1) • КУЕНЫМДА (1) • ТАШЫГАНДА (1) • МАГАЗИНДА ⁴1/7°(7) • МОНДА ⁴1/1°(1) • РИШТАДА ⁴1/1°(1) • ЮХАДА (20) • АНДА (8) • КАЗАНДА (3) • МӨЙДАНДА (1) • АККАНДА (1) • САБЫНДА (1) • АКЧАДА (4) • САБАНДА (1) • АККАНДА (1) • ТАБЫНДА (2) • БАКЧАДА (1) • КОРВАНДА (1) • БАККАНДА (3) • ТАБЫНДА (3) • 3/4°33/68°(1) • МУНЧАДА (1 | 2) • ДАГАЛАГАНДА (3) • СУККАНДА (1) • КАРАВЫНДА (1) • КАРВЫНДА (2) • САБАГЫНДА (1) • 4/3°1/3°(3) • КОЕДА (1) • ЕЛАГАНДА (1) • АЗАГЫНДА (1) • 4/1°1/1°(1) • СӨЖДА (2) • СЫЙЛАГАНДА (5) • ЧЫККАНДА (1) • БАТКАЖЫНДА (1) • БАЗДА (3) • ЙОКЛАГАНДА (1) • ТАПКАНДА (1) • КОЛАГЫНДА (1) • КАЗДА (1) • ТЫНЛАГАНДА (4) • АРКАНДА (1) • УТЛАГЫНДА (1) • 4°3/3°(1) • САЗДА (1) • БОЗАУЛАГАНДА (1) • БАСКАНДА (1) • ТЫРНАГЫНДА (1) • 2) • КАРЫБЫЗДА (2) • БАШЛАГАНДА (1) • АТКАНДА (1) • ТАГАРАГЫНДА (1) • ТАГАРАГЫНДА (25) • ЧАГЫНДА (1) • 4/11°(2) • УТЫЗДА (1) • АШАМАГАНДА (1) • АТКАНДА (2) • КАЙЧАГЫНДА (1) • УТЫНДА (1) • ШУГЫНДА (1) • 4/1°2°8/16°(1 | 1) • ЯЗДА (5 | 1) • БУЛМАГАНДА (1) • АШАТКАНДА (1) • АШАТКАНДА (1) • 4/1°3°1/3°(3) • ФИДА (1) • БАРМАГАНДА (1) • БАРМАГАНДА (4) • КАЙТКАНДА (1) • 3) • АЙДА (1) • УЙНАГАНДА (1) • ЙОТКАНДА (1) • ТОТКАНДА (1) • БАЙДА (16) • КАРАГАНДА (1) • ТОТКАНДА (1) • БОДАЙДА (1) • КЫЖРАГАНДА (1) • ЯКТЫРКАНДА (1) • ХОДАЙДА (2) • САЙРАГАНДА (1) • УТЫРТКАНДА (1) • КАЙДА (1) • КЫЙРАГАНДА (1) • ИТКАНДА (1) • КИЧКАНДА (1) • АЧКАНДА (1) • 3) • ҺӨРКАЙДА (2) • АСРАГАНДА (2) • КАЧКАНДА (2) • МАЙДА (2) • ТУРАГАНДА (2) • КАЧКАНДА (8) • РАЙДА (1) • ОЧРАГАНДА (4 | 1) • ОЧКАНДА (1) • ЯГЫНДА (1) • КРАЙДА (1) • СУСАГАНДА (2) • АДАШКАНДА (2) • АЯГЫНДА (1) • САЙДА (14 | 1) • АШАГАНДА (1) • ТАЛАШКАНДА (2) • АРЬЯГЫНДА (1) • 4/11/144°(56) • ФАЙДА (3) • УЗГАНДА (1) • КАМАШКАНДА (28) • АЛДЫНДА (1) • БУЙДА (1) • КЫЗГАНДА (1) • ТАШКАНДА (1) • БАЗЫНДА (1) • КУЙДА (1) • ТУЙГАНДА (2) • СУГУШКАНДА (11) • АБЫЗЫНДА (1) • 4°3/15°14/159°(13) • ТУЙДА (10) • АЛАНДА (1) • КЫЗЫНДА (4) • АЛДА (1) • КАЛГАНДА (1) • УТЫЗЫНДА (1) • БАЛДА (3) • САЛГАНДА (1) • КЫНДА (2) • КЫНДА (2) • ТУБАЛДА (12 | 1) • БУЛГАНДА (1) • ЗАМАНДА (1) • ХАКЫНДА (1) • МАЛДА (2) • ТУЛГАНДА (1) • ЧУЛМАНДА (1) • САЛКЫНДА (2 | 1) • ЯКЫНДА (1) • 4°5/31°(1) • КОРАЛДА (1) • ЕГЫЛГАНДА (1) • САРАНДА (1) • ЕЛЫНДА (1) • 4/1°5°(4 | 1) • ЕЛДА (1) • БОРЫЛГАНДА (3) • БУРАНДА (24) • КУЛЫНДА (1) • КУЛДА (1) • АЧЫЛГАНДА (1) • ТУКСАНДА (1) • АБЫЛЫНДА (1) • 4°2/20°(2) • СУЛДА (1) • КЫЗГАНГАНДА (1) • ТӨРКСТАНДА (4) • ЮЛЫНДА

- (2) • КАЗАНЫНДА ^{43/6°(4)} • ТАҢДА (31) • СУДА ^{42/83°5/28°(1)} •
 (1) • СТАКАНЫНДА ^{41/1°(1)} • УҢДА ^{42/32°(1)} • БАСУДА ТУЗА-ТУЗА
 (1 | 1) • ОЧКАНЫНДА (2) • ТАБАГЫНДА ^{41/1°(1)} • ТОГУДА ^{41/2°1/2°(2)} • ЖӨҮЗА
 (2) • УРМАНЫНДА (1) • ЧАГЫНДА ^{41/1°(1)} • КАЧУДА ^{41/1°1/1°(1)} • СБЗА
 (7) • КУЕНЫНДА (1) • УЧАГЫНДА ^{41/16°18/75°(14 | 2)} • (3) • ЯЗА ^{41/1°1/2°42/1/103°(1)} •
 (4) • МУЕНЫНДА (1) • КАРТЛЫГЫНДА ЯУДА ^{41/1°1/2°42/1/103°(1)} •
 (3) • БОРЫНЫНДА (8) • АЛДЫНДА (1) • КАҢГЫДА (1) • КОРАБКА
 (13) • УРЫНЫНДА (4) • АВЫЗЫНДА ^{42/13°(12)} • (53 | 3) • БАКА
 (52 | 2) • ЯНЫНДА (3 | 1) • КУЛЫНДА (1) • КАРАҢГЫДА ^{42/61°(5)} • ТАШБАКА
 (2) • СОҢЫНДА (1) • АВЫЛЫНДА (1) • БОТКАЛЫДА ^{41/6°3/67°(5 | 1)} •
 (9) • БАРЫНДА (1) • ЮЛЫНДА (1) • АЛМАЛЫДА СӨДАКА
 (3) • БАЗАРЫНДА (1) • САЛМАЛЫДА ^{41/1°(1)} • КОРАБКА
 (1) • КАРЫНДА (5) • ЯНЫНДА (1) • САРАЙЛЫДА ^{41/1°1/2°(1)} • ТАБИВКА
 (1) • АРАЛАРЫНДА (1) • АМБАРЫНДА (3) • ЯРЛЫДА ^{41/4°1/4°(4)} • ТӨМУТКА
 (2) • УРЫНДА (1) • АБЗАРЫНДА ^{46/8°(1)} • ЖЫЛЫДА ^{41/2°1/2°(2)} • ХОДКА
 (13) • ТУРЫНДА (7) • АРТЫНДА (2) • КОРЫДА ^{41/1°1/1°(1)} • МАЙКА
 (1) • КЫРЫНДА (2) • ЙОРТЫНДА ^{42/3°(1)} • ТУРЫДА (5) • АККА
 (1) • АХЫРЫНДА (1) • ОЧЫНДА (2) • ЯКТЫДА (2) • КАБАККА
 (1) • ЧЫГАСЫНДА (2) • УЧЫНДА ^{42/4°(2)} • АЛТЫДА (1) • САБАККА
 (8) • АРКАСЫНДА (3) • БАШЫНДА (4) • ЧЫДА (10) • ТАБАККА
 (1) • БАЛАСЫНДА ^{41/9/47°23/54°(1)} • ТОРМЫШЫНДА (1) • СУЙГАККА
 (1) • АНАСЫНДА (1) • ТАМЧЫДА (1) • КАДАККА
 (1) • КАЗНАСЫНДА ^{41/21°(17 | 4)} • КОДА (1) • ОЛАУЧЫДА (1) • БУЙДАККА
 (1) • ЯҢАСЫНДА ^{41/2°2/23°(2)} • ХОДА ^{45/9°(1 | 1)} • САТУЧЫДА (1) • АЗАККА
 (23) • АРАСЫНДА (59) • БАРДА (1) • КАРШЫДА (4) • ОЗАККА
 (1) • УМАРТАСЫНДА (1) • ХӨКЕМДАРДА ^{42/2°19/39°(1)} • (2) • ЙОЗАККА
 (4) • УРТАСЫНДА (13) • БАЗАРДА (4) • ТОЗАККА
 (1) • ОЛЫСЫНДА (1) • АБЗАРДА ^{41/1°1/1°(1)} • (2) • КАККА
 (1) • ТУЛЫСЫНДА (1) • ХАТЫННАРДА АСТРАХАНЬДА (1) • КУРКАККА
 (1) • КАЙРЫСЫНДА (1) • АҢАРДА ^{41/1°1/1°(1)} • ЖЫЮДА (1) • АСКАККА
 (1) • ЯКТЫСЫНДА (2) • КАНТАРДА ^{41/1°(1)} • ОЯДА (2) • ЯБАЛАККА
 (1) • КАРШЫСЫНДА ^{48/79°(1)} • КАЧАРДА (1) • СЕМЬЯДА (1) • ЕЛАККА
 (8 | 2) • ОЯСЫНДА ^{41/1°(1)} • СЫЕРДА ^{42/24°3/25°376/2797°(23)} • (5 | 2) • КОЛАККА
 (4) • КАТЫНДА (1) • БУРДА (1) • БУРЛАККА
 (1) • ХАТЫНДА ^{42/2°(1)} • МУРДА ^{41/8°1/8°1/8°(8)} • НУЖА (1) • АРГАМАККА
 (1) • АЛТЫНДА (5) • ЯҢГЫРДА (1) • ТАМАККА
 (21) • АРТЫНДА (1) • БОЛДЫРДА ^{41/12°1/12°(10 | 2)} • (1) • КЫШТАМАККА
 (2) • ЙОРТЫНДА (3) • ЫНДЫРДА (1) • КОЙМАККА
 (1) • СЫРТЫНДА (15) • КЫРДА (1) • УЙМАККА
 (51) • АСТЫНДА (1) • ЧОКЫРДА ^{41/20°1/20°4/48°(19 | 1)} • (1) • ТУКМАККА
 (1) • МИНУТЫНДА (1) • АЕРЫЛЫРДА (1) • АЛМАККА
 (1) • САВЫТЫНДА (3) • ТАМЫРДА (2) • АЗА
 (14 | 2) • ВАКЫТЫНДА ^{48/30°(1)} • ТАТЫРДА ^{41/15°(15)} • КАЗА
 (2 | 1) • КЫЗУЫНДА ^{41/3°20/115°(3)} • ЯРДА ^{41/1°(1)} • ГЛАЗА (1) • ТАРМАККА
 (1) • БУЛУУЫНДА (1) • АУДА ^{41/1°(1)} • ЖЕНАЗА (7) • АХМАККА
 (1) • АГАЧЫНДА (2) • БАУДА ^{41/7°(7)} • УРАЗА (14) • КУНАККА
 (4) • ОЧЫНДА (3 | 2) • ДАУДА ^{41/17°6/43°(17)} • ТАЗА (1) • ЯҢАККА
 (44 | 1) • БАШЫНДА (1) • ТАРЛАУДА ^{41/3°1/3°(3)} • ЖӨӨЗА (7) • ТАГАРАККА
 (1) • КАРШЫНДА (1) • КАРАУДА ^{41/2°1/2°(2)} • РИЗА (2) • КАРАККА
 (1) • ТОРМЫШЫНДА (7) • ТАУДА ^{41/17°(15 | 2)} • БОЗА (5) • ЕРАККА
 (5) • ТЫШЫНДА ^{47/19°(1)} • ТАПТАУДА ^{41/1°1/2°18°(1)} • РОЗА (1) • ЧУКРАККА
^{40/485°(1)} • ЧАБУДА ^{41/1°(1)} • МИРЗА ^{41/1°(1)} • МИРЗА (2) • УРАККА
 (1) • КОЯШЫНДА ^{41/1°(1)} • СУГУДА ^{41/1°1/2°(1)} • МОРЗА (3) • ДУРАККА
^{41/1°3205/831°(1)} • ТАМЬЯНДА (1) • БУЛУДА (15) • УЗА (5) • ТУФРАККА
 (1) • АРКАҢДА ^{42/2°(1)} • АЕРЫЛУДА ^{41/2°(2)} • РУЗА (2) • ЯФРАККА
 (1) • АНАҢДА ^{41/1°(1)} • САКЛАНУДА ^{41/3°(3)} • СУЗА (2) • ПЫЧРАККА
^{41/1°(1)} • КАЙГЫРУДА (7) • ТУЗА (1) • САККА

- (1) • КОРСАККА (1) • ТАККА (1) • АТАККА (1) • АЙБАТАККА (6 | 1) • БОТАККА (1) • БАШБАШТАККА (1) • КУАККА (1) • ХАККА (1) • ЧАККА (1) • БУЛАЧАККА (1) • КОЛЫНЧАККА (1) • КОЧАККА (1) • ЧАПЧАККА (1) • КУРЧАККА (1) • УЧАККА (3) • ПЫЧАККА (2) • БАШАККА ^{459/157°(1)} • ЙОМШАККА (1) • КЫЕККА ^{42/3°(2)} • МЫЕККА ^{41/1°(1)} • МУЖИККА ^{41/1°(1)} • ТУККА (1) • ТУБЫККА (1) • ЧЫБЫККА (5 | 1) • ТАВЫККА (1) • ТАТЫЛДЫККА (1) • КОДЫККА (4) • АЗЫККА (4) • КАЗЫККА (1) • ТИМЕРКАЗЫККА (4) • ЯЗЫККА (10) • БАЛЫККА (8) • ХАЛЫККА (2) • ЯВЫЗЛЫККА (2) • БАЙЛЫККА (1) • ТЫЙНАКЛЫККА (1) • ХАКЛЫККА (1) • БАШАКЛЫККА (1) • ТУКЛЫККА (1) • ЮКЛЫККА (1) • УСАЛЛЫККА (3) • КОЛЛЫККА (6) • ЯМАНЛЫККА (2) • МАТУРЛЫККА (2) • ХУРЛЫККА (1) • БАТЫРЛЫККА (1) • РАСЛЫККА (1) • ЮМАРТЛЫККА (1) • ЯЛКАУЛЫККА (2) • САУЛЫККА (1) • ТАТУЛЫККА (1) • АЧЛЫККА (1) • БАШЛЫККА (2) • ЯРЛЫККА (1) • ЖЫЛЫЛЫККА (5) • ЯШЫЛЫККА (1) • КЫЗАМЫККА (3) • БОЛАМЫККА (2) • МАМЫККА (7) • САРЫККА (5) • КОЙРЫККА (1) • БОЕНДЫРЫККА (8) • КЫРЫККА (1) • ШЫРЫККА (1) • ТАНСЫККА (1) • ЮСЫККА (2) • КАТЫККА (1) • КУЛТЫККА (2) • ЕРТЫККА (1) • ЯСТЫККА (2) • СУЫККА (1) • БАЛЧЫККА (1) • САЙЛАНЧЫККА (3) • ЯНЧЫККА (2) • КАПЧЫККА (3) • ЧЫПЧЫККА (1) • КАРЧЫККА (1) • КАШЫККА ^{457/132°(1)} • ГЫЙШЫККА ^{41/25°(25)} • ЮККА (15) • ЯККА (20) • АЯККА (1) • ТУҢАЯККА (2) • ТАЯККА ^{45/39°126/358°(1)} • ТИРЬЯККА (1) • АЛКА ^{42/3°(2)} • КАЛКА ^{41/43/7°(4)} • ЙОЛКА ^{41/1°1/1°(1)} • КАМКА (1) • АЗАПКА (24) • КАПКА (2) • ХИСАПКА ^{44/28°(1)} • КИТАПКА ^{41/2°(2)} • СКРИПКА ^{41/1°36/31°(1)} • ТУПКА ^{41/6°(6)} • АРКА (25) • КУРКА ^{42/26°(1)} • ТУРКА ^{41/23°(21 | 2)} • ЙОМЫРКА ^{41/1°5/56°(1)} • ЯРКА (4) • АСКА (1 | 1) • ПАЛАСКА (2) • КУРЬИМАСКА (1) • ЧЫКМАСКА (1) • АЛМАСКА (1) • АЛМАСКА (1) • БУЛЫР-БУЛМАСКА (1) • ЕГЫЛМАСКА (1) • САКЛАНМАСКА (1) • ОЧЫРТМАСКА ^{410/15°(1)} • АДАШИМАСКА ^{41/3°(3)} • ДУСКА (43 | 1) • КЫСКА (3) • АЛЫСКА (18 | 1) • КЫРМЫСКА ^{44/67°15/85°(1)} • ЮЛБАРЫСКА (73 | 1) • АТКА (1 | 1) • СОЛДАТКА (1) • ЯРКАНАТКА (1) • САНАТКА (4) • МОРАТКА (1) • СБЫФАТКА ^{47/83°(1)} • ХАТКА ^{41/31°(30 | 1)} • БОТКА (9) • АРТКА (1) • МАРТКА (21) • ЙОРТКА (1) • КОРТКА (1) • ЧОРТКА ^{46/35°(2)} • СЫРТКА ^{41/39°(38 | 1)} • УТКА (1) • АЛПАВЫТКА (1 | 1) • САВЫТКА ^{43/5°(2)} • КАМЫТКА (8) • ЯТКА ^{42/12°20/205°(4)} • ОЯТКА (1) • УКА ^{41/1°(1)} • ПОДАУКА ^{41/7°3/9°(7)} • СУКА ^{41/5°1/5°(5)} • ОЖМАХКА (2) • АЧКА (23) • АГАЧКА (1) • ТАБАГАЧКА (3) • ЯЛАНГАЧКА (1) • САНДУГАЧКА (1) • КАРЛЫГАЧКА ^{47/55°(2)} • ТАЧКА (1) • 3° • ЧУЧКА (1) • КУРАВЫЧКА (1) • ЮГЫЧКА (1) • БАСКЫЧКА (2) • ЙОМЫЧКА (1) • КУАНЫЧКА (2) • КУНЫЧКА ^{47/22°15/80°(14)} • БУРЫЧКА (38 | 6) • АШКА (82 | 5) • БАШКА (1) • ЗЫЯНДАШКА (1) • КОДАШКА (6) • КАШКА (1) • КУЛАЛМАШКА (1) • АДАНАШКА (1) • УЙНАШКА (1) • ТАШКА ^{49/180°(36 | 2)} • КАЕШКА ^{41/1°(1)} • КОШКА (3) • КАРОШКА ^{42/4°(1)} • КАРАКОШКА (8) • БУШКА ^{42/9°(1)} • КУШКА (1) • ЧАБЫШКА (2) • ТАВЫШКА (2) • СУГЫШКА (6 | 1) • КЫШКА (1) • ЙОМЫШКА (7) • АЛТМЫШКА (2) • ОРЫШКА (1) • КЫЧКЫРЫШКА (1) • ТЫРЫШКА (5) • ТЫШКА ^{41/30°(1)} • КӨНБАТЫШКА ^{41/5°26/229°(5)} • КОЯШКА ^{41/1°(1)} • ТУДЫКА ^{41/1°2/2°(1)} • МУЗЫКА ^{31/1°232/1145°(1)} • ЮКА (2) • ЛА (79 | 3) • АЛА (202 | 2) • БАЛА ^{42/205°(1)} • ДУРБАЛА (1) • КУЗГАЛА ^{42/4°(3)} • ЮГАЛА (3) • ДАЛА (1) • КАДАЛА ^{43/9°(5)} • КАНДАЛА ^{41/72°(72)} • КАЛА (1) • КАРМАЛА (1) • ПУМАЛА ^{43/5°(3)} • СУМАЛА (1) • ЖЫЙНАЛА ^{42/5°(4)} • СЫНАЛА (1) • КАРАЛА (3) • УРАЛА (1) • ТУРАЛА ^{44/6°(1)} • ЯРАЛА ^{41/19°(19)} • САЛА (1) • ТАЛА ^{42/2°(1)} • МАКТАЛА (4) • УАЛА ^{42/6°(1 | 1)} • КУАЛА (1) • ЧАЛА ^{42/4°25/419°(3)} • МУНЧАЛА ^{41/44°1/44°(44)} • БӨЛА ^{41/1°1/1°(1)} • КЫЙБЛА (2) • ЕЛА (2) • КОЕЛА ^{42/4°(2)} • ТОЕЛА ^{41/8°4/14°(8)} • ЖЫЕЛА

(2) • МАЙЛА	(8) • ЯЛА	(3) • ТАКМА	(1) • ОЧЫНМА
² 26°(4) • САЙЛА	⁴ 17°(7) • ОЯЛА	⁴ 4/14°(3) • ЧАКМА	⁴ 9/11°(1) • ПОШЫНМА
⁴ 1/17°(17) • УЙЛА	⁴ 1/1°(1) • БУЯЛА	⁴ 1/1°(1) • БОЕКМА	⁴ 1/12°26/93°(12) •
⁴ 1/3°4/26°(3) • СЫЙЛА	⁴ 1/8°4/24°90/1174°(8) •	⁴ 1/1°(1) • СУКМА	ТАЯНМА
⁴ 1/13°(13) • САКЛА	ПЫЯЛА	(2) • КЫЗЫКМА	⁴ 1/1°(1) • ТОМА
⁴ 1/3°2/16°(3) • ЙОКЛА	(1) • БОЛГАМА	(15) • КУРБЫКМА	⁴ 1/4°2/5°(4) • ШЮМА
⁴ 1/40°(40) • АЛЛА	⁴ 2/2°(1) • ЯЛГАМА	(6) • ТЫКМА	(2) • КАПМА
(1) • ИЛЛА	⁴ 1/2°(2) • КАМА	(6) • ЧЫКМА	(1) • САПМА
⁴ 2/5°(4) • БИСМИЛЛА	(10) • АЛАМА	(5) • АШЫКМА	(2 2) • ТАПМА
(1) • ГАБДУЛЛА	(1) • ГАУГАЛАМА	(2) • ПОШЫКМА	⁴ 4/10°(3) • ЧАПМА
⁴ 2/85°5/130°(83 1) •	(1) • ТАЛАМА	⁴ 7/37°(1) • ТЫШЫКМА	⁴ 1/1°5/11°(1) • ЯПМА
МУЛЛА	(1) • ЕЛАМА	⁴ 1/3°14/56°(3) • ЯКМА	(30) • БАРМА
⁴ 1/1°(1) • АҢЛА	(1) • МАЙЛАМА	(54 1) • АЛМА	(2) • КАБАРМА
⁴ 1/9°2/10°(9) • ТЫҢЛА	(4) • САЙЛАМА	(2) • КАДАЛМА	(6) • ЧЫГАРМА
(2) • КОЛА	(5) • УЙЛАМА	(17 1) • КАЛМА	⁴ 4/40°(2) • КУПТАРМА
⁴ 2/3°2/3°(1) • АЛА-КОЛА	(3) • СЫЙЛАМА	(1) • ЧОРМАЛМА	⁴ 1/1°(1) • КАЕРМА
⁴ 1/1°1/1°(1) • КАПЛА	(3) • САКЛАМА	(1) • УРАЛМА	(1) • ОРМА
⁴ 1/1°1/1°(1) • ЖЫРЛА	(2) • ЙОКЛАМА	(1) • ЯРАЛМА	(7) • КОРМА
⁴ 1/3°1/3°(3) • КЫСЛА	(2) • ТЫҢЛАМА	(18) • САЛМА	⁴ 3/21°(13) • ТОРМА
⁴ 1/1°(1) • АУЛА	(1) • ЙОМАРЛАМА	(1) • ТАЛМА	⁴ 1/1°(1) • УРМА
⁴ 1/375°(373 2) • БУЛА	(5 1) • ХУРУЛАМА	⁴ 9/100°(3) • ЧАЛМА	(3) • КАЙГЫРМА
⁴ 1/3°(3) • МИКУЛА	(2) • ЖЫРЛАМА	⁴ 1/51°(51) • БУЛМА	(1) • УЗДЫРМА
⁴ 1/4°4/383°(4) • ТУЛА	(1) • АТЛАМА	(1) • ТЫГЫЛМА	(3) • ТУЗДЫРМА
(2) • БАШЛА	(5) • БАШЛАМА	(1) • СУЗЫЛМА	(10) • КАЛДЫРМА
⁴ 2/7°2/7°(4 1) • ТАШЛА	(14 1) • ТАШЛАМА	(3) • КЫЛАМА	(1) • САЛДЫРМА
(25) • ТАБЫЛА	(1) • ЕГЫЛАМА	(1) • САРЫЛМА	(1) • КУНДЫРМА
⁴ 2/28°(3) • ЯБЫЛА	⁴ 19/65°(1) • ЯЛАМА	(4 1) • АЕРЫЛМА	(4) • ЫЧКЫНДЫРМА
⁴ 1/1°(1) • САВЫЛА	(6) • САНАМА	(1) • ЯРЫЛМА	(3) • СЫНДЫРМА
(1) • ЧАГЫЛА	(10) • УЙНАМА	(1) • КЫСЫЛМА	(1) • КЫДЫРМА
(3) • ЕГЫЛА	(1 1) • КЫЙНАМА	(1) • АТЫЛМА	(1) • КЫРМА
(1) • ЕГЫЛА-ЕГЫЛА	⁴ 4/21°(3) • ЯНАМА	⁴ 9/15°19/166°(1) •	(1) • ЧАКЫРМА
⁴ 4/6°(1) • СЫГЫЛА	(34) • КАРАМА	САТЫЛМА	(1) • ТЫРМА
(1) • БОЗЫЛА	(1) • КОРАМА	⁴ 1/3°(3) • ЭММА	(1) • ЯКТЫРМА
⁴ 2/2°(1) • СУЗЫЛА	(30) • СОРАМА	⁴ 1/1°2/4°(1) • ЙОММА	(1) • АСТЫРМА
⁴ 1/8°(8) • КЫЛА	(3) • АСРАМА	(2) • АЛДАНМА	(2) • БАСТЫРМА
⁴ 1/4°(2 2) • ТАНЫЛА	⁴ 5/69°(1) • ТУРАМА	(1) • ЫАВАЛАНМА	(1) • ЙОТТЫРМА
(2) • АЕРЫЛА	⁴ 1/1°(1) • ЯСАМА	(1) • СЫРПАЛАНМА	(4) • УТЫРМА
(1) • БОРЫЛА	(1) • ТАМА	(1) • ХЫЯЛЛАНМА	(1) • АЛЫШТЫРМА
(1) • ТОРЫЛА	(3) • ТАМА-ТАМА	(1) • ТАҢЛАНМА	(1) • КУЫРМА
(1) • ШАПЫРЫЛА	⁴ 3/14°(10) • МАКТАМА	(1) • ЖОРЛАНМА	⁴ 20/42°(1) • ОЧЫРМА
(1) • БАСТЫРЫЛА	⁴ 1/4°(4) • ЧАМА	(1) • БАТЫРЛАНМА	(9) • ЯРМА
(6 1) • ЯРЫЛА	⁴ 1/3°37/181°(3) •	(1) • ДУСЛАНМА	⁴ 2/10°31/115°(1) •
⁴ 7/14°(1) •	АШАМА	(3) • АТЛАНМА	ШАЯРМА
ЯРЫЛА-ЯРЫЛА	(2) • УЗМА	(1) • ЯЛКАУЛАНМА	(1) • АСМА
⁴ 1/1°(1) • БАСЫЛА	⁴ 2/7°(5) • СУЗМА	(1) • АЧУЛАНМА	(9) • БАСМА
(8 1) • ВАТЫЛА	⁴ 1/1°(1) • СЫЗМА	(1) • ИНАНМА	⁴ 3/12°3/12°(2) • ТАСМА
(2) • ОМТЫЛА	⁴ 1/2°4/10°(2) • ЯЗМА	(16) • МАКТАНМА	(10) • АТМА
(1) • ЙОТЫЛА	⁴ 1/1°1/1°(1) • ПИМА	(4) • КУАНМА	(1) • КУЗГАТМА
(1) • КОТЫЛА	⁴ 1/1°(1) • МАСАЙМА	⁴ 15/66°(31) • ЫШАНМА	(1) • БОЛГАТМА
(3) • ЕРТЫЛА	⁴ 1/8°(8) • КОЙМА	⁴ 1/4°(4) • СЫЕНМА	(4) • КАТМА
⁴ 6/17°(1) • ОНЫТЫЛА	(1) • ЖУЙМА	(2) • АБЫНМА	(1) • ЕЛАТМА
⁴ 1/1°(1) • БУЫЛА	(5) • КУЙМА	(1) • ЯБЫНМА	(1) • ЮЛЛАТМА
(3) • АЧЫЛА	⁴ 3/7°(1) • СУЙМА	(1) • КЫЗЫНМА	(1) • КАЙНАТМА
⁴ 2/4°(1) • КАМЧЫЛА	⁴ 1/1°36/17°(1) •	(1) • АСЫЛЫНМА	(1) • ПЫЧРАТМА
(1) • КАРШЫЛА	ФАТЫЙМА	(1) • ЯЛЫНМА	(2) • ЯРАТМА
⁴ 2/4°30/90°(3) •	(4) • БАКМА	(2) • АЗСЫНМА	(2) • САТМА
КУШЫЛА	(4) • КАКМА	(1) • ТОТЫНМА	(2) • АШАТМА

- ⁴12/27°(1) • ЮАТМА
⁴1/1°(1) • КАЙТМА
⁴1/4°(3 | 1) • ЮГАЛТМА
 (2) • ЙОТМА
⁴2/13°(11) • ТОТМА
 (2) • КАБАРТМА
 (1) • ТАРТМА
⁴3/4°(1) • ЕРТМА
 (1) • КАЛКЫТМА
 (3) • КУРКЫТМА
 (13 | 2) • ОНЫТМА
⁴4/20°(1) • САСЫТМА
⁴1/1²4/70°(1) • УЯТМА
⁴1/5°(5) • КУМА
⁴1/1°(1) • ТУМА
⁴1/1³3/7°(1) • ЧУМА
 (1) • АЧМА
⁴2/4°(3) • КАЧМА
⁴1/2³3/6°(2) • ОЧМА
 (1) • АШМА
 (1) • ТАЛАШМА
 (1) • СУДЛАШМА
 (1) • ЕЛАШМА
 (1) • ДУСЛАШМА
 (4) • ДАУЛАШМА
⁴7/10°(1) • ШАШМА
⁴1/1°(1) • ОЕШМА
⁴1/1°(1) • КУШМА
 (1) • СУГЫШМА
 (1) • БУЛЫШМА
 (1) • КАРЫШМА
 (3) • КАТЫШМА
⁴5/7³14/19°(1) •
 ОРЫШЫШМА
⁴1/1°(1) • КОЛАГЫМА
 (1 | 2) • КАЗЫМА
 (1) • АВЫЗЫМА
 (1) • ЯЛГЫЗЫМА
⁴4/6°(1) • КЫЗЫМА
⁴1/1°(1) • ЫШКЫМА
 (1) • САКАЛЫМА
 (2) • УЛЫМА
⁴3/4°(1) • ЮЛЫМА
 (1) • ТУГАНЫМА
⁴2/2°(1) • МУЕНЫМА
 (4) • АРЫМА
⁴2/8°(4) • ТАРЫМА
⁴1/1°(1) • ТАТЫМА
 (1) • БАШЫМА
⁴2/2³16/25°(1) •
 КАШЫМА
⁴1/3³1/3²11/801°(3) •
 АЯМА
 (73) • АНА
⁴1/12°(12) • АТА-АНА
⁴1/4°(4) • ДИВАНА
 (8) • БАГАНА
 (1 | 1) • КЫЗГАНА
 (3) • БОЛГАНА
⁴4/14°(1) • КАРГАНА
⁴1/3°(3) • ДАНА
 (1) • КАБАЛАНА
 (1) • ТОМАЛАНА
 (2) • САКЛАНА
 (1) • ЕЛДАМЛАНА
 (1) • ЗАРЛАНА
 (1) • ШАТЛАНА
 (1) • АУЛАНА
 (3) • БАШЛАНА
 (1) • ТАШЛАНА
 (3) • ЮАШЛАНА
 (1) • КЫЛАНА
⁴12/17°(1) • ЧЫЛАНА
 (3) • ЗАМАНА
 (1) • ИМАНА
⁴3/5°(1) • ЯМАНА
 (12) • КАЕНАНА
⁴2/14°(2) • ИНАНА
 (1) • КАРАНА
⁴2/2°(1) • САРАНА
⁴1/7°(7) • САНА
 (10) • ТАНА
⁴2/14°(4) • МАКТАНА
⁴1/2°(2) • КУАНА
⁴1/13°(13) • ЧАНА
⁴1/4°(4) • ЫШАНА
⁴1/1³34/185°(1) • ЮАНА
 (2) • МАҢГАЕНА
 (3) • ЖАЕНА
 (1) • МАЕНА
⁴4/7°(1) • УҢАЕНА
 (3) • БУЕНА
⁴2/6°(3) • ТУЕНА
 (1) • КАУРЫЕНА
⁴2/2³8/15°(1) • КЫРЫЕНА
⁴1/6³1/6°(6) • КАЗНА
⁴1/1°(1) • КАЙНА
⁴1/1°(1) • ВОЙНА
⁴1/4°(4) • УЙНА
 (1) • ЖЫЙНА
⁴2/4⁵10°(2 | 1) •
 КЫЙНА
⁴1/1³1/1°(1) • ТОНА
⁴1/14³1/14°(14) • ТОРНА
⁴1/5³1/5°(5) • АТНА
⁴1/4°(4) • КУНА
⁴1/1³2/5°(1) • СУНА
 (2) • АБЫНА
 (1) • ЖАВАБЫНА
 (3) • КАБЫНА
⁴4/8°(2) • САБЫНА
 (1) • УЙНАВЫНА
 (1) • ТЫРНАВЫНА
 (2) • СОРАВЫНА
 (2) • ТАВЫНА
 (1) • СЫРХАВЫНА
 (1) • АШАВЫНА
⁴7/9°(1) • ЯВЫНА
 (52 | 2) • ГЫНА
 (1) • АГЫНА
 (1) • ТАБАГЫНА
 (1) • ТОЗАГЫНА
 (1) • КАГЫНА
 (1) • БАТКАГЫНА
 (7) • КОЛАГЫНА
 (3) • ТАМАГЫНА
 (1) • БАРМАГЫНА
 (3) • ПОЧМАГЫНА
 (1) • ТЫРНАГЫНА
 (3) • КУНАГЫНА
 (1) • САҢАГЫНА
 (1) • ЕЛТЫРАГЫНА
 (1) • ОЛТЫРАГЫНА
 (2) • КОРСАГЫНА
 (1) • АЛАЧАГЫНА
 (1) • КЫЕГЫНА
 (1) • ГАШЫЙГЫНА
 (1) • КАБЫГЫНА
 (2) • ТУБЫГЫНА
 (2) • КАЗЫГЫНА
 (1) • РЫЗЫГЫНА
 (1) • БАЛЫГЫНА
 (1) • КАРАЛЫГЫНА
 (2) • БАЙЛЫГЫНА
 (2) • КАЛЫНЛЫГЫНА
 (1) • МАТУРЛЫГЫНА
 (1) • БАТЫРЛЫГЫНА
 (2) • ДУСЛЫГЫНА
 (1) • КУРКЫЛЫГЫНА
 (2) • ТУРЫЛЫГЫНА
 (1) • НЫГЫНА
 (1) • БОЕРЫГЫНА
 (15) • КОЙРЫГЫНА
 (1) • КЫРЫГЫНА
 (1) • КОТЫРЫГЫНА
 (1) • ЯРЫГЫНА
 (1) • АКТЫГЫНА
 (1) • АЛАЧЫГЫНА
 (1) • КАБЫРЧЫГЫНА
 (1) • КАШЫГЫНА
 (5) • ЮГЫНА
 (6) • ЯГЫНА
 (8) • АЯГЫНА
 (2) • ТАЯГЫНА
⁴47/151°(2) • ТОЯГЫНА
 (6) • МОРАДЫНА
⁴2/15°(9) • АЛДЫНА
 (2) • БУАЗЫНА
 (1) • КАЗЫНА
 (1) • БОЗЫНА
 (1) • ТУЗЫНА
 (2) • КУБЫЗЫНА
 (26 | 1) • АВЫЗЫНА
 (1) • ЙОЛДЫЗЫНА
 (2) • КЫЗЫНА
 (1) • УЛЫНА-КЫЗЫНА
⁴10/39°(1) • УТЫЗЫНА
 (26) • КЫНА
 (2) • ХАКЫНА
 (1) • КОЯШНЫКЫНА
⁴4/30°(1) •
 АЛУЧЫНЫКЫНА
 (1) • АЛЫНА
 (3) • БАЛЫНА
 (2) • САКАЛЫНА
 (4) • МАЛЫНА
 (1) • САЛЫНА
 (5) • ЕЛЫНА
 (2 | 1) • КОЛЫНА
 (1) • УЛЫНА
 (12) • КУЛЫНА
 (2) • АВЫЛЫНА
 (1) • ДАВЫЛЫНА
 (1) • БОГЫЛЫНА
 (1) • КЫЗЫЛЫНА
 (3) • АКЫЛЫНА
 (4 | 2) • АСЫЛЫНА
 (4 | 1) • ЮЛЫНА
⁴17/53°(2) • ЯЛЫНА
 (1) • САЛАМЫНА
⁴2/2°(1) • АГЫМЫНА
 (1) • ТАБАНЫНА
 (1) • КАЛГАНЫНА
 (1) • ТОРГАНЫНА
 (5) • ТУГАНЫНА
 (2) • КАЗАНЫНА
 (1) • АШКАЗАНЫНА
 (1) • ТАРТКАНЫНА
 (3) • ЗАМАНЫНА
 (1) • ЧАМАНЫНА
 (1) • ХАҢЫНА
 (1) • КУЕНЫНА
 (7) • МУЕНЫНА
 (1) • КОЛЫНЫНА
 (1) • КАРЫНЫНА
 (2) • БОРЫНЫНА
 (10) • УРЫНЫНА
 (2) • ХАТЫНЫНА
⁴18/54°(13) • ЯНЫНА
 (1) • АҢЫНА
⁴2/2°(1) • УҢЫНА
 (8) • БАРЫНА
 (1) • ТОВАРЫНА
 (1) • БАЗАРЫНА
 (3) • АБЗАРЫНА
 (1) • БАЛАЛАРЫНА
 (1) • АРАЛАРЫНА
 (1) • АЛПАРЫНА

(2) • АШАРЫНА	(18) • АСТЫНА	(4) • ЯГЫҢА	(6) • АРА
(1) • ЗУРЫНА	(5) • УТЫНА	(7) • АЯГЫНА	(36) • БАРА
(1) • КУРЫНА	⁴ 12/62°(1) • САВЫТЫНА	⁴ 12/24°(1) • ЯК-ЯГЫҢА	(5) • КАБАРА
(1) •	(1) • БУЛУТЫНА	⁴ 1/8°(8) • АЛДЫНА	(3) • БАРА-БАРА
ЭЧЕНӨ-БАВЫРЫНА	(1) • ЖЫЛЫНУЫНА	(1) • БАЗЫҢА	⁴ 4/46°(2) • ТОРА-БАРА
(1) • КЫРЫНА	(1) • ЫРУЫНА	(5) • АВЫЗЫҢА	(4) • АГАРА
(2) • ТАМЫРЫНА	⁴ 4/7°(4) • СУЫНА	⁴ 3/8°(2) • КЫЗЫҢА	(1) • СУГАРА
⁴ 14/25°(1) • ЯРЫНА	⁴ 1/1°(1) • ГӨНАҢЫНА	(1) • МАЛЫҢА	⁴ 3/20°(15) • ЧЫГАРА
(8) • СЫНА	(4) • АГАЧЫНА	(1) • КОРАЛЫҢА	⁴ 1/4°(4) • АУДАРА
(1) • САБАСЫНА	(4) • ОЧЫНА	(3) • УЛЫҢА	⁴ 1/1°(1) • ТАЗАРА
(2) • ТАБАСЫНА	(1) • УЧЫНА	(14) • КУЛЫҢА	(183 1) • КАРА
(3 1) • АРБАСЫНА	⁴ 4/10°(1) • ЕРТКЫЧЫНА	⁴ 5/23°(4) • АКЫЛЫҢА	(1) • КЕШЕ-КАРА
(1) • МОРЖАСЫНА	(1) • ШЫНА	(1) • ТАБАНЫҢА	(1) • АК-КАРА
(3) • ХУЖАСЫНА	(5) • АШЫНА	(1) • ЖУЙГАНЫҢА	(3) • КАП-КАРА
(1) • КАЗАСЫНА	(53) • БАШЫНА	(1) • ЯЛВАРГАНЫҢА	⁴ 5/192°(3) • КОТКАРА
(1) • СӨДАКАСЫНА	(4) • ЮЛДАШЫНА	(1) • ЮРГАРЫҢА	(2) • ШОМАРА
(5) • КАПКАСЫНА	(1) • КАШЫНА	(4) • ТУГАНЫҢА	⁴ 2/3°(1) • ЧУМАРА
(1) • АРКАСЫНА	(1) • АЛМАШЫНА	(2) • ЖАНЫҢА	⁴ 1/3°(3) • МАНАРА
(1) • КЫРМЫСКАСЫНА	(2) • ТАШЫНА	(1) • КАЗАНЫҢА	⁴ 1/1°(1) • ЯҢАРА
(6 2) • БАЛАСЫНА	(1) • КОШЫНА	(1) • ТАПКАНЫҢА	⁴ 1/1°(1) • АПАРА
(2) • САЛМАСЫНА	(1) • КАРШЫНА	(1) • ЧУМАНЫҢА	(1 1) • ТАРА
(1) • БУЛМАСЫНА	(1) • КЫГЫМЫШЫНА	(7 1) • ДОШМАНЫҢА	(3) • КАЙТАРА
(8) • АНАСЫНА	(2) • ТЫШЫНА	(1) • КУЕНЫҢА	(1) • ЫЛТАРА
(3) • АТА-АНАСЫНА	⁴ 12/73°(1) • ЯТЫШЫНА	(1) • МУЕНЫҢА	⁴ 4/7°(1) • ПЫЛТАРА
(4) • ЗАМАНАСЫНА	⁴ 1/1°201/662°(1) •	(1) • КАРЫНЫҢА	⁴ 1/1°(1) • БОХАРА
(2) • КАЕНАНАСЫНА	ЧАБА-ЮЫНА	(2) • БОРЫНЫҢА	(5) • ЧАРА
(3) • ЧАНАСЫНА	(1) • ЮНА	⁴ 15/27°(1) • ЯҢЫНА	⁴ 2/6°27/291°(1) • БИЧРА
(1) • АТНАСЫНА	⁴ 1/1°2/2°(1) • ЮНА-ЮНА	(1) • БАЛАЛАРЫҢА	⁴ 1/1°1/1°(1) • ДУМБРА
(1) • АПАСЫНА	(16) • ЯНА	(1) • ЮЛДАШЫНА	⁴ 1/3°1/3°(2 1) • ШАДРА
(21) • АРАСЫНА	⁴ 1/5°2/21°258/926°(5) •	⁴ 3/3°(1) • БАВЫРЫҢА	(4) • ЕРА
(1) • ЧАРАСЫНА	ТАЯНА	⁴ 1/6°(5 1) • ДУСЫҢА	(8) • АЕРА
(1) • БУРАСЫНА	(25) • АҢА	(1) • АТЫҢА	⁴ 2/9°3/13°(1) • КАЕРА
(1) • ЯРАСЫНА	⁴ 1/1°(1) • АРБАҢА	(8) • АРТЫҢА	⁴ 1/2°1/2°(2) • БАКРА
(6) • АТАСЫНА	⁴ 1/1°(1) • ДУТАҢА	(2 1) • ЙОРТЫҢА	(5) • ОРА
(2) • ЧАБАТАСЫНА	⁴ 1/1°(1) • БАЖАҢА	(4) • ДУСТЫҢА	⁴ 1/2°(2) • БОРА
(3) • УРТАСЫНА	(1) • АРКАҢА	(1) • УТЫҢА	⁴ 1/24°(23 1) • СОРА
(3) • БАКЧАСЫНА	⁴ 2/2°(1) • ЯКАҢА	(1) • САВЫТЫҢА	(43 2) • ТОРА
(2) • БУЙСЫНА	⁴ 1/1°(1) • БАЛАҢА	⁴ 7/19°(1) • ОЯТЫҢА	⁴ 2/47°5/78°(2) •
(1) • АВЫРСЫНА	⁴ 1/1°(1) • АНАҢА	⁴ 1/2°(2) • АЧУЫҢА	ТОРА-ТОРА
(1) • ДУСЫНА	⁴ 1/1°9/33°(1) • АТАҢА	(1) • ОЧЫҢА	⁴ 1/7°1/7°(7) • АСРА
(1) • НАМУСЫНА	⁴ 1/3°(3) • МАҢГАЕҢА	(2) • УЧЫҢА	(3) • УРА
(1) • БОТАКЛЫСЫНА	⁴ 1/1°(1) • КОЕҢА	⁴ 3/4°(1) • КЫЛЫЧЫҢА	⁴ 1/3°(3) • БУРА
(1) • ЗУРЫСЫНА	(2) • БУЕҢА	(3) • АШЫҢА	(9) • КУРА
(1) • ЯКТЫСЫНА	⁴ 2/3°4/7°(1) • ТУЕҢА	(33 2) • БАШЫҢА	⁴ 2/10°(1) • КАРАКУРА
(1) • ГӨНАҢЫСЫНА	⁴ 1/17°(17) • МИҢА	(1) • ЮЛДАШЫҢА	⁴ 1/1°(1) • САФУРА
(1) • КАМЧЫСЫНА	⁴ 1/35°2/52°(35) • СИҢА	(2) • КАРШЫҢА	(1) • ЧУРА
(1) • КАРШЫСЫНА	(2) • УҢА	⁴ 5/42°56/166°(1) •	⁴ 2/2°7/19°(1) • БИЧУРА
⁴ 40/120°(9) • ОЯСЫНА	⁴ 1/4°2/6°(4) • ШУҢА	КУЫШЫҢА	⁴ 1/3°(3) • ДУМБЫРА
(9) • АТЫНА	(1) • ТАБАГЫҢА	(59) • ЯҢА	(1) • СЫЗЫГА
(4) • ЗАТЫНА	(2) • КОЛАГЫҢА	⁴ 1/1°32/60°75/324°(1) •	(2) • КАЙГЫРА
(3) • КАНАТЫНА	(2) • ТАМАГЫҢА	ОЯҢА	(5) • АҢГЫРА
(1) • ЧАТЫНА	(1) • КОЧАГЫҢА	⁴ 1/2°(2) • ТАЙПА	⁴ 4/9°(1) • КАҢГЫРА
(1) • БОТЫНА	(1) • ПЫЧАГЫҢА	⁴ 1/1°32/3°(1) • СБҢЙПА	(3) • АЗДЫРА
(3) • ТОТЫНА	(1) • БАЙЛЫГЫҢА	⁴ 1/8°1/8°(8) • ШУЛПА	(6) • ТУЗДЫРА
(15) • АРТЫНА	(1) • КУЛТЫГЫҢА	⁴ 1/14°(14) • АРПА	(2) • КЫЗДЫРА
(1) • КОРТЫНА	(1) • ЯНЧЫГЫҢА	⁴ 1/1°2/15°25/26°(1) •	(1) • ЯЗДЫРА
(1) • УРТЫНА	(2) • КАШЫГЫҢА	ШУРПА	(10) • ТҮЙДЫРА

- (1) • АЛДЫРА
(3) • КАЛДЫРА
(1) • САЛДЫРА
(1) • ТАЛДЫРА
(5) • БУЛДЫРА
(1) • ЙОМДЫРА
(1) • КАНДЫРА
(1) • АРУЛАНДЫРА
(3) • ЫШАНДЫРА
(1) • ТАБЫНДЫРА
(1) • БАГЫНДЫРА
(1) • САГЫНДЫРА
(7) • СЫНДЫРА
(5) • ЯНДЫРА
(1) • УНДЫРА
(2) • ТУНДЫРА
(3 | 1) • ТУДЫРА
⁴23/62°(1) • ЯУДЫРА
(1) • КЫРА
(2) • АКЫРА
(3) • БАКЫРА
(2) • ЧАКЫРА
(2) • ЯТКЫРА
⁴6/23°(13) • КЫЧКЫРА
⁴1/1°(1) • СЫРА
(1) • БАТЫРА
(1) • КАТЫРА
(1) • КАЛТЫРА
(4) • КОТЫРА
(1) • АПТЫРА
(1) • КАПТЫРА
(5 | 2) • ТАПТЫРА
(1) • ЧАПТЫРА
(1) • КОСТЫРА
(2 | 1) • КЫСТЫРА
(3 | 2) • САТТЫРА
(1) • ЙОТТЫРА
(1) • АРТТЫРА
(2) • ТАРТТЫРА
(4) • УТЫРА
(5) • ТУТЫРА
(1) • АЧТЫРА
(2) • АДАШТЫРА
(1) • ТАЛАШТЫРА
(1) • ЯРАШТЫРА
(1) • ТАШТЫРА
(1) • САБЫШТЫРА
⁴23/49°(3) • АЛЫШТЫРА
⁴1/1°(1) • СУЫРА
(6) • ЧЫРА
(1) • КАЧЫРА
⁴3/10°(3) • ОЧЫРА
(2) • АШЫРА
(1) • ПОШЫРА
⁴3/4°65/162°(1) • ТАПШЫРА
³1/14°112/590°(14) • ЯРА
- (1) • АСА
(16 | 1) • БАСА
⁴2/18°(1) • ЛӘБАСА
⁴1/4°(4) • КАРГАСА
(1) • КАҢГЫЛДАСА
(1) • КЫРКЫЛДАСА
(2) • КАРЫЛДАСА
⁴4/5°(1) • ЧЫДАСА
⁴1/1°(1) • ЯРЛЫКАСА
(1) • БАЛАЛАСА
(1) • ЕЛАСА
(2) • ЙОКЛАСА
(1) • АРЫКЛАСА
(2) • ТАМЛАСА
(1) • КОЛЫНЛАСА
(2) • ЧЫНЛАСА
(2) • АУЛАСА
(4) • ДУЛАСА
(1 | 2) • КУЛАСА
(1) • СУЛАСА
(1) • УЧЛАСА
(1) • БАШЛАСА
⁴14/23°(1) • ЯЛАСА
(1) • ЕЛАМАСА
(1) • САКЛАМАСА
(1) • КЫТАКЛАМАСА
(1) • ЙОКЛАМАСА
(1) • ТЫҢЛАМАСА
(1) • КАЙНАМАСА
(1) • ОЧРАМАСА
(2) • ЯРАМАСА
(8) • АШАМАСА
(1) • ОШАМАСА
(1) • ОХШАМАСА
(3) • ТУЙМАСА
(1) • СЫЙМАСА
(1) • АКМАСА
(1) • ЧЫКМАСА
(4) • АЛМАСА
(1) • ЯГАЛМАСА
(2) • КАЛМАСА
(1) • СОРАЛМАСА
(1) • ОЧАЛМАСА
(75 | 1) • БУЛМАСА
(1) • КЫЛМАСА
(1) • КЫРЫЛМАСА
(1) • ЫШАНМАСА
(1) • СЫНМАСА
(4) • ЯНМАСА
(5) • УНМАСА
(1) • ТАПМАСА
(2) • БАРМАСА
(1) • ТОРМАСА
(1) • ЧАКЫРМАСА
(1) • УТЫРМАСА
(2) • ЯРМАСА
- (1 | 1) • БАСМАСА
(1) • ОШАТМАСА
(3) • КАЙТМАСА
(6) • ТАРТМАСА
(2) • АВЫРТМАСА
(1) • ЖЫЛЫТМАСА
(1) • КУМАСА
(1) • ТУМАСА
⁴43/150°(1) • АРЫМАСА
⁴1/1°(1) • КАЙНАСА
⁴1/1°(1) • СЫЙПАСА
(6) • КАРАСА
(1) • ШАЛТЫРАСА
(1) • ЯЛТЫРАСА
⁴4/10°(2) • ЯРАСА
(10) • АШАСА
(1) • ОШАСА
(1) • БУШАСА
⁴4/13°76/227°(1) • ОХШАСА
⁴1/4°1/4°(4) • БАЕСА
⁴1/7°(7) • АЗСА
⁴1/6°(6) • ТУЗСА
(1) • КАБЫЗСА
⁴2/2°4/15°(1) • КЫЗСА
(1) • ЮНАЙСА
(1) • ЗУРАЙСА
(1) • ТАЙСА
⁴4/15°(12) • КАРТАЙСА
(1) • КОЙСА
⁴2/2°(1) • ТОЙСА
(2) • КУЙСА
(1) • СУЙСА
⁴3/10°(7) • ТУЙСА
(1) • ЖЫЙСА
⁴2/2°11/29°(1) • СЫЙСА
(1) • БАКСА
(3) • КАКСА
(1) • ОЛАКСА
⁴4/7°(2) • ЧАКСА
⁴1/1°(1) • ЕКСА
⁴1/5°(5) • СУКСА
(1) • ТАРЫКСА
(1) • КУРЫКСА
(34 | 1) • ЧЫКСА
⁴4/38°(1) • АШЫКСА
⁴1/1°11/52°(1) • ЮКСА
(10) • АЛСА
(1) • КУЗГАЛСА
(1 | 2) • ЮГАЛСА
(17) • КАЛСА
(1) • ЧАЙКАЛСА
(1) • САНАЛСА
(6) • САЛСА
(1) • ТАЛСА
⁴9/42°(2) • УАЛСА
(1) • КОЕЛСА
- (1) • ТОЕЛСА
(1) • КУЕЛСА
⁴4/6°(3) • ЖЫЕЛСА
(658 | 11) • БУЛСА
⁴2/671°(2) • ТУЛСА
(5) • ТАБЫЛСА
(1) • ЯБЫЛСА
(2) • ТАГЫЛСА
(9) • ЕГЫЛСА
(2) • БОЗЫЛСА
(1) • ЙОМЫЛСА
(1) • КЫРЫЛСА
(2) • ЯРЫЛСА
(2) • ВАТЫЛСА
(1) • ТОТЫЛСА
(1) • ТАРТЫЛСА
(1) • ЕРТЫЛСА
⁴13/31°(3) • КУШЫЛСА
(1) • ОЯЛСА
⁴2/2°30/752°(1) • БУЯЛСА
⁴1/3°1/3°(3) • ТАМСА
(1) • БОРГАЛАНСА
(1) • АЧЫРГАЛАНСА
(1) • ЖАЙСЫЗЛАНСА
(1) • ЫСПАЙЛАНСА
(2) • ЯКЛАНСА
(1) • КЫЛАНСА
(1) • ЯРЛЫЛАНСА
(2) • ПЫЧРАНСА
(5) • МАКТАНСА
⁴10/16°(1) • ЫШАНСА
⁴1/2°(2) • МУЕНСА
⁴1/5°(4 | 1) • КУНСА
(2) • АБЫНСА
(1) • КАБЫНСА
(3) • ЫЧКЫНСА
(1) • ЫШКЫНСА
(1) • САЛЫНСА
(1) • ТАЛПЫНСА
(6) • СЫНСА
(1) • ТАРСЫНСА
(1) • ТЫНСА
(2) • ТОТЫНСА
⁴11/20°(1) • КАШЫНСА
(1) • ЯНСА
⁴2/2°25/45°(1) • ТАЯНСА
(12) • УҢСА
⁴2/15°2/15°(3) • ТУҢСА
(5) • КАПСА
(10) • ТАПСА
⁴3/18°(3) • ЧАПСА
⁴1/6°4/24°(6) • КУПСА
(1) • АРСА
(16) • БАРСА
⁴3/19°(2) • ЧЫГАРСА
(1) • АЕРСА
⁴2/4°(3) • БОЕРСА

(1) • ОРСА	⁴ 3/33 ⁰ (27 1) • ЧАБАТА	(22 3) • ЧАКТА	(4) • КАРТА
(1) • БОРСА	⁴ 1/4 ⁰ (4) • ВАТА	⁴ 19/87 ⁰ (2) • КАЙЧАКТА	(4) • КЫСКАРТА
⁴ 3/27 ⁰ (23 2) • ТОРСА	(1) • КУЗГАТА	(1) • УКТА	(1) • ШОМАРТА
(1) • ЧАБЫРСА	⁴ 2/2 ⁰ (1) • БОЛГАТА	(4) • НУКТА	(5) • УМАРТА
(7) • АВЫРСА	⁴ 1/1 ⁰ (1) • КЫБЫРДАТА	(1) • ТУКТА	(1) • ЯҢАРТА
(2) • ЯУДЫРСА	⁴ 1/2 ⁰ (2) • ОЗАТА	⁴ 4/7 ⁰ (1) • ЧУКТА	(23 2) • ТАРТА
(1) • АКЫРСА	⁴ 1/4 ⁰ (4) • КАТА	(1) • БОЗЛАВЫКТА	⁴ 11/49 ⁰ (1) • ЙОМШАРТА
(4) • ЧАКЫРСА	(4) • ЕЛАТА	(1) • ТАКЫЛДЫКТА	(4 1) • ЕРТА
(3) • КЫЧКЫРСА	(1) • УЙЛАТА	(3) • САНДЫКТА	⁴ 2/6 ⁰ (1) • КУЕРТА
(1) • СУКТЫРСА	(2) • СЫЙЛАТА	(1) • УРДЫКТА	⁴ 1/7 ⁰ (6 1) • УРТА
(7) • КОТЫРСА	(1) • КОЧАКЛАТА	(2) • ХУЖАЛЫКТА	(12) • АВЫРТА
⁴ 9/31 ³ 17/81 ⁵ • УТЫРСА	(1) • ЙОКЛАТА	(1) • КЫСКАЛЫКТА	(2) • КАЙГЫРТА
⁴ 1/7 ⁰ (6 1) • БАССА	(2) • АҢЛАТА	(1) • ЯҢАЛЫКТА	(3) • ЯКТЫРТА
⁴ 1/1 ² 2/8 ⁰ (1) • КЫССА	(2) • ТЫҢЛАТА	(2) • ХАЛЫКТА	(1) • КОТЫРТА
(2) • АТСА	(1) • ШАРТЛАТА	(1) • САЗЛЫКТА	⁴ 5/2 ³ 19/84 ⁰ (4) • ЯХШЫРТА
(2) • ВАТСА	(1) • КЫЗУЛАТА	(1) • БАЙЛЫКТА	(5) • АСТА
(1) • КАТСА	⁴ 10/17 ⁰ (2) • ЧЫЛАТА	(3) • ТУКЛЫКТА	⁴ 2/12 ⁰ (7) • ХАСТА
(1) • ЯРАТСА	(1) • КАЕНАТА	(1) • ЮКЛЫКТА	⁴ 1/3 ⁰ (3) • ЧИСТА
⁴ 5/7 ⁰ (1) • АШАТСА	(4) • КАЙНАТА	(1) • ЯМАНЛЫКТА	⁴ 1/24 ³ 4/39 ⁰ (24) • ОСТА
⁴ 1/7 ⁰ (5 2) • КАЙТСА	(1) • УЙНАТА	(1) • БАРЛЫКТА	(8) • АТТА
(1) • ЙОТСА	⁴ 4/7 ⁰ (1) • АУНАТА	(1) • АВЫРЛЫКТА	⁴ 2/9 ⁰ (1) • КАРАВАТТА
⁴ 2/7 ⁰ (6) • ТОТСА	(1) • ТАРАТА	(2) • БАТЫРЛЫКТА	⁴ 1/2 ⁰ (2) • ХӨТТА
(1) • ТАЗАРТСА	(1) • АПТЫРАТА	(3) • КАРТЛЫКТА	(11) • АРТТА
(7) • АВЫРТСА	(1) • БЫЛЧЫРАТА	(1) • КЫГЛЫКТА	(2) • МАРТТА
(1) • УТЫРТСА	⁴ 4/31 ⁰ (24 2) • ЯРАТА	(1) • ТАТУЛЫКТА	(1) • ШАРТТА-МАРТТА
⁴ 4/10 ⁰ (1) • ЮРТСА	⁴ 1/7 ⁰ (7) • САТА	(1) • АШГҮЯЛЫКТА	(9 1) • ЙӨРТТА
(1) • ОНЫТСА	⁴ 1/4 ⁰ (4) • ТУКТАТА	(4) • АЧЛЫКТА	⁴ 5/25 ⁰ (1) • СЫРТТА
⁴ 2/2 ⁰ (1) • КЫЧЫТСА	⁴ 1/4 ⁰ (4) • ХАТА	(1) • ЮЛДАШЛЫКТА	(6) • УТТА
⁴ 1/8 ³ 15/41 ⁰ (8) • ЯТСА	⁴ 1/1 ⁰ (1) • ЧАТА	(1) • ЯРЛЫЛЫКТА	⁴ 2/8 ⁰ (2) • ХУТТА
⁴ 1/3 ⁰ (3) • АУСА	⁴ 1/8 ⁰ (8) • АШАТА	(1) • АШАРЧЫЛЫКТА	(12 1) • ВАКЫТТА
⁴ 1/1 ⁰ (1) • БУСА	⁴ 1/3 ³ 4/197 ⁰ (3) • ЮАТА	(1) • САРЫКТА	(1) • ҺӨРВАКЫТТА
⁴ 1/4 ⁰ (4) • КУСА	⁴ 1/1 ³ 1/1 ⁰ (1) • ХУДТА	(2) • КЫРЫКТА	⁴ 3/20 ³ 13/64 ⁰ (6) • БЕРВАКЫТТА
⁴ 1/27 ⁰ (27) • ТУСА	(1) • ОЗАЙТА	(2) • ЯРЫКТА	⁴ 1/6 ³ 1/6 ⁰ (6) • АЛАБУТА
⁴ 1/14 ⁵ 49 ⁰ (14) • ЯУСА	(23) • КАЙТА	(1) • ОЛАЧЫКТА	(1 2) • АЧТА
(3) • АЧСА	(1) • КАЙТА-КАЙТА	(2) • ЯНЧЫКТА	(6) • АГАЧТА
⁴ 2/5 ⁰ (2) • КАЧСА	(1) • ТУРАЙТА	⁴ 31/47 ⁰ (2) • КАПЧЫКТА	⁴ 3/10 ⁰ (1) • АЛМАГАЧТА
⁴ 1/8 ³ 13 ⁰ (7 1) • ОЧСА	(1) • БАТЫРАЙТА	⁴ 1/16 ⁰ (16) • ЮКТА	⁴ 1/2 ⁰ (2) • ОЧТА
(1) • АШСА	⁴ 7/34 ⁷ 34 ⁰ (5) • КАРТАЙТА	(6) • ЯКТА	⁴ 1/1 ⁵ 13 ⁰ (1) • УЧТА
(1) • АДАШСА	(1) • АКТА	(2) • АЯКТА	(3) • АШТА
⁴ 3/7 ⁰ (5) • ТАЛАШСА	(2) • ТАБАКТА	⁴ 3/9 ⁵ 58/166 ⁰ (1) • ТАЯКТА	(21 1) • БАШТА
⁴ 1/1 ⁰ (1) • ПОШСА	(1) • ТАЙГАКТА	(51 6) • БАЛТА	(1) • ӨСТӨ-БАШТА
⁴ 1/1 ⁰ (1) • КУШСА	(2) • БАТКАКТА	⁴ 2/59 ² 2/59 ⁰ (2) • КАРАЛТА	(1) • КАШТА
(1) • СУГЫШСА	(1) • КАТКАКТА	(2) • БАРЫМТА	(8) • ТАШТА
⁴ 2/3 ⁷ 12 ⁰ (2) • ОРЫШСА	(1) • КОЛАКТА	⁴ 2/4 ² 2/4 ⁰ (1 1) • ТАУДА-ТАШТА	⁴ 6/36 ⁰ (1) • ТАУДА-ТАШТА
⁴ 1/3 ⁰ (3) • КЫСА	(3) • АУЛАКТА	КАРЫМТА	⁴ 1/1 ⁰ (1) • КОШТА
⁴ 1/1 ⁰ (1) • ТАНЫСА	(25) • МАКТА	⁴ 1/5 ⁰ (5) • ЙОТА	(3) • СУГЫШТА
(4) • АРЫСА	(1) • КАРМАКТА	⁴ 1/33 ² 2/38 ⁰ (33) • ТОТА	(5) • АЛТМЫШТА
⁴ 2/5 ⁰ (1) • КОРЫСА	(1) • КУНАКТА	(1) • САПТА	⁴ 3/15 ⁰ (7) • ТЫШТА
(1) • КАШЫСА	(5 1) • ЕРАКТА	⁴ 2/2 ⁰ (1) • ТАПТА	⁴ 1/3 ³ 11/55 ⁰ (3) • КОЯШТА
⁴ 2/5 ³ 6/14 ⁰ (4) • ТАШЫСА	(2) • УРАКТА	⁴ 1/2 ³ 3/4 ⁰ (2) • ЧЫПТА	⁴ 1/2 ⁰ (2) • АЛЖЫТА
³ 1/2 ⁰ (2) • ЮСА	(1) • ТУФРАКТА	(2) • АРТА	⁴ 1/1 ⁰ (1) • КУРКЫТА
³ 1/1 ² 222/1387 ⁰ (1) • ЯСА	(2) • КОРСАКТА	(1) • КАБАРТА	⁴ 1/2 ⁰ (2) • ЖЫЛЫТА
(137 1) • ТА	(9) • ТАКТА	(4) • АГАРТА	(1) • ТАНЫТА
(67 2) • АТА	(1) • БОТАКТА	(1) • ТАЗАРТА	(1) • АЙНЫТА
(3) • БАТА	(1) • ХАКТА		
(2) • КАТА-БАТА			

- ³/4°(2) • ОНЫТА (1) • КАБАРМЫЙЧА
⁴/1°(1) • КОРЫТА (1) • АБЫРТМЫЙЧА
⁴/1°(1) • СУЫТА (1) • ТУМЫЙЧА
⁴/1/2°/13°(2) • КЫЧЫТА (1) • КАТЫШМЫЙЧА
³/1/20°/173/935°(20) • ЯТА (1) • ТАЛКЫМЫЙЧА
(2) • УА (1) • УЛКЫМЫЙЧА
³/1°(1) • БУА ⁴33/44°/33/44°(1) •
³/4°(4) • КУА ЮМЫЙЧА
³/28°(26 | 2) • ТУА (122 | 2) • АКЧА
³/1/2°/5/37°(2) • ШУА ⁴2/133°(9) • БАКЧА
⁴/1/2°(2) • ВАФА ⁴1/2°(2) • БУКЧА
⁴/1°(1) • АЛАФА ⁴1/1°/136°(1) • ЮКЧА
⁴/1°/3°/4°(1) • ХАФА ⁴1/1°(1) • ЯПАНЧА
⁴/1/5°/15°(5) • ЖӨФА ⁴1/2°(2) • БУЕНЧА
⁴/1/3°/1/3°(3) • ШИФА (11) • МУНЧА
⁴1/2°/1/2°/6/14°(2) • ⁴2/12°(1) • ШУНЧА
ДОРФА (2) • ЯБЫНЧА
³/1°/1°/1°(1) • ЮХА (2) • ЮГЫНЧА
⁴/1/5°/1°/5°/1°/5°(4 | 1) • (1) • ДӨРМАНЫНЧА
АЖДАҤА (4) • БАРЫНЧА
(9) • АЧА ⁴5/11°/39/26°(2) • УРЫНЧА
(3) • КОДАЧА (16 | 1) • ОЧА
⁴2/4°(1) • СДАЧА ⁴1/1°/2°/18°(1) • КОЧА
⁴1/9°(9) • КАЧА (1) • АРЧА
(2) • АЛАЧА (2) • БАРЧА
(1) • КАЛАЧА ⁴3/6°(3) • БАЙЛАРЧА
⁴3/4°(1) • САЛАЧА (9) • БОРЧА
⁴/1°(1) • ТУМАЧА ⁴2/10°/5°/16°(1) •
⁴/1°(1) • АРАЧА БЕТ-БОРЧА
⁴/1/3°(2 | 1) • УРТАЧА ⁴1/1°/1°/1°(1) • УРЫСЧА
⁴/1/3°/11/34°(3) • ЮАЧА ⁴1/2°/1°/2°(2) • МАГЧА
(1) • ЖАЙЛАМЫЙЧА ⁴1/1°/1°/1°/1°/1°/1°(1) • ТАША
(1) • МАЙЛАМЫЙЧА АЛЫЧА
(1) • САЙЛАМЫЙЧА (56) • АША
(2) • УЙЛАМЫЙЧА (11) • АЛАША
(1) • ЖЫРЛАМЫЙЧА (1) • ТАЛАША
(1) • УЛАМЫЙЧА (1) • УРЛАША
(1) • САНАМЫЙЧА (1) • ХУРЛАША
(1) • СЫНАМЫЙЧА (1) • САТУЛАША
(1) • ЯСАМЫЙЧА ⁴6/16°(1) • ЯЛАША
(1) • ЧАКМЫЙЧА (1) • КАМАША
(1) • ЕКСМЫЙЧА (3) • ТАМАША
(5) • ЧЫКМЫЙЧА ⁴3/5°(1) • ТЫРМАША
(1) • ЯКМЫЙЧА ⁴1/1°(1) • АСРАША
(2) • АЛМЫЙЧА ⁴1/1°/1°/1°/79°(1) • ТАША
(2) • САЛМЫЙЧА ⁴1/1°/1°/1°(1) • КАТЫМША
(5) • БУЛМЫЙЧА ⁴1/1°/1°/1°(1) • КАТЫНША
(1) • КЫЛМЫЙЧА ⁴1/1°/1°/1°(1) • ПОША
(1) • ЫШКЫЛМЫЙЧА ⁴1/1°/1°/1°(1) • КАПША
(1) • САКЛАНМЫЙЧА ⁴1/28°/1°/28°(27 | 1) •
(1) • УРЛАНМЫЙЧА ПАТША
(1) • ХЫЙТЛАНМЫЙЧА (1) • УША
(1) • СЫЕНМЫЙЧА ⁴1/3°/2°/4°(3) • КУША
(1) • КУНМЫЙЧА ⁴1/8°(8) • ЯБЫША
(1) • ЫШКЫНМЫЙЧА (1) • ЯЛГЫША
(1) • ТАПМЫЙЧА (1) •
(1) • ЯПМЫЙЧА ЯЛГЫША-ЯЛГЫША
- ⁴3/7°(5) • СУГЫША
⁴1/1°(1) •
ЯҢЛЫША-ЯҢЛЫША
⁴1/3°(3) • ТАНЫША
⁴1/2°(2) • ТЫРЫША
⁴1/2°(2) • КАТЫША
⁴1/1°/39/24°/28°/139°(1) •
ШУЫША
²/10°/2507/13091°(10) •
ЮА
- ...Ә
(8) • Ә
⁴/1/2°(2) • ГӨРӨБӨ
(1) • ТӨБӨ
⁴2/2°/3°/4°(1) • МӨРТӨБӨ
⁴1/2°(2) • КИБӨ
⁴1/1°(1) • ТӨЖРИБӨ
⁴1/4°/3°/7°(4) • ТИБӨ
⁴1/3°/1°/3°(3) • ӘЛБӨ
⁴1/5°/1°/5°(5) • ГӨМБӨ
(1) • ҮБӨ-ҮБӨ
⁴2/11°(10) • ТӨҮБӨ
⁴1/7°/3°/18°/11°/37°(7) •
ТҮБӨ
(1) • ВӨ
⁴1/5°/1°/5°(5) • ТӨВӨ
⁴1/2°/1°/2°/3°/8°(2) • ХӨЛВӨ
⁴1/6°(6) • БӨЛАГӨ
⁴1/1°/2°/7°(1) • БӨҤАГӨ
(5 | 1) • ТҮБӨГӨ
⁴2/7°(1) • КӨГЪБӨГӨ
⁴1/2°(2) • ТӨВӨГӨ
(2) • КҮЛӨГӨГӨ
(1) • КИРӨГӨГӨ
(2) • ИРТӨГӨГӨ
(1) • БҮТӨГӨГӨ
⁴5/7°(1) • ҮЗГӨГӨ
(4) • БӨНДӨГӨ
⁴2/5°(1) • ГӨҮДӨГӨ
(7) • КӨЖӨГӨ
(2) • ДӨРӨЖӨГӨ
⁴3/10°(1) • МӨКӨРЖӨГӨ
⁴1/2°(2) • КҮРӨЗӨГӨ
(3) • ТӨКӨГӨ
(2) • БИКӨГӨ
(1) • МӨЛИКӨГӨ
(1) • ЖИЛКӨГӨ
(1) • ТӨҢКӨГӨ
(1) • ТЕНКӨГӨ
(2) • ҮПКӨГӨ
(1) • ЧӨРКӨГӨ
(2) • СЕРКӨГӨ
(1) • ИРКӨГӨ
⁴11/17°(2) • КҮРКӨГӨ
(1) • ХӨЙЛӨГӨ
(1) • ӨЙЛӨГӨ
- (1) • МӨХӨЛЛӨГӨ
(4) • КҮЛӨГӨ
⁴5/22°(15) • ЭЛӨГӨ
(1) • СӨЛКӨМӨГӨ
(1) • ЧӨЙНӨМӨГӨ
(1) • ЖӨЙМӨГӨ
(4) • КӨЙМӨГӨ
(1) • ЧӨЙМӨГӨ
(1) • ТИКМӨГӨ
(2) • ҺӨММӨГӨ
(2) • ТӨМӨГӨ
(1) • ТӨРМӨГӨ
(1) • БИЕТМӨГӨ
(1) • ПИЧМӨГӨ
⁴12/17°(1) • ЧИШМӨГӨ
(3) • БҮРӨНӨГӨ
(3) • ТҮТӨНӨГӨ
⁴3/9°(3) • ЭНӨГӨ
⁴1/6°(6) • ТҮРӨГӨ
(4) • КЕСӨГӨ
(2) • ҮЛӨКСӨГӨ
(4) • НӨРСӨГӨ
⁴4/12°(2) • ҺӨРНӨРСӨГӨ
(4) • ТӨРТӨГӨ
(30) • ИРТӨГӨ
⁴3/35°(1) • ФӨРЕШТӨГӨ
⁴1/1°/54°/152°(1) •
ШЕШӨГӨ
³/1°(1) • БГӨ
(1) • ЧИЛӨБЕГӨ
(1) • ТӨБЕГӨ
(4) • ДИЛБЕГӨ
(1) • ЧӨРШӨМБЕГӨ
⁴5/8°(1) • ДҮШӨМБЕГӨ
(1) • ИЗГЕГӨ
(2) • КӨЗГЕГӨ
(2) • МӨҢГЕГӨ
⁴4/6°(1) • БӨРӨҢГЕГӨ
⁴1/1°(1) • ЖИДЕГӨ
⁴1/1°(1) • ЭНЖЕГӨ
(3) • СӨКЕГӨ
(2) • ИКЕГӨ
(1) • УНИКЕГӨ
(2) • КӨЛКЕГӨ
(3) • ТӨЛКЕГӨ
(6) • ИСКЕГӨ
(1) • КҮКЕГӨ
⁴8/19°(1) • ЧӨНЕЧКЕГӨ
(1) • ЭЛЕГӨ
(1) • ДҮКӨЛЕГӨ
(1) • КҮЧМӨЛЕГӨ
(1) • ШӨЛЕГӨ
(5) • КИЛЕГӨ
(1) • МИЛЕГӨ
(17) • ТИЛЕГӨ
(2) • КӨРМӨКЛЕГӨ
(2 | 2) • КҮРЕКЛЕГӨ

(1) • КУҢЕЛЛЕГӨ	⁴ 1/1°(1) • ГРӨЗГӨ	(30 1) • ӨЙГӨ	(4) • КҮРМӨГӨНГӨ
(2) • ИЛЛЕГӨ	(21) • БЕЗГӨ	⁴² 2/34°6/44°(3) • ЧӨЙГӨ	(1) • ЖИТМӨГӨНГӨ
(3) • ТӨМЛЕГӨ	(1) • ҮЗБЕБЕЗГӨ	(1) • ӨЖӨЛГӨ	(1) • ЖЕБЕГӨНГӨ
(1) • КИЕМЛЕГӨ	(1) • ПӨРӨВЕЗГӨ	(1) • ТӨВӨККӨЛГӨ	(5) • ДИГӨНГӨ
(1) • ЖЕНЛЕГӨ	(2) • СӨНДЕРӨГЕЗГӨ	⁴³ 3°(1) • ӨСТӨЛГӨ	(1) • ТИГӨНГӨ
(2) • ИПЛЛЕГӨ	(1) • СИГЕЗГӨ	(4) • ИДЕЛГӨ	(1) • ИҢКӨЙГӨНГӨ
(3) • ЧИРЛЕГӨ	(13) • ДИҢГЕЗГӨ	(13) • КУҢЕЛГӨ	(3) • СӨЙГӨНГӨ
(1) • СӨРЛЕГӨ	(1) • МӨГЕЗГӨ	(2) • НӨСЕЛГӨ	(11) • БЕЛГӨНГӨ
(1) • ТӨРЛЕГӨ	(7 1) • ҮГЕЗГӨ	(19) • ТЕЛГӨ	(4) • КИЛГӨНГӨ
(1) • БӨХЕТЛЕГӨ	(3) • СЕЗГӨ	⁴⁵ 5/39°(1) • БӨЛАЧЕЛГӨ	(2) • ҮЛГӨНГӨ
(1) • ДӨРТЛЕГӨ	(2) • КҮЛМӨКСЕЗГӨ	(31) • ИЛГӨ	(1) • КИЕНГӨНГӨ
(1) • ҮЛЕГӨ	(1 1) • ҮКСЕЗГӨ	(2) • БИЛГӨ	(1) • КЕРГӨНГӨ
(2) • ӨНДӨҮЛЕГӨ	(2) • КУҢЕЛСЕЗГӨ	(19) • ЖИЛГӨ	(6 2) • БИРГӨНГӨ
(2) • ЖӨЯҮЛЕГӨ	(1) • НӨСЕЛСЕЗГӨ	(1) • ФИЛГӨ	(1) • ӨРГӨНГӨ
(1) • КӨНДӨШЛЕГӨ	(1) • ТЕЛСЕЗГӨ	⁴⁵ 5/4°(1) • ТАХИЛГӨ	(3) • ЙӨРКӨНГӨ
(1) • ЭШЛЕГӨ	(1) • ТӨМСЕЗГӨ	(3) • ГӨЛГӨ	(2) • КУРГӨНГӨ
⁴² 6/58°(1) • ТӨКАТЬЛЕГӨ	(3) • БЕЛЕМСЕЗГӨ	⁴² 1/17°(10 4) • КӨЛГӨ	(1) • ИККӨНГӨ
⁴¹ 1/1°(1) • КУПМЕГӨ	(1) • СӨМСЕЗГӨ	(16) • КУЛГӨ	(1) • ЧИККӨНГӨ
⁴¹ 1/1°(1) • ЭНЕГӨ	(1) • ИПСЕЗГӨ	⁴² 1/17°17/130°(1) • ЧҮЛГӨ	(2) • ЖИЛКӨНГӨ
(1) • КӨКЕРЕГӨ	(2) • ӘРСЕЗГӨ	(4) • ӨДӨМГӨ	(1) • ТИПКӨНГӨ
(1) • ТЕРЕГӨ	(1) • ГОМЕРСЕЗГӨ	(1) • ЯРДӨМГӨ	(1) • УПКӨНГӨ
(5) • КИРЕГӨ	(2) • БӨХЕТСЕЗГӨ	(2) • ДӨРТСЕЗГӨ	(1) • КИСКӨНГӨ
(1) • ПИРЕГӨ	(2) • ДӨРТСЕЗГӨ	(2) • ӨНДӨҮСЕЗГӨ	(5) • БЕТКӨНГӨ
(1) • КӨКРЕГӨ	(2) • ӨНДӨҮСЕЗГӨ	(1) • КӨЧСЕЗГӨ	(1) • ИШЕТКӨНГӨ
(2) • ТӨҢРЕГӨ	(1) • КӨЧСЕЗГӨ	(1) • КЕЛӨМГӨ	(2) • ИТКӨНГӨ
⁴⁷ 3/30°(19) • БҮРЕГӨ	(1) • КАРДӨШСЕЗГӨ	(1) • ӨРӨМГӨ	(7) • ЖИТКӨНГӨ
(1) • КҮРӨСЕГӨ	(1) • ТИЕШСЕЗГӨ	⁴⁷ 1/13°(2) • ТҮШӨМГӨ	(1) • КИТКӨНГӨ
⁴² 2°(1) • КУСЕГӨ	(1) • ТЕШСЕЗГӨ	(1) • ЙӨЗЕМГӨ	(2) • ӨЙТКӨНГӨ
⁴¹ 4°(4) • ТЕГӨ	(2) • ЭШСЕЗГӨ	(3) • БИЕМГӨ	(1) • ТӨРТКӨНГӨ
(1) • БӨЛАЧЕГӨ	(1) • ЯМЬСЕЗГӨ	(3) • КИЕМГӨ	(2) • ҮТКӨНГӨ
(6) • МӨЧЕГӨ	(4) • ЮНЬСЕЗГӨ	(18) • КЕМГӨ	(1) • БҮКӨНГӨ
(1) • КӨЙМӨЧЕГӨ	(3) • ТЕЗГӨ	(1) • ХӨКЕМГӨ	(1) • ЧӨЧКӨНГӨ
(1) • КЕЧЕГӨ	⁴³ 2/90°(2) • ЖИТЕЗГӨ	(7) • ҺӨРКЕМГӨ	(1) • ПЕШКӨНГӨ
(2) • ӨЛӨКЧЕГӨ	(6) • ЙӨЗГӨ	(2) • БЕРКЕМГӨ	(1) • ЙӨРЕШКӨНГӨ
(1) • КИЕКЧЕГӨ	⁴² 9°(3) • КӨЗГӨ	(1) • ҺИЧКЕМГӨ	(1) • ҮЛӨНГӨ
(2) • КӨНЛЕКЧЕГӨ	(4) • ҮЗГӨ	(1) • БЕЛЕМГӨ	(1) • ЧИКМӨНГӨ
(1) • КҮРҮКЧЕГӨ	(36) • КУЗГӨ	(1) • ГҮЙЛЕМГӨ	(3) • ТӨМӨНГӨ
(3 2) • ИЛЧЕГӨ	⁴³ 7/0°(30) • СҮЗГӨ	(2) • ӨЛЕМГӨ	(3) • БИРӨНГӨ
(4) • ТЕЛӨНЧЕГӨ	⁴¹ 1/1°39/171°(1) • ЭЗГӨ	⁴¹ 2/41°(1) • ӨЕМГӨ	(1) • ТИРӨНГӨ
(2) • ИКЕНЧЕГӨ	(5) • ИГӨ	(4) • ИМГӨ	(6) • ТӨНГӨ
((1) • КӨНЧЕГӨ	(4) • БИГӨ	(1) • ЖИМГӨ	(3) • ЧИТӨНГӨ
(1) • КУНЧЕГӨ	(2) • БИГӨ	(1) • ГАЛИМГӨ	(1) • ИРТӨНГӨ
(9) • ХӨЕРЧЕГӨ	⁴³ 3/7°(1) • ӨТӨМБИГӨ	⁴⁴ 10°23/64°(4) • ЯТИМГӨ	(1) • ПЕЧӨНГӨ
(2) • ТИМЕРЧЕГӨ	⁴¹ 1/1°(1) • ӨХМӨДИГӨ	(3) • КИБӨНГӨ	(1) • ЭШЧӨНГӨ
(1) • КУМЕРЧЕГӨ	⁴¹ 2°(2) • ЖИГӨ	(8 2) • ТҮБӨНГӨ	⁴⁵ 9/140°(2) • ҮШӨНГӨ
(1) • ГАЙБӨТЧЕГӨ	⁴¹ 1/1°(1) • ЧЕРКИГӨ	(1) • ТИБӨГӨНГӨ	(4) • ЧЕБЕНГӨ
(1) • ИТЧЕГӨ	⁴¹ 1/1°(1) • ТАЛИГӨ	(1) • ТЕЛӨГӨНГӨ	(1) • ИГЕНГӨ
(1) • БИРМӨҮЧЕГӨ	(7) • НИГӨ	(1) • СӨЙЛӨГӨНГӨ	(1) • ТИГЕНГӨ
(1) • КИСҮЧЕГӨ	⁴² 8°(1) • ӨНИГӨ	(1) • ТЕЛӨМӨГӨНГӨ	(2) • ЖЕНГӨ
(1) • КҮРСӨТҮЧЕГӨ	⁴¹ 1/1°(1) • ИПИГӨ	(3) • ТИМӨГӨНГӨ	(2) • ТИЕНГӨ
(1) • ТИРГӨШЧЕГӨ	⁴¹ 2°(2) • ПЕСИГӨ	(3) • СӨЙМӨГӨНГӨ	(6) • КИЛЕНГӨ
(2 1) • ӨЛЕШЧЕГӨ	⁴¹ 1/1°13/29°(1) • ЧИГӨ	(11 1) • БЕЛМӨГӨНГӨ	(1) • ЯРЕНГӨ
⁴² 4/51°(2) • ЭШЧЕГӨ	(1) • БӨБӨЙГӨ	(1) • ИЕЛМӨГӨНГӨ	(1) • ҮТСЕНГӨ
(118 5) • КЕШЕГӨ	(6 1) • ЖӨЙГӨ	(2) • КИЛМӨГӨНГӨ	⁴⁹ 1/19°(1) • ЯШЕНГӨ
⁴² 1/36°83/318°(13) • КҮРШЕГӨ	(1) • МӨРӨЙГӨ	(1) • КЕРМӨГӨНГӨ	(2) • ДИНГӨ
	⁴⁴ 10°(1) • ЖИТМӨСӨТӨЙГӨ	(2) • БИРМӨГӨНГӨ	⁴² 4°(2) • МӨЗИНГӨ
		(1) • ЙӨРМӨГӨНГӨ	(1) • ӨНГӨ

- (14) • КӨНГЭ
 (1) • АЙГА-КӨНГЭ
 (1) • БЕРСЕКӨНГЭ
^{45/18°(1)} • ТӨНГЭ
^{41/23°76/183°(2)} • ТҮНГЭ
^{41/2°(2)} • МЕНГЭ
 (7) • ЖИЦГЭ
 (2) • КИЦГЭ
^{43/10°4/18°(1)} • ТИЦГЭ
^{41/3°1/3°(2 | 1)} • БӨГЭ
 (1) • ЧИБЭРГЭ
 (2) • СӨҮДЭГЭРГЭ
 (1) • ЖИГЭРГЭ
 (3) • МЕНДЭРГЭ
 (1) • ӨЗӨРГЭ
 (4) • ЙӨЗӨРГЭ
 (1) • СӨЗӨРГЭ
 (1) • КҮСЭЛЭРГЭ
 (1) • ТИЛЕЛЭРГЭ
 (1) • КЕЧЕЛЭРГЭ
 (1) • КҮРШЕЛЭРГЭ
 (1) • ЭЗЛЭРГЭ
 (4) • СӨЙЛӨРГЭ
 (1) • КӨЛӨРГЭ
 (4) • ИРЛӨРГЭ
 (1) • ЭРЛӨРГЭ
 (4) • ҮЛӨРГЭ
 (2) • БЕРӨҮЛӨРГЭ
 (3) • ЖҮЛӨРГЭ
 (2) • ТЕШЛӨРГЭ
 (8) • ЭШЛӨРГЭ
 (9) • ЮЛЭРГЭ
 (1) • КЕНӨРГЭ
 (4) • МЕНӨРГЭ
 (2) • ЧӨЙНӨРГЭ
 (1) • ГАЛИМНӨРГЭ
 (1) • ГЫЙЛЕМ-ҮӨНӨРГЭ
 (1) • ИСНӨРГЭ
 (2) • ИСЭРГЭ
 (2 | 1) • КИСЭРГЭ
 (1) • БЕТЭРГЭ
 (9) • ИТЭРГЭ
 (1) • ЖИТЭРГЭ
 (1) • КИТЭРГЭ
 (1) • ӨТЭРГЭ
 (1) • КӨТЭРГЭ
 (1 | 1) • СӨФӨРГЭ
 (2) • ШЭҺЭРГЭ
 (1) • ЖӨҮҺЭРГЭ
 (1) • КИЧӨРГЭ
 (1) • ҮЛЧӨРГЭ
 (1) • КҮЧӨРГЭ
 (5 | 1) • ЭЧӨРГЭ
 (1) • ИШЭРГЭ
^{445/101°(1)} • ЯШӨРГЭ
 (41 | 2) • БЕРГЭ
 (5) • КАБЕРГЭ
 (1) • БЕРГЭ-БЕРГЭ
 (1) • ТЭКӨББЕРГЭ
 (1) • ЭЙБЕРГЭ
 (1) • ДӨМБЕРГЭ
 (4) • БИЕРГЭ
 (1) • ТЕЛМӨКЕРГЭ
 (1) • ШӨКЕРГЭ
 (3) • БЕЛЕРГЭ
 (2) • ТИМЕРГЭ
 (6) • ГОМЕРГЭ
 (1) • КУМЕРГЭ
 (1) • ТЕЛӨНЕРГЭ
 (1) • ТЕЛӨНЕРГЭ
 (1) • ЧИЛӨНЕРГЭ
 (1) • ӨЙРӨНЕРГЭ
 (1) • КУТӨРЕРГЭ
 (1) • СЕБЕРЕРГЭ
 (3) • СУНДЕРЕРГЭ
 (2) • КЕРЕРГЭ
 (1) • ЖИМЕРЕРГЭ
 (2) • БЕТЕРЕРГЭ
 (1) • ҮЧЕКТЕРЕРГЭ
 (1) • УСТЕРЕРГЭ
 (2) • ҮТЕРЕРГЭ
 (1) • ТӨШЕРЕРГЭ
 (1) • ЯШЕРЕРГЭ
 (2) • БИРЕРГЭ
 (4) • ЙӨРЕРГЭ
 (3) • КУРЕРГЭ
 (1) • ӨСЛӨТЭРГЭ
 (1) • ЭШЛЭТЭРГЭ
 (3) • ӨЙРЭТЭРГЭ
 (7) • ЭЙТЭРГЭ
 (1) • СИМЕРТЕРГЭ
 (1) • ЙОРТЕРГЭ
 (1) • ТӨРТЕРГЭ
 (2) • СӨЙЛӨШЕРГЭ
 (1) • СЕРЛӨШЕРГЭ
^{440/117°(1)} • КИЛЕШЕРГЭ
 (26) • ИРГЭ
 (1) • ТӨКБИРГЭ
 (2) • ТӨКЪДИРГЭ
 (100 | 1) • ЖИРГЭ
^{45/136°(6)} • МИРГЭ
 (8) • ҮРГЭ
 (9) • ГҮРГЭ
^{43/27°(10)} • ТҮРГЭ
 (1) • ЖӨЯРГЭ
 (1) • ИЯРГЭ
^{43/4°96/385°(2)} • ДИЯРГЭ
 (1) • ЭЙДӨҮГЭ
 (1) • ӨНДӨҮГЭ
 (2) • ЙӨНДӨҮГЭ
 (1) • ҮПКӨЛӨҮГЭ
 (4) • БӨЙЛӨҮГЭ
 (2) • ЖӨЙЛӨҮГЭ
 (2) • СӨЙЛӨҮГЭ
 (1) • ЗИННЭТЛӨҮГЭ
 (1) • ТҮЛӨҮГЭ
 (1) • ЭШЛӨҮГЭ
^{41/137°(21)} • БЕРӨҮГЭ
^{41/1°(1)} • ЖИГҮГЭ
^{41/1°(1)} • ТӨЗҮГЭ
 (1) • БӨЛҮГЭ
^{42/3°(2)} • ҮЛҮГЭ
^{41/1°(1)} • ҮТЕНҮГЭ
^{41/2°(2)} • ЖИҢҮГЭ
 (1) • ЧИРҮГЭ
^{42/3°(2)} • КУРҮГЭ
 (1) • ИШЕТҮГЭ
^{42/3°(2)} • КӨТҮГЭ
^{41/1°(1)} • КИЧҮГЭ
 (3) • ЖӨЯҮГЭ
^{42/14°24/66°(11)} • КИЯҮГЭ
^{41/4°(4)} • КӨГАЗЫГЭ
^{41/4°(4)} • ЮНЫГЭ
^{41/3°3/11°(3)} • ФӨКЫЙРЫГЭ
^{41/1°1/1°(1)} • ДИНОГЭ
 (2) • ДӨЯГЭ
^{42/5°2/5°445/1582°(3)} • ТӨЯГЭ
 (893 | 19) • ДӨ
 (1) • КУЛӨГӨДӨ
 (1) • ҮЗГӨДӨ
^{43/3°(1)} • ЖИЦГЭДӨ
 (2) • ГӨҮДӨДӨ
 (2) • СӨҮДӨДӨ
^{43/5°(1)} • ВӨГЪДӨДӨ
^{41/3°(3)} • КӨЖӨДӨ
 (1 | 1) • ҮПКӨДӨ
 (1) • СЕРКӨДӨ
^{43/5°(2)} • ЮКӨДӨ
^{41/7°(7)} • ЧЕЛЛӨДӨ
 (3) • КӨЙМӨДӨ
^{42/4°(1)} • ТӨРМӨДӨ
 (1) • БҮРӨНӨДӨ
^{42/2°(1)} • ХӨЗИНӨДӨ
 (1) • СӨНДЕРӨДӨ
^{43/3°(1)} • ТҮРӨДӨ
 (5) • КЕСӨДӨ
^{42/6°(1)} • НӨРСӨДӨ
 (4) • ТӨРӨДӨ
 (2) • КИРТӨДӨ
^{43/8°23/46°(2)} • КИШТӨДӨ
 (1) • БӨЙГӨДӨ
^{42/4°(3)} • БӨРӨНГӨДӨ
^{41/1°(1)} • ИКЕНДЕДӨ
 (1) • СӨКЕДӨ
^{42/2°(1)} • ТӨЛКЕДӨ
 (1) • ӨЙРӨЛЕДӨ
 (1) • ҮЛЕДӨ
^{43/3°(1)} • ШӨШЛЕДӨ
^{41/1°(1)} • ЕГЕРМЕДӨ
 (1) • ТЕРЕДӨ
^{42/2°(1)} • БИРЕДӨ
 (1) • МӨЧЕДӨ
 (1) • ТЕГЕРМӨНЧЕДӨ
 (1) • ТИМЕРЧЕДӨ
 (1) • ИТЧЕДӨ
^{45/5°(1)} • ТӨЯҮЧЕДӨ
 (13) • КЕШЕДӨ
^{42/14°18/32°(1)} • КУРШЕДӨ
 (13) • БЕЗДӨ
 (4) • ДИЦГЭЗДӨ
 (1) • СЕЗДӨ
^{44/19°(1)} • ТЕЗДӨ
^{41/1°(1)} • ЙӨЗДӨ
 (3) • КУЗДӨ
^{42/11°37/31°(8)} • СУЗДӨ
 (2) • БИДӨ
^{42/3°(1)} • ЗӨБИДӨ
^{41/1°(1)} • МИКИДӨ
^{41/1°(1)} • МИДӨ
^{41/1°5/6°(1)} • ИПИДӨ
 (4) • ЭЙДӨ
 (2) • БӨЙДӨ
 (1) • ЖӨЙДӨ
^{44/9°(2)} • КУКӨЙДӨ
 (60) • ӨЙДӨ
^{42/63°6/72°(3)} • ЧӨЙДӨ
 (1) • ТӨВӨККӨЛДӨ
 (2) • ХӨМӨЛДӨ
^{43/4°(1)} • ТҮТӨЛДӨ
 (7) • КУЦЕЛДӨ
 (2) • НӨСЕЛДӨ
^{43/13°(4)} • ТЕЛДӨ
 (28) • ИЛДӨ
^{42/29°(1)} • ЖИЛДӨ
^{41/1°(1)} • КӨЛДӨ
 (10 | 1) • КУЛДӨ
^{42/16°11/63°(4 | 1)} • ЧҮЛДӨ
^{41/1°(1)} • СӨЛАМДӨ
 (1) • ЖӨӨННӨМДӨ
 (6) • БӨЙРӨМДӨ
 (1) • КЕСӨМДӨ
^{44/9°(1)} • ТҮШӨМДӨ
 (1) • КУКРӨГЕМДӨ
 (1) • ТЕЗЕМДӨ
 (1) • ҮЗЕМДӨ
 (1) • КИЕМДӨ
 (1) • КЕМДӨ
 (1) • ХӨКЕМДӨ
 (1) • БЕЛЕМДӨ
 (1) • КУЦЕЛЕМДӨ

- (2) • ТЕЛЕМДӨ (1) • ТЕГЕРМӨНДӨ (1) • ЧИТЕНДӨ (2) • ҮРДӨ
 (1) • ГЫЙЛЕМДӨ (1) • БӨРӨНДӨ (1) • УНДҮРГЕНДӨ (5) • ГҮРЛӨ
 (1) • ҮЛЕМДӨ (1) • ТИРӨНДӨ (39) • ӨСТЕНДӨ ^{43/15°26/199°(8)} • ТҮРДӨ
 (1) • ИЦЕМДӨ (1) • ИСӨНДӨ (1) • КӨТҮЕНДӨ (1) • ЖӨЙЛӨҮДӨ
^{413/14°18/24°(1)} • ТӨНДӨ (1) • КӨЧӨНДӨ (1) • СӨЙЛӨҮДӨ
 ИСЕМДӨ ^{457/156°(1)} • КЕШӨНДӨ (53 | 2) • ЭЧЕНДӨ (1) • БЫКЛӨҮДӨ
 (10) • БӨНДӨ (1) • БӨЕНДӨ (1) • ЖИТМЕШЕНДӨ (1) • ЭШЛӨҮДӨ
 (1) • ТЕЛӨГӨНДӨ (18) • ТӨБЕНДӨ (3) • ТЕШЕНДӨ (2) • БЕРӨҮДӨ
 (1) • ЖӨЙЛӨГӨНДӨ (1) • БЕЛӨГӨНДӨ (1) • ТӨШЕНДӨ (6) • СӨҮДӨ
 (8) • СӨЙЛӨГӨНДӨ (3) • ЙӨРӨГӨНДӨ (1) • ЭШЕНДӨ (5) • ЭШЕНДӨ ^{47/13°(1)} • ТӨҮДӨ
 (1) • ЖИЛЕНЛӨГӨНДӨ (1) • КИҢЛЕГЕНДӨ ^{462/287°(2)} • ЯШЕНДӨ (4) • ТӨШЕНДӨ ^{41/1°(1)} • БЕРЕГҮДӨ
 (1) • НИЯТЛӨГӨНДӨ (2) • ЧҮПЛЕГЕНДӨ (1) • ДИНДӨ (1) • БӨРКӨНҮДӨ
 (4 | 1) • ЭШЛӨГӨНДӨ (1) • ТИМЕРЛЕГЕНДӨ (4) • МИНДӨ (4) • МИНДӨ ^{42/2°(1)} • ӨЙРӨНҮДӨ
 (2) • КИЛМӨГӨНДӨ (2) • ЯШЫЛЕГЕНДӨ ^{43/9°(4)} • СИНДӨ ^{41/1°(1)} • БӨРҮДӨ
 (1) • ЯШЫНӨГӨНДӨ (1) • НИГЕЗЕНДӨ (1) • КӨНДӨ (24) • КӨНДӨ (3) • ИТУДӨ
 (1) • ТЕШӨГӨНДӨ (1) • МӨГЕЗЕНДӨ ^{42/25°124/477°(1)} • ТӨНДӨ ^{42/6°13/23°(3)} • КӨТҮДӨ
 (19) • ДИГӨНДӨ (1) • ЙӨЗЕНДӨ (1) • ҮЗЕНДӨ ^{41/6°1/6°(6)} • ВӨГЪДӨ
 (3) • КИГӨНДӨ (6) • ҮЗЕНДӨ (6) • ҮЗЕНДӨ ^{41/1°(1)} • КӨГАЗЫДӨ
 (3) • ТИГӨНДӨ (5) • КҮЗЕНДӨ (2) • ЯШЫЛЕГЕНДӨ (3) • МӨКАЛЬДӨ
 (1) • ЖӨЙГӨНДӨ (2) • СҮЗЕНДӨ (6) • ҮЗЕНДӨ (2) • ФЕВРАЛЬДӨ
 (2) • ЖИЛГӨНДӨ (1) • МИНЕКЕНДӨ (1) • СҮЗЕНДӨ (1) • СҮЗЕНДӨ ^{43/6°(1)} • АПРЕЛЬДӨ
 (17) • КИЛГӨНДӨ (1) • ИРКЕНДӨ (2) • КҮЦЕЛЕНДӨ ^{41/4°5/11°(4)} •
 (2) • БӨЛГӨНДӨ (1) • ӨҮВӨЛЕНДӨ (2) • ТЕЛЕНДӨ (2) • СЕНТЯБРЬДӨ
 (1) • КӨЛГӨНДӨ (9) • КҮЦЕЛЕНДӨ (6) • ИЛЕНДӨ ^{41/1°(1)} • БӨЯДӨ
 (5) • ҮЛГӨНДӨ (16) • ТЕЛЕНДӨ (2) • КӨНЕНДӨ (1) • БИЯЛӨ
 (2) • ЭЙЛӨНГӨНДӨ (7) • ИЛЕНДӨ (10) • ӨЕНДӨ ^{42/2°(1)} • ТӨРБИЯДӨ
 (2) • ӨЙЛӨНГӨНДӨ (1) • КИЛЕНДӨ (3) • ЖИРЕНДӨ ^{41/1°4/4°278/1954°(1)} •
 (1) • ӨЙРӨНГӨНДӨ (5) • КУЛЕНДӨ (3) • ТҮРЕНДӨ (3) • ТҮРЕНДӨ ДӨЯДӨ
 (2) • МЕНГӨНДӨ (1) • КИМЕНДӨ (1) • ИСЕНДӨ (1) • ИСЕНДӨ ^{41/70°(69 | 1)} • КӨЖӨ
 (1) • СӨРӨНГӨНДӨ (1) • ТӨНЕНДӨ (1) • ӨСТЕНДӨ (1) • ӨСТЕНДӨ ^{41/1°2/71°(1)} • ДӨРӨЖӨ
 (2) • ТҮНГӨНДӨ (3) • ЖИЛЕНЕНДӨ (1) • ЭЧЕНДӨ ^{41/1°1/1°3/72°(1)} •
 (1) • КЕРГӨНДӨ (2) • ӨНЕНДӨ (2) • КҮРШЕНДӨ (2) • КҮРШЕНДӨ МӨКӨРЖӨ
 (1) • ТӨЧКЕРГӨНДӨ (5 | 1) • КӨНЕНДӨ ^{41/5°31/6/48°(1)} • ТӨРӨЗӨ
 (2) • БИРГӨНДӨ (25) • ӨЕНДӨ (1) • КИГЕЗӨ
 (1) • ЙӨРГӨНДӨ (2) • КӨЕНДӨ (1) • ГАСКӨРДӨ (2) • ТЕРГЕЗӨ
 (4) • КҮРГӨНДӨ (1) • БЕРЕНДӨ (1) • КӨЛӨРДӨ (1) • ЙӨРГЕЗӨ
 (1) • ИДӨНДӨ (1) • КАБЕРЕНДӨ (1) • ИРЛӨРДӨ ^{41/2°3/4/7°(2)} • ИМЕЗӨ
 (1) • ТЕККӨНДӨ (1) • ДЕРЕНДӨ (1) • ЖИРЛӨРДӨ ^{41/1°(1)} • БИЗӨ
 (1) • ЖИККӨНДӨ (14) • ЖИРЕНДӨ (1) • ЖҮЛӨРДӨ ^{41/1°(1)} • ГИЗӨ
 (3) • КИСКӨНДӨ (3) • ГҮРЕНДӨ (1) • ЮЛӨРДӨ ^{41/1°(1)} • ПАКИЗӨ
 (2) • ИТКӨНДӨ (4) • ТҮРЕНДӨ (4) • КӨННӨРДӨ ^{41/1°3/4/4°(1)} • СИЗӨ
 (1 | 1) • ЖИТКӨНДӨ (2) • КУЛӨГӨСЕНДӨ (1) • ПӨРЛӨ (1) • ПӨРЛӨ (4) • ӨЗӨ
 (7) • КИТКӨНДӨ (1) • ВӨГЪДӨСЕНДӨ (1) • БЕТӨРДӨ ^{41/8°(8)} • ЙӨЗӨ
 (1) • ҮТКӨНДӨ (1) • КӨЖӨСЕНДӨ (1) • ЖИТӨРДӨ ^{41/1°(1)} • СӨЗӨ
 (1) • СҮТКӨНДӨ (2) • ЖИЛКӨСЕНДӨ (1) • КИТӨРДӨ ^{41/1°4/14°(1)} • ТӨЗӨ
 (1) • ЧӨЧКӨНДӨ (1) • КӨЙМӨСЕНДӨ (2) • СӨӨӨРДӨ ^{41/3°1/3°14/32°(3)} • ТҮЗӨ
 (2) • КИЧКӨНДӨ (5) • ТИРОСЕНДӨ ^{413/21°(4)} • ШӨӨӨРДӨ ^{21/3°(3)} • ЙӨ
 (6) • ЭЧКӨНДӨ (1) • КЕСӨСЕНДӨ (1) • БЕРДӨ (1) • БЕРДӨ ^{41/1°(1)} • ТИЛӨКӨ
 (1) • СӨЙЛӨШКӨНДӨ (1) • ЖИДСЕНДӨ (1) • КАБЕРДӨ ^{41/23°2/24°(22 | 1)} •
 (6) • ӨЛӨШКӨНДӨ (1) • МӨЖЛЕСЕНДӨ (1) • СӨВЕРДӨ ТӨКӨ
 (2) • СӨЗЕШКӨНДӨ (1) • КЕЧЕСЕНДӨ (1) • ГОМЕРДӨ ^{41/5°1/5°(5)} • БӨБКӨ
 (1) • КИЛЕШКӨНДӨ (1) • КИЛЕСЕНДӨ (1) • КУМЕРДӨ (1) • БИКӨ
 (1) • БҮЛӨШКӨНДӨ (2) • ӨЧЕНЧЕСЕНДӨ (1) • ӨӨРДӨ (1) • ОСТАБИКӨ
 (1) • ПЕШКӨНДӨ (1) • ИСЕНДӨ (1) • КИМПЕРДӨ ^{43/3°3/3°(1)} • КЕСӨБИКӨ
 (2) • ТӨШКӨНДӨ (2) • СӨГАТЕНДӨ ^{48/9°(2)} • КҮПЕРДӨ (1 | 1) • КИБӨККӨ
 (3) • ҮЛӨНДӨ (1) • КИБЕТЕНДӨ (5) • ИРДӨ (1) • ИМГӨККӨ
 (2) • ИМӨНДӨ (1) • БИТЕНДӨ ^{42/154°(141 | 8)} • ЖИРДӨ (5) • ТҮМГӨККӨ

- (1) • ТҮНГӘККӘ (1) • ТӘМЕККӘ (1) • ӘТКӘ
 (3 | 1) • ҮРДӘККӘ (1) • ЙӨГЕРЕККӘ (3) • МӘХӘББӘТКӘ
 (1) • БИЗӘККӘ (1) • ТӨКЕРЕККӘ (2) • ӘЖӘТКӘ
 (3) • ТИЗӘККӘ (5) • ИСЕРЕККӘ (1) • ӨБЖӘТКӘ
 (1) • КИСКӘККӘ (1) • ТЕРЕККӘ (1) • СӘЛӘТКӘ
 (4) • БЕЛӘККӘ (1) • ИРЕККӘ (1) • ДӘҮЛӘТКӘ
 (1) • ИЛӘККӘ (1) • БҮРЕККӘ (1) • КИРӘМӘТКӘ
 (2) • ЖИЛӘККӘ (1) • СҮТЕККӘ (2) • КЫЙММӘТКӘ
 (2 | 3) • ЧИЛӘККӘ (1) • ӨЙРӘНЧЕККӘ (1) •
 (1) • БҮЛӘККӘ (7) • ИШЕККӘ
 (2) • ИКМӘККӘ ^{31/59}(2) • ТИШЕККӘ (2) • ӨМАНӘТКӘ
 (1) • ТӘБИКМӘККӘ (1) • БИККӘ (1) • МИХНӘТКӘ
 (2) • КУЛМӘККӘ ^{2/2}(1) • ТИККӘ (1) • ИШАРӘТКӘ
 (4) • ЧҮЛМӘККӘ ^{1/3}(3) • ЙӨККӘ (1) • АХИРӘТКӘ
 (1) • БИРМӘККӘ ^{1/26}(25 | 1) • КУККӘ (2) • СУРӘТКӘ
 (1) • КУРМӘККӘ (1) • ТИЯККӘ (1) • РӘХӘТКӘ
 (2) • КИСМӘККӘ ^{2/477/202}(2) • СӨЯККӘ (1) • ЖӨРӘХӘТКӘ
 (1) • ҮРНӘККӘ (7) • ЖИЛКӘ (1) • ГАЕТКӘ
 (1) • ТИРӘККӘ (1) • АРКА-ЖИЛКӘ (4) • БЕТКӘ
 (1) • КУКРӘККӘ ^{3/9}(3/9) • ТӘРИЛКӘ (1) • ЭРБЕТКӘ
 (2) • ЙӨРӘККӘ (2) • ӘНКӘ (12 | 1) • ЕГЕТКӘ
 (1) • КӨРӘККӘ (1) • НӨНКӘ (1) • ДЕГЕТКӘ
 (2) • ЧҮПРӘККӘ ^{3/4}(1) • ГӨРӘНКӘ (1) • БӨРКЕТКӘ
 (1) • КИСӘККӘ (1) • ТӨЛИНКӘ (1) • БӘХЕТКӘ
 (1) • ӨСӘККӘ ^{2/3}(2) • ЯРМИНКӘ (1) • ВӨЛИӘХЕТКӘ
 (4) • ИТӘККӘ ^{1/16/8}(1) • ЧӨНКӘ (1) • ЛӘХЕТКӘ
 (1) • ЖИТӘККӘ (1) • ӘЦКӘ (3) • ТӨХЕТКӘ
 (5) • ТИНТӘККӘ ^{2/17/2/17}(16) • ТӨҢКӘ (1) • ПАЙТӨХЕТКӘ
 (1) • КЕШТӘККӘ (2) • ГӘПКӘ ^{12/32}(4) • МӨЧЕТКӘ
 (1) • ЕФӘККӘ (1) • ГАЖӘПКӘ (5) • ИТКӘ
 (1) • САЧӘККӘ (1) • НӨҮРӘПКӘ (7) • БИТКӘ
 (1) • КИЛӘЧӘККӘ ^{4/7}(3) • ИСӘПКӘ ^{3/23}(11) • ЧИТКӘ
 (2) • ЧӨЧӘККӘ (1) • ГАЕПКӘ ^{1/4}(4) • СӨТКӘ
 (2) • КӨПЧӘККӘ ^{2/4}(3) • ЖЕПКӘ (1) • ДӨРТКӘ
 (13) • ИШӘККӘ (1) • ИПКӘ (1) • ЧИКЕРТКӘ
 (1) • ТҮШӘККӘ ^{2/3}(2) • ГАРИПКӘ (1) • КӨРТКӘ
 (1) • КУБЕККӘ ^{1/5}(5) • ТӨПКӘ ^{4/4}(1) • ДҮРТКӘ
 (1) • ЧҮБЕККӘ (11) • ҮПКӘ ^{1/37}(37/124) • ӘТКӘ
 (1) • ЖЕККӘ (9) • КУПКӘ (1) • ИРДӘҮКӘ
 (3) • БИЕККӘ ^{3/24}(12/43) • ЧҮПКӘ ^{2/4}(2/4) • ЧӨҮКӘ
 (1) • КИЕККӘ (6) • СЕРКӘ ^{1/1}(1) • ТӨЛӨФКӘ
 (1) • ИЗГЕЛЕККӘ ^{2/7}(1) • ТЕРКӘ ^{1/3}(3) • ХӨРЕФКӘ
 (1) • ЖЕЛЕККӘ (12) • ИРКӘ ^{1/13}(13/5) • ӨЛИФКӘ
 (1) • ТЕЛӘНЧЕЛЕККӘ ^{2/13}(1) • БИРКӘ (1) • ТӨГӨРМӨЧКӘ
 (1) • СИМЕЗЛЕККӘ ^{1/10}(9 | 1) • КУРКӘ (3) • ӨТӘЧКӘ
 (1) • ЖИЛЕККӘ ^{1/136}(31) • СӨЯРКӘ (4) • ЧӨЧКӘ
 (1) • КИБӘКЛЕККӘ (2) • ТӨГӨРМӨСКӘ ^{4/9}(1) • ӨЧӨЧКӘ
 (1) • КАМИЛЛЕККӘ (1) • СӨЙМӨСКӘ (2 | 1) • ЧҮМЕЧКӘ
 (1) • ЖӘНЛЕККӘ (1) • ЭЧЕРМӨСКӘ (1) • НЕЧКӘ
 (1) • ЧҮПЛЕККӘ (1) • БИРМӨСКӘ (2) • КӨЕНЕЧКӘ
 (1) • ЧИБӨРЛЕККӘ (1) • ТӨШМӨСКӘ ^{4/17}(1) • ҮТЕЧКӘ
 (1) • КӨРЛЕККӘ ^{6/7}(1) • КУӘСКӘ (8) • КИЧКӘ
 (1) • ЕГЕТЛЕККӘ ^{1/3}(3) • ТИРЕСКӘ ^{2/19}(11) • МИЧКӘ
 (8 | 1) • ЧИТЛЕККӘ (4) • ИСКӘ (5) • ӨЧКӘ
 (1) • УЛЕККӘ ^{2/7}(2 | 1) • КИСКӘ ^{2/10}(5) • КӨЧКӘ
 (1) • ТЕЛӘҮЛЕККӘ ^{1/9}(10/26) • ӨСКӘ ^{1/1}(1) • ҮРМӨКУЧКӘ
- ^{41/6}14/62(6) • ӘЧКӘ
 (1) • КАРЕНДӨШКӘ
 (2) • КИҢӘШКӘ
^{3/4}(1) • ИПТӨШКӘ
 (1) • КӨВЕШКӘ
 (1) • БЕЛЕШКӘ
 (1) • КУРМӘМЕШКӘ
 (1) • ЖИТМЕШКӘ
 (8) • ТЕШКӘ
^{46/13}(1) • ШЕШКӘ
 (6) • БИШКӘ
 (1) • УНБИШКӘ
^{3/8}(1) • ДӨРВИШКӘ
 (1) • МӨШКӘ
^{2/11}(1) • ТӨШКӘ
^{1/3}(3) • МӨТРУШКӘ
^{1/63}(63) • ӘШКӘ
^{1/13}17/103(1) •
 ПИЯШКӘ
^{1/2}(2) • СӨГАТЬКӘ
^{1/5}2/7(5) • ЯШЫКӘ
^{3/21}2198/694(20 | 1) •
 ЮКӘ
 (1) • ЛӘ
^{1/1}(1) • ЯБӘЛӘ
^{1/1}(1) • ӘКӘЛӘ
^{1/6}(6) • ЧҮМӘЛӘ
 (1) • ТЕРӘЛӘ
^{2/2}(1) • ӨСТЕРӘЛӘ
^{1/136}11(1) • КИРТӘЛӘ
^{1/3}(3) • ЖӘЕЛӘ
 (51) • БЕЛӘ
 (1) • БЕЛӘ-БЕЛӘ
^{3/53}(1) • СӨМБЕЛӘ
 (1) • ТЕГЕЛӘ
 (1) • ЖИГЕЛӘ
 (1) • БИЛГЕЛӘ
 (2) • ЗӨНГЕЛӘ
^{5/9}(4) • БӨГЕЛӘ
 (2) • СИЗЕЛӘ
^{2/10}(8) • ӨЗЕЛӘ
^{1/1}(1) • ИЕЛӘ
^{1/1}(1) • КУМЕЛӘ
 (1) • БӨРЕЛӘ
 (3) • КУТӨРЕЛӘ
 (2) • ӨВЕРЕЛӘ
^{4/8}(2) • ҮРЕЛӘ
^{1/3}(3) • КИСЕЛӘ
 (4) • ТЕЛӘ
 (2) • ИШТЕЛӘ
 (4) • КИТЕЛӘ
 (1) • ТӨРТЕЛӘ
^{5/12}(1) • ҮТЕЛӘ
 (1) • ЧӨЧЕЛӘ
 (2) • КИЧЕЛӘ
^{3/4}(1) • ЯНЬЧЕЛӘ
 (4) • ТИШЕЛӘ

⁴² 5 ²⁸ /109°(1) • ЧИШЕЛӨ	⁴¹ 1°(1) • КӨРӨМӨ	⁴¹ 11/23°(2) • КӨРСЕНМӨ	(1) • ТӨРТМӨ
⁴¹ 9 ¹ /9°(9) • ЭЗЛӨ	⁴¹ 1°(1) • ҮЛЧӨМӨ	⁴¹ 1/1 ³ 17/29°(1) • СӨЯНМӨ	⁴⁸ 12°(3) • ИЯРТМӨ
(9) • ИЛӨ	⁴¹ 1/2°(2) • ТИЯГЕМӨ	³ 1/2°(2) • ӨМӨ	(1) • ҮТМӨ
(79) • КИЛӨ	(1) • ТЕЗЕМӨ	(4) • ЖИБӨРМӨ	⁴² 2/21/102°(1) • СҮТМӨ
(1) • ЧАБА-КИЛӨ	(9) • ҮЗЕМӨ	(1) • ТИБӨРМӨ	⁴¹ 2/1°(2) • ТҮМӨ
⁴³ 85°(5) • КИЛӨ-КИЛӨ	(1) • КҮЗЕМӨ	(2) • ҮТКӨРМӨ	⁴¹ 1°(1) • КУЧМӨ
⁴¹ 1/1 ⁵ 95°(1) • ЖӨМИЛӨ	⁴⁴ 13°(2) • СҮЗЕМӨ	(1) • КИТӨРМӨ	⁴¹ 4/2 ⁵ 5°(4) • ӨЧМӨ
(3) • БӨЙЛӨ	⁴¹ 1°(1) • БИЕМӨ	⁴⁵ 13°(5) • КУТӨРМӨ	(1) • МЕНГӨШМӨ
(1) • КӨЙЛӨ	⁴¹ 1°(1) • ЖИРЕМӨ	(1) • СЕБЕРМӨ	(1) • ЭНДӨШМӨ
⁴³ 12°(8) • ХӨЙЛӨ	⁴¹ 1°(1) • ЖИТӨСЕМӨ	(1) • ӨЗДЕРМӨ	(4) • СӨЙЛӨШМӨ
⁴¹ 1/19 ⁴ 31°(19) • СӨЙЛӨ	⁴¹ 1°(1) • ӨСТЕМӨ	(2) • ТИДЕРМӨ	(1) • КӨРМӨКЛӨШМӨ
⁴¹ 3/1 ³ 3°(3) • БИКЛӨ	⁴¹ 1°(1) • КӨРЧЕМӨ	(2) • БЕЛДЕРМӨ	(1) • ТЕЛЛӨШМӨ
(18) • ӨЛЛӨ	⁴¹ 1 ³ 11/21°(1) • ТӨШЕМӨ	(1) • БҮЛДЕРМӨ	(1) • ТИҢЦІЛӨШМӨ
(1) • ТӨВӨКӨЛЛӨ	⁴¹ 1°(1) • ЖИТКЕЗМӨ	(1) • СӨЕНДЕРМӨ	(1) • СЕРЛӨШМӨ
(1) • МӨЛЛӨ	⁴¹ 1°(1) • ЖИТКЕЗМӨ	(1) • СӨЕНТЕРМӨ	(1) • КИҢӨШМӨ
⁴⁴ 22°(2) • МӨХӨЛЛӨ	⁴¹ 4°(4) • БИЗМӨ	(1) • КИЕРМӨ	⁴¹ 10/15°(2) • КӨРӨШМӨ
(3) • ТЕЛЛӨ	⁴¹ 1°(1) • ӨЗМӨ	(7) • КЕРМӨ	(1) • ҮЛЕШМӨ
⁴² 4°(1) • ЧЕЛЛӨ	⁴¹ 1/1 ³ 4/7°(1) • КҮЗМӨ	(1) • ЖИКЕРМӨ	(1 1) • БУЛЕШМӨ
⁴¹ 1/1 ³ 7/27°(1) • ХӨЛЛӨ	(6) • ИМӨ	(1) • СИКЕРМӨ	(1) • КЕРЕШМӨ
⁴¹ 1/12 ³ 1/12°(12) • ТӨНЛӨ	⁴¹ 32°(32) • ДИМӨ	(9 3) • ТӨКЕРМӨ	⁴⁴ 5°(1) • БӨРЕШМӨ
(2) • БӨЛӨ	⁴¹ 8°(8) • КИМӨ	(1) • ЖИТКЕРМӨ	(1) • ИШМӨ
⁴² 4°(1 1) • БӨЛӨ-БӨЛӨ	⁴¹ 6/4/52°(6) • ТИМӨ	(1) • ӨЕРМӨ	⁴² 5°(4) • ЧИШМӨ
⁴¹ 12 ³ 3/16°(12) • КӨЛӨ	⁴¹ 4°(4) • ЖӨЙМӨ	(1) • БЕТЕРМӨ	⁴¹ 6 ³ 17/31 ² 55/486°(6) • ТӨШМӨ
⁴¹ 1/1 ³ 1/1°(1) • ИСӨПЛӨ	(18) • КӨЙМӨ	(1) • КИПТЕРМӨ	(1) • МӨЙХАНӨ
(1) • ЖЕГӨРЛӨ	(3) • СӨЙМӨ	(4) • КИСТЕРМӨ	⁴² 2/2°(2) • ЧӨЙХАНӨ
⁴² 2°(1) • КӨРЛӨ	(15 2) • ТӨЙМӨ	(1) • ҮТЕРМӨ	(4) • ӨНӨ
(1) • БЕРЛӨ	⁴⁴ 39 ⁵ 43°(1) • ЧӨЙМӨ	(1) • ПЕШЕРМӨ	⁴¹ 7°(7) • БҮДӨНӨ
(4) • ӨЗЕРЛӨ	⁴¹ 1°(1) • ТЕКМӨ	(1) • ТИКШЕРМӨ	⁴¹ 1°(1) • БИЗӨНӨ
⁴³ 7 ⁵ 9°(1 1) • ХӨЗЕРЛӨ	(1) • ИКМӨ	⁴² 1/45°(3) • ЯШЕРМӨ	(19 2) • ӨЙЛӨНӨ
(20) • ҮЛӨ	⁴² 2 ³ 3/3°(1) • ЖИКМӨ	⁴¹ 9°(9) • БИРМӨ	(1) • БӨЙЛӨНӨ
⁴¹ 3°(2 1) • БУЛӨ	(2) • БЕЛМӨ	(1) • БӨРМӨ	(1) • МУКЛӨНӨ
⁴¹ 1/1 ³ 24°(1) • ТҮЛӨ	(1) • БӨГЕЛМӨ	(10) • ЙӨРМӨ	(1) • ТӨТӨНЛӨНӨ
⁴¹ 3°(3) • ТЕШЛӨ	(5) • ТҮҢЕЛМӨ	(1) • СӨРМӨ	(1) • ТӨПЛӨНӨ
⁴¹ 1°(1) • НИШЛӨ	(1) • БИРЕЛМӨ	(1) • ТӨРМӨ	(1) • ЧИБӨРЛӨНӨ
⁴¹ 26 ³ 3/30 ⁶ 9/378°(26) • ЭШЛӨ	(1) • ӨРЕЛМӨ	⁴⁵ 14°(1) • ХӨРМӨ	(1) • ТӨРЛӨНӨ
(6) • МӨ	⁴⁶ 14°(4) • ҮРЕЛМӨ	(1) • ҮРМӨ	⁴⁸ 28°(1) • ИСЛӨНӨ
⁴¹ 1°(1) • ТИРГӨМӨ	⁴¹ 1°(1) • КИЛМӨ	⁴² 8°(7) • КҮРМӨ	(1) • ТИБРӨНӨ
⁴¹ 1°(1) • БИЗӨМӨ	⁴¹ 7°(7) • КӨЛМӨ	⁴¹ 1/1 ³ 35/90°(1) • ИЯРМӨ	(1) • ЖИРӨНӨ
(5) • ҮПКӨЛӨМӨ	⁴¹ 2°(2) • БУЛМӨ	⁴¹ 2/1 ² 2°(2) • КИСМӨ	(5) • ӨЙРӨНӨ
(1) • ҮРМӨЛӨМӨ	⁴¹ 1/1 ³ 10/25°(1) • СӨЯЛМӨ	(2) • ТӨГӨТМӨ	⁴⁴ 20°(13) • БҮРӨНӨ
(1) • БЕЛӨМӨ	⁴¹ 2/1 ² 2°(2) • ҺӨММӨ	(4) • ӨЙРӨТМӨ	⁴¹ 1/1 ³ 16/61°(1) • КӨЧӨНӨ
(1) • ТЕЛӨМӨ	(1) • БИЙӨНМӨ	(1) • ӨРКЕТМӨ	(2) • ИСӨБЕНӨ
(1) • СҮЗЛӨМӨ	(1) • ТЕЛӨМӨ	(1) • ЧЕРЕТМӨ	(1) • ГАЕБЕНӨ
(12) • ЭЗЛӨМӨ	(1) • СҮЗЛӨМӨ	⁴³ 3°(1) • ИШЕТМӨ	(1) • ЖЕБЕНӨ
(1) • БӨЙЛӨМӨ	(12) • ЭЗЛӨМӨ	⁴⁵ 5°(1) • КӨЧӨНМӨ	(1) • ИБЕНӨ
(27) • СӨЙЛӨМӨ	(3) • ҮКЕНМӨ	⁴² 30°(6) • КИТМӨ	(18 1) • ТӨБЕНӨ
(2) • ЖӨЛЛӨМӨ	(1) • ЭЛЕНМӨ	(20) • ӨЙТМӨ	⁴⁶ 25°(1) • КУБЕНӨ
(1) • ГАЕПЛӨМӨ	(1) • МЕНМӨ	⁴² 21°(1) • КУБӨЙТМӨ	(1) • КҮРМӨВЕНӨ
(1) • БИТӨРЛӨМӨ	(3) • КӨЕНМӨ	⁴¹ 1/17°(17) • КӨТМӨ	(1) • ӨСТӨВЕНӨ
(1) • ӨЗЕРЛӨМӨ	(6) • СӨЕНМӨ	(1) • КИЕРТМӨ	⁴³ 3°(1) • ҮЛЧӨВЕНӨ
(1) • ТЕШЛӨМӨ	(2) • ИРЕНМӨ	(1) • ПЕШЕРТМӨ	(94) • ГЕНӨ
⁴¹ 14/57°(2) • ЭШЛӨМӨ	(1) • КҮРЕНМӨ	(1) • ТӨШЕРТМӨ	(1) • ҮРДӨГЕНӨ
(1) • ЧӨЙНӨМӨ	(1) • КИМСЕНМӨ	(2) • СИРТМӨ	(1) • ТИЗӨГЕНӨ
⁴² 2°(1) • КЕШНӨМӨ	(1) • ТӨМСЕНМӨ	(2) • ЙӨРТМӨ	(1) • ҮЗӨГЕНӨ
	(2) • КУПСЕНМӨ	(1) • СӨРТМӨ	(6) • БЕЛӨГЕНӨ

- (1) • ТЕЛӨГЕНӨ (1) • ТӨМЕНӨ (3) • КЕШЕСЕНӨ (2) • ЙӨРӨГЕНӨ
 (1) • ИЛӨГЕНӨ (1) • БИЕМЕНӨ (4) • КУРШЕСЕНӨ ^{45/7°}(1) • ТҮШӨГЕНӨ
 (2 | 3) • ЧИЛӨГЕНӨ ^{44/19°}(1) • ЖИСЕМЕНӨ (4) • ИСЕНӨ (1) • ТЕЗЕҢӨ
 (1) • ИКМӨГЕНӨ (1) • КИӨНӨНЕНӨ (2) • ТӨСЕНӨ (2 | 1) • ЙӨЗЕНӨ
 (1) • КУЛМӨГЕНӨ (1) • ЖИТМӨГӨНӨНЕНӨ (15) • ИЯСЕНӨ (44) • ҮЗЕНӨ
 (1) • ЧҮЛМӨГЕНӨ (2) • ДИГӨНӨНЕНӨ ^{432/64°}(2) • БИЯСЕНӨ (13) • КУЗЕНӨ
 (1) • КИСМӨГЕНӨ (1) • СӨЙГӨНӨНЕНӨ (2) • ХЕЗМӨТЕНӨ (2 | 1) • СУЗЕНӨ
 (2) • КИРӨГЕНӨ (1) • КӨЛГӨНӨНЕНӨ (2) • МИХНӨТЕНӨ ^{46/65°}(1) • ЭЗЕҢӨ
 (4) • ЙӨРӨГЕНӨ (1) • КӨТКӨНӨНЕНӨ (1) • РӨХӨТЕНӨ ^{41/1°}(1) • ӨБИЕНӨ
 (1) • КЕТӨГЕНӨ (1) • ТЕГЕРМӨНӨНЕНӨ (1) • КИБЕТЕНӨ (1) • ИКЕНӨ
 (3) • ИТӨГЕНӨ (1) • ЧЕБЕНЕНӨ (3) • ЕГЕТЕНӨ ^{42/2°}(1) • БҮРКЕҢӨ
 (1) • КИЛӨЧӨГЕНӨ (1) • ӨВЕНЕНӨ (1) • ЖИМЕТЕНӨ (1) • ХӨЛЕНӨ
 (1) • БИРӨЧӨГЕНӨ ^{410/16°}(6) • ӨНӨНӨ (1) • ӨМЕТЕНӨ (1) • ӨМЕТЕНӨ (2) • КУҢЕЛЕНӨ
 (1) • ЧӨКЧӨГЕНӨ (2 | 1 | 1) • ӨЕНӨ (4) • БӨХЕТЕНӨ (3) • ТЕЛЕНӨ
 (1) • ИШӨГЕНӨ (2) • ЖӨЕНӨ (2) • ИТЕНӨ (3) • ИЛЕНӨ
 (1 | 1) • БИЕГЕНӨ (2) • КӨЕНӨ (8) • БИТЕНӨ (3) • БИЛЕНӨ
 (2) • БЕЛЕГЕНӨ ^{44/26°}(1) • ЧӨЕНӨ (2) • ЧИТЕНӨ (1) • КУЛЕНӨ
 (1) • ИШӨКЛЕГЕНӨ (1) • ИПТӨШЛӨРӨНӨ (1) • ДӨРТЕНӨ ^{47/14°}(1) • СӨЯЛЕНӨ
 (1) • ГАДЕЛЛЕГЕНӨ (1) • ЭШЛӨРӨНӨ (1) • ӨРТЕНӨ (1) • КИЕМЕНӨ
 (1) • ТӨНЛЕГЕНӨ (1) • ЫӨНӨРӨНӨ (2) • СӨРТЕНӨ ^{42/2°}(1) • БЕЛЕМЕНӨ
 (1) • ТЕРӨҮЛЕГЕНӨ (1) • КУЧӨРӨНӨ (1) • ӨСТЕНӨ (43) • ӨСТЕНӨ (1) • СӨЙМӨГӨНӨНӨ
 (5) • ТИШЕГЕНӨ (2) • ГОМЕРЕНӨ ^{416/78°}(4) • ЭТЕНӨ (1) • СӨЙГӨНӨНӨ
 (2) • ИЯГЕНӨ (2) • ӨБЕРЕНӨ (1) • КИЧЕНӨ (1) • БИРГӨНӨНӨ
^{429/144°}(1) • СӨЯГЕНӨ (1) • ЯШЕРЕНӨ (1) • МИЧЕНӨ (1) • КУРГӨНӨНӨ
 (1) • ӨЗЕНӨ (4) • ИРЕНӨ (4) • КӨЧӨНӨ (4) • ИШЕТКӨНӨНӨ
 (2) • МӨГЕЗЕНӨ (14) • ЖИРЕНӨ ^{44/13°}(6 | 1) • ЭЧЕНӨ (1) • ТӨНӨНӨ
 (1) • ҮГЕЗЕНӨ (1) • ТӨРӨНӨ (2) • КӨМӨШЕНӨ (1) • ИРЕНЕНӨ
 (2) • ЙӨЗЕНӨ (1) • ГҮРЕНӨ (1) • ЙӨРЕШЕНӨ (1) • АГАЙ-ЭНӨНӨ ^{48/8°}(1) • АГАЙ-ЭНӨНӨ
 (6 | 1) • ҮЗЕНӨ (37) • КУРӨНӨ (5) • ТЕШЕНӨ ^{41/10°}(10) • ӨЕНӨ
 (1) • ҮЗ-ҮЗЕНӨ (2) • ТҮРӨНӨ (1) • ИШЕНӨ (1) • ЖИГӨРӨНӨ
 (10) • КУЗЕНӨ ^{414/69°}(1) • КИЯРЕНӨ (4 | 1) • ТӨШЕНӨ (3) • БЕРЕҢӨ
 (12) • СУЗЕНӨ (1) • ТҮШӨСЕНӨ (1) • ТҮШЕНӨ (1) • БЕР-БЕРЕНӨ
 (1) • ӨЗЕНӨ (3) • КУЛӨГӨСЕНӨ (3) • ЧИГӨСЕНӨ (1) • ЭШЕНӨ (1) • ГОМЕРЕНӨ
^{41/1°}(1) • КИЕНӨ (1) • ЧИГӨСЕНӨ (1) • ЭРГӨСЕНӨ (1) • ЯШЕНӨ
 (17 | 1) • КЕНӨ (1) • ЭРГӨСЕНӨ (1) • СӨҮДӨСЕНӨ ^{41/1°}(1) • 1/1°(1) • ЖИЗНӨ
 (1) • ӨЛКӨННЕКЕНӨ (1) • КӨЖӨСЕНӨ (3) • ИНӨ
 (1) • КУРШЕҢНЕКЕНӨ (1) • ДӨРӨЖӨСЕНӨ ^{41/8°}(8) • ХЭЗИНӨ
 (1) • СЕЛКЕНӨ (1) • ТӨРӨЗӨСЕНӨ ^{41/5°}(3 | 16°) • 5) • КИНӨ ^{41/5°}(3 | 16°) • 5) • КИНӨ
 (1) • ИРКЕНӨ (1) • ЖИЛКӨСЕНӨ ^{41/5°}(1 | 5°) • 5) • ЧӨЙНӨ
 (1) • БҮРКЕНӨ (1) • ЧӨЧКӨСЕНӨ ^{41/2°}(1 | 2°) • 2) • БИРНӨ ^{41/2°}(1 | 2°) • 2) • БИРНӨ
 (1) • ҮКЕНӨ (1) • КӨЙМӨСЕНӨ ^{41/2°}(2) • ИЛДӨТНӨ ^{41/1°}(1) • КҮНӨ
^{49/65°}(40) • КЕЧКЕНӨ (1) • ЖИТМӨСЕНӨ ^{41/1°}(2 | 3°) • 1) • ФЕТНӨ ^{41/1°}(1) • КҮНӨ
 (1) • МӨЛЕНӨ (2) • ӨЙЛӨНӨСЕНӨ ^{41/3°}(2 | 4°) • 3) • СУНӨ
 (1) • ГАМӨЛЕНӨ (1) • БҮРӨНӨСЕНӨ (1) • БҮРӨНӨСЕНӨ (1) • ЭНӨСЕНӨ
 (2) • ХӨЛЕНӨ (1) • ЭНӨСЕНӨ (2) • ЭШНӨ
 (2 | 2) • БЕЛЕНӨ (4) • КЕСӨСЕНӨ ^{42/3°}(2 | 3°) • 1) • КУӨШНӨ
 (1) • ПЕЛЕНӨ (1) • КӨЛТӨСЕНӨ ^{41/5°}(1 | 5°) • 5) • МӨГҮНӨ
 (2) • НӨСЕЛЕНӨ (2) • КӨТӨСЕНӨ ^{31/39°}(39) • ЭНӨ
 (5) • ТЕЛЕНӨ (1) • КИРГӨСЕНӨ (1) • КИРГӨСЕНӨ (3 | 2°) • 195 | 834°) • 2) • ЯНӨ
 (2) • ИЛЕНӨ (1) • ГӨБЕСЕНӨ ^{41/1°}(1) • КҮЛӨГӨҢӨ ^{41/15°}(15) • ЖИНӨ
 (2) • БИЛЕНӨ (1) • ИКЕСЕНӨ ^{41/1°}(1) • ИКЕСЕНӨ ^{41/1°}(1) • ЖИЛКӨҢӨ
 (1) • ГӨЛЕНӨ (2) • ЧӨНЕЧКЕСЕНӨ ^{41/2°}(2) • КЕСӨҢӨ ^{41/3°}(1 | 3°) • 3) • 3) • ЭШЛӨӨ
 (2) • КӨЛЕНӨ (1) • КИЛЕСЕНӨ ^{41/2°}(4 | 6°) • 2) • ҮКЧӨҢӨ ^{41/1°}(1 | 1°) • 1) • ЭЛПӨ
 (3) • КУЛЕНӨ (1) • ТӨРӨШЛЕСЕНӨ (2) • БЕЛӨГӨҢӨ (2) • КӨРПӨ
^{413/46°}(1) • ФИГЫЛЕНӨ (1) • БӨРЕСЕНӨ (1) • ТЕЛӨГӨҢӨ ^{42/4°}(2 | 4°) • 8°) • 2) •
 (16) • МЕНӨ (1) • ИКЕНЧЕСЕНӨ (1) • КИРӨГӨҢӨ АРПА-КӨРПӨ

⁴ 1/1 ³ /1°(1) • ИШАРӨ	⁴ 4/29 ³ 45/227°(8) • ЯШЕРӨ	⁴ 30/82°(1) • ПЕШМӨСӨ	(38) • НӘРСӨ
(1) • БӘРӨ	(41 3) • БИРӨ	⁴ 1/2°(2) • ТӨҖӨРӨСӨ	(1) • ҺӨРНӘРСӨ
⁴ 2/3°(2) • ЖИБӨРӨ	⁴ 2/45°(1) • БИРӨ-БИРӨ	⁴ 1/4 ³ 42/118°(4) • ЯШӘСӨ	(1) • БЕРНӘРСӨ
⁴ 1/3°(3) • КҮТӨРӨ	⁴ 1/1 ³ 3/46°(1) • ЧИРӨ	⁴ 1/16°(16) • КЕСӨ	⁴ 5/42°(1) • КҮТӨРСӨ
⁴ 1/1°(1) • ҮТКӨРӨ	⁴ 1/8 ³ 1/8°(8) • ӨЙРӨ	⁴ 1/1°(1) • ӘРНЕСӨ	(1) • ӨЛГЕРСӨ
⁴ 1/1°(1) • ТӨКСӨРӨ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • КҮКРӨ	⁴ 1/1 ³ 3/18°(1) • ЗРЕСӨ	(3) • ЙӨГЕРСӨ
(1) • ТҮНТӨРӨ	(24) • ӨРӨ	⁴ 1/2 ³ 1/2°(2) • СӨЗСӨ	(1) • КӨЙДЕРСӨ
(21) • КҮТӨРӨ	⁴ 1/1°(1) • ӨРӨ-ӨРӨ	(5) • ИСӨ	(1) • КӨЛДЕРСӨ
⁴ 3/23°(1) • ЭТӨРӨ	⁴ 1/1 ³ 3/26°(1) • СӨРӨ	⁴ 1/10°(10) • ДИСӨ	(23 1) • КЕРСӨ
(1) • ШӨРӨ	⁴ 1/3 ¹ 1/3°(3) • ЧҮПРӨ	(16) • КИСӨ	(5) • СИКЕРСӨ
⁴ 2/2 ³ 10/33°(1) • ЯШӨРӨ	(9) • ҮРӨ	⁴ 2/17°(1) • КИСӨ-КИСӨ	(4) • ТӨКЕРСӨ
⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • БӨДРӨ	(138 5) • КҮРӨ	⁴ 1/1°(1) • СИСӨ	(12 2) • СИМЕРСӨ
⁴ 1/5°(5) • СЕБЕРӨ	⁴ 2/145°(2) • КҮРӨ-КҮРӨ	⁴ 1/29 ³ 6/62°(24 5) • ТИСӨ	(3) • ҮТЕРСӨ
(3) • ӨЛГЕРӨ	(9) • ТҮРӨ	⁴ 1/5 ³ 1/5°(5) • СӨЙСӨ	⁴ 10/57°(1) • ПЕШЕРСӨ
⁴ 2/6°(3) • ЙӨГЕРӨ	⁴ 1/38 ⁴ 4/192°(36 2) • ТҮРӨ	⁴ 1/4°(4) • ҮЛӘКСӨ	⁴ 1/15°(15) • БИРСӨ
(1) • БИЗДЕРӨ	⁴ 1/12 ³ 1/12 ² 71/550°(12) • ИЯРӨ	(6) • БЕРЕКСӨ	(7) • ӨРСӨ
(3) • ТИДЕРӨ	⁴ 1/1°(1) • ТИРГӨСӨ	(1) • КИЧЕКСӨ	⁴ 2/23°(16) • ЙӨРСӨ
(6) • КӨЙДЕРӨ	⁴ 1/1°(1) • БЕЗЕЛДЭСӨ	⁴ 3/8°(1) • ҮЧЕКСӨ	⁴ 1/28 ³ 19/165°(28) • КҮРСӨ
(3) • СӨЙДЕРӨ	⁴ 1/2°(2) • БИЗӘСӨ	⁴ 1/2 ³ 5/14°(2) • БӨКСӨ	(7) • ИССӨ
(1) • КӨЛДЕРӨ	(1) • ҮПКӨЛӨСӨ	(1) • ТӨЙНӨЛСӨ	⁴ 2/10°(3) • КИССӨ
(4) • ӘЙЛӨНДЕРӨ	(8) • ТЕЛӨСӨ	⁴ 2/2°(1) • ИТӨЛСӨ	⁴ 1/13 ³ 3/23°(13) • ҮССӨ
(3) • КИЕНДЕРӨ	(1) • ЭЗЛӨСӨ	(2) • ЖӨЕЛСӨ	(1) • ЯШЬНӨТСӨ
(1) • МЕНДЕРӨ	(1) • ИЛӨСӨ	(10) • БЕЛСӨ	(4) • ӨЙРӨТСӨ
(1 1) • КӨЕНДЕРӨ	(9) • СӨЙЛӨСӨ	(4) • ТҮГӨЛСӨ	⁴ 3/7°(2) • КҮРСӨТСӨ
(3 1) • СӨЕНДЕРӨ	(2) • КӨНЛӨСӨ	(4) • ӨЗЕЛСӨ	⁴ 1/11°(11) • БЕТСӨ
(1) • ЧИШЕНДЕРӨ	⁴ 7/26°(4) • ЭШЛӨСӨ	(3) • ИЕЛСӨ	(4) • ИТСӨ
(1) • КИНДЕРӨ	(1) • ЛӨПЕЛДИӨМӨСӨ	(4) • БӨРЕЛСӨ	(24) • ЖИТСӨ
(1) • СУНДЕРӨ	(2) • ЭШЛӨМӨСӨ	(2) • ЖИМЕРӨЛСӨ	⁴ 3/45°(17) • КИТСӨ
(2) • БИРДЕРӨ	(7) • ТИМӨСӨ	(1) • КИЧЕРӨЛСӨ	⁴ 1/7°(6 1) • ӘЙТСӨ
⁴ 16/35°(1) • СӨРДЕРӨ	(2) • СӨЙМӨСӨ	(1) • ЯШЕРӨЛСӨ	(1) • СӨРТСӨ
(57 3) • КЕРӨ	(1) • ЭЛӨКМӨСӨ	(1) • ӨРӨӨСӨ	⁴ 2/2°(1) • ТӨРТСӨ
(8) • СИКЕРӨ	(1) • ЖӨЕЛМӨСӨ	(1) • ӘЙТЕЛСӨ	⁴ 1/2°(2) • ҮТСӨ
(2) • ЖИТКЕРӨ	(7 1) • БЕЛМӨСӨ	(1) • БИРЕЛСӨ	⁴ 1/1 ³ 12/75°(1) • ЭТСӨ
⁴ 4/71°(1) • ҮКЕРӨ	(1) • ӨЗЕЛМӨСӨ	⁴ 13/35°(1) • ТИШӨЛСӨ	(24 1) • ҮСӨ
(7) • ЖИМЕРӨ	(13) • КИЛМӨСӨ	(113 2) • КИЛСӨ	⁴ 1/1°(1) • БИЛӨҮСӨ
(3) • КИМЕРӨ	(3) • ҮЛМӨСӨ	⁴ 2/116°(1) • ШИЛСӨ	⁴ 1/2 ³ 3/28°(2) • КҮСӨ
⁴ 3/25°(12 3) • СИМЕРӨ	(1) • ӨЙЛӨНМӨСӨ	⁴ 1/1°(1) • БӨЛСӨ	⁴ 1/2 ³ 2/4°(2) • ӘЧСӨ
⁴ 1/2°(2) • КҮПЕРӨ	(1) • ЭШЛӨНМӨСӨ	⁴ 1/41 ³ 19/195°(39 2) • ҮЛСӨ	(2) • ӨЙЛӨНЕШИСӨ
(10) • БЕТЕРӨ	(2) • МЕНМӨСӨ	(2) • КИРЕЛӨНСӨ	(1 1) • ПЕШИСӨ
(14) • КИТЕРӨ	(1) • КҮРЕНМӨСӨ	(1) • ТИГЕЗЛӨНСӨ	⁴ 3/5°(1) • БИРЕШИСӨ
(3) • КИПТЕРӨ	(1) • КҮТӨРМӨСӨ	(4) • ӘЙЛӨНСӨ	⁴ 1/33 ⁴ 4/38 ² 136/794°(32 1) • ТӨШИСӨ
(1) • КИСТЕРӨ	(1) • КӨЙДЕРМӨСӨ	⁴ 4/9°(2) • ЖИРӨНСӨ	(91 3) • ТӨ
(4) • ҮСТЕРӨ	(5) • КЕРМӨСӨ	(1) • ТИБЕНСӨ	⁴ 1/1°(1) • ТИРБӨТӨ
(1) • ӘЙТТЕРӨ	(1) • ТӨКЕРМӨСӨ	(3) • КИЕНСӨ	⁴ 1/1°(1) • ЙӨДӨТӨ
(11 2) • ҮТЕРӨ	(1) • ЧЕРМӨСӨ	(1) • ЖИЛКЕНСӨ	⁴ 1/5°(5) • ТӨЗӨТӨ
(1) • КИЧТЕРӨ	(2) • БИРМӨСӨ	(1) • ЭЛЕНСӨ	(1 1) • КҮРӨЛӨТӨ
(1) • ЧӨКӨШТЕРӨ	(3) • ӨРМӨСӨ	(14) • МЕНСӨ	(3) • ИКЕЛӨТӨ
(1) • ИЯЛӨШТЕРӨ	(5) • КҮРМӨСӨ	(4) • КҮРЕНСӨ	(1) • ЖИЛӨТӨ
⁴ 11/50°(1) • ЯРӨШТЕРӨ	(1) • ИЯРМӨСӨ	⁴ 7/25°(1) • КҮЧЕНСӨ	(1) • СӨЙЛӨТӨ
(2) • КИЧЕРӨ	(5) • БЕТМӨСӨ	⁴ 1/2 ³ 12/36°(2) • СҮНСӨ	(1) • ЖИЛӨТӨ
(1) • ТӨЧЕРӨ	(4) • ИТМӨСӨ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • ЖИҢСӨ	(1) • ЖИЛӨТӨ
⁴ 3/4°(1) • КҮЧЕРӨ	(3 1) • ЖИТМӨСӨ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • АСА-КӨСӨ	(1) • ТИРЛӨТӨ
(12 1) • ПЕШЕРӨ	(1) • ӘЙТМӨСӨ	⁴ 1/8°(8) • ТИПСӨ	(1) • ЭШЛӨТӨ
(3) • ТИКШЕРӨ	(2) • ҮТМӨСӨ	⁴ 1/1 ³ 2/9°(1) • ҮПСӨ	⁴ 7/10°(1) • ЭШЛӨТӨ
(5) • ТӨШЕРӨ	(1) • ЧӨЧМӨСӨ	(1) • ЖИБӨРСӨ	(2) • ТИНТЕРӨТӨ
			(14) • ӨЙРӨТӨ

- ^{43/17°(1)} • КӨЙРӨТӨ
^{41/1°14/35°(1)} • КҮРСӨТӨ
^{41/16°(14 | 2)} • БЕТӨ
^{41/3°(3)} • БИЕТӨ
 (1) • СЕЛКЕТӨ
^{42/2°(1)} • ӨРКЕТӨ
^{41/1°(1)} • ЧЕМЕТӨ
 (2) • ЧЕРЕТӨ
 (1) • ЙӨРЕТӨ
^{43/10°(7)} • ЭРЕТӨ
^{41/1°(1)} • ЖИКСЕТӨ
^{41/4°10/37°(4)} • ИШЕТӨ
 (49 | 2) • ИТӨ
^{41/30°(30)} • ЖИТӨ
^{41/46°3/127°(45 | 1)} • КИТӨ
 (31 | 1) • ЭЙТӨ
^{42/33°2/33°(1)} • КӨКРӨЙТӨ
 (1) • ТИЗӨКТӨ
 (2) • ҮЗӨКТӨ
 (5) • БЕЛӨКТӨ
 (2) • ТЕЛӨКТӨ
 (3 | 1) • ИЛӨКТӨ
 (1) • ЧИЛӨКТӨ
 (2) • ИКМӨКТӨ
 (1) • ТИРӨКТӨ
 (13) • ЙӨРӨКТӨ
 ((1) • ИТӨКТӨ
 (1) • ЖИТӨКТӨ
 (2) • КЕШТӨКТӨ
^{41/3/36°(1)} • ЧӨЧӨКТӨ
 (1) • ТЕРЕКЛЕКТӨ
 (2) • КИҢЛЕКТӨ
 (1) • СӨЛЕКТӨ
 (3) • ЧҮҮЛЕКТӨ
 (1) • ЖҮЛӨРЛЕКТӨ
 (1) • БЕРЛЕКТӨ
 (4) • ЧИТЛЕКТӨ
 (4) • ЯШЫЛЕКТӨ
 (1) • ИСЕРЕКТӨ
 (4) • ИРЕКТӨ
 (1) • ИТЕКТӨ
 (3) • ИШЕКТӨ
^{41/3/27°(1)} • БИШЕКТӨ
^{41/1°(1)} • ЙӨКТӨ
^{41/10°28/74°(9 | 1)} • КҮКТӨ
^{41/2°(2)} • КӨЛТӨ
^{41/3°(3)} • ИЛТӨ
^{41/7°3/12°(7)} • КӨЛТӨ
^{41/2°1/2°(2)} • КӨЯНТӨ
 (16) • КӨТӨ
^{42/17°2/17°(1)} • КӨТӨ-КӨТӨ
 (1) • ӨДӨПТӨ
^{42/2°(1)} • СӨДӨПТӨ
^{41/3°(3)} • ЖЕПТӨ
^{41/5°(5)} • ТӨПТӨ
^{41/2°5/12°(1 | 1)} • ЧҮҮПТӨ
^{41/18°(18)} • ТӨРТӨ
 (2) • СӨЙДЕРТӨ
 (4) • КЕРТӨ
 (1) • СИКЕРТӨ
 (2) • ТИЛЕРТӨ
 (1) • КИМЕРТӨ
 (1) • СИМЕРТӨ
 (1) • ТИЛМЕРТӨ
 (1) • ИСЕРТӨ
^{49/14°(1)} • ЧЕРТӨ
 (33 | 1) • ИРТӨ
 (1) • БИРТӨ
 (8) • КИРТӨ
^{44/45°(2)} • КИЛЕН-КИРТӨ
 (4) • ЙӨРТӨ
^{42/8°(4)} • ТӨРТӨ
^{41/4°17/89°(4)} • ИЯРТӨ
 (1) • НӨСТӨ
 (3) • ХӨСТӨ
^{43/7°(1 | 2)} • БӨХӨСТӨ
 (10) • КӨБЕСТӨ
^{42/13°(2 | 1)} • МӨЖЛЕСТӨ
 (1) • ИСТӨ
^{42/2°(1)} • БИСТӨ
^{41/6°8/28°(6)} • ӨСТӨ
 (1) • МӨХӨББӨТТӨ
 (1) • КҮЗӨТТӨ
 (1) • ХӨРӨКӨТТӨ
 (1) • КӨЛӨТТӨ
 (1) • ХИКМӨТТӨ
 (1) • БИШИМӨТТӨ
 (2) • ЖӨННӨТТӨ
 (2) • МИХНӨТТӨ
 (1) • АХИРӨТТӨ
 (1) • КЫЯФӨТТӨ
^{41/11/13°(1)} • РӨХӨТТӨ
 (2) • ГАЕТТӨ
 (1) • ЕГЕТТӨ
 (1) • ИР-ЕГЕТТӨ
^{44/5°(1)} • ТӨХЕТТӨ
 (1) • БИТТӨ
^{42/10°(9)} • ЧИТТӨ
^{41/2°(2)} • СӨТТӨ
^{41/1°1°19/31°(1)} • ЭТТӨ
^{31/29°(29)} • ҮТӨ
^{41/1°1°1°(1)} • ПӨХТӨ
^{41/1°(1)} • ҮКЕНЕЧТӨ
 (1) • КИЧТӨ
 (6) • МИЧТӨ
^{43/8°(1)} • ПИЧТӨ
^{41/1°(1)} • ӨЧТӨ
^{41/10°6/20°(10)} • ЭЧТӨ
^{41/1°(1)} • КИҢӨШТӨ
 (1) • ЖИТМЕШТӨ
 (1) • ИНЕШТӨ
 (10) • ФӨРЕШТӨ
^{44/13°(1)} • ТЕШТӨ
 (1) • УНБИШТӨ
^{42/2°(1)} • КИШТӨ
^{41/6°(4 | 2)} • ТӨШТӨ
^{41/22°9/44°(22)} • ЭШТӨ
 (1) • СӨГАТЫТӨ
^{42/2°(1)} • ШӨРИГАТЫТӨ
^{41/3°3°5/133/690°(3)} • ЯШЫТӨ
^{41/1°1°1°(1)} • ХЭТИФӨ
^{41/1°1°1°2/2°(1)} • ХӨЛФӨ
 (1) • ӨЙГӨЧӨ
 (1) • БӨЙРӨМГӨЧӨ
^{43/4°(2)} • КӨНГӨЧӨ
^{41/1°(1)} • ЧИККӨЧӨ
^{41/4°5/9°(4)} • ЧӨЧӨ
^{41/1°(1)} • БИЧӨ
^{41/1°2°2°(1)} • ПЕЧӨ
^{41/4°(4)} • КИЧӨ
 (2) • ТӨЗӨМИЧӨ
 (1) • ХӨЗЕРЛӨМИЧӨ
 (1) • ТИРЛӨМИЧӨ
 (1) • ТЕШЛӨМИЧӨ
 (4) • ЭШЛӨМИЧӨ
 (1) • КҮКРӨМИЧӨ
 ((1) • ҮЛЧӨМИЧӨ
 (1) • ЧЕРЕМИЧӨ
 (1) • ТИМИЧӨ
 (3) • БЕЛМИЧӨ
 (1) • ҮЛМИЧӨ
 (1) • ӨЙЛӨНМИЧӨ
 (1) • ЭТЛӨНМИЧӨ
 (2) • ӨЙРӨНМИЧӨ
 (1) • СИЗДЕРМИЧӨ
 (3) • КЕРМИЧӨ
 (1) • ТИЛЕРМИЧӨ
 (1) • ТИКШЕРМИЧӨ
 (1) • ЙОРМИЧӨ
 (5) • КҮРМИЧӨ
 (1) • ЖИТМИЧӨ
 (1) • КИТМИЧӨ
 (1) • ӨЙТМИЧӨ
^{424/37°(1)} • КИЧМИЧӨ
^{41/13°27/56°(13)} • НИЧӨ
^{41/2°(2)} • ТИЛЧӨ
^{41/1°(1)} • КӨЛЧӨ
^{41/3°3/6°(3)} • ҮЛЧӨ
 (3) • ТЕЛӨГӨНЧӨ
 (1) • ДИГӨНЧӨ
^{43/6°(2)} • ЧӨНЧӨ
 (2) • ҮЗЕНЧӨ
 (2) • КҮРМИЕНЧӨ
 (3) • ХӨЛЕНЧӨ
 (1) • ЖИРЕНЧӨ
^{45/9°8/15°(1)} • ЖИМЕШЕНЧӨ
 (1) • ИЛЕНЧӨ
^{42/2°2/2°(1)} • БИЛЕНЧӨ
^{41/1°1°1°(1)} • ЭТЧӨ
^{41/8°1/8°(8)} • КҮЧӨ
^{31/11°50/110°(11)} • ЭЧӨ
 (2) • СӨЙЛӨШӨ
 (1) • СӨЙЛӨШӨ-СӨЙЛӨШӨ
 (2 | 2) • ӨЛӨШӨ
^{44/9°(2)} • ИЯЛӨШӨ
^{41/2°(2)} • ЯНӨШӨ
^{41/1°6/12°(1)} • КӨРӨШӨ
^{41/1°(1)} • ТИБЕШӨ
 (1) • БЕЛЕШӨ
^{42/18°(15 | 2)} • КИЛЕШӨ
^{41/6°(6)} • ПЕШӨ
 (1) • КҮТӨРЕШӨ
 (1) • КЕРЕШӨ
 (1) • БӨРЕШӨ
^{44/6°(1 | 2)} • КҮРЕШӨ
^{41/3°9/34°(3)} • ШЕШӨ
 (4) • ИШӨ
^{41/7°(7)} • ТИШӨ
^{41/2°3°13°(2)} • ЧИШӨ
^{41/1°1°1°(1)} • ГАЙШӨ
^{41/26°1/26°(25 | 1)} • ТӨШӨ
^{31/5°21/91°1848/8503°(5)} • ЯШӨ
 (1) • ШӨЛӨ
 ...Б
^{41/1°1°1°1°(1)} • ШӨРАБ
^{41/2°1°2°1°2/2°3°(2)} • ТАБИБ
 ...Г
 (1) • ТИЛЕРМИЧӨ
 (1) • ТИКШЕРМИЧӨ
 (1) • ЙОРМИЧӨ
 (5) • КҮРМИЧӨ
 (1) • ЖИТМИЧӨ
 (1) • КИТМИЧӨ
 (1) • ӨЙТМИЧӨ
^{424/37°(1)} • КИЧМИЧӨ
^{41/13°27/56°(13)} • НИЧӨ
^{41/2°(2)} • ТИЛЧӨ
^{41/1°(1)} • КӨЛЧӨ
^{41/3°3/6°(3)} • ҮЛЧӨ
 (3) • ТЕЛӨГӨНЧӨ
 (1) • ДИГӨНЧӨ
^{43/6°(2)} • ЧӨНЧӨ
 (2) • ҮЗЕНЧӨ
 (2) • КҮРМИЕНЧӨ
 (3) • ХӨЛЕНЧӨ
 (1) • ЖИРЕНЧӨ
^{45/9°8/15°(1)} • ЖИМЕШЕНЧӨ
 (1) • ИЛЕНЧӨ
^{42/2°2/2°(1)} • БИЛЕНЧӨ
^{41/1°1°1°(1)} • ЭТЧӨ
^{41/8°1/8°(8)} • КҮЧӨ
^{31/11°50/110°(11)} • ЭЧӨ
 (2) • СӨЙЛӨШӨ
 (1) • СӨЙЛӨШӨ-СӨЙЛӨШӨ
 (2 | 2) • ӨЛӨШӨ
^{44/9°(2)} • ИЯЛӨШӨ
^{41/2°(2)} • ЯНӨШӨ
^{41/1°6/12°(1)} • КӨРӨШӨ
^{41/1°(1)} • ТИБЕШӨ
 (1) • БЕЛЕШӨ
^{42/18°(15 | 2)} • КИЛЕШӨ
^{41/6°(6)} • ПЕШӨ
 (1) • КҮТӨРЕШӨ
 (1) • КЕРЕШӨ
 (1) • БӨРЕШӨ
^{44/6°(1 | 2)} • КҮРЕШӨ
^{41/3°9/34°(3)} • ШЕШӨ
 (4) • ИШӨ
^{41/7°(7)} • ТИШӨ
^{41/2°3°13°(2)} • ЧИШӨ
^{41/1°1°1°(1)} • ГАЙШӨ
^{41/26°1/26°(25 | 1)} • ТӨШӨ
^{31/5°21/91°1848/8503°(5)} • ЯШӨ
 ...Д
^{41/1°1°1°(1)} • НАЗАД
^{31/2°(2)} • РАД
^{41/1°1°1°2°4°(1)} • ИЖТИҢАД
^{31/1°1°1°(1)} • БӨД

⁴ 1/1 ³ 1/1 ³ 1/1°(1) • ПОЕЗД	⁴ 1/4°(4) • ИРТӨГӨГЕ	(1) • ИЛӨКТӨГЕ	(1) • БӨРТЕГЕ
⁴ 1/1 ³ 1/1 ³ 1/1°(1) • ГАКАИД	(1) • КЕСӨДӨГЕ	(1) • ӨСӨКТӨГЕ	⁴ 5/15°(1) • СУТЕГЕ
(1) • ДОХОД	(1) • КИШТӨДӨГЕ	(2) • ИШЕКТӨГЕ	⁴ 1/1°(1) • КЕРФӨГЕ
⁴ 2/2°(1) • ПАРОХОД	(1) • ИЛЛЕДӨГЕ	(1) • БИШЕКТӨГЕ	⁴ 1/3°(3) • КӨЧӨГЕ
⁴ 1/1 ³ 3/3 ³ 3/3°(1) • СХОД	(1) • БЕЗДӨГЕ	(4) • КҮКТӨГЕ	(5) • ИШЕГЕ
⁴ 1/1 ³ 1/1 ³ 1/1°(1) • БӨЙДӨГЕ	(1) • БӨЙДӨГЕ	(2) • ИРТӨГЕ	(2) • БИШЕГЕ
ҺӨДҺӨД	(1) • КҮКӨЙДӨГЕ	(1) • ЧИТТӨГЕ	⁴ 3/12 ³ 47/92°(5) • ТИШЕГЕ
⁴ 1/1 ³ 1/1 ² 1/1°(1) • КАСД	(8) • ӨЙДӨГЕ	⁴ 9/19°(1) • ЯШЬТӨГЕ	⁴ 1/1°(1) • КӨНДӨЗГЕ
³ 1/4 ² 1/4 ² 1/16°(3 1) • СУД	(1) • БИРӨЧӨГЕ	(6) • ЧӨЧӨГЕ	⁴ 1/14°(14) • ИЗГЕ
	(1) • КҮНЦЕЛДӨГЕ	(1) • ГӨЛЧӨЧӨГЕ	⁴ 1/22 ³ 3/37°(20 2) • КӨЗГЕ
	(1) • ТИЛЕМДӨГЕ	(3) • КИЧӨГЕ	(8) • ИГЕ
...Е	(1) • ИДӨНДӨГЕ	(1) • КӨПЧӨГЕ	⁴ 1/3°(3) • БИГЕ
(7) • АЕ	(1) • УТКӨНДӨГЕ	⁴ 6/13°(1) • ЭЧӨГЕ	⁴ 1/8 ³ 3/19°(8) • ЧИГЕ
³ 1/6°(6) • БАЕ	(1) • СИКСӨНДӨГЕ	(2) • ИШӨГЕ	⁴ 2/7 ³ 2/7°(5) • ЖӨЙГЕ
⁴ 1/1°(1) • БУЛМАГАЕ	(4) • ТӨБӨНДӨГЕ	⁴ 2/9 ³ 74/202°(7) • ТҮШӨГЕ	(1) • ӨҮВӨЛГЕ
⁴ 1/1 ² 2°(1) • МАҢГАЕ	(2) • КУЗЕНДӨГЕ	⁴ 2/3°(2) • ЙӨЗЕГЕ	⁴ 2/2°(1) • ӨТӨЛГЕ
⁴ 1/3 ³ 1/3°(3) • БОДАЕ	(1) • ТИРӨСӨНДӨГЕ	⁴ 1/3°(3) • КИЕГЕ	⁴ 1/1°(1) • БИЛГЕ
³ 1/8°(8) • ЖАЕ	(3) • КЕСӨСӨНДӨГЕ	(3) • ӨЛГЕ	⁴ 1/2 ³ 4/5°(2) • ӨЛГЕ
(15) • МАЕ	(2) • ӨСТЕНДӨГЕ	(1) • НӨРСӨЛЕГЕ	⁴ 1/5°(5) • ИРТӨНГЕ
⁴ 1/1 ² 2/16°(1) • ДӨГЕСЕ-МАЕ	(4) • ЭЧӨНДӨГЕ	(1) • БЕЛЕГЕ	⁴ 1/11°(11) • БҮГӨНГЕ
⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • УҢАЕ	(1) • ӨНДӨГЕ	(1) • ХӨРМӨТЛЕГЕ	⁴ 1/1°(1) • ДИНГЕ
⁴ 1/3°(3) • САРАЕ	(1) • КҮРШӨНДӨГЕ	(1) • КИМЧЕЛЕГЕ	⁴ 1/1 ³ 4/18°(1) • ТӨНГЕ
⁴ 1/1°(1) • БОРАЕ	(1) • КҮЧӨРДӨГЕ	(2) • КЕШЕЛЕГЕ	(2) • ӨЗӨҢГЕ
⁴ 1/1 ³ 5°(1) • ЧЫРАЕ	(1) • СӨВӨРДӨГЕ	(1) • СИМЕСЛЕГЕ	(3) • МӨҢГЕ
⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • БУЛСАЕ	(1) • ЖИРДӨГЕ	(3) • БӨХӨТСӨЗЛЕГЕ	(20) • БӨРӨҢГЕ
(3) • ТАЕ	(2) • ҮРДӨГЕ	(1) • ӨЙЛЕГЕ	⁴ 4/26°(1) • ИРТӨҢГЕ
⁴ 1/1°(1) • ЧУНТАЕ	⁴ 28/51°(2) • ТҮРДӨГЕ	(1) • ИШӨКЛЕГЕ	⁴ 1/1°(1) • ДӨГЕ
⁴ 1/1 ³ 3/5°(1) • АБЫСТАЕ	(3) • БИЗӨГЕ	(1) • ТӨЗЕКЛЕГЕ	⁴ 1/5 ² 2/6°(5) • ЙӨГЕ
³ 1/1 ² 1/55°(1) • ШАЕ	(4) • ТИЗӨГЕ	(1) • БИЕКЛЕГЕ	(1) • КИЕРГЕ
⁴ 1/1°(1) • БӨЛӨКӨБЕ	⁴ 3/10°(3) • ҮЗӨГЕ	(5) • ТЕРЕКЛЕГЕ	⁴ 2/2°(1) • ӨТӨРГЕ
⁴ 1/1 ² 2°(1) • КҮКӨБЕ	(1) • ИРКӨГЕ	(1) • ГАДЕЛЛЕГЕ	⁴ 1/1 ³ 3°(1) • БИРГЕ
³ 1/1 ² 3/3°(1) • ЧӨБЕ	(1) • ЭСКӨГЕ	(1) • КЕМЛЕГЕ	⁴ 1/3°(3) • ТӨҮГЕ
⁴ 1/2°(2) • СӨБӨБЕ	(1) • ЯБЕШКӨГЕ	(1) • ЧЕРКӨНЛЕГЕ	⁴ 1/1°(1) • СҮГЕ
⁴ 1/1°(1) • ӨДӨБЕ	(2) • ПЕШКӨГЕ	(1) • КИҢЛЕГЕ	⁴ 1/324 ³ 3/328°(321 3) • ТҮГЕ
⁴ 1/2 ³ 5°(2) • ИСӨБӨБЕ	⁴ 5/6°(1) • ИШКӨГЕ	(3) • КҮЙШЕГЕ	⁴ 2/2 ³ 2 ³ 151/749°(2) • СӨЯГЕ
⁴ 1/10°(9 1) • ГАЕБЕ	(6) • БЕЛӨГЕ	(2) • КӨРЛЕГЕ	⁴ 1/1°(1) • ТЕШЛӨДӨ
⁴ 1/4 ² 1/14°(4) • ЖЕБЕ	(6) • ТЕЛӨГЕ	(1) • ӨРЛЕГЕ	(1) • ТИМӨДЕ
⁴ 1/58 ³ 1/58°(58) • ТӨБӨ	(2) • ИЛӨГЕ	(2) • СӨЛАМӨТЛЕГЕ	(1) • ЭЛӨКМӨДЕ
⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • ДИСБЕ	(4) • ЖИЛӨГЕ	(2) • ЕГЕТЛЕГЕ	(1) • ЖИТМӨДЕ
⁴ 1/3°(3) • КУБЕ	(6 2) • ЧИЛӨГЕ	(1) • ҮЛЕГЕ	(1) • ЖИТМӨДЕ
⁴ 1/1 ² 4/39/82°(1) • ЧҮБӨ	⁴ 6/34°(8) • БҮЛӨГЕ	(1) • ЯШЬЛЕГЕ	⁴ 4/4 ³ 5/5°(1) • ҮТМӨДЕ
⁴ 1/3°(3) • БЕЗЕЛДӨВЕ	(13) • ИКМӨГЕ	⁴ 26/40°(1) • КИЯЛЕГЕ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • БИЗДЕ
(1) • СӨЙЛӨВЕ	(3) • КУЛМӨГЕ	⁴ 1/4°(4) • КӨЕГЕ	(44 2) • ИДЕ
(1) • ДИМЛӨВЕ	(9) • ЧҮЛМӨГЕ	(2) • ЙӨГӨРӨГЕ	(73 1) • ЖИДЕ
⁴ 4/4°(1) • ТЕШЛӨВЕ	⁴ 4/26°(1) • КҮМӨГЕ	(1) • ТЕРЕГЕ	⁴ 2/75°(1) • УНЖИДЕ
⁴ 1/1°(1) • ЖИТМӨВЕ	(2) • СӨНӨГЕ	(1) • ЧЕРЕГЕ	⁴ 1/3°(3) • КИДЕ
⁴ 1/2°(2) • КҮКРӨВЕ	⁴ 2/3°(1) • ИНӨГЕ	(1) • КИЯРЕГЕ	⁴ 1/2 ³ 5/126°(2) • ТИДЕ
⁴ 1/1°(1) • КИСӨВЕ	(5 1) • ТЕРӨГЕ	(4) • БҮРЕГЕ	⁴ 1/1°(1) • ТЕРӨЛДЕ
⁴ 1/3°(3) • ҮЛЧӨВЕ	(1 1) • СИРӨГЕ	⁴ 6/10°(1) • КҮРЕГЕ	⁴ 1/1°(1) • ЯНЬЧЕЛДЕ
⁴ 1/1 ³ 10/15°(1) • ЯШӨВЕ	(1) • КҮКРӨГЕ	(3) • ТЕГЕ	⁴ 1/13°(13) • КИЛДЕ
⁴ 1/1 ³ 1/1 ² 1/16°(1) • КИЯВЕ	(12) • ЙӨРӨГЕ	(9) • ИТЕГЕ	(1) • БӨЛДЕ
⁴ 1/2°(2) • КИБӨГЕ	⁴ 6/24°(2) • КӨРӨГЕ	(1) • КИТЕГЕ	⁴ 2/2°(1) • КӨЛДЕ
	⁴ 1/1°(1) • КИСӨГЕ		
	(6) • ИТӨГЕ		

- ⁴1/8³6/25°(8) • УЛДЕ (1) • ТИЕШЛЕНЕКЕ
⁴1/1°(1) • ИЯЛӨНДЕ (1) • КЕРПЕНЕКЕ
 (1) • ИКЕНДЕ (2) • БУРЕНЕКЕ
 (1) • КҮРЕНДЕ (7) • КЕШЕНЕКЕ
⁴3/3°(1) • КУПСЕНДЕ (2) • КҮРШЕНЕКЕ
⁴1/22°(22) • ИНДЕ (1) • БЕЗНЕКЕ
 (1) • СҮНДЕ (1 | 1) • УЗЕБЕЗНЕКЕ
⁴2/2²/28°(1) • ТҮНДЕ (1) • СЕЗНЕКЕ
⁴1/1³1/1°(1) • ШИҢДЕ (1) • БИНЕКЕ
⁴1/1°(1) • БӨРДЕ (1) • НӨРКИНЕКЕ
 (6) • КЕРДЕ (5) • МИНЕКЕ
⁴2/7°(1) • ТӨШЕРДЕ (1) • СИНЕКЕ-МИНЕКЕ
⁴1/2°(2) • БИРДЕ (5) • СИНЕКЕ
⁴1/2⁵/12³30/198°(2) • КҮРДЕ (2) • ИЛИНЕКЕ
⁴1/1³1/1³1/1°(1) • ЛАКЕЕ (1) • ЖИЛИНЕКЕ
⁴1/7³1/7²1/7°(7) • ЭНЖЕ (1) • ЭДӨМНЕКЕ
⁴1/2°(2) • БЕЗЕ (1) • ҮЗЕМНЕКЕ
 (3) • НИГЕЗЕ (10) • КЕМНЕКЕ
 (17) • МӨГЕЗЕ (10) • ЛӨГӨННЕКЕ
⁴3/25°(5) • ҮГЕЗЕ (1) • КИГӨННЕКЕ
⁴1/1°(1) • КӨНДЕЗЕ (1) • МЕНГӨННЕКЕ
⁴1/1°(1) • РӨТСЕЗЕ (2) • КИЛЕННЕКЕ
⁴1/1³7/30°(1) • ТЕЗЕ (1) • ЖИЯННЕКЕ
⁴1/21³1/21°(21) • ЙӨЗЕ (18 | 1) • УЗЕҢНЕКЕ
⁴1/1³1/1°(1) • ӘГУЗЕ (1) • БЕРӨҮЛӨРНЕКЕ
 (230 | 2) • ҮЗЕ ⁴37/83³37/83°(1) •
⁴1/97°(95 | 2) • КУЗЕ ИРНЕКЕ
 (2) • ҮЗЕННӨН-ҮЗЕ (352 | 6) • ИКЕ
⁴2/13°(11) • ҮЗЕН-ҮЗЕ ⁴1/16°(16) • УНИКЕ
⁴1/92°(92) • СҮЗЕ ⁴1/2²°(3/37/2) • ПИКЕ
⁴1/1³6/435°(1) • ТҮЗЕ ⁴1/2³1/2°(2) • ЭЛЕККЕ
³1/11²16/498°(11) • ЭЗЕ ⁴1/1°(1) • ЖӨЛКЕ
³1/2°(2) • БИЕ (18) • КӨЛКЕ
⁴1/1³1/1°(1) • ҮГИЕ (2) • УЕН-КӨЛКЕ
³1/7°(7) • МИЕ ⁴3/64°(44) • ТӨЛКЕ
³1/10°(9 | 1) • НИЕ ⁴1/1³5/66°(1) • ТҮЛКЕ
⁴1/1°(1) • ТӨПИЕ ⁴1/1³1/1°(1) • ЧҮМКЕ
⁴1/1³2/2°(1) • ИПИЕ ⁴1/1³1/1°(1) • ӨЯНКЕ
⁴1/2³1/2°(2) • ПӨРИЕ ³1/1°(1) • ӨКЕ
⁴1/1³1/1²8/25°(1) • ПЕСИЕ ⁴1/4°(4) • СЕБЕРКЕ
 (6) • ТӨМӨКЕ ⁴1/8°(8) • ИРКЕ
⁴2/7°(1) • ӘТ-ТӨМӨКЕ (2) • БҮРКЕ
⁴1/3°(3) • ПӨКЕ ⁴2/54⁴4/66°(47 | 5) •
⁴1/5°(5) • СӨКЕ КҮРКЕ
⁴1/1³5/16°(1) • ТӨКЕ ⁴1/70³1/70°(68 | 2) •
 (1) • БЕРГӨНЕКЕ ИСКЕ
 (1) • БӨНДӨНЕКЕ ⁴1/7³1/7°(7) • КҮКЕ
 (1) • КӨЙМӨНЕКЕ ⁴1/1°(1) • ЧӨНЧЕКЕ
 (1) • ТҮРӨНЕКЕ ⁴1/6°(6) • КИЧКЕ
 (1) • БҮГЕНГЕНЕКЕ ⁴1/5³3/12°(5) • ЭЧКЕ
 (1) • ҮЗЕНЕКЕ ⁴1/1°(1) • ТӨШКЕ
 (1) • ТИЛЕНЕКЕ ⁴1/1³2/266/704°(1) •
 (1) • ӨЧЛЕНЕКЕ ТҮШКЕ
 (1) • КӨЧЛЕНЕКЕ ⁴1/1³1/1°(1) • БӨЛАЛЕ
 (32) • ӘЛЕ
- ⁴1/1°(1) • ӨҮВӨЛЕ (2) • ИМГӨКЛЕ
 (1) • ПӨРДӨЛЕ (1) • БИЗӨКЛЕ
⁴2/2°(1) • ВӨГЪДӨЛЕ (1) • БЕЛӨКЛЕ
⁴1/6°(6) • ӘЖӨЛЕ (1) • ТЕЛӨКЛЕ
⁴1/1°(1) • КҮРӨЗӨЛЕ (1) • ИКМӨКЛЕ
 (1) • ИРКӨЛЕ (2) • КҮЛМӨКЛЕ
⁴2/2°(1) • ЧӨЧКӨЛЕ (1) • ТИГӨНӨКЛЕ
⁴1/1°(1) • ХӘЙЛӨЛЕ (3) • ТЕРНӨКЛЕ
 (2) • ГАМӨЛЕ (1) • ӨЯНӨКЛЕ
 (2) • ӘМӨЛЕ (1) • ТЕРӨКЛЕ
 (1) • ЖӨЙМӨЛЕ (4) • КИРӨКЛЕ
 (1) • КӨЙМӨЛЕ ⁴12/21°(3) • ЙӨРӨКЛЕ
⁴5/7°(1) • ӨМӨЛЕ (2) • БЕЛЕКЛЕ
 (2) • ИНӨЛЕ (2) • ИГЛЕКЛЕ
 (1) • ЖИЛӨЛЕ (1) • ЖЕЛЕКЛЕ
⁴3/4°(1) • БИРНӨЛЕ (1) • КИШЛЕКЛЕ
 (1) • ШӨРӨЛЕ (1) • КӨНЛЕКЛЕ
 (1) • КЕРӨЛЕ (1 | 1) • ҮЛЕКЛЕ
 (2) • ҮРӨЛЕ (1) • ЭШЛЕКЛЕ
⁴4/9°(5) • ШҮРӨЛЕ (1) • КИМЕКЛЕ
⁴1/1°(1) • КЕСӨЛЕ (1) • КӨЕКЛЕ
⁴1/1°(1) • КИРТӨЛЕ (4) • СӨЕКЛЕ
⁴1/4³24/71°(4) • ХӨЛЕ (8) • ИРЕКЛЕ
⁴1/1°(1) • МӨЕЛЕ (4) • БҮРЕКЛЕ
 (2) • МИЗГӨЛЕ (8) • КҮРЕКЛЕ
 (46) • БИЛГЕЛЕ (1) • БӨРТЕКЛЕ
 (2) • ӨЛГЕЛЕ (1) • БИШЕКЛЕ
⁴4/52°(2) • СӨҢГЕЛЕ ⁴16/42°(4) • ТИШЕКЛЕ
 (1) • ИКЛЕ (6) • БИКЛЕ
 (1) • СИПКЕЛЕ (2) • ТИКЛЕ
⁴3/3°(1) • ЧӨНЧЕКЕ ⁴3/9°(1) • ШИКЛЕ
⁴1/2°(2) • АГАЙ-ЭНЕЛЕ ⁴1/2³32/74°(2) • ТӨКЛЕ
⁴1/62°(61 | 1) • КУҢЕЛЕ (1) • ӘЖӨЛЛЕ
⁴1/3°(3) • НӨСЕЛЕ ⁴2/3°(2) • ХӨЛЛЕ
⁴1/112³12/235°(111 | 1) • ТЕЛЕ (3) • МӨЛЛЕ
 (24) • ШИКЕЛЛЕ (1) • СИПКЕЛЛЕ
 (1) • СИПКЕЛЛЕ
⁴2/11°(10) • МӨГЕЗЛЕ (5) • КҮҢЕЛЛЕ
 (5) • КҮҢЕЛЛЕ
⁴2/6°(1) • ИКЕЙӨЗЛЕ (26) • ИЛЛЕ
 (6) • КҮЗЛЕ (3) • БИЛЛЕ
⁴2/13³6/30°(7) • СҮЗЛЕ (7) • ЖИЛЛЕ
 (17) • ИЛЕ (4) • 37°(1) •
 (8) • БИЛЕ КЫРЫК-ИЛЛЕ
 (1) • БӨБИЛЕ ⁴1/1³12/80°(1) • СҮЛЛЕ
⁴3/10°(1) • ЧЕБИЛЕ (1) • ӨНӨМЛЕ
⁴1/4°(4) • ЖИЛЕ (2) • 40°(39) • ТӨМЛЕ
⁴1/6°(6) • КИЛЕ (1) • СӨЙКЕМЛЕ
⁴1/1°(1) • ДӨЛИЛЕ (6) • БЕЛЕМЛЕ
⁴1/1°(1) • ПӨРИЛЕ (1) • ГҮЙЛЕМЛЕ
⁴1/64³9/103°(61 | 3) • ТИЛЕ (1) • ҮТЕМЛЕ
 (3) • БӘЙЛЕ ⁴5/20°(1) • ҮРЧЕМЛЕ
 (5) • БЕРӨГӨЙЛЕ ⁴1/1³8/61°(1) •
⁴3/9°(1) • МӨЙЛЕ РӨХИМЛЕ
 (1) • ӨЙЛЕ (2 | 1) •
⁴2/3³5/12°(2) • КӨЙЛЕ ИЯРЛЕ-ЙӨГӨНЛЕ
 (4 | 1) • ҮЛӨНЛЕ

(1) • ӘЙРӨНЛЕ	(35) • ХӨТЛЕ	(8) • ИСЕМЕ	(2) • ӘЛКӨНЕ
⁴ 4/10°(1) • КЕШӨНЛЕ	⁴ 18/72°(7) • НИХӨТЛЕ	⁴ 2/9°(1) • ЖИСЕМЕ	(1) • ӘНКӨНЕ
(2) • ЧЕБЕНЛЕ	(1) • БЕТЛЕ	(1) • БЕТТЕМЕ	(3) • ТӨҢКӨНЕ
(1) • ИГЕНЛЕ	(2) • ЕГЕТЛЕ	⁴ 2/3 ¹⁴ 52°(1) •	(2) • ҮПКӨНЕ
⁴ 3/4°(1) • ИРЕНЛЕ	(1) • ӨМЕТЛЕ	КИТТЕМЕ	(1) • ИТКӨНЕ
⁴ 1/1 ³ 8/15°(1) • КӨНЛЕ	⁴ 4/14°(10) • БӨХЕТЛЕ	⁴ 1/3 ¹ 1/1°(1) • ТӨЗМЕ	(1) • ӘЙТКӨНЕ
⁴ 1/2°(2) • ГӨЛЕ	⁴ 1/7°(7) • СӨТЛЕ	⁴ 1/2°(2) • ЖИМЕ	(2) • ЧИКЕРТКӨНЕ
⁴ 1/1 ³ 2/3°(1) • КӨЛЕ	⁴ 1/1°(1) • ДӨРТЛЕ	⁴ 1/1°(1) • КИМЕ	(1) • ИСӨНЛӨШКӨНЕ
(4) • ӘДӨПЛЕ	⁴ 1/1 ³ 25/95°(1) • ЭТЛЕ	⁴ 1/1 ³ 3/4°(1) • ДИМИМЕ	(1) • ТӨШКӨНЕ
(2) • СӘДӨПЛЕ	(6) • ҮЛЕ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • ТҮГЕЛМЕ	⁴ 12/18°(1) • ЮКӨНЕ
(2) • ЖӨПЛЕ	(1) • КИСӨҮЛЕ	(1) • КҮРГӨНМЕ	(2) • ФӨЛӨНЕ
⁴ 4/11°(3) • ИСӨПЛЕ	⁴ 2/2°(1) • ТҮШӨҮЛЕ	⁴ 2/3 ² 2/3°(2) • ИСӨНМЕ	(1) • ЖИЛӨНЕ
⁴ 1/12°(12) • ГАЕПЛЕ	⁴ 1/1°(1) • ЖИГУЛЕ	(1) • ИДЕҢМЕ	(1) • МӨХӨЛЛӨНЕ
⁴ 1/7°(7) • ИПЛЕ	⁴ 1/3°(3) • КҮЛЕ	⁴ 2/2 ² 2°(1) •	⁴ 4/8°(4) • ҮЛӨНЕ
⁴ 1/2°(2) • ТӨПЛЕ	⁴ 1/1°(1) • КАНЫ-СҮЛЕ	МЕНГӨШТЕНМЕ	(2) • БИЗМӨНЕ
⁴ 1/3 ³ 8/35°(3) • ЧҮПЛЕ	⁴ 1/3 ⁷ 7/16°(3) • ЖӨЯҮЛЕ	⁴ 1/29 ¹ 1/29°(28 1) •	(3) • КӨЙМӨНЕ
(3) • ӘРЛЕ	⁴ 1/29°(29) • КӨЧЛЕ	КҮПМЕ	(3) • ЧИКМӨНЕ
(1) • ЕГӨРЛЕ	(1) • ҮЧЛЕ	⁴ 1/2 ³ 1/2°(2) • ЕГЕРМЕ	(1) • ТЕГЕРМӨНЕ
(1) • КАДӨРЛЕ	⁴ 2/2°(1) • КҮЧЛЕ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • ТӨШҮМЕ	⁴ 5/12°(3) • ЧИШМӨНЕ
(11) • ҺӨНӨРЛЕ	⁴ 1/1 ³ 4/32°(1) • ЭЧЛЕ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) •	(1) • БУДӨНӨНЕ
(2) • ХӨСТӨРЛЕ	(2) • КӨНДӨШЛЕ	ИТЕНЕШМЕ	(5) • БҮРӨНӨНЕ
⁴ 6/19°(1) • ГӨҮҺӨРЛЕ	(5) • КИҢӨШЛЕ	³ 1/15 ² 34/126°(15) • ЯМЕ	(1) • КЕЧКӨНӨНЕ
(11) • ХӨЕРЛЕ	⁴ 3/8°(1) • ИПТӘШЛЕ	(2) • НЕ	⁴ 4/11°(4) • ЭНӨНЕ
(1) • БЕРЛЕ	(1 1) • ТИЕШЛЕ	⁴ 1/3 ³ 1/3°(3) • БӨЛАНЕ	(4) • ӘЙРӨНЕ
(1) • ГӨБЕРЛЕ	(1) • ОЛЕШЛЕ	⁴ 2/2°(1) • ХӨЛВӨНЕ	⁴ 2/6°(2) • ТҮРӨНЕ
(29) • КАДЕРЛЕ	⁴ 3/7°(4) • ЖИМЕШЛЕ	(2) • ТЕЛӨГӨНЕ	(1) • КЕСӨНЕ
(1) • ИЕРЛЕ	(6) • ИШЛЕ	(1) • СӨЙЛӨГӨНЕ	⁴ 3/9°(7) • НӨРСӨНЕ
(2) • ТИМЕРЛЕ	(1) • БИШЛЕ	(1) • КӨЙМӨГӨНЕ	(4) • ТӨНЕ
(2) • ӨЕРЛЕ	⁴ 3/8°(1) • ДУС-ИШЛЕ	(1) • БЕЛМӨГӨНЕ	(1) • КӨЛТӨНЕ
(3) • ТӨЕРЛЕ	⁴ 1/6°(6) • ШӨШЛЕ	(1) • БИЗӨНМӨГӨНЕ	(1) • ТӨРТӨНЕ
⁴ 9/51°(1) •	⁴ 1/1°(1) • НӨГЫШЛЕ	(1) • ТӨЗӨНМӨГӨНЕ	⁴ 4/7°(1) • КИРТӨНЕ
БИШЕКЛЕ-БИЛТЕРЛЕ	⁴ 1/2 ³ 12/32°(2) • ЭШЛЕ	(1) • БИРМӨГӨНЕ	(3) • ПЕЧӨНЕ
(6) • ИРЛЕ	⁴ 1/1°(1) • ШӨГЫЛЬЛЕ	(1) • ӨРМӨГӨНЕ	⁴ 2/4 ⁶ 7/128°(1) •
(4) • ЖИРЛЕ	⁴ 1/6°(6) • ЯМЬЛЕ	(1) • КҮРМӨГӨНЕ	УРАК-ПЕЧӨНЕ
(2) • ТИРЛЕ	⁴ 1/6°(6) • ЮНЬЛЕ	(1) • ИРТӨГӨНЕ	(1) • БНЕ
⁴ 4/20°(8) • ЧИРЛЕ	⁴ 1/2°(2) • ГАРЬЛЕ	(1) • КУШӨГӨНЕ	⁴ 1/1 ³ 2/2°(1) • ИБНЕ
⁴ 1/28°(27 1) • ТӨРЛЕ	⁴ 1/2 ⁵ 5/17°(2) •	(1) • ДИЛБЕГӨНЕ	⁴ 1/1°(1) • ЧЕБЕНЕ
⁴ 1/3 ² 21/121°(3) • ИЯРЛЕ	КАНОГАТЬЛЕ	(2) • ҮЗГӨНЕ	(1) • ӨВЕНЕ
⁴ 1/2°(2) • ТИРЕСЛЕ	⁴ 1/1°(1) • БӨЯЛЕ	(3) • ДИГӨНЕ	⁴ 2/2°(1) • КИГӨВЕНЕ
⁴ 1/5°(5) • ИСЛЕ	⁴ 1/1 ³ 2/2 ² 206/1049°(1) •	(1) • ТИГӨНЕ	(8) • ТЕЗГЕНЕ
⁴ 1/7 ³ 3/14°(7) • ТӨСЛЕ	ЖӨЯЛЕ	(1) • СӨЙГӨНЕ	(5) • КӨЗГЕНЕ
(2) • КИЛБӨТЛЕ	⁴ 1/3 ¹ 1/1°(1) • ГАМЕ	(3) • БЕЛГӨНЕ	(2) • ИГЕНЕ
(1) • ШИРБӨТЛЕ	⁴ 1/1°(1) • ЯРДӨМЕ	(2) • ИЕЛГӨНЕ	(1) • ӨТӨЛГЕНЕ
(1) • СӨВӨТЛЕ	⁴ 1/2°(2) • ЧҮПЛӨМЕ	(1) • БӨЛГӨНЕ	⁴ 5/18°(2) • БӨРӨНГЕНЕ
(1) • ГАДӨТЛЕ	⁴ 1/5°(5) • БӨЙРӨМЕ	(2) • КӨЛГӨНЕ	⁴ 1/1°(1) • ЖИДЕНЕ
(1) • БӨРӨКӨТЛЕ	⁴ 1/5°(5) • ТӨМЕ	(6) • ҮЛГӨНЕ	(1) • ЖЕНЕ
(1) • СӨЛӨТЛЕ	⁴ 1/1 ³ 5/14°(1) • ШӨМЕ	(1) • МЕНГӨНЕ	⁴ 2/3°(2) • ЭНЖЕНЕ
(3) • ХИКМӨТЛЕ	⁴ 1/2°(2) • КАВЕМЕ	(1) • СӨРЕНГӨНЕ	⁴ 1/1°(1) • ТИЕНЕ
(1) • НИММӨТЛЕ	(1) • БИЕМЕ	(1) • ЙӨГӨНЕ	(3) • ИКЕНЕ
(1) • КБЙММӨТЛЕ	⁴ 2/13°(12) • КИЕМЕ	(2) • БИРГӨНЕ	(1) • УНИКЕНЕ
(1) • ХӨРМӨТЛЕ	(3) • КЕМЕ	(2) • ӨРГӨНЕ	(6) • ТӨЛКЕНЕ
(1) • МИННӨТЛЕ	⁴ 2/5°(2) • ХӨКЕМЕ	⁴ 27/43°(2) • КҮРГӨНЕ	(1 2) • СЕБЕРКЕНЕ
(1) • МИХНӨТЛЕ	(4) • БЕЛЕМЕ	⁴ 1/2°(2) • ИДӨНЕ	(1) • ТӨРКЕНЕ
(1) • ХЫЯНӨТЛЕ	(2) • ГЫЙЛЕМЕ	⁴ 1/6°(6) • КӨЖӨНЕ	⁴ 6/19°(5) • ИСКЕНЕ
(2) • ГЫЙБРӨТЛЕ	⁴ 3/18°(12) • ҮЛЕМЕ	(2) • ТӨКӨНЕ	(1) • КУЗЛЕНЕ
(6) • ГАЙРӨТЛЕ	(2) • ӘРЕМЕ	(1) • ЖИЛКӨНЕ	(5) • КИЛЕНЕ
(6) • КУӨТЛЕ	⁴ 2/3°(1) • КӨКРЕМЕ		

- (2) • ТИЛЕНЕ ^{42/23°38/38°(1)} • ПЕСИНЕ (14) • КИЕМНЕ (1) • БУКӨННЕ
 (1) • БЕРӨГЭЙЛЕНЕ (3) • ЖЭЙНЕ (7) • КЕМНЕ (2) • ЧӨКӨННЕ
 (1) • ЭШЛЕКЛЕНЕ (1) • КУКЭЙНЕ (4) • ЫӨРКЕМНЕ (1) • ИШКӨННЕ
 (2) • ИЛЛЕНЕ (1) • ОПЭЙНЕ (2) • БЕРКЕМНЕ (1) • УЛӨННЕ
 (4) • ТӨМЛЕНЕ ^{44/7°(2)} • ЧӨЙНЕ (1) • БЕЛЕМНЕ (1) • ТЕГЕРМӨННЕ (2) • ТИЕРМӨННЕ
 (1) • ТӨРЛЕНЕ (10) • ОЙНЕ (1) • ТЕЛЕМНЕ (1) • ТӨПӨННЕ (1) • ТӨПӨННЕ
 (1) • СӨЛӨТЛЕНЕ (2) • КӨЙНЕ (1) • УЛЕМНЕ (1) • БӨРӨННЕ (1) • БӨРӨННЕ
^{410/19°(1)} • БӨХЕТЛЕНЕ ^{43/14°37/21°(2)} • ЧӨЙНЕ (2) • ЭШЛӨГӨНЕМНЕ (2) • ЭШЛӨГӨНЕМНЕ (1) • ТИРӨННЕ (3) • ТИРӨННЕ
 (5) • КАДЕРЕНЕ (1) • ҮРДӨКНЕ (1) • КӨФЕНЕМНЕ (1) • ТӨННЕ (1) • ТӨННЕ
 (1) • БӨКЕРЕНЕ (1) • ИШКӨКНЕ (1) • СЕРЕМНЕ (1) • ЧИТӨННЕ
 (6) • ИРЕНЕ (2) • КУБӨЛӨКНЕ (1) • УЛӨСЕМНЕ (1) • ПЕЧӨННЕ (2) • ПЕЧӨННЕ
 (1) • КИРЕНЕ (1) • ЖИЛӨКНЕ (1) • ИСЕМНЕ (1) • ИСЕМНЕ (1) • КОРЬӨННЕ
 (3) • ТИРЕНЕ (1) • ЧИЛӨКНЕ (1) • ИТЕМНЕ (1) • ЖӨЕННЕ (1) • ЖӨЕННЕ
 (2) • КӨКРЕНЕ (3) • БУЛӨКНЕ (1) • ЭТЕМНЕ (1) • ЖЕБЕННЕ (1) • ЖЕБЕННЕ
^{47/31°(13)} • БҮРЕНЕ (2) • ИКМӨКНЕ ^{417/41°(1)} • ЯШЕМНЕ (1) • ЧЕБЕННЕ (3) • ЧЕБЕННЕ
 (1) • КУРӨСЕНЕ (3) • КУЛМӨКНЕ (1) • ЖИМНЕ (1) • ТЕЗГЕННЕ (2) • ТЕЗГЕННЕ
 (1) • ЭЧӨСЕНЕ (5) • ЧҮЛМӨКНЕ ^{42/2°23/53°(1)} • ЯТИМНЕ (4) • СӨЙЛӨГӨННЕ (4) • СӨЙЛӨГӨННЕ
^{43/3°(1)} • КУСЕНЕ (1) • ТИРӨКНЕ (1) • ИРКӨЛӨГӨННЕ (1) • ИРКӨЛӨГӨННЕ (1) • ТИГЕННЕ
^{41/13°(13)} • ТӨТЕНЕ (4) • ЙӨРӨКНЕ (1) • ЭЗЛӨГӨННЕ (1) • ЭЗЛӨГӨННЕ (1) • ЖЕННЕ
^{41/1°(1)} • ЗИЊЕНЕ (1) • КӨРӨКНЕ (4) • СӨЙЛӨГӨННЕ (4) • СӨЙЛӨГӨННЕ (2) • ТИЕННЕ
 (2) • МӨЧЕНЕ (1 | 3) • ТЕРСӨКНЕ (1) • ЭРЛӨГӨННЕ (1) • БЕЛЕННЕ (1) • БЕЛЕННЕ
 (2) • ТЕЛӨНЧЕНЕ (2) • ИТЛӨГӨННЕ (1) • НИШЛӨГӨННЕ (1) • НИШЛӨГӨННЕ (2) • КИЛЕННЕ
 (1) • ИКЕНЧЕНЕ (1) • ТИНТӨКНЕ (1) • ЭШЛӨГӨННЕ (1) • ЭШЛӨГӨННЕ (2) • ТӨЕННЕ
 (3) • ТӨЧЕНЕ (1) • ЕФӨКНЕ (1) • ОЗМӨГӨННЕ (1) • ЖЕННЕ (1) • ТӨТЕННЕ
 (1) • ХӨЕРЧЕНЕ (3) • ЧӨМӨКНЕ (1) • КИМӨГӨННЕ (1) • КИМӨГӨННЕ (1) • ТӨТЕННЕ
^{46/10°(1)} • ЭЙТҮЧЕНЕ (1) • ИРЕНЧӨКНЕ (1) • ИРЕНЧӨКНЕ (1) • КИРӨКМӨГӨННЕ (1) • КИРӨКМӨГӨННЕ
 (61 | 1) • КЕШЕНЕ (1) • КӨПЧӨКНЕ (7) • БЕЛМӨГӨННЕ (7) • БЕЛМӨГӨННЕ (19) • КӨННЕ
 (1) • ТЕШЕНЕ (1) • КУРШЕНЕ (1) • ЖИЦМӨГӨННЕ (1) • ЖИЦМӨГӨННЕ (2) • БИРМӨГӨННЕ
^{44/67°50/189°(3)} • ЯШЕНЕ (1) • ТЕРЛЕКНЕ (2) • БИРМӨГӨННЕ (1) • БИРМӨГӨННЕ (1) • ДИЛБЕГӨЦНЕ
 (6) • БЕЗНЕ (1) • УЛЕКНЕ (1) • ЭЙТМӨГӨННЕ (1) • ЭЙТМӨГӨННЕ (1) • КӨЖӨЦНЕ
 (1) • БЕР-БЕРЕБЕЗНЕ (| 1) • ЧӨЧҮЛЕКНЕ (3) • ҮТМӨГӨННЕ (3) • ҮТМӨГӨННЕ (1) • БИКӨЦНЕ
 (2) • ҮЗЕГЕЗНЕ (1 | 2) • ТӨКЕРЕКНЕ (1) • ТҮЗГӨННЕ (1) • ТҮЗГӨННЕ (1) • АРКА-ЖИЛКӨЦНЕ
 (1) • ИГЕЗНЕ (1) • ЙӨТКЕРЕКНЕ (10) • ДИГӨННЕ (10) • ДИГӨННЕ (2) • ҮПКӨЦНЕ
 (1) • СИГЕЗНЕ (3) • БҮРЕКНЕ (1) • ТИГӨННЕ (1) • ТИГӨННЕ (1) • ЮКӨЦНЕ
 (6) • ДИҢГЕЗНЕ (1) • КӨЧЕКНЕ (1) • СӨЙГӨННЕ (3) • СӨЙГӨННЕ (1) • ЖӨЙМӨЦНЕ
 (1) • МӨГЕЗНЕ (2) • ИШЕКНЕ (5) • БЕЛГӨННЕ (5) • БЕЛГӨННЕ (3) • КЕСӨЦНЕ
 (6) • ҮГЕЗНЕ ^{410/15°(1)} • ТИШЕКНЕ (6) • КИЛГӨННЕ (6) • КИЛГӨННЕ (6) • КИЛГӨННЕ (1) • ТӨРТӨЦНЕ
 (1) • СИМЕЗНЕ ^{41/4°(4)} • ЙӨКНЕ (1) • КӨЛГӨННЕ (1) • КӨЛГӨННЕ (1) • ЧӨЕЦНЕ
 (1) • ЭШЛЕКСЕЗНЕ ^{41/3°(3)} • КУКНЕ (3) • ҮЛГӨННЕ (3) • ҮЛГӨННЕ (2) • ГАЕБЕЦНЕ
 (1) • ӘРСЕЗНЕ ^{41/2°34/68°(2)} • СӨЯКНЕ (3) • БУЛЕНГӨННЕ (3) • БУЛЕНГӨННЕ (1) • ЭНӨ-ЖЕБЕЦНЕ
 (2) • БӨХЕТСЕЗНЕ (1) • ЮТӨЛНЕ (1) • КЕРГӨННЕ (1) • КЕРГӨННЕ (1) • КИБӨГЕЦНЕ
 (1) • ЯМЬСЕЗНЕ ^{42/5°(4)} • ХӨЛНЕ (1) • ИСЕРГӨННЕ (1) • ИСЕРГӨННЕ (1) • БЕЛӨГЕЦНЕ
^{414/34°(4)} • ЮНЬСЕЗНЕ (4) • ЖИҢЕЛНЕ (4) • ҮТЕРГӨННЕ (1) • ҮТЕРГӨННЕ (2) • ЧИЛӨГЕЦНЕ
 (1) • ЖИЗНЕ (5) • КУҢЕЛНЕ (4) • БИРГӨННЕ (4) • БИРГӨННЕ (1) • ИКМӨГЕЦНЕ
 (4) • ЙӨЗНЕ ^{43/15°(6)} • ТЕЛНЕ (5) • КУРГӨННЕ (5) • КУРГӨННЕ (1) • ЧҮЛМӨГЕЦНЕ
^{42/5°(1)} • ТӨЗНЕ (5) • ИЛНЕ (1) • МӨРЖӨННЕ (1) • МӨРЖӨННЕ (2) • КИРӨГЕЦНЕ
 (9) • КУЗНЕ ^{42/8°(3)} • ЖИЛНЕ (2) • ИКӨННЕ (2) • ИКӨННЕ (1) • ЙӨРӨГЕЦНЕ
^{42/43°19/84°(34)} • СУЗНЕ ^{41/2°(2)} • КӨЛНЕ (1) • ТЕККӨННЕ (1) • ТЕККӨННЕ (2) • ТЕРСӨГЕЦНЕ
 (1) • ӘБИНЕ ^{41/3°9/33°(3)} • КУЛНЕ (1) • ЖИЛКӨННЕ (1) • ЖИЛКӨННЕ (3) • ИТӨГЕЦНЕ
^{42/2°(1)} • БИБИНЕ (7) • ӘДӨМНЕ (7) • ӘДӨМНЕ (1) • КЕМЛЕГЕЦНЕ
 (2) • ДИНЕ (1) • КЕЛӨМНЕ (3) • ТИПКӨННЕ (1) • ИКӨНЛЕГЕЦНЕ
^{42/3°(1)} • ДИНЕ (1) • ЧИРӨМНЕ (3) • КИСКӨННЕ (3) • КИСКӨННЕ (1) • ЕГЕТЛЕГЕЦНЕ
^{41/8°(8)} • МИНЕ (4) • ТҮШӨМНЕ (3) • ЖИТКӨННЕ (3) • ЖИТКӨННЕ (1) • БУРЕГЕЦНЕ
^{41/2°(2)} • ИПИНЕ (1) • ЯШЫЛЕГЕМНЕ (1) • ЯШЫЛЕГЕМНЕ (5) • ЭЙТКӨННЕ (2) • ИТЕГЕЦНЕ
 (22) • СИНЕ (1) • КУЗЕМНЕ (1) • ҮТКӨННЕ (1) • СҮТЕГЕЦНЕ

(3) • ИШЕГЕҢНЕ	(4) • ЭШЕҢНЕ	(1) • ХЫЯНӨТНЕ	⁴ 2/4°(1) • ЧИБӨРЕ
(1) • ЧИГЕҢНЕ	⁴ 76/173°(1) • ЯШЕҢНЕ	(1) • ХӨСРӨТНЕ	(1) • МӨГӨР-ТӨГӨРЕ
(1) • ЙӨЗЕҢНЕ	⁴ 1/1°(1) • ИТӨК-ЖИҢНЕ	(2) • РӨХӨТНЕ	⁴ 2/3°(2) • ЭЛГӨРЕ
(22) • ҮЗЕҢНЕ	⁴ 1/1°38/188°(1) • ЖӨЯҢНЕ	⁴ 6/7°(1) • ЖӨРӨХӨТНЕ	⁴ 1/1°(1) • КАДӨРЕ
(1) • ҮЗ-ҮЗЕҢНЕ	(1) • ӨНЕ	(1) • БЕТНЕ	(1) • ШИКӨРЕ
(11 1) • КҮЗЕҢНЕ	(11) • ӨНЕ	(4) • БҮГЕТНЕ	⁴ 2/3°(2) • ТИСКӨРЕ
(7) • СҮЗЕҢНЕ	⁴ 1/59°(59) • КӨНЕ	⁴ 3/12°(7) • БӨХЕТНЕ	(1) • ТҮБӨЛӨРЕ
(1) • БҮРКЕҢНЕ	⁴ 1/2°3/72°(2) • ТӨНЕ	(5) • ИТНЕ	(1) • КӨЖӨЛӨРЕ
(1) • ӨЖӨЛЕҢНЕ	⁴ 1/2°(2) • ИСӨПНЕ	(2) • БИТНЕ	(1) • ӨЙРӨЛӨРЕ
(1) • ӨМӨЛЕҢНЕ	(4) • ГАЕПНЕ	(1) • ТӨС-БИТНЕ	(1) • СӨКЕЛӨРЕ
(2) • КҮҢЕЛЕҢНЕ	⁴ 2/7°(3) • ЖЕПНЕ	⁴ 4/9°(1) • ЧИТНЕ	(2) • ТИРЕЛӨРЕ
(13) • ТЕЛЕҢНЕ	(10) • КҮПНЕ	⁴ 1/1°(1) • СӨТНЕ	(2) • КҮРШЕЛӨРЕ
(2) • ИЛЕҢНЕ	⁴ 2/13°5/22°(3) • ЧҮПНЕ	⁴ 1/24°15/53°(24) • ЭТНЕ	(1) • ҮГЕЗЛӨРЕ
(3) • БИЛЕҢНЕ	(1) • ӨРНЕ	(1) • ТИРЕСЛӨҮНЕ	(4) • ҮЗЛӨРЕ
(1) • КӨЛЕҢНЕ	(2) • ЧИБӨРНЕ	(2) • БЕРӨҮНЕ	(3) • КҮЗЛӨРЕ
(10) • МЕҢНЕ	(1) • ӨГӨРНЕ	⁴ 3/4°(1) • КИСӨҮНЕ	(1) • СҮЗЛӨРЕ
(3) • КИЕМЕҢНЕ	(1) • МЕНДӨРНЕ	⁴ 1/2°(2) • КҮНЕ	(1) • КИГИЛӨРЕ
(1) • ИСЕМЕҢНЕ	(1) • ХӨЙЛӨКӨРНЕ	(1) • КИТЕРҮНЕ	(1) • КӨЧЕКЛӨРЕ
(1) • СӨЙЛӨГӨНЕҢНЕ	(2) • ШИКӨРНЕ	⁴ 2/2°(1) • ЙӨРҮНЕ	(1) • БЫКЛӨРЕ
(1) • ЭШЛӨГӨНЕҢНЕ	(3) • КЕШЕЛӨРНЕ	⁴ 1/4°(4) • КӨТҮНЕ	(1) • СӨЯКЛӨРЕ
(2) • БЕЛГӨНЕҢНЕ	(1) • КҮЗЛӨРНЕ	⁴ 1/1°3/13°(1) • КИЧҮНЕ	(1) • КҮҢЕЛЛӨРЕ
(1 1) • ЙӨГӨНЕҢНЕ	(1) • ХӨЛЛӨРНЕ	⁴ 1/1°(1) • ХӨРЕФӨНЕ	(1) • ЖИРЛӨРЕ
(1) • БИРГӨНЕҢНЕ	(1) • ИРЛӨРНЕ	⁴ 1/1°2/2°(1) • ӨЛИФНЕ	(1) • МӨХӨББӨТЛӨРЕ
(2) • ИКӨНЕҢНЕ	(1) • ЖҮЛӨРНЕ	⁴ 1/1°(1) • ӨТӨЧНЕ	(1) • БӨХЕТЛӨРЕ
(1) • ЧӨЧКӨНЕҢНЕ	(2) • ЧЕБЕШЛӨРНЕ	⁴ 1/5°2/6°(5) • ЭЧНЕ	(2) • ЭТЛӨРЕ
(1) • ТӨНЕҢНЕ	(4) • ЮЛӨРНЕ	⁴ 1/1°(1) • КАРДӨШНЕ	(1) • ТӨГӨРМӨЧЛӨРЕ
(1) • ЧИТӨНЕҢНЕ	(1) • ИШЕТКӨННӨРНЕ	(2) • ЧЕБЕШНЕ	(1) • ӨТӨЧЛӨРЕ
(1) • ТЕЗГЕНЕҢНЕ	(5) • ҺӨНӨРНЕ	(1) • ЖИМЕШНЕ	(1) • ЧӨЧЛӨРЕ
(1) • ИГЕНЕҢНЕ	(1) • ИСӨРНЕ	⁴ 3/6°(3) • ТЕШНЕ	(1) • ЭЧЛӨРЕ
(1) • БЕЛЕНЕҢНЕ	(2) • ШӨҺӨРНЕ	⁴ 1/6°(6) • БИШНЕ	(1) • КӨВЕШЛӨРЕ
(1) • КӨНЕҢНЕ	(1) • ГӨҮҺӨРНЕ	⁴ 1/1°(1) • ТҮШНЕ	(1) • БЕЛЕШЛӨРЕ
(1) • АГАЙ-ЭНЕҢНЕ	⁴ 19/34°(3) • ЖӨҮҺӨРНЕ	⁴ 1/41°3/55°(40 1) • ЭШНЕ	(1) • ТЕШЛӨРЕ
(1) • ӨЕНЕ	(18) • БЕРНЕ	(1) • МӨКАЛЫНЕ	(1) • ТҮШЛӨРЕ
(1) • БЕР-БЕРЕҢНЕ	(3) • ЭЙБЕРНЕ	⁴ 1/1°(1) • МӨКАЛЫНЕ	⁴ 28/36°(1) • ЭШЛӨРЕ
(2) • КАДЕРЕҢНЕ	(1) • ЧӨГӨНДЕРНЕ	⁴ 1/2°2/3°(2) • ЯШЫНЕ	(4) • ҺӨНӨРЕ
(1) • КУПЕРЕҢНЕ	(1) • КИНДЕРНЕ	(3) • ЭНЕ	⁴ 2/5°(1) • ҮНӨРЕ
(1) • БИРЕРЕҢНЕ	(3) • КЕРНЕ	⁴ 1/2°(2) • АГА-ЭНЕ	⁴ 1/1°(1) • ЭСӨРЕ
(7) • СЕРЕҢНЕ	(16) • ТИМЕРНЕ	⁴ 1/5°3/10°(5) • АГАЙ-ЭНЕ	⁴ 1/1°(1) • СӨЛТӨРЕ
(2) •	(6) • ГОМЕРНЕ	⁴ 1/1°(1) • БЮЯНЕ	⁴ 1/1°(1) • СӨФӨРЕ
ЙОРТЫҢНЫ-ЖИРЕҢНЕ	(1) • КУМЕРНЕ	³ 1/2°(2) • ЮНЕ	(2) • ЗӨҺӨРЕ
(1) • ТИРЕҢНЕ	(1) • БӨЕРНЕ	⁴ 1/4°(4) • БИЯНЕ	⁴ 2/3°(1) • МӨҺӨРЕ
(1) • ҮЛӨСЕҢНЕ	(6) • КУПЕРНЕ	(1) • БЮЯНЕ	⁴ 1/1°3/3°5/9°(1) • КҮЧӨРЕ
(1) • КЕРӨСЕҢНЕ	(4) • СЕРНЕ	⁴ 2/5°3/9°4/69/1352°(4) • ДӨЯНЕ	⁴ 1/1°(1) • ХӨЕРЕ
(1) • ГАЙБӨТЕҢНЕ	⁴ 12/61°(1) • ХӨТЕРНЕ	(6) • ИҢЕ	(12) • БЕРЕ
(1) • ХАЖӨТЕҢНЕ	(16 1) • ИРНЕ	(12) • ЖИҢЕ	⁴ 2/13°(1) • ЭЙБЕРЕ
(3) • БИТЕҢНЕ	⁴ 2/38°(19 2) • ЖИРНЕ	(2) • ИТӨГЕ-ЖИҢЕ	(49) • КАДЕРЕ
(4) • ЭТЕҢНЕ	⁴ 1/1°3/4/134°(1) • ТҮРНЕ	(1) • ТИМӨСНЕ	⁴ 2/50°(1) • КИНДЕРЕ
(1) • ТӨСБИХЕҢНЕ	(1) • ТИМӨСНЕ	⁴ 3/16°(2) • ИТӨК-ЖИҢЕ	(3) • КЕРЕ
(1) • МӨЧЕҢНЕ	(1) • КИРӨКМӨСНЕ	⁴ 1/6°5/28°5/28°(6) • ТИҢЕ	(1) • КӨКЕРЕ
(1) • КӨЧЕҢНЕ	⁴ 3/3°(1) • ҮТМӨСНЕ	³ 1/20°1/20°(20) • КОЕ	(1) • ФИКЕРЕ
(1) • ЭЧЕҢНЕ	(1) • ТИРЕСНЕ	(20) • ӨЕ	⁴ 4/7°(2) • БӨКЕРЕ
(1) • КИҢӨШЕҢНЕ	(1) • ДӨРЕСНЕ	³ 1/3°(3) • ЖӨЕ	(2) • ӨМЕРЕ
(1) • ИПТӨШЕҢНЕ	⁴ 3/3°(1) • НӨФЕСНЕ	³ 1/17°(16 1) • КӨЕ	(2) • ТИМЕРЕ
(1) • ӨЛЕШЕҢНЕ	⁴ 1/1°(1) • ИБЛИСНЕ	³ 1/4°4/44°(4) • ЧӨЕ	(17) • ГОМЕРЕ
(4) • ТЕШЕҢНЕ	⁴ 1/1°8/8°(1) • ТӨСНЕ	(4 4) • КЕРПЕ	⁴ 4/23°(2) • КУМЕРЕ
(2) • КҮРШЕҢНЕ	(1) • МӨХӨББӨТНЕ	⁴ 2/9°2/9°2/9°(1) • ТЕРПЕ	⁴ 1/5°(5) • ӨЕРЕ
(1) • ТҮШЕҢНЕ	(1) • ГАЙБӨТНЕ	(3) • ХӨБӨРЕ	(1) • ЧЕПЕРЕ

- ⁴2/2°(1) • КУПЕРЕ
 (2) • СЕРЕ
⁴2/3°(1) • БУСЕРА
 (19) • ТЕРЕ
 (3) • ХЭТЕРЕ
⁴3/23°21/127°(1) •
 ЭЙТЕРЕ
 (10) • ИРЕ
⁴1/4°(4) • БИРЕ
⁴1/21°(21) • ЖИРЕ
⁴1/41°(39 | 2) • КИРЕ
⁴1/1°(1) • ПИРЕ
⁴1/15°(15) • ТИРЕ
⁴1/1°37/93°(1) • ЧИРЕ
⁴1/30°(29 | 1) • КӨКРЕ
⁴1/4°2/34°(4) • БӨКРЕ
⁴1/8°31/8°(8) • ТӨКРЕ
⁴1/2°1/2°(2) • ЙӨРЕ
 (145) • БҮРЕ
⁴2/146°(1) • АЮ-БҮРЕ
⁴1/1°(1) • ГҮРЕ
 (3) • ТҮРЕ
⁴2/4°(1) • ИШЕГЕ-ТҮРЕ
⁴1/3°6/154°(3) • ШҮРЕ
³1/4°(4) • ЭРЕ
⁴1/2°1/2°83/483°(2) •
 ИЯРЕ
⁴1/8°(8) • БӨЛАСЕ
⁴1/1°(1) • КӨСАСЕ
⁴1/5°3/14°(5) • БӨНАСЕ
 (2) • ТӨБӨСЕ
 (5) • ТӨҮБӨСЕ
⁴3/13°(6) • ТҮБӨСЕ
 (9) • КҮЛӨГӨСЕ
 (1) • ДИЛБЕГӨСЕ
 (1) • ТЕГӨСЕ
 (3) • ЧИГӨСЕ
 (1) • ЖИЦГӨСЕ
 (1) • НЕРГӨСЕ
⁴7/17°(1) • ЭРГӨСЕ
 (1) • КАГЫЙДӨСЕ
⁴2/2°(1) • ГӨҮДӨСЕ
 (3) • КӨЖӨСЕ
 (1) • МӨЖӨСЕ
⁴3/6°(2) • ДӨРӨЖӨСЕ
 (2) • ТӨРӨЗӨСЕ
⁴2/3°(1) • СӨЗӨСЕ
 (1) • ЖӨПЛӨКӨСЕ
 (4) • ТӨКӨСЕ
 (2) • БӨБКӨСЕ
 (2) • БИКӨСЕ
 (4) • ЖИЛКӨСЕ
 (1) • ЯРМИНКӨСЕ
 (5) • ҮПКӨСЕ
 (1) • СЕРКӨСЕ
 (1) • ИРКӨСЕ
 (1) • КҮРКӨСЕ
- ⁴11/23°(1) •
 ЧӨКҮШКӨСЕ
 (1) • БЕЛӨСЕ
 (1) • БӨГӨЛӨСЕ
 (1) • ҮРЕЛӨСЕ
 (4) • КИЛӨСЕ
 (4) • ХЭЙЛӨСЕ
 (1) • МҮКЛӨСЕ
 (1) • МӨХӨЛЛӨСЕ
 (1) • БӨЛӨСЕ
 (4) • ҮЛӨСЕ
⁴10/22°(4) • ШӨҮЛӨСЕ
 (1) • БИЛДӨМӨСЕ
 (1) • СӨЛӨМӨСЕ
 (1) • СӨЗМӨСЕ
 (3) • КӨЙМӨСЕ
 (1) • ТӨЙМӨСЕ
 (3) • ЫӨММӨСЕ
 (1) • ТӨРМӨСЕ
⁴8/15°(4) • ЧИШМӨСЕ
 (1) • ӨЙРӨНӨСЕ
 (2) • КЕЧКЕНӨСЕ
 (2) • ЖИЗНӨСЕ
 (3) • КИНӨСЕ
 (1) • АЙНӨСЕ
 (1) • БИРНӨСЕ
 (2) • МӨГҮНӨСЕ
⁴8/14°(2) • ЭНӨСЕ
 (1) • КҮТӨРӨСЕ
 (1) • КИНДЕРӨСЕ
 (1) • КЕРӨСЕ
 (1) • ТӨРӨСЕ
 (2) • БИРӨСЕ
 (1) • ТИРӨСЕ
 (4) • ӨЙРӨСЕ
 (1) • ҮРӨСЕ
 (3) • КҮРӨСЕ
⁴10/16°(1) • ТҮРӨСЕ
 (1) • КҮЛӨСӨСЕ
 (3) • КЕСӨСЕ
 (1) • БҮКСӨСЕ
 (1) • ИҢСӨСЕ
 (1 | 1) • НӨРСӨСЕ
 (2) • БЕРНӨРСӨСЕ
⁴7/11°(1) • ҮСӨСЕ
 (1) • ӨЙРӨТӨСЕ
 (1) • ИТӨСЕ
 (5) • КИТӨСЕ
 (1) • НӨКТӨСЕ
 (1) • КӨЛТӨСЕ
 (4) • ТӨРТӨСЕ
 (1) • КИРТӨСЕ
 (1) • ТӨРТӨСЕ
 (1) • БИСТӨСЕ
 (1) • ҮТӨСЕ
⁴11/19°(2) •
 ФӨРЕШТӨСЕ
- (2) • КИЧӨСЕ
⁴2/7°(5) • ЭЧӨСЕ
⁴1/1°85/169°(1) •
 ТӨШӨСЕ
 (2) • ИРТӨГЕСЕ
 (1) • КИЧТӨГЕСЕ
 (1) • ИЗГЕСЕ
 (10) • КӨЗГЕСЕ
 (1) • ӨҮВӨЛГЕСЕ
 (20) • БИЛГЕСЕ
 (5) • ӨЛГЕСЕ
 (1) • СӨЛГЕСЕ
 (2) • ИРТӨНГЕСЕ
 (1) • БУТЕНГЕСЕ
⁴11/45°(1) • БӨРӨҢГЕСЕ
⁴1/1°(1) • ЖИДЕСЕ
⁴1/1°(1) • ЙӨЗЕСЕ
 (17) • ИКЕСЕ
 (9) • КӨЛКЕСЕ
 (3) • ТӨЛКЕСЕ
 (4) • СЕБЕРКЕСЕ
 (1) • КҮРКЕСЕ
 (4) • ИСКЕСЕ
⁴7/39°(1) • КҮКЕСЕ
 (1) • ТӨЖРИБӨЛӨСЕ
 (2) • КИЛЕСЕ
 (4) • ТИЛЕСЕ
 (1) • КАДЕРЛЕСЕ
 (1) • ЛӨЗӨТЛЕСЕ
⁴6/10°(1) • РӨТЛЕСЕ
⁴1/3°(3) • ЭНЕСЕ
 (1) • ЭӨНГӨРЕСЕ
 (1) • БЕРЕСЕ
 (1) • ЫӨРБЕРЕСЕ
 (1) • БИРЕСЕ
 (1) • ПИРЕСЕ
 (17) • ТИРЕСЕ
 (3) • ӨРЕСЕ
 (2) • БҮРЕСЕ
⁴9/28°(1) • ЭРЕСЕ
⁴1/1°(1) • ДҮРТЕСЕ
⁴1/4°(4) • НӨФЕСЕ
 (2) • МӨЧЕСЕ
 (3) • КЕЧЕСЕ
 (1) • ОЛЫСЫ-КЕЧЕСЕ
 (1) • ЖИТЭКЧЕСЕ
 (1) • ИЛЧЕСЕ
 (1) • ЯРДӨМЧЕСЕ
 (15) • КИЕНЧЕСЕ
 (1) • БЕРЕНЧЕСЕ
 (1) • ӨЧЕНЧЕСЕ
 (1) • ИНЧЕСЕ
 (1) • ӨЧЕСЕ
⁴12/29°(1) • ТӨЧЕСЕ
 (5) • КЕШЕСЕ
 (1) • ТЕШЕСЕ
 (2) • БИШЕСЕ
- ⁴4/9°54/170°(1) •
 КҮРШЕСЕ
 (16) • ИСЕ
⁴1/2°(2) • БИИСЕ
 (2) • МҮКЛИСЕ
 (1) • ТҮЛИСЕ
⁴3/4°(1) • ЭШЛИСЕ
 (4) • НИСЕ
 (2) • ӨНИСЕ
⁴3/7°(1) • ЧӨЙНИСЕ
⁴1/1°(1) • ЙӨРИСЕ
⁴1/1°(1) • ӨТИСЕ
⁴1/1°31/32°(1) • ХИСЕ
⁴1/12°1/12°(12) • ТӨСЕ
 (52) • БЕРСЕ
 (1) •
 БЕРСЕННӨН-БЕРСЕ
⁴3/54°3/54°(1) •
 БЕРСЕН-БЕРСЕ
⁴1/5°1/5°(4 | 1) • ЭССЕ
⁴1/5°1/5°(5) • КҮСЕ
⁴1/1°31/1°(1) • НӨФӨСЕ
 (15) • БӨЯСЕ
⁴2/16°(1) • ЖӨЯСЕ
 (22 | 2) • ИЯСЕ
 (3) • БИЯСЕ
 (1) • ТӨРБИЯСЕ
 (2) • КИЯСЕ
 (1) • ФАМИЛИЯСЕ
⁴6/32°(1) • ӨҮЛИЯСЕ
 (1) • БӨЯСЕ
⁴2/2°10/50°170/512°(1) •
 ДӨЯСЕ
 (3) • СӨГАТЕ
⁴2/4°2/4°(1) • ТАБИГАТЕ
 (1) • ГАЙБӨТЕ
⁴2/2°(1) • КИЛБӨТЕ
⁴1/1°(1) • СӨВӨТЕ
 (3) • ГАДӨТЕ
⁴2/4°(1) •
 ГОРЕФ-ГАДӨТЕ
⁴1/1°(1) • ЛӨЗӨӨТЕ
⁴1/1°(1) • БӨРӨКӨТЕ
 (1) • СӨЛӨТЕ
 (1) • КЕЛӨТЕ
 (1) • ИЛӨТЕ
 (5) • ДӨҮЛӨТЕ
⁴5/9°(1) • ГЫЙЛЫӨТЕ
 (3) • ГАЛӨМӨТЕ
 (2) • ХЕЗМӨТЕ
 (3) • ХИКМӨТЕ
 (5) • КЫЙММӨТЕ
⁴5/15°(2) • ХӨРМӨТЕ
 (7) • ЗИННӨТЕ
⁴2/9°(2) • МИХНӨТЕ
 (3) • РӨТЕ
 (3) • ГАЙРӨТЕ

⁴ 3/8°(2) • ХӘСРӘТЕ	⁴ 1/4 ⁴ /7°(4) • ҚҮРҮЕ	(1) • ЧӨЙНӘГӘНЧЕ	(24 3) • ИКЕНЧЕ
⁴ 1/5°(5) • КҮӘТЕ	⁴ 1/1°(1) • ТЕТҮЕ	(2) • ЯШӘГӘНЧЕ	(9) • БЕРЕНЧЕ
(1) • ШӨРАФӘТЕ	⁴ 1/2°(2) • КИТҮЕ	(4) • ДИГӘНЧЕ	(1) • ДҮРТЕНЧЕ
⁴ 2/4°(3) • КӘСАФӘТЕ	⁴ 1/4 ³ /7°(4) • КӨТҮЕ	(1) • КИГӘНЧЕ	(2) • УНДҮРТЕНЧЕ
(10) • РӘХӘТЕ	⁴ 1/1 ¹ /1°(1) • КИЧҮЕ	(1) • ТИГӘНЧЕ	⁴ 9/56°(7) • ӨЧЕНЧЕ
⁴ 2/14 ² /7 ³ °(4) •	⁴ 1/1°(1) • ПЕШҮЕ	(1) • КӨЙЛӘНЧЕ	⁴ 1/5 ³ /68/204°(5) • КӨНЧЕ
ЖӘРӘХӘТЕ	⁴ 1/2 ² /3 ² /6 ² /26°(2) •	(1) • ТИРГӘЛГӘНЧЕ	(1) • ДИСӘНЧЕ
⁴ 1/6°(6) • БЕТЕ	ТӨШҮЕ	(1) • ИЗЕЛГӘНЧЕ	⁴ 2/2 ² /2°(1) •
(4) • ЕГЕТЕ	⁴ 1/1 ¹ /1 ¹ /1°(1) •	(5) • КИЛГӘНЧЕ	ЙӨРСӘНЧЕ
⁴ 2/5°(1) • ҮГЕТЕ	ХӨРЕФЕ	(4) • БӨЛГӘНЧЕ	⁴ 1/38°(37 1) • КӨЧЕ
⁴ 1/3°(3) • ЖЕТЕ	⁴ 1/1 ¹ /1 ¹ /1°(1) •	(2) • КӨЛГӘНЧЕ	⁴ 1/19 ² /57°(19) • ТӨЧЕ
⁴ 1/1°(1) • ӘРКЕТЕ	АЛЛАҺЕ	(15) • ҮЛГӘНЧЕ	(1) • КӨРЧЕ-МӨРЧЕ
⁴ 1/4°(4) • ӨМЕТЕ	(12) • ӨЧЕ	(2) • БИЗӘНГӘНЧЕ	(1) • ТЕЛМӨРЧЕ
(20) • БӘХЕТЕ	⁴ 1/1°(1) • ТӨВӨЧЕ	(1) • БИЛӘНГӘНЧЕ	⁴ 3/3°(1) • ЖӨҮҮӨРЧЕ
⁴ 2/21 ³ /8/40°(1) • ТӘХЕТЕ	(52) • МӨЧЕ	(3) • ӘЙЛӘНГӘНЧЕ	(8) • ХӘЕРЧЕ
(25) • ИТЕ	(1) • ПӘРМӨМӨЧЕ	(1) • ӘЙЛӘНГӘНЧЕ	(9) • ТИМЕРЧЕ
⁴ 1/8°(8) • БИТЕ	(2) • КӨЙМӨЧЕ	(1) • ӨЙРӘНГӘНЧЕ	⁴ 3/18 ⁶ /21°(1) •
⁴ 1/1°(1) • МӨРИТЕ	(1) • ТӨГӨРМӨЧЕ	(1) • ҮКЕНГӘНЧЕ	КҮМЕРЧЕ
⁴ 1/4 ⁴ /38°(4) • ЧИТЕ	⁴ 5/58°(2) • КҮМӨЧЕ	(4) • МЕНГӘНЧЕ	⁴ 1/4 ³ /1/4°(4) • ИТЧЕ
⁴ 1/1 ¹ /1°(1) • СҮКТЕ	⁴ 1/5°(5) • ӨТӨЧЕ	(1) • КҮРЕНГӘНЧЕ	(1) • ИРКӘЛӘҮЧЕ
(1) • КӨЕЛТЕ	⁴ 1/3 ⁹ /79°(3) • ЧӨЧЕ	(1) • ҮТЕНГӘНЧЕ	(1) • ТЕЛӘҮЧЕ
⁴ 2/2 ² /2°(1) • СЕЛТЕ	(21) • КЕЧЕ	(1) • ӨЙӨЕРГӘНЧЕ	(1) • ЭЗЛӘҮЧЕ
(14) • СӨТЕ	(1) • ТӨЛКЕЧЕ	(1) • СҮНДЕРГӘНЧЕ	(6) • СОЙЛӘҮЧЕ
⁴ 2/15 ² /15°(1) •	(1) • ЧҮКЕЧЕ	(7) • КЕРГӘНЧЕ	⁴ 5/11°(2) • ЭШЛӘҮЧЕ
КАТЫГЫ-СӨТЕ	⁴ 4/25°(2) • ӨЧКЕЧЕ	(1) • ЖИТКЕРГӘНЧЕ	⁴ 1/3°(3) • ТЕҮЧЕ
(1) • ҮПТЕ	⁴ 1/2°(2) • ЧҮМЕЧЕ	(1) • СИМЕРГӘНЧЕ	⁴ 1/1°(1) • КҮЧЕ
⁴ 2/2 ² /2°(1) • КҮПТЕ	(1) • ҮКЕНЕЧЕ	(1) • КИТЕРГӘНЧЕ	⁴ 1/1°(1) • КӨЛҮЧЕ
⁴ 1/8 ³ /8°(8) • ДӨРТЕ	(1) • КӨЕНЕЧЕ	(2) • ТЕКТЕРГӘНЧЕ	(1) • КИЛЕШТЕРҮЧЕ
⁴ 1/13°(12 1) • ӨСТЕ	⁴ 3/4 ³ /8/31°(2) • СӨЕНЕЧЕ	(1) • ТИПТЕРГӘНЧЕ	(6 2) • БИРҮЧЕ
⁴ 1/1 ² /14°(1) • ҮСТЕ	⁴ 1/3 ³ /1/3°(3) • БҮЗЧЕ	(1) • ҮСТЕРГӘНЧЕ	⁴ 3/10°(1) • ЙӨРҮЧЕ
(1) • ЖИДЕЛӨТТЕ	(3) • КИЧЕ	(8) • БИРГӘНЧЕ	⁴ 1/1°(1) • КИСҮЧЕ
(1) • ИКЕЛӨТТЕ	(1) • ИРТӘ-КИЧЕ	(2) • ӨРГӘНЧЕ	(1) • КҮРСӨТҮЧЕ
⁴ 3/3°(1) • ӨЙРӨТТЕ	⁴ 3/5 ³ /5°(1) •	(2) • ЙӨРГӘНЧЕ	(1) • ӘЙТҮЧЕ
⁴ 1/14°(14) • БЕТТЕ	ИРТӘСЕ-КИЧЕ	(8) • КҮРГӘНЧЕ	⁴ 3/11°(9) • КӨТҮЧЕ
(1 1) • ИТТЕ	(1) • ЖӨЙЧЕ	(1) • ЙӨЖКӘНЧЕ	⁴ 1/1 ³ /16/39°(1) • ТИШҮЧЕ
(4) • ЖИТТЕ	⁴ 2/2 ² /2°(1) • КӨЙЧЕ	(2) • КИПКӘНЧЕ	⁴ 1/2 ³ /1/2°(2) • ЭШЧЕ
⁴ 3/20°(13 1) • КИТТЕ	(2) • МӘЗӨКЧЕ	(1) • КИСКӘНЧЕ	³ 1/40°(40) • ӨЧЕ
⁴ 1/18°(18) • ӘЙТТЕ	(1) • ӨЛӨКЧЕ	(1) • КҮРСӨТКӘНЧЕ	⁴ 1/3 ¹ /3 ² /137/519°(3) •
⁴ 1/4 ⁹ /59°(4) • ҮТТЕ	(1) • ЧИЛӨКЧЕ	(1) • БЕТКӘНЧЕ	БИЮЧЕ
⁴ 1/6 ¹ /6°(6) • ТӨШТЕ	(1) • КИЛИМӨКЧЕ	(1) • ИШЕТКӘНЧЕ	(1) • КАРЕНДӘШЕ
³ 1/28°(28) • ЭТЕ	(4) • ЧҮЛИМӨКЧЕ	(8) • ЖИТКӘНЧЕ	(1) • КӨНДӘШЕ
⁴ 1/2 ³ /1/2 ⁶ /3/292°(2) •	(1 1) • БИРМӨКЧЕ	(1) • КИТКӘНЧЕ	⁴ 3/10°(8) • КАРДӘШЕ
НИЯТЕ	(3) • КҮРМӨКЧЕ	(7) • ӘЙТКӘНЧЕ	⁴ 1/1°(1) • КИҢӘШЕ
(6) • ҮЕ	⁴ 8/15°(1) • КЕРТМӨКЧЕ	(2) • ҮТКӘНЧЕ	⁴ 1/1 ³ /5/12°(1) • ИПТӘШЕ
³ 1/36°(36) • БУЕ	(1) • КӨНЛЕКЧЕ	(1) • ЧӨЧКӘНЧЕ	⁴ 1/2°(2) • ЧЕБЕШЕ
³ 1/9°(9) • КУЕ	(1) • ҮТЕРЕКЧЕ	(1) • КҮЧКӘНЧЕ	⁴ 1/1°(1) • БӨГЕШЕ
⁴ 1/1 ¹ /1°(1) • АБРУЕ	(1) • КҮРЕКЧЕ	(1) • ӨЧКӘНЧЕ	⁴ 1/64 ³ /632 11) • КЕШЕ
³ 1/10 ⁵ /62°(10) • ТУЕ	⁴ 4/4 ³ /12/19°(1) • ИТЕКЧЕ	(1) • ӨЛӨШКӘНЧЕ	(1) • БӨЛЕШЕ
⁴ 1/1 ¹ /1°(1) • ТИБҮЕ	⁴ 1/1 ¹ /1°(1) • САИЛЧЕ	(1) • БЕЛЕШКӘНЧЕ	(1) • БЕЛЕШЕ
⁴ 1/1°(1) • ИЕЛҮЕ	⁴ 1/1°(1) • ҮЗЕМЧЕ	(1) • БҮЛЕШКӘНЧЕ	(3) • КИЛЕШЕ
⁴ 1/1°(1) • КИЛҮЕ	(1) • ИМЧЕ	(1) • ПЕШКӘНЧЕ	⁴ 4/10°(5) • ӨЛЕШЕ
(1) • БӨЛҮЕ	⁴ 2/6 ³ /7°(5) • ДИМЧЕ	(5) • ТӨШКӘНЧЕ	(1) • КЕШЕ-МЕШЕ
⁴ 2/4 ⁴ /6°(3) • КӨЛҮЕ	(3) • ТЕЛӘГӘНЧЕ	⁴ 58/143°(8) • ТЕЛӘНЧЕ	(21) • ЖИМЕШЕ
⁴ 1/1 ¹ /1°(1) • МЕНҮЕ	(1) • ЭЗЛӨГӘНЧЕ	(1) • ТЕГЕНЧЕ	⁴ 3/23°(1) • КӨМЕШЕ
⁴ 1/1°(1) • СИКЕРҮЕ	(1) • КӨЙЛӨГӘНЧЕ	(7) • ИГЕНЧЕ	⁴ 1/1°(1) • ПЕШЕ
⁴ 2/2°(1) • ПЕШЕРҮЕ	(3) • СӨЙЛӨГӘНЧЕ	(1) • ЖИДЕНЧЕ	⁴ 1/2°(2) • ЙӨРЕШЕ
⁴ 1/1°(1) • ЧИРҮЕ	(1) • ӨРМӨГӘНЧЕ	(1) • СИГЕЗЕНЧЕ	(23 2) • ТЕШЕ

- ²2/6³14/708°(1) • БЕТЕШЕ (15) • ИШЕ
⁴1/1²/16°(1) • ХИШЕ
⁴1/7¹/7°(7) • ТӨШЕ (29) • КҮРШЕ
²30²/30°(1) • АВЫЛ-КҮРШЕ
⁴1/3¹/3°(3) • ТҮШЕ
³1/95°(95) • ЭШЕ (12) • ЯШЕ
⁴1/1²/13²28/884°(1) • КАРТЫ-ЯШЕ
⁴1/2³1/2°(1 | 1) • КАУРЫЕ
³1/6²/8°(6) • СЫЕ
⁴1/1°(1) • БИЮЕ
⁴1/2²/3°(2) • ТИЮЕ
⁴1/1°(1) • СӨЮЕ
⁴1/1²/2⁴/5¹1544/7759°(1) • ТӨЮЕ
- ...Ж
(2) • ТАЖ
⁴1/4²/6°(4) • МОХТАЖ
³1/2³/8°(2) • ХАЖ
³1/1²1/1⁴/9°(1) • ГУЖ
- ...З
(126 | 3) • АЗ
(4 | 3) • БАЗ
⁴1/1²/8°(1) • ШАБАЗ
⁴1/1¹/1°(1) • АВАЗ
⁴1/1¹/1°(1) • БУГАЗ (66 | 4) • КАЗ
⁴1/2°(2) • ПРИКАЗ
⁴1/1³/73°(1) • УКАЗ
⁴1/14°(14) • НАМАЗ
⁴1/9²/23°(9) • АЛМАЗ
³1/4°(4) • НАЗ
⁴1/1°(1) • БЕРАЗ
⁴1/1³/2°(1) • КУРАЗ
³1/8°(8) • САЗ (20) • ТАЗ
⁴1/2²/22°(2) • ОСТАЗ
⁴1/4³1/4°(4) • БУАЗ
⁴1/1³1/1²18/276°(1) • ЖИҺАЗ (4) • ЭЗ
³1/2²/6°(2) • БӨЗ (36 | 1) • БЕЗ (1) • ЭЛӨБЕЗ (1) • СҮТЕЛМӨБЕЗ
⁴3/3°(1) • КЕРТӨБЕЗ (2) • ҮЗБЕБЕЗ (1) • ИКЕБЕЗ
⁴3/7°(4) • БЕРЕБЕЗ (1) • КУБӨЙМИБЕЗ
- (1) • КЕРМИБЕЗ
⁴3/3°(1) • ЯШИБЕЗ (1) • ЧӨЙНӨРБЕЗ (4) • КҮРӨРБЕЗ (1) • СӨЙЛӨШӨРБЕЗ
⁴4/7°(1) • КҮРӨШӨРБЕЗ
⁴1/1³15/58°(1) • ЧӨЯБЕЗ
⁴1/2¹1/2°(2) • ПӨРӨВЕЗ (4) • ДИМӨГЕЗ (1) • КИТЕРМӨГЕЗ
⁴3/6°(1) • БҮЛӨНСӨГЕЗ (1) • ХӨЛГӨГЕЗ (2) • БЕЛГӨГЕЗ (2) • МЕНЕГЕЗ
⁴4/6°(1) • БӨТЕНЕГЕЗ (4) • ИГЕЗ (20) • СИГЕЗ (19 | 1) • ТИГЕЗ
⁴4/45°(1) • БЕРТИГЕЗ
⁴1/34°(34) • ДИҢГЕЗ
⁴1/19°(17 | 2) • МӨГЕЗ
⁴1/5¹1³14/161°(49 | 2) • ҮГЕЗ (27) • КӨНДЕЗ (1) • КӨПӨ-КӨНДЕЗ
⁴3/29³/29°(1) • КӨНДӨЗ-КӨНДӨЗ
⁴1/10¹/10°(9 | 1) • КИЕЗ
³1/1°(1) • КЕЗ
⁴1/16¹1/16°(16) • СИМЕЗ (2) • ТӨҮБӨСЕЗ (1) • ТҮБӨСЕЗ (1) • ДИЛБЕГӨСЕЗ (1) • ТӨРӨЗӨСЕЗ (2) • ТҮПКӨСЕЗ (3) • ХӨЙЛӨСЕЗ (1) • ИНӨСЕЗ (1) • МӨГҢНӨСЕЗ (2) • ЭНӨСЕЗ (1) • ЧҮПРӨСЕЗ (1) • ТҮРӨСЕЗ (1) • СИКӨЛГӨСЕЗ
⁴13/20°(1) • ҮРӨЧӨСЕЗ (2) • БИЛГЕСЕЗ (1) • БЕТЕРГЕСЕЗ (2) • БИРГЕСЕЗ (1) • СЕБЕРКЕСЕЗ (2) • ИСКЕСЕЗ (3) • ЧӨНӨЧКЕСЕЗ (2) • ТИРЕСЕЗ
⁴8/15°(2) • БҮРЕСЕЗ (4) • ИӨМӨГЕСЕЗ (1) • ЙӨЗСЕЗ (1) • КӨЗСЕЗ (6) • КҮЗСЕЗ
⁴5/13°(1) • СҮЗСЕЗ (1) • БИСЕЗ
- (2) • МИСЕЗ
⁴3/4°(1) • ИПИСЕЗ (1) • БӨЙСЕЗ (3) • ӨЙСЕЗ (3) • ЖӨЙСЕЗ
⁴4/11°(4) • КӨЙСЕЗ (3) • КИБӨКСЕЗ (1) • ИМГӨКСЕЗ (2) • ҮЗӨКСЕЗ (6) • ИКМӨКСЕЗ (2) • КҮЛМӨКСЕЗ (1) • ТИНТӨКСЕЗ (3) • КИЕКСЕЗ (6) • БЕЛЕКСЕЗ (4) • ИГЕЛЕКСЕЗ (1) • ЖЕЛЕКСЕЗ (1) • КИМЧЕЛЕКСЕЗ (2) • КӨНЧЕЛЕКСЕЗ (1) • ИРТИЛЕКСЕЗ (1) • ӨРЛЕКСЕЗ (1) • ЭШЛЕКСЕЗ (3) • КҮРЕКСЕЗ (1) • ИШЕКСЕЗ (1) • БИКСЕЗ (1) • ЙӨКСЕЗ (7 | 1) • ҮКСЕЗ
⁴21/58°(9) • СӨЯКСЕЗ (1) • ЭЖӨЛСЕЗ (1) • ТӨВӨККӨЛСЕЗ (1) • МӨЛСЕЗ (1) • ГАМӨЛСЕЗ (1) • ТҮМӨСЕЗ (2) • МИЗГЕЛСЕЗ (1) • ГАДДЕЛСЕЗ (2) • ҮТКӨЛСЕЗ (2) • КҮҢЦӨЛСЕЗ (10) • ТЕЛСЕЗ (1) • ИЛСЕЗ (1) • БИЛСЕЗ (4) • ЖИЛСЕЗ
⁴14/29°(1) • КҮЛСЕЗ (1) • СӨЛМӨСЕЗ (1) • ӨНДӨМӨСЕЗ (1) • БЕРДӨМӨСЕЗ (1) • ӨНӨМӨСЕЗ (5) • ТӨМӨСЕЗ (1) • ШӨМӨСЕЗ (1) • КИЕМСЕЗ (4) • БЕЛӨМӨСЕЗ (2) • ГЫЙЛЕМӨСЕЗ (2) • ЙӨРЕМӨСЕЗ (1) • ИСЕМСЕЗ (1) • ЖИСЕМСЕЗ (1) • РӨХИМСЕЗ
⁴14/24°(2) • СӨМӨСЕЗ (7) • ЙӨГӨНӨСЕЗ (2) • ТИКӨНӨСЕЗ
- (1) • ТЕГЕРМӨНӨСЕЗ (1) • ЭЙРӨНӨСЕЗ (1) • ИГӨНӨСЕЗ (1) • ДӨНЕСЕЗ (3) • ТӨТӨНӨСЕЗ (2) • КӨФӨНӨСЕЗ (1) • ӨНӨСЕЗ
⁴10/21°(2) • КӨНӨСЕЗ (1) • СӨБӨПӨСЕЗ (4) • ЭДӨПӨСЕЗ (1) • СӨДӨПӨСЕЗ (2) • ИСӨПӨСЕЗ (5) • ГАӨПӨСЕЗ (1) • ИПӨСЕЗ (1) • ГАРИПӨСЕЗ (13) • ТӨПӨСЕЗ
⁴10/30°(1) • ЧҮПӨСЕЗ (4) • ӨРСЕЗ (7) • ҺӨНӨРСЕЗ (1) • ҮНӨРСЕЗ (1) • БЕТӨРСЕЗ (1) • ЖИТӨРСЕЗ (1) • ЗӨҺӨРСЕЗ (3) • ХӨӨРСЕЗ (1) • БЕРСЕЗ (1) • КАДӨРСЕЗ (1) • СӨРСЕЗ (1) • ХӨТӨРСЕЗ (11) • ИРСЕЗ (1) • ПИРСЕЗ (1) • ТӨӨСӨРСЕЗ (1) • ГҮРСЕЗ
⁴16/37°(1) • ИЯРСЕЗ
⁴1/1°(1) • ҺӨВӨССЕЗ (1) • МӨХӨББӨТӨСЕЗ (2) • КИЛБӨТӨСЕЗ (1) • ГАДӨТӨСЕЗ (2) • СӨЛӨТӨСЕЗ (2) • ХЕЗМӨТӨСЕЗ (2) • ХИКМӨТӨСЕЗ (2) • ЗӨХМӨТӨСЕЗ (1) • МИННӨТӨСЕЗ (5) • МИХНӨТӨСЕЗ (2) • РӨХСӨТӨСЕЗ (1) • МӨГҢРИФӨТӨСЕЗ (1) • ӨМӨТӨСЕЗ (2 | 1) • БӨХӨТӨСЕЗ (3) • СӨТӨСЕЗ (4) • ДӨРТӨСЕЗ
⁴16/40°(8) • ЭТСЕЗ (1) • ӨНДӨҮСЕЗ (2) • ТҮЛӨҮСЕЗ (1) • ҮЛЧӨҮСЕЗ
⁴4/5°(1) • КИЧҮСЕЗ
⁴1/1°(1) • КӨӨФӨСЕЗ (2) • ЧӨЧӨСЕЗ

(1) • УКЕНЕЧСЕЗ	(1) • УЙНАРБЫЗ	(1) • ТУПСАСЫЗ	⁴ 36/55°(3) • ТАЯКСЫЗ
(1) • МИЧСЕЗ	(1) • ТОТАРБЫЗ	(3) • АТАСЫЗ	(2) • САКАЛСЫЗ
⁴ 4/12°(8) • КӨЧСЕЗ	(2) • САЛЫРБЫЗ	(1) • БАТАСЫЗ	(6) • МАЛСЫЗ
(1) • КИҢӨШСЕЗ	(2) • БУЛЫРБЫЗ	(2) • ХАТАСЫЗ	(1) • КОРАЛСЫЗ
(2) • ТИЕШСЕЗ	(1) • ОЧРАШЫРБЫЗ	(1) • ИХАТАСЫЗ	(1) • ЕЛСЫЗ
(4) • ЖИМЕШСЕЗ	⁸ 8/15°(1) • КУЯРБЫЗ	(1) • ТАКТАСЫЗ	(4) • УЛСЫЗ
(2) • ТЕШСЕЗ	(6) • КУБЫЗ	(2) • БАЛТАСЫЗ	(2) • КУЛСЫЗ
⁴ 5/19°(10) • ЭШСЕЗ	⁴ 2/7°(1) • КУЛКУБЫЗ	(1) • ВАФАСЫЗ	(1) • ДАВЫЛСЫЗ
(2) • МӨКАЛЬСЕЗ	(1) • БАЙЛЫГЫБЫЗ	(1) • ХАФАСЫЗ	(22) • АКЫЛСЫЗ
(1) • ШӨГҮЛЬСЕЗ	(1) • БАРЫБЫЗ	(1) • ШИФАСЫЗ	(1) • АСЫЛСЫЗ
(12) • ЯМБСЕЗ	⁴ 3/318/31°(1) • АТЫБЫЗ	(6) • АКЧАСЫЗ	(4) • ЮЛСЫЗ
(18) • ЮНБСЕЗ	(54 2) • АВЫЗ	⁴ 27/65°(1) • БАКЧАСЫЗ	⁴ 11/45°(1) • ЯЛСЫЗ
(1) • ГАРЬСЕЗ	(6) • БАЛАВЫЗ	(1) • НАЗСЫЗ	(2) • ВАЕМСЫЗ
⁴ 6/35°(1) • ПУТЬСЕЗ	(2) • КУЛАВЫЗ	(15) • ТОЗСЫЗ	(6) • КОМСЫЗ
(3) • ИЯСЕСЗ	⁴ 4/65°(1) • ЯЛМАВЫЗ	(1) • КУЛАВЫЗСЫЗ	(1) • САВЫМСЫЗ
⁴ 2/4 ³ 157/379°(1) • ЖӨЯСЕЗ	⁴ 1/9 ⁵ 5/74°(9) • ЯВЫЗ	(2) • КЫЗСЫЗ	(1) • ЯГЫМСЫЗ
(5) • ТЕЗ	(1) • КАРАМАГЫЗ	⁴ 5/20°(1) • ЯЗСЫЗ	(1) • БАЗЫМСЫЗ
⁴ 1/8 ² 2/13°(8) • ЖИТЕЗ	(1) • КАРАГЫЗ	(3) • АЙСЫЗ	(1) • ТАЛЫМСЫЗ
⁴ 1/1 ³ 1/1 ² 196/670°(1) • ТУЕЗ	(4) • САГЫЗ	(6) • МАЙСЫЗ	⁴ 7/13°(1) • КАЕРЫМСЫЗ
(2) • ИЗ	(1) • АЕРЫЛСАГЫЗ	(1) • УНАЙСЫЗ	(1) • АНСЫЗ
³ 1/15°(15) • БИЗ	⁴ 5/8°(1) • АШАГЫЗ	(1) • ЧЫРАЙСЫЗ	(1) • КОРБАНСЫЗ
(11) • ЖИЗ	⁴ 1/1°(1) • ЖЫЕГЫЗ	⁴ 5/12°(1) • СЫЙСЫЗ	(1) • ЯЛГАНСЫЗ
⁴ 1/1 ³ 2/12°(1) • ГАЖИЗ	⁴ 1/62°(62) • ЯЛГЫЗ	(1) • САБАКСЫЗ	(1) • ЮРГАНСЫЗ
⁴ 1/4 ³ 1/4°(4) • ГАЗИЗ	(1) • КОНГЫЗ	(1) • АРДАКСЫЗ	(1) • ДАНСЫЗ
⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • КӨРНИЗ	⁴ 2/29°(28) • ДУНГЫЗ	(1) • ЙОЗАКСЫЗ	(1) • ВӨЖДАНСЫЗ
³ 1/68 ⁷ 7/102°(68) • ТИЗ	⁴ 1/33°(32 1) • ТУГЫЗ	(1) • КОЛАКСЫЗ	(5) • ЖАНСЫЗ
³ 1/21°(21) • БОЗ	(2) • СЫЙЛАДЫГЫЗ	(1) • ТОРЛАКСЫЗ	(1) • КАНСЫЗ
(49) • ТОЗ	(1) • СУЙМАДЫГЫЗ	(1) • САЛМАКСЫЗ	(1) • БАЛАНСЫЗ
⁴ 1/1°(1) • ТОЗ-ТОЗ	(1) • КАЗЫГЫЗ	(1) • БАРМАКСЫЗ	(1) • ПЛАНСЫЗ
⁴ 1/2°(2) • ИПИ-ТОЗ	(1) • БУЛЫГЫЗ	(1) • КАРМАКСЫЗ	(1) • ДОШМАНСЫЗ
⁴ 1/2°(2) • ИКМӨК-ТОЗ	(1) • КЫЛЛАНЫГЫЗ	(1) • ЖЫЙНАКСЫЗ	(3) • ЯМАНСЫЗ
⁴ 1/1 ³ 5/55°(1) • ОН-ТОЗ	⁴ 6/7 ³ 16/140°(1) • ТЫГЫЗ	(1) • ЯРАКСЫЗ	(2) • САНСЫЗ
⁴ 1/1 ³ 1/1 ² 7/77°(1) • КОЛХОЗ	(2) • БАЛДЫЗ	(4) • БОТАКСЫЗ	(1) • ТУКСАНСЫЗ
(5) • ӨЗ	⁴ 2/18°(16) • ЙОЛДЫЗ	(1) • ХАКСЫЗ	(2) • ШАЙТАНСЫЗ
³ 1/78°(75 3) • ЙӨЗ	⁴ 1/4 ³ 3/22°(4) • КОНДЫЗ	(1) • БАШАКСЫЗ	(1) • КУШТАНСЫЗ
³ 1/19°(19) • КӨЗ	(218 2) • КЫЗ	(1) • ТУЛКСЫЗ	(1) • ЫШТАНСЫЗ
³ 1/15 ⁴ 4/117°(15) • ТӨЗ	⁴ 1/1°(1) • КЫЗ-КЫЗ	(1) • ТАВЫКСЫЗ	(1) • ХАНСЫЗ
(3) • УЗ	⁴ 1/10 ³ 2/231°(10) • ХАТЫН-КЫЗ	(2) • БУЛДЫКСЫЗ	(1) • ОНСЫЗ
³ 1/1°(1) • СУЗ	(1) • КАРЫЗ	(1 1) • АЗЫКСЫЗ	(3) • ЙОНСЫЗ
³ 1/2 ³ 3/6°(2) • ТУЗ	⁴ 2/3 ² 2/3°(2) • ФАРЫЗ	(1) • КАЗЫКСЫЗ	(1) • ТУРУНСЫЗ
(370 1) • ҮЗ	(5) • ДӨВАСЫЗ	(1) • РИЗЫКСЫЗ	(1) • ОЗЫНСЫЗ
(19) • БҮЗ	(1) • АГАСЫЗ	(1) • КЫЗЫКСЫЗ	(1) • КЫНСЫЗ
⁴ 1/1 ³ 2/20°(1) • АКБҮЗ	(1) • ДАГАСЫЗ	(2) • ЯЗЫКСЫЗ	(1) • ЯЛКЫНСЫЗ
(109 2) • КҮЗ	(1) • ГАУГАСЫЗ	(1) • БАЛЫКСЫЗ	(2) • БОРЫНСЫЗ
⁴ 1/3 ² 2/114°(3) • АЧКҮЗ	(6) • ФАЙДАСЫЗ	(1) • АВЫЗЛЫКСЫЗ	(5) • УРЫНСЫЗ
³ 1/300°(297 3) • СҮЗ	(1) • НУЖАСЫЗ	(4) • ХОЛЫКСЫЗ	(7) • ХАТЫНСЫЗ
³ 1/3 ² 7/808°(3) • ТҮЗ	(1) • ХУЖАСЫЗ	(2) • ТАНЫКСЫЗ	(1) • БУЫНСЫЗ
(2) • АБЫЗ	(2) • БАКАСЫЗ	(1) • БОЕРЫКСЫЗ	⁴ 29/50°(1) • КУЯНСЫЗ
(1) • ТАБАБЫЗ	(1) • ИОМЫЧКАСЫЗ	(7) • КОЙРЫКСЫЗ	⁴ 1/1°(1) • ЧАҢСЫЗ
⁴ 3/4°(1) • ТОРАБЫЗ	(2) • ЖКАСЫЗ	(1) • ЧЫКСЫЗ	(2) • АЗАПСЫЗ
⁴ 1/1°(1) • БУЕБЫЗ	(11) • БАЛАСЫЗ	(1) • БАЛЧЫКСЫЗ	(5) • САПСЫЗ
⁴ 1/1°(1) • АШАМЫЙБЫЗ	(1) • ЯРМАСЫЗ	(2) • КЫЛЧЫКСЫЗ	(1) • ИСӨП-ХИСАПСЫЗ
(5 1) • КАРБЫЗ	(9) • АНАСЫЗ	(1) • ШЫКСЫЗ	(1) • ТАПСЫЗ
(1) • ТУКМАРБЫЗ	(1) • ШӨКРАНАСЫЗ	(1) • КАШЫКСЫЗ	⁴ 5/10°(1) • КИТАПСЫЗ
	(1) • ЯРАСЫЗ	(1) • ГЫЙШЫКСЫЗ	(1) • ИГЪТИБАРСЫЗ
		(1) • ЮКСЫЗ	(1) • ЧУКМАРСЫЗ
		(1) • АЯКСЫЗ	(1) • ПАРСЫЗ

- (1) • ЗАРАРСЫЗ (2) • УГРЫСЫЗ $^41/1^32/3^0(1)$ • ХАЛИ (1) • КУКРӨМИ
 (1) • НУРСЫЗ (1) • КАТЫСЫЗ $^41/2^0(2)$ • ВӨЛИ $^45/5^0(1)$ • ЧӨЧРӨМИ
 (2) • САБЫРСЫЗ (1) • АЧЫСЫЗ $^41/1^0(1)$ • ЧҮГӨЛИ $^41/1^326/40^0(1)$ • ЯШӘМИ
 (4) • ЯҢГЫРСЫЗ (2) • АСЛАМЧЫСЫЗ $^41/1^0(1)$ • КИТКӨЛИ $^41/1^0(1)$ • ЖЕБЕМИ
 (1) • ЧОКЫРСЫЗ (1) • ТАМЧЫСЫЗ (2) • ӘКМӨЛИ $^41/3^0(3)$ • БИЕМИ
 (4) • ТАМЫРСЫЗ (1) • УЕНЧЫСЫЗ $^42/3^35/7^0(1)$ • ҮРМӨЛИ $^41/1^0(1)$ • ӘКЕМИ
 (1) • ЧЫРСЫЗ $^411/14^0(1)$ • ЯХШЫСЫЗ $^41/11^31/11^0(11)$ • ТЕЛИ $^41/1^0(1)$ • КИМЕМИ
 (6) • ЯРСЫЗ $^41/1^0(1)$ • КЫЮСЫЗ $^41/1^0(1)$ • КУЗЛИ $^41/1^0(1)$ • ЧЕРЕМИ
 $^412/24^0(1)$ • (1) • МАЯСЫЗ $^41/14^32/15^0(14)$ • ЭЗЛИ $^41/1^36/8^0(1)$ • ТӨТЕМИ
 ИХТЫЯРСЫЗ (2) • ОЯСЫЗ (1) • ИЛИ (1) • ЙӨЗМИ
 (6) • ДУССЫЗ (1) • КЫЯСЫЗ $^41/1^32/2^0(1)$ • БИЛИ $^42/2^0(1)$ • СӨЗМИ
 $^42/7^0(1)$ • НАМУССЫЗ (1) • ТАУСЫЗ-КЫЯСЫЗ $^41/5^0(5)$ • БӨЙЛИ $^41/1^33/3^0(1)$ • ТҮЗМИ
 (8) • АТСЫЗ (1) • СЕМЬЯСЫЗ (2) • КӨЙЛИ $^41/1^0(1)$ • ДИМИ
 (2) • ЗАТСЫЗ $^46/7^3199/447^0(1)$ • (32) • СӨЙЛИ $^41/2^0(2)$ • ЖИМИ
 (5) • КАНАТСЫЗ ЙОРТСЫЗ-СЕМЬЯСЫЗ (2) • СӨЙЛИ-СӨЙЛИ $^41/5^0(5)$ • КИМИ
 (1) • УЧЕТСЫЗ $^41/27^31/27^2-248/979$ $^44/37^35/42^0(1)$ • ЧӨЙЛИ $^41/24^34/32^0(24)$ • ТИМИ
 (1) • КОТСЫЗ $^0(26 | 1)$ • УТЫЗ $^41/1^31/1^0(1)$ • ЖИТӘКЛИ (5) • СӨЙМИ
 (3) • ЙОРТСЫЗ $^21/7^0(7)$ • ЭЗ $^41/1^31/1^0(1)$ • ЯШЕЛЛИ $^41/1^31/1^0(1)$ • ЧӨЙЛИ
 (8) • УТСЫЗ (59 | 1) • ЯЗ $^41/1^31/1^0(1)$ • КУРКӘМЛИ $^43/8^33/8^0(1)$ • ЧӨЙМИ
 (1) • САВЫТСЫЗ (13) • АЯЗ (5) • ЭЛӘКМИ
 (8) • ВАКЫТСЫЗ $^41/2^2/15^0(2)$ • АЯЗ-АЯЗ $^41/1^31/1^0(1)$ • КӨНЛИ $^42/41^0(36)$ • КИРӨКМИ
 (1) • БОЛЫТСЫЗ $^41/3^31/3^4/78^3497/3126^0(3)$ • $^41/1^0(1)$ • ГАПЛИ $^41/1^0(1)$ • ТЕКМИ
 $^411/45^0(6 | 1)$ • ОЯТСЫЗ (2) • ЧҮПЛИ $^41/1^0(1)$ • ИКМИ
 (1) • БОГАУСЫЗ $^42/3^34^0(1)$ • ЧҮПЛИ-ЧҮПЛИ $^41/1^0(1)$ • БӨКМИ
 (1) • ЕЛАУСЫЗ (7) • И (1) • ЭЗЕРЛИ $^41/1^36/45^0(1)$ • ТҮКМИ
 (1) • ТЫҢЛАУСЫЗ (31) • БИ $^42/2^0(1)$ • ХӨТЕРЛИ (31) • БЕЛМИ
 (2) • ЯМАУСЫЗ (31) • БИ $^41/3^0(3)$ • ТИРЛИ $^41/1^34/6^0(1)$ • ШҮРЛИ (1) • ТЕГЕЛМИ
 (1) • КЫҢГЫРАУСЫЗ $^41/1^31/1^0(1)$ • ТУКАБИ (5) • ӘБИ (3) • БӨГЕЛМИ
 (1) • ЯРАУСЫЗ (1) • СЫЛТАУСЫЗ $^41/2^2/7^0(2)$ • БӘБИ $^41/1^31/1^0(1)$ • ТҮЛИ (1) • ИЗЕЛМИ
 (1) • КЫРШАУСЫЗ $^41/2^31/22^5/41^0(2)$ • ЧЕБИ $^41/12^0(11 | 1)$ • ТЕШЛИ (1) • КУТӨРЕЛМИ
 (1) • ЯБУСЫЗ $^41/7^31/7^0(7)$ • ЖИҢГИ $^41/28^32/40^331/135^0(28)$ • (1) • УРЕЛМИ
 (3) • АГУСЫЗ $^31/24^22/31^0(24)$ • ҮГИ ЭШЛИ (1) • ИТЕЛМИ
 (1) • КАЗУСЫЗ (235 | 5) • ДИ (2) • МИ (2) • ӘЙТЕЛМИ
 (1) • САЛУСЫЗ $^41/1^31/1^0(1)$ • КЛАДИ (1) • БИЗӨМИ (1) • БИРТЕЛМИ
 (1) • ДАРУСЫЗ $^41/1^31/1^0(1)$ • (2) • 2/2^0(1) • КУЗӘМИ (1) • КИЧЕЛМИ
 (3) • ЧАКЫРУСЫЗ МӨХӘММӘДИ $^41/1^0(1)$ • ИСКӘМИ (1) • ЯНЫЧЕЛМИ
 (18) • СУСЫЗ $^41/2^31/2^0(2)$ • ДИ-ДИ (3) • ТЕЛӘМИ $^41/245^0(1)$ • ЧИШЕЛМИ
 (1) • АШ-СУСЫЗ $^41/1^31/1^0(1)$ • ДЕРЕЛДИ (1) • БҮЗЛӘМИ $^41/30^0(30)$ • КИЛИМИ
 $^417/40^0(2)$ • АШУСЫЗ (1) • КӘНДИ (2) • ЭЗЛӘМИ $^41/19^315/95^0(19)$ • ҮЛМИ
 $^41/3^0(3)$ • ГӨНАҖСЫЗ $^42/2^0(1)$ • МӨНДИ (1) • ИЛӨМИ (1) • ТИГЕЗЛӘНМИ
 (2) • АГАЧСЫЗ (23) • НИНДИ (5) • СӨЙЛӘМИ (1) • БӨЙЛӘНМИ
 (7) • ОЧСЫЗ $^42/25^4/27^0(2)$ • (1) • ЖӨЛЛӘМИ (2) • ӨЙЛӘНМИ
 (1) • ЯРГЫЧСЫЗ БЕРНИДИ (1) • ЖИЛЛӘМИ (1) • ГАЖӨПЛӘНМИ
 (1) • АЧКЫЧСЫЗ $^41/1^31/1^21/10/273^0(1)$ • (1) • КУРКӘМЛӨМИ (1) • ӨЙРӨНМИ
 $^45/12^0(1)$ • ТЫНЫЧСЫЗ ХОДИ (1 | 1) • ИСӨПЛӘМИ $^46/7^0(1)$ • ҮЛЧӘНМИ
 (3) • АШСЫЗ $^41/2^31/2^0(2)$ • ХАЖИ (1) • ТИРЛӘМИ (2) • СЕЛКЕНМИ
 (11) • БАШСЫЗ $^41/1^31/1^2/3^0(1)$ • ПӘЖИ (1) • ХӨРМӨТЛӘМИ (13) • БЕЛЕНМИ
 (1) • ЮЛДАШСЫЗ $^41/3^31/3^21/3^0(3)$ • БИЗИ (1) • ЖӨРӨХӨТЛӨМИ (1) • МЕНМИ
 (1) • ТАШСЫЗ $^31/9^21/9^0(8 | 1)$ • БИИ (3) • ТЕШЛӘМИ (1) • КӨЕНМИ
 (2) • КОШСЫЗ (12) • КИ $^414/27^0(4)$ • ЭШЛӘМИ (1) • СӨЕНМИ
 (2) • ТАБЫШСЫЗ $^41/4^31/4^0(4)$ • ЭШЛӘНМИ (2) • ЧӨЙНӘМИ (1) • ИРЕНМИ
 $^47/23^0(3)$ • ТАВЫШСЫЗ $^41/1^31/1^0(1)$ • МИКИ (1) • ИШНӘМИ (1) • СӨРЕНМИ
 (2) • КАЙГЫСЫЗ $^41/1^31/1^0(1)$ • ЗӨҢКИ $^43/4^0(1)$ • ЯШНӘМИ (1) • ЯШНӘМИ
 (1) • ЧАЛГЫСЫЗ $^41/6^31/6^0(6)$ • ЧЕРКИ (1) • ТӨГӨРӨМИ $^48/39^0(19)$ • КУРЕНМИ
 (1) • ТЫНГЫСЫЗ $^31/2^6/26^0(2)$ • ЯКИ (1) • МӨГРӘМИ $^41/2^315/48^0(2)$ • СҮНМИ
 (1) • ЙОКЫСЫЗ $^41/2^0(2)$ • ГАЛИ (1) • ИРОМИ $^41/1^0(1)$ • СЕҢМИ
 (3) • ИҢЦИ

⁴ 2/4 ³ /5°(1) • ЖИҢМИ	(187 3) • НИ	⁴ 2/14°(2) • АЛАБАЙ	⁴ 6/7°(1) • ЯРДАЙ
⁴ 1/3 ¹ /3°(3) • КИПМИ	⁴ 1/2 ¹ /1/2°(2) • ФАНИ	⁴ 1/1°(1) • БАЙ-БАЙ	(2) • ТАУДАЙ
(3) • ЖИБӨРМИ	(3) • ЭНИ	⁴ 1/1°(1) • АКБАЙ	⁴ 2/3°(1) • СУДАЙ
(1) • ҮЗГӨРМИ	⁴ 1/1°(1) • ЭТИ-ЭНИ	(1) • ЭРГӨЗЕМБАЙ	(1) • САБЫДАЙ
(1) • КҮГӨРМИ	⁴ 1/2 ³ /6°(2) • СӨНИ	⁴ 2/2°(1) • ШОМБАЙ	(2) • АЛГАНДАГЫДАЙ
⁴ 4/9°(4) • КҮТӨРМИ	⁴ 1/6 ¹ /6°(6) • ЖИЗНИ	⁴ 1/1 ³ /8/202°(1) • САРБАЙ	(1) • КЫЗЫДАЙ
(1) • СЕБЕРМИ	⁴ 1/5 ¹ /5°(5) • ЧӨЙНИ	(10) • ВАЙ	(1) • МАЛЫДАЙ
(1) • ӨЛГЕРМИ	⁴ 1/1°(1) • ЭРНИ	⁴ 1/1°(1) • КАШАВАЙ	(1) • УТЫДАЙ
(1) • ЖИЛДЕРМИ	⁴ 1/7 ² /8°(7) • БЕРНИ	⁴ 1/2 ³ /13°(2) • АЙ-ВАЙ	⁴ 6/7 ³ /43/97°(1) •
(27) • КЕРМИ	⁴ 1/1 ¹ /1°(1) • КЕШНИ	(5) • АГАЙ	БАШЫДАЙ
(1) • БЕТЕРМИ	(1) • КАРГАМЫНИ	(1) • СУЛАГАЙ	(9) • ЖАЙ
(1) • КИТЕРМИ	(1) • БУЛАМЫНИ	(4) • ЯЛАГАЙ	⁴ 1/1 ² /10°(1) • ИП-ЖАЙ
(1) • ЖИЛЕКТЕРМИ	(1) • КАПКАНМЫНИ	(1) • ЕЛМАГАЙ	⁴ 1/1 ¹ /1°(1) • БУРЗАЙ
(1) • ӨЧЕТТЕРМИ	⁴ 4/4 ³ /4/14/222°(1) •	(4) • КОМАГАЙ	(6) • КАЙ
(2) • ҮТЕРМИ	ЯККАННАРМЫНИ	(2) • ЖАНАГАЙ	(1) • ЯЛМАКАЙ
(1) • КИЧТЕРМИ	⁴ 1/3 ¹ /3°(2 1) • ТӨПИ	(1) • КАРАГАЙ	⁴ 2/2°(1) • ТЫРАКАЙ
(2) • ПЕШЕРМИ	³ 1/20 ² /23°(20) • ИПИ	(1) • ЧУРАГАЙ	⁴ 1/1 ³ /4/9°(1) • ЧАЛКАЙ
(1) • ТИКШЕРМИ	(1) • БОХАРИ	⁴ 9/21°(2) • САГАЙ	(2) • ЛАЙ
⁴ 13/41°(1) • ТӨШЕРМИ	⁴ 2/3 ² /3°(2) • СОХАРИ	⁴ 1/6°(6) • МАҢГАЙ	(9) • АЛАЙ
⁴ 1/14°(14) • БИРМИ	⁴ 1/6°(5 1) • ТӨГӨРИ	⁴ 1/13°(12 1) • ТУРГАЙ	(3) • КАЛАЙ
(9) • ӨРМИ	⁴ 1/1°(1) • КЕНӨРИ	(3) • БУГАЙ	(14) • МАЛАЙ
⁴ 2/29°(20) • ЙӨРМИ	⁴ 1/6 ³ /13°(6) • ТӨРИ	⁴ 2/6 ¹ /13/46°(3) • ТУГАЙ	(3) • КОРАЛАЙ
⁴ 1/32°(32) • КҮРМИ	⁴ 1/1 ¹ /1°(1) • МӨГРИ	(1) • КАРГАДАЙ	⁴ 5/30°(1) • УРТАЛАЙ
⁴ 1/1 ² /22/126°(1) • ИЯРМИ	⁴ 1/1 ¹ /1°(1) • ЭНДРИ	(1) • ЯРКАДАЙ	⁴ 1/7°(7) • БОЛАЙ
(2) • ИСМИ	⁴ 1/1°(1) • ӨСТЕРИ	(2) • КЫРМЫСКАДАЙ	⁴ 1/16°(16) • ШУЛАЙ
⁴ 2/4°(2) • КИСМИ	⁴ 1/8 ² /9°(7 1) • ЧЕРИ	⁴ 4/5°(1) • ЛАЙЛАДАЙ	⁴ 1/4°(4) • БУШЛАЙ
⁴ 1/10 ³ /14°(9 1) • ҮСМИ	⁴ 1/1 ¹ /1°(1) • СӨЙРИ	(1) • КАЗДАЙ	⁴ 1/1 ¹ /0/60°(1) •
(2) • ӨЙРӨТМИ	(49) • ЙӨРИ	(1) • БОЗДАЙ	ЯРТЫЛАЙ
⁴ 2/5°(3) • КҮРСӨТМИ	⁴ 2/51°(1 1) •	(2) • ТОЗДАЙ	(99 3) • МАЙ
(10 1) • БЕТМИ	ЙӨРИ-ЙӨРИ	⁴ 4/5°(1) • КЫЗДАЙ	(1) • МАМАЙ
(1) • БИЕТМИ	⁴ 1/1 ³ /52°(1) • КӨРИ	⁴ 1/4°(4) • ГИДАЙ	⁴ 2/2°(1) • АШАМАЙ
(1) • СЕЛКЕТМИ	(1) • ТРИ	⁴ 1/1°(1) • АЙДАЙ	⁴ 1/1°(1) • ИСЛЕМАЙ
(4) • ИШЕТМИ	⁴ 1/1 ² /2°(1) • ТЕТРИ	(3) • БАЛДАЙ	⁴ 1/1°(1) • БАЛ-МАЙ
⁴ 5/18°(1) • ӨШЕТМИ	⁴ 1/1 ¹ /1°(1) • ЧӨЧРИ	⁴ 2/4°(1) • ТУБАЛДАЙ	(1) • ИР-МАЙ
(5) • ИТМИ	³ 1/6 ¹ /17/89°(6) • ЭРИ	(1) • КАДАЛАНДАЙ	⁴ 2/2°(1) • АРТМАЙ
(22 2) • ЖИТМИ	⁴ 1/20 ¹ /1/20°(20) • ПЕСИ	(1) • БЕРТУГАНДАЙ	⁴ 1/1°(1) • ШУМАЙ
⁴ 3/45°(16) • КИТМИ	⁴ 1/1 ¹ /1°(1) • ЖИРСИ	(1) • ЖАНДАЙ	(1) • САРЫМАЙ
⁴ 1/5°(5) • ЭЙТМИ	⁴ 1/1 ¹ /1 ³ /22°(1) • ӨССИ	(1) • КАПКАНДАЙ	⁴ 2/2 ¹ /0/111°(1) •
(1) • КӨТМИ	(1) • ТИ	(1) • АТКАНДАЙ	ТАРЫМАЙ
⁴ 2/5°(4) • ТӨТМИ	(11) • ЭТИ	(1) • КАТКАНДАЙ	(1) • БОРНАЙ
(1) • ҮЗГӨРТМИ	⁴ 1/2°(2) • БЭТИ	(1) • ЙОТКАНДАЙ	⁴ 2/2 ² /2°(1) • СОРНАЙ
(2) • БЕЛГЕРТМИ	⁴ 1/1°(1) • ХИКМӨТИ	(1) • ЕЛАНДАЙ	⁴ 1/3 ¹ /1/3°(3) • УНАЙ
(1) • КИДЕРТМИ	⁴ 1/4 ³ /18°(4) • ТӨТИ	(3) • АРЫСЛАНДАЙ	⁴ 1/1°(1) • АПАЙ
⁴ 4/5°(1) • ЙӨРТМИ	⁴ 1/1 ¹ /1°(1) • ТӨТИ	(2) • БАТМАНДАЙ	⁴ 1/2°(2) • ЫСПАЙ
⁴ 1/15 ¹ /18/98°(15) • ҮТМИ	³ 1/1 ² /21°(1) • ҮТИ	(1) • БАЛПАНДАЙ	(3) • КУПАЙ
⁴ 1/1°(1) • КИЧМИ	⁴ 1/7 ¹ /1/7 ¹ /7°(7) • СУФИ	⁴ 12/15°(1) • ШУНДАЙ	⁴ 2/4 ³ /4/7°(1) • ЧУПАЙ
⁴ 1/1°(1) • КҮЧМИ	⁴ 1/1 ¹ /1 ¹ /1°(1) • ШАҢИ	⁴ 1/1°(1) •	⁴ 1/9°(7 2) • САРАЙ
⁴ 1/1 ³ /3/3°(1) • ЭЧМИ	(11 1) • ЧИ	КОРДАШЫНДАЙ	(3) • БОРАЙ
(4) • ДӨШМИ	⁴ 1/2 ¹ /1/2°(2) • ҮЛЧИ	(33 2) • БОДАЙ	⁴ 2/5°(2) • СОРАЙ
(1) • ИСӨПЛӨШМИ	⁴ 1/4 ¹ /1/4 ³ /18°(4) • ҮРЧИ	(1) • АРПА-БОДАЙ	⁴ 1/2°(2) • КУРАЙ
⁴ 3/6°(1) • КӨРӨШМИ	³ 1/9 ² /1/9 ² /45/151 ³ (9) •	(1) • КАРАБОДАЙ	⁴ 1/5 ⁵ /21°(5) • ЧЫРАЙ
(1) • БЕЛЕШМИ	ЯШИ	⁴ 4/45°(8) • ХОДАЙ	(12) • САЙ
(5 1) • КИЛЕШМИ		(1) • ТОВАРДАЙ	⁴ 1/1 ² /13°(1) • МАСАЙ
⁴ 3/17°(10) • ПЕШМИ		(1) • БАГАРДАЙ	(40 2) • ТАЙ
⁴ 1/3°(3) • ТИШМИ	...Й	(1) • ТУМАРДАЙ	⁴ 1/2°(2) • АТАЙ
⁴ 1/17 ⁸ /43 ² /137/573°(17) •	(81) • АЙ	(1) • ЖОРДАЙ	(1) • ЯФРАКТАЙ
ТӨШМИ	(179 4) • БАЙ	(2) • БУЛЫРДАЙ	(1) • КАБЫКТАЙ
	(11 1) • БАБАЙ		

- ⁴3/3°(1) • ЯСМЫКТАЙ
⁴1/1°(1) • АЛЫПТАЙ
⁴1/3°(3) • ТАРТАЙ
 (2) • ТУЙМАСТАЙ
 (1) • ЫШАНМАСТАЙ
⁴4/5°(1) • АБЫСТАЙ
⁴1/1°(1) • ЧУТАЙ
⁴1/1³13/58°(1) •
 САНДУГАЧТАЙ
 (3) • ҺАЙ
⁴1/4²2/7°(4) • АЙ-ҺАЙ
 (1) • ШАЙ
⁴1/1²2/2¹²⁶743°(1) •
 КУШАЙ
 (4) • ӨЙ
⁴1/1°(1) • СЕЛӨГӨЙ
⁴1/1³2/2°(1) • КҮРГӨЙ
 (2) • ТӨВӨДӨЙ
 (1) • КҮЛӨГӨДӨЙ
⁴3/10°(7) • ТӨЙМӨДӨЙ
 (1) • ЖЕБЕДӨЙ
 (1) • ТӨҮҮГЕДӨГЕДӨЙ
 (4) • БӨЙРӨМДӨГЕДӨЙ
 (1) • ЯШБТӨГЕДӨЙ
 (1) • ЭЛЕККЕДӨЙ
 (1) • ЭЛГӨРЕДӨЙ
 (1) • БҮРЕДӨЙ
⁴8/11°(1) • ШҮҮРЕДӨЙ
⁴1/1°(1) • ҮГЕЗДӨЙ
 (1) • ӨБИДӨЙ
⁴2/2°(1) • ПӨРИДӨЙ
⁴1/1°(1) • ӨЙДӨЙ
 (1) • ИЛДӨЙ
 (1) • ЖИЛДӨЙ
 (2) • ГӨЛДӨЙ
⁴4/5°(1) • КӨЛДӨЙ
 (1) • ИМӨНДӨЙ
 (1) • КИТМӨНДӨЙ
 (1) • ТӨПӨНДӨЙ
 (1) • ЧЕБЕНДӨЙ
 (1) • ТИЕНДӨЙ
 (1) • КӨНДӨЙ
⁴7/7°(1) • КҮНДӨЙ
 (1) • АХИРӨТЕНДӨЙ
 (1) • КАРДӨШЕНДӨЙ
⁴3/3°(1) •
 СЕРДӨШЕНДӨЙ
 (1) •
 КУГӨРЧЕННӨРДӨЙ
 (5) • БЕРДӨЙ
⁴3/7°(1) • ЖИРДӨЙ
 (1) • ЧИЯДӨЙ
 (2) • ДӨЯДӨЙ
⁴3/7³⁵5/54°(4) •
 ТӨЯДӨЙ
³1/27°(27) • ЖӨЙ
⁴1/13°(13) • БӨЛӨКӨЙ
⁴1/1°(1) • ЧӨБЕКӨЙ
⁴1/1°(1) • ӨНКӨЙ
⁴1/1°(1) • ИНКӨЙ
⁴1/1°(1) • ӨТКӨЙ
⁴1/22°(22) • КҮКӨЙ
⁴1/2³7/41°(2) • МЕЧКӨЙ
 (1) • ТЕГЕЛӨЙ
⁴2/3°(2) • ТЕРЕЛӨЙ
⁴1/4°(4) • БӨТЕНЛӨЙ
⁴1/1°(1) • ЭТЛӨЙ
⁴1/8⁵5/16°(8) • БИЯЛӨЙ
⁴1/1³1/1°(1) • ГӨРӨЙ
 (1) • ТҮБӨТӨЙ
⁴2/2°(1) • ТӨТӨЙ
 (1) • ТҮМГӨКТӨЙ
 (1) • ЕФӨКТӨЙ
⁴3/3°(1) • СӨЯКТӨЙ
 (1) • ЖӨННӨТТӨЙ
⁴2/2°(1) • ЭТТӨЙ
⁴1/1³8/8°(1) • ТҮТӨЙ
³1/22°(22) • ЧӨЙ
⁴1/1³1/1²62/176°(1) •
 ИШӨЙ
⁴1/1³1/1²1/1°(1) •
 ГОРЯЧИЙ
³1/1°(1) • КОЙ
⁴1/2³1/2°(2) • ГЕРОЙ
⁴1/1³1/1³4°(1) •
 ЗОЛОТОЙ
 (103 | 2) • ӨЙ
³1/4°(4) • ЖӨЙ
⁴1/1³1/1°(1) • ӨЙ-ӨЙ
³1/9°(9) • КӨЙ
³1/1°(1) • СӨЙ
³1/1°(1) • ТӨЙ
³1/21²7/142°(21) • ЧӨЙ
 (14) • УЙ
³1/13°(13) • БУЙ
³1/1°(1) • ЖУЙ
³1/44°(44) • КУЙ
⁴1/1³1/1°(1) • АБРУЙ
³1/4°(4) • СУЙ
³1/75²7/152°(71 | 4) •
 ТУЙ
⁴1/5°(5) • САБЫЙ
⁴1/1²2/6°(1) • АРБЫЙ
⁴1/1³1/1°(1) •
 ФАРТАВЫЙ
 (6) • КОДАГЫЙ
⁴2/10°(4) •
 КОДА-КОДАГЫЙ
 (1) • БОЛГЫЙ
⁴2/4°(3) • ЯЛГЫЙ
⁴1/1³5/15°(1) • НЫГЫЙ
 (4) • АЛДЫЙ
 (1) • ЧЫЕЛДЫЙ
 (1) • БАКЫЛДЫЙ
 (1) • КЫЙМЫЛДЫЙ
 (1) • ТАПЫЛДЫЙ
 (1) • ЧАПЫЛДЫЙ
⁴7/10°(1) • ЫСЫЛДЫЙ
 (4) • АНДЫЙ
 (2) • МОНДЫЙ
 (18) • ШУНДЫЙ
⁴4/25°(1) •
 ШУНДЫЙ-ШУНДЫЙ
 (1) • ЫРДЫЙ-ЫРДЫЙ
⁴2/9°(8) • ШЫГЫРДЫЙ
⁴1/7³14/51°(7) • ЧЫДЫЙ
³1/9°(9) • ЖЫЙ
 (6) • КАЗЫЙ
⁴2/7°(1) • РАЗЫЙ
⁴1/2°(2) • АБЗЫЙ
⁴1/1³4/10°(1) • КУЗЫЙ
 (4) • БАЙЫЙ
⁴2/5°(1) •
 БАЙЫЙ-БАЙЫЙ
⁴1/1°(1) • ОЙЫЙ
⁴1/1³4/7°(1) • БУЙЫЙ
 (2) • КЫЙ
⁴1/1°(1) • БАКЫЙ
⁴1/1°(1) • АЙКЫЙ
 (6) • УКЫЙ
⁴2/10°(4) • ТУКЫЙ
⁴1/1³6/15°(1) • ЫШКЫЙ
 (1) • АБАЛЫЙ
 (1) • БУЛГАЛЫЙ
 (1) • ЮРГАЛЫЙ
 (3) • СУКАЛЫЙ
 (2) • БАЛАЛЫЙ
 (1) • ЧАМАЛЫЙ
 (1) • ТОМАЛЫЙ
 (1) • ТЫРМАЛЫЙ
 (1) • ЯРАЛЫЙ
⁴10/20°(7 | 1) • ТАЛЫЙ
⁴1/9°(9) • ЕЛЫЙ
 (2) • САЙЛЫЙ
 (1) • ТАЙЛЫЙ
 (6) • УЙЛЫЙ
⁴4/12°(3) • СЫЙЛЫЙ
 (1) • УЙНАКЛЫЙ
 (18) • САКЛЫЙ
 (4) • КЫТАКЛЫЙ
 (8) • ЙОКЛЫЙ
 (1) • ЫШКАКЛЫЙ
⁴6/36°(4) • ЯКЛЫЙ
⁴1/2°(2) • ЮЛЛЫЙ
 (1) • ЯЛГАНЛЫЙ
 (1) • ЯМАНЛЫЙ
⁴3/3°(1) • КОЛЫНЛЫЙ
 (2) • АҢЛЫЙ
 (1) • ТАҢЛЫЙ
⁴3/5°(2) • ТЫҢЛЫЙ
 (11) • КАПЛЫЙ
⁴2/12°(1) • САПЛЫЙ
 (6) • УРЛЫЙ
 (1) • НУРЛЫЙ
 (1) • ХУРЛЫЙ
 (8) • ЖЫРЛЫЙ
⁴5/17°(1) • МЫРЛЫЙ
 (2) • ШАРТЛЫЙ
 (2) • КОРТЛЫЙ
⁴3/6°(2) • ЧУТЛЫЙ
 (4) • УЛЫЙ
 (1) • АУЛЫЙ
 (1) • БОЗАУЛЫЙ
 (1) • МЫРАУЛЫЙ
 (1) • ШАУЛЫЙ
 (1) • ДУЛЫЙ
⁴7/10°(1) • ЯУЛЫЙ
 (6) • БАШЛЫЙ
 (4) • ТАШЛЫЙ
⁴3/11°(1) • БАРЫШЛЫЙ
 (1) • АГЫЛЫЙ
 (1) • ТАГЫЛЫЙ
 (2) • ЖЫЛЫЙ
 (1) • КЫЛЫЙ
⁴5/6°(1) • СЫЛЫЙ
⁴1/1°(1) • ПАКЫЛЫЙ
 (6) • ЯЛЫЙ
 (1) • ЯЛЫЙ-ЯЛЫЙ
⁴3/9³7/159°(2) • ОЯЛЫЙ
 (1) • БОЛГАМЫЙ
 (3) • БАКЫЛДАМЫЙ
 (1) • КЫЙМЫЛДАМЫЙ
 (1) • ШАПЫЛДАМЫЙ
 (1) • КЫБЫРДАМЫЙ
 (1) • КАМЫЙ
 (1) • ТАЛАМЫЙ
 (2) • ЕЛАМЫЙ
 (1) • ЫЖЛАМЫЙ
 (1) • ПЫЖЛАМЫЙ
 (1) • ЧЫЖЛАМЫЙ
 (1) • ТЫГЫЗЛАМЫЙ
 (1) • МАЙЛАМЫЙ
 (1) • САЙЛАМЫЙ
 (5 | 1) • УЙЛАМЫЙ
 (1) • ОЗАКЛАМЫЙ
 (2) • САКЛАМЫЙ
 (3) • ЙОКЛАМЫЙ
 (1) • ЮЛЛАМЫЙ
 (2) • АҢЛАМЫЙ
 (1) • КАПЛАМЫЙ
 (1) • УРЛАМЫЙ
 (1) • МАТУРЛАМЫЙ
 (2) • АТЛАМЫЙ
 (2) • УЛАМЫЙ
 (1) • БАШЛАМЫЙ
 (2) • ТАШЛАМЫЙ
 (3) • ЯЛАМЫЙ

- (1) • САНАМЫЙ
 (1) • КАЙНАМЫЙ
 (1) • ЧАТНАМЫЙ
 (5) • КАРАМЫЙ
 (1) • САЙРАМЫЙ
 (1) • ТУКРАМЫЙ
 (1) • ШЫНРАМЫЙ
 (11 | 2) • СОРАМЫЙ
 (2) • АСРАМЫЙ
 (3) • ШАЛТЫРАМЫЙ
 (1) • ЯЛТЫРАМЫЙ
 (1) • АПТЫРАМЫЙ
 (23 | 1) • ЯРАМЫЙ
 (2) • ЯСАМЫЙ
 (1) • ТУКТАМЫЙ
 (1) • ТАПТАМЫЙ
 (1) • КЫСТАМЫЙ
 (18) • АШАМЫЙ
 (1) • ОШАМЫЙ
 (1) • КАУШАМЫЙ
 (3) • БУШАМЫЙ
^{50/130°}(2) • ОХШАМЫЙ
 (2) • БАЕМЫЙ
^{42/3°}(1) • ОЕМЫЙ
 (1) • АЗМЫЙ
 (2) • БОЗМЫЙ
 (4) • УЗМЫЙ
^{45/21°}(12 | 1) • ТУЗМЫЙ
 (1) • САРГАЙМЫЙ
 (1) • ОЗАЙМЫЙ
 (3) • КАРГАЙМЫЙ
 (1) • ТОЙМЫЙ
 (4) • КУЙМЫЙ
 (1) • СУЙМЫЙ
 (16) • ТУЙМЫЙ
 (2) • ЖЫЙМЫЙ
^{49/39°}(9 | 1) • СЫЙМЫЙ
 (3) • АКМЫЙ
 (2) • БАКМЫЙ
 (4) • КАКМЫЙ
 (1) • ТАКМЫЙ
 (7) • ЧАКМЫЙ
 (1) • ЕКМЫЙ
 (2) • ЙОКМЫЙ
 (2) • СУКМЫЙ
 (1) • ЯБЫКМЫЙ
 (2) • ТАРЫКМЫЙ
 (10) • КУРЫКМЫЙ
 (2) • ТУТЫКМЫЙ
 (33 | 2) • ЧЫКМЫЙ
 (1) • АЧЫКМЫЙ
 (3) • АШЫКМЫЙ
^{416/77°}(1) • ЯКМЫЙ
 (60) • АЛМЫЙ
 (1) • ЯБАЛМЫЙ
- (1) • КУЗГАЛМЫЙ
 (1) • ЧЫГАЛМЫЙ
 (5) • ЮГАЛМЫЙ
 (1) • СУЗАЛМЫЙ
 (21) • КАЛМЫЙ
 (2) • БУЛАЛМЫЙ
 (1) • КЫЛАЛМЫЙ
 (2) • САНАЛМЫЙ
 (1) • КЫЙНАЛМЫЙ
 (4) • ТОРАЛМЫЙ
 (3) • КУРАЛМЫЙ
 (1) • ТУЙДЫРАЛМЫЙ
 (7) • САЛМЫЙ
 (1) • ТАЛМЫЙ
 (1) • ТУКТАЛМЫЙ
 (1) • ТАРТАЛМЫЙ
 (1) • ЧАЛМЫЙ
 (2) • КОЕЛМЫЙ
 (1) • ТОЕЛМЫЙ
 (1) • ЖУЕЛМЫЙ
 (1) • КУЕЛМЫЙ
 (2) • СУЕЛМЫЙ
 (3) • ЖЫЕЛМЫЙ
 (346 | 9) • БУЛМЫЙ
 (3) • ТУЛМЫЙ
 (12) • ТАБЫЛМЫЙ
 (1) • ЧАБЫЛМЫЙ
 (2) • КАГЫЛМЫЙ
 (2) • ТАГЫЛМЫЙ
 (1) • ЕГЫЛМЫЙ
 (1) • БОЗЫЛМЫЙ
 (1) • СУЗЫЛМЫЙ
 (2) • КЫЛМЫЙ
 (1) • ТОРЫЛМЫЙ
 (1) • ОЧЫЛМЫЙ
 (2) • БАСЫЛМЫЙ
 (2) • ВАТЫЛМЫЙ
 (2) • САТЫЛМЫЙ
 (1) • ТАТЫЛМЫЙ
 (1) • ТОТЫЛМЫЙ
 (2) • ЕРТЫЛМЫЙ
 (1) • ОНЫТЫЛМЫЙ
 (1) • СЫТЫЛМЫЙ
 (3) • АЧЫЛМЫЙ
 (1) • ОЧЫЛМЫЙ
 (1) • ТАШЫЛМЫЙ
^{449/527°}(1) • ЮБЫЛМЫЙ
^{41/2°}(2) • ТАММЫЙ
 (1) • КЫЗГАНМЫЙ
 (2) • БОЛГАНМЫЙ
 (1) • АЛДАНМЫЙ
 (1) • КАНМЫЙ
 (1) • ТӨМАМЛАНМЫЙ
 (1) • УРЛАНМЫЙ
 (1) • АЧУЛАНМЫЙ
 (1) • ЧЫЛАНМЫЙ
 (1) • КУАНМЫЙ
- (1) • КЫМШАНМЫЙ
 (1) • ТОНМЫЙ
 (3) • КУНМЫЙ
 (1) • АБЫНМЫЙ
 (1) • ЫЧКЫНМЫЙ
 (1) • АЛЫНМЫЙ
 (1) • САЛЫНМЫЙ
 (1) • ОРЫНМЫЙ
 (6) • СЫНМЫЙ
 (1) • ТАРСЫНМЫЙ
 (1) • ТЫНМЫЙ
 (2) • СУЫНМЫЙ
 (1) • ЮНМЫЙ
^{423/35°}(4) • ЯНМЫЙ
^{41/1°}(1) • ТУҢМЫЙ
 (4 | 1) • КАПМЫЙ
 (7) • ТАПМЫЙ
 (2) • ЧАПМЫЙ
 (1) • КУПМЫЙ
^{45/16°}(1) • ЯПМЫЙ
 (7) • АРМЫЙ
 (6) • БАРМЫЙ
 (1) • КАБАРМЫЙ
 (2) • АГАРМЫЙ
 (3) • ЧЫГАРМЫЙ
 (2) • ТАЗАРМЫЙ
 (2) • КОТКАРМЫЙ
 (1) • КАЙТАРМЫЙ
 (1) • АЕРМЫЙ
 (1) • ОРМЫЙ
 (38) • ТОРМЫЙ
 (1 | 4) • АВЫРМЫЙ
 (1) • КАЙГЫРМЫЙ
 (2) • ТУЙДЫРМЫЙ
 (1) • БУЛДЫРМЫЙ
 (1) • АРУЛАНДЫРМЫЙ
 (1) • КУНДЫРМЫЙ
 (1) • СЫНДЫРМЫЙ
 (3) • ТЫНДЫРМЫЙ
 (1) • ЯНДЫРМЫЙ
 (1) • УҢДЫРМЫЙ
 (1) • БАКЫРМЫЙ
 (2) • ЧАКЫРМЫЙ
 (1) • КЫЧКЫРМЫЙ
 (1) • КЫСТЫРМЫЙ
 (1 | 1) • ТОТТЫРМЫЙ
 (3) • УТЫРМЫЙ
 (1) • ТУТЫРМЫЙ
^{429/93°}(1) • ЯРМЫЙ
^{41/4°}(4) • БАСМЫЙ
 (1) • АТМЫЙ
 (4) • БАТМЫЙ
 (1) • ЙОКЛАТМЫЙ
 (9) • ЯРАТМЫЙ
 (1) • САТМЫЙ
 (1) • КЫСТАТМЫЙ
 (2) • АШАТМЫЙ
- (7) • КАЙТМЫЙ
 (2) • КАРГАЙТМЫЙ
 (1) • ЮГАЛТМЫЙ
 (2) • ЙОТМЫЙ
 (5) • ТОТМЫЙ
 (4) • АРТМЫЙ
 (1) • ШОМАРТМЫЙ
 (4) • ТАРТМЫЙ
 (1) • ЕРТМЫЙ
 (1) • БОЕРТМЫЙ
 (6 | 1) • АВЫРТМЫЙ
 (1) • ЯКТЫРТМЫЙ
 (3) • ЖЫЛЫТМЫЙ
 (4) • ОНЫТМЫЙ
^{422/72°}(9 | 1) • ЯТМЫЙ
 (1) • АУМЫЙ
 (1) • БУМЫЙ
 (1) • КУМЫЙ
 (10) • ТУМЫЙ
 (1) • ШУМЫЙ
^{46/17°}(3) • ЯУМЫЙ
 (2) • АЧМЫЙ
^{42/3°}(1) • ОЧМЫЙ
 (2) • АШМЫЙ
 (1) • ПАЙЛАШМЫЙ
 (1) • ЫРЛАШМЫЙ
 (2) • СЫЕШМЫЙ
 (1) • ПОШМЫЙ
 (2) • ЯБЫШМЫЙ
 (3) • ЯЛГЫШМЫЙ
 (1) • АЛЫШМЫЙ
 (1) • ТАНЫШМЫЙ
 (1) • АҢЫШМЫЙ
 (3) • КАРЫШМЫЙ
^{412/19°}(1) • ОРЫШМЫЙ
 (1) • УКЫМЫЙ
 (2) • ЧУКЫМЫЙ
 (4 | 1) • ТАНЫМЫЙ
 (1) • АРЫМЫЙ
 (1) • ТАРЫМЫЙ
 (2) • КОРЫМЫЙ
 (1) • МАНГЫМЫЙ
 (1) • АЧЫМЫЙ
^{49/15°}(1) • ТАШЫМЫЙ
^{41/4°}243/1078°(4) • ЯМЫЙ
 (1) • АНЫЙ
 (1) • ЖАНЫЙ
 (1) • КАНЫЙ
 (3) • САНЫЙ
 (1) • САНЫЙ-САНЫЙ
^{46/10°}(3) • ТАНЫЙ
^{41/1°}(1) • ЧИНЫЙ
 (1) • АЙНЫЙ
 (5) • КАЙНЫЙ
 (17) • УЙНЫЙ
^{44/26°}(3) • КЫЙНЫЙ

⁴ 1/1°(1) • ПОЛНЫЙ	...К	(2) • ХУРЛАМАК	(1) • ЕРАГРАК
⁴ 1/2°(2) • ТЫРНЫЙ	(88) • АК	(1) • УЙНАМАК	(1) • ТУГРАК
(2) • ЧАТНЫЙ	(7) • БАК	(1) • СЫНАМАК	(6) • НЫГРАК
⁴ 2/3°(1) • КЫТНЫЙ	(6) • КАБАК	(37) • ТАМАК	⁴ 4/15°(7) • АРТЫГРАК
⁴ 1/1°(1) • ТУНЫЙ	(3) • САБАК	⁴ 6/56°(1) • КЫСТАМАК	(59 2) • ЕРАК
⁴ 1/1°(1) • МЫШНЫЙ	(1) • ТАБАК	⁴ 1/1°(1) • ЯЗМАК	(2) • БАЕРАК
⁴ 1/3°(3) • СЫНЬЙ	⁴ 4/17 ³ 5/24°(7) • ЧАБАК	(7) • КАЙМАК	⁴ 3/64°(1) • САЕРАК
⁴ 1/2 ³ 19/50°(2) • ЯНЫЙ	(10) • ВАК	(17 1) • КОЙМАК	⁴ 1/1°(1) • АЗРАК
(4) • АРЫЙ	⁴ 1/1 ³ 2/11°(1) • ЭРВАК	(5 2) • УЙМАК	⁴ 1/2°(2) • ЧИРАК
(19) • КАРЫЙ	⁴ 1/2°(2) • ТАЙГАК	(1) • ТУЙМАК	(1) • КАЙРАК
(1) • КАРЫЙ-КАРЫЙ	⁴ 1/1°(1) • ТУЛГАК	⁴ 5/34°(1) • ЖЫЙМАК	⁴ 2/3°(2) • СЫЙРАК
(1) • БОХАРЫЙ	(1) • КОРГАК	(2) • ТАКМАК	⁴ 1/4°(4) • ЧУКРАК
⁴ 5/26°(1) • СОХАРЫЙ	(1) • БРГАК	(1) • ШАКМАК	⁴ 1/1°(1) • УСАЛРАК
⁴ 1/7°(7) • САЙРЫЙ	⁴ 3/3 ⁵ 5/6°(1) • АКСЫРГАК	(1) • СУКМАК	(3) • ЯМАНРАК
⁴ 1/1°(1) • СЫКРЫЙ	(4) • КАДАК	⁴ 4/19°(14 1) • ТУКМАК	⁴ 2/4°(1) • КЫЕНРАК
(4) • КОРЫЙ	⁴ 2/6°(2) • САДАК	(1) • АЛМАК	(1) • НАЧАРРАК
⁴ 2/12°(8) • СОРЫЙ	(1) • САГАЙДАК	(2) • КАЛМАК	⁴ 2/5°(4) • АВЫРРАК
⁴ 1/11°(10 1) • АСРЫЙ	⁴ 2/4°(3) • БУЙДАК	(1) • САЛМАК	⁴ 1/1°(1) • КЫСРАК
(1) • КАУРЫЙ	(3) • БАЛДАК	(1) • КОЛМАК	⁴ 1/1°(1) • БАТРАК
(1) • БУРЫЙ	⁴ 2/4 ⁶ 6/14°(1) • ЧЫРЫЛДАК	⁴ 5/10°(2) • БУЛМАК	(16) • УРАК
⁴ 3/3°(1) • БУРЫЙ-БУРЫЙ	(1) • АЗАК	(2) • ТАПМАК	(2) • ДУРАК
⁴ 1/2°(2) • ОЧРЫЙ	⁴ 2/2°(1) • КАЗАК	⁴ 2/4°(2) • ЧАПМАК	⁴ 3/19°(1) • КЫЗУРАК
(1) • БРЫЙ	(15) • ОЗАК	(35 1) • БАРМАК	(10) • ТУФРАК
(3) • КАЛТЫРЫЙ	(5) • ЙОЗАК	(4) • КАРМАК	⁴ 2/23°(13) • ЯФРАК
(4) • ШАЛТЫРЫЙ	⁴ 3/25°(5) • ТОЗАК	(1) • КУРМАК	(2) • КУРКБЫНЧРАК
⁴ 4/16°(8) • ЯЛТЫРЫЙ	⁴ 1/1 ³ 6/28°(1) • САГЫЗАК	(1) • УРМАК	⁴ 2/5°(3) • ПЫЧРАК
⁴ 1/45 ³ 19/123°(44 1) • ЯРЫЙ	(10) • КАК	⁴ 6/44°(1) • СУБЫРМАК	(1) • СӨЯК-САНДЫРАК
(10) • СЫЙ	⁴ 1/1°(1) • КАПКАК	⁴ 1/1°(1) • ЯСМАК	(1) • АКЫЛЛЫРАК
⁴ 1/1°(1) • АКСЫЙ	⁴ 1/31°(30 1) • КУРКАК	(2) • КАЙТМАК	(2) • ОЛЫРАК
⁴ 1/2°(2) • ЯРСЫЙ	⁴ 1/1°(1) • БАТКАК	(3) • ТОТМАК	(1) • ЯРЛЫРАК
⁴ 1/5 ⁴ 4/18°(5) • ЯСЫЙ	(1) • ОРЫШКАК	(1) • ТАРТМАК	(2) • ТАТЛЫРАК
(12) • ТЫЙ	(1) • ТЫРЫШКАК	⁴ 4/7°(1) • ОНЫТМАК	(1) • ЖЫЛЫРАК
(13) • МАКТЫЙ	⁴ 3/3 ⁷ 7/46°(1) • ТАРТЫШКАК	⁴ 1/45°(45) • АХМАК	(2) • КАТЫРАК
⁴ 2/18°(4 1) • ТУКТЫЙ	(1) • БАЛАК	⁴ 1/45°(45) • АХМАК	(3) • ЯКТЫРАК
(1) • ДЫРЫЛТЫЙ	(1) • ТУБАЛАК	⁴ 2/2°(1) • ПОЧМАК	(1) • ОЛТЫРАК
(4) • СЫЛТЫЙ	(14) • ЯБАЛАК	(7) • БАШМАК	(1) • ЯФЫРАК
⁴ 3/6°(1) • ЮЛТЫЙ	(2) • КУЗГАЛАК	⁴ 2/10°(3) • ТАБЫШМАК	(1) • ЧЫРАК
⁴ 1/1°(1) • ТАПТЫЙ	(1) • КАЛАК	(4) • СЫМАК	(3) • БЫЛЧЫРАК
⁴ 1/1°(1) • КЫРТЫЙ	(1) • ТАШКАЛАК	(1) • БАЙСЫМАК	⁴ 14/63°(42 1) • ЯХШЫРАК
(2) • БУТЫЙ	(1) • ШАТАЛАК	⁴ 3/6 ³ 42/239°(1) • ЮЛӘРСЫМАК	⁴ 1/2 ³ 46/255°(2) • ЯРАК
⁴ 2/13 ¹ 0/51°(11) • ТУТЫЙ	⁴ 8/22°(1) • ПУТАЛАК	(1) • МУЙНАК	(6) • САК
⁴ 1/2°(2) • АЧЫЙ	⁴ 1/6°(6) • ҺӨЛАК	(2) • ЖЫЙНАК	⁴ 1/1°(1) • АЗАЙМАСАК
(1) • АРЧЫЙ	⁴ 1/3°(3) • ЕЛАК	⁴ 3/5°(2) • ТЫЙНАК	(24 1) • АКСАК
⁴ 2/2°(1) • БОРЧЫЙ	(4) • БОЛАК	⁴ 1/13°(12 1) • ТЫРНАК	⁴ 2/26°(1) • ТУКСАК
⁴ 1/1 ³ 4/5°(1) • КЫЧЫЙ	(26) • КОЛАК	(122 1) • КУНАК	⁴ 1/1°(1) • КАЛСАК
(75 1) • АШЫЙ	⁴ 3/31°(1) • КУШКОЛАК	⁴ 2/124 ⁶ 6/142°(1) • КУНАК-КУНАК	(2) • АШАМСАК
(3) • КАШЫЙ	⁴ 1/2°(2) • АКЧАРАК	⁴ 1/5 ³ 1/5°(5) • ЯҢАК	(1) • АЛЫМСАК
⁴ 3/87°(8) • ТАШЫЙ	⁴ 1/1°(1) • УТЛАК	⁴ 1/1°(1) • АП-АК	(1) • ТАЛЫМСАК
⁴ 1/1°(1) • ЙОМШЫЙ	(2) • УЛАК	⁴ 1/1 ² 2/2°(1) • КЫРПАК	⁴ 4/8°(4) • САРЫМСАК
⁴ 1/2°(2) • ШЫҢШЫЙ	(4) • АУЛАК	(1) • КЫРПАК	(1) • КАРСАК
⁴ 1/4°(4) • ОШЫЙ	(1) • КУЛАК	(1) • ТАГАРАК	(11) • КОРСАК
⁴ 1/4 ⁷ 798 ³ 400/1696 ¹ 606/2914°(4) • ОХШЫЙ	(2) • ТУЛАК	(27) • КАРАК	(1) • КОМКОРСАК
	⁴ 5/12°(3) • ЧУЛАК	(1) • КЫСКАРАК	(1) • ТОРСАК
	⁴ 1/3 ² 1/80°(3) • ЫЛАК	(3) • ЮКАРАК	⁴ 5/15°(1) • БАВЫРСАК
	(14) • АРГАМАК	⁴ 5/42°(8 2) • ТАРАК	⁴ 1/6 ³ 15/63°(6) • УСАК

(4) • ТАК	⁴ 1/1 ³ 5/28°(1) • ШИНГЭК	⁴ 1/1 ³ 30/152°(1) • СӨЙЛӨШМӨК	⁴ 1/9 ³ 1/9°(9) • ЕФӨК
⁴ 1/1°(1) • ТАК-ТАК	⁴ 1/47 ³ 1/47°(45 2) • ҮРДЭК	(5) • ТӨБӨНӨК	(1) • КИЛӨЧӨК
⁴ 1/1°(1) • КАЛТАК	(8) • БОТАК	(16 1) • ТИГӨНӨК	(1) • КИТЕРӨЧӨК
⁴ 2/9°(1) • ТОТАК	(4) • ИЛГӨЗЭК	⁴ 3/35°(13) • СӨНӨК	(3) • БИРӨЧӨК
(1) • БОРТАК	⁴ 2/10°(6) • МӨЗЭК	⁴ 1/3°(3) • ҮРНӨК	(1) • ЖИТӨЧӨК
(27) • УРТАК	⁴ 1/1°(1) • ИГЕЗЭК	(8) • БИЗЭК	(1) • КИТӨЧӨК
⁴ 3/31°(3) • ЮРТАК	(1) • КИЗЭК	⁴ 1/1°(1) • ПЕСНӨК	(1) • КӨТӨЧӨК
⁴ 1/2°(2) • ТУСТАК	⁴ 3/17°(8) • ТИЗЭК	⁴ 1/1 ³ 6/40°(1) • КҮНӨК	⁴ 7/33°(25) • ЧӨЧӨК
(2) • БАШТАК	⁴ 1/1°(1) • ТИЛЕМЗЭК	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • ЧӨЛПӨК	⁴ 1/1°(1) • ЧӨКЧӨК
⁴ 2/3 ¹¹ 51°(1) • БАШБАШТАК	⁴ 1/1 ⁸ 30/30°(1) • ҮЗЭК	⁴ 1/1°(1) • МӨБАРЭК	⁴ 1/5°(5) • КҮНӨЛЧӨК
⁴ 1/5 ¹ 5°(5) • КУАК	(2) • ТИБЕШКӨК	(8) • ТҮГӨРӨК	⁴ 1/2°(2) • ИМЧӨК
⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • КАЛФАК	(1) • СӨЗЕШКӨК	(1) • ЧИТКӨРӨК	(1) • ЖИРӨНЧӨК
(11) • ХАК	(1) • ПЕШКӨК	⁴ 3/10°(1) • ИРТӨРӨК	(1) • ИРТӨНЧӨК
⁴ 1/1 ³ 2/12°(1) • НАХАК	⁴ 4/5 ³ 4/5°(1) • ИШКӨК	⁴ 1/13°(13) • КУҮБРӨК	(3) • ЧИГЕНЧӨК
(26 2) • ЧАК	(4) • ӨЛӨК	(1) • ЭЛЕГРӨК	(1) • КИЛЕНЧӨК
(2) • АГАЧАК	(1) • БӨЛӨК	⁴ 2/17°(16) • БИГРӨК	⁴ 5/22°(15 1) • ИРЕНЧӨК
(1) • ЧЫГАЧАК	(3) • КУБӨЛӨК	(1) • КУҮНӨЛЛӨРӨК	⁴ 1/5 ¹⁶ 68°(5) • КӨПЧӨК
(3) • АЛАЧАК	⁴ 4/9°(1) • ТҮҢГӨЛӨК	(1) • ЖИЛЛЕРӨК	⁴ 1/2°(2) • КИЛМЕШӨК
(1) • БУЛАЧАК	(7) • БЕЛӨК	(3) • ТӨМЛӨРӨК	⁴ 1/52°(52) • ИШӨК
(1) • АТАЧАК	⁴ 2/11°(4) • ТЕЛӨК	(1) • ӨСӨРЛӨРӨК	⁴ 1/10 ³ 3/64 ² 136/907°(9 1) • ТҮШӨК
(1) • САТАЧАК	(16) • ИЛӨК	(4) • ХӨЕРЛӨРӨК	(4) • АЕК
⁴ 7/10°(1) • КАЙТАЧАК	(6) • ЖИЛӨК	(1) • ЛӨЗЗӨТЛӨРӨК	⁴ 1/3°(3) • ЖАЕК
⁴ 1/3°(3) • КАЙЧАК	⁴ 3/34°(12) • ЧИЛӨК	(1) • КИРЕРӨК	⁴ 1/4 ³ 11°(4) • КАЕК
⁴ 1/1°(1) • АЛЧАК	(2) • ЛӨКЛӨК	(11) • ТЕРӨК	⁴ 1/139°(139) • КЕБЕК
⁴ 1/1°(1) • БАСЫМЧАК	⁴ 2/8°(6) • МҮКЛӨК	⁴ 10/26°(1) • ӨЛТЕРӨК	(2) • КУБЕК
(1) • КЫЗГАНЧАК	⁴ 1/15 ³ 12/77°(15) • БҮЛӨК	(1) • ГАЗИЗРӨК	⁴ 2/8 ³ 3/147°(6) • ЧҮБЕК
(1) • СОРАНЧАК	(1) • МӨК	⁴ 2/10°(9) • ТИЗРӨК	(11) • ЧИКЛӨВЕК
(2) • МУНЧАК	(1) • ӨМӨК	(6) • ЗИРӨК	⁴ 2/12 ² 2/12°(1) • ГӨРЛӨВЕК
⁴ 4/5°(1) • ОРЫНЧАК	(1) • ЖӨМӨК	(130 4) • КИРӨК	⁴ 1/1°(1) • БЕЛМӨДЕК
⁴ 1/1°(1) • КОЧАК	(1) • КӨБӨЛӨМӨК	⁴ 4/169°(18) • ТИРӨК	⁴ 1/1°(1) • ИДЕК
(1) • ҺӨРЧАК	(2) • СӨЙЛӨМӨК	⁴ 1/1°(1) • БӨЙРЭК	⁴ 1/2°(2) • ДӨҢГЕЛДЕК
(16) • БОРЧАК	⁴ 5/6°(1) • КӨЧЛӨМӨК	⁴ 1/3°(3) • КУКРӨК	(1) • РӨХӨТЛӨҢДЕК
(1) • КУРЧАК	⁴ 1/1°(1) • БИЕМӨК	⁴ 1/2°(2) • ЖИҢЕЛРӨК	(1) • ӨЙРӨҢДЕК
⁴ 4/20°(2) • ЫҢГЫРЧАК	⁴ 1/4°(4) • ДИМӨК	(3 2) • ТИРӨНРӨК	⁴ 3/3°(1) • КЕНДЕК
⁴ 1/1°(1) • ОНЫТЧАК	(44 2) • ИКМӨК	(1) • ҮТКЕНРӨК	(1) • КИПТЕРДЕК
⁴ 1/1°(1) • УЧАК	⁴ 2/47°(1) • ТОЗ-ИКМӨК	⁴ 3/7°(1) • ЧИТЕНРӨК	⁴ 2/2 ³ 8/9°(1) • БИРДЕК
(28 2) • ПЫЧАК	(3) • КИЛМӨК	(1) • ӨРӨК	(2) • БЕЛӨЗЕК
⁴ 2/3 ² 24/103°(2) • БАЛТА-ПЫЧАК	(1) • БӨЛМӨК	(28) • ЙӨРӨК	⁴ 2/4°(2) • НӨЗЕК
(1) • АШАК	(1) • КӨЛМӨК	(10) • КӨРӨК	(5) • ӨЗЕК
⁴ 2/7°(6) • БАШАК	(2) • ҮЛМӨК	⁴ 4/41°(2) • СӨНӨК-КӨРӨК	(8) • ЙӨЗЕК
⁴ 1/24°(24) • ЙОМШАК	(30) • КУЛМӨК	⁴ 1/3°(3) • ЧҮПРӨК	⁴ 3/19 ⁵ 23°(6) • ТӨЗЕК
⁴ 1/1°(1) • ЫЛАНШАК	(13 1) • ЧҮЛМӨК	⁴ 1/1 ³ 35/304°(1) • ЖӨҺӨТРӨК	⁴ 1/27°(27) • БИЕК
(2) • ОШАК	⁴ 7/53°(2) • ЭЛМӨК	(1) • ӨРМӨК	(5) • КИЕК
⁴ 2/3°(1) • ЙОШАК	(1) • ӨРМӨК	(1) • ЙӨГЕРМӨК	⁴ 2/6 ³ 3/33°(1) • АРЫСЛАН-КИЕК
⁴ 1/4 ⁷ 7/39 ² 11/1214°(4) • ШАПШАК	(1) • ЙӨГЕРМӨК	(1) • МЕНДЕРМӨК	(1) • СЕНГӨЛЕК
(2 3) • БӨК	(1) • КУЧЕРМӨК	(1) • КУЧЕРМӨК	(6) • ТӨҢКӨЛЕК
⁴ 1/1°(1) • ЧӨБӨК	(5) • ИРМӨК	(9) • БИРМӨК	(2) • ИРКӨЛЕК
⁴ 1/8 ³ 3/14°(7 1) • КИБӨК	(1) • ЙӨГЕРМӨК	⁴ 7/20°(2) • КУРМӨК	(3) • ӨЙРӨЛЕК
⁴ 1/5°(5) • БИЗГӨК	⁴ 1/2°(2) • КИСМӨК	⁴ 1/2°(2) • КИСМӨК	(2) • ТҮРӨЛЕК
(12) • ИМГӨК	(1) • ЭЙТМӨК	⁴ 2/16°(2) • ЖИТЭК	⁴ 6/15°(1) • КИРТӨЛЕК
⁴ 2/21°(7 2) • ТҮМГӨК	⁴ 2/2°(1) • ЙӨРТМӨК	⁴ 1/1°(1) • ЙӨРТМӨК	(4) • БЕЛЕК
⁴ 1/1°(1) • ТҮНГӨК	⁴ 1/14°(14) • КҮМӨК	⁴ 1/34°(34) • ТИИТЭК	(12) • ИЗГЕЛЕК
	⁴ 1/1°(1) • ЭЧМӨК	⁴ 1/1 ³ 7/57°(1) • ЙӨРТЭК	(10) • ИГЕЛЕК
			(2) • МӨҢГЕЛЕК

- (4) • ЖЕЛЕК
 (1) • КӨСӨРТКЕЛЕК
 (2) • ТИЛЕЛЕК
 (1) • ИЛЛЕЛЕК
 (1) • ЖИЛЛЕЛЕК
 (1) • КИРЕЛЕК
 (2) • ЭРЕЛЕК
 (1) • СЕЛЕК
 (1) • КЕЧЕЛЕК
 (1) • КИМЧЕЛЕК
 (5) • КӨНЧЕЛЕК
 (2) • КИҢЧЕЛЕК
 (1) • ТИҢЧЕЛЕК
 (2) • КҮПЧЕЛЕК
 (1) • ИГӨРТЧЕЛЕК
 (3) • КЕШЕЛЕК
^{42/1/59}(2) • КҮРШЕЛЕК
 (1) • ТИГЕЗЛЕК
 (1) • ТЕЛСЕЗЛЕК
 (2) • КӨЧСЕЗЛЕК
 (1) • ЯМБСЕЗЛЕК
 (1) • КАНӨГАТЪСЕЗЛЕК
 (1) • ЖИТЕЗЛЕК
 (1) • ЙӨЗЛЕК
^{48/11}(3) • КҮЗЛЕК
^{41/2}(2) • ЖИЛЕК
 (1) • ӨЙЛЕК
^{42/2}(1) • ЧӨЙЛЕК
 (1) • ИМГӨКЛЕК
 (1) • ИКМӨКЛЕК
 (2) • КҮЛМӨКЛЕК
 (1) • ЗИРӨКЛЕК
^{45/8}(3) • ТЕРЕКЛЕК
 (2) • ТӨВӨККӨЛЛЕК
 (2) • ГАДЕЛЛЕК
 (2) • ЖИҢЧЕЛЛЕК
 (1 | 1) • КҮҢЧЕЛЛЕК
^{45/9}(1) • КӨНЧЕЛЛЕК
 (1) • БЕРДӨМЛЕК
 (1) • КҮРКӨМЛЕК
 (3) • ГЫЙЛЕМЛЕК
 (1) • КҮРЕМЛЕК
 (1) • ЭЧЕМЛЕК
^{46/9}(2) • КИМЛЕК
 (1) • ТИРӨНЛЕК
 (1) • ЭШЧӨНЛЕК
 (1) • ЖЕБЕНЛЕК
 (4 | 2) • ТИЕНЛЕК
 (1) • ИРКЕНЛЕК
 (1) • МИН-МИНЛЕК
 (13) • КӨНЛЕК
^{48/25}(1) • ТӨНЛЕК
 (1) • КӨЛЕК
^{42/5}(4) • СӨЛЕК
^{41/6}(6) • ЧҮПЛЕК
 (2) • ЧИБӨРЛЕК
 (1) • ЖИГӨРЛЕК
- (2) • ӨЗӨРЛЕК
 (1) • ТҮЗӨРЛЕК
 (1) • ЧӨЙ-ШИКӨРЛЕК
 (2) • ҮЛӨРЛЕК
 (2) • ЖҮЛӨРЛЕК
 (4) • ЮЛӨРЛЕК
 (1) • КИСӨРЛЕК
 (3) • ЖИТӨРЛЕК
 (1) • КИТӨРЛЕК
 (3) • ҮТӨРЛЕК
 (1) • МӨҺӨРЛЕК
 (1) • ЭЧӨРЛЕК
 (1) • ТИШӨРЛЕК
 (2) • ТӨШӨРЛЕК
 (5) • БЕРЛЕК
 (4) • ТӨКӨББЕРЛЕК
 (1) • КИБЕРЛЕК
 (1) • ТЕРГЕЗЕРЛЕК
 (1) • ШӨКЕРЛЕК
 (1) • ИШЕТЕЛЕРЛЕК
 (4 | 1) • ГОМЕРЛЕК
 (3) • КЕРЕРЛЕК
 (1) • КҮРЕРЛЕК
 (2) • ТЕРЛЕК
 (2) • ӨЙТЕРЛЕК
 (1) • ЙӨРТЕРЛЕК
 (1) • ТӨРТЕРЛЕК
 (1) • КӨФӨРЛЕК
 (3) • ИРЛЕК
 (1) • ЖИРЛЕК
^{43/62}(1) • КӨРЛЕК
 (1) • КЕРЛӨНМӨСЛЕК
 (1) • СӨРЕНМӨСЛЕК
 (1) • КИЧМӨСЛЕК
 (2) • ТӨШМӨСЛЕК
^{45/9}(4) • ДӨРЭСЛЕК
 (1) • ҮЖӨТЛЕК
 (10) • СӨЛАМӨТЛЕК
 (1) • КЫЯМӨТЛЕК
 (1) • КАБАХӨТЛЕК
 (6) • ЕГЕТЛЕК
 (2) • ЧИТЛЕК
 (4) • КӨРТЛЕК
^{48/27}(2) • ЭТЛЕК
 (7) • ҮЛЕК
 (1) • ТЕРӨҮЛЕК
^{43/11}(3) • ЖӨЯҮЛЕК
 (1) • БЕЛЕМ-БЕЛГЕЧЛЕК
^{2/3}(2) • КИЧЛЕК
 (1) • КАРЕНДӨШЛЕК
 (3) • КАРДӨШЛЕК
 (1) • ФИКЕРДӨШЛЕК
^{44/7}(2) • ТӨШЛЕК
 (1) • ПАКЫЛЕК
 (2) • ГАРЫЛЕК
 (4) • ФӨКЫЙРЫЛЕК
- (1) • КАНӨГАТЪЛЕК
^{45/21}(13) • ИШЬЛЕК
^{41/31}^{13/126/322}(31) • ЭЛЕК
^{41/131}^{1/1}(| 1) • КИМЕК
^{31/1}(1) • ОЕК
 (2) • БЕРЕК
 (13) • ЙӨГЕРЕК
 (1) • МӨЛЖЕРЕК
 (5 | 1) • ТӨКЕРЕК
 (1) • ЖИМЕРЕК
 (6) • ИСЕРЕК
 (3) • ТЕРЕК
 (2) • ҮТЕРЕК
^{49/45}(11) • ЧЕРЕК
 (8 | 1) • ИРЕК
 (4) • ЗИРЕК
^{43/14}(1) • ЧИРЕК
^{41/1}(1) • ӨРЕК
 (30) • БҮРЕК
^{42/35}^{315/95}(5) • КҮРЕК
^{41/131}^{1/1}(1) • КИСЕК
 (6) • ТЕК
 (14) • ИТЕК
 (7) • КИТЕК
^{43/22}(1) • ЧИТЕК
^{41/1}(1) • ЭЛӨКТЕК
^{41/7}(7) • БӨРТЕК
 (1) • ЖИТТЕК
^{42/4}(3) • КИТТЕК
^{41/1}(1) • СҮТЕК
^{41/1310}⁴²(1) • КҮРШИТЕК
^{41/131}^{1/1}(1) • КЕРФЕК
^{41/17}(17) • НИЧЕК
^{41/1}(1) • ЭРЕМЧЕК
 (1) • БИЛӨНЧЕК
 (1) • БӨРӨНЧЕК
 (1) • ӨЙРӨНЧЕК
^{44/4}(1) • ИНЧЕК
 (18 | 1) • КӨЧЕК
^{42/20}(1) • МӨЧЕ-КӨЧЕК
^{41/1}(1) • КҮПЧЕК
^{41/1310}⁴⁴(1) • КӨКЕРЧЕК
 (32) • ИШЕК
 (11 | 3) • БИШЕК
^{43/76}^{3/76}(30) • ТИШЕК
 (31 | 1) • КЫЕК
^{42/33}(1) • ГАЕП-КЫЕК
 (6) • МЫЕК
^{42/7}(1) • КАКМЫЕК
^{41/73}^{5/47}^{197/865}(7) • СЫЕК
^{31/54}(54) • БИК
^{41/33}^{1/3}(3) • МУЖИК
^{31/4}(4) • ЖИК
- (6) • НИК
^{41/1}(1) • ПЕЛӨМӨННИК
^{41/133}⁸(1) • УДАРНИК
^{41/131}^{1/1}(1) • ФАБРЫК
^{31/53}(52 | 1) • ТИК
^{31/129}¹²⁴(1) • ШИК
 (3) • КАЛЫЙК
^{42/4}(1) • ХАЛЫЙК
 (1) • БАРЫЙК
^{42/2}(1) • УТЫРЫЙК
 (1) • МУАФЫЙК
^{42/5}(4) • ТӨҮФЫЙК
^{41/53}^{7/16}^{27/16}(5) • ГАШЫЙК
^{41/131}^{1/2}^{1/1}(1) • ШАК-ШОК
^{31/1}(1) • БӨК
^{31/21}(21) • ЙӨК
^{31/53}²⁷(5) • ТӨК
 (37) • ҮК
^{41/23}^{1/2}(2) • ШУНДУК
^{31/2}(2) • КУК
^{41/131}^{1/1}(| 1) • МӨХЛУК
^{31/7}(7) • СУК
^{31/74}(69 | 5) • ТУК
^{31/2}(2) • ЧУК
^{31/128}¹²⁶(1) • ШУК
 (10) • ҮК
 (57) • КУК
^{41/2}(2) • КИКРИКУК
^{41/233}⁶¹(2) • КӨККУК
^{31/1}(1) • МУК
^{41/131}^{1/1}(1) • КҮРҮК
^{41/131}^{1/2}^{7/74}(1) • ҮТҮК
^{41/15}(14 | 1) • КАБЫК
^{41/2}(2) • ТУБЫК
^{41/11}(10 | 1) • ЧЫБЫК
^{41/44}³²(4) • ЯБЫК
 (1) • ЕЛАВЫК
 (1) • СЫЗЛАВЫК
 (1) • КАРЫШЛАВЫК
 (3) • КЫРМАВЫК
 (3) • БАКРАВЫК
 (1) • КАЛТЫРАВЫК
^{47/99}(88 | 1) • ТАВЫК
^{41/238}¹⁰¹(2) • ЗӨВЫК
 (1) • СЫЙЛАДЫК
 (| 1) • ТӨМАМЛАДЫК
 (1) • УРЛАДЫК
 (1) • ТОТЫЛМАДЫК
^{45/5}(1) • АШАДЫК
 (1) • КУЙДЫК
^{42/2}(1) • ТУЙДЫК
 (1) • АЛДЫК
 (2) • КАЛДЫК
 (1) • ТАБЫЛДЫК
 (4) • БЫТБЫЛДЫК

(1) • БАКЫЛДЫК	(1) • ГАШЫЙКЛЫК	(1 1) • ТОРЫРЛЫК	⁴ 18/92°(44) •
⁴ 6/10°(1) • ТОТЫЛДЫК	(2) • УКЛЫК	(1) • КАЛДЫРЫРЛЫК	ЯХШЫЛЫК
⁴ 1/1°(1) • ЧЫЛАНДЫК	(4) • ТУКЛЫК	(2) • СЫНДЫРЫРЛЫК	⁴ 1/3 ³ 153/672°(3) •
(1) • БАРДЫК	(1) • АРЫКЛЫК	(1) • КАТЫРЫРЛЫК	КЫПОЛЫК
(1) • ШЫКЫРДЫК	⁴⁹ 34°(14 1) • ЮКЛЫК	(4) • БАТЫРЛЫК	(5) • БОЛАМАК
⁴ 3/3°(1) • КУУРДЫК	(2) • УСАЛЛЫК	(1) • КАШЫТЫРЛЫК	(10) • МАМЫК
⁴ 1/1 ³ 18/22°(1) • ТУДЫК	(4) • ЕЛЛЫК	(1) • ЯРЛЫК	⁴ 3/16°(1) • КАРАМАК
(19) • АЗЫК	(1) • КОЛЛЫК	(1) • КУЯРЛЫК	⁴ 1/2 ⁴ 4/18°(2) • ЙОМЫК
(3) • БАЗЫК	⁴ 4/8°(1) • ТОРЫЛЛЫК	⁴ 38/105°(2) • ТУЯРЛЫК	(22) • НЫК
(19) • КАЗЫК	(2 1) • ТУЕМЛЫК	(1) • КУРЫКМАСЛЫК	⁴ 1/2°(2) • ТАНЫК
⁴ 4/44°(3) •	(2) • СУМЛЫК	(1 1) • АЛМАСЛЫК	⁴ 1/1°(1) • АЙНЫК
ТИМЕРКАЗЫК	(1) • ЗОЛЫМЛЫК	(2) • ТАРТМАСЛЫК	⁴ 1/2°(2) • ТОНЫК
⁴ 1/8°(8) • РИЗЫК	⁴ 4/7°(1) •	(1) • АДАШМАСЛЫК	⁴ 1/4 ⁵ 5/31°(4) • СЫНЫК
⁴ 1/6°(6) • БОЗЫК	ЧАКЫРЫМЛЫК	(2) • РАСЛЫК	(20) • АРЫК
(2) • КЫЗЫК	(2) • ТУГАНЛЫК	⁴ 6/24°(16) • ДУСЛЫК	(1) • КАРЫК
(4) • ТЫМЫЗЫК	(9) • НАДАНЛЫК	(8) • ШАТЛЫК	⁴ 3/59°(37 1) • САРЫК
⁴ 3/7°(1) • СЫЗЫК	(1) • КАЗАНЛЫК	(1) • ЙОТЛЫК	⁴ 1/12°(12) • ЙОДРЫК
⁴ 1/5 ³ 10/70°(5) • ЯЗЫК	(1) • АМАНЛЫК	(1) • КОТЛЫК	(2) • ЕРЫК
(77 5) • БАЛЫК	(2) • МӨСЕЛМАНЛЫК	(9) • КАРТЛЫК	(2) • БОЕРЫК
(1) • ХУЖАЛЫК	(2) • ДОШМАНЛЫК	(5) • ЮМАРТЛЫК	⁴ 3/6°(2) • КУЕРЫК
(2) • ТАЗАЛЫК	(22) • ЯМАНЛЫК	(1) • МИНУТЛЫК	⁴ 1/27°(27) • КОЙРЫК
(1) • РИЗАЛЫК	(2) • САРАНЛЫК	⁴ 7/27°(2) • КЫГЛЫК	⁴ 1/10°(10) • КУУРЫК
(2) • БОТКАЛЫК	(1) • СОЛТАНЛЫК	(12) • ЯЛКАУЛЫК	(1) • ЙОДЫРЫК
(2) • БАЛАЛЫК	(1) • ЫШТАНЛЫК	(4) • ЯМАУЛЫК	(85 5) • КЫРЫК
(1) • САЛМАЛЫК	(1) • КЫЕНЛЫК	(10) • САУЛЫК	(1) • КЫРЫК-КЫРЫК
(1) • АТНАЛЫК	⁴ 12/45°(1) • АЗГЫНЛЫК	(1) • КЫРПУЛЫК	⁴ 4/94°(2) • ТОМЫРЫК
(1) • ЯҢАЛЫК	⁴ 1/11°(11) • ХОЛЫК	(1) • ТАТУЛЫК	⁴ 1/12 ³ 14/220°(12) •
(2) • ОСТАЛЫК	⁴ 1/1°(1) • САПЛЫК	⁴ 6/33°(5) • ЯУЛЫК	ЯРЫК
(35 3) • ХАЛЫК	(9) • БАРЛЫК	(11) • АЧЛЫК	(1) • КОРГАКСЫК
(1) • АКЧАЛЫК	(1) • ТАБАРЛЫК	(5) • ТЫНЫЧЛЫК	(1) • КАКСЫК
⁴ 13/139°(5) •	(1) • ЯЛГАРЛЫК	⁴ 3/17°(1) • БУРЫЧЛЫК	⁴ 3/3°(1) • ТАКСЫК
ПАТШАЛЫК	(1) • ТЫГАРЛЫК	(11 2) • АШЛЫК	⁴ 1/16°(16) • ТАНСЫК
(1) • САЗЛЫК	(2) • ЧЫГАРЛЫК	(10) • БАШЛЫК	(1) • БУРСЫК
(1) • ТОЗЛЫК	(1) • БАЗАРЛЫК	(2) • ТАШЛЫК	(1) • ТУРСЫК
(1) • ЯВЫЗЛЫК	(1) • АҢЛАРЛЫК	(1) • БУШЛЫК	⁴ 3/5°(3) • КЫБЫРСЫК
(7) • ЯЛГЫЗЛЫК	(1) • ЧОРНАРЛЫК	(1) • ХУШЛЫК	⁴ 1/1°(1) • КЫСЫК
(1) • БАЛАСЫЗЛЫК	(1) • КАРАРЛЫК	(2) • КЫШЛЫК	⁴ 1/1 ³ 9/26°(1) • ЮСЫК
(1) • УҢАЙСЫЗЛЫК	(1) • УРАРЛЫК	(1) • БУЛЫШЛЫК	(2) • ТЫК
(1) • ХОЛЫКСЫЗЛЫК	(2) • ТАРЛЫК	(6) • ТЫРЫШЛЫК	(4) • ВАТЫК
(1) • МАЛСЫЗЛЫК	(3) • ЙОТАРЛЫК	⁴ 9/37°(1) • ТЫШЛЫК	⁴ 2/20°(16) • КАТЫК
(1) • АКЫЛСЫЗЛЫК	(1) • ЯТАРЛЫК	(2) • КАРАҢГЫЛЫК	(5) • АКТЫК
(3) • КОМСЫЗЛЫК	(2) • БАҢАДИРЛЫК	(3) • КАЗЫЛЫК	(1) • КАКТЫК
(1) • УРМАНСЫЗЛЫК	(11) • ОРЛЫК	(2) • ЙОТКЫЛЫК	⁴ 3/7°(1) •
(1) • АҢСЫЗЛЫК	(3) • ЗУРЛЫК	(3) • АКЫЛЫЛЫК	КАКТЫК-СУКТЫК
(1) • САБЫРСЫЗЛЫК	(18) • МАТУРЛЫК	(1) • ТАЛЫМЫЛЫК	(2) • КУЛТЫК
⁴ 14/24°(3) • ОЯТСЫЗЛЫК	(11) • ХУРЛЫК	(4) • ОЛЫЛЫК	⁴ 2/4°(2) • МЫЛТЫК
⁴ 1/1°(1) • АРЧИЛЫК	(1) • САБЫРЛЫК	(16) • ЯРЫЛЫК	(1) • ЮЫНТЫК
(10 2) • АЙЛЫК	(7) • АВЫРЛЫК	(2) • ЖЫЛЫЛЫК	⁴ 2/2°(1) • ЯНТЫК
(46 2) • БАЙЛЫК	(1) • АЙГЫРЛЫК	(1) • УГРЫЛЫК	⁴ 1/1°(1) • САПТЫК
(1) • ДӨҮЛӨТ-БАЙЛЫК	(1) • КЫРЛЫК	(2) • ТУГРЫЛЫК	(104) • АРТЫК
(1) • ГИДАЙЛЫК	(1) • ЧУКЫРЛЫК	(5) • ТУРЫЛЫК	⁴ 2/119°(15) • ЕРТЫК
(1) • КУЙЛЫК	(3) • АЛЫРЛЫК	(1) • КАТЫЛЫК	⁴ 1/6°(6) • ЯСТЫК
⁴ 6/64°(1) • КАРЫЙЛЫК	(1) • САЛЫРЛЫК	(2) • ЯКТЫЛЫК	(1) • ОЗАТТЫК
(4) • АХМАКЛЫК	(1) • БУЛЫРЛЫК	(1) • ЯЛҢАНЧЫЛЫК	(1) • КАЙТТЫК
(1) • КАРАКЛЫК	(1) • ЯРЫЛЫРЛЫК	(1) • ЯМАНЧЫЛЫК	(1) •
(5) • ХАКЛЫК	(2) • ТАМЫРЛЫК	(1) • ТАРЧЫЛЫК	ТӨРТТЕК-ТАРТТЫК
(1) • ЧАКЛЫК	(1) • ЧЫГАРЫРЛЫК	(1) • БАГУЧЫЛЫК	⁴ 4/4°(1) • ОНЫТТЫК

⁴ 1/2°(2) • ТУТЫК	....Л	³ 1/13°(13) • ГЕЛ	(5) • КАРАВЫЛ
⁴ 1/1°(1) • БУЛЫШТЫК	(95 3) • АЛ	⁴ 1/8°(8) • ГАДЕЛ	⁶ 6/41°6/41°(1) • САВЫЛ
⁴ 1/3°21/169°(1) • ЯТЫК	(107 10) • БАЛ	⁴ 1/31°2/39°(29 2) • ИДЕЛ	(1) • БАРМАГЫЛ
⁴ 1/1°(1) • КУЫК	⁴ 1/1°(1) • ВӨБАЛ	(1) • СЕЦЕЛ	⁴ 2/3°(2) • БАРНАГЫЛ
⁴ 1/20°2/21°(20) • СУЫК	⁴ 1/4°3/122°(4) • ТУБАЛ	⁴ 2/2°(1) • КАЕНСЕЦЕЛ	⁴ 1/1°(1) • ЕГЫЛ
(15 1) • ЧЫК	⁴ 1/1°31/1°(1) • ЗӨВАЛ	(35) • ЖИЦЕЛ	⁴ 1/2°(2) • БОГЫЛ
⁴ 1/35°(35) • АЧЫК	⁴ 1/1°(1) • КАДАЛ	⁴ 2/36°(1) •	(1) • АРГЫЛ
(11 2) • БАЛЧЫК	⁴ 1/2°3/3°(2) • САНДАЛ	ЖИЦЕЛ-ЖИЦЕЛ	⁴ 2/2°(1) • ТАРГЫЛ
⁴ 2/15°(2) • КЫЛЧЫК	⁴ 1/1°31/1°(1) • ЖӨНЖАЛ	⁴ 1/1°(1) • КУЦЕЛ	⁴ 1/4°7/12°(4) • УГЫЛ
(5) • БОЛГАНЧЫК	(16 2) • КАЛ	(65) • КҮЦЕЛ	⁴ 1/39°(37 2) • КЫЗЫЛ
(1) • КАЧЧЫК	(1) • БАКАЛ	⁴ 2/68°7/107°(3) • ТҮЦЕЛ	⁴ 1/1°2/40°(1) • ЯЗЫЛ
(2) • КЫЛАНЧЫК	⁴ 2/13°(12) • САКАЛ	⁴ 1/3°1/3°(3) • НӨСЕЛ	(23 1) • КЫЛ
(12) • МАКТАНЧЫК	(1) • МЫСКАЛ	³ 1/140°(137 3) • ТЕЛ	(130 3) • АКЫЛ
(1) • УЕНЧЫК	⁴ 2/2°5/33°(1) • ЫРЫСКАЛ	³ 1/1°(1) • УЕЛ	(2) • ГАКЫЛ
(2) • ЯБЫНЧЫК	(175) • МАЛ	⁴ 1/1°(1) • КИНӨЧЕЛ	⁴ 3/136°4/160°(1) •
(1) • ТЫГЫНЧЫК	⁴ 1/1°(1) • ДУАМАЛ	(1) • МИНЧЕЛ	ТАКЫЛ
⁴ 8/30°(6) • ЯНЧЫК	⁴ 1/1°3/177°(1) • ЖӨМАЛ	⁴ 2/2°(1) • КӨНЧЕЛ	⁴ 1/3°1/3°(3) • МАЙМЫЛ
⁴ 1/1°(1) • ПОЧЫК	⁴ 1/1°3/177°(1) • ПРОПАЛ	(2) • ЮНЬЧЕЛ	(36) • АСЫЛ
(19 2) • КАПЧЫК	⁴ 1/1°(1) • ЯНАРАЛ	⁴ 2/3°5/6°(1) • ГАРҢЧЕЛ	(1) • БАСЫЛ
⁴ 2/52°(30 1) • ЧЫПЧЫК	⁴ 1/1°(1) • ГЕНЕРАЛ	⁴ 1/1°(1) • ПОШЕЛ	⁴ 3/38°(1) • ТАСЫЛ
(6) • КАРЧЫК	⁴ 1/8°(8) • КОРАЛ	⁴ 1/1°(1) • КӨШЕЛ	⁴ 1/1°(1) • СУСЫЛ
(1) • КАРТ-КАРЧЫК	⁴ 1/2°(2) • УРАЛ	⁴ 1/6°3/8°(4 2) • ЯШЕЛ	⁴ 1/2°5/41°(2) • КЫСЫЛ
(4) • СЫЕРЧЫК	⁴ 1/1°35/13°(1) • ЯРАЛ	⁴ 1/10°31/10°25/434°(10) •	⁴ 1/1°(1) • ОМТЫЛ
(1) • ОРЧЫК	(17) • САЛ	БЫЕЛ	⁴ 1/1°2/2°(1) • КОТЫЛ
⁴ 5/14°20/163°(2) •	⁴ 1/44°2/61°(41 3) •	(153 6) • ИЛ	(2) • СУКМАКЧЫЛ
КЫГЫРЧЫК	УСАЛ	⁴ 1/2°1/2°(2) • ГАЗРАЙЛ	(1) • ТУКМАКЧЫЛ
(1) • ШЫК	(15) • ТАЛ	³ 1/7°(7) • БИЛ	⁴ 3/5°(2) • КУНАКЧЫЛ
(9) • АШЫК	⁴ 1/1°(1) • КАПИТАЛ	³ 1/89°(87 2) • ЖИЛ	⁴ 1/1°4/6°32/313°(1) •
⁴ 2/47°(37 1) • КАШЫК	⁴ 1/4°3/20°(4) • БАЙТАЛ	³ 1/5°(5) • КИЛ	ЯУЧЫЛ
(16) • ГЫЙШЫК	³ 1/2°(2) • ЧАЛ	⁴ 1/1°1/1°(1) • ДӨЛИЛ	² 1/114°(110 4) • ЮЛ
⁴ 2/23°(7) • КЫЙШЫК	⁴ 1/1°31/1°29/533°(1) •	³ 1/1°(1) • СИЛ	(35 1) • ЯЛ
⁴ 1/1°(1) • ЛАПШЫК	АШАЛ	(8) • ФИЛ	⁴ 1/1°31/1°(1) • СӨЯЛ
(2) • ЫШЫК	⁴ 1/11°31/11°(8 3) •	⁴ 1/1°2/9°9/273°(1) •	⁴ 1/1°31/1°33/38°136/
⁴ 2/5°8/77°(3) • МЫШЫК	ӨҮВӨЛ	ГАФИЛ	2337°(1) • ХЫЯЛ
³ 1/1°277/1623°(1) •	⁴ 1/4°(4) • ТӨГӘЛ	³ 1/1°(1) • ЙОЛ	....М
ЮЫК	⁴ 1/2°(2) • ТИРГӘЛ	³ 1/50°(50) • КОЛ	(3) • КАБАМ
² 1/763°(755 8) • ЮК	⁴ 1/1°3/7°(1) • КҮГӨЛ	³ 1/1°(1) • СОЛ	(1) • ОРЧЫК-КАБАМ
(4) • ЯК	⁴ 1/1°31/1°(1) • ШӨМДӨЛ	³ 1/15°4/67°(14 1) • ТОЛ	⁴ 3/5°(1) • ТАБАМ
(57 1) • АЯК	³ 1/6°(6) • ЖӨЛ	³ 1/1°(1) • БӨЛ	⁴ 1/1°34/6°(1) • АРБАМ
⁴ 1/1°(1) • КЫРГАЯК	(3) • ЖӨЛ	³ 1/39°(39) • ГӨЛ	⁴ 1/1°1/1°(1) • АВАМ-
⁴ 1/3°(3) • КАШЫК-АЯК	⁴ 1/9°2/12°(9) • ӘЖӨЛ	³ 1/17°3/57°(17) • КӨЛ	АВАМ
⁴ 1/1°(1) • САПЛАЯК	⁴ 1/6°1/6°(6) • ГҮЗӨЛ	(105 1) • УЛ	⁴ 1/4°(4) • АГАМ
⁴ 1/1°(1) • МАЯК	⁴ 1/1°(1) • БӨКӨЛ	(106) • БУЛ	⁴ 1/4°(4) • ТӨГАМ
(2) • ЯЛАНАЯК	⁴ 1/12°2/13°(12) •	⁴ 1/6°2/112°(6) • КАБУЛ	⁴ 1/1°3/9°(1) • ЯГАМ
⁴ 2/6°(4) • ЧЫНАЯК	ТӨВӨККӨЛ	³ 1/76°(76) • КУЛ	⁴ 1/2°(2) • ЕЛДАМ
⁴ 1/1°(1) • САЯК	⁴ 1/9°1/9°(9) • ХӨЛӨЛ	³ 1/8°(8) • МУЛ	⁴ 1/1°2/3°(1) • ЧЫДАМ
⁴ 1/57°(55 2) • ТАЯК	⁴ 1/2°(2) • ГАМӨЛ	³ 1/14°(13 1) • СУЛ	⁴ 1/1°31/1°(1) • ХУЖАМ
(1) • БАШ-АЯК	(4) • ӘМӨЛ	³ 1/66°7/382°(65 1) • ШУЛ	(1) • КЫЗАМ
⁴ 2/2°31/130°(1) •	⁴ 2/5°3/7°(1) • ХӨМӨЛ	(6) • ҮЛ	⁴ 2/2°2/2°(1) • СЫЗАМ
ТАШАЯК	⁴ 1/1°(1) • ӨСТӨЛ	³ 1/29°(29) • КҮЛ	⁴ 1/1°(1) • КАПКАМ
³ 1/4°(4) • ИЯК	⁴ 1/1°(1) • ТҮТӨЛ	³ 1/1°(1) • ТҮЛ	(1) • АРКАМ
⁴ 1/7°1/7°(7) • ТОЯК	⁴ 1/2°3/4°(2) • ЮТӨЛ	³ 1/3°4/39°(3) • ЧҮЛ	⁴ 2/3°(2) • КУРКАМ
(38 2) • СӨЯК	³ 1/11°1°9/87°(10 1) •	⁴ 1/8°1/8°(8) • БЫЛБЫЛ	⁴ 1/1°(1) • БОТКАМ
⁴ 2/41°2/41°(1) • АКСӨЯК	ХӨЛ	(22) • АВЫЛ	⁴ 1/1°5/6°(1) • ЯКАМ
⁴ 1/1°31/1°(1) • КЫЯК	(55 4) • ЕЛ	(1) • КЫРГАВЫЛ	(7) • АЛАМ
⁴ 1/1°31/1°18/188°875/	⁴ 1/1°31/1°(1) • ЖӨЕЛ	(11) • ДАВЫЛ	(5) • БАЛАМ
5928°(1) • ТИРЬЯК	³ 1/47°(47) • БЕЛ	(1) • ЖИЛ-ДАВЫЛ	

(4) • КАЛАМ	⁴ 4/8°(1) • ЯТСАМ	(2) • БЕЛСӨМ	⁴ 1/3 ¹ 13/16°(3) • СӨЯГЕМ
⁴ 4/37°(21) • САЛАМ	⁴ 1/1 ¹ 18/30°(1) • КАЧСАМ	(1) • КИЛСӨМ	(1) • ТЕЛӨДЕМ
⁴ 1/21°(20 1) • СӨЛАМ	(2) • АТАМ	⁴ 3/5°(2) • ҮЛСӨМ	(1) • ЖӨЙЛӨДЕМ
⁴ 1/1°(1) • АЛЛАМ	⁴ 2/4°(2) • САТАМ	(1) • БӨРСӨМ	(3) • ЭШЛӨДЕМ
⁴ 1/1°(1) • БУЛАМ	⁴ 1/7°(4 3) • ТОТАМ	(2) • КЕРСӨМ	(1) • ЖИМӨДЕМ
(1) • КЫЛАМ	⁴ 1/2°(2) • ТАРТАМ	⁴ 3/5°(2) • ТӨКЕРСӨМ	(1) • БЕЛМӨДЕМ
(1) • ЯРЫЛАМ	⁴ 1/1°(1) • СЫТАМ	(2) • ЖИТСӨМ	(1) • БИРМӨДЕМ
⁴ 3/3°(1) • КОТЫЛАМ	⁴ 1/1 ³ 6/15°(1) • ЯТАМ	(1) • КИТСӨМ	(1) • КУРМӨДЕМ
⁴ 1/1 ³ 11/64°(1) • ОЯЛАМ	(4) • АКЧАМ	⁴ 3/4°(1) • ЭЙТСӨМ	(1) • УСМӨДЕМ
⁴ 1/3°(3) • ТӨМАМ	⁴ 2/5°(1) • БАКЧАМ	⁴ 1/2 ³ 13/20°(2) • КҮСӨМ	(1) • ИШЕТМӨДЕМ
⁴ 1/1°(1) • ИМАМ	⁴ 1/1 ³ 3/6°(1) • МУНЧАМ	(3) • ТӨМ	(2) • ТИРЛӨМӨДЕМ-
(1) • АЛМАМ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ³ 88/205°(1) •	(1) • ТӨЗӨТӨМ	ПЕШМӨДЕМ
(3) • КАЛМАМ	АЛАШАМ	⁴ 2/2°(1) • ЭТӨМ-СӨТӨМ	⁴ 11/15°(2) • ТӨШМӨДЕМ
(1) • ЖИТАЛМАМ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • ЖИНГӨМ	⁴ 1/1°(1) • ТЕТӨМ	⁴ 1/1°(1) • СИЗДЕМ
⁴ 4/6°(1) • ЭЙТАЛМАМ	⁴ 1/89°(84 5) • ЭДӨМ	(1) • ИТӨМ	(33 1) • ИДЕМ
(4) • БАРМАМ	⁴ 1/5°(5) • КҮНДӨМ	(4) • КИТӨМ	⁴ 2/36°(2) • КИДЕМ
(1) • ТОТТЫРМАМ	(3) • БЕРДӨМ	⁴ 3/6°(1) •	(3) • БЕЛДЕМ
⁴ 3/7°(2) • ЯРМАМ	⁴ 2/10 ³ 4/104°(7) • ЯРДӨМ	КИТӨМ-КИТӨМ	(1) • ТӨЕЛДЕМ
⁴ 1/1°(1) • БАСМАМ	⁴ 1/1°(1) • ЗӨМЗӨМ	⁴ 1/5°(5) • ЭЙТӨМ	(6) • КИЛДЕМ
⁴ 1/1°(1) • ЯТМАМ	⁴ 1/1 ² 2/2°(1) • СӨЗӨМ	⁴ 1/2 ³ 9/19°(2) • КЕРТӨМ	⁴ 4/11°(1) • СӨЯЛДЕМ
⁴ 1/1°(1) • КОЧМАМ	⁴ 1/1°(1) • БИКӨМ	⁴ 1/2 ³ 1/2°(2) • ӘЛХӨМ	(2) • КИНӘНДЕМ
⁴ 1/2 ³ 13/22°(2) •	⁴ 1/1°(1) • ЖИЛКӨМ	³ 1/5°(5) • ҺӨМ	(2) • МЕНДЕМ
ЧУКЫМАМ	⁴ 1/12 ³ 14°(12) •	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • ПЕЧКӨЧӨМ	⁴ 3/5°(1) • СӨЕНДЕМ
(4) • АНАМ	КҮРКӨМ	(10) • ШӨМ	⁴ 1/2°(2) • ЖИНДЕМ
⁴ 2/5°(1) • КАЕНАНАМ	⁴ 1/15°(15) • КАЛӨМ	⁴ 1/3 ² 2/13 ³ 64/272°(3) •	(1) • ЙӨГЕРДЕМ
(1) • ГЫНАМ	(1) • ӘЛӨМ	ТҮШӨМ	(1) • ТИДЕРДЕМ
(1) • КЫНАМ	⁴ 2/2°(1) • ЭТРӨК-ӘЛӨМ	(2) • АЕМ	(1) • КИЕРДЕМ
⁴ 3/4 ³ 5/9°(2) • ЯЛЫНАМ	(1) • БЕЛӨМ	⁴ 1/1°(1) • ВАЕМ	(1) • БЕТЕРДЕМ
⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • АПАМ	⁴ 2/2°(1) • КЕЛӨМ	⁴ 1/2°(2) • ХОДАЕМ	(6) • БИРДЕМ
(5) • БАРАМ	(1) • КӨЙЛӨМ	⁴ 1/1°(1) • БАЛАКАЕМ	(1) • ЙӨРДЕМ
⁴ 2/9°(4) • ХАРАМ	⁴ 2/2°(1) • ХӘЙЛӨМ	⁴ 1/1°(1) • КАЛАЕМ	⁴ 7/13 ³ 29/83°(2) • КҮРДЕМ
⁴ 1/3°(3) • ХӨРАМ	(6) • ҮЛӨМ	⁴ 1/1°(1) • МАЕМ	³ 1/1°(1) • ЖЕМ
(1) • ПОРАМ	⁴ 2/7 ³ 9/28°(1) •	(3) • САРАЕМ	(1) • МӨГЕЗЕМ
⁴ 2/4°(3) • ТОРАМ	ҮЛӨМ-ҮЛӨМ	(1) • БҮРАЕМ	⁴ 2/3°(2) • ҮГЕЗЕМ
⁴ 1/5°(5) • УРАМ	⁴ 1/1°(1) • ТӨЙМӨМ	(3) • ЧЫРАЕМ	⁴ 1/6°(6) • ЙӨЗЕМ
(2) • КАЙГЫРАМ	⁴ 1/1°(1) • КЕРМӨМ	⁴ 4/8°(1) • ОЧЫРАЕМ	(20) • ҮЗЕМ
(2) • УЗДЫРАМ	⁴ 1/2 ³ 3/4°(2) • ЭЧМӨМ	⁴ 1/1 ³ 11/17°(1) • ТАЕМ	(3) • КҮЗЕМ
(1) • СЫНДЫРАМ	(1) • ГЕНӨМ	⁴ 1/1°(1) • ЖӨЕМ	(4) • СҮЗЕМ
(1) • УНДЫРАМ	⁴ 2/2°(1) • МЕНӨМ	⁴ 1/1°(1) • ӘНКӨЕМ	⁴ 4/28 ³ 7/37°(1) • ТҮЗЕМ
⁴ 5/7°(1) • КОТЫРАМ	⁴ 1/2°(2) • ЖИЗНӨМ	⁴ 1/1°(1) • ӘПӨЕМ	⁴ 1/1°(1) • БИЕМ
⁴ 1/1 ³ 12/29°(1) • ЯРАМ	⁴ 1/1°(1) • ХӘЗИНӨМ	(1) • СЕРӨЕМ	⁴ 1/47°(46 1) • КИЕМ
(1) • УНМАСАМ	⁴ 1/1 ⁵ 6°(1) •	(1) • ЭЧЕРӨЕМ	⁴ 1/1°(1) • ҮЛИЕМ
(1) • САТМАСАМ	ЖӨҺӘННӨМ	⁴ 3/3°(1) • БИРӨЕМ	⁴ 1/1°(1) • ПЕСИЕМ
(1) • САНАСАМ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • ЭШЛӨПӨМ	⁴ 1/4 ³ 7/10°(4) • ЧӨЕМ	⁴ 1/1 ³ 5/51°(1) • ТӨТИЕМ
(1) • АСРАСАМ	(9) • ӘРӨМ	⁴ 1/2 ³ 1/2°(2) • КИЯВЕМ	(97) • КЕМ
⁴ 5/5°(1) • АШАСАМ	(1) • КҮТӨРӨМ	(1) • ҮРДӨГЕМ	⁴ 1/2°(1 1) •
(2) • БАКСАМ	⁴ 3/13°(3) • ХӨРӨМ	(1) • ҮЗӨГЕМ	ӨССӨЛАМЕТАЛӨЙКЕМ
(5 1) • ЧЫКСАМ	(1) • БЕРӨМ-БЕРӨМ	(1) • ЧИЛӨГЕМ	⁴ 1/6°(6) • ХӨКЕМ
⁴ 3/9°(1) • ЯКСАМ	⁴ 2/3°(2) • КЕРӨМ	(2) • КУЛМӨГЕМ	(21) • ҺӨРКЕМ
(1) • АЛСАМ	⁴ 1/1°(1) • БИРӨМ	(1) • КИСӨГЕМ	(2) • БЕРКЕМ
⁴ 2/3°(2) • БУЛСАМ	⁴ 1/33°(33) • БӨЙРӨМ	(1) • БИРӨЧӨГЕМ	(1) • ТӨРКЕМ
⁴ 1/1°(1) • ЧУМСАМ	⁴ 1/1°(1) • ӨРӨМ	⁴ 7/8°(1) • ТҮШӨГЕМ	(3) • БҮРКЕМ
⁴ 1/1°(1) • УҢСАМ	⁴ 1/1 ³ 9/52°(1) •	(1) • ХӨСТӨЛЕГЕМ	⁴ 5/29 ³ 8/134°(2) •
⁴ 1/2°(2) • ТОРСАМ	БӨЙРӨМ-ЯРӨМ	(1) • ТИРЛЕГЕМ	КҮРКЕМ
(1) • АТСАМ	(2) • СӨЙЛӨСӨМ	(1) • ФӨКЫЙРЫЛЕГЕМ	⁴ 1/2°(2) • ХӨЛЕМ
(5) • САТСАМ	(1) • СӨЙЛӨМӨСӨМ	(1) • ТЕГЕМ	(1) • СӨЕЛЕМ
(1) • КАЙТСАМ	⁴ 3/4°(1) • ҮТМӨСӨМ	⁴ 5/5°(1) • ИШЕГЕМ	(26) • БЕЛЕМ

(3) • КУЦЕЛЕМ	⁴ 1/1°(1) • КИСТЕМ	⁴ 1/2°(2) • ТӨШИМ	(5) • АГЫМ
⁴ 4/37°(7) • ТЕЛЕМ	(1) • ИШЕТТЕМ	⁴ 1/1 ³ 2 ³ 29/141°(1) •	(2) • ТАБАГЫМ
(5) • ИЛЕМ	(3) • ИТТЕМ	ЯШИМ	(3) • КОЛАГЫМ
(1) • БИЛЕМ	(2) • ЖИТТЕМ	⁴ 1/2°(2) • ТӨГЪЗЫЙМ	(3) • ТАМАГЫМ
⁴ 3/7°(1) • ЖИЛЕМ	(3) • КИТТЕМ	(1) • СӘКЫЙМ	(2) • КУНАГЫМ
⁴ 1/27°(27) • ГЫЙЛЕМ	(3) • ӘЙТТЕМ	⁴ 2/2°(1) • МӨСТӘКЫЙМ	(4) (5) • АППАГЫМ
⁴ 1/1°(1) • ГӨЛЕМ	⁴ 6/13°(1) • УТТЕМ	(2) • АЛЫЙМ	(1) • ЧЫРАГЫМ
(43 3) • ҮЛЕМ	⁴ 1/1 ³ 15/23°(1) • ЭЧТЕМ	(1) • ТЫРМАЛЫЙМ	(1) • КОРСАГЫМ
² 2/47 ³ 12/121°(1) •	(1) • УЕМ	(1) • ЕЛЬЙМ	(2) • ЧАГЫМ
КУЛЕМ	⁴ 1/1°(1) •	(1) • САКЛЫЙМ	(1) • АЛАЧАГЫМ
⁴ 1/3 ³ 1/3°(3) • ИСЕМЕМ	АКЫЛЫМ-БУЕМ	(1) • ЗУРЛЫЙМ	(1) • ЫҢҒЫРЧАГЫМ
(1) • КИБӨНЕМ	⁴ 1/1°(1) • КУЕМ	(2) • ЖЫРЛЫЙМ	⁴ 12/37°(3 4) •
(1) • СӨЙГӨНЕМ	⁴ 1/1 ³ 4/4°(1) • ТУЕМ	(1) • АТЛЫЙМ	ЙОМШАГЫМ
(1) • ҮЛГӨНЕМ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • ӘЙТҮЕМ	(2) • БУЛЫЙМ	⁴ 1/1°(1) • МЫЕГЫМ
(1) • МЕНГӨНЕМ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • ЭЪЕМ	⁴ 9/12°(1) • КЫЛЫЙМ	⁴ 1/4°(4) • КАЙГЫМ
(3) • КҮРГӨНЕМ	(1) • ИГӨЧЕМ	(1) • СЫЙЛАМЫЙМ	⁴ 1/1°(1) • ТУГЫМ
(1) • ӨРЕККӨНЕМ	⁴ 2/2°(1) • МӨЧЕМ	(1) • АҢЛАМЫЙМ	(1) • ЧЫБЫГЫМ
(1) • ИТКӨНЕМ	⁴ 1/1°(1) • КӨЧЕМ	(1) • КЫЙНАМЫЙМ	(1) • ТАЗАЛЫГЫМ
(1) • ӨРЕКМӨНЕМ	⁴ 1/2°(4) • 5°(2) • ЭЧЕМ	(3 4) • АШАМЫЙМ	(3) • БАЙЛЫГЫМ
⁴ 9/11°(1) • ТӨНЕМ	⁴ 1/1°(1) • ИПТӘШЕМ	(1) • СУЙМЫЙМ	(1) • КОМАГАЙЛЫГЫМ
(1) • ИГЕНЕМ	(1) • КЕШЕМ	(1) • ЖЫЙМЫЙМ	(1) • КАРТЛЫГЫМ
⁴ 2/9°(8) • КИЛЕНЕМ	(1) • ӨЛЕШЕМ	(4) • АЛМЫЙМ	(3) • САУЛЫГЫМ
(1) • ДИНЕМ	(1) • БИРЕШЕМ	(1) • ОТАЛМЫЙМ	(1) • АРУЛЫГЫМ
⁴ 2/26°(25) • МИНЕМ	(1) • ЙӨРЕШЕМ	(1) • КУНМЫЙМ	(1) • ЯУЛЫГЫМ
⁴ 1/5°(5) • КӨНЕМ	(1) • КУРЕШЕМ	(1) • ТОРМЫЙМ	(1) • БОЕРЫГЫМ
⁴ 1/2 ³ 15/53°(2) • ЭНЕМ	⁴ 6/8°(3) • ТЕШЕМ	(1) • КЫРМЫЙМ	(1) • КОЙРЫГЫМ
⁴ 1/2 ³ 1/2°(2) • ЖИҢЕМ	⁴ 1/1°(1) • КҮРШЕМ	(1) • ЯРАТМЫЙМ	(1) • КОМЫРЫГЫМ
³ 1/9°(9) • ӨЕМ	⁴ 1/6 ³ 9/16 ³ 166/631°(6) •	(1) • АЧМЫЙМ	(1) • ТОМЫРЫГЫМ
(4) • ӨРЕМ	ЭШЕМ	(2) • АДАШМЫЙМ	(1) • КАСЫГЫМ
(1) • КҮРШЕЛӨРЕМ	(6) • ИМ	⁴ 15/25°(1) • ЯМЫЙМ	(1) • ТУРСЫГЫМ
(1) • ХӨТЕРЛӨРЕМ	³ 1/4°(4) • ДИМ	(1) • САНЫЙМ	(1) • ЯСТЫГЫМ
⁴ 4/7°(1) • ТӨРЕМ	³ 1/20°(17 3) • ЖИМ	(1) • СЫНЫЙМ	(1) • ЧЫГЫМ
(1) • КЕРЕМ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • ТӨЙИМ	⁴ 3/3°(1) • ТЫНЫЙМ	(1) • АЛАЧЫГЫМ
(1) • ГОМЕРЕМ	(10 2) • КИМ	(1) • АРЫЙМ	(1) • ОРЧЫГЫМ
(1) • БҮСЕРЕМ	⁴ 1/2°(2) • ХАКИМ	(1) • СОРЫЙМ	⁴ 19/23°(1) • КАШЫГЫМ
⁴ 4/4°(1) • ЧЕРЕМ	⁴ 1/1 ³ 3/15°(1) • ХӘКИМ	(1) • ТОРЫЙМ	⁴ 1/4 ³ 35/70°(4) • АЯГЫМ
(6) • ИРЕМ	(25) • ГАЛИМ	(1) • ҮЗДЫРЫЙМ	(1) • ДЫМ
(1) • БИРЕМ	⁴ 2/33°(8) • ЗАЛИМ	(1) • КАЛДЫРЫЙМ	(5) • АДЫМ
(4) • ЖИРЕМ	⁴ 1/1°(1) • ӘЛИМ	⁴ 6/6°(1) • ЯРЫЙМ	(1) • АЛДАДЫМ
(1) • ТИРЕМ	⁴ 1/1°(1) • СӨЙЛИМ	⁴ 1/1°(1) • БАСЫЙМ	(2) • АҢЛАДЫМ
⁴ 5/13°(1) • ЧИРЕМ	⁴ 1/1°(1) • ӘЛӨКЛИМ	(6) • АШЫЙМ	(1) • КЫШЛАДЫМ
(1) • ЙӨРЕМ	⁴ 1/3 ³ 6/39°(3) • ӘШЛИМ	⁴ 2/7 ³ 39/58 ³ 39/58°(1) •	(1) • САНАМАДЫМ
⁴ 2/3°(2) • СӨРЕМ	⁴ 1/1°(1) • ТЕЛӘМИМ	ОХШЫЙМ	(3) • ЯРАМАДЫМ
⁴ 1/1°(1) • ТҮРЕМ	⁴ 1/8°(8) • БЕЛМИМ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ² 1/1°(1) • ГРАММ	(1 1) • ТУЙМАДЫМ
⁴ 1/2 ³ 17/30°(2) •	⁴ 1/1°(1) • ӘЙТМИМ	³ 1/5°(5) • ЙОМ	(2) • АЙМАДЫМ
БӨГЪБРЕМ	(1) • СӨЙЛӨШМИМ	³ 1/17°(17) • КОМ	(1) • КЫЗЫНМАДЫМ
(2) • ҮЛӘСЕМ	⁴ 2/2 ³ 5/12°(1) • ТӨШМИМ	³ 1/1 ³ 3/23°(1) • ЛЮМ	(1) • ТАПМАДЫМ
⁴ 2/3°(1) • КҮРӨСЕМ	(2) • БӨЛДЕРИМ	³ 1/13°(13) • СУМ	(1) • БАРМАДЫМ
⁴ 1/9 ³ 3/12°(9) • ИСЕМ	⁴ 2/3°(1) • ТӨШЕРИМ	³ 1/2 ² 2/15°(2) • ЧУМ	(1) • АДЫМ-АДЫМ
(1) • ТӨҺАРӨТЕМ	⁴ 1/1°(1) • БИРИМ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • ҺӨЖҮМ	⁴ 13/24°(3) • АШАДЫМ
⁴ 2/2°(1) • ХӨСРӨТЕМ	⁴ 1/1 ³ 4/5°(1) • ЙӨРИМ	⁴ 1/2 ³ 1/2°(2) • МӨГЪЛУМ	⁴ 1/1°(1) • БАЕДЫМ
⁴ 1/2°(2) • БӨХЕТЕМ	(4) • ИТИМ	⁴ 1/2 ³ 1/2 ³ 5°(2) •	⁴ 1/4°(4) • КУЙДЫМ
⁴ 1/1°(1) • ӘЙТЕМ	⁴ 2/5°(1) • ЖИТИМ	МӨХРУМ	(14) • АЛДЫМ
(1) • СЕЛЕКТЕМ	⁴ 1/28 ³ 3/33°(28) • ЯТИМ	(2) • САВЫМ	(2) • КАЛДЫМ
⁴ 2/2°(1) • ТЕКТЕМ	(2) • РӨХИМ	(1) • ТАВЫМ	(2) • САЛДЫМ
⁴ 1/1°(1) •	⁴ 2/3 ² 3/3°(1) •	⁴ 3/4°(1) • АШАВЫМ	(12) • БУЛДЫМ
ИСЕМ-ДӨРТЕМ	ГАФУР-РӨХИМ	⁴ 1/7 ³ 4/11°(7) • ЯВЫМ	⁴ 5/31°(1) • КОТЫДЫМ

⁴ 1/1°(1) • КУАНДЫМ	² 4°(2) • ТОРЫМ	(5) • АШЫМ	(1) • ЙОМАРЛАГАН
(1) • БАРДЫМ	(3) • ЫРЫМ	(12) • БАШЫМ	(13 1) • УРЛАГАН
(1) • УРДЫМ	(1) • САБЫРЫМ	⁴ 3/18°(1) • ТАШЫМ	(1) • ЗУРЛАГАН
(1) • СЫНДЫРДЫМ	(1) • КЫДЫРЫМ	(1) • АЛЫШЫМ	(3) • ХУРЛАГАН
(2) • ТУДЫРДЫМ	(1) • КЫРЫМ	⁴ 2°36/21°170/347°(1) •	(1) • ЖЫРЛАГАН
⁴ 5/6°(1) • БАСТЫРДЫМ	(1) • ЧАКЫРЫМ	ТЫШЫМ	(1) • АТЛАГАН
⁴ 1/1°(1) • ТУДЫМ	(1) • ЫЧКЫРЫМ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • КЭЛЯМ	(1) • КОРТЛАГАН
⁴ 1/3°29/72°(3) • УКЫДЫМ	(1) • БАТЫРЫМ	³ 1/1°(1) • ОЯМ	(1) • БОГАУЛАГАН
⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • ЧЫЖЫМ	⁴ 8/10°(1) • ЧЫГЫРЫМ	⁴ 1/2 ³ 1/2°(2) • СӨЯМ	(1) • БОЗАУЛАГАН
(2) • АВЫЗЫМ	⁴ 1/7 ³ 16/30°(7) • ЯРЫМ	⁴ 1/1 ³ 1/1°4/5 ³ 569/1703°(1) •	(1) • ТАЛАУЛАГАН
(11) • КЫЗЫМ	(1) • БАРАСЫМ	ЖЫЯМ	(1) • ШАУЛАГАН
⁴ 3/14°3/14°(1) •	(1) • КАЧАСЫМ		(1) • УЧЛАГАН
ГАРЫЗЫМ	⁴ 3/3°(1) • КОЧАСЫМ	...Н	(2) • АШЛАГАН
⁴ 1/1°(1) • ХАЛКЫМ	(2) • ДУСЫМ	(1) • КАБАН	(3) • БАШЛАГАН
(2) • ЙОКЫМ	⁴ 2/3°5/6°(1) • НАМУСЫМ	(1) • БАЛАБАН	(8 2) • ТАШЛАГАН
⁴ 2/3°3/4°(1) • ТОКЫМ	(7) • АТЫМ	(9) • БАРАБАН	(1) • КЫШЛАГАН
(3) • КАЛЫМ	(1) • ТАШПУЛАТЫМ	(6 1) • САБАН	(3) • СЫЛАГАН
(1) • САКАЛЫМ	⁴ 3/9°(1) • ТАТЫМ	(6) • ТАБАН	(2 1) • ЯЛАГАН
⁴ 3/6°(2) • ТАЛЫМ	(1) • БАКТЫМ	⁴ 6/25°(1) • ЧАБАН	(1) • ШЫГЫРДАМАГАН
⁴ 1/1°(1) • ЭНЕМ-УГЛЫМ	(1) •	⁴ 1/3°7/28°(3) • КОРБАН	(1) • ЧЫДАМАГАН
(1) • ЗОЛЫМ	КАКТЫМ-СУКТЫМ	⁴ 1/2°(2) • ПӨӨЛЕВАН	(1) • АГАЛАМАГАН
⁴ 2/2°(1) • КОЛЫМ	⁴ 3/3°(1) • ЧЫКТЫМ	⁴ 1/19°(18 1) • ХАЙВАН	(2) • ЕЛАМАГАН
(9 1) • УЛЫМ	⁴ 1/2°(2) • ЙОТЫМ	⁴ 1/4°3/25°(4) • КӨРВАН	(1) • МАЙЛАМАГАН
(1) • КАБУЛЫМ	(1) • КАПТЫМ	(1) • БАГАН	(7) • УЙЛАМАГАН
(7) • КУЛЫМ	⁴ 2/5°(4) • ТАПТЫМ	(1) • БОЛГАГАН	(1) • САКЛАМАГАН
⁴ 4/19°(1) • ПУЛЫМ	(1) • АРТЫМ	(1) • КАРКЫЛДАГАН	(2) • ЙОКЛАМАГАН
⁴ 1/2°11/30°(2) •	(1) • КАРТЫМ	(1) • КЫТКЫЛДАГАН	(2) • АҢЛАМАГАН
АКЫЛЫМ	(1) • ТАРТЫМ	(1) • КЫЙМЫЛДАГАН	(3) • ТЫҢЛАМАГАН
⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) •	(1) • ЙОРТЫМ	(1) • ЫРЫЛДАГАН	(1) • ҺАУЛАМАГАН
ТАЛЫМЫМ	⁴ 5/5°(1) • СОРТЫМ	(1) • КЫБЫРДАГАН	(1) • ОЧЛАМАГАН
(1) • ТАБАНЫМ	(1) • БАСТЫМ	(1) • ШЫГЫРДАГАН	(1) • АШЛАМАГАН
(1) • АЛГАНЫМ	⁴ 2/2°(1) • ДУСТЫМ	(1) • КЫШТЫРДАГАН	(1) • СЫЛАМАГАН
(2) • КАЛГАНЫМ	(2) • АТТЫМ	(1) • ЧЫДАГАН	(1) • ЯЛАМАГАН
(1) • БУЛГАНЫМ	(1) • БАТТЫМ	(1) • АЖАГАН	(1) • КЫЙНАМАГАН
(2) • ЮРГАНЫМ	(2) • САТТЫМ	(1) • БАЛАГАН	(2) • СОРАМАГАН
(10) • ЖАНЫМ	(1) • КАЙТТЫМ	(1) • БАЛАЛАГАН	(1) • АСРАМАГАН
(1) • КАНЫМ	(1) •	(1) • ЧАМАЛАГАН	(3) • ЯРАМАГАН
(1) • КУРЫККАНЫМ	АЛДЫМ-КАЙТТЫМ	(1) • ЯРАЛАГАН	(1) • ЯСАМАГАН
(2) • ДОШМАНЫМ	(1) • ТОТТЫМ	(2) • КУАЛАГАН	(6) • АШАМАГАН
(1) • ВАТАНЫМ	(1) • ТАРТТЫМ	(10) • ЕЛАГАН	(2) • ЯЗМАГАН
(1) • ОЛТАНЫМ	⁴ 8/10°(1) • УТЫРТТЫМ	(1) • СЫЗЛАГАН	(1) • ТУЙМАГАН
(1) • СОЛТАНЫМ	(1) • АШТЫМ	(2) • АЙЛАГАН	(6) • СЫЙМАГАН
⁴ 13/25°(1) • ЫШТАНЫМ	(1) • АЛМАШТЫМ	(4) • МАЙЛАГАН	(2) • ТЫЙМАГАН
(1) • КАЕНЫМ	(1) • МЫШТЫМ	(5) • САЙЛАГАН	(1) • АКМАГАН
⁴ 2/2°(1) • МУЕНЫМ	⁴ 4/4°(1) • ТЫРЫШТЫМ	(3) • УЙЛАГАН	(1) • КАКМАГАН
⁴ 1/6°(6) • ТУНЫМ	(1) • САВЫТЫМ	(2) • КЫТАКЛАГАН	(1) • ЧАКМАГАН
(1) • КАРЫНЫМ	⁴ 2/2°30/42°(1) •	(13) • ЙОКЛАГАН	(1) • ЕКМАГАН
(1) • УРЫНЫМ	ВАКЫТЫМ	(1) • ЧЫБЫКЛАГАН	(1) • ЭРЛӨМӨГӨН-
⁴ 3/5°19/38°(3) •	⁴ 1/1°(1) • СУЫМ	(1) • ЕЛЛАГАН	СУКМАГАН
ХАТЫНЫМ	(1) • АЧУЫМ	(1) • ЯЛГАНЛАГАН	(1) • КУРЫКМАГАН
(1) • САМОВАРЫМ	⁴ 2/2°3/3°(1) • БОРЧУЫМ	(5) • ЯМАНЛАГАН	(2) • ТЫКМАГАН
⁴ 2/2°(1) •	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) •	(2) • САҢЛАГАН	(14) • ЧЫКМАГАН
ДАРЫМ-ШАРЫМ	ПАДИШАЬЫМ	(1) • КОЛЫНЛАГАН	(1) • АШЫКМАГАН
(5) • АЕРЫМ	⁴ 1/1°(1) • КАЙЧЫМ	(1) • АҢЛАГАН	(31) • АЛМАГАН
⁴ 2/6°(1) • СЫЕРЫМ	(1) • ТЫНЫЧЫМ	(1) • ТАҢЛАГАН	(2) • КАЛМАГАН
⁴ 1/1°(1) • ЧАКРЫМ	⁴ 2/2°3/3°(1) • БУРЫЧЫМ	(2) • ТЫҢЛАГАН	(1) • КЫЛАЛМАГАН
(2) • КОРЫМ	(1) • ШЫМ	(5) • КАПЛАГАН	(4) • СЫНАЛМАГАН

- (2) • САЛМАГАН
(1) • ЯСАЛМАГАН
(1) • ТОТАЛМАГАН
(1) • ЧАЛМАГАН
(1) • АЧАЛМАГАН
(1) • ОЧАЛМАГАН
(23) • БУЛМАГАН
(2) • ТУЛМАГАН
(1) • ТАБЫЛМАГАН
(2) • ЯЗЫЛМАГАН
(1) • БАШКАРЫЛМАГАН
(2) • КОРЫЛМАГАН
(2) • ЧАКЫРЫЛМАГАН
(1) • ЯРЫЛМАГАН
(1) • ОМТЫЛМАГАН
(4) • ТОТЫЛМАГАН
(2) • АЧЫЛМАГАН
(5) • ОЯЛМАГАН
(1) • КАЗГАНМАГАН
(1) • ФАЙДАЛАНМАГАН
(1) • БАШЛАНМАГАН
(1) • ТЫРНАНМАГАН
(2) • ЫШАНМАГАН
(2) • КУНМАГАН
(1) • КАЗЫНМАГАН
(2) • АЛЫНМАГАН
(1) • САЛЫНМАГАН
(1) • КЫШСЫНМАГАН
(1) • ЮБИНМАГАН
(1) • ЯНМАГАН
(14) • УҢМАГАН
(1) • ТУҢМАГАН
(13) • ТАПМАГАН
(2) • ЯПМАГАН
(2) • БАРМАГАН
(1) • АЕРМАГАН
(2) • КОРМАГАН
(2 | 1) • ТОРМАГАН
(1) •
ЙӨРМӨГӨН-ТОРМАГАН
(2) • АВЫРМАГАН
(2) • ЧАКЫРМАГАН
(2) • АСМАГАН
(3) • БАСМАГАН
(1) • КЫСМАГАН
(5) • АТМАГАН
(1) • КАТМАГАН
(4 | 1) • ЯРАТМАГАН
(6) • ТОТМАГАН
(3) • АВЫРТМАГАН
(2) • КЫЧЫТМАГАН
(1) • УМАГАН
(19 | 3) • ТУМАГАН
(5) • ЯУМАГАН
(1) • АЧМАГАН
(1) • КОЧМАГАН
(1) • СОРАШМАГАН
- (1) • ТЫНЫШМАГАН
(4) • ТЫРЫШМАГАН
(5) • УКЫМАГАН
(5) • ТАНЫМАГАН
(1) • САСЫМАГАН
(1) • ТАТЫМАГАН
(1) • АЧЫМАГАН
(1) • ЮМАГАН
(2) • ЯМАГАН
(5) • АЯМАГАН
(2) • САНАГАН
(1) • АЗНАГАН
(5) • КАЙНАГАН
(9) • УЙНАГАН
(1) • КЫЙНАГАН
(2) • ЧАТНАГАН
(2) • АУНАГАН
(1) • МЫШНАГАН
(1) • ТУЛЫСАГАН
(5 | 1) • КАРАГАН
(1) • КАЙРАГАН
(1) • САЙРАГАН
(9) • СОРАГАН
(3 | 1) • АСРАГАН
(2) • ТУРАГАН
(2) • ОЧРАГАН
(1) • ЯНГЫРАГАН
(1) • ШАЛТЫРАГАН
(2) • ЯЛТЫРАГАН
(9) • АПТЫРАГАН
(9) • ЯРАГАН
(1) • ТУЛЫКСАГАН
(4) • ЯСАГАН
(3) • ТАГАН
(3) • АТАГАН
(4) • МАКТАГАН
(1) • ТУКТАГАН
(1) • ТАПТАГАН
(1) • КЫСТАГАН
(1) • ЯТАГАН
(2) • КАЧАГАН
(67 | 8) • АШАГАН
(1) • АШАГАН-АШАГАН
(3) • КАКШАГАН
⁴191/606²(1) •
ОХШАГАН
⁴1/4²(4) • БАЕГАН
(2) • АЗГАН
(2) • БОЗГАН
(19) • УЗГАН
(2) • СУЗГАН
(8) • ТУЗГАН
(3 | 4) • КЫЗГАН
⁴7/59²(19) • ЯЗГАН
(1) • САРГАЙГАН
(1) • КАЛЖАЙГАН
(2) • ЮНАЙГАН
- (1 | 1) • ЯРПАЙГАН
(1) • БАДЫРАЙГАН
(2) • ТАЙГАН
(6 | 1) • КАРТАЙГАН
(2) • КОЙГАН
(11) • КУЙГАН
(2) • СУЙГАН
(20) • ТУЙГАН
(4) • ЖЫЙГАН
(1) • СЫЙГАН
⁴14/61²(5) • ТЫЙГАН
(61) • АЛГАН
(1) • КАРГАЛГАН
(7) • ЮГАЛГАН
(98 | 3) • КАЛГАН
(1) • ТӨШКӨН-КАЛГАН
(1) • ТАРКАЛГАН
(1) • САНАЛГАН
(2) • КЫЙНАЛГАН
(2) • ТУНАЛГАН
(1) • СЫНАЛГАН
(1) • ТАРАЛГАН
(2) • АСРАЛГАН
(22 | 1) • САЛГАН
(1) • ТАЛГАН
(1) • ЧУАЛГАН
(1) • УЕЛГАН
(1) • ЖУЕЛГАН
(1) • КУЕЛГАН
(1) • ЖЫЕЛГАН
(99) • БУЛГАН
(1) • БУЛГАН-БУЛГАН
(6) • ТУЛГАН
(2) • ТАБЫЛГАН
(2) • ЯРЫЛГАН
(1) • КАГЫЛГАН
(1) • ТАГЫЛГАН
(11) • ЕГЫЛГАН
(2) • СУГЫЛГАН
(1) • БОЗЫЛГАН
(3) • ЯЗЫЛГАН
(12) • КЫЛГАН
(1) • КАРГАНЫЛГАН
(1) • УҢЫЛГАН
(10) • АЕРЫЛГАН
(1) • КАЕРЫЛГАН
(2) • ОРЫЛГАН
(1) • УРЫЛГАН
(1) • КЫРЫЛГАН
(1) • КУРЫРЫЛГАН
(2) • АТЫЛГАН
(3) • ОМТЫЛГАН
(5 | 1) • КОТЫЛГАН
(4 | 1) • ТОТЫЛГАН
(2) • ЕРТЫЛГАН
(2) • АЧЫЛГАН
(1) • КЫРШЫЛГАН
- (2) • КУШЫЛГАН
(41) • ЯЛГАН
(3) • ОЯЛГАН
⁴50/437²(1) • БУЯЛГАН
(2) • ТАМГАН
(1) • ЙОМГАН
⁴3/6²(3) • КОМГАН
(1) • КАЗГАНГАН
(4) • КЫЗГАНГАН
(1) • БОЛГАНГАН
(1) • АЛДАНГАН
(1) • КАБАЛАНГАН
(1) • СЫЙЛАНГАН
(1) • КУРКАКЛАНГАН
(3) • САКЛАНГАН
(1) • АЛЛАНГАН
(1) • АРЗАНЛАНГАН
(1 | 1) • ТУПЛАНГАН
(2) • УРЛАНГАН
(5) • АТЛАНГАН
(1) • ШАТЛАНГАН
(3) • БАШЛАНГАН
(1) • ТОРМЫШЛАНГАН
(2) • КЫЛАНГАН
(2) • ЧЫЛАНГАН
(2) • МАНГАН
(1) • ТАРАНГАН
(1) • ЯРАНГАН
(1) • ЯСАНГАН
(1) • ТАНГАН
(1) • МАКТАНГАН
(3) • КУАНГАН
(19 | 2) • ЫШАНГАН
(1) • ТУЕНГАН
(1) • СЫЕНГАН
(1) • ТОНГАН
(7) • КУНГАН
(4) • АБЫНГАН
(1) • ТАБЫНГАН
(1) • ЯБЫНГАН
(1) • САГЫНГАН
(3) • КАЗЫНГАН
(2) • ЫЧКЫНГАН
(1) • АШКЫНГАН
(2) • АЛЫНГАН
(1) • САЛЫНГАН
(1) • ЧАЛЫНГАН
(1) • АСЫЛЫНГАН
(1) • ТАЛПЫНГАН
(1) • ОРЫНГАН
(6) • СЫНГАН
(1) • ЫМСЫНГАН
(1) • АВЫРСЫНГАН
(4) • ТОТЫНГАН
(2) • АЧЫНГАН
(2) • ОЧЫНГАН
(3) • КЫЧЫНГАН

- (1) • ШАШЫНГАН
 (1) • ЮНГАН
 (12) • ЯНГАН
^{454/129°}(2) • ТАЯНГАН
 (27) • УНГАН
^{42/31°}(4) • ТУНГАН
 (24 | 1) • БАРГАН
 (1) • КАБАРГАН
 (8) • ЧЫГАРГАН
 (1) • ШОМАРГАН
 (2) • САРГАН
 (4) • КАЙТАРГАН
 (1) • АКТАРГАН
 (1) • ЕРГАН
 (2) • АЕРГАН
 (1) • КАЕРГАН
 (4 | 1) • БОЕРГАН
 (1) • ОРГАН
 (2) • БОРГАН
 (2) • КОРГАН
 (63 | 1) • ТОРГАН
 (1) • УРГАН
 (1) • КУРГАН
 (1) • АВЫРГАН
 (1) • АЖГЫРГАН
 (3) • КАЙГЫРГАН
 (1) • УЗДЫРГАН
 (1) • ТУЗДЫРГАН
 (1) • КЫЗДЫРГАН
 (4) • АЛДЫРГАН
 (4) • КАЛДЫРГАН
 (1) • ТАЛДЫРГАН
 (1) • БУЛДЫРГАН
 (1) • КУНДЫРГАН
 (1) • СЫНДЫРГАН
 (1) • ТЫНДЫРГАН
 (3) • ЯНДЫРГАН
 (1) • КЫДЫРГАН
 (1) • КЫРГАН
 (1) • АКЫРГАН
 (2) • ЧАКЫРГАН
 (1) • ЯТКЫРГАН
 (13 | 3) • КЫЧКЫРГАН
 (1) • ТУМЫРГАН
 (1) • СЫПЫРГАН
 (1) • БАЛТЫРГАН
 (16) • КОТЫРГАН
 (1 | 1) • КЫСТЫРГАН
 (3) • ТОТТЫРГАН
 (13) • УТЫРГАН
 (1) • ТУТЫРГАН
 (1) • АДАШТЫРГАН
 (1) • БОЗЫШТЫРГАН
 (1) • КУЫРГАН
 (1) • СУЫРГАН
 (2) • ТАПШЫРГАН
^{451/216°}(4) • ЮРГАН
- (1) • АУГАН
 (3) • САУГАН
 (18) • КУГАН
 (22) • СУГАН
 (81) • ТУГАН
 (5) • БЕРТУГАН
 (2) • ЫРУ-ТУГАН
^{48/139°}(7) • ЯУГАН
 (1) • НЫГЫГАН
 (3 | 2) • КАЗЫГАН
 (1) • АҢКЫГАН
 (9) • УКЫГАН
 (4) • ЧУКЫГАН
 (1) • КАРЛЫГАН
 (2) • ТАНЫГАН
 (1) • АРЫГАН
 (3) • КОРЫГАН
 (2) • САСЫГАН
 (2) • КЫБЫРСЫГАН
 (2) • ТАТЫГАН
 (2 | 2) • ТАШЫГАН
^{414/44°}(1) • ШЫҢШЫГАН
^{41/6°}(6) • ЮГАН
^{41/10°397/1748°}(10) • АЯГАН
 (13 | 2) • ДАН
 (4) • ТАБАДАН
 (1) • ЧАБАДАН
 (2) • АРБАДАН
 (2) • ЫАВАДАН
 (1) • ЯБАГАДАН
 (1) • БАЛА-ЧАГАДАН
 (1) • ЕЛГАДАН
 (4 | 1) • КАРГАДАН
 (2) • КАРЧЫГАДАН
 (1) • ЯГАДАН
 (2) • ФАЙДАДАН
 (4) • МОРЖАДАН
 (3) • ХУЖАДАН
 (2) • КАЗАДАН
 (1) • БАКАДАН
 (1) • САДАКАДАН
 (1) • КАПКАДАН
 (1) • АРКАДАН
 (8) • ЙОМЫРКАДАН
 (1) • КЫРМЫСКАДАН
 (1) • СУКАДАН
 (2) • ЯКАДАН
 (8) • БАЛАДАН
 (1) • КАНДАЛАДАН
 (1) • САЛАДАН
 (1) • КЫЙЛАДАН
 (9) • АЛЛАДАН
 (6) • МУЛЛАДАН
 (1) • ЯЛАДАН
 (1) • ЧАМАДАН
 (1) • ТАРМАДАН
- (2) • ТОРМАДАН
 (31) • НАДАН
 (8) • АНАДАН
 (2) • АТА-АНАДАН
 (1) • ДИВАНАДАН
 (1) • ЧАНАДАН
 (1) • КАЗНАДАН
 (1) • БУРАЗНАДАН
 (3) • ТОРНАДАН
 (7) • ЯҢАДАН
 (2) • КАРАДАН
 (1) • БОХАРАДАН
 (1) • ЧАРАДАН
 (1) • БУРАДАН
 (1) • КУРАДАН
 (14) • АТАДАН
 (1) • ХАТАДАН
 (1) • КАЙТАДАН
 (2) • БАЛТАДАН
 (2) • ЧЫПТАДАН
 (1) • КАРТАДАН
 (4) • ОСТАДАН
 (1) • ТУМАЧАДАН
 (3) • АКЧАДАН
 (1) • КАТЫНШАДАН
^{457/172°}(3) • ПАПШАДАН
^{41/1°}(1) • КОЕДАН
^{41/2°}(2) • ВӨЖДАН
 (7) • АЗДАН
 (2) • БОЗДАН
 (3) • ТОЗДАН
 (15) • АВЫЗДАН
 (1) • ЯВЫЗДАН
 (2) • ДУҢГЫЗДАН
 (1) • ТУГУЗДАН
 (5) • КЫЗДАН
 (1) • БУЛДЫКСЫЗДАН
 (2) • АКЫЛСЫЗДАН
 (1) • УТЫЗДАН
^{412/41°}(1) • ЯЗДАН
 (3) • АЙДАН
 (19 | 2) • БАЙДАН
 (1) • АЛАБАЙДАН
 (2) • ТУРГАЙДАН
 (3 | 2) • ХОДАЙДАН
 (14) • КАЙДАН
 (3) • МАЙДАН
 (1) • КУРАЙДАН
 (3) • ТАЙДАН
 (1) • АТАЙДАН
 (1) • ТОРЫМТАЙДАН
 (7) • МӨЙДАН
 (1) • УЙДАН
 (1) • БУЙДАН
 (3) • КУЙДАН
 (5 | 1) • ТУЙДАН
 (1) • КАҢГЫЙДАН
- (1) • ШУНДЫЙДАН
^{419/76°}(1) • ТУРТҒЫЙДАН
 (57 | 2) • АЛДАН
 (14 | 2) • БАЛДАН
 (1) • САКАЛДАН
 (5) • МАЛДАН
 (2) • УСАЛДАН
 (1) • ТАЛДАН
 (8) • ЕЛДАН
 (3) • КОЛДАН
 (1) • УЛДАН
 (11 | 1) • КУЛДАН
 (1) • УҢНАН-СУЛДАН
 (1) • БЫЛЫЛДАН
 (5) • АВЫЛДАН
 (2) • ДАВЫЛДАН
 (1) • САВЫЛДАН
 (4) • КЫЛДАН
 (7) • АКЫЛДАН
 (1) • ТАКЫЛДАН
^{419/159°}(27 | 2) • ЮЛДАН
 (8) • БАРДАН
 (5) • КАРДАН
 (2) • ШОҢҚАРДАН
 (1) • АЛАРДАН
 (3) • БАШКАЛАРДАН
 (1) • БАЛАЛАРДАН
 (1) • ЙОЛДЫЗЛАРДАН
 (1) • КУНАКЛАРДАН
 (1) • ОЙЛАРДАН
 (1) • БАТУЧЫЛАРДАН
 (1) • НАРДАН
 (1) • ХАТЫННАРДАН
 (2) • АҢАРДАН
 (1) • ТОЛПАРДАН
 (1) • КАЕНСАРДАН
 (2) • НАЧАРДАН
 (1) • СӨРГЕРДАН
 (4) • СЫЕРДАН
 (1) • УРДАН
 (1) • БУРДАН
 (1) • МУРДАН
 (10) • ЯҢГЫРДАН
 (2) • БАКЫРДАН
 (1) • ЧОКЫРДАН
 (3) • СУКЫРДАН
 (1) • БУЛЫРДАН
 (2) • КАМЫРДАН
 (2) • БАТЫРДАН
 (1) • КАЧЫРДАН
 (9) • ЯРДАН
^{431/72°}(1) • БОЯРДАН
 (1) • ДАУДАН
 (1) • АЛДАУДАН
 (1) • КАКЫЛДАУДАН

- (1) • КАРЫЛДАУДАН (1) • УГРЫДАН ⁴4/18°(9) • ШАЛКАН (2) • УРЛАШКАН
 (1) • ВОЗАУДАН (2) • КОРЫДАН (24 | 3) • КАПКАН (1 | 2) • КАМАШКАН
 (2) • КАУДАН (5) • ТУРЫДАН (46 | 2) • ТАПКАН (1) • СОРАШКАН
 (4) • ЯЛКАУДАН (1) • ТУП-ТУРЫДАН (14) • ЧАПКАН (2) • ОЧРАШКАН
 (1) • ДЭВАЛАУДАН (1) • УГРЫДАН (1) • УПКАН (1) • ЯРАШКАН
 (1) • БАШЛАУДАН (2) • АЧЫДАН ⁴5/95°(5) • ЯПКАН (1) • ТАШКАН
 (1) • ЫШКЫЛАУДАН (1) • БАЛЫКЧЫДАН ⁴1/12°(12) • АРКАН (1) • ШАШКАН
 (1) • ЯМАУДАН (1) • ЯЛЧЫДАН (2) • АСКАН (2) • КУШКАН
 (2) • САНАУДАН (10) • ТАМЧЫДАН (13) • БАСКАН (2) • ТАБЫШКАН
 (1) • КАРАУДАН (1) • КОЕМЧЫДАН (17 | 1) • САЕСКАН (9) • ЯБЫШКАН
 (1) • СОРАУДАН (1) • СОСКАН (1) • КАВЫШКАН (1) • КАВЫШКАН
 (3) • ПИТРАУДАН (1) • АУЧЫДАН ⁴5/36°(2) • КОЫСКАН (1) • СУГЫШКАН
 (1) • ҚЫРАУДАН (1) • АЛУЧЫДАН (19) • АТКАН (3) • АЛЫШКАН
 (10) • ТАУДАН (1) • САТУЧЫДАН (7) • БАТКАН (1) • БОЗЫЛЫШКАН
 (4) • АШАУДАН (1) • БУЯУЧЫДАН (1) • ВАТКАН (1) • АЕРЫЛЫШКАН
 (1) • АГУДАН ⁴34/74°(7) • ЯХШЫДАН (1) • ҚЫЙМЫЛДАТКАН (1) • ТАНЫШКАН
 (1) • СУГУДАН (4) • АЮДАН (7) • КАТКАН (1) • БАРЫШКАН
 (1) • ШАКУДАН ⁴2/5°(1) • ТАЮДАН (1) • УРЛАТКАН (10) • ТЫРЫШКАН
 (2) • КАЛУДАН ⁴1/3°220/732°(3) • (| 1) • ТЫШЛАТКАН (2) • ЯРАТЫШКАН
 (1) • САЛУДАН (1) • ДӨНЬЯДАН ⁴25/60°(2) • ТАРТЫШКАН
 (7) • БУЛУДАН (74 | 1) • ЖАН (1) • ПЫЧРАТКАН (1) • ТАРТЫШКАН
 (2) • ЕГЫЛУДАН ⁴1/1°2/76°(1) • (9) • ЯРАТКАН ⁴1/1°3/103/717°(1) • ЧЫКАН
 (1) • КЫЛУДАН (3) • АЗАН (5) • БАЛАН (5) • БАЛАН
 (1) • КУАНУДАН (40) • БАЕТКАН (1) • БАЕТКАН (2) • ТАБЫШКАН
 (1) • АБЫНУДАН (40) • КАЗАН (1) • БАЕТКАН (1) • ТАБЫШКАН
 (2) • ТОРУДАН ⁴3/44°(1) • САЗАН (1) • КАЛЖАЙТКАН (1) • УГЛАН
 (3) • АВЫРУДАН ⁴1/14°(14) • АРЗАН (8) • КАЙТКАН ⁴1/98°(97 | 1) • ЕЛАН
 (1) • АРТТЫРУДАН (9) • ТУЗАН (5) • ЮГАЛТКАН ⁴1/12°(12) • САКЛАН
 (34) • СУДАН ⁴2/10°(1) • (5) • ЙОТКАН (13) • ОЛАН
 (1) • БАСУДАН (1) • ТУЗАН-ТУЗАН (1) • КАТКАН-КОТКАН (8) • БОЛАН
 (1) • ВАТУДАН ⁴1/23°7/70°(2) • ЫЗАН (26 | 2) • ТОТКАН ⁴3/33°(12) • КОЛАН
 (1) • АТЛАТУДАН (34) • КАН (3) • ПЛАН (3) • ПЛАН
 (1) • КАЙТУДАН (11) • ТАРАКАН (1) • КАБАРТКАН ⁴2/4°(1) • КАПЛАН
 (1) • ЮГАЛТУДАН ⁴2/14°(3) • СТАКАН (5) • ТАРТКАН ⁴1/1°(1) • ТАРЛАН
 (1) • ТОТУДАН (9) • АККАН (1) • ЕРТКАН (2) • ОСЛАН
 (2) • АЧУДАН (10) • БАККАН (7 | 1) • АВЫРТКАН ⁴2/55°(53) • АРЫСЛАН
 (1) • СУГЫШУДАН (8) • КАККАН (1) • КАЙГЫРТКАН (1) • АТЛАН
 (1) • УТЫРЫШУДАН (6) • ТАККАН (2) • КОТЫРТКАН ⁴2/4°(3) • ШАТЛАН
⁴42/112°(7) • ЯУДАН (5) • ЧАККАН (2) • УТЫРТКАН (2) • ЯЛАН
 (| 1) • ЯКЫНДАГЫДАН (3) • ЕККАН (1) • ПЫЖЫТКАН ⁴2/3°17/217°(1) • ЯЛАН-ЯЛАН
 (4) • КАЙГЫДАН (10) • СУККАН (1) • УКЫТКАН (1) • МАН
 (1) • ЮБАЛГЫДАН (1) • МАВЫККАН (6 | 1) • ОНЫТКАН (1) • МАН
 (1) • ТУБЫЛГЫДАН (1) • ТАЙЛЫККАН (1) • КОРЫТКАН (3) • АМАН
 (1) • КУЗЫДАН (1) • ЙОТЛЫККАН (7) • КЫЧЫТКАН (11) • ЗАМАН
 (2) • ЙОКЫДАН (1) • ПЫШЫККАН (1) • ПЫШЫККАН (1) • ЮЛАМАН
 (1) • СОСКЫДАН (1) • ЮЛЫККАН (7) • АЧКАН (5) • ТАМАН
 (2) • ПЫЧКЫДАН (1) • КАНЫККАН (24) • КАЧКАН (1) • АТАМАН
 (4) • АКЫЛЛЫДАН (29) • КУРЫККАН (17) • ОЧКАН (1) • КАРТАМАН
 (1) • ЙОНЛЫДАН (1) • СЫККАН (1) • УПКӨН-КОЧКАН (16) • ЫАМАН
 (1) • ОЛЫДАН (4) • ТЫККАН (3) • СЫЧКАН ⁴8/48°(10) • ЧАМАН
 (1) • БАРЛЫДАН (59) • ЧЫККАН ⁴6/106°(53 | 1) • (2) • ӘМАН
 (7) • ЯРЛЫДАН (3) • АЧЫККАН (1) • ТЫЧКАН ⁴2/3°(1) • ИСӨН-ӘМАН
 (1) • ЗАТЛЫДАН (16) • АШЫККАН (5) • АШКАН ⁴1/10°(10) • ИМАН
 (2) • ТАТЛЫДАН ⁴20/177°(8) • ЯККАН (3) • АДАШКАН (1) • СӨЛӘЙМАН
 (1) • РИЯЛЫДАН (1) • КАЛКАН (2) • ТАЛАШКАН ⁴1/1°(1) • АЛМАН
 (2) • ЮГАРЫДАН (7) • ТАЛКАН (1) • СЫЙЛАШКАН ⁴1/6°(6) • ТОМАН
 (3 | 1) • ТАРЫДАН (1) • ЧАЛКАН (2) • УРТАКЛАШКАН ⁴1/1°(1) • ГӨМАН

- (2) • КАРМАН
(6) • ДӨРМАН
(2) • ФӨРМАН
(1) • ЖАН-ФӨРМАН
(36) • УРМАН
46/48°(1) • ЧЫГЫРМАН
41/9°(9) • БАТМАН
41/1°(1) • ГАБДРАХМАН
41/1°(1) • КАРАЧМАН
(2) • ЛАШМАН
(72 | 2) • ДОШМАН
43/78°(2) • ПОШМАН
(1) • СЫМАН
2/2°(1) •
АКЫЛЛЫСЫМАН
(315 | 2) • ЯМАН
2/318°32/532°(1) •
ЯХШЫ-ЯМАН
(1) • НАН
(1) • УРАМНАН
(2) • АХШАМНАН
(1) • ТУЕМНАН
(2) • КОМНАН
(1) • ЯВЫМНАН
(2) • КОЛАГЫМНАН
(2) • АДЫМНАН
(1) • ТОКЫМНАН
(1) • ЧАКРЫМНАН
(3) • КОРЫМНАН
411/17°(1) • ТУЫМНАН
(40 | 3) • АННАН
(1) • САБАННАН
(3) • ТАБАННАН
(1) • ЕЛАГАННАН
(1) • СОРАГАННАН
(3) • АШАГАННАН
(2) • БАЕГАННАН
(1) • ЕЛМАЙГАННАН
(1) • ТАЙГАННАН
(1) • КАРТАЙГАННАН
(1) • ТУЙГАННАН
(1) • СЫЙГАННАН
(1) • КАЛГАННАН
(3) • БУЛГАННАН
(2) • ЯЛГАННАН
(1) • КЫЗГАНГАННАН
(1) • АКЫРЫНГАННАН
(1) • УҢГАННАН
(1) • ТУҢГАННАН
(6) • ТОРГАННАН
(1) • ЧАКЫРГАННАН
(1) • КОТЫРГАННАН
(1) • САУГАННАН
(1) • СУГАННАН
(9) • ТУГАННАН
(1) • ЯУГАННАН
(1) • НАДАННАН
- (7) • ЖАННАН
(1) • ТУЗАННАН
(1) • ЧАККАННАН
(1) • КАНЫККАННАН
(1) • АШЫККАННАН
(1) • САЕСКАННАН
(1) • АЧКАННАН
(6) • ТЫЧКАННАН
(1) • ПОШКАННАН
(1) • ТУЛЫШКАННАН
(7) • ЕЛАННАН
(5) • АРЫСЛАННАН
(1) • СЫРТЛАННАН
(2) • УРМАННАН
(8) • ДОШМАННАН
(12) • ЯМАННАН
(2) • САРАННАН
(6) • ШАЙТАННАН
(3) • ХАННАН
(3 | 2) • УЕННАН
(3) • БУЕННАН
(1) • КУЕННАН
(2) • МУЕННАН
(1) • СЫЕННАН
(2) • МОННАН
(3) • ТУННАН
(12) • ШУННАН
(1) • ГАЗАБЫННАН
(1) • САБЫННАН
(2) • ТАБЫННАН
(1) • БАВЫННАН
(1) •
ЧЫРЫЛДАВЫННАН
(1) • ТАЛАВЫННАН
(1) • СЫЗЛАВЫННАН
(2) • ПЫЛАВЫННАН
(1) • СЫНМАВЫННАН
(2) • САЙРАВЫННАН
(1) • МАКТАВЫННАН
(1) • АШАВЫННАН
(4) • КОЛАГЫННАН
(1) • ТАМАГЫННАН
(1) • СУКМАГЫННАН
(2) • ТЫРНАГЫННАН
(1) • САҢАГЫННАН
(1) • ТУФРАГЫННАН
(1) • ЯФРАГЫННАН
(1) • БОТАГЫННАН
(2) • УЧАГЫННАН
(1) • КОЗГЫННАН
(1) • ЯНГЫННАН
(1) • УГЫННАН
(2) • КАБЫГЫННАН
(1) • ХАСТАЛЫГЫННАН
(1) • ЯВЫЗЛЫГЫННАН
(1) • САКЛЫГЫННАН
(1) • СОКЛЫГЫННАН
- (1) • ЕРТЫКЛЫГЫННАН
(1) • МАЛЛЫГЫННАН
(1) • ЯМАНЛЫГЫННАН
(1) • ЯРЛЫГЫННАН
(1) • САУЛЫГЫННАН
(1) •
ТЫНЫЧЛЫГЫННАН
(1) • ЯРЛЫЛЫГЫННАН
(5) • КОЙРЫГЫННАН
(2) • ЯРЫГЫННАН
(1) • АКТЫГЫННАН
(1) • ЕРТЫГЫННАН
(1) • ЮГЫННАН
(3) • ЯГЫННАН
(8) • АЯГЫННАН
(13) • АЛДЫННАН
(18) • АВЫЗЫННАН
(1) • КЫЗЫННАН
(1) • САЛКЫННАН
(1) • ДУЛКЫННАН
(1) • КЫЛКЫННАН
(1) • ОЧКЫННАН
(10) • ЯКЫННАН
(2) • САКАЛЫННАН
(1) • МАЛЫННАН
(1) • КОРАЛЫННАН
(1) • УСАЛЫННАН
(5 | 1) • КОЛЫННАН
(1) • УЛЫННАН
(19 | 1) • КУЛЫННАН
(1) • КЫЛЫННАН
(2) • АКЫЛЫННАН
(1) • КАМЫЛЫННАН
(5) • ЮЛЫННАН
(1) • АДЫМЫННАН
(1) • ЗОЛЫМЫННАН
(1) • ШЫТЫМЫННАН
(1) • ЯЛГАНЫННАН
(1) • ЖАНЫННАН
(1) • КАЗАНЫННАН
(1) • ЯТКАНЫННАН
(1 | 1) • ЗАМАНЫННАН
(1) • ШАЙТАНЫННАН
(1) • ЫШТАНЫННАН
(4) • КУЕНЫННАН
(1) • МУЕНЫННАН
(1) • КАРЫНЫННАН
(2) • БОРЫНЫННАН
(2) • УРЫНЫННАН
(4) • ХАТЫНЫННАН
(4) • ЯНЫННАН
(1) • КУЯНЫННАН
(16 | 2) • СОҢЫННАН
(5) • БАРЫННАН
(1) • АБЗАРЫННАН
(3) • АРАЛАРЫННАН
(1) • АЯКЛАРЫННАН
- (1) •
ГУБЕРНАТОРЫННАН
(1) • УРЫННАН
(2) • ТАМЫРЫННАН
(1) • ЯРЫННАН
(1) • БУСАГАСЫННАН
(1) • ФАЙДАСЫННАН
(2) • МОРЖАСЫННАН
(2) • ХУЖАСЫННАН
(2) • КАПКАСЫННАН
(1) • БОТКАСЫННАН
(3) • АНАСЫННАН
(1) • ЯҢАСЫННАН
(1) • АПАСЫННАН
(5) • АРАСЫННАН
(1) • АТАСЫННАН
(1) • ХАТАСЫННАН
(2) • КАРТАСЫННАН
(1) • УРТАСЫННАН
(1) • ОСТАСЫННАН
(1) • ПАТШАСЫННАН
(1) • КОЕСЫННАН
(1) • ЯРЛЫСЫННАН
(1) • БАРЫСЫННАН
(1) • КАМЧЫСЫННАН
(2) • ЯХШЫСЫННАН
(2) • АТЫННАН
(1) • КАНАТЫННАН
(1) • САНАТЫННАН
(7) • ХАТЫННАН
(7) • АЛТЫННАН
(1) • БОТЫННАН
(59 | 1) • АРТЫННАН
(1) • ШАРТЫННАН
(1) • СЫРТЫННАН
(25) • АСТЫННАН
(2) • УТЫННАН
(1) • ОЯТЫННАН
(1) • БАЛКУЫННАН
(2) • КУРКУЫННАН
(1) • БУЛУЫННАН
(1) • ТАРБАНУЫННАН
(1) • ТАЛПЫНУЫННАН
(1) • БАСУЫННАН
(2) • ТОТУЫННАН
(1) • АЧУЫННАН
(1) • ОЧУЫННАН
(2) • АГАЧЫННАН
(2) • ЛАЧЫННАН
(3) • КАЛАЧЫННАН
(1) • ТОКМАЧЫННАН
(2) • ОЧЫННАН
(1) • УЧЫННАН
(1) • УГЫЧЫННАН
(1) • АШЫННАН
(20 | 2) • БАШЫННАН
(3) • ЮЛДАШЫННАН

- (2) • КОРДАШЫННАН (1) • ТАШЫННАН (2) • КЫЛЫНМЫШЫННАН (1) • ТУМЫШЫННАН (3) • ТЫШЫННАН (1) • КУЫШЫННАН (1) • ОЧЫШЫННАН (2) • ЯННАН ^{4204/605°}(1) • КУЯННАН (1) • АРБАҢНАН (1) • БОТКАҢНАН (1) • ЯКАҢНАН (2) • БАЛАҢНАН (1) • ТАҢНАН (2) • АТАҢНАН (1) • КОЕҢНАН (1) • АБЫЕҢНАН (1) • СУСАВЫҢНАН (1) • КОЛАҒЫҢНАН (1) • ХУРЫЛҒЫҢНАН (1) • АЯҒЫҢНАН (4) • АЛДЫҢНАН (3) • АВЫЗЫҢНАН (2) • КЫЗЫҢНАН (1) • УЛЫҢНАН (10) • КУЛЫҢНАН (1) • АКЫЛЫҢНАН (1) • ТАБАНЫҢНАН (1) • ТУГАНЫҢНАН (2) • МУЕНЫҢНАН (3) • ХАТЫНЫҢНАН (2) • ЯНЫҢНАН (2) • ДУСЫҢНАН (1) • АТЫҢНАН (7) • АРТЫҢНАН (2) • ДУСТЫҢНАН (1) • АЧУЫҢНАН (1) • АШЫҢНАН ^{430/59°246/682°}(1) • БАШЫҢНАН ^{41/1°}(1) • ЧАПАН (1) • ТАЛШАН ^{42/5°33/6°}(4) • ЧУЛШАН ^{41/21°}(21) • САРАН (1) • СӘЙРАН ^{42/3°}(2) • ХӘЙРАН ^{41/7°}(7) • ТУКРАН (2) • ЙОМРАН ^{42/4°}(2) • ТУМРАН (15) • БУРАН ^{42/16°}(1) • БУРАН-БУРАН ^{41/1°39/52°}(1) • ЗӘГЪФРАН (9) • САН
- ^{41/10°2/19°}(10) • ТУКСАН (1) • АТАН ^{42/6°}(5) • БАТАН ^{41/55°}(55) • ШАЙТАН (3) • ТАБАКТАН (1) • ВАКТАН (2) • САЙГАКТАН (2) • КАКТАН (1) • БАТКАКТАН (3) • ЯБАЛАКТАН (2) • БОЛАКТАН (11) • КОЛАКТАН (12) • МАКТАН (1) • АРГАМАКТАН (5) • ТАМАКТАН (1) • КАЙМАКТАН (1) • ЧАКМАКТАН (1) • ТУКМАКТАН (1) • ТАПМАКТАН (1) • БАРМАКТАН (3) • АХМАКТАН (1) • ТЫРНАКТАН (1) • КАРАКТАН (16) | 1) • ЕРАКТАН (1) • ГЫЙРАКТАН (1) • ЧУКРАКТАН (1) • ТУФРАКТАН (2) • ЯФРАКТАН (1) • ПЫЧРАКТАН (1) • АКСАКТАН (1) • УРТАКТАН (1) • ЮРТАКТАН (1) • КУАКТАН (1) • ХАКТАН (1) • НАХАКТАН (1) • ЧАКТАН (1) • УЧАКТАН (1) • УРАК-ПЫЧАКТАН (1) • БАШАКТАН (1) • КЫЕКТАН (1) • МУЖИКТАН (2) • ТУКТАН (5) • ТУБЫКТАН (2) • ЧЫЛЫКТАН (8) • ТАВЫКТАН (1) • БЫТБЫЛДЫКТАН (1) • КАРГАЛЫКТАН (1) • МЕЛЛАЛЫКТАН (1) • ПАТШАЛЫКТАН (1) • ЯВЫЗЛЫКТАН (3) • БАЙЛЫКТАН (1) • КАРЫЙЛЫКТАН (1) • АРЫКЛЫКТАН (2) • НАДАҢЛЫКТАН (2) • ТАРЛЫКТАН (1) • НАЧАРЛЫКТАН
- (2) • ШАТЛЫКТАН (1) • СЫЛУЛЫКТАН (1) • ЯУЛЫКТАН (3) • АЧЛЫКТАН (1) • ТЫНЫЧЛЫКТАН (1) • КАРАҢГЫЛЫКТАН (1) • КЫЛЫКТАН (4) • ЯРЛЫЛЫКТАН (1) • ЯЛҒАНЧЫЛЫКТАН (1) • БОЛАМЫКТАН (2) • МАМЫКТАН (4) • САРЫКТАН (2) • КОЙРЫКТАН (3) • КЫРЫКТАН (2) • ЯРЫКТАН (1) • КАТЫКТАН (1) • АКТЫКТАН (1) • КУЛТЫКТАН (1) • МЫЛТЫКТАН (1) • ЧЫПЧЫКТАН (1) • КАШЫКТАН (3) • ГЫЙШЫКТАН (9) • ЮКТАН (9) • ЯКТАН (4) • АЯКТАН (4) • ТАЯКТАН ^{479/186°}(1) • ТӨНЬЯКТАН (8) • ОЛТАН ^{42/21°}(13) • СОЛТАН ^{41/1°}(1) • ФОНТАН (1) • САПТАН (1) • КАССАПТАН (2) • КИТАПТАН ^{44/5°}(1) • ТОЛЫШТАН ^{41/11°}(11) • ЧУРТАН (9) • АСТАН (1) • БАТМАСТАН (1) • ВАТМАСТАН (3) • ГӨЛСТАН (2) • ГҮРСТАН (13) • ДУСТАН (1) • НАМУСТАН (1) • АЛЫСТАН (1) • ЮЛБАРЫСТАН (1) • ТЫРЫСТАН (22) • АТТАН (1) • ЗИРАТТАН (13) • АРТТАН (2) • ЙОРТТАН (12) • УТТАН (3) • БОЛЫТТАН (1) • БЫЛАМЫТТАН ^{48/55°}(1) • ЯТТАН ^{41/1°}(1) • САРРАФТАН ^{41/1°}(1) • ОЖМАХТАН ^{41/1°}(1) • ГӨНӘАҢТАН
- (11) • АЧТАН (20) • АГАЧТАН (1) • ЯЛАНГАЧТАН (1) • САНДУГАЧТАН (1) • КАРЛЫГАЧТАН (1) • КАЛАЧТАН (1) • КЫРЛАЧТАН (1) • ОЧТАН (1) • УЧТАН (1) • БАСКЫЧТАН (4) • КЫЛЫЧТАН (1) • БАЯЛЫЧТАН (1) • КУАНЫЧТАН (1) • БОРЫЧТАН (1) • КОРЫЧТАН ^{416/48°}(1) • БУРЫЧТАН (8) • АШТАН (17) • БАШТАН (5) • ЮЛДАШТАН (16) • ТАШТАН (1) • ЮАШТАН (1) • КАЕШТАН (2) • КОШТАН (10) • КУШТАН (5) • ЫШТАН (1) • ТАБЫШТАН (1) • БАЙГЫШТАН (2) • КАРГЫШТАН (1) • СУГЫШТАН (1) • КӨНЧЫГЫШТАН (2) • КЫШТАН (1) • БОРЫЛЫШТАН (1) • КАМЫШТАН (1) • ТОРМЫШТАН (1) • КЫЛАНШЫШТАН (1) • АРЫШТАН (2) • ТЫРЫШТАН (4) • ТЫШТАН ^{423/89°150/513°}(5) • КОЯШТАН ^{41/3°}(3) • КУАН ^{41/6°2/9°}(6) • ЧУАН ^{31/33°}(31 | 2) • ХАН ^{41/1°1/1°}(1) • ЖЫБАН (6) • КАЙЧАН (1) • КАЙЧАН-КАЙЧАН ^{43/10°}(3) • БЕРКАЙЧАН (1) • КЫЕКЧАН ^{42/2°}(1) • МЫЕКЧАН (1) • СУАЛЧАН ^{42/7°}(6) • ОЯЛЧАН ^{41/1°}(1) • БАЗЫМЧАН (1) • ЧЫГУЧАН (1) • КУРКУЧАН (2) • БУЛУЧАН (1) • АРУЧАН (1) • ТОРУЧАН

- (1) • КЫЧКЫРУЧАН (2) • ТҮЗМЭГЭН (1) • ЭНДЭШМЭГЭН (1) • ИТЕЛГЭН
 (3) • АНУЧАН (1) • КИМЭГЭН (1) • КИЛЕШМЭГЭН (1) • БИРТЕЛГЭН
 (1) • ТАШУЧАН (5) • ТИМЭГЭН (6) • ПЕШМЭГЭН (1) • ЧӨЧЕЛГЭН
^{49/12°(1)} • ЯБЫШУЧАН (9) • СОЙМЭГЭН (3) • ТӨШМЭГЭН (74 | 1) • КИЛГЭН
^{4/1°(1)} • ИСРАФЧАН (1) • ЭЛӨКМЭГЭН (2) • ЧӨЙНЭГЭН (2) • ТИЛГЭН
 (1) • АВЫШЧАН (4) • КИРӨКМЭГЭН (1) • ТӨЙНЭГЭН (10) • БӨЛГЭН
 (1) • ТАВЫШЧАН (3) • ИКМЭГЭН (1) • ИСНЭГЭН (14) • КӨЛГЭН
^{43/3°(1)} • СУГЫШЧАН (1) • ӨНДӨЛМЭГЭН (1) • КЕШНЭГЭН (1) • ҮЛГЭН (60) • ҮЛГЭН
^{4/4°22/40°(4)} • ЙОКЫЧАН (1) • ТЕРӨЛМЭГЭН (1) • ЯШЬНЭГЭН ^{42/239°(1)} • ЭЛГЭН
^{4/4°(4)} • ИШАН (87) • БЕЛМЭГЭН (2 | 1) • ТЭГЭРЭГЭН ^{4/4°(3 | 1)} • ИМГЭН
^{4/1°(1)} • КЫМШАН (3) • ТЕГЕЛМЭГЭН (3) • ТЕРЭГЭН (3) • БИЗЭНГЭН
^{4/143°19°(14)} • ЫШАН (1) • КИЕЛМЭГЭН (1) • ИЗРЭГЭН (1) • ӨВӨЛӨНГЭН
 (10) • ЮАН (1) • ТИКСЕРЕЛМЭГЭН (1) • КУКРЭГЭН (2) • БӨЙЛӨНГЭН
^{4/1°2/11°21229/5530°(1)} • КАЛЫН-ЮАН (1) • БИРЕЛМЭГЭН (1) • ЧӨЧӨГЭН (3) • ӨЙЛӨНГЭН
 (1) • СӨРЕЛМЭГЭН (1) • СӨРӨЛМЭГЭН ^{4108/460°(10)} • ЯШЭГЭН (1) • СОЙЛӨНГЭН
 (1) • ӨЙРӨТӨЛМЭГЭН (1) • ЖЕБЕГЭН (2) • ЖИДЕГЭН (1) • ТЕЛЛӨНГЭН
 (1) • КӨТЕЛМЭГЭН (1) • БИЕГЭН (1) • МИН-МИНЛӨНГЭН (1) • ГАЖӨПЛӨНГЭН
 (18) • ТҮБӨН (12) • КИЛМЭГЭН (1) • ШӨҮЛЕГЭН (1) • ТӨЙЛӨНГЭН
^{2/19°3/28°(1)} • ЙӨЗТҮБӨН (2) • ЭЛМЭГЭН (4) • ЧЕРЕГЭН (1) • ИСЛӨНГЭН
 (1) • ӨЙДӨГЭН (2) • ИЛӨНМЭГЭН (3) • ЭРЕГЭН (1) •
 (1) • ЖЕМЕЛДӨГЭН (1) • БӨЙЛӨНМЭГЭН (1) • СӨРСЭГЭН (1) • СӨРСЕЛГЭН
 (1) • ЙӨДӨГЭН (5) • ӨЙЛӨНМЭГЭН (2) • ЧЕГЭН (1) • ЭШЛӨНГЭН
 (3) • ҮПКӨЛӨГЭН (1) • ПЕЛЛӨНМЭГЭН ^{49/17°(1)} • ӨШЕГЭН (4) • КИНЭНГЭН
 (1) • КИРТӨЛӨГЭН (1) • ЭШЛӨНМЭГЭН (2) • ТЕРГЭЗГЭН (2) • ЖИРЭНГЭН (6) • ЖИРЭНГЭН
 (8) • ТЕЛӨГЭН (4) • ӨЙРӨНМЭГЭН (2) • БИЗГЭН (10) • ӨЙРӨНГЭН
 (1) • ТИЗЛӨГЭН (1) • БҮЛӨНМЭГЭН (1) • СИЗГЭН (1) • КӨСӨНГЭН
 (16) • ЭЗЛӨГЭН (5) • МЕНМЭГЭН (1) • ӨЗГЭН (1) • ЖЕБЕНГЭН
 (1) • БИЛӨГЭН (1) • ИРЕНМЭГЭН (2) • ИӨЗГЭН (2) • КИЕНГЭН
 (1) • ҮГИЛӨГЭН (1) • КУРЕНМЭГЭН (1) • СӨЗГЭН (1) • ТИЕНГЭН
 (26) • СӨЙЛӨГЭН (1) • КУНМЭГЭН (1) • КҮНМЭГЭН (1) • СЕЛКЕНГЭН
 (1) • ӨЛӨКЛӨГЭН (2) • КИПМЭГЭН (2) • ИГЭН (2) • ЖИЛКЕНГЭН
 (2) • БИКЛӨГЭН (4) • ТИПМЭГЭН (95 | 8) • ДИГЭН (1) • ҮКЕНГЭН
 (1) • ЙӨКЛӨГЭН (1) • ИСКӨРМЭГЭН (3) • ЖИГЭН (1) • ТЕЛЕНГЭН
 (1) • КИТМӨНЛӨГЭН (1) • КУТӨРМЭГЭН (23) • КИГЭН (1) • БҮЛӨНГЭН
 (1) • ГАЕПЛӨГЭН (11) • КЕРМЭГЭН (11) • МЕНГЭН (14) • МЕНГЭН
 (1) • ИПЛӨГЭН (1) • ҮТЕРМЭГЭН (1) • ҮТЕРМЭГЭН (2) • СӨЕНГЭН
 (1) • СИПЛӨГЭН (13) • БИРМЭГЭН (1) • СӨМӨЙГЭН (6 | 1) • ИРЕНГЭН
 (1) • ӨЧӨРЛӨГЭН (1) • ТӨРПӨЙГЭН (1) • ТӨРПӨГЭН (1) • СӨРЕНГЭН
 (1) • КАДЕРЛӨГЭН (2) • ЙӨРМЭГЭН (1) • КӨКРӨЙГЭН (1) • ТӨРЕНГЭН
 (3) • ҮРЛӨГЭН (29) • КУРМЭГЭН (1) • КӨПРӨЙГЭН (5) • КУРЕНГЭН
 (1) • ИЯРЛӨГЭН (1) • ӨЙТӨНГЭН (1) • ӨРТЕНГЭН
 (1) • КӨРТЛӨГЭН (1) • ӨЙТӨНГЭН (1) • ӨЙТӨНГЭН (1) • КҮНГЭН
 (5 | 1) • ТЕШЛӨГЭН (2) • КИСМЭГЭН (23 | 2) • СӨЙГЭН (4) • СУНГЭН
 (36 | 2) • ЭШЛӨГЭН (3) • ҮСМЭГЭН ^{49/40°(4)} • ЧӨЙГЭН ^{434/94°(2)} • ТҮНГЭН
 (1) • ТЕЛӨМЭГЭН (2) • КУРСӨТМЭГЭН (1) • ТЕРӨЛГЭН (9) • ЖИЦГЭН
 (1) • ЭЗЛӨМЭГЭН (3) • БЕТМЭГЭН (57) • БЕЛГЭН ^{42/10°(1)} • ШИЦГЭН
 (1) • БӨЙЛӨМЭГЭН (2) • ИШЕТМЭГЭН (1) • ТЕГЕЛГЭН ^{41/5°(5)} • ЙӨГЭН
 (1) • ЙӨКЛӨМЭГЭН (4) • ИТМЭГЭН (1) • ӨЗЕЛГЭН (1) • МӨРГЭН
 (2) • КӨНЛӨМЭГЭН (14) • ЖИТМЭГЭН (5) • ИЕЛГЭН (1) • ТҮНТӨРГЭН
 (2) • ИСӨПЛӨМЭГЭН (1) • КИТМЭГЭН (1) • ЖИЦЕЛГЭН (12) • КУТӨРГЭН
 (1) • ҮГЕТЛӨМЭГЭН (3) • ӨЙТМЭГЭН (2) • ТӨБӨЛГЭН (2) • СЕБЕРГЭН
 (14) • ЭШЛӨМЭГЭН (1) • КӨТМЭГЭН (1) • ТӨРӨНГЭН (2) • ӨЛГЕРГЭН
 (1) • ЯШЬНӨМӨГЭН (1) • СӨРТМЭГЭН (1) • ТЕРЕЛГЭН (2) • ЙӨГЕРГЭН
 (1) • МӨНӨРӨМӨГЭН (2) • ҮТМЭГЭН (2) • БИРЕЛГЭН (4) • БИЗДЕРГЭН
 (1) • ТӨТӨМӨГЭН (3 | 3) • ЧӨЧМӨГЭН (1) • СӨРЕЛГЭН (1) • ГИЗДЕРГЭН
 (2) • ЯШӨМӨГЭН (3) • ЭЧМӨГЭН (2) • КИСЕЛГЭН (1) • ИДЕРГЭН

- (2) • ТИДЕРГЭН (1) • СӨЙДЕРГЭН (1) • БЕЛДЕРГЭН (2) • БОЛДЕРГЭН (1) • КӨЛДЕРГЭН (1) • ЭЙЛӨНДЕРГЭН (1) • ӨЙЛӨНДЕРГЭН (1) • ТӨМЛӨНДЕРГЭН (1) • КИНӨНДЕРГЭН (47) • КЕРГЭН (3) • КИКЕРГЭН (1) • СИКЕРГЭН (4 | 3) • ТӨКЕРГЭН (1) • ИСКЕРГЭН (1) • ҮКЕРГЭН (1) • ТӨЧКЕРГЭН (2) • ЖИМЕРГЭН (1 | 1) • СИМЕРГЭН (2) • ЧӨМЕРГЭН (3) • ИСЕРГЭН (9) • БЕТЕРГЭН (1) • КИТЕРГЭН (2) • КИПТЕРГЭН (2) • ТИПТЕРГЭН (1) • ҮСТЕРГЭН (1) • ЭШЛЭТТЕРГЭН (3) • ҮТЕРГЭН (3) • ЧЕРГЭН (1) • КИЧЕРГЭН (1) • ЭЧЕРГЭН (7) • ПЕШЕРГЭН (3) • ТӨШЕРГЭН (10) • ЯШЕРГЭН (52) • БИРГЭН (9) • ӨРГЭН (41) • ЙӨРГЭН (1) • СӨРГЭН (2) • ҮРГЭН (44 | 1) • КҮРГЭН ^{49/315°}(12) • ИЯРГЭН ^{1/2°}247/1336°(2) • СӨЯГЭН (5) • БӨЛӨДӨН ^{42/6°}(1) • МӨҮЛӨДӨН (2) • ГӨРӨБӨДӨН (1) • КҮБӨДӨН (3) • ТҮБӨДӨН (1) • ХӨЛВӨДӨН (1) • КҮЛӨГӨДӨН (1) • БӨНДӨДӨН (1) • ГӨҮДӨДӨН (1) • КӨЖӨДӨН (6) • ТӨРӨЗӨДӨН (2) • ТӨҢКӨДӨН (2) • ЧИКЕРТКӨДӨН (1) • ЧӨЧКӨДӨН (1) • ЮКӨДӨН (1) • ЧҮМЭЛӨДӨН (1) • ӨЙЛӨДӨН (2) • ТӨЙМӨДӨН (1) • ӨМӨДӨН (5) • ЧИШМӨДӨН (1) • ТИГӨНӨДӨН (1) • БҮДӨНӨДӨН (1) • БҮРӨНӨДӨН (2) • КЕЧКЕНӨДӨН (1) • ИНӨДӨН (4) • ЭНӨДӨН (1) • СӨНДӨРӨДӨН (1) • КИНДЕРӨДӨН (2) • ТҮРӨДӨН (1) • КЕСӨДӨН (1) • НӨРСӨДӨН (1) • КУСӨДӨН (3) • ТӨРТӨДӨН (1) • ИРТӨДӨН (1) • КИРТӨДӨН (2) • ФӨРЭШТӨДӨН (1) • КИТЕРГЭН (1) • КИПТЕРГЭН (1) • ҮСТЕРГЭН (1) • ЭШЛЭТТЕРГЭН (3) • ҮТЕРГЭН (3) • ЧЕРГЭН (1) • КИЧЕРГЭН (1) • ЭЧЕРГЭН (7) • ПЕШЕРГЭН (3) • ТӨШЕРГЭН (10) • ЯШЕРГЭН (52) • БИРГЭН (9) • ӨРГЭН (41) • ЙӨРГЭН (1) • СӨРГЭН (2) • ҮРГЭН (44 | 1) • КҮРГЭН ^{49/315°}(12) • ИЯРГЭН ^{1/2°}247/1336°(2) • СӨЯГЭН (5) • БӨЛӨДӨН ^{42/6°}(1) • МӨҮЛӨДӨН (2) • ГӨРӨБӨДӨН (1) • КҮБӨДӨН (3) • ТҮБӨДӨН (1) • ХӨЛВӨДӨН (1) • КҮЛӨГӨДӨН (1) • БӨНДӨДӨН (1) • ГӨҮДӨДӨН (1) • КӨЖӨДӨН (6) • ТӨРӨЗӨДӨН (2) • ТӨҢКӨДӨН (2) • ЧИКЕРТКӨДӨН (1) • ЧӨЧКӨДӨН (1) • ЮКӨДӨН (1) • ЧӨТҮЧЕДӨН (49) • КЕШЕДӨН (1) • ИШЕДӨН (1) • КУРШЕДӨН ^{39/116°}(5) • БЕЗДӨН (2) • ҮЗГЕЗДӨН (1) • НИГЕЗДӨН (1) • ДИҢГЕЗДӨН (3) • ҮГЕЗДӨН (1) • СЕЗДӨН (1) • КҮҮЛМӨКСЕЗДӨН (1) • ЙӨРӨКСЕЗДӨН (1) • ИРЕКСЕЗДӨН (3) • КҮҢЦЕЛСЕЗДӨН (12) • ТЕЗДӨН (3) • ЙӨЗДӨН (1) • КӨЗДӨН (1) • ҮЗДӨН (1) • БҮЗДӨН (17 | 1) • КҮЗДӨН (27) • СҮЗДӨН ^{18/87°}(6) • ЭЗДӨН (6) • ИДӨН (2) • БИДӨН (2) • НИДӨН (2) • ИПИДӨН (3) • ПЕСИДӨН ^{6/16°}(1) • ЧИДӨН (1) • БӨЙДӨН (1) • ТӨЙМӨДӨЙДӨН (1) • ЖӨЙДӨН ^{4/15°}(12) • ӨЙДӨН (4) • ЭЖӨЛДӨН (1) • ХӨЛӨЛДӨН (1) • ХӨЛДӨН (1) • ХӨЛДӨН (5) • КҮҢЦЕЛДӨН (13 | 1) • ТЕЛДӨН (1) • ИЛДӨН (3) • БИЛДӨН (7) • ЖИЛДӨН (2) • ГӨЛДӨН (4) • КӨЛДӨН ^{11/54°}(2) • КҮЛДӨН (1) • ӨРДӨН (1) • ХӨЙЛӨКӨРДӨН (1) • БИКӨРДӨН (1) • ЧИШМӨЛӨРДӨН (1) • БИЛӨРДӨН (1) • СӨЯКӨЛӨРДӨН (1) • ШАГЫЙРЫЛӨРДӨН (4) • ЮЛӨРДӨН (1) • ҮТКӨННӨРДӨН (1 | 1) • ЧЕБЕННӨРДӨН (1) • ХӨТӨРДӨН (1) • БЕРДӨН (1) • ТӨКӨББЕРДӨН (4) • КИНДЕРДӨН (1) • ХӨЗЕРДӨН (2) • ТИМЕРДӨН (2) • ГОМЕРДӨН (1) • КҮПЕРДӨН (18) • ИРДӨН (48 | 1) • ЖИРДӨН (1) • МИРДӨН (1) • ТИРДӨН (1) • ЧИРДӨН (1) • ГҮРДӨН (2) • ТҮРДӨН ^{26/103°}(1) • ИЯРДӨН (1) • ТИРГӨҮДӨН (1) • ТИПКӨЛӨҮДӨН (1) • БЕЛӨҮДӨН (1) • СӨЙЛӨҮДӨН (2) • БЕРӨҮДӨН (1) • ҺИЧБЕРӨҮДӨН (1) • КҮКРӨҮДӨН (1) • КҮШӨҮДӨН (3) • ЯШӨҮДӨН (1) • ӨЗҮДӨН (1) • БЕЛҮДӨН (1) • ҮЛҮДӨН (1) • КИМУДӨН (1) • КҮГӨРҮДӨН (1) • ҮТКӨРҮДӨН (2) • БИРҮДӨН (1) • КИСҮДӨН (1) • ИШЕТҮДӨН (1) • ӨЙТҮДӨН (1) • ТӨЗӨЙТҮДӨН (6) • КӨТҮДӨН ^{22/34°}(4) • КИЯҮДӨН (1) • КИЮДӨН ^{2/2°}(1) • СӨЮДӨН (1) • ЖӨЯДӨН (8) • БИЯДӨН (1) • ӨҮЛИЯДӨН (2) • ДӨЯДӨН ^{5/13°}170/504°(1) • ТӨЯДӨН ^{1/1°}1/1°(1) • ЭНЖЕ-МӨРЖӨН ^{41/1°}1/1°(1) • ҮЗӨН (34) • ИКӨН (3) • ЖИКӨН ^{3/48°}(11) • МИКӨН (7) • ЭЛӨККӨН (1) • КҮНЕККӨН (2) • БЕРЕККӨН (1) • ӨРЕККӨН (4 | 1) • ТЕККӨН (2) • ИНТЕККӨН (3) • ИККӨН (6) • ЖИККӨН (1 | 1) • БӨККӨН

- (1) • СУККӘН
 (1) • ТУККӘН
⁴12/32°(1) • ЧУККӘН
 (2) • ЖИЛКӘН
²2/3°(1) • ӨЛКӘН
 (6) • КИШКӘН
 (3) • СИШКӘН
 (3) • ТИШКӘН
⁴4/13°(1) • УПКӘН
 (1) • ИСКӘН
 (19) • КИСКӘН
 (22) • УСКӘН
⁴4/44°(2) •
 ТУТАН-УСКӘН
 (1) • ТӨЗӨТКӘН
 (1) • ТЕЛӨТКӘН
 (1) • ЭШЛӨТКӘН
 (2) • ӨЙРӨТКӘН
 (6) • КУРСӨТКӘН
 (20) • БЕТКӘН
 (2) • ӨРКЕТКӘН
 (2) • ЭРЕТКӘН
 (5) • ИШЕТКӘН
 (28 | 1) • ИТКӘН
 (26) • ЖИТКӘН
 (37 | 2) • КИТКӘН
 (58) • ӨЙТКӘН
 (2) • ТӨМӨЙТКӘН
 (2) • ТЕРЕЛТКӘН
 (8) • КӨТКӘН
 (2) • КЕРТКӘН
 (1) • ИЛЕРТКӘН
 (1) • ТИЛЕРТКӘН
 (2) • ЙӨРТКӘН
 (2) • ТӨРТКӘН
 (1) • ИЯРТКӘН
 (23) • УТКӘН
⁴24/238°(2) • СУТКӘН
⁴1/3°(3) • БҮКӘН
 (7) • ЧӨЧКӘН
 (1) • ЧӨНЕЧКӘН
 (4) • КИЧКӘН
⁴4/36°(23 | 1) • ЭЧКӘН
 (2) • ТЕЛӘШКӘН
 (5) • СӨЙЛӘШКӘН
 (2) • КУМӘКЛӘШКӘН
 (1) • ЧҮМӘКЛӘШКӘН
 (1) • ИСӘПЛӘШКӘН
 (1) • БЕРЛӘШКӘН
 (1) • ТЕШЛӘШКӘН
 (1) • ИЯЛӘШКӘН
 (1) • КИҢӘШКӘН
 (1) • ТЕРӘШКӘН
 (2) • ТИБЕШКӘН
 (1) • ҮБЕШКӘН
 (1) • ЭЛӘГЕШКӘН
 (2) • КИЛЕШКӘН
- (1) • КӨЛЕШКӘН
 (13 | 1) • ПЕШКӘН
 (2) • ЖИТЕШКӘН
 (1) • ИШКӘН
 (2) • ТИШКӘН
⁴20/87°74/504°(41 | 4) •
 ТӨШКӘН
⁴1/2°(2) • ФӨЛӨН
 (1197 | 20) • БЕЛӨН
⁴2/1218°(1) • ЧЕЛӨН
⁴1/2°(2) • ЖИЛӨН
⁴1/2°(2) • ӨЙЛӨН
 (1) • ӨРЛӨН
 (2) • КАДЕРЛӨН
⁴3/5°(2) • ӨЗЕРЛӨН
⁴1/14°9/1243°(14) •
 ҮЛӨН
⁴1/3°(3) • ИЛМӨН
⁴1/5°(5) • БИЗМӨН
 (20) • ИМӨН
⁴2/21°(1) • СИМӨН
 (1) • ӨРЕКМӨН
⁴2/15°(14) • ЧИКМӨН
 (21) • ТЕГЕРМӨН
⁴2/23°8/67°(2) • ТИРМӨН
 (3) • ӨДӨМНӨН
 (1) • КУТӨРӨМНӨН
 (1) • ХӨРӨМНӨН
 (1) • ТҮШӨМНӨН
 (1) • ТИРЛЕГЕМНӨН
 (1) • ҮЗЕМНӨН
 (1) • КЕМНӨН
 (1) • ХӨКЕМНӨН
 (1) • ҺӨРКЕМНӨН
 (2) • БЕЛЕМНӨН
 (1) • ГЫЙЛЕМНӨН
 (9) • ҮЛЕМНӨН
 (2) • ЙӨРЕМНӨН
⁴14/26°(1) • КӨЛЯМНӨН
 (2) • КИБӘННӨН
 (1) • ТҮБӘННӨН
 (3) • СӨЙЛӨГӘННӨН
 (1) • ЭШЛӨГӘННӨН
 (1) • БЕЛМӨГӘННӨН
 (1) • КИЛМӨГӘННӨН
 (1) •
 ЭНДӨШМӨГӘННӨН
 (1) • КУКРӨГӘННӨН
 (1) • ДИГӘННӨН
 (1) • КИГӘННӨН
 (1) • ӨЙГӘННӨН
 (4) • БӨЛГӘННӨН
 (1) • ТИЛГӘННӨН
 (1) • БӨЛГӘННӨН
 (4) • ҮЛГӘННӨН
 (2) • ТЕЛӨНГӘННӨН
 (1) • СӨРЕНГӘННӨН
- (2) • БИРГӘННӨН
 (2) • ЙӨРГӘННӨН
 (2) • ТӨРГӘННӨН
 (2) • КУРГӘННӨН
 (1) • ТӨЯГӘННӨН
 (1) • БЕРЕККӘННӨН
 (1) • ЖИККӘННӨН
 (1) • ИШЕТКӘННӨН
 (1) • ӨЙТКӘННӨН
 (1) • ЭЧКӘННӨН
 (3) • ТӨШКӘННӨН
 (1) • ЖИЛКӘННӨН
 (2) • ҮЛӨННӨН
 (1) • ИМӘННӨН
 (1) • ӨРЕКМӘННӨН
 (1) • ЧИКМӘННӨН
 (1) • ТЕГЕРМӘННӨН
 (1) • БӨРӨННӨН
 (1) • ПЕЧӘННӨН
 (1) •
 ИННЕК-КЕРШӘННӨН
 (1) • КОРҖӘННӨН
 (1) • ЖӘЕННӨН
 (1) • КЕМӘЕННӨН
 (1) • ЧӨЕННӨН
 (4) • ЧЕБЕННӨН
 (5) • ТӨБЕННӨН
 (2) • КУБЕННӨН
 (1) • ГУЛӨВЕННӨН
 (1) • ЯШӨВЕННӨН
 (1 | 2) • ҮЗӨГЕННӨН
 (2) • ИЛӨГЕННӨН
 (1) • КИРӨГЕННӨН
 (1) • ЕФӨГЕННӨН
 (1) • ЧӨЧӨГЕННӨН
 (1) • ҮЗЛЕГЕННӨН
 (4) • ТӨНЛЕГЕННӨН
 (1) • КИҢЛЕГЕННӨН
 (1) • КӨРЛЕГЕННӨН
 (1) •
 СӨЛАМӨТЛЕГЕННӨН
 (1) • ТЕГЕННӨН
 (5) • ИШЕГЕННӨН
 (5) • ТИШЕГЕННӨН
 (2) • ТӨГЕННӨН
 (1) • ИЯГЕННӨН
 (1) • СӨЯГЕННӨН
 (3) • ЖЕННӨН
 (4) • МӨГЕЗЕННӨН
 (1) • ЙӨЗЕННӨН
 (16) • ҮЗЕННӨН
 (11) • КУЗЕННӨН
 (9) • СУЗЕННӨН
 (2) • ЭЗЕННӨН
 (1) • БИЗЕННӨН
 (1) • ИПИЕННӨН
 (3) • ТИЕННӨН
- (1) • ИРТӨГЕНЕКЕННӨН
 (1) • СИНЕКЕННӨН
 (1) • ИЛНЕКЕННӨН
 (1) • ГАМЛЕННӨН
 (3) • ХӨЛЕННӨН
 (1) • КУҢДЕЛЕННӨН
 (15) • ТЕЛЕННӨН
 (3) • ИЛЕННӨН
 (1) • КӨЛЕННӨН
 (1) • ХӨКЕМЕННӨН
 (1) • ЙӨГӨНЕННӨН
 (1) • БИРГӨНЕННӨН
 (2) • ТЕЗГЕНЕННӨН
 (1) • ЖИЛЕНЕННӨН
 (1) • ИРЕНЕННӨН
 (2) • ЯШЕНЕННӨН
 (2) • ӨНЕННӨН
 (1) • КӨНЕННӨН
 (1) • ИҢЕННӨН
 (2) • ЖИҢЕННӨН
 (2) • ӨЕННӨН
 (1) • ЗӨҺӨРЕННӨН
 (1) • ГОМЕРЕННӨН
 (1) • БӨРЕННӨН
 (1) • ӨӨРЕННӨН
 (2) • КУПЕРЕННӨН
 (1) • ИРЕННӨН
 (1) • ТӘКҖДИРЕННӨН
 (4) • ЖИРЕННӨН
 (2) • ТҮРЕННӨН
 (1) • ТҮБӘСЕННӨН
 (2) • КУЛӨГӨСЕННӨН
 (1) • КӨЖӨСЕННӨН
 (1) • ТӨРӨЗӨСЕННӨН
 (1) • ЖИЛКӨСЕННӨН
 (1) • ТӨҢКӨСЕННӨН
 (1) • КУЛӨТКӨСЕННӨН
 (1) • ЧӨЧКӨСЕННӨН
 (1) • ХӨЙЛӨСЕННӨН
 (1) • ТӨЙМӨСЕННӨН
 (1) • ЧИШМӨСЕННӨН
 (1) • ЭНӨСЕННӨН
 (1) • ТИРӨСЕННӨН
 (1) • ҮЛӨКСӨСЕННӨН
 (1) • ТӨРТӨСЕННӨН
 (1) • ИРТӨСЕННӨН
 (1) • ҮТӨСЕННӨН
 (3) • ИКЕСЕННӨН
 (1 | 1) • ТИРЕСЕННӨН
 (1) • ИКЕНЧЕСЕННӨН
 (4) • ИСЕННӨН
 (3) • ТӨСЕННӨН
 (1) • БЕРСЕННӨН
 (1) • БЕР-БЕРСЕННӨН
 (3) • ИИСЕННӨН
 (1) • КЕЛӨТЕННӨН
 (1) • ЖӨРӨХӨТЕННӨН

- (1) • БЕТЕННӨН ⁴2/3¹11/57°(1) • СӨРӨН (1) • ГАРИПТӨН ⁴1/1°(1) • СҮЗЧӨН
 (1) • БИТЕННӨН ⁴1/8°(8) • ИСӨН (3) • ТӨПТӨН ⁴1/11°(10 | 1) • ЧИЧӨН
 (3) • ТӨТЕННӨН ⁴1/2°(2) • ЛЭЙСӨН ⁴6/15°(8) • КҮПТӨН (5 | 1) • ТЕЛЧӨН
 (8) • ӨСТЕННӨН ⁴1/7³3/17°(7) • СИКСӨН ⁴1/4°(4) • ИРТӨН ⁴2/7°(1) • БИЛЧӨН
 (1) • ЖИГҮЕННӨН (16) • ТӨН (1) • СИЗДЕРМӨСТӨН ⁴1/1°(1) • ЙӨРЕМЧӨН
 (1) • ТИДЕРҮЕННӨН (2) • КИТӨН (1) • ИСТӨН (2) • КЕРЧӨН
 (6) • ЭЧЕННӨН ⁴2/8°(6) • ЧИТӨН (1) • ИБЛИСТӨН ⁴2/4°(2) • ТИРЧӨН
 (1) • ӨЛЕШЕННӨН (1) • БИЗГӨКТӨН (8) • ӨСТӨН (1) • ТЕШЛӨҮЧӨН
 (2) • ЖИМЕШЕННӨН (1) • СИЗЭКТӨН ⁴5/13°(2) • ТӨСТӨН (1) • ТИБҮЧӨН
 (2) • ТЕШЕННӨН (1) • ТИЗЭКТӨН (1) • ГАЙБӨТТӨН (1) • УБҮЧӨН
 (1) • ТҮШЕННӨН (2) • ҮЗЭКТӨН (1) • ШӨӨВӨТТӨН (1) • ЧЕРҮЧӨН
 (7) • ЭШЕННӨН (1) • ИШКӨКТӨН (1) • ТӨҺМӨТТӨН (1) • БИРҮЧӨН
 (3) • ЯШЕННӨН (1) • БЕЛӨКТӨН (1) • МИХНӨТТӨН (1) • ӨРҮЧӨН
 (3) • МИННӨН (5) • ИЛӨКТӨН (1) • РӨТТӨН (1) • ЙӨРҮЧӨН
 (6) • СИННӨН (4) • ЧИЛӨКТӨН (1) • АХИРӨТТӨН ⁴1/3¹17/58°(3) • ЭШЧӨН
 (8) • КӨННӨН (1) • БУЛӨКТӨН (3) • БЕТТӨН ⁴1/3°(3) • КЕШӨН
 (1) • ИЛДӨН-КӨННӨН (1) • КҮЛМӨКТӨН (4) • ЕГЕТТӨН ⁴1/1°(1) • КЕРШӨН
⁴147/306°(2) • ТӨННӨН (2) • ТИГӨНӨКТӨН (1) • ДЕГЕТТӨН ⁴1/6³3/10⁸42/4507°(6) •
 (1) • БӨЛАҢНӨН (1) • СӨӨКӨТӨН (1) • БӨХЕТТӨН (1) • ТИШӨН
 (1) • ТҮБӨҢНӨН (1) • ЗИРӨКТӨН (1) • ТӨХЕТТӨН ⁴1/1°(1) • МАҢГАЕН
 (1) • КҮЛӨГӨҢНӨН (5) • ЙӨРӨКТӨН (6) • ИТТӨН ⁴1/1°(1) • БОДАЕН
 (26 | 2) • ҮЗЕҢНӨН (1) • ЧҮПРӨКТӨН (1) • БИТТӨН ⁴1/4°(4) • ЖАЕН
 (1) • СҮЗЕҢНӨН (1) • ТЕРСӨКТӨН (3 | 1) • ЧИТТӨН ⁴1/14°(14) • КАЕН
 (1) • ХӨЛӨҢНӨН (4 | 1) • ИТӨКТӨН (3) • СӨТТӨН ⁴1/1°(1) • ШУЛАЕН
 (1) • ИЛЕҢНӨН (2) • ЧӨЧӨКТӨН (1) • ЭСКЕРТТӨН (3) • МАЕН
 (1) • БИЛЕҢНӨН (2) • ИШӨКТӨН (1) • КӨРТТӨН ⁴2/4°(1) • СӨТЕН-МАЕН
 (1) • КҮЛЕҢНӨН (3) • ТҮШӨКТӨН (20) • ЭТТӨН ⁴1/1°(1) • УҢГАЕН
 (2) • МЕҢНӨН (1) • ЙӨӨКӨТӨН ⁴19/53°(1) • НИЯТТӨН ⁴1/1°(1) • ПАЕН
 (1) • БИРМӨГӨНӨҢНӨН (1) • БИЕКТӨН ⁴1/5°(5) • БҮТӨН (1) • САРАЕН
 (1) • ЧӨЙНӨГӨНӨҢНӨН (1) • КИЕКТӨН ⁴1/2°(2) • ӘЛИФТӨН (2) • КУРАЕН
 (1) • КИГӨНӨҢНӨН (1) • КӨНЧЕЛЕКТӨН (1) • ЭТӨЧТӨН ⁴3/4°(1) • ЧЫРАЕН
 (1) • СӨЙГӨНӨҢНӨН (1) • БӨХЕТСЕЗЛЕКТӨН (1) • ӘЙЛӨНГЕЧТӨН ⁴1/61°(58 | 3) • САЕН
 (1) • ТӨНӨҢНӨН (1) • ЭШСЕЗЛЕКТӨН (1) • ЧҮКЕЧТӨН (2) • ТАЕН
 (1) • ӨӨҢНӨН (1) • КУЗЛЕКТӨН (4) • КИЧТӨН ⁴2/4¹⁵9/6°(2) • КАЙТАЕН
 (1) • ЖИРЕҢНӨН (1) • ӘДӨМЛЕКТӨН (1) • МИЧТӨН (8) • ЖӨӨН
 (1) • ТҮРЕҢНӨН (1) • КИЕМЛЕКТӨН (2) • ӨЧТӨН ⁴2/9°(1) • ХАЖӨӨН
 (1) • ДӨРТЕҢНӨН (1) • СӨЛАМӨТЛЕКТӨН (1) • КУЧТӨН (1) • ӨПӨӨН
 (1) • ӨСТЕҢНӨН (1) • ЧИТЛЕКТӨН ⁴8/18°(7) • ЭЧТӨН ⁴1/1³4/11°(1) • ЧӨӨН
 (1) • КЕРҮЕҢНӨН (1) • ҮЛЕКТӨН (2) • КАРЕНДӨШТӨН ⁴1/1°(1) •
 (1) • ҮҢӨЧЕҢНӨН (1) • ЖӨЯҮЛЕКТӨН (2) • КАРДӨШТӨН КӨБАБЕН-ШӨРАБЕН
 (1) • ЭЧЕҢНӨН (1) • БӨРМӨЧЛЕКТӨН (1) • МИЛӨШТӨН (12) • ГАЕБЕН
 (6) • КУРШЕҢНӨН (1) • КАРДӨШЛЕКТӨН (1) • КИҢӨШТӨН (4) • ЖЕБЕН
 (2) • ЖИҢНӨН (1) • ТЕРЕКТӨН (1) • КӨРӨШТӨН ⁴3/56°(39 | 1) • ЧЕБЕН
 (1) • КИҢНӨН (2) • ЗИРЕКТӨН (1) • ЧЕБЕШТӨН ⁴1/1°(1) • ИБЕН
⁴27/61³188/393°(1) • ЧИЯҢНӨН (1) • БӨЛЕШТӨН (1) • БӨЛЕШТӨН ⁴1/8°(8) • ТӨБӨН
⁴1/1³1/1°(1) • ТӨПӨН (1) • КӨЧЕКТӨН (1) • ӨЛӨШТӨН ⁴1/3³7/69°(3) • КУБЕН
 (8) • БӨРӨН (1) • ТӨӨРЧЕКТӨН (2) • ЖИМЕШТӨН (3) • ӨВӨН
⁴2/9°(1) • ТИЛЕБӨРӨН (16) • ИШЕКТӨН (1) • КӨМӨШТӨН (1) • КИГӨВӨН
⁴1/4°(4) • КЕРӨН (2) • ТИШЕКТӨН (2) • ТЕШТӨН (1) • ТЕЛӨВӨН
 (1) • ИРӨН (1) • ЙӨКТӨН (2) • ЙӨКТӨН (1) • БИШТӨН (1) • БЕРӨВӨН
 (1) • БИРӨН (11) • КУКТӨН (11) • ТӨШТӨН ⁴5/7⁵5/7°(1) • ТЕШӨВӨН
 (3) • ЖИРӨН ⁴46/105°(6 | 2) • ЭШТӨН (1) • БӨӨӨГӨН
⁴4/17°(10 | 2) • ТИРӨН (1) • МӨШӨКАТЪТӨН (1) • КҮҢЕЛЕНДӨГӨН
 (10) • ӘЙРӨН (1) • ЯШЫТӨН ⁴2/7³106/287°(6) • (1) • ӨӨНДӨГӨН
⁴2/24°(14) • ӨЙРӨН (1) • ЧИРӨПТӨН ⁴1/1°(1) • ҮПКӨЧӨН (1) • КЕСӨСЕНДӨГӨН
 (2) • КӨРӨН (1) • ЖӨПТӨН ⁴1/22°(20 | 2) • ПЕЧӨН (1) • ЭЧЕНДӨГӨН

(1) • ЖИРДӨГЕН	(3) • НИГЕЗЕН	(1) • БИРӨМӨН	(1) • КИТКӨНӨН
(1) • ҮРДӨГЕН	(8) • МӨГЕЗЕН	(1) • БӨЙРӨМӨН	(1) • КӨТКӨНӨН
(2) • ТЕЛӨГЕН	^{43/14} (3) • ТЕЗЕН	(5) • ТӨМӨН	(1) • ҮТКӨНӨН
(1) • ЧИЛӨГЕН	(2) • ЙӨЗЕН	^{47/13} (1) • КӨТӨМӨН	(1) • ЧИКМӨНӨН
(2) • ИКМӨГЕН	(1) • КӨЗЕН	(2) • КИЕМЕН	(2) • БӨРӨНӨН
(1) • КУЛМӨГЕН	^{43/4} (1) • ТӨЗЕН	(1) • ГЫЙЛЕМЕН	(1) • ЭЙРӨНӨН
(3) • КИРӨГЕН	(47) • ҮЗЕН	(1) • ӨЕМЕН	(1) • ЧИТӨНӨН
(1) • ТАЛ-ТИРӨГЕН	(1) • БҮЗЕН	(1) • ЭЧЕМЕН	^{429/67} (1) • КОРЬӨНӨН
(1) • КҮКРӨГЕН	(4) • ҮЗ-ҮЗЕН	(1) • ИЛЧЕМЕН	(2) • ТЕЗГЕНЕН
(4) • ЙӨРӨГЕН	(16 1) • КҮЗЕН	(1) • ТӨЧЕМЕН	(1) • ИГЕНЕН
(1) • ТЕРСӨГЕН	(1) • БАШЫН-КҮЗЕН	^{47/8} (1) • КЕШЕМЕН	(1) • КИЛЕНЕН
(1) • КЕТӨГЕН	^{46/105} (35) • СҮЗЕН	(2) • ИМЕН	^{44/6} (1 1) • ИРЕНЕН
(3 1) • ИТӨГЕН	^{41/2313/125} (2) • ЭЗЕН	(3) • ЖИМЕН	(2) • ӨНЕН
(1 3) • ИЛӘКТӨГЕН	^{41/1} (1) • КИЕН	(1) • ЭЙТМИМЕН	^{42/535/78} (3) • КӨНӨН
(1) • ЧИЛӘКТӨГЕН	^{41/1} (1) • МИЕН	(1) • ӨШИМЕН	^{41/2} (2) • МЕҢЕН
(1) • БИРӨЧӨГЕН	^{41/1} (1) • НИЕН	^{45/8} (1) • ЯШИМЕН	(1) • ИҢЕН
(3) • ЧӨЧӨГЕН	^{41/2} (2) • ТӨПИЕН	^{41/1} (1) • ТҮГЕЛМЕН	^{42/33/5} (2) • ЖИҢЕН
^{424/39} (1) • ИМЧӨГЕН	(52 3) • ТИЕН	(1) • БӨГӨРМЕН	(6 1) • ӨЕН
(2) • КЕНДЕГЕН	^{42/566/61} (1) •	(1) • БИЗӨРМЕН	^{41/1} (1) • ЖӨӨН
(1) • ТИГӨНӨЛӨГЕН	ТИЕН-ТИЕН	(1) • ТҮЗӨРМЕН	^{41/5} (5) • КӨЕН
(1) • ЖЕЛЕГЕН	(7) • ҮЗЕНЕКЕН	(1) • ИЛӨРМӨН	^{41/3} (3) • СӨӨН
(1) • ТИЛЕЛЕГЕН	(1) • КЕЧЕНЕКЕН	(1) • КӨЛӨРМӨН	^{41/35/19} (3) • ТӨӨН
(1) • ИПЛЕЛЕГЕН	(3) • КЕШЕНЕКЕН	(2) • КИСӨРМЕН	(1) • ӨРЕН
(1) • БҮРЕЛЕГЕН	(1) • ЖӨЙНЕКЕН	(1) • ИТӨРМӨН	(1) • ӨСКЕЛӨРӨН
(2) • КИМЧЕЛЕГЕН	(1) • ЧИЛӘКНЕКЕН	(1) • ТӨШӨРМӨН	(1) • КУЗЛӨРӨН
(2) • КЕШЕЛЕГЕН	(1) • КӨННЕКЕН	(1) • КИЛЕРМЕН	(1) • ЧЕБИЛӨРӨН
(1) • ЯМЬСЕЗЛЕГЕН	(6) • ҮЗЕҢНЕКЕН	(2) • ЖИБӨРӨРМЕН	(1) • КӨПЧӨКЛӨРӨН
(1) • КҮЗЛЕГЕН	(1) • ЕГЕТЛӨРНЕКЕН	(1) • КЕРЕРМЕН	(1) • СӨТЛӨРӨН
(1) • БИЛЕГЕН	(1) • ТЭШЕНЕКЕН	(1) • ТӨШӨРӨРМЕН	(1) • ЭШЛӨРӨН
(4) • КЕМЛЕГЕН	^{410/24} (1) •	(1) • КҮРӨРМЕН	(1) • КИБӨННӨРӨН
(1) • ТИРӨНЛЕГЕН	БЕРӨҮНЕКЕН	(2) • ЭЙТЕРМЕН	(1) • ХӨНӨРӨН
(1) • ИСӨНЛЕГЕН	(4) • ИРКЕН	(1) • ИЛТЕРМЕН	(1) • ХӨТӨРӨН
(1) • ЕГЕТЛЕГЕН	^{42/5} (1) • БҮРКЕН	(1) • КЕРЕШЕРМЕН	(1) • ХӨСТӨРӨН
(1) • БИТЛЕГЕН	^{41/5} (5) • МЕСКЕН	^{417/21} (2) • ИРМЕН	^{412/12} (1) • КАБӨРӨН
(1) • КӨРТЛЕГЕН	^{41/17} (16 1) • ҮТКЕН	^{41/1} (1) • ЕГЕТМЕН	(6) • БЕРЕН
(3 3) • ЭТЛЕГЕН	^{41/2315/53} (2) • ҮКЕН	^{41/3341/58} (3) • ЯМЕН	(1) • КАБЕРЕН
(1) • ЭЧЛЕГЕН	(1) • ӨМӨЛӨН	(1) • КИБӨНӨН	(1) • ЭЙБЕРЕН
(2) • ЯШЫЛЕГЕН	^{42/12} (11) • ХӨЛӨН	(2) • ТЕЛӨГӨНӨН	(51 1) • КАДЕРЕН
(2) • ЙӨГӨРЕГЕН	(5 1) • БЕЛЕН	(2) • СӨЙЛӨГӨНӨН	(3) • ДЕРЕН-ДЕРЕН
(2) • БҮРЕГЕН	(1) • ЖИҢЕЛЕН	(1) • ТЕЛӨМӨГӨНӨН	(1) • КЕРЕН
(5) • ИТЕГЕН	(4) • КУҢЦЕЛЕН	(1) • ЭШЛӨМӨГӨНӨН	(1) • ТИМЕРЕН
(5) • ИШЕГЕН	(1) • НӨСЕЛЕН	(1) • СӨЙМӨГӨНӨН	(3) • ӨӨРЕН
(2) • БИШЕГЕН	^{45/38} (26) • ТЕЛЕН	(1) • БЕЛМӨГӨНӨН	(2) • КУПЕРЕН
^{426/50} (2) • ТИШЕГЕН	(11 1) • ИЛЕН	(1) • ЭЙТМӨГӨНӨН	(11) • СЕРЕН
^{41/2} (2) • ТЕЗГЕН	(2) • БИЛЕН	(1) • ДИГӨНӨН	(5) • ХӨТЕРЕН
(21 1) • ИГЕН	(2) • ЖИЛЕН	(1) • ТИГӨНӨН	^{412/88} (2) • ЯШЕРЕН
(10) • ДИГЕН	^{44/82} (63 3) • КИЛЕН	(2) • СӨЙГӨНӨН	(7) • ИРЕН
(10) • ТИГЕН	^{41/3} (3) • ГӨЛӨН	(15) • БЕЛГӨНӨН	(1) • ТӨДБИРЕН
^{44/45} (3) • ЧИГЕН	^{41/3} (3) • КҮЛӨН	(1) • ЖИҢГӨНӨН	(8) • ЖИРЕН
^{41/1} (1) • ТӨГЕН	(1) • ФИГЫЛЕН	(1 1) • ЙИГӨНӨН	(1) • ИЛЕН-ЖИРЕН
(27) • БҮГЕН	^{42/2315/140} (1) •	(2) • БИРГӨНӨН	(1) • ЙОРТ-ЖИРЕН
^{42/28} (1) • КУҢГЕН	ШЕГЫЛЕН	(1) • СӨРГӨНӨН	^{46/19} (1) • ТИРЕН
(1) • ТИЯГЕН	(1) • МЕН	(8) • КҮРГӨНӨН	^{41/3} (3) • ӨКРЕН
^{42/660/171} (5) •	^{41/2} (2) • ГАМЕН	(10) • ИКӨНӨН	^{41/1} (1) • ТӨРӨН
СӨЯГЕН	(1) • ДӨМӨН	(1) • ТИКӨНӨН	^{41/2} (2) • ТҮРӨН
(8) • ЖЕН	(3) • БЕЛӨМӨН	(1) • ТЕККӨНӨН	^{41/1} (1) • БӨГЫРЕН
^{41/132/9} (1) • ЭЛЖЕН	(1) • МЕНӨМӨН	(3) • ЖИТКӨНӨН	(2) • ИЯРЕН

- ⁴2/3³36/129°(1) • КИЯРЕН
⁴1/2°(2) • БӘҢАСЕН (8) • ТҮБӘСЕН (1) • ХӘЛВӘСЕН (1) • ИРТӨГӨСЕН (1) • ДИЛЬБЕГӨСЕН (1) • ЖИҢГӨСЕН (1) • ВӨГҮДӨСЕН (1) • КӘЖӨСЕН (1) • ДӨРӨЖӨСЕН (1) • ТӨКӨСЕН (2) • ЖИЛКӨСЕН (1) • ҮПКӨСЕН (1) • ЮКӨСЕН (1) • ХӘЙЛӨСЕН (1) • КӨЛӨСЕН (1) • ТИРЛӨСЕН (1) • ТЕШЛӨСЕН (3) • НИШЛӨСЕН (1) • ЧИРЛӨМӨСЕН (1) • СИЗМӨСЕН (1 | 1) • ТИМӨСЕН (1) • ЭЛӘКМӨСЕН (2) • БЕЛМӨСЕН (1) • КҮТӘРЕЛМӨСЕН (1) • СУРЕЛМӨСЕН (1) • КИЛМӨСЕН (2) • КӨЛМӨСЕН (1) • ҮЛМӨСЕН (1) • ӨРМӨСЕН (1) • ЙӨРМӨСЕН (1) • КҮРМӨСЕН (1) • КИСМӨСЕН (1) • ҮСМӨСЕН (1) • БЕТМӨСЕН (1) • ИТМӨСЕН (3) • КИТМӨСЕН (1) • ӘЙТМӨСЕН (1) • ҮТМӨСЕН (1) • ЧИШМӨСЕН (6) • ТӨШМӨСЕН (1) • КЕЧКЕНӨСЕН (1) • ЧӨЙНӨСЕН (3) • МӨГҮНӨСЕН (1) • КИҢДЕРӨСЕН (1) • ӨЙРӨСЕН (2) • КҮРӨСЕН (1) • КЕСӨСЕН (1) • ИШЕТӨСЕН (1) • КӨЯНТӨСЕН (2) • ТӨРТӨСЕН (1) • ТӨШӨСЕН (1) • ЯШӨСЕН (1) • ТҮБӨДӨГЕСЕН (1) • ӨЙДӨГЕСЕН (1) • ИРТӨГЕСЕН (1) • ӨСТӨГЕСЕН (1) • ЭЧӨГЕСЕН (1) • ЖИДЕСЕН (1) • БИРДЕСЕН (1) • ТӨЛКЕСЕН (2) • ИСКЕСЕН (1) • ЧӨНӨЧКЕСЕН (1) • СЕҢЕЛЕСЕН (1) • ТИЛЕСЕН (1) • ТӨМЛЕСЕН (1) • БҮЯЛЕСЕН (1) • ЖЕНЕСЕН (1) • ТИРЕСЕН (1) • КӨКРЕСЕН (2) • БӨКРЕСЕН (1) • ДӨРЕСЕН (3) • НӨФЕСЕН (1) • ӨЧЕНЧЕСЕН (1) • АЧЫСЫН-ТӨЧЕСЕН (1) • КӨТҮЧЕСЕН (2) • КЕШЕСЕН (2) • КҮРШЕСЕН (1) • ӨЗСЕН (1) • ТҮЗСЕН (4) • ИСЕН (2) • 5°(1) • ӨТИСЕН-ӨНИСЕН (11) • БЕЛЕСЕН (1) • ӨЗЕЛЕСЕН (6 | 1) • КИЛСЕН (1) • КӨЛСЕН (4) • 5/25°(5) • ҮЛСЕН (1) • МҮКЛӨНСЕН (1) • СЕЛКЕНСЕН (1) • ЖИЛКЕНСЕН (1) • КӨЕНСЕН (1) • СӨЕНСЕН (1) • 46/6°(1) • КҮРЕНСЕН (4) • 1/4°(4) • ТӨСЕН (1) • ТИПСЕН (2) • 2/2°(1) • ҮПИСЕН (6) • БЕРСЕН (3) • БЕР-БЕРСЕН (1) • ЖИМЕРСЕН (1) • КИМЕРСЕН (1) • ҮТЕРСЕН (1) • ТИКШЕРСЕН (10) • БИРСЕН (8) • 25°(2) • КҮРСЕН (3) • ҮССЕН (2) • НИШЛӨТСЕН (1) • КҮРСӨТСЕН (1) • БЕТСЕН (1) • ТЕТСЕН (3) • ИТСЕН (1) • КӨТСЕН (1) • ЖИМЕРТСЕН (1) • СИМЕРТСЕН (1) • 10/14°(2) • ҮТСЕН (1) • 1/1°(1) • ҮЧСЕН (1) • СӨЙЛӨШСЕН (2) • 2/3°(2) • ТӨШСЕН (3) • БҮЯСЕН (3) • ЖӨЯСЕН (17 | 2) • ИЯСЕН (4) • 26°12'1239°(1) • ЖӨЯСЕН (1) • 1/1°(1) • СӨГАТЕН (1) • МӨХӘББӨТЕН (1) • КИЛЬӨТЕН (1) • ГАДӨТЕН (1) • ЛӨЗЗӨТЕН (1) • КЕЛӨТЕН (1) • ХИКМӨТЕН (1) • КҮЙММӨТЕН (1) • ХӨРМӨТЕН (1) • РӨХМӨТЕН (1) • МИХНӨТЕН (2) • РӨХӨТЕН (1) • 12/13°(1) • ЖӨРӨХӨТЕН (1) • БЕТЕН (1) • ӨМЕТЕН (6) • 3/3°(1) • БӨХЕТЕН (6) • ИТЕН (7) • БИТЕН (5) • ЖИТЕН (4) • 23°(5) • ЧИТЕН (53) • БӨТЕН (3) • СӨТЕН (8) • 3/83°(27) • ТӨТЕН (1) • 1/1°(1) • ДӨРТЕН (1) • 1/3°(3) • ӨСТЕН (1) • 1/1°(1) • ҮТЕН (2) • 27/130°(2) • ЭТЕН (24) • ҮЕН (6) • БУЕН (1) • КУЕН (1) • 1/5°(4 | 1) • МУЕН (1) • 1/1°(1) • УЕН-УЕН (4) • 4/4°(4) • ЧУЕН (1) • 1/1°(1) • ТЕЗҮЕН (1) • БИРҮЕН (1) • 2/5°(4) • ЙӨРҮЕН (1) • ӘЙТҮЕН (1) • ИЛТҮЕН (3) • 3/3°(6) • 9°(1) • КӨТҮЕН (2) • 1/2°(2) • КӨФЕН (3) • 3/3°(3) • ЗИҢЕН (1) • 1/4°(4) • ЧӨЧЕН (5) • КИЧЕН (1) • ИРТӨ-КИЧЕН (1) • 3/7°(1) • МИЧЕН (140) • ӨЧЕН (2) • 142°(2) • КӨЧЕН (1) • 1/13°(12 | 1) • КҮГӨРЧЕН (1) • ҮЧЕН (2) • 2/2°(1) • КҮЧЕН (3) • 1/4°10'/172°(3 | 1) • ЭЧЕН (1) • КӨЛӨШЕН (2) • 2°(1) • КИҢӨШЕН (3) • ЧЕБЕШЕН (1) • РӨВЕШЕН (2) • КӨРКЕШЕН (1) • КИЛЕШЕН (2) • ИМЕШЕН (2) • ЖИМЕШЕН (4) • ЙӨРЕШЕН (16) • ТЕШЕН (1) • ХИТЕШЕН (3) • ИШЕН (2) • ТӨШЕН (1) • ТҮШЕН (1) • 29°(29) • ЭШЕН (1) • 11°16'/80°(11) • ЯШЕН (8) • ЖЫЕН (21) • КЫЕН (1) • КАУРЫЕН (3) • СЫЕН (4 | 2) • ДИН (1) • КЫРМАЗИН (3) • МӨЗИН (1) • КӨРЗИН (8) • ЛӨКЖИН (1) • МӨМКИН (82) • МИН (2) • АМИН (1) • ИМИН (1) • 1/3°(86°(1) • МИН-МИН (78) • СИН (1) • 1/32°(79°(1) • КЕРОСИН (1) • 1/1°(1) • ЭЧТИН (1) • 1/1°(1) • 1/4°(187°(1) • АРШИН (14) • ОН (1) • 1/1°(1) • ЖӨН (3) • 24°(24) • ЙОН (6) • 1/6°(6) • ЗАКОН (1) • 1/1°(1) • КАПРОН (1) • ТОН (1) • 1/1°(1) • 1/7°(48°(1) • ТЕЛЕФОН (2) • ӨН (24) • КӨН (1) • 1/2°(245°(1) • ЖИЛ-КӨН

- (34) • ТӨН
 $4^1/1^3/2/35^5/282^{\circ}(1)$ • КӨН-ТӨН (33 | 3) • УН
 $4^1/2^3/1^2/2^{\circ}(2)$ • ГАРМУН
 $4^1/1^3/1^1/1^{\circ}(1)$ • КАНУН
 $4^1/1^{\circ}(1)$ • КАРУН
 $4^1/1^3/2^2/2^{\circ}(1)$ • КАДИРУН
 $4^1/1^3/1^1/1^{\circ}(1)$ • ЭФЛИСУН (60 | 3) • ТУН
 $4^1/1^3/2/64^8/106^{\circ}(1)$ • БОЛТУН
 $3^1/1^{\circ}(1)$ • ЖҮН
 $3^1/7^2/8^6/6 | 1$ • КҮН
(1) • ЖАВАБЫН
(1) • ГАЗАБЫН
(1) • КАБЫН (15 | 2) • САБЫН
(2) • ХИСАБЫН (1) • ИСӨБЕН-ХИСАБЫН
 $^7/28^{\circ}(5)$ • ТАБЫН
 $4^1/1^3/8/29^{\circ}(1)$ • ЯБЫН (3) • БАВЫН
(1) • БИЛБАВЫН
(1) • АРБАВЫН (2) • БАКЫЛДАВЫН
(1) • ТАКЫЛДАВЫН
(1) • ТУЖЫЛДАВЫН
(1) • БОЗАВЫН
(1) • КАВЫН
(1) • АРКАВЫН
(1) • УЛАВЫН
(1) • УЙНАВЫН
(1) • ТАРАВЫН
(1) • УРАВЫН
(1) • САВЫН
(1) • ТАВЫН
 $4^1/16/19^{\circ}(1)$ • ТУКТАВЫН
 $4^1/3^3/17/22^{\circ}(3)$ • ЯВЫН
(1) • АГЫН
(1) • КАБАГЫН
(2) • САБАГЫН
(2) • ТАБАГЫН
(1) • КУЛДАГЫН
(1) • АВЫЛДАГЫН
(1) • УЕМДАГЫН
(1) • УЕНДАГЫН
(2) • АЛДЫНДАГЫН
(1) • АВЫЗЫНДАГЫН
(1) • ЯКЫНДАГЫН
(1) • КУЛЫНДАГЫН
(1) • КЫРЫНДАГЫН
(1) • АРТЫНДАГЫН
(5) • АСТЫНДАГЫН
(1) • КУЛЫНДАГЫН
(1) • СУДАГЫН
(1) • АЗАГЫН
(1) • ТОЗАГЫН
(1) • КУЗАГЫН
(7) • КОЛАГЫН
(1) • УЛАГЫН
(1) • ТАМАГЫН
(5 | 1) • БАРМАГЫН
(1) • СЫЙРАГЫН
(1) • АКСАГЫН
(1) • КОРСАГЫН (13) • ТАГЫН
(2) • БОТАГЫН
(1) • АРТТАГЫН
(1) • АЛАЧАГЫН
(1) • КОЧАГЫН
(1) • УЧАГЫН
(1) • БАШАГЫН
 $^435/67^{\circ}(2)$ • ЙОМШАГЫН
 $4^1/1^{\circ}(1)$ • МЫЕГЫН
(1) • АЗГЫН
 $4^2/13^{\circ}(12)$ • КОЗГЫН
 $4^1/1^{\circ}(1)$ • ЯНГЫН
 $4^1/2^{\circ}(2)$ • КЫРГЫН
 $4^1/2^{\circ}(2)$ • УГЫН
(5) • КАБЫГЫН
(1) • КАЛДЫГЫН
(1) • ЧЫБЫЛДЫГЫН
(1) • САНДЫГЫН
(1) • КАЗЫГЫН
(2) • РИЗЫГЫН
(1) • КЫЗЫГЫН
(1) • ЯЗЫГЫН
(1) • ТАЗАЛЫГЫН
(1) • КАРАЛЫГЫН
(1) • САЗЛЫГЫН
(1) • АВЫЗЛЫГЫН
(1) • КОМСЫЗЛЫГЫН
(1) • АЙЛЫГЫН
(1) • БАЙЛЫГЫН
(1) • КАРАКЛЫГЫН
(1) • ТУКЛЫГЫН
(3) • ЮКЛЫГЫН
(1) • ЕЛЫГЫН
(1) • ТОЛЛЫГЫН
(2) • ЯМАНЛЫГЫН
(1) • ЯХШЫ-ЯМАНЛЫГЫН
(2) • НАЧАРЛЫГЫН
(1) • ОРЛЫГЫН
(1) • КАРТЛЫГЫН
(1) • САУЛЫГЫН
(1) • ТЫНЫЧЛЫГЫН
(1) • ЮАШЛЫГЫН
(1) • КЫЛЫГЫН
(1) • КАТЫЛЫГЫН
(2) • ЯХШЫЛЫГЫН
(1) • МАМЫГЫН
(1) • ЧЫЛЫГЫН
(3) • АРЫГЫН
(2) • ЙОДРЫГЫН
(46 | 2) • КОЙРЫГЫН
(2) • ЯРЫГЫН
(1) • ТЫГЫН
(1) • АРТЫГЫН
(3) • КАПЧЫГЫН
(3) • КАШЫГЫН
 $^42/107^{\circ}(1)$ • ГЫЙШЫГЫН
(3) • ЮГЫН
 $4^2/4^{\circ}(1)$ • БАРЫН-ЮГЫН
(34 | 1) • АЯГЫН
 $^42/42^3/87/239^{\circ}(7)$ • ТАЯГЫН
 $4^1/1^{\circ}(1)$ • КОЛАДЫН
(3) • АЛДЫН
 $4^2/4^3/5^{\circ}(1)$ • АЛДЫН-ЮЛДЫН
(1) • АЗЫН
(1) • БУГАЗЫН
(1) • КАЗЫН
(1) • НАМАЗЫН
(2) • САЗЫН
 $4^6/7^{\circ}(1)$ • ЖИӢАЗЫН
(62 | 1) • ОЗЫН
 $4^2/64^{\circ}(1)$ • ТОЗЫН
 $4^1/1^{\circ}(1)$ • ТУЗЫН
(14) • АВЫЗЫН
(1) • БАЛАВЫЗЫН
(2) • ТУГУЗЫН
(14) • КЫЗЫН
(1) • УЛЫН-КЫЗЫН
 $4^6/33^{\circ}(1)$ • КЫМЫЗЫН
 $4^1/2^3/16/107^{\circ}(2)$ • ЯЗЫН
(1) • КЫН
 $4^1/5^{\circ}(5)$ • ХАКЫН
(22) • САЛКЫН
(2) • САП-САЛКЫН
(2) • ХАЛКЫН
(4) • ХОЛКЫН
(2) • ДУЛКЫН
 $4^6/36^{\circ}(4)$ • ЯЛКЫН
 $4^1/1^{\circ}(1)$ • ЧАПКЫН
 $4^1/1^{\circ}(1)$ • ПОСКЫН
(1) • КАЧКЫН
 $4^2/3^{\circ}(2)$ • ОЧКЫН
(1) • ТАШКЫН
 $4^2/2^{\circ}(1)$ • ШАШКЫН
(1) • ТАБАКНЫКЫН
(1) • БУРНЫКЫН
(1) • ОЛЫНЫКЫН
 $4^4/4^{\circ}(1)$ • АЮНЫКЫН
 $4^1/47^3/19/100^{\circ}(45 | 2)$ • ЯКЫН
(2) • АЛЫН
(3) • БАЛЫН
(6) • КАЛЫН
(2) • САКАЛЫН
(17) • МАЛЫН
 $4^6/31^{\circ}(1)$ • КОРАЛЫН
(1) • БОЛЫН
(11) • КОЛЫН
 $4^3/14^{\circ}(2)$ • СОЛЫН
(3) • УЛЫН
(15) • КУЛЫН
 $4^3/19^{\circ}(1)$ • СУЛЫН
(1) • ТАРГЫЛЫН
(2) • КЫЛЫН
(13) • АКЫЛЫН
(7 | 3) • АСЫЛЫН
 $4^5/27^{\circ}(1)$ • ТАСЫЛЫН
 $4^1/11^{\circ}(11)$ • ЮЛЫН
 $4^1/3^3/19/105^{\circ}(3)$ • ЯЛЫН
(1) • УРАЗАМЫН (1) • АЛАМЫН
(1) • ТУҢАМЫН (2) • БАРАМЫН
(1) • КЫЧКЫРАМЫН
 $4^6/7^{\circ}(1)$ • ТАРТАМЫН
(2) • БАЙМЫН
(1) • ГИДАЙМЫН (1) • МАКТАНМЫЙМЫН
(1) • БАСМЫЙМЫН
(1) • АТМЫЙМЫН
(1) • БАТМЫЙМЫН
(1) • АДАШМЫЙМЫН
(1) • ТАТЫМЫЙМЫН
 $4^9/10^{\circ}(1)$ • КАРЫЙМЫН
(2) • ТУКМЫН
 $4^2/4^{\circ}(2)$ • ЮКМЫН
(1) • КАБАРМЫН
(3) • ЧЫГАРМЫН
(1) • ЯЛАРМЫН
(1) • УҢАРМЫН
(1) • ТУҢАРМЫН
(1) • САЙАРМЫН
(1) • АСАРМЫН
(2) • ЧУКЫРМЫН
(5) • АЛЫРМЫН
(1) • САЛЫРМЫН
(2) • БУЛЫРМЫН
(1) • БАРЫРМЫН
(1) • ЧЫГАРЫРМЫН
(2) • ТОРЫРМЫН
(1) • КЫРЫРМЫН
(1) • ОЧЫРЫРМЫН
(2) • БАТЫРМЫН
(1) • ТЫҢЛАТЫРМЫН
 $4^1/19/29^{\circ}(1)$ • КОЯРМЫН
 $4^1/2^{\circ}(2)$ • АВЫРУМЫН

- (1) • АДЫМЫН ^{410/27°52/111°(1) •}
 (2) • ЯРЛЫМЫН ЧЫНЫН
^{43/4°40/56°(1) •}
 ЯЛЧЫМЫН ^{41/1°(1) •} ЧАҢЫН
 (3) • ТАБАНЫН ^{41/3°2/4°(3) •} МОҢЫН
 (1) • КЫШЛАГАНЫН ^{41/1°1/1°(1) •} ТАЛПЫН
 (1) • СОРАГАНЫН (17) • БАРЫН
 (2) • АШАГАНЫН (3) • ЗАРЫН
 (1) • БАЗАРЫН
 (2) • КАРТАЙГАНЫН (1) • АБЗАРЫН
 (1) • КУЙГАНЫН (10) • КАРЫН
 (2) • СЫЙГАНЫН (2) • БАЛАЛАРЫН
 (1) • КАЛГАНЫН (1) • АБЗАРЫН
 (3) • БУЛГАНЫН (1) • ЯҢАЛАРЫН
 (1) • ТУЛГАНЫН (1) • АРАЛАРЫН
 (1) • КЫЛГАНЫН (1) • АЯКЛАРЫН
 (1) • АЧЫЛГАНЫН (1) • АБЗАРЛАРЫН
 (1) • ЯНГАНЫН (1) • НАЧАРЛАРЫН
 (1) • УҢГАНЫН (1) • ЯРЛАРЫН
 (1) • ТУҢГАНЫН (2) • ДУСЛАРЫН
 (1) • АРГАНЫН (1) • ЯХШЫЛАРЫН
 (1) • ТОРГАНЫН (1) • ЧУКМАРЫН
 (3) • ТУГАНЫН (1) • КУНАРЫН
 (2) • ДАНЫН (1) • БАТАРЫН
 (1) • ВӨЖДАНЫН ^{419/48°(1) •} ОЧАРЫН
 (6) • ЖАНЫН (15) • АКРЫН
 (2) • КАНЫН ^{42/16°(1) •}
 (1) • ЧАПКАНЫН АКРЫН-АКРЫН
 (1) • БАТКАНЫН (40) • БОРЫН
 (1) • ТОТКАНЫН (1) • АВЫЗ-БОРЫН
 (1) • АВЫРТКАНЫН ^{43/42°(1) •}
 (1) • ЮЫРТКАНЫН КОЛАК-БОРЫН
 (1) • АВЫШКАНЫН ^{41/34°(32 | 2) •} УРЫН
 (1 | 2) • ПЛАНЫН (1) • АВЫРЫН
 (1) • ИМАНЫН (4) • ЖЫРЫН
 (1) • ДӨРМАНЫН (9) • КЫРЫН
 (1) • УРМАНЫН (2) • КЫРЫН-КЫРЫН
 (1) • БАТМАНЫН (1) • ТАМЫРЫН
 (3) • ДОШМАНЫН (1) • КОРЫРЫН
^{435/55°(1) •} (1) • ТОРЫРЫН
 ЯХШЫ-ЯМАНЫН (1) • АТЫРЫН
 (1) • УЕНЫН (1) • БАЛТЫРЫН
 (2) • КУЕНЫН (2) • КУТЫРЫН
^{43/12°(9) •} МУЕНЫН ^{411/26°36/166°(3) •}
 (3 | 2) • ОНЫН АХЫРЫН
^{42/9°(4) •} ЙОНЫН (1) • БАБАСЫН
 (1) • ЛАГУНЫН (1) • АТА-БАБАСЫН
^{42/8°(7) •} ТУНЫН (1) • АРБАСЫН
 (1) • КЫНЫН (2) • АГАСЫН
 (2) • ЯКЫНЫН (1) • ЯБАГАСЫН
 (1) • КОЛЫНЫН (1) • БӨДДӨГАСЫН
 (1) • КАРЫНЫН (1) • КАБЫРГАСЫН
 (8) • БОРЫНЫН (1) • КАРЧЫГАСЫН
 (1) • ФАЙДАСЫН
 АВЫЗЫН-БОРЫНЫН (1) • КАЛЖАСЫН
 (3) • УРЫНЫН (3 | 1) • ХУЖАСЫН
 (6) • ХАТЫНЫН (1) • ЖЕНАЗАСЫН
 (3) • АЛТЫНЫН (3) • ЖӨЗАСЫН
- (4) • КАПКАСЫН
 (1) • АРКАСЫН
 (1) • ЙОМЫРКАСЫН
 (1) • БОТКАСЫН
 (1) • ЯКАСЫН
 (32 | 5) • БАЛАСЫН
 (1) • КАЛАСЫН
 (1) • САЛАСЫН
 (1) • МУНЧАЛАСЫН
 (2) • САКЛАСЫН
 (2) • ЙОКЛАСЫН
 (1) • ТЫҢЛАСЫН
 (1) • ХУРЛАСЫН
 (1) • БУЛАСЫН
 (1) • КЫШЛАСЫН
 (2) • АКСАМАСЫН
 (1) • БАЕМАСЫН
 (1) • МАСАЙМАСЫН
 (1) • ТАЙМАСЫН
 (3) • ЧАКМАСЫН
 (1) • ЧЫКМАСЫН
 (3) • АЛМАСЫН
 (1) • ЮГАЛМАСЫН
 (5) • КАЛМАСЫН
 (2) • САЛМАСЫН
 (21) • БУЛМАСЫН
 (1) • ТОНМАСЫН
 (2) • СЫНМАСЫН
 (1) • КАПМАСЫН
 (1) • ТОРМАСЫН
 (1) • АВЫРМАСЫН
 (1) • КАЙТМАСЫН
 (1) • ТОТМАСЫН
 (1) • АВЫРТМАСЫН
 (1) • ЯТМАСЫН
 (1) • АУМАСЫН
 (1) • АРЫМАСЫН
 (9) • АНАСЫН
 (4) • АТА-АНАСЫН
 (1) • КАЕНАНАСЫН
 (1) • КАЗНАСЫН
 (2) • АУНАСЫН
 (1) • ЯҢАСЫН
 (1) • АПАСЫН
 (2) • ШУЛШАСЫН
 (1) • ШУРПАСЫН
 (1) • АРАСЫН
 (1) • КАРАСЫН
 (1) • АСАСЫН
 (9) • АТАСЫН
 (3) • ЧАБАТАСЫН
 (5) • ХАТАСЫН
 (1) • МАКТАСЫН
 (1) • НУКТАСЫН
 (2 | 1) • БАЛТАСЫН
 (1) • ЯТАСЫН
 (5) • АКЧАСЫН
- (1) • БАКЧАСЫН
 (3) • АШАСЫН
^{473/189°(2) •} ОШАСЫН
^{41/1°(1) •} АБСЫН
^{41/2°(1 | 1) •} БАЕСЫН
 (5) • УЗСЫН
^{42/8°(3) •} ТУЗСЫН
 (2) • КАЙСЫН
 (1) • УЙСЫН
 (2) • ТУЙСЫН
^{44/6°(1) •} АШЫЙСЫН
 (3) • БАКСЫН
 (2) • СУКСЫН
 (1) • КУРЫКСЫН
 (8) • ЧЫКСЫН
^{45/17°(3) •} ЯКСЫН
 (5) • АЛСЫН
 (9) • КАЛСЫН
 (254 | 5) • БУЛСЫН
^{44/274°(1) •} ЕРТЫЛСЫН
^{41/1°(1) •} ЫМСЫН
^{41/1°(1) •} МАКТАНСЫН
^{41/1°(1) •} КУПСЫН
 (1 | 1) • БАРСЫН
 (4) • КОРСЫН
 (4) • ТОРСЫН
 (1) • УРСЫН
^{45/12°(1) •} ТУДЫРСЫН
^{41/2°(2) •} БАССЫН
 (2) • АТСЫН
 (1) • БАТСЫН
 (2) • КАЙТСЫН
 (1) • ТОТСЫН
 (1) • АРТСЫН
 (1) • ТАРТСЫН
^{47/9°(1) •} ЯТСЫН
 (3) • ДУСЫН
 (2) • НАМУСЫН
^{43/8°(3) •} СУСЫН
 (1) • НАВАДАГЫСЫН
 (1) • АВЫЗЫНДАГЫСЫН
 (1) • СУДАГЫСЫН
 (1) • ЕРАКТАГЫСЫН
 (1) • АСТАГЫСЫН
 (4) • КАЙГЫСЫН
 (1) • СОҢГЫСЫН
 (1) • АРАКЫСЫН
 (1) • ЙОКЫСЫН
 (1) • ЧЫБЫРКЫСЫН
 (1) • БАЕН-ЯРЛЫСЫН
 (1) • ЖЫЛЫСЫН
 (2) • КЫНЫСЫН
 (1) • КОРЫСЫН
 (1) • ЗУРЫСЫН
 (4) • ТУРЫСЫН
 (1) • КОЙТЫСЫН

- (1) • ЯРТЫСЫН
 (2) • АЧЫСЫН
 (1) • ТЫҢЛАУЧЫСЫН
⁴²21/30°(2) • ЯХШЫСЫН
⁴1/1°(1) • ЮСЫН
 (7) • ОЯСЫН
⁴²8°133/570°(1) • ДӨНЬЯСЫН
 (4) • ТЫН
 (19) • АТЫН
 (1) • ЗАТЫН
 (3) • КАНАТЫН
 (2) • СЫЙФАТЫН
 (258 5) • ХАТЫН
 (1) • ИР-ХАТЫН
⁴⁷291°(2) • ЧАТЫН
⁴1/159°(158 1) • АЛТЫН
 (8 | 3) • БОТЫН
⁴²12°(1) • ТОТЫН
 (10) • АРТЫН
 (2) • ЙОРТЫН
 (2) • СЫРТЫН
⁴⁴20°(6) • АСТЫРТЫН
 (13) • АСТЫН
⁴²15°(2) • ДУСТЫН
⁴1/38°(36 | 2) • УТЫН
 (1) • УЗГАЧТЫН
 (1) • БУЛГАЧТЫН
⁴³3°(1) • АЕРЫЛГАЧТЫН
 (3) • ВАКЫТЫН
⁴²4°(1) • КАМЫТЫН
⁴1/3°24/549°(3) • ОЯТЫН
⁴1°(1) • ВАУЫН
 (1 | 1) • ЧАБУЫН
⁴²3°(1) • ЯБУЫН
⁴1/1°(1) • КУРКУЫН
⁴1°(1) • АЛУЫН
 (1) • КАЙТАРУЫН
 (1) • УРУЫН
 (1) • ЫРУЫН
 (2) • АВЫРУЫН
⁴⁵6°(1) • ЖЫРУЫН
 (4 | 2) • СУЫН
⁴²7°(1) • АШ-СУЫН
⁴1/10°13/29°(10) • АЧУЫН
⁴1/1°1/1°(1) • ВЫРЫХЫН
⁴1/1°1/1°(1) • ГӨНАЬЫН
 (26 | 1) • ЧЫН
 (4) • АГАЧЫН
 (2) • КАПКАЧЫН
⁴³16°(10) • ЛАЧЫН
⁴1/2°(2) • КОЛАКЧЫН
⁴1/2°(2) • ОЧЫН
⁴1/2°(2) • ҚЫРЧЫН
⁴1/1°(1) • УЧЫН
- ⁴1/2°9/52°(2) • БУРЫЧЫН
 (11) • АШЫН
 (71 | 2) • БАШЫН
 (1) • ЧӨЧЕН-БАШЫН
 (1) • КУРГАШЫН
 (4) • ЮЛДАШЫН
⁴⁶91°(1) • ТАШЫН
⁴1/1°(1) • КАЕШЫН
⁴1/2°(2) • КОШЫН
⁴1/1°(1) • АРШЫН
⁴1/1°(1) • КУШЫН
 (1) • ТАБЫШЫН
 (2) • ҚЫШЫН
 (1) • АЛҚЫШЫН
 (2) • ТОРМЫШЫН
 (1) • ТАНЫШЫН
 (1) • ТЫШЫН
⁴⁷9°17/105°498/2252°(1) • ЭЧЕН-ТЫШЫН
 (2) • ЯН
⁴1/10°(10) • КАЯН
⁴1/1°(1) • УЛМАЯН
⁴1/7°(7) • ТАЯН
⁴1/6°4/24°(6) • ЧАЯН
⁴1/1°(1) • КҮРМӨЯН
⁴1/1°2/2°(1) • ТӨЯН
⁴1/1°1/1°(1) • ЖИЯН
⁴1/1°1/1°(1) • СӨЯН
⁴1/72°1/72°(70 | 2) • КУЯН
⁴1/11°1/11°11/113°3070/14773°(9 | 2) • ЗЫЯН
- ...Н
 (1) • АҢ
 (1) • БАБАҢ
⁴²2°(1) • ТАБАҢ
⁴1/1°3/3°(1) • АРБАҢ
⁴1/1°1/1°(1) • ДОГАҢ
⁴1/1°1/1°(1) • КОДАҢ
⁴1/1°1/1°(1) • МОРЖАҢ
⁴1/1°(1) • СӨДАКАҢ
⁴1/3°2/4°(3) • КАПКАҢ
⁴1/12°1/12°(11 | 1) • БАЛАҢ
 (15) • АНАҢ
 (2) • АТАҢ-АНАҢ
⁴³19°3/19°(2) • АРБАҢ-ЧАНАҢ
⁴1/1°1/1°(1) • АРАҢ
 (1) • АЛДАСАҢ
 (1) • ЧЫДАСАҢ
 (1) • ДАГАЛАСАҢ
 (3) • ЕЛАСАҢ
 (1) • МАЙЛАСАҢ
 (1) • САЙЛАСАҢ
- (2) • СЫЙЛАСАҢ
 (4) • САКЛАСАҢ
 (1) • ХАКЛАСАҢ
 (1) • ЙОКЛАСАҢ
 (1) • ЯЛГАНЛАСАҢ
 (2) • ЯМАНЛАСАҢ
 (1) • УРЛАСАҢ
 (1) • ЖЫРЛАСАҢ
 (2) • АТЛАСАҢ
 (2) • КАТЛАСАҢ
 (1) • ЧУТЛАСАҢ
 (1) • АШЛАСАҢ
 (5) • БАШЛАСАҢ
 (4) • ТАШЛАСАҢ
 (1) • ОЛЫЛАСАҢ
 (1) • КАМЧЫЛАСАҢ
 (2) • ЯЛАСАҢ
 (2) • ЧЫДАМАСАҢ
 (1) • ТОМАЛАМАСАҢ
 (2) • МАЙЛАМАСАҢ
 (2) • САКЛАМАСАҢ
 (1) • ТЫҢЛАМАСАҢ
 (3) • КАРАМАСАҢ
 (6) • АШАМАСАҢ
 (1) • СУЗМАСАҢ
 (1) • КУЙМАСАҢ
 (1) • ЖЫЙМАСАҢ
 (1) • БАКМАСАҢ
 (1) • КАКМАСАҢ
 (1) • СУКМАСАҢ
 (1) • ТУКМАСАҢ
 (1) • КУРЫКМАСАҢ
 (1) • АШЫКМАСАҢ
 (8 | 2) • АЛМАСАҢ
 (2) • САЛМАСАҢ
 (1) • ТОТАЛМАСАҢ
 (7) • БУЛМАСАҢ
 (1) • МАКТАНМАСАҢ
 (1) • ЫШАНМАСАҢ
 (1) • ЯНМАСАҢ
 (2) • ТАПМАСАҢ
 (2) • БАРМАСАҢ
 (1) • СЫЗГЫРМАСАҢ
 (1) • АЛДЫРМАСАҢ
 (1) • ЯНДЫРМАСАҢ
 (1) • АШЫКТЫРМАСАҢ
 (1) • АТМАСАҢ
 (1) • ШАККАТМАСАҢ
 (1) • ЯРАТМАСАҢ
 (1) • АШАТМАСАҢ
 (1) • КАЙТМАСАҢ
 (2) • ТОТМАСАҢ
 (1) • ЯУМАСАҢ
 (1) • СЫЙЛАШМАСАҢ
 (1) • САЙРАШМАСАҢ
 (1) • КАТЫШМАСАҢ
 (3) • УКЫМАСАҢ
- (3) • ТАНЫМАСАҢ
 (1) • ЮМАСАҢ
 (5) • ЯМАСАҢ
 (2) • САНАСАҢ
 (2) • УЙНАСАҢ
 (1) • СЫНАСАҢ
 (2) • СЫЙПАСАҢ
 (17) • КАРАСАҢ
 (9) • СОРАСАҢ
 (4) • АСРАСАҢ
 (1) • УРАСАҢ
 (1) • ОЧРАСАҢ
 (1) • АПТЫРАСАҢ
 (1) • ЮРАСАҢ
 (2) • МАКТАСАҢ
⁴⁷⁹/183°(20) • АШАСАҢ
 (3) • СУЗСАҢ
⁴²4°(1) • ЯЗСАҢ
 (1) • КОЙСАҢ
 (11) • КУЙСАҢ
 (2) • ТУЙСАҢ
⁴⁴22°(8) • ЖЫЙСАҢ
 (4) • БАКСАҢ
 (2) • КАКСАҢ
 (1) • ТАКСАҢ
 (2) • ЧАКСАҢ
 (7) • СУКСАҢ
 (1) • ИЮЛЫКСАҢ
 (1) • ИЮЛЫҚСАҢ
 (10) • КУРЫКСАҢ
 (1) • ҚЫРЫКСАҢ
 (1) • ТЫКСАҢ
 (23) • ЧЫКСАҢ
 (1) • АЧЫКСАҢ
 (5) • АШЫКСАҢ
⁴14/60°(1) • ЯКСАҢ
 (45) • АЛСАҢ
 (8) • КАЛСАҢ
 (1) • ЯРАЛСАҢ
 (29) • САЛСАҢ
 (125 | 12) • БУЛСАҢ
 (4) • ЕГЫЛСАҢ
 (2) • ҚЫЛСАҢ
 (1) • АЕРЫЛСАҢ
 (3) • АСЫЛСАҢ
 (1) • КУШЫЛСАҢ
⁴11/232°(1) • ОЯЛСАҢ
⁴1/2°(2) • ЧУМСАҢ
 (1) • КАЗГАНСАҢ
 (1) • ЖОРЛАНСАҢ
 (2) • АТЛАНСАҢ
 (1) • МАНСАҢ
 (1) • ЫШАНСАҢ
 (1) • СЫЕНСАҢ
 (1) • САЛЫНСАҢ
 (1 | 3) • АСЫЛЫНСАҢ
 (1) • ЯЛЫНСАҢ

- (1) • КАБАРЫНСАҢ ⁴18/69°(7) • ЯТСАҢ
 (1) • АБЫРСЫНСАҢ (7 | 1) • КУСАҢ
 (1) • ТОТЫНСАҢ ²2/9°(1) • ТУСАҢ
⁴13/17°(1) • ЮБЫНСАҢ (1) • КАЧСАҢ
⁴1/1°(1) • ТУҢСАҢ ²2/2°(1) • ОЧСАҢ
 (2) • КАПСАҢ (2) • АДАШСАҢ
 (4 | 1) • ТАПСАҢ (1) • АЛДАШСАҢ
 (3) • ЧАПСАҢ (1) • ТАЛАШСАҢ
⁴4/13°(3) • ЯПСАҢ (1) • ДУСЛАШСАҢ
 (61) • БАРСАҢ (1) • КАТНАШСАҢ
 (1) • ЧЫГАРСАҢ (12) • КУШСАҢ
 (2) • КОТКАРСАҢ (2) • ЯБЫШСАҢ
 (1) • АКТАРСАҢ (1) • ЫЗГЫШСАҢ
 (3) • ОРСАҢ (1) • АЧУЛАНЫШСАҢ
 (2) • БОРСАҢ (1) • ТАНЫШСАҢ
 (10 | 1) • ТОРСАҢ ⁴11/24°(1) • КУНЫШСАҢ
 (2) • АВЫРСАҢ (4 | 2) • КАЗЫСАҢ
 (1) • СЫЗГЫРСАҢ (2) • ТАЛКЫСАҢ
 (1) • ТУЗДЫРСАҢ (1) • УКЫСАҢ
 (1) • ТУЙДЫРСАҢ (1) • ТАНЫСАҢ
 (1) • КАЛДЫРСАҢ ⁴5/17°(4) • ТАРЫСАҢ
 (1) • ТАУШАЛДЫРСАҢ ⁴1/7°(7) • ЮСАҢ
 (1) • ТУЕНДЫРСАҢ ⁴1/1°200/786°(1) •
 БУЯСАҢ
 (1) • ЫЧКЫНДЫРСАҢ (16) • ТАҢ
 (1) • СЫҢДЫРСАҢ (21) • АТАҢ
 (1) • ЧАКЫРСАҢ
 (1) • КЫЧКЫРСАҢ ²2/22°(1) • ЧАБАТАҢ
 (1) • ТОМЫРСАҢ ⁴1/1°(1) • БАЛТАҢ
 (1) • ЧУМЫРСАҢ ⁴1/1°(1) • КАРТАҢ
 (5) • СЫПЫРСАҢ ⁴1/1°36/41°(1) • ТУТАҢ
 (6) • УТЫРСАҢ (3) • ЧАҢ
 (1) • КАТНАШТЫРСАҢ ⁴1/14°2/17°(13 | 1) •
 АКЧАҢ
 (2) • ТОТАШТЫРСАҢ ⁴1/1°(1) • АЛАШАҢ
 (1) • КАТЫШТЫРСАҢ ⁴1/1°32/2°224/889°(1) •
 ПАТШАҢ
 (1) • ОЧЫРСАҢ (1) • ТӘУБӨҢ
 (2) • ТАПШЫРСАҢ ²28/115°(2) • ЯРСАҢ
 (3) • АССАҢ ²2/3°2/3°(2) • ТҮБӨҢ
 (3) • БАССАҢ ⁴1/1°31/1°(1) • КҮЛӨГӨҢ
⁴3/8°(2) • КЫССАҢ ⁴1/1°31/1°(1) • КӨЖӨҢ
 (9) • АТСАҢ (1) • КӨЙМӨҢ
 (1) • БАТСАҢ ²2/2°2/2°(1) • ТӨЙМӨҢ
 (1) • КУЗГАТСАҢ ⁴1/1°31/1°(1) • ӨЙРӨҢ
 (1) • КАТСАҢ (1) • ӨНДӨСӨҢ
 (| 1) • УРЛАТСАҢ (1) • ӨВӨЛӨСӨҢ
 (2) • КАЙНАТСАҢ (1) • ТИПКӨЛӨСӨҢ
 (5) • ЯРАТСАҢ (1) • ҮПКӨЛӨСӨҢ
 (3) • АШАТСАҢ (2) • ИРКӨЛӨСӨҢ
 (2) • КАЙТСАҢ (1) • БЕЛӨСӨҢ
 (4) • ЮГАЛТСАҢ (9) • ТЕЛӨСӨҢ
 (1) • ЙОТСАҢ (5) • ЭЗЛӨСӨҢ
 (10) • ТОТСАҢ (3) • ИЛӨСӨҢ
 (2) • ШОМАРТСАҢ (5) • БӨЙЛӨСӨҢ
 (16) • ТАРТСАҢ (1) • ЖӨЙЛӨСӨҢ
 (2) • УТЫРТСАҢ (16 | 4) • СӨЙЛӨСӨҢ
 (1) • ТУЛКЫТСАҢ (1) • БӨКЛӨСӨҢ
 (1) • КЫЕРСЫТСАҢ (1) • КЕШӨНЛӨСӨҢ
- (1) • ИСӨПЛӨСӨҢ
 (1) • БИТӨРЛӨСӨҢ
 (3 | 1) • ТЕШЛӨСӨҢ
 (20) • ЭШЛӨСӨҢ
 (1) • ТӨРБИЯЛӨСӨҢ
 (4) • СӨЙЛӨМӨСӨҢ
 (1) • ТИРЛӨМӨСӨҢ
 (4) • ЭШЛӨМӨСӨҢ
 (1) • ӨЗМӨСӨҢ
 (2) • ТҮЗМӨСӨҢ
 (1) • ЖИМӨСӨҢ
 (2) • ТИМӨСӨҢ
 (6) • СӨЙМӨСӨҢ
 (2) • ЖИКМӨСӨҢ
 (1 | 2) • БӨКМӨСӨҢ
 (26 | 1) • БЕЛМӨСӨҢ
 (1) • КИЛМӨСӨҢ
 (2) • ҮЛМӨСӨҢ
 (1) • ӨЙРӨНМӨСӨҢ
 (1) • КЕРМӨСӨҢ
 (7) • БИРМӨСӨҢ
 (1) • ЙӨРМӨСӨҢ
 (1) • КҮРМӨСӨҢ
 (2) • КҮРСӨТМӨСӨҢ
 (2) • ИШЕТМӨСӨҢ
 (3) • ӨЙТМӨСӨҢ
 (1) • ЭНДӨШМӨСӨҢ
 (2) • СӨЙЛӨШМӨСӨҢ
 (1) • ЧӨЙНӨСӨҢ
 (1) • ҮРТӨСӨҢ
 (1) • ЭСТӨСӨҢ
 (1) • ТҮШӨСӨҢ
⁴47/163°(3) • ЯШӨСӨҢ
 (4) • КЕСӨҢ
⁴2/5°(1) • СЕЛКЕСӨҢ
 (3) • ӨЗСӨҢ
 (1) • ЙӨЗСӨҢ
⁴3/5°(1) • ТҮЗСӨҢ
 (49) • ДИСӨҢ
 (1) • ЖИСӨҢ
 (5) • КИСӨҢ
⁴4/63°(8) • ТИСӨҢ
 (1) • ЖӨЙСӨҢ
 (2) • ӨЙСӨҢ
⁴3/8°(5) • СӨЙСӨҢ
 (1) • ЭЛӨКСӨҢ
 (2) • СЕЛЕКСӨҢ
 (1) • КИЧЕКСӨҢ
 (2) • ИКСӨҢ
 (2) • ЖИКСӨҢ
 (4) • БӨКСӨҢ
⁴7/13°(1) • ТҮКСӨҢ
 (29 | 1) • БЕЛСӨҢ
 (1) • КҮМЕЛСӨҢ
 (1) • ЧИШЕЛСӨҢ
 (5 | 1) • КИЛСӨҢ
 (3) • КӨЛСӨҢ
- ⁴6/47°(5 | 1) • ҮЛСӨҢ
 (1) • ИМГӨНСӨҢ
 (1) • КИЗӨНСӨҢ
 (2) • БӨЙЛӨНСӨҢ
 (1) • ӨЗЕРЛӨНСӨҢ
 (3) • ӨЙРӨНСӨҢ
 (1) • ҮКЕНСӨҢ
 (7) • МЕНСӨҢ
 (1) • ЖИКСЕНСӨҢ
⁴9/18°(1) • ТИМТЕНСӨҢ
 (2) • СИПСӨҢ
⁴2/5°(3) • ТИПСӨҢ
 (4 | 1) • ЖИБӨРСӨҢ
 (2) • НӨРСӨҢ
 (1) • МЕНГЕРСӨҢ
 (1) • КИДЕРСӨҢ
 (1) • ӨЙЛӨНДЕРСӨҢ
 (2) • КИЕНДЕРСӨҢ
 (1) • КҮНДЕРСӨҢ
 (12 | 1) • КЕРСӨҢ
 (4 | 1) • ТӨКЕРСӨҢ
 (1) • КИМЕРСӨҢ
 (2) • КИТЕРСӨҢ
 (3) • ҮСТЕРСӨҢ
 (4) • ҮТЕРСӨҢ
 (4) • ПЕШЕРСӨҢ
 (1) • ЯШЕРСӨҢ
 (51) • БИРСӨҢ
 (2) • ӨРСӨҢ
 (14) • ЙӨРСӨҢ
 (2) • СӨРСӨҢ
 (1) • ТӨРСӨҢ
 (11 | 1) • КҮРСӨҢ
⁴22/132°(4) • ИЯРСӨҢ
⁴1/12°(11 | 1) • КИССӨҢ
 (1) • НИШЛӨТСӨҢ
 (| 1) • ТӨГӨРӨТСӨҢ
 (1) • КҮРСӨТСӨҢ
 (1) • ЧЕМЕТСӨҢ
 (1) • ЭРЕТСӨҢ
 (1) • ИШЕТСӨҢ
 (17) • ИТСӨҢ
 (3) • КИТСӨҢ
 (33) • ЭЙТСӨҢ
 (3) • КӨТСӨҢ
 (1) • НЕЧКӨРТСӨҢ
 (1) • СИМЕРТСӨҢ
 (3) • ЧИРТСӨҢ
 (2) • ЙӨРТСӨҢ
 (2) • СӨРТСӨҢ
 (6) • ТӨРТСӨҢ
⁴17/79°(2) • ИЯРТСӨҢ
 (24 | 3) • ЧӨЧСӨҢ
⁴2/32°(5) • ЭЧСӨҢ
 (1) • ТИРГӨШСӨҢ
 (1) • ЭНДӨШСӨҢ
 (7) • СӨЙЛӨШСӨҢ

(1) • ӨЛӘШСӘН	(105 6) • ҮЗЕН	(1) • ИРКӘНЕН	(1) • ҺӨНӨРЛЕНЕН
(1) • ТИБЕШСӘН	(1) • БҮЗЕН	(1) • КҮРКӘНЕН	(1) • ХӘСТӘРЛЕНЕН
(2) • ИШСӘН	(23) • КҮЗЕН	(1) • КӨТКӘНЕН	(1) • ЧИРЛЕНЕН
⁴⁷ /16 ³ 132/598°(2 1) •	(1) • КАШЫН-КҮЗЕН	(1) • ЧИКЕРТКӘНЕН	(3) • БӨХЕТЛЕНЕН
ТӨШСӘН	(1) • БЕРҮЗЕН	(1) • ҮТКӘНЕН	(1) • ҮЛЕНЕН
⁴ /1 ³ 1 ¹ /1°(1) • ТӨТӨН	⁴ 6/155 ⁵ 12/165°(18) •	(1) • МИЧКӘНЕН	(2) • ЖӨҖҮЛЕНЕН
⁴ /1°(1) • ҮКЧӨН	СҮЗЕН	(1) • КҮРӨШКӘНЕН	(1) • ИШЛЕНЕН
⁴ /1 ³ 2 ² 142/609°(1) •	⁴ /1°(1) • МИЕН	(2) • ЮКӘНЕН	(1) • ЭШЛЕНЕН
ТИЛЧӨН	⁴ /1 ² 2 ³ /3°(2) • ИПИЕН	(1) • ГАЙЛӘНЕН	(1) • БӨРӨНЕНЕН
⁴ /1°(1) • МАҢГАЕН	⁴ /1/2°(2) • ПӘКЕН	(1) • ТЕЛЛӘНЕН	(1) • КӨНЕНЕН
⁴ /1/2°(2) • МАЕН	(1) • ИРКЕН	(1) • ЛӘХҮҮЛӘНЕН	(1) • ЭНЕНЕН
(1) • КЫРАЕН	² /2°(1) • БҮРКЕН	(1) • КӨЙМӘНЕН	(2) • АГАЙ-ЭНЕНЕН
⁴ 2/2°(1) • ЧЫРАЕН	⁴ /1 ³ 3 ⁴ /7°(3) • ИСКЕН	(1) • ЧИКМӘНЕН	(1) • КЕРПЕНЕН
⁴ /1 ³ 5/6°(1) • ТАЕН	(2) • ӘЖӘЛЕН	(1) • ЧИШМӘНЕН	(1) • БЕРЕНЕН
⁴ /1°(1) • СЕЛӨГӘН	⁴ 2/7°(5) • ХӨЛЕН	(2) • БҮДӨНӘНЕН	(1) • ӨСТӨЛЛӨРЕНЕН
⁴ /1 ³ 2 ² /2°(1) • ЖӨБЕН	(1) • МӨЕЛЕН	(3) • БҮРӨНӘНЕН	(1) • ТЕРЕНЕН
⁴ /1°(1) • ТАЛӨБЕН	(17) • КҮЧЕЛЕН	(1) • ИНӘНЕН	(1) • ИРЕНЕН
⁴ /1 ³ 2 ² /2°(1) • ГАЕБЕН	(2) • НӨСЕЛЕН	(6) • ТҮРӨНЕН	(1) • КИРЕНЕН
⁴ /1°(1) • КИСӨВЕН	⁴ 4/54°(34) • ТЕЛЕН	(15) • НӨРСӨНЕН	(1) • КӨКРЕНЕН
⁴ /1 ⁴ 3 ² /5°(4) • КИЯВЕН	(3) • ИЛЕН	(1) • ҺӨРНӨРСӘНЕН	(1) • ТӨНРЕНЕН
(1) • ТЕЛӨГЕН	⁴ 2/4°(1) • ТИЛЕН	(2) • ТӨНЕН	(10) • БҮРЕНЕН
(5) • ИКМӨГЕН	⁴ 1 ² 3 ⁹ /67°(2) •	(1) • КӨЛТӨНЕН	(1) • БИЧӨСЕНЕН
(2) • КУЛМӨГЕН	ФИГЫЛЕН	(1) • ПЕЧӨНЕН	(1) • ЭЧӨГЕСЕНЕН
(1) • ИНӨГЕН	(115 1) • МЕН	(1) • КИЧӨНЕН	(1) • ЭЛЕККЕСЕНЕН
(1) • ТЕРНӨГЕН	⁴ /1°(1) • СӨЛАМЕН	(1) • МИЛЧӨНЕН	(1) • ТИРСЕНЕН
(5 1) • ЙӨРӨГЕН	(1) • ЯРДӨМЕН	⁴ 50/99°(1) •	(1) • НӨФЕСЕНЕН
(1) • БИРӨЧӨГЕН	(1) • ЯРДӨМЕН	ШӨПШӨНЕН	(1) • КЕШСЕНЕН
(1) • КҮРӨЧӨГЕН	(1) • КАВЕМЕН	(1) • ӨВЕНЕН	(1) • БЕРСЕНЕН
⁴ 9/19°(1) • ТҮШӨГЕН	(3) • КИЕМЕН	(1) • ИЛЛЕДӨГЕНЕН	(1) • БЕР-БЕРСЕНЕН
(1) • КЕНДЕГЕН	⁴ 3/3°(1) • БӨЙРӨМЕН	(1) • ЙӨРӨГЕНЕН	(2) • ИЯСЕНЕН
(1) • БЕЛӨЗЕГЕН	⁴ 3/6°(2) • БЕЛЕМЕН	(1) • ЧИТТӨГЕНЕН	(1) • БИЯСЕНЕН
(1) • ИЗГЕЛЕГЕН	⁴ /1 ³ 9/127°(1) • ЯМЕН	(1) • БҮРЕГЕНЕН	(1) • БИШМӨТЕНЕН
(1) • КЕЧЕЛЕГЕН	⁴ /1/2°(2) • БӨЛАНЕН	(1) • ИШЕГЕНЕН	(3) • ЭТЕНЕН
(1) • КӨНЧЕЛЕГЕН	(1) • ГӨРӨБӨНЕН	(1) • КӨНДӨЗГЕНЕН	(2) • МӨЧЕНЕН
(1) • КИЕМЛЕГЕН	(1) • ТӨВӨНЕН	(2) • КӨНГЕНЕН	(1) • КЕЧЕНЕН
(3) • ЯШЫЛЕГЕН	(1) • ТЕЛӨГӨНЕН	(1) • ЭНЖЕНЕН	(1) • ЭЧКЕЧЕНЕН
(2) • БҮРЕГЕН	(4) • ЭШЛӨГӨНЕН	(15 1) • ҮЗЕНЕН	(1) • ИЛӨКЧЕНЕН
(2) • ИТЕГЕН	(2) • БЕЛМӨГӨНЕН	(1) • КҮЗЕНЕН	(1) • ЧИЛӨКЧЕНЕН
(1) • ТӨПЧЕГЕН	(1) • КҮРМӨГӨНЕН	(1) • СҮЗЕНЕН	(2) • БҮРЕКЧЕНЕН
⁴ 11/15°(1) • ТИШЕГЕН	(1) • ДИГӨНЕН	(1) • ИПИЕНЕН	(1) • ИТЕКЧЕНЕН
(1) • ЙӨГЕН	(2) • СӨЙГӨНЕН	(1) • ТИЕНЕН	(1) • ЧЕЛЕМЧЕНЕН
⁴ 2/2°(1) • ТӨГЕН	(2) • БЕЛГӨНЕН	(2) • ИКЕНЕН	(2) • ДИМЧЕНЕН
⁴ 1 ² 2 ³ 23/38°(2) • СӨЯГЕН	(3) • ҮЛГӨНЕН	(7) • ТӨЛКЕНЕН	(3) • ТЕЛӨНЧЕНЕН
(1) • ТӨКЕЛДӨДЕН	(3) • ӨЙРӨНГӨНЕН	(2 1) • КҮКЕНЕН	(1) • ТЕГЕРМӨНЧЕНЕН
(1) • СӨЙМӨДЕН	(1) • ТҮШӨНГӨНЕН	(1) • ИКЕЛЕНЕН	(2) • ИКЕНЧЕНЕН
⁴ 3/3°(1) • ӘЙТМӨДЕН	(2) • ЙӨГӨНЕН	(1) • ТЕЛЕНЕН	(5) • ХӨӨРЧЕНЕН
⁴ /4°(3 1) • ИДЕН	(3) • БИРГӨНЕН	(1) • СҮЗЛЕНЕН	(4) • ТИМЕРЧЕНЕН
⁴ /1°(1) • ӨЙДЕН	(1) • ӨЙРГӨНЕН	(2) • КИЛЕНЕН	(2) • ГАЙБӨТЧЕНЕН
(2) • БЕЛДЕН	(2) • КҮРГӨНЕН	(6) • ТИЛЕНЕН	(2) • ТЕГУЧЕНЕН
⁴ 2/3°(1) • БӨЛДЕН	(1) • ХӨМИДӨНЕН	(1) • ЭШЛЕКЛЕНЕН	(1) • ҮЛУЧЕНЕН
⁴ /1 ³ 8/12°(1) • МЕНДЕН	(1) • БӨНДӨНЕН	(1) • БҮРЕКЛЕНЕН	(1) • ҮТЕРҮЧЕНЕН
(1) • БЕЗЕН	(1 1) • ВӨГЬДӨНЕН	(2) • КУРЕКЛЕНЕН	(1) • БИРУЧЕНЕН
(1) • НИГЗЕН	(10) • КӨЖӨНЕН	(2) • КҮЦЕЛЛЕНЕН	(2) • КӨТҮЧЕНЕН
(1) • МӨГЕЗЕН	(1) • ДӨРӨЖӨНЕН	(1) • НӨСЕЛЛЕНЕН	(1) • ЧӨЧҮЧЕНЕН
(1) • ҮГЕЗЕН	(2) • ТӨКӨНЕН	(1) • СӨЙКЕМЛЕНЕН	(1) • ЖИНАЯТЧЕНЕН
⁴ 5/6°(2) • ТЕЗЕН	(1) • БИКӨНЕН	(1) • ӨДӨПЛЕНЕН	(142 1) • КЕШЕНЕН
⁴ /1/4°(4) • ЙӨЗЕН	(1) • СИПКӨНЕН	(1) • ИСӨПЛЕНЕН	⁴ 87/297°(4) • КҮРШЕНЕН

- (14) • БЕЗНЕЦ
 (1) • ДИГӘНЕБЕЗНЕЦ
 (1) • ИГЕЗНЕЦ
 (4) • ДИҢГЕЗНЕЦ
 (4) • УГЕЗНЕЦ
 (2) • СИМЕЗНЕЦ
 (2) • СЕЗНЕЦ
 (1) • ЖИҢГӘСЕЗНЕЦ
 (1) • ИКМӘКСЕЗНЕЦ
 (1) • ЭШЛЕКСЕЗНЕЦ
 (4) • ҮКСЕЗНЕЦ
 (3) • ТЕЛСЕЗНЕЦ
 (1) • ӘДӘПСЕЗНЕЦ
 (1) • ӘРСЕЗНЕЦ
 (1) • БӘХЕТСЕЗНЕЦ
 (1) • КӨЧСЕЗНЕЦ
 (1) • ТЕШСЕЗНЕЦ
 (1) • ЯМЬСЕЗНЕЦ
 (1) • ЮНЬСЕЗНЕЦ
 (3) • КАНӘГАТЬСЕЗНЕЦ
 (1) • ТӘКАТЬСЕЗНЕЦ
 (1) • ЖИЗНЕЦ
 (1) • ТИЗНЕЦ
 (1 | 1) • ЙӨЗНЕЦ
 (2) • КӨЗНЕЦ
 (6) • КУЗНЕЦ
 (1) • АЧКУЗНЕЦ
 (29) • СУЗНЕЦ
^{429/93}(2) • КӨЯЗНЕЦ
 (2) • БИНЕЦ
 (1) • ЧЕРКИНЕЦ
 (1) • ПӘРИНЕЦ
 (15) • СИНЕЦ
^{45/23}(3 | 1) • ПЕСИНЕЦ
 (4) • ЖӘЙНЕЦ
 (1) • БӘЛӘКӘЙНЕЦ
 (1) • МЕЧКӘЙНЕЦ
 (1) • ИНӘЙНЕЦ
 (5) • ЧӘЙНЕЦ
 (20) • ӨЙНЕЦ
^{47/33}(1) • КӨЙНЕЦ
 (1) • ИМГӘКНЕЦ
 (1) • КУЗКӘЛӘКНЕЦ
 (2) • ИЛӘКНЕЦ
 (1) • ЧИЛӘКНЕЦ
 (1) • ЛӘКЛӘКНЕЦ
 (1) • БҮЛӘКНЕЦ
 (1) • МӘКНЕЦ
 (1) • ЧҮЛМӘКНЕЦ
 (1) • БИРМӘКНЕЦ
 (1) • КИСМӘКНЕЦ
 (1) • ӘЙТМӘКНЕЦ
 (1) • КҮМӘКНЕЦ
 (1) • ПЕСНӘКНЕЦ
 (1) • КИРӘКНЕЦ
 (2) • ТИРӘКНЕЦ
 (1) • БАЙТИРӘКНЕЦ
- (2) • ЙӨРӘКНЕЦ
 (1) • ИРСӘКНЕЦ
 (3) • ТИНТӘКНЕЦ
 (2) • ЧӨЧӘКНЕЦ
 (2) • ИРЕНЧӘКНЕЦ
 (9) • ИШӘКНЕЦ
 (1) • ТУШӘКНЕЦ
 (1) • ЧИКЛӘВЕКНЕЦ
 (1) • ИКМӘКСЕЗНЕЦ
 (1) • ТЕРЕКЛЕКНЕЦ
 (1) • ГЫЙЛЕМЛЕКНЕЦ
 (1) • УСЕМЛЕКНЕЦ
 (1) • СӨЛЕКНЕЦ
 (1) • ЧИБӨРЛЕКНЕЦ
 (1) • ТЕРЛЕКНЕЦ
 (1) • ТИРЛЕКНЕЦ
 (1) • КИМЕКНЕЦ
 (3) • ИСРЕКНЕЦ
 (1) • БҮРЕКНЕЦ
 (1) • КӨЧЕКНЕЦ
 (1) • ИШЕКНЕЦ
 (1) • ТИШЕКНЕЦ
 (4) • КУКНЕЦ
^{40/62}(1 | 2) • КӘККУКНЕЦ
 (1) • ӘЖӘЛНЕЦ
 (1) • ӨМӘЛНЕЦ
 (2) • АГЫЙДЕЛНЕЦ
 (6) • КУҢДЕЛНЕЦ
 (2) • НӘСЕЛНЕЦ
 (12 | 1) • ТЕЛНЕЦ
 (23) • ИЛНЕЦ
 (1) • БИЛНЕЦ
 (1) • ЖИЛНЕЦ
 (3) • ФИЛНЕЦ
 (2) • ГӨЛНЕЦ
 (5) • КУЛНЕЦ
^{413/61}(1) • ЧҮЛНЕЦ
 (6) • ӘДӨМНЕН
 (1) • КҮРКӨМНЕН
 (1) • ҮКТӨМНЕН
 (1) • ШӨМНЕН
 (1) • КУЛМӨГЕМНЕЦ
 (1) • ЧИКЛӨВЕГЕМНЕЦ
 (2) • ҮЗЕМНЕЦ
 (2) • КИЕМНЕЦ
 (13) • КЕМНЕЦ
 (9) • ЫРКЕМНЕЦ
 (2) • БЕРКЕМНЕЦ
 (2) • БЕЛЕМНЕЦ
 (2) • ГЫЙЛЕМНЕЦ
 (1) • РӨХӨГЕМНЕЦ
 (1) • КИМНЕЦ
 (4) • ГАЛИМНЕЦ
 (1) • БЕЛИМИНЕЦ
^{418/52}(1 | 1) • ЯТИМНЕЦ
- (1) • ТӨБӨГӨННЕЦ
 (2) • ҮПКӘЛӨГӨННЕЦ
 (2) • СӨЙЛӨГӨННЕЦ
 (1) • ЭШЛӨГӨННЕЦ
 (1) • ЭШЛӘМӨГӨННЕЦ
 (1) • ӨЙМӨГӨННЕЦ
 (3) • БЕЛМӨГӨННЕЦ
 (1) • КИЛМӨГӨННЕЦ
 (1) • ӨЙЛӨНМӨГӨННЕЦ
 (1) • КҮРМӨГӨННЕЦ
 (1) • ЖИТМӨГӨННЕЦ
 (1) • ӘЙТМӨГӨННЕЦ
 (1) • КИЛЕШМӨГӨННЕЦ
 (1) • ЯШӨГӨННЕЦ
 (1) • ЙӨЗГӨННЕЦ
 (10) • ДИГӨННЕЦ
 (1) • КӨПРӘЙГӨННЕЦ
 (1) • СӨЙГӨННЕЦ
 (2) • БЕЛГӨННЕЦ
 (1) • КҮТӘРЕЛГӨННЕЦ
 (5) • КИЛГӨННЕЦ
 (2) • КӨЛГӨННЕЦ
 (1) • ҮЛГӨННЕЦ
 (4) • МЕНГӨННЕЦ
 (3) • ИРЕНГӨННЕЦ
 (1) • КҮРЕНГӨННЕЦ
 (1) • СҮНГӨННЕЦ
 (1) • МӨРГӨННЕЦ
 (1) • КҮТӨРГӨННЕЦ
 (1) • ЖИМЕРГӨННЕЦ
 (3) • БИРГӨННЕЦ
 (1) • ӨРГӨННЕЦ
 (2) • ЙӨРГӨННЕЦ
 (4) • КҮРГӨННЕЦ
 (1) • БЕТКӨННЕЦ
 (2) • ИТКӨННЕЦ
 (2) • КИТКӨННЕЦ
 (2) • ӘЙТКӨННЕЦ
 (1) • ЙӨРТКӨННЕЦ
 (1) • ТӨРТКӨННЕЦ
 (2) • ҮТКӨННЕЦ
 (1) • ЧӨЧКӨННЕЦ
 (4) • ЭЧКӨННЕЦ
 (1) • КӨРӨШКӨННЕЦ
 (1) • ӨРЛӨННЕЦ
 (3) • ҮЛӨННЕЦ
 (3) • ИМӨННЕЦ
 (2) • ТЕГЕРМӨННЕЦ
 (1) • БИРӨННЕЦ
 (3) • ТӨННЕЦ
 (1) • ҮПКӨЧӨННЕЦ
 (1) • ЧИЧӨННЕЦ
 (1) • КҮЗӨННЕЦ
 (2) • ЧЕБЕННЕЦ
 (1) • ИГЕННЕЦ
 (1) • БҮГЕННЕЦ
 (1) • ТИЕННЕЦ
- (1) • ИРКЕННЕЦ
 (6) • КИЛИЕННЕЦ
 (1) • ТӨТЕННЕЦ
 (1) • КҮТӘРЧЕННЕЦ
 (1) • МӨЗИННЕЦ
 (1) • МИН-МИННЕЦ
 (17) • КӨННЕЦ
^{465/133}(3) • ТӨННЕЦ
 (1) • КИЯВЕҢНЕЦ
 (12) • ҮЗЕҢНЕЦ
 (1) • ӘБИЕҢНЕЦ
 (1) • ИЛЕҢНЕЦ
 (2) • МЕҢНЕЦ
 (2) • СӨЙГӨНЕҢНЕЦ
 (1) • КИЛЕНЕҢНЕЦ
 (1) • АГАЙ-ӘНЕҢНЕЦ
 (1) • ӨЕҢНЕЦ
 (1) • ЖИРЕҢНЕЦ
 (1) • КҮРШЕҢНЕЦ
^{412/25}(1) • КИҢНЕЦ
 (10) • КӨҢНЕЦ
^{42/13}(3) • АЕҢ-КӨҢНЕЦ
 (1) • КӨСЕПНЕЦ
 (1) • ГАРИПНЕЦ
^{43/13}(11) • КУПНЕЦ
 (2) • ЧИБӨРНЕЦ
 (3) • СӘҮДӨРӨРНЕЦ
 (2) • ХӘЙЛӘКӨРӨРНЕЦ
 (1) • ШИКӨРӨРНЕЦ
 (1) • ХӘРЧЕЛӨРӨРНЕЦ
 (1) • ИШЕКЛӨРӨРНЕЦ
 (2) • ИРЛӨРӨРНЕЦ
 (1) • ЕГЕТЛӨРӨРНЕЦ
 (3) • БЕРӘҮҮЛӨРӨРНЕЦ
 (1) • ЭШЛӨРӨРНЕЦ
 (8) • ЮЛӨРӨРНЕЦ
 (1) • ЗАЛИМНӨРӨРНЕЦ
 (1) • ЯТИМНӨРӨРНЕЦ
 (1) • КИЛЕННӨРӨРНЕЦ
 (1) • КӨННӨРӨРНЕЦ
 (1) • ИСӨРӨРНЕЦ
 (1) • КИТӨРӨРНЕЦ
 (2) • ШӨҺӨРӨРНЕЦ
 (1) • ЖӘҮҮҺӨРӨРНЕЦ
 (4) • БЕРНЕЦ
 (2) • ӘЙБЕРНЕЦ
 (2) • ТИМЕРНЕЦ
 (2) • ГОМЕРНЕЦ
 (1) • ХӨТЕРНЕЦ
 (1) • КЯФЕРНЕЦ
 (33) • ИРНЕЦ
 (13) • ЖИРНЕЦ
 (1) • МИРНЕЦ
 (1) • ЧИРНЕЦ
^{430/95}(1) • ТҮРӨРНЕЦ
 (1) • БЕЛМӨСНЕЦ
 (3 | 1) • БИРМӨСНЕЦ

- (1) • КҮРМӘСНЕН (1) • ШИГЫРЬНЕН (1) • ИТМИСЕН (5) • ЙӨРЕРСЕН
 (2) • ЖИТМӘСНЕН (1) • ХАКЫЙКАТҢНЕН (1) • ЙӨРИСЕН (9 | 1) • КҮРЕРСЕН
 (1) • ДӨРЭСНЕН (1) • ЧИСЕН (1) • ЧИСЕН (2) • ИШЕТЕРСЕН
 (3) • НӨФЕСНЕН (1) • АГА-ЭНЕН ^{48/16°(4)} • ЯШЫНЕН (1) • ЯШИСЕН (1) • ӘЙТЕРСЕН
^{47/13°(1)} • ТАВИСНЕН ^{42/2°(1)} • АГАЙ-ЭНЕН ^{41/5°(5)} • ТҮГЕЛСЕН (1) • КЕРТЕРСЕН (1) • КЕРТЕРСЕН
 (2) • МӨХӨББӨТНЕН (1) • ЮНЕН (1) • КИЛГӨНСЕН (1) • ЧӨПЧЕРСЕН (1) • ЧӨПЧЕРСЕН
 (2) • ГАЙБӨТНЕН (4) • ДӨЯНЕН ^{42/2°(1)} • ИКӨНСЕН (1) • КҮПЧЕРСЕН (1) • КҮПЧЕРСЕН
 (1) • МИЛЛӨТНЕН ^{42/6°428/1232°(2)} • ТӨСЕН ^{41/2°(2)} • ТӨСЕН (3) • ДИЯРСЕН (3) • ДИЯРСЕН
 (1) • ШӨМӨТНЕН ТӨЯНЕН (1) • КИБӨРСЕН (1) • ЖИЯРСЕН (1) • ЖИЯРСЕН
 (1) • ХЕЗМӨТНЕН (1) • ИҢЕН (1) • ТЕГӨРСЕН (1) • ТЕГӨРСЕН (8) • КИЯРСЕН
 (1) • КЫЙММӨТНЕН (2) • ЖИҢЕН (1) • ТҮТӨРСЕН (1) • ТҮТӨРСЕН (2) • КӨЯРСЕН
 (1) • ХӨРМӨТНЕН ^{3/43/4°(1)} • ГИЗӨРСЕН (1) • ГИЗӨРСЕН (1) • СӨЯРСЕН ^{461/160°(1)} • СӨЯРСЕН
 (1) • КЫЯМӨТНЕН ИТӨК-ЖИҢЕН (2) • ӨЗӨРСЕН (2) • ӨЗӨРСЕН (1) • ЭРЕМӨССЕН
 (1) • МИХНӨТНЕН (8) • ӨЕН (3) • ТҮЗӨРСЕН (3) • ТҮЗӨРСЕН (6) • БЕЛМӨССЕН
 (3) • АХИРӨТНЕН ^{41/1°32/9°(1)} • КӨЕН (1) • КӨЙЛӨРСЕН (1) • КӨЙЛӨРСЕН (5) • ҮЛМӨССЕН
 (1) • КУӨТНЕН (1) • ХӨНЖӨРЕН (1) • СӨЙЛӨРСЕН (3) • СӨЙЛӨРСЕН (1) • ҮКЕНМӨССЕН
 (27 | 1) • ЕГЕТНЕН (2) • ТЕШЛӨРЕН (1) • ЧӨЙЛӨРСЕН (1) • ЧӨЙЛӨРСЕН (1) • КЕРМӨССЕН
 (5) • ИР-ЕГЕТНЕН (1) • ДУС-ИШЛӨРЕН (3) • БӨЛӨРСЕН (3) • БӨЛӨРСЕН (14) • КҮРМӨССЕН
 (1) • ҮГЕТНЕН (1) • КӨННӨРЕН (2) • КӨЛӨРСЕН (2) • КӨЛӨРСЕН (1) • КӨЛӨРСЕН
 (2) • БӨРКЕТНЕН ^{45/6°(1)} • ҺӨНӨРЕН (1) • ЧИРЛӨРСЕН (1) • ЧИРЛӨРСЕН (1) • ИШЕТМӨССЕН
 (1) • БӨХЕТНЕН (3) • БЕРЕН (1) • ҮТЛӨРСЕН (1) • ҮТЛӨРСЕН (1) • МИЧӨҮСЕН
 (5) • ИТНЕН (5) • КАБЕРЕН (3 | 4) • ҮЛӨРСЕН (3) • ҮЛӨРСЕН (1) • НИЧӨҮСЕН
 (2) • ЧИТНЕН (8) • КАДЕРЕН (5) • ТҮЛӨРСЕН (5) • ТҮЛӨРСЕН (1) • ^{41/1°3106/270°(1)} •
 (1) • СӨТНЕН (6) • ГОМЕРЕН (2) • ТЕШЛӨРСЕН (2) • ТЕШЛӨРСЕН (2) • СӨЯСЕН
 (41 | 2) • ЭТНЕН (2) • СЕРЕН (4) • НИШЛӨРСЕН (1) • НИШЛӨРСЕН (1) • СӨЯТЕН
^{421/104°(1)} • ӘКИЯТНЕН ^{46/25°(1)} • ХӨТЕРЕН (9 | 1) • ИРЕН (1) • ЭШЛӨРСЕН (1) • ЭШЛӨРСЕН (1) • БӨРӨКӨТЕҢ
 (1) • ЙӨЗӨҮНЕН (9 | 1) • ИРЕН (3) • МЕНӨРСЕН (3) • МЕНӨРСЕН (1) • ӘҮКӨТЕҢ
 (24) • БЕРӨҮНЕН (4) • ЖИРЕН (1) • ТҮНӨРСЕН (1) • ТҮНӨРСЕН (1) • ГАЙРӨТЕҢ
 (1) • ӨЧӨҮНЕН (1) • ВӨЗИРЕН (1) • ТӨГӨРӨРСЕН (1) • ТӨГӨРӨРСЕН (10) • БӨХЕТЕҢ
 (1) • ЯШӨҮНЕН (1) • ТИРЕН ^{44/18°15/49°(3)} • ТИРЕН (1) • ТИНТЕРӨРСЕН (1) • ТИНТЕРӨРСЕН (1) • ТИНТЕРӨРСЕН
 (1) • ӨЙЛӨНҮНЕН (1) • ЭЛӨГӨСЕН (5) • ИТӨРСЕН (5) • ИТӨРСЕН (2) • БИТЕҢ
 (1) • КҮТӨРҮНЕН (1) • ЙӨЗӨСЕН (5) • ЖИТӨРСЕН (5) • ЖИТӨРСЕН (1) • ТӨСЕҢ-БИТЕҢ
 (1) • ҮРҮНЕН (11) • БЕЛӨСЕН (4) • КИТӨРСЕН (4) • КИТӨРСЕН (4) • КИТӨРСЕН (1) • ШАҤИТЕҢ
 (1) • ӘЙТҮНЕН (3) • БӨЛӨСЕН (2) • ҮТӨРСЕН (2) • ҮТӨРСЕН (1) • ДӨРТЕН
 (1) • ТӨШҮНЕН (2) • КӨЛӨСЕН (1) • СҮТӨРСЕН (1) • СҮТӨРСЕН (1) • СҮТӨРСЕН (1) • СӨСТЕН
 (3) • ЖӘЯҮНЕН (1) • ҮЛӨСЕН (1) • ЧӨЧӨРСЕН (1) • ЧӨЧӨРСЕН (2) • ИТТЕҢ
^{411/38°(3)} • КИЯҮНЕН (1) • ӨЙЛӨНӨСЕН (5 | 1) • ЭЧӨРСЕН (2) • ЭЧӨРСЕН (1) • КИТТЕҢ
 (5) • ӘТӨЧНЕН (1) • КҮРЕНӨСЕН (1) • ПЕШӨРСЕН (1) • ПЕШӨРСЕН (1) • ПЕШТЕҢ
 (2) • ҮКЕНЕЧНЕН (1) • КҮНДЕРӨСЕН (10 | 4) • ТӨШӨРСЕН (2) • ТӨШӨРСЕН (2) • ТӨШӨРСЕН (1) • ИШТЕҢ
 (3) • КИЧНЕН (1) • КЕРӨСЕН (1) • ЯШӨРСЕН (1) • ЯШӨРСЕН (1) • ЯШӨРСЕН (1) • ЭТЕН
^{44/11°(1)} • МИЧНЕН (1) • ЙӨТКЕРӨСЕН (1) • ӨЗЛЕГЕРСЕН (1) • ӨЗЛЕГЕРСЕН (1) • НИЯТЕҢ
 (1) • КИЛЕНДӨШНЕН (2) • БЕТЕРӨСЕН (1) • ЖИЛЕГЕРСЕН (1) • ЖИЛЕГЕРСЕН (2) • ҮЕН
 (1) • КӨНДӨШНЕН (1) • ҮСТЕРӨСЕН (13) • БЕЛЕРСЕН (13) • БЕЛЕРСЕН (1) • БУЕН
 (2) • КАРДӨШНЕН (4) • БИРӨСЕН (1) • ИТЕЛЕРСЕН (1) • ИТЕЛЕРСЕН (1) • АБРУЕҢ
 (1) • БӨЛЕШНЕН (3) • ӨРӨСЕН (1) • КИНӨНЕРСЕН (1) • КИНӨНЕРСЕН (1) • КИНӨНЕРСЕН (1) • ТҮЕҢ
 (1) • ИМЕШНЕН (8) • КҮРӨСЕН (2) • ӨЙРӨНЕРСЕН (1) • ӨЙРӨНЕРСЕН (1) • ӨЙРӨНЕРСЕН (1) • БӨЛҮЕҢ
 (3) • ЖИМЕШНЕН (2) • ИШЕТӨСЕН (2) • ҮКЕНЕРСЕН (2) • ҮКЕНЕРСЕН (1) • ӨЙРӨНҮЕҢ
 (1) • ИТӨСЕН (1) • ИТӨСЕН (1) • КУЗСЕНЕРСЕН (1) • КУЗСЕНЕРСЕН (1) • КУЗСЕНЕРСЕН (1) • КУЗСЕНЕРСЕН
 (1) • БӨРӨСЕН (1) • БӨРӨСЕН (1) • БӨРӨСЕН (1) • БӨРӨСЕН (1) • КҮМӨЧЕҢ
 АЛТЫН-КӨМЕШНЕН (2) • КИТӨСЕН (3) • ӘЙТӨСЕН (1) • ЖИЛГӨРЕРСЕН (1) • ЖИЛГӨРЕРСЕН (2) • ЖИЛГӨРЕРСЕН
 (1) • БИШНЕН (1) • КӨТӨСЕН (1) • КӨТӨСЕН (1) • КҮТӨРЕРСЕН (1) • КҮТӨРЕРСЕН (1) • ТЕРӨКЧЕҢ
 (1) • ТӨШНЕН (1) • КӨТӨСЕН (1) • КИЧӨСЕН (1) • КИЧӨСЕН (1) • ӨЛГӨРЕРСЕН (1) • ӨЛГӨРЕРСЕН (1) • ЖИТӨКЧЕҢ
^{410/39°(27)} • ЭШНЕН (1) • КИЧӨСЕН (1) • КИЧӨСЕН (1) • КӨЛДЕРЕРСЕН (1) • КӨЛДЕРЕРСЕН (1) • КӨЛДЕРЕРСЕН (1) • ЖИТӨКЧЕҢ
 (1) • КӨМАЛЬНЕН ^{423/53°(1)} • ЭЧӨСЕН (1) • ЭЧӨСЕН (1) • КӨЛДЕРЕРСЕН (1) • КӨЛДЕРЕРСЕН (1) • КӨЛДЕРЕРСЕН (1) • ЯРДӨМЧЕҢ
 (2) • ФЕВРАЛЬНЕН (6) • ИСЕН (2) • КЕРЕРСЕН (2) • КЕРЕРСЕН (2) • КЕРЕРСЕН (1) • КӨЧЕҢ
 (1) • АРТЕЛЬНЕН (3) • ДИСЕН (1) • ИСЕРЕРСЕН (1) • ИСЕРЕРСЕН (1) • ИСЕРЕРСЕН (1) • ИСЕРЕРСЕН (1) • КӨТҮЧЕҢ
 (1) • СЕНТЯБРЬНЕН (2) • СӨЙЛИСЕН (6 | 1) • БИРЕРСЕН (1) • БИРЕРСЕН (1) • БИРЕРСЕН (1) • БИРЕРСЕН (1) • КӨЧЕҢ
 (5) • ФӨКЫЙРЬНЕН (1) • СИЗМИСЕН (1) • ӨРЕРСЕН (1) • ӨРЕРСЕН (1) • ӨРЕРСЕН (1) • КАРЕНДӨШЕН

- (1) • КАРДӘШЕҢ
^{43/5°(3)} • ИПТӘШЕҢ
 (1) • КЕШЕҢ
 (1) • БЕЛЕШЕҢ
 (2) • ӨЛЕШЕҢ
 (1) • ИТЕНМЕШЕҢ
 (3) • КӨМЕШЕҢ
 (1) • КЕРЕШЕҢ
 (2) • ЙӨРЕШЕҢ
^{48/20°(9)} • ТЕШЕҢ
^{41/13°(13)} • КҮРШЕҢ
^{41/34°(34)} • ЭШЕҢ
^{41/43°14/76°(4)} • ЯШЕҢ
^{41/1°(1)} • КОДАГЫЕҢ
^{41/33°2/42°680/2142°(3)} • СЫЕҢ
 (42 | 1) • ИҢ
^{31/9°(9)} • ЖИҢ
^{31/54°(54)} • КИҢ
^{31/1°(1)} • МИҢ
^{31/19°5/126°(17 | 2)} • ТИҢ
^{31/2°(2)} • МОҢ
^{31/68°2/70°(65 | 3)} • СОҢ
 (1) • ӨҢ
^{31/32°2/4°(3)} • КӨҢ
 (15 | 1) • УҢ
^{31/42°20°(4)} • ТУҢ
^{31/12°1/1°(1)} • ДУҢ
^{41/13°1/1°(1)} • ХИСАБЫҢ
 (1) • БАВЫҢ
 (1) • ЕЛАВЫҢ
 (2) • ТАВЫҢ
^{44/54°5°(1)} • АШАВЫҢ
 (1) • САБАГЫҢ
 (12 | 1) • КОЛАГЫҢ
 (1) • ТАМАГЫҢ
 (1) • СУКМАГЫҢ
 (1) • ТУКМАГЫҢ
 (2) • БАРМАГЫҢ
 (2) • ТЫРНАГЫҢ
 (1) • КУНАГЫҢ
 (1) • УРАГЫҢ
 (1) • ТУФРАГЫҢ
 (1) • ОЛТЫРАГЫҢ
 (1) • КОРСАГЫҢ
 (1) • КУАГЫҢ
 (1) • ТАБАЧАГЫҢ
 (1) • АЛАЧАГЫҢ
^{41/6/30°(1)} • БОРЧАГЫҢ
^{41/2°(2)} • КАЙГЫҢ
 (1) • ТАВЫГЫҢ
 (2) • АЗЫГЫҢ
 (2) • КАЗЫГЫҢ
 (1) • РИЗЫГЫҢ
 (1) • ЯЗЫГЫҢ
 (1) • ТУЕМЛЫГЫҢ
- (1) • МАТУРЛЫГЫҢ
 (1) • БАТЫРЛЫГЫҢ
 (1) • ШАТЛЫГЫҢ
 (5) • КАРТЛЫГЫҢ
 (1) • АШЛЫГЫҢ
 (1) • ОЛЫЛЫГЫҢ
 (1) • ЯРЛЫЛЫГЫҢ
 (1) • ТУРЫЛЫГЫҢ
 (1) • ОНЫГЫҢ
 (1) • ЙОДРЫГЫҢ
 (1) • КОЙРЫГЫҢ
^{418/24°(1)} • КАПЧЫГЫҢ
^{41/1°(1)} • ЮГЫҢ
 (1) • ЯГЫҢ
 (14 | 2) • АЯГЫҢ
 (2) • ТАЯГЫҢ
^{44/20°40/77°(1)} • ТИРӨ-ЯГЫҢ
 (1) • АЛДАДЫҢ
^{42/3°(2)} • АШАДЫҢ
 (8) • АЛДЫҢ
^{42/17°(9)} • БУЛДЫҢ
^{41/1°(1)} • УҢДЫҢ
^{41/13°6/22°(1)} • БАРДЫҢ
 (1) • БАЗЫҢ
^{42/2°(1)} • КАЗЫҢ
^{41/2°(2)} • КОЛХОЗЫҢ
 (18 | 1) • АВЫЗЫҢ
 (7 | 1) • КЫЗЫҢ
^{3/28°6/32°(1)} • УЛЫҢ-КЫЗЫҢ
^{41/1°(1)} • АҚЫЛЫҢ-ХОЛКЫҢ
^{41/1°(1)} • ЙӨКЫҢ
^{41/23°4°(2)} • ЧЫБЫРКЫҢ
 (2) • БАЛЫҢ
 (2) • САКАЛЫҢ
^{43/21°(17)} • МАЛЫҢ
^{41/1°(1)} • УГЛЫҢ
^{41/1°(1)} • ЕЛЫҢ
 (15 | 1) • УЛЫҢ
 (34 | 3) • КУЛЫҢ
 (1) • АЯГЫҢ-КУЛЫҢ
^{44/55°(1)} • СУЛЫҢ
 (1) • АВЫЛЫҢ
 (1) • БОГЫЛЫҢ
^{43/18°(16)} • АҚЫЛЫҢ
^{41/6°13/102°(6)} • ЮЛЫҢ
^{41/13°1/1°(1)} • НАМЫҢ
 (52) • АНЫҢ
 (7) • АРБАНЫҢ
 (1) • АГАНЫҢ
 (1) • САКЛАГАНЫҢ
 (1) • БАПЛАГАНЫҢ
 (1) • БАШЛАМАГАНЫҢ
 (2) • АШАГАНЫҢ
- (1) • АЛГАНЫҢ
 (1) • КАЛГАНЫҢ
 (1) • САЛГАНЫҢ
 (3) • ЕЛГАНЫҢ
 (3) • БУЛГАНЫҢ
 (1) • ҚЫЛГАНЫҢ
 (1) • ЯСТАҒАНЫҢ
 (10 | 1) • КАРГАНЫҢ
 (4) • ЮРГАНЫҢ
 (3) • ТУГАНЫҢ
 (2 | 1) • ҚАРЧЫПАНЫҢ
 (2) • ДАНЫҢ
 (1) • ВӨЖДАНЫҢ
 (16) • ЖАНЫҢ
 (1) • БАЖАНЫҢ
 (7) • ХУЖАНЫҢ
 (2) • КАЗАНЫҢ
 (1) • УРАЗАНЫҢ
 (1) • ТАЗАНЫҢ
 (1) • КАНЫҢ
 (2) • БАКАНЫҢ
 (1) • КАЛКАНЫҢ
 (1) • ТАПКАНЫҢ
 (1) • ЙОМЫРКАНЫҢ
 (3) • КЫСКАНЫҢ
 (1) • ҚЫРМЫСКАНЫҢ
 (1) • БОТКАНЫҢ
 (1) • ЙӨТКАНЫҢ
 (1) • БАШКАНЫҢ
 (39 | 2) • БАЛАНЫҢ
 (2) • ДАЛАНЫҢ
 (4) • КАЛАНЫҢ
 (4) • АЛЛАНЫҢ
 (1) • ИНШАЛЛАНЫҢ
 (14 | 1) • МУЛАНЫҢ
 (1) • ОЛАНЫҢ
 (1) • ҚЫСЛАНЫҢ
 (2) • ЗАМАНЫҢ
 (1) • ЮЛАМАНЫҢ
 (1) • КОЙМАНЫҢ
 (3) • АЛМАНЫҢ
 (1 | 1) • ТОРМАНЫҢ
 (8) • ДОШМАНЫҢ
 (9) • АНАНЫҢ
 (4) • АТА-АНАНЫҢ
 (4) • КАЕНАНАНЫҢ
 (3) • ЧАНАНЫҢ
 (1) • ТОРНАНЫҢ
 (1) • АТНАНЫҢ
 (1) • ЯҒАНЫҢ
 (2 | 1) • ҚАРАНЫҢ
 (1) • БУРАНЫҢ
 (2) • ЧЫРАНЫҢ
 (5) • АТАНЫҢ
 (1) • КАЕНАТАНЫҢ
 (1) • КАРТАНЫҢ
 (2) • ХАСТАНЫҢ
- (5) • ОСТАНЫҢ
 (1) • ЫШТАНЫҢ
 (1) • САФАНЫҢ
 (1) • ЮХАНЫҢ
 (1) • АЖДАҒАНЫҢ
 (7) • АҚЧАНЫҢ
 (1) • БАКЧАНЫҢ
 (1) • МУНЧАНЫҢ
 (1) • АЛАШАНЫҢ
^{474/292°(8)} • ПАТШАНЫҢ
 (1) • АГАЕНЫҢ
 (1) • МАЕНЫҢ
 (1) • САРАЕНЫҢ
 (1) • КОЕНЫҢ
^{45/5°(1)} • МУЕНЫҢ
 (5) • АЗНЫҢ
 (2) • КАЗНЫҢ
 (5) • ТАЗНЫҢ
 (2) • БОЗНЫҢ
 (2) • ТОЗНЫҢ
 (1) • АБЫЗЫҢ
 (3) • ЯВЫЗЫҢ
 (1) • АГАГЫЗЫҢ
 (10) • ЯЛГЫЗЫҢ
 (4) • ДУҢГЫЗЫҢ
 (1) • ҚЫРЫГЫЗЫҢ
 (1) • БАСУГЫЗЫҢ
 (1) • ЙОЛДЫЗЫҢ
 (22) • ҚЫЗЫҢ
 (5) • ХАТЫҢ-ҚЫЗНЫҢ
 (1) • БАЛАСЫЗЫҢ
 (3) • АҚЧАСЫЗЫҢ
 (2) • АРДАКСЫЗЫҢ
 (1) • ТҮЙНАКСЫЗЫҢ
 (1) • САКСЫЗЫҢ
 (1) • БУЛДЫКСЫЗЫҢ
 (1) • ХОЛЫКСЫЗЫҢ
 (1) • АЯКСЫЗЫҢ
 (1) • МАЛСЫЗЫҢ
 (1) • КОРАЛСЫЗЫҢ
 (3) • АҚЫЛСЫЗЫҢ
 (1) • КОМСЫЗЫҢ
 (1) • МОҢСЫЗЫҢ
 (2) • СЫЕРСЫЗЫҢ
 (1) • САБЫРСЫЗЫҢ
 (1) • ТАТСЫЗЫҢ
 (1) • ОЯТСЫЗЫҢ
 (2) • ОЧСЫЗЫҢ
^{434/92°(2)} • ЯЗЫҢ
 (10) • АЙНЫҢ
 (72) • БАЙНЫҢ
 (1) • ЯЛАГАЙНЫҢ
 (1) • КОМАГАЙНЫҢ
 (1) • КАРАГАЙНЫҢ
 (2) • ТУРГАЙНЫҢ
 (2) • ХОДАЙНЫҢ

- (2) • БУЛЫРДАЙНЫҢ
 (1) • КОЛАКАЙНЫҢ
 (1) • КУПАЙНЫҢ
 (5) • ТАЙНЫҢ
 (1) • ТАРТАЙНЫҢ
 (3) • БУЛМАСТАЙНЫҢ
 (4) • КУЙНЫҢ
 (2) • ТУЙНЫҢ
 (1) • КОДАГЫЙНЫҢ
 (1) • ЮЛТЫЙНЫҢ
 (1) • САНТЫЙНЫҢ
 *19/112°(1) • ТУТЫЙНЫҢ
 (2) • АКНЫҢ
 (1) • ЧАБАКНЫҢ
 (3) • ЙОМГАКНЫҢ
 (4) • БУЙДАКНЫҢ
 (1) • АЛДАКНЫҢ
 (1) • САГЫЗАКНЫҢ
 (2) • ЯБАЛАКНЫҢ
 (1) • ШАТАЛАКНЫҢ
 (1) • КОЛАКНЫҢ
 (4) • АРГАМАКНЫҢ
 (1) • АЛМАКНЫҢ
 (1) • БАРМАКНЫҢ
 (13) • АХМАКНЫҢ
 (1) • ТЫЙНАКНЫҢ
 (13) • КУНАКНЫҢ
 (1) • КАРАКНЫҢ
 (1) • ЧИРАКНЫҢ
 (2) • АКСАКНЫҢ
 (2) • БОТАКНЫҢ
 (1) • ХАКНЫҢ
 (2) • ЧАКНЫҢ
 (1) • БОРЧАКНЫҢ
 (2) • ПЫЧАКНЫҢ
 (1) • АЕКНЫҢ
 (1) • МУЖИКНЫҢ
 (1) • ГАШЫЙКНЫҢ
 (2) • ТУКНЫҢ
 (8) • ТАВЫКНЫҢ
 (1) • БЫГЫЛДЫКНЫҢ
 (1) • БАКЫЛДЫКНЫҢ
 (1) • БОЗЫКНЫҢ
 (1) • КЫЗЫКНЫҢ
 (10) • БАЛЫКНЫҢ
 (1) • ХУЖАЛЫКНЫҢ
 (3) • ХАЛЫКНЫҢ
 (2) • ЯВЫЗЛЫКНЫҢ
 (1) •
 ЫШАНЫЧСЫЗЛЫКНЫҢ
 (4) • БАЙЛЫКНЫҢ
 (1) • ЮКЛЫКНЫҢ
 (2) • ДОШМАНЛЫКНЫҢ
 (2) • ЯМАНЛЫКНЫҢ
 (1) • БАРЛЫКНЫҢ
 (1) • ОРЛЫКНЫҢ
 (1) • БУРЛЫКНЫҢ
- (2) • ШАТЛЫКНЫҢ
 (2) • САУЛЫКНЫҢ
 (1) • АЧЛЫКНЫҢ
 (3) • АШЛЫКНЫҢ
 (1) • БАШЛЫКНЫҢ
 (1) • ТЫРЫШЛЫКНЫҢ
 (6) • ЯРЛЫЛЫКНЫҢ
 (3) • ЯХШЫЛЫКНЫҢ
 (1) • НЫКНЫҢ
 (6) • САРЫКНЫҢ
 (1) • ШАПЫРЫКНЫҢ
 (1) • ТЫБЫРСЫКНЫҢ
 (2) • МЫЛТЫКНЫҢ
 (3) • АЧЫКНЫҢ
 (1) • ОЛАНЧЫКНЫҢ
 (3) • МАКТАНЧЫКНЫҢ
 (1) • КАПЧЫКНЫҢ
 (2) • ЧЫПЧЫКНЫҢ
 (2) • КАШЫКНЫҢ
 (1) • ГЫЙШЫКНЫҢ
 (36) • ЮКНЫҢ
 (1) • АЯКНЫҢ
 (1) • ТАЯКНЫҢ
 *68/190°(2) • ӨЧАКНЫҢ
 (4) • БАЛНЫҢ
 (7) • МАЛНЫҢ
 (2) • УРАЛНЫҢ
 (4) • УСАЛНЫҢ
 (1) • ЧИРАКНЫҢ
 (3) • ЕЛНЫҢ
 (1) • АЕЛНЫҢ
 (2) • КОЛНЫҢ
 (2) • ТОЛНЫҢ
 (1) • УЛНЫҢ
 (1) • КУЛНЫҢ
 (2) • БЫЛБЫЛНЫҢ
 (13) • АВЫЛНЫҢ
 (7) • АКЫЛНЫҢ
 (1) • АСЫЛНЫҢ
 *15/52°(2) • ЮЛНЫҢ
 (1) • ИМАМНЫҢ
 (1) • КАЕНАНАМНЫҢ
 (1) • УРАМНЫҢ
 (1) • ЗАЛИМНЫҢ
 (1) • КОМНЫҢ
 (1) • РИЗЫГЫМНЫҢ
 (2) • КЫЗЫМНЫҢ
 (1) • ЕЛЫМНЫҢ
 *9/10°(1) • ЗОЛЫМНЫҢ
 (1) • КАБАННЫҢ
 (1) • САБАННЫҢ
 (1) • ХАЙВАННЫҢ
 (1) •
 КЫЙМЫЛДАГАННЫҢ
 (1) • ЕЛАГАННЫҢ
 (1) • СЫЙЛАГАННЫҢ
 (1) • УРЛАГАННЫҢ
 (1) • ЖЫРЛАГАННЫҢ
- (1) • ЙОКЛАМАГАННЫҢ
 (1) • УЙНАМАГАННЫҢ
 (1) • АШАМАГАННЫҢ
 (1) • АЛМАГАННЫҢ
 (4) • БУЛМАГАННЫҢ
 (2) • УҢМАГАННЫҢ
 (1) • ЧАКЫРМАГАННЫҢ
 (1) • АТМАГАННЫҢ
 (1) • УЙНАГАННЫҢ
 (4) • АШАГАННЫҢ
 (1) • ОЕГАННЫҢ
 (1) • КУПАЙГАННЫҢ
 (1) • АЛГАННЫҢ
 (2) • БУЛГАННЫҢ
 (1) • АЕРЫЛГАННЫҢ
 (1) • ЯЛГАННЫҢ
 (1) • ОЯЛГАННЫҢ
 (1) • АВЫЗЛАНГАННЫҢ
 (1) • АЧЫГАННЫҢ
 (1) • УҢГАННЫҢ
 (1) • ОРГАННЫҢ
 (2) • ТОРГАННЫҢ
 (1) • УРГАННЫҢ
 (1) • ЧАКЫРГАННЫҢ
 (2) • УТЫРГАННЫҢ
 (1) • СУГАННЫҢ
 (1) • ТУГАННЫҢ
 (1) • УКЫГАННЫҢ
 (1) • АЧЫГАННЫҢ
 (1) • ДАННЫҢ
 (3) • НАДАННЫҢ
 (4) • ЖАННЫҢ
 (7) • КАЗАННЫҢ
 (4) • АРЗАННЫҢ
 (2) • ЧЫККАННЫҢ
 (2) • АШЫККАННЫҢ
 (1) • САЕСКАННЫҢ
 (2) • АТКАННЫҢ
 (1) • БАТКАННЫҢ
 (3) • КАЙТКАННЫҢ
 (1) • ОНЫТКАННЫҢ
 (1) • КАЧКАННЫҢ
 (3) • ТЫЧКАННЫҢ
 (1) • АДАШКАННЫҢ
 (1) • ТАЛАШКАННЫҢ
 (1) • СУГЫШКАННЫҢ
 (2) • ТЫРЫШКАННЫҢ
 (38) • ЕЛАННЫҢ
 (4) • БОЛАННЫҢ
 (2) • КОЛАННЫҢ
 (1) • СЫРЛАННЫҢ
 (6) • АРЫСЛАННЫҢ
 (3) • ЗАМАННЫҢ
 (2) • МӨСӨЛМАННЫҢ
 (1) • УРМАННЫҢ
 (1) • ЧУМАННЫҢ
 (8) • ДОШМАННЫҢ
- (41 | 1) • ЯМАННЫҢ
 (12) • САРАННЫҢ
 (1) • ТУКРАННЫҢ
 (1) • ТУКСАННЫҢ
 (4) • ШАЙТАННЫҢ
 (3) • ЧУРТАННЫҢ
 (1) • КУШТАННЫҢ
 (4) • ХАННЫҢ
 (1) • ИШАННЫҢ
 (2) • КАЕННЫҢ
 (1) • УЕННЫҢ
 (1) • ЧУЕННЫҢ
 (3) • ТУННЫҢ
 (1) • АЗГЫННЫҢ
 (2) • ОЗЫННЫҢ
 (1) • ТАШКЫННЫҢ
 (4) • КОЛЫННЫҢ
 (1) • КАРЫННЫҢ
 (1) • БОРЫННЫҢ
 (34 | 1) • ХАТЫННЫҢ
 (1) • КЫЗ-ХАТЫННЫҢ
 (1) • ИР-ХАТЫННЫҢ
 (3) • АЛТЫННЫҢ
 (2) • УТЫННЫҢ
 (1) • ЧАЯННЫҢ
 *91/287°(4) • КУЯННЫҢ
 (1) • БАБАҢНЫҢ
 (1) • АНАҢНЫҢ
 (2) • ТАҢНЫҢ
 (1) • АБЗЫЕҢНЫҢ
 (1) • УҢҢЫҢ
 (1) • АШАВЫҢНЫҢ
 (1) • УРАГЫҢНЫҢ
 (1) • АЛДЫҢНЫҢ
 (1) • КАЗЫҢНЫҢ
 (1) • КЫЗЫҢНЫҢ
 (1) • МАЛЫҢНЫҢ
 (1) • УЛЫҢНЫҢ
 (6) • АВЫЛЫҢНЫҢ
 (1) • ТОРГАНЫҢНЫҢ
 (1) • ЖАНЫҢНЫҢ
 (1) • ДОШМАНЫҢНЫҢ
 (1) • ХАТЫНЫҢНЫҢ
 (2) • ДУСЫҢНЫҢ
 (2) • АТЫҢНЫҢ
 (1) • ДУСТЫҢНЫҢ
 (1) • АГАЧЫҢНЫҢ
 (1) • АВЫЛДАШЫҢНЫҢ
 *23/32°(2) •
 ЮЛДАШЫҢНЫҢ
 (2) • ОНЫҢ
 (1) • ЙОНЫҢ
 *3/5°(2) • МОНЫҢ
 (3) • КИТАПНЫҢ
 *2/4°(1) • ТУПНЫҢ
 (55) • БАРНЫҢ
 (1) • КАРНЫҢ

- (3) • АЛАРНЫҢ
 (1) • БАЛАЛАРНЫҢ
 (2) • МУЛЛАЛАРНЫҢ
 (1) • СТЕНАЛАРНЫҢ
 (1) • КЫЗЛАРНЫҢ
 (1) • БАЙЛАРНЫҢ
 (1) • ТАВЫКЛАРНЫҢ
 (1) • БАЛЫКЛАРНЫҢ
 (1) • БОЛАРНЫҢ
 (2) • ДУСЛАРНЫҢ
 (1) • КОШЛАРНЫҢ
 (2) • БОРЫНГЫЛАРНЫҢ
 (1) • ОЛЫЛАРНЫҢ
 (1) • ЯЛЧЫЛАРНЫҢ
 (1) • ЯХШЫЛАРНЫҢ
 (2) • ЯМАННАРНЫҢ
 (4) • ХАТЫННАРНЫҢ
 (1) • ТОЛПАРНЫҢ
 (1 | 2) • ЯРАРНЫҢ
 (1) • ТАРНЫҢ
 (1) • ТАРТАРНЫҢ
 (1) • ТЕРЛЕК-ТУАРНЫҢ
 (12) • СЫЕРНЫҢ
 (1) • БУРНЫҢ
 (2) • ЗИМАГУРНЫҢ
 (1) • ЗУРНЫҢ
 (1) • МАТУРНЫҢ
 (2) • УБЫРНЫҢ
 (1) • АВЫРНЫҢ
 (2) • АЙГЫРНЫҢ
 (6) • ЖЫРНЫҢ
 (1) • КЫРНЫҢ
 (8) • СУКЫРНЫҢ
 (1) • БУЛЫРНЫҢ
 (2) • БАТЫРНЫҢ
 (1) • КАЧЫРНЫҢ
^{439/132°}(2) • ЯРНЫҢ
 (1) • УЏМАСНЫҢ
 (1) • ТАВИСНЫҢ
^{43/9°}(7) • ДУСНЫҢ
 (45) • АГНЫҢ
 (2) • СОЛДАТНЫҢ
 (1) • ЯРКАНАТНЫҢ
 (2) • БРАТНЫҢ
 (2) • НОКРАТНЫҢ
 (1) • ЙОТНЫҢ
 (6) • КАРТНЫҢ
 (1) • МАРТНЫҢ
 (3) • ЮМАРТНЫҢ
 (10) • ЙОРТНЫҢ
 (4) • КОРТНЫҢ
 (1) • ЧУРТНЫҢ
 (6) • УТНЫҢ
 (2) • ВАКЫТНЫҢ
 (4) • БОЛЫТНЫҢ
 (3) • ЯТНЫҢ
^{417/94°}(1) • ОЯТНЫҢ
- (1) • БАУНЫҢ
 (11) • ЯЛКАУНЫҢ
 (1) • ОЛАУНЫҢ
 (1) • ТАРЛАУНЫҢ
 (1) • СОРАУНЫҢ
 (1) • САНГЫРАУНЫҢ
 (1) • КЫҢГЫРАУНЫҢ
 (2) • САУНЫҢ
 (1) • ТАМАКСАУНЫҢ
 (6 | 1) • ТАУНЫҢ
 (1) • СЫРХАУНЫҢ
 (2) • СУГУНЫҢ
 (1) • КАЛКУНЫҢ
 (2 | 2) • САЛУНЫҢ
 (1) • КАНУНЫҢ
 (1) • ДАРУНЫҢ
 (4) • АВЫРУНЫҢ
 (10) • СУНЫҢ
 (8) • ТУНЫҢ
 (2) • АЧУНЫҢ
 (11) • ШУНЫҢ
 (1) • ТАШУНЫҢ
 (1) • ПОШУНЫҢ
 (2) • ЯУНЫҢ
^{425/77°}(1) • БАЯУНЫҢ
^{41/2°}(2) • ГӨНАҢНЫҢ
 (8) • АЧНЫҢ
 (19 | 3) • АГАЧНЫҢ
 (2) • ЯЛАНГАЧНЫҢ
 (2) • САНДУГАЧНЫҢ
 (1) • КАРЛЫГАЧНЫҢ
 (1) • ТЫЛМАЧНЫҢ
^{47/37°}(1) • БАСКЫЧНЫҢ
 (12) • АШНЫҢ
 (4) • БАШНЫҢ
 (1) • ЯЛАНБАШНЫҢ
 (1) • ТАШБАШНЫҢ
 (1) • ЮЛДАШНЫҢ
 (3) • ТАШНЫҢ
 (12) • КОШНЫҢ
 (1) • КАРАКОШНЫҢ
 (1) • КАЛУШНЫҢ
 (5) • КЫШНЫҢ
 (1) • ТОРМЫШНЫҢ
 (3) • АРЫШНЫҢ
 (2) • ТЫРЫШНЫҢ
^{414/51°}(4) • КОЯШНЫҢ
 (1) • ПЫЧАГЫНЫҢ
 (1) • АШАГЫНЫҢ
 (2) • КАЙГЫНЫҢ
 (3) • БОРЫНГЫНЫҢ
 (2) • КАРАНГЫНЫҢ
 (1) • КОРЧАНГЫНЫҢ
 (| 1) • ОНЫГЫНЫҢ
 (1) • КУЗЫНЫҢ
 (1) • АВЫЗЫНЫҢ
 (1) • КОНДЫЗЫНЫҢ
- (2) • КЫЗЫНЫҢ
 (2) • АРАКЫНЫҢ
 (2) • САЛЫНКЫНЫҢ
 (2) • ЙОКЫНЫҢ
 (1) • ЧЫБЫРКЫНЫҢ
 (1) • ЖЫБЫТКЫНЫҢ
 (1) • МАЛЫНЫҢ
 (1) • ТАНАЛЫНЫҢ
 (3) • АКЧАЛЫНЫҢ
 (1) • БАКЧАЛЫНЫҢ
 (1) • ЕЛЫНЫҢ
 (1) • НАЗЫНЫҢ
 (1) • САКЛЫНЫҢ
 (1) • ЯСАКЛЫНЫҢ
 (1) • КЫРЫКЛЫНЫҢ
 (1) • МАЛЫНЫҢ
 (1) • КОРАЛЫНЫҢ
 (8) • АКЫЛЛЫНЫҢ
 (1) • ЯГЫМЛЫНЫҢ
 (1) • ХАТЫНЛЫНЫҢ
 (2) • ОЛЫНЫҢ
 (1) • КОЛЫНЫҢ
 (1) • СОЛЫНЫҢ
 (1) • ХИСАПЛЫНЫҢ
 (1) • МАЛЫНЫҢ
 (3) • СЫЕРЛЫНЫҢ
 (40) • ЯРЛЫНЫҢ
 (2) • АТЛЫНЫҢ
 (2) • ТАТЛЫНЫҢ
 (1) • ОЯТЛЫНЫҢ
 (1) • КАРУЛЫНЫҢ
 (1) • БИРУЛЫНЫҢ
 (2) • АЧУЛЫНЫҢ
 (1) • ИНСАФЛЫНЫҢ
 (1) • БУРЫЧЛЫНЫҢ
 (1) • ЮЛДАШЛЫНЫҢ
 (1) • САБАНЫНЫҢ
 (1) • ЫШТАНЫНЫҢ
 (4) • КАРЫНЫҢ
 (1) • БАЛАЛАРЫНЫҢ
 (| 1) • САРЫНЫҢ
 (7) • БОРЫНЫҢ
 (3) •
- АВЫЗЫҢ-БОРЫНЫҢ
 (1) • ЧОРЫНЫҢ
 (1) • УРЫНЫҢ
 (1) • ДАГАСЫНЫҢ
 (2) • ХУЖАСЫНЫҢ
 (1) • БАЛАСЫНЫҢ
 (1) • БУЛАСЫНЫҢ
 (2) • АНАСЫНЫҢ
 (1) • ЧАНАСЫНЫҢ
 (1) • ШУЛПАСЫНЫҢ
 (1) • ЯРАСЫНЫҢ
 (6) • АТАСЫНЫҢ
 (3) • ОСТАСЫНЫҢ
 (2) • ДУСЫНЫҢ
- (1) • НАМУСЫНЫҢ
 (1) • СОНГЫСЫНЫҢ
 (2) • ОЯСЫНЫҢ
 (1) • ТЫНЫҢ
 (1) • АТЫНЫҢ
 (27) • ХАТЫНЫҢ
 (5) • АЛТЫНЫҢ
 (1) • КОРТЫНЫҢ
 (4) • УТЫНЫҢ
 (3) • АГАЧЫНЫҢ
 (1) • ЯЛАЧЫНЫҢ
 (1) • ПЫЯЛАЧЫНЫҢ
 (1) • ЧАБАТАЧЫНЫҢ
 (2) • БАЛТАЧЫНЫҢ
 (1) • БАКЧАЧЫНЫҢ
 (2) • УРАКЧЫНЫҢ
 (1) • ОШАКЧЫНЫҢ
 (4) • БАЛЫКЧЫНЫҢ
 (2) • МАЛЧЫНЫҢ
 (2) • ЯЛЧЫНЫҢ
 (8) • ЯЛГАНЧЫНЫҢ
 (1) • УЕНЧЫНЫҢ
 (1) • АЛТЫНЧЫНЫҢ
 (1) • УТЫҢЧЫНЫҢ
 (2) • АУЧЫНЫҢ
 (2) • ЮЛАУЧЫНЫҢ
 (1) • ЯСАУЧЫНЫҢ
 (1) • АЛУЧЫНЫҢ
 (2) • САТУЧЫНЫҢ
 (1) • УЙНАШЧЫНЫҢ
 (1) • АШЫНЫҢ
 (3) • БАШЫНЫҢ
 (1) • ЮЛДАШЫНЫҢ
 (1) • АРШЫНЫҢ
 (28 | 1) • ЯХШЫНЫҢ
^{4102/268°}(1) •
- ТОРМЫШЫНЫҢ
^{41/1°}(1) • ЯНВАРЬНЫҢ
 (3) • АЮНЫҢ
^{42/4°}(1) • КЫЮНЫҢ
 (1) • УМЫРЗАЯНЫҢ
 (13) • ДӨНЬЯНЫҢ
^{43/15°557/1771°}(1) •
- ДӨРЯЯНЫҢ
^{41/1°31/1°}(1) • КУПЫҢ
 (4) • БАРЫҢ
 (3) • АМБАРЫҢ
 (1) • ЗАРЫҢ
 (2) • БАЗАРЫҢ
 (1) • КАРЫҢ
 (1) • КОЛАКЛАРЫҢ
^{47/13°}(1) • ДУСЛАРЫҢ
^{41/2°}(2) • СЫЕРЫҢ
 (2) • АЙГЫРЫҢ
 (1) • ЫНДЫРЫҢ
^{43/4°}(1) • АЧЫРЫҢ
^{41/1°12/20°}(1) • ЯРЫҢ

- (1) • ЧАБАСЫҢ
 (1) • БАЖАСЫҢ
 (1) • БОЗАСЫҢ
 (2) • КУРКАСЫҢ
 (6) • АЛАСЫҢ
 (1) • ЮГАЛАСЫҢ
 (1) • КАЛАСЫҢ
 (2) • УҢАЛАСЫҢ
 (1) • САЛАСЫҢ
 (7) • БУЛАСЫҢ
 (1) • АЕРЫЛАСЫҢ
 (1) • ЯРСЫНАСЫҢ
 (1) • ТАРТЫНАСЫҢ
 (1) • ЯНАСЫҢ
 (1) • УҢАСЫҢ
 (1) • ТУҢАСЫҢ
 (4) • БАРАСЫҢ
 (1) • КАРАСЫҢ
 (1) • ТОРАСЫҢ
 (1) • СЫНДЫРАСЫҢ
 (1) • УТЫРАСЫҢ
 (1) • БАСАСЫҢ
 (1) • БАТАСЫҢ
 (1) • КАЙТАСЫҢ
 (2) • ТОТАСЫҢ
 (1) • ТАРТАСЫҢ
⁴27/44°(1) • КАЙНАШАСЫҢ
⁴1/1°(1) • ЯЛГЫЗСЫҢ
 (1) • ЧЫДЫЙСЫҢ
 (1) • БАЙЫЙСЫҢ
 (1) • УЙЛЫЙСЫҢ
 (1) • ЧУТЛЫЙСЫҢ
 (6) • АЛМЫЙСЫҢ
 (1) • КУРАЛМЫЙСЫҢ
 (1) • КУРАЛМЫЙСЫҢ
 (1) • БУЛМЫЙСЫҢ
 (1) • ЧАПМЫЙСЫҢ
 (1) • БАСМЫЙСЫҢ
 (1) • САТМЫЙСЫҢ
 (1) • ЯРЫЙСЫҢ
⁴13/23°(6) • АШЫЙСЫҢ
 (1) • САЛГАНСЫҢ
⁴2/2°(1) • БУЛГАНСЫҢ
 (3) • КАБАРСЫҢ
 (7) • ТАБАРСЫҢ
 (1) • САВАРСЫҢ
 (1) • СУГАРСЫҢ
 (1 | 1) • ЧЫГАРСЫҢ
 (2) • БОЗАРСЫҢ
 (1) • СУЗАРСЫҢ
 (2) • ЕЛАРСЫҢ
 (1) • ЙОКЛАРСЫҢ
 (1) • ЯМАНЛАРСЫҢ
 (1) • ЖЫРЛАРСЫҢ
 (1) • УЛАРСЫҢ
 (1) • БАШЛАРСЫҢ
- (1) • ЯЛАРСЫҢ
 (1) • ЧУМАРСЫҢ
 (1) • УЙНАРСЫҢ
 (1) • СОРАРСЫҢ
 (1) • АСАРСЫҢ
 (1) • ЯРАСЫҢ
 (4) • БАТАРСЫҢ
 (1) • КАТАРСЫҢ
 (1) • САТАРСЫҢ
 (1) • ЙОТАРСЫҢ
 (2) • ТОТАРСЫҢ
 (1) • БУАРСЫҢ
 (2) • КУАРСЫҢ
 (1) • КОЧАРСЫҢ
 (2) • ЧАРЧАРСЫҢ
 (20) • АШАРСЫҢ
 (1) • ПОШАРСЫҢ
 (2) • ЮАРСЫҢ
 (3) • БАЕРСЫҢ
 (4) • КАРТАЕРСЫҢ
 (1) • ЮЛЫГЫРСЫҢ
 (1) • ТУКЫРСЫҢ
 (16) • АЛЫРСЫҢ
 (27) • КАЛЫРСЫҢ
 (1) • САЛЫРСЫҢ
 (29) • БУЛЫРСЫҢ
 (2) • ЕГЫЛЫРСЫҢ
 (1) • ТЫГЫЛЫРСЫҢ
 (1) • ЯЛГЫЛЫРСЫҢ
 (1) • АСЫЛЫРСЫҢ
 (4) • КОТЫЛЫРСЫҢ
 (2) • ТОТЫЛЫРСЫҢ
 (1) • СЫЙЛАНЫРСЫҢ
 (2) • КАПЛАНЫРСЫҢ
 (3) • ШАТЛАНЫРСЫҢ
 (1) • АГУЛАНЫРСЫҢ
 (1) • КЫЛАНЫРСЫҢ
 (1) • ТАНЫРСЫҢ
 (3) • АБЫНЫРСЫҢ
 (2) • ЖЫЛЫНЫРСЫҢ
 (16) • БАРЫРСЫҢ
 (1) • КЫЗАРЫРСЫҢ
 (1) • ТАРЫРСЫҢ
 (1) • ТОРЫРСЫҢ
 (1) • УРЫРСЫҢ
 (1) • СЫЗГЫРЫРСЫҢ
 (1) • УЗДЫРЫРСЫҢ
 (3) • СЫНДЫРЫРСЫҢ
 (3) • УТЫРЫРСЫҢ
 (1) • СУЫРЫРСЫҢ
 (1) • КАНАТЫРСЫҢ
 (1) • ПЫЧРАТЫРСЫҢ
 (2) • КАЙТЫРСЫҢ
 (1) • ТАРТЫРСЫҢ
 (1) • АДАШЫРСЫҢ
 (1) • БЫҢГЫРАШЫРСЫҢ
 (1) • САБЫШЫРСЫҢ
- (1) • КОЯРСЫҢ
 (1) • ЖУЯРСЫҢ
 (1) • ТУЯРСЫҢ
⁴74/229°(4) • ЖЫЯРСЫҢ
 (2) • ЯРАМАССЫҢ
 (1) • БАЕМАССЫҢ
 (1) • КОЙМАССЫҢ
 (2) • ТУЙМАССЫҢ
 (1) • СЫЙМАССЫҢ
 (1) • ПОШЫКМАССЫҢ
 (64 | 1) • АЛМАССЫҢ
 (1) • КАЛМАССЫҢ
 (1) • АЛАЛМАССЫҢ
 (1) • БАРАЛМАССЫҢ
 (1) • БАСАЛМАССЫҢ
 (1) • АҢЛАТАЛМАССЫҢ
 (1) •
- ТУРАЙТАЛМАССЫҢ
 (3) • ТОТАЛМАССЫҢ
 (11) • БУЛМАССЫҢ
 (1) • КОЯЛМАССЫҢ
 (1) • АБЫНМАССЫҢ
 (3) • ТАПМАССЫҢ
 (1) • ЯПМАССЫҢ
 (1) • КАЙТМАССЫҢ
 (1) • ТОТМАССЫҢ
⁴22/102°(1) • ОНЫТМАССЫҢ
⁴1/6°(6) • ДУСЫҢ
⁴1/1°141/408°(1) • СЫЯСЫҢ
⁴1/32°(30 | 2) • АТЫҢ
⁴1/1°(1) • КАКТЫҢ
⁴1/1°(1) • ПОТЫҢ
 (8) • АРТЫҢ
⁴2/13°(5) • ЙОРТЫҢ
 (1) • АСТЫҢ
⁴2/10°(9) • ДУСТЫҢ
 (1) • САТТЫҢ
 (1) • ОТТЫҢ
⁴3/3°(1) • ЙОТТЫҢ
⁴1/1°11/61°(1) • ВАКЫТЫҢ
⁴1/1°(1) • ЧЫГУЫҢ
⁴1/3°(3) • БУЛУҢ
 (1) • ТОРУҢ
 (1) • АВЫРУҢ
⁴3/3°(1) • ЖЫРУҢ
⁴1/1°(1) • ТУҢ
⁴1/4°7/12°(4) • АЧУҢ
⁴1/1°1/1°(1) • ГОНАҢЫҢ
 (2 | 1) • АГАЧЫҢ
⁴2/4°(1) • ТАБАГАЧЫҢ
⁴1/1°(1) • КАМЧЫҢ
 (1) • КУАНЫЧЫҢ
 (1) • ЫШАНЫЧЫҢ
 (1) • ТЫНЫЧЫҢ
- (1) • ТАЯНЫЧЫҢ
⁴5/5°8/10°(1) • БУРЫЧЫҢ
 (11) • АШЫҢ
 (22) • БАШЫҢ
 (8) • ЮЛДАШЫҢ
 (5) • КАШЫҢ
⁴5/48°(2) • ТАШЫҢ
⁴1/2°(2) • КОШЫҢ
 (1) • ЙОМЫШЫҢ
 (2) • ТОРМЫШЫҢ
 (1) • ТЫШЫҢ
⁴4/5°10/55°822/2583°(1) • КУЫШЫҢ
⁴1/1°1/1°1/1°1881/6445°(1) • ДӨРЯҢ
- ...О
⁴1/1°1/1°1/1°1°(1) • ПАЛЬГО
- ...П
 (1) • БАП
⁴1/1°2/2°(1) • КӨБАП
 (16) • ЖАВАП
⁴2/21°2/21°(5) • САВАП
 (1) • БОЛГАП
⁴2/4°(3) • ЯЛГАП
⁴1/1°3/5°(1) • КАРГАП
 (5) • АЛДАП
 (1) • КАҢГЫЛДАП
 (1) • БАКЫЛДАП
 (1) • ТАКЫЛДАП
 (1) • КАРКЫЛДАП
 (1) • КЫЙМЫЛДАП
 (1) • КАРЫЛДАП
 (1) • ТОРЫЛДАП
⁴9/13°(1) • БЫРЫЛДАП
 (1) • ШЫБЫРДАП
⁴2/2°(1) • ЧЫМЫРДАП
⁴1/1°12/16°(1) • ЧЫДАП
⁴1/1°1/1°(1) • ГАЗАП
 (9) • КАП
 (1) • БАЙКАП
⁴2/2°3°/11°(1) • КАЙКАП
 (1) • АЛАП
 (2) • ЮРГАЛАП
 (1) • ЧАМАЛАП
 (1) • ТАСМАЛАП
⁴5/7°(2) • ТАЛАП
⁴1/10°(10) • ЕЛАП
⁴1/2°(2) • АЗЛАП
 (1) • ЖАЙЛАП
 (3) • МАЙЛАП
 (3) • САЙЛАП
 (9) • УЙЛАП
⁴5/18°(2) • СЫЙЛАП

- (1) • КАЛАКЛАП (4) • ТАРАП
 (1) • ТУКМАКЛАП ³/101°(3) • ХАРАП
 (1) • ЙОМАКЛАП ⁴/1°(1) • ШӨРАП
 (3) • САКЛАП ⁴/11°(1) • САЙРАП
 (2) • КОЧАКЛАП ⁴/11°(11) • СОРАП
 (2) • ЙОКЛАП ⁴/4°(4) • АСРАП
⁴/711°(1) • КЫТЫКЛАП (5) • УРАП
 (1) • КАЛЛАП ⁴/2°(6) • ТУРАП
 (5) • МЫСКАЛЛАП ⁴/1°(1) • ШАЛТЫРАП
⁴/3°(1) • ЮЛЛАП ⁴/1°3'11/128°(3) • ЯРАП
 (2) • БАТМАНЛАП (5) • САП
 (2) • ЯМАНЛАП ⁴/1°(1) • БАЛТАСАП
 (2) • САБЫНЛАП (5) • КИСАП
 (1) • ЧЫНЛАП ⁴/2°10°(5) • ХИСАП
⁴/5°(8) • ЧЫНЛАП-ЧЫНЛАП ⁴/1°(1) • СУСАП
 (1) • АҢЛАП ⁴/1°5'7/23°(5) • ЯСАП
⁴/2°4°(3) • ТЫҢЛАП (20 | 1) • ТАП
 (2) • КАПЛАП ⁴/1°(1) • АТАП
⁴/2°3°(1) • АЛАПЛАП ⁴/1°10°(10) • КИТАП
 (1) • ТУГЫЗАРЛАП (1) • МАКТАП
 (2) • ПАРЛАП (1) • ТУКТАП
 (10 | 1) • УРЛАП ⁴/3°(1) •
⁴/4°17°(3) • ЖЫРЛАП ЕЛАП-СЫКТАП
 (3) • АТЛАП ⁴/1°(1) • БОТАП
 (1) • КАТЛАП ⁴/1°18'37°(1) • УТАП
 (1) • ПОТЛАП ³/1°5°(3 | 2) • ЧАП
⁴/6°(1) • ОЯТЛАП (24) • АШАП
 (1) • АУЛАП ⁴/2°25°(1) •
 (2) • БОЗАУЛАП АШАП-АШАП
 (1) • ШАУЛАП ⁴/2°(2) • ОХШАП
 (10) • ДУЛАП ⁴/1°14/28°120/445°(1) •
⁴/5°15°(1) • ЯУЛАП ЮШАП
 (2) • ОЧЛАП ⁴/1°43'14°(4) • СӨБӨП
 (4) • УЧЛАП ⁴/1°10°(10) • ӘДӨП
⁴/3°(2) • ТЫНЫЧЛАП ⁴/1°(1) • ӘЙДӨП
 (3) • БАШЛАП ⁴/1°(1) • ЧЕРЕЛДӨП
 (7 | 1) • ТАШЛАП ⁴/1°14/13°(1) •
 (1) • КАРЫШЛАП ЛЕБЕРДӨП
 (1) • ТЫШЛАП ⁴/1°2°1/2°(2) • ГАЖӨП
⁴/5°15°(2) • КОЯШЛАП ⁴/1°13'1/1°(1) • ТӨЗӨП
⁴/1°(1) • ЖЫЛАП (1) • ЛӨП
⁴/1°3'54/135°(3) • ЯЛАП ⁴/1°(1) • ТАЛӨП
⁴/1°(1) • ТУКМАП (1) • СЫБӨЛӨП
⁴/1°(1) • ЯЛМАП (3) • БЕРГӨЛӨП
⁴/1°2°3/4°(2) • ЯМАП (3) • ҮПКӨЛӨП
⁴/1°7°(6 | 1) • САНАП (2) • ҮРМӨЛӨП
 (3) • КАЙНАП (2) • ТИРӨЛӨП
 (5) • УЙНАП ⁴/6°12°(1) • ЧӨЧӨЛӨП
⁴/3°15°(7) • КЫЙНАП ⁴/1°3°(3) • ТЕЛӨП
⁴/1°2°(2) • ТЫРНАП (1) • ИРЕКСЕЗЛӨП
⁴/1°(1) • ТУНАП ⁴/2°7°(5 | 1) • ЭЗЛӨП
⁴/1°2°7'27°(2) • СЫНАП (1) • ИЛӨП
 (1) • СЫЙПАП ⁴/2°3°(2) • КИЛӨП
⁴/2°3°2°(1) • СЫЛАП-СЫЙПАП (5) • БӨЙЛӨП
 (87 | 7) • КАРАП (1) • ЖӨЙЛӨП
 (1) • КӨЙЛӨП
- ⁴/4°10°(3) • СӨЙЛӨП
 (2) • ӘЛӨКЛӨП
 (1) • ЖИТӨКЛӨП
 (1) • БӨРТЕКЛӨП
 (1) • БӨКЛӨП
⁴/5°(6) • (1) • ЙӨКЛӨП
 (3) • ИРКЕНЛӨП
 (2) • ЖИЛЕНЛӨП
⁴/3°(6) • (1) • ӘКРЕНЛӨП
 (1) • ИПЛӨП
⁴/2°(6) • (5) • ЧҮШЛӨП
 (3) • ӨЗЕРЛӨП
 (1) • ТИРЛӨП
⁴/3°(7) • (3) • ЧИРЛӨП
 (4) • ТҮЛӨП
⁴/2°(5) • (1) • КИЯҮЛӨП
⁴/1°(5) • (5) • КӨЧЛӨП
 (4 | 2) • ТЕШЛӨП
⁴/2°(26) • (20) • УРТЛӨП
⁴/1°1°3°36°99°(1) • ӨЯЛӨП
 (7) • ЧӨЙНӨП
⁴/2°(8) • (1) • ТҮЙНӨП
⁴/1°2°3°10°(2) • КЕШНӨП
⁴/1°(5) • (5) • ТӨӨРӨП
⁴/1°(2) • (2) • МӨГРӨП
⁴/1°(1) • (1) • ТЕРӨП
⁴/1°(1) • (1) • СӨЙРӨП
⁴/1°(1) • (1) • КӨРӨП
⁴/1°3°6°11°(1) • ЧӨЧРӨП
⁴/1°13°1°13°(13) • ИСӨП
⁴/1°(1) • (1) • МӨКТӨП
⁴/1°1°2°(2) • (1) • УРТӨП
 (1) • ЧӨП
⁴/1°4°2°5°(4) • ҮЛЧӨП
 (10 | 1) • ШӨП
⁴/1°(1) • (1) • ТҮШӨП
⁴/1°4°3°16°60°176°(4) •
 ЯШӨП
 (40 | 1) • ГАЕП
⁴/2°(2) • (1) • САРГАЕП
 (1) • АКАЕП
⁴/2°(2) • (1) • КАЙКАЕП
⁴/1°(3) • (3) • ЕЛМАЕП
⁴/1°(1) • (1) • ЗУРАЕП
⁴/1°3°7°51°(3) • ТАЕП
⁴/1°2°(2) • (2) • ЖӨЕП
⁴/1°1°2°3°(1) • ЧЕРӨП
⁴/1°1°2°3°(1) • ТИБЕП
⁴/1°(1) • (1) • ЭЛӨГЕП
⁴/1°(2) • (2) • ТЕГЕП
⁴/1°(1) • (1) • ЧИГЕП
 (1) • ТҮГЕП
⁴/2°2°5°6°(1) • ЧҮГЕП
³/1°24°(24) • ЖЕП
⁴/1°(1) • (1) • БИЗЕП
 (3) • ӨЗӨП
- (3) • ЙӨЗЕП
 (3) • СӨЗЕП
⁴/10°(1) • ТӨЗЕП
⁴/1°16°12°(1) • ТҮЗЕП
⁴/2°(2) • БИЕП
⁴/1°9°(9) • ДИЕП
⁴/1°5°(5) • КИЕП
⁴/1°13°4°17°(1) • ТИЕП
⁴/1°(1) • (1) • СЕЛКЕП
⁴/1°13°2°(1) • ӨРКЕП
⁴/1°2°(2) • (2) • ТЕРӨЛӨП
 (25) • БЕЛЕП
 (4) • ӨЗЕЛЕП
 (1) • КУМЕЛЕП
 (1) • КИЕРЕЛЕП
 (2) • ҮРЕЛЕП
 (1) • ӨТЕЛЕП
 (1) • ЧӨЧЕЛЕП
⁴/8°37°(2) • ТИШЕЛЕП
 (1) • ЖИЛЕП
⁴/2°23°(21 | 1) • КИЛЕП
 (11) • КӨЛЕП
⁴/2°12°(1) •
 УЙНАП-КӨЛЕП
 (9) • ҮЛЕП
⁴/2°10°(1) • БҮЛЕП
⁴/1°4°(4) • ЭЛЕП
⁴/1°17°89°(1) • СӨЯЛЕП
⁴/1°(1) • (1) • ИМЕП
⁴/1°3°2°4°(3) • КҮМЕП
 (4) • ТЕЛӨНЕП
 (21) • ЭЙЛӨНЕП
 (1) • БИКЛӨНЕП
 (1) • ТЕЛЛӨНЕП
 (1) • ЧҮПЛӨНЕП
 (1) • РӨХӨТЛӨНЕП
 (1) • ГАРЬЛӨНЕП
 (1) • КИНӨНЕП
 (3) • ӨЙРӨНЕП
⁴/10°36°(2) • КӨЧӨНЕП
 (1) • ТИБЕНЕП
 (2) • ЙӨГЕНЕП
 (1) • СИЗЕНЕП
 (1) • СЕЛКЕНЕП
 (1) • ЖИЛКЕНЕП
 (2) • ҮКЕНЕП
 (1) • ЭЛЕНЕП
 (18) • МЕНЕП
 (1) • СӨЕНЕП
 (1) • СӨРЕНЕП
⁴/1°32°(2 | 1) • КҮРЕНЕП
 (2) • КҮНЕП
⁴/2°3°23°71°(1) • ТҮНЕП
 (1) • ИҢЕП
⁴/2°5°2°5°(4) • ЖИҢЕП
⁴/1°1°1°(1) • КОЕП
⁴/1°(1) • (1) • СӨЕП

⁴ 1/1 ³ 2°(1) • ТӨӨП	(1) • СИМЕРТЕП	(8) • ТАБЫП	⁴ 1/1 ³ 3/4°(1) • ЧУМЫП
(2) • БӨРЕП	(1) • КИРТЕП	³ 2/3°(7) • ЧАБЫП	(1) • КЫЗГАНЫП
(1) • ЖИБӨРЕП	(3) • ЧИРТЕП	⁴ 1/2 ³ 4/25°(2) • ЯБЫП	(1) • ЯЛГАНЫП
(1) • ТҮНТӨРЕП	⁴ 5/13°(6) • ТӨРТЕП	⁴ 1/6°(6) • САВЫП	(2) • КАРГАНЫП
⁴ 4/16°(12) • КҮТӨРЕП	(3) • ҮТЕП	⁴ 1/2 ³ 2/8°(2) • ЯВЫП	(2) • АЛДАНЫП
(1) • ЧИГЕРЕП	⁴ 2/5°(2) • СҮТЕП	(3) • АГЫП	(1 1) • НАЗЛАНЫП
(3) • ЙӨГЕРЕП	⁴ 1/1 ³ 21/81°(1) • ЭТЕП	(4 1) • БАГЫП	(1) • АЯКЛАНЫП
(1) • ЖИДЕРЕП	(1) • УЕП	(4) • КАГЫП	(1) • УРЛАНЫП
(1) • КИДЕРЕП	⁴ 1/7°(7) • КУЕП	(1) • ТАГЫП	(7) • АТЛАНЫП
(2) • КӨЙДЕРЕП	⁴ 1/2°(2) • СУЕП	⁴ 5/14°(1) • ЧАГЫП	(2) • КАНАТЛАНЫП
(1) • КӨЛДЕРЕП	⁴ 1/9 ³ 4/19°(9) • ТУЕП	⁴ 1/13°(13) • СУГЫП	(1) • ТАШЛАНЫП
(1) • ИЯЛӨНДЕРЕП	⁴ 1/8°(8) • ЧӨЧЕП	(2) • СЫГЫП	(1) • ЯЛАНЫП
(1) • КИЕРЕП	⁴ 1/1°(1) • КИЧЕП	(3) • ТЫГЫП	(1) • МАНЫП
(19 1) • КЕРЕП	(6) • ЭЧЕП	(25) • ЧЫГЫП	(5) • ТАНЫП
(3) • СИКЕРЕП	⁴ 2/7 ³ 4/16°(1) •	⁴ 4/33°(3) • АШЫГЫП	(2) • МАКТАНЫП
(3) • ТӨКЕРЕП	АШАП-ЭЧЕП	⁴ 1/2 ³ 11/62°(2) • ЯГЫП	(1) • КУАНЫП
(2) • ҮКЕРЕП	(4) • СӨЙЛӨШЕП	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • АНДЫП	(11) • ЫШАНЫП
(1) • ЖИМЕРЕП	(1) • ГӨРЛӨШЕП	⁴ 1/3°(3) • КАЗЫП	⁴ 17/42°(1) • ЮАНЫП
(1) • КИМЕРЕП	(1) • БӨХӨСЛӨШЕП	⁴ 1/1°(1) • БОЗЫП	⁴ 1/1°(1) • ТУЕНЫП
(1) • СИМЕРЕП	(1) • ИСНӨШЕП	(8) • УЗЫП	⁴ 1/1°(1) • КУНЫП
(1) • КУПЕРЕП	(1 1) • КЕШНӨШЕП	⁴ 2/9°(1) • ТУЗЫП	(3) • АБЫНЫП
(2) • БЕТЕРЕП	(2) • КИЧӨШЕП	(1) • АГЫЗЫП	(4) • ЯБЫНЫП
(4) • КИТЕРЕП	(1) • ЧЕРӨШЕП	(2) • ТОРГЫЗЫП	(3) • САГЫНЫП
(1) • БӨТЕРЕП	⁴ 8/13°(1) • КӨРӨШЕП	(1) • КЫЗЫП	(1) •
(1) • КИПТЕРЕП	(1) • СӨЗЕШЕП	⁴ 4/5°(1) • ТАМЫЗЫП	ТЫРНАП-КАЗЫНЫП
(1) • ТИПТЕРЕП	⁴ 2/2°(1) • ПЕШЕП	⁴ 1/3 ³ 9/21°(3) • ЯЗЫП	(2) • САЛЫНЫП
(1) • ҮСТЕРЕП	(1) • ИШЕП	(1) • ТАЛКЫП	(1) • ЖЫЛЫНЫП
(1) • ҮТЕРЕП	(1) • ТИШЕП	⁴ 2/2°(1) • ЙОЛКЫП	(1) • ЯЛЫНЫП
(7) • ПЕШЕРЕП	⁴ 3/3°(1) • ЧИШЕП	⁴ 1/10°(10) • КУРКЫП	(1) • БАКЫРЫНЫП
(1) • ТӨШЕРЕП	(2) • ӨШЕП	(5) • УКЫП	(2) • ТОТЫНЫП
⁴ 26/67°(5) • ЯШЕРЕП	⁴ 2/11 ³ 15/29°(9) • ТӨШЕП	⁴ 2/6 ⁵ 18°(1) • ЧУКЫП	(1) • УЫНЫП
⁴ 1/32°(32) • БИРЕП	⁴ 1/5°(5) • ЖЫЕП	(1) • ЛЫП	⁴ 11/20°(1) • ОЧЫНЫП
(11 1) • ӨРЕП	⁴ 1/2 ² 7 ³ 163/641°(2) •	(58) • АЛЫП	⁴ 1/1°(1) • ЮНЫП
(15) • ЙӨРЕП	КЫЕП	(1) • КАДАЛЫП	(4) • ЯНЫП
⁴ 3/28°(1) • ТӨРЕП	(2) • ИП	(4) • КАЛЫП	(2) • ТАЯНЫП
⁴ 1/29°(28 1) • КҮРЕП	(296 13) • ДИП	(21) • САЛЫП	⁴ 3/7 ³ 34/72°(1) • БУЯНЫП
⁴ 1/4 ³ 36/176°(4) • ИЯРЕП	⁴ 1/2 ² 2/311°(2) • ӘДИП	⁴ 5/85°(1) • ЧАЛЫП	⁴ 1/2 ³ 1/2°(2) • ТУҢЫП
⁴ 1/2°(2) • КӨСЕП	⁴ 1/6 ³ 1/6°(6) • ГАРИП	(1) • ЕЛЫП	(1) • АРЫП
(1) • ИСЕП	(3) • ТИП	(1) • КОЕЛЫП	(29 3) • БАРЫП
⁴ 2/14°(12 1) • КИСЕП	⁴ 1/1 ³ 2/4 ⁶ 323°(1) •	⁴ 3/5°(3) • ЖЫЛЕЛЫП	(1) • СУТАРЫП
⁴ 1/1°(1) • ҮКСЕП	ТӨРТИП	⁴ 1/5°(5) • ТОЛЫП	(1) • ТУГАРЫП
⁴ 1/6 ⁵ 23°(6) • ҮСЕП	⁴ 1/3 ³ 1/3 ³ 1/3°(2 1) •	⁴ 1/110°(109 1) • БУЛЫП	(10 2) • ЧЫГАРЫП
(2) • СӨЙЛӨТЕП	НАСЫЙП	(1 1) • ТАГЫЛЫП	(2) • АУДАРЫП
⁴ 2/6°(4) • КҮРСӨТЕП	⁴ 1/1 ³ 1/1 ³ 1°(1) •	(9) • ЕГЫЛЫП	(2) • КЫЗАРЫП
(1) • БЕТЕП	МУЛА-ПОП	(1) • ТЫГЫЛЫП	(1) • АЛАРЫП
(1) • БИТЕП	³ 1/1°(1) • ЖӨП	(2) • СУЗЫЛЫП	(1) • САРЫП
(1) • ӨРКЕТЕП	³ 1/3 ² 2/4°(3) • ТӨП	(1) • КЫЛЫП	(5) • КАЙТАРЫП
(1) •	³ 1/5°(5) • ТУП	(2) • АЕРЫЛЫП	⁴ 11/59°(1) • КУПТАРЫП
ЧЕМЕТЕП-ЧЕМЕТЕП	³ 1/1°(1) • ХУП	(2) • КАЕРЫЛЫП	(2) • АЕРЫП
(1) • ЭРЕТЕП	³ 1/1 ³ 3/7°(1) • ЫУП	(1) • КЫРЫЛЫП	⁴ 2/3°(1) • КАЕРЫП
⁴ 6/6°(1) • ИШЕТЕП	(1) • ҮП	(1) • ШАПЫРЫЛЫП	(4) • ОРЫП
(26) • ИТЕП	³ 1/380°(373 7) • КҮП	(1) • СУУРЫЛЫП	(2) • БОРЫП
(1) • ЖИТЕП	³ 1/1°(1) • ТҮП	(2) • ЯРЫЛЫП	(1) • КОРЫП
⁴ 3/31°(4) • КИТЕП	³ 1/46 ⁴ 4/428°(44 2) •	⁴ 12/27 ² 23/233°(3) •	⁴ 4/37°(30) • ТОРЫП
⁴ 1/11°(11) • ӘЙТЕП	ЧҮП	КОТЫЛЫП	(1) • АВЫРЫП
⁴ 1/8°(8) • КӨТЕП	(1) • ЫП	⁴ 1/1°(1) • ТАМЫП	(2) • СЫЗГЫРЫП
(2) • КЕРТЕП	(8) • КАБЫП	⁴ 1/2°(2) • ЙОМЫП	(2) • КАЙГЫРЫП

- (3) • УЗДЫРЫП ⁴1/1°(1) • ОЯЛТЫП
 (2) • ТУЗДЫРЫП (2) • ОТЫП
 (1) • КЫЗДЫРЫП (6) • ЙОТЫП
 (1) • САЛДЫРЫП ⁴3/38°(29 | 1) • ТОТЫП
 (1) • ТАЛДЫРЫП (13 | 2) • ТАРТЫП
 (1) • АЧУЛАНДЫРЫП (1) • ЕРТЫП
 (1) • МАНДЫРЫП (1) • БОЕРТЫП
 (5) • СЫНДЫРЫП ⁴4/19°(2) • ЮРТЫП
 (2) • ЯНДЫРЫП (1) • БЫРГЫТЫП
 (1) • ТУНДЫРЫП (1) • КУРКЫТЫП
 (4) • КЫРЫП (1) • СЫТЫП
 (1) • АКЫРЫП (1) • СУУТЫП
 (4) • ЧАКЫРЫП ⁴5/5°(1) • АЧЫТЫП
 (6) • КЫЧКЫРЫП ⁴1/18°35/168°(18) •
 (2) • СЫШЫРЫП ЯТЫП
 (1) • КАЙТЫРЫП (1) • УЫП
 (2) • КОТЫРЫП ⁴1/8°(8) • КУЫП
 (1) • БАСТЫРЫП ⁴1/3°3/12°(3) • ТУЫП
 (1) • КЫСТЫРЫП (10) • АЧЫП
 (19) • УТЫРЫП ⁴2/19°(9) • КАЧЫП
 (2) • ТУТЫРЫП (12) • ОЧЫП
 (1) • АЛМАШТЫРЫП ⁴2/13°4/32°(1) • КОЧЫП
 (1) • ЖЫЕШТЫРЫП (1) • ЕЛАШЫП
 (1) • ЯБЫШТЫРЫП (1) • ЖЫРЛАШЫП
 (2) • АЛЫШТЫРЫП (1) • АЛМАШЫП
 (1) • КУУРЫП (1) • СОРАШЫП
 (1) • СУУРЫП (1) • ЫҢҒЫРАШЫП
 (1) • АЛЫШЫП (1) • СУЗАР
⁴31/76°(3) • ОЧЫРЫП ⁴6/6°(1) • ТАШЫП
⁴1/10°49/185°(9 | 1) • ⁴1/1°(1) • ЕШЫП
 ЯРЫП ⁴1/1°(1) • КУШЫП
 (1) • АЛЫШЫП (5) • ЯБЫШЫП
 (1) • ПОСЫП (1) • АЛЫШЫП (3) • СУЗАР
⁴2/2°(1) • (1) • КАРЫШЫП
 КАЧЫП-ПОСЫП (4) • ТЫРЫШЫП
⁴1/4°4/25°(4) • КЫСЫП ⁴5/12°13/20°(1) •
 (1) • ТЫП ТАРТЫШЫП
 (10) • АТЫП ³1/4°203/893°(4) • ЮЫП
 (7) • БАТЫП (3) • ЯП
 (4) • ВАТЫП ³1/1°(1) • АЯП
 (1) • БОЛГАТЫП ⁴1/3°(3) • СӨЯП
 (1) • ШАТЫРДАТЫП ⁴1/1°2/4°8/567/
 (1) • ОЗАТЫП 2929°(1) • ТӨЯП
 (6) • КАТЫП
 (1) • АҢЛАТЫП
 (1) • АРТЛАТЫП
 (1) • САҢҒЫРАУЛАТЫП
 (1) • КАМЧЫЛАТЫП
 (2) • КАРАТЫП
 (1) • СОРАТЫП ⁴4/83°(15) • ЧАБАР
 (1) • ЯРАТЫП ⁴1/1°(1) • НИБАР
 (30) • САТЫП ⁴1/1°(1) • ЭКБАР
 (5) • ТУКТАТЫП ⁴1/1°(1) • ЧАЛЫПАР
⁴17/74°(1) • ОШАТЫП ⁴1/3°(3) • АМБАР
 (9 | 1) • КАЙТЫП ⁴1/1°(1) • ЧОБАР
 (1) • АКАЙТЫП ⁴1/5°(5) • КУЪАР
⁴3/12°(1) • ⁴1/6°12/684°(6) • ЯБАР
 СУКЫРАЙТЫП ⁴1/5°(5) • АВАР
- (3) • САМОВАР
⁴2/18°(14 | 1) • ТОВАР
⁴1/8°4/31°(8) • ЯВАР
 (3) • АГАР
 (3) • БАГАР
 (1) • КАГАР
 (1) • ТАГАР
⁴5/19°(11) • ЧАГАР
⁴1/3°(3) • ЕГАР
⁴1/6°(6) • БОЛГАР
⁴1/11°(11) • ЙОГАР
 (4 | 1) • СУТАР
⁴2/7°(2) • ТУГАР
 (7) • ТЫГАР
⁴2/96°(88 | 1) • ЧЫГАР
⁴1/5°13/147°(5) • ЯГАР
 (1) • ДАР
 (2) • АЛДАР
 (1) • ШАКЫЛДАР
⁴3/4°(1) • КЫЙМЫЛДАР
⁴1/1°(1) • МОРДАР
⁴1/3°6/9°(3) • ЧЫДАР
 (1) • ЖАР
⁴1/4°2/5°(4) • ПОЖАР
 (4) • ЗАР
 (10) • АЗАР
 (24) • БАЗАР
⁴3/37°(3) • МАЗАР
⁴1/8°(8) • АБЗАР
⁴1/30°(30) • БОЗАР
 (25) • УЗАР
 (3) • СУЗАР
⁴3/37°(9) • ТУЗАР
⁴1/1°(1) • КЫЗАР
⁴1/9°11/126°(8 | 1) • ЯЗАР
 (68) • КАР
 (1) • ШОҢКАР
⁴1/1°(1) • КАР-КАР
⁴1/2°(2) • КОТКАР
⁴1/4°(4) • КУЧКАР
⁴1/1°6/85°(1) • КЫШКАР
 (2) • АЛАР
 (1) • ТАБАЛАР
 (1) • ЧАБАЛАР
 (1) • ЯБАЛАР
 (1) • КАГАЛАР
 (1) • ЕГАЛАР
 (1) • ЕЛГАЛАР
 (1) • КАРГАЛАР
 (1) • ЮРГАЛАР
 (1) • СУГАЛАР
 (1) • ЧЫГАЛАР
 (2) • КОДАЛАР
 (2) • НУЖАЛАР
 (2) • БОЗАЛАР
 (2) • УЗАЛАР
 (2) • КЫРМЫСАЛАР
- (4) • БАШКАЛАР
 (1) • ЯКАЛАР
 (4) • АЛАЛАР
 (6) • БАЛАЛАР
 (1) • САЛАЛАР
 (2) • МУЛЛАЛАР
 (3) • БУЛАЛАР
 (1) • СТЕНАЛАР
 (1) • ЯЛЫНАЛАР
 (1) • ЧЫГАРАЛАР
 (1) • ОРАЛАР
 (2) • ТОРАЛАР
 (1) • УРАЛАР
 (1) • КЫСТЫРАЛАР
 (1) • ЯРАЛАР
 (2) • АСАЛАР
 (1) • УРЛАСАЛАР
 (1) • ТАКСАЛАР
 (1) • СУКСАЛАР
 (1) • САЛСАЛАР
 (1) • ТОРСАЛАР
 (1) • БАССАЛАР
 (1) • АТСАЛАР
 (1) • ТАЛАШАЛАР
 (3) • ТАЛАР
 (4 | 2) • АТАЛАР
 (1) • БАТАЛАР
 (1) • ВАТАЛАР
 (2) • ОЗАТАЛАР
 (1) • ТАЛАТАЛАР
 (2) • ЯРАТАЛАР
 (3) • САТАЛАР
 (4) • ТОТАЛАР
 (1) • ЙОМШАРТАЛАР
 (2) • КУАЛАР
 (1) • ТУАЛАР
 (1) • ЯЛАШАЛАР
 (1) • КЫЕШАЛАР
 (1) • ПАТШАЛАР
 (1) • КУШАЛАР
⁴57/94°(1) • ЮАЛАР
⁴1/10°(10) • ЕЛАР
 (1) • ЯВЫЗЛАР
 (2) • ЙОЛДЫЗЛАР
 (25 | 2) • КЫЗЛАР
 (1) • КЫЗСЫЗЛАР
 (1) • УЛСЫЗЛАР
⁴6/33°(1) •
 АКЫЛСЫЗЛАР
 (1) • АЙЛАР
 (12) • БАЙЛАР
 (1) • АГАЙЛАР
 (4) • МАЙЛАР
 (5) • САЙЛАР
 (1) • ТАЙЛАР
 (3) • УЙЛАР
 (1) • КАДЫЙЛАР

(1) • КАЗЫЙЛАР	(1) • ҚЫЧКЫРМЫЙЛАР	^{43/3°} (1) • ЮЛЛАР	^{41/2°} (2) •
(1) • МАЙЛЫЙЛАР	(1) • КАПТЫРМЫЙЛАР	^{41/1°} (1) • ТӨМАМЛАР	САНДУГАЧЛАР
(3) • СЫЙЛЫЙЛАР	(3) • ТОТТЫРМЫЙЛАР	(2) • ЯМАНЛАР	(12) • БАШЛАР
(1) • КАПЛИЙЛАР	(2) • ЯРМЫЙЛАР	^{42/3°} (1) • ЧЫНЛАР	(2) • ТАШЛАР
(1) • УРЛЫЙЛАР	(2) • АСМЫЙЛАР	(2) • АҢЛАР	(5) • КОШЛАР
(1) • ЗУРЛЫЙЛАР	(1) • БАСМЫЙЛАР	(1) • ТАҢЛАР	(1) • ҚЫШЛАР
(1) • ЖЫРЛЫЙЛАР	(2) • АТМЫЙЛАР	^{43/6°} (3) • ТЫҢЛАР	^{45/21°} (1) • ҚАРЫШЛАР
(1) • АУЛЫЙЛАР	(4) • САТМЫЙЛАР	^{41/1°} (1) • БОЛАР	(1) • ЮЛДАГЫЛАР
(3) • ТАШЛЫЙЛАР	(1) • АШАТМЫЙЛАР	(1) • САПЛАР	(2) • БОРЫНГЫЛАР
(1) • ЯЛЫЙЛАР	(1) • КАЙТМЫЙЛАР	^{42/2°} (1) • АЛЫПЛАР	(1) • КУДЫЛАР
(1) • ЯЛГАМЫЙЛАР	(1) • ЙОТМЫЙЛАР	(2) • БАРЛАР	(3) • АКЫЛЛИЙЛАР
(1) • АЛДАМЫЙЛАР	(3) • ТОТМЫЙЛАР	(1) • ЧАБАРЛАР	(3) • ОЛЫЛАР
(1) • АЙКАМЫЙЛАР	(1) • УТЫРТМЫЙЛАР	(1) • САВАРЛАР	(2) • ЯРЛЫЛАР
(1) • ТОЗЛАМЫЙЛАР	(1) • НЫҒЫТМЫЙЛАР	(2) • КАГАРЛАР	(1) • АТЛЫЛАР
(1) • БУЙЛАМЫЙЛАР	(1) • САУМЫЙЛАР	(1) • ТАГАРЛАР	(1) • АЯУЛЫЛАР
(1) • СЫЙЛАМЫЙЛАР	(1) • КУМЫЙЛАР	(1) • ХАКЛАРЛАР	(1) • ТОТТЫЛАР
(1) • ЖЫРЛАМЫЙЛАР	(1) • ТУМЫЙЛАР	(1) • ЖЫРЛАРЛАР	(1) • ТУЙЧЫЛАР
(1) • БАУЛАМЫЙЛАР	(1) • АЧМЫЙЛАР	(1) • ОЛЫЛАРЛАР	(1) • МИРАСЧЫЛАР
(1) •	(1) • КОЧМЫЙЛАР	(1) • КАРАРЛАР	(1) • ЧАБУЧЫЛАР
ТЫШАУЛАМЫЙЛАР	(1) • КУШМЫЙЛАР	(1 3) • АСАРЛАР	^{413/19°} (1) • БАТУЧЫЛАР
(1) • САНАМЫЙЛАР	(1) • СУГЫШМЫЙЛАР	(1 3) • БАСАРЛАР	(4 1) • ЯЛАР
(2) • ҚЫЙНАМЫЙЛАР	(1) • КАЗЫМЫЙЛАР	(1 2) • ЯСАРЛАР	(1) • ОЯЛАР
(2) • ТУНАМЫЙЛАР	(1) • ЙОЛҚЫМЫЙЛАР	(1) • ТОТАРЛАР	(1) • КУЯЛАР
(1) • СЫНАМЫЙЛАР	(1) • КАШЫМЫЙЛАР	(1) • АЧАРЛАР	(4) • СУЯЛАР
(2) • КАРАМЫЙЛАР	(1) • ЮМЫЙЛАР	(3) • СЫБЕРЛАР	(3) • ЖЫЯЛАР
(3) • СОРАМЫЙЛАР	(1) • ЯМЫЙЛАР	(3) • УРЛАР	^{46/16°266/553°} (2) •
(2 1) • ЯСАМЫЙЛАР	(2) • САНЫЙЛАР	(2) • ЗУРЛАР	ДӨНЬЯЛАР
(2) • АШАМЫЙЛАР	(2) • ТАНЫЙЛАР	(1 1) • ХУРЛАР	(1) • КАМАР
(5) • КУЙМЫЙЛАР	(3) • ҚЫЙНЫЙЛАР	(3) • ЖЫРЛАР	(1) • САМАР
(6) • КАҚМЫЙЛАР	(1) • ТУНЫЙЛАР	(1) • САЛЫРЛАР	^{43/12°} (10) • ТАМАР
(4) • ТАҚМЫЙЛАР	(2) • СЫЙПЫЙЛАР	(1) • ЧЫГАРЫЛАР	^{41/2°} (2) • ЧУҚМАР
(3) • СУҚМЫЙЛАР	(2) • САЙРЫЙЛАР	(1) • ТОРЫЛАР	^{41/4°} (3 1) • ЧУМАР
(1) • КУРЫҚМЫЙЛАР	(3) • СОРЫЛАР	(1) • СЫНДЫРЫЛАР	^{41/2°6/20°} (2) • ЯМАР
(1) • ЧЫҚМЫЙЛАР	(1) • ЯСЫЙЛАР	(1) • БАТЫРЛАР	(2) • НАР
(3) • ЯҚМЫЙЛАР	(5) • МАҚТЫЙЛАР	(1) • УТЫРТЫРЛАР	(3) • КАНАР
(3 2) • АЛМЫЙЛАР	(1) • ТАПТЫЙЛАР	(1) • КУТЫРЛАР	(11) • САНАР
(7) • САЛМЫЙЛАР	(2) • АШЫЙЛАР	(1) • ОНЫҒЫРЛАР	^{43/15°} (1) • ТАНАР
(1) • ЧАЛМЫЙЛАР	^{4102/194°} (1) •	^{428/45°} (1) • КУЯРЛАР	(6) • КАЙНАР
(1) • БУЛМЫЙЛАР	ТАШЫЙЛАР	(1) • КАРАМАСЛАР	(15) • УЙНАР
(1) • ҚЫЛМЫЙЛАР	(1) • АҚЛАР	(1) • СОРАМАСЛАР	^{43/25°} (4) • ҚЫЙНАР
(1) • КОТЫЛМЫЙЛАР	(1) • ЧАБАҚЛАР	(1) • АШАМАСЛАР	(1) • ТАБАННАР
(1) • ЙОММЫЙЛАР	(1) • КОЛАҚЛАР	(1) • ЖЫЙМАСЛАР	(1) • ХАЙВАННАР
(1) • ҚЫЗГАНМЫЙЛАР	(1) • БАРМАҚЛАР	(1 1) • ЫШАНМАСЛАР	(1) • ЫШАНМАГАННАР
(1) • ЫШАНМЫЙЛАР	(1) • ЕРГАНАҚЛАР	(1) • ЧАПМАСЛАР	(1) • СОРАГАННАР
(1) • ТОТЫНМЫЙЛАР	(8) • САҚЛАР	(1) • ДУСЛАР	(1) • КОЙГАННАР
(1) • КАПМЫЙЛАР	(1) • ҚЫТАҚЛАР	^{47/19°} (12) •	(1) • СОҒАННАР
(1) • ТАПМЫЙЛАР	(2) • ГАШЫҒЫҚЛАР	(4) • АТЛАР	(1 1) • КУЙГАННАР
(3) • ЯПМЫЙЛАР	(5) • ЙОҚЛАР	(21) • КАРТЛАР	(1) • ТУЙГАННАР
(4 1) • БАРМЫЙЛАР	(1) • БАРМАҚЛАР	(2 1) • КОРТЛАР	(1) • ЫШАНГАННАР
(1) • АЕРМЫЙЛАР	(1) • САЛЫҚЛАР	(1) • ЧУРТЛАР	(1) • КОРГАННАР
(1) • КОРМЫЙЛАР	(1) • САРЫҚЛАР	(5) • УТЛАР	(1) • ЧАҚЫРГАННАР
(2) • ТОРМЫЙЛАР	(1) • СУЫҚЛАР	^{46/35°} (1) • ЯТЛАР	(5) • ТУГАННАР
(1) • ТУЙДЫРМЫЙЛАР	(1) • ЧЫПЧЫҚЛАР	(1) • УЛАР	(1) • УҚЫГАННАР
(1) • КАЛДЫРМЫЙЛАР	(1) • ҚАРЧЫҚЛАР	(3) • АУЛАР	(1) • ТАРАКАННАР
(3) • СЫНДЫРМЫЙЛАР	(2) • ЮҚЛАР	(3 1) • БОЗАУЛАР	(1) • ЯПҚАННАР
(2) • ЯНДЫРМЫЙЛАР	^{416/30°} (2) • ЯҚЛАР	(3) • ТАУЛАР	(3) • ТЫЧКАННАР
(1) • ҚЫРМЫЙЛАР	(1) • МАЛЛАР	(5) • СУЛАР	(1) • КУШКАННАР
	(1) • МАЙМЫЛАР	^{46/19°} (3) • ТУЛАР	(1) • АРЫСЛАННАР

- (2) • ЯМАННАР
(1) • ХАННАР
°20/47°(21) • ХАТЫННАР
°1/1°(1) • ТОНАР
°1/1°(1) • ТЫРНАР
(2) • АУНАР
(17) • КУНАР
°3/22°(3) • СУНАР
(17) • СЫНАР
°2/20°(3) • ТЫНАР
°1/1°(1) • ЮНАР
°1/7°36/141°(7) • ЯНАР
°1/2°(1 | 1) • АҢАР
(7) • УҢАР
°2/9°(2) • ТУҢАР
°1/5°4/16°(5) • СЫҢАР
(5) • ПАР
(5) • ТОЛШАР
°2/7°3/12°(2) • ТУЛШАР
(8) • ЗАРАР
°2/34°(26) • КАРАР
°1/1°(1) • САЙРАР
°1/7°(7) • СОРАР
°1/3°(3) • АСРАР
(1) • УРАР
°2/2°(1) • ТУРАР
°1/4°(4) • ОЧРАР
(1) • ЫРАР
(4) • КАЛТЫРАР
(1) • ШАЛТЫРАР
°4/9°(3) • ЯЛТЫРАР
°1/5°13/65°(5) • ЯРАР
(31) • БАСАР
(2) • ЮЛБАСАР
°3/34°(1) • АЛАҢГАСАР
°1/1°(1) • КАЕНСАР
°1/1°(1) • КОСАР
°1/1°(1) • СУСАР
°1/2°(2) • КЫСАР
°1/2°8/41°(2) • ЯСАР
(50 | 1) • ТАР
(3) • АТАР
(1) • БАТАР
(2) • ВАТАР
(1) • КАТАР
(4) • САТАР
°6/12°(1) • ТАТАР
°1/1°(1) • КАЙТАР
(3) • АКТАР
(20 | 1) • МАКТАР
°3/28°(4) • ТУКТАР
°1/3°(3) • СЫЛТАР
°1/1°(1) • МОНТАР
(11) • ЙОТАР
°2/27°(16) • ТОТАР
°1/3°(3) • ТАПТАР
(4) • ТАРТАР
°2/5°(1) • ТАР-ТАР
°1/3°(3) • КЫСТАР
°1/1°(1) • ГРИФТАР
°1/1°21/136°(1) • ЯТАР
°1/2°(2) • БУАР
°1/2°(2) • КУАР
°1/19°(19) • ТУАР
°1/1°3/24°(1) • ЧУАР
°1/1°1°1/1°(1) • БОХАР
(12) • АЧАР
(15) • КАЧАР
°3/69°(41 | 1) • НАЧАР
°1/20°(20) • ОЧАР
°1/1°3°5/90°(1) • ЧҮП-ЧАР
(1) • ШАР
°1/61°(61) • АШАР
°1/1°(1) • КАПШАР
(1) • КАУШАР
°2/8°(7) • КУШАР
°1/9°(9) • ОХШАР
°1/2°3°7/82°(2) • ЮШАР
°1/3°2°429/2271°(3) • ЮАР
(1) • ЭР
°1/1°(1) • БЭРАБЭР
°1/12°(10 | 2) • ХЭБЭР
(3) • ЖИБЭР
(1) • КИБЭР
(4) • СИБЭР
(8) • ТИБЭР
°5/30°(11 | 3) • ЧИБЭР
°1/2°(2) • ПӨЙГАМБЭР
°1/1°3°4/6°(1) • УБЭР
(6) • ЭГЭР
(8) • СӨҮДӨГЭР
(1) • МӨГЭР
°4/16°(1) • ЭГЭР-МӨГЭР
(3) • ЖИГЭР
°2/6°(3) • ЧИГЭР
(2 | 1) • ЗӨҢГЭР
°2/4°(1) • МӨҢГЭР
(1) • СҮГЭР
°2/4°10/30°(3) • ТҮГЭР
(27) • КАДЭР
(6) • НИКАДЭР
°3/34°(1) • ШУЛКАДЭР
°1/1°(1) • ТЕЛДЭР
(1) • ИСКӨНДЭР
°2/8°6/43°(6 | 1) • МЕНДЭР
°1/1°1°1°(1) • ХӨНЖЭР
°1/1°(1) • ТЕЗЭР
(1) • ИЗЭР
(5) • БИЗЭР
(2) • ГИЗЭР
°4/9°(1) • СИЗЭР
(3) • ӨЗЭР
(4) • ЙӨЗЭР
(2) • СӨЗЭР
°4/12°(3) • ТӨЗЭР
°1/3°10/25°(3) • ТҮЗЭР
(1) • ДӨГҮВӨКӨР
°2/5°(4) • ХӨЙЛӨКӨР
(21) • ШИКӨР
°2/22°(1) • БАЛ-ШИКӨР
°1/2°5°29°(2) • ГАСКӨР
(1) • ҮБӨЛӨР
(1) • КҮНЕГӨЛӨР
(3) • ЖИГӨЛӨР
(2) • БӨГӨЛӨР
(1) • СҮГӨЛӨР
(1) • КӨЖӨЛӨР
(1) • ИЗӨЛӨР
(1) • СИЗӨЛӨР
(2) • ӨЗӨЛӨР
(1) • ТӨШӨЛӨР
(1) • БИКӨЛӨР
(1) • ҮПКӨЛӨР
(1) • ЧӨҮКӨЛӨР
(6) • БЕЛӨЛӨР
(2) • КӨЛӨЛӨР
(1) • ҮЛӨЛӨР
(1) • ӨЙРӨНӨЛӨР
(1) • МЕНӨЛӨР
(1) • КҮТӨРӨЛӨР
(1) • КИДЕРӨЛӨР
(1) • СҮНДЕРӨЛӨР
(2) • КЕРӨЛӨР
(1) • БӨТЕРӨЛӨР
(1) • ҮТЕРӨЛӨР
(1) • ПЕШЕРӨЛӨР
(2) • БИРӨЛӨР
(2) • КҮРӨЛӨР
(3) • ТҮРӨЛӨР
(1) • БИРМӨСӨЛӨР
(5) • ДИСӨЛӨР
(6) • КИСӨЛӨР
(1) • ҮЛСӨЛӨР
(3) • БИРСӨЛӨР
(2) • КҮРСӨЛӨР
(1) • ӨЙТСӨЛӨР
(2) • ТӨЗӨТӨЛӨР
(4) • ӨЙРӨТӨЛӨР
(1) • СӨЙРӨТӨЛӨР
(1) • ИТӨЛӨР
(1) • ӨЙТӨЛӨР
(1) • КӨТӨЛӨР
(1) • ФӨРЕШТӨЛӨР
(1) • КӨРӨШӨЛӨР
°44/75°(1) • СӨӨШӨЛӨР
(1) • ӨЙДӨГЕЛӨР
(1) • ЧИТӨГЕЛӨР
(1) • ТЕГЕЛӨР
(2) • ИЗГЕЛӨР
(1) • ДИМӨДЕЛӨР
(1) • ТИЛЕЛӨР
(2) • БӨХЕТЛЕЛӨР
(1) • ЖӨЯҮЛЕЛӨР
(1) • ГАРЫЛЕЛӨР
(5) • БҮРЕЛӨР
(1) • КҮСЕЛӨР
(8) • ТЕЛӨР
(1) • ИКЕНЧЕЛӨР
(1) • ДИНЧЕЛӨР
(1) • ХӨЕРЧЕЛӨР
(3) • КЕШЕЛӨР
°17/34°(3) • КҮРШЕЛӨР
(1) • ГАРЬСЕЗЛӨР
(2) • КҮЗЛӨР
(1) • СҮЗЛӨР
°4/13°(6 | 3) • ЭЗЛӨР
(2) • ИЛӨР
(2) • БИЛӨР
(1) • ИГИЛӨР
(13 | 1) • ДИЛӨР
(1) • ЖИЛӨР
(1) • ТӨЙИЛӨР
(2) • ҮРМӨЛИЛӨР
(4) • БӨЙЛИЛӨР
(4) • СӨЙЛИЛӨР
(1) • ЖӨЛЛИЛӨР
(1) • КЕШӨНЛИЛӨР
(1) • ӨЗЕРЛИЛӨР
(1) • ТҮБӨЛӨМИЛӨР
(2) • ЭЗЛӨМИЛӨР
(1) • СӨЙЛӨМИЛӨР
(1) • БИКЛӨМИЛӨР
(1) • ЧӨЙНӨМИЛӨР
(1) • ҮЛЧӨМИЛӨР
(1) • КИГЕЗМИЛӨР
(1) • ӨЗМИЛӨР
(1) • ИМИЛӨР
(1) • ДИМИЛӨР
(1 | 2) • КИМИЛӨР
(1) • ТИМИЛӨР
(2) • ТӨЙМИЛӨР
(1) • ТҮКМИЛӨР
(1) • БЕЛМИЛӨР
(1) • КӨЛМИЛӨР
(2) • ҮЛМИЛӨР
(1) • БУЛМИЛӨР
(1) • ЭЛМИЛӨР
(1) • МЕНМИЛӨР
(1) • ЖИҢМИЛӨР
(1) • СИПМИЛӨР
(1) • ЖИБӨРМИЛӨР
(1) • ЙӨГЕРМИЛӨР
(2) • КИДЕРМИЛӨР
(2) • КЕРМИЛӨР
(1) • СИКЕРМИЛӨР
(1) • ТӨКЕРМИЛӨР

(1) • КИТЕРМИЛӨР	(1) • ЮЛӨРЛӨР	(5) • ДИГӨННӨР	^{42/9} 7/135°(5) •
(2) • ҮСТЕРМИЛӨР	(1) • ИСӨРЛӨР	(1) • КИГӨННӨР	ЖӨҮҮӨР
(1) • ҮТЕРМИЛӨР	(2) • КИСӨРЛӨР	(1) • БЕЛГӨННӨР	^{41/2} (2) • ЧӨЧӨР
(6) • БИРМИЛӨР	(1) • БИТӨРЛӨР	(1) • КИЛГӨННӨР	^{41/13} (13) • КИЧӨР
(1) • ЙӨРМИЛӨР	(1) • ЖЕГЕРЛӨР	(1) • КЕРГӨННӨР	^{41/1} (1) • ҮЛЧӨР
(1) • ТӨРМИЛӨР	(2) • ДИЕРЛӨР	(1) • КИПТЕРГӨННӨР	^{41/1} (1) • ӨЧӨР-ӨЧӨР
(2) • ҮРМИЛӨР	(2) • БЕЛЕРЛӨР	(5) • БИРГӨННӨР	(3) • ҮЧӨР
(1) • КҮРМИЛӨР	(1) • БИРЕРЛӨР	(1) • КҮРГӨННӨР	^{42/4} (1) • КҮЧӨР
(7) • КИСМИЛӨР	(2) • КУРЕРЛӨР	(1) • ИККӨННӨР	^{41/17} 7/38°(17) • ЭЧӨР
(5) • ӨЙРӨТМИЛӨР	(3) • ӨЙТЕРЛӨР	(1) • КИСКӨННӨР	(1) • ЖИДЕШӨР
(1) • ТЕТМИЛӨР	(1) • СӨЗЕШЕРЛӨР	(1) • ИТКӨННӨР	(8) • ПЕШӨР
(3) • ИТМИЛӨР	(17) • ИРЛӨР	(1) • ӨЙТКӨННӨР	(1) • ТЕШӨР
(2) • ӨЙТМИЛӨР	(1) • ЖИРЛӨР	(1) • ЧӨЧКӨННӨР	^{44/12} (2) • ШЕШӨР
(2) • ИЛТМИЛӨР	(1) • ПИРЛӨР	(1) • ЧӨНЕЧКӨННӨР	(1) • ИШӨР
(4) • КӨТМИЛӨР	(3) • ДИЯРЛӨР	(2) • ЖЕННӨР	(1) • БИШӨР
(3) • КИЕРТМИЛӨР	(2) • СӨЯРЛӨР	(3) • КИЛЕННӨР	(3) • ТИШӨР
(2) • ЙӨРТМИЛӨР	^{422/48} (2) • ТӨЯРЛӨР	(1) • СӨЙЛӨСЕННӨР	^{44/7} (2) • ЧИШӨР
(2) • ЧӨЧМИЛӨР	(1) • ЖИМӨСЛӨР	(1) • КҮГӨРЧЕННӨР	^{41/51} (50 1) • ТӨШӨР
(1) • КИЧМИЛӨР	(1) • БЕЛМӨСЛӨР	^{420/32} (2) • КӨННӨР	^{41/13} 10/83°333/
(2) • СӨЙЛӨШМИЛӨР	(1) • ТИДЕРМӨСЛӨР	^{41/24} (23 1) • ҺӨНӨР	1415°(9 4) • ЯШӨР
(1) • БҮЛЕШМИЛӨР	(1) • КҮРМӨСЛӨР	^{41/1} (1) • ИСНӨР	^{41/1} (1) • БАЕР
(1) • КЕРЕШМИЛӨР	^{45/5} (1) • ӨЙТМӨСЛӨР	^{41/2} 28/74°(2) • СҮНӨР	^{41/1} (1) • САРГАЕР
(1) • ИШМИЛӨР	(1) • СӨЯХӨТЛӨР	^{41/1} (1) • СЕҢӨР	^{41/1} (1) • ОЗАЕР
(1) • ЧИШМИЛӨР	(6) • ЕГЕТЛӨР	(3) • ИҢӨР	(1) • ТАРАЕР
(1) • НИЛӨР	(1) • ДЕГЕТЛӨР	^{42/15} 3/16°(12) • ЖИҢӨР	^{42/2} (1) • ЗҮРАЕР
(2) • ТӨГӨРИЛӨР	(1) • МӨРИТЛӨР	^{41/1} 1/1°(1) • ӨППӨР	^{41/2} (2) • МАСАЕР
(2) • ЙӨРИЛӨР	(1) • МӨРШИТЛӨР	^{41/1} (1) • ТӨГӨРӨР	^{41/2} 3/9°(2) • КАРТАЕР
(1) • ПЕСИЛӨР	^{46/13} (3) • ЭТЛӨР	^{41/10} (10) • БЕРӨР	^{41/2} (2) • КУБӨЕР
(3) • ҮЛЧИЛӨР	(68) • ҮЛӨР	^{41/2} (2) • СӨЙРӨР	^{41/1} (1) • СӨЕР
^{470/130} (1) • ЯШИЛӨР	(4) • БЕРӨҮЛӨР	^{41/1} (1) • КУКРӨР	^{41/2} 3/5°(1 1) • ХӨЕР
(2) • БӘЙЛӨР	(7) • ЖҮЛӨР	^{41/1} 35/15°(1) • ТЕТРӨР	(1100 21) • БЕР
(1) • ЖӘЙЛӨР	(4) • ТҮЛӨР	(12) • ИСӨР	^{41/4} (3 1) • КАБЕР
(3) • КОЙЛӨР	^{45/84} (1) • КИЯҮЛӨР	^{42/24} (12) • КИСӨР	^{41/3} (2 1) • ТӨКӨББЕР
^{44/40} (34) • СӨЙЛӨР	^{41/2} (2) • ЧӨЧЛӨР	^{41/2} 53/49°(24 1) •	^{41/2} (2) • СЕБЕР
(1) • ЗИРӨКЛӨР	(1) • КАРДӨШЛӨР	ҮСӨР	^{41/9} (9) • ӨЙБЕР
(1) • ҮЛЕКЛӨР	(1) • ТИЕШЛӨР	^{41/7} (7) • ХӨТӨР	^{41/1} (1) • СЕМБЕР
(1) • ИСЕРЕКЛӨР	(1) • ЖИМЕШЛӨР	(26) • БЕТӨР	^{41/2} (2) • УНБЕР
(1) • ЧӨҮМӨЛЧЕКЛӨР	(18 2) • ТЕШЛӨР	^{42/27} (1) • ТИТӨР	^{41/1} (1) • ЦӨБЕР
(1) • ИШЕКЛӨР	(1) • ИОЕШЛӨР	(45 5) • ИТӨР	^{41/11} (11) • ҺӨРБЕР
(1) • БИКЛӨР	(2) • НИШЛӨР	(4) • БИТӨР	^{41/9} 10/1163°(8 1) •
(1) • ЙӨКЛӨР	^{47/45} (18 1) • ЭШЛӨР	(26 2) • ЖИТӨР	БАРЫБЕР
^{48/8} (1) • СӨЯКЛӨР	^{41/10} (10) • ИШЬЛӨР	(74) • КИТӨР	^{41/2} 3/1/2°(2) • ДӨВЕР
(1) • ТЕЛЛӨР	(43 1) • ЮЛӨР	^{45/157} (1) •	(1) • ГЕР
(1) • ИЛЛӨР	^{42/45} (1) • ДИЮЛӨР	ҮТӨР-КИТӨР	(3) • ЭЛӨГЕР
(1) • ЖИЛЛӨР	(1) • ӨЯЛӨР	^{41/1} (1) • ИЛТӨР	^{42/4} (1) • КИРӨГЕР
^{44/5} (2) • ГӨЛЛӨР	^{42/2} 208/589°(1) •	^{41/6} (6) • КӨТӨР	(2) • БЕРЕГЕР
(7) • БӨЛӨР	СӨЯЛӨР	(26 1) • ҮТӨР	^{42/4} (2) • КИЧЕГЕР
^{42/24} (17) • КӨЛӨР	^{41/3} (3) • ИМӨР	(1) • КУТӨР	(1) • СИЗГЕР
(3) • ГАЕПЛӨР	^{41/2} (2) • МӨРМӨР	^{43/29} (1) • СУТӨР	^{42/2} (1) • ТИЗГЕР
(1) • ЖҮПЛӨР	(3) • КУМӨР	^{41/1} 14/228°(1) • ЭТӨР	^{41/4} 8/15°(4) • ЙӨГЕР
(1) • КУПЛӨР	^{42/4} 4/9°(1) • ТҮМӨР	^{41/3} 1/3°(3) • СӨФӨР	(8) • КАДЕР
^{44/6} (1) • ЧҮПЛӨР	^{41/11} (11) • МЕНӨР	(109 1) • ҺӨР	^{42/10} (2) • БОЛАДЕР
(1) • ЧИБӨРЛӨР	(1) • ӨДӨМНӨР	^{41/1} (1) • КАҺӨР	(1) • КЕМДӨДЕР
(1) • СУГӨРЛӨР	(1) • ШӨМНӨР	(8) • ЗӨҺӨР	(1) • ЙӨРТӨДЕР
(1) • ТҮГӨРЛӨР	(1) • ГАЛИМНӨР	(1) • МӨҺӨР	^{43/4} (2) • ЭЧӨДЕР
(1) • ИЛӨРЛӨР	^{44/4} (1) • ЯТИМНӨР	^{43/15} (6) • ШӨҺӨР	(1) • ЧИТЕГЕДЕР
(1) • КӨЛӨРЛӨР	(1) • БЕЛМӨГӨННӨР	(4) • ГӨҮҮӨР	(1) • ПӨКЕДЕР

- (1) • ИКЕДЕР (1) • ТӨРТЕЛЕР (1) • ҮҢГӨРЕР (1) • КҮЗӨТЕР
 (1) • ИСКЕДЕР (1) • СҮТЕЛЕР (1) • КҮГӨРЕР (1) • ЭСКӨТЕР
 (1) • КӨЙЛЕДЕР (1) • КИЧЕЛЕР (2) • КИТӨРЕР (1) • ТЕШЛӨТӨР
 (1) • СИПЛЕДЕР ⁴16/92°(1) • ИШЕЛЕР (11) • КҮТӨРЕР (5) • ӨЙРӨТӨР
 (1) • БҮРЕДЕР ⁴1/41°(41) • КИЛЕР ⁴⁵5/16°(1) • ЯШӨРЕР (8) • КҮРСӨТЕР
 (1) • ШҮРЕДЕР (1) • БӨЛЕР (5) • ЙӨГӨРЕР ⁴⁸8/30°(10) • ХӨТӨР
 (1) • ЧИГЕШЕДЕР ⁴²2/2°22/140°(1) • КӨЛЕР (1) • БЫЗДЕРЕР (1) • БЕТЕР
⁴¹10/11°(2) • ЭШЕДЕР (1) • ӨЗДЕРЕР (1) • ЧЕРЕТЕР (2) • ЧЕРЕТЕР
 (1) • КИЕЗДЕР (1) • СӨМЕР (1) • КИДЕРЕР (1) • ЭРЕТЕР (1) • ЭРЕТЕР
 (1) • КҮЗСЕЗДЕР ³3/3°(1) • ХӨМЕР (1) • ТИДЕРЕР ⁴⁴4/19°(15) • ИШЕТЕР
⁴³3/3°(1) • СҮЗДЕР (1) • КИМЕР (1) • СӨЙДЕРЕР ⁴¹4/4°(4) • КИТЕР
 (1) • ТЕЛИДЕР (41 | 4) • ТИМЕР (1) • БЕЛДЕРЕР (34 | 2) • ӨЙТЕР
 (2) • СӨЙЛИДЕР ⁴³4/47°(1) • БИКТИМЕР (1) • БӨЛДЕРЕР (1) • КӨДРӨЙТЕР
 (3) • БЕЛМИДЕР ⁴¹1/49°(49) • ТӨМЕР (1) • КӨЛДЕРЕР (1) • ЭЛӨКТӨР
 (1) • УСМИДЕР ⁴¹1/18°8/117°(17 | 1) • (2) • МЕНДЕРЕР (1) • ХӨБЕРЛЕРӨКТӨР
⁴⁵8°(1) • ТӨГӨРИДЕР КҮМЕР (2) • ИНДЕРЕР ⁴³3/3°(1) • КЕБЕКТЕР
 (1) • БЕЛДЕР (2) • БИЗӨНЕР (1) • ДҮНДЕРЕР (1) • БУХГАЛТЕР
 (1) • ЖИЦЕЛДЕР (1) • ТӨЗӨНЕР (1) • КҮНДЕРЕР (2) • КҮНДЕРЕР ⁴²3/3°(2) • ИЛТЕР
 (1) • ГӨЛДЕР (1) • ТӨКӨНЕР (1) • СҮНДЕРЕР (1) • КИТӨРТӨР (1) • КИТӨРТӨР
⁴⁴4/4°(1) • ЭЛДЕР (1) • БӨРКӨНЕР (1) • ТҮНДЕРЕР (1) • КҮТӨРТӨР (1) • КҮТӨРТӨР
 (1) • ЭЙЛӨНДЕР (3) • ӨЙЛӨНЕР (30) • КЕРЕР (3) • КЕРТЕР (3) • КЕРТЕР
 (1) • ЧИТЕНДЕР (2 | 1) • БӨЙЛӨНЕР (7) • СИКЕРЕР (1) • КИМЕРТЕР (1) • КИМЕРТЕР
 (18) • КИНДЕР (1) • (5) • ЖИТКЕРЕР ⁴⁵9°(3) • ЙӨРТӨР
⁴⁴2/1°(1) • КЕЛИНДЕР (1) • СЕҢДЕР (2) • КИМЕРЕР ⁴¹3/3°(2 | 1) • ҮСТЕР
 (1) • СЕҢДЕР (1) • БИКЛӨНЕР (3) • СИМЕРЕР ⁴¹1/3°(1) • ИШЕТТЕР
⁴²2/33/63°(1) • КИҢДЕР (1) • ШИКЛӨНЕР (16) • БЕТЕРЕР (1) • ҮТЕР
⁴¹1/31/1°(1) • ЭЖЕР (1) • МҮКЛӨНЕР (2) • ЖЕТЕРЕР (2) • ЖЕТЕРЕР ⁴¹1/31/1°(1) • ЧҮЕР
 (4) • ЭЗЕР (1) • ТӨПЛӨНЕР (18) • КИТЕРЕР (18) • КИТЕРЕР ⁴¹1/1°(1) • КАНОФЕР
⁴²7°(3) • ХӨЗЕР (1) • КЕРЛӨНЕР (1) • ЭЛӨКТӨРЕР (1) • ЭЛӨКТӨРЕР ⁴¹1/2/2°(1) • (1) •
 (2) • ТИГЕЗЕР (1) • ТӨРЛӨНЕР (1) • СҮКТЕРЕР (1) • СҮКТЕРЕР КАЛӨМФЕР
⁴²3°(1) • ИМЕЗЕР (1) • ҮЧЛӨНЕР (1) • ҮСТЕРЕР (3) • ҮСТЕРЕР (2 | 1) • ЧЕР
⁴¹1/5/11°(1) • ТӨЗЕР (1) • ТЕШЛӨНЕР (1) • КӨТТЕРЕР (1) • КӨТТЕРЕР ⁴¹1/1°(1) • ЧӨНЧЕР
⁴¹1/1°(1) • БИЕР (2) • ЭШЛӨНЕР (13) • ҮТЕРЕР ⁴¹1/1°(1) • ЧӨПЧЕР
⁴¹1/2/2°(1) • ДИЕР (1) • ГАРЫӨНЕР (1) • ЧӨЧТЕРЕР (1) • ЧӨЧТЕРЕР ⁴¹1/1°(1) • ӨРЧЕР
 (23) • КЕР (2) • ИЯЛӨНЕР (2) • ТИШБЕШТЕРЕР (1) • ТИШБЕШТЕРЕР ⁴¹1/35/7°(1) • ЭЧЕР
⁴¹1/1°(1) • МӨКЕР (2) • КИНӨНЕР (1) • СӨЗЕШТЕРЕР (1) • СӨЗЕШТЕРЕР (1) • ТЕШЛӨШЕР
⁴¹1/10°(8 | 2) • ФИКЕР (2) • ЖИРӨНЕР (1) • СӨЕШТЕРЕР (1) • СӨЕШТЕРЕР (1) • ИЯЛӨШЕР
 (1) • ТӨКЕР (4) • ӨЙРӨНЕР (1) • ТӨЕШТЕРЕР (1) • ТӨЕШТЕРЕР (1) • ИСНӨШЕР
⁴²11°(8 | 2) • ШӨКЕР (1) • КҮШӨНЕР (1) • ЧЕРЕР (1) • ЧЕРЕР (2) • КЕШНӨШЕР
⁴¹3°(3) • ӨРКЕР ⁴²3/36°(2) • ТҮШӨНЕР (5) • КИЧЕРЕР (5) • КИЧЕРЕР ⁴⁵6°(1) • ЧЕРӨШЕР
⁴¹2°(2) • ЖИТКЕР (2) • КИЕНЕР (2) • КИЕНЕР (1) • ҮЧЕРЕР (1) • ҮЧЕРЕР (1) • ТИБЕШЕР
⁴¹1/8/51°(1) • ТӨЧКЕР (1) • СЕЛКЕНЕР (1) • КҮЧЕРЕР (1) • КҮЧЕРЕР (4) • КИЛЕШЕР
 (2 | 1) • ТӨЗӨЛЕР (1) • ҮКЕНЕР (6) • ПЕШЕРЕР (6) • ПЕШЕРЕР (2) • ПЕШЕР
 (1) • СӨЙРӨЛЕР (28 | 2) • БЕЛЕНЕР (1) • ТИКШЕРЕР (1) • ТИКШЕРЕР (2) • КЕРЕШЕР
⁴³5°(1) • ЧӨЛЕР (1) • ЭЛЕНЕР ⁴⁴0/145°(2) • ТӨШЕРЕР (2) • ИРЕШЕР (2) • ИРЕШЕР
 (66) • БЕЛЕР (2) • КӨЕНЕР (2) • КӨЕНЕР (2) • КӨЕНЕР ⁴⁶6/13°(2) • КҮРЕШЕР
 (1) • ЖИГЕЛЕР (1) • СӨЕНЕР (1) • СӨЕНЕР (1) • ӨРЕР (18) • ӨРЕР ⁴¹2°(2) • КИШЕР
 (2) • БӨГЕЛЕР (1) • ЯШЕРЕНЕР (1) • БӨРЕР (1) • БӨРЕР ⁴¹1/1°(1) • ТИКШЕР
 (1) • ТҮГЕЛЕР (1) • ИРЕНЕР (30) • ЙӨРЕР (30) • ЙӨРЕР ⁴¹2/3/14/24°(2) • ЯШЕР
 (4) • ӨЗЕЛЕР (2) • СӨРЕНЕР (2) • СӨРЕНЕР ⁴⁴4/50°(1) • СӨРЕР ⁴¹95°31/95°25/2
 (1) • ИЕЛЕР (27 | 2) • КҮРЕНЕР (1) • КҮРЕНЕР ⁴¹25°(25) • КҮРЕР (2221°(93 | 2) • СЫБЕР
 (2) • ЖИЦЕЛЕР ⁴¹12/72°35/108°(1) • (1) • 1/1°(1) • ЭРЕР ⁴¹1/1°(1) • ЭРЕР (256 | 6) • ИР
 (1) • ӨЕЛЕР (1) • КИЧЕНЕР ⁴¹1/15°53/269°(15) • (5) • ИЯРЕР (52) • БИР
 (1 | 2) • БӨРЕЛЕР ³1/2°(2) • ОЕР (1) • БӨРЕЛЕР ⁴¹2/2/54°(2) • ТӨКБИР
 (1) • ЖИМЕРЕЛЕР ⁴¹1/1°(1) • БӨЕР ³1/10°(10) • СЕР (1) • ДИР (1) • ДИР
 (1) • КИСЕЛЕР ⁴¹1/3/2/2°(1) • ТӨЕР (1) • ЙӨДӨТӨР (1) • ЙӨДӨТӨР ⁴¹2/2/3°(2) • ТӨКЪДИР
 (5) • ИШЕТЕЛЕР ⁴¹1/12°1/12°(12) • КҮПЕР (3) • ТӨЗӨТЕР (112 | 3) • ЖИР

⁴ 1/3 ² /116°(1) • ЙОРТ-ЖИР	(56) • ЯНГЫР	⁴ 1/1 ³⁴ /69°(1) • МАЯДЫР	(1) • БОРЫЛЫР
(1) • ЗИР	(1) • ЯБЫГЫР	(23) • ЖЫР	(2) • ЯРЫЛЫР
⁴ 1/1 ³² /2°(1) • ВӨЗИР	(1) • САВЫГЫР	⁴ 1/1°(1) • ЗЫНЖЫР	(1) • БАСЫЛЫР
(3) • МИР	(1) • КЫЗЫГЫР	⁴ 1/1 ³³ /25°(1) • БОЖЫР	(1) • КЫСЫЛЫР
(1) • ЭМИР	(1) • ТОТЛЫГЫР	⁴ 1/4°(4) • КАЗЫР	(4) • ВАТЛЫЛЫР
⁴ 2/2 ³ /5°(1) • КӨШЭМИР	(6) • ЮЛЫГЫР	⁴ 1/1°(1) • ХОЗЫР	(1) • ОТЫЛЫР
³ 1/15°(15) • ТИР	(1) • НЫГЫР	⁴ 1/1 ³³ /6°(1) • КАБЫЗЫР	(5) • КОТЫЛЫР
⁴ 1/2 ³ 1/2°(2) • МОСАФИР	(2) • ТАРЫГЫР	(6) • КЫР	(8) • ТОТЫЛЫР
³ 1/13°(13) • ЧИР	(2) • ЧЫГЫР	(21) • БАКЫР	(1) • ТАРТЫЛЫР
³ 1/1 ² 16/473°(1) • ШИР	(4) • АШЫГЫР	(9) • ТАКЫР	(3) • ЕРТЫЛЫР
(4) • ОР	⁴ 10/20 ³ 17/102°(1) • ЫГЫР-ШЫГЫР	(3) • ТАП-ТАКЫР	(2) • ОНЫТЫЛЫР
³ 1/1°(1) • БОР	(2) • ДЫР	(1) • ФАКЫР	(5) • АЧЫЛЫР
⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • БАГОР	(1) • ЧЫГАДЫР	⁴ 5/35°(1) • ЧАКЫР	⁴ 25/80°(2) • КУШЫЛЫР
³ 1/1°(1) • КӨР	(1) • ШУНДАДЫР	⁴ 1/5°(5) • КАЛКЫР	⁴ 1/1 ³⁴ 6/798°(1) • ОЯЛЫР
(26) • ТОР	(1) • КАЛКАДЫР	⁴ 1/6°(5 1) • ЧОКЫР	(16) • КАМЫР
(2) • ИНКУБАТОР	(1) • БАЛАДЫР	⁴ 1/15°(14 1) • ТАПКЫР	(5) • ТАМЫР
(2) • ГУБЕРНАТОР	(1) • КАЛАДЫР	⁴ 1/12°(12) • КУРКЫР	⁴ 3/23 ³ /23°(2) • АКТАМЫР
⁴ 3/6°(2) • ОРАТОР	(1) • САЛАДЫР	(57 1) • СУКЫР	(1) • КАЗГАНЫР
(2) • ТРАКТОР	(1) • БУЛАДЫР	(2) • ТУКЫР	(1) • КЫЗГАНЫР
⁴ 2/3°(1) • ДОКТОР	(1) • УҢАДЫР	⁴ 4/74°(8) • ЧУКЫР	(3) • БОЛГАНЫР
⁴ 1/1 ³ 7/36 ² 11/43°(1) • ТОР-ТОР	(1) • ЯҢАДЫР	(1) • ОЧКЫР	(2) • КАРГАНЫР
³ 1/8°(8) • ЙӨР	(1) • БАРАДЫР	⁴ 2/3 ³ 16/156°(2) • КЫЧКЫР	(2) • АЛДАНЫР
³ 1/4°(4) • КӨР	(1) • УРАДЫР	(54 2) • АЛЫР	(1) • НАЗЛАНЫР
³ 1/2°(2) • СӨР	(1) • ТУПСАДЫР	(3) • ЮГАЛЫР	(1) • САЙЛАНЫР
³ 1/1 ²⁴ /15°(1) • ХӨР	(2) • КАРТАДЫР	(98) • КАЛЫР	(1) • ЧУКРАКЛАНЫР
(1) • КАР-Р	(1) • ТАРТАДЫР	(1) • ТАРКАЛЫР	(2) • САКЛАНЫР
⁴ 2/2 ² 2/2 ² 2°(1) • КАРР-КАРР	(1) • КАЧАДЫР	(6) • СЫНАЛЫР	(1) • ЖАНЛАНЫР
(1) • УР	(1) • ТОЙДЫР	(1) • УҢАЛЫР	(1) • ЗАРЛАНЫР
³ 1/7°(7) • БУР	(3) • ТУЙДЫР	(3) • ТАРАЛЫР	(1) • УРЛАНЫР
⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • ЗИМАГУР	(1) • АЛМЫЙДЫР	(2) • УРАЛЫР	(1) • БАТЫРЛАНЫР
³ 1/102°(102) • ЗУР	⁴ 4/7°(2) • БУЛМЫЙДЫР	(12) • САЛЫР	(3) • АТЛАНЫР
³ 1/9°(9) • НУР	(1) • КАЛДЫР	(1) • ТУКТАЛЫР	(2) • ТАШЛАНЫР
³ 1/1°(1) • СУР	(1) • БОЛДЫР	(2) • УАЛЫР	(3) • КЫЛАНЫР
⁴ 1/49 ³ 1/49°(44 5) • МАГУР	(1) • ШУЛДЫР	(1) • ЧУАЛЫР	(1) • СЫЛАНЫР
³ 1/37°(37) • ХУР	⁴ 7°(1) • ПЫЛДЫР-ПЫЛДЫР	⁴ 13/187°(1) • ЧАЛЫР	(1) • СЫЙПАНЫР
³ 1/1 ⁹ 208°(1) • ЧУР	(1) • АЗГАНДЫР	(2) • КОЕЛЫР	(1) • ЯСАНЫР
⁴ 1/1 ¹ 1°(1) • МӨЖБҮР	(1) • КАЛГАНДЫР	(1) • ТОЕЛЫР	(9) • ТАНЫР
³ 1/13°(13) • ГҮР	(1) • КАНДЫР	(1) • ЖУЕЛЫР	(7) • МАКТАНЫР
³ 1/27°(27) • КҮР	(1) • ТАМАНДЫР	⁴ 4/6°(2) • ЖЫЕЛЫР	(2 1) • КУАНЫР
³ 1/5 ² 4/46°(5) • ТҮР	(3) • ЯМАНДЫР	(501 19) • БУЛЫР	⁴ 24/60°(10) • ЫШАНЫР
(13) • САБЫР	(2) • КЫЕНДЫР	(1) • БУЛЫР-БУЛЫР	(1) • КОЕНЫР
⁴ 2/14°(1) • ТАБЫР	(1) • КСУНДЫР	⁴ 3/524°(3) • ТУЛЫР	⁴ 2/3°(2) • ТУЕНЫР
(6 1) • УБЫР	(6) • ЫНДЫР	(22) • ТАБЫЛЫР	(1) • АБЫНЫР
⁴ 2/8 ⁴ 2/22°(1) • ТУБЫР	(1) • ЯЛКЫНДЫР	(1) • ЧАБЫЛЫР	(1) • ЯБЫНЫР
(56) • АВЫР	(2) • ЯКЫНДЫР	(2) • ЕГЫЛЫР	(1) • ЫШКЫНЫР
(11) • БАВЫР	(2) • ХАТЫНДЫР	(1) • ЫРГЫЛЫР	(1) • САЛЫНЫР
⁴ 3/68 ³ 3/68°(1) • САВЫР	⁴ 12/22°(1) • ЯНДЫР	(1) • ТЫГЫЛЫР	(1) • ЯЛЫНЫР
⁴ 1/1°(1) • СЫЗГЫР	⁴ 1/4°(4) • БАРДЫР	(1) • ЯГЫЛЫР	(1) • БУЙСЫНЫР
(11) • АЙГЫР	(1) • АВЫРУДЫР	(2) • БОЗЫЛЫР	(1) • ТОТЫНЫР
⁴ 2/13°(2) • КАЙГЫР	(2) • КАЙГЫДЫР	(1) • СЫЗЫЛЫР	(1) • ТАРТЫНЫР
⁴ 1/2°(2) • ЕЛГЫР	(1) • КАМЧЫДЫР	(6) • КЫЛЫР	(1) • СУЫНЫР
(9) • КЫҢГЫР	⁴ 3/5°(2) • АЧКЫЧЫДЫР	(1) • ЙОМЫЛЫР	(1) • КАЧЫНЫР
		(3) • ТАНЫЛЫР	⁴ 12/12°(1) • КАШЫНЫР
		(3) • АЕРЫЛЫР	(1) • ЯНЫР

(2 1) • СОРАМАС	(1) • ТУЛЫР-ТУЛМАС	(1) • КАЕРМАС	(7 1) • АРЫМАС
(1) • ЫРАМАС	(14) • ТАБЫЛМАС	(1) • ОРМАС	(1) • ТАРЫМАС
(6) • ЯРАМАС	(1) • ЕГЫЛМАС	(5) • КОРМАС	(1) • КОРЫМАС
(3) • ЯСАМАС	(2) • СЫГЫЛМАС	(36 1) • ТОРМАС	(2) • САСЫМАС
(1) • МАКТАМАС	(1) • БОЗЫЛМАС	(3) • УРМАС	(2) • ТАТЫМАС
(3) • ТУКТАМАС	(2) • КЫЛМАС	(2 1) • АВЫРМАС	(2) • МАНТЫМАС
(14 2) • АШАМАС	(1) • ТАНЫЛМАС	(3) • КАЙГЫРМАС	(4) • ЯЛЧЫМАС
⁴ 29/80°(1) • БУШАМАС	(1) • ТАЯНЫЛМАС	(1) • ЯЗДЫРМАС	(1) • ТЫНЧЫМАС
⁴ 1/5°(5) • БАЕМАС	(2) • ЯҢЫЛМАС	(1) • ТУЙДЫРМАС	⁴ 13/41°(1) •
(7) • АЗМАС	(8) • АЕРЫЛМАС	(4) • КАЛДЫРМАС	ШЫҢШЫМАС
(2) • БОЗМАС	(1) • ЖЫЕРЫЛМАС	(1) • САЛДЫРМАС	⁴ 1/1°(1) • ЮМАС
(2) • УЗМАС	(1) • КЫРЫЛМАС	(1) • ТАЛДЫРМАС	⁴ 1/1°201/1258°(1) •
(9) • ТУЗМАС	(2) • ЯРЫЛМАС	(1) • КУНДЫРМАС	АЯМАС
(1) • ТУЙГЫЗМАС	(2) • САТЫЛМАС	(1) • ЯУДЫРМАС	⁴ 1/5°1/5°(5) • ЗАПАС
⁴ 6/22°(1) • ЯЗМАС	(1) • ЙОТЫЛМАС	(1) • БАТЫРМАС	(1) • РАС
(2) • МОҢАЙМАС	(8) • КОТЫЛМАС	(1) • ТАПТЫРМАС	⁴ 1/3°2/4°(3) • МИРАС
(1) • ТУРАЙМАС	(3) • ТОТЫЛМАС	(6) • УТЫРМАС	³ 1/1°211/1285°(1) • ХАС
(2) • ТАЙМАС	(2) • ЕРТЫЛМАС	(2) • АЛЫШТЫРМАС	³ 1/1°(1) • ӨС
(1) • ЯНТАЙМАС	(5) • ОНЫТЫЛМАС	(1) • ЯРМАС	⁴ 1/1°1°1/1°(1) • КАВӨС
(3) • КОТАЙМАС	(2) • КУШЫЛМАС	⁴ 29/102°(1) • ШАЯРМАС	(1) • ЧӨПЕЛДӨМӨС
(3) • КАРТАЙМАС	(2) • КОЙМАС	⁴ 1/7°(7) • БАСМАС	(3) • ТЕЛӨМӨС
(2) • КОЙМАС	(2) • ТОЙМАС	(1) • АЛДАНМАС	(1) • ЖӨЙЛӨМӨС
(2) • ТОЙМАС	(1) • ЖУЙМАС	(1) • КАНМАС	(4) • СӨЙЛӨМӨС
(1) • ЖУЙМАС	(1) • КУЙМАС	(1) • АТЛАНМАС	(3) • ТЕШЛӨМӨС
(11 1) • КУЙМАС	(49) • ТУЙМАС	(1) • ОЧЛАНМАС	(1) • ЭШЛӨМӨС
(11) • ЖЫЙМАС	(11) • ЖЫЙМАС	(1) • БАШЛАНМАС	(1) • ЭСТӨМӨС
⁴ 13/116°(26 1) •	(1) • СЫЙМАС	(1) • ТАШЛАНМАС	⁴ 8/15°(1) • ЯШӨМӨС
СЫЙМАС	(1) • АКМАС	(1) • ЫУШЛАНМАС	(1) • БИЕМӨС
(1) • БАКМАС	(1) • БАКМАС	(2) • КЫЛАНМАС	(4) • КИМЕМӨС
(1) • КАКМАС	(1) • АЕКМАС	(1) • ТАТЛЫЛАНМАС	(4) • ЧЕРЕМӨС
(1) • АЕКМАС	(5) • ЙОКМАС	(1) • МАКТАНМАС	(1) • ЧӨПЧЕМӨС
(1) • ЙОКМАС	(1) • ЙОТЛЫКМАС	(1) • КАКМАС	⁴ 5/13°(3) • УРЧЕМӨС
(26) • КУРЫКМАС	(26) • КУРЫКМАС	(1) • ИОРТТОТМАС	(1) • ТИГЕЗМӨС
(1) • ТУТЫКМАС	(1) • ТУТЫКМАС	(7) • АРТМАС	(1) • ЖИТКЕЗМӨС
(41 1) • ЧЫКМАС	(1) • АШЫКМАС	(1) • ТАРТМАС	(2) • СИЗМӨС
(1) • АШЫКМАС	⁴ 11/81°(1) • ЯКМАС	(2 1) • АВЫРТМАС	(1) • ӨЗМӨС
(40) • АЛМАС	(1) • ТАБАЛМАС	(1) • УТЫРТМАС	⁴ 5/9°(4) • ТҮЗМӨС
(1) • ТАБАЛМАС	(7) • ЮГАЛМАС	(10) • ОНЫТМАС	(3 1) • ДИМӨС
(37) • КАЛМАС	(7) • ЮГАЛМАС	(2) • ШЫТМАС	(7) • ЖИМӨС
(2) • ТАРКАЛМАС	(37) • КАЛМАС	⁴ 18/78°(23) • ЯТМАС	(1) • КИМӨС
(1) • УҢАЛМАС	(2) • ТАРКАЛМАС	(2) • АУМАС	⁴ 4/25°(11 2) • ТИМӨС
(1) • БАРАЛМАС	(1) • УҢАЛМАС	(2) • КУМАС	(3) • КӨЙМӨС
(2) • КАРАЛМАС	(6) • САЛМАС	⁴ 3/21°(16 1) • ТУМАС	(18 2) • СӨЙМӨС
(6) • САЛМАС	(2) • ТАЛМАС	(5) • КАЧМАС	⁴ 3/24°(1) • ЧӨЙМӨС
(3) • ОЧАЛМАС	(1) • АШАЛМАС	⁴ 2/12°(5 2) • ОЧМАС	(1) • ЭЛӨКМӨС
(1) • АШАЛМАС	(1) • ЖУЕЛМАС	(2) • АДАШМАС	(2 2) • КИРӨКМӨС
(1) • ЖУЕЛМАС	(418) • БУЛМАС	(1) • ЫҢҒЫРАШМАС	(2) • ИЛЕКМӨС
(4) • БУЛЫР-БУЛМАС	(5) • ТУЛМАС	(2) • ЯЫШШМАС	(4) • БЕРЕКМӨС
		(1) • АВЫШМАС	(1) • ИРЕКМӨС
		(1) • СУГЫШМАС	(1) • ӨРЕКМӨС
		(2) • ТАҢЫШМАС	(1) • ТЕКМӨС
		(1) • ЯРЫШМАС	(1) • ИНТЕКМӨС
		⁴ 8/11°(1) •	(1) • КИЧЕКМӨС
		ОРЫШЫШМАС	(4) • ИКМӨС
		(2) • КАЗЫМАС	⁴ 11/21°(1) • ЧҮКМӨС
		(1) • ЧУКЫМАС	(2 1) • ТӨЗӨЛМӨС
		(14) • ТАНЫМАС	(78 3) • БЕЛМӨС
		(2) • АЙНЫМАС	

- (3) • БӨГЕЛМӘС (5) • ӨРМӘС
(1) • ТҮГЕЛМӘС (9) • ЙӨРМӘС
(1) • СИЗЕЛМӘС ⁴27/140°(31) • КҮРМӘС
(3) • ӨЗЕЛМӘС (5) | 1 • КИСМӘС
(1) • ЖИҢЕЛМӘС ⁴2/16°(9) | 1 • ҮСМӘС
(1) • БИРЕЛМӘС (1) • БӘЙЛӘТМӘС
(1) • ИШЕТЕЛМӘС (1) • СӨЙЛӘТМӘС
(1) • КӨТЕЛМӘС (4) • КҮРСӘТМӘС
(1) • СҮТЕЛМӘС (22) • БЕТМӘС
(2) • КИЧЕЛМӘС (5) • ИШЕТМӘС
(1) • ЭЧЕЛМӘС (14 | 1) • ИТМӘС
(1) • ЧИШЕЛМӘС (38) • ЖИТМӘС
(17) • КИЛМӘС (24) • КИТМӘС
(2) • БӨЛМӘС (7) • ӘЙТМӘС
(3) • КӨЛМӘС (2) • КӨТМӘС
⁴18/153°(30) • ҮЛМӘС (3) • ТӨТМӘС
⁴1/1°(1) • ИММӘС (1) • БЕЛГЕРТМӘС
(1) • ТИРБӘНМӘС (1) • ИЯРТМӘС
(2) • ТӨКӘНМӘС ⁴14/134°(10) • ҮТМӘС
(1) • БӘЙЛӘНМӘС ⁴1/2°(2) • ЭЧМӘС
(1) • ӨЙЛӘНМӘС (5) • КИЛЕШМӘС
(1) • СЕЛКЕНМӘС (7 | 1) • ПЕШМӘС
(4) • ҮКЕНМӘС (1) • БИРЕШМӘС
(5) • БЕЛЕНМӘС (1) • БӨРЕШМӘС
(3) • МЕНМӘС ⁴5/33°120/636°(18) •
(3) • СӨРЕНМӘС ТӨШМӘС
(8 | 2) • КҮРЕНМӘС ⁴1/13°1/1°(1) • ӨДРӘС
(1) • СӨРТЕНМӘС ⁴1/2°1/2°124/641°(2) •
(4) • КҮНМӘС БӘХӘС
⁴13/40°(4) • СҮНМӘС ⁴1/2°1/2°(2) • МӘЖЛЕС
⁴1/4°(4) • ЖИҢМӘС ⁴1/1°(1) • АДРЕС
(4) • КИШМӘС ⁴1/2°(2) • ПЕРЕС
⁴2/6°(2) • ТИПМӘС ⁴1/8°(8) • ТИРЕС
(3) • ЖИБӨРМӘС ⁴1/24°3/35°(23 | 1) •
(1) • ИСКӨРМӘС ДӨРЕС
(1) • ТҮНТӨРМӘС ⁴1/7°1/7°6/44°(7) • НӨФЕС
(1) • КҮТӨРМӘС (5) • ИС
(2) • ЯШӨРМӘС ⁴1/7°1/7°(6 | 1) • ТАВИС
(2) • ДИДЕРМӘС ³1/12°(9 | 3) • КИС
(2) • ЖИДЕРМӘС ⁴1/2°1/2°(2) • ИБЛИС
(1) • ТИДЕРМӘС (1) • БАРИС
(3) • БЕЛДЕРМӘС ⁴2/2°2/2°(1) • ХАРИС
(1) • СҮНДЕРМӘС ⁴1/1°1/1°(1) • НӨФИС
(1) • ЖИҢДЕРМӘС ³1/1°8/30°(1) • ХИС
(21) • КЕРМӘС ⁴1/1°1/1°1/1°(1) • НАСОС
(1) • СИКЕРМӘС (3) • ӨС
(2) • СИМЕРМӘС ³1/11°2/14°(11) • ТӨС
(3) • ТИЛМЕРМӘС ³1/106°(106) • ДУС
(4) • БЕТЕРМӘС ⁴1/10°1/10°2/116°(9 | 1) •
(1) • ЙЕТЕРМӘС НАМУС
(2) • КИТЕРМӘС ³1/7°1/7°(7) • СУС
(1) • УСТЕРМӘС ⁴1/1°(1) • АЛЫС
(4) • ҮТЕРМӘС ⁴1/1°2/2°(1) • ОЛЫС
(2) • ЧЕРМӘС ⁴1/5°(5) • ЮЛБАРЫС
(1) • КИЧЕРМӘС (2) • БЫРЫС
(1) • ЯШЕРМӘС ⁴2/3°3/8°5/10°360/
(33 | 1) • БИРМӘС 2148°(1) • КЫРЫС
- ...Т
(397 | 11) • АТ
(1) • БАТ
⁴1/1°(1) • КАБАТ
⁴1/17°3/19°(17) •
КЫЙБАТ
(2) • ВАТ
(3) • САЛАВАТ
⁴2/5°(2) • КАРАВАТ
⁴1/1°3/4°(1) • ВИНОВАТ
⁴1/3°1/3°(3) • СОЛДАТ
(4) • ЗАТ
⁴1/3°(3) • АЗАТ
(1) • АКБУЗАТ
⁴2/2°4/9°(1) • КҮКБҮЗАТ
(25 | 4) • КАТ
⁴1/2°2°3/1°(2) • КАТ-КАТ
⁴1/1°(1) • ТАЛАТ
(3) • БУЛАТ
⁴2/5°3/6°(2) • ПУЛАТ
(1) • МАТ
⁴1/4°2/5°(4) • АЗАМАТ
(18) • КАНАТ
⁴2/23°(5) • ЯРКАНАТ
⁴1/1°3°/24°(1) • СЫНАТ
(3) • НАРАТ
⁴2/4°(1) • ТАРАТ
⁴1/2°(2) • БРАТ
(1) • ИР-АТ
(1) • ЗИРАТ
⁴3/3°(1) • СИРАТ
⁴4/1°(1) • МОРАТ
⁴2/5°(1) • СОРАТ
⁴1/2°(2) • ЗУРАТ
⁴1/4°10/20°(4) • ЯРАТ
(10) • САТ
⁴1/5°2/15°(5) • АНСАТ
⁴1/1°3°/1°(1) • ИЛТИФАТ
³1/1°(1) • ХАТ
(1) • ЧАТ
⁴1/2°(2) • КАМЧАТ
⁴1/1°3/4°(1) • КУЧАТ
(7 | 1) • ШАТ
⁴1/1°3/2°9°(1) • АШАТ
³1/1°2°43/564°(1) • ЮАТ
⁴1/1°(1) • ӘБӘТ
⁴1/28°(28) • МӘХӨББӘТ
(9) • ГАЙБӘТ
⁴2/10°(1) • ӘЙБӘТ
⁴1/1°(1) • КИЛБӘТ
⁴1/3°6/43°(3) • ШИРБӘТ
(3) • ГЫЙБАДӘТ
⁴2/10°2/10°(7) • ГАДӘТ
⁴1/1°(1) • ХАЖӘТ
⁴1/4°(4) • ӘЖӘТ
⁴1/1°3/6°(1) • ҮЖӘТ
⁴1/1°(1) • ЛӘЗЗӘТ
- ⁴1/1°(1) • ТӨЗӘТ
⁴1/2°3/4°(2) • КҮЗӘТ
³1/1°(1) • ЙӘТ
(1) • ӘДӘП-НӨЗАКӘТ
⁴2/4°(3) • НӨЛАКӘТ
(24) • БӨРӘКӘТ
⁴2/31°(7) • ХӨРӘКӘТ
⁴1/1°5/36°(1) • МӨЛКӘТ
⁴1/1°(1) • АЛӘТ
(1) • НӨЛӘТ
⁴2/3°(2) • СӨЛӘТ
⁴1/3°(3) • КЕЛӘТ
⁴1/1°(1) • ЙӨКЛӘТ
⁴1/17°(17) • ДӨҮЛӘТ
⁴1/1°(1) • ГАФЛӘТ
⁴1/1°3°/27°(1) • НИШЛӘТ
⁴1/2°(2) • СӨЛАМӘТ
(1) • ӨКМӘТ
(1 | 1) • МӨМӘТ
⁴3/4°(1) • МӨРХӘМӘТ
⁴1/22°(22) • ХЕЗМӘТ
⁴1/11°(11) • ХИКМӘТ
(1) • ТӨММӘТ
(1) • МӨХӘММӘТ
(1) • НЫММӘТ
⁴4/34°(29 | 2) •
КЫЙММӘТ
⁴1/10°(10) • ХӨРМӘТ
⁴1/1°(1) • ХӨКҮМӘТ
(1) • ӘХМӘТ
⁴2/13°(12) • РӘХМӘТ
(1) • ИШМӘТ
⁴2/6°(5) • БИШМӘТ
⁴1/4°17/107°(4) •
КЫЯМӘТ
⁴1/1°(1) • ӘМАНӘТ
⁴1/3°(3) • КИНӘТ
(8) • ЖӨННӘТ
(2) • ЗИННӘТ
(1) • МИННӘТ
⁴4/12°(1) • СӨННӘТ
⁴1/7°(7) • МИХНӘТ
⁴1/3°8/26°(3) • ХЫЯНӘТ
(1) • ТИЖАРӘТ
(1) • ХӨКАРӘТ
(1) • ТӨҺАРӘТ
⁴4/4°(1) • ИШАРӘТ
⁴1/9°(9) • ГЫЙБРӘТ
⁴1/2°(2) • АХИРӘТ
(2) • ГАЙРӘТ
⁴2/6°(4) • ӨЙРӘТ
(5) • ХӨСРӘТ
⁴2/6°(1) •
КАЙГЫ-ХӨСРӘТ
⁴1/2°11/29°(2) • ЗИЯРӘТ
⁴1/10°1/10°(10) •
КҮРСӘТ

⁴ 1/5 ¹ /5 ⁰ (5) • КУӨТ	³ 1/11 ⁰ (11) • КОТ	⁴ 2/5 ² /5 ⁰ (3) •	(1) • ТУГЫЗЛАУ
(21) • РӨХӨТ	³ 1/12 ⁰ (12) • ПОТ	ТАБАК-САВЫТ	⁴ 3/3 ⁰ (1) • СЫЗЛАУ
⁴ 2/23 ² /23 ³ 68/327 ⁰ (2) •	³ 1/35 ⁷ /72 ⁰ (35) • ТОТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • ЫЗГЫТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • ИЛАУ
ЖӨРӨХӨТ	³ 1/7 ⁰ (7) • КӨТ	(1) • АҢГЫТ	(1) • МАЙЛАУ
⁴ 1/5 ⁰ (4 1) • ГАЕТ	³ 1/32 ² /39 ⁰ (31 1) • СӨТ	⁴ 2/2 ⁰ (1) • МАҢГЫТ	⁴ 2/2 ⁰ (1) • УЙЛАУ
⁴ 1/1 ² /6 ⁰ (1) • ДАЕТ	(9) • АРТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • ЫРГЫТ	(1) • КУНАКЛАУ
⁴ 1/1 ³ /1 ⁰ (1) • МӨЕТ	⁴ 1/56 ⁰ (55 1) • КАРТ	⁴ 1/1 ³ /5 ⁰ (1) • НЫГЫТ	(4) • САКЛАУ
(20) • БЕТ	(7) • МАРТ	(11) • ВАКЫТ	⁴ 3/8 ⁰ (3) • УКЛАУ
⁴ 1/3 ⁰ (3) • КИБЕТ	⁴ 2/27 ⁰ (20) • ЮМАРТ	(1) • КАЙВАКЫТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • ТЫҢЛАУ
⁴ 1/2 ⁰ (2) • ТӨБЕТ	(7) • ТАРТ	(7) • ҺӨРВАКЫТ	⁴ 1/3 ⁰ (3) • ОЛАУ
⁴ 1/1 ³ /4/26 ⁰ (1) • ЭРБЕТ	⁴ 2/8 ⁰ (1) • ТАРТ-ТАРТ	⁴ 4/20 ⁰ (1) • БЕРВАКЫТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • САПЛАУ
(130 1) • ЕГЕТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • ЧАРТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • МОКЫТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • УРЛАУ
(7 3) • ДЕГЕТ	⁴ 1/10 ⁸ /111 ⁰ (10) • ШАРТ	⁴ 1/1 ³ /6/22 ⁰ (1) • УКЫТ	(2) • УЛАУ
⁴ 3/144 ⁰ (3) • ИР-ЕГЕТ	⁴ 1/10 ³ /1/10 ⁰ (10) • ДӨРТ	(27) • БОЛЫТ	⁴ 2/3 ⁰ (1) • КАУЛАУ
⁴ 1/8 ⁴ /152 ⁰ (8) • ҮГЕТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • ДЕРТ	⁴ 2/28 ² /28 ⁰ (1) •	(4) • БАШЛАУ
⁴ 1/11 ⁰ (11) • БӨРКЕТ	(1) • КЕРТ	БОЛЫТ-БОЛЫТ	⁴ 2/7 ⁰ (3) • ТАШЛАУ
⁴ 1/1 ³ /2/12 ⁰ (1) • БУКЕТ	(3) • ШӨКЕРТ	⁴ 1/11 ³ /11 ⁰ (11) • КАМЫТ	⁴ 1/9 ⁰ (9) • ПЫЛАУ
⁴ 1/1 ³ /1 ⁰ (1) • КОТЛЕТ	⁴ 3/5 ⁰ (1) • КҮКЕРТ	⁴ 1/2 ¹ /2 ¹ /7/73 ⁰ (2) • ОНЫТ	⁴ 1/3 ² /23/52 ⁰ (3) • ЯЛАУ
⁴ 1/19 ¹ /19 ⁰ (19) • ӨМЕТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • ТЕРТ	² 1/398 ⁰ (384 14) • ЭТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • САНАМАУ
⁴ 1/1 ³ /1 ⁰ (1) • КОНФЕТ	⁴ 1/1 ³ /6 ⁸ (1) • ЧЕРТ	(62) • ЯТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • КЫЙШАЙМАУ
(4) • ХЕТ	⁴ 1/44 ⁰ (43 1) • ЙОРТ	⁴ 1/3 ⁰ (3) • ЭКИЯТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • СУКМАУ
(42) • БӨХЕТ	⁴ 1/46 ⁰ (46) • КОРТ	(2) • НИЯТ	(3) • АЈМАУ
(4) • ЛӨХЕТ	⁴ 1/2 ⁰ (2) • ЧОРТ	⁴ 2/3 ⁰ (1) • НАМАЗ-НИЯТ	(2) • КАЛМАУ
⁴ 3/48 ⁴ /4/52 ⁰ (2) • ТӨХЕТ	⁴ 1/1 ³ /4/93 ⁰ (1) •	⁴ 1/1 ⁰ (1) • ХАСИЯТ	⁴ 3/6 ⁰ (1) • БУЗМАУ
⁴ 1/2 ⁰ (2) • МӨЧЕТ	ШАРТ-ШОРТ	⁴ 1/2 ⁵ /5/9 ⁰ (2) • ЭТТӨХИЯТ	⁴ 1/2 ⁰ (2) • ЫШАНМАУ
⁴ 1/1 ³ /2/3 ⁰ (1) • СЧЕТ	(1) • ӨРТ	³ 1/26 ⁷ /97/239/2479 ⁰ (26) •	⁴ 1/1 ⁰ (1) • ТОМАУ
(6) • ИШЕТ	⁴ 1/4 ⁰ (4) • ЙӨРТ	ОЯТ	(4) • ТОРМАУ
⁴ 2/7 ³ /2/7 ² /24/280 ⁰ (1) •	⁴ 1/1 ⁰ (1) • КӨРТ	...У	(1) • БУЛДЫРМАУ
КИШЕТ	⁴ 1/3 ⁰ (3) • СӨРТ	(7) • АУ	⁴ 3/6 ⁰ (1) • ОЧЫРМАУ
(102 4) • ИТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • ТӨРТ	³ 1/12 ⁰ (12) • БАУ	(1) • ЫЗГЫШМАУ
³ 1/18 ⁰ (18) • БИТ	⁴ 1/1 ³ /6/11 ⁰ (1) • ХӨРТ	⁴ 1/2 ⁰ (2) • АЛГАУ	⁴ 2/4 ⁰ (3) • ТЫРЫШМАУ
³ 1/2 ⁰ (2) • ЖИТ	(1) • УРТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • БОГАУ	⁴ 1/9 ³ /4/31 ⁰ (9) • ЯМАУ
³ 1/8 ⁰ (8) • КИТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • МУРТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • КАДАУ	(4) • САНАУ
⁴ 1/1 ³ /1 ⁰ (1) • ТӨКБЛИТ	(3) • ЧУРТ	⁴ 1/1 ³ /3/4 ⁰ (1) • КАРГАУ	⁴ 2/8 ⁰ (4) • ТАНАУ
⁴ 1/1 ³ /1 ⁰ (1) • ФАРСИТ	(1) • УМАЧ-УРТ	(19) • ДАУ	(4) • УЙНАУ
⁴ 1/3 ¹ /3 ⁰ (3) • КӨНФИТ	⁴ 3/5 ⁵ /7 ⁰ (1) •	⁴ 1/1 ⁰ (1) • КАДАУ	⁴ 2/6 ⁰ (2) • КЫЙНАУ
³ 1/12 ⁸ /8/151 ⁰ (12) • ЧИТ	ЧУМАР-ЧУРТ	(2) • АЛДАУ	(3) • УНАУ
⁴ 1/8 ⁰ (8) • КАЙТ	(5) • ҮРТ	(1) • КАРКЫЛДАУ	⁴ 2/5 ⁰ (2) • ТУНАУ
⁴ 1/1 ⁰ (1) • ТАЙТ	⁴ 1/26 ² /31 ⁰ (26) • ДҮРТ	⁴ 3/4 ³ /5/24 ⁰ (1) •	⁴ 1/1 ³ /7/20 ⁰ (1) • ЯНАУ
⁴ 1/1 ³ /3/10 ⁰ (1) • ҺАЙТ	⁴ 1/3 ⁰ (3) • КАЙГЫРТ	КАРЫЛДАУ	⁴ 1/3 ¹ /3 ⁰ (3) • СЫЙПАУ
(25) • ЭЙТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • КЫРТ-КЫРТ	⁴ 1/1 ³ /1 ⁰ (1) • АЖАУ	⁴ 1/3 ⁰ (3) • КАРАУ
⁴ 1/1 ³ /2/26 ² /5/36 ⁰ (1) •	⁴ 1/1 ⁰ (1) • ШОМЫРТ	⁴ 1/2 ⁰ (2) • БЫЛАЗАУ	(2) • КАЙРАУ
МИШЭЙТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • ШЫПЫРТ	(35) • БОЗАУ	⁴ 2/3 ⁰ (1) • САЙРАУ
⁴ 1/1 ⁰ (1) • ЮГАЛТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • УТЫРТ	⁴ 2/3 ⁷ (2) • КОЗАУ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • ПОКРАУ
⁴ 1/1 ³ /2/2 ⁰ (1) • ЧАЛТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • ФЫРТ	⁴ 1/1 ³ /4/40 ⁰ (1) • КЫЗАУ	⁴ 1/7 ⁰ (7) • СОРАУ
³ 1/1 ⁰ (1) • ИЛТ	⁴ 1/1 ³ /9 ³ /39/280 ⁰ (1) • ЮЫРТ	⁴ 1/1 ³ /1 ⁰ (1) • СИЙАУ	⁴ 1/3 ⁰ (3) • АСРАУ
(1) • ЯЛТ	(118) • УТ	(1) •	⁴ 1/1 ⁰ (1) • ПИТРАУ
⁴ 1/1 ³ /2/2 ⁵ /5 ⁰ (1) • ОЯЛТ	⁴ 1/3 ¹ /3 ⁰ (3) • ЯКУТ	БАККАКАУ-БАККАКАУ	(8) • САҢГЫРАУ
(5) • АНТ	³ 1/5 ⁰ (5) • МУТ	⁴ 2/5 ⁰ (3 1) • САКАУ	(6) • КЫҢГЫРАУ
⁴ 1/1 ³ /2/6 ⁰ (1) •	⁴ 1/1 ³ /1 ⁰ (1) • МИНУТ	⁴ 1/50 ⁰ (50) • ЯЛКАУ	(8) • КЫРАУ
БРИЛЛИАНТ	³ 1/6 ⁰ (6) • ТУТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • АҢКАУ	⁴ 4/23 ⁰ (1) • ЯЛТЫРАУ
⁴ 1/2 ³ /1/2 ³ /8 ⁰ (2) •	³ 1/4 ⁰ (4) • ХУТ	⁴ 1/1 ³ /5/57 ⁰ (1) • ТАРКАУ	⁴ 1/1 ³ /12/42 ⁰ (1) • ЯРАУ
СПЕКУЛЯНТ	³ 1/1 ² /7/138 ⁰ (1) • ЧУТ	(1) • ДӨВАЛАУ	(39) • САУ
(1) • ОТ	(7) • ҮТ	(1) • ДАГАЛАУ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • АСАУ
³ 1/6 ⁰ (6) • БОТ	³ 1/3 ² /2/10 ⁰ (3) • СУТ	⁴ 3/9 ⁰ (7) • ТАЛАУ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • ТАМАКСАУ
³ 1/2 ⁰ (2) • ЖОТ	⁴ 1/1 ³ /1 ³ /1 ⁰ (1) • ПЫШТ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • ЕЛАУ	⁴ 1/10 ³ /4/51 ⁰ (10) • ЯСАУ
³ 1/5 ⁰ (5) • ЙОТ	(2) • САВЫТ	(1) • ТОЗЛАУ	(75 3) • ТАУ

⁴ 1/1°(1) • КАТАУ	⁴ 2/2°(1) • ТАРТЫЛУ	⁴ 10/24°(1) • АЛЫШТЫРУ	⁴ 1/1 ³ 2/2 ³ 8/10°(1) •
(5) • МАКТАУ	⁴ 1/1 ³ 8/18 ² 16/114°(1) •	(1) • КУЫРУ	ОРЫШУ
⁴ 2/6°(1) • ТУКТАУ	КУШЫЛУ	⁴ 2/2°(1) • СУЫРУ	² 1/2°(2) • ЮУ
(3) • АЛТАУ	(1) • КАБАЛАНУ	⁴ 1/3 ² 25/90°(3) • ОЧЫРУ	(61) • ЯУ
⁴ 2/7°(4) • СЫЛТАУ	(1) • ПОРСАЛАНУ	³ 1/1 ² 40/146°(1) • ЯРУ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • ТАЯУ
⁴ 1/1°(1) • ЯНТАУ	(1) • НАЗЛАНУ	(227 4) • СУ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • МИЯУ
⁴ 1/1°(1) • ТАПТАУ	⁴ 4/4°(1) • АЧУЛАНУ	(1) • АСУ	(2) • УЯУ
⁴ 1/1°(1) • КЫСТАУ	(1) • ТАЛУ	⁴ 1/2 ² 3°(2) • БАСУ	⁴ 1/3 ² 5°(3) • БУЯУ
⁴ 1/1 ³ 10/96°(1) • БУТАУ	⁴ 2/2°(1) • МАКТАНУ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • АЛСУ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ⁶ 69/257/
⁴ 1/4 ³ 1/4°(4) • СЫРХАУ	⁴ 1/1 ³ 7/7°(1) • ЫШАНУ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ² 5/236°(1) • ЯРСУ	1333°(1) • МЫЯУ-МЫЯУ
(1) • ШАУ	(1) • АБЫНУ	(5) • ТУ	
⁴ 1/16°(16) • АШАУ	⁴ 2/2°(1) • КАБЫНУ	(3) • АТУ	...У
⁴ 1/1°(1) • КЫРШАУ	(1) • САЛЫНУ	⁴ 1/1°(1) • ВАТУ	(1) • БИДӨУ
⁴ 1/6 ⁴ 24 ² 97/469°(6) •	⁴ 2/2°(1) • ЯЛЫНУ	⁴ 1/3°(3) • КАТУ	⁴ 2/3°(2) • ЖИДӨУ
ТЫШАУ	(1) • КАБАРЫНУ	(1) • ЙОКЛАТУ	⁴ 1/1 ³ 3/4°(1) • ӨНДӨУ
(39) • БУ	⁴ 2/2°(1) • ОРЫНУ	(1) • АНЛАТУ	⁴ 1/6°(6) • ИКӨУ
⁴ 1/1°(1) • КАБУ	⁴ 1/4°(4) • СЫНУ	(1) • ТЫНЛАТУ	⁴ 1/1°(1) • ЧИРКӨУ
⁴ 1/6°(6) • ТАБУ	⁴ 1/2°(2) • ТОТЫНУ	⁴ 4/4°(1) • БОЗАУЛАТУ	⁴ 1/3 ³ 10°(3) • МӨСКӨУ
⁴ 1/3 ³ 10°(3) • ЧАБУ	⁴ 1/1 ³ 9/13 ² 16/20°(1) •	⁴ 1/3°(3) • УЙНАТУ	(1) • УПКӨЛӨУ
³ 1/4 ² 5/53°(4) • ЯБУ	АЧЫНУ	(1) • ЯЛПЫРАТУ	(1) • ИРКӨЛӨУ
(1) • АВУ	³ 1/1 ² 1/1°(1) • УҢУ	⁴ 2/2°(1) • ЯРАТУ	⁴ 3/3°(1) • УРМӨЛӨУ
⁴ 1/1 ³ 2/2 ² 2°(1) • САВУ	(4) • АРУ	⁴ 1/7°(7) • САГУ	⁴ 1/2°(2) • ЭЗЛӨУ
(17) • АГУ	(5) • БАРУ	⁴ 1/10°(10) • ТАТУ	(1) • БӨЙЛӨУ
⁴ 1/2°(2) • БАГУ	(1) • КАБАРУ	(1) • АШАТУ	(1) • ШӨЙЛӨУ
⁴ 1/6°(6) • КАГУ	⁴ 3/7°(1) • КУБАРУ	⁴ 2/2 ³ 14/35°(1) • БУШАТУ	⁴ 3/12°(10) • ШӨЛӨУ
⁴ 1/2 ⁴ 4/27°(2) • ТАГУ	(1) • АГАРУ	⁴ 1/6 ³ 1/6°(6) • КАЙТУ	⁴ 1/1°(1) • ЧҮПЛӨУ
⁴ 1/2 ³ 1/2°(1 1) • СУГУ	⁴ 2/5°(4) • ЧЫГАРУ	⁴ 1/2 ³ 1/2°(2) • ЮГАЛТУ	⁴ 1/1°(1) • ДӨРӨСЛӨУ
⁴ 1/1°(1) • КЫЗЫГУ	(15) • ДАРУ	⁴ 1/3°(3) • ЙОТУ	⁴ 1/1°(1) • ЗИННӨТЛӨУ
⁴ 1/1°(1) • СЫГУ	⁴ 2/16°(1) • АУДАРУ	⁴ 1/12 ² 2/15°(12) • ТОГУ	⁴ 1/5°(5) • ЭЗЛӨУ
⁴ 1/2°(2) • ТЫГУ	⁴ 1/2°(2) • КАРУ	⁴ 1/1°(1) • КАБАРТУ	⁴ 1/1 ³ 12/26°(1) •
⁴ 1/4°(4) • ЧЫГУ	⁴ 1/2 ³ 10/36°(2) •	⁴ 1/1°(1) • КУЕРТУ	ТӨРБИЯЛӨУ
⁴ 1/8 ⁵ 1/16 ² 10/45°(8) •	КАЙТАРУ	(1) • КОТЫРТУ	(1) • ТЕЛӨМӨУ
АШЫГУ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • АЕРУ	⁴ 2/8 ⁴ 4/10°(6 1) • УТЫРТУ	⁴ 2/2°(1) • ЭШЛӨМӨУ
(1) • АЗУ	(1) • ОРУ	⁴ 1/1°(1) • УКЫГТУ	⁴ 1/2°(2) • ДИМӨУ
⁴ 1/2 ² 3°(2) • КАЗУ	⁴ 1/2°(2) • КОРУ	⁴ 1/1°(1) • ТАНЫТУ	(5) • БЕЛМӨУ
⁴ 1/1°(1) • АГЫЗУ	⁴ 1/15 ³ 3/18°(15) • ТОРУ	⁴ 1/1°(1) • АЧЫТУ	⁴ 2/6°(1) • КИЛМӨУ
⁴ 1/5 ² 2/6 ⁴ 9°(5) • КЫЗУ	(2) • ЫРУ	⁴ 1/1 ³ 4/4°(1) • ТАШЫТУ	(1) • ӨЙЛӨНМӨУ
(4) • КУ	⁴ 1/43°(43) • АВЫРУ	³ 1/6 ² 28/83°(6) • ЯТУ	⁴ 2/3°(2) • КУРЕНМӨУ
⁴ 1/8°(8) • КУРКУ	(2) • УЗДЫРУ	³ 1/1°(1) • БУ-У	⁴ 1/1°(1) • ТИДЕРМӨУ
⁴ 1/1 ² 2/9°(1) • КЫРКУ	(1) • БУЛДЫРУ	³ 1/1°(1) • КУУ	⁴ 1/1°(1) • СЕЛКЕТМӨУ
(6) • УКУ	(1) • СУЛДЫРУ	³ 1/3°(3) • ТУУ	⁴ 1/4 ³ 10/19°(4) • ДӨШМӨУ
⁴ 1/1°(1) • ТУКУ	(2) • АТЛАНДЫРУ	³ 1/4 ² 6°(1) • ШУУ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • МЕНӨУ
⁴ 1/1 ³ 3/8 ² 6/21°(1) • ЧУКУ	(1) • ЧАБЫНДЫРУ	(1) • ФУ	(79) • БЕРӨУ
(19) • АЛУ	(1) • ЫЧКЫНДЫРУ	⁴ 1/2 ³ 1/2 ² 3°(2) • ГАФУ	⁴ 2/82°(3) • ТЕРӨУ
⁴ 1/2°(2) • КАДАЛУ	⁴ 7/9°(1) • СЫНДЫРУ	(36) • АҢУ	⁴ 1/1 ³ 3/83°(1) • КҮКРӨУ
⁴ 1/16°(16) • КАЛУ	⁴ 1/1°(1) • ЖЫРУ	⁴ 1/3 ² 2/39°(3) • КАЧУ	⁴ 1/7 ³ 1/7°(7) • КИСӨУ
⁴ 1/13°(13) • САЛУ	(1) • БАКЫРУ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • НИЧУ	(2) • ТӨУ
⁴ 1/1 ³ 5/51°(1) • САТУ-АЛУ	⁴ 2/6°(5) • КАЧКЫРУ	³ 1/2°(2) • ОЧУ	⁴ 1/2°(2) • ДҮРТӨУ
⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • ЖЫЕЛУ	(1) • БАТЫРУ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • БОРЧУ	⁴ 1/1°(1) • ЭСТӨУ
⁴ 1/42°(42) • БУЛУ	(1) • ЯЛЫКТЫРУ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ² 6/44°(1) • КЫЧУ	⁴ 1/1 ³ 4/6°(1) • ҮТӨУ
⁴ 1/2 ³ 2/44°(2) • СУЛУ	(1 3) • БАСТЫРУ	(1) • АДАШУ	⁴ 1/1°(1) • МИЧӨУ
⁴ 1/1°(1) • ЕГЫЛУ	(1) • КОСТЫРУ	⁴ 2/2°(1) • АЛДАШУ	⁴ 1/2 ² 2/3°(2) • ҮЛЧӨУ
(1) • АЕРЫЛУ	(3) • КЫСТЫРУ	(1) • ПАРАШУ	⁴ 1/7 ³ 1/7 ² 40/166°(7) •
(1) • БОРЫЛУ	(2 2) • ТОТТЫРУ	⁴ 2/2°(1) • УРЛАШУ	ЯШӨУ
⁴ 3/3°(1) • КЫРЫЛУ	(1) • АРТТЫРУ	⁴ 1/3 ⁵ 7°(3) • ТАШУ	⁴ 1/3°(3) • СИБУ
⁴ 1/11°(11) • СЫЛУ	(6) • УТЫРУ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • КУШУ	⁴ 1/1 ² 4 ² 2/4°(1) • ТИБУ
(1) • КОТЫЛУ	(2) • ТУТЫРУ	⁴ 1/1°(1) • АЛЫШУ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • ТЕГУ

⁴ 1/2 ¹ /2 ⁰ (2) • БӨГҮ	⁴ 1/9 ² /2 ¹⁰ (9) • КҮРҮ	⁴ 1/2 ³ /2 ⁰ (2) • ӘЛИФ	(1) • ЕГБЫЛГАЧ
⁴ 1/2 ³ /2 ³ /5 ⁰ (2) • ТҮГҮ	³ 1/1 ² 32/105 ⁰ (1) • ЭРҮ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ² 2 ³ (1) • ЗАРИФ	(1) • АЕРЫЛГАЧ
⁴ 1/2 ¹ /2 ⁰ (2) • ЙӨЗҮ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ⁰ (1) • КИСҮ	³ 1/1 ⁰ (1) • ПӨӨФ	(2) • ВАТЫЛГАЧ
⁴ 1/1 ¹ 1/2 ² 3 ⁰ (1) • ТҮЗҮ	³ 1/2 ² 3 ⁰ (2) • ҮСҮ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ² 2 ² (1) • ӨФ-ӨФ	⁴ 10/46 ⁰ (1) • ЕРТЫЛГАЧ
⁴ 1/1 ³ 1/1 ² 1 ⁰ (1) • СЕЛКҮ	(1) • ТЕРӨТҮ	³ 1/1 ¹ 2/26 ⁰ (1) • УФ	(1) • УРЛАНГАЧ
³ 1/1 ⁰ (1) • ӘЛҮ	⁴ 2/2 ⁰ (1) • ӨЙРӨТҮ		(12) • ЯЛАНГАЧ
⁴ 1/16 ⁰ (16) • БЕЛҮ	⁴ 1/5 ³ 3/7 ⁰ (5) • КҮРСӨТҮ	...Х	(1) • АЧ-ЯЛАНГАЧ
⁴ 1/1 ⁰ (1) • ЖИГЕЛҮ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • БЕТҮ	(1) • АХ	⁴ 4/15 ⁰ (1) • ЖЫЛЫНГАЧ
⁴ 1/1 ³ 3/18 ⁰ (1) • ИШЕЛҮ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • БИЕТҮ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ⁰ (1) • АХ-ВАХ	(2) • БАРГАЧ
⁴ 1/8 ¹ /8 ⁰ (8) • КИЛҮ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • ЧЕРЕТҮ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ⁰ (1) • НИКАХ	(1) • ЧЫГАРГАЧ
³ 1/9 ⁰ (9) • ҮЛҮ	⁴ 1/2 ² 4/5 ⁰ (2) • ИШЕТҮ	⁴ 1/5 ³ 1/5 ⁰ (5) • ОЖМАХ	(1) • ОРГАЧ
³ 1/2 ² 7/38 ⁰ (2) • ЭЛҮ	(14) • ИТҮ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ² 5/9 ⁰ (1) •	(5) • ТОРГАЧ
(2) • БИЗӨНҮ	⁴ 1/3 ⁰ (3) • ЖИТҮ	МОНАХ	⁴ 5/10 ⁰ (1) • АВЫРГАЧ
⁴ 2/3 ⁰ (1) • ТӨЗӨНҮ	⁴ 1/1 ³ 3/18 ⁰ (1) • КИТҮ	² 1/1 ⁰ (1) • ИХ	(31 2) • САНДУГАЧ
(2) • ӘЙЛӨНҮ	(5) • ӘЙТҮ	³ 1/1 ² 1/1 ⁰ (1) • СОХ	(2) • ТУГАЧ
(1) • БӨЙЛӨНҮ	⁴ 2/6 ² /6 ⁰ (1) • КӨКРӨЙТҮ	³ 1/1 ² 1/1 ⁰ (1) • НУХ	⁴ 3/36 ⁰ (1) • ЯУГАЧ
(6) • ӨЙЛӨНҮ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ⁰ (1) • ТЕРЕЛТҮ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ² 1/1 ⁰ (1) • СОЛЫХ	(7) • КАРЛЫГАЧ
(1) • КӨЙЛӨНҮ	⁴ 1/14 ¹ 1/14 ⁰ (14) • КӨТҮ	² 1/1 ⁰ (1) • ЭХ	(1) • АЙНЫГАЧ
⁴ 5/11 ⁰ (1) • СӨЙЛӨНҮ	(2) • КИЕРТҮ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ² 1/1 ¹ 15 ⁰ (1) •	⁴ 3/10 ⁴ 46/273 ⁰ (2) •
⁴ 1/2 ³ 8/16 ⁰ (2) • ӨЙРӨНҮ	(2) • КЕРТҮ	НИКЯХ	КОРЫГАЧ
⁴ 1/1 ⁰ (1) • ЧИГЕНҮ	⁴ 3/5 ⁰ (1) • СИМЕРТҮ		(16 1) • КАЧ
⁴ 1/3 ⁰ (3) • ҮКЕНҮ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • КИРТҮ	...h	(1) • ТАККАЧ
⁴ 1/3 ⁰ (3) • МЕНҮ	(3) • ЙӨРТҮ	(1) • Аh	(5) • СУККАЧ
(1) • КӨПӨРЕНҮ	⁴ 2/4 ³ 6/10 ⁰ (1) • ТӨРТҮ	³ 1/1 ⁰ (1) • МАh	(1) • КАЙТКАЧ-СУККАЧ
⁴ 2/2 ⁵ 9 ¹ 13/25 ⁰ (1) •	³ 1/1 ² 21/62 ⁰ (1) • ҮТҮ	⁴ 1/5 ³ 1/5 ⁰ (5) • ЧОНАh	(1) • СУККАЧ
КҮПЕРЕНҮ	⁴ 1/3 ¹ 1/3 ⁰ (3) • ЧӨЧҮ	⁴ 1/2 ³ 1/2 ⁰ (2) • ГУАh	(16 2) • ЧЫККАЧ
⁴ 1/1 ³ 1/1 ² 1/1 ⁰ (1) • ЖИҢҮ	⁴ 1/4 ¹ 1/4 ⁰ (4) • КИЧҮ	³ 1/1 ² 5/10 ¹ 5/10 ⁰ (1) • ЧАh	⁴ 6/27 ⁰ (1) • ТЫШЫККАЧ
(1) • БӨРҮ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ⁰ (1) • КҮЧҮ		(3 1) • КАПКАЧ
⁴ 2/3 ⁰ (2) • ЖИБӨРҮ	(3) • ЭЧҮ	...ч	⁴ 2/6 ⁰ (1 1) • ТАПКАЧ
⁴ 1/3 ⁰ (3) • ҮТКӨРҮ	⁴ 1/2 ² 2/5 ² 5/13 ⁰ (2) •	(102 2) • АЧ	⁴ 1/2 ⁰ (2) • БАСКАЧ
⁴ 1/2 ³ 4/8 ⁰ (2) • КҮТӨРҮ	АШАУ-ЭЧҮ	(115 5) • АГАЧ	(2) • АТКАЧ
⁴ 1/1 ⁰ (1) • СЕБЕРҮ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • ЭНДӨШҮ	(2) • ТАБАГАЧ	(2) • УРЛАТКАЧ
(1) • ТИДЕРҮ	(1) • ШЕЛТӨЛӨШҮ	(2) • ЕЛАГАЧ	(1) • ЯРАТКАЧ
(1) • КИЕНДЕРҮ	(2) • СӨЙЛӨШҮ	(2) • БАШЛАГАЧ	(1) • БУШАТКАЧ
⁴ 3/3 ⁰ (1) • СҮНДЕРҮ	(1) • ӨЛӨШҮ	(6) • АЛМАГАЧ	(3) • КАЙТКАЧ
(11) • КЕРҮ	⁴ 4/5 ⁰ (1) • БӨХӨСЛӨШҮ	(1) • БУЛМАГАЧ	(1) • ТОТКАЧ
(3) • СИКЕРҮ	⁴ 1/1 ³ 6/7 ⁰ (1) • КИҢӨШҮ	(1) • БАРМАГАЧ	(1) • АРТКАЧ
⁴ 3/15 ⁰ (1) • ЖИТКЕРҮ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • БҮЛЕШҮ	(2) • СОРАГАЧ	(1) • ТАРТКАЧ
(1) • ЖИМЕРҮ	⁴ 1/1 ² 2 ⁰ (1) • КҮРЕШҮ	(1) • ЧЫРГАЧ	(1) • АВЫРТКАЧ
⁴ 2/2 ⁰ (1) • СИМЕРҮ	(1) • ИШҮ	(1) • СУСАГАЧ	⁴ 10/15 ⁰ (2) • ЯТКАЧ
⁴ 1/1 ⁰ (1) • ИСЕРҮ	⁴ 1/2 ³ 2/3 ⁰ (2) • ТИШҮ	(1) • АШАГАЧ	(1) • КОДАЛАШКАЧ
(4) • БЕТЕРҮ	⁴ 1/6 ³ 1/6 ² 11/18 ⁰ (6) •	⁴ 12/140 ⁰ (1) • ОШАГАЧ	(1) • ПАРЛАШКАЧ
(2) • КИТЕРҮ	ТӨШҮ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • БАЕГАЧ	(1) • КУШКАЧ
(1) • ЭЛӨКТЕРҮ	⁴ 1/6 ³ 1/6 ⁰ (6) • ЖӨАЯҮ	(1) • УЗГАЧ	⁴ 4/4 ² 24/71 ⁰ (1) •
(1) • КИПТЕРҮ	(38) • КИЯҮ	⁴ 2/3 ⁰ (1) • КБЗГАЧ	БУЛЫШКАЧ
(5) • ҮСТЕРҮ	⁴ 2/39 ² 2/39 ³ 45 ¹ 143/	(1) • ОЗАЙГАЧ	⁴ 1/9 ⁰ (9) • КАЛАЧ
(1) • ТЕТТЕРҮ	489 ⁰ (1) • КИЯҮ-КИЯҮ	(2) • ОЛАЙГАЧ	⁴ 1/10 ⁰ (10) • КОЛАЧ
(2) • ҮТЕРҮ		(1 1) • ЗУРАЙГАЧ	⁴ 1/2 ⁰ (2) • КЫРЛАЧ
⁴ 8/17 ⁰ (1) • ИЯЛӨШТЕРҮ	...Ф	(2) • КАРТАЙГАЧ	⁴ 1/1 ³ 4/22 ⁰ (1) • БЕРЛАЧ
(3) • ПЕШЕРҮ	³ 1/2 ⁰ (2) • КАФ	(1) • КУЙГАЧ	⁴ 1/6 ⁰ (6) • ТОКМАЧ
(2) • ТӨШЕРҮ	³ 1/1 ⁰ (1) • ЛАФ	⁴ 6/12 ⁰ (4) • ТУЙГАЧ	⁴ 1/3 ⁰ (3) • ТЫЛМАЧ
⁴ 3/6 ² 21/45 ⁰ (1) • ЯШЕРҮ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • БИТАРАФ	(3) • АЛГАЧ	⁴ 1/3 ⁰ (3) • КОМАЧ
⁴ 1/1 ⁷ 1/1 ⁷ (17) • БИРҮ	⁴ 1/1 ² 2 ⁰ (1) • САРАФ	(1) • САЛГАЧ	⁴ 1/5 ⁴ 4/17 ⁰ (5) • УМАЧ
(3) • ӨРҮ	(12) • САФ	(1) • КОЕЛГАЧ	⁴ 1/1 ⁰ (1) • ВРАЧ
⁴ 1/20 ⁰ (20) • ЙӨРҮ	⁴ 1/1 ² 1/13 ² 6/18 ⁰ (1) •	(29 3) • БУЛГАЧ	⁴ 1/1 ² 2 ⁰ (1) • БАКРАЧ
⁴ 1/1 ³ 3/24 ⁰ (1) • СӨРҮ	ИНСАФ	(3) • ТУЛГАЧ	(1) • ТАЧ
(1) • ҮРҮ	⁴ 1/2 ³ 1/2 ¹ 2 ⁰ (2) • ХӨРЕФ	(1) • ТАГЫЛГАЧ	⁴ 1/1 ² 2 ² 83/491 ⁰ (1) • АТАЧ

- (1) • ТЕЛӨГӨЧ
(1) • СӨЙЛӨГӨЧ
(1) • ТИЗӨКЛӨГӨЧ
(1) • ТҮҮЛӨГӨЧ
(1) • ЭЛӨКМӨГӨЧ
4/6/7°(2) • ЖИТМӨГӨЧ
41/19°(18 | 1) • ДИГӨЧ
(1) • БЕЛГӨЧ
(1) • ТЕЛГӨЧ
(7 | 1) • КИЛГӨЧ
4/18°(7 | 1) • ҮЛГӨЧ
(1) • КИЗӨНГӨЧ
(2) • ӨЙЛӨНГӨЧ
(1) • КАМИЛЛӨНГӨЧ
(1) • ЭШЛӨНГӨЧ
(2) • ӨЙРӨНГӨЧ
(6) • МЕНГӨЧ
4/7/14°(1) • СУНГӨЧ
41/1°(1) • СЕНГӨЧ
(1) • КИДЕРГӨЧ
(8) • КЕРГӨЧ
(1) • ПЕШЕРГӨЧ
(2) • БИРГӨЧ
4/5/26°24/85°(14) •
КҮРГӨЧ
(2) • ЭЛӨККӨЧ
4/2/3°(1) • ЖИККӨЧ
41/1°(1) • СИПКӨЧ
41/1°(1) • ӨРКӨЧ
41/2°(2) • ҮСКӨЧ
(1) • КҮРСӨТКӨЧ
(20) • БЕТКӨЧ
(1) • ИТКӨЧ
(7) • ЖИТКӨЧ
(11) • КИТКӨЧ
(1) • ӨЙТКӨЧ
(1) • СӨРТКӨЧ
4/8/46°(4) • ҮТКӨЧ
(2) • ЧӨЧКӨЧ
(2) • КИЧКӨЧ
4/3/5°(1) • ЭЧКӨЧ
(1) • КҮМӨКЛӨШКӨЧ
(1) • КАМИЛЛӨШКӨЧ
(1) • ПЕШКӨЧ
4/10°20/68°(6 | 1) •
ТӨШКӨЧ
41/2°(2) • КӨЛӨЧ
41/1°2/3°(1) • ЭТЛӨЧ
41/1°(1) • ПӨРӨМӨЧ
41/1°(1) • ТӨКМӨЧ
41/5°(5) • ТӨГӨРМӨЧ
41/9°3/4/16°(9) • КҮМӨЧ
41/1°1/1°(1) •
КҮЧТӨНӨЧ
41/32°1/32°(32) • ӨТӨЧ
31/26°53/231°(18 | 8) •
ЧӨЧ
(1) • ТИРГӨВЕЧ
(1) • ҮРЬӨВЕЧ
4/3/6°3/6°(4) • ҮЛЧӨВЕЧ
41/1°(1) • СӨЗГЕЧ
(1) • БЕЛГЕЧ
4/2°(2) • ТЕЛГЕЧ
41/2°4/5°(2) • КҮЧЕРГЕЧ
(1) • ЧЕРЕТКЕЧ
4/2/2°(1) • ИСЕРТКЕЧ
41/1°3/3°(1) • ЧҮКЕЧ
(7) • ЧҮМЕЧ
4/2/8°2/8°(1) •
ИЛӨК-ЧҮМЕЧ
(1 | 1) • ӨЙЛӨНӨЧ
4/2/3°(1) • КИНӨНӨЧ
(2) • КӨЛКЕНЕЧ
(3) • ҮКЕНЕЧ
4/3/7°5/10°(2) • КӨЕНЕЧ
41/2°1/2°18/34°(2) •
КИРПЕЧ
(1) • ИЧ
31/30°(30) • КИЧ
31/23°(23) • МИЧ
31/2°(2) • ПИЧ
31/12°5/68°(12) • НИЧ
(2) • ОЧ
31/3°2/5°(3) • КОЧ
(66 | 2) • ӨЧ
31/38°2/106°(38) • КӨЧ
(15) • УЧ
41/1°31/1°2/16°(1) •
НИБУЧ
(8) • ҮЧ
41/2°1/2°2/10°(2) •
ҮРМӨКҮЧ
41/1°(1) • УТЫРГЫЧ
41/1°(1) • АШЫГЫЧ
41/1°3/3°(1) • ЮГЫЧ
(6) • БАСКЫЧ
4/2/7°(1) • КЫСКЫЧ
41/4°(4) • ЕРТКЫЧ
41/4°4/15°(4) • АЧКЫЧ
41/28°1/28°(28) • КЫЛЫЧ
(1) • КЫЗГАНЫЧ
(3) • КУАНЫЧ
4/9°(4) • ЮАНЫЧ
(12) • КУРКЫНЫЧ
(1) • ЯЛЫНЫЧ
(26) • ТЫНЫЧ
4/4/40°(1) •
РӨХӨТ-ТЫНЫЧ
41/3°9/52°(3) • ТАЯНЫЧ
(8) • БОРЫЧ
(1) • КОРЫЧ
4/3/10°(1) •
БАЛТА-КОРЫЧ
- 41/14°4/24°21/122°(14) •
БУРЫЧ
21/19°189/1102°(19) • ЭЧ
- ...III
(155 | 3) • АШ
(165 | 2) • БАШ
41/1°(1) • БАШМА-БАШ
41/1°(1) • ТУЗБАШ
41/1°(1) • ЭЧ-БАШ
(1) • ТАШБАШ
4/2°2°/172°(1) •
КУШБАШ
41/2°(2) • АДАШ
(5) • АВЫЛДАШ
4/2/63°(56 | 2) • ЮЛДАШ
(1) • ТУТАНДАШ
4/2°(2) • ТАБЫНДАШ
41/1°(1) • МОҢДАШ
41/1°3°7/69°(1) • КОРДАШ
31/13°(13) • КАШ
(2) • АРАЛАШ
4/2/4°(2) • ТАЛАШ
41/2°(2) • СЫЙЛАШ
41/1°(1) • САБУЛЛАШ
41/1°3°5/8°(1) • САГУЛАШ
41/2°(2) • АДАНАШ
41/2°(2) • УЙНАШ
41/1°3°5°(1) • СЫНАШ
41/3°(3) • КИНДЕРАШ
41/5°(5) • СОРАШ
(1) • ЫНГЫРАШ
4/2/2°(1) • АПТЫРАШ
41/2°5/12°(2) • ЯРАШ
(155 | 3) • ТАШ
41/1°(1) • АСЫЛТАШ
(1) • ТАУ-ТАШ
4/2/2°4/161°(1) • АЧУТАШ
31/3°(3) • ФАШ
31/29°34/630°(24 | 5) •
ЮАШ
41/1°(1) • МЕНГӨШ
41/1°2/2°(1) • ТИРГӨШ
(1) • ДӨШ
41/4°(4) • ӨЙДӨШ
(1) • КИЛЕНДӨШ
(9) • КАРЕНДӨШ
4/3/19°(9) • КӨНДӨШ
41/1°(1) • ЙӨДӨШ
(9) • КАРДӨШ
4/2/12°8/37°(3) •
СЕРДӨШ
41/2°(2) • ПЕЛӨШ
41/1°(1) • ЭЗЛӨШ
41/2°(2) • МИЛӨШ
41/1°(1) • СӨЙЛӨШ
41/1°(1) • ЯРДӨМЛӨШ
- 41/1°3°6/8°(1) •
КАРДӨШЛӨШ
41/18°1/18°(18) •
КИҢӨШ
41/8°1/8°18/73°(7 | 1) •
ИИТӨШ
(4) • ЕШ
41/10°(10) • КАЕШ
41/1°2/11°(1) • ЛАЕШ
(1) • СЕРӨЕШ
4/2/2°2°(1) • БИРӨЕШ
41/9°(9) • ЧЕБЕШ
41/2°2/11°(2) • ҮБЕШ
41/2°1/2°(2) • ТИРГЕШ
41/1°31/1°(1) • МӨНДЕШ
41/2°1/2°(2) • ТИЕШ
31/1°(1) • КЕШ
41/14°(14) • БӨЛЕШ
41/3°(3) • БЕЛЕШ
41/2°(2) • КИЛЕШ
41/16°(16) • ӨЛЕШ
41/1°3°5/36°(1) • ҮЛЕШ
(76 | 3) • ИМЕШ
4/2/97°(17 | 1) • ЖИМЕШ
(25) • КӨМЕШ
4/2/29°(4) •
АЛТЫН-КӨМЕШ
(12) • ЖИТМЕШ
4/2/13°6/139°(1) •
КИТМЕШ
41/1°31/1°(1) • ИНЕШ
41/1°(1) • КӨЕШ
41/1°2/2°(1) • СӨЕШ
31/2°(2) • ПЕШ
41/1°(1) • КЕРЕШ
41/3°(3) •
АЛЫШ-БИРЕШ
41/1°(1) • ЙӨРЕШ
41/2°4/7°(2) • КҮРЕШ
31/27°(25 | 2) • ТЕШ
31/6°(6) • ШЕШ
41/3°1/3°(3) • КЫЕШ
31/6°34/263°(6) • ЮЕШ
(19) • ИШ
(41 | 2) • Биш
41/1°2/44°(1) • УНБИШ
41/3°1/3°(2 | 1) • ДӨРВИШ
41/1°31/1°(1) • КАЙНИШ
41/1°31/1°(1) •
ГРИШ-ГРИШ
41/1°1/1°(1) • ДУС-ИШ
31/1°(1) • ТИШ
(1) • ХИШ
41/1°2/2°10/72°(1) •
ФАХИШ
(101 | 4) • КОШ
41/2°(2) • КАРАКОШ

⁴ 1/9 ³ /116 ³ /116°(9) • АККОШ	⁴ 1/1 ³ /2°(1) • ЯТЫШ	(1) • ТУРАВЫ	(2) • БАЗАРДАГЫ
³ 1/3°(3) • КӨШ	⁴ 1/4 ³ 1/4 ⁴ 47/277°(4) • КУЫШ	⁴ 6/7°(1) • ЧЫЛТЫРАВЫ	(1) • БОХАРДАГЫ
³ 1/14 ² /17°(14) • ТӨШ	² 1/207°(207) • ЭШ	⁴ 1/1°(1) • САВЫ	(4 1) • КЫРДАГЫ
³ 1/60°(58 2) • БУШ	⁴ 1/52 ³ 1/52 ² 1/52 ¹ 55/1793°(48 4) • КОЯШ	(5) • ТАВЫ	(2) • БАУДАГЫ
³ 1/16°(16) • КУШ		⁴ 2/11°(4 2) • СЫЛТАВЫ	(1) • ТАУДАГЫ
⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • ФАРУШ		⁴ 1/1°(1) • СЫРХАВЫ	(3) • СУДАГЫ
³ 1/6 ² 4/83°(5 1) • ХУШ		(2) • АШАВЫ	(2) • АЛТЫДАГЫ
³ 1/3 ¹ 1/3°(3) • ТҮШ		(1) • КАШАВЫ	(1) • КАРШЫДАГЫ
(2) • КАБЫШ	⁴ 1/1°(1) • ЗАЙГЪ	(1) • КЫРШАВЫ	⁴ 49/106°(2) • ДӘРҮЯДАГЫ
(6) • ТАБЫШ	⁴ 1/1 ² 2/2 ² /2°(1) • ТАЛИГЪ	⁴ 4/5 ³ 35/62°(1) • ТЫШАВЫ	(2) • АЗАГЫ
⁴ 3/9°(1) • ЧАБЫШ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • НӨКЪ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ³ 6/63°(1) • БУЯВЫ	(6) • ЙОЗАГЫ
⁴ 1/2 ⁴ /11°(2) • ЯБЫШ	⁴ 1/2 ³ 1/2 ² 3/4/5°(2) • ТӨУФИКЪ	(4) • АГЫ	(4) • ТОЗАГЫ
⁴ 1/8 ³ 1/8°(8) • ТАВЫШ		(3) • САБАГЫ	⁴ 4/13°(1) • КУЗАГЫ
(1) • КӨНБАГЪШ		(7) • ТАБАГЫ	(1) • БАЛАГЫ
⁴ 2/10°(9) • САГЫШ		⁴ 3/12°(2) • ЧАБАГЫ	(2) • КАЛАГЫ
⁴ 1/1°(1) • НӨГЫШ		⁴ 1/1°(1) • ВАГЫ	(2) • БОЛАГЫ
⁴ 1/3°(3) • ЫЗГЫШ	(4) • ЖАВАБЫ	(6 3) • ҺАВАДАГЫ	⁴ 4/22°(16 1) • КОЛАГЫ
⁴ 1/9°(8 1) • БАЙГЫШ	⁴ 2/6°(2) • САВАБЫ	(1) • КАДАГЫ	(15) • ТАМАГЫ
⁴ 1/3°(3) • ЯЛГЫШ	⁴ 1/3°(3) • АЗАБЫ	(1) • ЯКАДАГЫ	(2 1) • СУКМАГЫ
⁴ 1/9°(9) • КАРГЫШ	⁴ 1/5°(4 1) • КАБЫ	(1) • КАЛАДАГЫ	(4 1) • ТУКМАГЫ
⁴ 1/8 ⁸ /43°(8) • СУГЫШ	(8 2) • САБЫ	(1) • САЛАДАГЫ	(1) • АЛМАГЫ
(61 1) • КЫШ	(1) • КИСАБЫ	(1) • КАЕНАНАДАГЫ	(1) • САЛМАГЫ
⁴ 1/2°(2) • НӨКЪШ	⁴ 3/14°(3) • ХИСАБЫ	(1) • БАКЧАДАГЫ	(2) • БУЛМАГЫ
(3) • АЛКЫШ	(2) • ТАБЫ	(1) • МУНЧАДАГЫ	(1) • ТАНМАГЫ
⁴ 2/5 ⁴ /69°(2) • ТАЛКЫШ	⁴ 2/3°(1) • КИТАБЫ	(1) • КУБЫЗДАГЫ	(5) • БАРМАГЫ
(1) • АЛЫШ	⁴ 1/1 ³ 10/32°(1) • ЧАБЫ	(1) • АБЫЗДАГЫ	(2) • КАРМАГЫ
(1) • САЛЫШ	⁴ 1/2 ³ 1/2°(2) • НАСЫЙБЫ	(1) • БУЙДАГЫ	(1) • ТАРМАГЫ
⁴ 3/4°(2) • ЧАЛЫШ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • ШАМБЫ	(3) • АЛДАГЫ	⁴ 11/37°(1) • БАШМАГЫ
⁴ 1/2°(2) • ЯҢЛЫШ	⁴ 1/1 ³ 1/1°(1) • ТУРБЫ	(3) • КУЛДАГЫ	(1) • ТЫРНАГЫ
⁴ 1/2°(2) • СУЛЫШ	(2) • КАЛЫБЫ	(5) • ЮЛДАГЫ	⁴ 2/6°(5) • КУНАГЫ
⁴ 1/1 ³ 6/9°(1) • ОЯЛЫШ	⁴ 2/3 ² /3 ¹ 5/39°(1) • ТОЛЫБЫ	(1) • УРАМДАГЫ	⁴ 1/1°(1) • ЯҢАГЫ
(6 1) • КАМЫШ	⁴ 1/5°(5) • БАВЫ	(2) • КАЗАНДАГЫ	⁴ 1/1°(1) • КАЛПАГЫ
⁴ 2/8°(1) • ЮКАМЫШ	(1) • АЛДАВЫ	(1) • ТАРЛАНДАГЫ	(1) • КАРАРАГЫ
(1) • АЗМЫШ	(1) • КЫЙМЫЛДАВЫ	(1) • ЯЛАНДАГЫ	(1) • ТАРАГЫ
⁴ 2/8°(6 1) • ЯЗМЫШ	(1) • ЛЫГЫРДАВЫ	(1) • КУЕНДАГЫ	(1) • ЕРАГЫ
⁴ 1/1°(1) • КАРТАЙМЫШ	(1) • ШЫГЫРДАВЫ	(1) • КОЙРЫГЫНДАГЫ	(1) • ТИРАГЫ
⁴ 1/1°(1) • КЫЛМЫШ	⁴ 5/5°(1) • ЧУПЫРДАВЫ	(3) • АЛДЫНДАГЫ	(2) • ТУФРАГЫ
⁴ 1/1°(1) • КЫЛАНМЫШ	⁴ 1/6°(6) • БОЗАВЫ	(1) • АБЫЗЫНДАГЫ	(8) • ЯФРАГЫ
⁴ 1/3°(3) • ЙОМЫШ	⁴ 1/2°(2) • ЯЛКАВЫ	(4) • ЯКЫНДАГЫ	(3) • ПЫЧРАГЫ
(2) • ОРМЫШ	(2) • САКЛАВЫ	(3) • КУЛЫНДАГЫ	(1) • ПЫРАГЫ
⁴ 2/22°(20) • ТОРМЫШ	(1) • ЯМАНЛАВЫ	(1) • МУЕНЫНДАГЫ	(4) • ЧЫРАГЫ
⁴ 1/26°(20 6) • АЛТМЫШ	(1) • ОЛАВЫ	(3) • ЯНЫНДАГЫ	⁴ 10/24°(2) • ЯРАГЫ
⁴ 1/1 ³ 12/71°(1) • МЫШ-МЫШ	(1) • АТЛАВЫ	(1) • КАРЫНДАГЫ	(5) • САГЫ
(5) • ТАНЫШ	(1) • КАТЛАВЫ	(1) • АРКАСЫНДАГЫ	⁴ 2/14°(7 2) • КОРСАГЫ
⁴ 2/6 ² /26°(1) • ХАНЫШ	(2) • ШАРТЛАВЫ	(2) • АРАСЫНДАГЫ	(7) • ТАГЫ
⁴ 1/4 ³ 1/4°(4) • УҢЫШ	(1) • УТЛАВЫ	(4) • АРТЫНДАГЫ	(1) • АТАГЫ
(27 2) • АРЫШ	(1) • ШАУЛАВЫ	(6) • АСТЫНДАГЫ	(1) • БАЛАКТАГЫ
(1) • БАРЫШ	(1) • ЖЫЛАВЫ	(4) • БАШЫНДАГЫ	(1) • ТОРЛАКТАГЫ
⁴ 3/34°(4) • КАРЫШ	⁴ 10/12°(1) • ПЫЛАВЫ	(2) • ТАҢДАГЫ	(1) • АУЛАКТАГЫ
(2) • ОРЫШ	(1) • БУЛМАВЫ	(1) • АЯГЫНДАГЫ	(6 4) • ЕРАКТАГЫ
⁴ 2/3°(1) • ЯТЫШ-ТОРЫШ	⁴ 2/6°(5) • ЯМАВЫ	(1) • АЛДЫНДАГЫ	(1) • ДУРАКТАГЫ
⁴ 1/13 ⁶ /50°(13) • ТЫРЫШ	⁴ 1/1°(1) • САНАВЫ	(4 3) • КУЛЫНДАГЫ	(4) • ЧАКТАГЫ
⁴ 1/1°(1) • КЫРТЫШ	(2) • КАРАВЫ	(2) • ЯНЫНДАГЫ	(1) • КЫРЫКТАГЫ
	(1) • САЙРАВЫ	(2) • АРТЫНДАГЫ	(4) • БОТАГЫ
	(1) • СОРАВЫ	(1) • АСТЫНДАГЫ	(1) • АЛЫСТАГЫ
	(1) • УРАВЫ	(1) • АМБАРДАГЫ	(1) • ЙОРТТАГЫ

- (1) • АЛТМЫШТАГЫ
⁴14/35°(1) • ТЫШТАГЫ
⁴1/1°(1) • ЧУАГЫ
 (1) • АЛАЧАГЫ
 (2) • УЧАГЫ
⁴3/11°(8) • ПЫЧАГЫ
⁴1/1°108/289°(1) • КУШАГЫ
 (2) • КЫЕГЫ
 (1) • МЫЕГЫ
 (1) • САКАЛ-МЫЕГЫ
⁴4/6°4/6°(2) • СЫЕГЫ
⁴1/21°1/21°(20 | 1) • ЯЗГЫ
⁴1/1°1/1°(1) • ЗОЛОТНИГИ
⁴1/53°1/53°(52 | 1) • КАЙГЫ
 (1) • АЛГЫ
⁴2/6°(5) • ЧАЛГЫ
⁴1/1°3/7°(1) • ТУБЫЛГЫ
⁴1/1°(1) • КОПШАНГЫ
 (1) • АЛДЫНГЫ
 (1) • БОРЫНГЫ
⁴3/3°4/4°(1) • ТЫНГЫ
 (1) • ПАҢГЫ
 (18) • КАРАҢГЫ
⁴3/27°(8) • КОРЧАҢГЫ
⁴1/9°4/36°(9) • СОҢГЫ
 (3) • АРГЫ
 (1) • КАРГЫ
⁴3/5°(1) • КАТАРГЫ
⁴1/2°4/7°(2) • БЫЛТЫРГЫ
³1/4°(4) • УТГЫ
 (6 | 1) • КАБЫГЫ
⁴2/8°(1) • ЧЫБЫГЫ
 (1) • УТЛАВЫГЫ
⁴2/15°(14) • ТАВЫГЫ
⁴1/1°(1) • САНДЫГЫ
 (11) • АЗЫГЫ
 (6) • КАЗЫГЫ
 (9) • РИЗЫГЫ
 (1) • БОЗЫГЫ
 (3) • КЫЗЫГЫ
⁴6/36°(6) • ЯЗЫГЫ
 (8) • БАЛЫГЫ
 (1) • ХУЖАЛЫГЫ
 (1) • КАРАЛЫГЫ
 (1) • ХАСТАЛЫГЫ
 (1) • ПУТАЛЫГЫ
 (2) • ХАЛЫГЫ
 (2) • ТОЗЛЫГЫ
 (2) • АВЫЗЛЫГЫ
 (1) • ӘХЛАКСЫЗЛЫГЫ
 (12) • БАЙЛЫГЫ
 (1) • БАКЫЙЛЫГЫ
 (1) • АКЛЫГЫ
- (1) • ЕРАКЛЫГЫ
 (1) • ЙОМШАКЛЫГЫ
 (3) • ТУКЛЫГЫ
 (1) • БОЗЫКЛЫГЫ
 (1) • НЫКЛЫГЫ
 (1) • АРЫКЛЫГЫ
 (1) • АРТЫКЛЫГЫ
 (4) • ЮКЛЫГЫ
 (1) • МАЛЛЫГЫ
 (1) • ЕЛЛЫГЫ
 (1) • КЫЗЫЛЛЫГЫ
 (1) • АСЫЛЛЫГЫ
 (1) • УҢГАНЛЫГЫ
 (1) • ДАНЛЫГЫ
 (1) • ДОШМАНЛЫГЫ
 (1 | 1) • ЯМАНЛЫГЫ
 (2) • КАЛЫНЛЫГЫ
 (1) • ТОЛЫГЫ
 (2) • БАРЛЫГЫ
 (1) • ЯМАРЛЫГЫ
 (3) • ТАРЛЫГЫ
 (5) • ОРЛЫГЫ
 (1) • ЗУРЛЫГЫ
 (7) • МАТУРЛЫГЫ
 (1) • ХУРЛЫГЫ
 (2) • АВЫРЛЫГЫ
 (1) • БАТЫРЛЫГЫ
 (2) • ЯРЛЫГЫ
 (3) • ДУСЛЫГЫ
 (1) • АЛЫСЛЫГЫ
 (1) • КАРТЛЫГЫ
 (1) • КЫТЛЫГЫ
 (1) • ЯЛКАУЛЫГЫ
 (1) • ЯМАУЛЫГЫ
 (2) • ТАТУЛЫГЫ
 (2) • АЧЛЫГЫ
 (2) • ТЫНЫЧЛЫГЫ
 (1) • БАШЛЫГЫ
 (5) • КЫЛЫГЫ
 (1) • ЯРЛЫЛЫГЫ
 (2) • ТУРЫЛЫГЫ
 (2) • ЯКТЫЛЫГЫ
⁴55/112°(3 | 1) • ЯХШЫЛЫГЫ
 (1) • БОЛАМЫГЫ
⁴2/2°(1) • МАМЫГЫ
⁴1/2°(2) • ТАНЫГЫ
 (1) • САРЫГЫ
 (53) • КОЙРЫГЫ
 (1) • КОРЫГЫ
 (1) • ТОТРЫГЫ
⁴5/63°(3 | 4) • БАСТЫРЫГЫ
 (3) • АКТЫГЫ
 (1) • КУЛТЫГЫ
 (1) • МЫЛТЫГЫ
 (5) • ЕРТЫГЫ
- ⁴5/14°(4) • ЯСТЫГЫ
 (2) • КУЫГЫ
⁴2/5°(3) • СУЫГЫ
 (2) • АЛАЧЫГЫ
 (1) • ЯНЧЫГЫ
 (2) • ПОЧЫГЫ
 (3) • КАПЧЫГЫ
 (2) • ЧЫПЧЫГЫ
 (2) • ОРЧЫГЫ
⁴7/13°(1) • ОТЧЫГЫ
 (1) • АШЫГЫ
 (4) • КАШЫГЫ
 (4) • ТОМШЫГЫ
⁴4/10°92/281°(1) • БЫШЫГЫ
 (7) • ЮГЫ
⁴1/1°2/8°(1) • БАРЫ-ЮГЫ
 (14) • ЯГЫ
 (49) • АЯГЫ
 (3) • БАЯГЫ
 (1) • САПЛАЯГЫ
 (1) • ЧЫНАЯГЫ
 (16) • ТАЯГЫ
⁴6/71°(1) • БАШЫ-АЯГЫ
 (10) • ТОЯГЫ
⁴2/11°(1) • БАШЫ-ТОЯГЫ
⁴1/1°10/97°235/814°(1) • КЫАГЫ
 (1) • ОЧЛАДЫ
 (3) • БАШЛАДЫ
⁴3/5°(1) • ТАШЛАДЫ
 (1) • СУЙМАДЫ
 (1) • СУКМАДЫ
 (1) • ТУКМАДЫ
 (1) • КАЛМАДЫ
 (2) • БУЛМАДЫ
⁴6/7°(1) • ТОРМАДЫ
 (2) • КАРАДЫ
⁴2/3°(1) • СОРАДЫ
 (1) • АКСАДЫ
⁴2/2°(1) • ЯСАДЫ
⁴1/2°3/14/19°(2) • АШАДЫ
⁴1/2°1/2°(2) • БОЗДЫ
 (1) • КУЙДЫ
⁴2/2°2/2°(1) • ТУЙДЫ
 (14) • АЛДЫ
 (13 | 1) • КАЛДЫ
 (1) • ТАРАЛДЫ
⁴4/30°(1) • САЛДЫ
 (33) • БУЛДЫ
⁴2/34°(1) • ТУЛДЫ
 (2) • ТАБЫЛДЫ
 (1) • БАСЫЛДЫ
 (1) • КОТЫЛДЫ
⁴4/6°10/70°(2) • ТОТЫЛДЫ
- (1) • ХУРЛАНДЫ
⁴2/2°(1) • СЫРЛАНДЫ
⁴1/2°(2) • СЫНДЫ
⁴1/1°3/4/5°(1) • ЯНДЫ
 (1) • БАРДЫ
⁴2/2°(1) • АГАРДЫ
⁴1/1°(1) • ОРДЫ
 (1) • УТЫРДЫ
⁴2/2°5/5°(1) • ТУТЫРДЫ
⁴1/3°(3) • АУДЫ
⁴1/5°(5) • ТУДЫ
⁴1/1°3/9°(1) • ЯУДЫ
 (1) • БАЛКЫДЫ
⁴2/2°2/2°4/11/14°(1) • КАЛКЫДЫ
⁴1/1°1/1°1/1°(1) • ТАЖЫ
 (8) • АЗЫ
⁴1/10°(9 | 1) • КАЗЫ
⁴1/2°(2) • НАЗЫ
⁴1/2°(2) • САЗЫ
⁴1/5°5/27°(5) • ТАЗЫ
⁴1/2°(2) • БОЗЫ
⁴1/3°2/5°(3) • ТОЗЫ
⁴1/2°(2) • КУЗЫ
⁴1/1°3/3°(1) • ТУЗЫ
 (41 | 3) • АВЫЗЫ
 (1) • КАВЫЗЫ
⁴3/46°(1) • ЯВЫЗЫ
 (1) • ДУҢГЫЗЫ
⁴2/3°(2) • ТУГЫЗЫ
⁴1/2°(2) • ЙОЛДЫЗЫ
 (25 | 1) • КЫЗЫ
⁴2/27°(1) • УЛЫ-КЫЗЫ
 (2) • БУЛДЫКСЫЗЫ
 (1) • АКЫЛСЫЗЫ
 (1) • ИМАНСЫЗЫ
⁴4/5°12/83°(1) • ТАТСЫЗЫ
 (1) • ЯЗЫ
⁴1/1°(1) • АЯЗЫ
⁴1/1°3/3°24/121°(1) • НИЯЗЫ
⁴1/22°(22) • АРАКЫ
⁴1/14°2/36°(13 | 1) • ХАКЫ
 (1) • ТАЛКЫ
⁴2/2°(1) • ХАЛКЫ
⁴1/5°(5) • ЕЛКЫ
⁴1/10°3/4/17°(10) • ХОЛКЫ
 (1) • АБЫНКЫ
⁴2/2°2/2°(1) • САЛЫНКЫ
⁴1/21°(19 | 2) • ЙОКЫ
⁴1/2°2/23°(2) • ТАКЫ-ТОКЫ
⁴1/10°1/10°(10) • ЧЫБЫРКЫ
⁴1/3°(3) • АСКЫ
⁴1/1°2/4°(1) • СОСКЫ

⁴ 1/1°(1) • ЧАТКЫ	(2) • ДАГАЛЫ	(1) • САБАКЛЫ	(2) • ЯГЫМЛЫ
⁴ 1/1°(1) • ОЕТКЫ	(1) • БАЛА-ЧАГАЛЫ	(1) • КАЙТАКЛЫ	(1) • АДЫМЛЫ
⁴ 1/2°(2) • АРТКЫ	(1) • ТАМГАЛЫ	(1) • КАДАКЛЫ	(1) • АЛЫМЛЫ
(4) • ЖЫБЫТКЫ	(1) • КАРГАЛЫ	(4) • АРДАКЛЫ	(2) • ТАЛЫМЛЫ
⁴ 2/5°5/9°(1) • АЧЫТКЫ	(1) •	(2) • ЙОЗАКЛЫ	⁴ 6/9°9/16°(1) • ЯРЬИМЛЫ
⁴ 1/1°(1) • КУКЫ	ОРЕНБУР-КАРГАЛЫ	(1) • КАКЛЫ	(1) • ТУТАНЛЫ
⁴ 1/1°2/2°(1) • ЧУКЫ	(1) • КАБЫРГАЛЫ	(2) • КОЛАКЛЫ	(3) • ДАНЛЫ
⁴ 1/2°1/2°(2) • ПЫЧКЫ	(3) • ЮРГАЛЫ	(1) • САЛМАКЛЫ	(1) • ЖАНЛЫ
⁴ 1/1°(1) • РАШКЫ	(2) • ГАУТАЛЫ	(2) • КУНАКЛЫ	(1) • ОЗАНЛЫ
⁴ 1/1°(1) • ГЫЙШКЫ	⁴ 0/13°(1) • ЧЫГАЛЫ	(1) • СЫЙРАКЛЫ	(1) • АРЗАНЛЫ
(3) • ЫШКЫ	(3) • ФАЙДАЛЫ	(1) • ЯРАКЛЫ	(3) • КАНЛЫ
(3) • ЧАБЫШКЫ	⁴ 2/4°(1) • УРДАЛЫ	(1) • САКЛЫ	(2) • АРКАНЛЫ
(7) • КЫШКЫ	⁴ 1/1°(1) • ХУЖАЛЫ	(1) • АЛЫМСАКЛЫ	(1) • ИМАНЛЫ
⁴ 4/15°6/17°(2) • ТЫШКЫ	⁴ 1/2°(2) • КАЗАЛЫ	(1) • ЯСАКЛЫ	(1) • ТОМАНЛЫ
(4) • АНЫКЫ	(11) • САКАЛЫ	(1) • АТАКЛЫ	(1) • УРМАНЛЫ
(3) • КАРГАНЫКЫ	(1) • ТАЙКАЛЫ	(2) • БУРАКЛЫ	(2) • БУРАНЛЫ
(1) • КОДАНЫКЫ	(1) • АРКАЛЫ	(2) • ХАКЛЫ	⁴ 12/19°(2) • САНЛЫ
(1) • ХОДАНЫКЫ	(2) • МЫСКАЛЫ	(6) • ЧАКЛЫ	⁴ 1/1°(1) • ЧИНЛЫ
(1) • КЫСКАНЫКЫ	(1) • РЫСКАЛЫ	(1) • НИЧАКЛЫ	⁴ 1/1°(1) • ЙОНЛЫ
(2) • АЛЛАНЫКЫ	⁴ 6/17°(1) • ЯКАЛЫ	⁴ 20/33°(1) • БОРЧАКЛЫ	(1) • КАНУНЛЫ
(1) • МУЛЛАНЫКЫ	⁴ 1/19°(18 1) • БАЛАЛЫ	(1) • КАЕКЛЫ	⁴ 2/3°(2) • ТУНЛЫ
(1) • АТА-АНАНЫКЫ	(38) • МАЛЫ	(1) • ЛАЕКЛЫ	(1) • КОЛЫНЛЫ
(1) • БАРЧАНЫКЫ	(1) • ЧАМАЛЫ	(1) • КЫЕКЛЫ	⁴ 2/2°18/26°(1) •
(1) • ПАТШАНЫКЫ	(2) • ЧАЛМАЛЫ	⁴ 4/4°(1) • МЫЕКЛЫ	БОРЫНЛЫ
(3) • БАЙНЫКЫ	(2) • СЫГЫЛМАЛЫ	⁴ 1/1°(1) • ТӨУФЫЙЛЫ	⁴ 1/2°(2) • АНЛЫ
(1) • БАБАЙНЫКЫ	⁴ 5/45°(2) • ФОРМАЛЫ	⁴ 1/3°(3) • ЧУКЛЫ	⁴ 1/3°2/5°(3) • МОҢЛЫ
(1) • ТАЙНЫКЫ	(3) • АНАЛЫ	(1) • ШЫГЫРДАВЫКЛЫ	(80 2) • ОЛЫ
(1) • КУНАКНЫКЫ	⁴ 2/5°(2) • АТА-АНАЛЫ	(1) • БУЛДЫКЛЫ	⁴ 1/8°(8) • КОЛЫ
(1) • САРЫКНЫКЫ	(4) • КОРАЛЫ	(1 2) • АЗЫКЛЫ	⁴ 1/8°3/98°(7 1) • СОЛЫ
(2) • ЮКНЫКЫ	⁴ 2/6°(2) • ЯРАЛЫ	(1) • РИЗЫКЛЫ	(3) • САВАПЛЫ
(1) • КОЛНЫКЫ	⁴ 1/1°(1) • УСАЛЫ	(6) • ЯЗЫКЛЫ	(1) • САПЛЫ
(1) • БОЕРГАННЫКЫ	(3) • АТАЛЫ	(1) • ДАНЛЫКЛЫ	⁴ 3/5°3/5°(1) • ХИСАПЛЫ
(1) • ТУГАННЫКЫ	(1) • АНАЛЫ-АТАЛЫ	(1) • ХОЛЫКЛЫ	(7) • БАРЛЫ
(1) • БАККАННЫКЫ	(1) • БАЙТАЛЫ	(1) • ХУРЛЫКЛЫ	(2) • ЗАРЛЫ
(1) • ЯККАННЫКЫ	(1) • БАРЫМТАЛЫ	(1) • ЯУЛЫКЛЫ	(1) • МОҢЛЫ-ЗАРЛЫ
(2) • САРАННЫКЫ	⁴ 5/7°(1) • ОСТАЛЫ	(2) • КЫЛЫКЛЫ	(1) • ПАРЛЫ
(3) • КОЗГЫННЫКЫ	⁴ 1/1°(1) • ВАФАЛЫ	(1) • ТУРУЛЫКЛЫ	(1) • ПАРЛЫ-ПАРЛЫ
(1) • ОЗЫННЫКЫ	⁴ 1/3°42/138°(3) •	(3) • КОЙРЫКЛЫ	(1) • КАРАРЛЫ
(1) • ХАТЫННЫКЫ	АКЧАЛЫ	(1) • КАТЫКЛЫ	(1) • АСТАРЛЫ
(1) • БОЯРНЫКЫ	⁴ 1/1°1/1°(1) • БАГЛЫ	⁴ 14/24°(1) • ЯНТЫКЛЫ	⁴ 8/17°(3) • ТАСТАРЛЫ
(1) •	³ 1/2°(2) • ЕЛЫ	(4) • ЯКЛЫ	⁴ 1/3°(3) • СЫЕРЛЫ
БУЛЫР-БУЛМАСНЫКЫ	(1) • БУГАЗЛЫ	(8) • АЯКЛЫ	⁴ 1/1°(1) • НУРЛЫ
(1) • ЯТНЫКЫ	⁴ 2/4°(3) • НАЗЛЫ	⁴ 3/13°43/78°(1) •	(2) • САБЫРЛЫ
(4) • ШУНЫКЫ	⁴ 1/7°(7) • ТОЗЛЫ	ЯЛАНАЯКЛЫ	(3) • КЫРЛЫ
(1) • АЛТМЫШНЫКЫ	(2) • АВЫЗЛЫ	(5) • БАЛЛЫ	(1) • ЧОКЫРЛЫ
(2) • ТУНЛЫНЫКЫ	(1) • АНДЫЗЛЫ	(4) • САКАЛЛЫ	(1) • ТАМЫРЛЫ
(4) • ЯРЛЫНЫКЫ	⁴ 3/20°6/31°(16 1) •	(5) • МАЛЛЫ	(2) • СЫРЛЫ
(2) • АТЛЫНЫКЫ	КЫЗЛЫ	⁴ 4/15°(1) • КОРАЛЛЫ	⁴ 6/11°(2) • КУТУРЛЫ
(1) • УТРЫНЫКЫ	(2) • АЙЛЫ	⁴ 1/9°(9) • УЛЛЫ	⁴ 1/132°17/164°(128 4) •
(1) • АЛТЫНЫКЫ	(2) • ЖАЙЛЫ	(2) • ДАВЫЛЛЫ	ЯРЛЫ
⁴ 36/56°3/6°56°63/178°(1) •	(1) • ЛАЙЛЫ	(85) • АКЫЛЛЫ	⁴ 1/4°1/4°(4) • НАМУСЛЫ
ИСРАФЧЫНЫКЫ	(13) • МАЙЛЫ	⁴ 3/88°(1) • ГАКЫЛЛЫ	(6) • АТЛЫ
(2) • АЛЫ	(1) • ЧЫРАЙЛЫ	⁴ 1/19°113°(1) • ЮЛЛЫ	(1) • ӨЙЛЕ-АТЛЫ
(7) • БАЛЫ	⁴ 6/21°(2) • ТАЙЛЫ	(1) • ЧЫДАМЛЫ	(4) • ЗАТЛЫ
(1) • АТА-БАБАЛЫ	(1) • УЙЛЫ	⁴ 2/3°(2) • БЫРАМЛЫ	(1) • КАТЛЫ
⁴ 3/11°(3) • АРБАЛЫ	⁴ 2/2°(1) • АБРУЙЛЫ	⁴ 1/4°(4) • КОМЛЫ	(1) • БЕРКАТЛЫ
⁴ 1/1°(1) • ЗӨВАЛЫ	⁴ 1/9°9/32°(9) • СЫЙЛЫ	(2) • ЯВЫМЛЫ	(6) • КАНАТЛЫ

- (64 | 7) • ТАТЛЫ
⁴8/9¹(1) • ЧАТЛЫ
 (1) • ЧАТЛЫ-БОТЛЫ
²4⁴(3) • КОТЛЫ
 (1) • ЙОРТЛЫ
⁴2/5⁴(4) • КОРТЛЫ
⁴1/6⁵(5 | 1) • УТЛЫ
 (1) • ВАКЫТЛЫ
⁴2/2¹(1) • БОЛЫТЛЫ
⁴1/2³16/110²(2) • ОЯТЛЫ
 (17 | 1) • УЛЫ
 (1 | 1) • ДАУЛЫ
 (1) • ТАЛАУЛЫ
 (2) • КАПЛАУЛЫ
 (3) • ЯМАУЛЫ
 (3) • САНАУЛЫ
 (1) • ТАНАУЛЫ
 (1) • КАРАУЛЫ
 (1) • КЫҢГЫРАУЛЫ
 (1) • ТАУЛЫ
 (5) • МАКТАУЛЫ
 (1) • ШАУЛЫ
⁴12/22²(1) • ТЫШАУЛЫ
⁴1/2²(2) • ЯБУЛЫ
 (1) • АГУЛЫ
⁴2/2¹(1) • ЯГУЛЫ
⁴1/1¹(1) • ЯЗУЛЫ
 (65) • КУЛЫ
⁴2/66¹(1) • БИТЕ-КУЛЫ
⁴1/1¹(1) • ТАУЛУ
 (2) • КАРУЛУ
 (1) • КАЙТАРУЛУ
 (1) • КОРУЛУ
 (1) • ЫРУЛУ
⁴5/6¹(1) •
 КАРДӨШ-ЫРУЛУ
 (3) • СУЛУ
⁴2/4¹(1) • АСУЛУ
⁴1/22²(22) • ТУЛУ
⁴1/7¹(7) • АЧУЛУ
 (1) • АЯУЛУ
⁴2/2³31/153¹(1) •
 БУЯУЛУ
⁴1/1³1/1¹(1) • ИНСАФЛУ
⁴1/1³1/1¹(1) • ОЖМАХЛУ
⁴1/2³1/2²(2) • ГӨНАҢЛУ
⁴1/3³(3) • ОЧЛУ
⁴1/3³2/6³(3) • БУРЫЧЛУ
 (2) • АШЛУ
 (5) • БАШЛУ
 (1) • КАШЛУ
 (1) • ТАЛАШЛУ
⁴5/10¹(1) • ТАШЛУ
⁴1/1¹(1) • КОШЛУ
 (1) • ТАБЫШЛУ
 (5) • ТАВЫШЛУ
 (3) • ЙОГЫШЛУ
 (1) • ЯГЫШЛУ
 (1) • УКЫМЫШЛУ
 (1) • УҢДЫРЫШЛУ
 (1) • ТЫШЛУ
⁴8/14¹(1) •
 ЭЧЛЕ-ТЫШЛУ
⁴1/1³15/26¹(1) • КОЯШЛУ
⁴1/3³(3) • АВЫЛУ
 (1) • БАРНАГЫЛУ
 (2) • КАЙГЫЛУ
⁴3/4¹(1) • УГЫЛУ
 (15 | 2) • ЖЫЛУ
⁴2/18¹(1) •
 ЖЫЛУ-ЖЫЛУ
 (45) • АКЫЛУ
 (1) • ГАКЫЛУ
⁴3/57¹(11) • АРКЫЛУ
⁴1/3³(3) • ШЫРПЫЛУ
⁴1/8¹(8) • АСЫЛУ
⁴1/1¹12/94¹(1) •
 АЛТЫЛУ
 (35) • ЮЛУ
⁴1/2²(2) • КАЮЛУ
⁴1/5³3/42⁵(5) • БЕРЬЮЛУ
 (2) • ЯЛУ
⁴1/1¹(1) • ОЯЛУ
⁴1/1³3⁴2/249/1152¹(1) •
 КОЙРЫГЫ-ЯЛУ
⁴1/2²(2) • ТАШЫРГАМУ
 (5) • САЛАМУ
⁴2/6³3/8¹(1) • САПЛАМУ
⁴1/1³1/1¹(1) • КАЕМЫ
⁴1/1¹(1) •
 ЧАКМЫ-ЧОКМЫ
⁴1/1³2/2¹(1) • ЮКМУ
⁴1/1³1/1¹(1) •
 ТЫККАНМУ
 (1) • БУЛДЫҢМУ
 (1) • КАЗЫДЫҢМУ
 (1) • АШАМЫЙСЫҢМУ
 (1) • КЫЙМЫЙСЫҢМУ
 (1) • СЫЙМЫЙСЫҢМУ
 (1) • БУЛМАССЫҢМУ
 (1) • БАКТЫҢМУ
⁴8/8⁸8/8¹(1) • ЯТТЫҢМУ
⁴1/2³1/2²(2) • КОМУ
 (3) • БАРМУ
 (1) • КУАРМУ
⁴3/5¹(1) • ТУАРМУ
 (1) • КУРМУ
 (1) • НУРМУ
⁴3/3¹(1) • ФУРМУ
⁴1/1³7/9¹(1) • АВЫРМУ
 (1) • ТАКЫЛДАШУМУ
⁴2/3²2/2¹(1) •
 АКЫЛЛАШУМУ
⁴1/2²(2) • ЯВЫМУ
 (2) • АГЫМУ
⁴2/3¹(1) • ЧЫГЫМУ
 (1) • ДЫМУ
 (1) • БУЛДЫМУ
⁴3/3¹(1) • ЯНДЫМУ
 (1) • ТАКЫМУ
⁴2/6⁵(5) • ТОКЫМУ
⁴1/1¹(1) • ЗОЛЫМУ
 (2) • КОРЫМУ
⁴2/4³11/19²36/52²(2) •
 ЫРЫМУ
 (26) • АНЫ
 (2) • АНЫ
 (7) • ТАБАНЫ
⁴2/9²(2) • АРБАНЫ
 (1 | 1) • НАВАНЫ
⁴2/4²(2) • ХАЙВАНЫ
 (1) • АГАНЫ
 (2) • ЯБАГАНЫ
 (1) • АУЛАГАНЫ
 (4) • УҢМАГАНЫ
 (1) • АКИРМАГАНЫ
 (1) • ТУМАГАНЫ
 (1) • АКСАГАНЫ
 (2) • АШАГАНЫ
 (3) • АЗГАНЫ
 (1) • АЛГАНЫ
 (1) • КАЛГАНЫ
 (1) • САЛГАНЫ
 (2) • ЕЛГАНЫ
 (3) • БУЛГАНЫ
 (2) • ЕҢЫЛГАНЫ
 (1) • ЯЛГАНЫ
 (1) • ОЯЛГАНЫ
 (1) • КУНГАНЫ
 (1) • АШКЫНГАНЫ
 (2) • СЫНГАНЫ
 (1) • ТЫНГАНЫ
 (1) • УҢГАНЫ
 (2) • БАРГАНЫ
 (6 | 1) • КАРГАНЫ
 (2) • ОРГАНЫ
 (2) • ТОРГАНЫ
 (1) • КАБЫРГАНЫ
 (2) • УТЫРГАНЫ
 (2) • ЮРГАНЫ
 (1) • ТУТГАНЫ
⁴31/54¹(1) • КАРЧЫГАНЫ
 (17) • ДАНЫ
 (2) • ВӨЖДАНЫ
 (1) • МӨЙДАНЫ
⁴4/21¹(1) • ЗИНДАНЫ
 (39 | 1) • ЖАНЫ
 (1) • БАЖАНЫ
⁴3/42¹(1) • ХУЖАНЫ
 (6) • КАЗАНЫ
 (1) • ЖЕНАЗАНЫ
 (1) • УРАЗАНЫ
⁴4/11¹(3) • ТУЗАНЫ
 (5) • КАНЫ
 (1) • БАКАНЫ
 (1) • ТАРАКАНЫ
 (1) • ТАРАКАНЫ
 (1) • АККАНЫ
 (2) • КАЛКАНЫ
 (6) • КАПКАНЫ
 (1) • ТАПКАНЫ
 (1) • АРКАНЫ
 (1) • ЙОМЫРКАНЫ
 (1) • КЫРМЫСКАНЫ
 (1) • ЯРАТКАНЫ
 (1) • БОТКАНЫ
 (1) • ТАРТКАНЫ
 (1) • ОЧКАНЫ
 (1) • ЧУЧКАНЫ
 (1) • ЙОМЫЧКАНЫ
 (4) • БАШКАНЫ
 (1) • ЫРЫЛДАШКАНЫ
 (1) • ТОТАШКАНЫ
⁴20/33¹(1) • МУЗЫКАНЫ
 (22) • БАЛАНЫ
 (1) • КАНДАЛАНЫ
 (1) • КАЛАНЫ
 (1) • КЫЙБЛАНЫ
 (1) • ЕЛАНЫ
 (1) • АЛЛАНЫ
 (1) • СӨБХАНАЛЛАНЫ
⁴8/32²(4) • МУЛЛАНЫ
 (1) • АМАНЫ
 (2) • ЗАМАНЫ
 (2) • УЗАМАНЫ
 (1) • КАРАМАНЫ
 (1) • ЧАМАНЫ
 (3) • ЙМАНЫ
 (1) • КОЙМАНЫ
 (1) • АЛЫКМАНЫ
 (1) • ТОЛЫКМАНЫ
 (1) • АЛМАНЫ
 (1) • ТОМАНЫ
 (1) • ДӨРМАНЫ
 (1) • УРМАНЫ
 (2) • БАТМАНЫ
 (3) • ЧУМАНЫ
 (3) • ДОШМАНЫ
⁴17/43¹(18) • ЯМАНЫ
 (3) • АНАНЫ
 (3) • АТА-АНАНЫ
 (1) • БАГАНАНЫ
 (1) • ЧАНАНЫ
 (1) • БУРАЗНАНЫ
⁴6/14²(2 | 3) • ТОРҢАНЫ
⁴1/2²(2) • ЯҢҢАНЫ
⁴1/1¹(1) • АПАНЫ
 (1) • АРАНЫ
 (1) • КАРАНЫ

(1) • САРАНЫ	(1) • БУЛДЫКСЫЗНЫ	⁴ 1/1°(1) • ЧУКНЫ	(1) • БУСАГАМНЫ
(1) • БИЧАРАНЫ	(1) • КОРАЛСЫЗНЫ	(1 1) • ЧЫБЫКНЫ	(3) • АРКАМНЫ
(1) • ВӨЙРАНЫ	(1) • АКЫЛСЫЗНЫ	(6) • ТАВЫКНЫ	(2) • САЛАМНЫ
(1) • БУРАНЫ	(1) • ТАЛАНТСЫЗНЫ	(2) • КАЗЫКНЫ	(1) • УРАМНЫ
(1) • АҢҒЫРАНЫ	⁴ 17/50°(2) • УТЫЗНЫ	(7) • РИЗЫКНЫ	(2) • ЖӨФАМНЫ
⁴ 8/9°(2) • ЧЫРАНЫ	⁴ 1/2°27/65°(2) • ЯЗНЫ	(2) • БАЛЫКНЫ	⁴ 6/10°(1) • АКЧАМНЫ
(6) • САНЫ	(3) • АЙНЫ	(3) • ХАЛЫКНЫ	⁴ 1/2°(2) • КОМНЫ
⁴ 2/8°(2) • ТУКСАНЫ	(6) • БАЙНЫ	(1) • ЮХАЛЫКНЫ	(1) • АГЫМНЫ
(5) • ТАНЫ	(1) • ЯЛАГАЙНЫ	(1) • ЯЛГЫЗЛЫКНЫ	(1) • КОЛАГЫМНЫ
(1) • АТАНЫ	(1) • ЧУРАГАЙНЫ	(1) • БАЙЛЫКНЫ	(1) • ТАМАГЫМНЫ
(5 2) • ЧАБАТАНЫ	(1) • БУГАЙНЫ	(1) • АХМАКЛЫКНЫ	(1) • ХАКЫМНЫ
(1) • ВАТАНЫ	(1) • ТУЗАНДАЙНЫ	(1) • ХАКЛЫКНЫ	(2) • КУЛЫМНЫ
(3) • ШАЙТАНЫ	(1) • БОДАЙНЫ	(4) • ЯМАНЛЫКНЫ	(1) • ЖАНЫМНЫ
(1) • СОЛТАНЫ	(1) • ХОДАЙНЫ	(1) • ХОЛЫКНЫ	(1) • ЧОКЫРЫМНЫ
(1) • КАРТАНЫ	(2) • ЖАЙНЫ	(1) • АВЫРЛЫКНЫ	⁴ 8/9°15/21°(1) •
(1) • СТАНЫ	(1) • ЛАЙНЫ	(2) • ДУСЛЫКНЫ	ЕГҮЛАСЫМНЫ
(1) • ЫСТАНЫ	(1) • КАЛАЙНЫ	(1) • ШАТЛЫКНЫ	(1) • КОРБАНЫ
(2) • КУШТАНЫ	(2) • МАЛАЙНЫ	(1) • КАРТЛЫКНЫ	(2) • ХАЙВАНЫ
⁴ 11/25°(2) • ЫШТАНЫ	(4) • МАЙНЫ	(1) • АЧЛЫКНЫ	(1) • ЕЛАГАНЫ
⁴ 1/1°(1) • ЖӨФАНЫ	(1) • КУРАЙНЫ	(2 2) • АШЛЫКНЫ	(2) • СЫЙЛАГАНЫ
⁴ 1/1°(1) • ХАНЫ	(2) • ТАЙНЫ	(1) • ЯРЛЫКНЫ	(1) • ТЫҢЛАГАНЫ
(15 2) • АКЧАНЫ	⁴ 16/29°(1) •	(1) • ТУРЫЛЫКНЫ	(1 1) • ХУРЛАГАНЫ
(1) • ТАТАРЧАНЫ	БУЛМАСТАЙНЫ	(1) • САКЧЫЛЫКНЫ	(1) • КАМАГАНЫ
(1) • БОРЧАНЫ	(4 1) • КУЙНЫ	(6) • ЯХШЫЛЫКНЫ	(1) • ТЫҢЛАМАГАНЫ
⁴ 4/20°(1) • РУСЧАНЫ	⁴ 2/7°(2) • ТУЙНЫ	(1) • ТОНЬКНЫ	(1) • ЯРАМАГАНЫ
(3) • АЛАШАНЫ	(2) • СЫЙНЫ	(1) • СЫНЫКНЫ	(4) • ЯЗМАГАНЫ
⁴ 2/6°130/364°(3) •	⁴ 2/4°20/40°(2) •	(7) • САРЫКНЫ	(1) • ТУЙМАГАНЫ
ПАТШАНЫ	ТУТҮЙНЫ	(1) • ЙОДРЫКНЫ	(4) • АЛМАГАНЫ
⁴ 1/1°1/1°(1) • ТӨМУТҢЫ	(3) • АКНЫ	(3) • КОЙРЫКНЫ	(1) • САЛМАГАНЫ
⁴ 1/2°(2) • КАЕНЫ	(1) • КАБАКНЫ	(1) • КАТЫКНЫ	(1) •
⁴ 1/1°(1) • КОЕНЫ	(1) • БАЛДАКНЫ	(1) • АКТЫКНЫ	АҢЛАТАЛМАГАНЫ
(4) • УЕНЫ	(1) • ЧЫРЫЛДАКНЫ	(1) • МЫЛТЫКНЫ	(1) • УҢМАГАНЫ
(2) • ДУЕНЫ	(1) • ТОЗАКНЫ	(1) • АРТЫКНЫ	(1) • ТАПМАГАНЫ
(1) • КУЕНЫ	(1 1) • КУРКАКНЫ	(2) • ЕРТЫКНЫ	(2) • БОЕРМАГАНЫ
⁴ 4/10°(3) • МУЕНЫ	(2) • БАЛАЛАКНЫ	(1) • БАЛЧЫКНЫ	(1) • ЯРАТМАГАНЫ
⁴ 1/1°7/14°(1) • КЫЕНЫ	(2) • КОЛАКНЫ	(4 1) • ЧЫПЧЫКНЫ	(1) • ЯТМАГАНЫ
(2 1) • КАЗНЫ	(1) • КҮЗ-КОЛАКНЫ	(1) • КАШЫКНЫ	(1) • АЧМАГАНЫ
(1) • НАМАЗНЫ	(2) • АРГАМАКНЫ	⁴ 37/78°(1) • ГҮЙШЫКНЫ	(1) • САНАГАНЫ
(2) • АЛМАЗНЫ	(1) • ТАМАКНЫ	⁴ 1/15°(13 2) • ЮКНЫ	(2) • СЫНАГАНЫ
(1) • КУРАЗНЫ	(1 4) • БАРМАКНЫ	(1) • ЯКНЫ	(4) • СЫЙЛАГАНЫ
(1) • САЗНЫ	(1) • КАРМАКНЫ	(3) • АЯКНЫ	(2) • СУСАГАНЫ
⁴ 6/10°(2) • ТАЗНЫ	(2) • АХМАКНЫ	⁴ 3/6°71/150°(2) • ТАЯКНЫ	(1) • ЯСАГАНЫ
(1) • БОЗНЫ	(1) • ТАБЫШМАКНЫ	(3) • БАЛНЫ	(3 1) • МАКТАГАНЫ
⁴ 2/2°(1) • ТОЗНЫ	(4) • КУНАКНЫ	(24) • МАЛНЫ	(2) • БУТАГАНЫ
⁴ 1/1°(1) • ТУЗНЫ	(2) • КАРАКНЫ	(1) • КОРАЛНЫ	(4) • АШАГАНЫ
(4) • АВЫЗНЫ	(1) • УРАКНЫ	(1) • ТАЛНЫ	(1) • УЗГАНЫ
(3) • САГЫЗНЫ	(1) • ТУФРАКНЫ	⁴ 5/30°(1) • ЧАЛНЫ	(3) • ЯЗГАНЫ
(9) • ДУҢҒЫЗНЫ	(1) • ПЫЧРАКНЫ	⁴ 1/11°(11) • ЕЛНЫ	(1) • КУЙГАНЫ
(3) • ТУГЫЗНЫ	(2) • ЧЫРАКНЫ	⁴ 1/2°(2) • КОЛНЫ	(3) • КАЛГАНЫ
(1) • ЙОЛДЫЗНЫ	(1) • АКСАКНЫ	(3) • УЛНЫ	(2) • САЛГАНЫ
(15) • КЫЗНЫ	(2) • САРЫМСАКНЫ	⁴ 2/18°(15) • КУЛНЫ	(4) • БУЛГАНЫ
(2) • ХАТЫН-КЫЗНЫ	(1) • КОРСАКНЫ	(1 1) • БЫЛБЫЛНЫ	(2) • ЕГҮЛГАНЫ
(1) • КЫМЫЗНЫ	(2) • БОТАКНЫ	(2) • АВЫЛНЫ	(1) • СЫҒЫЛГАНЫ
(1) • КАРЫЗНЫ	(2) • КАЛФАКНЫ	(1) • ДАВЫЛНЫ	(1) • КЫЛГАНЫ
(2) • АНАСЫЗНЫ	(1) • ХАКНЫ	(3) • КЫЛНЫ	(4) • АЕРЫЛГАНЫ
(2) • АТАСЫЗНЫ	(1) • ЧАКНЫ	⁴ 5/17°(9) • АКЫЛНЫ	(3) • ЯЛГАНЫ
(1) • ТОЗСЫЗНЫ	⁴ 29/50°(3) • ПЫЧАКНЫ	⁴ 1/11°15/89°(11) • ЮЛНЫ	(1) • АЧУЛАНГАНЫ

- (1) • ТАБЫНГАННЫ (3) • УННЫ
 (1) • БОЕРГАННЫ $^{42/7^{\circ}(4)}$ • ТУННЫ
 (1) • ОРГАННЫ (1) • КАВЫННЫ
 (1) • СЫНДЫРГАННЫ (1) • ЯНГЫННЫ
 (1) • КЫЧКЫРГАННЫ (3) • ЯКЫННЫ
 (2) • СУГАННЫ (1) • БОРЫННЫ
 (5) • ТУГАННЫ (1) • УРЫННЫ
 (1) • ТУКЫГАННЫ (9) • ХАТЫННЫ
 (2) • ДАННЫ (12) • АЛТЫННЫ
 (1) • МӨЙДАННЫ (3) • УТЫННЫ
 (7) • ЖАННЫ $^{49/32^{\circ}(1)}$ • ЧЫННЫ
 (3) • КАННЫ (1) • ЧАЯННЫ
 (1) • СТАКАННЫ $^{42/15^{\circ}108/265^{\circ}(13 | 1)}$ • КУЯННЫ
 (1) • АККАННЫ (1) • БАККАННЫ
 (1) • БАККАННЫ (1) • АРБАЦНЫ
 (2 | 2) • КАККАННЫ (1) • АРБАЦНЫ
 (3) • КУРЫККАННЫ (1) • КАНАЖЫГАЦНЫ
 (7) • ЧЫККАННЫ (3 | 1) • МАЗАЦНЫ
 (2) • ШАЛКАННЫ (3) • ЖӨЗАЦНЫ
 (1) • КАПКАННЫ (2) • СӨДАКАЦНЫ
 (1) • ТАПКАННЫ (1) • КОЙКАЦНЫ
 (1) • АРКАННЫ (2) • КАПКАЦНЫ
 (2) • БАСКАННЫ (1) • АРКАЦНЫ
 (2) • КЫЙМЫЛДАТКАННЫ (2) • БАЛАЦНЫ
 (1) • САТКАННЫ (1) • АНАЦНЫ
 (2) • ЮГАЛТКАННЫ (1) • АНАЦНЫ
 (1) • АРТКАННЫ (1) • ТАЦНЫ
 (1) • ТАРТКАННЫ (1) • АТАЦНЫ
 (1) • ЕРТКАННЫ (1) • ХАТАЦНЫ
 (1) • КАЧКАННЫ (3 | 1) • БАЛТАЦНЫ
 (1) • ТЫЧКАННЫ (1) • КАЛТАЦНЫ
 (2) • АДАШКАННЫ (1) • АКЧАЦНЫ
 (1) • ТАЛАШКАННЫ (2) • БАКЧАЦНЫ
 (2) • ЯЛГЫШКАННЫ (2) • ЯПАНЧАЦНЫ
 (17) • ЕЛАННЫ $^{42/2/38^{\circ}(1)}$ • ОЧАЦНЫ
 (2) • БОЛАННЫ (1) • ЖАЕЦНЫ
 (4) • АРЫСЛАННЫ (1) • АБРУЕЦНЫ
 (1) • ЯЛАННЫ $^{43/3^{\circ}(1)}$ • ТУЕЦНЫ
 (2) • ЗАМАННЫ $^{41/1^{\circ}(1)}$ • УҢЦНЫ
 (1) • ЧАМАННЫ (4) • КОЛАГЫЦНЫ
 (1) • ЧУЛМАННЫ (2) • ТАМАГЫЦНЫ
 (3) • УРМАННЫ (4) • БАРМАГЫЦНЫ
 (8) • ДОШМАННЫ (1) • КУНАГЫЦНЫ
 (14) • ЯМАННЫ (1) • ОЕГЫЦНЫ
 (2) • САРАННЫ (1) • КАЙГЫЦНЫ
 (4) • ШАЙТАННЫ (1) • ТӨМГЫЦНЫ
 (1) • ЧУРТАННЫ (1) • УГЫЦНЫ
 (1) • ЫШТАННЫ (3) • АЗЫГЫЦНЫ
 (1) • КУЛМӘК-ЫШТАННЫ (1) • ЯМАНЫЛЫГЫЦНЫ
 (1) • ХАННЫ (1) • НАЧАРЛЫГЫЦНЫ
 (1) • СУАЛЧАННЫ (2) • БАТЫРЛЫГЫЦНЫ
 (1) • АЧУЧАННЫ (1) • ДУСЛЫГЫЦНЫ
 $^{493/207^{\circ}(1)}$ • ИШАННЫ (1) • КАРТЛЫГЫЦНЫ
 (1) • ОННЫ (1) • АЧЛЫГЫЦНЫ
 $^{42/4^{\circ}(3)}$ • ЙОННЫ (2) • ЯХШЫЛЫГЫЦНЫ
 (1) • ЮГЫЦНЫ (1) • МЫЛТЫГЫЦНЫ
 (4) • АЯГЫЦНЫ (1) • ЮГИЦНЫ
 (2) • ТАЯГЫЦНЫ (4) • АЯГЫЦНЫ
 (1) • АЛДЫҢНЫ (1) • АЛДЫҢНЫ
 (1) • РАСХОДЫҢНЫ (1) • АЛДЫҢНЫ
 (1) • КАЗЫҢНЫ (1) • НАМАЗЫҢНЫ
 (1) • НАМАЗЫҢНЫ (13) • АБЫЗЫҢНЫ
 (1) • ХАКЫҢНЫ (1) • ХАКЫҢНЫ
 (2) • ЙОКЫҢНЫ (2) • ЧЫБЫРКЫҢНЫ
 (1) • МАЛЫҢНЫ (2) • МАЛЫҢНЫ
 (5) • КУЛЫҢНЫ (6) • АКЫЛЫҢНЫ
 (2) • ЮЛЫҢНЫ (2) • ЮЛЫҢНЫ
 (1) • ТАБАНЫҢНЫ (1) • ТАБАНЫҢНЫ
 (1) • ТУЙГАНЫҢНЫ (1) • ТУЙГАНЫҢНЫ
 (1) • АЛГАНЫҢНЫ (1) • АЛГАНЫҢНЫ
 (2) • ЯЛГАНЫҢНЫ (2) • ЯЛГАНЫҢНЫ
 (1) • ЫШАНГАНЫҢНЫ (1) • ЫШАНГАНЫҢНЫ
 (1) • БАРГАНЫҢНЫ (1) • БАРГАНЫҢНЫ
 (1) • ТУГАНЫҢНЫ (1) • ТУГАНЫҢНЫ
 (1) • ДАНЫҢНЫ (1) • ДАНЫҢНЫ
 (1) • ВОЖДАНЫҢНЫ (1) • ВОЖДАНЫҢНЫ
 (3) • ЖАНЫҢНЫ (3) • ЖАНЫҢНЫ
 (2) • КАЗАНЫҢНЫ (2) • КАЗАНЫҢНЫ
 (1) • КУРЫКАНЫҢНЫ (1) • КУРЫКАНЫҢНЫ
 (1) • ЧЫККАНЫҢНЫ (1) • ЧЫККАНЫҢНЫ
 (1) • ДОШМАНЫҢНЫ (1) • ДОШМАНЫҢНЫ
 (1) • ШАЙТАНЫҢНЫ (1) • ШАЙТАНЫҢНЫ
 (1) • УЕНЫҢНЫ (1) • УЕНЫҢНЫ
 (1) • ФАСОНЫҢНЫ (1) • ФАСОНЫҢНЫ
 (1) • ТУНЫҢНЫ (1) • ТУНЫҢНЫ
 (4) • БОРЫҢНЫ (4) • БОРЫҢНЫ
 (1) • УРЫҢНЫ (1) • УРЫҢНЫ
 (1) • ХАТЫҢНЫ (1) • ХАТЫҢНЫ
 (2) • УТЫҢНЫ (2) • УТЫҢНЫ
 (2) • ЧЫНЫҢНЫ (2) • ЧЫНЫҢНЫ
 (2) • ЯНЫҢНЫ (1) • ЯНЫҢНЫ
 (1) • БАРЫҢНЫ (1) • БАРЫҢНЫ
 (1) • АМБАРЫҢНЫ (1) • АМБАРЫҢНЫ
 (1) • АБЗАРЫҢНЫ (1) • АБЗАРЫҢНЫ
 (1) • АБЗАРЫҢНЫ (1) • АБЗАРЫҢНЫ
 УПКӨ-БАВЫРЫҢНЫ (1) • УПКӨ-БАВЫРЫҢНЫ
 (1) • ЖЫРЫҢНЫ (1) • ЖЫРЫҢНЫ
 (1) • КУТЫРЫҢНЫ (1) • КУТЫРЫҢНЫ
 (3) • ДУСЫҢНЫ (3) • ДУСЫҢНЫ
 (2) • НАМУСЫҢНЫ (2) • НАМУСЫҢНЫ
 (8 | 1) • АТЫҢНЫ (8 | 1) • АТЫҢНЫ
 (1) • МАКСАТЫҢНЫ (1) • МАКСАТЫҢНЫ
 (1) • БОТЫҢНЫ (1) • БОТЫҢНЫ
 (1) • АРТЫҢНЫ (1) • АРТЫҢНЫ
 (2) • АЛДЫҢНЫ-АРТЫҢНЫ (2) • АЛДЫҢНЫ-АРТЫҢНЫ
 (1) • ЙОРТЫҢНЫ (1) • ЙОРТЫҢНЫ
 (1) • ЧЫГУҢНЫ (1) • ЧЫГУҢНЫ
 (1) • КАЙТУҢНЫ (1) • КАЙТУҢНЫ
 (1) • АЧУЫҢНЫ (1) • АЧУЫҢНЫ
 (1) • ТОКМАЧЫҢНЫ (1) • ТОКМАЧЫҢНЫ
 (1) • УЧЫҢНЫ (1) • УЧЫҢНЫ
 (1) • КЫЛЫЧЫҢНЫ (1) • КЫЛЫЧЫҢНЫ
 (2) • БУРЫЧЫҢНЫ (2) • БУРЫЧЫҢНЫ
 (5) • АШЫҢНЫ (5) • АШЫҢНЫ
 (13) • БАШЫҢНЫ (13) • БАШЫҢНЫ
 (1) • ЮЛДАШЫҢНЫ (1) • ЮЛДАШЫҢНЫ
 $^{482/160^{\circ}108/202^{\circ}(1)}$ • ЯЗМЫШЫҢНЫ
 (2) • ОНЫ (2) • ОНЫ
 $^{41/1^{\circ}(1)}$ • ЖОНЫ $^{41/1^{\circ}(1)}$ • ЖОНЫ
 $^{41/7^{\circ}(7)}$ • ЙОНЫ $^{41/7^{\circ}(7)}$ • ЙОНЫ
 (1) • КОНЫ (1) • КОНЫ
 $^{42/4^{\circ}(3)}$ • ЗАКОНЫ $^{42/4^{\circ}(3)}$ • ЗАКОНЫ
 $^{41/1^{\circ}6/15^{\circ}(1)}$ • МОНЫ $^{41/1^{\circ}6/15^{\circ}(1)}$ • МОНЫ
 $^{41/1^{\circ}1/1^{\circ}(1)}$ • АЗАПНЫ $^{41/1^{\circ}1/1^{\circ}(1)}$ • АЗАПНЫ
 (6) • БАРНЫ (6) • БАРНЫ
 (3) • ТОВАРНЫ (3) • ТОВАРНЫ
 (1) • АБЗАРНЫ (1) • АБЗАРНЫ
 (1) • КАРНЫ (1) • КАРНЫ
 (1) • АЛАРНЫ (1) • АЛАРНЫ
 (1) • БАЛАЛАРНЫ (1) • БАЛАЛАРНЫ
 (1) • АЛЛАЛАРНЫ (1) • АЛЛАЛАРНЫ
 (1) • ТАЙЛАРНЫ (1) • ТАЙЛАРНЫ
 (1) • САРЫКЛАРНЫ (1) • САРЫКЛАРНЫ
 (1) • БАШЛАРНЫ (1) • БАШЛАРНЫ
 (1) • КОШЛАРНЫ (1) • КОШЛАРНЫ
 (1) • ЗАМАНЫҢДАГЫЛАРНЫ (1) • ЗАМАНЫҢДАГЫЛАРНЫ
 (1) • ШУШЫЛАРНЫ (1) • ШУШЫЛАРНЫ
 (1) • ЯХШЫЛАРНЫ (1) • ЯХШЫЛАРНЫ
 (2) • ЧУКМАРНЫ (2) • ЧУКМАРНЫ
 (1) • ЖОФАРНЫ (1) • ЖОФАРНЫ
 $^{417/27^{\circ}(3)}$ • НАЧАРНЫ $^{417/27^{\circ}(3)}$ • НАЧАРНЫ
 $^{41/13^{\circ}(13)}$ • СЫЕРНЫ $^{41/13^{\circ}(13)}$ • СЫЕРНЫ
 (1) • БУРНЫ (1) • БУРНЫ
 (1) • НУРНЫ (1) • НУРНЫ
 $^{43/5^{\circ}(3)}$ • МАТУРНЫ $^{43/5^{\circ}(3)}$ • МАТУРНЫ
 (4) • АЙГЫРНЫ (4) • АЙГЫРНЫ
 (3) • ЯҢГЫРНЫ (3) • ЯҢГЫРНЫ
 (2) • ДЫРНЫ (2) • ДЫРНЫ
 (1) • ЖЫРНЫ (1) • ЖЫРНЫ
 (1) • ХОЗЫРНЫ (1) • ХОЗЫРНЫ
 (1) • БАКЫРНЫ (1) • БАКЫРНЫ
 (1) • ЧОКЫРНЫ (1) • ЧОКЫРНЫ
 (2) • СУКЫРНЫ (2) • СУКЫРНЫ
 (1) • КАМЫРНЫ (1) • КАМЫРНЫ
 (1) • АКТАМЫРНЫ (1) • АКТАМЫРНЫ
 (1) • БАТЫРНЫ (1) • БАТЫРНЫ
 (1) • БЫЛТЫРНЫ (1) • БЫЛТЫРНЫ
 (1) • ЯТЫРНЫ (1) • ЯТЫРНЫ
 $^{414/21^{\circ}35/66^{\circ}(1)}$ • КАЧЫРНЫ
 (3) • БУЛМАСНЫ (3) • БУЛМАСНЫ
 (1) • КУНМАСНЫ (1) • КУНМАСНЫ

⁴ 3/5°(1) • АДАШМАСНЫ	(1) • ТАУНЫ-ТАШНЫ	(1) • ЧЫНЫ	(1) • МАЛЛАРЫ
(5) • ДУСНЫ	⁸ 53°(2) • ЮАШНЫ	(6) • АЧЫНЫ	(1) • АЗАПЛАРЫ
⁴ 2/6°(1) • НАМУСНЫ	⁴ 1/6°(6) • КОШНЫ	(1) • ЧЫРАКЧЫНЫ	(1) • НАЧАРЛАРЫ
⁴ 1/16/12°(1) • АЛЫСНЫ	(2) • ТАВЫШНЫ	(1) • БАЛЫКЧЫНЫ	(2) • ДУСЛАРЫ
(37 2) • АТНЫ	(1) • БАЙГЫШНЫ	(1) • ЯЛГАНЧЫНЫ	(1) • ЗУРАТЛАРЫ
(1) • СОЛДАТНЫ	(8) • КЫШНЫ	(1) • ГАРМУНЧЫНЫ	(1) • ЙОРТЛАРЫ
(1) • ЗАТНЫ	(1) • ТАЛКЫШНЫ	(1) • КЫРЧЫНЫ	(1) • ДАУЛАРЫ
(1) • БУЛАТНЫ	(2) • КАМЫШНЫ	(1) • АУЧЫНЫ	(1) • ОЧЛАРЫ
⁴ 5/43°(1) • САНАТНЫ	(1) • ТОРМЫШНЫ	⁴ 9/14°(1) • УЕНЫ-ЧЫНЫ	⁴ 25/35°(2) • БАШЛАРЫ
⁴ 1/1°(1) • АНТНЫ	(1) • АРЫШНЫ	(1) • АРШЫНЫ	(3) • АННАРЫ
(1) • КАРТНЫ	(1) • ТЫРЫШНЫ	⁴ 2/12°52/170°(11) •	(1) • БУРАННАРЫ
(1) • ЙОРТНЫ	⁴ 9/18°(1) • ТЫШНЫ	ЯХШЫНЫ	⁴ 3/5°(1) • ТУННАРЫ
⁴ 3/3°(1) • СЫРТНЫ	⁴ 1/5°19/82°(5) •	⁴ 1/8°1/8°(8) • АЮНЫ	⁴ 1/1°(1) • СЫҢАРЫ
⁴ 1/8°(8) • УТНЫ	КОЯШНЫ	(3) • ЯНЫ	(2) • ПАРЫ
(1) • САВЫТНЫ	⁴ 1/1°(1) • ТАБЫНЫ	⁴ 1/1°(1) • БӨЯНЫ	⁴ 2/3°(1) • ТУЛПАРЫ
(2) • ВАКЫТНЫ	(1) •	⁴ 1/1°(1) • ОЯНЫ	⁴ 1/4°(4) • ЗАРАРЫ
(1) • МОКЫТНЫ	БОРЫНЧЫКТАГЫНЫ	⁴ 1/2°(2) • ЗЫЯНЫ	⁴ 1/26°(25 1) • САРЫ
(3) • БОЛЫТНЫ	(6) • АЗГЫНЫ	(9 1) • ДӨНЬЯНЫ	⁴ 1/17°(16 1) • ТАРЫ
⁴ 5/8°(1) • КАМЫТНЫ	(10) • КАЙГЫНЫ	⁴ 2/11°36/18°674/1776°(1) •	⁴ 1/1°46/154°(1) • НАЧАРЫ
⁴ 1/1°16/64°(1) • ОЯТНЫ	(1) • БОРЫНГЫНЫ	ДӨРЬЯНЫ	(6) • УГРЫ
(1) • УНЫ	(1) • КАРАҢГЫНЫ	⁴ 1/2°(2) • ЗАНЫ	⁴ 2/10°2/10°(4) • ТУГРЫ
(1) • АУНЫ	(1) • КОРЧАҢГЫНЫ	⁴ 1/1°(1) • МАНЫ	⁴ 1/2°(2) • АЕРЫ
(1) • ВАУНЫ	⁴ 7/21°(1) •	⁴ 1/3°(3) • ТАҢЫ	⁴ 1/7°3/9°(7) • СЫЕРЫ
(1) • ДАУНЫ	БЫЛТЫРГЫНЫ	⁴ 1/1°34/7°(1) • ЧАҢЫ	⁴ 1/1°31/1°(1) • КАЙРЫ
(1) • ШАКЫЛДАУНЫ	⁴ 1/3°(3) • ОЗЫНЫ	⁴ 1/6°(6) • МОНЫ	⁴ 1/5°1/5°(5) • ЙОМРЫ
(2) • БОЗАУНЫ	(4) • КЫНЫ	⁴ 1/8°2/14°6/21°(8) • СОҢЫ	⁴ 1/68°(66 2) • КОРЫ
(1) • ЯЛКАУНЫ	(1) • АРАКЫНЫ	⁴ 1/2°(2) • САЛПЫ	⁴ 1/1°(1) • СОРЫ
(2) • САУНЫ	(1) • ДУЛКЫНЫ	⁴ 1/1°2°3°(1) • ЧУЛПЫ	⁴ 1/1°33/70°(1) • ХОР-ХОРЫ
(10) • ТАУНЫ	(1) • ЯЛКЫНЫ	⁴ 1/10°31/10°3/13°(10) •	⁴ 1/1°(1) • ЗУРЫ
⁴ 9/20°(1) • МАКТАУНЫ	(1) • УТЫ-ЯЛКЫНЫ	ШЫРПЫ	⁴ 1/7°(7) • НУРЫ
⁴ 1/1°(1) • КУНЫ	(1) • ТАШКЫНЫ	(10) • АРЫ	(87 3) • ТУРЫ
⁴ 1/1°(1) • ЕГЫЛУНЫ	(1) • ЮШКЫНЫ	(10) • БАРЫ	⁴ 2/91°(1) • ТУП-ТУРЫ
⁴ 1/2°(2) • АВЫРУНЫ	⁴ 8/11°(1) • ЯКЫНЫ	(1) • ТАБАРЫ	⁴ 1/1°5/100°(1) • ХУРЫ
⁴ 1/14°(14) • СУНЫ	(5) • АКЫЛЛЫНЫ	⁴ 3/13°(2) • АМБАРЫ	⁴ 1/1°1/1°(1) • УГБРЫ
⁴ 1/17°(16 1) • ТУНЫ	(1) • СОЛЫНЫ	⁴ 1/1°(1) • САМОВАРЫ	⁴ 1/1°(1) • УБЫРЫ
⁴ 1/1°(1) • АЧУНЫ	(1) • СОЛЫНЫ	⁴ 1/26°(26) • ЮГАРЫ	(3) • АВЫРЫ
⁴ 1/25°(24 1) • ШУНЫ	(4) • ЯРЛЫНЫ	⁴ 1/3°(3) • ДАРЫ	⁴ 2/8°(5) • БАВЫРЫ
(5) • ЯУНЫ	(3) • ТАТЛЫНЫ	(3) • БАЗАРЫ	(1) • ДЫҢГЫРЫ
⁴ 2/6°19/88°(1) • АЯУНЫ	(1) • БОРЧУЛЫНЫ	⁴ 2/4°(1) • АБЗАРЫ	(3) • ЯҢГЫРЫ
⁴ 1/1°1/1°(1) • ӘРВАХНЫ	⁴ 7/16°(1) • ЖЫЛЫНЫ	(4) • КАРЫ	⁴ 3/8°(4) • УГЫРЫ
(6) • АЧНЫ	(2) • КАРЫНЫ	⁴ 2/5°(1) • ТЫШКАРЫ	⁴ 1/3°(3) • ЖЫРЫ
(23 1) • АГАЧНЫ	(1) • ТАРЫНЫ	(1) • КАБЫРГАЛАРЫ	(2) • КЫРЫ
(1) • АЛМАГАЧНЫ	(1) • УГРЫНЫ	(5) • БАЛАЛАРЫ	(1) • БАКЫРЫ
(1) • ЯЛАНГАЧНЫ	(18 2) • БОРЫНЫ	(2) • АЛМАЛАРЫ	(4) • ЧОКЫРЫ
(3) • САНДУГАЧНЫ	(1) • ИРЕНЕ-БОРЫНЫ	(1) • БАГАНЛАРЫ	(1) • СУКЫРЫ
⁴ 6/36°(1) • КЫРЛАЧНЫ	(3) • АВЫЗЫ-БОРЫНЫ	(1) • АЙЛАРЫ	⁴ 5/9°(1) • ЫЧКЫРЫ
(1) • ТЫРМАВЫЧНЫ	(1) • КОРЫНЫ	(1) • МАЙЛАРЫ	(1) • КАМЫРЫ
(1) • КЫЛЫЧНЫ	(14 1) • УРЫНЫ	(1) • КАУРЫЙЛАРЫ	⁴ 2/18°(17) • ТАМЫРЫ
(1) • БОРЫЧНЫ	⁴ 9/63°(1) • ТУРЫНЫ	(2) • КОЛАКЛАРЫ	⁴ 1/1°(1) • СЫРЫ
⁴ 4/3°10/40°(1) •	(4) • СЫНЫ	(1) • ТЫРНАКЛАРЫ	(2) • БАТЫРЫ
БУРЫЧНЫ	(1) • БУЕ-СЫНЫ	(1) • УРАКЛАРЫ	(1) • ЧАТЫРЫ
(13) • АШНЫ	⁴ 3/7°(2) • СУСЫНЫ	(1) • ЯФРАКЛАРЫ	(1) • КАЙТЫРЫ
(16) • БАШНЫ	(12) • ХАТЫНЫ	(1) • КОРСАКЛАРЫ	(1) • ЧЫГЫРЫ
(2) • КУРГАШНЫ	(2) • АЛТЫНЫ	(1) • БОТАКЛАРЫ	⁴ 5/6°(1) • ЯТЫРЫ
(3) • ЮЛДАШНЫ	(1) • ЯРТЫНЫ	(1) • ТАВЫКЛАРЫ	⁴ 1/8°21/62°(8) • АХЫРЫ
(15) • ТАШНЫ	⁴ 4/18°(3) • УТЫНЫ	(1) • САРЫКЛАРЫ	(6) • ЯРЫ
(1) • ТАУ-ТАШНЫ	⁴ 1/4°(4) • БУЫНЫ	(3) • АЯКЛАРЫ	(1) • ТЫЯРЫ

- ⁴2/2³/8⁸/420°(1) • ИХТЯЯРЫ
 (| 1) • БАБАСЫ
 (1) • КАБАСЫ
 (1) • ЧАБАСЫ
 (4) • АРБАСЫ
⁴5/8°(1) • КУБАСЫ
⁴1/4°(4) • ДӨВАСЫ
 (9) • АГАСЫ
 (1) • БАГАСЫ
 (2) • КАГАСЫ
 (1 | 1) • БУСАГАСЫ
 (1) • ЧАГАСЫ
 (3) • ДОГАСЫ
 (4) • КАРГАСЫ
 (2) • КАБЫРГАСЫ
 (1) • КАУГАСЫ
 (2) • ДУГАСЫ
 (1) • ТЫГАСЫ
 (3) • ЧЫГАСЫ
 (2) • КАРЧЫГАСЫ
⁴14/34°(1) • ЯГАСЫ
 (7) • ФАЙДАСЫ
 (5) • КОДАСЫ
⁴3/13°(1) • ХОДАСЫ
 (4) • БАЖАСЫ
 (1) • КАЛЖАСЫ
 (2) • УЛЖАСЫ
 (4) • МОРЖАСЫ
⁴5/25°(14) • ХУЖАСЫ
 (6) • КАЗАСЫ
 (1) • МАЗАСЫ
 (1) • ТАЗАСЫ
⁴4/11°(3) • ЖӨЗАСЫ
 (2) • БАКАСЫ
 (4 | 1) • КАПКАСЫ
 (10) • АРКАСЫ
 (4) • ЙОМЫРКАСЫ
 (2) • КЫСКАСЫ
 (2) • БОТКАСЫ
 (1) • ТОТКАСЫ
 (1) • СУКАСЫ
 (2) • ЙОМЫЧКАСЫ
 (1) • БАШКАСЫ
⁴11/37°(7) • ЯКАСЫ
 (5) • АЛАСЫ
 (76) • БАЛАСЫ
 (1) • КАНДАЛАСЫ
 (2) • САЛАСЫ
 (1) • МУНЧАЛАСЫ
 (1) • КЫЙБЛАСЫ
 (1) • ЛАЙЛАСЫ
 (1) • АЛЛАСЫ
 (2) • МУЛЛАСЫ
 (2) • ЙОЛАСЫ
 (1) • АЛА-КОЛАСЫ
 (| 1) • ЧУТЛАСЫ
 (12) • БУЛАСЫ
 (1) • АЕРЫЛАСЫ
 (1) • ВАТЫЛАСЫ
⁴16/109°(1) • ЯЛАСЫ
 (1) • АЛАМАСЫ
 (1) • ЧАМАСЫ
 (1) • КОЙМАСЫ
 (7) • АЛМАСЫ
 (1) • САЛМАСЫ
 (4) • ЧАЛМАСЫ
 (2) • АЕРМАСЫ
 (1) • НОРМАСЫ
 (1) • ФОРМАСЫ
⁴10/20°(1) • ЯРМАСЫ
 (43) • АНАСЫ
 (1) • АТА-АНАСЫ
 (3) • БАГАНАСЫ
 (3) • КАЕНАНАСЫ
 (3) • ТАНАСЫ
 (4) • ЧАНАСЫ
 (1) • АТАСЫ-АНАСЫ
 (1) • СТЕНАСЫ
 (2) • КАЗНАСЫ
 (1) • БУРАЗНАСЫ
 (1) • АТНАСЫ
⁴12/64°(1) • КУПЫНАСЫ
 (1) • СИҢАСЫ
⁴2/4°(3) • ЯҢАСЫ
 (4) • ШУЛПАСЫ
 (1) • ЛАМПАСЫ
⁴3/8°(3) • ШУРПАСЫ
 (13) • АРАСЫ
 (2) • БАРАСЫ
 (12) • КАРАСЫ
 (2) • ЧАРАСЫ
 (1) • ШАДРАСЫ
 (1) • МИРАСЫ
 (4) • ТОРАСЫ
 (1) • УРАСЫ
 (1) • СЫНДЫРАСЫ
⁴11/49°(7 | 4) • ЯРАСЫ
 (2) • САСЫ
 (1) • БАСАСЫ
 (1) • КУЛАСАСЫ
 (1) • ТУПСАСЫ
⁴5/9°(4) • КЫСАСЫ
 (18) • АТАСЫ
 (1) • БАТАСЫ
 (4 | 1) • ЧАБАТАСЫ
 (5) • ХАТАСЫ
 (1) • КАЙТАСЫ
 (5) • ТАКТАСЫ
 (2) • НУКТАСЫ
 (1) • ТУКТАСЫ
 (9) • БАЛТАСЫ
 (3) • УРТАСЫ
 (1) • ХАСТАСЫ
⁴12/54°(3) • ОСТАСЫ
 (1) • БУАСЫ
⁴2/3°(2) • ТУАСЫ
 (2) • ВАФАСЫ
 (1) • АЛАФАСЫ
 (1) • ЖӨФАСЫ
⁴4/7°(3) • ШИФАСЫ
 (1) • АЧАСЫ
 (1) • КАЧАСЫ
 (1) • КУНАЧАСЫ
 (17) • АКЧАСЫ
 (1) • БАКЧАСЫ
 (1) • БУКЧАСЫ
 (1) • ГУРИНЧАСЫ
 (2) • МУНЧАСЫ
 (1) • ОЧАСЫ
 (1) • БОРЧАСЫ
⁴11/28°(1) • МАТЧАСЫ
 (1) • АШАСЫ
⁴2/4³133/491°(3) • ПАТШАСЫ
⁴1/1³1/1°(1) • КУЕСЫ
 (14) • КАЙСЫ
⁴2/15°(1) • ҺӨРКАЙСЫ
 (1) • КАЗЫЙСЫ
 (2) • БАЙЫЙСЫ
 (1) • ЕЛЫЙСЫ
 (1) • КОЧАКЛЫЙСЫ
 (1) • ЙОКЛЫЙСЫ
 (1) • ЯЛЛЫЙСЫ
 (2) • ЧУТЛЫЙСЫ
 (2) • ТАШЛЫЙСЫ
 (1) • АВЫРЫЙСЫ
⁴10/17³12/32°(5) • АШЫЙСЫ
⁴1/4³1/4°(4) • ЯССЫ
⁴1/12°(12) • ДУСЫ
⁴1/4²2/16°(4) • НАМУСЫ
 (1) • КУЛЫНДАГЫСЫ
 (1) • СЫБЫЗГЫСЫ
 (26) • КАЙГЫСЫ
 (1) • ТӨМГЫСЫ
 (2) • ЮНГЫСЫ
⁴6/32°(1) • СОҢГЫСЫ
⁴1/1°(1) • КУЗЫСЫ
 (1) • АРАКЫСЫ
 (5) • ЙОКЫСЫ
 (2) • БАТКЫСЫ
 (1) • ОЕТКЫСЫ
 (1) • ЧЫМЫРТКЫСЫ
 (1) • ПЫЧКЫСЫ
⁴7/12°(1) • КЫШКЫСЫ
 (1) • ЯРАКЛЫСЫ
 (3) • ЯРЛЫСЫ
 (2) • ТАТЛЫСЫ
⁴4/13°(7) • ЖЫЛЫСЫ
 (1) • АНЫСЫ
 (1) • МОНЫСЫ
 (2) • УНЫСЫ
⁴4/5°(1) • ТЫНЫСЫ
 (1) • АРЫСЫ
 (5) • БАРЫСЫ
 (4) • САРЫСЫ
 (1) • ТАРЫСЫ
 (1) • ОРЫСЫ
 (1) • ТУРЫСЫ
⁴7/15°(2) • ЫРЫСЫ
 (1) • ЯКТЫСЫ
 (2) • АЛТЫСЫ
⁴3/7°(4) • ЯРТЫСЫ
 (2) • АҢЫСЫ
 (1) • КАЙЧЫСЫ
 (1) • ЯЛЧЫСЫ
 (3) • КАМЧЫСЫ
⁴5/8°(1) • БАГУЧЫСЫ
 (1) • ШАКШЫСЫ
⁴2/28³39/121°(26 | 1) • ЯХШЫСЫ
⁴1/1°(1) • ДИРБИЯСЫ
⁴1/11°(11) • ОЯСЫ
 (| 1) • УЯСЫ
⁴2/3°(1 | 1) • СУЯСЫ
 (2) • ЖЫЯСЫ
⁴2/3°(1) • КЫЯСЫ
⁴1/1³7/19²195/684°(1) • ДӨҢЯСЫ
 (59) • АТЫ
⁴1/5°(5) • ЗАТЫ
⁴1/62°(62) • КАТЫ
 (15 | 1) • КАНАТЫ
⁴2/18°(2) • ЯМАНАТЫ
⁴1/5°(5) • ТАТЫ
⁴1/4°(4) • СЫЙФАТЫ
⁴1/2°(2) • ХАТЫ
⁴1/139/156°(1) • ЧАТЫ
⁴1/1³1/1°(1) • БИЛЕТЫ
⁴1/1³1/1°(1) • ШАҢИТЫ
⁴1/5³1/5°(4 | 1) • КОЙТЫ
⁴1/1°(1) • СУКТЫ
 (1) • КАЛЫКТЫ
 (1) • КУРЫКТЫ
⁴3/12°(10) • ЧЫКТЫ
⁴1/20⁵33°(20) • ЯКТЫ
 (39 | 3) • АЛТЫ
 (3) • УНАЛТЫ
⁴3/48³3/48°(3) • КАРАЛТЫ
⁴1/4°(4) • БОТЫ
 (4) • КОТЫ
⁴2/8°(4) • КАТЫ-КОТЫ
⁴1/2⁴14°(2) • ПОТЫ
 (1) • КАПТЫ
⁴2/2²2°(1) • ТАПТЫ
 (34) • АРТЫ

(2) • КАРТЫ	⁴³ /3°(1) • САТУЫ	(21 2) • КАМЧЫ	(1) • ТАРАНГАНЧЫ
(1) • МАРТЫ	(2) • КАЙТУЫ	(1) • БУЛСАМЧЫ	(1) • ЖЫЛЫНГАНЧЫ
(1) • ЮМАРТЫ	² /3°(1) •	(1) • ТОГСАМЧЫ	(1) • АСЫЛЫНГАНЧЫ
(1) • ШАРТЫ	БАРУЫ-КАЙТУУ	(11) • ТАМЧЫ	(3) • ЯЛЫНГАНЧЫ
⁴⁶ /40°(1) • АЛДЫ-АРТЫ	⁴¹ /1°(1) • ТОТУЫ	⁴⁵ /39°(3) •	(2) • СУЫНГАНЧЫ
(14) • ЙОРТЫ	⁴¹ /1°(1) • АБЫРТУУ	ТАМЧЫ-ТАМЧЫ	(1) • ТАЯНГАНЧЫ
⁴² /28°(14) • КОРТЫ	⁴¹ /1°38/9°(1) • УКЫТУУ	⁴¹ /1°(1) • КОЕМЧЫ	(1) • ТУНГАНЧЫ
⁴¹ /2°(2) • СЫРТЫ	⁴¹ /12 ³ /12°(11 1) •	(1) • СУГЫМЧЫ	(6) • БАРГАНЧЫ
⁴¹ /52 ³ /10/122°(52) • ЯРТЫ	АЧУЫ	(8) • ЧЫГЫМЧЫ	(1) • ЧЫГАРГАНЧЫ
(10 1) • АСТЫ	⁴¹ /2°(2) • ТАШУЫ	(1) • ЫРЫМЧЫ	(1) • КЫЗАРГАНЧЫ
(2) • БАСТЫ	(2) • ШАУ-ШУЫ	⁴⁴ /13°10/53°(3) •	(1) • КУПТАРГАНЧЫ
⁴³ /14°(1) • КАСТЫ	⁴² /3 ³ /5 ² /36/117°(1) •	ШЫМЧЫ	(2) • ОРГАНЧЫ
⁴¹ /3 ³ /4/17°(3) • ДУСТЫ	КУШУУ	(1) • БАРАБАНЧЫ	(8) • ТОРГАНЧЫ
⁴¹ /1°(1) • БАТТЫ	⁴¹ /2 ³ /1/2 ² /12°(2) •	(1) • САБАНЧЫ	(1) • КАЛДЫРГАНЧЫ
⁴¹ /1°(1) • КАЙТТЫ	ИНСАФЫ	(1) • КӨРВАНЧЫ	(1) • ЧАКЫРГАНЧЫ
⁴¹ /1°3/3°(1) • ЕРТТЫ	⁴¹ /1°3/1/1°(1) •	(4) • УЙЛАГАНЧЫ	(2) • УТЫРГАНЧЫ
(16) • УТЫ	НИКЯХЫ	(2) • САКЛАГАНЧЫ	(2) • ТУГАНЧЫ
⁴¹ /1°32/17°(1) • ХУТЫ	⁴¹ /1°3/1/1°(1) •	(3) • АТЛАГАНЧЫ	(1) • ТАНЫГАНЧЫ
⁴¹ /3°(3) • САВЫТЫ	ГӨНАҢЫ	(4) • БАШЛАГАНЧЫ	(1) • АЗАНЧЫ
(1) • КЫТЫ	⁴¹ /1°3/1/1°(1) •	(1) • БУЛМАГАНЧЫ	(2) • КАЗАНЧЫ
(4) • ВАКЫТЫ	АШМАЦЫ	(1) • КАЙНАГАНЧЫ	(1) • СУККАНЧЫ
(1) • САРКЫТЫ	(63 1) • АЧЫ	(1) • УЙНАГАНЧЫ	(1) • ЯБЫККАНЧЫ
⁴⁴ /7°(1) •	(11) • АГАЧЫ	(1) • КЫЙНАГАНЧЫ	(22 2) • ЧЫККАНЧЫ
СЫЕГЫ-САРКЫТЫ	⁴² /12°(1) • ТАБАГАЧЫ	(2) • СОРАГАНЧЫ	(4) • ТАПКАНЧЫ
(1) • МЫТЫ	⁴¹ /7°(5 2) • КАПКАЧЫ	(1) • АСРАГАНЧЫ	(1 2) • ЧАПКАНЧЫ
⁴² /47°14°(3) • КАМЫТЫ	(3) • КАЛАЧЫ	(2) • УРАГАНЧЫ	(4) • БАСКАНЧЫ
(1) • ЯТЫ	⁴² /4°(1) • ЯЛАЧЫ	(1) • ЯЛТЫРАГАНЧЫ	(1) • АТКАНЧЫ
⁴¹ /1°(1) • ЭДӘБИЯТЫ	(1) • АРАЧЫ	(1) • ЯРАГАНЧЫ	(1) • КАЙТКАНЧЫ
⁴¹ /12°3/14°55/447°(11 1) •	(1) • КАРАЧЫ	(5) • АШАГАНЧЫ	(3) • ТОТКАНЧЫ
ОЯТЫ	(1) • ДУМБРАЧЫ	(1) • БУШАГАНЧЫ	(1) • АРТКАНЧЫ
⁴¹ /1°3/1°(1) • ВАУЫ	(1) • БАКРАЧЫ	(3) • БАЕГАНЧЫ	(1) • ЫЗЫГЫТКАНЧЫ
⁴¹ /2°(2) • ТАБУЫ	⁴⁵ /5°(1) • ДУМБЫРАЧЫ	(4) • УЗГАНЧЫ	(4) • ЯТКАНЧЫ
⁴¹ /1°2/3°(1) • ЯБУУ	(1) • БАКСАЧЫ	(2) • КЫЗГАНЧЫ	(1) • АЧКАНЧЫ
(10) • АГУЫ	⁴² /4°(3) • БУЛСАЧЫ	(1) • ЯЗГАНЧЫ	⁴⁷⁹ /268°(1) •
(1) • БАГУЫ	⁴¹ /1°3/14/97°(1) • ХАЧЫ	(1) • ОЛГАЙГАНЧЫ	ТАЛАШКАНЧЫ
⁴³ /12°(1) • ЧАГУЫ	⁴¹ /1°(1) • КАЙЧЫ	(1) • ОЛЫГАЙГАНЧЫ	⁴¹ /2°(2) • УЕНЧЫ
⁴¹ /2°4/14°(2) • ЧЫГУУ	(1) • УЙЧЫ	(3) • КАРТАЙГАНЧЫ	⁴¹ /3°(3) • ГАРМУНЧЫ
⁴¹ /2°(2) • КЫЗУУ	(1) • КУЙЧЫ	(1) • ЖУЙГАНЧЫ	(1) • САВЫНЧЫ
⁴¹ /1°32/3°(1) • ЯЗУУ	⁴³ /3°4/4°(1) • ТУЙЧЫ	(1) • СУЙГАНЧЫ	⁴² /2°(1) • УТЫНЧЫ
⁴¹ /1°3/1°(1) • КУРКУУ	(2) • ТОЗАКЧЫ	(4) • ТУЙГАНЧЫ	⁴¹ /1°84/276°(1) • ЗЫЯНЧЫ
(1) • АЛУУ	(1) • КАКМАКЧЫ	(16) • АЛПАНЧЫ	⁴¹ /1°3/1°(1) • БУЛСАЧЫ
(1) • КАЛУУ	(1) • ТАКМАКЧЫ	(1) • КУЗГАЛГАНЧЫ	³¹ /13°(13) • ОЧЫ
(1) • ЧАЙКАЛУУ	(1) • ЧЫКМАКЧЫ	(1) • КАДАЛГАНЧЫ	(1) • СУНАРЧЫ
⁴⁴ /4°(1) • САЛУУ	(1) • АЛМАКЧЫ	(5) • КАЛПАНЧЫ	⁴² /3°2/3°(2) • АҢАРЧЫ
⁴¹ /9°35/13°(9) • БУЛУУ	⁴⁶ /8°(2) • БАШМАКЧЫ	(4) • САЛГАНЧЫ	(11) • АУЧЫ
(3) • ДАРУУ	⁴¹ /1°(1) • КАЕКЧЫ	(1) • ТАЛГАНЧЫ	(1) • УЙЛАУЧЫ
⁴² /5°(2) • КАРУУ	⁴¹ /1°(1) • УЖЧЫ	(1) • МАКТАЛГАНЧЫ	(2) • САКЛАУЧЫ
⁴¹ /1°(1) • ТОРУУ	(12) • БАЛЫКЧЫ	(1) • АШАЛГАНЧЫ	(2) • ТЫҢЛАУЧЫ
⁴¹ /1°(1) • УРУУ	(1) • КОЙРЫКЧЫ	(73 1) • БУЛГАНЧЫ	(1) • БАШЛАУЧЫ
(2) • ЫРУУ	⁴³ /14°11/24°(1) •	(1) • СУЗЫЛГАНЧЫ	(1) • КУШЛАУЧЫ
(2) • АВЫРУУ	КОРЫКЧЫ	(1) • ЯЗЫЛГАНЧЫ	(3) • ЮЛАУЧЫ
⁴³ /5°7/12°(1) •	(5) • БАЛЧЫ	(13) • ЯЛГАНЧЫ	(2) • ЯЛУАЧЫ
БАКЫРУУ	⁴² /8°(3) • МАЛЧЫ	(1) • ТАМГАНЧЫ	(1) • АЛМАУЧЫ
(43) • СУУ	(1) • АВЫЛЧЫ	(1) • ЙОМГАНЧЫ	(1) • САЙРАУЧЫ
⁴¹ /1°32/44°(1) • БАСУУ	⁴² /2°(1) • ЯМЫЛЧЫ	(2) • КАНГАНЧЫ	(1) • ТУРАУЧЫ
(1) • КАТУУ	⁴¹ /3°(3) • ЮЛЧЫ	(1) • АРБАЛАНГАНЧЫ	(1) • СУСАУЧЫ
(1) • ЯРАТУУ	⁴¹ /9°6/22°(9) • ЯЛЧЫ	(1) • АТЛАНГАНЧЫ	⁴¹³ /28°(1) • ЯСАУЧЫ

(2) • ТАБУЧЫ	⁴ 2/32 ² /32 ² (2) •	³ 1/2 ² 1/2 ² (2) • ЮНЬ	⁴ 1/1 ² (1) • АЗАЯ
(1) • ЧАБУЧЫ	КАРА-КАРШЫ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ² (1) • ФОНАРЬ	⁴ 1/1 ² (1) • ОЗАЯ
⁴ 3/4 ² (1) • ЯБУЧЫ	⁴ 1/2 ² (2) • КУШЫ	(1) • НОЯБРЬ	⁴ 1/1 ³ 4/7 ² (1) • УМЫРЗАЯ
(2) • БАГУЧЫ	⁴ 1/1 ² (1) • ТУШЫ	(2) • ОКТЯБРЬ	³ 1/33 ² (32 1) • КАЯ
(1) • ТАГУЧЫ	⁴ 1/1 ² (1) • АКЫЛЫ-НУШЫ	⁴ 3/4 ³ 3/4 ² (1) • СЕНТЯБРЬ	³ 1/5 ² (5) • МАЯ
⁴ 3/4 ² (1) • СУГУЧЫ	⁴ 1/1 ³ 4/5 ² (1) • ШУШЫ	(1) • ШАГЫЙРЬ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ² (1) • АРЗАНАЯ
⁴ 1/1 ² (1) • БОЗУЧЫ	(453 9) • ЯХШЫ	⁴ 2/3 ³ 2/3 ² (2) • ФӨКҮЙИРЬ	⁴ 1/1 ² (1) • ЧАЛПАЯ
⁴ 1/1 ² (1) • КУРКУЧЫ	⁴ 2/463 ² /463 ² (1) •	(2) • БӨГЫРЬ	⁴ 1/1 ³ 2/2 ² (1) • ЯРПАЯ
⁴ 1/7 ² (7) • АЛУЧЫ	ЯМАН-ЯХШЫ	⁴ 2/5 ² 2/5 ² 8/13 ² (3) •	⁴ 1/1 ² (1) • ТАРАЯ
⁴ 1/1 ² (1) • ЫШАНУЧЫ	(1) • ТАБЫШЫ	ШИГЫРЬ	⁴ 1/1 ³ 2/2 ² (1) • ТУРАЯ
(3) • БАРУЧЫ	⁴ 2/2 ² (1) •	(5) • КАНӨГАТЬ	(1) • ТАЯ
⁴ 2/4 ² (1) • ТУЗДЫРУЧЫ	ФАЙДАСЫ-ТАБЫШЫ	(6) • СӨГАТЬ	⁴ 1/6 ² 2/7 ² 15/60 ² (5 1) •
(1) • АТУЧЫ	⁴ 1/19 ² (17 2) • ТАВЫШЫ	(2) • ТАБИГАТЬ	КАРТАЯ
(1) • БАТУЧЫ	(2) • САГЫШЫ	⁴ 4/16 ² (3) • ШӨРИГАТЬ	(4) • БОЯ
(1) • БОЛГАТУЧЫ	(1) • ЫЗГЫШЫ	(1) • МӨШӨКАТЬ	⁴ 1/3 ² 2/7 ² (3) • КҮБӨЯ
(2) • БАГАТУЧЫ	(9) • КАРГЫШЫ	(3) • ХАКЫЙКАТЬ	³ 1/6 ² (6) • ЖӨЯ
(2) • ТАРТУЧЫ	⁴ 4/13 ² (1) • СУГЫШЫ	⁴ 3/5 ² 7/21 ² (1) • ШӨФКАТЬ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ² (1) • ЖИЧЕЛӨЯ
(1) • КУРКЫТУЧЫ	⁴ 1/1 ² (1) • ҚЫШЫ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ² (1) • ТӨНКЫЙТ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ² 5/15 ² (1) •
(2) • УҚЫТУЧЫ	(2) • КАМЫШЫ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ² (1) • ВЛАСТЬ	БӨКЕРӨЯ
⁴ 8/16 ² (1) • ЯТУЧЫ	(1) • ТАРАМЫШЫ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ² (1) • НЕФТЬ	(13) • ИЯ
⁴ 1/14 ³ 34/80 ² (14) • ЯУЧЫ	(3) • ЯЗМЫШЫ	⁴ 1/2 ² (2) • ЖИНАЯТЬ	(18) • БИЯ
⁴ 1/2 ³ 1/2 ² (2) • ИСРАФЧЫ	(1) • ҚЫРЫКМЫШЫ	⁴ 1/2 ² 2/4 ² 1/2 ² 8 ² (2) •	⁴ 1/2 ³ 2/20 ² (2) • ТӨРБИЯ
⁴ 1/1 ³ 1/1 ² (1) • БУРЫЧЧЫ	(5) • ЙОМЫШЫ	РӨГЫЯТЬ	(3) • ДИЯ
(1) • АШЧЫ	(3) • ТОРМЫШЫ	⁴ 1/2 ³ 1/2 ² 1/2 ² (2) •	⁴ 1/1 ³ 2/4 ² (1) • ФИДИЯ
(4) • БАШЧЫ	⁴ 7/16 ² (1) • ТУМЫШЫ	ЗӨГЫЙФЬ	(2) • КИЯ
(1) • ЮЛБАШЧЫ	(1) • ҚЫЛАНЫШЫ	³ 1/66 ² 1/66 ³ 35/146 ² (66) •	⁴ 1/1 ³ 2/3 ² (1) • КИЯ-КИЯ
(2) • ТАЛАШЧЫ	⁴ 2/2 ² (1) • ТАНЫШЫ	ЯШЬ	⁴ 1/4 ³ 1/4 ² (4) • ӘУЛҮЯ
⁴ 5/10 ² (2) • УЙНАШЧЫ	(2) • АРЫШЫ		⁴ 1/1 ³ 1/1 ² (1) • ЭСКӨМИЯ
⁴ 1/1 ³ 6/11 ² (1) • БУЛЫШЧЫ	⁴ 2/3 ² (1) • ҚЫЙГЫРЫШЫ	...Ю	³ 1/1 ² (1) • СИЯ
(7) • БАСҚЫЧЫ	(17) • ТЫШЫ	(1) • Ю	³ 1/24 ² (24) • ТИЯ
⁴ 2/19 ² (12) • АЧҚЫЧЫ	(1) • ТАРТЫШЫ	(51 3) • АЮ	³ 1/1 ² 12/71 ² (1) • ЧИЯ
⁴ 1/2 ² (2) • ҚЫЛЫЧЫ	(1) • ЕРТЫШЫ	³ 1/2 ² (2) • БАЮ	(9) • ОЯ
(1) • КУАНЫЧЫ	⁴ 4/20 ² (1) • ҚЫРТЫШЫ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ² (1) • ЕЛМАЮ	³ 1/4 ² (4) • КОЯ
(3) • КУНЫЧЫ	⁴ 1/1 ³ 24/77 ² (1) • КУЫШЫ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ² 4/58 ² (1) •	³ 1/1 ² 3/14 ² (1) • ТОЯ
(1) • КУРҚЫНЫЧЫ	⁴ 1/2 ³ 1/2 ² 44/796 ² (2) •	ТАРАЮ	(1) • ОЯ
⁴ 4/9 ² (4) • ТЫНЫЧЫ	КОЯШЫ	³ 1/3 ² (3) • БИЮ	(25) • ДӨЯ
(1) • БОРЫЧЫ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ² (1) • КАЮЫ	³ 1/3 ² (3) • ДИЮ	⁴ 1/2 ² 2/27 ² (2) • ДӨЯ-ДӨЯ
(1) • КОРЫЧЫ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ² 2 ² 1991/	³ 1/6 ² (6) • КИЮ	³ 1/6 ² (6) • КОЯ
⁴ 3/5 ³ 10/35 ² (3) • БУРЫЧЫ	7439 ² (1) • КУЮЫ	³ 1/2 ² 4/14 ² (2) • ТИЮ	³ 1/3 ² (3) • СӨЯ
(1) • АЮЧЫ		³ 1/3 ² 1/3 ² (3) • КОЮ	³ 1/9 ² 6/46 ² (9) • ТӨЯ
⁴ 2/2 ² 2 ² 187/624 ² (1) •	...Б	³ 1/1 ² (1) • КӨЮ	(1) • УЯ
БАЮЧЫ	(1) • ВӨГАЗЬ	³ 1/3 ² (3) • СӨЮ	³ 1/1 ² (1) • ЖУЯ
(46 1) • АШЫ	⁴ 2/2 ² 2 ² (1) • КӨГАЗЬ	³ 1/1 ³ 3/5 ² (1) • ТӨЮ	³ 1/6 ² (6) • КУЯ
(129 4) • БАШЫ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ² 3/3 ² (1) • КНЯЗЬ	³ 1/1 ² (1) • ЖҮЮ	³ 1/6 ² (6) • СУЯ
(1) • ӨСТЕ-БАШЫ	⁴ 1/7 ³ 1/7 ² 1/7 ² (7) • ПАКЬ	³ 1/5 ² (4 1) • КҮЮ	³ 1/10 ² 5/24 ² (10) • ТҮЯ
⁴ 3/135 ² (1) • ОЧЫ-БАШЫ	⁴ 1/10 ² (10) • МӨКАЛЬ	³ 1/1 ³ 3/7 ² (1) • СУЮ	³ 1/14 ² (14) • ЖЫЯ
(1) • КУЛДАШЫ	⁴ 1/1 ³ 2/11 ² (1) • ФЕВРАЛЬ	³ 1/3 ² (3) • ҚЫЮ	³ 1/1 ² (1) • ҚЫЯ
⁴ 2/7 ² (6) • ЮЛДАШЫ	⁴ 1/3 ² (3) • АПРЕЛЬ	³ 1/3 ² 6/18/94 ² (3) • ТЫЮ	³ 1/8 ² (8) • СЫЯ
⁴ 1/3 ² (3) • КАШЫ	⁴ 1/1 ³ 2/4 ² (1) • АРТЕЛЬ		³ 1/4 ² 4/27 ² (4) • ТЫЯ
⁴ 1/12 ³ 8/204 ² (12) • ТАШЫ	⁴ 1/1 ³ 1/1 ² (1) • ТОПОЛЬ	...Я	⁴ 1/7 ³ 1/7 ² (7) • СЕМЬЯ
⁴ 1/1 ³ 1/1 ² (1) • КАЕШЫ	⁴ 1/2 ² 1/2 ² 6/18 ² (2) •	(25) • Я	⁴ 1/81 ³ 1/81 ² (79 2) •
⁴ 1/4 ³ 1/4 ² (4) • ШАКШЫ	МӨГЪКУЛЬ	⁴ 1/1 ² (1) • СЫЕГЯ	ДӨНЬЯ
⁴ 1/8 ³ 1/8 ² (8) • КОШЫ	⁴ 1/3 ² 1/3 ² (3) • ГАМЬ	⁴ 1/2 ² 3 ² (2) • САРГАЯ	⁴ 1/11 ³ 1/11 ² 3/99 ² 54/
(30) • КАРШЫ	³ 1/4 ² 2/7 ² (4) • ЯМЬ	(4) • ЗАЯ	381 ² (11) • ДӨРЬЯ

2.3. ЕШЛЫК СҮЗЛЕГЕ ○ ЧАСТОТНЫЙ СЛОВАРЬ

ДА (1230 29)	КҮРӘ (138 5)	КАЛЫР (98)	АТКА (73 1)	ЯТ (62)
БЕЛӘН (1197 20)	ӨЧЕН (140)	КЕМ (97)	БУЛГАНЧЫ (73 1)	АЛГАН (61)
БЕР (1100 21)	ТЕЛ (137 3)	КҮЗЕ (95 2)	ДОШМАН (72 2)	АШАР (61)
ДӘ (893 19)	КЕБЕК (139)	СЫЕР (93 2)	ЖИДЕ (73 1)	БАРСАҢ (61)
ЮК (755 8)	ТА (137 1)	ЭШЕ (95)	КИТӘР (74)	ЕРАК (59 2)
БУЛСА (658 11)	БУЛСАҢ (125 12)	ГЕНӘ (94)	ТУК (69 5)	САЕН (58 3)
КЕШЕ (632 11)	КИРӘК (130 4)	КАРАП (87 7)	АНА (73)	ЯУ (61)
БАР (576 7)	АКЫЛ (130 3)	ТӘ (91 3)	БАШЫН (71 2)	АЛМЫЙ (60)
БУЛЫР (501 19)	БАШЫ (129 4)	СҮЗЕ (92)	БАЙНЫҢ (72)	АРТЫННАН
ЯХШЫ (453 9)	ЯРЛЫ (128 4)	КЫРЫК (85 5)	КАЛА (72)	(59 1)
БУЛМАС (418)	ЕГЕТ (130 1)	ТУРЫ (87 3)	КУЯН (70 2)	БУШ (58 2)
АТ (397 11)	АЗ (126 3)	ӘДӘМ (84 5)	СУГА (71)	КЕРӘ (57 3)
ЭТ (384 14)	АКЧА (122 2)	ЖИЛ (87 2)	ТАТЛЫ (64 7)	ӨЙДӨ (60)
КУП (373 7)	КЕШЕГӘ (118 5)	ТАВЫК (88 1)	ИСКЕ (68 2)	ҮЛГӘН (60)
БУЛА (373 2)	КУНАК (122 1)	ЧЫГАР (88 1)	КАЗ (66 4)	ЯЗ (59 1)
ҮЗ (370 1)	КАРГА (115 6)	АК (88)	КӘЖӘ (69 1)	АЛДАН (57 2)
ИКЕ (353 6)	АГАЧ (115 5)	БАШКА (82 5)	АТА (67 2)	АТЫ (59)
БУЛМЫЙ (346 9)	УТ (118)	БЕЛМӘГӘН (87)	КАР (68)	БАРДА (59)
ТҮГЕЛ (321 3)	БАЛ (107 10)	АКЫЛЛЫ (85)	КОРЫ (66 2)	ЕЛ (55 4)
ЯМАН (315 2)	МЕҢ (115 1)	МУЛЛА (83 1)	ӨЧ (66 2)	КӨНЕ (59)
ДИП (296 13)	ЖИР (112 3)	АЛА (79 3)	СОҢ (65 3)	ЧЫККАН (59)
СҮЗ (297 3)	КИЛСӘ (113 2)	БАЛЫК (77 5)	ТИЗ (68)	ЯҢА (59)
ХАТЫН (258 5)	ЮЛ (110 4)	МИН (82)	ҮЛӘР (68)	АЛЫП (58)
ИР (256 6)	ТЕЛЕ (111 1)	ОЛЫ (80 2)	БЕЛЕР (66)	АЯК (57 1)
БУЛСЫН (254 5)	КҮЗ (109 2)	АЙ (81)	КИЛЕН (63 3)	ӘЙТКӘН (58)
КӨН (244)	ҮЗЕҢ (105 6)	БАТЫР (73 8)	ШУЛ (65 1)	СУКЫР (57 1)
ДИ (235 5)	БУЛЫП (109 1)	БЕЛМӘС (78 3)	ЯШЬ (66)	ТӨБЕ (58)
ҮЗЕ (230 2)	ҺӘР (109 1)	ДӨНЬЯ (79 2)	АЛМАССЫҢ	ЮЛДАШ (56 2)
СУ (227 4)	БУЛ (106)	ТУГАН (81)	(64 1)	БАЛТА (51 6)
КЫЗ (218 2)	ДУС (106)	БЕРӘҮ (79)	КАЙДА (62 3)	БЕЛГӘН (57)
ЭШ (207)	ИТ (102 4)	ИМЕШ (76 3)	КУЛЫ (65)	КҮК (57)
БАЛА (202 2)	УЛ (105 1)	КИЛӘ (79)	КУҢЕЛ (65)	ТАБАР (57)
НИ (187 3)	КОШ (101 4)	ЙӨЗ (75 3)	АЧЫ (63 1)	ТАЯК (55 2)
КАРА (183 1)	ӨЙ (103 2)	СИН (78)	ТИЛЕ (61 3)	АВЫЗ (54 2)
БАЙ (179 4)	АРТЫК (104)	ТАУ (75 3)	ТОРГАН (63 1)	АВЫР (56)
МАЛ (175)	АЧ (102 2)	АШЫЙ (75 1)	ОЗЫН (62 1)	АЛЫР (54 2)
БАШ (165 2)	ДИГӘН (95 8)	БАЛАСЫ (76)	ТҮН (60 3)	АША (56)
АЛТЫН (158 1)	ЗУР (102)	БУЛМАСА (75 1)	ЭШКӘ (63)	БАКА (53 3)
ИЛ (153 6)	МАЙ (99 3)	КУЛ (76)	КАТЫ (62)	КАРТ (55 1)
АШ (155 3)	ЖИРГӘ (100 1)	АШАГАН (67 8)	КЕШЕНЕ (61 1)	ФАЙДА (56)
ТАШ (155 3)	КАЛГАН (98 3)	ЖАН (74 1)	КУҢЕЛЕ (61 1)	ЯҢГЫР (56)
ЖИРДӘ (141 8)	БУЛГАН (99)	КИЛГӘН (74 1)	КЫШ (61 1)	АЛМА (54 1)
БҮРЕ (145)	АЛ (95 3)	ТУЙ (71 4)	ҮЗЕНӘ (61 1)	БАРНЫҢ (55)
КЕШЕНЕҢ (142 1)	ЕЛАН (97 1)	ЧЫГА (72 3)	ЯЛГЫЗ (62)	ТАБА (55)

ТИЕН (52 3)	КЕРГЭН (47)	НАЧАР (41 1)	ТАМАК (37)	КАЯ (32 1)
ШАЙТАН (55)	КИЕМ (46 1)	ТАЙ (40 2)	ТОРМАС (36 1)	САНДУГАЧ (31 2)
ЭЧЕНДӨ (53 2)	ҮЗЕН (47)	ЧЫКМАС (41 1)	УК (37)	ТОТА (33)
АЮ (51 3)	ҮРДӨК (45 2)	ЯМАННЫҢ (41 1)	ХУР (37)	ТӨШСӨ (32 1)
БИК (54)	ШУНДА (46 1)	БАЛАНЫҢ (39 2)	ЭТКӨ (37)	ТУҒЫЗ (32 1)
ГЫНА (52 2)	ЯКЫН (45 2)	ГАЕП (40 1)	АСЫЛ (36)	ХАН (31 2)
КИҢ (54)	АРБА (46)	ЙӨРГӨН (41)	АЧУ (36)	АТЫҢ (30 2)
ТЫЧКАН (53 1)	БИЛГЕЛЕ (46)	КИЛЕР (41)	ӘЙТЕР (34 2)	ӘЙТӨ (31 1)
ЯНЫНДА (52 2)	ИДЕ (44 2)	КИРЕ (39 2)	БАРА (36)	ӘЛЕ (32)
АРЫСЛАН (53)	ИКМӨК (44 2)	ҮЛСӨ (39 2)	БАРМАК (35 1)	ӘТӨЧ (32)
БАШЫНА (53)	КИТӨ (45 1)	ЭШНЕ (40 1)	БУЕ (36)	БАРЫП (29 3)
БӨТЕН (53)	КОРТ (46)	ЯЛГАН (41)	КИРӨКМИ (36)	БИРЕП (32)
КАЙҒЫ (52 1)	ҮЛЕМ (43 3)	АЛЛА (40)	КҮЗГӨ (36)	БУЛГАЧ (29 3)
КОЙРЫҒЫ (53)	ЧҮП (44 2)	АЛМАС (40)	УН (33 3)	ДИМӨ (32)
ТИК (52 1)	АКЫЛЫ (45)	БОРЫН (40)	УРМАН (36)	ИШЕК (32)
АНЫҢ (52)	АЛСАҢ (45)	ЖАНЫ (39 1)	ЮКНЫҢ (36)	КҮРМИ (32)
БЕРСЕ (52)	АТНЫН (45)	КАЗАН (40)	ЯЛ (35 1)	КЫЕК (31 1)
БИР (52)	АХМАК (45)	КЕЧКЕНӨ (40)	АЧЫК (35)	СӨЙЛИ (32)
БИРГӨН (52)	БАШЫНДА (44 1)	СӨЯК (38 2)	АЛҒЫН (34 1)	СӨТ (31 1)
ИШӨК (52)	КҮРГӨН (44 1)	ЧЕБЕН (39 1)	БАШЫҢА (33 2)	АЛМАГАН (31)
КАДЕРЕН (51 1)	ТИМЕР (41 4)	ЭЧЕ (40)	БОДАЙ (33 2)	БАЙГА (31)
КОЯШ (48 4)	ТОРА (43 2)	ЯРЛЫНЫҢ (40)	БОЗАУ (35)	БАСАР (31)
КҮРКЕ (47 5)	ТӨШКӨН (41 4)	АТНЫ (37 2)	ЖИҢЕЛ (35)	БЕЛМИ (31)
МӨЧЕ (52)	ЯРЫЙ (44 1)	БУ (39)	СИҢА (35)	БИ (31)
ЯРТЫ (52)	АВЫЗЫ (41 3)	ГӨЛ (39)	СҮЗЕН (35)	БОТКА (30 1)
АСТЫНДА (51)	АШКА (38 6)	КИТКӨН (37 2)	ТОТ (35)	ИДЕЛ (29 2)
БЕЛӨ (51)	БӨЛА (44)	КЫЗЫЛ (37 2)	ХАТЫННЫҢ (34 1)	ИЛГӨ (31)
БИРСӨӨ (51)	БИРӨ (41 3)	ӨСТЕНДӨ (39)	ХӘТЛЕ (35)	КИЧ (31)
БУЛМА (51)	ЙОРТ (43 1)	САУ (39)	ЧЫКМЫЙ (33 2)	КУРКАК (30 1)
ИТӨ (49 2)	КУЙ (44)	ТӨМЛЕ (39)	ЧЫКСА (34 1)	КҮРМӨС (31)
ТАР (50 1)	КЫСКА (43 1)	УТКА (38 1)	ЮЛЫ (35)	КЫЙММӨТ (29 2)
ТӨШӨР (50 1)	ТӨЛКЕ (44)	ЭНӨ (39)	АРТЫ (34)	НАДАН (31)
ҮГЕЗ (49 2)	УСАЛ (41 3)	ЕЛАНЫҢ (38)	БИРМӨС (33 1)	ӨЙГӨ (30 1)
ИТӨР (45 5)	ҮЗЕНӨ (44)	ЖИТМӨС (38)	ДИҢГЕЗ (34)	СУДА (31)
КОЛИ (50)	ЮЛӨР (43 1)	КАШЫК (37 1)	ИДЕМ (33 1)	ЧЫПЧЫК (30 1)
ЯЛКАУ (50)	ЯХШЫЛЫК (44)	КИЯУ (38)	ИКӨН (34)	ЫШАНМА (31)
АЯҒЫ (49)	АВЫРУ (43)	КӨЧ (38)	ИРТӨ (33 1)	ЭЛЕК (31)
ГОМЕР (49)	АНАСЫ (43)	КӨЧЕ (37 1)	КАН (34)	ЮЛДА (31)
ДИСӨН (49)	АННАН (40 3)	МАЛЫ (38)	КАРАМА (34)	БАРМА (30)
ЖИРДӨН (48 1)	БЕРГӨ (41 2)	НӨРСӨ (38)	СӨЙЛӨР (34)	БЕЛЕНЕР (28 2)
ЙӨРИ (49)	БИШ (41 2)	САРЫК (37 1)	СУДАН (34)	БЕЛСӨҢ (29 1)
КАДЕРЕ (49)	ИҢ (42 1)	ТАШКА (36 2)	СҮЗНЕ (34)	БОЗАР (30)
КЕШЕДӨН (49)	ӨСТЕНӨ (43)	ТОРМЫЙ (38)	ТЕЛЕҢ (34)	БҮРЕК (30)
МАТУР (44 5)	СУЫ (43)	ТҮРӨ (36 2)	ТИНТӨК (34)	ДИЯР (25 5)
ТОЗ (49)	ЭТНЕҢ (41 2)	УТЫН (36 2)	ТӨН (34)	ЖИТӨ (30)
ТУЙМАС (49)	ЮЛГА (42 1)	ХАЛЫК (35 3)	УРЫН (32 2)	ИРТӨГӨ (30)
БАЙЛЫК (46 2)	ЯМАНГА (42 1)	ЭШЛӨГӨН (36 2)	ЭШЕН (34)	ЙӨРЕР (30)
КОЙРЫҒЫН (46 2)	ЯТЫР (42 1)	БАЛАСЫН (32 5)	ӘЙТСӨҢ (33)	КАРШЫ (30)
ТАПКАН (46 2)	ЯХШЫРАК (42 1)	КАЛМАС (37)	БӨЙРӨМ (33)	КӨКРЕ (29 1)
АШЫ (46 1)	АЛТЫ (39 3)	КУЛЫҢ (34 3)	БУЛДЫ (33)	КЕРЕР (30)
БЕЛ (47)	БӨХЕТ (42)	КҮРЕНӨ (37)	ИРНЕҢ (33)	КИЛИМИ (30)
	БУЛУ (42)			КҮЛМӨК (30)

ПЫЧАК (28 2)	БИЕК (27)	ТОРЫП (26)	ИЯСЕ (22 2)	АКЫЛСЫЗ (22)
САТЫП (30)	БОЛЫТ (27)	ТӨШӨ (25 1)	ЙОМШАК (24)	АРАКЫ (22)
СОРАМА (30)	БУГЕН (27)	ТУЙГА (26)	ЙОН (24)	АТКАН (22)
СҮЗГӨ (30)	ГЫЙЛЕМ (27)	ТЫНЫЧ (26)	КАПКА (24)	БАЛАНЫ (22)
ТИШЕК (30)	ЖӘЙ (27)	ЧӨЧ (18 8)	КАЧКАН (24)	БАШТА (21 1)
ТОРЫП (30)	ИКЕНЧЕ (24 3)	ЭШЛӨ (26)	КЕРСӨ (23 1)	БАШЫННАН
ТОТЫП (29 1)	КАДӨР (27)	ЮГАРЫ (26)	КИТМӨС (24)	(20 2)
ҮЛМӨС (30)	КАЛЫРСЫҢ (27)	ЯР (26)	КӨНДӨ (24)	БАШЫҢ (22)
АРЫШ (27 2)	КАПКАН (24 3)	ЯРАТА (24 2)	КУЛЫНДА (24)	БЕТМӨС (22)
БУЛЫРСЫҢ (29)	КАРАК (27)	АКСАК (24 1)	КЫЛ (23 1)	ЕЛГА (21 1)
ИТКӨН (28 1)	КЕРМИ (27)	АҢА (25)	МАЛНЫ (24)	ИГЕН (21 1)
КАДЕРЛЕ (29)	КОЙРЫК (27)	АСТЫННАН (25)	ОСТА (24)	ИНДЕ (22)
КАТ (25 4)	КӨНДЕЗ (27)	ӘЙТ (25)	ӨРӨ (24)	КАЙТЫР (22)
КӨЧЛЕ (29)	КҮР (27)	БАРГАН (24 1)	СОРА (23 1)	КИЛЕП (21 1)
КУРЫККАН (29)	КЫЗЛАР (25 2)	БЕЛЕП (25)	ТИМИ (24)	КӨЗГӨ (20 2)
КҮЛ (29)	СӨЙЛӨМӨ (27)	ГАЛИМ (25)	ТИЯ (24)	КҮКӘЙ (22)
КҮПМЕ (28 1)	СҮЗДӨН (27)	ДӨЯ (25)	УЕН (24)	КЫЗНЫҢ (22)
КҮРЕНЕР (27 2)	СЫЙМАС (26 1)	ИТЕ (25)	УРМАНГА (22 2)	НЫК (22)
КҮРЕП (28 1)	ТЕШ (25 2)	КӨМЕШ (25)	ҮГИ (24)	ӨЕНӨ (21 1)
КҮРМӨГӨН (29)	ТӨТЕН (27)	КУРКА (25)	ҮӨНӨР (23 1)	ПЕЧӨН (20 2)
КҮРШЕ (29)	ТУСА (27)	КҮРЕР (25)	ЧЫККАНЧЫ	САЛКЫН (22)
САЛСАҢ (29)	УҢҒАН (27)	МАКТА (25)	(22 2)	СИНЕ (22)
СҮЗНЕҢ (29)	УРТАК (27)	МИНЕМ (25)	ШИКЕЛЛЕ (24)	СУГАН (22)
ТИСӨ (24 5)	УТЫЗ (26 1)	ӨЕНДӨ (25)	ЭТНЕ (24)	ТАБЫЛЫР (22)
ТИЯР (27 2)	ҮТӨР (26 1)	СӨЙГӨН (23 2)	ЭЧКӨН (23 1)	ТУЛЫ (22)
ҮТӨ (29)	ХАТЫНЫҢ (27)	ТАБЫЛА (25)	ЯРАМЫЙ (23 1)	ТУМАГАН (19 3)
ЭШЕН (29)	ЧӨЧСӨҢ (24 3)	ТАРТА (23 2)	АГАЧКА (23)	ҮЗЕҢНЕ (22)
ЮАШ (24 5)	ЧЫН (26 1)	ТЕШЕ (23 2)	АЛДА (23)	ҮСКӨН (22)
ЮЛДАН (27 2)	ЭШНЕҢ (27)	ТОРСА (23 2)	АРАСЫНДА (23)	ХЕЗМӨТ (22)
ЯХШЫНЫҢ	ЯХШЫСЫ (26 1)	УЗАР (25)	БЕЛЕНӨ (21 2)	ЧӨЙ (22)
(28 1)	АЛТМЫШ (20 6)	ҮСӨ (24 1)	БУЛМАГАН (23)	ЭШТӨ (22)
АЛДЫНДА (28)	АНЫ (26)	ҮСӨР (24 1)	ДӨҢЯДА (23)	ЯМАНЛЫК (22)
ДУҢГЫЗ (28)	БЕЛЕМ (26)	ЧАГЫНДА (25)	ЖЫР (23)	АРАСЫНА (21)
ЕГЕТНЕҢ (27 1)	БЕТӨР (26)	ЧАКТА (22 3)	ИЛНЕҢ (23)	АРТЫНДА (21)
ЖИТӨР (26 2)	ДУРТ (26)	ЧӨЧӨК (25)	ЙОМЫРКА (21 2)	АТАҢ (21)
ИЛДӨ (28)	ЖИТКӨН (26)	ЧЫГЫП (25)	КАЗАНГА (23)	ӘЙЛӨНӨ (19 2)
ЙӨРӨК (28)	ИЛЗЫ (25 1)	ШУНЫ (24 1)	КАЙТА (23)	ӘЙЛӨНЕП (21)
КҮРСӨ (28)	ИРГӨ (26)	ЮККА (25)	КАМЧЫ (21 2)	БАЙДАН (19 2)
КЫЛЫЧ (28)	ИТЕП (26)	Я (25)	КЕР (23)	БАКЫР (21)
МӨХӘББӨТ (28)	КАЙГЫСЫ (26)	ЯХШЫГА (24 1)	КИГӨН (23)	БЕЗГӨ (21)
ПАТША (27 1)	КАРАР (26)	АГАЧНЫ (23 1)	КУЛГА (23)	БЕРӨҮГӨ (21)
ТОТКАН (26 2)	КОЛАК (26)	АЧКА (24)	КҮЗЕҢ (23)	БОЗ (21)
ТӨРЛЕ (27 1)	КУРЫКМАС (26)	АШАП (24)	МИЧ (23)	БУЛМАСЫН (21)
ТУА (26 2)	КҮККӨ (25 1)	БАЗАР (24)	МУЛЛАГА (21 2)	ЖИМЕШЕ (21)
ҮЗЕҢНӨН (26 2)	КЫЗЫ (25 1)	БАЛАГА (21 3)	НИНДИ (23)	ЖИРЕ (21)
ЧАБАТА (27 1)	КЫНА (26)	БӨРӨКӨТ (24)	САЛГАН (22 1)	ЖИРНЕ (19 2)
ЧАК (26 2)	ОЯТ (26)	БЕРӨҮНЕҢ (24)	ТӨКӨ (22 1)	ЙОКЫ (19 2)
ЭТЕ (28)	САРЫ (25 1)	ДӨРЕС (23 1)	ҮТКӨН (23)	ЙОРТКА (21)
ЭШЛИ (28)	СӨЙЛӨГӨН (26)	ЖЕП (24)	ЧЫКСАҢ (23)	ЙӨЗЕ (21)
ЯТИМ (28)	ТАУГА (26)	ЖИТМИ (22 2)	ЯТМАС (23)	ЙӨК (21)
АВЫЗЫНА (26 1)	ТЕЛЕН (26)	ЖИТСӨ (24)	АВЫЛ (22)	ЙӨРӨККӨ (21)
БЕЛМЭСӨҢ (26 1)	ТОР (26)	ИТМӨ (24)	АГАЧНЫҢ (19 3)	КАЛЫМЫЙ (21)

КАПЧЫК (19 2)	СИГЕЗ (20)	ТЕРЕ (19)	ТАРТЫР (18)	КЫЗЛЫ (16 1)
КАРТЛАР (21)	СӨЙЛӨСӨҢ (16 4)	ТИҢ (17 2)	ТЭРТЭ (18)	КЫЙБАТ (17)
КЕРМӨС (21)		ТӨБЕНӨ (18 1)	ТИРӨК (18)	МАЛГА (17)
КЕЧЕ (21)	СӨЙМӨС (18 2)	ТӨЧЕ (19)	ТӨБЕНДӨ (18)	МАЛЫН (17)
КОДА (17 4)	СУЫК (20)	ТУАР (19)	ТӨШМӨС (18)	МАЛЫҢ (17)
КҮТӨРӨ (21)	ТАЗ (20)	УЗГАН (19)	ТҮБӨН (18)	МИҢА (17)
КЫЕН (21)	ТАПМАС (20)	УТЫРЫП (19)	УЛЫ (17 1)	МӨГЕЗЕ (17)
МАКТАР (20 1)	ТЕШЛӨР (18 2)	ҮЗЕҢКЕ (18 1)	ЧЫККАЧ (16 2)	НИЧЕК (17)
РӨХӨТ (21)	ТИГЕЗ (19 1)	ҮЛМИ (19)	ШУНДЫЙ (18)	ОЧА (16 1)
САЛАМ (21)	ТОРМЫШ (20)	ХАЙВАН (18 1)	ЮНЬСЕЗ (18)	ОЧКАН (17)
САЛЫП (21)	ТУЙГАН (20)	ЭЧ (19)	ЯМАНЫ (18)	САБЫН (15 2)
САРАН (21)	ҮЗЕМ (20)	ЭШЛӨР (18 1)	ЯТЫП (18)	САЛ (17)
СӨЛАМ (20 1)	ҮЛӨ (20)	ЯЗГАН (19)	АГУ (17)	СЫНАР (17)
ТАП (20 1)	ХУЖА (19 1)	ЯУГА (19)	АКЧАНЫ (15 2)	ТАЗА (17)
ТЕГЕРМӨН (21)	ЭТГӨН (20)	АВЫЗЫННАН (18)	АКЧАСЫ (17)	ТАМЫРЫ (17)
ХАТЫННАР (21)	ЭШЛӨП (20)	АГА (18)	АКЫЛЛЫГА (17)	ТАРЫ (16 1)
ҺӨРКЕМ (21)	ЭШЛӨСӨҢ (20)	АСТЫНА (18)	АШАРГА (16 1)	ТИГӨНӨК (16 1)
ЧӨЙ (21)	ЮМАРТ (20)	АТАСЫ (18)	БАРЫН (17)	ТИЛЕГӨ (17)
ШИКӨР (21)	ЯКТЫ (20)	АШАМЫЙ (18)	БАРЫР (17)	ТИРЕСЕ (17)
ЫШАНГАН (19 2)	ЯТА (20)	ЭЙТТЕ (18)	БАСА (16 1)	ТӨЙМӨ (15 2)
ЮКӨ (20 1)	АВЫЗГА (18 1)	ЭЛЛӨ (18)	БАШТАН (17)	ТӨШМИ (17)
ЯЗГЫ (20 1)	АВЫЗЫҢ (18 1)	БЕРНЕ (18)	БИРЕР (17)	ТУМАС (16 1)
ЯТКАН (21)	АЗЫК (19)	БИТ (18)	БИРУ (17)	ТУНЫ (16 1)
АГАТКАН (20)	АЛУ (19)	БИЯ (18)	БОЗА (15 2)	ТУШЫ (17)
АЛГА (20)	АТКАН (19)	ЖИМЕШ (17 1)	ГОМЕРЕ (17)	УЙЛА (17)
АНДА (20)	АТЫН (19)	ИРДӨН (18)	ДАНЫ (17)	УЙНЫЙ (17)
АРЫК (20)	БАЛАЛЫ (18 1)	КАЛ (16 2)	ДӘУЛӨТ (17)	УТЫР (17)
АШАРСЫҢ (20)	БАСЫП (19)	КАЛМА (17 1)	ЕЛАННЫ (17)	УТКЕН (16 1)
АШАСАҢ (20)	БҮЗ (19)	КАНАТ (18)	ЕРАКТАН (16 1)	ЭЧӨР (17)
АЯККА (20)	БҮРЕГӨ (19)	КАРАҢГЫ (18)	ЖЫЛЫ (15 2)	АКЫЛГА (16)
ЭЙТМӨ (20)	ДАУ (19)	КЕМГӨ (18)	ИКЕСЕ (17)	АКЫЛЧЫ (16)
БӨРӨҢГЕ (20)	ДИГӨНДӨ (19)	КЕНӨ (17 1)	ИЛЕ (17)	АЛГАНЧЫ (16)
БӨХЕТЕ (20)	ДИГӨЧ (18 1)	КИҢДЕР (18)	ИРЛӨР (17)	АЛЛАГА (15 1)
БЕТ (20)	ЖИЛГӨ (19)	КИҢӨШ (18)	ИРНЕ (16 1)	АЛЫРСЫҢ (16)
БЕТКӨН (20)	ИШ (19)	КИТЕРЕР (18)	ИТСӨҢ (17)	АШАМАС (14 2)
БЕТКӨЧ (20)	ИЯСЕН (17 2)	КОЙМАК (17 1)	КАЛСА (17)	АШАУ (16)
БИЛГЕСЕ (20)	КАЗЫК (19)	КӨЙМӨ (18)	КАРАСАҢ (17)	АШЫККАН (16)
БОРЫНЫ (18 2)	КАРЫЙ (19)	КӨЛКЕ (18)	КАЧ (16 1)	АЯГЫҢ (14 2)
ЖИМ (17 3)	КИСКӨН (19)	КУТАН (18)	КИЛГӨНДӨ (17)	БАЗАРГА (16)
ИМӨН (20)	КОЕГА (17 2)	КУЛДА (18)	КИЛЕШӨ (15 2)	БАЛДАН (14 2)
ИПИ (20)	КӨЗ (19)	КҮЗДӨН (17 1)	КИЛИМӨС (17)	БАРСА (16)
ЙӨРМИ (20)	КӨННЕ (19)	КҮМЕР (17 1)	КИТСӨ (17)	БАРЫРСЫҢ (16)
ЙӨРҮ (20)	КӨЧЕК (18 1)	МАТУРЛЫК (18)	КОЛАГЫ (16 1)	БАШНЫ (16)
КАРЫНЫ (20)	КҮРЕНМИ (19)	МЕНЕП (18)	КОМ (17)	БЕЛУ (16)
КЕРЕП (19 1)	КЫРМЫСКА (18 1)	ӨРЕР (18)	КӨМ (16 1)	БЕТӨ (14 2)
КОЕ (20)		САЕСКАН (17 1)	КӨЛ (17)	БЕТЕРЕР (16)
КУЛЫННАН (19 1)	МӨГЕЗ (17 2)	САКЛЫЙ (18)	КӨЛӨР (17)	БИГРӨК (16)
ОЧАР (20)	ӨМЕТ (19)	САЛМА (18)	КӨННЕҢ (17)	БОРЧАК (16)
ӨЕ (20)	САЛА (19)	СОҢЫННАН (16 2)	КӨТМӨ (17)	БҮРЧДӨН (16)
ӨЙНЕҢ (20)	СӨЙЛӨ (19)		КУНАР (17)	ВАКЫТЫНДА (14 2)
ПЕСИ (20)	ТАВЫШЫ (17 2)	СУСЫЗ (18)	КҮЗЕН (16 1)	ГЫЙШЫК (16)
	ТЕЛГӨ (19)	СҮЗЕҢ (18)	КҮҢЕЛЕҢ (17)	

ДУСЛЫК (16)	ЯНА (16)	ТАШНЫ (15)	ИТУ (14)	ЧАБА (14)
ЖАВАП (16)	ЯРЛЫЛЫК (16)	ТЕЛЕННӨН (15)	ИЯР (14)	ЧАПКАН (14)
ЖАНЫҢ (16)	ЯУДА (14 2)	ТИР (15)	ЙОРТЫ (14)	ЧИБӨР (11 3)
ИЛӨК (16)	АВЫЗДАН (15)	ТИРЕ (15)	ЙӨРСӨҢ (14)	ЧИКМӨН (14)
ИРЕНЧӨК (15 1)	АКРЫН (15)	ТИРЕСЕН (15)	КАЕН (14)	ЧҮЛМӨК (13 1)
ИСЕ (16)	АНАҢ (15)	ТОВАР (14 1)	КАЙДАН (14)	ЧЫКМАГАН (14)
ИШЕКТӨН (16)	АРТЫНА (15)	ТОЗСЫЗ (15)	КАЙСЫ (14)	ЫШАН (14)
ЙОЛДЫЗ (16)	АШАГАНДА	ТОЛ (14 1)	КАЛДЫ (13 1)	ЭЗЛИ (14)
ЙӨРСӨ (16)	(14 1)	ТОРУ (15)	КИЕМНЕ (14)	ЭШЛӨМӨГӨН
КАЛУ (16)	БАРГАНДА (15)	ТӨЗ (15)	КИТЕРӨ (14)	(14)
КАМЫР (16)	БӨЯСЕ (15)	ТУКМАК (14 1)	КИТТЕ (13 1)	ЭШТӨН (14)
КАНАТЫ (15 1)	БЕЛГӨНӨН (15)	УЗА (15)	КОРТЫ (14)	ЯБАЛАК (14)
КАРАГАНДА (16)	БИЗ (15)	УЙНАР (15)	КӨЛГӨ (10 4)	ЯГЫ (14)
КАТЫК (16)	БИРСӨ (15)	УРЫНЫ (14 1)	КӨЛГӨН (14)	ЯМАННЫ (14)
КЕСӨ (16)	БУРАН (15)	УЧ (15)	КӨНГӨ (14)	ЯРА (14)
КИСӨ (16)	БҮЛӨК (15)	ҮЛГӨНЧЕ (15)	КӨТҮ (14)	ЯУСА (14)
КИТМИ (16)	ДАН (13 2)	ҮТМИ (15)	КУЛЫҢА (14)	ЯУЧЫ (14)
КОТЫРГАН (16)	ДАРУ (15)	ЧАБАР (15)	КУНАККА (14)	АВЫЗЫҢНЫ (13)
КӨТӨ (16)	ЕРТЫК (15)	ЧЫГАРА (15)	КУЯННЫ (13 1)	АВЫЛЫҢЫ (13)
КУШ (16)	ЖИҢӨ (15)	ЭЛӨГӨ (15)	КУМӨК (14)	АЙГА (13)
КУЛГӨ (16)	ИКЕНЧЕСЕ (15)	ЮКЛЫК (14 1)	КҮРГӨЧ (14)	АКЫЛЫН (13)
КЫЧКЫРГАН	ИТМӨС (14 1)	ЮКНЫ (13 2)	КҮРМӨССЕҢ (14)	АЛДЫННАН (13)
(13 3)	ИШЕ (15)	ЮРГА (15)	КЫЗЫН (14)	АРАСЫ (13)
МАКТАНМА (16)	ИШЕТЕР (15)	ЯККА (15)	МАЛАЙ (14)	АРТТАН (13)
МЕНӨ (16)	ИЯРЕР (15)	ЯМЕ (15)	МЕНГӨН (14)	АРТЫР (13)
ӨЛӨШ (16)	ИЯСЕНӨ (15)	ЯРЛЫГА (15)	МЕНСӨ (14)	АСТЫН (13)
СИМЕЗ (16)	ЙӨРЕП (15)	АВЫЗЫН (14)	НАМАЗ (14)	АХМАКНЫҢ (13)
СӨЯР (14 2)	КАБЫК (14 1)	АКЧАҢ (13 1)	ОН (14)	БАЛЧЫК (11 2)
ТАНСЫК (16)	КАЗА (15)	АЛДЫ (14)	ӨЙРӨН (14)	АШНЫ (13)
ТАҢ (16)	КАЛӨМ (15)	АЛДЫМ (14)	ӨЙРӨТӨ (14)	АЯЗ (13)
ТАРТСАҢ (16)	КАРЧЫГА (15)	АЛТЫНГА (14)	ПЕШКӨН (13 1)	БАЗАРДА (13)
ТАШТАН (16)	КАЧАР (15)	АРГАМАК (14)	СИМЕРСӨ (12 2)	БАЛЧЫК (11 2)
ТАЯГЫ (16)	КОЙРЫГЫНА (15)	АРЗАН (14)	СӨТЕ (14)	БАСКАН (13)
ТӨН (16)	КУЛНЫ (15)	АРПА (14)	СУЛ (13 1)	БАШЫҢНЫ (13)
ТӨҢКӨ (16)	КУЛЫН (15)	АТАДАН (14)	СУНЫ (14)	БӨЛӨКӨЙ (13)
ТЕЛЕНДӨ (16)	КУРЫКМА (15)	БӨЛӨШ (14)	ТАБЫЛМАС (14)	БЕЗДӨ (13)
ТЕШЕН (16)	КЫЗНЫ (15)	БЕЗНЕҢ (14)	ТАВЫГЫ (14)	БЕЛЕНМИ (13)
ТИМЕРНЕ (16)	КЫРДА (15)	БЕТТЕ (14)	ТАНЫМАС (14)	БЕЛЕРСЕҢ (13)
ТОТАР (16)	МАЕ (15)	БИРМИ (14)	ТЕЛДӨН (13 1)	БЫРМӨГӨН (13)
ТУЙМЫЙ (16)	МУЛЛАНЫҢ	БИШЕК (11 3)	ТОРНА (14)	БУЙ (13)
УЛЫҢ (15 1)	(14 1)	БОЗА (13 1)	ТӨШ (14)	БУЛГАНДА (12 1)
УНИКЕ (16)	НӨРСӨНӨҢ (15)	БУЛЫРГА (14)	ТӨШӨРСЕҢ	БҮРӨНӨ (13)
УҢ (15 1)	ОЗАК (15)	БУРЫЧ (14)	(10 4)	БҮРЕНЕ (13)
УРАК (16)	ОНЫТМА (13 2)	БУРЫЧКА (14)	УЙ (14)	ВАКЫТТА (12 1)
УТЫ (16)	СИМЕРӨ (12 3)	ДИЛӨР (13 1)	УҢМАГАН (14)	ГЕЛ (13)
ҮЗЕНЕҢ (15 1)	СИНЕҢ (15)	ЖИРЕНӨ (14)	УҢМАС (14)	ГҮР (13)
ҮЗЕННӨН (16)	СЫБЕРГА (15)	ЖИРЕНДӨ (14)	УРЛАГАН (13 1)	ДӨВА (13)
ҲАМАН (16)	ТАЛ (15)	ЖИТМӨГӨН (14)	УТЫРЫР (14)	ДИҢГЕЗГӨ (13)
ЧЫК (15 1)	ТАМАГЫ (15)	ЖЫЯ (14)	УЛӨН (14)	ДӨНЬЯНЫҢ (13)
ШУЛАЙ (16)	ТАПКЫР (14 1)	ИЗГЕ (14)	ХАКЫ (13 1)	ДУСТАН (13)
ЭЗЛӨГӨН (16)	ТАРТЫП (13 2)	ИТӨК (14)	ХАТЫНГА (14)	ЕГЕТКӨ (12 1)
ЮКТА (16)	ТАШЛАМА (14 1)	ИТЕК (14)	ХУЖАСЫ (14)	ЖИРНЕҢ (13)

ИКМӨГЕ (13)	ТУРГАЙ (12 1)	ИСӨР (12)	ТАШЫ (12)	ӨҮВӨЛ (8 3)
ИСЭП (13)	ТУРЫНДА (13)	ИЯРӨ (12)	ТАЯНМА (12)	БАВЫР (11)
ИШӘККӨ (13)	ТЫРНАК (12 1)	ИЯРГӘН (12)	ТӘӨККӨЛ (12)	БАЛАСЫЗ (11)
ИЯ (13)	ТЫРЫШ (13)	ЙОДРЫК (12)	ТЕЗДӨН (12)	БАШСЫЗ (11)
ЙОКЛАГАН (13)	УРЫНЫНДА (13)	ЙӨРӨГЕ (12)	ТЕШЛИ (11 1)	БЕЛӘСЕҢ (11)
ЙӨГЕРЕК (13)	УТЫРГАН (13)	КАЕНАНА (12)	ТИРӨН (10 2)	БЕЛГӨНГӨ (11)
ЙӨРӨКТӨ (13)	ҮССӨ (13)	КАЙТМАС (12)	ТОТУ (12)	БЕЛСЕН (11)
КАШ (13)	ҮТЕРӨ (11 2)	КАЛЖА (10 2)	ТӨКЕРМӨ (9 3)	БЕТМИ (10 1)
КЕМНЕҢ (13)	ҮТЕРЕР (13)	КАРАҢГЫДА (12)	ТӨНЛӨ (12)	БЕТСӨ (11)
КЕРСӨҢ (12 1)	ЧАНА (13)	КАРАСЫ (12)	ТӨСЕ (12)	БОТЫН (8 3)
КЕШЕДӨ (13)	ЧИР (13)	КАРТАЙСА (12)	ТЫЙ (12)	БӨРКЕТ (11)
КИЛДЕ (13)	ЯЛГАНЧЫ (13)	КИ (12)	УҢСА (12)	БУЛМАССЫҢ (11)
КИЛИМӨСӨ (13)	ЯЛКАУГА (13)	КИЕМЕ (12)	УРМАНДА (12)	БҮТЕНГЕ (11)
КИСЕП (12 1)	ЯНЫНА (13)	КИЛМӨГӘН (12)	УТТАН (12)	ВАКЫТ (11)
КИЧӨР (13)	ЯФРАК (13)	КИМ (10 2)	ҮЗЕННӨ (12)	ДАВЫЛ (11)
КОЛАГЫҢ (12 1)	ЯШӨР (9 4)	КИС (9 3)	ҮЛЕМЕ (12)	ДӘРҮЯ (11)
КӨНЛЕК (13)	ЯШЫЛЕК (13)	КИСӨР (12)	ХАТЫНЫ (12)	ЕҒЫЛГАН (11)
КУНАКНЫҢ (13)	АВЫРТА (12)	КИССӨҢ (11 1)	ХӘБӨР (10 2)	ЕЛНЫ (11)
КҮБРӨК (13)	АВЫРУГА (12)	КОЗГЫН (12)	ҢИЧ (12)	ЖИЗ (11)
КҮТӨРЧЕН (12 1)	АЙЛЫК (10 2)	КОЛАН (12)	ЧИ (11 1)	ЖҢЙМАС (11)
КҮЗЕҢӨ (13)	АЛТЫННЫ (12)	КОШНЫҢ (12)	ЧИЛӨК (12)	ЖЫЯР (11)
КҮҢЕЛГӨ (13)	АРКАН (12)	КӨЛӨ (12)	ЧИТ (12)	ЗАМАН (11)
КҮРШЕГӨ (13)	АТА-АНА (12)	КУЙМАС (11 1)	ЧЫГАРЫП (10 2)	ЗЫЯН (9 2)
КҮРШЕҢ (13)	АЧАР (12)	КУЛДАН (11 1)	ЧЫГАРЫП (12)	ИЛДӨН (11)
КЫЗГА (13)	АЧКЫЧЫ (12)	КУЛЫНА (12)	ШУННАН (12)	ИРСЕЗ (11)
КЫЧКЫРА (13)	АЧУЫ (11 1)	КУРКЫНЫЧ (12)	ЭЗЛӘМӨ (12)	ЙОГАР (11)
МАЙЛЫ (13)	АШНЫҢ (12)	КУРКЫР (12)	ЭШЕНӨ (12)	ЙОТАР (11)
МАКТЫЙ (13)	ӘЧЕ (12)	КУШСАҢ (12)	ЯЛАНГА (12)	КАМЫТ (11)
НИЧӨ (13)	БАБАЙ (11 1)	КҮЗЕҢНЕ (11 1)	ЯЛКАУЛЫК (12)	КАПЛЫЙ (11)
ОЛАН (13)	БАЙЛАР (12)	КҮПЕР (12)	ЯМАННАН (12)	КАРГАНЫҢ (10 1)
ОЧЫ (13)	БАЙЛЫГЫ (12)	КҮРКӨМ (12)	ЯМЬСЕЗ (12)	КЕРМӨГӘН (11)
ӨСТЕ (12 1)	БАЛАҢ (11 1)	КҮРСӨҢ (11 1)	ЯНГАН (12)	КЕРҮ (11)
ПЕШЕРӨ (12 1)	БАЛЫКЧЫ (12)	КҮТӨРГӘН (12)	ЯРЫК (12)	КИТКӨЧ (11)
САБЫР (13)	БАУ (12)	КҮТӨРЕП (12)	ЯШЕ (12)	КИЯР (11)
САКЛА (13)	БАШЛАР (12)	КЫЛГАН (12)	АВЫЗЫНДА (11)	КИЯУТӨ (11)
САЛУ (13)	БАШЫМ (12)	МАКТАН (12)	АГАЧЫ (11)	КОЛАКТАН (11)
СӘНӨК (13)	БЕЛМӨГӨНГӨ	МАКТАНЧЫК (12)	АЗЫГЫ (11)	КОЛЫН (11)
СОЛТАН (13)	(11 1)	ОЧЫП (12)	АЙГЫР (11)	КОРСАК (11)
СОРАМЫЙ (11 2)	БЕРЕ (12)	ОЯТЫ (11 1)	АЛАША (11)	КОТ (11)
СУГЫП (13)	БУЛАСЫ (12)	ӨЙДӨН (12)	АРБАГА (8 3)	КӨЛЕП (11)
СУМ (13)	БУЛДЫМ (12)	ӨРЕП (11 1)	АРКЫЛЫ (11)	КӨЧӨҢ (11)
СЫЕРНЫ (13)	ГАЕБЕН (12)	ПОТ (12)	АРТТА (11)	КУЙГАН (11)
ТАГЫН (13)	ГАЕПЛЕ (12)	РӨХМӨТ (12)	АСРЫЙ (10 1)	КУЙСАҢ (11)
ТАПМАГАН (13)	ДУСЛАР (12)	САЙ (12)	АСТЫ (10 1)	КУЗЕННӨН (11)
ТЕЛЕҢНЕ (13)	ДУСЫ (12)	САКАЛ (12)	АУТА (11)	КҮКТӨН (11)
ТЕЛНЕҢ (12 1)	ЖИҢӨР (12)	САКЛАН (12)	АУЧЫ (11)	КҮЛДӨ (10 1)
ТИМӨС (11 2)	ЖИҢЕ (12)	САЛЫР (12)	АҢЛЫК (11)	КҮПНЕҢ (11)
ТОРМА (13)	ЖИТМЕШ (12)	САРАННЫҢ (12)	АЧТАН (11)	КҮРСӨТМӨ (11)
ТӨПСЕЗ (13)	ИЗГЕЛЕК (12)	САФ (12)	АШЫН (11)	КҮТӨРЕП (11)
ТӨТЕНЕ (13)	ИЛЕН (11 1)	СҮЗЕНӨ (12)	АШЫҢ (11)	КЫЗЫМ (11)
ТУЗМЫЙ (12 1)	ИМГӘК (12)	СЫЕРНЫҢ (12)	ӘЙТЕП (11)	МЕНӨР (11)
ТУЙДА (13)	ИРКӨ (12)	ТАБЫЛМЫЙ (12)	ӘТИ (11)	МИКӨН (11)

МИЧКӨ (11)	ЫШАНЫП (11)	ВАК (10)	КУШТАН (10)	ТИГЕН (10)
МУНЧА (11)	ЭЗЕ (11)	ГАЕБЕ (9 1)	КҮЗЕНӨ (10)	ТОТСАҢ (10)
НЕЧКӨ (11)	ЭЧӨ (11)	ДӨРТ (10)	КҮРКӨ (9 1)	ТОЯГЫ (10)
ОРЛЫК (11)	ЮЛНЫ (11)	ДЕГЕТ (7 3)	КҮПНЕ (10)	ТӨШКӨ (10)
ОЯСЫ (11)	ЮЛЫН (11)	ДИГӘННЕ (10)	КҮРЕНМӘС (8 2)	ТУЕ (10)
ӨНЕ (11)	ЯЛКАУНЫҢ (11)	ДИГӘННЕҢ (10)	КҮРЕРСЕҢ (9 1)	ТУЙДЫРА (10)
САКАЛЫ (11)	ЯРАСЫ (7 4)	ДИГЕН (10)	КҮРСӨТ (10)	ТУКСАН (10)
САНАР (11)	ЯХШЫНЫ (11)	ДИСӨ (10)	КЫРГА (10)	ТУМЫЙ (10)
СЕРЕН (11)	ЯШЕН (11)	ДӨНЬЯНЫ (9 1)	ЛАЧЫН (10)	ТУФРАК (10)
СИРӘК (11)	АГУЫ (10)	ДУГА (10)	МАКТАМА (10)	ТУЯ (10)
СОҢГА (11)	АЕРЫЛГАН (10)	ДУЛАП (10)	МАМЫК (10)	ТУБЭНГӨ (8 2)
СОРАП (11)	АЗАР (10)	ЕГА (10)	МӘКАЛЬ (10)	ТҮРГӨ (10)
СӨЙКЕМЛЕ (11)	АЙНЫҢ (10)	ЕЛАГАН (10)	МЕҢНЕ (10)	ТУШӨК (9 1)
СЫЛУ (11)	АКЧАГА (10)	ЕЛАП (10)	МӨГЕЗЛЕ (10)	ТЫРЫШКАН (10)
ТАЙГА (11)	АЛАМА (10)	ЕЛАР (10)	НАМУС (9 1)	УЙНАМА (10)
ТАМАККА (11)	АЛГАНДА (10)	ЕРАКТАГЫ (6 4)	НИЕ (9 1)	УЛЫМ (9 1)
ТАМЧЫ (11)	АЛМАСАҢ (8 2)	ЖАНГА (10)	ОНЫТМАС (10)	УРЫНЫНА (10)
ТАРАКАН (11)	АЛСА (10)	ЖАНЫМ (10)	ОЯСЫНДА (8 2)	ҮК (10)
ТӘМУТ (11)	АЛЫРГА (10)	ИГЕЛЕК (10)	ӨЕНДӨ (10)	ҮСМӨС (9 1)
ТЕЛИ (11)	АРКАСЫ (10)	ИКӨНЕН (10)	ӨЙНЕ (10)	ҮСМИ (9 1)
ТЕРӘК (11)	АРТЫН (10)	ИМАН (10)	ӨЙНӨ (10)	ҮТМӨС (10)
ТОРСАҢ (10 1)	АРЫ (10)	ИРЕ (10)	ӨЙРӨНГӨН (10)	ФӨРЕШТӨ (10)
ТОТМА (11)	АСЫЛЫН (7 3)	ИРЕҢ (9 1)	ПЕШМИ (10)	ФИКЕР (8 2)
ТӨС (11)	АТМА (10)	ЙОРТНЫҢ (10)	РӘХӘТЕ (10)	ХАТЫН-КЫЗ (10)
ТӨШТӨН (11)	АТЫП (10)	ЙОРТТА (9 1)	САБЫ (8 2)	ХӘТЕР (10)
ТУТЫЙ (11)	АЧУЫН (10)	ЙӨРМӨ (10)	САТ (10)	ХОЛКЫ (10)
УРЛАП (10 1)	АЧЫП (10)	КАБАР (10)	САУЛЫК (10)	ХӨРМӨТ (10)
УРЫРСЫҢ (11)	АШАСА (10)	КАЕШ (10)	СӘЛИАМӨТЛЕК (10)	ЧАМАН (10)
ҮЗЕН-ҮЗЕ (11)	АЯГАН (10)	КАЗЫ (9 1)	СЕР (10)	ЧЫБЫРКЫ (10)
ҮПКӨ (11)	ӘДӨП (10)	КАЙГЫНЫ (10)	КАК (10)	ЧЫКТЫ (10)
ХАК (11)	ӘЙРӨН (10)	КАЙТЫП (9 1)	КАЛДЫРМА (10)	ШАРТ (10)
ХӘЕРЛЕ (11)	БАККАН (10)	КАК (10)	КАРЫН (10)	ШӘМ (10)
ХӘЛ (10 1)	БАЛГА (10)	КАЛДЫРМА (10)	КАЯН (10)	ШӨКЕР (8 2)
ХӘЛЕН (11)	БАЛЫККА (10)	КАРЫН (10)	КӘБЕСТӨ (10)	ШЫРПЫ (10)
ХИКМӨТ (11)	БАЛЫКНЫҢ (10)	КАЯН (10)	КӘЖӨНЕҢ (10)	ЫШАНЫП (10)
ХОЛЫК (11)	БАРМАС (9 1)	КӘБЕСТӨ (10)	КЕМНЕКЕ (10)	ЭЧТӨ (10)
ХУРЛЫК (11)	БАРЫ (10)	КӘЖӨНЕҢ (10)	КИЕЗ (9 1)	ЭШСЕЗ (10)
ҺӨРБЕР (11)	БАШЛЫК (10)	КЕМНЕКЕ (10)	КИТАП (10)	ЮА (10)
ҺӨНӨРЛЕ (11)	БӨНДӨ (10)	КИЕЗ (9 1)	КОЛАЧ (10)	ЮАН (10)
ЧАГАР (11)	БӨХЕТЕҢ (10)	КИТАП (10)	КӨЗГЕСЕ (10)	ЮГАРЫГА (8 2)
ЧЕРЕК (11)	БӨХЕТЛЕ (10)	КОЛАЧ (10)	КӨНӨҢ (10)	ЯКЫННАН (10)
ЧИКЛӨВЕК (11)	БЕЛСӨ (10)	КӨЗГЕСЕ (10)	КӨРӨК (10)	ЯЛГЫЗНЫҢ (10)
ЧИТКӨ (11)	БЕРӨР (10)	КӨНӨҢ (10)	КУРКЫП (10)	ЯҢГЫРДАН (10)
ЧИЧӨН (10 1)	БЕТЕРӨ (10)	КӨРӨК (10)	КУРЫК (10)	ЯРЫП (9 1)
ЧУРТАН (11)	БИРСЕН (10)	КУЛЫҢНАН (10)	КУРЫКМЫЙ (10)	ЯСАУ (10)
ЧЫБЫК (10 1)	БӨЛГӨН (10)	КУРКЫП (10)	КУРЫКСАҢ (10)	ЯТМЫЙ (9 1)
ШАЙТАНГА (11)	БҮРЕНЕН (10)	КУРЫК (10)	КУРЫКСАҢ (10)	ЯШӘГӨН (10)
ШӨП (10 1)	БЫЕЛ (10)	КУРЫКМЫЙ (10)	КУРЫКСАҢ (10)	ЯШЕРГӨН (10)
ШУНЫҢ (11)	ВАЙ (10)	КУРЫКСАҢ (10)	КУРЫКСАҢ (10)	ЯШЫЛӨР (10)

---

3. КУШЫМТА ○ ПРИЛОЖЕНИЕ

3.1.1. ШАРТЛЫ БИЛГЕЛӘМӘЛӘР ҺӘМ КЫСКАРТЫЛМАЛАР

- «кара квадрат» – аннан соң кулланылыш мисалы – баш берәмлек булган паремия китерелә ⇒ 2.1
- «ак түгәрәк» – аннан соң китерелгән паремиянең номеры күрсәтелә ⇒ 2.1
- «кара түгәрәк» – аннан соң баш берәмлек очраган паремияләренең номерлары күрсәтелә ⇒ 2.1
- «кечкенә кара квадрат» – аның алдыннан статистик мәгълүматлар китерелә ⇒ 2.2
- ⇒ «унга күрсәткән калын ук» – сүзлекнең тиешле бүлек һәм бүлекчәләренә жибәрә ⇒ 1; 3
- «унга күрсәткән нечкә ук» – башка сүзгә жибәрә торган мәкаләләрдә кулланыла ⇒ 2.1
- | «вертикаль сызык» – аннан соң паремия вариантларында кулланылыш саны турындагы мәгълүматлар китерелә ⇒ 2.1; 2.2; 2.3
- / «кыскы сызык» – а) ахырлары охшаш булган сүз формаларының саны һәм б) әлеге сүз формаларының кулланылыш саны турындагы мәгълүматлар арасында тора ⇒ 2.2
- , «өтер» – паремия вариантларының номерлары арасында тора ⇒ 2.1
- ; «нокталы өтер» – паремия номерлары арасында тора ⇒ 2.1
- : «ике нокта» – паремия номерларында вариант номеры алдында тора ⇒ 2.1
- <...> «почмаклы жәяләрдә күп нокта» – текстның кыскартылган урыннарын күрсәтә ⇒ 1
- [ ] «квадрат жәяләр» – анда әдәбиятка сылтамалар китерелә ⇒ 1
- ( ) «түгәрәк жәяләр» – анда сүз формаларының бөтен паремияләрдә яки бер паремиядәге кулланылыш ешлыгы турындагы мәгълүматлар китерелә ⇒ 2.1; 2.2; 2.3
- « » «куштырнаклар» – анда шартлы билгеләмәнең исеме китерелә ⇒ 3.1
- 1 ... 17089 «ак яки кара түгәрәктән соң 1 дән 17089 га кадәрге саннар» – паремияләренең номерын күрсәтә ⇒ 2.1
- 1 ... 3; 1.1.1 ... 3.3.2 «номерлар (гадәттә, күп баскычлы)» – бүлек һәм бүлекчә исемнәре башында торалар яисә, уктан ⇒ соң килгәндә, сүзлекнең бүлек һәм бүлекчә номерларын күрсәтәләр ⇒ 1; 2; 3
- (1) ... (1230 | 29) «түгәрәк жәяләрдә 1 дән 1230 | 29 га кадәрге саннар» – сүз формасының бөтен паремияләрдә яки бер паремиядәге кулланылыш ешлыгын күрсәтәләр ⇒ 1, 2, 3
- ^{1,2,3,4} «өскә күтәрелгән 1 дән 4 кә кадәрге саннар» – сүзләренең ахыргы өлешендәге хәрәф санын күрсәтәләр ⇒ 2.2

к. – карагыз

ТХИ – Татар халык ижаты: мәкальләр һәм әйтемләр. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1987. – 592 б.

НЕЧКӘ БАШ ХӘРЕФЛӘР белән сүз формаларының кире һәм ешлык сүзлекләрендә баш берәмлекләр басыла ⇒ 2.2; 2.3

Калын юл хәрәфләре белән башка сүзгә жибәрә торган мәкаләләр (сылтамалар) басыла ⇒ 2.1

КАЛЫН БАШ ХӘРЕФЛӘР белән конкорданстагы баш берәмлекләр басыла ⇒ 2.1

3.1.2. УСЛОВНЫЕ ОБОЗНАЧЕНИЯ И СОКРАЩЕНИЯ

- «тёмный квадрат» – за ним приводится пример употребления – паремия, в которой представлена заголовочная единица ⇨ 2.1
- «светлый кружок» – за ним указывается номер приведённой паремии ⇨ 2.1
- «тёмный кружок» – за ним указываются номера паремий, в которых встречается заголовочная единица ⇨ 2.1
- «маленький чёрный квадрат» – перед ним приводятся статистические данные ⇨ 2.2
- ⇒ «толстая стрелка вправо» – отсылает к соответствующим разделам и подразделам словаря ⇨ 1; 3
- «тонкая стрелка вправо» – используется в отсылочных статьях ⇨ 2.1
- | «вертикальная линия» – после неё приводятся сведения о количестве употреблений в вариантах паремий ⇨ 2.1; 2.2; 2.3
- / «косая линия» – стоит между сведениями а) о количестве слов, имеющих определённую финаль, и б) о количестве употреблений данных слов в татарских паремиях ⇨ 2.2
- , «запятая» – стоит между номерами вариантов паремий ⇨ 2.1
- ; «точка с запятой» – стоит между номерами паремий ⇨ 2.1
- : «двоеточие» – в номерах паремий стоит перед номером варианта ⇨ 2.1
- <...> «многоточие в угловых скобках» – обозначает места сокращения цитируемого текста ⇨ 1
- [ ] «квадратные скобки» – в них приводятся ссылки на литературу ⇨ 1
- ( ) «круглые скобки» – в них приводятся сведения о частоте употребления словоформ во всех паремиях или в одной паремии ⇨ 1, 2, 3
- « » «кавычки» – в них приводится название условного обозначения ⇨ 3.1
- 1 ... 17089 «числа от 1 до 17089 за светлым или тёмным кружком» – указывают на номера паремий ⇨ 2.1
- 1 ... 3; 1.1.1 ... 3.3.2 «номера (обычно многоуровневые)» – стоят в начале заголовков разделов и подразделов или, когда идут за стрелкой ⇨, указывают на номера разделов и подразделов словаря ⇨ 1; 2; 3
- (1) ... (1230 | 29) «числа от 1 до 1230 | 29 в круглых скобках» – сообщают о частоте употребления словоформы во всех паремиях или в одной паремии ⇨ 1, 2, 3
- ^{1.2.3.4} «выносные цифры от 1 до 4» – указывают на количество букв в финальной части слов ⇨ 2.2

см. – смотрите

ТХИ – Тагар халык ижаты: мәкальләр һәм әйтемнәр. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1987. – 592 б.

СВЕТЛЫМИ ПРОПИСНЫМИ БУКВАМИ набраны заголовочные единицы в обратном и частотном словарях ⇨ 2.2; 2.3

Полужирными строчными буквами набраны отсылочные статьи (отсылки) ⇨ 2.1

ПОЛУЖИРНЫМИ ПРОПИСНЫМИ БУКВАМИ набраны заголовочные единицы в конкордансе ⇨ 2.1

3.2. ЭДӘБИЯТ О ЛИТЕРАТУРА

Бобунова М.А. Фольклорная лексикография: становление, теоретические и практические результаты, перспективы / М.А. Бобунова. – Курск: Изд-во Курск. гос. ун-та, 2004. – 240 с.

Бобунова М.А. Конкорданс русской народной песни / М.А. Бобунова, А.Т. Хроленко. – Т. 1–4. – Курск: Изд-во Курск. гос. ун-та, 2007. – Т. 1. – 255 с.; Т. 2. – 315 с.; Т. 3. – 187 с.; Т. 4. – 174 с.

Галиуллин К.Р. Муса Жәлил. «Моабит дәфтәрләре» теле: сүзлек = Муса Джалиль. Язык «Моабитских тетрадей»: словарь / К.Р. Галиуллин, Р.Н. Кәримуллина, Л.С. Миннажева. – Казан: Мәгариф, 2006. – 255 с.

Галиуллин К.Р. Словарь языка русских пословиц и поговорок конца XVII – первой половины XVIII века: сборник пословиц Петровской галереи / К.Р. Галиуллин, Д.А. Мартынов. – Казань: Казан. гос. ун-т, 2006. – 188 с.

Галиуллин К.Р. Габдулла Тукай: шигърият теле: сүзлек = Габдулла Тукай: язык поэзии: словарь. 2 китапта / К.Р. Галиуллин, Р.Н. Кәримуллина. – Казан: Мәгариф, 2009. – 1 кит. – 503 б.; 2 кит. – 527 б.

Исәнбәт Н.С. Татар халык мәкальләре: мәкальләр жыйнагы: 3 томда / Н.С. Исәнбәт. – 2 нче басма. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2010. – Т. 1. – 622 б.; Т. 2. – 748 б.; Т. 3. – 799 б.

Карпова О.М. Словари языка писателя / О.М. Карпова. – М.: Изд-во Моск. полигр. ин-та, 1989. – 108 с.

Компьютерная лингвография / науч. ред. Н.К. Замов, К.Р. Галиуллин. – Казань: Изд-во Казан. ун-та, 1995. – 119 с.

Нәбиуллина Г.Ә. Татар халык мәкальләрендә кушма жөмлә синтаксисы / Г.Ә. Нәбиуллина. – Казан: Школа, 2003. – 207 б.

Мөгътәсимова Г.Р. Татар халык мәкальләренә лексикасы: искергән сүзләр, диалектизмнар һәм рус-европа алынмалары / Г.Р. Мөгътәсимова. – Казан: Казан дәүләт ун-ты, 2005. – 191 б.

Русская авторская лексикография XIX–XX веков: антология / сост. Е.Л. Гинзбург и др. – М.: Азбуковник, 2003. – 511 с.

ТХИ – Татар халык ижаты: мәкальләр һәм әйтемнәр. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1987. – 592 б.

Фёдорова Э.Н. Татар халык мәкальләрендә гарәп һәм фарсы алынмалары (Н. Исәнбәтнең өч томлык «Татар халык мәкальләре» жыйнагы буенча) / Э.Н. Фёдорова. – Казан: Казан дәүләт ун-ты, 2004. – 249 б.

Шестакова Л.Л. Русская авторская лексикография: теория, история, современность / Л.Л. Шестакова. – М.: Языки славянской культуры, 2011. – 461 с.

Юсупова Ә.Ш. Татар паремияләренә теле / Ә.Ш. Юсупова, Г.Ә. Нәбиуллина, Э.Н. Денмөхәмәтова, Г.Р. Мөгътәсимова. – Казан: Ихлас, 2010. – 320 б.

3.3.1. ТАТАР ПАРЕМИЯЛӘРЕ: ТЕМАТИК КЛАССИФИКАЦИЯ ПЛАНЫ

#1. Тематик бүлек һәм төркем номерлары #2. Тематик бүлек һәм төркем исемнәре #3. Паремияләр номерлары #3а. Мәкаль һәм канатлы әйтелмәләр номерлары #3б. Әйтем һәм жор сүзләр номерлары			
#1	#2	#3	
		#3а	#3б
1.	ЖИР – КУК	1–538	
1.1.	Күк йөзе, кояш, ай, йолдызлар	1–82	83–108
1.2.	Жир өсте: ком, балчык, таш, тау, дала һ. б.	109–222	223–253
1.3.	Казылма байлыктар, аларны үзләштерү	254–329	330–334
1.4.	Сулар: чишмә, кое, елга, күл, диңгез һ. б.	335–492	493–538
2.	ТАБИГАТЬНЕҢ СЫЙФАТЛАМАЛАРЫ	539–1246	
2.1.	Әйбер, нәрсә. Аның асылы, төсе, формасы, микъдары һ. б. билгеләре	539–641	642–659
2.2.	Урын, ара, якын – ерак, ал – арт, ас – өс, уң – сул һ. б.	660–717	718–745
2.3.	Вақыт, заман. Ел һәм ел фасыллары. Ай, атна, көн – төн, иртә – кич һ. б.	746–1028	1029–1069
2.4.	Һава торышы: жылы – суык, жил – давыл, явым-төшем һ. б.	1070–1206	1207–1246
3.	ҮСЕМЛЕКЛӘР	1247–2007	
3.1.	Үлән, гөмбә, гөл, чәчәк һ. б. Печән эше	1247–1351	1352–1369
3.2.	Игенчелек	1370–1490	1491–1513
3.3.	Иген төрләре	1514–1575	1576–1587
3.4.	Яшелчәләр	1588–1627	1628–1643
3.5.	Агач	1644–1716	1717–1720
3.6.	Агач төрләре	1721–1768	1769–1779
3.7.	Җиләк-жимеш агачлары	1780–1839	1840–1850
3.8.	Урман	1851–1874	1875–1878
3.9.	Урман эше, агач эшкәртү	1879–1975	1976–2007
4.	ХАЙВАННАР	2008–3819	
4.1.	Киек, ерткыч, аучылык	2008–2027	2028–2029
4.2.	Арыслан	2030–2066	
4.3.	Аю	2067–2108	2109–2112
4.4.	Болан	2113–2119	
4.5.	Бүре	2120–2211	2212–2221
4.6.	Керпе	2222–2225	
4.7.	Колан	2226–2234	

3.3.1. Тематик классификация планы 577

#1	#2	#3a	#3b
4.8.	Куян	2235–2274	2275–2283
4.9.	Төлке	2284–2318	2319–2323
4.10.	Башка жанварлар	2324–2343	2344–2346
4.11.	Йорт хайваннары, терлекчелек	2347–2424	2425–2447
4.12.	Ат	2448–2734	2735–2756
4.13.	Айгыр	2757–2769	
4.14.	Алаша	2770–2778	
4.15.	Аргамак һәм башка чабышкы атлар	2779–2814	
4.16.	Бия	2815–2836	
4.17.	Колын	2837–2846	
4.18.	Тай	2847–2868	2869–2873
4.19.	Дуңгыз	2874–2905	2906–2909
4.20.	Доя	2910–2942	2943–2944
4.21.	Ишәк	2945–2995	2996–2998
4.22.	Качыр	2999–3003	
4.23.	Кәжә	3004–3066	3067–3074
4.24.	Сарык (куй)	3075–3123	3124–3128
4.25.	Тәкә	3129–3148	3149–3150
4.26.	Сыер	3151–3244	3245–3252
4.27.	Бозау	3253–3271	3272–3275
4.28.	Тана	3276–3282	
4.29.	Үгез	3283–3319	3320–3330
4.30.	Фил	3331–3335	
4.31.	Мәче (песи)	3336–3382	3383–3397
4.32.	Тычкан, күсе	3398–3426	3427–3430
4.33.	Эт	3431–3769	3770–3803
4.34.	Көчек	3804–3819	
5.	КОШЛАР	3820–4436	
5.1.	Кыргый кошлар, кош аулау	3820–3888	3889–3896
5.2.	Аккош	3897–3902	
5.3.	Байгыш	3903–3907	
5.4.	Бытбылдык (бүдәнә)	3908–3916	
5.5.	Бөркет	3917–3924	
5.6.	Каракош	3925–3928	
5.7.	Карга	3929–4008	4009–4017
5.8.	Карлыгач	4018–4023	
5.9.	Карчыга	4024–4035	
5.10.	Козгын	4036–4043	
5.11.	Көртлек	4044–4048	
5.12.	Күгәрчен	4049–4054	4055–4056
5.13.	Күке	4057–4063	
5.14.	Лачын	4064–4067	
5.15.	Ләкләк	4068–4070	
5.16.	Песнәк	4071–4073	

#1	#2	#3a	#3b
5.17.	Саескан	4074-4086	4087-4088
5.18.	Сандугач (былбыл)	4089-4112	4113-4114
5.19.	Сыерчык	4115-4118	
5.20.	Тавис	4119-4124	
5.21.	Таргар	4125-4129	
5.22.	Торна	4130-4141	4142-4145
5.23.	Тукран	4146-4152	
5.24.	Тургай	4153-4158	4159
5.25.	Тутый	4160-4163	4164-4165
5.26.	Чыпчык	4166-4184	4185-4188
5.27.	Шоңкар	4189-4194	
5.28.	Ябалак	4195-4207	4208-4210
5.29.	Башка кошлар	4211-4224	4225-4228
5.30.	Йорт кошлары. Кошчылык. Каз, кыр казы	4229-4255	4256-4258
5.31.	Күркө	4259-4264	
5.32.	Тавык, йомырка, чеби	4265-4346	4347-4362
5.33.	Өтөч	4363-4385	4386-4395
5.34.	Үрдөк, кыр үрдөгө	4396-4432	4433-4436
6.	ЖИР-СУ ХАЙВАННАРЫ, БӨЖӨК-КОҢГЫЗЛАР	4437-4858	
6.1.	Балыklar, балык тоту	4437-4533	4534-4548
6.2.	Бака, кысла, сөлек, кэлтө, еланнар	4549-4698	4699-4711
6.3.	Бал корты, умартачылык	4712-4750	4751-4752
6.4.	Чебен-черки, кырыска. Башка бөжөклөр һәм кортлар	4753-4836	4837-4858
7.	ЖӘМГЫЯТЬ	4859-6001	
7.1.	Ил, Ватан, халык, күмөк – ялгыз, киңөшлөшү	4859-5131	5132-5146
7.2.	Күрше-күлөн, авыл – шөһөр	5147-5258	5259-5283
7.3.	Таныш-белеш, дус-иш. Дошман	5284-5512	5513-5525
7.4.	Яу, сугыш-кыйнаш, тынычлык, гаскәр, яу батырлары, кораллар	5526-5688	5689-5714
7.5.	Сыйныфлар һәм социаль катламнар. Элекке хөкөм-идарә	5715-5984	5985-6001
8.	ХЕЗМӨТ ҺӘМ ЯЛ	6002-6717	
8.1.	Эш – хезмөт. Аның вакыты, сыйфаты һәм нәтижәсе. Күмөк эш, өмә	6002-6281	6282-6333
8.2.	Эшкә өйрөнү, һөнәр, осталык, эш жае, корал	6334-6434	6435-6440
8.3.	Тырышлык – ялаулык, уңганлык – юньсезлек	6441-6621	6622-6631
8.4.	Эш һәм ял, йокы. Байрәм һәм уеннар	6632-6706	6707-6717
9.	ЮЛ – СӘФӘР, ТРАНСПОРТ	6718-7125	
9.1.	Юл – күпер, юлчы, йөрү – хәрәкәт, абыну – егылу	6718-6882	6883-6905
9.2.	Юл күрсәтүче, юлдаш	6906-6978	
9.3.	Транспорт чаралары, ат жигү дирбияләре	6979-7093	7094-7125
10.	МАЛ-МӨЛКӘТ. АЛЫШ-БИРЕШ	7126-8226	
10.1.	Байлык, мал, ярлылык. Бай һәм ярлы	7126-7514	7515-7539
10.2.	Бар – юк. Барлык – юклек	7540-7629	7630-7652
10.3.	Акча; алтын, көмеш, бакыр акчалар. Сум, тәңкә, тиен	7653-7816	7817-7840

3.3.1. Тематик классификация планы 579

#1	#2	#3а	#3б
10.4.	Базар, товар, бая, санау, исәп-хисап, үлчәу	7841–8019	8020–8081
10.5.	Алу-бирү, әжәт, бурыч, бүлү-өлөшү, бүлөк	8082–8211	8212–8226
11.	ӨЙ – ЙОРТ, КАРАЛТЫ	8227–8665	
11.1.	Өй һәм аның кисәкләре	8227–8356	8357–8398
11.2.	Өй жиһазлары. Урын-жир. Чүп – себерке	8399–8436	8437–8452
11.3.	Мич – учак, ут – төтен, утын яну	8453–8549	8550–8590
11.4.	Каралты-кура	8591–8639	8640–8665
12.	КИЕМ-САЛЫМ	8666–9093	
12.1.	Эрләү – сугу, тукумалар, тегү – чигү, энә – жеп	8666–8730	8731–8757
12.2.	Киём. Киенү – бизәнү, көязләнү, пакьләнү	8758–8841	8842–8849
12.3.	Яңа һәм иске киём. Ертгык-тишек, ямау	8850–8882	8883–8885
12.4.	Өске киёмнәр	8886–8948	8949–8996
12.5.	Баш киёмнәре	8997–9021	9022–9027
12.6.	Аяк киёмнәре. Оек – биәлэй	9028–9072	9073–9093
13.	АЗЫК-ТӨЛЕК, АШ-СУ, САВЫТ-САБА. КУНАК – СЫЙ	9094–10228	
13.1.	Азык, ризык, аш-су төрләре	9094–9415	9416–9518
13.2.	Ашау-эчү, ачлык – туклык	9519–9752	9753–9795
13.3.	Аракы эчү, тәмәке тарту	9796–9863	9864–9867
13.4.	Савыт-саба	9868–10020	10021–10051
13.5.	Кунак – сый	10052–10206	10207–10228
14.	КЕШЕНЕҢ ТӘН ТӨЗЕЛеше	10229–11054	
14.1.	Баш, маңгай, муен, чәч, сакал-мыек	10229–10321	10322–10372
14.2.	Күз, колак, күрү, ишетү	10373–10468	10469–10529
14.3.	Борын, авыз, ирен, тешләр	10530–10594	10595–10651
14.4.	Төс-бит, йөз – чырай, матур – ямьсез	10652–10718	10719–10740
14.5.	Буй-сын, тән – гәүдә, эчке әгъзалар, юан – нечкә, симез – ябык, көчле – көчсез	10741–10816	10817–10877
14.6.	Кул, аяк, бармак, тырнак	10878–10980	10981–11054
15.	РУХИ СЫЙФАТЛАР, ХОЛЫК-ГАДӘТ, ӘДӘП-ӘХЛАК	11055–12662	
15.1.	Чын кеше булу; әдәп, оят, намуз, дәрәжә, жан, йөрәк, күнел, дөрт-дәрман, батырлык – кураклык	11055–11357	11358–11397
15.2.	Акыл, аң, акыллылык һәм акылсызлык	11398–11754	11755–11778
15.3.	Юмарт – саран, канәгат – комсыз, житез – акрын, тискәре, ваемсыз, астыртын, ялгай һ.б.	11779–11969	11970–11982
15.4.	Тыйнаклык, мактану, мин-минлек, үзеңнеке һәм кешенеке	11983–12081	12082–12095
15.5.	Яхшылык һәм яманлык; яхшы, рәхимле, юаш, усал, яман кешеләр	12096–12398	12399–12408
15.6.	Турылык – хыянәт, хәләл – хәрәм, сер, вәгъдә, ачу, үпкә, көнчелек, хата, караклык, жинаять – жәза	12409–12641	12642–12662
16.	ГАЙЛӘ ҺӘМ ТУГАНЛЫК	12663–14702	
16.1.	Гыйшык, мөхәббәт, сөйгән яр	12663–12798	12799–12814
16.2.	Егет, егетлек сыйфатлары	12815–12926	12927–12933
16.3.	Кыз	12934–13063	13064–13075
16.4.	Егет, кыз һәм башкалар	13076–13110	13111–13113

#1	#2	#3a	#3b
16.5.	Гаилэ кору, яучы – димче, буйдак йөрү	13114–13245	13246–13258
16.6.	Туй-төшем, бирнә, калым	13259–13330	13331–13340
16.7.	Килен (һәм башкалар)	13341–13401	13402–13404
16.8.	Кияү (һәм башкалар)	13405–13431	13432–13435
16.9.	Ир, ир-ат	13436–13584	13585–13589
16.10.	Хатын, хатын-кыз	13590–13780	13781–13789
16.11.	Ир һәм хатын	13790–13910	13911–13913
16.12.	Бала	13914–14096	14097–14105
16.13.	Ир бала һәм кыз бала, ул һәм кыз	14106–14169	14170–14176
16.14.	Бала баласы, онык	14177–14182	
16.15.	Үги бала, кеше баласы, үкsez-ятим	14183–14218	
16.16.	Ана	14219–14246	14247–14251
16.17.	Үги ана	14252–14264	
16.18.	Ана һәм бала	14265–14303	14304–14307
16.19.	Ана һәм кыз	14308–14317	14318–14319
16.20.	Ата	14320–14339	14340–14343
16.21.	Ата һәм бала	14344–14382	
16.22.	Ата-ана. Ата-ана һәм балалар	14383–14460	14461–14468
16.23.	Нәсел-нәсеп, туганнар	14469–14533	14534–14537
16.24.	Абый-эне, апа-сеңгел	14538–14577	14578–14585
16.25.	Ир ягы һәм хатын ягы карендәшләре	14586–14658	14659–14665
16.26.	Туган һәм чит-ят	14666–14700	14701–14702
17.	ДӨНЬЯ, ГОМЕР КӨТҮ, ЯШӘҮ – ҮЛЕМ	14703–15456	
17.1.	Дөнья, гомер, тормыш	14703–14759	14760–14775
17.2.	Рәхәт – миһнәт, шатлык – кайгы, бәхет, язмыш, бәла-каза, елау – көлү	14776–14975	14976–15002
17.3.	Яшьлек – картлык, олы – кече, әби – бабай	15003–15142	15143–15154
17.4.	Саулык, авыру, гариплек, дөвалану	15155–15345	15346–15367
17.5.	Әжәл – үлем, женаза, гүр	15368–15435	15436–15456
18.	ТЕЛ – СҮЗ, ӘДӘБИЯТ – СӘНГАТЬ, ФӘН – БЕЛЕМ	15457–16713	
18.1.	Телнең роле, телгә осталык. Туган тел һәм чит телләр	15457–15657	15658–15717
18.2.	Сүз, аның төрләре. Сүзне үтәү. Чын һәм ялган. Сөйләм культурасы	15718–16262	16263–16338
18.3.	Әдәбият, фольклор әсәрләре, кой, био, музыка кораллары	16339–16445	16446–16457
18.4.	Фән – гыйлем, уку-язу, галим – надан. Белү – белмәү	16458–16693	16694–16713
19.	ДИН ҺӘМ РУХАНИЛАР	16714–17089	
19.1.	Мәжүсилек, мифология	16714–16802	16803–16814
19.2.	Ислам дине, шәригать	16815–16831	16832–16834
19.3.	Алла (Ходай, Тәңре)	16835–16879	16880–16892
19.4.	Ахирәт, оҗмах, тәмуҗ	16893–16905	16906–16909
19.5.	Дини йолалар	16910–16947	16948–16955
19.6.	Руханилар	16956–17078	17079–17089

3.3.2. ТАТАРСКИЕ ПАРЕМИИ: ПЛАН ТЕМАТИЧЕСКОЙ КЛАССИФИКАЦИИ

#1. Номера тематических разделов и групп #2. Названия тематических разделов и групп #3. Номера паремий #3а. Номера пословиц и крылатых выражений #3b. Номера поговорок и присловий			
#1	#2	#3	
		#3а	#3b
1.	ЗЕМЛЯ – НЕБО	1–538	
1.1.	Небо, солнце, луна, звёзды	1–82	83–108
1.2.	Поверхность земли: песок, глина, камень, гора, степь и др.	109–222	223–253
1.3.	Полезные ископаемые, их освоение	254–329	330–334
1.4.	Вода: родник, колодец, река, озеро, море и др.	335–492	493–538
2.	ХАРАКТЕРИСТИКИ ПРИРОДЫ	539–1246	
2.1.	Предмет. Его сущность, цвет, форма, количество и др. признаки	539–641	642–659
2.2.	Место, расстояние, близкий – далёкий, передний – задний, нижний – верхний, правый – левый и др.	660–717	718–745
2.3.	Время, эпоха. Год и времена года. Месяц, неделя, день – ночь, утро – вечер и др.	746–1028	1029–1069
2.4.	Погода: тёплый – холодный, ветер – буря, осадки и др.	1070–1206	1207–1246
3.	РАСТЕНИЯ	1247–2007	
3.1.	Трава, гриб, цветок и др. Сенокос	1247–1351	1352–1369
3.2.	Земледелие	1370–1490	1491–1513
3.3.	Виды зерновых	1514–1575	1576–1587
3.4.	Овощи	1588–1627	1628–1643
3.5.	Дерево	1644–1716	1717–1720
3.6.	Виды деревьев	1721–1768	1769–1779
3.7.	Фруктово-ягодные растения	1780–1839	1840–1850
3.8.	Лес	1851–1874	1875–1878
3.9.	Лесное дело, деревообработка	1879–1975	1976–2007
4.	ЖИВОТНЫЕ	2008–3819	
4.1.	Зверь, хищник, охота	2008–2027	2028–2029
4.2.	Лев	2030–2066	
4.3.	Медведь	2067–2108	2109–2112
4.4.	Олень	2113–2119	
4.5.	Волк	2120–2211	2212–2221

582 3.3.2. План тематической классификации

#1	#2	#3a	#3b
4.6.	Ёж	2222–2225	
4.7.	Кулан	2226–2234	
4.8.	Заяц	2235–2274	2275–2283
4.9.	Лиса	2284–2318	2319–2323
4.10.	Другие животные	2324–2343	2344–2346
4.11.	Домашние животные, животноводство	2347–2424	2425–2447
4.12.	Лошадь, конь	2448–2734	2735–2756
4.13.	Жеребец	2757–2769	
4.14.	Мерин	2770–2778	
4.15.	Аргамак и другие скаковые лошади	2779–2814	
4.16.	Кобыла	2815–2836	
4.17.	Жеребёнок-сосунок	2837–2846	
4.18.	Жеребёнок	2847–2868	2869–2873
4.19.	Свинья	2874–2905	2906–2909
4.20.	Верблюд	2910–2942	2943–2944
4.21.	Осёл	2945–2995	2996–2998
4.22.	Мул	2999–3003	
4.23.	Коза	3004–3066	3067–3074
4.24.	Овца	3075–3123	3124–3128
4.25.	Баран, козёл	3129–3148	3149–3150
4.26.	Корова	3151–3244	3245–3252
4.27.	Телёнок	3253–3271	3272–3275
4.28.	Тёлка	3276–3282	
4.29.	Бык	3283–3319	3320–3330
4.30.	Слон	3331–3335	
4.31.	Кошка	3336–3382	3383–3397
4.32.	Мышь, крыса	3398–3426	3427–3430
4.33.	Собака	3431–3769	3770–3803
4.34.	Щенок	3804–3819	
5.	ПТИЦЫ	3820–4436	
5.1.	Дикие птицы, охота на птиц	3820–3888	3889–3896
5.2.	Лебедь	3897–3902	
5.3.	Филин	3903–3907	
5.4.	Перепел	3908–3916	
5.5.	Беркут	3917–3924	
5.6.	Орёл	3925–3928	
5.7.	Ворона	3929–4008	4009–4017
5.8.	Ласточка	4018–4023	
5.9.	Ястреб	4024–4035	
5.10.	Ворон	4036–4043	
5.11.	Тетерев	4044–4048	
5.12.	Голубь	4049–4054	4055–4056

3.3.2. План тематической классификации 583

#1	#2	#3a	#3b
5.13.	Кукушка	4057–4063	
5.14.	Сокол	4064–4067	
5.15.	Аист	4068–4070	
5.16.	Синица	4071–4073	
5.17.	Сорока	4074–4086	4087–4088
5.18.	Соловей	4089–4112	4113–4114
5.19.	Скворец	4115–4118	
5.20.	Павлин	4119–4124	
5.21.	Коростель	4125–4129	
5.22.	Журавль	4130–4141	4142–4145
5.23.	Дятел	4146–4152	
5.24.	Жаворонок	4153–4158	4159
5.25.	Попугай	4160–4163	4164–4165
5.26.	Воробей	4166–4184	4185–4188
5.27.	Кречет	4189–4194	
5.28.	Сова	4195–4207	4208–4210
5.29.	Другие птицы	4211–4224	4225–4228
5.30.	Домашние птицы. Птицеводство. Гусь, дикий гусь	4229–4255	4256–4258
5.31.	Индейка	4259–4264	
5.32.	Курица, яйцо, цыплёнок	4265–4346	4347–4362
5.33.	Петух	4363–4385	4386–4395
5.34.	Утка, дикая утка	4396–4432	4433–4436
6.	ЗЕМНОВОДНЫЕ ЖИВОТНЫЕ, НАСЕКОМЫЕ	4437–4858	
6.1.	Рыбы, рыболовство	4437–4533	4534–4548
6.2.	Лягушка, рак, пиявка, ящерица, змея	4549–4698	4699–4711
6.3.	Пчела, пчеловодство	4712–4750	4751–4752
6.4.	Мошкара, муравей. Прочие насекомые	4753–4836	4837–4858
7.	ОБЩЕСТВО	4859–6001	
7.1.	Страна, Отчизна, народ, коллективно – в одиночку, советоваться	4859–5131	5132–5146
7.2.	Соседи, село – город	5147–5258	5259–5283
7.3.	Знакомые, друзья. Враг	5284–5512	5513–5525
7.4.	Война, сражение, мир, войско, герои войны, оружие	5526–5688	5689–5714
7.5.	Классы и социальные слои. Прежнее жизнеустройство	5715–5984	5985–6001
8.	ТРУД И ОТДЫХ	6002–6717	
8.1.	Работа. Труд, его время, качество и результат. Коллективная работа, субботник	6002–6281	6282–6333
8.2.	Обучение работе, профессия, мастерство, сноровка, инструмент	6334–6434	6435–6440
8.3.	Усердие – лень, умелость – неумелость	6441–6621	6622–6631
8.4.	Работа и отдых, сон. Праздники и игры	6632–6706	6707–6717

584 3.3.2. План тематической классификации

#1	#2	#3a	#3b
9.	ДОРОГА – ПОЕЗДКА, ТРАНСПОРТ	6718–7125	
9.1.	Дорога – мост, путник, ходьба – движение, спотыкаться – падать	6718–6882	6883–6905
9.2.	Провожатый, спутник	6906–6978	
9.3.	Транспортные средства, конская сбруя	6979–7093	7094–7125
10.	ИМУЩЕСТВО. КУПЛЯ-ПРОДАЖА	7126–8226	
10.1.	Богатство, имущество, бедность. Богатый и бедный	7126–7514	7515–7539
10.2.	Есть – нет. Наличие – отсутствие	7540–7629	7630–7652
10.3.	Деньги; золотые, серебряные, медные деньги. Рубль, монета, копейка	7653–7816	7817–7840
10.4.	Рынок, товар, цена, счёт, расчёт, измерение (взвешивание)	7841–8019	8020–8081
10.5.	Купля-продажа, долг, задолженность, делить – раздавать, подарок	8082–8211	8212–8226
11.	ДОМ – ЖИЛИЩЕ, ПОСТРОЙКИ	8227–8665	
11.1.	Дом и его части	8227–8356	8357–8398
11.2.	Мебель, домашняя утварь. Постель. Мусор – веник	8399–8436	8437–8452
11.3.	Печь – очаг, огонь – дым, горение	8453–8549	8550–8590
11.4.	Надворные постройки	8591–8639	8640–8665
12.	ОДЕЖДА	8666–9093	
12.1.	Прясть – ткать, ткани, шить – вышивать, иголка – нитка	8666–8730	8731–8757
12.2.	Одежда. Одеваться – наряжаться, щеголять, прихорашиваться	8758–8841	8842–8849
12.3.	Новая и старая одежда. Прореха, заплатка	8850–8882	8883–8885
12.4.	Верхняя одежда	8886–8948	8949–8996
12.5.	Головные уборы	8997–9021	9022–9027
12.6.	Обувь. Чулки – варежки	9028–9072	9073–9093
13.	ПРОДУКТЫ, КУШАНИЯ, ПОСУДА. ГОСТЬ – УГОЩЕНИЕ	9094–10228	
13.1.	Пища, еда, виды кушаний	9094–9415	9416–9518
13.2.	Есть, пить, голод – сытость	9519–9752	9753–9795
13.3.	Пить водку, курить	9796–9863	9864–9867
13.4.	Посуда	9868–10020	10021–10051
13.5.	Гость – угощение	10052–10206	10207–10228
14.	ТЕЛОСЛОЖЕНИЕ ЧЕЛОВЕКА	10229–11054	
14.1.	Голова, лоб, шея, волосы, борода – усы	10229–10321	10322–10372
14.2.	Глаза, уши, зрение, слух	10373–10468	10469–10529
14.3.	Нос, рот, губы, зубы	10530–10594	10595–10651
14.4.	Облик, лицо – черты лица, красивый – некрасивый	10652–10718	10719–10740
14.5.	Фигура, тело – туловище, внутренние органы, толстый – тонкий, тучный – худой, сильный – слабый	10741–10816	10817–10877
14.6.	Рука, нога, палец, ноготь	10878–10980	10981–11054

3.3.2. План тематической классификации 585

#1	#2	#3a	#3b
15.	ДУШЕВНЫЕ КАЧЕСТВА, ХАРАКТЕР, ПРИВЫЧКИ, ПОВЕДЕНИЕ	11055–12662	
15.1.	Быть настоящим человеком; воспитанность, стыд, честь, достоинство, душа, сердце, энергичность, мужество – трусость	11055–11357	11358–11397
15.2.	Ум, разум, мудрость и глупость	11398–11754	11755–11778
15.3.	Щедрый – скупой, довольный – жадный, быстрый – медленный, упрямый, равнодушный, скрытный, лживый и др.	11779–11969	11970–11982
15.4.	Скромность, хвастливость, высокомерие, своё и чужое	11983–12081	12082–12095
15.5.	Хорошее и плохое; хорошие, сердечные, скромные, злые, плохие люди	12096–12398	12399–12408
15.6.	Верность – измена, праведное – неправедное, тайна, обещание, злость, обида, зависть, ошибка, воровство, преступление – наказание	12409–12641	12642–12662
16.	СЕМЬЯ И РОДСТВЕННЫЕ ОТНОШЕНИЯ	12663–14702	
16.1.	Любовь, симпатия, возлюбленный (возлюбленная)	12663–12798	12799–12814
16.2.	Юноша, черты юности	12815–12926	12927–12933
16.3.	Девушка	12934–13063	13064–13075
16.4.	Юноша, девушка и другие	13076–13110	13111–13113
16.5.	Обзаводиться семьёй, сваха (сват) – сводница (сводник), ходить в холостяках	13114–13245	13246–13258
16.6.	Свадьба, приданое, калым	13259–13330	13331–13340
16.7.	Невестка и др.	13341–13401	13402–13404
16.8.	Жених и др.	13405–13431	13432–13435
16.9.	Муж, мужчина	13436–13584	13585–13589
16.10.	Жена, женщина	13590–13780	13781–13789
16.11.	Муж и жена	13790–13910	13911–13913
16.12.	Ребёнок	13914–14096	14097–14105
16.13.	Мальчик и девочка, сын и дочь	14106–14169	14170–14176
16.14.	Внук (внучка)	14177–14182	
16.15.	Неродной ребёнок, чужой ребёнок, сирота	14183–14218	
16.16.	Мать	14219–14246	14247–14251
16.17.	Мачеха	14252–14264	
16.18.	Мать и дитя	14265–14303	14304–14307
16.19.	Мать и дочь	14308–14317	14318–14319
16.20.	Отец	14320–14339	14340–14343
16.21.	Отец и сын	14344–14382	
16.22.	Родители. Родители и дети	14383–14460	14461–14468
16.23.	Родня, родственники	14469–14533	14534–14537
16.24.	Брат (старший и младший), сестра (старшая и младшая)	14538–14577	14578–14585
16.25.	Родственники со стороны мужа и жены	14586–14658	14659–14665
16.26.	Родной и чужой	14666–14700	14701–14702

#1	#2	#3a	#3b
17.	БЫТИЕ, СУЩЕСТВОВАНИЕ, ЖИЗНЬ – СМЕРТЬ	14703–15456	
17.1.	Бытие, существование, жизнь	14703–14759	14760–14775
17.2.	Удовольствие – страдание, радость – горе, счастье, судьба, несчастье, плач – смех	14776–14975	14976–15002
17.3.	Молодость – старость, старший – младший, старуха – старик	15003–15142	15143–15154
17.4.	Здоровье, болезнь, увечье, лечение	15155–13345	15346–15367
17.5.	Кончина, смерть, похороны, могила	15368–15435	15436–15456
18.	ЯЗЫК – СЛОВО, ЛИТЕРАТУРА – ИСКУССТВО, НАУКА – ОБРАЗОВАНИЕ	15457–16713	
18.1.	Роль языка, красноречие. Родной язык и неродные языки	15457–15657	15658–15717
18.2.	Слово, его виды. Выполнять слово. Истина и ложь. Культура речи	15718–16262	16263–16338
18.3.	Литература, фольклор, мелодия, танец, музыкальные инструменты	16339–16445	16446–16457
18.4.	Наука – знание, грамота, ученый – неуч. Знать – не знать	16458–16693	16694–16713
19.	РЕЛИГИЯ И ДУХОВЕНСТВО	16714–17089	
19.1.	Язычество, мифология	16714–16802	16803–16814
19.2.	Ислам, шариат	16815–16831	16832–16834
19.3.	Аллах (Бог, Всевышний)	16835–16879	16880–16892
19.4.	Потусторонний мир, рай, ад	16893–16905	16906–16909
19.5.	Религиозные обряды	16910–16947	16948–16955
19.6.	Духовенство	16956–17078	17079–17089

ЭЧТӘЛЕК ◦ СОДЕРЖАНИЕ

1. КЕРЕШ ◦ ВВЕДЕНИЕ	5–16
1.1.1. СУЗ БАШЫ	5–6
1.1.2. ПРЕДИСЛОВИЕ	7–8
1.2.1. БЕЛЕШМӘЛЕКНЕҢ ТӨЗЕЛеше	9–12
1.2.2. СТРУКТУРА СПРАВОЧНИКА	13–16
2. СУЗЛЕКЛӘР БҮЛЕГЕ ◦ СЛОВАРНАЯ ЧАСТЬ	17–572
2.1. КОНКОРДАНС ◦ КОНКОРДАНС	17–477
2.2. КИРЕ СУЗЛЕК ◦ ОБРАТНЫЙ СЛОВАРЬ	478–565
2.3. ЕШЛЫК СУЗЛЕГЕ ◦ ЧАСТОТНЫЙ СЛОВАРЬ	566–572
3. КУШЫМТА ◦ ПРИЛОЖЕНИЕ	573–586
3.1.1. ШАРТЛЫ БИЛГЕЛӘМӘЛӘР ҺӘМ КЫСКАРТЫЛМАЛАР	573
3.1.2. УСЛОВНЫЕ ОБОЗНАЧЕНИЯ И СОКРАЩЕНИЯ	574
3.2. ӘДӘБИЯТ ◦ ЛИТЕРАТУРА	575
3.3.1. ТАТАР ПАРЕМИЯЛӘРЕ: ТЕМАТИК КЛАССИФИКАЦИЯ ПЛАНЫ	576–580
3.3.2. ТАТАРСКИЕ ПАРЕМИИ: ПЛАН ТЕМАТИЧЕСКОЙ КЛАССИФИКАЦИИ	581–586

Справочное издание

Галиуллин Камиль Рахимович

**ЯЗЫК ТАТАРСКОГО ФОЛЬКЛОРА:
пословицы, крылатые выражения, присловья и поговорки**

Словарь

Компьютерная верстка *Н.Т. Абдуллиной*

Подписано в печать 14.12.2018.

Формат 60×84 ¹/₁₆. Бумага офсетная. Гарнитура Times New Roman.

Печать офсетная. Усл. печ. л. 34,2. Уч.-изд. л. 50.

Тираж 500 экз. Заказ

Оригинал-макет подготовлен в Институте языка, литературы и искусства
им. Г. Ибрагимова АН РТ
420111, Казань, ул. К. Маркса, 12

Издательство Академии наук Республики Татарстан
420111, Казань, ул. Баумана, 20